

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Rok 1916.

W Wiedniu.

Z ces. król. nadwornej i państwowej drukarni.

1916.

100 244 III

Indeks I.

Spis chronologiczny

ustaw i rozporządzeń, ogłoszonych w Dzienniku ustaw państwa w roku 1916.

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1915			
30. grudnia	Rozporządzenie cesarskie o ściąganiu dodatków do należności spadkowych	1	1
30. .	Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem robót publicznych, w sprawie taryfy opłat zakładu ubezpieczenia robotników górniczych od wypadków za pierwszy rok czynności	2	3
31. .	Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, skarbu, handlu i rolnictwa, którem uzupełnia się lub zmienia zakaz wywozu i przewozu rozmaitych artykułów	3	5
31. .	Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych, dotyczące trzeciej zmiany piątego wydania cennika lekarstw do farmakopei austriackiej Ed. VIII.	4	7
31. .	Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych, dotyczące trzeciej zmiany drugiego wydania farmakopei austriackiej Ed. VIII. dla stron uprzywilejowanych (taksa dla kas chorych)	5	13
1916			
2. stycznia	Rozporządzenie cesarskie o czasowym zawieszeniu działalności sądów przysięgłych	6	17
4. .	Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z Ministrami handlu i spraw wewnętrznych w sprawie zabezpieczenia nasienia dla uprawy lnu	7	18
4. .	Rozporządzenie Ministerstwa robót publicznych w porozumieniu z Ministerstwami spraw wewnętrznych, wyznań i oświaty, sprawiedliwości, skarbu, handlu, kolei żelaznych i rolnictwa, w sprawie przyznania osobom, które w obecnej wojnie stały się niezdolne do służby, ułatwionych warunków przy ubieganiu się o uprawnienia technika cywilnego (inżyniera i geometry cywilnego)	13	29

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1916			
5. stycznia	Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrami sprawiedliwości, skarbu i handlu, którem zmienia się rozporządzenie ministeryalne z dnia 8. czerwca 1915, Dz. u. p. Nr. 154, o rozszerzaniu plastycznych kart, map, przewodników i opisów miejscowości	8	19
5.	Rozporządzenie Ministra handlu, w sprawie zakupu starego żelaza do celów przetapiania i snopcowania	9	21
6.	Rozporządzenie Ministerstw skarbu, handlu i rolnictwa, w sprawie zakazu przywozu i przewozu świeżych kwiatów i liści ozdobnych z krajów nieprzyjacielskich	10	23
7.	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrami spraw wewnętrznych, rolnictwa i skarbu, którem uzupełnia się rozporządzenie ministeryalne z dnia 20. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 379, w sprawie wyrobienia i sprzedaży chleba i pieczywa	11	23
10.	Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, w sprawie ustanowienia najwyższych cen za siano i słomę . .	12	25
13.	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, w sprawie dowozu spirytusu z poza granicy cłowej	14	30
14.	Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, skarbu, handlu i rolnictwa, którem uzupełnia się, względnie zmienia zakaz wywozu i przewozu rozmaitych artykułów	16	33
14.	Rozporządzenie Ministerstw skarbu, handlu i rolnictwa, dotyczące ograniczenia dowozu i przewozu towarów z państw nieprzyjacielskich . . .	17	34
15.	Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych, którem zmienia się postanowienia o uregulowaniu konsumpcyj zboża i produktów mlewa . . .	15	31
16.	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem robót publicznych o sporządzaniu planów podziału przez miejski urząd budowniczy c. k. stołecznego i rezydencyjnego miasta Wiednia	20	39
18.	Rozporządzenie cesarskie o rozszerzeniu granicy wieku dla ustanowionego w § 4. ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, dotyczącej powinności wojennych, obowiązku pełnienia osobistych świadczeń wojennych na czas trwania obecnej wojny	18	35
20.	Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych, którem reguluje się publiczne składki na cele opieki wojennej	19	37
24.	Rozporządzenie cesarskie o użyciu części nadwyżek kasowych wspólnych kas sierocych	21	39
24.	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych i za zgodą c. i k. Ministra wojny, dotyczące zakazu przetwarzania obojętnych tłuszczów na maziowe i klejowe mydła	22	40
27.	Rozporządzenie Ministrów skarbu i sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrami spraw wewnętrznych oraz wyznań i oświaty dla wykonania rozporządzenia cesarskiego z dnia 30. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1916 o ściąganiu dodatków do należitości spadkowych . . .	23	40

Data nstawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1916			
27. stycznia	Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z Ministrami spraw wewnętrznych, handlu i kolei żelaznych, którem zmienia się § 3. rozporządzenia ministerjalnego z dnia 14. sierpnia 1915, Dz. u. p. Nr. 238, w sprawie obrotu środkami pastewnymi	24	43
28. "	Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrami rolnictwa, handlu i skarbu, którem zmienia się rozporządzenie ministerjalne z dnia 30. października 1915, Dz. u. p. Nr. 326, w sprawie obrotu nasieniem grochu i fasoli	25	45
1. lutego	Obwieszczenie Ministra spraw wewnętrznych o granicach południowych obszarów wojennych	26	47
4. "	Obwieszczenie Ministra spraw wewnętrznych o zmianie granic północnych obszarów wojennych w granicach królestw i krajów, reprezentowanych w Radzie państwa	27	49
5. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrami robót publicznych i obrony krajowej oraz za zgodą Ministra wojny, którem zastrzega się pewne rodzaje skóry wyprawnej na zapotrzebowanie wojska	28	50
5. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrami robót publicznych i obrony krajowej i za zgodą Ministra wojny, którem zakazuje się wyrabiania pewnych gatunków skóry	29	52
5. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem obrony krajowej i za zgodą Ministra wojny, w sprawie zgłaszania zapasów skóry i materiałów potrzebnych do przemysłu skórniczego	30	54
5. "	Rozporządzenie Ministerstw skarbu, handlu i rolnictwa, dotyczące ograniczenia przywozu i przewozu towarów z krajów nieprzyjacielskich . .	35	61
5. "	Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu, dotyczące ograniczenia w dopuszczeniu przekazów Banku austriacko-węgierskiego na monety złote w celu zapłacenia cel oraz w kredytowaniu zapadłych należności cłowych	36	63
5. "	Rozporządzenie Ministerstw skarbu, handlu i rolnictwa, dotyczące zmiany artykułu XVII. ustawy zawierającej taryfę celną z dnia 13. lutego 1906, Dz. u. p. Nr. 20	37	64
6. "	Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, w sprawie dowozu niektórych rodzajów towarów z za granicy cłowej	31	55
8. "	Rozporządzenie cesarskie, w sprawie uwolnienia od egzekucji dodatków, przyznanych z powodu nadzwyczajnych stosunków, wytworzonych przez wojnę funkcyonaryuszom państwa i zarządu kolei państwowych	32	55
9. "	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami, w sprawie przyznania dodatków funkcyonaryuszom państwowym z powodu nadzwyczajnych stosunków, wytworzonych przez wojnę	33	56
9. "	Rozporządzenie cesarskie, którem zmienia się ustawę z dnia 21 grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 235, dotyczącej dostawiania koni i wozów	34	59

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1916			
9. lutego	Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, skarbu, handlu i rolnictwa, którem uzupełnia się lub zmienia zakaz wywozu i przewozu niektórych artykułów	38	64
9.	Rozporządzenie Ministra handlu, dotyczące zakupu starego żelaza w celu przetapiania i snopcowania	39	65
10.	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu, w sprawie używania herbu krajów austriackich i herbu krajów świętej korony węgierskiej przy wybijaniu monet	40	67
10.	Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, dotyczące dodatkowego leczenia i praktycznego kształcenia osób wojskowych, które doznały uszczerbku w swej zdolności do zarobkowania	41	69
11.	Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych, dotyczące zmian austriackiej farmakopei Ed. VIII.	42	71
15.	Rozporządzenie cesarskie o ulgach w spłaceniu zaległych procentów od intabulowanych wierzytelności, tudzież zaległych podatków i danin publicznych	43	71
17.	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem obrony krajowej, w sprawie obszaru zastosowania postanowień artykułu VI rozporządzenia cesarskiego z dnia 15. lutego 1916, Dz. u. p. Nr. 43, o ulgach w spłaceniu zaległych procentów od intabulowanych wierzytelności, tudzież zaległych podatków i danin publicznych.	44	75
18.	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem rolnictwa, dotyczące cen buraków cukrowych w kampanii 1916/17	45	77
18.	Rozporządzenie cesarskie, dotyczące podwyższenia dodatku do podatku od wódki	46	79
19.	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, dotyczące zmiany rozporządzenia o podatku do podatku od wódki z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 12	47	79
20.	Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, dotyczące uregulowaniu handlu jajami	48	81
22.	Obwieszczenie Ministra robót publicznych o postanowieniach wyjątkowych dla ustanowionych w paryskim traktacie ugodowym dla ochrony własności przemysłowej terminów pierwszeństwa na rzecz poddanych szwajcarskich	49	85
23.	Rozporządzenie Ministerstwa rolnictwa w porozumieniu z Ministrami spraw wewnętrznych i sprawiedliwości, dotyczące zabezpieczenia użytkowania paszy i pastwisk w roku 1916	53	91
23.	Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z Ministrami spraw wewnętrznych, handlu i sprawiedliwości, którem wydaje się na czas trwania nadzwyczajnych stosunków, spowodowanych wojną, zarządzenia w sprawie ruchu przedsiębiorstw leśnych i przemysłowych, zajmujących się przerabianiem i spożytkowaniem produktów leśnych	55	95
24.	Rozporządzenie Ministerstw skarbu, handlu i rolnictwa, dotyczące zmiany § 20. przepisu wykonawczego do ustawy o taryfie celnej z dnia 13. lutego 1906, Dz. u. p. Nr. 22	50	85
24.	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, dotyczące kredytowania zapadłych należności cłowych	51	86

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1916			
25. lutego	Rozporządzenie Ministrów handlu i obrony krajowej za zgodą Ministra wojny, dotyczące ograniczeń co do przerabiania i postępowania ofertowego dla materiałów przemysłu wełnianego	52	89
26. "	Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, dotyczące poświadczenia transportowego dla nasion koniczyzny .	54	91
28. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, w sprawie uzupełnienia rozporządzenia ministeryalnego z dnia 15. września 1915, Dz. u. p. Nr. 267, o obrocie miedzi	56	97
28. "	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem robót publicznych o sporządzaniu planów podziału przez miejski urząd budowniczy w Bernie	60	107
29. "	Rozporządzenie Ministra skarbu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, dotyczące wysyłania cukru do Węgier i do Bośni i Hercegowiny	57	99
29. "	Rozporządzenie cesarskie o utrzymaniu podczas wojny w mocy stosunków służbowych, podlegających ustawie o pomocnikach handlowych	58	101
1. marca	Rozporządzenie Ministerstwa rolnictwa w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnętrznych, w sprawie zabezpieczenia robót około uprawy pól na wiosnę 1916	59	105
1. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem robót publicznych i za zgodą Ministra wojny, dotyczące ograniczenia w używaniu glinu, ołowiu, miedzi i stopów miedzi, niklu, cyny i gumy	63	115
4. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, w sprawie uregulowania obrotu opodatkowanym cukrem	61	107
4. "	Obwieszczenie Ministerstwa robót publicznych, którem ogłasza się przepisy, dotyczące cechowania i stemplowania przyrządu do mierzenia mleka z pływakiem sprowadzającym i podziałką	64	122
8. "	Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, w sprawie zaprowadzenia poświadczeń transportowych dla kawy	62	113
10. "	Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, skarbu, handlu i rolnictwa, którem zakazuje się wywozu i przewozu rozmaitych artykułów	66	127
10. "	Obwieszczenie Biura redakcyjnego Dziennika ustaw państwa z dnia 10. marca 1916, w sprawie sprostowania błędu drukarskiego w zamieszczonym w VIII. części Dziennika ustaw państwa z roku 1916, pod Nr. 15 rozporządzeniu Ministra spraw wewnętrznych z dnia 15. stycznia 1916, którem zmienia się postanowienia o uregulowaniu konsumpcji zboża i produktów młwa		124
13. "	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w porozumieniu z Ministerstwem handlu i Najwyższą Izłą obrotową, w sprawie dokonywania wypłat na rachunek Ministerstwa skarbu, Dyrekcji długu państwowego, Kancelaryi gabinetowej Jego cesarskiej i królewskiej Apostolskiej Mości i Trybunału państwa przez pocztową kasę oszczędności	83	181
13. "	Obwieszczenie Ministerstwa obrony krajowej i Ministerstwa skarbu, którem ogłasza się zaliczenie gminy Vierhöf do dziewiątej klasy taryfy czynszu wojskowego	95	201
14. "	Rozporządzenie Ministrów handlu i rolnictwa, w sprawie zgłaszania worków	65	125
14. "	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem robót publicznych o sporządzaniu planów podziału przez miejski urząd budowniczy w Bielsku	67	134

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1916			
14. marca	Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami celem zmiany rozporządzenia ministerialnego z dnia 6. lutego 1916, Dz. u. p. Nr. 31, w sprawie dowozu niektórych rodzajów towarów z zagranicy cłowej	70	163
15. "	Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych, dotyczące częściowego wygaśnięcia koncesyi na sieć elektrycznych wąskotorowych kolejek w Krakowie	72	165
15. "	Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych, w sprawie koncesjonowania kilku elektrycznych kolejek normalnotorowych w obrębie królewskiego stołecznego miasta Krakowa	73	165
19. "	Rozporządzenie cesarskie, zawierające trzecią nowelę częściową do powszechnej księgi ustaw cywilnych	69	135
20. "	Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą c. i k. Ministerstwa wojny, dotyczące rekwiizycji i dostarczania przedmiotów metalowych	68	134
20. "	Obwieszczenie Najwyższej Izby obrachunkowej w porozumieniu z Ministerstwami skarbu i handlu, dotyczące uskuteczniania wypłat na rachunek c. k. Najwyższej Izby obrachunkowej przez pocztową Kasę oszczędności	74	168
21. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, w sprawie dowozu z zagranicy cłowej olejów i tłuszczów zwierzęcych i roślinnych oraz niektórych pokrewnych produktów	71	163
22. "	Rozporządzenie cesarskie o rozszerzeniu obszaru, na którym ma zastosowanie rozporządzenie cesarskie z dnia 8. lutego 1916, Dz. u. p. Nr. 32, w sprawie uwolnienia od egzekucyi dodatków, przyznanych z powodu nadzwyczajnych stosunków, wytworzonych przez wojnę, funkcjonaryszom państwa i zarządu kolei państwowych	76	171
22. "	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem skarbu i Najwyższą Izłą obrachunkową, o prośbach o przyjęciu depozytu w urzędach depozytowych cywilno-sądowych	77	173
22. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, w sprawie pobierania tłuszczu wieprzowego, słoniny wieprzowej i mięsa wieprzowego z krajów korony węgierskiej	78	174
23. "	Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, którem zmienia się rozporządzenie ministerialne z dnia 20. lutego 1916, Dz. u. p. Nr. 48, dotyczące uregulowania handlu jajami	75	169
24. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrami rolnictwa i obrony krajowej i w porozumieniu z Ministrem wojny, w sprawie uregulowania obrotu korą dębową i sosnową	79	175
24. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrami rolnictwa i obrony krajowej i za zgodą Ministra wojny, w sprawie uregulowania obrotu knoprami	80	177
24. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrami rolnictwa i obrony krajowej i za zgodą Ministra wojny, dotyczące ustanowienia najwyższych cen dla tutejszokrajowych materiałów garbarskich	81	178

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1916			
24. marca	Rozporządzenie Ministra robót publicznych w porozumieniu z Ministrem obrony krajowej o przerwaniu postępowania przy udzielaniu patentów .	82	180
26. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnętrznych w sprawie zakazu wykupywania zagranicą wylosowanych austriackich 4½%owych przekazów skarbu państwa z roku 1914, które znajdowały się w chwili wylosowania w państwie tutejszem	86	185
26. „	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości o sądowym złożeniu dokumentów w celu nabycia praw rzeczowych na niewpisanych do ksiąg gruntowych nieruchomościach i budynkach	87	185
27. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, w sprawie odpisań i postępowania przy wymierzaniu bezpośrednich podatków oraz ściągania danin w dotkniętych wojną częściach księstwa Krainy	84	183
28. „	Rozporządzenie Ministra skarbu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami w sprawie ograniczenia wyrobu piwa	85	183
30. „	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, tyczące się ceny sprzedaży zanikniętego nieopodatkowanego cukru nierafinowanego	88	191
31. „	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrami rolnictwa i skarbu w sprawie użycia buraków cukrowych ze zbioru 1916	89	191
31. „	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu, dotyczące upoważnienia pobocznych urzędów cłowych 1. klasy w Nadbrzeziu, Szezucinie i Belcu do postępowania wywozowego co do podlegających podatkowi olejów mineralnych	91	195
31. „	Rozporządzenie Ministerstwa handlu, którem wprowadza się w życie rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwem skarbu i Najwyższą Izbą obrachunkową z dnia 17. czerwca 1915, Dz. u. p. Nr. 176, dotyczące postępowania z kaucjami i wadymi w zakresie Zakładu pocztowego i telegraficznego, częściowo także w zakresie służbowym Dyrekcyi poczt i telegrafów dla Bukowiny i Galicyi	92	195
31. „	Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości, dotyczące przydzielenia gminy i obszaru dworskiego Oparówka do okręgu sądu powiatowego Strzyżów w Galicyi	96	201
31. „	Rozporządzenie Ministerstw skarbu, handlu i sprawiedliwości w porozumieniu z Najwyższą Izbą obrachunkową, którem rozszerza się na dalsze kategorie długu postanowienia rozporządzenia ministeryjalnego z dnia 24. lipca 1915, Dz. u. p. Nr. 212, tyczące się dokonywania przez pocztową kasę oszczędności wypłat procentów od opiewających na oznaczone nazwiska (winkulowanych) obligacyi wolnych od podatku 5½%owych austriackich pożyczek wojennych z roku 1914 i z roku 1915	126	285
2. kwietnia	Rozporządzenie Ministra handlu, dotyczące zmian warunków przesyłki pakietów pocztą polowej	93	196
3. „	Patent cesarski, dotyczący rozwiązania sejmu Margrabstwa Istrii	90	193
4. „	Rozporządzenie cesarskie, w sprawie zaliczenia czasu służby wojskowej przy dopuszczeniu do egzaminu z uzdolnienia do zawodu nauczycielskiego	97	202

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1916			
8. kwietnia	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami i za zgodą Ministra wojny, w sprawie założenia Wojennego związku przemysłu olejnego i tłuszczowego	94	197
9. „	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrami spraw wewnętrznych i obrony krajowej i za zgodą Ministra wojny, dotyczące sprzedawania i dostarczania towarów uniformowych	98	202
10. „	Rozporządzenie całego Ministerstwa, dla uzupełnienia rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 1. lutego 1914, Dz. u. p. Nr. 34, o zaliczeniu poszczególnych kategorii urzędników z gałęzi służby i działów do grup szematu czasowego posuwania, ustanowionego w § 52. ustawy z dnia 25. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 15, o stosunku służbowym urzędników państwowych i służby państwowej (o pragmatyce służbowej)	99	202
11. „	Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych, w sprawie czwartej zmiany piątego wydania cennika lekarstw do farmakopei austriackiej Ed. VIII.	106	223
12. „	Reskrypt Ministra wyznań i oświaty, w sprawie zmiany statutu Komisji centralnej dla pieczy nad zabytkami	110	245
13. „	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, w sprawie ograniczenia sprzedawania i przymusu ofertowania bawełny, przędzy bawełnianej i wyrobionych z nich produktów	100	203
13. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu celem wykonania § 32., ustęp 1., rozporządzenia ministeryalnego z dnia 22. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 385, w sprawie odroczenia zapłaty prawno-prywatnych wierzytelności pieniężnych wobec dłużników w Galicyi i na Bukowinie	209	497
15. „	Rozporządzenie cesarskie o przyznaniu zwolnień od należności celem popierania subskrybowania czwartej austriackiej pożyczki wojennej	101	207
15. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu dla wykonania rozporządzenia cesarskiego z dnia 15. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 101, w sprawie przyznania zwolnień od należności celem popierania subskrybowania czwartej austriackiej pożyczki wojennej	102	209
15. „	Rozporządzenie Ministra handlu i Ministra obrony krajowej, w sprawie badania zapasów tkanych i dzianych materiałów wełnianych i półwełnianych, konfekcyonowanych z nich towarów, nadto towarów dzianych i kolder	104	221
15. „	Obwieszczenie Ministra handlu, w sprawie wydania statutu Wojennego związku przemysłu olejnego i tłuszczowego	107	237
16. „	Rozporządzenie cesarskie o zaprowadzeniu nadzwyczajnego podatku od wyższych przychodów z interesów towarzystw i od większego dochodu poszczególnych osób (podatku od zysków wojennych) oraz w sprawie zarządzeń dla zabezpieczenia poboru tego podatku	103	215
17. „	Rozporządzenie Ministerstw skarbu, handlu i rolnictwa, w sprawie czasowego zawieszenia cła od słoju	105	222
18. „	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, dotyczące zmian rozporządzenia cesarskiego z dnia 9. sierpnia 1915, Dz. u. p. Nr. 234, i rozporządzenia ministeryalnego z dnia 11. sierpnia 1915, Dz. u. p. Nr. 235, o pozbywaniu gruntów rolnych i leśnych	108	241

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1916			
18. kwietnia	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu, dotyczące użycia papierów wartościowych czwartej austriackiej pożyczki wojennej do zapłacenia podatku od zysków wojennych	109	243
20.	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem skarbu, dotyczące ulg dla sprowadzonych skór wyprawnych, surowych, skórek i materiałów garbarskich	112	249
21.	Rozporządzenie całego Ministerstwa, w sprawie zaprowadzenia czasu letniego w roku 1916	111	247
25.	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami i za zgodą Ministra wojny w sprawie założenia Wojennego związku przemysłu wełnianego	113	250
26.	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami i za zgodą Ministra wojny, dotyczące założenia Wojennego związku dla przemysłu lnianego	114	255
26.	Rozporządzenie Ministrów handlu, skarbu i obrony krajowej, w sprawie ustanowienia najwyższych cen dla przędzy lnianej (line) i przędzy kłaczonej (tow)	115	260
26.	Rozporządzenie Ministrów handlu i obrony krajowej, w sprawie badania zapasów lnu łądogowego, wyrobionego lnu i kłaków lnianych oraz przędzy lnianej (przędzy z lnu, kłaków i odpadków) oraz ograniczenia przeróbki wyrobionego lnu i kłaków lnianych	116	261
26.	Rozporządzenie Ministrów handlu i obrony krajowej, dotyczące badania zapasów towarów lnianych oraz ograniczeń przeróbki i sprzedawania przędzy lnianej (przędzy z lnu, kłaków i odpadków) oraz towarów lnianych	117	262
27.	Obwieszczenie c. k. Prezydenta Ministrów, w sprawie ustanowienia nowej formy małego wspólnego herbu, przeznaczonego dla wspólnych instytucji Monarchii austriacko-węgierskiej	125	279
28.	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem obrony krajowej i za zgodą Ministerstwa wojny o obowiązku zgłoszenia zapasów pewnych oznaczonych metali i stopów	118	265
28.	Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z innymi interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny, dotyczące użycia pewnych oznaczonych metali i stopów tudzież blachy pocielanej	119	266
28.	Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z innymi interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny, dotyczące użycia i dostarczenia ołowiu i przedmiotów z ołowiu	120	267
28.	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem obrony krajowej i za zgodą Ministra wojny, o obowiązku zgłoszenia przedmiotów z cyny	121	270
28.	Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny, w sprawie używania i dostarczania cyny i przedmiotów z cyny	122	271

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1916			
28. kwietnia	Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny, w sprawie używania zawierających ołów lub cynę pozostałości i odpadków blachy pocielanej	123	273
28. „	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem obrony krajowej i za zgodą Ministra wojny, dotyczące ustanowienia najwyższych cen za towary blaszane i lane (zastępujące spręży metalowe)	124	274
29. „	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, dotyczące zmiany i uzupełnienia rozporządzenia ministerialnego z dnia 18. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 377 o uregulowaniu obrotu produktami olejów mineralnych, benzolem i olejami smołowymi	127	286
29. „	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, którem zmienia się i uzupełnia rozporządzenie ministerialne z dnia 18. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 378, dotyczące się ustanowienia najwyższych cen dla niektórych produktów olejów mineralnych	128	293
30. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w porozumieniu z Ministerstwem robót publicznych w sprawie przedłużenia przewidzianego w ustawie z dnia 28. grudnia 1911, Dz. u. p. Nr. 243, o ulgach podatkowych i należnościowych dla służących dobru powszechnemu związków budowlanych terminu dla budowy domów o małych mieszkańach	142	313
1. maja	Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem handlu, w sprawie pieczy nad członkami kas chorych, którzy utracili zarobek	129	295
1. „	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu, dotyczące utworzenia ekspozytury cłowej w Baranowie (Galicya)	131	297
1. „	Rozporządzenie cesarskie o uregulowaniu stosunków posiadłości gruntowej w okolicy miejsc obwarowanych	147	323
5. „	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrami spraw wewnętrznych i sprawiedliwości, dotyczące zakazu spiesznej sprzedaży towarów tkanych, pończoszkowych i dzianych	130	295
7. „	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, którem uzupełnia się rozporządzenie ministerialne z dnia 4. marca 1916, Dz. u. p. Nr. 61, w sprawie uregulowania obrotu opodatkowanym cukrem	132	297
8. „	Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, dotyczące dowozu tłuszczu wieprzowego i słoniny wieprzowej z poza granicy cłowej	133	299
9. „	Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, dotyczące ograniczenia rzezi kóz	134	301
11. „	Rozporządzenie cesarskie, którem zmienia się § 4. ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 237, dotyczącej zasiłku na utrzymanie dla rodzin osób, powołanych do służby wskutek mobilizacji	135	303
11. „	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, dotyczące uregulowania obrotu kośćmi i tłuszczem z kości	136	304
11. „	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem rolnictwa w sprawie ustanowienia najwyższej ceny dla mąki kościanej	137	309

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1916			
12. maja	Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrami handlu, rolnictwa i skarbu o ustanowieniu najwyższych cen za kartofle	138	310
12. „	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrami spraw wewnętrznych, rolnictwa i handlu, dotyczące nieważności zakupna przyszłych zbiorów w Austrii	139	311
12. „	Obwieszczenie Ministerstwa kolejowego w sprawie rozciągnięcia ustanowionego w koncesyi terminu dla ukończenia budowy i wprowadzenia w ruch sieci wąskotorowych, elektrycznych kolejek w Karlsbadzie i okolicy, na które udzielono gminie miejskiej Karlsbad koncesyi obwieszczeniem Ministerstwa kolejowego z dnia 16. września 1914. Dz. u. p. Nr. 253	140	312
12. „	Obwieszczenie Ministerstwa robót publicznych w porozumieniu z Ministerstwem skarbu, dotyczące zmiany artykułów 6., 19. i 20. regulaminu dla międzynarodowej konwencji metrycznej z dnia 20. maja 1875, Dz. u. p. Nr. 20 ex 1876	143	315
12. „	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrami spraw wewnętrznych, robót publicznych i kolei żelaznych, dotyczące zakazu niektórych rodzajów używania ropy	144	318
16. „	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z interesowanymi Ministrami o niedopuszczalności wypowiedzania stosunków służbowych, podpadających pod ustawę o pomocnikach handlowych, ze względu na nadchodzący przegląd wojskowy	141	312
18. „	Rozporządzenie Ministra skarbu w porozumieniu z Ministrami spraw wewnętrznych i handlu, dotyczące zakazu używania cukru do wyrabiania piwa	145	318
18. „	Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, skarbu, handlu i rolnictwa, którym uzupełnia się, względnie zmienia się zakaz wywozu i przewozu rozmaitych artykułów	150	347
20. „	Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, którym wydaje się nowe postanowienia dla uregulowania handlu jajami	146	319
21. „	Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami w sprawie wykonania rozporządzenia cesarskiego z dnia 1. maja 1916, Dz. u. p. Nr. 147, o uregulowaniu stosunków posiadłości gruntowej w okolicy miejsc obwarowanych	148	326
21. „	Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, odnoszące się do strzyżenia owiec	149	345
21. „	Rozporządzenie cesarskie o należnościach za sądowe czynności urzędowe i od podań w sprawie nabycia praw rzeczowych na nieruchomościach, które nie są wpisane w księgach gruntowych	151	348
21. „	Rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwem skarbu w sprawie wypłacania kuponów czwartej austriackiej pożyczki wojennej przez urzędy pocztowe	157	359
23. „	Rozporządzenie Ministra skarbu w porozumieniu z Ministrem sprawiedliwości w sprawie wykonania rozporządzenia cesarskiego z dnia 21. maja 1916, Dz. u. p. Nr. 151, o należnościach za sądowe czynności urzędowe i od podań w sprawie nabycia praw rzeczowych na nieruchomościach, które nie są wpisane do ksiąg gruntowych	152	349

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r o s ć	Numer	Strona
1916			
23. maja	Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z Ministrami spraw wewnętrznych i handlu, którem zmienia się rozporządzenie ministerjalne z dnia 8 maja 1915, Dz. u. p. Nr. 114, dotyczące się ograniczenia rzezi bydła i świń	153	350
23. „	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami co do wyrabiania i dostarczania wyrobów przemysłu cellulozowego, materiału drzewnego, wyrabiania papy i papierowego	154	351
25. „	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrami spraw wewnętrznych i sprawiedliwości i za zgodą Ministra wojny, dotyczące używania i przerabiania zwierzęcych i roślinnych olejów i tłuszczów na cele techniczne	155	353
26. „	Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, sprawiedliwości, handlu i skarbu w sprawie pewnych zmian rozporządzenia tych Ministerstw z dnia 5. marca 1896, Dz. u. p. Nr. 31, dotyczące się tworzenia zakładów ubezpieczeń, urzędzenia ich i zawiadywania ich czynnościami	160	363
28. „	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami i za zgodą Ministra wojny, dotyczące się rekwizyceji zapas-ów wełny i ustanowienia cen najwyższych za wełnę, spisania zapasów wełny, czesanki i przędzy wełnianej, jakoteż wypowiadające ograniczenia co do obrotu wełną i jej przerabiania	156	355
28. „	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości o egzekucyi przymusowej z zagranicznych tytułów egzekucyjnych na obszarach Polski, znajdujących się pod austriacko-węgierskim zarządem wojskowym (obszar okupacyjny) oraz o granicach wzajemności, zaręczonej odnośnie do tego okręgu	161	367
28. „	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem robót publicznych o sporządzaniu planów podziału przez miejski urząd budowniczy w Karlsbadzie	162	368
29. „	Rozporządzenie cesarskie, dotyczące rozszerzenia przyznanych rozporządzeniem cesarskim z dnia 31. października 1914, Dz. u. p. Nr. 315, ulg należyłościowych i podatkowych z powodu ofiar na cele pieczy wojennej	164	371
30. „	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem rolnictwa i interesowanymi Ministrami w sprawie uregulowania pobierania opodatkowanego cukru w celu produkcji wina	158	359
30. „	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami w sprawie użycia opodatkowanego cukru w celu zużytkowania owoców w gospodarstwie domowym	159	360
30. „	Obwieszczenie Ministerstwa spraw wewnętrznych, dotyczące ogłoszenia wykazu tych przypraw aptekarskich, które zostały uznane za wina lecznicze	169	375
1. czerwca	Rozporządzenie cesarskie o pieczy w razie przeszkód, doznanych skutkiem wojny przez izby adwokackie, ich wydziały i rady dyscyplinarne	165	372
1. „	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem robót publicznych o sporządzaniu planów podziału przez miejski urząd budowniczy w Opawie	166	372
1. „	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu, dotyczące utworzenia pobocznego urzędu celnego I. klasy w Sokalu	167	372

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1916			
2. czerwca	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, dotyczące dostarczania podwód i zwierząt, potrzebnych do transportowania ciężarów	163	368
3. "	Rozporządzenie Ministerstw skarbu, sprawiedliwości i handlu w porozumieniu z Najwyższą Izbą obrachunkową, dotyczące dokonania wypłat procentów od opiewających na oznaczone nazwiska (winkulowanych) obligacyi 4. austriackiej pożyczki wojennej przez pocztową kasę oszczędności	189	433
4. "	Rozporządzenie cesarskie, w sprawie zezwolenia na zaciągnięcie pożyczki loteryjnej w kwocie imiennej 40 milionów koron przez Austriackie Towarzystwo Czerwonego Krzyża	170	376
5. "	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu, dotyczące biura ekspedycyi cłowych przy urzędzie podatkowym w Gmunden	171	377
6. "	Rozporządzenie całego Ministerstwa, dotyczące bilansów i omijania przepisów statutowych w czasie wojny	168	372
6. "	Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych, dotyczące czwartej zmiany II. wydania cennika lekarstw do farmakopei austriackiej Ed. VIII. dla stron uprzywilejowanych (taksa dla kas chorych)	180	395
8. "	Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem robót publicznych, którem uzupełnia się rozporządzenie ministeryalne z dnia 18. września 1912, Dz. u. p. Nr. 191, dotyczące urządzania publicznych przedstawień zapomocą kinematografu	172	377
9. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem obrony krajowej i za zgodą Ministra wojny, dotyczące wyrabiania skóry na pasy do maszyn oraz używania i oddawania skóry na pasy do maszyn i pasów maszynowych	177	391
9. "	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu, dotyczące zmiany nazwy pobocznego urzędu cłowego Böhm. Einsiedl (Mniszek)	178	393
11. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, dotyczące ograniczeń sprzedaży siodu	173	377
11. "	Rozporządzenie cesarskie, w sprawie uregulowania obrotu zbożem, mąką i owocami strączkowymi	176	383
13. "	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, którem zakazuje się dowozu i przewozu not dinarowych i perperowych	174	380
13. "	Obwieszczenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny, dotyczące ustanowienia zasad wynagrodzenia za olów, cynę, stopy cyny i przedmioty z łożu i cyny	175	380
14. "	Obwieszczenie Ministra spraw wewnętrznych o zmianie granic dalszych obszarów wojennych	179	393
16. "	Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny, tyczące się oddania sprzętów metalowych	181	411
16. "	Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny, tyczące się oddania sprzętów cynowych	182	412

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1916			
16. czerwiec	Rozporządzenie cesarskie o odroczeniu i przerwie wykonania kar na wolności	183	415
16. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrami kolei, rolnictwa, obrony krajowej i za zgodą Ministra wojny o uregulowaniu obrotu surową żywicą i produktami żywicznymi	184	415
16. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrami skarbu, rolnictwa i obrony krajowej i za zgodą Ministra wojny, dotyczące się ustanowienia cen najwyższych dla żywicy i produktów żywicznych	185	420
16. "	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu o utworzeniu urzędu podatkowego w Tryeście	187	431
17. "	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, dotyczące odpisań i postępowania przy wymiarze podatków bezpośrednich oraz ściągania opłat w powiatach politycznych Capodistria, Lussin, Mitterburg, Parenzo, Veglia i Volosca-Abbazia w Margrabstwie Istrii	188	431
18. "	Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, dotyczące uregulowania obrotu kawą	186	423
18. "	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem robót publicznych o sporządzaniu planów podziału przez górno-austriacki krajowy urząd budowniczy w Linciu	190	433
20. "	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w porozumieniu z Ministerstwem handlu i Najwyższą Izłą obrachunkową w sprawie uskutecznienia wypłał na rachunek Generalnej Dyrekcji katastru podatku gruntowego przez pocztową Kasę oszczędności	199	471
22. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych o pieczęciach (pieczętkach) urzędowych	204	479
23. "	Rozporządzenie cesarskie, dotyczące zasiłków z państwowego funduszu melioracyjnego, które mają być użyte w roku budżetowym 1915/16	191	434
23. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrami robót publicznych i obrony krajowej i za zgodą Ministra wojny w sprawie zastrzeżenia wyprawnej skóry oznaczonych gatunków na zapotrzebowania wojska	192	461
23. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrami robót publicznych i obrony krajowej i za zgodą Ministra wojny w sprawie sprzedaży odpadków, pozostających przy przerabianiu wyprawnej skóry	193	462
23. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrami spraw wewnętrznych, robót publicznych i obrony krajowej, dotyczące się obrotu skórami bydłeceni i końskimi i skórkami cielęceni	194	463
24. "	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych o opiece jeneralnej	195	464
24. "	Obwieszczenie Ministra robót publicznych o postanowieniach wyjątkowych w sprawie ustanowionych w układzie Unii paryskiej dla ochrony własności przemysłowej terminów pierwszeństwa na rzecz poddanych hiszpańskich	201	473

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1916			
25. czerwca	Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych, dotyczące się uregulowania zużywania zboża i produktów mlewa	196	466
26. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrami kolei żelaznych i skarbu dotyczące się uregulowania obrotu wywozu do Rumunii	197	466
26. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami w sprawie uchylecia rozporządzenia ministerialnego z dnia 4. stycznia 1916, Dz. u. p. Nr. 7, i zajęcia zapasów nasienia lnu	198	467
27. "	Rozporządzenie cesarskie, dotyczące używania częściowych zapisów długu, wydać się mających w kwocie nominalnej 34 milionów koron przez gminę miasta Tryestu, do korzystnego umieszczania kapitałów fundacyjnych, popularnych i tym podobnych	217	513
28. "	Rozporządzenie cesarskie o prowadzeniu gospodarstwa państwowego od dnia 1. lipca do dnia 31. grudnia 1916	200	472
28. "	Rozporządzenie cesarskie o pozbawieniu własności (Ordynacja pozbawienia własności)	207	481
29. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, którem uzupełnia się rozporządzenie ministerialne z dnia 11. maja 1916, Dz. u. p. Nr. 136, dotyczące uregulowania obrotu kośćmi i łuszcem z kości	205	480
29. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem rolnictwa, którem uzupełnia się rozporządzenie ministerialne z dnia 11. maja 1916, Dz. u. p. Nr. 137, dotyczące ustanowienia najwyższych cen dla mąki kościanej.	206	480
30. "	Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej, którem w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny zmienia się częściowo rozporządzenie ministerialne z dnia 14. listopada 1914, Dz. u. p. Nr. 326, którem wydano postanowienia wykonawcze do ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, dotyczącej powinności wojennej	202	473
30. "	Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny, którem zmienia się częściowo rozporządzenie ministerialne z dnia 14. maja 1915, Dz. u. p. Nr. 117, w sprawie postanowień wykonawczych do ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, dotyczących powinności wojennych	203	475
1. lipca	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, dotyczące uregulowania obrotu rzepakiem, rzepikiem, olejem rzepakowym i makuchem	208	493
2. "	Rozporządzenie cesarskie, dotyczące wymiaru powszechnego podatku zarobkowego za rok 1916	210	499
6. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem rolnictwa i Ministrem spraw wewnętrznych, dotyczące ustanowienia najwyższych cen za żywe świny oraz produkty ze świń uzyskane	211	501
6. "	Rozporządzenie Ministra handlu, dotyczące oddania starego żelazniwa w celu przetapiania i snopcowania	212	505
7. "	Rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwami spraw wewnętrznych i rolnictwa, dotyczące zmiany jednego postanowienia porządku policyjnego dla żeglugi i flisactwa na Łabie	213	505

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1916			
8. lipca	Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych, dotyczące przedłużenia terminu dla ukończenia budowy i puszczenia w ruch wązkotorowej kolejki elektrycznej od ulicy Sprudelstrasse na górę Dreikreuzberg w Karlsbadzie	214	507
8. „	Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości, Ministerstwa skarbu oraz Ministerstwa handlu w porozumieniu z Najwyższą Izbą obrachunkową, dotyczące uskuteczniania wypłat na rachunek władz sądowych w Dalmacji za pośrednictwem c. k. pocztowej Kasy oszczędności	222	525
9. „	Obwieszczenie Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem sprawiedliwości w sprawie sprostowania błędów w rozporządzeniu cesarskim z dnia 28. czerwca 1916, Dz. u. p. Nr. 207, o pozbawieniu własnowolności (Ordynacja pozbawienia własnowolności)	226	529
10. „	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, dotyczące uregulowania obrotu starym papierem	215	507
12. „	Reskrypt Ministerstwa skarbu, dotyczący wydania nowych banknotów 10cjo koronowych z datą 2. stycznia 1915	216	509
14. „	Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, dotyczące ograniczenia konsumpcji mięsa i tłuszczu	218	513
15. „	Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrami rolnictwa, handlu, skarbu i sprawiedliwości, którem ustanawia się ceny objęcia dla niektórych rodzajów zboża i owoców strączkowych	219	516
15. „	Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z Ministrami spraw wewnętrznych i handlu, dotyczące używania zboża i produktów młewa na karmę	220	519
17. „	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości, oznaczające gminy, w których rozporządzenie cesarskie z dnia 9. sierpnia 1915, Dz. u. p. Nr. 234, o pozbywaniu gruntów rolnych i leśnych, niema zastosowania	227	529
19. „	Rozporządzenie cesarskie o wykonywaniu sądownictwa przez Urząd Naczelnego Marszałka Dworu	223	526
19. „	Rozporządzenie cesarskie o uznaniu Urzędu Naczelnego Marszałka Dworu za sąd nad członkami książęco-parmańskiego Domu	224	527
20. „	Rozporządzenie Ministerstwa kolei żelaznych w porozumieniu z Ministerstwem sprawiedliwości i Ministerstwem handlu, dotyczące zmiany regulaminu ruchu dla kolei żelaznych z dnia 11. listopada 1909, Dz. u. p. Nr. 172	221	523
20. „	Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny, dotyczące rekwiżycji obrotu gumowych	225	527
21. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, dotyczące wymiaru powszechnego podatku zarobkowego za rok 1916	228	531
21. „	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych, w sprawie przeniesienia czynności sądu polubownego dla ubezpieczenia pensyjnego w Trieście do sądu polubownego dla ubezpieczenia pensyjnego w Wiedniu	229	532

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1916			
22. lipca	Rozporządzenie Ministra handlu, w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, dotyczące rozszerzenia zastosowania rozporządzenia ministerialnego z dnia 15. września 1915, Dz. u. p. Nr. 267, do zbioru lnu w roku 1916	230	533
25. „	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem robót publicznych, dotyczące zastosowania rozporządzenia ministerialnego z dnia 27. lipca 1907, Dz. u. p. Nr. 193, do oddziałów dla koszykarstwa i dla szczołkarstwa, istniejących w domu dla ociemniałych robotników imienia cesarza Franciszka Józefa stowarzyszenia opieki nad ciemnymi w Wiedniu	236	541
25. „	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu w sprawie drobnej sprzedaży w c. k. urzędzie stempowym w Wiedniu wprowadzonych na c. i k. obszarze okupacyjnym i zaopatrzonych wydrukowanym oznaczeniem „C. i k. Zarząd wojskowy“ bośniacko-hercegowińskich znaczków stempowych	240	551
26. „	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, dotyczące dowozu palonych płynów wysokowych z zagranicy	231	533
26. „	Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, dotyczące obrotu nasieniem	233	537
27. „	Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z Ministrami spraw wewnętrznych, handlu i skarbu w sprawie organizacji zaopatrywania w środki pastewne	232	534
27. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami, dotyczące przyznania nadzwyczajnych dodatków do dyet i strawnego (dziennego) funkcjonariuszy państwowych z powodu wywołanych przez wojnę niezwykłych stosunków	234	539
27. „	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem robót publicznych o sporządzaniu planów podziału przez miejski urząd budowniczy w Gracu	241	551
28. „	Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny, dotyczące rekwizycji przedmiotów metalowych	235	540
29. „	Rozporządzenie całego Ministerstwa, tyjące się przymusowego zarządu przedsiębiorstw i majątków	245	565
31. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, dotyczące ściągnięcia monet niklowych po dwadzieścia halerzy	237	541
31. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, dotyczące wybicia i puszczenia w obieg monet zdawkowych żelaznych waluty koronowej po dwadzieścia halerzy	238	542
31. „	Rozporządzenie cesarskie, którem zmienia się § 33. ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, o świadczeniach wojennych	249	599
1. sierpnia	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami w sprawie utworzenia Wojennego związku gospodarczego dla przemysłu drożdży prasowanych	239	545
2. „	Rozporządzenie Ministerstwa robót publicznych w porozumieniu z Ministerstwami skarbu, handlu i sprawiedliwości w sprawie zaniechania ogłoszenia zgłoszeń patentowych	242	552
2. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w porozumieniu z Ministerstwem sprawiedliwości, dotyczące „Galicyskiego miejskiego wojennego zakładu kredytowego“	260	619

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1916			
3. sierpnia	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami w sprawie utworzenia Centrali browarniczej	243	552
4. „	Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami w sprawie uregulowania obrotu ziemniakami ze żniwa w roku 1916	244	559
4. „	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrami skarbu, rolnictwa, obrony krajowej i za zgodą Ministerstwa wojny, dotyczące się najwyższych cen żywności i produktów żywnościowych	251	603
5. „	Rozporządzenie Ministra handlu, dotyczące się przewożenia towarów między portami zagranicznymi jakoteż odstąpienia przestrzeni okrętowych za granicą	246	566
7. „	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami w sprawie uregulowania zbytu odpadków słodowych celem zaopatrzenia przemysłu drożdży prasowanych	248	595
8. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu celem wykonania rozporządzenia cesarskiego z dnia 16. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 103, o podatku od zysków wojennych	247	569
8. „	Rozporządzenie Ministra skarbu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami w sprawie ograniczenia wyrobu piwa	252	604
10. „	Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej, którem za zgodą Ministerstwa wojny i innych interesowanych Ministerstw zostają wydane na podstawie rozporządzenia cesarskiego z dnia 31. lipca 1916, Dz. u. p. Nr. 249, postanowienia o załatwianiu drogą dobrowolnego układu roszeń o wynagrodzenie za świadczenia wojenne	250	600
10. „	Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, skarbu, handlu i rolnictwa, którem uzupełnia się, względnie zmienia się zakaz wywozu i przewozu niektórych artykułów	253	604
11. „	Obwieszczenie Ministra handlu w sprawie ograniczenia wyrobu papieru	254	604
11. „	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami o uregulowaniu i pobieraniu cukru opodatkowanego w celu polepszenia produktu zbiorów (moszczu winnego i zacieru winnego), jakoteż wyrobu wina pestkowego	255	605
11. „	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, w sprawie zajęcia maku	257	609
12. „	Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami w sprawie ustanowienia cen maksymalnych i cen objęcia dla ziemniaków	256	607
15. „	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości o sądzie powiatowym, właściwym do pozbawienia własności krajowca, który nie przebywał w obrębie państwa	265	629
16. „	Rozporządzenie całego Ministerstwa o środkach odwetu w zakresie przemysłowej ochrony prawnej	258	613
17. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w sprawie przyznania jednorazowego zasiłku funkcjonariuszom państwowym w stanie spoczynku i wdowom i sierotom po funkcjonariuszach państwowych z okazji nadzwyczajnych stosunków, stworzonych wojną	259	617

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1916			
17. sierpnia	Rozporządzenie cesarskie w sprawie zarządzeń na rzecz tych urzędników państwowych, praktykantów i kandydatów służby sprawiedliwości, jakoteż suplentów i asystentów w państwowych średnich zakładach naukowych, którzy wskutek wojny doznali przeszkody w wykonywaniu służby cywilnej	262	625
17. "	Rozporządzenie całego Ministerstwa, którem zmienia się wskutek wojny niektóre postanowienia ustawy z dnia 25. stycznia 1914. Dz. u. p. Nr. 15 (pragmatyki służbowej).	263	626
17. "	Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych, dotyczące przedłużenia czasokresu do ukończenia budowy i puszczenia w ruch kolei lokalnej z Marienbergu do Brusperku.	264	627
21. "	Rozporządzenie cesarskie o zaopatrywaniu ludności w niezbędne przedmioty zapotrzebowania.	261	619
21. "	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w sprawie zarządzeń na rzecz tych kandydatów służby sprawiedliwości (praktykantów sądowych, auskultantów, kandydatów adwokackich i notaryalnych), którzy wskutek wojny doznali przeszkody w wykonywaniu służby cywilnej.	268	633
22. "	Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, którem zmienia się i uzupełnia rozporządzenie ministerjalne z dnia 18. czerwca 1916. Dz. u. p. Nr. 186, dotyczące uregulowania obrotu kawą.	266	629
22. "	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych i Ministrem wyznań i oświaty w sprawie donoszenia o przyjęciu osób do psychiatrycznych klinik uniwersyteckich i do oddziałów obserwacyjnych w zakładach dla chorych.	269	635
22. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem skarbnym w sprawie uregulowania używania kwasu siarkowego do wyrobu produktów przemysłu olejów mineralnych.	272	649
23. "	Rozporządzenie Ministerstwa rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, dotyczące sprzedaży zielonych kiści kukurydzy.	267	631
26. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami i za zgodą Ministra wojny w sprawie założenia Wojennego związku dla przemysłu bawełnianego.	273	650
26. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami w sprawie uregulowania obrotu surowym tłuszczem z bydła i owiec.	274	656
27. "	Rozporządzenie cesarskie, dotyczące zmiany niektórych postanowień o opodatkowaniu piwa i przekazaniu z przekazu z podatku od piwa na rzecz funduszy krajowych.	270	637
28. "	Rozporządzenie Ministra skarbnym celem wykonania tych postanowień rozporządzenia cesarskiego z dnia 27. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 270, które dotyczą zmiany przepisów o podatku od piwa.	271	641
28. "	Rozporządzenie cesarskie, dotyczące zaprowadzenia wojennego dodatku do podatków bezpośrednich oraz przedawnienia podatków bezpośrednich.	280	735
28. "	Rozporządzenie cesarskie, dotyczące zmiany niektórych postanowień o należnościach stempowych i bezpośrednich.	281	739

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r o ś ć	Numer	Strona
1916			
28. sierpnia	Obwieszczenie Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem skarbu w sprawie sprostowania błędu w rozporządzeniu Ministerstwa skarbu z dnia 21. lipca 1916. Dz. u. p. Nr. 228, dotyczącego wymiaru powszechnego podatku zarobkowego za rok 1916	295	767
29. "	Rozporządzenie cesarskie o podatku od zapalek	278	669
29. "	Rozporządzenie cesarskie, dotyczące należności od gry w totalizatora i od zakładów z bookmakerami oraz zarządzeń celem sfumienia pokątnej gry	282	745
30. "	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, handlu i rolnictwa, dotyczące zmiany jednego postanowienia objaśnień do taryfy celnej	275	659
30. "	Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, dotyczące uregulowania obrotu tłuszczami surowymi, produktami tłuszczowymi i olejami jadalnymi	276	661
30. "	Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami w sprawie obrotu produktami pastewnymi	277	665
30. "	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu w sprawie delegowania władz podatkowych do wymiaru podatku od zysków wojennych i podatku zarobkowego towarzystw	291	765
31. "	Rozporządzenie Ministra handlu i Ministra obrony krajowej w sprawie ograniczeń przerabiania i pozbywania przedz bawełnianych, bawełnianych towarów tkackich i dzianych i bawełnianej lub półwełnianej, tkaney lub dzianej białej męskiej	283	751
1. września	Rozporządzenie Ministra skarbu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami celem wykonania rozporządzenia cesarskiego z dnia 29. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 278, od podatku od zapalek (przepis wykonawczy do podatku od zapalek)	279	676
1. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami w sprawie zakazu przerabiania jęczmienia na sól browarniczy	284	754
1. "	Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, którem zmienia się rozporządzenie ministeryjne z dnia 14. lipca 1916, Dz. u. p. Nr. 218, dotyczące ograniczenia konsumeyi mięsa i tłuszczu	285	755
2. "	Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych i sprawiedliwości w porozumieniu z Ministerstwami skarbu i handlu w sprawie nakazów eo do peryodycznych pism drukowanych, pojawiających się w Rumunii, tudzież rewizyj nadchodzących stałych drukowanych pism nieperyodycznych	286	757
2. "	Rozporządzenie Ministra skarbu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami w sprawie ograniczenia produkeyi piwa	287	759
2. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Kierownikiem Ministerstwa spraw wewnętrznych w sprawie ograniczenia wyszynku produkeyi piwa	288	759
5. "	Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, skarbu i handlu w porozumieniu z Najwyższą Izłą obrotową w sprawie dokonywania wypłat na rachunek c. k. Namiestnictwa, Centrali krajowej dla gospodarczej odbudowy Galicyi przez pocztową Kasę oszczędności	289	761

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1916			
6. września	Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami w sprawie ustalenia cen maksymalnych dla świeżych śliwek, oraz dla śliwek suszonych i powideł, tudzież w sprawie obrotu śliwkami suszonymi i powidłami	290	762
6. „	Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrami sprawiedliwości i skarbu, którem zakazuje się tak zwanego bookydomino	292	766
6. „	Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami o doniesieniach karnych przeciw osobom wojskowym Państwa niemieckiego	293	766
6. „	Obwieszczenie Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwami skarbu i handlu, dotyczące się sprostowania błędu w rozporządzeniu Ministra skarbu, wydanem w porozumieniu z interesowanymi Ministrami dnia 2. września 1916, Dz. u. p. Nr. 287, w sprawie ograniczenia produkcji piwa	308	843
7. „	Rozporządzenie Ministra skarbu w porozumieniu z Kierownikiem Ministerstwa spraw wewnętrznych w sprawie wyjątków od zakazu wyplat w stosunku do Wielkiej Brytanii, Francji i Rosji	294	766
8. „	Rozporządzenie Ministra handlu i Ministra obrony krajowej w sprawie wydania dodatkowych postanowień do rozporządzenia ministeryjalnego z dnia 26. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 117, dotyczącego badania zapasów towarów lnianych oraz ograniczeń przeróbki i sprzedawania przędzy lnianej i towarów lnianych	296	767
8. „	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Kierownikiem Ministerstwa spraw wewnętrznych w sprawie ograniczenia wyszynku piwa	299	775
9. „	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami w sprawie zajęcia pestek winogronowych	297	768
9. „	Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, dotyczące ograniczenia rzezi bydła rogatego i świń	298	772
9. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w sprawie urządzenia w Wiedniu drobnej sprzedaży zaprowadzonych na c. i k. zajęтым obszarze serbskim, zaopatrzonych wydrukowanem oznaczeniem „c. i k. Zarząd wojskowy w Serbii“ bośniacko-hercegowińskich znaczków stemplowych	326	1009
11. „	Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami w sprawie uregulowania obrotu mlekiem	300	776
11. „	Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem sprawiedliwości w sprawie uchylecia bezwzględnie obowiązujących przepisów ordynacji ubezpieczeniowej dla niektórych grup uniów o ubezpieczenie	301	779
12. „	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, odnoszące się do zajęcia nasienia lnu, zebranego w krajach lutejszych w roku 1916	302	781
13. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w sprawie wydania urzędowych blankietów promesowych z oznaczeniem wartości na dwie korony	305	791
14. „	Rozporządzenie Ministra handlu za zgodą Ministra wojny, dotyczące przywozu niektórych materiałów surowych z Turcji i z Bułgarii w przesyłkach pocztowych	303	785

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1916			
15. września	Rozporządzenie cesarskie, w sprawie ochrony praw członków kas brackich w czasie ich służby wojskowej w obecnej wojnie	304	787
15. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem obrony krajowej i za zgodą Ministra wojny w sprawie uregulowania obrotu szmatami	306	793
15. "	Rozporządzenie cesarskie w sprawie zanknięcia rachunków państwowych za rok administracyjny 1915/16	307	797
15. "	Rozporządzenie cesarskie o utracie publicznych uprawnień, posiadania i praw z powodu opuszczenia w czasie wojny obszaru państwowego	309	843
17. "	Rozporządzenie Ministra handlu w sprawie wycolania znaczków wojennych i jubileuszowych kart korespondencyjnych	310	845
18. "	Rozporządzenie Ministra skarbu w porozumieniu z Ministrem handlu, dotyczące się ustanowienia cen najwyższych za zapalki	311	845
18. "	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w sprawie uiszczania stempla od rachunków	313	865
19. "	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu celem wykonania postanowień prawnych co do należności rozporządzenia cesarskiego z dnia 29. sierpnia 1916. Dz. u. p. Nr. 282, dotyczącego należności od gry w totalizatora i od zakładów z bookmakerami oraz zarządzeń celem stłumienia pokątnej gry	312	849
20. "	Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, którem zmieniona się i uzupełnia się rozporządzenie ministerjalne z dnia 18. czerwca 1916. Dz. u. p. Nr. 186, dotyczące uregulowania obrotu kawą	314	866
20. "	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem robót publicznych o sporządzaniu planów podziału przez urząd budowniczy królewskiego stołecznego miasta Krakowa	318	959
20. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami i Kierownikiem Ministerstwa spraw wewnętrznych o uregulowaniu obrotu olejem skalnym (ropą), uzyskiwanym z niego produktami (produktami olejów mineralnych), dziegiem i produktami dziegiowymi	323	997
20. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem rolnictwa w sprawie wydania postanowień wykonawczych do rozporządzenia ministerjalnego z dnia 20. września 1916. Dz. u. p. Nr. 323, o uregulowaniu obrotu olejem skalnym (ropą), uzyskiwanym z niego produktami (produktami olejów mineralnych), dziegiem i produktami dziegiowymi	324	1000
21. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami i za zgodą Ministra wojny, dotyczące utworzenia Wojennego Związku dla przemysłu jedwabnego	315	867
21. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami i za zgodą Ministra wojny, dotyczące utworzenia Wojennego Związku dla przemysłu konopnego i jutowego	316	871
21. "	Rozporządzenie cesarskie w sprawie zmiany należności licencyjnej od importu tytoniu i wyrobów tytoniowych	334	1023
22. "	Rozporządzenie Ministra handlu, którem zostaje wydana ordynacja pocztowa	317	877
22. "	Rozporządzenie Ministra handlu, w sprawie wydania nowych wartościowych znaczków pocztowych	319	959

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1916			
22. września	Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami co do przywozu rozmaitych rodzajów towarów z zagranicy cłowej	320	961
22. „	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrami rolnictwa i skarbu oraz Kierownikiem Ministerstwa spraw wewnętrznych o uregulowaniu obrotu melasą i wodą osmózową	325	1005
23. „	Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, odnoszące się do uregulowania obrotu bydłem	321	963
23. „	Rozporządzenie Ministra handlu, dotyczące ogłoszenia nowego regulaminu telefonicznego i nowej taryfy telefonicznej	322	969
23. „	Rozporządzenie Ministra rolnictwa w sprawie wyjątków od obowiązku wydobywania żywnicy, ustanowionego w rozporządzeniu ministeryalnym z dnia 16. czerwca 1916, Dz. u. p. Nr. 184	327	1009
25. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, dotyczące postępowania przy użyciu papierów wartościowych czwartej pożyczki wojennej do zapłaty podatku od zysków wojennych	332	1021
26. „	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrami spraw wewnętrznych i skarbu o ogłaszaniu strat i edyktów, dotyczących papierów wartościowych i tym podobnych dokumentów	328	1010
26. „	Rozporządzenie całego Ministerstwa, którem wydaje się dalsze ograniczające zarządzenia policyjne dla podróży z Austrii lub do Austrii	329	1011
26. „	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu o możliwości użycia obligacji austriackich i węgierskich pożyczek wojennych do świadczenia zabezpieczenia dla podatku spożywczego i cła oraz na kaucyje kupieckie i wadya wszelkiego rodzaju	345	1063
27. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w porozumieniu z Ministerstwem kolei żelaznych i Ministerstwem handlu celem wykonania §§ 12. do 17. rozporządzenia cesarskiego z dnia 28. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 281, dotyczącego zmiany niektórych przepisów o należyciach stemplowych i bezpośrednich	337	1031
27. „	Rozporządzenie Ministerstw kolei żelaznych i skarbu w porozumieniu z Ministerstwem sprawiedliwości, dotyczące sporządzania i używania kolejowych listów przewozowych, cedulek transportowych i poświadczeń awiza i odbioru z wydrukowanymi znaczkami stemplowymi	338	1033
28. „	Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z interesowanym Ministrami w sprawie uregulowania obrotu dzikimi kasztanami, zołędziami i bukwią (buczyną)	330	1013
28. „	Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami w sprawie uregulowania obrotu skórą na klej	331	1017
28. „	Rozporządzenie Ministra skarbu w porozumieniu z Ministrem handlu i Kierownikiem Ministerstwa spraw wewnętrznych w sprawie ograniczenia produkcji piwa	333	1022
29. „	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami o uregulowaniu obrotu cukrem burakowym	335	1024
30. „	Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami w sprawie uregulowania obrotu ziemniakami ze zbioru w roku 1916	336	1030

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r o ś ć	Numer	Strona
1916			
30. września	Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami w sprawie utworzenia Wojennego związku gospodarczego dla przemysłu suszenia ziemniaków	340	1043
2. października	Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami w sprawie uregulowania obrotu świeżymi sliwkami	339	1041
4. "	Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, dotyczące się uregulowania obrotu niektórymi gatunkami dziczyzny	341	1051
6. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami w sprawie utworzenia Wojennego Związku gospodarczego dla przemysłu skrobi ziemniaczanej	342	1053
6. "	Obwieszczenie Ministra handlu w sprawie obowiązku zgłaszania zasobów pirytu i celulozy	346	1064
7. "	Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą c. i k. Ministerstwa wojny, w sprawie zajęcia i dostawy sznurków konopnych (szpagatu) na cele wojenne	343	1061
7. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Kierownikiem Ministerstwa spraw wewnętrznych, w sprawie zakazu wyrobu muszardy z nieodolejonych nasion gorczycy	344	1062
7. "	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości o właściwości sądu powiatowego Śródmieścia w Wiedniu dla skarg wiedeńskich opiek zawodowych	353	1077
9. "	Rozporządzenie całego Ministerstwa w sprawie wydania zakazu wypłat w stosunku do Włoch, Portugalii i Rumunii	347	1064
9. "	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu, dotyczące zwinienia kasy długów państwowych i połączenia jej agend z agendami Centralnej kasy państwowej	361	1087
10. "	Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, dotyczące uchylecia zakazu sprzedaży zielonych kłoci kukurydzy	348	1065
10. "	Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami w sprawie obrotu suszonymi obrzynkami z buraków cukrowych	349	1065
11. "	Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami w sprawie obrotu burakami pastewnymi	350	1069
11. "	Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z Kierownikiem Ministerstwa spraw wewnętrznych i Ministrem sprawiedliwości w sprawie użycia placów budowlanych na uprawę roślin spożywczych i pastewnych	352	1075
12. "	Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, dotyczące wprowadzenia poświadczeń przewozowych dla herbaty	351	1073
13. "	Rozporządzenie Ministra robót publicznych, którym zmienia się jedno postanowienie rozporządzenia z dnia 22. kwietnia 1913, Dz. n. p. Nr. 66, dotyczącego międzynarodowego rejestrowania marek	354	1077

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1916			
14. października	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w porozumieniu z Ministerstwami handlu, kolei żelaznych i rolnictwa w sprawie dopuszczenia wzajemnego obrotu przeprawnego między głównymi urzędami celnymi w Simbach i Solnogradzie z jednej strony a w Ehrwaldzie z drugiej strony . . .	363	1091
16. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrami robót publicznych i obrony krajowej oraz za zgodą Ministra wojny w sprawie obrotu skórą wyprawną	355	1078
16. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrami robót publicznych i obrony krajowej i za zgodą Ministra wojny w sprawie sporządzania i sprzedaży skóry rozdwojonej i podszew ze skóry rozdwojonej	356	1080
16. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrami robót publicznych i obrony krajowej i za zgodą Ministerstwa wojny, dotyczące się obrotu skórami bydłecemi i końskieni i skórami cielęcemi	357	1081
16. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrami robót publicznych i obrony krajowej i za zgodą Ministra wojny w sprawie ustanowienia najwyższych cen dla skórek cielęcych na tornistry i dla rozmaitych rodzajów skóry wyprawnej	358	1082
16. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrami robót publicznych i obrony krajowej i za zgodą Ministra wojny, dotyczące się przepisów o garbowaniu i sporządzaniu wyciągów garbarskich	359	1085
16. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem obrony krajowej i za zgodą Ministra wojny w sprawie zgłaszania zapasów skóry wyprawnej, skór i skórek oraz przechowywania zapasów skóry wyprawnej	360	1085
16. "	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu, dotyczące zwinięcia głównego urzędu celnego w Krems	366	1095
18. "	Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z Kierownikiem Ministerstwa spraw wewnętrznych w sprawie obrotu ziemniakami do sadzenia i w sprawie oznaczenia ceny za nie	362	1089
19. "	Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami w sprawie ochrony drzew orzechowych	364	1091
19. "	Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami w sprawie uregulowania obrotu rybami wód słodkich	365	1092
21. "	Obwieszczenie Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami w sprawie sprostowania błędu w rozporządzeniu Kierownika Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 4. października 1916. Dz. u. p. Nr. 341, dotyczącego się uregulowania obrotu niektórymi gatunkami dziczyzny	367	1095
21. "	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu o początku mocy obowiązującej i o stosowaniu postanowień rozporządzenia cesarskiego z dnia 28. sierpnia 1916. Dz. u. p. Nr. 281, dotyczących należności skalowych	370	1099
21. "	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, dotyczące upoważnienia głównego urzędu cłowego w Tarnowie do postępowania zapowiadawczego w obrocie kolejowym	371	1101

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1916			
22. października	Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem wyznań i oświaty, którem zakazuje się oświetlania grobów i grobowców na cmentarzach	368	1095
22. "	Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami dotyczące wprowadzenia poświadczeń przewozowych dla śledzi	369	1096
24. "	Obwieszczenie Ministra robót publicznych o postanowieniach wyjątkowych dla ustanowionych w paryskim traktacie ugodowym dla ochrony własności przemysłowej terminów pierwszeństwa na rzecz poddanych duńskich	373	1103
24. "	Obwieszczenie Ministra robót publicznych o postanowieniach wyjątkowych w sprawie ustanowionych w Układzie Unii paryskiej dla ochrony własności przemysłowej terminów pierwszeństwa na rzecz poddanych norweskich	374	1103
25. "	Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, dotyczące wprowadzenia poświadczeń przewozowych dla jabłek	372	1101
27. "	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, dotyczące wydania urzędowych blankietów wekslowych	375	1105
30. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrami spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i rolnictwa w sprawie uregulowania obrotu suszonymi korzeniami cykoryi ze zbioru w roku 1916 i w sprawie ustanowienia najwyższej ceny za suszone korzenie cykoryi	376	1107
1. listopada	Rozporządzenie Ministra skarbu w porozumieniu z Ministrami handlu i spraw wewnętrznych w sprawie ograniczenia produkcji piwa	377	1111
3. "	Rozporządzenie Ministerstw skarbu, handlu i rolnictwa w sprawie czasowego uchylecia ceł od kleju wojennego do fabrykacji papieru	381	1117
6. "	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, dotyczące wybicia i puszczenia w obieg monet zdawkowych waluty koronowej po dwa halercze z żelaza	378	1113
7. "	Rozporządzenie Ministra handlu za zgodą Ministra wojny w sprawie zmiany postanowień o postępowaniu z przesyłkami pocztowymi idącymi za granicę	379	1115
8. "	Rozporządzenie Ministerstw skarbu, rolnictwa i handlu w sprawie upoważnienia Głównego urzędu celnego w Litomierzycach do odprawiania przesyłek pocztowych z żyjącymi roślinami	420	1181
10. "	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem rolnictwa w sprawie okresów doniemięcia przy wadach zwierząt	384	1125
11. "	Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą c. i k. Ministerstwa wojny, dotyczące zajęcia na cele wojenne materiału miedzianego na budynkach	380	1115
11. "	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu o przyznaniu zwolnień od należności celem popierania subskrybowania piątej austriackiej pożyczki wojennej	382	1117
11. "	Obwieszczenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem robót publicznych, dotyczące świadectw miejskiej szkoły przemysłowej dla kobiet w Pradze II.	385	1125

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1916			
11. listopada	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, dotyczące zmiany terminów płatności podatku domowo-czynszowego w okręgu poboru podatków Kromlów w Czechach	390	1131
11. „	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu w sprawie drobnej sprzedaży w c. i k. urzędzie stempowym w Wiedniu wprowadzonych na c. i k. obszarze okupacyjnym i zaopatrzonych wydrukowanem oznaczeniem „C. i k. Zarząd wojskowy bośniacko-hercegowińskich znaczków stempowych	392	1135
13. „	Rozporządzenie całego Ministerstwa w sprawie utworzenia Urzędu dla wyżywienia ludności	383	1124
13. „	Obwieszczenie Ministra skarbu, w sprawie zwinienia dyrekcji okręgów skarbowych w Korneuburg i Steiu nad Dunajem	386	1126
14. „	Rozporządzenie całego Ministerstwa, dotyczące zwinienia prokuratury skarbu w Celowcu i przeniesienia jej agend na prokuraturę skarbu w Gracu	387	1126
14. „	Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, skarbu, handlu i rolnictwa, którem uzupełnia się, względnie zmienia się zakaz wywozu i przewozu rozmaitych artykułów	388	1127
19. „	Rozporządzenie Ministerstwa kolei żelaznych w sprawie przejściowej zmiany niektórych postanowień regulaminu ruchu dla kolei żelaznych	391	1131
20. „	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu w sprawie wydania znaczków stempowych w kategoriach wartości po 60 i 80 halerzy	399	1145
21. „	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z interesowanymi Ministrami o wpływie nadzoru nad prowadzeniem przedsiębiorstwa na czas trwania odpowiedzialności członków stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych	393	1135
21. „	Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z Ministrami spraw wewnętrznych i handlu w sprawie zmiany niektórych postanowień regulaminu targowego dla wiedeńskiej głównej targowicy na zwierzęta w St. Marx, wydanego rozporządzeniem ministeryalnem z dnia 30. czerwca 1910, Dz. u. p. Nr. 126	395	1137
21. „	Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych w sprawie przedłużenia terminu dla ukończenia budowy i puszczania w ruch kolei lokalnej z Ruprechts-hofen do Gresten	397	1143
22. „	Obwieszczenie Prezydenta Ministrów w sprawie ogłoszenia proklamacyi Jego c. i k. Apostolskiej Mości z dnia 21 listopada 1916 o Najwyższem wstąpieniu na tron	389	1129
23. „	Rozporządzenie Ministra handlu i Ministra obrony krajowej w sprawie wydania dodatkowych postanowień do rozporządzenia ministeryalnego z dnia 26. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 117, dotyczącego badania zapasów towarów lnianych oraz ograniczeń przeróbki i sprzedawania przędzy lnianej i towarów lnianych	398	1143
24. „	Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, którem zmienia się i uzupełnia rozporządzenie ministeryalne z dnia 18. czerwca 1916, Dz. u. p. Nr. 186, dotyczące uregulowania obrotu kawą	394	1136
24. „	Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, dotyczące uregulowania obrotu nasieniem czerwonej koniczynej	396	1139

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1916			
25. listopada	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w sprawie rozkładu powszechnego podatku zarobkowego za rok 1916	400	1145
27.	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, dotyczące użycia papierów wartościowych piątej austriackiej pożyczki wojennej do uiszczenia podatku od zysków wojennych	403	1147
30.	Obwieszczenie Prezydenta Ministrów, dotyczące rozpoczęcia działalności przez Urząd dla wyżywienia ludności	401	1145
30.	Obwieszczenie Prezydenta Ministrów w sprawie statutu Urzędu dla wyżywienia ludności	402	1146
30.	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości, którem wykonywanie przekazanych sądom egzekucyjnym spraw sądowych dla okręgu sądu powiatowego okolicy Gracu przenosi się na sąd powiatowy w Gracu	410	1159
5. grudnia	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami w sprawie handlu choinkami, świecami do choinek i na święto Bożego Narodzenia	404	1149
6.	Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny, dotyczące zajęcia i dostawy cylindrów miedzianych z pieców kąpielowych	405	1151
6.	Rozporządzenie Ministrów spraw wewnętrznych i handlu w porozumieniu z Ministrem robót publicznych w sprawie wprowadzenia niektórych zarządzeń oszczędnościowych przy oświetlaniu i opalaniu	406	1153
7.	Obwieszczenie Ministra spraw wewnętrznych w sprawie zmiany granic północnych obszarów wojennych w obrębie królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych	407	1155
7.	Obwieszczenie Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami w sprawie sprostowania błędów w rozporządzeniu Ministra rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 24. listopada 1916, Dz. u. p. Nr. 396, dotyczącego uregulowania obrotu nasionami czerwonej koniczyny	413	1167
8.	Reskrypt Ministerstwa skarbu w sprawie wydania nowych banknotów po 50 koron z datą 2. stycznia 1914	408	1155
8.	Reskrypt Ministerstwa skarbu w sprawie wydania nowych banknotów po 1 K z datą 1. grudnia 1916	409	1157
11.	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami i za zgodą Ministra wojny w sprawie uregulowania obrotu naftą	411	1160
11.	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w sprawie ustalenia na rok 1917 ilości cukru dopuszczalnej do wolnej od należności wysyłki do Bośni i Hercegowiny	414	1167
12.	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami, dotyczące przyznania nadzwyczajnych dodatków do dyet i strawnego (dziennego) funkcyjonyaryszu państwowych z powodu wywołanych przez wojnę niezwykłych stosunków	415	1168

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1916			
13. grudnia	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu celem wykonania § 6., ustęp 2., lit. <i>b</i> i <i>c</i> , oraz 3. do 5. rozporządzenia cesarskiego z dnia 28. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 281, dotyczącego zmiany niektórych przepisów o należyciściach stempowych i bezpośrednich	416	1169
14. "	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w porozumieniu z interesowanemi Ministerstwami o zgłaszaniu zagranicznych papierów wartościowych	412	1163
19. "	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, handlu i rolnictwa w sprawie zakazu importu zbytcezych przedmiotów	418	1171
19. "	Rozporządzenie Ministra skarbu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami w sprawie handlu i obrotu zagranicznymi środkami zapłaty i w sprawie ograniczeń w obrocie z zagranicą	421	1181
20. "	Rozporządzenie Ministrów spraw wewnętrznych i handlu w porozumieniu z Ministrem robót publicznych, którem uzupełnia się rozporządzenie ministerjalne z dnia 6. grudnia 1916. Dz. u. p. Nr. 406, w sprawie wprowadzenia niektórych zarządzeń oszczędnościowych przy oświetlaniu i opalaniu	417	1170
20. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami w sprawie użycia zajetego nasienia lnu	419	1177
23. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami w sprawie zmiany ustanowionej w rozporządzeniu ministerjalnym z dnia 18. grudnia 1915. Dz. u. p. Nr. 378, ceny najwyższej za żłmowy olej wulkanowy	425	1199
23. "	Obwieszczenie Ministra robót publicznych o postanowieniach wyjątkowych w sprawie ustanowionych w Układzie Unii paryskiej dla ochrony własności przemysłowej terminów pierwszeństwa na rzecz poddanych Stanów Zjednoczonych w Ameryce	426	1200
27. "	Rozporządzenie cesarskie o czasowem zawieszeniu działalności sądów przysięgłych	427	1200
27. "	Rozporządzenie cesarskie, którem przedłuża się ponownie czas trwania funkcji tych rzeczywistych członków izb handlowych i przemysłowych, których okres mandatu sięgał do dnia 31. grudnia 1914	428	1200
27. "	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości i Ministra spraw wewnętrznych, dotyczące się chwili wejścia ordynacyi ubezpieczeniowej w życie	429	1201
28. "	Rozporządzenie całego Ministerstwa o ułatwieniach przy wypełnianiu prawno-prywatnych rozczeń pieniężnych	422	1185
28. "	Rozporządzenie całego Ministerstwa w sprawie odroczenia zapłaty prawno-prywatnych wierzytelności pieniężnych wobec dłużników w Galicyi i na Bukowinie	423	1189
28. "	Rozporządzenie całego Ministerstwa o bilansach i omijaniu przepisów statutowych podczas wojny	424	1197
28. "	Rozporządzenie cesarskie, dotyczące dalszego pobierania podatków i danin oraz pokrywania wydatków państwowych za czas od dnia 1. stycznia do dnia 30. czerwca 1917	430	1201
28. "	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w porozumieniu z Ministerstwami handlu, spraw wewnętrznych i sprawiedliwości o ustalaniu ceny papierów wartościowych przez wiedeńską izbę giełdową i o szacowaniu papierów wartościowych przy obliczaniu należyciści stempowych i bezpośrednich jakoteż podatku od obrotu papierami wartościowymi	431	1202

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1916			
28. grudnia	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, dotyczące zmiany § 3. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 13. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 100. w sprawie ograniczenia sprzedawania i przemysłu oferlowania bawełny, przędzy bawełnianej i wyrobionych z nich produktów	432	1203
29.	Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami w sprawie uzupełnienia spisu stacyi kontroli nasion, zawartego w § 7. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 24. listopada 1916. Dz. u. p. Nr. 396	433	1205
30.	Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny, dotyczące rekwizycji przedmiotów metalowych	434	1205
30.	Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny w sprawie rekwizycji i oddawania okuć do drzwi z zapasów, przechowywanych na składzie	435	1206

Indeks II.

Spis abecadłowy

ustaw, rozporządzeń itd., ogłoszonych w Dzienniku ustaw państwa w czasie od dnia 1. stycznia do dnia 31. grudnia 1916. (Rocznik LXVII., część I. do CCV.)

Adwokackie izby, zob. „Izby adwokackie“.

Adwokacy kandydaci: zarządzenia na rzecz tych, którzy wskutek wojny doznali przeszkody w wykonywaniu służby cywilnej. 262, 625; rozporządzenia wykonawcze. 263, 626; 268, 633.

Ameryka, zob. „Zjednoczone Stany w Ameryce“.

Aptekarskie przyprawy, które zostały uznane za wina lecznicze. 169, 375.

Aptekarstwo:

cennik lekarstw do farmakopei austriackiej Ed. VIII. (wydanie piąte); trzecia zmiana. 4, 7; czwarta zmiana. 106, 223; drugie wydanie dla stron uprzywilejowanych (taksa dla kas chorych); trzecia zmiana. 5, 13; czwarta zmiana. 180, 395.

farmakopea, austriacka, Ed. VIII; zmiany. 42, 71.

przyprawy aptekarskie, które zostały uznane za wina lecznicze. 169, 375.

Auskultanci, zob. „Kandydaci służby sprawiedliwości“.

Austria Górna, krajowy urząd budowniczy; nadawanie się planów sytuacyjnych tegoż urzędu, by służyły za podstawę do hipotecznego podziału parcel. 190, 435.

Austriacko-węgierska Monarchia; nowa forma małego wspólnego herbu, przeznaczzonego dla wspólnych instytucji. 125, 279.

Austriacko-węgierski Bank, zob. „Bank“.

Badanie zapasów, zob. „Lniany przemysł“ i „Wełna“.

Bank, austriacko-węgierski:

ograniczenie w dopuszczeniu przekazów Banku austriacko-węgierskiego na monety złote w celu zapłacenia cel. 36, 63.

wydanie nowych banknotów 10cjo koronowych z datą 2. stycznia 1915. po 50 koron z datą 2. stycznia 1914 i po 1 koronie z datą 1. grudnia 1916. 216, 509; 408, 1155; 409, 1157.

Banknoty, zob. „Bank austr.-węg.“

Baranów, ekspozytura cłowa; utworzenie. 131, 297.

Bawarski okręg; wzajemny obrót przeprawy między głównymi urzędami celnymi w Simbach i Solnogradzie z jednej strony a w Ehrwaldzie z drugiej strony; ponowne dopuszczenie. 363, 1091.

Bełzec, urząd cłowy poboczny; upoważnienie do postępowania wywozowego co do podlegających podatkowi olejów mineralnych. 91, 195.

Benzol; uregulowanie obrotu. 127, 286; cena najwyższa. 128, 293; 425, 1199.

Berno, urząd budowniczy; nadawanie się sporządzonych przezeń planów sytuacyjnych jako podstawa do hipotecznych podziałów parcel. 60, 107.

Bielizna męska, bawełniana lub półwełniana, tkana lub dziana; ograniczenia pozbywania. 283, 751.

Bielsk, miejski urząd budowniczy; nadawanie się sporządzonych przez niego planów sytuacyjnych do hipotecznych podziałów parcel. 67, 134.

Bilanse i omijanie przepisów statutowych w czasie wojny. 168, 372; 424, 1197.

Błacha pobielana i odpadki błachy pobielanej; użycie. 119, 266; 123, 273.

Błaszane i lane towary (zastępujące sprzęty metalowe); najwyższe ceny. 124, 274.

Błędy drukarskie. sprostowanie. zob. „Sprostowanie“.

Böhm. Einsiedl (Mniszek), urząd cłowy poboczny; zmiana nazwy na „Einsiedl“. 178, 393.

Uwaga. Z dwóch liczb, podanych przy każdym wyrazie, oznacza pierwsza liczbę ustawy, rozporządzenia itd., druga zaś, wydrukowana grubszymi czcionkami, stronicę Dziennika ustaw państwa, na której umieszczono ustawę, rozporządzenie itd.

- Bookmakerzy i totalizator;** pobór należności, zarządzenia celem słumienia pokątnej gry. Rozporządzenie cesarskie. 282, **745**; rozporządzenie wykonawcze. 312, **849**.
- Bookydomino** (gra); zakaz. 292, **766**.
- Bośnia i Hercegowina:**
ustalenie na rok 1917 ilości cukru dopuszczalnej do wolnej od należności wysyłki do Bośni i Hercegowiny. 414, **1167**.
wysyłanie cukru do Bośni i Hercegowiny. 57, **99**.
znaczkii stempłowe; rozszerzenie istniejącej w Wiedniu drobnej sprzedaży na znaczkii stempłowe bośniacko-hercegowińskie różnej wartości. 240, **551**; 392, **1135**; zaprowadzenie w Wiedniu drobnej sprzedaży zaprowadzonych na c. i k. zajętych obszarze serbskim zaopatrzonych wydrukowanym oznaczeniem „c. i k. Zarząd wojskowy w Serbii“ bośniacko-hercegowińskich marek stempłowych. 326, **1009**.
- Brusperk**—Marienberg, kolej lokalna; przedłużenie czasokresu do ukończenia budowy i puszczenia w ruch. 264, **627**.
- Budżet**, zob. „Ustawa skarbowa“.
- Bukiew** (buczyna): uregulowanie obrotu. 330, **1013**.
- Bukowina:**
Dyrekcya poczt i telegrafów; postępowanie z kaucjami i wadyami w jej zakresie. 92, **195**.
odroczenie zapłaty prawno-prywatnych wierzytelności pieniężnych wobec dłużników w Galicyi i na Bukowinie. 209, **497**; 423, **1189**.
ulgi w spłacaniu zaległych procentów od intabulowanych wierzytelności, tudzież zaległych podatków i danin publicznych. Rozporządzenie cesarskie. 43, **71**; rozporządzenie wykonawcze. 44, **75**.
- Buraki**, zob. „Cukrowe buraki“ i „Pastewne buraki“.
- Burakowy cukier**, obrót. 335, **1024**.
- Bydłęce skóry;** obrót. 194, **463**; 357, **1081**.
- Bydłęcy tuszcz** surowy; uregulowanie obrotu. 274, **656**.
- Bydło;** ograniczenie rzezi. 153, **350**; 298, **772**.
- Cechowanie** i stempłowanie przyrządu do mierzenia mleka z pływakiem sprowadzającym i podziałką; należności. 64, **123**.
- Celowiec**, prokuratora skarbu; zwiniecie i przeniesienie jej agend na prokuratorę skarbu w Gracu. 387, **1126**.
- Celuloza**, przemysł; wyrabianie i dostarczanie wyrobów. 154, **351**; obowiązek zgłaszania zapasów. 346, **1064**.
- Cena sprzedaży** zamkniętego nieopodatkowanego cukru nierafinowanego. 88, **191**.
- Centrala browarnicza;** utworzenie. 243, **552**.
- Centrala dla środków pastewnych;** uregulowanie obrotu dzikimi kasztanami, żołądziami i bukwią (buczyną), 330, **1013**; obrót skórą na klej. 331, **1017**.
- Centralna kasa państwa;** połączenie jej agend z agendami zwiniełej kasy długów państwowych. 361, **1087**.
- Centralna komisya** dla pieczy nad zabytkami; zmiana statutu. 110, **245**.
- Ceny najwyższe** za:
choinki, świece na drzewko i na święto Bożego Narodzenia. 404, **1149**.
cykoryi korzenie suszone. 376, **1107**.
koniecznę czerwoną, jej nasienie. 396, **1139**; sprostowanie błędów drukarskich. 413, **1167**.
mąkę kościaną. 137, **309**; 206, **480**.
materyały garbarskie, tutejszokrajowe. 81, **178**.
nasienie lnu. 7, **18**.
oleje mineralne, produkty (niektóre). 128, **293**; 425, **1199**.
przędzę lnianą (line) i przędzę kłaczaną (tow). 115, **260**.
różne rodzaje skór. 358, **1082**.
ryhy wód słodkich. 365, **1092**.
siano. 12, **25**.
śliwki świeże, suszone jakoteż powidła. 290, **762**.
słomę. 12, **25**.
świnie żywe i produkty uzyskane ze świń. 211, **501**.
tornisty ze skórek cielęcych. 358, **1082**.
towary białane i lane (zastępujące sprzęty metalowe). 124, **274**.
wełnę. 156, **355**.
zapalki. 311, **845**.
ziemniaki. 138, **310**; 256, **607**; oznaczenie ceny za ziemniaki do sadzenia. 362, **1089**.
żywiec i produkty żywiczne. 185, **420**; 251, **603**.
zobacz także „Cena sprzedaży“.
- Ceny buraków cukrowych** w kampanii 1916/17. 45, **77**.
- Ceny objęcia** dla niektórych rodzajów zboża i owoców strączkowych. 219, **516**; ceny objęcia dla ziemniaków ze zbioru w roku 1916. 256, **607**.
- Chleb i pieczywo**, wyrabianie i sprzedaż; postanowienia uzupełniające. 11, **23**.
- Choinki**, świece do choinek i na święto Bożego Narodzenia; handel niemi (najwyższe ceny). 404, **1149**.
- Ciemni;** dom dla nich, imienia cesarza Franciszka Józefa, stowarzyszenia opieki nad ciemnymi w Wiedniu; świadectwa istniejących w nim oddziałów dla koszykarstwa i dla szcztokarstwa zastępują

dowód prawidłowego ukończenia stosunku nauki, względnie dowód przepisanego trwania zatrudnienia w charakterze pomocnika w przemyśle rękodzielniczym. 236, 541.

Cła:

niszczenie tychże w monetach złotych; ograniczenie w dopuszczeniu przekazów Banku austriacko-węgierskiego na monety złote w celu zapłacenia ceł. 36, 63; wydanie kwot resztujących w monetach waluty koronowej. 37, 64; czasowe zawieszenie ceł od słoju. 105, 222; od kleju wojennego do fabrykacji papieru. 381, 1117.

Urzędy cłowe:

Bełzec; upoważnienie do postępowania wywozowego co do podlegających podatki olejów mineralnych. 91, 195.

Krems; zwinięcie. 366, 1095.

Litomierzycze; upoważnienie do odprawiania przewlek pocztowych z zyjacemi roślinami. 420, 1181.

Nadbrzezie; upoważnienie do postępowania wywozowego co do podlegających podatki olejów mineralnych. 91, 195.

Simbach — Solnogród — Ehrwald; ponownie dopuszczenie wzajemnego obrotu przeprawnego między nimi. 363, 1091.

Sokał; utworzenie. 167, 372.

Szczucin; upoważnienie do postępowania wywozowego co do podlegających podatki olejów mineralnych. 91, 195.

Tarnów; upoważnienie do postępowania zapowiadawczego w obrocie kolejowym. 371, 1101.

Ekspozytury:

Baranów; utworzenie. 131, 297.

Böhm. Einsiedl; zmiana nazwy na „Einsiedl“. 178, 393.

Gmunden (ekspedycja cłowa przy urzędzie podatkowym); nieaktywowanie w roku 1916. 171, 377.

Zagranica, dowóz stamtąd, a mianowicie:

spirytusu; 14, 30; niektórych rodzajów towarów. 31, 55; 70, 163; 320, 961; tłuszczów zwierzęcych i roślinnych, oraz niektórych pokrewnych produktów 71, 163.

Cłowe należności, zapadłe; ograniczenie w kredytowaniu. 36, 63; wysokość stopy procentowej przy kredytowaniu. 50, 85; 51, 86; zabezpieczenie przez ustanowienie zastawu. 51, 86; zabezpieczenia cła; użycie obligacji austriackich i węgierskich pożyczek wojennych do świadczenia zabezpieczenia dla podatku spożywczego i zabezpieczenia cła. 345, 1063.

Taryfa cłowa, zmiana objaśnień do teje. 275, 653.

ustawa o taryfie cłowej z dnia 13. lutego 1906; zmiana art. XVII. 37, 64; zmiana § 20. przepisu wykonawczego. 50, 85.

Montarze, oświetlanie grobów i grobowców; zakaz. 367, 1095.

Cukier:

wysyłanie do Węgier i do Bośni i Hercegowiny. 57, 99; ustalenie ilości cukru, dopuszczalnej do wolnej od należności wysyłki do Bośni i Hercegowiny na rok 1917. 414, 1167.

uregulowanie obrotu opodatkowanym cukrem i zaprowadzenie kart na cukier. 61, 107; 132, 297. cena sprzedaży zamkniętego, nieopodatkowanego cukru nierafinowanego. 88, 191.

zakaz używania do wyrobu piwa. 145, 318.

uregulowanie pobierania opodatkowanego cukru w celu produkcji wina. 158, 359.

użycie opodatkowanego cukru w celu użytkowania owoców w gospodarstwach domowych. 159, 360.

pobieranie cukru opodatkowanego w celu polepszenia produktu zbiorów (moszczu winnego i zacieru winnego), jakoteż wyrobu wina pestkowego. 255, 605.

obrót cukrem burakowym. 335, 1024.

fabryki cukru, obrót melasą i wodą osmową; uregulowanie. 325, 1095.

buraki cukrowe; ceny w kampanii 1916/17. 47, 77; użycie zbioru z roku 1916. 89, 191; obrót suszonymi obrzynkami z buraków cukrowych. 349, 1065.

Cukrowe buraki; ceny w kampanii 1916/17. 45, 77; użycie zbioru z roku 1916. 89, 191; obrót suszonymi obrzynkami buraków cukrowych. 349, 1065.

Cykoryi korzenie ze zbioru w roku 1916; uregulowanie obrotu i cena najwyższa za suszone korzenie cykoryi. 376, 1107.

Cyna:

ograniczenie w używaniu. 63, 115.

obowiązek zgłaszania przedmiotów z cyny. 121, 270.

używanie i dostarczenie cyny i przedmiotów z cyny. 122, 271; 182, 412.

używanie zawierających cynę pozostałości i odpadków blachy pobielernej. 123, 273.

zasady wynagrodzenia za cynę i stopy cyny i przedmioty z cyny. 175, 380.

Cywilni technicy (inżynierowie i geometrzy cywilni); ułatwione warunki przy ubieganiu się o uprawnienia technika cywilnego, dla osób, które w obecnej wojnie stały się niezdolne do służby. 13, 29.

Cywilno-sądowe urzędy depozytowe; złożenie w nich depozytu, 77, 173.

Czas letni w roku 1916; zaprowadzenie. 111, 247.

Czerwona konieczyna, nasienie; uregulowanie sprzedaży (ceny najwyższe). 396, 1139; 433, 1205; sprostowanie błędów drukarskich do Nr. 396. 413, 1167.

Czerwony Krzyż; zaciągnięcie pożyczki loteryjnej w kwocie imiennej 40 milionów koron przez Austriackie Towarzystwo Czerwonego Krzyża, rozporządzenie cesarskie. 170, 376.

Częściowe zapisy długu, zob. „Popularne bezpieczeństwo“.

Dalmacya:

(okręg sądu obwodowego Gattaro); ulgi w spłacaniu zaległych procentów od intabulowanych wierzytelności, tudzież zaległych podatków i danin publicznych. Rozporządzenie cesarskie. 43, 71; rozporządzenie wykonawcze. 44, 75.

władze sądowe; wypłaty na rachunek tychże przez pocztową Kasę oszczędności. 222, 525.

Dania; postanowienia wyjątkowe w sprawie ustanowionych w Układzie Unii paryskiej dla ochrony własności przemysłowej terminów pierwszeństwa na rzecz poddanych duńskich. 373, 1103.

Dębowa i sosnowa kora; uregulowanie obrotu. 79, 175; najwyższe ceny. 81, 178.

Dewizy i waluty, zob. „Środki zapłaty“.

Dług państwowy, dyrekcyja: wypłaty przez pocztową Kasę oszczędności na jej rachunek. 83, 181.

Dłużnicy w Galicyi i na Bukowinie; odroczenie zapłaty prawno-prywatnych wierzytelności pieniężnych wobec nich. 209, 497; 423, 1189.

Dołatki do należytości spadkowych. ściąganie; rozporządzenie cesarskie. 1. 1; rozporządzenie wykonawcze. 23, 40.

Dołatki drożyzniane dla funkcyonaryuszów państwowych i zarządu kolei państwowych z powodu wojny; rozporządzenie cesarskie. 33, 56; uwolnienie tychże od egzekucyi; rozporządzenie cesarskie. 32, 55; rozszerzenie obszaru na którym ma zastosowanie rozporządzenie cesarskie, dotyczące uwolnienia od egzekucyi. Rozporządzenie cesarskie. 76, 171.

Dodatkowe leczenie i praktyczne kształcenie osób wojskowych, które z powodu choroby lub zranienia doznały uszczerbku w swej zdolności do zarobkowania. 41, 69.

Dokumenta w celu nabycia praw rzeczowych na niewpisanych do ksiąg gruntowych nieruchomościach i budynkach; sądowe złożenie. 87, 185; należytości za sądowe czynności urzędowe i od podań w sprawie nabycia praw rzeczowych na nieruchomościach, które nie są wpisane w księgach gruntowych. Rozporządzenie cesarskie. 151, 348; rozporządzenie wykonawcze. 152, 349.

Domino, gra; zakaz tak zwanego bookydomino. 292, 766.

Domniemanie, jego okresy przy wadach zwierząt. 384, 1125.

Domy o małych mieszkaniach, zob. „Stowarzyszenia budowlane“.

Doniesienia karne przeciw osobom wojskowym Państwa niemieckiego. 293, 766.

Dostawianie koni i podwód, zmiana ustawy z dnia 21. grudnia 1912. Rozporządzenie cesarskie. 34, 59.

Drobna sprzedaż:

zaprowadzonych na c. i k. obszarze okupacyjnym i zaopatrzonych wydrukowanem oznaczeniem „C. i k. Zarząd wojskowy“ bośniacko-hercegowińskich znaczków stemplowych w Wiedniu; rozszerzenie na kategorye stempli z oznaczeniami różnej wartości. 240, 551; 392, 1135.

zaprowadzonych na c. i k. zajętem obszarze serbskim, zaopatrzonych wydrukowanem oznaczeniem „c. i k. Zarząd wojskowy w Serbii“ bośniacko-hercegowińskich znaczków stemplowych w Wiedniu; urządzenie. 326, 1009.

Drukowane pisma, peryodyczne, pojawiające się w Rumunii; zakaz tudzież rewizya nadechodzących stamtąd drukowanych pism nieperyodycznych. 286, 757.

Drzewny materiał, przemysł; wyrabianie i dostarczenie wyrobów. 154, 351.

Drzewo orzechowe; ochrona tegoż. 364, 1091.

Dwudziesto-halerzowe monety niklowe; ściąganie. 237, 541.

Dwudziesto-halerzowe żelazne monety zdawkowe waluty koronowej; wybiecie i puszczenie w obieg. 238, 542.

Dwuhalerzowe żelazne monety waluty koronowej; wybiecie i puszczenie w obieg. 378, 1113.

Dycty, zob. „Funkcyonaryusze państwowi“.

Dyrekcyja długu państwowego; wypłaty na jej rachunek przez pocztową Kasę oszczędności. 83, 181.

Dyrekcyje okręgów skarbowych; zwinięcie ich w Kornenburgu i w Stein nad Dunajem, jakoteż rozszerzenie okręgów służbowych tychże w St. Pölten i Wiedniu. 586, 1126.

Dzieczyzna, niektóre gatunki obrót. 341, 1051; sprostowanie błędów drukarskich. 368, 1095.

Dzienne, zob. „Funkcyonaryusze państwowi“.

Dziesięciokoronowe banknoty; wydanie nowych z datą 2. stycznia 1915. 216, 509.

Egzamin (uzdolnienie do zawodu nauczycielskiego); zaliczenie czasu służby wojskowej przy dopuszczeniu do tegoż. Rozporządzenie cesarskie. 97, 202.

Egzekucyja, zob. „Ordynacya egzekucyjna“.

„Einsiedl“; nowa nazwa pobocznego urzędu cłowego Böhm. Einsiedl. 178, 393.

Elektryczne koleje, zob. „Koleje“.

Fabrykacya mydła; zakaz przerabiania Huszczów obojętnych na mydła maziowe i klejowe. 22, 40.

Farmakopea, zob. „Aptekarstwo“.

Fasola (nasienie), obrót; zmiana postanowien. 25, 45.

Flisactwo i żegluga na Łabie; zmiana porządku policyjnego. 213, 505.

Frysztak, sąd powiatowy; wydzielenie gminy i obszaru dworskiego Oparówka. 96, 201.

Funkcjonariusze państwowi:

dotądki do dyet i strawnego (dziennego) funkcjonariuszy państwowych z powodu wywołanych przez wojnę niezwykłych stosunków. 234, 539; 415, 1168.

przyznanie dodatków funkcjonariuszom państwowym, względnie funkcjonariuszom zarządu kolei państwowych z powodu wojny; rozporządzenie cesarskie. 33, 56; uwolnienie tychże od egzekucji; rozporządzenia cesarskie. 32, 55; 76, 171.

przyznanie jednorazowego zasiłku funkcjonariuszom państwowym w stanie spoczynku i wdowom i sierotom po funkcjonariuszach państwowych z okazji nadzwyczajnych stosunków. stworzonych wojną. 259, 617.

Galicya:

Dyrekcya poczty i telegrafów; postępowanie z kaucjami i wadymi w jej zakresie. 92, 195.

galicyjski miejski wojenny zakład kredytowy. 260, 619.

odroczenie zapłaty prawno-prywatnych wierzytelności pieniężnych wobec dłużników w Galicyi. 209, 497; 423, 1189.

ulgi w spłaceniu zaległych procentów od intabulowanych wierzytelności, tudzież zaległych podatków i wierzytelności publicznych. Rozporządzenie cesarskie. 43, 71; rozporządzenie wykonawcze. 44, 75.

wypłaty na rachunek Namiestnictwa, Centrali krajowej dla gospodarczej odbudowy Galicyi, przez pocztową Kasę oszczędności. 289, 761.

Garbarskie materyały:

obowiązek zgłaszania zapasów. Zmiana postanowień. 30, 54.

ulgi dla sprowadzonych. 112, 249.

uregulowanie obrotu korą dębową i sosnową. 79, 175; knoprami. 80, 177; ustanowienie cen najwyższych. 81, 178.

Garbowanie; przepisy o niem i o sporządzaniu wyciągów garbarskich. 359, 1085.

Generalna dyrekcya katastru podatku gruntowego; wypłaty na jej rachunek przez pocztową Kasę oszczędności. 199, 471.

Giełdowa izba wiedeńska; ustalanie ceny papierów wartościowych; szacowanie papierów wartościowych przy obliczaniu należności stempowych i bezpośrednich jakoteż podatku od obrotu papierami wartościowymi. 431, 1202.

Glin; ograniczenie w używaniu. 63, 115.

Główna targowica wiedeńska na zwierzęta w St. Marx; zmiana regulaminu targowego. 395, 1137.

Gmunden, biuro ekspedycyi cłowej przy urzędzie podatkowym; nieaktywowanie w roku 1916. 171, 377.

Górnictwo:

ochrona praw członków kas brackich w czasie ich służby wojskowej w obecnej wojnie. Rozporządzenie cesarskie. 304, 787.

taryfa opłat zakładu ubezpieczenia robotników górniczych od wypadków za pierwszy rok czynności. 2, 3.

Gospodarstwo rolne; zabezpieczenie robót koło uprawy pól na wiosnę w roku 1916. 59, 105.

Grac:

miejski urząd budowniczy; nadawanie się sporządzonych przezeń planów sytuacyjnych do tego, by służyły za podstawę hipotecznych podziałów parcel. 241, 551.

Prokuratorya skarbu; rozszerzenie jej agend z powodu zwinienia Prokuratoryi skarbu w Celowcu. 387, 1126.

sąd powiatowy; przeniesienie wykonania przekazanych sądom egzekucyjnym spraw sądowych dla okręgu sądu powiatowego w okolicy Gracu na sąd powiatowy w Gracu. 410, 1159.

Granica wieku dla obowiązanych do pełnienia osobistych świadczeń wojennych; rozszerzenie na czas trwania obecnej wojny. Rozporządzenie cesarskie. 18, 35.

Graniec, obszar wojenny w obrębie królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych; zmiana tychże (przymus paszportowy). 26, 47; 27, 49; 179, 393; 407, 1155.

Gresten, zob. „Ruprechtshofen—Gresten“.

Groby i grobowce na cmentarzach; zakaz oświetlania. 367, 1095.

Groch (nasienie), obrót; zmiana postanowień. 25, 45.

Grunta rolne i leśne, pozbywanie; zmiana postanowień. 108, 241; oznaczenie gmin. w których rozporządzenie cesarskie z dnia 9. sierpnia 1915, o pozbywaniu gruntów rolnych i leśnych ma zastosowanie. 227, 529.

Guma:

ograniczenie używania. 63, 115.

obręcze gumowe; rekwizycya. 225, 527.

Handel choinkami, świecami do choinek i na święto Bożego Narodzenia (ceny najwyższe). 404, 1149.

Handel i obrót zagranicznymi środkami zapłaty i ograniczenia w obrocie z zagranicą. 421, 1181.

Handlowe i przemysłowe izby; ponowne przedłużenie czasu trwania funkcji tych rzeczywistych członków, których okres mandatu sięgał do dnia 31. grudnia 1914. Rozporządzenie cesarskie. 428, 1200.

Handlowi pomocnicy, ustawa; utrzymanie podczas wojny w mocy podlegających jej stosunków służbowych. Rozporządzenie cesarskie. 58, 101; niedopuszczalność wypowiedzania stosunków służbowych ze względu na nadechodzący przegląd wojskowy. 141, 312.

Herbata; poświadczenia transportowe dla herbaty. 351, 1073.

Herby krajów austriackich i herby krajów świętej korony węgierskiej; używanie tychże przy wybijaniu monet. 40, 67; nowa forma małego wspólnego herbu, przeznaczonego dla wspólnych instytucji Monarchii austriacko-węgierskiej. 125, 279.

Hipoteczne podziały parceli, zob. „Podziały parceli“.

Hiszpania; postanowienia wyjątkowe w sprawie ustanowionych w układzie Unii paryskiej dla ochrony własności przemysłowej terminów pierwszeństwa na rzecz poddanych hiszpańskich. 201, 473.

Istrya:

rozwiązanie sejmu. 90, 193.

odpisania i postępowanie przy wymiarze podatków bezpośrednich oraz ściąganie opłat w powiatach politycznych Capodistria, Lussin, Mitterburg, Parenzo, Veglia i Volosea-Abbazia w Margrabstwie Istrii. 188, 431.

Izby adwokackie, ich wydziały i rady dyscyplinarne; pieczęć w razie przeszkód, doznanych skutkiem wojny. Rozporządzenie cesarskie. 165, 372.

Jabłka; wprowadzenie poświadczeń przewozowych. 372, 1101.

Jadalne oleje, zob. „Oleje“.

Jaja, uregulowanie handlu niemi. 48, 81; 75, 169; 146, 319.

Jęczmień; zakaz przerabiania na sól browarniczy. 284, 754.

Jednokoronowe banknoty, nowe z datą z dnia 1. grudnia 1916; wydanie. 409, 1157.

Jedwabny przemysł, utworzenie Związku wojennego. 315, 867.

Jeneralna opieka; postanowienia o stworzeniu takiej. 195, 464.

Jubileuszowe karty korespondencyjne; wycofanie. 310, 845.

Jutowy i konopny przemysł; utworzenie Wojennego związku. 316, 871.

Kancelarya gabinetowa Jego c. i k. Apostolskiej Mości; wypłaty na jej rachunek przez pocztową Kasę oszczędności. 83, 181.

Kandydaci notaryalni, zob. „Kandydaci służby sprawiedliwości“.

Kandydaci służby sprawiedliwości (praktykanci sądowi, auskultanci, kandydaci adwokacy i notaryalni); zarządzenia na rzecz tych, którzy wskutek wojny doznali przeszkody w wykonywaniu służby cywilnej. Rozporządzenie cesarskie. 262, 625; rozporządzenia wykonawcze. 263, 626; 68, 633.

Kapitały fundacyjne, popularne i tym podobne; zobacz „Popularne bezpieczeństwo“.

Karlsbad:

miejski urząd budowniczy; nadawanie się sporządzonych przezeń planów sytuacyjnych na podstawie podziałów parcel. 162, 368.

rozeźnięcie ustanowionego w koncesyi terminu dla ukończenia budowy i wprowadzenia w ruch:

sieci wąskotorowych, elektrycznych kolejek w Karlsbadzie i okolicy. 140, 312;

wąskotorowej kolejki elektrycznej od ulicy Sprudelstrasse na górę Dreikreuzberg w Karlsbadzie. 214, 507.

Karty korespondencyjne, jubileuszowe; wycofanie. 310, 845; wydanie nowych kart korespondencyjnych (nowa ordynacja pocztowa). 317, 877; 319, 959.

Kary na wolności, odroczenie i przerwa w wykonaniu; rozporządzenie cesarskie. 183, 415.

Karyntya (więcej okręgów sądowych); ulgi w spłaceniu zaległych procentów od intabulowanych wierzytelności tudzież zaległych podatków i danin publicznych. Rozporządzenie cesarskie. 43, 71; rozporządzenie wykonawcze. 44, 75.

Kasa długów państwowych, zwiniecie i połączenie jej agend z agendami Centralnej kasy państwowej. 361, 1087.

Kasowe nadwyżki wspólnych kas sierocych; użycie części tychże. Rozporządzenie cesarskie. 21, 39.

Kasy brackie; ochrona praw członków kas brackich w czasie ich służby wojskowej w obecnej wojnie. Rozporządzenie cesarskie. 304, 787.

Kasy chorych:

drugie wydanie taksy lekarstw do farmakopei austriackiej Ed. VIII dla stron uprzywilejowanych (kas chorych); trzecia zmiana. 5, 13; czwarta zmiana. 180, 395.

pieczęć nad członkami kas chorych, którzy utracili zarobek. 129, 295.

Kasy sierocze, wspólne; użycie części nadwyżek kasowych. Rozporządzenie cesarskie. 21, 39.

Kasztany dzikie; uregulowanie obrotu. 330, 1013.

Kataster podatku gruntowego, Generalna Dyrekcya. Wypłaty na jej rachunek przez pocztową Kasę oszczędności. 199, 471.

Kaucye i wadya:

postępowanie z niemi w zakresie Dyrekcji poczt i telegrafów dla Bukowiny i Galicji. 92, 195.

- użycie obligacji austriackich i węgierskich pożyczek wojennych do świadczenia zabezpieczenia oraz na wadya wszelkiego rodzaju. 345, 1063.
- Kawa:**
- uregulowanie obrotu. 186, 423; 266, 629; 314, 866; 394, 1136.
- zaprowadzenie poświadczenia transportowego. 62, 113.
- Kawiarnie;** ograniczenia w trzymaniu otworem w godzinach nocnych (zarządzenia oszczędnościowe przy oświetlaniu i opalaniu) 406, 1153; 417, 1170.
- Kinematografy** (publ. przedstawienia); uzupełnienie § 11. rozporządzenia ministerialnego z dnia 18. października 1912. 172, 377.
- Klej wojenny** do fabrykacji papieru; czasowe uchYLENIE ceł. 381, 1117.
- Knopry;** obrót nimi. 80, 177; ceny najwyższe. 81, 178.
- Koce** (wełniane), zob. „Wełna“.
- Koleje, koncesye:**
- Kraków; częściowe wygaśnięcie Koncesyi na wąskotorową kolejkę z dnia 23. maja 1900. 72, 165.
- Kraków (linie kolejki elektrycznej). 73, 165.
- listy przewozowe z wydrukowanymi znaczkami stempłowymi; sporządzenie i używanie. 338, 1033.
- obróć przeprawy między głównymi urzędami celnymi w Simbach i Solnogrodzie z jednej strony a w Ehrwaldzie z drugiej strony; ponowne dopuszczenie. 363, 1091.
- postępowanie zapowiadawcze; upoważnienie do tego głównego urzędu cłowego w Tarnowie. 371, 1101.
- przedłużenie terminu dla ukończenia budowy i wprowadzenia w ruch: elektrycznych kolejek w Karlsbadzie i w okolicy. 140, 312; elektrycznej kolejki od ulicy Sprudelstrasse na górę Dreikreuzberg w Karlsbadzie. 214, 507.
- kolei lokalnej z Marienbergu do Bruszperku. 264, 627.
- kolei lokalnej z Ruprechtshofen do Gresten. 397, 1143.
- regulaminu ruchu; zmiany 221, 523; 391, 1131.
- Koncesye kolejowe,** zob. „Koleje“.
- Koniczyna,** nasienie; poświadczenie przewozowe. 54, 91; uregulowanie obrotu nasieniem czerwonej koniczyny (ceny najwyższe). 396, 1139; 433, 1205. Sprostowanie błędów drukarskich do Nr. 396. 413, 1167.
- Konie i podwozy,** dostawienie tychże; zmiana ustawy z dnia 21. grudnia 1912. Rozporządzenie cesarskie. 34, 59.
- Konie** wpisane do kart ewidencyjnych; zmiana ustawy z dnia 21. grudnia 1912, dotycząca dostawiania koni i wozów. Rozporządzenie cesarskie. 34, 59.
- Konopny i jutowy** przemysł. utworzenie Związku Wojennego. 316, 871.
- Końskie skóry;** obrót. 194, 463; 357, 1081.
- Konwencya** metryczna, międzynarodowa; zmiana trzech artykułów regulaminu do tejże. 143, 315.
- Korneuburg,** Dyrekcya okręgu skarbowego; zwinięcie. 386, 1126.
- Kościana mąka;** cena najwyższa. 137, 309; 206, 480.
- Kości i tłuszcz z kości;** uregulowanie obrotu. 136, 304; 205, 480.
- Koszykarstwo,** zob. „Przemysł wielki i mały“.
- Kozy;** ograniczenie rzezi. 134, 301.
- Kraina;** postępowanie przy wymierzaniu, pobieraniu i odpisywaniu bezpośrednich podatków w dotkniętych wojną częściach księstwa Krainy. 84, 183.
- Krajowe fundusze;** przekazania z przychodu z podatku od piwa na rzecz tychże. Rozporządzenie cesarskie. 270, 637; rozporządzenie wykonawcze. 271, 641.
- Krajowy górno-austriacki urząd budowniczy** w Lincu; nadawanie się planów sytuacyjnych tegoż urzędu, by służyły za podstawę do hipotecznego podziału parcel. 190, 433.
- Kraków:**
- koncesya na wąskotorową kolejkę z dnia 23. maja 1900; częściowe wygaśnięcie. 72, 165.
- koncesjonowanie kilku elektrycznych kolejek. 73, 165.
- miejski urząd budowniczy; nadawanie się sporządzonych przez niego planów sytuacyjnych na podstawę do podziałów parcel. 318, 959.
- Kredytowanie** zapadłych należności cłowych; ograniczenie 36, 63; wysokość stopy procentowej. 50, 85; 51, 86; zabezpieczenie przez ustanowienie zastawu. 51, 86.
- Krems,** główny urząd celny; zwinięcie. 366, 1095.
- Kromłów,** okręg poboru podatków; zmiana terminu płatności podatku domowo-czynszowego. 390, 1131.
- Książę Parmañski;** uznanie Urzędu Naczelnego Marszałka Dworu za sąd nad członkami książęcoparmañskiego Domu. Rozporządzenie cesarskie. 224, 527.
- Kukurydziane** kłose, zielone; zakaz sprzedaży. 267, 631; uchYLENIE zakazu. 348, 1065.
- Kwas siarkowy;** używanie do wyrobu produktów przemysłu olejów mineralnych. 272, 649.
- Kwiaty ozdobne,** świeże i liście ozdobne; zakaz przewozu i przewozu z krajów nieprzyjacielskich. 10, 23.

Lekarstwa, cennik, zob. „Aptekarstwo“.

Len; zabezpieczenie nasienia i cena najwyższa dla nasienia lnu. 7, 18; zajęcie zapasów nasienia lnu. 198, 467; zajęcie nasienia lnu, zabranego w krajach tutejszych w roku 1916. 302, 781; użycie zajętego nasienia lnu. 419, 1177. Zob. także „Lniany przemysł“.

Leśnictwo:

pozbywanie gruntów rolnych i leśnych; oznaczenie gmin, w których rozporządzenie cesarskie z dnia 9. sierpnia 1915 ma zastosowanie. 227, 529.

ochrona drzewa orzechowego. 364, 1091.

zarządzenia w sprawie ruchu przedsiębiorstw leśnych i przemysłowych, zajmujących się przerabianiem i spożytkowaniem produktów leśnych na czas trwania nadzwyczajnych stosunków spowodowanych wojną. 55, 95.

zmiana postanowień o pozbywaniu gruntów rolnych i leśnych. 108, 241.

Licencyjna należytość od tytoniu i wyrobów tytoniowych; zmiana. Rozporządzenie cesarskie. 334, 1023.

Liście i kwiaty ozdobne; zakaz przywozu i przewozu z krajów nieprzyjacielskich. 10, 23.

Lista sędziów przysięgłych, utworzenie na rok 1916; uchylene rozporządzenia ministeryalnego z dnia 23. sierpnia 1915. Rozporządzenie cesarskie. 6, 17.

Litomierzyce, główny urząd cłowy; upoważnienie do odprawiania przesyłek pocztowych z żyjącymi roślinami. 420, 1181.

Lniany przedza i towary lniane, zob. „Lniany przemysł“.

Lniane nasienie; zabezpieczenie nasienia dla uprawy i cena najwyższa za nasienie lnu. 7, 18; zajęcie zapasów nasienia lnu. 198, 467; zajęcie nasienia lnu, zebranego w krajach tutejszych w roku 1916. 302, 781; użycie zajętego nasienia lnu. 419, 1177.

Lniany przemysł:

obrót lnem. 56, 97; zbiór lnu w roku 1916. 230, 533.

założenie Wojennego Związku dla przemysłu lnianego. 114, 255.

ceny najwyższe dla przędzy lnianej (line) i przędzy klaczanej (tow). 115, 260.

badanie zapasów lnu łądogowego, wyrobionego lnu i kłaków lnianych oraz przędzy lnianej (przędzy z lnu, kłaków i odpadków) oraz ograniczenia przeróbki, wyrobionego lnu i kłaków lnianych. 116, 261.

badanie zapasów towarów lnianych oraz ograniczenia przeróbki i sprzedawania przędzy lnianej (przędzy z lnu, kłaków i odpadków) oraz towarów lnianych. 117, 262; 296, 767; 398, 1143.

Lokalności gospodnio-szynkarskie; ograniczenie trzymania otworem w godzinach wieczornych względnie nocnych (zarządzenia oszczędnościowe przy oświetlaniu i opalaniu). 406, 1153; 417, 1170.

Loteryjna pożyczka; zaciągnięcie w kwocie imiennej 40 milionów koron przez Austriackie Towarzystwo Czerwonego Krzyża. 170, 376.

Ludność, zaopatrzenie ludności w niezbędne przedmioty zapotrzebowania; rozporządzenie cesarskie. 261, 619.

Łowicтво; uregulowanie obrotu niektórymi gatunkami dziczyzny. 341, 1051; sprostowanie błędów drukarskich. 368, 1095.

Mak (zapasy), jakoteż zbiór maku w roku 1916; zajęcie. 257, 609.

Mąka, zob. „Zboże, owoce strączkowe i produkty mlewa“.

Makuchy; uregulowanie obrotu. 208, 493.

Mapy, zob. „Plastyczne karty, mapy“.

Marientberg—Brusperk, kolej lokalna; przedłużenie czasokresu do ukończenia budowy i puszczenia w ruch. 264, 627.

Marki, międzynarodowe rejestrowanie; należytości od rejestrowania. 354, 1077.

Melassa i woda osmózowa; uregulowanie obrotu. 325, 1005.

Melioracyjny fundusz państwowy; zasiłki z tegoż w roku budżetowym 1915/16. Rozporządzenie cesarskie. 191, 434.

Metale i stopy:

ograniczenie w używaniu glinu, ołowiu, miedzi i stopów miedzi, niklu i cyny. 63, 115.

zgłoszenie zapasów; obowiązek. 118, 265.

użycie, i to także co do blachy pobielanej. 119, 266.

użycie i dostarczenie ołowiu, i przedmiotów z ołowiu. 120, 267.

zgłoszenie przedmiotów z cyny; obowiązek. 121, 270.

użycie i dostarczenie cyny i przedmiotów z cyny. 122, 271; 182, 412.

użycie zawierających ołów lub cynę pozostałości i odpadków blachy pobielanej. 123, 273.

ceny najwyższe za towary blaszane i lane (zastępujące sprzęty metalowe). 124, 274.

zasady wynagrodzenia za ołów, cynę, stopy cyny i przedmioty z ołowiu i cyny. 175, 380.

miedziany materiał na budynkach; zajęcie na cele wojenne. 380, 1115.

miedziane cylindry z pieców kąpielowych; zajęcie i dostarczenie na cele wojenne. 405, 1151.

Metalowe przedmioty, ich zajęcie i dostarczenie. 68, 131; 181, 411; 235, 540; 434, 1205; zajęcie i dostarczenie okuć do drzwi, przechowywanych na składach. 435, 1206.

Metryczna konwencja międzynarodowa: zmiana trzech artykułów regulaminu do tejże. 143, 315.

Miedź i stopy miedzi; ograniczenie używania. 63, 115.

Miedziane cylindry z pieców kapielowych: zajęcie i dostawa na cele wojenne. 405, 1151.

Miedziany materiał na budynkach; rekwizycya na cele wojenne. 380, 1115.

Międzynarodowe marki, rejestrowanie, należytość za rejestrowanie. 354, 1077.

Miejsca obwarowane, stosunek posiadłości gruntowej w ich okolicy; uregulowanie. Rozporządzenie cesarskie. 147, 323; rozporządzenie wykonawcze. 148, 326.

Miejskie urzędy budownicze; nadawanie się planów sytuacyjnych tychże za podstawę do hipotecznego podziału parcel:

Berno. 60, 107;

Bielsko. 67, 133;

Gieszyn. 166, 372;

Grac. 241, 551;

Karlsbad. 162, 368;

Kraków. 318, 959;

Wiedeń. 20, 39.

Miejski wojenny Zakład kredytowy dla Galicji. 260, 619.

Mięso i tłuszcz; ograniczenie konsumpcyi. 218, 513; 285, 755.

Ministerstwo skarbu; wypłaty na rachunek tegoż przez pocztową Kasę oszczędności. 83, 181.

Mleko; uregulowanie obrotu. 300, 776.

Mobilizacya, powołanie do służby wskutek tejże, zob. „Rodziny osób, powołanych do służby wskutek mobilizacyi.”

Monety, wybijanie; używanie herbu krajów austriackich i herbu krajów świętej korony węgierskiej przy wybijaniu. 40, 67. Zob. także „Waluta koronowa.”

Moratorium, zob. „Odroczenie zapłaty.”

Mszycyca winna (*Phylloxera vastatrix*); ostrożność celem zapobieżenia zawleczeniu. Upoważnienie Głównego urzędu celnego w Litomierzycach do odprawiania pošylek z żywymi roślinami. 420, 1181.

Mundury, ich sprzedawanie i dostarczanie. 98, 202.

Nasztarda; zakaz wyrobu z nieodolejonych nasion gorczycy. 344, 1062.

Mydło klejowe; zakaz przerabiania obojętnych tłuszczów w tym celu. 22, 40.

Mydło maziowe; zakaz przerabiania obojętnych tłuszczów. 22, 40.

Nadbrzezie, poboczny urząd cłowy; upoważnienie do postępowania wywozowego co do podlegających podatki olejów mineralnych. 91, 195.

Nafta; uregulowanie obrotu (ustanowienie Centrali dla nafty we Wiedniu). 411, 1160.

Najwyższa Izba obrachunkowa, c. k.; wypłaty na jej rachunek przez pocztową Kasę oszczędności. 74, 163.

Należytości:

bezpośrednie; uregulowanie. Rozporządzenie cesarskie. 281, 739.

należytości za sądowe czynności urzędowe i od podań w sprawie nabycia praw rzeczowych na nieruchomościach, które nie są wpisane w księgach gruntowych. Rozporządzenie cesarskie. 151, 348; rozporządzenie wykonawcze. 152, 349.

spadkowe; pobór dodatków. Rozporządzenie cesarskie. 1, 1; rozporządzenie wykonawcze. 23, 40;

stemplowe i bezpośrednie; ogólne podwyższenie. Rozporządzenie cesarskie. 281, 739; rozporządzenia wykonawcze. 305, 791; 313, 865; 337, 1031; 338, 1033; 375, 1105; 416, 1169. Początek mocy obowiązującej i stosowanie postanowień rozporządzenia cesarskiego, dotyczących należytości skalowych. 370, 1099;

ulgi należytościowe i podatkowe z powodu ofiar na cele pieczy wojennej. Rozporządzenie cesarskie. 164, 371.

ulgi podatkowe i należytościowe dla powszechnie użytecznych związków budowlanych; przedłużenie terminu przewidzianego w ustawie z dnia 28. grudnia 1911 dla budowy domów o małych mieszkaniami. 142, 313;

zwolnienia od należytości celem popierania subskrybowania czwartej austriackiej pożyczki wojennej; rozporządzenie cesarskie. 101, 207; rozporządzenie wykonawcze. 102, 209; zwolnienia od należytości celem popierania subskrybowania piątej austriackiej pożyczki wojennej. 382, 1117.

Nasienie:

fasola i groch: obrót. 25, 45;

nasienie koniczyzny, poświadczenia przewozowe. 54, 91; obrót nasieniem czerwonej koniczyzny; ceny najwyższe. 396, 1139.

nasienie lnu; zabezpieczenie dla uprawy lnu, cena najwyższa. 7, 18; zajęcie zapasów nasienia lnu. 198, 467; zajęcie nasienia lnu ze zbiora w krajach tutejszych w roku 1916. 302, 781; użycie zajętego nasienia lnu. 419, 1177;

obrot nasieniem. 233, 537.

ziemiaki: obrót i oznaczenie cen. 362, 1089.

- Nieruchomości** i budynki, niewpisane do ksiąg gruntowych: sądowe złożenie dokumentów w celu nabycia praw rzeczowych na tychże. 87, 185; należności za sądowe czynności urzędowe i od podań w sprawie nabycia praw rzeczowych na nieruchomościach. Rozporządzenie cesarskie. 151, 348; rozporządzenie wykonawcze. 152, 349.
- Nieważność** zakupna przyszłych zbiorów w Austrii. 139, 311.
- Nikiel**; ograniczenie w używaniu. 63, 115.
- Niklowe monety** po dwadzieścia halercy; ściągnięcie. 237, 541.
- Norwegia**; postanowienia wyjątkowe w sprawie ustanowionych w układzie Unii paryskiej dla ochrony własności przemysłowej terminów pierwszeństwa na rzecz poddanych norweskich. 374, 1103.
- Noty dinarowe**, serbskie: zakaz dowozu i przewozu. 174, 380.
- Noty perperowe**, czarnogórskie: zakaz dowozu i przewozu. 174, 380.
- Nowela częściowa**, trzecia do powszechnej księgi ustaw cywilnych: rozporządzenie cesarskie. 69, 135; rozporządzenie wykonawcze o sądowym złożeniu dokumentów w celu nabycia praw rzeczowych na niewpisanych do ksiąg gruntowych nieruchomościach i budynkach. 87, 185; o okresie domniemania przy wadach zwierząt. 384, 1125; należności za sądowe czynności urzędowe i od podań w sprawie nabycia praw rzeczowych na nieruchomościach, które nie są wpisane w księgach gruntowych. Rozporządzenie cesarskie. 151, 348; rozporządzenie wykonawcze. 152, 349.
- Objaśnienia do taryfy celnej**, zob. „Taryfa cłowa“ pod „Cła.“
- Obligacje austriackich i węgierskich pożyczek wojennych**, używanie ich do świadczenia zabezpieczenia dla podatku spożywczego i cła oraz na kaucyje kupieckie i wadya wszelkiego rodzaju. 345, 1063.
- opiewające na oznaczone nazwiiska (winkulowane), różnych kategorii długu; wypłata procentów przez pocztową Kasę oszczędności. 126, 285.
- Obowiązek zgłaszania**:
- przedmiotów z cyny. 124, 270;
  - zapasów skór surowych, skórek, skóry wyprawnej i materiałów potrzebnych do przemysłu skórniczego; zmiana postanowień. 30, 54;
  - zapasów pewnych oznaczonych metali i stopów. 118, 265;
  - zapasów worków. 65, 125;
  - zasobów pirytu i celulozy. 346, 1064.
- Obrona krajowa**, zob. „Wojsko.“
- Obrót i przerabianie wełny owczej**, ograniczenia. 156, 355;
- Obrót przeprawy**, wzajemny między głównymi urzędami celnymi w Simbach i Solnogradzie z jednej strony a w Ehrwaldzie z drugiej strony; ponowne dopuszczenie. 363, 1091.
- Obrót wywozowy do Rumunii**: uregulowanie. 197, 466.
- Obserwacyjne oddziały**, zob. „Zakłady dla chorých.“
- Ochrona drzewa orzechowego**. 364, 1091.
- Ochrona prawna**, przemysłowa: środki odwetu w zakresie tychże z powodu wypadków wojennych. 253, 613.
- Odpisanie podatków**, zobacz „Podatki.“
- Odpowiedzialność członków stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych**: wpływ nadzoru nad prowadzeniem przedsiębiorstwa na czas trwania tegoż. 393, 1135.
- Odroczenie i przerwa wykonania kar na wolności**; rozporządzenie cesarskie. 183, 415.
- Odroczenie kar na wolności**, zob. „Kary na wolności.“
- Odroczenie zapłaty**: ułatwienia przy wypełnianiu prawno-prywatnych roszezeń pieniężnych. 422, 1185; odroczenie roszezeń prawno-prywatnych przeciw dłużnikom w Galicyi i na Bukowinie. 209, 497; 423, 1189.
- Ograniczenie sprzedawania i przymus ofertowania bawełny**, przędzy bawełnianej i wyrobionych z nich produktów. 100, 203; 432, 1203, zob. także pod „Lniany przemysł i „Wełna.“
- Okucia do drzwi z łączących na składzie zapasów**: zajęcie i dostarczenie na cele wojenne. 435, 1206.
- Oleje**:
- dowóz z zagranicy cłowej olejów i tłuszczów zwierzęcych i roślinnych oraz niektórych pokrewnych produktów. 71, 163;
  - uregulowanie obrotu olejami jadalnymi, zaprowadzenie kart. 276, 661;
  - używanie i przerabianie zwierzęcych i roślinnych olejów i tłuszczów na cele techniczne. 155, 353;
  - zajęcie nasienia lnu, zebranego w krajach tutejszych w roku 1916 (częściowe przerabianie na olej lniany). 302, 781; 419, 1171, zobacz także „Oleje mineralne i produkty olejów mineralnych.“
  - zajęcie pestek winogronowych, w celu wyrabiania oleju. 297, 768.
- Oleje mineralne, produkty olejów mineralnych**:
- upoważnienie kilku urzędów cłowych do postępowania wywozowego co do podlegających podatkowi olejów mineralnych. 91, 195;
  - benzol i oleje smołowe: uregulowanie obrotu. 127, 286;
  - produkty olejów mineralnych, ceny najwyższe dla niektórych. 128, 293; 425, 1199;

- zakaz używania oleju skalnego (ropy) w pewnych przypadkach. 144, **318**; olej skalny i uzyskiwane z niego produkty (produkty olejów mineralnych), dziegieć i produkta dziegielowe: uregulowanie obrotu. 323, **997**; postanowienia wykonawcze. 323, **1000**;
- dziegieć i produkta dziegielowe; uregulowanie obrotu. 323, **997**; postanowienia wykonawcze. 324, **1000**;
- centrala dla nafty, utworzenie we Wiedniu (uregulowanie obrotu naftą). 411, **1160**.
- Olej skalny** (ropa); zakaz używania w pewnych przypadkach. 144, **318**; uregulowanie obrotu olejem skalnym (ropą), uzyskiwanymi z niego produktami (produktami olejów mineralnych), dziegielami i produktami dziegielowymi. 323, **997**; postanowienia wykonawcze. 324, **1000**.
- Oleje smołowe**; uregulowanie obrotu. 147, **286**; ceny najwyższe. 128, **293**; 425, **1199**.
- Ołów** :
- ograniczenie używania. 63, **115**; użycie i dostarczenie ołowiu i przedmiotów z ołowiu. 120, **267**; użycie pozostałości, zawierających ołów. 123, **273**;
- stopa wynagrodzenia za ołów i przedmioty z ołowiu. 175, **380**.
- Oparówka**, gmina i obszar dworski; wydzielenie z okręgu sądu powiatowego w Frysztaku a przydzielenie do okręgu sądu powiatowego w Strzyżowie. 96, **201**.
- Opawa**, miejski urząd budowniczy; nadawanie się sporządzonych przezeń planów sytuacyjnych na podstawie hipotecznego podziału parcel. 166, **372**.
- Opieka** jeneralna: postanowienia o utworzeniu jej. 195, **464**.
- Opieki** zawodowe wiedeńskie: właściwość sądu powiatowego Śródmieścia w Wiedniu dla skarg tych opiek. 353, **1077**.
- Opisy** miejscowości, zob. „Plastyczne karty, mapy, przewodniki i opisy miejscowości.”
- Ordynacya** egzekucyjna; przymusowa egzekucya z zagranicznych tytułów egzekucyjnych na obszarach Polski, znajdujących się pod austryacko-węgierskim zarządem wojskowym (obszar okupacyjny) oraz o granicach wzajemności, zaręczonej odnośnie do tego okręgu. 161, **367**.
- Ordynacya** pozbawienia własności:
- rozporządzenie cesarskie. 207, **481**; sprostowanie błędu drukarskiego. 226, **529**;
- Sąd powiatowy właściwy do pozbawienia własności krajowej, który nie przebywał w obrębie państwa. 265, **629**;
- donoszenie o przyjęciu osób do psychiatrycznych klinik uniwersyteckich i do oddziałów obserwacyjnych w zakładach dla chorych. 269, **635**.
- Organizacya** zaopatrywania w środki pastewne. 232, **534**.
- Osmozowa** woda i melassa: uregulowanie obrotu. 325, **1005**.
- Oświetlanie** grobów i grobowców na cmentarzach: zakaz. 368, **1095**.
- Oświetlanie** i opalanie: zarządzenia oszczędnościowe. 406, **1153**; 417, **1170**.
- Owce**; strzyżenie ich. 149, **315**.
- Owezy** tłuszcz (surowy); uregulowanie obrotu. 274, **656**.
- Owoce strączkowe**, zob. „Zboże, owoce strączkowe i produkty młwa.”
- Owoce**, użytkowanie ich w gospodarstwie domowym; użycie w tym celu opodatkowanego cukru. 159, **360**.
- Palone** płyny wysokokowe: dowóz z zagranicy. 231, **533**.
- Państwa** nieprzyjacielskie:
- ograniczenie dowozu i przewozu towarów stamtąd. 17, **34**, **35**, **61**;
- zakaz przywozu i przewozu stamtąd świeżych kwiatów i liści ozdobnych. 10, **23**.
- Państwo** niemieckie: doniesienia karne przeciw osobom wojskowym Państwa niemieckiego. 293, **766**.
- Państwowi** funkcyonaryusze i funkcyonaryusze zarządu kolei państwowych, zob. „Funkcyonaryusze państwowi.”
- Papa**, przemysł; wyrób i dostarczenie wyrobów. 154, **351**.
- Papier**, klej (wojenny) do jego wyrabiania: czasowe uchylenie cel. 381, **1117**.
- Papierowy** przemysł:
- wyrób i dostarczenie wyrobów. 154, **351**;
- uregulowanie obrotu starym papierem. 215, **507**;
- ograniczenie wyrobu papieru. 254, **604**;
- czasowe uchylenie cel od kleju wojennego do fabrykacyi papieru. 381, **1117**.
- Papier** stary; uregulowanie obrotu. 215, **507**.
- Papiery** wartościowe czwartej i piątej austr. pożyczki wojennej; użycie tychże do zapłacenia podatków od zysków wojennych, 109, **243**; 332, **1021**; 403, **1147**.
- Papiery** wartościowe, podatek od nich, zob. „Podatki.”
- Parma**, książęco-parmański Dom; uznanie Urzędu Naczelnego Marszałka Dworu za sąd nad członkami książęco-parmańskiego Domu. 224, **527**.
- Paryski** traktat ugodowy dla ochrony własności przemysłowej, zob. „Przemysł wielki i mały.”
- Pastewne** buraki; obrót 350, **1069**.

Pastewne środki (wytłoczyny piwne i mączka ziemniaczana); zmiana ceny objęcia. 24, 43; zaopatrywanie, organizacja. 232, 534.

Pastwiska i pasza w roku 1916; zabezpieczenie ich użytkowania. 53, 91.

Pasza dla bydła ze zboża i produktów młewa. 220, 519.

Pasza i pastwiska; zabezpieczenie użytkowania w roku 1916; 53, 91.

Paszporty (przymus paszportowy):

granice obszarów wojennych w obrębie królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych. 26, 47; 27, 49; 179, 393; 407, 1155;

dalsze ograniczające zarządzenia policyjne dla podróży z Austrii lub do Austrii. 329, 1011.

Patent cesarski, rozwiązanie sejmu Margrabstwa Istrii. 90, 193.

Patenty:

postępowanie przy udzielaniu patentów; przerwanie. 82, 180;

rejestrowanie marek, międzynarodowe; należytości za rejestrowanie. 354, 1077;

terminy pierwszeństwa, ustanowione w paryskim traktacie ugodowym dla ochrony własności przemysłowej; postanowienia wyjątkowe na rzecz poddanych Szwajcarii. 49, 85; Hiszpanii. 201, 473; Danii. 373, 1103; Norwegii. 374, 1103; Stanów Zjednoczonych w Ameryce. 425, 1200;

zgłoszenie patentów; zaniechanie ogłoszeń. 242, 552;

Perperowe noty czarnogórskie; zakaz dowozu i przewozu. 174, 350.

Pestki winogronowe; zajęcie tychże w celu wyrobienia oleju. 297, 768.

Pestkowe wino, wyrób; pobieranie i użycie cukru opodatkowanego do jego wyrobu. 255, 605.

Phylloxera vastatrix, zob. „Mszyca winna.”

Pięćdziesięcio-koronowe banknoty, nowe z datą 2. stycznia 1914. 408, 1155.

Piece kąpielowe ogrzewane węglami lub drzewem; zajęcie i dostawa cylindrów miedzianych z tych pieców na cele wojenne. 405, 1151.

Pieczętki (pieczęcie) urzędowe; wyrobienie i dostarczanie. 204, 479.

Pieczęcie (pieczętki), urzędowe; wyrób i dostawa. 204, 479.

Pieczyno, wyrobienie i sprzedaż. 11, 23.

Piryty; obowiązek zgłaszania zapasów. 346, 1064.

Piwo:

podatek; zmiana postanowień i przekazania z przychodu z podatku od piwa na rzecz funduszy krajowych. Rozporządzenie cesarskie. 270, 637; rozporządzenie wykonawcze. 271, 641;

produkcja; ograniczenie. 85, 183; 252, 604; 287, 759; 333, 1022; 377, 1111; sprostowanie błędów drukarskich do Nr. 287, 308, 843;

przerabianie jęczmienia na słód browarniczy; zakaz. 284, 754;

słodziny piwne, wysuszone (środek pastewny); zmiana ceny objęcia. 24, 43;

utworzenie Centrali browarniczej. 243, 552;

wyszynk; ograniczenie. 288, 759; 299, 775;

zakaz używania cukru do wyrabiania piwa. 145, 318.

Place budowlane, użycie ich na uprawę roślin spożywczych i pastewnych. 352, 1075.

Plany podziału, zob. „Podziały parcel.”

Plastyczne karty, mapy, przewodniki i opisy miejscowości; zmiana rozp. min. z dnia 8. czerwea 1915. w sprawie ograniczenia ich rozszerzania 8, 19.

Pobrzeże: ulgi w spłacaniu zaległych procentów od intabulowanych wierzytelności, tudzież zaległych podatków i danin publicznych. Rozporządzenie cesarskie. 43, 71; rozporządzenie wykonawcze. 44, 75.

Poczta:

ordynacja pocztowa, nowa (podwyższenie należytości pocztowych). 317, 877;

pakiety poczył polowej; zmiana warunków przesyłki. 93, 196;

przesyłki pocztowe, idące za granicę; postępowanie z niemi. 379, 1115;

regulamin telefoniczny i taryfa telefoniczna; nowe wydania. 322, 969;

urzędy pocztowe; wypłata kuponów czwarłej austriackiej pożyczki wojennej. 157, 359;

wartościowe znaczki pocztowe; nowe wydanie. 319, 959;

zakład pocztowy i telegraficzny dla Bukowiny i Galicyi; postępowanie w kaucejami i wadyami w ich zakresie. 92, 195;

znaczki wojenne i jubileuszowe karty korespondencyjne; wycofanie. 310, 845.

Poczta polowa, przesyłki pakietów; zmiana warunków przesyłki. 93, 196.

Pocztowa kasa oszczędności:

wypłaty na rachunek:

Dyrekcji długu państwowego 83, 181;

Galicyjskiego Namiestnictwa, Centrali krajowej dla gospodarczej odbudowy Galicyi. 289, 761;

Generalnej Dyrekcji katastru podatku gruntowego 199, 471;

Pocztowa kasa oszczędności ciąg dalszy:

Kancelaryi gabinetowej Jego Cesarskiej i Królewskiej Apostolskiej Mości. 83, **181**;

Ministerstwa skarbu. 83, **181**;

o. k. Najwyższej Izby obrachunkowej. 74, **168**;

Trybunału państwa. 83, **181**;

władz sądowych w Dalmacji. 222, **525**.

wypłata procentów od opiewających na oznaczone nazwiska (winkulowanych) obligacji wolnych od podatku różnych kategorii długu. 126, **285**;

wypłata procentów od opiewających na oznaczone nazwiska (winkulowanych) obligacji 4. austriackiej pożyczki wojennej. 189, **433**.

Podatek domowo-czynszowy, zob. „Podatki.“

Podatek od zapalek; rozporządzenie cesarskie. 278, **669**; rozporządzenie wykonawcze. 279, **674**; ceny najwyższe dla zapalek. 311, **845**.

Podatki:

bepośrednie:

ulgi w spłacaniu zaległych podatków i danin publicznych. Rozporządzenie cesarskie. 43, **71**; rozporządzenie wykonawcze. 44, **75**;

postępowanie przy wynierzaniu oraz ściąganiu i odpisywaniu w dotkniętych wojną częściach księstwa Krainy. 84, **183**;

odpisanie i postępowanie przy wymiarze podatków bezpośrednich oraz ściąganie opłat w powiatach politycznych Capodistria, Lussin, Mitterburg, Parenzo, Veglia i Volosea-Abbazia (Istrya) 188, **431**;

zaprowadzenie wojennego dodatku do podatków bezpośrednich oraz postępowanie o przedawnieniu podatków bezpośrednich. Rozporządzenie cesarskie. 280, **735**;

domowo-czynszowy:

terminy płatności w okręgu poboru podatków Kromlów w Czechach; zmiana. 390, **1131**;

spożywczy:

użycie obligacji austriackich i węgierskich pożyczek wojennych do świadczenia zabezpieczenia dla podatku spożywczego i cła. 340, **1063**;

zarobkowy:

wymiar powszechnego podatku zarobkowego za rok 1916. Rozporządzenie cesarskie. 210, **499**; rozporządzenie wykonawcze. 228, **531**; sprostowanie błędów drukarskich do Nr. 228, 295, **767**;

delegowanie władz podatkowych do wymiaru podatku zarobkowego towarzystw. 291, **765**;

rozkład powszechnego podatku zarobkowego za rok 1916. 400, **1145**;

od cukru:

uregulowanie obrotu opodatowanym cukrem. 61, **107**; 132, **297**;

od obrotu papierami wartościowymi:

oszacowanie papierów przy obliczaniu podatku od obrotu papierami wartościowymi. 431, **1202**;

Podatki (ciąg dalszy):

od piwa:

zmiany niektórych postanowień i przekazania z przychodu z podatku od piwa na rzecz funduszków krajowych. Rozporządzenie cesarskie. 270, **687**; rozporządzenie wykonawcze. 271, **641**;

od wódki:

podwyższenie dodatku od podatku od wódki; rozporządzenie cesarskie. 46, **79**; zmiana rozporządzenia o dodatku od podatku od wódki z dnia 23. stycznia 1914. 47, **79**;

od zapalek:

zaprowadzenie; rozporządzenie cesarskie. 278, **669**; rozporządzenie wykonawcze. 279, **674**; ceny najwyższe od zapalek. 311, **845**;

od zysków wojennych:

zaprowadzenie; rozporządzenie cesarskie 103, **215**; rozporządzenie wykonawcze. 247, **569**;

użycie papierów wartościowych czwartej i piątej pożyczki wojennej do zaplacenja tego podatku. 109, **243**; 332, **1021**; 403, **1147**;

delegowanie władz podatkowych do wymiaru podatku od zysków wojennych towarzystw. 291, **765**.

Podatki bezpośrednie, zob. „Podatki.“

Podatkowe i należyciowe ulgi z powodu ofiar na cele pieczy wojennej; rozporządzenie cesarskie. 164, **371**.

Podatkowe okręgi w Austrii Dolnej; rozszerzenie dyrekcji okręgów skarbowych w St. Pölten i w Wiedniu z powodu zwinienia dyrekcji okręgów skarbowych w Korneuburg i Stein nad Dunajem. 386, **1126**.

Podatkowe władze, delegowanie ich do wymiaru podatku od zysków wojennych i podatku zarobkowego towarzystw. 291, **765**.

Podróże z Austrii lub do Austrii; dalsze ograniczające zarządzenia policyjne. 329, **1011**.

Podwozy i zwierzęta; dostarczenie potrzebnych do transportowania ciężarów. 163, **368**.

Podziały parcel, hipoteczne, nadawanie się planów sytuacyjnych, przez wymienione poniżej urzędy miejskie względnie krajowe za podstawę do podziału parcel, a mianowicie urzędów miejskich:

w Bernie. 60, **107**;

w Bielsku. 67, **193**;

w Gracu. 241, **551**;

w Karlsbadzie. 162, **368**;

w Krakowie. 318, **959**;

w Opawie. 166, **372**;

w Wiedniu. 20, **39**;

krajowego urzędu budowniczego w Austrii Górnej. 190, **423**.

Pokątne zakłady, zob. „Zakłady.“

Policyjne zarządzenia dla podróży z Austrii lub do Austrii; dalsze ograniczenia. 329, 1011.

Policyjny porządek dla żeglugi i flisactwa na Łabie; zmiana postanowień. 213, 505.

Polska (obszar okupacyjny, znajdujący się pod austriacko-węgierskim zarządem wojskowym); egzekucya przymusowa z zagranicznych tytułów egzekucyjnych na obszarach Polski oraz granice wzajemności, zaręczonej odnośnie do tego okręgu. 161, 367.

Pomocnicy w przemyśle rękodzielniczym, zob. „Przemysł wielki i mały.“

Pończoszkowe towary, zob. „Włna.“

Portugalia; zakaz wyplat w stosunku do Portugalii. 347, 1064.

Pospolite ruszenie, zob. „Wojsko.“

Postępowanie ofertowe i ograniczenia co do przerabiania materiałów przemysłu wełnianego. 52, 89.

Postępowanie przy udzielaniu patentów; przerwa. 82, 180.

Postępowanie zapowiadawcze w obrocie kolejowym; upoważnienie do tego głównego urzędu cłowego w Tarnowie. 371, 1101.

Poświadczenia awiza i odbioru z wydrukowanymi znaczkami stempłowymi; sporządzanie i używanie. 338, 1033.

Poświadczenia transportowe dla:

bitego bydła (nie wyluczając cieląt). 321, 963;

buraków pastwnych. 350, 1069;

cukru przy wysyłaniu do Węgier i do Bośni i Hercegowiny. 57, 99;

herbaty. 351, 1073;

jablek 372, 1101;

jaj. 48, 81; 146, 319;

kasztanów dzikich, żołędzi i bukwi (buczyny). 330, 1013;

kawy. 62, 113;

kości i tłuszczu z kości. 136, 304;

maku. 257, 609;

nasienia lnu. 198, 467; 302, 781; 419, 1177;

nasienia koniczyzny. 54, 91;

obrzynek z buraków cukrowych, suszonych. 349, 1065;

pastwnych produktów. 277, 665;

powideł i śliwek suszonych. 290, 762;

ryb (wód słodkich). 365, 1092; śledzi. 369, 1096;

rzepaku i rzepiku. 208, 493;

siana i słomy. 12, 25;

Poświadczenia transportowe (ciąg dalszy):

skóry na klej. 331, 1017;

śledzi. 369, 1096;

śliwek (świeżych). 339, 1041; śliwek suszonych i powideł. 290, 762;

słodu. 173, 377;

słodowych odpadków. 248, 595;

tłuszczu surowego z bydła i owiec. 274, 656;

winogronowych pestek. 297, 768;

ziemniaczanej skrobii i produktów skrobii ziemniaczanej. 342, 1053;

ziemiaków. 244, 599;

ziemiaków suszonych produkty. 340, 1043;

żywicy (surowej żywicy) i produktów żywicznych. 184, 415.

Poświadczenia transportowe z wydrukowanymi znaczkami stempłowymi. 338, 1033.

Pozbywanie gruntów rolnych i leśnych. 108, 241; oznaczenie tych gmin, w których rozporządzenie cesarskie z dnia 9. sierpnia 1915, dotyczące pozbywania gruntów rolnych i leśnych, ma zastosowanie. 227, 529.

Pożyczka austriacka wojenna czwarta; zwolnienia od należności celem popierania subskrypcyj: rozporządzenie cesarskie. 101, 207; rozporządzenie wykonawcze. 102, 209; użycie papierów wartościowych do zapłacenia podatku od zysków wojennych. 109, 243; 332, 1021; wypłacanie kuponów przez urzędy pocztowe. 157, 359; wypłata procentów od opiewających na oznaczone nazwiska (winkulowanych) obligacji przez pocztową Kasę oszczędności. 189, 433.

Pożyczka austriacka wojenna, piąta; zwolnienia od należności celem popierania subskrypcyj tejsze. 382, 1117; użycie papierów wartościowych do uiszczenia podatku od zysków wojennych. 403, 1147.

Pożyczki wojenne austriackie i węgierskie; użycie obligacji do świadczenia zabezpieczenia dla podatku spożywczego i cła oraz na kaucyje kupieckie i wadya wszelkiego rodzaju. 345, 1063.

Praga, miejska szkoła przemysłowa dla kobiet, zob. „Szkoła przemysłowa dla kobiet.“

Pragmatyka służbowa:

piecza nad urzędnikami państwowymi, praktykantami i kandydatami służby sprawiedliwości, jakoteż suplentami i asystentami w państwowych średnich zakładach naukowych, którzy wskutek wojny doznali przyszkody w wykonywaniu służby cywilnej. Rozporządzenie cesarskie. 262, 625; rozporządzenie wykonawcze. 263, 626; 268, 633;

zaliczenie poszczególnych kategorii urzędników z gałęzi służby i działów do grup szeniału czasowego posuwania. Uzupełnienie rozporządzenia ministerjalnego z dnia 1. lutego 1914. 99, 202.

Praktykancl (w służbie państwowej), zob. „Urzędnicy państwowi“, jakoteż „Sądowi praktykancl.“

Prawa rzeczowe:

na niewpisanych do ksiąg gruntowych nieruchomościach i budynkach; sądowe złożenie dokumentów w celu nabycia tychże praw. 87, 185;

należytości za sądowe czynności urzędowe i od podań w sprawie nabycia praw rzeczowych. Rozporządzenie cesarskie. 151, 348; rozporządzenie wykonawcze. 152, 349.

Procenta: wypłata procentów od opiewających na oznaczone nazwiska (winkulowanych) obligacji różnych kategorii długu przez pocztową Kasę oszczędności. 126, 285.

Produkty mlewa, zob. „Zboże, owoce strączkowe i produkty mlewa.”

Produkty pastewne, obrót. 277, 665.

Proklamacja Jego c. i k. Apostolskiej Mości cesarza Karola I o Najwyższemu wstąpieniu na tron. 389, 1129.

Prokuratorze skarbu; zwinięcie w Celowcu i przeniesienie agend na Prokuratorję skarbu w Graeu. 387, 1126.

Promesowe blankiety, urzędowe, z oznaczeniem wartości na dwie korony; wydanie tychże. 305, 791.

Prowizoryum podatkowe: na czas od 1. lipca do 31. grudnia 1916. Rozporządzenie cesarskie. 200, 472; na czas od 1. stycznia do 30. czerwca 1917. Rozporządzenie cesarskie. 430, 1201.

Prywatno-prawne wierzycelności pieniężne, zob. „Odroczenie zapłaty.”

Przędze, len i klaki, zob. „Lniany przemysł.”

Przedmioty zapotrzebowania, niezbędne; zaopatrywanie ludności. Rozporządzenie cesarskie. 261, 619.

Przedmioty zbyteczne; zakaz importu. 418, 1171.

Przedsiębiorstwa leśne i przemysłowe zajmujące się przerabianiem i spożytkowaniem produktów leśnych; zarządzenia w sprawie ruchu na czas trwania stosunków. spowodowanych wojną. 55, 95.

Przedsiębiorstwo: nadzór nad jego prowadzeniem; wpływ nadzoru na czas trwania odpowiedzialności członków stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych. 393, 1135.

Przędza kłęczana, zob. „Lniany przemysł.”

Przędza lniana, zob. „Lniany przemysł.”

Przekazania z przechodu z podatku od piwa na rzecz funduszów krajowych. Rozporządzenie cesarskie. 270, 637; rozporządzenie wykonawcze. 271, 641.

Przekazy skarbu państwa z roku 1914. wylosowane austriackie 4½ procentowe, które znajdowały się w chwili wylosowania w państwie tutejszem; zakaz wykupna zagranicą. 86, 185.

Przemysł bawełniany, Związek wojenny: założenie. 273, 650. (zob. dalej pod „Wetna.”)

Przemysł drożdży prasowanych. utworzenie Związku wojennego. 239, 545; zaopatrzenie przemysłu drożdży prasowanych w odpadki siodu; uregulowanie obrotu. 248, 595.

Przemysł olejny i tłuszczowy; utworzenie Związku wojennego. 94, 197; statut. 107, 237.

Przemysł olejów mineralnych; używanie kwasu siarkowego do wyrobu produktów tego przemysłu. 272, 649.

Przemysł rękodzielniczy, zob. „Przemysł wielki i mały.”

Przemysł wielki i mały:

celuloza, materiał drzewny, papa i papier; sporządzanie i dostarczanie wyrobów. 154, 351; obowiązek zgłoszenia zapasów celulozy. 346, 1064;

ceny najwyższe za różne artykuły spożywcze i niezbędne, zob. „Ceny najwyższe.”

cukier opodatkowany; uregulowanie obrotu i zaprowadzenie kart cukrowych. 61, 107; 132, 297; pobieranie w celu produkcji wina. 158, 359; pobieranie w celu polepszenia produktu zbiorów (moszczu winnego i zacieru winnego), jakoteż wyrobu wina pestkowego. 255, 605; uregulowanie obrotu cukrem burakowym. 335, 1024;

drożdże prasowane, utworzenie Wojennego Związku gospodarczego. 239, 515; zaopatrzenie przemysłu drożdży prasowanych w odpadki siodowe; uregulowanie zbytu. 248, 595;

garbarskie materiały krajowe:

obróć korą dębową i sosnową. 79, 175;

knoprami. 80, 177;

przepisy o garbowaniu sporządzaniu wyciągów garbarskich. 359, 1085;

ulgi dla sprowadzonych. 112, 249;

ustanowienie cen najwyższych. 81, 178;

glin, ołów, miedź, i stopy miedzi, nikiel, cyna i guma, ograniczenie w używaniu. 63, 115.

handel choinkami, świecami do choinek i na święto Bożego Narodzenia (ceny najwyższe). 404, 1149.

izby handlowe i przemysłowe; ponowne przedłużenie czasu trwania funkcji tych rzeczywistych członków, których okres mandatu sięgał do dnia 31. grudnia 1914. Rozporządzenie cesarskie. 428, 1200.

jaja: uregulowanie handlu. 48, 81; 75, 169; 146, 319.

kawa; wprowadzenie poświadczeń transportowych. 62, 113; uregulowanie obrotu. 180, 423; 266, 629; 314, 866; 394, 1136.

konopny i jutowy przemysł, utworzenie Wojennego Związku. 316, 871.

lokalności gospodnio szynkarskie, kawiarnie; ograniczenia w trzymania otworem w godzinach wieczornych względnie nocnych (zarządzenia oszczędnościowe przy oświetlaniu i opalaniu). 406, 1153; 417, 1170.

metale i stopy, obrót i przerabianie, zob. „Metale i stopy.”

Przemysł wielki i mały (ciąg dalszy):

- mięso i tłuszcze; ograniczenie konsumpcji. 218, 513; 285, 755.
- mleko; uregulowanie obrotu. 300, 776.
- ochrona prawna, przemysłowa; środki odwetu w jej zakresie z powodu wypadków wojennych. 258, 613.
- okucia do drzwi z zapasów; rekwizycya i dostarczenie na cele wojenne. 435, 1206.
- oleje i tłuszcze, zwierzęce i roślinne; używanie i przerabianie na cele techniczne. 155, 353.
- papier i papa; pobieranie i przerabianie starego papieru. 215, 507; ograniczenie wyrobu papieru. 254, 604; czasowe uchylenie ceł od kleju wojennego do fabrykacji papieru. 381, 1117.
- pasy maszynowe ze skóry, wyrabianie oraz używanie i oddawanie skóry na pasy do maszyn i pasów maszynowych. 177, 391.
- patenty; przerwanie postępowania przy udzielaniu patentów. 82, 130; zaniechanie ogłoszenia zgłoszeń patentowych. 242, 552.
- pieczęcie (stampilie), urzędowe; wyrób i dostarczenie. 204, 479.
- pieczywo; wyrabianie i sprzedaż chleba i pieczywa. 11, 23.
- pyłt; obowiązek zgłaszania zapasów. 346, 1064.
- piwo; ograniczenie wyrobu 85, 183; 252, 604; 287, 759; 333, 1022; 377, 1111; sprostowanie błędów drukarskich do Nr. 287. 308, 843; utworzenie Centrali browarniczej. 243, 552; zakaz przerabiania jęczmienia na siód browarniczy. 284, 754; wyszynk; ograniczenie. 258, 759; 299, 775.
- przedsiębiorstwa leśne i przemysłowe, zajmujące się przerabianiem i spożytkowaniem produktów leśnych; zarządzenia w sprawie ruchu ich, wydane na czas trwania nadzwyczajnych stosunków, spowodowanych wojną. 55, 95.
- przemysł jedwabny, utworzenie Wojennego Związku. 315, 867.
- przemysł lniany; założenie Wojennego Związku. 114, 255. Odnoszące się do tego przepisy, zobacz także pod „Lniany przemysł.”
- przemysł materiału drzewnego; wyrabianie i dostarczanie wyrobów. 154, 351.
- przemysł olejów mineralnych; używanie kwasu siarkowego do wyrobu produktów przemysłu olejów mineralnych. 272, 649.
- przemysł olejny i tłuszczowy; Założenie Wojennego Związku. 94, 197; Statut. 107, 237; zajęcie pestek winogronowych do wyrobu oleju. 297, 768; zajęcie nasienia lnu ze zbioru w roku 1916. 302, 781.
- przemysł skrobii ziemniaczanej. Utworzenie Wojennego Związku gospodarczego. 342, 1053.
- przemysł suszenia ziemniaków. Utworzenie Wojennego Związku gospodarczego. 340, 1043.

Przemysł wielki i mały (dokończenie).

- przemysł wełniany; założenie Wojennych Związków dla przemysłu wełnianego i bawełnianego. 113, 250; 273, 650. Zob. dalej pod „Wełna.”
- przemysłowa własność; układ Unii paryskiej dla jej ochrony. Postanowienia wyjątkowe dla ustanowionych w tym traktacie ugodowym dla ochrony własności przemysłowej terminów pierwszeństwa na rzecz poddanych szwajcarskich. 49, 85; na rzecz poddanych hiszpańskich. 201, 473; duńskich. 373, 1103; norweskich. 374, 1103; Stanów Zjednoczonych w Ameryce. 426, 1200.
- przemysł przerabiania mięsa; uregulowanie obrotu bydłem. 321, 963.
- przemysł rzeźniczy; obrót surowym tłuszczem z bydła i owiec. 274, 656.
- rejestrwanie marek, międzynarodowe. Należność za rejestrwanie. 354, 1077.
- rzeź bydła rogatego i świń; ograniczenie. 153, 350; 298, 772; ograniczenie rzezi kóz. 134, 301; przemysłowe bicie świń. 211, 501.
- skóry, skórki i skóry wyprawne; obrót i przerabianie, zob. „Skóry, skórki i skóra wyprawna.”
- stosunek nauki (w charakterze pomocnika); zastąpienie dowodu jego prawidłowego ukończenia, względnie dowodu przepisanego czasu zatrudnienia w charakterze pomocnika w przemyśle rękodzielniczym świadectwami oddziałów dla koszykarstwa i szrotkarstwa, istniejących w domu dla ociemniałych robotników imienia cesarza Franciszka Józefa, stowarzyszenia opieki nad ciemnymi w Wiedniu. 236, 541.
- stosunek nauki; zastąpienie dowodu jego prawidłowego ukończenia w przemyśle wyrobu sukien kobiecych i dziecięcych świadectwami miejskiej szkoły przemysłowej dla kobiet w Pradze II. 385, 1125.
- tłuszcze (surowe), produkty tłuszczowe i oleje jadalne; uregulowanie obrotu (zaprowadzenie kart). 276, 661.
- towary tkane, pończoszkowe i dziane; zakaz spiesznej sprzedaży. 130, 295.
- uniformy, sprzedaż i dostarczanie towarów uniformowych. 98, 202.
- ustawa o pomocnikach handlowych; utrzymanie podczas wojny w mocy podlegających tej ustawie stosunków służbowych. 58, 101; niedopuszczalność wypowiedziania stosunków służbowych, ze względu na nadchodzący przegląd wojskowy. 141, 312.
- worki; obowiązek zgłaszania zapasów. 65, 125.
- wyrób musztardy z nieodolejonych nasion gorczycy; zakaz. 344, 1062.
- wyrób mydła; zakaz przerabiania tłuszczów neutralnych na maziowe i klejowe mydła. 22, 40.
- zamykanie sklepów w przemysłach handlowych i przedsiębiorstwach pokrewnych; ograniczenia. 406, 1153.
- żelazo stare, sprzedaż przemysłowa; obowiązek zgłaszania co miesiąca zapasów (zakupno względnie oddanie w celu przetapiania i snopcowania). 9, 21; 39, 65; 212, 505.

Przemysł wyrobu ubrań kobiecych i dziecięcych, zob. „Szkoła przemysłowa.“

Przeniesienia majątku, nieodpłatne: ściąganie dodatków do należności spadkowych. Rozporządzenie cesarskie. 1, 1; rozporządzenie wykonawcze. 23, 40.

Przewodniki, zob. „Plastyczne karty, mapy, przewodniki.“

Przewóz, zob. „Zakaz wywozu i przewozu“, wzgl. „Przywóz i przewóz.“

Przymus ofertowania bawełny, przedzy bawełnianej i wyrabianej z nich produktów. 100, 203; 432, 1203.

Przymusowy zarząd przedsiębiorstw i majątków, 245, 565.

Przyrząd do mierzenia mleka z pływakiem sprowadzającym i z podziałką; należności za cechowanie i stemplowanie tegoż. 64, 122.

Przywóz:

niektóre materiały surowe z Turcji i z Bułgarii w przesyłkach pocztowych; przeznaczenie tychże dla zarządu wojskowego. 303, 785. Wymienione poniżej towary i przedmioty itd. z zagranicy:

oleje i tłuszcze zwierzęce i roślinne, jakoteż niektóre pokrewne produkty. 71, 163.

palone gazy wysokowe. 231, 533.

różne rodzaje towarów. 31, 55; 70, 163.

prytus. 14, 30.

łuszczyki wieprzowe i słonina. 133, 299.

tytoni i wyroby tytoniowe (zmiana należności licencyjnej); rozporządzenie cesarskie. 334, 1023;

zakaz przywozu niekoniecznie potrzebnych przedmiotów. 418, 1171.

Przywóz i przewóz:

ograniczenie dla towarów z państw nieprzyjacielskich. 17, 34; 35, 61

zakaz co do świeżych kwiatów i liści ozdobnych z państw nieprzyjacielskich. 10, 23.

zakaz co do not dinarowych i peperowych. 174, 350.

Psychiatryczne kliniki uniwersyteckie i oddziały obserwacyjne w zakładach dla chorych; obowiązek donoszenia o przyjęciu osób do tychże. Rozporządzenie cesarskie. 269, 635.

Psy leonbergi, zob. „Psy.“

Psy większej rasy, szczególnie psów leonbergów; zakaz wywozu i przewozu. 38, 64.

Publiczne uprawnienia, posady i prawa: utrata tychże z powodu opuszczenia w czasie wojny obszaru państwowego. Rozporządzenie cesarskie. 309, 843.

Popularne bezpieczeństwo częściowych zapisów długu, które wyda gmina miasta Tryestu (nadawanie się ich do korzystnego umieszczania kapitałów fundacyjnych, popularnych i tym podobnych): rozporządzenie cesarskie. 217, 513.

Rachunki państwowe, zamknięcie za rok administracyjny 1915/16; rozporządzenie cesarskie, 307, 797.

Regulamin targowy dla wiedeńskiej głównej targowicy na zwierzęta w St. Marx; zmiana. 395, 1137.

Regulamin telefoniczny i nowa taryfa telefoniczna. 322, 969.

Robienie sukien (dla kobiet i dzieci) zob. „Przemysł wielki i mały.“

Rodziny osób, powołanych do służby wskutek mobilizacji, zasiłek na utrzymanie; zmiana § 4. ustawy z dnia 26. grudnia 1912. Rozporządzenie cesarskie. 135, 303.

Ropa, zob. „Olej skalny.“

Rosya; wyjątki od zakazu wyjazdów w stosunku do Rosji: 294, 766.

Rośliny spożywcze i pastewne: użycie placów budowlanych na uprawę tychże. 352, 1075.

Rośliny, żywe: upoważnienie Głównego urzędu celnego w Litomierzycach do odprawiania przesyłek pocztowych z żyjącymi roślinami. 420, 1181.

Roszczenia o wynagrodzenie za świadczenia wojenne; załatwienie w drodze dobrowolnego układu. Rozporządzenie cesarskie. 249, 599; rozporządzenie wykonawcze. 250, 600.

Rozporządzenia cesarskie:

ściąganie dodatków do należności spadkowych 1, 1; rozporządzenie wykonawcze, 23, 40.

sądy przysięgłych; czasowe zawieszenie ich działalności 6, 17; 427, 1200.

rozszerzenie granicy wieku dla ustanowionego w § 4. ustawy z dnia 26. grudnia 1912. dotyczącej powinności wojennych, obowiązku pełnienia osobistych świadczeń wojennych na czas trwania obecnej wojny 18, 35.

użycie części nadwyżek kasowych wspólnych kas sierocych. 21, 89.

uwolnienie od egzekucji dodatków, przyznanych z powodu nadzwyczajnych stosunków wytworzonych przez wojnę funkcjonariuszom państwa i zarządu kolei państwowych. 32, 55.

przyznanie dodatków funkcjonariuszom państwowym, z powodu nadzwyczajnych stosunków, wytworzonych przez wojnę. 33, 56.

zmiana ustawy z dnia 21. grudnia 1912. dotyczącej dostawiania koni i wozów 34, 59.

ulgi w spłaceniu zaległych procentów od intabulowanych wierzytelności tudzież zaległych podatków i danin publicznych. 43, 71; rozporządzenie wykonawcze. 44, 75.

podwyższenie dodatku od podatku od wódki. 46, 79; rozporządzenie wykonawcze. 47, 79.

utrzymanie podczas wojny w mocy stosunków służbowych, podlegających ustawie o pomocnikach handlowych. 58, 101.

Rozporządzenie cesarskie (ciąg dalszy):

- trzecia nowela częściowa do powszechnej księgi ustaw cywilnych. 69, **135**; rozporządzenia wykonawcze. 87, **185**; 384, **1125**.
- rozszerzenie obszaru, na którym ma zastosowanie rozporządzenie cesarskie z dnia 8. lutego 1916, w sprawie uwolnienia od egzekucji dodatków, przyznanych z powodu nadzwyczajnych stosunków, wytworzonych przez wojnę, funkcjonariuszom państwa i zarządu kolei państwowych. 76, **171**.
- zaliczenie czasu służby wojskowej przy dopuszczeniu do egzaminu z uzdolnienia do zawodu nauczycielskiego. 97, **202**.
- zwolnienia od należności celem popierania subskrybowania czwartej austriackiej pożyczki wojennej. 101, **207**; rozporządzenie wykonawcze. 202, **569**.
- zmiana § 4. ustawy z dnia 26. grudnia 1912, dotyczącej zasiłku na utrzymanie dla rodzin osób, powołanych do służby wskutek mobilizacji. 135, **303**.
- uregulowanie stosunków posiadłości gruntowej w okolicy miejsc obwarowanych. 147 **323**; rozporządzenie wykonawcze. 148, **326**.
- należności za sądowe czynności urzędowe i od podań w sprawie nabycia praw rzeczowych na nieruchomościach, które nie są wpisane w księgach gruntowych. 151, **348**; rozporządzenie wykonawcze. 152, **349**.
- rozszerzenie przyznanych rozporządzeniem cesarskim z dnia 31. października 1914, ulg należnościowych i podatkowych z powodu ofiar na cele pieczy wojennej. 164, **371**.
- piecza w razie przeszkód doznanych skutkiem wojny przez izby adwokackie, ich wydziały i rady dyscyplinarne. 165, **372**.
- zaciągnięcie pożyczki loteryjnej w kwocie imiennej 40 milionów koron przez Austriackie Towarzystwo Czerwonego Krzyża. 170, **376**.
- uregulowanie obrotu zbożem, mąką i owocami strączkowymi. 176, **383**.
- odroczenie i przerwanie wykonania kar na wolności. 183, **415**.
- zasiłki z państwowego funduszu melioracyjnego, które mają być użyte w roku budżetowym 1915/16. 191, **434**;
- prowadzenie gospodarstwa państwowego od dnia 1. lipca do dnia 31. grudnia 1916, 200, **472**.
- ordynacja pozbawienia własnowolności. 207, **481**; sprostowanie błędów drukarskich. 226, **529**; rozporządzenie wykonawcze. 265, **629**; 269, **635**;
- wymiar powszechnego podatku zarobkowego za rok 1916. 210, **499**.
- używanie częściowych zapisów długu, wydać się mających w kwocie nominalnej 34 milionów koron przez gminę miasta Tryestu, do korzystnego umieszczania kapitałów fundacyjnych, publicarnych i tym podobnych. 217, **513**.
- wykonanie sądownictwa przez Urząd Naczelnego Marszałka Dworu. 223, **526**.

Rozporządzenie cesarskie (dokończenie):

- uznanie Urzędu Naczelnego Marszałka Dworu za sąd nad członkami książęco-parmańskiego Domu. 224, **527**.
- załatwienie drogą dobrowolnego układu rozszczeń o wynagrodzenie za świadczenia wojenne. 249, **599**; rozporządzenie wykonawcze. 250, **600**.
- zaopatrywanie ludności w niezbędne przedmioty zapotrzebowania. 261, **619**.
- zarządzenia na rzecz tych urzędników państwowych, praktykantów i kandydatów służby sprawiedliwości, jakoteż supleatów i asystentów w państwowych zakładach naukowych, którzy wskutek wojny doznali przeszkody w wykonaniu służby cywilnej. 262, **625**; rozporządzenie wykonawcze. 263, **626**; 268, **633**.
- zmiana niektórych postanowień o opodatkowaniu piwa i przekazań z przychodu z podatku od piwa na rzecz funduszy krajowych. 270, **637**; rozporządzenie wykonawcze. 271, **641**.
- zaprowadzenie podatku od zapalek. 278, **669**; rozporządzenie wykonawcze. 279, **674**.
- zaprowadzenie wojennego dodatku do podatków bezpośrednich oraz przepisy o przedawnieniu podatków bezpośrednich. 280, **735**.
- stemple i należności bezpośrednie; zmiana niektórych przepisów. 281, **739**; rozporządzenia wykonawcze. 305, **791**; 313, **865**; 337, **1031**; 338, **1033**; 370, **1099**; 375, **1105**; 416, **1169**.
- należności od gry w totalizatora i od zakładów z bookmakerami oraz zarządzenia dla solumienia pokątnej gry. 282, **745**; rozporządzenie wykonawcze. 312, **849**.
- ochrona praw członków kas brackich w czasie ich służby wojskowej w obecnej wojnie. 304, **787**.
- zamknięcie rachunków państwowych za rok administracyjny 1915/16. 307, **797**.
- utrata publicznych uprawnień, posad i praw z powodu opuszczenia w czasie wojny obszaru państwowego. 309, **843**.
- zmiana należności licencyjnej od importu tytoniu i wyrobów tytoniowych. 334, **1023**.
- ponowne przedłużenie na czas trwania funkcji tych rzeczywistych członków izb handlowych i przemysłowych, których okres mandatu sięgał do dnia 31. grudnia 1914. 428, **1200**.
- prowadzenie gospodarstwa państwowego w czasie od dnia 1. stycznia do dnia 30. czerwca 1917. 430, **1201**.

Rozwiązanie sejmiku istriańskiego 90, 193.**Rumunia:**

- obróć wywozowy do Rumunii. 197, **466**.
- zakaz co do peryodycznych pism drukowanych, pojawiających się w Rumunii, tudzież rewizji nadchodzących stamtąd drukowanych pism nie peryodycznych. 286, **757**.
- zakaz wypłaty w stosunku do Rumunii. 347, **1064**.

Ruprechtshofen—Gresten, kolej lokalna; przedłużenie terminu dla ukończenia budowy i puszczenia w ruch. 397, **1143**.

Ryby wód słodkich: obrót i ceny najwyższe. 365, **1092**.

Rzepak, rzepik, olej rzepakowy i makuch. uregulowanie obrotu. 208, **493**.

Rzepakowy olej zob. „Rzepak“.

Rzepik, rzepak, olej rzepakowy i makuchy: uregulowanie obrotu. 208, **493**.

Rzeź bydła, świń i kóz: ograniczenie. 134. **301**; **153**, **350**; **298**, **772**.

Rzeźby do kart. mapy. przewodniki i opisy miejscowości; zmiana rozporządzenia ministeryalnego z dnia 8. czerwca 1915, dotyczącego ograniczenia w rozszerzaniu. **8**, **19**.

Sądowi praktykanci, auskultanci, kandydaci adwokacy i notaryalni; zarządzenia na rzecz tych, którzy wskutek wojny doznali przeszkody w wykonywaniu służby cywilnej. 268, **633**. (zob. także „Urzednicy państwowi“).

Sądownictwo:

Dalmacya, władze sądowe; wypłaty na ich rachunek przez pocztową Kasę oszczędności. 222, **525**.

egzekucya przymusowa z zagranicznych tytułów egzekucyjnych na obszarach Polski, znajdujących się pod austriacko-węgierskim zarządem wojskowym (obszar okupacyjny) oraz o granicach wzajemności, zaręczonej odnośnie do tego okręgu. 161, **367**.

hipoteczne podziały parcel, sporządzone przez wymienione poniżej miejskie względnie krajowe urzędy budownicze plany sytuacyjne, nadają się jako podstawa do podziału parcel, a to miejskich urzędów budowniczych:

w Bernie. 60, **107**.

w Bielsku. 67, **133**.

w Gracu. 241, **551**.

w Karlsbadzie. 162, **368**.

w Krakowie. 318, **959**.

w Opawie. 166, **372**.

we Wiedniu. 20, **39**.

górnio-austriackiego krajowego urzędu budowniczego. 190, **433**.

izby adwokackie, ich wydziały i rady dyscyplinarne; piecza w razie przeszkód doznanych wskutek wojny. Rozporządzenie cesarskie. 165, **372**.

kandydaci sprawiedliwości (praktykanci sądowi, auskultanci, kandydaci adwokacy i notaryalni); zarządzenia na rzecz tych, którzy wskutek wojny doznali przeszkody w wykonywaniu służby cywilnej. Rozporządzenie cesarskie. 262, **625**; rozporządzenia wykonawcze 263, **626**; 268, **633**.

Sądownictwo (ciąg dalszy):

kary na wolności; odroczenie i przerwa w wykonaniu. Rozporządzenie cesarskie. 183, **415**.

kasy sieroce, wspólne; użycie części nadwyżek kasowych. Rozporządzenie cesarskie. 21, **39**.

księga ustaw cywilnych; trzecia nowela do niej. Rozporządzenie cesarskie. 69, **135**. Rozporządzenia

wykonawcze: o sądowym złożeniu dokumentów w celu nabycia praw rzeczowych na niewpisanych do ksiąg gruntowych nieruchomościach i budynkach. 37, **185**; o okresach domniemania przy wadach zwierząt. 384, **1125**; należitości za sądowe czynności urzędowe i od podań w sprawie nabycia praw rzeczowych na niewpisanych do ksiąg gruntowych nieruchomościach. Rozporządzenie cesarskie 151, **348**; rozporządzenie wykonawcze. 152, **349**.

lista sędziów przysięgłych, utworzenie na rok 1916; uchylenie rozporządzenia ministeryalnego z dnia 23. sierpnia 1915. Rozporządzenie cesarskie. 6, **17**.

nadzór nad przedsiębiorstwem; wpływ na czas trwania odpowiedzialności członków stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych. 393, **1135**.

należitości spadkowe; ściąganie dodatków. Rozporządzenie cesarskie. 1, **1**; rozporządzenie wykonawcze. 23, **40**.

należitości za sądowe czynności i od podań w sprawie nabycia praw rzeczowych na nieruchomościach, które nie są wpisane w księgach gruntowych. Rozporządzenie cesarskie. 151, **348**; rozporządzenie wykonawcze. 152, **349**.

opieka jeneralna; postanowienia o jej utworzeniu. 195, **464**.

opieki zawodowe, wiedeńskie; właściwość sądu powiatowego Śródmieścia w Wiedniu dla skarg tychże. 353, **1077**.

ordynacya pozbawienia własnowolności; rozporządzenie cesarskie. 207, **481**; sprostowanie błędów drukarskich. 226, **529**; sąd powiatowy, właściwy do pozbawienia własnowolności krajowca, który nie przebywał w obrębie państwa. 265, **629**; doniesienie o przyjęciu osób do psychiatrycznych klinik uniwersyteckich i oddziałów obserwacyjnych w zakładach dla chorych. 269, **635**.

ordynacya ubezpieczeniowa; wejście w życie 429, **1201**.

pozbywanie gruntów rolnych i leśnych; zmiana postanowień. 108, **241**; oznaczenie gmin, w których rozporządzenie cesarskie z dnia 9. sierpnia 1915 o pozbywaniu gruntów rolnych i leśnych ma zastosowanie. 227, **229**.

sąd polubowny dla ubezpieczenia pensyjnego w Tryście; przeniesienie jego czynności do sądu polubownego w Wiedniu. 229, **532**.

sądy egzekucyjne; przeniesienie wykonania przekazanych sądom egzekucyjnym spraw sądowych dla okręgu sądu powiatowego okolicy Gracu na sąd powiatowy w Gracu. 410, **1159**.

sądy powiatowe; wydzielenie względnie przydzielenie gmin. zob. „Sądy powiatowe.“

Sądownictwo (dokończenie):

- sądy przysięgłych; zawieszenie działalności na czas trwania dalszych dziewięciu miesięcy od 1. kwietnia 1916. Rozporządzenie cesarskie. 6. 17; na dalszy czas trwania jednego roku. Rozporządzenie cesarskie 427. 1200.
- stosunki posiadłości gruntowej w okolicy miejsc obwarowanych; uregulowanie. Rozporządzenie cesarskie 147. 323; rozporządzenie wykonawcze. 148. 326.
- trybunał państwa; wypłaty na jego rachunek przez pocztową Kasę oszczędności. 83, 181.
- ulgi w spłaceniu zaległych procentów od intabulowanych wierzytelności, tudzież zaległych podatków i danin publicznych. Rozporządzenie cesarskie. 43. 71; rozporządzenie wykonawcze. 44. 75.
- urząd Naczelnego Marszałka Dworu; wykonywanie sądownictwa. Rozporządzenie cesarskie. 223, 526; uznanie za sąd nad członkami książęco-parmańskiego Domu. Rozporządzenie cesarskie. 224, 527.
- urzędy depozytów cywilno-sądowych; doniesienia o złożeniu. 77, 173.
- uwolnienia od egzekucji dodatków przyznanych powodu nadzwyczajnych stosunków, wytworzonych przez wojnę funkcjonariuszom państwa i zarządu kolei państwowych. Rozporządzenie cesarskie 32, 55; rozszerzenie zakresu zastosowania tego rozporządzenia cesarskiego. Rozporządzenie cesarskie. 76, 171.
- Sąd polubowny** dla ubezpieczenia pensyjnego w Tryeście; przeniesienie jego czynności do sądu polubownego dla ubezpieczenia pensyjnego w Wiedniu. 229, 532.
- Sądy egzekucyjne**; przeniesienie wykonywania przekazanych im spraw sądowych dla okręgu sądu powiatowego okolicy Graeu na sąd powiatowy w Graeu. 410, 1159.
- Sądy powiatowe:**
- Frysztak; wydzielenie gminy i obszaru dworskiego Oparówka. 96, 201.
- Grac; przeniesienie wykonywania przekazanych sądom egzekucyjnym spraw sądowych dla okręgu sądu powiatowego okolicy Graeu na sąd powiatowy w Graeu. 410, 1159.
- Strzyżów; przydzielenie gminy i obszaru dworskiego Oparówka. 96, 201.
- Wiedeń Śródmieście; własność sądu powiatowego Śródmieścia w Wiedniu dla skarg wiedeńskich opiek zawodowych. 353, 1077.
- Sąd powiatowy, właściwy do pozbawienia własności krajowca, który nie przebywał w obrębie państwa. 265, 629.
- Sądy przysięgłych**, zawieszenie ich działalności na czas trwania dalszych dziewięciu miesięcy od 1. kwietnia 1916. Rozporządzenie cesarskie. 6, 17; na dalszy czas trwania jednego roku. Rozporządzenie cesarskie. 427, 1200.
- Sejm w Istrii; rozwiązanie. 90, 193.

Serbskie noty dinarowe; zakaz dowozu i przewozu. 174, 380.

Serbski c. i k. obszar okupacyjny; urządzenie w Wiedniu drobnej sprzedaży zaprowadzonych na nim zaopatrzonych wydrukowanym oznaczeniem „c. i k. Zarząd wojskowy w Serbii“ bosniacko-hercegowińskich znaczków stemplowych. 326, 1009.

Siano i słoma; ceny najwyższe. 12, 25.

Składki publiczne na cele opieki wojennej; uregulowanie. 19, 37.

Skóra na klej; uregulowanie obrotu. 331, 1017.

Skóra rozdwojona i podeszwy ze skóry rozdwojonej; sporządzanie i sprzedaż. 356, 1080.

Skóra wyprawna, zob. „Skóry, skórki i skóra wyprawna“.

Skórki cielęce, obrót. 194, 463; 357, 1081; skórki cielęce na tornistry; ceny najwyższe. 358, 1082.

Skórki, zob. „Skóry, skórki i skóra wyprawna“.

Skóry na pasy maszynowe, wyrób i używanie jakoteż oddawanie skóry na pasy do maszyn i pasów maszynowych. 177, 391.

Skóry, skórki i skóra wyprawna:

materyały garbarskie i degrass; obowiązek zgłaszania zapasów. 30, 51.

obróć skórą wyprawna. 355, 1078.

pewne rodzaje skór; zastrzeżenie na zapotrzebowanie wojska. 28, 50; 192, 461.

przepisy o garbowaniu i sporządzaniu wyciągów garbarskich. 359, 1085.

przerabianie wyprawnej skóry; sprzedaż odpadków pozostających przy przerabianiu wyprawnej skóry. 193, 462.

skóra na klej; uregulowanie obrotu. 331, 1017.

skóra rozdwojona i podeszwy ze skóry rozdwojonej; sporządzanie i sprzedaż. 356, 1080.

skóra wyprawna; zakaz wyrabiania pewnych jej rodzajów 29, 53.

różne rodzaje skóry wyprawnej i skórki cielęce na tornistry; ceny najwyższe. 358, 1082.

skóry bydłace, końskie i skórki cielęce; obrót. 194, 463; 357, 1081.

ulgi dla sprowadzonych. 112, 249.

wyrabianie skóry na pasy do maszyn oraz używanie i oddawanie skóry na pasy do maszyn i pasów maszynowych. 177, 391.

zgłoszenie oraz przechowywanie zapasów skóry wyprawnej. 360, 1085.

Skrobia ziemniaczana; utworzenie gospodarczego Związku Wojennego dla przemysłu wyrabiania jej. 342, 1053.

Słód; czasowe zawieszenie cła od słodu. 105, 222; ograniczenia sprzedaży. 173, 377; zakaz przerabiania jęczmienia na słód browarniczy. 284, 754.

Słodowe odpadki, zaopatrzenie przemysłu drożdży prasowanych: uregulowanie zbytu. 248, 595.

Słoma i siano; ceny najwyższe. 12, 25.

Służbowe stosunki podlegających ustawie dla pomocników handlowych: utrzymanie w czasie wojny. Rozporządzenie cesarskie. 58, 101; niedopuszczalność wypowiedzania stosunków służbowych ze względu na nadchodzący przegląd wojskowy. 141, 312.

Sokal, poboczny urząd cłowy I. kl.: utworzenie. 167, 372.

Sohnogrod, główny urząd cłowy: ponowne dopuszczenie wzajemnego obrotu przeprawnego między głównymi urzędami celnymi w Simbach i Sohnogrodzie z jednej strony a w Ehrwaldzie z drugiej strony. 363, 1091.

Sosnowa i dębowa kora: uregulowanie obrotu. 79, 175; ceny najwyższe. 81, 178.

Spadkowe należności: ściąganie dodatków. Rozporządzenie cesarskie. 1, 1; rozporządzenie wykonawcze. 23, 40.

Spirytus, dowóz z zagranicy cłowej. 14, 30; 231, 533.

Spożywczy podatek, zob. „Podatki”.

Sprostowanie błędów drukarskich:

do Nr. 207 w części XCIII z roku 1916. 226, 529.

do Nr. 228 w części CIV z roku 1916. 295, 767.

do Nr. 287 w części CXXXVI z roku 1916. 308, 843.

do Nr. 341 w części CLXII z roku 1916. 368, 1095.

do Nr. 396 w części CLXXXVIII z roku 1916. 413, 1167.

Sprzedaz i dostarczenie mundurów. 98, 202.

Sprzedaje pośpieszne towarów tkanych, pożyczkowych i dzianych; zakaz. 130, 295.

Stacje kontroli nasion, których firmy umowne są członkami Wojennego Związku dla handlu nasieniem koniecznym. 396, 1139; 433, 1205.

Stan wojenny:

bilanse i omijanie przepisów statutowych podczas wojny. 168, 372; 424, 1197.

buraki cukrowe; ceny w kampanii 1916/17. 45, 77; buraki cukrowe ze zbioru 1916; użycie. 89, 191.

ceny najwyższe za różne artykuły, zob. „Ceny najwyższe”.

chleb i pieczywo, wyrabianie i sprzedaż. 11, 23.

Stan wojenny (ciąg dalszy):

clo:

ograniczenie w dopuszczaniu przekazów Banku austriacko-węgierskiego na monety złote w celu zapłacenia cel oraz w kredytowaniu zapadłych należności cłowych. 36, 63; zmiana art. XVII ustawy o taryfie cłowej z dnia 13. lutego 1906. 37, 64.

clo od siodu; czasowe zawieszenie. 105, 222.

clo od kleju wojennego do fabrykacji papieru; czasowe uchYLENIE. 381, 1117.

choinki, świece do choinek i na święto Bożego Narodzenia: handel niemi (ceny najwyższe). 404, 1149.

cukier:

wysyłanie cukru do Węgier i do Bośni i Hercegowiny 57, 99.

uregulowanie obrotu cukrem opodatkowanym i zaprowadzenie kart na cukier. 61, 107; 132, 297.

cena sprzedaży zamkniętego, nieopodatkowanego cukru nierafinowanego. 88, 191.

zakaz używania cukru do wyrabiania piwa. 145, 318.

uregulowanie pobierania opodatkowanego cukru w celu produkcji wina. 158, 359; użycie opodatkowanego cukru w celu użytkowania owoców w gospodarstwie domowym. 159, 360; pobieranie cukru w celu polepszenia produktu zbiorów jakoteż wyrobu wina pestkowego. 255, 605; uregulowanie obrotu cukrem burakowym. 335, 1024.

cykorya, korzenie jej ze zbioru w roku 1916; uregulowanie obrotu i cena najwyższa za suszone korzenie cykoryi. 376, 1107.

czas letni w roku 1916; zaprowadzenie. 111, 247.

członkowie kas chorych, którzy utracili zarobek; piecza nad nimi. 129, 295.

domy o małych mieszkaniach; przedłużenie terminu dla ich budowy, przewidzianego w ustawie z dnia 28. grudnia 1911, o usługach podatkowych i należnościowych dla służących dobru powszechnemu związków budowlanych. 142, 313.

dowóz i przewóz (ograniczenie) towarów z państw ni-przyjacielskich. 17, 34; 35, 61.

dowóz z poza granicy cłowej, a mianowicie:

łuszczy wiesprzowego i słoniny. 133, 299.

spirytusu. 14, 30; innych palonych płynów wyskokowych. 231, 533.

olejów i łuszczyków zwierzęcych i roślinnych oraz niektórych pokrewnych produktów. 71, 163.

niektórych rodzajów towarów. 31, 55; 70, 163; 320, 961.

drożdże prasowane, przemysł: utworzenie Związku Wojennego. 239, 545; zaopatrzenie przemysłu drożdży prasowanych odpadkami słodowymi; uregulowanie zbytu. 248, 595.

Stan wojenny (ciąg dalszy):

- dziecizna, niektóre jej gatunki; obrót. 341, 1051; sprostowanie błędów drukarskich. 368, 1095.
- egzekucya przymusowa z zagranicznych tytułów egzekucyjnych na obszarach Polski, znajdujących się pod austriacko-węgierskim zarządem wojskowym (obszar okupacyjny) oraz o granicach wzajemności, zarezerwowanej odnośnie do tego okręgu. 161, 367.
- funkcjonariusze państwowi; nadzwyczajne dodatki do dyet i strawnego (dziennego) z powodu wywołanych przez wojnę niezwykłych stosunków. 234, 539.
- funkcjonariusze państwowi w stanie spoczynku, jakoteż wdowy i sieroty po funkcjonariuszach państwowych; przyznanie jednorazowego zasiłku z powodu wojny. 259, 617.
- funkcjonariusze państwowi, względnie funkcjonariusze zarządu kolei państwowych; przyznanie dodatków drożyznianych z powodu wojny. Rozporządzenie cesarskie. 33, 56; uwolnienie tychże od egzekucyi. Rozporządzenie cesarskie. 32, 55; 76. 171.
- garbarskie materiały tutejsze; uregulowanie obrotu korą dębową i sosnową. 79, 175; knoprami. 80, 177; ustanowienie cen najwyższych. 81, 178; ulgi dla wprowadzonych. 112, 249; przepisy o garbowaniu i sporządzaniu wyciągów garbarskich. 359, 1085.
- glin. ołów, miedź i stopy miedzi, nikiel, cyna i gumia; ograniczenie w używaniu. 63, 115.
- gumowe obręcze; zajęcie. 225, 527.
- herbata; poświadczenia przewozowe dla herbaty. 351, 1073.
- import zbytecznych przedmiotów; zakaz. 418, 1171.
- izby adwokackie, ich wydziały i rady dyscyplinarne; piecza w razie przeszkód doznanych skutkiem wojny. Rozporządzenie cesarskie. 165, 372.
- izby handlowe i przemysłowe; ponowne przedłużenie czasu trwania funkcyj tych rzeczywistych członków, których okres mandatu sięgał do dnia 31. grudnia 1914. Rozporządzenie cesarskie. 428, 1200.
- jabłka; zaprowadzenie poświadczeń transportowych. 372, 1101.
- jaja, handel niemi; uregulowanie. 48, 81; 75, 169; 116, 319.
- karty plastyczne, mapy, przewodniki i opisy miejscowości; ograniczenie w rozszerzaniu. 8, 19.
- kary na wolności; odroczenie i przerwa w wykonaniu; rozporządzenie cesarskie. 183, 415.
- ka-sy brackie; ochrona praw członków kas brackich w czasie służby wojskowej w obecnej wojnie. Rozporządzenie cesarskie. 304, 787.

Stan wojenny (ciąg dalszy):

- kawa; zaprowadzenie poświadczeń przewozowych. 62, 113; uregulowanie obrotu. 186, 423; 266, 629; 314, 866; 394, 1136.
- kiście kukurydzy, zielone; zakaz sprzedawania. 267, 631; uchylene zakazu. 348, 1065.
- komisyja dla starego papieru we Wiedniu; utworzenie. Obrót starym papierem. 215, 507.
- komisyja dla starego zelaza w Wiedniu; utworzenie. Zakupno względnie oddanie do celów przetapiania i snopcowania. 9, 21; 39, 65; 212, 505.
- komisyja dla szmat (Centrala dla szmat) w Wiedniu; utworzenie. Uregulowanie obrotu szmatami. 306, 793.
- konie i wozy, dostawianie tychże; zmiana ustawy z dnia 12. grudnia 1912. Rozporządzenie cesarskie. 34, 59.
- konopne sznurki (szpagat); zajęcie i dostawa na cele wojenne. 343, 1061.
- konopny i jutowy przemysł, utworzenie Wojennego Związku. 316, 871.
- kości i tuszcz z kości; uregulowanie obrotu. 136, 304; 205, 480.
- kwaz siarkowy; używanie jego do wyrobu produktów przemysłu olejów mineralnych. 272, 649.
- leczenie dodatkowe i praktyczne kształcenie osób wojskowych, które doznały uszczerbku w swej zdolności do zarobkowania. 41, 69.
- listy sędziów przysięgłych, utworzenie na rok 1916; uchylene rozporządzenia ministerjalnego z dnia 23. sierpnia 1915. Rozporządzenie cesarskie. 6, 17.
- lniany przemysł:
- len; obrót. 56, 97; ceny najwyższe za przędze lniane (line) i przędzy kłaczonej (tow). 115, 260; badanie zapasów lnu łądogowego, wyrobionego lnu i kłaków lnianych oraz przędzy lnianej (przędzy z lnu, kłaków i odpadków) oraz ograniczenia przeróbki wyrobionego lnu i kłaków lnianych. 116, 261.
- zbiór lnu w roku 1916. 230, 533.
- Wojenny Związek dla przemysłu lnianego; założenie. 114, 255; badania zapasów towarów lnianych oraz ograniczeń przeróbki i sprzedawania przędzy lnianej (przędzy z lnu, kłaków i odpadków) oraz towarów lnianych. 117, 262 296, 767; 398, 1143.
- zapasy nasienia lnu; zajęcie. 198, 467; nasienie lnu, zebranego w krajach tutejszych w roku 1916; zajęcie. 302, 781; użytkowanie zajętego nasienia lnu. 419, 1177.
- mak, zapasy, jakoteż zbiór w roku 1916; zajęcie. 257, 609.

Stan wojenny (ciąg dalszy):

- mąka kościanna; cena najwyższa. 137, 309; 206, 480.
- melassa i woda osmózowa; uregulowanie obrotu. 325, 1005.
- metale i stopy, pewne ich rodzaje:
- zgłoszenie zapasów; obowiązek. 118, 265.
- użycie, a mianowicie także w odniesieniu do blachy pobielanej. 119, 266.
- użycie i dostarczenie ołowiu i przedmiotów z ołowiu. 120, 267.
- zgłoszenie przedmiotów z cyny, obowiązek. 121, 270.
- używanie i dostarczenie cyny i przedmiotów z niej. 122, 271; 182, 412.
- używanie zawierających ołów lub cynę pozostałości i odpadków blachy pobielanej. 123, 273.
- ceny najwyższe za towary blaszane i lane (zastępujące sprzęty metalowe). 124, 274.
- zasady wynagrodzenia za ołów, cynę, stopy cyny i przedmioty z ołowiu i cyny. 175, 380.
- miedziany materiał na budynkach; zajęcie na cele wojenne. 380, 1115.
- miedziane cylindry z pieców kąpielowych; zajęcie i dostawa na cele wojenne. 405, 1151.
- metalowe przedmioty, ich rekwizycja i dostarczenie. 68, 134; 181, 411; 235, 540; 434, 1205; okucia do drzwi, rekwizycja i oddanie z zapasów przechowywanych na składzie. 435, 1206.
- mięso; ograniczenie konsumpcji. 218, 513; 285, 755.
- mleko; uregulowanie obrotu. 300, 776.
- musztarda; zakaz wyrobu z nieodolejonych nasion gorczycy. 344, 1062.
- nadzór nad prowadzeniem przedsiębiorstwa, wpływ na czas trwania odpowiedzialności członków stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych. 393, 1135.
- nafta, obrót nią (utworzenie Centrali dla nafty w Wiedniu). 411, 1160.
- nasienie czerwonej koniczyny; uregulowanie obrotu (ceny najwyższe). 396, 1139; 433, 1205; sprostowanie błędów drukarskich do Nr. 396. 413, 1167.
- nasienie dla uprawy lnu; zabezpieczenie i cena najwyższa za nasienie lnu. 7, 18; nasienie grochu i fasoli, obrót; zmiana postanowień. 22, 45; poświadczenia transportowe dla nasienia koniczyny. 54, 91; uregulowanie obrotu nasieniem czerwonej koniczyny (ceny najwyższe). 396, 1139; obrót nasieniem (zboże i owoce strączkowe). 233, 537.
- obrót bydłem; uregulowanie. 321, 963.

Stan wojenny (ciąg dalszy):

- obrzynki z buraków cukrowych, suszone; obrót 349, 1065.
- obszary wojenne w obrębie królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych. Zmiana tyczeń (przymus paszportowy). 26, 47; 27, 49; 179, 393; 407, 1155.
- odpisanie i postępowanie przy wymiarze podatków bezpośrednich, oraz ściąganie opłat w powiatach politycznych Capodistria, Lussin, Mitterburg, Parenzo, Veglia i Volosca-Abbazia w Margrabstwie Istrii. 188, 431.
- odroczenie zapłaty prawno-prywatnych wierzytelności pieniężnych wobec dłużników w Galicyi i na Bukowinie. 209, 497; 423, 1189; ułatwienia przy wypełnianiu prawno-prywatnych roszczeń pieniężnych. 422, 1185.
- oleje i tłuszcze zwierzęce i roślinne; użycie i przetwarzanie na cele techniczne. 155, 353.
- olejny i tłuszczowy przemysł, założenie Związku Wojennego. 94, 197; statut. 107, 237.
- opieka wojenna, uregulowanie publicznych składek na cele tejże. 19, 37.
- orzehowe drzewa; ochrona tyczeń. 364, 1091.
- oświecanie grobów i grobowców na cmentarzach; zakaz. 367, 1095.
- oświetlanie i opalanie; zarządzenia oszczędnościowe. 406, 1153; 417, 1170.
- papier i papa, przemysł; pobieranie i przerabianie starego papieru. 215, 507; ograniczenie wyrobu papieru. 254, 604.
- paryski traktat ugodowy dla ochrony własności przemysłowej; postanowienia wyjątkowe dla ustanowionych w nim terminów pierwszeństwa na rzecz poddanych Szwajcarii. 49, 85. Hiszpanii. 201, 473; Danii. 373, 1103; Norwegii. 374, 1103; Stanów Zjednoczonych w Ameryce. 426, 1200.
- pastewne buraki; obrót. 350, 1069.
- pastewne produkta; obrót. 277, 665.
- pastewne środki (wysuszone siodliny piwne i wysuszone tarte ziemniaki); zmiana cen objęcia. 24, 43.
- pastewne środki, zaopatrywanie w nie; organizacja. 232, 534.
- pasza i pastwiska, zabezpieczenie użytkowania w roku 1916. 53, 91.
- patenty; przerwanie postępowania przy udzielaniu patentów. 82, 180; zaniechanie ogłoszeń patentowych. 242, 552.
- pieczęcie (pieczętki) urzędowe; wyrób i dostarczenie. 204, 479.
- piryt; obowiązek zgłoszenia zapasów. 346, 1064.

Stan wojenny (ciąg dalszy):

piwo:

wyszynk: ograniczenie. 288, 759; 299, 775.

wyrób: ograniczenie. 85, 183; 252, 604; 287, 759; 333, 1022; 377, 1111; zmiana błędów drukarskich do Nr. 287, 308, 343; utworzenie Centrali browarniczej. 243, 552; zakaz przerabiania jęczmienia na słód browarniczy. 284, 754.

plące budowlane: ich użycie na uprawę roślin spożywczych i pastewnych. 352, 1075.

poczta polowa: zmiana warunków przesyłki pakietów. 93, 196.

podatki bezpośrednie: postępowanie przy wymierzaniu, ściąganiu i odpisywaniu w dotkniętych wojną częściach Krainy. 84, 183.

podatek od zysków wojennych: zaprowadzenie; rozporządzenie cesarskie. 103, 215; rozporządzenie wykonawcze. 247, 569. Użycie papierów wartościowych czwartej i piątej austr. pożyczki wojennej na zapłacenie podatku od zysków wojennych. 109, 243; 332, 1021; 403, 1147; delegowanie władz podatkowych do wymiaru podatku od zysków wojennych. 291, 765.

policyjne zarządzenia dla podróży z Austrii lub do Austrii; dalsze ograniczenia. 329, 1011.

poszkodowani przez wojnę: kształcenie na operatorów kinematograficznych. 172, 377.

pozybywanie gruntów rolnych i leśnych: zmiana postanowień. 108, 241.

pożyczka wojenna czwarta austriacka: zwolnienie od należności celem popierania subskrypcji; rozporządzenie cesarskie. 101, 207; rozporządzenie wykonawcze. 102, 209; użycie papierów wartościowych do zapłacenia podatku od zysków wojennych. 109, 243; 332, 1021; wypłacanie kuponów przez urzędy pocztowe. 157, 359; wypłata procentów od opiewających na oznaczone nazwiska (winkulowanych) obligacji 4 austriackiej pożyczki wojennej przez pocztową kasę oszczędności. 189, 433.

pożyczka wojenna piąta austriacka: zwolnienia od należności celem popierania subskrypcji. 382, 1117; użycie papierów wartościowych do zapłacenia podatku od zysków wojennych. 403, 1147.

pożyczki wojenne, austriackie i węgierskie; możność użycia obligacji tych pożyczek wojennych do świadczenia zabezpieczenia dla podatku spożywczego i cła oraz na kaucyje kupieckie i wadya wszelkiego rodzaju. 345, 1063.

produkty olejów mineralnych, benzol i oleje smołowe; uregulowanie obrotu. 127, 286; ceny najwyższe za niektóre produkty olejów mineralnych. 128, 293; 425, 1199.

przedsiębiorstwa, leśne i przemysłowe, zajmujące się przerabianiem i spożytkowaniem produktów leśnych: zarządzenia w sprawie ruchu na czas trwania nadzwyczajnych stosunków spowodowanych wojną. 55, 95.

Stan wojenny (ciąg dalszy):

przekazy skarbu państwa z roku 1914, wylosowane austriackie 4½% owe, które znajdowały się w chwili wylosowania w państwie lutejszem; zakaz wykupna zagranicą. 86, 185.

przemysł celulozowy, materiału drzewnego, wyrobienie papy i papieru; wyrób i dostarczenie wyrobów. 154, 351; obowiązek zgłoszenia zapasów celulozy. 346, 1064.

przemysł jedwabny, utworzenie Związku Wojennego. 315, 867.

przemysł skrobii ziemniaczanej, utworzenie Wojennego Związku gospodarczego. 342, 1053.

przemysł suszenia ziemniaków, utworzenie Wojennego Związku gospodarczego. 340, 1043.

przesyłki pocztowe za granicę: traktowanie ich. 379, 1115.

przywóz i przewóz świeżych kwiatów i liści ozdobnych z krajów nieprzyjacielskich; zakaz. 10, 23; not dinarowych i perperowych; zakaz. 174, 380.

regulamin targowy dla wiedeńskiej głównej targowicy na zwierzęta w St. Marx; zmiana. 395, 1137.

ropa (olej skalny) i uzyskiwane z niej produkty (produkta olejów mineralnych), dziegieć i produktu dziegielowe; uregulowanie obrotu. 323, 997; postanowienia wykonawcze. 324, 1000.

ropa (olej skalny); zakaz niektórych rodzajów używania. 144, 318.

Rumunia: uregulowanie obrotu wywozu do Rumunii. 197, 466; zakaz co do periodycznych pism drukowanych, pojawiających się w Rumunii, tudzież rewizji nadechodzących stamtąd pism nieperiodycznych. 286, 757.

ryby (wód słodkich): obrót i ceny najwyższe. 365, 1092.

rzepak, rzepik, olej rzepakowy i makuch; uregulowanie obrotu. 208, 493.

rzeź bydła i świń; ograniczenie. 153, 350; 298, 772; ograniczenie rzezi kóz. 134, 301.

sądy przysięgłych: zawieszenie ich działalności na dalszy czas trwania dziewięciu miesięcy od 1. kwietnia 1916. Rozporządzenie cesarskie. 6, 7; na dalszy czas trwania jednego roku. Rozporządzenie cesarskie. 427, 1200.

siano i słoma: ceny najwyższe. 12, 25.

skóry na pasy do maszyn, wyrobienie oraz używanie i oddawanie skóry na pasy do maszyn i pasów maszynowych. 177, 391.

skóry, skórki i skóra wyprawna:

zastrzeżenie pewnych rodzajów skóry wyprawnej na zapotrzebowanie wojska. 28, 50; 192, 461.

zakaz wyrobienia pewnych rodzajów skóry wyprawnej. 29, 53.

Stan wojenny (ciąg dalszy):

obowiązek zgłaszania zapasów skóry, skórek, skóry wyprawnej, materiałów garbarskich i de-grasu: zmiana postanowień, 30, 54.

ulgi dla sprowadzonych skór wyprawnych, surowych, skórek i materiałów garbarskich. 112, 249.

sprzedaż odpadków przy przerabianiu wyprawnej skóry. 193, 462.

obrot skórami bydłocemi, końskimi i skórkami cielęcymi. 194, 463; 357, 1081.

skóra na klej: obrot. 331, 1017.

obrot skórą wyprawną. 355, 1078.

skóra rozdwojona i podeszwy ze skóry rozdwojonej: sporządzanie i sprzedaż. 356, 1080.

skóra wyprawna, rozmaite jej rodzaje i skórki cielęce na tornistry: ceny najwyższe. 358, 1082.

garbowanie, przepisy o niem i sporządzanie wy-ciągów garbarskich. 359, 1085.

skóry, skórki i skóra wyprawna: zgłoszenie za-pasów oraz przechowywanie zapasów skóry wy-prawnej. 360, 1085.

śledzie: zaprowadzenie poświadczeń przewozowych. 369, 1096.

śliwki świeże, jakoteż śliwki suszone i powidła: ceny najwyższe i obrot śliwkami suszonymi i po-widłami. 290, 742; 339, 1041.

ślód: ograniczenie sprzedaży. 173, 377; zaopatrzenie przemysłu drożdży prasowanych w odpadki ślód-owe; uregulowanie zbytu. 248, 595; zakaz przerabiania jęczmienia na ślód browarniczy. 284, 754.

służba wojskowa: policzenie jej przy dopuszczeniu do egzaminu z uzdolnienia do zawodu nauczy-cielskiego. Rozporządzenie cesarskie. 97, 202.

służbowe stosunki, które podlegają ustawie o po-mocnikach handlowych: utrzymanie w mocy podczas wojny. Rozporządzenie cesarskie. 58, 101; niedopuszczalność wypowiadania stosunków służbowych ze względu na nadchodzący przegląd wojskowy. 141, 312.

sprzedaże spieszne towarów tkanych, pończoszko-wych i dzianych: zakaz. 130, 295.

środki odwetu: przymusowy zarząd przedsiębiorstw i majątków. 245, 565; w zakresie ochrony prze-mysłowej. 258, 613.

stosunki posiadłości gruntowej w okolicy miejsc obwarowanych: uregulowanie. Rozporządzenie cesarskie. 147, 323; rozporządzenie wykonawcze. 148, 326.

strzyżenie owiec. 149, 345.

świadczenia wojenne:

granica wieku dla obowiązanych do pełnienia osobistych świadczeń wojennych: rozszerzenie jej na czas trwania obecnej wojny. Rozporządzenie cesarskie. 18, 35.

Stan wojenny (ciąg dalszy):

dostarczenie podwód i zwierząt, potrzebnych do transportowania ciężarów. 163, 368.

wynagrodzenie za dostarczone podwoły i zwie-rzęta. 202, 473.

wynagrodzenie za zaprowiantowanie w naturze. 203, 475.

roszczenia o wynagrodzenie za świadczenia wo-jenne: zatławianie drogą dobrowolnego układu tych roszczeń. Rozporządzenie cesarskie. 249, 599; rozporządzenie wykonawcze. 250, 600.

świnie żywe i produkty ze świń: ceny najwyższe. 211, 501.

technicy cywilni (inżynierowie i geometrycy cywilni); ułatwione warunki przy ubieganiu się o odnośne uprawnienie dla osób, które w obecnej wojnie stały się niezdolne do służby. 13, 29.

tuszcze; zakaz przerabiania tuszczów obojętnych na maziowe i klejowe mydła. 22, 40; używanie i przerabianie zwierzęcych i roślinnych olejów i tuszczów na cele techniczne. 155, 353; ograni-czenie w używaniu. 218, 513; 285, 755; uregulo-wanie obrotu surowym tuszczem z bydła i owiec. 274, 656; uregulowanie obrotu tuszczami su-rowymi, produktami tuszczowymi i olejami jadal-nymi (zaprowadzenie kart). 276, 661.

Tuszcze obojętne; zakaz przerabiania na maziowe i klejowe mydła. 22, 40.

tuszczyk wieprzowy słonina i mięso wieprzowe: po-bieranie z krajów korony węgierskiej. 78, 174; dowóz tuszczu wieprzowego i słoniny z zagranicy cłowej. 133, 299.

Tryest: przeniesienie czynności sądu polubownego dla ubezpieczenia pensyjnego w Tryescie do sądu polubownego dla ubezpieczenia pensyjnego w Wiedniu. 229, 532.

ulgi należnościowe i stempłowe z okazji ofiar na cele pieczy wojennej; rozporządzenie cesarskie. 164, 371.

ulgi w spłacaniu zaległych procentów od inakubo-wanych wierzytelności ludziez zaległych podatków i danin publicznych. Rozporządzenie cesarskie. 43, 71; rozporządzenie wykonawcze. 44, 75.

uniformowe towary; sprzedawanie i dostarczanie. 98, 202.

uprawa pól na wiosnę 1916: zabezpieczenie robot koło uprawy. 59, 105.

utrata publicznych uprawnień, posiad i praw z po-wodu opuszczenia w czasie wojny obszaru państwowego. Rozporządzenie cesarskie. 309, 843.

urząd dla żywienia ludności, utworzenie. 383, 1124; początek mocy obowiązującej. 401, 1145; statut. 402, 1146.

uwolnienie od egzekucji dodatków, przyznanych z powodu nadzwyczajnych stosunków wytworzo-nych przez wojnę funkcjonaryuszom państwa i zarządu kolei. Rozporządzenie cesarskie. 32, 55; rozszerzenie obszaru, na którym ma obowią-zywać to rozporządzenie. Rozporządzenie cesarskie. 76, 171.

Stan wojenny (ciąg dalszy):**welna:**

(bawełna) ograniczenie sprzedawania i przymus ofertowania bawełny, przedzwy bawełnianej i wyrobionych z nich produktów. 100, 203; 432, 1203.

założenie Związku Wojennego dla przemysłu bawełnianego. 273, 650.

ograniczenia przerabiania i pozbywania przedzwy bawełnianych, bawełnianych towarów tkackich i dzianych i bawełnianej lub półwełnianej, tkanej lub dzianej bielizny męskiej. 283, 751.

(wełna owcza), ograniczenia przerabiania i postępowanie ofertowe co do materiałów przemysłu wełnianego. 52, 89.

badania zapasów tkanych i dzianych materiałów wełnianych i półwełnianych, konfekcyonowanych z nich towarów, nadto towarów dzianych i kołder. 104, 221.

założenie Wojennego Związku przemysłu wełnianego. 113, 250.

rekwizycya zapasów wełny i ustanowienie cen najwyższych za wełnę, spisanie zapasów wełny, czesanki i przedzwy wełnianej, jakoteż ograniczenia co do obrotu wełną i jej przerabiania. 156, 355.

winogronowe pestki; zajęcie celem wyrabiania oleju. 297, 768.

wojenny dodatek do podatków bezpośrednich, zaprowadzenie i postanowienia, dotyczące przedawnienia podatków bezpośrednich; rozporządzenie cesarskie. 280, 735.

wojenny zakład kredytowy, miejski dla Galicyi. 260, 619.

wojskowe osoby Państwa niemieckiego, doniesienia karne przeciw tymże. 293, 766.

worki; obowiązek zgłoszenia zapasów. 65, 125.

wywóz do Rumunii; uregulowanie. 197, 466.

wywóz i przewóz rozmaitych towarów, zakaz:

uzupełnienie, względnie zmiana wydanych w roku 1915 rozporządzeń ministeryalnych. 3, 5; 16, 33; 38, 64.

wydanie nowych postanowień przy równoczesnem zniesieniu wszystkich od dnia 9. lutego 1915 w tym względzie wydanych rozporządzeń. 66, 127; 150, 347; 253, 604.

zagraniczne papiery wartościowe: obowiązek zgłoszenia. 412, 1163.

zagraniczne porty, przewożenie towarów między nimi, jakoteż odstąpienie przestrzeni okrętowych zagranicę. 246, 566.

zakaz wypłaty w stosunku do Wielkiej Brytanii, Francyi i Rosyi; wyjątki. 294, 766; w stosunku do Włoch, Portugalii i Rumunii. 347, 1064.

zapopatrywanie ludności w niezbędne przedmioty zapotrzebowania. Rozporządzenie cesarskie. 261, 619.

Stan wojenny (dokończenie)

zarządzenia na rzecz urzędników państwowych, praktykantów i kandydatów służby sprawiedliwości (praktykantów sądowych, auskultantów, kandydatów adwokackich i notaryalnych) jakoteż suplentów i asystentów państwowych w średnich zakładach naukowych, którzy wskutek wojny doznały przeszkody w wykonywaniu służby cywilnej. Rozporządzenie cesarskie. 262, 625; rozporządzenia wykonawcze. 263, 626; 268, 633.

zasilek na utrzymanie dla rodzin osób, powołanych do służby wskutek mobilizacyi; zmiana § 4 ustawy z dnia 26. grudnia 1912. Rozporządzenie cesarskie. 135, 303.

zboże, owoce strączkowe i produkty młewa; uregulowanie konsumcyi. 15, 31; 196, 466; uregulowanie obrotu. Rozporządzenie cesarskie. 176, 383; używanie na karmę. 220, 519.

zboże, niektóre rodzaje i owoce strączkowe. Ceny objęcia. 219, 516.

ziemiaki; ceny najwyższe. 138, 310; 256, 607; ziemniaki ze zbioru roku 1916; uregulowanie obrotu. 244, 559; 336, 1030; ceny objęcia. 256, 607; oznaczenie ceny za ziemniaki do sadzenia. 362, 1089.

znaczkki stempłowe, zaprowadzone na c. i k. za jętym obszarze serbskim; urządzenie drobnej sprzedaży w Wiedniu. 326, 1009.

znaczkki wojenne i jubileuszowe karty korespondencyjne; wycofanie. 310, 845.

zniwo przysyłe w Austrii; nieważność zakupów. 139, 311.

żywica (surowa) i produkty żywiczne; uregulowanie obrotu. 184, 415; wyjątki od obowiązku wydobywania żywicy. 327, 1009; ceny najwyższe. 185-420; 251, 603.

Statut:

Urzędu dla wyżywienia ludności. 402, 1146.

Związku Wojennego dla przemysłu olejnego i tłuszczowego. 107, 237.

Centralnej Komisji dla pieczy nad zabytkami; zmiana. 110, 245.

St. Marx, wiedeńska główna targowica na zwierzęta; zmiana regulaminu targowego. 39, 1137.

St. Pölsen, dyrekcya okręgu skarbowego; rozszerzenie okręgu służbowego. 386, 1126.

Stein nad Dunajem, dyrekcya okręgu skarbowego, zwiniecie. 386, 1126.

Stempel od rachunków; uiszczenie. 313, 865.

Stemple i należitości bezpośrednie; zmiana niektórych przepisów. Rozporządzenie cesarskie. 281, 739; rozporządzenie wykonawcze. 305, 791; 313, 865; 337, 1031; 338, 1033; 375, 1105; 416, 1169; początek mocy obowiązującej i stosowanie postanowień rozporządzenia cesarskiego, dotyczących należitości skalowych. 370, 1099.

Stopy, zob. „Metale i stopy“.

Stosunek nauczania w jednym z przemysłów rękodzielniczych, zob. „Przemysł wielki i mały“.

Stosunki posiadłości gruntowej w okolicy miejsc obwarowanych. Uregulowanie. Rozporządzenie cesarskie. 147, **323**; rozporządzenie wykonawcze. 148, **326**.

Stowarzyszenia budowlane, powsz. użyteczne; przedłużenie terminu dla budowy domów o małych mieszkaniach, przewidzianego w ustawie o ulgach podatk. i należał. dla służących dobru powszechnemu związków budowl. 142, **313**.

Stowarzyszenia zarobkowe i gospodarcze; wpływ nadzoru nad prowadzeniem przedsiębiorstwa na czas trwania odpowiedzialności członków. 393, **1135**.

Straty i edykta, dotyczące papierów wartościowych i tym podobnych dokumentów; ogłaszanie. 328, **1010**.

Strawne, zob. „Funkcjonariusze państwowi“.

Strzyżów, sąd powiatowy; przydzielenie gminy i obszaru dworskiego Oparówka. 96, **201**.

Supleni i asystenci w państwowych średnich zakładach naukowych; zarządzenia na rzecz tych, którzy wskutek wojny doznali przeszkody w wykonywaniu służby cywilnej. Rozporządzenie cesarskie. 262, **625**; rozporządzenie wykonawcze. 263, **626**.

Surowa żywica i produkty żywiczne; uregulowanie obrotu. 184, **415**; wyjątki od obowiązku wydobycia żywicy. 327, **1009**; ceny najwyższe. 185, **420**; 251, **603**.

Surowe materiały, niektóre, sprowadzone w przesyłkach pocztowych z Turcji i Bułgarii; zastrzeżone dla zarządu wojskowego. 303, **785**.

Surowy cukier, zamknięty nieopodatkowany; cena sprzedaży. 88, **191**.

Szczotkarstwo, zob. „Przemysł (wielki i mały)“.

Szczucin, urząd cłowy poboczny; upoważnienie do postępowania wywozowego podlegających podatkowi olejów mineralnych. 91, **195**.

Szemat czasowego posuwania się urzędników, zob. „Pragmatyka służbowa“.

Szkoła przemysłowa, miejska w Pradze II; świadectwa jej zastępują dowód prawidłowego ukończenia stosunku nauki w przemyśle wyrobu ubrań kobiecych i dziecięcych. 385, **1125**.

Szmaty, obrót; utworzenie „Komisyi dla szmat“ (Centrala dla szmat) w Wiedniu. 306, **793**.

Sznurki konopne (szpagat); zajęcie i dostarczenie na cele wojenne. 343, **1061**.

Sznury konopne (szpagat); zajęcie i dostawa na cele wojenne. 343, **1061**.

Szwajcarya: postanowienia wyjątkowe dla ustanowionych w paryskim traktacie ugodowym dla ochrony własności przemysłowej terminów pierwszeństwa na rzecz poddanych szwajcarskich. 49, **85**.

Sledzie; zaprowadzenie poswiadczeń przewozowych. 369, **1096**.

Sliwki suszone, ceny najwyższe i obrót. 290, **762**.

Sliwki świeże, jakoteż suszone i powidla; ceny najwyższe, jakoteż obrót sliwkami suszonymi i powidłami. 290, **762**; 339, **1041**.

Srodki odwetu; przymusowy zarząd przedsiębiorstw i majątków. 245, **565**; w zakresie przemysłowej ochrony prawnej. 258, **613**.

Srodki zapłaty, zagraniczne; handel i obrót nimi. 421, **1181**.

Świadczenia wojenne, zob. „Stan wojenny“.

Świadectwa przemysłowych zakładów naukowych, zob. „Przemysł wielki i mały“.

Święto Bożego Narodzenia, świece na nie; handel (ceny najwyższe). 404, **1149**.

Świnie, tuszcz wieprzowy, słonina wieprzowa, mięso wieprzowe:

ceny najwyższe za żywe świnie i produkty ze świń. 211, **501**.

dowóz tuszczu wieprzowego i słoniny wieprzowej z zagranicy cłowej. 133, **299**.

ograniczenie rzezi świń. 153, **350**; 298, **772**.

pobieranie tuszczu wieprzowego, słoniny wieprzowej i mięsa wieprzowego z krajów świętej korony węgierskiej. 78, **174**.

Targowica na zwierzęta, wiedeńska, główna w St. Marx; zmiana regulaminu targowego. 395, **1137**.

Tarnów, główny urząd cłowy; upoważnienie do postępowania zapowiadawczego w obrocie kolejowym. 371, **1101**.

Taryfa opłat zakładu ubezpieczenia robotników górniczych od wypadków za pierwszy rok czynności, 2. 3.

Telefoniczny regulamin i telefoniczna taryfa. 322, **969**.

Termin dla ukończenia budowy i otwarcia ruchu:

dla kolejki elektrycznej w Karlsbadzie i okolicy. 140, **312**;

dla kolejki elektrycznej od ulicy Sprudelstrasse — na górę Dreikreuzberg w Karlsbadzie. 214, **507**.

dla kolei lokalnej z Marienbergu do Bruszperku. 264, **627**.

dla kolei lokalnej z Ruprechtshofen do Gresten. 397, **1143**.

Termin zapłaty podatku domowego zob. „Podatki“.

Terminy pierwszeństwa dla zgłoszeń patentowych zob. „Patenty“.

Terminy, wpływ wydarzeń wojennych na nie; ulgi podatkowe i należnościowe dla służących dobru powszechnemu związków budowlanych; przedłużenie przewidzianego w ustawie z dnia 23. grudnia 1911 terminu dla budowy domów o małych mieszkaniach. 142. **313.**

Tkackie i dziane towary bawełniane i bawełniana albo półwełniana tkana lub dziana bielizna męska; ograniczenie przerabiania i pozbywania. 283. **751.** (Zobacz dalej pod „Włna“).

Tkane, półczoszkowe i dziane towary; zakaz spiesznych sprzedaży. 130. **295.**

Tłuszcz surowy z bydła i owiec; uregulowanie obrotu. 274. **656;** tłuszcze surowe, produkty tłuszczowe i oleje jadalne; zaprowadzenie kart 276. **661.**

Tłuszcze:

dowóz z zagranicy cłowej olejów i tłuszczów zwierzęcych i roślinnych oraz niektórych pokrewnych produktów. 71. **163.**

obróć tłuszczami surowymi, produktami tłuszczowymi i olejami jadalnymi; zaprowadzenie kart wykazowych. 276. **661.**

ograniczenie konsumpcji tłuszczu. 218. **513;** 285. **755.**

użycie surowego tłuszczu z bydła i owiec. 274. **656.**

używanie i przerabianie zwierzęcych i roślinnych olejów i tłuszczów na cele techniczne. 155. **353.**

zakaz przerabiania obojętnych tłuszczów na maziowe i klejowe mydła. 22. **40.**

założenie Wojennego Związku przemysłu olejnego i tłuszczowego. 94. **197;** statut. 107. **237.**

Tłuszcze obojętne; zakaz przerabiania na maziowe i klejowe mydła. 22. **40.**

Totalizator i zakłady z bookmakerami pobór należności oraz zarządzenia celem stłumienia pokątnej gry. Rozporządzenie cesarskie. 282. **745;** rozporządzenie wykonawcze. 312. **849.**

Towary, przewożenie ich między portami zagranicznymi, jakoteż odstąpienie przestrzeni okrętowych zagranicy. 246. **566.**

Towary półczoszkowe; zakaz spiesznej sprzedaży. 130. **295.**

Towary, różne, dowóz z zagranicy. 14. **30;** 31. **55;** 70. **163;** 71. **163;** 133. **299;** 231. **533;** 320. **961;** ograniczenie dowozu i przewozu towarów z państw nieprzyjacielskich. 17. **34;** 35. **61.**

Transportowanie ciężarów; dostarczenie potrzebnych do tego podwód i zwierząt. 163. **368.**

Tron, wstąpienie Jego c. i k. Apostolskiej Mości cesarza Karola I. 389. **1129.**

Trybunał państwa; wypłaty na jego rzecz przez pozostawiającą Kasę oszczędności. 83. **181.**

Tryest:

popularne ubezpieczenie wydanych przez gminę miasta Tryestu zapisów długu. Rozporządzenie cesarskie. 217. **513.**

sąd polubowny dla ubezpieczenia pensyjnego w Tryescie, przeniesienie czynności na sąd polubowny dla ubezpieczenia pensyjnego w Wiedniu. 229. **532.**

urząd podatkowy; utworzenie. 187. **431.**

Tyrol (kilka sądów powiatowych); ulgi w spłaceniu zaległych procentów od intabulowanych wierzytelności tudzież zaległych podatków i danin publicznych. Rozporządzenie cesarskie. 43. **71;** rozporządzenie wykonawcze. 44. **75.**

Tytoń i wyroby tytoniowe import. zmiana należności licencyjnej. Rozporządzenie cesarskie. 334. **1023.**

Ubezpieczenie pensyjne, sąd polubowny w Tryescie; przeniesienie czynności sądu polubownego dla ubezpieczenia pensyjnego w Tryescie do sądu polubownego dla ubezpieczenia pensyjnego w Wiedniu. 229. **532.**

Ubezpieczeniowa ordynacja; uchylenie bezwzględnie obowiązujących przepisów dla niektórych grup umów o ubezpieczenie. 301. **779;** chwila wejścia ordynacji ubezpieczeniowej w życie. 429. **1201.**

Ubezpieczeniowe zakłady, utworzenie i urządzenie ich zawiadywanie ich czynnościami; zmiana postanowień. 160. **363.**

Układ Unii paryskiej dla ochrony własności przemysłowej zob. „Przemysł wielki i mały“.

Układy państwowe:

internacjonalne rejestrowanie marek; należność za rejestrowanie. 354. **1077.**

międzynarodowa konwencja metryczna; zmiana trzech artykułów regulaminu do tejże. 143. **315.**

paryski traktat ugodowy dla ochrony własności przemysłowej; postanowienia wyjątkowe ustanowionych w tymże terminów pierwszeństwa na rzecz poddanych Szwajcaryi 49. **85;** Hiszpanii 201. **478;** Danii. 373. **1103;** Norwegii. 374. **1103;** Stanów Zjednoczonych w Ameryce 426. **1200.**

Ulgi podatkowe i należnościowe dla służących dobru powszechnemu związków budowlanych; przedłużenie terminu przewidzianego w ustawie z dnia 28. grudnia 1911. dla budowy domów o małych mieszkaniach. 142. **313.**

Ulgi w spłaceniu zaległych procentów od intabulowanych wierzytelności, tudzież zaległych podatków i danin publicznych. Rozporządzenie cesarskie 43. **71;** Rozporządzenie wykonawcze. 44. **75.**

Umowy o dostawę buraków zob. „Cukrowe buraki”

Uprawa pól na wiosnę w 1916: zabezpieczenie robót kolo uprawy. 59. 105.

Uprawnienia, prawa i posady publiczne, utrata tychże z powodu opuszczenia w czasie wojny obszaru państwowego. Rozporządzenie cesarskie. 309. 843.

Uregulowanie obrotu bydłem; 321. 963.

Urząd dla wyżywienia ludności; utworzenie. 383, 1121; rozpoczęcie działalności. 401. 1145; statut. 402. 1146.

Urząd Naczelnego Marszałka Dworu; Wykonywanie sądownictwa. Rozporządzenie cesarskie. 223. 526; uznanie tegoż nrzędu za sąd nad członkami książęco-permańskiego Domu. Rozporządzenie cesarskie. 224. 527.

Urząd podatkowy w Tryeście; utworzenie. 187. 431.

Urzednicy państwowi, praktykanci i kandydaci służby sprawiedliwości, jakoteż suplenci i asystenci w państwowych średnich zakładach naukowych, którzy wskutek wojny doznali przeszkody w wykonywaniu służby cywilnej. Rozporządzenie cesarskie. 262. 625; rozporządzenia wykonawcze. 263. 626; 268. 633.

Urzednicy, szemat czasowego posuwania się, zob. „Pragmatyka służbowa”.

Urzędy depozytowe cywilno-sądowe; doniesienia złożenia. 77. 173.

Ustawa skarbowa:

prowizoryum budżetowe od 1. lipca do 31. grudnia 1916; rozporządzenie cesarskie. 200. 472; od 1. stycznia do 30. czerwca 1917; rozporządzenie cesarskie 430. 1201.

zamknięcie rachunków państwowych za rok administracyjny 1915/16. Rozporządzenie cesarskie 307. 797.

Ustawy cywilne, powszechna księga:

nowela trzecia do niej. Rozporządzenie cesarskie. 69. 135; rozporządzenia wykonawcze o sądowem złożeniu dokumentów w celu nabycia praw rzeczowych na niewpisanych do ksiąg gruntowych nieruchomościach i budynkach. 87. 185; okres domniemania przy wadach zwierząt. 384. 1125.

ordynacja pozbawienia własnowolności. Rozporządzenie cesarskie. 207. 481; rozporządzenia wykonawcze. 265. 629; 269. 635; sprostowanie błędów drukarskich do Nr. 207. 226, 529.

Utrata publicznych uprawnień, posad i praw z powodu opuszczenia w czasie wojny obszaru państwowego; rozporządzenie cesarskie. 309. 843.

Uwolnienia od egzekucji dodatków, przyznanych z powodu nadzwyczajnych stosunków, wytworzonych przez wojnę funkcjonaryuszom państwa i zarządu kolei państwowych. Rozporządzenie cesarskie. 32. 55; rozszerzenie obszaru, na którym ma zastosowanie to rozporządzenie cesarskie. Rozporządzenie cesarskie 76. 171.

Verhóf, gmina; zaliczenie do IX klasy taryfy czynszowej kwaterekuniku wojskowego. 95. 201.

Wady bydła; okresy domniemania przy tychże. 384. 1125.

Wadya zob. „Kaucye i wadya”.

Waluta koronowa:

herb krajów austriackich i herb krajów świętej korony węgierskiej; używanie przy wybijaniu monet. 40. 67.

wydanie nowych banknotów 10-cio koronowych z datą 2. stycznia 1915, po 50 koron z datą 2. stycznia 1914 i po 1 koronie z datą 1. grudnia 1916. 216. 509; 408. 1155; 409. 1157.

ściągnięcie monet niklowych po dwadzieścia halercy. 237. 541.

wybiecie i puszczenie w obieg monet zdawkowych żelaznych po dwadzieścia halercy i po dwa halercy. 238. 542; 378. 1113.

Waluty i dewizy zob. „Środki zapłaty”

Wartościowe papiery:

cena papierów wartościowych; ustalenie jej przez wiedeńską izbę giełdową i szacowanie papierów wartościowych przy obliczaniu należitości stempowych i bezpośrednich jakoteż podatku od obrotu papierami wartościowymi. 431. 1202.

ogłoszanie strai i odyktów, dotyczących papierów wartościowych i tym podobnych dokumentów. 328. 1010.

zagraniczne papiery wartościowe; obowiązek zgłoszenia. 412. 1163.

Waskotorowe koleje zob. „koleje”.

Wdowy i sieroty po funkcyonaryuszach państwowych; przyznanie jednorazowego zasiłku z powodu wojny. 259. 617.

Węgry:

cukier; wysyłanie do Węgier. 57. 99.

herb krajów świętej korony węgierskiej; używanie tegoż przy wybijaniu monet. 40. 67.

nowa forma małego wspólnego herbu, przeznaczonego dla wspólnych instytucji Monarchii austriacko-węgierskiej. 125. 279.

tuszczy wieprzowy, słonina wieprzowa i wieprzowe mięso; pobieranie z krajów świętej korony węgierskiej. 78. 174.

Wekslowe blankiety, urzędowe; wydanie nowych. 375. 1105

Wetna:

bawelna:

ograniczenie sprzedawania i przymus ofertowania bawelny, przedzwy bawelnianej i wyrobionych z nich produktów. 100. 203; 432. 1203.

Wełna (ciąg dalszy):

utworzenie Związku Wojennego dla przemysłu bawełnianego. 273, 650.

ograniczenia, przerabiania i pozbywania przedz bawełnianych, bawełnianych towarów tkackich i dzianych i bawełnianej lub półwełnianej, tkanej lub dzianej bielizny męskiej. 283, 751.

welna owcza:

ograniczenia co do przerabiania i postępowania ofertowego dla materiałów przemysłu wełnianego. 52, 89.

badania zapasów tkanych i dzianych materiałów wełnianych i półwełnianych, konfekcyonowanych z nich towarów; nadto towarów dzianych i kółder. 104, 221.

utworzenie Związku Wojennego dla przemysłu wełnianego. 113, 250.

strzyżenie owiec. 149, 345.

rekwizycya zapasów wełny i ustanowienie cen najwyższych za wełnę, spisanie zapasów wełny, czesanki i przedzy wełnianej, jakoteż ograniczenia co do obrotu wełną i jej przerabiania. 156, 355.

Wiednie:

dom dla ociemniałych robotników stowarzyszenia opieki nad ciemnymi im. cesarza Franciszka Józefa we Wiedniu; prawo oddziałów dla koszykarstwa i dla szrotkarstwa do wystawiania świadectw, zastępujących dowód prawidłowego ukończenia stosunku nauki, wzgl. dowód przepisane go czasu trwania zatrudnienia w charakterze pomocnika w przemyśle rękodzielniczym. 236, 541.

drobna sprzedaż w Wiedniu wprowadzonych na c. i k. obszarze okupaeyjnym i zaopatrzonych wydrukowanym oznaczeniem „C. i k. Zarząd wojskowy“ bośniacko-hercegowińskich znaczków stemplowych; rozszerzenie dla znaczków stemplowych z oznaczeniem różnej wartości. 240, 551; 392, 1135.

drobna sprzedaż w Wiedniu wprowadzonych na c. i k. serbskim obszarze okupaeyjnym i zaopatrzonych wydrukowanym oznaczeniem „C. i k. Zarząd wojskowy“ w Serbii bośniacko-hercegowińskich znaczków stemplowych; utworzenie. 326, 1009.

Dyrekcya okręgu skarbowego; rozszerzenie obszaru służbowego. 386, 1126.

izba giełdowa; ustalenie ceny papierów wartościowych i szacowanie papierów wartościowych przy obliczaniu należności stemplowych i bezpośrednich jakoteż podatku od obrotu papierami wartościowymi. 431, 1202.

miejski urząd budowniczy; nadawanie się planów sytuacyjnych tegoż urzędu na podstawie do hipotecznego podziału parcel, 20, 39.

regulamin targowy dla wiedeńskiej głównej targowicy na zwierzęta w St. Marx. Zmiana. 395, 1137.

sąd polubowny dla ubezpieczenia pensyjnego w Wiedniu; przeniesienie na tenże czynności sądu polubownego dla ubezpieczenia pensyjnego w Tryeście. 229, 532.

sąd powiatowy, Śródmieścia; właściwość tegoż dla skarg wiedeńskich opiek zawodowych. 353, 1077.

Wierzytelności, hipotecznie zabezpieczone; ulgi w opłaceniu zaległych procentów. Rozporządzenie cesarskie. 43, 71; rozporządzenie wykonawcze. 44, 75.

Wierzytelności pieniężne, prawnoprywatne zob. „Odroczenie zapłaty“.

Wina lecznicze (przyprawy aptekarskie). 169, 375.

Wino:

enkier opodatkowany, pobieranie w celu produkcji wina. 158, 359; pobieranie w celu polepszenia produktu zbiorów (wina, moszczu winnego i zacieru winnego), jakoteż wyrobu wina pestkowego. 255, 605.

wina lecznicze (przyprawy aptekarskie). 169, 375.

Wiosenna uprawa pol w roku 1916; zabezpieczenie. 59, 105.

Władze podatkowe, delegowanie ich do wymiaru podatku od zysków wojennych i podatku zarobkowego towarzystw. 291, 765.

Władze sądowe w Dalmaeyi; wypłaty na ich rachunek przez pocztową kasę oszczędności. 222, 525.

Włochy; zakaz wypłaty w stosunku do Włoch. 347, 1064.

Wódka (palone płyny wysokowe);

dodatek do podatku; podwyższenie. Rozporządzenie cesarskie. 46, 79.

przywóz z zagranicy 14, 30; 231, 533.

wytwarzanie; zajęcie pestek winogronowych celem wytwarzania oleju. 297, 768.

wywóz z zagranicy 14, 30; 231, 533.

zmiana rozporządzenia o dodatku do podatku z dnia 23. stycznia 1914. 47, 79.

Wojenne obszary (granice) w obrębie królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych. 26, 47; 27, 49; 179, 393; 407, 1155.

Wojenna marynarka zob. „Wojsko“.

Wojenna piecza zob. „Stan wojenny“.

Wojenne znaczki i jubileuszowe karty korespondencyjne. Wycofanie. 310, 845.

Wojenne zyski, podatek od nich:

zaprowadzenie. Rozporządzenie cesarskie. 103, 215; rozporządzenie wykonawcze. 247, 569.

Wojenne zyski (dokończenie).

uzycie papierów wartościowych czwartej i piątej austriackiej pożyczki wojennej do zapłacenia podatku od zysków wojennych. 109, 243; 332, 1021; 403, 1147.

delegowanie władz podatkowych do wymiaru podatku od zysków wojennych towarzystw. 291, 765.

Wojenne związki (gospodarcze), ich utworzenie, a mianowicie:

dla handlu nasieniem koniczyzny. 396, 1139; 433, 1205; sprostowanie błędów drukarskich do Nr. 396. 413. 1167.

dla obrotu naftą. 411, 1160.

dla przemysłu bawełnianego. 273, 650.

dla przemysłu drożdży prasowanych. 239, 545.

dla przemysłu jedwabnego. 315, 867.

dla przemysłu konopnego i jutowego. 316. 871.

dla przemysłu lnianego. 114, 255.

dla przemysłu olejnego i tłuszczowego. 94, 197; statut. 107, 237.

dla przemysłu skrobii ziemniaczanej. 342, 1053.

dla przemysłu suszenia ziemniaków. 340, 1043.

dla przemysłu wełnianego. 113, 250.

tudzież utworzenie komisji i centrali z powodu stanu wojennego, a mianowicie:

Centrala browarnicza. 243, 552.

Centrala dla melassy w Pradze. 325, 1005.

Centrala wojenna dla kawy we Wiedniu. 186, 423.

Centralna komisja dla obrotu bydłem. 321, 963.

Komisja dla starego papieru we Wiedniu. 215, 597.

Komisja dla starego żelaza we Wiedniu. 9, 21.

Komisja dla szmat we Wiedniu. 306, 793.

Wojsko:

dotatkowe leczenie i praktyczne kształcenie osób wojskowych, które doznały uszczerbku w swej zdolności do zarabkowania. 41, 69.

dostawianie koni i wozów; zmiana ustawy z dnia 21. grudnia 1912. Rozporządzenie cesarskie. 34, 59.

egzekucja przymusowa z zagranicznych tytułów egzekucyjnych na obszarach Polski, znajdujących się pod austriacko-węgierskim zarządem wojskowym (obszar okupacyjny) oraz o granicach wzajemności, zaręczonej odnośnie do tego okręgu. 161, 367.

granica wieku dla obowiązanych do pełnienia osobistych świadczeń wojennych; rozszerzenie na czas trwania wojny. Rozporządzenie cesarskie. 18, 35.

ochrona praw członków kas brackich w czasie ich służby wojskowej. Rozporządzenie cesarskie. 304, 787.

Wojsko (dokończenie):

osoby wojskowe Państwa niemieckiego: doniesienia karne przeciw nim. 293, 766.

osoby wojskowe; ulgi w spłacaniu zaległych procentów od intabulowanych wierzytelności, tudzież zaległych podatków i danin publicznych. Rozporządzenie cesarskie. 43, 71; rozporządzenie wykonawcze. 44, 75.

skora wyprawna, zastrzeżenie pewnych rodzajów na zapotrzebowanie wojska. 28, 50; 192, 461.

wojskowa taryfa czynszowa: zaliczenie gminy Vierböl do dziewiątej klasy. 95, 201.

zarząd wojskowy; zastrzeżenie niektórych materiałów surowych, sprowadzonych z Turcji i z Bułgarii w przesyłkach pocztowych. 303, 785.

znaczkki stempłowe, wprowadzone na c. i k. obszarze okupacyjnym i zaopatrzone wydrukowanym oznaczeniem „C. i k. Zarząd wojskowy“ bośniacko-hercegowińskich znaczków stempłowych; rozszerzenie istniejącej we Wiedniu drobnej sprzedaży znaczków stempłowych z oznaczeniem różnych wartości. 240, 551; 392, 1135.

Wojskowa służba, czas; zaliczenie przy dopuszczeniu do egzaminu z uzdolnienia do zawodu nauczycielskiego; rozporządzenie cesarskie. 97, 202.

Worki: obowiązek zgłoszenia zapasów. 65, 125.

Wstąpienie na tron Jego c. i k. Apostolskiej Mości Cesarza Karola I.: proklamacya. 389, 1129.

Wulkanowy olej (zimowy); cena najwyższa. 425, 1199.

Wybijanie monet waluty koronowej zob. „Waluta koronowa“.

Wydatki państwowe zob. „Ustawa skarbowa“.

Wypłata procentów od opiewających na oznaczone nazwiska (winkulowanych) obligacji 4. austr. pożyczki wojennej przez pocztową kasę oszczędności. 189, 433.

Wypłaty przez pocztową kasę oszczędności zob. „Pocztowa kasa oszczędności“.

Wyszynk piwa; ograniczenie. 288, 759; 299, 775.

Wyżywienie ludności; utworzenie Urzędu. 383, 1124; rozpoczęcie działalności. 401, 1145; statut. 402, 1146.

Wymiar powszechnego podatku zarobkowego za rok 1916; rozporządzenie cesarskie. 210, 499; rozporządzenie wykonawcze. 223, 531; sprostowanie błędów drukarskich do Nr. 228. 295, 767.

Wynagrodzenia za dostawione podwozy i zwierzęta na podstawie ustawy o powinnościach wojennych. 202, 473.

Wypowiadanie stosunków służbowych, podpadających pod ustawę o pomocnikach handlowych, ze względu na nadechodzący przegląd wojskowy. 141, 312.

Wywóz zob. „Zakaz wywozu i przewozu“.

Zabytki: komisya centralna dla pieczy nad nimi; zmiana statutu. 110. 245.

Zagranica:

dowóz palonych płynów wysokowych. 231. 533.

obróć z zagranicą, ograniczenia, jakoteż handel i obróć zagranicznymi środkami zapłaty. 421. 1181.

papiery wartościowe, zagraniczne; obowiązek zgłoszenia 412, 1163.

przesyłki pocztowe idące za granicę; postępowanie z nimi. 379. 1115.

przewożenie towarów między portami zagranicznymi jakoteż odstąpienia przestrzeni okrętowych zagranicę 246. 566.

tytuły egzekucyjne, zagraniczne; egzekucya przymusowa zagranicznych tytułów egzekucyjnych na obszarach Polski, znajdujących się pod austriacko-węgierskim zarządem wojskowym (obszar okupacyjny) oraz o granicach wzajemności, zaręczonyj odnośnie do tego okręgu. 161. 367.

Zagraniczne papiery wartościowe. obowiązek zgłaszania. 412, 1163.

Zajęcie:

zapasów lnu. 198. 467; zapasów lnu żniwa tutejszo krajowego 1916. 302. 781; użycie zajętego nasienia lnu. 449. 1177.

zapasów maku. 257. 609.

zapasów pestek winogronowych w celu wytwarzania oleju. 297. 768.

Zakaz wywozu i przewozu rozmaitych artykułów:

uzupełnienie, względnie zmiana wydanych w roku 1915 rozporządzeń ministerjalnych. 3. 5; 16. 33; 38. 64;

wydanie nowych postanowień z uchyleniem wszystkich od dnia 9. lutego 1915 w tym względzie wydanych rozporządzeń. 66. 127; 150. 347; 253. 604; 388. 1127.

Zakazy wypłat w stosunku do Wielkiej Brytanii, Francji i Rosji; wypłaty. 204. 766; zakaz wypłaty w stosunku do Włoch, Portugalii i Rumunii. 347. 1064.

Zakład ubezpieczenia robotników górniczych od wypadków; taryfa opłat za pierwszy rok czynności. 2. 3.

Zakłady dla chorych: (oddziały obserwacyjne) i psychiatryczne kliniki uniwersyteckie; obowiązek donoszenia o przyjęciu osób do tychże. 269. 635.

Zakłady w totalizatora i z bookmakerami: pobieranie należności, oraz zarządzenia celem stłumienia pokajnej gry. Rozporządzenie cesarskie. 282. 745; rozporządzenie wykonawcze. 312. 849.

Zakupno przyszłych zbiorów w Austrii; nieważność. 139. 311.

Zaległe procenta zob. „Procenta”

Zaliczenie czasu służby wojskowej przy dopuszczeniu do egzaminu nauczycielskiego. Rozporządzenie cesarskie. 97. 202.

Zaopatrywanie ludności w niezbędne przedmioty zapotrzebowania. Rozporządzenie cesarskie. 261. 619.

Zapałki; ceny najwyższe. 311. 845. zobacz także „Podatek od zapałek”.

Zarobkowy podatek zob. „Podatki”.

Zarząd przymusowy przedsiębiorstw i majątków. 245. 565.

Zarządzenia oszczędnościowe przy oświetlaniu i opalaniu. 406. 1153; 417. 1170.

Zasiłek, jednorazowy; przyznanie funkcyonaryuszom państwowym w stanie spoczynku, oraz wdowom i sierotom po funkcyonaryuszach państwowych, z powodu wojny. 259. 617.

Zasady wynagrodzenia za ołów, cynę, stopy cyny i przedmioty z ołowiu i cyny. 175. 380.

Zasiłek na utrzymanie dla rodzin osób, powołanych do służby wskutek mobilizacji; zmiana § 4. ustawy z dnia 26. grudnia 1912. Rozporządzenie cesarskie. 135. 303.

Zawodowe opieki, wiedeńskie - własność sądu powiatowego Śródmieście w Wiedniu dla skarg tych opiek. 353. 1057.

Zbiory, przyszłe w Austrii; nieważność zakupu. 139. 311.

Zboże, owoce strączkowe i produkty miewa:

nasienie (grochu i fasoli), obróć. 25. 45.

nasienie (zboża i owoców strączkowych), obróć. 233. 537.

niektóre gatunki zboża i owoców strączkowych, ceny objęcia. 219. 516.

zboże i produkty miewa, uregulowanie konsumcyi; zmiana postanowień. 15. 31; 196. 466; uregulowanie obrotu. Rozporządzenie cesarskie. 176. 383; używanie na karmię 220. 519.

Zgłaszanie i ofertowanie dzikich kasztanów i zapasów żołądzi i bukwi (buczyń). 330. 1013; skóry na klej. 331. 1017.

Zgłaszanie zagranicznych papierów wartościowych. 412. 1163.

Zgłoszenia wzorów; postanowienia wyjątkowe dla ustanowionych w paryskim traktacie ugodowym dla ochrony własności przemysłowej terminów pierwszeństwa na rzecz poddanych Szwajcaryi. 49. 85; Hiszpanii. 201. 473; Danii. 373. 1103; Norwegii. 374. 1103; Stanów Zjednoczonych w Ameryce. 426. 1200.

Ziemniaki:

ceny najwyższe względnie ceny objęcia. 138, **310**; 256, **607**.

obrót i oznaczenie ceny dla ziemniaków do sadzenia. 362, **1089**.

przemysł skrobii ziemniaczanej, utworzenie Wojennego Związku gospodarczego. 342, **1053**.

przemysł suszenia ziemniaków, utworzenie Wojennego Związku gospodarczego. 340, **1043**.

tarte ziemniaki, suszone (środek pastewny); zmiana ceny objęcia. 24, **43**.

ziemniaki ze zbioru w roku 1916; uregulowanie obrotu. 244, **559**; 336, **1030**.

Zimowy olej wulkanowy; cena najwyższa. 425, **1199**.

Zjednoczone Stany w Ameryce; postanowienia wyjątkowe w sprawie ustanowionych w Układzie Unii paryskiej dla ochrony własności przemysłowej terminów pierwszeństwa na rzecz poddanych Stanów Zjednoczonych. 426, **1200**.

Złote monety:

ograniczenia w dopuszczeniu przekazów Banku austriacko-węgierskiego na monety złote w celu zapłacenia cel. 36, **63**.

opłaty cłowe w monetach złotych; wydanie kwot resztujących w monetach waluty koronowej. 37, **64**.

Znaczkli listowe (wojenne); wycofanie. 310, **845**; wydanie nowych znaczków listowych. 319, **959**.

Znaczkli stemplowe:

rozszerzenie istniejącej w Wiedniu drobnej sprzedaży bośniacko-hercegowińskich stempli z napisem, „C. i k. Zarząd wojskowy“, wprowadzonych w c. i k. obszarze okupacyjnym, na stemple o rozmaitej wartości. 240, **551**; 392, **1135**.

urządzenie w Wiedniu drobnej sprzedaży zaprowadzonych w c. i k. zajętych obszarze serbskim, zaopatrzonych wydrukowaniem oznaczeniem „C. i k. Zarząd wojskowy w Serbii“ bośniacko-hercegowińskich znaczków stemplowych. 326, **1009**.

wydanie nowych znaczków stemplowych w kategoriach wartości po 60 i 80 halerzy. 399, **1145**.

Związki budowlane, powszechnie użyteczne; przedłużenie ustawowego terminu o ulgach podatkowych i należyściowych dla takich związków celem budowy domów o małych mieszkaniach. 142, **313**.

Zwierzęta (bydło); uregulowanie obrotu. 321, **963**.

Zwierzęta i podwoły, dostawiane na podstawie ustawy o świadczeniach wojennych. Wynagrodzenie. 202, **473**.

Żeglarstwo:

żegluga i flisactwo na Łabie; zmiana porządku policyjnego. 213, **505**.

przewożenie towarów między portami zagranicznymi jakoteż odstąpienie przestrzeni okrętowych za granicą. 246, **566**.

Żelaziwo stare, jego zakupno, wzgl. oddawanie do celów przetapiania i snopcowania (utworzenie komisji dla starego żelaza). 9, **21**; 39, **65**; 212, **505**.

Żołędzie; uregulowanie obrotu. 330, **1013**.

Żywica, surowa i produkty żywiczne; uregulowanie obrotu. 184, **415**; wyjątki od obowiązku wydobywania żywicy. 327, **1009**; ceny najwyższe. 185, **420**; 251, **603**.

Żywiczne produkty (produkty olejów mineralnych); uregulowanie obrotu. 323, **997**; rozporządzenie wykonawcze. 324, **1000**.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część I. — Wydana i rozesłana dnia 1. stycznia 1916.

Treść: № 1. Rozporządzenie cesarskie o ściąganiu dodatków do należności spadkowych.

1.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 30. grudnia 1915,

o ściąganiu dodatków do należności spadkowych.

Na mocy § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

§ 1.

(1) Do należności spadkowych według rozporządzenia cesarskiego z dnia 15. września 1915, Dz. u. p. Nr. 278, o należnościach od nieodpłatnych przeniesień majątku, ściągnię się dodatek. Dodatek wynosi:

1. Sześćdziesiąt procent od należności spadkowych od ruchomego majątku spadkowego, co do którego postępowanie według ogólnych zarządzeń o własności sądów ma się toczyć w okręgu c. k. miasta stołecznego i rezydencyjnego Wiednia, oraz od położonych w tym obszarze nieruchomości;

2. czterdzieści procent należności spadkowych od ruchomego majątku spadkowego, co do którego jest dla postępowania właściwy sąd w Bernie, Gracu, Lwowie, Pradze lub Tryeście, gdyż ostatnie miejsce zamieszkania lub miejsce pobytu spadkodawcy albo też siedziba majątku spadkowego (§§ 105., 106. i 108. normy jurysdykcyjnej) znajduje się w okręgu jednej z tych gmin, oraz od położonych w takim okręgu nieruchomości;

3. trzydzieści procent należności spadkowych od innego ruchomego lub nieruchomego majątku spadkowego.

(2) Przypadnięcie na rzecz wymienionych w pozycji taryfowej 1. l. 4. rozporządzenia cesarskiego z dnia 15. września 1915, Dz. u. p. Nr. 278, fundacyi na cele oświatowe, dobroczynne lub humanitarne, oraz oznaczone w § 1., ustęp 1., l. 4. tego samego rozporządzenia cesarskiego przypadnięcie lenna i powiernictw, które nie następują wskutek śmierci dotychczasowego właściciela, są wolne od dodatku.

(3) Opłaty od spadków, które należało uiszczać dotąd od czystej wartości spadków lub przypadnięć na rzecz funduszów krajowych i gminnych, nadto na rzecz funduszów na cele szkolnictwa, opieki nad ubogimi i chorymi, nie mogą być aż do dalszego zarządzenia wymierzane i ściągane.

§ 2.

Dochód z dodatków, jakie się ma ściągać według § 1., należy przekazywać tym funduszom krajowym i gminnym oraz tym funduszom na cele szkolnictwa, opieki nad ubogimi i chorymi, na rzecz których opłaty od spadków były dotąd pobierane, a to według następujących przepisów:

1. Do istniejących w kraju funduszów ma wpłynąć łączna kwota dodatków, uiszczonych

a) od ruchomego majątku spadkowego, co którego według ogólnych zarządzeń o właściwości sądów postępowanie ma się toczyć w okręgu odnośnego kraju i

b) od położonego w okręgu odnośnego kraju nieruchomości majątku spadkowego.

Dodatki do należności spadkowych od spadków, co do których jest dla postępowania właściwy sąd na Śląsku z tego powodu, ponieważ ostatnie miejsce zamieszkania lub miejsce pobytu spadkodawcy lub miejsce majątku spadkowego (§§ 105., 106. i 108. normy jurysdykcyjnej) znajduje się w jednej z morawskich gmin enklawowych, należy traktować w ten sposób, jak gdyby wymieniony sąd miał swą siedzibę w Morawach.

2. Jeśli w kraju istnieje tylko jeden fundusz wymienionego rodzaju, to należy mu przekazać łączną, oznaczoną pod l. 1 kwotę dodatków.

3. Jeśli istnieje w kraju więcej funduszy wymienionego rodzaju, to należy łączną, oznaczoną pod l. 1 kwotę dodatków między te fundusze rozdzielić. Wydanie przepisów o kluczu rozdzielenia i o obrachowaniu udziałów zastrzega się ustawodawstwu krajowemu. Jak długo to uregulowanie przez ustawodawstwo krajowe nie zostało przeprowadzone w poszczególnych krajach, zostaną wydane tymczasowe postanowienia w tym względzie w wykonaniu tego rozporządzenia cesarskiego według zasady, że stosunek pomiędzy przeciętnymi kwotami opłat spadkowych, które według dotychczasowych przepisów wpływały corocznie do poszczególnych funduszy, mają służyć za klucz rozdziału.

4. Bliższe przepisy co do sposobu i czasu przekazania dodatków ustanowi się w drodze rozporządzenia.

§ 3.

(1) Przekazanie dodatków następuje tylko tymczasowo.

(2) Stałe roszczenie o przekazanie osiągniętych tylko oznaczone w § 2. fundusze tych królestw i krajów, w których ustawy krajowe, na mocy których dotąd pobierano opłaty od spadków, zostały na podstawie uchwały reprezentacji krajowej wyraźnie uchylone.

§ 4.

Do ustanowionych w § 1. tego rozporządzenia cesarskiego dodatków do opłat spadkowych mają odpowiednie zastosowanie postanowienia rozporządzenia cesarskiego z dnia 15. września 1915, Dz. u. p. Nr. 278, o ile dotyczą one należności spadkowych, oraz wszystkie inne ustawowe przepisy o państwowych należnościach spadkowych.

§ 5.

(1) To rozporządzenie cesarskie wchodzi w życie w dniu 1. stycznia 1916. Równocześnie tracą moc obowiązującą wszystkie, niezgodne z postanowieniami tego rozporządzenia cesarskiego przepisy, bez ujmy dla postanowień § 1., ustęp 3., i § 3.

(2) Do spadków po osobach, które zmarły przed dniem 1. stycznia 1916, mają zastosowanie dotychczasowe przepisy.

(3) Wykonanie tego rozporządzenia cesarskiego poruczam Moim Ministrom skarbu, spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i wyznań i oświaty.

W Wiedniu, dnia 30. grudnia 1915.

Franciszek Józef wkr.

Stürgkh wkr.

Georgi wkr.

Forster wkr.

Trnka wkr.

Morawski wkr.

Hohenlohe wkr.

Hochenburger wkr.

Hussarek wkr.

Zenker wkr.

Leth wkr.

Spitzmüller wkr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część II. — Wydana i rozestana dnia 4. stycznia 1916.

Treść: (A3 2. i 3.) 2. Rozporządzenie, w sprawie taryfy opłat zakładu ubezpieczenia robotników górniczych od wypadków za pierwszy rok czynności. — 3. Rozporządzenie, którym uzupełnia się lub zmienia zakaz wywozu i przewozu rozmaitych artykułów.

2.

Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych w poroz- umieniu z Ministerstwem robót publicznych z dnia 30. grudnia 1915,

w sprawie taryfy opłat zakładu ubezpieczenia
robotników górniczych od wypadków za pierwszy
rok czynności.

Na mocy § 16., przedostatni ustęp, ustawy
z dnia 28. grudnia 1887, Dz. u. p. Nr. 1

ex 1888, ustanawia się dla zakładu ubezpieczenia
robotników górniczych od wypadków załączoną
taryfę opłat za pierwszy rok czynności (1915).

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem
ogłoszenia.

Hohenlohe wlr.

Trnka wlr.

Taryfa opłat zakładu ubezpieczenia robotników górniczych od wypadków.

Niebezpieczeństwa		Opłata ubezpieczenia, należąca się od każdego 100K zapłaconej lub policzalnej kwoty zarobku		Niebezpieczeństwa		Opłata ubezpieczenia, należąca się od każdego 100K zapłaconej lub policzalnej kwoty zarobku		Niebezpieczeństwa		Opłata ubezpieczenia, należąca się od każdego 100K zapłaconej lub policzalnej kwoty zarobku		
klasa	procent	K	h	klasa	procent	K	h	klasa	procent	K	h	
I	4	—	31	VIII	31	2	43	XI	59	4	63	
	5	—	39		32	2	51		60	4	70	
	6	—	47		33	2	59		61	4	78	
	7	—	55		34	2	67		62	4	86	
	8	—	63		35	2	74		63	4	94	
	II	7	—		55	36	2		82	64	5	92
		8	—		63	37	2		90	65	5	10
		9	—		71	38	2		98	66	5	17
10		—	78		39	3	06		67	5	25	
III	10	—	78		40	3	14		68	5	33	
	11	—	86		41	3	21		69	5	41	
	12	—	94		42	3	29		70	5	49	
	13	1	02		43	3	37		71	5	57	
	14	1	10		44	3	45		72	5	64	
	IV	13	1		02	45	3		53	73	5	72
14		1	10		46	3	61		74	5	80	
15		1	18	47	3	68	75	5	88			
16		1	25	48	3	76	76	5	96			
17		1	33	49	3	84	77	6	04			
18		1	41	50	3	92	78	6	12			
19		1	49	51	4	—	79	6	19			
V		16	1	25	52	4	08	80	6	27		
	17	1	33	53	4	16	81	6	35			
	18	1	41	54	4	23	82	6	43			
	19	1	49	55	4	31	83	6	51			
	20	1	57	56	4	39	84	6	59			
	21	1	65	57	4	47	85	6	66			
	22	1	72	48	3	76	86	6	74			
	23	1	80	49	3	84	87	6	82			
VI	24	1	88	50	3	92	88	6	90			
	20	1	57	51	4	—	89	6	98			
	21	1	65	52	4	08	90	7	06			
	22	1	72	53	4	16	91	7	13			
	23	1	80	54	4	23	92	7	21			
	24	1	88	55	4	31	93	7	29			
	25	1	96	56	4	39	94	7	37			
	26	1	04	57	4	47	95	7	45			
	27	1	12	58	4	55	96	7	53			
	28	1	20	59	4	63	97	7	60			
VII	29	1	27	60	4	70	98	7	68			
	30	1	35	61	4	78	99	7	76			
	31	1	43	62	4	86	100	7	84			
	32	1	51	63	4	94						
	33	1	59	64	5	02						
	34	1	67	65	5	10						
	35	1	74	66	5	17						
	36	1	82	67	5	25						
	37	1	90	68	5	33						
				69	5	41						
			70	5	49							

3.

Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, skarbu, handlu i rolnictwa z dnia 31. grudnia 1915,

którem uzupełnia się lub zmienia zakaz wywozu i przewozu rozmaitych artykułów.

Na zasadzie artykułu VII. umownej taryfy celnej obu państw Monarchii austriacko-węgierskiej, ogłoszonej ustawą z dnia 30. grudnia 1907, Dz. u. p. Nr. 278, wydaje się, względnie ogłasza w porozumieniu z Rządem królewsko-węgierskim następujące zarządzenia:

§ 1.

Zawarte w rozporządzeniach ministerjalnych z dnia 9. lutego 1915, Dz. u. p. Nr. 30, z dnia 15. marca 1915, Dz. u. p. Nr. 61, z dnia 8. maja 1915, Dz. u. p. Nr. 119, z dnia 24. maja 1915, Dz. u. p. Nr. 151, z dnia 5. lipca 1915, Dz. u. p. Nr. 188, z dnia 31. lipca 1915, Dz. u. p. Nr. 226, z dnia 23. sierpnia 1915, Dz. u. p. Nr. 247, z dnia 20. września 1915, Dz. u. p. Nr. 277, z dnia 15. października 1915, Dz. u. p. Nr. 311, i z dnia 21. listopada 1915, Dz. u. p. Nr. 342, spisy artykułów, których wywozu względnie przewozu zakazano, uzupełnia się, względnie zmienia, jak następuje:

W punkcie 7. grupy II należy między słowa „jagniąt“ a „młodych kóz“ dodać:

„ , kóz“,

W punkcie 8. grupy II należy w ostatniej linii po słowie „nadto“ dodać:

„Nr. t. 98 (ceresyne)“,

Na końcu punktu 10. grupy II należy dodać:

„nadto wiór drewnianych (o ile się ich nie używa tylko jako materiału do opakowania)“,

W punkcie 18. grupy II należy po słowie „powoźniczej“ dodać:

„ozokerytu (wosku ziemnego, wosku mineralnego), surowego“,

Na końcu punktu 36. a w grupie II należy dodać:

„nadto sztucznego jedwabiu, także skręcanego“,

W punkcie 39. grupy II należy po słowie „nieblichowanej“ dodać:

„papy surowej do wyrobu papy dachowej (surowej papy ze szmat)“,

W punkcie 40. grupy II należy przed słowem „papieru drukarskiego“ wstawić:

„papieru do pakowania“,

W punkcie 46. grupy II należy po słowie „jagniąt“ dodać:

„kóz, młodych kóz“

Na końcu punktu 90. grupy II należy dodać:

„kompresorów i oziębiarek“,

Na końcu punktu 106. grupy II należy dodać:

„oraz optycznego szkła, surowego i szlifowanego“,

Punkt 121. grupy II ma opiewać:

121. Galganów (szmat) i innych odpadków do fabrykacji papieru, skrawków i obrzynków papierowych, makulatury, starych sieci, starych lin i starych powoźców Nr. t. 658; obrzynków skórzanych na klej,

Punkt 127. grupy II ma opiewać:

127. mydła i świec,

Należy dodać nowy punkt w grupie II:

130. Soli kuchennej klasy taryfy XLV,

§ 2.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hohenlohe wlr.

Leth wlr.

Zenker wlr.

Spitzmüller wlr.

Oziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,

także w roku 1916. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słoweńskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1916** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzednim złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik 1849 za . . . . 4 K 20 h	Rocznik 1872 za . . . . 6 K 40 h	Rocznik 1895 za . . . . 7 K — h
" 1850 " . . . . 10 " 50 "	" 1873 " . . . . 6 " 60 "	" 1896 " . . . . 7 " — "
" 1851 " . . . . 2 " 60 "	" 1874 " . . . . 4 " 60 "	" 1897 " . . . . 15 " — "
" 1852 " . . . . 5 " 20 "	" 1875 " . . . . 4 " — "	" 1898 " . . . . 6 " — "
" 1853 " . . . . 6 " 30 "	" 1876 " . . . . 3 " — "	" 1899 " . . . . 10 " — "
" 1854 " . . . . 8 " 40 "	" 1877 " . . . . 2 " — "	" 1900 " . . . . 7 " — "
" 1855 " . . . . 4 " 70 "	" 1878 " . . . . 4 " 60 "	" 1901 " . . . . 6 " — "
" 1856 " . . . . 4 " 90 "	" 1879 " . . . . 4 " 60 "	" 1902 " . . . . 7 " 50 "
" 1857 " . . . . 5 " 70 "	" 1880 " . . . . 4 " 40 "	" 1903 " . . . . 9 " — "
" 1858 " . . . . 4 " 80 "	" 1881 " . . . . 4 " 40 "	" 1904 " . . . . 5 " — "
" 1859 " . . . . 4 " — "	" 1882 " . . . . 6 " — "	" 1905 " . . . . 6 " — "
" 1860 " . . . . 3 " 40 "	" 1883 " . . . . 5 " — "	" 1906 " . . . . 12 " — "
" 1861 " . . . . 3 " — "	" 1884 " . . . . 5 " — "	" 1907 " . . . . 13 " — "
" 1862 " . . . . 2 " 80 "	" 1885 " . . . . 3 " 60 "	" 1908 " . . . . 9 " — "
" 1863 " . . . . 2 " 80 "	" 1886 " . . . . 4 " 60 "	" 1909 " . . . . 8 " 50 "
" 1864 " . . . . 2 " 80 "	" 1887 " . . . . 5 " — "	" 1910 " . . . . 8 " 40 "
" 1865 " . . . . 4 " — "	" 1888 " . . . . 8 " 40 "	" 1911 " . . . . 7 " — "
" 1866 " . . . . 4 " 40 "	" 1889 " . . . . 6 " — "	" 1912 " . . . . 12 " 50 "
" 1867 " . . . . 4 " — "	" 1890 " . . . . 5 " 40 "	" 1913 " . . . . 9 " 50 "
" 1868 " . . . . 4 " — "	" 1891 " . . . . 6 " — "	" 1914 " . . . . 15 " — "
" 1869 " . . . . 6 " — "	" 1892 " . . . . 10 " — "	" 1915 " . . . . 11 " 70 "
" 1870 " . . . . 2 " 80 "	" 1893 " . . . . 6 " — "	
" 1871 " . . . . 4 " — "	" 1894 " . . . . 6 " — "	

Pojedyncze roczniki wydań w innych siedmiu językach od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przyznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w przeciągu czterech tygodni po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej w przeciągu sześciu tygodni po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za opłatą ceny handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ wszystkie roczniki wydania niemieckiego począwszy od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach począwszy od roku 1870. są całkowicie uzupełnione, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwiające jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materji.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część III. — Wydana i rozesłana dnia 5. stycznia 1916.

Treść: (4. i 5.) 4. Rozporządzenie, dotyczące trzeciej zmiany piątego wydania cennika lekarstw do farmakopei austriackiej Ed. VIII. — 5. Rozporządzenie, dotyczące trzeciej zmiany drugiego wydania farmakopei austriackiej Ed. VIII. dla stron uprzywilejowanych (taksa dla kas chorych.)

4.

Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 31. grudnia 1915,

dotyczące trzeciej zmiany piątego wydania cennika
lekarstw do farmakopei austriackiej Ed. VIII.

Na zasadzie § 7. ustawy z dnia 18. grudnia
1906, Dz. u. p. Nr. 5 z roku 1907, dotyczącej

uregulowania aptekarstwa, zarządza się, co na-
stępuje:

§ 1.

Ogłoszony rozporządzeniem ministeryalnem
z dnia 30. grudnia 1914, Dz. u. p. Nr. 359,
a zmieniony rozporządzeniami ministeryalnemi
z dnia 30. lipca 1915, Dz. u. p. Nr. 221, i z dnia
9. listopada 1915, Dz. u. p. Nr. 337, cennik
lekarstw ma co do podanych niżej artykułów
opiewać:

Taksa za środki lecznicze farmakopei.

	Grany	Ha- lerze
Aether	10	20
„	100	165
„	200	250
„	500	495
Aether aceticus	10	20
„ „	100	145
Alcohol absolutus	100	145
Aqua aromatica spirituosa	100	55
Extractum Belladonnae	10	255
Extractum Calami aromatici	10	155
Extractum Calumbae	10	335
Extractum Cannabis Indicae	1	110
Extractum Centaurii minoris	10	75
Extractum Colae fluidum	10	45
„ „ „	100	350
Extractum Condurango fluidum	100	290
Extractum Cubebae	1	60
„ „ „	10	495
Extractum Filicis maris	1	65
„ „ „	10	500
Extractum Gentianae	1	10
„ „	10	60
Extractum Graminis	10	50
Extractum Granati	10	160
Extractum Hamamelidis fluidum	10	35
„ „ „	100	280

	Gramy	Ha- lerze
Spiritus aromaticus	100	115
Spiritus camphoratus	100	110
„ „	200	165
Spiritus Carvi	10	15
„ „	100	100
Spiritus Formicarum	100	120
Spiritus Juniperi	100	95
Spiritus Lavandulae	100	125
Spiritus Menthae piperitae	100	125
Spiritus Rosmarini	10	15
„ „	100	100
Spiritus saponatus	100	85
„ „	200	130
Spiritus Saponis kalini	100	110
„ „ „	200	165
Spiritus Sinapis	100	115
Spiritus Vini	100	90
Spiritus Vini Cognac	100	120
Spiritus Vini dilutus	100	65
Tinctura Absinthii composita	100	110
Tinctura Aloës composita	100	110
Tinctura Arnicae	100	120
Tinctura aromatica	10	20
„ „	100	140
Tinctura Aurantii	100	125
Tinctura Benzoës	100	195
Tinctura Calami aromatici	10	15
„ „ „	100	105

	Gramy	Ha- lerze
Tinctura Chamomillae	100	110
Tinctura Chinae composita	100	135
Tinctura Cinnamomi	100	135
Tinctura Gallarum	100	120
Tinctura Gentianae	10	15
„ „	100	105
Tinctura Guaiaci	100	130
Tinctura Iodi	10	25
„ „	100	185
Tinctura Myrrhae	100	135
Tinctura Ratanhiae	100	110
Tinctura Rhei aquosa	100	65
Tinctura Strophanti	10	20

Taksy za przyprawy lekarstw, wymienionych w dodatku do farmakopei.

	Gramy	Ha- lerze
Aqua carminativa regia	100	70
Tinctura Ruscii aetherea	100	120

26

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem
ogłoszenia.

Hohenlohe wlr.

5.

**Rozporządzenie Ministerstwa
spraw wewnętrznych z dnia
31. grudnia 1915,**

dotyczące trzeciej zmiany drugiego wydania farmakopei austriackiej Ed. VIII., dla stron uprzywilejowanych (taksa dla kas chorych.)

Na zasadzie § 7. ustawy z dnia 18. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 5 z roku 1907, w sprawie

uregulowania aptekarstwa, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Ogłoszony rozporządzeniem ministeryalnym z dnia 30. grudnia 1914, Dz. u. p. Nr. 360, a zmieniony rozporządzeniami ministeryalnymi z dnia 30. lipca 1915, Dz. u. p. Nr. 222 i z dnia 9. listopada 1915, Dz. u. p. Nr. 338, cennik lekarstw, ma co do podanych niżej artykułów opiewać:

Taksa za środki lecznicze farmakopei.

	Gramy	Ha- lerze
Aether	100	138
Aether aceticus	10	11
Alcohol absolutus	100	110
Aqua aromatica spirituosa	100	30
Extractum Condurango fluidum	10	12
Extractum Cubebae	1	11
Extractum Granati	1	4
Extractum Hamamelidis fluidum	10	12
Extractum Hydrastidis fluidum	10	240
Extractum Hyoseyami	1	5
Folia Sennae praeparata	10	11
Linimentum saponato-camphoratum	100	92
Liquor acidus Halleri	10	7
Liquor Ammoniae anisatus	10	10
Liquor Capsici compositus	100	95

	Gramy	Ha- lerze
Spiritus Aetheris	10	11
Spiritus Anisi	10	10
Spiritus aromaticus	100	103
Spiritus camphoratus	100	108
Spiritus Carvi	10	11
Spiritus Formicarum	100	116
Spiritus Juniperi	100	93
Spiritus Lavandulae	100	108
Spiritus Menthae piperitac	10	14
Spiritus Rosmarini	100	97
Spiritus saponatus	100	74
Spiritus Saponis kalini	100	73
Spiritus Sinapis	100	110
Spiritus Vini	100	75
Spiritus Vini Cognac	100 ^a	108
Spiritus Vini dilutus	100	56
Tinctura Absinthii composita	10	8
Tinctura Aloës composita	10	10
Tinctura amara	10	4
Tinctura Arnicae	100	88
Tinctura aromatica	10	11
Tinctura Aurantii	10	9
Tinctura Belladonnae foliorum	10	8
Tinctura Benzoës	100	128
Tinctura Calami aromatici	10	8
Tinctura Cantharidum	10	19
Tinctura Chamomillae	10	8
Tinctura Cinnamomi	10	10

	Gramy	Ha- lerze
Tinctura Colchici seminis	10	9
Tinctura Digitalis	10	9
Tinctura Gallarum	100	78
Tinctura Gentianae	10	8
Tinctura Guaiaci	10	11
Tinctura Ipecacuanhae	10	22
Tinctura Iodi	10	20
Tinctura Lobeliae	10	9
Tinctura Myrrhae	100	102
Tinctura Pomi ferrata	10	5
Tinctura Ratanhiae	100	80
Tinctura Rhei aquosa	10	7
Tinctura Strophanthi	10	10
Tinctura Valerianae	10	8
Tinctura Valerianae aetherea	10	12

§ 2.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hohenlohe wh.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część IV. — Wydana i rozesłana dnia 6. stycznia 1916.

Treść: (№ 6.—8.) 6. Rozporządzenie cesarskie o czasowym zawieszeniu działalności sądów przysięgłych. — 7. Rozporządzenie w sprawie zabezpieczenia nasienia dla uprawy lnu. — 8. Rozporządzenie, którym zmienia się rozporządzenie ministeryalne z dnia 8. czerwca 1915, o rozszerzaniu plastycznych kart, map, przewodników i opisów miejscowości.

6.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 2. stycznia 1916

o czasowym zawieszeniu działalności sądów
przysięgłych.

Na mocy § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

§ 1.

Działalność sądów przysięgłych zawiesza się na całym obszarze państwowym co do wszystkich przydzielonych im właściwości sądowej czynności karnych na dalszy okres dziewięciu miesięcy począwszy od dnia 1. kwietnia 1916.

§ 2.

Postanowienie § 3., ustawy z dnia 23. maja 1873, Dz. u. p. Nr. 120, o czasowym zawieszeniu sądów przysięgłych należy zastosować, o ile postępowanie nie należy do sądów wojskowych

§ 3.

Upoważnia się rząd do uchylenia tego rozporządzenia cesarskiego jeszcze przed upływem wymienionego w § 1. czasokresu.

§ 4.

Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych i Ministra sprawiedliwości z dnia 23. sierpnia 1915, Dz. u. p. Nr. 249, o utworzeniu listy sędziów przysięgłych na rok 1916, traci moc obowiązującą.

Rząd ma zarządzić we właściwym czasie tworzenie list przysięgłych.

§ 5.

Wykonanie tego rozporządzenia cesarskiego, które wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia, poruczam Mojemu Ministrowi sprawiedliwości.

Wiedeń, dnia 2. stycznia 1916.

Franciszek Józef wkr.

Stürgkh wkr.

Georgi wkr.

Forster wkr.

Trnka wkr.

Morawski wkr.

Hohenlohe wkr.

Hochenburger wkr.

Hussarek wkr.

Zenker wkr.

Leth wkr.

Spitzmüller wkr.

7.

Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z Ministrami handlu i spraw wewnętrznych z dnia 4. stycznia 1916

w sprawie zabezpieczenia nasienia dla uprawy lnu.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Każdy, kto posiada więcej, jak 30 *kg* nasienia lnianego, winien zgłosić swój obecny zapas do urzędu gminnego. Urzędy gminne zgłoszą łączną sumę zgłoszonych u nich zapasów głównym korporacyom rolniczym, które mają sporządzić ogólny przegląd, uporządkowany według powiatów politycznych i przesłać ten przegląd Powszechnemu związkowi stowarzyszeń rolniczych w Austrii (Wiedeń, VIII., Langegasse 74) najpóźniej do dnia 26. stycznia 1916.

Posiadacze gruntowi, którzy zamierzają przystąpić do uprawy lnu na najbliższą wiosnę, winni nadto i to także najpóźniej do dnia 26. stycznia 1916, zgłosić do głównych korporacji rolniczych swe zapotrzebowanie nasienia, podając wymiar przeznaczony na uprawę powierzchni w hektarach, zaś korporacje sporządzają na podstawie tych zgłoszeń uporządkowaną według powiatów politycznych listę i przesyłają jej odpis Powszechnemu związkowi stowarzyszeń rolniczych w Austrii.

§ 2.

Główne korporacje rolnicze mają o swych spostrzeżeniach co do zaniedbania ustanowionego w § 1. obowiązku zgłaszania zapasów, donieść Ministerstwu rolnictwa.

Jeśliby się okazała potrzeba obejrzenia ubikacji składowych lub innych urządzeń lub też wglądu do ksiąg i korespondencji, zostanie przez Ministerstwo rolnictwa w porozumieniu z Ministerstwem handlu wydane odpowiednie zarządzenie ustanowiony organ kontrolny.

§ 3.

Zakazana jest aż do dalszego zarządzenia sprzedaż nasion lnu do innego użycia, jak do uprawy; wszystkie zawarte przed wydaniem tego rozporządzenia kupna i sprzedaże są nieważne, o ile dostarczenie towaru jeszcze nie nastąpiło.

Sprzedaż nasion lnu jako nasienia może się odbywać tylko za pośrednictwem Powszechnego związku stowarzyszeń rolniczych, względnie za pośrednictwem ustanowionych przezeń organów; należy do tego związku wystosowywać wszystkie oferty kupna i sprzedaży, te ostatnie z dołączeniem próbek.

Jako najwyższą cenę za nasienie lnu ustanawia się 120 K za 100 *kg*; za udowodnioną pierwszą hodowlę oryginalnego, rosyjskiego nasienia lnu można liczyć dodatek do 15 K.

Ceny te rozumie się za nasienie czyszczone (najwyżej 10 procent przymieszki), odpowiadające zwykłemu wymogowi, na stacyi naładowania i bez opakowania.

Powszechny związek stowarzyszeń rolniczych w Austrii ma prawo wstawić do rachunku za swoje pośrednictwo dodatek na własne koszta, który ustanowi Ministerstwo rolnictwa.

§ 4.

Posiadacze zapasów nasienia lnu mogą polityczne władze krajowe na zlecenie Ministerstwa rolnictwa wezwać do dostarczenia ze swych zapasów, o ile nie są one potrzebne dla własnej uprawy, nasienia po ustalonej, najwyższej cenie, w celu pokrycia stwierdzonego zapotrzebowania.

Jeśli posiadacz wzbrania się uczynić zadość temu wezwaniu, może polityczna władza krajowa sprzedać żądane zasoby na rachunek i koszta posiadacza za pośrednictwem Powszechnego związku stowarzyszeń rolniczych; cenę sprzedaży ma ustanowić definitywnie, po wysłuchaniu rzeczoznawców polityczna władza krajowa, uwzględniając najwyższą cenę i zdatność nasienia.

§ 5.

Z zapasów, znajdujących się w czasie wejścia w życie tego rozporządzenia u poszczególnych posiadaczy, można przerobić lub zużyć najwyżej 25%.

§ 6.

Postanowienia tego rozporządzenia nie mają zastosowania do nasienia, które pochodzi dowodnie z poza granicy cłowej, z tym wyjątkiem, że także takie zapasy podlegają ustanowionemu w § 1. obowiązkowi doniesienia.

§ 7.

Za działania wbrew przepisom tego rozporządzenia będą polityczne władze I. instancji karały grzywnami do 5000 K, lub karami aresztu do 6 tygodni, o ile działania te nie podpadają pod surowszy przepis karny.

§ 8.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Hohenlohe wr.   Zenker wr.
Spitzmüller wr.

8.

Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrami sprawiedliwości, skarbu i handlu z dnia 5. stycznia 1916,

którem zmienia się rozporządzenie ministeryjne z dnia 8. czerwca 1915, Dz. u. p. Nr. 154, o rozszerzaniu plastycznych kart, map, przewodników i opisów miejscowości.

Na mocy § 7. ustawy z dnia 5. maja 1869, Dz. u. p. 66 i artykułu VII. ogłoszonej ustawą z dnia 30. grudnia 1907, Dz. u. p. Nr. 278, umownej taryfy cłowej obydwu państw Monarchii, zarządza się, zmieniając rozporządzenie ministeryjne z dnia 8. czerwca 1915, Dz. u. p. Nr. 154, co następuje:

§ 1.

Zakazuje się rozsprzedaży i handlu mapami — z wyjątkiem kart szkolnych — kartami plastycznymi i planami o większej podziałce jak 1 : 100.000, które obejmują ustanowione przez c. k. Główną komendę armii ściślejsze okręgi wojenne w austriacko-węgierskiej Monarchii, okolicę ufortyfikowaną

miejscowości w Monarchii, albo części tych obszarów; to samo dotyczy kart o większej podziałce niż 1 : 400.000, które przedstawiają obszar bałkański lub też jego część.

Ministerstwo spraw wewnętrznych może w porozumieniu z Ministerstwem wojny zezwolić na rozsprzedaż i handel mapami, kartami plastycznymi i planami tego rodzaju, jeśli nie zawierają one żadnych, ważnych pod względem wojskowym, albo są potrzebne do celów państwowych lub gospodarczych do niedających się odłożyć ważnych robót (sporządzeń projektów na komunikacje, regulacje rzek, inne budowy itp.) lub też są potrzebne dla władz publicznych i przedsiębiorstw do urzędowego użytku.

§ 2.

Władza polityczna krajowa może na wniosek terytorialnej komendy wojskowej zakazać rozsprzedaży i handlu kartami szkolnymi o większej podziałce niż 1 : 100.000, przewodnikami podróży i opisami miejscowości, które przedstawiają lub omawiają oznaczone w § 1. obszary i zawierają ważne pod względem wojskowym dane.

§ 3.

Karty, wydane przez Geograficzny instytut wojskowy może sprzedawać tylko ten instytut i jego składy.

§ 4.

Mapy, karty plastyczne, plany, przewodniki podróży i opisy miejscowości, których sprzedaż w kraju nie jest zakazana, można przysyłać bez ograniczenia także do obszaru sprzymierzonego państwa.

Do neutralnych państw zagranicznych nie można przysyłać map, kart plastycznych, planów, przewodników podróży i opisów miejscowości, przedstawiających lub omawiających jeden z obszarów austriacko-węgierskiej Monarchii, sprzymierzonego państwa lub też Bałkanu i są sporządzane w Monarchii. Jeśli zachodzą godne uwzględnienia stosunki, może polityczna władza krajowa w porozumieniu z terytorialną komendą wojskową zezwolić na wywóz poszczególnych przedmiotów tego rodzaju, o ile ich sprzedaż nie jest w kraju zakazana.

Do państw nieprzyjacielskich nie można wogóle posyłać map, kart plastycznych, planów, przewodników podróży i opisów miejscowości, przedstawiających lub omawiających jeden z obszarów austriacko-węgierskiej Monarchii, sprzymierzonego państwa lub też Bałkanu.

§ 5.

Za przekroczenia tego rozporządzenia będą sądy, powołane do karania w sprawach prasowych, karały według § 9. ustawy z dnia 5. maja 1869, Dz. u. p. Nr. 66.

Przy przekroczeniach § 4. tego rozporządzenia należy prócz tego zastosować przepisy skarbowo-karne.

§ 6.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Z tym dniem traci moc obowiązującą rozporządzenie ministeryalne z dnia 8. czerwca 1915, Dz. u. p. Nr. 154.

Hohenlohe wlr.

Leth wlr.

Hochenburger wlr.

Spitzmüller wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część V. — Wydana i rozesłana dnia 8. stycznia 1916.

Treść: (M 9.—11.) 9. Rozporządzenie, w sprawie zakupu starego żelaza do celów przetapiania i snopcowania. — 10. Rozporządzenie, w sprawie zakazu przywozu i przewozu świeżych kwiatów i liści ozdobnych z krajów nieprzyjacielskich. — 10. Rozporządzenie, którem uzupełnia się rozporządzenie ministerjalne z dnia 20. grudnia 1915. w sprawie wyrabiania i sprzedaży chleba i pieczywa.

9.

Rozporządzenie Ministra handlu z dnia 5. stycznia 1916,

w sprawie zakupu starego żelaza do celów
przetapiania i snopcowania.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Zakupno starego żelaza jakiegokolwiek rodzaju na cele przetapiania i snopcowania w krajach tutejszych i zagranicą, może nastąpić ze strony przerabiających przedsiębiorstw tylko przy przestrzeganiu podanych dalej przepisów.

Również można sprzedawać przerabiającym przedsiębiorstwom uzyskany w krajach tutejszych materiał oznaczonego rodzaju tylko według tych przepisów.

Zakupno i sprzedaż starego żelaza, które ma być bezpośrednio poddane przekuciu oraz zakupno i sprzedaż kawałków lanego żelaza, nie podpada pod przepisy tego rozporządzenia.

Zresztą handel pośredni starego żelaza nie podlega żadnemu ograniczeniu przez niniejsze przepisy.

Zastrzega się zarządowi kolei państwowych przydzielenie starego materiału żelaznego przedsiębiorstwom, którym ten zarząd powierzył dostawę materiałów żelaznych i stalowych.

Na inne wyjątki może zezwolić Ministerstwo handlu na osobną prośbę.

§ 2.

W celu pokrycia zapotrzebowania starego żelaza na wymienione w § 1., ustęp 1., cele i w celu rozdziału zebranego materiału między przerabiające przedsiębiorstwa, ustanawia się „Komisję dla starego żelaza“ w Wiedniu. Składa się ona łącznie z przewodniczącym i jego zastępcą ze sześciu członków, których na ten urząd honorowy powołuje Minister handlu.

Uchwały komisji zapadają większością głosów. W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

Ministerstwo wojny i Ministerstwa, które wskaże komisji Ministerstwo handlu, należy w celu wysłania swych zastępców zawiadomić o wszystkich posiedzeniach komisji. Uchwały komisji, przeciw którym jeden z zastępców tych Ministerstw podniesie zarzut, nie mogą być wykonane.

§ 3.

Komisya powoduje na podstawie zgłoszeń za-potrzebowania, zażądanych przez nią od użytkowników, zakupno w kraju i zagranicą przybierając do tego firmy handlowe i związki, zajmujące się dotąd większymi dostawami tego rodzaju. Komisya ma przytem w szczególności następujące zadania:

1. Ustanowienie warunków dostawy i sprowadzania w obrocie poszczególnych użytkowników z organizacją handlową i prawne ustanowienie tych warunków. Kary konwencyonalne, przez które ma być zapewnione wypełnienie przyjętych przez organizację handlarzy zobowiązań, można ułożyć także na korzyść ogółu uczestniczących przy użytkowaniu przedsiębiorstw;

2. nadzór nad sprawowaniem interesów organizacji handlowej i badanie jej obrachunków z poszczególnymi użytkownikami;

3. ustanowienie kierowników przy organizacji handlowej;

4. ustanawianie ilości, jakie ma na zlecenie zakupywać organizacja handlowa i ustanowienie najwyższych cen wraz z należyciami ubocznymi;

5. przydzielanie zebranych materiałów między przerabiające przedsiębiorstwa;

6. ściąganie kar konwencyonalnych wobec organizacji handlowej i rozdzielanie tych kwot i innych przychodów między przerabiające przedsiębiorstwa, nadto rozdzielanie na użytkowników kosztów urosłych przez czynności komisji i innych, połączonych z zawieraniem interesów wydatków;

7. udzielanie zezwoleń przedsiębiorstwom dla bezpośredniego zakupywania starego materiału w miejscowym zakresie odnośnych przedsiębiorstw oraz w innych wyjątkowych wypadkach.

§ 4.

Przedsiębiorstwa, potrzebujące starego materiału na cele przetapiania i snopcowania, winne zgłosić swe zapotrzebowanie według bliższych wskazówek Komisji dla starego żelaza, u tej ostatniej. To zgłoszenie obowiązuje stosownie do warunków pobierania, które poda do wiadomości Komisya.

Obowiązek odbierania i placenia ciąży na odnośnem, poszczególnem przedsiębiorstwie. Obciążenie ma nastąpić bezpośrednio między tem ostatniem a organizacją handlową.

Przedsiębiorstwa, zużytkowujące stary materiał na cele przetapiania i snopcowania, mają udzielić Komisji na żądanie wszystkich, służących do wykonania jej zadań wyjaśnień oraz przedłożyć żądane przez Komisję dowody.

Sprzedaż starego materiału przez te przedsiębiorstwa jest dopuszczalną tylko za zezwoleniem Komisji.

§ 5.

Każdy, handlujący starym żelazem w sposób przemysłowy, oraz każdy przedsiębiorca, w którego przedsiębiorstwie taki materiał się zbiera, winien przedkładać Komisji dla starego żelaza do dnia 8. następującego miesiąca wykaz ruchu swych zapasów starego żelaza w ciągu każdego miesiąca.

W wykazie tym należy podać:

1. stan zapasów w dniu pierwszego każdego miesiąca,

2. przychód i urosłe odpadki,

3. rozchód i własne zużytkowanie,

4. stan zapasów ostatniego dnia miesiąca

wraz z podaniem wagi w celnarach metrycznych, osobno według poszczególnych gatunków.

Prócz tego należy udzielić Komisji wszystkich żądanych przez nią wyjaśnień i wiadomości.

Formularze dla tych wykazów można otrzymać u „Komisji dla starego żelaza“.

§ 6.

Kupna, zawarte przed wejściem w życie tego rozporządzenia, odnoszące się do materiału wymienionego w § 1., ustęp 1. rodzaju, można dopełnić tylko za zezwoleniem Komisji dla starego żelaza. W tym celu winien kupujący przedłożyć komisji do dnia 17. stycznia 1916 dowód, iż zawarł takie interesy.

§ 7.

Stary materiał żelazny wszelkiego rodzaju może być nadany w celu przewiezienia do miejscowości, które leżą poza obrębem Austrii, od dnia wejścia w życie tego rozporządzenia, tylko za zezwoleniem Ministerstwa handlu.

Publiczne przedsiębiorstwa przewozowe (przedsiębiorstwa kolejowe i okrętowe) mogą przyjmować taki materiał w celu przewiezienia do stacji poza granicami Austrii oraz do stacji, w których następuje przejście na leżące poza granicami Austrii linie ruchu tylko wówczas, gdy do dokumentów

przewozowych doręczono dla każdej przesyłki osobne zezwolenie Ministerstwa handlu.

§ 8.

Nad dotrzymaniem przepisów tego rozporządzenia będzie czuwało Ministerstwo handlu, przybierając do tego inspektorów przemysłowych lub inne organa. W tym celu można oglądać ubikacje składowe i inne zakłady oraz wglądać w księgi przedsiębiorstwa.

§ 9.

Za przekroczenia przepisów tego rozporządzenia będą władze polityczne I. instancyi karały grzywnami do 5000 koron lub karami aresztu do sześciu miesięcy.

§ 10.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Spitzmüller wlr.

10.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu, handlu i rolnictwa z dnia 6. stycznia 1916,

w sprawie zakazu przywozu i przewozu świeżych kwiatów i liści ozdobnych z krajów nieprzyjacielskich.

Wydany rozporządzeniem ministeryalnym z dnia 14. maja 1915, Dz. u. p. Nr. 120, a zmieniony rozporządzeniem ministeryalnym z dnia 16. listopada 1915. Dz. u. p. Nr. 341, zakaz przywozu i przewozu rozmaitych towarów, pochodzących z państw, będących z Austro-Węgrami w stanie wojennym, lub z ich kolonii i obszarów ochronnych, rozciąga się w porozumieniu z królewsko-

węgiem rządem na towary Nr. 54 a (świeże kwiaty ozdobne itd.) i Nr. 55 a (świeże liście ozdobne, trawy, gałęzie itd.).

Rozporządzenie to wchodzi zaraz w życie.

Zenker wlr.

Leth wlr.

Spitzmüller wlr.

11.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrami spraw wewnętrznych, rolnictwa i skarbu z dnia 7. stycznia 1916,

którem uzupełnia się rozporządzenie ministeryalne z dnia 20. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 379, w sprawie wyrabiania i sprzedaży chleba i pieczywa.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

Artykuł I.

W § 9. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 20. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 379, w sprawie wyrabiania i sprzedaży chleba i pieczywa, należy jako nowy, drugi ustęp wstawić:

Polityczna władza krajowa może ze względu na dotychczasowe zwyczaje miejscowe zezwolić na wyjątki od tego zakazu pod względem wypiekania chleba.

Artykuł II.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Hohenlohe wlr.

Zenker wlr.

Leth wlr.

Spitzmüller wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,

także w roku 1916. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słoweńskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1916** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzednim złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik 1849 za	4 K 20 h	Rocznik 1872 za	6 K 40 h	Rocznik 1895 za	7 K — h
" 1850 "	10 " 50 "	" 1873 "	6 " 60 "	" 1896 "	7 " — "
" 1851 "	2 " 60 "	" 1874 "	4 " 60 "	" 1897 "	15 " — "
" 1852 "	5 " 20 "	" 1875 "	4 " — "	" 1898 "	6 " — "
" 1853 "	6 " 30 "	" 1876 "	3 " — "	" 1899 "	10 " — "
" 1854 "	8 " 40 "	" 1877 "	2 " — "	" 1900 "	7 " — "
" 1855 "	4 " 70 "	" 1878 "	4 " 60 "	" 1901 "	6 " — "
" 1856 "	4 " 90 "	" 1879 "	4 " 60 "	" 1902 "	7 " 50 "
" 1857 "	5 " 70 "	" 1880 "	4 " 40 "	" 1903 "	9 " — "
" 1858 "	4 " 80 "	" 1881 "	4 " 40 "	" 1904 "	5 " — "
" 1859 "	4 " — "	" 1882 "	6 " — "	" 1905 "	6 " — "
" 1860 "	3 " 40 "	" 1883 "	5 " — "	" 1906 "	12 " — "
" 1861 "	3 " — "	" 1884 "	5 " — "	" 1907 "	13 " — "
" 1862 "	2 " 80 "	" 1885 "	3 " 60 "	" 1908 "	9 " — "
" 1863 "	2 " 80 "	" 1886 "	4 " 60 "	" 1909 "	8 " 50 "
" 1864 "	2 " 80 "	" 1887 "	5 " — "	" 1910 "	8 " 40 "
" 1865 "	4 " — "	" 1888 "	8 " 40 "	" 1911 "	7 " — "
" 1866 "	4 " 40 "	" 1889 "	6 " — "	" 1912 "	12 " 50 "
" 1867 "	4 " — "	" 1890 "	5 " 40 "	" 1913 "	9 " 50 "
" 1868 "	4 " — "	" 1891 "	6 " — "	" 1914 "	15 " — "
" 1869 "	6 " — "	" 1892 "	10 " — "	" 1915 "	11 " 70 "
" 1870 "	2 " 80 "	" 1893 "	6 " — "		
" 1871 "	4 " — "	" 1894 "	6 " — "		

Pojedyncze roczniki **wydan w innych siedmiu językach** od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przyznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w **przebiegu czterech tygodni** po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej w **przebiegu sześciu tygodni** po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za **opłatą ceny handlowej** ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ **wszystkie roczniki wydania niemieckiego** począwszy od roku 1849. i **wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach** począwszy od roku 1870. są całkowicie uzupełnione, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz **nawet każdą z osobna część** wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwione jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć VI. — Wydana i rozesłana dnia 11. stycznia 1916.

Treść: № 12. Rozporządzenie, w sprawie ustanowienia najwyższych cen za siano i słomę.

12.

Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 10. stycznia 1916,

w sprawie ustanowienia najwyższych cen za
siano i słomę.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się na czas trwania nadzwyczajnych stosunków, spowodowanych wojną, co następuje:

§ 1.

Postanowieniom tego rozporządzenia podlegają wszystkie zwykłe rodzaje siana (siano łąkowe, olawa, siano-koniczynowe, lucerna itd.) i słoma z pszenicy, żyta, jęczmienia i owsa.

§ 2.

Przy sprzedaży samego siana i słomy w stodole przez producenta nie można przekraczać następujących najwyższych cen za jeden cetnar metryczny:

Za siano	13 K
„ słomę z młocki cepami	9 „
„ słomę z młocki maszynowej	8 „

§ 3.

Jeśli siano i słomę sprzedaje się w stanie prasowanym, można doliczać do najwyższej ceny dodatek do 1 K 50 h za cetnar metryczny.

Przy sprzedaży siewki przez wytwórcę można żądać dodatku w kwocie 1 K 50 h do najwyższej ceny. Ta cena rozumie się bez worka.

§ 4.

Przy sprzedaży siana i słomy przez handlarza hurtownego lub przez organizacje rolnicze można doliczać do ustanowionych w §§ 2. i 3. najwyższych cen jednorazowy dodatek w kwocie 2 K 50 h za cetnar metryczny.

Ta cena hurtowna rozumie się na stacyi załadowania i obejmuje należności komisowe, za pośrednictwo i tym podobne należności, koszty dowozu oraz wszelkie rodzaje wydatków, łącznie z załadowaniem.

Dodatek w kwocie 2 K można dorachowywać do ustanowionych w §§ 2. i 3. najwyższych cen, jeśli gospodarz rolny sprzedaje bezpośrednio konsumentowi na stacyi załadowania.

Ceny w handlu drobnym, to jest przy sprzedaży konsumentowi w ilościach do 20 q, będą ustanowione przez polityczną władzę krajową.

Polityczna władza krajowa ustanawia także dopuszczalne dodatki do ustanowionych w §§ 2. i 3. najwyższych cen za siano i słomę, przywiezione na znaczniejsze targi z uwzględnieniem kosztów dowozu na targ.

§ 5.

Ceny rozumie się w razie zapłaty gotówką przy odbiorze. Jeśli się zapłatę ceny odracza, to można dodawać do ceny do 6 1/2 % odsetek na rok.

§ 6.

Posiadacza zapasów siana i słomy może polityczna władza krajowa a w pilnych wypadkach za jej upoważnieniem polityczna władza powiatowa wezwać, by dostarczył tych zapasów, o ile nie są one potrzebne do karmienia jego zwierząt, po ustanowionych najwyższych cenach.

Jeśli posiadacz wzbrania się uczynić zadość temu wezwaniu, to może wzywająca władza sprzedać zapasy na rachunek i koszta posiadacza.

Cenę sprzedaży ma ustanowić definitywnie wzywająca władza po wysłuchaniu rzeczoznawców, z uwzględnieniem najwyższych cen oraz dobroci i przydatności towaru.

Cena ta nie powinna jednak w żadnym razie przekraczać 90% najwyższej ceny wraz z dopuszczalnymi dodatkami.

§ 7.

Władza, która postawiła żądanie, winna wydać zarządzenie, aby zarekwirowane zasoby były przez uprawnionego do pobrania objęte i zapłacone w ciągu 8 tygodni po postawieniu żądania.

Obowiązany do dostarczenia winien od chwili postawienia żądania aż do odebrania przechować żądane zasoby, obchodzić się z nimi starannie i ubezpieczyć według zwyczaju handlowego.

Jeśli objęcie nie nastąpi w ciągu 8 tygodni po postawieniu żądania, to obowiązany do dostarczenia, począwszy od upływu tego terminu, otrzymuje od uprawnionego do pobierania wynagrodzenie w kwocie 50 h za cętnar metryczny za każdy rozpoczęty miesiąc. Niebezpieczeństwo przypadkowego popsucia się i przypadkowego zmniejszenia się wartości spada w tym czasie na uprawnionego do pobrania.

§ 8.

Istniejące, nie wypełnione jeszcze kontrakty, które przysły do skutku przed chwilą wejścia w życie tego rozporządzenia przy przyjęciu za

podstawę wyższych cen, jak ustanowionych w §§ 2., 3. i 4. tego rozporządzenia, tracą swą ważność, o ile nie rozchodzi się o kontrakty zarządu wojakowego i innych władz państwowych.

§ 9.

Przepisy tego rozporządzenia nie odnoszą się do siana i słomy, sprowadzonych po wejściu w życie tego rozporządzenia z krajów korony węgierskiej lub z poza granicy cłowej.

§ 10.

Posyłki siana i słomy mogą być przez koleje żelazne lub przedsiębiorstwa żeglugi parowej tylko wówczas do przewozu przyjmowane, jeżeli do dokumentów przewozowych dodano dla każdej przesyłki wystawione przez polityczną władzę powiatową poświadczenie przewozowe według przepisane go w dodatku formularza.

Dla przesyłek zarządu wojskowego i państwowych zakładów hodowli koni oraz dla przesyłek z krajów korony węgierskiej i z poza granicy cłowej poświadczenia transportowe tego rodzaju nie są potrzebne.

Postanowienia te nie dotyczą przesyłek, które już oddano zakładowi przewozowemu.

§ 11.

Za przekroczenia tego rozporządzenia będą polityczne władze I. instancji karały grzywnami do 5000 koron lub karami aresztu do 6 miesięcy, o ile czynność według istniejących usław nie podpada surowszej karze.

§ 12.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Hohenlohe wr.

Forster wr.

Leth wr.

Hochenburger wr.

Zenker wr.

Spitzmüller wr.

Poświadczenie przewozowe.

Nazwisko posylającego.....
w..... jest uprawniony do przewiezienia.....
.....(rodzaj towaru) w czasie od..... do.....
z (nazwa stacyi posłania)..... do (nazwa stacyi przeznaczenia).....
przez (koleją lub okrętem parowym).....
pod adresem (imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania odbiorcy) .....

C. k. Starostwo.....

Magistrat miasta.....

w dniu .....

.....
(Podpis.)

Poświadczenie to należy doczepić trwale do dokumentu przewozowego.
Dodanie poświadczenia należy w dokumencie przewozowym zaznaczyć.
Poświadczenie odbierze stacya przeznaczenia.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,

także w roku 1916. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słoweńskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1916** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzednim złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik 1849 za	4 K 20 h	Rocznik 1872 za	6 K 40 h	Rocznik 1895 za	7 K — h
" 1850 "	10 " 50 "	" 1873 "	6 " 60 "	" 1896 "	7 " — "
" 1851 "	2 " 60 "	" 1874 "	4 " 60 "	" 1897 "	15 " — "
" 1852 "	5 " 20 "	" 1875 "	4 " — "	" 1898 "	6 " — "
" 1853 "	6 " 30 "	" 1876 "	3 " — "	" 1899 "	10 " — "
" 1854 "	8 " 40 "	" 1877 "	2 " — "	" 1900 "	7 " — "
" 1855 "	4 " 70 "	" 1878 "	4 " 60 "	" 1901 "	6 " — "
" 1856 "	4 " 90 "	" 1879 "	4 " 60 "	" 1902 "	7 " 50 "
" 1857 "	5 " 70 "	" 1880 "	4 " 40 "	" 1903 "	9 " — "
" 1858 "	4 " 80 "	" 1881 "	4 " 40 "	" 1904 "	5 " — "
" 1859 "	4 " — "	" 1882 "	6 " — "	" 1905 "	6 " — "
" 1860 "	3 " 40 "	" 1883 "	5 " — "	" 1906 "	12 " — "
" 1861 "	3 " — "	" 1884 "	5 " — "	" 1907 "	13 " — "
" 1862 "	2 " 80 "	" 1885 "	3 " 60 "	" 1908 "	9 " — "
" 1863 "	2 " 80 "	" 1886 "	4 " 60 "	" 1909 "	8 " 50 "
" 1864 "	2 " 80 "	" 1887 "	5 " — "	" 1910 "	8 " 40 "
" 1865 "	4 " — "	" 1888 "	8 " 40 "	" 1911 "	7 " — "
" 1866 "	4 " 40 "	" 1889 "	6 " — "	" 1912 "	12 " 50 "
" 1867 "	4 " — "	" 1890 "	5 " 40 "	" 1913 "	9 " 50 "
" 1868 "	4 " — "	" 1891 "	6 " — "	" 1914 "	15 " — "
" 1869 "	6 " — "	" 1892 "	10 " — "	" 1915 "	11 " 70 "
" 1870 "	2 " 80 "	" 1893 "	6 " — "		
" 1871 "	4 " — "	" 1894 "	6 " — "		

Pojedyncze roczniki wydań w innych siedmiu językach od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przyznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w przeciągu czterech tygodni po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej w przeciągu sześciu tygodni po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnosnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za opłatą ceny handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ wszystkie roczniki wydania niemieckiego począwszy od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach począwszy od roku 1870. są całkowicie uzupełnione, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwione jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

Część VII. — Wydana i rozesłana dnia 15. stycznia 1916.

Treść: (M 13. i 14.) 13. Rozporządzenie, w sprawie przyznania osobom, które w obecnej wojnie stały się niezdolne do służby, ułatwionych warunków przy ubieganiu się o uprawnienia technika cywilnego (inżyniera i geometry cywilnego). — 14. Rozporządzenie, w sprawie dowozu spirytusu z poza granicy cłowej.

13.

Rozporządzenie Ministerstwa robót publicznych w porozumieniu z Ministerstwami spraw wewnętrznych, wyznań i oświaty, sprawiedliwości, skarbu, handlu, kolei żelaznych i rolnictwa z dnia 4. stycznia 1916,

w sprawie przyznania osobom, które w obecnej wojnie stały się niezdolne do służby, ułatwionych warunków przy ubieganiu się o uprawnienia technika cywilnego (inżyniera i geometry cywilnego).

Obywatelom austriackim, którzy w obecnej wojnie pełnili służbę wojskową i na mocy uchwały superarbitralnej zostały uznane za niezdolne do pełnienia służby, a ubiegają się o uprawnienia technika cywilnego (inżyniera i geometry cywilnego), przyznaje się w celu jak najrychlejszego osiągnięcia swego powołania następujące ułatwienia:

- a) Ustanowione w § 11. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 7. maja 1913, Dz. u. p. Nr. 77, czasokresy dla zajęcia praktycznego, którem się wykazać należy, zniża się o jeden rok. Wchodzący w rachubę kandydaci o uprawnienia inżyniera cywilnego będą tedy musieli wykazać się conajmniej czteroletnią praktyką zawodową, którą się ma ocenić według postanowień powołanego paragrafu — tacy zaś, którzy uzyskali w zakresie swoich nauk tytuł doktora, lub też złożyli egzamin dyplomowy, praktyką conajmniej trzechletnią — a ubiegający się o uprawnienia geometry cywilnego, conajmniej trzechletniem zajęciem praktycznem.
- b) Wchodzący w rachubę kandydaci o uprawnienie technika cywilnego (inżyniera i geometry cywilnego) mogą złożyć przepisany w §§ 9. i 12. wspomnianego rozporządzenia ministeryalnego egzamin już po upływie dwu lat przepisanej praktyki.
- c) Do zajęcia praktycznego, którem winno się wykazać w myśl §§ 9., 11. i 12. wspomnianego rozporządzenia ministeryalnego, należy wliczyć także te czasokresy, które wchodzić w rachubę osoby, ubiegające się

o uprawnienie technika cywilnego (inżyniera i geometry cywilnego) spędziły przy odnośnej pracy zawodowej w czasie między rzeczywistym ukończeniem swych studiów w wyższych szkołach technicznych (wykładów i ćwiczeń) a złożeniem żądanego w § 10. ostatniego egzaminu państwowego — względnie uzyskaniem doktoratu — z zakresu dotyczących nauk.

- d) Przy wchodzących w rachubę kandydatach na uprawnienia geometry cywilnego, którzy ukończyli swe studia na rolniczo-technicznym lub hydrotechnicznym oddziale zawodowym jednej z tutejszokrajowych wyższych szkół technicznych, a których egzamina państwowe w chwili ukończenia tych oddziałów zawodowych nie obejmują egzaminu z wyższej geodezyi, należy dowód odbytych studiów uważać wówczas za złożony, jeśli oni obok wchodzącego w rachubę drugiego egzaminu państwowego złożyli także egzamin z dobrego postępu wyższej geodezyi.
- e) Przy wchodzących w rachubę osobach, ubiegających się o uprawnienia technika cywilnego (inżyniera i geometry cywilnego) należy nawet w tym wypadku, jeśli one nie mogą wykazać się świadectwami wyższych, szkół z egzaminów z nauki gospodarstwa społecznego i z austriackiego prawa administracyjnego, ograniczyć przepisany w § 12. powołanego kilkakrotnie rozporządzenia ministeryalnego egzamin do egzaminu z wchodzących w ich zawód ustaw i rozporządzeń.

Rozporządzenie to wchodzi zaraz w życie.

Hohenlohe wlr.
Forster wlr.
Trnka wlr.
Leth wlr.

Hochenburger wlr.
Hussarek wlr.
Zenker wlr.
Spitzmüller wlr.

14.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 13. stycznia 1916,

w sprawie dowozu spirytusu z poza granicy cłowej.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914. Dz. u. p. Nr. 274. zarządza się, co następuje:

§ 1.

Zarządzone w § 3. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 8. listopada 1915. Dz. u. p. Nr. 331. w sprawie urzędzenia centrali dla spirytusu i obrotu spirytusem, zamknięcie rozszerza się z przewidzianym w §§ 3. i 4. tego rozporządzenia skutkiem na spirytus, sprowadzony w czasie obowiązywania tych przepisów z poza granicy cłowej do Austrii.

Skuteczność zamknięcia rozpoczyna się w chwili urzędowej ekspedycji cłowej przy dowozie.

§ 2.

Sprowadzony z poza granicy cłowej spirytus mogą po załatwieniu cłowej ekspedycji dowozowej przyjmować koleje lub przedsiębiorstwa żeglugi parowej celem przewiezienia tylko za dostarczeniem poświadczeń transportowych, przepisanych w § 11. powołanego powyżej rozporządzenia ministeryalnego.

§ 3.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hohenlohe wlr. Forster wlr.
Zenker wlr. Leth wlr.
Spitzmüller wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część VIII. — Wydana i rozesłana dnia 16. stycznia 1916.

Treść: **M** 15. Rozporządzenie, którym zmienia się postanowienia o uregulowaniu konsumpcji zboża i produktów mlewa.

15.

Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych z dnia 15. stycznia 1916,

którem zmienia się postanowienia o uregulowaniu konsumpcji zboża i produktów mlewa.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 21. czerwca 1915, Dz. u. p. Nr. 167, zarządza się aż do dalszego zarządzenia, co następuje:

§ 1.

Przedsiębiorcy gospodarstw rolnych mogą dla wyżywienia siebie i swych domowników (czeladzi) łącznie z robotnikami i funkcyonaryuszami, którym pożywienie lub zboże na chleb i produkty mlewa należą się tytułem wynagrodzenia, zużywać swe zajęte zapasy zboża i produktów mlewa w ilości, nie przekraczającej na głowę 300 g zboża dziennie lub też wyrobionej z tego ilości produktów mlewa.

§ 2.

Dla wszystkich ciężko pracujących fizycznie osób, także, jeśli należą do osób, wymienionych w § 1., przeznaczona jest jako dopuszczalna ilość zużycia na głowę 300 g produktów mlewa lub 366 g zboża dziennie.

§ 3.

Kto wiktuje się z reguły nie we własnym lub w obcym gospodarstwie domowym, lecz w przedsiębiorstwach, co do których zostały w myśl § 4., ustęp 3., rozporządzenia ministeryalnego z dnia 26. marca 1915, Dz. u. p. Nr. 75, wydane przez władzę osobne przepisy o pobieraniu produktów mlewa lub chleba (przedsiębiorstwa gospodnie i szynkarskie, kuchnie ludowe itp.), a nie należy do osób, ciężko pracujących fizycznie, jest uprawniony tylko do pobierania chleba.

§ 4.

Wykazy urzędowe o zużywaniu chleba i mąki na bezpłatne wydawanie chleba i produktów mlewa konsumentom, należy sporządzić w ten sposób, by uprawniały one do pobierania produktów mlewa tylko w takiej ilości, która nie przekracza 1 kg na dni 14.

W miejscowościach, w których nie zaprowadzono wykazów o zużyciu chleba i mąki, należy przez odpowiednie zarządzenia działać w tym kierunku, aby utrzymano równy stosunek w pobieraniu produktów mlewa i chleba.

Na wyjątki może zezwolić polityczna władza krajowa w szczególności tam, gdzie zezwoliła na wypiekanie u piekarzy ciasta na chleb, sporządzonego przez osobę trzecią.

§ 5.

Każdy jest obowiązany do udzielenia na żądanie władzy wszystkich wyjaśnień. potrzebnych do ustalenia dopuszczalnej ilości konsumcyi.

§ 6.

Kto zażądane odeń wyjaśnienia (§ 5.) odmawia, lub udziela je niezgodnie z prawdą albo też w inny sposób działa wbrew postanowieniom tego rozporządzenia, będzie, o ile działanie to nie podlega surowszej karze, karany przez polityczną władzę powiatową grzywną do dwu tysięcy koron

lub aresztem do trzech miesięcy, zaś przy okolicznościach obciążających karą pieniężną do pięciu tysięcy koron lub aresztem do sześciu miesięcy.

§ 7.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

W tym dniu traci moc obowiązującą rozporządzenie ministeryalne z dnia 28. czerwca 1915. Dz. u. p. Nr. 182.

Hohenlohe wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część IX. — Wydana i rozestana dnia 19. stycznia 1916.

Treść: (№ 16. i 17.) 16. Rozporządzenie, którem uzupełnia się względnie zmienia zakaz wywozu i przewozu rozmaitych artykułów. — 17. Rozporządzenie, dotyczące ograniczenia dowozu i przewozu towarów z państw nieprzyjacielskich.

16.

Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, skarbu, handlu i rolnictwa z dnia 14. stycznia 1916,

którem uzupełnia się, względnie zmienia zakaz wywozu i przewozu rozmaitych artykułów.

Na zasadzie artykułu VII. umownej taryfy celnej obu państw Monarchii austriacko-węgierskiej, ogłoszonej ustawą z dnia 30. grudnia 1907, Dz. u. p. Nr. 278, wydaje się, względnie ogłasza w porozumieniu z Rządem królewsko-węgierskim następujące zarządzenia:

§ 1.

Zawarte w rozporządzeniach ministerjalnych z dnia 9. lutego 1915, Dz. u. p. Nr. 30, z dnia 15. marca 1915, Dz. u. p. Nr. 61, z dnia 8. maja 1915, Dz. u. p. Nr. 119, z dnia 24. maja 1915, Dz. u. p. Nr. 151, z dnia 5. lipca 1915, Dz. u. p. Nr. 188, z dnia 31. lipca 1915, Dz. u. p. Nr. 226, z dnia 23. sierpnia 1915, Dz. u. p. Nr. 247, z dnia 20. września 1915, Dz. u. p. Nr. 277, z dnia 15. października 1915,

Dz. u. p. Nr. 311, z dnia 21. listopada 1915, Dz. u. p. Nr. 342 i z dnia 31. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 3, ex 1916 spisy artykułów, których wywozu względnie przewozu zakazano, uzupełniają się względnie zmienia, jak następuje:

Punkt 15. grupy II ma opiewać:

15. azbestu i towarów azbestowych (z wyjątkiem azbesto-cementowego łupku), grafitu, także ułamków z grafitowych tyglów do topienia, kaoliny, krzemkówki, peki, magnezytu surowego lub palonego, cegieł z magnezytu, cegieł z peki i innych ogniotrwałych cegieł lub technicznych artykułów.

W punkcie 110. grupy II należy między słowami „kwasu siarkowego“ a „chlorku siarki“ wstawić następujący tekst:

„oraz wszystkich związków siarki i wszystkich siarazanów, kwasów siarkowych i podsiarazanów soli“.

§ 2.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hohenlohe wlr.

Leth wlr.

Zenker wlr.

Spitzmüller wlr.

17.**Rozporządzenie Ministerstw skarbu, handlu i rolnictwa z dnia 14. stycznia 1916.**

dotyczące ograniczenia dowozu i przewozu towarów z państw nieprzyjacielskich.

Wydały rozporządzeniem ministeryalnym z dnia 14. maja 1915, Dz. u. p. Nr. 120, a zmieniony rozporządzeniem ministeryalnym z dnia 16. listopada 1915, Dz. u. p. Nr. 341, i rozszerzony rozporządzeniem ministeryalnym z dnia 6. stycznia 1916, Dz. u. p. Nr. 10, zakaz dowozu i przewozu rozmaitych towarów, pochodzących z państw, będących w stanie wojennym z Austro-

Węgrami, lub z kolonii i okręgów ochronnych tych państw, rozszerza się w porozumieniu z królewsko-węgierskim Rządem na następujące towary:

Numer taryfy cłowej:	Rodzaj towaru
8	szafran,
12	pomarańcze,
14	daktyle,
15	ananasy,
40	trufle,
132 b	kapary,
394 a 2) i b 2)	plyty kamienne z marmuru i alabastru

Rozporządzenie to wchodzi zaraz w życie.

Zenker wlr.

Leth wlr.

Spitzmüller wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część X. — Wydana i rozślana dnia 21. stycznia 1916.

Treść: № 18. Rozporządzenie cesarskie o rozszerzeniu granicy wieku dla ustanowionego w § 4. ustawy z dnia 26. grudnia 1912. dotyczącej powinności wojennych, obowiązku pełnienia osobistych świadczeń wojennych na czas trwania obecnej wojny.

18.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 18. stycznia 1916

o rozszerzeniu granicy wieku dla ustanowionego w § 4. ustawy z dnia 26. grudnia 1912. Dz. u. p. Nr. 236. dotyczącej powinności wojennych obowiązku pełnienia osobistych świadczeń wojennych na czas trwania obecnej wojny.

Na mocy § 14. ustawy zasadniczej o reprezentacji państwa z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

§ 1.

Podczas trwania obecnej wojny można w wypadku nadzwyczajnego zapotrzebowania pociągać do osobistych świadczeń usług na cele wojenne także takich, zdolnych do pracy męczyzn cywilnych, którzy ukończyli 50. rok życia lecz nie przekroczyli jeszcze lat 55.

Pociągnięcie takich osób może zarządzić tylko Minister obrony krajowej; postanowienia § 27., ustęp drugi i trzeci, ustawy z dnia 26. grudnia

1912. Dz. u. p. Nr. 236, nie mają tu zastosowania.

Takich osób można nadto używać tylko w granicach krajów austriackich, poza obrębem armii w polu i co najwyżej tylko przez sześć tygodni bez przerwy.

Ponowne pociągnięcie tych samych osób może nastąpić tylko po jedno- do dwumiesięcznej przerwie ich służby.

Pozatem zawarte w ustawie z dnia 26. grudnia 1912. Dz. u. p. Nr. 236, postanowienia, dotyczące osobistych usług na cele wojenne, mają zastosowanie także do pociągniętych do tych usług osób w wieku od 50 do 55 lat.

§ 2.

Osoby, pociągnięte do świadczenia osobistych usług według ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, albo według § 1. tego rozporządzenia cesarskiego, są obowiązane do pozostania w tej służbie także wówczas, gdy podczas jej trwania przekroczą ustanowioną dla nich granicę wieku.

§ 3.

To rozporządzenie cesarskie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia a przepisy jego obowiązują tylko na czas trwania obecnej wojny aż do czasu, w którym według § 2. ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236 obowiązek powinności wojennych zgaśnie.

Wykonanie poruczam Mojemu Ministrowi obrony krajowej w porozumieniu z Moim Mini-

strem wojny i innymi interesowanymi Ministrami.

Franciszek Józef wkr.

Stürgkh wkr.

Georgi wkr.

Forster wkr.

Trnka wkr.

Morawski

Hohenlohe wkr.

Hochenburger wkr.

Hussarek wkr.

Zenker wkr.

Leth wkr.

Spitzmüller wkr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XI. — Wydana i rozesłana dnia 22. stycznia 1916.

Treść: 19. Rozporządzenie, którem reguluje się publiczne składki na cele opieki wojennej.

19.

Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych z dnia 20. stycznia 1916,

którem reguluje się publiczne składki na cele opieki wojennej.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914. Dz. u. p. Nr. 274. zarządza się, co następuje:

§ 1.

Na cele opieki wojennej można ogłaszać i urządzić publiczne składki, produkeye, widowiska i zabawy, publiczne odczyty i sprzedaż (rozsytkę) przedmiotów tylko po otrzymaniu zezwolenia ze strony władzy w myśl niniejszego rozporządzenia.

To zezwolenie nie uwalnia od przestrzegania innych przepisów, obowiązujących dla podobnych urzędzeń.

§ 2.

Zezwolenia mogą udzielać:

1. na produkeye, widowiska, zabawy i odczyty polityczna władza powiatowa, w której okręgu urządzenie ma miejsce, zaś w miejscowościach, w których znajduje się rządowa władza policyjna, ta władza,

2. na składki lub sprzedaż przedmiotów, o ile takie przedsiębiorstwo ogranicza się na okręg urzędowy jednej władzy krajowej, udziela pozwolenia ta władza, we wszystkich innych wypadkach Ministerstwo spraw wewnętrznych.

§ 3.

W podaniu o zezwolenie na przedsiębiorstwo wymienionego w § 1. rodzaju, należy wymienić

1. imię i nazwisko, miejsce zamieszkania i zatrudnienie osoby urządzającej i osób kierujących,

2. rodzaj przedsiębiorstwa,

3. formę ogłoszenia, okres czasu i terytorjum, w którym przedsiębiorstwo ma być ogłoszone i ma się odbyć,

4. obliczenie przypuszczalnych dochodów i wydatków, kwot lub udziałów, jakie mają przypaść na rzecz opieki wojennej, dalej miejsce, do którego dochód ma być wysłany, i sposób jego zużytkowania,

5. termin i sposób obrachunku, tudzież wydania kwoty pieniężnej, przypadającej na rzecz opieki wojennej, rodzaj kontroli.

6. gdy chodzi o rozsprzedaż przedmiotów, rodzaj, ilość, koszt wyrobu i cenę tych przedmiotów.

W wypadkach godnych uwzględnienia władza (§ 2.) może odstąpić od dostarczenia poszczególnych dat.

§ 4.

Zezwolenie może być udzielone tylko wtedy, gdy zachodzi dostateczna potrzeba i publiczny interes w urzędzeniu przedsiębiorstwa, gdy nie ma wątpliwości co do charakteru osoby urządzającej i co do prawdziwości szczegółów, wymienionych w podaniu, gdy wreszcie opiece wojennej przypada odpowiednia korzyść.

§ 5.

Zezwolenie ma być z reguły udzielane tylko z zastrzeżeniem odwołania, na pewien określony czas, a przy sprzedaży przedmiotów dla pewnej określonej ich ilości.

Można je uczynić zależnem od złożenia kaucyi, albo także od innych warunków. Władza (§ 2.) może użyć kaucyi na pokrycie kwoty, która z przedsiębiorstwa ma przypaść opiece wojennej (§ 3. l. 4).

Zezwolenie na składkę lub na sprzedaż przedmiotów musi być ogłoszone w dzienniku urzędowym.

§ 6.

Kto prowadzi przedsiębiorstwo wymienionego w § 1. rodzaju, ma obowiązek udzielenia politycznej władzy powiatowej, względnie w miejscowościach, gdzie jest rządowa władza policyjna, tej władzy na żądanie wszelkich potrzebnych wyjaśnień i dowodów.

Władza ta ma prawo przedsiębrania o każdej porze oględzin we wszelkich ubikacjach przedsiębiorstwa.

§ 7.

Przeciwko orzeczeniom i zarządzeniom, wydanym na podstawie powyższych postanowień, rekurs jest niedopuszczalny. Zbadanie orzeczeń i zarządzeń z urzędu przysługuje przełożonej władzy politycznej i Ministrowi spraw wewnętrznych.

§ 8.

Jeżeli przedsiębiorstwo (§ 1.) zostanie urzędzone bez zezwolenia władzy, to polityczna władza powiatowa, względnie w miejscowościach, gdzie

znajduje się władza policyjna, ta władza może uznać dochód z takiego przedsiębiorstwa albo przedmioty, przeznaczone do sprzedaży, za przepadłe na rzecz opieki wojennej.

§ 9.

1. Kto bez zezwolenia prowadzi dalej, albo urządza jedno z przedsiębiorstw, wymienionych w § 1., kto postępuje wbrew warunkom, podanym w zezwoleniu, albo w tem współdziała.

2. kto ogłasza publicznie takie przedsiębiorstwo przed otrzymaniem zezwolenia.

3. kto świadomie przedmioty, zaopatrzone nieprawdziwym napisem, wskazującym na cele opieki wojennej, puszcza w ruch, sprzedaje, albo w tych czynnościach współdziała.

ten, o ile jego czynność nie podlega surowszej karze wedle istniejących ustaw, karany będzie przez polityczną władzę powiatową, względnie w miejscowościach, gdzie znajduje się rządowa władza policyjna, przez nią, grzywną od pięćdziesięciu do pięciu tysięcy koron, albo aresztem od trzech dni do trzech miesięcy.

§ 10.

Grzywny mają być użyte na rzecz opieki wojennej.

§ 11.

Dla przedsiębiorstw (§ 1.) już dozwolonych, należy w przeciągu czterech tygodni postarać się o zezwolenie w myśl tego rozporządzenia, jeżeli przedsiębiorstwo nie zostało wcześniej ukończone lub zwinięte.

§ 12.

Do przedsiębiorstw Ministerstwa wojny (Urzędu opieki wojennej w Wiedniu, przepisy tego rozporządzenia się nie odnoszą.

§ 13.

Rozporządzenie to obowiązuje począwszy od trzeciego dnia po ogłoszeniu.

Hohenlohe wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XII. — Wydana i rozesłana dnia 28. stycznia 1916.

Treść: (№ 20. — 23.) 20. Rozporządzenie o sporządzaniu planów podziału przez miejski urząd budowniczy c. k. stołecznego i rezydencyjnego miasta Wiednia. — 21. Rozporządzenie cesarskie o użyciu części nadwyżek kasowych wspólnych kas sierocych. — 22. Rozporządzenie, dotyczące zakazu przerabiania obojętnych tuszczów na maziowe i klejowe mydła. — 23. Rozporządzenie dla wykonania rozporządzenia cesarskiego z dnia 30. grudnia 1915, o ściąganiu dodatków do należności spadkowych.

20.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem robót publicznych z dnia 16. stycznia 1916

o sporządzaniu planów podziału przez miejski urząd budowniczy c. k. stołecznego i rezydencyjnego miasta Wiednia.

Na mocy artykułu I., § 1., ustęp 2., rozporządzenia cesarskiego z dnia 1. czerwca 1914, Dz. u. p. Nr. 116, zarządza się:

Sporządzone na cele własnego zakresu służbowego plany sytuacyjne miejskiego urzędu budowniczego c. k. stołecznego i rezydencyjnego miasta Wiednia uznaje się na przyszłość za nadające się do tego, by służyły za podstawę hipotecznych podziałów parcel.

Hochenburger wlr.

Truka wlr.

21.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 24. stycznia 1916

o użyciu części nadwyżek kasowych wspólnych kas sierocych.

Na podstawie § 14., ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

§ 1.

Skuteczność ustawy z dnia 3. czerwca 1901, Dz. u. p. Nr. 62, w sprawie użycia części nadwyżek kasowych wspólnych kas sierocych, przedłuża się do dnia 31. grudnia 1916.

§ 2.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Wykonanie jego poruczaam Moim Ministrom sprawiedliwości, spraw wewnętrznych, wyznań i oświaty i skarbu.

Wiedeń, dnia 24. stycznia 1916.

Franciszek Józef wlr.

Stürgkh wlr.

Hohenlohe wlr.

Georgi wlr.

Hochenburger wlr.

Forster wlr.

Hussarek wlr.

Truka wlr.

Zenker wlr.

Morawski wlr.

Loth wlr.

Spitzmüller wlr.

22.**Rozporządzenie Ministra handlu
w porozumieniu z Ministrem spraw
wewnętrznych i za zgodą c. i k.
Ministra wojny z dnia 24. stycznia
1916,**

dotyczące zakazu przerabiania obojętnych tłuszczów na maziowe i klejowe mydła.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Zakazuje się wyrabiania maziowego i klejowego mydła z tłuszczów obojętnych, t. j. ze zwierzęcych lub roślinnych tłuszczów i oliwy, które nie zostały odglicerynowane.

§ 2.

Za przekroczenia tego rozporządzenia będzie władza polityczna pierwszej instancji karała grzywną do 5000 K lub według uznania aresztem do 6 miesięcy.

§ 3.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Hohenlohe wlr.

Spitzmüller wlr.

23.**Rozporządzenie Ministrów skarbu
i sprawiedliwości w porozumieniu
z Ministrami spraw wewnętrznych
oraz wyznań i oświaty z dnia
27. stycznia 1916**

dla wykonania rozporządzenia cesarskiego z dnia 30. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1916 o ściąganiu dodatków do należności spadkowych.

Dla wykonania rozporządzenia cesarskiego z dnia 30. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1916, o ściąganiu dodatków do należności spadkowych, zarządza się, co następuje:

I. Wymiar i opłacanie dodatku.**§ 1.**

Wysokość dodatku do należności spadkowych od majątku ruchomego, nie podlegającego postępowaniu sądowemu (§ 31., ustęp 2., rozporządzenia ministerjalnego z dnia 29. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 397), stosuje się do wysokości dodatku, któryby należało zapłacić w razie postępowania sądowego (§ 1., ustęp 1., rozporządzenia cesarskiego). W razie substytucji powierniczej jest dla wysokości dodatku do należności spadkowej od przypadnięć ruchomego majątku na rzecz substytutu miarodajna wysokość dodatku za przypadnięcie na rzecz pierwszego nabywcy; to samo odnosi się do przypadnięć, zależnych od spełnienia się warunku lub upływu terminu przy nastaniu warunku, terminu początkowego i końcowego.

§ 2.

Przeniesienie postępowania spadkowego na inny, jak oznaczony w § 1., ustęp 1., rozporządzenia cesarskiego sąd (delegacja) jest dla wysokości dodatku bez znaczenia.

§ 3.

Przy obliczaniu dodatku nie zaokrągla się kwoty należności spadkowej, do której należy dodatek uiszczyć. Ułamki halerczy, które wynikną przy obliczaniu, należy pominąć.

§ 4.

(1) Jeśli według postanowień § 1. rozporządzenia cesarskiego należy do poszczególnych części przypadnięcia zastosować rozmaite stopy procentowe dla dodatków lub gdy według postanowień § 2. rozporządzenia cesarskiego dodatki, które ma się ściągać od poszczególnych części przypadnięcia wpływają do funduszu kilku krajów, należy czystą wartość każdej poszczególniej z tych częściowych kwot przypadnięcia ustalić osobno i wymierzyć kwotę częściową należności spadkowej, przypadającą stosunkowo na każdą z tych wartości.

(2) Jeśli majątek nieruchomy i ruchomy tego samego spadku podlega różnym stopom procentowym dla dodatku, to przy obliczeniu dodatku do należności spadkowej od przypadnięcia rzeczy nieruchomych rozszczenia, które przysługują osobom trzecim wobec nabywcy z zapisów lub praw do do części obowiązkowej, należy traktować jak długi i ciężary, bez ujmij dla należności spadkowej wraz z dodatkiem, którą należy uiszczyć od zapisu lub części obowiązkowej.

(3) W wypadkach, przewidzianych w obydwu poprzednich ustępach, należy co do odliczenia

dlugów i ciężarów zastosować odpowiednio przepisy § 22., ustępy 1., 2. i 4., rozporządzenia cesarskiego z dnia 15. września 1915, Dz. u. p. Nr. 278.

(1) Prawa użytkowania i używania rzeczy nieruchomości mają przy zastosowaniu rozporządzenia cesarskiego to znaczenie, co rzeczy nieruchome i należy je uważać za znajdujące się w tym samym obszarze, w którym znajduje się rzecz obciążona.

§ 5.

(1) Dodatki do należitości spadkowych, które mają być uiszczone w znaczkach stempowych, należy uiszczyć również w znaczkach stempowych. Należy tu zastosować postanowienia § 44., ustępy 2. do 5. i § 45. rozporządzenia ministerjalnego z dnia 29. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 397.

(2) We wszystkich innych wypadkach winna władza skarbową wymierzyć dodatki z urzędu według przepisów, obowiązujących dla należitości spadkowych i uiszczyć je wprost do kasy państwowej, u której uiszcza się także należitości spadkowe.

§ 6.

Ustanowione w § 1., ustęp 2. rozporządzenia cesarskiego dla przypadnięć na rzecz fundacyi na cele naukowe, dobroczynne i humanitarne uwolnienie od dodatków przysługuje także wszystkim innym przypadnięciom, którym przyznaje się ulgę należitościową według uwag 6, 7 i 8 do pozycyi 1 i 2 taryfy rozporządzenia cesarskiego z dnia 15. września 1915, Dz. u. p. Nr. 278.

II. Przekazanie i rozdzielanie dodatków.

§ 7.

(1) Łączną kwotę uiszczonych bezpośrednio lub w znaczkach stempowych dodatków, która ma według § 2. rozporządzenia cesarskiego przypaść funduszom kraju, przekaże tym funduszom krajowa władza skarbową, w której okręgu urzędowym one się znajdują; przekazanie uiszczonych bezpośrednio dodatków ma nastąpić po upływie każdego miesiąca kalendarzowego, a przekazanie dodatków uiszczonych w znaczkach pocztowych, po upływie każdego kwartalu. Delegacya sądu do postępowania spadkowego (§ 2.) jest bez znaczenia dla kwestyi, na rzecz których funduszów ma nastąpić przekazanie dodatku.

(2) Sąd przeprowadzający postępowanie zawiadomi urząd rejestrowy (urząd podatkowy, kasę skarbową, urząd wymiaru należitości), w okręgu

którego sąd ma swoją siedzibę, o uiszczeniu dodatku w znaczkach stempowych. Jeśli dodatek ma według § 2. rozporządzenia cesarskiego przypaść funduszom innego kraju, jak tego, w którym sąd ma swą siedzibę, to sąd w swem zawiadomieniu do urzędu rejestrowego poda kraj, którego funduszom dodatek należy przekazać.

(3) Jeśli dodatek wpłynął poza granicami kraju, do którego funduszów ma on być przekazany, to krajowa władza skarbową, w którego okręgu urzędowym dodatek został bezpośrednio lub w znaczkach stempowych uiszczony, przekaże kwotę dodatku wymienionej w ustępie 1. krajowej kasie skarbowej w celu przekazania.

(4) Jeśli się zwraca stronie dodatek, którego przekazanie już nastąpiło, to zwróconą kwotę należy odliczyć przy przekazaniu dodatków, które później wpłynęły.

§ 8.

Jeśli w którym kraju istnieje tylko jeden fundusz rodzaju, oznaczonego w § 2. rozporządzenia cesarskiego, to należy mu przekazać łączną kwotę wpływu dodatków, a mianowicie:

1. W Księstwie Bukowiny funduszowi szkolnemu;
2. w Królestwie Dalmacyi funduszowi pensyjnemu nauczycieli;
3. w uksiążęconem Hrabstwie Gorycyi i Gradyjski funduszowi szkolnemu;
4. w Margrabstwie Istrii funduszowi pensyjnemu nauczycieli;
5. w Księstwie Karyntyi funduszowi szkolnemu;
6. w Księstwie Krainy funduszowi szkolnemu;
7. w Arcyksięstwie Austrii powyżej Anizy krajowemu funduszowi szkolnemu;
8. w Księstwie Solnogradu funduszowi pensyjnemu nauczycieli;
9. w Księstwie Śląsku funduszowi krajowemu Księstwa;
10. w uksiążęconem Hrabstwie Tyrolu funduszowi szkolnemu;
11. w kraju Przedarulanii funduszowi szkolnemu.

§ 9.

(1) Jeśli w którym kraju istnieje więcej funduszów rodzaju, wymienionego w § 2. rozporządzenia cesarskiego, to o ile ustawodawstwo krajowe niczego innego nie zarządza, należy łączną kwotę dodatków, które wpłynęły na korzyść funduszów kraju, podzielić pomiędzy poszczególne fundusze według następującego klucza:

Kraj	Z łącznej kwoty wpływu dodatków na rzecz funduszy odnośnego kraju należy przekazać:	
Królestwo Czech	funduszowi szkolnemu	88,5 %
	funduszowi szpitalnemu (funduszowi świeckich fundacji) w Pradze	11,5 %
Królestwo Galicji i Lodomerji wraz z Wielkim Księstwem Krakowskim	funduszowi szkolnemu krajowemu	85,5 %
	funduszowi szpitalnemu we Lwowie	14,5 %
Margrabstwo Moraw	funduszowi szkolnemu	82,5 %
	lokalnemu funduszowi szpitalnemu w Bernie	17,5 %
Arcyksięstwo Austrii poniżej Anizy	krajowemu funduszowi szkolnemu	29 %
	krajowemu funduszowi ubogich	4,5 %
	wiedeńskiemu c. k. funduszowi szpitalnemu	25,5 %
	wiedeńskiemu powszechnemu funduszowi zaopatrzenia	38,5 %
	funduszowi gminnemu c. k. stołecznego i rezydencyjnego miasta Wiednia	2,5 %
Księstwo Styrii	pensyjnemu funduszowi nauczycieli	68,5 %
	styryjskiemu głównemu funduszowi ubogich w Graacu	31,5 %
Bezpośrednio podległe miasto Tryest z okragiem	funduszowi szkolnemu	45,5 %
	funduszowi gminnemu gminy miasta Tryestu (dla wydatków szpitalnych)	54,5 %

(2) Wynikłych przy rozdzieleniu ułamków halеры nie uwzględnia się.

III. Stosunek do innych przepisów należnościowych.

§ 10.

Do ustanowionych w § 1. rozporządzenia ministeryalnego dodatków do należności spadkowych mają odpowiednie zastosowanie postanowienia rozporządzenia cesarskiego z dnia 15. września 1915, Dz. u. p. Nr. 278, i rozporządzenia

ministeryalnego z dnia 29. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 397, oraz wszystkie utrzymane w mocy poprzednie przepisy, o ile one obowiązują dla należności spadkowych.

§ 11.

Do wymienionej w § 44., ustęp 1., rozporządzenia ministeryalnego z dnia 29. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 397, najwyższej kwoty 50 K, do której należy należności spadkowe uiszczać w znaczkach stemplowych, nie dolicza się dodatku do należności spadkowych.

§ 12.

Postanowienie uwagi 5 do pozycji 1, taryfy rozporządzenia cesarskiego z dnia 15. września 1915, Dz. u. p. Nr. 278, należy zastosować w ten sposób, że od kwoty wartości przypadnięcia po odliczeniu należności spadkowej wraz z dodatkiem nie może zostać nigdy mniej, jak od najwyższej kwoty wartości najbliższego niższego stopnia taryfy po potrąceniu przypadającej na tę ostatnią należności spadkowej wraz z dodatkiem.

§ 13.

Postanowienia § 1., ustęp 3., rozporządzenia cesarskiego nie narusza przepisów o wymiarze i ściąganiu dodatku miejskiego, przewidzianego w ustawie z dnia 15. marca 1866, Nr. 5, Dziennika ustaw i rozporządzeń krajowych dla Arcyksięstwa Austrii poniżej Anizy, i w artykułach VIII i XVI ustawy z dnia 19. grudnia 1890, Nr. 45, Dziennika ustaw i rozporządzeń krajowych dla Arcyksięstwa Austrii poniżej Anizy, o tyle, iż dodatek należy uiszczać od należności od nieruchomości, od należności od nieopłatnych przeniesień majątku między żyjącymi i od ekwiwalentu należnościowego.

IV. Postanowienia końcowe.

§ 14.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu jego ogłoszenia. Należy je zastosować we wszystkich wypadkach, w których ma zastosowanie rozporządzenie cesarskie z dnia 30. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1916.

Hohenlohe wlr.
Hussarek wlr.

Hochenburger wlr.
Leth wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XIII. — Wydana i rozesłana dnia 29. stycznia 1916.

Treść: № 24. Rozporządzenie, którem zmienia się § 3 rozporządzenia ministerialnego z dnia 14. sierpnia 1915, w sprawie obrotu środkami pastewnymi.

24.

Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z Ministrami spraw wewnętrznych, handlu i kolei żelaznych z dnia 27. stycznia 1916,

którem zmienia się § 3. rozporządzenia ministerialnego z dnia 14. sierpnia 1915, Dz. u. p. Nr. 238, w sprawie obrotu środkami pastewnymi.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Ustanowione w § 3. rozporządzenia ministerialnego z dnia 14. sierpnia 1915, Dz. u. p. Nr. 238, ceny objęcia za wysuszone słoźziny piwne i wysuszone tarte ziemniaki zmienia się jak następuje:

za słoźziny piwne, wysuszone . K 26.—
za tarte ziemniaki, wysuszone . K 19.—

§ 2.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

Hohenlohe wlr.

Zenker wlr.

Forster wlr.

Spitzmüller wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,

także w roku 1916. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słoweńskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1916** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzednim złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczyci pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik 1849 za . . . . 4 K 20 h	Rocznik 1872 za . . . . 6 K 40 h	Rocznik 1895 za . . . . 7 K — h
" 1850 " . . . . 10 " 50 "	" 1873 " . . . . 6 " 60 "	" 1896 " . . . . 7 " — "
" 1851 " . . . . 2 " 60 "	" 1874 " . . . . 4 " 60 "	" 1897 " . . . . 15 " — "
" 1852 " . . . . 5 " 20 "	" 1875 " . . . . 4 " — "	" 1898 " . . . . 6 " — "
" 1853 " . . . . 6 " 30 "	" 1876 " . . . . 3 " — "	" 1899 " . . . . 10 " — "
" 1854 " . . . . 8 " 40 "	" 1877 " . . . . 2 " — "	" 1900 " . . . . 7 " — "
" 1855 " . . . . 4 " 70 "	" 1878 " . . . . 4 " 60 "	" 1901 " . . . . 6 " — "
" 1856 " . . . . 4 " 90 "	" 1879 " . . . . 4 " 60 "	" 1902 " . . . . 7 " 50 "
" 1857 " . . . . 5 " 70 "	" 1880 " . . . . 4 " 40 "	" 1903 " . . . . 9 " — "
" 1858 " . . . . 4 " 80 "	" 1881 " . . . . 4 " 40 "	" 1904 " . . . . 5 " — "
" 1859 " . . . . 4 " — "	" 1882 " . . . . 6 " — "	" 1905 " . . . . 6 " — "
" 1860 " . . . . 3 " 40 "	" 1883 " . . . . 5 " — "	" 1906 " . . . . 12 " — "
" 1861 " . . . . 3 " — "	" 1884 " . . . . 5 " — "	" 1907 " . . . . 13 " — "
" 1862 " . . . . 2 " 80 "	" 1885 " . . . . 3 " 60 "	" 1908 " . . . . 9 " — "
" 1863 " . . . . 2 " 80 "	" 1886 " . . . . 4 " 60 "	" 1909 " . . . . 8 " 50 "
" 1864 " . . . . 2 " 80 "	" 1887 " . . . . 5 " — "	" 1910 " . . . . 8 " 40 "
" 1865 " . . . . 4 " — "	" 1888 " . . . . 8 " 40 "	" 1911 " . . . . 7 " — "
" 1866 " . . . . 4 " 40 "	" 1889 " . . . . 6 " — "	" 1912 " . . . . 12 " 50 "
" 1867 " . . . . 4 " — "	" 1890 " . . . . 5 " 40 "	" 1913 " . . . . 9 " 50 "
" 1868 " . . . . 4 " — "	" 1891 " . . . . 6 " — "	" 1914 " . . . . 15 " — "
" 1869 " . . . . 6 " — "	" 1892 " . . . . 10 " — "	" 1915 " . . . . 11 " 70 "
" 1870 " . . . . 2 " 80 "	" 1893 " . . . . 6 " — "	
" 1871 " . . . . 4 " — "	" 1894 " . . . . 6 " — "	

Pojedyncze roczniki wydań w innych siedmiu językach od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przyznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w przeciągu czterech tygodni po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej w przeciągu sześciu tygodni po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za opłatą ceny handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ wszystkie roczniki wydania niemieckiego począwszy od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach począwszy od roku 1870. są całkowicie uzupełnione, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwione jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XIV. — Wydana i rozesłana dnia 30. stycznia 1916.

Treść: **Nr 25.** Rozporządzenie, którem zmienia się rozporządzenie ministeryalne z dnia 30. października 1915. w sprawie obrotu nasieniem grochu i fasoli.

25.

Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrami rolnictwa, handlu i skarbu z dnia 28. stycznia 1916.

którem zmienia się rozporządzenie ministeryalne z dnia 30. października 1915. Dz. u. p. Nr. 326, w sprawie obrotu nasieniem grochu i fasoli.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 21. czerwca 1915. Dz. u. p. Nr. 167, i § 2. rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 23. lipca

1915, Dz. u. p. Nr. 206. zarządza się, co następuje:

Artykuł I.

W § 1. rozporządzenia z dnia 30. października 1915, Dz. u. p. Nr. 326, należy wstawić jako nowy ustęp trzeci:

„Polityczna władza krajowa może w wypadkach, zasługujących na całkiem wyjątkowe uwzględnienie przedłużyć na prośbę w ogóle lub od wypadku do wypadku ustanowiony w ustępie 1. termin do dnia 15. lutego 1916“.

Artykuł II.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hohenlohe wlr.

Leth wlr.

Zenker wlr.

Spitzmüller wlr.

Oziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,
także w roku 1916. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słoweńskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1916** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzednim złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik 1849 za	4 K 20 h	Rocznik 1872 za	6 K 40 h	Rocznik 1895 za	7 K — h
" 1850 "	10 " 50 "	" 1873 "	6 " 60 "	" 1896 "	7 " — "
" 1851 "	2 " 60 "	" 1874 "	4 " 60 "	" 1897 "	15 " — "
" 1852 "	5 " 20 "	" 1875 "	4 " — "	" 1898 "	6 " — "
" 1853 "	6 " 30 "	" 1876 "	3 " — "	" 1899 "	10 " — "
" 1854 "	8 " 40 "	" 1877 "	2 " — "	" 1900 "	7 " — "
" 1855 "	4 " 70 "	" 1878 "	4 " 60 "	" 1901 "	6 " — "
" 1856 "	4 " 90 "	" 1879 "	4 " 60 "	" 1902 "	7 " 50 "
" 1857 "	5 " 70 "	" 1880 "	4 " 40 "	" 1903 "	9 " — "
" 1858 "	4 " 80 "	" 1881 "	4 " 40 "	" 1904 "	5 " — "
" 1859 "	4 " — "	" 1882 "	6 " — "	" 1905 "	6 " — "
" 1860 "	3 " 40 "	" 1883 "	5 " — "	" 1906 "	12 " — "
" 1861 "	3 " — "	" 1884 "	5 " — "	" 1907 "	13 " — "
" 1862 "	2 " 80 "	" 1885 "	3 " 60 "	" 1908 "	9 " — "
" 1863 "	2 " 80 "	" 1886 "	4 " 60 "	" 1909 "	8 " 50 "
" 1864 "	2 " 80 "	" 1887 "	5 " — "	" 1910 "	8 " 40 "
" 1865 "	4 " — "	" 1888 "	3 " 40 "	" 1911 "	7 " — "
" 1866 "	4 " 40 "	" 1889 "	6 " — "	" 1912 "	12 " 50 "
" 1867 "	4 " — "	" 1890 "	5 " 40 "	" 1913 "	9 " 50 "
" 1868 "	4 " — "	" 1891 "	6 " — "	" 1914 "	15 " — "
" 1869 "	6 " — "	" 1892 "	10 " — "	" 1915 "	11 " 70 "
" 1870 "	2 " 80 "	" 1893 "	6 " — "		
" 1871 "	4 " — "	" 1894 "	6 " — "		

Pojedyncze roczniki wydań w innych siedmiu językach od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przysnuje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w przeciągu czterech tygodni po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej w przeciągu sześciu tygodni po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za opłatą ceny handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ wszystkie roczniki wydania niemieckiego począwszy od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach począwszy od roku 1870. są całkowicie uzupełnione, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwione jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XV. — Wydana i rozesłana dnia 5. lutego 1916.

Treść: № 26. Obwieszczenie o granicach południowych obszarów wojennych.

26.

Obwieszczenie Ministra spraw wewnętrznych z dnia 1. lutego 1916

o granicach południowych obszarów wojennych.

Na mocy § 1., ustęp 2., rozporządzenia
całego Ministerstwa z dnia 17. sierpnia 1915.

Dz. u. p. Nr. 241, w sprawie przymusu paszportowego na obszarze wojennym, obwieszcza się, że królestwo Dalmacyi należy do ściślejszego obszaru wojennego na południowym obszarze wojennym.

Hohenlohe wkr.

Oziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,

także w roku 1916. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słowenskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1916** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzednim złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik 1849 za	4 K 20 h	Rocznik 1872 za	6 K 40 h	Rocznik 1895 za	7 K — h
" 1850 "	10 " 50 "	" 1873 "	6 " 60 "	" 1896 "	7 " — "
" 1851 "	2 " 60 "	" 1874 "	4 " 60 "	" 1897 "	15 " — "
" 1852 "	5 " 20 "	" 1875 "	4 " — "	" 1898 "	6 " — "
" 1853 "	6 " 30 "	" 1876 "	3 " — "	" 1899 "	10 " — "
" 1854 "	8 " 40 "	" 1877 "	2 " — "	" 1900 "	7 " — "
" 1855 "	4 " 70 "	" 1878 "	4 " 60 "	" 1901 "	6 " — "
" 1856 "	4 " 90 "	" 1879 "	4 " 60 "	" 1902 "	7 " 50 "
" 1857 "	5 " 70 "	" 1880 "	4 " 40 "	" 1903 "	9 " — "
" 1858 "	4 " 80 "	" 1881 "	4 " 40 "	" 1904 "	5 " — "
" 1859 "	4 " — "	" 1882 "	6 " — "	" 1905 "	6 " — "
" 1860 "	3 " 40 "	" 1883 "	5 " — "	" 1906 "	12 " — "
" 1861 "	2 " — "	" 1884 "	5 " — "	" 1907 "	13 " — "
" 1862 "	2 " 80 "	" 1885 "	3 " 60 "	" 1908 "	9 " — "
" 1863 "	2 " 80 "	" 1886 "	4 " 60 "	" 1909 "	8 " 50 "
" 1864 "	2 " 80 "	" 1887 "	5 " — "	" 1910 "	8 " 50 "
" 1865 "	4 " — "	" 1888 "	3 " 40 "	" 1911 "	7 " — "
" 1866 "	4 " 40 "	" 1889 "	6 " — "	" 1912 "	12 " 50 "
" 1867 "	4 " — "	" 1890 "	5 " 40 "	" 1913 "	9 " 50 "
" 1868 "	4 " — "	" 1891 "	6 " — "	" 1914 "	15 " — "
" 1869 "	6 " — "	" 1892 "	10 " — "	" 1915 "	11 " 70 "
" 1870 "	2 " 80 "	" 1893 "	6 " — "		
" 1871 "	4 " — "	" 1894 "	6 " — "		

Pojedyncze roczniki wydań w innych siedmiu językach od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przyznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w przeciągu czterech tygodni po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej w przeciągu sześciu tygodni po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica-III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za opłatą ceny handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ wszystkie roczniki wydania niemieckiego począwszy od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach począwszy od roku 1870. są całkowicie uzupełnione, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwione jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materji.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XVI. — Wydana i rozestana dnia 6. lutego 1916.

Treść: (Nr 27.—30.) 27. Obwieszczenie o zmianie granic północnych obszarów wojennych w granicach królestw i krajów reprezentowanych w Radzie państwa. — 28. Rozporządzenie, którem zastrzega się pewne rodzaje skóry wyprawnej na zapobieżenie wojska. — 29. Rozporządzenie, którem zakazuje się wyrabiania pewnych gatunków skóry. — 30. Rozporządzenie, w sprawie zgłaszania zapasów skóry i materiałów potrzebnych do przemysłu skórnego.

27.

Obwieszczenie Ministra spraw wewnętrznych z dnia 4. lutego 1916

o zmianie granic północnych obszarów wojennych w granicach królestw i krajów, reprezentowanych w Radzie państwa.

Naczelna komenda armii, zmieniając obwieszczenie z dnia 14. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 369, ustanowiła na podstawie § 1., ustępu 1., rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 17. sierpnia 1915, Dz. u. p. Nr. 241, w obrębie północnego obszaru wojennego granice między szerszym a ściślejszym obszarem wojennym w Galicyi w ten sposób, że polityczne powiaty Żółkiew i Rawa ruska, oraz położoną na zachód od rzeki Bugu część powiatu politycznego Sokal oraz obszar gminy miasta Sokala wydzieliła się z ściślejszego okręgu wojennego i przydzieliła do dalszego okręgu wojennego.

Odgraniczenie obszarów wojennych na północy przedstawia się tedy jak następuje:

I.

Północny szerszy okręg wojenny obejmuje: w Margrabstwie Moraw powiaty polityczne Hranice, Nowy Iczyn, Mezeryce Wołoskie, Mistek i Morawską Ostrawę,

księstwo Górne i Dolne Śląska z wyjątkiem powiatów politycznych Bruntal, Frywaldów i Karniów,

zachodnią część królestwa Galicyi łącznie z powiatami politycznymi Skole, Drohobycz, Lwów i Żółkiew, nadto położoną na zachód od rzeki Bugu część powiatu politycznego Sokal i obszar gminy miasta Sokala.

II.

Północny ściślejczy okręg wojenny obejmuje:

księstwo Bukowinę i wschodnią część królestwa Galicyi łącznie z powiatami politycznymi Dolina, Stryj, Żydaczów, Bóbrka, Przemyślany, Kamionka Strumiłowa, nadto położoną na wschód od rzeki Bugu część powiatu politycznego Sokal i obszar gminy miasta Sokala.

Hohentlohe wlr.

28.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrami robót publicznych i obrony krajowej oraz za zgodą Ministra wojny z dnia 5. lutego 1916,

którem zastrzega się pewne rodzaje skóry wy-
prawnej na zapotrzebowanie wojska.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia
10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 174, za-
rządza się, co następuje:

Rodzaje zastrzeżonej skóry.

§ 1.

Skórę wyprawną podanych niżej rodzajów
można przerabiać i wydawać innym osobom tylko
według przepisów tego rozporządzenia:

1. skórę garbowaną na podeszwy (także
szyje i brzuchy) łącznie ze skórą byczą i końską,
nadto garbowaną dębnicą, niełuszczonej skórę
cielęcą;

2. skórę wierzchnią, garbowaną roślinnie
lub przez garbowanie skombinowane, a mianowicie
czarną, naturalną albo farbowaną z cieląt, cieląt-
bawolów, cieląt odstawionych od matki, byków
jednorocznych, krów i wołów, nadto łuszczonej
skórę końską, czarną, naturalną i farbowaną
i kipsy;

3. skórę blank wraz z płatami pier-
sionowymi;

4. skórę transparentową;

5. skórę owczą, garbowaną dębnicą lub
sumakiem.

Pod punkt 1. nie podpadają:

skóra rozdwojona, skóra świńska i kozia
i odpadki przy wyrabianiu.

Pod punkt 2. nie podpadają:

skóra rozdwojona, skóra kozia, przysposobiona
skóra owcza i odpadki przy wyrabianiu.

Przepisy o oddawaniu zastrzeżonej skóry.

§ 2.

Kto wyrabia skórę oznaczonych w § 1. ro-
dzajów we własnych lub wdzierżawionych przed-
siębiorstwach lub oddaje do wyrabiania obcym
przedsiębiorstwu za wynagrodzeniem, może

istniejące i przybywające później zapasy takiej
skóry począwszy od dnia 15. lutego 1916 wy-
dawać tylko według następujących przepisów.
Taką skórę można również pobierać u producentów
skóry tylko według tych przepisów.

Wydanie może nastąpić tylko:

- a) na podstawie zamówienia dostawy ze strony
zarządu wojskowego,
- b) innym odbiorcom tylko za wręczeniem wy-
pełnionego należycie „poświadczenia“, w któ-
rem kupujący składa oświadczenie, że po-
trzebuję w ciągu najbliższych 30 dni skóry
do wykonania zamówienia zarządu wojsko-
wego, które winien wymienić. Kupujący
winien sprzedającemu wydać poświadczenie
przy objęciu materiału w dwu wygotow-
waniach.

Przepisy wyjątkowe zamieszczone są w § 5.

Urzędowe formularze na poświadczenia są
wyłożone w Izbach handlowych i przemysłowych.

§ 3.

Pomijając producentów skóry mogą inne
przedsiębiorstwa, zajmujące się kupowaniem i sprze-
dawaniem skóry, wydawać od dnia 15. lutego
1916 skórę oznaczonych w § 1. rodzajów tylko
według następujących przepisów i w szczególności
wymienieni sprzedający mogą wydawać:

1. skórę na podeszwy grubości od 4 mm
i wzwyż,

2. skórę podpodeszwaną grubości od 1 1/2
do 3 mm,

3. skórę wierzchnią grubości od 1 1/2 mm
i wzwyż,

4. skórę blank grubości od 2 1/2 mm i wzwyż,

5. skórę transparentową,

6. skórę owczą, garbowaną dębnicą i su-
makien;

a) na podstawie udzielonego sprzedającemu
przez zarząd wojskowy zamówienia dostawy,

b) innym odbiorcom za wręczeniem wypełnio-
nego należycie poświadczenia (§ 2.).

Podobnie można skórę wymienionego ro-
dzaju pobierać u oznaczonych sprzedających tylko
przy przestrzeganiu tego przepisu.

Postanowienia wyjątkowe zamieszczone są
w § 5.

Skórę oznaczonych pod punktami 1—4 rodzajów o innej, jak oznaczonej wyżej grubości, mogą wymienieni sprzedający oddawać dowolnie i można ją u nich pobierać.

Przepis dla używania zastrzeżonej skóry.

§ 4.

Skórę oznaczonych w § 1. rodzajów można począwszy od dnia wejścia w życie tego rozporządzenia przerabiać tylko w celu wykonania zamówień zarządu wojskowego.

Wyłącza się od tego skórę, pobraną u wymienionych w § 3., ustęp 1. sprzedających, o ile skóra jest innej, jak oznaczonej pod punktami 1—4 tego paragrafu grubości. Taką, pobieraną u wymienionych sprzedających skórę innej grubości można użyć do dowolnych celów.

Dalsze wyjątki od przepisu ustępu 1. zamieszczone są w § 5.

Pobierana u producentów skóra wymienionych w § 1. rodzajów i skóra oznaczonych w § 3. grubości i rodzajów, pobierana u innych sprzedających, może być użyta tylko do wykonania wymienionych w poświadczeniu zamówień zarządu wojskowego.

Pod przerabianiem w myśl pierwszego ustępu należy rozumieć w szczególności także przerabianie przez przykrawanie (wykrawanie) i wytłaczanie.

Wyjątki.

§ 5.

1. Przerabiający skórę mogą przerobić istniejące już w czasie wejścia w życie tego rozporządzenia w ich przedsiębiorstwach zapasy gotowej skóry oznaczonych w § 1. rodzajów bez ograniczenia co do celu użycia.

Co do zapasów skóry podszwianej o grubości 4 mm i wzwyż obowiązuje to — bez różnicy, czy skóra podszwana znajduje się w stanie nieprzykrojonym, przykrojonym lub wytłoczonym — z tem ograniczeniem, że każdy przerabiający skórę może z istniejącego już zapasu takiej skóry podszwianej użyć dowolnie ilości do 10 kg.

2. Skóry, które wprawdzie należą do wymienionych w § 1. rodzajów, jednakowoż nie nadają się w poszczególnym wypadku do użycia na cele wojskowe, oraz te skóry, których nie potrzeba dla wojska, zostawia się do użycia na inne dowolne cele. Odnosne sztuki oznaczają stemplem

urzędowym komisye, wydelegowane ze strony władz, które mają w tym celu objeżdżać z reguły co 14 dni wszystkie garbarnie.

Stempel składa się z orła cesarskiego i umieszczonego pod nim oznaczenia numeru odnośnej komisji w cyfrach arabskich. Oznaczone w ten sposób sztuki można używać dowolnie oraz sprzedawać po cenie, odpowiadającej ustanowionym najwyższym cenom.

3. Skórę oznaczonych w § 1. rodzajów, przywiezioną po wejściu w życie tego rozporządzenia z poza granicy cłowej, można dowolnie sprzedawać i używać przy przestrzeganiu osobno wydać się mających przepisów.

4. Skóry oznaczonych w § 1. rodzajów, sprowadzone ze skór surowych i materiałów garbarskich, sprowadzone po wejściu w życie tego rozporządzenia w potrzebnej do tego ilości z poza granicy cłowej, można dowolnie sprzedawać i używać przy przestrzeganiu osobno wydać się mających przepisów.

Jeśli sprowadzono tylko potrzebne skóry surowe bez potrzebnych również materiałów garbarskich lub odwrotnie, potrzebne materiały garbarskie bez potrzebnych skór surowych, to udziela się zezwolenia na wolną sprzedaż i dla wolnego użycia tylko dla połowy wyrobionej z tego skóry.

Postanowienia §§ 3. i 4. nie odnoszą się do dowozu z obsadzonych przez wojsko obszarów.

Uzyskane według tych postanowień zezwolenie uwidacznia się na poszczególnych sztukach przez ostemplowanie. Stempel uwidacznia cesarskiego orła, pod nim słowo „przywóz“, a pod nim oznaczenie numeru odnośnej komisji.

Zezwolenie to zawiera jednocześnie uprawnienie do sprzedawania skóry po cenie odbiegającej od ustanowionych, najwyższych cen.

5. Postanowienia punktów 2. do 4. obowiązują w podobny sposób dla sztuk, ostemplowanych według odnośnych przepisów w krajach świętej korony węgierskiej.

6. Na inne wyjątki od przepisów tego rozporządzenia może w zasługujących na uwzględnienie wypadkach zezwolić Ministerstwo handlu, w szczególności dla obrotu między producentami skóry i przerabiającymi ją i co do oddawania skóry przez innych sprzedających.

Kontrakty dostawy.

§ 6.

Zakazuje się wykonania zawartych kontraktów dostawy, o ileby ono stało w sprzeczności z tem

rozporządzeniem. W tych wypadkach żadna z części, zawierających umowę, nie może żądać wykonania lub zwrotu szkody z powodu niewykonania.

Roszczenia z powodu niewykonania, powstałe przed wejściem w życie tego rozporządzenia, pozostają nienaruszone. Roszczenie o dodatkowe wykonanie powstaje tylko wówczas, jeśli nie stoją mu na przeszkodzie przepisy rozporządzenia.

Obowiązek zgłaszania.

§ 7.

Producenci skóry winni zawarte przez nich sprzedaże w celu dostawy oraz zaciągnięte przez nich ewentualnie zobowiązania do najemnego garbowania dla innych przedsiębiorstw, o ile te umowy odnoszą się do skóry wymienionych w § 1. rodzajów, a nadto ilości takiej skóry, oddane w ciągu każdego tygodnia, zgłosić co wtorku, a to poraz pierwszy w dniu 22. lutego 1916 a w dalszym ciągu co tydzień, do „Biura dla zgłoszenia skór w c. i k. Ministerstwie wojny“ (Wiedeń, III., Vorderer Zollamtsstrasse 3).

Do zgłoszenia należy dołączyć po jednym egzemplarzu odnośnych poświadczeń.

Należy nadto wymienić w zgłoszeniu udzielone ewentualnie posiadaczowi zapasów przez władze wojskowe zamówienia dostawy.

W podobny sposób winni inni sprzedający skórę zgłosić sprzedaże w celu dostawy i oddane ilości skóry oznaczonych w § 3. grubości i rodzajów.

Producenci skóry, zajmujący się jej przerabianiem, winni podać w zgłoszeniu ilości, użyte do wypełnienia zamówień zarządu wojskowego na dostawę ilości skór wymienionych w § 1. rodzajów, użytych na towar konfekcyjny, oznaczając odnośnie zamówienia, osobno od ilości skór, oddanych innym osobom.

Zawarte już przed wejściem w życie tego rozporządzenia i obowiązujące dalej kontrakty dostawy i zaciągnięte zobowiązania do najemnego garbowania należy podać do wiadomości Biura dla zgłaszania przy sposobności pierwszego zgłoszenia.

Do zgłoszeń należy używać urzędowych formularzy, które są wyłożone u Izb handlowych i przemysłowych.

Przymus oddawania.

§ 8.

Ministerstwo handlu może zarządzić oddawanie zapasów skóry wymienionych w § 1. ro-

dzajów przedsiębiorstwom i osobom, które ono oznaczy, po cenie, odpowiadającej ustanowionym najwyższym cenom.

Ustanowienie grubości skóry.

§ 9.

Dla zastosowania przepisów §§ 3., 4. i 5., punkt 1., jest miarodajna grubość skóry w następujących miejscach wymiaru:

całe skóry:

15 *cm* od środka grzbietu przy zadzie, w odległości 10 *cm* od brzegu,

połowy skór i krupony:

w środku długości grzbietu, w odległości 10 *cm* od linii kroju,

grzbietu:

15 *cm* od środka grzbietu przy zadzie, w odległości 10 *cm* od brzegu,

albo w środku długości linii kroju między brzuchem a grzbietem, w odległości 40 *cm* od tej linii kroju,

brzuchy:

w środku długości brzucha, w odległości 10 *cm* od linii kroju,

szyje:

20 *cm* od środka szyi w odległości 10 *cm* od linii kroju.

Postanowienia karne.

§ 10.

Za każde działanie wbrew przepisom tego rozporządzenia będą władze polityczne I. instancji karały aresztem do sześciu miesięcy lub grzywnami do 5000 koron, o ile czynność nie podpada pod surowszy przepis karny.

§ 11.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Georgi wlr.

Trnka wlr.

Spitzmüller wlr.

29.**Rozporządzenie Ministra handlu
w porozumieniu z Ministrami robót
publicznych i obrony krajowej i za
zgoda Ministra wojny z dnia 5. lu-
tego 1916,**

k którym zakazuje się wyrabiania pewnych gatunków
skóry.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia
10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, za-
rządza się, co następuje:

§ 1.

Od chwili wejścia w życie tego rozporządzenia
nie można garbować mineralnie następujących ro-
dzajów skór surowych i skórek a mianowicie:

1. skórek cielęcych — łącznie ze skór-
kami z cieląt odstawionych od matki i byków
jednorocznych — których ciężar „zważony przedtem
bez soli“ wynosi więcej, jak

a) z krótką nogą i głową . . . . 4 kg

b) „ „ „ bez głowy . . . . 3-50 kg.

Przy skórkach z długą nogą, kością ogonową
i mięsem z głowy podnoszą się granice ciężaru
o 0-20 kg za każdy z tych rodzajów przerabiania.

Za skóry suszone są wymienione granice
wagi o połowę niższe.

2. Skóry wołowe łącznie ze skórami
z byków.

3. Skóry końskie.

§ 2.

Od zakazu § 1. obowiązują następujące wy-
jątki:

1. Skóry surowe i skórki wymienionego ro-
dzaju można garbować mineralnie w celu wyra-
biania troków i rzemieni do obwiązywania.

2. Do wyrabiania takiej garbowanej mine-
ralnie skóry z wymienionych w § 1. skór su-
rowych i skórek, znajdującej się już w dniu wejścia
w życie tego rozporządzenia w robocie lub prze-
rabianiu, udziela się terminu do dnia 15. marca
1916. Po tym dniu nie można już podejmować
takich prac, służących do wykończenia takiej
skóry.

3. W innych wypadkach można garbować
mineralnie skóry surowe i skórki oznaczonego
rodzaju tylko na podstawie zamówienia zarządu
wojskowego albo na podstawie osobnego zezwo-
lenia Ministerstwa handlu.

§ 3.

Wyrabianie skóry na pasy do maszyn
może nastąpić od chwili wejścia w życie tylko
za zezwoleniem Ministerstwa handlu. Aż do dal-
szego zarządzenia mogą dotychczasowi producenci
wykonywać dalej wyrabianie takiej skóry w roz-
miarze, odpowiadającym przeciętnej produkcji od-
nośnego przedsiębiorstwa w miesiącach od września
do grudnia 1915.

Wyrabiający skórę na pasy do maszyn winni
zawiadomić Ministerstwo handlu o rozmiarach
tego wyrabiania do dnia 20. lutego 1916 i wy-
kazać to odpowiednimi dokumentami (wyciągni
z ksiąg i odpisami faktur).

§ 4.

Czarną skórę wierzchnią garbowania
roślinnego lub roślinno-mineralnego (§ 1., p. 2.
rozporządzenia ministeryalnego z dnia 5. lutego
1916, Dz. u. p. Nr. 28) można po dniu 20. lu-
tego 1916 wyrabiać tylko na podstawie zamówienia
zarządu wojskowego lub na podstawie osobnego
zezwolenia Ministerstwa handlu.

Postanowienie to nie odnosi się do skóry
wierzchniej, wyrabianej ze skórek cielęcych (łącznie
z cielętami odstawionymi i bykami jednorocznymi),
o ile waga skór nie przekracza wymienionych
w § 1., p. 1., granic wagi.

§ 5.

Zakazuje się wyrabiania skóry na po-
deszwy ze skór wołowych (także ze skór
byków), z których surówki oddzielono zupełnie
lub częściowo część mięsną (dwoinę z mizdrą),
oraz sprzedawania takiej skóry.

§ 6.

Za każde działanie wbrew przepisom tego
rozporządzenia będą polityczne władze l. instancyi
karaly aresztem do sześciu miesięcy lub grzywnami
do 5000 koron.

§ 7.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem
jego ogłoszenia.

Georgi wlr.

Trnka wlr.

Spitzmüller wlr.

30.**Rozporządzenie Ministra handlu
w porozumieniu z Ministrem obrony
krajowej i za zgodą Ministra wojny
z dnia 5. lutego 1916,****w sprawie zgłaszania zapasów skóry i materiałów
potrzebnych do przemysłu skórniczego.**

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274. zarządza się, co następuje:

§ 1.

Przepisane rozporządzeniami ministeryalnemi z dnia 4. marca 1915, Dz. u. p. Nr. 53 i z dnia

13. października 1915, Dz. u. p. Nr. 306, doniesienie o zapasach i zmianach w stanie zapasów skór surowych i skórek, skóry wyprawnej, materiałów garbarskich i degrasu należy począwszy od dnia 15. lutego 1916 przysyłać w każdy wtorek według stanu z poprzedniej soboty wprost do „Biura dla zgłaszania skór w c. k. Ministerstwie wojny“ (Wiedeń, III., Vordere Zollamtsstrasse 3.), zamiast jak dotąd, do Ministerstwa handlu.

Inne postanowienia wymienionych rozporządzeń ministeryalnych pozostają bez zmiany.

§ 2.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu 15. lutego 1916.

Georgi wlr.**Truka wlr.****Spitzmüller wlr.**

Rok 1916.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XVII. — Wydana i rozesłana dnia 10. lutego 1916.

Treść: (Nr 31.—33.) 31. Rozporządzenie, w sprawie dowozu niektórych rodzajów towarów z za granicy cłowej. — 32. Rozporządzenie cesarskie, w sprawie uwolnienia od egzekucyi dodatków, przyznanych z powodu nadzwyczajnych stosunków, wytworzonych przez wojnę funkcyonaryuszom państwa i zarządu kolei państwowych. — 33. Rozporządzenie, w sprawie przyznania dodatków funkcyonaryuszom państwowym z powodu nadzwyczajnych stosunków, wytworzonych przez wojnę.

31.

Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 6. stycznia 1916,

w sprawie dowozu niektórych rodzajów towarów z za granicy cłowej.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Postanowienia rozporządzenia z dnia 16. września 1915, Dz. u. p. Nr. 270, w sprawie dowozu zboża, jarzys strączkowych i produktów młewa z za granicy cłowej, mają znaleźć także zastosowanie:

1. do orkiszu, gryki, prosa, kąkol, wyki oraz do wszystkich produktów, wyrabianych z nich przez wymielenie, wałkowanie, szrutowanie i wyluskiwanie produktów i odpadków, samych albotęż zmieszanych także z innymi produktami;

2. do nasion oleju, a mianowicie do nasienia bawełny, konopi, gorczycznika (dzikiego rzepaku), siemienia kanarkowego, ziarn dyni, siemienia lnianego, nasienia maku, rzepaku, rzepiku, nasienia

gorzycy, nasienia sezamu, ziarn słoneczników, oraz wyrobionych z nich makuchów pastewnych;

3. do siodu i suszonych okrawków buraczanych.

§ 2.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Hohenlohe wlr.

32.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 8. lutego 1916,

w sprawie uwolnienia od egzekucyi dodatków, przyznanych z powodu nadzwyczajnych stosunków, wytworzonych przez wojnę, funkcyonaryuszom państwa i zarządu kolei państwowych.

Na podstawie § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

Artykuł I.

Roszczeń funkcyonaryuszy państwa i zarządu kolei państwowych do tych dodatków, które

przyznaje się im z powodu nadzwyczajnych stosunków, wytworzonych przez wojnę, nie można wciągać do egzekucyi ani też stosować do nich środków zabezpieczających i nie należy wliczać przy obliczaniu podlegającej egzekucyi części poborów.

Każde też zarządzenie co do tych rozszczeń w drodze cesyi, przekazania, obciążenia zastawem lub przez inną czynność prawną niema mocy prawnej.

Artykuł II.

To rozporządzenie cesarskie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Wykonanie poruczam Mojemu Ministrowi sprawiedliwości.

Wiedeń, w dniu 8. lutego 1916.

Franciszek Józef wkr.

Stürgkh wkr.	Hohenlohe wkr.
Georgi wkr.	Hochenburger wkr.
Forster wkr.	Hussarek wkr.
Trnka wkr.	Zenker wkr.
Morawski wkr.	Leth wkr.
Spitzmüller wkr.	

33.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami z dnia 9. lutego 1916,

w sprawie przyznania dodatków funkcyjaryuszom państwowym z powodu nadzwyczajnych stosunków, wytworzonych przez wojnę.

§ 1.

Funkcyjaryuszom państwowym w czynnej służbie przyznaje się za rok 1916 z powodu nadzwyczajnych stosunków, wytworzonych przez wojnę, dodatek według następujących postanowień.

Dodatek ten należy wyasygnować stosownie do przepisów z urzędu w dwunastu, rozpoczynających się w dniu 1. stycznia 1916 ratach miesięcznych, płatnych z góry, pierwszego dnia każdego miesiąca.

Jeśli asygnująca władza uzna, że istniejące urzędowe środki pomocnicze nie wystarczą do niezawodnego stwierdzenia, czy dodatek się należy oraz do jego wymiaru, winna wezwać funkcyjaryusza, względnie jego małżonkę lub dzieci do dostarczenia potrzebnych dowodów. O okolicznościach, od których zmiana w wymiarze dodatku zależy, winien donieść władzy przekazującej przed najbliższym terminem płatności funkcyjaryusz albo też osoba, w myśl istniejących przepisów uprawniona do podjęcia jego poborów.

Jeśli funkcyjaryusz pełni czynną służbę wojskową, to dodatek można wypłacić osobie, uprawnionej według istniejących przepisów do podjęcia jego poborów.

§ 2.

Ze względu na dodatki dzieli się funkcyjaryuszy według stanu rodzin na trzy następujące klasy:

1. klasa: Funkcyjaryusze nieżonaci i owdowiali, na których nie ciąży ustawowy obowiązek utrzymania dzieci.

2. klasa: Żonaci funkcyjaryusze bezdzietni, nadto żonaci i owdowiali funkcyjaryusze, którzy mają ustawowy obowiązek utrzymywania jednego albo dwojga dzieci.

3. klasa: Żonaci i owdowiali funkcyjaryusze, którzy mają ustawowy obowiązek utrzymywania więcej niż dwojga dzieci.

Należy przy tem mieć wzgląd tylko na te dzieci, któreby wchodziły w rachubę przy państwowych prawach do wsparcia według przepisów obowiązujących dla dotyczącej albo pokrewnej kategorii funkcyjaryuszy a więc dzieci, które nie przekroczyły jeszcze wieku normalnego i które należy uważać za nieopatrzone. Nie należy wliczać tutaj dzieci będących w służbie państwowej.

Funkcyjaryuszy rozwiedzionych stawia się na równi z żonatymi; w braku dzieci jednak tylko wówczas, jeśli są obowiązani starać się o utrzymanie rozwiedzionej małżonki.

§ 3.

Wliczonym do jednej z klas rangi urzędnikom państwowym i nauczycielom państwowym przyznaje się dodatek według następującego szematu:

Przy rocznej płacy	Roczna kwota dodatku w koronach		
	1. klasa	2. klasa	3. klasa
od 10.000 do 14.000 koron włącznie	580	800	900
„ 6.400 „ 10.000 „ wyłącznie	500	700	800
„ 4.800 „ 6.400 „ „	440	620	700
„ 3.600 „ 4.800 „ „	380	540	600
„ 2.800 „ 3.600 „ „	320	440	500
„ 2.200 „ 2.800 „ „	250	350	400
„ 1.600 „ 2.200 „ „	180	250	300

Pięcioletnie dodatki nauczycieli państwowych należy przy obliczaniu powyższego dodatku doliczyć do płacy.

§ 4.

Dla praktykantów w myśl ustawy z dnia 25. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 15 (artykuł II.), oraz dla będących w sędziowskiej służbie przygotowawczej praktykantów prawa i auskultantów, nadto dla asystentów i suplentów w państwowych zakładach naukowych wynosi dodatek:

w 1. klasie	140 K
„ 2. „	200 „
„ 3. „	240 „

Dla tych auskultantów jednakże, którzy według artykułu I, lit. c, pragmatyki służbowej jako adjutum otrzymują pobory urzędnika X. klasy rangi dodatek wynosi:

w 1. klasie	250 K
„ 2. „	350 „
„ 3. „	400 „

§ 5.

Ustanowiony w 1. ustępie § 4. wymiar dodatku dotyczy także podurzędników i sług w myśl ustawy z dnia 25. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 15 (artykuł IV.), nadto szeregowców straży bezpieczeństwa (uniformowanej straży bezpieczeństwa, straży cywilno-policyjnej, agentów policyjnych) i straży skarbowej oraz starszych dozorców i dozorców więzień zakładów karnych i więzień przy trybunałach sądowych, w końcu oficyantów i pomocników kancelaryjnych obojga płci i zatrudnionych w pełnym zakresie sług pomocniczych.

§ 6.

Funkcjonariusze, pełniący służbę wojskową jako gażyści, tak samo funkcjonariusze, którzy z powodu wydarzeń wojennych są zatrudnieni za stałymi dyetami lub strawnem, należy się dodatek tylko wówczas, jeśli mają oni własne rodziny, złożone z żony lub dziecka i są zatrudnieni poza swą zwykłą siedzibą służbową.

§ 7.

Przyznanie dodatków dla funkcjonariuszy państwowych, należących do innych, jak wymienionych w §§ 3. do 5. tego rozporządzenia kategorii, zastrzega się do wydania osobnych przepisów.

§ 8.

Do funkcjonariuszy, których cywilne pobory wstrzymano, lub te pobory opłaca się z etatu wojskowego, rozporządzenie to niema zastosowania.

§ 9.

Urosłe z powodu dodatków zwiększenie wydatków należy zaliczyć na rachunek kredytu, jaki się ma ustawić w rozdziale 11. „Ogólny zarząd kasowy“ pod tytułem „Dodatki z powodu nadzwyczajnych stosunków, wytworzonych przez wojnę“.

Leth wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,

także w roku 1916. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słoweńskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1916** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzednim złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik 1849 za	4 K 20 h	Rocznik 1872 za	6 K 40 h	Rocznik 1895 za	7 K — h
" 1850 "	10 " 50 "	" 1873 "	6 " 60 "	" 1896 "	7 " — "
" 1851 "	2 " 60 "	" 1874 "	4 " 60 "	" 1897 "	15 " — "
" 1852 "	5 " 20 "	" 1875 "	4 " — "	" 1898 "	6 " — "
" 1853 "	6 " 30 "	" 1876 "	3 " — "	" 1899 "	10 " — "
" 1854 "	8 " 40 "	" 1877 "	2 " — "	" 1900 "	7 " — "
" 1855 "	4 " 70 "	" 1878 "	4 " 60 "	" 1901 "	6 " — "
" 1856 "	4 " 90 "	" 1879 "	4 " 60 "	" 1902 "	7 " 50 "
" 1857 "	5 " 70 "	" 1880 "	4 " 40 "	" 1903 "	9 " — "
" 1858 "	4 " 80 "	" 1881 "	4 " 40 "	" 1904 "	5 " — "
" 1859 "	4 " — "	" 1882 "	6 " — "	" 1905 "	6 " — "
" 1860 "	3 " 40 "	" 1883 "	5 " — "	" 1906 "	12 " — "
" 1861 "	3 " — "	" 1884 "	5 " — "	" 1907 "	13 " — "
" 1862 "	2 " 80 "	" 1885 "	3 " 60 "	" 1908 "	9 " — "
" 1863 "	2 " 80 "	" 1886 "	4 " 60 "	" 1909 "	8 " 50 "
" 1864 "	2 " 80 "	" 1887 "	5 " — "	" 1910 "	8 " 40 "
" 1865 "	4 " — "	" 1888 "	8 " 40 "	" 1911 "	7 " — "
" 1866 "	4 " 40 "	" 1889 "	6 " — "	" 1912 "	12 " 50 "
" 1867 "	4 " — "	" 1890 "	5 " 40 "	" 1913 "	9 " 50 "
" 1868 "	4 " — "	" 1891 "	6 " — "	" 1914 "	15 " — "
" 1869 "	6 " — "	" 1892 "	10 " — "	" 1915 "	11 " 70 "
" 1870 "	2 " 80 "	" 1893 "	6 " — "		
" 1871 "	4 " — "	" 1894 "	6 " — "		

Pojedyncze roczniki **wydań w innych siedmiu językach** od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przyznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które **zagięły** lub doszły w stanie **wadliwym**, należy reklamować najpóźniej w **przeciągu czterech tygodni** po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej w **przeciągu sześciu tygodni** po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za **opłatą ceny handlowej** ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ **wszystkie roczniki wydania niemieckiego** począwszy od roku 1849. i **wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach** począwszy od roku 1870. są **całkowicie uzupełnione**, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., **nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część** wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwiające jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XVIII. — Wydana i rozestana dnia 11. lutego 1916.

Treść: **№ 34.** Rozporządzenie cesarskie, którym zmienia się ustawę z dnia 21. grudnia 1912, dotyczącą dostawiania koni i wozów.

34.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 9. lutego 1916.

którym zmienia się ustawę z dnia 21. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 235, dotyczącą dostawiania koni i wozów.

Na mocy § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

§ 1.

§ 11. ustawy z dnia 21. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 235, traci w swem dotychczasowym brzmieniu moc obowiązującą i ma opiewać aż do dalszego zarządzenia, jak następuje:

Do klasyfikacji, jakiej się ma dokonywać na przyszłość podczas stosunku mobilizacji oraz do wydawania kart ewidencyjnych winny być zastosowane przepisy §§ 4. do 10. z tą zmianą, że dla powołania koni nie ustanawia się obowiązujących normalnych cen i oszacowanie wartości każdego wybranego konia dokonywa się przez oszacowanie.

Powołanie koni, wpisanych do kart ewidencyjnych, może w razie potrzeby nastąpić natychmiast.

§ 2.

Upoważnia się rząd do uchylecia tego rozporządzenia cesarskiego w odpowiedniej chwili w drodze rozporządzenia.

§ 3.

To rozporządzenie cesarskie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Wykonanie jego poruczam Mojemu Ministrowi obrony krajowej w porozumieniu z innymi interesowanymi Ministrami i za zgodą Mego Ministra wojny.

Wiedeń, dnia 9. lutego 1916.

Franciszek Józef wkr.

Stürgkh wkr.

Georgi wkr.

Forster wkr.

Trnka wkr.

Morawski wkr.

Hohenlohe wkr.

Hochenburger wkr.

Hussarek wkr.

Zenker wkr.

Leth wkr.

Spitzmüller wkr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,
także w roku 1916. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słowenskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1916** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyla się abonentom tylko po poprzedniemu złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik 1849 za	4 K 20 h	Rocznik 1872 za	6 K 40 h	Rocznik 1895 za	7 K — h
" 1850 "	10 " 50 "	" 1873 "	6 " 60 "	" 1896 "	7 " — "
" 1851 "	2 " 60 "	" 1874 "	4 " 60 "	" 1897 "	15 " — "
" 1852 "	5 " 20 "	" 1875 "	4 " — "	" 1898 "	6 " — "
" 1853 "	6 " 30 "	" 1876 "	3 " — "	" 1899 "	10 " — "
" 1854 "	8 " 40 "	" 1877 "	2 " — "	" 1900 "	7 " — "
" 1855 "	4 " 70 "	" 1878 "	4 " 60 "	" 1901 "	6 " — "
" 1856 "	4 " 90 "	" 1879 "	4 " 60 "	" 1902 "	7 " 50 "
" 1857 "	5 " 70 "	" 1880 "	4 " 40 "	" 1903 "	9 " — "
" 1858 "	4 " 80 "	" 1881 "	4 " 40 "	" 1904 "	5 " — "
" 1859 "	4 " — "	" 1882 "	6 " — "	" 1905 "	6 " — "
" 1860 "	3 " 40 "	" 1883 "	5 " — "	" 1906 "	12 " — "
" 1861 "	3 " — "	" 1884 "	5 " — "	" 1907 "	13 " — "
" 1862 "	2 " 80 "	" 1885 "	3 " 60 "	" 1908 "	9 " — "
" 1863 "	2 " 80 "	" 1886 "	4 " 60 "	" 1909 "	8 " 50 "
" 1864 "	2 " 80 "	" 1887 "	5 " — "	" 1910 "	8 " 40 "
" 1865 "	4 " — "	" 1888 "	8 " 40 "	" 1911 "	7 " — "
" 1866 "	4 " 40 "	" 1889 "	6 " — "	" 1912 "	12 " 50 "
" 1867 "	4 " — "	" 1890 "	5 " 40 "	" 1913 "	9 " 50 "
" 1868 "	4 " — "	" 1891 "	6 " — "	" 1914 "	15 " — "
" 1869 "	6 " — "	" 1892 "	10 " — "	" 1915 "	11 " 70 "
" 1870 "	2 " 80 "	" 1893 "	6 " — "		
" 1871 "	4 " — "	" 1894 "	6 " — "		

Pojedyncze roczniki **wydań w innych siedmiu językach** od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przyznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które zagięły lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w przeciągu czterech tygodni po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej w **przeciągu sześciu tygodni** po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za **opłatą ceny handlowej** (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ **wszystkie roczniki wydania niemieckiego** począwszy od roku 1849. i **wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach** począwszy od roku 1870. są całkowicie uzupełnione. przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwia się uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XIX. — Wydana i rozesłana dnia 12. lutego 1916.

Treść: (№ 35.—39.) 35. Rozporządzenie, dotyczące ograniczenia przywozu i przewozu towarów z krajów nieprzyjacielskich. — 36. Rozporządzenie, dotyczące ograniczenia w dopuszczeniu przekazów Banku austriacko-węgierskiego na monety złote w celu zapłacenia ceł oraz w kredytowaniu zapadłych należności cłowych. — 37. Rozporządzenie, dotyczące zmiany artykułu XVII. ustawy zawierającej taryfę celną z dnia 13. lutego 1906. — 38. Rozporządzenie, którem uzupełnia się lub zmienia zakaz wywozu i przewozu niektórych artykułów. — 39. Rozporządzenie, dotyczące zakupu starego żelaza w celu przetapiania i snopeowania.

35.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu, handlu i rolnictwa z dnia 5. lutego 1916,

dotyczące ograniczenia przywozu i przewozu towarów z krajów nieprzyjacielskich.

§ 1.

Na podstawie rozporządzenia cesarskiego z dnia 24. września 1914, Dz. u. p. Nr. 251, zakazuje się w porozumieniu z królewskim węgierskim rządem przywozu i przewozu następujących towarów, wymienionych pod podanemi niżej numerami umownej taryfy celnej obydwu państw austriacko-węgierskiej Monarchii, ogłoszonej ustawą z dnia 30. grudnia 1907, Dz. u. p. Nr. 278, o ile te towary pochodzą z jednego z państw, będących z Austro-Węgrami na stopie wojennej lub też z kolonii i okręgów ochronnych jednego z tych państw:

Numer taryfy cłowej	Rodzaj towaru
14	Daktyli.
15	Ananasów.
37	Moreli, brzoskwiń, czereśni; nadto jabłek, gruszek i pigw.
40	Trufli.
54 a	Świeżych ozdobnych kwiatów.
55 a	Świeżych liści ozdobnych, trawy, gałęzi.
83	Skórek z ptaków.
84	Włosów ludzkich.
85	Piór ozdobnych, nieprzyrządzonych.
108	Palonych płynów wysokowych z wyjątkiem rumu.
109	Wina (z winogron) w beczułkach i flaszkach.
110	Wina musującego.
132	Kaparków.
197	Koronek, także haftów ażurowych (towar wypalany).
210	Batystów, gazy, linońców i innych rzadkich tkanin.
234	Szalów wełnianych i tkanin w rodzaju szalów; koronek i chustek koronkowych, tiulów i materyi siatkowych w rodzaju tiulów.
237 b	Kobierców wiązanych.
237 c	Kobierców pod nogi, innych oraz z filcu, także drukowanych.
247—260	Towarów z samego i półjedwabiu.

Numer taryfy cłowej	Rodzaj towaru
8	Szafran.
9 b 1)	Fig w pudełkach, skrzyneczkach, koszyczkach i w podobnych małych opakowaniach.
12	Pomarańcz.

Numer taryfy cłowej	Rodzaj towaru
261	Stucznych kwiatów, gotowych, całych lub w częściach z materiałów tkackich.
263	Piór ozdobnych, przysposobionych i robót z nich.
267, 268,	
269	Kapeluszy wszelkiego rodzaju.
274	Odzieży, towarów strojnych i innych szytych przedmiotów z materji.
276 b	Towarów szcztokarskich o. n. w. z oprawą z przednich materiałów (z wyjątkiem pendzli).
296/300	Bibułek do papierosów wszelkiego rodzaju.
341	Rękawiczek ze skóry.
361 c	Towarów o. n. w. z pianki morskiej, lawy, celulojdu itd., z wyjątkiem nienaświetlonych film.
361 e	Towarów o. n. w. z szyldkretu, prawdziwych lub naśladowanych, także w połączeniu ze zwyczajnymi, przednimi lub najprzedniejszymi materiałami.
380	Suchych, wrażliwych na światło płyt dla celów fotograficznych.
394 a 2)	
i b 2)	Płyt kamiennych z marmuru i alabastru.
468	Piór do pisania i rączek do piór.
524	Towarów leońskich.
631	Octów, tłuszczów i olejków perfumowanych.
632	Alkoholicznych aromatycznych essencji.
633	Perfum, środków kosmetycznych.

§ 2.

Jeśli towary wymienionych poprzednio numerów taryfowych, pochodzące z państw neutralnych lub sprzymierzonych zostają wprowadzone do umownego obszaru cłowego obydwu państw Monarchji lub jeśli się je przez ten obszar przewozi, to uprawniony do rozporządzania nimi tutejszokrajowiec winien wnieść do wchodowego urzędu cłowego pisemne oświadczenie, że towary nie są wyrobami państw, znajdujących się na stopie wojennej z Austro-Węgrami, ani też kolonii i okręgów ochronnych tych państw, oraz winien swym podpisem przyjąć odpowiedzialność za prawdziwość oświadczenia stosownie do odnośnych postanowień karnych o przekroczeniach skarbowych.

Przy wymienionych § 1. towarach tkanych, kwiatkach sztucznych, kapeluszach i artykułach konfekcyjnych numerów taryfy 197, 210, 234, 237 b i c, 247—260, 261, 267—269 i 274 ma oświadczenie opiewać w tym kierunku, że ani

to towary, ani też towary przedziałnicze (tkaniny, koronki itd.), z których one są złożone, nie są w nieprzyjacielskich obszarach wyrobione (tkane, dziane itd.) albo też ulepszone (farbowane itd.).

§ 3.

Przy towarach wymienionego w § 2., ustęp 2., rodzaju, oraz przy pomarańczach (Nr. t. 12), świeżych kwiatkach ozdobnych i tego rodzaju liściach (Nr. t. 54 a i 55 a) oraz przy winie musującym (Nr. t. 110) winien tutejszokrajowiec, uprawniony do rozporządzania tymi towarami, wykazać zgodność oświadczenia z prawdą zapomocą poświadczenia ze strony austriacko-węgierskiego konsulatu, właściwego dla miejsca wyrobienia.

Przy innych towarach wymienionego w § 1. rodzaju wystarczy, jeśli uprawniony do rozporządzania nimi wykaze w sposób wiarygodny prawdziwość oświadczenia świadectwami, których w razie potrzeby należy dostarczyć w uwierzytelnionem tłumaczeniu, wydanem przez władze kraju, w którym się te towary wyrobia, albowiem w inny sposób (przez przedłożenie listów przewozowych, papierów okrętowych, rachunków, kupieckiej korespondencji itp.). W tych wypadkach może naczelnik urzędu zaniechać żądania osobnego dowodu prawdziwości oświadczenia, jeśli uważa za niewątpliwę, że towar nie jest wyrobiony w państwach, znajdujących się z Austro-Węgrami na stopie wojennej, w koloniach tych państw lub w ich okręgach ochronnych.

§ 4.

Rozporządzenie to wchodzi w życie zaraz w ten sposób, że wymienione poniżej artykuły, a mianowicie figi Nr. t. 9 b 1, morele, brzoskwinie, czereśnie, jabłka, gruszki i pigwy Nru t. 37, skórki ptasie Nru t. 83, włosy ludzkie Nru t. 84, pióra ozdobne Nru t. 85, szale wełniane itd. Nru t. 234 i kapelusze męskie i dziecięce Nru t. 267, które nie były dotychczas objęte zakazem dowozu i przewozu z państw nieprzyjacielskich, zostaną jeszcze wówczas dopuszczone do dowozu lub przewozu, jeśli według dokumentów przewozowych zostały nadane najpóźniej w dniu 15. lutego 1916 do bezpośredniego przewiezienia do lub przez umowny obszar cłowy obydwu państw Monarchji.

§ 5.

Rozporządzenia ministeryalne z dnia 14. maja 1915. Dz. u. p. Nr. 120. z dnia 16. listopada 1915, Dz. u. p. Nr. 341, z dnia 6. stycznia 1916, Dz. u. p. Nr. 10, i z dnia 14. stycznia 1916, Dz. u. p. Nr. 17, tracą moc obowiązującą.

Zenker wlr.

Leth wlr.

Spitzmüller wlr.

36.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu i handlu z dnia 5. lutego 1916,

dotyczące ograniczenia w dopuszczeniu przekazów Banku austriacko-węgierskiego na monety złote w celu zapłacenia ceł oraz w kredytowaniu zapadłych należności cłowych.

§ 1.

W porozumieniu z interesowanymi królewskimi węgierskimi Ministerstwami, przy zmianie rozporządzenia Ministerstwa skarbu i handlu z dnia 30. listopada 1900, Dz. u. p. Nr. 198, nie dopuszcza się wystawionych przez Bank austriacko-węgierski przekazów na złote monety, używalne przy opłacie cła (przekazy cłowe na złoto), w celu opłacenia należności, cłowych, przypadających od wymienionych poniżej towarów, a mianowicie od:

Szafranu (Nr. t. 8).

Tytoniu i wyrobów tytoniowych (Nr. t. 22).

Ostryg, homarów (Nr. t. 76, *a* i *b*).

Koniaku, likierów, essencji ponczowych i innych zaprawionych cukrem lub innymi materiałami pędzonych płynów wysokokowych (Nr. t. 108 *a* i *b*).

Wina (Nr. t. 109).

Wina musującego (Nr. t. 110).

Kawioru i surogatów kawioru (Nr. t. 123).

Towarów bawełnianych, najprzedniejszych (Nr. t. 192).

Zasłon na wzór bobbinetowych lub koronkowych (stor, zasłon itp.) siatek na meble, oznaczonych, tkanych (Nr. t. 196).

Tułów i tułowatych materiałów siatkowych, koronek i chustek koronkowych, haftów kaustycznych, gazy i innych niegęstych tkanin wszelkiego rodzaju.

Haftów lnianych, wełnianych, całkiem lub półjedwabnych oraz o. n. w. haftów na bawełnie (Nr. t. 198 *c*).

Wełnianych, całkiem lub półjedwabnych aksamitów i aksamitowych tkanin.

Dywanów wiązanych (Nr. t. 237 *b*) i dywanów pod nogi (Nr. t. 237 *c*).

Tkanin całkiem i półjedwabnych o. n. w. (Nr. t. 250 i 256).

Towarów pończoszkowych całkiem lub półjedwabnych (Nr. t. 252 i 258).

Towarów wstążkowych całkiem lub półjedwabnych z wyjątkiem wstążek na kapelusze (Nr. t. 253 i 259).

Sztucznych kwiatów, gotowych, w całości lub części, z materiałów tkanych (Nr. t. 261).

Piór ozdobnych, przysposobionych i wyrobów z nich (Nr. t. 263).

Stucznych futerek z piór (Nr. t. 264).

Robót perukarskich i innych z włosów ludzkich (Nr. t. 265).

Kapeluszy przystrojonych (Nr. t. 269).

Wachlarzy wszelkiego rodzaju (Nr. t. 271).

Parasoli od deszczu i słońca, przystrojonych, nadto zrobionych z koronek, haftów i z czystego jedwabiu (Nr. t. 272, *a* 1 i 2).

Odzieży, bielizny, towarów do stroju i innych przedmiotów uszytych, przy których za podstawę obliczenia cła należy uważać wymieniony w rozporządzeniu wyrób przemysłu tkackiego (Nr. t. 274).

Tkanin i materiałów dzianych w całości lub częściowo z jedwabiu, fioletu lub sztucznego jedwabiu, powleczonech, napojonych albo pościagniętych kauczukiem lub też za pomocą warstw kauczukowych połączonych (Nr. t. 315 *a*).

Tkanin sprężystych, towarów dzianych i pasamonnicych w całości lub częściowo z jedwabiu, fioletu lub sztucznego jedwabiu (Nr. t. 316 *a*).

Ubrań i innych przez przyklepanie, szycie itp. przyrządzonych przedmiotów z materiałów, wymienionych w Nrach 315 *a* i 316 *a* (Nr. t. 317).

Futer z przednich skórek, gotowych lub nie (Nr. t. 345 *b* i 346 *b*).

Towarów z morskiej pianki, lawy, bursztynu, lignitu, kości słoniowej, macicy perłowej i szylkretu (Nr. t. 361, *c*, *d* i *e*).

Towarów galanteryjnych, ozdób dla panów i pań z drzewa i innych materiałów snycerskich, żelaza i nieszlachetnych metali (Nr. t. 362, 480, 510 i 511).

Towarów z kamienia, przednich, z wyjątkiem kul do zabawy dla dzieci (Nr. t. 408).

Towarów żelaznych i metalowych, złożonych lub osrebrzanych lub w związku z najlepszymi materiałami, z wyjątkiem szpiców piorunochronów (Nr. t. 486 i 522).

Towarów leonich z metali nieszlachetnych lub stopów (Nr. t. 524).

Robót ze złota, srebra i platyny (Nr. t. 567 i 568).

Towarów wszelkiego rodzaju z oprawami z metali szlachetnych.

Wyrobów z prawdziwych lub nieprawdziwych koralu, nieprawdziwych pereł; towarów z granatu (Nr. t. 570).

Nieoprawionych kamieni szlachetnych i półszlachetnych, oraz koralu, obrobionych, pereł, prawdziwych (Nr. t. 571).

Towarów z kamieni półszlachetnych (Nr. t. 572).

Instrumentów optycznych wszelkiego rodzaju w oprawach z macicy perłowej, szylkretu, kości słoniowej, srebra, złota lub platyny; oraz opraw i futerałów do instrumentów optycznych z perłowej macicy, szylkretu i kości słoniowej (Nr. t. 575).

Maszyn mówiących i tym podobnych, jak fonografów, gramofonów itp., oraz płyt i walców do takich instrumentów.

Fortepianów, pianin, harmonium i tym podobnych instrumentów klawiszowych (Nr. t. 579).

Zegarków kieszonkowych ze złotemi kopertami (Nr. t. 585 a 1).

Złotych kopert do zegarków kieszonkowych (Nr. t. 586 a 1).

Perfum; środków kosmetycznych (Nr. t. 633).

§ 2.

Należytości cłowe, które się ma uiścić przy dowozie wymienionych poprzednio towarów są wykluczone od kredytowania, przewidzianego w reskrypcie Ministerstwa skarbu z dnia 15. stycznia 1862, Dz. u. p. Nr. 6. Postanowienie to odnosi się także do zezwolonych już kredytów cłowych i odroczeń opłat cłowych.

§ 3.

Zabezpieczenie cłowe dla takich towarów, których przywóz następuje w postępowaniu zapiskowym, należy zapłacić w gotówce z wykluczeniem każdego innego sposobu zabezpieczenia, oraz kredytowania (odroczenia) w sposób. przepisany w art. XVII u. t. c.

§ 4.

Urzędowych czynności cłowych co do wymienionych w § 1 towarów za pośrednictwem zarządu poczt względnie kolei nie wykonuje się. Tego rodzaju towary winien tedy we wszystkich wypadkach wykupić odbiorca.

§ 5.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu 25. lutego 1916.

Leth wlr.

Spitzmüller wlr.

37.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu, handlu i rolnictwa z dnia 5. lutego 1916,

dotyczące zmiany artykułu XVII. ustawy, zawierającej taryfę celną z dnia 13. lutego 1906, Dz. u. p. Nr. 20.

Na mocy § 1. rozporządzenia cesarskiego z dnia 24. września 1914, Dz. u. p. Nr. 251, którem upoważnia się rząd do wydania ze względu na nadzwyczajne stosunki, spowodowane stanem wojennym, zarządzeń w przedmiocie obrotu towarów w stosunkach z zagranicą, zarządza się w porozumieniu z królewskim węgierskim rządem, co następuje:

§ 1.

Al. 2 artykułu XVII ustawy, zawierającej taryfę celną z dnia 13. lutego 1906, Dz. u. p. Nr. 20, uchyla się.

Kwoty resztujące, które urząd cłowy ma wydawać przy opłatach cłowych w dopuszczalnych monetach złotych, wypłacać się będzie stosownie do obowiązujących każdorazowo postanowień, w monetach waluty koronowej.

§ 2.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu 25. lutego 1916.

Zenker wlr.

Leth wlr.

Spitzmüller wlr.

38.

Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, skarbu, handlu i rolnictwa z dnia 9. lutego 1916,

którem uzupełnia się lub zmienia zakaz wywozu i przewozu niektórych artykułów.

Na mocy artykułu VII, ogłoszonej ustawą z dnia 30. grudnia 1907, Dz. u. p. Nr. 278. unownej taryfy celnej obydwu państw austriacko-węgierskiej Monarchii, zarządza się względnie ogłasza w porozumieniu z królewskim węgierskim rządem, co następuje:

§ 1.

Na końcu zarządzanego rozporządzeniem ministeryalnym z dnia 15. października 1915, Dz. u. p. Nr. 311, uzupełnienia punktu 2 grupy II artykułów, których wywóz lub przewóz jest zakazany, należy dodać:

„w końcu psów leonbergerów oraz wogóle wszystkich psów większych ras.“

§ 2.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hohenlohe wlr.

Zenker wlr.

Leth wlr.

Spitzmüller wlr.

39.**Rozporządzenie Ministra handlu
z dnia 9. lutego 1916,**

dotyczące zakupu starego żelaza w celu przetapiania i snopcowania.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się w uzupełnieniu rozporządzenia ministerialnego z dnia 5. stycznia 1916, Dz. u. p. Nr. 9, co następuje:

§ 1.

Uchyla się moc prawną każdego kupna, zawartego przed dniem 8. stycznia 1916, mającego za przedmiot pochodzący z krajów tutejszych materiał starego żelaza na cele przetapiania i snopcowania, o ile kupna te nie zostały dokonane jeszcze w czasie wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

To samo odnosi się także do tych wypadków, w których przyjęcie przez sprzedającego postawionej przed dniem 8. stycznia oferty na kupno materiału wymienionego rodzaju nastąpiło dopiero po tym dniu, o ile kupujący był swą ofertą prawnie związany aż do chwili, w której przyjęcie nastąpiło.

Przy zastosowaniu poprzednich postanowień nie stanowi różnicy, czy kupna dokonało przedsiębiorstwo, przerabiające stare żelazo, czy też inne jakie przedsiębiorstwo lub poszczególna osoba.

§ 2.

Ministerstwo handlu może zarządzić oddanie zapasów starego żelaza, nadającego się na cele przetopienia i snopcowania, odbiorcom tego materiału, których ono wskaże.

W celu tymczasowego zabezpieczenia takich zapasów przeciw usunięciu może Ministerstwo handlu zarządzić potrzebne dochodzenia w drodze politycznej władzy powiatowej I. instancji.

Jeśli co do ceny materiału, który ma być oddany, między posiadaczem zapasów a obejmującym nie dojdzie do zgody, to cenę objęcia stwierdzą rzeczoznawcy w drodze oszacowania.

W tym celu Izba handlowa i przemysłowa, w której okręgu zapasy się znajdują, ustanowi rzeczoznawcę z kół zajmujących się handlem starym żelazem. Dalszego rzeczoznawcę wyznaczy komisya dla starego żelaza.

Cenę objęcia ustanowi się większością głosów na podstawie opinii obydwu rzeczoznawców, pod przewodnictwem wyznaczonego przez Ministerstwo handlu urzędowego organu, który ma także oddać swój głos.

§ 3.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Splznmüller wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,
także w roku 1916. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słoweńskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1916** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzedniemu złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny **okrąg** doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik 1849 za	4 K 20 h	Rocznik 1872 za	6 K 40 h	Rocznik 1895 za	7 K — h
" 1850 "	10 " 50 "	" 1873 "	6 " 60 "	" 1896 "	7 " — "
" 1851 "	2 " 60 "	" 1874 "	4 " 60 "	" 1897 "	15 " — "
" 1852 "	5 " 20 "	" 1875 "	4 " — "	" 1898 "	6 " — "
" 1853 "	6 " 30 "	" 1876 "	3 " — "	" 1899 "	10 " — "
" 1854 "	8 " 40 "	" 1877 "	2 " — "	" 1900 "	7 " — "
" 1855 "	4 " 70 "	" 1878 "	4 " 60 "	" 1901 "	6 " — "
" 1856 "	4 " 90 "	" 1879 "	4 " 60 "	" 1902 "	7 " 50 "
" 1857 "	5 " 70 "	" 1880 "	4 " 40 "	" 1903 "	9 " — "
" 1858 "	4 " 80 "	" 1881 "	4 " 40 "	" 1904 "	5 " — "
" 1859 "	4 " — "	" 1882 "	6 " — "	" 1905 "	6 " — "
" 1860 "	3 " 40 "	" 1883 "	5 " — "	" 1906 "	12 " — "
" 1861 "	3 " — "	" 1884 "	5 " — "	" 1907 "	13 " — "
" 1862 "	2 " 80 "	" 1885 "	3 " 60 "	" 1908 "	9 " — "
" 1863 "	2 " 80 "	" 1886 "	4 " 60 "	" 1909 "	8 " 50 "
" 1864 "	2 " 80 "	" 1887 "	5 " — "	" 1910 "	8 " 40 "
" 1865 "	4 " — "	" 1888 "	8 " 40 "	" 1911 "	7 " — "
" 1866 "	4 " 40 "	" 1889 "	6 " — "	" 1912 "	12 " 50 "
" 1867 "	4 " — "	" 1890 "	5 " 40 "	" 1913 "	9 " 50 "
" 1868 "	4 " — "	" 1891 "	6 " — "	" 1914 "	15 " — "
" 1869 "	6 " — "	" 1892 "	10 " — "	" 1915 "	11 " 70 "
" 1870 "	2 " 80 "	" 1893 "	6 " — "		
" 1871 "	4 " — "	" 1894 "	6 " — "		

Pojedyncze roczniki wydań w innych siedmiu językach od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przyszuje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w **przebiegu czterech tygodni** po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej w **przebiegu sześciu tygodni** po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za opłatą ceny handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ **wszystkie** roczniki wydania niemieckiego począwszy od roku 1849. i **wszystkie** roczniki wydań w innych siedmiu językach począwszy od roku 1870. są **całkowicie uzupełnione**, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz **nawet każdą z osobna część** wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwiajone jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

Część XX. — Wydana i rozesłana dnia 13. lutego 1916.

Treść: *M* 40. Obwieszczenie, w sprawie używania herbu krajów austriackich i herbu krajów świętej korony węgierskiej przy wybijaniu monet.

40.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 10. lutego 1916,

w sprawie używania herbu krajów austriackich
i herbu krajów świętej korony węgierskiej przy
wybijaniu monet.

Przy wybijaniu tych monet waluty koronowej
o stemplu austriackim, które są zaopatrzone

orłem cesarskim, używa się nadal ustanowio-
nego Najwyższem pismem odręcznym z dnia
10. października 1915, nowego małego herbu
krajów austriackich.

Podobnież monety o stemplu węgierskim,
które są zaopatrzone zjednoczonym herbem krajów
świętej korony węgierskiej z aniołami, podtrzymu-
jącymi tarczę, będą na przyszłość wybijane z nowym
herbem krajów świętej korony węgierskiej.

Leth wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,

także w roku 1916. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słoweńskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1916** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w niemiejsu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzedniemu złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik	1849 za . . .	4 K 20 h	Rocznik	1872 za . . .	6 K 40 h	Rocznik	1895 za . . .	7 K — h
"	1850 " . . .	10 " 50 "	"	1873 " . . .	6 " 60 "	"	1896 " . . .	7 " — "
"	1851 " . . .	2 " 60 "	"	1874 " . . .	4 " 60 "	"	1897 " . . .	15 " — "
"	1852 " . . .	5 " 20 "	"	1875 " . . .	4 " — "	"	1898 " . . .	6 " — "
"	1853 " . . .	6 " 30 "	"	1876 " . . .	3 " — "	"	1899 " . . .	10 " — "
"	1854 " . . .	8 " 40 "	"	1877 " . . .	2 " — "	"	1900 " . . .	7 " — "
"	1855 " . . .	4 " 70 "	"	1878 " . . .	4 " 60 "	"	1901 " . . .	6 " — "
"	1856 " . . .	4 " 90 "	"	1879 " . . .	4 " 60 "	"	1902 " . . .	7 " 50 "
"	1857 " . . .	5 " 70 "	"	1880 " . . .	4 " 40 "	"	1903 " . . .	9 " — "
"	1858 " . . .	4 " 80 "	"	1881 " . . .	4 " 40 "	"	1904 " . . .	5 " — "
"	1859 " . . .	4 " — "	"	1882 " . . .	6 " — "	"	1905 " . . .	6 " — "
"	1860 " . . .	3 " 40 "	"	1883 " . . .	5 " — "	"	1906 " . . .	12 " — "
"	1861 " . . .	3 " — "	"	1884 " . . .	5 " — "	"	1907 " . . .	13 " — "
"	1862 " . . .	2 " 80 "	"	1885 " . . .	3 " 60 "	"	1908 " . . .	9 " — "
"	1863 " . . .	2 " 80 "	"	1886 " . . .	4 " 60 "	"	1909 " . . .	8 " 50 "
"	1864 " . . .	2 " 80 "	"	1887 " . . .	5 " — "	"	1910 " . . .	8 " 40 "
"	1865 " . . .	4 " — "	"	1888 " . . .	8 " 40 "	"	1911 " . . .	7 " — "
"	1866 " . . .	4 " 40 "	"	1889 " . . .	6 " — "	"	1912 " . . .	12 " 50 "
"	1867 " . . .	4 " — "	"	1890 " . . .	5 " 40 "	"	1913 " . . .	9 " 50 "
"	1868 " . . .	4 " — "	"	1891 " . . .	6 " — "	"	1914 " . . .	15 " — "
"	1869 " . . .	6 " — "	"	1892 " . . .	10 " — "	"	1915 " . . .	11 " 70 "
"	1870 " . . .	2 " 80 "	"	1893 " . . .	6 " — "			
"	1871 " . . .	4 " — "	"	1894 " . . .	6 " — "			

Pojedyncze roczniki wydań w innych siedmiu językach od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przyznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w przeciągu czterech tygodni po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej w przeciągu sześciu tygodni po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za opłatą ceny handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ wszystkie roczniki wydania niemieckiego począwszy od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach począwszy od roku 1870. są całkowicie uzupełnione, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwione jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXI. — Wydana i rozesłana dnia 15. lutego 1916.

Treść: № 41. Rozporządzenie, dotyczące dodatkowego leczenia i praktycznego kształcenia osób wojskowych, które doznały uszczerbku w swej zdolności do zarobkowania.

41.

Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 10. lutego 1916,

dotyczące dodatkowego leczenia i praktycznego kształcenia osób wojskowych, które doznały uszczerbku w swej zdolności do zarobkowania.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 29. sierpnia 1915, Dz. u. p. Nr. 260, w sprawie dodatkowego leczenia i praktycznego kształcenia chorych lub rannych osób wojskowych, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Postanowienia §§ 1., 2. i 6., ust. 1., 2. i 4. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 6. września 1915, Dz. u. p. Nr. 261, należy zastosować do tych osób, należących do siły zbrojnej, oraz do

osób, pociągniętych na podstawie ustawy o powinnościach wojennych do osobistego pełnienia służby na cele wojenne, które wskutek wewnętrznej choroby w czasie obecnej wojny alboważ wskutek następstw takiej choroby doznały uszczerbku w swej zdolności do zarobkowania, jeśli jest nadzieja, że one przez odpowiednią pomoc lekarską lub praktyczne wykształcenie mogą uzyskać na nowo zupełnie lub częściowo zdolność do wykonywania zawodu cywilnego.

Jeśli nie odbywa się leczenie zakładowe albo praktyczne kształcenie w zakładzie zarządu wojskowego, to wynagrodzenie, które należy zapłacić za wyżywienie ze wspólnych środków, wynosi na głowę i dzień 4 K.

§ 2.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Hochenburger wlr.

Georgi wlr.

Leth wlr.

Oziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, także w roku 1916. w języku niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słowenskim.

Prenumerata na cały rocznik 1916 każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz 8 K przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzednim złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych

Pojedyncze roczniki wydania niemieckiego można nabywać:

Rocznik	1849 za	4 K 20 h	Rocznik	1872 za	6 K 40 h	Rocznik	1895 za	7 K — h
"	1850 "	10 " 50 "	"	1873 "	6 " 60 "	"	1896 "	7 " — "
"	1851 "	2 " 60 "	"	1874 "	4 " 60 "	"	1897 "	15 " — "
"	1852 "	5 " 20 "	"	1875 "	4 " — "	"	1898 "	6 " — "
"	1853 "	6 " 30 "	"	1876 "	3 " — "	"	1899 "	10 " — "
"	1854 "	8 " 40 "	"	1877 "	2 " — "	"	1900 "	7 " — "
"	1855 "	4 " 70 "	"	1878 "	4 " 60 "	"	1901 "	6 " — "
"	1856 "	4 " 90 "	"	1879 "	4 " 60 "	"	1902 "	7 " 50 "
"	1857 "	5 " 70 "	"	1880 "	4 " 40 "	"	1903 "	9 " — "
"	1858 "	4 " 80 "	"	1881 "	4 " 40 "	"	1904 "	5 " — "
"	1859 "	4 " — "	"	1882 "	6 " — "	"	1905 "	6 " — "
"	1860 "	3 " 40 "	"	1883 "	5 " — "	"	1906 "	12 " — "
"	1861 "	3 " — "	"	1884 "	5 " — "	"	1907 "	13 " — "
"	1862 "	2 " 80 "	"	1885 "	3 " 60 "	"	1908 "	9 " — "
"	1863 "	2 " 80 "	"	1886 "	4 " 60 "	"	1909 "	8 " 50 "
"	1864 "	2 " 80 "	"	1887 "	5 " — "	"	1910 "	8 " 40 "
"	1865 "	4 " — "	"	1888 "	8 " 40 "	"	1911 "	7 " — "
"	1866 "	4 " 40 "	"	1889 "	6 " — "	"	1912 "	12 " 50 "
"	1867 "	4 " — "	"	1890 "	5 " 40 "	"	1913 "	9 " 50 "
"	1868 "	4 " — "	"	1891 "	6 " — "	"	1914 "	15 " — "
"	1869 "	6 " — "	"	1892 "	10 " — "	"	1915 "	11 " 70 "
"	1870 "	2 " 80 "	"	1893 "	6 " — "			
"	1871 "	4 " — "	"	1894 "	6 " — "			

Pojedyncze roczniki wydan w innych siedmiu językach od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przysznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w przeciągu czterech tygodni po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej w przeciągu sześciu tygodni po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za opłatą ceny handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ wszystkie roczniki wydania niemieckiego począwszy od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach począwszy od roku 1870. są całkowicie uzupełnione, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwione jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXII. — Wydana i rozesłana dnia 18. lutego 1916.

Treść: (M 42.—44.) 42. Rozporządzenie, dotyczące zmian w austryackiej farmakopei Ed. VIII. — 43. Rozporządzenie cesarskie o ulgach w spłacaniu zaległych procentów od intabulowanych wierzytelności, tudzież zaległych podatków i danin publicznych. — 44. Rozporządzenie, w sprawie obszaru zastosowania postanowień artykułu VI. rozporządzenia cesarskiego z dnia 15. lutego 1916 o ulgach w spłacaniu zaległych procentów od intabulowanych wierzytelności, tudzież zaległych podatków i danin publicznych.

42.

Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 11. lutego 1916,

dotyczące zmian w austryackiej farmakopei
Ed. VIII.

Na mocy § 7. ustawy z dnia 18. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 5 ex 1907, zarządza się następujące zmiany w wydanej rozporządzeniem ministeryalnem z dnia 8. stycznia 1906, Dz. u. p. Nr. 10, austryackiej farmakopei Ed. VIII:

Przyprawy lekarstw „Emplastrum Cantharidum“ i „Emplastrum Cantharidum perpetuum“ wolno aptekarzom wydawać tylko za należytem przepisaniem uprawnionego do tego lekarza, chirurga lub lekarza weterynaryjnego.

Przyprawy te wciąga się niniejszem do „tabuli IV“ farmakopei.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hohenlohe wlr.

43.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 15. lutego 1916

o ulgach w spłacaniu zaległych procentów od intabulowanych wierzytelności, tudzież zaległych podatków i danin publicznych.

Na mocy § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam co następuje:

Rozszerzenie stopnia pierwszeństwa prawa zastawy dla wierzytelności odsetkowych przeciw osobom wojskowym.

Artykuł I.

W razie dokonania przed dniem 1. lipca 1918 przybicia nieruchomości przymusowo sprzedanej, odsetki i inne powtarzające się należności uboczne (dodatki na zarząd itp.) wierzytelności, w których dochodzeniu lub ściągnięciu wierzyciel doznał przeszkody na mocy postanowień rozporządzenia cesarskiego z dnia 29. lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 178, korzystają z równego pierwszeństwa z kapitałem (§ 216., ustęp 2. o. e.), o ile

nie zalegają dłużej niż pięć lat przed dniem dokonania przybicia. Jednakże z tego pierwszeństwa nie korzystają odsetki i należności uboczne, które już w czasie zajęcia przeszkody wymienionej w § 3. powołanego rozporządzenia cesarskiego zalegały dłużej, niż trzy lata.

Przemiana wierzytelności odsetkowych przeciw interesowanemu w ruchu obcych i przeciw osobom wojskowym na nową wierzytelność kapitałową na wniosek dłużnika.

Artykuł II.

(1) Jeżeli osoby wymienione w ustępie 2., wskutek wypadków wojennych nie były w stanie zapłacić w terminie procentów od intabulowanej wierzytelności, może sąd aż do dnia 30. czerwca 1918 włącznie pozwolić tym osobom na ich wniosek, aby zaległe odsetki i inne powtarzające się należności uboczne przemieniono na wierzytelność kapitałową (kapitał odsetkowy) i aby dla niej zaintabulowano prawo zastawu z pierwszeństwem równym temu, jakie ma wierzytelność główna.

(2) Przemiany można dozwolnić:

- a) osobom i przedsiębiorstwom, które wykazały, że przeważnie zdane są na zarobek lub na dochody z ruchu obcych,
- b) osobom wojskowym i tym, które postawiono z niemi na równi (rozporządzenie cesarskie z dnia 29. lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 178),
- c) małżonkom osób, wymienionych pod b), jeżeli wspólnie z niemi są właścicielami zastawionej nieruchomości.

(3) Te postanowienia nie mają zastosowania do procentów i należności ubocznych, które w dniu 1. sierpnia 1914 — co do wierzytelności przeciw osobom wojskowym i ich małżonkom w czasie zajęcia przeszkody wymienionej w § 3. powołanego rozporządzenia cesarskiego — zalegały już dłużej niż trzy lata.

Artykuł III.

(1) Oprocentowanie i spłatę kapitału odsetkowego winien sąd ustanowić w ramach granic wynikających z ustępów 2. i 3.

(2) Nawet wówczas, gdy powtórnie pozwala się na przemianę zaległych odsetek i należności ubocznych tej samej wierzytelności, kapitał odsetkowy nie powinien przewyższać sumy zaległości w odsetkach i należnościach ubocznych za $4\frac{1}{2}$ lat.

(3) Kapitału odsetkowego nie wolno oprocentowywać wyżej jak po 6 od sta i spłacać go należy w annuitetach albo w równych ratach półrocznych lub rocznych. Oprocentowanie ustanowić należy z uwzględnieniem stosunków targu pieniężnego, jednak nie niżej jak według stopy procentowej wierzytelności głównej, jeżeli ta stopa nie może trwać dłużej jak 10 lat. Dłużnik nie jest obowiązany płacić wyższych rat na kapitał odsetkowy aniżeli to wypada z planu umorzenia. W razie przymusowej sprzedaży nieruchomości kapitał odsetkowy staje się płatnym.

(4) Do rozstrzygnięcia o wniosku powołanym jest sąd, który jest właściwy do wykonania egzekucji co do zastawionej nieruchomości.

(5) Jeżeli dłużnik stawiając wniosek nie wykazuje, że wierzyciel hipoteczny nań się zgodził, należy przed wydaniem rozstrzygnięcia przesłuchać wierzyciela (§ 56. o. e.). Koszta połączone z przesłuchaniem zwrócić ma dłużnik wierzycielowi, chyba że dłużnik pozasadownie domagał się przemiany i wierzyciel odmówił temu żądaniu, chociaż ono widocznie było uzasadnione.

(6) Od uchwały, która dozwala przemianę zaległych odsetek na kapitał odsetkowy, dopuszczalny jest środek prawny tylko o tyle, o ile ona tyczy się oprocentowania i spłaty kapitału odsetkowego.

(7) Uchwałę wpisać należy z urzędu do księgi gruntowej.

Przemiana zaległości kapitałowych u interesowanych w ruchu obcych i u osób wojskowych na nową wierzytelność na wniosek dłużnika.

Artykuł IV.

(1) Przy pożyczkach annuitetowych równocześnie z przemianą odsetek na kapitał odsetkowy można przemienić zaległe kwoty kapitału na nową wierzytelność kapitałową, którą, w ten sam sposób jak kapitał odsetkowy, należy hipotecznie zabezpieczyć, oprocentowywać i spłacać.

(2) W uchwale zezwalającej na przemianę należy podać osobno wysokość przemienionych zaległości kwot kapitałowych i zaległości odsetek.

(3) Postanowienia artykułu III, ustępów 3. do 7., mają odpowiednie zastosowanie do przemiany zaległości kapitałowych. Równocześnie z wpisem nowego prawa zastawu dla przemienionej zaległości kapitałowej należy wykreślić dawne prawo zastawu w wysokości tej zaległości.

Przemiana zaległości odsetkowych i kapitałowych na nową wierzytelność na wniosek wierzyciela.

Artykuł V.

(1) Na wniosek wierzyciela, który na podstawie przepisu prawa, orzeczenia sędziowskiego albo z innego powodu wskutek wojny doznał przeszkody w dochodzeniu lub ściągnięciu wierzytelności hipotecznie zabezpieczonej, może sąd aż do dnia 30. czerwca 1918 włącznie dozwolnić, aby zaległe odsetki i inne powtarzające się należności uboczne przemieniono na wierzytelność kapitałową (kapitał odsetkowy) i aby dla niej zainstabulowano prawo zastawu z pierwszeństwem, równem temu, jakie ma główna wierzytelność. Jeżeli prawo własności zastawionej nieruchomości przysługuje wspólnie małżonkom, to wniosek może być rozszerzony na oboje małżonków, chociaż przeszkoda zachodziła tylko u jednego z nich.

(2) Postanowienie to nie ma zastosowania do odsetek i należności ubocznych, które według artykułu II, ustęp 3., wykluczone są od przemiany na nową wierzytelność kapitałową.

(3) Postanowienia artykułu III, ustępy 1. do 4., 6. i 7., i artykułu IV mają zastosowanie. Przed rozstrzygnięciem o wniosku wierzyciela należy przesłuchać dłużnika (§ 56. o. e.), jeżeli to możebne jest bez znacznej zwłoki.

Osobno postanowienia dla obszaru wojennego.

Artykuł VI.

W obszarach ustanowionych rozporządzeniem Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem obrony krajowej, szczególnie dotkniętych wypadkami wojennymi, obowiązują następujące postanowienia:

Rozszerzenie stopnia pierwszeństwa prawa zastawu dla wierzytelności odsetkowych.

§ 1.

W razie dokonania przed dniem 1. lipca 1918 przybicia przymusowo sprzedanej nieruchomości, korzystają z równego pierwszeństwa z kapitałem (§ 216., ustęp 2. o. e.) odsetki i inne powtarzające się należności uboczne (dodatki na zarząd itp.), które nie zalegają dłużej niż pięć lat przed dniem dokonania przybicia. Z tego pierwszeństwa nie korzystają jednak odsetki i należności uboczne, które w dniu 1. sierpnia 1914 zalegały już dłużej niż trzy lata.

Umówiona przemiana zaległości odsetkowych i kapitałowych na nową wierzytelność.

§ 2.

(1) Do dnia 30. czerwca 1918 włącznie można zaległe odsetki i inne powtarzające się należności uboczne hipotecznie zabezpieczonej wierzytelności przemienić na podstawie umowy stron na nową wierzytelność kapitałową (kapitał odsetkowy) i dla niej zainstabulować prawo zastawu z pierwszeństwem równem temu, jakie ma wierzytelność główna. Postanowienie to nie ma zastosowania do odsetek i należności ubocznych, które w dniu 1. sierpnia 1914 zalegały już dłużej niż trzy lata.

(2) Kapitału odsetkowego nie wolno oprocentowywać wyżej jak po 6 od sta i spłacać go należy w annuitetach albo w równych ratach półrocznych lub rocznych. Okres umorzenia nie może trwać dłużej jak szesnaście lat.

(3) Postanowienia artykułu III, ustęp 2., mają zastosowanie.

§ 3.

(1) Przy pożyczkach annuitetowych można równocześnie z przemianą odsetek na kapitał odsetkowy na podstawie umowy stron także zaległe kwoty kapitału przemienić na nową wierzytelność kapitałową, którą, w ten sam sposób jak kapitał odsetkowy, należy hipotecznie zabezpieczyć, oprocentowywać i spłacać.

(2) Wysokość przemienionej zaległości kapitałowej i odsetkowej należy podać oddzielnie. Równocześnie z wpisem nowego prawa zastawu dla przemienionej zaległości kapitałowej należy wykreślić dawne prawo zastawu w wysokości tej zaległości.

Przemiana zaległości odsetkowych i kapitałowych na nową wierzytelność na wniosek dłużnika lub wierzyciela.

§ 4.

(1) Jeżeli dłużnik wskutek wypadków wojennych nie był w stanie zapłacić w terminie odsetek od intabulowanej wierzytelności, może sąd aż do dnia 30. czerwca 1918 włącznie na wniosek dłużnika lub wierzyciela pozwolić, aby zaległe odsetki i inne należności uboczne przemieniono na wierzytelność kapitałową (kapitał odsetkowy) i aby dla niej zainstabulowano prawo zastawu z pierwszeństwem równem temu, jakie ma wierzytelność główna. Przepis ten nie ma zastosowania do odsetek i należności ubocznych, które w dniu 1. sierpnia 1914 zalegały dłużej niż trzy lata.

(2) Postanowienia artykułów III i IV mają zastosowanie; jednakże spłata może być rozdzielona na szesnaście lat.

Postanowienia spólne.

Artykuł VII.

Obok kwoty kapitałowej kapitału odsetkowego przekazać można z najwyższej oferty za nieruchomości zaległe odsetki i inne powtarzające się należności uboczne, przypadające od wierzytelności głównej i od zaległych kwot kapitałowych, przemienionych na nową wierzytelność kapitałową, dalej od kapitału odsetkowego tylko w takiej kwocie, aby te odsetki i należności uboczne razem z niespłaconą resztą kapitału odsetkowego nie przekraczały pięciokrotnej wysokości rocznych odsetek i należności ubocznych od kwoty wierzytelności głównej, która była intabulowana w czasie wpisania prawa zastawu dla kapitału odsetkowego.

Artykuł VIII.

Prawo zastawu dla kapitału odsetkowego gaśnie z upływem dwu lat od dnia, w którym uiścić należało ostatnią ratę annuitetową albo ratę kapitału odsetkowego. Wygaśnięcie prawa zastawu należy wykreslić z urzędu w księdze gruntowej.

Artykuł IX.

O ile kapitał odsetkowy razem z niespłaconą resztą wierzytelności głównej i z doliczeniem zaległości kapitałowych przemienionych na nową wierzytelność kapitałową przewyższa intabulowaną kwotę wierzytelności głównej, nie może właściciel nawet wtedy rozrządzać prawem zastawu, zamtabulowanem jeszcze dla spłaconej części wierzytelności głównej, gdy zresztą istnieją warunki przeniesienia prawa zastawu na inną wierzytelność.

Artykuł X.

Do postępowania według artykułów II do V i VI, § 4. mają zastosowanie przepisy o postępowaniu w cywilnych sprawach spornych.

Artykuł XI.

Umowy i dokumenty, mające za przedmiot przemianę odsetek i należności ubocznych na kapitał odsetkowy i przemianę zaległości kapitałowych na nową wierzytelność kapitałową, tudzież odpowiednie wpisy hipoteczne, są wolne od stempła i należności.

Rozszerzenie uprzywilejowanego prawa zastawu dla podatków i danin publicznych.

Artykuł XII.

(1) Jeżeli wedle powyższych postanowień zachodzą warunki, pod którymi z najwyższej oferty

zlicytowanej nieruchomości przekazać można więcej niż trzyletnie zaległości w odsetkach z pierwszeństwem wierzytelności głównej, albo jeżeli zaległości odsetkowe przemieniono na kapitał odsetkowy z pierwszeństwem wierzytelności głównej, w takich razach z najwyższej oferty zlicytowanej nieruchomości przekazać należy podatki przypadające z tej nieruchomości, włącznie z podatkami zarobkowym (§§ 76., ustęp 1., i 123. ustawy z dnia 25. października 1896. Dz. u. p. Nr. 220), razem z dodatkami, należności od przeniesienia własności i inne z tej nieruchomości przypadające daniny publiczne, które według obowiązujących przepisów mają ustawowe prawo zastawu lub prawo pierwszeństwa, tudzież odsetki zwłoki od tych podatków i danin z pierwszeństwem zastrzeżeniem w § 216., ustęp 1., l. 2 o. e., o ile one nie zalegają dłużej jak pięć lat od dnia dokonania przybicia i jeżeli przybicia dokonano przed dniem 1. lipca 1918. Przy należnościach od przeniesienia własności wystarcza, jeżeli ostatni krok egzekucyjny w celu ściągnięcia należności przedsięwzięto nie wcześniej, jak pięć lat przed dokonaniem przybicia, chociażby po upływie czasu, do którego prawo pierwszeństwa zresztą jest ograniczone.

(2) Postanowienia ustępu 1. nie mają zastosowania do podatków i danin publicznych, które w dniu 1. sierpnia 1914 albo w wypadku artykułu I w czasie nastania przeszłości, podanej w § 3. rozporządzenia cesarskiego z dnia 29. lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 178. straciły już swe prawo pierwszeństwa.

Postanowienie końcowe.

Artykuł XIII.

(1) To rozporządzenie cesarskie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Ma ono zastosowanie do przymusowych sprzedaży, w których przybicia dokonano dopiero po rozpoczęciu się mocy obowiązującej tego rozporządzenia cesarskiego.

(2) Wykonanie tego rozporządzenia cesarskiego poruczam Moim Ministróm sprawiedliwości i skarbu.

Wiedeń, w dniu 15. lutego 1916.

Franciszek Józef wkr.

Stürgkh wkr.

Georgi wkr.

Forster wkr.

Truka wkr.

Morawski wkr.

Hohenlohe wkr.

Hochenburger wkr.

Hussarek wkr.

Zenker wkr.

Leth wkr.

Spitzmüller wkr.

44.**Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem obrony krajowej z dnia 17. lutego 1916.**

w sprawie obszaru zastosowania postanowień artykułu VI rozporządzenia cesarskiego z dnia 15. lutego 1916. Dz. u. p. Nr. 43, o ulgach w spłacaniu zaległych procentów od intabulowanych wierzytelności, tudzież zaległych podatków i danin publicznych.

Na podstawie artykułu VI rozporządzenia cesarskiego z dnia 15. lutego 1916, Dz. u. p. Nr. 43, zarządza się:

§ 1.

Szczególne przepisy artykułu VI rozporządzenia cesarskiego z dnia 15. lutego 1916, Dz. u. p. Nr. 43, o ulgach w spłaceniu zaległych procentów od intabulowanych wierzytelności, tudzież zaległych podatków i danin publicznych, mają zastosowanie do następujących obszarów: Galicyi, Bukowiny, Półbrzeża, okręgów sądu obwodowego Rovereto i Trydent, oraz okręgów sądów powiatowych Ampezzo, Buchenstein i Sillian w Tyrolu, dalej okręgów sądów powiatowych Hermagor, Kötschach, Tarvis w Karyntyi i okręgu sądu powiatowego Kattaro w Dalmaacyi.

§ 2.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Hochenburger wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,
także w roku 1916. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słowenskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1916** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzednim złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać przez dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać

Rocznik 1849 za	4 K 20 h	Rocznik 1872 za	6 K 40 h	Rocznik 1895 za	7 K — h
" 1850 "	10 " 50 "	" 1873 "	6 " 60 "	" 1896 "	7 " — "
" 1851 "	2 " 60 "	" 1874 "	4 " 60 "	" 1897 "	15 " — "
" 1852 "	5 " 20 "	" 1875 "	4 " — "	" 1898 "	6 " — "
" 1853 "	6 " 30 "	" 1876 "	3 " — "	" 1899 "	10 " — "
" 1854 "	8 " 40 "	" 1877 "	2 " — "	" 1900 "	7 " — "
" 1855 "	4 " 70 "	" 1878 "	4 " 60 "	" 1901 "	6 " — "
" 1856 "	4 " 90 "	" 1879 "	4 " 60 "	" 1902 "	7 " 50 "
" 1857 "	5 " 70 "	" 1880 "	4 " 40 "	" 1903 "	9 " — "
" 1858 "	4 " 80 "	" 1881 "	4 " 40 "	" 1904 "	5 " — "
" 1859 "	4 " — "	" 1882 "	6 " — "	" 1905 "	6 " — "
" 1860 "	3 " 40 "	" 1883 "	5 " — "	" 1906 "	12 " — "
" 1861 "	3 " — "	" 1884 "	5 " — "	" 1907 "	13 " — "
" 1862 "	2 " 80 "	" 1885 "	3 " 60 "	" 1908 "	9 " — "
" 1863 "	2 " 80 "	" 1886 "	4 " 60 "	" 1909 "	8 " 50 "
" 1864 "	2 " 80 "	" 1887 "	5 " — "	" 1910 "	8 " 40 "
" 1865 "	4 " — "	" 1888 "	8 " 40 "	" 1911 "	7 " — "
" 1866 "	4 " 40 "	" 1889 "	6 " — "	" 1912 "	12 " 50 "
" 1867 "	4 " — "	" 1890 "	5 " 40 "	" 1913 "	9 " 50 "
" 1868 "	4 " — "	" 1891 "	6 " — "	" 1914 "	15 " — "
" 1869 "	6 " — "	" 1892 "	10 " — "	" 1915 "	11 " 70 "
" 1870 "	2 " 80 "	" 1893 "	6 " — "		
" 1871 "	4 " — "	" 1894 "	6 " — "		

Pojedyncze roczniki wydań w innych siedmiu językach od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przysnaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w przeciągu czterech tygodni po ich ukazaniu się, zaś części wydań niemieckich najpóźniej w przeciągu sześciu tygodni po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za opłatą ceny handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ wszystkie roczniki wydania niemieckiego począwszy od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach począwszy od roku 1870. są całkowicie uzupełnione, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwione jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXIII. — Wydana i rozesłana dnia 19. lutego 1916.

Treść: № 45. Rozporządzenie, dotyczące cen buraków cukrowych w kampanii 1916/17.

45.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem rol- nictwa z dnia 18. lutego 1916,

dotyczące cen buraków w kampanii 1916/17.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274. zarządzają się, co następuje:

§ 1.

Fabrykom cukru nie wolno w umowach o dostawę buraków cukrowych dla kampanii 1916/17 godzić się na niższą cenę, jak K 4.— za 100 kg buraków odpowiadającej umowie wagi netto w miejscu produkcji cukru.

Umowy o dostawę buraków, zawarte przed wejściem w życie tego rozporządzenia, uważa się co do buraków, które mają być dostarczone w kampanii 1916/17, za zawarte po najniższej,

ustanowionej w poprzednim ustępie cenie, o ile nie umówiono wyższych cen buraków.

Zawarte w umowach o dostawę buraków na kampanię 1915/16 postanowienia o dostawach ubocznych (nasion buraczanych, okrawków z buraków, szlamu, melasu itp.) i kosztach dowozu, oraz będących w użyciu przy dostawach od stacji kolejowej lub wagi filialnej stopniowań ceny buraków w porównaniu z cenami buraków, płaconemi przy dostawie na miejscu produkcji cukru, pozostają w mocy także co do buraków, które się ma dostawić w kampanii 1916/17. W szczególności w tych wypadkach, w których w kampanii 1915/16 przy dostawie do miejsca produkcji cukru oprócz ceny buraków w miejscu produkcji cukru umówiono jeszcze osobne wynagrodzenie za dowóz, pozostaje wynagrodzenie to w mocy także co do buraków, które mają być dostarczone w kampanii 1916/17.

§ 2.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

Zenker wlr.

Spitzmüller wlr.

Oziennik uslaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,
także w roku 1916. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słoweńskim.

Prenumerata na cały rocznik 1916 każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz 8 K przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzedniemu złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania niemieckiego można nabywać:

Rocznik 1849 za	4 K 20 h	Rocznik 1872 za	6 K 40 h	Rocznik 1895 za	7 K — h
" 1850 "	10 " 50 "	" 1873 "	6 " 60 "	" 1896 "	7 " — "
" 1851 "	2 " 60 "	" 1874 "	4 " 60 "	" 1897 "	15 " — "
" 1852 "	5 " 20 "	" 1875 "	4 " — "	" 1898 "	6 " — "
" 1853 "	6 " 30 "	" 1876 "	3 " — "	" 1899 "	10 " — "
" 1854 "	8 " 40 "	" 1877 "	2 " — "	" 1900 "	7 " — "
" 1855 "	4 " 70 "	" 1878 "	4 " 60 "	" 1901 "	6 " — "
" 1856 "	4 " 90 "	" 1879 "	4 " 60 "	" 1902 "	7 " 50 "
" 1857 "	5 " 70 "	" 1880 "	4 " 40 "	" 1903 "	9 " — "
" 1858 "	4 " 80 "	" 1881 "	4 " 40 "	" 1904 "	5 " — "
" 1859 "	4 " — "	" 1882 "	6 " — "	" 1905 "	6 " — "
" 1860 "	3 " 40 "	" 1883 "	5 " — "	" 1906 "	12 " — "
" 1861 "	3 " — "	" 1884 "	5 " — "	" 1907 "	13 " — "
" 1862 "	2 " 80 "	" 1885 "	3 " 60 "	" 1908 "	9 " — "
" 1863 "	2 " 80 "	" 1886 "	4 " 60 "	" 1909 "	8 " 50 "
" 1864 "	2 " 80 "	" 1887 "	5 " — "	" 1910 "	8 " 40 "
" 1865 "	4 " — "	" 1888 "	8 " 40 "	" 1911 "	7 " — "
" 1866 "	4 " 40 "	" 1889 "	6 " — "	" 1912 "	12 " 50 "
" 1867 "	4 " — "	" 1890 "	5 " 40 "	" 1913 "	9 " 50 "
" 1868 "	4 " — "	" 1891 "	6 " — "	" 1914 "	15 " — "
" 1869 "	6 " — "	" 1892 "	10 " — "	" 1915 "	11 " 70 "
" 1870 "	2 " 80 "	" 1893 "	6 " — "		
" 1871 "	4 " — "	" 1894 "	6 " — "		

Pojedyncze roczniki wydań w innych siedmiu językach od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przyznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w przeciągu czterech tygodni po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej w przeciągu sześciu tygodni po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za opłatą ceny handlowej (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ wszystkie roczniki wydania niemieckiego począwszy od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach począwszy od roku 1870. są całkowicie uzupełnione, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwia się uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć XXIV. — Wydana i rozestana dnia 20. lutego 1916.

Treść: (№ 46. i 47.) 46. Rozporządzenie cesarskie, dotyczące podwyższenia dodatku do podatku od wódki. — 47. Rozporządzenie, dotyczące zmiany rozporządzenia o dodatku do podatku od wódki z dnia 23. stycznia 1914.

46.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 18. lutego 1916,

dotyczące podwyższenia dodatku do podatku od wódki.

Na mocy § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

§ 1.

Wymiar dodatku do podatku od wódki, pobieranego na podstawie § 1. rozporządzenia cesarskiego z dnia 8. listopada 1915, Dz. u. p. Nr. 330, podwyższa się o 40 h, t. j. na 1 K 50 h od litra alkoholu.

§ 2.

Dochód z tego podwyższenia dodatku przypada wyłącznie skarbowi państwa i nie uwzględnia się go przy obliczaniu przekazywania podatku od wódki, przypadającego funduszowi krajowym na mocy ustawy z dnia 23. stycznia 1914. Dz. u. p. Nr. 14.

§ 3.

To rozporządzenie cesarskie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Wykonanie poruczam Mojemu Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 18. lutego 1916.

Franciszek Józef wlr.

Stürgkh wlr.	Hohenlohe wlr.
Georgi wlr.	Hochenburger wlr.
Forster wlr.	Hussarek wlr.
Trnka wlr.	Zenker wlr.
Morawski wlr.	Leth wlr.
	Spitzmüller wlr.

47.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 19. lutego 1916,

dotyczące zmiany rozporządzenia o dodatku do podatku od wódki z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 12.

Wykonując § 1. rozporządzenia cesarskiego z dnia 18. lutego 1916, Dz. u. p. Nr. 46.

i uchylając rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 8. listopada 1915, Dz. u. p. Nr. 333, zmienia się następujące postanowienia rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 12 (rozporządzenie o dodatku do podatku od wódki) z mocą obowiązującą do dnia ogłoszenia i mają one opiewać, jak następuje:

§ 1., wstęp.

„Dodatkowi do podatku od wódki, wynoszącemu 1 K 50 h od hektolitrowego stopnia alkoholu (litra alkoholu) podlegają:“

§ 2., ustęp 2.

„Zatem we wszystkich przypadkach, w których dodatek do podatku od wódki należy uiszczać równocześnie z podatkiem od wódki, a mianowicie, gdy chodzi o wódkę, podlegającą podatкови od wyrobu oraz podatкови konsumcyjnemu według niższej stopy, należy pobierać od litra alkoholu i niepodzielnie zarachowywać kwotę 2 K 40 h, zaś gdy chodzi o wódkę, podlegającą podatкови konsumcyjnemu według stopy wyższej, kwotę 2 K 60 h. W przypadkach tych wolno żądać zakredytowania tylko podatku pierwotnego razem z dodatkiem.“

§ 7.

„Dodatek do podatku od wódki zwraca się, o ile nie chodzi o wódkę, której uwolnienia od dodatku żądano po myśli § 3. niniejszego rozporządzenia:

1. przy wysyłce w obrocie przekazowym do Węgier lub Bośni i Hercegowiny

a) w kwocie 1 K 50 h od litra alkoholu w rumie, likierze, essencji ponczowej, nadto w palonych płynach wysokowych,

które według zwyczajnego sposobu wyrabiania składają się z podlegającego podatкови konsumcyjnemu spirytusu i wyrabiane są zapomocą destylowania przez ingrediencye lub zapomocą dodatków,

b) w kwocie 75 h od litra alkoholu dla wszystkich innych palonych płynów wysokowych;

2. w razie wywozu poza granicę cłową w kwocie 75 h od litra alkoholu, gdy przesyłka obejmuje przynajmniej 50 litrów wódki.

Za te przesyłki, które urząd wysyłający wyekspedyuje przed dniem 1. marca 1916, przyznaje się zwrot dodatku do podatku od wódki w wypadkach, wymienionych pod l. 1, lit. a), 70 h, zaś w wypadkach pod l. 1, lit. b), i l. 2 tylko w kwocie 35 h od litra alkoholu. Gdy jednak za alkohol, zawarty w przesyłce, wysłanej przed dniem 1. marca 1916 uiszczono dowodnie dodatek do podatku od wódki według stopy 1 K 10 h, lub gdy chodzi o przesyłkę, wyekspedyowaną przez urząd wysyłający w czasie od dnia 1. marca do dnia 15. maja 1916 włącznie, to w wypadkach wymienionych pod l. 1, lit. a), zwraca się dodatek w kwocie 1 K 10 h, a w wypadkach, wymienionych pod l. 1, lit. b) i l. 2 w kwocie 55 h od litra alkoholu, chyba, że udowodniono uiszczenie dodatku do podatku od wódki według stopy 1 K 50 h.“

§ 8., l. 2, ustęp 5., zdanie ostatnie.

„W nakazach zapłaty należy podać poszczególne ilości alkoholu, za które uskutecznia się zwrot dodatku, przytaczając odnośne pozycye rejestru wysyłek i należy uwidocznić osobno kwoty, wynikające według § 7.“

Leth wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć XXV. — Wydana i rozestana dnia 22. lutego 1916.

Treść: № 48. Rozporządzenie, dotyczące uregulowaniu handlu jajami.

48.

Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 20. lutego 1916,

dotyczące uregulowania handlu jajami.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się:

§ 1.

Jaja drobiu, sprowadzane do Austrii, należy ofiarować celem objęcia legitymowanemu przez Ministerstwo spraw wewnętrznych kantorowi zakupna (Miles) w Wiedniu.

Minister spraw wewnętrznych wyda w porozumieniu z interesowanymi Ministrami bliższe postanowienia co do objęcia towaru przez kantor zakupna. Postanowienia pierwszego ustępu mają również zastosowanie do jaj, nadanych jako przesyłka transytowa, lecz wyładowanych w Austrii wskutek zmiany dyspozycji przesyłkowej.

§ 2.

Przedsiębiorstwa kolejowe i żegluga parowej są obowiązane donieść jednocześnie z przepisaniem

zawiadomieniem odbiorcy podanemu w § 1. kantorowi zakupna przez stację przeznaczenia o każdej, nadeszłej po wejściu w życie tego rozporządzenia do Austrii przesyłce jaj, z podaniem stacji nadawczej, odbiorcy i wagi przesyłki.

§ 3.

Do przesłania jaj z okręgu administracyjnego politycznej władzy krajowej jest potrzebne zezwolenie tej ostatniej. Tego rodzaju przesyłki wolno przedsiębiorstwom kolejowym i żegluga parowej przyjmować celem przewiezienia ich tylko wówczas, jeśli do dokumentów przewozowych dodano dla każdej przesyłki wystawione przez polityczną władzę krajową według przepisanego w załączniku formularza poświadczenie przewozowe.

To poświadczenie należy na stacji przeznaczenia odebrać.

Postanowienia te nie tyczą się przesyłek, które oddano już w chwili wejścia w życie tego rozporządzenia zakładowi przewozowemu.

§ 4.

Zakupywanie jaj chodząc od miejsca do miejsca i od domu do domu na rachunek firm, mających swą siedzibę poza okręgiem administracyjnym odnośnej krajowej władzy politycznej, dozwolone jest tylko tym osobom, które mogą

się wykazać pisemnem zezwoleniem Ministerstwa spraw wewnętrznych.

§ 5.

Za działania wbrew przepisom tego rozporządzenia będą polityczne władze pierwszej instancji karały grzywnami do 5000 K albo aresztem do 6 miesięcy.

§ 6.

Jaja, wprowadzane w obrót wbrew przepisowi § 1., odesłane wbrew przepisowi § 3.,

ustęp 1., lub zakupione wbrew przepisowi § 4., mogą władze polityczne orzec za przepade na rzecz zaopatrzenia ludności.

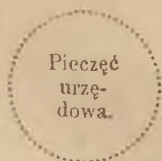
§ 7.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu 1. marca 1916.

Hohenlohe wlr.

Poświadczenie przewozowe.

(Nazwisko nadawcy) ..... w (miejscowość) .....
 jest uprawniony do przewiezienia ..... kilogramów ..... (rodzaj towaru)
 w czasie od ..... do 1916
 z (nazwa stacji nadawczej) .....
 do (nazwa stacji przeznaczenia) .....
 przez (kolej albo okręt parowy) .....
 pod adresem (imię, nazwisko i miejsce zamieszkania odbiorcy) .....
 .....

.....
 Miejsce i dzień wystawienia:

.....
 Podpis.

Poświadczenie to należy doszyć trwale do dokumentu przewozowego.

Dołączenie poświadczenia należy uwidocznić w dokumencie przewozowym.

Poświadczenie odbierze stacja przeznaczenia.

Oziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,

także w roku 1916. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słoweńskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1916** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **3 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzednim złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik 1849 za	4 K 20 h	Rocznik 1872 za	6 K 40 h	Rocznik 1895 za	7 K — h
" 1850 "	10 " 50 "	" 1873 "	6 " 60 "	" 1896 "	7 " — "
" 1851 "	2 " 60 "	" 1874 "	4 " 60 "	" 1897 "	15 " — "
" 1852 "	5 " 20 "	" 1875 "	4 " — "	" 1898 "	6 " — "
" 1853 "	6 " 30 "	" 1876 "	3 " — "	" 1899 "	10 " — "
" 1854 "	8 " 40 "	" 1877 "	2 " — "	" 1900 "	7 " — "
" 1855 "	4 " 70 "	" 1878 "	4 " 60 "	" 1901 "	6 " — "
" 1856 "	4 " 90 "	" 1879 "	4 " 60 "	" 1902 "	7 " 50 "
" 1857 "	5 " 70 "	" 1880 "	4 " 40 "	" 1903 "	9 " — "
" 1858 "	4 " 80 "	" 1881 "	4 " 40 "	" 1904 "	5 " — "
" 1859 "	4 " — "	" 1882 "	6 " — "	" 1905 "	6 " — "
" 1860 "	3 " 40 "	" 1883 "	5 " — "	" 1906 "	12 " — "
" 1861 "	3 " — "	" 1884 "	5 " — "	" 1907 "	13 " — "
" 1862 "	2 " 80 "	" 1885 "	3 " 60 "	" 1908 "	9 " — "
" 1863 "	2 " 80 "	" 1886 "	4 " 60 "	" 1909 "	8 " 50 "
" 1864 "	2 " 80 "	" 1887 "	5 " — "	" 1910 "	8 " 40 "
" 1865 "	4 " — "	" 1888 "	8 " 40 "	" 1911 "	7 " — "
" 1866 "	4 " 40 "	" 1889 "	6 " — "	" 1912 "	12 " 50 "
" 1867 "	4 " — "	" 1890 "	5 " 40 "	" 1913 "	9 " 50 "
" 1868 "	4 " — "	" 1891 "	6 " — "	" 1914 "	15 " — "
" 1869 "	6 " — "	" 1892 "	10 " — "	" 1915 "	11 " 70 "
" 1870 "	2 " 80 "	" 1893 "	6 " — "		
" 1871 "	4 " — "	" 1894 "	6 " — "		

Pojedyncze roczniki wydań w innych siedmiu językach od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przyznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w przeciągu czterech tygodni po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej w przeciągu sześciu tygodni po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za opłatą ceny handlowej (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ wszystkie roczniki wydania niemieckiego począwszy od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach począwszy od roku 1870. są całkowicie uzupełnione, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwiające jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materji.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXVI. — Wydana i rozesłana dnia 24. lutego 1916.

Treść: (49.—51.) 49. Obwieszczenie o postanowieniach wyjątkowych dla ustanowionych w paryskim traktacie ugodowym dla ochrony własności przemysłowej terminów pierwszeństwa na rzecz poddanych szwajcarskich. — 50. Rozporządzenie, dotyczące zmiany § 20. przepisu wykonawczego do ustawy o taryfie celnej z dnia 13. lutego 1906. — 51. Rozporządzenie, dotyczące kredytowania zapadłych należności cłowych.

49.

Obwieszczenie Ministra robót publicznych z dnia 22. lutego 1916

o postanowieniach wyjątkowych dla ustanowionych w paryskim traktacie ugodowym dla ochrony własności przemysłowej terminów pierwszeństwa na rzecz poddanych szwajcarskich.

Na mocy § 1., ustęp 3., rozporządzenia z dnia 1. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 349, o postanowieniach wyjątkowych dla ustanowionych w paryskim traktacie ugodowym dla ochrony własności przemysłowej terminów pierwszeństwa z powodu stanu wojennego i z odwołaniem się na obwieszczenie z dnia 1. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 350, punkt 1, obwieszcza się, że w Austrii terminy pierwszeństwa dla zgłoszeń patentu i dla zgłoszeń wzorów na rzecz poddanych szwajcarskich przedłuża się dalej do dnia, który będzie później ogłoszony.

Truka wlr.

50.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu, handlu i rolnictwa z dnia 24. lutego 1916,

dotyczące zmiany § 20. przepisu wykonawczego do ustawy o taryfie celnej z dnia 13. lutego 1906, Dz. u. p. Nr. 22.

W porozumieniu z królewsko-węgierskim Rządem zarządza się co następuje:

§ 1.

W § 20. przepisu wykonawczego do ustawy o taryfie celnej z dnia 13. lutego 1906, Dz. u. p. Nr. 22, należy przedostatni ustęp zastąpić następującym tekstem:

„Wysokość wchodzącej tu w rachubę stopy procentowej będzie ustanowiona osobnymi rozporządzeniami i ogłoszona publicznie. Jako zasada obowiązuje przytem, że kredyty cłowe należy oprocentować na 1½ procent poniżej każdorazowej stopy procentowej Banku austriacko-węgierskiego dla eskontu weksli, obowiązującej w pierwszym dniu następującego po oczeniu miesiąca kalen-

darzowego stopy. Jeśli jednakże przepisano jako minimum zabezpieczenia zastawu udziela się w całości w austriackich lub węgierskich państwowych papierach kredytowych, to oprocentowanie wszystkich kredytowanych na podstawie odnośnego zezwolenia kwot wynosi 2 procent, a jeśli zabezpieczenia dla pełnej kwoty przyznanego kredytu udziela się przez zastawienie austriackich lub węgierskich państwowych papierów kredytowych, na 2½ procent poniżej powyższej stopy procentowej Banku austriacko-węgierskiego. We wszystkich jednak wypadkach ma oprocentowanie wynosić co najmniej 2½ procent.

Przewidziane w artykule XVIII., al. 3/c, u. o t. c. oprocentowanie niezapłaconych należności od towarów, wyeksportowanych w postępowaniu zapiskowym, jednakowoż niewywiezionych w oznaczonym terminie ustanawia się na przyszłość w najwyższej stopie kredytu cłowego.

§ 2.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu 1. marca 1916.

Zenker wlr.

Leth wlr.

Spitzmüller wlr.

51.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 24. lutego 1916,

dotyczące kredytowania zapadłych należności cłowych.

§ 1.

Przewidziane w reskrypcie Ministerstwa skarbu z dnia 15. stycznia 1862, Dz. u. p. Nr. 6, kredytowanie zapadłych należności cłowych może być w przyszłości tylko wówczas przyznane, jeśli część kredytu cłowego, którą władza za każdym razem ustanowi, zostanie zabezpieczona przez ustanowienie zastawu a tylko resztująca część przez poręczenie.

Najmniejsza kwota zabezpieczenia zastawem ma przy sumie kredytu do 1 miliona koron wynosić 30 procent sumy kredytowej i należy ją dla wyższych sum kredytu wymierzyć w ten sposób, że mająca być zastosowaną do całej sumy kredytu stopa procentowa pokrycia zastawnego przy podwyższeniu sumy kredytu o każdy 1 milion koron rośnie co najmniej o 1½ procent (naprzykład do 2 milionów koron 31½ procent, a do 3 milionów koron 33 procent itd.).

Przy osiągnięciu 50 procentowego pokrycia zastawnego można zaniechać dalszego podwyższenia stopy procentowej.

Przyznanie jednej i tej samej stronie przez kilka różnych urzędów cłowych kredytu można w celu wynierzenia najmniejszej kwoty zabezpieczenia zastawem ująć razem.

§ 2.

Zabezpieczenia zastawem można dokonać przez:

1. złożenie austriackich lub węgierskich państwowych papierów kredytowych;

2. złożenie innych papierów wartościowych, o ile te ostatnie nadają się do lokowania w nich pieniędzy pupilarnych;

3. przez ustanowienie kaucyi hipotecznych, odpowiadających przepisom o bezpieczeństwie pupilarnem.

Jako zabezpieczenie można przyjąć następujące papiery wartościowe, o ile są one notowane na giełdzie austriackiej:

A. po kursie dziennym, jednakowoż nie ponad wartość nominalną:

wszystkie papiery wartościowe ogólnego długu państwowego, długu państwowego królestw i krajów reprezentowanych w Radzie państwa i długu państwowego krajów świętej korony węgierskiej, oraz losy państwowe;

B. aż do dwu trzecich dziennego kursu, jednakowoż nie ponad wartość nominalną:

wszystkie austriackie papiery wartościowe, które uznano ustawowo za nadające się do lokowania w nich pieniędzy pupilarnych.

Za kurs dzienny uważać należy kurs pieniężny, notowany w ostatnim wykazie kursów giełdy wiedeńskiej, jaki w czasie złożenia można otrzymać przez pocztę; ten kurs należy powziąć z wykazu kursów giełdowych, którego ma dostarczyć składający papiery wartościowe, alboważ z wykazu kursów gazety urzędowej.

Aż do dalszego zarządzenia obowiązuje kurs pieniężny, notowany na giełdzie wiedeńskiej w dniu 25. lipca 1914, a dla wojennych pożyczek państwowych kurs emisyjny.

§ 3.

Wysokość oprocentowania kredytów cłowych ustanawia się w myśl rozporządzenia ministeryalnego z dnia 24. lutego 1916, Dz. u. p. Nr. 50. aż do dalszego zarządzenia, jak następuje:

na 2½ procent, jeśli udziela się zabezpieczenia dla pełnej kwoty udzielonego kredytu przez zastawienie austriackich lub węgierskich państwowych papierów kredytowych

na 3 procent, jeśli tylko przepisano jako minimum zabezpieczenia zastawem (§ 1.) udziela się wyłącznie w austriackich i węgierskich państwowych papierach kredytowych,

na 3¹/₂ procent we wszystkich innych wypadkach.

Wysokość stopy oprocentowania należy ustawić według stanu zabezpieczenia, udzielonego w dniu przed rozpoczęciem się oprocentowania (rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 21. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 229, p. 3., ust. 7.).

§ 4.

Poprzednie postanowienia obowiązują także dla kredytów cłowych, udzielonych już w czasie wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

§ 5.

Zresztą pozostają dotychczasowe przepisy o kredytowaniu zapadłych należności cłowych w mocy.

§ 6.

Rozporządzenie wchodzi w życie w dniu 1. marca 1916 z tem, że tylko kwoty kredytowane począwszy od tej chwili należy poddać unormowanemu w § 3. wyższemu oprocentowaniu.

Osobom, którym przyznano już w dniu 1. marca 1916 kredyty cłowe udziela się dla złożenia przepisano zabezpieczenia zastawem terminu do końca marca 1916.

Leth wtr.

Oziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,

także w roku 1916. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słoweńskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1916** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzednim złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik 1849 za	4 K 20 h	Rocznik 1872 za	6 K 40 h	Rocznik 1895 za	7 K — h
" 1850 "	10 " 50 "	" 1873 "	6 " 60 "	" 1896 "	7 " — "
" 1851 "	2 " 60 "	" 1874 "	4 " 60 "	" 1897 "	15 " — "
" 1852 "	5 " 20 "	" 1875 "	4 " — "	" 1898 "	6 " — "
" 1853 "	6 " 30 "	" 1876 "	3 " — "	" 1899 "	10 " — "
" 1854 "	8 " 40 "	" 1877 "	2 " — "	" 1900 "	7 " — "
" 1855 "	4 " 70 "	" 1878 "	4 " 60 "	" 1901 "	6 " — "
" 1856 "	4 " 90 "	" 1879 "	4 " 60 "	" 1902 "	7 " 50 "
" 1857 "	5 " 70 "	" 1880 "	4 " 40 "	" 1903 "	9 " — "
" 1858 "	4 " 80 "	" 1881 "	4 " 40 "	" 1904 "	5 " — "
" 1859 "	4 " — "	" 1882 "	6 " — "	" 1905 "	6 " — "
" 1860 "	3 " 40 "	" 1883 "	5 " — "	" 1906 "	12 " — "
" 1861 "	3 " — "	" 1884 "	5 " — "	" 1907 "	13 " — "
" 1862 "	2 " 80 "	" 1885 "	3 " 60 "	" 1908 "	9 " — "
" 1863 "	2 " 80 "	" 1886 "	4 " 60 "	" 1909 "	8 " 50 "
" 1864 "	2 " 80 "	" 1887 "	5 " — "	" 1910 "	8 " 40 "
" 1865 "	4 " — "	" 1888 "	8 " 40 "	" 1911 "	7 " — "
" 1866 "	4 " 40 "	" 1889 "	6 " — "	" 1912 "	12 " 50 "
" 1867 "	4 " — "	" 1890 "	5 " 40 "	" 1913 "	9 " 50 "
" 1868 "	4 " — "	" 1891 "	6 " — "	" 1914 "	15 " — "
" 1869 "	6 " — "	" 1892 "	10 " — "	" 1915 "	11 " 70 "
" 1870 "	2 " 80 "	" 1893 "	6 " — "		
" 1871 "	4 " — "	" 1894 "	6 " — "		

Pojedyncze roczniki wydań w innych siedmiu językach od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przyznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w przeciągu czterech tygodni po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej w przeciągu sześciu tygodni po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za opłatą ceny handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ wszystkie roczniki wydania niemieckiego począwszy od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach począwszy od roku 1870. są całkowicie uzupełnione, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwia się uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć XXVII. — Wydana i rozesłana dnia 26. lutego 1916.

Treść: .17 52. Rozporządzenie, dotyczące ograniczeń co do przerabiania i postępowania ofertowego dla materiałów przemysłu wełnianego.

52.

Rozporządzenie Ministrów handlu i obrony krajowej za zgodą Ministra wojny z dnia 25. lutego 1916,

dotyczące ograniczeń co do przerabiania i postępowania ofertowego dla materiałów przemysłu wełnianego.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, oraz §§ 24. i 27. ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Od dnia wejścia w życie tego rozporządzenia dozwolone jest przerabianie czesanki, wyczesków, odpadków wełny (ubytków) ze wszystkich stadyów fabrykacji przemysłu przerabiania wełny, wełny sztucznej, nadto włosów kozłat, kóz, cieląt, wołów, źrebąt i koni, z wyjątkiem włosów z ogona i grzywy, tylko w celu wykonania bezpośredniego lub pośredniego wojskowego zamówienia dostawy.

§ 2.

Od ograniczenia w przerabianiu, zawartego w § 1., wyłączona jest ta szluczna wełna, którą się wyrabia z pociętego, prótego lub nieprótego starego sukna cywilnego, lub starych półwełnianych tkanin (starych materiałów na ubrania z osnowy bawełnianej i wątku powłoku), dalej ze zgrzeblin, kłaków pilśniowych, kosmacin i włosów pilśniowych.

§ 3.

Na inne wyjątki od zawartego w § 1. ograniczenia przerabiania może Ministerstwo handlu zezwolić ze względów publicznych.

§ 4.

Dozwala się w dalszym ciągu sortowania, mieszania, prania, rwania, farbowania i karbonizowania gałgunów wełnianych i półwełnianych, prania i sortowania wymienionych w § 1. włosów zwierzęcych, oraz handlu gałganami wełnianymi i półwełnianymi i wszystkimi wymienionymi w § 1. materiałami.

§ 5.

W razie potrzeby może Ministerstwo obrony krajowej w porozumieniu z Ministerstwem handlu zarządzić na wniosek Ministerstwa wojny w drodze

władz politycznych, że wszyscy albo poszczególni posiadacze gałganów wełnianych i półwełnianych, oraz wymienionych w § 1. przedziw mają ofiarować swe zapasy do pewnego, oznaczonego terminu celem ich objęcia Ministerstwu wojny albo też upoważnionej przez nie instytucji. Posiadacz może rozporządzać materiałami, przestrzegając ograniczeń w przerabianiu, jeśli w ciągu 3 tygodni po upływie terminu ofertowego nie otrzymał ze strony Ministerstwa wojny lub upoważnionej przez to ostatnie instytucji oświadczenia co do objęcia.

Przerobienie wymienionych wyżej materiałów w celu wykonania zamówień wojskowych może nastąpić także w ciągu terminu ofertowego.

§ 6.

Cenę objęcia tych zasobów, na których zakupno zarząd wojskowy lub upoważniona przezeń instytucja się zdecydowała, ustanawia komisja, składająca się z zastępcy Ministerstwa handlu, po jednym zastępcy Ministerstwa wojny i Ministerstwa obrony krajowej; komisja ta rozstrzyga przy współudziale dwu rzeczoznawców, ustanowionych przez Ministerstwo handlu. Jeśli strona nie jest zadowolona z ustalonego komisyjnie odszkodowania, to może podnieść swe roszczenia stosownie do § 33. ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236.

Posiadacz zarekwirowanych zapasów jest na wezwanie zarządu wojskowego albo też upoważnionej przezeń instytucji obowiązany do dostawienia tych zapasów na koszt zarządu wojskowego na oznaczone miejsce. Okoliczność, że strona chce podnieść swe roszczenia w sprawie odszkodowania wobec komisji według § 33. ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, nie uwalnia od obowiązku natychmiastowej dostawy.

§ 7.

Każde przedsiębiorstwo, które uzyskuje wymienione w § 1. materiały w swym zakładzie przy pewnej produkcji, prowadzi handel tymi materiałami albo też gałganami wełnianymi lub półwełnianymi, albo też przerabia wymienione w § 1. przedziwa lub gałgany wełniane i półwełniane, ma obowiązek prowadzenia dokładnych zapisków, z którychby można każdego czasu dowiedzieć się o stanie składu, przyplywu i ubytku oraz o użyciu wszystkich tych materiałów.

§ 8.

Dla zabezpieczenia dotrzymania postanowień tego rozporządzenia może Ministerstwo handlu ustanowić własne organa kontrolne, które mają mieć każdego czasu przystęp do wszystkich, objętych tem rozporządzeniem przedsiębiorstw i którym należy na żądanie zezwolić na wgląd do wszystkich ksiąg przedsiębiorstwa, korespondencji i innych zapisków.

§ 9.

Za przekroczenia tego rozporządzenia, oraz za każde współdziałanie przy udaremnieniu ustanowionych w tem rozporządzeniu zobowiązań, będą władze polityczne I. instancji karały grzywnami do 5000 K lub karami aresztu do 6 miesięcy, o ile przekroczenia te nie podpadają pod surowszy przepis karny.

§ 10.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dzielnym dniu po ogłoszeniu.

Georgi wlr.

Spitzmüller wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXVIII. — Wydana i rozestana dnia 27. lutego 1916.

Treść: (M 53. i 54.) 53. Rozporządzenie, dotyczące zabezpieczenia użytkowania paszy i pastwisk w roku 1916.
— 54. Rozporządzenie, dotyczące poświadczenia transportowego dla nasion koniczyny.

53.

Rozporządzenie Ministerstwa rolnictwa w porozumieniu z Ministrami spraw wewnętrznych i sprawiedliwości z dnia 23. lutego 1916,

dotyczące zabezpieczenia użytkowania paszy i pastwisk w roku 1916.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Postanowienia rozporządzenia z dnia 6. maja 1915, Dz. u. p. Nr. 111, dotyczące zabezpieczenia użytkowania paszy i pastwisk w roku 1915, będą obowiązywać także i w roku 1916 z następującymi zmianami:

- a) Ustanawia się termin dla przedłożenia spisu gruntów przez komisye dla żniw (§ 2., l. 2 powołanego rozporządzenia) na dzień 1. maja 1916,
- b) zaś termin dla przedłożenia przez właścicieli gruntowych dowodu własnego użycia (§ 3. rozporządzenia) na dzień 15. czerwca 1916.

§ 2.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Hohenlohe wlr.   Hochenburger wlr.
Zenker wlr.

54.

Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 25. lutego 1916,

dotyczące poświadczenia transportowego dla nasion koniczyny.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się na czas trwania nadzwyczajnych stosunków, spowodowanych stanem wojennym, co następuje:

§ 1.

Przesyłki nasion koniczyny mogą koleje żelazne lub przedsiębiorstwa żeglugi parowej przyjmować w celu przewożenia tylko wówczas, jeśli do dokumentów przewozowych dołączono dla każdej przesyłki poświadczenie transportowe, wystawione przez polityczną władzę powiatową według przepisane go w załączniku formularza.

Nie potrzeba takich poswiadczeń dla przesyłek zarządu wojskowego, oraz dla przesyłek z krajów korony węgierskiej i z zagranicy cłowej. do 5000 K lub karami aresztu do 6 miesięcy, o ile czynność według istniejących ustaw nie podlega surowszej karze.

Przesyłki, które już zostały ydo zakładu transportowego dostawione, nie podpadają pod to rozporządzenie.

§ 2.

Za przekroczenia tego rozporządzenia będą władze polityczne I. instancji karały grzywnami

§ 3.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hohenlohe wlr.

Zenker wlr.

Forster wlr.

Spitzmüller wlr.

Poświadczenie transportowe dla nasienia konieczyiny.

Imię i nazwisko posyłającego .....
w ..... jest uprawniony do przewiezienia ..... q .....
(rodzaj towaru) w czasie od ..... do .....
z (nazwa stacji nadania) ..... do (nazwa stacji przeznaczenia) .....
..... przez (kolej albo okręt parowy) .....
pod adresem (imię i nazwisko odbiorcy) .....
.....

C. k. Starostwo .....
Magistrat miasta .....
w dniu .....

(Podpis.)

Poświadczenie to należy dołączyć trwale do dokumentu przewozowego.
Dołączenie poświadczenia należy uwidocznić w dokumencie przewozowym.
Poświadczenie odbierze stacja przeznaczenia.

Oziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,
także w roku 1916. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słoweńskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1916** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzednim złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik 1849 za . . . . 4 K 20 h	Rocznik 1872 za . . . . 6 K 40 h	Rocznik 1895 za . . . . 7 K — h
" 1850 " . . . . 10 " 50 "	" 1873 " . . . . 6 " 60 "	" 1896 " . . . . 7 " — "
" 1851 " . . . . 2 " 60 "	" 1874 " . . . . 4 " 60 "	" 1897 " . . . . 15 " — "
" 1852 " . . . . 5 " 20 "	" 1875 " . . . . 4 " — "	" 1898 " . . . . 6 " — "
" 1853 " . . . . 6 " 30 "	" 1876 " . . . . 3 " — "	" 1899 " . . . . 10 " — "
" 1854 " . . . . 8 " 40 "	" 1877 " . . . . 2 " — "	" 1900 " . . . . 7 " — "
" 1855 " . . . . 4 " 70 "	" 1878 " . . . . 4 " 60 "	" 1901 " . . . . 6 " — "
" 1856 " . . . . 4 " 90 "	" 1879 " . . . . 4 " 60 "	" 1902 " . . . . 7 " 50 "
" 1857 " . . . . 5 " 70 "	" 1880 " . . . . 4 " 40 "	" 1903 " . . . . 9 " — "
" 1858 " . . . . 4 " 80 "	" 1881 " . . . . 4 " 40 "	" 1904 " . . . . 5 " — "
" 1859 " . . . . 4 " — "	" 1882 " . . . . 6 " — "	" 1905 " . . . . 6 " — "
" 1860 " . . . . 3 " 40 "	" 1883 " . . . . 5 " — "	" 1906 " . . . . 12 " — "
" 1861 " . . . . 3 " — "	" 1884 " . . . . 5 " — "	" 1907 " . . . . 13 " — "
" 1862 " . . . . 2 " 80 "	" 1885 " . . . . 3 " 60 "	" 1908 " . . . . 9 " — "
" 1863 " . . . . 2 " 80 "	" 1886 " . . . . 4 " 60 "	" 1909 " . . . . 8 " 50 "
" 1864 " . . . . 2 " 80 "	" 1887 " . . . . 5 " — "	" 1910 " . . . . 8 " 40 "
" 1865 " . . . . 4 " — "	" 1888 " . . . . 8 " 40 "	" 1911 " . . . . 7 " — "
" 1866 " . . . . 4 " 40 "	" 1889 " . . . . 6 " — "	" 1912 " . . . . 12 " 50 "
" 1867 " . . . . 4 " — "	" 1890 " . . . . 5 " 40 "	" 1913 " . . . . 9 " 50 "
" 1868 " . . . . 4 " — "	" 1891 " . . . . 6 " — "	" 1914 " . . . . 15 " — "
" 1869 " . . . . 6 " — "	" 1892 " . . . . 10 " — "	" 1915 " . . . . 11 " 70 "
" 1870 " . . . . 2 " 80 "	" 1893 " . . . . 6 " — "	
" 1871 " . . . . 4 " — "	" 1894 " . . . . 6 " — "	

Pojedyncze roczniki **wydań w innych siedmiu językach** od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przyznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w przeciągu czterech tygodni po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej w przeciągu sześciu tygodni po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za opłatą ceny handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ **wszystkie roczniki wydania niemieckiego** począwszy od roku 1849. i **wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach** począwszy od roku 1870. są całkowicie uzupełnione, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwiające jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materji.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXIX. — Wydana i rozestana dnia 29. lutego 1916.

Treść: (№ 55. i 56.) 55. Rozporządzenie, którem wydaje się na czas trwania nadzwyczajnych stosunków, spowodowanych wojną, zarządzenia w sprawie ruchu przedsiębiorstw leśnych i przemysłowych, zajmujących się przerabianiem i spożytkowaniem produktów leśnych. — 56. Rozporządzenie w sprawie uzupełnienia rozporządzenia ministeryalnego z dnia 15. września 1915 o obrocie lmem.

55.

Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z Ministrami spraw wewnętrznych, handlu i sprawiedliwości z dnia 23. lutego 1916,

którem wydaje się na czas trwania nadzwyczajnych stosunków, spowodowanych wojną, zarządzenia w sprawie ruchu przedsiębiorstw leśnych i przemysłowych, zajmujących się przerabianiem i spożytkowaniem produktów leśnych.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Jeśli z powodu wydarzeń wojennych wskutek nieobecności właściciela lub zarządcy lub z innych przyczyn zastanowiono gospodarstwo leśne albo ruch gospodarstw leśnych lub zakładów przemysłowych i przedsiębiorstw, służących dla przerabiania i spożytkowania produktów leśnych lub prowadzi się je

w sposób, nieodpowiadający tutejszokrajowym interesom, może polityczna władza krajowa ustanowić dla takiego przedsiębiorstwa na jego koszt i niebezpieczeństwo zarządcę ruchu stosownie do podanych niżej przepisów.

Zarządcę ruchu można ustanowić bez dochodzenia i bez podania powodów.

§ 2.

Jako zarządców ruchu można ustanowić tylko te osoby, które posiadają znajomość rzeczy, wymaganej dla prowadzenia powierzonych im interesów, i są godni zaufania. Jeśli zarządcy ruchu ma być powierzone gospodarstwo leśne, musi on odpowiadać obowiązującym przepisom ustawy lasowej o zarządcach gospodarstwa (§ 22. ustawy lasowej).

Urzędu zarządcy gospodarstwa można nie przyjąć tylko z ważnych powodów.

§ 3.

Zarządcę gospodarstwa — o ile on nie należy do kategorii urzędników państwowych — należy zobowiązać przez przyrzeczenie do sumiennego wypełniania powierzonych mu obowiązków.

Jeśli przedsiębiorstwo jest wpisane do rejestru handlowego, to polityczna władza krajowa winna

spowodować wpisanie ustanowienia zarządcy gospodarstwa do rejestru.

§ 4.

Zarządca gospodarstwa winien wydawać wszystkie zarządzenia, służące do należytego i korzystnego prowadzenia powierzonego mu gospodarstwa, w szczególności zaś zarządzenia, potrzebne dla uzyskiwania i spożytkowania produktów leśnych.

Pełnomocnictwo zarządcy gospodarstwa rozciąga się na sprawy i czynności prawne, oznaczone w artykule 47., ustęp 1. i 2., u. h.

Zarządca gospodarstwa winien prowadzić sprawy podległych mu przedsiębiorstw ze starannością porządnego kupca. Ma on obowiązek zachowania milczenia i tajemnicy o doszłych do jego wiadomości stosunkach i urzędzeniach gospodarstwa.

§ 5.

Dla zarządzeń, leżących poza zakresem zwykłego ruchu gospodarstwa, w szczególności do zawierania umów, przekraczających spożytkowanie normalnego dochodu rocznego, musi zarządca gospodarstwa posiadać zatwierdzenie politycznej władzy krajowej.

W czasie trwania ustanowienia zarządcy gospodarstwa spoczywa prawo zastępstwa każdego pełnomocnika oraz kierowników i funkcyonaryuszy.

Zarządca gospodarstwa ma podpisywać się w ten sposób, że dodaje do firmy swe imię i nazwisko z dodatkiem „zarządca gospodarstwa“.

§ 6.

Jeśli z posiadaniem lasu lub z przedsiębiorstwem połączone jest wykonywanie pewnych uprawnień (prawa polowania, rybołówstwa, przemysłowe etc.), to zarządcy przedsiębiorstwa przysługuje także wykonywanie tych praw.

§ 7.

Obecny w gospodarstwie personal dozorujący i robotniczy poddany jest kierownictwu zarządcy gospodarstwa i ma stosować się do jego zarządzeń. Co do wypowiedania i oddalania tych osób przysługują zarządcy gospodarstwa prawa posiadacza.

Jeśli niema zupełnie lub w dostatecznej ilości personalu, potrzebnego dla utrzymania ruchu, to zarządca gospodarstwa winien w miarę możności postarać się o jego ustanowienie.

§ 8.

Osoby podległe (§ 7.) są obowiązane wobec zarządcy gospodarstwa do udzielania wyjaśnień we wszystkich sprawach, stojących w związku z gospodarstwem.

Obowiązek udzielania wyjaśnień ciąży także na wszystkich osobach, które były przedtem funkcyonaryuszami przedsiębiorstwa lub w niem zatrudnione.

§ 9.

Zarządca przedsiębiorstwa ma prawo do zwrotu wydatków w gotówce i do stosownego wynagrodzenia za swą czynność. Wysokość tych kwot ustanawia polityczna władza krajowa.

Odpowiedzialność państwa za prowadzenie spraw gospodarstwa przez zarządcę gospodarstwa i za zaspokojenie jego roszczeń nie istnieje.

§ 10.

Zarządca gospodarstwa jest obowiązany do składania rachunków. Jeśli przy ustanowieniu niczego innego nie zarządzono, należy rachunek przedkładać politycznej władzy krajowej corocznie, w każdym zaś razie po ukończeniu zarządu gospodarstwa.

Polityczna władza krajowa zbada rachunek pod względem rachunkowym i technicznym. Ewentualne koszty, które okażą się przy zbadaniu nieuniknione, należy pokryć z gospodarstwa.

§ 11.

Znajdujące się w posiadaniu obcokrajowców przedsiębiorstwa, dla których ustanowiono zarządcę gospodarstwa, mogą wnosić przez niego do sądu roszczenia prawno-prywatne, nie będąc obowiązane do dostarczenia dowodu wzajemności.

§ 12.

Roszczenia posiadacza albo też uczestnika przedsiębiorstwa wobec zarządcy gospodarstwa o zwrot szkód, można podnosić tylko za zgodą politycznej władzy krajowej. Należy udzielić zezwolenia, jeśli chodzi o zawinione naruszenie obowiązków.

Przeciw udzieleniu lub odmowie zezwolenia żadne zażalenie nie jest dopuszczalne. O ile nie udziela się zezwolenia, niedopuszczalna jest również droga prawa.

§ 13.

Zarządca gospodarstwa stoi pod nadzorem politycznej władzy krajowej i jest związany jej wskazówkami. Polityczna władza krajowa może

zarządcę gospodarstwa uwolnić od prowadzenia interesów i ustanowić innego.

Zarządcę gospodarstwa należy także uwolnić na jego wniosek, jeśli później nastaną takie stosunki, któreby uzasadniały nieprzyjęcie (§ 2., ustęp 2.).

§ 14.

Zarząd gospodarstwa należy uchylić z urzędu lub na wniosek posiadacza, skoro tylko zostaną usunięte stosunki, które dały powód do ustanowienia zarządcy gospodarstwa.

§ 15.

Zarządcy gospodarstwa nie służy środek prawny przeciw zarządzeniom politycznej władzy krajowej.

Posiadacze, przedsiębiorcy i inni interesowani mogą przeciw zarządzeniom politycznej władzy krajowej, wydanyim w wykonywaniu tego rozporządzenia — z wyjątkiem wypadku § 12., ustęp 2. — wnieść rekurs u tej władzy w ciągu 14 dni. O rekursie, który nie ma mocy wstrzymującej, rozstrzygają co do gospodarstw leśnych Ministerstwo rolnictwa a co do przedsiębiorstw przemysłowych Ministerstwo handlu po wzajemnem porozumieniu się.

§ 16.

Za przekroczenia przepisów tego rozporządzenia oraz wydanych na jego podstawie zarządzeń i zleceń, będzie władza polityczna pierwszej instancyi karała grzywną do 5000 koron lub aresztem do 6 miesięcy.

Do postępowania i toku instancyi mają być zastosowane ogólne przepisy o postępowaniu administracyjnem.

§ 17.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hohenlohe wlr.
Zenker wlr.

Hochenburger wlr.
Spitzmüller wlr.

56.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 28. lutego 1916,

w sprawie uzupełnienia rozporządzenia ministerjalnego z dnia 15. września 1915, Dz. u. p. Nr. 267, o obrocie Inem.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

Artykuł I.

Zmienia się § 6. rozporządzenia ministerjalnego z dnia 15. września 1915, Dz. u. p. Nr. 267. i ma teraz opiewać:

§ 6.

W celu objęcia lnu przez Centralę dla zakupna utworzy ta ostatnia kantory objęcia, na razie w Trutnowie, Niemieckiem Brodzie i w okolicy Mor. Schönbergu.

Centrali dla zakupna przysługuje prawo ustanawiania funkcyonaryuszy dla zbierania lnu, legitymowanych przez Ministerstwo handlu, w celu wyszukiwania i obejmowania lnu na miejscu składu. Organy te, bez ujmy dla ich cywilnoprawnej odpowiedzialności wobec Centrali dla zakupna, są odpowiedzialni za sumienne przestrzeganie postanowień tego rozporządzenia i podlegają w tym względzie przepisom karnym § 7. Mają oni przy wykonywaniu swej czynności trzymać się instrukcyi Centrali dla zakupna, zatwierdzonej przez Ministerstwa handlu i rolnictwa, i przedkładać Centrali rachunki ze swego obrotu pieniężnego. Ministerstwo handlu może każdego czasu powyższym funkcyonaryuszom odebrać legitymację.

Przy obejmowaniu lnu winien funkcyonaryusz zbierający wypłacić sprzedającemu stosowny zadatek. Zapłata reszty po odliczeniu ponoszonych w myśl rozporządzenia przez stronę kosztów dowozu i przewozu aż do kantoru objęcia następuje po ostatecznem obliczeniu wartości lnu przez kantor objęcia.

Funkcyonaryusz zbierający ma jednak też prawo obejmowania lnu za ustalonym rachunkiem, skoro sprzedający woli ten rodzaj postępowania.

Wynagrodzenie za len, objęty przez Centralę dla zakupna, w razie, jeśli dobrowolna ugoda nie dojdzie do skutku, ustanowi przy współudziale strony sąd powiatowy, w którego okręgu towar się znajduje, w postępowaniu niespornem, po wysłuchaniu rzeczoznawców.

W tym przypadku ma Centrala dla zakupna przy objęciu zapłacić na razie ofiarowaną przez nią cenę kupna w gotówce.

Rozstrzygnięcie sądu powiatowego można za-
czepić rekusem w ciągu 8 dni. Przeciw orzeczeniu II. instancyi dalszy środek prawny nie jest dopuszczalny.

O ile kosztu postępowania ma zwrócić jedna strona lub też mają one być rozdzielone między strony, rozstrzyga sąd według swobodnego uznania.

Sądowe postępowanie nie odraza obowiązku dostawy.

Artykuł II.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hochenburger wlr.	Zenker wlr.
Leth wlr.	Spitzmüller wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXX. — Wydana i rozesłana dnia 1. marca 1916.

Treść: № 57. Rozporządzenie, dotyczące wysyłania cukru do Węgier i do Bośni i Hercegowiny.

57.

Rozporządzenie Ministra skarbu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 29. lutego 1916, dotyczące wysyłania cukru do Węgier i do Bośni i Hercegowiny.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządzają się, co następuje:

§ 1.

Organom skarbowym, spełniającym czynności urzędów nadawczych, wolno aż do dalszego zarządzenia ekspedycyować cukier, podlegający należytości, uregulowanej w rozporządzeniu Ministerstwa skarbu z dnia 2. stycznia 1908, Dz. u. p. Nr. 4, w obrocie do krajów świętej korony węgierskiej i do Bośni i Hercegowiny tylko wówczas, gdy przesyłający jednocześnie z oznajmieniem (karta przejścia) przedłoży poświadczenie transportowe, które ma wystawić centrala dla cukru w Wiedniu (I., Elisabethstraße 18). W poświadczeniu transportowym należy podać rodzaj i wagę netto przeznaczonego do przesyłki cukru, imię i nazwisko przesyłającego i imię i nazwisko i adres odbiorcy. Urząd przesyłkowy po stwierdzeniu zgodności z przesyłką i umieszczeniem numeru pozycji rejestru przesyłkowego dołączy poświadczenie transportowe do tego rejestru i potwierdzi ściągnięcie poświadczenia

transportowego w przeznaczonyj na uwagi rubryce poświadczenia przewozowego.

Jeśli się nie przedłoży przepisanego potwierdzenia transportowego lub jeśli przedłożone poświadczenie transportowe nie zgadza się z przesyłką, należy odmówić ekspedycyowania przesyłki.

§ 2.

Zakazuje się przesyłania przez pocztę cukru do krajów świętej korony węgierskiej i do Bośni i Hercegowiny.

§ 3.

Przedsiębiorstwa kolejowe i żeglugi parowej są obowiązane przed przyjęciem każdej przesyłki cukru dla odbiorcy w krajach świętej korony węgierskiej lub w Bośni i Hercegowinie, żądać przedłożenia wystawionej przez właściwy organ skarbowy karty przejścia (§ 1., l. 1, reskryptu Ministerstwa skarbu z dnia 20. lipca 1899, Dz. u. p. Nr. 128); jeśli się tej karty przejścia nie okaże, lub jeśli okazana karta przejścia nie zgadza się z dokumentami przesyłkowymi, to przyjęcia przesyłki należy odmówić.

§ 4.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Forster wr.

Leth wr.

Spitzmüller wr.

Oziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,

(także w roku 1916. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słoweńskim.

Prenumerata na cały rocznik 1916 każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz 8 K przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzedniemu złożeniu prenumerały rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania niemieckiego można nabywać:

Rocznik 1849 za . . . . 4 K 20 h	Rocznik 1872 za . . . . 6 K 40 h	Rocznik 1895 za . . . . 7 K — h
" 1850 " . . . . 10 " 50 "	" 1873 " . . . . 6 " 60 "	" 1896 " . . . . 7 " — "
" 1851 " . . . . 2 " 60 "	" 1874 " . . . . 4 " 60 "	" 1897 " . . . . 15 " — "
" 1852 " . . . . 5 " 20 "	" 1875 " . . . . 4 " — "	" 1898 " . . . . 6 " — "
" 1853 " . . . . 6 " 30 "	" 1876 " . . . . 3 " — "	" 1899 " . . . . 10 " — "
" 1854 " . . . . 8 " 40 "	" 1877 " . . . . 2 " — "	" 1900 " . . . . 7 " — "
" 1855 " . . . . 4 " 70 "	" 1878 " . . . . 4 " 60 "	" 1901 " . . . . 6 " — "
" 1856 " . . . . 4 " 90 "	" 1879 " . . . . 4 " 60 "	" 1902 " . . . . 7 " 50 "
" 1857 " . . . . 5 " 70 "	" 1880 " . . . . 4 " 40 "	" 1903 " . . . . 9 " — "
" 1858 " . . . . 4 " 80 "	" 1881 " . . . . 4 " 40 "	" 1904 " . . . . 5 " — "
" 1859 " . . . . 4 " — "	" 1882 " . . . . 6 " — "	" 1905 " . . . . 6 " — "
" 1860 " . . . . 3 " 40 "	" 1883 " . . . . 5 " — "	" 1906 " . . . . 12 " — "
" 1861 " . . . . 3 " — "	" 1884 " . . . . 5 " — "	" 1907 " . . . . 13 " — "
" 1862 " . . . . 2 " 80 "	" 1885 " . . . . 3 " 60 "	" 1908 " . . . . 9 " — "
" 1863 " . . . . 2 " 80 "	" 1886 " . . . . 4 " 60 "	" 1909 " . . . . 8 " 50 "
" 1864 " . . . . 2 " 80 "	" 1887 " . . . . 5 " — "	" 1910 " . . . . 8 " 40 "
" 1865 " . . . . 4 " — "	" 1888 " . . . . 8 " 40 "	" 1911 " . . . . 7 " — "
" 1866 " . . . . 4 " 40 "	" 1889 " . . . . 6 " — "	" 1912 " . . . . 12 " 50 "
" 1867 " . . . . 4 " — "	" 1890 " . . . . 5 " 40 "	" 1913 " . . . . 9 " 50 "
" 1868 " . . . . 4 " — "	" 1891 " . . . . 6 " — "	" 1914 " . . . . 15 " — "
" 1869 " . . . . 6 " — "	" 1892 " . . . . 10 " — "	" 1915 " . . . . 11 " 70 "
" 1870 " . . . . 2 " 80 "	" 1893 " . . . . 6 " — "	
" 1871 " . . . . 4 " — "	" 1894 " . . . . 6 " — "	

Pojedyncze roczniki wydań w innych siedmiu językach od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przyznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w przeciągu czterech tygodni po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej w przeciągu sześciu tygodni po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za opłatą ceny handlowej (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ wszystkie roczniki wydania niemieckiego począwszy od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach począwszy od roku 1870. są całkowicie uzupełnione, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwione jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXI. — Wydana i rozesłana dnia 2. marca 1916.

Treść: *M* 58. Rozporządzenie cesarskie o utrzymaniu podczas wojny w mocy stosunków służbowych, podlegających ustawie o pomocnikach handlowych.

58.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 29. lutego 1916

o utrzymaniu podczas wojny w mocy stosunków służbowych, podlegających ustawie o pomocnikach handlowych.

Na mocy § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

§ 1.

Do stosunku służbowego służbobierców, podlegających ustawie o pomocnikach handlowych, którzy w dniu 25. lipca 1914 pozostawali już w służbie przez jeden miesiąc i podczas tego stosunku służbowego rozpoczęli pełnić służbę wojskową, o ile służbobierycy ci nie spełniali czynności w tym stosunku służbowym jedynie jako zajęcie uboczne, obowiązują następujące odrębne przepisy.

§ 2.

Podczas pełnienia służby wojskowej przez służbobierycę nie może być stosunek służbowy rozwiązany przez wypowiedzenie ani przez służbo-

dawcę, ani też przez służbobierycę. Przepis ten ma co do służbobierców, którzy nie rozpoczęli służby wojskowej już z początkiem wojny, zastosowanie już od tego dnia, w którym służbobieryca został powołany do pełnienia służby wojskowej, asenterowany lub uznany za zdolnego do służby w pospolitem ruszeniu pod bronią, alboważ zawiadomiony, że pociąga się go do osobistych usług na mocy ustawy o powinnościach wojennych.

Służbobierycy nie można odprawiać przedwcześnie dlatego, że doznał on wskutek pełnienia służby wojskowej przeszkody w wykonywaniu swej służby (§ 27., l. 5. u. o p. h.).

§ 3.

Jeśli czego innego nie umówiono, nie należy się służbobierycy żadne wynagrodzenie za czas, przez który on doznał wskutek pełnienia służby wojskowej przeszkody w wykonywaniu swego zawodu. Roszczenie służbobierycy do wynagrodzenia według § 8., ustęp 4., u. o p. h. pozostaje jednak nienaruszone.

Jeśli według umowy należy się służbobierycy po pewnym czasie służby wyższe wynagrodzenie, to w razie, jeśli zachodzą inne warunki tego roszczenia, należy przy obliczeniu czasu służby zaliczyć czas służby wojskowej.

§ 4.

Jeśli umówiony na dłużej jak na jeden rok czas służby nie upłynął jeszcze z chwilą rozpoczęcia pełnienia przez służbiercę służby wojskowej, to umówiony czas trwania stosunku służbowego przedłuża się o czas, przez który doznał on wskutek pełnienia służby wojskowej przeszkody w wykonywaniu swej służby.

§ 5.

Dla stosunku służbowego, utrzymanego dalej po ukończeniu pełnienia służby wojskowej, obowiązują umówione poprzednio terminy wypowiedzenia.

Jeśli umówiony bez oznaczenia czasu stosunek służbowy wypowiada się w ciągu jednego miesiąca po ponownym rozpoczęciu służby, to, jeśli nie umówiono terminu wypowiedzenia, albo jeśli termin ten jest krótszy, jak sześć tygodni, należy zachować sześciotygodniowy termin wypowiedzenia, który nie musi się kończyć w pewnym oznaczonym dniu.

§ 6.

Służbierca ma obowiązek ponownego objęcia służby po ukończeniu pełnienia służby wojskowej. Jeśli on nie rozpocznie służby w ciągu czternastu dni, uważa się to za oświadczenie wystąpienia.

§ 7.

Jeśli służbierca po ukończeniu pełnienia służby wojskowej doznał bez własnej winy z powodu, którego szukać należy w tej ostatniej służbie, przeszkody w ponownym objęciu służby, albo jest niezdolny do pełnienia obiecanych, lub zastosowanych do okoliczności usług, to należy mu przyznać umówione wynagrodzenie za czas sześciu tygodni.

Jeśli przeszkody nie należy szukać w pełnieniu służby wojskowej, to pomimo rozwiązania stosunku służbowego (§ 6.) roszczenia służbodawcy, oparte na podstawie § 8., ustęp 1. u. o p. h. pozostają nienaruszone.

§ 8.

Przy świadczeniu umówionego wynagrodzenia za termin wypowiedzenia (§ 5.) lub na podstawie § 7. można przyznać służbiercy zamiast umówionych poborów w naturze wynagrodzenie pieniężne. W braku innej umowy należy się służbiercy za mieszkanie i wikt odszkodowanie w kwocie

poborów, przypadających za ten sam czas, co najmniej jednak tygodniowo za mieszkanie 2 K 50 h. a za wikt 10 K.

§ 9.

Utrzymanie w mocy stosunków służbowych w myśl tego rozporządzenia cesarskiego nie pociąga za sobą dalszego trwania obowiązku ubezpieczenia od choroby, od wypadku i pensyjnego.

§ 10.

Na równi z osobami, które rozpoczęły pełnić służbę wojskową, stawia się:

1. osoby, pociągnięte do świadczeń usług osobistych na mocy § 4. ustawy o powinnościach wojennych;

2. zakładników i osoby stanu cywilnego, trzymane przez nieprzyjaciela w niewoli.

§ 11.

Służbę wojskową uważa się za ukończoną z upływem tego dnia, w którym służbierca został wyłączony z związku czynnego wojska. Zamiast tego dnia uważa się u osób, wymienionych w § 10., l. 1., dzień, w którym ukończyły pełnienie osobistych usług, a u osób, wymienionych w § 10., l. 2, dzień, w którym one po odzyskaniu wolności powróciły na obszar austriacko-węgierskiej Monarchii.

§ 12.

Przepisy tego rozporządzenia cesarskiego nie mają zastosowania, jeśli służbodawca zastanowił po dniu 25. lipca 1914 ruch swego przedsiębiorstwa całkowicie lub też w większej części wskutek wydarzeń wojennych i jeśli ten stan trwa jeszcze w dniu, w którym służbierca ma na nowo objąć służbę.

§ 13.

O ile to rozporządzenie cesarskie nie szczególne postanawia, mają do stosunku służbowego i dalej przepisy ustawy o pomocnikach handlowych. Służbierca może jednak żądać udzielenia urlopu stosownie do § 17. u. o p. h. dopiero po sześciu miesiącach od ponownego rozpoczęcia służby.

Oświadczenia i umowy, odbiegające od przepisów tego rozporządzenia cesarskiego na niekorzyść służbiercy, są nieważne.

§ 14.

To rozporządzenie cesarskie wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia i ma zastosowanie do wszystkich stosunków służbowych, których rozwiązanie przez zgodę obydwu stron, prawomocne rozstrzygnięcie sądowe, albo też przez dopuszczalne ustawowo wypowiedzenie, oświadczenie wydalenia lub wystąpienia, nadeszłe do rąk drugiej strony, nie stało się skuteczne jeszcze przed dniem 1. stycznia 1916.

Upoważnia się rząd do zmiany lub uzupełnienia przepisów tego rozporządzenia cesarskiego, o ile wymagają tego stosunki, oraz do ich uchylecia w całości lub części w stosownym czasie po nastaniu stosunków pokojowych.

§ 15.

Wykonanie tego rozporządzenia cesarskiego poruczam Mojemu Ministrowi sprawiedliwości w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

Wiedeń, dnia 29. lutego 1916.

Franciszek Józef włr.

Stürgkh włr.

Hohenlohe włr.

Georgi włr.

Hoehenburger włr.

Forster włr.

Hussarek włr.

Trnka włr.

Zenker włr.

Morawski włr.

Leth włr.

Spitzmüller włr.

Oziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte I. 24,

także w roku 1916. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słoweńskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1916** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte I. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzedniemu złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem niścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania niemieckiego można nabywać:

Rocznik 1849 za	4 K 20 h	Rocznik 1872 za	6 K 40 h	Rocznik 1895 za	7 K — h
" 1850 "	10 " 50 "	" 1873 "	6 " 60 "	" 1896 "	7 " — "
" 1851 "	2 " 60 "	" 1874 "	4 " 60 "	" 1897 "	15 " — "
" 1852 "	5 " 20 "	" 1875 "	4 " — "	" 1898 "	6 " — "
" 1853 "	6 " 30 "	" 1876 "	3 " — "	" 1899 "	10 " — "
" 1854 "	8 " 40 "	" 1877 "	2 " — "	" 1900 "	7 " — "
" 1855 "	4 " 70 "	" 1878 "	4 " 60 "	" 1901 "	6 " — "
" 1856 "	4 " 90 "	" 1879 "	4 " 60 "	" 1902 "	7 " 50 "
" 1857 "	5 " 70 "	" 1880 "	4 " 40 "	" 1903 "	9 " — "
" 1858 "	4 " 80 "	" 1881 "	4 " 40 "	" 1904 "	5 " — "
" 1859 "	4 " — "	" 1882 "	6 " — "	" 1905 "	6 " — "
" 1860 "	3 " 40 "	" 1883 "	5 " — "	" 1906 "	12 " — "
" 1861 "	3 " — "	" 1884 "	5 " — "	" 1907 "	13 " — "
" 1862 "	2 " 80 "	" 1885 "	3 " 60 "	" 1908 "	9 " — "
" 1863 "	2 " 80 "	" 1886 "	4 " 60 "	" 1909 "	8 " 50 "
" 1864 "	2 " 80 "	" 1887 "	5 " — "	" 1910 "	8 " 40 "
" 1865 "	4 " — "	" 1888 "	8 " 40 "	" 1911 "	7 " — "
" 1866 "	4 " 40 "	" 1889 "	6 " — "	" 1912 "	12 " 50 "
" 1867 "	4 " — "	" 1890 "	5 " 40 "	" 1913 "	9 " 50 "
" 1868 "	4 " — "	" 1891 "	6 " — "	" 1914 "	15 " — "
" 1869 "	6 " — "	" 1892 "	10 " — "	" 1915 "	11 " 70 "
" 1870 "	2 " 80 "	" 1893 "	6 " — "		
" 1871 "	4 " — "	" 1894 "	6 " — "		

Pojedyncze roczniki wydań w innych siedmiu językach od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przyznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w przeciągu czterech tygodni po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej w przeciągu sześciu tygodni po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg I. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za opłatą ceny handlowej ($\frac{1}{3}$ arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ wszystkie roczniki wydania niemieckiego począwszy od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach począwszy od roku 1870. są całkowicie uzupełnione, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte I. 24., nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{3}$ arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwia jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć XXXII. — Wydana i rozesłana dnia 3. marca 1916.

Treść: **№ 59.** Rozporządzenie w sprawie zabezpieczenia robót około uprawy pól na wiosnę 1916.

59.

Rozporządzenie Ministerstwa rolnictwa w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnętrznych z dnia 1. marca 1916,

w sprawie zabezpieczenia robót około uprawy pól na wiosnę 1916.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 5. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 199, i z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się w celu zabezpieczenia robót około wiosennej uprawy pól, co następuje:

§ 1.

Każdy rolnik (właściciel gruntów, dzierżawca, użytkowca itd.) jest obowiązany wszystkie swe nadające się do uprawy grunta rolne, o ile nie są już uprawione, poddać uprawie wiosennej a w razie potrzeby uprawie dodatkowej.

Polityczna władza powiatowa może na wniosek komisji dla żniw zezwolić na wyjątki co do tych gruntów rolnych, których uprawa z powodu ich małej wartości uprawnej lub z powodu ich wysokiego położenia albo z powodu przypadkowego, powstałego przez wojnę pogorszenia ich fizycznej własności roli jest oczywiście niemożliwa lub też z ogólno-gospodarczych względów byłaby nieracjonalną.

§ 2.

Komisje dla żniw winny starać się o to, aby uprawa wiosenna została przeprowadzona na czas i całkowicie także w roku 1916.

W tym celu są komisje dla żniw w szczególności obowiązane do:

1. zbadania, które grunta nie są jeszcze uprawione a przede wszystkim, które z nich wskutek powołania ich właścicieli lub gospodarzy do służby wojskowej lub z powodu innych, wywołanych przez wojnę przeszkód potrzebują pomocy;

2. sporządzenia planu robót dla robót przygotowawczych i uprawy potrzebujących pomocy obszarów gruntowych i nadzór nad jego wykonaniem;

3. starania się o to, by żaden nadający się do uprawy grunt nie pozostał nieuprawiony;

4. przydzielenia sił robotniczych i pociągowych oraz sprzętów stosownie do §§ 3. i 7. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 5. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 200, i do stawiania wniosków wobec politycznych władz powiatowych stosownie do § 6., ustęp 2., tego rozporządzenia w brzmieniu artykułu 1. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 25. września 1914. Dz. u. p. Nr. 252;

5. pouczania rolników o wyborze gatunku pól, które mają być uprawiane, o miejscu i sposobie siewu nasion i środków nawozowych;

6. zawiadamiania gmin o tych nieruchomościach, których uprawnienie we właściwym czasie wskutek powołania ich właścicieli lub gospodarzy do pełnienia służby wojskowej lub wskutek innej, wywołanej sytuacją wojenną przeszkody dla ich właścicieli lub gospodarzy, nie może być zabezpieczone przez same tylko zarządzenia, przewidziane pod l. 4. i 5. tego paragrafu;

7. stawiania wniosków wobec politycznej władzy powiatowej co do gruntów, które mają być stosownie do § 1., ustęp 2., wyjęte od obowiązku uprawy;

8. przedkładania politycznej władzy powiatowej sprawozdań o spostrzeżeniach, na podstawie których byłyby wskazane szczególne zarządzenia ze strony rządu.

§ 3.

Roboty przygotowawcze i uprawnienia wspomnianych w § 2., l. 6., gruntów, o ile polityczna władza powiatowa nie zezwoliła na wyjątek stosownie do § 1., ustęp 2., są obowiązkiem gminy. Gmina ma prawo domagać się zwrotu połączonych z tem faktycznych kosztów z dochodu, osiągniętego z uprawionych przez nią pól.

§ 4.

Organa służby techniczno-leśnej administracji politycznej oraz w tych krajach, w których odbywają się operacje agrarne, organa władz agrarnych mają obowiązek wspierania politycznych władz powiatowych przy wykonywaniu przysługującego im stosownie do § 9. rozporządzenia z dnia 5. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 200, prawa nadzoru oraz komisje dla żniw w przeprowadzeniu poruczonych im zadań.

§ 5.

Kto, ponijając wypadek udowodnionej, niezawinionej niemożności uprawienia, nie zastosuje się do przepisu § 1., alboważ kto w inny sposób działa wbrew zarządzeniom władz, wydanym na podstawie tego rozporządzenia, będzie karany przez polityczną władzę powiatową grzywną do 1000 koron lub aresztem do jednego miesiąca.

§ 6.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Hohenlohe wlr.

Zenker wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć XXXIII. — Wydana i rozesłana dnia 5. marca 1916.

Treść: (№ 60. i 61.) 60. Rozporządzenie o sporządzaniu planów podziału przez miejski urząd budowniczy w Bernie. — 61. Rozporządzenie, w sprawie uregulowania obrotu opodatkowanym cukrem.

60.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem robót publicznych z dnia 28. lutego 1916

o sporządzaniu planów podziału przez miejski urząd budowniczy w Bernie.

Na mocy artykułu I., § 1., ustęp 2., rozporządzenia cesarskiego z dnia 1. czerwca 1914, Dz. u. p. Nr. 116, zarządza się:

Sporządzone na cele własnego zakresu służbowego plany sytuacyjne miejskiego urzędu budowniczego w Bernie uznaje się aż do dalszego zarządzenia za nadające się do tego, by służyły za podstawę hipotecznych podziałów parcel.

Hohenburger wlr.

Trnka wlr.

61.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 4. marca 1916, w sprawie uregulowania obrotu opodatkowanym cukrem.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, i w uzupełnieniu rozporządzenia ministeryjalnego z dnia 7. lipca 1915, Dz. u. p. Nr. 195, o uregulowaniu obrotu cukrem, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Opodatkowany cukier można wydawać tylko za kartami wykazu konsumcyi cukru (kartami na cukier) lub za kartami pobierania alboważ stosownie do przepisów, wydanych na mocy tego rozporządzenia.

Jak długo karty na cukier nie są zaprowadzone, można wydawać poszczególnym kupującym w jednym dniu cukier tylko w ilości, nie przekraczającej $\frac{1}{4}$ kilograma.

§ 2.

Karty na cukier będą wydane urzędownie, obowiązują dla jednej osoby i na oznaczony na karcie czas 4 tygodni. Opiewają one najwyżej na

1 $\frac{1}{4}$ kilograma cukru i zawierają w granicy tej największej ilości odcinki na $\frac{1}{8}$ kilograma cukru.

Dla poszczególnych krajów ustanowi polityczna władza krajowa w ciągu tego największego wymiaru przypadającą na każdą osobę ilość zużycia.

Karty na cukier ważne są tylko dla tego okręgu administracyjnego, w którym zostały wystawione.

Za zgubione lub zniszczone karty na cukier nie wydaje się nowych kart.

Karty na cukier są dokumentami publicznymi; fałszowanie ich będzie karane według ustawy karnej.

§ 3.

Karty na cukier wydaje się tylko tym osobom, w których domu (gospodarstwie) nie ma więcej cukru, jak 2 $\frac{1}{2}$ kilograma na każdą osobę, żywiącą się w domu.

Kto żąda wydania karty na cukier, winien we właściwym biurze wydawania kart na chleb i mąkę, albowiem, gdzie takich kart nie zaprowadzono, u zwierzchności gminnej złożyć oświadczenie, z wymienieniem ilości żywnych w domu (gospodarstwie) członków tego domu (gospodarstwa) i z podaniem, że w jego domu w dniu złożenia oświadczenia niema więcej, jak 2 $\frac{1}{2}$ kilograma cukru na każdą, żywiącą się w gospodarstwie domowym osobę.

Zatajone w oświadczeniu zapasy uzna polityczna władza powiatowa za przepadłe na rzecz państwa.

Bliższe postanowienia o sporządzeniu i wydawaniu kart na cukier wyda polityczna władza krajowa.

§ 4.

Cukier może sprzedający wydawać konsumentom tylko za okazaniem ważnej karty na cukier i po odcięciu odpowiadających pobranej ilości odcinków.

Za niedotrzymanie tego przepisu będzie karany zarówno sprzedający, jak kupujący.

Postanowienie to niema zastosowania w przedsiębiorstwach gospodnich i szynkarskich (restauracjach, kawiarniach, kantynach, barach itd.) i w cukierniach, o ile chodzi o dodawanie cukru do napojów lub potraw. Zakazuje się wymienionym przemysłowcom wydawania samego cukru.

§ 5.

Osoby, żywione wyłącznie w zakładach humanitarnych i dobroczynnych, klasztorach, zakładach wojskowych, instytutach naukowych i wychowawczych, zakładach pracy przymusowej, więzieniach, asylach, obozach dla uchodźców itd., nie otrzymują karty na cukier (§ 6.).

Polityczna władza powiatowa postanowi, do których osób odnoszą się warunki oznaczone w poprzednim ustępie.

§ 6.

1. Prowadzący przemysł gospodni i szynkarski,
2. piekarze, cukiernicy wypiekający ciasta, makaroniki i pierniki, nadto

3. zakłady oznaczone w § 5. mogą pobierać cukier tylko za poświadczeniami pobierania, które wyda właściwa władza polityczna albowiem przez nią oznaczone biuro.

Wzór załącznik A.

Kto żąda wydania karty na pobieranie, winien wykazać, że jego zapasy nie przekraczają zapotrzebowania na 8 tygodni.

Karty na pobieranie będą wystawione na ilość cukru, odpowiadającą wykazanemu zapotrzebowaniu na najdłużej 8 tygodni, którą ma oznaczyć polityczna władza powiatowa z uwzględnieniem zapasów. Zamiast karty na pobieranie można ubiegającemu się o nią, na jego żądanie wydać więcej kart na pobieranie, opiewających na części przysznanej ilości łącznej.

Karty na pobieranie ma kupujący przy pobieraniu cukru wydać sprzedającemu.

Wymienione w pierwszym ustępie przedsiębiorstwa i zakłady winny prowadzić księgę zapisków, której wzór może przepisać polityczna władza krajowa. Z księgi zapiskowej musi być widoczny każdorazowy stan zapasów na początku każdego miesiąca, przyrost podczas miesiąca i źródło pobierania.

Księga zapiskowa musi być zaopatrzona bieżącymi numerami strony i być zawsze przygotowana dla wglądu politycznej władzy powiatowej lub jej pełnomocników.

§ 7.

Kto w sposób przemysłowy cukier w obrocie handlowym wydaje, a nie należy do oznaczonych w § 8. handlarzy hurtownych, może pobierać cukier tylko za kartami na pobieranie, które ma wydawać polityczna władza powiatowa lub oznaczone przez nią biuro. Przy pobieraniu cukru ma on wydać swą kartę na pobieranie sprzedającemu.

Wzór załącznik A.

Przy pierwszym zażądaniu wystawia się kartę na pobieranie albotecz karty, opiewające na częściowe ilości (§ 6.), na ilość cukru, odpowiadającą wykazanemu zapotrzebowaniu na najdłuższej 8 tygodni, wliczając znajdujące się w posiadaniu żądającego a mające być przez niego podane zapasy.

W dalszym ciągu otrzymuje żądający nową kartę na pobieranie tylko za przedłożeniem i stosownie do odcinków kart na cukier lub kart na pobieranie, wydanych mu przez jego odbiorców, które ma on na dowód swego zapotrzebowania przy żądaniu nowej karty na pobieranie oddawać politycznej władzy powiatowej lub oznaczonemu przez nią biuro.

§ 8.

Hurtowni handlarze mogą kupować lub pobierać cukier bez karty na pobieranie.

Za handlarza hurtownego w myśl tego rozporządzenia uważa się tego, kto w kampaniach 1913/14 lub 1914/15 kupił wprost w fabrykach cukru spożywczego i sprowadził conajmniej dwa wagony cukru na miesiąc.

Handlarze hurtowni mogą wydawać cukier swym odbiorcom tylko za kartami na pobieranie lub za odcinkami kart na cukier. Dla umożliwienia wydawania w całych ładunkach wagonowych wolno jednakoż handlarzom hurtownym wydawać cukier swym odbiorcom z tem, że przedłożą oni dodatkowo potrzebne karty na pobieranie i odcinki kart na cukier w ciągu 14 dni.

Handlarze hurtowni są obowiązani do prowadzenia księgi zapisków, zaopatrzonej bieżącymi numerami, w której należy uwidocznnić każdorazowy stan należących do nich ilości cukru (zapasów lub zasobów, co do których przysługuje im prawo rozporządzenia na podstawie terminatki) na początku każdego miesiąca, zaś dokupna i sprzedaż w ciągu miesiąca, oraz źródła pobierania i odbiorców. Są oni obowiązani do przechowywania zebranych od swych odbiorców kart na pobieranie lub odcinków kart na cukier jako załączników do księgi zapisków a nadto mają obowiązek przedkładać Centrali dla cukru na jej żądanie informacji co do kupna i sprzedaży cukru, oraz przedkładać do wglądu księgę zapisków wraz z załącznikami.

§ 9.

Pobieranie cukru przez wielki i drobny przemysł, zajmujący się przerabianiem cukru (z wyjątkiem przymysłów, wymienionych pod § 6., punkt 1. i 2.), jak przez wyrabiających towary cukrowe, czekoladowe, kandyze, marmelady, konserwy, likiery, soki owocowe itp., należących jako członkowie do Centralnego związku fabrykan-

tów czekolady i towarów cukrowych w Austro-Węgrzech, do Państwowego związku austriackich producentów spirytuożów, likierów i octu, albotecz do Związku austriackich producentów soków owocowych i handlarzy, będzie uregulowane przez Centralę dla cukru stosownie do wskazówek Ministra handlu. Przedsiębiorstwa te winny zażądać swego miesięcznego zapotrzebowania w drodze tych organizacyi wprost u Centrali dla cukru w Wiedniu i nie potrzebują żadnej karty dla pobierania przekazanych przez tę Centralę ilości cukru.

W ten sam sposób odbywa się pobieranie cukru przez te, zajmujące się przerabianiem cukru przedsiębiorstwa wielkiego i drobnego przemysłu, które mogą się wykazać zamówieniami na dostawę ze strony c. i k. Ministerstwa wojny.

Wymienione w pierwszym i drugim ustępie przedsiębiorstwa będą podane do wiadomości politycznych władz powiatowych przez Centralę dla cukru.

Przerabiające cukier przedsiębiorstwa przemysłowe, nie należące do jednej z wymienionych w pierwszym ustępie organizacyi, mogą pobierać cukier tylko za kartami na pobieranie, które ma wystawić polityczna władza powiatowa lub oznaczone przez nią biuro. Co do wystawiania i układu tych kart na pobieranie nadto co do obowiązku prowadzenia księgi zapisków obowiązują te przedsiębiorstwa przepisy, zawarte w § 6. tego rozporządzenia.

Zakazane jest oznaczonym poprzednio przedsiębiorstwom wydawanie cukru.

§ 10.

Fabryki cukru i wolne składy cukru, jeśli wydają cukier wprost osobom, przedsiębiorstwom lub zakładom, którym wolno pobierać cukier tylko za kartą na pobieranie, są obowiązane do okazywania i oddawania przedkładanych przez kupujących kart na pobieranie organom nadzorczym urzędu skarbowego przy wyprowadzaniu cukru z fabryki cukru lub z wolnego składu.

§ 11.

Każdy jest obowiązany do udzielania władzy na jej wezwanie wyjaśnień w celu badania oświadczeń, złożonych przez głowy rodzin (§ 3.) lub podanego zapotrzebowania (§§ 6. i 7.) i w celu zabezpieczenia wykonania przepisów tego rozporządzenia.

§ 12.

Każdy jest obowiązany na wezwanie politycznej władzy powiatowej stosownie do wydanych na podstawie tego rozporządzenia wskazówek tej władzy lub oznaczonego przez nią biura do

współdziałania w wykonaniu tego rozporządzenia jako mąż zaufania. U osób stojących w służbie publicznej, potrzebne jest dla tego współdziałania zezwolenie ich władzy służbowej.

Mężowie zaufania winni postępować bez względu na osobę i według najlepszej wiedzy i sumiennie, utrzymywać w tajemnicy doszłe do ich wiadomości stosunki prywatne lub tajemnice przedsiębiorstw i, o ile nie są urzędnikami publicznymi, złożyć przyrzeczenie wypełnienia tego obowiązku.

Urząd męża zaufania jest urzędem honorowym. Zwolnienie od ustanowienia mężem zaufania może nastąpić tylko z ważnych powodów.

§ 13.

Gminy są obowiązane do współdziałania przy wykonaniu tego rozporządzenia.

§ 14.

Kto żądanego odeń w myśl tego rozporządzenia wyjaśnienia odmawia lub udziela niewła-

ściwie, albo w inny sposób działa wbrew przepisom tego rozporządzenia, będzie karany przez polityczną władzę powiatową, o ile działanie nie podlega surowszej karze, grzywną do 2000 K lub aresztem do 3 miesięcy, zaś przy okolicznościach obciążających grzywną do 5000 K lub aresztem do 6 miesięcy.

Przy zasądzeniu można orzec także utratę uprawnień przemysłowego.

§ 15.

Rozporządzenie to z wyjątkiem przepisów §§ 2., 3. i 4. o kartach na cukier, wchodzi w życie w dniu 5. marca 1916.

Dzień, w którym i te przepisy wchodzi w życie, będzie ustanowiony przez polityczną władzę krajową przez ogłoszenie w Dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych.

Hohenlohe wlr.

Leth wlr.

Spitzmüller wlr.

C. k. Starostwo .....

(Dzień wystawienia)

Karta na pobieranie cukru.

Imię i nazwisko (firma) uprawnionego do pobierania .....

Miejsce przedsiębiorstwa (zakładu itd.) .....

jest uprawniony do pobierania ..... kilogramów (lub cetnarów metrycznych) cukru w czasie od ..... do ..... 191...

.....
(Podpis)

Tę kartę na pobieranie winien sprzedający oddać przy odbiorze towaru.

Ta karta na pobieranie jest nieprzeznana.

Przekroczenia będą karane grzywną do 5000 koron, aresztem do 6 miesięcy, w danym razie także utratą uprawnienia przemysłowego.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,
także w roku 1916. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słoweńskim.

Prenumerata na cały rocznik 1916 każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz 8 K przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzednim złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik 1849 za . . . . 4 K 20 h	Rocznik 1872 za . . . . 6 K 40 h	Rocznik 1895 za . . . . 7 K — h
" 1850 " . . . . 10 " 50 "	" 1873 " . . . . 6 " 60 "	" 1896 " . . . . 7 " — "
" 1851 " . . . . 2 " 60 "	" 1874 " . . . . 4 " 60 "	" 1897 " . . . . 15 " — "
" 1852 " . . . . 5 " 20 "	" 1875 " . . . . 4 " — "	" 1898 " . . . . 6 " — "
" 1853 " . . . . 6 " 30 "	" 1876 " . . . . 3 " — "	" 1899 " . . . . 10 " — "
" 1854 " . . . . 8 " 40 "	" 1877 " . . . . 2 " — "	" 1900 " . . . . 7 " — "
" 1855 " . . . . 4 " 70 "	" 1878 " . . . . 4 " 60 "	" 1901 " . . . . 6 " — "
" 1856 " . . . . 4 " 90 "	" 1879 " . . . . 4 " 60 "	" 1902 " . . . . 7 " 50 "
" 1857 " . . . . 5 " 70 "	" 1880 " . . . . 4 " 40 "	" 1903 " . . . . 9 " — "
" 1858 " . . . . 4 " 80 "	" 1881 " . . . . 4 " 40 "	" 1904 " . . . . 5 " — "
" 1859 " . . . . 4 " — "	" 1882 " . . . . 6 " — "	" 1905 " . . . . 6 " — "
" 1860 " . . . . 3 " 40 "	" 1883 " . . . . 5 " — "	" 1906 " . . . . 12 " — "
" 1861 " . . . . 3 " — "	" 1884 " . . . . 5 " — "	" 1907 " . . . . 13 " — "
" 1862 " . . . . 2 " 80 "	" 1885 " . . . . 3 " 60 "	" 1908 " . . . . 9 " — "
" 1863 " . . . . 2 " 80 "	" 1886 " . . . . 4 " 60 "	" 1909 " . . . . 8 " 50 "
" 1864 " . . . . 2 " 80 "	" 1887 " . . . . 5 " — "	" 1910 " . . . . 8 " 40 "
" 1865 " . . . . 4 " — "	" 1888 " . . . . 8 " 40 "	" 1911 " . . . . 7 " — "
" 1866 " . . . . 4 " 40 "	" 1889 " . . . . 6 " — "	" 1912 " . . . . 12 " 50 "
" 1867 " . . . . 4 " — "	" 1890 " . . . . 5 " 40 "	" 1913 " . . . . 9 " 50 "
" 1868 " . . . . 4 " — "	" 1891 " . . . . 6 " — "	" 1914 " . . . . 15 " — "
" 1869 " . . . . 6 " — "	" 1892 " . . . . 10 " — "	" 1915 " . . . . 11 " 70 "
" 1870 " . . . . 2 " 80 "	" 1893 " . . . . 6 " — "	
" 1871 " . . . . 4 " — "	" 1894 " . . . . 6 " — "	

Pojedyncze roczniki wydań w innych siedmiu językach od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przyznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w przeciągu czterech tygodni po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej w przeciągu sześciu tygodni po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za opłatą ceny handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ wszystkie roczniki wydania niemieckiego począwszy od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach począwszy od roku 1870. są całkowicie uzupełnione, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwia się uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXIV. — Wydana i rozesłana dnia 9. marca 1916.

Treść: N 62. Rozporządzenie, w sprawie zaprowadzenia poświadczeń transportowych dla kawy.

62.

Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 8. marca 1916,

w sprawie zaprowadzenia poświadczeń transportowych dla kawy.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządzają się, co następuje:

§ 1.

Do przesłania kawy z okręgu administracyjnego politycznej władzy krajowej jest potrzebne jej przyzwolenie. Koleje lub przedsiębiorstwa żeglugi parowej oraz Zakład pocztowy mogą przyjmować tego rodzaju przesyłki tylko wówczas, gdy do dokumentów przewozowych dodano dla każdej pošyłki wystawione przez polityczną władzę krajową poświadczenie transportowe według przepisane go w załączniku formularza.

Poświadczenie to ma odebrać stacya przeznaczenia.

Tego rodzaju poświadczenia transportowe nie są potrzebne dla przesyłek zarządu wojskowego i dla przesyłek, nadchodzących za bezpośrednimi listami przewozowymi z krajów korony węgierskiej lub z za granicy cłowej, oraz dla przesyłek przewozowych.

§ 2.

Za przekroczenia tego rozporządzenia będą władze polityczne I. instancyi karaly grzywnami do pięciu tysięcy koron lub karami aresztu do sześciu miesięcy, o ile czynność według istniejących ustaw nie podlega surowszej karze.

§ 3.

Kawę, przesłaną wbrew przepisowi § 1., mogą władze polityczne uznać za przepadłą na rzecz zaopatrzenia ludności.

§ 4.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hohenlohe wlr.

Forster wlr.

Spitzmüller wlr.

Poświadczenie transportowe.

(Imię i nazwisko posyłającego) ..... w (miejscowość) .....
jest uprawniony do przesłania ..... kilogramów ..... (rodzaj towaru)
w czasie od ..... do 1916
z (nazwisko stacyi przesyłkowej) .....
do (nazwisko stacyi przeznaczenia) .....
przez (pocztę, kolej lub okręt parowy) .....
pod adresem (nazwisko i miejsce zamieszkania odbiorcy) .....

.....
Miejsce i dzień wystawienia.

.....
Podpis.

Poświadczenie to należy dołączyć trwale do dokumentu przewozowego.
Dodanie poświadczenia należy zaznaczyć w dokumencie przewozowym.
Poświadczenie odbierze stacya przeznaczenia.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXV. — Wydana i rozesłana dnia 10. marca 1916.

Treść: (M 63. i 64.) 63. Rozporządzenie, dotyczące ograniczenia w używaniu glinu, ołowiu, miedzi i stopów miedzi, niklu, cyny i gumy. — 64. Obwieszczenie, którym ogłasza się przepisy dotyczące cechowania i stemplowania przyrządu do mierzenia nleka z pływakiem sprowadzającym i podziałką. — Obwieszczenie Biura redakcyjnego Dziennika ustaw państwa z dnia 10. marca 1916. w sprawie sprostowania błędu drukarskiego w zamieszczonej w VIII. części Dziennika ustaw państwa z roku 1916, pod Nr. 15 rozporządzeniu Ministra spraw wewnętrznych z dnia 15. stycznia 1916, którym zmienia się przepisy o uregulowaniu użycia zboża i produktów młwa.

63.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem robót publicznych i za zgodą Ministra wojny z dnia 1. marca 1916,

dotyczące ograniczenia w używaniu glinu, ołowiu,
miedzi i stopów miedzi, niklu, cyny i gumy.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Używanie glinu, ołowiu, miedzi i stopów miedzi, niklu, cyny i gumy należy przy sporządzaniu wyrobów przemysłu wszelkiego rodzaju ograniczyć do możliwie najmniejszego zakresu.

Zakazuje się go mianowicie przy budowie maszyn i przemysłu elektrycznego, przy budowach nadziemnych, przy robotach budowlanych i konserwacyjnych w przemyśle hutniczym i przy budowie oraz konserwacji zakładów gazowych i wodociągowych, wszędzie tam, gdzie użycie to nie jest wskazane przez przemienne powody produkcji lub przez cel przeznaczenia wyrobionego przedmiotu. W tych zakresach użycie wymienionych materiałów winno być w szczególności zaniechane

w tych wypadkach, w których następowało dotąd tylko ze względów następującego rodzaju:

1. W zamiarze zastosowania się do zwyczajów handlowych co do wykończenia; ze względów upiększenia; ze względów na szczególne zwyczaje producenta lub zamawiającego;

2. w celu zmniejszenia ciężaru budowli lub osiągnięcia mniejszych wymiarów;

3. w celu przeszkodzenia tworzeniu się rdzy, jeśli można temu zapobiedz przez odpowiedni dozór (smarowanie, poruszanie itd.), przez pociągnięcie powierzchni (ocynowanie, ocynkowanie, zaolwienie itd.) lub przez użycie środków zastępczych (stopów cynku, białego metalu itd.);

4. w celu przeszkodzenia w zużyciu, o ile to ostatnie przy użyciu stosownych materiałów zastępczych tylko powoli występuje i pozostaje widzialne tak, że użycie materiału zastępczego nie daje powodu do obaw ze względów bezpieczeństwa lub z powodu grożącej poważnie obawy przerw w ruchu.

Materialów zastępczych należy użyć także wówczas, jeśli to wymaga zmian w urządzeniach przedsiębiorstwa albo w środkach utrzymywania ruchu, o ile te zmiany nie są połączone z nie stosunkowymi wydatkami, ani też nie pociągają za sobą istotnych utrudnień ruchu.

Wskazówki dla użycia materiałów zastępczych zawiera załącznik do tego rozporządzenia.

§ 2.

Wyjątki od przestrzegania podanych w § 1. zasad i od zawartych we wskazówkach bliższych przepisów wykonawczych dopuszczalne są tylko za zezwoleniem Ministerstwa handlu.

§ 3.

Za działania wbrew przepisom tego rozporządzenia będą władze polityczne I. instancji

karaly aresztem do sześciu miesięcy lub karami pieniężnymi do 5000 koron, o ile działania te nie podpadają pod surowszy przepis karny.

§ 4.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu 20. marca 1916.

Trnka wlr.

Spitzmüller wlr.

Wskazówki dla użycia materiałów zastępczych.

Podane niżej wskazówki dla użycia materiałów zastępczych czynią różnicę między wypadkami, w których możliwość użycia takich materiałów zastępczych jest z reguły niewątpliwa i takimi, w których używanie materiałów zastępczych winno następować w miarę możliwości.

W pierwszych wypadkach zezwala się wyjątkowo na używanie ołowiu, miedzi i stopów miedzi, niklu, glinu, cyny, guny tylko za zezwoleniem Ministerstwa handlu.

We wskazówkach wymienia się osobno przypadki, w których używanie materiałów zastępczych winno następować w miarę możliwości.

Jako materiały zastępcze wchodzi w szczególności w rachubę: żelazo (szare, temprowe, stal lana, żelazo lane, stal zlewna), cynk i stopy cynku, papier, drzewo.

A.

Budowa armatur.

I. Zasuw y wodne:

Krąglaki, szczelnice, śruby u szczelnicy, mutry do śrub szczelnicowych, w miarę możności pierścienie uszczelniające.

II. Zawory.

1. Ze wśrubowaną pokrywą:

Oslony, krąglaki, hollendry szczelnicowe, kółka ręczne, autaby, w miarę możności nadto pokrywy lub zaśrubowania, szczelnice, trzpienie kurków i osady:

2. z przysrubowaną pokrywą i wewnętrznym skrętem gwintowym:

Oslony, pokrywy, krąglaki i hollendry szczelnicowe, w miarę możności szczelnice, trzpienie kurków i osady zawor:

3. z przysrubowaną pokrywą i zewnętrznym skrętem gwintowym:

Oslony, pokrywy, krąglaki, szczelnice i mostki pokryw słupkowych, w miarę możności potrzebne wyłożenie szczelnice, krąglaków i części, tworzącą osadę zawory.

(Mutry krąglakowe w łuku lub w mostku pokrywki można tylko w wyjątkowych wypadkach sporządzać ze spiżu lub z mosiądzu.)

4. Wentyle bezpieczeństwa:

Wszystkie części, z wyjątkiem osad i trzpieni kurków.

III. Kurki:

Oslony, w miarę możności także czopy ręczne (stożki kurkowe).

IV. Wodowskazy:

Wszystkie części (dla odnośnych kurków obowiązuje A III).

V. Manometry:

Puszki, wierzchnie pierścienie wkładkowe, w miarę możności rury manometryczne.

VI. Indykatory:

Wszystkie części.

VII. Hydranty i studnie:

1. Hydranty podziemne:

Krąglaki, szczelnice, śruby u szczelnic, mutry śrub szczelnicowych, w miarę możliwości pierścieni osadowy w dolnej części, pierścień uszczelniający w sztuce złączowej, sztuka wypływowa dla automatycznego wypróżniania.

2. Hydranty nadziemne:

Walce, szczelnice, wewnętrzne śruby wzmacniające z mutrami, w miarę możliwości pierścieni osadowy w dolnej części, część wypływowa dla automatycznego wypróżniania, obydwie ześrubowania łącznikowe rury.

3. Studnie wentylowe:

Wszystkie części.

4. Studnie hydrantowe:

Części składowe części hydrantowej, jak pod VII 2, części składowe części studni jak pod VII 3.

B.

Budowa pomp.

I. Pompy, poruszane ręcznie dla celów rolniczych i tym podobnych:

1. Wentyle i osady, w miarę możliwości wentyle tłokowe;

2. Kurki (jak pod A III);

3. Hollendry, złącze węży, połączenia węży, ześrubowania, części widłowe do węży, wyloty, rury wylotowe, szczelnice, wyłożenia, panwie łożyska, drągi, sprzęgła, kierownice drągów, części urządzeń smarowniczych, części składowe urządzeń przewietrzających i odpływowych i koszów ssawnych, w miarę możliwości cylindry robocze, wkłady cylindrów, drągi tłokowe, cylindry i pokrywy cylindrów od pomp specjalnych dla osobnych płynów, oraz pompy skrzydłowe.

II. Pompy transmisyjne:

Panwie łożyska, szczelnice, tłoki, drągi, nury, części urządzeń smarowniczych, części składowe urządzeń przewietrzających i odpływowych, kosze ssawne, w miarę możliwości wentyle (osłony, trzpienie i osady), wyłożenia cylindrów, wyłożenia szczelnic, pierścienie podstawowe i tłokowe.

III. Pompy parowe:

Panwie łożyska, szczelnice, tłoki, drągi, nury, części urządzeń smarowniczych, części składowe urządzeń przewietrzających i odpływowych, kosze ssawne, w miarę możliwości wentyle (osłony, trzpienie i osady), wyłożenia cylindrów, wyłożenia szczelnic, pierścienie podstawowe, pierścienie tłokowe, rury parowe i rury tłoczne.

IV. Pompy centryfugalne:

Panwie łożyska, szczelnice, wyłożenia szczelnic, pierścienie podstawowe, wały, części urządzeń smarowniczych, części urządzeń przewietrzających i odpływowych, kosze ssawne, w miarę możliwości koła kierownicze i obrotowe, osłony i nakrywki.

V. Sikawki ogniowe:

Cylindry robocze, wentyle, osady, komory wentylów, wszystkie części zamykające, połączenia rur tłocznych i ssawnych, rury wylotowe, ujścia tych rur, mufy, cedzidla, sochy, stojaki rurowe, banie powietrzne, przybory (latarnie, okucia przewodów i kopuły), kosze ssawne, rury parowe i tłoczne.

VI. Pompy tętnicze:

Osłony, talerze wentylowe, wszystkie ześrubowania i przewody rurowe.

VII. Injektory:

Oslony, ześrubowania, wszystkie przewody (odnośnie armatury według A).

C.

Budowa maszyn parowych:

Panwie łożyskowe, drągi tłoków, głowy drągów korbowych, łyżwy krzyżulca, szczelnice, talerze i osady wentylowe, pierścienie uszczelniające, rury parowe, przewody tłoczne i ssące (armatury według A).

D.

Budowa turbin.

I. Turbiny o niskiem ciśnieniu:

Wodziki, szczelnice, pierścienie smarujące; w miarę możliwości puszki wszelkiego rodzaju, soczewki torowe (armatury według A).

II. Turbiny o wysokiem ciśnieniu:

Szczelnice, rury przewodowe, koła obrotowe i łopatki koła, w miarę możliwości oprawy łożysk, puszki przewodowe, kierowniki, przesuwaki (armatury według A).

III. Regulatory:

Części pośrednie i złączowe, w miarę możliwości oprawy łożysk, panwie łożysk, panwie wkładkowe, tłoki unoszące się (armatury według A).

E.

Budowa maszyn spalinowych:

Łożyska, szczelnice, śrubunki rur, przewody materiałów palnych, oleju smarowniczego, powietrza ściśnionego i wody oziębiającej, części zwrotni, w miarę możliwości węże ochładzające o wysokiem ciśnieniu (armatury według A).

F.

Budowa turbin parowych:

Dysze, krążki turbinowe, koła obrotowe, koła kierownicze, łopatki, w miarę możliwości szczelnice i łożyska.

G.

Budowa dźwigni:

Łożyska, części napędowe, ześrubowania, części urządzeń smarowniczych, części składowe hamulców, w miarę możliwości tryby kół turbinowych i śrubowych, o ile ich nie można zastąpić trybami kół zębatych.

(Do odlewania łożysk należy użyć cynkowego metalu białego).

H.

Budowa maszyny narzędziowych:

Wszystkie części, w miarę możliwości także przy młotach parowych.

I.

Budowa specjalnych pojazdów.

Wszystkie części specjalnych pojazdów, jak wozy wodne, wozy do skrapiania, wozy na gnój, aparaty i pompy do czyszczenia kloak, maszyny do czyszczenia i skrapiania ulic, aparaty dezynfekcyjne, wozy cysternowe, sikawki ogniowe, wozy do narzędzi dla gaszenia i tym podobne.

Panwie łożysk należy stosownie do wymagań sporządzać z miękkiego lanego żelaza lub lanej stali (z wylewem z cynkowego białego metalu) albo też ze stopów cynku.

(Dla budowy pojazdów kolejowych są miarodajne zarządzenia, wydane przez Ministerstwo kolejowe.)

J.

Budowa oziębiaczy, przygrzewaczy (przygrzewaczy dla gazu dymowego i wody zasilającej), wyparki wszelkiego rodzaju.

Rury oziębiające.

K.

Budowa przewodów gazowych i wodociągowych.

I. Rury przewodów gazowych i wodociągowych.

(Dla głównego przewodu należy używać rur żelaznych i to przeważnie rur kryzowych zamiast kielichowych, na przewody poboczne i złączowe należy używać lanej żelaza. Rur ołowianych używać nie należy).

II. Uszczelnienia (przewody rur kielichowych należy uszczelniać aż do ciśnienia 5 atm. za pomocą klina drewnianego lub napojonych smołą i zalanych cementem portlandzkim warkoczy konopi).

L.

Urządzenia hutnicze.

I. Chłodnice,

II. Drzwiczki do chłodnic i pieców przy piecach Martina;

III. Łożyska wałkowe. (Na te ostatnie należy stosownie do wymagań używać drzewa [grabu, drzewa gwajakowego itd.], lanej stali i cynkowego białego metalu lanej lub stopów cynku);

IV. Łożyska wałkowe (z wyjątkiem dla pierwszych wałków w rusztowaniu wałców);

V. Koszyki na wykwaszanie;

VI. W miarę możliwości tehoty pieców wielkich.

M.

Budowle nadziemne.

I. Wszelkiego rodzaju pokrycia dachów blachą metalową i środki dla przymocowania pokrycia dachów. (Zamiast tych materiałów można używać ocynkowanej blachy żelaznej lub cynkowej względnie lanej żelaza);

II. Rury ściekowe, rynny zwieszane i krawężne, futryny okien wewnętrznych, kotły na wodę itd.;

III. Urządzenia wychodków. (Na przewody należy używać rur z lanej żelaza, nadto z lanej żelaza, pływaków z ocynkowanej blachy żelaznej, drażków pociągowych i rękojeści z lanej żelaza);

IV. Urządzenia pieców (okucia i części składowe wszelkiego rodzaju należy sporządzać z materiału żelaznego, płaszcze do pieców kąpielowych i reflektory pieców gazowych z blachy z lanej żelaza);

V. Rury ogrzewalne wszelkiego rodzaju;

VI. Okucia budowlane i zamknięcia wszelkiego rodzaju (u bram, drzwi, okien itd.);

VII. Podpory, drążki, kraty, blachy ochronne wszelkiego rodzaju;

VIII. Wszelkiego rodzaju środki do umocowywania, jak gwoździe, śruby, guziki;

IX. Napisy, numery, litery itd.;

X. Zalewania i izolacje.

(Do zalewania przedmiotów żelaznych oraz do celów izolacyjnych nie wolno już używać ołowiu.)

N.

Elektrotechnika.

I. Maszyny dynamo i transformatory.

Pierścienie dotyczne, przyrządy łączące, trzony szczotkowe, części przyrządów do odchyłania szczotek, ściskacze do uzwojeń, zaciski, obchwytki, nasadki kablowe, panewki łożyskowe, pierścienie smarownicze, przyrządy do wskazywania stanu oliwy, armatury kotłów na oliwę, w miarę możliwości nieruchome uzwojenie.

II. Przyrządy:

Części kontaktowe przyrządów łączących, rozruchowych i regulacyjnych wszelkich rodzajów, włączniki obrotowe, oprawy, kontakty zalewkowe i tym podobny materiał instalacyjny, części składowe zegarów, oporniki.

III. Materiał do przewodów:

Kable, nieokryte i izolowane druty przewodowe, tablice rozdzielcze i przewody łączące.

Podane zasady i sposoby wyrobienia odnoszą się także odpowiednio do niewymienionych osobno we wskazówkach podobnych wyrobów i części takich wyrobów.

Zastrzega się uzupełnienie poprzednich wskazówek.

W razie wątpliwości należy przesyłać zapytania z dołączeniem rysunków odpowiednich projektów do Ministerstwa handlu (oddział dla metali wojennych).

Jeśli odpowiedzi na takie pytania wymagają trwających dłużej dochodzeń, to pytający będzie zawiadomiony, czy dopuszczalne jest tymczasowe wyrobienie w sposób przez niego zamierzony.

64.

Obwieszczenie Ministerstwa robót publicznych z dnia 4. marca 1916,

którem ogłasza się przepisy, dotyczące cechowania i stemplowania przyrządu do mierzenia mleka z pływakiem sprawdzającym i podziałką.

Na mocy rozporządzenia ministeryalnego z dnia 19. lipca 1915, Dz. u. p. Nr. 202, podaje się do wiadomości publicznej następujące przepisy, wydane przez Główną komisję miar i wag, a zatwierdzone co do należytości przez Ministerstwo robót publicznych, w sprawie cechowania i stemplowania przyrządu do mierzenia mleka z pływakiem sprawdzającym i podziałką.

Przepisy te wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Truka wlr.

Przepisy.

dotyczące cechowania i stemplowania przyrządu do mierzenia mleka z pływakiem sprawdzającym i podziałką.

I. Budowa i sposób działania przyrządu.

Przyrząd składa się z naczynia mierniczego *M*, u góry którego znajduje się zbiornik na przelew *F*, zaopatrzony w rurkę odpływową *r*, a u dołu może być zapomocą wieloprzewodowego kurka *H* połączone ze zbiornikiem *B*. Naczynie miernicze *M* zaopatrzone jest nadto w poprzeczną pokrywkę *B*. W naczyniu jest zanurzony wielki pływak *K*, unoszący u góry drążek mierniczy *S*, na którym jest szereg dziurek z odpowiednią podziałką. Na drążku *S* znajduje się ruchomy, przesuwalny znacznik *A*, który może być zapomocą wpuszczanego do dziurek sztyftu *b* nastawiony na pojedyncze kreski podziałki mierniczej. Drążek mierniczy jest zaopatrzony nadto dwoma wcięciami *m* i *n*, które pozwalają wprowadzanie drążka mierniczego przez otwór przy *i* na pokrywkę *B* do urządzanego w pokrywce za otworem *i* wcięcia wodzącego.

Przy używaniu przyrządu nastawia się najprzód znacznik *A* na tę ilość litrów, która ma być zmierzona, następnie przez odpowiednie nastawienie kurka *H* sprowadza się połączenie ze zbiornikiem. Wpływająca ciecz będzie teraz unosić

plywak *K* tak długo, aż znacznik *A* natknie na pokrywkę *B*, w której to chwili pływak, działający jako walec sprawdzający, ujmie wraz ze ścianami naczynia *M* odpowiednią objętość. Ciecz wzniesie się aż do brzegu naczynia, przeleje w zbiornik *F* i wyleje się rurką *r*. Przez ponowny obrót kurkiem na odpowiednie miejsce można następnie odpowiednią ilość płynu wypuścić do przeznaczonego na to, podstawionego pod przyrząd naczynia.

Przyrządy takie dopuszcza się do cechowania i stemplowania w każdej wielkości od 5 do 100 litrów, stosownie do następujących przepisów.

II. Właściwość przyrządu.

1. Średnica naczynia na 5 do 10 litrów nie może wynosić więcej, jak 280 *mm*, dla więcej, jak 10 do 30 litrów nie więcej, jak 370 *mm*, a dla więcej, jak 30 do 100 litrów nie więcej, jak 500 *mm*. Najwyższa kreska podziałkowa skali musi odpowiadać najmniejszej ilości całych litrów, przez których wpuszczenie pływak podnosi się z dna i może wolno pływać. Od tej kreski podziałki, która ma być zaopatrzona odpowiedniemi cyframi i oznaczona słowem „litrów“, rozpoczyna się podziałka zawsze w całych litrach. Przy wielkości do 30 litrów może podziałka rozpoczynać się od 1 litra, przy większych typach musi zaczynać się od 5 litrów.

2. Poszczególne, odpowiadające jednemu litrowi kreski podziałkowe muszą być oznaczone wyraźnie cyframi.

3. Na łatwo widocznym miejscu musi być wlotowana tarcza metalowa, której połączenie z podłożem należy zabezpieczyć przez stemplowanie na dwóch gwoździach cynowych, które zachodzą na podłoże. Na tej płycie muszą być wybite lub wyciśnięte następujące oznaczenia:

- a) „Przyrząd do mierzenia mleka z pływakiem sprawdzającym i podziałką do . . . . . litrów“, nadto nazwisko wyrabiającego.
- b) Bieżący numer fabrykacyi, który musi być także umieszczony u górnego końca drążka mierniczego i na ruchomym znaczniku.
- c) Prostokąta odległość płaszczyzny znacznikowej pokrywy od dna naczynia w milimetrach.

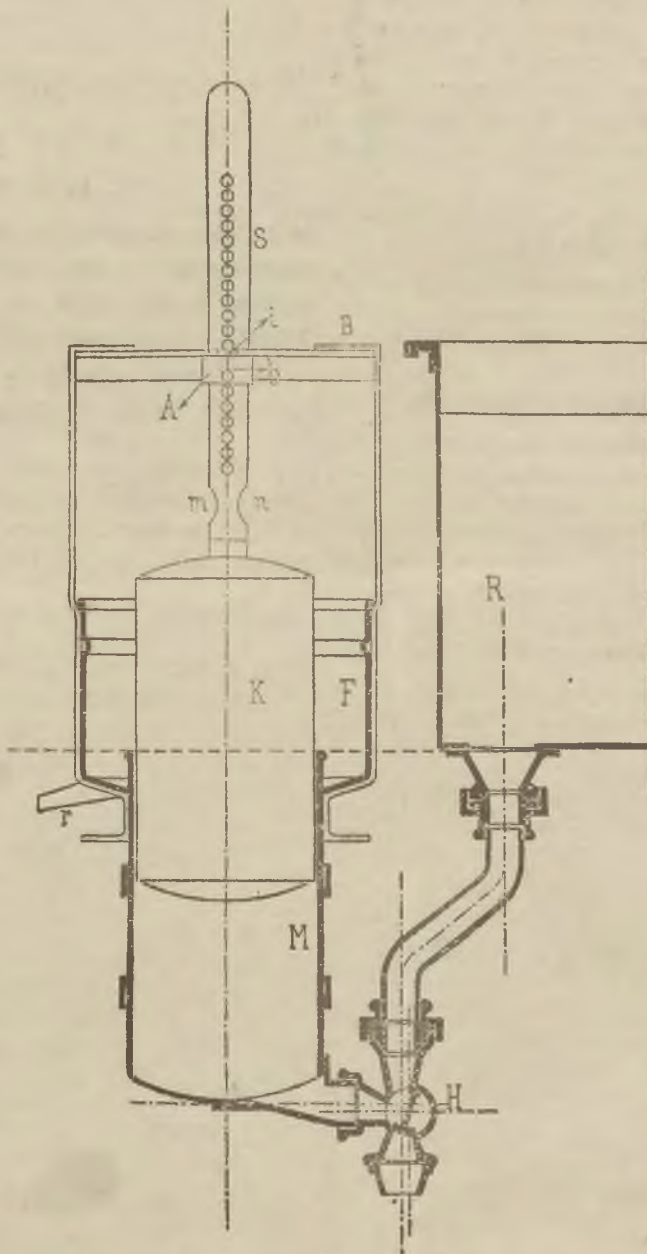
4. Naczynie miernicze i zbiornik przelewu muszą być sporządzone z blachy o dostatecznej

grubości, u górnego brzegu odpowiednio umocnione i obciążone czystą cyną.

5. Pokrywa i drążek mierniczy muszą być sporządzone z odpowiednio szerokiego i grubego płaskiego żelaza i również obciążone czystą cyną.

Podziałka musi być tak zrobiona, aby mogła być wprowadzana w otwór tylko ze skalą, zwróconą ku przodowi.

6. Na przyrządzie należy umieścić w odpowiednim miejscu wskazówkę pendulową o conajmniej 300 mm długości części wolnej.

III. Badanie i granica błędów.

7. Badanie przyrządu należy przeprowadzić dla trzech punktów istniejącej skali w ten sposób, że przyrząd łączy się ze zbiornikiem wodnym, napełnia się w sposób, podany w opisie a odmierzoną treść mierzy się zapomocą tłoka mierniczego.

Stemplowanie może nastąpić tylko wówczas, jeśli w wielkości następujących po sobie części skali nie okazują się łatwo rozpoznawalne różnice a różnice badanych kresek podziałki przy wszystkich wielkościach nie przekraczają mniej więcej 1/300 największej treści pojemności.

IV. Stemplowanie.

8. Stemplowanie odbywa się na obydwu końcach skali tuż przy kreskach końcowych za umieszczeniem liczby roku u dolnego końca, nadto w dwu miejscach połączenia tarczy metalowej i podłoża z umieszczeniem liczby roku, na miejscach połączenia pokrywy z naczyniem i na ruchomym znaczniku, a mianowicie w ostatnim wypadku na znaczniku i sztyfcie. W końcu należy zabezpieczyć połączenie kurka z naczyniem przynajmniej w dwu miejscach. W celu umieszczenia stempla muszą być na odpowiednich miejscach wbite cynowe gwoźdźki.

V. Należitości.

9. Za urzędowe postępowanie cechownicze należy policzyć należitości według taryfy stosownie do rozdziału XVII taryfy należitości cechowniczych.

VI. Poświadczenie cechowania.

10. Jako poświadczenie cechowania należy używać formularza XVII, przyczem do oznaczenia „Przyrząd do mierzenia mleka“ należy dodać uzupełnienie ręcznym pismem „z pływakim sprawdzającym“. W miejsce słów „najwyższego punktu“ należy umieścić „płaszczyzny znacznikowej“.

VII. Dodatkowe cechowanie.

11. Przyrządy podlegają peryodycznemu cechowaniu dodatkowemu przed upływem każdych

trzech lat, przyczem ma być zastosowana podwójna granica błędów.

Wiedeń, w dniu 11. grudnia 1915.

C. k. Główna komisya miar i wag:
Lang wlr.

Obwieszczenie Biura redakcyjnego Dziennika ustaw państwa z dnia 10. marca 1916,

w sprawie sprostowania błędu drukarskiego w zamieszczonym w VIII. części Dziennika ustaw państwa z roku 1916 pod Nr. 15 rozporządzeniu Ministra spraw wewnętrznych z dnia 15. stycznia 1916, którem zmienia się postanowienia o uregulowaniu konsumpcji zboża i produktów młewa.

W ogłoszonym w VIII. części Dziennika ustaw państwa z roku 1916 pod Nr. 15 rozporządzeniu, § 4., drugi wiersz z góry, słowo „bezpłatne“ ma opiewać właściwie „odpłatne“.

Za Biuro redakcyjne Dziennika ustaw państwa:

Dr. Kretschmer wlr. Dr. Adam Lewicki wlr.
jako naczelnik biura jako zastępca redaktora
polskiego wydania.

Rok 1916.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXVI. — Wydana i rozesłana dnia 15. marca 1916.

Treść: *N* 65. Rozporządzenie, w sprawie zgłaszania worków.

65.

Rozporządzenie Ministrów handlu i rolnictwa z dnia 14. marca 1916,

w sprawie zgłaszania worków.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

Przedmiot zgłaszania.

§ 1.

Obowiązkowi zgłaszania (§ 2.) podlegają:

Nowe oraz używane worki na zboże, mąkę, otręby (odpadki zboża), owczą wełnę i inne produkty rolnicze, oraz cukier, cement, nawozy sztuczne, sól, produkty chemiczne, ryż, kawę itp., o ile te worki są robione z juty, konopi, lnu lub bawełny i to bez względu na to, czy worki są próżne, czy też częściowo lub całkiem pełne i bez względu na to, czy worki znajdują się w użyciu lub na składzie.

Obowiązani do zgłaszania.

§ 2.

Do zgłaszania zapasów są obowiązane:

1. osoby lub firmy, które używają regularnie w swych przedsiębiorstwach oznaczonych w § 1.

worków dla opakowania swych wytworów, względnie do magazynowania lub też puszczać towary w obrót, jak młyny, fabryki cukru, sztucznych nawozów, cementu, sprzedający sól itd.;

2. osoby lub firmy, zajmujące się pożyczaniem worków;

3. osoby lub firmy, które zajmują się w sposób przemysłowy wyrabianiem i sprzedawaniem worków (zakłady konfekcyi worków, handlarze workami);

4. rolnicy (dzierzawcy), przedsiębiorstwa rolnicze (spółki);

5. przedsiębiorstwa magazynowe, domy składowe, składy, przedsiębiorstwa podwód itd.

Nieobowiązani do zgłaszania.

§ 3.

Ci, których zapasy worków we wszystkich gatunkach wynoszą mniej, jak 500 sztuk, nie są obowiązani do zgłaszania.

Co do zgłaszania zapasów, znajdujących się w posiadaniu c. k. władz i urzędów, będą wydane osobne zarządzenia.

Termin i sposób zgłaszania.

§ 4.

Kto w myśl § 2., względnie § 3. tego rozporządzenia jest obowiązany do zgłaszania, winien znajdujące się w dniu 31. marca 1916 w swych

przedsiębiorstwach (gospodarstwach) lub magazynach zasoby wymienionych w § 1. worków zgłosić najpóźniej do dnia 10. kwietnia 1916 w Ministerstwie handlu, w drodze Centrali dla bawełny w Wiedniu I. Maria Theresienstrasse 32/34. Worki, znajdujące się w dniu 31. marca 1916 w transporcie, winny być zgłoszone przez odbiorcę bezwzględnie po nadejściu przesyłki. Puste worki, magazynowane w celu przechowania u spedytorów, winny być zgłoszone nie przez tych ostatnich, lecz przez uprawnionych do rozporządzania nimi.

Wypożyczający worki (§ 2., punkt 2.) winni zgłaszać nietylko te zasoby, które znajdują się w ich magazynach, lecz również i pożyczone worki. Pożyczający nie potrzebują zgłaszać worków, pożyczonych od wypożyczających.

Zgłoszenia należy uskuteczniać wyłącznie na kartach, które otrzymuje się w Centrali dla bawełny i wypełnić je we wszystkich rubrykach na podstawie osobnych przepisów, na tych kartach uwidocznionych. To samo zgłoszenie skutecznie należy w podobny sposób według stanu z dnia 31. maja, 31. lipca i 30. września 1916 do 10. dnia następującego po każdym z tych terminów miesiąca.

Utrzymywanie zapasów w ewidencji.

§ 5.

Kto jest w myśl powyższych przepisów obowiązany do zgłaszania zapasów, winien prowadzić księgę składową lub zapiski, w których ma się uwidocznić zapas zgłoszony w dniu 31. marca 1916, oraz każdy

przybytek i każde zmniejszenie się zapasów (przez sprzedaż, zużycie itd.). Kto ma obowiązek zgłaszania dopiero w późniejszej chwili, winien z tą chwilą rozpocząć prowadzenie księgi magazynowej, względnie zapisków.

Postanowienia końcowe.

§ 6.

Dla zabezpieczenia dotrzymania przepisów tego rozporządzenia może Ministerstwo handlu wyznaczyć własne organa kontrolne, które mają wstęp każdego czasu do wszystkich objętych tem rozporządzeniem przedsiębiorstw i którym na żądanie należy udzielić wglądu do wszystkich ksiąg przedsiębiorstwa, korespondencji i innych zapisków.

§ 7.

Za przekroczenia tego rozporządzenia i za każde współdziałanie przy udaremnianiu nałożonych tem rozporządzeniem zobowiązań, będą władze polityczne I. instancji karały grzywnami do 5000 koron lub karami aresztu do sześciu miesięcy, o ile przekroczenia te nie podpadają pod surowszy przepis karny.

§ 8.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Zenker wlr.

Spitzmüller wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXVII. — Wydana i rozesłana dnia 21. marca 1916.

Treść: (M 66.—68.) 66. Rozporządzenie, którem zakazuje się wywozu i przewozu rozmaitych artykułów. — 67. Rozporządzenie o sporządzaniu planów podziału przez miejski urząd budowniczy w Bielsku. — 68. Rozporządzenie, dotyczące rekwizycji i dostarczania przedmiotów metalowych.

66.

Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, skarbu, handlu i rolnictwa z dnia 10. marca 1916,

k którem zakazuje się wywozu i przewozu rozmaitych artykułów.

Na mocy artykułu VII, ogłoszonej ustawą z dnia 30. grudnia 1907, Dz. u. p. Nr. 278, umownej taryfy celnej obydwu państw austriacko-węgierskiej Monarchii, zarządza się w porozumieniu z Rządem królewsko-węgierskim, co następuje:

§ 1.

Zakazuje się wywozu i przewozu następujących artykułów:

1. Towarów kolonialnych I. klasy taryfy celnej (ziarn i husek kakao, kawy i herbaty),
2. pieprzu, z wyłączeniem papryki,
3. fig; jagód winnych i gron, suszonych; koryntów; cytryn, limoniów, owoców cedratowych; kasztanów,

4. cukru Nr. 19 taryfy celnej i melasu,

5. zboża; słoðu; owoców strączkowych; mąki i produktów mlewa; ryżu,

6. suszonych owoców, powideł ze śliwek,

7. kartofli, cebuli, czosnku, buraków, kapusty i innych nie wymienionych osobno jarzyn i roślin dla użytku fuchennego, świeżych lub przyrządzonych (naprzykład suchych i zaszuszonych, pokrajanych, zasolonych, zamarynowanych itp.) numeru

taryfy 41. do 44. włącznie, z wyjątkiem suszonych grzybów, kwaszonych ogórków i konserwów luksusowych,

8. nasion w ogóle i nasion olejnych Nru. taryfy 45 do 53 włącznie, z wyjątkiem nasion leśnych, które nie służą do wyrabiania oleju.

Uwaga: Pod zakaz podpadają także orzechy ziemne, ziarna palm, kopry, pestki winogron, owoce lipy (nasiona), bukiew, żołędzie, dzikie kasztany,

9. korzenia cykoryi Nru. taryfy 57,

10. trawy morskiej, trawy esparto i tym podobnego materiału roślinnego na wyścielenie i plecenie, łyka, sitowa, słomy, siana, podściółki, sieczki,

11. wszystkich, służących do celów leczniczych roślin i ich części Nru. taryfy 62; nadto zioła piołunu,

12. bydła rzeźnego i pociagowego klasy taryfy VIII,

13. drobiu, dzierzyny i dzikiego ptactwa, ryb,

14. niemieckich psów owczarskich (psów wilczych), terrierów airedalskich, pinczerów dobermanńskich, pinczerów szorstkowłosych (sznaucerów niemieckich), dogów niemieckich, krótkowłosych i długowłosych psów bernardyńskich i nowofundlandzkich, w końcu psów leonbergerskich oraz wogóle wszystkich psów dużej rasy,

15. mleka i śmietany w stanie świeżym, sterylizowanymi, kondenzowanym lub w proszku, jaj, płynnego lub suszonego żółtka i białka z jaj, miodu, także sztucznego miodu, wosku, zwierzęcego i roślinnego, gąbek kąpielowych i końskich, pęcherzy i kiszek, skórek ze złotych żył, sznurków i strun z kiszek, szczotek, włosienia końskiego i innych

włosów zwierzęcych (także włosów kręconych), nadto wszelkiego rodzaju skór bydłęcych, końskich i świńskich, nadto skórek cielęcych, owezych, jagnięcych, kozich i z młodych kozłat,

16. tłuszczu do jedzenia wszelkiego rodzaju, łącznie ze słoniną, nadto wszystkich technicznych tłuszczów i kwasów tłuszczowych klasy taryfy XI (tranu rybiego i z fok, łoju zwierzęcego i roślinnego, oleju palmowego, oleju z ziarna palmowych i orzechów kokosowych, wosku roślinnego, kwasu stearynowego, palmitynowego, parafiny, degrasu i kwasu olejowego, cerezyny, wazeliny i lanoliny, smaru dla wozów itp.); tłustych olejów klasy taryfy XII,

17. piwa, wina, także wina musującego, wina owocowego, moszczu, soków owocowych i z jagód, niewygotowanych do gęstości, miodu do picia, soku z cytryn, wszystkich palonych napojów wysokokowych, octu jadalnego, essencyi octowej i kwasu octowego,

18. towarów spożywczych Nru. taryfy 113 do 130 włącznie. to jest w szczególności chleba, sucharów dla armii i okrętów, pieczywa (biskoptów, ciastek, ciast, opłatków itd.), sago, tapioki, arrowroot, towarów z ciasta, mięsa, kiełbas mięsnych, sera, śledzi i innych ryb, niewymienionych osobno, solonych, suszonych lub inaczej przyrządzonych, kawioru, surogatów z kawy, masła z kakao, proszku i masy z kakao, czekolady i fabrykatów czekoladowych, wszystkich konserwów z ryb, mięsa, owoców i jarzyn — tych ostatnich z wyjątkiem konserwów luksusowych — wygotowanego do gęstości moszczu i takich soków owocowych i z jagód: ekstraktów słodowych, preparatów słodowych i towarów cukrowych,

19. wszystkich zakazanych tem rozporządzeniem środków spożywczych, jeśli są hermetycznie zamknięte lub jeśli tylko z powodu ich otworzenia podpadają pod Nr. taryfy 132,

20. łozy do wyplatania Nru. taryfy 133, orzechów kamiennych Nru. taryfy 137, trzciny do krzesel Nru. taryfy 136 i 279, grubych rogózek pod nogi i mat z sitowia, łyka, trzciny i podobnego materiału, nadto z włókien juty, kokosu, manilli itp., koszy do pakowania i do przenoszenia,

21. drzewa opałowego, nadto europejskiego drzewa budowlanego i użytkowego Nru. taryfy 134 a, także progów kolejowych, oraz słupów telegraficznych, nadto przykrajanego drzewa na obręczę, także z tak zwanym zamkiem, przysposobionego drzewa beczkowego, ostruganych lub obkrajanych tafelek drewnianych Nru. taryfy 347, fornir — z wyjątkiem fornir z drzew szlachetnych na fabrykację mebli —, nadto płyt, wyrobionych przez sklejanie fornir, drutu drewnianego i wełny drzewnej (o ile nie są używane wyłącznie jako materiał do pakowania), kółków z drzewa (gwoździ

drewnianych), także tak zwanego drzewa kołkowego; surowego, przysposobionego lub obrobionego drzewa na łożyska na ręczną broń, nadto wyrobów kołodziejskich oraz drzewa, przysposobionego do robót kołodziejskich i rękojeści do narzędzi,

22. kory korkowej, żwiru korkowego, mąki korkowej, korku w kostkach, płytach i szybach, kamieni korkowych, zateczek, podeszew i innych towarów z korku z wyjątkiem towarów galanteryjnych,

23. węgla drewnianych, torfu (także wojłoków roślinnych) i węgla torfowych, lignitu i węgla opałowych wszelkiego rodzaju, koksu (także koksu naftowego) i wszystkich wyrobionych z tych materiałów stałych, sztucznych materiałów palnych (brykietów itd.),

24. kamfory, celluloidu (także drzazg i odpadków),

25. kruszców wszelkiego rodzaju, dwusiarczka żelaza (pirytu) i odpadków przy przetapianiu pirytu, żużli z hut metalowych,

26. szmerglu i szlucznych, twardych materiałów szlifierskich, oraz wyrobionych zeń środków szlifierskich,

27. azbestu i towarów azbestowych (także azbestyny [taku]), grafitu, cegieł grafitowych, tyglów grafitowych do topienia i ich skorup, krzenikówki, także masy krzemkowej do zatrzymywania ciepła, kaolinu, magnezytu i towarów magnezytowych, glinki szamotowej, cegieł szamotowych i innych ogniotwałych cegieł lub tego rodzaju technicznych artykułów.

Uwaga: Nie należą tu oprawione lub nieoprawione ołówki.

28. materiałów farbiarskich, drzew farbiarskich i wyciągów z materiałów farbiarskich oraz wszelkiego rodzaju farb, także farb smołowych.

Uwaga: Pod ten zakaz podpadają także sadza, bistr sadzowy, proszek węglowy oraz czernidla mielone i przysposobione, dalej smarowidło na trzewiki Nru. taryfy 605 do 508 i farby lakierowe Nru. taryfy 624, natomiast nie podpadają glinki farbiarskie, biel cynkowa, biel ołowiana, litopon, cynkolit, dalej farby emaliowe i farby do malowania na szklinie, oraz farby, przysposobione jako farby malarskie i pastelowe,

29. materiałów garbarskich, kory garbarskiej, drzew garbarskich i ekstraktów garbarskich wszelkiego rodzaju.

Uwaga: Pod drzewa garbarskie podpada także drzewo szlachetnego kasztanu,

30. mazi Nru. taryfy 164, także odwodnionej,

31. żywicy, zwykłej, kolbфонии, smoły wszelkiego rodzaju (Nrów. taryfy 165 i 166), smoły bednarskiej, browarowej, szcztokarskiej i powroźniczej (Nru. taryfy 167), ozokerytu (wosku ziemnego, wosku górniczego), surowego (Nru. taryfy 172), terpentyny, oleju terpentynowego, oleju smo-

łowego [oleju żywicznego] (Nr. taryfy 173), nadto wszystkich gum i żywic Nru. taryfy 174.

32. olejów mineralnych klasy taryfy XXI wraz ze smołą z węgla brunatnego i łupku,

33. bawełny (także sztucznej bawełny [effilochés], odpadków bawełnianych, waty bawełnianej i wełny do czyszczenia), nadto przędzy bawełnianej i przędzy wstępnej do niej, wreszcie wszystkich towarów bawełnianych.

Wyjęte są sztuczne skóry (pegamoid etc.) oraz towary, wymienione w numerach taryfy 195 do 199 włącznie (tutele i materiały siatkowe w rodzaju tiulów, firanki i siatki na meble bobinowe lub w rodzaju koronki, odznaczone tkane, koronki — także hafty ażurowe — hafty, towary pasamonicze i guzikarskie),

34. konfekcyi z towarów, w poprzednim punkcie zakazanych z wyjątkiem bielizny ozdobnej, konfekcyi damskiej i dziecięcej.

Uwaga do p. 33 i 34: Nieistotna przemieszka jedwabiu nie wyklucza od zakazu towarów zakazanych w obydwu poprzednich punktach,

35. lnu, konopi, juty i innych, niewymienionych osobno roślinnych materiałów przedziałniczych (między tem łądyg chmielu i pokrzywy), wszystkich ich również w odpadkach, jako wata lub pakły, nadto przędzy z tych materiałów przedziałniczych (między tym przędzy papierowej i tekstylozy), wreszcie wszystkich towarów klasy taryfy XXIII, łącznie z towarami powroźniczymi i artykułami technicznymi.

Wyjęte są towary, wyliczone pod Nranii taryfy 210, 211, 212 i 215 (batysty, gazy, linony i inne tkaniny rzadkie, koronki, zęby, tutele i materiały siatkowe w rodzaju tiulów, hafty, towary pasamonicze i guzikarskie).

36. konfekcyi z towarów, zakazanych w poprzednim punkcie, z wyjątkiem bielizny ozdobnej, konfekcyi damskiej i dziecięcej.

Uwaga do p. 35 i 36: Nieistotna przemieszka jedwabiu nie wyklucza od zakazu towarów, zakazanych w obydwu poprzednich punktach,

37. wełny (także sztucznej wełny, odpadków z wełny, waty wełnianej i czesanki), przędzy wełnianej i towarów wełnianych (także filców), klasy taryfy XXIV i wyczesków na kapelusze z filcu wełnianego.

Wyjęte są towary, wymienione w numerach taryfy 232 i 234 (towary pasamonicze i guzikarskie, szale i tkaniny w rodzaju szalów, koronki i chustki koronkowe, tutele i materiały siatkowe w rodzaju tiulu),

38. konfekcyi z towarów, zakazanych w poprzednim punkcie, z wyjątkiem konfekcyi damskiej i dziecięcej.

Uwaga do p. 37 i 38: Nieistotna przemieszka jedwabiu nie wyklucza od zakazu towarów, zakazanych w obydwu poprzednich punktach,

39. uniformów, wszelkiego rodzaju artykułów uniformowych, także plecaków i rzemyków do wiązania trzewików,

40. wszelkiego rodzaju jedwabiów (przedzonych i nieprzedzonych, także kokonów i odpadków, oraz waty), jedwabiu sztucznego, także kręconego, przędzy jedwabnej w związku z innymi materiałami przedziałniczymi, nadto materysłów jedwabnych na balony i tkaniny z surowej przędzy z odpadków jedwabnych (tkaniny burettowej) i gęstej, surowej tkaniny z jedwabiu floretowego (przędzy jedwabnej), również konfekcyi z wymienionych poprzednio tkanin.

41. grubych szczotek (szczotek końskich),

42. papki papierowej, białej lub niebiałonej, surowej papki do fabrykacji papy dachowej (papki surowej ze szmat) i papy dachowej, papieru do pakowania, papierów czułych na światło, papieru do kopiowania (indygo, karbon), papieru naftalinowego i drukarskiego,

43. kauczuku, gutaperki (także balaty), surowej lub czyszczonej, oraz odpadków z nich, faktysu (surogatu z kauczuku), nadto towarów kauczukowych Nrów taryfy 305 do włącznie 320 i innych towarów, zawierających kauczuk,

44. ceraty i towarów z niej Nrów taryfy 321, 325 i 326, okryć do wozów i innych okryć Nru. taryfy 322, z wyłączeniem tych okryć, które używa się w zwykłym ruchu kolejowym i okrętowym, linoleum.

45. skóry wszelkiego rodzaju i pergaminu Nrów taryfy 328 do 337 włącznie, nadto wycinzków skóry, okrawków i pasów skórzanych (Nr. taryfy 342), odpadków skóry,

46. towarów siodlarskich, rymarskich, torbowych i skórnych, o ile nadają się one do wojskowego użytku, nadto artykułów technicznych ze skóry lub skóry surowej Nru. taryfy 344.

47. trzewików i butów wszelkiego rodzaju z podszewkami ze skóry bez względu na wagę, nadto opanków.

48. rękawiczek męskich, z wyjątkiem ze skóry gład.

49. futer owczych, jagnięcych, kozich i z koziołków i sporządzonych z nich towarów.

50. baraków i części składowych baraków, namiotów i części składowych namiotów (także pieców namiotowych, okuć, drągów i pali namiotowych), drewnianych łódek, wiosel, dalej skrzyń do gotowania i tacek, oraz nart, przysposobionego drzewa na narty, kijów do nart i ich części składowych, łąków i rusztowań na siodła, oraz rusztowań dla transportów na koniach itd.,

51. optycznego szkła, surowego i szlifowanego,

52. surowego żelaza; żelaza i stali, starego laminowanego i w odpadkach do topienia i spawania.

Uwaga: Należą tu także żelazo nakrzemione, żelazo manganowe i inne stopy żelaza.

53. żelaza dutowego; ingotów; kawałków z żelaza lanego i kawałków z żelaza spawalnego odszwejsowanego, bramy, platyny,

54. żelaza i stali w sztabach, fasonowanego i niefasonowanego Nru. taryfy 431 (także żelaza dźwigarowego i modelowanego wszelkiego rodzaju),

55. żelaza i blachy stalowej wszelkiego rodzaju i grubości numerów taryfy 432 i 433 (także białej blachy),

56. drutu żelaznego i stalowego numerów taryfy 434 i 435 o grubości 0,3 mm i ponadto,

57. rur z kutego żelaza i takich sztuk łączących,

58. konstrukcji mostowych, także rozłożonych,

59. puszek z białej blachy, nie napelnionych, sprzętów domowych i kuchennych z białej blachy, artykułów zapotrzebowania wojskowego z blachy emaliowanej (flaszek polowych, menażek etc.), zgrzebeł końskich,

60. szyn i innych materiałów kolejowych numerów taryfy 446 i 447, lokomotyw, tenderów oraz wozów towarowych i osobowych dla kolei i ich części składowych, nadto kolei polnych i materiałów dla kolei polnych,

61. kos, sierpów (także sierpów z zębami),

62. drągów żelaznych i kłonic, skobli, oskar-dów i łopat, młotów o wadze sztuki większej jak 500 g, siekier, toporów (także szpiców toporowych), haków, cęgów (także nożyce do drutu), kluczów mutrowych i napinaczy drutu, wszystkich tych czarno lub zwyczajnie obrabionych,

63. pilników o długości dzioba ponad 150 mm, pił, świrdrów wszelkiego rodzaju, gwintownic, wszelkiego rodzaju wyciągadeł drutu z żelaza i kamienia, rzekaków i dłuł,

64. sztyftów z drutu o średnicy ponad 1 mm i klamer drucianych o średnicy ponad 2 mm, podków, gwoździ do butów dla podbijania butów górskich,

65. żelaznych łańcuchów o grubości ogniwa na 2 mm i więcej i takich ogniw,

66. drutu kołczastego, wszelkiego rodzaju i grubości lin drucianych, plecionek z drutu żelaznego i stalowego, także sieci ochronnych przed torpedami.

67. igieł do maszyn pończoszarskich każdej grubości,

68. trenzli, kandarów, skrzemion, ostróg, okuć i innych żelaznych części uprząży do jazdy wierzchem i wozem,

69. broni wszelkiego rodzaju, panczerzy ochronnych, tarcz ochronnych, konstrukcji pancernych

dla armat oraz wszelkich części składowych tych towarów,

70. podków, bródek u podków, kotwic okrętowych, bosaków, wszelkiego rodzaju żelazek do wspinania się, oraz takich żelazek dla budowy telegrafów, łożysk kulkowych, sztuk żelaza i stali lanej o wadze poszczególniej sztuki ponad 100 kg,

71. nieszlachetnych metali oraz stopów i związków tych metali między sobą i z innymi materiałami, także jako stary metal, odpadków i pozostałości, oraz płyt, blach, drągów, sztab i drutów z powyższych materiałów,

72. wszelkiego rodzaju towarów w każdym stadium przeróbki, do których wyrobienia użyto metali, wymienionych w punkcie 71. lub ich stopów i związków.

Uwaga: Pod ten zakaz nie podpadają tylko towary żelazne, obciążone mosiądzem, miedzią, niklem, cyną, cynkiem, ołowiem, lecz także platerowane tymi metalami.

Towary, oznaczone w tem rozporządzeniu wyraźnie jako zakazane, nie podpadają pod ten wyjątek,

73. czcionek drukarskich, tkanin z drutu metalowego,

74. zapalniczek kieszonkowych wszelkiego rodzaju i ich części składowych, n. p. lontów, sztyftów cerezynowych etc.,

75. kotłów (flasz) dla transportu ścięśnionych gazów, aparatów destylacyjnych, także w stanie rozłożonym,

76. ruchomych lokomobil, parowych walców drogowych, pomp dla gorącego powietrza, pulsometrów, kompresorów i maszyn do ochładzania, motorów palnikowych i traktorów wszelkiego rodzaju, także w stanie rozłożonym,

77. wszelkiego rodzaju kafarów, wielokrążków, dźwigni, wałów, wind, ruchomych kranów, maszyn do przerabiania metali, maszyn do wyrabiania materiału drzewnego i papieru, także w stanie rozłożonym,

78. wszelkiego rodzaju maszyn do rozdrażniania (młynów kulowych, miazdżarek wałkowych, mialkarek etc.), maszyn do wyrabiania prochu, materiałów wybuchowych i amunicji, także w stanie rozłożonym,

79. maszyn do nabijania kółkami i zszywania podeszew, także w stanie rozłożonym,

80. micchów klasy taryfy XL, kuźni polowych i polowych pieców piekarskich, kuchni polowych, skrzyń do gotowania, aparatów desyntezyjnych, drabin ruchomych, także w rozłożonym stanie,

81. kondenzatorów elektrycznych, także rozłożonych,

82. aparatów telegraficznych (także do radio-telegrafii), telefonicznych i mikrofonów. urządzeń

piorunochronnych, antenów (części składowych masztów i przewodów dla radiotelegrafu), izolatorów dla budowy telegrafów i telefonów, montowanych lub niemontowanych.

Uwaga: Pod ten zakaz nie podpadają izolatory szklane dla przewodów pokojowych,

83. wszelkiego rodzaju elementów galwanicznych akumulatorów oraz ich części składowych.

Uwaga: Należą tu także elektryczne lampki kieszonkowe, suche baterye i ich części składowe,

84. drutów izolowanych,

85. kabli telegraficznych i telefonicznych,

86. węgla elektrycznych,

87. wozów i sań ciężarowych, kuchni ruchomych i pieców piekarskich, wozów i noszy dla transportu chorych, wozów desygnacyjnych i ich części składowych,

88. bicyklów, automobilów (także motocyklów i motorów automobilowych, nadto przyrządów lotniczych wszelkiego rodzaju wraz z częściami składowymi i przynależnościami powyższych artykułów, także przegródki i materiałów komurkowych na statki powietrzne i balony,

89. okrętów drewnianych i żelaznych, okrętów parowych, łodzi motorowych i ich części składowych i przynależności,

90. czystego złota wraz z takim srebrem, oraz stopów złota i srebra w monetach i cegiełkach, nadto surowego, starego łamanego i w odpadkach, dalej ziarn i ziarneczek, płyt, drażków, sztabek, drutów, blachy, wstęg i pasów ze złota i srebra, złota w listach i pozłótki.

Uwaga: W obrocie podróżujących handlowych dopuszczalny jest wywóz monet srebrnych do najwyższej kwoty 20 K,

91. monet i nieszlachetnego metalu.

Uwaga: W obrocie podróżujących handlowych dopuszczalny jest wywóz tych monet do najwyższej kwoty 10 K,

92. platyny, chlorków platyny i towarów platynowych,

93. instrumentów niwelacyjnych, planimetrów, węgielnic bębnowych, aeronautycznych i nautycznych przyrządów kątowych, nautycznych mierników jazdy, mierników głębokości, chronometrów, zegarów dla obserwacji, kompasów i przynależności do nich, kompasów bakowych i ich przenośni, toromierzy i sprawdzianów podkładowych dla budowy kolei, nadto większych wstęg mierniczych w kapslach, wreszcie kijów mierniczych,

94. szkieł teatralnych i polowych, okularów i masek ochronnych wszelkiego rodzaju, reflektorów i przyrządów do mierzenia odległości, optycznych aparatów sygnałowych i ich części składowych,

95. aparatów fotograficznych i kinematograficznych (z wyjątkiem zabawek w tym rodzaju),

płyt fotograficznych, papierów i chemikaliów fotograficznych, film,

96. soli kuchennej klasy taryfy XLV,

97. następujących chemicznych materiałów pomocniczych i chemicznych produktów:

a) antymonu, bromu, rtęci, ceru, toru, ich soli i związków, fosforu, siarki, siarczku fosforu, chlorku siarki,

b) kwasu siarkowego, kwasu siarkowego, bezwodnika kwasu siarkowego, wszystkich związków siarki (siarczków) i wszystkich siarczanów, siarczynów i podsiarczynów (jak sól glauberska, sól gorzka, siarczan amonowy, siarczan miedzi, siarczan żelaza i wszystkie inne siarczany), kwasu solnego i chlorków wszelkiego rodzaju (jak chlorku potasu i sodu), oraz nadchloranów, wapna chlorowanego i innych podchlorynów, kwasu azotowego jak również wszystkich soli kwasów azotowego i azotowego (azotanów i azotynów, jak saletra i baryt azotowy), kwasu winowego (kwasu winowego, otrzymanego z kamienia winnego), kamienia winnego, surowego i rafinowanego, winianu potasowego, soli Seignetta i innych soli kwasu winowego (winianów), drożdży winnych w formie ciasta i suszonych, kwasu cytrynowego i cytrianu wapniowego, kwasu szczawiowego i soli kwasu szczawiowego (jak szczawianu sodowego i potasowego), kwasu mrówkowego i soli kwasu mrówkowego (mrówczanów), kwasu borowego i jego soli,

c) soli potasowych i połączeń potasu wszelkiego rodzaju (jak potażu, potasu surowego, nadmanganianu potasowego, potasu żrącego i ługu potasowego, chlorku potasu, siarczanu potasu, cyankalium itd.), sodu, dwuwęglanu sodu, sody żrącej, ługu sodowego, nadmanganianu sodowego, cynku sodu, wszystkich soli ołowiu i połączeń ołowiu (jak popiołu ołowianego, gleyty ołowianej, bieli ołowianej, minii, massicot, cukru ołowianego itd.), wszystkich soli i połączeń cyny (jak chlorku cyny [chlorku cynowego] i chlorku cynowego, tlenku cyny, dwutlenku cyny itd.), wszelkich soli cynkowych i połączeń cynku (jak chlorku cynku i ługu chlorku cynku, tlenku cynkowego, chemicznie czystego, siarczanu cynku itd.), soli i połączeń glinu (jak kalcynowanej glinki, atonu, siarczanu i chlorku glinu itd.), połączeń amoniaku (jak surowej i zgęszczonej wody gazowej, amoniaku gryzącego (ciekłego), salmiaku, siarczanu amonowego itd.), soli kwasu octowego (drzewnego) [octanów], jak octanu wapniowego, sodowego itd.), wszystkich soli i połączeń magnezu, miedzi, niklu i żelaza, połączeń chromu wszelkiego rodzaju jak ahnu chromowego, chromianu potasowego,

wszystkich fosforanów, karbidu i dwutlenku wodoru,

- d) gliceryny surowej i rafinowanej, ługu spodniego, lysolu, lysoformu, formaldehydu, paraldehydu i przetworów formaldehydowych, kolloidum, stałej nitrocelulozy, acetylocelulozy, wiskozy itd. jakoteż ich roztworów w dowolnych rozpuszczalnikach, chloroformu, alkoholu metylowego (spirytusu drzewnego), fuzlu, acetonu, olejów acetonowych, kwasu octowego zgęszczonego, bezwodnika kwasu octowego, kwasu chlorooctowego, eteru etylowego (siarczanów) i wszystkich prostych i złożonych eterów, także eteru enantowego, jak również wszystkich przetworów organicznych, używanych do wyrobu materiałów wybuchowych i farb smołowych.

Tutaj należą specjalnie wszystkie lekkie i ciężkie oleje, otrzymane przy suchej destylacji węgla, jak benzol, toluol, ksyloł, naftalina, antracen, fenole, krezole, aldehydy, ketony, hydrole i pochodne wszystkich tych produktów,

- e) wszystkich skondenzowanych i płynnych gazów (jak tlenu, wodoru, płynnego amoniaku itd.),
 f) albuminów, albuminoidów, kaseiny, kaseogommy,
 g) skrobi (także mączki skrobiowej), kleju mącznego (dekstryny, leigommy), gommeliny i innych, nie wliczonych szczegółowo surowców gumowych; kłajstru, kleju tkackiego i innych przetworów do klejenia lub apertury, zawierających mączkę skrobiową,
 h) drożdży prasowanych,
 i) surogatów mydła, polimentów, past do czyszczenia, zawierających tłuszcz lub mydło, krochmalu do dodania połysku.

98. pokostów olejnych i lakierów pokostowych numerów taryfy 623 i 624,

99. materiałów leczniczych, związków leków i przyrządzeń leków wszelkiego rodzaju i formy, dla ludzi i zwierząt wraz z materiałami, służącymi do rozpoznania, zapobieżenia i zwalczania chorób u ludzi i zwierząt, środków opatrunkowych wszelkiego rodzaju, formy i opakowania, instrumentów, sprzętów i przyrządów chirurgicznych i lekarskich, wraz z termometrami do mierzenia gorączki i wszystkimi innymi instrumentami, sprzętami i przyrządami, służącymi do rozpoznania, zapobieżenia i zwalczania chorób u ludzi i zwierząt, oraz części takich przedmiotów, także w stanie niegotowym, przyrządów bakteriologicznych, materiałów dla hodowania bakterji (agar-agar, żelatyny, peptonu), materiałów do szczepień ochronnych, surowie ochronnych i leczniczych na choroby zaraźliwe zwierząt do doświadczeń.

100. perfumowanych octów, tłuszczów i olejów, alkoholicznych aromatycznych essencji, zawierających alkohol towarów perfumowanych i środków kosmetycznych numerów taryfy 631, 632 i 633 b.

101. świec, mydeł i towarów z wosku klasy taryfy XLVIII,

102. towarów palnikowych, materiałów do strzelania i wybuchowych klasy taryfy XLIX, min rzeźnych i morskich i naczyń na miny, torped i ich części składowych, np. rezerwoarów powietrznych, łusk na patrony wybuchowe, mechanizmów poruszających, śrub na śmigła.

103. środków nawozowych wszelkiego rodzaju, soli nawozowych (zawierających potas, fosfor lub azot) tudzież nawozów, wyrabianych z azotu z powietrza, nadto kości, rogów, tarcz rogowych, szpiców rogowych, odpadków z kości, rogów i racie, w szczególności rur rogowych,

104. środków pastewnych wszelkiego rodzaju, jak otręby, osypki, wyluskanych kolb kukurydzy, makuchu z siemienia i innych stałych pozostałości z fabrykacji tłustych olejów, także mielonych okrawków buraczanych, karmy posilnej z melasy itd.,

105. galganów (szmal) wszelkiego rodzaju i wszelkich odpadków do fabrykacji papieru, okrawków papierowych (wior papierowych), makulatury, starych sieci, starych lin i starych powrozów Nru. taryfy 658; wszelkiego rodzaju obrzynków z garbowanej i niegarbowanej skóry na klej (także mąki skórzanej i makuchu ze skóry); czerepów szklanych, szkła ogniskowego i szlaki szklanej.

§ 2.

Odnośnie do towarów wywożonych jest uprawnione Ministerstwo skarbu, właściwe według stacyi załadowania, odnośnie do towarów przewożonych też Ministerstwo, właściwe według stacyi nadejścia, do zezwalania na wyjątki od powyższych zakazów w porozumieniu z c. i k. Ministerstwem wojny.

Co do zezwoleń na wywóz w tak zwanym małym obrocie granicznym niepotrzeba porozumienia się z c. i k. Ministerstwem wojny i zezwoleń takich może udzielać właściwe Ministerstwo skarbu według własnego zeznania.

Przesyłki próbek towarów, podlegających zakazowi (karty z próbkami, próbki w odcinkach i próby, nadające się tylko do używania w tym celu), są dopuszczone do wywozu bez osobnego zezwolenia, gdy się je przewozi listami pocztowymi jako próbki pocztowe, o ile z zachodzących okoliczności nie można powziąć, że przesłanie jako próbki nastąpiło tylko w celu obejścia istniejących zakazów.

Wykluczone od tego przywileju są wzory i próbki środków żywności, farb, kauczuku i towarów kauczukowych, jedwabiu i towarów jedwabnych, środków leczniczych, wszelkiego rodzaju szlachetnych i nieszlachetnych metali i wszelkich rzadkich metali, rzadkich glinek (ceru, toru) i ich związków, sztyftów cecelinyowych na zapalniczki, broni, części składowych broni, amunicji, części składowych amunicji, wszelkiego rodzaju środków strzelniczych, wybuchowych i zapalnych, membran węglowych na kapsle mikrofonowe.

§ 3.

Ruch graniczny samochodami (automobilami i kołami motorowymi), kołami do jazdy, wozami ciężarowymi, kołami, mułami, osłomkami, osłami, innymi zwierzętami pociagowymi i jucznymi oraz bydłem pastewnym pędzonym przez granicę umownego obszaru celnego, jest dopuszczalny według następujących postanowień:

- a) z powiatów granicznych, leżących z tej strony, do przyległych powiatów zagranicznych, można powyższe artykuły przeprowadzać w obrocie przemysłowym i gospodarskim, jakoteż do innego przejściowego użytku w ruchu podróznym i handlowym lub też w celu wygonu na pastwisko tylko za zezwoleniem rządowych władz bezpieczeństwa (rządowych władz policyjnych lub starostw) i tylko w postępowaniu zapiskowym z obowiązkiem wprowadzenia rzeczy tych z powrotem przez graniczny urząd celny, wymieniony wyraźnie w certyfikacie zezwolenia; a to w ciągu terminu, który będzie wyznaczony odpowiednio do zachodzących okoliczności. Osobom, znany w urzędzie i zasługującym na zaufanie, mogą graniczne urzędy celne zezwolić w krótkiej drodze na taki ruch graniczny pod takimi samymi warunkami;
- b) artykuły, wyliczone w ustępie pierwszym tego paragrafu, wprowadzane z powiatu granicznego zagranicy do przyległego powiatu granicznego, leżącego z tej strony, dla celów przemysłowych lub gospodarskich, do innego użytku przejściowego, w ruchu podróznym i handlowym lub też w celu wygonu na pastwisko należy poddać celnemu postępowaniu zapiskowemu celem zabezpieczenia sobie prawa do wolnego wywiezienia tych rzeczy z powrotem. Wywóz powrotny jest dozwolony tylko przez graniczny urząd celny, oznaczony w rewersie zapiskowym z uwzględnieniem odnośnego wniosku strony i po stwierdzeniu tożsamości dotyczących przedmiotów;
- c) zakazy w sprawie ruchu granicznego, zawarte w § 1. niniejszego rozporządzenia, jakoteż postanowienia, wydane w § 3., punkt a) i b),

nie mają zastosowania do środków komunikacyjnych tych kursów pocztowych, które idą przez granice celne, o ile owych środków komunikacyjnych używa się do służby pocztowej.

§ 4.

W wypadkach na szczególne uwzględnienie zasługujących mogą naczelnicy krajów na specjalną prośbę zezwalać w porozumieniu z wojskowymi komendami terytorjalnymi na wywóz poszczególnych w § 3. wymienionych artykułów, jakoteż na obrót takimi rzeczami, także w wypadkach innych aniżeli wymienionych w § 3., punkt a) i b).

Naczelnikom krajów wolno również w porozumieniu z krajowymi władzami skarbowymi a ewentualnie także z wojskowymi komendami terytorjalnymi zezwalać gospodarzom wiejskim, którzy mieszkają w powiatach granicznych z tej lub z tamtej strony i posiadają lub dzierżawią pola, łąki lub pastwiska w powiecie granicznym, leżącym z drugiej strony, albo których grunta przecięte są linią celną, a to na prośbę tych gospodarzy i wśród okoliczności, zasługujących na szczególne uwzględnienie, oraz po wydaniu odpowiednich zarządzeń celem zapobieżenia ewentualnemu nadużyciu:

- a) na wolny wywóz przez linię celną wymienionych w § 1. płodów naturalnych tych gruntów, względnie zboża, potrzebnego do ich zasiewu;
- b) na przekraczania granicy drogami bocznymi z własnym bydłem roboczym lub pastewnym.

§ 5.

O zezwolenie na wywóz artykułów, wymienionych w §§ 3. i 4., winni posiadacze tychże prosić rządowe władze bezpieczeństwa (rządowe władze policyjne lub starostwa), względnie graniczne urzędy celne.

Zezwolenia tego, które w miarę oceny odnośnych władz można w danym razie uczynić zawisłym od dania odpowiedniego zabezpieczenia, należy udzielać jedynie osobom zupełnie pewnym, a to raz na zawsze albo w każdym przypadku z osobna.

§ 6.

Postanowienia niniejszego rozporządzenia nie odnoszą się do transportów, przedsięwziętych w interesie państwowego zarządu wojennego.

§ 7.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia będzie się karało według obowiązujących norm prawnych.

§ 8.

Wskutek tego rozporządzenia tracą moc obowiązującą postanowienia rozporządzeń ministeryalnych z dnia 9. lutego 1915, Dz. u. p. Nr. 30, z dnia 15. marca 1915, Dz. u. p. Nr. 61, z dnia 20. marca 1915, Dz. u. p. Nr. 71, z dnia 8. maja 1915, Dz. u. p. Nr. 119, z dnia 24. maja 1915, Dz. u. p. Nr. 151, z dnia 5. lipca 1915, Dz. u. p. Nr. 188, z dnia 31. lipca 1915, Dz. u. p. Nr. 226, z dnia 23. sierpnia 1915, Dz. u. p. Nr. 247, z dnia 20. września 1915, Dz. u. p. Nr. 277, z dnia 15. października 1915, Dz. u. p. Nr. 311, z dnia 21. listopada 1915, Dz. u. p. Nr. 342, z dnia 31. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 3 ex 1916, z dnia 14. stycznia 1916, Dz. u. p. Nr. 16 i z dnia 9. lutego 1916, Dz. u. p. Nr. 38.

§ 9.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hohenlohe wlr.

Zenker wlr.

Leth wlr.

Spitzmüller wlr.

67.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem robót publicznych z dnia 14. marca 1916

o sporządzaniu planów podziału przez miejski urząd budowniczy w Bielsku.

Na zasadzie artykułu I., § 1., ustęp 2., rozporządzenia cesarskiego z dnia 1. czerwca 1914, Dz. u. p. Nr. 116, zarządza się:

Sporządzone dla celów własnego zakresu działania plany sytuacyjne miejskiego urzędu budowniczego w Bielsku uznaje się aż do dalszego zarządzenia za odpowiednie do tego, by służyły za podstawę do hipotecznych podziałów parcel.

Hochenburger wlr.

Trnka wlr.

68.

Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą c. i k. Ministerstwa wojny z dnia 20. marca 1916,

dotyczące rekwizycji i dostarczania przedmiotów metalowych.

Zmieniając § 3., trzeci ustęp rozporządzenia ministeryalnego z dnia 23. września 1915, Dz. u. p. Nr. 283, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Czas trwania mocy obowiązującej zarządzanej rozporządzeniem ministeryalnym z dnia 23. września 1915, Dz. u. p. Nr. 283, rekwizycji przedmiotów metalowych przedłuża się do dnia 31. lipca 1916.

§ 2.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Georgi wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXVIII. — Wydana i rozesłana dnia 21. marca 1916.

Treść: № 69. Rozporządzenie cesarskie, zawierające trzecią nowelę częściową do powszechnej księgi ustaw cywilnych.

69.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 19. marca 1916

zawierające trzecią nowelę częściową do
powszechnej księgi ustaw cywilnych.

Na podstawie § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

Artykuł I.

Celem zmiany i uzupełnienia postanowień powszechnej księgi ustaw cywilnych wydaje się następujące postanowienia:

Rozdział 1.

Postanowienia prawa osobowego.

Tytuł 1.

Ochrona nazwiska.

§ 1.

§ 43. p. ks. u. c. otrzymuje napis „VIII. Ochrona nazwiska“ i opiewać będzie:

Gdy komu zostanie zaprzeczone prawo noszenia swego nazwiska albo gdy kto skrzywdzony zostanie tem, że kto inny bezprawnie używa jego nazwiska (pseudonimu), może on wnieść skargę o zaniechanie a w razie winy o wynagrodzenie szkody.

Tytuł 2.

Zdolność małoletnich do zaciągania zobowiązań.

§ 2.

§ 152. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Dzieci, zostające pod władzą ojcowską nie mogą zaciągać ważnego zobowiązania bez wyraźnego lub choćby milczącego przyzwolenia ojca. Dzieci, nie utrzymywane przez rodziców, może jednak samodzielnie zobowiązać się umową do świadczenia usług. Do takich zobowiązań, jak niemniej do zobowiązań osób małoletnich wogóle stosować należy to, co w rozdziale następnym (§§ 246. do 248.) postanowiono o zobowiązujących czynnościach osób, zostających pod opieką. Ojciec ma także obowiązek zastępowania swoich małoletnich dzieci.

§ 3.

§ 246. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Do usług może się małoletni samodzielnie zobowiązać umową także i bez przyzwolenia swego opiekuna, a opiekun tylko z ważnych powodów rozwiązać może zawartą przez małoletniego umowę przed oznaczonym terminem. Wszystkiem, co małoletni tym albo innym sposobem swoją pilnością zarobi, tudzież rzeczami, które mu po dojrzałości do użytku oddano, może on dowolnie rozrządzać i co do tego się zobowiązywać.

§ 4.

§ 248. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Małoletni, który skończywszy lat dwadzieścia, w jakimś interesie przedstawia się za pełnoletniego, odpowiada za wszelką szkodę, jeśli druga strona przed zawarciem interesu nie łatwo mogła zasięgnąć wiadomości o prawdziwości tego, co podawał.

Małoletni, który osiągnął wiek dojrzałości, odpowiada także za inne czynności zabronione i za szkodę, wyrządzoną z winy swojej całym swoim majątkiem.

§ 5.

Postanowienia §§ 2. do 4. mają zastosowanie także do czynności osób małoletnich, które się zdarzyły przed dniem 1. stycznia 1917.

Rozdział 2.

Postanowienia prawa familijnego.

Zaprzeczenie ślubnego pochodzenia.

§ 6.

§ 158. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Dziecku, urodzonemu w czasokresie ustawowym, może mąż zaprzeczyć pochodzenia ślubnego najpóźniej w ciągu trzech miesięcy po otrzymaniu wiadomości, przeprowadzając przeciw kuratorowi, który ma być ustanowiony celem ochrony ślubnego pochodzenia, dowód, że tego dziecka spłodzić nie mógł. Ani cudzołóstwo popełnione przez matkę, ani też jej twierdzenie, że dziecko jej jest nieślubne, nie mogą same przez się pozbawić dziecka praw pochodzenia ślubnego. Jeśli mąż przed upływem terminu zaprzeczenia zachorował umysłowo, wówczas prawo zaprzeczenia wykonać może jego prawny zastępca w ciągu trzech miesięcy od dnia otrzymania wiadomości albo, gdyby o urodzeniu dziecka już poprzednio miał wiadomość, w ciągu trzech miesięcy po swoim ustanowieniu.

§ 7.

§ 159. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Gdy mąż umrze przed upływem terminu zaprzeczenia alboważ pobyt jego od chwili urodzenia się dziecka jest stale niewiadomy, może także i dziecko zaprzeczyć ślubności swego pochodzenia za zgodą matki, jeśli ona jeszcze żyje. W tym celu musi wnieść skargę przeciw kuratorowi, który ustanowiony będzie do obrony ślubnego pochodzenia. Prawo skargi gaśnie z upływem jednego roku po osiągnięciu pełnoletności. Jeśli mąż umarł przed upływem terminu zaprzeczenia, dziedzic, którzyby ponieśli uszczerbek w prawach swoich,

mogą w ciągu trzech miesięcy po śmierci męża taksamo z przyczyny wyżej przywiedzonej zaprzeczyć ślubności dziecka.

§ 8.

Po § 159. p. ks. u. c. dodać należy:

§ 159. a. Prawo zaprzeczenia, które służy prawnemu zastępcy męża albo dziecku samemu, ustaje, jeśli mąż zdolny do działań prawnych uzna ślubne pochodzenie dziecka sądownie, zanim wyrok urośnie w moc prawną.

§ 9.

Powyższe postanowienia obowiązują także co do dzieci, urodzonych przed dniem 1. stycznia 1917, jeżeli termin rozstrzygający co do zaprzeczenia ślubnego pochodzenia w dniu 1. stycznia 1917 jeszcze nie minął; prawo zaprzeczenia służy jednakże tylko dzieciom, które urodziły się nie dawniej, aniżeli trzy lata przed tymże dniem.

Rozdział 3.

Postanowienia prawa rzeczowego.

Tytuł 1.

Zastrzeżenie własności maszyn.

§ 10.

Po § 297. p. ks. u. c. dodać należy:

M a s z y n y

§ 297. a. Gdy maszyny przyłącza się do nieruchomości, nie będą one poczytywane za przynależność, jeśli za zgodą właściciela nieruchomości zanotowane będzie w księdze publicznej, że maszyny są własnością innej osoby. Jeśli maszyny, które poczytywane być miały za przynależność, zastępuje się innymi, natenczas do tej adnotacji potrzeba także zgody tych osób, które poprzednio były w księdze zapisane jako uprawnione. Adnotacya traci skuteczność z upływem lat pięciu po wpisaniu; postępowanie konkursowe lub postępowanie celem sprzedaży przymusowej powstrzymuje upływ terminu.

Tytuł 2.

Prawo sąsiedzkie.

§ 11.

Do § 364. p. ks. u. c. należy dodać jako ustęp drugi:

Właściciel gruntu może zabronić sąsiadowi pochodzącego z gruntu sąsiada oddziaływania odpływu wód, dymu, gazów, ciepła, zapachów, hałasów, wstrząśnień i podobnych oddziaływań o tyle, o ile one przekraczają zwykłą miarę

wskazaną stosunkami miejscowymi i umniejszają w istotnych względach możliwość używania gruntu w sposób w miejscu zwyczajnie praktykowany. Bezpośrednie doprowadzanie bez osobnego tytułu prawnego jest w każdym razie niedopuszczalne.

§ 12.

Po § 364. p. ks. u. c. dodać należy:

§ 364. a. Jeśli jednak umniejszenie takie powoduje w sposób przekraczający tę miarę, zakład górniczy lub zakład koncesjonowany przez władzę, znajdujący się na gruncie sąsiednim, właścicielowi gruntu wolno tylko żądać sądownie zwrotu wyrządzonej szkody, a to chociażby tę szkodę spowodowały okoliczności, które nie były uwzględnione przy rozprawie przed władzą przeprowadzonej.

§ 364. b. Nie wolno pogłębiać gruntu w ten sposób, iżby grunt lub budynek sąsiada przez to utracił potrzebne oparcie, chyba gdyby posiadacz gruntu postarał się o inne wystarczające umocnienie.

Tytuł 3.

Zakazy pozbywania i obciążania.

§ 13.

Po § 364. b. należy dodać w powszechnej księdze ustaw cywilnych:

§ 364. c. Zakaz pozbywania lub obciążania opierający się na umowie albo na rozporządzeniu ostatniej woli, a odnoszący się do rzeczy lub prawa rzeczowego, obowiązuje tylko pierwszego właściciela, nie zaś jego dziedziców lub innych jego następców prawnych. Przeciw osobom trzecim odnosi skutek wówczas, jeśli ustanowiony został między małżonkami, rodzicami a dziećmi, dziećmi przysposobionymi lub wychowawcami albo ich małżonkami i wpisany został do księgi publicznej.

§ 14.

Zakaz pozbywania lub obciążania skuteczny przeciw trzecim osobom z tego powodu, iż został wpisany do księgi publicznej, może być ustanowiony także na rzecz państwowego funduszu mieszkaniowego na cele drobnych mieszkań albo na cele innych funduszy oznaczonych rozporządzeniem.

Tytuł 4.

Nabywanie praw rzeczowych na nieruchomościach niewpisanych do ksiąg i na budynkach.

§ 15.

Napis § 431. p. ks. u. c. opiewać będzie:
2. Przy nieruchomościach i budynkach.

§ 16.

§ 432. p. ks. u. c. otrzymuje napis „W szczególności przy nabyciu a) przez umowę“ i opiewać będzie:

W tym celu akt nabycia musi być ujęty dokumentem uwierzytelnionym we formie przepisanej do ważności aktu albo dokumentem publicznym.

§ 17.

§ 433. p. ks. u. c. — którego napis odpada — opiewać będzie:

W dokumencie muszą być dokładnie wymienione osoby, które oddają i obejmują własność; nieruchomości, która ma być oddana z jej częściami składowymi; tytuł prawny oddania; dalej miejsce i czas zawarcia umowy; a nadto musi oddawca w tym samym lub osobnym dokumencie wyraźnie oświadczyć, że zezwala na intabulację.

§ 18.

§ 434. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Celem przeniesienia własności nieruchomości, które nie są wpisane do księgi gruntowej, musi być złożony w sądzie dokument, zaopatrzony w wymogi §§ 432. i 433. Miejsce pozwolenia na intabulację zajmie oświadczenie pozwolenia na złożenie dokumentu.

§ 19.

§ 435. p. ks. u. c. opiewać będzie:

To samo obowiązuje co do przeniesienia własności budynków, wystawionych na cudzym gruncie w tym zamiarze, ażeby tam nie pozostały na zawsze, o ile nie są przynależnością prawa budowli.

§ 20.

§ 436. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Jeśli własność nieruchomości albo budynku ma być przeniesiona na mocy wyroku prawomocnego, aktu działu sądowego lub przyznania dziedzictwa, potrzeba również intabulacji (§§ 431. do 433.) albo złożenia dokumentu (§§ 434., 435.).

§ 21.

§ 437. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Taksamo do nabycia własności zapisanego dobra nieruchomego albo budynku konieczne jest oddanie rzeczy zapisobiercy po myśli §§ 431. do 435.

§ 22.

Do §. 451. p. ks. u. c., który otrzymuje napis „Sposób nabycia prawa zastawu: a) przez oddanie fizyczne; b) przez intabulację lub złożenie dokumentu w sądzie:“ dodać należy jako ustęp drugi:

Prawo zastawu na nieruchomościach niewpisanych do ksiąg (§ 434.) albo na budynkach (§ 435.) nabywa się przez złożenie do sądu uwierzytelnionego dokumentu zawierającego ustanowienie zastawu. W dokumencie muszą być dokładnie wymienione przedmiot zastawu i wierzytelność z podaniem cyfrowo oznaczonej sumy pieniężnej, odnośnie do wierzytelności oprocentowanej także wysokość procentu; tudzież wyraźne przyzwolenie zastawcy na złożenie dokumentu w sądzie.

§ 23.

§ 481. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Rzeczowe prawo służebności na przedmiotach wpisanych do ksiąg publicznych, nabyte być może tylko przez wpis do tychże ksiąg.

Na nieruchomościach niewpisanych do ksiąg (§ 434.) albo na budynkach (§ 435.) nabywa się prawo rzeczowe przez złożenie w sądzie uwierzytelnionego dokumentu, zawierającego nadanie służebności; na innych zaś rzeczach uzyskuje się to prawo przez wymienione wyżej (§§ 426. do 428.) sposoby oddania.

§ 24.

Wymienione w §§ 18. do 23. dokumenty składać należy w tym sądzie, w którym prowadzi się ma księgę gruntową dla gruntów nietabularnych, położonych w gminie katastralnej.

Każdemu wolno przeglądać złożone w sądzie dokumenty.

Dokładniejsze przepisy o przyjmowaniu, porządku i przechowywaniu tych dokumentów wydać należy w drodze rozporządzenia.

§ 25.

Do praw zastawu, nabytych drogą egzekucyjną na rzeczach, określonych w § 19., przed dniem 15. kwietnia 1916, niema zastosowania § 256., ustęp 2., ordynacji egzekucyjnej.

Nienaruszone pozostają przepisy obowiązujące w Tyrolu i Przedarulanii i w Dalmacji o nabywaniu praw rzeczowych na nieruchomościach, niewpisanych do ksiąg gruntowych.

Tytuł 5.

O wpływie podziału nieruchomości na służebności gruntowe i inne ciężary.

§ 26.

§ 485. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Żadna służebność nie może być dowolnie oddzielona od rzeczy służebnej, ani też przeniesiona na inną rzecz lub osobę. Każdą służebność uważa się też za niepodzielną o tyle, iż, z wyjątkiem przypadku, wymienionego w § 847., przez powiększenie, zmniejszenie lub rozdrobnienie gruntu, prawo, które na nim ciąży, nie może być ani zmienione ani też podzielone.

§ 27.

§ 844. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Służebności, znaki graniczne i dokumenty potrzebne do wspólnego użytku nie nadają się do podziału. Dokumenty złożone będą, jeśli zresztą temu nie przeszkadza, u najstarszego wiekiem uczestnika. Wszyscy inni otrzymają na własny koszt wierzytelne odpisy. Służebności gruntowe, w braku porozumienia się, pozostają nadal na rzecz wszystkich; wszelako służebność przez to nie może być ani rozszerzona ani też stać się uciążliwszą dla dobra służebnego. Jeśli wykonywanie służebności wychodzi na korzyść tylko niektórych części, w takim razie dla wszystkich innych części prawo gaśnie.

§ 28.

§ 847. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Sam podział jakiegokolwiek wspólnego dobra nie może szkodzić osobie trzeciej; wszystkie służące jej prawa zastawu, służebności i inne prawa rzeczowe wykonywane będą po podziale tak samo jak przed podziałem. Jeśli jednak wykonywanie służebności gruntowej odnosi się tylko do części gruntu, w takim razie ze względu na wszystkie inne części prawo gaśnie.

§ 29.

§ 848. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Także prawa osobiste, które służą osobie trzeciej wobec spółności, zatrzymują dawną moc swoją pomimo wystąpienia ze spółności. Taksamo ten, kto jest dłużnikiem spółności, nie może czynić zapłaty poszczególnym uczestnikom. Zapłata takich długów musi być uczyniona albo całej spółności albo temu, kto prawidłowo jest jej przedstawicielem.

§ 30.

Po § 848. p. ks. u. c. dodać należy:

§ 848. a. Jeżeli służebność lub inny ciężar rzeczowy nadaje prawo do pożyczek, to w razie podziału gruntu panującego każdy uprawniony, a w razie podziału gruntu służebnego każdy obciążony może żądać od sądu, ażeby tenże uregulował wykonywanie. Wykonywanie uregulować należy bez zwiększenia ciężaru tak, jak tego słusznie wymaga interes każdego, uwzględniając naturę i przeznaczenie prawa tudzież stosunek obszarów i odrębność gospodarczą każdej części nieruchomości.

§ 31.

Uregulowanie po myśli § 30. przedsięwzięcie podług przepisów o postępowaniu niespornem sąd powiatowy, w którego okręgu znajduje się nieruchomość obciążona.

O ile między interesowanymi nastąpi porozumienie, należy je stwierdzić dokumentem; o punktach, które pozostają spornymi, rozstrzygnie sąd uchwałą, z wykluczeniem drogi procesowej.

Uregulowanie należy na podstawie dokumentu i uchwały zanotować w księdze publicznej.

§ 32.

Powyższe postanowienia obowiązują także co do służebności gruntowych i ciężarów realnych, które ustanowione zostały przed dniem 1. stycznia 1917.

Tytuł 6.

O rozrządzaniu hipoteką przez właściciela.

§ 33.

§ 469. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Prawo zastawu gaśnie, gdy dług jest umorzony. Zastawca obowiązany jest jednak do umorzenia długu jedynie za równoczesnym zwrotem zastawu. Samo umorzenie długu nie wystarcza do zniesienia hipoteki. Nieruchomość, która służy za hipotekę, dopóty pozostaje odpowiedzialna, dopóki dług nie zostanie wykreślony z ksiąg publicznych. Do tego czasu właściciel nieruchomości może na podstawie kwitu lub innego dokumentu, wykazującego zgaśnięcie długu, zastawem zabezpieczonego, przenieść prawo zastawu na nową wierzytelność, która nie przewyższa kwoty wierzytelności intabulowanej.

§ 34.

Po § 469. p. ks. u. c. należy dodać:

§ 469. a. Przy ustanowieniu prawa zastawu nie można zrzec się tego prawa rozrządzania.

(Gdy właściciel wobec kogo innego przyjął obowiązek postarania się o wykreślenie pewnej hipoteki, rozrządzać nie może hipoteką, jeżeli to zobowiązanie zanotowane jest przy hipotece w księdze publicznej.

§ 35.

§ 470. p. ks. u. c. — którego napis odpada — opiewać będzie:

Jeżeli po umorzeniu długu (§ 469.) lub po zjednoczeniu (§ 1446.) nieruchomości, stanowiąca hipotekę, zostanie przymusowo sprzedana, albo jeśli dozwolono jej zarządu przymusowego, zanim prawo zastawu wykreślono z księgi gruntowej, albo zanim nieruchomości lub prawo zastawu przeniesiono, w takim razie przy rozdziale ceny kupna nie należy uwzględniać tego prawa zastawu. O tyle tylko, o ile wierzytelność prawem zastawu zabezpieczona istnieje jeszcze wobec osoby trzeciej albo właścicielowi należy się zwrot za jej umorzenie (§ 1358.), zostaje właścicielowi przekazana przypadająca na to część.

§ 36.

§ 1446. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Prawa i obowiązki, zapisane do ksiąg publicznych, nie znoszą się przez zjednoczenie, dopóki nie nastąpi wykreślenie z ksiąg publicznych (§ 526.). Do tego czasu wpisane prawo zastawu może być przeniesione przez właściciela lub drogą egzekucyjną na osobę trzecią (§§ 469. do 470.).

§ 37.

W przypadku wykreślenia prawa zastawu może właściciel równocześnie uzyskać adnotację w księdze gruntowej, że zastrzeżony zostaje wpis nowego prawa zastawu z pierwszeństwem i do wysokości wykreślonego prawa zastawu na przeciąg trzech lat po dozwoleniu adnotacji. Zastrzeżenie to na wypadek zmiany własności skuteczne jest na rzecz nowego właściciela. Jednakże w razie przymusowej sprzedaży nieruchomości zastrzeżenie nie będzie uwzględnione, jeśli nie uczyniono z niego użytku do chwili adnotacji wprowadzenia postępowania licytacyjnego.

§ 38.

Właściciel nieruchomości może żądać, aby z pierwszeństwem i do wysokości ciążącego na nieruchomości prawa zastawu wpisano prawo zastawu dla nowej wierzytelności z tem ograniczeniem, że ono prawną skuteczność uzyska, jeśli w ciągu roku po dozwoleniu wpisu nowego prawa zastawu zaintabulowane zostanie wykreślenie dawniejszego prawa zastawu.

Ziszczenie się tego warunku zanotować należy w księdze publicznej równocześnie z wykreśleniem dawniejszego prawa zastawu.

§ 39.

Gdyby w ciągu tego czasokresu nie żądano wykreślenia albo gdyby wykreślenia odmówiono, nowe prawo zastawu gaśnie z upływem czasokresu i winno być wykreślone z urzędu razem z wszelkimi, odnoszącymi się do niego wpisami.

Do wniesienia podania o wykreślenie dawniejszego prawa zastawu uprawniony jest nietylko dłużnik hipoteczny, ale także i wierzyciel, na rzecz którego wpisano prawo zastawu dla nowej wierzytelności.

§ 40.

Jeżeli dawniejsze prawo zastawu jest obciążone, to nowe prawo zastawu wpisane z pierwszeństwem dawniejszego staje się prawnie skutecznem tylko pod tym dalszym warunkiem (§ 38.), że obciążenie będzie wykreślone albo za zgodą interesowanych przeniesione na nowe prawo zastawu.

Jeśli dawniejsze prawo zastawu obciąża łącznie kilka ciał hipotecznych, wówczas nowe prawo zastawu staje się prawnie skutecznem tylko pod tym dalszym warunkiem (§ 38.), że dawniejsze prawo zastawu wykreślone zostanie ze wszystkich ciał hipotecznych.

§ 41.

Postanowienia §§ 37. do 40. zastosowywać należy odpowiednio, gdy nowa wierzytelność zająć ma miejsce dwóch lub więcej co do stopnia bezpośrednio po sobie następujących wierzytelności hipotecznych.

§ 42.

Artykuł XXVIII. ustawy wprowadzającej ordynację egzekucyjną z dnia 27. maja 1896, Dz. u. p. Nr. 78., zostaje zmieniony.

§ 43.

Powyższe postanowienia mają zastosowanie także i do praw zastawu, które powstały przed dniem 1. stycznia 1917. Jednakże na niekorzyść prawa wpisanego przed tymże dniem właściciel może po umorzeniu długu lub zjednoczeniu go z własnością rozrządzać prawem zastawu tylko o tyle, o ile dług zastawem zabezpieczony zalegał jeszcze dnia 1. stycznia 1917.

Z dniem 1. stycznia 1917 ustawa z dnia 22. lutego 1907, Dz. u. p. Nr. 48, przestaje obowiązywać.

§ 44.

§§ 53. i 55. powszechnej ustawy o księgach gruntowych z dnia 25. lipca 1871, Dz. u. p. Nr. 95, ulegają zmianie, a mianowicie

§ 53., ustęp 1., opiewać będzie:

Właściciel ma prawo żądać adnotacyi w księdze, że zamierza nieruchomości swą pozbyć, albo dla długu, którego wysokość podać należy, ustanowić na niej prawo zastawu, a to w tym celu, ażeby dla praw, które wpisane być mają wskutek tych czynności, zachować stopień hipoteczny od chwili wniesienia tego żądania.

§ 55. opiewać będzie:

Adnotacya stopnia pierwszeństwa traci skuteczność z upływem roku, jeśli chodzi o prawo zastawu, które ma być ustanowione, w innych przypadkach wymienionych w § 53. z upływem dni sześćdziesięciu po jej dozwoleniu. To należy wyrazić w uchwale, podając równocześnie dzień kalendarzowy, w którym kończy się termin.

Tytuł 7.

Ustąpienie pierwszeństwa.

§ 45.

Za pomocą intabulacyi lub prenotacyi ustąpienia pierwszeństwa zmieniony być może stopień pierwszeństwa praw wpisanych na nieruchomości. W tym celu potrzeba zezwolenia tak tego uprawnionego, który się cofa, jak i tego, który postępuje naprzód, ponadto, jeśli cofnięte prawo jest hipoteką, zezwolenia właściciela, a jeśli ono jest obciążone prawem osoby trzeciej, zgody także i tej osoby trzeciej. Nie uchybia to rozciągłości ani stopniowi pierwszeństwa wszystkich innych praw wpisanych.

§ 46.

Prawo postępujące naprzód otrzymuje bez ograniczenia stopień pierwszeństwa prawa cofniętego, jeśli w księdze bezpośrednio po niem następuje; alboważ jeśli wszyscy uprawnieni, którzy wpisani są między jednym a drugim, ustąpią mu pierwszeństwa.

§ 47.

Jeśli ustąpienie pierwszeństwa odbyło się między prawami nie bezpośrednio po sobie następującymi bez zgody tych uprawnionych, którzy są wpisani między jednym a drugim prawem, prawo postępujące naprzód uzyskuje pierwszeństwo cofniętego w jego rozciągłości i podług jego właściwości.

Jeżeli prawo cofnięte ograniczone jest warunkiem lub czasokresem, to przed ziszczeniem

się warunku lub nadejściem czasokresu wierzytelność postępująca naprzód może być przy egzekucyi zaspokojona tylko w takiej kwocie, jaka na nią przypada podług pierwotnego stopnia pierwszeństwa.

Jeśli prawo cofnięte podług dawniejszego swego stopnia pierwszeństwa musi być przez nabywcę objęte bez policzenia na cenę licytacyjną, wówczas prawo postępujące naprzód uwzględnić należy przy rozdzieleniu ceny licytacyjnej na pierwotnym jego miejscu.

§ 48.

Prawo postępujące naprzód ma także i na swem pierwotnym miejscu pierwszeństwo przed prawem cofnięciem, jeśli się inaczej nie umówiono.

§ 49.

Gdy wskutek równoczesnego wpisu ustępstwa pierwszeństwa więcej praw wstępuje w miejsce innego prawa, wówczas w braku innej umowy prawo, które dotąd miało wcześniejszy stopień pierwszeństwa, idzie w tem miejscu naprzód przed późniejszym.

§ 50.

Późniejsze zmiany co do istnienia lub ciągłości prawa cofniętego nie mają żadnego wpływu na stopień pierwszeństwa prawa postępującego naprzód, jeśli strony nie umówiły się inaczej.

§ 51.

Do aktów ustąpienia pierwszeństwa, wpisanych przed dniem 1. stycznia 1917, powyższe postanowienia nie mają zastosowania.

Postanowienia § 30. powszechnej ustawy o księgach gruntowych i § 218., ustęp 2., ordynacyi egzekucyjnej zostają zniesione.

Tytuł 8.

Prawo zatrzymania.

§ 52.

§ 471. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Kto jest obowiązany do wydania rzeczy, może ją w celu zabezpieczenia swoich zapadłych pretensyj o nakłady, które na rzecz poczynił lub o szkodę, którą mu ta rzecz spowodowała, zatrzymać z tym skutkiem, że będzie mógł być zasądzony na wydanie tylko za równoczesnem uskutecznieniem świadczenia wzajemnego.

Wykonaniu prawa zatrzymania można zapobiedz złożeniem zabezpieczenia; zabezpieczenie przez porękę jest wykluczone.

§ 53.

§ 1440. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Taksamo nie mogą być potrącone między sobą wierzytelności, których przedmiotem są rzeczy

nie jednego rodzaju, albo rzeczy oznaczone i nie-oznaczone. Rzeczy samowolnie albo podstępnie zabrane, wygodzone, wzięte w przechowanie, najęte lub dzierżawione w ogóle nie są przedmiotem zatrzymania lub potrącenia.

Rozdział 4.

Postanowienia prawa spadkowego.

Tytuł 1.

Zrzeczenie się dziedzictwa.

§ 54.

§ 551. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Kto swoim prawem dziedziczenia może ważnie rozrządzać, ten jest także uprawniony zrzec się z góry tego prawa umową zawartą ze spadkodawcą. Umowa wymaga do ważności swej sporządzenia aktu notaryalnego lub udokumentowania protokołem sądowym. Takie zrzeczenie się odnosi skutek także i względem potomków, jeśli nie umówiono się inaczej.

Tytuł 2.

Forma pozasądowego rozporządzenia ostatniej woli.

§ 55.

§ 579. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Jeśli spadkodawca polecił spisać ostatnią wolę komu innemu, musi ją podpisać własnoręcznie. Nadto musi on przed trzema zdolnymi świadkami, z których conajmniej dwaj równocześnie muszą być obecni, oświadczyć wyraźnie, że pismo zawiera jego ostatnią wolę. Nakoniec świadkowie także muszą się podpisać, a to wewnątrz albo zewnątrz, zawsze jednak na dokumencie samym a nie na jakiej może okładce, z dodatkiem, wskazującym ich przymiot świadków. Treści testamentu świadek znać nie musi.

§ 56.

§ 581. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Jeżeli spadkodawca nie może czytać, musi kazać sobie odczytać pismo przez jednego świadka w obecności dwóch drugich świadków, którzy w treść pisma wglądne i potwierdzić, że pismo odpowiada jego woli. Ten, kto pisał ostatnią wolę, może w każdym razie być zarazem świadkiem, wykluczony jest jednakże od odczytywania pisma, jeśli spadkodawca czytać nie może.

§ 57.

§ 722. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Jeżeli dokument przypadkiem tylko uległ wymienionym poprzednio uszkodzeniom; albo zaginął; ostatnia wola nie traci skuteczności; byleby tylko udowodniono przypadek i treść dokumentu.

§ 58.

Postanowienia § 55. mają zastosowanie także do rozporządzeń ostatniej woli, sporządzonych przed dniem 1. stycznia 1917.

Postanowienia § 56. nie mają zastosowania do rozporządzeń ostatniej woli, zdziałanych przed dniem 1. stycznia 1917.

Postanowienia § 57. mają zastosowanie do wszystkich przypadków prawnych, które przed dniem 1. stycznia 1917 nie zostały załatwione prawomocnym wyrokiem, przyznaniem dziedzictwa albo porozumieniem się stron.

Tytuł 3.

Śmierć dziedzica powierniczo podstawionego przed nadejściem zdarzenia przewidzianego podstawieniem.

§ 59.

§ 615. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Podstawienie pospolite gaśnie, skoro dziedzic ustanowiony przyjął dziedzictwo; powiernicze, skoro już niema żadnego z powołanych dziedziców podstawionych; albo skoro ustał stan rzeczy, dla którego je uczyniono.

O ile nie można przypuszczać odmiennej woli spadkodawcy, prawo dziedzica podstawionego przechodzi na jego dziedziców (§ 537.), chociażby nie dożył nadejścia zdarzenia podstawieniem przewidzianego.

§ 60.

Powyższe postanowienie nie ma zastosowania, jeśli spadkodawca zmarł przed dniem 1. stycznia 1917.

Tytuł 4.

Bezskuteczność klauzuli derogacyjnej.

§ 61.

§ 716. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Za niedołożony uważać należy donieszczony w testamentie lub kodycyłu dodatek: że każde późniejsze rozporządzenie wogóle, lub gdyby nie zawierało pewnego znamienia, uważane ma być za niebyłe i nieważne.

§ 62.

To postanowienie ma zastosowanie na korzyść zarządzenia ostatniej woli, sporządzonego po dniu 1. stycznia 1917 także i wtedy, jeśli rozporządzenie, zawierające dodatek tego rodzaju, było sporządzone jeszcze przed tymże dniem.

Tytuł 5.

Niegodność dziedziczenia i wydziedziczenie.

§ 63.

§ 540. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Kto dopuścił się zbrodni na spadkodawcy, jest tak długo niegodny prawa dziedziczenia, póki nie da się wysnuć z okoliczności, że mu spadkodawca przebaczył.

§ 64.

§ 541. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Przy dziedziczeniu ustawowem potomkowie tego, kto uczynił się niegodnym prawa dziedziczenia, powołani są zamiast niego do dziedziczenia, chociażby on przeżył spadkodawcę.

§ 65.

§ 780. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Potomkowie dziecka wydziedziczzonego uprawnieni są tylko do żądania zachowku, a prawo to mają i wówczas, gdy wydziedziczony przeżył spadkodawcę.

§ 66.

Powyższe postanowienia nie mają zastosowania, jeśli powołanie do dziedziczenia zdarzyło się przed dniem 1. stycznia 1917.

Tytuł 6.

Uwzględnienie darowizn przy obliczaniu zachowku.

§ 67.

§ 784. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Celem prawidłowego wymierzenia zachowku, opisuje się dokładnie i szacuje wszelkie, do spuścizny należące rzeczy ruchome i nieruchome, wszelkie prawa i wierzytelności, które spadkodawca miał prawo przekazywać swobodnie następcom swoim jako dziedzictwo, a nawet wszystko to, co dziedzic albo zapisobiorca dłużny jest do masy. Dziedzicom koniecznym wolno być obecnymi przy szacunku i czynić tamże swoje uwagi. Nie mogą oni domagać się licytacyi przedmiotów należących do spuścizny celem wykrycia prawdziwej

wartości. Długi i inne ciężary, za które już za życia spadkodawcy odpowiadał majątek, odlicza się od masy.

§ 68.

§ 785. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Na żądanie dziecka uprawnionego do zachowku należy przy obliczaniu spuścizny uwzględniać darowizny, które spadkodawca poczynił aktami między żyjącymi. Przedmiot darowizny doliczyć należy do spuścizny w wartości, rozstrzygającej przy policzeniu po myśli § 794.

Bez uwzględnienia pozostają darowizny poczynione przez spadkodawcę w czasie, gdy nie miał żadnych dzieci uprawnionych do zachowku, dalej darowizny poczynione z dochodów darującego bez uszczuplenia majątku zakładowego, niemniej darowizny, które ni zadość czyniono moralnemu obowiązкови albo względom przyzwoitości, lub darowizny na cele powszechnej użyteczności, wkońcu darowizny, które dawniej aniżeli na dwa lata przed śmiercią spadkodawcy uczyniono osobom nieuprawnionym do zachowku. Przy darowiznach na rzecz małżonka termin nie rozpoczyna się przed rozwiązaniem lub rozdzieleniem małżeństwa.

§ 69.

Do § 787. p. ks. u. c. dodaje się jako ustęp drugi:

Jeżeli przy oznaczeniu zachowku mają być uwzględnione darowizny, musi każdy dziedzic konieczny na spowodowane tem podwyższenie swego zachowku dać sobie policzyć podarunki, które podług § 785. doliczone być mają do spuścizny, o ile on sam je otrzymał od spadkodawcy.

§ 70.

§ 789. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Na zachówek rodziców policza się zaliczkę tylko o tyle, o ile jej nie dano z tytułu wsparcia, należącego się z ustawy (§ 154.).

§ 71.

§ 951. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Jeżeli przy oznaczeniu zachowku uwzględniane są darowizny (§ 785.), a spuścizna na pokrycie jego nie wystarcza, pokrzywdzony dziedzic konieczny może żądać od obdarowanego wydania podarunku na pokrycie braku. Obdarowany uwolnić się może od wydania zaplaceniem kwoty, której brakło.

Jeśli obdarowany sam jest uprawniony do zachowku, odpowiada drugiemu tylko o tyle, o ileby skutkiem darowizny otrzymał więcej, aniżeli zachówek, któryby mu się należał w razie wliczenia darowizn.

Z pomiędzy więcej osób obdarowanych odpowiada obdarowana wcześniej tylko o tyle, o ile później obdarowany nie jest obowiązany do wydania albo wydać nie jest w możności. Obdarowani równocześnie odpowiadają stosunkowo.

§ 72.

Podług obowiązujących dotąd postanowień oceniać należy, o ile darowizny uczynione przed dniem 1. stycznia 1917 mają być uwzględniane przy obliczaniu zachowku albo o ile można żądać ich zwrotu z powodu ukrócenia zachowku.

Tytuł 7.

Środki zabezpieczenia wierzycieli dziedzica.

§ 73.

§ 822. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Przed przyznaniem dziedzictwa wierzyciele dziedzica popierać mogą egzekucję tylko na te poszczególne części składowe spuścizny, które sąd spadkowy oddał dziedzicowi do swobodnego zarządzania.

§ 74.

Wierzycielom dziedzica, którzy uprawdopodobniając swoją pretensję jeszcze przed przyznaniem dziedzictwa tego zażądali, doręczyć należy odpis uchwały, którą sąd spadkowy pozwolił dziedzicowi rozrządzać swobodnie poszczególnymi częściami składowymi spuścizny i odpis dekretu przyznania dziedzictwa. To doręczenie powinno nastąpić równocześnie z doręczeniem uchwał dziedzicowi.

§ 75.

Jeśli zachodzą warunki podane w § 379., ustęp 2., ordynacyi egzekucyjnej, to w celu zabezpieczenia wierzytelności przeciw dziedzicowi dozwolone być mogą na rzecz wierzycieli dziedzica przed przyznaniem dziedzictwa tymczasowe zarządzenia względem dobra, które temuż przypadło w spadku. Stosownie do celu, który ma być osiągnięty, mogą być zapomocą tymczasowego zarządzenia dozwolone potrzebne środki zabezpieczenia (§§ 379. i 382. ordynacyi egzekucyjnej).

Postanowienia prawa obligacyjnego.

Tytuł 1.

Przyrzeczenie publiczne.

§ 76.

§ 860. p. ks. u. c. otrzymuje napis: „Przyrzeczenie publiczne“ i opiewać będzie:

Obietnica nagrody za jakieś świadczenie lub za spowodowanie jakiegoś wyniku, która nie jest skierowana do pewnych osób (przyrzeczenie publiczne), nabiera mocy obowiązującej przez publiczne ogłoszenie. Przyrzeczenie publiczne, którego przedmiotem jest ubieganie się o premię (nagrodę konkursową), ważne jest tylko wówczas, jeśli w ogłoszeniu oznaczono termin ubiegania się.

§ 77.

Po § 860. p. ks. u. c. dodać należy:

§ 860. a. Jeśli w ogłoszeniu nie zrzeczone się tego wyraźnie lub przez oznaczenie terminu, przyrzeczenie publiczne może być aż do ukończenia świadczenia odwołane w tej samej formie, w jakiej je ogłoszono albo we formie równie skutecznej, albo przez osobne zawiadomienie. Odwołanie nie odnosi jednak skutku wobec osoby, która polegając na przyrzeczeniu publicznym wykonała świadczenie, jeśli wykaże, że bez swej winy w tym czasie pozostawała w nieświadomości o odwołaniu.

§ 860. b. Gdyby świadczenie wykonało więcej osób, nagroda należy się, jeśli z przyrzeczenia nie jest widoczna odmienna wola, temu, kto pierwszy świadczenia dokonał, a w razie, gdyby świadczenie wykonano równocześnie, wszystkim po równych częściach.

Tytuł 2.

Ogólne postanowienia o umowach i o aktach prawnych w ogólności.

§ 78.

Napis rozdziału 17. części II. powszechnej księgi ustaw cywilnych opiewać będzie:

O umowach i aktach prawnych w ogólności.

§ 79.

§ 859. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Prawa osobisto-rzeczowe, na mocy których jedna osoba obowiązana jest do świadczenia dru-

giej, wynikają albo bezpośrednio z ustawy; albo z aktu prawnego; albo z poniesionego uszkodzenia.

§ 80.

§ 861. p. ks. u. c. otrzymuje napis.

Zawarcie umowy.

§ 81.

§ 862. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Przyrzeczenie (wniosek) musi być przyjęte w ciągu czasokresu oznaczonego przez wnioskodawcę. W braku takiego czasokresu wniosek uczyniony osobie obecnej albo przez telefon z ust do ust musi być przyjęty natychmiast, wniosek zaś nieobecnemu inaczej uczyniony najpóźniej do tej chwili, kiedy wnioskodawca przypuszczając, że wniosek jego doszedł w czasie właściwym, może się spodziewać nadejścia odpowiedzi wysłanej we właściwym czasie i prawidłowo: w przeciwnym razie wniosek zgaśł. Przed upływem czasokresu do przyjęcia nie można cofnąć wniosku. Nie gaśnie on także, chociażby jedna ze stron w ciągu czasokresu do przyjęcia zmarła lub stała się niezdolną do działań prawnych, jeśli z okoliczności nie wynika inna wola wnioskodawcy.

§ 82.

Po § 862. p. ks. u. c. dodać należy:

§ 862. a. Uważa się, że przyjęcie nastąpiło w czasie właściwym, jeśli oświadczenie doszło wnioskodawcy w ciągu czasokresu do przyjęcia. Chociażby się jednak opóźniło, umowa dochodzi do skutku, jeżeli wnioskodawca musiał poznać, że oświadczenie przyjęcia we właściwym czasie wysłano, a mimo to nie zawiadomił bezzwłocznie drugiej strony o swojem odstąpieniu.

§ 83.

§ 863. p. ks. u. c. — którego napis odpada — opiewać będzie:

Wolę można oświadczyć nie tylko wyraźnymi słowami i powszechnie przyjętymi znakami; lecz także milcząco takimi czynnościami, które po rozważeniu wszelkich okoliczności nie pozostawiają rozsądnego powodu do powątpiewania o niej.

Co do znaczenia i skutku czynności i zaniechań należy brać wzgląd na zwyczaje i praktykę uczciwego obrotu.

§ 84.

§ 864. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Jeśli wedle natury interesu albo wedle zwyczaju w obrocie nie należy się spodziewać wyraźnego

oświadczenia przyjęcia, umowa przychodzi do skutku, skoro w ciągu czasokresu w tym celu oznaczonego albo odpowiadającego okolicznościom faktycznie uczyniono zadość wnioskowi.

§ 85.

§ 870. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Kto przez drugą stronę podstępem lub przez niesprawiedliwy i uzasadniony przestrah (§ 55.) spowodowany został do umowy, nie jest obowiązany do jej dotrzymania.

§ 86.

§ 871. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Gdy jedna strona coś do treści oświadczenia, które sama złożyła albo które drugiej stronie deszło, była w błędzie odnoszącym się do głównego przedmiotu lub istotnej jego właściwości, na którą zamiar szczególnie skierowano i objawiono, nie powstaje dla niej żadne zobowiązanie, jeśli błąd spowodowany był przez drugą stronę, albo jeśli okoliczności były takie, że druga strona oczywiście dostrzedz go musiała, albo jeżeli błąd wczas jeszcze został wyjaśniony.

§ 87.

§ 875. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Jeśli ktoś trzeci jedną ze stron kontraktowych podstępnie lub przez niesprawiedliwy i uzasadniony przestrah skłonił do umowy; albo spowodował ją do błędnego oświadczenia; umowa jest ważna. Jedynie w przypadku, gdyby druga strona brała udział w czynności tej trzeciej osoby albo oczywiście o niej wiedzieć musiała, mają zastosowanie §§ 870. do 874.

§ 88.

§ 876. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Powyższe postanowienia (§§ 869. do 875.) mają odpowiednie zastosowanie także i do innych oświadczeń woli, które składane być mają wobec drugiej osoby.

§ 89.

§ 878. p. ks. u. c. otrzymuje napis „3. Możliwość i dopuszczalność“ i opiewać będzie:

Co wprost jest niemożliwe, nie może być przedmiotem ważnej umowy. Gdyby równocześnie umówiono się o świadczenia możliwe i niemożliwe, umowa pozostaje ważną co do pierwszych, jeśli z umowy nie wynika, że żaden ustęp od drugiego odłączony być nie może. Kto przy zawieraniu umowy o niemożliwości wiedział albo wiedzieć musiał, wynagrodzić winien drugiemu — szkodę, którą

tenże poniósł skutkiem ufności we ważność umowy, jeśli co do tego drugiego nie zachodzą te same warunki.

§ 90.

§ 879. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Umowa, która wykracza przeciwko zakazowi ustawy lub przeciw dobrym obyczajom, jest nieważna.

W szczególności nieważne są umowy następujące:

1. jeśli wymówiono coś za pośredniczenie przy dojeściu umowy o małżeństwo:

2. jeśli adwokat powierzona mu sprawę procesową nabywa dla siebie w całości lub w części albo każe sobie przyrzec pewną część kwoty, która stronie będzie przyznana:

3. jeśli dziedzictwo lub zapis, którego się ktoś spodziewa po trzeciej osobie, pozbyte zostaje jeszcze za jej życia;

4. jeśli ktoś wyzyskuje lekkomyślność, przymusowe położenie, niedołęstwo rozumu, brak doświadczenia lub rozdrażnienie umysłowe innej osoby tym sposobem, że za świadczenie każe sobie lub komu trzeciemu przyrzec albo udzielić takie świadczenie wzajemne, którego wartość majątkowa do wartości świadczenia w rażącej zostaje nie stosowności.

§ 91.

Po § 880. p. ks. u. c. należy dodać:

§ 880. a. Gdy kto drugiemu przyrzeknie świadczenie osoby trzeciej, uważa się to za zapewnienie wstawienia się u tej trzeciej osoby; gdy jednak przyjął odpowiedzialność za wynik, to w przypadku, gdyby świadczenie trzeciej osoby chybiło, odpowiada za zupełne zadośćuczynienie.

§ 92.

§ 884. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Gdy strony zastrzegły sobie pewną formę umowy, istnieje domniemanie, że przed dopełnieniem tejże formy nie chcą być związane.

§ 93.

§ 885. p. ks. u. c. — którego napis odpada — opiewać będzie:

Jeśli wprowadzie formalnego dokumentu jeszcze nie spisano, jednak przecież główne punkty przez strony spisane i podpisane zostały (punktacje), natenczas także już samo takie pismo uzasadnia prawa i obowiązki w niem wyrażone.

§ 94.

§ 886. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Umowa, której zawarcia w piśmie wymaga ustawa albo wola stron, przychodzi do skutku.

sforo strony ją podpiszą, albo gdyby pisać nie umiały lub z powodu kalektwa pisać nie mogły, dołożą znak ręczny uwierzytelniony sądownie lub notaryalnie albo dołożą znak ręczny w obecności dwóch świadków, z których jeden podpisze nazwisko strony. Sądowe lub notaryalne udokumentowanie równa się zawarciu umowy na piśmie. Naśladownictwo podpisu własnoręcznego sposobem mechanicznym wystarczy tylko tam, gdzie w obrocie jest używane.

§ 95.

Postanowienie § 887. p. ks. u. c. znosi się.

§ 96.

Do § 1278. p. ks. u. c. dodać należy jako ustęp drugi:

Kupno dziedzictwa wymaga do ważności spisania aktu notaryalnego albo udokumentowania protokołem sądowym.

§ 97.

Do § 1346. p. ks. u. c. dodać należy jako ustęp drugi:

Do ważności umowy o porękę wymaga się, ażeby oświadczenie zawierające zobowiązanie poręczyciela dane było na piśmie.

§ 98.

§ 902. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Czasokres oznaczony umową lub ustawą obliczać należy, jeśli inaczej nie postanowiono, tak, że do czasokresu oznaczonego na dni nie wlicza się dnia, kiedy nastąpiło zdarzenie, od którego zaczyna się bieg czasokresu.

Czasokres oznaczony na tygodnie, miesiące lub lata kończy się z tym dniem ostatniego tygodnia albo ostatniego miesiąca, który nazwą swą albo liczbą odpowiada dniowi zdarzenia stanowiącemu początek czasokresu, gdyby zaś tego dnia w ostatnim miesiącu zabrał, kończy się z dniem ostatnim tegoż miesiąca.

Przez pół miesiąca rozumieć należy 15 dni, przez środek miesiąca 15-ty dzień tegoż miesiąca.

§ 99.

§ 903. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Prawo, którego nabycie przywiązane jest do pewnego dnia, nabywa się z początkiem tegoż dnia. Skutki prawne niedopełnienia zobowiązania lub zwłoki następują dopiero z upływem ostatniego dnia czasokresu. Jeżeli ostatni dzień przeznaczony do złożenia oświadczenia albo do świadczenia jest

niedzielą albo uznanem świętem, to miejsce tegoż dnia, jeśli przeciwnie nie postanowiono, zajmie najbliższy dzień powszedni.

§ 100.

§ 905. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Jeżeli nie można określić miejsca dopełnienia ani z umowy ani z natury lub celu interesu, świadczyć należy w miejscu, gdzie dłużnik miał mieszkanie w czasie zawarcia umowy, albo, gdy zobowiązanie powstało w zakresie przemysłowego lub zarobkowego przedsiębiorstwa dłużnika, w miejscu siedziby. Co do miary, wagi i gatunków pieniędzy baczycy należy na miejsce dopełnienia.

Zapłaty pieniężne dłużnik w razie wątpliwości winien wierzycielowi uskutecznić na swój koszt i niebezpieczeństwo tam, gdzie tenże ma mieszkanie (siedzibę). W razie zmiany tego miejsca po powstaniu wierzytelności wierzyciel ponosi spowodowane tem zwiększenie niebezpieczeństwa i kosztów.

§ 101.

§ 1420. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Jeżeli miejsce i sposób świadczenia nie są określone, stosowane być muszą wyżej (§ 905.) podane przepisy.

§ 102.

§ 914. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Tłumacząc umowy nie należy trzymać się dosłownego znaczenia wyrazu, lecz należy zbadać zamiar stron i rozumieć umowę tak, jak tego wymaga praktyka uczciwego obrotu.

§ 103.

§ 916. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Nieważne jest oświadczenie woli, złożone wobec drugiego za tegoż zgodą dla pozorów. Gdyby za tem ukrywać się miał inny interes, należy go oceniać według jego prawdziwej natury.

Zarzutem pozorowości interesu nie można zaskaniać się wobec trzeciego, który nabył prawa w zaufaniu do oświadczenia.

§ 104.

Postanowienia §§ 81. i 82. nie mają zastosowania do wniosków, które były uczynione przed dniem 1. stycznia 1917, postanowienia §§ 92. i 94. do 101. nie mają zastosowania do umów i dokumentów, które przed tym dniem sporzą-

dzono, albo do zobowiązań, które przed tym dniem powstały.

§ 105.

Postanowienia §§ 83. do 88., 102. i 103. mają zastosowanie także do oświadczeń woli, złożonych przed dniem 1. stycznia 1917; tak samo postanowienia §§ 89. do 91. mają zastosowanie do umów zawartych przed dniem 1. stycznia 1917, jeżeli przed tymże dniem nie były już dopełnione albo ustalone wyrokiem sądowym lub ugodą sądową.

Tytuł 3.

Umowy na korzyść osób trzecich.

§ 106.

§ 881. p. ks. u. c. otrzymuje napis „Umowy na korzyść osób trzecich“ i opiewać będzie:

Kto dał sobie przyrzec świadczenie dla osoby trzeciej, może żądać, aby tejże osobie trzeciej dopełniono świadczenia.

Czy i w jakiej chwili także osoba trzecia bezpośrednio nabywa wobec przyrzekającego prawo żądania dopełnienia, oceniać należy z postanowień umownych tudzież z natury i celu umowy. W razie wątpliwości nabywa osoba trzecia to prawo, jeżeli świadczenie ma służyć głównie dla jej korzyści.

Prawo do świadczeń, które w przypadku pozbycia nieruchomości nabywca przyrzekł na korzyść osoby trzeciej, uważa się za nabyte przez tę osobę trzecią z chwilą oddania nieruchomości, jeżeli inaczej się nie umówiono.

§ 107.

§ 882. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Gdy osoba trzecia odrzuca prawo nabyte z mocy umowy, prawo to uważa się za nienabyte.

Zarzuty z umowy służą przyrzekającemu także i przeciwko osobie trzeciej.

§ 108.

§ 1019. p. ks. u. c. znosi się.

Tytuł 4.

Dopełnienie umów odpłatnych.

§ 109.

§ 917. p. ks. u. c. otrzymuje napis „Ogólne postanowienia o odpłatnych umowach i interesach“ i opiewać będzie:

Przy umowie odpłatnej daje się albo rzeczy za rzeczy, albo czynny, do których także zaniechania należą, za czynny, albo wreszcie rzeczy za czynny a czynny za rzeczy.

§ 110.

§ 918. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Gdy jedna strona umowy odpłatnej nie dopełnia we właściwym czasie, we właściwym miejscu lub w sposób umówiony, druga strona żądać może albo dopełnienia i odszkodowania za opóźnienie albo też wyznaczając odpowiedni czasokres do późniejszego dopełnienia, oświadczyć, że od umowy odstępuje.

Jeśli dopełnienie jest po obu stronach podzielne, natenczas z powodu opóźnienia świadczenia częściowego, odstąpienie oświadczyć można tylko co do niektórych albo też co do wszystkich jeszcze zalegających świadczeń częściowych.

§ 111.

§ 919. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Jeżeli pod rygorem odstąpienia umówiono dopełnienie w czasie ściśle określonym albo w przeciągu czasokresu ściśle określonego, natenczas strona uprawniona do odstąpienia, pragnąc nastawać na dopełnienie, musi to po upływie czasu oznajmić stronie drugiej bezzwłocznie; jeżeli tego zaniecha, nie może już później nastawać na dopełnienie. To samo obowiązuje, jeśli z natury interesu albo ze znanego zobowiązaniem celu świadczenia wnosić można, że świadczenie spóźnione albo, w przypadku opóźnienia częściowego świadczenia, zalegające jeszcze świadczenia nie przedstawiają dla odbiorcy żadnego interesu.

§ 112.

§ 920. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Gdy dopełnienie zostaje udaremnione z winy zobowiązanego albo skutkiem przypadku, za który tenże ma odpowiadać, natenczas druga strona może bądź żądać odszkodowania za niedopełnienie, bądź też odstąpić od umowy. W razie częściowego udaremnienia ma ona prawo odstąpienia wówczas, jeśli z natury interesu lub ze znanego zobowiązaniem celu świadczenia wnosić można, że dopełnienie częściowe dla niej nie przedstawia żadnego interesu.

§ 113.

§ 921. p. ks. u. c. — którego napis odpada — opiewać będzie:

Odstąpienie od umowy nie narusza roszczenia o zwrot szkody spowodowanej zawinieniem niedopełnieniem. Odpłatę już otrzymaną należy w taki

sposób zwrócić lub wynagrodzić, iżby żadna strona ze szkody drugiej nie odniosła korzyści.

§ 114.

§ 1047. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Strony, które czynią zamianę, obowiązane są z mocy umowy zamienione rzeczy wraz z ich częściami składowymi i przynależnością wszelką oddać i odebrać w swobodne posiadanie we właściwym czasie, w miejscu należytem i w tym samym stanie, w jakim te rzeczy znajdowały się w czasie zawarcia umowy.

§ 115.

§ 1052 p. ks. u. c. opiewać będzie:

Kto nalegać chce na oddanie, musi swój obowiązek już mieć dopełniony albo być gotowy do jego dopełnienia. Także kto obowiązany jest do wcześniejszego świadczenia, może odmówić swego świadczenia, dopóki wzajemne świadczenie nie będzie dopełnione albo zabezpieczone, jeśli to wzajemne świadczenie stało się niepewnym skutkiem złych stosunków majątkowych drugiej strony, o których on nie musiał wiedzieć w czasie zawarcia umowy.

§ 116.

O skutkach prawnych niedopełnienia umów odpłatnych, które były zawarte przed dniem 1. stycznia 1917, rozstrzyga prawo dotąd obowiązujące.

Przepisy cesarskiego rozporządzenia z dnia 12. czerwca 1915, Dz. u. p. Nr. 158, o wojskowych kontraktach dostawy, pozostają niezaruszone.

Tytuł 5.

Rękojmia.

§ 117.

Postanowienie § 924. p. ks. u. c. traci moc obowiązującą a po dniu 1. stycznia 1917 znajdzie zastosowanie już tylko wtedy, gdy zwierzę odebrano przed tym dniem.

§ 118.

§ 925. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Rozporządzenie postanowi, o ile zachodzi domniemanie, że zwierzę było już chore przed oddaniem, jeżeli pewne choroby i wady wychodzą na jaw w przeciągu pewnych oznaczonych okresów.

§ 119.

§ 926. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Z domniemania prawnego, że wada istniała już przed oddaniem zwierzęcia, odbiorca może

jednak tylko wtedy czynić użytek, jeżeli o dostrzeżonym błędzie natychmiast zawiadomi oddawcę lub w jego nieobecności naczelnika gminy albo też zarządzi zbadanie zwierzęcia przez znawcę albo zażąda sądowego przeprowadzenia dowodu celem zabezpieczenia tegoż.

§ 120.

§ 927. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Jeżeli odbiorca zaniedba tej ostrożności, wówczas na nim ciąży dowód, że zwierzę miało wadę już przed oddaniem. Zawsze jednak służy także oddawcy dowód, że wytknięta wada powstała dopiero po oddaniu.

§ 121.

§ 928. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Jeżeli wady rzeczy są oczywiste albo jeżeli o ciężarach rzeczy można było się przekonać z ksiąg publicznych, natenczas niema rękojmi (§ 443.), chyba gdy wadę podstępnie zatajono albo gdy wyraźnie zapewniono, że rzecz jest wolna od wszelkich błędów i ciężarów. Za długi i załgłości, które ciężą na rzeczy, odpowiada się w każdym przypadku.

§ 122.

§ 931. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Jeżeli odbiorca chce uczynić użytek z rękojmi z powodu, że trzecia osoba wystąpiła z roszczeniem o rzecz, wówczas musi oznajmić spór swemu poprzednikowi. Gdyby tego zaniechał, nie traci wprawdzie prawa do odszkodowania, lecz poprzednik jego przeciwstawić mu może wszelkie zarzuty, które nie zostały wywiedzione przeciwko osobie trzeciej, i uwolnić się tem samem od wynagrodzenia szkody o tyle, o ile uznane zostanie, że te zarzuty byłyby spowodowały inne rozstrzygnięcie przeciw osobie trzeciej, gdyby się było z nich uczyniło odpowiedni użytek.

§ 123.

§ 932. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Jeżeli wada uzasadniająca rękojmię jest tego rodzaju, że już nie może być usunięta i że przeszkadza prawidłowemu używaniu rzeczy, odbiorca może żądać zupełnego zniesienia umowy, natomiast jeżeli wada nie przeszkadza prawidłowemu używaniu albo da się usunąć, może żądać albo stosownego niżenia odpłaty, albo poprawy lub uzupełnienia tego, czego zabrakło. Na wszelki przypadek odpowiada oddawca za szkodę zawinioną.

Nieznaczone umniejszenie wartości pozostaje bez uwzględnienia.

§ 124.

Po § 932. p. ks. u. c. dodać należy:

§ 932. *a.* Podczas sporu o zniesienie umowy z powodu wady bydłęcia sąd na wniosek jednej ze stron winien wówczas, gdy oględziny już nie są potrzebne, pozwolić tymczasowem zarządzeniem na sądową sprzedaż zwierzęcia i na złożenie ceny do sądu.

§ 125.

§ 933. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Kto chce żądać rękojmi, musi prawa swego dochodzić co do nieruchomości w ciągu lat trzech, co do ruchomości w ciągu sześciu miesięcy, a jeśli chodzi o wadę bydłęcia, w ciągu sześciu tygodni, w przeciwnym razie skarga gaśnie. Termin rozpoczyna się od dnia dostawienia rzeczy, jeśli zaś chodzi o rękojmię z powodu takiej wady bydłęcia, dla której istnieje termin domniemania, od dnia, w którym ten termin się kończy; jeśli chodzi o rękojmię z powodu roszczenia o rzecz podniesionego przez osobę trzecią, od dnia tego, w którym nabywca o roszczeniu się dowiedział.

Nabywca zachowuje możność dochodzenia drogą obrony, jeśli w ciągu terminu zawiadomi oddawcę o wadzie.

§ 126.

Dopóki nie zacznie obowiązywać rozporządzenie, które ma być wydane na podstawie § 118., mają także nadal zastosowanie obowiązujące dotąd postanowienia § 925. p. ks. u. c. Tak samo i do przypadków, w których oddanie zwierzęcia nastąpiło przed nastaniem mocy obowiązującej takiego rozporządzenia.

Postanowienia §§ 119. do 125. mają zastosowanie nawet i wówczas, gdy umowę zawarto przed dniem 1. stycznia 1917.

Tytuł 6.

Przymowanie do gospody.

§ 127.

§ 970. p. ks. u. c. otrzymuje napis „Przymowanie do gospody“ i opiewać będzie:

Oberżyci, którzy trudnią się goszczeniem obcych, odpowiadają jako zachowcy za rzeczy wniesione przez przyjętych gości, jeśli nie udowodnią, że szkody nie spowodowali ani sami albo

któs z ich służby ani też żadna z osób obcych, mających przystęp do domu. Jeżeli do powstania szkody przyczyniła się także wina poszkodowanego, sędzia oceni z okoliczności, czy i w jakiej wysokości należy się wynagrodzenie.

Jako wniesione uważa się rzeczy, które oddano gospodarzowi albo komu z jego służby albo umieszczono w miejscu, które oni wskażą albo które na to jest przeznaczone. Tak samo przedsiębiorcy, którzy utrzymują stajnie i lokalności na składy przeznaczone, odpowiadają za umieszczone u nich zwierzęta i pojazdy i za rzeczy znajdujące się na tychże.

Na równi z oberżystą zostają posiadacze zakładów kąpielowych ze względu na rzeczy, które goście kąpielowi zwyczajnie ze sobą przynoszą.

§ 128.

Po § 970. p. ks. u. c. dodać należy:

§ 970. *a.* Uchylenie się od odpowiedzialności przez plakaty nie ma skutku prawnego. Za kosztowności, pieniądze i papiery wartościowe oberżysta odpowiada tylko do wysokości 1000 K, chyba, że rzeczy te przyjął w przechowanie, znając ich właściwości albo że szkodę zawinił sam lub jego służba.

§ 970. *b.* Roszczenie o wynagrodzenie szkody, wynikające z przyjęcia do gospody, gaśnie, jeśli poszkodowany po otrzymaniu wiadomości o szkodzie nie zawiadomi bezzwłocznie oberżysty. To jednak nie obowiązuje, jeśli oberżysta wzięł rzeczy w przechowanie.

§ 970. *c.* Osobom w § 970. wymienionym służy prawo zatrzymania wniesionych rzeczy na zabezpieczenie pretensyj, wynikających z ugoszczenia i żywienia tudzież wydatków poczynionych dla gości.

§ 129.

Powyższe postanowienia nie mają zastosowania, jeśli przyjęcie do gospody odbyło się przed dniem 1. stycznia 1917.

Tytuł 7.

Sprzedaż z zastrzeżeniem odkupienia i kupno na próbę.

§ 130.

§ 1070. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Zastrzeżenie odkupienia dopuszczalne jest tylko co do nieruchomości i służy sprzedawcy tylko na czas jego życia. Nie może on swego prawa przenosić ani na dziedziców ani na kogo innego. Jeśli prawo wpisane jest do ksiąg publicznych,

zwrot rzeczy może być żądany także od osoby trzeciej, a z tą postąpić należy wedle tego, czy posiada rzecz w dobrej czy złej wierze.

§ 131.

Postanowienia §§ 133., ustęp ostatni, i 150., ustęp 2., ordynacyi egzekucyjnej pozostają w mocy.

§ 132.

§ 1080. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Kupno na próbę zawiera się pod warunkiem zależnym od dowolności kupującego, że towar uzna za dobry. Warunek jest w przypadkach wątpliwych warunkiem zawieszającym; kupno nie wiąże kupującego, zanim towaru nie uzna za dobry, sprzedawca przestaje być wiązany, jeśli kupujący do końca czasu próbnego nie uzna towaru za dobry.

§ 133.

§ 1081. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Gdy rzecz już oddano celem obejrzenia lub próby, milczenie kupującego po upływie czasu próbnego uważane będzie za uznanie rzeczy za dobrą.

§ 134.

Postanowienia §§ 132. i 133. nie mają zastosowania do umów, które zawarto przed dniem 1. stycznia 1917.

Tytuł 8.

Umowa o najem lub dzierżawę.

§ 135.

§ 1096. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Wynajmujący i wydzierżawiający obowiązani są oddać i utrzymywać przedmiot najmu lub dzierżawy własnym kosztem w stanie zdalnym do użytku i nie przeszkadzać najemcy lub dzierżawcy w umówionem używaniu lub użytkowaniu. Jeżeli przedmiot najmu lub dzierżawy w czasie oddania jest tak wadliwy albo w czasie trwania najmu lub dzierżawy stanie się bez winy najemcy lub dzierżawcy tak wadliwym, że nie nadaje się do umówionego używania, najemca i dzierżawca zwolnieni są od płacenia czynszu na czas trwania i w miarę nieprzydatności. Przy najmie nieruchomości zwolnienia tego zrzec się z góry nie można.

Dzierżawca tylko o tyle ponosić ma sam zwykłe naprawy budynków gospodarskich, o ile opędzić się dadzą materiałami znajdującymi się w dobrach i usługami, których wedle właściwości dobra ma prawo żądać.

§ 136.

§ 1097. p. ks. u. c. opiewać będzie:

(Gdy zajdzie potrzeba napraw, do których obowiązany jest wynajmujący lub wydzierżawiający, najemca lub dzierżawca ma obowiązek donieść bezzwłocznie wynajmującemu lub wydzierżawiającemu pod rygorem wynagrodzenia szkody. Najemca lub dzierżawcę uważa się za sprawującego interesa bez zlecenia, jeśli na przedmiot najmu lub dzierżawy poczynił nakład, który wynajmujący lub wydzierżawiający winien był uczynić (§ 1036.) albo który był pożyteczny (§ 1037); zwrotu jednak winien żądać sądownie najpóźniej w sześć miesięcy po zwróceniu przedmiotu najmu lub dzierżawy, w przeciwnym razie skarga gaśnie.

§ 137.

§ 1098. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Najemcy i dzierżawcy mają prawo, stosownie do umowy przez czas oznaczony używać i użytkować rzeczy najęte i zadzierżawione lub też podnajmować je lub poddzierżawiać, jeżeli to może się stać bez szkody dla właściciela a w umowie wyraźnie nie jest zabronione.

§ 138.

§ 1100. p. ks. u. c. opiewać będzie:

(Gdy się inaczej nie umówiono ani też niema innego zwyczaju miejscowego, czynsz ma być płacony półrocznie, jeśli rzecz najęto lub zadzierżawiono na rok lub na lat kilka, natomiast przy krótszych najmach lub dzierżawach po upływie czasu najmu lub dzierżawy.

§ 139.

§ 1101. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Do zabezpieczenia czynszu najmu wynajmujący rzecz nieruchomą ma prawo zastawu na wniesionych przedmiotach urządzenia i ruchomościach, które należą do najemcy lub jego we wspólnem gospodarstwie z nim żyjących członków rodziny, o ile one nie są wyłączone od egzekucyi. Prawo zastawu gaśnie, skoro przedmioty te zabrane zostaną, zanim je zastawniczo opisano, chyba że zabranie ich nastąpiło skutkiem zarządzenia sądowego, a wynajmujący nie zgłosił swego prawa w sądzie w ciągu trzech dni po wykonaniu.

Jeśli najemca się wyprowadza albo rzeczy usuwa, zanim czynsz będzie zapłacony lub zabezpieczony, wynajmujący może rzeczy zatrzymać na własne niebezpieczeństwo, lecz musi w przeciągu trzech dni żądać zastawniczego opisanie albo rzeczy wydać.

Wydzierżawiającemu grunt służy w równej rozciągłości i z równym skutkiem prawo zastawu na bydle znajdującem się na gruncie wydzierżawionem

i na sprzętach gospodarskich tudzież na owocach na miejscu jeszcze się znajdujących.

§ 140.

§ 1102. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Wynajmujący lub wydzierżawiający może sobie wprowadzić wymówić płacenie czynszu z góry. Gdyby jednak najemca lub dzierżawca zapłacił więcej aniżeli za jeden okres najmu lub dzierżawy, może zapłatę przeciwstawić wierzycielowi później wpisanemu albo nowemu właścicielowi tylko wówczas, gdy zapłatę uwidoczniło w księdze publicznej.

§ 141.

§ 1104. p. ks. u. c. opiewać będzie.

Jeśli rzeczy najętej lub dzierżawionej całkiem nie można używać lub użytkować z powodu przypadków nadzwyczajnych, jakoto ognia, wojny lub zarazy, wielkich powodzi, gradobicia albo całkowitego nieurodzaju, wynajmujący lub wydzierżawiający nie jest obowiązany do przywrócenia stanu poprzedniego, lecz także czynsz najmu lub dzierżawy nie ma być płacony.

§ 142.

§ 1105. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Gdy mimo takiego przypadku pozostanie najemcy ograniczone używanie przedmiotu najmu, natenczas opuszcza się mu stosunkową część czynszu najmu. Dzierżawcy należy się opust czynszu dzierżawnego, jeśli skutkiem przypadków nadzwyczajnych pożytki z nieruchomości tylko na rok jeden zadzierżawionej spadły o więcej niż połowę zwyczajnego dochodu. Wydzierżawiający obowiązany jest opuścić tyle, ile skutkiem tego ubytku nie dostaje do czynszu dzierżawnego.

§ 143.

§ 1107. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Jeżeli przedmiot najmu lub dzierżawy nie może być używany lub użytkowany nie z powodu uszkodzenia lub nieużyteczności powstałej w inny sposób, lecz z powodu przeszkody lub nieszczęśliwego przypadku, które się wydarzyły najemcy lub dzierżawcy, albo jeżeli w czasie uszkodzenia plody już były od gruntu oddzielone, niepomysłny przypadek dotyka jedynie samego najemcy lub dzierżawcy. Musi on mimo to zapłacić czynsz. Wynajmujący lub wydzierżawiający musi jednak dać sobie potrącić to, co przytem zaoszczędził w nakładach i owe korzyści, które osiągnął przez innego rodzaju spożytkowanie przedmiotu najmu lub dzierżawy.

§ 144.

§ 1109. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Po ukończeniu umowy o najem lub dzierżawę najemca lub dzierżawca zwrócić musi rzecz podług inventarza, jeżeli był spisany, albo przy najmniej w takim stanie, w jakim ją odebrał, zadzierżawione zaś grunta z uwzględnieniem pory roku, w której dzierżawa się ukończyła, w zwykłej kulturze gospodarczej. Od zwrócenia nie może go uchronić ani prawo zatrzymania albo zarzut potrącenia ani nawet zarzut poprzedniego prawa własności.

§ 145.

Po § 1116. p. ks. u. c. dodać należy:

§ 1116. a. Śmierć jednej strony kontraktowej nie znosi umowy o najem lub dzierżawę. Najmy mieszkań jednak w razie śmierci najemcy mogą być rozwiązane bez względu na umówiony czas trwania tak przez dziedziców najemcy jakoteż przez wynajmującego z zachowaniem ustawowego terminu wypowiedzenia.

§ 146.

§ 1117. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Najemca lub dzierżawca ma prawo odstąpić od umowy bez wypowiedzenia także i przed upływem umówionego czasu, jeśli przedmiot najmu lub dzierżawy w takim stanie oddany mu został albo bez jego winy do takiego stanu doszedł, który go czyni niezdatnym do umówionego używania, albo jeżeli znaczna część zostanie na dłuższy czas mu odjęta albo stanie się niezdatną do użycia. Z powodu szkodliwości najętego mieszkania dla zdrowia prawo to służy najemcy, chociażby w umowie był się tego zrzekł albo zawierając umowę wiedział o stanie mieszkania.

§ 147.

§ 1121. p. ks. u. c. opiewać będzie:

W przypadku przymusowej sądowej sprzedaży z prawem najmu lub dzierżawy, jeśli jest w księgach publicznych zapisane, postępować należy tak, jak ze służebnością. Jeśli nabywca niema objąć prawa najmu lub dzierżawy, najemca lub dzierżawca ustąpić mu musi po należytem wypowiedzeniu.

§ 148.

Postanowienia §§ 135., 138. i 145. nie mają zastosowania do umów o najem lub dzierżawę zawartych przed dniem 1. stycznia 1917, postanowienie § 140. nie ma zastosowania do zapłat z góry uczynionych przed tym dniem, postanowienie § 147. nie ma zastosowania do umów najmu lub dzierżawy, które przed tym dniem wpisane zostały do ksiąg publicznych.

§ 149.

Postanowienia §§ 136., 137., 139., 141., 142., 143., 144. i 146. mają zastosowanie także i do umów o najem lub dzierżawę, zawartych przed dniem 1. stycznia 1917 z tym wyjątkiem, że ograniczenia pod względem przedmiotów podlegających prawu zastawu wynajmującego lub wdzierżawiającego, zawarte w § 139., obowiązują tylko co do pretensyj o czynsz, które powstały po upływie czasu, w ciągu którego stosunek najmu lub dzierżawy po dniu 1. stycznia 1917 mógł być rozwiązany przez wynajmującego lub wdzierżawiającego.

Tytuł 9.

**Umowa o usługi i umowa o dzieło.
Umowa o nakład.**

§ 150.

Rozdział 26. części II. powszechnej księgi ustaw cywilnych otrzymuje napis „O umowach o świadczenie usług“ i opiewać będzie:

Umowa o usługi i umowa o dzieło.

§ 1151. Gdy kto obowiązuje się do pełnienia usług dla drugiego na pewien czas, powstaje umowa o usługi; gdy kto podejmuje się wykonania dzieła za wynagrodzeniem, umowa o dzieło.

O ile z tem połączone jest sprawowanie interesów (§ 1002.), muszą być także przestrzegane przepisy o kontrakcie pełnomocnictwa.

§ 1152. Jeśli w umowie nie oznaczono wynagrodzenia a także nie umówiono bezpłatności, przyjmuje się za umówione stosowne wynagrodzenie.

1. Umowa o usługi.

§ 1153. Jeśli z umowy o usługi albo z okoliczności nie wynika nic innego, pracownik winien pełnić usługi osobiście a prawa do usług przenosić nie można. Jeżeli nie umówiono się co do rodzaju i rozmiaru usług, ma się pełnić usługi, jakie odpowiadają okolicznościom.

Prawo do wynagrodzenia.

§ 1154. Wynagrodzenie płacić należy po spełnieniu usług, jeśli niema innej umowy albo jeśli co do rodzaju usług, o które chodzi, niema innego zwyczaju.

Wynagrodzenie oznaczone na miesiące albo na krótsze okresy czasu płacić należy przy końcu każdego okresu; wynagrodzenie oznaczone dłuższymi okresami czasu z końcem każdego miesiąca

kalendarszego. Wynagrodzenie oznaczone na godziny, od sztuki lub według świadczeń jednostkowych płacić należy za dokonane już świadczenia z końcem każdego tygodnia kalendarzowego, gdy jednak chodzi o usługi wyższe, z końcem każdego miesiąca kalendarzowego.

Zawsze jednak zasłużone już wynagrodzenie staje się płatnem z ukończeniem stosunku służbowego.

§ 1154. a. Kto pełni usługi za wynagrodzeniem od sztuki lub podług świadczeń jednostkowych, może żądać przed zapadłością wynagrodzenia zaliczki, odpowiadającej usługom spełnionym i swoim wydatkom.

1154. b. Pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia, jeżeli po najmniej czternastodniowym pełnieniu usług dozna przeszkody w pełnieniu tych usług skutkiem choroby lub nieszczęśliwego przypadku przez czas stosunkowo krótki, lecz tygodnia nie przekraczający, a nie zawinił tego ani rozmyślnie ani z niedbalstwa wyższego stopnia. Tak samo ma się rzecz, jeśli dozna przeszkody w pełnieniu usług bez własnej winy z innych ważnych jego samego dotyczących się przyczyn.

Kwoty, które pracownik pobiera za czas przeszkody na podstawie ubezpieczenia publicznoprawnego, służbodawca potrącić sobie może w takiej części, jaka odpowiada stosunkowi, w jakim zostają faktycznie jego wkładki do ogólnej sumy opłat za ubezpieczenie.

§ 1155. Także i za usługi, które nie zostały wykonane, należy się pracownikowi wynagrodzenie, jeśli był gotów do ich pełnienia a doznał przeszkody z przyczyn zachodzących po stronie służbodawcy; jednakże musi sobie dać policzyć to, co oszczędził skutkiem niewykonywania usług albo zarobił zajmując się czem innem lub co rozmyślnie zarobił zaniedbał.

Jeśli skutkiem takich okoliczności przy pełnieniu usług doznał uszczerbku przez stratę czasu, należy mu się stosowne odszkodowanie.

Obowiązki służbodawcy w przypadkach choroby.

§ 1156. Gdy pracownik przyjęty jest do spółności domowej służbodawcy, w stosunku służbowym, który przeważnie wypełnia jego czynność zarobkową, natenczas w przypadku zachorowania niespowodowanego ani rozmyślnie ani niedbalstwem wyższego stopnia, służbodawca obowiązany jest obok zapłaty jego pohorów pieniężnych dać mu potrzebne utrzymanie i opiekę lekarską tudzież konieczne środki lecznicze na czas do dni czternaście, jeśli stosunek służbowy trwa już dni czternaście, a na czas do czterech tygodni, jeśli trwał już pół roku.

Utrzymanie i leczenie dane być może także i przez umieszczenie w zakładzie chorych albo, jeśli pracownik na to przystaje u trzecich osób. Jeśli rodzaj choroby koniecznie tego wymaga, pracownik może żądać pielęgnowania w zakładzie chorych.

Obowiązki nałożone temi postanowieniami na służbodawcę nie powstają, jeśli stosunek służbowy zawiązany został tylko na czas przemijającej potrzeby i nie trwał jeszcze przez miesiąc.

§ 1156. *a.* Wydatki gotówką na opiekę lekarską i sprawienie koniecznych środków leczniczych tudzież kosztu pielęgnowania w zakładzie chorych albo u osób trzecich mogą być policzone na pobory pieniężne, przypadające pracownikowi za czas choroby.

Kwoty, które pracownik pobiera za czas choroby na podstawie ubezpieczenia publiczno-prawnego, można policzyć na pobory pieniężne w takiej części, jaka odpowiada stosunkowi faktycznych wkładów służbodawcy do ogólnej sumy opłat za ubezpieczenie. Wszystkie inne obowiązki służbodawcy wymienione w § 1156. odpadają o tyle, o ile pracownik otrzymuje równe świadczenia na podstawie ubezpieczenia.

Zgaśnięcie praw.

§ 1156. *b.* Obowiązki służbodawcy z §§ 1154 *b.* i 1156. gasną, jeśli stosunek służbowy skończy się skutkiem upływu czasu, na który został zawiązany, albo skutkiem dawniejszego wypowiedzenia lub wydalenia, które nie zostało spowodowane po myśli § 1154. *b.* chorobą albo innymi ważnymi przyczynami, tyjącami się osoby pracownika. Jeżeli pracownik wydalony zostanie z powodu przeszkody albo jeżeli otrzyma wypowiedzenie w czasie trwania przeszkody, w takim razie nie bierze się na uwagę spowodowanego tem ukończenia stosunku służbowego, o ile chodzi o wymienione prawa.

Obowiązek pieczy służbodawcy.

§ 1157. Służbodawca winien usługi tak uregulować i co do lokalności i sprzętów, których ma dostarczyć albo które dostarczył, postarać się własnym kosztem o to, ażeby życie i zdrowie pracownika były, o ile to wedle natury usług jest możebne, chronione.

Jeżeli pracownik przyjęty jest do spółności domowej pracodawcy, tenże ostatni winien wydać zarządzenia, jakie są potrzebne ze względu na zdrowie, obyczajność i religię pracownika co do mieszkania i sypialni, co do żywności tudzież co do czasu pracy i wypoczynku.

Zakończenie stosunku służbowego.

§ 1158. Stosunek służbowy kończy się z upływem czasu, na jaki go zawarto.

Stosunek służbowy zawiązany na próbę albo tylko na czas przemijającej potrzeby rozwiązać może w ciągu pierwszego miesiąca każda strona każdej chwili.

Stosunek służbowy zawarty na czas życia pewnej osoby albo na dłużej niż pięć lat, pracownik rozwiązać może po upływie pięciu lat za sześciomiesięcznym wypowiedzeniem.

Jeśli bez oznaczenia czasu stosunek służbowy zawiązany lub nadal utrzymywano, można go rozwiązać przez wypowiedzenie podług następujących postanowień.

Terminy wypowiedzenia.

§ 1159. Wypowiedzieć można:

jeśli w stosunku służbowym, który nie ma za przedmiot usług wyższych, wynagrodzenie oznaczono na godziny lub dni, od sztuki lub według świadczeń jednostkowych, każdego czasu na dzień następny; jeśli taki stosunek służbowy wypełnia przeważnie czynność zarobkową pracownika i trwał już trzy miesiące, albo jeśli wynagrodzenie oznaczono na tygodnie, najpóźniej w pierwszym dniu powszednim na koniec tygodnia kalendarzowego. W razie wynagrodzenia od sztuki lub według świadczeń jednostkowych, wypowiedzenie w żadnym razie skutku nie odnosi przed ukończeniem świadczeń, których wykonywanie jest w toku w czasie wypowiedzenia.

§ 1159. *a.* Jeżeli stosunek służbowy, którego przedmiotem są usługi wyższe, wypełnia przeważnie czynność zarobkową pracownika, a trwał już trzy miesiące, zachowany być musi co najmniej czterotygodniowy termin wypowiedzenia bez względu na sposób wyznaczenia wynagrodzenia.

To samo obowiązuje w ogóle, jeśli wynagrodzenie wyznaczono według lat.

§ 1159. *b.* We wszystkich innych przypadkach stosunek służbowy rozwiązany być może z zachowaniem najmniej czteronastodniowego terminu wypowiedzenia.

§ 1159. *c.* Termin wypowiedzenia musi być zawsze jednakowy dla obydwu stron. Jeśli ustanowiono terminy odmienne, natenczas obowiązuje dla obydwu stron termin dłuższy.

Poszukiwanie nowej posady.

§ 1160. Jeśli pracownik przyjęty jest do spółności domowej służbodawcy albo stosunek służbowy przeszkadza mu w poszukiwaniu innej służby, należy mu w tym celu po wypowiedzeniu na żądanie pozostawić stosowny czas wolny nie uszczuplając wynagrodzenia.

Konkurs.

§ 1161. Ordynacja konkursowa stanowi, jakie skutki na stosunek służbowy wywiera otwarcie konkursu do majątku służbodawcy.

Rozwiązanie przedwczesne.

§ 1162. Z ważnych powodów może każda strona rozwiązać stosunek służbowy zawarty na pewien oznaczony czas przed upływem tego czasu, w innych zaś przypadkach bez zachowania terminu wypowiedzenia.

§ 1162. *a.* Jeśli pracownik wystąpi przed czasem bez ważnego powodu, służbodawca może albo obok wynagrodzenia szkody żądać, aby ponownie wstąpił do służby, albo żądać wynagrodzenia szkody z powodu niedotrzymania umowy. Jeżeli pracownika wydano przed czasem z jego winy, w takim razie ma wynagrodzić szkodę z powodu niedotrzymania umowy. Za dokonane już usługi, za które wynagrodzenie jeszcze nie jest płatne, przysługuje pracownikowi prawo do odpowiedniej części wynagrodzenia tylko o tyle, o ile one skutkiem przedwczesnego rozwiązania stosunku służbowego nie straciły dla służbodawcy wartości całkowicie lub przeważnie.

§ 1162. *b.* Jeśli pracodawca wywali przed czasem pracownika bez ważnego powodu albo jeśli ponosi winę w tem, że pracownik przed czasem ustąpił, wówczas tenże nie tracąc prawa dalszego wynagrodzenia szkody, zachowuje zapewnione mu umową prawo do wynagrodzenia za czas, który byłby musiał upłynąć do chwili, kiedy stosunek służbowy kończy się przez upływ czasu umownego albo przez wypowiedzenie prawidłowe, przyczem wliczone ma być to, co oszczędził wskutek niepełnienia usług albo co zarobił w innem zajęciu albo co rozmyślnie zaniedbał zarobić. Jeżeli jednak czas wyżej wymieniony nie przekracza trzech miesięcy, może pracownik żądać natychmiast całego wynagrodzenia, należącego mu się za ten czas, bez potrącenia.

§ 1162. *c.* Gdyby obydwie strony ponosiły winę przedwczesnego rozwiązania stosunku służbowego, sędzia rozstrzygnie według swobodnego uznania, czy i w jakiej wysokości należy się wynagrodzenie szkody.

§ 1162. *d.* Roszczenia z powodu przedwczesnego wystąpienia lub przedwczesnego wydalenia po myśli §§ 1162. *a* i 1162. *b* dochodzone być muszą sądownie w ciągu sześciu miesięcy po upływie dnia, w którym można je było podnieść. inaczej są wykluczone.

Świadcstwo.

§ 1163. Przy ukończeniu stosunku służbowego należy wydać pracownikowi na jego żądanie pisemne świadectwo o czasie trwania i rodzaju usług. Jeśli pracownik żąda świadectwa w ciągu trwania stosunku służbowego, należy mu je wystawić na jego koszt. Wpisy i uwagi w świadectwie, które pracownikowi utrudniają osiągnięcie nowej posady, są niedopuszczalne.

Świadectwa pracownika, które znajdują się w przechowaniu służbodawcy, należy wydać pracownikowi każdego czasu na jego żądanie.

Przepisy bezwzględnie obowiązujące.

§ 1164. Uprawnienia pracownika wynikające z postanowień §§ 1154., ustęp 3., 1156. do 1159. *b*, 1160. i 1162. *a* do 1163. nie mogą być umową służbową ani uchylone ani ograniczone.

2. Umowa o dzieło.

§ 1165. Przedsiębiorca jest obowiązany, wykonać dzieło osobiście albo dać je wykonać pod swoją osobistą odpowiedzialnością.

§ 1166. Jeżeli ten, kto podjął się wykonania rzeczy, dostarczyć ma w tym celu materiały, umowę w razie wątpliwości uważać należy za umowę o kupno; jeżeli zaś materiały dostarcza zamawiający, w razie wątpliwości umowę o dzieło.

Rękojmia za wady.

§ 1167. W razie istotnych wad, które czynią dzieło nieprzydatnem lub sprzeciwiają się wyraźnie wymowie, zamawiający może odstąpić od umowy. Gdyby tego nie chciał albo gdyby wady nie były ani istotne ani też nie sprzeciwiały się wyraźnej wymowie, wówczas może żądać poprawienia, gdyby to nie wymagało niestosunkowego nakładu, albo też żądać może odpowiedniego umniejszenia wynagrodzenia. Do poprawienia winien on przedsiębiorcy wyznaczyć stosowny termin i oświadczyć, że po upływie tego terminu nie przyjmie poprawy. Pozatem mają zastosowanie ogólne postanowienia odnoszące się do rękojmi przy umowach odpłatnych.

Udaremnienie wykonania.

§ 1168. Gdy wykonanie dzieła nie dojdzie do skutku, przedsiębiorcy mimo to należy się umówione wynagrodzenie, jeśli do świadczenia był gotów a doznał przeszkody z przyczyn zachodzących

po stronie zamawiającego: musi on jednak dać sobie policzyć to, co zaoszczędził skutkiem niewykonania roboty albo co przez inne zajęcie zarobił albo co umyślnie zarobić zaniedbał. Jeśli skutkiem takich okoliczności doznał przy wykonaniu dzieła uszczerbku przez stratę czasu, należy mu się stosowne wynagrodzenie.

Jeżeli zamawiający zaniecha swego współdziałania, którego do wykonania dzieła potrzeba, przedsiębiorca ma także prawo wyznaczyć mu do uzupełnienia stosowny termin i oświadczyć, że po bezskutecznym upływie terminu umowa uważana będzie za zniszoną.

§ 1168. *a.* Jeżeli dzieło skutkiem czystego przypadku ulegnie zniszczeniu przed jego objęciem, przedsiębiorca nie może żądać wynagrodzenia. Utratę materiału ponosi strona, która go dostarczyła. Gdy zaś dzieło nie uda się skutkiem oczywiście nieprzydatności materiału, którego dostarczył zamawiający albo też skutkiem oczywiście błędnych wskazań zamawiającego, natenczas przedsiębiorca odpowiada za szkodę, jeśli zaniechał przestrzedz zamawiającego.

Obowiązek pieczy.

§ 1169. Postanowienia § 1157., z wyjątkiem tych, które tyczą się uregulowania usług tudzież czasu pracy i wypoczynku, mają odpowiednie zastosowanie do umowy o dzieło.

Zapłata wynagrodzenia.

§ 1170. Z reguły płacić należy wynagrodzenie po ukończeniu dzieła. Jeżeli zaś dzieło wykonywa się w pewnych odstępach, albo jeżeli połączone są z tem wydatki, do których przedsiębiorca się nie zobowiązywał, ma on prawo żądania już naprzód stosunkowej części wynagrodzenia i zwrotu poczynionych wydatków.

§ 1170. *a.* Jeśli umowę zawarto na podstawie preliminarza z wyraźną rękojmą za jego prawdziwość, przedsiębiorca nie może żądać podwyższenia wynagrodzenia, chociaż rozmiar lub kosztowność robót preliminowanych nie dały się przewidzieć.

Jeśli podstawą jest preliminarz bez rękojmi a znaczne przekroczenie jego okaże się nicuniwnione, zamawiający może odstąpić od umowy wynagradzając odpowiednio przedsiębiorcę za robotę przezeń wykonaną. Skoro przekroczenie takie okaże się nieuniknione, przedsiębiorca bezwzględnie zawiadomić ma zamawiającego, w przeciwnym razie traci wszelkie roszczenia z powodu robót dodatkowych.

Zgaśnięcie skutkiem śmierci.

§ 1171. Umowa o dzieła, przy których wykonaniu zależy na szczególnych przymiotach

przedsiębiorcy, gaśnie skutkiem jego śmierci a dziedzice jego mogą żądać jedynie tylko ceny za przygotowany przydatny materiał i części wynagrodzenia, odpowiadającej wartości roboty wykonanej. Jeśli umrze zamawiający, dziedzice są nadal związani umową.

3. Umowa o nakład.

§ 1172. Umową o nakład zobowiązuje się autor dzieła literackiego, artystycznego lub fotograficznego, albo jego następca prawny, oddać drugiemu dziełu celem wydania, tenże zaś (nakładca) obowiązując się do rozmnożenia go i wypuszczenia w obieg.

§ 1173. Jeśli nie oznaczono ilości wydań, nakładca uprawniony jest tylko do jednego wydania. Przed wyczerpaniem wydania autor może dziełem rozrządzić inaczej tylko wtedy, jeśli nakładca da stosowne odszkodowanie.

4. Świadczenie na cel niedozwolony.

§ 1174. Kto świadomie dał co na wykonanie czynności niemożliwej albo niedozwolonej, nie może żądać zwrotu. Jak dalece skarb państwa uprawniony jest zabrać to, postanawiają rozporządzenia polityczne. Jeżeli zaś celem zapobieżenia czynności niedozwolonej dano coś temu, kto chciał czynność taką popełnić, można żądać zwrotu.

Zwrotu pożyczki danej celem gry zakazanej żądać nie można.

§ 151.

Dla niektórych miejscowości albo obszarów i grup stosunków służbowych może być drogą rozporządzenia bliżej określony czas, który pracownikowi zostawić należy po wypowiedzeniu w celu poszukiwania innej posady.

§ 152.

Postanowienia § 150. mają zastosowanie do stosunków służbowych, jakie istnieją w dniu 1. stycznia 1917. §§ 1162. do 1162. *d*, p. ks. u. c. nie mają jednak zastosowania, jeśli stosunek służbowy przedwcześnie rozwiązano przed dniem 1. stycznia 1917.

§ 153.

Nie mają zastosowania postanowienia § 150. do stosunku służbowego osób, które ustanowione są jako urzędnicy albo służy dworu, państwa, zakładu państwowego, kraju, powiatu, gminy albo funduszu publicznego, o ile stosunek służbowy

nie polega na umowie prywatno-prawnej. Nienaruszone pozostają szczególne przepisy ustawowe istniejące dla pewnych stosunków służbowych, w szczególności przepisy powszechnej ustawy górniczej, ustawy przemysłowej i ustawy z dnia 28. lipca 1902, Dz. u. p. Nr. 156, tudzież ustawy o pomocnikach handlowych, ustawy o urzędnikach gospodarczych, ordynacji dla sług domowych i czeladzi, dalej istniejące przepisy regulaminu ruchu kolei żelaznych i statutu organizacyjnego administracji kolejowej, odnoszące się do prawa nadzoru i prawa dyscyplinarnego nadzorczych władz kolejowych nad funkcyjaryuszami kolei państwowych i prywatnych.

O ile w szczególnych przepisach ustawowych, istniejących dla pewnych stosunków służbowych, niema postanowień o umowie o usługi, mają zastosowanie postanowienia § 150.

Tytuł 10.

Prawo wynagrodzenia szkody.

§ 154.

§ 1295. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Każdy ma prawo żądać od uszkodziciela wynagrodzenia szkody, którą tenże mu wyrządził z winy; bez różnicy, czy szkodę spowodowano przekroczeniem obowiązku umownego czy też bez względu na umowę.

Także i ten, kto w sposób wykraczający przeciw dobrym obyczajom rozmyślnie wyrządza szkodę, odpowiada za to, wszelako gdy to się stanie w wykonaniu jakiego prawa, tylko wówczas, jeśli wykonanie prawa miało widocznie na celu wyrządzenie drugiemu szkody.

§ 155.

§ 1305. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Kto używa swego prawa w granicach prawnych (§ 1295., ustęp 2.) nie odpowiada za szkodę wynikającą stąd drugiemu.

§ 156.

Po § 1306. p. ks. u. c. dodać należy:

§ 1306. a. Gdy kto w stanie konieczności wyrządzi komu szkodę w celu odwrócenia od siebie albo innych niebezpieczeństwa bezpośrednio grożącego, natenczas sędzia orzec winien, czy i w jakiej rozciągłości szkodę wynagrodzić należy, biorąc pod rozwagę, czy poszkodowany zaniechał obrony ze względu na grożące drugiemu niebezpieczeństwo, jak niemniej stosunek wielkości uszkodzenia do tegoż niebezpieczeństwa albo w końcu majątek uszkodziciela i poszkodowanego.

§ 157.

§ 1307. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Jeśli kto z własnej winy wprawił się w stan pomieszczenia zmysłów albo w stan konieczności, wówczas także szkodę w tym stanie wyrządzoną należy przypisać jego zawinieniu. To samo obowiązuje także co do osoby trzeciej, która winą swoją spowodowała taki stan u uszkodziciela.

§ 158.

§ 1308. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Jeżeli obłąkani, głupowaci albo niedojrzali wyrządzą szkodę temu, który przez jakiegokolwiek zawinienie sam dał do tego powod. nie może on żądać wynagrodzenia.

§ 159.

§ 1313. p. ks. u. c. dodać należy:

§ 1313. a. Kto obowiązany jest wobec drugiego do świadczenia, odpowiada temuż za winę swego zastępcy ustawowego tudzież osób, których używa do dopełnienia swego zobowiązania. tak, jak za swoją własną winę.

§ 160.

§ 1314. p. ks. u. c. — którego napis odpada — opiewać będzie:

Kto przyjmuje służbę bez świadectwa albo osobę ze względu na jej właściwości cielesne lub umysłowe niebezpieczną świadomie zatrzymuje w służbie albo jej daje przytułek, odpowiada gospodarzowi i domownikom za zwrot szkody spowodowanej skutkiem niebezpiecznej właściwości tych osób.

§ 161.

§ 1315. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Wogóle kto do załatwiania swoich spraw posługuje się osobą nieudolną albo świadomie posługuje się osobą niebezpieczną, odpowiada za szkodę, którą osoba taka w tym przymocie wyrządza komu trzeciemu.

§ 162.

§ 1316. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Oberżyci, którzy goszczą obcych, jak niemniej inne w § 970. wymienione osoby, dalej szyprowie i woźnice odpowiadają za szkodę, którą ich własni lub dodani przez nich słudzy wyrządzą gościowi lub podróżnemu w ich domu, w ich zakładzie lub w ich środku przewozowym na rzeczach wniesionych albo objętych.

§ 163.

§ 1319. p. ks. u. c. otrzymuje napis:
„6. Przez budowlę“ i opiewać będzie:

Jeśli skutkiem zawalenia się lub odpadnięcia części budynku lub innego na gruncie wystawionego dzieła kto zraniony zostanie albo inna szkoda będzie spowodowana, natenczas posiadacz budynku albo dzieła obowiązany jest do odszkodowania, jeśli zdarzenie nastąpiło skutkiem wadliwości dzieła a on nie udowodni, że dołożył wszelkiej staranności potrzebnej do odwrócenia niebezpieczeństwa.

§ 164.

§ 1320. p. ks. u. c. otrzymuje napis:
„7. Przez zwierzę“ i opiewać będzie:

Jeżeli kogo uszkodzi zwierzę, odpowiada za to ten, kto je do tego napędzał, drażnił lub je przechowywał zaniedbał. Kto zwierzę utrzymuje, ponosi odpowiedzialność, jeśli nie udowodni, że starał się o potrzebne przechowanie lub nadzór.

§ 165.

§ 1327. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Jeśli z uszkodzenia na ciele nastąpi śmierć, zwrócone być muszą nie tylko wszystkie koszty, ale nadto osobom pozostałym, o których utrzymanie zabity miał się starać podług ustawy, to, co skutkiem tego utracił.

§ 166.

§ 1328. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Kto karygodną czynnością albo też wogóle podstępem, groźbami lub nadużyciem stosunku zależności skłonił niewiastę do dozwolenia mu pozamałżeńskiego spółkowania, wynagrodzić jej winien poniesioną szkodę i utracony zysk.

§ 167.

§ 1329. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Kto kogo pozbawia wolności przez gwałtowne uprowadzenie, przez prywatne pojmanie lub rozmyślnie przez nieprawne aresztowanie, obowiązany jest przywrócić pokrzywdzonemu dawną wolność i dać zapelnę zadośćuczynienie. Jeśli mu nie może już przywrócić wolności, wynagrodzić winien szkodę osobom, które po nim pozostały, tak samo jak w przypadku zabicia.

§ 168.

§ 1330. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Jeśli komu przez obrazę czei wyrządzono rzeczywistą szkodę lub ubytek w zysku, ma on prawo żądać wynagrodzenia.

To samo obowiązuje także, jeśli kto rozpowszecznia fakta, które zagrażają kredytowi, zarobkowaniu albo powodzeniu innej osoby a o których nieprawdziwości wiedział lub wiedzieć musiał. W tym przypadku można żądać także odwołania i tegoż ogłoszenia. Za wiadomość, udzieloną nie w sposób publiczny, o której nieprawdziwości nie wiedział ten, kto ją podał, nie odpowiada on, jeśli on albo ten, kto wiadomość otrzymał, miał co do niej interes uprawniony.

§ 169.

§ 1336. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Strony zawierające umowę mogą się osobno ułożyć, że w przypadku gdyby przyrzeczenie albo wcale nie albo nie w należyty sposób albo za późno zostało dopełnione, zamiast wynagrodzić się mającej szkody uiszczona być ma pewna kwota pieniężna lub inna (§ 912.). Gdyby nie było osobnego układu, dłużnik nie nabywa prawa uwolnienia się od dopełnienia przez zapłatę kwoty wynagrodzenia. Jeśli karę umowną przyrzeczono na przypadek niedotrzymania czasu lub miejsca dopełnienia, można jej żądać obok dopełnienia.

We wszystkich przypadkach sędzia, w razie potrzeby za przesłuchaniem znawców, winien zniżyć kwotę wynagrodzenia, jeżeli dłużnik wykaże, że jest przesadną.

§ 170.

Powyższe postanowienia nie mają zastosowania do uszkodzeń, które zdarzyły się przed dniem 1. stycznia 1917.

Tytuł 11.

Zapłała.

§ 171.

§ 1358. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Kto płaci dług cudzy, za który odpowiada osobiście albo pewnymi przedmiotami majątkowymi, wstępuje w prawa wierzyciela i ma prawo żądania od dłużnika zwrotu zapłaconego długu. W tym celu wierzyciel zaspokojony ma obowiązek wydania płacącemu wszystkich istniejących dowodów prawnych i środków zabezpieczenia.

§ 172.

§ 1422. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Kto płaci dług innej osoby, za który nie odpowiada (§ 1358.), ten przed zapłatą lub przy niej

może żądać od wierzyciela, aby mu odstąpił swe prawa; jeśli tak postąpił, zapłata ma skutek wykupienia wierzytelności.

§ 173.

§ 1423. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Jeżeli wykupienie zafiarowano w porozumieniu z dłużnikiem, wierzyciel musi przyjąć zapłatę; lecz z wyjątkiem przypadku oszustwa nie odpowiada za ściągalsność i prawdziwość wierzytelności. Bez zezwolenia dłużnika osoba trzecia z reguły (§ 462.) wierzycielowi zapłaty narzucić nie może.

§ 174.

Do § 1426. p. ks. u. c. dodać należy jako zdanie końcowe:

Koszta kwitu ponosi wierzyciel, jeśli inaczej się nie umówiono.

§ 175.

Powyższe postanowienia nie mają zastosowania do zapłat, które uczyniono przed dniem 1. stycznia 1917.

Tytuł 12.

Przekaz.

§ 176.

§ 1400. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Przekaz świadczenia osoby trzeciej upoważnia odbiorcę przekazu (asygnatariusza) do odebrania świadczenia od przekazanego (asygnata) a tegoż ostatniego do świadczenia pierwszemu na rachunek przekazującego (asygnata). Bezpośrednie prawa przeciw przekazanemu nabywa odbiorca przekazu dopiero wówczas, gdy doszło go oświadczenie przekazanego o przyjęciu przekazu.

§ 177.

§ 1401. p. ks. u. c. — którego napis odpada — opiewać będzie:

O ile przekazany jest już dłużnikiem przekazującego pod względem uiszczyć się mającego świadczenia, jest on obowiązany wobec niego do zadośćuczynienia przekazowi. Jeżeli przekazem ma być umorzony dług przekazującego u odbiorcy, który przyjął przekaz, odbiorca jest obowiązany wezwać przekazanego do świadczenia.

Jeżeli odbiorca nie chce czynić użytku z przekazu albo przekazany odmówi przyjęcia lub świadczenia, odbiorca winien o tem donieść bezzwłocznie przekazującemu.

Umorzenie długu dokonywa się dopiero przez świadczenie, jeśli nic innego nie umówiono.

§ 178.

§ 1402. p. ks. u. c. — którego napis odpada — opiewać będzie:

Jeżeli przekazany przyjął przekaz wobec odbiorcy, może przeciwstawić mu tylko takie zarzuty, które tyczą się ważności przyjęcia albo wynikają z treści przekazu lub z osobistych jego z odbiorcą stosunków.

§ 179.

§ 1403. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Dopokąd przekazany nie przyjął przekazu wobec odbiorcy, przekazujący może przekaz odwołać. Jeżeli między przekazującym a przekazanym niema innego tytułu prawnego, obowiązują co do stosunku prawnego między nimi przepisy o kontrakcie pełnomocnictwa; przekaz jednak nie gaśnie wskutek śmierci przekazującego lub przekazanego. O ile zniesienie przekazu ma skutek prawny także wobec odbiorcy, zależy od stosunku prawnego, jaki istnieje między tymże a przekazującym.

Prawo odbiorcy przeciw przekazanemu ulega przedawnieniu trzechletniemu.

§ 180.

Powyższe postanowienia nie mają zastosowania do przekazów, wydanych przed dniem 1. stycznia 1917.

Tytuł 13.

Objęcie długu.

§ 181.

§ 1404. p. ks. u. c. otrzymuje napis: „5. Objęcie długu“ i opiewać będzie:

Kto przyrzeka dłużnikowi, że jego wierzycielowi dopełni świadczenia (objęcie dopełnienia), odpowiada dłużnikowi za to, że wierzyciel nie będzie żądał od niego świadczenia. Wierzycielowi bezpośrednio stąd żadne nie urasta prawo.

§ 182.

§ 1405. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Kto dłużnikowi oświadcza, że obejmuje jego dług (objęcie długu), wstępuje jako dłużnik w jego miejsce, jeśli wierzyciel zezwoli. Dopóki zezwolenie nie nastąpi albo w razie odmowy zezwolenia odpowiada on tak, jak przy objęciu dopełnienia (§ 1404.). Wierzyciel może zezwolenie oświadczyć albo wobec dłużnika albo wobec obejmującego.

§ 183.

§ 1406. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Nawet bez układu z dłużnikiem osoba trzecia może objąć dług na mocy umowy z wierzycielem. Oświadczone wobec wierzyciela objęcie rozumieć należy w razie wątpliwości jako odpowiedzialność obok dotychczasowego dłużnika a nie zamiast niego.

§ 184.

§ 1407. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Obejmujący ma ze względu na dług objęty te same zobowiązania, jakie miał dłużnik dotychczasowy. Obejmujący przeciwstawić może wierzycielowi zarzuty wynikające ze stosunku prawnego między tymże a dotychczasowym dłużnikiem.

Zmiana dłużnika nie narusza praw ubocznych wierzyciela. Wszelako poręczyciele i zastawy ustanowione przez osoby trzecie odpowiadają nadal tylko wtedy, jeśli poręczyciel lub zastawca zgodził się na zmianę dłużnika.

§ 185.

§ 1408. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Gdy w razie nabycia nieruchomości nabywca obejmuje na siebie prawo zastawu na niej ciążące, należy to w razie wątpliwości rozumieć jako objęcie długu. Pozbywający może po dokonaniem przeniesienia własności wezwać pisemnie wierzyciela do przyjęcia w jego miejsce nowego dłużnika z tym skutkiem, że zezwolenie poczytane będzie za udzielone, jeśli go wierzyciel nie odmówi w ciągu sześciu miesięcy. W wezwaniu musi być na ten skutek wyraźnie zwrócona uwaga.

§ 186.

§ 1409. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Jeżeli kto obejmuje majątek lub przedsiębiorstwo, to niezależnie od dalszej odpowiedzialności pozbywającego jest on wierzycielem bez-

pośrednio zobowiązany z tytułu długów należących do majątku lub przedsiębiorstwa, o których przy oddaniu wiedział lub wiedzieć musiał. Staje się on jednak wolnym odpowiedzialności, skoro na takie długi już zapłacił tyle, ile wynosi wartość objętego majątku lub przedsiębiorstwa.

Przeciwnie temu postanowienia umówione między pozbywającym a obejmującym na szkodę wierzycieli są wobec nich bezskuteczne

§ 187.

Jeżeli kto z osób bliskich pozbywającemu (§ 32. ordynacji konkursowej) obejmuje majątek lub przedsiębiorstwo, to niezależnie od dalszej odpowiedzialności pozbywającego za długi należące do majątku lub przedsiębiorstwa odpowiada on wierzycielom bezpośrednio i bez ograniczenia do wartości objętego majątku lub przedsiębiorstwa, o ile nie udowodni, że przy oddaniu długi ani nie były ani nie musiały mu być znane.

§ 188.

Postanowienia §§ 186. (§ 1409. p. ks. u. c.) i 187. nie obowiązują co do objęcia majątku lub przedsiębiorstwa w postępowaniu konkursowym lub egzekucyjnym.

§ 189.

§ 1410. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Jeżeli wstąpienie nowego dłużnika w miejsce dłużnika dotychczasowego umówiono tak, że w miejsce zniesionego stosunku prawnego wejść ma zobowiązanie nowego dłużnika ze samodzielnego tytułu prawnego albo ze zmianą głównego przedmiotu wierzyciela, nie powstają skutki objęcia długu, lecz nowacy (§ 1377. 1378.).

§ 190.

Powyższe postanowienia nie mają zastosowania do oświadczeń objęcia i do przypadków oddania, które zdarzyły się przed dniem 1. stycznia 1917.

Rozdział 6.

Przedawnienie i ustawowe terminy.

§ 191.

Napis § 1478. p. ks. u. c. opiewać będzie:
Czas przedawnienia. Ogólny.

§ 192.

§ 1480. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Wierzytelności z zaległych świadczeń rocznych, w szczególności procentów, rent, datków na utrzymanie, świadczeń z wymowy tudzież annuitetów umówionych na spłatę kapitału gasną w trzech latach; prawo samo przedawnia się wskutek nieużywania przez lat trzydzieści.

§ 193.

§ 1485. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Przeciw osobom uprzywilejowanym po myśli § 1472. potrzeba do przedawnienia, tak samo jak do zasiedzenia, upływu lat czterdziestu.

Ogólną regułę, że prawo z powodu nieużywania gaśnie dopiero po upływie lat trzydziestu lub czterdziestu, zastosować można tylko tam, gdzie ustawa nie oznaczyła czasu krótszego (§ 1465.).

§ 194.

§ 1486. p. ks. u. c. otrzymuje napis: „Sześciogólny czas przedawnienia“ i opiewać będzie:

W trzech latach przedawniają się: wierzytelności

1. za dostarczanie rzeczy lub wykonywanie robót albo innych świadczeń w zakresie przedsiębiorstwa przemysłowego, kupieckiego lub innego zarobkowego;

2. za dostarczanie płodów rolniczych i leśnych w zakresie gospodarstwa rolnego lub leśnego;

3. za przyjmowanie na wikt, pielęgnowanie, leczenie, wychowywanie lub naukę przez osoby, które się tem zajmują, albo w zakładach służących tym celom;

4. o czynsze najmu i dzierżawy;

5. pracowników z tytułu wynagrodzenia i zwrotu wydatków na podstawie umów służbowych robotników pomocniczych, wyrobników dziennych, sług domowych i wszystkich w służbie prywatnej zostających, niemniej służbodawców o zaliczki dane na takie wierzytelności;

6. lekarzy, weterynarzy, akuserek, nauczycieli prywatnych, adwokatów, notaryuszów, rzeczników patentowych i wszystkich innych osób, ustanowionych publicznie do załatwiania pewnych spraw, o wynagrodzenie za ich świadczenia i zwrot wydatków, tudzież stron o zaliczki dane tymże osobom.

§ 195.

§ 1487. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Prawa obalenia rozporządzenia ostatniej woli; żądania zachowku lub jego uzupełnienia; odwołania

darowizny z powodu niewdzięczności obdarowanego albo wystąpienia przeciw obdarowanemu z powodu ukrócenia zachowku; zniesienia umowy odpłatnej z powodu pokrzywdzenia nad połowę, albo zwalczania podziału wspólnej rzeczy; tudzież roszczenia z powodu zaszłego przy umowie przestrachu lub pomyłki, gdy druga strona zawierająca umowę nie dopuściła się podstępu, muszą być dochodzone w ciągu trzech lat. Po upływie tego czasu są przedawnione.

§ 196.

§ 1489. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Każda skarga o wynagrodzenie szkody ulega przedawnieniu w trzech latach od czasu, gdy poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie uszkodziela, bez względu na to, czy szkodę spowodowano przekroczeniem obowiązku umownego czyli bez względu na jaką umowę. Gdyby poszkodowany o szkodzie lub o osobie uszkodziela się nie dowiedział albo gdyby szkoda pochodziła ze zbrodni, prawo skargi gaśnie dopiero po latach trzydziestu.

§ 197.

§ 1490. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Skarg z powodu obelg, polegających jedynie na zelzeniu słowem, piśmem lub gestami, nie można wnosić po upływie jednego roku. Gdy jednak obraza polega na czynach, prawo skargi o zadośćuczynienie trwa przez trzy lata.

Do skarg o wynagrodzenie szkody z powodu zagrożenia kredytu, zarobkowania lub powodzenia innej osoby przez rozpowszechnianie nieprawdziwych faktów stosować należy przepisy § 1489.

§ 198.

Postanowienia § 1., ustęp 3., rozporządzenia cesarskiego z dnia 9. czerwca 1915, Dz. u. p. Nr. 156, o odpowiedzialności za zwrot szkody przy czynnościach zdradzieckich w czasie wojny, pozostają nienaruszone.

§ 199.

Gdy przedawnienie poczęło biedz przed dniem 1. kwietnia 1916, powyższe postanowienia mają zastosowanie w ten sposób, że przedawnienie liczyć się będzie od dnia 1. kwietnia 1916. Gdyby jednak termin w ustawie dotąd oznaczony ubiegał wcześniej, natenczas przedawnienie kończy się z ubiegim tego terminu.

§ 200.

Przepisami o skróceniu terminów przedawnienia nie zostają naruszone, o ile zawierają odmienne od niniejszych przepisów postanowienia o przedawnieniu:

1. postanowienia układu międzynarodowego o ruchu przewozu towarów kolejami;

2. regulamin ruchu kolei żelaznych razem z przepisami dodatkowymi;

3. postanowienia ustawy z dnia 1. maja 1869, Dz. u. p. Nr. 58, ustanawiające termin, po którego upływie gasną roszczenia powszechnych zakładów szpitalnych przeciw funduszom krajowym o zwrot kosztów utrzymania;

4. postanowienia § 19. ordynacyi ubezpieczeniowej;

5. wszystkie inne przepisy, które dla roszczeń określonych w §§ 194. i 196. ustanawiają krótszy niż trzechletni termin przedawnienia.

§ 201.

§§ 1467. i 1469. p. ks. u. c. znosi się.

§ 202.

W § 120. p. ks. u. c. zamiast słów „przed upływem sześciu miesięcy“ wstawić należy „przed upływem 180. dnia“; w § 138. p. ks. u. c. zamiast słów „w siódmym miesiącu po zawarciu małżeństwa lub w dziesiątym miesiącu“ wstawić należy „po upływie 180 dni po zawarciu małżeństwa i przed upływem 300. dnia“; w § 163.

p. ks. u. c. zamiast słów „niemniej niż sześć, nie więcej niż dziesięć miesięcy“ wstawić należy „nie mniej niż 180 nie więcej niż 300 dni“.

Artykuł II.

Postanowienia trzeciej noweli częściowej do powszechnej księgi ustaw cywilnych o przedawnieniu (§§ 191. do 201.) nabywają mocy obowiązującej w dniu 1. kwietnia 1916, postanowienia o nabywaniu praw rzeczowych na niewpisanych do ksiąg nieruchomościach i budynkach w dniu 15. kwietnia 1916, wszystkie inne postanowienia trzeciej noweli częściowej w dniu 1. stycznia 1917.

O ile niniejsze rozporządzenie cesarskie nie postanawia nic innego, tracą z tymi dniami moc obowiązującą wszystkie inne dotąd obowiązujące a z przepisami jego niezgodne postanowienia ustawowe.

Wykonanie tego rozporządzenia cesarskiego poruczam Mojemu Ministrowi sprawiedliwości. Ma on wydać wszelkie zarządzenia potrzebne do wprowadzenia i przeprowadzenia a to, o ile one dotyczą zakresu działania innych Ministrów, w porozumieniu z nimi.

W Wiedniu, dnia 19. marca 1916.

Franciszek Józef włr.

Stürgkh włr.

Hohenlohe włr.

Georgi włr.

Hochenburger włr.

Forster włr.

Hussarek włr.

Truka włr.

Zenker włr.

Morawski włr.

Leth włr.

Spitzmüller włr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,

także w roku 1916. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słoweńskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1916** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzedniemu złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik 1849 za	4 K 20 h	Rocznik 1872 za	6 K 40 h	Rocznik 1895 za	7 K — h
" 1850 "	10 " 50 "	" 1873 "	6 " 60 "	" 1896 "	7 " — "
" 1851 "	2 " 60 "	" 1874 "	4 " 60 "	" 1897 "	15 " — "
" 1852 "	5 " 20 "	" 1875 "	4 " — "	" 1898 "	6 " — "
" 1853 "	6 " 30 "	" 1876 "	3 " — "	" 1899 "	10 " — "
" 1854 "	8 " 40 "	" 1877 "	2 " — "	" 1900 "	7 " — "
" 1855 "	4 " 70 "	" 1878 "	4 " 60 "	" 1901 "	6 " — "
" 1856 "	4 " 90 "	" 1879 "	4 " 60 "	" 1902 "	7 " 50 "
" 1857 "	5 " 70 "	" 1880 "	4 " 40 "	" 1903 "	9 " — "
" 1858 "	1 " 80 "	" 1881 "	4 " 40 "	" 1904 "	5 " — "
" 1859 "	1 " — "	" 1882 "	6 " — "	" 1905 "	6 " — "
" 1860 "	3 " 40 "	" 1883 "	5 " — "	" 1906 "	12 " — "
" 1861 "	3 " — "	" 1884 "	5 " — "	" 1907 "	13 " — "
" 1862 "	2 " 80 "	" 1885 "	3 " 60 "	" 1908 "	9 " — "
" 1863 "	2 " 80 "	" 1886 "	4 " 60 "	" 1909 "	8 " 50 "
" 1864 "	2 " 80 "	" 1887 "	5 " — "	" 1910 "	8 " 40 "
" 1865 "	4 " — "	" 1888 "	3 " 40 "	" 1911 "	7 " — "
" 1866 "	4 " 40 "	" 1889 "	6 " — "	" 1912 "	12 " 50 "
" 1867 "	4 " — "	" 1890 "	5 " 40 "	" 1913 "	9 " 50 "
" 1868 "	4 " — "	" 1891 "	6 " — "	" 1914 "	15 " — "
" 1869 "	6 " — "	" 1892 "	10 " — "	" 1915 "	11 " 70 "
" 1870 "	2 " 80 "	" 1893 "	6 " — "		
" 1871 "	4 " — "	" 1894 "	6 " — "		

Pojedyncze roczniki wydań w innych siedmiu językach od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przyznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w przeciągu czterech tygodni po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej w przeciągu sześciu tygodni po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za opłatą ceny handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ wszystkie roczniki wydania niemieckiego począwszy od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach począwszy od roku 1870. są całkowicie uzupełnione, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwione jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXIX. — Wydana i rozesłana dnia 22. marca 1916.

Treść: (Art. 70. i 71.) 70. Rozporządzenie celem zmiany rozporządzenia ministeryalnego z dnia 6. lutego 1916, w sprawie dowozu niektórych rodzajów towarów z zagranicy cłowej. — 71. Rozporządzenie, w sprawie dowozu z zagranicy cłowej olejów i tłuszczów zwierzęcych i roślinnych oraz niektórych pokrewnych produktów.

70.

Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 14. marca 1916

celem zmiany rozporządzenia ministeryalnego z dnia 6. lutego 1916, Dz. u. p. Nr. 31, w sprawie dowozu niektórych rodzajów towarów z zagranicy cłowej.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Zmienia się § 1., punkt 2., rozporządzenia ministeryalnego z dnia 6. lutego 1916, Dz. u. p. Nr. 31, i ma on brzmienie jak następuje:

„2. Do rzepaku, rzepiku, gorczycznika (dzikiego rzepaku), siemienia lnianego, pestek słoneczników, pestek dyni, nasienia maku, nasienia gorczycy, nasienia konopi, nasienia bawełny, nasienia ricynusu, nasienia sezamu, orzechy podziemnej, nasienia nigru, ziarn palmowych, kopry, oliwek i innych niewymienionych tu nasion olejnych, nasion i owoców zawierających olej, służących do uzyskania w sposób przemysłowy oleju i tłuszczu, oraz do wszystkich, nadających się do karmienia zwierząt makuchoń olejnych i mączek ekstraktowych.“

§ 2.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Hohenlohe wlr.

71.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 21. marca 1916,

w sprawie dowozu z zagranicy cłowej olejów i tłuszczów zwierzęcych i roślinnych oraz niektórych pokrewnych produktów.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się:

§ 1.

Wymienione poniżej towary, wprowadzone po wejściu w życie tego rozporządzenia z zagranicy cłowej do Austrii, a mianowicie:

zwierzęce i roślinne oleje i tłuszcze wszelkiego rodzaju (z wyjątkiem masła i tłuszczu świńskiego), także w stanie twardym;

kwasy tłuszczowe;

mieszanki tłuszczowe wszelkiego rodzaju i inne, zawierające olej materyały i produkty, o ile zawierają one więcej jak 10 procent zwierzęcych lub roślinnych olejów, tłuszczów lub kwasów tłuszczowych;

pokosty olejne i oleje utlenione;

mydła do smarowania, klejenia i ziarniste wszelkiego rodzaju, także mydła toaletowe i wszystkie produkty, zawierające mydło;

gliceryna wszelkiego rodzaju, także wody glicerynowe, spodnie ługi mydlane i inne produkty, zawierające glicerynę

mogą być wprowadzane w obrót w krajach tutejszych tylko za pośrednictwem Tow. akc. Centrali dla olejów i tłuszczów.

Dowóz nasion olejowych, nasion z owoców, zawierających olej oraz makuchu olejowego nie podpada pod to rozporządzenie.

§ 2.

Kto sprowadzania z zagranicy cłowej wymienione w § 1. towary, winien oddawać je Tow. akc. Centrali dla olejów i tłuszczów.

Minister handlu wyda w porozumieniu z interesowanymi Ministrami bliższe przepisy co do objęcia przez Tow. akc. Centrali dla olejów i tłuszczów i osobne przepisy dla pokrycia zapotrzebowania zarządu kolei państwowych w olejach i tłuszczach. On postanowi również, pod jakimi warunkami rozporządzenie to niema zastosowania do przewozu.

§ 3.

Przedsiębiorstwa kolejowe i żeglugi parowej są obowiązane donosić Tow. akc. Centrali dla olejów i tłuszczów za pośrednictwem stacyi przeznaczenia o każdej, nadchodzącej po dniu 22. marca 1916 z zagranicy cłowej przesyłce wymienionych w § 1. towarów, podając stacyę nadania, adresata, rodzaj i wagę przesyłki.

§ 4.

Działania wbrew postanowieniom tego rozporządzenia będą karane przez władzę polityczną karą pieniężną do 5000 K lub aresztem do 6 miesięcy.

§ 5.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Hohenlohe wlr.
Zenker wlr.

Forster wlr.
Spitzmüller wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XL. — Wydana i rozesłana dnia 24. marca 1916.

Treść: (№ 72.—75.) 72. Obwieszczenie, dotyczące częściowego wygaśnięcia koncesyi na sieć elektrycznych wąskotorowych kolejek w Krakowie. — 73. Obwieszczenie, w sprawie koncesjonowania kilku elektrycznych kolejek normalnotorowych w obrębie królewskiego stołecznego miasta Krakowa, — 74. Obwieszczenie, dotyczące uskuteczniania wypłat na rachunek c. k. Najwyższej Izby obrachunkowej przez pocztową kasę oszczędności. — 75. Rozporządzenie, którem zmienia się rozporządzenie ministeryalne z dnia 20. lutego 1916, dotyczące uregulowania handlu jajami.

72.

Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 15. marca 1916,

dotyczące częściowego wygaśnięcia koncesyi na sieć elektrycznych wąskotorowych kolejek w Krakowie.

Udzielona obwieszczeniem c. k. Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 23. maja 1900, Dz. u. p. Nr. 92, Spółce tramwajowej krakowskiej koncesya na budowę i utrzymywanie w ruchu sieci wąskotorowych kolejek elektrycznych w obrębie królewskiego stołecznego miasta Krakowa, została uznana za wygasłą co do oznaczonych poniżej, objętych tą koncesyą wąskotorowych przestrzeni, które zostały zupełnie zniesione i przestały istnieć, a to:

1. z Rynku głównego przez ulicę Sienną i Starowiślną do ulicy Dietla;
2. z Rynku głównego przez ulicę Wiślną i Zwierzyniecką do dawnego przystanku Zwierzyniec zaniechanej linii cyrkumwalacyjnej Kraków Dworzec kolei północnej—Podgórze Bonarka i
3. z Rynku głównego przez ulicę Sławkowską i Długą do Rogatki Wrocławskiej.

Forster wlr.

73.

Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 15. marca 1916,

w sprawie koncesjonowania kilku elektrycznych kolejek normalnotorowych w obrębie królewskiego stołecznego miasta Krakowa.

Na zasadzie i w myśl postanowień ustawy o kolejach niższego rządu z dnia 8. sierpnia 1910, Dz. u. p. Nr. 149, c. k. Ministerstwo kolei żelaznych w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami nadało królewskiemu stołecznemu miastu Kraków pod oznaczonymi bliżej w dalszym ciągu warunkami i zastrzeżeniami, koncesyę na wybudowanie i utrzymywanie w ruchu podanych poniżej linii elektrycznych kolejek normalnotorowych w obrębie królewskiego stołecznego miasta Krakowa, a mianowicie:

- a) od Zwierzynca obok klasztoru Norbertanek przez Nowy most na Rudawie, przez ulicę Tadeusza Kościuszki, Zwierzyniecką i Franciszkańską, przez Plac Wszystkich Świętych i Dominikański, przez ulicę Dominikańską i Świętej Gertrudy na ulicę Starowiślną do ulicy Wawrzyńca, z pętlicą zwrotną, prowadzącą przez tę ostatnią ulicę i przez ulicę Dajwór z powrotem na ulicę Starowiślną, wraz połączonym z nią odgałęzieniem do remiz przy ulicy Wawrzyńca;

- b) odgałęzienia od linii wymienionej pod *a* na ulicy Świętej Gertrudy, przez ulicę Andrzeja Potockiego i ulicę Lubicz, w dalszym ciągu przez ulicę Rakowicką na ulicę Topolową a stamtąd przez drogę, wiodącą do Mogiły, napowrót na ulicę Lubicz;
- c) odgałęzienia od linii, wymienionej pod *a* na ulicy Starowiślnej obok gmachu Głównej poczty, przez ulicę Sienną przez Mały Rynek i Plac Maryacki na Rynek Główny wzdłuż linii A—B, następnie przez ulicę Sławkowską, Długą i Kamienną na plac zajezdny nowego dworca towarowego c. k. kolei państwowych;
- d) odgałęzienia od linii, wymienionej pod *a* przy skrzyżowaniu z ulicą Straszewskiego, przez ulicę Wiślną przez Rynek Główny wzdłuż linii C—D na ulicę Sławkowską do połączenia z linią, wymienioną pod *c* i
- e) przedłużenia linii, wymienionej pod *a* przez ulicę Starowiślną przez leżący w kierunku tej ulicy III. most na Wiśle do dzielnicy miejskiej Podgórze, a tam przez Mały Rynek, przez ulicę Słowackiego i Lwowską na Rynek Główny dzielnicy miejskiej Podgórze, stamtąd przez ulicę Kalwaryjską i Bonarka do stacji Podgórze—Bonarka c. k. kolei państwowych z technicznym torem do remizy.

§ 1.

Co do koncesyjonowanych kolejek korzysta koncesyonaryuszka z ulg skarbowych, przewidzianych w artykułach VI. do XII. i XXXII., ustęp 2., ustawy z dnia 8. sierpnia 1910, Dz. u. p. Nr. 149.

Czas trwania przewidzianych w artykule X. tej ustawy uwolnień ustanawia się na lat 25.

§ 2.

Koncesyonaryuszka ma obowiązek ukończenia budowy na wstępie oznaczonych kolejek najpóźniej w przeciągu dwóch lat, licząc od dnia dzisiejszego, oddania gotowych linii kolejowych na użytek publiczny i utrzymywania ich w ruchu bez przerwy przez cały czas trwania koncesyi.

Jako rękojmię dotrzymania powyższego terminu budowy, złożyć ma koncesyonaryuszka na żądanie c. k. Rządu odpowiednią kaucyę w papierach wartościowych, nadających się do lokacyi pieniędzy sierocych.

W razie niedotrzymania powyższego zobowiązania można uznać kaucyę tę za przepadłą.

§ 3.

Celem wybudowania koncesyjonowanych kolejek nadaje się koncesyonaryuszce prawo wywłaszczania podług przepisów ustawowych, w tej mierze obowiązujących.

Takie samo prawo przyzna się koncesyonaryuszce także co do ewentualnej budowy tych kolei dojazdowych, których urządzenie c. k. Rząd uznałby za odpowiadające interesowi publicznemu.

§ 4.

O ile dla założenia koncesyjonowanych linii kolejowych korzysta się z dróg publicznych, które nie znajdują się w zarządzie gminy miasta Krakowa, winna koncesyonaryuszka zasięgnąć zezwolenia obowiązanych do utrzymywania tych dróg i tych władz lub organów, które są powołane według istniejących ustaw do udzielania zezwolenia na używanie dróg.

§ 5.

Przy budowie koncesyjonowanych linii kolejowych i ruchu na nich stosować się winna koncesyonaryuszka do osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego, do technicznych warunków koncesyjnych, ustanowionych przez c. k. Ministerstwo kolei żelaznych, jakoteż do istniejących ustaw i rozporządzeń, w szczególności do ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854, Dz. u. p. Nr. 238, i do regulaminu ruchu na kolejach żelaznych z dnia 16. listopada 1851, Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1852, o ile one w myśl postanowień w rozdziale B ustawy z dnia 8. sierpnia 1910, Dz. u. p. Nr. 149, mają zastosowanie do kolejek, wreszcie do ustaw i rozporządzeń, któreby wydano w przyszłości, wreszcie do zarządzeń c. k. Ministerstwa kolei żelaznych i innych powołanych władz.

§ 6.

Nadaje się koncesyonaryuszce prawo utworzenia, za osobnem zezwoleniem c. k. Rządu i pod warunkami, które on ustanowi, spółki akcyjnej, która ma wejść w wszystkie prawa i obowiązki koncesyonaryuszki.

Koncesyonaryuszce przyznaje się prawo wydawania akcyi pierwszeństwa, które co do ich oprocentowania i umorzania mają pierwszeństwo przed akcyami zakładowemi, a to do wysokości kwoty, którą ustanowi c. k. Rząd.

Dywidendę, która należy się od akcji pierwszeństwa, zanim nastanie prawo do dywidendy od akcji zakładowych, nie może być wymierzona wyżej jak na $4\frac{1}{2}$ procent, pprzyczem jednakże nie można dokonywać dopłaty z dochodów lat późniejszych.

Cyfra kapitału zakładowego, rzeczywistego i nominalnego podlega zatwierdzeniu c. k. Rządu.

W tym względzie przyjmuje się za zasadę, że oprócz rzeczywiście wyłożonych i należycie wykazanych kosztów na sporządzenie projektu, budowę i urządzenie kolei wraz z nabyciem parku wozowego i uposażeniem rezerwy kapitałowej z doliczeniem odsetek interkalarnych, rzeczywiście zapłaconych w okresie budowy, i rzeczywistej straty na kursie, wynikłej ewentualnie przy gromadzeniu kapitału, nie wolno wliczać do kapitału żadnych dalszych wydatków.

Gdyby po zużyciu zatwierdzonego kapitału zakładowego miano wystawić dalsze nowe budowle lub pomnożyć urządzenia ruchu, natenczas można doliczyć odnośnie koszta do kapitału zakładowego, jeżeli c. k. Rząd zezwolił na wzniesienie projektowanych nowych budowli lub na pomnożenie urządzeń ruchu i jeżeli koszta te będą należycie wykazane.

Cały kapitał zakładowy ma być umorzony w okresie koncesyjnym według planu amortyzacji, zatwierdzonego przez c. k. Rząd.

Statuty towarzystwa oraz formularze akcji zakładowych i akcji pierwszeństwa, które będą wydane, podlegają zatwierdzeniu c. k. Rządu.

§ 7.

Koncesjonaryuszka jest obowiązana do udzielania będącym każdorazowo w służbie podoficerom i ordynansom wolnej jazdy koleją.

Co do bliższych przepisów w tym względzie należy omówić się z właściwymi władzami wojskowymi.

Koncesjonaryuszka jest obowiązana uwzględnić przy obsadzaniu posad wysłużonych podoficerów wojska, marynarki wojennej, obrony krajowej i żandarmeryi, w myśl ustawy z dnia 19. kwietnia 1872, Dz. u. p. Nr. 60, i z dnia 25. grudnia 1894, Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1895.

§ 8.

Urzednicy, funkcyonaryusze i sludzy państwowi, używający w mowie będących kolejek na zlecenie władz, wykonujących nadzór nad administracją i ruchem kolei żelaznych, lub też dla strzczenia interesów państwa wskutek udzielenia koncesyi lub ze względów skarbowych i wykaza się urzędowymi certyfikatami, które wyda im

c. k. Ministerstwo kolei żelaznych dla ich legitymacyi, winni być wraz z pakunkami podróżnymi przewożeni bezpłatnie.

§ 9.

Koncesjonaryuszka jest obowiązana do przewożenia poczty oraz funkcyonaryuszy c. k. zakładu poczt i telegrafów wszystkimi pociągami przewożanymi w planie jazdy.

Za te i za inne świadczenia na cele zakładu pocztowego może koncesjonaryuszka żądać stosownej opłaty, którą należy ustanowić w drodze umowy.

Korespondencye, odnoszące się do zarządu kolejek wymieniane przez dyrekcję lub naczelnictwo przedsiębiorstwa kolejek z ich podwładnymi organami, lub przez te ostatnie między sobą, mogą być przewożone przez funkcyonaryuszy zakładu kolejowego.

§ 10.

Koncesjonaryuszka jest obowiązana postarać się o zaopatrzenie swoich funkcyonaryuszy, zatrudnionych w przedsiębiorstwie kolejowym, na wypadek niezdolności do pracy i na starość oraz o zaopatrzenie ich rodzin i przystąpić w tym celu do kasy emerytalnej związku austriackich kolei lokalnych, o ileby nie utworzono dla koncesjonowanego przedsiębiorstwa kolejowego osobnej kasy pensyjnej, zapewniającej członkom przynajmniej takie same korzyści, względnie nakładającej na koncesjonaryuszkę przynajmniej takie same zobowiązania jak to ma miejsce w kasie pensyjnej wspomnianego związku.

To zaopatrzenie należy tak przeprowadzić, by koncesjonaryuszka miała obowiązek zgłaszać w Zakładzie emerytalnym związku austriackich kolei lokalnych, względnie w własnej kasie pensyjnej stałych funkcyonaryuszy z dniem nadania im stałej posady, z innych zaś funkcyonaryuszy przynajmniej tych, którzy pełnią służbę jako kierownicy wozów, konduktorzy, strażnicy lub posługacze stacyjni, przy odpowiednim ich zatrudnieniu, najpóźniej po ukończeniu trzech lat służby.

Statut utworzyć się mającej w danym razie kasy pensyjnej, oraz każda jego zmiana podlega zatwierdzeniu c. k. Rządu.

§ 11.

Koncesjonaryuszka jest obowiązana do dostarczania na żądanie c. k. Ministerstwa kolei żelaznych we właściwym czasie wykazów statystycznych, potrzebnych do ułożenia rocznej statystyki kolejowej.

§ 12.

Trwanie koncesyi łącznie z ochroną przeciw zakładaniu nowych kolei, wypowiedzianą w § 9., lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne, oznacza się na lat dziewięćdziesiąt (90), licząc od dnia otwarcia ruchu na jednej z koncesyonowanych przestrzeni; po upływie tego czasu gaśnie koncesya.

C. k. Rząd może uznać koncesyę za zgasłą także przed upływem powyższego czasu, jeżeli zajdą warunki wymienione w § 16.

§ 13.

Z wyjątkiem przypadku wyraźnego zezwolenia ze strony c. k. Rządu, koncesyonaryuszka niema prawa powierzania ruchu koncesyonowanych linii kolejowych osobom trzecim na swój własny lub cudzy rachunek ani prowadzenia ruchu przez siebie samą na obcy rachunek.

§ 14.

C. k. Rząd będzie mógł zezwolenie na ruch koncesyonowanych linii kolejowych na czyjś inny rachunek, jak na rachunek królewskiego stołecznego miasta Krakowa uczynić zależne od warunku, że ustanowiony w § 12., alinea 1, okres koncesyjny będzie odpowiednio skrócony i zastrzedz sobie prawo wykupna i prepadku pod warunkami, które zostałyby w takim razie bliżej oznaczone.

§ 15.

C. k. Rząd ma prawo przekonywania się, czy budowę kolei i jej urządzenia ruchu wykonano w wszystkich częściach odpowiednio do celu i sumiennie, tudzież prawo zarządzenia, aby wadliwościom zachodzącym w tym względzie, zapobieżono, względnie aby je usunięto.

§ 16.

C. k. Rząd zastrzega sobie ponadto prawo wydania zarządzeń zapobiegawczych, odpowiadających ustawom, na wypadek, gdyby mimo poprzedniego ostrzeżenia dopuszczono się ponownie naruszenia lub zaniedbania jednego z obowiązków, przepisanych koncesyą, warunkami koncesyi lub ustawami, a według okoliczności prawo uznania koncesyi za zgasłą jeszcze przed upływem okresu koncesyjnego.

W szczególności można uznać koncesyę za zgasłą jeszcze przed upływem okresu koncesyjnego, jeżeli nie dopełniono zobowiązań względem rozpoczęcia i ukończenia budowy i otwarcia ruchu, określonych w § 2., o ile ewentualne przekroczenie

terminu nie dałoby się usprawiedliwić w myśl § 11., lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne.

Forster wtr.

74.

Obwieszczenie Najwyższej Izby obrachunkowej w porozumieniu z Ministerstwami skarbu i handlu z dnia 20. marca 1916,

dotyczące uskuteczniania wypłat na rachunek c. k. Najwyższej Izby obrachunkowej przez pocztową kasę oszczędności.

§ 1.

Począwszy od dnia 1. kwietnia 1916, będą wszystkie wypłaty, asygnowane przez c. k. Najwyższą Izbę obrachunkową, uskuteczniane przez pocztową Kasę oszczędności, o ile nie chodzi o wypłaty, które ma się uiszczać na rzecz uprawnionych do poboru, mieszkających za granicą, albo gotówką w złocie.

§ 2.

Dla wypłat, wymienionych w § 1., które mają być uskuteczniane w obrocie przekazowym pocztowej Kasy oszczędności, funguje wyłącznie departament rachunkowy c. k. Najwyższej Izby obrachunkowej, jako organ likwidujący.

Temu departamentowi rachunkowemu należy w myśl rozporządzenia Ministra sprawiedliwości z dnia 8. stycznia 1911, Dz. u. p. Nr. 4, doręczać także przeznaczone dotychczas dla kas wypłacających wygotowania sądowych uchwał na zajęcie i uchwał przekazujących (zakazów dla dłużnika trzeciego).

§ 3.

Pozatem mają do oznaczonych wypłat odpowiednio zastosowanie przepisy §§ 5., 6., 7. i 9. rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 10. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 245, dotyczące uskuteczniania wypłat na rachunek dolno-austriackich władz skarbowych przez c. k. pocztową Kasę oszczędności. Ewentualne reklamacje należy wyśtosowywać zawsze do wymienionego w § 2. Departamentu rachunkowego.

Beck wtr.

Leth wtr.

Spitzmüller wtr.

75.**Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 23. marca 1916,**

którem zmienia się rozporządzenie ministeryalne z dnia 20. lutego 1916, Dz. u. p. Nr. 48, dotyczące uregulowania handlu jajami.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

Artykuł I.

Zmienia się § 1. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 20. lutego 1916, Dz. u. p. Nr. 48, dotyczącego uregulowania handlu jajami i ma on opiewać:

Jaja drobiu, przywożone do Austrii, należy ofertować w celu objęcia legitymowanemu przez

Ministerstwo spraw wewnętrznych Biuru zakupu (Miles) w Wiedniu i oddawać je stosownie do następujących przepisów.

Biuro zakupu ma obowiązek objęcia ofertowanych mu jaj drobiu w razie ich odpowiedniej jakości.

Jeżeli przytem co do cen objęcia ugoda nie dojdzie do skutku, ma wydanie takich jaj nastąpić po cenach obowiązujących w czasie złożenia oferty. Te ceny ustalowi co tydzień Ministerstwo spraw wewnętrznych i ogłosi je w „Wiener Zeitung”.

Poprzednie przepisy mają także zastosowanie do jaj, które zostają nadane jako przesyłki przewozowe, lecz wskutek zmiany dyspozycji przesyłkowych zostają wyładowane w Austrii.

Artykuł II.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu 29. marca 1916.

Hohenlohe wkr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,
także w roku 1916. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słoweńskim.

Prenumerata na cały rocznik 1916 każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz 8 K przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzednim złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania niemieckiego można nabywać:

Rocznik 1849 za	4 K 20 h	Rocznik 1872 za	6 K 40 h	Rocznik 1895 za	7 K — h
" 1850 "	10 " 50 "	" 1873 "	6 " 60 "	" 1896 "	7 " — "
" 1851 "	2 " 60 "	" 1874 "	4 " 60 "	" 1897 "	15 " — "
" 1852 "	5 " 20 "	" 1875 "	4 " — "	" 1898 "	6 " — "
" 1853 "	6 " 30 "	" 1876 "	3 " — "	" 1899 "	10 " — "
" 1854 "	8 " 40 "	" 1877 "	2 " — "	" 1900 "	7 " — "
" 1855 "	4 " 70 "	" 1878 "	4 " 60 "	" 1901 "	6 " — "
" 1856 "	4 " 90 "	" 1879 "	4 " 60 "	" 1902 "	7 " 50 "
" 1857 "	5 " 70 "	" 1880 "	4 " 40 "	" 1903 "	9 " — "
" 1858 "	4 " 80 "	" 1881 "	4 " 40 "	" 1904 "	5 " — "
" 1859 "	4 " — "	" 1882 "	6 " — "	" 1905 "	6 " — "
" 1860 "	3 " 40 "	" 1883 "	5 " — "	" 1906 "	12 " — "
" 1861 "	3 " — "	" 1884 "	5 " — "	" 1907 "	13 " — "
" 1862 "	2 " 80 "	" 1885 "	3 " 60 "	" 1908 "	9 " — "
" 1863 "	2 " 80 "	" 1886 "	4 " 60 "	" 1909 "	8 " 50 "
" 1864 "	2 " 80 "	" 1887 "	5 " — "	" 1910 "	8 " 40 "
" 1865 "	4 " — "	" 1888 "	8 " 40 "	" 1911 "	7 " — "
" 1866 "	4 " 40 "	" 1889 "	6 " — "	" 1912 "	12 " 50 "
" 1867 "	4 " — "	" 1890 "	5 " 40 "	" 1913 "	9 " 50 "
" 1868 "	4 " — "	" 1891 "	6 " — "	" 1914 "	15 " — "
" 1869 "	6 " — "	" 1892 "	10 " — "	" 1915 "	11 " 70 "
" 1870 "	2 " 80 "	" 1893 "	6 " — "		
" 1871 "	4 " — "	" 1894 "	6 " — "		

Pojedyncze roczniki wydań w innych siedmiu językach od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przysznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w przeciągu czterech tygodni po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej w przeciągu sześciu tygodni po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za opłatą ceny handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ wszystkie roczniki wydania niemieckiego począwszy od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach począwszy od roku 1870. są całkowicie uzupełnione, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwione jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materji.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLI. — Wydana i rozesłana dnia 25. marca 1916.

Treść: *M* 76. Rozporządzenie cesarskie o rozszerzeniu obszaru, na którym ma zastosowanie rozporządzenie cesarskie z dnia 8. lutego 1916, w sprawie uwolnienia od egzekucyi dodatków, przyznanych z powodu nadzwyczajnych stosunków, wytworzonych przez wojnę, funkcyonaryuszom państwa i zarządu kolei państwowych.

76.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 22. marca 1916

o rozszerzeniu obszaru, na którym ma zastosowanie rozporządzenie cesarskie z dnia 8. lutego 1916, Dz. u. p. Nr. 32, w sprawie uwolnienia od egzekucyi dodatków, przyznanych z powodu nadzwyczajnych stosunków, wytworzonych przez wojnę, funkcyonaryuszom państwa i zarządu kolei państwowych.

Na mocy § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867. Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

Artykuł I.

Postanowienia rozporządzenia cesarskiego z dnia 8. lutego 1916, Dz. u. p. Nr. 32, w sprawie uwolnienia od egzekucyi dodatków, przyznanych z powodu nadzwyczajnych stosunków, wytworzonych przez wojnę, funkcyonaryuszom państwa i zarządu kolei państwowych,

także zastosowanie do dodatków drożyznianych, które przyznaje się z powodu nadzwyczajnych stosunków, wywołanych przez wojnę, inuym osobom stojącym w służbie publicznej lub w prywatnym stosunku pracy lub usług, zatrudnionym trwale lub przejściowo lub osobom przez nich osieroconym.

Artykuł II.

To rozporządzenie cesarskie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i ma zastosowanie także do zarządzeń egzekucyjnych i zabezpieczających, zezwolonych przed tym dniem.

Wykonanie poruczam Mojemu Ministrowi sprawiedliwości.

Wiedeń, w dniu 22. marca 1916.

Franciszek Józef wkr.

Stürgkh wkr.

Georgi wkr.

Forster wkr.

Truka wkr.

Morawski wkr.

Hohenlohe wkr.

Hochenburger wkr.

Hussarek wkr.

Zenker wkr.

Leth wkr.

Spitzmüller wkr.

Oziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,
także w roku 1916. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słowenskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1916** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzednim złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik 1849 za	4 K 20 h	Rocznik 1872 za	6 K 40 h	Rocznik 1895 za	7 K — h
" 1850 "	10 " 50 "	" 1873 "	6 " 60 "	" 1896 "	7 " — "
" 1851 "	2 " 60 "	" 1874 "	4 " 60 "	" 1897 "	15 " — "
" 1852 "	5 " 20 "	" 1875 "	4 " — "	" 1898 "	6 " — "
" 1853 "	6 " 30 "	" 1876 "	3 " — "	" 1899 "	10 " — "
" 1854 "	8 " 40 "	" 1877 "	2 " — "	" 1900 "	7 " — "
" 1855 "	4 " 70 "	" 1878 "	4 " 60 "	" 1901 "	6 " — "
" 1856 "	4 " 90 "	" 1879 "	4 " 60 "	" 1902 "	7 " 50 "
" 1857 "	5 " 70 "	" 1880 "	4 " 40 "	" 1903 "	9 " — "
" 1858 "	4 " 80 "	" 1881 "	4 " 40 "	" 1904 "	5 " — "
" 1859 "	4 " — "	" 1882 "	6 " — "	" 1905 "	6 " — "
" 1860 "	3 " 40 "	" 1883 "	5 " — "	" 1906 "	12 " — "
" 1861 "	3 " — "	" 1884 "	5 " — "	" 1907 "	13 " — "
" 1862 "	2 " 80 "	" 1885 "	2 " 60 "	" 1908 "	9 " — "
" 1863 "	2 " 80 "	" 1886 "	4 " 60 "	" 1909 "	8 " 50 "
" 1864 "	2 " 80 "	" 1887 "	5 " — "	" 1910 "	8 " 40 "
" 1865 "	4 " — "	" 1888 "	8 " 40 "	" 1911 "	7 " — "
" 1866 "	4 " 40 "	" 1889 "	6 " — "	" 1912 "	12 " 50 "
" 1867 "	4 " — "	" 1890 "	5 " 40 "	" 1913 "	9 " 50 "
" 1868 "	4 " — "	" 1891 "	6 " — "	" 1914 "	15 " — "
" 1869 "	6 " — "	" 1892 "	10 " — "	" 1915 "	11 " 70 "
" 1870 "	2 " 80 "	" 1893 "	6 " — "		
" 1871 "	4 " — "	" 1894 "	6 " — "		

Pojedyncze roczniki **wydan w innych siedmiu językach** od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przysnaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w przeciągu czterech tygodni po ich ukazaniu się, zaś części wydań niemieckich najpóźniej w przeciągu sześciu tygodni po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za opłatą ceny handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ **wszystkie roczniki wydania niemieckiego** począwszy od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach począwszy od roku 1870. są całkowicie uzupełnione, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwione jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLII. — Wydana i rozesłana dnia 28. marca 1916.

Treść: (77—82.) 77. Rozporządzenie o prośbach o przyjęciu depozytu w urzędach depozytowych cywilno-sądowych. — 78. Rozporządzenie w sprawie pobierania tuszczu wieprzowego, słoniny wieprzowej i mięsa wieprzowego z krajów korony węgierskiej. — 79. Rozporządzenie w sprawie uregulowania obrotu korą dębową i sosnową. — 80. Rozporządzenie w sprawie uregulowania obrotu knoprami. — 81. Rozporządzenie, dotyczące ustanowienia najwyższych cen dla tutejszokrajowych materiałów garbarskich. — 82. Rozporządzenie o przerwaniu postępowania przy udzielaniu patentów.

77.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem skarbu i Najwyższą Izbą obrachunkową z dnia 22. marca 1916,

o prośbach o przyjęciu depozytu w urzędach depozytowych cywilno-sądowych.

§ 1.

Zmienia się § 19. instrukcyi dla urzędu depozytowego cywilno-sądowego w Pradze z dnia 15. listopada 1849, § 22. instrukcyi dla urzędu depozytowego cywilno-sądowego w Wiedniu z dnia 17. lipca 1859, Dz. u. p. Nr. 144, § 25. instrukcyi dla urzędu depozytowego cywilno-sądowego w Graeu z dnia 21. lipca 1881, Dz. u. p. Nr. 85 i § 25. instrukcyi dla urzędu depozytowego cywilno-sądowego w Tryeście z dnia 20. listopada 1888, Dz. u. p. Nr. 177 i mają one opiewać:

Prośby o przyjęciu depozytu należy podawać w jednym egzemplarzu z dwoma rubrykami.

Prośba o przyjęciu depozytu musi być skierowana do sądu, któremu ma przysługiwać prawo rozrządzenia depozytem i zawierać imię i nazwisko, stan (przemysł) i miejsce zamieszkania deponenta, dokładne oznaczenie przedmiotu, który ma być

deponowany i celu, w jakim się depozyt składa. Należy także podać, czy depozyt należy do nowej masy, czy też do już istniejącej, którą należy oznaczyć.

W rubrykach należy podać przedmioty, które mają być złożone w tem samym brzmieniu, co w prośbie o przyjęciu depozytu.

Dla łatwiejszego zbadania zgodności brzmienia należy w szczególności przy deponowaniu papierów wartościowych sporządzić spis przedmiotów, które mają być złożone, w tekście i w rubrykach, o ile możności zapomocą kopiowania.

§ 2.

Zmienia się ostatni ustęp § 29. instrukcyi dla urzędów depozytowych cywilno-sądowych w Bernie z dnia 1. maja 1903, Dz. u. p. Nr. 105 i dla Lwowa z dnia 8. maja 1905, Dz. u. p. Nr. 75 i mają one opiewać:

Prośbę o przyjęciu depozytu należy prócz wypadków § 27., l. 2., wnieść w jednym egzemplarzu z dwoma rubrykami.

W rubrykach należy podać przedmioty, które mają być deponowane, w tem samym brzmieniu, co w prośbie o przyjęciu depozytu.

Dla łatwiejszego zbadania zgodności brzmienia należy w szczególności przy deponowaniu papierów wartościowych sporządzić spis przedmiotów, które mają być złożone, w tekście i w rubrykach, o ile możności zapomocą kopiowania.

Hochenburger wdr.

78.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 22. marca 1916,

w sprawie pobierania tłuszczu wieprzowego,
 słoniny wieprzowej i mięsa wieprzowego
 z krajów korony węgierskiej.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914. Dz. u. p. Nr. 274. zarządza się, co następuje:

§ 1.

Kto zamierza sprowadzać z krajów korony węgierskiej tłuszcz, smalec, słoninę i mięso wieprzowe wszelkiego rodzaju, nadto bite świnie ze słoniną lub bez, winien zgłosić to zapomocą formularza, jaki można otrzymać w izbach handlowych i przemysłowych, do Ministerstwa handlu lub do tych instytucji, które Minister handlu upoważni każdorazowo do przyjmowania tego rodzaju zgłoszeń. Minister handlu lub upoważniona do tego przezeń instytucja rozstrzyga o wydaniu potrzebnych dla takiego sprowadzania w myśl umów z królewskim węgierskim rządem poświadczeń transportowych.

Do każdego zgłoszenia należy dołączyć zeznanie, czy zamierza się sprowadzić wymienione poprzednio towary z Węgier czy z Krocacji i Sławonii i czy przesłanie ma nastąpić koleją, drogą żeglugi śródlądowej, żeglugi morskiej lub wozem.

Minister handlu może wydać także inne przepisy dla zgłaszania poszczególnych, wymienionych w pierwszym ustępie towarów.

§ 2.

Te osoby, którym wydaje się poświadczenie transportowe stosownie do § 1. tego rozporządzenia, obowiązane są same lub za pośrednictwem nadawcy towarów

I. w razie przesyłania koleją:

- a) przy nadawaniu przesyłki w krajach korony węgierskiej w każdym przypadku żądać stwierdzenia wagi towaru przez urząd kolejowy;
- b) żądać przy tej sposobności wystawienia duplikatu listu przewozowego lub poświadczenia przyjęcia;

c) wciągnąć do listu przewozowego i do duplikatu listu przewozowego, a mianowicie w rubryce, przeznaczonej na szczególne wyjaśnienia, numery poświadczenia transportowego;

d) odesłać duplikat listu przewozowego lub poświadczenia przyjęcia najpóźniej w dzień po nadaniu towaru, jako przesyłkę poleconą do c. k. Ministerstwa handlu.

II. w razie przesyłania w drodze żeglugi śródlądowej:

- a) przy nadaniu przesyłki na węgierskiej lub kroacko-slawońskiej stacji okrętowej żądać w każdym wypadku stwierdzenia wagi towaru przez przedsiębiorstwo żeglugi, u którego następuje nadanie w celu przewiezienia do Austrii;
- b) żądać przy tej sposobności wygotowania poświadczenia przyjęcia (poświadczenia nadania, receptu nadawczego);
- c) wciągnąć do listu przewozowego numery poświadczenia transportowego;
- d) odesłać poświadczenie przyjęcia najpóźniej w dzień po nadaniu towaru jako przesyłkę poleconą do c. k. Ministerstwa handlu;

III. w razie przesyłania w drodze żeglugi morskiej:

- a) przy nadaniu przesyłki w Rjece żądać w każdym razie stwierdzenia wagi towaru przez przedsiębiorstwo żeglugi, u której następuje nadanie celem przewiezienia do Austrii;
- b) wydać przedsiębiorstwu żeglugi wchodzące ewentualnie w rachubę poświadczenie transportowe wraz z dołączonym kuponem kontrolnym i ewentualnymi innymi załącznikami;

IV. w razie przesyłania wozem (także wozem motorowym):

- a) odważyć przeznaczone do przesyłki do Austrii towary w obecności właściwego królewsko-węgierskiego weterynarza urzędowego i wydać mu poświadczenie transportowe w celu wpisania stwierdzonej wagi towaru na odwrotnej stronie karty głównej i na kuponie kontrolnym i w celu odjęcia kuponu kontrolnego;
- b) otrzymaną napowrót od królewsko-węgierskiego weterynarza urzędowego po wpisaniu wagi kartę główną poświadczenia transportowego zwrócić najpóźniej w ciągu 5 dni osobiście lub przesyłką poleconą tej instytucji, która poświadczenie transportowe wydała.

Niezużytkowane poświadczenia transportowe należy w ciągu 3 dni po upływie czasu ich ważności zwrócić osobiście lub posyłą poleconą Ministerstwu handlu.

§ 4.

Za działania wbrew przepisom tego rozporządzenia oraz za każde nadużycie wydanych poświadczeń transportowych, będzie władza polityczna karała grzywnami do 5000 K lub aresztem do 6 miesięcy, o ile działania te nie podpadają pod ściganie karno-sądowe.

§ 5.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. W tym samym czasie traci moc obowiązującą wprowadzone rozporządzeniem ministeryalnym z dnia 15. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 370, w życie rozporządzenie Ministra handlu z dnia 13. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 366.

Hohenlohe wlr.

Zenker wlr.

Spitzmüller wlr.

79.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrami rolnictwa i obrony krajowej i w porozumieniu z Ministrem wojny z dnia 24. marca 1916,

w sprawie uregulowania obrotu korą dębową i sosnową.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274., zarządza się uchylając rozporządzenie ministeryalne z dnia 24. września 1915, Dz. u. p. Nr. 299 co następuje:

§ 1.

Kora dębowa i sosnowa (w stanie rozdrobnionym lub nierozdrobnionym) może być wprowadzana w obrót tylko według przepisów tego rozporządzenia.

1. Posiadacze lasu i uprawnieni do wyrębu drzewa mogą uzyskaną we własnych lub nabytych na wyręb lasach korę sprzedawać każdemu i pozostawić komukolwiek uzyskiwanie kory.

2. Zakupywanie kory w celu jej sprzedawania w rozdrobnionym lub nierozdrobnionym stanie oraz zakupywanie dębnicy w celu sprzedawania dozwolone jest tylko tym osobom, które zajmowały się tym handlem w sposób przemysłowy już w roku 1915.

Handlarze korą i dębnicą mogą sprzedawać i dostarczać swe zapasy kory i dębnicy, przed ofiarowaniem ich do zakupu Tow. akc. Centrali dla skór surowych i wyprawnych stosownie do przepisu §§ 3. i 4. tego rozporządzenia, tylko firmom, osobno przez to towarzystwo do takiego zakupywania upoważnionym.

3. Producenci skóry nie mogą kupować ani sprowadzać kory i dębnicy od handlarzy.

Oddawanie kory i dębnicy przez producentów skóry może nastąpić tylko przy przestrzeganiu przepisów § 6. tego rozporządzenia.

§ 3.

Każdy posiadacz zapasów kory dębowej i sosnowej lub dębnicy winien począwszy od dnia 15. maja 1916 ofiarować do zakupu w dniu 15. każdego miesiąca Tow. akc. Centrali dla skór surowych i wyprawnych w Wiedniu te zapasy kory i dębnicy, które w poprzednim miesiącu wyrobił lub sprowadził i do dnia oferty nie sprzedał komu innemu stosownie do przepisów § 2., p. 1. i 2.

Przepis ten nie ma zastosowania do zapasów kory i dębnicy, które znajdują się w posiadaniu państwa.

Producentów skóry obowiązują osobne przepisy § 5. tego rozporządzenia.

Zapasy kory podlegają wspomnianemu obowiązkowi ofertowania bez względu na to, czy są jeszcze złożone w lesie lub już przyniesione z lasu.

Zobowiązania do dostawy, które handlarz korą lub dębnicą przed wejściem w życie tego rozporządzenia zaciągnął wobec innych kupujących, nie zaś wobec Tow. akc. Centrali dla skór surowych i wyprawnych i wobec firm, upoważnionych przez nią do zakupywania kory i dębnicy, nie uwalniają go od obowiązku oferty.

§ 4.

Oferta winna opiewać na cenę, odpowiadającą ustanowionym, najwyższym cenom.

Do ofert należy używać formularzy, znajdujących się w Centrali dla skór surowych i wyprawnych.

Oferty należy odesłać w przepisanych terminach wymienionej instytucji pocztą jako poleconą. Towarzystwo winno oferentowi zwrócić należytość pocztową.

Oferent jest wiązany swą ofertą przez 21 dni, które liczy się od dnia nadania oferty na pocztę. Jeśli do tego czasu nie otrzyma oświadczenia przyjęcia ze strony towarzystwa, to może ofiarowanym towarem rozrządzać dowolnie.

Jeśli towarzystwo przyjmie ofertę, to ma wydać ono w ciągu 14 dni po jej przyjęciu zarządzenie co do dostarczenia towaru. Sprzedający winien towar jaknajrychlej przygotować do przesyłki i odesłać go następnie bezzwłocznie stosownie do zarządzeń towarzystwa na jego koszt do oznaczonego przez nie miejsca. Za miejsce wypełnienia uważa się miejsce przeznaczenia towaru, jeśli znajduje się ono w Austrii. W przeciwnym razie obowiązują tu ogólne postanowienia artykułu 324. u. h.

Odesłanie ma stosownie do zarządzenia towarzystwa nastąpić w workach lub bez opakowania. Towarzystwo ma dostarczyć potrzebnych do transportu worków, a w razie, jeśli transport ma nastąpić w otwartym wozie, na żądanie sprzedającego potrzebnych płacht.

Sprzedający winien równocześnie z odesłaniem towaru przesłać towarzystwu:

1. spis, zawierający gatunki, pochodzenie i jakość przesyłanych towarów.

2. rachunek,

3. duplikat frachtu, zawierający urzędowe podanie wagi.

Towarzystwo winno zapłacić zaraz po nadejściu załączników 80 procent ceny kupna, należącej się sprzedającemu według tych załączników a resztę uiszczyć w ciągu ośmiu dni po objęciu towaru, o ile nie podniesie się zarzutów co do towaru.

Objęcie ma nastąpić w ciągu ośmiu dni po zawiadomieniu adresatu o nadejściu towaru na stację przeznaczenia. Adresat winien donieść zaraz nadawcy pisemnie, że towar nadszedł na miejsce przeznaczenia.

Towarzystwo może tylko wówczas podnieść zarzuty co do towaru, jeśli doniosło sprzedającemu o usterkach w ciągu 14 dni po zawiadomieniu adresata o nadejściu towaru na stację przeznaczenia.

W razie podniesienia we właściwym czasie zarzutów, zapłaci towarzystwo pozostałą część ceny kupna dopiero na podstawie prawomocnej decyzji o wartości towaru.

Pozatem miarodajne są dla praw i obowiązków stron kontraktujących ogólne przepisy prawne.

§ 5.

Producenci skóry winni przesłać Tow. akc. Centrali dla skór surowych i wyprawnych wykaz zawartych dotąd przez nich bez pośrednictwa towarzystwa zakupów kory i dębnicy i uzyskanych przez nich w innej drodze ilości tych materiałów garbarskich, używając przytem znajdujących się w rękach towarzystwa formularzy.

W dalszym ciągu mają oni wymienionemu towarzystwu nadsyłać w dniu 15. każdego miesiąca podobny wykaz co do przedsięwziętych w ostatnim miesiącu bezpośrednio zakupów i uzyskanego przez nich samego ubytku kory i dębnicy.

Zakupioną bezpośrednio w ten sposób lub uzyskaną korę i dębnicę winni producenci skóry zafiarować towarzystwu do zakupu. Towarzystwo jednak, przyjmując ofertę, winno pozostawić oferentowi na jego żądanie co najmniej 70 procent ofiarowanej przezeń ilości. Towarzystwo ma prawo policzyć oferentowi za pozostawiony mu w powyższy sposób udział, przyznany towarzystwu na podstawie rozporządzenia ministerjalnego z dnia 24. września 1915. Dz. u. p. Nr. 297, dodatek do ceny sprzedaży od ceny kupna, która została ustalona na podstawie wzajemnego porozumienia się lub ustanowiona według § 7; dodatek ten ustanawia się na 4 procent.

Oferty należy przesłać towarzystwu najpóźniej w terminach, oznaczonych w pierwszym i drugim ustępie tego paragrafu. W celu uniknięcia niepotrzebnych transportów należy przedkładać oferty w szczególności dla tego towaru, który się sprowadza przy użyciu publicznych przedsiębiorstw transportowych, a tak samo zarządzenia Tow. akc. Centrali dla skór surowych i wyprawnych co do ofert wydawać w ten sposób, by odpowiednie wskazówki dla przesłania kory i dębnicy mogły być udzielane odbiorcom Tow. akc. Centrali dla skór surowych i wyprawnych z jednej strony i oferentowi z drugiej strony bezpośrednio przez stację nadawczą.

Zresztą obowiązują dla ofert producentów skóry i dla dalszego postępowania z nimi przepisy § 4. tego rozporządzenia.

§ 6.

Producenci skóry, zamierzający sprzedawać zapasy kory i dębnicy, winni ofiarować je do zakupu Tow. akc. Centrali dla skór surowych i wyprawnych, przestrzegając przytem przepisów § 4.

Wynagrodzenie za kory i dębnicę, ofiarowana Tow. akc. Centrali dla skór surowych i wyprawnych stosownie do przepisów §§ 3. do 6., winien ustanowić w braku dobrowolnej umowy sąd na wniosek towarzystwa lub oferenta, w postępowaniu niespornem, po wysłuchaniu rzeczoznawców.

Rzeczoznawców należy powoływać z reguły z pośród stale zaprzysiężonych rzeczoznawców.

Wynagrodzenie nie powinno przekraczać ustanowionych, najwyższych cen.

Dla rozstrzygnięcia jest właściwy sąd powiatowy, w którego okręgu znajduje się ofiarowana do zakupna skóra lub dębica. Orzeczenie można zacząć rekuresem w ciągu ośmiu dni. Przeciw orzeczeniu drugiej instancji dalszy środek prawny nie jest dopuszczalny.

Obowiązek dostawy nie ulega zwłoce wskutek postępowania sądowego. Przy objęciu towaru, jeśli następuje ono przed zaniknięciem tego postępowania, należy zapłacić tymczasowo ofiarowaną posiadaczowi zapasów cenę, przestrzegając przytem przepisów zawartych w § 4. tego rozporządzenia.

§ 8.

Ministerstwo handlu może uchylić skuteczność prawną zakupów, odnoszących się do uzyskanej w obrębie państwa kory i dębnicy, zezwolić na wyjątki od przepisów tego rozporządzenia i wydać dla stwierdzenia i zabezpieczenia zapasów kory i dębnicy zarządzenie podobne do przewidzianych w §§ 3. do 5. rozporządzenia ministerjalnego z dnia 19. sierpnia 1915, Dz. u. p. Nr. 243., w celu stwierdzenia i zabezpieczenia zapasów skór surowych bydłychych i końskich.

§ 9.

Począwszy od dnia wejścia w życie tego rozporządzenia, mogą publiczne przedsiębiorstwa komunikacyjne (przedsiębiorstwa kolejowe i żeglugi) przyjmować kory dębową i sosnową jakoteż dębnicę w celu przewozu tylko wówczas, jeśli do dokumentów frachtowych dodano dla każdej przesyłki poświadczenie transportowe, które podlega wglądowi ze strony Ministerstwa handlu, a potwierdzone jest przez Ministerstwo wojny lub Ministerstwo obrony krajowej.

O potwierdzenie poświadczenia transportowego winien nadawca przesyłki prosić w drodze Tow. akc. Centrali dla skór surowych i wyprawnych.

Dla posyłek zarządu wojskowego oraz dla posyłek z zagranicy cłowej i z Węgier poświadczenia transportowe nie są potrzebne.

Każdy producent skóry winien podać do wiadomości Tow. akc. Centrali dla skór surowych i wyprawnych do dnia 8. kwietnia 1916 swe jednoroczne zapotrzebowanie kory i dębicy, podając swe zapasy i zasoby, które zapewnił sobie kontraktami dostawy, lub które w inny sposób uzyskać zamierza.

Ci producenci skóry, którzy życzą sobie przytem pokryć swe zapotrzebowanie całkowicie lub częściowo za pośrednictwem tego towarzystwa, winni oświadczyć się co do tego w sposób wiążący.

§ 11.

Za działania wbrew przepisom tego rozporządzenia będą polityczne władze pierwszej instancji karły aresztem do sześciu miesięcy lub grzywnami do 5000 koron, o ile działania te nie podpadają pod surowszy przepis karny.

§ 12.

Niniejsze rozporządzenie nie narusza przepisów rozporządzenia ministerjalnego z dnia 5. lutego 1916, Dz. u. p. Nr. 30, co do obowiązku zgłaszania każdego tygodnia zapasów garbarskich (do biura zgłoszeń w c. i k. Ministerstwie wojny, Wiedeń, III., Vorderer Zollamtsstrasse 3).

§ 13.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Georgi wlr.

Zenker wlr.

Spitzmüller wh.

SO.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrami rolnictwa i obrony krajowej i za zgodą Ministra wojny z dnia 22. marca 1916,

w sprawie uregulowania obrotu knoprami.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, uchylając rozporządzenie ministerjalne z dnia 24. września 1915, Dz. u. p. Nr. 298, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Knopry można wprowadzać w obrót tylko według przepisów tego rozporządzenia.

§ 2.

Knopry mogą sprzedawać i dostarczać:

1. Tow. akc. Centrali dla skór surowych i wyprawnych, producentom skóry,

2. funkcyonaryusze, trudniący się zbieraniem, handlarzom,

3. handlarze upoważnionym specjalnie przez Tow. akc. Centrali firmom, dla skór surowych i wyprawnych.

§ 3.

Z wyjątkiem producentów skóry jest każdy posiadacz zapasów knopków obowiązany ofiarować Tow. akc. Centrali dla skór surowych i wyprawnych w Wiedniu począwszy od dnia 15. sierpnia 1916, najpóźniej 15. dnia każdego miesiąca te zapasy, które zebrał lub sprowadził w ciągu poprzedniego miesiąca i aż do dnia przedłożenia oferty nie sprzedał komu innemu stosownie do postanowień § 2., punkt 2 i 3.

§ 4.

Producenci skóry, zamierzający pozbyć zapasy knopków, winni ofiarować je do zakupu Tow. akc. Centrali dla skór surowych i wyprawnych.

§ 5.

W celu przydzielenia knopków winni producenci skóry podać do wiadomości swe jednoroczne zapotrzebowanie Tow. akc. Centrali dla skór surowych i wyprawnych do dnia 1. sierpnia 1916.

§ 6.

Co do ofert i postępowania z niemi, co do ustalenia w spornych przypadkach wynagrodzenia za towar, zaofiarowany Tow. akc. Centrali dla skór surowych i wyprawnych, nadto co do przysługujących Ministerstwu handlu zarządzeń i dostarczenia poświadczeń transportowych jako wymogu dla przewożenia knopków przez publiczne przedsiębiorstwa komunikacyjne, obowiązują przepisy §§ 4. i 7. do 9. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 24. marca 1916, Dz. u. p. Nr. 79.

§ 7.

Za działania wbrew przepisom tego rozporządzenia będą władze polityczne I. instancyi karały aresztem do sześciu miesięcy lub grzywnami do 5000 koron, o ile działania te nie podpadają pod surowszy przepis karny.

§ 8.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Georgi wlr.

Zenker wlr.

Spitzmüller wlr.

§ 1.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrami rolnictwa i obrony krajowej i za zgodą Ministra wojny z dnia 24. marca 1916.

dotyczące ustanowienia najwyższych cen dla tutejszokrajowych materiałów garbarskich.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274. zarządza się, co następuje:

§ 1.

W miejsce ogłoszonego rozporządzeniem ministeryalnym z dnia 24. września 1915, Dz. u. p. Nr. 297, wykazu najwyższych cen dla kory sosnowej, dębowej i knopków wstępuje dołączony do niniejszego rozporządzenia wykaz najwyższych cen dla kory sosnowej, dębowej, knopków i ekstraktów garbarskich.

Ustanowione na nowo najwyższe ceny mają co do istniejących zobowiązań dostawy zastosowanie o tyle, o ile te nie są jeszcze wypełnione w dniu wejścia w życie tego rozporządzenia.

§ 2.

Ministerstwo handlu może zarządzić oddawanie zapasów wymienionych w § 1 materiałów odbiorcom, których należy w zarządzeniu o oddaniu oznaczyć, i ustanowić przytem bliższe warunki dostawy.

Cenę materiałów, które należy oddać przymusowo, oznacza się w braku dobrowolnej umowy między posiadaczem zapasów a obejmującym w drodze rozstrzygnięcia sądowego według § 7. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 24. marca 1916, Dz. u. p. Nr. 79. uwzględniając ustanowione ceny najwyższe.

§ 3.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Georgi wlr.

Zenker wlr.

Spitzmüller wlr.

Wykaz

najwyższych cen dla wymienionych poniżej towarów garbarskich.

A. Kora sosnowa, dobry, zdrowy, suchy towar.			
P o c h o d z e n i e (według stacyi przesyłkowej)	Ceny w koronach za 100 kilogramów		
	w zwojach	łamana lub łuczona	mielona
Kraje alpejskie na południe od Dunaju	30	36	38
Dolna i Górna Austrya na południe od Dunaju i Śląsk	26	32	34
Inne kraje koronne	24	28	30
B. Kora dębowa, zdrowa, sucha o { conajmniej 50 procent I a kory. { najwyższej 50 „ II a „			
P o c h o d z e n i e	Ceny w koronach za 100 kilogramów		
	w wiązках	krajana	mielona
Austrya	30	32	34
C. Knopry.			
Prima: towar nieuszkodzony przez wilgoć, wolny od obcych domieszek, dobrze manipulowany.			
Secunda: towar uszkodzony przez wilgoć lub inne wpływy conajwyżej w trzeciej części.			
Tertia: towar bardziej uszkodzony.			
P o c h o d z e n i e	Ceny w koronach za 100 kilogramów		
	Prima	Secunda	Tertia
Austrya	45	32	23

D. Ekstrakty.

G a t u n e k		Cena w koronach za procent materiału garbarskiego
Ekstrakt drzewa dębowego	pochodzenia austriackiego	4·80
Ekstrakt drzewa kasztanowego		4·80
Ekstrakt kory sosnowej		5·25

Postanowienia wspólne.

W najwyższych cenach mieszczą się już koszty dowozu aż do stacji załadowania i kosztu załadowania lub (przy sprzedaży kory sosnowej w zwojach, kory dębowej w wiązках lub krajanej) kosztu dostawienia do garbarni. Dostarczenie desek ochronnych, używanych w celu opakowania kory w wagonach, jest tedy obowiązkiem sprzedającego.

Kosztu opakowania można wstawić osobno w rachunek. Dla beczulek, w których przesyła się ekstrakty, można wliczać 30 K od beczki, o ile się ich nie zwraca dostarczającej fabryce. Dla używania i ulepszenia beczek nie może dostarczająca fabryka żądać dla każdorazowej przesyłki większego wynagrodzenia, jak 5 K od beczki.

Dla wagi jest miarodajne urzędowe odważenie, dokonane na stacji nadawczej.

Odsetki, których żąda się ewentualnie przy sprzedażach na raty nie mogą, licząc na rok, przekraczać stopy odsetkowej w eskoncie wekslowym Banku austriacko-węgierskiego o więcej, jak o 2 procent.

82.

Rozporządzenie Ministra robót publicznych w porozumieniu z Ministrem obrony krajowej z dnia 24. marca 1916

o przerwaniu postępowania przy udzielaniu patentów.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 29. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 227, o wpływie wydarzeń wojennych na czasokresy, terminy i postępowanie, zarządza się, co następuje:

§ 1.

(1) Urząd patentowy może w interesie obrony krajowej lub też w innym publicznym interesie przerwać postępowanie przy udzielaniu patentów najdłużej na czas trwania obecnej wojny.

(2) Przerwane postępowanie należy podjąć na nowo najpóźniej w dniu, który ustanowi się w drodze rozporządzenia.

§ 2.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu jego ogłoszenia.

Georgi wlr.

Trnka wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLIII. — Wydana i rozesłana dnia 29. marca 1916.

Treść: 83. Rozporządzenie, w sprawie dokonywania wypłat na rachunek Ministerstwa skarbu, Dyrekcji długu państwowego, Kancelarii gabinetowej Jego cesarskiej i królewskiej Apostolskiej Mości i Trybunału państwa przez pocztową kasę oszczędności.

83.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w porozumieniu z Ministerstwem handlu i Najwyższą Izłą obrachunkową z dnia 13. marca 1916,

w sprawie dokonywania wypłat na rachunek Ministerstwa skarbu, Dyrekcji długu państwowego, Kancelarii gabinetowej Jego cesarskiej i królewskiej Apostolskiej Mości i Trybunału państwa przez pocztową Kasę oszczędności.

§ 1.

Od dnia 1. kwietnia 1916 należy wszystkie wypłaty, na które asygnata wydana będzie ze strony Ministerstwa skarbu, Dyrekcji długu państwowego, Kancelarii gabinetowej Jego cesarskiej i królewskiej Apostolskiej Mości i Trybunału państwowego, dokonywać za pośrednictwem pocztowej Kasy oszczędności.

§ 2.

Wyjęte są od wypłaty przez pocztową Kasę oszczędności:

- a) wypłaty na rzecz uprawnionych do pobioru, mieszkających zagranicą;
- b) wypłaty, które muszą być dokonywane rzeczywiście w złocie i
- c) wypłaty na rachunek Węgier, władz wspólnych i organów autonomicznych.

§ 3.

Dla wypłat wymienionych w § 1., które mają być realizowane w obrocie przekazowym pocztowej Kasy oszczędności, jest organem likwidującym 5. Departament rachunkowy Ministerstwa skarbu. Temu Departamentowi rachunkowemu należy w myśl rozporządzenia z dnia 8. stycznia 1911, Dz. u. p. Nr. 4, doręczać także przeznaczone dotąd dla wypłacających kas wygotowania sądowych uchwał na zajęcie i uchwał przekazujących (zakazów dla dłużnika trzeciego).

§ 4.

Pozatem mają zastosowanie przepisy §§ 5., 6., 7. i 9. rozporządzenia ministerjalnego z dnia 10. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 245, z tą zmianą, że ewentualne reklamacje należy zawsze wystosowywać do wymienionego w § 3. Departamentu rachunkowego.

§ 5.

Rozporządzenie niniejsze nie narusza postanowień rozporządzeń ministerjalnych z dnia 24. lipca 1915, Dz. u. p. Nr. 212. i z dnia 25. października 1915, Dz. u. p. Nr. 319, w sprawie dokonywania wypłat odsetek opiewających na oznaczone nazwiska (winkulowanych) obligacji wolnych od podatku $5\frac{1}{2}\%$ towych austriackich pożyczek wojennych z roku 1914 i z roku 1915 przez pocztową Kasę oszczędności.

Leth wlr.

Spitzmüller wlr.

Oziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,

także w roku 1916. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słoweńskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1916** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzedniemu złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik 1849 za	4 K 20 h	Rocznik 1872 za	6 K 40 h	Rocznik 1895 za	7 K — h
" 1850 "	10 " 50 "	" 1873 "	6 " 60 "	" 1896 "	7 " — "
" 1851 "	2 " 60 "	" 1874 "	4 " 60 "	" 1897 "	15 " — "
" 1852 "	5 " 20 "	" 1875 "	4 " — "	" 1898 "	6 " — "
" 1853 "	6 " 30 "	" 1876 "	3 " — "	" 1899 "	10 " — "
" 1854 "	8 " 40 "	" 1877 "	2 " — "	" 1900 "	7 " — "
" 1855 "	4 " 70 "	" 1878 "	4 " 60 "	" 1901 "	6 " — "
" 1856 "	4 " 90 "	" 1879 "	4 " 60 "	" 1902 "	7 " 50 "
" 1857 "	5 " 70 "	" 1880 "	4 " 40 "	" 1903 "	9 " — "
" 1858 "	4 " 80 "	" 1881 "	4 " 40 "	" 1904 "	5 " — "
" 1859 "	4 " — "	" 1882 "	6 " — "	" 1905 "	6 " — "
" 1860 "	3 " 40 "	" 1883 "	5 " — "	" 1906 "	12 " — "
" 1861 "	3 " — "	" 1884 "	5 " — "	" 1907 "	13 " — "
" 1862 "	2 " 80 "	" 1885 "	3 " 60 "	" 1908 "	9 " — "
" 1863 "	2 " 80 "	" 1886 "	4 " 60 "	" 1909 "	8 " 50 "
" 1864 "	2 " 80 "	" 1887 "	5 " — "	" 1910 "	8 " 40 "
" 1865 "	4 " — "	" 1888 "	3 " 40 "	" 1911 "	7 " — "
" 1866 "	4 " 40 "	" 1889 "	6 " — "	" 1912 "	12 " 50 "
" 1867 "	4 " — "	" 1890 "	5 " 40 "	" 1913 "	9 " 50 "
" 1868 "	4 " — "	" 1891 "	6 " — "	" 1914 "	15 " — "
" 1869 "	6 " — "	" 1892 "	10 " — "	" 1915 "	11 " 70 "
" 1870 "	2 " 80 "	" 1893 "	6 " — "		
" 1871 "	4 " — "	" 1894 "	6 " — "		

Pojedyncze roczniki wydań w innych siedmiu językach od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przysługuje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w przeciągu czterech tygodni po ich ukazaniu się, zaś części wydań niemieckich najpóźniej w przeciągu sześciu tygodni po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za opłatą ceny handlowej ($\frac{1}{3}$ arkusza = 2 strony za 2 li).

Ponieważ wszystkie roczniki wydania niemieckiego począwszy od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach począwszy od roku 1870. są całkowicie uzupełnione, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{3}$ arkusza = 2 strony za 2 li); tym sposobem umożliwione jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLIV. — Wydana i rozestana dnia 31. marca 1916.

Treść: (M 84. i 85.) 84. Rozporządzenie, w sprawie odpisań i postępowania przy wymierzaniu bezpośrednich podatków oraz ściągania danin w dotkniętych wojną częściach księstwa Krainy. — 85. Rozporządzenie w sprawie ograniczenia wyrobu piwa.

84.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 27. marca 1916,

w sprawie odpisań i postępowania przy wymierzaniu bezpośrednich podatków oraz ściągania danin w dotkniętych wojną częściach księstwa Krainy.

W uzupełnieniu § 1. rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 30. listopada 1915, Dz. u. p. Nr. 358, zarządza się, że za obszary, dotknięte wojną w myśl §§ 1., 2. i 3. rozporządzenia cesarskiego z dnia 30. sierpnia 1915, Dz. u. p. Nr. 254, w których mają mieć zastosowanie to rozporządzenie cesarskie i wymienione rozporządzenie Ministerstwa skarbu, należy uważać także stolicę kraju Lublanę i powiaty polityczne księstwa Krainy Lublana okolica, Stein, Krainburg, Radmannsdorf, Loitsch i Postojna.

Leth wlr.

85.

Rozporządzenie Ministra skarbu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 28. marca 1916

w sprawie ograniczenia wyrobu piwa.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Postanowienia rozporządzenia ministeryalnego z dnia 25. listopada 1915, Dz. u. p. Nr. 346. w sprawie ograniczenia wyrobu piwa, mają odpowiednio zastosowanie do wyrobu piwa w miesiącach kwietniu do sierpnia włącznie.

§ 2.

Rozporządzenie to obowiązuje dla wszystkich austriackich krajów z wyjątkiem Galicyi i Bukowiny i wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hohentlohe wlr.

Leth wlr.

Spitzmüller wlr.

Oziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładeru c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,
także w roku 1916. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słoweńskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1916** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzednim złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik 1849 za	4 K 20 h	Rocznik 1872 za	6 K 40 h	Rocznik 1895 za	7 K — h
" 1850 "	10 " 50 "	" 1873 "	6 " 60 "	" 1896 "	7 " — "
" 1851 "	2 " 60 "	" 1874 "	4 " 60 "	" 1897 "	15 " — "
" 1852 "	5 " 20 "	" 1875 "	4 " — "	" 1898 "	6 " — "
" 1853 "	6 " 30 "	" 1876 "	3 " — "	" 1899 "	10 " — "
" 1854 "	8 " 40 "	" 1877 "	2 " — "	" 1900 "	7 " — "
" 1855 "	4 " 70 "	" 1878 "	4 " 60 "	" 1901 "	6 " — "
" 1856 "	4 " 90 "	" 1879 "	4 " 60 "	" 1902 "	7 " 50 "
" 1857 "	5 " 70 "	" 1880 "	4 " 40 "	" 1903 "	9 " — "
" 1858 "	4 " 80 "	" 1881 "	4 " 40 "	" 1904 "	5 " — "
" 1859 "	4 " — "	" 1882 "	6 " — "	" 1905 "	6 " — "
" 1860 "	3 " 40 "	" 1883 "	5 " — "	" 1906 "	12 " — "
" 1861 "	3 " — "	" 1884 "	5 " — "	" 1907 "	13 " — "
" 1862 "	2 " 80 "	" 1885 "	3 " 60 "	" 1908 "	9 " — "
" 1863 "	2 " 80 "	" 1886 "	4 " 60 "	" 1909 "	8 " 50 "
" 1864 "	2 " 80 "	" 1887 "	5 " — "	" 1910 "	8 " 40 "
" 1865 "	4 " — "	" 1888 "	8 " 40 "	" 1911 "	7 " — "
" 1866 "	4 " 40 "	" 1889 "	6 " — "	" 1912 "	12 " 50 "
" 1867 "	4 " — "	" 1890 "	5 " 40 "	" 1913 "	9 " 50 "
" 1868 "	4 " — "	" 1891 "	6 " — "	" 1914 "	15 " — "
" 1869 "	6 " — "	" 1892 "	10 " — "	" 1915 "	11 " 70 "
" 1870 "	2 " 80 "	" 1893 "	6 " — "		
" 1871 "	4 " — "	" 1894 "	6 " — "		

Pojedyncze roczniki wydań w innych siedmiu językach od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przyznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w przeciągu czterech tygodni po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej w przeciągu sześciu tygodni po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za opłatą ceny handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ wszystkie roczniki wydania niemieckiego począwszy od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach począwszy od roku 1870. są całkowicie uzupełnione, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwiające jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć XLV. — Wydana i rozesłana dnia 1. kwietnia 1916.

Treść: (№ 86.-89.) 86. Rozporządzenie w sprawie zakazu wykupywania zagranicą wylosowanych austriackich 4½%owych przekazów skarbu państwa z roku 1914, które znajdowały się w chwili wylosowania w państwie tutejszem. — 87. Rozporządzenie o sądowym złożeniu dokumentów w celu nabycia praw rzeczowych na niewpisanych do ksiąg gruntowych nieruchomościach i budynkach. — 88. Rozporządzenie, dotyczący ceny sprzedaży zamkniętego nieopodatkowanego cukru nierafinowanego. — 89. Rozporządzenie w sprawie użycia buraków cukrowych ze zbioru 1916.

86.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnętrznych z dnia 26. marca 1916

w sprawie zakazu wykupywania zagranicą wylosowanych austriackich 4½%owych przekazów skarbu państwa z roku 1914, które znajdowały się w chwili wylosowania w państwie tutejszem.

Na podstawie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, rozporządza się, jak następuje:

§ 1.

Zabrania się wykupywać w zagranicznych zakładach płatniczych i w tym celu wysyłać po wylosowaniu zagranicę albo tam przenosić wylosowane austriackie 4½%owe wołne od podatku umarzające się przekazy skarbu państwa z roku 1914, które znajdowały się w chwili wylosowania w państwie tutejszem i nie były już zaopatrzone zagranicznym stemplem papierów wartościowych albo stwierdzającym tożsamość stemplem c. k. Urzędu pocztowych kas oszczędności, istniejącym dla egzemplarzy, wydanych w Szwajcaryi.

§ 2.

Kto takie przekazy skarbu państwa po ich wylosowaniu za granicę wysyła, przenosi albo przesyła lub przenieść usiłuje, tego będą karały władze polityczne I. instancji grzywnami do 5000 K albo aresztem do 6 miesięcy.

3.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hohenlohe wlr.

Leth wlr.

87.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości z dnia 26. marca 1916

o sądowym złożeniu dokumentów w celu nabycia praw rzeczowych na niewpisanych do ksiąg gruntowych nieruchomościach i budynkach.

Na zasadzie artykułu II. rozporządzenia cesarskiego z dnia 19. marca 1916, Dz. u. p. Nr. 69 o trzeciej noweli częściowej do powszechnej księgi ustaw cywilnych, rozporządza się:

§ 1.

Wnioski o złożenie dokumentów dla nabycia praw rzeczowych na niewpisanych do ksiąg gruntowych nieruchomościach i budynkach należy wnieść pisemnie albo zgłosić ustnie do protokołu w tym sądzie, w którym ma być prowadzona księga gruntowa dla gruntów, położonych w gminie katastralnej a nie należących do większej własności.

Jeżeli do pozwolenia na wpis do księgi gruntowej byłby właściwym sąd procesowy albo spadkowy, to także wniosek o złożenie należy skierować do tego sądu. Jeżeli złożenie zostanie dozwolone, to sąd procesowy albo spadkowy ma zwrócić się o jego wykonanie do sądu, oznaczonego w pierwszym ustępie.

§ 2.

Do wniosku należy dołączyć w pierwopisie dokument albo wygotowania władzy (notaryalne), które mają być złożone.

§ 3.

Wniosek należy badać w tym kierunku, czy:

1. nieruchomość albo budynek, do których odnosi się dokument, mający być złożonym, nie jest wpisany w żadnej księdze gruntowej;

2. czy dokument posiada przepisane wymogi i

3. czy nie zachodzi żadna wątpliwość co do osobistej zdolności wnioskodawcy i ewentualnych towarzyszy umowy do rozporządzania przedmiotem, albo co do uprawnień wnioskodawcy do wystąpienia z wnioskiem; na przykład wymóg zatwierdzenia czynności ze strony sądu opiekuńczego albo ze strony władzy kościelnej lub administracyjnej i tym podobne.

Zawarte w dokumencie zezwolenie na wpis zastępuje oświadczenie zezwolenia na złożenie dokumentu.

Dla złożenia nie jest potrzebne wykazanie, że ten, przeciw komu jest skierowane nabycie prawa, zamierzone przez złożenie (poprzednik, § 21. u. o ks. gr.), jest właścicielem nieruchomości albo prawa.

§ 4.

Jeżeli żadne nie zachodzą wątpliwości, ma uchwała sędziego opiewać, że sądowego złożenia dokumentu dozwala się w celu nabycia własności albo prawa zastawu lub służebności na nieruchomości albo na budynku. W uchwale należy oznaczyć dokument przez podanie dnia jego wystawienia, a nieruchomość lub budynek zgodnie z oznaczeniami w katastrze przez zaprowadzenie gminy katastralnej i liczby katastralnej parcel.

Jeśli liczba katastralna nieruchomości nie da się wysledzić, ponieważ także kataster zaginął, w takim razie należy oznaczyć dokładnie nieruchomość tak w dokumencie jakoteż w uchwale sądowej przez podanie sąsiadów i opisanie granic.

Jeżeli nieruchomość była przedtem wpisana do księgi gruntowej, która zaginęła albo stała się nie do użytku, należy ile możności podać także poprzednie oznaczenie wykazu.

§ 5.

O sądowym złożeniu należy uwiadomić oprócz wnioskodawcy wszystkie te osoby do rąk własnych, przeciw którym przez to złożenie ma być uskutecznione przeniesienie, ograniczenie albo obciążenie przysługującego im prawa rzeczowego.

Co do uwiadomienia władz podatkowych, wymiaru należitości i katastralnych należy zastosować przepisy, obowiązujące przy uwiadomianiu o uchwalach hipotecznych.

§ 6.

Wniosek należy wpisać do dziennika dla złożenia dokumentów, który ma prowadzić według formularza 1. prowadzący księgi gruntowe.

W rubrykę 3. należy wciągnąć imię i nazwisko tego, kto prosił o złożenie, oraz imię i nazwisko tego, przeciw komu jest ono skierowane.

W rubryce 4. należy oznaczyć nieruchomość przez naprowadzenie liczby katastralnej parcel i nazwy gminy katastralnej. W miarę możności (§ 4.) należy także podać poprzednie oznaczenie wykazu.

Jeżeli w tem samym podaniu proszono o wpis hipoteczny jakoteż o sądowe złożenie dokumentu, to należy podanie wpisać tak do dziennika dla podań hipotecznych, jakoteż do dziennika dla złożenia dokumentów.

Oznaczenie aktów i liczbę czynności należy przy składaniu dokumentów tworzyć w ten sposób, że do liter *UH* dodaje się liczbę dziennika i obte ostatnie cyfry liczby roku, n p. *UH 731/16*.

§ 7.

Przed przedłożeniem wniosku sędziemu ma prowadzący księgi gruntowe przez wglądnięcie do istniejących ksiąg gruntowych i ich dokumentów (protokołów parcel) ustalić, czy naprowadzone w dokumencie nieruchomości nie są faktycznie

wpisane w żadnej księdze gruntowej. Wynik należy zanotować na wniosku. Przytem należy w miarę możności podać liczbę zaginionego wykazu hipotecznego, którego część składową stanowiły te nieruchomości.

§ 8.

Uchwałę sędziego, dozwalającą złożenia, ma prowadzący księgi gruntowe uwidocznić na pierwowpisie dokumentu.

§ 9.

Pierwopisy złożonych dokumentów należy wraz z podaniami przechowywać w zbiorowych pakietach, uporządkowane według liczb dziennika.

Na stałe nie można zastąpić pierwopisu złożonego dokumentu odpisem.

Jeżeli zostaną połączone (§ 6.) wnioski o wpis hipoteczny i o złożenie tego samego dokumentu, stanowiącego także podstawę wpisu hipotecznego, w takim razie należy wcielić do zbioru dokumentów hipotecznych odpis dokumentu, natomiast podanie i pierwopis złożonego dokumentu należy przechowywać w pakiecie zbiorowym.

§ 10.

Dla każdej gminy katastralnej ma prowadzący księgi gruntowe prowadzić co do złożonych dokumentów alfabetyczny spis imienny według formularza 2. i wpisywać tam każde dozwolone złożenie.

Imię i nazwisko jednej osoby może być tylko raz umieszczone w tym spisie. Wszystkie złożenia dokumentów, tyjące się tej osoby, należy przy wpisanem tam jej imieniu i nazwisku uwidocznić w ten sposób, że liczbę dziennika i obie ostatnie cyfry liczby roku wpisuje się do tej rubryki spisu imiennego, która odpowiada prawnemu charakterowi osoby w danym przypadku. Na przykład przy złożeniu kontraktu kupna należy zatem w spisie imiennym umieścić tylko przy imieniu i nazwisku nabywcy oznaczenie aktów w rubryce „właściciel”, podczas gdy przy złożeniu dokumentu, ustanawiającego prawo zastawu, należy dokonać dwu wpisów, przy imieniu i nazwisku właściciela nieruchomości w rubryce „dłużnik albo rzeczowo zobowiązany”, a przy imieniu i nazwisku wierzyciela w rubryce „wierzyciel albo rzeczowo uprawniony.”

Jeżeli po wyzyskaniu przestrzeni przy pierwszym wpisie imienia i nazwiska potrzebny jest dalszy ciąg na późniejszym miejscu imiennego spisu, należy uwidocznić łączność przez wzajemne odnośniki

Przy przeniesieniu własności należy uwidocznić złożenie w rejestrze rzeczy (w protokole parcel) przez to, że obok liczby parcel wpisuje się liczbę czynności odnośnego złożenia.

§ 11.

Każdy może żądać od sądu poświadczenia w tym względzie, że pewien oznaczony dokument został sądownie złożony, jakoteż wygotowania spisu wszystkich sądownie dokumentów, odnoszących się do oznaczonej osoby, oraz wydania pojedynczych lub uwierzytelnionych odpisów ze zbioru dokumentów.

Zamówienie poświadczeń, spisów i odpisów dokumentów należy wpisać do spisu, przepisanego w § 40. instrukcyi wykonawczej do powszechnej ustawy o księgach gruntowych.

§ 12.

Przepisy powszechnej ustawy o księgach gruntowych, odnoszące się do rekursu, mają analogiczne zastosowanie do rekursów przeciw uchwałom, dozwalającym albo odmawiającym złożenia dokumentu.

§ 13.

Przeniesienia własności i obciążenia nieruchomości ustanowieniem prawa zastawu, które zostały uskutechnione przez złożenie dokumentów, należy wpisać do księgi zapisków dla statystycznych wykazów ruchu tabularnego.

Ilość przypadków złożenia dokumentów należy co roku podawać w uwadze do wykazu czynności.

§ 14.

Jeżeli w toku przewodu spadkowego stwierdzono podstawy dla złożenia w myśl §§ 20. i 21. trzeciej noweli częściowej do powszechnej księgi ustaw cywilnych, to należy wpisać przypadek ten do zapisku ewidencyjnego l. Postanowienia § 2. ustawy z dnia 23. maja 1883. Dz. u. p. Nr. 82 i wydane do tego rozporządzenia należy stosować analogicznie. W zapisku ewidencyjnym należy uwidocznić w rubryce uwag, że chodzi o złożenie dokumentu.

§ 15.

Arkusze zgłoszeń, którymi się donosi o zmianach posiadania co do nieruchomości i budynków,

niewpisanych do ksiąg gruntowych, ma prowadzący księgi gruntowe porównać ze spisami imiennymi (§ 10.). Jeżeli w ten sposób, jakoteż przez wglądnięcie do złożonych dokumentów zostanie stwierdzone, że dokument, odnoszący się do nabycia własności przez faktycznego posiadacza, nie został jeszcze złożonym sądownie, należy spisać w tym względzie przypomnienie urzędowe i wezwać stronę do przesłuchania. Jeżeli ma się do czynienia z czynnością prawną, wymagającą złożenia dokumentu, to należy pouczyć stronę

o postanowieniach §§ 18. do 21. trzeciej noweli częściowej do powszechnej księgi ustaw cywilnych i wezwać ją, aby złożyła do sądu dokument nabycia.

§ 16.

Rozporządzenie to wchodzi w życie dnia 15. kwietnia 1916.

Hochenburger wtr.

Form. 1.

Dziennik

złożenia dokumentów.

Rok 19 . . .

Liczba bieżąca w ciągu jednego roku	Dzień wejścia	Strony i przedmiot	Nie- ruchomość albo budynek, do których podanie się odnosi	Dzień i treść załatwienia	Doręczyć (komu)	Doręczono dnia	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7	8

Spis imienny

dla składania dokumentów, dotyczących się niewpisanych w księgach gruntowych nieruchomości i budynków w gminie katastralnej . . . . .

I m i ę i nazwisko oraz inne znamiona, służące do oznaczenia osoby	Znak aktów złożonego dokumentu, w którym uczestniczy wymieniona obok osoba jako		
	właściciel	wierzyciel albo rzeczowo uprawniony	dłużnik albo rzeczowo zobowiązany
Nowak Antoni, właściciel gruntu w Nowej Wsi Nr. 5.	512/16, 630/16.		731/16
Popper Maurycy, właściciel gospody w Nowej Wsi Nr. 8		731/16	

88.**Rozporządzenie Ministra handlu
w porozumieniu z interesowanymi
Ministrami z dnia 30. marca 1916,**

tyczące się ceny sprzedaży zamkniętego nieopodatkowanego cukru surowego.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się w uzupełnieniu rozporządzenia ministerialnego z dnia 7. lipca 1915, Dz. u. p. Nr. 195 w sprawie uregulowania obrotu cukrem, jak następuje:

§ 1.

Cena sprzedaży, ustanowiona w § 7. rozporządzenia ministerialnego z dnia 7. lipca 1915, Dz. u. p. Nr. 195 za zamknięty nieopodatkowany cukier surowy, będzie podwyższoną od dnia 1. maja 1916 począwszy do dnia 1. września 1916 w dniu 1. każdego miesiąca o 20 halerzy za każdyeh 100 kg netto.

§ 2.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hohenlohe wlr.

Zenker wlr.

Leth wlr.

Spitzmüller wlr.

89.**Rozporządzenie Ministra handlu
w porozumieniu z Ministrami rol-
nictwa i skarbu z dnia 31. marca
1916**

w sprawie użycia buraków cukrowych
ze zbioru 1916.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, rozporządza się, jak następuje:

§ 1.

Buraki cukrowe ze zbioru w roku 1916 wolno zakontraktować i sprzedawać wyłącznie tylko na rzecz istniejących cukrowni w celu wyrabiania cukru.

Umowy o dostawę buraków cukrowych ze zbioru roku 1916 przedsiębiorstwom innego rodzaju, a nie cukrowniom, są bezskuteczne — o ile umownego zobowiązania nie zaciągnięto przed dniem 1. września 1915 i nie obejmuje ono dostawy buraków na szereg kampanii (umowy o wieloletnią dostawę).

§ 2.

Suszenie (wysuszenie) własnych buraków cukrowych bądź we własnych (stowarzyszeniach) bądź to w obcych suszarniach jest dozwolone tylko dla potrzeby własnego gospodarstwa, względnie gospodarstwa członków stowarzyszenia. Sprzedaż suszonych (wysuszonych) buraków jest zabroniona. Wyjątkowo może pozwolić na sprzedaż suszonych (wysuszonych) buraków Minister handlu w porozumieniu z Ministrem rolnictwa.

§ 3.

Cukrowniom wolno używać buraków cukrowych ze zbioru roku 1916 wyłącznie tylko na wyrabianie cukru.

Minister handlu może w porozumieniu z Ministrami rolnictwa i skarbu pozwolić na wyjątki od tego obowiązku w przypadkach, zasługujących na uwzględnienie.

§ 4.

Minister handlu może w porozumieniu z Ministrami rolnictwa i skarbu zobowiązać cukrownie do odstąpienia pewnej oznaczonej ilości stojących do ich dyspozycji buraków cukrowych oznaczonym przez niego przedsiębiorstwom do przeróbki na inne cele po cenie, podlegającej zatwierdzeniu interesowanych Ministrów.

§ 5.

W gorzelniach przemysłowych i rolniczych wolno w ciągu kampanii 1916/17 użyć do wyrobu wódki tylko buraków, wyprodukowanych przez samych przedsiębiorców gorzelnianych (w stowarzyszeniach przez członków stowarzyszenia) i to tylko w takiej największej ilości, jaką oznaczy dla każdej gorzelni Minister skarbu.

Przerobienie kupionych buraków zepsutych wymaga osobnego pozwolenia Ministra skarbu.

§ 6.

Za przekroczenia tego rozporządzenia i za każde współdziałanie przy udaremnianiu zobowiązań, ustanowionych w tem rozporządzeniu, o ile czyny te nie podlegają karno-sądowemu ściganiu, będą karą władze polityczne I. instancyi grzywną do 5000 K albo według swego uznania aresztem do 6 miesięcy.

W gorzelniach będzie karany kierownik przedsiębiorstwa gorzelnianego przy bezpośredniej odpowie-

dzialności przedsiębiorcy, o ile ten ostatni sam nie kieruje przedsiębiorstwem.

§ 7.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Zenker wtr.

Leth wtr.

Spitzmüller wtr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLVI. — Wydana i rozesłana dnia 7. kwietnia 1916.

Treść: **Nr** 90. Patent cesarski, dotyczący rozwiązania sejmu Margrabstwa Istrii.

90.

**Patent cesarski z dnia 3. kwietnia
1916,**

dotyczący rozwiązania sejmu Margrabstwa Istrii

My Franciszek Józef Pierwszy,
z Bożej łaski Cesarz Austriacki;

Król Węgierski i Czeski, Dalmatyński, Kroacki, Sławoński, Galicyjski, Lodome-
ryjski i Illiryjski; Król Jerozolimski itd.;
Arcyksiążę Austriacki; Wielki Książę To-
skański i Krakowski; Książę Lotaryński,
Solnogradzki, Styryjski, Karyntyjski, Kraiń-
ski i Bukowiński; Wielki Książę Siedmio-
grodzki; Margrabia Morawski; Książę Górno-
i Dolno-Sląski, Modeński, Parmański, Pia-
cenccki i Gwastalski, Oświęcimski i Zatorski,
Cieszyński, Frynlski, Dubrownicki i Zadar-
ski; Uksiążęcony Hrabia na Habsburgu i Ty-
roln, Kyburgu, Gorycyi i Gradysee; Książę

na Trydencie i Bryksenie; Margrabia Górno-
i Dolno-Łużycki i Istrijski; Hrabia na Ho-
henembsie, Feldkirchu, Bregencyi, Sonnen-
bergu itd.; Pan na Tryeście, Kotorze i Win-
dyjskiej Marchii; Wielki Wojewoda Woje-
wództwa Serbskiego itd. itd. itd.

wiadomo czynimy:

Sejm Naszego Margrabstwa Istrii jest roz-
wiązany.

Zarządzając nowe wybory poruczamy Naszemu
Rządowi wyznaczyć stosowny czas dla przepro-
wadzenia tych wyborów.

Dan w Naszym stołecznem i rezydencyjnym
mieście Wiedniu, dnia 3. kwietnia roku tysiąc
dziewięćset szesnastego, Naszego panowania sześć-
dziesiątego ósmego.

Franciszek Józef wlr.

Stürgkh wlr.

Georgi wlr.

Forster wlr.

Trnka wlr.

Morawski wlr.

Hohenlohe wlr.

Hochenburger wlr.

Hussarek wlr.

Zenker wlr.

Leth wlr.

Spitzmüller wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLVII. — Wydana i rozesłana dnia 7. kwietnia 1916.

Treść: (№ 91.—93.) 91. Obwieszczenie, dotyczące upoważnienia pobocznych urzędów cłowych I. klasy w Nadbrzeziu, Szczucinie i Belcu do postępowania wywozowego co do podlegających podatkowi olejów mineralnych. — 92. Rozporządzenie, którem wprowadza się w życie rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwem skarbu i Najwyższą Izbą obrachunkową z dnia 17. czerwca 1915, dotyczące postępowania z kaucyami i wadyami w zakresie Zakładu pocztowego i telegraficznego, częściowo także w zakresie służbowym Dyrekcji poczt i telegrafów dla Bukowiny i Galicji. — 93. Rozporządzenie, dotyczące zmian warunków przesyłki pakietów poczty polowej.

91.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 31. marca 1916,

dotyczące upoważnienia pobocznych urzędów cłowych I. klasy w Nadbrzeziu, Szczucinie i Belcu do postępowania wywozowego co do podlegających podatkowi olejów mineralnych.

Upoważnia się poboczne urzędy cłowe I. klasy w Nadbrzeziu, Szczucinie i Belcu do postępowania wywozowego co do podlegających podatkowi olejów mineralnych.

Leth wlr.

92.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 31. marca 1916,

którem wprowadza się w życie rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwem skarbu i Najwyższą Izbą obrachunkową z dnia 17. czerwca 1915, Dz. u. p. Nr. 176, dotyczące postępowania z kaucyami i wadyami w zakresie Zakładu pocztowego i telegraficznego, częściowo także w zakresie służbowym Dyrekcji poczt i telegrafów dla Bukowiny i Galicji.

1. Z dniem 1. maja 1916 wchodzi w życie rozporządzenie ministeryalne z dnia 17. czerwca

1915, Dz. u. p. Nr. 176, dotyczące postępowania z kaucyami i wadyami w zakresie Zakładu pocztowego i telegraficznego z wyjątkiem punktów 11., 26., 27. i 28., także w zakresie służbowym Dyrekcji poczt i telegrafów dla Bukowiny i dla Galicji.

2. Z tą chwilą wyda się Urzędowi pocztowych kas oszczędności na razie tylko istniejące dotąd kaucyje, leżące w kasach pocztowych Dyrekcji poczt i telegrafów dla Bukowiny i dla Galicji. Z temi kaucyami będzie Urząd pocztowych kas oszczędności postępował stosownie do przepisów wspomnianego w punkcie 1. rozporządzenia ministeryalnego.

3. Wydanie Urzędowi pocztowych kas oszczędności winkulowanych jako kaucya papierów wartościowych oraz złożonych za oprocentowaniem w krajowych kasach skarbowych kaucyach w gotówce, będących w ewidencji w zakresie obydwu Dyrekcji poczt i telegrafów, nastąpi później.

4. Austryackie papiery państwowe oraz wszystkie inne austryackie papiery wartościowe, nadające się do lokowania pieniędzy pupilarnych i kuratelarnych, nie będą już pod dniem 1. maja 1916 winkulowane z powodu ustanowienia kaucyi także w zakresie służbowym Dyrekcji poczt i telegrafów dla Bukowiny i dla Galicji.

Spitzmüller wlr.

93.**Rozporządzenie Ministra handlu
z dnia 2. kwietnia 1916,**

dotyczące zmian warunków przesyłki pakietów
poczty polowej.

Za zgodą Ministerstwa wojny zmienia się ponownie ogłoszone rozporządzeniem Ministerstwa handlu z dnia 30. listopada 1914, Dz. u. p. Nr. 331, a zmienione rozporządzeniem Ministerstwa handlu z dnia 29. marca 1915, Dz. u. p. Nr. 88, warunki przesyłki w tym kierunku, że artykuł l. 1. 2, punkt *b*), ma opiewać, jak następuje:

Środki żywności, nie ulegające zepsuciu, jak kawa (w ziarnkach lub proszku), cukier i towary cukrowe, czekolada, ciasta, herbata, suchary, konserwy wszelkiego rodzaju w zalutowanych puszkach blaszanych i miód w tubach lub puszkach z blachy, które są zamknięte w ten sposób, że wypłynięcie zawartości jest niemożliwe.

Postanowienie § 2. rozporządzenia Ministra skarbu z dnia 29. lutego 1916, Dz. u. p. Nr. 57, i § 1. rozporządzenia Ministra spraw wewnętrznych z dnia 8. marca 1916, Dz. u. p. Nr. 62, nie mają zastosowania do przesyłek cukru i kawy w pakietach poczty polowej.

To rozporządzenie wchodzi zaraz w życie.

Spitzmüller wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLVIII. — Wydana i rozestana dnia 11. kwietnia 1916.

Treść: *Nr* 94. Rozporządzenie, w sprawie założenia Wojennego związku przemysłu olejnego i tłuszczowego.

94.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami i za zgodą Ministra wojny z dnia 8. kwietnia 1916,

w sprawie założenia Wojennego związku przemysłu olejnego i tłuszczowego.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Wszystkie przedsiębiorstwa, zajmujące się produkcją olejów i tłuszczów zwierzęcych i roślinnych — z wyjątkiem masła i tłuszczu wieprzowego oraz tłuszczu z kości — oraz wyrabianych z nich towarów, łączy się w „Wojenny związek przemysłu olejowego i tłuszczowego“ z siedzibą w Wiedniu.

Należą w szczególności do związku wszystkie te przedsiębiorstwa, które uprawiają produkcję olejów roślinnych, rafinację płynnych olejów roślinnych, wytapianie łoju — z wyjątkiem, jeśli produkcja jest wykonywana w związku z wyrobem mięsa lub masarnią, i to w szczyłym zakresie —, stwardnianie oleju, wyrabianie tłuszczu jadalnego i margaryny, wyrabianie pokostu i lakieru olejnego, chemiczno-technicznych produktów tłuszczowych i degrasu, wyrabianie mydła domowego, przędzalniczego i toaletowego, wyrabianie stearyny

i kwasu tłuszczowego, wyrób świec łącznie z wyrabianiem świec parafinowych, nie zaś świec cerezynowych i woskowych, wreszcie wyrabianie zawierających tłuszcz i glicerynę artykułów kosmetycznych i rafinację gliceryny.

Przedsiębiorstwa, u których wyrabianie wymienionych powyżej produktów obejmuje tylko część całego przedsiębiorstwa, są co do tej części członkami związku. Dla przedsiębiorstw, założonych w czasie trwania tego rozporządzenia, rozpoczyna się przynależność do związku z dniem rozpoczęcia ruchu. To samo obowiązuje, jeśli przedsiębiorstwo w czasie obowiązywania tego rozporządzenia rozszerzy swą czynność na dział, uzasadniający należenie do związku.

W razie wątpliwości co do przynależności do związku rozstrzyga Minister handlu po wysłuchaniu kierownictwa związku.

Przez zarządzenie Ministra handlu można wciągnąć do związku także pokrewne przedsiębiorstwa.

Państwowe przedsiębiorstwa nie są członkami związku

§ 2.

Celem związku jest regulowanie produkcji, rozsprzedaży i konsumpcji olejów, tłuszczów i wyrabianych z nich towarów (§ 1.) w interesie publicznym, w ramach istniejących praw i przepisów. W szczególności należy do jego obowiązków:

a) prowadzenie ciągłej ewidencji znajdujących się w przedsiębiorstwach i uzyskanych przez nie materiałów surowych, co do rodzaju i ilości wyrabianych produktów i ich zbytu:

- b) regulowanie uzyskiwania i rozdzielania materiałów surowych w celu jak najbardziej celowego używania rozporządzalnych każdorazowo ilości;
- c) układanie przepisów dla uregulowania produkcji i to zarówno co do postępowania przy fabrykacji, jak co do ilości i jakości towarów, jakie się ma wyrabiać w poszczególnych przedsiębiorstwach, oraz co do gatunków towarów, jakie się ma dopuszczać do zbytu;
- d) regulowanie cen sprzedażnych;
- e) staranie o jak najbardziej odpowiadające celowi rozdzielanie i używanie olejów, tłuszczów i wyrabianych z nich towarów i regulowanie ich sprzedawania;
- f) współdziałanie przy przeprowadzeniu zarządzeń i środków zaradczych, dotyczących dostarczania konsumpcyjnym olejów, tłuszczów i wyrabianych z nich towarów, o ile Minister handlu w porozumieniu z innymi Ministrami poruczy związkowi to zadanie;
- g) stawianie wniosków przy wszystkich kwestiach natury gospodarczej, dotyczących przemysłu olejnego i tłuszczowego, w szczególności tych, które wynikną przy przejściu do gospodarki pokojowej, oraz współdziałanie przy ich rozwiązywaniu, o ile Minister handlu to związkowi poruczy.

§ 3.

Związek jest osobą prawniczą.

Stosunki prawne związku oraz prawa i obowiązki członków związku, o ile nie są uregulowane w tem rozporządzeniu, zostaną ustanowione statutem, wydanym przez Ministra handlu.

§ 4.

Członkowie związku są obowiązani do wspierania w miarę możliwości celów związku i zaniechania wszystkiego, co może utrudnić lub uniemożliwić osiągnięcie tych celów. Winni oni zachować na zewnątrz bezwarunkowe milczenie co do wszystkich, dochodzących do ich wiadomości spraw, dotyczących związku lub stosunków przedsiębiorczych jego członków.

Mają oni nadto stosować się do zarządzeń, wydanych przez kierownictwo związku (§ 10.) stosownie do tego rozporządzenia i do statutu i celem ich przygotowania i przeprowadzenia udzielać kierownictwu związku wszelkich potrzebnych informacji. Są oni nadto obowiązani do poddawania swych przedsiębiorstw i swych obrotów wszelkiemu nadzorowi, potrzebnemu dla osiągnięcia celów związku. Ten nadzór wykonują osobne organa

urzędowe, ustanowione przez Ministra handlu, które mają przedkładać Ministrowi handlu sprawozdania o swych spostrzeżeniach.

§ 5.

Należące do związku przedsiębiorstwa przydzieli się do jednej lub kilku z następujących grup związku:

- Grupa 1: Oleje roślinne;
 „ 2: Łój, Premier-jus;
 „ 3: Oleje stwardnione;
 „ 4: Oleje jadalne, margaryna;
 „ 5: Pokosty olejne, lakiery olejne;
 „ 6: Chemiczno-techniczne produkty tłuszczowe, degreas;
 „ 7: Mydła domowe i przedziałnicze, stearyna i kwasy tłuszczowe;
 „ 8: Świece;
 „ 9: Mydła toaletowe, artykuły kosmetyczne, zawierające tłuszcz lub glicerynę;
 „ 10: Gliceryna.

W drodze rozporządzenia Ministra handlu można ustanowić nowe grupy związku, istniejące rozdzielać, rozwiązywać lub kilka łączyć w jedną grupę.

Należący do grup związkowych wybierają wypadających na ich grupy zastępców na zgromadzenie związku (§ 8.).

§ 6.

Do związku przyłączone jest biuro obrachunkowe dla stojących poza związkiem a należących do małego i wielkiego przemysłu konsumentów olejów, tłuszczów i wyrabianych z nich towarów. Zakres i rodzaj czynności tego biura obrachunkowego ustanawia Minister handlu.

§ 7.

Organami związku są:

- a) zgromadzenie związku;
 b) wydział związku;
 c) kierownictwo związku.

§ 8.

Zgromadzenie związku składa się z wybranych z poszczególnych grup (§ 5.) zastępców członków związku.

Ilość zastępców, wypadających na każdą grupę związku, oznaczy Minister handlu.

Organizacja i przeprowadzenie wyborów i wyborów uzupełniających należy do kierownictwa związku pod nadzorem Ministerstwa handlu; potrzebne do wyborów listy członków związku zestawia

izby handlowe i przemysłowe. Wybory odbywają się w drodze pisemnej.

Każde przedsiębiorstwo posiada po jednym głóście w każdej grupie związku, do której ono należy.

Zgromadzenie związku wybiera swych zastępców dla wydziału związku. Do zgromadzenia związku należy badanie i zatwierdzanie zamknięcia rachunkowego.

§ 9.

Wydział związku składa się najwyżej z 20 członków, wybranych z koła zastępców grup (§ 5.) i z 3 mianowanych przez Ministra handlu zastępców stojących poza związkami, a należących do małego i wielkiego przemysłu konsumentów olejów, tłuszczów i wyrabianych z nich towarów.

Wszyscy członkowie wykonują swe funkcje jako urzędy honorowe.

Rozdział stanowisk w wydziale związku, które się ma obsadzić w drodze wyboru, na poszczególne grupy związku uregułuje się w statucie związku, gdzie także będą zawarte bliższe postanowienia o wyborze zastępców.

Przez zarządzenie Ministra handlu można każdego czasu pomnożyć ilość wybranych i mianowanych członków wydziału związku, oraz zarządzić wyłączenie członka lub nowy wybór wydziału. Przy wyborze nowego wydziału następuje także ponowne mianowanie mianowanych członków wydziału.

Wydział związku funguje jako organ doradczy kierownictwa związku i należy go przed wszystkimi rozstrzygnięciami i zarządzeniami zasadniczej natury wysłuchać. Wydział jest uprawniony stosować wnioski i zażalenia do kierownictwa związku, które ma powziąć co do tego uchwałę.

§ 10.

Kierownictwo związku składa się z przewodniczącego, dwu zastępców tegoż i 6—8 członków. Funkcjonariuszy tych mianuje Minister handlu z zastrzeżeniem odwołania każdego czasu. Do kierownictwa związku można powoływać także osoby, stojące poza związkiem. Wszyscy członkowie kierownictwa związku pełnią swe funkcje jako urzędy honorowe.

Kierownictwo związku reprezentuje związek na zewnątrz i prowadzi wszystkie sprawy. Przewodniczący lub w razie doznania przezeń przeszkody jeden z jego zastępców zwołuje posiedzenia zgromadzenia związku, wydziału związku i kierownictwa związku i prowadzi na nich przewodnictwo.

Kierownictwo związku ustanawia potrzebnych do prowadzenia spraw urzędników i siły po-

mocnicze, których wynagradza się ze środków związku. Ustanawianie osób na stanowiskach kierujących podlega zatwierdzeniu Ministra handlu.

§ 11.

Wszyscy członkowie kierownictwa związku i wydziału związku oraz wszyscy funkcjonariusze związku winni kierować się przy prowadzeniu swych spraw najzupełniejszą bezstronnością i największą sumiennością.

Wszyscy funkcjonariusze i urzędnicy związku są obowiązani zachowywać na zewnątrz co do wszystkich, dochodzących do ich wiadomości spraw związku oraz co do stosunków przedsiębiorstw członków związku bezwarunkowe milczenie i winni przyrzec to pisemnie Ministrowi handlu.

§ 12.

Dla pokrycia kosztów prowadzenia spraw związku winni członkowie związku uiszczać wkładki, które ma ustanowić kierownictwo związku po wysłuchaniu wydziału związku; wkładki te można ściągać w drodze egzekucji politycznej.

§ 13.

Związek podlega nadzorowi państwowemu, który wykonują komisarze rządowi, mianowani przez Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami. Komisarze rządowi są w szczególności uprawnieni do brania udziału w rozprawach i posiedzeniach organów związku, do zabierania głosu każdej chwili i stawiania wniosków, co do których musi być powzięta uchwała.

Mają oni ponadto prawo odwoływania wykonania uchwał i zarządzeń organów związku na tak długo, aż Minister handlu nie wyda ostatecznej decyzji.

Komisarze rządowi są nadto uprawnieni do wglądania do wszystkich ksiąg, zapisków i aktów Wojennego związku i żądać wszystkich, uznanych przez nich za potrzebne wyjaśnień.

§ 14.

Zatwierdzeniu Ministra handlu podlegają wszystkie rozstrzygnięcia, uchwały i zarządzenia kierownictwa związku, które dotyczą:

- a) wyboru i oznaczenia gatunków towarów, które mają być dopuszczone do zbytu;
- b) regulowania cen sprzedaży;
- c) przedłużania zapasów materiałów surowych oraz używania materiałów zastępczych i środków konserwowania, o ile chodzi o oleje i tłuszcze jadalne;

- d) wysokości wkładek związkowych;
- e) zestawienia zamknięcia rachunkowego;
- f) rozdzielania należących do zakresu działania związku materiałów surowych, półfabrykatów i gotowych fabrykatów i to zarówno między należące do związku przedsiębiorstwa jak też na nienależących doń konsumentów olejów, tłuszczów i wyrabianych z nich towarów;
- g) oznaczenie przypadków, w których ma być nakładana kara porządkowa i ustanowienie wymiaru tych kar, które w każdym poszczególnym przypadku nie mogą przekraczać kwoty 20.000 K.

§ 15.

Do rozstrzygnięcia wszystkich sporów między członkami związku w sprawach związku utwarza się związkowy sąd rozjemczy.

Składa się on z sędziowskiego funkcyjariusza, ustanowionego przez Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem sprawiedliwości jako przewodniczącego i z czterech, mianowanych przez Ministra handlu członków, względnie ich zastępców; członkowie i zastępcy wykonują swe funkcje jako urzędnicy honorowe. Nie mogą oni należeć do kierownictwa ani do wydziału związku.

Sąd rozjemczy rozstrzyga także w tych wypadkach, w których członkowie związku uważają się za pokrzywdzonych w swych prawach wskutek wydanego przez kierownictwo związku zarządzenia. Nakłada on także przewidziane w § 17. kary porządkowe.

Wszystkie rozstrzygnięcia sądu rozjemczego są ostateczne.

Postępowanie przed sądem rozjemczym stosuje się do postanowień czwartego rozdziału szóstej części procedury cywilnej, o ile z przepisów tego rozporządzenia lub ze statutu związku co innego nie wynika.

Przewodniczący sądu rozjemczego może stosując przepisy, obowiązujące dla postępowania przed zwykłymi sądami wzywać świadków i rzeczoznawców i przesłuchiwać te osoby oraz strony pod przysięgą.

§ 16.

Za przekroczenia tego rozporządzenia, o ile nie podpadają pod przepisy sądowo-karne, będzie władza polityczna karała grzywnami do 5000 K lub stosownie do jej uznania aresztem do 6 miesięcy.

§ 17.

Wszystkie czynności lub zaniechania członków związku, skierowane przeciw tym przepisom i zarządzeniom, które zostały wydane przez kierownictwo związku w celu osiągnięcia celów związku stosownie do tego rozporządzenia i do statutu związku, winno kierownictwo związku podać do wiadomości sądu rozjemczego (§ 15.), który ma orzec o nałożeniu kary porządkowej. Jeśli dla takich czynności lub zaniechań jest ustanowiony uchwałą kierownictwa związku (§ 14 g.), zatwierdzoną przez Ministra handlu, pewien wymiar kary, wówczas sąd rozjemczy jest nim przy wymiarze kary wiązany. We wszystkich innych wypadkach podlega także wymiar kary wolnemu uznaniu sądu rozjemczego. Kara porządkowa w każdym poszczególnym wypadku nie może przekraczać kwoty 20.000 K. Kwoty karne przypadają celowi dobra powszechnego, który oznaczy Minister handlu i na prośbę kierownictwa związku będą ściągane w drodze egzekucji politycznej.

§ 18.

Rozwiązanie związku następuje na zarządzenie Ministra handlu, który rozstrzyga także o użyciu ewentualnej nadwyżki kasowej.

§ 19.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu 20. kwietnia 1916.

Hohenlohe wlr.	Georgi wlr.
Hoehenburger wlr.	Forster wlr.
Trnka wlr.	Zenker wlr.
	Spitzmüller wlr.

Rok 1916.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLIX. — Wydana i rozesłana dnia 15. kwietnia 1916.

Treść: (M 95.—100.) 95. Obwieszczenie, którem ogłasza się zaliczenie gminy Vierhöf do dziewiątej klasy taryfy czynszu wojskowego. — 96. Rozporządzenie, dotyczące przydzielenia gminy i obszaru dworskiego Oparówka do okręgu sądu powiatowego Strzyżów w Galicyi. — 97. Rozporządzenie cesarskie, w sprawie zaliczenia czasu służby wojskowej przy dopuszczeniu do egzaminu z uzdolnienia do zawodu nauczycielskiego. — 98. Rozporządzenie, dotyczące sprzedawania i dostarczania towarów uniformowych. — 99. Rozporządzenie dla uzupełnienia rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 1. lutego 1914 o zaliczeniu poszczególnych kategorii urzędników z gałęzi służby i działów do grup szematu czasowego posuwania, ustanowionego w § 52. ustawy z dnia 25. stycznia 1914, o stosunku służbowym urzędników państwowych i służby państwowej (o pragmatyce służbowej). — 100. Rozporządzenie, w sprawie ograniczenia sprzedawania i przymusu ofertowania bawełny, przędzy bawełnianej i wyrobionych z nich produktów.

95.

Obwieszczenie Ministerstwa obrony krajowej i Ministerstwa skarbu z dnia 13. marca 1916,

którem ogłasza się zaliczenie gminy Vierhöf do dziewiątej klasy taryfy czynszu wojskowego.

Dodatkowo do obwieszczenia z dnia 14. lutego 1911, Dz. u. p. Nr. 28, zalicza się w porozumieniu z c. i k. Ministerstwem wojny gminę Vierhöf, powiat Budziejowice, do dziewiątej klasy ważnej do końca roku 1920 taryfy czynszowej dla celów kwatunku wojskowego.

Georgi wlr.

Leth wlr.

96.

Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 31. marca 1916,

dotyczące przydzielenia gminy i obszaru dworskiego Oparówka do okręgu sądu powiatowego Strzyżów w Galicyi.

Na mocy ustawy z dnia 11. czerwca 1868, Dz. u. p. Nr. 59, i z dnia 26. kwietnia 1873, Dz. u. p. Nr. 62, wydziela się gminę Oparówka wraz z obszarem dworskim z okręgu sądu powiatowego Frysztak i sądu obwodowego Jasło i przydziela do okręgu sądu powiatowego Strzyżów i sądu obwodowego Rzeszów.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem 1. lipca 1916.

Hochenburger wlr.

97.**Rozporządzenie cesarskie z dnia
4. kwietnia 1916,**

w sprawie zaliczenia czasu służby wojskowej przy dopuszczeniu do egzaminu z uzdolnienia do zawodu nauczycielskiego.

Na podstawie § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

§ 1.

Nauczycielom, pozostającym w służbie szkolnej a powołanym do pełnienia służby wojskowej w obecnej wojnie, należy przy obliczeniu wymaganego według § 38. ustawy z dnia 14. maja 1869, Dz. u. p. Nr. 62, w brzmieniu ustawy z dnia 2. maja 1883, Dz. u. p. Nr. 53, dla osiągnięcia świadectwa uzdolnienia do zawodu nauczycielskiego dla powszechnych szkół ludowych lub dla szkół wydziałowych dwu lub trzyletniego zatrudnienia w praktycznej służbie szkolnej, zaliczyć czas służby, spędzony w stosunku wojskowym, najdłużej w wymiarze jednego roku.

§ 2.

Wykonanie tego rozporządzenia cesarskiego, które wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia, poruczam Ministrowi wyznań i oświaty.

Wiedeń, dnia 4. kwietnia 1916.

Franciszek Józef wkr.

Stürgkh wkr.

Hohenlohe wkr.

Georgi wkr.

Hochenburger wkr.

Forster wkr.

Hussarek wkr.

Truka wkr.

Zenker wkr.

Morawski wkr.

Leth wkr.

Spitzmüller wkr.

98.**Rozporządzenie Ministra handlu
w porozumieniu z Ministrami
spraw wewnętrznych i obrony
krajowej i za zgodą Ministra
wojny z dnia 9. kwietnia 1916,**

dotyczące sprzedawania i dostarczania towarów uniformowych.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, za-

raża się na czas wyjątkowych stosunków, spowodowanych wojną, co następuje:

§ 1.

Części wojskowego ubrania (czapki, bluzy, surduty, futerka, spodnie uniformowe, płaszcze), nadto pasy rzemienne z klamrami i broń boczną, taką samą lub podobną do tej, jakiej się używa w sile zbrojnej, można z wyjątkiem, przewidzianym w § 2., sprzedawać lub dostarczać na zamówienie tylko zarządowi wojskowemu lub osobom, należącym do siły zbrojnej lub też upoważnionym przez osoby, należące do siły zbrojnej. Sprzedaż i dostarczenie osobom, należącym do siły zbrojnej, może nastąpić tylko za okazaniem legitymacji, zaopatrzonej stampilią oddziału wojskowego a osobom upoważnionym przez należących do siły zbrojnej tylko za okazaniem potwierdzenia ze strony władzy wojskowej, stwierdzającego prawdziwość zlecenia.

§ 2.

Oznaczonych w § 1. przedmiotów można sprzedawać lub dostarczać na zamówienie przemysłowcom uprawnionym do wyrabiania takich przedmiotów lub prowadzenia handlu nimi, bez ograniczenia.

§ 3.

Za przekroczenia przepisów tego rozporządzenia będą władze polityczne pierwszej instancji karały grzywnami do 5000 koron lub aresztem do 6 miesięcy, o ile nie ma miejsca ściganie sądowo-karne.

W razie, jeśli przekroczenia dopuści się osoba, wykonująca przemysł, można prócz tego, o ile zachodzą warunki § 133. b, ustęp 1., lit a, ustawy przemysłowej, zarządzić odebranie uprawnienia przemysłowego.

§ 4.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hohenlohe wkr.

Georgi wkr.

Spitzmüller wkr.

99.**Rozporządzenie całego Minister-
stwa z dnia 10. kwietnia 1916,**

dla uzupełnienia rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 1. lutego 1914, Dz. u. p. Nr. 34.

o zaliczeniu poszczególnych kategorii urzędników z gałęzi i działów służby do grup szematu czasowego posuwania, ustanowionego w § 52. ustawy z dnia 25. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 15, o stosunku służbowym urzędników państwowych i służby państwowej (o pragmatyce służbowej).

Artykuł I.

Paragraf 1. rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 1. lutego 1914, Dz. u. p. Nr. 34, rozdział VII., „Do grupy E“, wiersz 1., otrzymuje w porozumieniu z c. k. Najwyższą Izbą obrachunkową następujący dodatek:

„Do tych urzędników należą także urzędnicy kasowi i zarządu materiałów, nadto kontrolorzy górniczy, oficjałowie górniczy i asystenci górniczy państwowych zakładów górniczych i hutniczych oraz państwowych fabryk górniczych. te ostatnie trzy kategorie urzędników jednakże tylko o tyle, o ile nie chodzi przytem o funkcjonaryuszy, którzy są zaliczeni, jako urzędnicy komercyalni Górniczego urzędu sprzedaży, do grupy C.“

Artykuł II.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Stürgkh wlr.	Hohenlohe wlr.
Georgi wlr.	Hochenburger wlr.
Forster wlr.	Hussarek wlr.
Trnka wlr.	Zenker wlr.
Morawski wlr.	Leth wlr.
Spitzmüller wlr.	

100.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 13. kwietnia 1916,

w sprawie ograniczenia sprzedawania i przymusu ofertowania bawełny, przędzy bawełnianej i wyrabianych z nich produktów.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Uchyla się wszystkie zawarte przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia kontrakty kupna i dostawy bawełny, odpadków i odbytków baweł-

nianych, odpadków przędzy bawełnianej, effilochés i bawełny sztucznej, oraz wyrabianej wyłącznie lub przeważnie z tych materiałów przędzy, towarów tkanych i innych produktów, o ile kontrakty te nie zostały wypełnione do dnia wejścia w życie tego rozporządzenia. Roszczenia dodatkowego wypełnienia lub zwrotu szkody z powodu niewypełnienia, podnosić nie można.

Roszczenia z powodu niewypełnienia, powstałe przed wejściem w życie tego rozporządzenia, pozostają nienaruszone. Nie można jednakże żądać dodatkowego wypełnienia, lecz tylko zwrotu szkody.

§ 2.

Wyjęte od postanowień § 1. są umowy o kupno i dostawę co do tych zasobów materiałów i produktów, oznaczonych w § 1., dla których w chwili wejścia w życie tego rozporządzenia są złożone w Zjednoczonej austriackiej i węgierskiej centrali dla bawełny potwierdzenia lub zezwolenia na wyprzedzanie, pizerabianie i używanie w myśl rozporządzeń ministerjalnych z dnia 15. września 1915, Dz. u. p. Nr. 268 i 269, z dnia 11. listopada 1915, Dz. u. p. Nr. 335, i z dnia 29. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 395 i 396.

Podpadające pod te wyjątkowe zarządzenia kontrakty kupna i dostawy należy w celu utrzymania ich w ewidencji przesłać w oryginale w ciągu 8 dni po wejściu w życie tego rozporządzenia do Centrali dla bawełny w Wiedniu I., Maria Theresienstrasse 32/34, podając ilość, jaka ma być jeszcze dostarczona. Podobnie należy przesłać Centrali dla bawełny wszystkie wystawione na podstawie takich kontraktów poświadczenia dostawy i faktury, do Centrali zaś należy dalsze ich przesłanie adresatowi.

Przepisy § 1. nie naruszają kontraktów kupna i dostawy co do farbowanych, bielonych, macerowanych lub w inny sposób uszlachetnionych przędz bawełnianych, nici, towarów tkanych oraz innych produktów, tudzież co do przędzy bawełnianej ponad Nr. 60 i wyłącznie z nich wyrobionych produktów, o ile te przędze lub towary zostały już w chwili wejścia w życie tego rozporządzenia uszlachetnione lub wyrobione.

Wreszcie rozporządzenie to nie narusza kontraktów, dotyczących sprowadzania oznaczonych w § 1. artykułów z zagranicy.

§ 3.

W przyszłości każda sprzedaż bawełny, odpadków bawełnianych wszelkiego rodzaju, odpadków przędzy bawełnianej, effilochés, bawełny sztucznej, przędzy surowej do Nr. 60 włącznie

i wyrobionych z takiej przędzy nici, towarów surowych i artykułów konfekcyonowanych z tych towarów, nadto materiałów uniformowych, na plecaki, worki na chleb i na namioty, dozwolona jest tylko do rąk Zarządu wojskowego lub Tow. akc. Centrali dla bawełny w Wiedniu I., Maria Theresienstrasse 32/34.

Do sprzedawania Tow. akc. Centrali dla bawełny przędzy poniżej Nr. 60 oraz wyrabianych z niej nici i towarów surowych nie mają zastosowania ograniczenia w sprzedaży i w dostarczaniu, przewidziane w § 3. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 29. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 396.

Tow. akc. Centrali dla bawełny podlega co do dalszego sprzedawania nabytych przez nią z wolnej ręki towarów tylko ograniczeniom rozporządzenia ministeryalnego z dnia 29. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 396.

Wolny handel oznaczonych w § 2. bielynych, farbowanych lub inaczej uszlachetnianych przędz, towarów i innych produktów oraz przędz ponad Nr. 60 i wyrabianych z niej towarów i produktów, z wyjątkiem materiałów na uniformy, plecaki, torby na chleb i na namioty, jest i nadal dozwolony, o ile dla poszczególnych tych towarów nie zostanie zarządzone przez Ministerstwo handlu od wypadku do wypadku przymus ofertowania w myśl § 4.

§ 4.

Kto posiada bawełnę, odpadki bawełniane wszelkiego rodzaju, odpadki przędzy bawełnianej i materiałów, esfilochés i sztuczną bawełnę oraz wyrabiane z takich materiałów przędze, nici i wyrobione z nich towary lub konfekcyonowane z takich towarów artykuły, jest na podstawie wydawanych od wypadku do wypadku zarządzeń obowiązany zaofertować do zakupu znajdujące się w jego posiadaniu zasoby Tow. akc. Centrali dla bawełny. Zarządzenia te wyda co do specjalnie oznaczonych artykułów za każdym razem Ministerstwo handlu, przez odpowiednie ogłoszenia a mianowicie, gdy chodzi o pokrycie zapotrzebowania zarządu wojskowego lub c. k. władzy, na wniosek tych władz. W podobny sposób jest Tow. akc. Centrali dla bawełny w każdym wypadku zarządzenia przymusu ofertowania obowiązane do oddania do rozporządzenia komisji (§ 7.) uzyskanych przez nie z wolnej ręki towarów, podpadających każdorazowo pod przymus ofertowania.

Wyjęte od przymusu ofertowania są tylko te zasoby wymienionych wyżej artykułów, które są przeznaczone do prywatnego użytku posiadacza i jego rodziny.

§ 5.

Oznaczone w takim zarządzeniu Ministerstwa handlu (§ 4.) artykuły należy w ciągu dzie-

sięciu dni po wydaniu tego zarządzenia zaofertować Tow. akc. Centrali dla bawełny, dołączając wzory i podając ilość i miejsce składu. Kto trzyma oznaczone wyżej artykuły za posiadacza w przechowaniu jest obowiązany, skoro tylko Ministerstwo handlu zarządzi przymus oferty, zgłosić również znajdujące się w jego przechowaniu zasoby w ciągu dni dziesięciu do Tow. akc. Centrali dla bawełny.

§ 6.

Jeśli w ciągu dwudziestu jeden dni po dacie potwierdzenia odbioru, wydanego przez Tow. akc. Centrali dla bawełny oferent nie otrzyma zawiadomienia, że się obejmuje ofiarowane przezeń zasoby, jest on uprawniony do użycia tych artykułów na wszelkie cele, dopuszczalne w myśl istniejących rozporządzeń (§ 3. tego rozporządzenia i rozporządzenia z dnia 29. grudnia 1915. Dz. u. p. Nr. 396, o ile to ostatnie nie jest zmienione przez § 3. tego rozporządzenia).

§ 7.

Cena objęcia dla tych zasobów, które zakupuje Tow. akc. Centrali dla bawełny na podstawie oferty, będzie ustanowiona przez komisję, składającą się z zastępcy Ministerstwa handlu, zastępcy władzy, uczestniczącej przy zakupie i zastępcy Tow. akc. Centrali dla bawełny. Do komisji przybierze się dwu ustanowionych przez Ministerstwo handlu rzeczoznawców z głosem doradczym.

Za podstawę dla ustanowienia cen objęcia służyć następujące kwoty:

	Koron za kilogram wagi netto
bawełna amerykańska średniej jakości	7-50
bawełna górno-egipska	10-—
przędze z bawełny amerykańskiej, wschodnio-indyjskiej lub lewantyńskiej:	
za kopkę Nr. 20	8-80
„ „ „ 36/42	9-70
Przędza z bawełny egipskiej:	
za dużą kopkę zgrzebl. Nr. 50	15-20
„ „ „ „ „ 60	15-70
„ „ „ „ „ 50	17-50
„ „ „ „ „ 60	18-00
Dodatek za podwójną nić:	
za Nr. 20	— 66
„ „ 40	1-15
„ „ 50	1-55
„ „ 50 Cordonet	2-30
„ „ 60 „	3-10
Kaliko wojskowe, 82 cm szerokości	15/15
z 18/20 za metr 1-32 koron.	

Barchan drapany, 78 do 79 cm szeroki, 15/15 z 16/16 za metr 1-55 koron.

Mollino na worki, 114 cm szerokie, 15/15 z 16/16 2-08 koron za metr.

Struksy łańcuszkowe farbowane, 136 do 138 cm szerokie, 24/30 z 20/10 7-20 koron za metr.

Wszystkie ceny rozumie się netto za gotówkę na miejscu objęcia.

Do innych warunków dostawy i objęcia mają odpowiednie zastosowanie specjalne zwyczaje wiedeńskiej giełdy towarowej dla handlu bawełną, odpadkami bawełny, przędzą bawełnianą i towarami bawełnianymi.

Jeśli strona nie zgadza się na ustanowione przez komisję ceny objęcia, to cenę objęcia ustanowi sąd powiatowy, w którego okręgu znajduje się siedziba Tow. akc. Centrali dla bawełny, w postępowaniu niespornem, po wysłuchaniu rzechoznawców, na podstawie ustanowionych w tym paragrafie kwot. W tym wypadku winno Tow. akc. Centrali dla bawełny zapłacić gotówką na razie przy objęciu ustanowioną przez komisję cenę kupna. Rozstrzygnięcie sądu powiatowego można zacząć rekuresem w ciągu ośmiu dni. Przeciw rozstrzygnięciu drugiej instancji dalszy środek prawny nie jest dopuszczalny. O ile koszt postępowania ma zwrócić jedna ze stron lub o ile ma się je podzielić pomiędzy strony, rozstrzyga sąd według swobodnego uznania. Obowiązek dostawy nie ulega skutek postępowania sądowego odwołce.

Jeśli zaofiarowane ilości przekraczają zapotrzebowanie, mające się pokryć każdorazowo przez postępowanie ofertowe, należy pod tymi samymi zresztą warunkami uwzględnić o ile możności równomiernie wszystkich oferentów w stosunku do zaofiarowanych ilości.

§ 8

Te zasoby oznaczonych w § 4 towarów, które zostały sprowadzone z zagranicy cłowej do Austrii po dniu 1. stycznia 1916, lub po ukazaniu się rozporządzenia są jeszcze dowożone, nie podlegają postanowieniom tego rozporządzenia, o ile te importy udowodniono potwierdzeniami Zjednoczonej austriackiej i węgierskiej Centrali dla bawełny lub też innej instytucji, upoważnionej przez Ministerstwo handlu do wystawiania takich potwierżeń.

§ 9.

Tow. akc. Centrali dla bawełny jest obowiązane do efektywnego odebrania od posiadacza uzyskanych przez nie na podstawie tego przymusu ofertowego (§§ 4. do 7.) artykułów w ciągu sześciu

tygodni od dnia zawiadomienia, wystosowanego do strony ofertującej. Ewentualne koszty zamagazynowania, ubezpieczenia itd. ciążą aż do dnia efektywnego objęcia na posiadacza towarów.

§ 10.

Tow. akc. Centrali dla bawełny jest obowiązane nabyte przez nie na podstawie tego postępowania ofertowego (§§ 4. do 7.) artykuły odebrać od oddawcy według ilości i jakości na oznaczonym przez nie miejscu i zapłacić w ciągu 14 dni oddawcy oznaczoną przez komisję (§ 7.) cenę w miejscu objęcia.

Tow. akc. Centrali dla bawełny jest obowiązane nabyte przez nie na podstawie przymusu oferty lub z wolnej ręki artykuły dostawić wyznaczonej przez Ministerstwo handlu władzy lub instytucji po cenie, ustanowionej przez komisję, łącznie z efektywnymi wydatkami na fracht, ubezpieczenie, stempel itd. i łącznie z ustanowioną w dokumencie koncesyjnym Tow. akc. Centrali dla bawełny procentową prowizją za przeprowadzenie.

§ 11.

Dla zapewnienia przestrzegania przepisów tego rozporządzenia ustanowi Ministerstwo handlu organy kontrolne, mające każdego czasu przystęp do wszystkich, objętych rozporządzeniem przedsiębiorstw i którym na żądanie należy zezwolić na wgląd do wszystkich odnośnych ksiąg przedsiębiorstwa, korespondencji i innych zapisków.

§ 12.

Za przekroczenia tego rozporządzenia i za każde współdziałanie w udaremnianiu ustanowionych w tem rozporządzeniu obowiązków, będą polityczne władze powiatowe I. instancji karały grzywnami do 5000 koron lub aresztem do 6 miesięcy, o ile przekroczenia te, względnie współdziałanie nie podpadają pod surowszy przepis karny.

§ 13.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Z tym dniem tracą moc obowiązujące przepisy §§ 1.—6. rozporządzenia ministerjalnego z dnia 11. listopada 1915, Dz. u. p. Nr. 335.

Georgi wlr.

Hochenburger wlr.

Spitzmüller wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część I. — Wydana i rozesłana dnia 16. kwietnia 1916.

Treść: (№ 101. i 102.) 101. Rozporządzenie cesarskie o przyznaniu zwolnień od należności celem popierania subskrybowania czwartej austriackiej pożyczki wojennej. — 102. Rozporządzenie dla wykonania rozporządzenia cesarskiego z dnia 15. kwietnia 1916, w sprawie przyznania zwolnień od należności celem popierania subskrybowania czwartej austriackiej pożyczki wojennej.

101.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 15. kwietnia 1916

o przyznaniu zwolnień od należności celem popierania subskrybowania czwartej austriackiej pożyczki wojennej.

Na mocy § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

§ 1.

(1) Upoważnia się rząd do przyznawania uwolnienia od należności stemplowych i bezpośrednich dla wpisów hipotecznych prawa zastawu na rzecz pożyczek, zaciąganych w drodze obciążenia zastawem nieruchomości lub wierzytelności hipotecznych w celu uzyskania środków pieniężnych, potrzebnych dla subskrybowania czwartej austriackiej pożyczki wojennej, dalej dla dokumentów dłużnych, dokumentów na ustanowienie prawa zastawu, potwierdzeń odbioru i dokumentów ekstatulacyjnych, wystawianych z powodu zaciągania, oprocentowania i spłaty takich pożyczek hipotecznych, jak również dla oświadczeń przyjęcia poręki dla zabezpieczenia tych pożyczek, oraz dla podań o wpis hipoteczny lub o wykreślenie prawa zastawu dla tych pożyczek, wreszcie dla potrzebnych z powodu zaciągnięcia tych pożyczek wyciągów hipotecznych i arkuszów posiadłości gruntowej.

(2) Jeżeli dla wspomnianego celu splota się lub odstępuje odpłatnie wierzytelności hipoteczne, wówczas można przyznawać uwolnienie od należności stemplowych i bezpośrednich dla dokumentów, które mają być przy spłacaniu lub odstąpieniu wystawione, dla hipotecznego przeniesienia prawa zastawu na rzecz odstąpionych wierzytelności, jakoteż dla podań sądowych, potrzebnych do tego oraz do uzyskania wykreślenia prawa zastawu dla spłaconych pożyczek hipotecznych.

§ 2.

(1) Jeżeli instytucje kredytowe, kasy oszczędności i stowarzyszenia zarobkowe i gospodarcze udzielają w ciągu terminu, ustanowionego dla zapłacenia pożyczki wojennej, pożyczek na zastaw papierów wartościowych czwartej austriackiej pożyczki wojennej w tym celu, by przysporzyć subskrybującemu te papiery wartościowe gotówki, potrzebnej do ich zapłacenia, wówczas takie pożyczki na zastaw papierów wartościowych i ewentualna prolongacja tych pożyczek, jakoteż dokumenta, które mają być przytem wystawione, są wolne od należności stemplowych i bezpośrednich pod warunkami, jakie się ustanowi w drodze rozporządzenia. Podobna ulga obowiązuje także pod warunkami, które ustanowi się w drodze rozporządzenia, dla pożyczek na zastaw innych papierów wartościowych, o ile pożyczki takie są potrzebne, by uzupełnić środki, dające się uzyskać przez pożyczkę na zastaw pożyczki wojennej, do wysokości subskrybowanej kwoty.

(2) Postanowienia poprzedniego ustępu mają odpowiednie zastosowanie do tych pożyczek

których Bank austriacko-węgierski używa na czas najpóźniej do dnia 31. grudnia 1917 subskrybującym czwartą austriacką pożyczkę wojenną dla spłaty pożyczek, zaciągniętych przez nich u innych instytucji kredytowych, u kas oszczędności lub stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych, a według poprzedniego ustępu wolnych od należności; to samo odnosi się do prolongacji takich, udzielonych przez Bank austriacko-węgierski pożyczek, o ile prolongacya ma miejsce na czas najpóźniej do dnia 31. grudnia 1917.

§ 3.

Dla zaliczek na police (pożyczki na police) i na opłacanie procentów od takich pożyczek pod warunkami, które ustanowi się w drodze rozporządzenia, nie opłaca się przewidzianej w § 1., ustęp 1., l. 3., rozporządzenia cesarskiego z dnia 15. września 1915, Dz. u. p. Nr. 280, należności, jeśli pożyczoną kwotę obraca się na uzyskanie gotówki, potrzebnej na subskrypcję czwartej austriackiej pożyczki wojennej.

§ 4.

(1) Podania wnoszone przez podlegającego opiece (przez fundację) celem uzyskania zezwolenia władzy opiekuńczej lub fundacyjnej do subskrybowania czwartej austriackiej pożyczki wojennej lub celem zrealizowania praw majątkowych, potrzebnych dla zapłacenia subskrybowanej pożyczki wojennej, są wolne od stempla.

(2) Od kwot, które wydają kasy sieroce bez zastrzeżeń w celu zapłacenia czwartej austriackiej pożyczki wojennej, subskrybowanej przez osobę, poruczoną pieczy, nie opłaca się należności za depozyt. Jeśli wydanie jest przywiązane do warunku, to czasu, który upłynął aż do tego wydania, nie wlicza się przy wymierzaniu należności za depozyt, którą się ma uiścić przy późniejszym wydaniu, skutecznem bez zastrzeżeń.

§ 5.

Stowarzyszeniom i związkom, zajmującym się według statutów wyłącznie subskrybowaniem czwartej austriackiej pożyczki wojennej na wspólny rachunek swych członków, zbieraniem wpłat członków na cel powyższy, przejściowem przynoszącym zysk umieszczeniem rozporządzalnych pieniędzy u przedsiębiorstw, podlegających obowiązkowi składania publicznych rachunków i zjednywaniem subskrybentów dla czwartej austriackiej pożyczki wojennej, może rząd udzielić ulg pod względem należności stemplowych i bezpośrednich. Zakres tych ulg będzie ustanowiony przez rozporządzenie.

§ 6.

Nadto może rząd udzielić uwolnienia od należności stemplowych i bezpośrednich dla:

1. pokwitowań, wydawanych przez instytucję kredytową, kasę oszczędności lub stowarzyszenie zarobkowe i gospodarcze subskrybującym czwartą pożyczkę wojenną w miejsce subskrybowanych przez nich, lecz jeszcze niegotowych papierów wartościowych tej pożyczki wojennej;

2. dokumentów, którymi zakład oznaczonego pod l. 1. rodzaju potwierdzi swym odbiorcom, ewentualnie z wymianieniem warunków wpłaty, świadczenie spłat częściowych na rachunek ceny subskrybowanej przez nich czwartej austriackiej pożyczki wojennej;

3. dokumentów, w których subskrybenci czwartej austriackiej pożyczki wojennej oświadczają, że zgadzają się na treść dokumentów, wymienionych pod l. 2.

§ 7.

Warunki, pod którymi udziela się ulg, wymienionych w §§ 1., 5. i 6., oraz postanowienia o postępowaniu przy wyjednaniu tych ulg, o dowodzie, że spełniono warunki ich udzielenia i o innych zarządzeniach, potrzebnych dla zabezpieczenia skarbu państwa przeciw nadużyciu w korzystaniu z ulg, ustanowi się w drodze rozporządzenia.

§ 8.

Obrót papierami wartościowymi czwartej austriackiej pożyczki wojennej jest uwolniony od ustanowionego w ustawie z dnia 9. marca 1897, Dz. u. p. Nr. 195, podatku od obrotu papierami wartościowymi.

§ 9.

Wykonanie tego rozporządzenia cesarskiego, które wchodzi w życie w dniu jego ogłoszenia, poruczam Mojemu Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 15. kwietnia 1916.

Franciszek Józef wkr.

Stürgkh wkr.

Georgi wkr.

Forster wkr.

Trnka wkr.

Morawski wkr.

Hohenlohe wkr.

Hochenburger wkr.

Hussarek wkr.

Zenker wkr.

Leth wkr.

Spitzmüller wkr.

102.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 15. kwietnia 1916

dla wykonania rozporządzenia cesarskiego z dnia 15. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 101, w sprawie przyznania zwolnień od należności celem popierania subskrybowania czwartej austriackiej pożyczki wojennej.

W celu wykonania rozporządzenia cesarskiego z dnia 15. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 101, zarządza się, co następuje:

I. Zaciąganie pożyczek hipotecznych i oddawanie w zastaw wierzytelności hipotecznych.

§ 1.

(1) Na mocy upoważnienia udzielonego w § 1., ustęp 1., rozporządzenia cesarskiego z dnia 15. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 101, przyznaje się pożyczkom, zaciąganym przez obciążenie zastawem nieruchomości lub wierzytelności hipotecznych w celu uzyskania środków pieniężnych, potrzebnych dla subskrybowania czwartej austriackiej pożyczki wojennej, pod przepisany w tem rozporządzeniu warunkami zwolnienia od należności stemplowych i bezpośrednich.

(2) Uwolnienia można żądać albo

- a) dla kwoty pożyczki, która przy wypłacie jej gotówką nie przekracza ćwierci, zaś przy pożyczce, wypłaconej listami zastawnymi, połowy nominalnej kwoty czwartej austriackiej pożyczki wojennej, subskrybowanej przez zaciągającego pożyczkę, albo
- b) dla pożyczki wyższej od tych kwot, aż do pełnej wartości nominalnej czwartej austriackiej pożyczki wojennej, subskrybowanej przez biorącego pożyczkę.

§ 2.

(1) Uwolnienie od należności według § 1. rozciąga się:

1. na dokumenty dłużne, dokumenty na ustanowienie prawa zastawu, potwierdzenia odbioru i dokumenty ekstabulacyjne, wystawione z powodu zaciągnięcia, oprocentowania i spłaty uprzywilejowanej pożyczki.

2. na oświadczenia poręki dla zabezpieczenia tych pożyczek,

3. na podania o wpis hipoteczny lub wykreślenie prawa zastawu albo prawa podzastawu dla takich pożyczek, dalej

4. na wpis hipoteczny praw zastawu i podzastawu, przytoczonych pod 3.

5. na wyciągi hipoteczne i arkusze posiadłości gruntowej, potrzebne z powodu zaciągnięcia pożyczki.

(2) Ulgi wymienione w ustępie 1., l. 1, 2 i 4, w tych wypadkach, w których kwota zaciągniętej pożyczki przewyższa kwotę, oznaczoną w § 1., ustęp 2., lit. a lub b, mają zastosowanie do tej częściowej kwoty pożyczki, która równa się poprzednio wymienionej kwocie. Uwolnienia według ustępu 1., l. 3 i 5, obowiązują tylko wówczas, gdy kwota zaciągniętej pożyczki nie jest wyższa, jak kwota nominalna czwartej austriackiej pożyczki wojennej, którą biorący pożyczkę subskrybuje.

(3) Następujące według ustępu 1., l. 4, uwolnienie obejmuje także należność za wpis kaucyi za należności uboczne, odpowiadające wolnej od należności kwocie pożyczki.

§ 3.

(1) Z uwolnienia od należności według §§ 1. i 2. można korzystać tylko wówczas, gdy

1. z oznaczonych w § 2., ustęp 1., dokumentów i pism jest widoczne, że uprzywilejowana pożyczka ma służyć na cel, określony w § 1. i gdy

2. w wypadkach § 1., ustęp 2., lit. b, oddano c. k. Urzędowi pocztowych kas oszczędności, sądowemu urzędowi depozytowemu lub bankowi, należącemu do konsorcjum dla państwowych operacji kredytowych, do przechowania z odwołaniem się na niniejsze rozporządzenie papiery wartościowe czwartej austriackiej pożyczki wojennej, zakupione za gotówkę, uzyskaną przez zaciągnięcie pożyczki.

(2) Dokumenty i pisma, wolne według § 2. od stempla, winny być zaopatrzone w górnym brzegu na pierwszej stronie uwagą: „wolne od stempla na mocy § 1. rozporządzenia cesarskiego z dnia 15. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 101.

§ 4.

(1) Biorący pożyczkę, któremu przyznano ulgi według §§ 1. i 2., jest obowiązany do dnia 31. grudnia 1917 wykazać się w obec władzy skarbowej na jej żądanie posiadaniem subskrybowanej przez pożyczki wojennej.

(e) Użycie pożyczki wojennej na zapłacenie tutejszokrajowego podatku od zysków wojennych, który ma uiścić biorący pożyczkę, uważa się na równi z trwającym dalej posiadaniem papieru wartościowego (ustęp 1.).

(3) Od obowiązku według ustępu 1. jest zaciągający pożyczkę zwolniony, jeśli i jak długo te papiery wartościowe są w ten sposób na jego nazwisko winkulowane, że uchylenie winkulacji w czasie do dnia 31. grudnia 1917 może nastąpić tylko za zezwoleniem Ministerstwa skarbu.

(4) Poświadczenie oznaczonej w ustępie 2. winkulacji jest według pozycji taryfy 102, lit. b, ustawy z dnia 9. lutego 1850, Dz. u. p. Nr. 50, wolne warunkowo od stempla na dokumenty; nie podlega ono stemplowi od załączników.

§ 5.

(1) Ulgi należyciowe z §§ 1. i 2. tracą skuteczność:

1. gdy biorący lub udzielający pożyczki nie wniesie na czas (§ 6.) podania do władzy skarbowej o uznanie ulg należyciowych;

2. gdy władza skarbowa odmówi uznania ulg z powodu braku warunków, przepisanych tem rozporządzeniem;

3. gdy biorący pożyczkę nie wypełni nałożonych nań w § 4. zobowiązań;

4. w wypadkach § 1., ustęp 2., lit. a, gdy biorący pożyczkę pozbędzie się w czasie do dnia 31. grudnia 1917 papierów wartościowych subskrybowanej przezeń czwartej austriackiej pożyczki wojennej przez dobrowolny akt prawny między żyjącymi, lub

5. w wypadkach § 1., ustęp 2., lit. b, gdy biorący pożyczkę podejmie lub pozbędzie przez dobrowolny akt prawny między żyjącymi w czasie do dnia 31. grudnia 1920 papiery wartościowe czwartej austriackiej pożyczki wojennej, które dał do przechowania c. k. urzędowi pocztowych kas oszczędności, sądowemu Urzędowi depozytowemu lub bankowi należącemu do konsorecyum państwowych operacji kredytowych (§ 3., ustęp 1., l. 2.).

(2) Gdy ulgi należyciowe utracą skuteczność, należy ściągnąć dodatkowo należyci stemplowe i bezpośrednio, na które się zwolnienie rozciągało.

(3) Utrata skuteczności nie następuje w wypadkach pierwszego ustępu, l. 3, 4 i 5, gdy w ciągu sześćdziesięciu dni po wezwaniu do wykazania się posiadaniem lub winkulacją pożyczki wojennej (l. 3) lub po pozbyciu lub odebraniu (l. 4 i 5) udowodniono, że uprzywilejowaną po-

życzkę spłacono. Gdy spłata obejmuje tylko część pożyczki, wówczas utrata skuteczności rozciąga się na resztę niespłaconej kwoty pożyczki.

§ 6.

(1) Biorący lub udzielający pożyczki winien najpóźniej do dnia 30. września 1916 prosić o przyznanie ulg należyciowych, do jakich rości sobie prawo według §§ 1. i 2., przez wniesienie podania bez stempla do krajowej władzy skarbowej (krajowej dyrekcji skarbu, dyrekcji skarbu), w której okręgu urzędowym znajduje się nieruchomość obciążona zastawem na rzecz pożyczki, lub w wypadku zbiorowego zastawu wykaz główny, gdy zaś obciążono zastawem wierzytelność hipoteczną, gdzie znajduje się obciążona nią nieruchomość, a w razie zbiorowego zastawu, wykaz główny. Termin ten może być z powodów, zasługujących na uwzględnienie, przedłużony za zezwoleniem Ministerstwa skarbu.

(2) Do podania tego należy dołączyć:

1. Wierzytelny odpis dokumentów, wymienionych w § 2., ustęp 1., l. 1 i 2;

2. potwierdzenie ze strony kantoru, przyjmującego subskrypcję na pożyczkę wojenną, że zaciągający pożyczkę subskrybował czwartą austriacką pożyczkę wojenną i potwierdzenie wysokości kwoty nominalnej subskrybowanej przezeń czwartej austriackiej pożyczki wojennej; następnie

3. w wypadkach § 1., ustęp 2., lit. a, potwierdzenie wspomnianego pod l. 2, kantoru, iż mu ta część wartości czwartej austriackiej pożyczki wojennej, subskrybowanej przez zaciągającego pożyczkę, która nie może być uzyskana przez obciążenie zastawem samej pożyczki wojennej, została wypłacona lub zapisana na jego rachunek;

4. w wypadkach § 1., ustęp 2., lit. b, potwierdzenie wymienionego pod l. 2. kantoru subskrypcyjnego, że mu wartość subskrybowanej przez biorącego pożyczkę czwartej austriackiej pożyczki wojennej została wypłacona lub przypisana na rachunek, nadto potwierdzenie c. k. Pocztovej kasy oszczędności, sądowego urzędu depozytowego, lub banku, należącego do konsorecyum dla państwowych operacji kredytowych, że oddano mu do przechowania papiery wartościowe subskrybowanej czwartej austriackiej pożyczki wojennej.

(3) Dokumenty oznaczone w poprzednim ustępie są w myśl pozycji taryfowej 102, lit. b, ustawy z dnia 9. lutego 1850, Dz. u. p. Nr. 50, zwolnione warunkowo od stempla na dokumenty; nie podlegają one stemplowi od załączników.

§ 7.

(1) Gdy zaciągający pożyczkę pozbędzie się przed oznaczonym w § 5., ustęp 1., l. 4. lub 5., czasem

w całości lub części subskrybowanej przezeń czwartej austriackiej pożyczki wojennej przez dobrowolny akt prawny między żyjącymi, lub gdy ją przed oznaczonym w § 5., ustęp 1., l. 5, czasem odbierze, winien o tem donieść krajowej władzy skarbowej, wymienionej w § 6., podaniem wolnem od stempla w ciągu 30 dni po pozbyciu się lub po odebraniu. Niewypelnienie tego zobowiązania pociąga za sobą ten skutek, że niezapłacone z powodu podniesienia rozszczenia o ulgi należyciowe, podlegające skali i stałe należyciowe będą ściągnięte w trzykrotnym, a należyciowe za wpisy w podwójnym wymiarze (§§ 79. i 80. ustawy z dnia 9. lutego 1850, Dz. u. p. Nr. 50).

(2) Instytucya depozytowa, w której złożono papiery wartościowe pożyczki wojennej stosownie do § 3., ustęp 1., l. 2, winna pod odpowiedzialnością za należyciowe, wymienione w poprzednim ustępie, donieść zaraz krajowej władzy skarbowej (§ 6.) o każdym przedczesnem podniesieniu lub sprzedaniu papierów wartościowych pożyczki wojennej.

II. Spłata lub ustąpienie wierzytelności hipotecznych.

§ 8.

(1) Na zasadzie upoważnienia, udzielonego w § 1., ustęp 2., rozporządzenia cesarskiego, udziela się pod ustanowionymi w tem rozporządzeniu warunkami uwolnienia od należyciów stemplowych i bezpośrednich dla spłaty lub odpłatnego ustąpienia wierzytelności hipotecznych, jeśli dokonano ich w celu uzyskania gotówki, potrzebnej do subskrybowania czwartej austriackiej pożyczki wojennej.

(2) Z ulgi należyciowej można korzystać tylko wtedy, jeśli

1. przy spłacie wierzytelności hipotecznych kwota spłaconej wierzytelności,

2. przy ustąpieniu wierzytelności hipotecznych cena ustępstwa

nie przekraczają nominalnej wartości subskrybowanej czwartej austriackiej pożyczki wojennej i służą do zapłacenia tej pożyczki.

§ 9.

(1) Ulga należyciowa rozciąga się:

1. Przy spłacie wierzytelności hipotecznych na potwierdzenie odbioru spłaconej kwoty wierzytelności, na dokument wykreślenia i na podania sądowe o wykreślenie prawa zastawu dla spłaconej wierzytelności:

2. przy ustąpieniu wierzytelności hipotecznych

a) na dokument ustępstwa i na dokument, w którym ustąpiony dłużnik uznaje dług;

b) na podanie o hipoteczny wpis przeniesienia prawa zastawu dla ustąpionej wierzytelności hipotecznej;

c) na wymieniony pod lit. b wpis hipoteczny.

(2) Postanowienia § 2., ustępy 2. i 3., mają odpowiednie zastosowanie.

§ 10.

(1) Z ulgi należyciowej według §§ 8. i 9. można tylko wówczas korzystać, gdy okoliczność, że spłacona kwota pożyczki (cena ustępstwa) ma służyć do uzyskania gotówki, potrzebnej do subskrybowania czwartej austriackiej pożyczki wojennej, jest widoczna z potwierdzenia odbioru spłaconej kwoty wierzytelności lub też z dokumentu wykreślenia (ustępstwa).

(2) Dokument i pisma, oznaczone w § 9., winny być zaopatrzone w górnym brzegu na pierwszej stronie uwagą: „wolne od stempla na mocy § 1., rozporządzenia cesarskiego z dnia 15. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 101.“

(3) Postanowienia § 4. mają odpowiednie zastosowanie.

§ 11.

(1) Ulgi należyciowe z §§ 8. i 9. tracą skuteczność:

1. Gdy nie wniesie się na czas (§ 12.) do władzy skarbowej podania o uznanie ulg należyciowych;

2. gdy władza skarbowa odmówi uznania ulg z powodu braku ustanowionych w tem rozporządzeniu warunków;

3. gdy ten, komu spłacono wierzytelność hipoteczną lub kto ją ustąpił, nie dopełni swych obowiązków stosownie do § 10., ustęp 3., lub gdy pozbędzie w czasie do 31. grudnia 1917 papiery wartościowe subskrybowanej przezeń pożyczki wojennej przez dobrowolny akt prawny między żyjącymi.

(2) Utrata skuteczności ulg należyciowych ma ten skutek, że należyciowe stemplowe i bezpośrednie, na które ulga się rozciągała, będą ściągnięte dodatkowo.

(3) W razie przedczesnego pozbycia papierów wartościowych pożyczki wojennej (ustęp 1., l. 3) należy zastosować odpowiednio postanowienia § 7., ustęp 1.

§ 12.

(1) O uznanie ulg należyciowych, do których rości się prawo według ~~§§~~ 8. i 9., należy prosić najpóźniej do dnia 30. września 1916 podaniem, wolnem od stempla; termin może być przedłużony za pozwoleniem Ministerstwa skarbu z zasługujących na uwzględnienie powodów. Prócz subskrybującego pożyczkę wojenną jest do wniesienia podania uprawniony każdy, na którymby zaciążył obowiązek płacenia należyci za wymienione w § 9. dokumenty, podania i wpisy.

(2) Prośbę należy wnieść do tej krajowej władzy skarbowej (krajowej dyrekcji skarbowej, dyrekcji skarbowej), w której okręgu urzędowym znajduje się nieruchomości, obciążona wierzytelnością hipoteczną lub w razie obciążenia zbiorowego, wykaz główny.

(3) Do podania należy dołączyć:

1. uwierzytelniony odpis potwierdzenia odbioru lub dokumentu wykreślenia co do spłaconej wierzytelności hipotecznej lub dokumentu ustąpienia;

2. potwierdzenie kantoru, przyjmującego subskrypcję pożyczki wojennej, że ten, komu spłacono wierzytelność hipoteczną, lub kto wierzytelność taką odstąpił, subskrybował czwartą austriacką pożyczkę wojenną oraz potwierdzenie wysokości kwoty nominalnej subskrybowanej przezeń pożyczki wojennej;

3. potwierdzenie kantoru, przyjmującego subskrypcję na pożyczkę wojenną, że mu wypłacono lub przypisano na rachunek wartość wymienionej pod l. 2 pożyczki wojennej.

(4) Dokumenty, oznaczone w poprzednim ustępie, są w myśl pozycyi taryfowej 102. lit b, ustawy z dnia 9. lutego 1850, Dz. u. p. Nr. 50, zwolnione warunkowo od stempla na dokumenty; nie podlegają one stempłowi od załączników.

III. Pożyczka na zastaw papierów wartościowych pożyczki wojennej i innych papierów wartościowych.

§ 13.

(1) W dokumentach, wystawionych na wolne od należyci w myśl § 2., ustęp 1., rozporządzenia cesarskiego pożyczki na zastaw papierów wartościowych czwartej austriackiej pożyczki wojennej i na zastaw innych papierów wartościowych oraz w dokumentach prolongacji tych pożyczek należy uwidocznić, że zastawienie uskuteczniiono w tym celu, by subskrybującemu papiery wartościowe czwartej austriackiej pożyczki wojennej przysporzyć potrzebnej do jej zapłacenia gotówki. Dokumenty winny być zaopatrzone na górnym brzegu pierwszej

stronicy uwaga: „wolne od stempla na mocy § 2. rozporządzenia cesarskiego z dnia 15. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 101.“

(2) Ulga należyciowa, przewidziana w § 2., ustęp 1., rozporządzenia cesarskiego, rozciąga się na pożyczkę na zastaw innych papierów wartościowych, niż czwartej austriackiej pożyczki wojennej, na prolongatę tego zastawu i na wystawione przytem dokumenta tylko o tyle, o ile kwota, uzyskana przez to zastawienie nie przewyższa różnicy między kursem emisyjnym (ceną subskrypcyjną) subskrybowanych przez biorącego pożyczkę papierów wartościowych czwartej austriackiej pożyczki wojennej a kwotą, którą można uzyskać przez zaciągnięcie pożyczki na zastaw tych papierów wartościowych. Od ewentualnej nadwyżki zabezpieczonej przez zastaw papierów pożyczki należy opłacić należyci według ogólnych przepisów ustaw o należyciach.

(3) Postanowienia ustępów 1. i 2. mają odpowiednio zastosowanie do oznaczonych w § 2., ustęp 2., rozporządzenia cesarskiego pożyczek Banku austriacko-węgierskiego.

(4) Wyjednanie wyraźnego uznania ze strony władzy skarbowej ulg należyciowych według § 2. rozporządzenia cesarskiego nie jest potrzebne.

§ 14.

Te instytucje kredytowe, kasy oszczędności i stowarzyszenia zarobkowe i gospodarcze, które czynią użytek z ulg należyciowych według § 2. rozporządzenia cesarskiego, są począwszy od chwili upływu ostatniego terminu zapłacenia subskrybowanej kwoty czwartej austriackiej pożyczki wojennej obowiązane do przedkładania władzy skarbowej każdorazowo w tych terminach, w których według istniejących przepisów ma nastąpić wykazanie obrotu, podlegającego należyciom według pozycyi taryfowej 36, l. 1., lit. a i b, ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89, wykazów sumarycznych tych pożyczek na zastaw papierów wartościowych i prolongat, które są w myśl § 2. rozporządzenia cesarskiego traktowane jako wolne od należyci. W tym wykazie należy w ten sposób podać numery pozycyi oryginalnych zapisków, prowadzonych przez dany zakład (stowarzyszenie), by dla władzy skarbowej było możliwe zbadać przez wgląd do tych zapisków, o ile § 2. rozporządzenia cesarskiego jest należycie stosowany. Pierwszy wykaz sumaryczny, jaki ma być dostarczony, winien rozciągać się na obrót w czasie od 17. kwietnia 1916. Do tych wykazów i dla badania, jakie ma przedsiębrać władza skarbową, ma § 12. ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89, analogiczne zastosowanie.

IV. Pożyczki na police.

§ 15.

(1) Uwolnienie od należności według § 3. rozporządzenia cesarskiego zawisłe jest od następujących warunków:

1. Uwolnienie od należności przysługuje tylko tym pożyczkom na police, których udzielono w czasie przed dniem wejścia w życie rozporządzenia cesarskiego aż do ostatniego dnia terminu subskrypcji czwartej austriackiej pożyczki wojennej.

2. Zakłady ubezpieczeń, korzystające z uwolnienia należnościowego dla pożyczek na police, mają obowiązek subskrybowania dla każdego z biorących pożyczki kwoty nominalnej pożyczki wojennej, która równa się conajmniej kwocie udzielonej pożyczki na police.

3. Wymienione pod 1. 2 zakłady ubezpieczenia winny najpóźniej do dnia 30. września 1916 przedłożyć władzy skarbowej pierwszej instancji (urzędowi wymiaru należności; powiatowej dyrekcji skarbu) sumaryczny wykaz, uwidaczniający łączną kwotę udzielonych przez zakład pożyczek na police, co do których korzystano z uwolnienia od należności według § 3. rozporządzenia cesarskiego. Do tego wykazu należy dołączyć potwierdzenie kanturowi przyjmującego subskrypcję na pożyczkę wojenną, co do kwoty nominalnej pożyczki wojennej, subskrybowanej przez zakład za każdą poszczególną osobę, zaciągającą pożyczkę. Termin przedłożenia wykazu można ze względów, zasługujących na uwzględnienie przedłużyć za zatwierdzeniem Ministerstwa skarbu.

4. Pożyczki na police i procenty od takich pożyczek, co do których korzysta się z uwolnienia od należności według § 3. rozporządzenia cesarskiego, należy prowadzić w księgach odrębnie, stosując odpowiednio postanowienia §§ 31., 32., 37. i 38. rozporządzenia ministerialnego z dnia 10. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 363, oraz wykazywać osobno w rocznym zamknięciu rachunkowym oraz jego załącznikach.

(2) Wyjednanie wyraźnego uznania uwolnienia od należności według § 3. rozporządzenia cesarskiego nie jest potrzebne.

(3) Dokumenty, wystawione na udzielenie pożyczki i na opłatę procentów od pożyczki, winny być zaopatrzone na górnym brzegu pierwszej stronicy uwagą: „pożyczka na police wolna od należności stosownie do § 3. rozporządzenia cesarskiego z dnia 15. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 101.“

§ 16.

(1) Uwolnienie od należności według § 3. rozporządzenia cesarskiego traci moc, gdy zakład

ubezpieczeń nie uczyni zadość jednemu z obowiązków, nałożonych nań stosownie do § 15., ustęp 1., 1. 2. 3 lub 4.

(2) W razie utraty uwolnienia od należności należy ściągnąć dodatkowo należność stosownie do § 1., ustęp 1., 1. 3, rozporządzenia cesarskiego z dnia 15. września 1915, Dz. u. p. Nr. 280.

V. Podania do władz opiekuńczych lub fundacyjnych.

§ 17.

Podania wnoszone przez podlegającego władzy opiekuńczej (przez fundację) celem uzyskania zezwolenia władzy opiekuńczej lub fundacyjnej na subskrypcję czwartej austriackiej pożyczki wojennej lub celem zrealizowania potrzebnych dla zapłacenia subskrybowanej pożyczki wojennej praw majątkowych, mają być zaopatrzone na górnym brzegu pierwszej strony uwagą: „wolne od stempla na mocy § 4. rozporządzenia cesarskiego z dnia 15. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 101.“

VI. Związki w celu subskrybowania czwartej austriackiej pożyczki wojennej.

§ 18.

(1) Na mocy udzielonego w § 5. rozporządzenia cesarskiego upoważnienia, przyznaje się tym stowarzyszeniom i związkom wymienionego w powyższym przepisie rodzaju, których kontrakt stowarzyszenia (statuty) odpowiadają statutom wzorowym, ogłoszonym w części nieurzędowej „Wiener Zeitung“ z dnia 9. kwietnia 1916, uwolnienie od należności stemplowych i bezpośrednich:

1. Dla kontraktu stowarzyszenia i dla wszystkich dokumentów, podań, protokołów i czynności urzędowych, potrzebnych z powodu założenia stowarzyszenia (związku);

2. dla książek i zapisków stowarzyszenia (związku).

(2) Stowarzyszenia i związki oznaczonego w § 5. rozporządzenia cesarskiego rodzaju, których kontrakt stowarzyszenia (statuty) odbiegają od statutów wzorowych, wymienionych w ustępie 1., mogą najpóźniej do dnia 30. września 1916 prosić u władzy skarbowej pierwszej instancji (urzędu wymiaru należności, powiatowej dyrekcji skarbowej), w której okręgu znajduje się siedziba związku, przez wniesienie wolnego od stempla podania, o przyznanie ulg z ustępu 1.; termin można z godnych uwzględnienia powodów przedłużyć za zezwoleniem Ministerstwa skarbu. O prośbie, do której należy dołączyć w oryginale

lub w uwierzytelnionym odpisie (odbitce) kontrakt stowarzyszenia lub statuty, rozstrzyga Ministerstwo skarbu.

(3) Dokumenty i pisma, co do których korzysta się z uwolnienia według ustępów 1. lub 2., winny być zaopatrzone na górnym brzegu uwagą: „wolne od stempla na mocy § 5. rozporządzenia cesarskiego z dnia 15. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 101.“

VII. Poświadczenie niewygotowanych jeszcze papierów wartościowych pożyczki wojennej. Dokumenty na spłaty częściowe.

§ 19.

(1) Instytucje kredytowe, kasy oszczędności i stowarzyszenia zarobkowe i gospodarcze, starające się o uwolnienie, o jakim mowa w § 6. rozporządzenia cesarskiego, dla wymienionych w tym przepisie dokumentów, winny prosić o przyznanie tego uwolnienia przez wniesienie wolnego od stempla podania do Ministerstwa skarbu. Do podania należy dołączyć projekt (formularz) dokumentów, co do których żąda się uwolnienia od należności stemplowych i bezpośrednich.

(2) Jeśli się udziela uwolnienie, to należy na górnym brzegu umieścić uwagę: „Wolne od stempla na mocy § 6. rozporządzenia cesarskiego z dnia 15. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 101.“

VIII. Pożyczki związków autonomicznych dla uzyskania środków na subskrybowanie pożyczki wojennej.

§ 20.

Pożyczkom, zaciąganim przez kraje, powiaty, gminy i inne autonomiczne związki w celu uzy-

skania gotówki na subskrybowanie czwartej austriackiej pożyczki wojennej, przyznaje się uwolnienie od należności stemplowych i bezpośrednich stosownie do artykułu I i II ustawy z dnia 25. marca 1902, Dz. u. p. Nr. 70.

IX. Umowy o wypłatę kwot ubezpieczenia w papierach wartościowych pożyczki wojennej.

§ 21.

Umowy między zakładem ubezpieczeń a biorącym ubezpieczenie (ubezpieczonym), w których ten ostatni oświadcza gotowość, by mu przy wydarzeniu się przewidzianego ubezpieczeniem wypadku kwota ubezpieczenia została wypłacona zamiast w gotówce, w papierach wartościowych czwartej austriackiej pożyczki wojennej, nie podlegają prócz należności według § 1. rozporządzenia cesarskiego z dnia 15. września 1915, Dz. u. p. Nr. 280, o należnościach od kontraktów ubezpieczenia, umów o rentę dożywotnią i o zaopatrzenie, żadnej osobnej należności (§ 5. i § 6., ust. 3., rozporządzenia ministeryalnego z dnia 10. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 363).

X. Chwila wejścia w życie.

§ 22.

Rozporządzenie to wchodzi w życie równocześnie z rozporządzeniem cesarskim.

Leth wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LI. — Wydana i rozesłana dnia 18. kwietnia 1916.

Treść: **A² 103.** Rozporządzenie o zaprowadzeniu nadzwyczajnego podatku od wyższych przychodów z interesów towarzystw i od większego dochodu poszczególnych osób (podatku od zysków wojennych) oraz w sprawie zarządzeń dla zabezpieczenia poboru tego podatku.

103.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 16. kwietnia 1916

o zaprowadzeniu nadzwyczajnego podatku od wyższych przychodów z interesów towarzystw i od większego dochodu poszczególnych osób (podatku od zysków wojennych) oraz w sprawie zarządzeń dla zabezpieczenia poboru tego podatku.

Na mocy § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867. Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

§ 1.

Uzyskane w latach 1914, 1915 i 1916 wyższe przychody z interesów towarzystw i związków akcyjnych, towarzystw komandytowych na akcje, gwarctw górniczych, towarzystw z ograniczoną poręką oraz stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych (w dalszym ciągu zwanych towarzystwami), nadto nadwyżki dochodu, uzyskane w tych latach przez osoby fizyczne i leżące masy spadkowe (osoby poszczególnie), podlegają nadzwyczajnemu podatkowi (podatkowi od zysków wojennych).

I. Podatek od zysków wojennych towarzystw.

§ 2.

Dla towarzystw, mających swą siedzibę w krajach tutejszych, tworzy podstawę opodatkowania ta nadwyżka przychodu, którą osiągnęły one w poszczególnych latach obrotowych (wojennych latach obrotowych), przypadających w całości lub częściowo na czas od dnia 1. sierpnia 1914 do dnia 31. grudnia 1916, ponad przeciętny czysty przychód z lat obrotowych w czasie pokoju (§ 5.).

Co do powstających świeżo towarzystw tutejszokrajowych, których pierwszy rok obrotowy ma być już uważany za wojenny rok obrotowy, należy przychód czysty z ich przedsiębiorstw obliczony w myśl § 4. poddać podatkowi od zysków wojennych o tyle, o ile on przekracza 6 procent kapitału zakładowego (kapitału podstawowego łącznie z wykazanymi w bilansie rezerwami).

Co do towarzystw, mających swą siedzibę zagranicą lecz utrzymujących także w krajach tutejszych przedsiębiorstwo, uważa się za nadwyżkę przychodu tę kwotę, o którą przychód czysty, uzyskany z tutejszokrajowego przedsiębiorstwa (§ 4.) w poszczególnych latach interesów wojennych przewyższa przeciętny czysty przychód z interesów w latach pokojowych (§ 5., ustęp 1.). Jeśli tutejszokrajowe przedsiębiorstwo zostało otwarte dopiero w wojennych latach obrotowych, to za nadwyżkę należy uważać czysty przychód, uzyskany z przedsiębiorstwa w tych latach.

§ 3.

Jeśli pierwszy wojenny rok obrotowy kończy się przed dniem 31. grudnia 1914, to podatek, mający być wymierzony na podstawie zamknięcia rachunkowego za ostatni wojenny rok obrotowy, należy przypisać tylko w takiej kwocie, o jaką on przewyższa podatek, wymierzony na podstawie zamknięcia rachunkowego za pierwszy wojenny rok obrotowy.

§ 4.

Za czysty przychód uważa się przychód obliczony lub mający być obliczonym według przepisów II. działu ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, w brzmieniu noweli o podatkach osobistych z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 13, po odciążeniu doliczonych według § 94., lit. c, odsetek od pożyczki, i przypadającego od tego przychodu podatku zarobkowego wraz z dodatkami.

Przy ocenianiu stosowności odpisań i składania do osobnych funduszków (§ 95., lit. f, ustęp 2., u. o p. o.) należy mieć wzgląd na wywołane przez wojnę, nadzwyczajne zmniejszenie wartości i straty.

Do czystego przychodu tutejszokrajowych towarzystw należy wciągnąć także wyniki interesów, osiągnięte zagranicą.

§ 5.

Przeciętny czysty przychód lat obrotowych w czasie pokoju (§ 2.) należy wypośredkować według obliczonych stosownie do § 4., ustęp 1. i 3. wyników pięciu lat obrotowych od dnia 1. sierpnia 1914 wstecz, przychem należy wyłączyć obydwie lata, w których osiągnięto najwyższy i najniższy czysty przychód. Dla towarzystw, które nie istniały jeszcze w czasie pokoju przez pięć lat obrotowych, należy obliczyć przeciętny czysty przychód na podstawie wyników ostatnich trzech pokojowych lat obrotowych, a jeśli towarzystwo także i tak długo jeszcze nie istniało, na podstawie wyników krótszego czasu jego istnienia.

Jeśli w ciągu lat przeciętnych nastąpiło powiększenie kapitału zakładowego (§ 2., ustęp 2.), to do czystego przychodu za czas poprzedzający powiększenie kapitału należy doliczyć kwotę w wysokości 6 procent od podwyżki kapitału za każdy rok.

Jeśli przeciętnie nie okaże się żaden przychód czysty lub jeśli przeciętny czysty przychód nie osiągnie 6 procent kapitału ostatniego miarodajnego roku przeciętnego, to należy przychód ten przyjąć w wysokości 6 procent tego kapitału.

Jeśli kapitał wojennego roku obrotowego jest wyższy, niż kapitał ostatniego, miarodajnego roku

przeciętnego, to dla obliczenia nadwyżki przychodu dla takiego wojennego roku obrotowego należy do przeciętnego czystego przychodu, obliczonego według poprzednich ustępów, doliczyć 6 procent podwyżki kapitału; jeśli podwyższenie kapitału nastąpiło dopiero w ciągu wojennego roku obrotowego, to dolicza się tylko taką kwotę, jaka odpowiada reszcie roku po podwyższeniu kapitału.

§ 6.

Towarzystwa tutejszokrajowe mają uiszczyć podatek od tej części nadwyżki przychodu, która nie przekracza 5 procent kapitału zakładowego (§ 2., ustęp 2.), w kwocie 10 procent, od tej części nadwyżki dochodu, która przekracza 5 procent lecz nie przekracza 10 procent kapitału zakładowego, w kwocie 15 procent, zaś od każdych zaczętych lub pełnych 5 procent w stopie wyższej za każdym razem o 5 procent aż do najwyższej kwoty w wysokości 35 procent.

Podatek towarzystw zagranicznych wynosi przy podlegającej podatkowi nadwyżce przychodu nie większej niż 200.000 K 20 procent tego przychodu,

większej niż 200.000 K aż do 400.000 K 25 procent tego przychodu,

większej niż 400.000 K do 700.000 K 30 procent tego przychodu,

większej niż 700.000 K aż do 1.000.000 K 35 procent tego przychodu,

większej niż 1.000.000 K 40 procent tego przychodu.

Obowiązek opłacenia podatku odpada zarówno przy tutejszokrajowych jak i przy zagranicznych towarzystwach, jeśli nadwyżka nie przekracza 10.000 K.

§ 7.

Zaniechanie lub przeniesienie przedsiębiorstwa na inną prawniczą lub fizyczną osobę (§§ 116., 118. i 120. u. o p. o.) oraz inne zmiany w stosunkach towarzystwa, obowiązanego do płacenia podatku, nie stoją na przeszkodzie przypisaniu podatku od zysku wojennego według tego rozdziału na podstawie wyników tego wojennego roku obrotowego, w którym zmiany te zaszły.

Jeśli przy przeniesieniu przedsiębiorstwa na osobę, nie podlegającą podatkowi od zysków wojennych, ciążącego na towarzystwach, prowadzi dalej przedsiębiorstwo przenoszący na rachunek obejmującego, to podatek od nadwyżki przychodu za czas tego prowadzenia przedsiębiorstwa opłacić ma przenoszący.

§ 8.

Towarzystwa, posiadające więcej niż jedną piątą wszystkich akcji lub udziałów innego, podlegającego podatkowi od zysków wojennych towarzystwa, mogą potrącić od czystego przychodu (§ 4.) jednego z wojennych lat obrotowych nadwyżkę wpływów, którą miały w tym roku od akcji i udziałów ponad przecięcie wpływów wymienionych w § 5., ustęp 1., lat obrotowych w czasie pokoju.

Jeśli nabycie akcji i udziałów nastąpiło dopiero w wojennych latach obrotowych, to za nadwyżkę przychodu w myśl poprzedniego ustępu należy przyjąć pobory przewyższające oprocentowanie akcji i udziałów na 6%.

II. Podatek od zysków wojennych poszczególnych osób.

§ 9.

Przy poszczególnych osobach należy poddać podatkowi nadwyżkę dochodu, którą uzyskały one rzeczywiście w latach 1914, 1915 lub 1916 w porównaniu z dochodem z roku 1913, a na życzenie podatnika, w porównaniu z przeciętnym dochodem lat 1911, 1912 i 1913.

Jeśli dochód z roku 1913, względnie przeciętny dochód wynosi mniej jak 10.000 K, to w celu obliczenia nadwyżki dochodu należy go przyjąć w wysokości 10.000 K.

Dochód należy przyjąć w kwocie, w której przyjęto go za podstawę wymiaru podatku dochodowego. O ile osiągniętego rzeczywiście dochodu nie wzięto za podstawę wymiaru podatku dochodowego, winno nastąpić samoistne komisyjne obliczenie tego dochodu.

§ 10.

Nadwyżki dochodu z poborów służbowych i wynagrodzeń za pracę oraz poborów tytułem zaopatrzenia z tutejszokrajowych kas państwowych, nadwornych, krajowych, powiatowych lub gminnych lub z c. i k. wspólnych kas, nie podlegają podatkowi od zysków wojennych, zaś nadwyżki dochodu z innych poborów służbowych i wynagrodzeń za pracę oraz poborów tytułem zaopatrzenia, jeśli nie przekraczają one 4000 K.

§ 11.

Dochód z majątku, odziedziczonego po rozpoczęciu się roku 1913 należy uważać za nadwyżkę dochodu spadkobierców tylko co do tej kwoty, o którą przekracza on dochód uzyskany z tego majątku w roku 1913.

§ 12.

Od nadwyżki dochodu należy potrącić dochód, który pochodzi dowodnie jako nadwyżka wpływów z udziałów w przedsiębiorstwie tutejszokrajowego towarzystwa z ograniczoną poręką, jeśli towarzystwo nie miało więcej jak 6 uczestników.

§ 13.

Podatek od pierwszych zaczętych lub pełnych	
10.000 K nadwyżki dochodu wynosi	5 procent
od dalszych zaczętych lub pełnych	
10.000 K	10
od dalszych zaczętych lub pełnych	
20.000 K	15
od dalszych zaczętych lub pełnych	
20.000 K	20
od dalszych zaczętych lub pełnych	
20.000 K	25
od dalszych zaczętych lub pełnych	
20.000 K	30
od dalszych zaczętych lub pełnych	
200.000 K	35
od dalszych zaczętych lub pełnych	
200.000 K	40
od kwot większych (ponad	
500.000 K)	45

Obowiązek opłaty tego podatku odpada, jeśli nadwyżka dochodu nie przekracza 3000 K.

III. Wspólno postanowienia.

§ 14.

Przychody uzyskane w wojennych latach obrotowych lecz nie zarachowane jeszcze w tych latach z powodu nicobrachowania się jeszcze z klientami (konsorcjami itp.) lub z innych powodów, należy zeznać w ciągu 4 tygodni po upływie tego roku, w którym nastąpiło zarachowanie, w celu dodatkowego wciągnięcia do ostatniej, miarodajnej podstawy opodatkowania dla podatku od zysków wojennych.

Wszystkie niezarachowane do końca roku 1918 przychody z wojennych lat obrotowych należy wykazać osobno władzy podatkowej do dnia 31. stycznia 1919. Ich wciągnięcie do podatku od zysków wojennych może władza podatkowa zarządzić po wysłuchaniu podatnika także i przed ich zarachowaniem, w razie jeśli nie zachodzą ważne powody dalszego odłożenia zarachowania. Na wniosek podatnika należy przesłuchać rzeczoznawców.

§ 15.

Podatku od zysków wojennych nie potrąca się ani przy wymierzaniu tego podatku, ani też przy wymierzaniu podatku zarobkowego, względnie podatku dochodowego.

§ 16.

Jeśli w jednym z wojennych lat obrotowych (lat wojennych) okaże się strata, to należy ją potrącić od nadwyżki przychodu, względnie przychodów z lat innych.

§ 17.

Podatek od zysków wojennych należy płacić zawsze w dwu równych ratach, z których pierwsza płatna jest w ciągu 30 dni po doręczeniu nakazu zapłaty, zaś druga po upływie dalszych sześciu miesięcy.

§ 18.

Przypisania podatku od zysków wojennych w celu wymiaru dodatków i w celu obliczenia opłat nie uskutecznią się.

§ 19.

O ile nie wydano żadnego odmiennego zarządzenia mają z zastrzeżeniem § 29. analogiczne zastosowanie przepisy II. lub IV., dalej V. i VI. działu ustawy o podatkach osobistych.

IV. Zabezpieczenie podatku od zysków wojennych.

§ 20.

Tutejszokrajowym towarzystwom wolno za wojenne lata obrotowe (§ 2.) po ogłoszeniu tego cesarskiego rozporządzenia rozdzielać dywidendy, tantiemy lub inne, jakkolwiek nazwane i według jakiegokolwiek wymiaru przypadające kwoty zysków, przewyższających przeciętny rozdział za pokojowe lata obrotowe, tylko o tyle, o ile im pozostanie z rozporządzalnych według statutu i wykazanych bilansem rezerw wraz z kwotami odłożonymi z bieżącego zysku conajmniej kwota, równająca się przypadającym do rozdziału nadwyżkom. Do rezerw nie należą kwoty, odłożone jedynie w celu wyrównania niższej wartości i strat (konta oznaczenia wartości).

Jeśli wojenny rok obrotowy nie obejmuje całego roku lub czasokresu dłuższego od jednego roku, to rozdział przeciętny, obliczony według

§ 21. należy przerachować na rzeczywisty czas trwania wojennego roku obrotowego.

§ 21.

Za przeciętny rozdział uważa się przeciętną kwotę rozdziałów za pięć pokojowych lat obrotowych (§ 5.) po wyłączeniu dwu lat, za które w stosunku do kapitału zakładowego (§ 23.) nastąpił najwyższy i najniższy rozdział. Przy towarzystwach, które nie istniały jeszcze przez pięć pokojowych lat obrotowych, uważa się za przeciętny rozdział sumę przeciętną rozdziałów za ostatnie trzy pokojowe lata obrotowe, a jeśli towarzystwo także i tak długo jeszcze nie istniało, sumę przeciętną rozdziałów za rzeczywiście ubiegłe pokojowe lata obrotowe.

Jeśli miarodajny dla obliczenia sumy przeciętnej pokojowy rok obrotowy obejmuje dłuższy lub krótszy czasokres, niż jeden rok, to kwotę rozdziałów za taki rok obrotowy należy przerachować na jeden rok.

Przy podwyższeniu kapitału zakładowego w ciągu wziętych w rachubę przy porównaniu lat przeciętnych lub w ciągu wojennych lat obrotowych mają odpowiednie zastosowanie postanowienia § 5., ustęp 2. i 4.

Przy stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych jest miarodajny stan kapitału przy końcu roku obrotowego.

Jeśli rozdział za lata przeciętne wogóle nie nastąpił lub jeśli przeciętny rozdział nie osiągnął kwoty 6 procent kapitału zakładowego wojennego roku obrotowego, to tę kwotę uważa się za przeciętny rozdział.

§ 22.

O ile za ubiegły przed ogłoszeniem tego rozporządzenia cesarskiego wojenny rok obrotowy zaniechano wymaganego według § 20. zarezerwowania, należy to uskutecznić dodatkowo w czasie późniejszym, a to przed rozdziałem przekraczającym sumę przeciętną (§ 21.).

§ 23.

Za kapitał zakładowy w myśl § 21. należy przy towarzystwach i związkach akcyjnych uważać wpłacony kapitał akcyjny, przy towarzystwach komandytowych na akcje wpłacony kapitał komandytowo-akcyjny wraz z wkładkami komplementaryusza, przy gwarectwach kapitał gwarectw. przy towarzystwach z ograniczoną poręką wpłacony kapitał zakładowy a przy spółkach kwotę wpłaconych do interesu udziałów.

§ 24.

Dobrowolne rozwiązania oraz przeistoczenia towarzystw, oznaczonych w § 1., w inną formę prawną (naprzykład towarzystwa z ograniczoną poręką w towarzystwo akcyjne lub odwrotnie) jest przed wymierzeniem i uiszczeniem podatku od zysków wojennych dopuszczalne tylko za zezwoleniem władzy podatkowej. Zezwolenia tego należy udzielić, jeśli istnieje dostateczne zabezpieczenie podatku od zysków wojennych (§ 27.).

Przy przeniesieniu przedsiębiorstw odpowiada obejmujący za podatek od zysków wojennych, jaki się ma przypisać w swoim czasie przenoszącemu o tyle, o ile ściągnięcie podatku od przenoszącego jest przez przeniesienie narażone na szwank.

§ 25.

Zagraniczne towarzystwa winny wstawić 40 procent nadwyżki przychodu podlegającej podatkowi, do osobnej rezerwy. Postanowienia § 20., ustęp 2., oraz § 21., ustęp 2., winny być odpowiednio zastosowane.

Jeśli rozporządzono już czystym przychodem wojennego roku obrotowego, który upłynął przed ogłoszeniem tego rozporządzenia cesarskiego, to należy odłożyć osobną rezerwę z góry za ten rok z czystego, uzyskanego w krajach tutejszych przychodu z następnych lat obrotowych.

Osobną rezerwę należy ulokować w tutejszokrajowych państwowych zapisach długu i złożić w pocztowej kasie oszczędności, Banku austriacko-węgierskim lub w jakiejś innej tutejszokrajowej instytucji kredytowej.

Procenty od osobnej rezerwy dołącza się do innych wpływów.

Osobnej rezerwy nie można wskutek innych rozszczeń wciągać do egzekucji ani też obejmować zarządzeniami zabezpieczającymi. Aż do uiszczenia podatku od zysków wojennych towarzystwo, a w razie jego rozwiązania, likwidatorowie nie mogą nią dowolnie rozporządzić.

§ 26.

Członkowie zarządu, odpowiedzialni osobiście członkowie towarzystwa, kierownicy i likwidatorowie, zaś przy zagranicznych towarzystwach zastępcy i odpowiedzialni kierownicy tutejszokrajowych filii, działający świadomie wbrew przepisom tego rozporządzenia cesarskiego z zamiarem narażenia na szwank ściągnięcia podatku od zysków wojennych, będą karani grzywną do 50.000 K.

Jeśli z okoliczności można powziąć, że naruszenie przepisów nastąpiło wprawdzie świadomie,

lecz nie w zamiarze narażenia na szwank podatku, należy nałożyć karę do 10.000 K.

Do postępowania mają zastosowanie przepisy, przewidziane w V. dziale ustawy o podatkach osobistych dla ukróceń i zatajeń podatku.

Osoby, wymienione w pierwszym ustępie odpowiadają solidarnie za szkodę, urosłą skarbowi państwa z niewypełnienia zobowiązań, w tem rozporządzeniu nałożonych.

§ 27.

Jeśli władza podatkowa uważa, że ściągnięcie podatku od zysków wojennych jest narażone na szwank, to może ona żądać zabezpieczenia wykonalnym natychmiast zleceniem.

Czysty przychód towarzystw, miarodajny dla wymierzenia kwoty, którą się ma zabezpieczyć, należy obliczyć w myśl §§ 4. i 5., ustęp 1., zaś miarodajny dochód poszczególnych osób w myśl § 9.

Jeśli czystego przychodu lub dochodu nie da się ustalić cyfrowo, to następuje obliczenie na podstawie oszacowania po wysłuchaniu dwu znających się na rzeczy mężów zaufania, zaś w razie potrzeby w wysokości przypuszczalnej.

Jeśli tutejszokrajowe towarzystwa nie uzyskały w ogóle w latach przeciętnych czystego dochodu lub jeśli ten czysty przychód nie osiągnął kwoty 6 procent kapitału zakładowego (§ 2., ustęp 2.) wojennego roku obrotowego, to kwotę tę uważa się za przeciętny czysty przychód.

Zlecenie zabezpieczenia, w którym należy podać najwyższą kwotę, mającą być zabezpieczoną, można egzekwować w drodze administracyjnej lub sądowej. Poświadczenia co do niebezpieczeństwa nie potrzeba.

Na podstawie takiego zlecenia i na wniosek władzy podatkowej zezwoli sąd egzekucyjny na egzekucję celem zabezpieczenia podanej najwyższej kwoty aż do uiszczenia podatku od zysków wojennych.

Przeciw zleceniu zabezpieczenia można wnieść rekurs do krajowej władzy skarbowej a przeciw jej decyzji do Ministerstwa skarbu. Krajowa władza skarbową winna wydać decyzję w ciągu 14 dni, zaś Ministerstwo skarbu w ciągu 4 tygodni, gdyż w przeciwnym razie zabezpieczenie wygasa.

V. Postanowienia końcowe.

§ 28.

To rozporządzenie cesarskie niema zastosowania do Banku austriacko-węgierskiego, którego opodatkowanie będzie uregulowane osobno.

§ 29.

Upoważnia się rząd do wydania w drodze rozporządzenia dalszych przepisów co do podatku od zysków wojennych, o postępowaniu, jakiego należy przestrzegać i o wyjątkowych zarządzeniach, dla uniknięcia uciążliwości przy ciężarze podatkowym.

§ 30.

To rozporządzenie cesarskie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

§ 31.

Wykonanie poruczam Moim Ministrom skarbu i sprawiedliwości w porozumieniu z Moimi innymi interesowanymi Ministrami

Wiedeń, dnia 16. kwietnia 1916.

Franciszek Józef wkr.

Stürgkh wkr.

Georgi wkr.

Forster wkr.

Trnka wkr.

Morawski wkr.

Hohenlohe wkr.

Hochenburger wkr.

Hussarek wkr.

Zenker wkr.

Leth wkr.

Spitzmüller wkr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LII. — Wydana i rozestana dnia 18. kwietnia 1916.

Treść: (M 104.—105.) 104. Rozporządzenie, w sprawie badania zapasów tkanych i dzianych materiałów wełnianych i półwełnianych, konfekcyonowanych z nich towarów, nadto towarów dzianych i kolder. — 105. Rozporządzenie, w sprawie czasowego zawieszenia cła od siodu.

104.

Rozporządzenie Ministra handlu i Ministra obrony krajowej z dnia 15. kwietnia 1916,

w sprawie badania zapasów tkanych i dzianych materiałów wełnianych i półwełnianych, konfekcyonowanych z nich towarów, nadto towarów dzianych i kolder.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządzają się, co następuje:

§ 1.

Badaniu zapasów podlegają:

1. Wszystkie materiały tkane i dziane, wyrabiane z wełny, odpadków (odbytków) wełny, wełny sztucznej, także w związku z innymi materiałami przedzalnicznymi, bez względu na szerokość i wagę, jeśli ilość materiałów, należących do jednej z następujących grup I do IV wynosi u jednego obowiązanego do doniesienia (§ 2.) więcej jak 100 metrów z jednej grupy.

Grupa I.: Przepisane polowo-szare i szczupakowo-szare materiały wojskowe: karta zgłoszenia I A dla sprzedanych bezpośrednio lub pośrednio władzy wojskowej (zakładowi wojskowemu), karta zgłoszenia I B dla innych materiałów tej grupy.

Grupa II.: Towary przeznaczone na uniformy oficerskie: karta zgłoszenia II A dla sprze-

danych bezpośrednio lub pośrednio władzy wojskowej (zakładowi wojskowemu), zaś karta II B dla innych materiałów tej grupy.

Grupa III.: Wszystkie inne materiały wojskowe i uniformowe, także materiały na płaszcze spodnie, podszewki, kamasze i onucki: karta zgłoszenia III A dla sprzedanych bezpośrednio lub pośrednio władzy wojskowej (zakładowi wojskowemu) zaś karta III B dla innych materiałów tej grupy.

Grupa IV.: Wszystkie inne gotowe materiały, które są wyrabiane z wymienionych pod 1. materiałów: karta zgłoszenia IV.

2. Gotowa i znajdująca się w robocie konfekcyja wojskowa, męska, kobieca i dziecięca, o ile nie była używana, z materiałów wymienionych pod 1, jeśli ich ilość w jednej z następujących grup V do VII u jednego, obowiązanego do zgłoszenia przekracza 50 sztuk z jednej grupy.

Grupa V.: Konfekcyonowany towar wojskowy: karta zgłoszenia V A dla sprzedanych wprost lub pośrednio władzy wojskowej (zakładowi wojskowemu), karta zgłoszenia V B dla innych towarów tej grupy.

Grupa VI.: Wierzchnie ubranie męskie i dla chłopców: karta zgłoszenia VI.

Grupa VII.: Wierzchnie suknie kobiece i dziecięce: karta zgłoszenia VII.

3. Kołdry i materiały na kołdry z materiałów przedzalnicznych wszelkiego rodzaju, jeśli ich ilość u jednego obowiązanego do zgłoszenia przekracza 50 sztuk lub 100 metrów.

Grupa VIII.: Kołdry dla żołnierzy-szeregowców, przykrywy na łózka i dla koni (koce) każdej wielkości i każdej wagi, towar odmierzony i na metry: karta zgłoszenia VIII *A* dla sprzedanych bezpośrednio lub pośrednio władzy wojskowej (zakładowi wojskowemu), zaś karta VIII *B* dla innych kołder (koców).

§ 2.

Osoby, firmy, związki i korporacje autonomiczne, które oznaczone w § 1. przedmioty wyrabiają, przerabiają, prowadzą nimi handel lub mają w przechowaniu, są obowiązane do zgłoszenia znajdujących się w dniu 30. kwietnia w ich posiadaniu lub w ich przechowaniu zasobów najpóźniej do dnia 15. maja 1916 tej izbie handlowej i przemysłowej, w której okręgu znajduje się miejsce przechowania towaru, używając do tego zgłoszenia przepisanych kart zgłoszenia.

Izba handlowa i przemysłowa przedłoży najpóźniej do dnia 25. maja 1916 zbadane karty zgłoszenia Wojennemu wydziałowi przemysłu wełnianego w Wiedniu I., Seitzergasse 1, dołączając przegląd ogólny.

Termin dla następnych badań ustanowi Ministerstwo handlu, które zarządzi również ewentualne zmiany kart zgłoszenia.

§ 3.

Zgłoszenia winny być uskutecznione wyłącznie na urzędowych kartach zgłoszenia, które należy wypełnić we wszystkich rubrykach zgodnie z rzeczywistym stanem rzeczy.

Obowiązani do zgłaszania winni podać pisemnie do wiadomości właściwej izby handlowej i przemysłowej najpóźniej do dnia 25. kwietnia, ile mniej więcej będą potrzebowali kart zgłoszenia rozmaitych numerów.

Na jednej karcie zgłoszenia I *B*, II *B* i III *B* nie można wykazywać więcej jak dwa materiały odnośnej grupy. Na odwrotnej stronie tych kart zgłoszenia należy umieścić przez nalepienie po jednej próbce wykazanych wewnątrz materiałów, o wymiarze 16/16 *cm*.

§ 4.

Każdy obowiązany do zgłoszenia winien prowadzić księgę składową, w której muszą być uwidocznione zgłoszone zapasy oraz każdy ubytek i przyrost; o ile to się da zbadać z prowadzonych już zapisków kupieckich (skontrolów towarowych), odpada obowiązek prowadzenia osobnej księgi składowej.

§ 5

Dla zapewnienia przestrzegania się do przepisów tego rozporządzenia może Ministerstwo handlu ustanowić organa kontrolne, które mają każdego czasu przystęp do wszystkich ubikacji przedsiębiorstwa i składów, należących do tych, których to rozporządzenie dotyczy; na żądanie należy organom tym zezwolić na wgląd do wszystkich ksiąg przedsiębiorstwa, listów kupieckich i innych zapisków przedsiębiorstwa.

§ 6.

Za przekroczenia tego rozporządzenia, w szczególności także za zaniechanie zgłoszenia (§ 2.), oraz za każde współdziałanie w udaremnianiu zawartych w tem rozporządzeniu zobowiązań, będą władze polityczne pierwszej instancji karały grzywnami do 5000 koron lub aresztem do 6 miesięcy, o ile przekroczenia te nie podpadają pod surowszy przepis karny.

§ 7.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Równocześnie uchyla się rozporządzenie z dnia 6. grudnia 1915. Dz. u. p. Nr. 357, w sprawie badania zapasów sukna wojskowego, innych czysto wełnianych, półwełnianych i manipulowanych materiałów (towarów komercyjnych), konfekcyonowanych płaszczów dla mężczyzn i ubrań męskich, oraz kołder.

Georgi wlr.

Spitzmüller wlr.

105.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu, handlu i rolnictwa z dnia 17. kwietnia 1916,

w sprawie czasowego zawieszenia cła od słodu.

Na podstawie rozporządzenia cesarskiego z dnia 24. września 1914, Dz. u. p. Nr. 251, uchyla się aż do dalszego zarządzenia w porozumieniu z królewsko-węgierskim Rządem cło od słodu Nr. t. 30, umownej taryfy celnej obydwu państw Monarchii austriacko-węgierskiej, ogłoszonej ustawą z dnia 30. grudnia 1907, Dz. u. p. Nr. 278.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Zenker wlr.

Leth wlr.

Spitzmüller wlr.

Rok 1916.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LIII. — Wydana i rozesłana dnia 19. kwietnia 1916.

Treść: *Nr* 106. Rozporządzenie, w sprawie czwartej zmiany piątego wydania cennika lekarstw do farmakopei austriackiej Ed. VIII.

106.

Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 11. kwietnia 1916,

• w sprawie czwartej zmiany piątego wydania
cennika lekarstw do farmakopei austriackiej
Ed. VIII.

Na zasadzie § 7. ustawy z dnia 18. grudnia
1906, Dz. u. p. Nr. 5 z roku 1907, dotyczącej
uregulowania aptekarstwa, zarządza się, co na-
stępuje:

§ 1.

Cennik lekarstw, ogłoszony rozporządzeniem
ministeryalnym z dnia 30. grudnia 1914, Dz. u.
p. Nr. 359, a zmieniony rozporządzeniami mini-
steryalnymi z dnia 30. lipca 1915, Dz. u. p.
Nr. 221, z dnia 9. listopada 1915, Dz. u. p.
Nr. 337, i z dnia 31. grudnia 1915, Dz. u. p.
Nr. 4 ex 1916 ma opiewać co do podanych niżej
artykułów, dla których zarządzone rozporządzeniem
cesarskiem z dnia 18. lutego 1916, Dz. u. p.
Nr. 46, podwyższenie dodatku od podatku od
wódki nie pozostaje bez wpływu na wymiar ceny
oraz co do ceny naczyń i zbiorników na lekarstwa
oraz artykułów opatrunkowych:

Taksa za środki lecznicze farmakopei.

	Gramów	Ha- lerzy
Aether	10	25
”	100	210
”	200	315
”	500	630
Aether pro narcosi*)	100	380
Aether aceticus	10	25
” ”	100	180
Alcohol absolutus	100	165
Aqua Cinnamomi	100	50
Extractum Belladonnae	1	35
” ” ”	10	290
Extractum Calami aromatici	1	25
” ” ”	10	185
Extractum Calumbae	1	50
” ” ”	10	380
Extractum Cannabis Indicae	1	120
Extractum Centaurii minoris	10	85
Extractum Colae fluidum	10	50
” ” ”	100	380
Extractum Colocynthis	1	35
Extractum Condurango fluidum	10	40
” ” ”	100	320
Extractum Cubebae	1	75
” ” ”	10	585
Extractum Dulcamarae	10	90
Extractum Filicis maris	1	75
” ” ”	10	585
Extractum Gentianae	10	65

*) Wraz z brudną flaszką, zaopatrzoną szklaną zatyczką.

	Gramów	Ha- lerzy
Extractum Graminis	10	55
Extractum Granati	1	25
" " "	10	185
Extractum Hamamelidis fluidum	10	40
" " "	100	310
Extractum Hydrastidis fluidum	10	365
" " "	100	2930
Extractum Hyoseyami	1	30
" " "	10	240
Extractum Quebracho fluidum	10	40
" " "	100	310
Extractum Rhamni Purshiani fluidum	100	415
Extractum Rhei	10	125
Extractum Rhei compositum	10	170
Extractum Scillae	10	80
Extractum Strychni	1	45
Extractum Taraxaci	10	75
Extractum Trifolii fibrini	10	90
Extractum Viburni fluidum	10	40
" " "	100	320
Folia Sennae praeparata	10	50
Linimentum saponato-camphoratum	10	20
" " "	100	135
Liquor Capsici compositus	100	160
Mixtura oleoso-balsamica	100	215

	Gramów	Ha- lerzy
Resina Jalapae	1	55
" "	10	430
Spiritus Aetheris	10	20
" "	100	140
Spiritus Anisi	100	120
Spiritus aromaticus	10	20
" "	100	165
Spiritus camphoratus	100	125
" "	200	190
Spiritus Carvi	100	115
Spiritus Formicarum	100	135
Spiritus Iuniperi	10	15
" "	100	110
Spiritus Lavandulae	10	20
" "	100	140
Spiritus Menthae piperitae	10	20
" " "	100	150
Spiritus Rosmarini	100	115
Spiritus saponatus	100	100
" "	200	150
Spiritus Sinapis	10	20
" "	100	140
Spiritus Vini	100	110
Spiritus Vini Cognac	100	125
Spiritus Vini dilutus	100	80
Tinctura Absinthii composita	100	125
Tinctura Aloës composita	100	125

	Gramów	Ha- lerzy
Tinctura Arnicae	10	20
" "	100	140
Tinctura aromatica	100	160
Tinctura Aurantii	10	20
" "	100	145
Tinctura Belladonnae foliorum . .	10	25
Tinctura Benzoës	10	30
" "	100	220
Tinctura Calami aromatici	100	125
Tinctura Cantharidum	10	35
Tinctura Cascariillae	10	20
Tinctura Chamomillae	100	130
Tinctura Chinae composita	10	20
" " "	100	150
Tinctura Cinnamoni	10	20
" "	100	155
Tinctura Colechici seminis	10	25
Tinctura Gallarum	100	135
Tinctura Gentianae	100	125
Tinctura Guaiaci	10	20
" "	100	155
Tinctura Ipecacuanhae	10	55
Tinctura Iodi	100	205
Tinctura Lobeliae	10	20
Tinctura Myrrhae	10	20
" "	100	160
Tinctura Opii crocata	10	55
Tinctura Opii simplex	10	45
Tinctura Pomi ferrata	100	115
Tinctura Ratanhiae	100	130
Tinctura Strychni	10	25
Tinctura Valerianae	10	15
Tinctura Valerianae aetherea	10	25

Taksa za przyprawy lekarstw, wymienionych w dodatku do farmakopei.

	Gramów	Ha- lerzy
Linimentum chloroformiatum	10	20
Tinctura gingivalis	10	25
” ”	100	180
Tinctura odontalgica	10	30
Tinctura Ruscii aetherea	10	20
” ” ”	100	170

Taksa za naczynia.

1. Słoiki na lekarstwa z wąskim lub szerokim otworem.				
P o j e m n o ś ć	R o d z a j			
	zielone	białe	kolorowe	forma sześciokątna, białe lub kolorowe
	h	h	h	h
Do 50 gramów włącznie	11	13	15	18
Ponad 50 gramów aż do 100 gramów włącznie	13	15	19	22
Ponad 100 gramów aż do 200 gramów włącznie	15	19	23	25
Ponad 200 gramów aż do 300 gramów włącznie	19	24	26	32
Ponad 300 gramów aż do 500 gramów włącznie	27	34	38	46
Ponad 500 gramów aż do 1000 gramów włącznie	43	49	61	67
Za każde dalsze 100 gramów zawartości ponadto	4	5	5	—
2. Kropleńce, grube słoiki z wąskimi lub szerokimi szyjkami z karbowanym korkiem szklanym, zatyczką lub śrubką metalową, białe lub kolorowe.				
				Halerzy
Sztuka do 20 gramów zawartości włącznie				41
„ ponad 20 gramów do 50 gramów zawartości włącznie				51
„ „ 50 „ „ 100 „ „ „				62
„ „ 100 „ za każde 100 gramów zawartości .				20

3. Tygłe na maści z przykrywką.			
P o j e m n o ś ć	R o d z a j		
	ze szkła	z porcelany	
	h	h	h
Do 20 gramów włącznie	15	18	18
Ponad 20 gramów do 50 gramów włącznie	22	25	25
„ 50 „ „ 100 „ „	25	38	38
„ 100 „ „ 200 „ „	35	56	56
„ 200 „ „ 300 „ „	45	80	80
„ 300 „ „ 500 „ „	70	115	115
4. Okrągłe pudełka z papki.			
P o j e m n o ś ć	R o d z a j		
	bez zakładki	z zakładką	ze złotym papierem i złotym brzegiem
	h	h	h
Do 50 gramów włącznie	12	16	28
Ponad 50 gramów do 100 gramów włącznie	14	22	34
Ponad 100 gramów do 200 gramów włącznie	20	30	46
Ponad 200 za każde 100 gramów .	5	6	12

5. Pudełka wysuwalne i skrzyneczki na oddzielone proszki, na kapsle z opłatków lub suppozytorya.		
P o j e m n o ś ć	R o d z a j	
	zwykłe	ze złotym papierem i złotym brzegiem
	h	h
Do 10 sztuk pojemności	18	34
Ponad 10 sztuk za każdą dalszą sztukę . .	2	3
6. Tuby cynowe.		
P o j e m n o ś ć d o w ł ą c z n i e		
10 gramów	30 gramów	50 gramów
H a l e r z y		
32	40	64
U w a g a.		
<p>Policzenie słoików, tygli i pudełek następuje według absolutnej wagi umieszczonej w nich substancji. bez różnicy jej ciężaru gatunkowego. Natomiast, skoro przekroczono wagę pewnej stopy cennika, obowiązuje cena najbliższej wyższej stopy.</p> <p>Jeśli używa się słoików i tyglów do umieszczenia suchych leków, to wielkość naczyń oblicza się według pojemności wody.</p> <p>Jeśli przynosi się napowrót do apteki puste pudełka lub wysuwalne pudełka na proszki oraz czyste puste słoiki lub tygle dla umieszczenia w nich leków, to z wyjątkiem wydawania ich na rachunek funduszy publicznych, należy zarachować tylko połowę obowiązujących cen cennikowych.</p>		

Cennik artykułów opatrunkowych.

Wata Brunsa.	
W miejscu wyrobienia z uwidocznieniem firmy, zapakowana w karton, zamknięta szczelnie dla zabezpieczenia przed kurzem i sterylizowana.	
W a g a	Halerzy
1 pakiet po 10 gramów	25
1 " " 25 "	40
1 " " 50 "	70
1 " " 100 "	130
1 " " 250 "	320
1 " " 500 "	640
1 " " 1000 "	1240
 2% owa karbolowana wata Brunsa, krajana i opakowana jak zwykła bawełna:	
	Halerzy
1 pakiet po 10 gramów	36
1 " " 25 "	70
1 " " 50 "	135
1 " " 100 "	225
 Gaza wchłaniająca wodę:	
o nitkach 10/10—11 za centymetr kwadratowy, 80—82 centymetrów szerokości, wagi 24—26 gramów na jeden metr długości, 8 razy złożona, zapakowana i sterylizowana jak zwykła bawełna:	
	Halerzy
1 pakiet po $\frac{1}{4}$ metra	25
1 " " $\frac{1}{3}$ "	35
1 " " 1 "	60
1 " " 5 "	265

2%owa gaza karbolowa,			
sporządzona z powyższej wchłaniającej wodę gazy, złożona i zapakowana jak tamta:			
			Halerzy
1 pakiet po $\frac{1}{4}$ metra			30
1 " " $\frac{1}{2}$ "			55
1 " " 1 "			95
Gaza jodoformowa,			
sporządzona z przepisanej gazy wchłaniającej wodę, złożona i zapakowana jak tamta:			
Ilość	10%	20%	30%
	Halerzy	Halerzy	Halerzy
1 pakiet po $\frac{1}{4}$ metra	55	70	75
1 " " $\frac{1}{2}$ "	95	120	140
1 " " 1 "	165	205	270
1 " " 5 "	745	925	1290
3%owa gaza salicylowa,			
sporządzona z przepisanej gazy wchłaniającej wodę, złożona i zapakowana jak tamta:			
			Halerzy
1 pakiet po $\frac{1}{4}$ metra			30
1 " " $\frac{1}{2}$ "			55
1 " " 1 "			95
20%owa gaza bizmuto-galatowa,			
sporządzona z przepisanej gazy wchłaniającej wodę, złożona i zapakowana jak tamta:			
			Halerzy
1 pakiet po $\frac{1}{4}$ metra			55
1 " " $\frac{1}{2}$ "			95
1 " " 1 "			150

Opaski hydrofilowe (mulowe).		
Każda opaska zapakowana w papier.		
O nitkach 10/10—11 na centymetr kwadratowy:		
Szerokość	Długość	
	5 metrów	10 metrów
	Halerzy	Halerzy
6 centymetrów	45	90
8 "	50	100
10 "	60	120
12 "	70	140
14 "	80	160
Opaski organtynowe.		
Każda opaska zapakowana w papier.		
Szttywne (zwane niebieskimi opaskami), o nitkach 9/9 na centymetr kwadratowy:		
6 centymetrów	50	95
8 "	60	120
10 "	75	145
12 "	85	170
14 "	100	195
Opaski kalikowe.		
Każda opaska zapakowana w papier.		
Niebielone, o nitkach 19/18 na centymetr kwadratowy:		
4 centymetrów	40	75
6 "	50	100
8 "	65	125
10 "	80	155
12 "	90	180
14 "	105	210
20 "	145	295

Opaski gipsowe:	
Sztynne opaski z organtyny, impregnowane proszkiem gipsowym, złożone w gipsie i zamknięte w pudełkach blaszanych:	
	Halerzy
5 metrów długości, 6 centymetrów szerokości, sztuka . . .	85
5 . . . . . 8	105
Wata z materiału komórkowatego w zwojach:	
250 gramów	80
500 "	145
1000 "	270

§ 2.

Ze względu na przemijające, nadzwyczajne podwyższenie cen zakupna chemicznych preparatów i materiałów aptecznych, zezwala się aptekarzom aż do dalszego zarządzenia na doliczanie do kwoty ostatecznej recepty, obliczonej według cennika lekarstw do austriackiej farmakopei Ed. VIII. dodatku 30 procentowego ostatecznej kwoty.

Wyjęte od tego dodatku są kwoty cennika artykułów opatrunkowych.

§ 3.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hohenlohe wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LIV. — Wydana i rozesłana dnia 19. kwietnia 1916.

Treść: (Nr 107. i 108.) 107. Obwieszczenie, w sprawie wydania statutu Wojennego związku przemysłu olejnego i tłuszczowego. — 108. Rozporządzenie, dotyczące zmian rozporządzenia cesarskiego z dnia 9. sierpnia 1915 i rozporządzenia ministerjalnego z dnia 11. sierpnia 1915 o pozbywaniu gruntów rolnych i leśnych.

107.

Obwieszczenie Ministra handlu z dnia 15. kwietnia 1916,

w sprawie wydania statutu Wojennego związku
przemysłu olejnego i tłuszczowego.

Na podstawie § 3. rozporządzenia ministerjalnego z dnia 8. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 94, wydaje się następujący statut Wojennego związku przemysłu olejnego i tłuszczowego.

§ 1.

Członkowie związku.

Do założonego na podstawie rozporządzenia ministerjalnego z dnia 8. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 94, Wojennego związku przemysłu olejnego i tłuszczowego należą wszystkie przedsiębiorstwa, zajmujące się wyrabianiem olejów i tłuszczów zwierzęcych i roślinnych — z wyjątkiem masła i tłuszczu świńskiego oraz tłuszczu z kości — oraz wyrobionych z nich towarów.

W szczególności należą do związku wszystkie te przedsiębiorstwa, które zajmują się wyrabianiem olejów roślinnych, rafinacją płynnych olejów roślinnych, wytapianiem łoju — chyba, że one trudnią się tem w połączeniu z wyrabem mięsa lub

z masarstwem i to tylko w niedużym zakresie —, stwardzaniem olejów, wyrabianiem tłuszczu jadalnego i margaryny, wyrabianiem pokostów i lakierów olejnych, chemiczno-technicznych produktów tłuszczowych i degrasu, wyrabianiem mydła domowego, prężdalcznego i toaletowego, wyrobem stearyny i kwasu tłuszczowego, wyrabianiem świec wraz z wyrabianiem świec parafinowych, lecz z wyłączeniem wyrabiania świec cerezynowych i woskowych, wyrabianiem artykułów kosmetycznych, zawierających tłuszcz i glicerynę i rafinacją gliceryny.

Przedsiębiorstwa, w których wyrabianie wymienionych poprzednio produktów obejmuje tylko część całego ruchu, są co do tej części członkami związku.

Dla przedsiębiorstw, założonych w czasie istnienia związku, przynależność do związku rozpoczyna się z dniem rozpoczęcia interesu. To samo obowiązuje, jeśli przedsiębiorstwo w czasie istnienia związku rozszerzy swą działalność na gałęź przedsiębiorstwa, która uzasadnia przynależność do związku.

Przedsiębiorstwa państwowe nie są członkami związku.

§ 2.

Siedziba związku.

Wojenny związek ma siedzibę w Wiedniu (I., Seitzergasse 1—3).

§ 3.

Cel związku.

Celem związku jest uregulowanie produkcji, rozsprzedaży i konsumpcji olejów, tłuszczów i wyrobionych z nich towarów (§ 1.) w interesie publicznym w ramach istniejących ustaw i przepisów. Należy w szczególności do jego obowiązków:

- a) prowadzenie trwałej ewidencji co do znajdujących się u przedsiębiorstw i nabytych przez nie materiałów surowych, co do rodzaju i ilości wyrobionych produktów i ich zbytu;
- b) regulowanie nabywania i rozdzielania materiałów surowych celem jak najracjonalniejszego użycia rozporządzalnych każdorazowo zasobów;
- c) ustanawianie przepisów dla regulowania produkcji i to zarówno co do postępowania przy fabrykacji jak co do ilości i właściwości towarów, które mają być wyrabiane w poszczególnych przedsiębiorstwach oraz co do rodzajów towarów, które mają być dopuszczone do zbytu;
- d) regulowanie cen sprzedaży;
- e) staranie o odpowiadające celowi rozdzielanie i używanie olejów, tłuszczów i wyrobionych z nich towarów i regulowanie ich sprzedaży;
- f) współdziałanie przy przeprowadzeniu zarządzeń i środków, dotyczących zapewnienia dla konsumpcji olejów, tłuszczów i wyrobionych z nich towarów, o ile Minister handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami poruczy to związkowi;
- g) stawianie wniosków we wszystkich kwestiach gospodarczych, dotyczących przemysłu olejowego i tłuszczowego, w szczególności w tych, które powstaną przy przejściu do gospodarstwa pokojowego, oraz współdziałanie przy ich rozwiązaniu, o ile Minister handlu poruczy to związkowi.

§ 4.

Prawa i obowiązki członków związku.

Członkowie związku mają czynne i bierne prawo wyboru reprezentantów na zgromadzenie związku (§ 13.).

Mają oni prawo przedstawiania wniosków, życzeń i zażaleń u kierownictwa związku (§ 9.), które rozstrzyga o ich załatwieniu.

Członkowie związku winni popierać cele i dążenia związku wedle najlepszych sił i zaniechać wszystkiego, co utrudniałoby lub unie-

możliwiało związkowi spełnienie jego zadań. Są oni obowiązani do dokładnego przestrzegania zarządzeń i przepisów, wydanych przez kierownictwo związku stosownie do rozporządzenia ministerjalnego z dnia 8. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 94 i tego statutu.

Mają oni obowiązek udzielania kierownictwu związku lub jego pełnomocnikom wszystkich danych, zgodnych z prawdą wyjaśnień w sprawach dotyczących związku.

Winni oni poddać swe przedsiębiorstwa i należące do nich czynności wszelkiemu nadzorowi, potrzebnemu dla osiągnięcia celów związku i urzędowym organom, którym Minister handlu powierzy ten nadzór, udzielać na żądanie wszelkich, zgodnych z prawdą wyjaśnień.

Są oni obowiązani do zachowania co do wszystkich spraw, które dojdą do ich wiadomości a dotyczą związku lub stosunków przedsiębiorstwa jego członków, bezwarunkowego milczenia wobec obcych.

§ 5.

Opłaty związkowe.

Dla pokrycia kosztów prowadzenia spraw związku będzie się ściągalo opłatę związkową, którą kierownictwo związku ustanowi po wysłuchaniu wydziału związku, uwzględniając rozmiar przedsiębiorstwa poszczególnych członków związku. Członkowie związku mają obowiązek punktualnego uiszczania tych opłat, które mogą być ściągane w drodze egzekucji politycznej.

§ 6.

Grupy związku.

Należące do związku grupy dzieli się aż do dalszego zarządzenia na jedną lub więcej z następujących grup związkowych:

- Grupa 1: oleje roślinne;
- „ 2: łój, premier-jus;
- „ 3: oleje stwardzone;
- „ 4: tłuszcze jadalne, margaryna;
- „ 5: pokosty olejne, lakiery olejne;
- „ 6: chemiczno-techniczne produkty tłuszczowe, degreas;
- „ 7: mydła domowe i przedzalniczne, stearyna i kwasy tłuszczowe;
- „ 8: świece;
- „ 9: mydło toaletowe, artykuły kosmetyczne, zawierające tłuszcz lub glicerynę;
- „ 10: gliceryna.

Członkowie związku wybierają osobno według wymienionych właśnie grup zastępców na zgromadzenie związku (§ 13.). Tak wybrani członkowie zgromadzenia związku mają czynne i bierne prawo wyborcze do wydziału związku (§ 11.).

§ 7.

Biuro obrachunkowe.

Związkowi przydane jest biuro obrachunkowe dla stojących poza związkiem, należących do małego i wielkiego przemysłu konsumentów olejów, tłuszczów i wyrobionych z nich towarów.

Znosi się ono bezpośrednio z kierownictwem związku według bliższych wskazówek, które udzieli Minister handlu.

§ 8.

Organa związku.

Organami związku są:

1. kierownictwo związku;
2. wydział związku;
3. zgromadzenie związku.

§ 9.

Kierownictwo związku.

Kierownictwo związku mianuje Minister handlu. Składa się ono z przewodniczącego, pierwszego i drugiego zastępcy i 6 do 8 członków. Wszyscy członkowie kierownictwa związku wykonują swe funkcje jako urzędy honorowe. Są oni obowiązani przestrzegać przy prowadzeniu swych spraw największej bezstronności i największej sumienności, zachować wobec obcych co do wszystkich dochodzących do ich wiadomości spraw związkowych oraz co do stosunków przedsiębiorstwa członków związku bezwarunkowego milczenia i mają to przyrzec pisemnie Ministrowi handlu.

Kierownictwo związku zastępuje związek na zewnątrz i załatwia wszystkie sprawy. W imieniu związku podpisuje przewodniczący lub jeden z zastępców w sposób prawnie obowiązujący.

Do kierownictwa związku należy organizacja i przeprowadzanie wszystkich wyborów i wyborów zastępczych pod nadzorem Ministerstwa handlu.

Schodzi się ono stosownie do wymagań na posiedzenia, które odbywają się w Wiedniu. Zaproszenia na posiedzenia mogą być wystosowywane do członków kierownictwa związku oraz do komisarzy rządowych pisemnie, telegraficznie lub ustnie.

Kierownictwo związku należy zwołać w ciągu 8 dni na posiedzenie, jeśli tego zażąda jeden z komisarzy rządowych (§ 14.) lub przynajmniej dwu członków kierownictwa związku, podając przedmioty obrad.

Kierownictwo związku jest zdolne do powzięcia uchwał bez względu na ilość obecnych, jeśli wszyscy członkowie i komisarze rządowi zostali zaproszeni.

Uchwały jego zapadają względną większością głosów. W razie równości głosów to zdanie nabiera mocy uchwały, do którego przyłączył się przewodniczący.

Komisarze rządowi nie biorą udziału w głosowaniu.

Kierownictwo związku ustanawia potrzebnych do prowadzenia spraw urzędników i siły pomocnicze, których wynagradza się ze środków związku i przepisuje im ich zakres działania. Ustanowienie osób na stanowiskach kierujących podlega zatwierdzeniu Ministra handlu.

§ 10.

Przewodnictwo.

Przewodniczący i jego obydwaj zastępcy kierują wszystkimi czynnościami związku.

Są oni odpowiedzialni za dotrzymanie postanowień rozporządzenia ministeryalnego z dnia 8. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 94, i statutu związku.

Przewodniczący, a w razie przeszkody z jego strony jeden z jego zastępców, zwołuje posiedzenia kierownictwa związku, wydziału związku i zgromadzenia związku i przewodniczy na nich.

Przewodniczący jako taki ma podobne prawo głosowania na posiedzeniach kierownictwa związku, jak każdy inny członek kierownictwa związku.

§ 11.

Wydział związku.

Wydział związku składa się najwyżej z 20 wybranych przez zgromadzenie związku z pośród zastępców grup (§ 6.) i z 3 mianowanych przez Ministra handlu z pośród stojących poza związkiem, należących do małego i wielkiego przemysłu konsumentów olejów, tłuszczów i wyrabianych z nich towarów.

Aż do dalszego zarządzenia należy wybrać: trzech zastępców dla wyrobu olejów roślinnych i rafinacji płynnych olejów roślinnych; z tych trzech zastępców jeden przypada na te

przedsiębiorstwa, które zajmują się wyłącznie wyrabianiem oleju rzepakowego;

trzech zastępców dla wytapiania łoju; z tych trzech zastępców przypada jeden na wytapianie łoju, uprawiane łącznie z wyrąbem mięsa lub masarstwiein;

jednego zastępcę łącznie dla stwardniania olejów i rafinacyi gliceryny;

dwu zastępców dla wyrabiania tłuszczu jadalnego i margaryny;

jednego zastępcę dla wyrabiania pokostów i lakierów olejnych;

dwu zastępców dla wyrabiania chemiczno-technicznych produktów tłuszczowych i degrassu;

pięciu zastępców dla wyrabiania mydeł domowych i przedzalmicznych i stearyny; z tych pięciu zastępców przypada trzech na sam wyrób mydła, podczas gdy dwu należy wybrać z kół tych przedsiębiorstw, które prócz fabrykacyi mydła uprawiają także fabrykację stearyny lub destylację kwasu tłuszczowego;

dwu zastępców wyrobu świec; z tych dwu zastępców przypada jeden na uprawiany w związku z rafinacją olejów mineralnych wyrób świec parafinowych;

jednego zastępcę dla wyrabiania mydeł toaletowych i zawierających tłuszcz albo glicerynę artykułów kosmetycznych.

Przy wyborze członków wydziału należy dla każdego z nich wybrać w podobny sposób zastępcę. Ci zastępcy zaczynają pełnić swe funkcje w razie ustąpienia tego członka wydziału, którego oni mają zastąpić.

Wydział związku jest doradczym organem kierownictwa związku i kierownictwo winno zasięgnąć jego zdania przed wszystkimi decyzjami i zarządzeniami natury zasadniczej. Ma on nadto prawo wystosowywania do kierownictwa związku wniosków i zażaleń, które ma co do nich powziąć uchwałę.

Wszyscy członkowie wydziału związku wykonują swe funkcje jako urzędy honorowe. Mają oni obowiązek przestrzegania przy wykonywaniu swych obowiązków największej bezstronności i największej sumienności, zachować wobec obcych bezwarunkowe milczenie co do wszystkich, doszłych do ich wiadomości spraw związku, oraz co do stosunków przedsiębiorstwa członków związku i przyrzec to pisemnie Ministrowi handlu.

§ 12.

Wydział związku zbiera się w miarę potrzeby na posiedzenia, które odbywają się w Wiedniu.

Zaproszenia na posiedzenia można wystosowywać do członków wydziału i kierownictwa związku oraz do komisarzy rządowych pisemnie, telegraficznie lub ustnie.

Wydział związku należy zwołać na posiedzenie w ciągu 8 dni, jeśli tego zażąda jeden z komisarzy rządowych lub przynajmniej dwu członków wydziału związku, podając przedmioty obrad.

Wydział związku jest zdolny do powzięcia uchwał, jeśli wszyscy członkowie, całe kierownictwo związku i komisarze rządowi są zaproszeni i jest obecną conajmniej połowa członków.

Uchwały zapadają zwyczajną większością głosów.

Przewodniczący, reszta członków kierownictwa związku i komisarze rządowi nie biorą udziału w głosowaniu.

W razie równości głosów uważa się wniosek za odrzucony.

§ 13.

Zgromadzenie związku.

Zgromadzenie związku składa się z wybranych według grup związku (§ 6.) zastępców członków związku. Odbywa się ono w Wiedniu i zwołuje się je w miarę potrzeby lub na zlecenie Ministra handlu.

Ilość przypadających na każdą grupę zastępców ustanawia Minister handlu. Wybór ich następuje w drodze pisemnej.

Każde przedsiębiorstwo rozporządza jednym głosem w każdej grupie związku, do której należy.

Organizacya i przeprowadzenie wyborów należy do kierownictwa związku pod nadzorem Ministerstwa handlu. Na zgromadzeniu związku mogą być obecni także członkowie wydziału związku, mianowani przez Ministra handlu z koła stojących poza związkiem, należących do małego i wielkiego przemysłu konsumentów olejów, tłuszczów i wyrabianych z nich towarów (§ 11.).

Zwołanie zgromadzenia związku, zaproszenie komisarzy rządowych, członków kierownictwa związku i mianowanych przez Ministra handlu członków wydziału związku odbywa się pisemnie przynajmniej na 8 dni przed dniem, przeznaczonym na zgromadzenie związku, przyczem należy podać przedmioty obrad.

Zgromadzenie związku jest zdolne do powzięcia uchwał, jeśli wszyscy członkowie (§ 6.), całe kierownictwo związku i komisarze rządowi są zaproszeni a obecną jest conajmniej trzecia część członków.

Je-li zwołane walne zgromadzenie nie było zdolne do powzięcia uchwał, to w pół godziny później odbywa się nowe zgromadzenie związku, które jest zdolne do powzięcia uchwał bez względu na ilość obecnych.

Wszystkie uchwały zapadają zwyczajną większością głosów.

Przewodniczący, inni członkowie kierownictwa związku, członkowie wydziału związku, mianowani przez Ministra handlu i komisarzy rządowi nie biorą udziału w głosowaniu.

W razie równości głosów wniosek uważa się za odrzucony.

Zgromadzenie związku wybiera swych zastępców do wydziału związku. Należy doń także badanie i zatwierdzanie zamknięcia rachunkowego. Prócz tego należy mu przedłożyć sprawozdanie o gospodarczym obrocie związku.

§ 14.

Nadzór państwowy.

Związek stoi pod nadzorem państwowym, który wykonują komisarze rządowi, mianowani przez Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

Komisarze rządowi są w szczególności uprawnieni do uczestniczenia w rozprawach i posiedzeniach organów związku, do zabierania głosu każdego czasu i stawiania wniosków, co do których musi być powzięta uchwała. Należy ich zapraszać na wszystkie posiedzenia zgromadzenia związku, wydziału i kierownictwa związku.

Komisarze rządowi są uprawnieni do odrażania wykonania uchwał i zarządzeń organów związku na tak długo, aż Minister handlu wyda ostateczną decyzję.

§ 15.

Zatwierdzenie państwowe.

Zatwierdzeniu Ministra handlu podlegają uchwały i zarządzenia kierownictwa związku, dotyczące:

- a) wyboru i oznaczenia rodzajów towarów, które mają być dopuszczone do zbytu;
- b) regulowania cen sprzedaży;
- c) przedłużania zapasów materiałów surowych oraz używania materiałów zastępczych i środków do konserwowania, o ile chodzi o oleje i tłuszcze jadalne;
- d) wysokości opłat związkowych;
- e) sporządzenia zamknięcia rachunkowego;

f) rozdziałania podpadających pod zakres działania związku materiałów surowych, pół- i całych fabrykatów i to zarówno na należące do związku przedsiębiorstwa, jak i na nienależących doń konsumentów olejów, tłuszczów i wyrobionych z nich towarów;

g) ustalania pewnych wypadków, które podpadają pod karę porządkową i wymiaru tych kar, które w każdym poszczególnym wypadku nie mogą przekraczać kwoty 20.000 K.

§ 16.

Sąd polubowny.

Co do sądu polubownego obowiązują postanowienia §§ 15. i 17. rozporządzenia ministerialnego z dnia 8. kwietnia 1916. Dz. u. p. Nr. 94.

Kwoty kary wpływają na rzecz dobra powszechnego, które oznaczy Minister handlu; na prośbę kierownictwa związku będą one ściągane w drodze egzekucji politycznej.

Spitzmüller wir.

108.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 18. kwietnia 1916,

dotyczące zmian rozporządzenia cesarskiego z dnia 9. sierpnia 1915, Dz. u. p. Nr. 234, i rozporządzenia ministerialnego z dnia 11. sierpnia 1915. Dz. u. p. Nr. 235, o pozbywaniu gruntów rolnych i leśnych.

Na mocy §§ 16. i 19. rozporządzenia cesarskiego z dnia 9. sierpnia 1915, Dz. u. p. Nr. 234, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Do § 9. rozporządzenia cesarskiego należy dodać następujący ustęp:

„(3) Przewodniczący może za zgodą mianowanego przez władzę polityczną członka rozstrzygać bez zwoływania komisji, jeśli z góry nie ulega wątpliwości, że uchwała komisji nie jest potrzebna (§§ 2. i 3.), lub jeśli należy oczywiście zezwolić na przeniesienie lub wydzierżawienie (§§ 4. i 5.).“

§ 2.

§ 10., ustęp 2., rozporządzenia cesarskiego opiewać będzie:

„(2) Decyzję należy o ile możliwości przyspieszyć. Jeśli komisya wbrew opinii przewodniczącego poweźmie uchwałę, aby przychylić się do wniosku, to przewodniczący może wnieść zażalenie do krajowej komisji obrotu ziemią. Zażalenie należy przedłożyć krajowej komisji obrotu ziemią w ciągu trzech dni po powzięciu uchwały.“

§ 3.

§ 11., ustęp 1., rozporządzenia cesarskiego opiewać będzie:

„(1) Krajowa komisya obrotu ziemią winna rozstrzygnąć zażalenie najpóźniej w ciągu 14 dni po jego nadejściu.“

§ 4.

Do § 7. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 11. sierpnia 1915, Dz. u. p. Nr. 235, należy dodać następujące ustępy:

„Naczelnikowi gminy, lub ustanowionemu przezeń zastępcy (§ 8., ustęp 2., l. 3, rozporządzenia cesarskiego) należy się za udział w rozprawach komisji obrotu ziemią, jeśli jego mieszkanie jest oddalone od budynku sądowego o więcej, jak 10 km i jeśli on nie miał także z innego powodu jawić się w siedzibie sądu, dyeta w wysokości 6 K i zwrot kosztów użycia stojących do rozporządzenia środków przewozu masowego (kolei, tramwaju, łodzi parowych, omnibusu, wozu pocztowego itp.). Należytość za inną, jak za najniższą klasę jazdy można przyznać tylko wtedy, jeśli osoby podobnej pozycji społecznej zwykły powszechnie używać tej wyższej klasy.

Wydatki te należy pokrywać z ryczałtu urzędowego sądu powiatowego.“

§ 5.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Hochenburger wtr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LV. — Wydana i rozesłana dnia 20. kwietnia 1916.

Treść: *M* 109. Obwieszczenie, dotyczące użycia papierów wartościowych czwartej austriackiej pożyczki wojennej do zapłacenia podatku od zysków wojennych.

109.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 18. kwietnia 1916.

dotyczące użycia papierów wartościowych czwartej austriackiej pożyczki wojennej do zapłacenia podatku od zysków wojennych.

Papierów wartościowych czwartej austriackiej pożyczki wojennej i to zarówno zapisów długu czterdziestoletniej $5\frac{1}{2}$ %towej, amortyzacyjnej pożyczki wojennej, jakoteż płatnych w dniu 1. czerwca 1923 $5\frac{1}{2}$ %towych państwowych bonów skarbowych, można użyć do zapłacenia podatku od zysków wojennych.

Przyjmuje się przytem w miejsce zapłaty zapisy długu czterdziestoletniej spłacalnej pożyczki państwowej za kwotę 92 K 50 h, a państwowe bony skarbowe za kwotę 95 K od każdych 100 K nominalnej wartości, jednakże tylko za te kwoty podatkowe, które nie są mniejsze, jak obliczona według powyższej normy przy przyjęciu wartość papierów wartościowych; na papiery wartościowe pożyczki wojennej przy uiszczaniu podatku od

zysków wojennych nie wydaje się tedy reszty w gotówce. Papiery należy przy ich użyciu do uiszczenia podatku od zysków wojennych dostarczyć wraz z wszystkimi, niezapadłymi jeszcze kuponami. Za każdy bieżący kupon zapłaci się właścicielowi papieru wartościowego odsetki od papieru aż do dnia płatności, względnie wliczy się je przy zapłacie podatku na jego korzyść. Wartość brakujących kuponów odliczy się od wartości odbiorczej. Jak długo nie wydano gotowych papierów czwartej austriackiej pożyczki wojennej, przyjmuje się w miejsce zapłaty przy płaceniu podatku od zysków wojennych kwity tymczasowe; zwraca się przytem stronie lub zapisuje na jej rachunek procenty od $5\frac{1}{2}$ %towych papierów od dnia 1. czerwca 1916 aż do dnia zapłaty.

Jeśli okaże się nadpłata w podatku od zysków wojennych, uiszczonego w pożyczce wojennej, to, o ile nadpłata przewyższa uiszczoną w swoim czasie w gotówce część zapłaty podatku, zarząd skarbowy zastrzega sobie uskutecznienie zwrotu również w papierach wartościowych czwartej austriackiej pożyczki wojennej po tym samym kursie, po którym nastąpiło przyjęcie przy sposobności zapłacenia podatku.

Leth wtr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć LVI. — Wydana i rozesłana dnia 22. kwietnia 1916.

Treść: (№ 110. i 111.) 110. Reskrypt w sprawie zmiany statutu Komisji centralnej dla pieczy nad zabytkami.
— 111. Rozporządzenie w sprawie zaprowadzenia czasu letniego w roku 1916.

110.

Reskrypt Ministra wyznań i oświaty z dnia 12. kwietnia 1916,

w sprawie zmiany statutu Komisji centralnej
dla pieczy nad zabytkami.

Na zasadzie § 19. statutu Komisji centralnej dla pieczy nad zabytkami, zatwierdzonego Najwyższem postanowieniem z dnia 31. lipca 1911, zezwala się na zmianę §§ 3., 4., 6., 9., 10., 11., 12., 14., 15., 17. i 18. tego statutu z prowizoryczną mocą obowiązującą w brzmieniu następującem:

§ 3.

Komisja centralna stoi pod ochroną protektora mianowanego przez Cesarza.

Komisja centralna ma swą siedzibę w Wiedniu i składa się z prezydyum, z Rady dla pieczy nad zabytkami i z Urzędu państwowego dla pieczy nad zabytkami.

Dla poszczególnych królestw i krajów albo dla kilku z nich ustanowi się konserwatorów krajowych, którzy podlegają Komisji centralnej. Co do stosunków służbowych konserwatorów krajowych do politycznych władz krajowych wyda się osobne zarządzenia.

W związku z Komisją centralną utworzy się Instytut dla historii sztuki.

§ 4.

Komisja centralna jest urzędem, podlegającym bezpośrednio c. k. Ministerstwu wyznań i oświaty.

§ 6.

Prezydenta i jego zastępcę mianuje Cesarz na propozycję protektora na podstawie wniosku, które przedłoży Minister wyznań i oświaty.

Prezydent kieruje czynnościami, przewodniczy na posiedzeniach Rady dla pieczy nad zabytkami i zastępuje Komisję centralną na zewnątrz

§ 9.

Członków Rady dla pieczy nad zabytkami zwołuje prezydyum dla omówienia zasadniczych spraw pieczy nad zabytkami.

Z łona Rady może prezydyum mianować komisję dla obradowania nad poszczególnymi sprawami lub kompleksami spraw.

Prezydyum ma prawo żądać od członków opinii co do konkretnych kwestyi pieczy nad zabytkami. Członkowie są w takim razie obowiązani wydać opinie te z wszelkim możliwym pośpiechem.

§ 10.

Urząd państwowy dla pieczy nad zabytkami, którym kieruje naczelnik, składa się z urzędników, posiadających wykształcenie w zakresie historii

sztuki, z urzędników technicznych i prawniczych o charakterze rzeczywistych urzędników państwowych, tudzież z ustanowionych za odpowiednią remuneracją generalnych konserwatorów z zakresu historii sztuki i generalnych konserwatorów technicznych.

Dla poszczególnych krajów lub obszarów zamianuje się konserwatorów krajowych z zakresu historii sztuki i technicznych w charakterze rzeczywistych urzędników państwowych.

Ponadto można zamianować architektów, techników, artystów itd. konsulentami komisji centralnej, którzy będą wysyłani celem składania sprawozdań lub kierowania szczególnie ważnymi robotami.

Prezydium przedkłada wnioski na zamianowanie względnie ustanowienie wszystkich funkcyjaryuszów i urzędników, wymienionych w ustępach 1., 2. i 3., Ministrowi wyznań i oświaty. Wnioski prezydium w sprawie zamianowania naczelnika Urzędu państwowego dla pieczy nad zabytkami, konserwatorów generalnych, konserwatorów krajowych i wszystkich urzędników od VII. klasy rangi w górę wymagają poprzedniego zatwierdzenia protektora.

Urzędowi państwowemu dla pieczy nad zabytkami i konserwatorom krajowym ma Minister wyznań i oświaty przydać nadto potrzebny personal pomocniczy do służby kancelaryjnej i rachunkowej oraz do wykonywania praktycznej pieczy nad zabytkami (fotografii, fotogrammetrii, restauracji malarskiej itp.).

Urzędnik, któremu poruczono obrót pieniężny, odpowiada i ręczy wobec Ministerstwa wyznań i oświaty za obrót ten, o ile on odnosi się do odbioru, przechowywania, fruktyfikacji, wydawania i przesyłania, oraz za należyty stan inwentarza urzędu.

Potrzebną ilość urzędników i funkcyjaryuszów oraz ich przydzielenie do poszczególnych klas rangi, względnie wyznaczenie wysokości ich remuneracji ustala Minister wyznań i oświaty na wniosek prezydium; żądanie w tym kierunku należy wyrazić w preliminarzu, który ma być co roku układany.

§ 11.

Konserwatorzy krajowi mają według instrukcji, która będzie zatwierdzona przez Ministerstwo wyznań i oświaty, załatwiać we wzajemnem porozumieniu wszystkie sprawy pieczy nad zabytkami na przydzielonym im obszarze.

Konserwator krajowy, któremu prezydium poruczyło prowadzenie spraw, zastępuje Komisję centralną na zewnątrz w granicach swego okręgu

urzędowego i komunikuje się w sprawach, należących, do konserwatorów, wprost z odnośnymi urzędami, korporacyami i osobami prywatnemi.

W przypadkach, w których pomiędzy konserwatorami krajowymi wyłonią się różnice zdań, rozstrzyga Urząd państwowy dla pieczy nad zabytkami.

Urzędowi temu są zastrzeżone:

- a) rozstrzygnięcia w sprawach, w których chodzi o zburzenie lub trwałą zmianę ważnych zabytków;
- b) sprawy, w których decyzja należy do jednego z Ministerstw albo w których Urząd państwowy dla pieczy nad zabytkami przyznaje subwencję;
- c) wszystkie inne sprawy, które Urząd państwowy dla pieczy nad zabytkami zastrzegł sobie osobno do załatwienia.

§ 12.

Obok opracowywania tych zadań, które po myśli § 11. są osobno zastrzeżone Urzędowi państwowemu dla pieczy nad zabytkami, polega jego najważniejsze zadanie w jednolitem kierowaniu konserwatorami krajowymi i w nadzorowaniu ich czynności.

Zresztą prowadzenie czynności Urzędu państwowego pieczy nad zabytkami polega na współdziałaniu urzędników historyczno-artystycznych, technicznych i prawniczych, przyczem jednak należy zawsze przestrzegać zawodowego charakteru Komisji centralnej.

§ 14.

Naczelnikiem Instytutu dla historii sztuki będzie mianowany profesor wszechnicy, ustanowiony za remuneracją.

Należy mu przydać potrzebnych urzędników historyczno-artystycznych i technicznych oraz personal pomocniczy. Mianowanie funkcyjaryuszów tych należy do Ministra wyznań i oświaty, a to, jeśli chodzi o zamianowanie naczelnika, po uprzednim zatwierdzeniu protektora, a które ma się postarać prezydium.

Co do wykształcenia urzędników Instytutu dla historii sztuki obowiązują postanowienia § 13.

§ 15.

Naczelnika Instytutu dla historii sztuki należy wysłuchać we wszystkich zasadniczych sprawach z zakresu historii sztuki.

Instytut dla historii sztuki ma wypracować ogólną naukową austriacką topografię sztuki,

urządzać osobne publikacje ważnych zabytków lub grup zabytków, nadzorować odnośnie muzea państwowe lub subwencyjonowane przez państwo, tudzież niemi kierować. Ponadto może on uczestniczyć także w ogólnych zadaniach fachowych, nie odnoszących się specjalnie do Austrii.

§ 17.

Na wniosek prezydium Komisji centralnej dla pieczy nad zabytkami może protektor ustanowić konserwatorów dla terytoryalnie ograniczonego okręgu, którzy w jego granicach przestrzegają interesów pieczy nad zabytkami i są powołani do wspierania konserwatorów krajowych przez doniesienia o odkryciach, o zagrożeniu zabytków lub o innych sprawach ważnych dla pieczy nad nimi.

Konserwatorowie będą mianowani na przeciąg trzech lat i może protektor po upływie tego czasu zatwierdzić ich na taki sam okres urzędowania.

§ 18.

Prezydium może osoby, rozwijające pożyteczną działalność w dziedzinie pieczy nad zabytkami i ich badania zamianować korespondentami Komisji centralnej dla pieczy nad zabytkami.

Osoby, które położyły na polu pieczy nad zabytkami i ich badania szczególnie cenne zasługi, może protektor zamianować członkami honorowymi Komisji.

Hussarek wlr.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 21. kwietnia 1916,

w sprawie zaprowadzenia czasu letniego w roku 1916.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u., p. Nr. 274. zarządza się, co następuje:

§ 1.

W czasie od dnia 1. maja do dnia 30. września 1916, zaprowadza się odmienne liczenie czasu (czas letni).

Stosownie do tego zarządzenia zaczyna się dzień 1. maja 1916 w dniu 30. kwietnia o godzinie 11. w nocy dotychczasowego liczenia czasu, a dzień 30. września kończy się w godzinę po północy tego liczenia czasu, które zostało zaprowadzone tem rozporządzeniem.

§ 2.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Stürgkh wlr.

Georgi wlr.

Forster wlr.

Trnka wlr.

Morawski wlr.

Hohenlohe wlr.

Hochenburger wlr.

Hussarek wlr.

Zenker wlr.

Leth wlr.

Spitzmüller wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LVII. — Wydana i rozesłana dnia 27. kwietnia 1916.

Treść: (№ 112. i 113.) 112. Rozporządzenie, dotyczące ulg dla sprowadzonych skór wyprawnych, surowych, skórek i materiałów garbarskich. — 113. Rozporządzenie, w sprawie założenia Wojennego związku przemysłu wełnianego.

112.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem skarbu z dnia 20. kwietnia 1916,

dotyczące ulg dla sprowadzonych skór wyprawnych i surowych, skórek i materiałów garbarskich.

W wykonaniu przepisów § 5., punkt 3. i 4., rozporządzenia ministerialnego z dnia 5. lutego 1916, Dz. u. p. Nr. 28, zarządza się zmieniając częściowo te przepisy co do oznaczenia sprowadzonej z zagranicy skóry wyprawnej, co następuje:

§ 1.

W celu uzyskania ulg, wymienionych w § 5., punkcie 3. i 4., rozporządzenia z dnia 5. lutego 1916, Dz. u. p. Nr. 28, należy w celu załatwienia czynności cłowych, złożyć pisemnie deklaracje towarów w trzykrotnym wygotowaniu. W nich należy przez wymaganych dat ogólnych, wymienić:

- rodzaje dowożonych skór wyprawnych, surowych i skórek lub materiałów garbarskich według ich nazwy, przyjętej w zwyczajach handlowych,
- łącną wagę w kilogramach dla każdego gatunku dowożonej skóry wyprawnej lub materiałów garbarskich,
- ilość sztuk i łączną wagę dowożonych skór surowych i skórek i to osobno co do skór wołowych i cielęcych (łącznie z cielętami

odstawionemi od malki i jednorocznymi bykami), według następujących klas wagi:

Skóry surowe	do 22½ kg
	od 23 do 29½ kg
	od 30 do 39½ kg
	od 40 do 49½ kg
	ponad 50 kg
Skórki cielęce, solone	do 4 kg
	ponad 4 kg
Skórki cielęce, suszone	do 2 kg
	ponad 2 kg

Podobne deklaracje towarowe należy składać co do posyłek, przybywających pocztą, jeśli czyni się starania o uzyskania ulg co do tych posyłek.

§ 2.

Dowożoną skórę wyprawną, jeśli należy ona do rodzajów, wymienionych w § 1. rozporządzenia z dnia 5. lutego 1916, Dz. u. p. Nr. 28, i o ile strona złożyła deklarację towarową, odpowiadającą przepisom § 1. niniejszego rozporządzenia, winien urząd cłowy, załatwiający czynność cłową oznaczyć przez odcisnięcie stempla na każdej poszczegółnej sztuce i różnych jej częściach i przez umieszczenie pod nim słowa „dowóz“.

Tak oznaczoną skórę można sprzedawać dowolnie i po cenie, odbiegającej od oznaczonych najwyższych cen.

Urząd cłowy, załatwiający czynność cłową, winien przesłać Biuru dla zgłoszeń skór w c. i k. Ministerstwie wojny (Wiedeń, III., Vorderer Zollamtsstrasse 3) zaopatrzonej potwierdzeniem co do dokonania ostemplowania trzeci egzemplarz deklaracji towarowej.

W celu uzyskania ulg, przewidzianych w § 5., l. 4, wymienionego rozporządzenia dla wypadków dowozu skór surowych i skórek lub materiałów garbarskich, winny strony przesłać Ministerstwu handlu w ciągu 14 dni po nadejściu towaru do okręgu cłowego, dowody dokonanego dowozu, to jest potwierdzoną przez władzę cłową deklarację towarową i o ile możności także rachunek co do sprowadzonego z zagranicy towaru.

Ministerstwo handlu wyda po zbadaniu tego dowodu zgłaszającemu potwierdzenie, że zgłoszenia dokonano należycie i zawiadamia o tem Biuro dla zgłoszeń skór w c. i k. Ministerstwie wojny.

Urzędy cłowe zbiorą trzecie egzemplarzy deklaracji towarów, które mają być wystawiane przy załatwianiu czynności cłowych dla skór surowych, skórek i materiałów garbarskich i przeszła je w dniach 15. i ostatniego każdego miesiąca Ministerstwu handlu dla umożliwienia ściślejszego zbadania dowodów stron.

Po wyrobieniu skóry wyprawnej, sporządzonej ze sprowadzonych materiałów surowych, winien producent prosić bezzwłocznie w Ministerstwie handlu o dokonanie ostemplowania, przepisanego w § 5., l. 4, wymienionego rozporządzenia, podając rodzaj i ilość wyrobionej skóry; Ministerstwo handlu wyda co do tego dalsze zarządzenia.

§ 4.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Leth wlr.

Spitzmüller wlr.

113.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami i za zgodą Ministra wojny z dnia 25. kwietnia 1916

w sprawie założenia Wojennego związku przemysłu wełnianego.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

Członkowie związku.

Wszystkie przedsiębiorstwa, pizerabiające wełnę, czesankę, odpadki (odbytki) wełny, gałgany wełniane, sztuczną wełnę lub wyrabianą z tych towarów przędzę, należą do Wojennego związku przemysłu wełnianego.

Wojenny związek ma siedzibę w Wiedniu.

Co do przynależności do związku rozstrzyga według wolnego uznania w wątpliwych wypadkach Minister handlu po wysłuchaniu kierownictwa związku.

Cel związku.

Zadaniami związku wojennego są:

- a) prowadzenie dokładnego przeglądu stosunków pracy i urządzeń ruchu wchodzących w rachubę przedsiębiorstw, przeprowadzenie badania zapasów, produkcji i zbytu, zasadniczo za współdziałaniem właściwych izb handlowych i przemysłowych;
- b) stawianie wniosków w sprawie rozdzielania materiałów surowych i przędz w celu możliwie ekonomicznego użycia rozporządzalnych każdorazowo zasobów, przyczem w czasie trwania wojny międzynarodajne są interesy zarządu wojaskowego;
- c) udzielanie rad władzom centralnym przy nadawaniu zamówień;
- d) stawianie wniosków przy ustanawianiu cen;
- e) współdziałanie przy regulowaniu kwestyi zarządu gospodarczego, dotyczących przemysłu wełnianego, w szczególności przy wszystkich zarządzeniach dla uregulowania i popierania produkcji oraz dowozu i wywozu, przy wydawaniu i wykonywaniu zakazów dowozu i wywozu, przy zarządzeniach w zakresie polityki handlowej i opieki socyalnej i przy wszystkich kwestyach, które wynikną przy rozbrojeniu i przejściu do gospodarstwa pokojowego, wreszcie przeprowadzenie rozciągających się na to zarządzeń, o ile je Minister handlu w związku z poruczy; Minister handlu porozumie się przytem w czasie trwania wojny z Ministrem wojny.

§ 3.

Prawny charakter związku.

Związek jest osobą prawniczą. Zastępuje go na zewnątrz kierownictwo związku (§ 12.).

W imieniu związku podpisuje się w sposób prawnie zobowiązujący przewodniczący lub jeden z jego zastępców.

§ 4.

Obowiązki członków związku.

Członkowie związku winni popierać o ile możliwości cele związku i zaniechać wszystkiego, co mogłoby utrudniać ich wykonanie lub jemu przeszkodzić. Winni oni stosować się do wydanych przez kierownictwo związku zarządzeń, także do tych, które dotyczą przyczyniania się do kosztów sprawowania interesów, i udzielać wszystkich wyjaśnień, potrzebnych do jego przygotowania i przeprowadzenia. Winni oni dalej poddać swe przedsiębiorstwa i swój obrót wszelkiemu nadzorowi, potrzebnemu dla osiągnięcia celów związku. Nadzór ten wykonują osobne organa urzędowe, ustanowione przez Ministra handlu a w czasie trwania wojny także przez Ministra wojny, które to organa winne przedkładać Ministrowi handlu względnie Ministrowi wojny sprawozdania o swych spostrzeżeniach.

§ 5.

Biurowisko dla zgłoszeń zapotrzebowań.

Związkowi dodane jest biuro dla zgłaszania zapotrzebowań, przeznaczone dla stojących poza związkiem, a należących do małego i wielkiego przemysłu konsumentów produktów, wyrobionych z wełny i materiałów wełnianych.

Zakres i rodzaj czynności tego biura oznaczy Minister handlu.

§ 6.

Organa związku.

Organami związku są:

- a) zgromadzenie związku,
- b) wydział związku (wydział wojenny),
- c) kierownictwo związku.

§ 7.

Zgromadzenie związku.

Zgromadzenie związku składa się z zastępców członków związku, którzy są wybierani większością głosów na pełnych zgromadzeniach wymienionych w § 1. przedsiębiorstw — z wyjątkiem przedsiębiorstw kamgaru — w wyznaczonych przez Ministra handlu okręgach izb handlowych, oraz przez austriacki związek przedsiębiorstw kamgaru. Ilość tych

zastępców dla każdego z oznaczonych okręgów izby handlowej i dla austriackiego związku przedsiębiorstw kamgaru oznaczy Minister handlu.

Zgromadzenie związku wybiera zastępców do wydziału związku (§ 8.).

O ile już odbyły się wybory stosownie do przepisów tego paragrafu na podstawie poprzednich zarządzeń Ministra handlu, wybory te zatrzymują swą ważność.

Blizsze postanowienia co do przygotowania i przeprowadzenia wyborów i wyborów uzupełniających, co do zwołania zgromadzenia związku i co do regulaminu jego czynności wyda Minister handlu po wysłuchaniu kierownictwa związku.

§ 8.

Wydział związku.

Wydział związku składa się z:

- a) siedmiu członków, wybranych przez zgromadzenie związku (§ 7.);
- b) dwu członków wybranych przez związek przedsiębiorstw kamgaru;
- c) sześciu członków, mianowanych przez Ministra handlu z koła członków związku.

Minister handlu może ze względów publicznych orzec po wysłuchaniu wydziału związku, że poszczególny członek utracił swój urząd oraz zarządzić także nowy wybór całego wydziału. Przy ponownym wyborze wydziału winny odbyć się również nowe mianowania członków według punktu c) tego paragrafu. Aż do przeprowadzenia nowego wyboru i nowych mianowań dotychczasowi członkowie wydziału pełnią nadal swe funkcje.

W razie ustąpienia wybranego członka należy w ciągu czterech tygodni przedsięwziąć wybór uzupełniający w ten sam sposób co wybór pierwotny.

O ile wybory lub mianowania, odpowiadające przepisom tego paragrafu dokonano już na podstawie poprzednich zarządzeń Ministra handlu, wybory te i mianowania zatrzymują swą ważność.

Wszyscy członkowie wykonują swe funkcje jako urzędy honorowe.

§ 9.

Uprawnienia wydziału związku.

Kierownictwo związku winno wysłuchać wydziału związku (wydział wojenny) przed wszystkimi rozstrzygnięciami i zarządzeniami natury zasadniczej. Jego uchwały są dla kierownictwa związku wiążące.

W szczególności należy do obowiązków wydziału związku:

- a) ustalenie zasad dla załatwiania spraw, oznaczonych w § 2.;
- b) powzięcie uchwał co do pokrywania i rozdzielania kosztów sprawowania interesów związku wojennego;
- c) nadzorowanie czynności kasowych i składania rachunków;
- d) ustalanie faktów, w razie zajścia których nakłada się kary porządkowe, oraz ustanawianie wymiaru tych kar, przy czem jednak w jednym poszczególnym wypadku nie można przekroczyć stopy kary 20.000 koron;
- e) powzięcie uchwał co do przedłożenia pewnego wypadku sądowi rozjemczemu;
- f) ustanawianie komisji dla przygotowania obrad nad pewnemi kwestyami;
- g) ustanawianie wydziałów zawodowych dla zastępowania poszczególnych gałęzi przemysłu;
- h) przybieranie rad pobocznych.

§ 10.

Regulamin wydziału związku.

Wydział związku schodzi się co najmniej raz na miesiąc.

Na żądanie jednego z komisarzy rządowych lub na pisemny wniosek co najmniej czterech członków wydziału związku należy zwołać posiedzenie tego wydziału w ciągu 14 dni.

Zaproszenia do członków wydziału związku oraz komisarzy rządowych na posiedzenia mogą być wystosowywane pisemnie lub telegraficznie.

Wydział związku jest zdolny do powzięcia uchwał, jeśli jest obecnych co najmniej dwu członków kierownictwa związku i czterech członków, nie należących do kierownictwa związku. Uchwały zapadają większością głosów. Kierownictwo prowadzi przewodniczący kierownictwa związku albo jeden z jego zastępców. Przewodniczący głosuje razem z innymi. W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego. Komisarze rządowi nie biorą udziału w głosowaniu.

Członkowie wydziału związku są uprawnieni każdego czasu do przedstawiania kierownictwu związku wniosków, co do których ma to ostatnie powziąć uchwałę na swem najbliższem posiedzeniu.

Uchwałą większości głosów obecnych można zarządzić tajność poszczególnych przedmiotów obrad i odnoszących się do nich wyników głosowania.

§ 11.

Wydziały zawodowe.

Wydział związku ma prawo tworzenia wydziałów zawodowych dla zastępowania poszczególnych gałęzi przemysłu, należących do związku (§ 9., g).

Członków tych wydziałów wybierają należący do odnośnej gałęzi przemysłu. Przepisy o składzie i prowadzeniu spraw tych wydziałów zawodowych wyda Minister handlu po wysłuchaniu wydziału związku.

Wydziały zawodowe są doradczymi organami wydziału związku w kwestyach dotyczących każdorazowo odnośnej gałęzi przemysłu.

§ 12.

Kierownictwo związku.

Kierownictwo związku składa się z przewodniczącego, pierwszego i drugiego jego zastępcy i trzech członków.

Tych funkcyjaryuszy mianuje Minister handlu — podczas trwania wojny w porozumieniu z Ministrem wojny — z pomiędzy członków wydziału związku.

Wszyscy członkowie kierownictwa związku wykonują swe czynności jako urzędy honorowe.

Kierownictwo związku zastępuje związek na zewnątrz i prowadzi wszystkie sprawy, w szczególności także ewentualne obrady z organizacjami innych przemysłów w sprawach zawodowych. Na niem ciąży rozstrzyganie we wszystkich kwestyach, w których nie jest wyraźnie przewidziane powzięcie uchwał przez wydział związku. Winno ono składać wydziałowi związku bieżące sprawozdanie o swej działalności.

Kierownictwo związku jest obowiązane do składania rachunków z obrotu pieniężnego i ma przedkładać corocznie zamknięcie rachunkowe wydziałowi związku do ścisłego badania (§ 9. c).

Przewodniczący, a w razie jego przeszkodzenia zastępca, zwołuje posiedzenia zgromadzenia związku, wydziału związku i kierownictwa związku i sprawuje na nich przewodnictwo.

Kierownictwo związku ustanawia potrzebnych urzędników i siły pomocnicze, których wynagradza się ze środków związku. Ustanawianie osób na stanowiska kierujące podlega potwierdzeniu Ministra handlu.

§ 13.

Regulamin czynności kierownictwa związku.

Kierownictwo związku zbiera się na posiedzenia w miarę potrzeby. Zaproszenia członków kierownictwa związku oraz komisarzy rządowych

na posiedzenia, można wysłowywać pisemnie lub telefonicznie.

Kierownictwo związku należy zwołać do 8 dni na posiedzenie, jeśli zażąda tego jeden z komisarzy rządowych lub conajmniej dwu członków kierownictwa związku, podając przedmioty obrad.

Kierownictwo związku jest zdolne do powzięcia uchwał, jeśli są zaproszeni wszyscy członkowie i komisarze rządowi a obecna jest conajmniej połowa członków.

Uchwały jego zapadają prostą większością głosów. W razie równości głosów uważa się za uchwałę to zdanie, do którego przyłączył się przewodniczący.

Komisarze rządowi nie biorą udziału w głosowaniu.

§ 14.

Szczególne obowiązki funkcyjaryuszy i urzędników związku.

Wszyscy członkowie kierownictwa związku i wydziału związku oraz wszyscy funkcyjaryusze związku winni przy wykonywaniu swych obowiązków kierować się najzupełniejszą bezstronnością i największą sumiennością.

Wszyscy funkcyjaryusze i urzędnicy związku są obowiązani zachować wobec obcych milczenie co do wszystkich spraw związku, które w swym charakterze służbowym poznali a których użytkowanie lub podanie ich do wiadomości obcych, sprzeciwia się celom Wojennego związku lub też dotyka stosunków przedsiębiorstwa członków związku, i mają to przyrzec pisemnie.

Przy załatwianiu spraw jest obowiązkiem kierownictwa związku starać się o to zapomocą odpowiednich urządzeń, by przeszkodzić wzbromionego użytkowania lub podania do wiadomości nadeszłych do wydziału związku dat, dotyczących stosunków przedsiębiorstwa. Wezwania do podania dat, dostarczonych przez członków związku kancelaryi wydziału związku, winni urzędnicy i siły pomocnicze usłuchać tylko wówczas, jeśli wezwanie takie wystosują do nich komisarze rządowi lub wydział związku powziął co do tego uchwałę.

§ 15.

Koszta prowadzenia spraw.

Dla pokrycia kosztów prowadzenia spraw związku winni członkowie związku płacić ustanowione przez wydział związku wkładki, które mogą być ściągane w drodze egzekucji politycznej.

§ 16.

Nadzór państwowy.

Związek stoi pod nadzorem państwowym, który sprawują komisarze rządowi, mianowani przez Ministra handlu, a w czasie trwania wojny także przez Ministra wojny.

Komisarze rządowych należy zapraszać na wszystkie rozprawy i posiedzenia organów związku i mają prawo zabierać każdego czasu głos i stawiać wnioski, co do których musi być powzięta uchwała.

Mają oni nadto prawo odraczania wykonania uchwał i zarządzeń organów związku na tak długo, aż Minister handlu — w czasie trwania wojny po porozumieniu się z Ministrem wojny — wyda decyzję.

Komisarze rządowi mają także prawo wglądania do wszystkich ksiąg, zapisków i aktów organów Wojennego związku i żądać wszelkich wyjaśnień, które uważają za potrzebne.

§ 17.

Prawo zatwierdzenia rządowego.

Zatwierdzeniu ze strony Ministra handlu — w czasie trwania wojny w porozumieniu z Ministrem wojny — podlegają wszystkie rozstrzygnięcia, uchwały i zarządzenia wydziału i kierownictwa związku, dotyczące:

- a) wysokości wkładek związkowych, jeśli mają je stosownie do § 15. uiszczają członkowie związku;
- b) ustalania faktów, w razie zajęcia których nakłada się kary porządkowe i wymiar tych kar.

§ 18.

Sąd polubowny.

Dla rozstrzygania we wszystkich sporach między członkami związku w sprawach związku tworzy się sąd polubowny związku.

Sąd polubowny rozstrzyga nadto w tych wypadkach, w których członkowie związku uważają się za pokrzywdzonych w swych prawach przez zarządzenie, wydane przez kierownictwo związku. Nakłada on także kary porządkowe, przewidziane w § 20.

Sąd polubowny składa się z funkcyjaryusza sędziowskiego jako przewodniczącego, ustanowionego przez Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem sprawiedliwości i z czterech członków lub ich zastępców, mianowanych przez Ministra handlu. Członkowie i zastępcy wykonują swą

funkcyę jako urząd honorowy. Nie mogą oni należeć ani do kierownictwa, ani do wydziału związku.

Wszystkie rozstrzygnięcia sądu polubownego są ostateczne.

Postępowanie przed sądem polubownym stosuje się do przepisów 4. rozdziału VI. części procedury cywilnej, o ile z przepisów tego rozporządzenia co innego nie wynika.

Przewodniczący sądu polubownego może w zastosowaniu przepisów, obowiązujących dla postępowania przed zwyczajnymi sądami, wzywać świadków i rzeczoznawców i przesłuchiwać te osoby oraz strony pod przysięgą.

§ 19.

Przekroczenia; kary, nakładane przez władze polityczne.

Za przekroczenia tego rozporządzenia, o ile nie podlegają one ściganiu karno-sądowemu, będą polityczne władze I. instancji nakładały grzywny do 5000 koron lub też według ich uznania areszt do 6 miesięcy.

§ 20.

Kary sądu polubownego.

Działania i zaniechania, wykraczające przeciw tym przepisom lub zarządzeniom, które zostały wydane przez kierownictwo związku stosownie do tego rozporządzenia dla osiągnięcia celów Wojennego związku, winno kierownictwo związku po zasięgnięciu zgody wydziału związku podać do wiadomości sądu rozjemczego, który ma ożec o nałożeniu kary porządkowej.

Jeśli jeden z komisarzy rządowych podniesie zarzut przeciw uchwale wydziału związku, którą odrzucono przedłożenie jakiegoś wypadku sądowi rozjemczemu, ma to ten skutek, że wypadek ten musi być przekazany sądowi rozjemczemu do dalszego traktowania.

Jeśli uchwałą wydziału związku, zatwierdzoną przez Ministra handlu, ustanowiono wymiar kary dla pewnych faktów, to sąd polubowny jest przy wymiarze kary tą uchwałą wiązany. We wszystkich innych wypadkach podlega także wymiar kary dowolnemu uznaniu sądu polubownego; kara porządkowa nie może jednak w każdym poszczególnym wypadku przekraczać kwoty 20.000 koron. Kwoty kary będą na prośbę kierownictwa związku ściągane w drodze egzekucji politycznej i wpływają na cel dobra powszechnego, który oznaczy Minister handlu.

§ 21.

Rozwiązanie związku.

Rozwiązanie związku następuje po wysłuchaniu wydziału związku przez zarządzenie Ministra handlu, który rozstrzyga także co do użycia ewentualnej nadwyżki kasowej.

§ 22.

Chwila wejścia w życie.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Georgi wlr.

Hochenburger wlr.

Spitzmüller wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LVIII. — Wydana i rozesłana dnia 29. kwietnia 1916.

Treść: (№ 114.—117.) 114. Rozporządzenie, dotyczące założenia Wojennego związku dla przemysłu lnianego. — 115. Rozporządzenie, w sprawie ustanowienia najwyższych cen dla przędzy lnianej (line) i przędzy kłaczanej (tow). — 116. Rozporządzenie, w sprawie badania zapasów lnu łądogowego, wyrobionego lnu i kłaków lnianych oraz przędzy lnianej (przędzy z lnu, kłaków i odpadków) oraz ograniczenia przeróbki wyrobionego lnu i kłaków lnianych. — 117. Rozporządzenie, dotyczące badania zapasów towarów lnianych oraz ograniczeń przeróbki i sprzedawania przędzy lnianej (przędzy z lnu, kłaków i odpadków) oraz towarów lnianych.

114.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami i za zgodą Ministra wojny z dnia 26. kwietnia 1916, dotyczące utworzenia Wojennego związku dla przemysłu lnianego.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządzają się, co następuje:

§ 1.

Członkowie związku.

Wszystkie przedsiębiorstwa, zajmujące się wyrabianiem przędz płóciennych (przędz lnianych, przędz z kłaków lub z odpadków) i ich przerabianiem, należą do Wojennego związku dla przemysłu lnianego.

Wojenny związek ma siedzibę w Wiedniu.

Przedsiębiorstwa, przy których wyrabianie lub przerabianie przędz lnianych obejmuje tylko część ruchu, są co do tej części ruchu członkami związku. Dla warsztatów i przedsiębiorstw, założonych w czasie obowiązywania tego rozporządzenia,

przynależność do związku rozpoczyna się z dniem rozpoczęcia czynności. Co do korzystania z praw, wynikających z przynależności do Wojennego związku, miarodajnym jest rodzaj i rozmiar produkcji poszczególnych przedsiębiorstw przed wybuchem wojny.

Co do przynależności do związku rozstrzyga w wątpliwych przypadkach Minister handlu według swobodnego uznania po wysłuchaniu kierownictwa związku.

§ 2.

Cel związku.

Do zadań związku wojennego należą:

- a) prowadzenie dokładnego przeglądu co do stosunków pracy i urządzeń warsztatowych, wchodzących w rachubę przedsiębiorstw, przeprowadzanie badań zapasów, produkcji i zbytu, w razie potrzeby za współdziałaniem właściwych izb handlowych i przemysłowych;
- b) rozdzielanie lnu i przędz w celu jak najbardziej ekonomicznego użycia każdorazowo rozporządzalnych zasobów, przyczem w czasie trwania wojny miarodajne są interesy zarządu wojskowego;
- c) udzielanie rad władzom centralnym przy rozdawaniu zamówień;
- d) stawianie wniosków przy ustanawianiu cen;

e) współdziałanie przy uregulowaniu kwestyi zarządu gospodarczego, dotyczących przemysłu lnianego, w szczególności przy wszystkich zarządzeniach dla uregulowania i popierania produkcji oraz dowozu i wywozu, przy wydawaniu i wykonywaniu zakazów dowozu i wywozu, przy zarządzeniach w dziedzinie polityki handlowej i pieczy socyalnej i przy wszystkich kwestyach, które się wyłonią przy rozbrojeniu i przejściu do gospodarstwa pokojowego, wreszcie przeprowadzanie odnoszących się do tego zarządzeń, o ile Minister handlu poruczy je związkowi; w czasie trwania wojny Minister handlu wejdzie co do tego w porozumienie z Ministrem wojny.

§ 3.

Prawny charakter Związku.

Związek jest osobą prawniczą. Zastępuje go na zewnątrz kierownictwo Związku (§ 11.). W imieniu Związku podpisuje go przewodniczący lub jeden z zastępców w sposób prawnie obowiązujący.

§ 4.

Obowiązki członków Związku.

Członkowie Związku winni w miarę możliwości wspierać cele Związku i zaniechać wszystkiego, co może utrudniać lub przeszkodzić ich wypełnianie. Winni oni stosować się do zarządzeń, wydanych przez kierownictwo związku, także do tych, które dotyczą przyczyniania się do kosztów prowadzenia czynności i udzielać wszelkich informacji, potrzebnych do ich przygotowania i przeprowadzenia. Winni oni nadto poddawać swe przedsiębiorstwa i prowadzenie interesów każdemu nadzorowi, potrzebnemu dla osiągnięcia celów Związku. Nadzór ten wykonywać będą osobne organa urzędowe, ustanowione przez Ministra handlu a podczas trwania wojny także przez Ministra wojny, które co do swych spostrzeżeń mają przedkładać sprawozdania Ministrowi handlu, względnie Ministrowi wojny.

§ 5.

Biuro dla zgłaszania zapotrzebowań.

Związkowi będzie dodane biuro dla zgłaszania zapotrzebowań dla stojących poza Związkiem konsumentów lnu i wyrabianych zeń produktów z kół małego i wielkiego przemysłu.

Zakres i rodzaj czynności tego biura ustanowi Minister handlu.

§ 6.

Organa Związku.

Organami Związku są:

- a) wydział Związku (wydział wojenny),
- b) kierownictwo Związku.

§ 7.

Wydział Związku

Wydział Związku składa się z wybranych przez członków Związku sześciu reprezentantów przedsiębiorców lnu i tyluż reprezentantów tkaczy lnu, oraz dalszych, najwyżej sześciu członków, mianowanych z pośród członków Związku przez Ministra handlu — w czasie trwania wojny w porozumieniu z Ministrem wojny.

Wybór wymienionych reprezentantów przez członków Związku odbywa się w ten sposób, że Związek austriackich przedsiębiorców lnu i Związek austriackich tkaczy lnu zwołuje każdy ze swej strony do Wiednia walne zgromadzenie wszystkich interesowanych w dziedzinie przedsiębiorstwa, względnie interesowanych w dziedzinie tkactwa, którzy utrzymują w ruchu w swem przedsiębiorstwie co najmniej 20 warsztatów tkackich, przybierając nadto innych przemysłowych konsumentów przedczy lnianej, na których to zgromadzeniach wybiera się tych reprezentantów zwyczajną większością głosów osób obecnych. Każde przedsiębiorstwo ma przytem jeden głos. Prawo głosowania może wykonywać tylko sam przedsiębiorca lub też upoważniony funkcjonaryusz jego przedsiębiorstwa.

Minister handlu może ze względów publicznych po wysłuchaniu wydziału Związku orzec, że członek traci swój urząd a nadto zarządzić nowy wybór całego wydziału. Przy nowym wyborze wydziału winny odbyć się także nowe nominacje członków w myśl pierwszego ustępu tego paragrafu. Aż do przeprowadzenia nowych wyborów i nowych nominacji dotychczasowi członkowie wydziału pozostają przy swych funkcjach.

W razie ustąpienia wybranego członka należy w ciągu 4 tygodni przedsięwziąć wybór uzupełniającego w ten sposób, że Związek austriackich przedsiębiorców lnu, względnie Związek austriackich tkaczy lnu przeprowadza wybór uzupełniający na walnym zgromadzeniu.

Wszyscy członkowie wykonują swe funkcje jako urząd honorowy.

§ 8.

Uprawnienia wydziału Związku.

Kierownictwo związku (§ 11.) winno wysłuchać wydział Związku (wydział wojenny) przed wszelkimi decyzjami i zarządzeniami natury za-

sadniczej. Uchwały jego są dla kierownictwa Związku wiążące.

W szczególności należy do wydziału Związku:

- a) ustanowienie zasad dla traktowania spraw, oznaczonych w § 2.;
- b) powzięcie uchwał co do pokrycia i rozdziału kosztów prowadzenia spraw Związku;
- c) nadzorowanie obrotu kasowego i składania rachunków;
- d) ustalanie stanów faktycznych, przy których istnieniu nakłada się kary porządkowe, oraz ustanawianie wymiaru tych kar, przyczem jednakże w poszczególnym przypadku nie wolno przekroczyć stopy kary w kwocie 20.000 koron;
- e) uchwalenie przedłożenia pewnego przypadku sądowi rozjemczemu;
- f) ustanawianie podwydziałów w celu przygotowania obrad nad pewnemi kwestyami;
- g) ustanowienie wydziałów zawodowych dla zastępstwa poszczególnych gałęzi przemysłu;
- h) przybieranie rad pobocznych.

§ 9

Regulamin czynności wydziału Związku.

Wydział Związku schodzi się co najmniej raz na miesiąc.

Na żądanie jednego z komisarzy rządowych lub na pisemny wniosek co najmniej czterech członków wydziału Związku należy zwołać posiedzenie tego wydziału w ciągu 14 dni.

Zaproszenia na posiedzenia można wystosowywać do członków wydziału Związku oraz do komisarzy rządowych pisemnie lub telegraficznie.

Wydział Związku jest zdolny do powzięcia uchwał w razie obecności co najmniej dwu członków kierownictwa Związku i co najmniej czterech, nie należących do kierownictwa Związku. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów. Przewodniczy obradom przewodniczący kierownictwa Związku lub jeden z jego zastępców. Przewodniczący bierze udział w głosowaniu. W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego. Komisarze rządowi nie biorą udziału w głosowaniu.

Przy posiedzeniach wydziału Związku może każdy obecny członek postawić wniosek na oddzielne głosowanie interesentów w dziedzinie przedsiębiorstwa i tkactwa. W tym przypadku przeprowadza się odrębne głosowanie członków obecnych należących do każdej z ohydnu grup interesen-

wanych a w razie niezgodności przedkłada się ich wynik do decyzji Ministra handlu, który w czasie trwania wojny wejdzie w porozumienie z Ministrem wojny.

Przynależność poszczególnych członków wydziału Związku do oznaczonych grup interesentów z grupy przedsiębiorstwa i tkactwa oznacza się według rodzaju ich przedsiębiorstwa. W razach wątpliwych rozstrzyga o tem wydział Związku.

Członkowie, którzy doznają przeszkody w jawieniu się, mogą przenieść prawo głosowania przez pełnomocnictwo na innego obecnego członka, należącego do ich grupy.

Członkowie wydziału Związku są uprawnieni każdego czasu do wystosowywania wniosków do kierownictwa Związku, co do których ma ono powziąć uchwały na swem najbliższem posiedzeniu.

Uchwałą większości głosów obecnych można zarządzić utrzymanie w tajemnicy poszczególnych przedmiotów obrad i odnoszących się do nich wyników głosowania.

§ 10

Wydziały zawodowe.

Wydział związku ma prawo tworzenia wydziałów zawodowych (§ 8., g) dla zastępstwa poszczególnych należących do Związku gałęzi przemysłu. Członków tych wydziałów wybierają członkowie odnośnej grupy przemysłu. Przepisy o składzie i prowadzeniu spraw tych wydziałów zawodowych wyda Minister handlu po wysłuchaniu wydziału Związku.

Wydziały zawodowe są doradczymi organami wydziału Związku w każdorazowych kwestyach, dotyczących odnośnej gałęzi przemysłu.

§ 11.

Kierownictwo Związku.

Kierownictwo Związku składa się z przewodniczącego, jego pierwszego i drugiego zastępcy i trzech członków.

Tych funkcjonariuszy wybiera Minister handlu — podczas wojny w porozumieniu z Ministrem wojny — z koła członków wydziału Związku.

Wszyscy członkowie kierownictwa Związku wykonują swe funkcje jako urzędy honorowe.

Kierownictwo Związku zastępuje Związek na zewnątrz i prowadzi wszystkie sprawy, w szczególności także ewentualne rokowania z organizacjami innych przemysłów w sprawach zawodowych. Do niego należy rozstrzyganie we wszystkich kwestyach, w których nie jest wyraźnie przewidziane

powzięcie uchwały przez wydział Związku. Ma ono przedkładać bieżące sprawozdania ze swej czynności wydziałowi Związku.

Kierownictwo Związku jest obowiązane do składania rachunków z obrotu pieniężnego i ma przedkładać corocznie zamknięcie rachunkowe wydziałowi Związku do ściślejszego zbadania (§ 8. c).

Przewodniczący, a w razie doznania przezeń przeszkody, jego zastępca, zwołuje posiedzenia Wydziału i kierownictwa Związku i na nich przewodniczy.

Kierownictwo Związku ustanawia potrzebnych urzędników i siły pomocnicze, których wynagradza się ze środków Związku. Ustanawianie osób na stanowiska kierujące podlega zatwierdzeniu Ministra handlu.

§ 12.

Regulaminy czynności kierownictwa Związku.

Kierownictwo Związku schodzi się w razie potrzeby na posiedzenia w Wiedniu. Zaproszenia na posiedzenia dla członków kierownictwa Związku oraz do komisarzy rządowych mogą być wystosowywane pisemnie lub telegraficznie.

Kierownictwo Związku należy zwołać w ciągu 8 dni na posiedzenie, jeśli tego zażąda jeden z komisarzy rządowych lub przynajmniej dwu członków kierownictwa Związku, podając przedmioty rozpraw.

Kierownictwo Związku jest zdolne do powzięcia uchwał, jeśli wszyscy członkowie i komisarze rządowi są zaproszeni i jest obecna przynajmniej połowa członków.

Uchwały jej zapadają zwyczajną większością głosów. W razie równości głosów to zdanie staje się uchwałą, za którem oświadczył się przewodniczący.

Komisarze rządowi nie biorą udziału w głosowaniu.

Każdy obecny członek może jednak postawić wniosek na oddzielne głosowanie interesowanych w przedzalnictwie i taktwie. W tym przypadku przeprowadzi się osobne głosowanie członków obecnych, należących do tych dwu grup interesowanych, a w razie niezgodności wynik jej przedłożony rozstrzygnięciu Ministra handlu, który w czasie wojny wejdzie w porozumienie z Ministrem wojny.

§ 13.

Szczególnie obowiązki funkcjonariuszy i urzędników Związku.

Wszyscy członkowie kierownictwa Związku i wydziału Związku oraz wszyscy urzędnicy Związku

winni przy swem urzędowaniu przestrzegać największej bezstronności i największej sumienności.

Wszyscy funkcjonariusze i urzędnicy związku są obowiązani przestrzegać ścisłej tajemnicy poza urzędowaniem co do wszystkich spraw związku, o których powzięli wiadomość jako członkowie związku, których zużytkowanie lub rozszerzanie pozaurzędowe sprzeciwia się celom Wojennego związku lub też dotyczy stosunków przedsiębiorstw członków związku; mają oni to przyrzec na piśmie.

Przy prowadzeniu spraw jest obowiązkiem kierownictwa Związku starać się przez odpowiednie urządzenia o to, by zapobiedz nadużyciom przy zużytkowaniu lub podawaniu wiadomości o stosunkach przedsiębiorczych, jakie wpłynęły do wydziału Związku. Urzędnicy i siły pomocnicze winni usłuchać wezwania do udzielenia wiadomości, dostarczonych przez członków Związku kancelaryi wydziału związku tylko wówczas, gdy takie wezwanie zostanie wystosowane do nich ze strony komisarzy rządowych lub gdy wydział Związku poweźmie w tym kierunku uchwałę.

§ 14.

Koszta urzędowania.

Dla pokrycia kosztów urzędowania Związku winni członkowie Związku składać opłaty, ustanowione przez wydział związku, które to opłaty można ściągać w drodze egzekucji politycznej.

§ 15.

Nadzór państwowy.

Związek znajduje się pod nadzorem państwowym, który wykonują komisarze rządowi, mianowani przez Ministra handlu, a przez czas trwania wojny także przez Ministra wojny.

Komisarze rządowych należy zapraszać na wszystkie rozprawy i posiedzenia organów Związku i mają oni prawo do zabierania w każdej chwili głosu i stawiania wniosków, co do których musi być powzięta uchwała.

Mają oni nadto prawo odraczania wykonania uchwał i zarządzeń organów Związku na tak długo, aż Minister handlu — w czasie trwania wojny po porozumieniu się z Ministrem wojny — wyda decyzję.

Komisarze rządowi mają też prawo wglądu do wszystkich ksiąg, zapisków i aktów

organów Wojennego związku i żądać wszelkich wyjaśnień, jakie uważają za potrzebne.

§ 16.

Rządowe prawo zatwierdzenia.

Zatwierdzeniu Ministra handlu — podczas trwania wojny w porozumieniu z Ministrem wojny — podlegają wszystkie rozstrzygnięcia, uchwały i zarządzenia wydziału i kierownictwa Związku, dotyczące:

- a) wysokości opłat związkowych, jeśli mają je niszczać członkowie Związku, stosownie do § 14.;
- b) ustalanie stanów faktycznych, przy których zaistnieniu nakłada się kary porządkowe, oraz wymiaru tych kar.

§ 17.

Sąd rozjemczy.

Dla rozstrzygania we wszystkich sporach między członkami związku w sprawach związkowych tworzy się sąd rozjemczy.

Sąd rozjemczy rozstrzyga nadto w tych przypadkach, w których członkowie Związku uważają się za pokrzywdzonych w swych prawach przez zarządzenie, wydane ze strony kierownictwa związku. Nakłada on również kary porządkowe, przewidziane w § 19.

Sąd rozjemczy składa się z funkcyonaryusza sędziowskiego, ustanowionego przez Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem sprawiedliwości, jako przewodniczącego i z czterech członków, mianowanych przez Ministra handlu, lub ich zastępców. Członkowie i zastępcy wykonują swe funkcyje jako urzędy honorowe. Nie mogą oni należeć ani do kierownictwa, ani też do wydziału związku.

Wszystkie rozstrzygnięcia sądu rozjemczego są ostateczne.

Postępowanie przed sądem rozjemczym stosuje się do przepisów 4. rozdziału VI. części procedury cywilnej, o ile z przepisów tego rozporządzenia co innego nie wynika.

Przewodniczący sądu rozjemczego może w zastosowaniu przepisów, obowiązujących dla postępowania przed zwyczajnymi sądami, zapraszać świadków i rzeczoznawców oraz przesłuchiwać te osoby i strony pod przysięgą.

§ 18.

Przekroczenia; kary, nakładane przez władze polityczne.

Za przekroczenia tego rozporządzenia, o ile nie podlegają one ściganiu karno-sądowemu, będą polityczne władze I. instancyi karaly grzywnami do 5000 koron lub według uznania aresztem do 6 miesięcy.

§ 19.

Kary sądu rozjemczego.

Działania i zaniechania, skierowane przeciw tym przepisom lub zarządzeniom, które wydało kierownictwo Związku dla osiągnięcia celów Wojennego związku stosownie do tego rozporządzenia, winno kierownictwo Związku po zasięgnięciu zgody wydziału Związku podawać do wiadomości sądu rozjemczego, który ma orzec o nałożeniu kary porządkowej.

Jeśli jeden z komisarzy rządowych podniesie zarzut przeciw uchwałę wydziału związku, którą odmówiono przedłożenia jakiegoś przypadku sądowi rozjemczemu, ma to taki skutek, że przypadek ten musi być przekazany sądowi rozjemczemu do dalszego traktowania.

Jeśli dla pewnych stanów faktycznych jest przez uchwałę wydziału związku, zatwierdzoną przez Ministra handlu, ustanowiony wymiar kary, to sąd rozjemczy jest przy wymiarze kary tem wiązany. We wszystkich innych wypadkach podlega także wymiar kary swobodnemu uznaniu sądu rozjemczego; jednakże kara porządkowa nie może w każdym poszczególnym wypadku przekraczać kwoty 20.000 koron. Kwoty karne ściągają się na prośbę kierownictwa związku w drodze egzekucyi politycznej i wpływają one na cel dobra powszechnego, jaki ustanowi Minister handlu.

§ 20.

Rozwiązanie Związku.

Rozwiązanie Związku następuje po wysłuchaniu wydziału Związku przez zarządzenie Ministra handlu, który rozstrzyga także o użyciu ewentualnej nadwyżki kasowej.

§ 21.

Chwila wejścia w życie.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Georgi wtr.

Hechenburger wtr.

Spitzmüller wtr.

115.**Rozporządzenie Ministrów handlu,
skarbu i obrony krajowej z dnia
26. kwietnia 1916,**

w sprawie ustanowienia najwyższych cen dla
przędzy lnianej (line) i przędzy włóczanej (tow).

Na mocy rozporządzenia ministeryalnego
z dnia 10. października 1914. Dz. u. p. Nr. 274,
zarządza się, co następuje:

§ 1.

Przędza lniana (line) i włóczana (tow) musi
być zaopatrzona odpowiadającymi jakości znakami
przedzalnictwymi, uznanymi przez Wydział wojenny
dla przemysłu lnianego w Wiedniu, L. Laurenz-
berg Nr. 1.

§ 2.

Najwyższą cenę za surową przędzę lnianą
(line), względnie za przędzę włóczaną (tow) usta-
nawia się, jak następuje:

Przędza lniana.

Cena za 1 kopę w koronach.

Nr.	Wątek se- kunda	Wątek prima	Łańcuch ręczny	Łańcuch mecha- niczny	Łańcuch mecha- niczny prima
14	590	605	620	635	655
16	540	555	570	585	605
18	490	505	520	535	555
20	440	455	470	485	505
22	390	405	420	435	455
24	370	385	400	415	435
25	355	370	385	400	420
28	325	340	355	370	390
30	295	310	325	340	360
32	280	295	310	325	340
35	265	280	295	310	320
40	225	240	255	270	280
45	220	235	250	265	275
50	210	225	240	255	265
55	190	205	220	235	245
60	170	185	200	215	225
65	170	185	200	215	225
70	175	190	205	220	230
75	175	190	205	220	230
80-100	180	195	210	225	235
110	185	200	215	230	240

Przędza tow.

Cena za 1 kopę w koronach.

Nr.	Wątek se- kunda	Wątek prima	Łańcuch ręczny	Łańcuch mecha- niczny	Łańcuch mecha- niczny prima
6	860	870	880	895	915
8	670	680	690	705	725
10	575	585	595	610	630
12	480	490	500	515	535
14	420	430	440	455	475
16	380	390	400	415	435
18	345	355	365	380	400
20	310	320	330	345	365
22	300	310	320	335	355
25	285	295	305	320	340
28	275	285	295	310	330
30	270	280	290	305	325
35	250	260	270	285	305

Co do zaliczenia znaków przedzalnictwowych do
jakości, wymienionych w powyższych tabelach,
rozstrzyga Wydział wojenny dla przemysłu lnianego.

Te najwyższe ceny, które zawierają również
koszta przesłania do stacji kolejowej przedzalni,
obowiązują za przędzę surową bez opakowania
przy zapłacie gotówką w ciągu 30 dni z 3 procent
skonta kasowego.

Przy uszlachetnionych przędzach dopuszczalny
jest dodatek do tych najwyższych cen, odpowia-
dający zwykłemu wynagrodzeniu za uszlachetnienie.

§ 3.

Ceny najwyższe, ustanowione w § 2., obo-
wiązuja w razie zakupu, dokonanego po ogłoszeniu
niniejszego rozporządzenia.

§ 4.

Ceny najwyższe, ustanowione w § 2., nie
mają zastosowania do przędzy sprowadzonej z za-
graniccy cłowej po ogłoszeniu tego rozporządzenia.

Dla przędz, sporządzonych dowodnie z ma-
teryału surowego, importowanego z zagranicy cło-
po dniu 15. stycznia 1916, może Ministerstwo
handlu zezwolić po wysłuchaniu Wydziału wojen-
nego dla przemysłu lnianego wyjątkowo na wyższe
ceny.

§ 5.

Sprzedż przędz, wymienionych w § 2., po
wyższej cenie, jak po ustanowionych najwyższych
cenach, jest zakazana. Kto działa wbrew temu
zakazowi oraz wbrew innym postanowieniom tego
rozporządzenia, pośredniczy przy interesach, które
mają być zawarte po wyższej cenie lub też w inny

sposób przy ich zawarciu współdziała, będzie karany przez władze polityczne I. instancji grzywnami do 5000 K lub karami aresztu do 6 miesięcy, o ile czynności nie podpadają pod surowszy przepis karny.

§ 4.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Georgi wtr.

Leth wtr.

Spitzmüller wtr.

116.

Rozporządzenie Ministrów handlu i obrony krajowej z dnia 26. kwietnia 1916,

w sprawie badania zapasów lnu łodygowego, wyrobionego lnu i kłaków lnianych oraz przędzy lnianej (przędzy z lnu, kłaków i odpadków) oraz ograniczenia przeróbki wyrobionego lnu i kłaków lnianych.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Postanowieniom tego rozporządzenia podlegają: Len łodygowy, roszone lub nieroszone, wyrobiony len i kłaki lniane, a mianowicie len łamany, trzepany, czesany, len kłaczany i kłaki lniane oraz kłaki z lnu łamanego we wszystkich stadyach przeróbki, nadto wszelkiego rodzaju przędze lniane (przędze z lnu, kłaków i odpadków), surowe, bielone lub farbowane, pojedyncze lub skrecone.

§ 2.

Kto oznaczone w § 1. towary posiada w celu sprzedaży lub używa ich w sposób przemysłowy, uszlachetnia, wyrabia lub przechowuje, jest obowiązany, stosownie do podanych niżej przepisów znajdujące się w dniu 15. maja 1916 w jego przedsiębiorstwie (także u robotników, pracujących w domu), względnie w jego magazynach ilości zgłosić najpóźniej do dnia 25. maja 1916 w Ministerstwie handlu za pośrednictwem Wydziału wojennego dla przemysłu lnianego w Wiedniu, I., Laurenzerberg Nr. 1.

Wydział wojenny jest upoważniony do osiągnięcia u stron uzupełniających wyjaśnień, odnoszących się do badania zapasów.

W dalszym ciągu może Ministerstwo handlu w drodze Wydziału wojennego dla przemysłu lnianego zarządzić dalsze badania zapasów.

Materyały, które w dniu 15. maja 1916 znajdują się w transporcie, winien odbiorca zgłosić natychmiast po nadejściu każdej posyłki. Materyały, zamagazynowane u spedytorów, winni zgłosić nie ci ostatni, lecz ci, którzy są uprawnieni do rozporządzenia nimi.

Zgłoszenia należy skutecznie tylko na kartach, pobranych za pośrednictwem Wydziału wojennego dla przemysłu lnianego, które należy dokładnie wypełnić we wszystkich rubrykach przestrzegając wszelkich zawartych w nich szczególnych postanowień.

§ 3.

Wyprzedzenie lub inne przerobienie lnu i kłaków lnianych, bądź samych bądź łącznie z jakimikolwiek innymi materyałami przędzalniczymi jest od 12. dnia po ogłoszeniu rozporządzenia, o 6. godzinie rano, dozwolone tylko o tyle, o ile udzielono od przypadku do przypadku osobnego zezwolenia na przerobienie.

Dla dostarczenia takiego zezwolenia udziela się terminu do dnia 15. maja 1916 odnośnie do zamówień zarządu wojskowego lub jednego z cesarsko-królewskich albo też królewsko-węgierskich Ministerstw oraz bośniacko-hercegowińskiego Rządu krajowego, które w chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zostały już udzielone. Tego zezwolenia można jednakże żądać tylko dla zasobów przędzy, których dostawca potrzebuje jeszcze dla wykonania już udzielonego zlecenia przy uwzględnieniu zapasów jego przędzy.

§ 4.

Prośby o zezwolenie dla każdego rodzaju przeróbki lub użycia lnu lub kłaków lnu należy wnosić do Wydziału wojennego dla przemysłu lnianego, przy użyciu formularzy, jakie tam otrzymać można, a które należy wypełnić dokładnie we wszystkich rubrykach.

O takich prośbach rozstrzyga, jeśli chodzi o wypełnienie zleceń zarządu wojskowego, Ministerstwo wojny, o wszystkich innych Ministerstwo handlu.

Jeśli prośby te dotyczą zamówień ze strony innych Ministerstw, wejdzie Ministerstwo handlu w tym względzie w porozumienie z temi Ministerstwami.

§ 5.

Dla zapewnienia przestrzegania przepisów tego rozporządzenia ustanowi Ministerstwo handlu organa kontrolne, które mają każdego czasu dostęp

do przedsiębiorstw, do których się rozporządzenie odnosi i którym na żądanie należy zezwolić na wgląd do wszystkich ksiąg przedsiębiorstwa, korespondencji i innych zapisków.

§ 6.

Za przekroczenia tego rozporządzenia i za każde współdziałanie przy udaremnianiu ustanowionych w tem rozporządzeniu zobowiązań, będą polityczne władze I. instancji karady grzywnami do 5000 koron lub karami aresztu do 6 miesięcy, o ile przekroczenia te nie podpadają pod surowszy przepis karny.

§ 7.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Georgi wlr.

Spitzmüller wlr.

117.

Rozporządzenie Ministrów handlu i obrony krajowej z dnia 26. kwietnia 1916,

dotyczące badania zapasów towarów lnianych oraz ograniczeń przeróbki i sprzedawania przędzy lnianej (przędzy z lnu, kłaków i odpadków) oraz towarów lnianych.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

Badanie zapasów.

§ 1.

Badaniu zapasów podlegają towary, wyrobione z samej przędzy lnianej (towary lniane) lub mieszane z innymi materiałami przędzalniczymi lub przędzą (towary półlniane), a mianowicie:

- a) materiały lniane i półlniane stosownie do przepisów zarządu wojskowego;
- b) niewzorzyste materiały lniane, pod czem rozumie się tkaniny z jednym tylko głównym splotem, a mianowicie splot płócienny, skośny (drelich, gradl) lub splot atlasowy, z wyjątkiem materiałów na meble, firanek, korenek, tiulów i haftów, a mianowicie:

1. materiały lniane surowe, także usztywnione lub wykończone, do których użyte są zarówno w wątku jakoteż w osnowie przędzy lnianej poniżej angielskiego Nru 60 oraz materiały lniane bielone, farbowane,

drukowane, impregnowane lub farbowane pstro, do których użyte są zarówno w wątku, jak w osnowie, przędzy lnianej poniżej angielskiego Nru 50;

2. materiały półlniane, surowe lub usztywnione lub wykończone, do których używa się w wątku albo w osnowie przędzy lnianej poniżej angielskiego Nru 60, oraz materiały półlniane, bielone, farbowane, drukowane, impregnowane lub pstro tkane, do których używa się w wątku lub w osnowie przędzy lnianej poniżej angielskiego Nru 50;

- c) pasy, wstęgi tkane w ukos, struple itd.;
- d) artykuły konfekcyjne, służące dla celów wojskowych, z materiałów lnianych i półlnianych, jakoto uniformy, pościel, plecaki, worki na chleb, namioty, poidla, derki, worki na paszę itd. we wszystkich stadyach przeróbki;
- e) artykuły konfekcyjne, jak prześcieradła, ręczniki, ścierki, sienniki, płótna do cedzenia i prasowania, wszystko to z uwzględnieniem wymienionego pod b) ograniczenia numerów przędzy.

§ 2.

Kto przedmioty, oznaczone w § 1. w celach sprzedaży posiada lub w sposób przemysłowy albo dla celów dobra powszechnego wyrabia, używa, uszlachetnia, przerabia lub ma w przechowaniu, jest obowiązany stosownie do podanych niżej przepisów zasoby, znajdujące się w dniu 15. maja 1916 w jego warsztatach (także u robotników pracujących w domu) lub magazynach, zgłosić najpóźniej do dnia 25. maja 1916 do Ministerstwa handlu za pośrednictwem Wydziału wojennego dla przemysłu lnianego w Wiedniu, I., Laurenzberg Nr. 1.

Towary, znajdujące się w dniu 15. maja 1916 w transporcie, winien odbiorca zgłosić niezwłocznie po nadejściu każdej przesyłki. Towary, zamagazynowane u spedytorów, winni zgłaszać nie ci, lecz uprawnieni do rozporządzania nimi.

Kto odnośnie do wymienionych w § 1. przedmiotów posiada bezpośrednie zamówienie dostawy ze strony c. i k. Ministerstwa wojny, c. k. Ministerstwa obrony krajowej, królewsko-węgierskiego Ministerstwa obrony krajowej lub innej władzy wojskowej, winien bez naruszenia obowiązku zgłoszenia, podać te zasoby według miary (ilości sztuk) i przybliżonej wagi, do których dostawy jest on jeszcze w dniu 15. maja 1916. Za takie, które należy jeszcze dostawić, uważa się w myśl tego rozporządzenia te zasoby, których w dniu 15. maja 1916 dostawca nie wydał jeszcze zakładowi przewozowemu w celu przewiezienia do zamawiającej władzy.

Zgłoszenia należy skutecznie wyłącznie na kartach, które można otrzymać od Wydziału wojennego dla przemysłu lnianego i które należy wypełnić dokładnie we wszystkich rubrykach przestrzegając przytem ewentualnych, uwidocznionych na tych kartach, szczególnych przepisów.

Kto we wszystkich swych warsztatach (także u robotników, pracujących w domu) lub składach posiada razem mniejsze zapasy, niż 1000 metrów podlegających zgłoszeniu towarów [§ 1 a), b), c)] lub 300 sztuk artykułów konfekcyjnych, przy ściereczkach i ręcznikach razem 100 tuzinów [§ 1. d) i e)], jest wolny od obowiązku zgłoszenia, jeśli nie czyni użytku z dozwolonego w § 4. wolnego rozporządzenia.

Dla zapasów, znajdujących się w posiadaniu c. k. kolei państwowych, obowiązują osobne przepisy.

Wydział wojenny dla przemysłu lnianego jest upoważniony zasięgać każdego czasu od stron uzupełniających wiadomości, odnoszących się do badania zapasów.

W dalszym ciągu może Ministerstwo handlu zarządzić dalsze badania zapasów za pośrednictwem Wojennego wydziału dla przemysłu lnianego.

Ograniczenia przerabiania i pozbywania co do przędzy lnianej oraz towarów lnianych i półlnianych.

§ 3.

Począwszy od dnia ogłoszenia tego rozporządzenia można używać surowych, pojedynczych lub skręconych przędz lnianych (przędz z lnu, kłaków lub odpadków) poniżej ang. Nru 60, nadto bielonych lub farbowanych, pojedynczych lub skręconych przędz lnianych poniżej ang. Nru 50 tylko bezpośrednio lub pośrednio do wypełnienia zleceń zarządu wojskowego alboważ jednego z cesarsko-królewskich lub królewsko-węgierskich Ministerstw lub bośniacko-hercegowińskiego Rządu krajowego.

Niewzorzysta tkanina lniana, sporządzana zarówno w wątku jak i w osnowie, tudzież niewzorzysta tkanina półlniana, sporządzona w wątku albo w osnowie z surowej, pojedynczej lub skręconej przędzy poniżej ang. Nru 55, lub z bielonej albo farbowanej, pojedynczej lub skręconej przędzy lnianej poniżej ang. Nru 40, oraz konfekcyonowane z takich towarów artykuły § 1. d) i e), mogą być użyte tylko bezpośrednio lub pośrednio do wypełnienia zleceń zarządu wojskowego lub też jednego z cesarsko-królewskich lub królewsko-węgierskich Ministerstw lub bośniacko-hercegowińskiego Rządu krajowego. Takie towary, przy których jako zastąpienie grubszych przędz została użyta cieńsza przędza (ponad ang. Nru 50, względnie Nru 35) kilkakrotnie złożona lub skręcona,

uważa się za wyrobioną z odpowiedniej grubszej przędzy.

Dowodu na użycie w sposób wyżej wspomniany należy dostarczyć Ministerstwu handlu w drodze Wydziału wojennego dla przemysłu lnianego w Wiedniu, I., Laurenzerberg 1, przedkładając oświadczenie co do celu użycia tych wyrobów, mające być wystawione in duplo bezpośrednio przez liferanta i posiadające moc przysięgi.

Przy pośrednich dostawach mają to oświadczenie wypełnić i podpisać wszystkie osoby lub firmy, które uczestniczą w dostawie.

Dla dostarczenia oświadczenia zakreśla się co do udzielonych w chwili wejścia w życie tego rozporządzenia zamówień zarządu wojskowego alboważ jednego z cesarsko-królewskich lub królewsko-węgierskich Ministerstw lub Rządu krajowego bośniacko-hercegowińskiego termin do dnia 15. maja 1916.

Nadesłane oświadczenia ma zbadać Wydział wojenny, a zgłaszający otrzymuje o tem rezolucję.

Każde inne przerobienie, pozbycie lub dostarczenie wymienionych w pierwszym i drugim ustępie tego paragrafu przędz lub towarów, pominawszy wyjątki, przewidziane w §§ 4. i 5., jest dopuszczalne jedynie na podstawie osobnego zezwolenia Ministerstwa handlu, o które należy się postarać za pośrednictwem Wydziału wojennego dla przemysłu lnianego lub też na podstawie ogólnego upoważnienia udzielonego Wydziałowi wojennemu dla przemysłu lnianego przez Ministerstwo handlu.

§ 4.

Dozwolone jest co do towarów, wymienionych w drugim ustępie § 3. wolne rozporządzenie (przerabianie, pozbywanie lub dostarczanie) leżących na składzie bielonych towarów lnianych i półlnianych o szerokości ponad 160 cm, leżących na składzie, tkanych pstro ścierek konfekcyonowanych i w towarze metrowym, oraz leżących na składzie konfekcyonowanych płócien do cedzenia i prasowania.

Dozwolone jest nadto na dalsze cztery miesiące począwszy od dnia ogłoszenia tego rozporządzenia wolne rozporządzenie następującemi ilościami wymienionych w drugim ustępie § 3. towarów według stanu zasobów z dnia 30. kwietnia 1916, a to miesięcznie:

a) Dla producentów i hurtowników:

Towaru surowego 5% takiego leżącego na składzie w dniu 30. kwietnia 1916 towaru, lecz najwyżej . . . . . 10.000 m;

towaru białego 5% takiego leżącego na składzie w dniu 30. kwietnia 1916 towaru, lecz najwyżej . . . . . 8.000 m;

towaru farbowanego, drukowanego lub tkanego pstro 5% takiego, leżącego w dniu 30. kwietnia 1916 towaru, lecz najwyżej . . . . . 5.000 m;
 impregnowanego towaru 10% takiego, leżącego na składzie w dniu 30. kwietnia 1916 towaru, lecz najwyżej 3.000 m;
 konfekcyonowanych artykułów § 1. d) i e) do 5% leżącego na składzie w dniu 30. kwietnia 1916 każdego z tych poszczególnych artykułów.

Co do przeznaczenia wolnych zasobów należy wszystkie warsztaty i filie jednej firmy uważać za jedno przedsiębiorstwo.

b) Dla handlarzy drobiazgowych, t. j. takich handlarzy, którzy wyłącznie lub przeważnie sprzedają towar krajany:

250 m towaru surowego lub 10% takiego, leżącego na składzie w dniu 30. kwietnia 1916 towaru, lecz najwyżej . . . . . 1.000 m;

250 m towaru białego lub 10% takiego, leżącego na składzie w dniu 30. kwietnia 1916 towaru, lecz najwyżej . . . . . 1.000 m;

150 m farbowanego, wydrukowanego lub pstro farbowanego towaru lub 10% takiego, leżącego na składzie w dniu 30. kwietnia 1916 towaru, lecz conajwyżej . . . . . 500 m;

100 m impregnowanego towaru lub 10% takiego, leżącego na składzie w dniu 30. kwietnia 1916 towaru, lecz conajwyżej . . . . . 300 m;

konfekcyjnych artykułów z § 1. d) i e) do 10% każdego z tych poszczególnych, leżących na składzie w dniu 30. kwietnia 1916 artykułów.

Wykluczone od tego wydania do wolnego rozporządzenia są oznaczone w § 1. a) materiały stosownie do przepisu zarządu wojskowego. To też zapasy tych materiałów nie wchodzi w rachubę przy obliczeniu stopy procentowej towarów oddanych do wolnego rozporządzenia.

Kto chce czynić użytek z wspomnianego wyżej wolnego używania, musi wypełnić następujące warunki:

1. musi on skutecznie na termin zgłoszenie zapasów stosownie do § 1. i 2. tego rozporządzenia także wówczas, jeśli był stosownie do § 2., ustęp piąty, wolny od obowiązku zgłaszania;

2. nie może on żądać za oddane do dowolnego użycia towary wyższych sprzedażnych cen,

niż te, jakie uzyskał za takie towary przed ogłoszeniem tego rozporządzenia;

3. musi on prowadzić zapiski, z których musi być widoczna każda zmiana w ilościach zapasów i użycie oraz udzielać na wezwanie Wydziałowi wojennemu dla przemysłu lnianego wykazów w powyższym kierunku.

§ 5.

Dozwolone jest przerabianie wymienionych w pierwszym i drugim ustępie § 3. znajdujących się w warsztatach poszczególnego przedsiębiorstwa (także u robotników, pracujących w domu) przędz i towarów, o ile jest to potrzebne w warsztatach tego samego przedsiębiorstwa dla wykończenia towarów, które w dniu ogłoszenia tego rozporządzenia są w stadyum produkcji.

Kto chce czynić użytek z tego dozwoleń, winien donieść o tem zapomocą karty zgłoszenia, którą można otrzymać od Wydziału wojennego dla przemysłu lnianego, którą to kartę należy wypełnić dokładnie we wszystkich rubrykach stosownie do uwidocznionych na niej przepisów i odesłać bezzwłocznie do Wydziału wojennego dla przemysłu lnianego.

Postanowienia końcowe.

§ 6.

Dla zapewnienia przestrzegania przepisów tego rozporządzenia może Ministerstwo handlu ustanowić własne organa kontrolne, mające przystęp każdego czasu do wszystkich, objętych tem rozporządzeniem przedsiębiorstw i którym winno się na żądanie czezwolić na wgląd we wszystkie księgi przedsiębiorstwa, korespondencye i inne zapiski.

§ 7.

Za przekroczenia tego rozporządzenia i za każde współdziałanie przy udaremnianiu ustanowionych w tem rozporządzeniu obowiązków, będą polityczne władze pierwszej instancyi karały grzywnami do 5000 koron lub karami aresztu do 6 miesięcy, o ile przekroczenia te nie podpadają pod surowszy przepis karny.

§ 8.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Georgi wlr.

Spitzmüller wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LIX. — Wydana i rozesłana dnia 29. kwietnia 1916.

Treść: (№ 118.—124.) 118. Rozporządzenie o obowiązku zgłoszenia zapasów pewnych oznaczonych metali i stopów. — 119. Rozporządzenie, dotyczące użycia pewnych oznaczonych metali i stopów tudzież blachy pocielanej. — 120. Rozporządzenie, dotyczące użycia i dostarczenia ołowiu i przedmiotów z ołowiu. — 121. Rozporządzenie o obowiązku zgłoszenia przedmiotów z cyny. — 122. Rozporządzenie w sprawie używania i dostarczenia cyny i przedmiotów z cyny. — 123. Rozporządzenie, w sprawie używania zawierających ołów lub cynę pozostałości i odpadków blachy pocielanej. — 124. Rozporządzenie, dotyczące ustanowienia najwyższych cen za towary blaszane i lane (zastępujące sprzęty metalowe).

118.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem obrony krajowej i za zgodą Ministerstwa wojny z dnia 28. kwietnia 1916

o obowiązku zgłoszenia zapasów pewnych oznaczonych metali i stopów.

Zmieniając częściowo przepisy rozporządzenia ministeryalnego z dnia 7. lutego 1915, Dz. u. p. Nr. 27, i z dnia 29. marca 1915, Dz. u. p. Nr. 80, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Obowiązek uskuteczniania zgłoszeń zapasów, które według rozporządzeń ministeryalnych z dnia 7. lutego 1915, Dz. u. p. Nr. 27, i z dnia 29. marca 1915, Dz. u. p. Nr. 80, wnosić należy do władz politycznych I. instancji do dnia 8. każdego miesiąca według stanu z ostatniego dnia miesiąca poprzedzającego, ustaje co do zapasów materiałów wymienionych w przytoczonych rozporządzeniach tylko o tyle, o ile stan zapasów

nie przekracza następujących ilości: przy glinie 5 *kg*, antymonie 5 *kg*, ołowiu 10 *kg*, miedzi 10 *kg*, przy stopach miedzi 30 *kg*, przy cynie 5 *kg*, stopach cyny 30 *kg*, przy cynku 50 *kg*, przy blasze pocielanej 100 *kg*.

§ 2.

Bez względu na ilość należy zgłaszać zapasy następujących materiałów:

1. Chromu i ferrochromu, molibdenu i ferromolibdenu, niklu i ferroniklu, wanady i ferrowanady, wolframu i ferrowolframu.

2. Rud, produktów pierwotnych, materiałów starych, odpadków, popiołów, okruców i innych pozostałości.

§ 3.

Pozatem rozporządzenie niniejsze nie dotyka postanowień wymienionych rozporządzeń.

§ 4.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Georgi wlr.

Spitzmüller wlr.

Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z innymi interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny z dnia 28. kwietnia 1916, dotyczące użycia pewnych oznaczonych metali i stopów tudzież blachy pocielanej.

Na zasadzie §§ 24. i 27. ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, dotyczącej świadczeń wojennych i rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Wymienione poniżej materiały można przerabiać, zużywać, w inny sposób, zużywać w inny sposób używać lub sprzedawać tylko z przestrzeganiem postanowień niniejszego rozporządzenia, a mianowicie:

1. Glin, antymon, ołów (także twardy ołów), chrom i ferrochrom, miedź, bronz, mosiądz, spiż, tombak, molibden i ferromolibden, nikel i ferro-nikel, wanat i ferrowanat, wolfram i ferrowolfram, cynę i stopy cyny (cynę do lutowania, metale białe itp.) i cynk w stanie nie obrobionym, jakoteż w postaci starego materiału i odpadków;

2. nie użyte do budowy blachy, rury i druty o grubości materiału od 0,2 mm wzwyż, nadto pręty, tafle i płyty z glinu, ołów (także twardy ołów), miedź, bronz, mosiądz, spiż, tombak, nikel, cynę, stopy cyny i cynk;

3. kawałki odlewu surowcowego z ołowiu (także z twardego ołowiu), miedzi, bronzu, mosiądzu, spiżu, tombaku, cyny, stopów cyny (metali białych itp.) i z cynku;

4. blachę pocielaną.

Przepis powyższy rozciąga się nie tylko na zapasy, istniejące w chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia lecz także na zapasy nowo przyrosłe przez produkcję, wydzielone jako stary materiał lub w postaci odpadków.

Zapasy, których łączna waga nie przekracza wymienionych poniżej ilości, nie podlegają postanowieniom niniejszego rozporządzenia. Ilość ta wynosi przy glinie 5 kg, antymonie 5 kg, ołowiu 10 kg, miedzi 10 kg, stopach miedzi 30 kg, cynie 5 kg, stopach cyny 30 kg, przy cynku 50 kg, a przy pocielanej blasze 100 kg.

Jeżeli przyrost miesięczny nie przewyższa wymienionych ilości, wówczas posiadacz zapasów może rozrządzać dowolnie także takim przyrostem.

Co do materiałów wymienionego rodzaju, znajdujących się w posiadaniu państwa lub zakładów państwowych, będą wydane osobne zarządzenia.

§ 2.

Wymienione w § 1. materiały pozostają na razie u posiadacza lub przechowcy i mają być przez niego odpowiednio przechowane, dopóki nie nastąpi odstawienie tych materiałów stosownie do osobnych zarządzeń, jakie będą jeszcze wydane. Pominąwszy wyjątki przytoczone w §§ 3. do 5. wolno posiadaczowi materiały te przerabiać, zużywać, w inny sposób zużywać lub sprzedawać tylko za zezwoleniem Ministerstwa handlu.

§ 3.

Bez osobnego zezwolenia Ministerstwa handlu można sprzedać:

1. wszystkie zapasy wymienionych w § 1. materiałów zarządowi wojskowemu, Tow. akc. Centrali dla metali w Wiedniu tudzież kantorom i organom, które zarząd wojskowy lub wspomniane towarzystwo do tego zakupna upoważniło, a to aż do tej chwili, w której nastąpić ma odstawienie tych materiałów stosownie do wydać się mających w tym względzie osobnych zarządzeń;

2. w każdym miesiącu 10 procent zapasów, utrzymywanych na składzie na sprzedaż, według stanu z ostatniego dnia poprzedniego miesiąca, jednakowoż z wyjątkiem blachy pocielanej.

§ 4.

Bez osobnego zezwolenia Ministerstwa handlu wolno z wymienionych w § 1. materiałów, o ile użycie ich na odnośne cele po myśli postanowień rozporządzenia ministeryalnego z dnia 1. marca 1916, Dz. u. p. Nr. 63, jest w ogólności dozwolone przerobić, zużyć lub w inny sposób użyć następujące ilości:

1. ilości, które posiadacz potrzebuje celem wykonania poleceń zarządu wojskowego w swoim własnym przedsiębiorstwie lub w innych przedsiębiorstwach przez niego w tym celu używanych;

2. przez posiadaczy zapasów, którym nie zostały udzielone odnośne zlecenia zarządu wojskowego w każdym miesiącu 10 procent zapasów — z wyjątkiem zapasów blachy pocielanej —

według stanu z ostatniego dnia poprzedniego miesiąca; do tych 10 procent zaliczyć należy te ilości zapasów, które zostały sprzedane stosownie do § 3., punkt 2.;

3. te ilości, których posiadacz zapasów potrzebuje bezwarunkowo do ulepszenia urządzeń swego przedsiębiorstwa celem utrzymania ruchu;

4. zapasy glinu w fabrykach żelaza i stali na cele produkcji żelaza i stali.

Posiadacz starych materiałów i odpadków może je na metale surowe we własnym przedsiębiorstwie przerobić lub dać do przeróbki na swój rachunek w obcych tutejszokrajowych przedsiębiorstwach; uzyskane metale surowe wolno jemu jednak przerabiać i zużywać tylko po myśli postanowień punktów 1. do 4. tego paragrafu lub sprzedać stosownie do postanowień § 3.

§ 5.

Do materiałów wspomnianego w § 1. rodzaju, które zostaną sprowadzone z zagranicy, znajdują zastosowanie postanowienia §§ 1. do 4. z następującymi zmianami:

Jeżeli posiadacz chce uzyskać sprowadzone materiały do wolnego rozporządzenia, ma prosić o to Ministerstwo handlu i donieść o dokonany przywozie Ministerstwu handlu zaraz po nadejściu przesyłki przedkładając dokumenta przewozowe.

Jeżeli z powodu nagłego zapotrzebowania wojskowego nie można prośby tej uwzględnić wcale albo można ją uwzględnić tylko w części a zarząd wojskowy zażąda sprowadzonych materiałów, natenczas wynagrodzenie za nie oznaczy zarząd wojskowy uwzględniając cenę zakupną tych materiałów, którą należy w odpowiedni sposób wykazać, tudzież urosłe dowodnie dla posiadacza koszta uboczne łącznie z osobnym wynagrodzeniem w wysokości 5 procent ceny materiałów łącznie z kosztami ubocznymi. Posiadaczowi są przytem zastrzeżone środki prawne, przewidziane w § 33. ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236.

Jeżeli posiadacz pragnie uzyskać do wolnego rozporządzenia metal, który ma być uzyskany z wprowadzonych rud, produktów pierwotnych, popiołów, okruchów i innych pozostałości, ma dołączyć do swej prośby do Ministerstwa handlu:

1. Dokumenta przewozowe,
2. spis wprowadzonych materiałów, z podaniem gatunków i ilości,
3. próbkę każdej zakupionej partii, uzyskaną w sposób w handlu praktykowany i

4. opinie o próbkach, wydane przez sprzedającego i kupującego te materiały.

Ministerstwo handlu może polecić zbadanie tych opinii o próbkach na koszt starającego się o wspomniane ułatwienie, a to w drodze zbadania nadesłanych próbek w jednym z laboratoryów państwowych.

§ 6.

Do nadzoru nad przestrzeganiem niniejszego rozporządzenia przeznaczy Ministerstwo handlu inspektorów przemysłowych lub inne odpowiednie organa.

W tym celu można urzędownie zwiedzać magazyny i inne zakłady i wglądać do ksiąg przedsiębiorstwa.

§ 7.

Za działania wbrew przepisom tego rozporządzenia mają polityczne władze I. instancyi karać aresztem do 6 miesięcy albo grzywną do 5000 koron, o ile czyny te nie podpadają pod surowsze postanowienie karne.

§ 8.

Przepisy tego rozporządzenia wchodzi w miejsce postanowień, zawartych w rozporządzeniach i obwieszczeniach z dnia 7. lutego, 29. marca, 27. maja i 26. października 1915, Dz. u. p. Nr. 28, 29, 81, 82, 144, 145 i 320.

§ 9.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Georgi wlr.

120.

Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z innymi interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny z dnia 28. kwietnia 1916, dotyczące użycia i dostarczenia ołowiu i przedmiotów z ołowiu.

Na zasadzie §§ 24 i 27. ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, dotyczącej

świadczeń wojennych i rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274. zarządza się, co następuje:

§ 1.

Wymienione poniżej przedmioty, o ile sporządzone są w całości lub w przeważnej części z ołowiu (także twardego ołowiu), wolno tylko z przestrzeganiem postanowień niniejszego rozporządzenia przerabiać lub sprzedawać, a mianowicie:

1. Przybory warsztatowe, jakoto wykładzina z ołowiu, pierścienie uszczelniające, kawałki na podkłady, moduły i tym podobne;

2. plomby;

3. ciężarki, jakoto ciężarki ciągnące, wyrównywające i tym podobne, następnie kule i inne wyroby lane, z wyjątkiem amunicji;

4. stępki ołowiane i balast ołowiany dla łodzi żaglowych;

5. czcionki, płyty do stereotypii i inny materiał czcionkowy nie wyłączając materiału starego;

6. rury (także wysiarkowane i pocynowane tudzież rury z wkładką cynową — rury ołowiane [z wnętrzem cynowem] itd.), węzownice i syfony, także przewody rurowe;

7. pompy i armatury, jakoto kurki, wentyle i tym podobne,

8. kadzie, wanny, panwie, kotły, retorty i wszelkie inne przyrządy, sprzęty i inne naczynia kuchenne;

9. wykładziny komorowe, wyściółki i tym podobne;

10. płyty akumulatorów.

Przepis powyższy rozciąga się zarówno na przedmioty, istniejące w chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia jak również na nowo przybyłe zapasy tych przedmiotów.

Przepis ten ma zastosowanie bez względu na to, czy przedmioty te należą do urządzeń jakiegoś zakładu fabrycznego, czy trzymane są w pogotowiu w celu przeróbki lub sprzedaży lub też służą na inne cele, czy nie są obecnie używane lub też są w użyciu.

Zapasy, których łączna waga nie przekracza 10 kg, nie podpadają pod postanowienia niniejszego rozporządzenia.

Co do przedmiotów wymienionego rodzaju, znajdujących się w posiadaniu państwa lub zakładów państwowych, będą wydane osobne zarządzenia.

Przepisy co do użycia nieprzerobionego ołowiu (także twardego ołowiu), wraz z starym materiałem i odpadkami, jakoteż ołowiu w formie nie użytych jeszcze do budowy blach, drutów, rur,

prętów, tafl, płyt i kawałków odlewu surowcowego są zawarte w rozporządzeniu ministeryalnym z dnia 28. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 119.

§ 2.

Wymienione w § 1. przedmioty pozostają na razie u posiadacza lub przechowcy i mają być przez niego odpowiednio przechowywane aż do chwili, w której nastąpi ich odstąpienie stosownie do podanych poniżej zarządzeń.

Pominąwszy przytoczone w §§ 3. i 4. wyjątki wolno przedmioty te sprzedać lub przerobić tylko za zezwoleniem Ministerstwa handlu. Tak samo używanie tych przedmiotów zależy od zezwolenia Ministerstwa handlu, jeśli one z tego powodu przechodzą do innego posiadacza lub przechowcy albo jeśli z używaniem połączone jest znaczne zużycie ołowiu.

§ 3.

Bez osobnego zezwolenia Ministerstwa handlu wolno sprzedać:

1. Wszystkie wymienione w § 1. przedmioty zarządowi wojskowemu, Tow. akc. Centrali dla metali w Wiedniu tudzież kantorom i organom przez wspomniane towarzystwo do tego zakupna upoważnionym, a to aż do dnia 14. czerwca 1916;

2. z zapasów czcionek, utrzymywanych na na składzie celem sprzedaży, w każdym miesiącu 20 procent według stanu z ostatniego dnia poprzedniego miesiąca.

§ 4.

Bez osobnego zezwolenia Ministerstwa handlu, o ile użycie ołowiu według postanowień rozporządzenia ministeryalnego z dnia 1. marca 1916, Dz. u. p. Nr. 63, jest w ogólności dozwolone, wolno przerobić i zużyć:

1. Wszystkie wymienione w § 1. przedmioty celem wykonania poleceń zarządu wojskowego w przedsiębiorstwie posiadacza lub w innych w tym celu przez niego używanych przedsiębiorstwach;

2. materiał czcionkowy w drodze przelewu na nowe czcionki we własnym przedsiębiorstwie posiadacza.

§ 5.

W czasie od dnia 1. do 15. czerwca 1916 należy z przestrzeganiem bliższych zarządzeń, wydanych w §§ 6., 8., 9. i 10. i z oznaczonymi w § 6. wyjątkami odstawić z zapasów, które

istniały w chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia i przybyły następnie aż do chwili odstawienia, następujące ilości:

1. 80 procent wszystkich zapasów ołowiu (także twardego ołowiu) w formie materiału surowego, starego i odpadków, dalej wszystkich zapasów nieużytych do budowy blach, rur, drutów, prętów, tafli, płyt i kawałków odlewu surowcowego z ołowiu (także twardego ołowiu);

2. wszystkie zapasy plomb, o ile nie są już umieszczone na zamknąć się mających naczyniach i tym podobnych przedmiotach;

3. 20 procent całkowitego zapasu materiału czeionkowego każdej drukarni i odlewni czeionek (zwykle czeionki, płyty stereotypowe i materiał stary);

4. 50 procent zapasów płyt akumulatorowych, o ile utrzymane są na składzie w celu sprzedaży;

5. 80 procent zapasów wszelkich innych, wymienionych w § 1. przedmiotów, o ile utrzymywane są na składzie w celu sprzedaży.

Dostawienie popiołów i okruchów ołowianych i wszelkich innych pozostałości, zawierających ołów, będzie uregulowane osobnem rozporządzeniem.

§ 6.

Nie trzeba dostawiać:

1. Materiałów i przedmiotów, które posiadacz stosownie do § 3., punkt 1., sprzedał aż do dnia 14. czerwca 1916 Tow. akc. Centrali dla metali w Wiedniu lub podanym tamże innym organom (§§ 5. i 9., ustęp ostatni);

2. materiałów i przedmiotów, których posiadacz potrzebuje nadal bezwarunkowo do wypełnienia poleceń zarządu wojskowego w swoim własnem przedsiębiorstwie lub w innych używanych przez siebie w tym celu przedsiębiorstwach;

3. z zapasów oznaczonego w § 5., punkt 1. rodzaju 20 procent, w każdym razie jednak 10 kg;

4. tych ilości wymienionych w § 5., punkt 1. materiałów, których posiadacz potrzebuje bezwarunkowo do ulepszenia urządzeń swego przedsiębiorstwa celem utrzymania ruchu, a to aż do dnia 1. sierpnia 1916;

5. tych ilości, które Ministerstwo handlu uwolniło od dostawy. Odnośne prośby, które mogą być uwzględnione tylko w razie istnienia szczególnie ważnych powodów, należy wnieść do Ministerstwa handlu do dnia 31. maja 1916.

§ 7.

Pozostawienie zbędnych przedmiotów rodzaju wymienionego w § 1., punkt 1., 3., 4. i 6. do 10., które stanowią urządzenie zakładu przemysłowego lub są częściami składowemi jakiegoś innego zakładu albo są w budynkach lub innych budowlach założone lub wbudowane, zostanie postanowione osobnem zarządzeniem.

Za zbędne należy uważać przedmioty, które są potrzebne do ruchu przedsiębiorstwa lub dla używania zakładu, budynku lub innej budowy, do której one służą, także wówczas, jeżeli można je zastąpić przedmiotami z innych materiałów.

Posiadacze wspomnianych w ustępie 1. przedmiotów mogą w celu uniknięcia rekwizycji co do odstąpienia tych przedmiotów z wolnej ręki zawrzeć układ z zarządem wojskowym, Tow. akc. Centrali dla metali w Wiedniu lub jej kantorami zakupna.

§ 8.

Posiadacze lub przechowcy winni przedmioty, które mają być dostawione na zasadzie przepisu § 5., odesłać w czasie od dnia 1. do 15. czerwca 1916, jako przesyłkę towarową, w odpowiedniemu opakowaniu i po stwierdzeniu przez urząd kolejowy ilości i wagi nadanych przesyłek do właściwej c. k. komisji odbiorczej dla metali i stopów (Grac, Praga, Solnogród, Wiedeń—dworzec północno-zachodni, według rozporządzenia ministerjalnego z dnia 19. marca 1915, Dz. u. p. Nr. 66).

W liście przewozowym należy podać gatunki nadawanych przedmiotów z uwidocznieniem, czy są to materiały nowe czy stare.

Koszta opakowania i przesyłki zwróci wysyłającemu zarząd wojskowy; jeżeli zapasy uznane zostaną za nienadające się dla celów wojennych, wówczas zarząd wojskowy poniesie także koszt przesyłki z powrotem.

§ 9.

Posiadacz lub przechowca winien równocześnie z nadaniem materiałów na kolej przesłać właściwej komisji odbiorczej spis materiałów, objętych dostawą. W spisie tym należy podać: posiadacza materiałów a w danym razie dotychczasowego przechowcę materiałów, powiat polityczny i miejscowość, w której materiał dotychczas był złożony, miejsce wysyłki, rodzaj opakowania tudzież znaki, umieszczone trwale na opakowaniu, o ile możności drukiem kolorowym, stwierdzoną przez urząd kolejowy ilość i wagę brutto nadanych

przesyłek, poszczególne gatunki wysłanych materiałów i ich wagę netto: Spis winien podpisać wysyłający.

Drugi równobrzmiący egzemplarz spisu należy przesłać bezpośrednio do c. k. Centralnej komisji rekwizycyjnej (Wiedeń, I. Ministerstwo wojny).

Jeżeli chodzi o materiały, znajdujące się w miejscowości, w której ma siedzibę sama komisja odbiorcza lub jej najbliższej okolicy a zatem nie mają być przesłane koleją lecz przywiezione, wówczas należy najpóźniej do dnia 15. czerwca 1916 najpierw przesłać wspomniane spisy Centralnej komisji rekwizycyjnej i właściwej komisji odbiorczej, poczem ta ostatnia komisja oznaczy dzień i miejsce dostawy.

§ 10.

Równocześnie z przesłaniem wspomnianego w § 8. spisu do Centralnej komisji rekwizycyjnej ma obowiązany do dostawy posiadacz lub przechowca usprawiedliwić zapomocą podania wystosowanego do tej komisji, jeżeli dostawia mniejszą ilość aniżeli oznaczoną w § 5.

§ 11.

Do nadzoru nad przestrzeganiem niniejszego rozporządzenia przeznaczy Ministerstwo handlu inspektorów przemysłowych lub inne odpowiednie organa.

W tym celu można urzędownie zwiedzać magazyny i inne zakłady i wglądać do ksiąg przedsiębiorstwa.

§ 12.

Za działania wbrew przepisom tego rozporządzenia będą władze polityczne I. instancji karaty aresztem do 6 miesięcy lub grzywną do 5000 koron, o ile działania te nie podpadają pod surowsze postanowienia karne.

§ 13.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Georgi wlr.

121.

**Rozporządzenie Ministra handlu
w porozumieniu z Ministrem obrony**

krajowej i za zgodą Ministra wojny z dnia 28. kwietnia 1916,

o obowiązku zgłoszenia przedmiotów z cyny.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, jak następuje:

§ 1.

Wymienione poniżej przedmioty należy zgłosić władzy, o ile sporządzone są w całości lub w przeważnej części z cyny lub stopów cyny, a mianowicie:

1. Blachy, rury, pręty, tafle, płyty, kawałki odlewu surowcowego,

2. folie,

3. dzbanki, miary i inne sprzęty i naczynia kuchenne, następnie półmiski, talerze, filiżanki, pokrywki, łyżki, lichtarze i inne sprzęty, o ile przedmioty te nie mają szczególnej wartości artystycznej lub historycznej,

4. tace szynkarskie,

5. wanny do kąpieli,

6. pipy i inne armatury,

7. części składowe aparatów (w szczególności także foremek do wylewania świec).

Obowiązek zgłaszania przedmiotów pod punktem 1. i 2. wymienionych odpada, jeżeli cały zapas nie przekracza 5 kg.

§ 2.

Wymienione w § 1. przedmioty należy zgłosić bez względu na to, czy one należą do urządzeń jakiegoś zakładu fabrycznego, czy trzymane są w pogotowiu w celu przeróbki lub sprzedaży lub też służą na inne cele, czy nie są obecnie używane lub też są w użyciu.

§ 3.

Doniesienie powinien uczynić każdy, kto przedmioty takie posiada lub dla innych je przechowuje.

§ 4.

Doniesienie należy uczynić Ministerstwu handlu do dnia 31. maja 1916, według stanu z dnia 1. maja 1916.

Do skutecznienia zgłoszeń należy używać urzędowych kart zgłoszenia, wyłożonych u władz politycznych I. instancyi, u zwierzchności gminnych i w izbach handlowych i przemysłowych. W kartach tych należy wpisać na przepisaniem miejscu daty o używaniu przedmiotów, ich zbędności i możliwości ich zastąpienia.

§ 5.

Nad wykonaniem obowiązku zgłoszenia czuwać będzie Ministerstwo handlu, posługując się inspektorami przemysłowymi i innymi odpowiednimi organami. W tym celu można urzędownie zwiedzać pracownie i inne zakłady, tudzież wglądać do ksiąg przedsiębiorstwa.

§ 6.

Za czynności sprzeciwiające się przepisom niniejszego rozporządzenia, będą karaty polityczne władze I. instancyi grzywnami do 5000 koron lub aresztem do sześciu miesięcy, o ile czynności te nie podpadają pod surowsze postanowienia karne.

§ 7.

Co do takich przedmiotów, które podlegają obowiązkowi zgłoszenia tak według niniejszego rozporządzenia jak według rozporządzeń z dnia 7. lutego 1915, Dz. u. p. Nr. 27, i z dnia 28. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 118 (blachy, rury, pręty, tafle, płyty i kawałki odlewu surowcowego), należy skutecznie osobne zgłoszenia także stosownie do przepisów przytoczonych rozporządzeń w przepisanych terminach.

§ 8.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Georgi wlr.

Spitzmüller wlr.

122.

Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny z dnia 28. kwietnia 1916,

w sprawie używania i dostarczania cyny i przedmiotów z cyny.

Na zasadzie §§ 24. i 27. ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, dotyczącej

świadczeń wojennych i rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Wymienione poniżej przedmioty, o nie sporządzone są w całości lub przeważnej części z cyny lub stopów cyny, wolno przerabiać lub sprzedawać tylko z przestrzeganiem postanowień niniejszego rozporządzenia, a mianowicie:

1. folie, o ile nie są w nich już zapakowane towary;
2. dzbany, miary i inne naczynia i sprzęty kuchenne, półmiski, talerze, filiżanki, pokrywki, łyżki i inne sprzęty;
3. tace szynkarskie;
4. wanny do kąpieli.
5. pipy i inne armatury;
6. części składowe aparatów w szczególności także foremek do odlewu świec.

Przepis powyższy rozciąga się zarówno na przedmioty istniejące w chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia jak również na nowo przybyte zapasy tych przedmiotów.

Przepis ten ma zastosowanie bez względu na to, czy przedmioty te należą do urządzeń jakiegoś zakładu fabrycznego, czy trzymane są w pogotowiu w celu przeróbki lub sprzedaży lub też służą na inne cele, czy nie są obecnie używane lub czy są w użyciu.

Do przedmiotów o szczególnej wartości artystycznej lub historycznej postanowienia niniejszego rozporządzenia nie mają zastosowania.

To samo dotyczy zapasów cynfolii, jeżeli łączna waga zapasów nie przekracza 5 kg.

Co do przedmiotów wymienionego w punkcie 1. do 6. rodzaju, znajdujących się w posiadaniu państwa lub zakładów państwowych, będą wydane osobne zarządzenia.

Przepisy co do użycia nieprzerobionej cyny (także stopów cyny), nie wyłączając starego materiału i odpadków, jakoteż cyny w formie nieużytych jeszcze do budowy blach, rur, prętów, tańi, płyt i kawałków odlewu surowcowego są zawarte w rozporządzeniu ministeryalnym z dnia 28. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 119.

§ 2.

Wymienione w § 1. przedmioty pozostają na razie u posiadacza lub przechowcy i mają

być przez niego odpowiednio przechowywane aż do chwili, w której nastąpi ich odstąpienie stosownie do podanych poniżej zarządzeń.

Pominąwszy przytoczone w §§ 3. i 4. wyjątki wolno przedmioty te sprzedawać lub przerobić tylko za zezwoleniem Ministerstwa handlu.

W szczególności jest także zakazane przerobienie ich w celu uzyskania cyny do lutowania i białego metalu.

§ 3.

Bez osobnego zezwolenia Ministerstwa handlu można wymienione w § 1. przedmioty i to do dnia 14. czerwca 1916 sprzedawać zarządowi wojskowemu, Tow. akc. Centrali dla metali w Wiedniu tudzież kantorom i organom przez zarząd wojskowy lub wspomniane towarzystwo do zakupu upoważnionym.

§ 4.

Bez osobnego zezwolenia Ministerstwa handlu, o ile użycie cyny i stopów cyny jest według postanowień rozporządzenia ministeryalnego z dnia 1. marca 1916, Dz. u. p. Nr. 63, w ogólności dozwolone, wolno wspomniane w § 1. przedmioty przerobić tylko celem wykonania poleceń zarządu wojskowego w przedsiębiorstwie posiadacza lub w innych przezeń w tym celu używanych przedsiębiorstwach.

§ 5.

W czasie od dnia 1. do 15. czerwca 1916, należy z przestrzeganiem bliższych zarządzeń, wydanych w §§ 6., 8., 9. i 10. i z oznaczonymi w § 6. wyjątkami dostarczyć z zapasów, które istniały w chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia i przybyły jeszcze aż do chwili dostarczenia, następujące ilości:

1. 80 procent zapasów cyny i stopów cyny (cyny do lutowania, białych metali itp.) w formie materiału surowego, starego i odpadków, następnie wszystkich zapasów nie użytych do budowy blach, rur, prętów, tafl, płyt i kawalków odlewu surowcowego;

2. wszystkie zapasy

a) przedmiotów, wymienionych w § 1., punkt 1. do 4;

b) przedmiotów, wymienionych w § 1., punkt 5. i 6., o ile utrzymywane są na składzie w celu sprzedaży.

Dostarczenie popiołów i okruców cynowych i wszelkich innych pozostałości zawierających cynę będzie uregulowane osobnem zarządzeniem.

§ 6.

Nie trzeba dostawiać:

1. Materiałów i przedmiotów, które posiadacz sprzedał do dnia 14. czerwca 1916, stosownie do postanowień § 3.;

2. materiałów i przedmiotów, których posiadacz nadal bezwarunkowo potrzebuje do wypełnienia poleceń zarządu wojskowego w swoim własnem przedsiębiorstwie lub w innych przedsiębiorstwach w tym celu przez niego używanych;

3. z zapasów oznaczonego w § 5., punkt 1. rodzaju 20 procent. w każdym razie jednak 5 *kg* cyny i 30 *kg* stopów cyny;

4. tych ilości wymienionych w § 5., punkt 1. materiałów, których posiadacz potrzebuje bezwarunkowo do ulepszenia urządzeń swego przedsiębiorstwa w celu utrzymania ruchu, a to aż do dnia 1. sierpnia 1916;

5. tych ilości, na których uwolnienie od dostawy zezwoliło Ministerstwo handlu. Odnośnie prośby, które mogą być uwzględnione tylko w razie istnienia szczególnie ważnych powodów, należy wnieść do Ministerstwa handlu do dnia 31. maja 1916.

§ 7.

Pozostawienie przedmiotów zbędnych przytoczonego w § 1., punkt 5. i 6. rodzaju, które stanowią urządzenie zakładu przemysłowego lub są częściami składowymi jakiegoś innego zakładu albo są w budynkach lub innych budowlach założone lub wbudowane, zostanie postanowione osobnem zarządzeniem.

Za zbędne należy uważać przedmioty, które są potrzebne do ruchu przedsiębiorstwa lub dla używania zakładu, budynku lub innej budowy, do której one służą, także wówczas, jeżeli można je zastąpić przedmiotami z innych materiałów.

Posiadacze wspomnianych w ustępie 1. przedmiotów mogą w celu uniknięcia rekwizycji co do odstąpienia tych przedmiotów z wolnej ręki zawrzeć układ z zarządem wojskowym, Tow. akc. Centrali dla metali w Wiedniu lub jej kantorami zakupna.

§ 8.

Posiadacze lub przechowcy winni przedmioty, które mają być dostawione na zasadzie przepisu § 5., odesłać w czasie od dnia 1. do 15. czerwca 1916, jako przesyłkę towarową, w odpowiedniemu

opakowaniu i po stwierdzeniu przez urząd kolejowy ilości i wagi nadanych przesyłek do właściwej c. k. komisji odbiorczej dla metali i stopów (Grac, Praga, Solnogród, Wiedeń—dworzec północno-zachodni, według rozporządzenia ministerjalnego z dnia 19. marca 1915, Dz. u. p. Nr. 66).

W liście przewozowym należy podać gatunki nadawanych przedmiotów z uwidocznieniem, czy są to materiały nowe czy stare.

Koszta opakowania i przesyłki zwróci wysyłającemu zarząd wojskowy; jeżeli zapasy uznane zostaną za nienadające się dla celów wojennych, wówczas zarząd wojskowy poniesie także koszt przesyłki z powrotem.

§ 9.

Posiadacz lub przechowca winien równocześnie z nadaniem materiałów na kolej przesłać właściwej komisji odbiorczej spis materiałów, objętych dostawą. W spisie tym należy podać: posiadacza materiałów a w danym razie dotychczasowego przechowcę materiałów, powiat polityczny i miejscowość, w której materiał dotychczas był złożony, miejsce wysyłki, rodzaj opakowania tudzież znaki, umieszczone trwale na opakowaniu, o ile możności drukiem kolorowym, stwierdzoną przez urząd kolejowy ilość i wagę brutto nadanych przesyłek, poszczególne gatunki wysyłanych materiałów i ich wagę netto. Spis winien podpisać wysyłający.

Drugi równobrzmiący egzemplarz spisu należy przesłać bezpośrednio do c. k. Centralnej komisji rekwizycyjnej (Wiedeń, I. Ministerstwo wojny).

Jeżeli chodzi o materiały, znajdujących się w miejscowości, w której ma siedzibę sama komisja odbiorcza lub w jej najbliższej okolicy a zatem nie mają być przesłane koleją lecz przywiezione, wówczas należy najpóźniej do dnia 15. czerwca 1916 najpierw przesłać wspomniane spisy Centralnej komisji rekwizycyjnej i właściwej komisji odbiorczej, poczem ta ostatnia komisja oznaczy dzień i miejsce dostawy.

§ 10.

Równocześnie z przesłaniem wspomnianego w § 8. spisu do Centralnej komisji rekwizycyjnej ma obowiązany do dostawy posiadacz lub przechowca usprawiedliwić za pomocą podania wystosowanego do tej komisji, jeżeli dostawia mniejszą ilość aniżeli oznaczoną w § 5.

§ 11.

Do nadzoru nad przestrzeganiem niniejszego rozporządzenia przeznaczy Ministerstwo handlu inspektorów przemysłowych lub inne odpowiednie organa.

W tym celu można urzędownie zwiedzać magazyny i inne zakłady i wglądać do ksiąg przedsiębiorstwa.

§ 12.

Za działania wbrew przepisom tego rozporządzenia będą władze polityczne I. instancyi karaty aresztem do 6 miesięcy lub grzywną do 5000 koron, o ile działania te nie podpadają pod surowsze postanowienia karne.

§ 13.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Georgi wr.

123.

Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny z dnia 28. kwietnia 1916,

w sprawie używania zawierających ołów lub cynę pozostałości i odpadków blachy pobielanej.

Na zasadzie §§ 24 i 27. ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, dotyczącej świadczeń wojennych, i rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Istniejące w chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia i przybyłe później zapasy popiołów, okruców i innych pozostałości ołowiu i cyny, wszelkich innych zawierających ołów lub cynę pozostałości oraz zapasy odpadków blachy pobielanej wolno bez zezwolenia Ministerstwa handlu przerabiać i sprzedawać tylko według postanowień niniejszego rozporządzenia.

Co do zapasów, pozostających w posiadaniu państwa lub zakładów państwowych, będą wydane osobne zarządzenia.

§ 2.

Posiadacz zapasów materiałów wymienionego w § 1. rodzaju, z wyjątkiem odpadków blachy pocielanej, może materiały te przerabiać na metale surowe we własnym przedsiębiorstwie i dawać je przerabiać na swój rachunek innym przedsiębiorstwom tutejszokrajowym. Uzyskane surowce mają być używane stosownie do przepisów rozporządzenia ministerjalnego z dnia 28. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 119.

Inna przeróbka wymienionych w § 1. materiałów bez zezwolenia Ministerstwa handlu jest niedopuszczalna.

§ 3.

Wymienione w § 1. materiały wolno sprzedawać tylko z przestrzeganiem podanych niżej przepisów:

1. Posiadaczom wolno je sprzedawać handlarzom, jeśli całkowity zapas tych materiałów nie przekracza następujących ilości:

przy pozostałościach cyny i pozostałościach, zawierających cynę . . . 1.000 kg

przy pozostałościach ołowiu i pozostałościach, zawierających ołów . . . 5.000 „

przy odpadkach blachy pocielanej 10.000 „

2. Zresztą wolno handlarzom i innym posiadaczom metali sprzedać te materiały, zanim zaofiarowali je do zakupu Tow. akc. Centrali dla metali w Wiedniu stosownie do postanowień § 4. tego rozporządzenia, tylko zarządowi wojskowemu i kantorom lub organom, przez ten zarząd lub Tow. akc. Centrali dla metali do zakupu upoważnionym.

3. Zakupno wymienionych w § 1. materiałów może się również odbyć tylko z przestrzeganiem postanowień punktu 1. i 2.

§ 4.

Każdy posiadacz materiałów wymienionego w § 1. rodzaju ma począwszy od dnia 15. maja 1916 zaofiarować do zakupu Tow. akc. Centrali dla metali w Wiedniu w dniu 15. każdego miesiąca zapasy nagromadzone do końca poprzedzającego miesiąca, o ile posiadacz do dnia oferty nie sprzedał ich już z przestrzeganiem postanowień § 3. tego rozporządzenia lub nie przerobił stosownie do postanowień § 2.

Ilości poniżej 100 kg nie należy ofertować.

§ 5.

Oferty należy w przepisanych terminach odsyłać pocztą listem rekomendowanym do Tow. akc. Centrali dla metali w Wiedniu. Towarzystwo ma oferentowi zwrócić należytość pocztową.

Jeżeli Towarzystwo oświadczy, że ofertowanych zapasów nie potrzebuje, może oferent rozrządzać nimi dowolnie.

To samo ma zastosowanie, jeżeli oferent nie otrzyma w ciągu 21 dni, licząc od dnia nadania oferty na pocztę, oświadczenia przyjęcia lub wzajemnej oferty Towarzystwa.

Na taką wzajemną ofertę ma oferent bezzwłocznie odpowiedzieć. Jeżeli on tę ofertę odrzuci, natenczas może materiałami dowolnie rozrządzać, jeśli w ciągu dalszych 14 dni, licząc od dnia nadania odpowiedzi na pocztę, nie otrzyma oświadczenia Towarzystwa co do przyjęcia lub zawiadomienie, że postawiono wniosek na zarządzenie przymusowej dostawy materiałów po ustanowionych cenach rekwizycyjnych w c. k. Centralnej komisji rekwizycyjnej (Wiedeń, I., Ministerstwo wojny).

§ 6.

Do czuwania nad przestrzeganiem niniejszego rozporządzenia przeznaczy Ministerstwo handlu inspektorów przemysłowych lub inne odpowiednie organa.

W tym celu można zwiedzać urzędownie miejsca składowe i inne zakłady i wglądać w księgi przedsiębiorstwa.

§ 7.

Za działania wbrew przepisom niniejszego rozporządzenia będą władze polityczne I. instancji karaly aresztem do 6 miesięcy lub grzywną do 5000 K, o ile te działania nie podpadają pod surowsze postanowienie karne.

§ 8.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Georgi wtr.

124.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem obrony krajowej i za zgodą Ministra wojny z dnia 28. kwietnia 1916, dotyczące ustanowienia najwyższych cen za towary blaszane i lane (zastępujące sprząty metalowe).

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Ceny najwyższe, ustanowione rozporządzeniem ministeryalnym z dnia 23. września 1915, Dz. u. p. Nr. 285, dla sprzedaży naczyń z emaliowanej blachy stalowej, lanego żelaza, powleczonego cyną, jak również z surowego, wygładzonego wewnątrz żelaza, kotłów do prania i innych podobnych kotłów, zmienia się w sposób uwidoczony w dołączonych wykazach I do IV.

Sprzedawcy mają dołączyć te nowe wykazy do dotychczasowych wykazów cen najwyższych, które według przepisu przytoczonego rozporządzenia ministeryalnego mają być wyłożone w lokalach sprzedaży.

Nowe wykazy należy nabyć również u władz politycznych I. instancji.

Innych postanowień przytoczonego rozporządzenia ministeryalnego obecne rozporządzenie nie dotyka.

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Georgi wtr.

Spitzmüller wtr.

Wykaz I.

Zmienione najwyższe ceny naczyń z emaliowanej blachy stalowej (towary handlowe i towary o średniej wadze).

Na zasadzie rozporządzenia ministeryalnego z dnia 28. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 124

Jako ceny najwyższe obowiązują stopy, przytoczone w dotychczasowym wykazie cen najwyższych (I) pod „A“ z podanymi poniżej dodatkami lub potrąceniami:

1. przy handlu hurtownym we fabryce

a) dla naczyń o średniej wadze z potrąceniem w wysokości	5%
b) dla towaru handlowego z potrąceniem w wysokości	35%

2. przy drobnej sprzedaży do rąk publiczności

a) dla naczyń o średniej wadze z dodatkiem w wysokości	25%
b) dla towaru handlowego z potrąceniem w wysokości	10%

W ustanowionych cenach najwyższych mieszczą się koszty zwyczajnego handlowego opakowania.

Z różnicy, wynikającej z porównania powyższych cen najwyższych ustanowionych dla sprzedaży hurtownej we fabryce a takichże cen dla drobnej sprzedaży, należy się jedna trzecia część handlarzowi hurtownemu, to jest odsprzedającemu, który kupił towar bezpośrednio w fabryce.

Wykaz II.

Zmienione najwyższe ceny szczególnie ciężkich, emaliowanych naczyń ze stalowej blachy.

Na zasadzie rozporządzenia ministeryalnego z dnia 28. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 124.

Jako ceny najwyższe obowiązują stopy, przytoczone w dotychczasowym wykazie cen najwyższych z podanym poniżej dodatkiem lub potrąceniem:

1. przy sprzedaży hurtownej w fabryce z potrąceniem w wysokości	5%
2. przy drobnej sprzedaży do rąk publiczności z dodatkiem w wysokości	25%

W ustanowionych cenach najwyższych mieszczą się koszty zwyczajnego handlowego opakowania.

Z różnicy, wynikającej z porównania powyższych cen najwyższych ustanowionych dla sprzedaży hurtownej we fabryce a takichże cen dla drobnej sprzedaży, należy się jedna trzecia część handlarzowi hurtownemu, to jest odsprzedającemu, który kupił towar bezpośrednio w fabryce.

Wykaz III.

Zmienione ceny najwyższe emaliowanych naczyń z lanego żelaza.

Na zasadzie rozporządzenia ministeryalnego z dnia 28. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 124.

Jako ceny najwyższe obowiązują stopy, przytoczone w dotychczasowym wykazie cen najwyższych (III) pod „A“ z podanymi poniżej dodatkami lub potrąceniami:

1. przy handlu hurtownym w fabryce

a) dla naczyń wewnątrz i zewnątrz emaliowanego z potrąceniem w wysokości . 10%

b) dla naczyń tylko wewnątrz emaliowanego z potrąceniem w wysokości . . . 35%

2. przy handlu drobnym do rąk publiczności

a) dla naczyń wewnątrz i zewnątrz emaliowanego z dodatkiem w wysokości . 20%

b) dla naczyń tylko wewnątrz emaliowanego z potrąceniem w wysokości . . . 10%

W ustanowionych cenach najwyższych mieszczą się koszty zwyczajnego handlowego opakowania. Z różnicy, wynikającej z porównania powyższych cen najwyższych ustanowionych dla sprzedaży hurtowej we fabryce a takichże cen dla drobnej sprzedaży, należy się jedna trzecia część handlarzowi hurtownemu, to jest odsprzedającemu, który kupił towar bezpośrednio w fabryce.

Wykaz IV.

Najwyższe ceny naczyń żelaznych (z blachy stalowej), powleczone cyną i szlifowanych oraz kotłów do prania.

Na zasadzie rozporządzenia ministeryalnego z dnia 28. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 124.

	Koron za kilogram
A. Naczynie żelazne (z blachy stalowej), powleczone cyną	
w handlu hurtownym w fabryce	3·60
w handlu drobnym do rąk publiczności	4·85
B. Naczynie żelazne (z blachy stalowej), na zewnątrz nieszlifowane, o szlifowaniem wnętrzu	
w handlu hurtownym w fabryce	2·20
w handlu drobnym do rąk publiczności	2·90
C. Kotły do prania, do wygotowywania owoców, gotowania paszy, połowe itp., emaliowane lub cynkowane	
w handlu hurtownym w fabryce	2·30
w handlu drobnym do rąk publiczności	3·10

W ustanowionych cenach najwyższych mieszczą się koszty zwyczajnego handlowego opakowania. Z różnicy, wynikającej z porównania powyższych cen najwyższych ustanowionych dla sprzedaży hurtowej we fabryce a takichże cen dla drobnej sprzedaży, należy się jedna trzecia część handlarzowi hurtownemu, to jest odsprzedającemu, który kupił towar bezpośrednio w fabryce.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LX. — Wydana i rozesłana dnia 30. kwietnia 1916.

Treść: № 125. Obwieszczenie, w sprawie ustanowienia nowej formy małego wspólnego herbu, przeznaczonego dla wspólnych instytucji Monarchii austriacko-węgierskiej.

125.

Obwieszczenie c. k. Prezydenta Ministrów z dnia 27. kwietnia 1916,

w sprawie ustanowienia nowej formy małego
wspólnego herbu, przeznaczonego dla wspólnych
instytucji Monarchii austriacko-węgierskiej.

W zamiarze wprowadzenia zgodności między
wspólnym herbem, ustanowionym Najwyższem
pismem odręcznym z dnia 11. października 1915,
a sankcyonowanemi od tego czasu odnośnemi
ustawami dla krajów świętej korony węgierskiej
Jego c. i k. Apostolska Mość raczył Najwyższem
pismem odręcznym, wystosowanem do Ministra
c. i k. Domu i spraw zagranicznych z dnia 5. marca

1916, ustanowić nową formę małego wspólnego
herbu według dołączonego rysunku i heraldycznego
opisu (załączniki 1. i 2.).

Stosownie do tego Najwyższego zarządzenia
wejdzie w opisie wspólnego herbu. ogłoszonym
jako załącznik 1. obwieszczenia c. k. Prezydenta
Ministrów z dnia 3. listopada 1915, Dz. u. p.
Nr. 328, w miejsce ustępu II. dotyczącego małego
herbu, zawarty w przyległym załączniku 1. tekst
opisu małego wspólnego herbu, zaś w miejsce
rysunku, opublikowanego jako załącznik 3. tego
obwieszczenia, rysunek małego wspólnego herbu,
uwidoczniony w przyległym załączniku 2.

Co do używania tej nowej formy małego
wspólnego herbu pozostaje nadal w mocy zarzą-
dzenie, wydane Najwyższem pismem odręcznym
z dnia 11. października 1915.

Stürgkh wł.

Opis małego wspólnego herbu.

Mały wspólny herb utworzony jest z następujących umieszczonych obok siebie herbów, połączonych herbem Najwyższego Domu panującego (A) i wstęgą z dewizą: po prawej stronie mały herb krajów austriackich (B), po lewej mniejszy zjednoczony herb krajów węgierskiej świętej korony (C).

A. Herb Najwyższego Domu panującego jest położony na tarczach obydwu państw Austrii i Węgier w ten sposób, że zachodzi za obydwie, jednakowoż ponad niego wznoszą się historyczne korony obydwu herbów państwowych: austriackiej korony cesarskiej i węgierskiej świętej korony.

Tarcza tego herbu jest dwa razy przedzielona i uwidacznia w środkowej części srebrną belkę w czerwonym polu („Dom austriacki“), po prawej stronie czerwonego lwa o niebieskiej koronie, pazurach i języku w złotym polu (habsburgski) a po lewej czerwona pochylą belkę w złotym polu z trzema leżącymi ukośnie na niej, otciosanymi srebrnymi orłami (lotaryński).

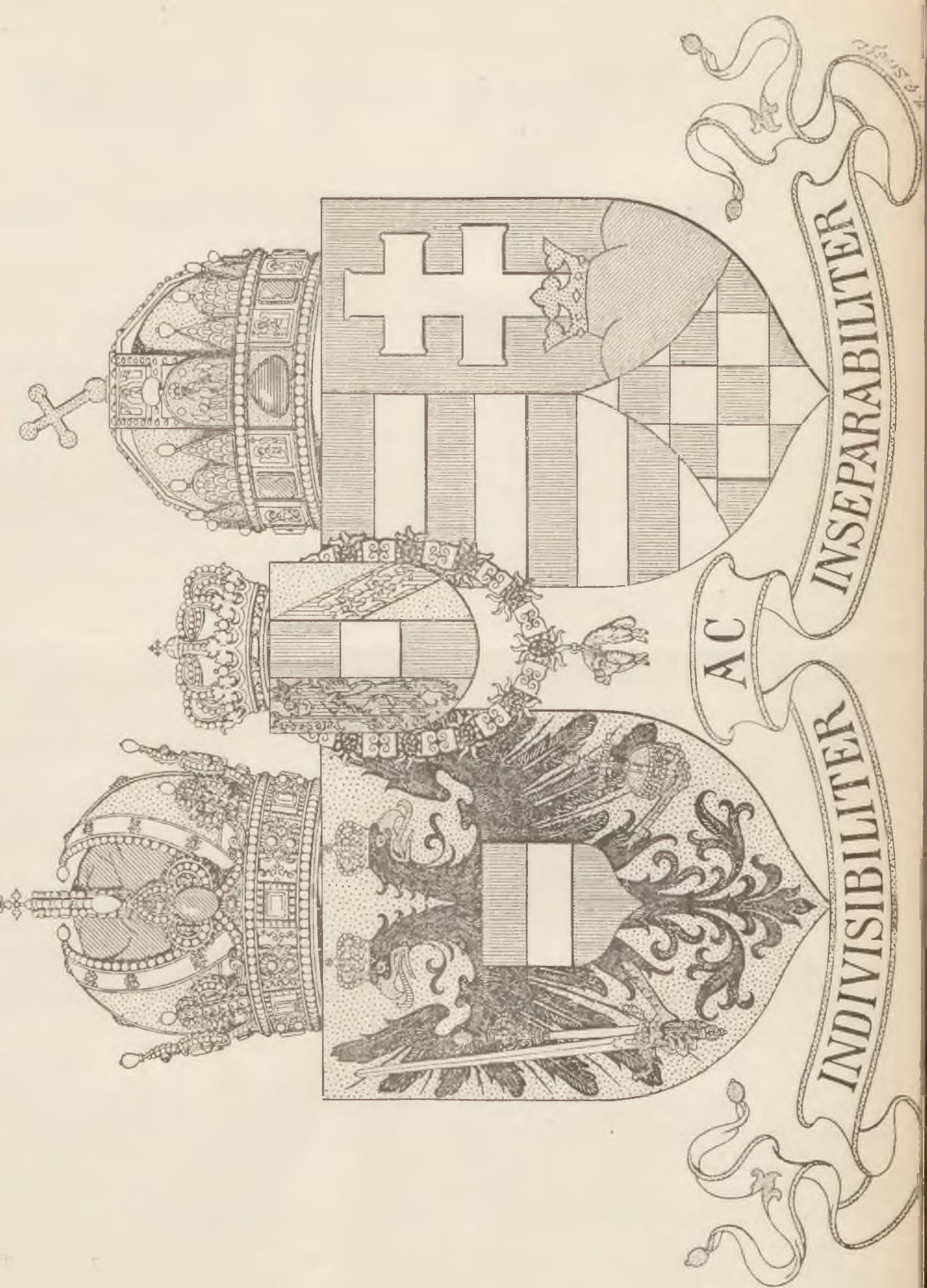
Tarczę pokrywa siedmiołękowa korona królewska, przysługująca cesarskim księżętom i arcyksiężętom Austrii i królewskim księżętom Węgier, a otacza ją kolja orderu Złotego Runa.

B. Umieszczony po prawej stronie mały herb krajów austriackich składa się ze złotej tarczy, na której uwidocznił się czarny orzeł dwugłowy ze złotymi dziobami i szponami, noszący na obydwu głowach królewskie korony, dzierżący w prawym szponie miecz i berło a w lewym jabłko państwowe (Symbol austriackiej godności cesarskiej). Na piersi orła leży czerwona tarcza w formie serca, którą przecina srebrna belka („Dom austriacki“). Na tarczy stoi austriacka korona cesarska.

C. Umieszczony po lewej stronie mały zjednoczony herb krajów węgierskiej świętej korony ma przedzieloną z góry na dół tarczę z wsuniętym u dołu klinem o zagiętych bocznych krańcach. Po prawej stronie pole przedzielone siedm razy barwą czerwoną i srebrną; po lewej stronie w czerwonym polu troiste zielone wzniesienie, którego najwyższą środkową wypukłość wieńczy złota korona z podwójnym krzyżem srebrnym o rozszerzających się u końców ramionach; na klinie, który sięga licząc od góry, aż do piątej linii dzielącej pole herbowe po stronie prawej, znajduje się na sposób szachowy pięć rzędów srebrnych i czerwonych. Na tarczy spoczywa węgierska święta korona.

Tuż pod tarczami jest umieszczona srebrna, bramowana złotem wstęga z dewizą „INDIVISIBILITER AC INSEPARABILITER“ w czarnym, lapidarnym piśmie.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXI. — Wydana i rozesłana dnia 3. maja 1916.

Treść: (№ 126.— 128.) 126. Rozporządzenie, którem rozszerza się na dalsze kategorie długu postanowienia rozporządzenia ministeryalnego z dnia 24. lipca 1915, dotyczące się dokonywania przez pocztową kasę oszczędności wypłat procentów od opiewających na oznaczone nazwiska (winkulowanych) obligacyi wolnych od 5 1/2 %owych austryackich pożyczek wojennych z roku 1914 i z roku 1915. — 127. Rozporządzenie, dotyczące się zmiany i uzupełnienia rozporządzenia ministeryalnego z dnia 18. grudnia 1915 o uregulowaniu obrotu produktami olejów mineralnych, benzolem i olejami smołowymi. — 128. Rozporządzenie, którem zmienia się i uzupełnia rozporządzenie ministeryalne z dnia 18. grudnia 1915, dotyczące się ustanowienia najwyższych cen dla niektórych produktów olejów mineralnych.

126.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu, handlu i sprawiedliwości w porozumieniu z Najwyższą Izbą obrachunkową z dnia 31. marca 1916,

którem rozszerza się na dalsze kategorie długu postanowienia rozporządzenia ministeryalnego z dnia 24. lipca 1915, Dz. u. p. Nr. 212, dotyczące się dokonywania przez pocztową kasę oszczędności wypłat procentów od opiewających na oznaczone nazwiska (winkulowanych) obligacyi wolnych od podatku 5 1/2 %owych austryackich pożyczek wojennych z roku 1914 i z roku 1915.

§ 1.

Począwszy od dnia 1. lipca 1916 należy dokonywać przez pocztową kasę oszczędności wypłaty procentów od opiewających na oznaczone nazwiska (winkulowanych) obligacyi następujących kategorii długu:

1. 3 1/2 %owej austryackiej wolnej od podatku renty państwowej (renty inwestycyjnej),

2. wszelkich kolejowych zapisów długu państwowego i kolejowych obligacyi pierwszeństwa, przejętych przez państwo do zapłaty,

3. pożyczki na tryestyński dom składowy z roku 1889,

4. 4 1/2 %owych wolnych od podatku amortyzacyjnych bonów skarbu państwa z roku 1914,

5. 4 %owych obligacyi (zapisów długu) „kategoria gwarantowana przez państwo z dnia 1. lutego 1902“ i 4 1/2 %owych obligacyi (zapisów długu) „kategoria z bezpieczeństwem pupilarnem emisyja 1912“ c. k. uprzyw. austryackiego Zakładu kredytowego dla przedsiębiorstw komunikacyjnych i robót publicznych,

6. rent indemnizacyjnych (za trzeciny, za podatek pańszczyźniany), a to, o ile uprawnione do pobierania (podejmowania) strony nie zażądają wyraźnie w ciągu czterech tygodni od dnia ogłoszenia tego rozporządzenia w zawodowym departamencie rachunkowym I. Ministerstwa skarbu wypłaty według dotychczasowego sposobu.

W przyszłości mają strony żądać tego już przy sposobności prosby o winkulacje.

§ 2.

Wykluczone od wypłaty przez pocztową kasę oszczędności są:

1. wypłaty do rąk odbiorców, mieszkających za granicą, o ile nie ustanowili oni pełnomocnika, mieszkającego w państwie tutejszem,

2. procenty od pożyczek kolejowych, płatnych w złocie,

3. procenty, których pobieranie zależy od szczególnych warunków (dostarczenie wizy, poświadczenie, że osoba trzecia pozostaje przy życiu i t. p.) i

4. wypłaty, które mają nastąpić nie do rąk jednej, lecz do rąk dwóch lub więcej osób.

§ 3.

2%owy podatek rentowy od rent indemnizacyjnych ma być pobierany przez potrącanie; procenty od zapisów długu, wymienionych w § 1., punkt 5., będą wypłacane przez pocztową kasę oszczędności tylko wtedy, jeżeli strona zgodzi się na potrącanie przypadającej należitości stemplowej.

§ 4.

Zresztą mają do powyższych wypłat zastosowanie postanowienia §§ 3.—7. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 24. lipca 1915, Dz. u. p. Nr. 212.

Hohenburger wlr.

Leth wlr.

Spitzmüller wlr.

127.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 29. kwietnia 1916,

tyczące się zmiany i uzupełnienia rozporządzenia ministeryalnego z dnia 18. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 377 o uregulowaniu obrotu produktami olejów mineralnych, benzolem i olejami smołowymi.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, rozporządza się, jak następuje:

Artykuł I.

Rozporządzenie ministeryalne z dnia 18. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 377 o uregulowaniu obrotu produktami olejów mineralnych, benzolem i olejami smołowymi zmienia się i uzupełnia w następujący sposób:

1. § 1., ustęp 1. ma opiewać:

„Obowiązkowi doniesienia według podanych dalej przepisów podlegają istniejące i przybywające później ilości ropy (oleju skalnego), uzyskiwanych z niej produktów, surowej smoly gazowej z węgla kamiennego i z węgla brunatnego, wszelkiego rodzaju benzolu jakoteż wszelkiego rodzaju olejów smołowych z węgla kamiennego i z węgla brunatnego.“

2. W § 2. wstawia się po drugim ustępie następujące postanowienie:

„Donieść o zapasach surowej smoly gazowej z węgla kamiennego i z węgla brunatnego są obowiązane przedsiębiorstwa, które te materiały wytwarzają, oraz te przedsiębiorstwa, które je dalej przerabiają. Doniesienia o tych zapasach należy za pierwszym razem zrobić według stanu z dnia 15. maja 1916. Co do dalszych doniesień obowiązują analogicznie postanowienia pierwszego ustępu zdanie drugie.“

3. Drugi ustęp § 3. ma opiewać:

„Doniesienia należy ułożyć wyłącznie i dokładnie według wzorów, zamieszczonych w załącznikach A do F tego rozporządzenia.“

4. Po tym ustępie wstawia się następujące postanowienie:

„Przy pierwszym doniesieniu, które ma się zrobić według stanu z dnia 15. maja 1916 o zapasach surowej smoly gazowej z węgla kamiennego i z węgla brunatnego, należy wypełnić tylko ostatnią rubrykę pionową załącznika D.“

5. § 5. ma opiewać:

„Zamknięciu ulegają istniejące i mające przybyć ilości:

1. benzyny wszelkiego rodzaju;
2. oleju gazowego wszelkiego rodzaju (oleju niebieskiego, gazowego, motorowego, oleju do motorów Diesla);
3. wszelkiego rodzaju olejów do smarów;
4. koksu naftowego;
5. surowej smoly gazowej z węgla kamiennego i z węgla brunatnego;
6. benzolu, a to benzolu surowego (koksarnianego, smołowego; oleju wstępnego i lekkiego), benzolu motorowego, handlowego, toluolu, ksylołu, nafty solwentowej i benzolu ciężkiego;

7. oleju smołowego z węgla kamiennego, a to oleju średniego (rop fenolowych z zawartością kwasu do 50%), oleju ciężkiego (kreozotu i oleju pralnego), oleju antracenowego, oleju do pędzenia motorów, ropału, karbolineum i oleju do impregnowania;

8. wszelkiego rodzaju olejów smołowych z węgla brunatnego.

Materyały zamknięte wolno wydawać tylko na podstawie osobnego pozwolenia i tylko w tej ilości i jakości oraz w tym czasie, które wymienione są w pozwoleniu.

Pozwolenia udziela Ministerstwo handlu, a o ile chodzi o pobieranie benzyny lub benzolu do maszyn, używanych w gospodarstwie rolnem (plugów, młocarni i tym podobnych), Ministerstwo rolnictwa.

Pozwolenie na pobieranie materyałów zamkniętych opiewa na imię i nazwisko odbiorcy. Ministerstwo handlu, względnie Ministerstwo rolnictwa może jednak zezwolić, udzielając pozwolenia na pobieranie, aby materyały pobrane na podstawie pozwolenia oddawano dalej bez dalszego pozwalania na pobieranie, i może przytem ustanowić największą miarę ilości, jakie można naraz wydać.

Ministerstwo handlu, a o ile chodzi o pobieranie benzyny lub benzolu do maszyn, używanych w gospodarstwie rolnem (plugów, młocarni i tym podobnych), Ministerstwo rolnictwa mogą dalej przedsiębiorstwom wytwórczym i handlowym udzielać bez wyraźnego wymieniania odbiorcy pozwoleń, uprawniających do wydania oznaczonych ilości materyałów zamkniętych bezpośrednim konsumentom. Przedsiębiorstwa, którym udzielono takiego pozwolenia, są obowiązane po upływie okresu ważności pozwolenia wykazać poszczególnie Ministerstwu handlu, względnie Ministerstwu rolnictwa dokonane wydania, podając imię i nazwisko (firmę), miejsce zamieszkania (pracownię) i zatrudnienie konsumenta oraz cel wydania.

Przepisów, jakie obowiązują co do wolnego od podatku pobierania produktów oleju mineralnego, podlegających podatkowi, nie dotyczą postanowienia obu poprzednich ustępów.

Do wydań, uskutecznianych bezpośrednio na rzecz zarządu wojskowego, nie potrzeba żadnego pozwolenia na pobranie, można ich jednak dokonać tylko na podstawie wyraźnego zamówienia albo zażądania ze strony Władzy wojskowej. Takie wydania należy wykazywać osobno w zgłoszeniach, jakie ma się uskutecznić po myśli § 2. Dokumenty zamówienia albo ich odpisy ma wydający przechowywać.“

6. § 6. ma opiewać:

„O pozwolenie na pobieranie (§ 5., ustęp 4.) ma odbiorca bezpośrednio prosić w Ministerstwie handlu w oddziale dla olejów mineralnych, a jeżeli chodzi o pobieranie benzyny albo benzolu do maszyn, używanych w gospodarstwie rolnem, w Ministerstwie rolnictwa.

Prośby te mają być ułożone wyłącznie i dokładnie według wzoru, umieszczonego na załączniku G tego rozporządzenia.

O ile chodzi o pobieranie benzyny lub benzolu do maszyn, używanych w gospodarstwie rolnem, potrzebują daty, podane przez proszącego, poświadczenia gminy, a o ile chodzi o pobieranie materyałów zamkniętych dla górniczego wydobywania minerałów zastrzeżonych i żywicy ziemnej, poświadczenia rewirowego urzędu górniczego, o ile zaś chodzi o pobieranie wszystkich innych materyałów, poświadczenia politycznej władzy pierwszej instancji albo inspektora przemysłowego. Przedsiębiorstwa państwowe nie potrzebują takiego poświadczenia dla swoich poborów.

O pozwolenie na wydanie zamkniętych materyałów (§ 5., ustęp 5.) mają przedsiębiorstwa prosić Ministerstwo handlu, względnie Ministerstwo rolnictwa, używając do tego wzoru załącznika II tego rozporządzenia.“

Artykuł II.

§ 2., ustęp 5. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 18. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 377 przestaje obowiązywać.

Artykuł III.

Załączniki B, D, F, G i H rozporządzenia ministeryalnego z dnia 18. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 377 zostają zastąpione załącznikami B, D, F, G i H niniejszego rozporządzenia.

Artykuł IV.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hohenlohe wlr.

Trnka wlr.

Leth wlr.

Forster wlr.

Zenker wlr.

Spitzmüller wlr.

Firma . . . . .

Załącznik B.

Miejsce przedsiębiorstwa (magazynu) . . . . .

Wykaz

przybytku i ubytku olejów mineralnych

w czasie od . . . . . do . . . . . 191 . .

Materiały		Zapasy	Przy-	Ubytek ¹⁾	Pozostaje-	Materiały		Zapasy	Przy-	Ubytek ¹⁾	Pozostaje-
		w dniu	bytek		w zapasie w dniu...			w dniu	bytek		w zapasie w dniu...
		cetnarów metrycznych						cetnarów metrycznych			
Benzyna	1. hydr.					Oleje maszynowe, rafinowane i nierafinowane	1. lekki (płynność do 4 przy 20° C) .				
	2. dla lotników .						2. średni (płynność do 3 przy 50° C) .				
	3. lekka (680—725 cięż. gat.) . .						3. ciężki (płynność ponad 3 przy 50° C) .				
	Suma 1—3						Suma 1—3				
	4. ciężka (do 745 cięż. gat.) .						Nieodparafinowany olej parafinowy				
	5. ciężka (745—760 cięż. gat.)							Gaz			
	6. lakier benz. . .						Luski parafinowe				
	Suma 4—6							Parafina			
7. surowa					Olej wulkanowy						
8. rumuńska						Olej do samochodów	1. trwałe na mróz				
Suma 1—8							2. nietrwałe na mróz				
Suma 1—2						Suma 1—2					
Surowy	1. krajowy				2)	Olej do cylindrów	1. dla pary nasyconej				
	2. rumuński							2. dla pary przegrzewanej . .			
Suma 1—2						Suma 1—2					
Nafta	1. krajowa					Tłuszcze stałe					
	2. rumuńska						Koks naftowy				
Suma 1—2					Inne resztki						
Olej gazowy wszelkiego rodzaju i laktyki, gazowy, mocniejszy, do motarów (Dizel)	1. ponad 880 cięż. gat. . . .										
	2. poniżej 880 cięż. gat. . . .										
	3. rumuński										
Suma 1—3											

1) Tutaj należy wymienić także materiały, oddane wprost zarządowi wojskowemu (§ 5., ustęp 7. rozporządzenia):

Produkty . . . . .
Ilości w cetnarach metrycznych . . . . .

2) Z tego: W rafinerji . . . . . cetnarów metrycznych
Zamagazynowane gdzieindziej . . . . . " "

Uwaga: Ten wykaz mają wypełnić przedsiębiorstwa dla wyrobienia produktów olejów mineralnych (§ 2., ustęp 1. rozporządzenia), a to osobno dla każdego miejsca przedsiębiorstwa i magazynu (§ 3., ustęp 1.).

Firma . . . . .

Załącznik D.

Miejsce przedsiębiorstwa (magazynu) . . . . .

Wykaz

przybytku i ubytku smoly, benzolu i olejów smołowych
w czasie od . . . . . do . . . . . 191 .

M a t e r y a ł y		Zapas w dniu	Przybytek	Ubytek ¹⁾	Pozostaje w zapasie w dniu . . .	
celnarów metrycznych						
Surowa smoła gazowa z węgla kamiennego						
Benzole	benzol surowy (koksarniany i smołowy; olej wstępny i lekki)					
	benzol motorowy					
	benzol handlowy					
	ksylol, nafta solwentowa, benzol ciężki					
	toluol					
Oleje smołowe z węgla kamiennego	olej średni (ropy fenolowe z zawartością kwasu do 50%)					
	olej ciężki (kreozot i olej pralny)					
	olej antracenyowy					
	szczególne rodzaje	olej do pędzenia motorów, ropał				
		karbolineum				
	olej do impregnowania					
Surowa smoła gazowa z węgla brunatnego						
Olej smołowy z węgla brunatnego						

¹⁾ Tutaj należy wymienić materiały, oddane wprost zarządowi wojskowemu (§ 5., ustęp 7. rozporządzenia):

Produkty . . . . .
Ilości w cetnarach metrycznych . . . . .

U w a g a : Ten wykaz mają wypełnić przedsiębiorstwa, wytwarzające surową smołę gazową z węgla kamiennego albo z węgla brunatnego, przedsiębiorstwa, przerabiające w dalszym ciągu te materiały, przedsiębiorstwa, zajmujące się wydobywaniem benzolu albo olejów smołowych, a wreszcie przedsiębiorstwa handlowe i przedsiębiorstwa dla wspólnego pobierania (stowarzyszenia itp.), zajmujące się sprzedażą benzolu albo olejów smołowych, o ile ich zapasy benzolu, wzgl. olejów smołowych wynosiły w dniu 1. stycznia 1916 50 cetnarów metrycznych albo więcej (§ 2., ustęp 2., 3. i 5., rozporządzenia).

Firma . . . . .

Załącznik F.

Miejsce przedsiębiorstwa (magazynu) . . . . .

Wykaz

przybytku i ubytku olejów mineralnych
w czasie od . . . . . do . . . . . 191 .

Materiały		Zapas w dniu	Przybytek	Ubytek ¹⁾	Pozostaje w zapasie w dniu . . . . .
cetnarów metrycznych					
Benzyna	1. do 725 ciężaru gat.				
	2. 725—745 ciężaru gat.				
	3. ponad 745 ciężaru gat.				
	Suma 1—3				
Nafta					
Olej gazowy wszelkiego rodzaju (niebieski, gazowy, motorowy, do motorów Diesla)					
Oleje do smarów	1. lekkie (płynność do 4 przy 20° C)				
	2. średnie (płynność do 3 przy 50° C)				
	3. ciężkie (płynność ponad 3 przy 50° C)				
	Suma 1—3				
	Olej do cylindrów				
	Olej wulkanowy				

¹⁾ Tutaj należy wymienić materiały, oddane wprost zarządowi wojskowemu (§ 5., ustęp 7., rozporządzenia):

Produkty . . . . .

Ilości w cetnarach metrycznych . . . . .

Uwaga: Ten wykaz mają wypełnić przedsiębiorstwa handlowe i przedsiębiorstwa dla wspólnego pobierania (stowarzyszenia itp.), zajmujące się sprzedażą benzyny, nafty do oświetlania, oleju gazowego albo oleju do smarów i których zapasy oleju do smarów wszelkiego rodzaju wynosiły w dniu 1. stycznia 1916 łącznie 10 cetnarów metrycznych lub więcej, zaś z innych materiałów z każdego poszczególnego 50 cetnarów metrycznych lub więcej (§ 2., ustęp 5., rozporządzenia).

Wykaz należy przedłożyć osobno dla każdego miejsca przedsiębiorstwa i magazynu (§ 3., ustęp 1.).

Gmina: . . . . .
 Powiat: . . . . .
 Kraj: . . . . .

Załącznik G.

Prośba o pozwolenie na pobieranie.

Imię i nazwisko (firma) proszącego . . . . .
 Miejsce zamieszkania proszącego (siedziba firmy) . . . . .
 Rodzaj przedsiębiorstwa, w którym ma się używać produktów . . . . .
 . . . . .

Rodzaj i ilość potrzebnego produktu:

Produkt		Ilość	Produkt		Ilość
Benzyna	do 725 ciężaru gat.		Benzole	Surowa smoła gazowa z węgla kamiennego .	
	725—745 ciężaru gat.			benzol surowy (koksarniany i smo- lowy; olej wstępny i lekki)	
	ponad 745 ciężaru gat.			benzol motorowy	
Olej gazowy	benzol handlowy				
		ksylol, nafta solwentowa, benzol ciężki toluol			
Oleje do smarów	1. lekkie (płynność do 4 przy 20° C) .		Oleje smolowe z węgla kamiennego szerefinne ropasaje	olej średni (ropy fenolowe z zawar- tością kwasu do 50%)	
	2. średnie (płynność do 3 przy 50° C)			olej ciężki (krezol i olej pralny) . .	
	3. ciężkie (płynność ponad 3 przy 50° C)			olej antracenyowy	
	Olej do cylindrów			olej do pędzenia motorów, ropal karbolinum	
	Olej wulkanowy			olej do impregnowania	
		Surowa smoła gazowa z węgla brunatnego Olej smolowy z węgla brunatnego			

Produkt ma być pobrany od (firmy) . . . . .

Rodzaj jego używania *) . . . . .
 (w razie używania do pędzenia motorów podać należy rodzaj motoru i jego siły koni) . . . . .

Uwidocznienie zapasów produktów tego rodzaju znajdujących się ewentualnie jeszcze u proszącego . . . . .

Zapotrzebowanie miesięczne żadanego produktu w przybliżeniu . . . . .

Suma rzeczywistego pobrania żadanego produktu w poprzednim miesiącu . . . . .

Data i liczba ostatniego zezwolenia na pobieranie . . . . .

O ile prosi się o zezwolenie na pobieranie benzyny, należy podać, czy benzyna ma być pobrana jako wolna od podatku . . . . .

Data:

Podpis:

Potwierdza się zgodność powyższych zapodań oraz istnienie zapotrzebowania (§ 6., ustęp 3., rozporządzenia).

Podpis:

Pieczęć urzędowa:

*. Jeśli produktów potrzeba dla wykonania zamówień wojskowych, to przy bezpośrednich dostawach należy wymienić zamawiającą władzę wojskową, liczbę, datę, przedmiot zlecenia dostawy i ilość dostawić się mających produktów. Przy dostawach pośrednich, lub też, jeśli chodzi o dostawę środków rachu dla dostawców wojskowych, należy przedłożyć potwierdzenia bezpośredniego dostawcy wojskowego.

Gmina: . . . . .
 Powiat: . . . . .
 Kraj: . . . . .

Załącznik II.

Prośba o pozwolenie na wydanie.

Firma i rodzaj przedsiębiorstwa proszącego . . . . .
 Siedziba firmy . . . . .

Rodzaj i ilość produktu, którego wydanie proponuje się:

P r o d u k t		Ilość	P r o d u k t		Ilość
Benzyna	do 725 ciężaru gat.		Surowa smoła gazowa z węgla kamiennego .		
	725 do 745 ciężaru gat.		Benzole	benzol surowy (koksarniany i smołowy; olej wstępny i lekki) . . .	
	ponad 745 ciężaru gat.			benzol motorowy	
		benzol handlowy			
		ksylol, nafta solwentowa, benzol ciężki			
		toluol			
Olej gazowy					
Oleje do smarów	1. lekkie (płynność do 4 przy 20° C) .		Oleje smołowe z węgla kamiennego	olej średni (ropy fenolowe z zawartością kwasu do 50 ⁰ / ₀)	
	2. średnie (płynność do 3 przy 50° C)			olej ciężki (krezot i olej pralny) . . .	
	3. ciężkie (płynność ponad 3 przy 50° C)			olej antracenyowy	
	Olej do cylindrów		szczególne rodzaje	olej do pędzenia motorów, ropał	
				karbolinum	
			olej do impregnowania . . .		
			Surowa smoła gazowa z węgla brunatnego . .		
			Olej smołowy z węgla brunatnego		

Uwiedocznienie zapasów produktów tego rodzaju, znajdujących się ewentualnie jeszcze u proszącego . . . . .

Data i liczba ostatniego zezwolenia na wydanie . . . . .

Data:

Podpis:

128.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 29. kwietnia 1916,

którem zmienia się i uzupełnia rozporządzenie ministeryalne z dnia 18. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 378, dotyczące się ustanowienia najwyższych cen dla niektórych produktów olejów mineralnych.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, rozporządza się, jak następuje:

Artykuł I.

Rozporządzenie ministeryalne z dnia 18. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 378, dotyczące się ustanowienia najwyższych cen dla niektórych produktów olejów mineralnych, zmienia się i uzupełnia w sposób następujący:

1. Przy liczbie 2 §u. 1. wstawia się zdanie:

„Tę cenę zasadniczą podwyższa się za tak zwaną naftę silnoswietlną do użytku w zakładach światła żarowego o 3 korony, jednak nie wolno brać tego podwyższenia ceny za podstawę przy ustanawianiu cen drobiazgowych w myśl § 6. tego rozporządzenia.“

2. Liczba 3 §u. 1. ma opiewać:

„dla oleju gazowego wszelkiego rodzaju (niebieskiego, gazowego, motorowego, oleju do motorów Diesla) . . . . . 20 koron.“

3. Litera a) liczby 4 §u. 1. ma opiewać:

„dla oleju zimowego, destylowanego albo rafinowanego (punkt zapalności conajmniej 140° C a najwyżej 160° C, płynności 5 do 6 przy 50° E, punkt zamarzania conajmniej —10° C, wolnego od kwasów i nierozpuszczalnych w benzynie i w benzolu składników) . . . . . 32 koron.“

4. W § 2., liczba 3, litera a) wstawia się po drugim ustępie, co następuje:

„Jeżeli beczki nie sprzedaje się razem, lecz daje się ją sposobem wygodzenia, to wolno policzyć za to do 3 koron 50 halerzy od każdego 100 kilogramów czystej wagi sprzedanych towarów. Przytem rozumie się, że powrotny przewóz beczki z pracowni (mieszkania) nabywcy towaru odbywa się na rachunek sprzedawcy.“

5. Litera b) i c) liczby 3 §u. 2. mają opiewać:

b) przy dostawie w beczkach drewnianych kupującego za przyrządzenie beczki wynagrodzenie do 2 koron od każdego 100 kg czystej wagi sprzedanego towaru. Rozumie się przytem, że dostawia się beczkę sprzedającemu towar z opłaceniem przewoźnego do jego stacyi załadowania.

c) przy dostawie w beczkach żelaznych sprzedającego wynagrodzenie do 50 halerzy, jeżeli zwrot beczki nastąpi w ciągu miesiąca po otrzymaniu towaru, jeśli jednak zwrot następuje później, za każdy rozpoczęty miesiąc dalsze wynagrodzenie do 1 korony 50 halerzy. Zwrot beczki rozumie się z opłaceniem przewoźnego do stacyi załadowania sprzedawcy.

Sprzedawca ma prawo żądać stosownego zabezpieczenia dla zwrotu beczki“.

6. Rozdział II. (§ 4.) ma odpaść.

7. Dotychczasowy rozdział III. otrzymuje numer II.

Jego napis ma opiewać:

„II. Cena najwyższa produktów olejów mineralnych, jeżeli handlarze sprzedają je w ilościach przynajmniej jednej beczki lub jednej skrzyni.“

Wstęp do § 5. i pierwszy ustęp litery a) mają opiewać:

„Przy sprzedaży produktów olejów mineralnych przez handlarzy w ilości przynajmniej jednej beczki albo jednej skrzyni obowiązują następujące postanowienia:

a) Jeśli towar dostawia handlarz bezpośrednio z rafinerji na stację kolejową swego odbiorcy, to prócz ceny zasadniczej (§ 1.), prócz wliczalnego według § 2., liczba 2, dla przestrzeni Drohobycz—stacya kolejowa odbiorcy wynagrodzenia za przewóz, wreszcie prócz wliczalnego według § 2., liczba 3, wynagrodzenia za beczkę lub skrzynię, można wliczać tylko dalszą kwotę aż do 3 K od każdego 100 kilogramów czystej wagi sprzedanej nafty świetlnej, oleju gazowego i oleju wulkanowego, a aż do 6 koron od każdego 100 kilogramów czystej wagi sprzedanej benzyny.“

8. Między przedostatni i ostatni ustęp § 5. wstawia się następujące zdanie:

„Przy sprzedaży produktów olejów mineralnych w ilości, wynoszącej przynajmniej jedną beczkę albo jedną skrzynię, a mniej niż ładunek całego wagonu, uważa się rafinerję za handlarzy po myśli powyższych postanowień.“

9. Dotychczasowy rozdział IV. otrzymuje numer III.

10. § 6., liczba 2, zdanie pierwsze, ma opiewać:

„Z dodatku do 3 K 50 h od każdych 100 kilogramów czystej wagi sprzedanego towaru (różnica między ceną kupna a ceną odsprzedaży za beczkę, względnie wynagrodzenie za wygodzenie beczką, § 2., liczba 3, litera *a*).“

11. Po dotychczasowym rozdziale IV., obecnie III., wstawia się:

„IV. Wyjątki.

§ 7 a.

Minister handlu może dla sprzedaży produktów olejów mineralnych, które dowodnie sprowadzono z zagranicy, pozwolić na wyjątki od powyższych postanowień i ustanowić przytem pewne oznaczone warunki.“

Artykuł II.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hohenlohe wlr.

Leth wlr.

Trnka wlr.

Spitzmüller wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXII. — Wydana i rozesłana dnia 6. maja 1916.

Treść: (129 i 130.) 129. Rozporządzenie, w sprawie pieczy nad członkami kas chorych, którzy utracili zarobek. — 130. Rozporządzenie, dotyczące zakazu spiesznej sprzedaży towarów tkanych, pończoszkowych i dzianych.

129.

Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem handlu z dnia 1. maja 1916,

w sprawie pieczy nad członkami kas chorych, którzy utracili zarobek.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządzają się, co następuje:

§ 1.

Urządzonym w myśl ustawy z dnia 30. marca 1888, Dz. u. p. Nr. 33, kasom chorych wolno urządzić za zatwierdzeniem władzy nadzorczej dla członków, którzy utracili zarobek, a którym pracodawcy udzielają pomocy na utrzymanie, dobrowolne częściowe ubezpieczenie ograniczone na świadczenia, oznaczone w § 6., l. 1. tej ustawy i na kosztą pogrzebu.

§ 2.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Hohenlohe wlr.

Spitzmüller wlr.

130.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrami spraw wewnętrznych i sprawiedliwości z dnia 5. maja 1916,

dotyczące zakazu spiesznej sprzedaży towarów tkanych, pończoszkowych i dzianych.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządzają się, co następuje:

§ 1.

Zakazuje się urzędzeń. mających na celu spieszną sprzedaż towarów tkanych, pończoszkowych i dzianych.

Pod towarami tkanyimi i dzianymi rozumie się takie materiały tkane i dziane, nadto takie towary, które wyrabia się z materiałów tkanych lub dzianych.

§ 2.

Za zakazane uważa się co do towarów, oznaczonych w § 1. w szczególności wysprzedaże, bez różnicy, czy podpadają one pod ustawę z dnia 16. stycznia 1895, Dz. u. p. Nr. 26,

lub nie, sprzedaże inwentarne i sezonowe, tygodnie lub dni seryi i resztek, białe tygodnie lub dni, wielkie tygodnie lub dni, tygodnie lub dni propagandy i reklamy, sprzedaże z okazji uroczystości kościelnych, partyi towarów i tym podobne specjalne sprzedaże; nadto dobrowolne licytacje, bez różnicy, czy odbywają się one publicznie, lub czy wstęp na nie ma być ograniczony na osobno zaproszonych amatorów kupna.

§ 3.

Zakaz z § 1. rozciąga się na wszelkiego rodzaju pisemne lub drukowane zapowiedzenia, reklamy, wezwania i zaproszenia, oraz na ich rozsyłkę i plakatowanie. Za zakazaną reklamę uważa się także zapowiedzenie lub umieszczanie napisów o zniżonych cenach lub cenach inwentarza.

§ 4.

Na wyjątki od zakazu § 1. może zezwolić Ministerstwo handlu w szczególnie zasługujących na uwzględnienie wypadkach, jak w wypadkach śmierci, zwinienia przedsiębiorstwa i w razie konkursu. Dla dalszego wykonywania dozwolonej na podstawie ustawy z dnia 16. stycznia 1895, Dz. u. p. Nr. 26, przed wejściem w życie tego rozporządzenia wysprzedaży towarów, wymienionych w § 1. należy postarać się o zatwierdzenie ze strony Ministerstwa handlu. Aż do jego udzielenia wysprzedaż jest zakazana.

§ 5.

Zakazy tego rozporządzenia nie naruszają uzasadnionego w istniejących przepisach prawa wierzyciela zastawnego i innych wierzycieli do zarządzenia celem zaspokojenia swych roszczeń publicznej sprzedaży rzeczy oraz sprzedaży według art. 343 u. h.

Jednakowoż zakłady i przedsiębiorstwa, które stosownie do swych urządzeń sprzedają publicznie regularnie przedmioty zastawione, jak mianowicie urzędy i zakłady zastawnicze są obowiązane do pisemnego podania do Ministerstwa handlu na trzy tygodnie przedtem każdego terminu, w którym mają być sprzedawane towary wymienionego w § 1. rodzaju, wymieniając ich rodzaj i ilość. Sprzedaże te podlegają także zakazowi z § 3., przez co jednakże nie narusza się ustawowych lub statutowych przepisów o zawiadomieniu o licytacji przedmiotów zastawionych.

§ 6.

Za przekroczenia tego rozporządzenia będą polityczne władze pierwszej instancji nakładały grzywny do 5000 K lub areszt do 6 miesięcy.

§ 7.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Hohenlohe wlr.   Hochenburger wlr.
Spitzmüller wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXIII. — Wydana i rozestana dnia 9. maja 1916.

Treść: (№ 131.—133.) 131. Obwieszczenie, dotyczące utworzenia ekspozytury cłowej w Baranowie (Galicya). — 132. Rozporządzenie, którym uzupełnia się rozporządzenie ministerjalne z dnia 4. marca 1916, w sprawie uregulowania obrotu opodatkowanym cukrem. — 133. Rozporządzenie, dotyczące dowozu tłuszczu wieprzowego i słoniny wieprzowej z poza granicy cłowej.

131.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 1. maja 1916,

dotyczące utworzenia ekspozytury cłowej w Baranowie (Galicya).

W Baranowie utworzono ekspozyturę cłową z upoważnieniami urzędu cłowego pobocznego II. klasy, która rozpoczęła już swoją czynność.

Leth wlr.

132.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 7. maja 1916,

którem uzupełnia się rozporządzenie ministerjalne z dnia 4. marca 1916, Dz. u. p. Nr. 61, w sprawie uregulowania obrotu opodatkowanym cukrem.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się w uzupełnieniu rozporządzenia ministerjalnego z dnia 4. marca 1916, Dz. u. p. Nr. 61, o uregulowaniu obrotu cukrem, co następuje:

1. Karta dodatkowa na cukier dla robotników i chorych.

§ 1.

Upoważnia się polityczne władze krajowe do podwyższenia przeznaczonej na cztery tygodnie do spożycia ilości opodatkowanego cukru o $1\frac{5}{8}$ kg

- a) dla osób, zatrudnionych w nieulegających przerwie przedsiębiorstwach, względnie gałęziach przedsiębiorstw jako robotnicy przemysłowi;
- b) dla górników, także wówczas, jeśli są zatrudnieni wyłącznie na powierzchni, nadto dla robotników hutniczych;
- c) dla personelu kolejowego i pocztowego, sprawującego służbę jezdną i według turnusu służbę nocną, nadto dla stabilizowanych i niestabilizowanych robotników, zatrudnionych w warsztatach kolejowych, o ile chodzi o nieulegające przerwie przedsiębiorstwa względnie gałęzie przedsiębiorstwa;
- d) dla robotników leśnych, którzy z natury swej pracy zmuszeni są przebywać dłużej niż jeden dzień poza swą stałą siedzibę.

§ 2.

Upoważnia się polityczne władze powiatowe, by w zasługujących na uwzględnienie wypadkach osobom chorym i znajdującym się w leczeniu, za których odżywieniem przemawiają szczególne względy i stosunki, o ile one nie otrzymują całkowitego wikt w zakładach (§ 5. rozporządzenia ministerjalnego z dnia 4. marca 1916, Dz. u. p. Nr. 61), zezwalały od wypadku do wypadku na uzasadnioną, potwierdzoną przez lekarza prośbę, na podwyższenie

przeznaczonej na cztery tygodnie do spożycia ilości opodatkowanego cukru conajwyżej o $1\frac{5}{8}$ kg.

§ 3.

Dla pobierania ustanowionych w §§ 1. i 2. tego rozporządzenia wyższych, przeznaczonych do spożycia ilości, wyda się osobne karty dodatkowe na cukier.

Karty dodatkowe na cukier będą wydane urzędownie, obowiązują dla jednej osoby i na oznaczony na karcie czas czterech tygodni i zawierają taką ilość odcinków po $\frac{1}{8}$ kg cukru, jaka odpowiada podwyższeniu ponad normalną, przeznaczoną do spożycia ilość cukru.

Karty dodatkowe na cukier są nieprzenośne.

§ 4.

Dla osób, wymienionych w § 1., lit. a, b i c, winny te przedsiębiorstwa (urzędy), przy których osoby te są zatrudnione, zgłosić zapomocą wykazu (konsygnacji) w odnośnym biurze wydawania kart na cukier ilość osób, uprawnionych do otrzymania karty dodatkowej na cukier.

Przy pierwszym zgłoszeniu winny oznaczone w § 1., lit. a, przedsiębiorstwa dostarczyć potwierdzenia właściwego inspektora przemysłowego co do rodzaju przedsiębiorstwa, względnie gałęzi przedsiębiorstwa, jako nieulegających przerwie, zaś wymienione w § 1., lit. c, warsztaty kolejowe potwierdzenie właściwej dyrekcji kolei państwowych, względnie Jeneralnej inspekcji austriackich kolei żelaznych.

Biuro wydawania kart na cukier wyda przedsiębiorstwu (urzędowi) ilość kart dodatkowych na cukier, odpowiadającą ilości osób. Przedsiębiorstwo (urząd) jest obowiązane wydać uprawnionym do żądania funkcyonaryuszom karty dodatkowe na cukier.

Robotnicy leśni (§ 1., lit. d) winni zażądać równocześnie z kartami na cukier kart dodatkowych na cukier u właściwego biura, wydającego karty na cukier, przedkładając wystawione przez zwierzchność gminną potwierdzenie uprawnienia do żądania.

Osoby chore i używające kuracyi (§ 2.) mają zażądać we właściwym biurze wydawania kart na cukier karty dodatkowej razem z kartą na cukier, przedkładając dowód uprawnienia do poboru.

II. Podwyższenie przeznaczonej do spożycia ilości cukru dla obszarów, dotkniętych klęskami.

§ 5.

Polityczna władza krajowa może w wypadkach, załugujących na szczególne uwzględnienie,

przyznać za zezwoleniem Ministra handlu, mieszkańcom gmin, położonych na obszarach, które, jak doświadczenie okazuje, są dotknięte klęskami, podwyższenie ustanowionej przez polityczną władzę krajową w myśl § 2. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 4. marca 1916, Dz. u. p. Nr. 61, do spożycia na cztery tygodnie ilości opodatkowanego cukru najwyżej o $\frac{1}{4}$ kg.

III. Rozszerzenie obszaru, na którym karta na cukier ma obowiązywać.

§ 6.

Polityczne władze krajowe mogą dla gmin, których mieszkańcy zaopatrują się według dawnego zwyczaju w cukier w gminie sąsiedniego kraju koronnego, zezwalać na wyjątki od postanowienia § 2., trzeci ustęp, rozporządzenia ministeryalnego z dnia 4. marca 1916, Dz. u. p. Nr. 61, i postanowić, że karta na cukier sąsiedniego okręgu administracyjnego obowiązuje również dla pobierania cukru w odnośnej gminie.

Podobnie upoważnia się polityczne władze krajowe do zezwalania kolejowym magazynom środków żywności (należącym do przedsiębiorstwa kolejowego lub istniejącym jako stowarzyszenie), na wydawanie cukru swym członkom także za karty na cukier, wystawione w innym okręgu administracyjnym.

IV. Postanowienia ogólne.

§ 7.

Centrala dla cukru może w niektórych załugujących na szczególne uwzględnienie wypadkach upoważnić za zezwoleniem Ministra handlu fabryki cukru, wolne składy cukru lub hurtownych handlarzy cukru, by wydawały cukier osobom, przedsiębiorstwom lub zakładom bez kart poboru.

Takie zlecenie Centrali dla cukru należy okazać urzędowym organom nadzoru skarbowego przy wyprowadzaniu cukru z miejsca produkcji lub z wolnego składu i odesłać. Hurtowni handlarze winni to zlecenie przechować jako załącznik do księgi zapisków.

§ 8.

Postanowienia rozporządzenia ministeryalnego z dnia 4. marca 1916, Dz. u. p. Nr. 61, mają zastosowanie, o ile w tem rozporządzeniu nie wydano szczególnych zarządzeń.

§ 9.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hohenlohe wlr.

Leth wlr.

Spitzmüller wlr.

133.**Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 8. maja 1916,**

dotyczące dowozu tłuszczu wieprzowego i słoniny wieprzowej z poza granicy cłowej.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Tłuszcz wieprzowy i słonina wieprzowa, sprowadzane po wejściu w życie tego rozporządzenia z zagranicy cłowej do Austrii, można wprowadzać w obrót w granicach państwa tylko za pośrednictwem legitymowanego przez c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych biura zakupna, towarzystwa z ograniczoną poręką (Miles).

Do tych artykułów nie mają zastosowania postanowienia rozporządzenia ministeryalnego z dnia 29. listopada 1915, Dz. u. p. Nr. 348, o cenach najwyższych.

§ 2.

Kto wymienione w § 1. artykuły sprowadza z zagranicy cłowej, winien oddawać je legitymo-

wanemu przez c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych biuru zakupna, towarzystwu z ograniczoną poręką (Miles). Minister spraw wewnętrznych wyda bliższe postanowienia co do objęcia przez „Miles“ oraz co do ceny, rodzaju i sposobu, w jaki tłuszcz wieprzowy i słonina wieprzowa, sprowadzane z zagranicy cłowej, mają być przez „Miles“ wprowadzane w obrót w granicach państwa.

§ 3.

Koleje żelazne i przedsiębiorstwa żeglugi parowej są obowiązane za pośrednictwem stacyi przeznaczenia do zgłoszenia w „Miles“ każdej, nadeszłej z zagranicy cłowej po wejściu w życie tego rozporządzenia przesyłki tłuszczu wieprzowego i słoniny wieprzowej, równocześnie z przepisaniem zawiadomieniem adresata, wymieniając stacyę nadawczą, adresata, rodzaju i wagi przesyłki.

§ 4.

Za działania wbrew postanowieniom tego rozporządzenia będzie władza polityczna karała grzywną do 5000 K lub aresztem do 6 miesięcy.

§ 5.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Hohenlohe wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXIV. — Wydana i rozesłana dnia 11. maja 1916.

Treść: № 134. Rozporządzenie, dotyczące ograniczenia rzezi kóz.

134.

Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 9. maja 1916,

dotyczące ograniczenia rzezi kóz.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się na czas trwania nadzwyczajnych stosunków, spowodowanych wojną, co następuje:

§ 1.

Upoważnia się polityczne władze krajowe do wydawania dla swych okręgów administracyjnych przepisów, ograniczających rzeź kóz oraz sprzedaż ich w celu rzezi.

§ 2.

Czynności prawne, wykraczające przeciw postanowieniom takich, wydanych na mocy tego upoważnienia zarządzeń politycznych władz krajowych, są nieważne. Odnosi się to także do takich czynności prawnych, które zawarto przed

ogłoszeniem odnośnego rozporządzenia, a które nie zostały jeszcze dopełnione. Roszczenia o wynagrodzenie szkody z powodu niedopełnienia, powstałe już przed wejściem w życie odnośnego rozporządzenia, pozostają nienaruszone.

§ 3.

Za przekroczenia zarządzeń, wydanych przez polityczne władze krajowe na podstawie § 1., będzie polityczna władza powiatowa karała grzywnami do 500 K lub aresztem do jednego miesiąca.

Jeśli przekroczenie popełnia się przy wykonywaniu przemysłu, można prócz tego, o ile zachodzą warunki § 133. b, ustęp 1., lit. a, ustawy przemysłowej, zarządzić odjęcie uprawnienia przemysłowego.

§ 4.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hohenlohe wlr.
Zenker wlr.

Hochenburger wlr.
Spitzmüller wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXV. — Wydana i rozesłana dnia 13. maja 1916.

Treść: (№ 135.—138.) 135. Rozporządzenie cesarskie, którem zmienia się § 4. ustawy z dnia 26. grudnia 1912, dotyczącej zasiłku na utrzymanie dla rodzin osób powołanych do służby wskutek mobilizacji. — 136. Rozporządzenie dotyczące uregulowania obrotu kośćmi i tłuszczem z kości. — 137. Rozporządzenie, w sprawie ustanowienia najwyższej ceny dla mąki kościanej. — 138. Rozporządzenie o ustanowieniu najwyższych cen za kartofle.

135.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 11. maja 1916,

którem zmienia się § 4. ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 237, dotyczącej zasiłku na utrzymanie dla rodzin osób, powołanych do służby wskutek mobilizacji.

Na mocy § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141. postanawiam, co następuje:

§ 1.

Uchyła się w jego obecnem brzmieniu ostatni ustęp § 4., ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 237, dotyczącej zasiłku na utrzymanie dla rodzin osób, powołanych do służby wskutek mobilizacji i w jego miejsce obowiązują następujące przepisy:

Dla członków rodziny poniżej lat ośmiu zasiłek na utrzymanie wynosi siedmdziesiąt pięć procent wymiaru, przypadającego według poprzednich przepisów, o ile dla tych członków rodziny musi się zajmować mieszkanie.

Jeśli warunek ten nie zachodzi, lub jeśli w odnośnej rodzinie więcej jak 3 członków rodziny przy wspólnem gospodarstwie domowem pobiera pełny zasiłek na utrzymanie, to zasiłek na utrzymanie dla członka rodziny poniżej lat ośmiu wynosi połowę wymiaru, przypadającego według postanowień pierwszego i drugiego ustępu § 4.

§ 2.

To rozporządzenie cesarskie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Wykonanie poruczam Mojemu Ministrowi obrony krajowej w porozumieniu z innymi interesowanymi Ministrami.

Wiedeń, dnia 11. maja 1916.

Franciszek Józef wkr.

Stürgkh wkr.

Georgi wkr.

Forster wkr.

Trnka wkr.

Morawski wkr.

Hohenlohe wkr.

Hohenburger wkr.

Hussarek wkr.

Zenker wkr.

Leth wkr.

Spitzmüller wkr.

136.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 11. maja 1916,

dotyczące uregulowania obrotu kośćmi
i tłuszczem z kości.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

Uregulowanie obrotu kośćmi.

§ 1.

Przepisy, ustanowione w tem rozporządzeniu dla obrotu kośćmi, odnoszą się do kości wszelkiego rodzaju, wygotowanych lub niewygotowanych, to jest: kości kuchennych, rzeźniczkich i masarskich, kości uzyskiwanych przez oprawców, dobywanych z ziemi, nówek owczych i kozich, kości śmieci-skowych, pomijowych, piszczeli, odpadków tokarnianych, rur z rogów, pełnych i próżnych kopyt i pazurów, odpadków z rogów, kości odłuszczonych.

Postanowienia te nie obowiązują jednakże dla kości, będących w posiadaniu zarządu wojskowego. Prócz tego postanowienia te z wyjątkiem zarządzenia, wydanego w § 19., nie obowiązują dla przeznaczonych bezpośrednio do celów jadalnych kości w przedsiębiorstwach rzeźniczkich, masarskich i fabrykach konserw.

§ 2.

W celu uregulowania obrotu kośćmi ustanawia się jako Centralę dla kości towarzystwo „Colla“, zakupywania i sprzedawania dla przemysłu, przeraabiającego kości, z o. p. w Wiedniu I., Fischhof 3.

Ta centrala pozostaje pod nadzorem państwowym wykonywanym przez komisarzy rządowych, mianowanych przez Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

Komisarze rządowi są uprawnieni do stawiania wniosków, co do których Centrala musi powziąć uchwałę. Są oni nadto uprawnieni odrażać wykonanie uchwał i zarządzeń Centrali na tak długo, aż Minister handlu wyda decyzję. Decyzja ta jest dla Centrali wiążąca.

Centrali dla kości dodaje się radę przyboczną, których członków mianuje Minister handlu w porozumieniu z Ministrem rolnictwa.

§ 3.

Sprzedawanie kości przedsiębiorstwom, przetwarzającym je, oraz pobieranie kości przez te przedsiębiorstwa, dozwolone jest tylko w drodze Centrali dla kości.

Sprzedawanie kości tokarniom i pobieranie kości przez ten przemysł nie jest zależne od pośrednictwa Centrali.

Ministerstwo handlu może zarządzić dalsze wyjątki od postanowienia ustępu 1.

§ 4.

Kto ma w zapasie lub przechowuje w dniu 15. maja 1916 kości w ilościach, przekraczających we wszystkich magazynach lub przedsiębiorstwach 100 kg, ma obowiązek zgłosić je podając dokładnie ilość, rodzaj i miejsce przechowania oraz właściciela.

Podobne doniesienia należy w dalszym ciągu przedkładać według stanu z pierwszego dnia każdego miesiąca.

Co do zasobów, znajdujących się w odosobnionych dniach w transporcie, obowiązek zgłoszenia ciąży na odbiorcy.

Zgłoszenia należy przedłożyć osobno dla każdej siedziby przedsiębiorstwa lub składu, najpóźniej w piątym dniu po podanych wyżej terminach, wprost Centrali dla kości w Wiedniu, I., Fischhof 3, a przy przesyłce pocztowej nadać najpóźniej w ostatnim dniu terminu.

§ 5.

Kto posiada zapasy kości, do których zgłaszania jest według § 4. obowiązany, winien je równocześnie z skutecznieniem zgłoszenia zaofertować Centrali dla kości celem zakupu.

Posiadacze zapasów kości, zamierzający dostarczyć je Towarzystwu handlowemu dla produktów surowych z o. p. („Rohag“) w Wiedniu, I., Fischhof 3, winni oświadczyć to wyraźnie w zgłoszeniu mającym być przedłożonym Centrali. Są oni w tym przypadku wolni od obowiązku ofertowania Centrali, winni jednakże co do skuteczniejszej dostawy swych zapasów towarzystwu „Rohag“ wykazać się wobec Centrali.

Oferty sprzedaży przedkładane Centrali należy odsyłać pocztą jako przesyłkę poleconą. Należytość pocztową zwróci Centrala oferentowi.

Co do ofert wiuna Centrala wydać zarządzenie zaraz, najpóźniej jednak w ciągu 14 dni począwszy od dnia nadania oferty na pocztę.

Zapasy kości należy aż do nadejścia zarządzenia Centrali dla kości lub jeśli zamierzano dostarczyć towarzystwu „Rohag“ i oświadczone to

w zgłoszeniu, aż do nadejścia zarządzenia ze strony „Rohag“, usunąć od wszelakiego pozbywania, przerabiania lub innego rozrządzania i należy je do tego czasu odpowiednio przechować.

Jeśli oferent w ciągu terminu 14 dni od dnia nadania oferty na pocztę nie otrzyma zarządzenia Centrali, to może zaofertowanymi zapasami rozporządzać dowolnie.

Oferent ma po nadejściu zarządzenia Centrali przygotować jak najprędzej towar do przesyłki i odesłać bezzwłocznie na miejsce oznaczone przez Centralę.

§ 6.

Obowiązek ofertowania i pozostające z nim w związku ograniczenie rozrządzania (§ 5., ust. 1. i 5.) rozciąga się przy przedsiębiorstwach, które wprawdzie odfłuszczają kości lecz nie odciągają z nich kleju, tylko na zapasy odfłuszczonych kości.

Wyjęte są od zakazu ofertowania i od pozostającego z nim w związku ograniczenia w rozrządzaniu:

1. zapasy kości tych przedsiębiorstw, które w swych warsztatach kości odfłuszczają lub odciągają z nich klej;

2. zapasy kości w tokarniach, przeznaczone rzeczywiście do przerobienia, pod czym nie należy rozumieć rogowych odpadków tokarnianych;

3. zapasy kości, pobierane przez wszystkie inne przedsiębiorstwa za pośrednictwem Centrali dla kości.

Ministerstwo handlu może zezwolić na dalsze wyjątki od obowiązku ofertowania i co do ograniczenia w rozrządzaniu.

§ 7.

Centrala dla kości winna bezzwłocznie po objęciu uiścić zapłatę za objęte kości.

Ma ona zapłacić stosowną cenę kupna, która jednakże nie może przekraczać:

Za 100 kg przy ilościach co najmniej 10.000 kg:
za kości kuchenne, rzeźniczkę i masarskie, suche, czyste, wolne od obcych części składowych, przyczem z innych rodzajów kości albo obcych przymieszek w poszczególnej dostawie przyjmie się bez potrącenia

najwyżej:

1% szmat, kamieni, szkła, ziemi, nadto

1% nówek owczych i kozich i suchych wolnych od ziemi kości, dobytých z ziemi,

10% wolnych od mięsa kości końskich z rzeźni końskich,

2% suchych, rozrabanych, wolnych od mięsa i ziemi kości, dostarczonych przez oprawców, K 20.—

kości dostarczone przez oprawców,
kości dobyte z ziemi, nówki owcze i kozie K 14.—
kości śmieciškowe . . . . . 16.—
kości pomyjowe . . . . . 13.—
kości piszczelowe (rdzeniowe), nadające się i przeznaczone dowodnie na cele tokarniane . . . . . „ 22.—
odpadki kości tokarnianych . . . . . K 18.—
rury rógowe, pełne kopyta i racice (wolne od żelaza) . . . . . 17.—
próżne kopyta i próżne racice (wolne od żelaza) oraz czyste odpadki rogowe „ 22.—
kości odfłuszczone . . . . . 20.—

Ceny rozumie się na miejscu stacyi załadowania za 100 kg bez opakowania za zapłatą w gotówce netto kasa, przyczem należy wagę stwierdzić na miejscu przeznaczenia a mianowicie o ile możności przez urząd kolejowy. Jeśli ustalenie przez urząd kolejowy jest niemożliwe, to wagę zbada się u odbiorey wobec dwóch świadków.

Ceny zawierają w sobie kosztą załadowania i transportu do stacyi załadowania. O ile jest zwyczajem miejscowym lub handlowym przewozić kości wozami do miejsca objęcia, należy za to doliczyć do ceny objęcia stosowny dodatek.

Przy ładunkach poniżej 10.000 kg zmniejsza się cena najwyższa o 1 koronę od 100 kg przy ilościach od 100 do 5000 kg a o 50 halerzy od 100 kg przy ilościach ponad 5000 kg.

Ustanowione ceny najwyższe nie mają zastosowania do kości, sprowadzonych dowodnie z Węgier, Bośni i Hercegowiny lub z zagranicy cłowej.

§ 8.

W braku zgodnego porozumienia co do cen oraz dodatku za przewóz podwodami oraz w wypadkach spornych co do stwierdzenia wagi (§ 7., ust. 2. i 3.) rozstrzygnięcie za przybraniem stron sąd powiatowy, w którego okręgu towar się znajduje, w postępowaniu niespornem po wysłuchaniu rzeczoznawców.

W tym przypadku ma Centrala zapłacić przy objęciu na razie zaofiarowaną przez siebie cenę kupna w gotówce.

Rozstrzygnięcie sądu powiatowego, którem nie można oznaczyć ceny objęcia wyższej, niż ustanowionej w § 7., można zacząć rekurssem w ciągu 8 dni. Przeciw rozstrzygnięciu drugiej instancyi dalszy środek prawny nie jest dopuszczalny.

O ile kosztą postępowania ma strona zwrócić lub ma się je między strony rozdzielić, rozstrzyga sąd według swobodnego uznania.

Obowiązek dostawy nie ulega zwłoce wskutek postępowania sądowego.

§ 9.

Centrala dla kości winna zakupione kości sprzedawać dalej wielkim i mniejszym przedsiębiorstwom przemysłowym, trudniącym się ich przerabianiem. Cena sprzedaży nie może przekraczać zapłaconej według § 7. ceny kupna, jednakże Centrala ma prawo doliczyć do tej ceny dodatek w kwocie 50 halerzy od 100 kg na swe wydatki administracyjne.

§ 10.

Klucz, według którego należy rozdzielić ilości kości, mające być przez Centralę sprzedawane poszczególnym przedsiębiorstwom, trudniącym się przerabianiem kości, ustanowi Minister handlu w porozumieniu z Ministrem rolnictwa po wysłuchaniu Centrali dla kości i jej rady przybocznej.

Przedsiębiorstwa, działające wbrew zakazom, wydanym w § 3., mogą być wykluczone od pobierania kości.

§ 11.

Centrala dla kości może przy sprzedawaniu kości (§ 9.) przepisać, że nabyte w drodze kupna zasoby kości mogą być tylko odtłuszczone.

W tym wypadku należy odtłuszczone kości zaofertować Centrali do zakupienia, stosownie do przepisów §§ 5. do 8.

Uregulowanie obrotu tłuszczem z kości.

§ 12.

Wszystkie przedsiębiorstwa, w których od tłuszczu są kości, są obowiązane swe, istniejące w dniu 15. maja 1916, zapasy wszelkiego rodzaju tłuszczu uzyskanego z kości zgłosić w Centrali dla kości, podając dokładnie ilość, rodzaj i miejsce przechowania. Podobne zgłoszenie należy w dalszym ciągu skutecznie według stanu w pierwszym dniu każdego miesiąca. Zgłoszenia te należy przedkładać wprost Centrali dla kości osobno dla każdej siedziby przedsiębiorstwa lub składu, najpóźniej w 5. dniu po oznaczonych terminach, a przy przesłaniu pocztą nadać najpóźniej w ostatnim dniu terminu.

§ 13.

Oznaczone w § 12. przedsiębiorstwa są obowiązane do odstąpienia Centrali dla kości w drodze kupna swych istniejących w dniu 15. maja 1916 zapasów wszelkiego rodzaju tłuszczu z kości oraz wszystkich uzyskanych później w ich warsztatach zasobów wszelkiego rodzaju tłuszczu kościanego.

Centrala dla kości ma obowiązek objęcia tych zasobów, odstąpienia w drodze kupna wszystkich objętych zasobów tłuszczu z kości Tow. akc. Centrali dla olejów i tłuszczów w Wiedniu i stosownie do zarządzeń, wydanych przez Tow. akc. Centrali dla olejów i tłuszczów, przesłania przedsiębiorstwom, wyrabiającym tłuszcz z kości, w ciągu 30 dni od dnia doniesienia przepisu co do przesyłki.

Przedsiębiorstwa wyrabiające tłuszcz z kości winny towar odpowiednio zamagazynować i po nadejściu przepisu co do przesyłki zarządzić jak najrychlejsze odesłanie towaru.

Każde inne zarządzenie co do tłuszczu z kości nie jest dopuszczalne, w szczególności zakazuje się pozbywania tłuszczu z kości w inny sposób, przerabiania go we własnym przedsiębiorstwie lub oddawania innym przedsiębiorstwom do dalszego przerobienia.

§ 14.

Centrala dla kości uiszcza zapłatę za tłuszcz z kości, objęty i odstąpiony Tow. akc. Centrali dla olejów i tłuszczów, w ciągu 10 dni po objęciu towaru.

Cena objęcia, którą Centrala dla kości ma zapłacić dostarczającemu przedsiębiorstwu i którą Tow. akc. Centrali dla olejów i tłuszczów ma zwrócić Centrali dla kości, wynosi K 335.— za 100 kg netto, łącznie z baryłką, o jakości, odpowiadającej zwyczajom handlowym wiedeńskiej giełdy towarowej, od wozu na stacyi kolejowej, położonej najbliższej siedziby przedsiębiorstwa producenta, za zapłatę gotówką netto kasa.

Za tłuszcz z kości, pochodzący dowodnie z kości, sprowadzonych z Węgier, Bośni i Hercegowiny lub z zagranicy cłowej, będzie się płacić cenę, odpowiadającą cenie, zapłaconej dowodnie za te kości, która to cena jednakże przy wymienionych powyżej warunkach nie może przekraczać 508 K za 100 kg.

W razie, jeśli jakość dostarczonego tłuszczu z kości nie odpowiada zwyczajom handlowym wiedeńskiej giełdy towarowej, ma Centrala dla kości w porozumieniu z Tow. akc. Centrali dla olejów i tłuszczów przedsięwziąć obliczenie mniejszej wartości na podstawie analizy c. k. rolniczchemicznej stacyi doświadczalnej w Wiedniu.

§ 15.

Jeśli porozumienie się co do ceny nie dojdzie do skutku, rozstrzyga sąd powiatowy, w którego okręgu towar się znajduje, z przybraniem stron, w postępowaniu niespornem, po wysłuchaniu rzeczoznawców.

W tym wypadku winna Centrala dla kości zapłacić na razie przy objęciu ofiarowaną przez siebie cenę objęcia w gotówce.

Decyzja sądu powiatowego, którą nie można ustanawiać ceny objęcia wyższej od ustanowionej w § 14., ust. 2. i 3., można zacząć rekuresem w ciągu 8 dni. Przeciw rozstrzygnięciu drugiej instancji dalszy środek prawny jest niedopuszczalny.

O ile kosztu postępowania ma strona zwrócić lub o ile się je ma rozdzielić między strony, rozstrzyga sąd według swobodnego uznania.

Obowiązek dostarczenia nie ulega zwłoce wskutek postępowania sądowego.

Postanowienia wspólne.

§ 16.

Kontrakty kupna i sprzedaży kości, zawarte przed wejściem w życie tego rozporządzenia, są, o ile nie zostały już wypełnione, nieważne. Przepis ten niema zastosowania do takich kontraktów, zawartych z „Colla“ lub „Rohag“.

Nadto nieważne są wszystkie kontrakty, zawarte przed wejściem w życie tego rozporządzenia, którymi na przedsiębiorstwa, przerabiające kości nałożono obowiązek dostawy tłuszczu z kości, o ile kontrakty te nie zostały już wypełnione.

Nie można dochodzić roszczenia o wypełnienie lub wynagrodzenie szkody z powodu niewypełnienia.

Roszczenia z powodu niewypełnienia, powstałe przed chwilą wejścia w życie tego rozporządzenia, pozostają nietknięte; jednakowoż kupujący nie może żądać wypełnienia, lecz tylko zwrotu szkody.

Przy umowach, które ma się wypełnić w świadczeniach częściowych, nieważność rozciąga się tylko na świadczenia częściowe, które ma się wypełnić w czasie trwania ważności rozporządzenia.

§ 17.

Jeśli obowiązek zgłoszenia, wniesienia oferty lub dostarczenia kości (§§ 4. i 5.) oraz obowiązek zgłoszenia lub dostarczenia tłuszczu z kości (§§ 12.

i 13.) nie zostanie wypełniony, to władza polityczna I. instancji, w której okręgu zapasy się znajdują, może przeprowadzić przymusowe odebranie zapasów na rzecz Centrali dla kości.

§ 18.

Za przekroczenia tego rozporządzenia i za każde współdziałanie w udaremnianiu zawartych w tem rozporządzeniu zobowiązań, będzie polityczna władza I. instancji karała grzywnami do 5000 koron lub według uznania aresztem do 6 miesięcy, o ile przekroczenia te nie podlegają surowszemu ukaraniu.

§ 19.

Przedsiębiorstwa kolejowe i okrętowe mogą przyjmować przesyłki kości i tłuszczu z kości do przewożenia tylko wówczas, gdy do dokumentów przewozowych dla każdej przesyłki dodano poświadczenie transportowe według zawartego w załączniku formularza.

Dla przesyłek zarządu wojskowego, nadto dla przesyłek z Węgier i z zagranicy cłowej tego rodzaju poświadczenia transportowe nie są potrzebne.

Przesyłki, nadane przed chwilą wejścia w życie tego rozporządzenia, można przewieźć do stacji przeznaczenia i wydać odbiorcy bez poświadczenia transportowego.

§ 20.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hohenlohe wlr.   Hochenburger wlr.
Forster wlr.   Zeuker wlr.
Spitzmüller wlr.

Poświadczenie transportowe.

Imię i nazwisko nadawcy .....

w ..... jest uprawniony do przewiezienia ..... $kg \frac{\text{kości}}{\text{tłuszczu z kości}}$ w czasie

od ..... do .....

z (nazwa stacji przesyłkowej) ..... do (nazwa stacji przeznaczenia) ..... (koleją lub okrętem parowym)

pod adresem (imię i nazwisko i miejsce zamieszkania odbiorcy) .....

.....

Wiedeń, dnia ..... 1916.

Centrala dla kości

.....

(Podpis.)

To poświadczenie należy załączyć w sposób trwały do dokumentu przewozowego. Dodanie poświadczenia należy zaznaczyć w dokumencie przewozowym. Poświadczenie odbierze stacja przeznaczenia.

137.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem rol- nictwa z dnia 11. maja 1916,

w sprawie ustanowienia najwyższej ceny
dla mąki kościanej.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się na czas trwania nadzwyczajnych stosunków, spowodowanych wojną, co następuje:

§ 1.

Jako cenę najwyższą za mąkę kościaną, wyrobioną z odtłuszczonych kości, bez odciągnięcia z niej kleju, także odparzeniu oraz po odciągnięciu kleju i po odkurzeniu, nadto za grys, mąkę bębnową, mąkę mięsną, rybną, mięsnokościaną, mąkę z padliny i inne mąki kościane z wymiału w handlu używanego, ustanawia się:

za kilogramowy procent całkowitego kwasu fosforowego 55 h,

za kilogramowy procent całkowitego azotu 2 K 75 h.

Ceny te rozumie się w wagonie na stacyi ładowania dostarczającego warsztatu bez worka. Obowiązują one w razie zapłaty gotówką w ciągu 30 dni z 2 procent skonto.

§ 2.

Przy dalszem sprzedawaniu w drodze handlu lub przy pośredniczeniu przez organizacje rolnicze, można prócz wykazanych kosztów przewozu i dowozu, wynoszących najwyżej 1 K 50 h od 100 kg towaru, doliczyć jednorazowy dodatek najwyżej w wysokości 2 procent najwyższych cen, ustanowionych w § 1.

Ponadto może kupiec w handlu drobiazgowym, to jest przy sprzedawaniu w ilościach poniżej 5000 kg, żądać zapłaty gotówką netto kasa.

§ 3.

Przepisy tego rozporządzenia mają zastosowanie także do istniejących zobowiązań dostawy

o tyle, o ile zobowiązań tych w dniu wejścia w życie rozporządzenia jeszcze nie wypełniono. W miejsce umówionych tu wyższych cen obowiązują ceny najwyższe, ustanowione w §§ 1. i 2.

§ 4.

Przepisy tego rozporządzenia nie dotyczą sprzedawania mąki z obszarów, leżących poza terytorjum, na którym to rozporządzenie obowiązuje.

§ 5.

Zakazuje się sprzedawania mąki kościanej po cenie wyższej od ustanowionych najwyższych cen. Kto działa wbrew temu zakazowi, pośredniczy w interesach, które mają być zawarte po wyższej cenie lub w inny sposób w ich zawarciu współdziała, będzie, o ile czynności takie nie podlegają surowszym karom, karany przez polityczne władze I. instancyi grzywną do 5000 K lub według uznania tych władz aresztem do sześciu miesięcy.

§ 6.

Dla wymiaru kary stanowi okoliczność obciążającą, jeśli winny usiłował uchylić się od przepisów tego rozporządzenia przez ich obejście. Nie czyni przytem różnicy, czy obejście usiłowano żądając osobnych wynagrodzeń, zaliczając niezwykłe koszty, przez podniesienie w związku ze sprzedażą towaru o ograniczonej cenie żądania o objęcie towaru, dla którego nie obowiązuje najwyższa cena, po cenie, przekraczającej widocznie cenę targową lub żądania dostarczenia takich towarów po cenie, leżącej widocznie poniżej ceny targowej, lub jeśli użyto do tego jakichkolwiek innych środków.

§ 7.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

Zenker wlr.

Spitzmüller wlr.

138.**Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrami handlu, rolnictwa i skarbu z dnia 12. maja 1916,****o ustanowieniu najwyższych cen za kartofle.**

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, uzu-

pełnia się § 1. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 22. września 1915, Dz. u. p. Nr. 276, w sposób następujący:

Najwyższe ceny, ustanowione na miesiąc maj pozostają nadal w mocy od dnia 1. czerwca b. r.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu 1. czerwca 1916.

Hohenlohe wlr.**Leth wlr.****Zenker wlr.****Spitzmüller wlr.**

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXVI. — Wydana i rozesłana dnia 17. maja 1916.

Treść: (№ 139.—141.) 139. Rozporządzenie, dotyczące nieważności zakupna przyszłych zbiorów w Austrii — 140. Obwieszczenie, w sprawie rozciągnięcia ustanowionego w koncesyi terminu dla ukończenia budowy i wprowadzenia w ruch sieci wąskotorowych, elektrycznych kolejek w Karlsbadzie i okolicy, na które udzielono gminie miejskiej Karlsbad koncesyi obwieszczeniem Ministerstwa kolejowego z dnia 16. września 1914. — 141. Rozporządzenie o niedopuszczalności wypowiedzania stosunków służbowych, podpadających pod ustawę o pomocnikach handlowych, ze względu na nadechodzący przegląd wojskowy.

139.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrami spraw wewnętrznych, rolnictwa i handlu z dnia 12. maja 1916,

dotyczące nieważności zakupna przyszłych zbiorów w Austrii.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządzają się:

§ 1.

(1) Umowy, mocą których zakupuje się hurtem pochodzące z roku 1916 zbiory rolniczych plonów ziemnych tutejszokrajowych lub też spodziewany wynik tych zbiorów za pewną oznaczoną cenę (§ 1276 p. k. u. c.) są zakazane i nieważne.

(2) Poprzednie postanowienie niema zastosowania do sprzedaży wina i owoców.

§ 2.

(1) Tutejszokrajowego zboża (pszenicy, żyta, psóładu, jęczmienia, owsa i kukurydzy wszelkiego

rodzaju), pochodzącego ze zbioru z roku 1916 nie można kupować i sprzedawać przed dniem 1. lipca 1916, a tutejszokrajowych kartofli ze zbioru z roku 1916 z wyjątkiem młodych kartofli, przed dniem 1. września 1916.

(2) Interesy, wykraczające przeciw tym przepisom, są nieważne.

(3) Do interesów zarządu wojskowego, Wojennego zakładu dla obrotu zbożem i Centrali dla środków pastewnych przepisy te nie mają zastosowania.

§ 3.

Kto działa wbrew postanowieniom §§ 1. lub 2., pośredniczy w interesach wymienionego tam rodzaju lub przy ich zawarciu współdziała. będzie karany przez polityczną władzę powiatową grzywnami do 5000 K lub aresztem do sześciu miesięcy, o ile czynność nie podpada pod surowszy przepis karny.

§ 4.

(1) Przepisy §§ 1. i 2. mają zastosowanie także do tych interesów, które zostały zawarte przed wejściem w życie tego rozporządzenia. Można żądać zwrotu tego, co na podstawie tych interesów świadczono.

(e) Postanowienia § 3. nie mają zastosowania do czynności, zawartych przed wejściem w życie tego rozporządzenia.

§ 5.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hohenlohe wlr.   Hochenburger wlr.
Zenker wlr.   Spitzmüller wlr.

140.

Obwieszczenie Ministerstwa kolejowego z dnia 12. maja 1916,

w sprawie rozciągnięcia ustanowionego w koncesyi terminu dla ukończenia budowy i wprowadzenia w ruch sieci wąskotorowych, elektrycznych kolejek w Karlsbadzie i okolicy, na które udzielono gminie miejskiej Karlsbad koncesyi obwieszczeniem Ministerstwa kolejowego z dnia 16. września 1914, Dz. u. p. Nr. 253.

Na mocy Najwyższego upoważnienia rozciąga się ustanowiony w § 2. obwieszczenia Ministerstwa kolejowego z dnia 16. września 1914, Dz. u. p. Nr. 253, termin dla ukończenia i wprowadzenia w ruch oznaczonych na początku tego obwieszczenia linii kolejek, do dnia 15. września 1920.

Forster wlr.

141.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 16. maja 1916,

o niedopuszczalności wypowiedzenia stosunków służbowych, podpadających pod ustawę o pomocnikach handlowych, ze względu na nadchodzący przegląd wojskowy.

Na mocy § 14. ustęp 2., rozporządzenia cesarskiego z dnia 29. lutego 1916, Dz. u. p. Nr. 58. o utrzymaniu w mocy podczas wojny stosunków służbowych, podlegających ustawie o pomocnikach handlowych, zarządza się:

§ 1.

Wypowiedzenie stosunku służbowego, do którego ma zastosowanie § 1., rozporządzenia cesarskiego z dnia 29. lutego 1916, Dz. u. p. Nr. 58, jest nieważne, gdy uczyniono je w czasie między powzięciem wiadomości o nadchodzącym przeglądzie wojskowym a dniem, w którym służbierca poddany zostaje przeglądowi, chyba, że uczyniono je oczywiście nie ze względu na nadchodzący przegląd wojskowy.

§ 2.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i ma zastosowanie także do wypowiedzeń, które uczyniono od dnia 1. kwietnia 1916.

Hochenburger wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXVII. — Wydana i rozesłana dnia 18. maja 1916.

Treść: № 142. Rozporządzenie, w sprawie przedłużenia przewidzianego w ustawie z dnia 28. grudnia 1911. o ulgach podatkowych i należnościowych dla służących dobru powszechnemu związków budowlanych terminu dla budowy domów o małych mieszkaniach.

142.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w porozumieniu z Ministerstwem robót publicznych z dnia 30. kwietnia 1916,

w sprawie przedłużenia przewidzianego w ustawie z dnia 28. grudnia 1911, Dz. u. p. Nr. 243. o ulgach podatkowych i należnościowych dla służących dobru powszechnemu związków budowlanych terminu dla budowy domów o małych mieszkaniach.

1. Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 29. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 227, upoważnia się krajowe władze skarbowe do przedłużenia o dalsze trzy lata trzyletniego terminu, przewidzianego w § 3., ustęp 3., lit. b, i ustęp 5., ustawy z dnia 28. grudnia 1911, Dz. u. p. Nr. 243, względnie w artykule 5., l. 1., lit. a, rozporządzenia ministeryalnego z dnia 10. lutego 1912, Dz. u. p. Nr. 31, w ciągu którego związki, poświęcone dobru powszechnemu (§ 1. powołanej ustawy), winny postawić w sposób

nadający się do użytku budynek z małemi mieszkaniem na nabytych przez siebie odpłatnie niezabudowanych gruntach, pod utratą w razie przeciwnym przyznanych dla nabycia gruntu ulg należnościowych, a to o ile chodzi o nabytki gruntowe, dokonane do dnia 31. lipca 1914, przy przestrzeganiu wszystkich innych warunków, wymaganych dla ulgi należnościowej, jeśli zostanie wykazane potwierdzeniem Ministerstwa robót publicznych, że postawienie domu o małych mieszkaniach w sposób, nadający się do użytku, wskutek nadzwyczajnych stosunków, spowodowanych stanem wojennym, nie było możliwe w ciągu pierwszych trzech lat po nabyciu gruntu.

2. Co do nabycia gruntów korporacji publicznych (gmin itd.), przy których prawna skuteczność pozbycia jest zależna od zatwierdzenia władzy, termin trzyletni, wspomniany w ustępie 1., może być przedłużony o dalsze trzy lata także wówczas, jeśli zatwierdzenie władzy dla odpłatnego przeniesienia własności gruntu na związek budowlany zostało udzielone dopiero po dniu 31. lipca 1914, o ile tylko prośba o to zatwierdzenie została wniesiona jeszcze przed wspomnianym terminem.

3. O zezwolenie na przewidziane w ustępach 1. i 2. przedłużenie terminu winien związek

budowlany wniesć do kierującej władzy skarbowej I. instancyi (art. 2. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 10. lutego 1912. Dz. u. p. Nr. 31) wolną od stempla prośbę, dołączając oznaczone w ustępie 1. potwierdzenie Ministerstwa robót publicznych.

4. Zezwolenie na przedłużenie terminu ma ten skutek, że przewidziana w § 3., ustępy 3. i 5., powołanej ustawy, względnie w artykule 7., l. 2. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 10. lutego 1912, Dz. u. p. Nr. 31 utrata udzielonej ulgi

należnościowej następuje tylko wówczas, gdy na gruncie, stanowiącym przedmiot uprzywilejowanego przeniesienia, nie zostanie postawiony w ciągu terminu lat sześciu po nabyciu gruntu dom o małych mieszkaniach w sposób nadający się do użytku (§ 7. ustawy z dnia 22. grudnia 1910, Dz. u. p. Nr. 242).

Trnka wlr.

Leth wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXVIII. — Wydana i rozesłana dnia 20. maja 1916.

Treść: (M 143.—145.) 143. Obwieszczenie, dotyczące zmiany artykułów 6., 19. i 20. regulaminu dla międzynarodowej konwencji metrycznej z dnia 20. maja 1875. — 144. Rozporządzenie, dotyczące zakazu niektórych rodzajów używania ropy. — 145. Rozporządzenie, dotyczące zakazu używania cukru do wyrabiania piwa.

143.

Obwieszczenie Ministerstwa robót publicznych w porozumieniu z Ministerstwem skarbu z dnia 12. maja 1916,

dotyczące zmiany artykułów 6., 19. i 20. regulaminu dla międzynarodowej konwencji metrycznej z dnia 20. maja 1875, Dz. u. p. Nr. 20 ex 1876.

Skutkiem układu państw kontrakujących, doszło do skutku w myśl artykułu 12. międzynarodowej konwencji metrycznej z dnia 20. maja 1875, Dz. u. p. Nr. 20 ex 1876, mają artykuły 6., 19. i 20. regulaminu, tworzącego część składową konwencji, otrzymać następujące brzmienie:

(Tekst pierwotny.)

Article 6.

La dotation annuelle du Bureau international est composée de deux parties: l'une fixe, l'autre complémentaire.

La partie fixe est de 100.000 fr. Elle est à la charge de tous les États et des Colonies autonomes qui ont adhéré à la Convention du Mètre avant la cinquième Conférence générale.

La partie complémentaire est formée des contributions des États et des Colonies autonomes qui sont entrés dans la Convention après ladite Conférence générale.

Le Comité est chargé d'établir, sur la proposition du directeur, le budget annuel, mais sans dépasser la somme calculée conformément aux stipulations des deux alinéas ci-dessus. Ce budget

(Przekład.)

Artykuł 6.

Roczna dotacja biura międzynarodowego składa się z dwóch części: ze stałej kwoty i z uzupełnienia.

Kwota stała wynosi 100.000 franków. Pokrywają ją wszystkie państwa i samoistne kolonie, które przystąpiły do konwencji metrycznej przed V. konferencją generalną.

Uzupełnienie tworzy się z opłat wkładowych tych państw i samoistnych kolonii, które przystąpiły do konwencji po wymienionej konferencji generalnej.

Komitetowi porucza się, by na wniosek dyrektora zestawił roczny budżet, przyczem suma, jaka okaże się przy zastosowaniu przepisów obydwu poprzednich ustępów, nie może być

est porté, chaque année, dans un Rapport spécial financier, à la connaissance des Gouvernements des Hautes Parties contractantes.

Dans le cas où le Comité jugerait nécessaire d'apporter une modification, soit à la dotation annuelle, soit au mode de calcul des contributions déterminé par l'Article 20 du présent Règlement, il devrait soumettre ce projet de modification aux Gouvernements, de façon à leur permettre de donner, en temps utile, les instructions nécessaires à leurs délégués à la Conférence générale suivante, afin que celle-ci puisse délibérer valablement. La décision sera valable seulement dans le cas où aucun des États contractants n'aura exprimé, ou n'exprimera, dans la Conférence, un avis contraire.

Article 19.

Le directeur du Bureau adressera, à chaque session, au Comité:

1° Un Rapport financier sur les comptes des exercices précédents, dont il lui sera, après vérification, donné décharge;

2° Un Rapport sur l'état du matériel;

3° Un Rapport général sur les travaux accomplis depuis la session précédente.

Le bureau du Comité international adressera, de son côté, à tous les Gouvernements des Hautes Parties contractantes un Rapport annuel sur la situation administrative et financière du Service, et contenant la prévision des dépenses de l'exercice suivant, ainsi que le Tableau des parts contributives des États contractants.

Le président du Comité rendra compte, à la Conférence générale, des travaux accomplis depuis l'époque de sa dernière réunion.

Les Rapports et les publications du Comité et du Bureau seront rédigés en langue française et communiqués aux Gouvernements des Hautes Parties contractantes.

Article 20.

L'échelle des contributions, dont il est question à l'Article 9 de la Convention, est établie, pour la partie fixe, sur la base de la dotation de 100.000 fr., indiquée par l'Article 6 du présent Règlement, et sur celle de la population; la contribution normale de chaque État ne peut pas être inférieure à 500 fr., ni supérieure à 15.000 fr., quel que soit le chiffre de la population.

przekroczona. Budżet ten należy podawać corocznie do wiadomości rządów wysokich państw, zawierających umowę, zapomocą osobnego sprawozdania finansowego.

W razie, gdyby komitet uznał za stosowne przedsięwziąć zmianę czyto co do wysokości rocznej dotacji, czyteż co do sposobu obrachowania, ustanowionego w artykule 20. niniejszego regulaminu, to wniosek na zmianę należy przedłożyć rządowi tak wcześnie, by one były w możności udzielić swym delegatom na najbliższą konferencję generalną potrzebnych wskazówek, aby konferencja generalna mogła powziąć ważne uchwały. Uchwała ma ważność tylko wówczas, jeśli żadne z państw, zawierających umowę, nie wyraziło lub nie wyrazi przy konferencji przeciwnego votum.

Artykuł 19.

Dyrektor biura przedłoży komitetowi corocznie:

1. sprawozdanie finansowe co do wydatków ubiegłego okresu służbowego, za który należy mu udzielić po dokonaniu zbadaniu absolutoryum;

2. sprawozdanie o stanie materialnym;

3. ogólne sprawozdanie o pracach, dokonanych w okresie czynności od ostatniej sesji.

Biuro międzynarodowego komitetu przedłoży ze swej strony wszystkim rządów wysokich państw, zawierających umowę, roczne sprawozdanie o stanie służby administracyjnej i finansowej, zawierające także prawdopodobne wydatki na służbę bieżącego okresu oraz tabelę opłat wkładowych państw, zawierających umowę.

Prezydent komitetu przedłoży generalnej konferencji sprawozdanie o pracach, dokonanych od jej ostatniego posiedzenia.

Sprawozdania i publikacje komitetu i biura będą ułożone w języku francuskim i nadesłane rządowi wysokich państw, zawierających umowę.

Artykuł 20.

Wspomnianą w artykule 9. konwencji listę opłat wkładowych ustanawia się, o ile chodzi o kwotę stałą, na podstawie dotacji 100.000 franków (według artykułu 6. niniejszego regulaminu) a nadto na podstawie cyfry zaludnienia; normalna opłata wkładowa każdego poszczególnego państwa nie może być jednak mniejsza, jak 500 franków, i nie większa jak 15.000 franków, jakakolwiek była ilość ludności.

Pour établir cette échelle, on détermine d'abord quels sont les États qui se trouvent dans les conditions voulues pour ce minimum et ce maximum: et l'on répartit le reste de la somme contributive entre les autres États, en raison directe du chiffre de leur population.

Les parts contributives ainsi calculées sont valables pour toute la période de temps comprise entre deux Conférences générales consécutives, et ne peuvent être modifiées, dans l'intervalle, que dans les cas suivants:

- a) Si l'un des États adhérents a laissé passer trois années successives sans faire ses versements;
- b) Si, au contraire, un État antérieurement retardataire de plus de trois ans ayant versé ses contributions arriérées, il y a lieu de restituer aux autres Gouvernements les avances faites par eux.

La contribution complémentaire est calculée sur la même base de la population, et est égale à celle que les États anciennement entrés dans la Convention payent dans les mêmes conditions.

Si un État ayant adhéré à la Convention déclare en vouloir étendre le bénéfice à une ou plusieurs de ses Colonies non autonomes, le chiffre de la population desdites Colonies sera ajouté à celui de l'État pour le calcul de l'échelle des contributions.

Lorsqu'une Colonie, reconnue autonome, désirera adhérer à la Convention, elle sera considérée, en ce qui concerne son entrée dans cette Convention, suivant la décision de la Métropole, soit comme une dépendance de celle-ci, soit comme un État contractant.

Dla ułożenia tej listy wyszukuje się naprzód te państwa, dla których oznaczone poprzednio minimum lub maximum opłaty wkładowej wchodzi w rachubę a następnie rozdziela się resztę kwoty na inne państwa w prostym stosunku do ilości mieszkańców.

Tak obliczone opłaty wkładowe zatrzymują swą ważność na czas między dwiema następującymi po sobie generalnemi konferencyami i mogą w tym odstępie czasu być tylko w następujących przypadkach zmienione:

- a) Gdy jedno z państw, zawierających umowę, nie uiściło należnych wpłat przez trzy następujące po sobie lata;
- b) gdy w przeciwstawieniu do tego państwo, które zalega ze swemi wpłatami przez dłużej jak trzy lata, uiści je dodatkowo, w którym to przypadku zwraca się innym rządóm poniesione przez nie nadwyżki opłat.

Kwotę uzupełniającą oblicza się na podobnej zasadzie wogóle według liczby mieszkańców i kwota ta jest dla nowo przystępującego państwa taką samą, jak kwota, jaką ma opłacać państwo, które pod tymi samymi warunkami już przystąpiło do konwencji.

Jeśli państwo, przystępujące do konwencji, chce jej korzyści obrócić na rzecz jednej lub więcej ze swych niesamoistnych kolonii, dolicza się w celu obrachowania opłat liczbę ludności odnośnej kolonii do liczby ludności wchodzącego w rachubę państwa.

Jeśli uznana za samoistną kolonia życzy sobie przystąpić do konwencji, traktując się ją co do warunków jej przystąpienia tak, jak rozstrzygnie kraj macierzysty, albo jako przynależną do tego państwa, albo jako państwo, zawierające samoistnie umowę.

Traka wlr

Leth wlr.

144.**Rozporządzenie Ministra handlu
w porozumieniu z Ministrami spraw
wewnętrznych, robót publicznych
i kolei żelaznych z dnia 12. maja
1916,**dotyczące zakazu niektórych rodzajów używania
ropy.Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia
10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, za-
rządza się:**§ 1.**Zakazuje się używania ropy (oleju skalnego)
jako środka pędowego do jakiegokolwiek rodzaju
motorów, do palenia oraz do bezpośredniego wy-
rabiania oleju gazowego.Zakaz ten nie rozciąga się na używanie ropy
na cele utrzymywania ruchu w kopalniach ropy oraz
w rafineryach oleju mineralnego oraz z tem połą-
czonych zakładach. Prócz tego może Minister
handlu w innych poszczególnych przypadkach
zezwolić na uzasadnioną prośbę na wyjątki od
tego zakazu.**§ 2.**Za przekroczenia tego rozporządzenia, o ile
nie podpadają pod karanie sądowo-karne, będą
polityczne władze I. instancyi karały grzywną do
5000 K lub według uznania aresztem do 6 miesięcy.**§ 3.**Rozporządzenia to wchodzi w życie z dniem
ogłoszenia.Hohenlohe wlr.
Trnka wlr.Forster wlr.
Spitzmüller wlr.**145.****Rozporządzenie Ministra skarbu
w porozumieniu z Ministrami spraw
wewnętrznych i handlu z dnia
18. maja 1916**dotyczące zakazu używania cukru do wyrabiania
piwa.Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia
10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, za-
rządza się, co następuje:**§ 1.**Zakazuje się używać do wyrabiania piwa
cukru oznaczonego w § 1., l. 1 ustawy o podatku
od cukru.Ten cukier, co do którego już przed ogłosze-
nieniem tego rozporządzenia wprost Ministerstwo
skarbu udzieliło zezwolenia na wolne od podatku
używania do wyrabiania piwa, nie podpada pod
zakaz.**§ 2.**Za wykraczające przeciw zakazowi użycie
cukru do wyrabiania piwa będzie karała władza
polityczna I. instancyi grzywną 100 K lub według
uznania aresztem 48 godzinnym za każdy cetnar
metryczny cukru użytego wbrew zakazowi, jednakże
w każdym poszczególnym przypadku w najwyższej
kwocie 5000 K względnie 6 miesiącami aresztu.Kara ta dotyka kierownika przedsiębiorstwa
browarniczego pod bezpośrednią odpowiedzialnością
przedsiębiorcy, o ile ten ostatni nie kieruje sam
przedsiębiorstwem.**§ 3.**Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem
ogłoszenia.

Hohenlohe wlr.

Spitzmüller wlr.

Letta wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXIX. — Wydana i rozesłana dnia 21. maja 1916.

Trość: *M* 146. Rozporządzenie, którem wydaje się nowe postanowienia dla uregulowania handlu jajami.

146.

Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 20. maja 1916,

którem wydaje się nowe postanowienia dla uregulowania handlu jajami.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządzają się, co następuje:

Artykuł I.

Niniejszem uchyla się rozporządzenie ministeryjne z dnia 20. lutego 1916, Dz. u. p. Nr. 48, dotyczące uregulowania handlu jajami, w brzmieniu rozporządzenia ministeryjnego z dnia 23. marca 1916, Dz. u. p. Nr. 75, i w miejsce jego wstępują następujące przepisy:

§ 1.

Przedsiębiorstwa kolei żelaznych i żeglugi parowej mogą przyjmować do przewozu przesyłki jaj drobiu, nadchodzące z okręgu administracyjnego politycznej władzy krajowej tylko wówczas, jeśli do dokumentów przewozowych dodano dla każdej przesyłki poświadczenie transportowe, wystawione przez polityczną władzę powiatową według przepisanej dołączonego w dodatku formularza.

Poświadczenie to ściągnie stacya przeznaczenia.

Polityczna władza krajowa może przewożenie przesyłek jaj innymi, niż wymienionymi w ustępie 1. środkami transportowymi, uczynić zawisłym także od dostarczenia poświadczenia transportowego.

§ 2.

Kto przechowuje więcej, jak jedną skrzynię (= 1440 sztuk) świeżych lub w jakikolwiek sposób konserwowanych jaj, winien zapas ten zgłosić do politycznej władzy powiatowej najpóźniej do dnia 1. czerwca 1916 a w dalszym ciągu każdego 1. i 15. dnia miesiąca podać u tej władzy każdorazowy stan swych zapasów jaj, jeśli przekraczają one wspomnianą ilość 1 skrzyni.

Polityczne władze powiatowe winny przedłożyć nadeszłe zgłoszenia politycznej władzy krajowej.

Zapasy jaj, znajdujące się w przechowaniu zakładów wojskowych oraz przedsiębiorstw kolei żelaznych i żeglugi parowej, nie podlegają ustanowionemu w ustępie 1. obowiązkowi zgłaszania.

§ 3.

W zgłoszeniu (§ 2.) należy podać:

1. Imię i nazwisko, stan i miejsce zamieszkania obowiązanego do zgłaszania, oraz uprawnionego do rozporządzania zgłoszonymi zasobami.

2. Ilość i miejsce przechowania zgłoszonych jaj z rozróżnieniem świeżych i konserwowanych a przy tych ostatnich sposób konserwowania.

§ 4.

Za działania wbrew przepisom tego rozporządzenia będzie polityczna władza pierwszej instancji karała grzywnami do 5000 K albo aresztem do 6 miesięcy.

§ 5.

Jaja, wprowadzane w obrót wbrew przepisowi § 1. lub niezgłoszone wbrew przepisowi § 2., może polityczna władza uznać za przypadłe w celu zaopatrzenia ludności.

Artykuł II.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Hohenlohe wlr.

Poświadczenie transportowe.

(Imię i nazwisko odsyłającego) ..... w (miejsowość) .....
jest uprawniony do przewiezienia ..... kilogramów ..... (rodzaj towaru)
w czasie od ..... do 1916
z (nazwa stacji wysyłkowej) .....
do (nazwa stacji przeznaczenia) .....
(koleją lub okrętem parowym) .....
pod adresem (imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania odbiorcy) .....
.....

.....
Miejsce i dzień wystawienia:

.....
Podpis.

Poświadczenie to należy dołączyć trwale do dokumentu przewozowego.
Dodanie poświadczenia należy zaznaczyć w dokumencie przewozowym.
Poświadczenie ściągnie stacya przeznaczenia.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXX. — Wydana i rozesłana dnia 24. maja 1916.

Treść (M 147.—149.) 147. Rozporządzenie cesarskie o uregulowaniu stosunków posiadłości gruntowej w okolicy miejsc obwarowanych. — 148. Rozporządzenie w sprawie wykonania rozporządzenia cesarskiego z dnia 1. maja 1916. o uregulowaniu stosunków posiadłości gruntowej w okolicy miejsc obwarowanych. — 149. Rozporządzenie, odnoszące się do strzyżenia owiec.

147.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 1. maja 1916

o uregulowaniu stosunków posiadłości gruntowej
w okolicy miejsc obwarowanych.

Na mocy § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141. zarządzam, co następuje:

§ 1.

(1) Jeśli względy wojskowe wymagają zmiany stosunków posiadłości gruntowej (co do osiedlenia, zagospodarowania) w okolicy miejsc obwarowanych, to należy według następujących przepisów dokonać z urzędu komasacji gruntów wszelkiego rodzaju, także jeśli na nich stoją budynki, jakoteż podziału i regulacji gruntów wspólnych.

(2) Rząd jest upoważniony do oznaczenia osobnem rozporządzeniem tych gmin katastralnych, do których ma zastosowanie niniejsze rozporządzenie cesarskie.

§ 2.

(1) Wszystkie kwestye, odnoszące się do potrzeb wojskowych, a nasuwające się w toku postępowania, wdrożonego w myśl § 1., podlegają wyłącznie rozstrzygnięciu właściwej władzy wojskowej.

(2) Zresztą w sprawach komasacji i podziału albo regulacji wspólnie używanych gruntów są właściwymi:

1. zaprzysiężeni komisarze miejscowi, którym są przydane dla wykonania prac technicznych oddziały techniczne,

2. komisya ministeryalna dla operacji agrarnych w Ministerstwie rolnictwa.

(3) Komisya ministeryalna składa się z Ministra rolnictwa albo jego zastępcy jako przewodniczącego, z referenta, z trzech członków ze stanu sędziowskiego, ze zastępcy Ministerstwa spraw wewnętrznych, ze zastępcy wojskowego i ze zastępcy odnośnego wydziału krajowego. Przy uchwałach, odnoszących się do kwestyi, należących zresztą do właściwości sądów (spory stron), uczestniczą w głosowaniu tylko przewodniczący, referent, zastępca Ministerstwa spraw wewnętrznych i członkowie ze stanu sędziowskiego, których ilość powiększyć należy o czwartego członka. Jeśli według zapatrywania zastępcy wojskowego uchwała komisji ministeryalnej, nie tycząca się wyłącznie sporów stron, mogłaby szkodzić interesom wojskowym, w takim razie ma on prawo sprzeciwić się natychmiast tej uchwale. W tym przypadku należy wygotowanie uchwały wstrzymać, a kwestyę interesu wojskowego załatwić w drodze porozumienia między Ministrem rolnictwa i właściwą władzą wojskową. Wynik tego porozumienia obowiązuje komisję ministeryalną.

§ 3.

(1) Od dnia, w którym ogłoszono w urzędowym dzienniku krajowym rozpoczęcie się działalności urzędowej władz wymienionych w § 2., ustęp 2., na pewnym oznaczonym obszarze, należy do ich właściwości przeprowadzanie rozprawy i rozstrzyganie o wszystkich stosunkach faktycznych i prawnych, których nie można pozostawić przy przeprowadzaniu komasacji, podziału i regulacji w ich stanie dotychczasowym, i od dnia tego ogłoszenia wykluczoną jest właściwość innych władz, do których zakresu działania należałyby zresztą te sprawy.

(2) W szczególności są władze, wymienione w § 2., ustęp 2., właściwymi także dla wszystkich kwestyi, które łączą się z wykonaniem wspólnych urządzeń gospodarczych i z uregulowaniem ich przyszełego utrzymania.

(3) O ile chodzi o koleje, jest potrzebna zgoda Ministerstwa kolei żelaznych.

(4) We wszystkich innych przypadkach wolno wydawać komisarzowi miejscowemu zarządzenia i rozstrzygnięcia o sprawach, należących do zakresu właściwości innych władz administracyjnych, tylko po wysłuchaniu tych urzędów administracyjnych, któreby zresztą były dla sprawy właściwymi w myśl odnośnych ustaw.

§ 4.

(1) Rozstrzyganie sporów stron zastrzega się komisji ministeryalnej dla operacji agrarnych. We wszystkich innych sprawach rozstrzyga komisarz miejscowy, o ile nie należą one w myśl § 2., ustęp 1., wyłącznie do właściwości władzy wojskowej. O ile od rozstrzygnięć i zarządzeń komisarza miejscowego jest dopuszczalne odwołanie do komisji ministeryalnej dla operacji agrarnych, postanowi się w drodze rozporządzenia.

(2) Jeśli komisja ministeryalna przekona się przy sposobności odwołania albo nadzoru, który ma z urzędu wykonywać, że w przygotowawczym opracowaniu pewnej sprawy powstały istotne braki, albo że została naruszona ustawa, a może to wpłynąć na wynik całej rozprawy lub naruszyć prawa uczestników, to ma komisja ministeryalna zarządzić nową rozprawę albo nowe dochodzenia.

§ 5.

(1) Celem przestrzegania względów wojskowych ma komisarz wojskowy uwiadamiać o wszystkich rozprawach właściwą władzę wojskową.

(2) Władzy tej przysługuje prawo wysyłać zastępców do wszystkich rozpraw, zarządzanych na podstawie tego rozporządzenia cesarskiego. O ile chodzi o sprawy wojskowe, musi się najpierw zasięgnąć rozstrzygnięcia właściwej władzy wojskowej. Przeciw wszystkim rozstrzygnięciom komisarza wojskowego przysługuje władzy wojskowej prawo odwołania się do komisji ministeryalnej dla operacji agrarnych, o ile nie przysługuje jej w myśl § 2., ustęp 1., samoistne rozstrzyganie; wykonanie takich zarządzeń ma być wskutek sprzeciwu władzy wojskowej albo wysłanego przez nią zastępcy wstrzymane aż do rozstrzygnięcia komisji ministeryalnej dla operacji agrarnych.

§ 6.

Ostateczne orzeczenia władz, wymienionych w § 2. ustęp 2., oraz zatwierdzone przez nie ugody mają skuteczność prawną sądowych orzeczeń albo ugód albo, o ile chodzi o sprawy zarządu politycznego, mają one skuteczność prawną politycznych orzeczeń albo ugód i będą na równi z niemi wykonywane przez władze, które są zresztą właściwe w tym względzie.

§ 7.

(1) Dotychczasowy posiadacz placu budowlanego ma prawo żądać przydzielenia mu odpowiednio wielkiego placu budowlanego.

(2) Grunty, na których stoją budynki, należy pozostawić dotychczasowemu posiadaczowi, chyba że budynki te należy usunąć na zasadzie zarządzenia wojskowego, wydanego po myśli istniejących przepisów.

(3) Każdy właściciel innego gruntu (bezpośredni uczestnik) ma prawo żądać stosownie do ustalonej wartości tego gruntu ekwiwalentu z gruntów, objętych komasacją. Można przytem wyrównać pieniędzmi nieznaczne różnice między wartością gruntów, które mają być wynagrodzone, i wartością gruntów, stanowiących ekwiwalent.

§ 8.

Na obszarach komasowanych wolno jest miejscowości albo pojedyncze budynki, zburzone w interesie obrony miejsca obwarowanego, tylko tam odbudować, a nowe budynki tylko tam postawić, gdzie według uznania właściwej władzy wojskowej nie przeszkadzają temu powody obwarowania albo inne względy wojskowe.

§ 9.

W toku postępowania komasacyjnego należy w razie potrzeby uregulować granice gmin

katastralnych, uwzględniając położenie i odpowiadające celowi ukształtowanie przestrzeni pod miejscowość i niw, do czego nie potrzeba zgody odpowiednich urzędów, wymaganej zresztą według istniejących ustaw.

§ 10.

Z komasacją gruntów, oraz z podziałem albo uregulowaniem gruntów, używanych wspólnie, należy połączyć wykonanie wszystkich wspólnych urządzeń, które są potrzebne do tego, by zapewnić dostęp, możliwie wolny od służebności, i odpowiadające celowi używanie gospodarze gruntów, stanowiących ekwiwalent, oraz do tego, by zapewnić swobodną komunikację między poszczególnymi gminami i w obrębie każdej gminy z osobna.

§ 11.

Postępowanie, oraz urządzenie służby dla wykonania zarządzeń, potrzebnych w myśl § 1., unormuje się przez rozporządzenie.

§ 12.

(1) Wszystkie podania, protokoły, załączniki, dokumenty prawne, oświadczenia, wygotowania, orzeczenia, ugody, uwierzytelnienia i widymaty w postępowaniu, wdrożonem w myśl tego rozporządzenia cesarskiego, są wolne od należności stemplowych i bezpośrednich, o ile nie czyni się z nich żadnego innego użytku.

(2) Środki pomocnicze z ksiąg gruntowych i z katastru, potrzebne do tego postępowania, będą wydawane bez kosztów.

§ 13.

(1) Prawa, zabezpieczone dla osób trzecich na gruncie, objętym komasacją albo podziałem, zostaną przeniesione z uwolnieniem od należności na grunt, stanowiący ekwiwalent, o ile razem z przeniesieniem niema być wpisanej zmiany w osobie uprawnionego, anież zmiana w rozmiarze prawa.

(2) Przeniesienia majątkowe i nabycia praw na zasadzie planu komasacyjnego, działowego albo regulacyjnego, są wolne od należności.

§ 14.

(1) Do tych komasacji oraz podziałów i regulacji gruntów wspólnych, które się wykonuje po myśli tego rozporządzenia cesarskiego, mają odpo-

wiednie zastosowanie postanowienia §§ 13., 15. do 19., 20., ustęp 1. i 2., 21. do 23. i 26. ustawy z dnia 7. czerwca 1883, Dz. u. p. Nr. 92. i §§ 4. do 6. ustawy z dnia 7. czerwca 1883, Dz. u. p. Nr. 94.

(2) Natomiast nie mają zastosowania do takich komasacji, podziałów i regulacji dalsze postanowienia tych ustaw, oraz postanowienia ustaw krajowych, tyjących się komasacji, podziałów i regulacji.

(3) Czasokres do wypowiedzania stosunków najmu i dzierżawy oraz stosunków, oznaczonych w § 1103. u. e., ustanowi się drogą rozporządzenia.

(4) Oświadczenia, złożone w toku postępowania, i ugody, przy niem zawarte, nie potrzebują zgody osób trzecich, anież nie podlegają zatwierdzeniu przez władze administracyjne lub opiekuńcze. Zamiast zatwierdzenia ze strony władzy opiekuńczej wymagane jest zatwierdzenie ze strony komisji ministerjalnej dla operacji agrarnych.

§ 15.

(1) Koszta potrzebnego personelu i potrzeb rzeczowych stają się ciężarem skarbu państwa, o ile potrzeb tych nie pokryje albo nie dostarczy zarząd wojskowy.

(2) Uczestnicy mają ponieść tylko następujące koszta i kwoty:

1. kwoty stanowiące wyrównania pieniężne, jakie mają świadczyć poszczególni uczestnicy bezpośredni,

2. koszta, jakie powstały dla uczestników wskutek brania udziału w rozprawach albo wskutek wysłania pełnomocników lub doradców prawnych i fachowych,

3. koszta żądanych przez uczestników odpisów z protokołów rozpraw i z innych aktów oraz koszta odbitek planów,

4. koszta rozpraw, niepotrzebnych dla należytego toku komasacji, podziału albo regulacji, a spowodowanych przez poszczególnych uczestników wskutek dochodzenia osobnych własnych interesów,

5. koszta rozpraw, spowodowanych zawinieniem uczestnika, swawolnymi roszczeniami albo swawolnymi zarzutami,

6. koszta zakładów i urządzeń, wykonanych w celu podwyższenia wartości gruntów, stosownie do rozprawy konkurencyjnej.

§ 16.

Rząd jest upoważniony do zmiany lub do uzupełnienia tego rozporządzenia cesarskiego w porozumieniu z właściwymi urzędami wojskowymi, o ile wymagałyby tego potrzeby wojskowe albo gospodarcze.

§ 17.

(1) To rozporządzenie cesarskie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

(2) Wykonanie poruczam Mojemu Ministrowi rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

Wiedeń, dnia 1. maja 1916.

Franciszek Józef wkr.

Stürgkh wkr.	Hohenlohe wkr.
Georgi wkr.	Hochenburger wkr.
Forster wkr.	Hussarek wkr.
Trnka wkr.	Zenker wkr.
Morawski wkr.	Leth wkr.
	Spitzmüller wkr.

148.

Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 21. maja 1916

w sprawie wykonania rozporządzenia cesarskiego z dnia 1. maja 1916, Dz. u. p. Nr 147, o uregulowaniu stosunków posiadłości gruntowej w okolicy miejsc obwarowanych.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 1. maja 1916, Dz. u. p. Nr. 147, rozporządza się, jak następuje:

Rozdział I.

Oznaczenie obszaru, do którego ma zastosowanie rozporządzenie cesarskie.

§ 1.

Na wniosek władzy wojskowej oznaczy się rozporządzeniem Ministra rolnictwa te gminy katastralne, do których ma zastosowanie rozporządzenie cesarskie z dnia 1. maja 1916, Dz. u. p. Nr. 147, o uregulowaniu stosunków posiadłości gruntowej w okolicy miejsc obwarowanych.

Rozdział II.

Władze.

1. Komisarze miejscowi.

Mianowanie i stosunek służbowy.

§ 2.

(1) Komisarzy miejscowych mianuje Minister rolnictwa w porozumieniu z Ministrem sprawiedliwości.

(2) Komisarze miejscowi, którzy muszą być urzędnikami państwowymi, podlegają pod względem służbowym i dyscyplinarnym komisji ministerjalnej dla operacji agrarnych w Ministerstwie rolnictwa.

Personal techniczny.

§ 3.

(1) Dla wykonania prac technicznych mają być przydane komisarzom miejscowym oddziały techniczne. Minister rolnictwa ustanawia kierowników tych oddziałów i inne organa techniczne ze stanu personelu technicznego dla operacji agrarnych w Ministerstwie rolnictwa.

(2) Geodetyczne prace przygotowawcze wykonają organa dyrekcji generalnej dla katastru podatku gruntowego.

2. Komisya ministerjalna dla operacji agrarnych w Ministerstwie rolnictwa.

Skład.

§ 4.

(1) O ile chodzi o sprawy, określone w rozporządzeniu cesarskiem, składa się komisya ministerjalna z Ministra rolnictwa albo jego zastępcy, jako przewodniczącego, z referenta, z trzech członków ze stanu sędziowskiego, ze zastępcy Ministerstwa spraw wewnętrznych, ze zastępcy wojskowego i ze zastępcy odnośnego wydziału krajowego. Przy uchwałach w sprawie kwestyi, które zresztą należą do właściwości sądowej (spory stron), biorą udział w głosowaniu tylko przewodniczący, referent, zastępca Ministerstwa spraw wewnętrznych i członkowie ze stanu sędziowskiego, których ilość należy powiększyć o czwartego członka.

(2) Referenta należy wybrać ze stanu urzędników Ministerstwa rolnictwa; członków ze stanu sędziowskiego wyznacza Minister sprawiedliwości, zastępcę Ministerstwa spraw wewnętrznych Minister spraw wewnętrznych, zastępcę

wojskowego Minister obrony krajowej, a zastępcę wydziału krajowego wysłał wydział krajowy.

(3) Dla każdego członka należy ustanowić zastępcę, dla członków ze stanu sędziowskiego dwóch zastępców.

(4) Przewodniczący może przybierać do rozpraw komisyjnych stale albo od przypadku do przypadku rzeczoznawców, którzy w kwestyach gospodarczych mają być słuchani jako doradcy.

Koszta zastępstwa wydziałów krajowych.

§ 5.

Wydziały krajowe mają same ponieść kosztu swego zastępstwa.

Posiedzenia, sposób uchwalania i traktowanie spraw.

§ 6.

(1) Komisya ministeryalna zbiera się w dniach, które oznacza przewodniczący. Wydaje ona swoje rozstrzygnięcia i uchwały na posiedzeniach gremialnych większością głosów.

(2) Przy głosowaniu głosuje referent jako pierwszy, a przewodniczący jako ostatni. Po referencie głosuje najpierw zastępca wojskowy, a potem członkowie ze stanu sędziowskiego, zastępca wydziału krajowego i zastępca Ministerstwa spraw wewnętrznych.

(3) Dla traktowania spraw w komisji ministeryalnej dla operacji agrarnych są zresztą stanowczymi postanowienia rozporządzenia ministeryalnego z dnia 5. lipca 1886, Dz. u. p. Nr. 108, ze zmianą co do prawa sprzeciwu zastępcy wojskowego, wymienioną w § 2., ustęp 3., rozporządzenia cesarskiego.

Zakres działania.

§ 7.

Komisya ministeryalna:

1. rozstrzyga o zarzutach i zażaleniach przeciw rozstrzygnięciom i zarządzeniom komisarza miejscowego w drugiej i ostatniej instancji,

2. rozstrzyga w sporach stron (§ 4.) w pierwszej i ostatniej instancji i

3. wykonuje prawo nadzoru z urzędu albo na żądanie.

3. Pomoc ze strony innych władz.

§ 8.

Władze, którym powierzono wykonanie rozporządzenia cesarskiego, będą wspomagane we wypełnianiu swych zadań przez wszystkie inne

władze i urzędy; w szczególności mają te ostatnie z możliwym pospiechem czynić zadość prośbom, wystosowanym do nich po myśli rozporządzenia cesarskiego i tego rozporządzenia wykonawczego.

Rozdział III.

Postanowienia ogólne.

I. Właściwość władz wykonawczych.

§ 9.

(1) Po wydaniu rozporządzenia, przewidzianego w § 1., ustęp 2., rozporządzenia cesarskiego, ma komisya ministeryalna dla operacji agrarnych ogłosić publicznie dzień, w którym rozpoczyna się działalność urzędowa komisarza miejscowego, za pośrednictwem urzędowego dziennika krajowego, a także w odnośnych gminach katastralnych, dodając, że od tego właśnie dnia rozpoczyna się właściwość władz wykonawczych w zakresie oznaczonym w § 3. rozporządzenia cesarskiego i ze skutkami prawnymi z § 14. rozporządzenia cesarskiego, i że komisarz miejscowy oznaczy te poszczególne obszary komasowane, z których składa się obszar, oznaczony w rozporządzeniu (§ 21.).

(2) O dniu rozpoczęcia działalności urzędowej komisarza miejscowego należy także uwiadomić występującą z wnioskiem władzę wojskową (§ 1.), wydział krajowy, wydział powiatowy, polityczną władzę powiatową, sąd księgi gruntowej i ewidencję katastru podatku gruntowego.

§ 10.

(1) Od dnia rozpoczęcia się działalności urzędowej władz wykonawczych należą do ich właściwości także spory o własność albo o posiadanie gruntów, objętych postępowaniem komasacyjnym, a to nawet wtedy, jeśli te spory przed wspomnianym dniem zawisły już u zwyczajnego sędziego.

(2) Dalej są władze te właściwymi także w sprawach prawa wodnego i lasowego, wymagających uporządkowania dla celów komasacyjnych, działowych albo regulacyjnych. Mają przytem zastosowanie przepisy o prawie wodnym albo przepisy lasowe.

(3) Władze te są właściwymi także dla wszystkich kwestyi, potączonych z wykonaniem wspólnych urządzeń gospodarczych i z uregulowaniem ich przyszłego utrzymania.

(4) O ile chodzi o zmiany na kolejach w toku postępowania, ma komisarz miejscowy postarać się o zgodę Ministerstwa kolei żelaznych.

(5) We wszystkich innych przypadkach należy wydać potrzebne zarządzenie albo rozstrzygnięcie po wysłuchaniu urzędów administracyjnych, które byłyby zresztą właściwymi w tej sprawie w myśl odnośnych ustaw. Wysłuchanie to może nastąpić na rozprawie komisyjnej, do której należy zaprosić odnośne urzędy administracyjne w celu wysłuchania zastępców. Jeśli wysłuchanie następuje w drodze pisemnej, w takim razie ma komisarz miejscowy wystosować do odnośnego urzędu administracyjnego pisemną prośbę z oznaczeniem czasokresu, dodając, że po bezwocnym upływie czasokresu będzie się uważało ustawowy wymóg wysłuchania za spełniony.

2. Ogólne postanowienia, dotyczące się postępowania.

Strony i ich zastępcwo.

§ 11.

(1) Przy czynnościach urzędowych komisarza miejscowego mają wezwani stanąć osobiście, albo też dać się zastąpić przez pełnomocników, udzielić żądanych wyjaśnień i przedłożyć wymagane dokumenty i środki pomocnicze.

(2) Jeśli nie można dojść, komu przysługuje prawo, objęte rozprawą, albo jeśli miejsce pobytu uczestnika jest nieznanem albo jest on nieobecny, a nie pozostawił należytego rzecznika, w takim razie ma komisarz miejscowy postarać się w sądzie o ustanowienie kuratora (§ 276. p. ks. u. c.).

Próby ugodowe.

§ 12.

W celu załatwienia wszystkich kwestyi i spraw, nasuwających się w toku postępowania, ma komisarz miejscowy przedewszystkiem próbować doprowadzić do skutku ugodę.

Postępowanie w razie sporów stron.

§ 13.

(1) W razie sporów stron (§ 4.) ma komisarz miejscowy przedsięwziąć potrzebne dochodzenia i wyjaśnienia i przedłożyć materiał dochodzeń wraz z wyczerpującem sprawozdaniem komisji ministerjalnej do rozstrzygnięcia.

(2) Zarzuty w sporach stron należy wnosić w podwójnem wygotowaniu, jeśli zgłasza się je na piśmie. Jedno wygotowanie albo, jeśli zarzut wniesiono protokolarnie, odpis protokołu, należy doręczyć stronie przeciwnej, która do dni 14 może wnieść oświadczenie wzajemne.

Prawo komisarza miejscowego do wydawania rozstrzygnięć.

§ 14.

(1) O wszystkich kwestjach i sprawach, które mają być uporządkowane w tem postępowaniu i których nie należy uważać za spory stron (§ 4.), ma rozstrzygać komisarz miejscowy w pierwszej instancji.

(2) W rozstrzygnięciu o sprawie głównej należy orzec także o ewentualnym obowiązku zwrócenia kosztów przez strony (§ 15. rozporządzenia cesarskiego).

Wygotowanie rozstrzygnięć i zarządzeń.

§ 15.

(1) Rozstrzygnięcia i zarządzenia komisarza miejscowego należy z reguły wygotować na piśmie i doręczyć stronom oraz odnośnym władzom. Jeśli przedmiot postępowania został na rozprawie zupełnie wyjaśniony, natenczas można także natychmiast na rozprawie ogłosić rozstrzygnięcia i zarządzenia komisarza miejscowego obecnym uczestnikom. Jednak należy im doręczyć wygotowanie rozstrzygnięcia wraz z powodami do dni trzech po ogłoszeniu, jeżeli zażądają tego jeszcze na rozprawie.

(2) O wszystkich rozstrzygnięciach i zarządzeniach ma komisarz miejscowy uwiadomić na piśmie komendę miejsca obwarowanego (komendę twierdzy, komendę przyczółka mostowego), niezależnie od tego, czy zastępca tej władzy brał udział w rozprawie, w dochodzeniu lub w naoczni miejscowej.

Odwołania.

§ 16.

(1) Od rozstrzygnięć i zarządzeń komisarza miejscowego można odwołać się do komisji ministerjalnej, o ile rozporządzenie to nie postanawia nic innego.

(2) Odwołanie musi być wniesione do komisarza miejscowego na piśmie albo protokolarnie do dni 14, licząc od dnia, następującego po dniu doręczenia albo w razie niewygotowania na piśmie (§ 15.) od dnia, następującego po dniu ogłoszenia.

(3) Władza wojskowa (§ 15., ustęp 2.) ma prawo przeciw wszystkim rozstrzygnięciom i zarządzeniom komisarza miejscowego wnieść do tego ostatniego odwołanie do komisji ministerjalnej w przeciągu powyższego czasokresu.

Prawny skutek odwołania.

§ 17.

Odwołania od takich rozstrzygnięć albo zarządzeń komisarza miejscowego, których natych-

miastowe wykonanie jest potrzebne do należytego toku postępowania, i może nastąpić według zachodzących okoliczności bez istotnej szkody dla wnoszącego odwołanie, nie mają skutku odraczającego, wyjąwszy wypadek, przewidziany w § 5. rozporządzenia cesarskiego; zostaje zastrzeżoną jednak możliwość późniejszego sprostowania stanu, zaistniałego wskutek zaczepionego rozstrzygnięcia albo zarządzenia, jeżeli potrzeba jego okaże się z rozstrzygnięcia wyższej instancyi.

Kary porządkowe.

§ 18.

(1) Komisarz miejscowy może zagrozić na wypadek niezastosowania się do jego zarządzeń karami porządkowemi najwyżej do 200 K, o ile uważa to za wskazane w interesie postępowania.

(2) Jeśli strony, których stawienie się było wskazane w interesie postępowania, dalej świadkowie, znawcy albo pamiętnicy nie stawia się przy dochodzeniu albo na rozprawie mimo należytego wezwania bez uzasadnionej przyczyny, albo jeśli odmawiają niesłusznie zeznań lub wydała się przedweźmie z rozprawy, to można ich ukarać karą porządkową, wynoszącą najwyżej 100 K w każdym poszczególnym przypadku.

(3) Osoby zakłócające należyty tok postępowania swoim niewłaściwym zachowaniem się albo widocznie swawolnym wtrącaniem się lub takiemiż czynnościami, można ukarać pieniężną karą porządkową do 30 K albo aresztem do trzech dni. Od orzeczenia tych kar porządkowych nie jest dopuszczalny środek prawny.

(4) Grzywny pieniężne można zamienić w razie nieściągalności na karę aresztu, przyczem 10 K odpowiada karze aresztu przez 24 godzin.

(5) Kary pieniężne przypadają na cele pieczy nad ubogimi tej gminie, w której mieszka ukarany.

(6) Prawomocnie orzeczone kary wykona na wniosek komisarza miejscowego polityczna władza powiatowa.

Wykonanie rozstrzygnięć i zarządzeń władz.

§ 19.

Jeśli wykonanie orzeczenia prawomocnego albo zawartej ugody jest wskazane w interesie postępowania, w takim razie ma je spowodować komisarz miejscowy z urzędu, a we wszystkich innych przypadkach zarządzi on je na prośbę strony (§ 6. rozporządzenia cesarskiego).

Przywrócenie do stanu pierwotnego i usprawiedliwienie niestawienia się.

§ 20.

(1) Podania o przywrócenie do stanu pierwotnego albo o usprawiedliwienie niestawienia się są dopuszczalne tylko o tyle, o ile są dopuszczalne takie podania w postępowaniu sądowym w myśl przepisów procedury cywilnej.

(2) Podanie należy wnieść do dni 14 po ustaniu przeszkody, która spowodowała zaniedbanie.

(3) O takim podaniu rozstrzyga komisya ministeryalna.

3. Oznaczenie obszaru komasowanego.

§ 21.

(1) Każdą gminę katastralną, dla której ogłoszono działalność urzędową komisarza miejscowego, należy uważać z reguły za jeden obszar komasowany. Jeśli okazuje się to odpowiadającym celowi, może komisarz miejscowy połączyć także dwie gminy katastralne lub więcej gmin takich albo ich części w jeden jednolity obszar komasowany. Jeśli tylko części gmin katastralnych włączono do obszaru komasowanego, należy wybrać dla nich widoczne odgraniczenie naturalne albo sztuczne. Zewnętrzne granice obszarów komasowanych ma dokładnie ustalić komisarz miejscowy. Ustalony w ten sposób obszar komasowany należy ogłosić publicznie w odnośnych gminach katastralnych, powołując się na postanowienia § 9.

(2) Jeśli w toku postępowania okaże się potrzeba włączenia do obszaru komasowanego jeszcze dalszych gruntów, położonych na obszarze, do którego ma zastosowanie rozporządzenie cesarskie, to ma komisarz miejscowy postąpić w ten sam sposób.

4. Hipoteczne czynności urzędowe w toku postępowania.

Uwiedomienie sądu księgi gruntowej o obszarze komasowanym.

§ 22.

(1) Komisarz miejscowy ma podać do wiadomości sądu księgi gruntowej obszary komasowane, zauważając przytem, że od chwili nadejścia do sądu tego oznajmienia mają mieć zastosowanie postanowienia §§ 23. do 25.

(2) W taki sam sposób należy wymienić sądowi księgi gruntowej te grunty, które w toku postępowania włączono dodatkowo do postępowania.

Dopuszczalność wpisów hipotecznych na obszarze komasowanym.

§ 23.

(1) Po nadejściu uwiadomienia o obszarze komasowanym nie wolno przedsięwziąć we wykazach hipotecznych, odnoszących się do tych ciał hipotecznych, które stanowią obszar komasowany, żadnych takich wpisów hipotecznych, któreby nie zgadzały się z komasacją, jaka ma być przeprowadzoną.

(2) Wobec tego wszystkie podania hipoteczne, odnoszące się do obszaru komasowanego, które wpłynęły po tej chwili, jak i te, które wpłynęły przed tą chwilą, ale nie zostały jeszcze załatwione, należy wraz z konceptem zapaść mającej uchwały przesłać do jak najrychlejszego oświadczenia się aż do sprostowania księgi gruntowej komisarzowi miejscowemu, a jeżeli zakończenie postępowania ogłoszono przed sprostowaniem księgi gruntowej, komisji ministeryalnej dla operacji agrarnych.

(3) Wyjątek stanowią podania hipoteczne, które sąd księgi gruntowej załatwia odmownie z przyczyny prywatno-prawnej albo które odnoszą się jedynie do wpisów prawa zastawu, do wykreśleń i do adnotacji w myśl §§ 20., lit. a, 52. i 59. ustawy z dnia 25. lipca 1871. Dz. u. p. Nr. 95.

Środki pomocnicze sądu księgi gruntowej.

§ 24.

(1) Sąd księgi gruntowej ma ogłoszenie, wydane w myśl § 9., i oznajmienie o obszarze komasowanym wciągnąć do dziennika, przybić je w urzędzie hipotecznym i na tablicy sądowej, a zarazem uwidocznic w odnośnych wykazach hipotecznych wdrożenie postępowania, powołując się na to ogłoszenie i oznajmienie.

(2) Tak samo należy postąpić, jeżeli sądowi księgi gruntowej oznajmione zostaną nieruchomości, które objęto później tem postępowaniem.

(3) Od chwili nadejścia wspomnianych oznajmień aż do sprostowania księgi gruntowej należy wszystkie podania hipoteczne, dotyczące się odnośnych ciał hipotecznych, po wciągnięciu ich do dziennika, wpisywać do osobnego spisu, prowadzonego obok dziennika, który każdego czasu należy na żądanie okazać komisarzowi miejscowemu.

(4) W razie otwarcia nowego wykazu hipotecznego ma sąd księgi gruntowej oznajmić treść

nowo utworzonego wykazu komisarzowi miejscowemu, przesyłając mu urzędowy wyciąg hipoteczny. Jeśli przy tej sposobności dokona się podziału parcel, natenczas należy udzielić komisarzowi miejscowemu ponadto plan podziału, przedłożony z podaniem o oddzielenie, a ewentualnie opis, zastępujący ten plan po myśli § 1. ustawy z dnia 23. maja 1883, Dz. u. p. Nr. 82, względnie po myśli rozporządzenia z dnia 7. lipca 1890, Dz. u. p. Nr. 149, żądając rychłego zwrotu.

Załatwianie podań hipotecznych.

§ 25.

(1) Jeśli komisarz miejscowy wyda oświadczenie, że wpis żądany i według konceptu uchwały hipotecznej uważany przez sąd za dopuszczalny nie da się pogodzić z komasacją, dola sąd księgi gruntowej do uchwały uwagę, że dozwolony wpis według zdania komisarza miejscowego nie da się pogodzić z komasacją i będzie wobec tego traktowany przy sprostowaniu księgi gruntowej jako bezskuteczny, o ile to oświadczenie komisarza miejscowego pozostanie w mocy, że jednak wolno jest uczestnikom wnieść przeciw oświadczeniu komisarza miejscowego odwołanie do komisji ministeryalnej do dni 14 od doręczenia.

(2) Odwołanie to należy wnieść do sądu księgi gruntowej, a sąd ten odeszle je komisarzowi miejscowemu dla przedłożenia go komisji ministeryalnej.

(3) Stosując odpowiednio powyższe postanowienia, sąd drugiej instancyi, ewentualnie Najwyższy trybunał sądowy, jeżeli w drodze rekursu należałoby zezwolić na wpis, którego niższa instancya odmówiła, zasięgnie zdania komisji ministeryalnej w kwestyi dopuszczalności tego wpisu ze stanowiska komasacji i stosownie do tego rozstrzygnie.

(4) Jeżeli w myśl § 23., ustęp 2., należy zasięgnąć zdania komisji ministeryalnej dla operacji agrarnych, to ma sąd księgi gruntowej oprzeć swoje rozstrzygnięcie na oświadczeniu tej komisji.

5. Oznajmienie o obszarze komasowanym ewidencji katastru podatku gruntowego.

§ 26.

(1) Obszary komasowane, oraz grunty, później tem postępowaniem objęte, poda komisarz miejscowy także do wiadomości właściwej ewidencji katastru podatku gruntowego, z auważając przytem, że po tem oznajmieniu aż do nadejścia wymienionych w § 92. środków pom. ocnieczyt

nie wolno przedsięwziąć żadnej czynności urzędowej, któraby zmierzała do przeprowadzenia zmian na gruntach obszaru komasowanego w operatach katastru podatku gruntowego.

(2) Ewidencja katastru podatku gruntowego ma przed przeprowadzeniem w katastrze udzielić komisarzowi miejscowemu do oświadczenia się wszystkie zmiany w stanie posiadania na obszarze komasowanym, zgłoszone u niej podczas postępowania, o ile niema ona jeszcze w tym względzie żadnej uchwały hipotecznej.

6. Zarządzenia tymczasowe.

§ 27.

(1) Postępowanie wstrzymuje albo zmienia wykonywanie w międzyczasie prawa o tyle, o ile władza zarządziła prowizoryum dla stworzenia stosownego przejścia do nowego ukształtowania posiadłości gruntowej. Prowizoryum można zarządzić co do przejściowego prowadzenia gospodarstwa albo wogóle dla wszystkich gruntów, objętych tem postępowaniem, albo dla gruntów pojedynczych, zależnie od tego, jak tego wymaga zabezpieczenie istoty lub stanu gospodarstwa.

(2) Komisarz miejscowy zasięgnie natychmiast po ustaleniu obszarów komasowanych rozstrzygnięcia władzy wojskowej (§ 15., ustęp 2.) co do tego, na których gruntach nie wolno w myśl § 8. rozporządzenia cesarskiego stawiać nowych budynków, wymieni następnie grunty te zwierzchności gminnej i ogłosi je przez przybicie w gminie.

(3) Komisarz miejscowy ma równocześnie wydać wszystkie zarządzenia, potrzebne do zabezpieczenia należytego prowadzenia gospodarstwa na gruntach komasowanych aż do odebrania ekwiwalentów.

Rozdział IV.

Postępowanie, zmierzające do oznaczenia przestrzeni pod miejscowość.

§ 28.

O ile przestrzeni pod miejscowość pozostawia się bez zmiany, ograniczy się postępowanie do zdjęcia geodezyjnego.

Rozprawa na miejscu.

§ 29.

(1) Jeżeli zachodzi potrzeba całkowitego lub częściowego oznaczenia na nowo przestrzeni pod miejscowość, to komisarz miejscowy przedewszystkiem przeprowadzić ma na miejscu zmierzającą

do tego rozprawę, przestrzegając postanowień ustawowych, a w szczególności postanowień § 8. rozporządzenia cesarskiego.

(2) Do tej rozprawy ma komisarz miejscowy zaprosić władzę wojskową (§ 15., ustęp 2.), wydział krajowy i powiatowy, polityczną władzę powiatową, zwierzchność gminną, te urzędy administracyjne, które należy wysłuchać w myśl § 3., ustęp ostatni rozporządzenia cesarskiego, i innych interesowanych.

(3) Przy rozprawie należy omówić przede-wszystkiem położenie przestrzeni pod miejscowość, a następnie rozmiar potrzebnych powierzchni, uwzględniając momenty wymienione w § 30.

(4) Po zbadaniu wyrażonych życzeń i żądań należy starać się o osiągnięcie zgody między interesowanymi. Jeśli zgoda do skutku nie przyjdzie, należy przesłuchać znawców.

Momenty, stanowiące dla oznaczenia przestrzeni pod miejscowość.

§ 30.

Przy oznaczaniu położenia, ukształtowania i rozmiaru powierzchni przestrzeni pod miejscowość należy przede-wszystkiem mieć na uwadze uzyskanie powierzchni, potrzebnych na place budowlane, uwzględniając przyszłą możliwość rozwoju miejscowości, nadawanie się powierzchni na grunt budowlany, możliwość otrzymania dobrej i dość obfitej wody do picia i do użytku, dalej łatwość dostania się z dróg publicznych do przestrzeni pod miejscowość, możliwie nieznaczny i równomierny spad dla zakładania dróg miejscowych, oraz względy higieniczne i sanitarne. Przy oznaczaniu wymiaru powierzchni dla przestrzeni pod miejscowość należy przestrzegać zasady, wymienionej w § 7., ustęp 1., rozporządzenia cesarskiego.

Wyłożenie projektu przestrzeni pod miejscowość.

§ 31.

(1) Na podstawie wyników rozprawy, przeprowadzonej na miejscu, każe komisarz miejscowy ułożyć projekt co do położenia i ukształtowania przestrzeni pod miejscowość. Projekt ten należy wyłożyć publicznie w gminie przez dni czternaście do wglądu dla wszystkich uczestników; komisarz miejscowy każe go wytyczyć na miejscu i wyjaśnić go uczestnikom.

(2) Miejsce i czas wyłożenia oraz czas wytyczenia należy na ośm dni przedtem podać do wiadomości urzędów, wymienionych w § 29., a zarazem ogłosić w edykcji, który ma być opublikowany w urzędowej gazecie krajowej i w odnośnych gminach, zzywając uczestników i interesowanych, aby wnieśli do komisarza miejscowego na piśmie albo ustnie do protokołu zarzuty swoje

w ciągu trzech tygodni, licząc od pierwszego dnia wyłożenia.

(3) Równocześnie z publicznem wyłożeniem należy przelać władzy wojskowej (§ 15., ustęp 2.) jedno wygotowanie projektu.

Rozstrzygnięcie o przestrzeni pod miejscowość.

§ 32.

Komisarz miejscowy rozstrzyga w toku instancji o zarzutach, wniesionych przeciw projektowi, dotyczącemu przestrzeni pod miejscowość, i oznacza położenie, ukształtowanie, oraz rozmiar powierzchni, potrzebnej na przestrzeń pod miejscowość.

Oznaczenie obwodu przestrzeni pod miejscowość.

§ 33.

(1) Po prawomocności rozstrzygnięcia, wydanego co do oznaczenia przestrzeni pod miejscowość, ma komisarz miejscowy spowodować ustalenie na miejscu zewnętrznego obwodu przestrzeni pod miejscowość.

(2) Dokładny plan sytuacyjny prawomocnie wyznaczonej przestrzeni pod miejscowość ma komisarz miejscowy wydać urzędowi administracyjnemu, właściwemu dla ułożenia planu położenia, oraz urzędowi administracyjnemu, właściwemu dla udzielenia konsensu budowlanego.

Rozdział V.

Postępowanie komasacyjne.

1. Organ doradczy komisarza miejscowego przy przeprowadzeniu komasacji.

Wydział bezpośrednich uczestników.

§ 34.

Komisarzowi miejscowemu jest przydany dla przeprowadzenia postępowania wydział bezpośrednich uczestników (§ 7. rozporządzenia cesarskiego) jako organ doradczy. Wydział ten należy pytać o radę tylko w tych kwestiach, które dotyczą komasacji wogóle i wspólnych urzędzeń gospodarczych, jakie należy z nią połączyć. Wydziału nie należy słuchać co do kwestyi, przy których chodzi o dochodzenie i ustalenie praw poszczególnych uczestników albo o ich ekwiwalenty jako też wogóle o interesy prywatne. Wydział ten nie ma prawa wydawania uchwał, ani też prawa odwoływania się.

Skład wydziału bezpośrednich uczestników.

§ 35.

(1) Wydział bezpośrednich uczestników ma się składać według postanowienia komisarza

miejscowego stosownie do liczby wszystkich uczestników z czterech, sześciu albo ośmiu członków, z których połowę wybierają ze swego grona bezpośredni uczestnicy względna większością głosów, podczas gdy drugą połowę powołuje do wydziału komisarz miejscowy z pomiędzy bezpośrednich uczestników w ten sposób, że wszystkie wielkości własności (wielka, średnia i mała własność) mają być odpowiednio zastąpione. Do wydziału należy ponadto naczelnik odnośnej gminy miejscowej.

(2) Przeciw oznaczeniu przez komisarza miejscowego liczby członków wydziału, oraz przeciw jego orzeczeniu, dotyczącemu prawidłowości wyborów, i przeciw skutecznionemu przez niego powołaniu do wydziału nie jest dopuszczalny środek prawny.

Wybór do wydziału.

§ 36.

Komisarz miejscowy zaprosi bezpośrednich uczestników do przeprowadzenia wyboru (§ 35.). Jeśli równą liczbę głosów otrzyma więcej osób, aniżeli tego potrzeba, by liczba wybranych była kompletna, to los rozstrzyga o tem, kogo z pomiędzy nich należy uważać za wybranego. Wybrani mają bezzwłocznie oświadczyć komisarzowi miejscowemu, czy wybór przyjmują. W razie nieprzyjęcia wyboru należy zarządzić potrzebny nowy wybór.

Posiedzenie wydziału. Działalność jego członków jest urzędem honorowym.

§ 37.

(1) Wydział bezpośrednich uczestników zwołuje w miarę potrzeby komisarz miejscowy, który także wydziałowi przewodniczy.

(2) Członkowie wydziału pełnią czynności swoje jako urząd honorowy bez wynagrodzenia.

2. Przygotowanie planu komasacyjnego.

Obejście obszaru komasowanego.

§ 38.

(1) Zewnętrzne granice obszaru komasowanego należy przed zdjęciem ich geodetycznie obejść z przybranymi posiadaczami gruntów sąsiednich, a w razie potrzeby oznaczyć znakami granicznymi. Jeśli granice tego obszaru są zarazem granicami gminy, natenczas ma komisarz miejscowy zaprosić do udziału w tem obejściu także zastępców gmin sąsiednich i rozstrzygnąć w toku instancji o potrzebnem ewentualnie uregulowaniu granic po myśli § 9. rozporządzenia cesarskiego.

(2) W obrębie obszaru komasowanego należy z reguły obejść tylko te granice, które pozostają niezmienione i mają być zdjęte geodetycznie. Do obejścia tego ma przybrać komisarz miejscowy interesowanych i wydział bezpośrednich uczestników.

(3) Jeśli przy obchodzeniu pojawiają się spory o własność albo o posiadanie, ma komisarz miejscowy próbować doprowadzić do ugody. Jeśli ugoda do skutku nie przyjdzie, to należy postarać się o rozstrzygnięcie komisji ministerjalnej.

Podstawy dla wyśledzenia dawnego stanu posiadania.

§ 39.

W celu wyśledzenia dawnego stanu posiadania należy zasadniczo używać istniejących operatów katastru podatku gruntowego, jednak musi się je przedtem zbadać co do ich trafności i błędów usunąć.

Ustalenie bezpośrednich uczestników i ich praw.

§ 40.

(1) Przy pomocy wyciągów hipotecznych, arkuszy posiadłości gruntowej i map katastralnych należy wyśledzić na miejscu dawny stan posiadania gruntowego, przybrawszy bezpośrednich uczestników. Różnice między księgą gruntową i katastrem a stosunkami faktycznymi należy wyjaśnić drogą przesłuchania uczestników. Jeśli między nimi zgoda do skutku nie przyjdzie, to postanowi komisarz miejscowy o tem, kto ma być uważany za posiadacza gruntu aż do rozstrzygnięcia komisji ministerjalnej dla operacji agrarnych. O wyniku uwiadomi komisarz miejscowy odnośnych uczestników, którzy mogą wnieść do komisarza miejscowego na piśmie albo ustnie do protokołu swoje zarzuty natychmiast albo w czasie wyłożenia planu bonitacyjnego i rejestru stanu posiadania.

(2) Omyłki co do dat, co do których przepisane jest utrzymywanie ich w ewidencji w operatach katastru podatku gruntowego i w księgach gruntowych, należy oznajmić ewidencjom katastru podatku gruntowego i władzom hipotecznym (wykaz różnic).

Oszacowanie i oznaczenie wartości gruntów.

§ 41.

(1) Grunty, które mają być skomasowane, należy oszacować i wartość ich oznaczyć drogą bonitacji przez ocenicieli i klasyfikatorów.

(2) Ocenicielami ustanowi komisarz miejscowy te osoby, które przy swoich wiadomościach z zakresu gospodarstwa rolnego mogą ocenić w sposób niezawodny wszystkie stosunki, od których zależy wydajność gruntów.

(3) Dla oznaczenia wartości lasów należy przybrać jako ocenicieli uzdolnionych znawców leśnictwa.

(4) Klasyfikatorami należy ustanowić zdane osoby, obznajomione ze stosunkami gleby na danych obszarach, i to z reguły z pośród bezpośrednich uczestników.

(5) Bonitacja dzieli się na:

1. ustanowienie gruntów wzorowych i opisanie ich w szemacie bonitacyjnym przez ocenicieli. Grunty wzorowe mają za zadanie stanowić trwałą miarę porównawczą dla klasyfikacji oraz dla ewentualnych zarzutów przeciw bonitacji;

2. klasyfikację, to jest na oszacowanie przez klasyfikatorów poszczególnych części powierzchni według poszczególnych klas jakości. Oznaczone działy jakości należy przedstawić na szkicu bonitacji i wciągnąć do protokołu klasyfikacji;

3. taryfowanie, to jest na obliczenie czystego dochodu każdej poszczególniej klasy szematu bonitacyjnego za jeden hektar każdej klasy jakości w różnych rodzajach uprawy.

Obliczone czyste dochody ma zestawzić komisarz miejscowy w taryfie klasyfikacyjnej dla każdej poszczególniej klasy jakości w każdym rodzaju uprawy. Z czystego dochodu należy wziąć 25-krotną kwotę jako wartość kapitału i zaokrąglić na całe korony za jeden hektar.

(6) Jako znawcy dla ustanowienia gruntów wzorowych i dla ich opisanie, jakoteż dla dokonania otaryfowania, wchodzi w rachubę ocenicieli, a dla klasyfikacji klasyfikatorzy pod nadzorem ocenicieli.

Podstawy oznaczenia wartości.

§ 42.

Przy bonitacji należy baczyć na to, że każdy grunt albo każda część gruntu mają być oszacowane na tę wartość dochodową, jaką mogą przynosić każdemu posiadaczowi w odnośnej miejscowości przy należytem gospodarzem użyciu, odpowiadającym miejscowym stosunkom, według swojej naturalnej jakości gleby, albo według jakości gleby, spowodowanej przez trwałe inwestycje, według swojego położenia i według stanu, jaki istniał w chwili oszacowania. Jednak grunty, dotąd nieuprawiane i lasy, przeznaczone na wykorczowanie, które nadają się do przekształcenia ich na ziemię uprawną, należy zaliczyć na

podstawie oszacowania według ich przyszłej wartości jako uprawnej ziemi do odpowiednich klas, policzając potrzebne koszty uprawy

Rodzaj uprawy.

§ 43.

(1) Przy bonitacji należy rozróżniać następujące rodzaje uprawy:

- a) rola,
- b) łąki,
- c) ogrody,
- d) winnice,
- e) pastwiska,
- f) las,
- g) powierzchnie, które należy poddać uprawie, wraz z opuszczonymi placami budowlanymi i
- h) nieużytki.

(2) Jeśli poszczególne powierzchnie, wymienione pod a) do e), są używane chwilowo różniacze, na przykład ogrody jako rola, łąki jako pastwiska, albo odwrotnie itd., to należy je zaliczyć do tego rodzaju uprawy, w którym przeważnie ich się używa.

(3) Powierzchnie gruntowe, nie należące do żadnego z rodzajów, wymienionych pod a) do g) i nie będące nieużytkami, należy zaliczyć do najbardziej pokrewnego rodzaju uprawy.

(4) Jeśli w obrębie poszczególnych gruntów albo w połączeniu z nimi leżą powierzchnie gruntów, które należą do innego rodzaju uprawy, a nie do tego, do którego należą główne części składowe tych gruntów, na przykład wąskie zagony zabezpieczające albo miedze, małe grzbiety kamienne itp., to należy zaliczyć je do tego rodzaju uprawy, do którego należą główne części składowe gruntów, jeżeli wymiar ich powierzchni jest tak mały, że nie można ich już przedstawić dość wyraźnie na mapie.

(5) Bonitacji można zaniechać co do powierzchni przestrzeni, przeznaczonych pod miejscowość, jeżeli powierzchnia ta pozostaje niezmienną.

Stosunki i przedmioty, których nie policza się przy bonitacji.

§ 44.

(1) Następujące stosunki i przedmioty nie mają być uwzględniane przy oszacowaniu gruntów:

1. przemijający, niezwykle wysoki albo z zaniedbania wynikły niski stan uprawy i nawożenia;
2. niedostateczne wyzyskanie ostatniego nawożenia i kosztów uprawy, wyłożonych w celu przysporzenia peryodycznie powtarzających się pożytków;

3. plantacje, znajdujące się na gruncie, mające przysporzyć szczególnie pożytek na przykład drzewa owocowe, winne latorośle, drzewa morwowe itp.;

4. drzewostany, przeznaczone głównie na ścięgę;

5. specjalne urządzenia gospodarcze, znajdujące się na gruncie, a dające się oddzielić bez znacznego zmniejszenia wartości, na przykład płoty.

(2) Wartości wymienionych w punktach 1 do 5 stosunków i przedmiotów należy wyrównać w pieniądzech (§ 87.).

(3) Przy bonitacji mają oceniciele ustalić, czy i które grunty wykazują niezwykle wysoki albo z zaniedbania wynikły niski stan uprawy i nawożenia.

Ułożenie rejestru stanu posiadania.

§ 45.

Po ustaleniu bezpośrednich uczestników (§ 40.) i po dokonaniu obliczenia powierzchni na mapach katastralnych należy sporządzić rejestr stanu posiadania. W rejestrze tym należy wykazać co do każdego uczestnika poszczególne parcele gruntowe z wymienieniem nazwy niwy i powierzchni częściowej, podpadającej pod każdy poszczególne rodzaj uprawy i pod każdą poszczególne klasę jakości, oraz z wymienieniem łącznego wymiaru i wartości, a wreszcie oddzielnie od tego należy wykazać poszczególne parcele budowlane, uprawiające co do nich te same daty.

Główne spisy uczestników.

§ 46.

(1) Na końcu rejestru stanu posiadania należy wykazać zwięźle stan posiadania każdego bezpośredniego uczestnika. Zestawienie to stanowi zarazem główny spis bezpośrednich uczestników.

(2) Uczestników pośrednich (§ 15., ustawy z dnia 7. czerwca, 1883, Dz. u. p. Nr. 92) należy objąć odrębnym spisem.

(3) O ile jest to już możliwe w tym stadium, ma komisarz miejscowy w szczególności wysłuchiwać, które służebności i ciężary gruntowe odpadają po myśli §§ 16., 17. i 18., ustawy z dnia 7. czerwca 1883, Dz. u. p. Nr. 92, które mogą być przeniesione na ekwiwalenty gruntowe, albo też pozostaną na gruntach służebnych.

(4) Równocześnie należy starać się o porozumienie co do wykupna ciężarów gruntowych za ziemię albo za pieniądze i wdrożyć ewentualnie potrzebną zmianę ciężaru gruntowego.

Wyrażenie planu bonitacyjnego i rejestru stanu posiadania.**§ 47.**

(1) Po ukończeniu bonitacji i po ułożeniu rejestru stanu posiadania należy plan bonitacyjny i rejestr ten, oraz mapy katastralne, zaopatrzone w działy jakości, wyłożyć przez dni 14, w lokalu urzędowym albo w kancelaryi gminnej dla przejrzenia przez uczestników, a miejsce i czas wyłożenia należy ogłosić w gminie przynajmniej na trzy dni przedtem.

(2) Plan bonitacyjny obejmuje:

- a) szemat bonitacyjny,
- b) szkice bonitacyjne i
- c) taryfę klasyfikacji.

(3) Równocześnie z wyłożeniem tych środków pomocniczych należy doręczyć każdemu bezpośrednio uczestnikowi odnoszący się do niego wyciąg z rejestru stanu posiadania, powołujący się na postanowienia § 48.

Zarzuty przeciw planowi bonitacyjnemu i przeciw rejestrowi stanu posiadania.**§ 48.**

(1) Zarzuty przeciw planowi bonitacyjnemu i przeciw rejestrowi posiadania mogą wnosić bezpośrednio uczestnicy do komisarza miejscowego pisemnie albo ustnie i to tak co do gruntów własnych, jak i co do gruntów cudzych. Czasokres kończy się w osm dni po upływie terminu, przeznaczanego na wyłożenie planu bonitacyjnego i rejestru stanu posiadania.

(2) O zarzutach, skierowanych przeciw oszacowaniu i oznaczeniu wartości, oraz przeciw wykazanemu rozmiarowi dawnych gruntów i przeciw innym datom tych obu środków pomocniczych, rozstrzyga ostatecznie komisarz miejscowy, wysłuchawszy w razie potrzeby znawców, z których jednego ma wymienić wnoszący zarzuty.

(3) Zarzuty przedstawiające się jako spory stron (§ 4.), ma komisarz miejscowy zainstruować i przedłożyć komisji ministeryjalnej do ostatecznego rozstrzygnięcia.

Pomiary w celu oznaczenia nowego stanu posiadania.**§ 49.**

Pomiary dla oznaczenia nowego stanu posiadania należy wykonać w myśl postanowień „biurowej i technicznej instrukcji, dotyczącej się wykonania operacji agrarnych”. Przytem należy przestrzegać odnośnych postanowień „instrukcji dla wykonania trygonometrycznych i poligonometrycznych pomiarów, służących do sporządzenia

nowych planów dla celów katastru podatku gruntowego”, oraz „instrukcji dla wykonania pomiarów przy użyciu stoła mierniczego, służących do sporządzenia nowych planów dla celów katastru podatku gruntowego”.

3. Wspólne urządzenia gospodarcze.**Zaprojektowanie wspólnych urządzeń gospodarczych.****§ 50.**

(1) Komisarz miejscowy ma zawczasu postarać się o zaprojektowanie wspólnych urządzeń gospodarczych (§ 10. rozporządzenia cesarskiego).

(2) Tutaj należą: urządzenie, przełożenie albo regulacja dróg, wygonów, potoków, rowów, mostów, przepustów, tam, budowa urządzeń osuszających i nawadniających, budowy dla ochrony brzegów i tym podobne, oraz urządzenia, mające służyć dla wydobywania materiałów lub na skład.

Uzyskanie powierzchni na wspólne urządzenia gospodarcze.**§ 51.**

(1) Powierzchni, potrzebnych na wspólne urządzenia gospodarcze, mają dostarczyć stosunkowo bezpośredni uczestnicy.

(2) Tych bezpośrednich uczestników, których posiadłość gruntowa wskutek połączonego z komasacją urządzenia zakładów gospodarczych nie osiąga żadnej korzyści albo tylko nieznaczną, należy uwolnić zupełnie albo w części, odpowiadającej stosunkom faktycznym, od uczestniczenia w dostarczeniu powierzchni, potrzebnej na te urządzenia.

(3) Jeśli tego rodzaju wspólne urządzenia zostaną uznane za potrzebne dopiero później w takim stadium postępowania, w którym policzenie ewentualnie jeszcze potrzebnej powierzchni mogłoby nastąpić tylko w drodze długotrwałej i kosztownej zmiany robót przygotowawczych, już uskutecznionych, to grunt potrzebny muszą odstąpić odnośni bezpośredni uczestnicy za pełnym wyrównaniem w pieniądzu, które w braku zgody oznaczy komisarz miejscowy.

Zakładanie dróg.**§ 52.**

(1) Przy projektowaniu zakładania dróg należy baczyć nie tylko na terażniejsze potrzeby, ale także na przewidywany przyszły rozwój miejscowości, przyczem w szczególności nowa sieć dróg, jaką się ma stworzyć, musi się łączyć w sposób odpowiedni z istniejącymi już gościcami i innymi nietkniętymi środkami komunikacji; także

należy starać się o odpowiedni dostęp i wychód z nowej przestrzeni pod miejscowość, a samą sieć dróg dostosować do położenia i ukształtowania przestrzeni, przeznaczonej pod miejscowość, oraz do potrzeby komunikacji na zewnątrz.

(2) Niwy należy w ten sposób uczynić dostępnymi przez nowe drogi, by każdy grunt graniczył bezpośrednio z ogólnie dostępną drogą gospodarczą.

(3) Przy zakładaniu dróg należy także uwzględnić naturalny odpływ wód na powierzchni ziemi.

Rozprawa i rozstrzygnięcie o sieci dróg.

§ 53.

(1) Komisarz miejscowy ma przeprowadzić na miejscu rozprawę co do sieci dróg i zaprosić do niej władzę wojskową (§ 15., ustęp 2.), zwierzchność gminy, zastępców gmin sąsiednich, odnośne zarządy kolejowe, innych interesowanych, w szczególności urzędy administracyjne, które należy wysłuchać w myśl § 3., ustęp ostatni, rozporządzenia cesarskiego, a także przybrać wydział bezpośrednich uczestników. Na rozprawie tej należy szczegółowo wyjaśnić sieć dróg i starać się o ugodę co do przedstawionych ewentualnie życzeń i zarzutów. Na podstawie całego wyniku rozpraw należy wydać rozstrzygnięcie w toku instancyj.

(2) Komisarz miejscowy przyjmie prawomocny projekt sieci dróg za podstawę obliczenia ekwiwalentów.

Urządzenia melioracyjne.

§ 54.

W związku z projektowaną siecią dróg ma komisarz miejscowy zarządzić także ułożenie projektu wspólnych urządzeń gospodarczych, jako to: urządzeń osuszających, nawadniających i regulacyjnych, potrzebnych ewentualnie w myśl § 10., rozporządzenia cesarskiego do osiągnięcia odpowiadającej celowi użyteczności gospodarczej ekwiwalentów gruntowych.

Rozprawy i rozstrzygnięcia komisarza miejscowego z zakresu prawa wodnego.

§ 55.

Komisarz miejscowy ma przeprowadzić nad projektem melioracyjnym według postanowień ustawy o prawie wodnym rozprawę prawnowodną i zaprosić do niej w szczególności władzę wojskową (§ 15., ustęp 2.), zwierzchność gminy i interesowanych. Na podstawie wyników

rozprawy ma komisarz miejscowy wydać rozstrzygnięcie w toku instancyj. Jeśli chodzi o prawa osób trzecich, które nie uczestniczą w postępowaniu komasacyjnym, natenczas przeprowadzi komisarz miejscowy postępowanie prawnowodną w porozumieniu z właściwą władzą polityczną i wyda rozstrzygnięcie w toku instancyj. Jeżeli urządzenie prawnowodne rozciąga się także na obszar, niepodlegający już właściwości komisarza miejscowego, natenczas ma wydać rozstrzygnięcie w toku instancyj właściwa władza polityczna w porozumieniu z komisarzem miejscowym.

Rozprawa konkurencyjna o kosztach urządzeń melioracyjnych.

§ 56.

Komisarz miejscowy wyznaczy rozprawę konkurencyjną w sprawie pokrycia kosztów urządzeń melioracyjnych (§ 54.) i rozstrzygnięcie przy uwzględnieniu postanowień § 15., punkt 6., rozporządzenia cesarskiego w toku instancyj o świadczeniu datków. Jeśli przy tego rodzaju urządzeniu zachodzą warunki uzyskania wsparcia ze środków państwowych i krajowych, to ma komisarz miejscowy, przeprowadziwszy rozprawę prawnowodną i konkurencyjną, odesłać projekt wraz z kosztorysem Ministerstwu rolnictwa i wydziałowi krajowemu z odpowiednimi wnioskami.

Koszta wspólnych urządzeń gospodarczych.

§ 57.

Koszta założenia urządzeń melioracyjnych (§ 54.), o ile niema innego układu albo osobnego prawie ważnego zobowiązania, mają ponieść uczestnicy w stosunku do spodziewanej korzyści albo do stopnia niebezpieczeństwa, któremu ma się zapobiedz, ewentualnie przy podziale na klasy albo, jeśli według tych zasad nie można uzyskać przydatnej miary, według wartości bonitacyjnej gruntów, o które chodzi.

Wykonanie wspólnych urządzeń gospodarczych.

§ 58.

O ile wspólnych urządzeń gospodarczych nie wykonuje się we własnym zarządzie, ma komisarz miejscowy po wysłuchaniu wydziału bezpośrednich uczestników zarządzić co potrzeba celem rozdania robót.

Kolaudacja wspólnych urządzeń gospodarczych.

§ 59.

(1) Po wykonaniu wspólnych urządzeń gospodarczych przeprowadzi komisarz miejscowy kolau-

dację. Należy do niej oprócz wydziału bezpośrednich uczestników przybrać zwierzchność gminy i tych, których obowiązkiem jest utrzymanie odnośnych urzędów.

(2) Jeśli na wspólne urządzenie gospodarcze użyto środków publicznych, w takim razie musi się przy kolaudacyi zbadać także rachunki i przedłożyć je urzędowi, które tych środków dostarczyły.

(3) Dla usunięcia braków, dostrzeżonych przy kolaudacyi, należy ustanowić stosowny czasokres, po którego upływie należy przeprowadzić kolaudację dodatkową.

Utrzymanie wspólnych urzędów gospodarczych.

§ 60.

(1) Według zasad, obowiązujących dla wykonania urzędów melioracyjnych, należy także unormować obowiązek należytego przyszłego utrzymania tych zakładów, przyczem orzeczenie władzy (§ 55.) może połączyć uczestników w spółkę wodną.

(2) Obowiązek utrzymania nowych dróg publicznych oznaczają obowiązujące w tym względzie przepisy ustawowe.

4. Sporządzenie planu komasacyjnego.

Sporządzenie rejestru nowych pomiarów.

§ 61.

Wynik nowych pomiarów należy wpisać do rejestru dla całego obszaru komasowanego, oddzielnie według poszczególnych działów jakości, a w obrębie tych działów według części powierzchni, podpadających pod poszczególne klasy jakości i według wartości. Z porównania dat co do wykazanych w tym rejestrze wymiarów powierzchni i wartości całego obszaru z takimi samymi datami rejestru stanu posiadania okaże się różnica między dawnym stanem posiadania a nowymi pomiarami. Różnicę tę należy rozdzielić między poszczególnych uczestników według stosunku dawnego stanu posiadania.

Obliczenie ekwiwalentów.

§ 62.

(1) Obliczenie ekwiwalentów ma wykazywać rachunkowe oznaczenie rozszczenia każdego poszczególnego uczestnika bezpośredniego o ekwiwalent, który ma być przyznany w gruncie. W tym celu należy ustalić przede wszystkim przybytek i ubytek przy regulacji granic, następnie obliczyć różnicę między dawnym stanem posia-

dania i wynikiem nowych pomiarów oraz zapotrzebowanie na rzecz urzędów, służących wspólnym celom, wliczając nową przestrzeń pod miejscowość a odliczając powierzchnię dawniejszych urzędów tego rodzaju. Okazujące się stąd całe mniejsze lub większe zapotrzebowanie pod względem powierzchni i wartości należy policzyć stosunkowo przy dawnym stanie posiadania poszczególnych uczestników.

(2) Jeśli bezpośredni uczestnik ma więcej dóbr (dworów, zagród itd.), co do których nie wolno połączyć hipotecznie posiadania, to należy dokonać obliczenia ekwiwalentowego dla każdego dobra i każdego dworu osobno. W odpowiedniej uwadze należy jednak wskazać na istniejący stosunek własności, aby stosunek ten mógł być uwzględniony przy obliczaniu ekwiwalentów.

Ustanowienie ogólnych zasad dla nowego podziału.

§ 63.

(1) Przed sporządzeniem projektu podziałowego należy wyznaczyć rozprawę z wydziałem bezpośrednich uczestników nad ogólnymi zasadami nowego ukształtowania posiadłości gruntowej, uwzględniając prowadzenie gospodarstwa w przyszłości.

(2) Przy tej rozprawie należy w szczególności stwierdzić, czy w pojedynczych częściach obszaru komasowanego istnieją szczególne stosunki gleby, wymagające odrębnego podziału, czy i które części narazone są na szczególne uszkodzenia i dlatego musi się je traktować osobno i ile ekwiwalentów mają otrzymać przy równych stosunkach posiadacze wiecej, średni i mań.

Wysłuchanie życzeń uczestników.

§ 64.

Po ustanowieniu ogólnych zasad podziału należy przyjąć życzenia uczestników co do podziału ich ekwiwalentów i spisać je w osobnym protokole. Życzenia te należy uwzględnić tylko o tyle, o ile da się to skutecznie bez pogwałcenia ustawowych przepisów i bez uszczerplenia ważnych interesów publicznych.

Ponowny przydział gruntów.

§ 65.

(1) Oprócz gruntów, wspomnianych w § 7., ustęp 2., rozporządzenia cesarskiego, należy pozostawić jeszcze dotychczasowym posiadaczom:

1. nadające się do użytkowania kopalnie żwiru, szutru, gliny, marglu i piasku, łomy kamienia, wapna i łupku, pokłady torfu i gipsu;

2. grunty, na których znajdują się źródła mineralne, o ile te grunty są potrzebne do używania źródeł, oraz grunty, które mają służyć do prowadzenia przedsiębiorstwa górniczego dla mineralów zastrzeżonych, alboważ do wydobywania mineralów żywej ziemi;

3. grunty kolejowe; jeżeli z przyczyn gospodarczych chodzi o zmiany na tych gruntach, to należy porozumieć się przedtem z Ministerstwem kolei żelaznych.

(2) Ponadto należy przydzielić ile możności dotychczasowym posiadaczom:

1. parcele budowlane i inne grunty, mające z powodu swego szczególnego położenia albo przyniotu dla posiadacza wartość, której nie można zastąpić przez przydział innego gruntu, i

2. grunty, służące głównie do uprawy wina albo owoców.

Rozmiar powierzchni ekwiwalentów gruntowych.

§ 66.

(1) Wymiar powierzchni ekwiwalentów gruntowych, które mają być przydzielone bezpośrednim uczestnikom, ma pozostawać do ich wartości w takim samym stosunku, jak rozmiar powierzchni gruntów wynagradzanych do wartości tych ostatnich (§ 7., ustęp 3., rozporządzenia cesarskiego). Odstąpić od tego stosunku wolno włącznie aż do piątej jego części, jeżeli inaczej nie da się osiągnąć odpowiadająca celowi łączność ekwiwalentów gruntowych lub korzystny gospodarczy ich kształt i także położenie alboważ nie możnaby dokonać odpowiedniego założenia wspólnych urządzeń osuszających lub nawadniających.

(2) Ponad piątą część podanego stosunku dopuszczalne jest odstąpienie tylko wtedy, jeżeli odnośny uczestnik bezpośrednio oświadczy, że się na to zgadza, a u innych uczestników bezpośrednich nie zaistnieje wskutek tego odstąpienie od tego stosunku, przekraczające piątą jego część.

Rodzaj uprawy ekwiwalentów gruntowych.

§ 67.

Ekwiwalenty gruntowe, jakie ma się przydzielić jednemu uczestnikowi bezpośredniemu w ogrodach, winnicach, roli, łąkach i lesie, mają z reguły pozostawać w tym samym stosunku do całego jego ekwiwalentu, w jakim jego grunty wynagradzane, należące do tego samego rodzaju uprawy, pozostają do jego wszystkich gruntów wynagradzanych. Niedające się uniknąć odstąpienia w tym względzie należy wyrównać, uwzględniając szczególne stosunki gospodarcze pojedynczych uczestników bezpośrednich.

Położenie i kształt ekwiwalentów gruntowych.

§ 68.

Każdemu uczestnikowi bezpośredniemu należy przydzielić ekwiwalenty gruntowe ile możności

razem położone i mające kształt korzystny dla gospodarstwa. Należy w szczególności baczyć na to, by poszczególne ekwiwalenty gruntowe były ze sobą odpowiednio połączone, aby role nie otrzymały długości niestosunkowej do ich szerokości i ile możności leżały w dotychczasowym kierunku parcel, a zarazem ze względu na ukształtowanie terenu były tak położone, aby można je zagospodarować w sposób, odpowiadający celowi.

Wyrównania nieznacznych różnic pieniędzmi.

§ 69.

(1) Wyrównania nieznacznych różnic pieniędzmi nie powinny wynosić więcej niż jedną czterdziestą część wartości roszczenia bezpośredniego uczestnika, które ma być zaspokojone przez ekwiwalent w ziemi. Wyrównania pieniężne wolno podwyższyć aż do jednej dwudziestej części wspomnianej wartości, jeżeli inaczej nie da się osiągnąć lepszy kształt lub zaokrąglenie posiadłości gruntowej.

(2) Ponad jedną dwudziestą część wartości jest dopuszczalne wyrównanie pieniężne tylko wtedy, jeżeli odnośny uczestnik bezpośredni oświadczy, że się na to zgadza, a u innych uczestników bezpośrednich nie nastąpi wskutek tego wyrównanie pieniężne, przewyższające jedną dwudziestą część wartości ich roszczenia.

Łączność większych kompleksów; ekwiwalent małych posiadaczy gruntowych.

§ 70.

(1) Jeżeli bezpośredni uczestnik posiada w pewnej części obszaru komasowanego większy kompleks gruntów, łączących się ze sobą, to należy ekwiwalent utworzyć ile możności z tych samych gruntów.

(2) Jeżeli objęte komasacją grunty są całkowicie lub w przeważnej części otoczone większym kompleksem gruntów innego posiadacza, łączących się ze sobą, w takim razie należy przydzielić je z reguły posiadaczowi tego kompleksu gruntów, łączących się ze sobą, o ile inne względy na to pozwalają.

(3) Bezpośrednim uczestnikom, których roszczenie ekwiwalentowe jest nieznaczne i którzy do gospodarowania na swojej posiadłości gruntowej nie trzymają zaprzęgu, należy przydzielić ekwiwalenty gruntowe, położone ile możności jak najbliżej ich domów mieszkalnych, o ile przez to nie zostaną uszczuplone interesy osób trzecich. Także należy ile możności starać się o to, aby ekwiwalenty gruntowe tych małych posiadaczy gruntowych nie były otoczone ekwiwalentami gruntowymi, należącymi do większych gospodarstw.

Oddalenie ekwiwalentów gruntowych od budynków gospodarczych.

§ 71.

Ekwiwalenty należy przydzielić bezpośrednim uczestnikom ile możliwości w odpowiadającym celowi oddaleniu od ich nowych budynków gospodarczych.

Ułożenie projektu podziałowego.

§ 72.

Uwzględniając ile możliwości przedstawione życzenia, oraz przestrzegając postanowień §§ 66. do 71. należy na planie przeglądowym dawnego stanu najpierw ułożyć projekt podziału i wyjaśnić go uczestnikom. Dopiero wtedy, gdy jest już rzeczą jasną, które ekwiwalenty mają być przydzielone poszczególnym uczestnikom, należy przystąpić do ostatecznego oznaczenia ekwiwalentów na planie.

Ułożenie rejestru ekwiwalentów i wytyczenie ekwiwalentów gruntowych.

§ 73.

(1) Po oznaczeniu ekwiwalentów, które należy przedstawić na mapie oryginalnej, ma komisarz miejscowy w rejestrze ekwiwalentów zestawzić przejrzyste nowy stan posiadania dla każdego bezpośredniego uczestnika, oddzielnie według poszczególnych ekwiwalentów i wykazać przytem, że różnica wartości między roszczeniem a ekwiwalentem jest nieznaczna różnicą w przydziale. W taki sam sposób należy oddzielnie wykazać poszczególnie ekwiwalenty na przestrzeni, przeznaczonej pod miejscowość.

(2) Następnie należy dokonać na miejscu pomiarów i oznaczenia granic ekwiwalentów gruntowych.

(3) Czas dla tych prac około wytyczenia należy oznaczyć, uwzględniając stan pól polnych i chwilę przewidywanego objęcia ekwiwalentów w posiadanie i stosownie do tego należy prace przyspieszyć.

Zbadanie prac geodetycznych.

§ 74.

Przed wyłożeniem planu komasacyjnego ma komisarz miejscowy zdać sprawę komisji ministerjalnej, która zarządzi zbadanie prac geodetycznych.

Służebności i ciężary gruntowe.

§ 75.

(1) Jeżeli niezbędnym jest ustanowienie służebności, którą ma być obciążony inny grunt, objęty komasacją, to ma komisarz miejscowy ustalić odnośny stosunek służebności. O ile wysła-

dzenie służebności i ciężarów gruntowych, ich wykupno albo zmiana, nie mogły być jeszcze uskutecznione przy sposobności ustalania uczestników i ich praw, należy tych czynności urzędowych teraz dokonać, względnie dokończyć.

(2) Jeżeli musi się ustanowić służebność na pewnym gruncie, albo jeżeli służebność lub ciężar gruntowy na gruncie obciążonym pozostają, odpadają lub zostają wykupione, to ma komisarz miejscowy na podstawie orzeczenia znawców wysłedzić zawczasu, jakiej zmiany wartości doznają przez to grunty, aby wartości te w celu wyrównania w ziemi można było uwzględnić już przy układaniu obliczenia ekwiwalentów.

(3) Jeżeli pewien grunt podlega tylko w części służebności albo ciężarowi gruntowemu, to należy tę część dokładnie ustalić.

(4) Wyśledzone zmiany we wartości należy zestawić w osobnym spisie dla przeprowadzenia ich w obliczeniu ekwiwalentów.

Późniejsze wyrównania pieniężne i zmiany wartości.

§ 76.

(1) Po sporządzeniu rejestru ekwiwalentów ma komisarz miejscowy obliczyć wyrównania pieniężne za te powierzchnie gruntowe, które są potrzebne na wspólne urządzenia, mające być później wykonane, późniejsze wyrównania pieniężne za nieznaczne różnice wartości między roszczeniem i ekwiwalentem oraz za zmiany wartości, następujące wskutek ustanowionych później służebności.

(2) Wyrównania pieniężne należy wykazać w spisie osobno dla poszczególnych uczestników bezpośrednich.

Ekwiwalenty częściowe.

§ 77.

(1) Po sporządzeniu rejestru ekwiwalentów ma komisarz miejscowy obliczyć ekwiwalenty częściowe za grunty wynagradzane, które mają różny stan ciężarów albo które są sporne. Zasady, obowiązujące wogóle przy obliczaniu ekwiwalentów i ustanawianiu ekwiwalentów gruntowych, mają tu odpowiednie zastosowanie, a ekwiwalenty częściowe należy obliczyć według rozmiaru powierzchni i według wartości ile możliwości w stosunku do gruntów wynagradzanych oraz ile możliwości w tym samym rodzaju uprawy. Przyrost i ubytek, spowodowany spólnymi urządzeniami, należy odpowiednio uwzględnić. Grunty, za które należy obliczyć ekwiwalenty częściowe, oraz same ekwiwalenty częściowe należy wykazać według powierzchni i wartości w osobnym obliczeniu (obliczenie ekwiwalentów częściowych).

(2) Ekwiwalenty częściowe należy wysledzić na mapie i zaopatrzyć cząstkami liczb odnośnych ekwiwalentów gruntowych. Odmierzenie na miejscu następuje tylko na żądanie odnośnego uczestnika bezpośredniego lub pośredniego.

Stosunek najmu, dzierżawy i spółki.

§ 78.

(1) Jeżeli grunt, poddany komasacji, jest wdzierżawiony i jeżeli dzierżawca nie chce utrzymać nadal w mocy stosunku dzierżawnego pod warunkami, przewidzianymi w § 19., ustawy z dnia 7. czerwca 1883, Dz. u. p. Nr. 92, to może on stosunek dzierżawny wypowiedzieć także przed upływem czasu, zastrzeżonego w tym względzie wyraźnie albo milcząco.

(2) Dzierżawca musi w takim razie wypowiedzieć w ciągu dni dziewięćdziesięciu, licząc od dnia, w którym ogłoszono zarządzone przez komisarza miejscowego albo przez komisję ministeryalną objęcie ekwiwalentów gruntowych albo zatwierdzenie planu komasacyjnego ze strony komisarza miejscowego.

(3) Stosunek dzierżawny ustaje, jeżeli nic innego nie było umówione, z upływem roku dzierżawnego, bieżącego przy końcu czasokresu, w którym wolno wnieść wypowiedzenie w myśl ustępu 2. albo, jeśli reszta czasu trwania dzierżawy wynosiłaby według tego mniej niż trzy miesiące, w trzy miesiące po upływie oznaczonego powyżej czasokresu.

(4) Postanowienia te obowiązują także przy wypowiedzianiu stosunku, oznaczonego w § 1103., p. ks. u. e.

(5) Co do stosunków najmu obowiązują te same postanowienia z tą zmianą, że czasokres dla wniesienia wypowiedzenia wynosi tylko 30 dni, w miejsce roku dzierżawnego wstępuje czasokres, stanowiący w myśl § 1115. p. ks. u. e. dla milczącego odnowienia odnośnego kontraktu najmu, i że jako najkrótszą resztę czasu trwania najmu należy przyjąć jeden miesiąc.

(6) Wypowiedzenie należy wnieść do komisarza miejscowego, który ma o tem uwiadomić wdzierżawiającego, względnie wynajmującego. Jeśli wypowiedzenie nie następuje, to po upływie czasokresów, w których wolno wnieść wypowiedzenie, należy wdrożyć urzędowanie w celu uporządkowania stosunku najmu i dzierżawy i w razie potrzeby wydać rozstrzygnięcie w toku instancyi.

Okazanie i prowizoryczne objęcie ekwiwalentów gruntowych.

§ 79.

(1) Po wytyczeniu ekwiwalentów gruntowych ma komisarz miejscowy okazać je na miejscu

i zarządzić prowizoryczne objęcie w drodze porozumienia uczestników. Wbrew woli poszczególnych uczestników ma orzec komisya ministeryalna o prowizorycznym objęciu ekwiwalentów gruntowych, jeżeli dłuższe odroczenie wykonania planu mogłoby przynieść uczestnikom znaczną szkodę.

(2) Oznaczając czas objęcia w posiadanie, należy uwzględnić czas uprawy, będący na miejscu w zwyczajaju.

Części składowe planu komasacyjnego.

§ 80.

Plan komasacyjny zawiera następujące części składowe:

- a) rejestr stanu posiadania (§ 45.);
- b) rejestr nowych pomiarów (§ 61.);
- c) obliczenie ekwiwalentów (§ 62.);
- d) rejestr ekwiwalentów (§ 73.);
- e) mapę oryginalną (§ 73.);
- f) akt generalny (§ 81.).

Akt generalny.

§ 81.

(1) Akt generalny zawiera potrzebne ewentualnie wyjaśnienie części składowych planu i przedstawienie stosunków prawnych i gospodarczych, o których z tych środków pomocniczych nie można dowiedzieć się w zupełności i przejrzystości.

(2) Dalej należy ustalić w akcie generalnym urządzenia, potrzebne do przyszłego używania i zarządu wspólnych zakładów, oraz obowiązek świadczenia datków na koszt utrzymania wszystkich albo pojedynczych zakładów wspólnych według procentów łącznej kwoty.

(3) O ile zarząd wspólnych zakładów nie przysługuje gminie, należy z reguły ustanowić osobny wydział zarządzający. Oznaczyć należy prawa i obowiązki tego wydziału, sposób wyboru i czas trwania urzędowania członków, ich odpowiedzialność wobec władz i uczestników i tym podobne.

(4) Jeśli zakłady wspólne mają większe znaczenie, to można ułożyć dla ich zarządu osobny statut, który należy dołączyć do aktu generalnego.

Wyłożenie planu komasacyjnego.

§ 82.

(1) Plan komasacyjny należy wyłożyć przez dni 14, do przejrzania wszystkim uczestnikom w lokalu, urzędowym albo w kancelaryi gminnej tych gmin, które należą do obszaru komasowanego. Zamiast mapy oryginalnej można wyłożyć także odbitkę kalkową.

(2) Miejsce i czas wyłożenia planu komasacyjnego należy przynajmniej ośm dni przedtem ogłosić w edykcji, który ma być opublikowany równocześnie w urzędowym dzienniku krajowym i przez przybicie w gminie, z wezwaniem, że tak bezpośredni, jak i pośredni uczestnicy mają wnieść do komisarza miejscowego na piśmie albo ustnie do protokołu zarzuty swoje przeciw temu planowi w ciągu trzech tygodni, licząc od pierwszego dnia wyłożenia w gminie. W edykcji należy dalej oznaczyć te dni, w których komisarz miejscowy będzie plan objaśniał na miejscu na żądanie uczestników.

Przyjmowanie i instruowanie zarzutów przeciw planowi.

§ 83.

(1) Zarzuty przeciw planowi komasacyjnemu, wnoszone w dniach, wyznaczonych na objaśnienie, ma przyjąć komisarz miejscowy do protokołu.

(2) Zarzuty, których przy tej sposobności nie zgłoszono, muszą być w przeciągu trzytygodniowego czasokresu (§ 82.) wniesione na piśmie do komisarza miejscowego albo podane w jego siedzibie urzędowej do protokołu.

(3) Komisarz miejscowy ma wniesione zarzuty jak najdokładniej zainstruować i najpierw starać się o ugodę.

(4) Jeżeli przy instruowaniu zarzutów wymieni uczestnik pewne oznaczone zmiany w planie, których dokonanie uchyliłoby jego zarzuty, jeżeli dalej zmiany te uzyskają zgodę innych uczestników bezpośrednich, których ekwiwalenty zostają przez to dotknięte, i jeżeli one nie sprzeciwiają się interesowi publicznemu, to ma o tem rozstrzygnąć komisya ministeryalna.

Rozstrzygnięcie o zarzutach przeciw planowi.

§ 84.

(1) W tem stadyum postępowania mogą uczestnicy występować z zarzutami, dotyczącymi się oznaczenia wartości przydzielonych im obcych gruntów, tylko wtedy, jeżeli przy wyłożeniu planu bonitacyjnego nie mogli oni osądzić słuszności oszacowania, i jeżeli co do tych gruntów nie zapadło już rozstrzygnięcie przy sposobności wyłożenia planu bonitacyjnego. O takich zarzutach ma ostatecznie rozstrzygać komisarz miejscowy, stosując odpowiednio postanowienia § 48., ustęp 2.

(2) Jeżeli wystąpiono z zarzutami, które przedstawiają się jako spór stron (§ 4.), to ma komisarz miejscowy zasięgnąć rozstrzygnięcia komisji ministeryalnej dla operacji agrarnych.

(3) We wszystkich innych przypadkach ma komisarz miejscowy rozstrzygnąć o wniesionych zarzutach w toku instancyi.

Zatwierdzenie planu.

§ 85.

(1) Jeżeli w granicach czasokresu edyktalnego (§ 82.) nie wniesiono przeciw planowi komasacyjnemu żadnych zarzutów albo jeżeli komisarz miejscowy lub komisya ministeryalna nie uwzględniła zarzutów, to należy plan komasacyjny zatwierdzić. Jeżeli natomiast na zasadzie wniesionych zarzutów zarządzono zmiany w planie komasacyjnym, to ma komisarz miejscowy sprowadzić zgodność planu z wydanymi rozstrzygnięciami, wytyczyć go na miejscu na nowo, o ile komisya ministeryalna uznała to za potrzebne dla wykazania takich zmian, i przedłożyć następnie do zatwierdzenia.

(2) Przed zatwierdzeniem planu ma komisya ministeryalna uwiadomić generalną dyrekcję katastru podatku gruntowego w celu zbadania operatów pod względem katastralnym.

(3) Plan komasacyjny, zatwierdzony przez komisję ministeryalną, nie podlega odwołaniu, ani też nie można przeciw takiemu planowi domagać się przywrócenia do pierwotnego stanu.

Ogłoszenie zatwierdzenia planu.

§ 86.

Orzeczenie komisji ministeryalnej o zatwierdzeniu planu komasacyjnego i zarządzenia komisji ministeryalnej o wykonaniu planu ma komisarz miejscowy ogłosić w gminie i doręczyć bezpośrednim uczestnikom oraz osobom trzecim, którym w myśl § 78. przysługuje prawo wypowiedzenia, jakoteż przesłać sądowi księgi gruntowej i ewidencji dla katastru podatku gruntowego.

Wyrównanie przedmiotów i stosunków, których nie policzono przy bonitacji.

§ 87.

(1) Po zatwierdzeniu planu ma komisarz miejscowy wdrożyć urzędowanie w sprawie wyrównania, dotyczącego się przedmiotów i stosunków, wymienionych w § 44., l. 1 do 5, i starać się o porozumienie.

(2) Jeżeli umniejszenie wartości poszczególnych powierzchni gruntowych zostało spowodowane tem, że uczestnicy w czasie postępowania nie wykonali nawożenia w sposób wskazany

wyzyczajem miejscowym, to należy obliczyć odpowiednie kwoty wyrównania.

(3) Komisarz miejscowy ma wezwać bezpośrednich uczestników do oświadczenia się na to:

1. czy poprzedni posiadacze chcą sami wyrębać na swych dotychczasowych gruntach dające się już rębać drzewostany;

2. czy nowi posiadacze za uiszczeniem kwoty oszacowania chcą zatrzymać urządzenia, oznaczone w § 44., l. 5, albo żądają ich usunięcia przez poprzedniego posiadacza gruntu.

(4) Czasokresy dla uprzątnięcia należy ustawić, uwzględniając przy drzewostanach ich wiek, jakość materiału i sposobność do spieniężenia, i nie powinny one z reguły wynosić więcej niż dwa lata. Dla uprzątnięcia innych przedmiotów należy ustawić z reguły czasokres co najwyżej jednoroczny.

(5) Obliczone w ten sposób wyrównania pieniężne należy wciągnąć do spisu, który ma być udzielony uczestnikom. O zarzutach ma rozstrzygać ostatecznie komisarz miejscowy.

5. Wykonanie i udokumentowanie planu komasacyjnego.

Przydział posiadania.

§ 88.

(1) Po zatwierdzeniu planu ma komisarz miejscowy zarządzić, co potrzeba, aby wykonać plan komasacyjny, o ile nie nastąpiło już prowizoryczne objęcie w posiadanie (§ 79.).

(2) W tym celu ma komisarz miejscowy ogłosić w gminie przedewszystkiem terminy dla objęcia w posiadanie ekwiwalentów gruntowych, z których nadejściem mają bezpośredni uczestnicy wziąć w posiadanie przydzielone im ekwiwalenty gruntowe, a ewentualnie ogłosić prowizorya dla prowadzenia gospodarstwa na gruntach wynagradzanych i na ekwiwalentach gruntowych.

(3) Ustalając terminy dla przydziału ekwiwalentów, należy z reguły baczyc na to, aby każdy uczestnik mógł sam zebrać plony, znajdujące się na gruntach, które mają być odstąpione. Jeżeli wskutek różnych terminów przydziału albo z powodu już wykonanych robót okolo uprawy są potrzebne wyrównania, to należy co do nich przeprowadzić rozprawę i w razie potrzeby po wysłuchaniu znawców rozstrzygnąć w toku instancyi.

(4) Jeżeli poszczególnych uczestników ukręcono w używaniu ich gruntów przez to, że grunty,

potrzebne na przestrzenie pod miejscowość, musiały być oddane wcześniej, aniżeli odpowiada to postanowieniom ustępu 3., to mają ci uczestnicy dochodzić swych roszczeń w ciągu dni 14 po zatwierdzeniu planu u komisarza miejscowego, który ma o tem rozstrzygnąć w toku instancyi w razie potrzeby po wysłuchaniu znawców.

(5) Jeżeli okazuje się to odpowiadającym celowi, ma komisarz miejscowy sam albo przez zastępcę wprowadzić uczestników w posiadanie ekwiwalentów gruntowych. W razie potrzeby ma komisarz miejscowy odnieść się do właściwego sądu o egzekucyjne wprowadzenie uczestników w posiadanie ekwiwalentów gruntowych.

Oznaczenie granic.

§ 89.

(1) O ile da się to wykonać bez zwłoki w objęciu posiadania, ma komisarz miejscowy jeszcze przed tem objęciem kazać oznaczyć ostatecznie ekwiwalenty gruntowe i ewentualnie także granice gminne.

(2) Oznaczenie skutecznia się przez kamienie graniczne, które muszą być przynajmniej z grubsza obrobione.

• Dodatkowe wyrównanie wartości.

§ 90.

(1) Jeżeli wartość gruntu, objętego komasacją, albo przedmiotu, zastrzeżonego osobnemu oznaczeniu wartości, zmniejszyła się przed oddaniem nowemu właścicielowi wskutek wydarzenia, chociażby przypadkowego, to może nowy właściciel w ciągu dni 60. po wykonaniu planu komasacyjnego domagać się od poprzedniego właściciela dodatkowego wyrównania wartości. Wyrównanie takie ma być świadczone w ziemi, jeżeli zmniejszenie wartości odnosi się do gruntu i jest to możliwem bez znacznego uszczuplenia nowego ukształtowania posiadłości gruntowej, zresztą zaś w pieniądzech.

(2) Kto przez niewypełnienie zarządzeń, wydanych przez władzę w celu przejścia z istniejących stosunków do nowego ukształtowania posiadłości gruntowej, został pokrzywdzony w pobieraniu pożytków z przydzielonych mu ekwiwalentów gruntowych albo w inny sposób, ten może w przeciągu dni 60 po wykonaniu planu komasacyjnego żądać od poprzedniego właściciela tych gruntów wynagrodzenia w pieniądzech.

(3) O takim żądaniu rozstrzyga komisya ministeryalna.

6. Sprostowanie albo założenie ksiąg publicznych i katastru podatku gruntowego.

Środki pomocnicze dla sprostowania albo założenia ksiąg gruntowych.

§ 91.

(1) Środkami pomocniczymi, potrzebnymi do sprostowania albo założenia księgi gruntowej są:

1. kopia mapy z przedstawieniem całego nowego stanu posiadania;

2. zestawienie wszystkich wykazów hipotecznych z wymienieniem liczb parcel, objętych komasacją, oraz tych parcel, objętych komasacją, które zaciągnięto do spisu nieruchomości, wpisanych w innej księdze gruntowej, dalej zestawienie odnośnych ekwiwalentów gruntowych;

3. projekt zmian, jakie należy przedsięwziąć na karcie stanu majątkowego, ewentualnie także na należących do tego innych kartach każdego poszczególnego wykazu, oraz w spisie wspomnianym pod 1. 2.;

4. odpis aktu generalnego.

(2) Jeżeli księgi gruntowe dla obszaru komasowanego są prowadzone w różnych sądach, to należy dostarczyć dla każdego sądu środki pomocnicze, wymienione pod 1. 1 i 4 w całości, a inne środki pomocnicze tylko o tyle, o ile dotyczą one sądu poszczególnego.

Środki pomocnicze dla ewidencji operatów katastralnych.

§ 92.

(1) Dla celów ewidencji katastru podatku gruntowego są potrzebne następujące środki pomocnicze:

1. wykonana sekeyami kopia mapy oryginalnej z przedstawieniem całego nowego stanu posiadania.

Jeżeli granice obwodowe gmin katastralnych zostały zmienione, albo też stwierdzono, że w mapie katastralnej mylnie je przedstawiono, to należy sporządzić w tym względzie osobne szkice:

2. odpis aktu generalnego;

3. wykaz ze zestawieniem dawnego i nowego stanu posiadania;

4. inne środki pomocnicze, które są ważne dla wykonania nowych operatów katastralnych albo dla sprostowania istniejących.

Przesłanie środków pomocniczych komisji ministeryalnej.

§ 93.

(1) Środki pomocnicze, oznaczone w §§ 91. i 92. ma komisarz miejscowy przesłać komisji ministeryalnej dla udzielenia ich wyższemu sądowi krajowemu i krajowej władzy skarbowej.

(2) Jeżeli z posiadaniem gruntów, objętych komasacją, jest połączony obowiązek świadczenia datków na zakłady wodne albo na lasowe urzą, dzenia ochronne (zalesienia ochronne), to należy o ile te grunty doznały przy komasowaniu zmiany w posiadaczach albo w powierzchniach, udzielić dla odpowiedniego uwzględnienia odnośne wykazy tej władzy, albo temu kierownictwu stowarzyszenia, które mają dokonać repartyeyi, poboru i rozliczenia datków.

Sprostowanie księgi gruntowej.

§ 94.

(1) Sprostowanie księgi gruntowej następuje z urzędu.

(2) Wyższy sąd krajowy ma po nadejściu środków pomocniczych dać sądowi księgi gruntowej wskazówkę co do tego, czy należy wyniki komasacji przeprowadzić w dotychczasowej księdze gruntowej albo czy należy założyć nową księgę gruntową. W tym ostatnim przypadku ma sąd księgi gruntowej na podstawie środków pomocniczych, oraz dotychczasowych wpisów hipotecznych ułożyć według istniejących przepisów ustawowych nowe wykazy hipoteczne i spis (§ 91. 1. 2). Sądowi księgi gruntowej należy także przesłać spisane przez komisarza miejscowego protokoły stanu posiadania i odpisy rozstrzygnięć, wydanych w sprawie posiadania i własności.

(3) Przy sprostowaniu księgi gruntowej jest sąd księgi gruntowej związany datami, których mu dostarczono.

(4) W razie pojawienia się wątpliwości ma sąd księgi gruntowej zwrócić się o wyjaśnienie do komisarza miejscowego, a jeżeli postępowanie już jest zamknięte, ma się zwrócić przez wyższy sąd krajowy do komisji ministeryalnej.

Zmiany w obowiązku, dotyczącym się podatku gruntowego.

§ 95.

Zmiany w stanie posiadania, następujące wskutek komasacji, będą traktowane w ewidencji katastru podatku gruntowego według postanowień ustawy z dnia 23. maja 1883, Dz. u. p. Nr. 83, dotyczącej się ewidencji katastru podatku gruntowego, i według postanowień ustawy z dnia 12. lipca 1896, Dz. u. p. Nr. 121, dotyczącej się rewizji katastru podatku gruntowego.

Rozdział VI.

Postępowanie przy działach i regulacyjnych w połączeniu z komasacją.

Postanowienia ogólne.

§ 96.

(1) Jeżeli na pewnym obszarze komasowanym znajdują się grunty, wspólnie używane, to należy w połączeniu z komasacją przeprowadzić także ich podział albo regulację.

(2) Przez podział oddaje się uczestnikom na własność części powierzchni gruntu, przedtem wspólnego.

(3) Regulacja wspólnych praw używania polega albo na ustaleniu ilorazowych udziałów, według których poszczególni uprawnieni mają między siebie dzielić cały pożytek, wynikający peryodycznie, alboważ na ustaleniu samych poszczególnych praw używania według rozmiaru, miejsca i sposobu wykonywania.

Grunty wspólnie używane.

§ 97.

(1) Za grunty wspólne w myśl rozporządzenia cesarskiego należy uważać te grunty, co do których albo:

a) między dawnymi zwierzchnościami (dominiami) i gminami albo dawnymi poddanymi lub między dwiema albo więcej gminami istnieją wspólne prawa posiadania albo używania albo

b) których używają wszyscy albo pewni członkowie gminy, części gminy lub spółki agrarne mocą swego osobistego należenia w charakterze członka albo mocą praw członka, połączonych z posiadaniem gruntu, albo których używają współuprawnieni wspólnie lub na przemianę.

(2) Do gruntów wspólnych należy dalej zaliczyć:

1. grunty, które podlegały dawniej wspólnemu używaniu w myśl ustępu 1., w międzyczasie zaś przeszły we własność poszczególnych osób wskutek działu fizycznego, chyba że działu dozwoliła już władza właściwa albo jest on przeprowadzony w księgach publicznych:

2. grunty, które, wykonując rozporządzenie cesarskie z dnia 5. lipca 1853, Dz. u. p. Nr. 130, odstąpiono do wspólnego używania i wspólnego posiadania gminie (miejscowości) albo zbiorowi uprawnionych.

(3) Natomiast nie należy uważać za grunty wspólne gruntów, należących do majątku zakładowego gminy (miejscowości), których nie używają bezpośrednio członkowie gminy, lecz które wykorzystuje się przez wydzierżawienie albo w inny sposób na rzecz majątku gminnego (miejscowości).

Wymogi. przepisane dla działów i regulacji.

§ 98.

(1) Grunty używane wspólnie należy podzielić, jeżeli przez to nie zagraża się starannemu traktowaniu poszczególnych części i odpowiadającemu celowi gospodarowaniu na nich i jeżeli ponadto uchylenie wspólności nie szkodzi interesowi uprawy albo interesowi publicznemu.

(2) Jeżeli nie zachodzą wymogi dla skutecznego działu, to należy dokonać uregulowania wspólnych praw używania i zarządu.

Wykupno praw wierzycielskich.

§ 99.

(1) Osoby, którym przysługuje roszczenie o świadczenia wzajemne, zwłaszcza o daniny peryodyczne, jakie mają uiszczać wszyscy albo poszczególni uczestnicy jako tacy za używanie gruntów wspólnych albo poszczególnych ich części, mogą żądać, by przy podziale nastąpiło wykupno ich praw wierzycielskich za pieniądze lub za ziemię, stosownie do tego, czy jeden lub drugi rodzaj wykupna uzna władza za odpowiedni, i aby przy regulacji nastąpiło uporządkowanie stosunków, odpowiadające obustronnym interesom.

(2) Tacy interesowani, choćby nawet sami nie byli uczestnikami, mogą brać udział w rozprawach działowych i regulacyjnych o tyle, o ile jest to potrzebne do dochodzenia ich roszczenia.

Wykonanie działu i regulacji.

§ 100.

Dla wykonania działu i regulacji w połączeniu z komasacją mają odpowiednie zastosowanie postanowienia, obowiązujące w postępowaniu komasacyjnym, o ile nie postanowiono nic innego w następujących paragrafach.

Ustalenie uczestników i ich praw.

§ 101.

Komisarz miejscowy ma przez wglądnięcie do istniejących dokumentów i urzędowych środków pomocniczych oraz na zasadzie szczegółowego

zbadania faktycznych stosunków używania ustalić wszystkich uczestników działu albo regulacji i ich praw.

Rejestr praw udziałowych.

§ 102.

(1) Wynik dochodzeń co do uczestników i ich praw ma komisarz miejscowy zestawić w rejestrze praw udziałowych.

(2) Rejestr ten należy wraz z planem bonitacyjnym poddać postępowaniu według postanowień §§ 47. i 48.

Zarzuty przeciw rejestrowi praw udziałowych.

§ 103.

(1) O zarzutach, podniesionych przeciw rejestrowi praw udziałowych, rozstrzyga komisya ministeryalna dla operacji agrarnych.

(2) Jeżeli zarzuty tyczą się oznaczenia wartości powierzchni i praw użytkowania, to rozstrzyga ostatecznie komisarz miejscowy, stosując odpowiednio postanowienia § 48., ustęp 2.

Ułożenie statutu zarządu i planu gospodarczego przy regulacjach.

§ 104.

(1) Przy regulacji należy dla uporządkowania praw zarządu ułożyć statut zarządu, a dla osiągnięcia należytego prowadzenia gospodarstwa plan gospodarczy.

(2) Oba te środki pomocnicze należy poddać takiemu samemu postępowaniu jak sam plan.

Rozdział VII.

Zakończenie postępowania.

§ 105.

(1) Po zupełnem ukończeniu prac ma komisya ministeryalna ogłosić publicznie zakończenie postępowania komasacyjnego (działowego albo regulacyjnego) w sposób, przepisany w § 9.

(2) Z dniem tego ogłoszenia gaśnie właściwość władz wykonawczych. Dla rozstrzygnięcia o rozszereżeniach, wymienionych w § 90., pozostaje jednak właściwą komisya ministeryalna dla operacji agrarnych.

Rozdział VIII.

Postanowienia końcowe.

§ 106.

Postanowienia tego rozporządzenia o hipotecznych czynnościach urzędowych, o uwiadomianiu sądu księgi gruntowej i tym podobne mają odpowiednie zastosowanie do gruntów, które nie są wpisane w żadnej księdze gruntowej.

§ 107.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Zenker wlr.

149.

Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 21. maja 1916,

odnoszące się do strzyżenia owiec.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, rozporządza się na czas trwania nadzwyczajnych stosunków, spowodowanych stanem wojennym, jak następuje:

§ 1.

Zakazuje się strzyżenia owiec w czasie wcześniejszym, aniżeli to było we zwyczaju w poszczególnych krajach koronnych, względnie na różnych obszarach tychże aż do roku 1914. Strzyżenia nie wolno przedsięwziąć częściej aniżeli w latach, poprzedzających bezpośrednio wybuch wojny, a na tych obszarach, gdzie było w zwyczaju strzyż owce częściej, wolno je strzyż najwyżej dwa razy w roku.

Terminy, w których stosownie do tego jest dozwolone strzyżenie owiec, obwieszczą polityczne władze krajowe.

§ 2.

Za przekroczenia tego rozporządzenia, o ile czyn nie podlega surowszemu przepisowi karnemu, będą karali władze polityczne pierwszej instancji grzywną aż do 5000 K albo według swego uznania aresztem do 6 miesięcy.

§ 3.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hohenlohe wlr.

Zenker wlr.

Spitzmüller wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć LXXI. — Wydana i rozestana dnia 25. maja 1916.

Treść: (№ 150.—153.) 150. Rozporządzenie, którem uzupełnia się, względnie zmienia się zakaz wywozu i przewozu rozmaitych artykułów. — 151. Rozporządzenie cesarskie o należnościach za sądowe czynności urzędowe i od podań w sprawie nabycia praw rzeczowych na nieruchomościach, które nie są wpisane w księgach gruntowych. — 152. Rozporządzenie w sprawie wykonania rozporządzenia cesarskiego z dnia 21. maja 1916 o należnościach za sądowe czynności urzędowe i od podań w sprawie nabycia praw rzeczowych na nieruchomościach, które nie są wpisane do ksiąg gruntowych. — 153. Rozporządzenie, którem zmienia się rozporządzenie ministerjalne z dnia 8. maja 1915, dotyczące ograniczenia rzezi bydła i świń.

150.

Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, skarbu, handlu i rolnictwa z dnia 18. maja 1916,

którem uzupełnia się, względnie zmienia się zakaz wywozu i przewozu rozmaitych artykułów.

Na zasadzie artykułu VII. ogłoszonej ustawą z dnia 30. grudnia 1907. Dz. u. p. Nr. 278, umownej taryfy cłowej obydwu Państw austriacko-węgierskiej Monarchii rozporządza się w porozumieniu z rządem królewsko-węgierskim, względnie ogłasza się, co następuje:

§ 1.

Ustanowioną w rozporządzeniu ministerjalnem z dnia 10. marca 1916, Dz. u. p. Nr. 66. listę artykułów, których wywóz, względnie przewóz został zabroniony, uzupełnia się, względnie zmienia się, jak następuje:

W punkcie 17. należy między słowa: „napojów wysokowych“ i „octu jadalnego“ wstawić słowa:

„wod mineralnych“.

W punkcie 27. należy między słowa: „kaolinu“ i „magnezytu“ wstawić słowo:

„banksytu“.

W uwadze przy punkcie 28. należy skreślić słowo „biel ołowiana“.

W punkcie 33., ustęp 2., należy skreślić w pierwszym i drugim wierszu słowa: „sztuczne skóry (pegamoid etc.) oraz“.

W punktach 34., ustęp 1., i 36., ustęp 1., należy skreślić ustęp końcowy „z wyjątkiem bielizny ozdobnej, konfekcyi damskiej i dziecięcej“ i wstawić na to miejsce:

„z wyjątkiem wielce wartościowej konfekcyi zbytkownej w ruchu pocztowym i podróżnym“.

W punkcie 38., ustęp 1., należy skreślić ustęp końcowy „z wyjątkiem konfekcyi damskiej i dziecięcej“ i wstawić na to miejsce:

„z wyjątkiem wielce wartościowej konfekcji zbytkownej w ruchu pocztowym i podróżnym“.

W punkcie 42. należy skreślić słowa: „surowej papki do fabrykacji papy dachowej (papki surowej ze szmat) i papy dachowej“ i zastąpić je następującym tekstem:

„pap wszelkiego rodzaju wyjąwszy dobrego gatunku kartony, papierów jedwabnych, bibuły“.

Uwagę przy punkcie 72. należy uzupełnić zdaniem następującem:

„Nadto są wyjęte od tego zakazu te towary, które tylko w bardzo szczupłej ilości zawierają metale nieszlachetne, wymienione w punkcie 71“.

Na końcu punktu 79. należy dodać:

„wilków szarpących Nr. t. 533“.

Na końcu punktu 95. należy dodać:

„płyt do gramofonów“.

W punkcie 97. *b* należy między słowa: „podchlorynów“ i „kwasu azotowego“ wstawić:

„chlorkalcium (chlorek wapna)“.

§ 2.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hohenlohe wlr.

Zenker wlr.

Leth wlr.

Spitzmüller wlr.

151.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 21. maja 1916.

o należnościach za sądowe czynności urzędowe i od podań w sprawie nabycia praw rzeczowych na nieruchomościach, które nie są wpisane w księgach gruntowych.

Na mocy § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, zarządzam, jak następuje:

§ 1

Jeżeli na nieruchomości, która nie jest wpisana do ksiąg gruntowych, zostaje nabyte prawo własności albo inne prawo rzeczowe przez sądowe

złożenie dokumentu, dotyczącego się czynności nabywczej (§§ 434., 436., 437., 451., ustęp 2., i 481., ustęp 2. p. ks. u. c.), albo prawo zastawu przez zastawnicze opisanie (§§ 90. do 95. o. e.), w takim razie należy za sądowe złożenie dokumentu albo zastawnicze opisanie uiścić tę samą należność, co za wpis prawa do ksiąg publicznych, dotyczących się rzeczy nieruchomości. Prawne postanowienia o należnościach, obowiązujące co do takich wpisów, mają być analogicznie stosowane.

§ 2.

Do podań o sądowe złożenie dokumentu albo o zastawnicze opisanie (§ 1.) mają odpowiednie zastosowanie postanowienia o należnościach od podań o wpis do ksiąg publicznych, dotyczących się rzeczy nieruchomości (pozytywa taryfowa 1., lit. *d*, i 16., lit. *c*, rozporządzenia cesarskiego z dnia 15. września 1915, Dz. u. p. Nr. 279).

Protokoły, zastępujące podania, oznaczone w ustępie 1., podlegają tej samej należności, co te podania.

§ 3.

Wygotowanie uchwały, zarządzającej złożenie dokumentu w celu nabycia prawa rzeczowego na nieruchomości, która nie jest wpisana do ksiąg gruntowych, albo zastawnicze opisanie takiej nieruchomości, ma sąd przesłać władzy skarbowej. Bliższe przepisy w tym względzie jakoteż o udzieleniu władzy skarbowej środków pomocniczych, potrzebnych do wymiaru należności, wyda się w drodze rozporządzenia.

§ 4.

Niniejsze rozporządzenie cesarskie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia; postanowienia §§ 1. i 3. mają także zastosowanie, jeżeli złożenie albo zastawnicze opisanie nastąpiło w czasie od dnia 15. kwietnia 1916 do dnia ogłoszenia tego rozporządzenia cesarskiego.

Wykonanie tego rozporządzenia cesarskiego poruczam Moim Ministrom skarbu i sprawiedliwości.

Wiedeń, dnia 21. maja 1916.

Frauciszek Józef wlr.

Stürgkh wlr.

Hohenlohe wlr.

Georgi wlr.

Hochenburger wlr.

Forster wlr.

Hussarek wlr.

Trnka wlr.

Zenker wlr.

Morawski wlr.

Leth wlr.

Spitzmüller wlr.

152.**Rozporządzenie Ministra skarbu
w porozumieniu z Ministrem spra-
wiedliwości z dnia 23. maja 1916,**

w sprawie wykonania rozporządzenia cesarskiego z dnia 21. maja 1916, Dz. u. p. Nr. 151, o należnościach za sądowe czynności urzędowe i od podań w sprawie nabycia praw rzeczowych na nieruchomościach, które nie są wpisane do ksiąg gruntowych.

Dla wykonania rozporządzenia cesarskiego z dnia 21. maja 1916, Dz. u. p. Nr. 151, rozporządza się, jak następuje:

§ 1.

Do uiszczenia należności za sądowe złożenie dokumentu o nabyciu prawa rzeczowego na nieruchomości, nie wpisanej do ksiąg gruntowych, i należności za zastawnicze opisanie takiej nieruchomości należy stosować analogicznie postanowienia § 1., ustęp 5., i § 55. rozporządzenia ministerjalnego z dnia 21. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 380, a do podań o powyższe czynności urzędowe postanowienia § 53. tegoż rozporządzenia ministerjalnego.

§ 2.

(1) Oznaczone w § 3. rozporządzenia cesarskiego wygotowanie uchwały, którą zarządził złożenie dokumentu dla nabycia prawa rzeczowego na nieruchomości, nie wpisanej w księgach gruntowych, albo zastawnicze opisanie takiej nieruchomości, ma przelać sąd temu urzędowi rejestrowemu (urząd podatkowy, kasa skarbową, urząd wymiaru należności), w którego okręgu znajduje się nieruchomość.

(2) Jeżeli należność za złożenie dokumentu albo za zastawnicze opisanie uiszczono w znaczkach stemplowych w myśl powołanych w § 1. przepisów, to należy w uchwale sądowej zaznaczyć uiszczoną kwotę należności. Jeżeli sąd procesowy albo spadkowy uprasza inny sąd o wykonanie złożenia lub zastawniczego opisanie, to ma on podać do wiadomości wezwanego sądu kwotę należności, uiszczoną w znaczkach stemplowych.

§ 3.

(1) Doniesienie o czynności prawnej. odnoszącej się do nieruchomości, nie wpisanej do

ksiąg gruntowych, która to czynność prawna podlega bezpośredniemu uiszczeniu należności na podstawie urzędowego wymiaru, uchodzi za uczynione w czasie właściwym, jeżeli prośbę o sądowe złożenie dokumentu wniesiono do sądu, dla złożenia właściwego, w ciągu czasokresu, oznaczonego dla doniesienia w § 44. ustawy o należnościach z dnia 9. lutego 1850. Dz. u. p. Nr. 50.

(2) Jeżeli doniesienie uskutecznia się w tej drodze, to należy do podania o sądowe złożenie dołączyć wolny od należności odpis dokumentu, przeznaczony dla urzędu rejestrowego. Sąd ma z urzędu uwierzytelnić ten odpis, jeżeli zgadza się z pierwopisem.

(3) Jeżeli strona nie dołączyła do podania odpisu dokumentu, nadającego się do celów wymiaru należności, w takim razie ma sąd wygotować z urzędu taki odpis. Odpis ten podlega należności po 4 K od każdego arkusza (uwaga 4. do pozycji taryfowej 45. ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89, i uwaga do pozycji taryfowej 20. rozporządzenia cesarskiego z dnia 15. września 1915, Dz. u. p. Nr. 279).

(4) Przedłożenie albo sądowe wygotowanie odpisów, wymienionych w ustępach 2. i 3., nie jest potrzebne, jeżeli strona po myśli uwagi 4. do pozycji taryfowej 45. ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89, wykaże, że o czynności prawnej doniosła już przedtem dla wymiaru należności.

§ 4.

(1) Sąd ma uwierzytelniony odpis (§ 3., ustępy 2. i 3.) przelać oznaczonemu w § 2. urzędowi rejestrowemu także wtedy, jeżeli podanie o złożenie dokumentu zostaje odrzucone.

(2) W przypadku § 3., ustęp 4., ma sąd zaznaczyć w uchwale, że strona wykazała poprzednie doniesienie o czynności prawnej dla wymiaru należności i, jeżeli z pierwopisu dokumentu jest widoczne, że dokument ten już zgłoszono do wymiaru należności albo należność od czynności prawnej uiszczono bezpośrednio, naprowadzić także daty zgłoszenia, wymiaru albo uiszczenia.

(3) W innych przypadkach ma sąd uwidocznić w uchwale, czy i w jakiej kwocie uiszczono należność od czynności prawnej w znaczkach stemplowych.

§ 5.

Powyższe postanowienia nie dotyczą obowiązku sądów co do donoszenia dla wymiaru na-

leżytości o czynnościach prawnych, przed tymi sądami zawartych i podlegających bezpośredniemu uiszczeniu należności.

§ 6.

Poświadczenia i spisy, oznaczone w § 11., ustęp 1., rozporządzenia Ministra sprawiedliwości z dnia 26. marca 1916, Dz. u. p. Nr. 87, podlegają według pozycji taryfy 116. lit. a), aa), ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89, należności po 2 K od pierwszego arkusza, a po 1 K od każdego następnego.

§ 7.

Rozporządzenie to wchodzi w życie równocześnie z rozporządzeniem cesarskim, działającym wstecz od dnia 15. kwietnia 1916.

Hohenburger wlr.

Loth wlr.

153.

Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z Ministrami spraw wewnętrznych i handlu z dnia 23. maja 1916,

którem zmienia się rozporządzenie ministerjalne z dnia 8. maja 1915, Dz. u. p. Nr. 114, dotyczące się ograniczenia rzezi bydła i świń.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, rozporządza się na czas trwania nadzwyczajnych stosunków, spowodowanych stanem wojennym, jak następuje:

Artykuł I.

§ 2. rozporządzenia ministerjalnego z dnia 8. maja 1915, Dz. u. p. Nr. 114, zmienionego

§ 2.

Krowy dojne i krowy do chowu, następnie cielice i woły do wieku 2½ lat i byczki jakoteż byki do wieku 2 lat wolno sprzedawać na rzeź albo rżnąć tylko za pozwoleniem władzy. Wiek 2½ lat poznaje się po czterech trwałych wielkich zębach siecznych, a wiek dwu lat po dwóch takich zębach.

Polityczna władza krajowa, uwzględniając stosunki chowu bydła, istniejące na jej obszarze administracyjnym, może zarządzić, że rzeź cielic i wołów jest dozwoloną bez osobnego pozwolenia władzy już w wieku dwu lat, to znaczy przy istnieniu dwóch trwałych wielkich zębów siecznych.

Dla udzielania pozwolenia ma polityczna władza powiatowa ustanowić rzeczoznawcę w każdej odnośnej gminie. Jak długo ustanowienie to nie nastąpiło, tak długo funkcję tę będzie wykonywał rzeczoznawca, ustanowiony w myśl rozporządzeń z dnia 14. października 1914, Dz. u. p. Nr. 285. i z dnia 23. grudnia 1914, Dz. u. p. Nr. 353. a w braku takiej osoby naczelnik tej gminy, w której znajduje się gospodarstwo hodowcy, względnie każdorazowego gospodarza chowającego bydło.

Polityczna władza krajowa może dla odnośnego obszaru administracyjnego albo też tylko dla poszczególnych jego części przenieść uprawnienie do udzielania pozwoleń, przewidzianych w ustępie 1. i 2., na polityczną władzę powiatową albo na inny urząd.

Artykuł II.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hohenlobe wlr.

Zenker wlr.

Spitzmüller wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXII. — Wydana i rozesłana dnia 26. maja 1916.

Treść: № 154. Rozporządzenie co do wyrabiania i dostarczania wyrobów przemysłu celulozowego, materiału drzewnego, wyrabiania papy i papierowego.

154.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 23. maja 1916,

co do wyrabiania i dostarczania wyrobów przemysłu celulozowego, materiału drzewnego, wyrabiania papy i papierowego.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządzają się, co następuje:

§ 1.

Minister handlu może w razie grożącego braku ze względów interesu publicznego zobowiązać według swobodnego uznania nadające się do tego przedsiębiorstwa stosownie do wydajności ich ruchu i ich położenia gospodarczego, by wyrobiły w wymaganej ilości pewne oznaczone wytwory, należące do przemysłu celulozowego, materiału drzewnego, wyrabiania papy i papierowego.

Jeśli takie przedsiębiorstwo nie wypełni nałożonego nań zobowiązania, to Minister handlu ma prawo zarządzenia wyrobienie żądanych wytworów w odnośnym przedsiębiorstwie na koszt i niebezpieczeństwo opieszalego przedsiębiorstwa.

W tym wypadku oraz wówczas, gdy ze względu na gospodarcze położenie odnośnego

przedsiębiorstwa nie można wydać zlecenia po myśli pierwszego ustępu, można także wezwać przedsiębiorstwo za odpowiednim odszkodowaniem do poruczenia państwu swych warsztatów i urządzeń przemysłowych oraz środków do prowadzenia ruchu i zapasów.

§ 2.

Minister handlu może ze względów publicznego interesu zobowiązać przedsiębiorstwa według swobodnego uznania, aby dostarczyły ze swych warsztatów pewnych oznaczonych ilości wytworów przemysłu celulozowego, materiału drzewnego, wyrabiania papy i papierowego. Podobne zobowiązanie można nałożyć również na inne przedsiębiorstwa i osoby co do ich zapasów wyrobów poprzednio wymienionych.

Stosowne odszkodowanie za żądane w myśl ustępu 1. materiały ustanowi w braku umowy sąd za przybraniem tych, dla których żąda się tych wyrobów i o ile możliwości zobowiązanych do dostarczenia, w postępowaniu niespornem, po wysłuchaniu rzeczoznawców.

Do rozstrzygnięcia jest powołany sąd powiatowy, w którego okręgu leży siedziba przedsiębiorstwa, obowiązanego do dostarczenia względnie mieszkanie osoby, na której ciąży obowiązek dostarczenia. Rozstrzygnięcie można zacząć rekuresem w ciągu 8 dni. Zobowiązanie do dostawy nie ulega przez wniesienie rekursu odwołce. Przeciw orzeczeniu drugiej instancyi środek prawny nie jest dopuszczalny.

O ile kosztu postępowania ma zwrócić strona lub o ile mają one być rozdzielone na strony, rozstrzyga o tem sąd według swobodnego uznania.

O ile nie istnieje lub nie dojdzie do skutku inna umowa, należy zapłacić cenę przed wydaniem towaru gotówką lub też zabezpieczyć zapłatę, którą należy uskutecznić w ciągu 14 dni od dnia wydania.

W szczególnie nagłych wypadkach może Minister handlu zarządzić wyjątkowo, że dostarczenie żądanych wyrobów może nastąpić także przed wdrożeniem postępowania sądowego o ustanowieniu ceny za daniem zabezpieczenia, które należy równocześnie ustanowić.

§ 3.

Minister handlu może według swobodnego uznania ze względów interesu publicznego zakazać wogóle lub częściowo poszczególnym lub wszystkim odnośnym przedsiębiorstwom wyrabiania pewnych oznaczonych wytworów przemysłu celulozowego, materiału drzewnego, wyrabiania papy i papierowego.

§ 4.

Istniejące już kontrakty o dostawę nie stoją na przeszkodzie wypełnieniu zobowiązań, nałożonych zarządzeniami, wydanymi na podstawie tego rozporządzenia.

§ 5.

Sprzedaż lub pożyczanie wszelkiego rodzaju fileów, nadających się do celów wymienionych w § 1. przemysłów, dopuszczalna jest tylko za zezwoleniem Ministerstwa handlu.

§ 6.

Przedsiębiorstwa trudniące się przemysłem celulozowym, materiału drzewnego, wyrabiania

papy i papierowego, są obowiązane do udzielania zgodnie z prawdą i w ciągu ustanowionego w tym celu terminu Ministerstwu handlu wszystkich, żądanych przez to ostatnie informacji co do ruchu. Podobny obowiązek ciąży także na innych przedsiębiorstwach i osobach co do ich zapasów i ich zapotrzebowania wyrobów wymienionych przemysłów.

§ 7.

W celu czuwania nad przestrzeganiem przepisów tego rozporządzenia, oraz celem wykonania wydanych na podstawie tego rozporządzenia zarządzeń, nadto w celu bliższego stwierdzenia prawdziwości informacji, udzielonych stosownie do § 6., może Ministerstwo handlu podejmować oględziny w ubikacjach warsztatowych i skladowych i zarządzać wgląd do zapisków przedsiębiorstwa. Upoważnionym do tego osobom należy na żądanie udzielać wszelkich informacji i zezwolić na wstęp do ubikacji warsztatowych i skladowych.

§ 8.

Za przekroczenia tego rozporządzenia i wydanych na jego podstawie zarządzeń będą polityczne władze pierwszej instancji karaty grzywnami do 5000 K lub według uznania aresztem do sześciu miesięcy, o ile odnośne działanie nie podlega surowszej karze.

Kto przy takiej czynności współdziała, winien być w podobny sposób ukarany.

§ 9.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hohenlohe wlr.

Hochenburger wlr.

Leth wlr.

Spitzmüller wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXIII. — Wydana i rozesłana dnia 27. maja 1916.

Treść: № 155. Rozporządzenie, dotyczące używania i przerabiania zwierzęcych i roślinnych olejów i tłuszczów na cele techniczne.

155.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrami spraw wewnętrznych i sprawiedliwości i za zgodą Ministra wojny z dnia 25. maja 1916,

dotyczące używania i przerabiania zwierzęcych
i roślinnych olejów i tłuszczów na cele techniczne.

Na mocy rozporządzenia ministeryalnego
z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274,
zarządza się, co następuje:

§ 1.

Wszelkiego rodzaju zwierzęce i roślinne oleje
i tłuszcze można na inne cele, aniżeli na żywność
dla ludzi używać, przerabiać lub mieszać z innymi
materiałami bez poprzedniego odglicerynienia tylko
za zezwoleniem Wojennego związku przemysłu
olejnego i tłuszczowego. Takiego zezwolenia
nie potrzeba dla produkcji mydła, o ile się przytem
równocześnie uzyskuje glicerynę.

§ 2.

Używanie i przerabianie wszelkiego rodzaju
jadalnego masła, jadalnego masła przetopionego
i jadalnego tłuszczu wieprzowego na inne cele,

aniżeli na żywność dla ludzi, jest wogóle wzbronione.
Minister handlu może w porozumieniu z Ministrem
spraw wewnętrznych zezwolić na wyjątki.

Podobnie zakazuje się wszelkich czynności
i zaniechań, zmierzających do tego, by wszelkiego
rodzaju jadalne masło, jadalne masło przetopione
i jadalny tłuszcz wieprzowy czynić nienadającymi
się do spożycia.

§ 3.

Uczynione z jakichkolwiek przyczyn nie-
zdawnymi do spożycia zasoby wszelkiego rodzaju
masła, masła przetopionego i tłuszczu wieprzo-
wego winien przechowujący zgłosić bezzwłocznie
celem objęcia w Tow. akc. austriackiej Centrali
dla olejów i tłuszczów w Wiedniu, podając rodzaj,
ilość, miejsce przechowania i wymieniając właści-
ciela. Obowiązkiem Tow. akc. Centrali dla olejów
i tłuszczów jest objąć zgłoszony towar i zań zapłacić
najpóźniej w ciągu 14 dni od dnia nadejścia zgło-
szenia. Aż do tego czasu należy towar w odpo-
wiedni sposób przechować i utrzymać w dobrym
stanie.

Tow. akc. Centrali dla olejów i tłuszczów
winno umówić się każdorazowo z uprawnionym
do rozporządzenia towarem co do mającej się
zapłacić ceny objęcia. Cena ta nie może prze-
kraczać ewentualnych, w miejscu zamagazy-
nowania zaofetowanego tłuszczu obowiązujących cen
najwyższych dla wszelkiego rodzaju jadalnego
masła, jadalnego masła przetopionego i jadalnego
tłuszczu wieprzowego.

Cenę objęcia w braku dobrowolnej ugody ustanowi sąd powiatowy, w którego okręgu towar się znajduje, w postępowaniu niespornem, po wysłuchaniu rzeczoznawców, w granicach, oznaczonych w poprzednim ustępie.

W tym wypadku Tow. akc. Centrali dla olejów i tłuszczów zapłaci na razie w gotówce ofiarowaną przez siebie cenę kupna.

Rozstrzygnięcie sądu powiatowego można zacząć rekuresem w ciągu 8 dni. Przeciw rozstrzygnięciu drugiej instancyi dalszy środek prawny jest niedopuszczalny.

O ile kosztu postępowania ma jedna strona zwrócić lub ma się je rozdzielić między strony, rozstrzyga sąd według swobodnego uznania.

Obowiązek dostarczenia nie ulega skutkiem postępowania sądowego zwłoce.

§ 4.

Za przekroczenia §§ 1. i 3. tego rozporządzenia i za każde współdziałanie w udaremnianiu zawartych w niem zobowiązań będzie polityczna władza karała grzywnami do 5000 K lub też według uznania aresztem do 6 miesięcy, zaś za przekroczenia zakazów, zawartych w § 2. tego rozporządzenia i za każde współdziałanie w ich udaremnianiu aresztem do 6 miesięcy, o ile one według istniejących ustaw nie podlegają surowszemu ukaraniu.

§ 5.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Hohenlohe wlr.   Hochenburger wlr.
Spitzmüller wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXIV. — Wydana i rozesłana dnia 30. maja 1916.

Treść: № 156. Rozporządzenie, dotyczące się rekwizycji zapasów wełny i ustanowienia cen najwyższych za wełnę, spisania zapasów wełny, czesanki i przędzy wełnianej, jakoteż wypowiedające ograniczenia co do obrotu wełną i jej przerabiania.

156.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami i za zgodą Ministra wojny z dnia 28. maja 1916,

tyczące się rekwizycji zapasów wełny i ustanowienia cen najwyższych za wełnę, spisania zapasów wełny, czesanki i przędzy wełnianej, jakoteż wypowiedające ograniczenia co do obrotu wełną i jej przerabiania.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, i §§ 24. i 27. ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, zarządza się, jak następuje:

Rekwizycja zapasów wełny.

§ 1.

Istniejące w Austrii w dniu wejścia w życie tego rozporządzenia, jakoteż później przybywające zapasy wełny nieczyszczonej, pranej skórnice, ręcznie lub fabrycznie, wełny z zabitych zwierząt, garbarskiej, martwej i kuśnierskiej, w stanie surowym albo tylko prany, także tak zwanej wełny

materacowej, zostają zarekwirowane dla celów wojennych.

Postanowienia rozporządzenia ministeryalnego z dnia 25. lutego 1916, Dz. u. p. Nr. 52, dotyczące się odpadków wełnianych i wełny sztucznej, nie zostają dotknięte niniejszem rozporządzeniem.

§ 2.

Rekwizycja nie obejmuje:

- a) zapasów, istniejących w dniu wejścia w życie tego rozporządzenia we fabrykach, przerabiających wełnę;
- b) tych ilości wełny, które Ministerstwo handlu na zasadzie § 3. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 20. października 1915, Dz. u. p. Nr. 313, uwolniło już od rekwizycji;
- c) ilości, które zostaną uwolnione przez Ministerstwo handlu na każdorazową prośbę.

§ 3.

Te ilości oznaczonej w § 1. wełny, które zostaną sprowadzone z zagranicy cłowej, nie podlegają w zasadzie rekwizycji, jeżeli ich przywóz natychmiast po nadejściu przesyłki do Państwa tutejszego zostanie zgłoszony w celu zbadania dokumentów dokonanego przywozu do Wydziału wojennego dla przemysłu wełnianego w Wiedniu, I., Seitzergasse 1, który wystawia w tym względzie poświadczenie. Jednak także co do tej ostatniej

welny pozostają w mocy w całej pełni postanowienia § 15. o ograniczeniu przerabiania.

Jeżeli poświadczenie Wydziału wojennego, jakie ma on wystawić co do przywozu wełny, ma obejmować także tego, komu taki materiał zostanie sprzedany w Państwie tutejszem, powinien sprzedawca donieść Wydziałowi wojennemu o sprzedaży, wymieniając nabywcę.

§ 4.

Zabrania się rozporządzać w jakikolwiek sposób zapasami wełny, zarekwirowanymi po myśli § 1.

§ 5.

Zapasy wełny, zarekwirowane w myśl powyższych postanowień, mają właściciele albo przechowcy zgłosić dla odstawy w dniu 15. każdego miesiąca u tej zwierzchności gminnej, na której obszarze wełna się znajduje.

Do zgłaszania należy używać wyłącznie formularzy, wyłożonych przez zwierzchności gminne. Zgłoszenia należy wносить w podwójnem wygotowaniu.

Można je skutecznie także ustnie u zwierzchności. W tym razie mają zwierzchności gminne wypełnić formularze.

Zwierzchność gminna ma przesłać oba wygotowania zgłoszeń właściwej władzy politycznej pierwszej instancyi, która jedno wygotowanie przechowca dla celów kontroli. Jeżeli zgłoszona przez jednego posiadacza ilość wełny przekracza ciężar 100 kg, ma władza polityczna pierwszej instancyi przesłać drugie wygotowanie komisji odbioru wełny przy Wydziale wojennym dla przemysłu wełnianego, Wiedeń, I., Scitzergasse 1, a w razie zgłoszenia mniejszej ilości organowi zbierającemu, ustanowionemu dla gminy, a legitymowanemu przez Ministerstwo handlu. Co do zgłoszeń, wręczonych zbierającemu, ma władza polityczna pierwszej instancyi przesłać co miesiąca komisji odbiorczej wykaz, zawierający łączny ciężar zgłoszonych partii.

W tych przypadkach wyjątkowych, w których właściciel wełny zamierza część swojej wełny przerobić we własnym gospodarstwie, ma on to zaznaczyć w zgłoszeniu. W tym razie ma oba formularze przedłożyć władza polityczna pierwszej instancyi w celu powzięcia decyzji Ministerstwu handlu, wojenna służba dla wełny. Dopóki ta decyzja nie zapadnie, nie wolno wełny przerabiać.

§ 6.

Zbieracze, ustanowieni przez Ministerstwo handlu, mają odbierać istniejącą wełnę w przydzielonych im obwodach, o ile zapas jednego właściciela nie wynosi więcej niż 100 kg, na życzenie posiadacza udzielać zaliczek i zgłaszać wełnę w komisji odbioru wełny w Wiedniu i we właściwej władzy politycznej pierwszej instancyi. Dalszych wskazówek co do odstawy i zapłacenia wełny udzieli bezpośrednio komisya odbiorcza zbierającym.

Ci ostatni, wykonując swą działalność, mają się ściśle trzymać swej instrukcyi i podlegają co do swojej działalności, jakoteż w szczególności co do obrotu pieniężnego kontroli władzy politycznej pierwszej instancyi oraz osobnym organom kontrolnym, ustanowionym ewentualnie przez Ministerstwo handlu.

Zbieracze, wykonując swoje obowiązki, mogą żądać pomocy władz politycznych jakoteż organów publicznej służby bezpieczeństwa.

Za swój trud otrzymują oni wynagrodzenie, które ma oznaczyć Wydział wojenny dla przemysłu wełnianego.

§ 7.

Komisya odbioru wełny przy Wydziale wojennym dla przemysłu wełnianego we Wiedniu, która składa się z jednego zastępcy Ministerstwa handlu, z jednego zastępcy Ministerstwa rolnictwa i z jednego zastępcy zarządu wojskowego, następnie z dwóch znawców, ustanowionych przez Ministerstwo handlu, i z dwóch znawców, ustanowionych przez Ministerstwo rolnictwa, oznacza czas dostawy wełny i miejsce, do którego ją należy przesłać i oddaje do dyspozycyi poświadczenia przewozowe, wygotowane przez Ministerstwo handlu.

Te osoby, które na zlecenie komisji odbiorczej mają odstawić swoje zapasy wełny, są obowiązane wysłać ją jako zwykłą przesyłkę towarową. Runo i dodatki należy opakować oddzielnie, tak by nie wisały strzępy, i żądać stwierdzenia przez urząd kolejowy ilości pakunków i ich ciężaru. Na liście przewozowym należy wymienić gatunek wełny w myśl oznaczeń § 1.

Z nadaniem wełny należy równocześnie przesłać komisji odbiorczej wykaz. W wykazie tym należy podać: imię i nazwisko właściciela albo przechowcy, powiat i gminę, gdzie się wełna znajdowała, miejsce nadania, następnie osobno według poszczególnych gatunków odstawionej wełny: sposób opakowania, znaki opakowania, stwierdzony przez urząd kolejowy ciężar brutto, ilość pakunków i ciężar wełny netto.

§ 8.

Komisya odbiorcza bada nadchodzące przesyłki i odsyła nadawcy z powrotem jako wolne od rekwizycyi te zapasy, które uznano za nie-nadające się do celów wojskowych. Nadawca może jedynie domagać się zwrotu kosztów opakowania, dostawy i przesłania z powrotem, które w tym razie ponosi zarząd wojskowy, wyjąwszy, jeżeli nadesłano materiały, nie należące do materiałów, naprowadzonych w § 1.

§ 9.

Zapasy, uznane za nadające się do celów wojskowych, obejmuje komisya odbiorcza według wagi i oznacza wynagrodzenie w ramach ustanowionych cen najwyższych. Koszta opakowania i odstawy ponosi zarząd wojskowy w wysokości, uznanej przez komisję odbiorczą.

W razie potrzeby może komisya odbiorcza posługiwać się przy tych ustaleniach zakładem dla kondycjonowania wełny.

Ceny najwyższe.

§ 10.

Cenę najwyższą za 1 kg wymienionych poniżej gatunków wełny oznacza się, biorąc za podstawę wełnę, praną fabrycznie, jak następuje:

I. wełna strzyżona (także wełna jagnięca):

za najlepszą wełnę merino 22 koron,

za wełnę skubaną i czesaną AAA/AA 21 koron,

za wełnę skubaną i czesaną A 20 koron,

za wełnę skubaną i czesaną B 17 koron,

za wełnę skubaną i czesaną C 14 koron 50 halerzy,

za wełnę Cigaya (wełnę D) 12 koron 50 halerzy,

za wełnę Raczka (kosmata) [wełnę E] 10 koron;

II. Wełna z zabitych zwierząt, garbarska, martwa i materacowa:

za jakość AAA/A 17 koron,

za jakość B 15 koron 50 halerzy,

za jakość C 13 koron 50 halerzy,

za wełnę Cigaya (wełnę D) 11 koron,

za wełnę kosmata (wełnę E) 8 koron 50 halerzy;

III. Wełna kuśnierska:

za jakość AAA/A 10 koron 50 halerzy,

za jakość B 10 koron,

za jakość C 9 koron.

za wełnę Cigaya (D) 8 koron,

za wełnę kosmata (E) 6 koron.

§ 11.

W handlu takimi wełnami, do których się nie odnosi rekwizycya w myśl § 2., obejmują te ceny najwyższe także koszta przesłania do stacyi załadowania, jakoteż koszta opakowania (worka), jednak bez wynagrodzenia za pranie, i obowiązują w razie sprzedania za gotówkę.

§ 12.

Zabrania się na czas mocy obowiązującej tego rozporządzenia kupować lub sprzedawać wełnę po cenie wyższej od ustanowionych cen najwyższych.

§ 13.

Ceny najwyższe nie mają zastosowania do wełny, pobieranej z zagranicy cłowej, co do której trymano się postanowień § 3.

Spisanie zapasów.

§ 14.

Każdy, kto w sposób zarobkowy zajmuje się przerabianiem wełny (także wełny mohair), czesanki, przędzy skubanej i powłoku, jest obowiązany swoje zapasy oznaczonej w § 1. wełny, jakoteż wełny mohair w stanie surowym, prany albo farbowany, oraz czesanki i przędzy zgłosić według stanu z dnia 15. każdego miesiąca najpóźniej do dnia 22. tego miesiąca Ministerstwu handlu za pośrednictwem Wydziału wojennego dla przemysłu wełnianego w Wiedniu, I, Seitzergasse 1.

Na to zgłoszenie należy używać wyłącznie formularzy, pobieranych z Wydziału wojennego dla przemysłu wełnianego. Formularze te należy wypełnić dokładnie we wszystkich rubrykach, a mają one także dawać dokładne wyjaśnienie co do przybytku i ubytku podlegających obowiązkowi zgłaszania zapasów za czas, jaki upłynął od ostatniego zgłoszenia.

Ograniczenia co do obrotu i przerabiania.

§ 15.

Oznaczoną w § 1. wełnę wolno przerabiać bez względu na jej pochodzenie tylko w celu wypełnienia wojskowych zleceń dostawy bezpośrednich lub pośrednich. Każde inne przerabianie takiej wełny jest dopuszczalne tylko za zezwoleniem Ministerstwa handlu.

§ 16.

Welnę owczą, jakoteż wełnę mohair oraz odpadki wełniane i wełnę sztuczną w stanie nieprzerobionym wolno z miejsca przechowania przewozić na inne miejsce, leżące poza gminą, tylko za poprzednim zgłoszeniem w Ministerstwie handlu na podstawie poświadczenia przewozowego bez względu na to, czy przewóz następuje koleją, okrętem, pocztą w pakietach albo wozami na gościńcach. Poświadczenie przewozowe wydaje Ministerstwo handlu:

- a) we wszystkich przypadkach przesłania wełny nieczyszczonej, pranej skórnice, ręcznie i fabrycznie, wełny z zabitych zwierząt, garbarskiej, martwej, kuśnierskiej i materacowej, jakoteż wełny mohair do publicznych domów składowych albo pralni wełny na obszarze Państwa tutejszego;
- b) dla przewozu wełny, następującego na zlecenie komisji odbioru wełny oraz dla przewozu wełny do organów zbierających, legitymowanych przez Ministerstwo handlu, przy użyciu publicznych środków komunikacji;
- c) dla przewozu wełny, przekazanej przez władze przedsiębiorstwom, przerabiającym wełnę;
- d) w celu przesłania wełny sztucznej albo odpadków wełnianych;
- e) we wszystkich innych godnych uwzględnienia przypadkach według uznania Ministerstwa handlu.

Nie potrzeba poświadczenia przewozowego dla przewozu wełny do organów zbierających, legitymowanych przez Ministerstwo handlu, przy użyciu prywatnych środków przewozu, jakoteż dla wszystkich przesyłek, skierowanych przez urzędy wojskowe do T. akc. Centrali dla wełny albo do komisji odbioru wełny.

Ważność wszystkich poświadczeń przewozowych bez wyjątku gaśnie po upływie dwu miesięcy od dnia wystawienia.

§ 17.

Powyższe przepisy o poświadczeniach przewozowych obowiązują analogicznie także względem przesyłania garbowanych i niegarbowanych skórek owczych i jagnięcych oraz odcinków takich skórek w razie, jeżeli wełny jeszcze nie odcięto.

Postanowienia końcowe i karne.

§ 18.

Nad przestrzeganiem postanowień tego rozporządzenia czuwa Ministerstwo handlu przy pomocy inspektorów przemysłowych albo osobno ustanowionych organów kontrolnych. W tym celu można zwiedzać urzędownie magazyny i inne zakłady i przeglądać księgi handlowe, korespondencję oraz wszystkie inne zapiski.

§ 19.

Za przekroczenia tego rozporządzenia i za każde współdziałanie przy udaremnieniu obowiązków, ustanowionych w tem rozporządzeniu, będą karane władze polityczne pierwszej instancji grzywnami do 5000 K albo aresztem do sześciu miesięcy, o ile przekroczenia takie nie podpadają pod surowszy przepis karny.

§ 20.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Równocześnie tracą moc obowiązującą rozporządzenia ministeryalne z dnia 5. maja 1915, Dz. u. p. Nr. 109, z dnia 14. maja 1915, Dz. u. p. Nr. 121, z dnia 2. czerwca 1915, Dz. u. p. Nr. 150, i z dnia 20. października 1915, Dz. u. p. Nr. 313, 314, 315 i 316.

Georgi wlr.

Hohenlohe wlr.

Zenker wlr.

Leth wlr.

Spitzmüller wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć LXXV. — Wydana i rozestana dnia 31. maja 1916.

Treść: (№ 157.—159.) 157. Rozporządzenie, w sprawie wypłacania kuponów czwartej austriackiej pożyczki wojennej przez urzędy pocztowe. — 158. Rozporządzenie, w sprawie uregulowania pobierania opodatkowanego cukru w celu produkcji wina. — 159. Rozporządzenie, w sprawie użycia opodatkowanego cukru w celu zużytkowania owoców w gospodarstwie domowym.

157.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwem skarbu z dnia 21. maja 1916,

w sprawie wypłacania kuponów czwartej austriackiej pożyczki wojennej przez urzędy pocztowe.

1. Kupony czwartej austriackiej pożyczki wojennej, a mianowicie od sztuk po 100 K, 200 K, 1000 K i 2000 K. wolnej od podatku $5\frac{1}{2}\%$ amortyzacyjnej pożyczki państwowej, oraz od sztuk po 1000 K wolnych od podatku $5\frac{1}{2}\%$ bonów skarbu państwa, będą wypłacały te urzędy pocztowe, które według punktu 1. rozporządzenia z dnia 13. września 1915, Dz. u. p. Nr. 274, uprawnione są do wypłacania kuponów pożyczki wojennej.

Upoważnienie eraryalnych urzędów pocztowych oraz znajdujących się w miejscu siedziby eraryalnego urzędu pocztowego klasowych urzędów pocztowych do wyjątkowego wypłacania kuponów ogłosi się przez przybicie obwieszczenia w odpowiednich urzędach pocztowych.

2. Postanowienia punktów 2. do 6. wspomnianego rozporządzenia mają zastosowanie także do wypłacania kuponów czwartej pożyczki wojennej.

Leth wlr.

Spitzmüller wlr.

158.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem rolnictwa i interesowanymi Ministrami z dnia 30. maja 1916,

w sprawie uregulowania pobierania opodatkowanego cukru w celu produkcji wina.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zmieniając, względnie uzupełniając rozporządzenie ministerjalne z dnia 4. marca 1916, Dz. u. p. Nr. 61, w sprawie uregulowania obrotu opodatkowanym cukrem, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Przydzielanie opodatkowanego cukru na cele

- a) prefermentowania już gotowego wina,
- b) produkcji win wymienionych w § 4., ustęp 1., ustawy z dnia 12. kwietnia 1907, Dz. u. p. Nr. 210, w sprawie obrotu winem, moszczem winnym i zacierem winnym, win (win słodkich [deserowych] i musujących, oraz aromatycznych i zaprawionych korzeniami)

odbywa się bezpośrednio przez Centralę dla cukru stosownie do podanych poniżej postanowień.

§ 2.

Kto podnosi żądanie do pobierania cukru na podstawie zezwolenia na ocukrowanie w celu przefermentowania już gotowych win (dotkniętych chorobą, wadliwych i małowartościowych), udzielonego przez właściwą władzę polityczną I. instancji stosownie do przepisów, wydanych w myśl postanowień ustawy z dnia 12. kwietnia 1907. Dz. u. p. Nr. 210. w sprawie obrotu winem, moszczem winnym i zacierem winnym oraz na podstawie przepisów, wydanych w myśl tej ustawy, winien podać swe zapotrzebowanie cukru przedkładając to zezwolenie bezpośrednio u Centrali dla cukru.

Producenci win wymienionych w § 4. ustawy z dnia 12. kwietnia 1907. Dz. u. p. Nr. 210, którzy podnoszą roszczenie do pobierania cukru, winni w razie skutecznienia już przed dniem 1. stycznia 1915 doniesienia wymaganego w myśl przepisów ostatniego ustępu wymienionego poprzednio paragrafu ustawy, zażądać cukru bezpośrednio u Centrali dla cukru, przedkładając potwierdzenie, wystawione przez właściwego państwowego inspektora piwnic co do wymiaru zapotrzebowania. Dla wykazania zapotrzebowania winien podnoszący roszczenie przedłożyć właściwemu państwowemu inspektorowi piwnic do wglądu odnośne wyciągi z ksiąg, faktury itd.

§ 3.

Centrala dla cukru winna przy przydzielaniu cukru na cele, wymienione w §§ 1. i 2. postępować co do wymiaru przydzielenia według wskazówek, wydanych przez Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem rolnictwa.

W myśl § 9. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 4. marca 1916. Dz. u. p. Nr. 61, w sprawie uregulowania obrotu opodatkowanym cukrem, niedopuszczalne jest wystawianie kart na pobieranie na cele, wymienione w §§ 1. i 2. oraz wydawanie cukru na podstawie takich kart na pobieranie.

§ 4.

Zastrzega się uregulowanie pobierania opodatkowanego cukru na cele poprawienia produktu zbioru i uzyskiwania wina pestkowego. Wystawianie kart na pobieranie na te cele oraz wydawanie cukru na podstawie takich kart na pobieranie jest niedopuszczalne.

§ 5.

Przekroczenia tego rozporządzenia będą karane stosownie do przepisów § 14. rozporządzenia

ministeryalnego z dnia 4. marca 1916, Dz. u. p. Nr. 61. w sprawie uregulowania obrotu opodatkowanym cukrem.

§ 6.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hohenlohe wlr.

Zeuker wlr.

Leth wlr.

Spitzmüller wlr.

159.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 30. maja 1916, w sprawie użycia opodatkowanego cukru w celu zużytkowania owoców w gospodarstwie domowym.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się w uzupełnieniu rozporządzenia ministeryalnego z dnia 4. marca 1916, Dz. u. p. Nr. 61, w celu uregulowania obrotu opodatkowanym cukrem, co następuje:

§ 1.

W celu pobierania cukru na cele zużytkowania owoców może na osobne żądanie głowy gospodarstwa domowego właściwe biuro wydawania kart na cukier wydać gospodarstwu domowemu (gospodarstwu) dodatkową kartę na cukier dla zużytkowania owoców, o ile głowa gospodarstwa domowego złoży mające moc przysięgi pisemne oświadczenie, że

a) w jego gospodarstwie domowym (gospodarstwie) nie znajduje się więcej, jak $2\frac{1}{2}$ kg cukru na każdą osobę, żywiącą w gospodarstwie domowym, że zatem istnieje uprawnienie do pobierania karty na cukier stosownie do § 3., ustęp 1., rozporządzenia ministeryalnego z dnia 4. marca 1916, Dz. u. p. Nr. 61, i

b) będzie ze swej strony czuwać nad tem, by cukier, pobrany na podstawie tej dodatkowej karty na cukier był obrócony wyłącznie na zużytkowanie owoców w gospodarstwie domowym (gospodarstwie).

§ 2.

Gospodarstwa domowe (gospodarstwa), w których żywi się nie więcej jak trzy osoby, mają prawo do dodatkowej karty na cukier opiewającej na 4 kg,

gospodarstwa złożone z czterech osób na 5 *kg*.

gospodarstwa złożone z pięciu i więcej osób na dodatkową kartę na cukier, opiewającą na 6 *kg*.

§ 3.

Dodatkową kartę na cukier na cele zużycowania owoców, nakłada się urzędownie, ma ważność na miesiące czerwiec do września 1916 włącznie i nie można jej przenosić na inną osobę.

Dodatkowa karta na cukier dla zużycowania owoców zawiera odcinek na 4 *kg* cukru; dla gospodarstw domowych o czterech względnie pięciu i więcej osobach dodatkowa karta na cukier zawiera jeden względnie dwa dalsze odcinki, każdy na 1 *kg* cukru.

Dodatkowe karty na cukier dla zużycowania owoców wydaje właściwe biuro dla wydawania kart cukrowych tylko jednorazowo. Czas wydawania tych dodatkowych kart na cukier ustanawia polityczna władza krajowa.

§ 4.

Zakazane jest wydawanie cukru w kostki na dodatkową kartę na cukier dla zużycowania owoców.

§ 5.

Postanowienia rozporządzenia ministeryalnego z dnia 4. marca 1916, Dz. u. p. Nr. 61, oraz przepisy § 6. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 7. maja 1916, Dz. u. p. Nr. 132, mają zastosowanie, o ile w rozporządzeniu niniejszem nie wydano osobnych zarządzeń.

§ 6.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hohenlohe wlr.

Leth wlr.

Spitzmüller wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXVI. — Wydana i rozesłana dnia 1. czerwca 1916.

Treść: *M* 160. Rozporządzenie w sprawie pewnych zmian rozporządzenia z dnia 5. marca 1896, dotyczącego się tworzenia zakładów ubezpieczeń, urządzania ich i zawiadywania ich czynnościami.

160.

Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, sprawiedliwości, handlu i skarbu z dnia 26. maja 1916

w sprawie pewnych zmian rozporządzenia tych Ministerstw z dnia 5. marca 1896, Dz. u. p. Nr. 31, dotyczącego się tworzenia zakładów ubezpieczeń, urządzania ich i zawiadywania ich czynnościami.

Artykuł I.

1. Wyraz „ubezpieczony,“ używany w regulatywie ubezpieczeniowym, należy uważać za równoznaczny z wyrazem „biorący ubezpieczenie,“ używanym w ordynacyi ubezpieczeniowej.

2. § 10. regulatywu ubezpieczeniowego ma opiewać:

„Zatwierdzenia ze strony państwa potrzebują następnie ogólne warunki ubezpieczenia każdego zakładu ubezpieczeń, mające służyć za podstawę dla umów o ubezpieczenie, jakie zakład ten będzie zawierał w państwie tutejszem, oraz każda późniejsza zmiana albo uzupełnienie ogólnych warunków. W zakładach wzajemnych ubezpieczeń mają ogólne warunki ubezpieczenia stanowić część składową statutów.

Osobne warunki ubezpieczenia są dopuszczalne w wykonywaniu czynności w państwie tutejszem tylko wtedy, jeżeli nie są sprzeczne z ogólnymi warunkami ubezpieczenia, lecz tylko je uzupełniają, albo jeżeli biorącemu ubezpieczenie przyznają warunki korzystniejsze.“

3. § 11. ma opiewać:

„Pominąwszy przepis § 144., ustęp 1., o. u., muszą ogólne warunki ubezpieczenia zawierać w każdym razie:

1. wszystkie postanowienia, które mają być umówione przy zawieraniu kontraktów, a odstępują na niekorzyść biorącego ubezpieczenie od nieobowiązujących bezwzględnie przepisów ordynacyi ubezpieczeniowej;

2. wszystkie układy, w myśl których w razie zaistnienia pewnych ogólnych stanów rzeczy, niezależnych od jakości poszczególnego ryzyka, ma ponieść biorący ubezpieczenie szkodliwe skutki prawne, które nie są już ustanowione w ordynacyi ubezpieczeniowej;

3. jeżeli chodzi o towarzystwa, oparte na wzajemności, postanowienia o prawie biorących ubezpieczenie do uczestniczenia w nadwyżkach obrotowych; jeżeli chodzi o spółki akcyjne, które przyznają biorącym ubezpieczenie udział w zysku, postanowienia o prawie biorących ubezpieczenie do uczestniczenia w zysku z obrotu.

W jakim rozmiarze i w jakiej formie wyrażenia obowiązujące bezwzględnie przepisy ordynacyi ubezpieczeniowej i te przepisy nieobowiązujące

bezwzględnie, których niedotykają ogólne warunki ubezpieczenia, mają być podane do wiadomości w ogólnych warunkach ubezpieczenia, postanawia Ministerstwo spraw wewnętrznych po wysłuchaniu interesowanych każdorazowo kół ubezpieczycieli, układając w porozumieniu z Ministerstwem sprawiedliwości wzór warunków albo wydając zarządzenia w poszczególnym przypadku. Jeżeli nie przytacza się dosłownie wszystkich przepisów ordynacji ubezpieczeniowej, normujących odnośny dział ubezpieczenia, to tę niezupełność oznajmienia musi się uczynić wyraźnie dostrzegalną. To samo ma obowiązywać, jeżeli poszczególne przepisy przytacza się tylko w wyciągu albo w brzmieniu, odmiennem zresztą od tekstu ordynacji ubezpieczeniowej.“

4. § 12. ma opiewać:

„Ustalenia w ogólnych warunkach ubezpieczenia, przepisane w § 144., ustęp 1. o. u., muszą odpowiadać następującym postanowieniom:

- a) w razie odkupu ma wynosić odprawa, jeżeli oznacza się ją w jednakowej kwocie na cały czas trwania ubezpieczenia, przynajmniej trzy czwarte rezerwy premii; a jeżeli odprawę oblicza się według skali, wzrastającej z trwaniem ubezpieczenia aż do wysokości całej rezerwy premii, to ma się ona zaczynać od kwoty, wynoszącej przynajmniej 60% rezerwy premii;
- b) w razie redukcji ubezpieczenia należy zmniejszoną sumę ubezpieczenia względnie rentę obliczyć, biorąc za podstawę całą rezerwę premii, przypadającą na ubezpieczenie, albo przy ubezpieczeniach mieszanych w stosunku ubiegłych lat ubezpieczenia do okresu ubezpieczenia, ustanowionego w umowie.

W policach należy w tabeli podać cyfrowo wartości odkupu, względnie zmniejszone sumy ubezpieczenia w stosunku do czasu trwania ubezpieczenia, zaczynając od trzyletniego czasu trwania, a następnie za okresy czasu co najmniej od lat pięciu do pięciu.“

5. W § 13. należy zastąpić cytowany „§ 11., punkt 7.,“ przez „§ 11., punkt 3.“

6. § 14. ma opiewać:

„Te zakłady ubezpieczeń, które osobnym funkcjonaryuszom powierzają pośredniczenie w czynnościach ubezpieczeniowych albo zawieranie umów o ubezpieczenie — bez względu na to, jaki

oni mają tytuł (agent, agent generalny, inspektor itd.) i czy odnośny funkcjonaryusz pozostaje w stosunku służbowym do zakładu — mają tych funkcjonaryuszów zaopatrzyć w pełnomocnictwa, wymienające poszczególne ich uprawnienia, opierające się przytem na brzmieniu §§ 43. i 44. o. u.; tak samo należy postąpić, jeżeli ma się rozszerzyć lub ograniczyć uprawnienia, wymienione w tych przepisach. Jeżeli taki funkcjonaryusz jest wyraźnie ustanowiony dla pewnego oznaczonego okręgu, to musi się wymienić w pełnomocnictwie następujące wskutek tego ograniczenie jego uprawnień, opierając się na brzmieniu § 45. o. u.

Zakłady ubezpieczeń mają tych funkcjonaryuszów zobowiązać, aby w obcowaniu ze stronami legitymowali się przez okazanie pełnomocnictwa.

Pełnomocnictwa generalnych reprezentantów zagranicznych zakładów ubezpieczeń należy ściśle określić po myśli artykułu IV. rozporządzenia cesarskiego z dnia 29. listopada 1865, Dz. u. p. Nr. 127. Pełnomocnictwa te muszą się rozciągać w szczególności także na wystawianie definiitywnych polic.“

7. § 15. otrzymuje jako nowy ustęp:

„W razie, jeżeli uprawnienia, wymienione w §§ 43. i 44. o. u., zostają w pełnomocnictwie (§ 14.) ograniczone, musi się zwrócić na to uwagę w dokumencie ubezpieczeniowym (policy) i we wniosku wpadającym w oczy drukiem i na wpadającym w oczy miejscu, jeżeli w poszczególnym przypadku nie wręcza się osobnego oznajmienia pisemnego. W ten sam sposób w obu formularzach dokumentów musi się zwrócić uwagę na prawo, oznaczone w § 10. o. u. Przytaczając ogólne warunki ubezpieczenia (punkt 3.), musi się użyć druku, łatwo czytelnego.“

Artykuł II.

1. § 33., punkt 4., ma opiewać:

„Wartość papierów wartościowych należy podać w bilansie według wartości kursowej z końcem roku rachunkowego. Można jednak do bilansów z tych lat rachunkowych, które w całości lub w części przypadają na czas włącznie po rok kalendarzowy 1926, wstawić pożyczki wojenne, wydane od roku 1914, według ceny nabycia.

Wartość papierów do losowania, notowanych ponad wartość wylosowania, można podać podług najmniejszej kwoty, przypadającej według planu losowania po potrąceniu należitości.“

2. § 33., punkt 5., ma opiewać:

„Książkowe nie zrealizowane zyski na kursie papierów wartościowych należy przekazać funduszowi różnic kursowych.

Użycie tego funduszu na inne cele jak na pokrywanie strat na kursie jest dopuszczalne tylko za zezwoleniem władzy nadzorczej.

Postanowienie to obowiązuje także w odniesieniu do pożyczek wojennych, oznaczonych w punkcie 4.“

3. § 34., ustęp 3., punkt 1., ma opiewać:

„1. wykaz posiadanych papierów wartościowych z wymienieniem papierów i ilości sztuk, wartości imiennej i kursowej, względnie ceny nabycia (§ 33., punkt 4.);“

4. § 51., II., punkt 5., ma opiewać:

„5. stratę na kursie papierów wartościowych (osobne traktowanie pożyczek wojennych w myśl § 33., punkt 4., jest także tutaj dopuszczalne);“

Artykuł III.

Przepisy, zawarte w artykułach I., punkt 1. i 2., i II., wchodzą w życie z dniem ogłoszenia tego rozporządzenia, a inne przepisy wchodzą w życie z chwilą, oznaczoną w artykule II. rozporządzenia cesarskiego z dnia 22. listopada 1915, Dz. u p. Nr. 343.

**Hohenlohe wr.
Leth wr.**

**Hochenburger wr.
Spitzmüller wr.**

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXVII. — Wydana i rozesłana dnia 6. czerwca 1916.

Treść: (161.—163.) 161. Rozporządzenie o egzekucyi przymusowej z zagranicznych tytułów egzekucyjnych na obszarach Polski, znajdujących się pod austriacko-węgierskim zarządem wojskowym (obszar okupacyjny) oraz o granicach wzajemności, zaręczonej odnośnie do tego okręgu. — 162. Rozporządzenie o sporządzaniu planów podziału przez miejski urząd budowniczy w Karlsbadzie. — 163. Rozporządzenie, dotyczące dostarczania podwód i zwierząt, potrzebnych do transportowania ciężarów.

161.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości z dnia 28. maja 1916

o egzekucyi przymusowej z zagranicznych tytułów egzekucyjnych na obszarach Polski, znajdujących się pod austriacko-węgierskim zarządem wojskowym (obszar okupacyjny) oraz o granicach wzajemności, zaręczonej odnośnie do tego okręgu.

Rozporządzenie naczelnego komendanta armii z dnia 9. maja 1916, dziennik rozporządzeń c. i k. Zarządu wojskowego w Polsce Nr. 58, zawiera co do egzekucyi przymusowej z zagranicznych tytułów egzekucyjnych następujące przepisy:

„§ 12. Orzeczenie sądów w austriacko-węgierskiej Monarchii, w Państwie niemieckiem lub na niemieckim obszarze okupacyjnym, oraz ugody, przed tymi sądami zawarte, należy we wszystkich sprawach w dziedzinie prawa cywilnego egzekwować pod tymi warunkami i w tych granicach, które w odnośnem państwie zostały ogólnie ustanowione dla egzekwowania zagranicznych, sądowo-cywilnych orzeczeń.

O wykonalności należy rozstrzygnąć stosownie do artykułu 1274 do 1281 procedury cywilnej.

Przed rozstrzygnięciem można udzielić zabezpieczenia roszczenia stosownie do artykułu 590 i n. procedury cywilnej. Artykuł 1276 procedury cywilnej uchyla się z tem ograniczeniem, że musi istnieć nakaz egzekucyjny lub świadectwo zagranicznego sądu, iż orzeczenie lub ugoda nadają się do egzekucyi. O egzekucyę może prosić wierzyciel bezpośrednio lub za pośrednictwem zagranicznego sądu.

Artykuły 1274, 1275, 1277 do 1281 rosyjskiej procedury cywilnej opiewają w niemieckiem tłumaczeniu:

„1274. Orzeczenia władz sprawiedliwości państw obcych egzekwuje się w państwie tylko wówczas, jeśli zezwolono na to zarządzeniami sądów państwowych.

1275. Prośby pisemne o egzekwowanie orzeczeń władz sprawiedliwości państw obcych wnosi się u tego sądu powiatowego, w którego okręgu czynności ma być egzekucya wykonana.

1277. Zawezwanie pozwanego przed sąd odbywa się na podstawie ogólnych postanowień.

1278. Prośby pisemne o egzekwowanie orzeczeń władz sprawiedliwości obcych państw rozstrzyga się w postępowaniu skróconem (artykuły 348 do 365).

1279. Przy omawianiu tych spraw władze sprawiedliwości nie wchodzą w osądzenie istoty kwestyi spornej, rozstrzygniętej już przez sądy państw obcych, lecz mają tylko postanowić, czy odośne orzeczenie nie zawiera zarządzeń, wykraczających przeciw porządkowi publicznemu lub też są według ustaw państwowych niedopuszczalne.

1280. Orzeczenia, zapadłe na podanych wyżej zasadach, egzekwuje się według ogólnych reguł o egzekwowaniu orzeczeń władz sprawiedliwości państwa.

1281. Orzeczeń władz sprawiedliwości obcych państw nie egzekwuje się i nie mają one żadnego znaczenia w państwie, jeśli rozstrzygają one kwestye sporne o prawie własności nieruchomości, położonych w Rosyi.“

W tej mierze należy uważać także wzajemność za poręczoną. Jeśli według § 79. ordynacyi egzekucyjnej chodzi o egzekucyę przymusową na podstawie aktów i dokumentów, wystawionych na c. i k. obszarze okupacyjnym.

Na podstawie § 84. ordynacyi egzekucyjnej zarządza się, że w ogóle postanowienia § 80., l. 1. o. c. nie stosuje się odośnie do tytułów egzekucyjnych, ustanowionych na c. i k. obszarze okupacyjnym; należy jednak odmówić zezwolenia na egzekucyę przymusową, jeśli sąd austriacki jest wyłącznie do rozstrzygnięcia właściwy.

Hochenburger wtr.

162.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem robót publicznych z dnia 28. maja 1916

o sporządzaniu planów podziału przez miejski urząd budowniczy w Karlsbadzie.

Na mocy artykułu I., § 1., ustęp 2., rozporządzenia cesarskiego z dnia 1. czerwca 1914, Dz. u. p. Nr. 116, zarządza się:

Sporządzone dla celów własnego zakresu służbowego plany sytuacyjne miejskiego urzędu budowniczego w Karlsbadzie uznaje się aż do dalszego zarządzenia za nadające się do tego, by służyły za podstawę hipotecznych podziałów parcel.

Hochenburger wtr.

Trnka wtr.

163.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 2. czerwca 1916,

dotyczące dostarczania podwód i zwierząt, potrzebnych do transportowania ciężarów.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się na czas trwania nadzwyczajnych stosunków, spowodowanych stanem wojennym, co następuje:

§ 1.

Polityczna władza krajowa i za jej upoważnieniem polityczna władza powiatowa, mogą nałożyć na posiadacza zaprzężonej lub niezaprzężonej podwoły ciężarowej lub zwierzęcia, nadającego się do transportowania ciężarów, obowiązek dostarczenia za opłatą tych odpowiednio wyposażonych rzeczy państwu, publicznym korporacyom lub prywatnym przedsiębiorstwom, służącym dobru powszechnemu lub przedsiębiorstwom zarobkowym dla robót transportowych, których wykonanie leży w interesie publicznym. Władza polityczna może także ustanowić osobę, która ma pełnić służbę przy mającej być dostarczonej podwozcie lub zwierzęciu jako prowadzący (woźnica, prowadzący zwierzę juczne).

Przy zarządzeniach, jakie się ma wydać w myśl poprzedniego ustępu, należy mieć słuszny wzgląd na to, czy i o ile posiadacz podwoły lub zwierzęcia może uczynić zadość rekwizycyi bez szkody dla dalszego prowadzenia gospodarstwa lub przedsiębiorstwa.

§ 2.

Przepisy § 1. mają także odpowiednie zastosowanie do dostarczenia wozów motorowych i statków wodnych i do ich obsługi.

§ 3.

Przeciw zarządzeniom władzy politycznej, wydanym na podstawie postanowień §§ 1. i 2., odwołanie nie jest dopuszczalne.

§ 4.

Dostarczenie środka transportowego, które nastąpiło według §§ 1. lub 2., nie wyklucza użycia go na podstawie przepisów ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, o świadczeniach wojennych, lub też rozporządzenia cesarskiego z dnia 9. stycznia 1915, Dz. u. p. Nr. 7.

§ 5.

Polityczna władza krajowa może ustanowić odpowiednie wynagrodzenie za dostarczenie podwód lub zwierząt oraz dla opłacenia personelu (woźnicy, prowadzącego zwierzę juczne, motorowego itd.), w którym to wynagrodzeniu mieści się także odszkodowanie za zwyczajne używanie podwód i zwierząt.

Nie narusza to roszczeń o zwrot szkody, powstałej skutkiem tego, że podwoda lub zwierzę zostało zużyte ponad zwykłą miarę, uszkodzone lub też uczynione zupełnie niezdatnym do użycia.

§ 6.

Za przekroczenia zarządzeń, wydanych na podstawie tego rozporządzenia i za każde współ-

działanie w udaremnianiu ustanowionych w niem zobowiązań będzie polityczna władza pierwszej instancyi karała grzywnami do 5000 K lub aresztem do sześciu miesięcy.

§ 7.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hohenlohe wlr.

Hochenburger wlr.

Trnka wlr.

Leth wlr.

Georgi wlr.

Forster wlr.

Zenker wlr.

Spitzmüller wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXVIII. — Wydana i rozesłana dnia 8. czerwca 1916.

Treść: (№ 164.—168.) 164. Rozporządzenie cesarskie, dotyczące rozszerzenia przyznanych rozporządzeniem cesarskiem z dnia 31. października 1914 ulg należytościowych i podatkowych z powodu ofiar na cele pieczy wojennej. — 165. Rozporządzenie cesarskie o pieczy w razie przeszkód, doznanych skutkiem wojny przez izby adwokackie, ich wydziały i rady dyscyplinarne. — 166. Rozporządzenie o sporządzaniu planów podziału przez miejski urząd budowniczy w Opawie. — 167. Obwieszczenie, dotyczące utworzenia pobocznego urzędu celnego I. klasy w Sokalu. — 168. Rozporządzenie, dotyczące bilansów i omijania przepisów statutowych w czasie wojny.

164.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 29. maja 1916,

dotyczące rozszerzenia przyznanych rozporządzeniem cesarskiem z dnia 31. października 1914, Dz. u. p. Nr. 315, ulg należytościowych i podatkowych z powodu ofiar na cele pieczy wojennej.

Na zasadzie § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

§ 1.

Ulg podatkowe z § 2. rozporządzenia cesarskiego z dnia 31. października 1914, Dz. u. p. Nr. 315, dotyczącego przyznania ulg należytościowych i podatkowych z powodu ofiar na cele pieczy wojennej, mają zastosowanie także do ofiar, skutecznie przyznanych po upływie roku 1915 aż do czasu, który będzie oznaczony w drodze rozporządzenia.

§ 2.

Przy zastosowaniu przepisów rozporządzenia cesarskiego z dnia 31. października 1914, Dz. u. p. Nr. 315, oraz poprzedniego paragrafu, należy ofiary na cele pieczy wojennej jednego z państw, sprzymierzonych w obecnej wojnie z Monarchią austriacko-węgierską, uważać na równi z ofiarami na cele pieczy wojennej Monarchii austriacko-węgierskiej.

§ 3.

Wykonanie tego rozporządzenia cesarskiego, które wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia, poruczam Mojemu Ministrowi skarbu.

Wiedeń, w dniu 29. maja 1916.

Franciszek Józef wkr.

Stürgkh wkr.

Georgi wkr.

Forster wkr.

Trnka wkr.

Morawski wkr.

Hohenlohe wkr.

Hochenburger wkr.

Hussarek wkr.

Zenker wkr.

Leth wkr.

Spitzmüller wkr.

165.**Rozporządzenie cesarskie z dnia
1. czerwca 1916,**

o pieczy w razie przeszkód, doznanych skutkiem wojny przez izby adwokackie, ich wydziały i rady dyscyplinarne.

Na mocy § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

§ 1.

O ile izby adwokackie, ich wydziały lub rady dyscyplinarne, doznają wskutek wydarzeń wojennych lub wydarzeń, pozostających w związku z wojną, przeszkody w swej czynności lub działalności, zarządzi Minister sprawiedliwości na czas trwania tej przeszkody, w razie potrzeby z omińnięciem przepisów istniejących ustaw i statutów, to, co jest potrzebne, aby poruczone izbom adwokackim i ich wydziałom sprawy administracyjne były odpowiednio załatwiane oraz by nadzór nad adwokatami i kandydatami adwokackimi był skutecznie wykonywany.

§ 2.

W szczególności może Minister sprawiedliwości zmienić postanowienie regulaminu izby adwokackiej i wydziału izby oraz statutu dyscyplinarnego o zwołaniu zgromadzenia i zdolności do powzięcia uchwał, a sprawy wydziału izby, który doznaje przeszkody, poruczyć kierownikowi zaś sprawy dyscyplinarne rady dyscyplinarnej, która doznaje przeszkody, innej radzie dyscyplinarnej.

§ 3.

To rozporządzenie cesarskie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Wykonanie poruczam Mojemu Ministrowi sprawiedliwości.

Wiedeń, dnia 1. czerwca 1916.

Franciszek Józef wlr.

Stürgkh wlr.	Hohenlohe wlr.
Georgi wlr.	Hochenburger wlr.
Forster wlr.	Hussarek wlr.
Trnka wlr.	Zenker wlr.
Morawski wlr.	Leth wlr.
Spitzmüller wlr.	

166.**Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem robót publicznych z dnia
1. czerwca 1916**

o sporządzaniu planów podziału przez miejski urząd budowniczy w Opawie.

Na mocy artykułu I., § 1., ustęp 2., rozporządzenia cesarskiego z dnia 1. czerwca 1914, Dz. u. p. Nr. 116, zarządza się:

Sporządzone na cele własnego zakresu służbowego plany sytuacyjne miejskiego urzędu budowniczego w Opawie uznaje się aż do dalszego zarządzenia za nadające się do tego, by służyły za podstawę hipotecznego podziału parcel.

Hochenburger wlr.

Trnka wlr.

167.**Obwieszczenie Ministerstwa skarbu
z dnia 1. czerwca 1916,**

dotyczące utworzenia pobocznego urzędu celnego I. klasy w Sokalu.

W Sokalu utworzono poboczny urząd celny I. klasy, który rozpoczął już swą czynność.

Nowo utworzony poboczny urząd celny został upoważniony do stosowania skróconego postępowania zapowiadawczego w obrocie kolejowym.

Leth wlr.

168.**Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 6. czerwca 1916,**

dotyczące bilansów i omijania przepisów statutowych w czasie wojny.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

(1) Kupcy, towarzystwa handlowe, spółki zarobkowe i gospodarcze i inne przedsiębiorstwa, podlegające publicznemu składaniu rachunków, mające swe miejsce zamieszkania (swą siedzibę)

w Galicyi, na Bukowinie, w Dalmaacyi, na Po-brzeżu lub w okręgach sądów obwodowych Rovereto i Trydent, z wyjątkiem przedsiębiorstw kolejowych uwalnia się do dnia 31. grudnia 1916 od obowiązku zestawiania zamknięcia rachunkowego (bilansu) za lata czynności, które upłynęły lub upłyną od dnia 1. stycznia 1914.

(2) Władza administracyjna (ustęp 3.) może na uzasadniony wniosek uwolnić

1. kupców i przedsiębiorstwa oznaczonego w ustępie 1. rodzaju, którzy (które)

- a) w obszarach, wymienionych w ustępie 1., mają wprawdzie nie swe miejsce zamieszkania (siedzibę), lecz główne miejsce przedsiębiorstwa lub
- b) mają w innym obszarze, sąsiadującym z teatrem wojennym, swe miejsce zamieszkania (siedzibę) lub główne miejsce przedsiębiorstwa lub
- c) uprawiają swe interesy po większej części w krajach, leżących poza granicą cłową, lub w stosunkach z nimi albo w wymienionych w ustępie 1. obszarach lub w stosunkach z nimi albo też posiadają tam znaczne części swego majątku, w szczególności swych nie-ściągniętych wierzytelności,

2. przedsiębiorstwa kolejowe, mające swą siedzibę w obszarach, wymienionych w ustępie 1. lub co do których zachodzą wymogi l. 1.,

3. stowarzyszenia zarobkowe i gospodarcze, które z powodu powołania ich organów lub funkcyjnarysty do pełnienia służby wojskowej lub z innych powodów nie są w stanie zestawić na czas zamknięcia rachunkowego,

od obowiązku zestawiania zamknięcia rachunkowego (bilansu) za lata czynności, które upłynęły lub upłyną od dnia 1. stycznia 1914, najdalej do dnia 31. grudnia 1916.

(3) Do zezwolenia na to uwolnienie powołane są: dla stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych polityczna władza krajowa, dla towarzystw ubezpieczeń Ministerstwo spraw wewnętrznych, dla banków i innych instytucji kredytowych Ministerstwo skarbu, dla przedsiębiorstw przemysłu górniczego i hutniczego Ministerstwo robót publicznych, dla przedsiębiorstw kolejowych Ministerstwo kolei żelaznych, dla innych przedsiębiorstw i dla kupców Ministerstwo handlu.

§ 2.

(1) Jeśli wskutek odroczenia zamknięcia rachunkowego (§ 1.) wypadnie je zestawić za dwa

lub więcej lat obrotowych, może władza administracyjna (§ 1., ustęp 3.) na uzasadniony wniosek zezwolić na zestawienie tylko jednego zamknięcia rachunkowego dla obydwu lub dla kilku lat obrotowych. Zysk lub strata, które przytem wynikną, należy rozłożyć równomiernie na te lata obrotowe.

(2) Postanowienia te nie mają zastosowania do towarzystw ubezpieczeń i przedsiębiorstw kolejowych.

§ 3.

Do powzięcia uchwały co do zamknięcia rachunkowego przez powołany do tego organ, przysługuje towarzystwom akcyjnym, stowarzyszeniom z ograniczoną poręką, stowarzyszeniom zarobkowym i gospodarczym i innym przedsiębiorstwom, podlegającym obowiązkowi publicznego składania rachunków, termin sześciu miesięcy po upływie roku obrotowego, o ile już statut nie przepisuje do tego dłuższego terminu. Jeśli dotrzymanie tego terminu jest wskutek wojny niemożliwe, to władza administracyjna (§ 1., ustęp 3.) może na uzasadniony wniosek zezwolić na przedłużenie najdalej do dnia 31. grudnia 1916.

§ 4.

Ministerstwo spraw wewnętrznych może w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami zezwolić na uzasadniony wniosek przedsiębiorstw wymienionego w § 3. rodzaju odstąpić od statutowych postanowień co do sposobu zwołania, co do miejsca i czasu zgromadzenia i zdolności do powzięcia uchwał ich organów, co do formy ich zawiadomień i tym podobnych spraw, o ile zastosowanie się do tych postanowień jest wskutek wojny niemożliwe.

§ 5.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu jego ogłoszenia.

Stürgkh wlr.

Georgi wlr.

Forster wlr.

Trnka wlr.

Morawski wlr.

Hohenlohe wlr.

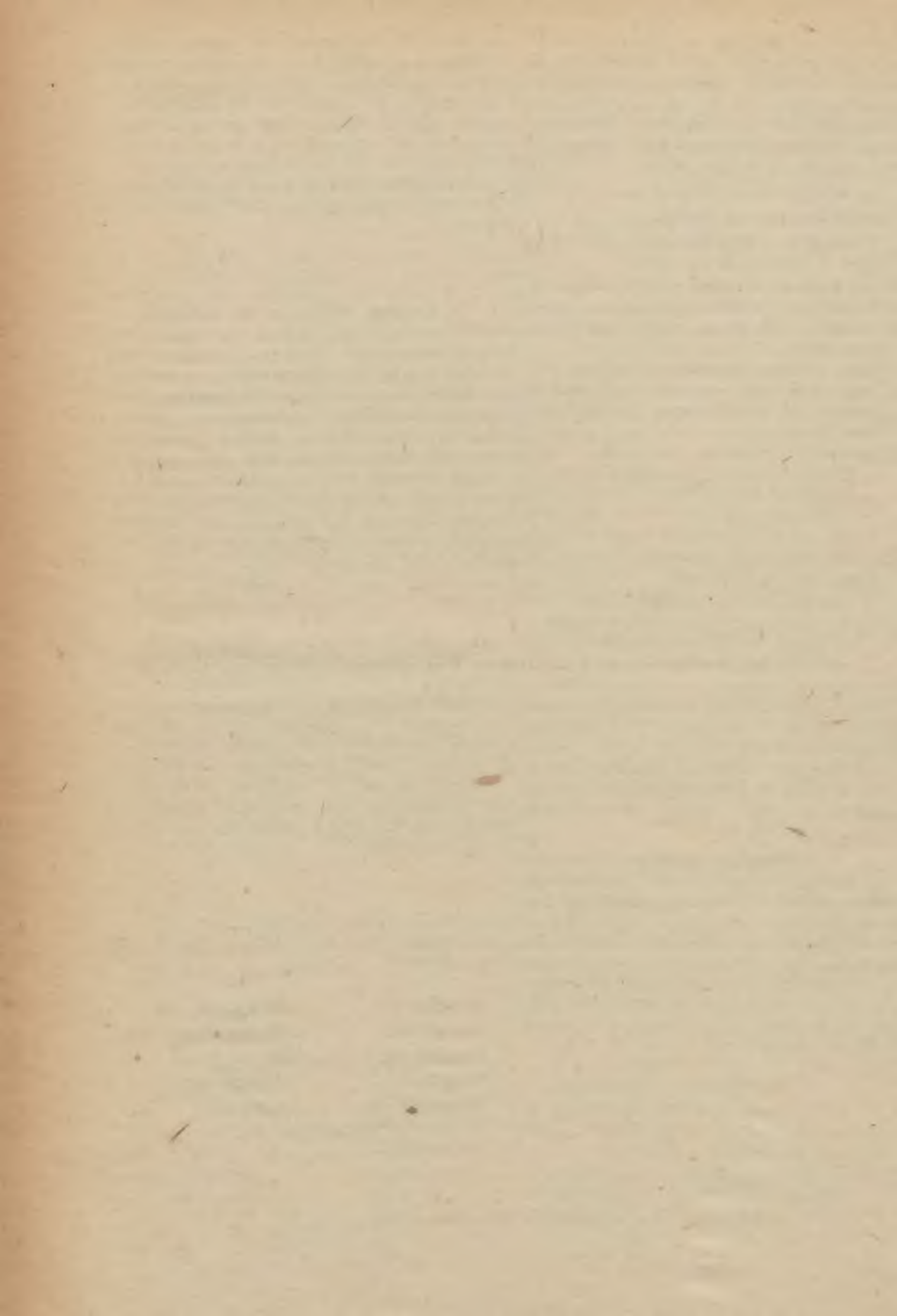
Hochenburger wlr.

Hussarek wlr.

Zenker wlr.

Leth wlr.

Spitzmüller wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXIX. — Wydana i rozesłana dnia 14. czerwca 1916.

Treść: (№ 169.—175.) 169. Obwieszczenie, dotyczące ogłoszenia wykazu tych przypraw aptekarskich, które zostały uznane za wina lecznicze. — 170. Rozporządzenie cesarskie, w sprawie zezwolenia na zaciągnięcie pożyczki loteryjnej w kwocie imiennej 40 milionów koron przez Austriackie Towarzystwo Czerwonego Krzyża. — 171. Obwieszczenie, dotyczące biura ekspedycji cłowych przy urzędzie podatkowym w Gmunden. — 172. Rozporządzenie, którem uzupełnia się rozporządzenie ministerjalne z dnia 18. września 1912, dotyczące urządzania publicznych przedstawień zapomocą kinematografu. — 173. Rozporządzenie, dotyczące ograniczeń sprzedaży siodu. — 174. Rozporządzenie, którem zakazuje się dowozu i przewozu not dinarowych i perperowych. — 175. Obwieszczenie, dotyczące ustanowienia zasad wynagrodzenia za ołów, cynę, stopy cyny i przedmioty z ołowiu i cyny.

169.

Obwieszczenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 30. maja 1916,

dotyczące ogłoszenia wykazu tych przypraw aptekarskich, które zostały uznane za wina lecznicze.

W myśl artykułu 1. rozporządzenia ministerjalnego z dnia 27. listopada 1907. Dz. u. p. Nr. 256, którem podano do wiadomości przepisy wykonawcze do ustawy z dnia 12. kwietnia 1907, Dz. u. p. Nr. 210, dotyczące obrotu winem, moszczem winnym i zacierem winnym, podaje się do wiadomości, że Ministerstwo spraw wewnętrznych uznało następujące przyprawy aptekarskie za wina lecznicze:

1. Vinum Chinae, Pharm. Austr. Ed. VIII.
2. Vinum Chinae ferratum, Pharm. Austr. Ed. VIII.
3. Vinum Condurango, Pharm. Austr. Ed. VIII.
4. Vinum Pepsini, Pharm. Austr. Ed. VIII.
5. Vinum Rhamni Purshiani, Pharm. Austr. Ed. VIII.
6. Vinum Stibii Kalio-tartarici, Pharm. Austr. Ed. VIII.

7. Vino di China ferruginoso Serravallo (żelazne wino chinowe) aptekarza Dra. Serravallo w Tryeście.

8. Zawierające żelazo wino aptekarza Gabryela Piccoli w Lublanie.

9. Wina maltozowe firmy Svátek & Co. w Pradze-Smichów:

„Wino maltopepsynowe“,

„Maltocondurango“,

Vinum Chinae maltosatum, „Maltochin“,

Vinum Chinae maltosatum ferratum „Maltoferrochin“,

Vinum Chinae Sherry maltosatum, „Maltochin-Sherry“,

Vinum iodatum maltosatum.

10. Wina maltozowe firmy Fryderyk Glöckler w Pradze-Lieben:

Vinum Maltosae Condurango,

„ „ Kola-Condurango,

„ „ Coto Condurango,

„ „ cum China,

„ „ Chinae ferratum.

„ „ cum Pepsino.

11. Elixirium Condurango composit. aptekarza E. Matuli w Radomyślu.

12. Wino chino-żelazne aptekarza G. Leinzingera w Szegedynie.

13. Wina lecznicze aptekarza Dra. E. Budaja w Budapeszcie:

Wino Koka-Kondurango,
wino Koka,
wino Kola-Koka-Kondurango,
wino Kola-Koka.
wino Kola-Kondurango,
wino Kola.

14. Wina lecznicze aptekarza J. Janiczarego w Budapeszcie:

Tokajskie wino kaskara,
tokajskie wino z korą chinową,
tokajskie wino Kondurango,
tokajskie wino pepsynowe.

15. Tokajskie wino Sagrada aptekarza L. Molnára w Koszycach.

16. Vinum nervinotonicum aptekarza J. Michalowicza w Debreczynie.

17. Vinum Chinae ferrat. phosphor. „Haematose“ aptekarza Ryszarda Paula w Gracu.

18. Vinum Chinae arsoferrat. phosphor. „Arsenhaematose“ aptekarza Ryszarda Paula w Gracu.

19. Vinum Chinae arsoferrat. phosphoricum cum Guajacolo, „guajacol-arsen-haematoza“ aptekarza Ryszarda Paula w Gracu.

20. Vinum Chinae Melnicense, „Chinomel“ aptekarza Włodzimierza Vavry w Melniku.

21. Vinum Condurango Melnicense, „Condurangomel“ aptekarza Włodzimierza Vavry w Melniku.

22. Vinum Chinae Melnicense ferratum, „Ferrochinomel“ aptekarza Włodzimierza Vavry w Melniku.

23. Wina lecznicze aptekarza Gustawa Hella w Opatowie:

Hella wino Kola z malagą,
Hella wino Kola-chinowe z malagą,
Hella wino Kola-Kondurango z malagą,
Hella wino Koto-pepsynowe,
Hella wino żelazno-chinowe z białem winem,
Hella wino pepsynowe z malagą,
Hella wino sagrada bez goryczki, silniejsze,
Hella wino sagrada bez goryczki, słabsze.
Hella wino rhabarbarowe z malagą,
Hella wino wermut,
Hella wino chinowe z białem winem.

24. Vinum Chinae ferratum compos. „Quina Laroche ferrugineux“ aptekarza Ed. Berndta w Wiedniu.

25. Refosco al Vermut chinfato aptekarza Georg de Favento w Kapodistryi.

26. Vinum Ferri glycerino-phosphorici, „Siccon“ prowizora aptecznego Maksa Grüblera w Meranie.

27. Vinum Centaurii cum Gentiana compositum (winne gorzkie krople żółdkowe) „Stomachicum Bernt“ aptekarza Ed. Berndta w Neufelden.

28. Vinum Malagense aromaticum cum Ferro (aromatyczna malaga żelazna według Dra. A. Steindla) aptekarza Emanuela Doubka w Pilźnie.

29. Vinum Chinae cum Ferro citrico ammoniato, wino chinowo-żelazne aptekarza Rudolfa Sedlařa w Przerowie.

30. Wino chinowo-żelazne aptekarza Kolomana Rozsnyaya w Aradzie.

31. Tokajskie wino chinowo-żelazne aptekarza G. Kriegnera w Budapeszcie.

Hohenlohe włr.

170.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 4. czerwca 1916,

w sprawie zezwolenia na zaciągnięcie pożyczki loteryjnej w kwocie imiennej 40 milionów koron przez Austryackie Towarzystwo Czerwonego Krzyża.

Na zasadzie § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

§ 1.

Zezwala się Austryackiemu Towarzystwu Czerwonego Krzyża na zaciągnięcie nieoprocentowanej pożyczki loteryjnej w kwocie nominalnej 40 milionów koron w ten sposób, że można wydać częściowe zapisy długu na okaziciela, jednakoż nie poniżej 20 koron kwoty nominalnej i połączyć przy spłacie z losowaniem premii.

§ 2.

Wykonanie tego rozporządzenia i ustanowienie warunków, które Austryackie Towarzystwo Czerwonego Krzyża ma dotrzymać przy zaciągnięciu tej pożyczki, poruczam Mojemu Ministrowi skarbu.

Wiedeń, w dnia 4. czerwca 1916.

Franciszek Józef włr.

Stürgkh włr.

Hohenlohe włr.

Georgi włr.

Hochenburger włr.

Forster włr.

Hussarek włr.

Trnka włr.

Zenker włr.

Morawski włr.

Leth włr.

Spitzmüller włr.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 5. czerwca 1916,

dotyczące biura ekspedycji cłowych przy urzędzie podatkowym w Gmunden.

Biuro ekspedycji cłowych przy urzędzie podatkowym w Gmunden nie będzie w bieżącym roku aktywowane.

Leth wtr.

172.

Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem robót publicznych z dnia 8. czerwca 1916,

którem uzupełnia się rozporządzenie ministeryalne z dnia 18. września 1912, Dz. u. p. Nr. 191, dotyczące urządzania publicznych przedstawień zapomocą kinematografu.

§ 1.

Zmienia się § 11., l. 2, rozporządzenia ministeryalnego z dnia 18. września 1912, Dz. u. p. Nr. 191, i ma on opiewać:

„2. dowodu conajmniej sześciomiesięcznego zatrudnienia, lub jeśli chodzi o poszkodowanych wskutek wojny w myśl § 9. rozporządzenia cesarskiego z dnia 7. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 164, którzy ukończyli urządzony przez zarząd szkolnictwa przemysłowego lub wyraźnie uznany kurs wykształcenia na operatorów kinematograficznych, dowodu conajmniej jednomiesięcznego zatrudnienia przy ruchu aparatu projekcyjnego pod nadzorem upoważnionego operatora, ...“

§ 2.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Hohenlohe wtr.

Trnka wtr.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 11. czerwca 1916,

dotyczące ograniczeń sprzedaży siodłu.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Siodłowniom handlowym, to jest siodłowniom, wyrabiającym siodła na sprzedaż, wolno wyrobiony przez nie siodła (także siodła szrutowane lub mielone) sprzedawać tylko za pośrednictwem Centrali dla rozdzielania jęczmienia i siodła Związku austriackich fabrykantów siodła w Wiedniu (Centrala dla siodła).

Browarom wolno wyrabiany przez nie lub w inny sposób uzyskany siodła (także szrutowane, mielone) sprzedawać tylko za zezwoleniem Centrali dla rozdzielania jęczmienia i siodła austriackiego przemysłu browarniczego w Wiedniu (Centrali browarniczej), względnie jej filii.

§ 2.

Przedsiębiorstwa kolei żelaznych i żeglugi parowej mogą przyjmować przesyłki siodła (także szrutowanego lub mielonego), o ile waga przesyłki przewyższa 100 kg. tylko wówczas, gdy do dokumentów przewozowych dodano poświadczenie transportowe, wystawione przez Centralę dla rozdzielania jęczmienia i siodła Związku austriackich fabrykantów siodła w Wiedniu (Centrala dla siodła, I., Schenkenstrasse 10).

O ile siodła jest wysyłany z jednego browaru do drugiego, musi być do dokumentów przewozowych dodane poświadczenie transportowe, wystawione przez Centralę dla rozdzielania jęczmienia i siodła austriackiego przemysłu browarniczego w Wiedniu (Centrala browarnicza, I., Kärntnerstrasse 23).

Wzór poświadczenia transportowego dołącza się jako załącznik tego rozporządzenia.

Dla przesyłek siodłowych z zagranicy cłowej, z Węgier, Bośni i Hercegowiny oraz dla przesyłek, oddanych zakładowi przewozowemu jeszcze przed wejściem w życie tego rozporządzenia, poświadczenia transportowe nie są potrzebne.

§ 3.

Za przekroczenia tego rozporządzenia i za każde współdziałanie przy udaremnianiu ustanowionych w tem rozporządzeniu zobowiązań, będą karane przez władzę polityczną I. instancyi grzywną do 5000 koron lub według uznania aresztem do 6 miesięcy, o ile nie podlegają one ściganiu karno-sądowemu.

§ 4.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hohenlohe wtr.

Forster wtr.

Zenker wtr.

Leth wtr.

Spitzmüller wtr.

Poświadczenie transportowe.

Imię i nazwisko posyłającego .....
w ..... jest uprawniony do przewiezienia ..... kg słoðu
w czasie od ..... do .....
z (nazwa stacji przesyłkowej) ..... do (nazwa
stacji przeznaczenia) ..... (koleją lub okrętem parowym)
pod adresem (imię, nazwisko i miejsce zamieszkania odbiorcy) .....

Wiedeń, dnia 1916

**Centrala dla rozdzielania jęczmienia i słoðu
Związku austriackich fabrykantów słoðu
w Wiedniu**

lub

**Centrala dla rozdzielania jęczmienia i słoðu
austriackiego przemysłu browarniczego w Wiedniu.**

.....
Podpis

Poświadczenie to należy dołączyć trwale do dokumentu przewozowego.
Dołączenie poświadczenia należy zaznaczyć w dokumencie frachtowym.
Poświadczenie odbierze stacja przeznaczenia.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 13. czerwca 1916,

k którym zakazuje się dowozu i przewozu not dinarowych i perperowych.

Na mocy artykułu VII ogłoszonej ustawy z dnia 30. grudnia 1907, Dz. u. p. Nr. 278, umownej taryfy celnej obydwu państw austriacko-węgierskiej Monarchii, zarządza się w porozumieniu z królewsko-węgierskim rządem, względnie ogłasza, co następuje:

§ 1.

Zakazuje się dowozu i przewozu not serbskiego banku narodowego (not dinarowych) oraz bonów skarbowych, wydanych przez rząd czarnogórski (not perperowych).

§ 2.

Upoważnia się Ministerstwo skarbu, które stosownie do stacyi wprowadzającej wchodzi w rachubę, do zezwalania na wyjątki od tego zakazu.

§ 3.

Czynności, wykraczające przeciw temu rozporządzeniu, będą karane według istniejących norm prawnych.

§ 4.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Leth wlr.

175.

Obwieszczenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny z dnia 13. czerwca 1916,

dotyczące ustanowienia zasad wynagrodzenia za ołów, cynę, stopy cyny i przedmioty z ołowiu i cyny.

Na zasadzie przepisów rozporządzenia wykonawczego z dnia 14. listopada 1914, Dz. u. p. Nr. 326, do ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, dotyczącej powinności wojennych, ustanawia się do §§ 18. i 24. następujące stopy wynagrodzenia za ołów, cynę, stopy cyny i przedmioty z ołowiu i cyny:

I. Ołów:

1. Nowy miękki ołów w blokach, sztabach itp.	85 K za 100 kg
2. Stary miękki ołów	70 „ „ „
3. Blachy, druty, rury, tafle i płyty z ołowiu	120 „ „ „

II. Przedmioty z ołowiu:

	Koron za kilogram łącznej wagi
1. Podłoża, sztuki podstawowe, wagi, kule, towary lane	0·85
2. Pierścienie uszczelniające: nieużywane	1·20
używane	0·70
3. Plomby: nowe	1·20
stare	0·60
4. Tramy ołowiane do łodzi żaglowych	1·00
5. Batast ołowiany do łodzi żaglowych	0·70
6. Miary, węże, syfony, koryta, wanny, panwie, kotły, retorty, inne aparaty, naczynia, inne naczynia i wyłożenia, o ile przedmioty te nie są zwyczajnym towarem lanym: nieużywane	1·40
używane	1·20
7. Płyty akumulatorowe: nieużywane	1·20
używane	0·50
8. Wyłożenie komor	1·50
9. Pompy i armatury, jakoto kurki, wentyle itp.: nieużywane	2·80
używane	2·20
10. Materiał czcionkowy: zdatny do użycia	2·80
stary materiał (narzędzia)	1·00

III. Cyna i stopy cyny:

1. Cyna o czystej zawartości więcej jak 99 procent	w blokach, sztabach itp.	2.000 K za 100 kg
2. Cyna i stopy cyny o czystej zawartości 95 do 99 procent		
3. Stopy cyny poniżej 95 procent czystej zawartości		1.600 „ „ „
4. Blachy, rury, sztuki surowego odlewu		7 K za 1 kg zawartości cyny
5. Folie cynowe		21 „ „ 1 „ „ „

IV. Przedmioty z cyny i stopy cyny:

	Koron za kilogram łącznie wagi:
1. Pokrywki, łyżki, lichtarze	4·00
2. Dzbany, cymenty i inne na- czynia i sprzęty	8·00
3. Półmiski, talerze, tace i inne sprzęty	6·00
4. Tace szynkowe	6·00
5. Wanny kąpielowe	8·00
6. Pipy, inne armatury i części składowe przyrządów, w szczególności także formy do lania świec	7·00

V. Postanowienia wspólne.

Podane poprzednio stopy wynagrodzenia nie mieszczą w sobie osobnych kosztów koniecznej odbudowy.

Koszta te należy wykazać osobno.

Wskutek niniejszego obwieszczenia tracą moc obowiązującą stopy wynagrodzenia, ustanowione w obwieszczeniu z dnia 19. marca 1915, Dz. u. p. Nr. 65, i to w tabeli do punktu 1. pod klasą 19 do 23 włącznie i w tabeli do punktu 2. pod 5 i 6.

Georgi wkr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXX. — Wydana i rozesłana dnia 15. czerwca 1916.

Treść: *M* 176. Rozporządzenie cesarskie, w sprawie uregulowania obrotu zbożem, mąką i owocami strączkowymi.

176.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 11. czerwca 1916,

w sprawie uregulowania obrotu zbożem, mąką
i owocami strączkowymi.

Na mocy § 14., ustawy zasadniczej o reprezentacji państwa z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, zarządzam, co następuje:

Zajęcie.

§ 1.

Zboże i owoce strączkowe ze żniwa w Austrii z roku 1916 zajmują się z chwilą oddzielenia od roli na rzecz państwa.

Istniejące jeszcze w chwili wejścia w życie tego rozporządzenia cesarskiego zapasy zboża, uzyskanych zeń produktów młewa i owoców strączkowych, o ile podlegają one według dotychczasowych przepisów zajęciu, zostają i nadal zajęte.

Za zboże w myśl tego rozporządzenia cesarskiego uważa się: pszenicę, orkisz, żyto (ziarno), poślad, jęczmień, hreczkę, owies, proso, kukurydzą wszelkiego rodzaju (także kolby kukurydzy), nadto wszelkiego rodzaju plon mieszany.

Za owoce strączkowe w myśl tego rozporządzenia cesarskiego uważa się: groch, fasolę, soczewicę i wykę.

Wyjęte są od zajęcia kukurydza i owoce strączkowe, których używa się jako zielonej jarzyny.

Posiadacze zajętych artykułów są obowiązani starać się o ich zachowanie.

§ 2.

Zajęcie ma ten skutek, że zajętych artykułów (§ 1.), nie wolno przerabiać, zużyć, oddać na karmę, ani sprzedać dobrowolnie lub przymusowo, o ile nie zostały tem rozporządzeniem cesarskiem lub innymi osobnymi przepisami wydane inne zarządzenia.

Czynności prawne, zawarte wbrew temu zarządzeniu, są nieważne.

§ 3.

Mimo zajęcia wolno:

1. przedsiębiorcom gospodarstw rolnych:

- a) użyć zajętego zboża własnego zbioru w ilości ustalonej uregulowaniem zużycia, do wyżywienia członków swego domu (gospodarstwa) łącznie z tymi wymownikami, robotnikami i funkcyjonaryuszami, którym wolny wikt, produkty młewa lub zboże na chleb należą się jako wymowa albo zasługa;

- b) użyć potrzebnych do zasiewu ilości zboża, którego najwyższa ilość zostanie ustanowiona przez władzę;
- c) użyć z zajętych owoców strączkowych własnego zbioru część, oznaczoną przez polityczną władzę krajową, do celów oznaczonych pod a i b;
- d) zużyć w ilości ustanowionej osobnymi przepisami (§ 2.) na karmę jęczmienia, owsa, prosa, kukurydzy, wyki, płonu mieszanego, oraz odpadłego przy młóćce, nienadającego się do zmielenia zboża (zboża poledniego);

2. młynom zmielać zboże, oddane im do zmielenia przez gospodarzy rolnych, którzy się sami zaopatrują (l. 1. lit. a) według szczegółowych przepisów, które wyda polityczna władza krajowa.

§ 4.

Minister spraw wewnętrznych wyda w porozumieniu z interesowanymi Ministrami ogólne zarządzenia o używaniu zajętych artykułów. W celu przeprowadzenia służby aprowizacyjnej posługuje się on przytem Wojennym zakładem dla obrotu zbożem.

Minister rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami uregułuje używanie zboża i produktów mlewa (otrębów itp.) na cele karmy, oraz używanie nasienia.

§ 5.

Do objęcia zajętych artykułów jest przeznaczony Wojenny zakład dla obrotu zbożem, który ma składać się z grupy, prowadzącej sprawę zarządu i z grupy, sprawującej służbę kupiecką. Bliższe przepisy o tem wyda Minister spraw wewnętrznych w statucie.

Posiadacz zajętych artykułów, o ile one nie mają mu być pozostawione stosownie do tego rozporządzenia cesarskiego, lub osobnych przepisów, na jego zasadzie wydanych, jest obowiązany zaofertować je Wojennemu zakładowi dla obrotu zbożem lub jego pełnomocnikom i sprzedać za ustanowioną cenę.

Wojenny zakład dla obrotu zbożem jest obowiązany zakupić ofiarowane mu do zakupienia artykuły (§ 1.).

Cenę należy wypłacić gotówką przy odbiorze towaru. Jeżeli odbiór nie nastąpi zaraz przy zawarciu kupna, należy zapłacić przy zawarciu kupna zadatek do wysokości 50 procent ceny kupna, zaś resztę w miarę dalszych odbiorów.

Ceny objęcia ustanawia Minister spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrami rolnictwa, handlu i skarbu.

§ 6.

Dla przeprowadzenia objęcia zajętych artykułów wyda polityczna władza krajowa bliższe przepisy. W szczególności może ona zarządzić, że w pewnym oznaczonym okręgu wszyscy lub niektórzy przedsiębiorcy gospodarstw rolnych mają dostarczyć wspólnie w ciągu oznaczonych okresów czasu oznaczone minimalne ilości (kontyngenty) poszczególnych gatunków zboża (§ 1.).

§ 7.

Moc obowiązująca zajęcia kończy się:

1. z dopuszczalnem użyciem lub sprzedażem (§§ 2.—5.),
2. z objęciem przymusowem (§ 24.),
3. z przepadkiem (§ 13.).

Spisywanie zapasów.

§ 8.

Minister spraw wewnętrznych może każdego czasu zarządzić spisanie zapasów zboża, produktów mlewa i owoców strączkowych dla wszystkich lub poszczególnych okręgów administracyjnych.

Kto te artykuły przechowuje, jest obowiązany przy takim spisaniu zgłosić te zapasy w dniu do tego wyznaczonym i w przeciągu przepisane go terminu władzy, w której okręgu zapasy się znajdują.

Zapasy, znajdujące się w wyznaczonym dniu w transporcie, winien odbiorca zgłosić w ciągu trzech dni po ich otrzymaniu.

Zapasy, znajdujące się w posiadaniu zarządu wojskowego, są wolne od obowiązku zgłoszenia.

§ 9.

Spisywanie zapasów dokonywa się według gmin zapomocą urzędowych kartek zgłoszeń, które ma wypełnić bądź obowiązany do zgłoszenia, bądź według tegoż zapodań mają zaufania, ustanowiony przez władzę. Władza oznacza, uwzględniając stosunki miejscowe, jaki sposób postępowania ma znaleźć zastosowanie w poszczególnych gminach lub częściach gmin.

Wypełnione kartki zgłoszeń należy przedłożyć władzy lub oddać organowi, któremu poruczono odbieranie tych kartek.

§ 10.

Władza winna przekonywać się w sposób odpowiedni, czy kartki zgłoszeń są należycie wypełnione a zeznania tam poczynione prawdziwe. Jeżeli zachodzą wątpliwości co do prawdziwości lub zupełności dat, zawartych w kartkach zgłoszeń, a nie można tych wątpliwości usunąć pewnie w inny sposób, wówczas może władza zarządzić w każdej chwili w dotyczących gminach nowe spisanie zapasów.

Co do znajdujących się zapasów sporządza władza dla każdej gminy przegląd gminny a z przeglądów gminnych przegląd powiatowy. Sporządzenie przeglądu gminnego można także pozostawić gminie.

§ 11.

Każdy jest obowiązany przyjąć na wezwanie władzy urząd męża zaufania i współdziałać przy spisywaniu zapasów, sprawdzaniu i opracowaniu. Odnosnie do osób, zostających w służbie publicznej, potrzebne jest dla ich współdziałania zezwolenie ich władzy służbowej.

Mężowie zaufania mają postępować bez względu na osobę i według najlepszej wiedzy i sumienia, utrzymywać w tajemnicy doszłe do ich wiadomości stosunki prywatne lub tajemnice przedsiębiorstw posiadaczy zapasów tudzież, o ile nie są urzędnikami publicznymi, złożyć przyrzeczenie wypełniania tych powinności.

Urząd męża zaufania jest urzędem honorowym.

Uwolnienie od ustauowienia jako męża zaufania może nastąpić tylko z ważnych powodów.

§ 12.

Władza jest uprawniona przedsiębrać każdego czasu przez swych pełnomocników oględziny w ubikacjach przedsiębiorstwa, w ubikacjach przeznaczonych na zapasy i w innych ubikacjach, tudzież wglądać do zapisków gospodarczych i zapisków przedsiębiorstwa.

Pełnomocnikom władzy należy dozwoić wstępu do tych ubikacji i udzielać na żądanie wszelkich potrzebnych wyjaśnień.

Na wytwórcach i przedsiębiorstwach, przetwarzających zboże, produkty mlewa i owoce strączkowe, nadto na handlarzach, domach składowych i przedsiębiorstwach przewozowych ciąży w szczególności obowiązek dawania władzy na żądanie potrzebnych wyjaśnień i dowodów co do zapasów i dostaw, a to celem sprawdzenia dokonanych zgłoszeń.

§ 13.

Zapasy, podlegające obowiązkowi zgłoszenia, ma władza, w razie gdy nie zostaną zgłoszone, uznać za przypadłe na rzecz państwa. Tylko w wypadkach, szczególnie zasługujących na uwzględnienie, może Minister spraw wewnętrznych zezwolić na odstąpienie od tego przepisu.

Państwo winno użyć przypadłych zapasów dla zaopatrzenia ludności.

§ 14.

W celu umożliwienia ciągłego przeglądu istniejących zapasów zboża i owoców strączkowych może polityczna władza krajowa wzywać przedsiębiorców gospodarstw rolnych do udzielania informacji co do ich obszarów, objętych żniwem i do prowadzenia zapisków o wynikach żniwa i młócki jakoteż do dokonania młócki próbnej.

Uregulowanie zużycia.

§ 15.

Minister spraw wewnętrznych postanawia, według jakich zasad należy dostarczyć rozporządzalnego zapasu dla zużycia. Ustanawia on także w porozumieniu z Ministrami rolnictwa, handlu i skarbu ceny sprzedażne dla Wojennego zakładu obrotu zbożem, na podstawie kupieckiego obrachowania przypadających do pokrycia kosztów.

§ 16.

Zarządzenia, potrzebne do uregulowania zużycia w kraju, wyda polityczna władza krajowa. Przy załatwianiu tych spraw może władza krajowa posługiwać się złożoną przez nią radą przyboczną.

§ 17.

Bliższe zarządzenia, potrzebne w poszczególnych gminach dla uregulowania zużycia, można pozostawić władzy lub dla obszaru gminnego gminie. Sprawy te załatwia gmina w poręczonym zakresie działania.

§ 18.

Przy załatwianiu tych spraw może władza posługiwać się stałą radą przyboczną lub rzeczoznawcami.

Jeżeli uregulowanie zużycia przeniesione zostanie na gminę, wówczas może reprezentacja gminna załatwiać sprawy z tem połączone przez specjalny wydział aprowizacyjny.

Do członków rady przybocznej lub wydziału aprowizacyjnego tudzież do rzeczoznawców mają zastosowanie postanowienia § 11.

Jeżeli gmina nie może sprostać swym zadaniom przy uregulowaniu zużycia, wówczas władza może jej w każdej chwili odjąć załatwianie tych spraw.

§ 19.

Polityczna władza krajowa a za jej upoważnieniem władza lub gmina, której przekazano uregulowanie zużycia, ma ustanowić ceny dla drobnej sprzedaży i może nadto:

1. regulować wydawanie chleba i produktów młewa w oznaczonych ilościach i miejscach wydawania, w pewnych godzinach oznaczonych, za przedłożeniem wykazu lub w inny sposób,

2. zarządzić wyrabianie chleba jednolitego,

3. regulować wyrabianie i sprzedaż chleba i pieczywa w granicach istniejących postanowień ogólnych.

Zmłócenie, złożenie na skład i zmielenie.

§ 20.

Posiadacz zboża jest obowiązany przedsięwziąć zmłócenie (wyluskanie kukurydzy).

Władza może wyznaczyć do tego termin i po bezskutecznym jego upływie zarządzić na koszt i niebezpieczeństwo posiadacza zmłócenie zboża i w tym celu użyć należących do posiadacza ubikacji i środków gospodarskich.

Słoma jest z chwilą zmłócenia wolna od zajęcia.

§ 21.

Na polecenie władz są młyny obowiązane przechowywać i mielić zboże.

Należytość za skład i młewo mogą być ustanowione przez władzę.

§ 22.

Ci, którym Wojenny zakład dla obrotu zbożem zlecił zakupno zajętych artykułów, mogą rozrządzać dalej zakupionymi artykułami tylko w miarę zleceń, udzielonych im przez Wojenny zakład dla obrotu zbożem.

Również młyny, które obejmują od Wojennego zakładu dla obrotu zbożem lub pełno-

mocników zboże, są obowiązane rozporządzać tem zbożem i uzyskanymi zeń produktami młewa tylko w miarę wskazówek Wojennego zakładu dla obrotu zbożem, o ile osobnymi rozporządzeniami nie zostanie co innego postanowione.

Władza może polecać młynom, by prowadziły księgi zapisków dla kontroli wymielania i wydawania produktów młewa i dostarczały bieżących wykazów o stanie składu.

Władza polityczna krajowa może przepisać wzór takich ksiąg zapiskowych i wykazów.

§ 23.

Władza może używać ubikacji składowych dla przechowania zboża i produktów młewa, oraz zakładów suszarnianych dla zboża za wynagrodzeniem, które sama ustanowi.

Posiadacze młynów, ubikacji składowych i zakładów suszarnianych są obowiązani zezwolić każdego czasu pełnomocnikom władzy na wstęp do ubikacji przedsiębiorstw i na ich oglądanie i udzielać wymaganych wyjaśnień.

Zarządzenia przymusowe.

§ 24.

Jeśli posiadacz wzbrania się sprzedać Wojennemu zakładowi dla obrotu zbożem zajęte u niego zapasy zboża, produktów młewa lub owoców strączkowych (§ 5.) albo, jeśli posiadacz nie uczyni na czas zadość swemu obowiązkowi dostarczenia przepisanego kontyngentu (§ 6.) lub jeśli osoba albo miejsce pobytu uprawnionego do rozporządzenia niemi nie są znane, ma wówczas władza orzec o obowiązku oddania zapasów i zarządzić w razie potrzeby ich przymusowy odbiór.

Orzeczenie ma moc obowiązującą wobec każdego, komu przysługują prawa do zapasów.

§ 25.

Jeśli przychodzi do przymusowego odebrania zapasów, należy od ceny objęcia (§ 5.) odliczyć 10 procent. To odliczenie od ceny odnosi się także do tego towaru, którego nie dostarczono na czas do przepisanych przez władzę kontyngentów.

Jeśli posiadacz lub jego miejsce pobytu nie są znane, lub jeśli cena ma służyć na zaspokojenie roszczeń osób trzecich, wypływających z praw rzeczowych, należy złożyć kwotę ceny w sądzie.

Ogólne postanowienia.**§ 26.**

Posiadacz zapasów zboża, produktów młewa i owoców strączkowych, ma przechowywać je także po sprzedaży bezpłatnie i starać się o ich zachowanie tak długo, póki nie nastąpi odbiór.

§ 27.

Posyłki zboża, produktów młewa i owoców strączkowych, mogą być przyjuowane przez przedsiębiorstwa kolejowe i żeglugi parowej w celu transportu tylko wówczas, gdy do dokumentów przewozowych dołączone jest dla każdej pošyłki poświadczenie transportowe.

Jeśli przyjęto przesyłkę do przewiezienia bez poświadczenia transportowego, to stacya przeznaczenia, lub stacya pośrednia, która odkryła ten brak, winna donieść o tem Wojennemu zakładowi dla obrotu zbożem. Zakład ten wyda zarządzenie co do wydania przesyłki. Jeśli nie wyda żadnego zarządzenia w ciągu trzech dni po otrzymaniu doniesienia, to przesyłkę można wydać adresatowi, oznaczonemu w liście przewozowym.

Do wystawiania poświadczenia transportowego jest uprawniona tak władza jak i Wojenny zakład dla obrotu zbożem. Bliższe przepisy co do przestrzegania się tu mającego sposobu postępowania wyda polityczna władza krajowa. Wzór poświadczenia ustanowi Minister spraw wewnętrznych.

Przesyłki zarządu wojskowego nie potrzebują poświadczenia transportowego.

§ 28.

Jako organa pomocnicze dla przeprowadzenia poszczególnych zadań, które to rozporządzenie cesarskie na władze nakłada, można ustanawiać osobne organa (powiatowych inspektorów zbożowych).

Powiatowych inspektorów zbożowych mianuje i uwalnia z urzędu polityczna władza krajowa w porozumieniu z Wojennym zakładem dla obrotu zbożem na wniosek władzy.

Ustanawia się ich z reguły za kontraktem; wynagradzanie ich i inne wydatki służbowe z ich zatrudnieniem połączone, ponosi Wojenny zakład dla obrotu zbożem.

Powiatowy inspektor zbożowy składa przed objęciem swej służby wobec władzy przyrzeczenie sumiennego i bezstronnego wypełniania poruczonych mu obowiązków. Posiada on w wykonywaniu swej służby charakter urzędnika publicznego; ma on obowiązek zachowania milczenia co do prywatnych stosunków lub tajemnic przedsiębior-

stwa, które przy wykonywaniu przezeń służby dojdą do jego wiadomości.

Gminy są obowiązane do współdziałania przy wykonaniu tego rozporządzenia cesarskiego.

§ 29.

Pod „władzą“, bez bliższego oznaczenia należy w niniejszem rozporządzeniu cesarskiem rozumieć rządową władzę polityczną powiatową, w gminach, posiadających własny statut, władzę gminną, o ile władza polityczna krajowa nie obejmie sama w całości lub częściowo spraw, których załatwianie należy do władzy, lub nie przekaze ich innemu organowi urzędowemu.

§ 30.

Przeciw rozstrzygnięciom i zarządzeniom, wydanym na zasadzie postanowień powyższych odwołanie jest niedopuszczalne. Badanie tych rozstrzygnięć i zarządzeń z urzędu zastrzega się przełożonej władzy politycznej i Ministrowi spraw wewnętrznych.

§ 31.

Jeśli zajdzie konieczność natychmiastowego wydania wyjątkowych, niedających się odroczyć zarządzeń w celu zaopatrzenia ludności w produkty młewa, ma wydać takie zarządzenie władza polityczna powiatowa lub władza polityczna krajowa, zawiadamiając o tem jednocześnie Wojenny zakład dla obrotu zbożem.

W razie potrzeby może i Minister spraw wewnętrznych wydać takie zarządzenie.

Postanowienia karne.**§ 32.**

1. Kto rozmyślnie zataja wobec władzy będącej w jego posiadaniu lub w jego przechowaniu zapasy zboża, uzyskanych zeń produktów młewa, albo owoców strączkowych,

2. kto zajęte zapasy zboża, uzyskanych zeń produktów młewa lub owoców strączkowych, rozmyślnie uszkadza, niszczy, usuwa lub nieprawnie przerabia, używa do karmienia lub sprzedaje,

3. kto rozmyślnie nabywa takie zajęte artykuły od kogoś, kto nie jest uprawniony do ich sprzedawania,

4. kto zboże lub owoce strączkowe używane na zasiew, usuwa od tego przeznaczenia, będzie karany przez sąd za to przekroczenie aresztem od jednego tygodnia do sześciu miesięcy. Obok kary na wolności można nałożyć grzywnę do dwóch tysięcy koron,

5. Kto czynów wymienionych dopuszcza się odnośnie do zapasów, których wartość przewyższa pięćset koron, będzie karany za to przestępstwo ścisłym aresztem od jednego miesiąca do jednego roku. Obok kary na wolności można nałożyć grzywnę do dwudziestu tysięcy koron.

§ 33.

1. Kto przy spisaniu zapasów nie dostarcza żądanych od niego dat w ciągu terminu oznaczonego, nie chce odpowiadać na pytania do niego wystosowane lub odpowiada na nie niezgodnie z prawdą,

2. kto wzbrania pełnomocnikom władzy wstępu do swych ubikacji przedsiębiorczych, służących do przechowywania zapasów i innych ubikacji, wglądu do swych zapisków gospodarczych i przedsiębiorczych lub udzielenia wyjaśnień albo podaje wyjaśnienia nieprawdziwe,

będzie karany przez sąd za to przekroczenie aresztem od trzech dni do trzech miesięcy lub grzywną od dwudziestu koron do dwóch tysięcy koron. Obok kary na wolności można nałożyć grzywnę do dwóch tysięcy koron.

Sąd może w tych przypadkach karnych wydać zarządzenia karne (§ 460. p. k.), o ile jest zdania, że należy wymierzyć karę najwyższej jedno-tygodniowego aresztu lub grzywnę w kwocie sto koron.

§ 34.

1. Kto bez uzasadnionego powodu nie chce przyjąć urzędu męża zaufania, rzeczoznawcy lub członka rady przybocznej albo wydziału apro wizacyjnego (§§ 11. i 18.) lub takiego urzędu dalej wykonywać,

2. kto nieprawnie wyjawia doszłe do jego wiadomości przy wykonywaniu jednego z tych urzędów prywatne stosunki lub tajemnice przedsiębiorstw posiadaczy zapasów,

3. pełnomocnik Wojennego zakładu dla obrotu zbożem, który dopuszcza się znacznego przekroczenia poruczonych mu obowiązków, lub je zaniedbuje,

będzie karany przez władzę (§ 29.) grzywną do pięciu tysięcy koron lub aresztem do sześciu miesięcy.

§ 35.

Za wszystkie inne przekroczenia rozporządzenia cesarskiego lub przepisów, wydanych na jego podstawie, będzie karała władza (§ 29.) grzywną do dwóch tysięcy koron lub aresztem do trzech miesięcy, w razie natomiast okoliczności obciążających, grzywną do pięciu tysięcy koron lub aresztem do sześciu miesięcy.

§ 36.

Przy zasądzeniu po myśli §§ 32. i 35. można orzec także utratę uprawnienia przemysłowego.

Przedsiębiorców gospodarstw rolnych w wypadku zasądzenia ich według § 32. lub z powodu przekroczenia przez nich przepisów o uregulowaniu użycia, które to przekroczenia mają być karane, według § 35., może władza (§ 29.) postawić pod szczególny nadzór ustanowionych do tego mężów zaufania, a w szczególności nałożyć na nich obowiązek wykazywania wobec nich na każdorazowe żądanie swych zapasów, oraz udzielać wiadomości o ich używaniu. Ci mężowie zaufania mają obowiązek donosić władzy każdego czasu o dostrzeżonych niewłaściwościach.

Po kilkakrotnem ukaraniu z powodu działań, wymienionych w § 32., l. 2., lub z powodu przekroczenia przepisów o uregulowaniu użycia, może polityczna władza krajowa odebrać przedsiębiorcy gospodarstwa rolnego zastrzeżone w § 3., l. 1., lit. a, uprawnienie i zarządzić przymusowe odebranie jego zapasów zboża i produktów mlewa, jeśli według zachodzących okoliczności wynika znaczna szkoda dla interesów apro wizacji i należy się obawiać dalszego oporu wobec obowiązujących przepisów.

Wniezione przeciw temu zażalenie rozstrzyga Minister spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem rolnictwa.

§ 37.

Odnośnie do przekroczeń, wchodzących w zakres działania władz politycznych, można stosownie do rozporządzenia ministeryalnego z dnia 1. marca 1915, Dz. u. p. Nr. 49. wydawać zarządzenia karne bez poprzedniego postępowania.

Postanowienia końcowe.

§ 38.

Upoważnia się Rząd do zmiany, uzupełnienia lub rozszerzenia na inne przedmioty użytkowe postanowień niniejszego rozporządzenia cesarskiego w drodze rozporządzenia.

Upoważnia się nadto Rząd do uchylecia w drodze rozporządzenia mocy obowiązującej niniejszego rozporządzenia cesarskiego w całości lub w części dla wszystkich lub dla poszczególnych obszarów administracyjnych.

§ 39.

Niniejsze rozporządzenie cesarskie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia a tem samem rozporządzenie cesarskie z dnia 21. czerwca 1915, Dz. u. p. Nr. 167, traci moc obowiązującą.

Rozporządzenie ministeryalne z dnia 27. lutego 1915, Dz. u. p. Nr. 47, dotyczące Wojennego zakładu dla obrotu zbożem pozostaje w mocy.

Podobnież pozostają w mocy aż do dalszego zarządzenia:

Rozporządzenia ministeryalne:

z dnia 26. marca 1915, Dz. u. p. Nr. 75, o ogólnem uregulowaniu zużycia zboża i produktów młewa;

z dnia 11. maja 1915, Dz. u. p. Nr. 116, o używaniu jęczmienia na karmę;

z dnia 21. lipca 1915, Dz. u. p. Nr. 203, o używaniu zboża i produktów młewa na karmę;

z dnia 11. sierpnia 1915, Dz. u. p. Nr. 232, o założeniu centrali dla środków pastewnych;

z dnia 2. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 355, o poświadczeniach transportowych dla środków pastewnych i

z dnia 15. stycznia 1916, Dz. u. p. Nr. 15, którym zmieniono przepisy o uregulowaniu zużycia zboża i produktów młewa.

Zamieszczone w § 2. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 12. maja 1916, Dz. u. p. Nr. 139, zakaz rozszerza się w czasie po dniu 30. czerwca 1916 aż do chwili zajęcia na kupna i sprzedaży tutejszokrajowego zboża i tutejszokrajowych owoców strączkowych gatunków, oznaczonych w § 1. tego rozporządzenia cesarskiego.

Następujące przepisy tracą moc obowiązującą:

Rozporządzenia ministeryalne:

z dnia 22. lipca 1915, Dz. u. p. Nr. 204, w sprawie obrotu nasieniem;

z dnia 23. lipca 1915, Dz. u. p. Nr. 206,

o zabezpieczeniu zaopatrzenia w owoce strączkowe;

z dnia 21. września 1915, Dz. u. p. Nr. 275,

o objęciu owoców strączkowych przez Wojenny zakład dla obrotu zbożem;

z dnia 26. października 1915, Dz. u. p.

Nr. 321, którym zmienia się rozporządzenie

ministeryalne z dnia 22. lipca 1915, Dz. u. p.

Nr. 204, w sprawie obrotu nasieniem;

z dnia 30. października 1915, Dz. u. p.

Nr. 326, w sprawie obrotu nasieniem grochu

i fasoli;

z dnia 28. stycznia 1916, Dz. u. p. Nr. 25,

o zmianie rozporządzenia ministeryalnego z dnia

30. października 1915, Dz. u. p. Nr. 326,

w sprawie obrotu nasieniem grochu i fasoli, oraz

obwieszczenia Ministerstwa rolnictwa:

z dnia 23. lipca 1915, Dz. u. p. Nr. 207,

o warunkach obrotu nasieniem;

z dnia 8. września 1915, Dz. u. p. Nr. 266,

o poświadczeniach dla uznanego nasienia.

§ 40.

Wykonanie poruczam Ministrowi spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

Wiedeń, dnia 13. czerwca 1916.

Franciszek Józef wkr.

Stürgkh wkr.

Georgi wkr.

Forster wkr.

Trnka wkr.

Morawski wkr.

Hohenlohe wkr.

Hoehenburger wkr.

Hussarek wkr.

Zenker wkr.

Leth wkr.

Spitzmüller wkr.

Rok 1916.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXXI. — Wydana i rozesłana dnia 15. czerwca 1916.

Treść: (M 177.—179.) 177. Rozporządzenie, dotyczące wyrabiania skóry na pasy do maszyn oraz używania i oddawania skóry na pasy do maszyn i pasów maszynowych. — 178. Obwieszczenie, dotyczące zmiany nazwy pobocznego urzędu cłowego Böhm. Einsiedl (Mniszek). — 179. Obwieszczenie o zmianie granic dalszych obszarów wojennych.

177.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem obrony krajowej i za zgodą Mi- nistra wojny z dnia 9. czerwca 1916,

dotyczące wyrabiania skóry na pasy do maszyn
oraz używania i oddawania skóry na pasy do
maszyn i pasów maszynowych.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się w uzupełnieniu przepisów, wydanych rozporządzeniem z dnia 5. lutego 1916, Dz. u. p. Nr. 29, co następuje:

§ 1.

Przepis co do wyrabiania.

Skórę na pasy maszynowe (skórę na pasy pędzące) można uzyskiwać tylko z głównych części (kruponów) i pleców.

§ 2.

Przepis co do używania.

Skóra na pasy do maszyn (skóra na pasy pędzące) bez różnicy, czy jest garbowana roślinnie,

czy też w sposób skombinowany (garbowana na sposób skóry podeszwianej i natłuszczona), alboważ garbowana mineralnie, winna być używana tylko do wyrabiania i naprawiania pasów maszynowych lub uszczelnień.

Podobnież można używać pasów maszynowych i uszczelnień ze skóry tylko stosownie do ich przeznaczenia, nie zaś na inne cele lub też przerabiać w celu takiego innego użycia.

§ 3.

Oddawanie skóry na pasy maszynowe.

Skórę na pasy maszynowe i odpadki, pozostałe z przerabiania skóry na pasy maszynowe wolno bez osobnego pozwolenia Ministra handlu oddawać tylko Towarzystwu nabywania skóry z o. p. w Wiedniu.

Podobnież pobieranie skóry na pasy maszynowe skądinąd, jak z wymienionego towarzystwa jest tylko wówczas dopuszczalne, jeśli kupujący otrzymał na to osobne pozwolenie Ministerstwa handlu, lub jeśli sprzedający może wykazać się takim zezwoleniem Ministerstwa handlu.

§ 4.

Oddawanie pasów maszynowych.

Producentom pasów maszynowych wolno oddawać pasy maszynowe tylko

1. przedsiębiorstwom, potrzebującym pasy do ruchu swoich własnych maszyn,

2. fabrykom maszyn i handlarzom maszyn, sprzedającym maszyny, zaopatrzone pasami, w celu takiego sprzedawania,

3. handlarzom, upoważnionym do handlu technicznymi towarami skórzanymi.

Handlarzom wolno oddawać pasy maszynowe tylko odbiorcom, oznaczonym pod p. 1. i 2.

§ 5.

Przepis o zgłaszaniu.

Producenci skóry na pasy maszynowe oraz producenci i handlarze pasów maszynowych winni przedkładać Towarzystwu nabywania skóry począwszy od dnia 27. czerwca 1916 co każdy wtorek wykaz ruchu ich zapasów skóry na pasy maszynowe, pasów maszynowych i odpadków z ubiegłego tygodnia (od niedzieli do soboty).

Do wykazów tych winni producenci pasów maszynowych i handlarze dołączyć spis kupujących pasy wraz z odpisem odnośnych rachunków.

Do tych wykazów należy używać druków, które można otrzymać w Towarzystwie nabywania skóry.

§ 6.

Księga składowa.

Producenci skóry maszynowej oraz producenci i handlarze pasów maszynowych winni prowadzić dokładną księgę składową, w której ma być uwidoczniiona każda zmiana w ilości zapasów skóry na pasy maszynowe i pasów maszynowych, używanie zapasów oraz imię i nazwisko i miejsce zamieszkania odbiorcy sprzedanego towaru.

§ 7.

Zgłaszanie zapotrzebowania.

Zapotrzebowanie skóry na pasy maszynowe należy zgłosić u Towarzystwa nabywania skóry. Należy przestrzegać przytem bliższych przepisów, które się ma wydać w razie potrzeby. Rozdzielanie rozporządzalnych zapasów następuje na podstawie wniosków „Komisji dla rozdzielania skóry na pasy maszynowe“, którą się ustanowi przy Ministerstwie handlu. Członków komisji powołuje na ten urząd honorowy z kół interesowanych przemysłów Minister handlu, który ustanawia zarazem ilość członków komisji.

§ 8.

Przymus oddawania.

Ministerstwo handlu może zarządzić oddawanie zapasów skóry na pasy maszynowe, pasów

maszynowych i odpadków przy produkcji, do rąk odbiorców, których ono sam oznaczy.

Obowiązek oddawania nie ulega wskutek tego odwołce, że posiadacz zapasów i odbiorca nie mogą dojść do porozumienia co do ceny towaru przeznaczonego do oddania. W tym wypadku winien odbiorca zapłacić tymczasowo cenę, którą oznaczy Ministerstwo handlu. Na żądanie jednej z obydwu stron winno nastąpić ustanowienie wynagrodzenia przez właściwy według miejsca przechowania zapasów sąd powiatowy w postępowaniu niespornem, po wysłuchaniu rzeczoznawców. Orzeczenie można zaciepić rekuresem w ciągu ośmiu dni. Przeciw orzeczeniu drugiej instancji dalszy środek prawny nie jest dopuszczalny. O ile kosztła postępowania ma jedna ze stron zwrócić lub ma się je rozdzielić między strony, rozstrzyga sąd według swobodnego uznania.

§ 9.

Kontrakty dostawy.

O ileby wypełnienie zaciągniętych już zobowiązań dostawy stało w sprzeczności z przepisami tego rozporządzenia, jest ono zakazane.

§ 10.

Nad przestrzeganiem przepisów tego rozporządzenia czuwa Ministerstwo handlu, przy pomocy inspektorów przemysłowych lub innych organów. W tym celu można oglądać urzędownie ubikacje przedsiębiorstw i inne zakłady i wglądać w księgi przedsiębiorstw.

Organom, którym powierzono wykonanie przepisów tego rozporządzenia, należy udzielać zgodnie z prawdą wszystkich informacji, służących do wypełnienia ich zadań. Podobnie należy im przedłożyć żądane w tym celu dowody.

Na wyjątki od przepisów tego rozporządzenia może zezwolić tylko Ministerstwo handlu.

§ 11.

Za działania wbrew przepisom tego rozporządzenia będą władze polityczne I. instancji karały aresztem do sześciu miesięcy lub grzywnami do 5000 koron, o ile czynności nie podpadają pod surowszy przepis karny.

§ 12.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Georgi wlr.

Spitzmüller wlr.

178.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 9. czerwca 1916,

dotyczące zmiany nazwy pobocznego urzędu cłowego Böhm. Einsiedl (Mniszek).

Nazwę c. k. pobocznego urzędu cłowego „Böhm. Einsiedl“ (Mniszek) zmienia się na: „Einsiedl“.

Leth wkr.

179.

Obwieszczenie Ministra spraw wewnętrznych z dnia 14. czerwca 1916,

o zmianie granic dalszych obszarów wojennych.

Naczelną komenda armij, zmieniając dotychczasowe odgraniczenie, ustanowiła na podstawie § 1., ustęp 1., rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 17. sierpnia 1915, Dz. u. p. Nr. 241, granice dalszych obszarów wojennych w Austrii w ten sposób, że polityczne powiaty:

Solnogród i Hallein w Księstwie Solnogradu,

Gröbming, Liezen, Leoben, Bruck nad Murą, Mürzzuschlag, Grac, Weiz, Hartberg i Feldbach w Księstwie Styrii,

Mistek, Nowy Iczyn, Hranice i Wołoskie Mezerycze w Margrabstwie Moraw,

Opawa i Bielowiec w Księstwie Śląska

wydziela się z szerszych obszarów wojennych.

Odgraniczenie obszarów wojennych przedstawia się tedy, jak następuje:

I.

Północno-wschodni szerszy obszar wojenny obejmuje:

w Margrabstwie Moraw: polityczny powiat Morawska Ostrawa,

w Księstwie Śląska: powiaty polityczne Bielsko, Frysztat, Frydek i Cieszyn,

w Królestwie Galicyi: Galicyę zachodnią a z Galicyi wschodniej obszar aż do powiatów

politycznych Skole, Drohobycz, Rudki, Lwów i Żółkiew włącznie, nadto położoną na zachód rzeki Bugu część powiatu politycznego Sokal i obszar gminy miasta Sokala.

II.

Północno-wschodni ściślejszy obszar wojenny obejmuje:

Księstwo Bukowiny,

w Królestwie Galicyi: wschodnią część Galicyi wschodniej aż włącznie do powiatów politycznych Dolina, Stryj, Zydaczów, Bóbrka, Przemyślany, Kamionka Strumiłowa, nadto położoną na wschód od rzeki Bugu część powiatu politycznego Sokal, z wyjątkiem obszaru gminy miasta Sokala.

III.

Południowo-zachodni szerszy obszar wojenny obejmuje:

w uksiążęconem Hrabstwie Tyrolu: okręgi sądów powiatowych Landeck i Ried, nadto powiaty polityczne Reutte, Imst, Innsbruck, Schwaz, Kufstein i Kitzbühel,

kraj Przedarulanie,

w Księstwie Solnogradu: powiaty polityczne Zell nad jeziorem, St. Johann i Tamsweg,

w Księstwie Styrii: powiaty polityczne Murau, Judenburg, Voitsberg, Deutschlandsberg, Leibnitz, Radkersburg, Luttenberg, Windischgraz, Marburg, Pettau, Cilli, Gonobitz i Rann.

IV.

Południowo-zachodni ściślejszy obszar wojenny obejmuje:

uksiążęczone Hrabstwo Tyrolu z wyjątkiem okręgów sądów powiatowych Landeck i Ried i powiatów politycznych Reutte, Imst, Innsbruck, Schwaz, Kufstein i Kitzbühel,

Księstwo Karyntyi,

Księstwo Krainy,

Margrabstwo Istrii,

uksiążęczone Hrabstwo Gorycyi-Gradyski,

miasto Tryest z okręgiem.

V.

Południowo-wschodni ściślejszy okręg wojenny obejmuje:

Królestwo Dalmacyi.

Hohenlohe wkr.

The first part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all transactions. It is essential to ensure that every entry is properly documented and verified. This process helps in identifying any discrepancies or errors early on, preventing them from escalating into larger issues.

Furthermore, the document emphasizes the need for transparency and accountability. All stakeholders should have access to the relevant information, and any changes or updates should be clearly communicated. This fosters trust and ensures that everyone is working towards the same goals.

In addition, the document outlines the various methods used to collect and analyze data. These methods include direct observation, interviews, and the use of specialized software tools. Each method has its own strengths and limitations, and it is important to choose the most appropriate one for the specific context.

Finally, the document concludes by highlighting the importance of continuous improvement. The data collected should be used to identify areas for growth and innovation. Regular reviews and updates to the processes and systems are necessary to stay relevant and effective in a constantly changing environment.

The second part of the document provides a detailed overview of the current state of the organization. It covers various aspects, including financial performance, operational efficiency, and customer satisfaction. The data shows a steady increase in revenue over the past year, which is a positive sign for the company's growth.

However, there are also some areas that need attention. For example, the operational costs have increased significantly, which has impacted the profit margin. This is likely due to rising prices for raw materials and labor. The document suggests several strategies to reduce these costs, such as negotiating better deals with suppliers and optimizing the production process.

Customer satisfaction is another key area of focus. While overall ratings are positive, there are some specific complaints that need to be addressed. For instance, several customers have reported delays in delivery and poor customer service. The document proposes implementing a new logistics system and providing additional training for the staff to improve the customer experience.

In conclusion, the document provides a comprehensive analysis of the organization's performance and offers practical recommendations for improvement. By following these suggestions, the company can achieve its long-term goals and maintain its competitive edge in the market.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXXII. — Wydana i rozesłana dnia 16. czerwca 1916.

Treść: *№* 180. Rozporządzenie, dotyczące czwartej zmiany II. wydania cennika lekarstw do farmakopei austriackiej Ed. VIII. dla stron uprzywilejowanych (taksa dla kas chorych).

180.

Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 6. czerwca 1916,

dotyczące czwartej zmiany II. wydania cennika lekarstw do farmakopei austriackiej Ed. VIII. dla stron uprzywilejowanych (taksa dla kas chorych).

Na zasadzie § 7. ustawy z dnia 18. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 5 z roku 1907, dotyczącej

uregulowania aptekarstwa, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Ogłoszony rozporządzeniem ministeryalnym z dnia 30. grudnia 1914, Dz. u. p. Nr. 360, a zmieniony rozporządzeniami ministeryalnymi z dnia 30. lipca 1915, Dz. u. p. Nr. 222, z dnia 9. listopada 1915, Dz. u. p. Nr. 338, i z dnia 31. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 5 ex 1916, cennik lekarstw ma dla stron uprzywilejowanych co do cen środków opatrunkowych opiewać:

Taksa za środki opatrunkowe.

Bawełna Brunsa.	
Zapakowana na miejscu wyrabiania z uwidocznieniem firmy, w papier, zabezpieczona od kurzu i sterylizowana:	
W a g a	Halerzy
1 pakiet po 10 gramów	20
1 " " 25 "	37
1 " " 50 "	65
1 " " 100 "	121
1 " " 250 "	294
1 " " 500 "	587
1 " " 1000 "	1138
2% owa karbolowana bawełna Brunsa, krajana jak zwykła bawełna i zapakowana:	
	Halerzy
1 pakiet po 10 gramów	34
1 " " 25 "	64
1 " " 50 "	126
1 " " 100 "	210
Gaza wchłaniająca wodę: o 10/10—11 nitkach na centymetr kwadratowy, 80—82 centymetrów szerokości, wagi 24—26 gramów na metr długości, 8-krotnie złożona, zapakowana w papier, zalepiona szczelnie i sterylizowana jak zwykła bawełna:	
	Halerzy
1 pakiet po 1/2 metra	33
1 " " 1 "	56
1 " " 5 "	242

2%owa gaza karbolowa,			
sporządzona z powyższej wchłaniającej wodę gazy, złożona jak tamta i zapakowana:			
			Halerzy
1 pakiet po $\frac{1}{4}$ metra			30
1 " " $\frac{1}{2}$ "			51
1 " " 1 "			90
Gaza jodoformowa,			
sporządzona z przepisanej wchłaniającej wodę gazy, złożona jak tamta i opakowana:			
Ilość	10%	20%	30%
	Halerzy	Halerzy	Halerzy
1 pakiet po $\frac{1}{4}$ metra	51	63	70
1 " " $\frac{1}{2}$ "	89	112	132
1 " " 1 "	153	189	252
1 " " 5 "	696	861	1204
3%owa gaza salicylowa,			
sporządzona z przepisanej wchłaniającej wodę gazy, złożona jak tamta i zapakowana:			
			Halerzy
1 pakiet po $\frac{1}{3}$ metra			30
1 " " $\frac{1}{2}$ "			51
1 " " 1 "			90
20%owa gaza bizmutowo-galatowa,			
sporządzona z przepisanej gazy wchłaniającej wodę, złożona jak tamta i zapakowana:			
			Halerzy
1 pakiet po $\frac{1}{3}$ metra			49
1 " " $\frac{1}{2}$ "			77
1 " " 1 "			140

Wchłaniające wodę (mulowe) opaski.		
Każda opaska zapakowana w papier.		
Szerokość	Długość	
	5 metrów	10 metrów
	Halerzy	Halerzy
6 centymetrów	40	80
8 "	48	96
10 "	56	112
12 "	68	135
14 "	76	152
Opaski organtynowe.		
Każda opaska zapakowana w papier.		
Szttywne (tak zwane niebieskie opaski), o 9/9 nitkach na centymetr kwadratowy:		
6 centymetrów	45	90
8 "	56	112
10 "	68	135
12 "	79	157
14 "	91	182
Opaski kałikowe.		
Każda opaska zapakowana w papier.		
Niebielone, o 19/18 nitkach na centymetr kwadratowy:		
4 centymetrów	35	70
6 "	47	93
8 "	59	118
10 "	73	145
12 "	84	168
14 "	98	196
20 "	135	269

Opaski gipsowe.

Sztywne opaski organtynowe, impregnowane proszkiem gipsowym, włożone w gips i zamknięte w puszkach blaszanych:

	Halerzy
5 metrów długości, 6 centymetrów szerokości, sztuka . . .	77
5 " " 8 " " " " . . .	98

Wata z materiału komórkowatego w zwojach.

250 gramów	78
500 "	143
1000 "	273

§ 2.

Za wydawanie używanych najczęściej, jednak nie zamieszczonych w tekście farmakopei Ed. VIII.

środków lekarskich na rachunek stron uprzywilejowanych mają obowiązywać aż do dalszego zarządzenia następujące stopy cen:

	Gramów	Ha- lerzy
Acetonum	10	8
Acetopyrinum	1	10
Acetum pyrolignos. rect.	100	14
Acetyltannin	1	7
Acidum acetylo-salicylic.	10	20
Acidum chromicum crud.	10	11
Acidum diaethylbarbitur.	1	26
Acidum formicicum 1·060	10	5
Acidum gallicum	10	21
Acidum hydrobrom. 10%	10	10
Acidum oxalic. venale	100	36
Acidum oxalic. purum	1	2
Acidum trichloracetic.	1	5
Adalin	1	60
Adrenalin. sol. Chloride (1 : 1000) . .	0·10	5
Aether salicylicus	10	80
Aethylenum chlorat. (Elaylechlorid) . .	10	46
Aethylmorphinum hydrochloric. . . .	0·10	21
Agaricinum puriss.	0·10	4
Agurinum	1	55
Airolum	1	15
Albarginum	1	35
Albuminum tannic. (Tannin. alb.)	10	50
Alsolum liquid. 50%	10	16
Alumen ustum pulv.	100	20
Alypinum bas. et nitr.	0·10	14
Amido-azo-toluol med. (szkarlatne) . .	1	13
Amidopyrinum	1	12
Ammonium iodatum	1	15
Amylenum hydratum	10	102

	Gramów	Ha- lerzy
Anaesthesin. hydrochlor.	1	30
Anthrasolum	10	124
Aqua Amygdal. amar. conc.	10	4
Aqua Amygdal. amar. dil.	100	8
Aqua Cerasorum nigr.	100	15
Aqua Melissa	100	22
Aqua Salviae	100	19
Aqua Tiliae	100	33
Argentaminum 10%	1	15
Argentum aceticum	0·10	5
Argentum colloidal	1	54
Argentum proteïn.	1	16
Argoninum	1	17
Aspirinum	10	118
Aspirinum solubile	10	166
Atophan	1	38
Benzinum	100	44
Benzolum puriss.	10	6
Bismuthum carbonic.	10	110
Bismuthum oxyiodato-gallic.	1	9
Bismuthum tribromphenyl.	10	68
Bismutose	1	14
Calcium bromatum	10	38
Calcium carbol. crud.	100	8
Calcium carbonic. nativ. albiss. pulv.	100	10
Calcium carbonic. nativ. pulv. venafe	100	6
Calcium chlorat. pur. crystall.	10	4

	Gramów	Ha- lerzy
Calcium glycerinophosphor. solubile	1	5
Calcium lactic. pur.	10	15
Calcium phospholactic.	10	30
Camphora monobromat.	1	6
Capsulae gelatinosae cum:	sztuk	
Balsamo Copaiv. 0·30	10	23
Balsamo Copaiv. 0·50	10	28
Creosotal. 0·30	10	43
Creosotal. 0·50	10	60
Creosotal. 1·00	10	104
Creosoto carbon. 0·30	10	35
Creosoto carbon. 0·50	10	43
Oleo Santali 0·30	10	102
Oleo Santali 0·50	10	150
	gramów	
Carbo animalis puriss. pulv.	10	54
Carbo animalis e sanguine dep. pro us. intern.	10	54
Chinosolum purum	1	16
Citarinum	1	22
Cocainum oleinicum 25%	0·10	16
Coccionella pulv.	10	20
Codeinum phosphoric.	0·10	19
Codeinum purum	0·10	23
Codeinum sulfuric.	0·10	19
Coffeinum citricum	1	15
Coffeinum Natrio-salicylic.	1	10
Coffeinum valerianic.	1	20
Collargolum	1	90
	cm ²	
Colleplastrum Hydrargyr. 60%	100	22
Colleplastrum sapon. salicylic. 10%	100	23
Colleplastrum Zinci oxydat. 40%	100	21
	gramów	
Collodium cantharid.	10	54
Cortex Salicis sciss.	100	16

	Gramów	Ha- lerzy
Cortex Sinarubae sciss.	100	80
Creolinum Viennense	10	4
Creosotal	10	71
Cuprum citricum solub.	0·10	5
	sztuk	
Cuprum sulfuricum (sztyfty)	1	67
	gramów	
Dermatolum	10	106
Diaspirinum	10	184
Digalenum	1	25
Dimopyranum	1	10
Dioninum	0·10	30
Diplosalum	1	15
Diuretinum	10	241
Dormiolum sol.	10	76
Duotalum	1	13
Empyroformium	10	115
Epicarinum pur.	1	20
Ergotin. Bombellon liqu.	1	33
Eucainum Beta hydrochlor.	0·10	12
Eucalyptol. puriss.	10	34
Euchininum	1	60
Euguformium	1	17
Extractum Chinae Nanning	10	56
Extractum Dulcamarae	1	3
Extractum Gossypii fluidum rd.	10	20
Extractum Ipecacuanhae rd. fluidum	1	17

	Gramów	Ha- lerzy
Extractum Kawa-Kawa rd. fluidum	1	4
Extractum Liquiritiae liqu.	10	13
Extractum Syzygii Jambol. semin. fluidum	10	18
Extractum Thymi fluidum	10	12
Extractum Valerianae fluidum	10	15
Ferrum album. liquid. Drees.	100	127
Ferrum album. liquid. Hell.	100	50
Ferrum glycerinophosphor. in lamellis	1	10
Ferrum kakodylicum	1	16
Ferrum mangan. pepton. liquid. Helfenberg	100	80
Ferrum mangan. pepton. liquid. Hell	100	50
Ferrum pyrophosphor. c. Ammon. citr.	1	4
Folia Betulae alb. sciss.	100	24
Folia Bucco (Diosmae crenat.)	10	42
Folia Coca sciss.	10	17
Guaiacetinum	1	44
Guaiacolum puriss.	10	52
Gummi Traganth pulv.	1	4
Haemoglobinum sic. pulv.	10	36
Herba Plantagin. sciss.	100	36
Heroinum hydrochlor.	0.10	34
Hexamethylentetramin	10	18

	Gramów	Ha- lerzy
Hematropinum hydrobrom.	0·10	29
Hydrargyrum oxyd. rubrum laevigat.	1	4
Hydropyrim	1	13
Hyocyamin. hydrobrom. ver. pur. amorph.	0·10	176
Ichthialbinum	1	19
Ichtharganum	0·10	7
Ichthynatum	10	42
Ichthyolum Ammonium	10	75
Iodolum	1	30
Iothion	1	36
Isarolum	10	44
Kalium ferro-cyanat. flav.	10	8
Kalium sulfo-guaiacoi.	10	39
Kalmopyrim	1	13
Kephaldolum	1	46
Lactopheninum	1	19
Larginum	1	64
Lenigallolum	1	19
Linimentum saponato-camphoratum liquid.	100	128
Luminal	1	83
Luminal Natrium	1	83
Lysoformium pur.	100	74
Lysolum	100	76

	Gramów	Ha- lerzy
Magnesium peroxydat. 15%	10	36
Mentholum valerianic.	1	14
Mesotanum	10	132
Methylum salicylicum	10	14
Morphinum aceticum	0·10	17
Naphthalanum	10	17
Natrium aceticum cryst.	10	5
Natrium citric. neutral. pulv.	10	48
Natrium diaethylbarbitur.	1	25
Natrium kakodylicum	1	10
Natrium thymico-benzoic.	1	12
Nitroglycerin. 1% solut.	10	24
Noviform	10	157
Novocain. basic.	0·10	12
Oleum Carvi sem. Holl.	1	4
Oleum Eucalypti glob.	10	21
Oleum Petrae alb. (venale)	100	14
Oleum Pini silvestr. pro inhalat.	10	28
Oleum Pini silvestr. venale	10	15
Oleum Raparum	100	100
Orexinum tannicum	1	46
Orthoformium, nowe	10	355
Oxycamphora solut. 50% (Oxaphor)	1	31

	Gramów	Ha- lerzy
Pancreatinum pur. activ.	10	46
Pantopon	0·01	4
Papaverinum hydrochlor.	0·10	18
Paraldehydum	10	16
Pasta cerata Schleich	10	21
Pastile, tablete:	sztuk	
Ovarial 0·50	10	88
Phenolphthalein 0·10	10	11
Phenolphthalein 0·20	10	15
Phenolphthalein 0·50	10	40
	gramów	
Pepsinum lactic.	10	56
Perhydrolum (Hydrogenium hyperoxyd. Merek)	1	15
Perugen	10	55
Peruolum	10	40
Petrosapolum	100	88
Petrosulfolum	10	48
Phenolphthaleinum pur.	10	46
Pyramidonum	1	49
Pyrenolum pulv.	1	22
Pyoktanin. coeruleum	1	37
Radix Caryophyllatae scissa	100	52
Radix Levistici scissa	100	78
Radix Serpentar. scissa	10	16
Radix Tormentill. scissa	100	36
Resorbinum	10	18
Rhamninum fluid.	100	84

	Gramów	Ha- lerzy
Sal Thermar. artif. crystall.	100	13
Sal Thermar. artif. pulv.	100	16
Salipyrinum	10	79
Salolum	10	19
Salophenum	1	26
Sapolanum filtrat.	10	24
Scopolaminum hydrobrom.	0·01	10
Sozodol. Natrium	1	28
Sozodol. Zincum	1	34
Sparteïn. sulfur.	0·10	3
Spiritus Aetheris nitros.	10	12
Spiritus Cochleariae	100	98
Spiritus Frumenti	100	98
Spiritus Serpylli	100	98
Strontium bromat. sicc. pulv.	10	24
Stypticinum	0·10	23
Succus Liquirit. venal. pulv.	10	10
Sulfidal	1	5
Suprarenin. hydr. sol. synth. 1:1000	1	20
Syrupus Liquiritiae	100	36
Syrupus Scillae	100	36
Tannigenum	1	20
Tanninum diacetylicum	1	7
Tannoformium	10	83
Terpinhydrat. pulv.	1	2
Theobrominum Natr. acet.	1	25
Theophylli. Natr. acet.	1	38
Theocinum	1	84
Theocinum Natrium aceticum	1	67
Thiocolum	1	25
Thigenolum	10	82
Tinctura Aconiti	10	8

	Gramów	Ha- lerzy
Tinctura Condurango	10	10
Tinctura Convallar. maial.	10	9
Tinctura Coto	10	13
Tinctura Croci	1	6
Tinctura Eucalypti glob.	10	9
Tinctura Jalapae tub.	10	11
Tinctura Opii benzoica	10	17
Tinctura Rhois toxicodendron	10	10
Tinctura Rusei	10	7
Tinctura Salviae	100	92
Tinctura Scillae	10	9
Tinctura Senegae	10	16
Tonogenum suprar. 1:1000	1	31
Traumaticinum E.	10	19
Tuberculin Koch. stara, wtopiona w am- pulki, w każdej ilości do	0·10	50
Unguentum Althaeae	100	132
Unguentum Credé	1	34
Unguentum Digitalis	100	150
Unguentum Linariae	100	150
Unguentum Vaselini plumbic.	10	12
Unguentum Zymoidin. 25%	1	40
Uropherinum benzoic.	1	32
Urotropinum	1	20
Validolum	1	42
Vaselinum alb. (americ.) pro ophthalmolog. . . .	10	12
Vaselinum alb. germ. (weg. parafin.)	100	96

	Gramów	Ha- lerzy
Vasogenum liquid. cum Jodo 5% i 10%	10	40
Veronalum	1	51
Veronal-Natrium	1	51
Vioform	1	19
Xeroformium	10	152
Zymoidin. pulv. 25% (z Talcum)	1	36

§ 3.

Z uwagi na przejściowe, nadzwyczajne podwyższenie cen zakupna dla preparatów chemicznych i materiałów lekarskich, nieuwzględnionych przy stopach cennikowych, ustanowionych w § 2. i w stopach cen obowiązującego cennika do austriackiej farmakopei Ed. VIII. dla stron uprzywilejowanych (taksa dla kas chorych), zezwala się aptekarzom aż do dalszego zarządzenia na doliczenie do sumy końcowej recept, które mają być obliczone dla stron uprzywilejowanych, dodatku w wysokości 15 procent sumy końcowej.

Dodatek ten można doliczać przy wszystkich artykułach, za które ustanowiono w drodze rozporządzenia ceny według cennika, bez względu na to, czy artykuł został wciągnięty do tekstu obowiązującej farmakopei, czy też nie.

Przyznane stosownie do przepisów §§ 14. i 15. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 28. marca 1914, Dz. u. p. Nr. 73, lekarzom, utrzymującym apteki domowe i poszczególnym

aptekom dodatki do sumy kwoty rachunku za roboty około przyrządzenia leków wraz z należnościami dyspensacyjnymi nie podlegają temu dodatkowi i należy je wstawić w rachunek odrębnie od ostatecznej kwoty recepty podwyższonej o 15 procent.

§ 4.

Uchyła się aż do dalszego zarządzenia postanowienia § 11. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 28. marca 1914, Dz. u. p. Nr. 73, co do wydawania wymienionych w § 2. tego rozporządzenia artykułów na rachunek stron uprzywilejowanych.

§ 5.

Przepisy tego rozporządzenia winny być zastosowane przy obliczaniu każdego wydawania lekarstw i środków leczniczych, którego dokonano począwszy od dnia 1. maja 1916 na koszt stron uprzywilejowanych.

Hohenlohe wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXXIII. — Wydana i rozestana dnia 17. czerwca 1916.

Treść: (№ 181. i 182.) 181. Rozporządzenie, dotyczące się oddania sprzętów metalowych. — 182. Rozporządzenie, dotyczące się oddania sprzętów cynowych.

181.

Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny z dnia 16. czerwca 1916,

tyczące się oddania sprzętów metalowych.

W sprawie oddania sprzętów metalowych, wymienionych w rozporządzeniu ministeryalnym z dnia 23. września 1915, Dz. u. p. Nr. 283. zarządza się, uzupełniając rozporządzenie ministeryalne z dnia 29. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 401, co następuje:

§ 1.

Wytwórcy i handlarze, którzy już w myśl przepisów rozporządzenia ministeryalnego z dnia 29. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 401, mieli oddać trzecią część ze swoich zapasów sprzętów metalowych, mają ponownie oddać ze zapasów, jakie u nich pozostały, trzecią część przedmiotów, wymienionych w § 1. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 23. września 1915, Dz. u. p. Nr. 283.

Gdzie nie zarządzono dotąd oddania po myśli rozporządzenia ministeryalnego z dnia 29. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 401, tam mają wytwórcy

i handlarze oddać połowę ze zapasów powyżej wspomnianych sprzętów metalowych.

Co do obliczenia trzeciej części albo połowy obowiązują postanowienia § 3. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 29. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 401.

Wytwórcom i handlarzom, którzy już w myśl przepisów rozporządzenia ministeryalnego z dnia 29. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 401, oddali trzecią część ze swoich zapasów sprzętów metalowych, wolno jednak doliczyć tylko te ilości wagi, które darowali po dniu 25. lutego 1916 „Patriotycznej zbiorce metali wojennych“, albo sprzedali Tow. akc. Centrali dla metali w Wiedniu lub jej biurom zakupna.

§ 2.

Osoby, korporacje i zakłady, przytoczone w § 2. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 23. września 1915, Dz. u. p. Nr. 283, w punktach od 2. do 6., mają oddać przedmioty, wymienione w § 1. tegoż rozporządzenia ministeryalnego z wyjątkiem zwykłych karniszów (rur) i prętów do firanek z mosiądzu, o których mowa w punkcie 8. §u. 1.

Co do rozstrzygnięcia o zbędności albo o odroczeniu oddania obowiązują postanowienia § 7., ustęp trzeci rozporządzenia ministeryalnego z dnia 23. września 1915, Dz. u. p. Nr. 283.

Jeżeli zachodzi potrzeba sprawienia przedmiotów, mających zastąpić kotły do prania, do gotowania paszy, do wygotowywania owoców, albo

kotły polowe, a posiadacz nie stara się sam o przedmioty zastępcze, w takim razie na jego prośbę należy postarać się o te przedmioty, policzając cenę kotła zastępczego na poczet należącego się wynagrodzenia, albo, jeżeli cena kotła zastępczego jest wyższą, nie wypłacając wynagrodzenia; w tym celu ma posiadacz wymiennie komisji odbiorczej dokładne wymiary górnej szerokości i głębokości kotła. Oddanie zarządzi się po nadejściu przedmiotu zastępczego.

Za kotły, niezdatne do użytku, można żądać tylko odpowiedniego wynagrodzenia, a nie przedmiotu zastępczego.

§ 3.

Czas i miejsce oddania ogłosi publicznie polityczna władza powiatowa.

§ 4.

Wszyscy posiadacze, albo przechowcy przedmiotów, które mają być oddane w myśl §§ 1. i 2. niniejszego rozporządzenia, mogą aż do dnia, poprzedzającego dzień oddania, darować je „Patriotycznej zbiorce metali wojennych“ w Wiedniu, I. w Ministerstwie wojny, albo sprzedać z wolnej ręki Tow. akc. Centrali dla metali w Wiedniu lub jej biuram zakupna.

§ 5.

Polityczne władze krajowe mają ustanowić komisye kontrolujące, których zadaniem jest czuwać nad działalnością komisji odbiorczych i badać wypełnianie obowiązku oddania ze strony posiadaczy i przechowców sprzętów metalowych. Mają one prawo przedsięwziąć wszelkie oględziny, służące do spełnienia ich zadań, w mieszkaniach, zakładach przedsiębiorstwa, lokalach sklepowych i tym podobnych. Strony i członkowie komisji odbiorczej mają im udzielać na żądanie potrzebnych wyjaśnień.

Komisye kontrolujące składają się z jednego urzędnika państwowego i ze znawcy; jeżeli można, wysyła także zarząd wojskowy i zarząd skarbowy po jednym zastępcy.

Komisye kontrolujące mogą w razie potrzeby według własnego uznania same urzędować jako komisye odbiorcze, zwłaszcza jeśli stwierdzą nieprzestrzeganie przepisów o oddawaniu sprzętów metalowych, o czem mają zrobić doniesienie.

§ 6.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Georgi wlr.

182.

Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny z dnia 16. czerwca 1916,

tyczące się oddania sprzętów cynowych.

Zmieniając częściowo rozporządzenie ministeryalne z dnia 28. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 122, zarządza się na zasadzie §§ 24. i 27. ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, w sprawie świadczeń wojennych i na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, jak następuje:

§ 1.

Czasokres, przewidziany w § 5. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 28. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 122, dla oddania cyny i przedmiotów z cyny, przedłuża się co do następujących przedmiotów:

1. dzbanów, miar i innych naczyń oraz naczyń kuchennych, półmisków, talerzy, filiżanek, pokrywek, łyżek i wszystkich innych sprzętów,

2. tac szynkarskich,

3. wanien do kąpieli,

które zrobione są w całości, albo w przeważnej części z cyny, albo ze stopów cynowych, a to aż do chwili, w której w myśl rozporządzenia ministeryalnego z dnia 16. czerwca 1916, Dz. u. p. Nr. 181 nastąpi w odnośnej gminie odebranie sprzętów metalowych z miedzi, ze stopów miedzianych i z niklu.

Należy zatem odstawić do urządzonego w gminie miejsca zbiórki przedmioty, wymienione powyżej w punkcie 1. do 3., jeżeli do wspomnianej poprzednio chwili w myśl rozporządzenia ministeryalnego z dnia 28. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 122, nie odesłano ich jeszcze faktycznie do właściwej c. k. komisji odbiorczej dla metali i stopów (w Gracu, Pradze, Salzburgu, Wiedniu ua dworcu kolei północno-zachodniej).

§ 2.

Nad oddaniem wymienionych w § 1. sprzętów, będącym obowiązkiem każdego, kto takie sprzęty posiada, utrzymuje na składzie, albo dla innych przechowuje, mają czuwać komisye odbiorcze, oraz

komisyje kontrolujące, jakie należy ustanowić w myśl § 5. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 16. czerwca 1916, Dz. u. p. Nr. 181.

§ 3.

Czas i miejsce oddania obwieści publicznie polityczna władza powiatowa.

§ 4.

Przedmioty, które mają być oddane, można aż do dnia, poprzedzającego dzień oddania,

darować „Patryotycznej zbiorce metali wojennych“ w Wiedniu, l. w Ministerstwie wojny, albo sprzedać z wolnej ręki Tow. akc. Centrali dla metali w Wiedniu lub jej kantorom zakupna.

§ 5.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Georgi wtr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXXIV. — Wydana i rozesłana dnia 20. czerwca 1916.

Treść: (M 183.—185.) 183. Rozporządzenie cesarskie o odroczeniu i przerwie wykonania kar na wolności. — 184. Rozporządzenie, o uregulowaniu obrotu surową żywicą i produktami żywicznymi. — 185. Rozporządzenie, dotyczące się ustanowienia cen najwyższych dla żywicy i produktów żywicznych.

183.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 16. czerwca 1916

o odroczeniu i przerwie wykonania kar na wolności.

Na mocy § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, zarządzam, jak następuje:

§ 1.

Przepisy rozporządzenia cesarskiego z dnia 7. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 207, rozszerza się na kary na wolności, trwające ponad sześć miesięcy, ale nieprzekraczające dwu lat.

§ 2.

To rozporządzenie cesarskie wchodzi w życie czwartego dnia po ogłoszeniu.

§ 3.

Jego wykonanie zlecam Mojemu Ministrowi sprawiedliwości, który wyda potrzebne zarządzenia wykonawcze.

Wiedeń, dnia 16. czerwca 1916.

Franciszek Józef wkr.

Stürgkh wkr.

Georgi wkr.

Forster wkr.

Trnka wkr.

Morawski wkr.

Hohenlohe wkr.

Hochenburger wkr.

Hussarek wkr.

Zenker wkr.

Leth wkr.

Spitzmüller wkr.

184.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrami kolei, rolnictwa, obrony krajowej i za zgoda Ministra wojny z dnia 16. czerwca 1916,

o uregulowaniu obrotu surową żywicą i produktami żywicznymi.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, uchylając rozporządzenie z dnia 14. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 389, jak następuje:

§ 1.

Komisya żywiczna.

Dla uregulowania obrotu surową żywicą i produktami żywicznymi w ramach przepisów, zawartych w tem rozporządzeniu, ustanawia się „komisyę żywiczną“ w Wiedniu.

Przewodniczącego i członków komisji powołuje na ten urząd honorowy Minister handlu z kół interesowanego przemysłu wielkiego i drobnego i z kół handlowych. Minister handlu ustanawia także liczbę członków komisji.

Uchwały zapadają w komisji większością głosów. W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

Ministerstwo wojny i inne Ministerstwa, które wymieni komisji Ministerstwo handlu, należy uwiadamić o wszystkich odbywanych posiedzeniach komisji w tym celu, by mogły wysyłać na nie swoich zastępców. Uchwał komisji, którym sprzeciwi się jeden z zastępców tych ministerstw, nie wolno wykonać przed rozstrzygnięciem ministerjalnem.

§ 2.

Zakres działania komisji.

Komisji zostają przydzielone w szczególności następujące zadania i uprawnienia:

1. Zakładanie bieżących ewidencji zapasów, wytwarzania i zapotrzebowania surowej żywicy i żywicznych produktów,

2. ustanawianie przepisów co do wytwarzania produktów żywicznych, a to tak co do postępowania wytwórczego i co do ilości i jakości towarów, jakie mają być wytwarzane w poszczególnych przedsiębiorstwach, jakoteż co do rodzaju towarów, które mają być dopuszczone do zbytu,

3. udzielanie wymaganego w myśl § 6. pozwolenia na wydawanie i na pobieranie surowej żywicy i żywicznych produktów, to jest rozdzielanie ilości zapasowych i w dalszym ciągu wytwarzanych między przedsiębiorstwa przetwarzające,

4. ustanawianie warunków dostawy i pobierania dla obrotu surową żywicą i żywicznymi produktami, o ile nie są one już uregulowane w przepisach o cenach najwyższych,

5. współdziałanie we wszystkich środkach, przedsięwziętych dla zaspokojenia zapotrzebowania surowej żywicy i produktów żywicznych, o ile właściwe Ministerstwa powołają do tego komisję, oraz występowanie z wnioskami we wszystkich odnośnych kwestiach gospodarczych.

§ 3.

Koszta wykonywania czynności przez komisję.

Dla pokrywania kosztów, powstających wskutek wykonywania czynności przez komisję, należy ściągać odpowiednie kwoty od konsumentów produktów żywicznych (§ 6., ustęp 1.), uwzględniając pobrane przez nich ilości takich produktów. Datki te można w razie potrzeby ściągnąć także w drodze egzekucji politycznej.

Oznaczenie tych datków wymaga zatwierdzenia Ministerstwa handlu.

§ 4.

Przepisy o wydobywaniu żywicy.

W lasach, w których już się uskutecznia wydobywanie żywicy, należy użytkowanie to rozszerzyć o tyle, o ile nie sprzeciwiają się temu przepisy policyjno-lasowe, jakoteż względ na istniejące stosunki prawne i na cele gospodarcze poszczególnych gospodarstw lasowych.

W innych lasach należy pod takimi samymi warunkami użytkować przez wydobywanie żywicy te części lasu, które są przeznaczone do użytkowania w ciągu najbliższych 5 lat.

Minister rolnictwa może pewne oznaczone obszary lasu wyłączyć z pod powyższego obowiązku, albo pozwolić na wyjątki od tego w poszczególnych przypadkach.

§ 5.

Przepisy o przerabianiu surowej żywicy.

Przerabianie surowej żywicy ma się odbywać przy przestrzeganiu przepisów, które ustanowi komisja żywiczna co do mającego się stosować postępowania, co do ilości i jakości towarów, jakie ma się wytwarzać, i co do rodzajów towaru, dopuszczonych do zbytu. Zarządzenia te albo będą wydane dla poszczególnych przedsiębiorstw wchodzących w rachubę, albo będą je ogłaszało Ministerstwo handlu przez władze polityczne I. instancyj.

§ 6.

Przepisy o oddawaniu surowej żywicy i produktów żywicznych.

Surową żywicę (smolę, terpentynę itd.) wszelkiego rodzaju, nadającą się do wyrabiania kolofonii, jak w szczególności żywicę świerkową, sosnową (ze sosen), modrzewiową i jodłową, następnie produkty żywiczne wszelkiego rodzaju, jak kolofonię (żywicę terpentynową, szklistą, skrzypcową itd.), terpentynę gęstą, olej żywiczny, smolę odpadkową, beczkową i białą wolno bez osobnego zezwolenia komisji żywicznej oddawać tylko Centrali dla żywicy, spółce z ogr. p. w Wiedniu. Tak samo pobieranie surowej żywicy i produktów żywicznych jest dopuszczalne oprócz u wspomnianej spółki tylko wtedy, jeżeli nabywca otrzymał na to osobne pozwolenie komisji żywicznej albo sprzedający może się wykaazać takim pozwoleniem komisji żywicznej.

Wydawanie i pobieranie oleju terpentynowego nie jest ograniczone.

§ 7.

Umowy o dostawę.

Zabrania się wypełnienia zobowiązań co do dostawy, o ile pozostawałoby ono w sprzeczności z przepisami niniejszego rozporządzenia.

§ 8.

Oddawanie przymusowe.

Ministerstwo handlu może zarządzić oddawanie surowej żywicy i produktów żywicznych przedsiębiorstwom albo osobom, jakie samo oznaczy, a to po cenie, odpowiadającej ustanowionym cenom najwyższym.

Obowiązek oddania nie zostaje odroczone wskutek tego, że właściciel zapasów i odbiorca nie mogą się porozumieć co do ceny za towar, jaki oddać należy. W tym przypadku ma odbiorca zapłacić na razie cenę, jaką oznaczy Ministerstwo handlu. Na żądanie jednej ze stron nastąpi sądowe ustalenie wynagrodzenia w postępowaniu niespornem po wysłuchaniu znawców przez ten sąd powiatowy, który jest właściwym według miejsca złożenia zapasów. Rozstrzygnięcie, którem nie wolno oznaczyć ceny, przekraczającej ustanowione ceny najwyższe, można zacząć rekurssem do dni ośmiu. Przeciw rozstrzygnięciu II. instancyi nie jest dopuszczalny dalszy środek prawny. O ile kosztą postępowania ma zwrócić jedna strona albo należy je rozdzielić między obie strony, rozstrzyga sąd według swobodnego uznania.

§ 9.

Obowiązek udzielania wiadomości i donoszenia.

Każdy posiadacz i przechowca zapasów surowej żywicy albo produktów żywicznych jest obowiązany udzielić komisji żywicznej na jej żądanie wiadomości, służących do spełniania jej zadań, i przedłożyć jej żądane przez nią dowody.

Przedsiębiorstwa, które przerabiają surową żywicę albo handlują surową żywicą lub żywicznymi produktami (§ 6., ustęp 1.), mają od 1. lipca 1916 począwszy przedkładać komisji żywicznej w dniu 1. i 16. każdego miesiąca wykaz ruchu w ich zapasach surowej żywicy i produktów żywicznych za czas ubiegłej połowy miesiąca (to jest od 16. do ostatniego dnia poprzedniego miesiąca, względnie od 1. do 15. bieżącego miesiąca).

Do tych wykazów należy używać druków, wyłożonych w biurach komisji żywicznej.

§ 10.

Księga składowa.

Przedsiębiorstwa, które przerabiają surową żywicę albo handlują surową żywicą lub produktami żywicznymi, mają prowadzić dokładną księgę składową, do której za porządkiem należy wpisywać wszystkie pobrania i wydania surowej żywicy i produktów żywicznych.

§ 11.

Poświadczenie przewozowe.

Publicznym przedsiębiorstwom ruchu (przedsiębiorstwom kolejowym i żeglugi okrętowej) wolno, począwszy od dnia wejścia w życie tego rozporządzenia, przyjmować do przewozu surową żywicę i produkty żywiczne wszelkiego rodzaju (§ 6., ustęp 1.) tylko wtedy, jeżeli do dokumentów przewozowych jest dodane dla każdej przesyłki poświadczenie przewozowe, wystawione przez komisję żywiczną według dołączonego wzoru.

Dla przesyłek zarządu wojskowego oraz dla przesyłek z zagranicy cłowej, z Węgier i z Bośni i Hercegowiny nie potrzeba takich poświadczeń przewozowych.

Przepisy te nie odnoszą się do przesyłek, które w chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia były już oddane zakładowi przewozowemu.

§ 12.

Postanowienia szczególne.

Postanowienia tego rozporządzenia nie mają zastosowania do zapasów surowej żywicy i produktów żywicznych, znajdujących się w posiadaniu zarządu wojskowego, jakoteż do pobierania tych materiałów przez zarząd wojskowy.

Przedsiębiorstwa jednak, które mają dostawić surową żywicę albo produkty żywiczne zarządowi wojskowemu, powinny każdym razem donieść w ciągu trzech dni komisji żywicznej o udzieleniu im takiego zlecenia dostawy i o skutecznieniu dostawy.

Na inne wyjątki od przepisów niniejszego rozporządzenia może pozwolić Ministerstwo handlu w razie istnienia słusznych powodów.

§ 13.

Pobieranie z zagranicy.

Ministerstwo handlu może zezwolić posiadaczowi zapasów surowej żywicy i produktów żywicznych (§ 6., ustęp 1.), przywiezionych po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia z zagranicy cłowej, na swobodne rozporządzenie sprostowanym towarem, jeżeli ten posiadacz udowodni przywóz i wymieni cel użycia.

§ 14.

Nadzór.

Nad przestrzeganiem przepisów tego rozporządzenia czuwać będzie Ministerstwo handlu przy użyciu inspektorów przemysłowych albo innych stosownych organów. W tym celu można zwiedzać magazyny i inne zakłady oraz badać księgi handlowe.

§ 15.

Postanowienia karne.

Za działania wbrew przepisom tego rozporządzenia mają karać władze polityczne I. instancji

aresztem do sześciu miesięcy albo grzywnami do 5000 koron, o ile czyny te nie podpadają pod surowsze postanowienia karne.

§ 16.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Georgi wlr.
Zenker wlr.

Forster wlr.
Spitzmüller wlr.

Poświadczenie przewozowe dla żywicy surowej *) i dla produktów żywicznych **).

Imię i nazwisko wysyłającego .....

w ..... ma prawo przewieźć,
 ..... kg żywicy surowej *)
 ..... kg produktów żywicznych **).

a to w czasie od ..... do .....

z (nazwa stacji wysyłającej) .....

do (nazwa stacji przeznaczenia) .....

(koleją lub okrętem parowym) pod adresem (imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania odbiorcy)
 .....

Wiedeń, w dniu ..... 1916.

L. S.

Komisya żywiczna.

U w a g a: *) Żywica surowa (smoła, terpentyna), jest to żywica świerkowa, sosnowa (ze sosen), modrzewiowa i jodłowa.

***) Produkty żywiczne, są to kolofonia (żywica terpentynowa, szklista, skrzypcowa itd), terpentyna gęsta, olej żywiczny, smoła odpadkowa, beczkowa i biała.

Poświadczenie to należy dołączyć trwale do dokumentu przewozowego.

Dołączenie poświadczenia należy uwidocznić w dokumencie przewozowym.

Poświadczenie ma ściągnąć stacya przeznaczenia.

185.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrami skar- bu, rolnictwa i obrony krajowej i za zgodą Ministra wojny z dnia 16. czerwca 1916,

tyczące się ustanowienia cen najwyższych dla
żywicy i produktów żywicznych.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia
10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, za-
rządza się, uchylając rozporządzenie z dnia
14. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 390, jak na-
stępuje:

§ 1.

Dla surowej żywicy (smoły, terpentyny)
wszelkiego rodzaju, nadającej się do wyrabiania
kolofonii, jako to żywicy świerkowej, sosnowej
(ze sosen), modrzewiowej i jodłowej, i dla wy-
mienionych poniżej produktów żywicznych usta-
nawia się następujące ceny najwyższe:

w koronach
za 100 kg

A. Żywica:

Żywica zgrzebana (smoła zgrzebana,
surowa żywica świerkowa, żywica
dzika t. j. nie zbierana do podstawek,
garnków, naczyń szklanych ani do
innych naczyń) . . . . . 110.—

Żywica wyciekająca (smoła wycie-
kająca) . . . . . 150.—

B. Kolofonia:

Ciemny towar (zwłaszcza tak zwana
„kolofonia neustadzka“ albo „kolo-
fonia prima neustadzka“) . . . . . 185.—

Jasny, czyszczony towar pochodzenia
krajowego lub zagranicznego uży-
wanych w handlu znaków:

F, G, H . . . . . 200.—
J . . . . . 215.—
K . . . . . 225.—
M—N do WG . . . . . 235.—
WW i jaśniejsza . . . . . 245.—

C. Olej terpentynowy:

w koronach
za 100 kg

zwyczajny . . . . . 375.—
destylowany parą . . . . . 400.—
D. Terpentyna gęsta . . . . . 225.—
E. Smoła beczkowa . . . . . 210.—
F. Smoła biała . . . . . 130.—
G. Smoła odpadkowa . . . . . 92.—

§ 2.

W najwyższych cenach za żywicę surową
zawarte są koszty dowozu do stacji kolejowej,
leżącej najbliżej miejsca wydobywania, jednakowoż
bez kosztów opakowania.

Najwyższe ceny za powyższe produkty ży-
wiczne zależne są od warunku, że będzie dostar-
czony towar dobrej jakości, wolny od obcych
przymieszek, i obowiązują od stacji załadowania
netto za 100 kg

a) na olej terpentynowy bez kosztów opako-
wania,

b) za wszystkie inne produkty żywiczne łącznie
z kosztami opakowania.

W handlu pośrednim wolno żądać wymie-
nionych w § 1. cen najwyższych z dodatkiem,
który nie śmie przekraczać w handlu wielkim
i drobnym razem 20%.

Odsetki, żądane ewentualnie przy sprzedażach
terminowych, nie śmia przekraczać, licząc za rok,
stopy procentowej w eskoncie wekslowym banku
austro-węgierskiego więcej niż o 2%.

Ceny najwyższe obowiązują także w odnie-
sieniu do bieżących zobowiązań dostawy.

§ 3.

Związkom ogólnie pożytecznym, zajmującym
się zakupnem surowej żywicy i żywicznych pro-
duktów, może Ministerstwo handlu udzielić pozwo-
lenia, by oddawały zakupione towary z odpo-
wiednim dodatkiem do cen najwyższych, który
należy ustalić.

§ 4.

O ile pozwolona przez Ministerstwo handlu
po myśli § 13. rozporządzenia ministeryalnego
z dnia 16. czerwca 1916, Dz. u. p. Nr. 184,
sprzedaż surowej żywicy i produktów żywicznych,
sprowadzonych z zagranicy cłowej po wejściu
w życie niniejszego rozporządzenia, następuje bez-
pośrednio na rzecz przedsiębiorstw przerabiających,
wolno dokonać jej po cenach, które są wyższe
od ustanowionych cen najwyższych.

Związki ogólnie pożyteczne mogą po cenie przewyższającej ceny najwyższe, sprowadzone towary nabywać i oddawać przedsiębiorstwom przerabiającym.

§ 5.

Za przekroczenie cen najwyższych przy sprzedaży lub zakupie jakoteż za każde usiłowanie takiego przekroczenia będą karały polityczne władze I. instancyi aresztem do sześciu miesięcy albo grzywnami do 5000 koron, o ile czyny te nie podpadają pod surowsze postanowienia karne.

Usiłowanie obejścia, na przykład przez policzenie innych towarów ponad cenę targową albo przez zmieszanie towaru z materiałami o mniejszej wartości, stanowi okoliczność obciążającą.

§ 6.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Georgi wlr.

Leth wlr.

Zenker wlr.

Spitzmüller wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć LXXXV. — Wydana i rozesłana dnia 20. czerwca 1916.

Treść: № 186. Rozporządzenie, dotyczące uregulowania obrotu kawą.

186.

Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 18. czerwca 1916,

dotyczące uregulowania obrotu kawą.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914. Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

W celu przeprowadzenia zarządzeń dla uregulowania obrotu kawą postępuje się Ministerstwo spraw wewnętrznych legitymowaną przez c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych Wojenną centralą dla kawy, stowarzyszeniem z o. p. z siedzibą w Wiedniu, I. Elisabethstrasse Nr. 1 (Centrala dla kawy).

§ 2.

Kto przechowuje dla siebie lub dla drugich surową lub paloną kawę w ilości 100 kg i ponadto, ma obowiązek zgłoszenia tych zapasów według stanu z dnia 20. czerwca 1916 najpóźniej do dnia 27. czerwca 1916 do politycznej władzy powiatowej, w której okręgu urzędowym te zapasy się znajdują.

Ilości, które w dniu 20. czerwca 1916 znajdują się w transporcie, winien odbiorca zgłosić w ciągu trzech dni po otrzymaniu.

Zapasy, znajdujące się w przechowaniu państwa (urzędów cłowych, państwowych domów składowych) lub publicznych przedsiębiorstwach transportowych podają się na podstawie reskryptów, wydanych przez interesowane Ministerstwa, do wiadomości Centrali dla kawy.

Od obowiązku zgłaszania wolne są zapasy, znajdujące się w przechowaniu zarządu wojskowego.

Pod kawą w myśl tego rozporządzenia należy rozumieć surową lub paloną kawę w ziarnkach, oraz każdą jej mieszaną z innymi produktami.

§ 3.

Do zgłoszeń należy używać wyłącznie urzędowych formularzy, wyłożonych u politycznych władzach powiatowych i zwierzchności gminnych. Zgłoszenia należy skutecznie w dwóch egzemplarzach. Przy przesłaniu w drodze pocztowej należy je nadać najpóźniej w dniu, poprzedzającym ustanie obowiązku zgłaszania. Jeden egzemplarz pozostaje u politycznej władzy powiatowej, drugi winna ta władza przesłać natychmiast Centrali dla kawy.

Wzór załącznik 4.

§ 4.

Nad wypełnieniem obowiązku zgłaszania czuwają polityczne władze powiatowe. Organy, którym poruczono wykonywanie kontroli (straż skarbową, żandarmerya), są uprawnione do wstępu do ubikacji składowych, do wglądu w księgi przedsiębiorstwa i do badania zapasów. Strony są obowiązane do spełniania potrzebnych przy tem czynności pomocniczych.

§ 5.

Wszystkie zapasy kawy, które ma się zgłosić stosownie do § 2., są z dniem wejścia w życie tego rozporządzenia zamknięte.

Zamknięcie ma ten skutek, że zamkniętych zapasów nie można przerobić, zużyć, sprzedać dobrowolnie lub przymusowo, ani też nimi w inny sposób rozrządzić, o ile w rozporządzeniu tem nie są przewidziane wyjątki.

Czynności prawne, wykraczające przeciw temu zakazowi, są nieważne.

Przechowcy zamkniętych zapasów mają obowiązek starać się o ich utrzymanie.

§ 6.

Zawarte przed wejściem w życie tego rozporządzenia umowy o kupno i dostawę kawy, o ile ich dotąd nie wypełniono, nieważne.

Nie można podnosić roszczenia o wypełnienie lub zwrot szkody z powodu niewypełnienia.

Roszczenia z powodu niewypełnienia, powstałe przed chwilą wejścia w życie tego rozporządzenia, pozostają nietknięte, jednakowoż kupujący nie może żądać wypełnienia lecz tylko zwrotu szkody.

Poprzedzające przepisy nie mają zastosowania do terminowych interesów co do kawy, które mają być w myśl § 1. rozporządzenia ministerialnego z dnia 19. grudnia 1914, Dz. u. p. Nr. 346, wypełnione przez rzeczywistą dostawę.

§ 7.

Prawo rozrządzania zamkniętymi zapasami przysługuje Centrali dla kawy według wskazówek Ministerstwa spraw wewnętrznych.

Na wezwanie, wydane przez Centralę dla kawy a zatwierdzone przez Ministerstwo spraw wewnętrznych, winien przechowca zamknięte zapasy kawy dostarczyć do wskazanych przez tę Centralę miejsc.

O ile dobrowolny układ między Centralą dla kawy a uprawnionym do rozrządzania nie przyjdzie do skutku, lub gdy tego ostatniego wyszukać nie można, lub gdy on nie przebywa w krajach tutejszych, ustanowi cenę objęcia dla zarekwirowanej kawy Ministerstwo spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwami handlu i skarbu.

§ 8.

Pomimo zamknięcia mogą:

1. Osoby, wydające w sposób zarobkowy kawę wprost konsumentom w swych należących do ich przedsiębiorstwa lokalach, sprzedawać paloną kawę stosownie do ograniczeń §§ 12. i 23.;

2. uprawiający przemysł gospodni i szynkarski podawać kawę dla zaspokojenia zapotrzebowania swych gości;

3. przedsiębiorstwa, przerabiające kawę, zużywać tę ostatnią w takich ilościach, jaka jest potrzebna do utrzymania normalnego ruchu przedsiębiorstwa.

§ 9.

Zakazuje się wydawania surowej kawy wprost konsumentom. Polityczne władze krajowe mogą zezwolić na wyjątki od tego zakazu w tych częściach kraju, w których wydawanie kawy konsumentom w stanie surowym jest w zwyczaju.

§ 10.

Zamknięcie kawy kończy się:

1. z dozwoleń rozrządzania (§ 8.);
2. z oddaniem ze strony Centrali dla kawy do wolnego rozrządzania (§ 7., ustęp 1.);
3. z wykonaniem wezwania (§ 7., ustęp 2.).

§ 11.

Postanawia się, zmieniając rozporządzenie ministerialne z dnia 8. marca 1916, Dz. u. p. Nr. 62, w sprawie wprowadzenia poświadczeń transportowych dla kawy, że poświadczenia transportowe dla przesyłek kawy wydaje Centrala dla kawy.

Kto sprowadza kawę z miejscowości, położonej poza obszarem, na którym rozporządzenie to obowiązuje, ma obowiązek natychmiast donieść Centrali dla kawy listem poleconym o nadejściu kawy, podając ilość, cenę zakupną i miejsce przechowania a nadto na żądanie sprowadzoną kawę odstąpić.

Centrala dla kawy winna w ciągu 14 dni po otrzymaniu zawiadomienia oświadczyć, czy kawę obejmuje lub nie. Cenę objęcia, o ile dobrowolny układ nie przyjdzie do skutku, ustanawia Ministerstwo spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwami handlu i skarbu.

Przedsiębiorstwa kolei żelaznych i żeglugi parowej mają obowiązek donieść Centrali dla

kawy za pośrednictwem stacji przeznaczenia równocześnie z przepisaniem zawiadomieniem odbiorcy o każdej przesyłce kawy, uadeszłej po wejściu w życie tego rozporządzenia do obszaru, na którym to rozporządzenie obowiązuje (z wyjątkiem przesyłek przechodzących), wymieniając odbiorcę i wagę przesyłki.

§ 12.

Kawę można wydawać tylko za kartami wydawczymi na spożywanie kawy (karty na kawę) lub za poświadczeniami poboru lub też stosownie do przepisów, wydanych na podstawie tego rozporządzenia.

§ 13.

Karty na kawę nakłada się z urzędu, obowiązują one dla jednej osoby i na podany na kartach czas 8-tygodniowy. Opiewają one wogóle na $\frac{1}{4}$ kg palonej kawy i zawierają odcinki, z których każdy opiewa na $\frac{1}{8}$ kg.

Dla miast, miasteczek i miejscowości przemysłowych, oraz dla obszarów, których ludność według poczynionego doświadczenia wykazuje większą konsumpcję kawy, mogą polityczne władze krajowe zarządzić wydawanie kart na kawę paloną, opiewających na $\frac{3}{8}$ kg, które to karty mają zawierać 3 odcinki, każdy z nich na $\frac{1}{8}$ kg.

Zastrzega się Ministerstwu spraw wewnętrznych zarządzenie wydawania osobom, należącym do pewnych zawodów lub dla poszczególnych miejscowości albo obszarów kart na kawę, opiewających na $\frac{1}{2}$ kg palonej kawy, a zawierających 4 odcinki, każdy z nich na $\frac{1}{8}$ kg.

Dla poszczególnych krajów, w których jest w zwyczajnym wydawaniu surowej kawy wprost konsumentom (§ 9.), może polityczna władza krajowa wystawiać kartę na kawę na ten sam przeciąg czasu alternatywnie na surową lub paloną kawę, przy czem $\frac{1}{8}$ kg palonej kawy należy uważać na równi z 150 g surowej kawy.

Dzieci poniżej 4 lat nie otrzymają karty na kawę.

Karty na kawę mają w ogólności znaczenie tylko na ten okręg administracyjny, na który zostały wydane. Polityczna władza krajowa może także uznać w drodze rozporządzenia ważność kart, wprowadzonych na innym obszarze administracyjnym, w szczególności dla gmin na granicy kraju.

Karta na kawę jest nieprzenośna.

Nie zwraca się zgubionych lub zniszczonych kart na kawę.

Karty na kawę są dokumentami publicznymi; za ich fałszowanie karze się według ustawy karnej.

§ 14.

Karty na kawę wydaje się jedynie tym osobom, w których gospodarstwie domowym niema więcej, jak 1 kg kawy na każdą, żywiącą w tem gospodarstwie osobę — do czego nie można wliczać dzieci poniżej 4 lat.

Kto podnosi roszczenie na pobieranie karty na kawę, winien złożyć we właściwym biurze wydawczym kart na konsumpcję chleba i mąki, lub tam, gdzie takich kart nie wprowadzono, u zwierzchności gminnej, oświadczenie, które ma zawierać ilość żywionych w gospodarstwie domowym osób, należących do tego gospodarstwa, z wyjątkiem dzieci poniżej lat 4 oraz zeznanie, że w jego gospodarstwie domowym w dniu złożenia oświadczenia niema więcej, jak 1 kg kawy na każdą osobę, żywiącą w gospodarstwie domowym, nie wliczając dzieci poniżej lat 4.

Zapasy, zatajane w oświadczeniu, uzna polityczna władza powiatowa za przypadłe na rzecz państwa, a to na cel zaopatrzenia ludności.

Blizsze przepisy co do ułożenia i wydawania kart na kawę wyda polityczna władza krajowa.

§ 15.

Sprzedający może wydawać kawę konsumentowi tylko za okazaniem ważnej karty na kawę i za odłączeniem tylu odcinków, ile odpowiada ilości pobranej kawy.

Za nieprzestrzeganie tego przepisu będzie karany zarówno sprzedający jak i kupujący.

Przepis ten nie ma zastosowania do wydawania kawy przyrządzonej lub używanej jako przyprawę w przedsiębiorstwach gospodnich i szynkarskich (gospodach, kawiarniach, kantynach itp.) i w cukierniach. Zakazuje się wydawać w tych przedsiębiorstwach przemysłowych samej kawy nieprzerobionej, surowej lub palonej.

§ 16.

Osoby, żywione całkowicie w zakładach humanitarnych i dobroczynnych, klasztorach, zakładach wojskowych, instytutach naukowych i wychowawczych, zakładach robót przemysłowych, więzieniach, azyłach, obozach dla uchodźców, nie otrzymują kart na kawę.

Polityczna władza powiatowa postanowi, co do których osób zachodzą warunki, oznaczone w poprzednim ustępie.

1. Właściciele przedsiębiorstw gospodnich i szynkarskich,

2. właściciele przedsiębiorstw, przerabiających kawę,

3. zakłady, wymienione w § 16.,

Wzór załącznik B. mogą pobierać kawę tylko za poświadczeniami na pobieranie, które ma wydawać właściwa polityczna władza powiatowa lub oznaczone przez nią biuro.

Kto podnosi roszczenie o wydanie mu poświadczenia na pobieranie, winien wykazać, że jego zapasy nie przekraczają zapotrzebowania na 8 tygodni.

Zapasy, zatajane w oświadczeniu, uzna polityczna władza powiatowa za przepałe na rzecz państwa w celu zaopatrzenia ludności.

Poświadczenia na pobieranie wystawia się na ilość kawy, którą ma ustanowić polityczna władza powiatowa, uwzględniając zapasy, a odpowiadającą wykazanemu zapotrzebowaniu najdłużej na 8 tygodni.

Zamiast poświadczenia na pobieranie można wystawić podnoszącemu roszczenie na jego żądanie większą ilość poświadczeń na pobieranie, opiewających na części przyznanej ilości łącznej.

Poświadczenia na pobieranie wyda przy pobieraniu kupujący sprzedającemu.

Przedsiębiorstwa i zakłady, wymienione w pierwszym ustępie, punkt 1—3, winny prowadzić księgę zapiskową, której wzór może przepisać polityczna władza krajowa. W księdze zapiskowej musi być uwidoczniiony każdorazowy stan zapasów na początku każdego miesiąca, przyrost w czasie miesiąca i źródło pobierania.

Księga zapiskowa musi zawierać strony, zaopatrzone numerami bieżącymi i należy ją trzymać zawsze w pogotowiu dla okazania politycznej władzy powiatowej lub jej pełnomocnikom.

§ 18.

Kto w sposób zarobkowy wydaje kawę w obrocie handlowym, może pobierać kawę od swego dostawcy tylko za poświadczeniami na pobieranie, które ma wydać polityczna władza powiatowa lub oznaczone przez nią biuro. Przy pobieraniu kawy winien on wydać swe poświadczenie na pobieranie sprzedającemu.

Przy pierwszym zapotrzebowaniu wystawia się poświadczenie na pobieranie lub poświadczenia, opiewające na części (§ 17.) na ilość kawy, odpowiadającą wykazanemu zapotrzebowaniu najdłużej na 8 tygodni, wliczając przytem zapasy, znajdujące się w posiadaniu podnoszącego roszczenie lub te, które on ma wymienić.

W dalszym ciągu podnoszący roszczenie otrzymuje nowe poświadczenie na pobieranie tylko za przedłożeniem i w miarę wydanych mu przez jego odbiorców odeńków kart na kawę lub poświadczeń na pobieranie, które winien oddać politycznej władzy powiatowej lub oznaczonemu przez nią biuro dla wykazania swego zapotrzebowania żądając nowego poświadczenia na pobieranie.

§ 19.

Każdy jest obowiązany do udzielania władzy na wezwanie wyjaśnień, potrzebnych do zbadania złożonych przez głowy gospodarstwa domowego oświadczeń (§ 14.) lub podanego zapotrzebowania (§§ 17. i 18.) oraz potrzebnych dla zapewnienia wykonania przepisów tego rozporządzenia.

§ 20.

Na wezwanie politycznych władz powiatowych stosownie do instrukcyi, wydanych na podstawie niniejszego rozporządzenia przez tę władzę lub przez oznaczone przez nią biuro, jest każdy obowiązany do współdziałania jako mąż zaufania przy wykonywaniu tego rozporządzenia. Co do osób, stojących w służbie publicznej, potrzebne jest do takiego współdziałania przyzwolenie ich władzy służbowej.

Mężowie zaufania winni postępować bez względu na osobę i według najlepszej wiedzy i sumienia, zatrzymać w tajemnicy doszłe do ich wiadomości stosunki prywatne lub tajemnice przedsiębiorstwa, a o ile nie są publicznymi urzędnikami, złożyć przyrzeczenie wypełnienia tego obowiązku.

Urząd męża zaufania jest urzędem honorowym. Uwolnienie od ustanowienia mężem zaufania może nastąpić tylko z ważnych powodów.

§ 21.

Gminy są obowiązane do współdziałania przy wykonaniu tego rozporządzenia.

§ 22.

Kto odmówi wyjaśnienia, zażądanego odeń w myśl tego rozporządzenia lub udzieli je niezgodnie z prawdą lub w inny sposób postąpi wbrew przepisom tego rozporządzenia, będzie karany przez polityczną władzę powiatową grzywną do 2000 K lub aresztem do 3 miesięcy, a przy okolicznościach obciążających grzywną do 5000 K lub aresztem do 6 miesięcy, o ile czynność nie podlega surowszej karze.

Jeśli przekroczenie popełnione zostanie przy wykonywaniu przemysłu, można nadto, o ile zachodzą warunki § 133 b, ustęp 1., lit. a, zarządzić odebranie uprawnienia przemysłowego.

§ 23.

Rozporządzenie to. z wyjątkiem przepisów §§ 12., 13., 14. i 15. co do kart na kawę, wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Dzień, w którym postanowienia te wchodzi w życie, będzie ustanowiony przez polityczną władzę krajową przez ogłoszenie w Dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych.

Zastrzega się politycznym władzom powiatowym wydanie prowizorycznych przepisów dla bezpośredniego wydawania kawy konsumentowi aż do chwili powyższej.

Hohenlohe wlr.

Zgłoszenie

znajdujących się w przechowaniu podpisanego zapasów kawy (surowej
lub palonej)

według stanu z dnia 20. czerwca 1916.

Imię i nazwisko przechowcy: .....

Miejsce składu: .....

Data złożenia	Ilość w kilo-gramach	Ilość worków	Gatunek i oznaczenie	Podanie czy surowa czy palona	Adres właściciela, względnie uprawnionego do rozrządzenia

Potwierdzam zamiast przysięgi, że powyższe zeznania odpowiadają prawdzie.

Podpis przechowcy:

.....

C. k. Starostwo

Magistrat, zwierzchność gminna

(Dzień wystawienia.)

Poświadczenie na pobieranie kawy.

mię i nazwisko (firma) uprawnionego do pobierania: .....

Miejsce przedsiębiorstwa (zakładu itd.): .....

jest uprawniony(a) do pobierania ..... kilogramów (lub worków po 60 kg albo cetnarów metrycznych) kawy w czasie od ..... do ..... 191...

Pieczęć urzędowa.

.....
(Podpis.)

Poświadczenie to należy wydać sprzedającemu przy odbiorze towaru.

Poświadczenie to jest nieprzenośne.

Przekroczenie będzie karane grzywną do 5000 koron, aresztem do 6 miesięcy, ewentualnie utratą uprawnienia przemysłowego.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXXVI. — Wydana i rozestana dnia 24. czerwca 1916.

Treść: (Nr 187. i 188.) 187. Obwieszczenie, o otworzeniu urzędu podatkowego w Tryeście. — 188. Rozporządzenie, dotyczące odpisań i postępowania przy wymiarze podatków bezpośrednich oraz ściągania opłat w powiatach politycznych Capodistria, Lussin, Mitterburg, Parenzo, Veglia i Volosca-Abbazia w Margrabstwie Istrii.

187.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 16. czerwca 1916,

o otworzeniu urzędu podatkowego w Tryeście.

Na zasadzie Najwyższego postanowienia z dnia 12. czerwca 1916, tworzy się dla podległego bezpośrednio miasta Tryestu z okręgiem urząd podatkowy z siedzibą w Tryeście.

Urząd ten rozpocznie swoją czynność w dniu 1. lipca 1916.

Z tą chwilą przechodzi na urząd podatkowy w Tryeście należący dotychczas do miejskiego urzędu podatkowego w Tryeście pobór podatków bezpośrednich, taksy wojskowej po myśli ustawy z dnia 13. czerwca 1880, Dz. u. p. Nr. 70, i osobnej opłaty po myśli ustawy z dnia 23. czerwca 1881, Dz. u. p. Nr. 62, dotyczącej handlu palonymi napojami wysokowymi, wyszynku i drobnej sprzedaży tych napojów.

Leth wlr.

188.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 17. czerwca 1916,

dotyczące odpisań i postępowania przy wymiarze podatków bezpośrednich oraz ściągania opłat w powiatach politycznych Capodistria, Lussin, Mitterburg, Parenzo, Veglia i Volosca-Abbazia w Margrabstwie Istrii.

Uzupełniając § 1. rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 30. listopada 1915, Dz. u. p. Nr. 358, zarządza się, że za obszar dotknięty przez wojnę w myśl §§ 1., 2. i 3. rozporządzenia cesarskiego z dnia 30. sierpnia 1915, Dz. u. p. Nr. 254, w którym to rozporządzenie cesarskie i przytoczone rozporządzenie Ministerstwa skarbu ma zastosowanie, uważać się będzie także powiaty polityczne Capodistria, Lussin, Mitterburg, Parenzo, Veglia i Volosca-Abbazia w Margrabstwie Istrii.

Leth wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXXVII. — Wydana i rozesłana dnia 27. czerwca 1916.

Trość: (M 189.—191.) 189. Rozporządzenie, dotyczące dokonania wypłat procentów od opiewających na oznaczone nazwiska (winkulowanych) obligacyi 4. austriackiej pożyczki wojennej przez pocztową kasę oszczędności. — 190. Rozporządzenie o sporządzaniu planów podziału przez górno-austriacki krajowy urząd budowniczy w Lincu. — 191. Rozporządzenie cesarskie, dotyczące zasiłków z państwowego funduszu melioracyjnego, które mają być użyte w roku budżetowym 1915/16.

189.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu, sprawiedliwości i handlu w porozumieniu z Najwyższą Izbą obrachunkową z dnia 3. czerwca 1916,

dotyczące dokonania wypłat procentów od opiewających na oznaczone nazwiska (winkulowanych) obligacyi 4. austriackiej pożyczki wojennej przez pocztową kasę oszczędności.

Postanowienia rozporządzenia ministeryalnego z dnia 24. lipca 1915, Dz. u. p. Nr. 212, dotyczącego dokonywania wypłaty procentów od opiewających na oznaczone nazwiska (winkulowanych) obligacyi wolnych od podatku 5 $\frac{1}{2}$ %owych austriackich pożyczek wojennych przez pocztową kasę oszczędności, mają zastosowanie także do płacenia procentów 4. austriackiej pożyczki wojennej, a to wolnej od podatku 5 $\frac{1}{2}$ %owej umarzającej się pożyczki państwowej i wolnych od podatku 5 $\frac{1}{2}$ %owych państwowych bonów skarbowych.

Hochenburger wlr.

Leith wlr.

Spitzmüller wlr.

190.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem robót publicznych z dnia 18. czerwca 1916

o sporządzaniu planów podziału przez górno-austriacki krajowy urząd budowniczy w Lincu.

Na zasadzie artykułu I., § 1., ustępu 2., rozporządzenia cesarskiego z dnia 1. czerwca 1914, Dz. u. p. Nr. 116, zarządza się:

Sporządzone na cele własnego zakresu służbowego plany sytuacyjne górno-austriackiego krajowego urzędu budowniczego w Lincu uznaje się aż do dalszego zarządzenia za nadające się do tego, by służyły za podstawę dla hipotecznego dzielenia parcel.

Hochenburger wlr.

Trnka wlr.

191.**Rozporządzenie cesarskie z dnia
23. czerwca 1916.**

dotyczące zasiłków z państwowego funduszu melioracyjnego, które mają być użyte w roku budżetowym 1915/16.

Na mocy § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141. postanawiam, co następuje:

§ 1.

Zatwierdza się po myśli postanowienia § 4. ustawy z dnia 4. stycznia 1909, Dz. u. p. Nr. 4, zawarty w załączniku A preliminarz kwot, które

mają być użyte z państwowego funduszu melioracyjnego w roku budżetowym 1915/16.

§ 2.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, poruczam Mojemu Ministrowi rolnictwa i Mojemu Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 23. czerwca 1915.

Franciszek Józef wkr.

Stürgkh wkr.

Hohenlohe wkr.

Georgi wkr.

Hochenburger wkr.

Forster wkr.

Hussarek wkr.

Trnka wkr.

Zenker wkr.

Morawski wkr.

Leth wkr.

Spitzmüller wkr.

A.

Preliminarz kwot,

**które mają być użyte z funduszu melioracyjnego w roku budżetowym
1915/16 (ustawa z dnia 4. stycznia 1909, Dz. u. p. Nr. 4).**

Numer pozycyi	Przedsiębiorstwo	Przedsiębiorca	Zasilek, który ma być udzielony przedsiębiorstwu z funduszu melioracyjnego		
			datak bezwrotny	pożyczka	
				bez- procentowa	oprocento- wana
A. Dalsze budowy.					
1	Austria poniżej Anizy. Regulacya Traisenu Spratzern—Oberndorf (pozycya 127. z roku 1905)	kraj Austria poniżej Anizy	12. rata *) 33.646 K 68 h		
2	Usunięcie szkód wskutek powodzi z roku 1906 na Perschlingu, na potokach tullneńskich i Traisenie, oraz dalsza regulacya tej ostatniej rzeki (pozycya 129. z roku 1907)	konkurencyja dla Perschlingu, konkurencyja dla potoku tullneńskiego, wydziały dróg powiatowych w St. Pölten i Herzogenburg	7. rata *) 84.447 K 42 h		
3	Regulacya potoku Zaya na przestrzeni środkowej (pozycya 144. z roku 1908)	wydział konkurencyjny dla Zaya w Mistelbach-Laa	8. rata *) 57.637 K 12 h		
4	Budowle uzupełniające i usunięcie szkód wskutek powodzi na uregulowanej rzece Traisenie (pozycya 222. z roku 1910)	wydziały dróg powiatowych w St. Pölten i Herzogenburg	7. rata *) 67.376 K 08 h		
5	Regulacya potoku Göllersbach w gminie Oberhollabrunn od granicy Aspersdorfu aż do dolnego mostu gminnego w Oberhollabrunn (pozycya 209. z roku 1912)	gmina Oberhollabrunn	rata końcowa (5.) 13.925 K		
6	Regulacya Mistelu od ujścia do Zayagiessbachu w górę aż do granicy gminnej Mistelbach-Siebenhirten (pozycya 211. z roku 1912)	wydział konkurencyjny dla Zaya w Mistelbach-Laa	5. rata *) 21.616 K		
7	Regulacya potoku Sierning i jego ścieków pobocznych w gminach Bischofstetten, Hürm i Siegendorf (pozycya 218. z roku 1910)	spółka wodna	4. rata 9.766 K 67 h		

*) Rata roczna.

Numer pozycji	Przedsiębiorstwo	Przedsiębiorca	Zasiłek, który ma być udzielony przedsiębiorstwu z funduszu melioracyjnego		
			datek bezwrotny	pożyczka	
				bez- procentowa	oprocento- wana
8	Ukończenie robót regulacyjnych Traisenu i przeprowadzenie usunięcia szkód wskutek powodzi od maja 1911 (pozycja 221. z roku 1912)	wydziały dróg powiatowych w St. Pölten i Herzogenburg	4. rata *) 70.623 K		
9	Regulacja potoku Perschling na środkowej przestrzeni 450 metrów powyżej granicy gminy miejscowej Kapelln—Weissenkirchen aż do połączenia z uregulowaną już przestrzenią Perschlingu w gminie Atzenbrugg (pozycja 229. z roku 1912)	interesowane gminy i wydziały dróg powiatowych	4. rata *) 19.046 K 77 h		
10	Regulacja rzeki Pielach w gminie Spielberg (pozycja 202. z roku 1914/1915)	gmina Spielberg	2. rata 10.500 K		
11	Zabudowanie potoku Aggsbach (pozycja 206. z roku 1914/1915)	kraj Austria Niższa	rata końcowa (2.) 12.300 K		
12	Zabudowanie potoku Hassbach (pozycja 207. z roku 1914/1915)	kraj Austria Niższa	2. rata 15.030 K		
13	Regulacja potoku Schleifer-, względnie Triestingbach od kraty Leobersdorfskiej w dół aż do jazu Günselsdorfskiego (pozycja 208. z roku 1914/1915)	gminy Leobersdorf, Schönau i Günselsdorf	rata końcowa (2.) 22.250 K		
14	Regulacja potoku Rappoltendorfskiego (Töningskiego) w gminach Murstetten i Kapelln (pozycja 209. z roku 1914/1915)	gminy Murstetten i Kapelln	rata końcowa (2.) 7.240 K		
15	Regulacja małej Erlaufy w gminach Wolfpassing, Ernegg i Zarnsdorf (pozycja 211. z roku 1914/1915)	gminy Wolfpassing, Ernegg i Zarnsdorf	rata końcowa (2.) 54.000 K		
16	Regulacja potoku Michelbach w gminach katastralnych Plosdorf i Böheimkirchen (gmina miejscowa Böheimkirchen) (pozycja 212. z roku 1914/1915)	gmina Böheimkirchen	rata końcowa (2.) 17.620 K		

*) Rata roczna.

Numer pozycji	Przedsiębiorstwo	Przedsiębiorca	Zasilek, który ma być udzielony przedsiębiorstwu z funduszu melioracyjnego		
			datek bezzwrotny	pożyczka	
				bez- procentowa	oprocento- wana
17	Austria powyżej Anizy. Regulacja Mühlheimerachy (pozycja 89. z roku 1902)	kraj Austria Górna	14. rata*) 43.061 K 45 h		
18	Regulacja Antiesenu (pozycja 90. z roku 1902)	kraj Austria Górna	14. rata*) 26.555 K		
19	Grobla powodziowa na Salzachu koło Ettenau (pozycja 91. z roku 1902)	kraj Austria Górna	13. rata*) 19.376 K 24 h		
20	Regulacja Gusenu (pozycja 92. z roku 1902)	kraj Austria Górna	15. rata*) 10.763 K 80 h		
21	Regulacja dolnej Aurachy (pozycja 93. z roku 1902)	kraj Austria Górna	13. rata*) 4.977 K 86 h		
22	Dalsze zabudowania potoków górskich w obszarze Almy (pozycja 95. z roku 1902)	kraj Austria Górna	14. rata*) 39.948 K 73 h		
23	Dalsze zabudowania potoków górskich w obszarze Aurachy (pozycja 96. z roku 1902)	kraj Austria Górna	14. rata*) 16.583 K 96 h		
24	Dalsze zabudowania potoków górskich w obszarze Steyry (pozycja 97. z roku 1902)	kraj Austria Górna	14. rata*) 9.841 K 89 h		
25	Dalsze zabudowania potoków górskich w obszarze Ischlu (pozycja 98. z roku 1902)	kraj Austria Górna	14. rata*) 29.564 K 36 h		
26	Zabudowanie obszaru źródeł Haselgraben (pozycja 74. z roku 1903)	kraj Austria Górna	13. rata*) 2.721 K 06 h		
27	Regulacja dolnej Almy (pozycja 110. z roku 1904)	kraj Austria Górna	12. rata*) 52.086 K 96 h		

*) Rata roczna.

Numer pozycyi	Przedsiębiorstwo	Przedsiębiorca	Zasilek, który ma być udzielony przedsiębiorstwu z funduszu melioracyjnego		
			datek bezzwrotny	pożyczka	
				bezprocentowa	oprocentowana
28	Zabudowanie potoków górskich w gminie Hochburg-Ach (pozycya 111. z roku 1904)	kraj Austria Górna	13. rata *) 2.114 K 96 h		
29	Zabudowanie potoku Lausabach (pozycya 112. z roku 1904)	kraj Austria Górna	13. rata *) 1.624 K 90 h		
30	Dodatek do zwiększonych kosztów regulacji rzeki Gusen (pozycya 128. z roku 1905)	kraj Austria Górna	12. rata *) 3.868 K 80 h		
31	Zabudowanie Krętej Steyrlingi (pozycya 129. z roku 1905)	kraj Austria Górna	10. rata *) 3.559 K 30 h		
32	Regulacja Mondserachy (pozycya 136. z roku 1907)	kraj Austria Górna	9. rata *) 7.324 K 92 h		
33	Regulacja Feldaistu koło Freistadt (pozycya 137. z roku 1907)	kraj Austria Górna	8. rata *) 5.042 K 34 h		
34	Uzupełnienie zabudowań potoków górskich w obszarze Aurachy (pozycya 149. z roku 1908)	kraj Austria Górna	9. rata *) 4.423 K 32 h		
35	Dalszy ciąg regulacji Antiesenu wraz z regulacją potoku Osternachbach (pozycya 150. z roku 1908)	kraj Austria Górna	6. rata *) 6.155 K 13 h		
36	Zabudowanie dorzecza potoku Frauenweissenbach (pozycya 147. z roku 1909)	kraj Austria Górna	5. rata *) 23.006 K 48 h		
37	Regulacja potoku Fuchselbach na obszarze stolicy kraju Lincz i gmin Leonding i St. Peter koło Lincz (pozycya 214. z roku 1914/1915)	gmina miasta Linc	2. rata 76.000 K		
38	Dalsze zabudowania na Mühlbachu traunkirchnerskim w gminach Traunkirchen i Altmünster (pozycya 215. z roku 1914/1915)	kraj Austria Górna	rata końcowa (2.) 15.500 K		

*) Rata roczna.

Numer pozycyi	Przedsiębiorstwo	Przedsiębiorca	Zasilek, który ma być udzielony przedsięwzięciu z funduszu melioracyjnego		
			datak bezzwrotny	pożyczka	
				bez- procentowa	oprocento- wana
39	Regulacya Laudachu koło Kirchham (pozycya 216. z roku 1914/1915)	kraj Austria Górna	2. rata 8.620 K		
40	Zabudowanie kirchdorferskiego Markt- bachu w gminach Kirchdorf i Michel- dorf (pozycya 217. z roku 1914/1915)	kraj Austria Górna	2. rata 10.267 K		
41	Regulacya Kremsu w gminie Neuhofen (pozycya 218. z roku 1914/1915)	kraj Austria Górna	2. rata 10.200 K		
42	Zabudowanie Hammergraben koło Klein- reifling w gminie Weyer (wieś) (pozycya 219. z roku 1914/1915)	kraj Austria Górna	2. rata 46.500 K		
43	Dalsze zabudowania na górnym biegu Aurachu w gminach Ohlstorf, Regau, Pinsdorf i Altmünster (pozycya 220. z roku 1914/1915)	kraj Austria Górna	rata końcowa (2.) 13.450 K		
44	Przeprowadzenie budowli elementarnych na górnym brzegu Aurachu i zabudowania na Tonnerachu lub Tauernachu w gmi- nach Altmünster, Regau, Pinsdorf i Ohlstorf (pozycya 221. z roku 1914/1915)	kraj Austria Górna	2. rata 10.000 K		
45	Zabudowanie „Dürren-Ager“ w gminie Eggenberg (pozycya 222. z roku 1914/1915)	kraj Austria Górna	2. rata 19.280 K		
Solnogród.					
46	Ukończenie regulacyi Salzachu w Oberpinzgau (pozycya 139. z roku 1907)	kraj Solnogród	9. rata 57.997 K		
47	Zabudowanie, względnie regulacya potoków Thomatalbach i Bundschuhbach w gminie Thomatal w Lungau (pozycya 243. z roku 1912)	kraj Solnogród	5. rata 34.160 K		

Numer pozycji	Przedsiębiorstwo	Przedsiębiorca	Zasiłek, który ma być udzielony przedsięwzięciu z funduszu melioracyjnego		
			datak bezzwrotny	pożyczka	
				bez- procentowa	oprocento- wana
Styrya.					
48	Dokończenie regulacji Muru od mostu Radeckiego w Gracu do przewozu Kellerdorfskiego (pozycja 151. z roku 1909)	kraj Styrya	8. rata 157.333 K 33 h		
49	Odwodnienie zabagnionych gruntów w gminach Jereslave, Gross-Obresch, powiat polityczny Rann (pozycja 225. z roku 1914/1915)	spółka wodna	rata końcowa (2.) 8.000 K		
50	Odwodnienie zabagnionych gruntów w gminach Ivankofcen i Scherowincen, powiat Pettau (pozycja 226. z roku 1914/1915)	spółka wodna	rata końcowa (2.) 4.888 K		
Karyntya.					
51	Zabudowanie potoków górskich doliny Kanaltal (pozycja 245. z roku 1912)	kraj Karyntya	4. rata 71.750 K		
52	Dalszy ciąg regulacji Glan w górnym biegu (pozycja 246. z roku 1912)	kraj Karyntya	3. rata 60.445 K 50 h		
53	Zabudowanie potoków Trefflinger lub Leitenbach w gminie Seeboden w dorzeczu i biegu w dolinie (pozycja 247. z roku 1912)	kraj Karyntya	rata końcowa (3.) 7.350 K		
Kraina.					
54	Odwodnienie bagna lublańskiego (pozycja 125. z roku 1906)	spółka wodna	10. rata *) 146.162 K 62 h		
55	Regulacja Kamienickiej Bystrzycy (pozycja 243. z roku 1910)	kraj Kraina	6. rata *) 78.991 K 12 h		
56	Regulacja Sory (pozycja 249. z roku 1912)	kraj Kraina	5. rata 46.000 K		

*) Rata roczna.

Numer pozycji	Przedsiębiorstwo	Przedsiębiorca	Zasiłek, który ma być udzielony przedsiębiorstwu z funduszu melioracyjnego		
			datak bezzwrotny	pożyczka	
				bez- procentowa	oprocento- wana
57	Wodociąg w gminach Altenmarkt i Unterberg (pozycja 230. z roku 1914/1915)	kraj Kraina	2. rata 22.400 K		
58	Zabudowanie potoków górskich Belca, Suha i Slamnica w Wocheiner Vellach (pozycja 231. z roku 1914/1915)	kraj Kraina	rata końcowa (2.) 24.500 K		
59	Zabudowanie potoku górskiego Snovišek w gminie Laake (pozycja 232. z roku 1914/1915)	kraj Kraina	rata końcowa (2.) 5.950 K		
Gorycyja i Gradyska.					
60	Melioracyja bagien w gminach Akwileja, Cervignano i Terzo (pozycja 149. z roku 1907)	spółka wodna	7. rata *) 16.513 K 35 h		
61	Zwiększone koszty melioracyi bagien w gminach Akwileja, Cervignano i Terzo (pozycja 250. z roku 1912)	spółka wodna	rata końcowa (5.) 13.266 K 67 h		
Tyrol.					
62	Zabudowanie potoku Tschrein koło Prad (pozycja 125. z roku 1904)	kraj Tyrol	4. rata *) 2.760 K 72 h		
63	Regulacyja potoku Suldenerbach koło Prad (pozycja 126. z roku 1904)	kraj Tyrol	5. rata *) 2.700 K		
64	Uzupełnienie zabudowania Naifbachu (pozycja 127. z roku 1904)	kraj Tyrol	6. rata *) 3.247 K 91 h		
65	Uzupełnienie regulacyi Nocy koło Mezzolombardo (pozycja 128. z roku 1904)	kraj Tyrol	4. rata *) 2.291 K 85 h		
66	Uzupełnienie regulacyi Leno (pozycja 130. z roku 1904)	kraj Tyrol	8. rata *) 8.840 K 91 h		

*) Rata roczna.

Numer pożyczki	Przedsiębiorstwo	Przedsiębiorca	Zasilek, który ma być udzielony przedsiębiorstwu z funduszu melioracyjnego		
			datak bezzwrotny	pożyczka	
				bezprocentowa	oprocentowana
67	Naprawa i uzupełnienie regulacji Adygi w II. seceyi (pożyczka 133. z roku 1904)	kraj Tyrol	9. rata *) 23.598 K 67 h		
68	Uzupełnienie regulacji Adygi w III. seceyi (pożyczka 134. z roku 1904)	kraj Tyrol	6. rata *) 30.933 K 37 h		
69	Budowle ochronne na Fersynie koło Vigalzano (pożyczka 136. z roku 1904)	kraj Tyrol	5. rata *) 2.821 K 74 h		
70	Regulacja Fersyny przy ujściu Adygi (pożyczka 137. z roku 1904)	kraj Tyrol	7. rata *) 4.226 K 25 h		
71	Zabudowanie Lahnbachu koło Schwaz (pożyczka 141. z roku 1904)	kraj Tyrol	4. rata *) 2.057 K 01 h		
72	Zabudowanie Maukenbachu (pożyczka 142. z roku 1904)	kraj Tyrol	9. rata *) 5.480 K 59 h		
73	Zabudowanie Rivo Cameraso (pożyczka 147. z roku 1904)	kraj Tyrol	7. rata *) 1.818 K 83 h		
74	Regulacja głównego rowu odpływowego Lany łącznie z Krebsbachem (pożyczka 139. z roku 1905)	kraj Tyrol	8. rata *) 2.738 K 93 h		
75	Regulacja Adygi koło Borghetto (pożyczka 141. z roku 1905)	kraj Tyrol	5. rata *) 6.615 K 01 h		
76	Uzupełnienie regulacji Adygi na przestrzeni Naturus-Töll (pożyczka 143. z roku 1905)	kraj Tyrol	11. rata *) 3 136 K 54 h		
77	Osuszenie bagien Speier i Weitenmöser (pożyczka 144. z roku 1905)	kraj Tyrol	6. rata *) 600 K		
78	Zabudowanie Hahnbaumuhry (pożyczka 147. z roku 1905)	kraj Tyrol	9. rata *) 800 K		

*) Rata roczna.

Numer pożyczki	Przedsiębiorstwo	Przedsiębiorca	Zasilek, który ma być udzielony przedsięwzięciu z funduszu melioracyjnego		
			datak bezzwrotny	pożyczka	
				bez- procentowa	oprocento- wana
79	Zabudowanie Märzenbachu (pożyczka 148. z roku 1905)	kraj Tyrol	8. rata 38.750 K		
80	Zabudowanie Leimbachu, Grabenbachu i Arnbachu w dolinie Cillertalskiej (pożyczka 149. z roku 1905)	gminy Stumm i Stummerbach	rata końcowa (8.) 9.500 K		
81	Zabudowanie potoków Unterbichl, Tal, Laimach i Ekartaubach w dolinie Ciller- talskiej (pożyczka 150. z roku 1905)	interesowane gminy	8. rata *) 1.500 K		
82	Przełożenie ujścia wielkiej Lawy do Drawy (pożyczka 151. z roku 1905)	spółka wodna	9. rata *) 1.766 K 86 h		
83	Odprowadzenie wód górskich w gminie Cavedine (pożyczka 152. z roku 1905)	gmina Cavedine	7. rata *) 1.151 K 05 h		
84	Regulacja Innu od Telfs do Oberhofen (pożyczka 153. z roku 1905)	kraj Tyrol	9. rata *) 2.400 K		
85	Budowle ochronne na Brixentalerachu na przestrzeni od czerwonej Bühel do ujścia do Innu (pożyczka 154. z roku 1905)	kraj Tyrol	8. rata *) 4.077 K 33 h		
86	Regulacja Lechu, Unterletzen—Ehen- bichl (pożyczka 155. z roku 1905)	kraj Tyrol	8. rata *) 18.132 K 70 h		
87	Regulacja Haselbachu koło Waidring i zabudowanie jego bocznych rowów (pożyczka 170. z roku 1909)	kraj Tyrol	rata końcowa (6.) 60.000 K		
88	Regulacja Adygi na przestrzeni Laatsch—Laas (pożyczka 216. z roku 1909)	kraj Tyrol	4. rata 40.000 K		
89	Budowle dla ochrony brzegów na prawym brzegu Lechu koło Forchach (pożyczka 218. z roku 1909)	kraj Tyrol	8. rata 17.500 K		

*) Rata roczna.

Numer pozycyi	Przedsiębiorstwo	Przedsiębiorca	Zasiłek, który ma być udzielony przedsiębiorstwu z funduszu melioracyjnego		
			datek bezzwrotny	pożyczka	
				bez- procentowa	oprocento- wana
90	Zabudowanie potoków górskich na obszarze Grosachu (pozycya 74. z roku 1913)	kraj Tyrol	3. rata 50.000 K		
91	Regulacya Plimy w dolnym biegu (pozycya 233. z roku 1914/1915)	kraj Tyrol	rata końcowa (2.) 25.000 K		
92	Pokrycie zwiększonych kosztów regulacyi dolnego biegu Jenbachu (pozycya 234. z roku 1914/1915)	gminy Ebbs i Niederndorf	2. rata 27.700 K		
93	Wykonanie lokalnych budowli nadbrzeżnych na Gader (pozycya 236. z roku 1914/1915)	gminy St. Lorenzen, Montal, Onach, Welschellen, Erneberg, Wengen, St. Martin, Abtei, Collfuschg i Corvara	2. rata 35.625 K		
94	Zabudowanie potoku Niederharter- i Haselbach w gminie Hart (pozycya 237. z roku 1914/1915)	kraj Tyrol	2. rata 47.925 K		
95	Uzupełnienie budowli ochronnych na Murze sautenskiej (pozycya 238. z roku 1914/1915)	gmina Sautens	rata końcowa (2.) 33.600 K		
96	Zabudowanie Mühlbachu w Gsies (pozycya 240. z roku 1914/1915)	gmina Pichl	rata końcowa (2.) 24.000 K		
97	Regulacya dolnego biegu Glaurachbachu w Kirchbichl (pozycya 242. z roku 1914/1915)	kraj Tyrol	rata końcowa (2.) 15.500 K		
98	Najpilniejsze roboty regulacyi Innu od Rietz do granicy kraju (pozycya 243. z roku 1914/1915)	kraj Tyrol	2. rata 50.000 K		
99	Przedarulania. Regulacya Illu w gminach Frastanz, Gõfis i Satteins (pozycya 156. z roku 1905)	kraj Przedarulania	12. rata *) 8.800 K		

*) Rata roczna.

Numer pożyczki	Przedsiębiorstwo	Przedsiębiorca	Zasilek, który ma być udzielony przedsiębiorstwu z funduszu melioracyjnego		
			datak bezzwrotny	pożyczka	
				bez- procentowa	oprocento- wana
100	Usunięcie szkód, wyrządzonych wskutek zdarzeń elementarnych w czerwcu 1910 na rzekach Ill i Bregenzerach oraz ich dopływach, na rzece Dornbirmerach, na górnym biegu Lechu i groblach wewnętrznych oraz na kilku mniejszych dopływach Renu (pożyczka 294. z roku 1911)	kraj Przedarulania	6. rata *) 68.887 K 22 h		
101	Uzupełnienie programu budowy elementarnych w roku 1910 (pożyczka 297. z roku 1911)	kraj Przedarulania	6. rata *) 85.616 K 34 h		
102	Całkowita odbudowa zburzonych przez powódź z roku 1910 budowli dla ochrony brzegów na potoku Alvierbach w gminie Bürs (pożyczka 255. z roku 1912)	kraj Przedarulania	rata końcowa (5.) 15.625 K		
103	Odbudowa zburzonych przez powódź z roku 1910 budowli dla ochrony brzegów na potoku Mengbach w gminie Nenzing (pożyczka 256. z roku 1912)	kraj Przedarulania	5. rata 50.700 K		
104	Odbudowa zburzonych przez powódź w czerwcu 1910 budowli dla ochrony brzegów na potoku Litzbach w gminie Schruns (pożyczka 257. z roku 1912)	kraj Przedarulania	5. rata 38.000 K		
105	Odbudowa zburzonych przez powódź w czerwcu 1910 budowli dla ochrony brzegów na rzece Bregenzerach w obszarze gminy Schopperrnau (pożyczka 258. z roku 1912)	kraj Przedarulania	rata końcowa (5.) 12.312 K 50 h		
106	Odbudowa budowli ochronnych na rzece Bregenzerach w obszarze gminy Mellau (pożyczka 259. z roku 1912)	kraj Przedarulania	rata końcowa (5.) 11.375 K		
107	Odbudowa budowli ochronnych na rzece Bregenzerach w obszarze gminy Au (pożyczka 260. z roku 1912)	kraj Przedarulania	5. rata 34.200 K		
108	Wykończenie regulacji rzeki Illu w obszarze gminy Lorüns (pożyczka 261. z roku 1912)	kraj Przedarulania	rata końcowa (5.) 14.375 K		

*) Rata roczna.

Numer pozycyi	Przedsiębiorstwo	Przedsiębiorca	Zasilek, który ma być udzielony przedsiębiorstwu z funduszu melioracyjnego		
			datek bezzwrotny	pożyczka	
				bezprocentowa	oprocentowana
109	Odbudowa budowli dla ochrony brzegów na rzece Ill i w obszarze gminy Nenzing, parcela Beschling (pozycya 262. z roku 1912)	kraj Przedarulania	rata końcowa (5.) 18.562 K 50 h		
110	Odbudowa budowli dla ochrony brzegów na rzece Ill i na potoku Tabuladabach na obszarze gminy Schlins (pozycya 263. z roku 1912)	kraj Przedarulania	5. rata 30.300 K		
111	Odbudowa budowli ochronnych na potoku Saminabach w gminie Frastanz (pozycya 264. z roku 1912)	kraj Przedarulania	rata końcowa (5.) 13.125 K		
112	Odbudowa budowli dla ochrony brzegów na rzece Bregenzerache w gminie Schnepfau (pozycya 265. z roku 1912)	kraj Przedarulania	rata końcowa (5.) 15.937 K 50 h		
113	Wykonanie przejściowych budowli ochronnych na prawym brzegu Alfency na frakcyi Bings, w gminie Bludene i na lewym brzegu Alfency na obszarze gminy Stallehr (pozycya 244. z roku 1914/1915)	kraj Przedarulania	2. rata 22.250 K		
114	Regulacya dolnego biegu Frutzbachu na obszarach gmin Meiningen i Koblach (pozycya 245. z roku 1914/1915)	kraj Przedarulania	2. rata 21.000 K		
115	Rozszerzenie wąwozu Ill w Feldkirch (pozycya 246. z roku 1914/1915)	kraj Przedarulania	2. rata 80.000 K		
Czechy.					
116	Budowa przegród w dolinach na obszarze Zhorzelickiej Nisy (pozycya 74. z roku 1902)	spółka wodna	14. rata *) 129.425 K 20 h		
117	Regulacya górnej Łaby od Spindelmühle do Jaromierza i tak zwanej małej Łaby (pozycya 97. z roku 1903)	kraj Czechy	14. rata *) 68.295 K 30 h		

*) Rata roczna.

Numer pozycyi	Przedsiębiorstwo	Przedsiębiorca	Zasilek, który ma być udzielony przedsiębiorstwu z funduszu melioracyjnego		
			datek bezzwrotny	pożyczka	
				bezprocentowa	oprocentowana
118	Regulacya górnej Upy od Petzeru do Riesenburgu (pozycya 98. z roku 1903)	kraj Czechy	14. rata *) 95.893 K 43 h		
119	Regulacya rzeki Nisy w obrębie obszaru miasta Liberca (pozycya 130. z roku 1906)	gmina Liberec	8. rata *) 27.300 K		
120	Regulacya dolnego biegu potoku Doubrawka przez spółkę wodną w Wšejan (pozycya 133. z roku 1906)	spółka wodna	6. rata 50.450 K		
121	Melioracya gruntów przez spółkę wodną w Czernilowie (pozycya 140. z roku 1906)	spółka wodna	10. rata *) 18.270 K 75 h		
122	Melioracya w Lužce-Nepolis (pozycya 152. z roku 1906)	spółka wodna	8. rata *) 9.575 K 89 h		
123	Melioracya w Dolnych Miecholupach (pozycya 152. z roku 1907)	spółka wodna	rata końcowa (7.) 7.393 K 35 h		
124	Regulacya potoku Srebrnego i będąca w związku z nią melioracya w Hodeszowicach (pozycya 156. z roku 1907)	spółka wodna	9. rata *) 2.402 K 25 h		
125	Regulacya potoku Aubach (pozycya 157. z roku 1907)	spółka wodna	8. rata *) 14.669 K 58 h		
126	Podwyższenie datku na regulację Metuji i meliorację przyległych gruntów (pozycya 161. z roku 1908)	spółka wodna	8. rata *) 14.615 K 83 h		
127	Regulacya potoku Flössbach w powiecie cieplickim (pozycya 164. z roku 1908)	kraj Czechy	8. rata *) 53.605 K 97 h		
128	Regulacya potoku Baczówka i Hluboký i melioracya przyległych gruntów (pozycya 166. z roku 1908)	spółka wodna	8. rata *) 28.673 K 91 h		

*) Rata roczna.

Numer pozycji	Przedsiębiorstwo	Przedsiębiorca	Zasilek, który ma być udzielony przedsiębiorstwu z funduszu melioracyjnego		
			datek bezwrotny	pożyczka	
				bez- procentowa	oprocento- wana
129	Regulacja Skalickiego i Piletickiego potoku i melioracja przyległych gruntów (pozyca 167. z roku 1908)	spółka wodna	8. rata *) 7.133 K 81 h		
130	Melioracja gruntów przez spółkę wodną w Sobótce (pozyca 174. z roku 1908)	spółka wodna	7. rata *) 54.573 K		
131	Dalszy dodatek na budowę przegród w dolinach w dorzeczu Zhorzelickiej Nisy (pozyca 175. z roku 1908)	spółka wodna	9. rata *) 28.813 K 03 h		
132	Zakład melioracyjny spółki wodnej w Solnicy (pozyca 176. z roku 1908)	spółka wodna	9. rata *) 7.499 K 78 h		
133	Regulacja potoku Chotesów (pozyca 182. z roku 1908)	powiat Beneszów	rata końcowa (7.) 49.277 K 06 h		
134	Regulacja rzeki Uslawy i melioracja przyległych gruntów przez spółkę wodną w Pilsenecu (pozyca 271. z roku 1910)	spółka wodna	6. rata 49.692 K 72 h		
135	Zabudowanie potoków Treboc, Pochwałów, Domanszyc i Srebrnego potoku w powiecie Louny (pozyca 302. z roku 1910)	kraj Czechy	6. rata 41.795 K 60 h		
136	Przedsięwzięcia regulacyjne i melioracyjne spółki wodnej w Zalszach (pozyca 307. z roku 1910)	spółka wodna	rata końcowa (6.) 35.028 K		
137	Melioracja gruntów przez spółkę wodną w Miasteczku królewskim (pozyca 315. z roku 1910)	spółka wodna	6. rata 36.856 K		
138	Melioracja gruntów przez spółkę wodną w Materowie, Trzeboszycach i Jeśniczanach (pozyca 247. z roku 1914/1915)	spółka wodna	2. rata 50.000 K		

*) Rata roczna

Numer pożyczki	Przedsiębiorstwo	Przedsiębiorca	Zasilek, który ma być udzielony przedsiębiorstwu z funduszu melioracyjnego		
			data bezzwrotny	pożyczka	
				bez- procentowa	oprocento- wana
139	Melioracja gruntów przez spółkę wodną w Habfina Vlčí (pożyczka 248. z roku 1914/1915)	spółka wodna	2. rata 9.861 K		
140	Melioracja gruntów przez spółkę wodną w Krakowaniu (pożyczka 249. z roku 1914/1915)	spółka wodna	2. rata 30.580 K		
141	Melioracja gruntów przez spółkę wodną w Nowej Wsi koło Chociborza (pożyczka 250. z roku 1914/1915)	spółka wodna	2. rata 40.940 K		
142	Melioracja gruntów przez spółkę wodną w Oucmanicach (pożyczka 251. z roku 1914/1915)	spółka wodna	rata końcowa (2.) 16.812 K		
143	Melioracja gruntów przez spółkę wodną w Zyrecku Podstranym (pożyczka 252. z roku 1914/1915)	spółka wodna	2. rata 7.807 K		
144	Regulacja potoku Podwinza w gminie Steben (pożyczka 253. z roku 1914/1915)	gmina Steben	2. rata 7.845 K		
145	Melioracja gruntów przez spółkę wodną w Houdkowicach (pożyczka 254. z roku 1914/1915)	spółka wodna	2. rata 7.677 K		
146	Melioracja gruntów przez spółkę wodną w Równi dolnej i górnej i Litecinach (pożyczka 255. z roku 1914/1915)	spółka wodna	2. rata 45.000 K		
147	Regulacja Chocisanki w powiecie Włoszyskim (pożyczka 256. z roku 1914/1915)	wydział powiatowy Włoszym	2. rata 10.600 K		
148	Melioracja gruntów przez spółkę wodną w Niepomierzycach (pożyczka 257. z roku 1914/1915)	spółka wodna	2. rata 15.504 K		
149	Melioracja gruntów przez spółkę wodną w Bagnie (pożyczka 258. z roku 1914/1915)	spółka wodna	2. rata 5.147 K		

Numer pozycyi	Przedsiębiorstwo	Przedsiębiorca	Zasilek, który ma być udzielony przedsiębiorstwu z funduszu melioracyjnego		
			datek bezzwrotny	pożyczka	
				bez- procentowa	oprocento- wana
150	Melioracya gruntów przez spółkę wodną w Hostoulicach (pozycya 259. z roku 1914/1915)	spółka wodna	2. rata 8.762 K		
151	Melioracya gruntów przez spółkę wodną w Górnych Krutach (pozycya 260. z roku 1914/1915)	spółka wodna	2. rata 6.175 K		
152	Melioracya gruntów przez spółkę wodną w Kyjach (pozycya 261. z roku 1914/1915)	spółka wodna	2. rata 12.250 K		
153	Melioracya gruntów przez spółkę wodną w Königshan (pozycya 262. z roku 1914/1915)	spółka wodna	2. rata 8.680 K		
154	Melioracya gruntów przez spółkę wodną w Drahocinie (pozycya 263. z roku 1914/1915)	spółka wodna	2. rata 9.670 K		
155	Melioracya gruntów przez spółkę wodną w Hrzedlach (pozycya 264. z roku 1914/1915)	gmina Hrzedle	2. rata 4.158 K		
156	Melioracya gruntów przez spółkę wodną w Žlunicach (pozycya 265. z roku 1914/1915)	spółka wodna	2. rata 17.727 K		
157	Melioracya gruntów przez spółkę wodną w Liskowicach (pozycya 266. z roku 1914/1915)	spółka wodna	2. rata 10.423 K		
158	Melioracya gruntów przez spółkę wodną w Trzešniowcu Dolnym, strona wschodnia i zachodnia I., pow. Landskron (pozycya 267. z roku 1914/1915)	spółka wodna	2. rata 5.404 K		
159	Melioracya gruntów przez spółkę wodną w Slatinie (pozycya 268. z roku 1914/1915)	spółka wodna	2. rata 15.050 K		
160	Melioracya gruntów przez spółkę wodną w Łukawicy (pozycya 269. z roku 1914/1915)	spółka wodna	2. rata 4.688 K		

Numer pozycyi	Przedsiębiorstwo	Przedsiębiorca	Zasilek, który ma być udzielony przedsiębiorstwu z funduszu melioracyjnego		
			datek bezzwrotny	pożyczka	
				bez- procentowa	oprocento- wana
161	Melioracya gruntów przez spółkę wodną w Szawie (pozycya 270. z roku 1914/1915)	spółka wodna	2. rata 10.551 K		
162	Wybudowanie zapory w Moście (pozycya 271. z roku 1914/1915)	gmina miasta Most	2. rata 50.000 K		
163	Zwiększone koszty regulacyi potoku Przychowickiego i Jińskiego (pozycya 272. z roku 1914/1915)	Wydział powiatowy w Przystycach	2. rata 19.641 K		
164	Zwiększone koszty regulacyi potoku Mandawcy w Warnsdorfie (pozycya 273. z roku 1914/1915)	gmina Warnsdorf	2. rata 20.640 K		
165	Zwiększone koszty regulacyi potoku Brodeckiego (pozycya 274. z roku 1914/1915)	spółka wodna	2. rata 4.100 K		
166	Zwiększone koszty regulacyi Metui przez spółkę wodną w Nahoranach (pozycya 275. z roku 1914/1915)	spółka wodna	2. rata 20.284 K		
167	Melioracya gruntów przez spółkę wodną w Luhowie, Nowinach, Gross-Grünau (pozycya 276. z roku 1914/1915)	spółka wodna	2. rata 4.382 K		
Morawy.					
168	Zabudowanie potoków Lubina, Lomna i Bystrzycka w gminach Frenstacie i Trojanowicach (pozycya 159. z roku 1906)	kraj Morawy	11. rata *) 22.870 K 59 h		
169	Regulacje i zabudowania w dorzeczu Ossy (pozycya 160. z roku 1906)	kraj Morawy	10. rata *) 94.532 K 12 h		
170	Melioracya w gminach Trzesztyna, Bohuslawice, Dubicko, Hrabowa, Stawenice i Mohelnice (pozycya 161. z roku 1907)	spółka wodna	10. rata *) 3.180 K 44 h		

*) Rata roczna.

Numer pozycyi	Przedsiębiorstwo	Przedsiębiorca	Zasiłek, który ma być udzielony przedsiębiorstwu z funduszu melioracyjnego		
			datek bezzwrotny	pożyczka	
				bezprocentowa	oprocentowana
171	Dalsze zabudowania potoków górskich w dorzeczu Beczwy (pozycya 328. z roku 1910)	kraj Morawy	6. rata *) 256.247 K 89 h		
172	Dalsze roboty i ukończenie regulacji Beczwy (pozycya 329. z roku 1910)	kraj Morawy	6. rata *) 206.636 K 13 h		
173	Zabudowanie Rusawy na przestrzeni od granic gmin katastralnych Koliczyn—Wszetuly w górę do źródeł wraz z dopływami a mianowicie z potokiem Dobrotickim, Jankowickim i Brusnym (pozycya 312. z roku 1911)	kraj Morawy	5. rata *) 53.718 K 31 h		
174	Zabudowanie Drzewnicy od zbiegu rzek Drzewnicy Slusowickiej i Wyzowickiej wraz z wszystkimi dopływami aż do źródeł i z potokiem Frysztackim w gminach Górna Wieś, Frysztak i Dolna Wieś (pozycya 313. z roku 1911)	kraj Morawy	5. rata *) 99.646 K 23 h		
175	Zabudowanie potoku Olszawy od mostu powiatowego w Szumicy w górę do źródeł i Niwnickiego potoku od kilometra 6 00, to jest od dolnej granicy gminy Niwnicy w górę (pozycya 314. z roku 1911)	kraj Morawy	5. rata *) 62.293 K 83 h		
176	Zbudowanie zapory na potoku Hlouchela w obszarze gmin Plumow i Sztichowice (pozycya 266. z roku 1912)	kraj Morawy	5. rata *) 71.318 K 24 h		
177	Zbudowanie zapory na potoku Luhaczowickim na obszarze gmin Pozlowice i Dolna Lhota (pozycya 267. z roku 1912)	kraj Morawy	4. rata *) 51.360 K 52 h		
178	Zabudowanie Luhaczowickiego potoku na przestrzeni od drugiego mostu kolejowego w Luhaczowicach do zapory (pozycya 269. z roku 1912)	kraj Morawy	5. rata *) 19.230 K 65 h		

*) Rata roczna.

Numer pożyczki	Przedsiębiorstwo	Przedsiębiorca	Zasilek, który ma być udzielony przedsiębiorstwu z funduszu melioracyjnego		
			datek bezwrotny	pożyczka	
				bez- procentowa	oprocento- wana
179	Zabudowanie Mostenki na przestrzeni od mostu kolejowego w Górnych Mosztjenicach do Drewohostyc i dalsze zabudowanie Bystrzyczki od Drewohostyc aż do źródeł (pożyczka 270. z roku 1912)	kraj Morawy	4. rata *) 96.425 K 67 h		
180	Dalsze zabudowanie Lomne, Lubiny i Bystrzyckiego potoku w obszarze gmin Frenstat nad R. i Trojanowice (pożyczka 268. z roku 1912)	kraj Morawy	5. rata *) 47.780 K 61 h		
181	Regulacja potoku Swodnicy w obszarze gmin Loweszyce, Górne Mosztjenice, Weżek, Bochorz, Wilkosz, Zarzyce i Chropin (pożyczka 273. z roku 1912)	kraj Morawy	rata końcowa (4.) 16.135 K		
182	Regulacja rzeki Oskawy na przestrzeni od Zerotyńskiego młyna do mostu kolejowego na linii Czeska Trzebowa—Ołomuniec (pożyczka 274. z roku 1912)	spółka wodna	5. rata 53.000 K		
183	Regulacja rzeki Switawy w gminach Switawa, Vierzighuben i Greifendorf i inne z powodu tej regulacji potrzebne wodno-gospodarcze zarządzenia na obszarze regulacyjnym (pożyczka 275. z roku 1912)	kraj Morawy	4. rata *) 42.864 K 96 h		
184	Odwodnienie gruntów w gminie Zajeczu (pożyczka 284. z roku 1912)	spółka wodna	rata końcowa (5.) 14.516 K 66 h		
185	Odwodnienie gruntów w gminie Sztiepanowie (pożyczka 289. z roku 1912)	spółka wodna	rata końcowa (5.) 20.420 K		
186	Odwodnienie gruntów w gminach Hunczowice, Naklo, Przykazy, Skrzeń i Hynkow (pożyczka 290. z roku 1912)	spółka wodna	rata końcowa (5.) 21.037 K 50 h		

*) Rata roczna.

Numer pożyczki	Przedsiębiorstwo	Przedsiębiorca	Zasiłek, który ma być udzielony przedsiębiorstwu z funduszu melioracyjnego		
			datak bezwrotny	pożyczka	
				bez- procentowa	oprocento- wana
187	Regulacja rzeki Cesawy i potoku Dunawki w gminach Bluczyna, Mienin, Otmarow, Sokolnice, Wojkowice i Żydłowice (pożyczka 303. z roku 1912)	spółka wodna	5. rata 46.520 K		
188	Odwodnienie gruntów w gminie Łocznowie (pożyczka 277. z roku 1914/1915)	spółka wodna	2. rata 8.390 K		
189	Regulacja potoku Romży jakoteż odwodnienie gruntów w gminach Blatec i Charwatach (pożyczka 278. z roku 1914/1915)	spółka wodna	2. rata 8.333 K		
190	Odwodnienie gruntów w gminie Wicowie (pożyczka 279. z roku 1914/1915)	spółka wodna	2. rata 8.290 K		
191	Zabudowanie potoku Podolskiego w Rymarzowie (pożyczka 280. z roku 1914/1915)	kraj Morawy	2. rata 51.722 K		
192	Odwodnienie gruntów w gminach Krzenów i Szneków (pożyczka 281. z roku 1914/1915)	spółka wodna	2. rata 8.041 K		
193	Odwodnienie gruntów w gminie Bergen (pożyczka 282. z roku 1914/1915)	spółka wodna	2. rata 5.019 K		
194	Odwodnienie gruntów w gminach Podiwin i Bilowice (pożyczka 283. z roku 1914/1915)	spółka wodna	2. rata 5.556 K		
195	Odwodnienie gruntów w gminie Iwan (pożyczka 284. z roku 1914/1915)	spółka wodna	2. rata 16.222 K		
196	Odwodnienie gruntów w gminach Slarnów, Morawskie Lodenice, Chomontów i Bonnowice (pożyczka 285. z roku 1914/1915)	spółka wodna	2. rata 37.072 K		

Numer pozycyi	Przedsiębiorstwo	Przedsiębiorca	Zasilek, który ma być udzielony przedsiębiorstwu z funduszu melioracyjnego		
			datak bezzwrotny	pożyczka	
				bez- procentowa	oprocento- wana
197	Odwodnienie gruntów w gminie Topolna (pozycya 286. z roku 1914/1915)	spółka wodna	rata końcowa (2.) 12.540 K		
198	Odwodnienie gruntów w gminie Louce, powiat Węgierska Ostrawa (pozycya 287. z roku 1914/1915)	spółka wodna	2. rata 21.156 K		
199	Odwodnienie gruntów w gminach Kalisz. Górne Dubienki, Bejkowce i Iglawka (pozycya 288. z roku 1914/1915)	spółka wodna	2. rata 6.119 K		
200	Odwodnienie gruntów w gminie Łowieszycze (pozycya 289. z roku 1914/1915)	spółka wodna	rata końcowa (2.) 14.400 K		
201	Odwodnienie gruntów w gminie Kokory (pozycya 290. z roku 1914/1915)	spółka wodna	2. rata 12.258 K		
202	Odwodnienie gruntów w gminie Brusperk (pozycya 291. z roku 1914/1915)	spółka wodna	2. rata 12.960 K		
203	Zabudowanie potoku Okluka w gminach Sławkowie i Horniemcu i potoku Bor- szyckiego w gminie Borszycach (pozycya 292. z roku 1914/1915)	kraj Morawy	2. rata 40.755 K		
204	Melioracya gruntów w gminach Wielkie Tyńce, Wsisko, Grygów, Holice i Kozuszany (pozycya 293. z roku 1914/1915)	spółka wodna	2. rata 15.040 K		
205	Zabudowanie potoków Wieliczka i Ludina na obszarze gminnym miasta Hranice i urządzenie osadników żwiru na pier- wotnym obszarze tych potoków (pozycya 294. z roku 1914/1915)	kraj Morawy	2. rata 32.239 K		
206	Regulacya potoku Kunczyńskiego i Długo- luczkowskiego w Trzebowie Morawskim (pozycya 295. z roku 1914/1915)	spółka wodna	rata końcowa (2.) 29.640 K		

Numer pożyczki	Przedsiębiorstwo	Przedsiębiorca	Zasilek, który ma być udzielony przedsiębiorstwu z funduszu melioracyjnego		
			datak bezwrotny	pożyczka	
				bez- procentowa	oprocento- wana
207	Częściowa regulacja Szwareawy w gminie Uherczyce (pożyczka 296. z roku 1914/1915)	spółka wodna	2. rata 27.170 K		
Śląsk.					
208	Zabudowania potoków górskich na Śląsku (pożyczka 170. z roku 1906)	kraj Śląsk	11. rata *) 99.421 K 94 h		
209	Regulacja potoku Oleśnicy (pożyczka 165. z roku 1907)	kraj Śląsk	9. rata *) 2.621 K 67 h		
210	Regulacja Opawy wraz z dopływami w gminach Opawie i Katarzynie (pożyczka 166. z roku 1907)	gminy Opawa i Katarzynka	8. rata *) 53.017 K 72 h		
211	Roboty uzupełniające przy budowlach z powodu klęsk (pożyczka 297. z roku 1914/1915)	kraj Śląsk	rata końcowa (2.) 46.075 K		
212	Regulacja potoku Secina w gminie Brawantyce (pożyczka 298. z roku 1914/1915)	gmina Brawantyce	rata końcowa (2.) 15.817 K		
Galicya.					
213	Regulacja rzeki Lomnicy (pożyczka 41. z roku 1898)	kraj Galicya	19. rata 50.882 K		
214	Regulacja rzeki Soly (pożyczka 42. z roku 1898)	kraj Galicya	rata końcowa (19.) 23.560 K 79 h		
215	Regulacja górnego Dniestru (pożyczka 45. z roku 1900.)	kraj Galicya	17. rata 107.532 K		
216	Obwałowanie Wisły od Niepołomic do ujścia Raby (pożyczka 121. z roku 1903)	spółka wodna	13. rata 92.832 K		
217	Odwodnienie bagien nad rzeką Dniestrem (pożyczka 122. z roku 1903)	spółka wodna	13. rata 80.000 K		

*) Rata roczna.

Numer pozycyi	Przedsiębiorstwo	Przedsiębiorca	Zasilek, który ma być udzielony przedsiębiorstwu z funduszu melioracyjnego		
			datek bezzwrotny	pożyczka	
				bez-procentowa	oprocentowana
218	Obwałowanie Wisły od ujścia Raby do Woli Rogowskiej (pozycya 123. z roku 1903)	kraj Galicya	13. rata 90.000 K		
219	Regulacya potoku Błotnia (pozycya 156. z roku 1904)	kraj Galicya	12. rata 27.600 K		
220	Podwyższenie prawego walu Wisły między Podgórzem a Niepołomicami (pozycya 158. z roku 1904)	kraj Galicya	10. rata 45.000 K		
221	Regulacya rzeki Wisłoku i potoku Pielnicy (pozycya 162. z roku 1905)	kraj Galicya	rata końcowa (10.) 24.375 K		
222	Regulacya górnego biegu rzeki Trześniówki (pozycya 164. z roku 1905)	spółka wodna	rata końcowa (11.) 35.000 K		
223	Regulacya rzeki Wereszycy (pozycya 165. z roku 1905)	spółka wodna	11. rata 81.600 K		
224	Regulacya rzeki Raty (pozycya 171. z roku 1906)	spółka wodna	9. rata 121.600 K		
225	Regulacya rzeki Peltwi (pozycya 173. z roku 1906)	spółka wodna	11. rata 179.512 K		
226	Regulacya Tyśmienicy i potoku Letnianki (pozycya 172. z roku 1906)	spółka wodna	9. rata 135.880 K		
227	Regulacya potoku Błozewki (pozycya 169. z roku 1907)	spółka wodna	9. rata 40.800 K		
228	Regulacya potoku Rudawy od Woli Justowskiej do Dulowej (pozycya 171. z roku 1907)	powiaty krakowski i chrzanowski	9. rata 90.000 K		
229	Uzupełnienie regulacji rzeki Bugu (pozycya 173. z roku 1907)	kraj Galicya	10. rata 42.066 K 67 h		

Numer pożyczki	Przedsiębiorstwo	Przedsiębiorca	Zasilek, który ma być udzielony przedsiębiorstwu z funduszu melioracyjnego		
			datak bezzwrotny	pożyczka	
				bez- procentowa	oprocento- wana
230	Regulacja potoków Klodnicy i Brydnicy wraz z dopływami (pożyczka 240. z roku 1909)	spółka wodna	7. rata 38.888 K 83 h		
231	Regulacja rzeki Solokiji wraz z dopływami (pożyczka 241. z roku 1909)	spółka wodna	8. rata 120.000 K		
232	Regulacja potoku Macochy wraz z dopływami (pożyczka 242. z roku 1909)	spółka wodna	7. rata 42.400 K		
233	Regulacja potoku Siwki od jazu w Holyniu do Kalusza (pożyczka 334. z roku 1910)	kraj Galicya	7. rata 100.000 K		
234	Obwałowanie prawego brzegu Wisły od ujścia potoku Dankówki do ujścia rzeki Przemszy (pożyczka 335. z roku 1910)	kraj Galicya	5. rata 116.000 K		
235	Regulacja Jasiolki wraz z dopływami (pożyczka 321. z roku 1911)	kraj Galicya	5. rata 41.333 K 33 h		
236	Zabudowanie potoków Nawieśnicy, Ponikiewki, Czerny, Bystrej i Jaszczurówki w powiecie wadowickim (pożyczka 322. z roku 1911)	kraj Galicya	5. rata 38.570 K		
237	Regulacja potoku Białystoku wraz z dopływami (pożyczka 327. z roku 1911)	kraj Galicya	5. rata 78.800 K		
238	Regulacja rzeki Bugu od ujścia Raty do granicy państwa (pożyczka 328. z roku 1911)	kraj Galicya	5. rata 28.307 K 69 h		
239	Podwyższenie wałów ochronnych rzeki Łęgu w powiecie tarnobrzeskim (pożyczka 330. z roku 1911)	kraj Galicya	5. rata 50.000 K		

Numer pożyczki	Przedsiębiorstwo	Przedsiębiorca	Zasilek, który ma być udzielony przedsiębiorstwu z funduszu melioracyjnego		
			datak bezzwrotny	pożyczka	
				bezprocentowa	oprocentowana
240	Obwałowanie lewego brzegu Wisły od ujścia Przemszy do Bielan (pożyczka 308. z roku 1912)	kraj Galicya	4. rata 185.000 K		
241	Obwałowanie prawego brzegu Wisły od ujścia Przemszy do Bódzowa (pożyczka 309. z roku 1912)	kraj Galicya	4. rata 240.000 K		

B. Oddział techniczno-lasowy dla zabudowania potoków górskich.

242	Koszta po myśli ustawy z dnia 7. lutego 1888. Dz. u. p. Nr. 17. pokrywane z funduszu melioracyjnego i połączone z istnieniem i czynnościami techniczno-lasowego oddziału dla zabudowywania potoków górskich.		190.000 K		
	Suma ogólna		8.683.767 K 62 h		
	Datki, które przewidziane były już w poprzednich preliminarzach funduszu do okresu budżetowego 1914/1915 włącznie, a których nie zażądano względnie nie udzielono do końca okresu obrotowego 1914/1915		18.150.341 K 87 h		

Pokrycie wydatków, mających nastąpić według tego preliminarza za 1915/16, znajdzie się w przypadającej na ten okres czasu ustawowej racie dotacji i w innych aktywach funduszu.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXXVIII. — Wydana i rozesłana dnia 27. czerwca 1916.

Treść: (Nr 192.—197.) 192. Rozporządzenie w sprawie zastrzeżenia wyprawnej skóry oznaczonych gatunków na zapotrzebowania wojska. — 193. Rozporządzenie w sprawie sprzedaży odpadków, pozostających przy przerabianiu wyprawnej skóry. — 194. Rozporządzenie, dotyczące się obrotu skórami bydłocemi i końskimi i skórkami cielęcymi. — 195. Rozporządzenie o opiece jeneralnej. — 196. Rozporządzenie, dotyczące się uregulowania zużycia zboża i produktów młewa. — 197. Rozporządzenie, dotyczące się uregulowania obrotu wywozu do Rumunii.

192.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrami robót publicznych i obrony krajowej i za zgodą Ministra wojny z dnia 23. czerwca 1916,

w sprawie zastrzeżenia wyprawnej skóry oznaczonych gatunków na zapotrzebowania wojska.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, zmieniając, objaśniając i uzupełniając rozporządzenie ministeryjne z dnia 5. lutego 1916, Dz. u. p. Nr. 28. jak następuje:

§ 1.

Zastrzeżenie na zapotrzebowanie wojska ustaje co do skóry owczej, garbowanej sumakiem i dębnicą.

§ 2.

Uchylenie zastrzeżenia na zapotrzebowanie wojska, uskuteczniane przez zaopatrzenie zapasów skóry urzędową pieczęcią w myśl § 5., l. 2, roz-

porządzenia z dnia 5. lutego 1916, Dz. u. p. Nr. 28, nie stoi na przeszkodzie zarządzeniu Ministerstwa handlu co do oddania tych zapasów skóry po myśli § 8. powołanego rozporządzenia.

Uprawnienie Ministerstwa handlu do zarządzenia oddania rozszerza się na odpadki, pozostające przy przerabianiu skóry tych gatunków, które są zastrzeżone na zapotrzebowanie wojska.

§ 3.

Obowiązek posiadacza zapasów do wykonania zarządzenia oddania, wydanego przez Ministerstwo handlu, nie zostaje odroczone przez to, że posiadacz zapasów i odbiorca nie mogą się porozumieć co do ceny towaru, który ma być oddany. W takim przypadku zapłaci odbiorca na razie cenę, jaką ustanowi Ministerstwo handlu. Na żądanie jednej ze stron ma nastąpić sądowe ustalenie wynagrodzenia w postępowaniu niespornem po wysłuchaniu znawców przez ten sąd powiatowy, który jest właściwym według miejsca złożenia zapasów. Rozstrzygnięcie można zacząć rekuresem w ciągu dni ośmiu. Przeciw rozstrzygnięciu drugiej instancyi nie jest dopuszczalny dalszy środek prawny. O ile kosztu postępowania ma zwrócić jedna strona albo należy je rozdzielić między strony, rozstrzyga sąd według swobodnego uznania.

§ 4.

Zresztą pozostają nietkniętymi postanowienia rozporządzenia ministeryalnego z dnia 5. lutego 1916, Dz. u. p. Nr. 28.

§ 5.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Georgi wlr.

Trnka wlr.

Spitzmüller wlr.

193.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrami robót publicznych i obrony krajowej i za zgodą Ministra wojny z dnia 23. czerwca 1916,

w sprawie sprzedaży odpadków, pozostających
przy przerabianiu wyprawnej skóry.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, jak następuje:

§ 1.

Odpadki, pozostające przy przerabianiu wyprawnej skóry, która w myśl przepisów rozporządzenia z dnia 5. lutego 1916, Dz. u. p. Nr. 28 (zmienionego rozporządzeniem z dnia 23. czerwca 1916, Dz. u. p. Nr. 192), jest zastrzeżoną dla celów wojskowych, wolno prócz Spółki z ogr. por. dla zakupna skóry w Wiedniu oddawać innym odbiorcom tylko według następujących postanowień.

Zabrania się wypełnienia zaciągniętych zobowiązań dostawy, o ile pozostawałoby ono w sprzeczności z niniejszemi postanowieniami.

§ 2.

Każdy, kto zamierza pozbyć odpadki, oznaczone w § 1., ma ich kupno ofiarować najpierw Spółce z ogr. por. dla zakupna skóry w Wiedniu.

Oferty należy wносить za pierwszym razem do dnia 15. lipca 1916, a następnie w dniu 1. i 15. każdego miesiąca.

W ofercie należy:

1. dokładnie oznaczyć gatunek skóry (skóra garbowana na podeszwy, skóra wierzchnia, skóra blank, skóra transparentowa);

2. wymienić rodzaj odpadków, a to:

- a) nienadające się do celów szewskich („skóra opałowa“),
- b) zdadne do użycia odpadki wycinane (wykrawane),
- c) odpadki jakościowe, to jest odpadki, nadające się ewentualnie do użycia na cele wojskowe pod względem swoich rozmiarów, ale nie nadające się pod względem grubości albo jakości skóry;

3. wymienić wagę ofiarowanych odpadków i żadaną za nie cenę z dostawą na stację załadowania, i to co do obu tych dat osobno według gatunków skór i rodzaju odpadków.

Za podstawę oferty należy wziąć sortowanie odpadków, będące dotąd w użyciu w odnośnem przedsiębiorstwie.

Druki na oferty można otrzymać w Spółce dla zakupna skóry.

§ 3.

Oferty należy przesłać Spółce dla zakupna skóry pocztą poleconą.

Spółka ma zwrócić oferentowi należytość pocztową.

Oferent jest związany swoją ofertą przez 14 dni, licząc od dnia nadania oferty na pocztę. Jeżeli w ciągu tego czasokresu nie otrzyma oświadczenia przyjęcia oferty ze strony Spółki, to może ofertowanym towarem dowolnie zarządzić.

Jeżeli Spółka ofertę przyjmie, to ma ona także bezzwłocznie wydać potrzebne zarządzenia względem oddania towaru. Sprzedawca ma jak najrychlej przygotować towar do przesyłki i odesłać go następnie bez zwłoki stosownie do zarządzeń Spółki na jej koszt do miejsca, przez nią oznaczonego. Za miejsce dopelnienia ma być uważane miejsce przeznaczenia towaru, jeżeli leży ono w Austrii. W innym razie obowiązują w tym względzie ogólne postanowienia artykułu 324. u. h.

Wysyłając towar, ma sprzedawca przesłać równocześnie Spółce:

- 1. Spis gatunków skóry i rodzajów odpadków,
- 2. rachunek,
- 3. duplikat listu przewozowego, zawierający urzędowe podanie wagi.

Spółka ma zapłacić 60 procent ceny kupna, należące się sprzedawcy według tych załączników, natychmiast po nadejściu załączników, a resztę ma uiścić do dni ośmiu po odebraniu towaru, o ile nie zostaną zarzucone towarowi wady.

Odbiór towaru ma nastąpić w ciągu ośmiu dni po uwiadomieniu adresata o nadejściu towaru na stację przeznaczenia. Adresat ma wysyłającemu donieść natychmiast pisemnie o nadejściu towaru na stację przeznaczenia.

Spółka może podnosić wady towaru tylko wtedy, jeżeli doniosła sprzedawcy o wadach w ciągu dni 14 po uwiadomieniu adresata o nadejściu towaru na stację przeznaczenia.

Po zarzuceniu wad w czasie należywym ma Spółka zapłacić resztę ceny kupna dopiero na podstawie prawomocnego rozstrzygnięcia o wartości towaru.

§ 4.

Wynagrodzenie za odpadki, ofertowane po myśli §§ 2. i 3. Spółce dla zakupna skóry, oznaczy w braku dobrowolnego układu na wniosek Spółki albo oferenta sąd w postępowaniu niespornem po wysłuchaniu znawców.

Znawców należy z reguły wybierać z pośród znawców stale zaprzysiężonych.

Do rozstrzygania jest właściwym ten sąd powiatowy, w którego okręgu znajdują się ofertowane odpadki. Rozstrzygnięcie można zacząć rekuresem w ciągu dni ośmiu. Przeciw rozstrzygnięciu drugiej instancji nie jest dopuszczalny dalszy środek prawny. O ile koszt postępowania ma zwrócić jedna strona lub należy je rozdzielić między strony, rozstrzyga sąd według swobodnego uznania.

Obowiązku dostawy nie odracza postępowanie sądowe. Jeżeli odbiór towaru następuje przed zakończeniem tego postępowania, to należy przy odbiorze zapłacić na razie cenę, ofiarowaną posiadaczowi zapasów przez Spółkę, przestrzegając przepisów, zawartych w § 3. tego rozporządzenia.

§ 5.

Ministerstwo handlu będzie czuwało nad przestrzeganiem przepisów tego rozporządzenia, posługując się przytem inspektorami przemysłowymi albo innymi funkcyonaryuszami. W tym celu można przeprowadzać oględziny pracowni i innych zakładów i wglądać urzędownie do ksiąg handlowych.

Na wyjątki od przepisów tego rozporządzenia może pozwolić tylko Ministerstwo handlu.

§ 6.

Za przekroczenia przepisów tego rozporządzenia mają karać władze polityczne I. instancji aresztem do sześciu miesięcy albo grzywnami do 5000 K, o ile czyny te nie podpadają pod surowsze postanowienie karne.

§ 7.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Georgi wlr.

Trnka wlr.

Spitzmüller wlr.

194.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrami spraw wewnętrznych, robót publicznych i obrony krajowej z dnia 23. czerwca 1916,

tyczące się obrotu skórami bydlęcymi i końskimi i skórkami cielęcymi.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, jak następuje:

§ 1.

Tracą moc obowiązującą postanowienia § 3., rozporządzenia z dnia 12. lipca 1915. Dz. u. p. Nr. 198, ustanawiające liczne wyjątki od obowiązku ofertowania zapasów surowych skór bydlęcych i końskich T. akc. Centrali dla skór surowych i wyprawnych. W miejsce tych postanowień wstępują następujące przepisy:

1. Dostarczać surowych skór bydlęcych i końskich wytwórcom skór wyprawnych wolno jest odtąd tylko T. akc. Centrali dla skór surowych i wyprawnych w Wiedniu. Również tylko za pośrednictwem tego towarzystwa wolno jest wytwórcom skór wyprawnych pobierać wspomniane skóry.

2. Surowych skór bydlęcych i końskich, których kupna nie ofiarowano przedtem wspomnianemu Towarzystwu, nie wolno odtąd także dla celów garbarskich oddawać wytwórcom skór wyprawnych ani tym ostatnim ich przyjmować. Po-

siadacz tych skór ma oddać je, przestrzegając następujących przepisów.

3. Trudniący się wyrębem mięsa, rzeźnicy i wszyscy inni posiadacze skór surowych, którzy nie dostarczali swoich zapasów skór bydłych i końskich żadnemu wytwórcy skóry wyprawnej albo zakupującemu skórę dla niego, mają swoje zapasy w myśl istniejących przepisów albo oddać, i to co tygodnia, temu, komu takich skór dostarczali w czasie między 1. i 31. marca 1915, albo mają zapasy skór wspomnianego rodzaju ofertować w myśl przepisu rozporządzenia z dnia 12. lipca 1915, Dz. u. p. Nr. 198, co tygodnia każdej soboty do zakupienia T. akc. Centrali dla skór surowych i wyprawnych.

4. Trudniący się wyrębem mięsa, rzeźnicy i wszyscy inni posiadacze skór surowych, którzy dotychczas dostarczali swoje zapasy skór bydłych albo końskich jakiemuś wytwórcy skór wyprawnych, albo zakupującemu skóry dla niego, nie mogą już nadal dostarczać skór surowych temu wytwórcy skór wyprawnych albo zakupującemu dla niego, lecz mają oni oddać skóry, i to co tygodnia, jakiejś spółce dla spieniężenia skór surowych albo innemu handlarzowi, uprawnionemu do zakupu i sprzedaży takich skór sposobem zarobkowania, albo też ofiarować je T. akc. Centrali dla skór surowych i wyprawnych do zakupienia w myśl przepisów rozporządzenia z dnia 12. lipca 1915, Dz. u. p. Nr. 198.

5. Na wyjątki może pozwolić tylko Ministerstwo handlu, jeżeli zajdą przyczyny, zasługujące na szczególne uwzględnienie.

§ 2.

Ministerstwo handlu może zarządzić przymusowe odebranie zapasów surowych skór bydłych albo końskich, których nie oddano albo nie pobrano w myśl przepisów § 1. Przytem należy analogicznie stosować postanowienia §§ 4. i 5. rozporządzenia z dnia 19. sierpnia 1915, Dz. u. p. Nr. 243.

§ 3.

Ministerstwo handlu może także oprócz przypadków, oznaczonych w § 2. niniejszego rozporządzenia i w § 4. rozporządzenia z dnia 19. sierpnia 1915, Dz. u. p. Nr. 243, zarządzić oddanie zapasów surowych skór bydłych albo końskich przedsiębiorcom, których samo oznaczy, po cenie, odpowiadającej ustanowionym cenom najwyższym.

Obowiązek oddania nie zostaje odroczone przez to, że posiadacz zapasów i odbiorca nie mogą się porozumieć co do ceny za towar, który należy oddać. W takim razie ma odbiorca zapłacić tymczasowo cenę, jaką oznaczy Ministerstwo handlu.

Na żądanie jednej ze stron ma nastąpić sądowe ustalenie wynagrodzenia w postępowaniu niespornem po wysłuchaniu znawców przez ten sąd powiatowy, który jest właściwym według miejsca złożenia zapasów. Rozstrzygnięcie, w którym nie wolno oznaczyć ceny, wyższej od ustanowionych cen najwyższych, można zacząć rekursu w ciągu dni ośmiu. Przeciw rozstrzygnięciu drugiej instancyi nie jest dopuszczalny dalszy środek prawny. O ile kosztu postępowania ma zwrócić jedna strona albo należy je rozdzielić między strony, rozstrzyga sąd według swobodnego uznania.

§ 4.

Zresztą postanowienia niniejszego rozporządzenia nie dotyczą przepisów rozporządzenia z dnia 12. lipca 1915, Dz. u. p. Nr. 198, w brzmieniu, zmienionem częściowo rozporządzeniami z dnia 19. sierpnia 1915, Dz. u. p. Nr. 243, i z dnia 28. września 1915, Dz. u. p. Nr. 291.

§ 5.

Za przekroczenia przepisów tego rozporządzenia mają karać polityczne władze I. instancyi aresztem do sześciu miesięcy albo grzywnami do 5000 K, o ile czyny te nie podpadają pod surowsze postanowienia karne.

§ 6.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hohenlohe wlr.

Georgi wlr.

Truka wlr.

Spitzmüller wlr.

195.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych z dnia 24. czerwca 1916

o opiece jeneralnej.

Na zasadzie artykułu 1., § 54., rozporządzenia cesarskiego z dnia 12. października 1914, Dz. u. p. Nr. 278 (l. nowela częściowa do powszechnej księgi ustaw cywilnych), rozporządza się, jak następuje:

§ 1.

(1) Jeżeli gmina albo inna społeczność uchwali urządzenie opieki jeneralnej, to należy oznaczyć

koło osób pieczy poruczonych, nad którymi ma objąć opiekę opiekun jeneralny. Uchwałę należy oznajmić sądowi opiekuńczemu danej miejscowości. Inne opieki winno się przydzielać opiekunowi jeneralnemu tylko za jego zgodą.

(2) Opiekun jeneralny może dla ważnych przyczyn złożyć każdą powierzoną mu opiekę; ma ją jednak sprawować aż do ustanowienia innego ustawowego zastępcy, którego powinien sam zaproponować. Opiekunowi jeneralnemu należy dać sposobność do oświadczenia się, jeżeli na jego miejsce ma być ustanowionym inny ustawy zastępca.

§ 3.

(1) Na podstawie odpowiedniego wniosku (§ 1., ustęp 1.) gminy albo innej społeczności, urządzającej opiekę jeneralną, może prezydent sądu krajowego (obwodowego) zarządzić w porozumieniu z władzą polityczną (§ 40., ustęp 4., l. noweli częściowej), aby opiekunowi jeneralnemu powierzono raz na zawsze opiekę nad wszystkimi dziećmi nieślubnymi w jego okręgu, albo nad oznaczonymi ich grupami, o ile nie mają one żadnego ustawowego zastępcy i sprawowanie opieki jeneralnej powinno obejmować te dzieci w myśl uchwały społeczności, urządzającej tę opiekę. Uprawnienie sądu opiekuńczego do ustanowienia innego opiekuna pozostaje nietkniętym.

(2) Takie powierzenie opieki należy obwieścić w okręgu opiekuna jeneralnego w sposób, będący w danym miejscu w zwyczaju, i uwiadomić o niem osobno akuszerki i domy położnicze tego okręgu, powołując się na § 5., ustęp 1., tego rozporządzenia.

(3) Opiekun jeneralny ma w tych przypadkach objąć opiekę, jak tylko dowie się o takim przypadku. Ma on o przypadnięciu każdej takiej opieki donieść bezzwłocznie sądowi opiekuńczemu.

(4) O ile nie wydano zarządzenia po myśli ustępu 1. albo o ile ono nie ma zastosowania, powierza sąd opiekę opiekunowi jeneralnemu od przypadku do przypadku.

§ 3.

(1) Nie naruszając postanowienia § 1., ustęp 1., można opiekunowi jeneralnemu powierzyć także współopiekę albo kuratelę, następnie w myśl § 54. noweli częściowej poszczególne prawa i obowiązki opiekuna, zwłaszcza sprawowanie nadzoru, wyrabianie świadectw na utrzymanie albo wsparcie jakoteż dochodzenie stosunków pokrewieństwa albo przynależności w odniesieniu do tych

osób, pieczy poruczonych, które mają innego ustawowego zastępcę.

(2) Opiekun jeneralny może jako pełnomocnik matki dochodzić jej roszczeń na zasadzie § 167. p. ks. u. c., a za zgodą matki roszczeń w myśl § 168. p. ks. u. c., jakoteż przeprowadzać dochodzenia, potrzebne do ustanowienia opieki i do wybrania stosownego opiekuna. Wynik tych dochodzeń ma on możliwie jak najrychlej oznajmić sądowi opiekuńczemu i oświadczyć, czy chce sam objąć opiekę, czy też proponuje innego opiekuna.

§ 4.

(1) Opiekun jeneralny ma na żądanie udzielać rady opiekunom poszczególnym w sprawach sprawowania opieki i być im ile możności pomocnym. Nie wolno mu przyjmować od stron żadnego wynagrodzenia za swoją czynność.

(2) Opiekun jeneralny może przy spełnianiu swych zadań posługiwać się pomocą innych osób; za szkodę, przez nie spowodowaną, jest on odpowiedzialny po myśli § 264. p. ks. u. c. Wobec sądu sam tylko odpowiada za sprawowanie opieki.

§ 5.

(1) Akuszerka ma donieść o urodzeniu się dziecka nieślubnego w ciągu 24 godzin właściwemu opiekunowi jeneralnemu.

(2) Kto sprawuje nadzór nad pieczy poruczonymi, którzy podlegają opiece jeneralnej, jest obowiązany udzielać na żądanie wyjaśnień opiekunowi jeneralnemu i jego wystannikom, dozwolić im na wejście do mieszkania i pracowni i do pupila oraz na ich żądanie przedstawić pupila sądowi albo lekarzowi.

§ 6.

(1) W dokumencie ustanowienia należy wymienić nie osobę opiekuna jeneralnego, lecz jego urząd jako przedstawiciela opieki; tę ostatnią należy powierzać „miejskiemu urzędowi ochrony dzieci“, „radzie opiekuńczej“ albo „jeneralnemu opiekunowi związku ochrony dzieci. . . .“. O powierzeniu opieki albo wiążącego się z tem szczególnego zadania jakoteż o uwolnieniu należy uwiadomić opiekuna jeneralnego uchwałą na piśmie.

(2) Opiekun jeneralny składa po objęciu swego urzędu przyrzeczenie przed sądem raz na zawsze.

§ 7.

Postanowienia § 3., ustęp 2., i § 6. mają zastosowanie także wtedy, gdy rada opiekuńcza w myśl § 34. I. noweli częściowej spełnia zadania opiekuna jeneralnego.

§ 8.

Urządzając opiekę jeneralną, należy postarać się o to, aby dzieci, pozostające pod nadzorem opiekuna jeneralnego, były od czasu do czasu, przynajmniej raz do roku, poddawane badaniu lekarskiemu, ile możliwości przez lekarza, pozostającego w publicznej służbie zdrowia, i by ich pomieszczenie i utrzymywanie było badane regularnie w sposób fachowy.

§ 9.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hochenburger wtr.

196.

Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych z dnia 25. czerwca 1916,

tyczące się uregulowania zużycia zboża i produktów mlewa.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 11. czerwca 1916, Dz. u. p. Nr. 176, tyczącego się uregulowania obrotu zbożem, mąką i owocami strączkowymi, rozporządza się aż do dalszego zarządzenia, zmieniając częściowo rozporządzenie ministerjalne z dnia 15. stycznia 1916, Dz. u. p. Nr. 15. jak następuje:

§ 1.

Osobom, zajętym bezpośrednio przy pracy około żniwa, wolno do dnia 1. października 1916 zużywać codziennie 500 g zboża albo otrzymaną z tego ilość produktów mlewa.

§ 2.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia; dzień, od którego począwszy wolno zużywać tę podwyższoną ilość, oznaczy polityczna władza krajowa obwieszczeniem w Dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych.

Hobenlohe wtr.

197.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrami kolei żelaznych i skarbu z dnia 26. czerwca 1916,

tyczące się uregulowania obrotu wywozu do Rumunii.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, rozporządza się na czas trwania nadzwyczajnych stosunków, spowodowanych wojną, jak następuje:

§ 1.

Wywóz towarów do Rumunii koleją albo okrętem wolno uskutecznić tylko za pośrednictwem „Austriackiego Biura obrotu towarami“ w Wiedniu (I. Stubenring 8), założonego dla popierania obrotu wywozu do Rumunii. Przedsiębiorstwom kolejowym i żegludze parowej nie wolno przyjmować do przewozu przesyłek, które zostają nadane dla wywiezienia do Rumunii bez pośrednictwa tego biura.

Minister handlu może w porozumieniu z Ministrem kolei żelaznych i z Ministrem skarbu pozwolić na wyjątki od tych postanowień.

§ 2.

„Austriackie Biuro obrotu towarami“ jest osobą prawniczą. Zastępują je na zewnątrz i podpisują ze skutkami prawnie obowiązującymi ci członkowie Biura, którym powierzy to każdorazem Minister handlu.

„Austriackie Biuro obrotu towarami“ ma prawo pobierać za swoją działalność należności, które ustanawia Minister handlu w porozumieniu z Ministrem skarbu i których należy używać na pokrywanie narastających kosztów.

Bliższe postanowienia o wewnętrznym urzędowaniu i o sprawowaniu służby wyda Minister handlu.

§ 3.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu 1. lipca 1916.

Forster wtr.

Leth wtr.

Spitzmüller wtr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXXIX. — Wydana i rozesłana dnia 28. czerwca 1916.

Treść: *M* 198. Rozporządzenie, w sprawie uchylenia rozporządzenia ministeryalnego z dnia 4. stycznia 1916 i zajęcia zapasów nasienia lnu.

198.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 26. czerwca 1916,

w sprawie uchylenia rozporządzenia ministeryalnego z dnia 4. stycznia 1916, Dz. u. p. Nr. 7, i zajęcia zapasów nasienia lnu.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z Ministrami handlu i spraw wewnętrznych z dnia 4. stycznia 1916, Dz. u. p. Nr. 7, w sprawie zabezpieczenia nasienia dla uprawy lnu, traci moc obowiązującą z dniem ogłoszenia niniejszego rozporządzenia.

§ 2.

Zapasy nasienia lnu znajdujące się w dniu ogłoszenia niniejszego rozporządzenia w krajach tutejszych a wynoszące w ręku jednego posiadacza więcej niż 30 kg, zajmuje się na rzecz państwa. Wyjęte od zajęcia są zapasy będące w posiadaniu państwa lub zarządu wojskowego.

Zajęcie ma ten skutek, że zajętych zapasów nie wolno przerabiać, zużywać, oddawać na karmę lub też dobrowolnie lub przymusowo sprzedawać, o ile Ministerstwo handlu zapasów tych nie uwolni. Umowy o kupno i dostawę nasienia lnu, których nie wykonano jeszcze w chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, są bezskuteczne, o ile sprzeciwiają się przepisom tego rozporządzenia.

Roszczenia o wykonanie lub wynagrodzenie szkody wskutek niewykonania nie można dochodzić.

Roszczenia z powodu niewykonania, powstałe przed wejściem w życie tego rozporządzenia, pozostają nietknięte; kupujący nie może jednak żądać wykonania lecz tylko wynagrodzenia szkody.

§ 3.

Posiadacze zajętych zapasów są obowiązani zgłosić je pisemnie najdalej w ciągu 6 tygodni od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia Tow. akc. austriackiej Centrali olejnej i tłuszczowej w Wiedniu, I., Seitzergasse Nr. 1, podając ilość i miejsce składu.

Mają oni nadto obowiązek sprzedać zgłoszone zapasy po ustanowionych cenach i pod oznaczonymi warunkami (§ 4.) Tow. akc. austriackiej Centrali olejnej i tłuszczowej, która ma je kupić i bezzwłocznie objąć.

§ 4.

Cena objęcia wynosi przy zapasach, które zgłoszono w Tow. akc. austriackiej Centrali olejnej

Wzór.

Poświadczenie przewozowe na nasienie lnu.

Imię i nazwisko posyłającego .....

w ..... jest uprawniony do przewiezienia
..... kg nasienia lnu,

a to w czasie od ..... do .....

z (nazwa stacji wysyłkowej) .....

do (nazwa stacji przeznaczenia) .....

(koleją lub okrętem parowym) pod adresem (imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania odbiorcy)
.....

Wiedeń, dnia ..... 1916.

**Tow. akc. austriackiej Centrali
olejnej i tłuszczowej.**

Poświadczenie to należy doczepić trwale do dokumentu przewozowego.
Dodanie poświadczenia należy w dokumencie przewozowym zaznaczyć.
Poświadczenie odbierze stacja przeznaczenia.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XC. — Wydana i rozesłana dnia 29. czerwca 1916.

Treść: (№ 199. i 200.) 199. Rozporządzenie, w sprawie uskuteczniania wypłat na rachunek Generalnej Dyrekcji katastru podatku gruntowego przez pocztową Kasę oszczędności. — 200. Rozporządzenie cesarskie o prowadzeniu gospodarstwa państwowego od dnia 1. lipca do dnia 31. grudnia 1916.

199.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w porozumieniu z Ministerstwem handlu i Najwyższą Izbą obrachunkową z dnia 20. czerwca 1916,

w sprawie uskuteczniania wypłat na rachunek Generalnej Dyrekcji katastru podatku gruntowego przez pocztową Kasę oszczędności.

§ 1.

Począwszy od dnia 1. lipca 1916 należy uskuteczniać wypłaty, których przekazanie następuje ze strony Generalnej Dyrekcji katastru podatku gruntowego, przez pocztową Kasę oszczędności.

§ 2.

Wyjęte od wypłat przez pocztową Kasę oszczędności są:

- a) wypłaty do rąk uprawnionych do pobierania, zamieszkałych zagranicą,
- b) wypłaty, które muszą być uskutecnione w złocie i

c) wypłaty na rachunek Węgier, władz wspólnych i organów autonomicznych.

§ 3.

Dla wypłat, wymienionych w § 1., które mają być zrealizowane w obrocie przekazowym pocztowej Kasy oszczędności, funguje jako organ likwidujący departament rachunkowy Generalnej Dyrekcji katastru podatku gruntowego. Temu departamentowi rachunkowemu należy w myśl rozporządzenia z dnia 8. stycznia 1911, Dz. u. p. Nr. 4, doręczać przeznaczone dotąd dla wypłacających kas wygotowania sądowych uchwał zajęcia i przekazania (zakazów dla dłużnika trzeciego), o ile doręczenie ma być wogóle uskutecnione na wniosek ponagląjącego wierzyciela stosownie do § 295. o. e.

§ 4.

Zresztą mają zastosowanie przepisy §§ 5., 6., 7. i 9. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 10. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 245, z tem zastrzeżeniem, iż ewentualne reklamacje należy zawsze wystosowywać do oznaczonego w § 3. departamentu rachunkowego.

Leth wlr.

Spitzmüller wlr.

200.**Rozporządzenie cesarskie z dnia
28. czerwca 1916**

**o prowadzeniu gospodarstwa państwowego od
dnia 1. lipca do dnia 31. grudnia 1916.**

Na mocy § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

§ 1.

Upoważnia się Rząd do ściągania podatków, danin i opłat skarbowych w czasie od dnia 1. lipca do dnia 31. grudnia 1916 w myśl istniejących norm.

§ 2.

Wydatki państwowe należy w tym czasie pokrywać na rachunek mającego się ustanowić w drodze ustawowej preliminarza państwowego na rok administracyjny 1916/17.

§ 3.

Pod warunkiem, że kraje świętej korony węgierskiej w czasie od dnia 1. lipca do dnia 31. grudnia 1916, uiszczą swój udział w wydatkach na sprawy wspólne według stosunku, ustalonego w ustawie z dnia 30. grudnia 1907, Dz. u. p. Nr. 280, należy w tym samym czasie uiszczyć na rachunek preliminarza państwowego na rok 1916/17 także udział, przypadający na kraje austriackie.

Skoro zatwierdzone przezemnie uchwały obydwu Delegacji ustanowią preliminarz wspólnych wydatków i dochodów na rok administracyjny 1916/17 lub na część tego roku, sumy udziałów, przypadające według tych uchwał za pierwszych sześć miesięcy na kraje austriackie, stanowią górną granicę udziałów, które mają być uiszczone.

§ 4.

Wydatki państwowe i dochody państwowe należy aż do ustawowego ustanowienia preliminarza

państwowego na rok administracyjny 1916/17 zachować w rozłożeniu, które ustanawia dodane do rozporządzenia cesarskiego z dnia 28. czerwca 1915, Dz. u. p. Nr. 179, zestawienie wydatków i dochodów.

§ 5.

Upoważnia się Rząd, by bez trwałego obciążania skarbu państwa i przy przestrzeganiu przepisów ustawy z dnia 10. czerwca 1868, Dz. u. p. Nr. 54, środków potrzebnych, prócz na oznaczone w rozporządzeniu cesarskim z dnia 4. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 202, nadzwyczajne wojskowe wydatki dostarczył także w drodze operacji kredytowych środków potrzebnych na pokrycie niepokrytych z dochodów państwowych lat administracyjnych 1914/15 i 1915/16 wydatków państwowych z tych lat administracyjnych.

§ 6.

Wymienionych w § 4. rozporządzenia cesarskiego z dnia 28. czerwca 1915, Dz. u. p. Nr. 180, kredytów na budowy kolejowe, których użycie do dnia 30. czerwca 1916 zezwolono w § 1. rozporządzenia cesarskiego z dnia 30. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 404, można użyć do dnia 31. grudnia 1916.

§ 7.

Wykonanie tego rozporządzenia cesarskiego, które poczyna obowiązywać w dniu 1. lipca 1916, poruczam Mojemu Ministrowi skarbu.

Wiedeń, w dniu 28. czerwca 1916.

Franciszek Józef wkr.

Stürgkh wkr.

Georgi wkr.

Forster wkr.

Trnka wkr.

Morawski wkr.

Hohenlohe wkr.

Hochenburger wkr.

Hussarek wkr.

Zenker wkr.

Leth wkr.

Spitzmüller wkr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XCI. — Wydana i rozesłana dnia 1. lipca 1916.

Treść: (№ 201.—203.) 201. Obwieszczenie o postanowieniach wyjątkowych w sprawie ustanowionych w Układzie Unii paryskiej dla ochrony własności przemysłowej terminów pierwszeństwa na rzecz poddanych hiszpańskich. — 202. Rozporządzenie, którem w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny zmienia się częściowo rozporządzenie ministeryjne z dnia 14. listopada 1914, którem wydano postanowienia wykonawcze do ustawy z dnia 26. grudnia 1912, dotyczącej powinności wojennych. — 203. Rozporządzenie, którem zmienia się częściowo rozporządzenie ministeryjne z dnia 14. maja 1915, w sprawie postanowień wykonawczych do ustawy z dnia 26. grudnia 1912, dotyczących powinności wojennych.

201.

Obwieszczenie Ministra robót publicznych z dnia 24. czerwca 1916,

o postanowieniach wyjątkowych w sprawie ustanowionych w Układzie Unii paryskiej dla ochrony własności przemysłowej terminów pierwszeństwa na rzecz poddanych hiszpańskich.

Na zasadzie § 1., ustęp 3., i § 2., ustęp 5., rozporządzenia z dnia 1. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 349, o postanowieniach wyjątkowych w sprawie terminów pierwszeństwa, ustanowionych w Układzie Unii paryskiej dla ochrony własności przemysłowej, z powodu stanu wojennego ogłasza się:

1. że terminy pierwszeństwa dla zgłoszeń patentów, o ile nie upłynęły w dniu 31. lipca 1914, przedłuża się w Austrii na rzecz poddanych hiszpańskich do dnia, który będzie ogłoszony później;

2. że w Hiszpanii używa się obecnie osobom, mającym austryacką przynależność państwową, tego samego przywileju dla zgłoszeń patentów, jaki ustanowiono w § 2. powyższego rozporządzenia.

Truka wlr.

202.

Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej z dnia 30. czerwca 1916,

którem w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny zmienia się częściowo rozporządzenie ministeryjne z dnia 14. listopada 1914, Dz. u. p. Nr. 326, którem wydano postanowienia wykonawcze do ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, dotyczącej powinności wojennych.

Uchyła się niniejszem punkt 2. do § 10. rozporządzenia ministeryjnego z dnia 14. listopada 1914, Dz. u. p. Nr. 326.

W jego miejsce wstępują następujące postanowienia:

Do § 10.

2. Za wozy i zwierzęta, oddane do pociągu (jako zwierzęta juczne), płaci się dziennie następujące wynagrodzenia:

A. Jeżeli Zarząd wojskowy dostarcza paszy i podkucia dla zwierząt, tudzież stara się o utrzymanie wozów w dobrym stanie, oraz dostarcza uprzęży i siodeł in natura.

Rodzaj środka transportowego	Za środki transportowe z					
	Wiednia i miast uważanych z nimi na równi		miejscowości ponad 20.000 mieszkańców		innych obszarów	
	K	h	K	h	K	h
Za wóz dwuzaprzężny z końmi	12	.	10	50	8	.
Za wóz jednozaprzężny z jednym koniem . .	7	.	6	.	4	50
Za wóz dwuzaprzężny wraz z wołami	7	.	6	50	6	.
Za dwa konie pociągowe z uprzężą	11	.	10	.	7	50
Za jednego konia z uprzężą lub siodłem . .	6	.	5	.	4	.
Za zwierzę juczne	4	50	4	.	3	.

B. Jeżeli Zarząd wojskowy nie pokrywa in natura wymienionych pod lit. A potrzeb ubocznych.

Rodzaj środka transportowego	Za środki transportowe z					
	Wiednia i miast uważanych z nimi na równi		miejscowości ponad 20.000 mieszkańców		innych obszarów	
	K	h	K	h	K	h
Za wóz dwuzaprzężny z końmi	32	50	27	.	20	.
Za wóz jednozaprzężny z jednym koniem . .	17	.	14	50	10	50
Za wóz dwuzaprzężny wraz z wołami	16	50	12	50	11	50
Za dwa konie pociągowe z uprzężą	31	.	26	.	19	.
Za jednego konia z uprzężą lub siodłem . .	16	.	13	.	9	50
Za zwierzę juczne	11	.	9	.	7	.

Na równi z Wiedniem według lit. *A* i *B* uważa się następujące miasta:

Grac, Tryest, Pragę wraz z graniczącymi z nią miastami Karolinental, Królewskie Winohrady, Smichów i Žizków, następnie Pilzno, Liberec i Berno.

Zapłata dla przynależnego personalu („do § 7.“) nie jest zawarta w wynagrodzeniach wymienionych pod lit. *A* i *B*.

Wynagrodzenia i zapłaty należą się od dnia objęcia aż do oddania a potem jeszcze przez tyle dni, ile potrzeba do powrotu najkrótszą drogą do miejsca, gdzie nastąpiło objęcie (miejsce objęcia), przyczem należy liczyć każde 40 km jakoteż resztę, przewyższającą 20 km, za świadczenie jednego dnia.

Rekwizycya środków transportowych na poszczególne pełne dni może nastąpić tylko o tyle, o ile te środki transportowe mogą wrócić w ciągu 16 godzin od chwili odjazdu do miejsca, gdzie stoją, na pół dnia tylko o tyle, o ile wspomniana podróż powrotna może być odbyta w ciągu 6 godzin. W pierwszym przypadku należą się przytoczone pod *B* wynagrodzenia w pełnym wymiarze, w drugim przypadku w połowie.

Za użycie trwające dłużej, aniżeli to w ustępie poprzednim przewidziano, należy się wynagrodzenie za dalsze pół dnia, jeżeli to przedłużenie trwa krócej aniżeli 6 godzin, zaś za dalszy cały dzień, jeżeli to przedłużenie trwa 6 do 16 godzin.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Georgi wlr.

203.

Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny z dnia 30. czerwca 1916,

którem zmienia się częściowo rozporządzenie ministeryalne z dnia 14. maja 1915, Dz. u. p. Nr. 117, w sprawie postanowień wykonawczych do ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, dotyczących powinności wojennych.

Uchyła się niniejszem postanowienia rozporządzenia ministeryalnego z dnia 14. maja 1915, Dz. u. p. Nr. 117, do § 22. i załącznika (do §§ 22. i 23.).

W ich miejsce wstępują następujące postanowienia:

Do § 22.

2. Wynagrodzenie za pożywienie w naturze wynosi:

za całą porcyę dzienną	3 K 41 h
za śniadanie	— „ 37 „
za obiad z całą porcyę mięsa	2 „ 53 „
za obiad z połową porcyi mięsa	1 „ 65 „
za wieczerzę z połową porcyi mięsa	1 „ 40 „
za wieczerzę bez porcyi mięsa	— „ 51 „

Wynagrodzenia za artykuły żywności ustanowione są w załączniku; wynagrodzenia te obowiązują tylko o tyle, o ile nie da się uzyskać na podstawie dobrowolnego porozumienia cen niższych.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Georgi wlr.

Stopy wynagrodzenia za artykuły żywności.

Artykuły żywności		Wynagrodzenie		
		za	K	h
Chleb i pasza	Pszenica	q	×	—
	Żyto (zboże)		×	—
	Pośląd		○	—
	Jęczmień		×	—
	Owies		×	—
	Kukurydza		×	—
	Wyka		×	—
Mąki	Przednia mąka pszenna do pieczenia	q	×	—
	Mąka pszenna do gotowania		×	—
	Mąka pszenna na chleb		×	—
	Mąka pszenna jednolita		×	—
	Mąka żytnia jednolita		×	—
	Mąka jęczmienna		×	—
	Mąka kukurydziana		×	—
	Mąka kartoflana		×	—
Suche jarzyny	Ryż	kg	3	—
	Krupy (perłowe)		×	—
	Grys pszenny	q	×	—
	Bób (fasola)		×	—
	Soczewica		×	—
	Groch		×	—
	Groch łuskany		Δ	—

×) Dla artykułów oznaczonych × obowiązują ceny najwyższe lub ceny objęcia każdorazowo przez władzę ustanowione i ogłoszone. W razie, jeżeliby w przyszłości ustanowiono ceny najwyższe lub ceny objęcia także dla innych artykułów, wymienionych w załączniku, wówczas ceny te wstępują w miejsce stóp wynagrodzenia, oznaczonych w niniejszym załączniku.

○) Tutaj obowiązuje cena najwyższa ustanowiona za żyto.

Δ) Tutaj obowiązuje cena najwyższa ustanowiona za groch z dodatkiem w kwocie 40 K od cetnara metrycznego.

Artykuły żywności		Wynagrodzenie			
		za	K	h	
Suche jarzyny	Jagły	g	×	—	
	Hreczka		×	—	
	Tarhonya	kg	2	40	
	Makaron		2	40	
	Inne suszone potrawy mączne		2	40	
Świeże jarzyny	Ziemniaki	g	×	—	
	Inne świeże jarzyny (kapusta, rodzaje kielu, buraki, sałata, świeża zakryszka)	kg	—	31	
	Kwasna kapusta i kwaśne buraki	—	—	48	
Użytki i zaprawy	Kawa	niepalona	kg	×	—
		palona		×	—
	Herbata	—	14	—	
	Cukier	w głowach (głowa cukru)	g	×	—
		w kostkach		×	—
	Sól	—	—	28	
	Pieprz	kg	11	—	
	Papryka		7	—	
	Kminek		3	—	
	Zielenina do zupy (suszona)		4	—	
Cebula	—		60		
Napoje, ocet	Wino	l	1	40	
	Piwo (łącznie z opłatami autonomicznymi)	hl	46	—	
	Zwykła wódka (o najniższej zawartości 25°)	l	1	90	
	Wódka z wywarów i wódka owocowa (o najniższej zawartości 50°)		4	—	
	Rum (o najniższej zawartości 50°)		4	—	
	Ocet		—	35	
Mięso	Żywe bydło rzeźne z wyjątkiem bydła do chowu i dającego mleko	Woly Δ)	g	450	—
		Krowy Δ)	żywej wagi	400	—

×) Dla artykułów oznaczonych × obowiązują ceny najwyższe lub ceny objęcia każdorazowo przez władzę ustanowione i ogłoszone. W razie, jeżeliby w przyszłości ustanowiono ceny najwyższe lub ceny objęcia także dla innych artykułów, wymienionych w załączniku, wówczas ceny te wstępują w miejsce stóp wynagrodzenia, oznaczonych w niniejszym załączniku.

Δ) Gdzie ceny zasadnicze istnieją lub w przyszłości będą ustanowione, wstępują one w miejsce wymienionych powyżej stóp wynagrodzenia.

Artykuły żywności				Wynagrodzenie		
				za	K	h
Mięso, tłuszcz, ser	Żywe bydło przeznaczone na zakłucie	Owce	q żywej wagi	240	—	
		Świnie		do 120 kg	550	—
				ponad 120 kg	600	—
		Kozy			180	—
	Mięso świeże	Wołowina Δ)	q	720	—	
		Baranina		500	—	
		Wieprzowina		700	—	
		Kozina		400	—	
	Mięso wędzone			760	—	
	Salami			1300	—	
	Inne dające się przechowywać kielbasy		q	800	—	
	Słonina			×	—	
	Smalec świński			×	—	
	Masło			7	70	
Ser	Ser miękki (twaróg, bryndza)	kg	4	—		
	Ser stwardziały		6	—		
Pasza	Siano		×	—		
	Krupy owsiane		†	—		
	Krupy jęczmienne	q	†	—		
	Krupy kukurydziane		†	—		
	Otręby		×	—		
	Słoma		×	—		
Materiał na opał i do oświetlania	Twarde drzewo opałowe	m ³	20	—		
	Miękkie drzewo opałowe		16	50		
	Węgiel drzewny	q	16	—		
	Węgiel brunatny		3	50		
	Węgiel kamienny		4	50		
	Koks		5	20		
	Spirytus	l	×	—		

Δ) Gdzie ceny zasadnicze istnieją lub w przyszłości będą ustanowione, wstępują one w miejsce wymienionych powyżej stóp wynagrodzenia.

×) Dla artykułów oznaczonych × obowiązują ceny najwyższe lub ceny objęcia, każdorazowo przez władzę ustanowione i ogłoszone. W razie, jeżeliby w przyszłości ustanowiono ceny najwyższe lub ceny objęcia także dla innych artykułów, wymienionych w załączniku, wówczas ceny te wstępują w miejsce stóp wynagrodzenia, oznaczonych w niniejszym załączniku.

†) Tutaj obowiązuje cena najwyższa, ustanowiona za owies, jęczmień albo kukurydzę z dodatkiem w kwocie 2 K od cetnara metrycznego.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XCII. — Wydana i rozesłana dnia 1. lipca 1916.

Treść: (№ 204.—206.) 204. Rozporządzenie, o pieczęciach (pieczętkach) urzędowych. — 205. Rozporządzenie, którem uzupełnia się rozporządzenie ministeryalne z dnia 11. maja 1916, dotyczące uregulowania obrotu kośćmi i tłuszczem z kości. — 206. Rozporządzenie, którem uzupełnia się rozporządzenie ministeryalne z dnia 11. maja 1916, dotyczące ustanowienia najwyższych cen dla mąki kościanej.

204.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych z dnia 22. czerwca 1916

o pieczęciach (pieczętkach) urzędowych.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się na czas trwania nadzwyczajnych stosunków, wywołanych stanem wojennym, co następuje:

§ 1.

Wytwórcom i sprzedawcom pieczęci (pieczętek) wolno sporządzać pieczęcie (pieczętki) urzędowe tudzież dostarczać ich tylko na zaopatrzone pieczęcią pisemne polecenie zamawiającej władzy lub zamawiającego urzędu.

Pieczęcie (pieczętki) należy przesłać pocztą do zamawiającego urzędu lub wręczyć w urzędzie naczelnikowi urzędu lub kierownikowi kancelaryi. Każdy inny sposób dostawy jest zabroniony.

§ 2.

Wytwórcy i sprzedawcy pieczęci (pieczętek) są obowiązani do prowadzenia osobnego rejestru, do którego mają być wpisane w porządku kolejnym wszelkie zamówienia urzędowych pieczęci (pieczętek) z wymienieniem władzy lub urzędu oraz

podaniem daty i liczby czynności odnośnego polecenia, jakoteż dnia dostawy. Są oni także obowiązani do przechowywania zamówień.

§ 3.

Wytwórcy pieczęci (pieczętek) urzędowych ma postarać się o to, aby nadużycie form używanych ewentualnie przy fabrykacji było wykluczone.

§ 4.

Wytwórcom i sprzedawcom pieczęci (pieczętek) nie wolno w swych cennikach i ogłoszeniach kupieckich wyciskać urzędowych pieczęci (pieczętek).

§ 5.

Władze polityczne pierwszej instancji jakoteż władze policyjne mają prawo przedsięwziąć każde przedsięwzięcie przez swe organa oględziny w ubikacjach, w których wytwarza się lub sprzedaje wymienione w § 1. przedmioty, tudzież wglądać w oznaczone w § 2. rejestry i zamówienia.

Przedsiębiorcy i ich zastępcy mają obowiązek udzielania organom urzędowym wszelkich żądanych przez nich informacji i zezwalania celem sprawdzania tychże na wglądanie do zapisków kupieckich.

§ 6.

Za przekroczenia postanowień niniejszego rozporządzenia będą karani władze polityczne pierwszej instancji grzywnami do 5000 koron lub

aresztem do 6 miesięcy, o ile przekroczenia te nie podpadają pod surowsze postanowienia karne.

W razie, jeżeli zachodzą warunki przytoczone w § 133. b, ustęp 1., lit. a, ustawy przemysłowej można nadto zarządzić odebranie uprawnienia przemysłowego.

§ 7.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hohenlohe wlr.

Spitzmüller wlr.

205.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 29. czerwca 1916,

którem uzupełnia się rozporządzenie ministeryalne z dnia 11. maja 1916, Dz. u. p. Nr. 136, dotyczące uregulowania obrotu kośćmi i tłuszczem z kości.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

Artykuł I.

W § 10. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 11. maja 1916, Dz. u. p. Nr. 136, dotyczące uregulowania obrotu kośćmi i tłuszczem z kości, wstawia się jako ustęp drugi:

„Roszczenie o przydzielenie kości mają tylko te przedsiębiorstwa trudniące się przerabianiem kości, które były w ruchu w roku 1915.“

W § 11. wspomnianego rozporządzenia ma być wstawiony jako ustęp trzeci:

„Centrala dla kości może w celu racjonalnego wyzyskania materiału kościanego uczynić zależną dostawę kości dla przedsiębiorstw, trudniących się przerabianiem kości, od przestrzegania pewnych przepisów przy ich przeróbce.“

Artykuł II.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hohenlohe wlr.

Hochenburger wlr.

Forster wlr.

Zenker wlr.

Spitzmüller wlr.

206.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem rolnictwa z dnia 29. czerwca 1916,

którem uzupełnia się rozporządzenie ministeryalne z dnia 11. maja 1916, Dz. u. p. Nr. 137, dotyczące ustanowienia najwyższych cen dla mąki kościanej.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

Artykuł I.

§ 1. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 11. maja 1916, Dz. u. p. Nr. 137, dotyczącego ustanowienia najwyższych cen dla mąki kościanej, opiewać będzie:

Jako cenę najwyższą za mąkę kościaną, wyrobioną z odłuszczonych kości, bez odciążenia z niej kleju, odparzoną oraz po odciążeniu kleju, także po odkurzeniu, nadto za grys kościany, mąkę bębnową, mąkę mięsną i rybną na nawóz, mąkę mięsnokościaną, mąkę nawozową z padliny i inne mąki kościane z wymiału w handlu używanego, ustanawia się:

za procent kilogramowy całkowitego kwasu fosforowego 55 h,

za procent kilogramowy całkowitego azotu 2 K 75 h.

Za odkurzoną i wolną od kleju mąkę kościaną, sporządzoną według patentu austriackiego Nr. 67698, znanego pod marką „idealny fosfat“, można policzyć dodatek w wysokości 8 h za procent kilogramowy całkowitego kwasu fosforowego.

Azotu w odkurzonej lub nieodkurzonej, uwolnionej od kleju mące kościanej nie można wstawiać w rachunek.

Ceny te rozumie się w wagonie na stacji ładowania fabryki, skuteczniejszą dostawę bez worka. Obowiązują one w razie zapłaty gotówką w ciągu 30 dni z 2 procent skonto.

Artykuł II.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Zenker wlr.

Spitzmüller wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XCIII. — Wydana i rozszlana dnia 1. lipca 1916.

Treść: *M* 207. Rozporządzenie cesarskie o pozbawieniu własnowolności (Ordynacya pozbawienia własnowolności).

207.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 28. czerwca 1916

o pozbawieniu własnowolności (Ordynacya
pozbawienia własnowolności).

Na podstawie § 14. ustawy zasadniczej z dnia
21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, rozporządza
co następuje:

Rozdział I.

Postanowienia ogólne.

Pozbawienie własnowolności.

§ 1.

(1) Osoby wieku powyżej lat siedmiu, które
z powodu choroby umysłowej albo nieudolności
umysłu są niezdolne do zawiadywania osobiście
swojami sprawami, mogą być pozbawione wła-
snowolności całkowicie.

(2) Pełnoletni, którzy wprawdzie nie są nie-
zdolni do zawiadywania swojami sprawami, lecz
z powodu choroby umysłowej lub nieudolności
umysłu potrzebują do należytego zawiadywania
swojami sprawami doradcy, mogą być pozbawione
własnowolności częściowo.

§ 2.

Pozatem mogą być pełnoletni pozbawieni
własnowolności częściowo:

1. jeśli marnotrawstwem ściągają na siebie
albo na rodzinę swoją niebezpieczeństwo nędzy;

2. jeśli z powodu nałogowego nadużywania
alkoholu (opilstwa) albo trucizn działających na
układ nerwowy ściągają na siebie lub na swoją
rodzinę niebezpieczeństwo nędzy albo zagrażają
bezpieczeństwu innych albo do zawiadywania
swojami sprawami potrzebują doradcy.

§ 3.

Kto pozbawiony jest własnowolności całko-
wicie, ten pod względem swej zdolności do dzia-
łania zostaje na równi z dzieckiem, które nie ma
siedmiu lat skończonych. Do pieczy nad osobą
i majątkiem pozbawionego własnowolności ustano-
wiony ma być kurator.

§ 4.

(1) Kto pozbawiony jest własnowolności
częściowo, zostaje na równi z małoletnim, który
osiągnął wiek dojrzałości i otrzymuje doradcę.

(2) Kto pozbawiony jest własnowolności czę-
ściowo z powodu choroby umysłowej lub nie-
udolności umysłu, może zawrzeć małżeństwo tylko
za zezwoleniem swego doradcy i sądu i testować
tylko ustnie przed sądem (§ 569. p. ks. u. c.).

(3) Doradca ma prawa i obowiązki opiekuna,
sąd opiekuńczy może jednak zachować doradcę
rozrządzanie tem, co pozbawiony własnowolności
zarobi swą pilnością.

§ 5.

Zarząd majątkiem osoby pozbawionej własności sprawowany być winien podług przepisów powszechnej księgi ustaw cywilnych o zarządzie majątkiem przez opiekuna (§ 222. do 248. p. ks. u. c.).

§ 6.

(1) Przepisy §§ 176., 1210. i 1494. p. ks. u. c. mają zastosowanie do osób pozbawionych całkowicie lub częściowo własności z powodu choroby umysłowej lub nieudolności umysłu.

(2) Przepisy §§ 176., 568., 718. i 1210. p. ks. u. c. obowiązują względem wszystkich osób, które podług niniejszego rozporządzenia cesarskiego pozbawione są własności częściowo z powodu marnotrawstwa albo z powodu nałogowego nadużywania alkoholu (opilstwa) lub trucizn działających na układ nerwowy.

§ 7.

(1) Przy wyborze kuratora lub doradcy osoby pozbawionej własności sąd opiekuńczy nie jest wiązany prawami pierwszeństwa kiedyindziej obowiązującymi (§§ 196. do 198., 259., 281. p. ks. u. c.).

(2) Jeśli pozbawiony własności zostaje pod władzą ojcowską lub pod opieką matki, to należy ustanowić kuratorem w pierwszym razie ojca, w drugim razie matkę, chyba gdyby ustanowienie innego kuratora było wskazane interesem pozbawionego własności.

Tymczasowy nadzór.

§ 8.

(1) Jeśli tego wymaga nagląco ochrona osoby własnowolnej, natenczas przy przyjęciu jej do zakładu obłąkanych lub do innego zakładu opieki lekarskiej albo po wprowadzeniu postępowania celem pozbawienia własności należy ustanowić jej na wniosek lub z urzędu doradcę tymczasowego.

(2) Do ustanowienia doradcy tymczasowego powołany jest sąd właściwy do pozbawienia własności albo też sąd powiatowy, który ma orzekać o zatrzymaniu w zakładzie obłąkanych lub podobnym zakładzie opieki lekarskiej.

(3) Przed ustanowieniem tymczasowego doradcy przesłuchać należy potrzebującego ochrony, jeśli to stać się może bez uchybienia celowi.

(4) Jeśli przeciw osobie przyjętej do zakładu obłąkanych albo takiej, co do której wprowadzono postępowanie celem pozbawienia własności z powodu choroby umysłowej albo nieudolności umysłu, wniesiono skargę albo ma być dozwolona

egzekucya, natenczas w przypadkach naglących sąd procesowy albo sąd właściwy dla dozwolenia egzekucyi może ustanowić osobnego kuratora po myśli § 8. proc. cyw.

(5) O ustanowieniu tymczasowego doradcy należy zawiadomić sąd sprawujący pieczę i wykonać adnotacyę w księdze gruntowej.

(6) Sąd sprawujący pieczę może ustanowić inną osobę.

§ 9.

(1) Doradca tymczasowy ma prawa i obowiązki doradcy osoby pozbawionej własności (§ 4.). Sąd może ścieścić albo określić zakres władzy doradcy tymczasowego przy jego ustanowieniu albo później uwzględniając powód i cel ustanowienia tudzież interes powierzonego pieczy.

(2) Poza zakresem władzy doradcy tymczasowego powierzony pieczy nie doznaje ograniczeń w swych czynnościach prawnych.

§ 10.

Tymczasowego doradcę należy na wniosek lub z urzędu bezzwłocznie uwolnić, jeśli powierzony pieczy nie potrzebuje już jego ochrony. Poza tem uwolnienie orzec należy, jeśli wniosek pozbawienia własności prawomocnie zostanie odrzucony albo postępowanie celem pozbawienia własności prawomocnie zostanie zastanowione albo jeśli na podstawie pozbawienia własności zostanie ustanowiony kurator lub doradca.

§ 11.

(1) Jeśli zatrzymanego w zakładzie obłąkanych uznano zdrowym na umyśle, jeśli postępowanie celem pozbawienia własności prawomocnie zastanowiono albo pozbawienia własności prawomocnie odmówiono, okoliczności te nie wpływają na ważność czynności prawnych podejmowanych w czasie pośrednim przez doradcę tymczasowego.

(2) Tak samo czynności prawne, które w czasie pośrednim podejmował powierzony pieczy, nie mogą ulegać zacepieniu z tego powodu, że ustanowiony był doradca tymczasowy, chyba że są sprzeczne z czynnościami prawnymi doradcy tymczasowego.

Rozdział II.

Przepisy o właściwości.

§ 12.

(1) Pozbawienie własności wypowieda uchwałą sąd powiatowy, w którego okręgu osoba

mająca być pozbawiona własnowolności ma stały pobyt w czasie wprowadzenia postępowania.

(2) Jeśli osoba mająca być pozbawiona własnowolności zmieni w toku postępowania celem pozbawienia własnowolności stały swój pobyt, rozprawę i orzeczenie można poruczyć sądowi powiatowemu nowego pobytu. o ile to się okaże potrzebnem celem uniknięcia znacznych kosztów lub istotnego utrudnienia albo opóźnienia postępowania.

(3) Gdyby odmówiono objęcia postępowania, orzeka trybunał pierwszej instancji, przełożony sądowi odmawiającemu.

(4) Do pozbawienia własnowolności krajowca, który w obrębie państwa nie ma stałego miejsca pobytu, właściwy jest sąd powiatowy jego ostatniego miejsca pobytu w obrębie państwa, a gdyby i takiego nie było, sąd powiatowy w Wiedniu, który wskazany będzie rozporządzeniem. Sąd wedle tych przepisów właściwy może za zgodą sądu krajowego wyższego zaniechać wprowadzenia lub dalszego ciągu postępowania celem pozbawienia własnowolności w obrębie państwa, jeśli krajowiec ma miejsce zamieszkania lub pobytu za granicą i jeśli zaprowadzona za granicą kuratela albo opieka wystarcza do ochrony praw i interesów krajowca.

§ 13.

(1) Pozbawienie własnowolności cudzoziemca należy pozostawić państwu, do którego tenże należy.

(2) Dla cudzoziemca, który ma stały pobyt w obrębie państwa, sąd tutejszy ma aż do orzeczenia władzy państwa przynależności, zarządzić wszystko, czego potrzeba do ochrony jego osoby i jego majątku a w szczególności ustanowić tymczasowego doradcę, jeśli zachodzą warunki § 8.

(3) O wprowadzeniu tymczasowych zarządzeń ochronnych dla cudzoziemca tudzież o wniosku pozbawienia własnowolności podanym do tutejszych sądów należy zawiadomić bez zwłoki władze państwa przynależności.

(4) Jeśli cudzoziemiec ma stały pobyt w obrębie państwa, sąd tutejszy oznaczy odpowiedni czas, w ciągu którego oczekiwać należy orzeczenia władzy państwa przynależności o pozbawieniu własnowolności. Po bezskutecznym upływie tego czasu sąd tutejszy orzeknie sam o pozbawieniu własnowolności.

(5) Właściwym jest tutejszy sąd powiatowy, w którego okręgu cudzoziemiec miał stały pobyt w czasie wprowadzenia postępowania.

§ 14.

(1) Jeśli do orzeczenia o pozbawieniu własnowolności cudzoziemca, właściwe są sądy tutejsze, mają one postępować i orzekać podług prawa tutejszego. Wypowiedziane w obrębie państwa pozbawienie własnowolności można uznać za nieobowiązujące, jeśli władze państwa przynależności cudzoziemca orzekną, że nie zachodzą warunki pozbawienia własnowolności albo jeśli pozbawienie własnowolności w państwie przynależności uchylono.

(2) Sądy tutejsze mogą orzeczenie, którem wypowiedziały pozbawienie własnowolności cudzoziemca, uchylić z powodów obowiązujących w obrębie państwa.

§ 15.

Postanowienia §§ 12. do 14. nie mają zastosowania, o ile w traktatach państwowych lub oświadczeniach rządu inne są przepisane zarządzenia co do miejscowych granic zastosowania prawa.

Rozdział III.

Postępowanie sądowe przy przyjmowaniu do zakładów zamkniętych.

§ 16.

(1) Kierownik publicznego lub prywatnego zakładu obłąkanych doniesić powinien z reguły w ciągu dwudziestu czterech, a najpóźniej czterdziestu ośmiu godzin sądowi powiatowemu, w którego okręgu zakład się znajduje, o przyjęciu każdego umysłowo chorego, który nie na własne żądanie tamże przyjęty został, a to, jeśli to możliwe, z wymienieniem choroby i wymienieniem istniejącego jej poświadczenia. Wstąpienie dobrowolne musi być stwierdzone pisemnem oświadczeniem oddanem wobec kierownika zakładu i dwóch świadków. Oświadczenie może być każdego czasu odwołane.

(2) Jeśli chory przyjęty na własne żądanie ograniczony zostaje w swobodzie ruchu lub w styczności ze światem zewnętrznym, natenczas także i o takich chorych doniesienie uczynić należy sądowi powiatowemu z reguły w ciągu dwudziestu czterech a najpóźniej w ciągu czterdziestu ośmiu godzin od chwili rozpoczęcia się tych ograniczeń.

(3) Pod względem obowiązku donoszenia z zakładami obłąkanych na równi postawione są inne zakłady lecznicze lub opieki lekarskiej, które przyjmują umysłowo chorych. Rozporządzeniem postanowione będzie, o ile czynić należy donie-

sienie o przyjęciu osób do klinik psychiatrycznych i oddziałów obserwacyjnych szpitali itp.

(1) Za opóźnienie lub zaniechanie doniesienia przez kierownika zakładu prywatnego sąd powiatowy, któremu ma być uczynione doniesienie, nałoży na tego, kto ma obowiązek donoszenia, karę porządkową (§ 220. proc. cyw.) w kwocie 10 do 1000 K. Gdyby obowiązkowi donoszenia w należyłym czasie ponownie uchybiono, może władza administracyjna co do zakładów prywatnych zarządzić oddalenie kierownika zakładu albo odebranie koncesyi. O opóźnieniu lub zaniechaniu doniesienia przez kierownika zakładu publicznego zawiadomić należy władzę, której zakład służbowo podlega.

§. 17.

O ile przyjęcia do jednego z wymienionych zakładów nie zarządził sąd albo właściwy komendant w postępowaniu karnem wojskowym (§ 221. proc. karnej wojsk.), sąd powiatowy, w którego okręgu znajduje się zakład, winien natychmiast wprowadzić postępowanie po myśli niniejszego rozdziału i orzec o dopuszczalności zatrzymania (§ 22.) ile możności w ciągu trzech tygodni po doniesieniu o przyjęciu chorego do zakładu.

§ 18.

(1) Orzeczenie to poprzedzone być winno badaniem chorego przez jednego lub dwóch znawców pod kierunkiem sędziego samoistnego, powołanego w sądzie powiatowym do orzeczenia.

(2) O badaniu chorego należy zawiadomić polityczną władzę krajową. Organ sanitarny, którego by ta władza wyznaczyła, ma prawo brać udział w badaniu chorego przez zadawanie pytań choremu i znawcom.

(3) Znawców ustanawia sędzia samoistny. Znawcami ustanawiać należy lekarzy wykształconych i doświadczonych w psychiatrii. W razie potrzeby może się odbyć ponowne badanie lub uzupełnienie opinii przez tych samych lub innych znawców.

§ 19.

(1) Znawcą powinien być ustanowiony lekarz urzędowy albo sądowy; jako drugi znawca może być dobrany także lekarz publicznego zakładu obłąkanych. Natomiast nie wolno powoływać znawców, należących do zakładu prywatnego, w którym znajduje się osoba zatrzymana albo trórzy z tymże zakładem w stałych zostają interkesach. Znawcami nie wolno być osobom, które z zatrzymanym, z osobami, na których wniosek

zatrzymanie nastąpiło albo z właścicielem lub kierującym lekarzem zakładu prywatnego spokrewnione lub spowinowaczone są w linii wstępnej lub zstępnej albo w linii ubocznej spokrewnione do czwartego a spowinowaczone do drugiego stopnia.

(2) Jeśli podług świadectwa lekarskiego, na którego podstawie nastąpiło przyjęcie albo podług sumarycznego sprawozdania kierownictwa zakładu o badaniu lekarskiem w zakładzie albo też podług innych wiarogodnych zawiadomień załodzi widocznie choroba umysłowa lub nieudolność umysłu, wystarczy powołanie jednego znawcy.

(3) Na żądanie zatrzymanego albo jego zastępcy albo gdyby przy badaniu sprawa okazywała się wątpliwą, należy powołać drugiego znawcę.

§ 20.

(1) Sędzia, któremu poruczono kierownictwo badania, śledzić powinien, czego potrzeba lub co posłużyć może do ocenienia stanu umysłowego zatrzymanego zapomocą słuchania świadków i osób mogących dać wyjaśnienia, zapomocą sprowadzenia aktów, dokumentów i rzeczy wywiadowczych, zapomocą zasięgnięcia zdania władz i przez inne odpowiednie badania.

(2) Na żądanie udzielić należy sędziemu do przejrzenia w zakładzie historye choroby i inne podobne stwierdzenia, które sporządzono w zakładach publicznych lub prywatnych i zakładach obserwacyjnych o zatrzymanym albo o osobach z nim spokrewnionych a na żądanie dać mu je w odpisach.

§ 21.

Sędzia winien przesłuchiwać zatrzymanego osobliście; wątpliwości, któreby przemawiały przeciw temu, należy mu oznajmić. Zatrzymanego tudzież lekarzy i personal zakładu należy z reguły przesłuchiwać w zakładzie; w tym celu sędziemu wolny jest wstęp do zakładu w każdym czasie; jednakże w zakładach publicznych należy zawiadomić o tem kierownictwo.

§ 22.

Na podstawie wyniku wywiadów należy orzec uchwałą, czy dalsze zatrzymanie w zakładzie jest dopuszczalne lub czy zatrzymany jako zdrowy na umyśle ma być wypuszczony na wolność.

§ 23.

(1) Uchwała o dopuszczalności zatrzymania nie przeszkadza innemu zarządzeniu sądu kurtelnego. Skuteczność jej gaśnie najpóźniej z upływem roku.

(2) W uchwale sądowej można oznaczyć także krótszy termin.

(3) Przydłużenie zatrzymania poza termin oznaczony musi być poprzedzone ponownym przesłuchaniem zatrzymanego przez sędziego i badaniem przez jednego lub dwóch znawców. Jeśli sąd kuratelny nie spowodował tymczasem dalszego umieszczenia w zakładzie.

(4) Zatrzymanemu, który nie jest jeszcze pozbawiony własnowolności, jego rodzicom, dzieciom, małżonkowi, rodzeństwu i zastępcom wolno żądać ponownego badania sądowego i orzeczenia także i przed upływem oznaczonego terminu, o ile istnieją powody mniemania, że dalsze zatrzymanie nie jest już potrzebne.

(5) W razie odrzucenia wniosku o uwolnienie sąd może uchwalić, że ponowne wywiady co do powodów zatrzymania nie mają nastąpić przed upływem czasu, przez który zatrzymanie uznano za dopuszczalne.

§ 24.

(1) Prawo rekursu od uchwały zatrzymania w zakładzie obłąkanych (§ 22.) służy zatrzymanemu i tegoż zastępcom tudzież organowi sanitarnemu ustanowionemu u politycznej władzy krajowej dla pieczy nad obłąkanymi, a od uchwały, którą zarządzono uwolnienie zatrzymanego z zakładu obłąkanych, kierownikowi zakładu. Środek prawny przedstawienia nie jest dopuszczalny.

(2) Rekurs organu sanitarnego ustanowionego u politycznej władzy krajowej dla pieczy nad obłąkanymi i odpowiedzialnego kierownika zakładu obłąkanych ma skutek wstrzymujący.

(3) Rekurs wniesić należy w ciągu czasokresu koniecznego dni czterdziestu w tym sądzie powiatowym, który orzekł w pierwszej instancji. Od zatwierdzającej uchwały sądu rekursowego niema dalszego rekursu.

Rozdział IV.

Postępowanie celem pozbawienia własnowolności.

Tytuł 1.

Postępowanie aż do pozbawienia własnowolności.

Wprowadzenie postępowania.

§ 25.

Pozbawienie własnowolności z powodu choroby umysłowej albo nieudolności umysłu orzeczone zostaje na wniosek albo z urzędu, pozba-

wienie własnowolności z powodu marnotrawstwa, opilstwa lub z powodu nadużywania trucizn działających na ustrój nerwowy, tylko na wniosek.

§ 26.

(1) Do uczynienia wniosku o pozbawienie własnowolności mają prawo małżonk., jak długo małżeństwo nie jest rozdzielone, tudzież osoby, które z tym, kto ma być pozbawiony własnowolności, spokrewnione lub spowinowaczone są w linii wstępnej lub zstępnej albo w linii ubocznej spokrewnione do czwartego stopnia albo spowinowaczone do drugiego stopnia, następnie rodzice i dzieci nieślubni, którzy żyją w spólnem gospodarstwie domowem z tym, kto ma być pozbawiony własnowolności tudzież zastępca ustawowy tegoż ostatniego.

(2) O pozbawienie własnowolności z powodu choroby umysłowej lub nieudolności umysłu, opilstwa albo nadużywania trucizn działających na układ nerwowy może nadto uczynić wniosek prokurator państwa przy trybunale pierwszej instancji, w którego okręgu znajduje się sąd właściwy, jeśli tego wymaga interes publiczny a w szczególności, jeśli istnieje niebezpieczeństwo, że chory może groźnym stać się dla innych.

(3) O pozbawienie własnowolności z powodu marnotrawstwa, opilstwa lub nadużywania trucizn działających na układ nerwowy może uczynić wniosek także naczelnik gminy pobytu lub przynależności tudzież naczelnik związku powołanego do zaopatrywania ubogich albo innej organizacji publicznej sprawującej pieczę nad ubogimi.

(4) Przeciw osobie zostającej pod władzą ojcowską lub pod opieką nie może uczynić wniosku żaden krewny albo powinowaty.

§ 27.

Wniosek wprowadzenia postępowania można uczynić na piśmie lub do protokołu. Zarazem należy przytoczyć fakty, które go uzasadniają i wskazać środki dowodowe albo środki uprawdopodobnienia.

§ 28.

Przed wprowadzeniem postępowania co do wniosku pozbawienia własnowolności z powodu choroby umysłowej lub nieudolności umysłu sąd zażądać może przedłożenia świadectwa lekarskiego na stan umysłowy chorego, jeśli niema obowiązującej już uchwały o dopuszczalności zatrzymania go w zakładzie. Badanie będące podstawą świadectwa nie powinno być odbyć się dawniej aniżeli czterdzieści dni przed tegoż przedłożeniem. Rodzicom, dzieciom, małżonkom i rodzeństwu chorego nie wolno wystawiać takich świadectw.

Postępowanie.**§ 29.**

Do wszystkich dochodzeń, przesłuchań i innych rozpraw należy wezwać wnioskodawcę, tego, kto ma być pozbawiony własnowolności, jego zastępcę i tymczasowego doradcę i przesłuchać ich na fakta istotnie ważne dla orzeczenia.

§ 30.

Zaniechać należy wezwania tego, kto ma być pozbawiony własnowolności, jeżeli jego osobiste stawienie się nie jest możebne albo byłoby dlań szkodliwe. W tym przypadku doręczyć należy wezwanie jego zastępcy, a gdyby takiego nie było, ustanowionemu dla niego kuratorowi. Przeciw ustanowieniu takiego kuratora niema środka prawnego.

§ 31.

Wnioskodawca, ten, kto ma być pozbawiony własnowolności, jego zastępca i doradca tymczasowy mają prawo stawiać pytania znawcom, świadkom i osobom mogącym udzielić wyjaśnień, wskazywać punkta, które wydają się im ważnymi dla dochodzeń, czynić wnioski tudzież wglądać w akta i podejmować odpisy.

§ 32.

(1) Sąd, czyniąc użytek z przywiedzionych faktów i dowodów winien przeprowadzić dochodzenia, potrzebne do stwierdzenia warunków pozbawienia własnowolności.

(2) Tego, kto ma być pozbawiony własnowolności, należy przesłuchać osobiście. Może on być w tym celu z zachowaniem potrzebnej oględności przyprowadzony do sądu albo przesłuchany przez sędziego wezwanego. Jeżeli ten, kto ma być pozbawiony własnowolności, znajduje się w zakładzie obłąkanych albo w podobnym zakładzie opieki lekarskiej, to należy go z reguły przesłuchać w zakładzie. Przesłuchania wolno zaniechać tylko wtedy, jeżeli ono wogóle jest niewykonalne lub też nie da się wykonać bez szkody dla zdrowia tego, kto ma być pozbawiony własnowolności.

§ 33.

(1) Orzeczenie o pozbawieniu własnowolności z powodu choroby umysłowej lub nieudolności umysłu albo z powodu nałogowego nadużywania trucizn działających na układ nerwowy, nie może zapaść bez poprzedniego badania przez jednego lub dwóch znawców tego, kto ma być pozbawiony własnowolności. Do tego badania stosować należy odpowiednio §§ 18., ust. 1. i 3., i 19.

(2) Jeżeli jednak stan umysłowy tego, kto ma być pozbawiony własnowolności, badany był

sądownie w ciągu ostatnich sześciu miesięcy z okazji przyjęcia go do jednego z zakładów wymienionych w § 16. i podług świadectw kierownika zakładu i wyniku dochodzeń sądowych nie zaszła od tego czasu w jego stanie umysłowym żadna ze względu na orzeczenie istotna zmiana, można zaniechać ponownego przesłuchania i badania przez znawców a wziąć za podstawę orzeczenia o pozbawieniu własnowolności wynik dochodzeń dawniejszych.

§ 34.

Sąd może zarządzić, ażeby osoba, która ma być badana, umieszczona została na czas najwyżej trzech miesięcy w zakładzie leczniczym, jeżeli to według opinii lekarskiej jest nieodzowne do stwierdzenia stanu umysłowego i wykonane być może bez szkody dla stanu zdrowia i innych stosunków osoby, która ma być zbadaną. Przed wydaniem tego zarządzenia wysłuchać należy, jeżeli to możebne, wnioskodawcę, tego, kto ma być pozbawiony własnowolności, jego zastępcę i tymczasowego doradcę. Osobom tym doręczyć należy uchwałę, którą umieszczenie w zakładzie zarządzono, a przeciw temu służy im rekurs.

Uchwała.**§ 35.**

(1) Po zakończeniu dochodzeń orzeka sąd uchwałą. W uchwale wypowiedzieć należy, czy i z jakiego powodu (§§ 1. i 2.) orzeczono całkowite lub częściowe pozbawienie własnowolności.

(2) W uchwale orzec należy o zwrocie kosztów postępowania. Uchwałę należy umotywić z przedstawieniem wyników postępowania.

§ 36.

(1) Gdy zachodzą warunki pozbawienia własnowolności z powodu opilstwa lub nadużywania trucizn działających na układ nerwowy, lecz z wyników całej rozprawy można przypuszczać, że osoba, która ma być pozbawiona własnowolności, się poprawi, sąd może odroczyć ostateczną uchwałę, oznaczając odpowiedni czas próby. Odroczenie takie może sąd uczynić zależnem od tego, ażeby ten, kto ma być pozbawiony własnowolności, poddał się na oznaczony przez sąd okres czasu najmniej sześciu a najwyżej dwunastu miesięcy leczeniu w zakładzie odzwyczajania, przez sąd oznaczonym.

(2) Po upływie tego czasokresu należy wniosek o pozbawienie własnowolności rozstrzygnąć, jeżeli go tymczasem nie cofnięto.

(a) Przed upływem czasu próby należy przystąpić do rozstrzygnięcia, gdy się okaże, że bez pozbawienia własnowolności nie można liczyć na poprawę albo gdy ten, kto ma być pozbawiony własnowolności, opuści przeznaczony mu zakład przedwcześnie bez uzasadnionego powodu, udaremni leczenie albo z powodu swego zachowania się, naruszającego prowadzenie zakładu, zostanie wydalony.

Tytuł 2.

Środki prawne celem pozbawienia własnowolności.

Sprzeciw.

§ 37.

(1) Uchwałę sądu powiatowego, pozwalającą pozbawienia własnowolności albo uchwałę trybunału pierwszej instancji, którą skutkiem rekursu dozwolono odmówionego przez sąd powiatowy pozbawienia własnowolności, można zaczepić sprzeciwem.

(3) Do rozstrzygnięcia sprzeciwu powołany jest sąd krajowy lub sąd obwodowy, w którego okręgu znajduje się sąd powiatowy, orzekający w pierwszej instancji.

§ 38.

Uprawnieni do sprzeciwu są: pozbawiony własnowolności, tegoż zastępca jakoteż doradca tymczasowy, a gdy chodzi o pozbawienie własnowolności z powodu choroby umysłowej lub nieudolności umysłu, także ci, którzy podług § 26., ust. 1., uprawnieni są do wniosku o pozbawienie własnowolności, o ile sami wniosku o pozbawienie własnowolności nie uczynili. Oprócz tego do sprzeciwu uprawniony jest kurator (§ 65., ust. 3.), który ustanowiony został pozbawionemu własnowolności celem odebrania uchwały, orzekającej pozbawienie własnowolności.

§ 39.

(1) Sprzeciw wnieść należy w sądzie powiatowym pisemnie lub do protokołu w terminie koniecznym dni czternastu.

(2) Termin do sprzeciwu rozpoczyna się dla osób, którym uchwałę doręczono, z dniem doręczenia, dla innych uprawnionych do sprzeciwu, z dniem doręczenia osobie pozbawionej własnowolności albo kuratorowi, gdyby jej samej uchwały nie doręczono.

§ 40.

(1) W razie wniesienia w należyłym czasie sprzeciwu doręczyć należy egzemplarz pisma albo odpis protokołu osobom, które uczyniły wniosek

pozbawienia własnowolności, z pouczeniem, że wolno im celem odparcia albo poparcia sprzeciwu wziąć udział w postępowaniu. Oznajmienie udziału w postępowaniu podać należy na piśmie albo ustnie do protokołu w sądzie powiatowym w czasokresie koniecznym dni czternastu od dnia doręczenia za równoczesnym złożeniem oświadczenia.

(2) Jeżeli dla uzasadnienia albo odparcia sprzeciwu przytacza się nowe fakty i środki dowodowe, należy je podać już w piśmie lub protokole, w pisemnym lub protokolarnym oświadczeniu.

(3) Spóźnione sprzeciwy lub oświadczenia winien sąd powiatowy odrzucić.

(4) Po złożeniu w należyłym czasie oświadczenia albo po upływie czasokresu przedłożyć należy akta trybunałowi, na każdy przypadek z wyjaśniającym sprawozdaniem.

§ 41.

Pozbawiony własnowolności, któremu przyznano prawo ubogich, może żądać, aby mu dano zastępcę ubogich. Zastępstwo ubogich poruczyć można także urzędnikowi sądu albo prokuratorowi państwa. Przepisy procedury cywilnej o dodaniu zastępcy ubogich mają zastosowanie z tą odmianą, że orzeczenie o takim żądaniu przysługuje temu sądowi powiatowemu, w którym toczyło się postępowanie celem pozbawienia własnowolności.

§ 42.

(1) Trybunał odrzuci sprzeciw bez zarządzenia ustnej rozprawy, jeżeli wniesiony został przez osobę nieuprawnioną do sprzeciwu albo jeżeli jest spóźniony.

(2) We wszystkich innych przypadkach ma być na skutek sprzeciwu wyznaczona audyencya do ustnej rozprawy, do której wezwać należy interesowanych, którzy wnieśli sprzeciw lub oświadczenie z powodu sprzeciwu, jakoteż wnioskodawcę, pozbawionego własnowolności, jego zastępcę i tymczasowego doradcę.

§ 43.

(1) Jeżeli już przy wyznaczaniu audyencyi do ustnej rozprawy okaże się konieczność stwierdzenia prawdziwości poszczególnych faktów, przywiedzionych w sprzeciwie lub oświadczeniu, powtórzenia dowodów, przedłożonych w sądzie powiatowym, uzupełnienia ich lub przeprowadzenia nowych dowodów, przewodniczący senatu winien wezwać

do rozprawy wymienionych świadków albo przesłuchanych już w sądzie powiatowym lub innych znawców i spowodować dostarczenie wszelkich innych środków dowodowych.

(2) Przewodniczący może zarządzić stawienie się osoby mającej być pozbawioną własnowolności a w razie potrzeby sprowadzenie jej.

§ 44.

W razie niejawienia się tego, kto wniósł sprzeciw lub złożył oświadczenie z powodu sprzeciwu, należy nimio to rozprawę na skutek sprzeciwu przeprowadzić i rozstrzygnąć, uwzględniając to, co w sprzeciwie lub oświadczeniu przywieziono, o ile ono zostało udowodnione.

§ 45.

(1) Rozprawa rozpoczyna się po wywołaniu sprawy wywodem jednego z członków senatu jako sprawozdawcy. Tenże winien przy pomocy aktów przedstawić stan rzeczy i dotychczasowy przebieg postępowania o ile tego potrzeba do zrozumienia sprzeciwu, dalej treść istotną oświadczeń stron i wynikające stąd punkta rozprawy. Sprawozdawcy nie wolno wypowiadać własnego zdania o orzeczeniu, które ma zapisać.

(2) Następnie odczytać należy zaczepioną uchwałę; gdy przewodniczący lub senat uzna to za potrzebne, odczytać należy także i inne akta. Potem następuje wysłuchanie wywodów stron.

§ 46.

Do badania stanu rzeczy i osobistego przesłuchania osoby, która ma być pozbawiona własnowolności, mają zastosowanie §§ 32. do 34.

§ 47.

(1) Sprzeciw wolno cofnąć aż do ukończenia rozprawy ustnej. Jeżeli sprzeciw cofnięto przed rozpoczęciem rozprawy ustnej, przewodniczący senatu może jako sędzia samoistny zarządzić, że wyznaczona rozprawa się nie odbędzie.

(2) Cofnięcie ma obok utraty środka prawnego także i ten skutek, że wnoszący sprzeciw obowiązany jest zwrócić tym, którzy złożyli oświadczenie z powodu sprzeciwu, na ich wniosek kosztów, urosłe dla nich w postępowaniu co do sprzeciwu a konieczne do odpowiadającego celowi udziału w postępowaniu.

(3) Wniosek musi być uczyniony w trybunale w ciągu dni czterdziestu po zawiadomieniu o cofnięciu sprzeciwu. Inaczej jest wykluczony. O wniosku orzeka przewodniczący senatu jako sędzia samoistny bez poprzedniej rozprawy ustnej.

§ 48.

(1) Trybunał orzeka o sprzeciwie uchwałą. Jeśli orzeczone ma być nie całkowite lecz częściowe pozbawienie własnowolności, uchwałę zaczepioną należy zmienić w tym duchu.

(2) Przepisy §§ 35., ustęp 2., i 36. mają zastosowanie.

Rekurs.

§ 49.

(1) Od uchwały sądu powiatowego o pozbawieniu własnowolności przysługuje prawo rekursu wnioskodawcy, temu, przeciw komu postępowanie celem pozbawienia własnowolności było wprowadzone, zastępcy jego i doradcy tymczasowemu. Jeśli rekurs i sprzeciw wniesiono przeciw uchwale sądu powiatowego, trybunał ma orzec o obydwóch środkach prawnych równocześnie. Środek prawny przedstawienia jest niedopuszczalny.

(2) Od orzeczenia trybunału o sprzeciwie służy prawo rekursu do Najwyższego Trybunału interesowanym, którzy wnieśli sprzeciw lub z powodu sprzeciwu złożyli oświadczenie, wnioskodawcy, dalej pozbawionemu własnowolności tudzież jego zastępcy i doradcy tymczasowemu, o ile zaś zaczepione zostaje orzeczenie o kosztach, tym, na których orzeczeniem o sprzeciwie nałożono zwrot kosztów.

(3) Rekurs wnieść należy w czasokresie koniecznym dni czterdziestu w sądzie, który orzekł w pierwszej instancji a gdy zażalenie podniesiono przeciw orzeczeniu o sprzeciwie, w sądzie powiatowym.

(4) Od uchwały zatwierdzonej przez sąd rekursowy niema dalszego środka prawnego.

Tytuł 3.

Zniesienie i przemiana pozbawienia własnowolności.

§ 50.

(1) Jeśli warunki pozbawienia własnowolności już nie istnieją, pozbawienie własnowolności z powodu choroby umysłowej lub nieudolności umysłu

zniesić należy z urzędu lub na wniosek, pozbawienie zaś własnowolności z powodu marnotrawstwa, opilstwa lub nadużywania trucizn działających na układ nerwowy tylko na wniosek.

(2) Jeśli choroba umysłowa lub nieudolność umysłu wprawdzie jeszcze nie ustąpiła ale o tyle się polepszyła, że wystarczy częściowe pozbawienie własnowolności, sąd może przemienić całkowite pozbawienie własnowolności na częściowe.

§ 51.

(1) Postanowienia §§ 12. do 15. mają odpowiednie zastosowanie do zniesienia i przemiany pozbawienia własnowolności.

(2) Do uczynienia wniosku o zniesienie lub przemianę pozbawienia własnowolności uprawnieni są pozbawiony własnowolności, jego zastępca a jeśli chodzi o pozbawienie własnowolności z powodu choroby umysłowej lub nieudolności umysłu, osoby wymienione w § 26., ustęp 1.

§ 52.

Do postępowania odpowiednie zastosowanie mają postanowienia §§ 27. do 32., 33., ustęp 1., 35.

§ 53.

(1) Jeśli zniesienia lub przemiany pozbawienia własnowolności odmówi sąd powiatowy albo wskutek rekursu przeciw dozwołonemu przez sąd powiatowy zniesieniu lub przemianie trybunał, uchwałę zacząć można sprzeciwem. Do wniesienia sprzeciwu uprawnione są osoby wymienione w § 38.

(2) Odpowiednie zastosowanie mają postanowienia § 37., ustęp 2., i §§ 39. do 48.

§ 54.

Gdy wniosek o zniesienie lub przemianę pozbawienia własnowolności albo sprzeciw z powodu odmowy zniesienia lub przemiany odrzucono, a podług wyniku postępowania musi się na pewno przyjąć, że nie można oczekiwać wyleczenia lub znacznej poprawy w najbliższym czasie, sąd może uchwalić, że nowego wniosku o zniesienie lub przemianę pozbawienia własnowolności przed upływem odpowiednio wyznaczonego czasokresu czynić nie wolno, jeśli się dostatecznie nie uprawdopodobni, że nastąpiło polepszenie stanu osoby pozbawionej własnowolności. Czasokresu nie wolno ustanawiać ponad rok. Wniosek podany wbrew takiej uchwale można odrzucić bez dalszego postępowania.

§ 55.

Orzeczenie o zniesieniu lub przemianie pozbawienia własnowolności zacząć można rekuresem podług przepisów § 49., które odpowiednio stosować należy.

Rozdział V.

Postanowienia wspólne.

Postępowanie.

§ 56.

(1) W postępowaniu unormowanem tem rozporządzeniem cesarskim zastosowanie mają o ile niema innych postanowień przepisy o postępowaniu w sprawach niespornych (§§ 1. do 19. patentu cesarskiego z dnia 9. sierpnia 1854, Dz. u. p. Nr. 208). Interesowanym wolno dać się zastąpić przez adwokatów.

(2) Pozatem mają odpowiednie zastosowanie postanowienia procedury cywilnej o przeprowadzeniu dowodów i dostarczaniu dokumentów, przedmiotów naoczni i rzeczy wywiadowczych z tą odmianą, że sąd ma prawo we wszystkich przypadkach działać z urzędu i że do przeprowadzenia dowodów nie potrzeba formalnej uchwały na dowód.

(3) Nie można odmówić przedłożenia dokumentów, jeśli posiadacz sam na dokument się powołał albo jeśli podług prawa cywilnego albo też z tego powodu do wydania lub przedłożenia jest obowiązany, że one według treści swej należą spólnie do posiadacza i do osoby, która ma być pozbawiona własnowolności lub do wnioskodawcy. Uchwałę nakazującą wydanie dokumentu wykonać należy z urzędu.

§ 57.

(1) Do ustnej rozprawy o sprzeciwie z powodu pozbawienia własnowolności (§§ 37. do 47.) i z powodu odmowy zniesienia lub przemiany pozbawienia własnowolności (§ 53.) odpowiednie zastosowanie mają postanowienia procedury cywilnej o ustnej rozprawie, a do uchwał, które na podstawie ustnej rozprawy zapadają, przepisy §§ 412. i 426. proc. cyw. Na wniosek tego, kto ma być lub kto został pozbawiony własnowolności albo jego zastępcy wykluczyć należy jawność w każdym razie, na wniosek innego interesowanego wówczas, gdy to jest w interesie tego, kto ma być lub kto został pozbawiony własnowolności.

(2) Rekursu albo odrębnego rekursu niema, jeśli od uchwał tego samego rodzaju wykluczony

jest w procesie cywilnym. W takich przypadkach niedopuszczalne jest także i przedstawienie.

Koszta.

§ 58.

(1) Koszta postępowania po myśli §§ 16. do 23. tudzież wprowadzonego z urzędu lub na wniosek prokuratora państwa postępowania celem pozbawienia własnowolności, zniesienia lub przemiany zaliczać będzie państwo.

(2) Koszta wprowadzonego na wniosek innych osób postępowania w sprawach pozbawienia własnowolności, sprzeciwu, zniesienia lub przemiany tudzież koszta takich czynności sądowych, które w toku postępowania z urzędu wprowadzonego podjęte zostały tylko na wniosek interesowanego albo tylko przez niego zostały spowodowane, poniesie na razie interesowany, który je spowodował. Jeśli wedle tego więcej osób obowiązanych jest do ponoszenia kosztów, odpowiadają one do niepodzielnej ręki.

(3) Interesowanemu, który tymczasowo do poniesienia kosztów jest obowiązany, można polecić, ażeby złożył wystarczającą zaliczkę. Jeśli zaliczki w należytych czasie nie złoży, można zaniechać czynności sądowych, o ile sąd nie uzna ich za potrzebne do osiągnięcia celu postępowania.

§ 59.

(1) Koszta postępowania po myśli §§ 16. do 23. winien zwrócić zatrzymany.

(2) Sąd może jednak zwrot takich kosztów nałożyć całkowicie lub w części na tego, kto spowodował umieszczenie zatrzymanego w zakładzie, jeśli tenże o bezpodstawności tego zarządzenia wiedział lub wiedzieć musiał.

§ 60.

(1) Skarb państwa poniesie koszta, jeśli postępowanie w sprawie pozbawienia własnowolności, zniesienia lub przemiany wprowadzone zostało z urzędu lub na wniosek prokuratora państwa bez skutku. Sąd może jednak zwrot tych kosztów w całości lub w części nałożyć na tego, kto spowodował postępowanie w sprawie pozbawienia własnowolności, zniesienia lub przemiany, jeśli tenże o bezpodstawności tych zarządzeń wiedział lub wiedzieć musiał.

(2) Koszta postępowania w sprawach pozbawienia własnowolności, sprzeciwu, zniesienia lub przemiany, którego nie spowodował sam pozbawiony własnowolności lub jego zastępca a które zakończyło się odrzuceniem wniosku, ponosić

winien ten, na którego wniosek postępowanie zostało wprowadzone.

(3) Sąd może jednak zawsze zwrot kosztów, które spowodowane były tylko przeciwnymi celowi albo nieuzasadnionymi wnioskami lub zachowaniem się trzeciej w postępowaniu interesowanej osoby, nałożyć na tę trzecią osobę.

§ 61.

O ile powyższymi postanowieniami nie rozporządzono inaczej, koszta ponosić winien pozbawiony własnowolności.

§ 62.

Koszta zastępstwa ponosi sam zastąpiony.

§ 63.

(1) Z majątku osoby zatrzymanej albo pozbawionej własnowolności wolno ściągać koszta tylko o tyle, o ile to nie zagraża utrzymaniu jej lub jej rodziny.

(2) O ile koszta nie dadzą się ściągnąć z majątku zatrzymanego lub pozbawionego własnowolności, ponosić je mają ci, którzy podług ustawy mają obowiązek starania się o ich utrzymanie.

(3) Postanowienia ustępu pierwszego mają zastosowanie także do ściągnięcia kosztów od tego, kto jest obowiązany do utrzymania.

§ 64.

Drogą rozporządzenia mogą być ustanowione taryfy należytości znawców, którzy wedle niniejszego rozporządzenia cesarskiego mają być przesłuchiwani.

Doręczanie i urzędowe oznajmianie orzeczeń.

§ 65.

(1) Uchwałę, którą orzeczono o zatrzymaniu w zakładzie obłąkanych (§ 22.), doręczyć należy zatrzymanemu, jego zastępcy i doradcy tymczasowemu, tudzież kierownikowi zakładu i organowi sanitarnemu ustanowionemu dla pieczy nad obłąkanymi u politycznej władzy krajowej.

(2) Uchwałę, którą orzeczono o pozbawieniu własnowolności albo o zniesieniu (przemianie) prawomocnie już w mocy będącego pozbawienia własnowolności, doręczyć należy wnioskodawcy, dalej temu, o którego pozbawieniu własnowolności orzeczono, jego zastępcy i doradcy tymczasowemu.

(3) Doręczenia temu, o którego zatrzymaniu lub pozbawieniu własnowolności orzeczono, wolno

zaniechać tylko wtedy, gdyby to z powodu stanu, w jakim się znajduje, było oczywiście bezcelowe albo szkodliwe jego zdrowiu. Jeśli za niego nie występuje żaden zastępca, to należy ustanowić kuratora w celu odebrania uchwały. Przeciw ustanowieniu takiego kuratora niema środka prawnego.

(4) W wygotowaniu uchwały wskazać należy środek prawny rekursu i sprzeciwu i termin ich wniesienia.

(5) Orzeczenie trybunału z powodu sprzeciwu doręczyć ma sąd powiatowy, który orzekł o pozbawieniu własnowolności lub jego zniesieniu (przemianie).

§ 66.

(1) Wygotowanie uchwały, którą orzeczono o zatrzymaniu w zakładzie obłąkanych, przesłać należy sądowi właściwemu do orzekania o pozbawieniu własnowolności a wygotowanie uchwały, którą orzeczono o pozbawieniu własnowolności zatrzymanego albo ustanowiono dlań kuratora lub doradcę, odpowiedzialnemu kierownikowi zakładu obłąkanych, w którym chory jest umieszczony albo pod którego kierownictwem chory pielęgnowany jest poza zakładem.

(2) Wygotowanie uchwały, którą orzeczono o pozbawieniu własnowolności, jego zniesieniu lub przemianie, doręczyć należy sądowi opiekuńczemu a o pozbawieniu własnowolności chorego, który poza zakładem publicznym dla umysłowo chorych jest pielęgnowany, tudzież o ustanowieniu taktemu choremu doradcy lub kuratora zawiadomić należy władzę polityczną pierwszej instancji i władzę gminną miejsca pobytu.

(3) Przepis § 65., ustęp ostatni, ma zastosowanie.

Początek skuteczności pozbawienia własnowolności, zniesienia lub przemiany. Ogłoszenie.

§ 67.

(1) Uchwała, którą orzeczono pozbawienie własnowolności albo zniesiono pozbawienie własnowolności, które stało się prawomocnem albo którą przemieniono całkowite pozbawienie własnowolności na częściowe, nabiera skuteczności z początkiem dnia, w którym orzeczenie doręczono pozbawionemu własnowolności albo osobie, która ma za niego odebrać uchwałę (§ 65., ustęp 3). Sąd może jednakże odroczyć w uchwale jej skuteczność do początku dnia, w którym stanie się prawomocną.

(2) Pozbawienie własnowolności tudzież zniesienie lub przemiana orzeczonego prawomocnie pozbawienia własnowolności sąd opiekuńczy winien bezwzględnie po nastaniu prawomocności uchwały ogłosić publicznie.

(3) O sposobie ogłoszenia można wydać bliższe przepisy drogą rozporządzenia.

Rozdział VI.

Postanowienia końcowe i przejściowe.

§ 68.

(1) Kto przed rozpoczęciem się mocy obowiązującej niniejszego rozporządzenia cesarskiego oddany został pod kuratelę z powodu niezdolności zawiadywania swojemi sprawami, z powodu choroby umysłowej, nieudolności umysłu, obłąkania lub głupowatości, od chwili rozpoczęcia się mocy obowiązującej niniejszego rozporządzenia cesarskiego zostaje na równi z takim, kto pozbawiony został własnowolności całkowicie z powodu choroby umysłowej lub nieudolności umysłu.

(2) Kto oddany został pod kuratelę z powodu marnotrawstwa, zostaje od chwili rozpoczęcia się mocy obowiązującej niniejszego rozporządzenia cesarskiego na równi z pozbawionym własnowolności z powodu marnotrawstwa.

§ 69.

Przepisy niniejszego rozporządzenia cesarskiego o zniesieniu lub przemianie pozbawienia własnowolności mają zastosowanie także do osób, które przed rozpoczęciem się mocy obowiązującej tego rozporządzenia cesarskiego oddane zostały pod kuratelę.

§ 70.

O ile ustawy i rozporządzenia nietknięte nastaniem mocy obowiązującej niniejszego rozporządzenia cesarskiego z ustanowieniem kurateli albo z oddaniem pod kuratelę łączą pewne skutki, skutki te następują względem tych osób, które pozbawione są własnowolności na podstawie niniejszego rozporządzenia cesarskiego. Skutki związane w ustawach istniejących z ustanowieniem kurateli z powodu choroby umysłowej, wchodzą w zastosowanie także i w razie całkowitego pozbawienia własnowolności z powodu nieudolności umysłu.

§ 71.

Przepisy niniejszego rozporządzenia cesarskiego mają zastosowanie do będących w toku rozpraw o zawieszenie kurateli, jeśli sąd powiatowy lub trybunał pierwszej instancji nie powziął już

uchwały o zawieszeniu kurateli. W razie potrzeby uzupełnić należy postępowanie po myśli niniejszego rozporządzenia cesarskiego.

§ 72.

Przepisy o przedłużeniu władzy ojcowskiej i opieki zostają nietknięte.

§ 73.

(1) Niniejsze rozporządzenie cesarskie nabiera mocy obowiązującej dnia 1. września 1916.

(2) Z nastaniem mocy obowiązującej niniejszego rozporządzenia cesarskiego tracą moc obowiązującą wszystkie w innych przepisach ustawowych zawarte postanowienia o przedmiotach w niniejszem rozporządzeniu cesarskiem uregulowanych, które są odmiennie od postanowień niniejszego rozporządzenia cesarskiego.

§ 74.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia cesarskiego polecam Mojemu Ministrowi sprawiedliwości. Tenże wyda wszelkie do wprowadzenia i przeprowadzenia potrzebne rozporządzenia, a to, o ile one dotyczą zakresu działania innych Ministrów, w porozumieniu z nimi.

Wiedeń, dnia 28. czerwca 1916.

Franciszek Józef wkr.

Stürgkh wkr.

Georgi wkr.

Forster wkr.

Truka wkr.

Morawski wkr.

Hohenlohe wkr.

Hochenburger wkr.

Hussarek wkr.

Zenker wkr.

Leth wkr.

Spitzmüller wkr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XCIV. — Wydana i rozesłana dnia 4. lipca 1916.

Treść: **№** 208. Rozporządzenie, dotyczące uregulowania obrotu rzepakiem, rzepikiem, olejem rzepakowym i makuchem.

208.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 1. lipca 1916,

dotyczące uregulowania obrotu rzepakiem, rzepikiem, olejem rzepakowym i makuchem.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Rzepik i rzepak, pochodzący z tutejszo-krajowego zbioru z roku 1916, są zajęte na rzecz państwa. Zajęcie to rozpoczyna się z chwilą oddzielenia zbiorów od gruntu. Wyjęte od zajęcia są zapasy, będące w posiadaniu państwa lub zarządu wojskowego.

§ 2.

Zajęcie ma ten skutek, że zajęte towary nie mogą być przerobione, zużyte, oddane na karmę, ani też dobrowolnie lub przymusowo sprzedane, o ile nie wydano w tem rozporządzeniu lub innemi osobnemi zarządzeniami Ministerstw handlu lub rolnictwa innych zarządzeń. Czynności prawne, sprzeciwiające się zakazowi, są nieważne. To samo odnosi się także do tych czynności prawnych, które zawarte zostały przed ogłoszeniem niniejszego rozporządzenia.

§ 3.

Pomimo zajęcia mogą przedsiębiorcy gospodarstw rolnych użyć do zasiewu takich ilości, jakie są potrzebne do najbliższej uprawy roli.

Winni oni o tych ilościach i obsianej niemi powierzchni donieść najpóźniej do dnia 31. października 1916 Austryackiemu bankowi kontrolnemu dla przemysłu i handlu w Wiedniu, podając zarazem, czy zasiew odbył się w drodze wolnego siania czy też jako siew rządowy.

§ 4.

Do objęcia zajętych towarów przeznaczają się Austryacki bank kontrolny dla przemysłu i handlu w Wiedniu. Ten ostatni jest obowiązany zakupić zajęte towary i bezzwłocznie odebrać.

§ 5.

Cena objęcia wynosi za rzepik 63 K za 100 kg, za rzepak 60 K za 100 kg; za każdym razem na miejscu stacji kolejowej, położonej najbliżej miejsca składowego zapasów, w workach, należących do kupującego i za gotówkę, przy okazaniu urzędowego kolejowego poświadczenia nadania (duplikat listu przewozowego).

W razie gdy towar nie odpowiada wymogom zwyczajów kupieckich i umowa o odpowiednie zniżenie ceny nie przyjdzie do skutku, wówczas rozstrzyga o cenie, jeśli miejsce przechowania towaru znajduje się w kraju, w którym istnieje giełda dla produktów rolniczych, sąd rozjemczy tej giełdy, w przeciwnym razie sąd rozjemczy tej izby

handlowej i przemysłowej, w której okręgu znajduje się miejsce przechowania towaru.

§ 6.

Posiadacz zajętego towaru, o ile on nie ma u niego pozostać stosownie do niniejszego rozporządzenia lub wydanych na jego zasadzie osobnych zarządzeń, ma obowiązek sprzedać go Austryackiemu bankowi kontrolnemu dla przemysłu i handlu po ustanowionych cenach i pod przepisanyymi warunkami (§ 5.). Jest on nadto obowiązany towar aż do objęcia przechowywać i utrzymywać.

Zbiór należy wynieść najpóźniej do dnia 30. listopada 1916. Najpóźniej w 14 dni po wyniesieniu należy Austryackiemu bankowi kontrolnemu dla przemysłu i handlu donieść o rodzaju, ilości i miejscu składowem zapasów rzepaku i rzepiku.

§ 7.

Skuteczność zajęcia kończy się

1. z chwilą dozwolonego użycia lub sprzedaży;
2. przez przymusowe odebranie.

Wymłócona słoma nie podlega żadnemu ograniczeniu obrotu.

§ 8.

Przesyłki rzepiku i rzepaku mogą być tylko wtedy przyjmowane do przewozu przez przedsiębiorstwa kolejowe lub okrętowe, jeśli do dokumentów przewozowych dodano dla każdej przesyłki poświadczenie przewozowe, wystawione przez Wojenny związek przemysłu olejnego i tłuszczowego według dołączonego wzoru.

Dla przesyłek zarządu wojskowego i przesyłek z poza granicy celnej, z Węgier, z Bośni i Hercegowiny tudzież dla przesyłek, które w chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zostały już odstawione, nie wymaga się tego rodzaju poświadczeń transportowych.

§ 9.

Gdy posiadacz wzbrania się sprzedać swe zajęte zapasy rzepiku i rzepaku Austryackiemu bankowi kontrolnemu dla przemysłu i handlu, winna polityczna władza I. instancji, w której okręgu znajdują się zapasy, orzec o obowiązku oddania zapasów i w razie potrzeby zarządzić ich przymusowe odebranie.

Orzeczenie jest skuteczne przeciw każdemu, komu przysługują prawa do zapasów.

§ 10.

Przy przymusowym odebraniu zapasów należy odliczyć od ceny objęcia 10%. Gdy posiadacz lub jego miejsce pobytu są nieznanne, lub gdy cena ma służyć na zaspokojenie roszczeń osób trzecich, powstałych z praw rzeczowych, należy cenę złożyć w sądzie.

§ 11.

Odebrane przymusowo zapasy winien ostatni ich posiadacz przechować i utrzymywać bezpłatnie aż do odtransportowania.

§ 12.

Austryacki bank kontrolny dla przemysłu i handlu winien zakupione przez siebie, zajęte zapasy rzepiku i rzepaku oddawać po cenach zakupna tym producentom oleju rzepakowego, których mu wskaże za zezwoleniem Ministerstwa handlu Wojenny związek przemysłu olejnego i tłuszczowego i to w takich ilościach, jakie w tej samej drodze zostaną mu oznaczone.

Austryacki bank kontrolny dla przemysłu i handlu winien jednakże zatrzymać z całej łącznej zakupionej ilości do dnia 15. września 1916 15%, co najmniej jednak 80 wagonów (8000 cetnarów metrycznych) w celu ewentualnego użycia na zasiew. Prośby o pozostawienie nasienia należy wносить do Wojennego związku przemysłu olejnego i tłuszczowego.

§ 13.

Producenci oleju rzepakowego są obowiązani oddać Tow. akc. Centrali olejnej i tłuszczowej wszystkie zapasy oleju rzepakowego, uzyskane z tutejszokrajowego zbioru rzepiku i rzepaku w roku 1916.

Za zezwoleniem Ministerstwa handlu Wojenny związek przemysłu olejnego i tłuszczowego oznacza cenę objęcia, rozstrzyga o rozdziale oleju rzepakowego między konsumentów i ustanawia cenę sprzedaży (§§ 2. i 14. rozporządzenia ministerialnego z dnia 8. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 94)

Producenci oleju rzepakowego są nadto obowiązani dostawić makuchy Centrali dla środków pastewnych po cenie, którą oznaczy Ministerstwo rolnictwa w porozumieniu z Ministerstwem handlu

Cena sprzedaży oleju rzepakowego konsumentom, którą oznaczy Wojenny związek przemysłu olejnego i tłuszczowego, dotyczy towaru, odpowiadającego wymaganiom zwyczajów ku pieckich. Jeśli co do towaru, nieodpowiadającego wymaganiom zwyczajów kupieckich, umowa o od-

powiednie zniżenie ceny nie dojdzie do skutku, wówczas rozstrzyga o cenie sąd rozjemczy izby handlowej i przemysłowej, w której okręgu znajduje się miejsce wyrobienia towaru.

§ 14.

Wszelkie czynności prawne, sprzeciwiające się zarządzeniom § 13., są nieważne. Odnosi się to także do takich czynności prawnych, które zostały zawarte przed ogłoszeniem niniejszego rozporządzenia.

Wrazie odmówienia zarządzonego w § 13. wydania oleju rzepakowego i makuchu winno nastąpić odebranie przymusowe przy analogicznem zastosowaniu postanowień §§ 9. do 11.

§ 15.

Za przekroczenia tego rozporządzenia i każde współdziałanie przy udaremnieniu zobowiązań, w tem rozporządzeniu nałożonych, o ile odnośna czynność nie podpada pod surowsze postanowienie karne, będą karą władzy polityczne grzywnami do 5000 K lub według uznania aresztem do 6 miesięcy.

§ 16.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

Hohenlohe wlr.

Hochenburger wlr.

Forster wlr.

Zenker wlr.

Spitzmüller wlr.

Poświadczenie przewozowe na rzepak i rzepik.

Imię i nazwisko posyłającego .....

w ..... jest uprawniony do przewiezienia

.....*ky* rzepaku,

.....*ky* rzepiku,

a to w czasie od ..... do .....

z (nazwa stacji wysyłkowej) .....

do (nazwa stacji przeznaczenia) .....

(koleją lub okrętem parowym) pod adresem (imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania odbiorcy).

Wiedeń, dnia ..... 1916.

Wojenny związek przemysłu olejnego i tłuszczowego.

Poświadczenie to należy doczepić trwale do dokumentu przewozowego.
Dodanie poświadczenia należy w dokumencie przewozowym zaznaczyć.
Poświadczenie odbierze stacja przeznaczenia.

Rok 1916.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XCV. — Wydana i rozestana dnia 5. lipca 1916.

Treść: № 209. Rozporządzenie celem wykonania § 32., ustęp 1., rozporządzenia ministeryalnego z dnia 22. grudnia 1915, w sprawie odroczenia zapłaty prawno- Prywatnych wierzytelności pieniężnych wobec dłużników w Galicyi i na Bukowinie.

209.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 13. kwietnia 1916

celem wykonania § 32., ustęp 1., rozporządzenia ministeryalnego z dnia 22. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 385, w sprawie odroczenia zapłaty prawno- prywatnych wierzytelności pieniężnych wobec dłużników w Galicyi i na Bukowinie.

Celem wykonania § 32., ustęp 1., rozporządzenia ministeryalnego z dnia 22. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 385, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Protesty wekslowe, sporządzone z powodu niezapłacenia kwoty częściowej, są stosownie do § 32., ustęp 1., rozporządzenia ministeryalnego z dnia 22. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 385, wolne od należności według p. t. 116, lit. g) ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89 tylko wówczas, jeśli przepisana należność od protestu uiszczono już przy podniesieniu protestu z powodu nieuiszczenia poprzedniej kwoty częściowej.

§ 2.

Organ protestacyjny ma protest sporządzić bez stempla, jeśli z własnych jego zapisków jest mu wiadome lub strona to udowodni, że należność od protestu została już poprzednio zapłacona. Dowód ten należy przeprowadzić z reguły

w ten sposób, że należy przedłożyć albo należycie ostemplowany protest, sporządzony z powodu nieuiszczenia poprzedniej kwoty częściowej, albo wolne od stempla poświadczenie o należytem ostemplowaniu poprzedniego protestu, wystawione przez organ, który ten poprzedni protest sporządził. Poświadczenie tego rodzaju może być udzielone albo na samym wekslu albo w osobnym dokumencie, w którym należy wymienić sumę wekslową, wysokość nieuiszczonej częściowej zapłaty, do której protest się odnosi, oraz wysokość uiszczonej za ten protest kwoty stemplowej. Organ protestacyjny ma na wygotowanym bez stempla proteście zaznaczyć w tem miejscu, w którym znaczek stemplowy zwykle się umieszcza, że przepisane ostemplowanie poprzedniego częściowego protestu zostało przez stronę udowodnione, że zatem uwolnienie od stempla według § 32., ustęp 1., rozporządzenia ministeryalnego z dnia 22. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 385 jest uzasadnione.

§ 3.

Jeśli niema możności przeprowadzenia do wodu w sposób w § 2. przewidziany, natenczas można protest wygotować bez stempla; w przypadku takim winien organ protestacyjny zaopatrzyć protest w tem miejscu, w którym znaczek stemplowy zwykle się umieszcza, następującą notatką: „Bez stempla po myśli § 32., ustęp 1., rozporządzenia ministeryalnego z dnia 22. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 385, ponieważ według oświadczenia strony protest sporządzony z powodu nieuiszczenia poprzedniej kwoty częściowej był należycie ostemplowany.“

Na wezwanie władzy skarbowej winna strona dodatkowo udowodnić albo przynajmniej w odpowiedni sposób (na przykład korespondencjami) uwiarogodnić, że uczyniła zadość przytoczonemu w § 1., warunkowi, gdyż w przeciwnym razie należytość według pozycji taryfowej 116, lit. *g* ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89, w pojedynczym wymiarze będzie ściągnięta.

§ 4.

Notaryusze winni w swoich rejestrach protestacyjnych uwidaczniać, które ze sporządzonych przez nich protestów były według § 1. niniejszego rozporządzenia nicostemplowane i podawać przytem wskazując krótko na dotyczące postanowienie niniejszego rozporządzenia, czy przestrzegano po-

stępowania według § 2. czy też § 3. tego rozporządzenia.

§ 5.

Podania i protokoły, których celem jest dostarczenie dowodu, że zachodzi warunek uwolnienia od należytości według § 32., ustęp 1., rozporządzenia ministeryalnego z dnia 22. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 385, są według pozycji taryfowej 44, lit. *g* ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89, wolne od stempla. Załączniki takich podań i protokołów nie podlegają według pozycji taryfowej 20. ustawy z dnia 9. lutego 1850, Dz. u. p. Nr. 50, stemplowi od załączników.

Leth wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XCVI. — Wydana i rozesłana dnia 6. lipca 1916.

Treść: **M** 210. Rozporządzenie cesarskie, dotyczące wymiaru powszechnego podatku zarobkowego za rok 1916.

210.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 2. lipca 1916,

dotyczące wymiaru powszechnego podatku
zarobkowego za rok 1916.

Na mocy § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

§ 1.

W miejsce dwuletniego okresu wymiarowego, przepisanego w § 35. ustawy o podatkach osobistych z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, wstąpić ma, o ile chodzi o rok 1916, jednoroczny tylko okres wymiarowy.

§ 2.

W tych przez Ministra skarbu oznaczyć się mających okręgach wymiarowych obszaru wojennego lub częściach takich okręgów, w których z powodu wywołanych wojną nadzwyczajnych stosunków wymiarowi powszechnego podatku zarobkowego za rok 1916 lub repartycji za rok 1915 stoją na zawadzie nieprzewyciężone przeszkody, należy kontygentowego wymiaru za powyższy rok, względnie przeprowadzenia repartycji zaniechać; wykonywanym tam przedsiębiorstwom, podlega-

jącym podatkowi zarobkowemu, winna władza podatkowa pierwszej instancji po ustaniu przeszkody wymierzyć podatek za odnośny rok poza kontyngentem.

W taki sam sposób należy postąpić, jeśli przedsiębiorstwa, wykonywane poza obrębem tych okręgów wymiarowych, zostały po wybuchu wojny czasowo zastanowione.

§ 3.

Upoważnia się Ministra skarbu do wydania w drodze rozporządzenia zarządzeń, potrzebnych celem wykonania powyższych postanowień.

§ 4.

To rozporządzenie cesarskie, którego wykonaniem zajmie się Mój Minister skarbu, wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

Wiedeń, dnia 2. lipca 1916.

Franciszek Józef wkr.

Stürgkh wkr.

Georgi wkr.

Forster wkr.

Trnka wkr.

Morawski wkr.

Hohenlohe wkr.

Hochenburger wkr.

Hussarek wkr.

Zenker wkr.

Leth wkr.

Spitzmüller wkr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

Część XCVII. — Wydana i rozesłana dnia 7. lipca 1916.

Treść: **№ 211.** Rozporządzenie, dotyczące ustanowienia najwyższych cen za żywe świnie oraz produkty ze świń uzyskane.

211.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem rolnictwa i Ministrem spraw wewnętrznych z dnia 6. lipca 1916,

dotyczące ustanowienia najwyższych cen za żywe świnie oraz produkty ze świń uzyskane.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Zabrania się przemysłowego bicia świń na tłuszcz o wadze aż do 60 *kg* od sztuki oraz świń na mięso o wadze aż do 40 *kg* od sztuki; zakaz ten nie odnosi się do bicia świń z konieczności.

Minister rolnictwa może w przypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie, zezwolić na wyjątki od tego zakazu.

§ 2.

Świnie na tłuszcz w celu zabicia można sprzedawać tylko według wagi rzeźnej. Za wagę rzeźną uważa się ciężar żywego zwierzęcia po potraćeniu 22½ *kg* od sztuki. Od obliczonej na tej podstawie ceny kupna należy potrać 4 pro-

cent (tak zwany zwyczaj budapeszteńsko-köbanyański).

Sprzedaż świń na tłuszcz tuczącym świnie lub hodowcom bydła celem dalszego trzymania oraz sprzedaż świń na mięso może odbywać się tylko według wagi żywego zwierzęcia bez jakiegokolwiek potraćenia.

W ciągu ostatnich 12 godzin przed sprzedażą nie wolno zwierząt karmić ani poić.

Za świnie do umieszczenia w stajni można uważać tylko świnie na tłuszcz o wadze do 90 *kg* i świnie na mięso o wadze do 40 *kg*.

§ 3.

Przy sprzedaży żywych świń w miejscu objęcia (od stajni) nie wolno żądać ani płacić cen wyższych od poniżej wymienionych:

I. Za świnie na tłuszcz:

1. Świnie do umieszczenia w stajni (zwierzęta o wadze od 60 do 90 *kg*) przy sprzedaży tuczącym świnie lub hodowcom bydła celem dalszego trzymania . . . . . 6 K — h za 1 *kg* żywej wagi;
2. zwierzęta o jakiegokolwiek wadze przy sprzedaży w celu zabicia . 6 K 80 h za 1 *kg* według zwyczaju budapeszteńsko-köbanyańskiego.

Minister rolnictwa może w przypadkach na szczególne uwzględnienie zasługujących

zezwoić wyjątkowo na to, aby także świnie o wadze ponad 90 *kg* wolno było zakupić celem dalszego tuczenia według żywej wagi po cenie świń do umieszczenia w stajni.

II. Za świnie na mięso:

Zwierzęta o wadze ponad 40 *kg* 4 K 70 h za 1 *kg* żywej wagi.

Do świń na tłuszcz poniżej 60 *kg* i do świń na mięso poniżej 40 *kg* tudzież do świń na chów ceny najwyższe nie mają zastosowania.

We wszystkich w paragrafie tym ustalonych cenach najwyższych zawarte są wszelkie koszty narosłe aż do przybycia zwierząt do stacyi załadowania (porękawiczne, ogonowe, wagowe, koszty pędzenia, karmienia i pojenia, koszty przewozu do stacyi załadowania itp.).

§ 4.

Polityczne władze krajowe winny ustalić dla swego obszaru administracyjnego ceny najwyższe przy sprzedaży żywych świń w innych miejscach aniżeli w miejscu objęcia (od stajni) uwzględniając przytem utratę na wadze świń podczas transportu i wydatki narosłe sprzedawcy lub odsprzedającemu jakoteż biorąc w rachubę odpowiedni zysk kupiecki.

Te ceny najwyższe nie mogą przy świniach na tłuszcz lub mięso przewyższać więcej aniżeli o 2 procent cen najwyższych, ustalonych za poszczególne kategorie świń w § 3. niniejszego rozporządzenia.

Minister handlu może w porozumieniu z Ministrem rolnictwa i Ministrem spraw wewnętrznych zezwolić na wyjątki dla poszczególnych gmin.

Polityczne władze powiatowe mogą ustanowić dla swego obszaru administracyjnego stopniowania cen według poszczególnej jakości w granicach cen, wymienionych w § 3., pod I i II.

§ 5.

Przy sprzedaży surowego tłuszczu ze świń (surowego tłuszczu wieprzowego wszelkiego rodzaju i surowej słoniny) i świeżego mięsa wieprzowego przez producenta do rąk odsprzedającego nie wolno żądać ani płacić za 100 *kg* wagi netto ceny wyższej aniżeli 780 K.

Dla sprzedaży zabitych świń w całych sztukach lub po połowie winny polityczne władze krajowe ustanowić ceny najwyższe, które nie mogą jednak przewyższać 780 K za 100 *kg* wagi netto.

Przy sprzedaży topionego tłuszczu wieprzowego przez producenta do rąk odsprzedającego nie wolno za 100 *kg* wagi netto żądać ani płacić ceny wyższej aniżeli 875 K.

Wymienione w niniejszym paragrafie ceny najwyższe mają zastosowanie do dostawy od kolei lub stacyi okrętowej producenta bez opakowania.

Za opakowanie przy przesyłce produktów wieprzowych wszelkiego rodzaju można żądać i płacić conajwyżej dodatek w wysokości 1 procent ceny sprzedaży.

§ 6.

Ceny najwyższe ustalone dla sprzedaży żywych i zabitych świń jakoteż dla sprzedaży tłuszczu wieprzowego i świeżego mięsa wieprzowego wszelkiego rodzaju mają zastosowanie w razie zapłaty gotówką w miejscu objęcia. W razie kredytowania ceny kupna, można ponad najwyższą cenę żądać tylko procentów, nie przekraczających obowiązującej przy zawarciu interesu stopy eskontu wekslowego Banku austriacko-węgierskiego o więcej aniżeli o 2 procent.

§ 7.

Polityczne władze krajowe winny ustanowić dla słoniny przyrządzonej, solonej, wędzonej, paprykowanej i oparzonej oraz dla innych rodzajów słoniny deserowej, jakoteż dla przyrządzonego mięsa wieprzowego i towarów z mięsa wieprzowego ceny najwyższe dla oddawania tych przedmiotów przez producenta odsprzedającemu.

Również ma polityczna władza krajowa ustanowić dla swego obszaru administracyjnego ceny sprzedaży dla słoniny i tłuszczu wieprzowego wszelkiego rodzaju i dla świeżego mięsa wieprzowego, przyrządzonego mięsa wieprzowego i towarów z mięsa wieprzowego w drobnym handlu, to jest przy bezpośrednim wydawaniu towaru konsumentowi, bez różnicy czy następuje to ze strony producenta czy też ze strony odsprzedającego.

W rozporządzeniach politycznych władz krajowych, któremi ogłasza się publicznie ceny najwyższe ustalone przez te władze po myśli tego paragrafu, musi być dla politycznych władz powiatowych zastrzeżone prawo ustanawiania dla ich obszaru administracyjnego także cen niższych od ustanowionych przez władze krajowe cen najwyższych.

Polityczne władze powiatowe mają również prawo ustanowić, ile z wagi rzeźnej świnie względnie jakie części przy biciu przemysłowem muszą być oddane w stanie surowym wprost dla konsumentów.

§ 8.

Zarządzenia, wydane według §§ 4., 5. i 7. niniejszego rozporządzenia przez polityczne władze

krajowe, należy ogłosić publicznie najpóźniej w dniu 15. lipca 1916 i przedłożyć je Ministrowi handlu, który ma prawo zarządzenia te zmienić w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych i Ministrem rolnictwa.

§ 9.

Kto za żywe świnię cenę wyższą od ustanowionej rozporządzeniem niniejszem lub na zasadzie tego rozporządzenia albo też jakichkolwiek świadczeń ubocznych, których zarachowywać nie wolno, dla siebie lub dla innej osoby żąda, obiecuje, płaci lub przyjmuje, będzie karany przez polityczną władzę pierwszej instancji aresztem do sześciu miesięcy, o ile działanie nie podlega surowszej karze.

Kto za jakiś inny towar, dla którego bądź w niniejszem rozporządzeniu bądź w przepisach, wydanych na podstawie tego rozporządzenia, ustanowiono cenę najwyższą, dla siebie lub dla innej osoby żąda, obiecuje, płaci lub przyjmuje wyższą cenę lub jakiegokolwiek świadczenie uboczne, którego nie można w myśl tego rozporządzenia lub w myśl wydanych na jego podstawie przepisów zarachowywać, będzie karany przez polityczną władzę I. instancji grzywnami do pięciu tysięcy koron lub aresztem do sześciu miesięcy, o ile działanie nie podlega surowszej karze.

Wymienionej w ustępie drugim karze podlega także ten:

- a) kto w inny sposób działa wbrew postanowieniom niniejszego rozporządzenia lub zarządzeniu, wydanemu na jego podstawie;
- b) kto świadomie lub przez zaniedbanie należytej staranności przyczynia się do tego

w jakikolwiek sposób, że funkcjonaryusz, któremu powierzono sprzedawanie lub osoba, pośrednicząca w sprzedaży, działa wbrew temu rozporządzeniu lub wydanym na jego podstawie przepisom;

- c) kto działanie wbrew postanowieniom tego rozporządzenia lub wbrew wydanym na jego podstawie przepisom przez kogokolwiek i w jakikolwiek sposób wspiera.

Kto żadaną od niego cenę, przewyższającą cenę najwyższą, przyrzekł zapłacić lub zapłacił, będzie wolnym od kary, jeśli uczyni doniesienie.

§ 10.

Przepisy niniejszego rozporządzenia nie mają zastosowania do żywych świń i wieprzowych produktów sprowadzonych z zagranicy cłowej.

Oddawanie w sposób przemysłowy takich zagranicznych transportów po cenach wyższych od tych, jakie w rozporządzeniu niniejszem lub na jego podstawie zostały ustanowione, może odbywać się tylko pod warunkami, które ustali Minister spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem handlu.

§ 11.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w dniu 15. lipca 1916. Równocześnie uchyla się rozporządzenie ministerjalne z dnia 29. listopada 1915, Dz. u. p. Nr. 348.

Hohenlohe wlr.

Zenker wlr.

Spitzmüller wlr.

Faint, illegible text in the top left corner, possibly a header or address.

Faint, illegible text in the top right corner, possibly a header or address.

Several paragraphs of faint, illegible text in the middle left section.

Several paragraphs of faint, illegible text in the middle right section.

Faint, illegible text in the bottom left section, possibly a signature or date.

Faint, illegible text in the bottom right section, possibly a signature or date.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XCVIII. — Wydana i rozesłana dnia 11. lipca 1916.

Treść: (M 212. i 213.) 212. Rozporządzenie, dotyczące oddania starego żelaza w celu przetapiania i snopcowania. — 213. Rozporządzenie, dotyczące zmiany jednego postanowienia porządku policyjnego dla żeglugi i flisactwa na Łabie.

212.

Rozporządzenie Ministra handlu z dnia 6. lipca 1916,

dotyczące oddania starego żelaza w celu
przetapiania i snopcowania.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Przy ustalaniu wynagrodzenia za oddać się mające stare żelazo w drodze przewidzianego w § 2. rozporządzenia z dnia 9. lutego 1916, Dz. u. p. Nr. 39, oszacowania zapasów przez rzeczoznawców ustanawia Ministerstwo handlu koszta podróży i pobytu przybranych rzeczoznawców i odszkodowanie dla nich za stratę czasu i trud.

O ile koszta te jakoteż inne koszta oszacowania nie wyłączając tych, jakie powstają wskutek przewidzianego wydelegowania urzędowego organu do komisji szacunkowej, ma zwrócić strona lub o ile mają być rozdzielone na strony, rozstrzyga Ministerstwo handlu według swobodnego uznania.

O ile według tego rozstrzygnięcia koszta mają być zwrócone przez posiadacza oddać się mających zapasów starego żelaza, można wezwać odbiorcę zapasów, aby potrącił odpowiednią kwotę

z należącego się posiadaczowi zapasów wynagrodzenia i przekazał ją według wskazówki Ministerstwa handlu.

W razie potrzeby można także koszta komisyjne ściągnąć od obowiązanych do zwrotu w drodze egzekucyi politycznej.

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

Spitzmüller wlr.

213.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwami spraw wewnętrznych i rolnictwa z dnia 7. lipca 1916,

dotyczące zmiany jednego postanowienia porządku policyjnego dla żeglugi i flisactwa na Łabie.

I.

Na zasadzie umowy, zawartej z królewsko-niemieckim Rządem zarządza się, że § 9. porządku policyjnego, wydanego rozporządzeniem

z dnia 3. marca 1894, Dz. u. p. Nr. 39, dla żeglugi i flisactwa na Łabie, w brzmieniu, ustalonym w rozporządzeniu z dnia 31. stycznia 1898, Dz. u. p. Nr. 31, ma być uchylony i że ma na przyszłość opiewać, jak następuje:

§ 9.

Załoga tratwy nie licząc kierownika, który posiadać musi patent na prowadzenie tratwy, musi składać się, jeżeli ładunek tratwy wynosi nie więcej niż 200 metrów sześciennych, co najmniej z dwóch ludzi biegłych w flisactwie, jeżeli

ładunek jest większy, najmniej z trzech ludzi biegłych w tem rzemiośle.

Przewodnik (dobrowolny locman) należy do załogi, przymusowy locman zaś do niej nie należy.

II.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

Hohentlohe wlr.

Zenker wlr.

Spitzmüller wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XCIX. — Wydana i rozesłana dnia 14. lipca 1916.

Treść: M 214.—216.) 214. Obwieszczenie, dotyczące przedłużenia terminu dla ukończenia budowy i puszczenia w ruch wązkotorowej kolejki elektrycznej od ulicy Sprudelstrasse na górę Dreikreuzberg w Karlsbadzie. — 215. Rozporządzenie, dotyczące uregulowania obrotu starym papierem. — 216. Reskrypt, dotyczący wydania nowych banknotów 10 cto koronowych z datą 2. stycznia 1915.

214.

Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 8. lipca 1916,

dotyczące przedłużenia terminu dla ukończenia budowy i puszczenia w ruch wązkotorowej kolejki elektrycznej od ulicy Sprudelstrasse na górę Dreikreuzberg w Karlsbadzie.

Na zasadzie Najwyższego upoważnienia termin ustanowiony w § 2. obwieszczenia Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 19. sierpnia 1913, Dz. u. p. Nr. 170, dla ukończenia i puszczenia w ruch wspomnianej kolejki, przedłużony został do dnia 1. maja 1919.

Forster wlr.

215.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 10. lipca 1916,

dotyczące uregulowania obrotu starym papierem.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Celem uregulowania obrotu starym papierem w ramach przepisów niniejszego rozporządzenia ustanawia się „Komisję dla starego papieru“ w Wiedniu (I., Schwangasse Nr. 1).

Przewodniczącego i członków komisji mianuje na ten urząd honorowy Minister handlu z kół interesowanych wielkiego i małego przemysłu oraz handlu. Minister handlu ustanawia liczbę członków komisji. W komisji zapadają uchwały większością głosów. W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

O wszystkich odbyć się mających posiedzeniach ma komisya zawiadamiać celem wysłania swych zastępców te Ministerstwa, które jej Ministerstwo handlu oznaczy. Uchwał komisji, którym sprzeciwi się jeden z zastępców tych Ministerstw, nie wolno wykonać bez ministeryalnego zezwolenia.

§ 2.

Przedsiębiorstwa przemysłu papierowego i wyrabiania papy, które przerabiają stary papier, mogą pobierać ten materiał tylko w drodze Komisji dla starego papieru. Taksamo przedsiębiorstwom przemysłu papierowego i wyrabiania papy, przerabiającym stary papier, można także w drodze Komisji dla starego papieru sprzedawać stary materiał wymienionego rodzaju. Na wyjątki może zezwolić Komisya za zgodą Ministerstwa handlu.

Zresztą dozwolony jest handel starym papierem pod warunkiem przestrzegania postanowień

niniejszego rozporządzenia i innych w tej mierze obowiązujących przepisów.

§ 3.

Przedsiębiorstwa przemysłu papierowego i wyrabiania papy, które chcą pobierać stary papier w celu przerabiania, winny zawiadomić o tem pisemnie Komisję dla starego papieru najpóźniej w ciągu 14 dni po ogłoszeniu niniejszego rozporządzenia i podać przytem:

1. Swe miesięczne zapotrzebowanie starego papieru i wymagany gatunek według używanych w handlu typów wymienionych w § 6.

2. Ilość tych materiałów, przerobionych w roku 1913, 1914 i 1915.

3. Rodzaj i ilość wytworów, do których sporządzania stary papier ma być użyty; należy przytem także wymienić, czy produkty te przeznaczone są do dostaw wojskowych lub państwowych.

4. Ilości starego papieru, będące w czasie ogłoszenia niniejszego rozporządzenia w posiadaniu przedsiębiorstwa lub w drodze do niego.

§ 4.

Stary papier można oddawać Komisji dla starego papieru tylko w pełnych ładunkach wagonowych sposobem w handlu używanym, gotowy do wysyłki i od wagonu, z wyjątkiem tych przypadków, w których przewiezienie starego papieru do fabryki papieru lub papy możliwe jest bez transportu kolejją.

Komisya dla starego papieru rozdzielić ma oddane jej do dyspozycji ilości starego papieru pomiędzy te przedsiębiorstwa przemysłu papierowego i wyrabiania papy, które uczyniły w należyłym czasie przewidziane w § 3. doniesienie. Przy tem rozdziale należy zwrócić uwagę na ważność produktów, które przy pomocy starego papieru mają być wytworzone jakoteż na okoliczność, czy użycie starego papieru dla zamierzonej produkcji jest konieczne i odpowiada celowi.

§ 5.

Dostawę starego papieru przerabiającym ten materiał przedsiębiorstwom winni skutecznie właściciele starego papieru bezpośrednio stosownie do udzielonych im przez Komisję dla starego papieru wskazówek w sprawie dostawy. Także zapłatę skutecznie się wprost do rąk dostawcy.

Koszta narosłe Komisji z powodu prowadzenia interesów należy w razie potrzeby pokryć przez ściąganie datków, które przerabiającym przedsiębiorstwom stosownie do ich poborów może przypisać Ministerstwo handlu i które mogą być ściągnięte w drodze egzekucji politycznej.

§ 6.

Przy dostawie starego papieru przerabiającym przedsiębiorstwom nie wolno przekraczać cen w dalszym ciągu ustanowionych:

1. Za tłoczony papier (różne odpadki papierowe)	K 11·75
2. Za czyste barwne odpadki papierowe	„ 15—
3. Za białe odpadki papierowe zawierające drzewo	„ 20·50
4. Za czyste białe odpadki papierowe nie zawierające drzewa	„ 48·50
5. Za białe okładki	„ 20·50
6. Za ciemne okładki (okładki patentowe)	„ 21·50
7. Za akta bez okładek i pieczętek	„ 15·50
8. Za gazety i inny papier zadrukowany	„ 12·75

Ceny te obowiązują za każdych 100 *kg* od wagonu, w stacyi załadowania w obrębie państwa, w całych 10.000 *kg*-owych ładunkach przy zapłacie w gotówce bez potrącenia.

Komisya dla starego papieru ma prawo zezwolić przy specjalnych sortach na dodatki do cen.

Jeśli dostawa nie odbywa się od wagonu, natenczas co do ceny mają analogiczne zastosowanie postanowienia § 7.

§ 7.

Temu, kto stary papier w celu dalszej sprzedaży nabywa, nie wolno przy zakupie w poszczególnych partjach ponad 100 *kg* płacić cen niższych od poniżej wymienionych:

1. Za tłoczony papier (różne odpadki papierowe)	K 4—
2. Za czyste barwne odpadki papierowe	„ 6·50
3. Za białe odpadki papierowe zawierające drzewo	„ 12—
4. Za czyste białe odpadki papierowe nie zawierające drzewa	„ 40—
5. Za białe okładki	„ 12—
6. Za ciemne okładki (okładki patentowe)	„ 13—
7. Za akta bez okładek i pieczętek	„ 7—
8. Za gazety i inny papier zadrukowany	„ 5—

Geny te obowiązują za każdym 100 kg w miejscu składowym starego papieru, bez opakowania, przy zapłacie w gotówce bez potrącenia.

Bezpośrednim kupującym (zbieraczom) stary papier należy płacić przy dalszej sprzedaży osobom trudniącym się handlem pośrednim od każdego 100 kg dodatek do ceny najniższej w kwocie 40 h.

W danym razie należy płacić również następujące dodatki:

1. Dodatek 2 K 60 h za dostawę do składu kupującego lub 3 K 75 h za dostawę do stacyi kolejowej.

2. 2 K za opakowanie będące w handlu w użyciu. (Przy pakowaniu workowem w workach sprzedawcy).

Powyższe postanowienia dotyczące cen kupna, nie mają zastosowania do zakupna starego papieru przez instytucje służące opiece wojennej, o ile one po myśli rozporządzenia ministeryalnego z dnia 20. stycznia 1916, Dz. u. p. Nr. 19, mają pozwolenie na przeprowadzenie zbiórki starego papieru.

§ 8.

Uchyla się prawną skuteczność zakupów starego papieru, zawartych przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia, o ile zakupy te nie zostały spełnione w chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

Roszczenia o dopełnienie lub wynagrodzenie szkody nie można podnosić.

Roszczenia z powodu niedopełnienia, które powstały przed rozpoczęciem się mocy obowiązującej niniejszego rozporządzenia, zostają nietknięte, kupujący nie może jednak żądać spełnienia lecz tylko wynagrodzenia szkody.

§ 9.

Ministerstwo handlu może zarządzić przymusowe oddanie zapasów starego papieru wymienionym przez nie przedsiębiorstwom lub osobom. W tym przypadku Ministerstwo handlu ustanowi cenę ostatecznie, uwzględniając postanowienia § 7. Zarządzenie takie należy doręczyć poszczególnym posiadaczom zapasów lub, jeśli chodzi o większe koło posiadaczy zapasów, ogłosić w drodze władzy politycznej pierwszej instancyi.

§ 10.

Każdy posiadacz i przechowca zapasów starego papieru, wynoszących ponad 10 g, i każdy przedsiębiorca, w którego zakładzie powstają odpadki starego papieru, jest obowiązany Komisji dla starego papieru udzielić na jej żądanie zgodnych z prawdą wyjaśnień o zapasach i odpadkach starego papieru i przedłożyć odnośne dowody.

§ 11.

Przedsiębiorstwa, które starym papierem prowadzą handel i przedsiębiorstwa, które stary papier przerabiają, winny prowadzić dokładną książkę składową, do której mają być wciągane w bieżącym porządku wszelkie pobory i wydatki starego papieru.

Komisja dla starego papieru ma prawo wglądu do tej książki składowej.

§ 12.

Nad przestrzeganiem postanowień niniejszego rozporządzenia i zarządzeń wydanych na jego podstawie będzie czuwało Ministerstwo handlu przybierając do tego odpowiednie organa. W tym celu można oglądać ubikacje składowe i inne zakłady oraz wglądać w księgi przedsiębiorstwa.

§ 13.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia i zarządzeń wydanych na jego podstawie będą władze polityczne pierwszej instancyi karały grzywnami do 5000 K lub według swego uznania aresztem do sześciu miesięcy, o ile czynność nie podlega surowszemu ukaraniu.

Tego, kto przy takiej czynności współdziała, należy ukarać w takisam sposób.

§ 14.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hohenlohe wlr.   Hochenburger wlr.
Spitzmüller wlr.

216.

Reskrypt Ministerstwa skarbu z dnia 12. lipca 1916,

dotyczący wydania nowych banknotów 10cio koronowych z datą 2. stycznia 1915.

Dnia 24. lipca 1916 rozpocznie Bank austriacko-węgierski według umieszczonego poniżej obwieszczenia wydawanie nowych banknotów 10cio koronowych z datą 2. stycznia 1915. Zwołanie w obiegu będących banknotów 10cio koronowych z datą 2. stycznia 1904 zastrzega się do czasu późniejszego.

Leth wlr.

Ogłoszenie

o wydaniu nowych banknotów po 10 koron z datą 2. stycznia 1915.

Dnia 24. lipca 1916 rozpocznie Bank austriacko-węgierski w swoich zakładach głównych we Wiedniu i w Budapeszcie jakoteż we wszystkich filiach wydawanie banknotów 10 koronowych z datą 2. stycznia 1915.

Opis nowych banknotów podany jest w dodatku do niniejszego ogłoszenia.

Postanowienia, dotyczące się wycofania i wymiany obecnie w obiegu będących banknotów 10 koronowych z datą 2. stycznia 1904, będą w swoim czasie osobno do wiadomości podane.

Budapeszt, dnia 28. czerwca 1916.

BANK AUSTRIACKO-WĘGIERSKI.

Popovics
Gubornator.

Gutmann
Radaea generalny.

Schmid
Sekretarz generalny.

(Dodatek.)

Opis banknotu 10ciokoronowego Banku austriacko-węgierskiego z roku 1915.

Banknoty 10ciokoronowe Banku austriacko-węgierskiego z 2. stycznia 1915 mają format o szerokości 150 milimetrów i o wysokości 80 milimetrów i przedstawiają na papierze, zaopatrzonym na całej powierzchni wodnym drukiem (rzymska cyfra „dziesięć“ w ciemnych czworokątnych kratkach), podwójny druk na jednej stronie o tekście niemieckim, a na drugiej o tekście węgierskim.

Obydwie strony banknotu są tak co do rysunku jak i co do barwy zupełnie różne.

Prawie trzy czwarte formatu obu stron banknotu zajmuje właściwy obraz banknotu, podczas gdy na pozostałej jednej czwartej części, która tylko częściowo pokryta jest drukiem, widnieją wolno stojące znaki wodne.

Zadrukowana część niemieckiej strony zawiera w środku niemiecki tekst banknotu z firmą banku w następującym porządku:

„Die Oesterreichisch-ungarische Bank zahlt gegen diese Banknote bei ihren Hauptanstalten in Wien und Budapest sofort auf Verlangen

Zehn Kronen

in gesetzlichem Metallgelde.
Wien, 2. Jänner 1915.

OESTERREICHISCH-UNGARISCHE BANK

Popovics
Gouverneur

Schoeller
Generalrat

Schmid
Generalsekretär⁴⁴.

Pod tekstem banknotu widnieje w owalnej wężykowatej rozecie idealna głowa chłopięcia, na lewo i na prawo od niej stojące prostokątne wypukłe winiety, z których lewa zawiera u góry cesarskiego austriackiego orła, a prawa u góry cyfrę dziesięć, obydwie zaś w środku i u dołu po jednej wężykowatej rozecie o białych liniach na ciemnym tle, które złączone są ze sobą ornamentami.

Obraz banknotu drukowany jest w barwie niebieskiej.

Tło jest pstre i przedstawia wypukło-ornamentalne pole, składające się na przemian z cyfry „10“ i z rombów czterozębnych gwiazdek.

Na krańcowej prawej ćwiartce banknotu znajduje się w wężykowatej wąskiej ramce oznaczenie wartości banknotu pstrym drukiem w ośmiu językach krajowych:

DESET KORUN
DZIESIĘĆ KORON
ДЕСЯТЬ КОРОН
DIECI CORONE
DESET KRON
DESET KRUNA
ДЕСЕТ КРУНА
ZECE COROANE

i oddzielone wężykowatą (giloszowaną) rozetą postanowienia karne:

„Die Nachmachung der Banknoten wird gesetzlich bestraft“.

Ponad tą ramką umieszczono numer, pod nią zaś oznaczenie seryi banknotu czarnym drukiem. Na węgierskiej stronie jest tak rysunek obrazu banknotu jak i samo tło pstre.

Na krańcowej lewej ćwiartce banknotu widnieją wykonane niebieską barwą i otoczony ornamentem herb krajów świętej korony węgierskiej, ponad tym z lewej i z prawej strony cyfra „10“, a pod herbem winieta z oznaczeniem wartości „TIZ KORONA“ białą barwą na niebieskim tle.

U góry na prawo znajduje się oznaczenie wartości | potem następuje postanowienie karne:

Tiz korona

białym pismem na ciemnym tle w prostokątnej wężykowatej (giloszowanej) winiecie, pod tem zaś węgierski tekst banknotu:

„Az Osztrák-magyar bank e bankjegyért bárki kívánságára azonnal fizet bécsi és budapesti főintézeténél

Tiz korona

törvényes ércpénzt.

Bécs, 1915 január 2.án

i firmę:

„OSZTRAK-MAGYAR BANK

Popovics

kormányzó

Schreiber

főtanácsos

Schmid

vezérítőkár;

„A bankjegyek utánzása a törvény szerint büntetettik.“

Na prawo od tej części banknotu znajduje się we falistej giloszowanej ramce idealna głowa chłopca, pod tą zaś giloszowaną winietą z cyfrą „10“ białą barwą na ciemnym tle, a pod nią luźnie stojące słowo „Korona“.

Tło składa się z kombinacji wypukłości z cyfrą „10“ i giloszowanego pola, na którym widnieje pod tekstem banknotu rzymska cyfra „X“ w owalnym pierścieniu.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część C. — Wydana i rozesłana dnia 16. lipca 1916.

Treść: (M 217.—219.) 217. Rozporządzenie cesarskie, dotyczące używania częściowych zapisów długu, wydać się mających w kwocie nominalnej 34 milionów koron przez gminę miasta Tryestu, do korzystnego umieszczania kapitałów fundacyjnych, pupilarnych i tym podobnych. — 218. Rozporządzenie, dotyczące ograniczenia konsumpcji mięsa i tłuszczu. — 219. Rozporządzenie, którem ustanawia się ceny objęcia dla niektórych rodzajów zboża i owoców strączkowych.

217.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 27. czerwca 1916,

dotyczące używania częściowych zapisów długu, wydać się mających w kwocie nominalnej 34 milionów koron przez gminę miasta Tryestu, do korzystnego umieszczania kapitałów fundacyjnych, pupilarnych i tym podobnych.

Na podstawie § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

§ 1.

Częściowych zapisów długu, które wyda gmina miasta Tryestu w kwocie nominalnej 34 milionów koron na zasadzie uchwały rady miejskiej w Tryeście z dnia 1. kwietnia 1914, zatwierdzonej Najwyższem postanowieniem z dnia 21. listopada 1914 i na zasadzie zezwolenia, udzielonego Najwyższem postanowieniem z dnia 3. kwietnia 1916, można używać do korzystnego umieszczania kapitałów fundacji, zakładów, zostających pod nadzorem publicznym, Urzędu pocztowych kas oszczędności oraz pieniędzy pupilarnych, fideikomisowych tudzież depozytowych a nadto po kursie giełdowym, jednak nie powyżej wartości nominalnej, na kaucyje służbowe i handlowe.

§ 2.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia cesarskiego, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, poruczam Moim Ministrom skarbu, sprawiedliwości i spraw wewnętrznych.

Wiedeń, dnia 27. czerwca 1916.

Franciszek Józef wkr.

Stürgkh wkr.

Georgi wkr.

Forster wkr.

Trnka wkr.

Morawski wkr.

Hohenlohe wkr.

Hochenburger wkr.

Hussarek wkr.

Zenker wkr.

Leth wkr.

Spitzmüller wkr.

218.

Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z in- teresowanymi Ministrami z dnia 14. lipca 1916,

dotyczące ograniczenia konsumpcji mięsa i tłuszczu.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Dozwala się sprzedaży mięsa, surowego lub przyrządzonego (gotowanego, pieczonego, wędzonego, solonego itp.), tudzież podawania mięsa i potraw, składających się całkowicie lub w części z mięsa, tylko w pięciu dniach tygodnia. Także w prywatnych domach (gospodarstwach) można spożywać mięso i potrawy, składające się w całości lub w części z mięsa, tylko w pięciu dniach tygodnia.

Pod mięsem rozumie się wszelkie jadalne części bydła rogatego, cieląt, świń, owiec, kóz, koni, królików, drobiu i dzicyzny, dalej konserwy z mięsa, wędliny oraz szynki i z przytoczonym w ustępie trzecim wyjątkiem także kielbasy.

Zakaz ten nie odnosi się do tłuszczu, surowego i topionego, ani do słoniny bez mięsa, krwi, szpiku z kości, wywaru z mięsa i do tych gatunków kielbas, które polityczna władza krajowa specjalnie oznaczy, a które sporządzone są przy użyciu krwi lub wewnętrznych organów bitych zwierząt.

Polityczna władza krajowa winna ustanowić dla sprzedaży wymienionych w poprzednim ustępie rodzajów kielbas ceny najwyższe odpowiednio do ich jakości.

§ 2.

Polityczna władza krajowa ma oznaczyć i podać do publicznej wiadomości dni, w których nie wolno sprzedawać mięsa ani podawać lub jeść mięsa lub potraw mięsnych.

§ 3.

W przypadkach, zasługujących na specjalne uwzględnienie, w szczególności zakładom leczniczym może polityczna władza krajowa zezwalać na prośbę w każdym poszczególnym przypadku na wyjątki od postanowień § 1.

Przemysłowcy, którzy na podstawie takiego pozwolenia sprzedają mięso osobom trzecim, mają prowadzić książkę na zapiski; z książki tej musi być widocznym dla władzy, która udzieliła zezwolenia, imię i nazwisko tudzież miejsce zamieszkania partyi oraz ilość i rodzaj mięsa, sprzedanego każdej partyi.

§ 4.

Postanowienia §§ 1. i 2. nie mają zastosowania do sprzedaży mięsa, dokonywanej celem dawania wiktowi osobom wojskowym, pobierającym wikt w naturze, ani do spożywania mięsa i potraw mięsnych przez takie osoby. Sprzedaż mięsa może odbywać się jednakowoż tylko za potwierdzeniem, które ma być wpisane do książki na zapiski (§ 3.).

§ 5.

W dniach, w których nie wolno sprzedawać mięsa ani podawać mięsa i potraw mięsnych, nie wolno przemysłowcom utrzymywać na składzie mięsa i potraw mięsnych w ubikacjach przedsiębiorstwa, dostępnych dla kupujących, względnie gości.

§ 6.

W gospodach, szynkach i jadłodajniach, jako też w zakładach wszelkiego rodzaju, w których podaje się potrawy osobom poza ich własnym gospodarstwem, a więc także w sanatoryjach, wszelkiego rodzaju pensyonatach, kasynach, lokalach stowarzyszeń itp., i to nie wyłączając funkcyjaryuszy odnośnych przedsiębiorstw można w celu spożycia sporządzać potrawy, wstawiać je celem wyboru do spisu potraw i podawać tylko z przestrzeganiem wymienionych poniżej ograniczeń:

1. O tej samej porze można sporządzać i podawać do spożycia tylko potrawy mięsne z dwóch gatunków mięsa (mięsa wołowego, cielęcego, wieprzowego, owczego, koziego, końskiego, króliczego, dzicyzny i drobiu). Kielbasy, szynki jakoteż każdy poszczególny rodzaj dzicyzny lub drobiu uważa się przytem za osobny gatunek mięsa.

2. Jeżeli o pewnej porze podaje się potrawy z ryb, sporządzonych przy użyciu tłuszczu, masła lub oliwy, można sporządzać i sprzedawać potrawy mięsne tylko z jednego gatunku mięsa (l. 1).

3. Podawanie wszelkich potraw, pieczonych w topionym tłuszczu jakiegokolwiek rodzaju lub oliwie jest zabronione; również zabrania się podawania jakiegokolwiek sosów, sporządzonych przy użyciu oliwy.

4. Zabrania się podawania kartofel, przyrządzonych na tłuszczu lub maśle.

5. Zabrania się podawania surowego lub roztopionego masła.

6. O tej samej porze można podawać tylko jeden gatunek leguminy. Postanowienie to nie dotyczy tortów i pieczywa, sporządzonych na dłuższy czas naprzód.

7. W sobotę nie wolno używać jakiegokolwiek tłuszczu do przyrządzania ryb, potraw mięsnych wszelkiego rodzaju i świeżo sporządzanych legumin. Potraw w ten sposób sporządzonych nie wolno w tym dniu podawać.

W przypadkach na szczególne uwzględnienie zasługujących może polityczna władza powiatowa dla umieszczonych w sanatoryjach poszczególnych chorych zezwalać na wyjątki od § 6.

§ 7.

W przedsiębiorstwach przytoczonych w § 6., ustęp 1., można o tej samej porze podawać jednej osobie tylko jedną porcję z mięsa lub ryb, bez względu na to czy na gorąco czy na zimno. Postanowienie to odnosi się także do funkcjonaryszki takich przedsiębiorstw.

Przy potrawie z mięsa lub ryb ma mięso ważyć około 11 *dlg.*, przy podawaniu pieczeni około 15 *dlg.*

§ 8.

W przedsiębiorstwach wymienionych w § 6., ustęp 1., nie wolno podawać ciepłych potraw na tacy lub półmiskach, chyba że podaje się je wspólnie dla dwóch lub więcej osób.

W przedsiębiorstwach tych zabrania się również ustawiania na stołach do wolnego użytku naczyń z oliwą lub musztardą.

§ 9.

Właściciele przemysłów gospodnich i szynkarskich są obowiązani spis każdorazowo przygotowanych do podawania potraw i cen za nie uwidocznić na łatwo dostrzegalnym miejscu w swych lokalnościach w ten sposób, aby spis ten można odczytać także z ulicy.

§ 10.

Konserw z mięsa lub z przydaniem mięsa, sporządzonych w sposób trwały przez ogrzanie, nie wolno sporządzać w sposób przemysłowy w celu aprowizacji ludności cywilnej.

Za mięso uważa się wszystkie rodzaje mięsa, wymienione w § 1., ustęp 2., tudzież słoninę.

Postanowienie ustępu 1. ma zastosowanie do sporządzania konserw mięsnych przez związki konsumentów także wówczas, jeśli wyrób nie odbywa się w sposób przemysłowy.

§ 11.

Polityczna władza krajowa ma prawo ograniczyć wyrób kielbas do pewnych oznaczonych rodzajów.

§ 12.

Używanie tłustych mas do napełniania (kremów itp.) do sporządzania w sposób przemysłowy towarów cukiernianych jakoteż sporządzanie w sposób przemysłowy legumin, wypiekanych w roztopionym tłuszczu wszelkiego rodzaju, jest zabronione.

§ 13.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia i przepisów wydanych przez polityczne władze krajowe na jego podstawie będą polityczne władze powiatowe karały grzywnami do 5000 K lub aresztem do sześciu miesięcy.

Jeżeli przekroczenie popełniono przy wykonywaniu przemysłu, można nadto, o ile zachodzą wymogi § 133. b, ustęp 1., lit. a, ustawy przemysłowej, odebrać uprawnienie przemysłowe na zawsze lub na pewien oznaczony czas.

§ 14.

Polityczna władza powiatowa a w miejscowościach, w których istnieje osobna rządowa władza policyjna, także ta władza ma prawo przedsięwziąć każdego czasu oględziny w ubikacjach, w których w sposób przemysłowy sprzedaje się mięso (§ 1.), podaje się potrawy (§ 6.) lub wyrabia się w sposób przemysłowy względnie w ten sam sposób sprzedaje się towary cukierniane, jak nie mniej w domach prywatnych. Władze te mają również prawo wglądać za każdym razem do zapisów handlowych przedsiębiorstw wspomnianego rodzaju jakoteż przedsiębiorstw trudniących się wyrobem konserw.

§ 15.

Gminy są obowiązane do współdziałania w wykonaniu niniejszego rozporządzenia, jakoteż przypisów wydanych na jego podstawie przez polityczne władze krajowe.

§ 16.

Środek prawny przeciw zarządzeniom, poczynionym za zasadzie przepisu wydanego przez polityczne władze krajowe po myśli postanowień §§ 1. lub 11., jest niedopuszczalny. Przełożonej władzy politycznej zastrzega się jednakowoż prawo badania zarządzeń takich z urzędu.

§ 17.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w dniu 25. lipca 1916. Z tym samym dniem traci moc obowiązującą rozporządzenie ministerjalne z dnia 8. maja 1915, Dz. u. p. Nr. 113, dotyczące zabezpieczenia zaopatrzenia w mięso.

Hohenlohe wlr.

Zenker wlr.

Spitzmüller wlr.

219.

Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrami rolnictwa, handlu, skarbu i sprawiedliwości z dnia 15. lipca 1916,

którem ustanawia się ceny objęcia dla niektórych rodzajów zboża i owoców strączkowych.

Na zasadzie §§ 5. i 38. rozporządzenia cesarskiego z dnia 11. czerwca 1916, Dz. u. p. Nr. 176, dotyczącego uregulowania obrotu zbożem, mąką i owocami strączkowymi, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Dla wymienionych poniżej, zebranych w roku 1916. rodzajów zboża i owoców strączkowych, ustanawia się ceny objęcia Wojennego zakładu obrotu zbożem w sposób następujący:

I. Za te ilości zboża, które aż do dnia 15. grudnia 1916 zostały istotnie dostarczone do stacyi załadowania lub do wyznaczonego przez Wojenny zakład obrotu zbożem młyna lub magazynu, a to za każde 100 kilogramów

pszenicy lub orkisz w kwocie	K 38.—
żyta w kwocie	„ 31.—
pośladu (mieszanki z żyta i pszenicy) w kwocie	„ 31.—
jęczmienia browarniczego w kwocie	„ 36.—
jęczmienia pastewnego w kwocie	„ 32.—
owsa w kwocie	„ 30.—

Dostawę należy udowodnić duplikatem listu przewozowego albo poświadczeniem przedsiębiorstwa transportowego, młyna lub miejsca składowego.

II. Za te ilości zboża, które zostały dostarczone po oznaczonym pod I. terminie, a to za każde 100 kilogramów

pszenicy lub orkisz w kwocie	K 35.—
żyta w kwocie	„ 29.—
pośladu (mieszanki z żyta i pszenicy) w kwocie	„ 29.—
jęczmienia browarniczego w kwocie	„ 33.—
jęczmienia pastewnego w kwocie	„ 29.—
owsa w kwocie	„ 28.—

III. Następnie ustanawia się cenę objęcia za każde 100 kilogramów

prosa w kwocie	K 28.—
grochu lub soczewicy w kwocie	„ 55.—
fasoli wszelkiego rodzaju z wyjątkiem fasoli pośledniej (na karmę) w kwocie	„ 40.—
fasoli pośledniej (na karmę), grochu pośledniego (na karmę), soczewicy pośledniej (na karmę) w kwocie	„ 30.—
wyki w kwocie	„ 26.—

Przy zbożu mieszanem obowiązuje jako cena objęcia ta cena, jaka przypada za zawarty w niem najtańszy gatunek zboża.

Ceny za nasiona ureguje się osobnem rozporządzeniem.

§ 2.

Po pełnej cenie objęcia należy obejmować zboże zdrowe, oczyszczone i suche i nie zawierające licząc na wagę więcej niż 2 procent domieszki (nieczystości nie będących żadnego rodzaju zbożem).

Przy zbożu, które co do swej jakości nie czyni zadość powyższym warunkom, należy potrącić odpowiednią kwotę od ceny objęcia.

Przy naturalnej domieszce ziaren innego zboża, jeżeli domieszka ta, licząc poszczególne ziarna, nie przekracza 3 procent, nie należy czynić żadnego potrącenia. W razie jeśli naturalna domieszka innych ziaren zboża przekracza powyższą miarę, należy potrącić od ceny objęcia odpowiednią kwotę. Potrącenie to nie może wynosić więcej aniżeli 15 procent ceny objęcia.

Jeśli co do wysokości potrącenia nie dojdzie porozumienie do skutku, natenczas spory między rolnikami a organami objęcia, ustanowionymi przez Wojenny zakład obrotu zbożem, rozstrzyga sąd powiatowy, w którego okręgu towar się znajduje, w postępowaniu niespornem po wysłuchaniu rzeczoznawców.

W tym przypadku Wojenny zakład obrotu zbożem przy objęciu pod zwyczajnymi warunkami winien zapłacić na razie cenę kupna ofiarowaną przez swoje organa objęcia.

Rozstrzygnięcie sądu powiatowego można zacząć rekuresem w ciągu ośmiu dni. Przeciw rozstrzygnięciu II. instancyi dalszy środek prawny jest niedopuszczalny.

O ile kosztą postępowania ma zwrócić jedna strona lub należy je rozdzielić między strony, rozstrzyga sąd według swobodnego uznania.

Z powodu postępowania sądowego obowiązek dostawy nie doznaje zwłoki.

W razie sporów o wysokość potrącenia między organami objęcia, ustanowionymi przez Wojenny zakład obrotu zbożem, a młynem lub inną osobą towar obejmującą rozstrzyga komisya rzeczoznawców giełdy dla produktów rolniczych tego obszaru administracyjnego, w którego okręgu towar dostawiono. Jeśli w odnośnym obszarze administracyjnym nie istnieje taka komisya rzeczoznawców, natenczas rozstrzyga komisya rzeczoznawców giełdy dla produktów rolniczych w Wiedniu. Przeciw rozstrzygnięciu komisji rzeczoznawców środek prawny jest niedopuszczalny.

§ 3.

Ceny objęcia (§ 1.) obowiązują w miejscu stacyi załadowania, o ile młyn przyjmujący zboże do zmielenia lub wyznaczone przez Wojenny zakład obrotu zbożem do przechowania miejsce składowe nie są położone bliżej miejsca dostawy; ceny te zawierają już kosztą załadowania i przewozu do najbliższej stacyi kolejowej lub okrętowej młyna lub miejsca składowego.

§ 4.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

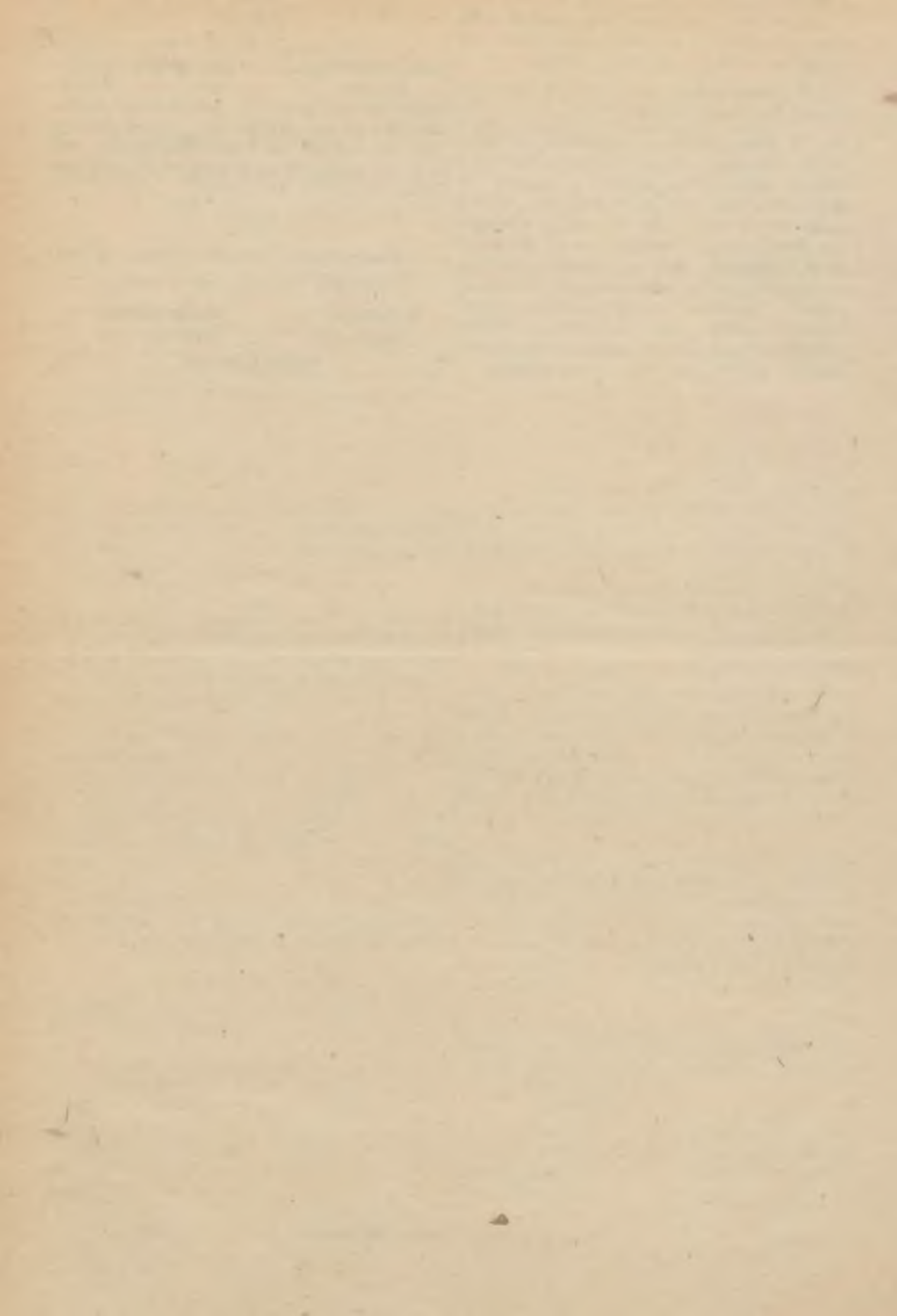
Hobenlohe wtr.

Hochenburger wtr.

Zenker wtr.

Leth wtr.

Spitzmüller wtr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CI. — Wydana i rozesłana dnia 18. lipca 1916.

Treść: **M** 220. Rozporządzenie, dotyczące używania zboża i produktów młewa na karmę.

220.

Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z Ministrami spraw wewnętrznych i handlu z dnia 15. lipca 1916,

dotyczące używania zboża i produktów młewa
na karmę.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia
11. czerwca 1916, Dz. u. p. Nr. 176, zarządza
się, co następuje:

§ 1.

Rolnicy i inni posiadacze zwierząt mogą po-
nimu zajęcia, zarządzanego w § 1. rozporządzenia
cesarskiego z dnia 11. czerwca 1916, Dz. u. p.
Nr. 176, używać stosownie do podanych niżej
przepisów

1. pośladu,
2. owsa,
3. kukurydzy,
4. kiści kukurydzy,
5. jęczmienia,
6. wyki,
7. prosa,
8. mieszanek

na karmę i oddawać je w tym celu do prze-
śrutowania.

§ 2.

Przy młóccc i czyszczeniu nie można uzy-
skiwać więcej pośladu, jak 5% całej wymłóconej
ilości.

Użycie pośladu na karmę nie ulega żadnemu
ograniczeniu.

§ 3.

Aż do dalszego zarządzenia mogą posiadacze
koni używać na karmę dziennie dla każdego konia
najwyżej 1 *kg* owsa (czystego, mieszanego, prze-
śrutowanego).

§ 4.

Polityczna władza krajowa postanawia na
podstawie upoważnienia Ministra rolnictwa, udzie-
lonego w porozumieniu z Ministrem spraw we-
wnętrznych, jaka część uzyskana we własnym go-
spodarstwie kukurydzy po potrąceniu ilości po-
trzebnej na zasiew może być użyta przez rolników.

§ 5.

Rolnicy mogą we własnym gospodarstwie
użyć na karmę kiści kukurydzy, uzyskanych przy
łuskaniu kukurydzy.

Użycie kiści kukurydzy na inny cel niż na
karmę jest zabronione.

§ 6.

Rolnicy mogą używać na karmę dla wła-
snego bydła najwyżej jedną ćwierć tej ilości
zrętego we własnym gospodarstwie jęczmienia.

jaka pozostanie po odliczeniu od ogólnej produkcji ilości potrzebnej na zasiew. Przy tej ilości należy uwzględnić poślad, uzyskany przy młóce i czyśczeniu jęczmienia.

§ 7.

Z zebranej we własnym gospodarstwie wyki mogą rolnicy najwyżej dwie trzecie zatrzymać na zasiew i karmę dla własnego bydła.

§ 8.

Polityczna władza krajowa postanawia na podstawie upoważnienia Ministra rolnictwa, udzielonego w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych, jaka część zebranego we własnym gospodarstwie prosa po potrąceniu ilości potrzebnej na zasiew może być użyta przez rolników dla ich drobiu.

§ 9.

Rolnicy, którzy zebrali we własnym gospodarstwie zboże mieszane (mieszankę), mogą je, o ile nie ma być zatrzymane na zasiew, używać na karmę dla własnego bydła.

Zabrania się sztucznego uzyskiwania mieszanki przez zmieszanie zboża z owocami strączkowymi. Sztucznie uzyskana mieszanka przepada na rzecz państwa.

§ 10.

O ile rolnicy nie czynią w pełni użytku z zakreszonych w §§ 2. do 9. uprawnień, dotyczących kariny i ziarna na zasiew, są obowiązani pozostałe ilości wymienionych tam gatunków zboża i środków pastewnych zaofertować i sprzedać Wojennemu zakładowi obrotu zbożem.

Czynności prawne, zawarte wbrew temu zarządzeniu, są nieważne.

§ 11.

Wojenny zakład obrotu zbożem winien zakupione w ten sposób ilości pośladu, mieszanki, kiści kukurydzy i wyki przekazać Centrali dla środków pastewnych.

Wojenny zakład obrotu zbożem winien nadto przekazywać Centrali dla środków pastewnych 15% zakupionego co miesiąca owsa i 10% zakupionego co miesiąca jęczmienia, a to jęczmienia pastewnego, tudzież 10% zakupionej co miesiąca kukurydzy i 10% zakupionego co miesiąca prosa.

Objętymi w ten sposób ilościami pośladu, owsa, kukurydzy, kiści kukurydzy, jęczmienia, wyki, prosa i mieszanki rozrządza Centrala dla środków pastewnych według wskazówek Ministra rolnictwa.

Minister rolnictwa ustanawia przypadające co miesiąca na poszczególne okręgi administracyjne według stanu bydła i koni kontyngenty owsa i jęczmienia, które należy przekazać krajowym urządowi dla środków pastewnych.

Przy rozdziale owsa winien krajowy urząd dla środków pastewnych zwrócić przede wszystkim uwagę na zapotrzebowanie posiadaczy licencyonowanych ogierów prywatnych w okresie stanowienia, jakoteż na zapotrzebowanie koni, używanych w przedsiębiorstwach górniczych i w ruchu pocztowym.

Następnie można w miarę istniejących zapasów przydzielić odpowiednie ilości owsa dla licencyonowanych byków rozplodowych lub takichże byków trzymanych z obowiązku przez gminy.

O pokryciu zapotrzebowania owsa przez stadniny chowu koni czystej rasy i zakładów naukowych rozstrzyga Minister rolnictwa.

§ 12.

Otręby powstałe przy wymieleniu zboża, które przedsiębiorcy gospodarstw rolnych użyć mogą według § 3., punkt 1., lit. a, cesarskiego rozporządzenia z dnia 11. czerwca 1916, Dz. u. p. Nr. 176, pozostawia się im celem użycia na karmę.

§ 13.

Wszystkimi otrębami z wyjątkiem wspomnianych w § 12., jakoteż wszystkimi innymi odpadkami zboża w młynach i fabrykach krup perłowych rozporządza Centrala dla środków pastewnych według wskazówek Ministra rolnictwa.

§ 14.

Producentom pszenicy lub żyta, dostarczonych Wojennemu zakładowi obrotu zbożem, należy się połowa tej ilości otrębów, jaka według przepisów o wymielaniu odpowiada ilości dostarczonego zboża.

Przy dostawie zboża, które jako pierwszy zbiór szlacheznego gatunku albo jako powszechnie cenione nasienie nie jest od początku przeznaczony do zmielenia, roszczenie w myśl ustępu 1. nie istnieje.

Przy sposobności dostawy zboża dla Wojennego zakładu obrotu zbożem otrzyma producent od pełnomocnika tego zakładu kartę na prawo poboru, w której należąca się ilość otrąb będzie podana w cyfrach.

Otręby te musi uprawniony do poboru odebrać w ciągu trzech tygodni od dnia rozporządzenia Centrali dla środków pastewnych względnie krajowego urzędu dla środków pastewnych, gdyż inaczej prawo to gaśnie.

§ 15.

W jaki sposób i jakie urzędy w poszczególnych krajach uskuteczniają przydzielenie wspomnianych w § 14. otrąb (otrąb obowiązkowych) i otrąb pozostałych po zaspokojeniu zapotrzebowania otrąb obowiązkowych (wolnych otrąb) na rzecz rolników i innych posiadaczy zwierząt, rozstrzyga Minister rolnictwa.

§ 16.

Posiadacze zwierząt, którzy nie spotrzebują na karmę we własnem gospodarstwie zażądanej lub należącej się im według § 12. ilości otrąb, mogą sprzedać je tylko Centrali dla środków pastewnych.

Czynności prawne, sprzeciwiające się temu zarządzeniu, są nieważne.

§ 17.

Młyny i fabryki krup perłowych są obowiązane Centrali dla środków pastewnych i jej podwładnym urzędom dostarczać przypisanych obecnie lub zaprowadzonych w przyszłości wykazów o swej produkcji i swych zasobach otrąb i innych odpadków zboża, udzielać im wszelkich żądanych wyjaśnień i przysyłać na każde żądanie próbki wytwarzanych przez nie produktów ubocznych.

Centrala dla środków pastewnych i jej urzędy podwładne mają prawo w powyższych przedsiębiorstwach polecać przeprowadzanie w czasie trwania ruchu rewizyjnego co do zasobów otrąb i innych odpadków zboża.

§ 18.

Gminy są obowiązane do współdziałania przy wykonywaniu tego rozporządzenia.

§ 19.

O ile nie znajdują zastosowania postanowienia § 32. rozporządzenia cesarskiego z dnia 11. czerwca 1916, Dz. u. p. Nr. 176, będą polityczne władze powiatowe karały za przekroczenia tego rozporządzenia grzywną do 2000 koron lub aresztem do trzech miesięcy, zaś przy okolicznościach obciążających grzywną do 5000 koron lub aresztem do sześciu miesięcy.

Jeśli przekroczenia dopuści się osoba, wykonująca przemysł, można prócz tego, o ile zachodzą warunki § 133. b, ustęp 1., lit. a, ustawy przemysłowej, zarządzić odebranie uprawnień przemysłowego.

§ 20.

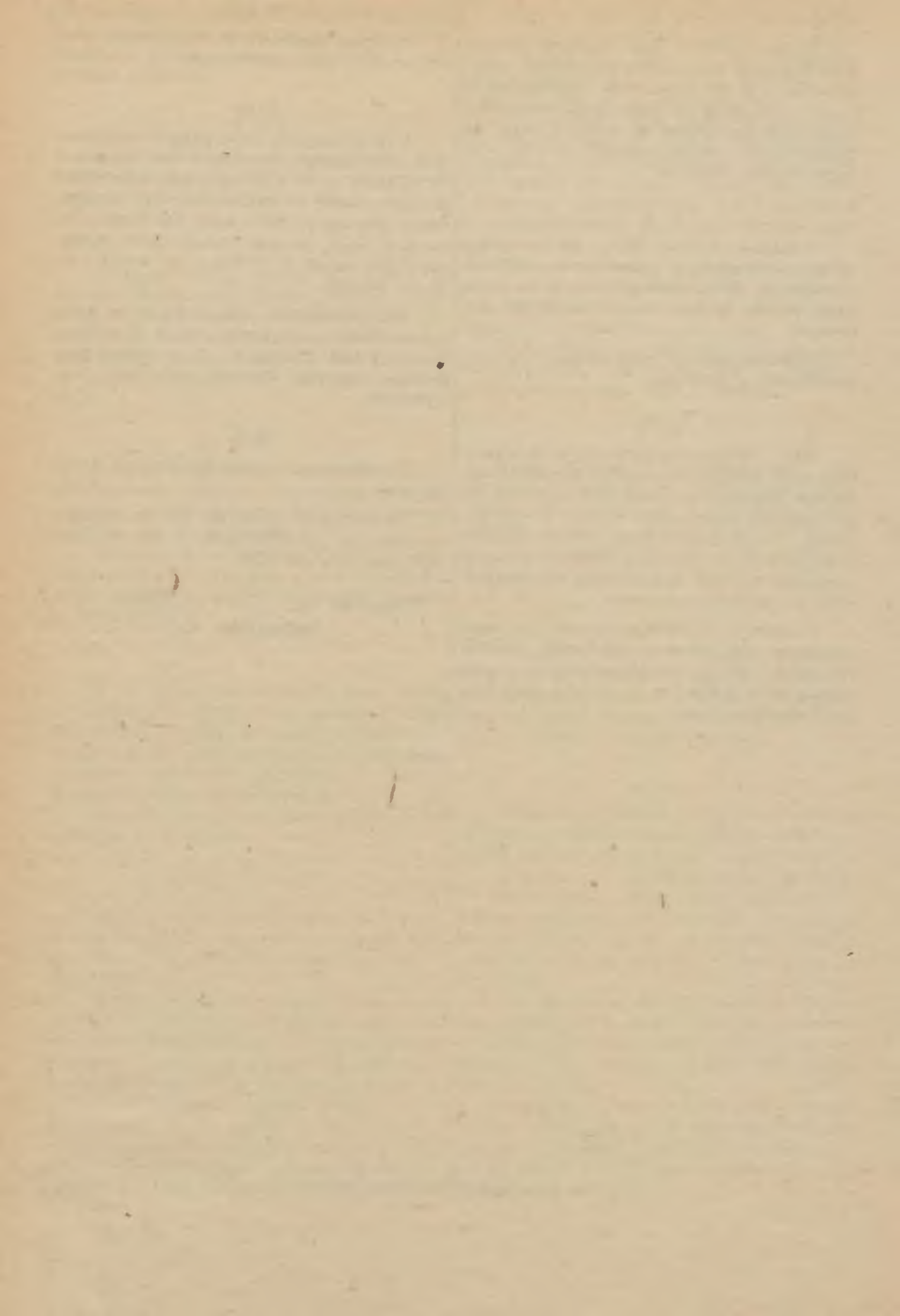
Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Równocześnie uchyla się moc obowiązująca rozporządzenia ministeryalnego z dnia 21. lipca 1915, Dz. u. p. Nr. 203.

Hohenlohe wtr.

Zenker wtr.

Spitzmüller wtr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CII. — Wydana i rozesłana dnia 20. lipca 1916.

Treść: M 221. Rozporządzenie, dotyczące zmiany regulaminu ruchu dla kolei żelaznych z dnia 11. listopada 1909.

221.

Rozporządzenie Ministerstwa kolei żelaznych w porozumieniu z Ministerstwem sprawiedliwości i Ministerstwem handlu z dnia 20. lipca 1916,

dotyczące zmiany regulaminu ruchu dla kolei żelaznych z dnia 11. listopada 1909, Dz. u. p. Nr. 172.

W § 48. otrzymuje ustęp (9) następujące brzmienie:

„(9) Przesyłki zwierząt należy ekspedycyować listami przewozowymi jakże przesyłki pospieszne lub przesyłki normalne. Listy przewozowe w sprawie przesyłek żywych zwierząt nie mogą zawierać innych przedmiotów. Można żądać, aby przewoźne zapłacono z góry.“

Ustępy (10) i (11) w § 48., ustęp (1) w § 49. i ustęp (4) w § 50. należy skreślić.

§ 51. ustęp (1) opiewać będzie:

„(1) Terminy dostawy nie mogą przekraczać następujących wymiarów maksymalnych:

a) dla przesyłek pospiesznych:

Przy odległości aż do 150 kilometrów taryfowych, 1 dnia,

przy większych odległościach za każde dalsze rozpoczęte 300 kilometrów taryfowych, 1 dalszego dnia;

b) dla przesyłek normalnych:

Przy odległości aż do 100 kilometrów taryfowych, 1 dnia,

przy większych odległościach za każde dalsze rozpoczęte 250 kilometrów taryfowych, 1 dalszego dnia.“

Ustęp (4) w § 51. należy skreślić.

Królewsko-węgierskie Ministerstwo, z którym porozumiano się w tym względzie, wydaje jednocześnie takie samo zarządzenie.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu 1. listopada 1916.

Forster wlr.

Rok 1916.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CIIL. — Wydana i rozesłana dnia 21. lipca 1916.

Treść: (Nr 222.—225.) 222. Rozporządzenie, dotyczące uskuteczniania wypłat na rachunek władz sądowych w Dalmacji za pośrednictwem c. k. pocztowej Kasy oszczędności. — 223. Rozporządzenie cesarskie o wykonywaniu sądownictwa przez Urząd Naczelnego Marszałka Dworu — 224. Rozporządzenie cesarskie o uznaniu Urzędu Naczelnego Marszałka Dworu za sąd nad członkami książęco-parmańskiego Domu. — 225. Rozporządzenie, dotyczące rekwizycji obręczy gumowych.

222.

Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości, Ministerstwa skarbu oraz Ministerstwa handlu w porozumieniu z Najwyższą Izbą obrotową z dnia 8. lipca 1916,

dotyczące uskuteczniania wypłat na rachunek władz sądowych w Dalmacji za pośrednictwem c. k. pocztowej Kasy oszczędności.

§ 1.

Wszystkie zapłaty na rachunek zarządu sprawiedliwości w Dalmacji, dokonywane dotychczas w kasach państwowych (Główniej Kasie krajowej i urzędach podatkowych), które przekazuje Prezydium Sądu krajowego wyższego w Zadarze, należy począwszy od dnia 1. stycznia 1917 uskuteczniać za pośrednictwem pocztowej Kasy oszczędności, o ile nie rozchodzi się o takie zapłaty, które uiszcza się na rzecz uprawnionych do poboru, mieszkających za granicą, albo gotówką w złocie.

§ 2.

Za kasę wykonawczą uważa się co do wydatków, uskutecznianych w obrocie przekazowym

c. k. pocztowej Kasy oszczędności, wyłącznie Główną Kasę krajową w Zadarze, zaś za organ likwidujący departament rachunkowy Sądu krajowego wyższego w Zadarze.

Temu departamentowi rachunkowemu należy po myśli rozporządzenia z dnia 8. stycznia 1911, Dz. u. p. Nr. 4, doręczać także wygotowania sądowych uchwał na zajęcie i uchwał przekazujących (zakazy dla osób trzecich), przeznaczone dotychczas dla kas wypłacających, o ile doręczenie to ma być uskutecznione na wniosek egzekwującego wierzyciela według § 295. o. e.

§ 3.

Zresztą winno się stosować do wspomnianych zapłat postanowienia §§ 5, 6, 7, i 9. rozporządzenia ministerjalnego z dnia 10. grudnia 1906. Dz. u. p. Nr. 245; ewentualne zażalenia należy jednak wnieść do wymienionego wyżej departamentu rachunkowego.

§ 4.

Rozporządzenie niniejsze nie znajduje zastosowania do zapłat, które należy uiszczać z pieniędzy dyspozycyjnych sądów.

Hochenburger wtr.

Leth wtr.

Spitzmüller wtr.

223.**Rozporządzenie cesarskie z dnia
19. lipca 1916****o wykonywaniu sądownictwa przez Urząd
Naczelnego Marszałka Dworu.**

Na mocy § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, zarządzam, co następuje:

§ 1.

Urząd Naczelnego Marszałka Dworu wykonuje należące doń sądownictwo przez senat, składający się z przewodniczącego i dwóch członków, albo przez sędziego samoistnego. Przewodniczącego sądu Naczelnego Marszałka Dworu mianuje cesarz dożywotnio. Musi on mieć kwalifikacje sędziowskie i być jako sędzia zaprzysiężony; należy on do stanu osobowego Urzędu Naczelnego Marszałka Dworu. W taki sam sposób przeznaczają się zastępcę przewodniczącego.

Członków senatu i ich dwóch zastępców mianuje cesarz na czas tego przeznaczenia służbowego z grona radców, zatrudnionych w trybunałach pierwszej instancji w Wiedniu.

§ 2.

Do postępowania w cywilnych sporach prawnych przed Urzędem Naczelnego Marszałka Dworu mają zastosowanie przepisy o postępowaniu w cywilnych sporach prawnych przed Trybunałem pierwszej instancji z następującymi zmianami:

1. ustną rozprawę sporną ma poprzedzić próba zawarcia ugody;

2. na wniosek jednej ze stron należy rozprawę przeprowadzić niejawnie i bez przybierania mężów zaufania;

3. członków cesarskiego i królewskiego Domu nie można nawet w charakterze stron wzywać do osobistego jawienia się;

4. w sprawie skarg, wymienionych w § 448. p. c. (w sprawach drobiazgowych), odbywa się rozprawa przed przewodniczącym lub jego zastępcą jako sędzią samoistnym według psonych dla takich skarg obowiązujących przepisów ze zmianami zaznaczonemi pod cyfrą 1. do 3.

§ 3.

Wszystkie inne Urzędowi Naczelnego Marszałka Dworu przydzielone sprawy cywilne (sprawy niesporne, egzekucje i i.) załatwia przewodniczący lub jego zastępca według każdorazem obowiązujących przepisów bez współudziału senatu.

§ 4.

Środki prawne przeciw orzeczeniom Urzędu Naczelnego Marszałka Dworu rozpoznaje w drugiej instancji Sąd krajowy wyższy w Wiedniu a w trzeciej instancji Najwyższy Trybunał.

Postanowienia § 2. l. 2 i 3 mają także zastosowanie do postępowania w drugiej i trzeciej instancji.

§ 5.

Przepisy o zakresie działania i o właściwości Urzędu Naczelnego Marszałka Dworu pozostają nadal w mocy z tą zmianą, że skargi wymienione w § 87. ustawy z dnia 1. sierpnia 1895, Dz. u. p. Nr. 111 (norma jurysdykcyjna) należą przed te sądy, które są właściwe bez względu na to, że sądem powszechnym pozwanego jest Urząd Naczelnego Marszałka Dworu.

§ 6.

Uchyła się dekrety nadworne z dnia 14. października 1785, Zb. u. s. Nr. 481 i z dnia 30. stycznia 1795, Zb. u. s. Nr. 216. jakoteż ustęp ostatni artykułu III. ustawy z dnia 1. sierpnia 1895, Dz. u. p. Nr. 110.

§ 7.

Do postępowania w sprawach spornych, które w chwili, kiedy niniejsze rozporządzenie cesarskie obowiązywać zaczęło, w Urzędzie Naczelnego Marszałka Dworu zawisły, mają odpowiednie zastosowanie postanowienia artykułów XIX. i XX. ustawy z dnia 1. sierpnia 1895, Dz. u. p. Nr. 110, i artykułów XLVII. i XLVIII. ustęp 1., XLIX. i LI. do LIII. ustawy z dnia 1. sierpnia 1895, Dz. u. p. Nr. 112.

§ 8.

Niniejsze rozporządzenie cesarskie wejdzie w życie w dniu 1. stycznia 1917.

Wykonaniem jego zajmie się Moj Minister sprawiedliwości, który porozumieć się ma z Ministrem cesarskiego i królewskiego Domu i spraw zewnętrznych.

Wiedeń, dnia 19. lipca 1916.

Franciszek Józef wkr.

Stürgkh wkr.

Hohenlohe wkr.

Georgi wkr.

Hochenburger wkr.

Forster wkr.

Hussarek wkr.

Truka wkr.

Zenker wkr.

Morawski wkr.

Leth wkr.

Spitzmüller wkr.

224.**Rozporządzenie cesarskie z dnia
19. lipca 1916**

**o' uznaniu Urzędu Naczelnego Marszałka Dworu
za sąd nad członkami książęco-parmańskiego
Domu.**

Na mocy § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, zarządzam. co następuje:

§ 1.

Postanowienia artykułu III. ustawy z dnia 1. sierpnia 1895, Dz. u. p. Nr. 110 (ustawa zaprowadzająca normę jurysdykcyjną) o wykonywaniu sądownictwa przez Urząd Naczelnego Marszałka Dworu mają zastosowanie do księcia Eliasza z domu Parma, jego małżonki z domu arcyksiężniczki Maryi Auny i jego ślubnych dzieci pierwszego stopnia. do owdowiałej księżnej Maryi Antoniny z domu Parma jakoteż do rodzeństwa księcia Eliasza. a mianowicie do jego braci co do ich osób i ich małżonek oraz ślubnych dzieci pierwszego stopnia tudzież do jego sióstr aż do zamążpójścia.

§ 2.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia cesarskiego, które wejdzie w życie w dniu 1. września 1916. poruczam Mojemu Ministrowi sprawiedliwości.

Wiedeń, dnia 19. lipca 1916.

Franciszek Józef wkr.

Stürgkh wkr.	Hohenlohe wkr.
Georgi wkr.	Hochenburger wkr.
Forster wkr.	Hussarek wkr.
Trnka wkr.	Zenker wkr.
Morawski wkr.	Leth wkr.
Spitzmüller wkr.	

225.**Rozporządzenie Ministerstwa obrony
krajowej w porozumieniu z intere-
sowanymi Ministerstwami i za
zgoda Ministerstwa wojny z dnia
20. lipca 1916,**

dotyczące rek wizycy i obręczy gumowych.

Na zasadzie §§ 24. i 27. ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, o świad-

zeniach wojennych i rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274 zarządza się:

§ 1.

Istniejące w chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia jakoteż przybyłe w przyszłości obręcze gumowe (pneumatyki, węże wialrowe i pełne pierścienie gumowe) jakichkolwiek rodzajów i wymiarów do wozów motorowych i poruszanych siłą zwierzęcą pojazdów rekwiruje się na cele wojenne.

Rekwizycya ta rozciąga się tak na zmontowane jak i niezmontowane obręcze gumowe, bez względu na to, czy one są nowe, używane lub naprawiane, jak również na niezdatne do użycia obręcze gumowe (stary materiał).

Pokrywy skórzane nie są zajęte, skoro jednak dostarczą się ich wraz z odpowiednimi obręczami gumowymi, będą one również objęte i zapłaci się za nie wynagrodzenie według postanowień § 8.

§ 2.

Od rek wizycy są wyjęte następujące obręcze gumowe:

- przeznaczone do użytku Dworu Najjaśniejszego Pana oraz członków domu cesarskiego;
- służące do osobistego użytku panującego księcia na Lichtensteinie w domu ordynackim w Wiedniu i na zamku w Eisgrub na Morawach;
- przeznaczone do użytku tych osób, którym po myśli prawa międzynarodowego przysługuje prawo zakrajowości;
- znajdujące się w posiadaniu państwa i zakładów państwowych.

§ 3.

Przedmioty, objęte rek wizycją według § 1., nie mogą być przez posiadacza lub zachowcę używane, sprzedane ani przerobione lub komu innemu do użytku oddane. Posiadacze wozów motorowych lub poruszanych siłą zwierzęcą pojazdów mogą jednakowoż aż do dnia wyznaczonego do oddania używać zmontowanych już obręczy gumowych jakoteż jednego węża zapasowego dla każdego wozu.

§ 4.

Posiadacze istniejących obręczy, objętych rek wizycją według § 1., oraz ci, którzy obręcze takie dla innych przechowują, winni odstawić je najpóźniej do dnia 10. sierpnia 1916, do właściwej

według § 6. władzy wojskowej w odpowiednim opakowaniu i zaopatrzeniu ich w trwałe sposoby imieniem i nazwiskiem oraz adresem tego, który je odstawi. Gdzie wchodzi w rachubę przewóz kolejną należy przedmioty, które mają być odstawić, przesać jako zwykłą przesyłkę towarową.

Równocześnie z odstawieniem winien nadawca przesać odbiorcy wykaz oddawanych przedmiotów. W wykazie tym należy wymienić imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania posiadacza, a w danym razie dotychczasowego zachowcy, jakoteż ilość i gatunek oraz wymiary odstawianych przedmiotów, tudzież podać z jakiej fabryki one pochodzą, jaki mają numer, oraz ile wynoszą koszty opakowania. Wykaz ten winien podpisać nadawca.

Drugi równobrzmiący egzemplarz wykazu należy przesać Ministerstwu spraw wewnętrznych.

Przybyłe w przyszłości obręcze gumowe należy zgłosić w Ministerstwie spraw wewnętrznych zaraz po ich nadejściu; wskazówki co do ich odstawienia będą wydane później.

§ 5.

Celem przestrzegania interesów publicznych lecz bez uchylecia rekwizycji może Ministerstwo spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami na wniesioną wprost do tegoż Ministerstwa specjalnie uzasadnioną prośbę pozostawić zarekwirowane obręcze posiadaczowi do użytku także po dniu 10. sierpnia 1916.

Posiadacz ten jest jednak obowiązany pozostawić mu tymczasowo obręcze gumowe odstawić po upływie terminu według przepisów § 4.

§ 6.

Władzami powołanymi do objęcia są:

- a) dla Austrii Dolnej, Austrii Górnej, Solnogradu, Moraw i Śląska c. i k. komenda wojskowa w Wiedniu;
- b) dla Styrii, Karyntyi, Krainy, Pobrzeża i Dalmacji c. i k. komenda wojskowa w Gracu;
- c) dla Tyrolu i Przedarulanii c. i k. komenda wojskowa w Innsbruku;
- d) dla Czech c. i k. komenda wojskowa w Pradze;
- e) dla Galicji c. i k. komenda wojskowa w Krakowie.

§ 7.

Obejmnowanie obręczy skuteczniejszą komisyc, istniejące przy wymienionych w § 6. władzach.

Każda komisya odbiorcza składa się z jednego reprezentanta politycznej władzy krajowej w charakterze przewodniczącego i z jednego reprezentanta zarządu wojskowego i zarządu skarbowego. Do każdej komisji przydani będą dwaj rzeczoznawcy, z których jednego ustanawia polityczna władza krajowa, drugiego zarząd wojskowy.

§ 8.

Za objęte obręcze należy się wynagrodzenie, którego wysokość ustala komisya odbiorcza na podstawie opinii rzeczoznawców.

Koszta opakowania i przewozu, które będą należycie wykazane, zwróci nadawcy zarząd wojskowy.

Kwoty wynagrodzenia wypłacać będzie intendantura odnośnej c. i k. komendy wojskowej w drodze urzędu pocztowych kas oszczędności.

§ 9.

Umowy o kupno i dostawę obręczy gumowych wymienionego w § 1. rodzaju, zawarte przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia, o ile nie zostały jeszcze wykonane, są nieskuteczne.

Roszczenia o wykonanie lub wynagrodzenie szkody z powodu niewykonania nie można podnosić.

Roszczenia z powodu niewykonania, które powstały przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia, zostają nielknięte, jednak kupujący nie może żądać wykonania, lecz jedynie wynagrodzenia szkody.

§ 10.

Za czynności sprzeciwiające się przepisom niniejszego rozporządzenia, będą karane polityczne władze I. instancyi aresztem do sześciu miesięcy lub grzywnami do 5000 K, o ile czynności te nie podpadają pod surowsze postanowienia karne.

§ 11.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Georgi wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CIV. — Wydana i rozesłana dnia 26. lipca 1916.

Treść: (Nr 226—229.) 226. Obwieszczenie w sprawie sprostowania błędów w rozporządzeniu cesarskim z dnia 28. czerwca 1916, o pozbawieniu własnowolności (Ordynacja pozbawienia własnowolności). — 227. Rozporządzenie, oznaczające gminy, w których rozporządzenie cesarskie z dnia 9. sierpnia 1915, o pozbywaniu gruntów rolnych i leśnych, niema zastosowania. — 228. Rozporządzenie, dotyczące wymiaru powszechnego podatku zarobkowego za rok 1916. — 229. Rozporządzenie w sprawie przeniesienia czynności sądu polubownego dla ubezpieczenia pensyjnego w Tryeście do sądu polubownego dla ubezpieczenia pensyjnego w Wiedniu.

226.

Obwieszczenie Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem sprawiedliwości z dnia 9. lipca 1916

w sprawie sprostowania błędów w rozporządzeniu cesarskim z dnia 28. czerwca 1916, Dz. u. p. Nr. 207, o pozbawieniu własnowolności (Ordynacja pozbawienia własnowolności).

W § 57., ustęp 1., wiersz 6. rozporządzenia cesarskiego z dnia 28. czerwca 1916, ogłoszonego w XCIII. części Dziennika ustaw państwa pod Nr. 207, mają słowa „Verwandlung“ i „Beschüsse“ opiewać właściwie „Verhandlung“ i „Beschlüsse“.*)

Hohenlohe wlr. Hohenburger wlr.

227.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości z dnia 17. lipca 1916,

oznaczające gminy, w których rozporządzenie cesarskie z dnia 9. sierpnia 1915, Dz. u. p. Nr. 234, o pozbywaniu gruntów rolnych i leśnych, niema zastosowania.

Na zasadzie § 2. rozporządzenia cesarskiego z dnia 9. sierpnia 1915, Dz. u. p. Nr. 234, zarządza się:

§ 1.

Przepisy rozporządzenia cesarskiego z dnia 9. sierpnia 1915, Dz. u. p. Nr. 234, o pozbywaniu gruntów rolnych i leśnych, nie mają zastosowania do gruntów, leżących na obszarze następujących gmin:

Austria dolna: Wiedeń, Alt-Kettenhof, Amstetten, Aspang Markt, Atzgersdorf, Baden, Berndorf, Bruck nad Litawą, Brunn am Gebirge, Eggenburg, Fischamend Markt, Gloggnitz, Hainburg, Hinterbrühl, Klosterneuburg, Korneuburg, Krems,

*) W tekście polskiego wydania uwzględniono.

Lang-Enzersdorf, Liesing, Maria-Enzersdorf, Melk, Mödling, Neu Kettenhof, Neunkirchen, Ober-Hollabrunn, Payerbach, Pöchlarn, Pottenstein, Prugg nad Litawą, Retz miasto, St. Pölten, Scheibbs, Schwechat, Stammersdorf, Stein, Stokerau, Tulln, Vöslau, Waidhofen nad Ybbs, Wiener Neustadt, Wilhelmsburg, Zell nad Ybbs, Zwettel miasto, jednak z wyłączeniem gmin katastralnych Böhmöb i Obernhof;

Austria górna: Linc, Zdrój Hall, Zdrój Ischl, wyjąwszy jednak gminy katastralne Ahorn, Haiden, Jainzen, Kaltenbach, Lauffen, Lindau, Reiterndorf i Rettenbach; Braunau nad Inem, Eferding, Enns, Freistadt, Gmunden, Kremsmünster Markt, Lambach, Mauthausen, Mondsee, Ried w Innkreis, Schärding, Steyr, Urfahr, Vöcklabruck, Wels, Weyer Markt;

Solnogród: Solnogród, Hallein, Maxglan, Radstadt miasto, miasteczko Werfen, Zell nad jeziorem;

Styrya: Grac, Andritz, Zdrój Aussee, Bruck n. M., wyjąwszy jednak gminy katastralne Pischberg, Kaltbach i Übelstein; Celje, Deutschlandsberg, Donawitz, Eggenberg, Eibiswald, Eisenerz, Feldbach, Friedau, Friedberg, wyjąwszy jednak gminę katastralną Schweighof; Fürstenfeld, Gleisdorf, Gonobitz, Hartberg, Judenburg, Kapfenberg, wyjąwszy jednak gminy katastralne Arndorf, Einöd, Schörgendorf i Stegg; Knittelfeld, Leibnitz, wyjąwszy jednak gminy katastralne Altenmarkt i Hasendorf; Leoben, Marburg, Mariazell, Murau, Mureck, Mürzzuschlag, Neumarkt, Oberwölz, Pettau, Radkersburg, Rann n. S., Rann koło Pettau, Rohitsch, Rohitsch Sauerbrunn, Schönstein, Stainz, Tüffer, Voitsberg, Vordernberg, Weitenstein, Weiz, Windisch-Feistritz, Windischgraz;

Karyntya: Celowiec, Bleiburg, Feldkirchen, Friesach, St. Veit, Spittal, Villach, Völkermarkt, Wolfsberg;

Kraina: Lublana, Bischoflack, Eisern, Gottschee, Idria, Krainburg, Neumarkt, Rudolfswert, Stein;

Pobrzeże: Tryest, Capodistria, Cervignano, Cormons, Gorycja, Gradiska, Grado, Lussinpiccolo, wyjąwszy jednak gminy katastralne Chiunsi, Sansego i Unie; Monfalcone, Pirano, Pola, Rovigno, Volosca-Abbazia;

Tyrol: Insbruk, Ala, Arco, Bozen, Brixen, Bruuek, Fiera di Primiero, Hall, Hötting, Kitzbühel miasto, Klausen, Kufstein, Lienz, Meran, Mühlau, Obermais, Rattenberg, Riva, Rovereto, Schwaz, Sterzing, Trydent, Untermais;

Przedarlania: Bludencya, Bregencya, Dornbirn, Feldkirch, Hohenems;

Czechy: Praga, Stare Strasznice, Asch, Uście n. Ł., Beneszów, Bensen, Beraun, Bilin,

Bodenbach, Czeska Lipa, Brandys n. Ł., Broumow, Brzewnów, Brůx, Bubencz, Budziejowice, Choczeń, Chrudim, Dejwice, Brod Niemiecki, Duchców, Cheb, Ipola, Lokieć, Falknów, Fischern, Hluboka, Frydland, Gablonz n. N., Grašlice, Hluboczepty, z wyjątkiem jednak gmin katastralnych Hluboczepty i Klukowice; Górna Łaba, Górne Myto, Horzyce, Horszowice, Jaromierz, Jiczyn, Józefów, Bolesław Młody, Kadań, Karlsbad, Karolinental, Kladno, Klatów, Kobylisy, Königgrätz, Königinhof, n. Ł., Królewskie Winnice, Kinszperk, Kolin, Komotów, Koszyc, Kralupy n. M., Krumów, Kuttentberg, Lanckorona, Laun, Litomierzyce, Litomyśl, Marienbad, Mielnik, Morchenstern, Nachod, Nowy Bydżów, Neudek, Jędrzychów, Nowa Paka, Mimoń, Nymburg, Nusle, Litwinów górny, Osek, Pardubice, Peczkyc, Pielgrzymów, Pilzno, Pisek, Podjebrad, Prachatyce, Przybram, Radlice, Rakownik, Rudnice, Rychnów n. K., Liberzec, Rokicany, Rossbach, Rumburk, Žatec, Slany, Sluknów, Schönbach, Suszyce, Semil, Šmichów, Sobiesław, Strakonice, Strzeszowice, Tabor, Tännwald, Domažlice, Cieplice-Szenów, Djeczyn, Trutnów, Troja, Trnovany, Turnów, Warnsdorf, Weipert, Uście nad Orlicą, Trzeboń, Werszowice, Wysoczany, Žyžków;

Morawy: Berno, Sławków, Sławków gmina izraelicka, Bystrzyce n. H., Bielidla obok Olmuńca, Błańsko, Boskowice, Boskowice gmina izraelicka, Buczowice, Czerniowice, Iwańczyce, Frensztat n. R., Pszyborz, Frysztak, Fulnek, Jewiczko, Jewiczko gmina izraelicka, Hodonin, Wielkie Mezerycze, Hodolany, Zabrze, Holeszów, Holeszów gmina izraelicka, Husowice, Iglów, Julianów, Komarów miasto, Królewskie Pole, Konice, Kromieryż, Kumrowice, Lipnik, Lipnik gmina izraelicka, Brzeclaw, Brzeclaw gmina izraelicka, Morawski Krumłów, Morawskie Nowe Miasto, Morawska Ostrawa, Szumberk Morawski, Morawska Trzebowa, Hranice, Hranice gmina izraelicka, Mariańskie Góry, Mistek, Nowe Ulice, Nowy Rusinów, Nowy Rusinów gmina izraelicka, Nowy Iczyn, Oderfurt, Olomnec, Pawłowice, Przerów, Prościejów gmina izraelicka, Rymarzów, Żydenice, Żabowrzeski, Sternberk, Trebiez, Trebiez gmina izraelicka, Węgierski Bród, Węgierski Bród gmina izraelicka, Węgierskie Hradyszcze, Węgierska Ostra, Węgierska Ostra gmina izraelicka, Podklasztor, Wołoskie Międzyrzecze, Wesola, Wesola gmina izraelicka, Wyszków, Witkowice, Wszecin, Zabrze n. O., Znojmo, Świtawa;

Śląsk: Opawa, Bennisz, Bielsko, Dąbrowa, Engelsberg, Frysztat, Freiwaldau, Freudental, Friedeberg, Frydek, Hotzenplotz, Hruszów, Jablonków, Karniów, Jauernig, Karwin, Klimkowice, Łazy, Bogumin, Odry, Olbersdorf, Orłów, Polska Ostrawa, Sunichl, Cieszyn, Bilowiec, Weidenau, Witków, Würbental, Zuckmantel;

Galicja: Lwów, Kraków, Biała, Bochnia, Boryslaw, Brody, Brzeżany, Buczacz, Chrzanów, Czortków, Dobromil, Drohobycz, Gorlice, Gródek Jagielloński, Jarosław, Jasło, Kołomyja, Krosno, Łańcut, Nowy Sącz, Oświęcim, Przemyśl, Przeworsk, Rawa ruska, Rzeszów, Sanbor, Sanok, Stanisławów, Stryj, Tarnopol, Tarnów, Tustanowice, Wadowice, Zaleszczyki, Złoczów, Żółkiew, wyjąwszy jednak gminę katastralną Winniki;

Bukowina: Czerniowce, Gurahumora, Radowce, Seret, Suczawa, Storozyniec, Wiźnica.

§ 2.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu 1. sierpnia 1916. Równocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 11. sierpnia 1915, Dz. u. p. Nr. 236.

Hochenburger wlr.

228.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 21. lipca 1916,

dotyczące wymiaru powszechnego podatku zarobkowego za rok 1916.

W wykonaniu rozporządzenia cesarskiego z dnia 2. lipca 1916, Dz. u. p. Nr. 210, zarządza się, co następuje:

Artykuł 1.

(1) Według § 1. rozporządzenia cesarskiego jest za rok 1916. tenże rok okresem rozkładu. Za podstawę wymiaru powszechnego skontyngentowanego podatku zarobkowego za powyższy okres rozkładu należy przyjąć stosunki przedsiębiorstwa według ich przeciętnego stanu w czasie od dnia 1. lipca 1914. do dnia 30. czerwca 1915.

(2) O ile chodzi o przedsiębiorstwa i zakłady produkcji, które winny być opodatkowane poza kontyngentem, należy przyjąć za podstawę wymiaru stosunki przedsiębiorstwa każdorazowego roku podatkowego.

(3) Deklaracje co do podatku zarobkowego, wniesione przez podatników za okres rozkładu 1916/17 na zasadzie § 39., ustęp 1. ustawy o podatkach osobistych z dnia 25. października 1896, D. u. p. Nr. 220, należy uważać za wniesione za okres rozkładu 1916.

Artykuł 2.

Wszystkim tym zaliczonym na okres rozkładu 1916 do jednego z towarzystw podatkowych przedsiębiorstwom, w których ruch w czasie od dnia 1. sierpnia 1914 do końca roku 1915 był czasowo zastanowiony i nie został napowrót podjęty conajmniej na miesiąc przed końcem miarodajnego okresu czasu (artykuł 1., ustęp 1), nie należy przy wymiarze podatku za rok 1916 wyznaczać stopy podatkowej. Jeżeli ruch w przedsiębiorstwach tych został napowrót podjęty jeszcze przed początkiem roku 1916, władza podatkowa I. instancji wymierzy im podatek poza kontyngentem (artykuł 1., ustęp 2) począwszy od dnia 1. stycznia tegoż roku, jeśli zaś ruch napowrót podjęty został po tym terminie, od początku miesiąca, w którym ruch został napowrót podjęty.

Artykuł 3.

(1) W tych okręgach rozkładu w ściślejszym i szerszym obszarze wojennym, w których z powodu wywołanych wojną nadzwyczajnych stosunków utworzenie towarzystw podatkowych jako też ustalenie i rozdział kontyngentów tych towarzystw natrafia na nieprzewyciężone przeszkody, należy zaniechać kontyngentowego rozkładu za rok 1916.

(2) W tych okręgach rozkładu winna władza podatkowa I. instancji po ustaniu przeszkody tym przedsiębiorstwom podlegającym podatkowi zarobkowemu, które były w ruchu w dniu 1. stycznia 1916 lub w których ruch po tym terminie został napowrót otwarty względnie świeżo rozpoczęty, wymierzyć podatek za rok 1916 poza kontyngentem (artykuł 1., ustęp 2), a to tym pierwszym od początku roku 1916, tym ostatnim od początku miesiąca, w którym otwarcie napowrót przedsiębiorstwa lub rozpoczęcie ruchu miało miejsce.

(3) Wymiar ma nastąpić w ten sposób, że władza podatkowa I. instancji ze stóp podatkowych przytoczonych w szemacie (tablicy) B do § 32 ustawy o podatkach osobistych, naznaczy każdemu podatnikowi taką stopę podatkową, jaka według jej zdania odpowiada najlepiej średniej intracie jego przemysłu lub jego zatrudnienia (§ 33. ustawy o podatkach osobistych) w stosunku do średniej intraty z przemysłu lub zatrudnień podatników w innych nadających się do porównania towarzystwach podatkowych I. do IV. klasy, które Minister skarbu oznaczy. Do wypośredkowanych w ten sposób stóp podatkowych należy następnie uwzględnić ewentualnie dodatek lub potrącenie z tytułu repartycji w tem towarzystwie podatkowym, do którego odnośni podatnicy należeli w razie ich zaliczenia ze względu na wysokość wyznaczonych im stóp podatkowych.

Artykuł 4.

Od obliczonej głównej sumy podatku zarobkowego dla okresu rozkładu 1916 należy odliczyć kontyngenty towarzystw, przypadające na przytoczone w artykule 3., ustęp 1., okręgi rozkładu w wysokości ustalonej przez komisję kontyngentową na okres rozkładu 1914/15. Wynikająca z tego obliczenia reszta głównej sumy podatku zarobkowego ma następnie służyć za podstawę dla przeprowadzić się mającego za rok 1916 przez komisję kontyngentową wyrównania różnic, oznaczonych w §§ 50., ustęp 2. i 55., ustęp 3. ustawy o podatkach osobistych.

Artykuł 5.

Od sumy przyzwozonych do końca okresu rozkładu 1914/15 opustów w skontyngentowanym podatku zarobkowym, która po myśli § 3. rozporządzenia cesarskiego z dnia 19. października 1914, Dz. u. p. Nr. 293, doliczyć należy do głównej sumy podatku zarobkowego za okres rozkładu 1916, potrącić należy te opusty, które w powiatach traktowanych według artykułu 3., ustęp 1. za ten czas przyzwołone zostały, i ściągnąć wraz z główną sumą podatku zarobkowego w najbliższym okresie rozkładu.

Artykuł 6.

Jeśli wspomniane w artykule 3., ustęp 1. nadzwyczajne stosunki zachodzą tylko w poszczególnych częściach pewnych okręgów rozkładu, natenczas, o ile Minister skarbu nie zarządzi wyłączenia ze skontyngentowanego opodatkowania całego okręgu rozkładu, nie należy przedsiębiorstwom zaliczonym w odnośnych częściach do jednego z towarzystw podatkowych wyznaczać stopy podatkowej za rok 1916. Przedsiębiorstwa podlegające podatkowi, które w tych częściach okręgów rozkładu były w dniu 1. stycznia 1916 istotnie w ruchu albo w których ruch po tym terminie został napowrót podjęty względnie świeżo rozpoczęły, należy po nastaniu normalnych stosunków opodatkować za rok 1916 poza kontyngentem z odpowiednim zastosowaniem artykułu 2., względnie artykułu 3., ustęp 3.

Artykuł 7.

(1) O ile w poszczególnych okręgach rozkładu w ściślejszym lub szerszym obszarze wojennym z powodu wywołanych wojną nadzwyczajnych stosunków nie można przeprowadzić za

rok 1915 repartycei zarządzanej w § 51. ustawy o podatkach osobistych, należy zaniechać przypisywania kontyngentowego powszechnego podatku zarobkowego a ubytek przeto powstały obciąża skarbu państwa.

(2) W tych okręgach rozkładu należy przedsiębiorstwom, które w dniu 1. stycznia 1915 były istotnie w ruchu lub w których ruch po dniu 1. stycznia 1915 został napowrót podjęty, względnie które świeżo powstały, wymierzyć podatek poza kontyngentem stosując odpowiednio postanowienia artykułu 6.

Artykuł 8.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Leth wlr.

229.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych z dnia 21. lipca 1916,

w sprawie przeniesienia czynności sądu polubownego dla ubezpieczenia pensyjnego w Tryeście do sądu polubownego dla ubezpieczenia pensyjnego w Wiedniu.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się:

§ 1.

Właściwość do rozstrzygania sporów, należących do sądu polubownego dla ubezpieczenia pensyjnego w Tryeście, przenosi się aż do dalszego zarządzenia na sąd polubowny dla ubezpieczenia pensyjnego w Wiedniu.

Zarządzenie to obowiązuje także co do spraw, które w sądzie polubownym dla ubezpieczenia pensyjnego w Tryeście już zawisły.

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hohenlohe wlr.

Hochenburger wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CV. — Wydana i rozesłana dnia 28. lipca 1916.

Treść: (№ 230.—232.) 230. Rozporządzenie, dotyczące rozszerzenia zastosowania rozporządzenia ministeryalnego z dnia 15. września 1915, do zbioru lnu w roku 1916. — 231. Rozporządzenie, dotyczące dowozu palonych płynów wysokowych z zagranicy. — 232. Rozporządzenie, w sprawie organizacji zaopatrywania w środki pastewne.

230.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 22. lipca 1916,

dotyczące rozszerzenia zastosowania rozporządzenia ministeryalnego z dnia 15. września 1915, Dz. u. p. Nr. 267, do zbioru lnu w roku 1916.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Zarządzenia wydane rozporządzeniem ministeryalnym z dnia 15. września 1915, Dz. u. p. Nr. 267, w §§ 1. i 8. o zbiorze lnu w roku 1915, mają zastosowanie także do zbioru lnu w roku 1916.

Taksamo pozostają nadal w mocy i inne zarządzenia tego rozporządzenia jakoteż uzupełniającego je rozporządzenia ministeryalnego z dnia 28. lutego 1916, Dz. u. p. Nr. 56.

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hochenburger wlr.
Leth wlr.

Zenker wlr.
Spitzmüller wlr.

231.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 26. lipca 1916, dotyczące dowozu palonych płynów wysokowych z zagranicy.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Zamknięcie, zarządzane w § 3. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 8. listopada 1915, Dz. u. p. Nr. 331, w sprawie założenia Centrali dla spirytusu oraz w sprawie obrotu spirytusem, rozszerza się ze skutkami przytoczonymi

w powołanem rozporządzeniu ministeryalnem na czas trwania moey obowiązującej tego rozporządzenia także na sprowadzone z zagranicy celnej palone płyny wysokokowe wszelkiego rodzaju, jakoto: koniak, likiery, eseneyce ponczowe i inne palone płyny wysokokowe, zaprawione cukrem lub innymi dodatkami, wódkę francuską, arak, rum itd.

Skuteczność zamknięcia rozpoczyna się z chwilą ekspedycyi wchodowej urzędu cłowego.

§ 2.

Koleje żelazne i przedsiębiorstwa żeglugi parowej mogą po przeprowadzeniu ekspedycyi wchodowej przyjmować do przewozu wprowadzone z zagranicy celnej palone płyny wysokokowe tylko po dostarczeniu poświadczeń transportowych, wspomnianych w § 11. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 8. listopada 1915, Dz. u. p. Nr. 331. w sprawie założenia Centrali dla spirytusu oraz w sprawie obrotu spirytusem.

§ 3.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hohenlohe wlr.

Forster wlr.

Zenker wlr.

Leth wlr.

Spitzmüller wlr.

232.

Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z Ministrami spraw wewnętrznych, handlu i skarbu z dnia 27. lipca 1916,

w sprawie organizacji zaopatrywania w środki pastewne.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274., i z dnia 11. czerwca 1916, Dz. u. p. Nr. 176, zarządza się zmieniając rozporządzenie ministeryalne z dnia 11. sierpnia 1915, Dz. u. p. Nr. 232. co następuje:

§ 1.

Do zadań Centrali dla środków pastewnych należy:

1. Rozporządzanie uzyskanemi w granicach państwa otrębami, o ile ono według obowiązujących przepisów nie jest zastrzeżone producentom

zboża (otręby dla własnego zapotrzebowania) i utrzymywanie ich w ewidencji.

2. Rozporządzanie wszelką mąką na karmę, uzyskaną przy wmielaniu jęczmienia, prosa i kukurydzy, jakoteż odpadkami przy produkcji krup perłowych.

3. Rozporządzanie temi ilościami zboża, owoców strączkowych (wyki) i mieszanek, które jej według obowiązujących przepisów mają być przekazane do użycia na karmę przez Wojenny zakład obrotu zbożem.

4. Rozdzielanie zboża, owoców strączkowych i produktów mlewa, które stały się niezdadne na pożywienie dla ludzi i mają być przekazane Centrali dla środków pastewnych przez Wojenny zakład obrotu zbożem.

5. Rozporządzanie według odnośnych postanowień makuchami (mąką makuchową) wszelkiego rodzaju, wysuszoną miazgą kartoflaną (pulpą), wywarami gorzelnianemi, suszoną krajanką buraczaną, odpadkami słodowymi i suszonymi słodzinami piwnemi.

6. Wydawanie zarządzeń co do produkcji melasy pastewnej.

7. Rozporządzanie cukrem surowym, oddanym do użycia na paszę przez Centralę dla cukru.

8. Staranie o dostarczenie wszelkiego rodzaju mieszanych środków pastewnych i zastępczych, zarządzanie co do ich produkcji i ich rozdziału.

9. Obejmowanie i rozdzielanie środków pastewnych, które Wojenny zakład obrotu zbożem sprowadzi z zagranicy celnej i odda Centrali dla środków pastewnych, jakoteż sprowadzanie i rozdzielanie środków pastewnych z krajów korony węgierskiej i obszarów okupowanych.

§ 2.

Minister rolnictwa poruczyć może Centrali dla środków pastewnych także i inne zadania, odnoszące się do obrotu rolniczymi artykułami użytkowymi.

§ 3.

Centrala dla środków pastewnych podlega Ministrowi rolnictwa i jest obowiązana stosować się w całej swej działalności do jego zleceń. Zlecen tych udziela Minister rolnictwa bezpośrednio albo za pośrednictwem zamianowanego przezeń komisarza rządowego dla sprawowania nadzoru państwowego.

Centrala dla środków pastewnych używa w swej pieczęci orła cesarskiego.

§ 4.

Kierownictwo Centrali dla środków pastewnych spoczywa w ręku prezydenta.

Prezydenta jakoteż ustanowić się mającego wiceprezydenta mianuje i odwołuje Minister rolnictwa.

Oba stanowiska są urzędami honorowymi.

Prezydent zastępuje zakład na zewnątrz.

W razie doznania przeszkody przez prezydenta obejmuje wiceprezydent kierownictwo interesów.

Centrala dla środków pastewnych składa się z oddziału dla spraw zarządu i z grupy, sprawującej służbę kupiecką.

Bliższe postanowienia o podziale czynności i współdziałaniu obu grup zarządu wyda prezydent Centrali stosownie do wskazówek Ministra rolnictwa.

Prezydent ustanawia dla prowadzenia według jego wskazówek interesów kupieckich Centrali dla środków pastewnych dyrektora, któremu przydać należy potrzebny personal.

§ 5.

Dla przeprowadzenia zaopatrzenia w środki pastewne w poszczególnych krajach ustanowi się urząd dla środków pastewnych dla obszaru administracyjnego każdej politycznej władzy krajowej.

Zaopatrzenie w środki pastewne Arcyksięstwa Austrii poniżej Anizy uskutecznia oddział Centrali środków pastewnych dla Dolnej Austrii.

Naczelników urzędów dla środków pastewnych względnie ich zastępców mianuje Minister rolnictwa.

Dla kierownictwa urzędem krajowym dla środków pastewnych może Minister rolnictwa ustanowić także kolegium o większej ilości członków.

Mianowanie dyrektora dla interesów kupieckich w urzędzie dla środków pastewnych, względnie tegoż zastępcy należy do prezydenta Centrali dla środków pastewnych.

Urzędy dla środków pastewnych podlegają Centrali dla środków pastewnych i mają stosować się do jej zleceń i dyspozycji. Są one także obowiązane dostarczać Centrali dla środków pastewnych przepisanych wykazów i wszelkich żądanych od nich wyjaśnień o toku interesów.

Zadania każdego urzędu dla środków pastewnych i jego organizacja wewnętrzna będą unormowane regulatywem, który wyda Minister rolnictwa.

§ 6.

Przy wykonywaniu zadań Centrali dla środków pastewnych używa jej prezydentowi pomocy komisya administracyjna.

Składa się ona z prezydenta, komisarza rządowego i członków, których zamianuje Minister rolnictwa.

Przewodniczący rady przyboocznej Ministerstwa rolnictwa dla zaopatrzenia w środki pastewne (§ 9.), zastępca przewodniczącego, następnie kierownik dyrekcji dla interesów kupieckich Wojennego zakładu obrotu zbożem, referent dla młynów z tego zakładu jakoteż prowadzący sprawy Centrali dla melasy są na mocy swych urzędów członkami komisji administracyjnej.

Komisya administracyjna zbiera się w pierwszą środę każdego miesiąca bez osobnego zaproszenia w ubikacjach Centrali dla środków pastewnych.

Stanowiska wszystkich członków komisji administracyjnej są urzędami honorowymi. Zamiejscowi członkowie komisji administracyjnej otrzymują zwrot wydatków na jazdę tudzież dyety w tej samej wysokości, co członkowie rady rolniczej.

§ 7.

Do zadań komisji administracyjnej należy przedstawianie wniosków i udzielanie opinii:

1. w sprawach wewnętrznej organizacyi toku czynności Centrali i urzędów krajowych dla środków pastewnych;

2. w sprawie ustanawiania cen środków pastewnych, wprowadzanych w obrót przez Centralę dla środków pastewnych;

3. w sprawie odpowiadającego celowi rozdziału środków pastewnych;

4. w sprawie rozszerzenia zakresu działania Centrali dla środków pastewnych na nowe artykuły zapotrzebowania.

§ 8.

Dla obradowania nad kwestyami fachowemi, tyczącemi się w szczególności uzyskania nowych posilnych środków pastewnych, utworzy się przy Centrali dla środków pastewnych wydział, złożony ze znających się na rzeczy członków.

Członków wydziału mianuje Minister rolnictwa.

§ 9.

Przy sprawowaniu nadzoru nad Centralą dla środków pastewnych używa Ministrowi rolnictwa pomocy rada przybooczna, złożona z obznajomionych ze szczególnymi stosunkami poszczególnych królestw i krajów fachowych osobistości z kół gospodarczych.

Członków rady przyboocznej jak również jej przewodniczącego i tegoż zastępców mianuje Minister rolnictwa.

Radę przybooczną zwołuje Minister rolnictwa w miarę potrzeby, conajmniej jednak trzy razy w roku. Ma ona wydawać opinię o poddanych pod

obradę przez Ministra rolnictwa lub przez komisję administracyjną kwestyach, dotyczących ogólnego prowadzenia spraw Centrali oraz wogóle zaopatrywania w środki pastewne i może co do tych kwestyi przedkładać także samoistne wnioski.

Członkostwo w Radzie przybocznej jest urzędem honorowym.

Zamiejscowi członkowie Rady przybocznej otrzymują zwrot wydatków na jazdę i dyety w tej samej wysokości, co członkowie rady rolniczej.

§ 10.

Centrala dla środków pastewnych i jej urzędy poboczne winny sprawować swe czynności według zasad kupieckich i tak je urządzić, by wydatki znalazły pokrycie we wpływających dochodach.

Centrala dla środków pastewnych może tedy w celu pokrycia swych wydatków na prowadzenie

ruchu pobierać dodatki do ustanowionych najwyższych cen wprowadzonych przez nią w obrót środków pastewnych i innych artykułów zapotrzebowania, w wysokości podlegającej zatwierdzeniu Ministra rolnictwa.

Centrala dla środków pastewnych winna Ministrowi rolnictwa na jego żądanie przedkładać każdorazowo rachunki ze swych czynności i składać sprawozdanie o stanie swych interesów.

§ 11.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w dniu 15. sierpnia 1916. Z tą samą chwilą traci moc obowiązującą rozporządzenie ministerjalne z dnia 11. sierpnia 1915, Dz. u. p. Nr. 232.

Hohenlohe wlr.

Leth wlr.

Zenker wlr.

Spitzmüller wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CVI. — Wydana i rozesłana dnia 29. lipca 1916.

Treść: (M 233.—235.) 233. Rozporządzenie, dotyczące obrotu nasieniem. — 234. Rozporządzenie, dotyczące przyznania nadzwyczajnych dodatków do dyet i strawnego (dziennego) funkcjonaryuszy państwowych z powodu wywołanych przez wojnę niezwykłych stosunków. — 235. Rozporządzenie, dotyczące rekwizycji przedmiotów metalowych.

233.

Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 26. lipca 1916,

dotyczące obrotu nasieniem.

Na zasadzie § 4. rozporządzenia cesarskiego z dnia 11. czerwca 1916, Dz. u. p. Nr. 176, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Postanowienia tego rozporządzenia rozciągają się na zboże i owoce strączkowe, przyczem po myśli rozporządzenia cesarskiego z dnia 11. czerwca 1916, Dz. u. p. Nr. 176, za zboże uważać należy: pszenicę, orkisz, żyto, jęczmień, hreczkę, owies, proso i kukurydzę; za owoce strączkowe: groch, fasolę, soczewicę i wykę.

Zboże.

§ 2.

Rozróżnia się cztery kategorie zboża do zasiewu, a mianowicie:

- a) nasienie własnego zbioru (nasienie oryginalne),
- b) pierwszy plon uzyskany z nasienia własnego zbioru,

- c) uznane nasienie (dalszy plon i gatunki krajowe),
- d) nasienie zwyczajne.

§ 3.

Nasienie własnego zbioru można sprzedawać z wolnej ręki, jednakowoż zawsze tylko w imieniu Wojennego zakładu obrotu zbożem i mogą to czynić tylko ci hodowcy, których Minister rolnictwa na wniosek właściwej rady kultury krajowej, względnie w krajach, gdzie takiej rady niema, na wniosek towarzystwa rolniczego do tego upoważni i poda do wiadomości Wojennemu zakładowi obrotu zbożem.

Hodowcy, którzy chcą uczynić użytek z tego prawa, mają swoje wystosowane do Ministerstwa rolnictwa podania wnieść do korporacji rolniczej powołanej do postawienia wniosku i podać w tem podaniu dokładne oznaczenie miejsca uprawy (miejscowość, pocztę i stację załadowania) oraz rodzaj, gatunek i w przybliżeniu ilość nasienia.

§ 4.

Na podstawie udzielonego zezwolenia mogą hodowcy żądać za sprzedawane nasienie własnego zbioru prócz ceny objęcia, ustalonej rozporządzeniem z dnia 15. lipca 1916, Dz. u. p. Nr. 219, nadto dodatek aż do 15 K od 100 kg.

§ 5.

Nasienie własnego zbioru można sprzedawać tylko w naczyniach plombowanych (workach itp.).

Ci hodowcy, którzy nie mają własnej zarejestrowanej marki ochronnej i plomby, muszą postarać się o zaplombowanie w jednym z wymienionych poniżej zakładów; upoważnienie do plombowania mają:

C. k. Stacja kontroli nasion w Wiedniu, krajowa chemiczno-rolnicza stacja doświadczalna i kontroli nasion w Gracu, stacja kontroli nasion centralnego kolegium rady kultury krajowej w Pradze, morawska krajowa rolnicza stacja doświadczalna w Bernie i krajowa rolniczo-botaniczna stacja doświadczalna we Lwowie.

Należytość za plombowanie (plombę, karteczkę i poświadczenie) każdego naczynia (worka itp.) ustanawia się na 10 h. Hodowca winien nadto pokryć normalne koszty podróży plombującego organu (według przepisów obowiązujących w odnośnym zakładzie).

§ 6.

O każdej sprzedaży nasienia własnego zbioru winien sprzedawca donieść najpóźniej w ciągu trzech dni istniejącej w kraju filii Wojennego zakładu obrotu zbożem, wymieniając kupującego; filii tej należy zarazem oznajmić, czy i który zakład dokonał plombowania, względnie dołączyć własną zarejestrowaną markę ochronną.

§ 7.

Pierwszy plon nasienia własnego zbioru i uznane nasienie może posiadacz sprzedać tylko przez Wojenny zakład obrotu zbożem podanym mu do wiadomości kupującemu; winien on przytem dostarczyć dowodu przez upoważnioną do tego instytucję, że zboże sprzedawane jako nasienie odpowiada w pełni tym wymogom.

Do takiego poświadczenia dla pierwszego plonu i uznanego nasienia upoważnione są w Dolnej Austrii, Górnej Austrii, Styrii, Solnogradzie, Krainie, w Czechach, na Morawach, na Śląsku i w Galicji istniejące tam komisje uznawcze dla nasion, do poświadczenia jedynie dla pierwszego plonu w Pobrzeżu c. k. chemiczno-rolnicza stacja doświadczalna gorycka, obecnie w Lincu, w Dalmaeyi c. k. rolniczy zakład naukowy i doświadczalny w Spljeće, w Karyntyi krajowy zakład doświadczalny i badania środków żywności w Celowcu, w Przedarulanii chemiczno-rolniczy zakład doświadczalny i badania środków żywności kraju przedarulańskiego w Bregencyi a na Bukowinie krajowa stacja kontroli nasion w Czerniowcach.

§ 8.

Na podstawie oferty kupującego, którą się ma przedłożyć Wojennemu zakładowi obrotu zbożem, może posiadacz za nasienie domagać się po myśli § 7. prócz ceny objęcia, ustanowionej rozporządzeniem z dnia 15. lipca 1916, Dz. u. p. Nr. 219, do 15. listopada 1916 przy zbożu ozimem a do 15. kwietnia 1917 przy zbożu jarem i pszenicy przewódce za pierwszy plon dodatku aż do 8 K a za uznane nasienie dodatku aż do 6 K od 100 kg.

Należytości, przypadające komisynerowi Wojennemu zakładowi obrotu zbożem i samemu Wojennemu zakładowi obrotu zbożem, ponosić ma kupujący.

§ 9.

Zwyczajnie nasienie przydzieli Wojenny zakład obrotu zbożem takim przedsiębiorstwom rolniczym, które nie mogą swego zapotrzebowania nasienia pokryć z własnego zbioru (§ 3. b rozporządzenia cesarskiego z dnia 11. czerwca 1916, Dz. u. p. Nr. 176) lub które dla zmiany potrzebują nasienia cudzego zbioru, a to z policzeniem dodatku aż do 3 K od 100 kg, przypadającego za należyte oczyszczone nasienie dostarczającemu je rolnikowi.

Przy tem przydzielaniu Wojenny zakład obrotu zbożem i jego filie mają posługiwać się co do wyboru odpowiedniego nasienia fachową opinią rad kultury krajowej, względnie gdzie one nie istnieją, opinią towarzystw rolniczych, o ile Wojenny zakład obrotu zbożem nie ustanowił już tych ostatnich komisynerami dla obrotu nasieniem.

§ 10.

Wymiana nasienia tego samego rodzaju pomiędzy zaopatrującymi się nasieniem własnym (nasieniem własnego zbioru) dozwolone jest w obrębie jednej i tej samej gminy za zgodą naczelnika gminy, pomiędzy różnymi gminami jednego powiatu politycznego za zezwoleniem władzy a pomiędzy gminami różnych powiatów politycznych lub krajów za zezwoleniem politycznej władzy krajowej, względnie politycznych władz krajowych.

Urząd powołany do udzielania zezwolenia winien o udzieleniu każdego zezwolenia zawiadomić Wojenny zakład obrotu zbożem.

Rośliny strączkowe.

§ 11.

Do nasienia wymienionych w § 1. roślin strączkowych mają zastosowanie §§ 2. do 8. i następujące szczególne postanowienia.

§ 12.

W ogrodach warzywnych, w których rośliny strączkowe używa się jako zielonej jarzyny, można cały plon pozostawionych dla dalszego prowadzenia gospodarstwa nasiennek użyć do zasiewu we własnej przedsiębiorstwie.

§ 13.

Uprawnionym handlom nasion i korporacyom rolniczym w obrębie państwa może Minister rolnictwa na wniosek c. k. stacyi kontroli nasion w Wiedniu zezwolić na pobieranie owoców strączkowych z pewnych oznaczonych przedsiębiorstw, zajmujących się uprawą roślin strączkowych na nasienie.

Także i w tych przypadkach sprzedaż odbywa się wyłącznie przez Wojenny zakład obrotu zbożem.

Ministerstwu rolnictwa zastrzega się przyznanie w poszczególnych przypadkach dodatków jakoteż ograniczanie cen dla dalszej sprzedaży.

Ewentualna odmowa następuje bez podania powodów.

§ 14.

W podaniach o zezwolenie na pobieranie (§ 13.), które mają być skierowane do Ministerstwa rolnictwa i wnoszone do c. k. stacyi kontroli nasion w Wiedniu, wymienić należy: producenta nasion (imię i nazwisko oraz siedzibę przedsiębiorstwa); rodzaj, gatunek i ilość nasienia; dodatek ofiarowany przy poborze nasienia i cenę, jaką pobierać się zamierza przy rozsprzedaży; wnoszący podanie winien nadto złożyć oświadczenie, że gotów jest ponieść kosztą oglądnięcia przedsiębiorstwa produkeji nasion, gdyby to okazało się koniecznem.

O zezwoleniu otrzymają poświadczenie tak osoby, interesowane w sprawie poboru nasienia jak i Wojenny zakład obrotu zbożem; poświadczenie to należy pełnomocnikom Wojennego zakładu obrotu zbożem okazać na każdorazowe żądanie.

§ 15.

Przy rozsprzedaży można nasienie takie puszczać w obrót tylko w naczyniach zamkniętych, na których ma być uwidoczny gatunek nasienia oraz imię i nazwisko producenta.

Owoce strączkowe, pobrane na nasienie, mogą być użyte do uprawy tylko w granicach państwa.

§ 16.

Każdy handel nasion i każda korporacja rolnicza winny prowadzić książkę zapiskową o poabranych do rozsprzedaży ilościach nasion roślin

strączkowych, w którejto książce musi być uwidocznione imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania producenta nasion, dzień objęcia, rodzaj i ilość nasienia tudzież granicę cen, ustanowioną dla dalszej sprzedaży przez Ministerstwo rolnictwa.

Władza i Wojenny zakład obrotu zbożem mogą przez swych pełnomocników tę książkę zapiskową przeglądać każdej chwili.

Postanowienia ogólne.

§ 17.

Każdy producent nasienia jest obowiązany przy dostawie trzymać się ściśle próbek; ręczy on za prawdziwość oznaczenia gatunków i jakości nasienia.

§ 18.

Przekroczenia niniejszego rozporządzenia podpadają pod postanowienia karne § 35. rozporządzenia cesarskiego z dnia 11. czerwca 1916, Dz. u. p. Nr. 176.

§ 19.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hohenlohe wlr.

Zenker wlr.

Leth wlr.

Spitzmüller wlr.

234.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w porozumieniu z interesowanemi Ministerstwami z dnia 27. lipca 1916,

dotyczące przyznania nadzwyczajnych dodatków do dyet i strawnego (dziennego) funkcyonaryuszcy państwowych z powodu wywołanych przez wojnę niezwykłych stosunków.

§ 1.

Z powodu wywołanych wojną niezwykłych stosunków przyznaje się na czas od dnia 1. lipca do końca roku 1916 według podanych w dalszym ciągu przepisów funkcyonaryuszom państwowym w czynnej służbie za podróże służbowe poza ich siedzibą urzędową nadzwyczajny dodatek do normalnych pełnych i ograniczonych dyet oraz do strawnego (dziennego), należących się na zasadzie rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 18. czerwca 1873, Dz. u. p. Nr. 115.

Ten nadzwyczajny dodatek do pełnych lub ograniczonych normalnych dyet urzędników państwowych (nauczycieli państwowych) wynosi:

- w I.—IV. klasie rangi 30%,
- w V. klasie rangi 35%,
- w VI.—VIII. klasie rangi 40%,
- w IX.—XI. klasie rangi 50%

naależącej się kwoty.

Nadzwyczajny dodatek do normalnego pełnego lub ograniczonego strawnego sług (podurzędników), oficyantów kancelaryjnych i pomocników kancelaryjnych wynosi 50% naależącej się kwoty. O ile chodzi o woźnych sądowych lub funkcyonaryuszy nadzoru nad więźniami przy sądach i w zakładach karnych dla mężczyzn, podwyższenie to rozciąga się tylko na dzienne (rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 20. września 1900, Dz. u. p. Nr. 165, i z dnia 15. stycznia 1902, Dz. u. p. Nr. 16).

§ 3.

Jeśli pobyt, spowodowany podróżą służbową w obrębie państwa trwa w jednej i tej samej miejscowości poza siedzibą urzędową dłużej niż dni czternaście, dodatek nadzwyczajny należy się tylko za pierwszych dni czternaście pobytu w tej miejscowości.

§ 4.

Przyznanie nadzwyczajnych dodatków do dyet i strawnego (dziennego) dla funkcyonaryuszy państwowych, którzy naależą do innych grup aniżeli wymienionych w § 2. niniejszego rozporządzenia, zastrzega się osobnym przepisem.

Nadwyżkę wydatku, urosłą z powodu tych nadzwyczajnych dodatków, zarachować należy na ciężar kredytu, który ma być ustanowiony w rozdziale „Ogólny zarząd kasowy“ pod tytułem „Nadzwyczajny dodatek do normalnych dyet i strawnego (dziennego) z powodu wywołanych wojną niezwyczajnych stosunków“.

Leth wlr.

235.

Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny z dnia 28. lipca 1916,

dotyczące rekwizycyi przedmiotów metalowych.

Zmieniając rozporządzenie ministeryalne z dnia 20. marca 1916, Dz. u. p. Nr. 68, zarządza się:

§ 1.

Czas trwania mocy obowiązującej rekwizycyi przedmiotów metalowych, zarządzonej rozporządzeniem ministeryalnym z dnia 23. września 1915, Dz. u. p. Nr. 283, przedłuża się do dnia 31. grudnia 1916.

§ 2.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Georgi wlr.

Rok 1916.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć CVII. — Wydana i rozesłana dnia 1. sierpnia 1916.

Treść: (№ 236.—238.) 236. Rozporządzenie, dotyczące zastosowania rozporządzenia ministeryalnego z dnia 27. lipca 1907 do oddziałów dla koszykarstwa i dla szcztokarstwa, istniejących w domu dla ociemniałych robotników imienia cesarza Franciszka Józefa stowarzyszenia opieki nad ciemnymi w Wiedniu. — 237. Rozporządzenie, dotyczące ściągnięcia monet niklowych po dwadzieścia halerzy. — 238. Rozporządzenie, dotyczące wybicia i puszczenia w obieg monet zdawkowych żelaznych waluty koronowej po dwadzieścia halerzy.

236.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem robót publicznych z dnia 25. lipca 1916,

dotyczące zastosowania rozporządzenia ministeryalnego z dnia 27. lipca 1907, Dz. u. p. Nr. 193, do oddziałów dla koszykarstwa i dla szcztokarstwa, istniejących w domu dla ociemniałych robotników imienia cesarza Franciszka Józefa stowarzyszenia opieki nad ciemnymi w Wiedniu.

Na zasadzie § 14. a ustawy z dnia 5. lutego 1907, Dz. u. p. Nr. 26, dotyczącej zmiany i uzupełnienia ordynacji przemysłowej, zarządza się, że rozporządzenie ministeryalne z dnia 27. lipca 1907, Dz. u. p. Nr. 193, w podobny sposób jak do zakładów naukowych, wymienionych pod punktem II w § 1., ustęp 2., tego rozporządzenia, ma zastosowanie także do oddziałów dla koszykarstwa i szcztokarstwa, istniejących w domu dla ociemniałych robotników imienia cesarza Franciszka Józefa stowarzyszenia opieki nad ciemnymi w Wiedniu.

Rozporządzenie niniejsze nabiera zaraz mocy obowiązującej.

Trinka wlr.

Spitzmüller wlr.

237.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 31. lipca 1916,

dotyczące ściągnięcia monet niklowych po dwadzieścia halerzy.

Stosownie do umowy, zawartej przez Ministerstwo królestw i krajów reprezentowanych w Radzie państwa z Ministerstwem krajów świętej korony węgierskiej z zastrzeżeniem dodatkowego wyjednania ustawowego zezwolenia, zarządza się całkowite ściągnięcie monet niklowych po dwadzieścia halerzy a to według następujących przepisów:

1. Monety niklowe po dwadzieścia halerzy wywołuje się z obiegu ustawowego od dnia 1. stycznia 1917. Monety te przyjmować tedy należy przy zapłacie w obrocie prywatnym tylko do dnia 31. grudnia 1916 włącznie w wartości imiennej, a to według postanowień artykułu XIX. ustawy z dnia 2. sierpnia 1892, Dz. u. p. Nr. 126.

2. C. k. kasom i urządóm nie wolno już więcej wydawać monet niklowych po dwadzieścia halerzy; natomiast c. k. kasy i urzędy mają monety te przyjmować aż do dnia 30. kwietnia 1917 włącznie przy wszystkich zapłatach jakoteż w drodze wyutiany wartości imiennej, a to według postanowień

artykułu XIX. ustawy z dnia 2. sierpnia 1892, Dz. u. p. Nr. 126.

3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Leth wlr.

238.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 31. lipca 1916,

dotyczące wybicia i puszczenia w obieg monet zdawkowych żelaznych waluty koronowej po dwadzieścia halerzy.

Stosownie do umowy, zawartej przez Ministerstwo królestw i krajów reprezentowanych w Radzie państwa z Ministerstwem krajów świętej korony węgierskiej z zastrzeżeniem dodatkowego wyjednania ustawowego zezwolenia, wybije się aż do sumy najwyższej 50 milionów koron monety zdawkowe żelazne po dwadzieścia halerzy.

Z jednego kilograma żelaza uzyskać się ma 300 sztuk dwudziesto-halerzówek; średnica dwudziesto-halerzówki będzie miała 21 mm.

Wybicie tych monet uskuteczni się w obydwu obszarach państwowych tylko na rachunek odnośnego państwa. Z 50 milionów koron tych monet, które wybije się w obydwu obszarach

państwowych, zostanie wybitych w Austrii 35 milionów koron a w krajach świętej korony węgierskiej 15 milionów koron.

Na odwrotnej stronie wybitych w Austrii monet żelaznych po dwadzieścia halerzy będzie umieszczone podanie wartości w wieńcu z liści dębowych oraz liczba roku wybicia, na odwrotnej stronie w krajach świętej korony węgierskiej wybitych monet żelaznych po dwadzieścia halerzy podanie wartości a pod niem dwie gałeczki wawrzynu na krzyż złożone. Zresztą wygląd tych monet zdawkowych różnić się będzie od wyglądu monet niklowych po dwadzieścia halerzy tylko o tyle, że orzeł cesarski, względnie święta korona węgierska na przedniej stronie monet żelaznych po dwadzieścia halerzy są mniejsze.

Zresztą odnoszące się do monet niklowych postanowienia ustaw, względnie układu monetarnego i walutowego będą miały zastosowanie także do monet żelaznych po dwadzieścia halerzy. Rysunek nowej dwudziesto-halerzówki podaje się do powszechnej wiadomości w dodatku.

Monety żelazne po dwadzieścia halerzy wydane będą przy jednoczesnym ściągnięciu takiej samej kwoty w monetach niklowych. Stosownie do umowy, zawartej z królewsko-węgierskim Ministrem skarbu, rozpocznie się wydawanie tych monet w dniu 3. sierpnia 1916.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Leth wlr.

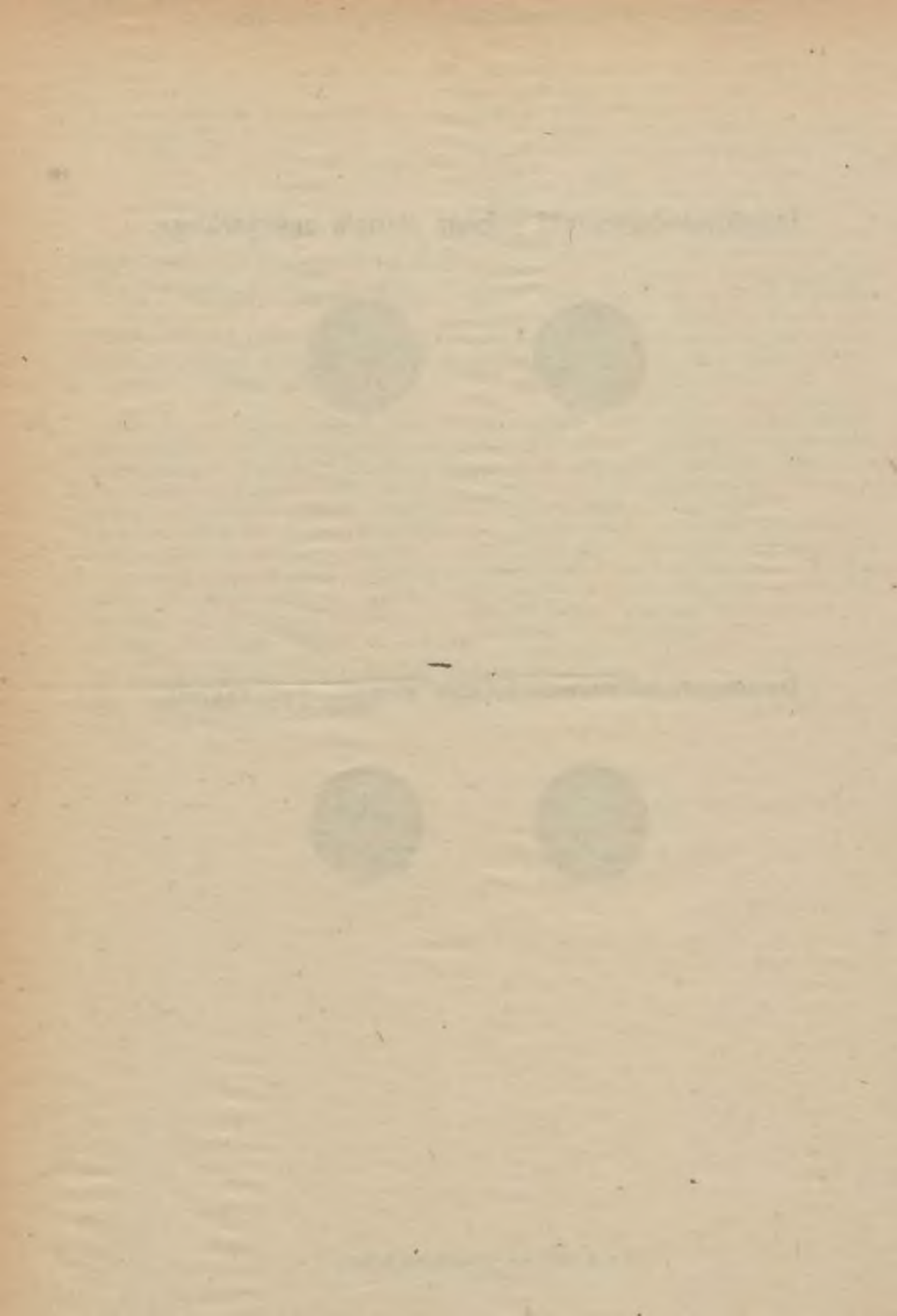

Dwudziesto-halerzówki żelazne stempla austriackiego.

Dwudziesto-halerzówki żelazne stempla węgierskiego.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CVIII. — Wydana i rozesłana dnia 3. sierpnia 1916.

Treść: № 239. Rozporządzenie, w sprawie utworzenia Wojennego związku gospodarczego dla przemysłu drożdży prasowanych.

239.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 1. sierpnia 1916, w sprawie utworzenia Wojennego związku gospo- darczego dla przemysłu drożdży prasowanych.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Wszystkie przedsiębiorstwa, zajmujące się produkcją drożdży prasowanych, łączy się na czas trwania mocy obowiązującej niniejszego rozporządzenia w Wojenny związek gospodarczy dla przemysłu drożdży prasowanych z siedzibą w Wiedniu.

Przedsiębiorstwa, w których produkcja drożdży prasowanych obejmuje tylko część całego przedsiębiorstwa, są co do tej części członkami związku.

Dla przedsiębiorstw, powstałych w czasie trwania mocy obowiązującej niniejszego rozporządzenia, rozpoczyna się przynależność do związku z dniem rozpoczęcia ruchu.

W razie wątpliwości co do przynależności do związku rozstrzyga Ministerstwo handlu po wysłuchaniu kierownictwa związku (§ 10.).

§ 2.

Cel związku.

Do zadań związku należy:

1. Zaopatrywanie przemysłu drożdży prasowanych w materiały surowe potrzebne do produkcji drożdży prasowanych, a to zarówno w materiały zawierające skrobię i cukier, jakoto zboże, kartofle, buraki, melasę, cukier surowy itd., jak również w materiały zawierające azot i fosfor, jakoto odpadki słodowe, siarczan amonowy i superfosfat, a to w ramach i stosownie do postanowień i ograniczeń co do obrotu tymi materiałami i ich używania;
2. rozdzielanie tych materiałów surowych pomiędzy poszczególne przedsiębiorstwa należące do członków związku;
3. regulowanie produkcji i zbytu drożdży prasowanych;
4. regulowanie cen i warunków sprzedaży drożdży prasowanych;
5. zaopatrywanie przemysłu drożdży prasowanych w materiały pomocnicze, używane przy produkcji drożdży prasowanych, o ile zgromadzenie związku (§ 7.) powożmie jednogłośnie uchwałę w sprawie rozszerzenia zakresu działalności związku na zaopatrywanie członków związku w jeden lub więcej takich materiałów;
6. współdziałanie w rozwiązywaniu wszystkich kwestyi dotyczących przemysłu drożdży prasowanych, w szczególności w wydawaniu zarządzeń celem regulowania i popierania produkcji, w wydawaniu zarządzeń w dziedzinie opieki socyalnej jakoteż

w kwestyach, jakieby wynikły przy przejściu do gospodarstwa pokojowego, a to przez stawianie odpowiednich wniosków i składanie opinii, w końcu wykonywanie odnoszących się do tego zarządzeń, o ile Minister handlu zadanie to związkowi poruczy.

§ 3.

Prawny charakter związku.

Związek jest osobą prawniczą. Zastępuje go na zewnątrz prezydent kierownictwa związku (§ 10.) lub jego zastępca.

§ 4.

Obowiązki członków związku.

Obok specjalnych na członków związku innymi przepisami tego rozporządzenia nałożonych obowiązków mają oni obowiązek popierać o ile możności cele związku i zaniechać wszystkiego, co by mogło osiągnięcie tego celu utrudnić lub jemu przeszkodzić; mają oni w szczególności stosować się ściśle do wydanych przez kierownictwo związku (§ 10.) zarządzeń celem regulowania cen i warunków.

§ 5.

Rok obrotowy.

Pierwszy rok obrotowy związku rozpoczyna się z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia a kończy się w dniu 31. grudnia 1917, następne lata obrotowe schodzą się z latami kalendarzowymi.

§ 6.

Organa związku.

Organami związku są:

- a) zgromadzenie związku,
- b) kierownictwo związku.

§ 7.

Zgromadzenie związku.

Zgromadzenie związku składa się z przedstawicieli przedsiębiorstw, należących do związku.

§ 8.

Zakres działania zgromadzenia związku.

Do zgromadzenia związku należy:

1. Ustanawianie wysokości datków, jakie członkowie związku płacić mają na pokrycie kosztów prowadzenia czynności (§ 18.);
2. badanie i zatwierdzanie zamknięcia rachunkowego, przedłożonego przez kierownictwo związku;

3. określanie istoty pewnych czynów, za które kierownictwo związku może orzekać kary porządkowe, jakoteż ustanawianie wymiaru tych kar, przyczem jednak w razie popełnienia czynów, przekazanych do karama kierownictwu związku, wymiar kary nie może przekraczać 2000 K, w innych przypadkach 20.000 K w każdym poszczególnym przypadku;

4. powzięcie uchwał co do tego, czy przepisane rozporządzeniem niniejszem (§ 15.) wyrównanie cen po myśli regulatywu wydanego do tego rozporządzenia przez Ministra handlu ma być rozciągnięte co do poszczególnych materiałów surowych także na wspólne ponoszenie wszystkich kosztów przewozu;

5. powzięcie uchwał co do zaopatrywania członków związku w poszczególne materiały pomocnicze, używane do produkcji drożdży prasowanych,

6. powzięcie uchwał we wszystkich kwestyach, jakie kierownictwo związku z inicjatywy własnej lub na polecenie jednego z komisarzy rządowych przedłoży zgromadzeniu związku.

Uchwały zgromadzenia związku są dla kierownictwa związku wiążące.

§ 9.

Regulamin czynności zgromadzenia związku.

Zgromadzenie związku zwołuje w miarę potrzeby prezydent kierownictwa związku lub w razie doznania przezeń przeszkody jego zastępca.

Na żądanie jednego z komisarzy rządowych lub na pisemny wniosek co najmniej dziesięciu członków związku należy zwołać zgromadzenie związku w ciągu dni czterdziestu.

Zwołanie zgromadzenia związku i zaproszenie komisarzy rządowych odbywa się w drodze pisemnej, co najmniej na ośm dni przed dniem wyznaczonym na zgromadzenie związku z podaniem przedmiotów obrad.

Na zgromadzeniu związku zapadają uchwały zwykłą większością głosów. W razie równości głosów uważa się wniosek za odrzucony. Komisarze rządowi nie biorą udziału w głosowaniu. Prawo głosowania przysługuje członkom związku w takim stosunku, w jakim według regulatywu biorą udział w pobieraniu materiałów surowych dla swych przedsiębiorstw.

Zgromadzenie związku jest zdolne do powzięcia uchwał, skoro wszyscy członkowie związku oraz komisarze rządowi zostali zaproszeni i obecnych jest tylu członków związku, że oni reprezentują co najmniej połowę wszystkich głosów, przypadających na członków związku. Jeśli zwołane zgromadzenie związku nie było zdolne do powzięcia uchwał, wówczas należy zwołać najdalej w ciągu ośmiu dni nowe zgromadzenie związku.

które bez względu na ilość reprezentowanych na niem głosów zdolne jest do powzięcia uchwał we wszystkich przedmiotach obrad, będących na porządku dziennym pierwszego zgromadzenia związku, niezdolnego do powzięcia uchwał.

§ 10.

Kierownictwo związku.

Kierownictwo związku składa się z dziewięciu członków, których Minister handlu zamianuje z pośród członków związku.

Miannąc członków kierownictwa związku może Minister handlu ustanowić dla każdego członka kierownictwa związku jednego zastępcę, który w razie doznania przeszkody przez dotyczącego członka objąć ma jego funkcje.

Z grona członków kierownictwa związku ustanawia Minister handlu jego prezydenta i tegoż zastępcę.

Wszyscy członkowie kierownictwa związku wykonują swe czynności jako urzędy honorowe.

Kierownictwo związku prowadzi wszystkie sprawy związku stosownie do postanowień niniejszego rozporządzenia i wydanego przez Ministra handlu regulatywu. Do niego należy rozstrzygnięcie wszystkich spraw, które niniejszem rozporządzeniem (§ 8.) nie są zastrzeżone dla powzięcia uchwał przez zgromadzenie związku.

Do kierownictwa związku należy w szczególności zestawienie zamknięcia rachunkowego z całego obrotu pieniężnego związku i przedkładanie tego zamknięcia zgromadzeniu związku. Zamknięcie rachunkowe należy zestawić z końcem każdego roku obrotowego (§ 5.) oraz w razie rozwiązania związku (§ 24.).

Następnie należy do kierownictwa związku oznaczanie ilości głosów, przypadających na walnem zgromadzeniu każdemu przedsiębiorstwu należącemu do związku (§ 9., ustęp 5.).

Wkońcu należy do kierownictwa związku ocenianie jakości drożdży prasowanych, produkowanych przez poszczególne należące do związku przedsiębiorstwa (§ 14. ustęp 3.).

§ 11.

Regulaminy czynności kierownictwa związku.

Bezpośrednie załatwianie spraw należy do prezydenta a w razie doznania przezeń przeszkody do jego zastępcy, we wszystkich jednak ważnych sprawach zarządu zasięgnąć należy zatwierdzenia kierownictwa związku.

Kierownictwo związku zbiera się na posiedzenia w Wiedniu w miarę potrzeby na wezwanie prezydenta lub w razie doznania przezeń przeszkody na wezwanie jego zastępcy.

Zaproszenia członków kierownictwa związku i komisarzy rządowych na posiedzenia można wy-

stosowywać pisemnie lub telegraficznie a w szczególności nagłych przypadkach także telefonicznie.

Prezydent względnie jego zastępca obowiązany jest zwołać w ciągu ośmiu dni posiedzenie kierownictwa związku, jeśli tego zażąda jeden z komisarzy rządowych lub conajmniej dwóch członków z podaniem odnośnych powodów.

Kierownictwo związku jest zdolne do powzięcia uchwał, jeśli zaproszono wszystkich członków i komisarzy rządowych a obecnych jest wraz z prezydentem lub jego zastępcą conajmniej czterech członków kierownictwa związku.

Uchwały kierownictwa związku zapadają zwykłą większością głosów. W razie równości głosów uważa się za uchwałę to zdanie, do którego przylączył się przewodniczący. Komisarze rządowi nie biorą udziału w głosowaniu.

Kierownictwo związku może przy załatwianiu swych czynności posługiwać się organizacją związku drożdży prasowanych, stowarzyszeniem zarejestr. z ogr. por. w Wiedniu.

W szczególności funkcjonariusze tego stowarzyszenia mogą być używani do współudziału w prowadzeniu czynności związku i należy ich wówczas uważać za funkcjonariuszy Wojennego związku gospodarczego.

§ 12.

Szczególne obowiązki funkcjonariuszy i urzędników związku.

Wszyscy członkowie kierownictwa związku i wszyscy urzędnicy związku winni przy spełnianiu swych czynności kierować się najzupełniejszą bezstronnością i największą sumiennością.

Wszyscy funkcjonariusze i urzędnicy związku są obowiązani zachować wobec obcych milczenie co do wszystkich spraw związku, które poznali w tym charakterze a których zużytkowanie lub podanie ich do wiadomości osób trzecich sprzeciwia się celom Wojennego związku gospodarczego lub też dotyka stosunków przedsiębiorstwa członków związku, i mają to przyrzec pisemnie.

Przy załatwianiu spraw jest obowiązkiem kierownictwa związku starać się o to zapomocą odpowiednich urządzeń, by przeszkodzić bezprawnemu zużytkowaniu lub podaniu do wiadomości nadeszłych do kierownictwa związku dat, dotyczących stosunków poszczególnych przedsiębiorstw. Wezwania do udzielenia dat, dostarczonych przez członków związku, kancelaryi kierownictwa związku mają urzędnicy i siły pomocnicze usłuchać tylko wówczas, jeśli wezwanie takie wystosują do nich komisarze rządowi lub kierownictwo związku powzięło w tym względzie uchwałę.

§ 13.

Przysparzanie materiałów surowych.

Do produkeyi drożdży prasowanych można używać wymienionych w § 2., punkt 1., materiałów surowych tylko o tyle, o ile Wojenny związek gospodarczy przydzieli je członkom związku lub o ile zostały one zakupione przez ten związek lub też za jego pośrednictwem, chyba że kierownictwo związku udzieli wyraźnie w poszczególnych przypadkach swego zezwolenia na to, aby przedsiębiorstwo produkujące drożdże prasowane zaopatrzyło się samoistnie w jeden z materiałów surowych wymienionych w § 2. Zezwolenia kierownictwa związku potrzeba także do przeróbki tych materiałów surowych wspomnianego rodzaju, które we własnym gospodarstwie uzyskane zostały.

Warunki, pod jakimi ma się odbywać zakupno, uskuteczniane przez Wojenny związek gospodarczy lub za jego pośrednictwem, będą ustanowione w regulatywie wydanym przez Ministra handlu.

§ 14.

Rozdział materiałów surowych.

Rozdział materiałów surowych, zakupionych przez Wojenny związek gospodarczy lub też za jego pośrednictwem albo też uzyskanych we własnym gospodarstwie członków związku, na poszczególne przedsiębiorstwa produkujące drożdże prasowane, odbywać się będzie według postanowień regulatywy, jaki wyda Minister handlu.

Przedsiębiorstwa, które rozpoczną produkeyę drożdży prasowanych dopiero po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia, nie mają prawa do przydzielenia im materiałów surowych, chyba że przyzna im je Minister handlu po wysłuchaniu zdania kierownictwa związku.

Materiały surowe przydziela się wyłącznie dla przeróbki we własnym przedsiębiorstwie i po przyjęciu przez przedsiębiorstwo na siebie obowiązku tej treści, że przydzielone ilości zostaną przerobione na używane w handlu drożdże prasowane w ciągu terminu ustanowionego w każdym poszczególnym przypadku przez kierownictwo związku i w takim stosunku, jaki wzięto za podstawę przy obliczeniu przydzielonej ilości materiałów surowych.

Jeśli jakieś przedsiębiorstwo nie uczyni zadość temu obowiązkowi, natenczas kierownictwo związku może odnośnie przedsiębiorstwo pozbawić w całości lub częściowo na odnośny rok bieżący prawa do przeróbki znajdujących się jeszcze u niego materiałów surowych, następnie zakupić na własny rachunek po cenie przeciętnej (§ 15.) materiały surowe, które znajdują się w opieszłych przedsiębiorstwach i są wobec tego niepotrzebne i przy-

dzielić je innym przedsiębiorstwom na rachunek przypadającej na nie ilości tychże materiałów, bez względu na to, czy materiały te zostały zakupione przez odnośne przedsiębiorstwo za pośrednictwem kierownictwa związku czy samoistnie przez to kierownictwo czy też nabyte zostały przez same przedsiębiorstwa lub pochodzą z ich własnego gospodarstwa.

Odstąpienie przypadających do poboru ilości materiałów surowych jest za zgodą kierownictwa związku dopuszczalne.

Kierownictwo związku rozstrzyga o tem, czy przedsiębiorstwa produkujące drożdże prasowane, które bez własnej winy nie osiągnęły w pewnym roku obrotowym wysokości swego zbytu, mają otrzymać odszkodowanie, oraz o tem, w jaki sposób i w jakim wymiarze odszkodowanie to ma być udzielone.

§ 15.

Wyrównanie cen.

Co do rozdziału materiałów surowych pomiędzy członków związku przeprowadzi kierownictwo związku z końcem roku obrotowego wyrównanie cen pośród poszczególnych członków związku w ten sposób, ażeby jednostka wagi każdej kategorii rozdzielonych materiałów surowych otrzymała tę samą cenę dla każdego produkującego drożdże prasowane przedsiębiorstwa, które materiały te pobiera.

Sposób przeprowadzenia tego wyrównania cen przepisany będzie w regulatywie.

§ 16.

Uregulowanie zbytu drożdży prasowanych.

Celem zabezpieczenia pokrycia zapotrzebowania drożdży prasowanych we wszystkich obszarach zbytu, może kierownictwo związku wezwać każde produkujące drożdże przedsiębiorstwo, ażeby odstąpiło kierownictwu związku w celu użytkowania na wspólny rachunek część swych produktów, nie przekraczającą 20 %. Przy tem spożytkowaniu należy o ile możliwości uwzględnić klientelę i stosunki zbytu poszczególnych fabryk drożdży prasowanych.

Jeżeli uregulowanie zbytu w poszczególnych obszarach wymaga specjalnych zarządzeń, można nadto na podstawie uchwały kierownictwa związku unormować na czas trwania odnośnych stosunków obrót drożdżami prasowanymi w tych obszarach zbytu w ten sposób, że tak dostarczenie drożdży prasowanych jak również ich sprzedaż w tych obszarach będzie odbywała się wyłącznie za pośrednictwem biura sprzedaży.

§ 17.

Obowiązek przedkładania wykazów.

Każde przedsiębiorstwo produkujące drożdże prasowane ma obowiązek donoszenia każdego miesiąca kierownictwu związku:

1. jakie materiały surowe i w jakich ilościach zostały w poprzednim miesiącu przerobione,

2. jaką ilość drożdży prasowanych przedsiębiorstwo w poprzednim miesiącu wyeksportowało,

3. jaki ma zapas drożdży prasowanych z końcem miesiąca,

4. ile spirytusu wyprodukowało w poprzednim miesiącu,

5. jakie ma zapasy poszczególnych kategorii materiałów surowych.

Bliższe postanowienia o czasie i sposobie wygotowania odnośnych wykazów wyda kierownictwo związku.

Kierownictwo związku ma prawo polecać zbadanie tych wykazów przez ustanowione przez siebie organa kontrolne, którym poszczególne przedsiębiorstwa mają oddać do rozporządzenia wszelkie środki pomocnicze, zażądane od nich celem dokładnego stwierdzenia faktycznych stosunków.

§ 18.

Koszta prowadzenia spraw.

Dla pokrycia kosztów, jakie wynikną z przeprowadzenia zadań nałożonych niniejszem rozporządzeniem na Wojenny związek gospodarczy, ma każde przedsiębiorstwo należące do związku zapłacić związkowi od każdego sprzedanego przez nie cetnara drożdży prasowanych pewną kwotę, której wysokość zgromadzenie związku ustali z góry na każdy rok obrotowy.

Bliższe zarządzenia co do ściągnięcia tych datków wyda kierownictwo związku. Zaległe wkładki mogą być ściągnięte w drodze egzekucji politycznej.

§ 19.

Nadzór państwowy.

Związek stoi pod nadzorem państwowym, który sprawują komisarze rządowi, mianowani przez Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

Komisarzy rządowych należy zapraszać na wszystkie rozprawy i posiedzenia kierownictwa związku i mają oni prawo zabierać każdego czasu głos i stawiać wnioski, co do których musi być powzięta uchwała.

Mają oni nadto prawo odroczyć wykonanie uchwał i zarządzeń organów związku na tak długo, aż Minister handlu wyda decyzję.

Komisarze rządowi mają także prawo wglądać do wszystkich ksiąg, zapisków i aktów Wojennego związku gospodarczego i żądać wszelkich wyjaśnień, jakie uważają za potrzebne.

Każdemu z komisarzy rządowych przysługuje wreszcie prawo zażądania, ażeby wymieniona przezeń sprawa, choćby ona nie należała do zakresu działania zgromadzenia związku (§ 8., liczba 1 do 5), została mu przedłożoną celem powzięcia uchwały.

§ 20.

Zatwierdzenie rządowe.

Zatwierdzeniu ze strony Ministra handlu podlegają następujące uchwały i zarządzenia kierownictwa związku względnie zgromadzenia związku:

1. utworzenie biur sprzedaży stosownie do § 16., ustęp 2;

2. ustanawianie cen sprzedaży i warunków dostawy drożdży prasowanych;

3. określanie istoty pewnych czynów, przy której zaistnieniu kierownictwo związku względnie sąd polubowny może nakładać kary porządkowe i ustanawianie wysokości tych kar.

§ 21.

Kary porządkowe.

Kierownictwo związku może za działania i zaniebdania członków związku, wykraczające przeciw przepisom i zarządzeniom, które wydane zostały przez kierownictwo związku stosownie do tego rozporządzenia i regulatywu związku celem osiągnięcia celów związku, nakładać kary porządkowe, o ile istota czynu podlega takiej karze na podstawie uchwały zgromadzenia związku (§ 8., punkt 3.), zatwierdzonej przez Ministra handlu.

Przeciw nałożeniu kary porządkowej przez kierownictwo związku można odwołać się do rozstrzygnięcia sądu polubownego (§ 22.), odwołanie to jednak nie ma mocy w trzymującej.

Grzywny będą na prośbę kierownictwa związku ściągane w drodze egzekucji politycznej i wpływają na cel powszechnej użyteczności, który oznaczy Minister handlu na wniosek kierownictwa związku.

§ 22.

Sąd polubowny.

Do rozstrzygania we wszystkich sporach między członkami związku w sprawach tegoż związku, następnie w tych przypadkach, w których członkowie związku rozstrzygnięciem lub zarządzeniem kierownictwa lub zgromadzenia związku czują się w swych prawach pokrzywdzeni będzie utworzony sąd polubowny związku.

Rozstrzygnąć i zarządzeń zgromadzenia związku względnie kierownictwa związku, które uzyskały zatwierdzenie Ministra handlu (§ 20., § 19., ustęp 3.), nie można zacząć przed sądem polubownym.

O działaniach i zaniebdaniach, wykraczających przeciw zarządzeniom lub przepisom, wydanym przez kierownictwo związku stosownie do niniejszego rozporządzenia i regulatywu związku, winno kierownictwo związku, o ile ono samo nie ma prawa według § 21. do nałożenia kary porządkowej, zawiadomić sąd polubowny, który orzeka o nałożeniu kary porządkowej.

Sąd polubowny rozstrzyga również odwołania wniesione przez członków związku przeciw karom porządkowym, nałożonym przez kierownictwo związku.

Jeśli dla pewnych czynów uchwałą zgromadzenia związku, zatwierdzoną przez Ministra handlu, został ustanowiony wymiar kary, sąd polubowny jest tem związany przy wymiarze kary. We wszystkich innych przypadkach zależy wymiar kary od swobodnego ocenienia sądu polubownego z tem ograniczeniem, że kara porządkowa w każdym poszczególnym przypadku nie może przekraczać kwoty 20.000 K.

Sąd polubowny składa się z funkcyjaryusza sędziowskiego ustanowionego przez Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem sprawiedliwości w charakterze przewodniczącego i z czterech członków lub ich zastępców, mianowanych przez Ministra handlu. Członkowie i ich zastępcy wykonują swą funkcję jako urząd honorowy. Nie mogą oni należeć do kierownictwa związku.

Wszystkie rozstrzygnięcia sądu polubownego są ostateczne. Postępowanie przed sądem polu-

bowym odbywa się według postanowień czwartego rozdziału VI. części procedury cywilnej, o ile z przepisów tego rozporządzenia co innego nie wynika.

Przewodniczący sądu polubownego może w zastosowaniu przepisów, obowiązujących dla postępywania przed zwyczajnymi sądami, wzywać świadków i rzeczoznawców i osoby te oraz strony przesłuchiwać pod przysięgą.

§ 23.

Kary nakładane przez władze polityczne.

Za przekroczenia tego rozporządzenia, o ile czyn jakiś nie podlega surowszemu postanowieniu karnemu, będą polityczne władze pierwszej instancyi karały grzywnami do 5000 K lub też według ich uznania aresztem do sześciu miesięcy.

§ 24.

Rozwiązanie związku.

Rozwiązanie związku następuje po wysłuchaniu kierownictwa związku przez zarządzenie Ministra handlu, który po wysłuchaniu kierownictwa związku rozstrzyga także o użyciu ewentualnej nadwyżki obrotowej.

§ 25.

Chwila wejścia w życie.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hohenlohe wlr.

Hochenburger wlr.

Zenker wlr.

Leth wlr.

Spitzmüller wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CIX. — Wydana i rozestana dnia 5. sierpnia 1916.

Treść: (№ 240.—243.) 240. Obwieszczenie, w sprawie drobnej sprzedaży w c. k. urzędzie stempowym w Wiedniu wprowadzonych na c. i k. obszarze okupacyjnym i zaopatrzonych wydrukowanym oznaczeniem „C. i k. Zarząd wojskowy“ bośniacko-hercegowińskich znaczków stempowych. — 241. Rozporządzenie o sporządzaniu planów podziału przez miejski urząd budowniczy w Gracu. — 242. Rozporządzenie, w sprawie zaniechania ogłoszenia zgłoszeń patentowych. — 243. Rozporządzenie, w sprawie utworzenia Centrali browarniczej.

240.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 25. lipca 1916,

w sprawie drobnej sprzedaży w c. k. urzędzie stempowym w Wiedniu wprowadzonych na c. i k. obszarze okupacyjnym i zaopatrzonych wydrukowanym oznaczeniem „C. i k. Zarząd wojskowy“ bośniacko-hercegowińskich znaczków stempowych.

Odnośnie do rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 27. listopada 1915, Dz. u. p. Nr. 382, zawiadamia się, że urządzona w c. k. urzędzie stempowym w Wiedniu drobna sprzedaż bośniacko-hercegowińskich znaczków stempowych, wprowadzonych na c. i k. obszarze okupacyjnym a zaopatrzonych wydrukowanym oznaczeniem „C. i k. Zarząd wojskowy“ rozszerza się na stemple kategorii po 13 h, 25 h, 38 h i 5 K.

Leth wlr.

241.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem robót publicznych z dnia 27. lipca 1916

o sporządzaniu planów podziału przez miejski urząd budowniczy w Gracu.

Na mocy artykułu 1., § 1., ustęp 2., rozporządzenia cesarskiego z dnia 1. czerwca 1914, Dz. u. p. Nr. 116, zarządza się:

Sporządzone na cele własnego zakresu służbowego plany sytuacyjne miejskiego urzędu budowniczego w Gracu uznaje się na przyszłość za nadające się do tego, by służyły za podstawę hipotecznych podziałów parcel.

Hochenburger wlr.

Trnka wh.

242.**Rozporządzenie Ministerstwa robót publicznych w porozumieniu z Ministerstwami skarbu, handlu i sprawiedliwości z dnia 2. sierpnia 1916,****w sprawie zaniechania ogłoszenia zgłoszeń patentowych.**

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 29. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 227, o wpływie wydarzeń wojennych na czasokresy, terminy i postępowanie, postanawia się, co następuje:

§ 1.

Na wniosek zgłaszającego można okres czasu, na który zezwolono na zaniechanie ogłoszenia i wyłożenia zgłoszenia patentu (§ 57., ustęp ostatni, ustawy patentowej z dnia 11. stycznia 1897, Dz. u. p. Nr. 30, § 7. rozporządzenia z dnia 2. września 1914, Dz. u. p. Nr. 232), przedłużyć aż do upływu trzech miesięcy po dniu, który w swoim czasie będzie rozporządzeniem oznaczony.

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hohenburger wlr.   Trnka wlr.
Leth wlr.   Spitzmüller wlr.

243.**Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 3. sierpnia 1916,****w sprawie utworzenia Centrali browarniczej.**

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.**Cel Centrali.**

W celu przeprowadzenia równomiernego zaopatrywania browarów austriackich pewnymi ozna-

czonymi materiałami surowymi i artykułami zapotrzebowania tworzy się w Wiedniu (I., Kärntnerstrasse 23) Centralę browarniczą, która obejmie czynności dotychczasowej Centrali dla rozdziału jęczmienia i słodu, istniejącej przy Centralnym Związku austriackich stowarzyszeń przemysłowców browarniczych.

Zadaniem Centrali browarniczej jest w pierwszym rzędzie rozdział na poszczególne browary tych ilości jęczmienia i słodu, jakie rząd przydzieli austriackiemu przemysłowi browarniczemu.

Minister handlu może poruczyć Centrali rozdział innych artykułów, potrzebnych do produkcji piwa.

Centrala browarnicza może również nabywać materiały surowe i artykuły zapotrzebowania, których rozdział do niej należy, bądźto pośrednicząc w zakupnie, bądź też występując w charakterze samoistnego kupca, o ile nie chodzi o takie artykuły, których zakupno lub puszczenie w obrót jest zastrzeżone istniejącymi przepisami Wojennemu zakładowi obrotu zbożem.

§ 2.**Prawny charakter Centrali.**

Centrala browarnicza jest osobą prawniczą. Zastępuje ją na zewnątrz kierownictwo (§ 6.). W imieniu kierownictwa podpisuje w sposób prawnie zobowiązujący jego przewodniczący lub jeden z jego zastępców wspólnie z dyrektorem biura (§ 8.) albo z urzędnikiem biura, uprawnionym do podpisywania.

§ 3.**Organa Centrali.**

Organami Centrali browarniczej są:

1. pełne zebranie;
2. kierownictwo i jego biuro;
3. filie.

§ 4.**Pełne zebranie.**

Pełne zebranie składa się z 35 członków, mianowanych przez Ministra handlu z grona przemysłowców browarniczych.

Członkowie wykonują swoją funkcję jako urząd honorowy.

Pełne zebranie zwołuje w razie potrzeby przewodniczący kierownictwa lub w razie doznania przezeń przeszkody jeden z jego zastępców. Przewodniczący kierownictwa lub jeden z jego zastępców

przewodniczy na pełnem zebraniu. Zwołanie pełnego zebrania i zaproszenie komisarzy rządowych (§ 19.) odbywa się w drodze pisemnej lub telegraficznej.

Pełne zebranie należy zwołać w ciągu 8 dni na posiedzenie, jeżeli tego zażąda jeden z komisarzy rządowych lub conajmniej trzecia część członków.

Pełne zebranie jest zdolne do powzięcia uchwał, jeśli są zaproszeni wszyscy członkowie i komisarze rządowi a obecna jest conajmniej połowa członków.

Na pełnem zebraniu zapadają uchwały zwykłą większością głosów. Przewodniczącemu przysługuje takie samo prawo głosowania jako każdemu innemu członkowi. W razie równości głosów uważa się za uchwałę to zdanie, do którego przyłączył się przewodniczący. Komisarze rządowi nie biorą udziału w głosowaniu.

Członkowie, którzy doznali przeszkody w jawieniu się, mogą przenieść swoje prawo głosowania pisemnem lub telegraficznem pełnomocnictwem na innego członka obecnego na zebraniu; jednemu członkowi nie wolno przyjąć więcej niż dwa pełnomocnictwa.

Członkowie pełnego zebrania mają prawo wystosowywać wnioski do kierownictwa, co do których ma ono powziąć uchwałę na najbliższem posiedzeniu.

§ 5.

Zakres działania pełnego zebrania.

Kierownictwo ma wysłuchać pełne zebranie przed wydaniem wszelkich rozstrzygnięć i zarządzeń zasadniczej natury. Uchwały jego są dla kierownictwa wiążące.

Do pełnego zebrania należy w szczególności:

1. powzięcie uchwały co do nabycia (zakupna) materiałów surowych i artykułów zapotrzebowania, których rozdział poruczono Centrali browarnej;

2. ustalenie zasad wyrównania nierównych cen za te ilości jęczmienia i siodu, które zostały przydzielone poszczególnym browarom w kampanii 1915/16;

3. ustalenie zasad wyrównania cen tych materiałów surowych i artykułów zapotrzebowania, które mają być rozdzielone w kampanii 1916/17, jeśliby nie można było osiągnąć ich rozdziału dla wszystkich browarów według ustanowionego klucza rozdziału i po jednakich cenach;

4. powzięcie uchwały co do pokrycia i rozdziału kosztów sprawowania interesów Centrali;

5. nadzorowanie obrotu kasowego i badanie rachunków przedkładanych przez kierownictwo;

6. zakładanie filii;

7. ustanowienie dyrektora biura kierownictwa jakoteż kierowników filii;

8. współdziałanie przy rozwiązywaniu kwestyj gospodarczych, dotyczących przemysłu browarniczego, w szczególności przy zarządzeniach dla regulowania i popierania produkcji, przy wydawaniu i wykonywaniu zakazów co do dowozu i wywozu, przy zarządzeniach w zakresie pieczy socyalnej i we wszelkich kwestyach, które się wyłonią przy przejściu do gospodarstwa pokojowego, w końcu wykonywanie zarządzeń odnoszących się do spraw powyższych, o ile ono zostanie poruczone Centrali przez Ministra handlu;

9. ustanawianie wydziałów zawodowych dla przygotowania obrad nad poszczególnymi kwestyami.

§ 6.

Kierownictwo.

Kierownictwo składa się z 7 do 11 członków, mianowanych przez Ministra handlu z pośród członków pełnego zebrania.

Minister handlu może z nominacją członków kierownictwa połączyć ustanowienie zastępcy dla każdego członka, który w razie doznania przeszkody przez dotyczącego członka objąć ma jego czynności.

Kierownictwo wybiera ze swego grona przewodniczącego i dwóch zastępców; wybór ich podlega zatwierdzeniu Ministra handlu.

Członkowie kierownictwa wykonują swe czynności jako urząd honorowy.

Przewodniczący lub w razie doznania przezzeń przeszkody jeden z zastępców zwołuje kierownictwo na posiedzenia i przewodniczy na nich.

Kierownictwo zbiera się w miarę potrzeby na posiedzenia w Wiedniu. Zaproszenia na posiedzenia można wystosowywać do członków kierownictwa i komisarzy rządowych pisemnie lub telegraficznie.

Przewodniczący kierownictwa względnie jego zastępca mają obowiązek w ciągu ośmiu dni odbyć posiedzenie kierownictwa, jeśli tego zażąda jeden z komisarzy rządowych lub conajmniej dwóch członków kierownictwa z podaniem powodów.

Kierownictwo jest zdolne do powzięcia uchwał, jeśli są zaproszeni wszyscy członkowie i komisarze rządowi a obecna jest conajmniej połowa członków, w tem przewodniczący i jeden zastępca.

Uchwały jego zapadają zwykłą większością głosów. W razie równości głosów uważa się za uchwałę to zdanie, do którego przyłączy się przewodniczący.

Komisarze rządowi nie biorą udziału w głosowaniu.

§ 7.

Zakres działania kierownictwa.

Kierownictwo zastępuje Centralę browarniczą na zewnątrz i prowadzi wszystkie jej sprawy.

O swej czynności ma składać peryodyczne sprawozdania pełnemu zebraniu.

Do kierownictwa należy rozstrzygnięcie we wszystkich kwestiach, które nie są wyraźnie zastrzeżone do powzięcia uchwały przez pełne zebranie (§ 5.).

W szczególności należy do kierownictwa przeprowadzenie cyfrowego rozdziału pomiędzy poszczególne przedsiębiorstwa tych materiałów surowych i artykułów zapotrzebowania, które zostały przydzielone Centrali browarniczej do rozdziału.

Do kierownictwa należy również powzięcie uchwały w sprawie przedłożenia poszczególnych spraw sądowi polubownemu (§ 21.).

Kierownictwo jest obowiązane do składania rachunków z obrotu pieniężnego i ma przedkładać do zbadania i zatwierdzenia zamknięcie rachunkowe pełnemu zebraniu z końcem roku obrotowego, a to po raz pierwszy za czas od dnia ogłoszenia niniejszego rozporządzenia do dnia 31. sierpnia 1917, następnie za każdym razem za czas od dnia 1. września do dnia 31. sierpnia.

§ 8.

Biuro kierownictwa.

Kierownictwo ustanowi biuro dla załatwiania spraw bieżących.

Na czele biura stoi powołany przez pełne zebranie dyrektor, który będzie w swej funkcji zatwierdzony przez Ministra handlu.

Innych urzędników i siły pomocnicze mianuje kierownictwo na wniosek dyrektora.

Dyrektor jakoteż na podstawie uchwały kierownictwa także inni członkowie biura mogą uczestniczyć w obradach poszczególnych organów Centrali z głosem doradczym.

Członkowie biura będą wynagradzani z funduszków Centrali.

Działalność biura będzie unormowana regulatywem, ułożonym przez kierownictwo.

§ 9.

Filie Centrali.

Na podstawie uchwały pełnego zebrania będą utworzone dla browarów jednego lub kilku krajów albo dla poszczególnych terytoriów jednego kraju filie Centrali.

Dla każdej filii ustanowi pełne zebranie odpowiedzialnego kierownika.

Zakres i rodzaj czynności tych filii określi kierownictwo.

Filie spełniają swoje czynności według wskazań kierownictwa.

Naczelnym nadzór nad tokiem czynności filii wykonuje dyrektor biura, który ma prawo przeglądać w tym celu książki i zapiski filii.

§ 10.

Szczególne obowiązki członków Centrali i jej funkcyjaryuszy.

Wszyscy członkowie pełnego zebrania i kierownictwa jakoteż wszyscy funkcyjaryusze Centrali i jej biura winni przy sprawowaniu swych czynności kierować się najzupełniejszą bezstronnością i jak największą sumiennością.

Wszyscy członkowie i funkcyjaryusze Centrali są obowiązani zachować wobec obcych milczenie co do wszystkich spraw Centrali, doszłych w tym charakterze do ich wiadomości, których zużytkowanie lub zawiadomienie o nich osób trzecich sprzeciwia się zadaniu Centrali lub dotyka stosunków przedsiębiorstwa browarniczego; mają oni to przyrzec pisemnie.

Przy załatwianiu spraw jest obowiązkiem kierownictwa starać się o to zapomocą odpowiednich urządzeń, by przeszkodzić wzbronionemu zużytkowaniu lub podaniu do wiadomości nadeszłych do kierownictwa dat o stosunkach poszczególnych przedsiębiorstw. Wezwania do podania dat, dostarczonych przez browary dla biura kierownictwa, winni urzędnicy i siły pomocnicze usłuchać tylko wówczas, jeśli wezwanie takie w stosunku do nich komisarze rządowi albo kierownictwo powzięło w tym przedmiocie uchwałę.

§ 11.

Obowiązki browarów.

Browary są obowiązane stosować się do zarządzeń wydanych przez kierownictwo także

wówczas, jeśli one dotyczą uiszczania datków na pokrycie kosztów prowadzenia spraw albo mają za przedmiot zobowiązanie do uiszczenia opłat, wynikłych z wyrównania cen; browary są obowiązane również do udzielania wyjaśnień, potrzebnych dla wykonania zadań Centrali.

Browary są w szczególności obowiązane na wezwanie kierownictwa zgłaszać zgodnie z prawdą swe zapasy jęczmienia, słodu i wszystkich innych artykułów zapotrzebowania, których rozdział poruczone Centrali browarniczej.

Browary mają wreszcie obowiązek zgłaszać kierownictwu na jego wezwanie zgodnie z prawdą istniejące zapasy piwa.

Kierownictwo ma prawo u właściwej władzy skarbowej postawić wniosek na zbadanie przez państwowe organa skarbowe zgłoszeń zapasów, przedłożonych przez poszczególne browary.

§ 12.

Ustalenie zasad dla rozdziału materiałów surowych.

Jako klucz rozdziału materiałów surowych i artykułów zapotrzebowania, których rozdział należy do Centrali browarniczej, będzie służyła stwierdzona na podstawie wykazów Ministerstwa skarbu produkcja każdego poszczególnego browaru w stopniach hektolitrowych ekstraktu w kampaniach 1911/12 i 1912/13.

Dla browarów, które dopiero w ciągu kampanii 1912/13 albo później ruch podjęły, ustanowi kierownictwo podstawę rozdziału uwzględniając ich dotychczasową produkcję.

Jeśli jakiś browar udowodni, że z powodu nadzwyczajnych stosunków w jednym lub obydwu kampaniach, miarodajnych dla obliczenia ilości przeciętnej, wyprodukował znacznie mniej aniżeli w obydwu bezpośrednio poprzedzających kampaniach, może kierownictwo ustalić podstawę rozdziału uwzględniając w słuszny sposób wysokość produkcji w tych poprzednich latach obrotowych.

Gdyby browary w ciągu kampanii miarodajnych dla obliczenia cyfry przeciętnej albo później kupiły jakiś inny browar, zastanowiły w nim ruch, połączyły się z jakimś innym browarem albo objęły na podstawie umowy wszystkich odbiorców jakiegoś innego browaru, należy podstawę rozdziału, skoro stosunki te trwają przez cały bieżący rok obrotowy, ustalić w uwzględnieniu wysokości produkcji objętego browaru.

Ilości jęczmienia i słodu (przerachowane razem na jęczmień), pobrane przez poszczególne browary w kampanii 1915/16 ponad kwotę przeciętną

innych browarów, należy tym browarom policzyć przy przydziale jęczmienia i słodu w kampanii 1916/17.

§ 13.

Ulgi dla browarów produkujących najwyżej 5000 hektolitrow.

Browary będące w ruchu, które w kampaniach 1911/12 i 1912/13 nie wyprodukowały przeciętnie więcej niż 2000 hektolitrow, otrzymają, jak długo przydział materiałów browarniczych dla austriackiego przemysłu browarniczego nie przekracza 35 procent tej ilości materiałów surowych (ogólne zapotrzebowanie), jaka odpowiada przeciętnej pełnej produkcji wszystkich browarów w kampaniach 1911/12 i 1912/13, podwójną ilość materiałów browarniczych, przypadających na podstawie rozdziału. W razie przydziału materiałów browarniczych ponad 35 procent całego zapotrzebowania uczestniczą browary te w dalszym przydziale znowu dopiero wówczas, aż wszystkie inne browary otrzymały 70 procent przypadających na nie materiałów browarniczych. Jeśli przydział materiałów browarniczych przekracza 70 procent, natenczas przydzieli się każdorazową nadwyżkę w przydziale wspomnianym browarom w taki sam sposób jak wszystkim innym browarom.

Browary będące w ruchu, które w kampaniach 1911/12 i 1912/13 wyprodukowały przeciętnie więcej niż 2000, lecz nie więcej niż 5000 hektolitrow, otrzymają, jak długo przydział materiałów browarniczych dla austriackiego przemysłu browarniczego nie przekracza 30 procent tej ilości materiałów surowych (ogólne zapotrzebowanie), jaka odpowiada przeciętnej pełnej produkcji wszystkich browarów w kampaniach 1911/12 i 1912/13, podwójną ilość materiałów browarniczych, przypadających im na podstawie rozdziału. W razie przydziału materiałów browarniczych ponad 30 procent ogólnego zapotrzebowania uczestniczą browary te w dalszym przydziale znowu dopiero wówczas, aż wszystkie inne browary otrzymały 60 procent przypadających na nie materiałów browarniczych. Jeśli przydział materiałów browarniczych przekracza 60 procent, natenczas przydziela się każdorazową nadwyżkę wspomnianym browarom w taki sam sposób jak wszystkim innym browarom.

Browary będące w ruchu, które w kampaniach 1911/12 i 1912/13 wyprodukowały przeciętnie więcej niż 5000 hektolitrow, otrzymają w absolutnej ilości nie mniej niż browary, które wykazują w powyższych kampaniach produkcję roczną poniżej 5000 hektolitrow.

§ 14.

Prawo do poboru.

Prawo do poboru przypadających do rozdziału materiałów surowych i artykułów zapotrzebowania ma każdy browar, który w kampaniach 1911/12 lub w jednej z następnych kampanii pozostawał w ruchu i w chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia był uprawniony do wykonywania przemysłu.

§ 15.

Rozdział materiałów surowych.

Kierownictwo rozdziela przy pomocy filii materiały browarnicze, przypadające każdocześnie do rozdziału dla austriackiego przemysłu browarniczego, stosownie do ustalonych §§ 12. i 13. zasad na poszczególne browary, uprawnione do poboru.

Faktyczny przydział przypadających do rozdziału materiałów browarniczych poszczególnym browarom, jakoteż ustalenie warunków zapłaty odbywa się stosownie do wskazówek, które rząd Centrali browarniczej udzieli.

§ 16.

Pobieranie, używanie i odstępowanie materiałów surowych.

Browarom wolno pobierać jęczmień i słód oraz te artykuły zapotrzebowania, których rozdział jest poruczony wyłącznie Centrali browarniczej, tylko stosownie do rozdziału, uskutecznionego przez Centralę browarniczą.

Jęczmień i słód jakoteż inne artykuły zapotrzebowania w ten sposób przydzielone wolno browarom używać tylko do produkcji piwa.

Browary mają prawo przydzielony im jęczmień kazać przerabiać na słód w obcych browarach lub słodowniach.

Przydzielone ilości jęczmienia i słodu wolno jednemu browarowi odstąpić drugiemu tylko za pośrednictwem i za zgodą kierownictwa Centrali browarniczej; bezpośrednie oddawanie od browaru do browaru jest niedopuszczalne.

Sprzedaż i przesyłka słodu ze strony browaru może odbyć się tylko według rozporządzenia ministerjalnego z dnia 11. czerwca 1916. Dz. u. p. Nr. 173. dotyczącego ograniczeń sprzedaży słodu.

§ 17.

Wyrównanie cen.

W celu wyrównania różnic, powstałych przy rozdziale jęczmienia i słodu w kampanii 1915/16

przez to, że nie można było przydzielić jęczmienia i słodu wszystkim browarom w takiej samej ilości i po jednakich cenach, Centrala browarnicza przeprowadzić ma wyrównanie cen; świadczenia pieniężne, należące się od poszczególnych browarów z tytułu tego wyrównania, należy przy sposobności przydziału jęczmienia i słodu ze żniwa 1916 zaraćhować na rzecz tych browarów, które mają otrzymać odszkodowanie. Kierownictwo może przydzielenie dla browaru jęczmienia i słodu ze żniwa 1916 uczynić zależnem od spełnienia zobowiązań płatniczych, wynikłych z tego wyrównania.

Zasady wyrównania cen będą ustalone przez pełne zebranie i podlegają zatwierdzeniu Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem skarbu. Jeżeli w ciągu terminu oznaczonego przez Ministra handlu uchwała pełnego zebrania nie przyjdzie do skutku, może zasady wyrównania cen ustalić Minister handlu w porozumieniu z Ministrem skarbu.

W podobny sposób należy z końcem kampanii 1916/17 przeprowadzić wyrównanie cen, skoroby się okazało, że w tej kampanii nie można było osiągnąć rozdziału jęczmienia i słodu jakoteż innych Centrali browarniczej do rozdziału poruczonych artykułów zapotrzebowania wszystkim browarom według przepisane go klucza i po jednakich cenach.

§ 18.

Koszta prowadzenia spraw.

Dla pokrycia kosztów prowadzenia spraw Centrali browarniczej winny browary płacić ustanowione przez pełne zebranie wkładki, które mogą być ściągane w drodze egzekucyj politycznej.

Pełne zebranie może powziąć uchwałę, że pobieranie wkładek nastąpić ma przez ustanowienie dodatków do cen tych materiałów surowych i artykułów zapotrzebowania, których rozdział należy do Centrali.

Jeżeli uchwała taka została powzięta, kierownictwo ma prawo przydzielenie przypadających do rozdziału materiałów surowych i artykułów zapotrzebowania uczynić zależnem od tego, aby odnośne kwoty były naprzód zapłacone albo by złożono odpowiednią kaucję.

§ 19.

Nadzór państwowy.

Centrala browarnicza stoi pod nadzorem państwowym, który sprawują komisarze rządowi, mianowani przez Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami. Komisarze rządowi mają prawo brać udział w rozprawach i posiedzeniach organów Centrali browarniczej, każdego czasu zabierać głos i stawiać wnioski, co do których musi być powzięta uchwała.

Mają oni nadto prawo odraczania wykonania uchwał i zarządzeń organów Centrali browarniczej na tak długo, dopóki Minister handlu nie wyda ostatecznej decyzji.

Komisarze rządowi mają nadto prawo wglądu do wszystkich zapisków i aktów Centrali browarniczej i prawo żądania wszelkich wyjaśnień, jakie wydają się im potrzebne.

§ 20.

Prawo zatwierdzenia rządowego.

Zatwierdzeniu Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem skarbu podlegają wszystkie rozstrzygnięcia, uchwały i zarządzenia pełnego zebrania i kierownictwa, dotyczące się:

- a) wysokości wkładek na koszt Centrali, jeśli mają je uiszczać browary stosownie do § 18.;
- b) wyrównania cen przydzielonych ilości jęczmienia i słodu oraz innych artykułów zapotrzebowania, których rozdział poruczono Centrali;
- c) ułożenia zamknięcia rachunkowego.

§ 21.

Sąd polubowny.

Do rozstrzygania we wszystkich przypadkach, w których browary uważają się za pokrzywdzone w swych prawach przez zarządzenie, wydane przez Centralę browarniczą, tworzy się sąd polubowny.

Zarządzeń organów Centrali, zatwierdzonych przez Ministra handlu (§ 19., ustęp 2. i § 20.), nie można zacząć przed sądem polubownym.

Sąd polubowny składa się z funkcjonariusza sędziowskiego jako przewodniczącego, ustanowionego przez Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem sprawiedliwości i z czterech członków lub ich zastępców, mianowanych przez Ministra handlu. Członkowie i zastępcy wykonują swą funkcję jako urząd honorowy. Nie mogą oni należeć ani do pełnego zebrania ani do kierownictwa Centrali browarniczej.

Wszystkie rozstrzygnięcia sądu polubownego są ostateczne.

Postępowanie przed sądem polubownym stosuje się do przepisów 4. rozdziału VI. części procedury cywilnej.

Przewodniczący sądu polubownego może w zastosowaniu przepisów, obowiązujących dla postępowania przed zwyczajnymi sądami, wzywać świadków i rzeczoznawców i przesłuchiwać te osoby oraz strony pod przysięgą.

§ 22.

Przekroczenia: kary, nakładane przez władze polityczne.

Za przekroczenia tego rozporządzenia, o ile odnośny czyn nie podpada pod surowsze postanowienie karne, będą polityczne władze I. instancyi nakładały grzywny do 5000 koron lub też według ich uznania areszt do 6 miesięcy.

§ 23.

Rozwiązanie Centrali.

Rozwiązanie Centrali następuje po wysłuchaniu pełnego zebrania przez zarządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem skarbu. Minister handlu rozstrzyga w porozumieniu z Ministrem skarbu o użyciu ewentualnej nadwyżki obrotowej.

§ 24.

Chwila wejścia w życie.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hohenlohe wlr.
Leth wlr.

Hochenburger wlr.
Spitzmüller wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć CX. — Wydana i rozesłana dnia 5. sierpnia 1916.

Treść: № 244. Rozporządzenie, w sprawie uregulowania obrotu ziemniakami ze zniwa w roku 1916.

244.

Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 4. sierpnia 1916,

w sprawie uregulowania obrotu ziemniakami ze zniwa w roku 1916.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

Zgłoszenie zapotrzebowania.

§ 1.

Gminy, których zapotrzebowanie ziemniaków na pożywienie dla ludzi nie jest pokryte ilością, zebraną na obszarze gminnym, mają zgłosić u politycznej władzy powiatowej to niepokryte zapotrzebowanie w następujących terminach:

- a) najdalej w dniu 25. sierpnia 1916 zapotrzebowanie aż do 1. kwietnia 1917 i osobno przypuszczalną wysokość zapotrzebowania, oznaczonego pod b);
- b) najdalej w dniu 15. stycznia 1917 dalsze zapotrzebowanie od dnia 1. kwietnia 1917.

Gminy z własnym statutem mają te zgłoszenia przedłożyć w takich samych terminach bezpośrednio politycznej władzy krajowej.

Władza polityczna ma zbadać zgłoszenia zapotrzebowania i w razie potrzeby sprostować je zawiadamiając o tem równocześnie odnośnie gminy.

§ 2.

Przy zgłaszaniu zapotrzebowania nie potrzeba uwzględniać zapotrzebowania istniejących w gminie przedsiębiorstw przerabiających ziemniaki.

Za podstawę zgłoszenia zapotrzebowania należy przyjąć z reguły zeszłoroczne zapotrzebowanie w takim samym czasokresie.

Jeśli w poszczególnych przypadkach musiało się przyjąć inną podstawę obliczenia, należy to w zgłoszeniu uzasadnić.

W pierwszym zgłoszeniu zapotrzebowania należy podać ilość mieszkańców, oraz w przybliżeniu tę ilość ziemniaków, jaką zbierze się przypuszczalnie na obszarze gminnym, a jeśli ziemniaki użyte być mają także na karmę, ilość i rodzaj odnośnych zwierząt.

§ 3.

Wszystkie przedsiębiorstwa przemysłowe, produkujące suche wyroby ziemniaczane jakoteż wszelkiego rodzaju krochmal i wyroby krochmalowe z ziemniaków, mają swoje roczne zapotrzebowanie ziemniaków zgłosić najdalej w dniu 25. sierpnia 1916 u politycznej władzy powiatowej i podać przytem,

- a) z których obszarów produkcyjnych pokrywały dotychczas swoje zapotrzebowanie;

- b) jakie ilości przerobiły w ostatnich trzech latach pokojowych, w razie krótszego istnienia w ostatnim roku pokojowym lub w razie rozpoczęcia ruchu w ciągu wojny w ostatnim roku obrotowym;
- c) produktywność przedsiębiorstwa.

Stwierdzenie wyniku zbiorów i zapotrzebowania osób, zaopatrujących się z własnych zapasów.

§ 4.

Każdy, kto zebrał w swem przedsiębiorstwie do dnia 15. października 1916 sadzone w polu ziemniaki, ma obowiązek przedłożyć gminie w ciągu ośmiu dni po zbiorze doniesienie, zawierające następujące daty:

1. powierzelną uprawną;
2. ilość zebranych ziemniaków w cetnarach metrycznych oraz sposób i miejsce przechowania;
3. ilość osób, żywionych w własnem gospodarstwie;
4. ilość i gatunek zwierząt, karmionych ziemniakami;
5. zapotrzebowanie ziemniaków do jedzenia i na karmę aż do następnego żniwa;
6. ilość ziemniaków, potrzebną do sadzenia;
7. zapotrzebowanie należących do jego rolnego gospodarstwa gorzelnii i należących doń zakładów, produkujących suche wyroby ziemniaczane, krochmal i wyroby krochmalowe wszelkiego rodzaju. Przy przedsiębiorstwach udziałowych wspomnianego rodzaju każdy członek stowarzyszenia ma podać tę ilość, jaką ma dostarczyć dla przedsiębiorstwa udziałowego.

§ 5.

Każdy, kto zebrał sadzone w polu ziemniaki po dniu 15. października 1916, ma przedłożyć gminie żądane w § 4. doniesienie zaraz po zebraniu plonu.

§ 6.

Gmina ma zbadać, czy doniesienia są prawdziwe i przedłożyć je przełożonej władzy politycznej, a mianowicie doniesienia zebrane według § 4. w dniu 30. października 1916, zaś doniesienia, dostarczone po myśli § 5., bezzwłocznie po ich nadejściu.

§ 7.

Przedsiębiorcy gorzelnii rolniczych i tych przedsiębiorstw rolniczych, które produkują suche wyroby ziemniaczane, krochmal i wyroby krochmalowe wszelkiego rodzaju z ziemniaków, mają naj-

dalej w dniu 25. sierpnia 1916 zgłosić swoje zapotrzebowanie ziemniaków u politycznej władzy powiatowej i podać przytem

- a) ilość, jaką przerobiły w ostatnich trzech latach pokojowych, w razie krótszego istnienia w ostatnim roku pokojowym lub w razie rozpoczęcia ruchu w ciągu wojny w ostatnim roku obrotowym;
- b) produktywność przedsiębiorstwa.

Doniesienie to nie dotyka obowiązku do przedłożenia gminie zgłoszenia, przewidzianego w § 4., punkt 7.

Minister spraw wewnętrznych postanawia w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, jakie ilości maksymalne mogą być przerobione przez wspomniane wyżej przedsiębiorstwa w kampanii 1916/17.

Przedsiębiorstwom tym zabrania się z wymienionym poniżej wyjątkiem przerabiać ziemniaki, nie zebrane w gospodarstwie połączonym z temi przedsiębiorstwami ani w gospodarstwach członków stowarzyszenia.

W przedsiębiorstwach wspomnianego wyżej rodzaju można w granicach ustanowionej ilości maksymalnej użyć ziemniaki nie nadające się do konsumcyi także wówczas, jeżeli one nie pochodzą z połączonego z temi przedsiębiorstwami gospodarstwa ani też z gospodarstw członków stowarzyszenia.

W przypadku tym winny przedsiębiorstwa powyższe zgłosić ilość, cenę i źródło nabycia takich ziemniaków u politycznej władzy powiatowej i właściwej filii Wojennego zakładu obrotu zbożem; w gorzelniach rolniczych mają nadto organa skarbowe stwierdzić wprzód stan tych ziemniaków.

Pokrycie zapotrzebowania.

§ 8.

Pokrycie zapotrzebowania ziemniaków przeprowadza się stosownie do planu, ułożonego przez Ministra spraw wewnętrznych. Potrzebne według tego planu ilości ziemniaków w poszczególnych obszarach administracyjnych rozdziela polityczne władze krajowe na poszczególne powiaty polityczne.

Polityczna władza powiatowa rozdziela według bliższych wskazówek politycznej władzy krajowej potrzebne ilości na posiadaczy ziemniaków i żąda je od nich. Posiadaczom ziemniaków pozostawi się przytem taką ilość, jaka jest im potrzebna na cele przytoczone w § 4., punkt 5. do 7.

Polityczna władza powiatowa może także przepisać dla wszystkich posiadaczy ziemniaków w pewnej gminie lub miejscowości pewną oznaczoną ilość, jakiej mają dostarczyć; gmina

przeprowadzi wówczas rozdział tej ilości ziemniaków na poszczególnych posiadaczy i ogłosi plan rozdziału w sposób w tym miejscu używany.

Ta ilość ziemniaków, jaka zostanie zażądana orzeczeniem rekwizycyjnem politycznej władzy powiatowej lub gminnym planem rozdziału, jest od dnia doręczenia orzeczenia, względnie od dnia obwieszczenia planu rozdziału zamknięta. Zamknięcie ma ten skutek, że zażądanych ilości nie wolno używać do przeróbki, zużywać, przeznaczać na karmę, ani dobrowolnie lub przymusowo sprzedawać, o ile w rozporządzeniu niniejszem nie wydano odmiennego zarządzenia.

§ 9.

Zamknięte ilości należy sprzedać Wojennemu zakładowi obrotu zbożem.

Wojenny zakład obrotu zbożem ma obowiązek zakupić zamknięte ilości najdalej do dnia 31. maja 1917.

§ 10.

Wojenny zakład obrotu zbożem będzie stosownie do wskazówek udzielonych mu przez Ministra spraw wewnętrznych odwoływał potrzebne każdorazowo ilości zamkniętego towaru od posiadacza ziemniaków albo, jeśli rekwizycja odbyła się gminami, od odnośnej gminy.

Posiadacz zapasów winien zamkniętą a przez Wojenny zakład obrotu zbożem odwołaną ilość ziemniaków przywieść do najbliższej stacji kolejowej lub okrętowej, względnie do miejsca przeznaczenia i oddać je tam pełnomocnikowi Wojennego zakładu obrotu zbożem. Winien on przytem dostawić towar zdrowy i czysty, a o ile chodzi o ziemniaki na konsumpcję, wybierany.

§ 11.

Jeśli posiadacz ziemniaków nie spełni obowiązku dostawy, nałożonego nań orzeczeniem rekwizycyjnem władzy politycznej, względnie planem rozdziału gminy oraz zarządzeniem odwołującym Wojennego zakładu obrotu zbożem, natenczas władza polityczna poleci te ilości ziemniaków na koszt posiadacza jemu odebrać, przebrać i zawieść do najbliższej stacji kolejowej lub okrętowej, względnie na miejsce przeznaczenia.

§ 12.

Wojenny zakład obrotu zbożem ma nabyte ziemniaki stosownie do wskazówek Ministra spraw wewnętrznych sprzedać wskazanym przez tegoż Ministra odbiorcom, po cenie przez tegoż ostatniego ustalonej.

§ 13.

Gminy mają objąć i rozdzielić w odpowiedni sposób te ilości ziemniaków, jakie na pokrycie ich zapotrzebowania będą im przydzielone przez władze polityczne.

Gminy mogą konsumentom wydawać ziemniaki we własnych sklepach.

Władze polityczne mogą wydać postanowienia co do rozdziału.

Polityczne władze powiatowe mogą w razie potrzeby zarekwirować odpowiednie grunta i ubikacje w celu złożenia (sposobem najmu) ziemniaków. Należy za to uściślić odpowiednią cenę, którą wyznaczy ostatecznie polityczna władza powiatowa.

Regulowanie konsumpcji i innego użycia.

§ 14.

Minister spraw wewnętrznych i za jego upoważnieniem polityczne władze krajowe mogą w ogólności albo dla pewnych oznaczonych obszarów uregulować konsumpcję ziemniaków, jakoteż zlecać poszczególnym gminom przeprowadzanie takiego uregulowania na swym obszarze.

§ 15.

Minister spraw wewnętrznych może przepisać w porozumieniu z Ministrem rolnictwa, w jakim zakresie wolno używać ziemniaków na karmę dla bydła.

§ 16.

Użycie ziemniaków do wyrobu spirytusu w gorzelniach przemysłowych (nie rolniczych) jest zabronione.

§ 17.

Użycie ziemniaków w przedsiębiorstwach przemysłowych, produkujących suche wyroby ziemniaczane jakoteż krochmal i wyroby krochmalowe wszelkiego rodzaju z ziemniaków, dozwolone jest tylko w granicach tych ilości maksymalnych, jakie ustali Minister spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

Przerabianie w tych przedsiębiorstwach innych ziemniaków aniżeli nabytych od Wojennego zakładu obrotu zbożem lub za jego zezwoleniem jest zabronione; wyjątek stanowią ziemniaki własnego zbioru.

§ 18.

Kto posadził ziemniaki w roku 1916, ma obowiązek zawczasu je zebrać albo donieść gminie o ewentualnych przeszkodach tak wcześnie, aby gmina mogła zawczasu zarządzić przeprowadzenie zbioru. Zbiór odbywa się w takim razie na koszt posiadacza.

§ 19.

Każdy posiadacz ziemniaków ma obowiązek obchodzić się z zapasami ziemniaków starannie i przechowywać je w sposób fachowy.

Obrót.

§ 20.

Przesyłki ziemniaków w ilościach ponad 100 kg wolno kolejom żelaznym i przedsiębiorstwom żeglugi parowej przyjmować do przewozu tylko wówczas, jeżeli do dokumentów przewozowych dodano dla każdej przesyłki poświadczenie przewozowe według przepisanego w dodatku formularza.

Do wystawiania poświadczeń przewozowych mają prawo polityczna władza powiatowa i Wojenny zakład obrotu zbożem. Bliższe postanowienia o postępowaniu, jakiego należy przytem przestrzegać, wyda polityczna władza krajowa.

Dla przesyłek zarządu wojskowego nie potrzeba takich poświadczeń przewozowych.

§ 21.

Ziemniaki, które zostaną wprowadzone do Austrii przy użyciu publicznych przedsiębiorstw transportowych, należy zgłosić do Wojennego zakładu obrotu zbożem. O ile one pochodzą z zagranicy cłowej, należy je na żądanie sprzedać Wojennemu zakładowi obrotu zbożem.

Publiczne przedsiębiorstwa transportowe mają obowiązek doniesienia Wojennemu zakładowi obrotu zbożem za pośrednictwem stacyi przeznaczenia o każdej przesyłce ziemniaków nadanej w jakiejś miejscowości poza granicami Austrii i ważącej ponad 100 kg równocześnie z przepisaniem zawiadomieniem adresata, podając stacyę nadawczą adresata i wagę przesyłki.

Ceny maksymalne.

§ 22.

Ceny maksymalne ustanowi Minister spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami osobnem rozporządzeniem.

Postanowienia wyjątkowe.

§ 23.

Minister rolnictwa w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych wyda w razie potrzeby osobne postanowienia co do obrotu ziemniakami do sadzenia i co do cen za nie.

Taksamo zastrzegą się Ministrowi spraw wewnętrznych wydanie osobnych postanowień dla pewnych części obszarów wojennych.

Współdziałanie gmin.

§ 24.

Gminy są obowiązane do współdziałania przy wykonaniu niniejszego rozporządzenia.

Postanowienia karne.

§ 25.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia i przepisów wydanych na jego podstawie, jakoteż za każde współdziałanie przy udaremnieniu zobowiązań, tem rozporządzeniem nałożonych, o ile czyny te nie podlegają surowszej karze, będzie karała polityczna władza powiatowa grzywną do 5000 K albo aresztem do sześciu miesięcy.

Jeżeli przekroczenia dopuści się przemysłowiec, można nadto, o ile zachodzą wymogi § 133. b, ustęp 1., lit. a, ustawy przemysłowej, odebrać uprawnienie przemysłowe.

Chwila wejścia w życie.

§ 26.

Postanowienia §§ 1., 2., 3., 7. i 24. niniejszego rozporządzenia wchodzi w życie w dniu ogłoszenia, reszta postanowień w dniu 1. września 1916.

Rozporządzenia ministeryalne z dnia 26. lutego 1915, Dz. u. p. Nr. 46, w sprawie ograniczenia używania ziemniaków do wyrobu wódki, i z dnia 22. września 1915, Dz. u. p. Nr. 276, dotyczące ustanowienia maksymalnych cen za ziemniaki, uchyla się z dniem 1. września 1916.

Hohenlohe wlr.

Forster wlr.

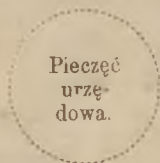
Zenker wlr.

Leth wlr.

Spitzmüller wlr.

Poświadczenie przewozowe.

(Imię i nazwisko nadawcy) ..... w (miejscowość) .....
jest uprawniony do przewiezienia ..... kilogramów ..... (rodzaj towaru)
w czasie od ..... do 1916
z (nazwa stacji wysyłkowej) .....
do (nazwa stacji przeznaczenia) .....
(koleją lub okrętem parowym) .....
pod adresem (imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania odbiorcy) .....
.....

.....
Miejsce i dzień wystawienia.

.....
Podpis.

Poświadczenie to należy doszyć trwale do dokumentu przewozowego.
Dołączenie poświadczenia należy uwidocznic w dokumencie przewozowym.
Poświadczenie odbierze stacja przeznaczenia.

Z c. k. nadwornej i państwowej drukarni.

Rok 1916.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXI. — Wydana i rozesłana dnia 8. sierpnia 1916.

Treść: (M 245. i 246.) 245. Rozporządzenie, dotyczące się przymusowego zarządu przedsiębiorstw i majątków. — 246. Rozporządzenie, dotyczące się przewożenia towarów między portami zagranicznymi jakoteż odstąpienia przestrzeni okretowych zagranicy.

245.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 29. lipca 1916,

tyczące się przymusowego zarządu przedsiębiorstw i majątków.

Na zasadzie § 1. rozporządzenia cesarskiego z dnia 16. października 1914, Dz. u. p. Nr. 289, rozporządza się, jak następuje:

§ 1.

Wykonując prawo wzajemności, można rozporządzeniem ministeryalnem poddać przymusowemu zarządowi te przedsiębiorstwa, prowadzone na obszarze mocy obowiązującej niniejszego rozporządzenia, albo te filie przedsiębiorstw, które są kierowane lub nadzorowane z krajów nieprzyjacielskich, albo których przychody mają być w całości lub w części wysyłane za granicę do krajów nieprzyjacielskich, albo których kapitał należy w całości lub w części do obywateli krajów nieprzyjacielskich bez względu na to, gdzie ci obywatele mieszkają.

Zarząd przymusowy można zaprowadzić bez przeprowadzenia postępowania i bez podawania powodów.

§ 2.

Zastosowanie tego rozporządzenia nie zostaje wykluczone przez to, że dla zatajenia stosunków z krajem nieprzyjacielskim wysuwają się obywatele innych państw albo poddanych tutejszych, albo że po wybuchu wojny z odnośnym państwem nieprzyjacielskiem dokonano zmian co do uczestnictwa w przedsiębiorstwie, albo że przedsiębiorstwo lub jego prowadzenie przeszło od tej chwili na inne osoby.

§ 3.

Dla prowadzenia przymusowego zarządu przedsiębiorstwa ustanowi się zarządcę na koszt i niebezpieczeństwo przedsiębiorstwa. Zarządca ma objąć przedsiębiorstwo w posiadanie. Ma on prawo wykonywać wszystkie czynności prawne za przedsiębiorstwo. Może on przedsiębiorstwo w całości lub w części dalej prowadzić albo ograniczyć się do ukończenia interesów bieżących.

Po załatwieniu interesów może zarządca, jeżeli chodzi o spółkę, która ma swą siedzibę w państwie tutejszem, rozwiązać ją na wniosek austriackiego spółnika za zgodą rządu.

§ 4.

W czasie trwania zarządu pozostają w zawieszeniu uprawnienia właściciela przedsiębiorstwa jakoteż uprawnienia innych osób do wykonywania czynności prawnych za przedsiębiorstwo. To samo odnosi się także do uprawnień wszystkich organów.

Jeżeli przedsiębiorstwo jest wpisane do rejestru handlowego, to należy z urzędu wpisać ustanowienie zarządcy jakoteż uchylenie zarządu.

Zarządca ma podpisywać się w ten sposób, że do firmy dotychczasowej dołącza swoje imię i nazwisko z dodatkiem „zarządca“.

§ 5.

Przedsiębiorstwa, pozostające pod zarządem przymusowym, mogą przez zarządcę dochodzić w sądzie roszczeń prywatno-prawnych, nie będąc zobowiązanymi do wykazywania wzajemności.

§ 6.

Rozporządzeniem ministeryalnym można każdego czasu zarządzić rozwiązanie albo sprzedaż przedsiębiorstwa, poddanego przymusowemu zarządowi.

§ 7.

Nadwyżki, uzyskiwane z prowadzenia przedsiębiorstwa, poddanego przymusowemu zarządowi, należy, o ile chodzi o obywateli krajów nieprzyjacielskich, składać na ich rachunek do banku austro-węgierskiego albo do pocztowej kasy oszczędności lub do innego tutejszo-krajowego instytutu kredytowego. Jeżeli obywatel państwa nieprzyjacielskiego mieszka w państwie tutejszem, to można zarządzeniem ministeryalnym zezwolić na wypłacanie kwot, potrzebnych na jego utrzymanie.

§ 8.

Roszczenia odszkodowawcze właściciela albo uczestnika przedsiębiorstwa do zarządcy mogą być dochodzone tylko za zezwoleniem tego urzędu, który zaprowadził zarząd przymusowy.

Zezwolenia należy udzielić, jeżeli istnieje zawinione naruszenie obowiązku. Żalenie się na udzielenie lub odmówienie zezwolenia nie jest dopuszczalne. O ile zezwolenia nie udzielono, o tyle jest także niedopuszczalną drogą prawa.

§ 9.

Postanowienia § 1. i n. mają także zastosowanie do domów, dóbr ziemskich, gruntów oraz do wszystkich innych przedmiotów i praw majątkowych.

§ 10.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Stürgkh wlr.

Georgi wlr.

Forster wlr.

Trnka wlr.

Morawski wlr.

Hohenlohe wlr.

Hochenburger wlr.

Hussarek wlr.

Zenker wlr.

Leth wlr.

Spitzmüller wlr.

246.

Rozporządzenie Ministra handlu z dnia 5. sierpnia 1916,

tyczące się przewożenia towarów między portami zagranicznymi jakoteż odstąpienia przestrzeni okrętowych zagranicy.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914. Dz. u. p. Nr. 274, rozporządza się:

§ 1.

Aż do dalszego zarządzenia zakazuje się zawierania czynności prawnych wszelkiego rodzaju, mających na celu przewożenie towarów morzem z jednego portu zagranicznego do innego takiego portu austriackimi morskimi okrętami handlowymi albo odstąpienie przestrzeni austriackich morskich okrętów handlowych osobom lub przedsiębiorstwom, które mają siedzibę swą (zamieszkanie) za granicą, w szczególności zakazuje się zawierania tego rodzaju umów o najem lub o przewóz okrętem (charter).

Umowy, zawarte wbrew temu zakazowi, są nieważne.

§ 2.

Na wyjątki od tych zakazów może zezwolić Ministerstwo handlu, a to albo w poszczególnym przypadku albo wogóle dla pewnych oznaczonych jazd lub dla większych grup takich interesów.

Zezwolenia tego nie będzie się odmawiało, jeżeli chodzi o przewóz towarów, które mają być do umownego obszaru cłowego Monarchii austriacko-węgierskiej przywiezione, alboważ z niego wywiezione.

§ 3.

Powyższe postanowienia obowiązują także w odniesieniu do morskich okrętów handlowych, które są w budowie albo w urządzaniu na rachunek przedsiębiorstw, mających swą siedzibę w Austrii.

§ 4.

Za przekroczenia tego rozporządzenia będzie karała, o ile nie podlegają ściganiu karno-sądowemu, władza morska grzywnami do 5000 K albo aresztem do sześciu miesięcy.

§ 5.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Spitzmüller wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXII. — Wydana i rozesłana dnia 10. sierpnia 1916.

Treść: № 247 Rozporządzenie celem przeprowadzenia rozporządzenia cesarskiego z dnia 16. kwietnia 1916 o podatku od zysków wojennych.

247.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 8. sierpnia 1916

celem przeprowadzenia rozporządzenia cesarskiego z dnia 16. kwietnia 1916. Dz. u. p. Nr. 103. o podatku od zysków wojennych.

Na zasadzie §§ 29. i 31. rozporządzenia cesarskiego z dnia 16. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 103. zarządza się w porozumieniu z Ministerstwem sprawiedliwości:

Rozdział I.

Podatek od zysków wojennych towarzystw.

Artykuł 1.

Towarzystwa, podlegające podatkowi (§ 1.).

Podatkowi od zysków wojennych według rozdziału I. rozporządzenia cesarskiego podlegają towarzystwa akcyjne, związki akcyjne, opierające się na cesarskim patencie z dnia 26. listopada 1852. Dz. u. p. Nr. 253, dalej towarzystwa komandytowe na akcje, gwarectwa górnicze, stowarzyszenia zarobkowe i gospodarcze tudzież towarzystwa z ograniczoną poręką, te ostatnie bez względu na to, czy mają opłacać podatek zarobkowy stosownie do § 115. punkt I., ustawy

z dnia 6. marca 1906, Dz. u. p. Nr. 58. wedle II. czy wedle I. działu ustawy o podatkach osobistych z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, w brzmieniu noweli z dnia 23. stycznia 1914. Dz. u. p. Nr. 13 (ust. o pod. osob.).

Artykuł 2.

Podstawa opodatkowania (§ 2.).

I. Podstawę opodatkowania stanowi nadwyżka przychodu, uzyskana (artykuł 8.) w poszczególnych wojennych latach obrotowych (artykuł 3.) w porównaniu z przeciętnym czystym przychodem (przeciętnym przychodem) miarodajnych lat obrotowych w czasie pokoju (lata przeciętne).

Nadwyżkę przychodu należy za każdy wojenny rok obrotowy osobno ustalić i opodatkować.

Przy towarzystwach zagranicznych należy wziąć za podstawę wyposedkowania nadwyżki przychodu, podlegającej podatkowi, tylko wyniki obrotu w tutejszokrajowym przedsiębiorstwie (artykuł 7., l. 6.).

II. Odmiennie od tego uważa się za nadwyżkę przychodu:

1. Przy towarzystwach tutejszokrajowych, które przed dniem 1. sierpnia 1914 nie ukończyły jeszcze roku obrotowego (towarzystwa nowopowstałe), czysty przychód, uzyskany w poszczególnych wojennych latach obrotowych (artykuły 5. do 7. i 9.), o ile przenosi 6 procentów kapitału zakładowego (artykuł 4.) wedle jego stanu z początkiem wojennego roku obrotowego.

2. Przy towarzystwach zagranicznych, które przed dniem 1. sierpnia 1914 nie prowadziły jeszcze przez pełny rok obrotowy tutejszokrajowego przedsiębiorstwa, czysty przychód tutejszokrajowego przedsiębiorstwa, uzyskany w poszczególnych wojennych latach obrotowych.

III. Pod nadwyżką przychodu, podlegającą podatki, należy rozumieć zawsze kwotę roczną, która ma być obliczoną z wyników pełnych lat; o ile dla tego obliczenia miarodajnym jest czysty przychód wojennych lat obrotowych lub lat obrotu w czasie pokoju, które obejmują dłuższy lub krótszy przeciąg czasu niż jeden rok, to należy go celem wypośredkowania nadwyżki przychodu przerahować na przychód roczny (artykuł 10., punkt II.).

IV. Jeśli w ogólnym rezultacie przedsiębiorstw jakiegoś towarzystwa okaże się w jednym z wojennych lat obrotowych strata, to należy ją w innych wojennych latach obrotowych potrącić od nadwyżki przychodu tych przedsiębiorstw, z których ona pochodzi, a mianowicie należy stratę w pierwszym wojennym roku obrotowym odliczyć najpierw od nadwyżki przychodu bezpośrednio następującego roku, stratę w późniejszych wojennych latach obrotowych jednakże najpierw od nadwyżki przychodu wcześniejszych wojennych lat obrotowych, począwszy od bezpośrednio poprzedzającego roku. O ile wedle tego stratę zaliczyć należy na nadwyżkę przychodu, od której już przypisano podatek od zysków wojennych, to należy przypis dodatkowo sprostować.

Wypośredkowanie straty następuje wedle zasad obowiązujących dla wypośredkowania czystego przychodu. Do straty należy doliczyć przypadający najniższy podatek wraz z dodatkami (artykuł 7., l. 2).

Celem uniknięcia podwójnego uwzględnienia straty należy przy uprzywilejowanych stowarzyszeniach oraz przy towarzystwach z ogr. por. stratę, która wedle § 94., lit. g, u. o pod. osob., względnie § 115., IV., l. 3, ustawy z dnia 6. marca 1906, Dz. u. p. Nr. 58, przy wymiarze podatku zarobkowego była traktowaną jako policzalna, znów wciągnąć do przychodu.

V. Jeśli obok przedsiębiorstw (gałęzi przedsiębiorstwa), podlegających podatki zarobkowemu, istnieją także wolne od podatku, to podstawę opodatkowania stanowi z wyjątkiem przypadku, wymienionego w artykule 7., l. 6, tylko nadwyżka przychodu z przedsiębiorstw (gałęzi przedsiębiorstwa), podlegających podatki zarobkowemu.

VI. Obowiązek do opłaty podatku odpada przy tutejszokrajowych i przy zagranicznych towarzystwach, jeśli roczna nadwyżka przychodu nie przekracza 10.000 K.

Artykuł 3.

Wojenne lata obrotowe (§ 2., ustęp 1.).

Za wojenne lata obrotowe mają uchodzić lata obrotowe, przypadające całkowicie lub częściowo na przeciąg czasu od dnia 1. sierpnia 1914 do dnia 31. grudnia 1916. Jeżeli na przykład rok obrotowy obejmuje przeciąg czasu 12 miesięczny począwszy a) od dnia 1. stycznia, b) od dnia 1. czerwca, c) od dnia 1. października, to uważa się za wojenne lata obrotowe w przypadku a) trzy lata kalendarzowe 1914, 1915 i 1916, w przypadku b) trzy w dniu 31. maja kończące się lata obrotowe 1914/15, 1915/16 i 1916/17, w przypadku c) cztery w dniu 30. września kończące się lata obrotowe 1913/14 do włącznie 1916/17 (artykuł 10., punkt IV.).

Także lata obrotowe, które obejmują przeciąg czasu więcej lub mniej niż 12 miesięczny, mają przy zajęciu wymogów, wymienionych w ustępie 1., uchodzić za wojenne lata obrotowe (artykuł 2., l. 1, ustęp 2.).

Artykuł 4.

Kapitał zakładowy (§ 2., ustęp 2.; § 23.)

Kapitał zakładowy obejmuje:

1. Kapitał podstawowy, t. j. przy towarzystwach akcyjnych i związkach akcyjnych wpłacony kapitał akcyjny, przy towarzystwach komandytowych na akcje wpłacony komandytowy akcyjny kapitał wraz z wkładkami komplementaryuszy, przy gwarantach kapitał gwarantwa, przy towarzystwach z ogr. por. wpłacony kapitał pierwotny, a przy stowarzyszeniach kwotę wpłaconych do interesu udziałów.

2. Kapitały, które przez współników oprócz tego kapitału podstawowego zostały przedsiębiorstwu trwale jako wkładka do interesu oddane, tak w szczególności przy gwarantach włożone przez gwarków obok kapitału gwarantwa pieniądze celem przeprowadzenia nowych inwestycji, lub przy towarzystwach z ogr. por. wkładki pieniężne, użyte stale przez stowarzyszonych prócz wkładki pierwotnej do prowadzenia przedsiębiorstwa.

3. Rzeczywiste, w bilansie jako takie wykazane rezerwy, a zatem z wyłączeniem wszystkich rodzajów cichych rezerw jak również dla wyrównania ubytków w wartości i strat służących odłożeni (kont oznaczenia wartości).

Zarazem należy też uwzględnić dotowania, przekazane z czystego przychodu do rzeczywistych rezerw dopiero uchwałą walnego zgromadzenia, dalej przeniesienia zysku. Kwoty zarezerwowane z przychodów wojennych lat obrotowych wolno

jednakże tylko o tyle wciągać do kapitału zakładowego, o ile towarzystwo wykaże, że zarezerwowana suma ma służyć przedsiębiorstwu nie we formie prostego użytkowania kapitału, lecz przez bezpośrednie użycie do obrotu przedsiębiorstwa.

Wykazane w bilansie przeniesienia strat jak również kwoty zaczerpnięte na podstawie uchwały walnego zgromadzenia z funduszków rezerwowych należy odliczyć od kapitału zakładowego.

Wypośrodkowanie czystego dochodu.

Artykuł 5.

Główne zasady (§ 4.).

I. Czysty przychód tak wojennych lat obrotowych jak też lat obrotowych w czasie pokoju należy obliczyć wedle przepisów obowiązujących dla osobnego podatku zarobkowego przy uwzględnieniu następujących postanowień tego artykułu jak również artykułu 2. (IV., ustęp 2.), 6., 7. i 9. Wedle tych samych zasad należy też postępować w szczególności przy towarzystwach z ogr. por., podlegających powszechnemu podatkowi zarobkowemu.

II. Przy osądzaniu stosowności odpisów wartości i złożeń do funduszków specjalnych (§ 95., lit. f, ustawy o pod. osob.) należy brać wzgląd na nadzwyczajne zmniejszenie wartości i strat spowodowane przez wojnę. Rozumieć pod tem należy obok zniszczeń wartości w urządzeniach przedsiębiorstwa na obszarze wojennym także wszystkie inne bezpośrednio lub choćby tylko pośrednio spowodowane przez wojnę straty, szczególnie w wierzytelnościach, dalej ubytki na wartości wskutek szczególnie intensywnego używania środków ruchu (maszyn, narzędzi itp.) w czasie wojny, dalej zmniejszenia wartości i strat, które wynikną wskutek późniejszego przystosowania przedsiębiorstwa do wymogów gospodarki pokojowej (ubytki na wartości urządzeń przedsiębiorstwa, które tylko dla celów przemysłu wojennego powstały, ubytki na wartości zapasów wobec zapaconych cen wojennych itp.). Uwzględnić jednak należy też, czy tych strat nie wzięto już w danym wypadku dostatecznie w rachubę przez utworzenie rezerw dla strat wojennych po myśli rozporządzenia cesarskiego z dnia 11. marca 1915, Dz. u. p. Nr. 60

O ile odpisy w wojennych latach obrotowych nie zostaną uznane za stosowne, należy je wciągnąć do czystego przychodu bez względu na to, jakich pozycji czynnych dotyczą, w szczególności więc także wówczas, gdy je przeprowadzono w zapasach towarów i w innych pozycjach czynnych, podlegających szybszej reprodukcji w obrocie

przedsiębiorstwa. Z drugiej strony mogą towarzystwa żądać, aby od czystego przychodu wojennego roku obrotowego odliczono te objęte nim kwoty zysku, co do których będzie niezbicie wykazaniem (przez przedłożenie faktur, urzędowych cenników, orzeczeń rzeczoznawców itp.), że pochodzą one z niższego oszacowania zapasów w towarach i surowcach, wziętego za podstawę dla ostatniego bilansu pokojowego.

Natomiast należy w latach obrotowych w czasie pokoju odpisy i oznaczenia wartości zawsze uwzględniać w kwotach, przyjętych przy wymiarze podatku zarobkowego.

III. Wszystkie w wojennych latach obrotowych osiągnięte i zarachowane przychody z przedsiębiorstwa, których jednak nie wstawiono także do publicznie składanego rachunku przychodu w tychże latach (konta zysków i strat), należy wykazać osobno władzy podatkowej. To odnosi się w szczególności do przychodów, które poza kontem zysków i strat zostały użyte do odpisu pozycji czynnych, lub przekazane bezpośrednio do konta kapitału albo do rezerwy strat. O ile nie zostanie wykazaniem wolne od podatku użycie lub przeznaczenie takich przychodów, należy je w miarę postanowień ustawy o podatkach osobistych wciągnąć do czystego przychodu.

Artykuł 6.

Postanowienia odmienne od ustawy o podatkach osobistych: Zyski, niezarachowane w wojennych latach obrotowych (§ 14.).

I. Odmienne od postanowienia § 92. ust. o pod. osob. należy do przeznaczonego dla podatku od zysków wojennych obliczenia czystego przychodu, włączyć także te przychody, które osiągnięto wprawdzie już w wojennych latach obrotowych lecz ich w tych latach jeszcze nie zarachowano (zyski z interesów konsorcyalnych i syndykackich, z umów kartelowych i z innych związków dla interesów), dalej przyrost wartości zapasów (artykuł 5., II., ustęp 2.), jeżeli i o ile on powstał w wojennych latach obrotowych, jednakże nie został tu książkowo uwzględnionym.

Przytem nie stanowi żadnej różnicy, z jakich powodów zarachowanie dopiero później nastąpiło (zalegające rozliczenie się z interesantami, praktyka buchalteryczna, przeszkody wynikające z przedsiębiorstwa, przeoczenie itd.) i w jaki sposób zostały użyte przychody później zarachowane (dotowanie rezerw strat, bezpośrednie odpisanie od jakiejś pozycji czynnej itp.).

Przychody wymienionego, tu rodzaju należy włączyć do czystego przychodu ostatniego wojennego roku obrotowego, przyrost wartości wedle stanu przy końcu tego roku; towarzystwo może

jednak potrącić od przyrostu wartości kwotę, która odpowiada stosownemu uwzględnieniu niebezpieczeństwa straty, mającego się ocenić wedle oznaczonego wyżej czasu.

Co do dodatkowego zeznania należy różnić:

1. Zyski, które zostały zarachowane dopiero po upływie ostatniego wojennego roku obrotowego, lecz jeszcze przed końcem roku 1918, mają być zeznane przez towarzystwa w przeciągu czterech tygodni po upływie tego roku obrotowego, w którym nastąpiło zarachowanie.

Zeznanie ma nastąpić zapomocą wyciągu z konta, który należy zaopatrzyć w oświadczenie pisemne tej treści, że inne przychody wymienione w § 14., ustęp 1., rodzaju nie zostały zarachowane w dotyczącym roku obrotowym.

2. Wszystkie zyski z wojennych lat obrotowych, nie zarachowane do końca roku 1918, należy wykazać władzy podatkowej, przedstawiając dokładnie poszczególne interesy, do dnia 31. stycznia 1919. Władza podatkowa może zarządzić włączenie tychże do podatku od zysków wojennych także przed ich zarachowaniem, jeśli wedle jej uznania nie zachodzą żadne ważne powody do dalszego odraczania zarachowania. Przedtem winna jednak władza podatkowa przesłuchać towarzystwo i na jego wniosek także rzeczoznawców.

3. Zeznanie przyrostu wartości zapasów ma nastąpić najdłużej w rok po zamknięciu ostatniego roku obrotowego.

II. Do zysków, które należy podług tego artykułu dodatkowo zeznać, należą także te części wojennych rezerw strat, utworzonych stosownie do rozporządzenia cesarskiego z dnia 11. marca 1915, Dz. u. p. Nr. 60, które pochodzą z przychodów wojennych lat obrotowych, przy wymiarze podatku zarobkowego zostały uznane jako policzalna pozycya do potrącenia i do chwili rozwiązania wojennej rezerwy strat (§ 1., ustęp 2. i 3. cytowanego rozporządzenia) nie zostały użyte stosownie do przeznaczenia.

III. Następstwa karne zaniedbanego zeznania po myśli punktu I., 1. 1., 2 i 3. postanawia artykuł 31., l. 2.

Artykuł 7.

Dalsze postanowienia odmiennie od ustawy o podatkach osobistych (§ 4., ustęp 1. i 3.; § 15.).

1. Odsetki od pożyczek hipotecznych, obligacji pierwszeństwa i innych częściowych zapisów długu

(§ 94., lit. c, ust. o pod. osob.) stanowią policzalną pozycję do potrącenia, a zatem należy je od podstawy podatku zarobkowego, użytej do celów wymiaru podatku od zysków wojennych, o ile w niej już w niej już były zawarte, znów odliczyć. Natomiast nie są policzalnymi także i przy podatku od zysków wojennych odsetki od wkładów spółników do kapitału (akcye, akcye pierwszeństwa, wkładki do interesu, udziały stowarzyszenia, wkładki komandytowców itp.), dalej także odsetki od pożyczek, które zostały udzielone towarzystwu z ogr. por. przez stowarzyszonych celem trwałego, korzystnego użycia w obrocie przedsiębiorstwa (§ 115., IV., l. 2. ustawy z dnia 6. marca 1906, Dz. u. p. Nr. 58).

2. Dopuszczalną pozycję do potrącenia stanowi także osobny podatek zarobkowy wraz z dodatkami:

a) Rozumieć pod tem należy podatek zarobkowy, przypadający od czystego przychodu każdorazem w rachubę wchodzącego roku obrotowego w czasie pokoju lub wojennego roku obrotowego, który został obliczonym według przepisów o podatku zarobkowym, a więc nie zarachowany ewentualnie w dotyczącym roku podatek za rok poprzedni, lub kwotę odłożoną od rezerwy podatkowej (§ 94., lit. f, ust. o pod. osob.).

b) O ile w chwili wymiaru podatku od zysków wojennych nie będą znane procenty dodatku do podatku zarobkowego na rok podatkowy, który jest każdorazem miarodajnym stosownie do § 92., ust. o pod. osob., weźmie się za podstawę dla obliczenia dodatków wykazane przez towarzystwo stopy procentowe tego roku, na który po raz ostatni przypisano podatek zarobkowy. Towarzystwo może jednak stopy procentowe, ustanowione na rok podatkowy, który jest stosownie do § 92. ust. o pod. osob. miarodajnym, w terminie przedawnienia dodatkowo oznajmić władzy podatkowej celem sprostowania wyżej oznaczonej pozycyci do potrącenia.

c) Przy towarzystwach z ogr. por., podlegających powszechnemu podatkowi zarobkowemu, należy wypośredkować potrącalną kwotę podatku zarobkowego podług tych postanowień, które obowiązują dla towarzystw z ogr. por., posiadających kapitał zakładowy ponad jeden milion koron. Celem obliczenia dodatków należy tę kwotę podatku rozdzielić w stosunku do przypisanych w poszczególnych gminach kwot powszechnego podatku zarobkowego z uwzględnieniem części przypadającej na siedzibę towarzystwa. Wszystkich

wykazów potrzebnych do obliczenia dodatków mają dostarczyć towarzystwa.

Zarachowany powszechny podatek zarobkowy wraz z dodatkami należy wciągnąć do czystego przychodu (§ 19.).

3. Do czystego przychodu nie należy doliczać tych kwot, których wyłożenie z ogólnych funduszków rezerwowych, uważanych stosownie do § 98. ust. o pod. osob. za nieopodatkowane, podlega podatki po myśli II. działu ustawy o podatkach osobistych, o ile one jednak były już w nim zawarte (jak na przykład w przypadku, gdy kwotę podjętą z takiego funduszu przeniesiono do konta zysków i strat), to należy je odliczyć od czystego przychodu.

4. Wyłączalną z czystego przychodu wojennych lat obrotowych jest także, gdy zachodzą wymogi artykułu 9., nadwyżka wpływów z posiadanych akcji i udziałów w interesie innego towarzystwa.

5. Zarachowany podatek od zysków wojennych nie stanowi dopuszczalnej pozycji do potrącenia.

6. Przy tutejszokrajowych towarzystwach należy do czystego przychodu lat obrotowych w czasie pokoju i wojennych lat obrotowych wciągnąć z zastrzeżeniem postanowienia artykułu 33. także zagraniczne wyniki przedsiębiorstwa bez różnicy, czy się za granicą miejsce ruchu utrzymuje czy nie (§§ 87. do 89. ust. o pod. osob.).

Artykuł 8.

Przeciętny przychód (§ 5.).

1. Przeciętny przychód (artykuł 2.) należy obliczyć z wyników przedsiębiorstwa w pięciu ostatnich latach obrotowych (latach obrotowych w czasie pokoju), które bezpośrednio poprzedziły dzień 1. sierpnia 1914, przyczem należy wyłączyć obydwie lata, w których uzyskano najwyższy i najniższy czysty przychód.

Przy towarzystwach tutejszokrajowych należy rozumieć pod temi dwoma latami, które ma się wyłączyć, lata z najwyższym i najniższym czystym przychodem w stosunku do kapitału zakładowego (artykuł 4.), a zatem z każdorazem najkorzystniejszym i najniekorzystniejszym procentem rentowności. Za podstawę dla obliczenia procentu rentowności należy wziąć stan kapitału zakładowego przy końcu odnośnego roku obrotowego w czasie pokoju.

Przy towarzystwach pozakrajowych ma nastąpić ustalenie tych obu lat na podstawie absolutnych cyfr tutejszokrajowego czystego przy-

chodu, obliczonych dla poszczególnych lat obrotowych w czasie pokoju.

Jeżeli przed dniem 1. sierpnia 1914 upłynęły dopiero cztery lata obrotowe w czasie pokoju, to należy obliczyć przeciętny przychód z wyników przedsiębiorstwa w trzech ostatnich latach obrotowych w czasie pokoju.

Jeżeli jakieś towarzystwo wykazuje tylko trzy lub dwa lata obrotowe w czasie pokoju, to są te lata niarodajnymi dla wypośredkowania przecięcia. Jeżeli jest tylko jeden rok obrotowy w czasie pokoju, to należy wziąć za punkt wyjścia wyniki przedsiębiorstwa w tym jednym roku obrotowym.

II. Z czystych przychodów lat obrotowych w czasie pokoju (lat przeciętnych), które są wedle powyższego niarodajnymi, należy obliczyć przeciętny przychód. Przy towarzystwach tutejszokrajowych należy jednak wziąć jeszcze pod uwagę co następuje:

1. Jeśli podczas lat obrotowych w czasie pokoju nastąpiło podwyższenie kapitału zakładowego, to należy do przychodu czystego lat przeciętnych doliczyć najpierw za czas, w którym kapitał jeszcze nie był powiększonym, kwotę wynoszącą rocznie 6 procentów od tego zwiększenia kapitału i dopiero potem obliczyć przecięcie.

Jeśli podwyższony kapitał wpłaca się w kilku ratach, jak na przykład przy nowych emisjach akcji, to należy przyjąć ostatni termin wpłaty jako chwilę podwyższenia.

2. Jeśli z powodu strat nie ma żadnego przeciętnego przychodu lub jeśli tenże nie osiąga 6 procentów od kapitału zakładowego wedle jego stanu przy końcu ostatniego roku przeciętnego, to należy go przyjąć w wysokości 6 procentów od tego kapitału.

Przy nowo powstałych towarzystwach zastępuje się postanowienie artykułu 2., II., I 1.

3. Jeżeli kapitał zakładowy w wojennym roku obrotowym jest wyższym niż przy końcu ostatniego roku przeciętnego, to należy do przychodu przeciętnego dodać rocznie 6 procentów od podwyżki kapitału. To doliczenie ma nastąpić w pełnej kwocie rocznej, o ile kapitał już z początkiem wojennego roku obrotowego był podwyższony, gdy atoli podwyższenie nastąpiło w ciągu wojennego roku obrotowego, tylko w częściowej kwocie, odpowiadającej reszcie wojennego roku obrotowego.

4. Postanowienia I 1 i 3 będą stosowane do podwyżek kapitału, odnoszących się do wojennych lat obrotowych i do lat obrotowych w czasie pokoju, które trwają dłużej lub krócej niż 12 miesięcy, w ten sposób, iż czasokres, co do którego

doliczenie ma nastąpić, będzie każdym razem wypośredkowany ze stosunku między faktyczną długością takiego roku obrotowego a długością zwykłego roku (12 miesięcy).

5. Przy stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych jest bez wyjątku miarodajnym przyrost kapitału, znajdujący każdorazowo wyraz w stanie kapitału z końcem roku.

III. Przy towarzystwach akcyjnych, które drogą fuzji przyjęły w ciągu lat obrotowych w czasie pokoju lub wojennych lat obrotowych inne towarzystwo akcyjne, należy wypośredkować przychód przeciętny przy równoczesnym uwzględnieniu wyników obrotu przedsiębiorstwa i, gdy się rozchodzi o towarzystwa tutejszokrajowe, także przy wzięciu pod uwagę kapitału zakładowego przyłączonego drogą fuzji towarzystwa.

Artykuł 9.

Posiadanie akcji lub udziałów innego towarzystwa (§ 8.).

Towarzystwa, które posiadają akcje lub udziały innego towarzystwa, są uprawnione do odcięcia od czystego przychodu wojennego roku obrotowego tej nadwyżki wpływów, którą pobrały w tym roku z akcji lub udziałów, jeżeli

1. posiadały w odnośnym wojennym roku obrotowym w chwili, gdy powzięta została uchwała o rozdziale zysku innego towarzystwa, więcej jak jedną piątą wszystkich akcji lub udziałów tegoż towarzystwa,

2. jeżeli to inne towarzystwo w roku, z którego przychodów pochodzą wymienione pod 1. nadwyżki wpływów, podpadło pod podatek od zysków wojennych.

Wysokość wyłączalnej nadwyżki wpływów zależy od ilości posiadanych akcji lub udziałów w chwili oznaczonej w ustępie 1., l. 1.

O ile ilość posiadanych akcji lub udziałów w wojennym roku obrotowym nie przewyższa ilości w ostatnim roku obrotowym w czasie pokoju, to należy wyłączalną nadwyżkę wpływów obliczyć według różnicy między udziałami w zysku, które na posiadaną w roku wojennym ilość w tymże roku przypadają, a udziałami w zysku, które przypadają na tę samą ilość akcji i udziałów w latach przeciętnych. Dla ilości posiadanych akcji i udziałów, przewyższającej stan ostatniego roku obrotowego w czasie pokoju, wynika wyłączalną nadwyżką wpływów z porównania udziałów z zysku, przypadających na tę ilość w wojennym roku obrotowym, z 6 procentowem oprocentowaniem kwoty, użytej na nabycie akcji i udziałów.

Wszystkie miarodajne okoliczności mają towarzystwa wiarygodnie wykazać.

Artykuł 10.

Wymiar podatku (§§ 3. i 6.).

I. Tutejszokrajowe towarzystwa mają opłacać podatek od zysków wojennych od tej części nadwyżki przychodu, która nie przekracza 5 procent kapitału zakładowego (artykuł 4.) wedle jego stanu z początkiem odnośnego wojennego roku obrotowego, w wysokości 10 procent, od tej części nadwyżki przychodu, która przekracza 5 procent, ale nie przekracza 10 procent kapitału zakładowego, w wysokości 15 procent, od każdego dalszego zaczętych lub pełnych 5 procent podnoszący się o 5 procent aż do najwyższego wymiaru w wysokości 35 procent.

Zagraniczne towarzystwa mają opłacać podatek podług wysokości nadwyżki tutejszokrajowego, podlegającego podatkowi przychodu. Podatek wynosi przy podlegającej podatkowi nadwyżce przychodu w kwocie nie większej niż

200.000 K.....	20 procent
od kwoty większej niż 200.000 K do 400.000 K.....	25
od kwoty większej niż 400.000 K do 700.000 K.....	30
od kwoty większej niż 700.000 K do 1,000.000 K.....	35
od kwoty większej niż 1,000.000 K. od nadwyżki przychodu.	40

II. Przy wojennych latach obrotowych, które trwają dłużej lub krócej niż 12 miesięcy, należy podatek, przypadający od wypośredkowanej według artykułu 2., punkt III. rocznej nadwyżki przychodu, przeliczyć na rzeczywisty czas trwania wojennego roku obrotowego i przypisać w wynikającej stąd wyższej lub niższej kwocie.

III. Podatek należy wymierzyć w ten sposób, że z rocznej nadwyżki przychodu podlegającej podatkowi nie może po odcięciu podatku pozostać mniej niż 10.000 K.

Przy zagranicznych towarzystwach nie może ponadto z podlegającej podatkowi rocznej nadwyżki przychodu wyższego stopnia po odcięciu podatku od zysków wojennych nigdy mniej pozostać, niż z najwyższej nadwyżki przychodu bezpośrednio niższego stopnia pozostaje po odcięciu przypadającego podatku.

IV. Przy towarzystwach, których pierwszy wojenny rok obrotowy kończy się przed dniem

31. grudnia 1914, należy przypisać podatek, przypadający od nadwyżki przychodu ostatniego wojennego roku obrotowego, tylko o tyle, o ile on przenosi podatek, wymierzony od nadwyżki przychodu pierwszego wojennego roku obrotowego. To postanowienie jest jednak ważnem tylko co do tych przypadków, w których ostatni wojenny rok obrotowy sięga poza dzień 1. sierpnia 1917.

Artykuł 11.

Zastanowienie lub przeniesienie przedsiębiorstw (§ 7.).

Podatek od zysków wojennych należy przypisywać zawsze także od nadwyżki przychodu tego wojennego roku obrotowego, w którym wskutek zastanowienia przedsiębiorstwa lub jego przeniesienia na inną osobę albo wskutek przeistoczenia w inną formę prawną lub w jakiś inny sposób zajdą zmiany w stosunkach towarzystwa podlegającego podatkowi. W tego rodzaju przypadkach należy nadwyżkę przychodu uzyskaną w wojennym roku obrotowym wypośredkować podług artykułu 2. i przypisać podatek od zysków wojennych, który przypada od niej stosownie do artykułu 10., za czas ostatniego roku obrotowego.

Przy przeniesieniu przedsiębiorstw (także przy fuzji lub przeistoczeniu w inną formę prawną) należy przypadający za ostatni rok obrotowy podatek, nie naruszając przepisanej w artykule 41., punkt II., odpowiedzialności odbiorcy, zawsze przypisać oddawcy.

Jeżeli jakieś towarzystwo wszystkie swe przedsiębiorstwa lub ich część przeniesie na osobę, nie podlegającą podatkowi od zysków wojennych towarzystw, prowadzi jednak dalej ruch na rachunek odbiorcy lub ułoży się co do prowadzenia ruchu na rachunek odbiorcy od weześniejszego terminu, to należy przypisać podatek oddawcy także odnośnie do nadwyżki przychodu z czasów tego prowadzenia ruchu. Przytem należy w ten sposób postępować, że się nadwyżkę przychodu wypośredkuje na podstawie wyników dotyczącego wojennego roku obrotowego i z obliczonego od niej podatku przypisuje przenoszącemu towarzystwu część przypadającą na czas prowadzenia ruchu.

Przy stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych nie należy uzyskania lub utraty udogodnień przewidzianych w § 85. ust. o pod. osob. uważać za równoznaczne z powstaniem nowego przedsiębiorstwa.

Artykuł 12.

Właściwość władzy podatkowej.

Podatek od zysków wojennych ma wymierzać ta władza podatkowa I. instancyi, która jest powołaną do wymierzania osobnego podatku zarobkowego.

Ministerstwo skarbu może jednak także zarządzić, że wymiar podatku od zysków wojennych ma przeprowadzić inna władza podatkowa aniżeli powołana do wymiaru podatku zarobkowego.

Jeśli do wymiaru podatku od zysków wojennych za późniejszy wojenny rok obrotowy właściwą jest inna władza podatkowa, aniżeli odnośnie do weześniejszych wojennych lat obrotowych, to ma wymiar podatku za te lata, o ile on jeszcze nie nastąpił, przedsięwziąć władza podatkowa obecnie właściwa.

Artykuł 13.

Postępowanie.

1. Władza podatkowa ma najpierw obliczyć czysty przychód wojennego roku obrotowego przy użyciu aktów wymiarowych podatku zarobkowego. Przychód przeciętny ma być tylko wówczas obliczonym, gdy czysty przychód wojennego roku obrotowego wynosi więcej niż 10.000 K i gdy przy towarzystwach lutejszokrajowych przenosi o więcej niż 10.000 K kwotę, wynoszącą 6 procent od kapitału zakładowego wedle jego stanu przy końcu ostatniego roku przeciętnego.

2. Sprostowania czystego przychodu, obliczonego w celu wymiaru podatku zarobkowego (artykuły 6., 7. i 9.), celem wymiaru podatku od zysków wojennych i inne ustalenia, jak ustalenie chwili wpłaty podwyższonego kapitału podstawowego, należy przeprowadzać przy współdziałaniu towarzystwa. Ono jest obowiązane do dostarczenia na wezwanie wyjaśnień i środków pomocniczych, potrzebnych do wymiaru podatku od zysków wojennych.

3. Towarzystwa z ogr. por., podlegające powszechnemu podatkowi zarobkowemu, są obowiązane do obliczenia czystych przychodów każdego wojennego roku obrotowego i pięciu lat obrotowych w czasie pokoju od dnia 1. sierpnia 1914 wstecz podług przepisów, obowiązujących dla osobnego podatku zarobkowego i do ich zeznania wedle dołączonego wzoru. Zeznanie może być złożone za więcej lat obrotowych na jednym formularzu zeznania.

Zeznanie wraz z potrzebnymi środkami pomocniczymi (§ 110. ust. o pod. osob.) należy wnieść w 14 dniach po zgodnem ze statutami lub w inny sposób podług przepisów udzielonem zatwierdzeniu zanknięcia rachunkowego, najdłużej jednak w sześć miesięcy po upływie wojennego roku obrotowego. Za wojenne lata obrotowe, co do których termin ten już upłynął, jak również za lata obrotowe w czasie pokoju należy podać zeznania do właściwej władzy podatkowej w ciągu sześciu tygodni, počawszy od dnia ogłoszenia tego rozporządzenia. W wypadkach zasługujących na uwzględnienie może władza podatkowa pozwolić na prośbę towarzystwa na stosowne przedłużenie sześciotygodniowego terminu.

Jeśli zeznania lub rachunkowe środki pomocnicze, potrzebne do ich sprawdzenia, nie zostaną w odpowiednim czasie wniesione, to należy postąpić stosownie do § 112. ust. o pod. osob.

Wykazania przeciętnego przychodu można zaniechać, jeżeli towarzystwo zgodzi się w zeznaniu na to, aby ten przychód został przyjętym w wysokości 6 procentów od mającego się wykazać kapitału zakładowego (artykuł 4.) przy końcu ostatniego roku obrotowego w czasie pokoju.

4. Prawa i obowiązki władz podatkowych i towarzystw w postępowaniu przy wymiarze osobnego podatku zarobkowego mają ważność także w odniesieniu do wymiaru podatku od zysków wojennych.

W szczególności może władza podatkowa zmusić karami porządkowymi towarzystwo, obowiązane do podatku, do współdziałania przy ustaleniu podstawy opodatkowania i wydawać swe wezwania przy określeniu terminu ze skutkami prawnymi, przewidzianymi w § 112. ust. o pod. osob.

5. Władza podatkowa może wezwać towarzystwa do ponownego potwierdzenia, względnie do sprostowania zeznań do podatku zarobkowego, wniesionych przez nie przed obwieszczeniem cesarskiego rozporządzenia.

Artykuł 14.

Nakaz zapłaty.

Podatek od zysków wojennych należy podać do wiadomości podatnika zapomocą nakazu zapłaty. W nakazie zapłaty lub w jego załączniku należy przedstawić obliczenie nadwyżki przychodu podlegającej podatki. Jeśli wypośrodkowanie przeciętnego przychodu zostało już raz podanem do wiadomości podatnika, to należy się powoływać na to w następnych nakazach zapłaty i uwidaczniać tylko sprostowanie przeciętnego przychodu, przed-

sięwzięte z uwagi na podwyższony kapitał zakładowy wojennego roku obrotowego.

Artykuł 15.

Rekurs.

Przeciwko wymiarowi przysługuje podatnikowi prawo rekursu do krajowej władzy skarbowej. Rekurs nie powoduje odroczenia co do uiszczenia przypisanego podatku i co do kroków celem jego ściągnięcia.

Przeciętny przychód, ustalony prawomocnie przy pierwszym wymiarze podatku od zysków wojennych, nie może być więcej zacepionym przy wymiarze podatku za następne wojenne lata obrotowe; tylko, o ile ma być sprostowanym przeciętny przychód wskutek podwyższenia kapitału zakładowego w późniejszych wojennych latach obrotowych, jest dopuszczalnem zacepienie tego sprostowania.

Zarzuty, które są wyłącznie skierowane przeciw wymiarowi podatku zarobkowego, nie mogą być ze skutkiem prawnym podniesione w rekursie przeciw wymiarowi podatku od zysków wojennych.

Jeżeli jednak pierwotny wynik wymiaru podatku zarobkowego zostanie w drodze prawa w taki sposób zmienionym, iż narusza to obowiązek opłaty podatku od zysków wojennych lub wysokość podatku od zysków wojennych, to winną jest władza podatkowa I. instancyi sprostować podatek z urzędu. Przeciw zarządzeniu władzy podatkowej przysługuje podatnikowi prawo rekursu do krajowej władzy skarbowej.

Rozdział II.

Podatek od zysków wojennych poszczególnych osób.

(§§ 9. do 16. i 19.).

Artykuł 16.

Osoby obowiązane do podatku.

Podatek od zysków wojennych wedle rozdziału II. rozporządzenia cesarskiego mają opłacać osoby fizyczne i leżące masy spadkowe (osoby poszczególne), które odnośnie do dochodu pochodzącego z lat wojennych podlegają zasadniczo podatki dochodowemu w myśl § 153. ust. o pod. osob. i artykułu 1. rozporządzenia wykonawczego do IV. działu ustawy o podatkach osobistych (rozp. wyk. IV.). Nadwyżka dochodu ze źródeł oznaczonych w § 153., l. 1, ustęp 1., drugie zdanie, jest jednak tylko pod tym warunkiem

wyjątu z pod opodatkowania, iż podlega ona dowodnie już w tym kraju, z którego pochodzi, jakimś podatki tego samego rodzaju co podatek od zysków wojennych i że dotyczący kraj odnośnie do nadwyżki dochodu wymienionego wyżej rodzaju postępuje wobec Austrii podług zasad wzajemności (recyprocyta).

Artykuł 17.

Uwolnienia.

I. Od podatku od zysków wojennych są uwolnione:

1. Osoby wymienione w § 154. ust. o pod. osob. co do nadwyżki dochodu z oznaczonych tam źródeł.

2. Kwoty, które zostały dowodnie jako datki obrócone na cele opieki wojennej w rozmiarze, oznaczonym w rozporządzeniu cesarskiem z dnia 31. października 1914, Dz. u. p. Nr. 315, względnie w rozporządzeniu Ministerstwa skarbu z dnia 12. listopada 1914, Dz. u. p. Nr. 316, i w rozporządzeniu cesarskiem z dnia 29. maja 1916, Dz. u. p. Nr. 164, o ile zostały one ofiarowane na rzecz instytucji opiekuńczych o charakterze urzędowym jak Czerwony Krzyż, Biuro pomocy wojennej Ministerstwa spraw wewnętrznych, Urząd opieki wojennej Ministerstwa wojny, Austriacki wojskowy fundusz wdów i sierót i w przeciągu jednego roku kalendarzowego (roku wojennego) wynosiły najmniej 500 K, a przy ogólnym dochodzie w wysokości ponad 30.000 K conajmniej 5 procent od dochodu. Podatnik jest obowiązany wykazać ofiarowane datki przez przedłożenie potwierdzenia odbioru instytucji opiekuńczej.

3. Wygrane losowe i loteryjne, o ile je podatnik wiarogodnie wykáže.

4. Nadwyżki dochodu z poborów służbowych i wynagrodzeń za pracę oraz poborów tytułem zaopatrzenia z tutejszokrajowych kas państwowych, nadwornych, krajowych, powiatowych lub gminnych lub z c. i k. wspólnych kas. dalej z funduszy publicznych bez ograniczenia co do wysokości. Tutaj należą także pobory duchownych z opłat stułowych, dalej wypłacone z państwowych lub ze zrównanych z nimi publicznych kas taksy egzaminowe, czesne i t. p.

5. Nadwyżki dochodu z poborów służbowych i wynagrodzeń za pracę oraz poborów tytułem zaopatrzenia innego rodzaju niż oznaczony pod liczbą 4. jeśli nie przekraczają one za rok 4000 K.

Jeżeli taka nadwyżka dochodu przekracza kwotę 4000 K. to podlega ona bez naruszenia postanowienia art. 24., l. 3, podatki od zysków wojennych nie tylko co do częściowej kwoty, przekraczającej tę granicę, lecz co do pełnej kwoty.

Celem ocenienia granicy 4000 K należy pobory służbowe pochodzące z różnych źródeł razem zliczyć. Jeśli jednak wedle artykułu 18. dolicza się pobory służbowe członków gospodarstwa domowego. to należy celem ocenienia tej granicy brać pod uwagę pobory służbowe każdego członka z osobna.

6. Nadwyżki wpływów z udziałów w przedsiębiorstwie tutejszokrajowego towarzystwa z ograniczoną poręką, w którym nie uczestniczyło więcej niż 6 osób fizycznych jako członkowie towarzystwa.

Wolną od podatku jest tylko przypadająca na członka towarzystwa część rozdzielonej nadwyżki przychodu, która przy towarzystwie została już rzeczywiście poddana pod podatek od zysków wojennych.

Celem obliczenia nadwyżki wpływów należy, jeśli udział w przedsiębiorstwie w chwili rozdziału zysku był w latach wojennych wyższym lub niższym niż w latach pokojowych, wziąć dla porównania stosunkowo podwyższone lub niższe wpływy roku 1913 (lat przeciętnych).

7. Osoby, których nadwyżka dochodu, podlegająca podatki, nie przenosi 3000 K. Do osób, które stosownie do art. 16. (§ 153. ust. o pod. osob.) nie podlegają podatki co do całej swej nadwyżki dochodu, stosuje się to postanowienie tylko wówczas, gdy udowodnią, że ich cała nadwyżka dochodu włącznie z wolną od podatku nie przenosi kwoty 3000 K. Co do osób, które wskutek przybycia do obszaru, w którym obowiązuje to cesarskie rozporządzenie, lub wskutek opuszczenia tego obszaru lub przejścia majątku z powodu śmierci mają opłacać podatek od zysków wojennych tylko od nadwyżki dochodu za krótszy przeciąg czasu niż jeden rok (artykuł 20., l. 1), należy nadwyżkę dochodu celem ustalenia wolnej od podatku granicy (3000 K) przerachować na kwotę roczną.

II. Co do osób, które prócz nadwyżki dochodu uwolnionej stosownie do punktu I. l. 3 do 6. posiadają jeszcze inną nadwyżkę dochodu. należy celem ocenienia obowiązku podatkowego i celem wymiaru podatku wliczyć uwolnioną nadwyżkę dochodu; one mają z podatku obliczonego podług całej nadwyżki dochodu uiszczyć kwotę częściową przypadającą stosunkowo na część podlegającą podatki.

Artykuł 18.

Opodatkowanie gospodarstwa domowego.

Celem wymierzenia podatku od zysków wojennych należy w odpowiednim zastosowaniu § 157. ust. o pod. osob. i artykułu 3., I., rozp. wyk. IV. do dochodu głowy gospodarstwa domowego doliczyć dochód członków gospodarstwa

domowego według stanu stosunków gospodarstwa domowego z końcem dotyczącego roku wojennego (1914, 1915, 1916), względnie, jeżeli obowiązek do podatku od zysków wojennych ustal przed końcem roku, według stanu z końcem tego krótszego przeciągu czasu. Jeżeli stosunki gospodarstwa domowego w roku wojennym różnią się od stosunków w roku 1913 (w latach przeciętnych), to należy dochody poszczególnych wchodzących w rachubę osób z roku 1913 (z lat przeciętnych) celem odpowiedniego porównania w ten sposób złączyć lub rozdzielić, aby się miarodajny dochód lat pokojowych składał z dochodów tych samych osób co dochód roku wojennego.

Członkowie gospodarstwa domowego odpowiadają za tę część podatku od zysków wojennych, która przypada stosunkowo na ich nadwyżkę dochodu.

Jeżeli w latach, które mają być porównane, rozpoczęło się lub ustąpiło płacenie zasiłków na utrzymanie między rodzicami i dziećmi lub między małżonkami (§ 157., ustęp 5., ust. o pod. osob.) lub zaszła zmiana w ich wysokości, to nie należy brać zasiłków w rachunek celem obliczenia nadwyżki dochodu ani przy dającym jako pozycyi do potrącenia ani przy biorącym jako wpływ.

Artykuł 19.

Nadwyżka dochodu podlegająca podatkowi.

1. Podstawę opodatkowania stanowi nadwyżka dochodu lat 1914, 1915 i 1916; za każde z tych lat należy ją z osobna obliczyć.

Za nadwyżkę dochodu uważa się kwotę, o którą przenosi dochód uzyskany w latach 1914, 1915 lub 1916 (lata wojenne) dochód uzyskany w roku 1913 (rok pokojowy). Na życzenie podatnika należy w miejsce dochodu roku 1913 wziąć celem porównania przecięcia z lat 1911, 1912 i 1913 (lata przeciętne).

2. Za dochód roku 1913 (lat przeciętnych) i roku wojennego uważa się sumę uzyskanych w każdym z tych lat kalendarzowych wpływów, które w myśl § 159. ust. o pod. osob. podlegają zasadniczo podatkowi dochodowemu, po potrąceniu oznaczonych tamże wydatków.

Miarodajnym jest także przy źródłach dochodu, które w ciągu roku powstały lub wygasły (§ 156., ustęp 2., ust. o pod. osob.), dochód rzeczywiście uzyskany. Poza tem należy stosować postanowienia ustawy o podatkach osobistych co do obliczenia dochodu podlegającego podatkowi, w szczególności postanowienia §§ 158. do 171., i artykułu 3., II., dalej artykułów 4. do 9. i 12. do 28. rozp. wyk. IV. ze zmianami wynikającymi z artykułów

16. i 18. tego rozporządzenia tudzież z następujących postanowień.

Dochód miarodajny należy przyjąć w razie, jeśli został ustalonym celem wymiaru podatku dochodowego, w kwocie ustalonej; w innym razie ma nastąpić samoistne obliczenie dochodu (artykuł 26., I., ustęp 2.).

Kwoty halerzowe, wynikające przy obliczeniu dochodu, należy pominać. (Porównaj także artykuł 24., I. 4.)

3. Celem porównania z całkowitym dochodem roku wojennego należy także i w tym przypadku wziąć całkowity dochód roku pokojowego (lat przeciętnych), jeśli on bądźto w całości bądźżeż w części nie podlegał tutejszokrajowemu podatkowi dochodowemu; dochód nie poddany podatkowi dochodowemu musi być jednak wiarygodnie wykazany przez podatnika. Jeżeli nadwyżka dochodu podlega wedle artykułu 16. tylko w części podatkowi od zysków wojennych, ponieważ dochód z zagranicznych źródeł już za granicą został poddany podatkowi od zysków wojennych, a zatem ma być wyłączonym (§ 153., I. 1, ustęp 1., drugie zdanie, ust. o pod. osob.), lub jeśli co do osób mieszkających zagranicą podlega podatkowi w krajach tutejszych tylko dochód płynący z tutejszokrajowych źródeł (§ 153., I. 2 i 3, ust. o pod. osob.), to należy także i dochód roku pokojowego (lat przeciętnych) o tyle tylko wziąć do porównania, o ile on pochodzi z odpowiednich źródeł.

4. Jeśli przy wymiarze podatku dochodowego obliczenie odbywa się podług lat gospodarczych (bilansowych), które nie schodzą się z latami kalendarzowymi (§ 156., ustęp 4., ust. o pod. osob.), to należy zliczać stosunkowe części dochodu tych lat gospodarczych, odpowiadające okresem tworzącym rok kalendarzowy. Jednakże należy tę część zysku roku bilansowego 1916/17, która przypada na rok kalendarzowy 1916, ustalić w jej rzeczywistej wysokości; podatnik ma ją na żądanie wykazać.

5. Co do osób prowadzących porządne księgi (§ 163., ustęp 3., § 165. ust. o pod. osob.) należy stosować odpowiednio postanowienia artykułu 5., II. o uwzględnianiu odpisań w latach wojennych i niższych oszacowań zapasów w latach pokojowych, dalej artykułu 5., III., o przychodach zarachowanych bezpośrednio w bilansie poza rachunkiem przychodów.

6. Podatek od zysków wojennych nie stanowi policzalnej pozycyi do potrącenia (§ 15.).

7. Jeżeli dochód roku 1913 (dochód przeciętny) wynosi mniej niż 10.000 K, to należy go celem obliczenia nadwyżki dochodu przyjąć w wysokości 10.000 K. Postanowienie to nie stosuje

się do osób, które stosownie do artykułu 16. (§ 153. ust. o pod. osob.) nie są obowiązane do podatku od całej swej nadwyżki dochodu.

Artykuł 20.

Przyjazd, wyjazd, przejście majątku.

1. Jeżeli dochód wskutek przyłączenia do obszaru, w którym obowiązuje to cesarskie rozporządzenie, lub wskutek opuszczenia tego obszaru lub przejścia majątku z powodu śmierci nie obejmuje przeciągu czasu pełnego roku, to należy dochód tego krótszego przeciągu czasu przeliczyć celem wyśredkowania nadwyżki dochodu na dochód roczny. Na życzenie podatnika może być na rok 1913 (lata przeciętne) przyjęty cały rzeczywisty dochód tego roku (lat przeciętnych) z włączeniem dochodu w krajach tutejszych nie podlegającego podatkowi, względnie dochodu spadkodawcy (l. 2), jeżeli zostanie wiarygodnie wykazany. Jeśli wywymienione zdarzenie zaszło w roku wojennym, to należy z podatku rocznego przypisać tylko kwotę częściową, przypadającą stosunkowo na krótszy przeciąg czasu.

2. Dochód z majątku odziedziczonego po rozpoczęciu się roku 1913 (lat przeciętnych) należy tylko co do tej kwoty traktować jako nadwyżkę dochodu dziedzica, o którą on przenosi dochód uzyskany z tego majątku w roku 1913 (w latach przeciętnych). W ten sam sposób należy postępować także w przypadkach przeniesienia majątku przez wyznaczenie wiana lub przez umowę o oddanie pomiędzy rodzicami (dziadkami) a dziećmi (wnukami) lub między małżonkami.

W tym celu należy, jeśli przejście majątku nastąpiło przed rokiem 1914, wyłączyć wpływy, które przypadły z przeniesionego majątku poprzednikowi w prawie w roku 1913 (w latach przeciętnych), z jego dochodu i doliczyć do dochodu następcy w prawie; jeśli przejście majątku miało miejsce w ciągu jednego z lat wojennych, to ma — wyjąwszy przypadki uregulowane pod liczbą 1 — wyłączenie, względnie doliczenie tylko w tej kwocie nastąpić, która stosunkowo odpowiada przeciągowi czasu od przejścia majątku do końca roku wojennego.

Artykuł 21.

Wpływy nie zarachowane w latach wojennych.

1. Postanowienia artykułu 6., I., o przychodach uzyskanych w latach wojennych, jednakże w tych latach nie zarachowanych mają być odpowiednio stosowane.

Skutki karne zaniechanego zeznania tych przychodów postanawia artykuł 31., I 2.

2. Jeżeli przy wymiarze podatku dochodowego za lata podatkowe 1915 do 1922 zostanie stwierdzonym majątek, z którego przychody nie zostały jeszcze przy poprzedzającym wymiarze poddane podatkowi dochodowemu, to należy przyjąć, że ten majątek pochodzi z nadwyżek dochodu lat wojennych, jeśli podatnik nie wykaże, że on pochodzi z wpływów nie podlegających podatkowi od zysków wojennych lub z wpływów już opodatkowanych; należy go w jego całej wysokości doliczyć do dochodu bezpośrednio poprzedzającego roku wojennego, miarodajnego dla obliczenia nadwyżki dochodu.

Artykuł 22.

Nadzwyczajne wpływy lub niedobory.

1. Wygrane losowe i loteryjne z roku 1913 (z lat przeciętnych) należy wyłączyć z dochodu tych lat. Jeśli dochód tych lat był wskutek innych nadzwyczajnych jednorazowych wpływów znacznie wyższym lub wskutek nadzwyczajnych niedoborów znacznie niższym niż zwyczajnie, to może być przyjęta podług swobodnego uznania komisji (artykuł 26., I., ustęp 2., lit. c) stosowna normalna kwota dochodu przy wyłączeniu nadzwyczajnych wpływów, względnie niedoborów. Jako takie nadzwyczajne wpływy w dochodzie wchodzi w rachubę kwoty uzyskane z nadzwyczajnych wyjęć lasu, zarobki pochodzące z długoletniej czynności jak nadzwyczajne honoraria autorskie lub kwoty uzyskane z sprzedaży wynalazków, dalej nadzwyczajne jednorazowe zyski ze spekulacji, wpływ wieloletnich zaległych czynnych odsetek od kapitału i t. p. a jako nadzwyczajne niedobory znaczne zmniejszenia dochodu wskutek klęsk elementarnych i nadzwyczajnych przerw ruchu, zapłata wieloletnich zaległych odsetek od długów i t. p.

2. Zastrzega się Ministrowi skarbu prawo wyłączenia w poszczególnych godnych uwzględnienia wypadkach na prośbę podatnika po wysłuchaniu organu wymiarowego z dochodu lat wojennych w całości lub w stosownej częściowej kwocie nadzwyczajnych nie powtarzających się rokrocznie wpływów, które przedstawiają się jako wynik wieloletniej, przed rokiem 1914 rozpoczętej czynności, lub na osiągnięcie których może podatnik liczyć z reguły dopiero w dłuższych okresach czasu, lub nadzwyczajnych jednorazowych wpływów z czynności umysłowej nie uprawianej zawodowo, a to pod tym warunkiem, że te wpływy nie stoją w żadnym w ogóle związku ze stosunkami stworzonymi przez wojnę. Należą tu w szczegól-

ności kwoty uzyskane z nadzwyczajnych wyrębów lasu (porównaj artykuł 15., l. 3, rozp. wyk. IV.), o ile nie przedstawiają się one jako uzyskane w roku wojennym nadzwyczajne zyski, kwoty uzyskane ze sprzedaży wynalazków, przygodne honorarya autorskie za niezawodowe prace naukowe i t. p., o ile one nie tylko przedstawiają się jako nadzwyczajne wpływy, lecz przypadają także tylko przypadkowo na okres wojenny.

Artykuł 23.

Uwzględnienie strat.

Jeżeli w ogólnym wyniku gospodarstwa prowadzonego przez pewną osobę okaże się w jednym z lat 1914, 1915 lub 1916 strata, to należy ją w innych latach potrącić od nadwyżki dochodu z tych źródeł dochodu, z których ona pochodzi, a to stratę roku 1914 najpierw od nadwyżki dochodu roku 1915, ewentualnie od nadwyżki dochodu roku 1916, stratę roku 1915 od nadwyżki dochodu roku 1914, ewentualnie roku 1916, stratę roku 1916 najpierw od nadwyżki dochodu roku 1915, ewentualnie roku 1914. O ile podług tego należy stratę zaliczyć na nadwyżkę dochodu, od której już został przypisanym podatek od zysków wojennych, należy dodatkowo przypis odpowiednio sprostować.

Artykuł 24.

Wysokość podatku od zysków wojennych.

1. Podatek wynosi od pierwszych zaczętych lub pełnych 10.000 K	5 procent,
od następnych zaczętych lub pełnych 10.000 K	10
od następnych zaczętych lub pełnych 20.000 K	15
od następnych zaczętych lub pełnych 20.000 K	20
od następnych zaczętych lub pełnych 20.000 K	25
od następnych zaczętych lub pełnych 20.000 K	30
od następnych zaczętych lub pełnych 200.000 K	35
od następnych zaczętych lub pełnych 200.000 K	40
od kwot wyższych (ponad 500.000 K)	45

2. Podatek należy jednak w ten sposób wymierzyć, aby w nadwyżki dochodu podlegającej podatкови po odciążeniu podatku nie pozostało

mniej niż 3000 K. Podatek należy zatem przy nadwyżkach dochodu do włącznie 3157 K tylko w tej kwocie wymierzyć, o którą przenosi nadwyżka dochodu wolną od podatku kwotę 3000 K.

3. Poprzednie postanowienie (l. 2) należy także stosować odpowiednio do nadwyżek dochodu z prywatnych poborów służbowych oraz poborów tytułem zaopatrzenia (artykuł 17., l. 1, l. 5, i II.), a to w ten sposób, aby podatnikowi z tej nadwyżki dochodu pozostała nieukrócona kwota 4000 K.

4. Nadwyżkę dochodu należy — z wyjątkiem nadwyżki aż do wysokości 3157 K (l. 2, zdanie drugie) — zaokrąglić w dół na kwotę podzielną przez 20.

Jeśli tylko częściowa kwota podatku zostaje przypisaną (artykuł 17., II., artykuł 20., l. 1), to należy pominać wynikające z obliczenia kwoty halerzowe.

Artykuł 25.

Właściwość do przeprowadzenia wymiaru.

Wymiar podatku od zysków wojennych ma przyprowadzać ta władza podatkowa I. instancji, która jest właściwą do przypisania podatku dochodowego za rok następujący bezpośrednio po każdorazowym roku wojennym.

Gdyby jednak stosownie do tego miała wymierzenie podatku od zysków wojennych od nadwyżki dochodu późniejszego roku przedsięwziąć inna władza podatkowa aniżeli odnośnie do nadwyżki dochodu roku wcześniejszego, to ma wymierzenie za te lata — o ile ono jeszcze nie nastąpiło — przeprowadzić władza podatkowa właściwa ze względu na rok późniejszy.

Podług tych samych zasad oznacza się także właściwość powołanych do współdziałania komisji szacunkowych dla podatku dochodowego. (Artykuł 26.; §§ 177. do 198. ust. o pod. osob.; artykuł 46. do 50. rozp. wyk. IV.)

Artykuł 26.

Zasady dla przeprowadzenia wymiaru.

1. Władze podatkowe mają opierając się na aktach wymiarowych podatku dochodowego ustalić osoby podlegające przypuszczalnie podatкови od zysków wojennych jak również dochód roku wojennego i roku 1913 (lat przeciętnych).

O ile dochód lub kwota częściowa dochodu nie mogą być przyjęte w kwocie wziętej za podstawę dla wymiaru podatku dochodowego (artykuł 19., l. 2, ustęp 3.), należy je samoistnie

ustalić. Ustalenie to jest obowiązkiem właściwej komisji szacunkowej dla podatku dochodowego (artykuł 25.):

- a) jeżeli rzeczywiście uzyskany dochód z powodu powstania lub odpadnięcia źródła lub z powodu przybycia do obszaru, w którym obowiązuje cesarskie rozporządzenie, lub opuszczenia tego obszaru w ciągu roku nie został wogóle włączony do oszacowania dla podatku dochodowego albo nie w swej rzeczywistej wysokości;
- b) jeżeli dla podatku dochodowego za rok 1918 wzięto za podstawę zysk roku bilansowego 1916/1917, a zatem jeżeli zysk częściowy za przeciąg czasu, przypadający na rok kalendarzowy 1916, ma być obliczonym w rzeczywistej wysokości (artykuł 19., l. 4):
- c) jeżeli należy rozstrzygnąć, czy na podstawie artykułu 22. mają być wyłączone nadzwyczajne pożyczki; o ile powzięcie decyzji zastrzeżeniem jest Ministrowi skarbu (artykuł 22., l. 2), ma komisya eo do tego przedłożyć swą opinię;
- d) jeżeli chodzi o obliczenie częściowego dochodu, który jest wprawdzie ustalonym do podatku dochodowego w rzeczywistej wysokości, jednakże łącznie z innymi dochodem jak z dochodem spadkodawcy, głowy gospodarstwa domowego itp.;
- e) jeżeli podatnik prostuje (artykuł 27., III.) zeznany lub przyjęty do wymiaru podatku dochodowego dochód roku 1913 (lat przeciętnych).

II. Z dochodu roku wojennego i roku 1913 (dochód przeciętny) mają władze podatkowe przez porównanie wypośrodkować nadwyżkę dochodu i ustalić jej część podatkowi podlegającą.

Jeśli ma miejsce odliczenie strat z innych lat (artykuł 23.), to należy je dać do ustalenia przez komisję.

Potem należy obliczyć kwotę podatku wedle artykułu 24.

Artykuł 27.

Postępowanie przy przeprowadzeniu wymiaru.

I. Każde do przeprowadzenia wymiaru podatku od zysków wojennych potrzebne faktyczne ustalenie, które nie nastąpiło przy przeprowadzeniu wymiaru podatku dochodowego, wymaga postępowania przy współdziałaniu podatnika, do którego stosują się odpowiednie przepisy IV. i VI. działu

ustawy o podatkach osobistych i wydanych do tychże przepisów wykonawczych, w szczególności postanowienia o prawach i obowiązkach władz podatkowych (komisji szacunkowych i ich przewodniczących) i podatników.

II. Podatnicy mają zeznać uzyskany w latach wojennych dochód niżej oznaczonego rodzaju (§ 202. ust. o pod. osob., artykuły 29., 43., l. 3, 4, 6, 7 rozp. wyk. IV.):

- a) Dochód, który stosownie do § 153. ust. o pod. osob. i do wydanych na zasadzie § 285. ust. o pod. osob. zarządzeń nie podlega podatkowi dochodowemu, jednakże w myśl artykułu 16. ma być uwzględnionym przy wymiarze podatku od zysków wojennych;
- b) dochód ze źródeł, które w ciągu roku powstały lub wygasły, w tej kwocie, którą dochód w tym roku rzeczywiście osiągnął;
- c) w przypadku przybycia do obszaru, w którym rozporządzenie cesarskie obowiązuje, lub opuszczenia tego obszaru dochód uzyskany w roku przybycia lub wyjazdu.

Zeznania za lata 1914 i 1915 należy wnieść do właściwej władzy podatkowej (artykuł 25.) bez osobnego wezwania w ciągu dni 14 po ogłoszeniu tego rozporządzenia, zeznania za rok 1916 w terminie wyznaczonym do wnoszenia zeznań do podatku dochodowego za rok 1917. W przypadkach godnych uwzględnienia może na prośbę podatnika dozwolnić władza podatkowa stosownego przedłużenia terminu.

Zeznanie ma być skuteczniem przy użyciu formularza zeznania do podatku dochodowego podług formularza A artykułu 32. rozp. wyk. IV., który należy zaopatrzyć w uwagę „do podatku od zysków wojennych“. O ile wchodzi w grę dochód roku 1916, może być jego zeznanie połączone z zeznaniem do podatku dochodowego za rok 1917 i użytą do tego rubryka „objaśnienia“ formularza zeznania do podatku dochodowego.

Podatnikowi wolno czynić w zeznaniach także inne podania lub stawiać wnioski.

Jeśli zeznania nie zostaną w terminie wniesione, to należy postąpić w myśl § 205. ust. o pod. osob. (art. 30. i 43., l. 2 i 3, rozp. wyk. IV.).

Podatnicy mogą być także wezwani przez władzę podatkową do ponownego potwierdzenia względnie sprostowania swych zeznań wniesionych do podatku dochodowego przed ogłoszeniem rozporządzenia cesarskiego.

III. Jeżeli dochód roku 1913 (lat przeciętnych), zeznany do podatku dochodowego lub wzięty za podstawę wymiaru, został przez podatnika

sprostowanym dopiero po ogłoszeniu rozporządzenia cesarskiego, to należy takie sprostowanie tylko wtedy uwzględnić, jeżeli podatnik wykaże wiarygodnie wysokość nadwyżki dochodu podlegającej podatкови od zysków wojennych i zrzeknie się prawa zaczepienia sprostowania przypisu podatku dochodowego odpowiednio do sprostowania dochodu z powodu przedawnienia lub z powodu amnestyi podług artykułu II. noweli do podatków osobistych. Jeśli dowód zostanie uznany za nieudały, to należy wziąć za punkt wyjścia wyniki przeprowadzonego wymiaru podatku dochodowego lub gdyby on przed sprostowaniem jeszcze nie był przeprowadzonym, dochód pierwotnie zeznany.

Artykuł 28.

Nakaz zapłaty.

Władza podatkowa ma oznajmić podatnikowi kwotę podatku od zysków wojennych, który on ma uiszczyć, za pomocą nakazu zapłaty, w którym należy także przedstawić obliczenie nadwyżki dochodu.

Wyciąg z wygotowanych nakazów zapłaty, zawierający oznaczenie podatników, dochód roku wojennego i roku pokojowego (dochód przeciętny), nadwyżkę dochodu podlegającą podatкови i kwotę podatku od zysków wojennych należy wyłożyć do publicznego wglądu. Wyłożenie ma następować po upływie każdego półrocza. Do wyciągów należy wciągać także dodatkowo przypisy lub sprostowania.

Artykuł 29.

Środki prawne.

I. Przeciwno wynikowi przeprowadzonego wymiaru przysługuje podatnikowi i, o ile przy wymiarze współdziałała komisya szacunkowa, także władzy podatkowej prawo odwołania. Dla władzy podatkowej rozpoczyna się termin odwołania z dniem, w którym wpłynie do niej protokół odnośnego posiedzenia komisyi szacunkowej.

Odwołania nie posiadają skutku odraczającego odnośnie do zapłaty przypisanego podatku i co do zarządzeń celem jego ściągnięcia.

II. Do rozstrzygnięcia odwołania obowiązana jest bez naruszenia postanowienia punktu III. krajowa władza skarbowa.

Jeżeli jednak władza podatkowa uzna w przypadkach niżej podanych żądanie podniesione w odwołaniu za uzasadnione, to ma ona sama rozstrzygnąć, pozostawiając prawo rekursu do krajowej władzy skarbowej.

a) jeśli chodzi wyłącznie o błąd rachunkowy zaszyły przy wymierzeniu;

b) jeśli zamiast kwoty dochodu, mającej być samoistnie ustaloną, została wzięta za podstawę obliczenia nadwyżki dochodu kwota dochodu, wzięta za podstawą wymiaru podatku dochodowego lub odwrotnie;

c) jeśli z dochodem z odziedziczonego majątku (artykuł 20.) lub z dochodem podlegającym doliczeniu wedle § 157. ust. o pod. osob. (artykuł 18.) mylnie postąpiono;

d) jeśli dochód roku pokojowego nie został ustalonym według przecięcia lat 1911 do 1913 (artykuł 19., l. 1., ustęp 2.); lub

e) jeśli opodatkowaniu została poddana także wolna od podatku nadwyżka dochodu z udziałów towarzystwa z ogr. por. (artykuł 17., l. 1. 6).

III. O ile ustalenie dochodu nastąpiło stosownie do artykułu 26., l. 1., ustęp 2., przez komisję szacunkową, należy w postępowaniu odwoławczym zasięgnąć uchwały komisji odwoławczej, w przypadkach atoli rozstrzygnięcia przez władzę podatkową (punkt II., ustęp 2., lit. b do e) uchwały komisji szacunkowej.

IV. Zarzutów przeciw wynikowi przeprowadzonego wymiaru podatku dochodowego nie można ze skutkiem prawnym podnosić w odwołaniach i rekursach przeciw podatкови od zysków wojennych.

Jeśli jednak pierwotny wynik przeprowadzonego wymiaru podatku dochodowego zostanie w drodze prawa zmienionym w taki sposób, iż wpływa to na obowiązek do podatku od zysków wojennych lub na wysokość podatku, to ma władza podatkowa I. instancyi sprostować podatek z urzędu. Przeciw sprostowaniu przysługuje podatnikowi prawo rekursu do krajowej władzy skarbowej.

V. Odwołania i rekursy są wolne od stempla.

VI. Poza to ma być stosowaniem postępowanie przepisane dla odwołań przeciw podatкови dochodowemu (§§ 218. do 223. ust. o pod. osob. i artykuły 61. do 64. rozp. wyk. IV.).

VII. Przeciw rozstrzygnięciom krajowej władzy skarbowej przysługuje podatnikowi i — o ile współdziałała komisya (punkt III.) — także przewodniczącemu komisji odwoławczej z powodu mylnego zastosowania ustawy lub z powodu istotnych wadliwości postępowania prawo zażalenia do trybunału administracyjnego. (Ustawa z dnia 22. października 1875, Dz. u. p. Nr. 36 z roku 1876, § 225. ust. o pod. osob., artykuł 65. rozp. wyk. IV.).

Rozdział III.

Postanowienia wspólne.

Artykuł 30.

Płatność. Wolność od dodatków.

(§§ 17. i 18.)

Podatek od zysków wojennych należy każdorazowo wpłacać w dwu równych ratach, z których pierwsza płatną jest 30 dni po doręczeniu nakazu zapłaty, druga po upływie dalszych sześciu miesięcy.

Do zapłaty można użyć stosownie do obwieszczenia Ministerstwa skarbu z dnia 18. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 109, papierów czwartej austriackiej pożyczki wojennej. Papiery mogą być złożone podług wyboru podatnika albo we właściwym urzędzie podatkowym (miejskiej kasie) albo w pocztowej kasie oszczędności. W obu przypadkach ma płaćca strona dokładnie oznaczyć przypis podatku od zysków wojennych, na poczet którego chce płacić, przez określenie nakazu zapłaty (numer, data), władzy wymierzającej, miejsca wpłaty i kwoty przypisanego podatku; prócz tego ma podać dokładny adres mieszkania. Na złożone papiery należy wydać stronie urzędowe poświadczenie.

Przypisu podatku od zysków wojennych w celu wymierzenia dodatków i obliczenia opłat nie uskutecznia się.

Artykuł 31.

Postanowienia karne.

(§§ 19. i 26.)

Postanowienia karne V. działu ustawy o podatkach osobistych i wydanych do niej przepisach wykonawczych mają być stosowane w miarę następujących postanowień:

1. Jeżeli przez ukrócenie lub zatajenie podatku (§§ 239., 240., 241., ustęp 3., §§ 243. i 244., ustęp 3., ust. o pod. osob.) popełnione po ogłoszeniu rozporządzenia cesarskiego, zostanie prócz podatku zarobkowego lub dochodowego także podatek od zysków wojennych ukróconym lub na ukrócenie narażonym, to należy obok kary za ukrócenie lub zatajenie podatku zarobkowego lub dochodowego nałożyć także karę za ukrócenie lub zatajenie podatku od zysków wojennych.

2. Kto staje się winnym jedynie co do podatku od zysków wojennych czynu lub zaniechania, karygodnego według V. działu ustawy o podatkach osobistych, podpada karze według tego działu w ten sposób, że dla wymiaru kary w myśl § 241.,

ustęp 1. i 2., i § 244., ustęp 1. i 2., ust. o pod. osob. należy wziąć na podstawę podatek od zysków wojennych.

Za zatajenie podatku według §§ 243. i 244. ust. o pod. osob. uważa się także i zaniechanie dodatkowego zeznania uzyskanych w latach wojennych, jednakże w tych latach nie zarachowanych zysków lub zaniechanie wykazania zysków nie zarachowanych do końca roku 1918 (§ 14., artykuł 6., I. i II., i artykuł 21., I. 1).

3. Członkowie zarządu, osobiście odpowiedzialni spółnicy, kierownicy przedsiębiorstwa i likwidatorowie, przy zagranicznych towarzystwach zastępcy i odpowiedzialni kierownicy tutejszo-krajowych filii, którzy świadomie działają wbrew przepisom rozporządzenia cesarskiego co do zabezpieczenia podatku od zysków wojennych z zamiarem narażenia na szwank poboru podatku od zysków wojennych, będą karani grzywną do 50.000 K.

Jeśli z okoliczności można powziąć, że naruszenie przepisów nastąpiło wprawdzie świadomie, lecz nie w zamiarze narażenia na szwank podatku, należy nałożyć grzywnę do 10.000 K (§ 26.).

Orzeczenie karne co do tych czynów karygodnych ma wydawać władza podatkowa właściwa dla podatku od zysków wojennych. (§ 256., ustęp 2., ust. o pod. osob.)

Artykuł 32.

Postanowienia ogólne.

(§ 19.)

1. Postanowienia ogólne zawarte w VI. dziale ustawy o podatkach osobistych i w przepisach wykonawczych do tego działu, a mianowicie:

§§ 262. do 265.; artykuł 2. (wnoszenie zeznań i składanie oświadczeń);

§§ 263., 266.; artykuł 3. (masy spadkowe i odpowiedzialność);

§§ 267., 268.; artykuły 4., 5. (doręczenia);

§ 269.; artykuł 6. (obowiązek do udzielania wyjaśnień organom wymiarowym);

§§ 270., 271.; artykuł 7. (pomoc władz i sądów);

§§ 272. do 279.; artykuł 8. (wgląd do ksiąg);

§ 280.; artykuł 9. (wstęp do lokalności przemysłowych);

§ 281.; artykuł 36., III., i 46., I. 2, przep. wyk. IV., artykuł 7., I. 2, ustęp ostatni, przep. wyk. V. (najwyższe kierownictwo wymiaru i delegowanie organów wymiarowych lub karnych);

§ 282.; artykuł 10. (wnoszenie środków prawnych);

§§ 283., 284.; artykuł 11. (pobór podatku i odsetek zwłoki; przedawnienie);

§ 286; artykuł 13. (przywrócenie do poprzedniego stanu)

mają być także co do podatku od zysków wojennych odpowiednio stosowane.

2. Postanowienie § 123. ust. o pod. osob. o ustawowem prawie zastawu będzie odpowiednio stosowanem przy podatku od zysków wojennych towarzystw.

3. Wszystkie osoby, które od obowiązanej do podatku od zysków wojennych poszczególnej osoby, nabyły po dniu 1. sierpnia 1914 przedmioty majątkowe darmo lub w drodze interesu pokrywającego darne przysporzenie, odpowiadają za podatek od zysków wojennych przenoszącego aż do wysokości wartości przeniesionego przedmiotu; jednakże może przyjemca, wykazawszy zużycie w dobrej wierze, spowodować ograniczenie odpowiedzialności do wzbogacenia, które jeszcze pozostało. On może się dalej uwolnić od odpowiedzialności, jeśli wykaże, że rozchodzi się o darne rozporządzenia w wypełnieniu ustawowego obowiązku, o okazyjne podarunki odpowiadające zwyczajom lub o rozporządzenia w stosownej wysokości, uczynione na cele dobroczynne, lub takie, przez które uczyniono zadość moralnemu obowiązkowi lub względem przyzwoitości.

4. Za miarodajny wedle § 1. ustawy o przedawnieniu z dnia 18. marca 1878, Dz. u. p. Nr. 31, rok administracyjny, w którym powstała należytość podatkowa, ma uchodzić:

co do towarzystw odnośnie do podatku od zysków wojennych

od nadwyżki przychodu wojennych lat obrotowych, ubiegłych przed rokiem 1916. rok 1916,

od nadwyżki przychodu wojennych lat obrotowych, ubiegłych później, jednakże przed rokiem 1917, rok 1917.

od nadwyżki przychodu pozostałych wojennych lat obrotowych rok 1918;

co do poszczególnych osób odnośnie do podatku od zysków wojennych

od nadwyżki dochodu lat 1914 i 1915 rok 1916,

od nadwyżki dochodu roku 1916 rok 1917.

W myśl § 3. cyt. ust. jest miarodajną zapadalność pierwszej raty podług § 17. rozporządzenia cesarskiego (artykuł 30.).

Artykuł 33.

Przestrzeganie wzajemności.

(§ 19.)

Minister skarbu jest w miarę § 285. ust. o pod. osob. także i co do podatku od zysków wojennych upoważnionym do wydawania zarządzeń i zawierania umów, odstępujących od przepisów rozporządzenia cesarskiego i od tego rozporządzenia.

Istniejące już układy celem uniknięcia podwójnego opodatkowania będą co do podatku od zysków wojennych tylko o tyle stosowane, o ile wchodzi w rachubę podatek tego samego rodzaju tego kraju, w którym układ jest zawartym.

Rozdział IV.

Zabezpieczenie podatku od zysków wojennych.

Ograniczenie rozdziału zysków w tutejszokrajowych towarzystwach (§§ 20. do 23.).

Artykuł 34.

Zasady ogólne.

Towarzystwom tutejszokrajowym wolno po ogłoszeniu rozporządzenia cesarskiego za wojenne lata obrotowe tylko o tyle rozdzielać kwoty zysków ponad przecięcie z czasu przed wojną, o ile im pozostanie z rozporządzalnych według statutu i wykazanych w bilansie rezerw wraz z kwotami odłożonemi z bieżącego zysku conajmniej kwota, równająca się przypadającym do rozdziału nadwyżkom.

Temu ograniczeniu podlegają, o ile na żądanie strony stosownie do artykułu 43. nie zostanie wydanem wyjątkowe zarządzenie, także towarzystwa, które w wojennych latach obrotowych nie uzyskają nadwyżki przychodu podlegającej podatkowi od zysków wojennych i rozdział zysków przedsięwzięcia bez wyjątku z rezerw uzbieranych już w czasie pokoju, dalej też towarzystwa z wolnemi od podatku przedsiębiorstwami odnośnie do swego całego rozdziału zysku.

Artykuł 35.

Rozdział zysku (§ 20., ustęp 1.).

Pod kwotami zysków (artykuł 34.) należy rozumieć wszystkie zyski przypadające do rozdziału bez względu na sposób ich zarachowania, ich nazwę i miarę ich rozdziału.

Do kwot zysków nie należy doliczać świadczeń, które formalnie podjęto wprawdzie z bilansowego czystego zysku lub z rezerw zysku, które jednak faktycznie stanowią wydatki przedsiębiorstwa,

tak w szczególności tantemy wypłacone funkcyonaryuszom na podstawie umowy (§ 95., lit. h, ust. o pod. osob.) jak również remuneracye, które otrzymują funkcyonaryusze za swe pełnienie służby z czystego zysku (§ 95., lit. i, ust. o pod. osob.). Nie należy doliczać dalej ofiar, podarunków i darów, o ile one według obowiązujących ustaw nie stanowią przedmiotu opodatkowania.

Artykuł 36.

Przeciętny rozdział w latach obrotowych w czasie pokoju (§ 21.; § 20., ustęp 2.).

Przy wypośredkowaniu przeciętnego rozdziału należy w ogólności postępować według zasad ustanowionych w artykule 8. dla wypośredkowania przeciętnego czystego przychodu.

Jednakże należy mieć wzgląd na następujące odmienne postanowienia:

1. Przy obliczeniu wchodzi w rachubę tylko kapitał podstawowy; innych wkładek członków towarzystwa jak również rezerw (artykuł 4., l. 2 i 3) nie bierze się zatem w rachubę.

2. Przy obliczeniu najniższego wymiaru przeciętnego rozdziału należy we wszystkich przypadkach wziąć za punkt wyjścia stan kapitału podstawowego przy końcu wojennego roku obrotowego.

3. Przeliczenia rozdziałów zysku za wojenne lata obrotowe, które obejmują dłuższy lub krótszy przeciąg czasu niż jeden rok (12 miesięcy), na jeden rok nie uskutecznia się; przy takich wojennych latach obrotowych należy przeciwnie wziąć za punkt wyjścia rzeczywiście uskuteczniiony rozdział zysku i przeciwstawić mu celem wypośredkowania przypadłych do rozdziału nadwyżek rozdział przeciętny, przerachowany na rzeczywisty czas trwania odnośnego wojennego roku obrotowego.

Artykuł 37.

Związane rezerwy (§ 20., ustęp 1.).

Do rezerw, w wysokości których dopuszczalne są nadwyżki rozdziału, zalicza się tylko prawdziwe, bilansem objęte i jako takie wykazane odłożenia (artykuł 4., l. 3) wraz z kwotami odłożonego zysku z przychodów uzyskanych w wojennych latach obrotowych.

Te rezerwy muszą być wedle statutu rozporządzalne. To nie ma miejsca przy odłożeniach, których statutowe przeznaczenie może być zmienionem tylko za zezwoleniem władzy nadzorczej.

Jeżeli towarzystwo nie posiada jeszcze odpowiednich rezerw, to musi je utworzyć z bieżącego zysku przy sposobności rozdziału nadwyżek.

Rezerwy, związane już przez rozdział nadwyżek za poprzednie wojenne lata obrotowe, nie mogą być już więcej wstawione w rachunek przy rozdziale nadwyżek późniejszych wojennych lat obrotowych.

Rezerwy pozostają w wysokości przypadłych do rozdziału nadwyżek związanymi aż do zupełnego uiszczenia wymierzonego za ostatni wojenny rok obrotowy podatku od zysków wojennych.

Artykuł 38.

Dodatkowe uskutecznienie zabezpieczenia (§ 22.).

Towarzystwa tutejszokrajowe, które, nie rozporządzając dostatecznymi rezerwami (artykuł 37.), uskuteczniły już rozdział nadwyżek za ubiegły przed ogłoszeniem cesarskiego rozporządzenia wojenny rok obrotowy, muszą dodatkowo uskutecznić utworzenie takich rezerw ze zysku pozostałych wojennych lat obrotowych, a jeśli on na to nie wystarcza, ze zysku następujących po nich lat obrotowych. Jak długo to dodatkowe uskutecznienie nie zostanie w zupełności przeprowadzonym, lub podatek od zysków wojennych nie zostanie za wszystkie wojenne lata obrotowe zapłaconym, nie jest dopuszczalnym rozdział nadwyżek ponad przecięcie.

Utworzenie osobnej rezerwy przy zagranicznych towarzystwach (§ 25.).

Artykuł 39.

Zagraniczne towarzystwa winny wstawić 40 procent nadwyżki przychodu podlegającej podatkowi od zysków wojennych do osobnej rezerwy, która ma być osobno wykazaną w tutejszokrajowym specjalnym bilansie.

Jeżeli rozporządzono już czystym przychodem ubiegłego przed ogłoszeniem rozporządzenia cesarskiego wojennego roku obrotowego, to należy odłożyć osobną rezerwę za taki rok z góry z tutejszokrajowego czystego przychodu pozostałych wojennych lat obrotowych, a o ile on na to nie wystarcza, z przychodu następujących po nich lat obrotowych.

Osobną rezerwę należy ulokować w tutejszokrajowych państwowych zapisach długu i złożyć w pocztowej kasie oszczędności, w Banku austriacko-węgierskim lub w jakiejś innej tutejszokrajowej instytucji kredytowej pod zamknięciem na rzecz skarbu państwa.

Osobnej rezerwy nie można z powodu innych roszczeń wciągać do egzekucyi ani też obejmować zarządzeniami zabezpieczającymi. Aż do uiszczenia podatku od zysków wojennych ani towarzystwo, ani też w razie jego rozwiązania likwidatorowie nie mogą nią dowolnie rozporządzać.

W miarę uiszczenia podatku może być zamknięcie całkiem lub częściowo uchylonem. Władza podatkowa winna wydać towarzystwu na jego żądanie poświadczenie, uprawniające towarzystwo do podjęcia w instytucji kredytowej oznaczonej przez władzę podatkową części papierów wartościowych.

Wspólne postanowienia dla tutejszokrajowych i zagranicznych towarzystw.

Artykuł 40.

Wykazanie skutecznego zabezpieczenia. Badanie wykazania przez władzę podatkową.

Wypełnienie obowiązków nałożonych na towarzystwa w artykułach 34. do 39. należy wykazać przed władzą podatkową, właściwą według artykułu 12. do wymierzenia podatku od zysków wojennych w 14 dni po zgodnem ze statutami lub w inny sposób odpowiednio do przepisów skutecznym zatwierdzenie zamknięcia rachunkowego, najdłużej jednak w sześć miesięcy po upływie odnośnego wojennego roku obrotowego, ewentualnie równocześnie z przedłożeniem środków pomocniczych do wymierzenia podatku zarobkowego, względnie podatku od zysków wojennych.

Opieszale towarzystwa ma wezwać władza podatkowa do przedłożenia dowodu w 14 dniowym terminie. Do przedłożenia można także bez naruszenia postanowień karnych § 26. zmusić przez nałożenie kar porządkowych do 2000 K. Do postępowania stosować odpowiednio należy postanowienia § 250. ust. o pod. osob.

Jeśli władza podatkowa uzna, że zarządzeniem tego rozdziału nie stało się wogóle zadość, lub też tylko niezupełnie, to winna wezwać towarzystwo zapomocą rezolucji przy podaniu powodów do natychmiastowego usunięcia podniesionych wadliwości.

Przeciw rezolucji przysługuje towarzystwu prawo rekursu do krajowej władzy skarbowej w przeciągu 30 dni.

Artykuł 41.

I. Rozwiązanie i przeistoczenie towarzystw. II. Przeniesienie przedsiębiorstw towarzystwa (§ 24.).

I. Dobrowolne rozwiązania oraz przeistoczenia towarzystw (artykuł 11.) są przed wymierzeniem i uiszczeniem podatku od zysków wojennych dopuszczalne tylko za zgodą władzy podatkowej właściwej wedle artykułu 12.; takie uchwały można zatem wciągnąć do rejestru handlowego (stowarzyszeń) tylko wtedy, gdy towarzystwa

przedłożą poświadczenie władzy podatkowej, że przeciw rozwiązaniu lub przeistoczeniu nie podnosi się żadnych zarzutów.

Władza podatkowa winna dać zezwolenie, jeżeli istnieje dostateczne zabezpieczenie dla podatku od zysków wojennych (zastawienie tutejszokrajowych papierów wartościowych, poręka osób zasługujących na kredyt).

Przeciw odmówieniu zezwolenia przysługuje towarzystwu prawo rekursu do krajowej władzy skarbowej w przeciągu dni ośmiu.

Pod dobrowolnym rozwiązaniem należy rozumieć tylko rozwiązanie towarzystwa, spowodowane przez dobrowolną uchwałę uczestników (akcjonaryszy, członków towarzystwa, stowarzyszonych itd.), nie należy jednak rozumieć także rozwiązania wskutek upływu czasu oznaczonego w kontrakcie towarzystwa albo wskutek zarządzenia władzy administracyjnej lub (jak przy towarzystwach z ograniczoną poręką) sądu handlowego, ani też przypadnięcia przedsiębiorstw trzecim na własność, jeżeli towarzystwo nie rozwiąże się równocześnie z zaistnieniem tego prawa przypadnięcia. Rozwiązanie towarzystwa akcyjnego przez połączenie się z innym towarzystwem akcyjnym (fuzya) zalicza się do dobrowolnych rozwiązań.

Przy rozwiązaniach, które nie przedstawiają się jako dobrowolne, ma nastąpić zabezpieczenie podatku od zysków wojennych, jeśli jego ściągnięcie narażone jest na szwank, stosownie do postanowień artykułów 44. do 46.

II. Przy przeniesieniach odpowiada przejmujący za podatek od zysków wojennych, mający być swego czasu przypisanym przenoszącemu, o tyle, o ile przez przeniesienie narażonem jest na szwank ściągnięcie podatku od przenoszącego.

Odpowiedzialność ta może w szczególności wtedy mieć miejsce, gdy towarzystwo jedno lub więcej swych przedsiębiorstw przeniesie na inną fizyczną lub prawną osobę bezpłatnie lub za cenę pokrywającą bezpłatne przysporzenie, tak iż pozostający jeszcze towarzystwu majątek nie wystarcza już na zapłacenie podatku od zysków wojennych.

Artykuł 42.

Obowiązek odpowiedzialności organów zastępczych towarzystwa.

Członkowie zarządu, odpowiedzialni osobiście członkowie towarzystwa, kierownicy i likwidatorowie, zaś przy zagranicznych towarzystwach zastępcy i odpowiedzialni kierownicy tutejszokrajowych filii odpowiadają solidarnie za podatek od zysków wojennych, o ile on okaże się nieściągalnym od towarzystwa wskutek niewypełnienia zobowiązań do zabezpieczenia, jak również za koszta

połączone ze ściągnięciem podatku. Dla odpowiedzialności jest bez znaczenia, czy niedotrzymanie przepisów o zabezpieczeniu nastąpiło w zamiarze narażenia na szwank podatku od zysków wojennych czy nie.

Artykuł 43.

Administracyjne ulgi.

O ile ściągnięcie podatku od zysków wojennych nie jest narażeniem na szwank, może Minister skarbu zezwalać w wypadkach zasługujących szczególnie na uwzględnienie na prośbę strony na wyjątki od przestrzegania przepisów zawartych w rozdziale IV.

Egzekucyjne zabezpieczenie przy towarzystwach i przy poszczególnych osobach (§ 27.).

Artykuł 44.

Wymogi zabezpieczenia.

Egzekucyjne zabezpieczenie podatku od zysków wojennych ma przed jego wymierzeniem lub płatnością następować tylko wyjątkowo, a mianowicie tylko wtedy, gdy po sumiennem zbadaniu stanu rzeczy okaże się niebezpieczeństwo narażenia na szwank późniejszego ściągnięcia podatku.

W szczególności ma ono nastąpić:

- a) jeżeli należy przypuszczać, że podatnik chce się przenieść zagranicę;
- b) jeżeli roztrwania swój majątek lub rozdarowuje w uderzająco wysokich kwotach;
- c) jeżeli uzyskuje swój dochód bez większych środków obrotowych lub jeśli z jego zachowania się należy wnioskować, że on zużywa cały dochód lub że majątek, mogący służyć do pokrycia podatku, przenosi na trzecie osoby, których stosunki pokrewieństwa lub innego rodzaju z podatnikiem nasuwają przypuszczenie, że chodzi przytem tylko o pozorne interesy;
- d) jeżeli ze szczególnych okoliczności można wnosić, iż majątek towarzystwa bez utworzenia osobnej rezerwy w myśl artykułu 39. i także bez dostarczenia innego — dobrowolnego — zabezpieczenia podatku zostanie rozdzielonym, zagranicznemu macierzystemu zakładowi oddanym lub w inny sposób usuniętym z pod uchwycenia przez władzę podatkową. Jako szczególne okoliczności tego rodzaju wchodzi w rachubę: utworzenie przedsiębiorstwa tylko na czas trwania wojny, brak większych zakładów ruchu, brak majątku u odpowiedzialnego kierownika, siedziba członków towarzystwa zagranicą itp.

Zabezpieczenia będzie należało domagać się w szczególności od takich osób, które już dotychczas usiłowały utrudnić ściągnięciu podatków.

Artykuł 45.

Kwota zabezpieczenia.

1. Kwota zabezpieczenia winna jak najmożliwiej odpowiadać przyszłej kwocie podatku.

a) Jeśli podatek jest już wymierzonym, ma się rozciągać zabezpieczenie na wymierzoną kwotę podatku.

b) Jeśli podatek nie jest wprowadzie jeszcze wymierzonym, lecz miarodajne podstawy do obliczenia podatku już istnieją albo łatwo i szybko mogą być uzyskane, to należy wypośredkować kwotę podatku, którą się ma zabezpieczyć, na razie na tych podstawach. Celem szybkiego przeprowadzenia zabezpieczenia należy przytem przy obliczeniu nadwyżki przychodu z przedsiębiorstw towarzystwa pozostawić pomnożenia kapitału po myśli artykułu 8., II., bez uwzględnienia; przy tutejszokrajowych towarzystwach należy przychód przeciętny z lat obrotowych w czasie pokoju przyjąć zawsze w wysokości co najmniej 6 procent kapitału zakładowego wedle stanu z początkiem odnośnego wojennego roku obrotowego. Przy towarzystwach zagranicznych należy przychód przeciętny wypośredkować z lat obrotowych w czasie pokoju stosownie do artykułu 8., I. i III.

c) W innych przypadkach, w szczególności jeżeli chodzi o podatek od zysków wojennych, który przypadnie przypuszczalnie na nadwyżkę przychodu lub na nadwyżkę dochodu bieżącego wojennego roku obrotowego, należy ustalić w przybliżeniu kwotę zabezpieczenia na podstawie oszacowania cyfry przychodu lub dochodu i podlegającej wedle tego podatkowi od zysków wojennych nadwyżki przychodu lub dochodu. Przytem należy postępować w następujący sposób:

Władza podatkowa ma na podstawie środków pomocniczych, które się u niej znajdują lub o które bezzwłocznie należy się postarać, zasięgnąć zdania dwóch świadomych rzeczy mężów zaufania i ustalić przypuszczalną kwotę podatku.

Przy oszacowaniu dochodu osób poszczególnych będzie należało wedle możliwości zasięgnąć zdania jednego wybranego i jednego zamianowanego członka komisji szacunkowej jako osób zaufania.

Wezwanie lub poprzednie zawiadomienie podatnika nie jest potrzebnem i należy tego zaniechać, jeśli zachodzi niebezpieczeństwo przewleczenia.

2. Ustalenia przedsięwzięte dla celów zabezpieczenia nie są obowiązujące dla wymiaru podatku.

3. Jeśli wedle okoliczności tylko część wyśrodkowanej kwoty podatku okazuje się narażoną na szwank, to należy zarządzić zabezpieczenie tylko co do narażonej na szwank częściowej kwoty.

Artykuł 46.

Wyjednanie zabezpieczenia.

Jeżeli zabezpieczenie zostanie uznanem za konieczne, to należy potrzebne do wyjednania kroki przedsięwziąć z jak największą szybkością.

Celem zabezpieczenia można wdrożyć w drodze administracyjnej zajęcie ruchomości i ich przechowanie, ewentualnie także przymusowy zarząd. Kwoty pobrane przy tym zarządzie przymusowym ma wziąć władza egzekucyjna w przechowanie.

Jeśli te środki nie wystarczają, a w szczególności jeśli o to chodzi, by uchwycić kwoty zarobku lub jeśli sądowa egzekucya celem zabez-

pieczenia z góry okazuje się bardziej celową, należy wyjednać środki ku zabezpieczeniu z ordynacji egzekucyjnej (§ 374.). Władza podatkowa I. instancyi może wnieść do sądu wnioski egzekucyjny także przez właściwą prokuraturę skarbu.

Tytuł egzekucyjny stanowi natychmiast wykonalne zlecenie zabezpieczenia, którego doręczenie stronie należy spowodować równocześnie z wydaniem administracyjnego zlecenia egzekucyi lub z wysłaniem wniosku egzekucyjnego do sądu.

Zlecenie zabezpieczenia należy wygotować wedle dołączonego wzoru.

Przeciw zleceniu zabezpieczenia dopuszczalnym jest rekurs do krajowej władzy skarbowej, a - przeciw jej rozstrzygnięciu do Ministerstwa skarbu. Obydwa środki rekursowe należy wnosić do władzy podatkowej I. instancyi, która je ma przedłożyć natychmiast krajowej władzy skarbowej; ostatnia ma rekursy przeciw swym rozstrzygnięciom bezzwłocznie odsyłać do Ministerstwa skarbu.

Jeżeli krajowa władza skarbowa nie rozstrzygnie w przeciągu dni 14 lub Ministerstwo skarbu w przeciągu czterech tygodni, to należy spowodować zaniechanie zabezpieczenia.

Leth wlr.

97. i 99. ust. o pod. osob., jak również §§ 115. i 116.
6. marca 1906, Dz. u. p. Nr. 58:

są wpływy sprostowane na kwotę	należy wyłączyć z oznaczonych przedtem wydatków	należy doliczyć do oznaczonych przedtem wydatków	są wydatki sprostowane na kwotę	Stosownie do tego okazuje się przychód roku obrotowego 19. . w kwocie	U w a g a
9	10	11	12	13	14

Wyciąg z ustawy o podatkach osobistych i z ustawy o towarzystwach z ogr. por. odnośnie do ustalenia czystego przychodu.

1. Czysty przychód stanowią z zastrzeżeniem następujących niżej postanowień bilansowe nadwyżki bez różnicy, czy one jako odsetki, dywidendy, tantiemy lub pod jakąkolwiek bądź nazwą i według jakiegokolwiek bądź miary będą rozdzielone, do funduszków rezerwowych złożone, na przyszły rachunek przeniesione lub w inny sposób użyte.

2. Do bilansowych nadwyżek należy doliczać te nie objęte niemi kwoty, które z wyników przedsiębiorstwa roku obrotowego zostaną użyte do jednego z oznaczonych wyraźnie w punkcie 1. lub do jednego z następujących celów:

- a) do powiększenia kapitału włożonego w przedsiębiorstwo;
- b) do spłat na włożone przez uczestników do przedsiębiorstwa kapitały jak również do takich umorzeń długów, których zapłata z bieżących przychodów prowadzi do podwyższenia salda majątku przedsiębiorstwa, mającego się obliczyć wedle zasad należytego bilansu majątkowego, albo które odnoszą się do takich zaliczek lub kwot złożonych, których według punktu 3. c, nie należy doliczać do czystego zysku;
- c) do oprocentowania włożonych w przedsiębiorstwo jako zarodowe wkładki, dalej na obligacje pierwszeństwa lub na inne częściowe zapisy długu jak również przez samych członków towarzystwa w jakiegokolwiek bądź formie pożyczonych kapitałów, o ile są one częściami kapitału zakładowego;
- d) do udzielenia zasiłków z tytułu gwarancji, zaliczek lub dodatków innym przedsiębiorstwom;
- e) do nieodpłatnych świadczeń na rzecz członków towarzystwa lub członków ich rodzin, jak również do takich świadczeń, które się skutecznia na rzecz samych członków towarzystwa za ich działalność w obrocie przedsiębiorstwa towarzystwa; natomiast stanowią ofiary, podarunki i inne darne dary na rzecz osób i zakładów, które do samego towarzystwa nie należą, policzalne wydatki;
- f) do uiszczenia powszechnego podatku zarobkowego wraz z dodatkami;
- g) do pokrycia wykazanych w bilansie przeniesień strat z lat poprzednich po potrąceniu straty mającej się obliczyć wedle postanowień ustawy o podatkach osobistych a urosłej w roku obrotowym, poprzedzającym bezpośrednio rok bilansowy.

3. Natomiast należy potrącić od wykazanych bilansem nadwyżek następujące pozycje w razie, gdy nie weszły one i tak już w rachubę przy obliczeniu tych nadwyżek jako pozycje do potrącenia:

- a) wykazane bilansem przeniesienia zysku z lat poprzednich;
- b) czyste przychody z przedmiotów podatku gruntowego i budynkowego w tej kwocie, w której służą za podstawę do wymiaru podatku gruntowego i budynkowego; przy przedmiotach podlegających podatkowi domowo-klasowemu należy za czysty przychód, uważać tę kwotę, którą musiałby ten przedmiot, w razie gdyby podlegał podatkowi domowo-czynszowemu, przynieść jako czynsz netto, aby podatek domowo-czynszowy równał się przypisanemu faktycznie od przedmiotu podatkowi domowo-klasowemu;
- c) otrzymane zasiłki z tytułu gwarancji lub zaliczki państwowe;
- d) wszystkie zapłacone przez przedsiębiorstwo odsetki bierne z wyjątkiem wymienionych w punkcie 2. c;
- e) odpisy, odpowiadające zużyciu lub obniżeniu wartości inwentarza lub materiału obrotowego jak również zaszłym w obrocie przedsiębiorstwa stratom w substancji, w kursie lub innego rodzaju, dalej te części przychodu, które z tego samego powodu zostały odłożone do osobnych funduszków (fundusze odpisania, amortyzacji, rezerwy strat itp.); w tym ostatnim przypadku jednak tylko wtedy, jeżeli te fundusze przeznaczone są do pokrycia niedoborów i strat dokładnie oznaczonego rodzaju i jeżeli straty i niedobory tego rodzaju albo już zaszły, albo też ich jako przypuszczalnego wyniku stosunków przedsiębiorstwa spodziewać się należy. Stosowność wysokości przedsięwziętych odpisów, względnie odłożeń ma władza podatkowa, w razie gdy ma co do tego wątpliwości, sprawdzić przez rzeczoznawców. Użycia kwot odpisów na sprawienie inwentarza lub materiału obrotowego nie należy uważać za powiększenie kapitału włożonego w przedsiębiorstwo;
- f) zasiłki, dawane na cele zaopatrzenia funkcyjnaryszy;
- g) tantiemy wypłacone funkcyjnaryszom przedsiębiorstwa na podstawie umowy.

Formularz do artykułu 46.

Starostwo
 Administracja podatkowa w .....

Zlecenie zabezpieczenia.

Poleca się niniejszem Panu, by dla mającego się przypisać podatku od zysków wojennych od nadwyżki przychodu — nadwyżki dochodu — wojennego roku obrotowego ..... złożył aż do niszczenia podatku zabezpieczenie w kwocie .....

Zlecenie to jest natychmiast wykonalnem.

Przeciw temu zleceniu można wnieść rekurs do oznaczonej wyżej władzy podatkowej w przeciągu 30 dni licząc od dnia następującego po doręczeniu. Wykonanie zlecenia zabezpieczenia nie podlega przez to wstrzymaniu.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część OXIII. — Wydana i rozestana dnia 10. sierpnia 1916.

Treść: M 248. Rozporządzenie, w sprawie uregulowania zbytu odpadków słodowych celem zaopatrzenia przemysłu drożdży prasowanych.

248.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 7. sierpnia 1916,

w sprawie uregulowania zbytu odpadków słodowych celem zaopatrzenia przemysłu drożdży prasowanych.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914. Dz. u. p. Nr. 274, postanawia się, co następuje:

§ 1.

Zamyka się odpadki (kiełki) słodowe, powstałe przy produkcji słołu. Zamknięcie to zaczyna się z chwilą odpadnięcia kiełków z przegródek suszarskich, ze suszarni lub maszyny do usuwania kiełków.

Zamknięcie ma ten skutek, że zamkniętego towaru nie wolno zużyć, oddać na karmę dla bydła ani dobrowolnie lub przymusowo sprzedać, o ile w tem rozporządzeniu lub szczególnymi zarządzeniami Ministra handlu albo Ministra rolnictwa czego innego nie postanowiono.

Czynności prawne, sprzeciwiające się temu zakazowi, są nieważne. Przepis ten stosuje się także do takich czynności prawnych, które zostały zawarte przed ogłoszeniem tego rozporządzenia. Postanowienie to nie dotyka zakupu odpadków słodowych, zawartego przed ogłoszeniem tego roz-

porządzenia przez związek drożdży prasowanych, st. zar. z o. p. w Wiedniu lub za jego pośrednictwem.

Skuteczność zamknięcia kończy się:

- a) z użyciem lub sprzedażem, dopuszczalnem według postanowień niniejszego rozporządzenia,
- b) z przymusowem odebraniem.

§ 2.

Przedsiębiorstwa produkujące słołd winny Wojennemu związkowi gospodarczemu dla przemysłu drożdży prasowanych (Wiedeń, dzielnica IX., Porzellangasse Nr. 7) podać do wiadomości dzień, w którym zaczyna się w ich przedsiębiorstwach produkcja słołu, jakoteż dzień, w którym produkcja ta zastanowioną zostaje.

Przedsiębiorstwa produkujące słołd są obowiązane wszystkie zapasy odpadków słodowych, powstałe w czasie ruchu w poprzednim miesiącu, zgłosić i zaoferować do zakupu Wojennemu związkowi gospodarczemu dla przemysłu drożdży prasowanych listem poleconym najpóźniej do dnia 5. każdego miesiąca.

Na żądanie Wojennego związku gospodarczego dla przemysłu drożdży prasowanych są producenci słołu nadto obowiązani donosić w tym samym terminie, jakie ilości jęczmienia zostały w poprzednim miesiącu przerobione na słołd.

Przedsiębiorstwa produkujące słołd mają swe zakłady odnośnie do ilości zebranych odpadków słodowych i ich dostawiania poddać nadzorowi, który będzie sprawowany przez organa urzędowe, ustanowione i upoważnione przez Ministra handlu.

Przedsiębiorstwa te są obowiązane osobom, które wykażą się pełnomocnictwem władzy, dozwolić wstępu do zakładów i magazynów, wglądu do zapisków przedsiębiorstwa jakoteż podejmowania próbek odpadków słodowych.

§ 3

Wojenny związek gospodarczy dla przemysłu drożdży prasowanych jest obowiązany zakupić i objąć zaofiarowane jemu do zakupu odpadki słodowe, o ile uzna je za nadające się do przeróbki w przemyśle drożdży prasowanych, po ustanowionych cenach i pod oznaczonymi warunkami (§ 4.) w miarę swego zapotrzebowania, jednakowoż tylko do najwyższej ilości (§ 9., ust. 1.), ustanowionej przez Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem rolnictwa.

Za nadające się do przeróbki w przemyśle drożdży prasowanych uważa się te kielki, które odpadają z przegródek suszarskich, ze suszarki lub maszyny do usuwania kielków, a których nie potrzeba odrywać; kielki odpadające przy tak zwanem czyszczeniu dodatkowem lub przy polerowaniu, muszą być jednak wydzielone. Kielki nie mogą być zbutwiałe ani spalone.

Te odpadki słodowe, które Wojenny związek gospodarczy uzna za nienadające się do przeróbki w przemyśle drożdży prasowanych i wobec tego ich nie obejmie, winien związek zgłosić w Centrali dla środków pastewnych. Tymi odpadkami słodowymi rozrządza Centrala dla środków pastewnych stosownie do zarządzeń, wydanych przez Ministra rolnictwa (§ 9., ust. 2.).

Przedsiębiorstwa produkujące stód mają obowiązek zebrane w swych przedsiębiorstwach odpadki słodowe aż do objęcia ich przez Wojenny związek gospodarczy lub przez Centralę dla środków pastewnych bezpłatnie przechowywać i starannie się z nimi obchodzić i je utrzymywać.

§ 4.

Cena za odpadki słodowe, które zakupi Wojenny związek gospodarczy dla przemysłu drożdży prasowanych, wynosi 36 koron za 100 kg netto z dowozem do stacyi kolejowej miejsca produkcji w wórkach kupującego i za zapłatą w gotówce po przedłożeniu poświadczenia nadania urzędu kolejowego (duplikatu listu przewozowego). W cenie tej mieszczą się koszty załadowania, które ma być na wezwanie uskutecznione. Zapłata ma nastąpić w Wiedniu w biurze Wojennego związku gospodarczego lub za pośrednictwem c. k. pocztowej kasy oszczędności. Jeżeli cena ma służyć na zaspokojenie roszczeń osób trzecich, powstałych z praw rzeczowych, należy odnośną kwotę złożyć

w sądzie. Dla stwierdzenia ciężaru jest miarodajne odważenie przez urząd kolejowy na stacyi miejsca produkcji, jeżeli zaś ono jest niemożliwe lub go zaniechano, wynik skonstatowania odbierającej fabryki drożdży prasowanych.

Ustanowiona cena ma zastosowanie do odpadków słodowych, nadających się do produkcji drożdży prasowanych (§ 3., ust. 2.).

Jeżeli Wojenny związek gospodarczy zakupił i objął odpadki słodowe, które nie odpowiadają warunkom § 3., ust. 2., niniejszego rozporządzenia a więc nadają się w mniejszym stopniu do produkcji drożdży prasowanych, natenczas następuje odpowiednie niżenie ceny. Jeżeli co do niżenia ceny porozumienie nie przyjdzie do skutku, natenczas do ostatecznego rozstrzygnięcia o cenie powołany jest jeden z rzeczoznawców, wymieniony przez sprzedającego z pośród stałych rzeczoznawców, zamianowanych w tym celu przez Ministra handlu.

Objmowanie odpadków słodowych, które mają być użyte przez Wojenny związek gospodarczy dla przemysłu drożdży prasowanych, winno odbywać bez przerwy z wszelkim możliwym opóźnieniem w miarę jak odpadki słodowe będą gotowe.

Po ukończeniu produkcji słodu w poszczególnych przedsiębiorstwach ma Wojenny związek gospodarczy dla przemysłu drożdży prasowanych wydać zarządzenie co do pozostałej ilości odpadków słodowych najpóźniej w ciągu 14 dni po zastanowieniu ruchu, co jednak nie dotyka obowiązku, ciążącego według § 3., ustęp ostatni, na produkujących stód przedsiębiorstwach.

§ 5.

Cenę objęcia za odpadki słodowe, nienadające się do produkcji drożdży prasowanych lub przewyższające zapotrzebowanie przemysłu drożdży prasowanych (§ 9.), oznaczy Minister rolnictwa.

§ 6

Wojenny związek gospodarczy dla przemysłu drożdży prasowanych jest obowiązany do dnia 8. każdego miesiąca zawiadomić tak Ministra handlu jak i Ministra rolnictwa o tem, jakie ilości odpadków słodowych zostały w miesiącu poprzednim przezeń objęte.

Odpadki słodowe objęte przez Wojenny związek gospodarczy dla przemysłu drożdży prasowanych, przydzieli związek ten do przeróbki poszczególnym przedsiębiorstwom, produkującym drożdże prasowane, stosownie do postanowień rozporządzenia ministeryalnego z dnia 1. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 239, w sprawie założenia Wojennego związku gospodarczego dla przemysłu drożdży prasowanych.

Przedsiębiorstwa te mogą odpadki słodowe używać tylko do produkcji drożdży.

§ 7.

Jeżeli jakieś przedsiębiorstwo produkujące słód wzbrania się sprzedać zamkniętych zapasów odpadków słodowych Wojennemu związkowi gospodarczemu dla przemysłu drożdży prasowanych lub oddało je osobom trzecim, natenczas polityczna władza I. instancyi, w której okręgu znajdują się zapasy, winna orzec o obowiązku oddania ich i w razie potrzeby zarządzić ich przymusowe odebranie. Orzeczenie jest skuteczne przeciw każdemu, komu przysługują prawa do zapasów.

Na posiadaczu zapasów, któremu one zostały przymusowo odebrane, ciąży co do przechowywania tych zapasów, zobowiązania przytoczone w § 3. ustęp ostatni.

W razie przymusowego odebrania zapasów należy potrącić 10 procent od cen ustanowionych w § 4.

§ 8.

Kolejom żelaznym i przedsiębiorstwom żeglugi parowej wolno przyjmować do przewozu przesyłki odpadków słodowych tylko wówczas, gdy do dokumentów przewozowych dołączono dla każdej przesyłki poświadczenie transportowe, wystawione według dołączonego wzoru przez Wojenny związek gospodarczy dla przemysłu drożdży prasowanych.

Dla przesyłek zarządu wojskowego i przesyłek z poza granicy celnej, z Węgier, Bośni i Hercegowiny nie potrzeba takich poświadczeń transportowych.

§ 9.

Minister handlu ustanawia w porozumieniu z Ministrem rolnictwa po wysłuchaniu Wojennego

związku gospodarczego tę najwyższą ilość odpadków słodowych, jaka jest potrzebna w kampanii 1916/17 dla pokrycia zapotrzebowania przemysłu drożdży prasowanych.

Przeznaczenie i użycie tych ilości odpadków słodowych, któreby zostały po pokryciu zapotrzebowania przemysłu drożdży prasowanych, będzie uregulowane osobnem zarządzeniem Ministra rolnictwa.

Minister handlu może wydać szczególne zarządzenia co do użycia odpadków słodowych, które zebrane zostały przy przeróbce zagranicznego jęczmienia na słód za zapłatą na rachunek zagranicy.

§ 10.

Za przekroczenia tego rozporządzenia i każde wpóddziałanie przy udaremnianiu zobowiązań, niem nałożonych, o ile odnośny czyn nie podpada pod surowsze postanowienia karne, będzie karała władza polityczna grzywną do 5000 K lub według swego uznania aresztem do 6 miesięcy.

§ 11.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Równocześnie tracą moc obowiązującą odnoszące się do obrotu odpadkami słodowymi postanowienia rozporządzenia ministerjalnego z dnia 14. sierpnia 1915. Dz. u. p. Nr. 238, dotyczącego obrotu środkami pastewnymi.

Hohenlehe wlr.

Forster wlr.

Zenker wlr.

Spitzmüller wlr.

Poświadczenie transportowe na odpadki słodowe.

Imię i nazwisko posyłającego .....

w ..... jest uprawniony do przewiezienia
..... kg odpadków słodowych,
w czasie od ..... do .....

z (nazwa stacji wysyłkowej) .....

do (nazwa stacji przeznaczenia) .....

(koleją lub okrętem parowym) pod adresem (imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania odbiorcy).
.....

Wiedeń, dnia ..... 1916.

**Wojenny związek gospodarczy dla przemysłu
drożdży prasowanych.**

Poświadczenie to należy doczepić trwale do dokumentu przewozowego.
Dodanie poświadczenia należy w dokumencie przewozowym zaznaczyć.
Poświadczenie odbierze stacja przeznaczenia.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXIV. — Wydana i rozestana dnia 12. sierpnia 1916.

Treść: (№ 249. i 250.) 249. Rozporządzenie cesarskie, którem zmienia się § 33. ustawy z dnia 26. grudnia 1912, o świadczeniach wojennych. — 250. Rozporządzenie, którem za zgodą Ministerstwa wojny i innych interesowanych Ministerstw zostają wydane na podstawie rozporządzenia cesarskiego z dnia 31. lipca 1916, postanowienia o załatwianiu drogą dobrowolnego układu roszczeń o wynagrodzenie za świadczenia wojenne.

249.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 31. lipca 1916,

którem zmienia się § 33. ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, o świadczeniach wojennych.

Na mocy § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, zarządzam, jak następuje:

§ 1.

W celu szybszego załatwienia roszczeń, zgłoszonych z powodu obecnej wojny na podstawie § 33. ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236 o świadczeniach wojennych, zostaje upoważniony Minister obrony krajowej do zarządzenia w drodze rozporządzenia, że te roszczenia aż do oznaczonych kwot najwyższych i pod warunkami, które ma się jeszcze ustanowić, mogą być załatwiane w drodze układu ze stronami, zawieranego przed komisjami powiatowymi albo krajowymi.

Jeżeli taki układ przyszedł do skutku, to dalsze postępowanie w myśl § 33. cytowanej ustawy jest wykluczone.

§ 2.

To rozporządzenie cesarskie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Wykonanie powierzam Mojemu Ministrowi obrony krajowej w porozumieniu z innymi interesowanymi Ministrami i za zgodą z Moim Ministrem wojny.

Wiedeń, dnia 31. lipca 1916.

Franciszek Józef wkr.

Stürgkh wkr.

Georgi wkr.

Forster wkr.

Trnka wkr.

Morawski wkr.

Hohenlohe wkr.

Hohenburger wkr.

Hussarek wkr.

Zenker wkr.

Leth wkr.

Spitzmüller wkr.

250.**Rozporządzenie Ministerstwa
obrony krajowej z dnia 10. sier-
pnia 1916,**

k którym za zgodą Ministerstwa wojny i innych interesowanych Ministerstw zostają wydane na podstawie rozporządzenia cesarskiego z dnia 31. lipca 1916, Dz. u. p. Nr. 249, postanowienia o załatwianiu drogą dobrowolnego układu roszczeń o wynagrodzenie za świadczenia wojenne.

§ 1.

Jeżeli z powodu obecnej wojny zgłoszone zostają roszczenia o wynagrodzenie za świadczenia wojenne albo o zwrot za szkody, podpadające pod ustawę z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236 o świadczeniach wojennych, to można aż do dalszego zarządzenia załatwiać je drogą dobrowolnego układu do najwyższej kwoty 5000 koron przed komisjami powiatowymi, a do najwyższej kwoty 20.000 koron przed komisjami krajowymi; o ile chodzi o roszczenia z § 21., ustęp pierwszy i drugi cytowanej ustawy, uważa się za kwoty najwyższe sumę 500, względnie 2500 koron, które należy wliczyć do najwyższej kwoty 5000 koron, względnie 20.000 koron.

Jedna i ta sama komisja może przyznać wynagrodzenia albo odszkodowania dla jednego świadczącego aż do wyczerpania kwoty najwyższej; kwotę najwyższą wyczerpuje się także większą ilością roszczeń, załatwianych równocześnie albo po kolei.

Drogą dobrowolnych układów nie wolno załatwiać:

1. przypadków z §§ów. 19., 20. i § 21, ustęp przedostatni i ostatni, następnie z §u. 21., ustęp pierwszy i drugi cytowanej ustawy, o ile chodzi o roszczenia, przekraczające wynagrodzenie po myśli postanowień ustawy kwaterunkowej o przejściowym kwaterunku,

2. przypadków, które należy załatwić w myśl rozporządzenia cesarskiego z dnia 9. stycznia 1915, Dz. u. p. Nr. 7, i w myśl rozporządzenia ministeryalnego z dnia 10. stycznia 1915, Dz. u. p. Nr. 9, i

3. przypadków, w których chodzi o ceny wyższe od cen, ogłoszonych rozporządzeniem albo obwieszczeniem, względnie ustalonych komisyjnym oszacowaniem.

Warunkami zawarcia układu są:

1. Na układ muszą się zgodzić zastępcy zarządu wojskowego i skarbowego; reszta członków komisji ma głos doradczy.

2. W komisji musi brać udział przynajmniej jeden członek, uczony w prawie.

3. Układ może obejmować tylko te przypadki, w których:

a) możliwość zastosowania ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, o świadczeniach wojennych nie jest wątpliwą; na przykład od postępowania układowego są wykluczone szkody, spowodowane akcją wojenną (ostrzeliwaniem itd.), szkody pośrednie, spowodowane świadczeniami wojennymi, świadczenia na rzecz nieprzyjaciela itd.;

b) nie zachodzi wątpliwość co do tego, że roszczenie prawnie istnieje;

c) osoba uprawnionego do roszczenia jest stwierdzoną.

Układy, zawarte ewentualnie wbrew powyższym postanowieniom, są nieważne.

Uznanie ich za nieważne może nastąpić z urzędu przez komisję ministeryalną dla świadczeń wojennych, jednak tylko tak długo, jak długo przypadająca kwota nie została jeszcze zlikwidowaną.

§ 2.

Postępowanie układowe należy pod wspólnymi powyżej warunkami wdrożyć z urzędu.

Komisje powiatowe wdrażają co do spraw, należących do ich zakresu działania, po przeprowadzeniu potrzebnych dochodzeń ustne postępowanie układowe, i to zależnie od okoliczności przypadku w urzędzie albo na miejscu; to ostatnie jest wskazane zwłaszcza wtedy, jeżeli wpłynął cały szereg podobnych zgłoszeń z jednej i tej samej gminy.

Jeżeli zawarcie układu należy według wysokości kwoty do zakresu działania komisji krajowej, to ma ona na podstawie operatu dochodzeń, jaki nadszedł do niej w myśl § 33., ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236 o świadczeniach wojennych, zbadać wymogi dla dobrowolnego układu, i jeśli one zachodzą, wdrożyć ze stroną petraktacje układowe bezpośrednio albo za pośrednictwem komisji powiatowej.

Komisja krajowa może także zlecić komisji powiatowej wdrożenie układu w granicach zakresu działania tej ostatniej.

W każdym razie wolno komisji krajowej zarządzić przed sobą rozprawę ustną.

Przy ustnych rozprawach mogą się strony dać zastąpić przez pełnomocnika tylko wtedy, jeżeli same stawić się nie mogą z powodu przeszkody albo jeżeli ich osobiste jawienie się z powodu oddalenia ich miejsca zamieszkania od miejsca rozprawy przy uwzględnieniu stosunków komunikacyjnych, domniemanego czasu trwania podróży i pobytu byłoby połączone ze znacznymi kosztami i stratą czasu.

§ 3.

W sprawie zawarcia układu należy spisać protokół, który mają podpisać przewodniczący komisji i zastępcy zarządu wojskowego i skarbowego i który należy dać podpisać stronie.

Jeżeli przyjdzie do skutku układ ze stroną, zaproponowany przez komisję krajową, natenczas może podpisanie protokołu zastąpić oświadczenie woli, złożone przez stronę na piśmie albo protokolarnie.

W protokole i w oświadczeniu woli strony należy uwidocznić, że wskutek zawarcia układu wykluczone jest dalsze postępowanie według

ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236 o świadczeniach wojennych, a w myśl postanowień cytowanej ustawy także udanie się na drogę prawa.

Protokół ma przechowywać ta komisya, przed którą układ zawarto. Stronie należy wydać odpis z wyciągu, zawierający dokładne podanie imienia i nazwiska i adresu uprawnionego do roszczenia, dokładne oznaczenie (świadczącego, dnia, miejsca, powiatu, przedmiotu, rozmiaru) świadczenia wojennego, za które oznaczono układem wynagrodzenie albo odszkodowanie i przyznaną kwotę; taki sam odpis należy przesłać intendancurze miejscowo właściwej wojskowej komendy terytorialnej w celu wypłacenia kwoty.

Odpisy zawartych przed komisjami układów mają przedkładać komisye powiatowe po jednym odpisie komisji krajowej i komisji ministerialnej, a komisye krajowe jeden odpis komisji ministerialnej.

§ 4.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Georgi wtr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXV. — Wydana i rozesłana dnia 12. sierpnia 1916.

Treść: (№ 251.—255.) 251. Rozporządzenie, dotyczące się najwyższych cen żywicy i produktów żywicznych. — 252. Rozporządzenie w sprawie ograniczenia wyrobu piwa. — 253. Rozporządzenie, którem uzupełnia się, względnie zmienia się zakaz wywozu i przewozu niektórych artykułów. — 254. Obwieszczenie, w sprawie ograniczenia wyrobu papieru. — 255. Rozporządzenie o uregulowaniu i pobieraniu cukru opodatkowanego w celu polepszenia produktu zbiorów (moszczu winnego i zacieru winnego), jakoteż wyrobu wina pestkowego.

251.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrami skar- bu, rolnictwa, obrony krajowej i za godą Ministerstwa wojny z dnia 4. sierpnia 1916,

tyczące się najwyższych cen żywicy i produktów
żywicznych.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, częściowo zmieniając i uzupełniając rozporządzenia ministeryalne z dnia 16. czerwca 1916, Dz. u. p. Nr. 184 i 185:

§ 1.

Terpentyna modrzewiowa („terpentyna tyrolska“) nie podlega przepisom rozporządzeń ministeryalnych z dnia 16. czerwca 1916, Dz. u. p. Nr. 184 i 185.

§ 2.

Dla popierania produkcji czystszej towaru przy wyrabianiu kolofonii w retortach itp. z bezpośrednim opalaniem (kolofonia neustadzka) ustanawia się cenę najwyższą za kolofonię najlepiej przesianą, lekko zebraną w podwyższonej kwocie 200 K za 100 kg.

§ 3.

Cenę najwyższą za kolofonię, wyrabianą z żywicy świerkowej w myśl pozwolenia, udzielonego przez komisję żywiczną na zasadzie § 5. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 16. czerwca 1916, Dz. u. p. Nr. 184, ustanawia się na 310 K za 100 kg.

§ 4.

Zresztą rozporządzenie niniejsze nie dotyka postanowień rozporządzeń ministeryalnych z dnia 16. czerwca 1916, Dz. u. p. Nr. 184 i 185.

§ 5.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Georgi wr.
Leth wr.

Zenker wr.
Spitzmüller wr.

252.**Rozporządzenie Ministra skarbu
w porozumieniu z interesowanymi
Ministrami z dnia 8. sierpnia 1916****w sprawie ograniczenia wyrobu piwa.**

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządzają się, jak następuje:

§ 1.

Postanowienia rozporządzeń ministeryalnych z dnia 25. listopada 1915, Dz. u. p. Nr. 346, i z dnia 28. marca 1916, Dz. u. p. Nr. 85, w sprawie ograniczenia wyrobu piwa, mają być na obszarze, na którym dotąd te rozporządzenia obowiązywały, stosowane analogicznie także do wyrobu piwa w miesiącu wrześniu 1916.

§ 2.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hohenlohe wlr.

Leth wlr.

Spitzmüller wlr.

253.**Rozporządzenie Ministerstw spraw
wewnętrznych, skarbu, handlu
i rolnictwa z dnia 10. sierpnia
1916,****którem uzupełnia się, względnie zmienia się zakaz
wywozu i przewozu niektórych artykułów.**

Na zasadzie artykułu VII. ogłoszonej ustawą z dnia 30. grudnia 1907, Dz. u. p. Nr. 278, umownej taryfy cłowej obu państw austriacko-węgierskiej Monarchii, rozporządza się w porozumieniu z Rządem królewsko-węgierskim, względnie obwieszcza się, co następuje:

§ 1.

Ustanowiona w rozporządzeniu ministeryalnym z dnia 18. maja 1916, Dz. u. p. Nr. 150, listę artykułów, których wywóz względnie przewóz jest zabroniony, uzupełnia się, względnie zmienia się, jak następuje:

Na końcu punktu 6. należy dodać:

„i świeżych śliwek,“

Na końcu punktu 15. należy skreślić słowa: „skórek cielęcych, owczych, jagnięcych, kozich i z młodych kozłat“ a na to miejsce wstawić słowa:

skórek i skór cielęcych, owczych, jagnięcych, kozich, ze sarniāt, kozłęcych, zajęczych i króliczych,

W punkcie 42. należy na końcu dodać:

„bibułki na papierosy,“

Punkt 49. należy skreślić, a na to miejsce wstawić:

49. futer owczych, jagnięcych, kozich, ze sarniāt, kozłęcych, zajęczych i króliczych, przyrzadzonych, konfekcyonowanych albo niekonfekcyonowanych,

W punkcie 70. należy między słowa: „bosaków“ i „wszelkiego rodzaju“ wstawić:

„żelaz do butów,“ a na końcu dodać:

„oraz towarów żelaznych, maszyn i części składowych maszyn wszelkiego rodzaju, wszystkich tych przedmiotów o wadze pojedynczej sztuki ponad 100 kg,“

Na końcu punktu 78. należy dodać:

„Przedmiotów urządzenia młynów i wszystkich innych technicznych artykułów przemysłu młynnego,“

W punkcie 79. należy po słowach: „maszyn do zszywania podszew“ dodać:

„maszyn do robienia pończoch i do tkania,“

W punkcie 93. należy między słowa: „przyrządów kątowych“ i „nautycznych“ wstawić: „siłomierzów do wiatru (anemometrów),“

§ 2.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hohenlohe wlr.

Zenker wlr.

Leth wlr.

Spitzmüller wlr.

254.**Obwieszczenie Ministra handlu
z dnia 11. sierpnia 1916,****w sprawie ograniczenia wyrobu papieru.**

Na zasadzie § 3. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 23. maja 1916, Dz. u. p. Nr. 154,

zabraniam wyrabiania drzewnych papierów do pisania i do druku, oraz wszelkiego rodzaju papierów do pakowania, do których fabrykacji używa się celulozy w rozmiarze, przewyższającym 50 procent całej masy papierowej.

Następnie zabraniam wyrabiania papierów na afisze i cienkich papierów do druku oraz chromowych papierów i kartonów, do których fabrykacji używa się celulozy w rozmiarze, przewyższającym 40 procent całej masy papierowej.

Następnie zarządzam, że co do wyrabiania papierów bezdrzewnych mają obowiązywać następujące postanowienia: -

I. Bez ograniczenia wolno wyrabiać:

- a) papiery bezdrzewne z dodatkiem szmat, przewyższającym 50 procent całej masy papierowej,
- b) papiery przedzalnice z czystej celulozy sodowej,
- c) papiery bezdrzewne, które mają być bezpośrednio dostarczone wojskowym władzom i zakładom, państwowym, gminnym albo publicznym urządóm i zakładóm i publicznym przedsiębiorstwóm ruchu.

II. Wyrabianie wszystkich innych papierów bezdrzewnych należy ograniczyć do 75 procent przeciętnej fabrykacji takich papierów, nie stanowiących wyjątku w myśl punktu I., w miesiącach od stycznia do lipca 1916 włącznie.

Zarządzenia te wchodzą natychmiast w życie.

Te przedsiębiorstwa, które bezdrzewne papiery oznaczonego w punkcie II. rodzaju zamierzają dalej wyrabiać w ograniczonej mierze, mają o tem donieść w ciągu ośmiu dni po obwieszczeniu tego zarządzenia Ministerstwu handlu i przytem podać:

1. łączną ilość produkcji wszystkich rodzajów papierów bezdrzewnych w każdym miesiącu od stycznia po lipiec 1916 włącznie,

2. rodzaje i ilości papierów, dostarczonych każdemu z poszczególnych urządów, wymienionych w punkcie I. lit. c.

W myśl § 4. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 23. maja 1916, Dz. u. p. Nr. 154, nie przeszkadzają istniejące umowy wypełnieniu powyższych zarządzeń.

Do przekroczeń tych zarządzeń mają zastosowanie postanowienia karne powyższego rozporządzenia.

Spitzmüller wlr.

255.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 11. sierpnia 1916,

o uregulowaniu pobieraniu cukru opodatkowanego w celu polepszenia produktu zbiorów (moszczu winnego i zacieru winnego), jakoteż wyrobu wina pestkowego.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, uzupełniając rozporządzenie ministeryalne z dnia 4. marca 1916, Dz. u. p. Nr. 61, o uregulowaniu obrotu cukrem opodatkowanym i rozporządzenie ministeryalne z dnia 30. maja 1916, Dz. u. p. Nr. 158, o uregulowaniu pobierania cukru opodatkowanego na wyrabianie wina, rozporządza się, jak następuje:

§ 1.

Kto na zasadzie pozwolenia na cukrzenie moszczu winnego albo zacieru winnego (polepszenie oczekiwanego albo już zamagazynowanego produktu zbiorów), udzielonego mu przez właściwą władzę polityczną pierwszej instancji w myśl postanowień ustawy z dnia 12. kwietnia 1907, Dz. u. p. Nr. 210 o obrocie winem, moszczem winnym i winnym zacierem, domaga się pobierania cukru, ten ma żądać potrzebnego mu cukru w miejscu poboru, oznaczonem w tem pozwoleniu przez właściwego państwowego inspektora piwnic.

§ 2.

Kto zamierza wyrabiać przy użyciu cukru wino pestkowe w myśl postanowień § 9. ustawy z dnia 12. kwietnia 1907, Dz. u. p. Nr. 210, i art. III. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 18. marca 1914, Dz. u. p. Nr. 69, ma prawo pobierać na ten cel cukier, jeżeli zgłosił w latach zbiorów 1909 do 1913 wyrabianie wina pestkowego. W takim razie ma strona zgłosić ilość wina pestkowego, które zamierza wyrabiać, jakoteż potrzebną do tego ilość cukru, do dnia 1. września 1916, u właściwej zwierzchności gminy albo miejscowości. Ta ostatnia ma założyć spisy w miarę nadsyłanych doniesień i przesać je do zbadania właściwemu państwowemu inspektorowi piwnic do dnia 10. września 1916 za pośrednictwem władzy politycznej I. instancji.

Na podstawie tych spisów, które państwowi inspektorzy piwnic zbadają względnie sprostują według poleceń, jakie wyda Ministerstwo rolnictwa w porozumieniu z Ministerstwem handlu, mają zwierzchności gmin i miejscowości zażądać cukru, potrzebnego poszczególnym wytwórcom, od miejsc poboru, które oznaczą państwowi inspektorzy piwnic, i mają go następnie rozdzielić między żądających.

§ 3.

Za przekroczenia tego rozporządzenia należy karać w myśl postanowień § 14. rozporządzenia

ministeryalnego z dnia 4. marca 1916, Dz. u. p. Nr. 61, o uregulowaniu obrotu cukrem opodatkowanym.

§ 4.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hohenlohe wlr.

Leth wlr.

Zenker wlr.

Spitzmüller wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXVI. — Wydana i rozesłana dnia 13. sierpnia 1916.

Treść: *M* 256. Rozporządzenie, w sprawie ustanowienia cen maksymalnych i cen objęcia dla ziemniaków.

256.

Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 12. sierpnia 1916,

w sprawie ustanowienia cen maksymalnych i cen objęcia dla ziemniaków.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914. Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Przy dokonywanej przez producenta sprzedaży ziemniaków ze zbioru austriackiego w roku 1916, która nie odbywa się we formie drobnej sprzedaży, to jest do rąk konsumenta w ilościach poniżej jednego cetnara metrycznego, nie wolno przekraczać następujących cen maksymalnych:

W czasie	wyberane, czyste i co najmniej wielkości kurzego jaja	nie-wyberane
od dnia 1. września 1916 do dnia 15. września 1916 .	12.—	10.—
od dnia 16. września 1916 do dnia 28. lutego 1917 . .	9.—	7.—
po dniu 1. marca 1917 . .	11.—	9.—

W cenach maksymalnych mieszczą się koszty przywozu aż do najbliższej dostępnej stacji kolejowej lub okrętowej albo do innego miejsca przeznaczenia, jeśli ono nie leży dalej niż najbliższa dostępna stacja kolejowa lub okrętowa, tudzież koszty załadowania na wóz kolejowy albo na okręt (łódź) lub złożenia w magazynie.

Ceny maksymalne mają zastosowanie w razie zapłaty gotówką, bez worków, przy ziemniakach niewyberanych z doliczeniem wagi w wysokości 5 procent.

Jeśli kupujący nie dostarczy worków, natenczas sprzedawca ma prawo na koszt kupującego dostarczyć także potrzebnej przy transporcie słomy do opakowania (wyściółki i przykrycia). Przy

dostawach dla Wojennego zakładu obrotu zbożem jest sprzedawca obowiązany na żądanie Wojennego zakładu obrotu zbożem lub jego pełnomocnika dostarczyć za opłatą potrzebnej stomy.

§ 2.

Przy zakupnach na rzecz Wojennego zakładu obrotu zbożem po myśli § 9. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 4. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 244, uważa się wyszczególnione w § 1. ceny maksymalne bez wyjątku za ceny objęcia, a więc także przy zakupnach w ilości poniżej jednego cetnara metrycznego.

Przy ziemniakach, które pod względem swej jakości nie odpowiadają zawartym w § 1. warunkom, należy od ceny maksymalnej potrącić odpowiednią kwotę.

Jeśli co do wysokości potrącenia porozumienie nie zostanie osiągnięte, natenczas w razie sporu między sprzedawcą a ustanowionymi przez Wojenny zakład obrotu zbożem organami rozstrzyga sąd powiatowy, w którego okręgu towar się znajduje, w postępowaniu niespornem po wysłuchaniu rzeczoznawców.

Wojenny zakład obrotu zbożem zapłaci w takim razie przy objęciu ziemniaków pod zwykłymi warunkami tymczasowo taką cenę kupną, jaką ofiarowały jego organa, przeznaczone do objęcia ziemniaków.

Rozstrzygnięcie sądu powiatowego można zażądać rekuresem w ciągu 8 dni. Przeciw rozstrzygnięciu drugiej instancji nie ma dalszego środka prawnego.

O ile kosztu postępowania zwrócić ma jedna strona lub mają być rozdzielone między strony, rozstrzyga sąd według swobodnego uznania.

Postępowanie sądowe nie ma na dostawę wpływu odraczającego.

W razie sporów o wysokość potrącenia między ustanowionymi przez Wojenny zakład obrotu zbożem organami a obejmującym towar rozstrzyga komisya rzeczoznawców giełdy dla produktów rolniczych tego obszaru administracyjnego, w którego okręgu towar dostawiono. Jeśli w dotyczącym okręgu administracyjnym nie ma takiej komisji rzeczoznawców, natenczas rozstrzyga komisya rzeczoznawców giełdy dla produktów rolniczych w Wiedniu. Przeciw rozstrzygnięciu komisji rzeczoznawców środek prawny jest niedopuszczalny.

§ 3.

W razie przymusowego odebrania ziemniaków po myśli § 11. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 4. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 244, otrzyma posiadacz ziemniaków tylko 80 procent ceny objęcia (§ 2.) po potrąceniu kosztów odebrania.

§ 4.

Ceny maksymalne dla drobnej sprzedaży ziemniaków ze zbioru austriackiego w roku 1916 zostaną ustanowione przez polityczną władzę krajową.

§ 5.

Ustanowionych dla drobnej sprzedaży ziemniaków cen maksymalnych nie wolno przekraczać także przy wszystkich innych zakupach ziemniaków, pochodzących ze zbioru austriackiego.

§ 6.

Ziemniaki wprowadzone do Austrii można sprzedawać w drobnej sprzedaży tylko po cenach maksymalnych, ustanowionych dla ziemniaków krajowych.

Minister spraw wewnętrznych ma prawo zezwolić na wyjątki od tego postanowienia.

§ 7.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia i przepisów wydanych na jego podstawie, jakoteż za każde współdziałanie przy udaremnianiu zobowiązań, tem rozporządzeniem nałożonych, o ile czyny te nie podlegają surowszej karze, będzie karała polityczna władza powiatowa grzywną do 5000 K albo aresztem do sześciu miesięcy.

Jeżeli przekroczenia dopuści się przemysłowiec, można nadto, o ile zachodzą wymogi § 133. b, ustęp 1., lit. a, ustawy przemysłowej, odebrać uprawnienie przemysłowe.

§ 8.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hohenlohe wlr.   Hoehenburger wlr.
Zenker wlr.   Leth wlr.
Spitzmüller wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXVII. — Wydana i rozestana dnia 15. sierpnia 1916.

Treść: *M* 257. Rozporządzenie, w sprawie zajęcia maku.

257.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 11. sierpnia 1916, w sprawie zajęcia maku.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Zapasy maku, istniejące w krajach tutejszych w chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia jakoteż mak pochodzący z tutejszokrajowego zbioru z roku 1916, zajmuje się na rzecz państwa. Zajęcie to rozpoczyna się co do zapasów już istniejących zaraz, co do tegorocznego żniwa z chwilą zebrania maku. Wyjęte od zajęcia są:

- a) zapasy znajdujące się w posiadaniu poszczególnych osób, nieprzekraczające 5 *kg*,
- b) zapasy znajdujące się w posiadaniu państwa lub zarządu wojskowego.

Zapasów wymienionych pod a) nie wolno jednakowoż sprzedawać.

§ 2.

Zajęcie ma ten skutek, że zajętych towarów nie wolno zużywać, przerabiać, spożywać, oddawać

na karmę lub też dobrowolnie lub przymusowo sprzedawać, ani też zakupywać, o ile nie wydano w tem rozporządzeniu lub osobnymi zarządzeniami Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem rolnictwa innych zarządzeń.

Umowy o kupno i dostawę maku, których nie wykonano jeszcze w chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia są, o ile sprzeciwiają się przepisom tego rozporządzenia, bez znaczenia.

Roszczenia o wykonanie lub wynagrodzenie szkody wskutek niewykonania nie można dochodzić.

Roszczenia z powodu niewykonania, powstałe przed wejściem w życie tego rozporządzenia, pozostają w mocy; kupujący nie może jednak żądać wykonania lecz tylko wynagrodzenia szkody.

§ 3.

Do objęcia zajętych towarów przeznaczają się Tow. akc. austriackiej Centrali olejnej i tłuszczowej w Wiedniu I., Seitzergasse 1. Ta ostatnia jest obowiązana zajęte towary zakupić i jak najrychlejsze odebrać.

§ 4.

Cena objęcia wynosi 150 K za 100 *kg* maku netto w miejscu stacyi kolejowej, położonej najbliższym miejscu składowego zapasu, w workach kupującego. Cena ta należy się za towar zdrowy, suchy, w sposób handlowy przesiany i nie stęchły

(odpowiadający zwyczajom kupieckim). Zapłata w gotówce następuje przy okazaniu urzędowego kolejowego poświadczenia nadania (duplikatu listu przewozowego).

Wrazie, gdy co do wysokości ceny za towar, nieodpowiadający powyższym wymogom, porozumienie między stronami nie przyjdzie do skutku, oznaczy cenę za przybraniem stron w granicach ceny objęcia sąd powiatowy, w którego okręgu towar się znajduje, w postępowaniu niespornem po wysłuchaniu rzeczoznawców. W tym przypadku zapłaci Tow. akc. austriackiej Centrali olejnej i tłuszczowej przy objęciu tymczasowo cenę w gotówce, przez siebie ofiarowaną. Rozstrzygnięcie sądu powiatowego można zacząć rekuresem w ciągu dni ośmiu. Przeciw rozstrzygnięciu drugiej instancyi dalszy środek prawny jest niedopuszczalny.

O ile kosztu postępowania ma zwrócić jedna ze stron lub mają one być rozdzielone między strony, rozstrzyga sąd wedle swobodnego uznania. Obowiązek dostawy nie doznaje wskutek postępowania sądowego żadnej zwłoki.

§ 5.

Posiadacz zajętego towaru ma obowiązek sprzedać go Tow. akc. austriackiej Centrali olejnej i tłuszczowej po ustanowionych cenach i pod przepisanyymi warunkami (§ 4.). Jest on nadto obowiązany przelać Tow. akc. austriackiej Centrali olejnej i tłuszczowej na jej żądanie celem zbadania towaru jedną lub więcej różnych próbek. Jest on wreszcie obowiązany towar aż do objęcia w odpowiedni sposób przechowywać i troskliwie z nim się obchodzić.

Uzyskanie nasion maku nastąpić ma najpóźniej do dnia 30. listopada 1916.

Zapasy istniejące już w chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia mają ich posiadacze zgłosić w Tow. akc. austriackiej Centrali olejnej i tłuszczowej najdalej w ciągu 14. dni po tej chwili, zaś zapasy pochodzące ze zbioru w roku 1916 najpóźniej w ciągu ośmiu dni po ich uzyskaniu z podaniem ilości i miejsca składowego.

§ 6.

Skuteczność zajęcia kończy się:

1. z oddaniem zapasów Tow. akc. austriackiej Centrali olejnej i tłuszczowej,
2. z chwilą przymusowego odebrania.

§ 7.

Przesyłki maku mogą być tylko wtedy przyjmowane do przewozu przez koleje lub przedsię-

biorstwa żeglugi parowej, jeśli do dokumentów przewozowych dodano dla każdej przesyłki poświadczenie przewozowe, wystawione przez Tow. akc. austriackiej Centrali olejnej i tłuszczowej wedle dołączonego wzoru.

Dla przesyłek zarządu wojskowego i przesyłek z poza granicy celnej, z Węgier, z Bośni i Hercegowiny, tudzież dla przesyłek, które w chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zostały już odstawione, nie potrzeba takich poświadczeń przewozowych.

§ 8.

Gdy posiadacz wzbrania się sprzedać zajęte u niego zapasy maku Tow. akc. austriackiej Centrali olejnej i tłuszczowej, natenczas winna władza polityczna pierwszej instancyi, w której okręgu znajdują się zapasy, orzec o obowiązku oddania zapasów i w razie potrzeby zarządzić ich przymusowe odebranie na koszt posiadacza.

Orzeczenie jest skuteczne przeciw każdemu, komu przysługują prawa do zapasów.

§ 9.

Przy przymusowym odebraniu zapasów należy potrącić 10 procent od ceny objęcia. Gdy posiadacz lub jego miejsce pobytu są nieznanne lub gdy cena ma służyć na zaspokojenie roszczeń osób trzecich pochodzących z praw rzeczowych, należy cenę złożyć w sądzie.

Odebrane przymusowo zapasy winien ostatni ich posiadacz bezpłatnie przechowywać i w odpowiedni sposób utrzymać aż do odtransportowania.

§ 10.

Tow. akc. austriackiej Centrali olejnej i tłuszczowej ma zakupione przez siebie zajęte zapasy maku oddawać do przeróbki tym producentom oleju, których wskaże jej Wojenny związek przemysłu olejnego i tłuszczowego.

Rozdział uzyskanego z maku oleju między konsumentów i ustanowienie ceny, po jakiej Tow. akc. austriackiej Centrali olejnej i tłuszczowej ma im olej makowy oddawać, odbywa się przez Wojenny związek przemysłu olejnego i tłuszczowego za zgodą Ministerstwa handlu (§§ 2. i 14. rozporządzenia ministerialnego z dnia 8. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 94).

Makuchy mają być przez Tow. akc. austriackiej Centrali olejnej i tłuszczowej odstawione do Centrali dla środków pastewnych po cenie, jaką ustanowi Ministerstwo rolnictwa w porozumieniu z Ministerstwem handlu.

§ 11.

Tow. akc. austriackiej Centrali olejnej i tłuszczowej ma obowiązek zatrzymać z zakupionej ilości maku do dnia 30. kwietnia 1917 co najmniej 1000 cetnarów metrycznych celem ewentualnego użycia na nasienie.

Prośby o udzielenie nasienia należy wnieść w czasie właściwym do Wojennego związku przemysłu olejnego i tłuszczowego w Wiedniu I., Seitzergasse Nr. 1, wymieniając potrzebne ilości i obszar uprawnej powierzchni. Jeśli podanie takie zostanie wniesione jeszcze przed objęciem zajętych zapasów przez Tow. akc. Centrali olejnej i tłuszczowej, natenczas Wojenny związek przemysłu olejnego i tłuszczowego pozostawi proszącemu odpowiednią ilość nasienia z jego własnych zapasów.

§ 12.

Za przekroczenia tego rozporządzenia i każde w spółdziałanie przy udaremnianiu zobowiązań, niem nałożonych, o ile odnośna czynność nie podpada pod surowsze postanowienia karne, będzie karała władza polityczna grzywną do 5000 K lub aresztem do 6 miesięcy.

§ 13.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

Hohenlohe wlr.   **Hochenburger wlr.**
Forster wlr.   **Zenker wlr.**
Spitzmüller wlr.

Poświadczenie transportowe na mak.

Imię i nazwisko posyłającego .....

w ..... jest uprawniony do przewiezienia
..... kg maku,

a to w czasie od ..... do .....

z (nazwa stacji wysyłkowej) .....

do (nazwa stacji przeznaczenia) .....

(koleją lub okrętem parowym) pod adresem (imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania odbiorey).
.....

Wiedeń, dnia ..... 1916.

**Tow. akc. austriackiej Centrali
olejnej i tłuszczowej.**

Poświadczenie to należy doczepić trwale do dokumentu przewozowego.
Dodanie poświadczenia należy w dokumencie przewozowym zaznaczyć.
Poświadczenie odbierze stacja przeznaczenia.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXVIII. — Wydana i rozesłana dnia 17. sierpnia 1916.

Treść: № 258. Rozporządzenie o środkach odwetu w zakresie przemysłowej ochrony prawnej.

258.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 16. sierpnia 1916, o środkach odwetu w zakresie przemysłowej ochrony prawnej.

Na zasadzie § 31. ustawy patentowej z dnia 11. stycznia 1897, Dz. u. p. Nr. 30, i § 1. rozporządzenia cesarskiego z dnia 16. października 1914, Dz. u. p. Nr. 289, o środkach odwetu w zakresie prawnym i gospodarczym z powodu wydarzeń wojennych, rozporządza się mocą prawa odwetu, jak następuje:

§ 1.

(1) Minister robót publicznych może na wniosek zarządzić w interesie publicznym ograniczenie i zniesienie patentów, praw używania towarowych wzorów i znaków, jakie przysługują obywatelom Francji i Wielkiej Brytanii. Może on w szczególności prawo używania takich praw przyznać innym osobom pod warunkami, które sam ustanowi.

(2) Zarządzenie można każdego czasu zmienić, albo cofnąć. Wchodzi ono w życie w tym dniu, w którym je wydano, jeżeli nie oznaczono żadnego innego czasu. Można mu dać moc wstecz obowiązującą. Jest ono skuteczne także przeciw prawnemu następcy tego uprawnionego (właściciela patentu, uprawnionego do używania towarowych wzorów albo znaków), przeciw któremu je wydano.

(3) Przeniesienie przyznanego prawa używania na inne osoby wymaga do swej ważności zgody Ministra robót publicznych. Zgoda ta nie jest potrzebna, jeżeli prawo używania zostaje przeniesione na zarząd wojskowy, albo państwowy lub z takiego zarządu na inne osoby.

(4) Roszczenia, wynikające z przyznania praw używania przeciw osobom, na rzecz których wydano zarządzenie, będą dochodzone przez zarząd państwowy w drodze sądowej.

(5) Kwoty pieniężne, jakie ma się świadczyć w myśl zarządzenia, należy wpłacać do kasy urzędu patentowego. Kwotami temi rozrządzi w drodze rozporządzenia Minister robót publicznych w porozumieniu z Ministrem skarbu.

§ 2.

(1) Minister robót publicznych może na wniosek zarządzić ograniczenie i zniesienie patentów, przysługujących obywatelom Rosji. Może on w szczególności przyznać prawo używania takich praw innym osobom pod warunkami, które sam ustanowi.

(2) Mają przytem zastosowanie postanowienia § 1., ustęp 2. do 5.

§ 3.

(1) Wniosek w myśl §§ 1. albo 2. należy odrzucić, jeżeli jest wykazane,

1. że w prawie uczestniczy jako współwłaściciel osoba, nienależąca do żadnego z państw nieprzyjacielskich, wymienionych w §§ 1. i 2., albo

2. że na tem prawie istnieje prawo używania, przyznane z wyłączeniem innych uprawnionych do używania pewnej osobie, która nie należy do żadnego z tych państw,

i że stosunek prawny (l. 1 i l. 2) zaistniał przed dniem, w którym nastąpił stan wojenny z odnośnym państwem (§ 8.).

(2) Istnienie prawa używania może być zgłoszone w Ministerstwie robót publicznych dla uwzględnienia go w razie rozstrzygnięcia o wniosku z §§ 1. albo 2.

§ 4.

(1) Minister robót publicznych może na wniosek zarządzić w interesie publicznym zniesienie praw używania, przysługujących co do patentów obywatelom Francji, Wielkiej Brytanii i Rosji.

(2) Zarządzenie wchodzi w życie w dniu, w którym je wydano, jeżeli nie oznaczono żadnego innego czasu. Można mu nadać moc wstecz obowiązującą.

§ 5.

Dla postępowania w sprawie wniosków z §§ 1., 2. i 4. postanawia się:

1. Wniosek należy podać na piśmie do Ministerstwa robót publicznych.

2. O ile wniosek nie pochodzi od zarządu wojskowego albo państwowego, podlega on należytości po 50 K od każdego prawa, przeciw któremu jest skierowany. Należytość ma być wpłacona do kasy urzędu patentowego.

3. Jeżeli Minister robót publicznych nie postanowi odrzucić wniosku bez wdrażania postępowania, to należy uprawnionemu doręczyć odpis wniosku i jego załączników dla wniesienia oświadczenia, dla którego należy ustanowić czasokres. Wnioskodawca ma dołączyć odpowiednią ilość odpisów wniosku i załączników. Jeżeli uprawniony niema mieszkania (siedziby) w państwie tutejszem, i nie jest także znany zastępca, mieszkający w państwie tutejszem, to można rozstrzygnąć o wniosku, nie słuchając uprawnionego.

4. Dla postępowania dowodowego mają moc obowiązującą postanowienia o postępowaniu dowodowym przy zaczepianiu patentów. Przeprowadzenie postępowania dowodowego można zlecić w całości lub w części urzędowi patentowemu. W tym razie ustanowi prezydent urzędu patentowego członka tego urzędu, który ma przeprowadzić postępowanie.

5. Trwanie urzędowych czasokresów będzie ustanawiane według swobodnego uznania.

6. Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 15. września 1914, Dz. u. p. Nr. 245, niema tu zastosowania.

7. Jeżeli ma się skutecznie doręczyć osobie, która nie przebywa w państwie tutejszem, albo której pobyt jest nieznan, to można zarządzić obwieszczenie istotnej treści załatwienia, które ma być doręczone w „Österreichisches Patentblatt.“ To obwieszczenie ma skutek doręczenia.

8. Postępowanie w sprawie wniosku o zniesienie prawa można z urzędu dalej prowadzić po cofnięciu wniosku.

9. Uczestniczącym nie przyznaje się kosztów postępowania i zastępstwa.

10. Wniosek i jego ostateczne załatwienie oraz przeniesienie przyznanego prawa używania należy zanotować w rejestrze (rejestr patentów, towarowych wzorów i znaków) i ogłosić w „Österreichisches Patentblatt“, a nadto o ile chodzi o prawa używania znaków towarowych, obwieścić w „Centralmarken-Anzeiger.“

§ 6.

(1) Udzielanie patentów obywatelom Francji, Wielkiej Brytanii, Włoch i Rosji zostaje odroczone. Zgłaszania patentów należy przyjmować od obywateli tych państw.

(2) Prezydent urzędu patentowego może zarządzić, że i o ile, pominiawszy postanowienie ustępu 1., należy przerwać postępowanie co do patentów zgłaszanych przez obywateli państw, wymienionych w ustępie 1., i co do innych spraw, zawisłych w Urzędzie patentowym, w których uczestniczą obywatele tych państw.

(3) Wpisywanie towarowych wzorów i znaków zostaje odroczone dla obywateli Francji, Wielkiej Brytanii, Włoch i Rosji. Podania o wpis towarowych wzorów i znaków należy przyjmować od obywateli tych państw.

(4) Postanowienia te nie mają zastosowania do zgłoszeń patentów, towarowych wzorów i znaków, w których uczestniczą jako współzgłaszający osoby, nienależące do żadnego z państw, wymienionych w ustępach 1. i 3., jeżeli stosunek prawny zaistniał przed dniem, w którym nastąpił stan wojenny z odnośnym państwem (§ 8.).

§ 7.

(1) Postanowienia tego rozporządzenia mają także zastosowanie do praw zgłoszeń, jakie obywatele odnośnych państw nieprzyjacielskich

przenieśli na obywateli innych państw albo na tutejszych poddanych po dniu, w którym nastąpił stan wojenny z odnośnym państwem (§ 8.).

(2) Moc obowiązująca postanowień tego rozporządzenia nie zostaje wykluczoną przez to, że dla zatajenia przynależności do państwa nieprzyjacielskiego zastawiono się obywatelem innego państwa albo poddanym państwa tutejszego.

§ 8.

Za dzień, w którym nastąpił stan wojenny, uważa się co do Rosyi 5. sierpnia 1914, co do Francyi i Wielkiej Brytanii 13. sierpnia 1914, a co do Włoch 24. maja 1915.

§ 9.

Z obywatelami wymienionych w tem rozporządzeniu państw nieprzyjacielskich stawia się na równi obywatele ich kolonii i posiadłości.

§ 10.

(1) Jeżeli nie zostanie dowiedziona inna przynależność państwowa, to uważa się pewną osobę za obywatela tego państwa, jego kolonii albo posiadłości, na których obszarze ma ona swoje miejsce zamieszkania.

(2) Osoby prawnicze i spółki stawia się na równi z obywatelami tego państwa, jego kolonii

albo posiadłości, na których obszarze mają swoją siedzibę.

(3) O ile chodzi o prawa, wymienione w §§ 1., 2. i 4., to z obywatelami Francyi, Wielkiej Brytanii i Rosyi stoją na równi te przedsiębiorstwa albo filie przedsiębiorstw, czynne na obszarze mocy obowiązującej niniejszego rozporządzenia, które z tych państw, ich kolonii albo posiadłości są kierowane lub nadzorowane albo których przychody należy tam odsyłać w całości lub w części, albo których kapitał w całości lub w części należy do obywateli tych państw, ich kolonii albo posiadłości, bez względu na to, gdzie ci obywatele mają swoje miejsce zamieszkania.

§ 11.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Minister robót publicznych jest upoważniony do uchylenia go w całości lub w części.

Stürgkh wlr.

Georgi wlr.

Forster wlr.

Truka wlr.

Morawski wlr.

Hohenlohe wlr.

Hochenburger wlr.

Hussarek wlr.

Zenker wlr.

Leth wlr.

Spitzmüller wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXIX. — Wydana i rozesłana dnia 18. sierpnia 1916.

Treść: *M* 259. Rozporządzenie, w sprawie przyznania jednorazowego zasiłku funkcjonariuszom państwowym w stanie spoczynku i wdowom i sierotom po funkcjonariuszach państwowych z okazji nadzwyczajnych stosunków, stworzonych wojną.

259.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 17. sierpnia 1916,

w sprawie przyznania jednorazowego zasiłku funkcjonariuszom państwowym w stanie spoczynku i wdowom i sierotom po funkcjonariuszach państwowych z okazji nadzwyczajnych stosunków stworzonych wojną.

§ 1.

Pobierającym normalną emeryturę niezamężnym funkcjonariuszom państwowym w stanie spoczynku i pobierającym normalne zaopatrzenie niezamężnym wdowom i sierotom po funkcjonariuszach państwowych przyznaje się na rok 1916, z okazji nadzwyczajnych stosunków, stworzonych wojną, według następujących postanowień, jednorazowy zasiłek.

Celem wyasygnowania tego zasiłku mają strony zgłosić swe prawo zapomocą wolnego od stempla doniesienia u tej krajowej władzy skarbowej, u której jest w przypisie ich emerytura (zaopatrzenie).

Strony, które swą emeryturę (zaopatrzenie) pobierają zagranicą, mają to zgłoszenie wnieść do krajowej dyrekcji skarbu w Wiedniu i dołączyć do niego świadectwo niezamężności.

Krajowe władze skarbowe przyznają jednorazowy zasiłek i wyasygnują w dwunastu z dniem 1. stycznia 1916 rozpoczynających się ratach miesięcznych wraz z emeryturą (zaopatrzeniem).

§ 2.

Wysokość jednorazowego zasiłku ustanawia się:

I.

A. Dla zaliczonych do jednej z klas rangi urzędników państwowych i nauczycieli państwowych w stanie spoczynku z emeryturą wraz z ewentualnym dodatkiem z łaski itp.:

do włącznie 1000 K na	156 K
od przeszło 1000 K do 2000 K	
włącznie na	204 „
od przeszło 2000 K do 3000 K	
włącznie na	252 „

B. Dla wdów po urzędnikach państwowych (nauczycielach państwowych) z pensją wdowią wraz z ewentualnym dodatkiem z łaski itp.:

do włącznie 1000 K na	132 K
od przeszło 1000 K do 2000 K	
włącznie na	168 „
od przeszło 2000 K do 2400 K	
włącznie na	204 „

II.

A. Dla należących do służby według artykułu IV. ustawy z dnia 25. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 15 funkcyonaryuszów państwowych (podurzędnicy i woźni) w stanie spoczynku z emeryturą wraz z ewentualnym dodatkiem z łaski itp.:

do włącznie 1500 K na . . . . . 120 K

B. Dla wdów po należących do kategorii służby funkcyonaryuszach państwowych z zaopatrzeniem wraz z ewentualnym dodatkiem z łaski itp.:

do włącznie 600 K na . . . . . 72 K

III.

A. Dla należących do kategorii robotników funkcyonaryuszów państwowych w stanie spoczynku z emeryturą wraz z ewentualnym dodatkiem z łaski itp.:

do włącznie 600 K na . . . . . 96 K

B. Dla wdów po należących do kategorii robotników funkcyonaryuszach państwowych z zaopatrzeniem wraz z ewentualnym dodatkiem z łaski itp.:

do włącznie 600 K na . . . . . 60 K

IV.

Dla niezamożnych ślubnych sierót:

a) po zaliczonych do jednej z klas rangi urzędnikach państwowych (nauczycielach państwowych) z pensją sierocą wraz z ewentualnym dodatkiem z łaski itp. do włącznie 1200 K, względnie z dodatkiem na wychowanie wraz z ewentualnym dodatkiem z łaski itp. do włącznie 480 K, a mianowicie:

dla każdej sieroty bez obojga rodziców na . . . . . 96 K

dla każdej sieroty bez ojca, pozostającej na utrzymaniu matki . . . . . 60 „

b) po należących do kategorii służby i robotników funkcyonaryuszach państwowych, a mianowicie:

dla każdej sieroty bez obojga rodziców na . . . . . 48 K

dla każdej sieroty bez ojca, pozostającej na utrzymaniu matki na . . . . . 36 „
wszystkim wymienionym pod a) i b) aż do ukończenia 14. roku życia.

§ 3.

Ustanowiony w § 2., rozdział II., względnie IV. b) wymiar jednorazowego zasiłku ustanawia się także dla osób stanu żołnierskiego straży bezpieczeństwa (uniformowana straż bezpieczeństwa, cywilna straż policyjna, agenci policyjni), straży skarbowej i żandarmeryi, dozorców i starszych dozorców więzień zakładów kary i więzień sądowych, oficyantów kancelaryjnych i pomocników woźnych, względnie dla wdów i sierót po takich funkcyonaryuszach państwowych.

§ 4.

Przyznanie jednorazowych zasiłków dla funkcyonaryuszów państwowych w stanie spoczynku, którzy należą do innych kategorii, niż wymienione w §§ 2. i 3. tego rozporządzenia, oraz dla wdów i sierót po funkcyonaryuszach państwowych takich kategorii, pozostaje zastrzeżone osobnym przepisom.

§ 5.

Wynikły z zasiłków większy wydatek należy zachować na ciężar kredytu ustanowić się mającego w rozdziale „Powszechny zarząd kas“ pod tytułem „Dodatki z okazji nadzwyczajnych stosunków stworzonych wojną“.

Leth wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXX. — Wydana i rozesłana dnia 22. sierpnia 1916.

Treść: (№ 260. i 261.) 260. Rozporządzenie, dotyczące „Galicyjskiego miejskiego wojennego zakładu kredytowego“.
— 261. Rozporządzenie cesarskie o zaopatrywaniu ludności w niezbędne przedmioty zapotrzebowania.

260.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w porozumieniu z Ministerstwem sprawiedliwości z dnia 2. sierpnia 1916,

dotyczące „Galicyjskiego miejskiego wojennego zakładu kredytowego“.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządzają się:

§ 1.

„Galicyjski miejski wojenny zakład kredytowy“ (Städtliche Kriegskreditanstalt für Galizien [Haličyckij wojennyj zakład kredytowyj dla mist]), którego utworzenie i zadania reguluje statut wydany przez Ministerstwo skarbu, posiada charakter osoby prawnej i ma być jako kupiec zaprotokołowanym w sądzie handlowym swej siedziby.

§ 2.

To rozporządzenie wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

Hochenburger wtr.

Lešk wtr.

261.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 21. sierpnia 1916

o zaopatrywaniu ludności w niezbędne przedmioty zapotrzebowania.

Na zasadzie § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

Artykuł I.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 7. sierpnia 1915, Dz. u. p. Nr. 228, którym wydaje się postanowienia co do zaopatrywania ludności w niezbędne przedmioty zapotrzebowania, zmienia się i uzupełnia; będzie ono tedy opiewało, jak następuje:

Stwierdzanie zapasów.

§ 1.

Upoważnia się polityczną władzę krajową do tego, aby bez naruszenia osobnych postanowień, jakie istnieją co do poszczególnych przedmiotów zapotrzebowania, zarządzała w każdym poszczególnym przypadku albo też w powtarzających się regulaminie odstępach czasu stwierdzanie ilości zapasów niezbędnych przedmiotów zapotrzebowania.

Pod niezbędnymi przedmiotami zapotrzebowania rozumie się przytem, jak zresztą w ogólności w niniejszem rozporządzeniu cesarskiem, towary służące do zaspokojenia koniecznych potrzeb życiowych dla ludzi i na pożywienie dla zwierząt domowych, jak również rzeczy, z których takie towary się wytwarza.

§ 2.

Po ogłoszeniu takiego zarządzenia obowiązani są wytwórcy, handlarze, domy składowe i przedsiębiorstwa komunikacyjne, utrzymujące w zapasie niezbędne przedmioty zapotrzebowania we własnych lub cudzych ubikacjach, albo przechowujące je dla innych, donieść politycznej władzy powiatowej o ilości i rodzaju zapasów w ciągu oznaczonego w obwieszczeniu terminu.

Kto przechowuje zapasy, do kogo innego należące, jest obowiązany do wymienienia osoby uprawnionej do rozporządzania nimi.

Polityczna władza powiatowa ma prawo także bez poprzedniego obwieszczenia zażądać od poszczególnych osób lub przedsiębiorstw, obowiązanych do udzielania wyjaśnień, aby podały swe zapasy w pewnym oznaczonym terminie.

Polityczna władza krajowa ma prawo ograniczyć w obwieszczeniu stwierdzanie zapasów do tej kategorii obowiązanych do udzielania wyjaśnień, co do których na podstawie rozmiarów ich przedsiębiorstwa można przypuszczać, że posiadają większe zapasy, albo upoważnić przy ogłaszaniu obwieszczenia polityczne władze powiatowe do tego rodzaju ograniczenia.

Władza polityczna może w każdej chwili zapasy oglądać, a w razie zaniechania doniesienia lub uskutecznienia go niezgodnie z prawdą, stwierdzić je na koszt strony.

§ 3.

Kto nie dostarczy żądanych od niego dat w ciągu wyznaczonego terminu, kto wzbrania się odpowiedzieć na skierowane do niego pytania lub da odpowiedź nieprawdziwą, będzie karany grzywną do dwu tysięcy koron, albo aresztem do trzech miesięcy, o ile czyn ten nie podlega surowszej karze.

Zaopatrywanie ludności w niezbędne przedmioty zapotrzebowania.

§ 4.

Minister spraw wewnętrznych, a w nagłych przypadkach polityczna władza krajowa może — bez naruszenia zakresu działania centralnych instytucji, utworzonych w celu gospodarczego zarządzania takimi przedmiotami zapotrzebowania — zażądać od wytwórców i handlarzy zapasów

niezbędnych przedmiotów zapotrzebowania (§ 1., ustęp 2.) dla krajów, powiatów i gmin celem zaopatrzenia ludności, oraz zobowiązywać wytwórców i handlarzy do dostawy, jeśliby inaczej zaopatrzenie ludności w takie przedmioty zapotrzebowania było zagrożone.

Minister spraw wewnętrznych może zarządzić, że to prawo rekwizycji będzie wykonywane także na rzecz zakładów i przedsiębiorstw, przeprowadzających zarządzenia aprowizacyjne w interesie publicznym.

§ 5.

Przed powzięciem decyzji należy — w razach koniecznych w najkrótszej drodze — wejść w porozumienie z zarządem wojskowym.

Co do przedmiotów zapotrzebowania, znajdujących się w przechowaniu publicznych domów składowych lub publicznego przedsiębiorstwa komunikacyjnego, zarządzenie takie (§ 4.) może być wydanem tylko za zezwoleniem Ministra spraw wewnętrznych.

Polityczne władze krajowe i powiatowe mogą jeszcze przed powzięciem decyzji zarządzić zabezpieczenie towarów.

§ 6.

Wynagrodzenie za zażądane towary w razie, jeśli dobrowolna ugoda nie przyjdzie do skutku, ma ustanowić sąd w postępowaniu niespornem przy współudziale zastępców tych instytucji, na rzecz których żąda się zapasów i o ile możności posiadaczy zapasów, po wysłuchaniu rzeczoznawców.

Rzeczoznawców należy z reguły zawezwać z pośród stale zaprzysiężonych rzeczoznawców.

Jeżeli dla pewnego towaru ustanowiona jest cena maksymalna, w takim razie wynagrodzenie nie może jej przekraczać; zresztą należy ustanowić wynagrodzenie wedle stosownej ceny.

Do rozstrzygnięcia powołanym jest sąd powiatowy, w którego okręgu znajdują się zażądane towary. Zarządzenie można zacząć rekurssem w ciągu ośmiu dni. Przeciw rozstrzygnięciu drugiej instancji nie jest dalszy środek prawny dopuszczalny.

§ 7.

Obowiązek dostawy nie ulega zwłoce wskutek postępowania sądowego (§ 6.).

O ile inny układ nie przyjdzie do skutku, należy zapłacić cenę gotówką przed oddaniem lub zabezpieczyć zapłatę, która ma być uiszczoną w ciągu czternastu dni od dnia oddania. Gdy cena nie jest jeszcze przed oddaniem ustanowiona, wówczas oznacza wysokość zabezpieczenia, jakie ma być danem władza rekwiirująca (§ 4., ustęp 1.).

§ 8.

Minister spraw wewnętrznych może w porozumieniu z interesowanymi Ministrami celem zabezpieczenia zaopatrzenia ludności w pewne niezbędne przedmioty zapotrzebowania:

1. wydawać polecenia wytwórcom takich przedmiotów, jakoteż trudniącym się handlem i przemysłem przy uwzględnieniu ich możliwości świadczenia i ekonomicznego położenia, co do prowadzenia przedsiębiorstwa, zbytu, nabycia, cen i prowadzenia ksiąg;

2. w tych samych warunkach zobowiązać wytwórców tego rodzaju przedmiotów do dalszego wytwarzania;

3. wytwórców niezbędnych przedmiotów zapotrzebowania w razie, gdyby się wzbraniali dalej wytwarzać, albo jeżeli polecenie na podstawie l. 2. z uwagi na ekonomiczne położenie nie może być wydanem, zobowiązać do ustąpienia państwu za wynagrodzeniem zakładów swego przedsiębiorstwa i zakładów przemysłowych, przy czem to wynagrodzenie ustanawia władza, która wydała polecenie;

4. upoważniać gminy lub instytucje, służące ogólnemu dobru, do zawierania umów co do dostarczania takich przedmiotów i w tym celu zobowiązać wytwórców jakoteż trudniących się handlem i przemysłem do udzielania wyjaśnień co do istniejących umów o dostawę;

5. oddać wyłączne zaopatrywanie w takie przedmioty poszczególnych zakładów, miejscowości lub obszarów gminom lub instytucjom służącym ogólnemu dobru, albo jednemu lub więcej wytwórcom, handlarzom lub przemysłowcom i wydawać przytem zarządzenia co do prowadzenia tego przedsiębiorstwa, a w szczególności co do odprzedaży i cen;

6. wydawać przepisy celem uregulowania konsumpcji.

Wydanie zarządzeń w myśl powyższych przepisów nie jest dopuszczalne, jeżeli zarządzenie tego rodzaju może być wydanem na podstawie osobnych rozporządzeń, regulujących poszczególne przedmioty zapotrzebowania.

Minister spraw wewnętrznych może w porozumieniu z interesowanymi Ministrami w poszczególnych wypadkach upoważnić polityczne władze krajowe do wydania zarządzeń powyższego rodzaju lub im to nakazać.

W braku takiego upoważnienia lub nakazu nie wolno politycznej władzy krajowej wydawać zarządzeń tego rodzaju.

§ 9.

Jeżeli handel niezbędnymi przedmiotami zapotrzebowania daje powód do zarzutów co do

sposobu prowadzenia przedsiębiorstwa lub co do osoby trudniącego się handlem, wówczas może mu polityczna władza krajowa na wniosek politycznej władzy powiatowej zakazać prowadzenia handlu tymi przedmiotami.

Zakaz ten należy w szczególności wydać, jeżeli trudniący się handlem postępuje wbrew przepisom władzy, lub też jeżeli zleceniom władzy zadość nie uczynił, albo jeżeli się ze sposobu prowadzenia przezeń przedsiębiorstwa okazuje, że on swych interesów nie prowadzi celem zaopatrywania targu w niezbędne przedmioty zapotrzebowania, lecz głównie w tym zamiarze, aby dla osiągnięcia zysku z pośrednictwa wykorzystywać wahania cen, powstające wskutek nadzwyczajnych stosunków.

Ministerstwo handlu może rozporządzić, że do handlu niezbędnymi przedmiotami zapotrzebowania potrzebnem jest osobne pozwolenie, oraz ustanowić warunki, pod którymi takiego pozwolenia można udzielić w ogólności lub z ograniczeniem na poszczególne przedmioty zapotrzebowania.

§ 10.

Kto postępuje wbrew przepisom wydanym na zasadzie §§ 4., 8. lub 9., będzie karany grzywną do pięciu tysięcy koron lub aresztem do sześciu miesięcy, o ile czyn ten nie podlega surowszej karze.

Kto do takiego czynu podnawia lub w jego dokonaniu współdziała, ma być w ten sam sposób ukaranym.

Uwidocznienie i ustanowienie cen; zapewnienie obrotu targowego.

§ 11.

Kto w sposób zarobkowy lub na targu trzyma na sprzedaż środki żywności lub je sprzedaje, winien w swym, dla kupujących dostępnym lokalu przedsiębiorstwa, na swem stanowisku sprzedaż lub placu targowym, w wyraźnie widocznym miejscu i w wyraźnie czytelnym piśmie uwidocznienie ceny za poszczególne środki żywności z uwzględnieniem ich jakości i ilości.

Jeśli towary sprzedaje się na wagę, winni sprzedający dozwalać bezpłatnego używania swych wag przez kupujących do sprawdzenia wagi sprzedanych artykułów.

Kto działa przeciw któremu z tych przepisów, będzie karany grzywną do dwu tysięcy koron, lub aresztem do trzech miesięcy.

§ 12.

Polityczna władza krajowa może przy ustanawianiu cen maksymalnych (taryfa maksymalna) dla drobnej sprzedaży artykułów, należących do najniezbędniejszych potrzeb życia codziennego, odstąpić od postępowania, przewidzianego w § 51., ustęp 3. ustawy przemysłowej.

§ 13.

Polityczna władza krajowa i za jej upoważnieniem polityczna władza powiatowa może w interesie zaopatrywania ludności zmieniać lub uzupełniać przepisy targowe z wyjątkiem taryfy należyłości targowych.

Gmina miejscowości targowej ma przed otwarciem targu ustanawiać przez swe organa dopuszczalne na czas trwania targu ceny sprzedaży środków żywności i to zarówno dla hurtownego jak i dla drobnego handlu, ogłosić je na placu targowym i starać się odpowiednimi środkami o ich przestrzeganie, w razie potrzeby także przez natychmiastowe usunięcie z targu.

§ 14.

1. Kto kogoś odwodzi od udania się na targ z niezbędnymi przedmiotami zapotrzebowania w tym celu, by zmniejszyć zaopatrzenie targu;

2. handlarz, który w drodze na targ odkupuje od udającego się na targ niezbędne przedmioty zapotrzebowania, sprowadzane przezeń na targ;

3. kto sprzedaje lub kupuje przed rozpoczęciem się urzędowych godzin targowych przyniesione na targ niezbędne środki zapotrzebowania;

4. kto przekracza ogłoszone na placu targowym jako dopuszczalne ceny sprzedaży środków żywności, lub inne ustanowione ceny maksymalne,

będzie karany grzywną do dwu tysięcy koron lub aresztem do trzech miesięcy, zaś przy okolicznościach obciążających grzywną do pięciu tysięcy koron, lub aresztem do sześciu miesięcy, o ile czyn nie ulęga surowszej karze. W wypadkach oznaczonych pod l. 3. i 4. może być także winowajca wykluczonym z targu na zawsze lub na pewien czas.

Tym samym karom ulegają osoby, które podmawiają do jednego z wymienionych czynów karygodnych, lub w ich dokonaniu współdziałają.

Naruszenie obowiązku dostawy.

§ 15.

1. Kto narusza rozmyślnie obowiązek, polegający na wytwarzaniu lub dostarczaniu niezbęd-

nych przedmiotów zapotrzebowania, a uzasadniony poleceniem władzy, wydanem na podstawie §§ 4. lub 8.;

2. subliwerant, pośrednik lub funkcjonaryusz, zatrudniony przy takim wytwarzaniu lub takiej dostawie, który naruszeniem swych obowiązków naraża rozmyślnie na szwank odnośne świadczenie, lub je udaremnia,

będzie karany za występki ścisłym aresztem od jednego miesiąca do jednego roku, jeśli przez ten czyn zaopatrzenie większej liczby osób w niezbędne przedmioty zapotrzebowania było na szwank narażone. Obok kary na wolności może być nałożoną kara pieniężna aż do dwudziestu tysięcy koron.

§ 16.

1. Kto rozmyślnie narusza obowiązek, polegający na dostarczaniu niezbędnych przedmiotów zapotrzebowania, a uzasadniony umową zawartą z władzą publiczną;

2. subliwerant, pośrednik lub funkcjonaryusz zatrudniony przy takiej dostawie, który naruszeniem swych obowiązków rozmyślnie naraża na szwank odnośne świadczenie, lub je udaremnia,

będzie karany za występki ścisłym aresztem od jednego miesiąca do jednego roku. Obok kary na wolności można nałożyć karę pieniężną aż do dwudziestu tysięcy koron.

Zatajenie zapasów.

§ 17.

1. Kto wbrew ciążącemu na nim obowiązkowi do udzielania wyjaśnień zataja rozmyślnie przed władzą będącą w jego posiadaniu, lub przechowaniu zapasy niezbędnych przedmiotów zapotrzebowania, będzie karany za przekroczenie aresztem od jednego tygodnia do sześciu miesięcy. Obok kary na wolności może być nałożoną kara pieniężna do dwu tysięcy koron.

2. Kto staje się winnym takiego działania co do zapasów, których wartość przewyższa pięćset koron, będzie karany za występki ścisłym aresztem od jednego miesiąca do jednego roku. Obok kary na wolności może być nałożoną kara pieniężna do dwudziestu tysięcy koron.

Takim samym karom podlegają osoby, które działają w zastępstwie obowiązanych do wyjaśnień i staną się winnymi tego rodzaju zatajenia.

Podbijanie cen.

§ 18.

1. Kto wykorzystując spowodowane stanem wojennym nadzwyczajne stosunki, żąda za niezbędne

przedmioty zapotrzebowania widocznie nadmiernych cen, będzie karany za przekroczenie aresztem od jednego tygodnia do sześciu miesięcy. Obok kary na wolności może być nałożoną kara pieniężna do dwu tysięcy koron.

2. Powrotny winowajca będzie karany za występki ścisłym aresztem od jednego miesiąca do jednego roku. Obok kary na wolności może być nałożoną kara pieniężna do dwudziestu tysięcy koron.

§ 19.

1. Kto przy zakupie niezbędnego przedmiotu zapotrzebowania, który chce dalej odprzedać, ofiaruje cenę wyższą od żądanej przez sprzedającego lub, gdy się nie żąda pewnej oznaczonej ceny, ofiaruje wyższą od zwyczajnej dotąd ceny, będzie karany za przekroczenie aresztem od jednego tygodnia do sześciu miesięcy. Obok kary na wolności może być nałożoną kara pieniężna do dwu tysięcy koron.

2. Powrotny winowajca będzie karany za występki ścisłym aresztem od jednego miesiąca do jednego roku. Obok kary na wolności może być nałożoną kara pieniężna do dwudziestu tysięcy koron.

§ 20.

Kto się zjawia z innymi, żeby za niezbędne przedmioty zapotrzebowania żądać w wykorzystaniu nadzwyczajnych stosunków, spowodowanych stanem wojennym, widocznie nadmiernych cen, będzie karany za występki ścisłym aresztem od jednego miesiąca do jednego roku. Obok kary na wolności może być nałożoną kara pieniężna do dwudziestu tysięcy koron.

§ 21.

1. Kto niezbędne przedmioty zapotrzebowania uszkadza, niszczy lub czyni bezwartościowymi, by zmniejszyć podaż takich przedmiotów;

2. kto celem podbicia ceny do nadmiernej wysokości skupuje niezbędne przedmioty zapotrzebowania, albo ogranicza ich wytwarzanie lub handel nimi;

3. kto rozpuszcza nieprawdziwe pogłoski, albo też używa innego środka do wprowadzenia w błąd celem wywołania drożyzny w niezbędnych przedmiotach zapotrzebowania,

będzie karany za występki ścisłym aresztem od jednego miesiąca do jednego roku. Obok kary na wolności może być nałożoną kara pieniężna do dwudziestu tysięcy koron.

Konfiskata zapasów, utrata uprawnienia przemysłowego i opublikowanie wyroku.

§ 22.

W przypadkach zasądzenia po myśli §§ 3., 11., 14. do 21. może być w wyroku orzeczoną konfiskata zapasów należących do sprawcy na rzecz państwa. To samo może być zarządzeniem przy zasądzeniu po myśli § 10., jeżeli sprawca stał się winnym działania wbrew wydanemu przez władzę nakazowi dostawy niezbędnych przedmiotów zapotrzebowania, albo postąpienia wbrew przepisom § 9.

Władze bezpieczeństwa i władze, powołane do orzeczenia konfiskaty, mogą celem jej zabezpieczenia zarządzić zajęcie zapasów.

Skonfiskowanych zapasów ma państwo użyć do zaopatrzenia ludności.

W przypadkach zasądzenia po myśli §§ 10., 11., 14. do 21. można orzec także utratę uprawnienia przemysłowego na zawsze lub na czas oznaczony.

§ 23.

Jeżeli opublikowanie zasądzenia za podbijanie cen jest wskazaniem ze względu na interes publiczny, oznacza sąd w wyroku jedno lub więcej pism drukowanych, w których orzeczenie ma być opublikowane jednorazowo na koszt winnego. Sąd może obok lub zamiast ogłoszenia w pismach drukowanych zarządzić, że orzeczenie będzie publicznie przybite w gminach, gdzie winowajca mieszka i gdzie popełnił karygodną czynność.

Jeśli za tem przemawiają szczególne powody, należy opublikować także motywy wyroku.

Postanowienia ogólne.

§ 24.

Przeciw zarządzeniom, wydanym przez władze polityczne na podstawie postanowień §§ 1., 2., 4., 5., 7., 8., 9., 12. i 13., ustęp 1., i przez gminę miejscowości targowej na zasadzie § 13., ustęp 2., nie jest odwołanie dopuszczalne. Zastrzega się jednakże przełożonej władzy politycznej zbadanie z urzędu wszystkich zarządzeń i w razie potrzeby wydanie odpowiednich zleceń.

§ 25.

Postępowanie z powodu czynów karygodnych wymienionych w §§ 3., 10., 11. i 14. należy

do politycznych władz powiatowych, postępowanie z powodu czynów karygodnych. wymienionych w §§ 15. do 21., do sądów.

Co do przekroczeń, podpadających pod zakres działania władz politycznych, mogą być wydawane stosownie do rozporządzenia ministeryalnego z dnia 1. marca 1915, Dz. u. p. Nr. 49, zarządzenia karne bez poprzedniego postępowania.

§ 26.

Gminy są obowiązane do współdziałania przy przeprowadzeniu tego rozporządzenia cesarskiego.

Postanowienia końcowe.

§ 27.

Upoważnia się rząd do zmiany lub uzupełnienia w drodze rozporządzenia postanowień tego rozporządzenia cesarskiego, do uchylenia jego mocy obowiązującej w całości lub części, dla wszystkich albo tylko dla poszczególnych obszarów administracyjnych.

§ 28.

To rozporządzenie cesarskie nie narusza wydanych z powodu wojny osobnych przepisów o stwierdzaniu zapasów, cenach maksymalnych, obowiązku dostawy i t. p.

Artykuł II.

To rozporządzenie cesarskie wchodzi w życie trzeciego dnia po dniu ogłoszenia.

Sprawy karne będące w toku z powodu naruszenia obowiązku dostawy, mają sądy oddać politycznym władzom powiatowym, jeżeli czy po myśli tego rozporządzenia nie podpada już więcej pod kompetencję sądową. Wyjątek stanowią te przypadki, w których wyrok w pierwszej instancji został wydany przed dniem wejścia w życie tego rozporządzenia.

Wykonanie tego rozporządzenia cesarskiego porucza się Ministrowi spraw wewnętrznych w porozumieniu z innymi interesowanymi Ministrami.

Wiedeń, dnia 21. sierpnia 1916.

Franciszek Józef włr.

Stürgkh włr.

Hohenlohe włr.

Georgi włr.

Hochenburger włr.

Forster włr.

Hussarek włr.

Trnka włr.

Zenker włr.

Morawski włr.

Leth włr.

Spitzmüller włr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXXI. — Wydana i rozesłana dnia 23. sierpnia 1916.

Treść: (№ 262.—264.) 262. Rozporządzenie cesarskie w sprawie zarządzeń na rzecz tych urzędników państwowych, praktykantów i kandydatów służby sprawiedliwości, jakoteż suplentów i asystentów w państwowych średnich zakładach naukowych, którzy wskutek wojny doznali przeszkody w wykonywaniu służby cywilnej — 263. Rozporządzenie, którym zmienia się wskutek wojny niektóre postanowienia ustawy z dnia 25. stycznia 1914 (pragmatyki służbowej). — 264. Obwieszczenie, dotyczące przedłużenia czasokresu do ukończenia budowy i puszczenia w ruch kolei lokalnej z Marienbergu do Bruszperku.

262.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 17. sierpnia 1916

w sprawie zarządzeń na rzecz tych urzędników państwowych, praktykantów i kandydatów służby sprawiedliwości, jakoteż suplentów i asystentów w państwowych średnich zakładach naukowych, którzy wskutek wojny doznali przeszkody w wykonywaniu służby cywilnej.

Na mocy § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, zarządzam, co następuje:

Artykuł I.

Upoważnia się rząd, aby dla urzędników państwowych, praktykantów w rozumieniu artykułu II. ustawy z dnia 25. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 15, i dla kandydatów służby sprawiedliwości (praktykantów sądowych, auskultantów, kandydatów adwokackich i notaryalnych), którzy wskutek obecnej wojny doznali przeszkody w objęciu lub wykonywaniu służby cywilnej, wydał w drodze rozporządzenia bez ujmy dla praw, przez nich

już uzyskanych, postanowienia wyjątkowe odmienne od istniejących przepisów ustawowych o wliczaniu do służby przygotowawczej, o przypadnięciu adjutów, o mianowaniu praktykantów urzędnikami, o randze służbowej, o policzaniu przy posuwaniu do wyższych poborów, o poborach spoczynkowych i poborach zaopatrzenia oraz o wszelkich innych sprawach stosunku służbowego.

Takie same postanowienia można wydać dla tych urzędników państwowych, praktykantów i kandydatów sędziowskich (praktykantów sądowych i auskultantów), którzy z powodu zwiększonego zajęcia służbowego wskutek obecnej wojny lub dla innej przez nią spowodowanej ważnej przyczyny doznali przeszkody w złożeniu we właściwym czasie przepisanych egzaminów zawodowych.

Artykuł II.

Dla tych suplentów i asystentów w państwowych średnich zakładach naukowych, którzy wskutek obecnej wojny doznali przeszkody w złożeniu egzaminu nauczycielskiego, można wydać postanowienia wyjątkowe o policzeniu czasu służby do uzyskania wyższych poborów.

Czynna służba wojskowa nie przerywa czasu służby, spędzonego w charakterze suplenta lub

asystenta a policzalnego według obowiązujących postanowień ustawowych dla dodatków pięcioletnich nauczycieli rzeczywistych.

Artykuł III.

To rozporządzenie cesarskie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Wykonaniem jego zajmą się interesowani Ministrowie.

Wiedeń, dnia 17. sierpnia 1916.

Franciszek Józef wkr.

Stürgkh wkr.	Hohenlohe wkr.
Georgi wkr.	Hochenburger wkr.
Forster wkr.	Hussarek wkr.
Trnka wkr.	Zenker wkr.
Morawski wkr.	Leth wkr.
	Spitzmüller wkr.

263.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 17. sierpnia 1916,

którem zmienia się wskutek wojny niektóre postanowienia ustawy z dnia 25. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 15 (pragmatyki służbowej).

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 17. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 262, w sprawie zarządzeń na rzecz tych urzędników państwowych, praktykantów i kandydatów służby sprawiedliwości, jakoteż suplentów i asystentów w państwowych średnich zakładach naukowych, którzy wskutek wojny doznali przeszkody w wykonywaniu służby cywilnej, zarządza się, jak następuje:

§ 1.

Władza centralna może praktykantom, którzy wskutek obecnej wojny doznali przeszkody w objęciu służby (§ 9. pragmatyki służbowej), wliczyć czas trwania tej przeszkody w wymiarze najwyższej dwóch lat do okresu awansu (§ 56. pragmatyki służbowej) i do przypadnięcia adjutum.

W takim samym wymiarze można urzędnikom, u których rozpoczęcie służby doznało zwłoki wskutek obecnej wojny, wliczyć czas trwania odnośnej przeszkody do czasu służby tudzież do posunięcia do wyższych poborów.

Dodatkowa wypłata poborów za czas trwania przeszkody nie jest dopuszczalna.

§ 2.

Praktykanci, którzy ukończyli okres awansu (§ 56. pragmatyki służbowej) podczas trwania obecnej wojny albo po jej ukończeniu w ciągu terminu, który będzie oznaczony rozporządzeniem, a z powodu czynnej służby wojskowej doznali przeszkody w złożeniu egzaminów zawodowych, wymaganych według obowiązujących przepisów do uzyskania posady urzędnika, w ciągu okresu awansu lub w czasie, wyznaczonym do ich powtórzenia albo w razie, jeżeli od egzaminu zawodowego odstąpili, w czasie późniejszym, wyznaczonym do ponownego złożenia egzaminu, będą w razie istnienia wszystkich innych wymogów ustawowych zamianowani urzędnikami najniższej klasy rangi, wchodzącej w rachubę w odnośnej kategorii urzędników ze skutkiem wstecz od dnia, następującego po upływie okresu awansu lub po dniu, w którym mogliby najwcześniej powtórzyć lub ponownie złożyć egzamin, jeżeli złożą te egzamina najpóźniej w ciągu jednego roku po ustaniu przeszkody.

§ 3.

Praktykantów, którzy przed wybuchem obecnej wojny ukończyli okres awansu lecz przepisanych egzaminów zawodowych nie złożyli wcale albo składali je bez skutku, może naczelnik władzy centralnej zamianować urzędnikami najniższej klasy rangi, wchodzącej w rachubę w odnośnej kategorii urzędników ze skutkiem wstecz od dnia 1. sierpnia 1914 albo od późniejszego dnia, w którym mogliby najwcześniej powtórzyć egzamin albo w razie, jeśli w swoim czasie od niego odstąpili, egzamin ten ponownie złożyć, jeżeli po wybuchu wojny doznali przeszkody w złożeniu egzaminów zawodowych z powodu czynnej służby wojskowej i egzamina te złożą najpóźniej w ciągu sześciu miesięcy po ustaniu przeszkody.

§ 4.

Ułatwienia, przytoczone w §§ 2. i 3., może naczelnik władzy centralnej przyznać wyjątkowo także takim praktykantom, którzy z powodu zwiększonego zajęcia służbowego wskutek obecnej wojny, albo dla innej przez nią spowodowanej ważnej przyczyny doznali przeszkody w złożeniu w czasie właściwym przepisanych egzaminów zawodowych.

§ 5.

Postanowienia §§ 2. do 4. maja odpowiednie zastosowanie do urzędników, których czasowe posuwanie stosownie do § 51., ustęp 3., pragmatyki służbowej zależy od złożenia z dodatnim wynikiem wyższego egzaminu zawodowego.

§ 6.

Dla urzędników, którzy w ciągu jednego roku kalendarzowego doznawali wskutek wojny conajmniej przez dziewięć miesięcy przeszkody w pełnieniu swej służby cywilnej, nie będzie się za ten rok oznaczało kwalifikacyi. Jeśliby kwalifikacya była już oznaczona, niema ona skutku prawnego. Ze względu na czasowe posuwanie należy ich tak traktować, jakby ich kwalifikacya była „dobrą.“ O ile według pragmatyki przepisana jest bardzo dobra kwalifikacya, uważa się wymóg ten za spełniony, jeżeli ostatnia albo najbliższa przyszła kwalifikacya opiewa „bardzo dobrze“ lub „znakomicie.“

Poprzednie przepisy nie mają zastosowania do urzędników, co do których zaszły okoliczności, pociągające za sobą zarządzenie według § 53. i pozostaje co do nich nietknięte postanowienie § 53. pragmatyki służbowej.

Postanowienia te mają zastosowanie także do praktykantów.

§ 7.

Rozporządzenie niniejsze nabiera mocy obowiązującej z dniem ogłoszenia.

Stürgkh wlr.	Hohenlohe wlr.
Georgi wlr.	Hochenburger wlr.
Forster wlr.	Hussarek wlr.
Trnka wlr.	Zenker wlr.
Morawski wlr.	Leth wlr.
	Spitzmüller wlr.

264.

Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 17. sierpnia 1916, dotyczące przedłużenia czasokresu do ukończenia budowy i puszczenia w ruch kolei lokalnej z Marienbergu do Bruszperku.

Ustanowiony w § 2. dokumentu koncesyjnego z dnia 5. maja 1914, Dz. u. p. Nr. 104. czasokres do ukończenia budowy i puszczenia w ruch kolei lokalnej z Marienbergu do Bruszperku przedłuża się na podstawie Najwyższego upoważnienia do dnia 4. maja 1918.

Forster wlr.

Rok 1916.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXXII. — Wydana i rozesłana dnia 23. sierpnia 1916.

Treść: (№ 265 i 266.) 265. Rozporządzenie o sądzie powiatowym, właściwym do pozbawienia własnowolności krajowca, który nie przebywał w obrębie państwa. — 266. Rozporządzenie, którem zmienia się i uzupełnia rozporządzenie ministerjalne z dnia 18. czerwca 1916, dotyczące uregulowania obrotu kawą.

265.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości z dnia 15. sierpnia 1916

o sądzie powiatowym, właściwym do pozbawienia własnowolności krajowca, który nie przebywał w obrębie państwa.

Na zasadzie § 12., ustęp 4. ordynacji pozbawienia własnowolności (rozporządzenie cesarskie z dnia 28. czerwca 1916, Dz. u. p. Nr. 207) zarządza się:

§ 1.

Sąd powiatowy w Wiedniu, śródmieście, jest właściwy do pozbawienia własnowolności krajowca, który w obrębie państwa nie ma stałego miejsca pobytu i dla którego niema także ostatniego miejsca pobytu w obrębie państwa.

§ 2.

Postanowienie § 1. ma zastosowanie do zmieszenia i przemiany pozbawienia własnowolności (§ 51., ustęp 1., ord. pozb. własn.)

§ 3.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu 1. września 1916.

Hochenburger wlr.

266.

Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 22. sierpnia 1916.

którem zmienia się i uzupełnia rozporządzenie ministerjalne z dnia 18. czerwca 1916, Dz. u. p. Nr. 186, dotyczące uregulowania obrotu kawą.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zmieniając i uzupełniając rozporządzenie ministerjalne z dnia 18. czerwca 1916, Dz. u. p. Nr. 186, dotyczące uregulowania obrotu kawą, zarządza się, co następuje:

I.

Przymus ofertowania.

§ 1.

Kto posiada kawę surową w ilości co najmniej 600 *kg* ma najpóźniej do dnia 31. sierpnia 1916 legitymowanej przez c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych Wojennej centrali dla kawy, stowarzyszeniu z o. p. z siedzibą w Wiedniu I., Elisabethstrasse Nr. 1 zgłosić i zaofertować z przedłożeniem oryginalnych faktur listem poleconym swój cały zapas kawy surowej, zamknięty

po myśli rozporządzenia ministeryalnego z dnia 18. czerwca 1916, Dz. u. p. Nr. 186, bez względu na to, czy znajduje się w jego własnym czy w obcym przechowaniu, podając zarazem ilość, gatunek, cenę zakupną, urosłe ewentualnie inne koszty tudzież imię i nazwisko (firmę) i adres poprzedniego posiadacza.

Centrala dla kawy ma oświadczyć do dnia 20. września 1916, jaką dokładnie oznaczyć się mającą ilość chce objąć. Dla ilości, których centrala dla kawy według jej oświadczenia objąć nie chce, kończy się zamknięcie z chwilą złożenia tego oświadczenia lub, o ile centrala dla kawy oświadczenia w ciągu powyższego terminu nie złoży, z dniem 20. września 1916. Cena objęcia będzie ustanowiona stosownie do § 7. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 18. czerwca 1916, Dz. u. p. Nr. 186.

Objęcie kawy przez centralę dla kawy nastąpi w czasie, który ma być przez nią oznaczony.

Co do kawy, sprowadzonej z miejscowości, położonej poza obszarem, na którym rozporządzenie to obowiązuje, ma zastosowanie i nadal postanowienie § 11. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 18. czerwca 1916, Dz. u. p. Nr. 186.

II.

Cena najwyższa.

§ 2.

Począwszy od dnia 18. września 1916 nie może cena sprzedaży palonej kawy (ocłonej) przy oddawaniu wprost do rąk konsumenta przewyższać 8 K za kilogram, cena sprzedaży kawy surowej (ocłonej) przy oddawaniu wprost do rąk konsumenta na podstawie ewentualnego zezwolenia po myśli § 9. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 18. czerwca 1916, Dz. u. p. Nr. 186, 6 K 40 h za kilogram.

Minister spraw wewnętrznych może co do poszczególnych gatunków kawy zezwolić na wyjątki od tego postanowienia i od postanowienia § 9. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 18. czerwca 1916. Dz. u. p. Nr. 186.

III.

Rozszerzenie obszaru dla ważności kart na kawę.

§ 3.

Polityczne władze krajowe są upoważnione (założonym przez kolej lub stowarzyszenie) magazynom środków żywności na kolejach żelaznych, zezwalać na wydawanie kawy swym członkom także za kartami, wystawionymi w innym okręgu administracyjnym.

IV.

Obrót mieszankami kawy i esencjami kawowymi.

§ 4.

Mieszanki kawy (nie wyłączając konserw kawowych) i esencje kawowe wolno wydawać bezpośrednio konsumentowi tylko za kartą na kawę w takich ilościach, których zawartość czystej kawy odpowiada oddanym odcinkom kart. Mieszanki i esencje takie wolno wydawać tylko w opakowaniach, na których należy dokładnie uwidocznić imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania wytwórcy tudzież zawartość czystej kawy w tej mieszance lub esencji podając absolutny ciężar kawy, przyczem za prawdziwość tej daty ręczy wytwórca.

Zapasy mieszanek kawy i esencji kawowych, istniejące już w chwili ogłoszenia tego rozporządzenia, o ile nie zawierają więcej jak 20 % czystej kawy, można aż do dnia 20. września 1916, sprzedawać bez karty na kawę.

V.

Postanowienia ogólne.

§ 5.

Postanowienia rozporządzenia ministeryalnego z dnia 18. czerwca 1916, Dz. u. p. Nr. 186, mają zastosowanie, o ile rozporządzeniem niniejszym nie wydano odmiennych zarządzeń.

§ 6.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hohenlohe wtr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXXIII. — Wydana i rozesłana dnia 24. sierpnia 1916.

Treść: **M** 267. Rozporządzenie, dotyczące sprzedaży zielonych kiści kukurydzy.

267.

Rozporządzenie Ministerstwa rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 23. sierpnia 1916,

dotyczące sprzedaży zielonych kiści kukurydzy.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządzają się, co następuje:

§ 1.

Zabrania się sprzedaży zielonych kiści kukurydzy.

§ 2.

Zielone kiści kukurydzy, które zostaną sprzedane wbrew zakazowi (§ 1.), mają być skonfiskowane i odstawione bez odszkodowania do najbliższego urzędu dla środków pastewnych, względnie użyte według jego wskazówek.

§ 3.

Przekroczenia tego rozporządzenia będą karane grzywną do 500 K albo aresztem do 14 dni.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu 28. sierpnia 1916.

Hohenlohe wlr.

Zenker wlr.

Spitzmüller wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXXIV. — Wydana i rozesłana dnia 25. sierpnia 1916.

Treść: (17 268. i 269.) 268. Rozporządzenie w sprawie zarządzeń na rzecz tych kandydatów służby sprawiedliwości (praktykantów sądowych, auskultantów, kandydatów adwokackich i notaryalnych), którzy wskutek wojny doznali przeszkody w wykonywaniu służby cywilnej. — 269. Rozporządzenie w sprawie donoszenia o przyjęciu osób do psychiatrycznych klinik uniwersyteckich i do oddziałów obserwacyjnych w zakładach dla chorych.

268.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości z dnia 21. sierpnia 1916

w sprawie zarządzeń na rzecz tych kandydatów służby sprawiedliwości (praktykantów sądowych, auskultantów, kandydatów adwokackich i notaryalnych), którzy wskutek wojny doznali przeszkody w wykonywaniu służby cywilnej.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 17. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 262, rozporządza się:

Służba wojskowa.

§ 1.

Za pełnienie służby wojskowej w myśl następujących postanowień uznaje się czynną służbę wojskową albo świadczenie usług na zasadzie ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, w czasie obecnej wojny albo w granicach czasokresu, jaki się oznaczy drogą rozporządzenia.

Kandydaci sędziowscy.

§ 2.

Kandydatów sędziowskich (praktykantów sądowych i auskultantów) obowiązują następujące postanowienia:

1. Służbę wojskową wlicza się aż do jednego roku w sędziowską służbę przygotowawczą (§ 4. u. o org. s.).

2. Służbę wojskową wlicza się do czasokresu, wymaganego dla przyznania adjutum (art. 1., ustęp 3., lit. c, pragu. sł.). Tym kandydatom sędziowskim, którzy najdalej do roku po odbyciu służby przygotowawczej albo, jeśli koniec służby przygotowawczej przypada na czas pełnienia służby wojskowej, najdalej do roku po jej ukończeniu złożą ze skutkiem egzamin sędziowski, należy w razie istnienia wszystkich innych wymogów przekazać pobory urzędnika X. klasy rangi (płace i dodatek aktywalny) jako adjutum dodatkowo od dnia po upływie trzyletniego czasu przygotowawczego, obliczonego z włączeniem służby wojskowej.

Kandydaci adwokacy.

§ 3.

Kandydatów adwokackich obowiązują następujące postanowienia:

1. Służbę wojskową wlicza się do siedmioletniej praktyki (§ 2. o. adw.), a także do czasu, który po uzyskaniu stopnia doktora musi kandydat przebyć u adwokata (§ 2. lit. b, o. adw.).

Dopuszczenie do egzaminu adwokackiego zależy jednak, pominiawszy inne wymogi ustawowe (§ 3. o. adw.), od wykazania, że kandydat odbył rzeczywiście przynajmniej sześciomiesięczną praktykę w sądzie (§ 2., lit. a, o. adw., ustawa

z dnia 24. grudnia 1910, Dz. u. p. Nr. 1 (1911) i dwuletnią praktykę u adwokata (§ 2., lit. b) o. adw.).

2. Z wliczenia po myśli powyższych postanowień może korzystać także ten, którego stosunek służbowy został rozwiązany po powołaniu go do służby wojskowej bez jego woli i nie wskutek orzeczenia dyscyplinarnego.

O wliczeniu służby wojskowej do praktyki kandydata adwokackiego rozstrzyga, nie naruszając postanowienia § 7., wydział tej Izby adwokackiej, w której liście był kandydat wpisany bezpośrednio przed wstąpieniem do służby wojskowej (§ 30., ust. 3., o. adw.). Za miejsce praktyki, na której wliczenie pozwala się, ma się uważać stałą siedzibę tego wydziału Izby, który do rozstrzygnięcia jest powołany albo zresztą byłby powołany (§ 7.).

Kandydaci notaryalni.

§ 4.

Kandydatów notaryalnych obowiązują następujące postanowienia:

1. Służbę wojskową wlicza się do czteroletniej praktyki (§ 6., lit. d, o. not.).

Dopuszczenie do egzaminu notaryalnego zależy jednak, poninawszy inne wymogi ustawowe (§ 2. rozporządzenia Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 11. października 1854, Dz. u. p. Nr. 266), od wykazania, że kandydat odbył rzeczywiście przynajmniej jednoroczną praktykę u notariusza.

2. Z wliczenia po myśli powyższych postanowień może korzystać także ten, którego stosunek służbowy po jego powołaniu do służby wojskowej został rozwiązany bez jego woli i nie wskutek orzeczenia dyscyplinarnego.

3. Służbę wojskową wlicza się aż do jednego roku do praktyki, która ma poprzedzać ustanowienie substytutem w myśl § 119. o. not.

Ustalenie wymogów, przepisanych dla wliczenia.

§ 5.

Kto domaga się wliczenia, ma udowodnić swą służbę wojskową i czas jej trwania.

Wliczenie w razie doznania przeszkody we wstąpieniu na praktykę sądową.

§ 6.

Praktykantom sądowym, dopuszczonym do praktyki sądowej, którzy doznali przeszkody z powodu obecnej wojny we wstąpieniu do służby, może Ministerstwo sprawiedliwości pozwolić na wliczenie czasu, przez który doznawali przeszkody, według postanowień §§ 2. do 4.

Na dodatkową wypłatę poborów nie wolno jednak w takim razie pozwolić.

Wliczenie czasu, niespedzonego w służbie wojskowej.

§ 7.

Kandydatom służby sprawiedliwości, którzy doznali przeszkody we wykonywaniu służby cywilnej z innej przyczyny, spowodowanej obecną wojną, a nie z przyczyny służby wojskowej, może pozwolić Ministerstwo sprawiedliwości na wliczenie czasu, przez jaki doznawali przeszkody, a to w granicach §§ 2. do 4.

§ 8.

Kandydatom sędziowskim, którzy z powodu zwiększonego zajęcia służbowego wskutek obecnej wojny, albo dla innej przez nią spowodowanej ważnej przyczyny doznali przeszkody w złożeniu w czasie właściwym egzaminu sędziowskiego, można w razie istnienia wszystkich innych wymogów ustawowych przekazać pobory urzędnika X. klasy rangi (płacę i dodatek aktywalny) jako adjutum dodatkowo od dnia po odbyciu trzyletniej służby przygotowawczej, jeśli złożą egzamin sędziowski w ciągu roku po ustaniu przeszkody.

Doznanie przeszkody i czas jej trwania należy udowodnić.

Rozstrzyga o tem prezydium wyższego sądu krajowego.

Postanowienia końcowe.

§ 9.

Przepisy, sprzeczne z powyższymi postanowieniami, tracą moc obowiązującą. Nietkniętymi pozostają rozszczenia o wliczenie, które już zaistniały po myśli ustawy z dnia 12. lipca 1913, Dz. u. p. Nr. 139.

§ 10.

Rozporządzenie to wchodzi natychmiast w życie.

Hechenburger wlr.

269.**Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych i Ministrem wyznań i oświaty z dnia 22. sierpnia 1916**

w sprawie donoszenia o przyjęciu osób do psychiatrycznych klinik uniwersyteckich i do oddziałów obserwacyjnych w zakładach dla chorych.

Na zasadzie § 16., ustęp 3., rozporządzenia cesarskiego z dnia 28. czerwca 1916, Dz. u. p. Nr. 207 (ordynacja pozbawienia własnowolności) i na zasadzie ustawy z dnia 30. kwietnia 1870, Dz. u. p. Nr. 68, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Kierownik psychiatrycznej kliniki uniwersyteckiej albo oddziału obserwacyjnego w zakładzie dla chorych ma donieść przez dyrekcję (kierownictwo) zakładu bezpośrednio temu sądowi powiatowemu, w którego okręgu znajduje się klinika lub zakład dla chorych, z reguły w ciągu 24, a najdalej do 48 godzin, wymieniając ile możności chorobę i istniejące w tym względzie poświadczenie, o przyjęciu każdego umysłowo chorego, którego nie przyjęto na własne żądanie. Wstąpienie dobrowolne musi być potwierdzone oświadczeniem pisemnem, złożonem wobec kierownika i dwóch

świadków. Oświadczenie to można każdego czasu odwołać.

Jeśli chory, przyjęty na własne żądanie, doznaje ograniczenia w swobodzie ruchu albo znoszania się ze światem zewnętrznym, należy także co do takich chorych donieść o tem sądowi powiatowemu z reguły w ciągu 24, a najdalej do 48 godzin po rozpoczęciu się tych ograniczeń.

§ 2.

Doniesienia można zaniechać, jeżeli przyjęta osoba w przeciągu czasokresu, ustanowionego dla doniesienia, zostanie wypuszczona albo też oddana do innego zakładu.

§ 3.

Kierownik psychiatrycznej kliniki uniwersyteckiej albo oddziału obserwacyjnego w publicznym zakładzie dla chorych może wstrzymać się z doniesieniem poza czas, oznaczony w § 1., jeśli przyjęta osoba zostanie prawdopodobnie wypuszczona w ciągu dni 8 po przyjęciu. Po upływie 8 dni musi się uczynić w każdym razie doniesienie, jeśli do tego czasu osoby przyjętej nie wypuszczono albo nie oddano do innego zakładu.

§ 4.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu 1. września 1916.

Hochenburger wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXXV. — Wydana i rozesłana dnia 29. sierpnia 1916.

Treść: (270 i 271.) 270. Rozporządzenie cesarskie, dotyczące zmiany niektórych postanowień o opodatkowaniu piwa i przekazów z przychodu z podatku od piwa na rzecz funduszków krajowych. — 271. Rozporządzenie, celem wykonania tych postanowień rozporządzenia cesarskiego z dnia 27. sierpnia 1916, które dotyczą zmiany przepisów o podatku od piwa.

270.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 27. sierpnia 1916,

dotyczące zmiany niektórych postanowień o opodatkowaniu piwa i przekazów z przychodu z podatku od piwa na rzecz funduszków krajowych.

Na zasadzie § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

Artykuł I.

Część pierwszą rozporządzenia cesarskiego z dnia 17. lipca 1899, Dz. u. p. Nr. 120, zmienia się, względnie uzupełnia, jak następuje:

§ 1. ma brzmieć:

„Brzeczka piwna, to jest każdy płyn, zawierający w sobie cukier, z którego przez fermentację można wyrabiać piwo, do którego jednak nie dodano jeszcze fermentu, podlega przy wyrobie podatkowi od piwa w wymiarze 1 K 10 h od każdego hektolitra i każdego stopnia ekstraktu wedle studzielnego cukromierza (stopień hektolitrowy ekstraktu). Podatek od piwa pobiera się jednakże od pierwszych 10.000 stopni hekto-

litrowych ekstraktu, wyrobionych w browarze w ciągu jednej kampanii, to jest w czasie od dnia 1. września jednego roku do końca sierpnia następnego roku, w kwocie 88 h,

od dalszych 20.000 stopni hektolitrowych ekstraktu w kwocie 94 h,

od dalszych 20.000 stopni hektolitrowych ekstraktu w kwocie 1 K,

od dalszych 20.000 stopni hektolitrowych ekstraktu w kwocie 1 K 05 h.“

§ 15. otrzymuje następujący nowy, szósty ustęp:

„Do gotowego piwa nie wolno dodawać żadnych ingrediencji, które mogą zmienić jakość wytworu. Minister skarbu jest upoważnionym do dozwalania wyjątków od tego zakazu pod tymi warunkami i z temi ostrożnościami, jakie są potrzebne dla ochrony skarbu państwa, jednakże tylko w celu wytwarzania napojów dyetetycznych, które w gotowym stanie zawierają ekstrakt conajmniej o 15 stopniach cukromierza.“

§ 18. otrzymuje następujący nowy, szósty ustęp:

„Minister skarbu jest upoważnionym do zarządzania zwrotu podatku za piwo, które się w browarze zepsuje lub do browaru w stanie

zepsutym powróci, pod tymi warunkami i z temi ostrożnościami, jakie są potrzebne dla ochrony skarbu państwa.“

Siódmy ustęp § 22. (dyskonto przy płaceniu gotówką) skreśla się.

§ 23. ma brzmień:

„Za piwo wywiezione poza linię cłową zwraca się podatek pod tymi warunkami i przy tych ostrożnościach, jakie są potrzebne dla ochrony skarbu państwa, jeśli jest zdatnem do picia i po wydzieleniu kwasu węglowego wykazuje najmniej $2\frac{1}{2}$ stopnia cukromierza, a to:

1. każdemu, kto takie piwo wywozi, bez względu na zawartość ekstraktu brzezki zarodowej (to jest brzezki piwnej, z której piwo pochodzi) za każdy hektolitr w kwocie 11 K;

2. wytwórcom piwa, a to albo

a) według wypadającej w przecięciu na hektolitr zawartości ekstraktu brzeczki piwnych, wyrobionych w ostatnich sześciu miesiącach przed wywozem, za każdy hektolitr i każdy stopień cukromierza przeciętnej zawartości ekstraktu w kwocie 1 K 10 h; wyśrodkowanie przeciętnej zawartości ekstraktu ma nastąpić w ten sposób, że całą ilość wyrobionych stopni hektolitrowych ekstraktu dzieli się przez ogólną liczbę wyrobionych hektolitrow brzezki piwnej, albo

b) według pełnej opodatkowanej i przez urzędowe zbadanie piwa wykazanej pierwotnej zawartości ekstraktu brzezki zarodowej za każdy hektolitr piwa i każdy stopień cukromierza tej zawartości ekstraktu w kwocie 1 K 10 h.

Za piwo, które w ciągu pierwszych dwu miesięcy po wejściu w życie tego rozporządzenia cesarskiego zostanie wywiezionem poza linię cłową, przysnaje się zwrot w przypadkach przytoczonych pod l. 2 zamiast w wymiarze 1 K 10 h w kwocie 1 K.

Za zanik opodatkowanej ilości brzezki piwnej, powstały przez fermentację, leżenie na składzie itd. zwraca się $6\frac{1}{2}$ procentów kwoty przypadającej każdnocześnie jako zwrot podatku.“

§ 24. uzupełnia się następującymi ustępami:

„Odnosnie do podatku od piwa zmienia się wymiar kary w następujących paragrafach ustawy karnej o przekroczeniach skarbowych, jak następuje:

dla § 344 . . . . . na 10 do 400 K
„ § 348 . . . . . „ 10 „ 400 „

dla § 452 . . . . . na 10 do 1000 K
„ § 453 . . . . . „ 10 „ 400 „
„ § 455 . . . . . „ 100 „ 2000 „
„ § 458, ust. 2. „ 100 „ 5000 „

Czasokres przedawnienia kar za przekroczenia przepisów o podatku od piwa, które wyrokiem karnym jeszcze nie zostały orzeczonemi, ustanawia się na 3 lata.“

Po § 29. dodaje się następujący paragraf:

„d) za przekroczenia zakazu w § 15., ustęp szósty.

§ 30.

Przekroczenie zakazu dodawania obcych ingrediencyi do gotowego piwa będzie karanem jako ciężkie przekroczenie skarbowe. Karę należy wymierzyć w wysokości 20 K za każdy hektolitr piwa, któremu dodano przymieszkę.“

Artykuł II.

Przedsiębiorcy browarów i właściciele samodzielnich, to jest nie prowadzonych na rachunek jakiegos austriackiego browaru składów piwa, którzy głównie zajmują się zbytem piwa w ręce odprzedawców, są obowiązani, jeśli posiadają w dniu 1. września 1916 w zapasie więcej niż pięć hektolitrow brzezki piwnej lub piwa, do zgłoszenia na piśmie najpóźniej dnia 2. września 1916 w odnośnym oddziale straży skarbowej miejsca i ubikacyi, służących do przechowania piwa (brzezki piwnej) jak też jego ilości w hektolitrach, do zezwolenia organom skarbowym na zbadanie zapasów i do opłacenia dodatkowego podatku od całego zapasu w miarę następujących przepisów.

Podatek dodatkowy wynosi 8 K od każdego hektolitra.

Blizsze postanowienia co do stwierdzenia zapasów, podlegających dodatkowemu podatkowi, co do przypisu i uiszczania dodatkowego podatku wyda się w drodze rozporządzenia.

Oplata krajowa od konsumcyi piwa, uiszczona wykazalnie od piwa, podlegającego dodatkowemu podatkowi, zostanie potrąconą od przypisanego podatku dodatkowego, o ile ta opłata krajowa równocześnie z wejściem w życie tego rozporządzenia cesarskiego przestaje istnieć.

Za zaniechanie przepisanego zgłoszenia lub za zgłoszenie ilości o więcej niż 5 procentów mniejszej, niżli istniejąca ilość, będzie się karalo cztero- do ośmiokrotną kwotą podatku narażonego na ukrócenie.

Za inne nieprawdziwości w zgłoszeniu, które nie dotyczą ilości piwa, będzie się karalo parą podrządkową od 10 do 100 K.

Od warek, które oznajmiono przed dniem 1. września 1916, których urzędowe sprawdzenie jednak dopiero po dniu 31. sierpnia 1916 następuje, należy wymierzyć podatek od piwa przy zaliczeniu kwoty uiszczonej lub przypisanej przy oznajmieniu według artykułu I. tego rozporządzenia cesarskiego.

Artykuł III.

O ile w dniu 1. września 1916 istnieją umowne zobowiązania co do dostawy piwa, winien jest odbiorca zapłacić dostawcy tę podwyżkę ceny, jaka odpowiada podwyższeniu kosztów produkcji, spowodowanemu przez postanowienia tego rozporządzenia cesarskiego, jeśli nie sprzeciwiają się temu wyraźne postanowienia umowy.

Artykuł IV.

Za czas od 1. września 1916 do 31. grudnia 1917 będą przyznane funduszom krajowym przekazania z przychodu z podatku od piwa w miarę następujących postanowień:

§ 1.

Poszczególnym funduszom krajowym będą za czas od 1. września 1916 do 31. grudnia 1916 i za rok 1917 przekazane kwoty, wyszczególnione w załączniku.

O ile jakiś zarząd krajowy wykaże, że przypadające na rzecz funduszu krajowego przekazanie w roku 1916 wynosi mniej niż jedna trzecia czystego przychodu, jaki miał ten fundusz krajowy w roku 1915 z pobierania opłaty krajowej od konsumpcji piwa, zaś w roku 1917 mniej niż pełna kwota tego czystego przychodu, zostanie przekazanie o wysokość tej różnicy podwyższonem. Przytem nie bierze się jednak na wzgląd z uwagi na postanowienie § 3., ustęp ostatni, tej stosunkowej części przychodu z opłaty krajowej od piwa w Galicji, która przypada w roku 1915 na wymiar opłaty poza Lwowem i Krakowem, przenoszący 4 K od hektolitra, ani tej stosunkowej części przychodu z opłaty krajowej od piwa na Bukowinie, która przypada w roku 1915 na wymiar opłaty, przenoszący 4 K od hektolitra, ani w końcu tego częściowego przychodu, który odpowiada 200 %/o emu dodatkowi miasta Tryestu do państwowego dodatku do podatku od piwa.

§ 2.

Przekazania za rok 1916 ma się wypłacać w miesiącach wrześniu do grudnia w czterech równych ratach miesięcznych, za rok 1917 w dwunastu równych ratach ostatniego dnia powszedniego każdego miesiąca.

§ 3.

Przekazania oznaczone w § 1., przypadają tylko funduszom krajowym tych krajów, w których w ciągu czasu od dnia 1. września 1916 do dnia 31. grudnia 1917 żadnych wogóle opłat krajowych od konsumpcji piwa nie będzie się pobierało — pominiwszy wyjątki, przytoczone w następujących ustępach 3. i 4.

Kwoty, które nie będą wypłacone z powodu niedopełnienia tych wymogów, przepadają na rzecz skarbu państwa.

Warunki, ustanowione w pierwszym ustępie, nie dotyczą zarządzeń, wydanych dla Galicji ustawą krajową z dnia 20. grudnia 1905, Dz. u. kr. Nr. 11 z roku 1906 i dla Bukowiny ustawą krajową z dnia 1. grudnia 1907, Dz. u. kr., Nr. 44, z powodu zniesienia prawa propinacji.

Warunek, ustanowiony w pierwszym ustępie, uważa się w Galicji już wówczas za dopełniony, gdy opłata krajowa od konsumpcji piwa we Lwowie i Krakowie nie będzie wybierana w ogóle, w pozostałym obszarze kraju atoli nie w wyższym wymiarze niż 4 K od hektolitra, w Bukowinie, gdy opłata krajowa nie będzie wybierana w wyższym wymiarze niż 4 K od hektolitra, w Tryście, gdy dodatek miasta Tryestu do państwowego dodatku do podatku od piwa nie będzie wybierany w wyższym wymiarze niż 110 procentów.

§ 4.

Zawarte w ustawach krajowych i rozporządzeniach postanowienia co do obliczania, pobierania i ściągania opłat krajowych od konsumpcji piwa i praw kontroli organów krajowych pozostają nieknięte, o ile to jest potrzebnem do obliczania, pobierania i ściągania opłat krajowych od konsumpcji piwa od tych ilości piwa, które do dnia 31. sierpnia 1916 podległy opłacie. Obrachunki z browarami i samoistnymi składami piwa mają być przeprowadzone za dzień 31. sierpnia 1916.

Artykuł V.

Przeprowadzenie tego rozporządzenia cesarskiego, które wchodzi w życie dnia 1. września 1916, porucza się Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 27. sierpnia 1916.

Franciszek Józef wkr.

Stürgkh wkr.

Georgi wkr.

Forster wkr.

Trnka wkr.

Morawski wkr.

Hohenlohe wkr.

Hohenburger wkr.

Hussarek wkr.

Zenker wkr.

Leth wkr.

Spitzmüller wkr.

K r a j	Przekazanie w koronach za	
	czas od 1. września do 31. grudnia 1916	za rok 1917
Dolna Austria	5,500.000	16,500.000
Górna Austria	1,400.000	4,200.000
Solnogród	600.000	1,800.000
Styrya	1,300.000	3,900.000
Karyntya	333.000	1,000.000
Kraina	183.000	550.000
Tryest z obszarem	220.000	660.000
Istrya	150.000	450.000
Gorycja i Gradyska	90.000	270.000
Tyrol	633.000	1,900.000
Przedarulania	160.000	480.000
Czechy	10,500.000	31,500.000
Morawy	2,250.000	6,750.000
Śląsk	570.000	1,710.000
Galicja	1,733.000	5,200.000
Bukowina	170.000	510.000
Dalmacja	50.000	150.000
	25,842.000	77,530.000

271.

Rozporządzenie Ministra skarbu z dnia 28. sierpnia 1916

celem wykonania tych postanowień rozporządzenia cesarskiego z dnia 27. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 270, które dotyczą zmiany przepisów o podatku od piwa.

W wykonaniu artykułu I. i II. rozporządzenia cesarskiego z dnia 27. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 270, zarządza się w porozumieniu z królewskim węgierskim Ministrem skarbu, co następuje:

A.

Zmiany rozporządzenia wykonawczego do podatku od piwa z dnia 21. lipca 1899, Dz. u. p. Nr. 129.

Do § 5.

Oznajmienia warki należy sporządzać według przyłączonego wzoru I. (ustęp 1.).

Ustęp 6. skreśla się.

Do § 9.

Jako rozdział III. należy dodać:

„Za piwo, które w ilości co najmniej dwu hektolitrów zepsuje się w browarze, albo w stanie zepsutym do browaru powróci, będzie się podatek od piwa zwracać, jeżeli takie piwo nie nadaje się do spożycia przez ludzi i zostanie zniszczonem po stwierdzeniu ilości i jakości, lub pod urzędowym nadzorem zostanie oddanem na użytek do innego celu aniżeli spożycia przez ludzi; piwo, które jako zepsute do browaru powraca, musi być odesłanem w oryginalnych naczyniach. Za piwo, które zawiera resztki piwa (resztki nie wytoczone z beczek, pozostałości przy wyszynku), lub które oczywiście rozcieńczono przez dodanie wody itp., nie będzie podatek zwróconym. W wypadku zniszczenia (wycieknięcia) piwa w browarach, co stoi na równi z zepsuciem, muszą być bliższe okoliczności i wyciekła ilość piwa bez zarzutu wykazane.

Przedsiębiorcy browarów, którzy domagają się zwrotu podatku za zepsute piwo, muszą po otrzymaniu wiadomości o wypadku zrobić niezwłocznie pisemne lub protokolarne doniesienie do odnośnego organu nadzorczego.

Po wplynięciu tego doniesienia ma organ skarbowy stwierdzić jak najrychlej ilość zepsutego piwa i bliższe okoliczności przy zepsuciu, dalej co do piwa, które się zepsuło w piwnicy fermentacyjnej browaru, o ile możliwości warzyć z której ono pochodzi i istnienie innych wymogów, miarodajnych wedle ustępu 1. tego rozdziału dla zwrotu podatku. Jeżeli zepsute piwo znajduje się we flaszkach, należy zawartość wszystkich flaszek wypróżnić do odpowiedniego naczynia. Organ skarbowy ma dalej zbadać co do każdego zbiornika, czy zepsute piwo, gdy się je zapomocą potrząsania we flaszcze pozbawi kwasu węglowego, przy temperaturze + 14 stopni Réaumura wykazuje nie mniej niż 2.5 stopni cukromierza. Jeżeli rezultat tego badania jest odpowiednim i jeżeli pozatem nie ma żadnych wątpliwości, należy całą ilość piwa, które uznano za zepsute, pod nadzorem organu skarbowego zniszczyć, względnie jego użycie do innych celów poddać urzędowemu nadzorowi. Jeśli jednak oznaczone wyżej badanie wykaże mniej niż 2.5 stopni cukromierza lub jeśli inne wątpliwości zachodzą, wówczas ma organ skarbowy ze wszystkich zbiorników z zepsutem piwem wziąć próbki i te próbki w analogiczny sposób jak przy wywozie piwa poza linię cłową za zwrotem podatku (dodatek A do § 12., rozp. wyk. l. 3., III.) przesłać do jednego z urzędów badania technicznej kontroli skarbowej (Wiedeń, Praga, Grac lub Pilzno) z podaniem celu badania i przy oznaczeniu władzy skarbowej I. instancyi, powołanej do zwrotu podatku. Koszta wzięcia próbki, przesyłki i badania ma ponosić strona. Takie wzięcie próbek ma także wówczas nastąpić, gdyby przedsiębiorca browaru miał domagać się zwrotu podatku za zepsute piwo według zawartości ekstraktu brzożki zarodowej. W przypadku wzięcia próbek z zepsutego piwa należy na żądanie strony jego zniszczenia lub użycie do innych celów odroczyć aż do nadejścia rezultatu urzędowego badania; w takim przypadku należy jednak albo na poszczególnych zbiornikach umieścić urzędowe zaniknięcie, albo przechować całą ilość zepsutego piwa w lokalu, który ma być wziętym pod urzędowe wspólne zamknięcie.

Z dochodzeń i czynności urzędowych, przeprowadzonych w myśl zarządzeń poprzedniego ustępu, należy spisać protokół i po podpisaniu go przez stronę i przez organ skarbowy przedłożyć władzy skarbowej I. instancyi do rozstrzygnięcia co do zwrotu podatku.

Próbki zepsutego piwa, które nadeszły do urzędu badania technicznej kontroli skarbowej, należy zbadać w tym kierunku, czy podane w pierwszym ustępie tego rozdziału wymogi zwrotu podatku zachodzą, a w szczególności, czy nie ma przypadkiem uzasadnionych poszlak, że piwo rozcieńczono;

dalej należy wypośrodkować zawartość ekstraktu brzezki zarodowej piwa i wyniki badania oznaczyć władzy skarbowej I. instancyi, powołanej do zwrotu podatku.

Zwrot podatku przyznaje się w wysokości 10 K od hektolitra zepsutego piwa; gdy jednak zepsuje się piwo w piwnicy fermentacyjnej, którego warkę i zawartość ekstraktu można stwierdzić, lub gdy strona już przy doniesieniu o zepsuciu się piwa domagała się zwrotu na podstawie urzędowego badania według zawartości ekstraktu brzezki zarodowej, wówczas należy zwrot obliczyć według stwierdzonej zawartości ekstraktu w kwocie 1 K 10 h od stopnia hektolitrowego ekstraktu. Z kwoty przypadającej do zwrotu należyściągnąć w drodze potrącenia kosztu wzięcia próbki i urzędowego badania. Należytość za badanie każdej poszczególniej próbki zepsutego piwa ustala się na 5 K.“

Do §. 11.

Pierwsze trzy ustępy 1. 4. (dyskonto przy placeniu gotówką) skreśla się.

Do dodatku A do §. 12. (wywóz piwa poza linię cłową za zwrotem podatku) w brzmieniu, zmienionem reskryptem Ministerstwa skarbu z dnia 9. grudnia 1902, Dz. u. p. Nr. 227.

Lit. a, ustęp 2. rozdziału 3., II., ma brzmieć jak następuje:

„Ułanków jednego stopnia cukromierza, które wynoszą mniej niż jedna setna stopnia, należy w tym przypadku, jak też w przypadkach b i c nie uwzględnia się w ilorazie.“

W miejsce tablicy, zawartej pod lit. b powołanego wyżej postanowienia, ma wejść następująca tablica:

„Stwierdzona zawartość ekstraktu w próbie brzezki w stopniach cukromierza	Dodatek w stopniach cukromierza
do 8 · 50	0 · 6
8 · 51 „ 9 · 50	0 · 7
9 · 51 „ 10 · 50	0 · 8
10 · 51 „ 11 · 50	0 · 9
11 · 51 „ 12 · 50	1 · 0
12 · 51 „ 13 · 50	1 · 1
13 · 51 „ 14 · 50	1 · 1
14 · 51 „ 15 · 50	1 · 2
15 · 51 „ 16 · 50	1 · 3
16 · 51 „ 17 · 50	1 · 4
17 · 51 „ 18 · 50	1 · 5
18 · 51 „ 19 · 50	1 · 5
19 · 51 „ 20 · 50	1 · 6
20 · 51 „ 21 · 50	1 · 7
21 · 51 „ ponadto	1 · 8 ^a

B.

Pobór podatku dodatkowego.

I. Osoby obowiązane do podatku dodatkowego; zgłoszenie.

Przedsiębiorcy browarów i właściciele samoistnych, t. j. nie prowadzonych na rachunek jakiegoś austriackiego browaru składów piwa, którzy głównie zajmują się zbytem piwa w ręce odprzedawców, są obowiązani, jeśli posiadają w dniu 1. września 1916 w zapasie więcej niż pięć hektolitrowych brzezki piwnej lub piwa, do zgłoszenia na piśmie w potrójnym wygotowaniu według dołączonego wzoru a najpóźniej dnia 2. września 1916 w odnośnym oddziale straży skarbowej miejsca i ubikacyi, służących do przechowania piwa, jakoteż jego ilości w celu przypisania dodatkowego podatku. Od zgłoszenia są te ilości brzezki piwnej wyłączone, których wyrób oznajmiono wprawdzie przed 1. września 1916, których urzędowe sprawdzenie następuje jednak dopiero po dniu 31. sierpnia 1916.

Jeżeli przedsiębiorca browaru prowadzi poza jego obrębem niesamoistny skład piwa, t. zn. na własny rachunek, to należy co do znajdujących się tam zapasów piwa, podlegających dodatkowemu podatkowi, wnieść osobne zgłoszenie do oddziału straży skarbowej, który jest właściwym dla miejsca, gdzie się skład piwa znajduje.

Druki na to zgłoszenie będą bezpłatnie wydawane w właściwym oddziale straży skarbowej.

Gdyby piwo, nie zgłoszone jeszcze do dodatkowego podatku, znajdowało się podczas pierwszych dwu dni miesiąca września 1916 w drodze celeni przewozu z jednego tutejszokrajowego browaru do drugiego browaru lub do składu piwa, wówczas ma odbiorca wnieść zgłoszenie natychmiast po nadejściu przesyłki. Z Węgier lub z Bośni i Hercegowiny do składów piwa w Austrii nadchodzące przesyłki piwa, które wyprawił jeden z urzędów wysyłających na obszarze tych krajów przed 1. września 1916, które jednak nadchodzą do miejsca przeznaczenia dopiero po dniu 31. sierpnia 1916, podlegają podatkowi dodatkowemu, jaki ma wymierzyć i przypisać urząd, gdzie przesyłki dostawiono, od sprawdzonej ilości piwa, podać do wiadomości właściwemu urzędowi pobierającemu i zaznaczyć na duplikacie poświadczenia przejścia oraz w rejestrze dostawionych przesyłek.

Za zaniechanie przepisanego zgłoszenia ilości piwa, podlegających dodatkowemu podatkowi, dalej za zgłoszenie ilości piwa o więcej niż 10 procentów mniejszej niż urzędownie sprawdzona, będzie się karało cztero- do ośmiokrotną kwotą

ukróconego lub na ukrócenie narażonego podatku dodatkowego. Za inne nieprawdziwości nałoży się karę porządkową od 10 do 100 K.

II. Załatwienie zgłoszenia.

Organy skarbowe, którym zgłoszenia zapasów zostaną wręczone, mają zbadać zgłoszenia co do ich dokładności i następnie co rychlej przystąpić do sprawdzenia zapasów.

W browarach należy prawdziwość zgłoszonych, w piwnicach fermentacyjnych się znajdujących zapasów stwierdzić przez porównanie z rejestrami, które mają prowadzić browary co do odbioru i wydatku w piwnicy fermentacyjnej, względnie z zapiskami przedsiębiorstwa. Od ilości zapasów, którą w ten sposób sprawdzono jako znajdującą się w piwnicach fermentacyjnych, należy potrącić 6 procentów przy obliczeniu podatku dodatkowego.

Zawartość całkiem zapełnionych beczek składowych należy przyjąć wedle znajdującego się ewentualnie oznaczenia, o ile co do jego prawdziwości żadne wątpliwości nie zachodzą; w braku takiego oznaczenia, lub gdy beczka składowa nie jest całkiem zapełnioną, należy zawartość zbadać zapomocą beczkomierza Matiewicza. Ilość piwa, znajdującego się w beczkach przewozowych, stwierdza się wedle ich znaku cechowniczego, przyczem należy przyjąć beczki zawierające najmniej 24 litrów a najwięcej 26 litrów za $\frac{1}{4}$ hektolitra, najmniej 48 litrów i najwięcej 52 litrów za $\frac{1}{2}$ hektolitra, najmniej 97 litrów i najwięcej 103 litrów za 1 hektolitr, najmniej 194 litrów i najwięcej 206 litrów za 2 hektolitry.

Przy piwie we flaszkach ustala się ilość flaszek jednakowej wielkości, wypośredkując się dla każdego typu wielkości zapomocą próżnej flaszki próbnej, której ma strona dostarczyć, zawartość flaszki i z tych danych oblicza się ilość piwa.

Rzeczywistego sprawdzenia zapasów według obu poprzednich ustępów zaniecha się, jeżeli w odnośnym przedsiębiorstwie prowadzi się zapiski kupieckie co do zapasów piwa, jeżeli organ skarbowy przez wrywkowe próby stwierdzi zgodność z podaniami w zgłoszeniu i jeżeli przedsiębiorstwo zgodzi się na zbadanie prawdziwości swych podań w razie potrzeby przez wglądnięcie do ksiąg przemysłowych. Jeżeli przy badaniu okażą się wątpliwości co do prawdziwości podań strony, to należy przystąpić do rzeczywistego sprawdzenia wszystkich zapasów.

Podatek dodatkowy wynosi 8 K od każdego hektolitra brzezki piwnej lub piwa.

Krajowa opłata od piwa, którą uiszczono wykazalnie (dostarczenie potwierdzeń odbioru, poświadczenie odbioru urzędu pocztowej kasy oszczędności itd.) od piwa, podlegającego dodatkowemu podatkowi, będzie potrąconą z kwoty dodatkowego podatku. Gdyby wykazanie zapłaty krajowej opłaty od piwa było możliwem dopiero w czasie późniejszym, to należy wnieść prośbę o zwrot podatku, względnie o odpisanie kwoty dodatkowego podatku, co do zapłaty którego dozwolono ewentualnie jeszcze na zwłokę, do władzy skarbowej I. instancyi.

Stwierdzenie stanu (sprawdzony zapas piwa), dodatkowy podatek, przypadający od sprawdzonych zapasów piwa, kwota opłaty krajowej od piwa, którą ewentualnie potrącono i kwota, pozostająca wobec tego do zapłaty, wkońcu urząd pobierający, w którym należy ją uiszczyć, mają być wymienione w owych trzech egzemplarzach zgłoszenia. Jeden z nich należy zwrócić stronie, drugi przesłać urzędowi pobierającemu, a trzeci fachowemu departamentowi rachunkowemu VI. Ministerstwa skarbu przez władzę skarbową I. instancyi.

Strona jest zobowiązana uiszczyć przypisany podatek dodatkowy, o ile nie dozwolono ulg w zapłacie, w ciągu 8 dni w tym urzędzie pobierającym, który oznaczono przy załatwieniu zgłoszenia.

Urzędy pobierające winne są dozorować uiszczenia podatku dodatkowego. Gdyby zapłata nie nastąpiła w terminie, to należy o tem bezzwłocznie donieść odnośnej władzy skarbowej I. instancyi celem egzekucyjnego ściągnięcia zaległości.

III. Spłacenie podatku dodatkowego w ratach.

Celem uiszczenia należnej kwoty podatku dodatkowego mogą być dozwolone stronom, do zapłaty obowiązanych, na ich prośbę przez władzę skarbową I. instancyi bez osobnego zabezpieczenia równe raty miesięczne jednakże z tem ograniczeniem, że ostatnia rata zapada najpóźniej dnia 1. stycznia 1917.

Pierwsza rata musi być uiszczona natychmiast po otrzymaniu zezwolenia na spłatę w ratach. Na kwiecie należy uwidocznic dalsze raty przy ich równoczesnem zanotowaniu.

Jeżeli jedna choćby tylko z dozwolonych rat w dniu zapadłości nie została punktualnie uiszczoną, to należy całą zalegającą jeszcze kwotę naraz ściągnąć. Odsetek zwłoki nie należy w tym przypadku żądać.

C.

Postanowienia przejściowe.

Od warek, które przed dniem 1. września 1916 zostały oznajmione, których jednak sprawdzenie urzędowe następuje dopiero po dniu 31. sierpnia 1916, ma, o ile na żądanie strony nie został ewentualnie już przy oznajmieniu opłatnego postępowania uiszczonym lub przypisanym podatek w wymiarze, ustanowionym podług artykułu 1. rozporządzenia cesarskiego, organ nadzorujący przypisać zapomocą stwierdzenia stanu przypadającą według tego wymiaru nadwyżkę tudzież w przypadku zapłaty gotówką pobrane ewentualnie dyskonto.

To ma zaznaczyć organ skarbowy także na odwrotnej stronie bolety podatkowej; spisane stwierdzenie stanu, po podpisaniu go przez przed-

siębiorcę browaru, względnie jego zastępcę, należy naleychniast przesłać urzędowi pobierającemu obowiązane do podatku. Ten ostatni ma przypadającą należność podatkową albo uiszczyć w ciągu trzech dni, albo, o ile podatek przypisany na podstawie oznajmienia został skredytowanym, zapłacić równocześnie z tym podatkiem; w ostatnim przypadku należy konto kredytowe odpowiednio sprostować.

D.

Początek mocy obowiązującej.

To rozporządzenie wstępuje w moc obowiązującą w dniu 1. września 1916.

Leth wlr.

Wzór Nr. 1.
(Do § 5. rozp. wyk.)

Oznajmienie

opłatnego postępowania przy wyrobie piwa w browarze P . . . . w . . . . pod Nr. kons. . . . .

Warka rozpoczyna się (podpalenie i t. p.)	Użyte być mają kotły	Koniące warki	Użyte być mają chłodniki	Numer aparatu kontrolnego intermezo dla brzeżki piwnej, który ma być użyty	Ilość w cichych hektolitrach + przy 14° R. zawartość ekstraktu w całym stopniach cukromieryza a więc stopni hektolitrowych ekstraktu	Stopni hektolitrowych ekstraktu Według stopy podatkowej w halierzach	Podatek przypadający wedle tej stopy wynosi		Cały podatek wynosi		Ewentualne dodatki		Nr. piwnicy fermentacyjnej numer pojemność kadzi fermentacyjnych beczek	Wyrobiną brzeżką spuści się do	U w a g a
							K	h	K	h	K	h			
dzień godzina	numer pojemność	miesiąc dzień godzina	numer az do odechowania na hektolitr.	Numer aparatu kontrolnego intermezo dla brzeżki piwnej, który ma być użyty	Ilość w cichych hektolitrach + przy 14° R. zawartość ekstraktu w całym stopniach cukromieryza a więc stopni hektolitrowych ekstraktu	Stopni hektolitrowych ekstraktu Według stopy podatkowej w halierzach	K	h	K	h	K	h	Nr. piwnicy fermentacyjnej numer pojemność kadzi fermentacyjnych beczek	Wyrobiną brzeżką spuści się do	U w a g a

Zinnego nalewu użyje się do . . . . . (miejsc), dnia . . . . . 19 . . . . .

(Podpis kierownika)

Druck platny.

Wzór a.

Kraj .....

Powiat skarbowy .....

Powiat podatkowy .....

Zgłoszenie

podlegających podatкови dodatkowemu zapasów piwa (także nieprzefermentowanego),
które podpisany posiada.

Nazwisko, za miedzenie posiadacza, miejsc zamieszkania, ulica	Oznaczenie ulokowań, w których zapasy piwa są przechowane	Ilość i oznaczenie		Ilość zapasów w hektolitrach		Ilość, od której niszczono już opłatę krajową od piwa	Kwota niszczonoj opłaty krajowej od piwa		Uwaga
		Ilość	Gatunek i oznaczenie	w piwnicy fermentacyjnej*)	w innych ubikacjach służących do przechowania		K	h	
			naczyń służących do przechowania						

*) Od znajdujących się podług sprawdzenia w browarach, w piwnicach fermentacyjnych (nieprzefermentowanych) zgłoszonych ilości ma być dla obliczenia podatku dodatkowego przez organ skarbowy potrąconych 6 procentów.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXXVI. — Wydana i rozesłana dnia 29. sierpnia 1916.

Treść: (M 272—274.) 272. Rozporządzenie, w sprawie uregulowania używania kwasu siarkowego do wyrobu produktów przemysłu olejów mineralnych. — 273. Rozporządzenie, w sprawie założenia Wojennego związku dla przemysłu bawełnianego. — 274. Rozporządzenie w sprawie uregulowania obrotu surowym tłuszczem z bydła i owiec.

272.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem skarbu z dnia 22. sierpnia 1916,

w sprawie uregulowania używania kwasu siarkowego do wyrobu produktów przemysłu olejów mineralnych.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1915, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Zabrania się używania kwasu siarkowego do wyrobu produktów olejów mineralnych.

§ 2.

Zakaz ten nie odnosi się:

1. do nafty do oświetlania dostarczanej jako materiał opałowy dla urządzeń światła żarowego (nafta dla silnego światła) lub dla lamp sygnałowych w przedsiębiorstwach i zakładach zarządu wojskowego, państwa lub przedsiębiorstw kolejowych lub okrętowych. Przy produkcji takiej nafty do oświetlania nie można używać więcej niż 1 procent kwasu siarkowego 66° Bé;

2. do benzyny, dostarczanej dla użycia jej do motorów lotniczych lub dla celów medycznych (benzyna do ran);

3. do oleju do cylindrów, jeżeli i o ile ze względu na jakość przerabianej ropy i rodzaj procesu wytwórczego można osiągnąć bezwarunkowo konieczną zdolność do użycia do smarów tylko przy zastosowaniu kwasu siarkowego;

4. do oleju automobilowego i oleju do smarów dla motorów lotniczych;

5. do wszystkich innych produktów olejów mineralnych, przeznaczonych do użycia w celach poniżej wymienionych:

- a) do smarowania maszyn okrętów parowych, wrzecion obrączkowych, transformatorów i łączników, maszyn precyzyjnych i czułych mechanizmów, centryfug, turbin, kompresorów (dla zgęszczania powietrza lub gazu, maszyn do wytwarzania lodu) i silników gazowych z ustawicznym smarowaniem kołowym;
- b) do natłuszczania włókien przędzalnych (olej natłuszczający);
- c) do celów medycznych;
- d) do produkcji gęstych i trwałych tłuszczów.

§ 3.

Ministerstwo handlu może ze względu na interes publiczny według swobodnego uznania

ograniczyć lub rozszerzyć zastosowanie postanowień § 2. co do wszystkich lub poszczególnych przedsiębiorstw, zajmujących się produkcją lub rozsprzedażą produktów olejów mineralnych, albo też zakaz, przewidziany w § 1., na pewien oznaczony czas uchylić.

§ 4.

Rafineryom olejów mineralnych wolno naftę do oświetlania, wyprodukowaną po rozpoczęciu się mocy obowiązującej niniejszego rozporządzenia przy użyciu kwasu siarkowego, oddawać handlarzom tylko wówczas, jeśli oni wykażą się wobec nich zamówieniem odbiorców, wymienionych w § 2., liczbą 1, niniejszego rozporządzenia, opiewającym wyraźnie na sporządzoną w ten sposób naftę do oświetlania.

Do obrotu innymi produktami olejów mineralnych, wytworzonymi przy użyciu kwasu siarkowego, mają zastosowanie bez względu na to, czy one zostały sporządzone przed rozpoczęciem się mocy obowiązującej tego rozporządzenia, czy też po tej chwili, przepisy rozporządzenia ministeryalnego z dnia 18. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 377 (w brzmieniu rozporządzenia ministeryalnego z dnia 29. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 127).

Ubiegający się o pozwolenie na pobieranie po myśli § 5., ustęp 4., powołanego rozporządzenia mają w podaniu wyraźnie podnieść, że pragną otrzymać produkty olejów mineralnych, sporządzone przy użyciu kwasu siarkowego.

Rafinerye olejów mineralnych i przedsiębiorstwa handlowe winny w zgłoszeniu, które mają przedłożyć stosownie do § 2. powołanego wyżej rozporządzenia według stanu z dnia 1. września 1916, wykazać osobno zapasy tych produktów, które zostały wytworzone przy użyciu kwasu siarkowego.

§ 5.

Zawarte kontrakty nie stoją na zawadzie przestrzeganiu ograniczeń, nałożonych rozporządzeniem niniejszem i zarządzeniami wydanymi na jego podstawie.

§ 6.

Nad przestrzeganiem postanowień niniejszego rozporządzenia i wydanych na jego zasadzie zarządzeń przez rafinerye olejów mineralnych czuwają organa skarbowe, którym poruczono nadzór nad temi przedsiębiorstwami pod względem dochodów skarbowych.

§ 7.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia i zarządzeń wydanych na jego podstawie, jakoteż

za każde współdziałanie przy udaremnieniu ustanowionych tam ograniczeń, o ile odnośny czyn nie podlega ściganiu karno-sądowemu, będą karali władze polityczne pierwszej instancji grzywną aż do 5000 K lub według swego uznania aresztem do 6 miesięcy.

§ 8.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w dniu 1. września 1916.

Leth wlr.

Spitzmüller wlr.

273.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami i za zgodą Ministra wojny z dnia 26. sierpnia 1916, w sprawie założenia Wojennego związku dla przemysłu bawełnianego.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Członkowie związku.

Wszystkie przedsiębiorstwa, zajmujące się wyrabianiem effilochés, bawełny sztucznej i waty bawełnianej, włókien z bawełny i odpadków bawełnianych (także włókien vigogne) i sporządzonych z nich nici, w końcu wyrabianiem lub ulepszeniem towarów bawełnianych wszelkiego rodzaju (towarów tkackich, dzianych, pończoszkowych i taśm, sznurków do obszywania, firanek, koronek itd.), należą do Wojennego związku dla przemysłu bawełnianego.

Wojenny związek ma swoją siedzibę w Wiedniu.

Przedsiębiorstwa, w których wymienione w ustępie 1. wyrabianie lub ulepszenie obejmuje tylko część produkcji, są co do tej części członkami związku. Natomiast nie są członkami związku przedsiębiorstwa, które odpadki (odbytki) bawełniane, effilochés, bawełnę sztuczną, włókna bawełniane i z odpadków bawełnianych (włókien vigogne) lub wyrobionych z nich nici używają do innych towarów aniżeli w ustępie 1. wymienionych (towarów półbawełnianych, półlnianych, półjedwabnych itd.), jak również przedsiębiorstwa, zajmujące się dalszem przerabianiem materiałów bawełnianych (konfekcją, wyrobem bielizny itd.).

Co do korzystania z praw, wynikających z przynależności do Wojennego związku, w szczególności z prawa do równomiernego przydziału materiałów surowych i półfabrykatów, niarodajnym jest rodzaj i rozmiar produkcji poszczególnych przedsiębiorstw przed wybuchem wojny, o ile zapotrzebowania zarządu wojskowego w ciągu trwania wojny nie spowoduje odstąpienie od tej zasady.

Warsztaty i przedsiębiorstwa oznaczonego w tym paragrafie rodzaju, które dopiero w czasie trwania mocy obowiązującej niniejszego rozporządzenia zostały urządzone lub w ruch puszczono, należą do związku od dnia rozpoczęcia czynności.

O przynależności do związku rozstrzyga w przypadkach wątpliwych Minister handlu według swobodnego uznania po wysłuchaniu kierownictwa związku.

§ 2.

Cel związku.

Zadaniem Wojennego związku jest:

- a) prowadzenie dokładnego przeglądu urządzeń ruchu w przemyśle bawełnianym, każdorazowego stanu zatrudnienia poszczególnych przedsiębiorstw, ilości zajętych w nich robotników i urzędników, przeprowadzanie wszystkich potrzebnych dochodzeń w celu zbadania zapasów materiałów surowych, pół i całych fabrykatów, jakoteż produkcji i zbytu według rodzaju i rozmiaru poszczególnych wytworów;
- b) rozdzielanie przydzielonych Wojennemu związkowi przez władzę materiałów surowych, pół i całych fabrykatów w celu jak najbardziej ekonomicznego użycia i zużytkowania rozporządzalnych każdorazowo zasobów; w czasie trwania wojny skutecznie się rozdział materiałów surowych, pół i całych fabrykatów, przydzielonych przez zarząd wojskowy, jakoteż uzyskanych dla niego w drodze postępowania ofertowego na zasadzie rozporządzenia z dnia 13. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 100, według wskazówek Ministerstwa wojny w porozumieniu z Ministerstwem obrony krajowej;
- c) przeprowadzanie wszystkich agend, przydzielonych Zjednoczonej austriackiej i węgierskiej Centrali bawełnianej rozporządzeniami z dnia 11. listopada 1915, Dz. u. p. Nr. 335, z dnia 29. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 395 i 396, z dnia 14. marca 1916, Dz. u. p. Nr. 65 i z dnia 13. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 100;
- d) udzielanie rad władzom centralnym przy rozdawaniu zamówień;

- e) stawianie wniosków przy ustanawianiu cen;
- f) współdziałanie przy uregulowaniu kwestyi zarządu gospodarczego, dotyczących przemysłu bawełnianego, w szczególności przy wszystkich zarządzeniach dla uregulowania i popierania produkcji oraz dowozu i wywozu, przy wydawaniu i wykonywaniu zakazów dowozu i wywozu, przy zarządzeniach w dziedzinie polityki handlowej i pieczy socyalnej, przy regulowaniu stosunków robotniczych i pośrednictwa pracy oraz przy wszystkich kwestyach, które się wyłonią przy rozbrojeniu i przejściu do gospodarstwa pokojowego, wreszcie przeprowadzenie odnoszących się do tego zarządzeń, o ile poruczy je związkowi Minister handlu lub za jego zgodą inna władza centralna; w czasie trwania wojny Minister handlu wejdzie w tym względzie w porozumienie z Ministrem wojny i Ministrem obrony krajowej.

§ 3.

Prawny charakter związku.

Związek jest osobą prawniczą i zastępuje go na zewnątrz kierownictwo związku (§ 12.) W imieniu związku podpisuje przewodniczący lub jeden z jego zastępców wspólnie z urzędnikiem kierującym w sposób prawnie obowiązujący.

§ 4.

Obowiązki członków związku.

Członkowie związku winni popierać cele związku i zaniechać wszystkiego, co może utrudniać lub przeszkodzić ich osiągnięciu.

Winni oni stosować się do zarządzeń, wydanych przez kierownictwo związku, także do tych, które dotyczą przyczyniania się do kosztów prowadzenia spraw i udzielać wszystkich informacji, potrzebnych do ich przygotowania i przeprowadzenia. Winni oni nadto poddawać swe przedsiębiorstwa i kasowość każdemu nadzorowi, koniecznemu ze względu na cele związku. Nadzór ten wykonywać będą osobne organa urzędowe, ustanowione na wniosek kierownictwa związku przez Ministra handlu, które co do swych spostrzeżeń mają przedkładać sprawozdania Ministrowi handlu, za pośrednictwem kierownictwa związku. W czasie wojny przysługuje także Ministrowi wojny i Ministrowi obrony krajowej prawo zamianowania własnych organów nadzorczych.

§ 5.

Biuro dla zgłaszania zapotrzebowań.

Przy związku będzie urządzone biuro dla zgłaszania zapotrzebowania przez stojących poza związkiem, a należących do kół małego i wielkiego przemysłu odbiorców bawełny i sporządzonych z niej produktów.

Zakres i rodzaj czynności tego biura ustawni Minister handlu.

§ 6.

Organa związku.

Organami związku są:

- a) wydział związku (Wydział wojenny),
- b) kierownictwo związku.

§ 7.

Wydział związku.

Wydział związku składa się z trzydziestu czterech członków, z których połowę należy powołać z łona przemysłu przerabiającego bawełnę, odpadki bawełniane, effilochés i bawełnę sztuczną, drugą połowę z łona przemysłu przędzę przerabiającego i przemysłu przędzę uszlachetniającego.

Powołanie członków wydziału związku odbywa się w ten sposób, że dwunastu członków wybiera stowarzyszenie austriackich przędców bawełny, sześciu stowarzyszenie austriackich tkaczy bawełny, trzech stowarzyszenie austriackich drukarzy, blichowników, farbiarzy i apreterów bawełny, jednego członka stowarzyszenie fabrykantów towarów dzianych i pończoszkowych w Austro-Węgrzech, jednego członka stowarzyszenie fabrykantów towarów dzianych w Cieplicach i okolicy, jednego członka stowarzyszenie przemysłowców tkackich w Asch, zaś dziesięciu członków mianuje Minister handlu — w czasie trwania wojny w porozumieniu z Ministrem wojny i Ministrem obrony krajowej.

Wybór odbywa się w ten sposób, że wymienione w poprzednim ustępie stowarzyszenia fachowe zwołują pełne zebrania wszystkich członków związku swej gałęzi produkcji do siedziby swego stowarzyszenia, i na tem zebraniu wybiera się członków wydziału związku. Bliższe postanowienia o przeprowadzeniu wyborów wyda Minister handlu.

Minister handlu może ze względów publicznych po wysłuchaniu wydziału związku orzec, że członek traci swój urząd i może zarządzić nowy wybór całego wydziału. Przy nowym wyborze wydziału mogą odbyć się także nowe no-

minacje członków w myśl drugiego ustępu tego paragrafu. Aż do przeprowadzenia nowych wyborów i nowych nominacji dotychczasowi członkowie wydziału pozostają w swych funkcjach. W razie ustąpienia wybranego członka należy w ciągu czterech tygodni przedsięwziąć wybór uzupełniający według tych samych postanowień, jakie miały zastosowanie do pierwotnego wyboru.

Wszyscy członkowie wykonują swe funkcje jako urząd honorowy.

§ 8.

Uprawnienia wydziału związku.

Kierownictwo związku winno wysłuchać wydział związku (§ 12.) przed wszelkimi decyzjami i zarządzeniami natury zasadniczej. Uchwały jego są dla kierownictwa związku wiążące.

W szczególności należy do wydziału związku:

- a) ustanowienie zasad dla traktowania spraw, oznaczonych w § 2.;
- b) powzięcie uchwał co do pokrycia i rozdziału kosztów prowadzenia spraw związku;
- c) nadzorowanie obrotu kasowego i składania rachunków;
- d) ustalanie stanów faktycznych, przy których istnieniu kierownictwo związku lub sąd rozjemczy (§§ 18. i 19.) mogą nakładać kary porządkowe, oraz ustanawianie wymiaru tych kar, przyczem jednakże przy stanie faktycznym, przydzielonym do karania kierownictwu związku, nie można przekraczać w poszczególnym przypadku stopy kary w kwocie 2000 K, w innych przypadkach w kwocie 20.000 K;
- e) ustanawianie podwydziałów w celu wstępnego obradowania nad pewnymi sprawami i ich przeprowadzenia, tudzież ustanawianie grup zawodowych i miejscowych;
- f) przybieranie rad pobocznych.

§ 9.

Regulamín czynności wydziału związku.

Wydział związku zbiera się co najmniej raz na miesiąc. Na żądanie jednego z komisarzy rządowych lub na pisemny wniosek co najmniej ośmiu członków wydziału związku należy zwołać posiedzenie tego wydziału w ciągu 14 dni. Zaproszenia na posiedzenia można wystosowywać do członków wydziału związku i do komisarzy rządowych pisemnie lub telegraficznie.

Wydział związku jest zdolny do powzięcia uchwał w razie obecności conajmniej dwóch członków kierownictwa związku i conajmniej ośmiu nie należących do kierownictwa związku. Uchwały zapadają zwyczajną większością głosów. Kierownictwo prowadzi przewodniczący kierownictwa związku lub jeden z jego zastępców. Przewodniczący nie bierze udziału w głosowaniu. W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego. Komisarze rządowi nie biorą udziału w głosowaniu.

Na posiedzeniach wydziału związku może każdy obecny członek postawić wniosek na oddzielne głosowanie producentów przędzy z jednej strony, zaś przerabiających przędzę wraz z interesentami z zakresu przemysłu przędzę uszlachetniającego z drugiej strony. W tym przypadku przeprowadza się odrębne głosowanie obecnych członków należących do każdej z obydwu grup interesowanych a w razie niczegoności przedkłada się ich wynik do decyzji Ministra handlu, który w czasie trwania wojny wejdzie w porozumienie z Ministrem wojny i Ministrem obrony krajowej.

Przynależność poszczególnych członków wydziału związku do grup producentów przędzy lub przerabiających przędzę i ją uszlachetniających, o ile przynależność ta nie wynika ze sposobu ich ustanowienia, rozstrzyga wydział związku.

Członkowie, którzy doznają przeszkody w jawieniu się, mogą przenieść prawo głosowania pełnomocnictwem na innego obecnego członka, należącemu do ich grupy.

Członkowie wydziału związku są uprawnieni każdego czasu do wystosowywania wniosków do kierownictwa związku, co do których ma ono powziąć uchwałę na swem najbliższem posiedzeniu.

Uchwałą większości głosów obecnych można zarządzić utrzymanie w tajemnicy poszczególnych przedmiotów obrad i odnoszących się do nich wyników głosowania.

§ 10.

Grupy zawodowe.

W celu przeprowadzania wstępnych obrad nad wszystkimi takimi sprawami, które dotyczą w szczególności jakiejś jednej gałęzi przemysłu, tworzy się grupy zawodowe. Wszyscy członkowie związku odnośnej gałęzi przemysłu należą do jej grupy zawodowej. Grupy zawodowe są obradującymi organami wydziału związku i kierownictwa związku w kwestiach, dotyczących każdorazowo odnośnej gałęzi przemysłu.

Przepisy o prowadzeniu spraw przez grupy zawodowe wydaje Minister handlu, który może także poruczyć prowadzenie tych spraw istniejącym stowarzyszeniom zawodowym.

§ 11.

Grupy miejscowe.

Dla przygotowania spraw, które mają być uregulowane ze szczególnem uwzględnieniem stosunków miejscowych, a więc w szczególności kwestyi, odnoszących się do robotników i przedsiębiorstw, tworzy się grupy miejscowe członków związku. O ustanowieniu i odgraniczeniu takich grup miejscowych tudzież o przydzieleniu poszczególnych członków związku do tych grup rozstrzyga wydział związku. Przepisy o prowadzeniu spraw przez grupy miejscowe wyda Minister handlu, który może także poruczyć prowadzenie tych spraw istniejącym związkom miejscowym.

§ 12.

Kierownictwo związku.

Kierownictwo związku składa się z przewodniczącego, pierwszego i drugiego zastępcy przewodniczącego i z dziewięciu członków mianowanych z łona wydziału związku przez Ministra handlu, podczas trwania wojny w porozumieniu z Ministrem wojny i Ministrem obrony krajowej.

Wszyscy członkowie kierownictwa związku wykonują swe funkcje jako urzędy honorowe.

Kierownictwo związku zastępuje związek na zewnątrz i prowadzi w szczególności rokowania z organizacjami innych przemysłów w sprawach zawodowych. Należy rozstrzyganie we wszystkich kwestiach, w których nie jest wyraźnie przewidziana powzięcie uchwały przez wydział związku. Winno ono przedkładać wydziałowi związku bieżące sprawozdania ze swej czynności.

Kierownictwo związku jest obowiązane do składania rachunków z obrotu pieniężnego i ma przedkładać cołocznie zamknięcie rachunkowe wydziałowi związku do zbadania.

Kierownictwo związku ustanawia na wniosek przewodniczącego względnie jego zastępców potrzebnych urzędników i siły pomocnicze, których wynagradza się ze środków związku. Do ustanowienia osób na stanowiska kierujące potrzeba zatwierdzenia Ministra handlu.

Przewodniczący a w razie doznania przezeń przeszkody, jeden z jego zastępców zwołuje posiedzenia wydziału i kierownictwa związku i na nich przewodniczy.

Do przewodniczącego a w razie doznania przezeń przeszkody do jego zastępców należy prowadzenie spraw bieżących i nadzór na wewnętrznym tokiem urzędowania. Jemu podlegają urzędnicy i siły pomocnicze związku.

§ 13.

Regulamtu czynności kierownictwa związku.

Kierownictwo związku schodzi się w razie potrzeby na posiedzenia w Wiedniu. Zaproszenia na posiedzenia dla członków kierownictwa związku oraz dla komisarzy rządowych mogą być wystosowywane pisemnie lub telefonicznie.

Kierownictwo związku należy zwołać w ciągu 8 dni na posiedzenie, jeśli tego zażąda jeden z komisarzy rządowych lub przynajmniej dwóch członków kierownictwa związku, podając przedmioty rozpraw.

Kierownictwo związku jest zdolne do powzięcia uchwały, jeśli wszyscy członkowie i komisarze rządowi są zaproszeni i jest obecna przynajmniej połowa członków.

Uchwały jego zapadają zwyczajną większością głosów. W razie równości głosów to zdanie staje się uchwałą, za którym oświadczył się przewodniczący.

Komisarze rządowi nie biorą udziału w głosowaniu.

§ 14.

Szczególne obowiązki funkcyjaryszy i urzędników związku.

Wszyscy członkowie i urzędnicy związku i wydziału związku oraz wiceprezysy związku winni w swem urzędowaniu kierować się jak największą bezstronnością i jak największą sumiennością.

Wszyscy funkcyjarysze i urzędnicy związku są obowiązani przestrzegać tajemnicy poza urzędowaniem co do wszystkich spraw związku, o których powzięli wiadomość jako członkowie związku, a których zużytkowanie lub rozszerzanie pozaurzędowe sprzeciwia się celom Wojennego związku lub też dotyczy stosunków przedsiębiorstw członków związku; mają oni to przyrzec na piśmie.

Przy prowadzeniu spraw jest obowiązkiem kierownictwa związku starać się przez odpowiednie urządzenia o to, by przeszkadzać nadużyciom przez zużytkowanie lub podawanie wiadomości o stosunkach przedsiębiorstwa, jakie wpłynęły do wydziału związku. Urzędnicy i siły pomocnicze mają usłuchać wezwania do udzielenia wiadomości, dostarczonych przez członków związku kancelaryi wydziału związku, tylko wówczas, gdy takie wezwanie zostanie wystosowane do nich ze strony przewodniczącego albo komisarzy rządowych lub gdy wydział związku poweźmie w tym kierunku uchwałę.

§ 15.

Koszta urzędowania.

Dla pokrycia kosztów urzędowania związku winni członkowie związku składać opłaty, ustanowione przez wydział związku, które można ściągać w drodze egzekucji politycznej.

§ 16.

Nadzór państwowy.

Związek stoi pod nadzorem państwowym, który wykonują komisarze rządowi, mianowani przez Ministra handlu, a przez czas trwania wojny także przez Ministra wojny i Ministra obrony krajowej.

Komisarzy rządowych należy zapraszać na wszystkie rozprawy i posiedzenia organów związku i grup zawodowych i mają oni prawo do zabierania w każdej chwili głosu i stawiania wniosków, co do których musi być powzięta uchwała.

Mają oni nadto prawo odraczania wykonania uchwał i zarządzeń organów związku i grup zawodowych na tak długo, aż Minister handlu — w czasie trwania wojny po porozumieniu się z Ministrem wojny i Ministrem obrony krajowej — wyda decyzję.

Komisarze rządowi mają także prawo wglądania do wszystkich ksiąg, zapisków i aktów organów Wojennego związku i grup zawodowych i żądać wszelkich wyjaśnień, jakie uważają za potrzebne.

§ 17.

Zatwierdzenie rządowe.

Zatwierdzeniu Ministra handlu — podczas trwania wojny w porozumieniu z Ministrem wojny i Ministrem obrony krajowej — podlegają wszystkie rozstrzygnięcia, uchwały i zarządzenia wydziału i kierownictwa związku, dotyczące:

- a) wysokości opłat związkowych, jeśli mają je uiszczać członkowie związku stosownie do § 15.;
- b) ustalanie stanów faktycznych, przy których zaistnieniu kierownictwo związku lub sąd rozjemczy może nakładać kary porządkowe, oraz ustanawianie wymiaru tych kar.

§ 18.

Kary porządkowe.

Kierownictwo związku może za działania lub zaniechania członków związku, skierowane przeciw tym przepisom i zarządzeniom, które kierownictwo związku wydało dla osiągnięcia celów związku stosownie do niniejszego rozporządzenia, nakładać kary porządkowe, jeżeli istota czynu podpada karze porządkowej na podstawie uchwały wydziału związku (§ 8. d), zatwierdzonej przez Ministra handlu.

Przeciw nałożeniu kary porządkowej przez kierownictwo związku można odwołać się do rozstrzygnięcia sądu rozjemczego (§ 19.), odwołanie to nie ma jednak mocy wstrzymującej.

Kwoty kary będą ściągane na prośbę kierownictwa związku w drodze egzekucji politycznej i wpływają na cele powszechnej użyteczności, które wyznaczy Minister handlu na wniosek kierownictwa związku.

§ 19.

Sąd rozjemczy.

Do rozstrzygania we wszystkich sporach między członkami związku w sprawach związkowych, nadto w tych przypadkach, w których członkowie związku uważają się za pokrzywdzonych w swych prawach przez rozstrzygnięcie lub zarządzenie wydane przez kierownictwo lub wydział związku, tworzy się sąd rozjemczy.

Rozstrzygnięć i zarządzeń wydziału względnie kierownictwa związku, zatwierdzonych przez Ministra handlu (§§ 16. i 17.), nie można zacząć przed sądem rozjemczym.

Działania i zaniechania, skierowane przeciw zarządzeniom lub przepisom, wydanym przez kierownictwo związku stosownie do niniejszego rozporządzenia, winno kierownictwo związku, skoro ono samo nie jest uprawnione stosownie do § 18. do nałożenia kary porządkowej, podać do wiadomości sądowi rozjemczemu, który ma orzec co do nałożenia kary porządkowej.

Sąd rozjemczy rozstrzyga również odwołania, wniesione przez członków związku przeciw karom porządkowym, nałożonym przez kierownictwo związku.

Jeżeli dla pewnych oznaczonych stanów faktycznych został ustanowiony wymiar kary (§§ 8 d i 17 b) uchwałą wydziału związku, zatwierdzoną przez Ministra handlu, to sąd rozjemczy jest przy wymiarze kary tem związany. We wszystkich innych przypadkach podlega wymiar kary swobodnemu uznaniu sądu rozjemczego; jednakże kara porząd-

kowa nie może w każdym poszczególnym przypadku przekraczać kwoty 20.000 koron.

Sąd rozjemczy składa się z funkcjonariusza sędziowskiego, ustanowionego przez Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem sprawiedliwości, jako przewodniczącego i z czterech członków, lub ich zastępców, mianowanych przez Ministra handlu. Członkowie i zastępcy wykonują swe funkcje jako urzędy honorowe. Nie mogą oni należeć ani do kierownictwa, ani też do wydziału związku.

Wszystkie rozstrzygnięcia sądu rozjemczego są ostateczne. Postępowanie przed sądem rozjemczym stosuje się do przepisów czwartego rozdziału VI. części procedury cywilnej, o ile z przepisów tego rozporządzenia co innego nie wynika.

Przewodniczący sądu rozjemczego może w zastosowaniu przepisów, obowiązujących dla postępowania przed zwyczajnymi sądami, wzywać świadków i rzeczoznawców oraz przesłuchiwać te osoby i strony pod przysięgą.

Kwoty karne ściągają się na prośbę kierownictwa związku w drodze egzekucji politycznej i wpływają one na cele powszechnej użyteczności, które oznaczy Minister handlu na wniosek kierownictwa związku.

§ 20.

Kary nakładane przez władze polityczne.

Za przekroczenia tego rozporządzenia, o ile czyny nie podlegają surowszemu postanowieniu karnemu, będą polityczne władzy pierwszej instancji karały grzywnami do 5000 koron lub według uznania aresztem do 6 miesięcy.

§ 21.

Rozwiązanie związku.

Rozwiązanie związku następuje po wysłuchaniu wydziału związku przez zarządzenie Ministra handlu, który rozstrzyga także o użyciu ewentualnej nadwyżki kasowej.

§ 22.

Chwila wejścia w życie.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Georgi wlr.

Hochenburger wlr.

Spitzmüller wlr.

274.

**Rozporządzenie Ministra handlu
w porozumieniu z interesowanymi
Ministrami z dnia 26. sierpnia 1916,
w sprawie uregulowania obrotu surowym tłuszczem
z bydła i owiec.**

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Za tłuszcz surowy z bydła i owiec należy w myśl niniejszego rozporządzenia uważać:

1. tłuszcz wewnętrzny, to jest tkankę tłuszczową na nerkach, osierdziu, żołądku, siatce brzusznej, kiszki, pochwach oraz wszystkie inne znajdujące się we wnętrzu tkanki tłuszczowe (łój przedni);

2. tłuszcz, oddzielany od mięsa przy rozbieraniu i przysposabianiu mięsa do drobnej sprzedaży (łój z okrawków);

3. odpadki tłuszczowe, to jest tłuszcze, uzyskane przy czyszczeniu i szlamowaniu kiszki (tłuszcz kiszkowy).

§ 2.

Przy rzeziach przemysłowych i śrutowaniu należy części tłuszczowe, o ile to jest możebne bez szkodliwego zniszczenia tkanki mięsnej, od niej oddzielić.

Przy bezpośrednim oddawaniu konsumentom nie wolno mięsa i surowego tłuszczu razem ważyć ani surowego tłuszczu jako dodatek (tak zwaną dokładkę) do mięsa z niem razem sprzedawać. Cenę należy obliczać osobno za mięso a osobno za tłuszcz surowy.

§ 3.

Przedsiębiorstwa wykonywane w sposób zarobkowy, zajmujące się rzezią bydła i owiec, mają obowiązek donosić politycznej władzy pierwszej instancji najpóźniej w dniu 3. każdego miesiąca o ilości i wadze bydła i owiec, zabitych w poprzednim miesiącu, wymieniając miejsce rzezi, ilość uzyskanego tłuszczu surowego i sposób jego użycia. Polityczne władze pierwszej instancji przesyłają te doniesienia bezzwłocznie Wojennemu związkowi przemysłu olejnego i tłuszczowego w Wiedniu (I. Seitzergasse 1).

§ 4.

Oznaczone w § 3. przedsiębiorstwa są nadto obowiązane tłuszcz surowy otrzymany przy rzezi i śrutowaniu na żądanie Wojennego związku przemysłu olejnego i tłuszczowego według jego wskazówek traktować i używać albo sprzedać go tym odbiorcom, których Wojenny związek im wymieni. Umowy zawarte w sprawie sprzedaży lub przeróbki nie stoją na zawadzie obowiązkowi stosowania się do wskazówek Wojennego związku.

§ 5.

Jeśli przedsiębiorstwo takie wzbrania się oddzielać części tłuszczowe po myśli § 2., ustęp 1. tego rozporządzenia lub stosować się do zarządzeń wydanych na zasadzie § 4. tego rozporządzenia przez Wojenny związek przemysłu olejnego i tłuszczowego co do dalszego traktowania i oddawania tłuszczów surowych, natenczas polityczna władza pierwszej instancji, w której okręgu przedsiębiorstwo się znajduje, może zarządzić wykonanie tych przepisów i zarządzeń przez osoby trzecie na koszt przedsiębiorcy i w jego zakładzie.

§ 6.

Ci odbiorcy, którym Wojenny związek przemysłu olejnego i tłuszczowego na zasadzie § 4. niniejszego rozporządzenia przydzielił tłuszcz surowy, mają obowiązek tłuszcz ten objąć, gotówką za niego zapłacić i rozrządzić nim według wskazówek Wojennego związku.

Tłuszcz surowy ma być tak przerabiany, aby była gwarancja jak najlepszego wykorzystania go do spożycia.

§ 7.

Najwyższą granicę cen objęcia, jakie mają płacić za objęty tłuszcz surowy oznaczony w § 6. odbiorcy, ustanowi Wojenny związek przemysłu olejnego i tłuszczowego za zgodą Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych i Ministrem skarbu.

Jeśli co do wysokości ceny nie przyjdzie między stronami porozumienie do skutku, oznaczy cenę za przybraniem stron ten sąd powiatowy, w którego okręgu towar się znajduje, w postępowaniu niespornem po wysłuchaniu rzeczoznawców i to w obrębie najwyższej granicy oznaczonej według ustępu pierwszego. W przypadku tym ma odbiorca zapłacić tymczasowo przy odbiorze w gotówce cenę kupna przez siebie ofiarowaną. Rozstrzygnięcie sądu powiatowego

można zaczepić rekuresem w ciągu dni ośmiu. Przeciw rozstrzygnięciu drugiej instancyi jest dalszy środek prawny niedopuszczalny.

O ile kosztą postępowania ma zwrócić jedna ze stron lub ma się je rozdzielić między strony, rozstrzyga sąd według swobodnego uznania. Obowiązek dostawy nie ulega zwłoce wskutek postępowania sądowego.

§ 8.

O ile Wojenny związek przemysłu olejnego i tłuszczowego nie wyda zarządzenia co do tłuszczu surowego uzyskanego w oznaczonych w § 3. przedsiębiorstwach, wolno, o ile nadaje się do spożycia, oddawać go wprost konsumentom w stanie surowym lub stopionym tylko w celach spożycia i wyłącznie w drobnym obrocie.

§ 9.

Gminy jakoteż odpowiedzialni kierownicy rzeźni mają obowiązek współdziałać przy wykonaniu niniejszego rozporządzenia, w szczególności także zarządzeń, wydawanych na zasadzie tego rozporządzenia przez Wojenny związek przemysłu olejnego i tłuszczowego.

§ 10.

Przedsiębiorstwom kolejowym i żeglugi państwowej wolno przyjmować przesyłki tłuszczu surowego z bydła i owiec do przewozu tylko wówczas, gdy do dokumentów przewozowych dodano dla każdej przesyłki poświadczenie transportowe,

wystawione według dołączonego wzoru przez Wojenny związek przemysłu olejnego i tłuszczowego lub przez polityczną władzę powiatową.

Dla przesyłek, nadawanych przez zarząd wojskowy i przez niego otrzymywanych, jakoteż dla przesyłek z zagranicy cłowej, z Węgier i z Bośni i Hercegowiny takie poświadczenia transportowe nie są potrzebne. Do przesyłek, które dostawiono już zakładowi przewozowemu w chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, postanowienie to nie ma zastosowania.

§ 11.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia i wydanych na jego podstawie przepisów, jakoteż za każde współdziałanie przy udaremnianiu spełnienia obowiązków, ustanowionych tem rozporządzeniem i wydanyymi przepisami, o ile czyny te nie podlegają karze surowszej, będą karą polityczne władze powiatowe grzywnami do 5000 K lub aresztem do sześciu miesięcy.

O ile zachodzą wymogi § 133. b, ustęp 1., lit. a, ustawy przemysłowej, można nadto zarządzić odebranie uprawnienia przemysłowego na zawsze lub na pewien oznaczony czas.

§ 12.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

Hohenlohe wlr.

Forster wlr.

Leth wlr.

Hochenburger wlr.

Zenker wlr.

Spitzmüller wlr.

Poświadczenie transportowe dla tłuszczu surowego z bydła i owiec.

Imię i nazwisko nadawcy .....

w ..... jest uprawniony do przewiezienia

..... kg tłuszczu surowego bydłowego,

..... kg tłuszczu surowego owczego,

a to w czasie od ..... do .....

z (nazwa stacyi nadania) .....

do (nazwa stacyi przeznaczenia) .....

(koleją lub okrętem parowym) pod adresem (imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania odbiorcy)

.....

Wiedeń, dnia ..... 1916.

Wojenny związek przemysłu olejnego i tłuszczowego.

C. k. Starostwo: .....

Magistrat miasta: .....

Poświadczenie to należy dołączyć trwale do dokumentu przewozowego.
Dołączenie poświadczenia należy uwidocznic w dokumencie przewozowym
Poświadczenie przesłać stacya przeznaczenia.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

Część CXXVII. -- Wydana i rozesłana dnia 31. sierpnia 1916.

Treść: № 275. Rozporządzenie, dotyczące zmiany jednego postanowienia objaśnień do taryfy celnej.

275.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, handlu i rolnictwa z dnia 30. sierpnia 1916,

dotyczące zmiany jednego postanowienia objaśnień do taryfy celnej.

Z powodu zmiany niektórych postanowień o upodatkowaniu piwa (rozporządzenie cesarskie z dnia 27. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 270) zmienia się następujące postanowienie objaśnień do taryfy celnej, wydanych na podstawie artykułu V.,

ustawy o taryfie celnej z dnia 13. lutego 1906, Dz. u. p. Nr. 20, obwieszczeniem z dnia 13. czerwca 1906, Dz. u. p. Nr. 115, jak następuje:

W uwadze 2, alinea 3 do Nr. t. 107 należy zamiast kwoty — 34 K wstawić 1 K 10 h.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu 1. września 1916.

Zenker wlr.

Leth wlr.

Spitzmüller wlr.

General Instructions

1. The first part of the examination is a written test.

2. The second part is a practical examination.

3. The third part is an oral examination.

4. The fourth part is a final examination.

5. The fifth part is a final examination.

6. The sixth part is a final examination.

7. The seventh part is a final examination.

8. The eighth part is a final examination.

9. The ninth part is a final examination.

10. The tenth part is a final examination.

11. The eleventh part is a final examination.

12. The twelfth part is a final examination.

13. The thirteenth part is a final examination.

14. The fourteenth part is a final examination.

15. The fifteenth part is a final examination.

16. The sixteenth part is a final examination.

17. The seventeenth part is a final examination.

18. The eighteenth part is a final examination.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXXVIII. — Wydana i rozesłana dnia 1. września 1916.

Treść: *M* 276. Rozporządzenie, dotyczące uregulowania obrotu tłuszczami surowymi, produktami tłuszczowymi i olejami jadalnymi.

276.

Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 30. sierpnia 1916,

dotyczące uregulowania obrotu tłuszczami surowymi, produktami tłuszczowymi i olejami jadalnymi.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Postanowienia niniejszego rozporządzenia odnoszą się do wszystkich surowych tłuszczów, wyrobów tłuszczowych i olejów jadalnych, o ile artykuły te nadają się do spożycia przez ludzi.

Za tłuszcze surowe po myśli rozporządzenia cesarskiego uważa się: tłuszcz z bydła rogatego, świń, owiec i drobiu w stanie nietopionym (tkanka tłuszczowa); za produkty tłuszczowe: czyste tłuszcze, sporządzone z tłuszczów surowych, następnie słoninę w jakikolwiek sposób przyrządzoną, masło, topione masło, tłuszcz roślinny, margarynę i sztuczne tłuszcze jadalne.

§ 2.

Dla odpłatnego wydawania tłuszczów surowych, produktów tłuszczowych i olejów jadalnych bezpośrednio do rąk konsumentów należy uwzględ-

niając stosunki i potrzeby miejscowe zaprowadzić urzędowe karty wykazowe lub wydać inne stosowne zarządzenia celem położenia tamy nadmiernemu pobieraniu i gromadzeniu tych towarów przez konsumentów.

§ 3.

Minister spraw wewnętrznych oznaczy za każdym razem tę ilość, jaką można pobierać dla jednej osoby na tydzień na podstawie urzędowych kart wykazowych lub innych zarządzeń oszczędnościowych (§ 2.).

Dla dzieci aż do skończenia pierwszego roku życia nie wolno wcale pobierać tłuszczów surowych, produktów tłuszczowych i olejów jadalnych, zaś dla dzieci w wieku od jednego roku do trzech lat wolno pobierać tylko połowę ustalonej każdorazem ilości tych artykułów.

Minister spraw wewnętrznych może dla poszczególnych zawodów jakoteż dla zakładów leczniczych i innych zakładów, w których miarodajne są dla odżywiania specjalne względy i stosunki, w razie wykazania istnienia tych wymogów podwyższyć przypadającą do spożycia ilość aż do bezwarunkowo koniecznego wymiaru.

§ 4.

Polityczna władza krajowa postanowi, w których obszarach muszą być zaprowadzone urzędowe karty wykazowe i jakie mają być wydane zarządzenia w innych obszarach. Te ostatnie zarządzenia podlegają zatwierdzeniu Ministra spraw wewnętrznych.

§ 5.

Karty wykazowe ważne są nie tylko w tym okręgu administracyjnym, w którym zostały wystawione.

Karty wykazowe są nieprzeznaczone dla dokumentów publicznych. Falszowanie ich będzie karane według ustawy karnej.

Będą one wydawane na 4 tygodnie, uprawniają jednak do poboru w ciągu jednego tygodnia tylko tej ilości tłuszczu, jaka na ten przeciąg czasu przypada. Bliższe postanowienia o sporządzeniu i wydawaniu tych kart wyda polityczna władza krajowa.

§ 6.

Wydanie kart wykazowych należy za każdym razem uczynić zależnym od oświadczenia, że zapasy tłuszczów surowych, produktów tłuszczowych i olejów jadalnych w odnośnym gospodarstwie domowym nie przewyższają takiej ilości, aby na każdą uprawnioną do pobierania dorosłą osobę wraz z dziećmi w wieku powyżej trzech lat przypadał 1 *kg*, zaś na każde dziecko w wieku od skończonego pierwszego aż do skończonego trzeciego roku życia $\frac{1}{2}$ *kg* tych artykułów. Jeżeli gospodarstwa domowe, wykluczone wobec tego od poboru tłuszczów surowych, produktów tłuszczowych i olejów jadalnych, nie posiadają masła, należy na żądanie i po złożeniu oświadczenia o ilości i rodzaju ich zapasów zaopatrywać je osobnymi wykazami dla pobierania po 100 *g* względnie 50 *g* (dla dzieci) masła na każdą uprawnioną do poboru osobę na tydzień tak długo, aż ich zapasy tłuszczu przy konsumpcji nie przekraczającej dozwolonej miary (§ 3.) zmniejszą do przytoczonej wyżej ilości.

Zapasy, zatajone przy składaniu oświadczenia, uznaje polityczna władza powiatowa za przypadłe na rzecz państwa; skonfiskowane w ten sposób zapasy użyje państwo dla zaopatrzenia ludności.

§ 7.

Osoby, żywiące wyłącznie w zakładach humanitarnych i dobroczynnych, klasztorach, zakładach wojskowych, instytutach naukowych i wychowawczych, więzieniach sądowych i zakładach karnych, zakładach pracy przymusowej, asylach, obozach dla uchodźców nie otrzymują karty wykazowej.

Polityczna władza powiatowa postanowi, do których osób odnoszą się warunki oznaczone w poprzednim ustępie.

§ 8.

1. Posiadacze przedsiębiorstw przemysłu gospodniego i szynkarskiego,

2. posiadacze przedsiębiorstw, trudniących się przerabianiem tłuszczów surowych, produktów tłuszczowych lub olejów jadalnych,

3. handlarze takimi artykułami tłuszczowymi (także magazyny środków żywności) i

4. wymienione w § 7. zakłady mogą pobierać tłuszcze surowe, produkty tłuszczowe i oleje jadalne tylko na podstawie wykazu na pobieranie, który wygotuje właściwa polityczna władza powiatowa alboważ przez nią wyznaczone biuro.

Kto żąda wydania wykazu na pobieranie, ma udowodnić w sposób wiarygodny, że zapasy jego nie przekraczają zapotrzebowania na 8 tygodni.

Zatajone w oświadczeniu zapasy uznaje polityczna władza powiatowa za przypadłe na rzecz państwa z przeznaczeniem dla zaopatrzenia ludności.

Wykazy na pobieranie wystawiane będą na ilość odpowiadającą wykazanemu zapotrzebowaniu, jaką oznaczy polityczna władza powiatowa uwzględniając istniejące zapasy.

Zamiast wykazu na pobieranie można starać się o niego wydać na żądanie więcej wykazów na pobieranie, opiewających na pewne części ogólnej przyznanej ilości.

Wykazy na pobieranie ma kupujący przy pobraniu wydać sprzedającemu a ten ostatni winien je dołączyć do księgi zapiskowej (§ 9.).

§ 9.

Kto tłuszcze surowe, produkty tłuszczowe lub oleje jadalne w sposób przemysłowy produkuje, przerabia, zużywa lub sprzedaje, ma od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia prowadzić księgę zapiskową, której wzór przepisze polityczna władza krajowa.

Z tej księgi zapiskowej musi być widoczny stan zapasów tłuszczów surowych, produktów tłuszczowych i olejów jadalnych z początkiem każdego tygodnia kalendarzowego, przyrost w ciągu tygodnia, źródła poboru, stan z końcem tygodnia, jakoteż to, czy zapasy zostały we własnym przedsiębiorstwie przerobione, zużyte lub sprzedane.

Księga zapiskowa musi mieć strony bieżąco ponumerowane, być zaopatrzona przez gminę pieczęcią urzędową i zawsze przygotowana dla wglądu politycznej władzy powiatowej lub jej pełnomocników.

§ 10.

Producenci tłuszczów surowych, produktów tłuszczowych i olejów jadalnych jakoteż właściciele przedsiębiorstw rolniczych tudzież handlarze takimi towarami i inni przemysłowcy są obowiązani zgłaszać u politycznej władzy powiatowej swe zapasy w tych produktach stosownie do przepisów, które wyda polityczna władza krajowa.

§ 11.

Polityczna władza krajowa może na podstawie upoważnienia Ministra spraw wewnętrznych zarekwirować zapasy (§ 10.) od producentów jakoteż właścicieli przedsiębiorstw rolniczych, od handlarzy i innych przemysłowców i przydzielić je tym instytucjom, które potrzebują materiałów tłuszczowych.

Przed rekwizycją surowego tłuszczu z bydła rogatego i owiec należy postarać się o porozumienie z Ministrem handlu.

W razie rekwizycji należy właścicielom przedsiębiorstw rolniczych pozostawić te ilości, jakie są im potrzebne dla pokrycia niezbędnego zapotrzebowania ich własnego gospodarstwa domowego. Przy obliczaniu zapotrzebowania należy policzyć także tych wymowników, robotników i funkcyonaryuszy, którym wikt należy się tytułem wymowy lub zapłaty. Zapotrzebowanie dla dzieci obliczyć należy w analogicznem zastosowaniu postanowienia § 3., ustęp 2.

Do ustalenia wynagrodzenia za zarekwirowane zapasy mają zastosowanie przepisy § 6., rozporządzenia cesarskiego z dnia 21. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 261.

Zawarte kontrakty nie stoją na zawadzie obowiązkowi dostarczenia zarekwirowanych zapasów.

Minister spraw wewnętrznych może wydać specjalne zarządzenia co do użycia tych ilości tłuszczów surowych, produktów tłuszczowych i olejów jadalnych, które zarekwirowane zostały w poszczególnych obszarach administracyjnych, jakoteż co do wyrobów przedsiębiorstw, należących do Wojennego związku przemysłu olejnego i tłuszczowego, co do tych ostatnich w porozumieniu z Ministrem handlu.

§ 12.

Każdy jest obowiązany na wezwanie politycznej władzy powiatowej współdziałać w uregulowaniu konsumcyi w charakterze męża zaufania stosownie do wskazówek tej władzy lub oznaczonego przez nią biura. U osób będących w służbie publicznej potrzebne jest do tego współdziałania zezwolenie ich władzy służbowej.

Gi mężowie zaufania winni postępować bez względu na osobę według najlepszej wiedzy i sumienia, utrzymywać w tajemnicy doszłe przy tem do ich wiadomości stosunki prywatne lub tajemnice przedsiębiorstwa trzecich osób i, o ile nie są urzędnikami publicznymi, złożyć przyrzeczenie wypełnienia tego obowiązku.

Urząd męża zaufania jest urzędem honorowym. Zwolnienie od ustanowienia mężem zaufania może nastąpić tylko z ważnych powodów.

§ 13.

Postanowienia §§ 8., 9., 10. i 11. (ustęp 1. — 5.) nie mają zastosowania do przedsiębiorstw, należących do Wojennego związku przemysłu olejnego i tłuszczowego.

§ 14.

Gminy są obowiązane do współdziałania przy wykonaniu tego rozporządzenia i wydanych na jego podstawie przepisów władz politycznych.

§ 15.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia i wydanych na jego podstawie przepisów władz politycznych jakoteż za każde współdziałanie przy udaremnianiu spełnienia ustanowionych tem rozporządzeniem obowiązków, o ile czyny te nie podlegają karze surowszej, będą karą polityczną władze powiatowe grzywnami do 5000 K lub aresztem do sześciu miesięcy.

Jeżeli przekroczenia popełniono przy wykonywaniu przemysłu, można nadto, o ile zachodzą wymogi § 133. b, ustęp 1., lit. a, ustawy przemysłowej, zarządzić odebranie uprawnienia przemysłowego na zawsze lub na pewien oznaczony czas.

§ 16.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w dniu 15. września 1916.

Zenker wlr.

Spitzmüller wlr.

Handel wlr.

C. k. Starostwo.....

Magistrat, zwierzchność gminna .....

.....
(Dzień wystawienia).

Wykaz na pobieranie tłuszczów surowych, produktów tłuszczowych i olejów jadalnych.

imię i nazwisko (firma) uprawnionego do pobierania: .....

Siedziba przedsiębiorstwa (zakładu itd.): .....

jest uprawniony do pobrania ..... kilogramów ..... (wymienienie gatunku tłuszczu) w czasie od ..... do ..... 191...

.....
Podpis.

Ten wykaz na pobieranie należy oddać sprzedającemu przy odbiorze towaru.

Ten wykaz na pobieranie jest nieprzenośny.

Przekroczenia będą karane grzywną do 5000 koron, aresztem do sześciu miesięcy, w danym razie utratą uprawnienia przemysłowego.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXXIX. — Wydana i rozestana dnia 2. września 1916.

Treść: *M* 277 Rozporządzenie, w sprawie obrotu produktami pastewnymi.

277.

Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 30. sierpnia 1916,

w sprawie obrotu produktami pastewnymi.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Przepisom niniejszego rozporządzenia podlegają wszelkie produkty pastewne, wytwarzane przez przerobienie jednego składnika w drodze chemicznej lub mechanicznej albo przez zmieszanie dwóch lub więcej składników razem.

Wyjęte od postanowień niniejszego rozporządzenia są:

1. Produkty pastewne, wytworzone dla zarządu wojskowego i na jego zlecenie.

2. Produkty pastewne, sporządzone na polecenie Centrali dla środków pastewnych.

3. Niezmieszane odpadki, powstające w przemyśle młynarskim, wyrobu krup perlowych, browarniczym, wyrobu siodu, drożdży prasowanych, gorzelnianym, cukierniczym i wyrobu skrobi.

4. Niezmieszane lupiny z winogron i owoców.

5. Niezmieszane makuchy wszelkiego rodzaju.

6. Niezmieszane odpadki mleczarniane.

Minister rolnictwa może w porozumieniu z Ministrem handlu także inne produkty pastewne wyjąć od postanowień niniejszego rozporządzenia.

§ 2.

Wyrób w celu sprzedaży i pozbywanie wyrobów pastewnych dozwolone jest tylko z upoważnieniem państwowem. Upoważnienia tego mają zasięgnąć w ciągu 4 tygodni po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia także ci przedsiębiorcy, którzy w chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia posiadają już uprawnienie przemysłowe do wyrobu produktów pastewnych.

§ 3.

Upoważnienia do wyrobu produktów pastewnych udziela Minister rolnictwa w porozumieniu z Ministrem handlu, a to osobno dla każdego gatunku tych produktów.

Upoważnienie to można ograniczyć pod względem czasu i miejsca i uczynić zależnem od spełnienia pewnych warunków.

§ 4.

Minister rolnictwa w porozumieniu z Ministrem handlu odmówi upoważnienia do wyrobu pewnego produktu pastewnego, jeżeli sprzeciwiają się temu względy na higienę zwierząt lub względy natury gospodarczej.

§ 5.

Upoważnienie do wyrobu produktów pastewnych może Minister rolnictwa w porozumieniu z Ministrem handlu cofnąć, jeżeli dodatkowo zajdą takie okoliczności, któreby usprawiedliwiały odmówienie upoważnienia.

§ 6.

Prośby o upoważnienie do wyrobu produktów pastewnych należy wnosić do Ministerstwa rolnictwa. W prośbie należy podać, z czego produkt się składa i wymienić użyte materiały i ich ilości oraz podać postępowanie przy wyrobie. Następnie należy podać podstawy wymiaru cen sprzedaży.

§ 7.

Przed udzieleniem upoważnienia (§ 2.) mają być produkty pastewne zbadane przez komisję zawodową ustanowioną przez Ministra rolnictwa. W tym celu należy przesać do komisji zawodowej (Wiedeń I. Trattnerhof 1.) dwie próbki produktu po 1 kg jakoteż próbki użytych do wyrobu materiałów.

Komisja zawodowa może żądać także przedłożenia większej ilości badanego produktu w celu przedsięwzięcia prób z karmieniem.

Za badanie będzie się pobierało takse, którą wymierzyć należy według taryfy należytości c. k. chemiczno-gospodarczej stacyi doświadczalnej.

Komisja zawodowa ma prawo przez swoich pełnomocników przedsięwziąć każdego czasu rewizję w zakładach, w których wyrabia się produkty pastewne, i pobierać próbki tych produktów i użytych materiałów.

Komisja zawodowa obowiązana jest do zachowania w tajemnicy sposobu fabrykacji.

§ 8.

Handel dozwolony jest tylko takimi produktami, do których wyrchu udzielono upoważnienia państwowego.

Wydawanie z produkującego zakładu jakoteż sprzedaż konsumentom może odbywać się tylko w zamkniętych zbiornikach, na których producent

uwidocznił skład produktów pastewnych z podaniem ceny i użytych do wyrobu materiałów.

§ 9.

Ogłoszenia sprzedaży produktów pastewnych w pismach periodycznych lub wszelkich innych komunikatach, przeznaczonych dla większego koła osób, muszą zawierać cenę produktu pastewnego i daty o użytych do wyrobu materiałach.

§ 10.

Przy przesyłaniu wymienionych w § 1., ustęp 1., artykułów kolejami żelaznymi lub za pośrednictwem przedsiębiorstw żeglugi parowej ma nadawca obok wymienienia zawartości przesyłki umieścić w dokumentach przewozowych wyraźny przypisek „produkty pastewne.“ Przesyłki takie wolno kolejom żelaznym i przedsiębiorstwom żeglugi parowej przyjmować do przewozu tylko wówczas, jeśli do dokumentów przewozowych dodano do każdej przesyłki poświadczenie przewozowe, wystawione według dołączonego wzoru przez Centralę dla środków pastewnych.

Dla przesyłek zarządu wojskowego, dalej dla przesyłek z zagranicy celnej z Węgier, z Bośni i Hercegowiny jakoteż dla przesyłek, które w czasie wejścia w życie niniejszego rozporządzenia były już odstawione, nie potrzeba takich poświadczeń przewozowych.

§ 11.

Czynności prawne, wykraczające przeciw rozporządzeniom niniejszego rozporządzenia, są nieważne.

§ 12.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia, o ile one nie podlegają karno-sądowemu ściganiu, będą karaly polityczne władze I. instancyi grzywnami do 5000 K lub według uznania aresztem do 6 miesięcy.

§ 13.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Forster wlr.
Spitzmüller wlr.

Zenker wlr.
Handel wlr.

Poświadczenie przewozowe dla produktów pastewnych.

Imię i nazwisko nadawcy .....

w ..... jest uprawniony
do przewiezienia ..... kg produktów pastewnych (* .....))
a to w czasie od ..... do .....
z (nazwa stacji wysyłkowej) .....
do (nazwa stacji przeznaczenia) .....
(koleją lub okrętem parowym) .....

pod adresem (imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania odbiorcy) .....

Wiedeń, dnia ..... 1916.

L. S.

Centrala dla środków pastewnych.

Poświadczenie to należy doszyć trwale do dokumentu przewozowego.

Dołączenie poświadczenia należy uwidocznić w dokumencie przewozowym.

Poświadczenie odbierze stacja przeznaczenia.

---

* Bliższe oznaczenie produktu pastewnego.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXXX. — Wydana i rozesłana dnia 2. września 1916.

Treść: (№ 278. i 279.) 278. Rozporządzenie cesarskie o podatku od zapalek. — 279. Rozporządzenie celem wykonania rozporządzenia cesarskiego z dnia 29. sierpnia 1916, o podatku od zapalek (przepis wykonawczy do podatku od zapalek).

278.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 29. sierpnia 1916

o podatku od zapalek.

Na mocy § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, zarządzam, co następuje:

§ 1.

Zapałki, do których należą także wiórki do zapalania, pręciki do zapalania ze słomek, z tektury, torfu lub włókien przędzywa itp., tudzież zapałki świeczkowe ze stearyny, wosku lub tym podobnych materiałów podlegają podatkowi konsumcyjnemu (podatkowi od zapalek).

Podatek ten wynosi:

- a) od zapalek siarkowych 2 h za każdą paczkę o zawartości nie większej niż 90 sztuk;
od paczek z większą zawartością po 2 h za każde 90 sztuk lub części tej ilości;
- b) od innych zapalek 2 h za każdą paczkę o zawartości nie większej niż 60 sztuk;
od paczek z większą zawartością po 2 h za każde 60 sztuk lub części tej ilości;

- c) od zapalek świeczkowych 10 h za każdą paczkę o zawartości nie większej niż 60 sztuk;
od paczek z większą zawartością po 10 h za każde 60 sztuk lub części tej ilości.

Od zapałków zwykłych lub świeczkowych, które na obu końcach są zaopatrzone masą zapalną albo w inny sposób umożliwiają więcej zapaleń, należy wymierzać podatek według ilości możliwych zapaleń.

W następujących postanowieniach należy pod wyrazem zapałki rozumieć zawsze wszelkie wymienione w ustępie pierwszym środki zapalne a pod fabrykami zapalek wszelkie przedsiębiorstwa, produkujące takie środki zapalne.

§ 2.

Kto wyrabia zapałki, ma donieść o tem władzy skarbowej w sposób przepisany rozporządzeniem w 3 dni po ogłoszeniu rozporządzenia cesarskiego, jeżeli jednak ruch ma być otwarty dopiero później, przynajmniej na 14 dni przed otwarciem ruchu.

Unikacye, które mają służyć do umieszczania na skład gotowych zapalek, muszą być oddzielone od ubikacyi fabrycznych i wymagać zatwierdzenia władzy skarbowej. Przedsiębiorcy są obowiązani dokonać w ubikacyach skladowych

takich zmian, jakich zażąda władza skarbowa celem wykonywania kontroli dochodów skarbowych.

O zmianach zaszytych w zgłoszonych datach należy donieść w ciągu 48 godzin właściwemu organowi skarbowemu. Zmian w ubikacjach składowych wolno dokonać dopiero po zatwierdzeniu ich przez władzę skarbową.

§ 3.

Fabryki zapalek podlegają kontroli dochodów skarbowych. Organa skarbowe mają prawo wchodzić do fabryki, to jest do tych ubikacji, w których wyrabia i przechowuje się zapalki, tudzież do lokalności przyległych w czasie trwania ruchu o każdej porze, zresztą w ciągu dnia, przeprowadzać tam oględziny, wglądać w zarządzane przez władzę skarbową zapiski, badać zapasy i przeprowadzać wszelkie inne potrzebne dla kontroli dochodzenia. Przedsiębiorca jest obowiązany, dla organów kontrolnych przygotować na żądanie w obrębie ubikacji fabrycznych bezpłatnie odpowiednie biuro ze stosownym urządzeniem, oświetleniem i opałem i postarać się o to, aby zjawiającym się dla kontroli organom skarbowym dawano wymagane wyjaśnienia, dostarczano potrzebnych środków pomocniczych i udzielano pomocy.

Urzędnikom skarbowym, którzy wykażą się osobnym poleceniem, należy nadto na żądanie zezwolić na przeglądnięcie dla kontroli ksiąg przedsiębiorstwa.

Fabryki zapalek, których przedsiębiorcy lub kierownicy ruchu zostali zasądzeni prawomocnie za ukrócenie podatku od zapalek, można poddać stałemu nadzorowi, a koszta tego nadzoru nałożyć na przedsiębiorcę. Przedsiębiorca ma w takim razie obowiązek, na żądanie władzy skarbowej oddać do dyspozycji organom skarbowym potrzebne strażnice.

Przedsiębiorcy fabryczni są obowiązani zgłosić najdalej w dniu 14. września 1916 właściwemu organowi skarbowemu zapasy zapalek, znajdujące się w fabryce w dniu 10. września 1916, zezwolić na sprawdzenie zapasów, a począwszy od 10. września 1916, zaś w nowo otworzonych fabrykach począwszy od dnia otwarcia ruchu, zarządzić o produkcji i zbyciu zapalek prowadzenie zapisków, których urządzenie będzie uregulowane w drodze rozporządzenia.

Za stwierdzone przy badaniu zapasów ubytki zapalek ma przedsiębiorca zapłacić podatek, o ile nie zostanie udowodnione, że ubytek został spowodowany okolicznościami, które nie uzasadniają obowiązku podatkowego.

§ 4.

Zapalki wolno oddawać do wolnego obrotu tylko w opakowaniu. Na paczkach i na każdej poszczególniej wewnętrznej opasce zapalek należy umieścić imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania producenta albo też markę fabryczną zgłoszoną u władzy skarbowej tudzież specjalną nazwę, którą władza skarbowa dla każdej poszczególniej fabryki oznaczy.

W drodze rozporządzenia zostaną oznaczone rodzaj i wielkość dopuszczalnych paczek oraz chwila, od której nie wolno więcej oddawać do obrotu paczek, nie odpowiadających wydanym zarządzeniom.

§ 5.

Za postępowanie podlegające podatkowi uważa się wszelkie wywiezienie zapalek z fabryki.

O każdym zamierzonym wywiezieniu zapalek z fabryki należy uczynić doniesienie według bliższych postanowień przepisu wykonawczego.

Bez osobnego zezwolenia wolno wywozić zapalki tylko w dniach powszednich w czasie od 8. godziny rano do 6. godziny wieczór.

Od zapalek, sporządzonych na obszarze, w którym rozporządzenie cesarskie obowiązuje, ma producent uiścić podatek od zapalek najdalej w chwili wywiezienia ich z fabryki, w razie zaśłego ukrócenia dochodów skarbowych ma go uiścić kierownik ruchu pod odpowiedzialnością producenta.

Pod warunkami, które będą ustalone w drodze rozporządzenia, można zezwolić na złożenie zapalek bez opłaty podatku w wolnym składzie; w tym przypadku ma być podatek od zapalek uiiszczony dopiero przed wywiezieniem ich z wolnego składu.

Pod warunkami, które będą oznaczone drogą rozporządzenia, można odroczyć zapłatę podatku od zapalek.

Pod warunkami, które będą ustalone w drodze rozporządzenia, są zapalki, wywożone z obszaru obowiązywania niniejszego rozporządzenia cesarskiego, wolne od podatku od zapalek.

Przedsiębiorstwa kolejowe i okrętowe są obowiązane uczynić doniesienie, jeżeli jakaś przesyłka zapalek, nadana w obszarze obowiązywania rozporządzenia cesarskiego a przeznaczona pierwotnie dla odbiorcy poza tym obszarem, wskutek późniejszej zmiany miejsca przeznaczenia ma być wydana odbiorcy w obszarze obowiązywania rozporządzenia cesarskiego.

§ 6.

Kto sprowadza zapalki z miejsca, położonego w obrębie linii celnej lecz poza obszarem obowiązywania rozporządzenia cesarskiego, jest obowiązany zgłosić tę przesyłkę oznaczonemu w drodze rozporządzenia organowi skarbowemu, dostawić mu ją przed otwarciem celem przeprowadzenia urzędowania i uiścić przypadający podatek od zapalek najpóźniej w chwili poboru.

Od zapalek wprowadzonych przez linię celną ma odbiorca uiścić podatek od zapalek najpóźniej w chwili ocenia.

W obu przypadkach należy opłacić podatek przez umieszczenie znaczków podatkowych na poszczególnych opakowaniach, zawierających zapalki.

Minister skarbu upoważniony jest do zezwolenia na umieszczenie znaczków podatkowych jeszcze przed wprowadzeniem zapalek do obszaru, w którym podatek od zapalek obowiązuje.

Uwolnione od podatku są zapalki, które podróżni przy wkraczaniu na obszar obowiązywania rozporządzenia cesarskiego mają przy sobie na własny użytek, w ilości odpowiadającej zapotrzebowaniu w czasie podróży.

Przedsiębiorstwa kolejowe i okrętowe są obowiązane, począwszy od dnia ogłoszenia rozporządzenia cesarskiego donosić jeszcze przed wydaniem przesyłki do rąk odbiorcy właściwemu organowi skarbowemu o każdej przesyłce, zawierającej zapalki lub drut zapalkowy, nadanej w miejscu położonym w obrębie linii celnej, jednakowoż poza obszarem obowiązywania rozporządzenia cesarskiego, pod adresem odbiorcy w tym obszarze. Doniesienie ma zawierać miejsce nadania i przeznaczenia, imię i nazwisko wysyłającego i adresata oraz uwidocznione w papierach nadawczych daty o ciężarze i zawartości przesyłki.

§ 7.

Przedsiębiorstwa, w których wyrabia się drut zapalkowy lub paczki na zapalki, nie zaś gotowe zapalki, są obowiązane do przedkładania domiesień i podlegają kontroli skarbowej.

Bliższe postanowienia wydane będą w drodze rozporządzenia.

§ 8.

Inne środki do zapalania, aniżeli wymienione w § 1., podlegają podatkowi od zapalek w następującym wymiarze:

1. Zapalniczki kieszonkowe o wadze poszczególnej sztuki nie większej niż 25 gramów . . . 50 h,
  2. cięższe zapalniczki . . . . . 1 K,
  3. zapalniczki stołowe i ściennie . . . . . 3 „
- od każdej sztuki.

Pod warunkami, które będą ustanowione w drodze rozporządzenia, są uwolnione od podatku od zapalek te zapalniczki, które wytwórca wywozi z obszaru obowiązywania rozporządzenia cesarskiego.

Do uiszczenia podatku od zapalek jest obowiązany wytwórca, o ile zaś odnośne środki zapalne sprowadza się z miejsca położonego poza obszarem, na którym rozporządzenie cesarskie obowiązuje, ten, kto je sprowadza. Za wytwórcę uważa się także tego, kto zapalniczki składa z części nie przez siebie wyprodukowanych lecz sprowadzonych skądinąd.

Bliższe postanowienia o chwili i sposobie uiszczenia podatku od zapalek będą ustanowione w drodze rozporządzenia. Uiszczenie podatku należy uwidocznnić przez umieszczenie trwałego znaczka na zapalniczkach.

Wyrób zapalniczek tudzież przeznaczonych do zapalniczek stopów samopałowych podlega kontroli skarbowej według bliższych postanowień przepisu wykonawczego.

Kto wyrabia zapalniczki, ma obowiązek zapasy gotowych zapalniczek, znajdujące się w dniu ogłoszenia rozporządzenia cesarskiego we fabryce, to jest w ubikacjach, w których odbywa się wyrób i pakowanie zapalniczek, tudzież w jego magazynach i miejscach sprzedaży, zgłosić właściwemu organowi skarbowemu najdalej w ósmym dniu po ogłoszeniu, zezwolić na zbadanie tych zapasów i począwszy od tego dnia prowadzić o wyrobie i sprzedaży zapalniczek zapiski, zarządzone w przepisie wykonawczym.

Od ubytków w zapalniczkach, jakieby się okazały przy stwierdzaniu zapasów w porównaniu z zapiskami, ma wytwórca uiścić podatek, o ile nie zostanie udowodnione, że ubytek ten nie został spowodowany okolicznościami, które nie uzasadniają obowiązku podatkowego.

Wytwórca zapalniczek jest dalej obowiązany zezwolić na wgląd do ksiąg przedsiębiorstwa organom skarbowym, zaopatrzonemu osobnym poleceniem.

Każda zapalniczka sporządzona po dniu 17. września 1916 w obszarze, w którym podatek od zapalek obowiązuje, musi być zaopatrzona znakiem wytwórcy, który ma być u władzy skarbowej zgłoszony i przez nią zatwierdzony.

Przedsiębiorstwa kolejowe i okrętowe tudzież c. k. zakład pocztowy są obowiązane począwszy od dnia ogłoszenia rozporządzenia cesarskiego donosić jeszcze przed wydaniem przesyłki do rąk odbiorcy właściwemu organowi skarbowemu o każdej przesyłce środków do zapalania oznaczonego w tym paragrafie rodzaju lub części składowych takich środków do zapalania, nadanej w miejscu położonem w obrębie linii celnej, jednakowoż poza obszarem obowiązywania podatku od zapalek i przeznaczonej dla odbiorcy w tym obszarze. Doniesienie ma zawierać miejsce nadania i przeznaczenia, imię i nazwisko wysyłającego i adresata, ciężar brutto i wymienienie zawartości przesyłki.

Przedsiębiorstwa kolejowe i okrętowe są nadto obowiązane uczynić doniesienie, jeżeli jakaś przesyłka środków do zapalania wymienionego w tym paragrafie rodzaju, nadana w obszarze, w którym podatek od zapalek obowiązuje, a przeznaczona pierwotnie dla odbiorcy poza tym obszarem, wskutek późniejszej zmiany miejsca przeznaczenia, ma być wydana odbiorcy w obszarze obowiązywania cesarskiego rozporządzenia.

§ 9.

Sprzedaż środków do zapalania (§§ 1. i 8.) podlega kontroli dochodów skarbowych według bliższych postanowień przepisu wykonawczego. Na żądanie organów skarbowych należy udowodnić sprowadzenie lub opłacenie podatku od każdorazem istniejących, przeznaczonych na sprzedaż zapasów środków do zapalania.

§ 10.

Środki do zapalania, podlegające podatkowi, odpowiadają bez względu na prawa osób trzecich za kwotę ciężącego na nich podatku od zapalek.

Nieuiszczone kwoty podatku od zapalek mają być ściągane w sposób, przepisany dla ściągania zaległych podatków bezpośrednich.

Co do przedawnienia podatku od zapalek obowiązują postanowienia ustawy z dnia 18. marca 1878, Dz. u. p. Nr. 31.

§ 11.

Do przekroczeń przepisów o podatku od zapalek mają zastosowanie, o ile w rozporządzeniu cesarskiem czego innego nie zarządzono, postanowienia ustawy karnej o przekroczeniach dochodów skarbowych wraz z dodatkowymi zarządzeniami, zaś w Dalmacji postępowanie karne istniejące tamże dla przekroczeń podatku spożywczego.

Postanowienia o rodzaju i wymiarze kar, następnie o odpowiedzialności za nie, tudzież o przedawnieniu przekroczeń będą wydane dla

Dalmacyi w drodze rozporządzenia z uwzględnieniem norm, obowiązujących w tym względzie dla reszty obszaru państwowego.

§ 12.

Przedsiębiorca fabryki zapalek, o ile on sam nie kieruje ruchem, odpowiada bezwarunkowo za kary pieniężne, orzeczone przeciw kierownikowi ruchu.

Kierownika ruchu uważa się za sprawcę wywiezienia środków do zapalania z fabryki bez zgłoszenia lub z pominięciem innych przepisów, o ile on nie jest bez winy za to wywiezienie a przedmiot przekroczenia nie jest zarazem przedmiotem kradzieży lub sprzeniewierzenia.

§ 13.

Za podstawę wymiaru kary z powodu niedostarczenia wymaganego na zasadzie § 9. dowodu co do sprowadzenia lub opłacenia podatku należy przyjąć podatek, przypadający od zapalek, co do których nie dostarczono tego dowodu.

Jeżeli podatek od zapalek ma być uiszczony przez umieszczenie znaczków podatkowych, dopuszcza się ciężkiego przekroczenia dochodów skarbowych ten, kto środki do zapalania w czasie, w którym one powinny być zaopatrzone znaczkami podatkowymi, nabywa, przechowuje, wystawia na sprzedaż lub pozbywa ze znaczkami podatkowymi sfałszowanymi, podrobionymi lub już użytymi, choć o tych okolicznościach wiedział lub na podstawie swego zatrudnienia przy należytej uwadze wiedzieć był powinien, albo też bez znaczków podatkowych.

Środki do zapalania, wykryte z fałszowanymi, podrobionymi lub już używanymi znaczkami podatkowymi, tudzież środki do zapalania, wykryte bez znaczków podatkowych w czasie lub w miejscu, kiedy powinny być zaopatrzone tymi znaczkami, przepadają, bez względu na to, do kogo należą i czy przeciw pewnej oznaczonej osobie wdrożono postępowanie karne.

Za przekroczenia przepisów o podatku zapalkowym, niepodlegające osobnej karze według niniejszego rozporządzenia cesarskiego lub ustawy karnej dochodowo-skarbowej, będzie się karało grzywnami od 4 do 1000 K.

§ 14.

Czasokres przedawnienia kar z powodu przekroczeń przepisów o podatku od zapalek, które nie zostały jeszcze nałożone orzeczeniem karnem, ustanawia się co do ciężkich przekroczeń skarbowych na trzy lata, co do innych przekroczeń na jeden rok.

§ 15.

Zapasy zapalek, znajdujące się w dniu 18. września 1916 w wolnym obrocie, podlegają dodatkowemu opodatkowaniu. Stopy podatkowe, podane w § 1., ustęp drugi, mają przytem zastosowanie z tem ułatwieniem, że wyższą stopę podatkową stosuje się tylko wtedy, jeżeli zawartość poszczególnego opakowania jest wyższą ponad 10 procent od zawartości, ustanowionej w § 1.

Kto posiada zapas zapalek, podlegający dodatkowemu opodatkowaniu, jest obowiązany zgłosić go najpóźniej w dniu 21. września 1916 organowi skarbowemu, który będzie oznaczony w drodze rozporządzenia, zezwolił na sprawdzenie zapasów i uiszczyć podatek dodatkowy.

Od obowiązku zgłoszenia i od dodatkowego podatku wolne są osoby, posiadające taki zapas zapalek, że kwota dodatkowego podatku nie wynosiłaby więcej niż 10 K.

Handlarze i sprzedawcy zapalniczek mają znajdujący się w ich posiadaniu w dniu 18. września 1916, zapas środków do zapalania wymienionego w § 8. rodzaju, zgłosić najpóźniej w dniu 21. września 1916 organowi skarbowemu, który będzie oznaczony w drodze rozporządzenia, zezwolić na sprawdzenie tego zapasu i uiszczyć dodatkowy podatek, według stóp w § 8. podanych. Od tego obowiązku są jednak ci uwolnieni, na których zapasy takich zapalniczek nie przypadłaby większa kwota niż 10 K dodatkowego podatku. Wytwórcy zapalniczek, którzy wykonują sprzedaż środków do zapalania w lokalach sprzedaży, oddzielonych zupełnie od ubikacji fabrycznych i magazynów, mają uiszczyć podatek dodatkowy tylko od zapalniczek, znajdujących w lokalach sprzedaży.

Bliższe postanowienia o składaniu doniesień, sprawdzaniu zapasów i uiszczaniu podatku będą wydane w drodze rozporządzenia.

Za zaniedbanie przepisanego doniesienia dla dodatkowego opodatkowania, tudzież za podanie nieprawdziwych dat w doniesieniu, o ile różnica przewyższa 5 procent znalezionej istotnie ilości, będzie się karało jak za ukrocenie dochodów skarbowych poczworną aż do ośmiokrotnej kwoty ukroczonego lub narażonego na ukroczenie podatku od zapalek.

§ 16.

Nabywcy zapalek, którzy umową zawartą przed dniem ogłoszenia niniejszego rozporządzenia cesarskiego przyjęli na siebie obowiązek objęcia zapalek w ciągu pierwszych trzech miesięcy następujących po rozpoczęciu się mocy obowiązującej podatku od zapalek, są uwolnieni od tego obowiązku odnośnie do połowy tej ilości zapalek, jaka miała być przez nich według umowy objęta, o ile temu nie sprzeciwiają się wyraźne postano-

wienia zawartej umowy; są oni jednak obowiązani za objęty towar zapłacić sprzedającemu dodatek w wysokości podatku od zapalek, przypadający na dostarczoną ilość zapalek.

Zabrania się sprzedaży środków do zapalania oznaczonego w § 8. rodzaju do rąk odbiorcy w obszarze obowiązywania niniejszego rozporządzenia cesarskiego w czasie od dnia ogłoszenia tego rozporządzenia cesarskiego aż do dnia, w którym podatek od zapalek ma zacząć obowiązywać.

§ 17.

Począwszy od dnia ogłoszenia niniejszego rozporządzenia cesarskiego i to tak długo, jak długo zapotrzebowanie zapalek w krajach tutejszych będzie pokrywane w sposób odpowiedni własnymi wyrobami tutejszokrajowego przemysłu zapalnikowego, nie wolno urządzać i puszczać w ruch nowych zakładów dla wyrobu zapalek. Zakaz ten nie odnosi się ani do odbudowy zakładów, które były w ruchu aż do dnia 1. sierpnia 1914 i zostały po tym terminie zburzone, ani też do przeniesienia na inne miejsce istniejących fabryk.

Stwierdzenie, czy zapotrzebowanie tutejszokrajowe należy uważać za odpowiednio pokryte, zastrzega się Ministrowi handlu w porozumieniu z Ministrem skarbu.

Minister skarbu jest upoważniony ustanawiać każdorazowo w porozumieniu z Ministrem handlu ceny najwyższe dla zapalek w handlu hurtowym i detalicznym.

W razie, jeżeliby w krajach świętej korony węgierskiej i w Bośni i w Hercegowinie został zaprowadzony podobny podatek, jest rząd upoważniony do odpowiedniej zmiany postanowień o obrocie środkami do zapalania we wzajemnych stosunkach z tymi obszarami

§ 18.

Niniejsze rozporządzenie cesarskie ma zastosowanie dla krajów austriackich z wyjątkiem obszarów, nie objętych linią celną, i wchodzi w życie, o ile czego innego nie postanowiono, w dniu 18. września 1916.

Wykonaniem zajmie się Minister skarbu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

Wiedeń, dnia 29. sierpnia 1916.

Franciszek Józef wkr.

Stürgkh wkr.

Hochenburger wkr.

Hussarek wkr.

Zenker wkr.

Leth wkr.

Georgi wkr.

Forster wkr.

Trnka wkr.

Morawski wkr.

Spitzmüller wkr.

Handel wkr.

279.**Rozporządzenie Ministra skarbu
w porozumieniu z interesowanymi
Ministrami z dnia 1. września 1916**

celem wykonania rozporządzenia cesarskiego z dnia 29. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 278, o podatku od zapalek (przepis wykonawczy do podatku od zapalek).^o

Celem wykonania rozporządzenia cesarskiego z dnia 29. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 278, o podatku od zapalek, wydaje się na zasadzie § 18. tego rozporządzenia cesarskiego następujące postanowienia, które wchodzi w życie w dniu 18. września 1916, o ile w szczegółach innego zarządzenia nie wydano.

I.**Opodatkowanie zapalek.****§ 1.****Przedmiot opodatkowania.**

(Do § 1.)

(1) Zapalkami po myśli § 1. rozporządzenia cesarskiego są wszelkie pręciki lub wiórki z drzewa, słomy, tkutury itp., powleczone masą, którą można zapalić przez potarcie, tudzież zapalki bengalskie i wiatrowe, następnie zapalki świeczkowe ze stearyny, wosku i tym podobnych materiałów.

(2) Podatek oblicza się dla każdego poszczególnego opakowania, to jest dla każdego bezpośredniego zamknięcia (pudełka, torebki) według jego zawartości.

§ 2.**Doniesienie o wyrobie zapalek, badanie
stanu rzeczy.**

(Do § 2.)

(1) Producenti zapalek mają najpóźniej w dniu 5. września 1916, jeżeli jednak ruch ma być otwarty dopiero po dniu 17. września 1916, przynajmniej na 14 dni przed otwarciem ruchu, przedłożyć doniesienie w dwóch egzemplarzach właściwej władzy skarbowej pierwszej instancji (dyrekcji okręgu skarbowego, inspektoratowi skarbowemu, w Krainie dyrekcji skarbu w Lublanie). Doniesienie ma zawierać: imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania przedsiębiorcy i kierownika ruchu, nazwę firmy, siedzibę i numer konskrypcyjny zakładów fabrycznych, rodzaje zapalek, które mają być wyrabiane, opa-

kowania, w których mają być puszczone w obrót, i znaki fabryczne, którymi mają być zaopatrzone, wkońcu przegląd, który należy najdalej w ciągu 4 tygodni uzupełnić przez dostarczenie dokładnych rysunków i opisów ubikacji fabrycznych, pakunkowych i składowych, tudzież urządzeń fabrycznych, służących do wyrobu i pakowania, wraz z datami dotyczącymi produktywności. W doniesieniu należy również podać, czy przedsiębiorstwo drut zapalkowy i paczki na zapalki samo wyrabia a w danym razie, czy takie półfabrykaty pozbywa także innym przedsiębiorstwom.

(2) Jeżeli doniesienie nie zawiera żadnych zewnętrznych braków, władza skarbowa pierwszej instancji doniesie o zgłoszonych markach fabrycznych Ministerstwu skarbu i zarządzi zbadanie fabryki, przyczem zbada się rzetelność doniesienia a w szczególności stwierdzi, czy ubikacje przeznaczone do pakowania i umieszczania na skład gotowych nieopodatkowanych zapalek (skład fabryczny) są oddzielone od właściwych ubikacji fabrycznych w sposób umożliwiający kontrolę i czy mogą być zatwierdzone przez władzę skarbową.

(3) Przedsiębiorca i przeznaczony do ruchu personal jest obowiązany udzielać przy oględzinach wszelkich wyjaśnień i wykazów, zażądanych w celu przeprowadzenia kontroli dochodów skarbowych.

(4) Wynik badania będzie spisany w protokole oględzin w dwóch egzemplarzach, zaopatrzonych podpisem przedsiębiorcy lub kierownika ruchu; do tego protokołu dołączy się wspomniane w ustępie pierwszym doniesienie wraz z dodatkowo dostarczonymi uzupełnieniami. Protokół oględzin należy przedłożyć władzy skarbowej pierwszej instancji, która go zbada i zarządzi potrzebne w danym razie uzupełnienia. Jeżeli według zapatrywania tej władzy skarbowej potrzeba ze stanowiska kontroli przeprowadzić w istniejących już przedsiębiorstwach zmiany budowlane w ubikacjach, podlegających zatwierdzeniu, w takim razie należy w każdym poszczególnym przypadku zasięgnąć rozstrzygnięcia Ministerstwa skarbu i w razie spełnienia wszystkich innych warunków zatwierdzić protokół oględzin z zastrzeżeniem tego rozstrzygnięcia. Jeżeli niema żadnych wad lub jeżeli te, które podniesiono, zostały usunięte, natenczas skoro Ministerstwo skarbu wyda rozstrzygnięcie w sprawie zgłoszonych marek fabrycznych i ustanowi oznaczenie, jakie ma być umieszczone po myśli § 4. rozporządzenia cesarskiego na zamknięciach zapalek, przeznaczonych do użycia w granicach państwa (zapalek podlegających podatkowi), władza skarbowa pierwszej instancji zaopatry oba egzemplarze protokołu oględzin swą pieczęcią urzędową i swem zatwierdzeniem.

(5) O zatwierdzeniu zawiadomi się przedsiębiorcę, oddział straży skarbowej (organ nadzorczy), przeznaczony do nadzoru nad fabryką zapalek i kasę, w której ma być płacony podatek od zapalek. Do zawiadomienia przedsiębiorcy, w którym wymienić należy kasę, organ nadzorczy i zarządzona przez Ministerstwo skarbu nazwę dla zamknięć podlegających podatkowi zapalek (§ 4., ustęp 7.), dołączy się jeden egzemplarz protokołu oględzin. Egzemplarz ten należy przechowywać w wymienionej w protokole oględzin ubikacji fabrycznej i okazywać do wglądu na żądanie organom skarbowym. Drugi egzemplarz protokołu oględzin zatrzyma władza skarbową pierwszej instancji.

(6) O każdej zmianie w porównaniu z datami, spisaniem w protokole oględzin, należy donieść w ciągu 48 godzin organowi nadzorcemu; jeżeli zmiana ta dotyczy magazynów fabrycznych, należy wprzód zasięgnąć w tym celu zatwierdzenia władzy skarbowej pierwszej instancji. Sprostowania protokołu oględzin, spowodowane temi zmianami, należy przeprowadzić w obydwu egzemplarzach, a w razie potrzeby spisać nowy protokół oględzin.

(7) Fabrykę należy oznaczyć na zewnątrz wyraźnym napisem.

§ 3.

Zapiski, sprawdzanie zapasów.

(Do § 3., ustęp przedostatni i ostatni.)

(1) O przybytku i ubytku zapalek (§ 1.) bez różnicy, czy oddaje się je do składu fabrycznego, czy też wywozi bez umieszczenia na składzie, ma producent zapalek poczynawszy od dnia 10. września 1916, zaś w razie, jeżeli fabryka została puszczona w ruch dopiero później, od dnia otwarcia ruchu, prowadzić zapiski według wzorów w załączniku 1. (księgę składową) oddzielnie dla zapalek, przeznaczonych do użycia w granicach państwa, dla zapalek, przeznaczonych do wysłania do Węgier lub Bośni i Hercegowiny i dla zapalek, przeznaczonych do wywozu poza linię celną.

(2) Księga składowa obejmuje

a) odnośnie do zapalek (podlegających podatkowi), przeznaczonych do użycia w obszarze obowiązywania podatku od zapalek:

wykazy dzienne i miesięczne o odbiorze (wzór *a* i *b* w załączniku 1.),

wykazy dzienne i miesięczne o wywozie za opłatą podatku (wzór *c* i *d* w załączniku 1.),

wykazy miesięczne o wywozie bez opłaty podatku do wolnego składu zapalek (wzór *e* w załączniku 1.) i

zestawienia miesięczne (wzór *f* w załączniku 1.);

b) odnośnie do zapalek, przeznaczonych do wywozu bez opłaty podatku do Węgier lub Bośni i Hercegowiny:

wykazy dzienne i miesięczne o odbiorze (wzór *g* i *h* w załączniku 1.),

wykazy dzienne i miesięczne o wywozie (wzór *i* oraz *k* w załączniku 1.) i

zestawienia miesięczne (wzór *l* w załączniku 1.);

c) odnośnie do zapalek przeznaczonych do wywozu poza linię celną:

wykazy dzienne i miesięczne o odbiorze (wzór *m* i *n* w załączniku 1.),

wykazy miesięczne o wywozie (wzór *o* w załączniku 1.) i

zestawienia miesięczne (wzór *p* w załączniku 1.).

(3) W wykazach dziennych o odbiorze należy wpisać zapalki, dostarczone do składu fabrycznego w dniu, którego wykaz dotyczy i zapalki, wywiezione wprost z fabryki bez złożenia na skład, wreszcie zapalki, które po wywiezieniu bez opłaty podatku (§§ 9., 10. i 11.) zostały przywiezione napowrót do składu fabrycznego, oraz stwierdzoną przy sprawdzaniu zapasów nadwyżkę ponad stan książkowy. Wykazy dzienne o odbiorze w pierwszym dniu objętym wykazem mają zawierać w fabrykach zapalek, będących w ruchu w dniu ogłoszenia rozporządzenia cesarskiego, zapasy istniejące w dniu 10. sierpnia 1916.

(4) W wykazach dziennych o wywozie za opłatą podatku i o wywozie bez opłaty podatku do Węgier lub Bośni i Hercegowiny należy wpisać zapalki, w dniu wykazu wywiezione tudzież takie, które stały się niezdadne do użytku na składzie fabrycznym i pod urzędowym nadzorem zostały zniszczone, wreszcie stwierdzony przy sprawdzaniu zapasów ubytek w porównaniu ze stanem książkowym.

(5) Wpis do wykazów dziennych, dotyczący odbioru, należy uskuteczniać codziennie z ukończeniem pracy, zaś wpis dotyczący wywiezienia bezpośrednio przed wywiezieniem. Wykazy dzienne o odbiorze należy najpóźniej w dniu roboczym, następującym po dniu objętym wykazem, zaś wykazy dzienne o wywozie bezpośrednio przy wywiezieniu wręczyć organowi nadzorcemu, który ma je zbierać w kolejnym porządku.

(6) Wykazy miesięczne o odbiorze zawierają jako pierwszą pozycję zapas. pozostały z końcem poprzedniego miesiąca, zaś pierwszy taki wykaz zapas istniejący w dniu 10. września 1916.

Następnymi pozycjami o odbiorze i treścią wykazów miesięcznych o wywozie za opłatą podatku i o wywozie bez opłaty podatku do Węgier lub Bośni i Hercegowiny są sumy końcowe, wciągane codziennie z odnośnych wykazów dziennych. W wykazach miesięcznych o wywozie bez opłaty podatku do wolnego składu i celem wywozu poza linię celną wciągnięte się codziennie z końcem czynności urzędowej, odnoszącej się do wywiezienia, sumyienne, wynikające z doniesień o wywozie, względnie z dokumentów przesyłkowych.

(7) W zestawieniach miesięcznych zestawia się z końcem miesiąca objętego wykazem wynikające z wykazów miesięcznych końcowe sumy dotyczące odbioru i wywozu i wyrzuci się w ten sposób książkowe zapasy, które mają być wstawione jako pierwsza pozycja w najbliższych wykazach miesięcznych, tyjących się odbioru.

(8) Wykazy miesięczne należy w ciągu miesiąca objętego wykazem przechowywać w oznaczonej w protokole oględzin ubikacji fabrycznej i przedkładać na żądanie organom kontrolnym. Po sporządzeniu zestawień miesięcznych wręczy się je wraz z niemi organowi nadzorcemu w pierwszym dniu roboczym, następującym po upływie miesiąca objętego wykazem. Organ nadzorczy przesła je po dołączeniu należących do tego wykazów dziennych, względnie doniesień wywozowych wraz z ich załącznikami w drodze władzy skarbowej pierwszej instancji do fachowego departamentu rachunkowego VI Ministerstwa skarbu (Wiedeń, I., Fleischmarkt 19). Wszystkie wykazy można sporządzać zapomocą kopiowania w dwóch egzemplarzach; w takim razie pozostanie kopia u producenta zapalek.

(9) Wpisy do wykazów ma uskutecznić z reguły sam producent zapalek lub kierownik ruchu lub pod jego odpowiedzialnością upoważniony do tego zastępca. Wpis nadwyżek i ubytków, stwierdzonych przy sprawdzaniu zapasów, następnie zapalek, zniszczonych w składzie fabrycznym pod dozorem urzędowym, uskuteczni organ nadzorczy. Jeżeli zapalki, znajdujące się w składzie fabrycznym, z powodu nadzwyczajnych wydarzeń zostaną zniszczone lub staną się niezdadne do użytku, natenczas organ nadzorczy, któremu zaraz po spostrzeżeniu należy o tem donieść, ma stwierdzić protokołarnie stan rzeczy i protokół dołączyć do odnośnego wykazu dziennego o wywozie, zaś przy zapalkach przeznaczonych do wywozu poza linię celną przechować wraz z rejestrem wygotowanych dokumentów przesyłkowych (§ 11., ustęp 3.) i dołączyć do wykazu miesięcznego ściągniętego z początkiem następnego miesiąca. W sprawie stwier-

dzonych przy badaniu zapasów ubytków w zapalkach, przeznaczonych do wywozu poza linię celną, należy również spisać protokół, który w taki sam sposób należy dołączyć do wykazu miesięcznego o wywiezionych zapalkach.

(10) Przez wpisanie zapasów, istniejących w dniu 10. września 1916, do pierwszych wykazów dziennych księgi składowej uważa się zgłoszenie zapasów, przepisane w § 3., ustęp przedostatni, rozporządzenia cesarskiego, za dokonane. Organ nadzorczy zbada dokładność tych pierwszych wpisów, zarządzi potrzebne w danym razie uzupełnienie i przeprowadzi bezzwłocznie sprawdzenie zapasów. Przy tem sprawdzeniu jak i przy następnych sprawdzeniach zapasów należy stwierdzić sposobem wrywkowym zawartość takich samych paczek. Rezultat sprawdzenia będzie wpisany do odnośnych wykazów dziennych i miesięcznych księgi składowej i stanowi, o ile odbiega od dat podanych przez przedsiębiorcę, podstawę dla dalszego prowadzenia księgi.

(11) Naipóźniej w 24 godzin po sporządzeniu, to jest jak tylko gotowe zapalki zostały zapakowane do poszczególnych paczek, muszą być one włożone do skrzyń w zatwierdzonych przez urząd skarbowy ubikacjach do pakowania i albo oddane na skład do zatwierdzonych magazynów fabrycznych albo wywiezione zaraz z fabryki. Zapalki należy składać odrębnie według gatunków (siarkowe, bez siarki, zapalki świeczkowe) i według zawartości poszczególnych paczek (do 90 względnie 60, ponad 90 względnie ponad 60 sztuk), tudzież według przeznaczenia dla użytku w granicach państwa lub do wysłania do Węgier lub Bośni i Hercegowiny względnie do wywozu poza linię celną. Do przeniesienia zapasów zapakowanych zapalek, które w dniu 10. września 1916 w fabrykach zapalek będących w ruchu w dniu ogłoszenia nie znajdują się w składzie fabrycznym, może władza skarbową pierwszej instancji wyznaczyć odpowiedni termin. W wykazach dziennych należy podać miejsce przechowania tych zapalek.

(12) Na każdorazowe zarządzenie władzy skarbowej pierwszej instancji należy zbadać stan zapasów w magazynie fabrycznym i porównać wynik tego badania z wykazami miesięcznymi księgi składowej, które należy przy tej sposobności zamknąć. Od ubytków ma przedsiębiorca uiścić podatek, o ile nie zostanie udowodnione, że ubytki te spowodowane zostały okolicznościami, które nie uzasadniają obowiązku podatkowego. Podatek wypisze władza skarbową pierwszej instancji i zawiadomi o przypisaney kwocie fachowy departament rachunkowy VI. Podatek należy zapłacić

w kasie wymienionej w protokole oględzin. Uiszczoną kwotę zarachuje się w dzienniku pomocniczym dla podatku od zapalek.

§ 4.

Opakowanie zapalek przeznaczonych do użycia w granicach państwa.

(Do § 4.)

(1) Zapalki (podlegające podatkowi) przeznaczone do użycia w obszarze, na którym podatek od zapalek obowiązuje, wolno wywozić z fabryki lub z wolnego składu zapalek (§ 8.) tylko wtedy, jeśli są opakowane w skrzyniach według następujących postanowień.

(2) Jako poszczególne opakowania są dopuszczalne:

a) dla zapalek bez siarki, zapalających się tylko przez potarcie na spreparowanej do tego powierzchni:

Paczka I (paczka normalna); wartość podatkowa 2 h: pudełka do wysuwania z drzewa o 37 do 39 milimetrów zewnętrznej szerokości i 17 do 18 milimetrów zewnętrznej wysokości z zawartością nie większą niż 60 sztuk;

paczka II; wartość podatkowa 2 h: pudełka do wysuwania z drzewa o 35 do 37 milimetrów zewnętrznej szerokości i 15 do 16 milimetrów zewnętrznej wysokości z zawartością nie większą niż 60 sztuk;

paczka III; wartość podatkowa 2 h: pudełka do wysuwania z drzewa o 27 do 28 milimetrów zewnętrznej szerokości i 12 do 13 milimetrów zewnętrznej wysokości z zawartością nie większą niż 60 sztuk;

b) dla zapalek bez siarki, zapalających się na każdej powierzchni do pocierania:

paczka IV; wartość podatkowa 4 h: torebki z papieru o górnym obwodzie wewnętrznej części na 110 do 115 milimetrów z zawartością nie większą niż 120 sztuk;

c) dla zapalek siarkowych:

paczka V; wartość podatkowa 2 h; pudełka do wysuwania z drzewa o 47 do 49 milimetrów zewnętrznej szerokości i 21 do 22 milimetrów zewnętrznej wysokości z zawartością nie większą niż 90 sztuk i

paczka VI; wartość podatkowa 4 h: torebki z papieru o górnym obwodzie wewnętrznej części na 130 do 135 milimetrów z zawartością nie większą niż 180 sztuk.

(3) 10 poszczególnych opakowań należy połączyć w pakiet, 10 pakietów w pakę tak, że wartość podatkowa jednego pakietu z paczkami I, II, III

i V wynosi 20 h, zaś z paczkami IV i VI 40 h a wartość podatkowa paki z paczkami I, II, III i V 2 K, zaś z paczkami IV i VI 4 K.

(4) Jedna skrzynia ma zawierać albo 25 pak (pół skrzyni) albo 50 pak (cała skrzynia). Wartość podatkowa wynosi tedy przy pół skrzyni z paczkami I, II, III i V 50 K, przy całej skrzyni z takimi paczkami 100 K, przy pół skrzyni z paczkami IV i VI 100 K a przy całej skrzyni z takimi paczkami 200 K. Do jednej skrzyni wolno pakować tylko paczki tego samego rodzaju.

(5) Inne paczki wymagają za każdym razem zezwolenia Ministerstwa skarbu. Dla zapalek woskowych oznacza Ministerstwo skarbu za każdym razem dopuszczalne opakowania.

(6) Zapalki bengalskie i wiatrowe należy pakować w pudełka do wysuwania wielkości przepisanej dla paczek I o wartości podatkowej 2 h. 12 pudełek należy łączyć w jeden pakiet. Skrzynia z zapalkami bengalskimi ma zawierać 100 pakietów, skrzynia z zapalkami wiatrowymi 300 pakietów tak, że wartość podatkowa jednej skrzyni z zapalkami bengalskimi wynosi 24 K a jednej skrzyni z zapalkami wiatrowymi 72 K.

(7) Na każdej poszczególnej paczce tudzież na wszelkich dalszych zamknięciach (pakietach, pakach) muszą być uwidocznione wyraźnie: oznaczenie rodzaju paczki przez podanie odnośnego numeru paczki liczbą rzymską, następnie nazwa i siedziba fabryki lub marka fabryczna, zgłoszona w Ministerstwie skarbu i przez nie zatwierdzona a zastępująca oznaczenie producenta, wreszcie przepisane przez Ministerstwo skarbu oznaczenie fabryki. Na zewnętrznej stronie skrzyń należy uwidocznić rodzaj paczek przez podanie rzymską cyfrą odnośnego numeru paczki. Pół skrzyni należy oznaczyć nadto przez dodanie liczby 2.

(8) Organa skarbowe mają prawo, celem wykonywania kontroli nad przestrzeganiem tych przepisów być obecnymi przy pakowaniu zapalek do skrzyń, polecać otwarcie już zapakowanych skrzyń i badać ich zawartość.

(9) Paczek, nie odpowiadających pod względem zawartości i oznaczenia powyższym zarządzeniom, nie wolno po dniu 31. grudnia 1916 już więcej wyrabiać dla użycia w granicach państwa. Skrzynie z takimi zapalkami, wyrobionymi po dniu 17. września 1916, ma producent zapalek oznaczyć dokładnie literą A czarną farbą.

(10) Paczki, nie odpowiadające przepisom, należy w magazynie fabrycznym i w wolnym składzie przechowywać odrębnie od zapalek, zapakowanych w sposób przepisany.

(11) Z magazynu fabrycznego lub wolnego składu nie wolno po dniu 31. stycznia 1917 wywozić zapalek dla użytku w granicach państwa w takich opakowaniach, które nie odpowiadają przepisom.

(12) Przy zapalkach, przeznaczonych do wysłania do Węgier lub Bosni i Hercegowiny albo do wywozu poza linię celną, rodzaj i wielkość paczek nie podlega — nie uwłaczając ustanowionemu w § 2., ustęp 1., obowiązki doniesienia — żadnemu ograniczeniu, nie wolno jednak umieszczać na tych paczkach oznaczenia fabryki, przepisanego przez Ministerstwo skarbu dla zapalek podlegających podatkowi.

§ 5.

Wywóz zapalek za opłatą podatku.

(Do § 5., ustęp 2. i 3.)

(1) Wywóz zapalek z fabryki zapalek lub z wolnego składu zapalek (§ 8.) za opłatą podatku może odbywać się tylko pod nadzorem urzędowym i z reguły w tych godzinach dnia, które dla każdego poszczególnego przedsiębiorstwa oznaczy z góry władza skarbową pierwszej instancji. O zamierzonym wywozie należy donieść osobno tylko wówczas, jeżeli nie ma się on odbyć w tych oznaczonych godzinach, ale wtedy tak wcześnie naprzód, aby organ nadzorczy mógł przybyć na zgłoszoną godzinę wywozu. Za każdą czynność urzędową z okazji wywozu, która ma być przedsięwzięta poza oznaczonymi z góry godzinami, należy uiścić do skarbu państwa wynagrodzenie w kwocie 5 K. Czynności urzędowe w godzinach, wyznaczonych z góry dla wywozu, odbywają się bezpłatnie.

(2) Organowi nadzorcemu, jawiącemu się celem urzędowania, należy przedłożyć wypełniony prawidłowo wykaz dzienny o zamierzonym wywozie za opłatą podatku i okazać boletę płatniczą (§ 6., ustęp 4.), względnie oznajmić, czy korzysta się z odroczenia zapłaty podatku (§ 7.). Organ nadzorczy sprawdza, czy wpis w wykazie dziennym jest wyczerpujący i czy zgadza się z przygotowanymi do wywozu przesyłkami, oraz stwierdza, czy przesyłki te są pokryte boletą płatniczą lub w razie odroczenia zapłaty podatku zezwoleniem na kredyt. Skarżenie ze zapalkami, któreby w ten sposób nie były pokryte, należy od wywozu wyłączyć i przeprowadzić w wykazie dziennym wynikające z tego powodu zmiany.

(3) Organ nadzorczy ma prawo przekonać się o tem, czy wewnątrz zamknięcia mają przepisane oznaczenie i zawartość, odpowiadającą oznaczeniu skrzyń, a przedsiębiorca jest obowiązany otworzyć na żądanie poszczególne skrzynie celem przepro-

wadzenia tego zbadania. Jeżeli choćby tylko przy jednej skrzyni okazała się jaka nieprawidłowość, należy zbadać wszystkie skrzynie przygotowane do wywozu.

(4) Po ukończeniu czynności urzędowej zaopatrzy organ nadzorczy każdą poszczególną skrzynię znakiem ekspedycyjnym według wzoru w załączniku 2. Znaki te otrzyma organ nadzorczy od właściwego krajowego ekonomatu skarbowego jako druk podlegający ściślemu zarachowaniu.

Załącznik 2

(5) Przesyłki, co do których przeprowadzono urzędowanie, należy z fabryki lub z wolnego składu wywieść jeszcze w tym samym dniu.

(6) Organ nadzorczy potwierdzi dokonanie wywozu w wykazie dziennym — w razie, jeżeli zapiski prowadzi się w dwóch egzemplarzach, w obu egzemplarzach — przez umieszczenie podpisu i po sprawdzeniu dokładności przeniesienia końcowej sumy dziennej do wykazu miesięcznego księgi składowej, ściągnie wykaz dzienny, jeżeli on jest przeprowadzony w dwóch egzemplarzach jego pierwopis, wraz z należąca do niego w danym razie boletą płatniczą. Jeżeli boleta płatnicza opiewa na kwotę, pokrywającą podatek od większej ilości wywozów, natenczas należy kwoty podatkowe, przypadające od każdego wywozu, odpisać na odwrotnej stronie bolety; dopiero po wyczerpaniu zapłaconej z góry kwoty podatkowej zostanie boleta ściągnięta.

(7) Do użytku w obrębie fabryki wolno brać zapalki przed złożeniem w magazynie fabrycznym. Podatek od tych zapalek należy opłacać przez uiszczanie pewnej miesięcznej kwoty ryczałtowej, ustanowionej przez Ministerstwo skarbu.

§ 6.

Płatność i uiszczanie podatku od zapalek.

(Do § 5., ustęp 4.)

(1) Podatek od zapalek jest płatny w chwili wywozu zapalek z fabryki lub wolnego składu.

(2) O uiszczeniu w gotówce podatku od zapalek należy uczynić doniesienie do kasy, podanej do wiadomości przedsiębiorcy, w jednym egzemplarzu według wzoru w załączniku 3. Przypadającą kwotę należy zapłacić w kasie bezpośrednio albo w obrocie przekazowym urzędu pocztowych kas oszczędności. Jeżeli strona niema zielonych pocztowych poświadczeń złożenia tej kasy, natenczas należy użyć czerwonych poświadczeń opłaty podatku, które można otrzymać tam, gdzie sprzedają znaczki pocztowe. Cel złożenia należy wyrazić wyraźnie na poświadczeniu złożenia pocztowych kas oszczędności.

Załącznik 3.

(3) Można także złożyć z góry do wyrachowania kwotę, pokrywającą podatek od większej ilości przesyłek.

(1) Kasa wciągnie doniesienie po zbadaniu wpisanym cyfer do rejestru płatniczego, prowadzonego według wzoru w załączniku 4; na podstawie tego rejestru wygotuje się dla przedsiębiorcy boletę płatniczą. Doniesienie dołączy się do rejestru płatniczego. Rejestr będzie z końcem każdego miesiąca zamknięty a końcowe sumy miesięczne przeniesione do poddziennika podatku spożywczego. Zamknięty rejestr należy przesłać w drodze departamentu rachunkowego krajowej dyrekcji skarbu do fachowego departamentu rachunkowego VI.

(5) W razie odroczenia zapłaty podatku od zapalek nie wygotuje się bolety i odpada też doniesienie do kasy, wspomniane w ustępie 2.

§ 7.

Odroczenie zapłaty podatku od zapalek.

(Do § 5., ustęp 6.)

(1) Zapłatę podatku od zapalek odracza się za dostatecznym zabezpieczeniem i oprocentowaniem najdłużej na sześć miesięcy, licząc od pierwszego dnia miesiąca, następującego po dniu płatności podatku. Procenta ustanawia się na 20 h od każdego zaczętych 100 K miesięcznie i oblicza się za czas od pierwszego dnia miesiąca, następującego bezpośrednio po dniu płatności, aż do ostatniego dnia tego miesiąca włącznie, w którym kończy się termin odroczenia zapłaty lub w razie wcześniejszej zapłaty podatek zostanie uiszczony.

(2) O zezwolenie na odroczenie zapłaty należy prosić w Ministerstwie skarbu. Zezwoli się najwyżej na odroczenie zapłaty takiej kwoty dłużnej, jaka powstanie w ciągu jednego roku. O zezwoleniu na odroczenie zawiadomi się przedsiębiorstwo, organ nadzorczy i kasę.

(3) Zabezpieczenia należy udzielić według przepisów o zabezpieczeniu przy kredytowaniu opłaty konsumcyjnej od cukru (r. M. sk. z dnia 29. sierpnia 1903, Dz. u. p. Nr. 176, § 21.). W razie odnowienia zezwolenia można udzielone już zabezpieczenie pozostawić także na dalsze okresy odroczenia zapłaty, jeżeli wartość udzielonego zabezpieczenia nie zmieniła się według zapatrywania władzy skarbowej w sposób, narazający skarby państwa na stratę.

(4) Ten, kto nie uiszcza odroczonego co do zapłaty podatku w ciągu terminu odroczenia, traci zezwolenie na odroczenie zapłaty. Zezwolenie na odroczenie zapłaty wygasa samo przez się, jeżeli producent zapalek lub przedsiębiorca wolnego składu zapłaty zastanowi lub zawiesi, lub jeśli do jego

majątku otwarto konkurs, następnie jeżeli w razie zabezpieczenia przez porękę jakiegoś zakładu kredytowego lub porękę osobistą zajdzie jedna z powyższych okoliczności co do ręczącego zakładu kredytowego lub jednego z ręczycieli. W takich przypadkach należy wszystkie jeszcze zalegające, odroczone co do zapłaty kwoty wraz z procentami tudzież obliczonymi od dnia upływu terminu odroczenia procentami zwłoki w wysokości ustawowej ściągnąć w sposób, podany w § 10. rozporządzenia cesarskiego.

(5) Przedsiębiorca, korzystający z odroczenia zapłaty podatku od zapalek, jest obowiązany najdalej w 5. dniu każdego miesiąca wręczyć kasie, powołanej do poboru podatku, za kwoty, przypisane w bezpośrednio poprzedzającym miesiącu a odroczone co do zapłaty, wolny od stempla weksel, opiewający na dzień zapadłości odroczonego co do zapłaty podatku i na całą należność miesięczną wraz z obliczonymi na 6 miesięcy procentami zwłoki.

(6) Co do wystawiania tych weksli i postępowania z nimi mają odpowiednie zastosowanie postanowienia § 21., II, liczba 4, przepisu wykonawczego do podatku od cukru z dnia 29. sierpnia 1903, Dz. u. p. Nr. 176.

§ 8.

Wolne składy zapalek.

(Do § 5., ustęp 5.)

(1) Ministerstwo skarbu udzieli na prośbę odwołalnego zezwolenia na urządzenie i puszczenie w ruch wolnego składu zapalek w razie spełnienia wymienionych poniżej warunków takim protokołowanym kupcom (firmom), którzy osiągną przypuszczalnie roczny obrót zapalnikami (przywóz na skład i wywóz ze składu) o wartości podatkowej co najmniej 100.000 K, zażywają zaufania zarządu skarbowego i w miejscu, w którym się skład zna dużej, mają swą stałą siedzibę lub ustanowią odpowiedniego zastępcę, który tam mieszka.

(2) Przedsiębiorca wolnego składu ma złożyć zabezpieczenie w wysokości podatku od zapalek, odpowiadającego normalnemu stanowi składu, to jest tej ilości zapalek, jaka zwyczajnie w ubikacjach wolnego składu równocześnie się znajduje, a to w sposób, przepisany dla odroczenia zapłaty tego podatku (§ 7.), i to niezależnie od zabezpieczenia, jakie ma być złożone z powodu ewentualnego odroczenia zapłaty.

(3) Na wolne składy wolno użyć tylko takich budynków lub zamkniętych ubikacji, które zostały przez władzę skarbową uznane za zdatne na ten cel i w których zapalniki mogą być składane całkiem osobno od innych towarów a szczególnie od zapalek już opodatkowanych.

(4) O zezwolenie należy prosić władzę skarbową pierwszej instancyi przedkładając dwa egzemplarze opisu ubikacyi składowych i ich połączeń na zewnątrz, tudzież planu oraz podając w przybliżeniu roczny obrót i normalny stan składu, rodzaj udzielić się mającego zabezpieczenia i wymieniając osoby, powołane do udzielania wyjaśnień organom skarbowym. Władza skarbową pierwszej instancyi zarządzi zbadanie budynków i lokalności składowych, którego wynik zostanie spisany w protokole w dwóch egzemplarzach.

(5) O udzieleniu zezwolenia zawiadomi się przedsiębiorcę, przeznaczony do nadzoru nad wolnym składem zapalek oddział straży skarbowej (organ nadzorczy) i kasę, w której należy uiszczać podatek od zapalek. Do zawiadomienia przedsiębiorcy, w którym wymieni się kasę i organ nadzorczy, będzie dołączony jeden egzemplarz protokołu, spisane o składzie przy użyciu dostarczonych załączników podania. W zezwoleniu będzie postanowione, czy i jaką kwotę ma uiszczać przedsiębiorca tytułem odszkodowania za koszt nadzoru.

(6) Co do przechowywania protokołu, doniesień o zmianach, zasięgania zatwierdzenia władzy skarbowej, dotyczącego lokalności składowych i co do zewnętrznego oznaczenia wolnego składu mają zastosowanie zarządzenia § 2.

(7) W wolnych składach zapalek wolno składać tylko zapalki, przeznaczone do użycia w granicach państwa (zapalki podlegające podatkowi), których opakowanie przeto odpowiada zawartym w § 4. zarządzeniom.

(8) Przywóz i wywóz może się odbywać tylko w godzinach dnia, przeznaczonych na ten cel z góry przez władzę skarbową pierwszej instancyi.

(9) O przybytku i ubytku zapalek ma przedsiębiorca wolnego składu lub pod jego odpowiedzialnością ustanowiony w tym celu zastępca prowadzić zapiski (księgę) wolnego składu. Księga wolnego składu obejmuje

wykazy miesięczne o odbiorze,

wykazy dzienne i miesięczne o wywozie i zestawienia miesięczne.

(10) Wykazy należy sporządzać według wzorów, przepisanych w załączniku 1 (do § 3.) dla wykazów miesięcznych o odbiorze podlegających podatkowi zapalek (wzór *b* w załączniku 1) i dla wykazów dziennych i miesięcznych o opodatkiwanym wywozie (wzór *c* i *d* w załączniku 1),

względnie dla zestawień miesięcznych (wzór *f* w załączniku 1). Wpisy do wykazu miesięcznego o odbiorze należy uskuteczniać przy sposobności każdego złożenia na skład na podstawie załatwienia duplikatów zgłoszeń, które organ nadzorczy okaże przedsiębiorcy wolnego składu po myśli § 9., ustęp 14. Zresztą wpisy, przechowanie i ściąganie poszczególnych wykazów należy uskuteczniać według postanowień § 3., ustęp 4. do 9.

(11) Zarządzenia, wydane w § 3., ustęp pierwszy i drugi rozporządzenia cesarskiego co do kontroli skarbowej nad fabrykami zapalek, następnie zarządzenie, zawarte w § 3., ustęp 11. i 12., przepisu wykonawczego co do umieszczania zapalek na skład, co do sprawdzania zapasów i co do obowiązku uiszczania podatku od uhytków, mają zastosowanie także do wolnych składów zapalek względnie do odnośnych przedsiębiorców.

(12) Zezwolenie na wolny skład wygasa przez dobrowolne zrzeczenie się i przez odwołanie. W razie śmierci właściciela wolnego składu może władza skarbową pierwszej instancyi zezwolić na tymczasowe dalsze prowadzenie przedsiębiorstwa na rachunek spadku pod warunkiem ustanowienia odpowiedzialnego pełnomocnika, który się do tego nadaje. W razie zgaśnięcia zezwolenia na wolny skład ma organ nadzorczy przeprowadzić sprawdzenie zapasów. Od stwierdzonego zapasu ma przedsiębiorca uiszczyć podatek w gotówce albo prosić o zezwolenie na odroczenie zapłaty według postanowień §§ 6. i 7.

§ 9.

Wywóz zapalek bez opłaty podatku do wolnego składu.

(Do § 5., ustęp 5.)

(1) Bez opłaty podatku wolno wywozić zapalki z fabryki zapalek do wolnego składu zapalek tylko pod nadzorem urzędowym. Co do godzin, przeznaczonych na wywóz, i co do kosztów urzędowania mają zastosowanie postanowienia § 5., ustęp pierwszy.

(2) Organowi nadzorcemu, jawiącemu się do przeprowadzenia czynności urzędowej, należy przedłożyć w dwóch egzemplarzach zgłoszenia, wystawione według wzoru w załączniku 5 przez przedsiębiorcę fabryki zapalek lub przez przedsiębiorcę wolnego składu, który zapalki obejmuje. Przez zgłoszenie przyjmuje wysyłający na siebie zobowiązanie dostawić zapalki, wymienione w zgłoszeniu, w ciągu wyznaczonego czasokresu w niezmięnionej jakości i ilości organowi nadzorcemu, któremu podlega wolny

skład, odbierający zapalki, przedkładając zgłoszenie, albo zapłacić podatek, przypadający od przesyłki zapalek, o ile zgłoszona ilość nie zostanie dostawiona do wolnego składu lub nie zostanie udowodnione, że przesyłka ta uległa zepsuciu podczas transportu.

(3) Organ nadzorczy zbada, czy zgłoszenie jest dokładne i odpowiada przesyłkom przygotowanym do wywozu; badanie zawartości przesyłki można przeprowadzić według postanowień § 5., ustęp 3. Jeżeli okaże się brak w jakimkolwiek kierunku lub zgłoszenie jest radyrowane, poprawiane lub przekreślane, należy je odrzucić.

(4) Zgłoszenie uznane za należyte wpisze organ nadzorczy do rejestru zgłoszeń, prowadzonego według wzoru w załączniku 6 i zaznaczy na obu egzemplarzach zgłoszeń pozycję rejestru zgłoszeń, pod którą powyższy wpis nastąpił. Organ nadzorczy ma stwierdzić, czy suma dzienna, wynikająca ze zgłoszeń, została należyście przeniesiona do wykazu miesięcznego księgi składowej (§ 3., ustęp 6.).

(5) Na obu egzemplarzach zgłoszeń należy wpisać po wysłuchaniu wysyłającego nie za krótki termin oznaczony w uwzględnieniu wszystkich zachodzących stosunków, w ciągu którego przesyłka ma nadejść na miejsce przeznaczenia; na żądanie strony należy przesyłkę urzędownie zamknąć.

(6) Jeżeli przedsiębiorstwo wysyłające jest połączone zapomocą szyn z koleją a przesyłka ma być ekspedycyowana pod zamknięciem przestrzeni ładunkowej, natenczas także cały proceder ładowania zapalek do wozu kolejowego, który musi nadawać się do umieszczenia na nim urzędowego zamknięcia, będzie poddany nadzorowi, zamknięcie zostanie umieszczone i przesyłka przekazana do urzędowej kontroli. W innych przypadkach należy zastosować zamknięcie pojedynczych sztuk.

(7) Pierwopis zgłoszenia, który ma iść z przesyłką na miejsce przeznaczenia, należy wręczyć stronie, zaś duplikat przesłać urząd nadzorczy wysyłającego przedsiębiorstwa do urzędu nadzorczego wolnego składu odbierającego przesyłkę listem poleconym jako wolną od porta rzecz urzędową.

(8) Podczas transportu należy przestrzegać przepisów, dotyczących się transportu przekazywanych bez opłaty cła towarów wchodowych.

(9) Jeżeli istnieje zamiar przeładowania w toku transportu przesyłki, wyekspedycyowanej pod zamknięciem przestrzeni ładunkowej, do innego środka transportowego, nadającego się do umieszczenia na nim tego zamknięcia, należy już przy wywozie zawiadomić o tem organ nadzorczy, podając czas i miejsce przeładowania, a organ skarbowy zaznaczy te okoliczności na zgłoszeniu

i zawiadomii o tem organ nadzorczy wolnego składu odbierającego przesyłkę i oddział straży skarbowej, w którego okręgu ma się odbyć przeładowanie.

(10) Przeładowanie należy przeprowadzić pod nadzorem urzędowym. Po jego ukończeniu należy umieścić zamknięcie urzędowe na nowym środku transportowym i dokonanie przeładowania zaznaczyć na papierach przesyłkowych, podając gatunek i oznaczenie środka transportowego oraz liczbę i rodzaj umieszczonych zamknięć. Jeżeli przeładowanie ma być uskutecznione do takiego środka transportowego, który nie nadaje się do tego, aby umieścić na nim zamknięcie przestrzeni ładunkowej, w takim razie zastosować należy już przy pierwotnej ekspedycji zamknięcie pojedynczych sztuk.

(11) Skoro przekazana przesyłka nadejdzie do miejsca przeznaczenia, ma przedsiębiorca wolnego składu, który ją odbiera, donieść o niej zaraz pisemnie lub ustnie organowi nadzorczemu okazując pierwopis zgłoszenia. Na podstawie zgłoszenia i pierwopisu odbywa się umieszczenie przesyłki w wolnym składzie.

(12) Organ skarbowy zbada ilość, numery i oznaczenie skrzyń, sprawdzi urzędowe zamknięcia a w razie podejrzenia także wewnętrzne opakowanie i gatunek zapalek.

(13) Jeżeli przesyłka nadejdzie z nienaruszonym zamknięciem urzędowym a ilość sztuk się zgadza i żadne inne wątpliwości nie powstaną, natenczas wstawi się jako przyjętą tę ilość, którą stwierdził urząd wysyłający.

(14) Po zbadaniu wpisze organ skarbowy wynik zbadania z podaniem stwierdzonego w danym razie ubytku i przypadającego zań podatku od zapalek na ostatniej stronie obu egzemplarzy zgłoszenia, zaopatrzonych potwierdzeniem o kontroli, i okaże zgłoszenie to przedsiębiorcy wolnego składu, który ma odbiór wciągnąć do wykazu miesięcznego księgi wolnego składu, podając pozycję rejestru zgłoszeń, uwidocznioną na zgłoszeniu. Pozycję odbioru, pod którą ten wpis został uskuteczniiony, wpisze się na obu egzemplarzach zgłoszenia i przesłać następnie pierwopis do urzędu wysyłającego listem poleconym, jako wolną od porta rzecz urzędową. Duplikat pozostanie w przechowaniu organu nadzorczego wolnego składu. Zbierane w bieżącym porządku duplikaty przesłać organ nadzorczy wraz z zestawieniem miesięcznym księgi wolnego składu, ściągniętym w pierwszym dniu następnego miesiąca, razem z załącznikami (§ 8., ustęp 10.) w drodze władzy skarbowej pierwszej instancji do fachowego departamentu rachunkowego VI.

(15) Urząd wysyłający okaże nadeszły z powrotem pierwopis wysyłającemu i dołączy go następnie do rejestru zgłoszeń. Rejestr zgłoszeń

będzie zamykany co miesiąca i odsyłany wraz z zestawieniem miesięcznym księgi składowej (§ 3., ustęp 8.) i jego załącznikami w drodze władzy skarbowej pierwszej instancji fachowemu departamentowi rachunkowemu VI.

(16) Jeżeli według załatwienia nadeszłego z powrotem pierwopisu stwierdzono, że przesyłka zawierała mniej zapalek aniżeli ich wysłano a ubytek nie zostanie usprawiedliwiony, natenczas wysyłający ma od tego ubytku zapłacić w ciągu trzech dni podatek od zapalek, który będzie przypisany przy stwierdzeniu stanu rzeczy, gdyż w przeciwnym razie zostanie podatek przymusowo ściągnięty. Wpłacone kwoty podatkowe zostaną zarachowane w dzienniku pomocniczym dla podatku od zapalek.

(17) Jeżeli potwierdzony pierwopis nie nadejdzie w ciągu ośmiu dni po upływie ustanowionego terminu kontrolnego, natenczas należy zawiadomić o tem zaraz przełożoną władzę skarbową pierwszej instancji i zaznaczyć to przy odnośnej pozycji w rejestrze zgłoszeń.

(18) Jeżeli z dochodzeń, wdrożonych przez władzę skarbową, wyniknie, że przesyłka nie nadeszła na miejsce przeznaczenia, wówczas podatek od zapalek przypadający od tej przesyłki przypisze się wysyłającemu do zapłaty w ciągu trzech dni z zagrożeniem przymusowego ściągnięcia i z powodu pominięcia kontroli zrobi się usterkę dochodową.

§ 10.

Wywóz zapalek bez opłaty podatku do Węgier lub Bośni i Hercegowiny.

(Do § 5., ustęp 7. i 8.)

(1) Wywóz zapalek bez opłaty podatku z fabryki zapalek do Węgier lub Bośni i Hercegowiny wolno uskuteczniać tylko pod nadzorem urzędowym i to tylko wtedy, jeżeli przewóz odbywa się za pośrednictwem przedsiębiorstw kolejowych lub okrętowych. Do wywozu bez opłaty podatku nie wolno dopuszczać opakowań z takim oznaczeniem fabryki (§ 4.), jakie jest przepisane przez Ministerstwo skarbu dla zapalek opodatkowanych.

(2) Co do każdorazowego donoszenia, godzin wywozu, kosztów urzędowania, przedkładania i porównywania wykazów dziennych z wpisami w wykazie miesięcznym księgi składowej, badania przesyłek, w końcu co do potwierdzania wykazów dziennych mają zastosowanie postanowienia § 5., ustęp 1. do 3., 5. i 6., z tą odmianą, że przy badaniu przesyłek należy stwierdzić także ich ciężar brutto.

(3) Listy przewozowe i poszczególne sztuki przesyłki muszą zawierać umieszczoną przez wysyłającego uwagę, że odnośnej przesyłki, wyjąwszy przypadek zwrotu do wysyłającej fabryki, nie wolno przedsiębiorstwu kolejowemu lub okrętowemu wydać w obszarze, w którym rozporządzenie cesarskie obowiązuje.

(4) Wysyłający jest obowiązany dokumenty nadania okazać po wyeksperywowaniu przesyłki organowi nadzorczemu. Organ nadzorczy ma przekonywać się przez przejście od czasu do czasu księgi faktur i zleceń, czy przesyłki nadeszły istotnie do wymienionego pierwotnie adresata.

(5) O zwrocie przesyłki zapalek, wyeksperywowanej pierwotnie do Węgier lub Bośni i Hercegowiny, napowrót do wysyłającej fabryki ma przedsiębiorca tej fabryki donieść ustnie lub pisemnie organowi nadzorczemu z powołaniem się na pozycję wykazu dziennego co do pierwotnego wywozu. Co do przeprowadzenia czynności urzędowej mają zastosowanie postanowienia § 9., dotyczące dowozu zapalek do wolnego składu.

(6) Jeżeli przesyłka, nadana pierwotnie dla odbiorcy na Węgrzech lub w Bośni i Hercegowinie, z powodu dodatkowej zmiany miejsca przeznaczenia ma być wydana w obszarze obowiązywania podatku od zapalek, wówczas przedsiębiorstwa kolejowe i okrętowe winny donieść o tem oddziałowi straży skarbowej właściwemu według zmienionego miejsca przeznaczenia. W doniesieniu tem wolnem od opłaty pocztowej należy wymienić wysyłającego, miejsce nadania i przeznaczenia oraz ciężar brutto.

§ 11.

Wywóz zapalek bez opłaty podatku z przeznaczeniem do transportu poza linię celną.

(Do § 5., ustęp 7.)

(1) Poza linię celną można wywozić zapalki z fabryki bez opłaty podatku przez wszystkie główne urzędy celne i poboczne urzędy celne pierwszej klasy. Do wywozu poza linię celną nie wolno używać opakowań z oznaczeniem fabryki (§ 4.) przepisaniem przez Ministerstwo skarbu dla zapalek opodatkowanych.

(2) Wywóz bez opłaty podatku wolno uskuteczniać tylko pod nadzorem urzędowym. Co do każdorazowego donoszenia, co do godzin przeznaczonych do wywozu i kosztów urzędowania mają zastosowanie postanowienia § 5., ustęp pierwszy.

(3) Wywóz odbywać się ma według przepisów celnych o towarach, których przeniesienie

poza linię celną ma być wykazane, z zastosowaniem postępowania z dokumentami przesyłkowymi, przyczem organ nadzorczy, do którego należy prowadzenie rejestru wygotowanych dokumentów przesyłkowych, jest urzędem przekazującym. W dokumencie przesyłkowym należy wymienić ciężar brutto poszczególnych skrzyń, gatunek zapalek (siarkowych, bez siarki) oraz ilość i typ poszczególnych opakowań w każdej skrzyni umieszczonych. Rejestr wygotowanych dokumentów przesyłkowych należy po zamknięciu go przesłać za pośrednictwem władzy skarbowej pierwszej instancji do fachowego departamentu rachunkowego VI.

(4) Postanowienia § 9., ustęp 16. do 18. mają zastosowanie także do przesyłek zapalek, wywiezionych bez opłaty podatku z przeznaczeniem do transportu poza linię celną.

§ 12.

Sprowadzanie zapalek z Węgier lub Bośni i Hercegowiny.

(Do § 6., ustęp 1., 3. do ostatniego.)

(1) O każdym sprowadzeniu zapalek z Węgier lub Bośni i Hercegowiny ma odbiorca w ciągu 24 godzin po nadejściu przesyłki przedłożyć oddziałowi straży skarbowej, w którego okręgu leży miejsce przeznaczania, pisemne zgłoszenie, i to w razie, jeżeli strona życzy sobie potwierdzenia, w dwóch egzemplarzach, z których jeden po potwierdzeniu zostanie jej zwrócony, i uiścić podatek od zapalek. Zgłoszenie zawierać ma imię i nazwisko (firmę) i adres sprowadzającego i źródło nabycia, dokładne oznaczenie miejsca składowego, wymienienie ilości skrzyń, ilość i gatunek zawartych w nich poszczególnych opakowań, odrębnie według wartości podatkowej, przypadającą od przesyłki ogólną kwotę podatku, w końcu uwagę, czy poszczególne opakowania są już zaopatrzone znaczkami podatkowymi.

(2) Przed otwarciem przesyłki należy ją dostawić do wymienionego oddziału straży skarbowej celem przeprowadzenia urzędowania. Władza skarbową pierwszej instancji może jednak zezwolić na prośbę na przeprowadzenie czynności urzędowej za zwrotem kosztów w ubikacjach przemysłowych lub w mieszkaniu strony. Straż skarbową sprawdzi ilość zawartych w przesyłce poszczególnych opakowań i o ile przesyłka składa się z paczek tego samego rodzaju, stwierdzi sposobem wrywkowym jej zawartość i umieści na zgłoszeniu stwierdzenie stanu rzeczy; zgłoszenia należy od przypadku do przypadku przysyłać za pośrednictwem władzy skarbowej pierwszej instancji do fachowego departamentu rachunkowego VI.

(3) Podatek od zapalek należy uiścić przez umieszczenie znaczków podatkowych na poszcze-

gólnych opakowaniach. Wyjąwszy przypadek przewidziany w ustępie 7. ma umieszczenie znaczków podatkowych skutecznie odbiorca pod nadzorem organu skarbowego, przeprowadzającego w sprawie odnośnej przesyłki czynność urzędową, a to przed uwolnieniem tej przesyłki.

(4) Znaczkami podatkowymi są paski papieru o wielkości, wykonaniu i barwie, podanych w załączniku 7, które mają być umieszczone w ten sposób na każdym poszczególnym opakowaniu, że nie można z niego wyjąć zapalek bez naruszenia znaczka podatkowego. Będzie się je wydawało na kwotę po 2 i 10 halerzy. Każdą paczkę o zawartości nie większej niż 60 zapalek bez siarki lub 90 zapalek siarkowych należy tedy zaopatrzyć jednym znaczkami podatkowymi za 2 halerze, a każdą paczkę o zawartości większej niż 60 zapalek bez siarki lub 90 zapalek siarkowych jednym znaczkami podatkowymi na 2 halerze za każde 60, względnie 90 sztuk lub części tej ilości, zaś każdą paczkę zapalek świeczkowych znaczkami podatkowymi na 10 halerzy za każde 60 sztuk lub części tej ilości.

(5) Do sprzedaży znaczków podatkowych przeznaczają się: dla Austrii Dolnej kasę urzędu taks we Wiedniu, dla Czech urząd dochodów skarbowych w Pradze, zresztą odnośną krajową kasę skarbową.

(6) O ile nie udzielono zezwolenia na odroczenie zapłaty należy za znaczki podatkowe płać zaraz przy odbiorze lub sprowadzać je za opłatą w gotówce lub złożeniem kwoty w drodze obrotu pocztowych kas oszczędności. W razie zapłaty w obrocie pocztowych kas oszczędności ma kasa tę ilość znaczków podatkowych, jaka odpowiada złożonej kwocie, przesłać stronie zaraz po nadejściu domiesienia urzędu pocztowych kas oszczędności o złożeniu.

(7) Ministerstwo skarbu zastrzega sobie prawo producentom zapalek, których przedsiębiorstwa położone są na Węgrzech lub w Bośni i Hercegowinie, zezwolić na prośbę na pobór znaczków podatkowych i umieszczanie ich w sposób przepisany na poszczególnych opakowaniach przesyłek, nadawanych przez nich wprost do obszaru obowiązywania podatku od zapalek, jeszcze przed wprowadzeniem ich do tego obszaru. Bliższe warunki będą ustanowione w każdorazowym zezwoleniu.

(8) Przy ekspedycy, względnie kontroli każdej takiej przesyłki ma organ skarbowy przekonać się, czy przesyłka pochodzi od producenta, posiadającego odnośne zezwolenie, i zbadać sposobem wrywkowym, czy poszczególne opakowania są zaopatrzone znaczkami podatkowymi. W razie, jeżeli choćby tylko przy jednej paczce spostrzeżono brak, należy całą przesyłkę zbadać i uwolnić

ją dopiero wówczas, skoro paczki, co do których podniesiono zarzut, zostały zaopatrzone dodatkowo znaczkami podatkowymi, nabytymi przez odbiorcę przesyłki. O usterkach tego rodzaju należy donieść za każdym razem bezpośrednio Ministerswu skarbu.

(6) Przedsiębiorstwa kolejowe i okrętowe są obowiązane o każdej przesyłce zapalek, nadanej na Węgrzech lub w Bośni i Hercegowinie dla odbiorcy w obszarze, w którym podatek od zapalek obowiązuje, donieść jeszcze przed wydaniem do rąk odbiorcy temu oddziałowi straży skarbowej, w którego okręgu leży stacya oddawcza. To doniesienie wolne od opłaty pocztowej ma zawierać miejsce nadania i miejsce przeznaczenia, imię i nazwisko wysyłającego i adresata, oraz ciężar brutto przesyłki. Oddziały straży skarbowej mają zbadać na podstawie tych doniesień, czy odbiorcy uczynili zadość swemu obowiązkowi zgłoszenia, dostawienia do kontroli i uiszczenia podatku. Doniesienia należy dołączyć do przedłożonych przez odbiorcę zgłoszeń o poborze i wraz z nimi przesłać fachowemu departamentowi rachunkowemu VI.

§ 13.

Dowóz zapalek przez linię celną.

(Do § 6., ustęp 2. do 5.)

(1) Przy dowozie zapalek przez linię celną ma strona w deklaracji towarowej dla ekspedycji wchodowej podać prócz dat, wymaganych dla postępowania celnego, gatunek zapalek (zapalki siarkowe, bez siarki, zapalki świeczkowe), ilość i przeciętną zawartość poszczególnych opakowań.

(2) Przy sposobności urzędowej ekspedycji cłowej ma urząd celny stwierdzić także daty miarodajne dla wymierzenia podatku i uwidocznić je w dokumencie cłowym.

(3) Przesyłki zapalek, przeznaczone dla odbiorców na Węgrzech lub w Bośni i Hercegowinie, należy przekazać do królewsko-węgierskiego, względnie bośniacko-hercegowińskiego urzędu celnego, położonego najbliższej miejsca przeznaczenia.

(4) Od przesyłek zapalek, wprowadzonych przez linię celną dla odbiorcy w obszarze obowiązywania podatku od zapalek, co do których odbywa się także ekspedycja wchodowa, należy uiszczyć podatek od zapalek przez umieszczenie znaczków podatkowych przed uwolnieniem przesyłki w sposób, podany w § 12., ustęp 3. i 4.

(5) Znaczkami podatkowymi należy pobrać w odnośnym urzędzie cłowym i zapłacić za nie przy odbiorze zaraz przy sposobności ekspedycji wchodowej przesyłki.

(6) Na bezpośrednie uiszczenie podatku od zapalek bez umieszczania znaczków podatkowych zezwala się co do tych zapalek, podlegających podatkowi, które nie są przeznaczone dla obrotu handlowego a nadchodzą przez linię celną w ruchu podróży i w ruchu granicznym. W tych przypadkach należy na poszczególnych opakowaniach wycisnąć pieczęć urzędową urzędu celnego.

(7) Ministerstwo skarbu zstrzeżenie sobie prawo, producentom zapalek, których przedsiębiorstwa położone są poza linią celną, zezwolić na prośbę na pobór znaczków podatkowych i na umieszczenie ich w sposób przepisany na paczkach zapalek przy przesyłkach, nadawanych przez nich bezpośrednio do obszaru, na którym podatek od zapalek obowiązuje, a to jeszcze przed wprowadzeniem zapalek do tego obszaru. Bliższe warunki będą ustanowione w odnośnym zezwoleniu. W deklaracji towarowej należy przy takich przesyłkach zaznaczyć, że zapalki są już zaopatrzone znaczkami podatkowymi.

(8) Co do kontroli nad takimi przesyłkami i co do ewentualnego dodatkowego opodatkowania paczek niezaopatrzonych prawidłowo znaczkami podatkowymi mają zastosowanie postanowienia § 12., ustęp 8.

§ 14.

Wyrób drutu zapalkowego i pudełek na zapalki.

(Do § 7.)

(1) Osoby, które trudnią się wyrobem drutu zapalkowego lub pudełek na zapalki, lecz nie wyrabiają gotowych zapalek (§ 1.), mają najpóźniej w dniu 11. września 1916, jeżeli jednak ruch ma być rozpoczęty dopiero po dniu 17. września 1916, conajmniej na 14 dni przed rozpoczęciem ruchu, przedłożyć o tem doniesienie w dwóch egzemplarzach właściwej władzy skarbowej pierwszej instancji. Doniesienie ma zawierać imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania przedsiębiorcy i kierownika ruchu, nazwę firmy, siedzibę i numer konskrypcyjny zakładu fabrycznego i podawać, czy wyrabia się drut, czy pudełka, czy obydwie te artykuły i jakie urządzenia fabryczne do wyrobu służą.

(2) Władza skarbowa pierwszej instancji zarządzi zbadanie miejsca wyrobu. Przy zbadaniu należy w szczególności także stwierdzić, czy nie znajdują się tam urządzenia warsztatowe, służące do wyrobu gotowych zapalek. Jeśli takie urządzenia się tam znajdują, należy je w odpowiedni sposób urzędowo zamknąć. O tem należy spisać protokół w dwu egzemplarzach, z których jeden ma być przechowany w miejscu wyrobu.

(3) O zmianach okoliczności, przytoczonych w doniesieniu, należy w ciągu 48 godzin zawiadomić oddział straży skarbowej, w którego okręgu przedsiębiorstwo się znajduje; oddział ten ma złożyć sprawozdanie przełożonej władzy skarbowej pierwszej instancji.

(4) Wyrobnie drutu zapalkowego i pudełek na zapalki podlegają kontroli skarbowej. Organa skarbowe mają prawo do wyrobni i łączących się z niemi ubikacji wchodzące podczas trwania ruchu każdego czasu. zresztą zaś w godzinach dziennych i przeprowadzać tam oględziny. Przedsiębiorca i personal fabryczny ma obowiązek udzielać organom skarbowym wymaganych od nich wyjaśnień i służyć potrzebną w danym razie pomocą. Na każdorazowe polecenie władzy skarbowej pierwszej instancji należy zezwolić organom skarbowym na wgląd do ksiąg przedsiębiorstwa.

(5) Przedsiębiorstwa kolejowe i okrętowe mają o każdej przesyłce zawierającej drut zapalkowy, która została nadana w miejscowości położonej w obrębie linii celnej, jednak poza obszarem, w którym podatek od zapalek obowiązuje, dla odbiorcy w tym obszarze a nie dla jednej z fabryk zapalek, donieść jeszcze przed wydaniem odbiorcy, listem wolnym od opłaty pocztowej, władzy skarbowej pierwszej instancji, w której okręgu leży stacya oddawcza, wymieniając miejsce nadania i miejsce przeznaczenia, imię i nazwisko wysyłającego i adresata oraz ciężar brutto przesyłki. Tak samo mają e. k. urzędy celne o przesyłkach drutu zapalkowego, nadchodzących przez linię celną dla odbiorców w obszarze, w którym podatek od zapalek obowiązuje, donosić właściwej ze względu na miejsce przeznaczenia władzy skarbowej pierwszej instancji, o ile przesyłka nie jest przeznaczona dla jednej z fabryk zapalek. W razie podejrzenia ma wspomniana władza zarządzić dalsze dochodzenia.

§ 15.

Kontrola nad handlem i sprzedażą zapalek.

(Do § 9.)

(1) Kto trudni się handlem zapalkami lub sprzedają ich, ma najdalej w dniu 11. września 1916, jeżeli jednak ruch ma być dopiero później rozpoczęty, na 48 godzin przed rozpoczęciem ruchu, donieść o tem na piśmie zapomocą podania bez stempla właściwemu oddziałowi straży skarbowej i wymienić przytem imię i nazwisko właściciela przedsiębiorstwa, względnie imię i nazwisko przemysłowca, rodzaj przedsiębiorstwa przemysłowego, miejscowość, plac lub ulicę, numer konstrykcyjny i wszelkie inne daty celem bliższego określenia siedziby odnośnego przedsiębiorstwa lub przemysłu. W doniesieniach, jakie mają wnieść

przedsiębiorcy utrzymujący automaty z zapalkami, należy wymienić także miejsce ustawienia automatów.

(2) W ten sam sposób należy zgłosić na 48 godzin naprzód każde przeniesienie przedsiębiorstwa na inne miejsce; każdą zmianę osoby przedsiębiorcy ma nowy przedsiębiorca oznajmić w ciągu 48 godzin po objęciu przedsiębiorstwa. O każdym doniesieniu wyda stronie potwierdzenie oddział straży skarbowej. Oddziały straży skarbowej mają zebrane doniesienia przedkładać w drodze służbowej władzy skarbowej pierwszej instancji.

(3) Jeżeli osoby, obowiązane do składania doniesień, pobierają zapalki od przedsiębiorstwa, znajdującego się w obszarze, w którym podatek od zapalek obowiązuje, są one obowiązane przekonać się o istnieniu przepisanych oznaczeń, zaś przy zapalkach, wyprodukowanych poza obszarem obowiązywania rozporządzenia cesarskiego, przekonać się o tem, czy paczki są w sposób przepisany zamknięte znaczkami podatkowymi po myśli §§ 12. i 13. Jeżeli tych marek lub tych znaczków brakuje lub zostanie stwierdzone, że są one sfałszowane, podobione lub już używane, w takim razie odbiorcy mają najdalej w ciągu 48 godzin licząc od chwili odbioru uczynić o tem doniesienie do najbliższego organu skarbowego. Uczynienie wczas doniesienia uwalnia odbiorcę od postępowania karnego, któreby w razie przeciwnym zostało przeciw niemu wdrożone.

(4) Przedsiębiorstwa, wymienione w ustępie pierwszym, dalej gospody i kawiarnie, w których uczęszczający do nich goście otrzymują do użytku zapalki, podlegają co do obrotu zapalkami kontroli skarbowej. Przedsiębiorcy są obowiązani okazać organom skarbowym istniejące zapasy, zezwolić na ich zbadanie co do istnienia przepisanych marek fabrycznych lub znaczków podatkowych, wykazać nabycie lub opodatkowanie zapasów w razie wykrycia nieprawidłowości oraz pozwolić organom skarbowym na każdorazowe polecenie władzy skarbowej pierwszej instancji na przeglądnięcie ksiąg przedsiębiorstwa.

(5) Handlarzom zapalek i sprzedającym je wolno zapalki pochodzenia austriackiego puszczać w obrót w innych aniżeli przepisanych opakowaniach tylko do dnia 31. marca 1917.

§ 16.

Dodatkowe opodatkowanie.

(Do § 15., ustęp 1. do 3., 5. i ostatni.)

(1) Zapalki, znajdujące się w dniu 18. września 1916 na obszarze, na którym podatek od zapalek obowiązuje, poza fabryką zapalek, wolnym składem zapalek lub składem cłowym, podlegają dodatkowemu opodatkowaniu.

(2) Ten dodatkowy podatek wynosi:

- a) od zapalek siarkowych 2 h za każdą paczkę o zawartości nie większej niż 100 sztuk;
od paczek z większą zawartością po 2 h za każde 100 sztuk lub części tej ilości;
- b) od innych zapalek 2 h za każdą paczkę o zawartości nie większej niż 66 sztuk;
od paczek z większą zawartością po 2 h za każde 66 sztuk lub części tej ilości;
- c) od zapalek świeczkowych 10 h za każdą paczkę o zawartości nie większej niż 66 sztuk;
od paczek z większą zawartością po 10 h za każde 66 sztuk lub części tej ilości.

(3) Do zapasów zapalek, znajdujących się w fabrykach zapalek, mają zastosowanie postanowienia § 3., ustęp 3., 10. i 11.

(4) Zapasy zapalek wolne są od dodatkowego podatku, jeżeli kwota tego podatku nie wynosiłaby więcej niż 10 K. Większe zapasy należy poddać w całości dodatkowemu opodatkowaniu.

(5) Kto posiada zapas zapalek, podlegających dodatkowemu opodatkowaniu, ma zgłosić to najdalej w dniu 21. września 1916 pisemnie w dwóch egzemplarzach według wzoru w załączniku 8 w tym oddziale straży skarbowej, w którego okręgu znajduje się zapas podlegający zgłoszeniu, podając gatunek zapalek (siarkowe, bez siarki, zapalki świeczkowe), ilość i rodzaj poszczególnych paczek, wreszcie miejsce i ubikacje służące do przechowania. Jeżeli zapalki nie znajdują się w jednym z używanych w handlu opakowań, wymienionych w załączniku 9, należy nadto podać średnią wartość poszczególnych paczek. Druki na zgłoszenia wydają bezpłatnie każdy oddział straży skarbowej tudzież organa i urzędy, które oznaczy krajowa władza skarbowa.

(6) Gdyby zapalki podlegające zgłoszeniu znajdowały się w transporcie, wówczas obowiązany jest do zgłoszenia i uiszczenia dodatkowego podatku odbiorca towaru, który ma dokonać zgłoszenia najdalej w 48 godzin po nadejściu przesyłki.

(7) Przedsiębiorstwa kolejowe i okrętowe są obowiązane o każdej przesyłce zapalek, którą przed dniem 18. września 1916 przyjęły do przewozu dla odbiorcy na obszarze obowiązywania podatku od zapalek, jednak nie odstawiły aż do tego dnia, donieść zaraz po nadejściu do stacji oddawczej temu oddziałowi straży skarbowej, w którego okręgu ta stacja się znajduje. To doniesienie wolne od opłaty pocztowej ma zawierać

imię i nazwisko nadawcy i odbiorcy oraz podawać ciężar brutto przesyłki. Na podstawie tego doniesienia zbada oddział straży skarbowej czy odbiorca uczynił zadość obowiązkowi zgłoszenia. Doniesienie należy dołączyć do prowadzonych przez oddział straży skarbowej notatek o zgłoszeniach dla dodatkowego opodatkowania (ustęp 12.).

(8) Organa skarbowe, do których wniesiono zgłoszenia o zapasach, mają je sprawdzić, czy są zupełne, zarządzić ewentualnie potrzebne uzupełnienie i przystąpić możliwie jak najrychlej do zbadania zapasów.

(9) Osoby obowiązane do zgłoszenia mają organom skarbowym powołanym do sprawdzenia zapasów pomagać osobiście lub postarać się dla nich o potrzebną pomoc. Zmiany w oznajmionych zapasach, zaszłe wskutek przybytku lub ubytku do chwili sprawdzenia zapasu, należy podać do wiadomości organom skarbowym przed rozpoczęciem sprawdzenia a na żądanie dostarczyć odnośnych dowodów.

(10) Stwierdzenie zawartości większych paczek tego samego rodzaju ma przy sprawdzaniu zapasów nastąpić wrywkowo. Od używanych w handlu paczek wymienionych w załączniku 9 należy wymierzyć dodatkowy podatek według stóp tamże podanych.

(11) Wynik sprawdzenia zapasu należy uwidocznnić na odwrotnej stronie zgłoszenia i ma go również podpisać osoba zgłaszająca lub jej następca. Po wpisaniu przypadającej kwoty dodatkowego podatku i kasy, w której ma być dodatkowy podatek uiszczony, należy jeden egzemplarz zwrócić stronie, drugi zaś przesłać kasie.

(12) Każdy oddział straży skarbowej ma prowadzić o wniesionych zgłoszeniach i to w osobnych zeszytach dla każdej kasy notatki, w których muszą być uwidocznione imię i nazwisko strony oraz kwota przypisanego dodatkowego podatku. Numer pozycji tych notatek należy powołać również na obu egzemplarzach zgłoszenia. Po ukończeniu sprawdzenia zapasów należy notatki te przedłożyć władzy skarbowej pierwszej instancji.

(13) Osoba obowiązana do zapłacenia ma, o ile nie zezwolono jej do płacenia w ratach, uiszczyć dodatkowy podatek w ciągu ośmiu dni w kasie, wymienionej w załatwieniu zgłoszenia. Gdyby zapłata nie nastąpiła w tym terminie, wówczas należy o tem donieść bezzwłocznie właściwej władzy skarbowej pierwszej instancji celem ścigania zaległości.

(14) Dodatkowy podatek należy zarachować w osobnym dzienniku pomocniczym dla podatku

od zapalek, oznaczonymi słowami „Dodatkowy podatek“; dziennik ten należy przedłożyć wraz z nadeszłymi do urzędu zgłoszeniami władzy skarbowej pierwszej instancji w drodze departamentu rachunkowego krajowej dyrekcji skarbu.

(15) Badanie wymiaru i nadzór nad wpłatą i należytem zarachowaniem dodatkowego podatku należy do władzy skarbowej pierwszej instancji.

(16) Władza skarbowa pierwszej instancji może zezwolić stronom na ich prośbę na spłacenie dodatkowego podatku najwyżej w czterech równych ratach miesięcznych bez osobnego zabezpieczenia. Pierwsza rata musi być zapłacona natychmiast po otrzymaniu zezwolenia do płacenia ratami. W razie niezapłacenia choćby tylko jednej raty w dniu zapadłości, należy całą zaległą jeszcze kwotę ściągnąć naraz. Odsetek zwłoki nie należy w tym przypadku żądać.

II.

Opodatkowanie zapalniczek.

§ 17.

Doniesienie o wyrobie zapalniczek.
sprawdzenie stanu rzeczy.

(Do § 8., ustęp 5.)

(1) Kto wyrabia zapalniczki, podlegające opodatkowaniu według § 8. rozporządzenia cesarskiego, lub składa je z części sprowadzonych skądinąd, ma najdalej w dniu 6. września 1916, jeśli jednak wyrób ma się rozpocząć dopiero po dniu 17. września 1916, przynajmniej na 14 dni przed otwarciem ruchu, donieść o tem miejscowo właściwej władzy skarbowej pierwszej instancji. Doniesienie ma zawierać imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania przedsiębiorcy, kierownika ruchu i funkcyjny, przeznaczony do udzielania wyjaśnień podczas nieobecności przedsiębiorcy, oraz nazwę firmy. Dalej ma się w doniesieniu podać siedzibę i numer konskrypcyjny fabryki, ubikacji, w których odbywa się wyrób i składanie zapalniczek z poszczególnych części, następnie ubikacje, w których przechowuje się półfabrykaty, i te ubikacje, w których przechowuje się gotowe opodatkowane i nieopodatkowane wyroby, nadto rozmaite rodzaje zapalniczek, które mają być wyrabiane. Do tego doniesienia należy dołączyć odcisk lub szkic (rysunek) podpisu lub znaku fabrycznego, którym zapalniczki mają być zaopatrywane. Przedsiębiorcy, którzy wyrabiają lub przechowują we fabryce także towary ze szlachetnych kruszców, oraz ci, którzy oprócz wyrobu

zapalniczek trudnią się także sprzedażą poszczególnych części składowych zapalniczek innym przemysłowcom, mają o tem osobno donieść.

(2) Władza skarbowa pierwszej instancji zarządzi sprawdzenie, którego wynik należy przedstawić w protokole spisany w dwóch egzemplarzach, i przesłać odcisk względnie szkic (rysunek) podpisu lub znaku fabrycznego c. k. Głównemu Urzędowi cechownicczemu we Wiedniu. Przy oględzinach ma przedsiębiorca i personel fabryczny udzielać wszelkich wyjaśnień, potrzebnych dla kontroli skarbowej. Nie wymaga się sporządzenia planów i rysunków, jednak daty ważne dla kontroli należy ustalić w protokole.

(3) Podpis lub znak fabryczny musi się różnić od tego rodzaju oznaczeń innych przemysłowców. Główny Urząd cechowniczy we Wiedniu orzeka o dopuszczalności obranego oznaczenia i zarządza sporządzenie znacznika puncowego za zwrotem kosztów nabycia. Przerabiającym złoto i srebro woino, jeżeli wyrabiają zapalniczki z nieszlachetnych kruszców, używać także dla tych zapalniczek swego już przedtem zatwierdzonego podpisu lub znaku fabrycznego.

(4) Skoro władza skarbowa pierwszej instancji otrzyma rozstrzygnięcie co do zgłoszonego podpisu lub znaku fabrycznego, zaopatrzy obydwaj egzemplarze protokołu swoim zatwierdzeniem. Jeden egzemplarz doręcza się do przechowania przedsiębiorcy, podając do jego wiadomości organ cechowniczy (urząd cechowniczy, stację cechowniczą), któremu wyrobione zapalniczki mają być do opodatkowania przedkładane, oraz organ, któremu poruczono bezpośredni nadzór.

(5) Jako organ powołany do bezpośredniego nadzoru wyznacza się dla tych fabrykantów zapalniczek, których przedsiębiorstwa podlegają w myśl rozporządzenia cesarskiego z dnia 26. maja 1866, Dz. u. p. Nr. 75, urzędowej kontroli cechowniczej i znajdują się w siedzibie jednego z organów cechowniczych, tenże organ cechowniczy, we wszystkich innych przypadkach właściwy oddział straży skarbowej.

(6) O zatwierdzeniu zostanie zawiadomiony Główny Urząd cechowniczy we Wiedniu, odnośny organ cechowniczy względnie organ nadzorczy.

(7) O każdej zmianie osoby przedsiębiorcy, kierownika ruchu lub funkcyjny, wyznaczonego do udzielania wyjaśnień, tudzież o każdej zmianie dat podanych w protokole należy w ciągu 24 godzin donieść organowi nadzorcemu, a ten ma ją w protokole sprawdzenia uwidocznić i zawiadomić o tem władzę skarbową pierwszej instancji.

§ 18.

Postanowienia dotyczące kontroli, zapiski, sprawdzanie zapasów.

(Do § 8., ustęp 5. do 9.)

(1) Organa nadzoruze tudzież organa urzędów cechowniczych, choćby one nie były przeznaczone do bezpośredniego nadzoru po myśli § 17., ustęp 5., mają prawo wchodzić do ubikacyi fabrycznych, składowych i lokalów sprzedaży producenta zapalniczek podczas trwania ruchu o każdej porze, zresztą w godzinach dnia, przeprowadzać tam oględziny, przeglądać zapiski zarządzane przez urząd skarbowy, sprawdzać zapasy i przeprowadzać wszelkie inne dochodzenia potrzebne dla kontroli. Przedsiębiorca ma postarać się o to, aby im udzielono potrzebnych wyjaśnień, użyżono koniecznej pomocy i dostarczono środków pomocniczych.

(2) Każda zapalniczka sporządzona po dniu 17. września 1916 na obszarze, na którym podatek od zapalek obowiązuje, musi być zaopatrzona podpisem lub znakiem fabrycznym, zatwierdzonym przez Główny Urząd cechowniczy we Wiedniu.

(3) O sporządzaniu, opodatkowaniu i pozbywaniu zapalniczek ma producent lub jego zastępca począwszy od dnia 11. września 1916, a jeżeli ruch został rozpoczęty dopiero później, od dnia rozpoczęcia ruchu prowadzić zapiski według wzoru w załączniku 10.

(4) Wpis sporządzonych zapalniczek należy uskuteczniać codziennie z chwilą ukończenia pracy, wpis zapalniczek opodatkowanych i pozbytych za każdym razem, a to tych ostatnich odrębnie według tego, czy zostały opodatkowane czy też wywiezione bez opłaty podatku. Daty dotyczące opodatkowania zapalniczek należy wykazać przez dołączenie bolety podatkowej (§ 19., ustęp ostatni).

(5) Zapiski należy co miesiąca zamknąć i po przeniesieniu wynikającego zapasu książkowego do zapisków za następny miesiąc wręczyć wraz z załącznikami organowi nadzorczemu, który przesyła je za pośrednictwem władzy skarbowej pierwszej instancyi do fachowego departamentu rachunkowego VI.

(6) We fabrykach, będących w ruchu w dniu 18. września 1916, należy cały zapas gotowych zapalniczek istniejących w dniu 2. września 1916 wstawić do zapisków jako pierwszą pozycję odbioru. Zgłoszenie zapasów, przepisane w § 8., ustęp 6. rozporządzenia cesarskiego, uważa się przez ten wpis za dokonane w razie prawidłowego doniesienia o otwarciu ruchu po myśli § 17. Co do tego pierwszego wpisu przeprowadzi organ nadzorezy sprawdzenie zapasów, którego wyuik

w razie, jeżeli on odbiega od dat podanych przez przedsiębiorcę, stanowi podstawę do dalszego prowadzenia księgi.

(7) Nie uwłaczając postanowieniom § 50. rozporządzenia cesarskiego z dnia 26. maja 1866, Dz. u. p. Nr. 75, należy zapalniczki nieopodatkowane uirzymywać na składzie odrębne od już opodatkowanych i nie wolno ich przechowywać w lokalach sprzedaży.

(8) Przy każdorazowym sprawdzeniu stanu zapasów należy zapiski zamknąć i porównać je ze stwierdzonymi zapasami. O ubytków ma przedsiębiorca uiścić podatek, o ile nie zostanie udowodnione, że ubytki te zostały wywołane okolicznościami, które nie uzasadniają obowiązku podatkowego. Do przypisania podatku jest powołana władza skarbowa pierwszej instancyi, wpłatę zaś należy uskutecznić w urzędzie cechowniczym, wymienionym w protokole sprawdzenia.

(9) Producenci zapalniczek, zajmujący się sprzedażą części składowych zapalniczek innym przemysłowcom, mają co do zbytu tych części składowych prowadzić osobne zapiski według zarządzenia władzy skarbowej pierwszej instancyi, w których należy wpisywać ilość i rodzaj pozbytych wyrobów oraz imię i nazwisko i adres kupującego.

§ 19.

Opodatkowanie zapalniczek, sporządzonych na obszarze obowiązywania podatku od zapalek.

(Do § 8., ustęp 3. i 4.)

(1) Gotowe zapalniczki, zaopatrzone zatwierdzonym urzędowicie podpisem lub znakiem fabrycznym, ma producent zanim je odda do sklepu lub sprzeda, przedłożyć do wymierzenia podatku wymienionemu w protokole sprawdzenia urzędowi cechowniczemu wraz z dwoma egzemplarzami zgłoszenia, które należy wygotować według wzoru w załączniku 11.

(2) Urząd cechowniczy zbada, czy zgłoszenie zgadza się z dostawionymi do opodatkowania towarami, stwierdzi, czy odnośne wyroby są zaopatrzone zatwierdzonym podpisem lub znakiem fabrycznym i jeżeli nie okaże się żadna przeszkoda wpisze w obu zgłoszeniach przypadającą kwotę podatkową.

(3) Podatek od zapalek jest płatny w chwili wniesienia zgłoszenia i należy go uiścić w gotówce w urzędzie cechowniczym.

(4) Przy sposobności wymierzenia podatku wycisnąć się na zapalniczce znaczek podatkowy. Forma znaczka podatkowego jest uwidocznioma w załączniku 12.

Załącznik 11

Załącznik 12

(5) Zapalniczki, które z powodu swej budowy nie mogą być zaopatrzone znaczkami podatkowymi, otrzymają znaczek ten na przywieszanej plombie, którą należy pozostawić przy zapalniczej aż do jej sprzedaży.

(6) Jeżeli chodzi o towary ze szlachetnych metali, natenczas uiszczenie należności kontrolnej, przypadającej po myśli rozporządzenia cesarskiego z dnia 26. maja 1866, Dz. u. p. Nr. 75, tudzież oznaczenie urzędowym znakiem kontrolnym i punca szlachetnej zawartości połączyć z uiszczeniem podatku od zapalek i umieszczeniem znaczka podatkowego.

(7) Zapalniczki zaopatrzone znaczkami podatkowymi wyda się stronie wraz z jednym egzemplarzem potwierdzonego zgłoszenia, które będzie służyło za boletę podatkową. Zgłoszenie należy dołączyć do zapisków prowadzonych przez producenta zapalniczek stosownie do § 18., ustęp 3. Drugi egzemplarz zgłoszenia doda się jako załącznik do dziennika, który będzie prowadzony przez urząd cechowniczy według wzoru w załączniku 13, zamknięty co miesiąca i przesłany w drodze departamentu rachunkowego krajowej władzy skarbowej do fachowego departamentu rachunkowego VI.

§ 20.

Wywóz zapalniczek bez opłaty podatku z obszaru obowiązującego rozporządzenia cesarskiego.

(Do § 8., ustęp 2.)

(1) Wysyłanie zapalniczek bez opłaty podatku do Węgier lub Bośni i Hercegowiny dopuszczalne jest tylko wówczas, jeżeli skutecznie je bezpośrednio producent zapalniczek przez publiczny zakład przewozowy.

(2) Każdą zamierzoną przesyłkę należy zgłosić pisemnie według wzoru w załączniku 14 organowi nadzorcemu, wymienionemu w protokole sprawdzenia. Organ ten skontroluje przesyłkę, zapisze w zgłoszeniu wynik urzędowania i potwierdzi w zapiskach, prowadzonych przez producenta, że przesyłkę wpisano należycie. Organ nadzorczy będzie zbierał załatwione zgłoszenia w bieżącym porządku i dołączy je do ściągniętych z końcem miesiąca zapisków producenta.

(3) Co do obowiązku nadawcy do okazania dokumentów przesyłkowych i zezwolenia na przeglądnięcie zapisków kupieckich, dalej co do zakazu wydawania przesyłek odbiorcom w obrębie obowiązującego rozporządzenia cesarskiego, w końcu co do ewentualnego wprowadzenia zapalniczek napowrót do wysyłającej fabryki obowiązują postanowienia § 10., ustęp 3. aż do ostatniego,

które mają zastosowanie także do przesyłek pocztowych.

(4) Przez linię celną może producent zapalniczek wywozić je bez opłaty podatku przez wszystkie główne urzędy celne i poboczne urzędy celne pierwszej klasy. Wywóz odbywać się ma według przepisów celnych o towarach, których przeniesienie poza linię celną ma być wykazane, a to z zastosowaniem postępowania z dokumentami przesyłkowymi, przyczem funkcyj urzędu przekazującego sprawuje organ nadzorczy, do którego należy prowadzenie rejestru wygotowanych dokumentów przesyłkowych. Rejestr wygotowanych dokumentów przesyłkowych należy po zamknięciu go przesłać za pośrednictwem władzy skarbowej pierwszej instancji do fachowego departamentu rachunkowego VI.

(5) O każdej przesyłce należy wnieść zgłoszenie do organu nadzorczego według wzoru w załączniku 14, a ten winien ją skontrolować. Należyte wpisanie wywozu do zapisków prowadzonych przez producenta potwierdzi organ nadzorczy wymieniając pozycję rejestru wygotowanych dokumentów przewozowych. Zgłoszenia o wywozie będzie organ nadzorczy zbierał i dołączy je do ściągniętych z końcem miesiąca zapisków producenta.

§ 21.

Sprowadzanie zapalniczek do obszaru, na którym rozporządzenie cesarskie obowiązuje.

(Do § 8., ustęp 3. i przedostatni.)

(1) Zapalniczki sprowadzone z Węgier lub Bośni i Hercegowiny ma odbiorca przedłożyć w ciągu 24 godzin po nadejściu przesyłki wraz z dwoma egzemplarzami zgłoszenia właściwemu ze względu na miejsce poboru urzędowi cechowniczemu. W zgłoszeniu należy podać imię i nazwisko oraz adres zgłaszającego tudzież rodzaj i ilość sztuk zapalniczek. Opodatkowanie odbywa się według postanowień § 19., przyczem jednak odpada badanie umieszczonych w danym razie podpisów i znaków fabrycznych.

(2) Postanowienie § 12., ustęp ostatni ma zastosowanie także do przesyłek zapalniczek z tą zmianą, że do przedkładania doniesień obowiązany jest także c. k. zakład pocztowy. Doniesienia przesyłki oddział straży skarbowej natychmiast właściwemu urzędowi cechowniczemu. Jeżeli przesyłka zostanie temu urzędowi dostarczona do opodatkowania w sposób nie odpowiadający przepisom, natenczas urząd cechowniczy ma zawiadomić władzę skarbową pierwszej instancji, właściwą ze względu na miejsce poboru, celem podjęcia dalszych dochodzeń.

(3) Przy dowozie zapalniczek przez linię celną ma strona w deklaracji towarowej dla ekspedycji wchodowej podać obok dat potrzebnych dla postępowania celnego także ilość i gatunek zapalniczek.

(4) Wchodowy urząd celny ma po zamknięciu postępowania przesłać zapalniczki wraz z doniesieniem celnym w drodze urzędowej do najbliższego albo na żądanie strony do oznaczonego przez nią urzędu cechowniczego; urząd ten zaopatrzy je odpowiednim znaczkiem podatkowym.

(5) Pobór podatku od zapalek odbywa się przy przesyłkach pocztowych w sposób, przewidziany dla poboru należności cechowniczej w § 4. E, przepisów dla pocztowej służby celnej z roku 1913. W innych przypadkach ma strona uiścić podatek od zapalek bezpośrednio w odnośnym urzędzie celnym.

(6) Przesyłki zapalniczek, przeznaczone dla odbiorców na Węgrzech lub w Bośni i Hercegowinie, należy przekazać do tego król. węgierskiego, względnie bośniacko-hercegowińskiego urzędu celnego, który znajduje się najbliższej miejsca przeznaczenia.

§ 22.

Kontrola handlu i sprzedaży zapalniczek.

(Do § 9.)

(1) Kto trudni się handlem lub sprzedażą zapalniczek ma o tem donieść pisemnie władzy skarbowej pierwszej instancyi najdalej w dniu 11. września 1916, a jeśli ruch rozpoczyna się dopiero później, na 48 godzin przed otwarciem ruchu.

(2) Co do zgłoszenia, tudzież obowiązków kontrolnych nałożonych na handlarzy i sprzedawców zapalniczek mają zastosowanie postanowienia § 15., ustęp 1. do 4.

(3) Kontrolę tych handlarzy i sprzedawców zapalniczek, których przedsiębiorstwo podpada pod urzędowy dozór cechowniczy i znajduje się w siedzibie urzędu cechowniczego, porucza się organom urzędów cechowniczych, kontrolę zaś innych handlarzy i sprzedawców organom straży skarbowej i urzędów cechowniczych.

§ 23.

Dodatkowe opodatkowanie.

(Do § 15., ustęp 4. do ostatniego.)

(1) Zapalniczki znajdujące się w dniu 18. września 1916 w posiadaniu sprzedawców zapalniczek i handlujących niemi, dalej zapalniczki

znajdujące się w tym dniu w ubikacjach sprzedaży wytwórców zapalniczek podlegają dodatkowemu opodatkowaniu.

(2) Dodatkowy podatek wynosi

- a) od zapalniczek kieszonkowych o wadze poszczególnej sztuki nie większej niż 25 gramów 50 h,
- b) od cięższych zapalniczek kieszonkowych 1 K,
- c) od zapalniczek stołowych i ściennych 3 K za każdą sztukę.

(3) Zapasy zapalniczek u sprzedawców i handlarzy są wolne od dodatkowego opodatkowania, jeżeli przypadająca od nich kwota dodatkowego podatku nie wynosiłaby więcej niż 10 K; większe zapasy należy jednak poddać w całości dodatkowemu opodatkowaniu.

(4) Wytwórcy, handlarze i sprzedawcy zapalniczek mają zapas podlegający dodatkowemu opodatkowaniu przedłożyć najdalej w dniu 21. września 1916 najbliższemu urzędowi cechownicczemu, podając pisemnie ilość i gatunek zapalniczek. Urząd ten zawiadomi o dokonaniu zgłoszenia oddział straży skarbowej, powołany do wykonywania bezpośredniego nadzoru, o ile chodzi o przedsiębiorstwa, które nie podlegają nadzorowi urzędu cechowniczego po myśli rozporządzenia cesarskiego z dnia 26. maja 1866, Dz. u. p. Nr. 75 i nie znajdując się w siedzibie urzędu cechowniczego.

(5) Przeprowadzenie urzędowania w sprawie towaru, tudzież uiszczenie dodatkowego podatku odbywa się w sposób podany w § 19., ustęp 2. do 5. i 7. Dodatkowy podatek należy zarachować w osobnym dzienniku, oznaczonym wyrazem „Dodatkowy podatek“ według wzoru w załączniku 13. (§ 19, ustęp ostatni), i dziennik ten przedłożyć wraz ze zgłoszeniami fachowemu departamentowi rachunkowemu VI w drodze departamentu rachunkowego krajowej władzy skarbowej.

(6) Władza skarbowa pierwszej instancyi może na prośbę stron zezwolić im bez osobnego zabezpieczenia najwyżej na cztery równe raty miesięczne celem uiszczenia dodatkowego podatku. O zezwoleniu należy zawiadomić także urząd cechowniczy, w którym zapłata ma nastąpić. Pierwsza rata musi być zapłaconą natychmiast po otrzymaniu zezwolenia na ratalną spłatę. Jeżeli choćby tylko jedna rata nie zostanie zapłaconą w terminie zapadalności, ma urząd cechowniczy przedłożyć doniesienie władzy skarbowej pierwszej instancyi celem ściągnięcia całej zalegającej jeszcze kwoty. W tym przypadku nie należy jednak żądać odsefek zwłoki.

(7) Co do obowiązku zgłoszenia i uiszczenia dodatkowego podatku od zapalniczek, znajdujących się w dniu 18. września 1916 w transporcie,

następnie co do obowiązku przedsiębiorstw przewozowych względnie c. k. zakładu pocztowego do donoszenia o takich przesyłkach i co do postępowania z takimi doniesieniami mają zastosowanie postanowienia § 16., ustęp 6. i 7. z tem, że oddział straży skarbowej ma przysyłać te doniesienia właściwemu urzędowi cechownicemu. Jeśli zapalniczek nie przedłoży się w sposób przepisany do kontroli, natenczas urząd cechowniczy zawiadomić ma o tem celem wdrożenia dalszych dochodzeń władzę skarbową pierwszej instancyi, właściwą ze względu na miejsce przeznaczenia przesyłki.

(3) Zapasy zapalniczek u handlarzy i sprzedawców, wolne w myśl ustępu 3. od dodatkowego podatku, należy, o ile one w posiadaniu tych osób jeszcze się znajdują, przedłożyć w czasie od dnia 16. listopada do dnia 14. grudnia 1916 najbliższemu urzędowi cechownicemu, który je bezpłatnie odpowiednio oznaczy.

Leth wtr. —

Załącznik 1

(Wzór a do § 3., ustęp 1.)

Fabryka zapaszek .....
 w ..... Nr. k. ....
 Miesiąc ..... 19.....

Wykaz dzienny z dnia ..... 19...
 o odbiorze podlegających podatкови zapaszek.

Numer pozycji	Znak	Numer	Ilość skrzyń z paczkami						Ogólna ilość pak po 100 poszczególnych opakowań o wartości podatkowej po		Ogólna wartość podatkowa	Uwagi					
			I	II	III	IV	V	VI	2 K	4 K							
			25	50	25	50	25	50	25	50							
			pak po 100														
			pudełek			torebek			pudełek	torebek							
			skrzyń			torebek											
			Razem .														

Odbiór został wpisany do wykazu za miesiąc ..... 19...
 pod numerem pozycji.....

Podpis prowadzącego księgę składową.....

Fabryka zapalek .....
 w ..... Nr. k. ....
 z ..... wykazami dziennymi

Załącznik I.
 (Wzór b do § 3., ustęp 1.)

Wykaz za miesiąc .....
o odbiorze podlegających podatкови zapalek.

Numer pozycji	Dzień	Ilość skrzyń z pakami										Ogólna ilość pak po 100 poszczególnych opakowań o wartości podatkowej po	Ogólna wartość podatkowa	Podpis prowadzącego księgi skladową	Uwaga						
		I		II		III		IV		V						VI		2 K	4 K	od paki	K
		25	50	25	50	25	50	25	50	25	50					25	50				
1	Zapas koni kasy i po- średniego miesiąca																				
2	1																				
3	2																				
4	3																				
itd.																					
31	30																				
32	31																				
razem...																					

Fabryka zapatek .....
 w ..... Nr. k. ....
 z ... wykazami dziennymi.

Załącznik 1.
 (Wzór d do § 3., ustęp 1.)

Wykaz za miesiąc ..... 19...

o wywozie zapatek za opłatą podatku.

Dzień	Ilość skrzyń z paczkami						Ogólna ilość pak po 100 poszczególnych opakowań o wartości podatkowej		Uiszczenie podatku		Podpis		Uwaga		
	I		II		III		IV		V		VI			prowadzącego księgi składową	organu skarbowego
	25	50	25	50	25	50	25	50	25	50	25	50			
	pak po 100						2 K	4 K	o odroczenie zapłaty	zaplacono	Data i numer	Bolety			
	pudełek						torebek		pudełek	torebek					
1															
2															
3															

itd.

30														
31														
razem														

Fabryka zapalek .....
 w ..... Nr. k. ....
 Załącznik 1.
 (Wzór f do § 3, ustęp 1.)

z 1 wykazem miesięcznym o odbiorze
 i 2 wykazami miesięcznymi o wywozie.

Zestawienie za miesiąc .....
19..
 o odbiorze i wywozie zapalek podlegających podatкови.

	Ilość skrzyń z paczkami						Ogólna ilość pak po 100 poszczególnych opakowań o wartości podatkowej po		Ogólna wartość podatkowa w K	Uwaga								
	I		II		III		IV				V		VI					
	25	50	25	50	25	50	25	50			25	50	25	50				
	pak po 100												2 K	4 K				
	pudełek						torełek		pudełek		torebek							
Odcierano ogółem																		
Wywieziono za opłatą podatku																		
Wywieziono bez opłaty podatku do wolnego składu																		
Wywieziono ogółem																		
Zapas książkowy																		

Zapas książkowy został wpisany do wykazu o odbiorze za miesiąc ..... 19.. pod Nr. pozycyi 1

.....
 Podpis prowadzącego księgę składową

Załącznik I.
(Wzór g do § 3., ustęp 1.)

Fabryka zapatek .....
w ..... Nr. k. ....
Miesiąc .....

Wykaz dzienny z dnia ..... 19...

o odbiorze zapatek, przeznaczonych do wystawia do Węgier lub Bośni i Hercegowiny.

Nr. pozycji	Znaki	Numery	Ilość	Zawartość poszczególnych skrzyń				Ogólna wartość podatkowa		Ciążar brutto poszczególnych skrzyń		Uwaga
				Zapalki	Ilość	Typ	Wartość podatkowa	K	h	Ciążar brutto poszczególnych skrzyń	Ogólny ciężar brutto	
											X	
											X	
		razem...									X	

Odbiór został wpisany do wykazu za
miesiąc 19
pod Nr. .... pozycji.

.....
Podpis prowadzącego księgę składową.

Załącznik 1.

(Wzór h do § 3. ustęp 1.)

Fabryka zapalek .....

w ..... Nr. k. ....

z .... wykazani dziennymi.

Wykaz za miesiąc ..... 19..

o odbiorze zapalek, przeznaczonych do wysłania do Węgier lub Bośni i Hercegowiny.

Nr. pozycji	Dzień	Ilość skrzyń	Wartość podatkowa		Ciężar brutto w kilogramach	Podpis prowadzącego księgę składową	Uwaga
			K	h			
1	Zapas książkowy z poprzedniego miesiąca						
2	1.						
3	2.						
4	3.						
5	4.						
6	5.						
7	6.						
8	7.						
9	8.						
10	9.						

itd.

32	31.						
	razem .						

Załącznik 1.

(Wzór k do § 3., ustęp 1.)

Fabryka zapalek .....

w ..... Nr. k. ...

z ..... wykazami dziennymi.

Wykaz za miesiąc ..... 19 ..

o wywozie zapalek bez opłaty podatku do Węgier lub Bośni i Hercegowiny.

Dzień	Ilość skrzyń	Wartość podatkowa		Ciężar brutto w kg	Podpis		Uwaga
		K	h		prowadzą- cego księgę składową	organu skarbowego	
1							
2							
3							
4							
5							
6							
itd.							
30							
31							
Razem .							

Załącznik 1.

(Wzór 1 do § 3., ustęp 1.)

Fabryka zapalek .....

w ..... Nr. k. ....

z 1 wykazem miesięcznym o odbiorze, z
1 wykazem miesięcznym o wywozie.

Zestawienie za miesiąc ..... 19 ..

o odbiorze i wywozie zapalek, przeznaczonych do wysłania do Węgier lub Bośni
i Hercegowiny.

	Ilość skrzyń	Wartość podatkowa		Ciężar brutto w kilo- gramach	Uwaga
		K	h		
Odebrano ogółem					
Wywieziono do Węgier, Bośni i Herce- gowiny					
Zapas książkowy					

Zapas książkowy przeniesiono do wykazu
o odbiorze za miesiąc ..... 19.. pod Nr.
pozycji 1.

.....
Podpis prowadzącego księgę składową.

Fabryka zapalek .....
 w ..... Nr. k. ....
 Miesiąc ..... 19...

Załącznik 1.
 (Wzór m do § 3., ustęp 1.)

Wykaz dzienny z dnia ..... 19...
 o odbiorze zapalek przeznaczonych do wywozu poza linię celną.

Numer pozycji	Znak	Numer	Ilość	Zawartość poszczególnych skrzyń			Ciężar brutto poszczególnych skrzyń	Ogólny ciężar brutto	Uwaga
				Zapalki	Ilość	Typ			
				skrzyń					
				Razem					

Odbiór został wpisany do wykazu za miesiąc ..... 19...
 pod Nr. pozycji. ....

.....
 Podpis prowadzącego księgę składową.

Załącznik 1.

(Wzór n do § 3., ustęp 1.)

Fabryka zapalek .....

w ..... Nr. k. ....

z ..... wykazami dziennymi.

Wykaz za miesiąc ..... 19..

o odbiorze zapalek, przeznaczonych do wywozu poza linię celną.

Nr. pozycji	Dzień	Ilość skrzyń	Ciężar brutto w kilogramach	Podpis prowadzącego księgę składową	Uwaga
1	zapas książ- kowy z po- przedniego miesiąca				
2	1				
3	2				
4	3				
5	4				
6	5				
7	6				
8	7				
9	8				
10	9				

iitd.

32	31				
Razem .					

Załącznik 1.

(Wzór o do § 3., ustęp 1.)

Fabryka zapalek .....

w ..... Nr. k. ....

Wykaz za miesiąc ..... 19..

o wywozie zapalek poza linię celną.

Dzień	Numer pozycji rejestru wygotowanych dokumentów przesyłkowych	Ilość skrzyń	Ciężar brutto w kilogramach	Podpis		Uwaga
				prowadzącego księgę składową	organu skarbowego	
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						
7.						
8.						
9.						

itd.

30.						
31.						
razem .						

Załącznik 1.

(Wzór p do § 3., ustęp 1.)

Fabryka zapalek .....

w ..... Nr. k. ....

z 1 wykazem miesięcznym o odbiorze i

1 wykazem miesięcznym o wywozie.

Zestawienie za miesiąc ..... 19 ..**o odbiorze i wywozie zapalek, przeznaczonych do wywozu przez linię celną.**

	Ilość skrzyń	Ciężar brutto w kilogramach	Uwaga
Odebrano ogółem			
Wywieziono poza linię celną			
Zapas książkowy			

Zapas książkowy wpisano do wykazu o odbiorze za miesiąc ..... 19.. pod Nr. pozycji 1.

.....
Podpis prowadzącego księgę składową.

Załącznik 2.
(Do § 5., ustęp 4.)

Znak ekspedycyjny

w naturalnej wielkości, dla skrzyń na zapaliki opodatkowane.

Czarny druk na tle czerwonym.

Załącznik 3.

(Wzór do § 6., ustęp 2.)

Kraj .....

Kasa .....

Okręg skarbowy .....

Doniesienie. Podpisany uiszcza jako przedsiębiorca fabryki zapalek
wolnego składu zapalek .....

w ..... Nr. k. .... w c. k. Urzędzie .....

w ..... tytułem podatku od zapalek

w gotówce *)

w obrocie przekazowym urzędu pocztowych kas oszczędności kwotę ..... K.

..... dnia ..... 191..

.....
Podpis strony.

Druk płatny.

*) Słowa nienadające się należy przekreślić.

Załącznik 4.

(Wzór do § 6., ustęp 4.)

Kraj: .....

Rok: .....

Okręg skarbowy: .....

Miesiąc: .....

C. k. Urząd .....

Rejestr płatniczy Nr. . . .

dla podatku od zapalek.

Z . . . . załącznikami.

Zamknięcie.

Stronica	Uiszczony podatek od zapalek
	K
1	
2	
itd.	
Razem..	
Przeniesienie z rejestru Nr.	
Ogółem..	

Przeniesiono do rejestru Nr. . . . . ; uiszczoną kwotę przeniesiono do podziennika podatku konsumcyjnego pod artykułem . . . . .

Stwierdza się należyte przeniesienie powyższej sumy, a mianowicie . . . . . K do podziennika podatku konsumcyjnego pod artykułem . . . . .

C. k. Urząd .....

..... dnia ..... 19..

Z departamentu rachunkowego c. k. ....

Dyrekcji skarbowej.

..... dnia ..... 19..

L. S.

.....
.....

(Podpisy.)

L. S.

.....
.....

(Podpisy.)

Druk podlegający ścisłemu zarachowaniu.

Rejestr płatniczy.

Nr. pozycji . . . . ., dnia . . . . . 19..

Fabryka zapalek
 Wolny skład zapalek P. . . . .

w . . . . ., Nr. kons. . . . ., uiścił(a) według dołączonego

doniesienia z dnia . . . . . 19.. tytułem podatku od zapalek kwotę

..... K $\frac{\text{w gotówce}}{\text{w poczt. obrocie przek.}}$

Uiszczony podatek
od zapalek

K

Rejestr płatniczy.

Nr. pozycji . . . . ., dnia . . . . . 19..

Fabryka zapalek
 Wolny skład zapalek P. . . . .

w . . . . . Nr. kons. . . . ., uiścił(a) według dołączonego

doniesienia z dnia . . . . . 19.. tytułem podatku od zapalek kwotę

..... K $\frac{\text{w gotówce}}{\text{w poczt. obrocie przek.}}$

Uiszczony podatek
od zapalek

K

C A C A B o l e t a p a t n i c z a .

Kraj: .....
Okręg skarbowy: .....

C. k. Urząd ..... w .....

Boleta Nr. . . .

o podatku od zapalek,

wystawiona dnia ..... 19.. o ... godzinie $\frac{\text{przed południem}}{\text{po południu}}$ na podstawie doniesienia z dnia ..... 19..

.....
(Imię i nazwisko, zatrudnienie.)

w .....

Nr. konskr. .... uścił(a) tytułem podatku od zapalek, które mają być wywiezione z $\frac{\text{fabryki zapalek}}{\text{wojnego składu zapalek}}$ w ..... Nr. konskr. .... kwotę ..... słownie ..... koron
w gotówce

Kwota podatku od zapalek
K

w obrocie przekazowym c. k. urzędu pocztowych kas oszczędności

C. k. Urząd ..... w .....

.....
(Podpisy.)

Kraj: .....
Okręg skarbowy: .....

C. k. Urząd ..... w .....

Boleta Nr. . . .

o podatku od zapalek,

wystawiona dnia ..... 19.. o ... godzinie $\frac{\text{przed południem}}{\text{po południu}}$ na podstawie doniesienia z dnia ..... 19..

.....
(Imię i nazwisko, zatrudnienie.)

w .....

Nr. konskr. .... uścił(a) tytułem podatku od zapalek, które mają być wywiezione z $\frac{\text{fabryki zapalek}}{\text{wojnego składu zapalek}}$ w ..... Nr. konskr. .... kwotę ..... słownie ..... koron
w gotówce

Kwota podatku od zapalek
K

w obrocie przekazowym c. k. Urzędu pocztowych kas oszczędności

C. k. Urząd ..... w .....

.....
(Podpisy.)

Na podstawie tej bolety wywieziono:

Według wykazu dziennego					Przypada- jący po- datek od zapalek	Pozostaje reszta	Uwaga
Data	Nr. pozycji	przedsiębiorstwa	Ilość poszczególnych opakowań ze stopą podatkową				
			2 h	4 h			
					K	K	

.....
Organ skarbowy.

Na podstawie tej bolety wywieziono:

Według wykazu dziennego					Przypada- jący po- datek od zapalek	Pozostaje reszta	Uwaga
Data	Nr. pozycji	przedsiębiorstwa	Ilość poszczególnych opakowań ze stopą podatkową				
			2 h	4 h			
					K	K	

.....
Organ skarbowy.

Załącznik 5.

(Wzór do § 9., ustęp 2.)

Kraj: .....

Organ nadzorczy: .....

Okręg skarbowy: .....

Oddano dnia.....19..

Wpisano do rejestru zgłoszeń Nr.... pod Nr. pozycyi....

Zbadanie i porównanie pierwopisu i duplikatu zgłoszenia .....

Zgłoszenie**Pierwopis****Duplikat**o wywiezieniu zapalek bez opłaty podatku z fabryki p. ....
w....., Nr. k....., do wolnego składu zapalek.Czasokres, w ciągu którego należy dostawić
przesyłkę organowi nadzorcemu wolnego składu
zapalek ....
.....
.....Podpisany(a) przyjmuje na siebie obowiązek,
oznaczone zapalki dostawić w niezmienionej ja-
kości i ilości w ciągu ustanowionego terminu
organowi nadzorcemu wymienionego wewnątrz
wolnego składu zapalek i zapłacić w gotówce
podatek, przypadający od brakującej ilości zapalek.

.....dnia.....

.....
Podpis wysyłającego.

Z g ł o s z e n i e										Stwierdzenie stanu rzeczy przez organ nadzorczy			
kami		Ogólna ilość pak po 100 poszczególnych paczek ze stopą podatkową po								Zakład przewozowy	Uwaga	1. Czy przesyłka odpowiada zgłoszeniu? 2. W jakim kierunku przesyłka nie odpowiada zgłoszeniu?	
V	VI	2 K		4 K		od paki							
25	50	25	50	po 100		pu- delek	to- rebek						
15	16	17	18	19	20	21	22						
												3. Ilość i rodzaj urzędowych zamknięć: ..... dnia ..... 19..	

.....
Podpis zgłaszającego.

l. S. ....
Podpis organu nadzorczego.

Załatwienie.

1. Oddano dnia.....19..
2. Wpisano w wykazie miesięcznym księgi wolnego składu do pozycji odbioru Nr.....
3. Urzędowe zamknięcia.....
4. Przesyłkę uznano za zgodną ze stanem rzeczy, stwierdzonym przez urząd wysyłkowy .....
5. Wynik zbadania w razie różnic w porównaniu ze stanem rzeczy, stwierdzonymi przez urząd wysyłkowy:

Znaki	Numery	Ilość skrzyń z paczkami												Ogólna ilość pak po 100 poszczególnych opakowań podlegających stopie podatkowej w kwocie		Brak poszczególnych opakowań podlegających stopie podatkowej w kwocie		Uwaga
		I		II		III		IV		V		VI						
		25	50	25	50	25	50	25	50	25	50	25	50	2 K	4 K	2 h	4 h	
		pak po 100												od paki				
skrzyń		pudełek						tore-bek	pude-łek	tore-bek								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Razem.																		

..... w dniu.....19..

L. S.

.....
Podpis organu nadzorczego wolnego składu zapatek.

Podatek zapakowy, przypadający od powyższego ubytku, w kwocie .....K....h został przepisany aktem sprawdzenia z dnia.....19.., l.....

.....dnia.....19..

L. S.

.....
Podpis urzędu wysyłającego

Załącznik 6.

(Wzór do § 9., ustęp 4.)

Kraj: .....

Okręg skarbowy: .....

Organ nadzorczy: .....

Rejestr zgłoszeń Nr. ....

o wywozie zapalek bez opłaty podatku z fabryki zapalek

p. .... w ..... Nr. k. ....

do wolnego składu

za miesiąc ..... 19..

o ..... arkuszach,

z ..... załącznikami,

z ..... dodatkowymi załącznikami

....., dnia ..... 19...

.....
Organ skarbowy.

Numer pozycji	Do pozycji wydatku wykazu miesięcznego księgi składowej	Dzień wywozu	Ilość pak po 100 poszczególnych opakowań, podlegających stopie podatkowej w kwocie		Ustalony termin wywozu
			2 K	4 K	
			od paki		
1	2	3	4	5	6

Załącznik 7

(do § 12., ustęp 4.).

Znaczek podatkowy
dla zapalek, naturalnej wielkości:

Druk czarny.

Druk czerwony.

Załącznik 8.

(Wzór do § 16., ustęp 5.)

Oddział straży skarbowej: .....

Kraj: .....

Okręg skarbowy: .....

Zgłoszenie

p. .... w. ....

w sprawie zapasów zapalek, podlegających dodatkowemu podatkowi.

Miejsce przechowania zapalek		Gatunek (zapalki siarkowe, bez siarki, zapalki świeczkowe)	Ilość skrzyń	Używane w handlu opakowania		Nie używane w handlu opakowania			Uwaga
miejsce-wość, ulica, Nr. domu	bliższe oznaczenie, lokalności składowych			zwyyczajna nazwa	ilość	rodzaj i nazwa	ilość	przeciętna zawartość poszczególnych paczek	
		5	6						7
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

..... dnia ..... 1916.

.....
Podpis strony i jej zatrudnienie.

Załącznik.

1. Oddano w dniu.....1916.

2. Numer pozycji zapisków ..... dla c. k. $\frac{\text{urzędu}}{\text{kasy}}$ ..... w.....

3. Wynik urzędowego sprawdzenia zapasów, dokonanego w dniu.....1916.

Ilość stwierdzonych paczek, podlegających stopie podatkowej w kwocie

g h: ..... 4 h: ..... h: ..... h: .....

4. Przypadający dodatkowy podatek..... K..... h (słowami: ..... koron..... halerzy)

naależy zapłacić w ciągu ośmiu dni w c. k. $\frac{\text{urzędzie}}{\text{kasie}}$ ..... w.....

bezpośrednio lub w obrocie pocztowych kas oszczędności.

....., dnia ..... 1916.

.....
Podpis strony

.....
Podpis organu skarbowego.

Załącznik 9.

(Do § 16., ustęp 5. i 10.)

Spis

używanych w handlu opakowań na zapalki, będących w obrocie w chwili wejścia w życie podatku od zapalek.

Poszczególne opakowania	Zwyczajne oznaczenie		Ilość poszczególnych opakowań, zawartych w używanych zwyczajnie skrzyniach oryginalnych	Wartość podatkowa poszczególnych opakowań w balerach	
	wielkości	typu lub kształtu pudełek			
A. Zapalki bez siarki.					
a) Zapalki (szweckie) zapalające się tylko na spreparowanej powierzchni do pocierania.					
1	pudełko do wysuwania z drzewa	.	Szweckie rodzinne, zapalki kuchenne, szweckie gospodarskie	1000	10
2	" " " " "	4/4	szweckie, normalny format	5000	2
3	" " " " "	3/4	szweckie, format 3/4	5000 i 6000	2
4	" " " " "	Flaming	szweckie, format Merkur	6000	2
5	" " " " "	1/2	szweckie, format kieszonkowy	5000, 7200 i 14400	2
b) Zapalki zapalające się przez potarcie na każdej powierzchni.					
6	pudełko do wysuwania z drzewa	100	Unicum lub swozilky	5000	2
7	" " " " "	250	parlor 250	1440	6
8	skrzynka z łupanego drzewa oklejona papierem	5000	angielskie Nr. 500 lub 5000 skrzynki łupane	100	100
9	skrzynka z łupanego drzewa oklejona papierem	1000	angielskie Nr. 100 lub 1000 skrzynki łupane	500	20
10	patrony (torebki) z papieru	Nr. 56	salonowe Nr. 56, Mikado, japońskie	5000	4
11	pudełko do wysuwania z drzewa	4/4	200 idarè	3600	4
B. Zapalki siarkowe.					
12	Pudełko do wysuwania z drzewa	100	siarkowe 100, siarkowe solo	5000	2
13	okrągłe pudełko drewniane z nakrywką	50	okrągłe z wiór Nr. 50	1000	6
14	patrony (torebki) z papieru	Nr. 56	siarkowe Nr. 56	5000	4
15	" " " " "	" 60	" " 60	5000	4
16	" " " " "	" 65	" " 65	5000	4
17	" " " " "	" 70	" " 70	5000	4

Poszczególne opatowania	Zwyczajne oznaczenie		Ilość poszczególnych opakowań, zawartych w używanych zwyczajnie skrzyniach oryginalnych	Wartość podatkowa poszczególnych opakowań w halersach	
	wielkości	typu lub kształtu pudełek			
C. Wyroby specjalne.					
18	pudełko do wysuwania z drzewa	automat	zapalki wiatrowe dla automatów	500	2
19	pakiet, zawierający jedno pudełko do wysuwania, paczkę 4, i jedno pudełko do wysuwania, paczkę 18	automat	szweckie i wiatrowe dla automatów	500	4
20	pudełko do wysuwania z drzewa	4/4	bengalskie	1200	2
21	" " " " "	3/4	zapalki wiatrowe	3600	2
22	kartonik z zapalkami do odrywania		jupiter	10.000	2

Załącznik 10.

(Wzór do § 18., ustęp 3.)

Okręg skarbowy .....

Urząd cechowniczy

Stacya cechownicza

Organ nadzorczy .....

Zapiski

p..... w .....

Nr. k..... o produkcji, opodatkowaniu i sprzedaży zapalniczek w miesiącu .....

..... 19..

z.....boletami zgłoszenia.

		Zapalniczki kieszonkowe o wadze poszczególnej sztuki		Zapalniczki stołowe i ścienne	Razem			Zapalniczki kieszonkowe o wadze poszczególnej sztuki		Zapalniczki stołowe i ścienne	Razem
		do 25 gramów	ponad 25 gramów			do 25 gramów	ponad 25 gramów				
Zestawienie I.						Zestawienie II.					
1	Nieopodatkowany zapas z początkiem miesiąca, którego wykaz dotyczy...					1	Opodatkowany zapas z początkiem miesiąca, którego wykaz dotyczy...				
2	Wyprodukowano w miesiącu wykazowym					2	Opodatkowano w miesiącu wykazowym				
3	Odebrano ogółem (suma z 1 i 2)					3	Odebrano ogółem (suma z 1 i 2)				
4	Opodatkowano					4	Sprzedano za opłatą podatku				
5	Wywóz bez opłaty podatku do Węgier, Bośni i Hercegowiny					5	Zapas książkowy opodatkowanych zapalniczek z końcem miesiąca wykazowego (różnica z 3 i 4)				
6	Wywóz bez opłaty podatku poza linię celną					Zestawienie III.					
7	Wywieziono ogółem bez opłaty podatku (suma z 5 i 6)					1	Zapas według pozycji 9 zestawienia I				
8	Wydano ogółem (suma z 4 i 7)					2	Zapas według pozycji 5 zestawienia II				
9	Zapas książkowy nieopodatkowanych zapalniczek z końcem miesiąca wykazowego (różnica z 3 i 8)					3	Ogólny zapas z końcem miesiąca wykazowego ..				

Zapas, wykazany pod pozycją 9 w zestawieniu I i pod pozycją 5 w zestawieniu II, został przeniesiony do zapisków za miesiąc..... 19.....

Załącznik 11.

(Wzór do § 19., ustęp 1.)

Kraj: .....

Oddział straży skarbowej: .....

Urząd cechowniczy

Stacya cechownicza .....

Zgłoszenie

p. .... w .....

wymienionych poniżej
gotowych zapalniczek, które mają być opodatkowane.

Nr. pozycji zapisków	Zapalniczki o wadze poszczególnej sztuki		Zapalniczki ścienne i stołowe	Razem	Uwaga
	nie większej niż 25 gramów	większej niż 25 gramów			
	i l o ś ć s z t u k				
1	2	3	4	5	6

Opodatkowanie należy skutecznie w $\frac{\text{c. k. urządzie cechowniczym}}{\text{c. k. stacyi cechowniczej}}$ w .....

..... dnia ..... 19..

.....
Podpis strony.**Załatwienie.**

Nadeszło dnia ..... 19..

Wynik zbadania:

Gatunek zapalniczek	Ilość sztuk	Przypadający podatek zapalnikowy		Uwaga
		K	h	
Zapalniczki kieszon- kowe o wadze po- szczególnej sztuki	nie większej niż 25 gramów			
	większej niż 25 gramów			
Zapalniczki stołowe i ścienne				
Razem				

Kwota (słowami) ..... koron ..... halerzy
została uiszczona w dniu ..... i zarachowana w dzienniku
dla podatku od zapalek pod Nr. poz. ....

..... dnia ..... 19..

1. 8.

.....
Podpis.

Załącznik 12.

(do § 19., ustęp 4.)

Znaczek podatkowy**w szesnastokrotnym wymiarze naturalnej wielkości,**

dla zapalniczek kieszonkowych wagi poszczególnej sztuki nie większej niż 25 gramów.

dla cięższych zapalniczek kieszonkowych.

dla zapalniczek stołowych i ściennych.

Załącznik 13.

(Wzór do § 19., ustęp 7., i § 23., ustęp 5.)

Kraj: .....

Miesiąc ..... 19..

Organ cechowniczy: .....

Dziennik Nr. . .

dla zapłaconego podatku zapalnikowego od zapalniczek.

Z .... załącznikami. .

Zestawienie	Kwota		Uwaga
	K	h	
Strona I.....			
Strona II.....			
Strona III.....			
Razem..			
Przeniesienie z dziennika Nr..			
Suma miesięczna..			

Sumę miesięczną przeniesiono do pod-
dziennika dla podatku spożywczego pod
artykułem.....

.....dnia..... 19..

Odpowiedzialni rachunkozdawcy:

.....

Potwierdza się, że suma powyższa
w kwocie .... K .. h została przeniesiona
nałęczycie do poddziennika dla podatku spo-
żywczego pod artykułem....

Z departamentu rachunkowego
c. k. skarbowej .....

.....dnia..... 19..

L. S.

Załącznik 14.

(Wzór do § 20., ustęp 2.)

Kraj: .....

Organ nadzorezy: .....

Zgłoszenie

p. .... (imię i nazwisko, firma) w .... (dokładny adres) Nr. k. ....

w sprawie wysłania bez opłaty podatku wymienionych poniżej zapalniczek

1. do Węgier
Bosni i Hercegowiny
2. przez linię celną do .....
- wychodowy urząd celny .....

Numer pozycji zapisków	Zapalniczki kieszonkowe o wadze poszczególnej sztuki		Zapalniczki stołowe i ścienne	Zakład przewozowy	O d b i o r c a			Uwaga
	do 25 gramów	ponad 25 gramów			imię i na- zwisko	miejsce zamię- szkania	kraj	
	sztuk							
1	2	3	4	5	6	7	8	9

..... dnia ..... 19..

.....
Podpis strony.

Załatwienie.

1. Nadeszło dnia ..... 19..

2. Przesyłka zgadza się ze zgłoszeniem .....

3. O ile zgłoszenie nie zgadza się z przesyłką?

.....

.....

.....

4. Czy dokumenty przewozowe i pakunki zaopatrzone są uwaga, przepisana w § 20 (względnie w § 10., ustęp 3.) rozporządzenia wykonawczego? .....

5. a) Dokument przesyłkowy został sporządzony pod pozycją rejestru wygotowanych dokumentów przesyłkowych Nr. ....

b) Przesyłka została przekazana do $\frac{\text{c. k.}}{\text{k. w.}}$ wychodowego urzędu celnego w .....

..... dnia ..... 19..

.....
Organ nadzorczy.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXXXI. — Wydana i rozesłana dnia 2. września 1916.

Treść: № 280. Rozporządzenie cesarskie, dotyczące zaprowadzenia wojennego dodatku do podatków bezpośrednich oraz przedawnienia podatków bezpośrednich.

280.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 28. sierpnia 1916.

dotyczące zaprowadzenia wojennego dodatku do podatków bezpośrednich oraz przedawnienia podatków bezpośrednich.

Na mocy § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

Wojenny dodatek.

Artykuł I.

Z uwagi na nadzwyczajne stosunki, spowodowane przez wojnę, będzie się pobierało począwszy od roku podatkowego 1916 aż do dalszego rozporządzenia wojenne dodatki od podatków bezpośrednich podług następujących postanowień:

§ 1.

Jako wojenny dodatek będzie się pobierało:

1. Od podatku gruntowego, ustanowionego w § 3. ustawy z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 14, w wysokości 19-3 procent wypośredkowanego czystego przychodu dodatek w wymiarze 80 procent zwyczajnego podatku.

2. Od powszechnego podatku zarobkowego dodatek w wymiarze 100 procent zwyczajnego podatku, jeżeli obowiązany do podatku należy do I. i II. klasy podatku zarobkowego, w wymiarze 60 procent, jeżeli obowiązany do podatku należy do III. i IV. klasy podatku zarobkowego; obowią-

zani do podatku zarobkowego, nie zamieszczeni w klasach podatku zarobkowego, mają uiszczać 100 procentowy lub 60 procentowy dodatek zależnie od tego, czy roczna powinność podatkowa przynosi 300 K czy też nie.

3. Od podatku zarobkowego wedle II. działu ustawy o podatkach osobistych z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, z wyjątkiem podatku od przedsiębiorstw państwa i od przedsiębiorstw Banku austriacko-węgierskiego, dodatek w wymiarze 20 procent zwyczajnego podatku wraz z podatkiem dodatkowym podług § 100., ustęp 7 i 8., ustawy o podatkach osobistych z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, ponadto przy towarzystwach akcyjnych, związkach akcyjnych, towarzystwach komandytowych na akcje, gwarectwach górniczych, stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych i towarzystwach z ograniczoną poręką dalszy dodatek w miarę rentowności ich przedsiębiorstw (dodatek od rentowności).

Dodatek od rentowności wynosi przy rentowności

w wysokości wyższej niż 6 procent do włącznie 8 procent 30 procent,

w wysokości wyższej niż 8 procent do włącznie 10 procent 40 procent,

w wysokości wyższej niż 10 procent do włącznie 12 procent 50 procent,

w wysokości wyższej niż 12 procent do włącznie 14 procent 70 procent,

w wysokości wyższej niż 14 procent 80 procent zwyczajnego podatku z wyłączeniem podatku dodatkowego (ustęp 1.).

Rentowność należy obliczać ze stosunku między czystym przychodem podlegającym podatkowi, po wydzieleniu odsetek od pożyczek i kwot podatku zarobkowego, doliczonych stosownie do § 94.,

lit. c i f, ustawy o podatkach osobistych z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, a własnym kapitałem obowiązany do podatku, obracany w przedsiębiorstwie włącznie z prawdziwymi, w bilansie wykazanymi rezerwami podług stanu z początkiem roku obrotowego, miarodajnego dla roku podatkowego. Przy przedsiębiorstwach częściowo wolnych od podatku należy brać w rachubę tylko kapitał, przypadający na część podlegającą podatkowi.

4. Od podatku rentowego wymierzonego na podstawie zeznań dodatek wysokości 100 procent zwyczajnego podatku; takżsam dodatek od podatku rentowego, który stosownie do § 133. ustawy o podatkach osobistych z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, ma dłużnik składać, jednakże tylko odnośnie do tych poborów podlegających podatkowi rentowemu, które po ogłoszeniu tego rozporządzenia zostaną wypłacone lub zapisane jako należność, a z wyłączeniem poborów, przytoczonych w § 131., ustęp 1., lit. a, i ustęp 2. cytowanej ustawy, które podpadają pod 10 procentową lub wyższą stopę podatkową.

5. Od podatku dochodowego wraz z podwyżką dla mniej obciążonych gospodarstw (§§ 172. do 175. ustawy o podatkach osobistych z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, w brzmieniu noweli o podatkach osobistych z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 13) przy opodatkowanym dochodzie

w wysokości wyższej niż	do włącznie	dodatek w wymiarze
k o r o n		
3.000 . . .	5.200 . . .	15 procent
5.200 . . .	7.200 . . .	20 "
7.200 . . .	10.000 . . .	25 "
10.000 . . .	14.000 . . .	30 "
14.000 . . .	20.000 . . .	35 "
20.000 . . .	26.000 . . .	40 "
26.000 . . .	32.000 . . .	45 "
32.000 . . .	40.000 . . .	50 "
40.000 . . .	48.000 . . .	55 "
48.000 . . .	56.000 . . .	60 "
56.000 . . .	64.000 . . .	65 "
64.000 . . .	76.000 . . .	70 "
76.000 . . .	100.000 . . .	80 "
100.000 . . .	140.000 . . .	90 "
140.000 . . .	200.000 . . .	100 "
ponad 200.000 . . .		120 "

6. Od opłaty od tantiem wedle artykułu III. ustawy z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 13, dodatek w wysokości 100 procent zwyczajnej opłaty, jednakże tylko odnośnie do poborów przypadających do zapłaty po dniu 31. grudnia 1916.

§ 2.

Dodatki wojenne należy osobno przypisywać i wykazywać

Przypisu dodatków wojennych w celu wymierzenia i poboru dodatków ciał autonomicznych i opłat na ich rzecz nie uskutecznia się.

Przychodu, przypadającego na dodatki wojenne do podatku gruntowego i do podatku dochodowego, nie należy wliczać do przychodu z podatków, który jest wedle § 2. ustawy z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 14, miarodajnym dla wysokości przekazani na rzecz funduszów krajowych.

Dodatek wojenny należy wliczać do podstawy wymiaru kary przy ukróceniu podatku i przy zatajeniu podatku podług §§ 241. i 244. ustawy o podatkach osobistych z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, w brzmieniu noweli o podatkach osobistych z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 13, tylko odnośnie do tych przekroczeń, które zostaną popełnione po ogłoszeniu tego rozporządzenia.

O ile podług istniejących przepisów wysokości przypisanych lub uiszczonych bezpośrednich podatków miarodajną jest dla uprawnień lub zobowiązań, nie bierze się dodatku wojennego w rachubę.

§ 3.

Dodatek od rentowności (§ 1., p. 3.) przypisuje się towarzystwom zawsze zapomocą osobnego nakazu zapłaty i ma być wpłaconym w przeciągu 14 dni po jego doręczeniu. Przeciw nakazowi zapłaty dopuszczalnym jest w przeciągu dni 30 rekurs do krajowej władzy skarbowej. Rozdziału tego dodatku według postanowień §§ 102. do 108. ustawy o podatkach osobistych z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, nie uskutecznia się.

Inne dodatki wojenne mają obowiązani do podatku wpłacać bez nakazu zapłaty i bez osobnego wezwania, jeśli wymiar zwyczajnego podatku w chwili wejścia tego rozporządzenia w moc obowiązującą już nastąpił. Obowiązanych do podatku należy zewezwać do wpłaty zapomocą publicznego ogłoszenia, obwieszczonego odpowiednio do miejscowego zwyczaju. W nakazach zapłaty wydawanych co do zwyczajnego podatku po rozpoczęciu mocy obowiązującej należy dodatki wojenne osobno wykazywać.

Dodatek wojenny do podatku dochodowego za rok 1916 jest płatnym w dniu 1. grudnia 1916, w razie późniejszego doręczenia nakazu zapłaty odnośnie do zwyczajnego podatku w dniu doręczenia. Jednakże należy stosować postanowienia §§ 234. i nast. ustawy o podatkach osobistych z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, o potrącaniu podatku dochodowego przez służbo-

dawcę do dodatku wojennego do tego podatku w ten sposób, że należy potrącać dodatek wojenny w sześciu ratach miesięcznych od dnia 1. października 1916 począwszy i, poki przypis podatku za rok 1916 nie zostanie oznajmionym, w miarę przypisu podatku za rok poprzedni.

Dodatek wojenny do podatku gruntowego za rok 1916 jest płatnym w ostatnim obowiązującym dla tego podatku terminie wpłaty. Dodatek wojenny za rok 1916 do powszechnego podatku zarobkowego i do podatku zarobkowego wedle II. działu ustawy o podatkach osobistych z dnia 25. października 1896. Dz. u. p. Nr. 220. jest z wyjątkiem dodatku od rentowności (ustęp 1.) płatnym w dniu 1. października 1916. Za zgłoszeniem obowiązanego do podatku należy jednak rozłożyć wpłatę dodatku wojennego za rok 1916 do podatku gruntowego i do powszechnego podatku zarobkowego na terminy wpłaty zwyczajnego podatku w równych ratach w obrębie jednego roku, licząc od chwili wejścia tego rozporządzenia w moc obowiązującą. Dodatek wojenny za rok 1916 do podatku rentowego należy wpłacić w dniu 1. grudnia 1916. O ile zwyczajny podatek za rok 1916 w tych terminach nie zostanie jeszcze przypisanym, należy te dodatki uiścić tymczasowo za zaliczeniem w swoim czasie podług ostatniego wymierzonego zwyczajnego podatku.

Za czas następujący należy uiścić wszystkie dodatki wojenne równocześnie z podatkiem zwyczajnym.

Zażalenia z powodu nienależnego obliczenia dodatków wojennych z wyjątkiem dodatku od rentowności (ustęp 1.) rozstrzyga ostatecznie władza podatkowa I. instancji.

Przy dodatkowych zmianach przypisu podatku należy także sprostować przypis dodatków wojennych.

§ 4.

Pozatem należy do dodatków wojennych stosować analogicznie postanowienia o bezpośrednich podatkach.

Przedawnienie bezpośrednich podatków.

Artykuł II.

Lat podatkowych 1914, 1915 i 1916 nie wlicza się do terminów przedawnienia prawa wymiaru i ściągania podatków bezpośrednich, uregulowanych w ustawie z dnia 18. marca 1878, Dz. u. p. Nr. 31, i w § 284. ustawy o podatkach osobistych z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220. w brzmieniu noweli, o podatkach osobistych z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 13.

§ 3. cesarskiego rozporządzenia z dnia 11. marca 1915. Dz. u. p. Nr. 60, i § 3., ustęp 5., cesarskiego rozporządzenia z dnia 30. sierpnia 1915. Dz. u. p. Nr. 254, pozostają nietknięte.

Początek mocy obowiązującej. Wykonanie.

Artykuł III.

To rozporządzenie cesarskie wchodzi w moc obowiązującą w dniu jego ogłoszenia; jego wykonanie porucza się Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 28. sierpnia 1916.

Franciszek Józef wkr.

Stürgkh wkr.

Georgi wkr.

Hohenburger wkr.

Forster wkr.

Hussarek wkr.

Trnka wkr.

Zenker wkr.

Morawski wkr.

Leth wkr.

Spitzmüller wkr.

Handel wkr.

Rok 1916.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXXXII. — Wydana i rozesłana dnia 2. września 1916.

Treść: № 281. Rozporządzenie cesarskie, dotyczące zmiany niektórych przepisów o należnościach stemplowych i bezpośrednich.

281.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 28. sierpnia 1916,

dotyczące zmiany niektórych przepisów o należnościach stemplowych i bezpośrednich.

Na mocy § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867. Dz. u. p. Nr. 141, zarządzam, co następuje:

A. Należności skalowe.

Postanowienia ogólne.

§ 1.

(1) W miejsce zmienionej przepisem § 1. ustawy z dnia 8. marca 1876, Dz. u. p. Nr. 26, skali I., następnie w miejsce ustanowionej w § 2. rozporządzenia cesarskiego z dnia 8. lipca 1858, Dz. u. p. Nr. 102, i w ustępie 8., lit. b, rozporządzenia cesarskiego z dnia 17. maja 1859, Dz. u. p. Nr. 89, skali II. i zaprowadzonej § 3. ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89, skali III. mają wejść następujące skale I., II. i III.:

Skala I.

Podstawa obliczenia		Kwota należności	
		K	h
	Do 100 K . . .	—	10
Ponad 100	do 150 " . . .	—	20
"	150 " 300 " . . .	—	40
"	300 " 600 " . . .	—	80
"	600 " 900 " . . .	1	20
"	900 " 1.200 " . . .	1	60
"	1.200 " 1.500 " . . .	2	—
"	1.500 " 1.800 " . . .	2	40
"	1.800 " 2.400 " . . .	3	20
"	2.400 " 3.000 " . . .	4	—
"	3.000 " 4.500 " . . .	6	—
"	4.500 " 6.000 " . . .	8	—

Jeżeli podstawa obliczenia przenosi 6000K, należy od każdych 3000 K uiszczać należność o 4 K wyższą, przyczem resztę mniejszą niż 3000 K należy przyjąć za pełną.

Skala II.

Podstawa obliczenia			Kwota należyci	
			K	h
	Do	40 K . . .	—	20
Ponad	do	80 „ . . .	—	40
„	„	120 „ . . .	—	60
„	„	200 „ . . .	1	—
„	„	400 „ . . .	2	—
„	„	600 „ . . .	3	—
„	„	800 „ . . .	4	—
„	„	1.600 „ . . .	8	—
„	„	2.400 „ . . .	12	—
„	„	3.200 „ . . .	16	—
„	„	4.000 „ . . .	20	—
„	„	4.800 „ . . .	24	—

Jeżeli podstawa obliczenia przenosi 4800 K, należy od każdych 1600 K uiszczać należyci o 8 K wyższą, przyczem resztę mniejszą niż 1600 K należy przyjąć za pełną.

Skala III.

Podstawa obliczenia			Kwota należyci	
			K	h
	Do	20 K . . .	—	20
Ponad	do	40 „ . . .	—	40
„	„	60 „ . . .	—	60
„	„	100 „ . . .	1	—
„	„	200 „ . . .	2	—
„	„	300 „ . . .	3	—
„	„	400 „ . . .	4	—
„	„	800 „ . . .	8	—
„	„	1.200 „ . . .	12	—
„	„	1.600 „ . . .	16	—
„	„	2.000 „ . . .	20	—
„	„	2.400 „ . . .	24	—

Jeżeli podstawa obliczenia przenosi 2400 K, należy od każdych 800 K uiszczać należyci o 8 K wyższą, przyczem resztę mniejszą niż 800 K należy przyjąć za pełną.

przewidzianemu w cesarskiem rozporządzeniu z dnia 17. maja 1859. Dz. u. p. Nr. 89.

Należyci od emisji akcyj.

§ 2.

Postanowienia pozycyi taryfy 55, B, l. 2, lit. a i b, ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89, zmienia się w ten sposób, że unormowane tam należyci skalowe uiszczać należy zawsze podług skali III.; to obowiązuje także wówczas, gdy towarzystwo akcyjne lub towarzystwo komandytowe na akcje założonem zostało na przeciąg czasu nie dłuższy niż dziesięć lat, dalej, gdy akcje opiewają na nazwisko. Postanowienie artykułu IV., lit. a, ustawy z dnia 10. lipca 1865, Dz. u. p. Nr. 55, znosi się.

Należyci stemplowe od kuponów.

§ 3.

Postanowienia § 1, nie mają zastosowania do kuponów tych zapisów długu, co do których obowiązek do opłaty należyci zaistniał przed początkiem mocy obowiązującej tego cesarskiego rozporządzenia; od tych kuponów należy i nadal uiszczać należyci, przewidzianą w pozycyach taryfy 11., l. 2, lit. d, i 36., l. 2, ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89, w miarę dotychczasowych przepisów ustawowych, chociaż termin zapadłości kuponów przypada dopiero po wejściu tego rozporządzenia cesarskiego w moc obowiązującą.

Należyci od umów o dostawy wojskowe.

§ 4.

(1) Zarządzenia rozporządzenia cesarskiego z dnia 23. sierpnia 1915, Dz. u. p. Nr. 271, o należyciach od zawartych z władzami siły zbrojnej umów o dostawę, budowę i od innych umów o wykonanie roboty pozostają ze zmianami, wynikającymi z § 1., nietknięte.

(2) Do należyci od zawartych przed wejściem postanowień § 1. w moc obowiązującą w czasie od dnia 1. sierpnia 1914 umów o dostawę, budowę i innych umów o wykonanie roboty określonego w ustępie 1. rodzaju stosują się postanowienia § 1. w ten sposób, że sumy zarobku, wypłacone lub na dobro zapisane po wejściu tych postanowień w moc obowiązującą, podlegają należyciom od umów i od poświadczeń odbioru w podwyższonym wymiarze, ustalonym w § 1.

(2) Ustanowione w ustępie 1. należyci skalowe nie podlegają nadzwyczajnemu dodatkowi,

B. Należytości procentowe.**Należytości od odpłatnych przeniesień nieruchomości.****§ 5.**

Obok ustanowionych w dotychczasowych przepisach należytości od przeniesienia rzeczy nieruchomych przez odpłatne czynności prawne między żyjącymi pobiera się nadzwyczajny dodatek państwowy w wymiarze 25 procent zwyczajnej należytości. Do tego dodatku stosują się odpowiednio postanowienia, obowiązujące co do należytości od nieruchomości.

Należytości od wpisów; ekwiwalent należytości; należytość ryczałtowa wspólności gminnych.**§ 6.**

(1) Obok 1½ procentowej należytości od wpisu, mającej się uiszczać według pozycyi taryfy 45., A, lit. b, ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89, i § 1. rozporządzenia cesarskiego z dnia 21. maja 1916, Dz. u. p. Nr. 151, pobiera się nadzwyczajny dodatek państwowy w wymiarze 25 procent zwyczajnej należytości. Do tego dodatku stosują się odpowiednio postanowienia, obowiązujące co do wymienionej należytości.

(2) Przewidziany w § 2. ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89, 25 procentowy dodatek państwowy podwyższa się

a) odnośnie do należytości od wpisu, mającej się uiszczać według pozycyi taryfy 45., B, lit. a, ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89, według § 18. rozporządzenia cesarskiego z dnia 13. września 1915, Dz. u. p. Nr. 279. i według § 1. rozporządzenia cesarskiego z dnia 21. maja 1916, Dz. u. p. Nr. 151,

b) odnośnie do ekwiwalentu należytości i

c) odnośnie do należytości ryczałtowej, mającej się uiszczać według uwagi 4. do pozycyi taryfy 40., lit. a, powołanej ustawy, na 50 procent zwyczajnej należytości.

(3) Podwyższony dodatek należy pobierać od wszystkich rat ekwiwalentu należytości i oznaczonej w ustępie drugim, lit. c, należytości ryczałtowej, przypadających na czas po dniu 31. grudnia 1916.

(4) O ile jakiś majątek już przed wejściem tego rozporządzenia cesarskiego w moc obowiązującą podlegał ekwiwalentowi należytości, to należy zaniechać osobnego ustalenia majątku, podlegającego obowiązkowi opłaty ekwiwalentu należytości i jego wartości dla celów zastosowania przepisów obu poprzednich ustępów do rat ekwiwalentu należytości, zapadających po dniu 31. grudnia 1920;

bliższe postanowienia co do sposobu ściągania podwyższonego dodatku zostaną wydane w drodze rozporządzenia. To samo obowiązuje analogicznie odnośnie do należytości ryczałtowej, określonej w ustępie drugim, lit. c.

(5) Zarządzenia ustępów 2. do 4., dotyczące ekwiwalentu należytości, nie obowiązują odnośnie do majątku świeckich gmin, powiatów i krajów; odnośnie do tego majątku pozostają dotychczasowe postanowienia nietkniętymi.

Należytości od wygranych loteryjnych.**§ 7.**

(1) Oznaczoną w § 8., lit. b, ustawy z dnia 31. marca 1890, Dz. u. p. Nr. 53, należytość od wygranych na loteryach państwowych i od wylosowań podnosi się na 25 procent, oznaczoną w § 8., lit. c, tejsamej ustawy w brzmieniu § 1. ustawy z dnia 24. marca 1893, Dz. u. p. Nr. 41, należytość od wygranych na loteryi liczbowej podnosi się na 20 procent.

(2) Przepisy pierwszego ustępu należy stosować w tych wszystkich przypadkach, w których ciągnięcie ma miejsce po wejściu tego cesarskiego rozporządzenia w moc obowiązującą.

Należytości od procentów od wkładek.**§ 8.**

Dwuprocentową należytość, którą podług § 7. ustawy z dnia 29. lutego 1864, Dz. u. p. Nr. 20, mają uiszczać zakłady, uprawnione do przyjmowania pieniędzy na rachunek bieżący, podnosi się na cztery procent.

C. Należytości stałe.**Postanowienia ogólne.****§ 9.**

Należytości stałe podnosi się, o ile w §§ 10. do 17. czegoś innego nie zarządzono, w następujący sposób:

- a) Dotychczasową stałą należytość w wysokości 30 h na 50 h;
- b) oznaczoną w § 1. ustawy z dnia 25. lipca 1871, Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1872, należytość w wysokości 20 h na 50 h;
- c) dotychczasową stałą należytość w wysokości 72 h na 1 K;
- d) dotychczasową stałą należytość w wysokości 2 K z wyjątkiem, wynikającym z lit. e, na 3 K;
- e) wszystkie inne stałe należytości — nie wyłączając należytości od zagranicznych, wyłącznie zagranicą płatnych weksli podług § 9., ustęp 1., ustawy z dnia 8. marca 1876,

Dz. u. p. Nr. 26, i nie wyłączając także należytości od asygnat (legitymacyi), przewidzianych w § 12. ustawy o podatku od biletów jazdy z dnia 19. lipca 1902, Dz. u. p. Nr. 153 — w dwójnasób wymiaru, ustanowionego w dotychczasowych przepisach.

Należytości stałe, wyłączone od podwyższenia.

§ 10.

Podwyższeniu, przewidzianemu w § 9., nie podlegają:

1. Należytości sądowe, unormowane w taryfie rozporządzenia cesarskiego z dnia 15. września 1915. Dz. u. p. Nr. 279, i przewidziane w § 13., ustęp 2., tego samego rozporządzenia cesarskiego stałe należytości, które się ma uiszczać z powodu używania dokumentów w sądzie, dalej należytości według pozycyi taryfy 43., lit. l, l. 1, ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89, w brzmieniu ustawy z dnia 24. lutego 1905, Dz. u. p. Nr. 32;

2. należytości za urzędowe widymowane odpisy lub za urzędowe widymowania, za urzędowe legalizacje i za duplikaty urzędowych wygotowań, choćby nawet te czynności urzędowe nie były przez sąd przedsięwzięte;

3. należytości od podań o udzielenie uprawnień przemysłowych, które się ma opłacać według pozycyi taryfy 43., lit. b, l. 1, ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89, w brzmieniu ustawy z dnia 24. lutego 1905, Dz. u. p. Nr. 32;

4. należytości od biletów osobowych, które się ma uiszczać według pozycyi taryfy 47., lit. e, ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89;

5. należytości od zapisków handlowych i przemysłowych (pozycya taryfy 59, ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89, i § 11. ustawy z dnia 29. lutego 1864, Dz. u. p. Nr. 20);

6. należytości od czeków (§ 25. ustawy z dnia 3. kwietnia 1906, Dz. u. p. Nr. 84) i od kupieckich asygnat, których płatność ograniczoną jest najwyżej na ośm dni (§ 12., ustęp 2., ustawy z dnia 29. lutego 1864, Dz. u. p. Nr. 20 i § 18., ustęp 2., ustawy z dnia 8. marca 1876, Dz. u. p. Nr. 26);

7. przewidziane w cesarskiem rozporządzeniu z dnia 29. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 282, należytości od gry w totalizatora i od zakładów z bookmakerami.

Stempel od rachunków.

§ 11.

(1) Postanowienia § 19., ustęp pierwszy, ustawy z dnia 8. marca 1876, Dz. u. p. Nr. 26, zmienia się w ten sposób, że od każdego arkusza

rachunków, wystawionych przez prowadzących handel i przemysł (§ 19., ustęp 2., powołanej ustawy) na kwotę wierzytelności

do 20 koron należy uiszczać należytość w kwocie 2 halerzy,

ponad 20 do 100 koron należytość w kwocie 10 halerzy;

ponad 100 do 1000 koron należytość w kwocie 20 halerzy,

ponad 1000 koron należytość w kwocie 50 halerzy.

(2) Sposób uiszczania należytości, określonych w ustępie 1., zostanie ustalonym przez rozporządzenie.

Należytości od dokumentów przewozowych.

§ 12.

Należytość od listów przewozowych w ogólności.

(1) Należytość od listów przewozowych, ustanoną w pozycyi taryfy 101., I, A, lit. b, ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89, podwyższa się z wyjątkami, oznaczonymi w §§ 14. i 16., w następujący sposób:

a) Przy przesyłkach w ruchu kolejowym, których waga wynosi co najmniej 5000 kilogramów lub które wymagają przynajmniej całego wozu kolejowego, na 1 K 20 h od każdego listu przewozowego,

b) przy przesyłkach w żegludze rzecznej, których waga wynosi co najmniej 10.000 kilogramów, na 1 K 20 h od każdego listu przewozowego,

c) przy innych przesyłkach na 30 h od każdego listu przewozowego.

(2) Od każdej wkładki do listu przewozowego należy uiszczać należytości w tej samej wysokości, co od listu przewozowego.

(3) Duplikaty i wszystkie dalsze wygotowania lub odpisy listów przewozowych są wolne od należytości.

(4) Postanowienie § 14., ustęp 1., ustawy z dnia 29. lutego 1864, Dz. u. p. Nr. 20, znosi się.

(5) Na równi z listami przewozowymi uważa się przy stosowaniu postanowień prawnych o należytościach wszystkie inne w miejsce listów przewozowych do towarzyszenia przesyłce przeznaczone wygotowania i papiery (cedułki transportowe, przydane adresy itp.).

(6) O ile przesyłki żywych zwierząt, których nie transportuje się w osobnych zamknięciach, należy uważać co do opłaty należytości podług ustępu 1. na równi z przesyłkami, oznaczonymi w ustępie 1., lit. a i b, zostanie ustalonym w drodze rozporządzenia.

§ 13.

Należności od kart przewozowych (ceduły przyjęcia, konosamenty, ceduły załadowania).

Pozycę taryfy 47., lit. *d*, *bb*, ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89 zmienia się odnośnie do przesyłek, oznaczonych w § 12., w następujący sposób:

- a*) Przewidzianą tam należność podwyższa się, o ile nie ma być zastosowaniem postanowienie lit. *b*, od przesyłek, którym nie towarzyszy list przewozowy lub dokument, mający być na równi z nim uważanym, na 20 h.
- b*) Przy przesyłkach w żegludze rzecznej, którym nie towarzyszy list przewozowy lub dokument, mający być na równi z nim uważanym, podlegają ceduły załadowania należności, ustalonej dla listów przewozowych; postanowienia § 12. mają analogiczne zastosowanie.
- c*) Należność według pozycji taryfy 47., lit. *d*, *bb*, ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89, od przesyłek, którym towarzyszy list przewozowy lub dokument, mający być na równi z nim uważanym, znosi się.

§ 14.

Przesyłki z zagranicy, z Węgier, z Bośni i Hercegowiny.

(1) Listy przewozowe, które towarzyszą przesyłce nadanej poza obrębem Austrii, wolne są od należności oznaczonych w § 12., a mianowicie także i wówczas, gdy przesyłka skierowaną jest do Austrii; w miejsce tych należności należy od poświadczenia dostawy takiej przesyłki przez jej odbiorcę, jeśli miejsce przeznaczenia przesyłki znajduje się w Austrii, uścić należność równającą się należności od listu przewozowego, to jest przy przesyłkach oznaczonych w § 12., ustęp 1., lit. *a* i *b*, należność w kwocie 1 K 20 h, przy przesyłkach przytoczonych w § 12., ustęp 1., lit. *c*, należność w kwocie 30 h.

(2) Przyznaną tym poświadczeniom w pozycji taryfy 48., lit. *b*, ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89, warunkową wolność od należności znosi się.

(3) Do uiszczenia tej należności obowiązani są przewoźnicy, zajmujący się transportem przesyłki w Austrii, do niepodzielnej ręki z odbiorcą przesyłki. Przewoźnik jest uprawniony do wstawienia uiszczonej przez się należności odbiorcy do rachunku.

(4) Pod przewoźnikami w myśl poprzedniego ustępu należy rozumieć wszystkie osoby i przedsiębiorstwa, które zawodowo przeprowadzają transport towarów.

(b) Na czas obowiązywania zatwierdzonej cesarskiem rozporządzeniem z dnia 29. grudnia 1899, Dz. u. p. Nr. 268, ugody z krajami węgierskiej świętej Korony co do należności stempłowych i bezpośrednich, co do stempla od konsumcyi i taks jest rząd upoważnionym do obniżenia przewidzianej w ustępie 1. należności od przesyłek, skierowanych z krajów węgierskiej świętej Korony do Austrii, do kwoty, która przy doliczeniu należności od dokumentów przewozowych, przypadających do zapłaty w krajach węgierskiej świętej Korony, równa się owej kwocie należności od dokumentów przewozowych, którą wedle § 12. uścić by należało za przesyłkę tego samego rodzaju, skierowaną z Austrii do krajów węgierskiej świętej Korony. To samo obowiązuje na czas obowiązywania wywymienionej ugody co do przesyłek, skierowanych z krajów Bośni i Hercegowiny do Austrii.

(c) Postanowienia ustępów 1. do 5. stosują się analogicznie do przesyłek oznaczonego w § 13., lit. *b*, rodzaju, skierowanych do Austrii.

§ 15.

Ulgi należnościowe dla przesyłek środków żywności.

Jak długo po temu nieodzowna konieczność zachodzi, jest rząd upoważnionym do obniżania w interesie publicznym należności od przesyłek środków żywności, przypadających do zapłaty w myśl §§ 12., 13., lit. *b*, i 14. w kwocie 30 h, pod warunkami, mającymi się ustanowić w drodze rozporządzenia.

§ 16.

Przesyłki przez pocztę, przez woźniców i w drodze morskiej, na jeziorach i spławach.

(1) Postanowień §§ 12. do 15. nie należy stosować:

- a*) Do przesyłek, uskutecznianych przez c. k. Zakład pocztowy;
- b*) do przesyłek, które się przewozi wyłącznie przez woźniców przy zastosowaniu środków transportowych, wprawianych w ruch siłą ludzką lub zwierzęcą;
- c*) do przesyłek w drodze morskiej, na jeziorach i spławach.

(2) Odnośnie do dokumentów przewozowych, dotyczących przesyłek oznaczonych w ustępie 1., pozostają nietkniętymi dotychczasowe przepisy bez uimy dla postanowień § 17.

§ 17.

Sposób uiszczania.

Postanowienia co do sposobu i terminu uiszczania przewidzianych w §§ 12. do 16. należności zostaną wydane w drodze rozporządzenia; w szczególności może być także ze skutkami prawnymi § 5. ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89, zarządzonem, że te należności mają być przez przewoźnika (przy przesyłkach pocztowych przez c. k. Zakład pocztowy) bezpośrednio uiszczane. O ile bezpośrednio uiszczanie tych należności zostanie zarządzonem lub dozwołonem, znajdą zastosowanie przepisy § 12. ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89.

Postanowienia wspólne i końcowe.

Stosunek tego rozporządzenia cesarskiego do przepisów dotychczasowych.

§ 18.

(1) O ile w tem rozporządzeniu cesarskiem nie zostało inaczej zarządzonem, pozostają dotychczasowe postanowienia co do należności, będących przedmiotem tego rozporządzenia cesarskiego, nienaruszone i mają być stosowane także do stóp należności, zmienionych tem rozporządzeniem cesarskiem.

(2) To obowiązuje w szczególności także co do ujemnych następstw i kar, które mają być orzeczone celem ukarania za przekroczenia ustawy. Postanowienia § 20., ustęp pierwszy, potem ustęp drugi, l. 1, i ustęp czwarty oraz §§ 21. i 22. ustawy z dnia 8. marca 1876, Dz. u. p. Nr. 26, znajdą analogiczne zastosowanie do tych dokumentów rodzaju, oznaczonego w § 9. i w § 20., ustęp 1., lit. *f*, tejsamej ustawy, co do których należność została podwyższoną tem cesarskiem rozporządzeniem, dalej do poświadczeń odbioru, podlegających należności podług § 14., ustępy 1., 5. i 6.

Początek mocy obowiązującej; postanowienia przejściowe; wykonanie.

§ 19.

(1) Postanowienia tego rozporządzenia cesarskiego znajdą zastosowanie, o ile ono inaczej nie postanawia, we wszystkich przypadkach, w których Skarb państwa uzyskał prawo do należności po wejściu rozporządzenia cesarskiego w moc obowiązującą.

(2) Dzień wejścia §§ 1. do 4. i 12. do 17. w moc obowiązującą zostanie ustanowionym w drodze rozporządzenia Ministra skarbu.

(3) Postanowienia tego rozporządzenia cesarskiego co do ekwiwalentu należności i co do należności ryczałtowej od wspólności gminnych (§ 6., ustęp 2., lit. *b* i *c*, i ustępy 3. do 5.) oraz co do należności od procentów od wkładek (§ 8.) wchodzą w moc obowiązującą dnia 1. stycznia 1917, postanowienia § 5. co do należności od nieruchomości w dniu obwieszczenia tego rozporządzenia cesarskiego, inne postanowienia tego rozporządzenia cesarskiego w dniu 1. października 1916.

(4) Wykonanie tego cesarskiego rozporządzenia porucza się Ministrowi skarbu, który co do §§ 12. do 17. ma wejść w porozumienie z Ministrem kolei i z Ministrem handlu.

Wiedeń, dnia 28. sierpnia 1916.

Franciszek Józef włr.

Stürgkh włr.

Georgi włr.

Hochenburger włr.

Forster włr.

Hussarek włr.

Trnka włr.

Zenker włr.

Morawski włr.

Leth włr.

Spitzmüller włr.

Handel włr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXXXIII. — Wydana i rozesłana dnia 2. września 1916.

Treść: № 282. Rozporządzenie cesarskie, dotyczące należności od gry w totalizatora i od zakładów z bookmakerami oraz zarządzeń celem stłumienia pokątnej gry.

282.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 29. sierpnia 1916,

dotyczące należności od gry w totalizatora i od zakładów z bookmakerami oraz zarządzeń celem stłumienia pokątnej gry.

Na mocy § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, zarządzam, co następuje:

I. Postanowienia administracyjno-prawne.

§ 1.

(1) Zawodowe pośredniczenie w grze i zawodowe przyjmowanie zakładów z okazji sportowych widowisk (wyścigi, regaty itd.) jest dopuszczalnym tylko za zezwoleniem politycznej władzy krajowej.

(2) Do zawodowego pośredniczenia w grze oznaczonego w ustępie pierwszym rodzaju mogą być dopuszczone tylko istniejące w związku ze sportowymi widowiskami specjalne przedsiębiorstwa (totalizator). Przedsiębiorstwu wolno tylko za zgodą politycznej władzy krajowej czynić potrącenia od stawek lub nakładać na grających inne świadczenia: wysokość tych potrąceń lub świadczeń oznacza polityczna władza krajowa.

(3) Osoby, którym udzielone zostało przez polityczną władzę krajową pozwolenie do zawodowego przyjmowania przytoczonych w ustępie pierwszym zakładów, określa się w tem cesarskiem rozporządzeniu mianem bookmakerów.

(4) Polityczna władza krajowa może zezwolenie uczynić każdego czasu zawisłym od warunków, ograniczyć lub je odwołać.

§ 2.

(1) Kto bez zezwolenia politycznej władzy krajowej przyjmuje zawodowo zakłady z okazji sportowych widowisk lub w grze pośredniczy albo przekracza udzielone mu pozwolenie, będzie karany grzywną od 200 K do 5000 K lub aresztem od ośmiu dni aż do trzech miesięcy. Z karą na wolności może być połączoną kara pieniężna do 2000 K.

(2) Tejsamej karze podlega:

- a) kto współdziała przy zawodowym przyjmowaniu zakładów, przytoczonych w poprzednim ustępie, lub przy zawodowym pośredniczeniu w grze;
- b) kto zezwala na zawodowe pośredniczenie w grze, oroszonej w ustępie pierwszym, lub na zawodowe przyjmowanie zakładów w ogólnie przystępnym lokalu przedsiębiorstwa, przeznaczonym do wykonywania jego czynności zarobkowej (lokal przemysłowy gospodni lub szynkarski, przedsiębiorstwo rozrywkowe itd.).

(3) Z karą wymierzoną podług pierwszego ustępu i podług lit. a drugiego ustępu może być połączoną konfiskata znalezionych przy schwyceniu na gorącym uczynku, a do czynności karygodnej użytych środków pomocniczych, stawek i wygranych popełniającego przekroczenie.

(4) Do ukarania powołaną jest polityczna władza powiatowa, a tam, gdzie się znajduje rządowa władza bezpieczeństwa, ta ostatnia.

(5) Jeśli zostanie orzeczoną kara pieniężna, to należy równocześnie na wypadek jej nieściągalności wymierzyć karę aresztu.

II. Postanowienia prawne co do należności.

A. Gra w totalizatora.

§ 3.

Wygrana, osiągnięta za pośrednictwem totalizatora (§ 1., ustęp 2.) w grze z okazji sportowego widowiska, podlega, jeżeli suma (kwota), mająca być na zasadzie tej gry wygrywającemu z włączeniem stawki wypłaconą, przynosi potrójną wysokość stawki, należności (należność od wygranych) według taryfy, dołączanej do tego cesarskiego rozporządzenia.

§ 4.

Należność od wygranych ma być przez totalizatora bezpośrednio uiszczoną w kasie państwowej i może być potrąconą od wygranej przy jej wypłacie do rąk wygrywającego. Termin i sposób opłaty należności zostanie ustalonym w drodze rozporządzenia.

§ 5.

Do totalizatora stosują się odnośnie do należności od wygranych postanowienia §§ 5. i 12. ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89. W drodze rozporządzenia mogą być także wydane inne zarządzenia celem nadzoru lub zabezpieczenia opłaty należności od wygranych.

§ 6.

Przepisy § 7. ustawy z dnia 31. marca 1890, Dz. u. p. Nr. 53, co do należności, mającej się uiszczyć przez totalizatora od łącznej sumy stawek, pozostają nienaruszone.

B. Zakłady z bookmakerami.

§ 7.

(1) Zakłady, które zostaną przyjęte przez bookmakerów (§ 1., ustęp 3.) z okazji sportowych widowisk, podlegają w miejsce należności, ustanowionej w § 6. ustawy z dnia 31. marca 1890, Dz. u. p. Nr. 53, należności stemplowej, stopniowanej wedle wysokości stawki tej osoby,

która zakłada się z bookmakerem. Ta należność wynosi:

przy stawce do	50 K	20 h,
" " ponad	50 " do 150 K	1 K,
" " " "	150 " " 300 "	2 K,
" " " "	300 " " 500 "	4 K,
" " " "	500 " " 1000 "	10 K,
" " " "	1000 "	20 K.

(2) Od zakładów, przy których przyjęciu nie wpłaca się stawki gotówką (zakłady na książkę), należy uiszczać należność tylko w miarę faktycznie zapłaconej stawki. Przy dodatkowych wpłatach na rachunek nie wpłaconych pierwotnie w pełni stawek należy za każdym razem uzupełniać należność do tej kwoty, która odpowiada łącznej wysokości stawki, wpłaconej faktycznie na poczet odnośnego zakładu. Zapisane na dobro kwoty stawki uważa się na równi z faktycznie wpłaconemi.

(3) Do uiszczenia należności stemplowej obowiązany jest w pierwszej linii bookmaker. Drugi kontrahent przy zakładzie odpowiada za należność niepodzielnie z bookmakerem. Obowiązek opłaty należności nie jest zawisłym od wygotowania dokumentu.

(4) Jeśli zakład przed odbyciem się sportowego widowiska zostanie cofniętym, można żądać zwrotu uiszczonych należności stemplowej.

(5) Zakłady, które przyjmuje bookmaker (§ 1., ustęp 3.), podlegają należności bez różnicy, czy zakład odnosi się do widowiska sportowego, mającego się odbyć w krajach lutejszych czy zagranicą.

§ 8.

Ministerstwo skarbu wydaje przepisy co do terminu i sposobu uiszczania oznaczonej w § 7. należności stemplowej: w szczególności może Ministerstwo skarbu co do wszystkich przez bookmakerów przyjętych zakładów lub co do niektórych galunków tych zakładów zarządzić, że bookmaker drugiemu kontrahentowi przy zakładzie ma wręczać dokument, stwierdzający zakład (poświadczenie zakładu), a przy zakładach na książkę (§ 7., ustęp 2.) potwierdzenie zapłaty stawki lub rachunek, albo że zakłady należy przyjmować w jakiś inny oznaczony sposób. Ministerstwo skarbu może także przepisać formę poświadczenia zakładu i potwierdzenia zapłaty stawki lub rachunku.

§ 9.

(1) Wygrane, uzyskane w grach w § 7. oznaczonych, podlegają następującym należnościom:

a) Wygrana osoby zakładającej się z bookmakerem przy każdym poszczególnym zakładzie podlega, jeśli przypadająca wygrywającemu na podstawie tego zakładu z włączeniem

stawki suma (kwota) przewyższa potrójną wysokość stawki, należyci (należyci od wygranych) według taryfy, dołączonej do tego cesarskiego rozporządzenia. Ta należyci ma być przez bookmakera bezpośrednio uiszczoną w kasie państwowej i może być potrąconą od wygranej przy jej wypłacie lub zapisaniu na dobro.

b) Bookmaker ma zamiast należyci od wygranych, które osiąga z poszczególnych zakładów, uiszczać roczną należyci ryczałtową w wysokości 15 procent od wynikającej dlań w dotyczącym roku kalendarzowym sumy wygranych. Tę należyci ryczałtową należy obliczać podług postanowień § 10. i ma ją bookmaker bezpośrednio uiszczać w kasie państwowej.

(2) Obowiązek opłaty należyci, przewidzianych w ustępie 1., lit. a i b, nie jest zawistym od wystawienia dokumentu, stwierdzającego zakład lub wypłatę wygranej z zakładu. Postanowienia co do terminu i sposobu uiszczania tych należyci zostaną wydane w drodze rozporządzenia.

§ 10.

(1) Sumę wygranych, od której według § 9., ustęp 1., lit. b, ma być uiszczoną należyci ryczałtowa, należy przy zastosowaniu § 7. ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr 89, obliczać w następujący sposób:

(2) Najpierw należy ustalić łączną sumę stawek, które w dotyczącym roku kalendarzowym na podstawie zakładów oznaczonego w § 7. rodzaju faktycznie zostały wpłacone lub przypadły bookmakerowi przez zapisanie na dobro; od tej łącznej sumy należy następnie potrącić wygrane wpłacone faktycznie lub zapisane na dobro przez bookmakera w tym samym roku kalendarzowym na rzecz innych kontrahentów przy zakładach, dalej przypadające na dotyczący rok kalendarzowy wynagrodzenie (miejscowe), zapłacone przez bookmakera wedle kontraktu przedsiębiorcy sportowego widowiska za zezwolenie na zawieranie zakładów na terenie sportowym. Stawki i wygrane przy zakładach należy zawsze włączać do obliczenia należyci ryczałtowej za ten rok kalendarzowy, w którym zostały zapłacone lub na dobro zapisane, bez względu na to, w którym roku kalendarzowym został zawarty zakład, na którym te wkładki i wygrane się opierają.

(3) Jeżeli zakład zostanie przed odbyciem się sportowego widowiska cofniętym, to należy stawkę odnoszącą się do tego zakładu wyłączyć z podstawy obliczenia należyci ryczałtowej.

(4) Potrącaniami w myśl drugiego ustępu są tylko te wygrane z zakładów, które według postanowień § 9., ustęp 1., lit. a, albo nie podlegają opłacie przewidzianej tamże należyci od wygranych albo zostały dowodnie poddane uiszczeniu tej należyci.

(5) Jeżeli bookmaker utraci przed upływem roku kalendarzowego prawo wykonywania swej zawodowej czynności w Austrii (§ 1., ustępy 3. i 4.) lub jeżeli zaniecha przed upływem roku kalendarzowego swej czynności w Austrii, to należy należyci ryczałtową stosownie do postanowień ustępów 1. do 4. obliczyć i uiszczyć za tę część roku kalendarzowego, która upłynęła do chwili utraty prawa wykonywania czynności zawodowej lub do chwili zaniechania tej ostatniej.

§ 11.

(1) Postanowienia § 12. ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89, stosują się analogicznie do bookmakerów odnośnie do należyci, mających się uiszczać wedle §§ 7. i 9.

(2) Władza skarbowa może każdego czasu przeprowadzać u bookmakerów badania (rewizje), aby nadzorować przestrzeganie tego rozporządzenia cesarskiego.

(3) Bookmakerzy są każdego czasu obowiązani do przedkładania władzy skarbowej i jej organom na żądanie swych zapisków, dotyczących interesu i do zezwalania jej na nieograniczone wglądanie do tych zapisków. Oni są dalej obowiązani do udzielania władzy skarbowej wszystkich żądanych przez nią wyjaśnień co do okoliczności, stojących w związku z ich przedsiębiorstwem zawieraniu zakładów.

(4) Szczegółowe przepisy co do stosowania ustępów 1. do 3. zostaną wydane w drodze rozporządzenia. W drodze rozporządzenia mogą być także wydane inne zarządzenia dla nadzorowania lub zabezpieczenia opłaty należyci, przytoczonych w §§ 7. i 9., ustęp 1., lit. a i b. W szczególności może być zarządzeniem prowadzenie książki zakładów (rejestr zakładów), która ma być urzędownie uwierzytelnioną, i ustalonym sposób jej wewnętrzznego urzędowania.

§ 12.

(1) Bookmakerzy, zamierzający przyjmować zakłady przy pewnym sportowym widowisku, mają donieść o tem najpóźniej w 48 godzin przed widowiskiem kierującej władzy skarbowej pierwszej instancji.

(2) Przedsiębiorcom sportowych widowisk wolno tylko takim bookmakerom dozwolić wstępu na teren sportowy, którzy wykazą, że uczynili zadość temu obowiązкови doniesienia.

§ 13.

(1) Jeśli oznaczone w §§ 7. i 9., ustęp 1., lit. *a* i *b*, należności nie zostaną wogóle uiszczone lub nie zostaną uiszczone w swoim czasie albo w sposób przepisany, to należy ściągnąć od bookmakera bez wdrażania postępowania karnego należność podwyższoną; z włączeniem należności zwyczajnej wynosi ona:

- a)* Jeżeli przekroczenie odnosi się do należności przewidzianej w § 7., pięćdziesięciokrotną,
- b)* jeżeli przekroczenie odnosi się do należności, mającej się uiszczyć według § 9., ustęp 1., lit. *a*, trzykrotną,
- c)* jeżeli przekroczenie odnosi się do należności ryczałtowej, ustanowionej w § 9., ustęp 1., lit. *b*, podwójną

wysokość kwoty należności, w ogóle nieuiszczonej lub nie uiszczonej w swoim czasie albo w sposób przepisany.

(2) Za podwyżkę należności, mającą się ściągnąć wedle lit. *a*, ustępu 1., odpowiada przy takich zakładach, dla których przepisaniem jest wręczenie ostemplowanego poświadczenia zakładu lub ostemplowanego potwierdzenia zapłaty stawki lub ostemplowanego rachunku, także inny kontrahent przy zakładzie niepodzielnie z bookmakerem.

§ 14.

Jeżeli z okazji sportowych widowisk będą zakłady przyjmowane zawodowo przez osoby, którym nie udzielono przewidzianego w § 1. zezwolenia, lub jeżeli przy przyjmowaniu takich zakładów zostanie przekroczonym urzędowe zezwolenie, to stosują się do tych zakładów analogicznie postanowienia §§ 7. do 13.

C. Postanowienia wspólne.

§ 15.

Organom, wydelegowanym przez władzę skarbową do nadzorowania totalizatora i bookmakerów, przysługuje swobodny wstęp na teren sportowy.

§ 16.

Za każde przekroczenie przepisów, zawartych w §§ 3. do 12., 14. lub 15. albo zarządzeń i urzędowych nakazów, wydanych celem przeprowadzenia tych przepisów może władza skarbowa karać karami porządkowymi do 5000 K; za każde ponowne przekroczenie i, w razie powtarzającego niestosowania się, za każde bezowocne upomnienie może być orzeczoną dalsza kara porządkowa w wymienionej powyżej maksymalnej kwocie.

§ 17.

(1) Należności, przewidziane w tem cesarskiem rozporządzeniu, nie podlegają dodatkowi, ustanowionemu w § 2. ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89.

(2) O ile w tem cesarskiem rozporządzeniu, nie odmiennego nie zostało zarządzone, stosują się do unormowanych tamże należności ogólne przepisy co do należności stemplowych i bezpośrednich.

III. Początek mocy obowiązującej. Wykonanie.

§ 18.

Wykonanie tego rozporządzenia cesarskiego, które wchodzi w moc obowiązującą dnia 1. października 1916. porucza się Ministrom skarbu i spraw wewnętrznych.

Wiedeń, dnia 29. sierpnia 1916.

Franciszek Józef wkr.

Stürgkh wkr.

Hochenburger wkr.

Hussarek wkr.

Zenker wkr.

Leth wkr.

Georgi wkr.

Forster wkr.

Trnka wkr.

Morawski wkr.

Spitzmüller wkr.

Handel wkr.

Taryfa należytości od wygranych.

(§§ 3. i 9., ustęp 1., lit. a, rozporządzenia cesarskiego.)

Numer porządkowy	Stosunek kwoty, mającej się wypłacić (wygrana łącznie ze stawką), do stawki	Kwota należytości od wygranych od każdej korony stawki
		K
1	więcej niż 3krotna do 4krotnej	0-10
2	" " 4 " " 5 "	0-20
3	" " 5 " " 7 "	0-40
4	" " 7 " " 9 "	0-60
5	" " 9 " " 11 "	0-80
6	" " 11 " " 13 "	1-—
7	" " 13 " " 15 "	1-20
8	" " 15 " " 17 "	1-40
9	" " 17 " " 19 "	1-60
10	" " 19 " " 21 "	1-80
11	" " 21 " " 23 "	2-—
12	" " 23 " " 25 "	2-20
13	" " 25 "	2-40

Uwagi.

1. Należytość od wygranych należy w ten sposób obliczyć, że przypadającą wedle taryfy od każdej poszczególniej gry kwotę należytości mnoży się przez kwotę stawki; przytem należy stawki, wynoszące mniej niż jedną koronę, brać w rachubę jako jedną koronę a ułamki stawki, nie dosięgające jednej korony, wstawić jako pełną koronę w rachunek.

2. Jeżeli obliczona podług uwagi 1. należytość od wygranych nie dosięga kwoty 50 halerzy, to się jej nie pobiera; jeżeli ona, wyrażona w halerzach, nie jest bez reszty podzielną przez 50, to obniża się ją do bezpośrednio niższej przez 50 bez reszty podzielnej kwoty halerzowej.

3. Należytość od wygranych należy w ten sposób obliczyć, że z podpadającej pod wyższy stopień taryfy kwoty nie może po potrąceniu należytości od wygranych nigdy mniej pozostać niż z najwyższej pod bezpośrednio niższy stopień taryfy podpadającej kwoty po potrąceniu odpowiadającej jej należytości od wygranych.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXXXIV. — Wydana i rozesłana dnia 2. września 1916.

Treść: (M 283.—285.) 283. Rozporządzenie, w sprawie ograniczeń przerabiania i pozbywania przędz bawełnianych, bawełnianych towarów tkackich i dzianych i bawełnianej lub półwełnianej, tkanej lub dzianej bielizny męskiej. — 284. Rozporządzenie, w sprawie zakazu przerabiania jęczmienia na słód browarniczy. — 285. Rozporządzenie, którym zmienia się rozporządzenie ministerjalne z dnia 14. lipca 1916, dotyczące ograniczenia konsumpcji mięsa i tłuszczu.

283.

Rozporządzenie Ministra handlu i Ministra obrony krajowej z dnia 31. sierpnia 1916,

w sprawie ograniczeń przerabiania i pozbywania przędz bawełnianych, bawełnianych towarów tkackich i dzianych i bawełnianej lub półwełnianej, tkanej lub dzianej bielizny męskiej.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Przedmioty podpadające pod rozporządzenie.

Pod wymienione poniżej postanowienia podpadają:

Wszystkie przędze bawełniane surowe, wybielone, farbowane, drukowane, macerowane, zwyczajne i pojedynczo skręcane: następnie

wszystkie bawełniane towary tkane i dziane, a to surowe, wybielone, farbowane, macerowane, pstro tkane i drukowane, jak również tego rodzaju towary bawełniane, zawierające ozdobne nitki z innych materiałów, bez względu na szerokość, ułożenie, wzór, barwy, numer przędzy, jakoteż

nowe (to jest nie używane) tkane lub dziane bawełniane lub półwełniane męskie koszule i kalesony, względnie męskie koszule i kalesony, sporządzone z bawełnianych lub półwełnianych towarów tkanych lub dzianych, o ile te materiały i rodzaje bielizny przekraczają ustaloną poniżej minimalną wagę i nie należą do wyjątków, wymienionych w § 4.

Minimalna waga wynosi przy aksamicie bawełnianym i pluszu 220 g na metr kwadratowy,

wszystkich innych bawełnianych towarach tkanych i dzianych, wyjąwszy materiały opatrunkowe, 80 g na metr kwadratowy,

bieliznie męskiej 200 g na poszczególną sztukę. Materiały opatrunkowe wszelkiego rodzaju podlegają postanowieniom tego rozporządzenia bez względu na wagę.

Pod postanowienia niniejszego rozporządzenia z ustanowionymi w § 4. wyjątkami, podpadają nie tylko ilości wspomnianych powyżej przędz, towarów i części bielizny, które w chwili wejścia tego rozporządzenia w życie znajdują się w granicach państwa, lecz także ilości, które zostaną jeszcze sporządzone po wejściu tego rozporządzenia w życie.

§ 2.

Ograniczenie przerabiania.

Wszelkie przerabianie lub obrabianie wymienionych w § 1. przędz i towarów jest po wejściu

w życie niniejszego rozporządzenia, o ile w §§ 4. i 7. nie ustanowiono wyjątków, dozwolone tylko wówczas, jeżeli na przerobienie lub obrobienie udzielone zostało w każdym poszczególnym przypadku osobne zezwolenie.

Prośby o zezwolenie na przerabianie lub obrabianie wymienionych w § 1. przędz i towarów należy wносить do Wojennego związku dla przemysłu bawełnianego przy użyciu otrzymanych tamże formularzy. O prośbach o pozwolenie na przerabianie lub obrabianie wspomnianych materiałów celem wykonania zleceń zarządu wojskowego, rozstrzyga Ministerstwo wojny, które, jeśli chodzi o zlecenia zarządu obrony krajowej, wejdzie w porozumienie z Ministerstwem obrony krajowej. Wszystkie inne prośby rozstrzyga Ministerstwo handlu. W razie jeżeli prośby te dotyczą zleceń innych władz centralnych, wejdzie Ministerstwo handlu co do takich prośb w porozumienie z temi władzami centralnemi.

Zezwala się na przerobienie lub obrobienie tych przędz i towarów o tyle, o ile jest to potrzebne do ukończenia jakiegoś procesu wytwórczego, rozpoczętego już w dniu ogłoszenia niniejszego rozporządzenia. Ten, kto pragnie uczynić użytek z tego zezwolenia, ma donieść o tem zapomocą osobnej karty zgłoszenia, którą można otrzymać od Wojennego związku dla przemysłu bawełnianego, Wiedeń, I., Maria Theresienstrasse 32, i którą należy temu ostatniemu odesłać po dokładnem wypełnieniu wszystkich rubryk.

§ 3.

Ograniczenie pozbywania.

Wymienionych w § 1. przędz, towarów i rodzajów bielizny nie wolno pozbywać lub dostawiać bez osobnego zezwolenia, o ile w następnych paragrafach nie są przewidziane wyjątki. Zmiana miejsca przechowania tych przedmiotów jest dopuszczalna tylko po poprzednim doniesieniu Wojennemu związkowi dla przemysłu bawełnianego.

Prośby o zezwolenie na pozbycie lub dostawę wymienionych przędz, towarów i przedmiotów należy wносить do Wojennego związku dla przemysłu bawełnianego.

Prośby o zezwolenie na pozbycie lub dostawę wymienionych w § 1. przędz, towarów i przedmiotów w celu pokrycia zapotrzebowania wojskowego rozstrzyga Ministerstwo wojny, jeśli chodzi o pokrycie zapotrzebowania zarządu obrony krajowej w porozumieniu z Ministerstwem obrony krajowej. Prośby o uwolnienie zasobów handlowych na rzecz drobnej sprzedaży rozstrzyga stosownie do wskazówek, udzielonych przez Ministerstwo handlu w porozumieniu z Ministerstwem wojny

i Ministerstwem obrony krajowej, Wojenny związek dla przemysłu bawełnianego po przybraniu doradców ze stanu kupieckiego. Wszystkie inne prośby rozstrzyga Ministerstwo handlu, które w razie, jeśli takie prośby dotyczą zleceń innych władz centralnych, wejdzie w porozumienie z temi władzami centralnemi.

Postanowienia § 3. rozporządzenia ministerialnego z dnia 13. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 100, według którego sprzedaż przędzy surowej do Nr. 60 włącznie i wyrobionych z niej nici, towarów surowych i artykułów konfekcyjnych z tych towarów, nadto materiałów uniformowych, materyi na plecaki, na worki na chleb i na namioty jest dozwolona tylko na rzecz zarządu wojskowego i Tow. akc. Centrali dla bawełny, nie doznają wskutek powyższych zarządzeń żadnej zmiany.

§ 4.

Wyjątki.

Wyjęte od zakazu przerabiania lub obrabiania, pozbywania i dostawy są:

1. towary wraz z męską bielizną, będące w posiadaniu osób prywatnych i przeznaczone na własny ich użytek;

2. materye haftowane i koronkowe, materyały tapicerskie, taśmy bawełniane;

3. te ilości, jakie są potrzebne do wykonania zleceń władzy, o ile w Wojennym związku dla przemysłu bawełnianego znajdują się w dniu wejścia niniejszego rozporządzenia w życie dowody, odnoszące się do tych zleceń;

4. te ilości, co do których Ministerstwo handlu przed wejściem tego rozporządzenia w życie udzieliło wyjątkowo zezwolenia na przerabianie, obrabianie lub pozbycie, albo co do których zezwolenie takie zostanie udzielone w przyszłości;

5. wybielone, farbowane, drukowane, macerowane, zwyczajne i pojedynczo skręcane przędze, tudzież bawełniane towary tkane i dziane, a to wybielone, farbowane, macerowane, pstro tkane i drukowane oraz tkane lub dziane, bawełniane lub półwełniane męskie koszule i kalesony, względnie męskie koszule i kalesony, sporządzone z bawełnianych lub półwełnianych towarów tkanych lub dzianych, które są przeznaczone do wykonania udzielonych już zamówień zarządu wojskowego, c. k. i królewsko-węgierskich władz, rządu krajowego bośniacko-hercegowińskiego lub austriackiego albo węgierskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża, o ile użycie to zostanie udowodnione wobec Wojennego związku dla przemysłu bawełnianego w ciągu ośmiu dni po wejściu tego rozporządzenia w życie przez nadesłanie oryginału zlecenia tudzież

wymienienie ilości, która ma być jeszcze dostawiona;

6. wszystkie wymienione w § 1. towary i przedmioty, które w chwili wejścia tego rozporządzenia w życie są własnością państwa, krajów, austriackiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża, kas chorych, publicznych i prywatnych szpitali.

Od zakazu pozbywania i dostawiania są wyjąte: wymienione w § 1. przedce, bawełniane towary tkane i dziane i rodzaje bielizny, które po dniu 1. stycznia 1916 z zagranicy celnej sprowadzone już zostały lub będą jeszcze sprowadzone, o ile Zjednoczonej austriackiej i węgierskiej Centrali dla bawełny został dostarczony dowód na to sprowadzenie, względnie Wojennemu związkowi dla przemysłu bawełnianego w ciągu 8 dni po wejściu rozporządzenia w życie lub po dokonaniu dowozu zostanie taki dowód dostarczony.

Towary, oddane do sprzedaży na zasadzie przytoczonych postanowień wyjątkowych, muszą być zaopatrzone i to na każdej całej sztuce osobnym znakiem (napisem, przywieszoną karteczką) z uwidocznieniem firmy, której udzielono wyjątkowe zezwolenie względnie potwierdzenie przywozu z zagranicy, tudzież daty tego zezwolenia lub potwierdzenia.

§ 5.

Uwolnienie na rzecz drobnej sprzedaży.

Posiadaczom wymienionych w § 1. towarów bawełnianych i rodzajów bielizny wolno bez osobnego zezwolenia pozbyć w drodze drobnej sprzedaży taką część procentową znajdujących się w ich posiadaniu towarów, jaką Ministerstwo handlu w każdej poszczególnej kategorii towaru za każdym razem na ten cel uwolni. To zezwolenie przywiązane jest jednak do następujących warunków:

- a) zapasy uwolnione dla drobnej sprzedaży można pozbywać na rzecz poszczególnych bezpośrednich konsumentów tylko w ilościach najwyżej do 20 m towaru, względnie pół tuzina sztuk bielizny;
- b) ceny w drobnej sprzedaży uwolnionych ilości nie mogą w każdym razie przewyższać cen, uzyskiwanych w drobnej sprzedaży przez posiadacza przed wejściem tego rozporządzenia w życie;
- c) co do tych sprzedaży muszą być prowadzone osobne zapiski, do których musi się zezwolić na wgląd każdego czasu ustanowionym przez Ministerstwo handlu organom kontrolnym.

Na pierwsze dwa miesiące od dnia wejścia tego rozporządzenia w życie uwalnia się z wymienionych w § 1. towarów tkanych i dzianych oraz rodzajów bielizny:

10 procent zapasów towarów wybielonych lub macerowanych,

10 procent zapasów towarów pstro tkanych,

10 procent zapasów towarów farbowanych i drukowanych, co najmniej jednak 600 metrów w tych obu kategoriach razem wzięwszy,

10 procent zapasów bielizny męskiej, co najmniej jednak 10 tuzinów koszul i kalesonów razem wzięwszy.

Wybór przeznaczonych na sprzedaż ilości w granicach tych postanowień przysługuje posiadaczowi.

§ 6.

Sprzedaż i dostawa na rzecz Tow. akc. Centrali dla bawełny.

Bez względu na zamknięcie wolno wymienione w § 1. przedce, towary i przedmioty sprzedawać i dostawiać Tow. akc. Centrali dla bawełny. One podlegają jednak w Tow. akc. Centrali dla bawełny postanowieniom §§ 2. i 3.

§ 7.

Postanowienia wyjątkowe dla przedsiębiorstw konfekcyjnych i powszechnie użytecznych szwalni.

Przedsiębiorstwa konfekcyjne i powszechnie użyteczne szwalnie mogą w ciągu 2 miesięcy po wejściu niniejszego rozporządzenia w życie przerobić te materiały, które w chwili wejścia niniejszego rozporządzenia w życie znajdowały się w ich posiadaniu i były już przykrojone, tudzież 25 procent wszystkich innych ich zapasów w towarach wybielonych, macerowanych, pstro tkanych, farbowanych lub drukowanych. Kto z tego zezwolenia pragnie zrobić użytek, jest obowiązany nadać Wojennemu związkowi dla przemysłu bawełnianego w ciągu 8 dni wykaz zapasów materiałów przykrojonych i nieprzykrojonych w chwili wejścia tego rozporządzenia w życie.

Męskie koszule i kalesony, sporządzone na zasadzie tych postanowień, podlegają jednak ograniczeniom przewidzianym w tem rozporządzeniu.

§ 8.

Przechowywanie zamkniętych materiałów i przedmiotów.

Posiadacze przędz, towarów i przedmiotów, do których stosuje się zakaz przerabiania, obrabiania, pozbywania i dostawiania, są obowiązani przechowywać je aż do dalszego zarządzenia z troskliwością porządnego kupca.

Zapasy uwolnione dla drobnej sprzedaży w myśl § 5. należy przechowywać oddzielnie i oznaczyć je odpowiednimi napisami, przywieszonymi kartkami itp. Oddzielenie zapasów i za-

opatrzenie ich znakami musi być dokonane w ciągu 14 dni po wejściu niniejszego rozporządzenia w życie.

§ 9.

Kontrola.

Dla zapewnienia przestrzegania przepisów tego rozporządzenia ustanowi Ministerstwo handlu organa kontrolne, które mają każdego czasu wstęp do wszystkich przedsiębiorstw, tem rozporządzeniem objętych i którym należy na żądanie zezwolić na wgląd do wszystkich ksiąg przedsiębiorstwa, korespondencji i innych odnośnych zapisków.

Co do kontroli u członków Wojennego związku dla przemysłu bawełnianego mają nadto zastosowanie postanowienia § 4. rozporządzenia z dnia 26. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 273, w sprawie założenia Wojennego związku dla przemysłu bawełnianego.

§ 10.

Postanowienia karne.

Za przekroczenia tego rozporządzenia i za każde współdziałanie przy udaremnianiu ustanowionych w tem rozporządzeniu zobowiązań, będą polityczne władze pierwszej instancji karały grzywnami do 5000 koron lub aresztem do sześciu miesięcy, o ile działania te nie podpadają pod surowszy przepis karny.

§ 11.

Początek mocy obowiązującej.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Z tym dniem traci moc obowiązującą rozporządzenie ministeryalne z dnia 29. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 396.

Georgi wlr.

Spitzmüller wlr.

284.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 1. września 1916,

w sprawie zakazu przerabiania jęczmienia na słód browarniczy.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Począwszy od dnia 4. września 1916 zakazuje się aż do dalszego zarządzenia przerabiania

jęczmienia na słód browarniczy. Zakaz ten nie stosuje się do jęczmienia, który przed tym dniem został już namoczony.

Przedsiębiorstwa produkujące słód browarniczy są obowiązane najdalej w ciągu trzech dni po ogłoszeniu niniejszego rozporządzenia istniejące w tym dniu swe zapasy jęczmienia zgłosić w Wojennym zakładzie obrotu zbożem w Wiedniu; zapasami tymi wolno im rozrządzać tylko według zleceń otrzymanych od tego zakładu. Posiadacze i przechowcy tych ilości jęczmienia mają obowiązek starać się o fachowe obchodzenie się z niemi i ich zachowanie.

Browary i fabryki słodu są nadto obowiązane znajdujące się u nich w tym dniu zapasy jęczmienia zgłosić Centrali browarniczej w Wiedniu (I., Kärntnerstrasse 23), względnie Centrali słodowej w Wiedniu (I., Schenkenstrasse 10).

§ 2.

Minister handlu może w porozumieniu z interesowanymi Ministrami zezwolić na wyjątki od zawartego w § 1. zakazu.

§ 3.

Znajdujące się w browarach w dniu ogłoszenia niniejszego rozporządzenia zapasy słodu gotowego lub znajdującego się w toku produkcji a pochodzącego z jęczmienia ostatniego żniwa, poddaje się zamknięciu. Temi ilościami słodu ma rozrządzić Centrala browarnicza według zasad, ustalonych co do rozdziału materiałów browarniczych pomiędzy gorzelnie w rozporządzeniu ministeryalnym z dnia 3. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 243, w sprawie utworzenia Centrali browarniczej.

§ 4.

Celem nadzoru nad przestrzeganiem niniejszego rozporządzenia mogą władze polityczne zwiedzać wszystkie ubikacje przemysłowe, należące do produkujących słód browarniczy przedsiębiorstw oraz przeglądać zapiski kupieckie, a to za pośrednictwem organów urzędowych lub specjalnie w tym celu upoważnionych rzeczoznawców, zobowiązanych przysięgą do przestrzegania tajemnicy przedsiębiorstwa.

Przedsiębiorcy są obowiązani wymienionym w ustępie pierwszym organom nadzorczym udzielać żądanych wyjaśnień.

§ 5.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia i wydanych na jego zasadzie przepisów, o ile odnośny czyn nie podpada pod surowszy przepis

karny, będą karą polityczną władze I. instancyi grzywną do pięciu tysięcy koron lub według własnego ocenienia aresztem do sześciu miesięcy.

Jeżeli przekroczenie popełni przemysłowiec, można nadto, o ile zachodzą wymogi § 133. b, ustęp 1., lit. a, ustawy przemysłowej, zarządzić odebranie uprawnienia przemysłowego

§ 6.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu jego ogłoszenia.

Zenker wtr.   Leth wtr.
Spitzmüller wtr   Handel wtr

285.

Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 1. września 1916,

którem zmienia się rozporządzenie ministeryalne z dnia 14. lipca 1916, Dz. u. p. Nr. 218, dotyczące ograniczenia konsumcyi mięsa i tłuszczu.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządzają się, co następuje:

Artykuł I.

Zmienia się § 1., ustęp pierwszy i § 2. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 14. lipca 1916, Dz. u. p. Nr. 218, dotyczącego ograniczenia konsumcyi mięsa i tłuszczu, i mają one opiewać, jak następuje:

§ 1., ustęp 1.

Z wyjątkiem, przewidzianym w § 2., zakazuje się sprzedaży mięsa, surowego lub przyrządzonego (gotowanego, pieczonego, wędzonego, solonego itp.), tudzież podawania mięsa i potraw, składających się całkowicie lub w części z mięsa, w poniedziałek, środę i piątek każdego tygodnia. Z tym samym wyjątkiem nie wolno w tych dniach tygodnia także w prywatnych domach (gospodarstwach) spożywać mięsa i potraw, składających się w całości lub w części z mięsa.

§ 2.

W jednym z wymienionych w § 1., ustęp 1., dni tygodnia zezwala się na sprzedawanie tudzież podawanie i spożywanie baraniny. Polityczna władza krajowa ma ten dzień wyznaczyć i podać do publicznej wiadomości.

Artykuł II.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Zenker wtr.   Spitzmüller wtr.
Handel wtr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXXXV. — Wydana i rozestana dnia 3. września 1916.

Treść: № 286. Rozporządzenie w sprawie zakazów co do peryodycznych pism drukowanych, pojawiających się w Rumunii, tudzież rewizji nadchodzących stamtąd drukowanych pism nieperyodycznych.

286.

Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych i sprawiedliwości w porozumieniu z Ministerstwami skarbu i handlu z dnia 2. września 1916,

w sprawie zakazów co do peryodycznych pism drukowanych, pojawiających się w Rumunii, tudzież rewizji nadchodzących stamtąd drukowanych pism nieperyodycznych.

Na czas trwania mocy obowiązującej rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 25. lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 158, dotyczącego zawieszenia artykułu 13. państwowej ustawy zasadniczej o ogólnych prawach obywatelskich z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 142, wydaje się co do pism drukowanych, pojawiających się w Rumunii, następujące zarządzenia dla królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych:

§ 1.

Zabrania się wydawania pism drukowanych peryodycznych, wychodzących w Rumunii.

Zakaz ten odnosi się również do wydawania wszelkiego tłumaczenia, jakoteż innego wydania, sporządzonego w kraju lub zagranicą, bez względu na to, czy tłumaczenie to lub wydanie zawiera

całą treść peryodycznego pisma drukowanego czy też tylko pewną jego część.

Nikomui nie wolno wprowadzać lub rozszerzać takich pism drukowanych.

C. k. poczta nie może przyjmować prenumeraty na te pisma ani też ich dalej przewozić.

§ 2.

Peryodyczne pisma drukowane wspomnianego w § 1. rodzaju, które nadeszły do oczenia lub do ekspedycji pocztowej, należy oddawać prokuratorom państwa.

§ 3.

Pisma drukowane nieperyodyczne, które nadchodzą z oznaczonej zagranicy, podlegają rewizji policyjnej przed wydaniem ich uprawnionym odbiorcom.

Rewizya posyłek, nadchodzących do Austrii niższej, Czech, Moraw, Styrii, Krainy i Pobrzeża należy do Dyrekcji policyi w Wiedniu, względnie w Pradze, Bernie, Gracu, Lublanie i Tryeście, zaś rewizya posyłek, przeznaczonych dla Galicji, o ile przesyłki te wprowadza się do okręgu Sądu krajowego wyższego we Lwowie do c. k. Dyrekcji policyi we Lwowie, a o ile przesyłki te wprowadza się do okręgu Sądu krajowego wyższego w Krakowie do Dyrekcji policyi w Krakowie. Rewizya przesyłek, nadchodzących do innych krajów, należy do prezydium politycznej władzy krajowej.

Wobec tego winny urzędy cłowe oddane im do ocenia przesyłki nieperyodycznych pism drukowanych, nadchodzących z oznaczonej granicy, bez względu na to, czy przesyłki te są przeznaczone dla księgarzy czy też dla innych osób, odstępować do urzędowej czynności cłowej głównemu urzędowi cłowemu w siedzibie tej władzy, która jest powołana do rewizji po myśli obu poprzednich ustępów.

O przesyłkach pism drukowanych, nadchodzących do wspomnianych głównych urzędów cłowych, należy zawiadomić bezzwłocznie w celu przeprowadzania rewizji odnośne dyrekcje policyi, względnie prezydium politycznej władzy krajowej.

Nieperyodyczne pisma drukowane, które nadchodzą z oznaczonej zagranicy jako pocztowe przesyłki listowe i które nie mają być oddawane urzędowi cłowemu, winny graniczne urzędy pocztowe odstępywać bezpośrednio wymienionym wyżej władzom.

§ 4.

Przesyłki nieperyodycznych pism drukowanych, co do których nie zachodzi żadna przeszkoda, należy bezzwłocznie wydawać.

Pisma drukowane, znalezione przy rewizji a orzeczeniem sądownym zakazane, jakoteż te, których rozszerzanie wstrzymała już władza administracyjna stosownie do postanowień ustępu czwartego tego paragrafu, należy odkładać, konfiskować i drażać co do nich dochodzenia karne.

Inne pisma drukowane wspomnianego wyżej rodzaju należy brać w urzędowe przechowanie, jeśli co do ich dopuszczenia nasuwają się wątpliwości ze względu na interes publiczny.

Dyrekcje policyi, względnie prezydya politycznych władz krajowych mają się z możliwym pośpiechem zapoznawać z treścią takich pism drukowanych. Jeśli się okaże, że rozszerzanie pisma drukowanego należałoby w interesie publicznym wstrzymać, to winien Naczelnik kraju zarządzić wstrzymanie rozszerzania.

Wstrzymanie należy ogłosić w gazecie krajowej.

§ 5.

Za przekroczenia tego rozporządzenia karać będą według § 9. ustawy z dnia 5. maja 1869, Dz. u. p. Nr. 66, sądy powołane do orzecznictwa karnego w sprawach prasowych.

§ 6.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

Hochenburger wlr.
Spitzmüller wlr.

Leth wlr.
Handel wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXXXVI. — Wydana i rozesłana dnia 3. września 1916.

Treść: (№ 287. i 288.) 287. Rozporządzenie w sprawie ograniczenia produkcji piwa. — 288. Rozporządzenie w sprawie ograniczenia wyszynku produkcji piwa.

287.

Rozporządzenie Ministra skarbu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 2. września 1916

w sprawie ograniczenia produkcji piwa.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się w miejsce uchylonego niniejszem rozporządzenia z dnia 8. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 252, co następuje:

§ 1.

W miesiącu wrześniu 1916 można w browarach wytworzyć najwyżej trzydzieści pięć procent tej ilości brzożki piwnej, jaką daje przeciętna wysokość stwierdzonej przez władze skarbowe produkcji w tym samym miesiącu w latach 1911 i 1912. Dla browarów, które w roku 1911 lub 1912 nie były w ciągu miesiąca września w ruchu dłużej aniżeli przez dziesięć następujących po sobie dni, jest miarodajną dla wypośrodkowania wspomnianej poprzednio ilości porównawczej zamiast produkcji tego miesiąca, produkcja w miesiącu wrześniu 1910, a gdyby browar i w tym czasie nie był w ruchu dłużej niż przez dziesięć następujących po sobie dni, produkcja miesiąca września 1913.

Postanowienia §§ 2. i 4. rozporządzenia z dnia 25. listopada 1915, Dz. u. p. Nr. 346,

w sprawie ograniczenia produkcji piwa, mają odpowiednie zastosowanie do produkcji piwa w miesiącu wrześniu 1916.

§ 2.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Leth wlr.

Spitzmüller wlr.

Handel wlr.

288.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Kierownikiem Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 2. września 1916

w sprawie ograniczenia wyszynku piwa.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

W gospodach, szynkach i jadalniach oraz w zakładach wszelkiego rodzaju, w których podaje się piwo do spożycia, może być ono wydawane w lokalu lub na ulicę w dni powszednie tylko

w czasie od 7. do 10. godziny wieczorem, w niedziele i święta tylko od godziny 4. popołudniu do 10. godziny wieczorem.

W tym czasie można podać w lokalu poszczególnym osobom najwyżej pół litra, przy wyszynku na ulicę dla każdego odbiorcy najwyżej jeden liter.

§ 2.

Za przekroczenia powyższych zarządzeń będą karane polityczne władze powiatowe grzywnami aż do 5000 K lub aresztem aż do sześciu miesięcy.

Jeśli przekroczenie popełnione zostanie przy wykonywaniu przemysłu, można nadto, o ile zachodzą warunki § 133. b, ustęp 1., lit. a, ustawy przemysłowej, zarządzić odebranie uprawnienia przemysłowego na zawsze lub na pewien oznaczony czas.

§ 3.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu 4. września 1916.

Spitzmüller wlr.

Handel wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXXXVII. — Wydana i rozestana dnia 7. września 1916.

Treść: (Nr 289. i 290.) 289. Rozporządzenie, w sprawie dokonywania wypłat na rachunek c. k. Namiestnictwa, Centrali krajowej dla gospodarczej odbudowy Galicyi, przez pocztową Kasę oszczędności. — 290. Rozporządzenie, w sprawie ustalenia cen maksymalnych dla świeżych śliwek, oraz dla śliwek suszonych i powideł, tudzież w sprawie obrotu sliwkami suszonymi i powidłami.

289.

Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, skarbu i handlu w porozumieniu z Najwyższą Izłą obrachunkową z dnia 5. września 1916,

w sprawie dokonywania wypłat na rachunek c. k. Namiestnictwa, Centrali krajowej dla gospodarczej odbudowy Galicyi, przez pocztową Kasę oszczędności.

§ 1.

Wszystkie wypłaty, na które asygnata wychodzi od c. k. Namiestnictwa, Centrali krajowej dla gospodarczej odbudowy Galicyi lub ekspozytur tej Centrali, dokonywać należy za pośrednictwem pocztowej Kasy oszczędności.

§ 2.

Wyjęte są od wypłaty przez pocztową Kasę oszczędności:

- a) wypłaty na rzecz uprawnionych do poboru, mieszkających zagranicą,
- b) wypłaty, które muszą być dokonywane rzeczywiście w zlocie.

§ 3.

Dla wypłat wymienionych w § 1., które mają być realizowane w obrocie przekazowym pocztowej Kasy oszczędności, jest organem likwidującym wyłącznie oddział rachunkowy c. k. Namiestnictwa, Centrali krajowej dla gospodarczej odbudowy Galicyi.

Temu oddziałowi rachunkowemu należy w myśl rozporządzenia z dnia 8. stycznia 1911, Dz. u. p. Nr. 4, doręczać także przeznaczone dotąd dla wypłacających kas wygotowania sądowych uchwał na zajęcie i uchwał przekazujących (zakazów dla dłużnika trzeciego), o ile doręczenie takie ma być przedsięwzięte na wniosek popierającego dłużnika stosownie do § 295. o. c.

§ 4.

Pozatem mają zastosowanie do wymienionych wypłat przepisy §§ 5., 6., 7. i 9. rozporządzenia ministerjalnego z dnia 10. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 245. ewentualne zażalenia należy jednak wyśtosowywać do wymienionego powyżej oddziału rachunkowego.

§ 5.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Leth wlr.

Spitzmüller wlr.

Handel wlr.

290.

Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 6. września 1916,

w sprawie ustalenia cen maksymalnych dla świeżych śliwek, oraz dla śliwek suszonych i powideł, tudzież w sprawie obrotu śliwkami suszonymi i powidłami.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

Ceny maksymalne.

§ 1.

Przy sprzedaży świeżych śliwek pochodzenia tutejszokrajowego przez producenta, o ile sprzedaż ta nie odbywa się do rąk konsumenta w formie handlu drobnego, to jest w ilościach poniżej 1 q, nie wolno przekraczać następujących cen najwyższych:

a) za śliwki stołowe . . . . . 24 K

Za śliwki stołowe po myśli tego rozporządzenia uważa się owoce dojrzałe, ubarwione, nieuszkodzone i równomiernie dobrze rozwinięte; należą tutaj także te zerwane ręką owoce, które zebrane zostały w celu transportu na kilka dni przed zupełnym dojrzeniem.

b) za inne śliwki . . . . . 18 K

Powyższe ceny najwyższe należą się za 100 kg od miejsca produkcji za zapłatą w gotówce i bez opakowania.

Ceny najwyższe nie mają zastosowanie do tych ilości śliwek powyższych kategorii, które wywozi się poza granicę celną.

§ 2.

Przy sprzedaży towaru trwałego pochodzenia tutejszokrajowego, który sporządza się ze śliwek, nie wolno producentowi przekraczać następujących cen najwyższych:

1. Za śliwki suszone, a mianowicie:

a) o 105 sztukach i jeszcze lepszy towar . . . 104 K

b) o 106/130 sztukach . . . . . 100 „

c) o więcej niż 130 sztukach . . . . . 95 „

d) wybiórki . . . . . 65 „

Na ogół za towar dobrze wysuszony nieprzydymiony i trwały.

Postanowienia te nie mają zastosowania do tak zwanych prunel.

2. Za powidla a mianowicie za towar dobrze wygotowany, bez pestek, nie przepalony i ze świeżych śliwek sporządzony . . . . . 120 K

Powyższe ceny najwyższe należą się za 100 kg za zapłatą w gotówce, przy śliwkach suszonych bez opakowania, przy powidle z opakowaniem.

Mieszczą one w sobie kosztą dowozu do najbliższej możliwej do osiągnięcia stacji kolejowej lub okrętowej, do najbliższego możliwego do osiągnięcia urzędu pocztowego albo też — jeżeli przewóz koleją, okrętem lub pocztą byłby niemożliwy lub niegospodarny — do innego miejsca przeznaczenia i kosztą załadowania do wagonu kolejowego lub na okręt, względnie nadania na pocztę albo w razie dostawy wprost do miejsca przeznaczenia kosztą wyładowania.

§ 3.

Przy śliwkach w stanie świeżym, jakoteż śliwkach suszonych i powidłach, nieodpowiadających co do swej jakości wymogom, zawartym w §§ 1. i 2. tego rozporządzenia, należy potrącić odpowiednią kwotę od ustanowionych cen najwyższych.

W razie, jeżeli co do wysokości potrącenia porozumienie nie przyjdzie do skutku, rozstrzyga sąd powiatowy, w którego okręgu towar się znajduje, w postępowaniu niespornem po wysłuchaniu rzeczoznawców.

Rozstrzygnięcie sądu powiatowego można zacheć rekursen w ciągu dni ośmiu. Przeciwnie rozstrzygnięciu drugiej instancji dalszy środek prawny jest niedopuszczalny.

O ile kosztą postępowania ma zwrócić jedna ze stron lub mają one być rozdzielone między strony, rozstrzyga sąd wedle swobodnego uznania. Obowiązek dostawy nie doznaje wskutek postępowania sądowego żadnej zwłoki.

§ 4.

Ceny najwyższe w handlu drobnym za śliwki w stanie świeżym, śliwki suszone i powidla ustanowi polityczna władza krajowa. Tych cen najwyższych nie wolno przekraczać także przy wszelkiem innym kupnie śliwek i towaru trwałego ze śliwek sporządzonego.

Obrotu śliwkami suszonymi i powidłami.

§ 5.

Producenci śliwek suszonych i powideł mają towar ten ofiarować do sprzedaży i sprzedać go do dnia 30. listopada 1916 towarzystwu Austriackiej Centrali zakupna.

Wyjęte od tego są te ilości sliwek suszonych i powideł, które producent:

- a) używają we własnym gospodarstwie.
- b) przerabiają dalej we własnym przedsiębiorstwie,
- c) sprzedają w obrębie powiatu politycznego bez użycia kolei lub przedsiębiorstw żeglugi parowej gminom, instytucjom aprowizacyjnym, zakładom leczniczym, drobnym handlarzom lub wprost do rąk konsumentów.

Z wolnej ręki wolno producentom sprzedać te ilości sliwek suszonych i powideł, które zostały zaofertowane towarzystwu Austriackiej Centrali zakupna pismem poleconem, a których zakupna towarzystwo to odmówiło. Towarzystwo jest obowiązane odpowiedzieć na ofertę w ciągu trzytygodniowego terminu.

§ 6.

Przy zakupnach sliwek suszonych i powideł przez towarzystwo Austriackiej Centrali zakupna lub jej pełnomocników ma zastosowanie ta cena, jaka jest ustanowiona jako cena najwyższa w §§ 2. i 3.

§ 7.

Przesyłki sliwek suszonych i powideł mogą być tylko wtedy przyjmowane do przewozu przez koleje lub przedsiębiorstwa żeglugi parowej, jeśli do dokumentów przewozowych dodano dla każdej przesyłki poświadczenie przewozowe, wystawione wedle wzoru, przepisane w załączniku.

Do wystawienia poświadczenia przewozowego jest uprawniona polityczna władza powiatowa.

Dla przesyłek zarządu wojskowego nie potrzeba takich poświadczeń przewozowych.

§ 8.

Minister spraw wewnętrznych może dla obszarów administracyjnych, w których nie produkuje się większych ilości sliwek suszonych i powideł, zezwolić na wyjątki od postanowień §§ 5. i 7.

Postanowienia ogólne.

§ 9.

Przy umowach o kupno i dostawę, zawartych przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia a odnoszących się do świeżych sliwek, sliwek suszonych i powideł, w których oznaczono zapłatę według ilości dostarczonego towaru, wchodzą w miejsce umówionych cen, jeśli one przewyższają ceny najwyższe niniejszego rozporządzenia, te ceny najwyższe.

Przepis ten nie odnosi się jednakowoż do świeżych sliwek, wywożonych poza granicę celną.

§ 10.

Umowy o kupno i dostawę sliwek suszonych i powideł, zawarte przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia, są bezskuteczne, o ile sprzeciwiają się postanowieniu § 5. tego rozporządzenia i nie są jeszcze wykonane. Roszczenia o wykonanie lub wynagrodzenie szkody z powodu niewykonania nie można w tych przypadkach podnosić. Natomiast roszczenia z powodu niewykonania, powstałe przed mocą obowiązującą tego rozporządzenia, pozostają nietknięte, kupujący nie może jednak żądać wykonania lecz tylko wynagrodzenia szkody.

§ 11.

Za przekroczenia tego rozporządzenia i przepisów wydanych na jego podstawie tudzież za każde współdziałanie przy udaremnianiu ustanowionych w tem rozporządzeniu zobowiązań, będzie karała polityczna władza powiatowa grzywną do 5000 koron lub według uznania aresztem do 6 miesięcy, o ile nie podlegają one karze surowszej.

Jeśli przekroczenie popełni przemysłowiec, można prócz tego, o ile zachodzą wymogi § 133 b, ustęp 1., lit. a, ustawy przemysłowej, zarządzić odebranie uprawnienia przemysłowego.

§ 12.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Forster wlr.

Zenker wlr.

Spitzmüller wlr.

Handel wlr.

Poświadczenie przewozowe.

Imię i nazwisko posyłającego .....
w (miejscowość) ..... jest uprawniony do przewiezienia ..... kg (rodzaj towaru),
a to w czasie od ..... do 1916
z (nazwa stacji wysyłkowej) .....
(koleja, okrętem parowym) .....
pod adresem (imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania odbiorcy) .....

.....
Miejsce i dzień wystawienia.

.....
Podpis.

Poświadczenie to należy doczepić trwale do dokumentu przewozowego.
Dodanie poświadczenia należy w dokumencie przewozowym zaznaczyć.
Poświadczenie odbierze stacja przeznaczenia.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXXXVIII. — Wydana i rozesłana dnia 10. września 1916.

Treść: (Nr 291.—294.) 291. Obwieszczenie, w sprawie delegowania władz podatkowych do wymiaru podatku od zysków wojennych i podatku zarobkowego towarzystw. — 292. Rozporządzenie, którem zakazuje się tak zwanego bookydomino. — 293. Rozporządzenie o doniesieniach karnych przeciw osobom wojskowym Państwa niemieckiego. — 294. Rozporządzenie, w sprawie wyjątków od zakazu wypłat w stosunku do Wielkiej Brytanii, Francji i Rosji.

291.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 30. sierpnia 1916,
w sprawie delegowania władz podatkowych do wymiaru podatku od zysków wojennych i podatku zarobkowego towarzystw.

Na zasadzie artykułu 12., ustęp 2. rozporządzenia wykonawczego, z dnia 8. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 247, wydanego celem przeprowadzenia rozporządzenia cesarskiego z dnia 16. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 103, o podatku od zysków wojennych, deleguje się do wymiaru podatku od zysków wojennych towarzystw wymienione poniżej władze podatkowe, a to co do towarzystw z siedzibą

w Austrii Dolnej

administrację podatkową dla I. dzielnicy w Wiedniu;

w Tyrolu i Przedarulanii

administrację podatkową w Insbruku dla okręgów izb handlowych w Insbruku i Bezen, starostwo w Feldkirch dla okręgu izby handlowej w Feldkirch, i

starostwo w Trydencie dla okręgu izby handlowej w Rovereto;

w Dalmaeyi

starostwo w Zadarze;

w Czechach

administrację podatkową w Pradze II. dla okręgu izby handlowej praskiej,

starostwo w Libercu dla okręgów izb handlowych w Libercu i Chebie, i

starostwo w Pilźnie dla okręgów izb handlowych w Pilźnie i Budziejowicach;

na Morawach

administrację podatkową w Bernie dla okręgu izby handlowej bernenskiej, i

starostwo w Olomuńcu dla okręgu izby handlowej olomuńskiej;

w Galicyi

administrację podatkową we Lwowie dla okręgów izby handlowej lwowskiej i brodzkiej, i

administrację podatkową w Krakowie dla okręgu izby handlowej krakowskiej;

w Tryeście, Istrii, Gorycyi i Gradysee

administrację podatkową w Tryeście I.;

w Austrii Górnej, Solnogradzie, Styryi, Karyntyi, Krainie, na Śląsku i Bukowinie

administracje podatkowe w stolicach kraju.

Następnie zmieniając rozporządzenie tutejsze z dnia 22. grudnia 1891, Dz. u. p. Nr. 190, deleguje się administracyę podatkową dla I. dzielnicy w Wiedniu do wymiaru podatku zarobkowego dla wszystkich stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych i uważanych z nimi na równi związków, które mają swą siedzibę w Wiedniu.

Leth wlr.

292.

Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrami sprawiedliwości i skarbu z dnia 6. września 1916,

którem zakazuje się tak zwanego bookydomino.

Na zasadzie § 522. powszechnej ustawy karnej zakazuje się gry zwanej „bookydomino“ (domino booky lub szóstkowe).

Rozporządzenie to nabiera mocy obowiązującej w dniu ogłoszenia.

Hochenburger wlr.

Leth wlr.

Handel wlr.

293.

Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanemi Ministerstwami z dnia 6. września 1916,

o doniesieniach karnych przeciw osobom wojskowym Państwa niemieckiego.

§ 1.

Doniesienia karne przeciw osobom, należącym do oddziałów wojska Państwa niemieckiego, znajdujących w Monarchii austriacko-węgierskiej, należy

wnosić do najbliższej c. i k. władzy wojskowej (obrony krajowej), o ile nie jest rzeczą prostszą oddać doniesienie takie bezpośrednio obecnej w danem miejscu niemieckiej władzy wojskowej. W razie schwycenia obwinionego należy odprowadzić go bezzwłocznie do powyższej c. i k. władzy wojskowej. Do władzy tej należy przesłać do najbliższej niemieckiej władzy wojskowej w celu wydania dalszych zarządzeń przez właściwą władzę.

Koszta za żywienie i odprowadzenie obwinionego nie będą zwracane.

§ 2.

Rozporządzenie to nabiera mocy obowiązującej w dniu ogłoszenia.

Georgi wlr.

Hochenburger wlr.

Handel wlr.

294.

Rozporządzenie Ministra skarbu w porozumieniu z Kierownikiem Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 7. września 1916

w sprawie wyjątków od zakazu wypłat w stosunku do Wielkiej Brytanii, Francji i Rosji.

Na zasadzie § 4. rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 22. października 1914, Dz. u. p. Nr. 291 i § 1. rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 14. grudnia 1914, Dz. u. p. Nr. 343. rozporządza się, że obszary Rosji pozostające pod zarządem austriacko-węgierskim lub niemieckim, należy przy stosowaniu tych rozporządzeń traktować aż do dalszego zarządzenia tak, jak państwo tutejsze.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Równocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra skarbu w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych z dnia 23. czerwca 1915, Dz. u. p. Nr. 174, o wyjątkach od zakazu wypłat w stosunku do Rosji.

Leth wlr.

Handel wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXXXIX. — Wydana i rozesłana dnia 12. września 1916.

Treść: (Nr 295.—298.) 295. Obwieszczenie, w sprawie sprostowania błędu w rozporządzeniu Ministerstwa skarbu z dnia 21. lipca 1916, dotyczącego wymiaru powszechnego podatku zarobkowego za rok 1916. — 296. Rozporządzenie, w sprawie wydania dodatkowych postanowień do rozporządzenia ministeryalnego z dnia 26. kwietnia 1916, dotyczącego badania zapasów towarów lnianych oraz ograniczeń przeróbki i sprzedawania przędzy lnianej i towarów lnianych. — 297. Rozporządzenie, w sprawie zajęcia pestek winogronowych. — 298. Rozporządzenie, dotyczące ograniczenia rzezi bydła rogatego i świń.

295.

Obwieszczenie Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem skarbu z dnia 28. sierpnia 1916,

w sprawie sprostowania błędu w rozporządzeniu Ministerstwa skarbu z dnia 21. lipca 1916, Dz. u. p. Nr. 228, dotyczącego wymiaru powszechnego podatku zarobkowego za rok 1916.

W artykule 6. ogłoszonego w CIV. części Dziennika ustaw państwa, pod numerem 228, rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 21. lipca 1916, dotyczącego wymiaru powszechnego podatku zarobkowego za rok 1916, ma być w 8. wierszu z góry zamiast „Steuerersatz“ właściwie „Steuer-satz“.

Lech wlr.

Handel wlr.

296.

Rozporządzenie Ministra handlu i Ministra obrony krajowej z dnia 8. września 1916,

w sprawie wydania dodatkowych postanowień do rozporządzenia ministeryalnego z dnia 26. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 117, dotyczącego badania zapasów towarów lnianych oraz ograniczeń przeróbki i sprzedawania przędzy lnianej i towarów lnianych.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

W miejsce zarządzeń, zawartych w § 4., ustępie drugim i następnym, rozporządzenia ministeryalnego z dnia 26. kwietnia 1916, Dz. u. p.

Nr. 117 a dotyczących wolnego użycia pewnych oznaczonych ilości towarów, podlegających ograniczeniu sprzedaży, ma obowiązywać, co następuje:

W miesiącu wrześniu i październiku dozwala się na swobodne użycie oznaczonych poniżej ilości wymienionych w § 3., ustęp drugi, rozporządzenia ministerjalnego z dnia 26. kwietnia 1916. Dz. u. p. Nr. 117, według stanu zasobów z dnia 12. września 1916, a to miesięcznie:

Dla handlarzy drobiazgowych, to jest takich handlarzy, którzy sprzedają wyłącznie lub przeważnie towar krajany:

Z towaru surowego 200 m albo 10% zasobów tego towaru w dniu 12. września 1916, lecz conajwyżej . 500 m;

z towaru białego 250 m albo 10% zasobów tego towaru w dniu 12. września 1916, lecz conajwyżej . 500 m;

z farbowanego, drukowanego lub pstro tkanego towaru 150 m albo 10% zasobów tego towaru w dniu 12. września 1916, lecz conajwyżej . 300 m;

z towaru impregnowanego 100 m lub 10% zasobów tego towaru w dniu 12. września 1916, lecz conajwyżej . 200 m;

z artykułów, konfekcyjnych, wymienionych w § 1. d) i e) rozporządzenia ministerjalnego z dnia 26. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 117, aż do 10% zasobów każdego poszczególnego artykułu w dniu 12. września 1916.

Wykluczone od tego uwolnienia są materiały według przepisu zarządu wojskowego. To też zapasy tych materiałów pomija się przy obliczaniu stopy procentowej uwolnionych do użycia towarów.

Kto chce uczynić użytek z tego wolnego użycia, musi wypełnić warunki przepisane na końcu § 4., punkt 2. i 3., rozporządzenia ministerjalnego z dnia 26. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 117.

§ 2.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

Georgi wtr.

Spitzmüller wtr.

297.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 9. września 1916.

w sprawie zajęcia pestek winogronowych.

Na podstawie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914 Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, jak następuje:

§ 1.

Pestki winogronowe z tutejszo-krajowego zbioru winogron z roku 1916 zajmuje się na rzecz państwa. Postanowienie to odnosi się także do pestek winogronowych z takich wycieczyn, które mają być użyte do produkcji wina domowego lub wódki.

§ 2.

Zajęcie ma ten skutek, że nie można zajętych pestek ani przerabiać, ani inaczej zużywać, oddawać na karmę lub pozbywać, auiież odrzucać jako odpadki lub niszczyć, o ile nie wydano tem rozporządzeniem innych zarządzeń. Czynności prawne, sprzeciwiające się temu zakazowi, są nieważne.

§ 3.

Posiadacze winni odłączyć pestki winogronowe od wycieczyn, wysuszyć je i starannie przechować. O ile wycieczyny nie mają być użyte do produkcji wódki, winno nastąpić odłączenie pestek od wycieczyn najpóźniej do dnia 31. grudnia 1916, a przy wycieczynach, z których wyrabia się wódkę, najpóźniej do dnia 1. marca 1917.

Przepisane w ustępie 1. zobowiązanie do odłączenia, suszenia i przechowania pestek winogronowych nie odnosi się do posiadaczy wycieczyn, dostawianych przez nich w celu usunięcia pestek osobom lub przedsiębiorstwom, które zostały przez Tow. akc. Austriackiej Centrali olejnej i tłuszczowej do przyjmowania wycieczyn i usuwania z nich pestek osobno upoważnione i zobowiązane. O to upoważnienie należy postarać zawczasu w Tow. akc. Austriackiej Centrali olejnej i tłuszczowej; nie można go odmówić takim osobom i przedsiębiorstwom, które zajmowały się regularnie wyrobem wódki z cudzych wycieczyn.

Dostawa wycieczyn bez poprzedniego wyzyskania pestek winogronowych osobom lub przed-

siębiorstwom, które takiego upoważnienia nie posiadają, nie jest dozwolona.

§ 4.

Posiadacze winni zgłosić do właściwej zwierzchności gminnej zasoby uzyskanych pestek winogronowych najpóźniej do dnia 10. stycznia 1917, zaś zasoby pestek winogronowych z tych wyłoczyn, których użyto do wyrobu wódki, najpóźniej do dnia 10. marca 1917.

Zwierzchności gminne są obowiązane najpóźniej w pięć dni po upływie oznaczonych terminów zgłoszenia podać pismem do wiadomości Tow. akc. Austriackiej Centrali olejnej i tłuszczowej w Wiedniu, I. Seitzergasse 1 listę posiadaczy pestek winogronowych wraz z wymienieniem ilości zapasów.

Zwierzchności gminne są dalej obowiązane, donieść w dniu 10. stycznia 1917 właściwej politycznej władzy I. instancji, jakie ilości wyłoczyn z nieusuniętymi pestkami jeszcze się w gminie znajdują i do jakich posiadaczy wyłoczyn te należą, przyczem nie należy uwzględniać tych wyłoczyn, które są przeznaczone do wyrobu wódki i tych, które znajdują się w posiadaniu upoważnionych według § 3. osób albo przedsiębiorstw.

§ 5.

Tow. akc. Austriackiej Centrali olejnej i tłuszczowej jest obowiązane do zakupienia pestek, zgłoszonych u niego według § 4.; objęcie następuje po cenach i warunkach, oznaczonych w § 6., przy współdziałaniu zwierzchności gminnej w dniu ustanowionym w porozumieniu z Tow. akc. Austriackiej Centrali olejnej i tłuszczowej. Gmina winna postarać się o dostarczenie odpowiedniego lokalu odbiorczego i wagi.

Skoro w jakiejś gminie zgłoszono do odbioru mniej niż 2000 kg pestek winogronowych, następuje odbiór na żądanie Tow. akc. Austriackiej Centrali olejnej i tłuszczowej w stacyi kolejowej, znajdującej się najbliższej odnośnej gminy; w tym przypadku Tow. akc. Austriackiej Centrali olejnej i tłuszczowej wynagrodzi kosztą dowozu pestek do stacyi kolejowej, biorąc za podstawę odpowiedni wymiar przewoźnego.

Tow. akc. Austriackiej Centrali olejnej i tłuszczowej może odbiór pestek winogronowych za zgodą Ministerstw handlu i rolnictwa uregulować także w inny sposób.

§ 6.

Cena objęcia wynosi na miejscu odebrania 20 K za 100 kg. Odebraną ilość winno Tow.

akc. Austriackiej Centrali olejnej i tłuszczowej potwierdzić zapomocą kwitu i zapłacić w ciągu dni 14. Workow winno dostarczyć Tow. akc. Austriackiej Centrali olejnej i tłuszczowej; w wypadku dostarczenia przez sprzedającego należy zapłacić tytułem wynagrodzenia za worki w dobrym stanie 4 K 50 h od 100 kg zawartości netto. Poprzednia cena objęcia obowiązuje za towar dobrze wysuszony, wolny od nieczystości, niezawierający więcej przynieszki, niż pięć procent (skórek, szypułek itp.).

W razie, jeśli nie dojdzie między stronami do zgody co do wysokości ceny za towar nieodpowiadający powyższym wymaganiom, winien ustanowić tę cenę za przybraniem stron sąd powiatowy, w którego okręgu się towar znajduje, w postępowaniu niespornem, po wysłuchaniu rzeczoznawców. W tym wypadku winno Tow. akc. Austriackiej Centrali olejnej i tłuszczowej zapłacić gotówką przy odebraniu tymczasowo ofiarowaną przez siebie cenę kupna. Orzeczenie sądu powiatowego można zacząć rekuresem w ciągu dni ośmiu. Przeciw orzeczeniu II. instancji dalszy środek prawny jest niedopuszczalny. O ile kosztą postępowania mają być zwrócone przez jedną stronę lub rozdzielone pomiędzy strony, rozstrzyga sąd według swobodnego uznania. Obowiązek do dostawy nie ulega odwołce skutkiem postępowania sądowego.

§ 7.

Koleje żelazne i przedsiębiorstwa żeglarskie mogą przyjmować przesyłki pestek winogronowych do przewozu tylko wówczas, gdy do papierów przewozowych dołączono dla każdej przesyłki poświadczenie transportowe według przyległego wzoru wystawione przez zwierzchność gminną, z której okręgu pochodzi przesyłka.

Nie potrzeba takich poświadczeń transportowych dla przesyłek zarządu wojskowego tudzież dla przesyłek z zagranicy celnej, z Węgier, z Bośni i Hercegowiny.

§ 8.

Tow. akc. Austriackiej Centrali olejnej i tłuszczowej ma przydzielić zajęte pestki winogronowe przez siebie zakupione do przeróbki tym producentom oleju, których wymieni mu Wojenny związek przemysłu olejnego i tłuszczowego.

Rozdział uzyskanego z pestek winogronowych oleju pomiędzy konsumentów i ustanowienie ceny, po której Tow. akc. Austriackiej Centrali olejnej i tłuszczowej ma im olej oddawać, skutecznie Wojenny związek przemysłu olejnego i tłuszczowego za zezwoleniem Ministra handlu (§§ 2. i 14. rozporządzenia ministeryjalnego z dnia 8. kwietnia 1916, Dz. u p. Nr. 94).

Makuchy ma Tow. akc. Austriackiej Centrali olejnej i tłuszczowej odstąpić Centrali dla środków pastewnych po cenie, którą ustanowi Ministerstwo rolnictwa w porozumieniu z Ministerstwem handlu.

§ 9.

Jeżeli osoby lub przedsiębiorstwa, obowiązane do tego według § 3., wzbraniają się odłączyć na czas pestki winogronowe, wówczas zarządzi władza polityczna I. instancji, w której okręgu zapasy się znajdują, przymusowe odłączenie na koszt posiadacza.

Gdy posiadacz odmówi sprzedaży zajętych pestek Tow. akc. Austriackiej Centrali olejnej i tłuszczowej, wówczas władza polityczna I. instancji, w której okręgu zapasy się znajdują, orzeknie o obowiązku oddania zapasów i w razie potrzeby zarządzi przymusowe wydanie. Przy przymusowym wydaniu należy odliczyć od ceny objęcia

dziesięć procent. Odebrane przymusowo zapasy winien ostatni posiadacz przechować aż do odtransportowania i zachować je troskliwie.

§ 10.

Za przekroczenia tego rozporządzenia i za każde współdziałanie w udaremnianiu nałożonych w tem rozporządzeniu zobowiązań, będą polityczne władze I. instancji karały grzywnami do 5000 koron lub aresztem do 6 miesięcy, o ile działania te nie podlegają ściganiu karno-sądowemu.

§ 11.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

Hochenburger wlr.	Forster wlr.
Zenker wlr.	Leth wlr.
Spitzmüller wlr.	Handel wlr.

Poświadczenie transportowe dla przesyłek pestek winogronowych.

Imię i nazwisko wysyłającego .....

w (miejscowość)..... jest uprawniony do przesłania .....kg pestek
winogronowych w czasie od..... 19.. do ..... 19..

z (stacyi przesyłkowej)..... do (stacyi przeznaczenia).....
zapomocą (kolei żelaznej lub okrętu parowego)..... do (imię i nazwisko i miejsce
zamieszkania odbiorcy) .....

..... dnia..... 19..

L. S.

.....
Urząd gminny.

.....
Naczelnik gminy

Poświadczenie to należy dołączyć w sposób trwały do dokumentu przewozowego.
Dołączenie poświadczenia należy zaznaczyć w dokumencie przewozowym.
Poświadczenie winna sciągnąć stacya przeznaczenia

298.

Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 9. września 1916,

dotyczące ograniczenia rzezi bydła rogatego
i świń.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządzającego na czas nadzwyczajnych stosunków, wywołanych stanem wojennym, co następuje:

§ 1.

Krów, cielce i świń, które znajdują się w tak wysoko posuniętym stanie brzemennym, iż stan ten widocznym jest dla osób, zajmujących się chowem, sprzedają lub rzezią bydła, nie wolno — poza wypadkiem rzezi z konieczności — sprzedawać na rzeź ani też bić.

Taksamo nie wolno — poza wypadkiem rzezi z konieczności — sprzedawać na rzeź ani zabijać cieląt, które nie okazują jeszcze znamion dojrzałości, to jest 8 zupełnie wyklutych, jędrniami działkami otoczonych zębów siecznych i wygojony pepek.

Zawarty w § 1. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 6. lipca 1916, Dz. u. p. Nr. 211, zakaz rzezi świń na tłuszcz aż do wagi 60 kg od sztuki i świń na mięso aż do wagi 40 kg od sztuki pozostaje i nadal w mocy.

§ 2.

Krowy dojne i krowy do chowu, jakoteż cielce i woły w wieku od $\frac{1}{2}$ roku do $2\frac{1}{2}$ lat tudzież byki w wieku od $\frac{1}{2}$ roku do 2 lat wolno sprzedawać na rzeź lub bić tylko za zezwoleniem władzy. Wiek $2\frac{1}{2}$ lat poznaje się przez istnienie czterech, wiek 2 lat przez istnienie dwóch stałych wielkich zębów siecznych.

§ 3.

Polityczna władza krajowa może zarządzić w uwzględnieniu stosunków hodowli bydła w swoim obszarze administracyjnym, że cielęta półroczne i młodsze można sprzedawać na rzeź albo bić tylko za zezwoleniem władzy. Zezwolenia tego nie można jednak udzielać odnośnie do takich cieląt, które

nie okazują jeszcze znamion dojrzałości (§ 1., ustęp 2.).

Wspomniana władza może dalej postanowić, że dozwolone jest bez osobnego zezwolenia władzy rżnięcie cielce i wołów już w wieku 2 lat, to znaczy w razie istnienia 2 stałych wielkich zębów siecznych.

§ 4.

Dla udzielania zezwolenia (§§ 2. i 3.) wienna polityczna władza powiatowa w każdej odnośnej gminie ustanowić osobę znającą się na rzeczy. Dopóki nie nastąpi to ustanowienie, będąc funkcją ta wykonywana przez znającą się na rzeczy osobę, ustanowioną w myśl rozporządzeń z dnia 14. października 1914, Dz. u. p. Nr. 285, z dnia 23. grudnia 1914, Dz. u. p. Nr. 353, i z dnia 8. maja 1915, Dz. u. p. Nr. 114, a w braku jej przez naczelnika tej gminy, w której znajduje się gospodarstwo hodowcy względnie poszczególnego rolnika, trzymającego bydło.

Polityczna władza krajowa może dla odnośnego obszaru administracyjnego lub także tylko dla poszczególnych części tego obszaru przenieść upoważnienie do udzielania pozwoleń, przewidzianych w ustępie 1., na polityczną władzę powiatową lub na inny organ.

§ 5.

Każdy jest obowiązany na wezwanie władzy przyjąć funkcje urzędowego organu, wspomnianego w § 4., ustęp 1., i wykonywać go według najlepszej wiedzy i sumienia.

Urząd ten jest urzędem honorowym.

§ 6.

Dla krów dojnych i krów do chowu należy udzielić zezwolenia władzy na rzeź lub na odsprzedaż dla rzezi tylko wtedy, jeżeli dalsze trzymanie tych krów ze względu na stosunki odnośnego przedsiębiorstwa nie przedstawia się jako uzasadnione pod względem gospodarczym.

§ 7.

Pozwolenia urzędowego co do młodego bydła rogatego można nadto udzielić hodowcy względnie rolnikowi, trzymającemu bydło, z ważnych powodów. Za takie powody należy uważać w szczególności:

1. Brak u zwierząt zdolności fizycznych do chowu;
2. choroby, wady i niedający się usunąć nędzny rozwój zwierząt;

3. brak potrzebnych ubikacji do trwałego, choćby tylko od biedy wystarczającego umieszczenia dla zwierząt;

4. brak potrzebnej karmy,

5. tego rodzaju położenie ekonomiczne hodowcy względnie rolnika, trzymającego bydło. iż brak dochodu z sprzedaży spowodowałby dotkliwy uszczerbek w jego utrzymaniu lub w prowadzeniu przedsiębiorstwa.

§ 8.

W razie udzielenia zezwolenia przez władzę (§ 4.) wyda się hodowcy względnie rolnikowi, trzymającemu bydło, poświadczenie, zaopatrzone liczbą bieżącą, które należy przy sprzedaży zwierzęcia oddać kupującemu. W poświadczeniu tem należy podać okoliczności, które były niarodajne dla udzielenia pozwolenia a prócz tego odnośnie do cielic, wołów i byków wiek ich według stanu uzębienia. Nadto należy wiek zwierząt uwidocznnić także w paszporcie bydłecym w rubryce „Dokładny opis zwierząt“. Organ urzędowy (§ 4.) winien udzielić zezwolenia wciągać do spisu według numerów porządkowych z wyszczególnieniem istotnej ich treści. Poświadczenie to odbierze oglądacz bydła i mięsa przy sposobności przedsiębrania rzezi. Oglądacz bydła i mięsa ma zbierać poświadczenia i każdego tygodnia oddawać je naczelnikowi tej gminy, w której dokonywa się rzezi. Naczelnik gminy ma poświadczenia te przesyłać politycznej władzy powiatowej.

§ 9.

Jeżeli udzielanie zezwolenia urzędowego w myśl § 4., ustęp 2., przeniesiono na polityczną władzę powiatową lub na inny organ, wówczas w razie transportu zwierzęcia celem rzezi może być dokonaniem wystawienie paszportu bydłeciego dla dotyczącego bydłęcia dopiero po nadejściu zezwolenia na rzeź, udzielonego przez polityczną władzę powiatową lub przez wspomniany organ; zezwolenie to należy uwidocznnić w paszporcie bydłecym i w odcinku kuponowym zeszytu z paszportami bydłecymi, podając liczbę i datę odnośnego reskryptu urzędowego.

Jeżeli chodzi o transport bydłęcia, nie przeznaczonego na rzeź, wówczas należy na paszporcie bydłecym umieścić zapisek „Nie wolno puścić na rzeź“.

§ 10

Jeżeli polityczna władza krajowa wydała zarządzenie na zasadzie § 3., ustęp 1., że cielęta półroczne lub młodsze wolno sprzedawać na rzeź

lub rznąć tylko za zezwoleniem władzy, natenczas udzielone zezwolenie należy uwidocznnić w paszporcie bydłecym i w odcinku kuponowym zeszytu z paszportami bydłecymi.

Jeśli chodzi o transport cielęcia, nie przeznaczonego na rzeź, względnie jeśli odmówiono udzielenia zezwolenia na rzeź lub na sprzedaż w celu rzezi, natenczas należy na paszporcie bydłecym umieścić uwagę „Nie wolno puścić na rzeź“.

Jeżeli paszport bydłecy na cielę zawiera wymienioną w drugim ustępie uwagę, wówczas odnośnego zwierzęcia nie wolno dopuścić do rzezi także w obszarze administracyjnym innej politycznej władzy krajowej, choćby ona nie wydała zarządzeń według § 3., ustęp 1.

§ 11.

Polityczna władza powiatowa wykonywa prawo nadzoru nad przestrzeganiem niniejszego rozporządzenia i może zarządzenia naczelnika gminy, względnie specjalnego funkcjonariusza, ustanowionego po myśli § 4., zmienić lub je uchylić.

Przeciw odnowie udzielenia pozwolenia na rzeź wolno wnieść zażalenie w ciągu 14 dni do politycznej władzy powiatowej. Polityczna władza powiatowa rozstrzyga zażalenia stanowczo w ciągu 8 dni po wysłuchaniu naczelnika gminy. Jeżeli sama polityczna władza powiatowa wydała rozstrzygnięcie w sprawie udzielenia zezwolenia na rzeź, wówczas nie można zacząć tego rozstrzygnięcia.

§ 12.

Zwierząt wymienionych w § 2. gatunków nie wolno bez przedłożenia poświadczenia, wspomnianego w § 8., względnie paszportu bydłeciego, zaopatrzonego w klauzulę zezwolenia (§ 9.), dopuszczać na targowicę bydłecą, przeznaczoną dla bydła na rzeź.

Tak samo nie wolno cieląt, których paszport bydłecy zawiera uwagę wymienioną w § 10., ustęp 2., dopuszczać na targowicę bydłecą, przeznaczoną dla bydła na rzeź.

§ 13.

Kto zwierzęta wymienionego w § 1. rodzaju sprzedaje na rzeź albo dopuszcza do rzezi.

któ zwierzęta wymienionych w § 2. gatunków bez zezwolenia sprzedaje na rzeź lub do rzezi doprowadza.

któ cielęta wbrew zakazowi, wydanemu przez polityczną władzę krajową na zasadzie § 3., ustęp 1., sprzedaje na rzeź lub doprowadza do rzezi bez zezwolenia.

kto takie zwierzęta bez zezwolenia na rzeź sprzedaje na ten cel,

kto podaje świadomie daty nieprawdziwe celem uzyskania zezwolenia na rzeź,

kto umyślnie sprowadza okoliczności miarodajne dla uzyskania zezwolenia na rzeź,

kto bez uzasadnionej przyczyny wzbrania się przyjąć funkcję urzędowego organu, wymienionego w § 4., lub nadal go piastować, lub

kto w inny sposób działa wbrew przepisom tego rozporządzenia,

będzie karany przez polityczną władzę powiatową grzywną do 5.000 K względnie aresztem do 6 miesięcy, o ile nie ma zastosowanie kara surowsza.

Prócz tego może polityczna władza powiatowa w razie potrzeby zarządzić odpowiednio umieszczenie lub także sprzedaż odnośnych zwierząt na koszt i niebezpieczeństwo właściciela.

Jeżeli przekroczenie popełnione zostanie w wykonywaniu przemysłu, można nadto, o ile zachodzą wymogi § 133. b, ustęp 1., lit. a, ustawy przemysłowej, odebrać uprawnienie przemysłowe.

§ 14.

Postanowienia §§ 1. i 2., nie mają zastosowania do zwierząt, sprowadzonych na rzeź z zagranicy i do zwierząt bitych z konieczności.

§ 15.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Równocześnie tracą moc obowiązującą rozporządzenia z dnia 8. maja 1915, Dz. u. p. Nr. 114, z dnia 21. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 383. i z dnia 23. maja 1916, Dz. u. p. Nr. 153.

Zezwolenia władzy, udzielone na zasadzie rozporządzenia z dnia 8. maja 1915, Dz. u. p. Nr. 114, względnie rozporządzenia z dnia 21. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 383, tudzież zarządzenia wydane przez polityczne władze krajowe na zasadzie rozporządzenia z dnia 23. maja 1916, Dz. u. p. Nr. 153, pozostają w mocy.

Zenker wlr.

Spitzmüller wlr.

Handel wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXL. — Wydana i rozesłana dnia 13. września 1916.

Treść: (309 i 300.) 299. Rozporządzenie, w sprawie ograniczenia wyszynku piwa. — 300. Rozporządzenie, w sprawie uregulowania obrotu mlekiem.

299.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Kierownikiem Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 8. września 1916,

w sprawie ograniczenia wyszynku piwa.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

W gospodach, szynkach i jadalniach, oraz w zakładach wszelkiego rodzaju, w których podaje się piwo do spożycia, może być ono w lokalu lub na ulicę wydawane w dni powszednie tylko w ciągu trzech, po sobie następujących godzin, w niedziele i święta w ciągu sześciu, po sobie następujących godzin. Godziny te ustanawia polityczna władza krajowa, a za jej upoważnieniem polityczna władza powiatowa przy uwzględnieniu stosunków lokalnych.

W czasie, ustanowionym na podstawie powyższego przepisu, można wydać w lokalu po-

szczególnym osobom, a przy wyszynku na ulicę każdemu odbiorcy najwyżej jeden litr piwa.

§ 2.

Polityczne władze krajowe są upoważnione w szczególnie godnych uwzględnienia wypadkach zezwalać na prośbę od przypadku do przypadku na wyjątki od przepisu pierwszego ustępu § 1.

§ 3.

Za przekroczenia tego rozporządzenia i zarządzeń wydanych na jego podstawie będą karaty polityczne władze powiatowe grzywnami aż do 5000 koron, lub aresztem aż do sześciu miesięcy.

Jeżeli przekroczenie popełnione zostanie przy wykonywaniu przemysłu, może być nadto, o ile zachodzą warunki § 133. b, ustęp 1., lit. a, ustawy przemysłowej, zarządzone odebranie uprawnienia przemysłowego na zawsze lub na pewien oznaczony czas.

§ 4.

Rozporządzenie to wchodzi natychmiast w moc obowiązującą w miejsce rozporządzenia ministeryjalnego z dnia 2. września 1916, Dz. u. p. Nr. 288.

Spitzmüller wlr.

Handel wlr.

300.**Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 11. września 1916,****w sprawie uregulowania obrotu mlekiem.**

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Zakazuje się wyrabiania bitej śmietanki (kremu) i jogurtu oraz sprzedawania bitej śmietanki, jogurtu i śmietany wszelkiego rodzaju (śmietany, kwaśnej śmietany, śmietanki). Zakaz ten nie odnosi się do sprzedaży śmietany mleczarniom w celu wyrobu masła. Minister spraw wewnętrznych ma prawo zezwalać w poszczególnych przypadkach na sprzedaż bitej śmietanki i śmietany pochodzenia zagranicznego.

§ 2.

Zabrania się używania niezbieganego mleka do karmienia cieląt i świń, starszych niż sześć tygodni.

§ 3.

Mleko dla noworodków i dla dzieci można wyrabiać i sprzedawać tylko za zezwoleniem politycznej władzy krajowej. Polityczna władza krajowa udzieli takiego zezwolenia tylko tym przedsiębiorstwom, które mają odpowiednie urządzenia sanitarne, weterynaryjne i techniczne, tudzież oznaczy maksymalną ilość, jaką poszczególne przedsiębiorstwa mogą takiego mleka wyrobić. Winna ona nadto postanowić, w jaki sposób ma się odbywać nadzór policyjno-sanitarny i weterynaryjny i jakich ostrożności należy przestrzegać przy sprzedaży.

Jako mleko flaszkowe wolno sprzedawać tylko mleko z oryginalnem zamknięciem w mleczarniach fachowo przygotowane i tamże do flaszek nalane.

Zabrania się sprzedawania mleka pod nazwą mleko wyborowe, mleko lecznicze, mleko pańskie, mleko zdrowotne itp.

§ 4.

Do wyrobu sera w istniejących przedsiębiorstwach nie można używać mleka w ilości większej, aniżeli w odpowiednim czasie roku 1914. Ilość

mleka, jaką można użyć do wyrobu sera w przedsiębiorstwach, które sera w owym czasie nie produkowały, oznaczy polityczna władza krajowa lub z jej upoważnienia polityczna władza powiatowa po wysłuchaniu rzeczoznawców.

Dla pokrycia zapotrzebowania masła i mleka spożywczego może polityczna władza krajowa zarządzić po wysłuchaniu rzeczoznawców także dalej idące ograniczenie wyrobu sera.

§ 5.

Nie wolno używać mleka i śmietany do wyrabiania w celach przemysłowych lodów, czekolady, wyrobów cukierniczych (jak bonbonów, karmelków) i kremu wszelkiego rodzaju, do przyrządzania farb, oraz do przerabiania w celach technicznych innych przemysłów.

Zakaz ten nie odnosi się do wyrabiania margaryny.

Minister handlu może w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych zezwolić na wyjątki od zakazu używania mleka do przerabiania na techniczne cele przemysłu.

§ 6.

Polityczna władza krajowa a za jej upoważnieniem polityczna władza powiatowa może producentów, którzy sprzedawali dotychczas mleko do spożycia, zniewolić w miarę ich obecnej produktywności i po pokryciu ich własnego niezbędnego zapotrzebowania do dostarczania mleka w celach spożywczych.

Przy ocenianiu produktywności należy wysłuchać rzeczoznawców.

§ 7.

Polityczna władza krajowa może bądź powszechnie bądź dla poszczególnych powiatów lub gmin wydać przedsiębiorstwom przemysłu gospodnioszynkarskiego zakaz podawania mleka, używania mleka do sporządzania napojów i podawania takich napojów podczas pewnych godzin dnia, w szczególności godzinach popołudniowych.

Godziny te ustanawia polityczna władza krajowa i za jej upoważnieniem polityczna władza powiatowa jednolicie dla wszystkich przedsiębiorstw w jednej gminie, uwzględniając przytem stosunki miejscowe.

Dla przedsiębiorstw przemysłowych gospodnioszynkarskich, w których pożywniają się niezamożne koła ludności, winna powyższa władza zezwolić w stosowny sposób na wyjątki od powyższego zakazu.

§ 8.

W większych środowiskach konsumcyjnych należy na zarządzenie politycznej władzy krajowej utworzyć urzędy dla zaopatrywania w mleko, które pod odpowiedzialnem kierownictwem naczelnika politycznej władzy powiatowej lub wyznaczonego przezeń urzędnika politycznego składać się ma z reprezentantów producentów mleka, mleczarni, hurtownych kupców mleka, drobnych handlarzy mleka i konsumentów. Reprezentantów tych powołuje polityczna władza powiatowa.

Urzędy dla zaopatrywania w mleko mają nadzorować przestrzegania postanowień niniejszego rozporządzenia, czuwać nad tem, aby mleko było puszczone w obrót niefalszowane, przeprowadzać odpowiedni rozdział mleka dostarczonego dla odnośnego środowiska konsumcyjnego lub tamże produkowanego, regulować obrót mlekiem flaszkowem, wreszcie przedkładać politycznym władzom wnioski zmierzające do podniesienia dostawy mleka. W razie różnicy zdań pomiędzy członkami urzędu dla zaopatrywania w mleko rozstrzyga w każdym przypadku kierownik tego urzędu.

Mleczarnie i handlarze mleka jakoteż producenci mleka w siedzibie urzędu dla zaopatrywania w mleko są obowiązani donosić mu, jakie ilości mleka są im dostarczane lub ile mleka oni produkują; mają oni również na wezwanie udzielać potrzebnych wyjaśnień o swych dostawcach mleka i odbiorcach mleka i wypełniać polecenia tego urzędu.

Postanowienia poprzedniego ustępu mają także odpowiednie zastosowanie do wszystkich innych osób, dostawiających mleko do takiego środowiska konsumcyjnego, dla którego istnieje urząd dla zaopatrywania w mleko.

Kto w sposób zarobkowy trudni się sprzedażą mleka, jest obowiązany przyjąć do sprzedaży mleko przydzielone mu przez urząd dla zaopatrywania w mleko, i nie wolno mu bez zezwolenia tego urzędu związać swoich sklepów, jeśli one istniały w chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

Bliższe przepisy o urządzeniu i działalności urzędów dla zaopatrywania w mleko wyda polityczna władza krajowa. Może ona w razie potrzeby zniewolić gminy do urządzenia osobnych sklepów dla sprzedaży mleka.

§ 9.

Polityczna władza krajowa i za jej upoważnieniem polityczna władza powiatowa mogą szczególnie w większych środowiskach konsumcyjnych wydać zarządzenia dla zabezpieczenia pokrycia zapotrzebowania mleka przez ludność za szczegól-

nem uwzględnieniem dzieci, karmiących matek i chorych.

§ 10.

Polityczna władza krajowa ma ustanowić dla miejscowości, w których istnieją urzędy dla zaopatrywania w mleko (§ 8.), ceny maksymalne dla sprzedaży mleka po zasięgnięciu opinii urzędu dla zaopatrywania w mleko.

Polityczna władza krajowa może jednakowoż ustanowić ceny maksymalne dla sprzedaży mleka także dla innych miejscowości.

W razie, jeżeli ceny maksymalne odnoszą się nie tylko do drobnej sprzedaży mleka, ustanowienie cen maksymalnych wymaga zatwierdzenia Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

§ 11.

Producenci mleka, mleczarnie, handlarze mleka i przedsiębiorstwa komunikacyjne są obowiązane do udzielania politycznej władzy powiatowej na wezwanie potrzebnych wyjaśnień i wykazów co do rozporządzalnych zapasów mleka, odbiorców i dostawców mleka.

Polityczna władza powiatowa ma również prawo podejmować każdego czasu przez swych pełnomocników oględziny ubikacji przemysłowych, magazynów i innych ubikacji oraz wglądać do zapisków gospodarczych i handlowych.

Należy zezwolić organom władzy wstępu do tych ubikacji i udzielić im na żądanie wszelkich potrzebnych wyjaśnień.

§ 12.

Przeciw zarządzeniom władz politycznych i kierowników urzędów dla zaopatrywania w mleko, wydanych na zasadzie postanowień niniejszego rozporządzenia, jest rekurs niedopuszczalny. Przełożonej władzy politycznej zastrzega się jednak prawo badania z urzędu wszelkich zarządzeń i wydania w razie potrzeby odpowiednich wskazówek.

§ 13.

Gminy są obowiązane do współdziałania przy wykonywaniu tego rozporządzenia.

§ 14.

Pod mlekiem w myśl § 5. tego rozporządzenia nie należy rozumieć mleka w stałym stanie i kondensowanego; gdy jednak w zastosowaniu § 7., ustęp 1., zostanie wydany zakaz, rozciąga się ten ostatni także na te rodzaje mleka.

§ 15.

Za przekroczenia tego rozporządzenia i wydanych na jego podstawie przepisów, będzie polityczna władza powiatowa karała grzywnami do pięciu tysięcy koron lub aresztem do sześciu miesięcy, o ile czyn ten nie podpada w myśl istniejących ustaw surowszej karze.

Tego, kto do takiego czynu podmawia lub przy jego wykonaniu współdziała, należy ukarać w ten sam sposób.

Jeżeli przekroczenie popełniono przy wykonywaniu przemysłu, można — o ile zachodzą wymogi § 133. b, ustęp 1., lit. a, ustawy przemysłowej — odebrać uprawnienie przemysłowe na zawsze albo na pewien oznaczony czas.

§ 16.

Postanowienie § 1. w sprawie sprzedaży jogurtu i postanowienia § 3., ustęp 1., nabierają mocy obowiązującej w czternaście dni po ogłoszeniu niniejszego rozporządzenia, reszta postanowień w dniu ogłoszenia.

Uchyła się niniejszem rozporządzenie ministeryalne z dnia 26. listopada 1915, Dz. u. p. Nr. 345, pozostają jednakowoż w mocy wszystkie zarządzenia wydane przez władze polityczne na zasadzie tego rozporządzenia ministeryalnego, o ile nie sprzeciwiają się postanowieniom obecnego rozporządzenia.

Zenker wlr.

Spitzmüller wlr.

Handel wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXLI. — Wydana i rozesłana dnia 15. września 1916.

Treść: (№ 301—303.) 301. Rozporządzenie w sprawie uchylecia bezwzględnie obowiązujących przepisów ordynacji ubezpieczeniowej dla niektórych grup umów o ubezpieczenie. — 302. Rozporządzenie, odnoszące się do zajęcia nasienia lnu, zebranego w krajach tutejszych w roku 1916. — 303. Rozporządzenie, dotyczące przywozu niektórych materiałów surowych z Turcji i z Bułgarii w przesyłkach pocztowych.

301.

Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem sprawiedliwości z dnia 11. września 1916

w sprawie uchylecia bezwzględnie obowiązujących przepisów ordynacji ubezpieczeniowej dla niektórych grup umów o ubezpieczenie.

Na zasadzie § 166., ustęp 2., ordynacji ubezpieczeniowej (rozporządzenie cesarskie z dnia 22. listopada 1915, Dz. u. p. Nr. 343) rozporządza się, jak następuje:

Artykuł I.

Rozmiar stosowania tego rozporządzenia.

(1) Przepisy tego rozporządzenia mają moc obowiązującą dla umów o ubezpieczenie, zawartych przez mniejsze zakłady ubezpieczeń, oparte na wzajemności, które założono zgodnie z przepisami ustawy i którym pozwolono na wykonywanie czynności, następnie dla umów o ubezpieczenie, zawartych przez te oparte na wzajemności krajowe zakłady ubezpieczenia bydła, które otrzymują dodatki ze środków publicznych, i wreszcie dla umów o ubezpieczenie, zawartych przez kasy pomocy, założone w myśl ustawy z dnia 16. lipca 1892, Dz. u. p. Nr. 202.

(2) Za mniejsze zakłady ubezpieczeń, oparte na wzajemności, należy uważać związki ubezpieczeniowe, oznaczone w § 44. rozporządzenia

ministreryalnego z dnia 5. marca 1896. Dz. u. p. Nr. 31 (regulatyw ubezpieczeniowy), następnie zakłady ubezpieczeń, służące celom ubezpieczenia publiczno-prawnego, w odniesieniu do tych umów, zawartych w granicach ich publiczno-prawnego działu ubezpieczeniowego, które odnoszą się do osób, nie obowiązanych do ubezpieczenia, i dlatego podlegają przepisom ordynacji ubezpieczeniowej.

(3) Przepisy tego rozporządzenia nie mają zastosowania do umów o ubezpieczenie na życie, zawartych przez wszelkiego rodzaju zakłady, jeżeli świadczenia ubezpieczeniowe przekraczają granice cyfrowe, wyznaczone w § 1., ustęp 4. i 5., ustawy z dnia 16. lipca 1892. Dz. u. p. Nr. 202, o zarejestrowanych kasach pomocy.

Artykuł II.

Uchylecie bezwzględnie obowiązujących przepisów ordynacji ubezpieczeniowej.

Bezwzględnie obowiązujące przepisy ordynacji ubezpieczeniowej przestają obowiązywać w zupełności lub częściowo dla oznaczonych poniżej działów ubezpieczeniowych w myśl następujących postanowień.

§ 1.

Dla wszystkich działów ubezpieczenia.

Czasokres dla wniesienia sprzeciwu w myśl § 2., ustęp 1., o. ubezp. można skrócić; nie może on jednak wynosić mniej niż 14 dni.

§ 2.

Dla ubezpieczenia bydła.

1. Zakład ubezpieczeniowy może powołać się wbrew przepisowi § 50., ustęp 1., o. ubez. na układ, mocą którego jako stała wartość ubezpieczeniowa sztuki bydła w pierwszym peryodzie ubezpieczenia ma być uważana wartość szacunkowa, zbadana przez komisję przyjmującą i zgodnie ustalona. To samo obowiązuje także co do późniejszych peryodów ubezpieczenia dla wartości, które zbadano przy peryodycznem oszacowaniu („ogłędzinach“) i zgodnie ustalono.

2. O ile w poszczególnym przypadku jest taki układ skutecznym, nie ma zastosowania bezwzględnie obowiązujący przepis § 104. o. ubez.

3. Bezwzględnie obowiązujący przepis § 101., ustęp 3., o. ubez. zostaje uchylonym.

§ 3.

Dla ubezpieczeń na wypadek choroby i życiowych.

a) Przepisy o. ubez. dla wszystkich działów ubezpieczeniowych.

1. Uchyła się przymusowy przepis § 11., ustęp 1., o. ubez. co do stałych sądów rozjemczych związkowych kas chorych w myśl § 60. ustawy z dnia 30. marca 1888, Dz. u. p. Nr. 33, w sprawie ubezpieczenia robotników na wypadek choroby. Innym zakładom ubezpieczenia na wypadek choroby (kasom chorych) i zakładom ubezpieczeń życiowych może władza nadzorcza pozwolić na zgodny ze statutami układ, iż spory z umowy o ubezpieczenie winny być poddawane rozstrzygnięciu stałego związkowego sądu rozjemczego.

2. O ile w myśl punktu 1. zaistnieje właściwość sądu rozjemczego, można skrócić czasokres § 20., ustęp 2., o. ubez. dla dochodzenia roszczenia; nie może on jednak wynosić mniej niż trzy miesiące.

3. Co do skutków zwłoki w płaceniu premii można według wyboru umówić się:

a) że premii nie można żądać sądownie (przez sąd polubowny), że następnie zakład jest wolny z powodu niepłacenia premii od obowiązku świadczenia tylko wtedy, jeżeli zaległość osiągnie przy ubezpieczeniu życiowem kwotę ćwierćrocznej premii, a przy ubezpieczeniu na wypadek choroby kwotę sześciotygodniowej premii, i że wreszcie, jeśli zajdzie ten ostatni przypadek, uważa się umowę za wypowiedzianą przez ubezpieczonego. W razie takiego układu nie mają zastosowania prze-

pisy §§ 28. i 29. o. ubez., § 137. o. ubez. i § 145. o. ubez., o ile ten ostatni powołuje się na § 137. o. ubez.;

b) że premie należy płacić miesięcznie lub w krótszych czasokresach i że wezwania do zapłaty po myśli § 29., ustęp 1., o. ubez. można zaniechać, jeżeli ubezpieczony w ciągu trzech miesięcy po dniu zapadłości premii, co do której uskuteczniło wezwanie o zapłatę po myśli § 29., ustęp 1. o. ubez., ponownie popadł w zwłokę; w dalszym ciągu mają odpowiednie zastosowanie przepisy § 29., ustęp 2., do 4. o. ubez. O ile wskutek takiego układu nie należy oznaczać czasokresu dodatkowego, nie ma zastosowania także § 137., ustęp 2., o. ubez.

§ 4.

b) Przepisy o. ubez. o ubezpieczeniu życiowem.

1. Dla umów, zawartych przez kasy chorych w ramach wspierania chorych w celu świadczenia datku na koszt pogrzebu (pogrzebowe). i dla wszystkich umów, zawartych przez związkowe kasy chorych i kasy pomocy, zostają uchylone bezwzględnie obowiązujące przepisy III. rozdziału ordynacji ubezpieczeniowej.

2. Dla innych umów o ubezpieczenie życiowe można za zgodą władzy nadzorczej statutami postanowić:

a) że w przypadku § 134., ustęp 1., o. ubez. obniży się sumę ubezpieczenia o kwotę, która nie przewyższa różnicy premii z 5% odsetkami poszczególnych płatności premii;

b) że w przypadku § 134., ustęp 3., o. ubez. należy w każdym razie świadczyć pewną odprawę;

c) że w przypadku § 134., ustęp 4., o. ubez. należy zwrócić bez oprocentowania tę kwotę, o którą za wiele świadczone w premiach;

d) że w tych przypadkach, dla których ordynacja ubezpieczeniowa przewiduje przemianę w ubezpieczenie wolne od premii, odkup albo zwrot rezerwy premii, przypadającej na dane ubezpieczenie, należy wydać stosowną część świadczonych premii jako odprawę. W takim przypadku zostają uchylone przymusowe przepisy §§ 141. do 143. i 146., następnie §§ 144. i 145. o ile mają one za założenie wspomnianą przemianę. Podstawy wymiaru odprawy należy ustalić w myśl § 144., ustęp 1., o. ubez. w ogólnych warunkach ubezpieczenia; przymusowy przepis § 153, ustęp 1., ma przytem analogiczne

zastosowanie. Przepisy § 144., ustęp 2., o obowiązku oznajmienia przekazania obowiązują także dla tej odprawy.

§ 5.

e) Dalej idące uprawnienia władzy nadzorczej.

(1) W odniesieniu do takich związków, u których cel ubezpieczenia schodzi na drugi plan wobec innych celów związku, może władza nadzorcza uchylić także inne bezwzględnie obowiązujące przepisy ordynacji ubezpieczeniowej. Czy tego rodzaju związek istnieje, rozstrzyga władza nadzorcza po wysłuchaniu związku albo tych osób, które zajmują się założeniem związku.

(2) O ile zakłady ubezpieczeń, służące celom ubezpieczenia publiczno-prawnego, uważać należy za mniejsze zakłady ubezpieczenia (artykuł I., ustęp 2.), może im władza nadzorcza pozwolić na jednakowe traktowanie członków, obowiązanych do ubezpieczenia i ubezpieczonych dobrowolnie.

Artykuł III.

Początek skuteczności.

Przepisy artykułu II., § 3., l. 1 i 2, w związku z artykułem I. wchodzi w życie z ogłoszeniem tego rozporządzenia, a reszta przepisów z chwilą oznaczoną w artykule II. rozporządzenia cesarskiego z dnia 22. listopada 1915, Dz. u. p. Nr. 343.

Hoehenburger wr.

Handel wr.

302.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 12. września 1916.

odnoszące się do zajęcia nasienia lnu, zebranego w krajach tutejszych w roku 1916.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274. rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Nasienie lnu, zebrane w krajach tutejszych w roku 1916, zostaje zajęte na rzecz państwa. Zajęcie to wchodzi w życie co do już zebranych

ilości natychmiast, a co do reszty ilości z chwilą oddzielenia nasienia od roli. Wyłączone od tego zajęcia są zapasy znajdujące się w posiadaniu państwa albo zarządu wojskowego.

§ 2.

Zajęcie ma ten skutek, że zajętych towarów nie wolno zużywać, przerabiać, brać na karmę, ani dobrowolnie lub przymusowo pozbywać, ani też zakupywać, o ile w tem rozporządzeniu lub w osobnych zarządzeniach Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem rolnictwa nie wydano innych zarządzeń.

Przed wejściem w życie tego rozporządzenia nie wypełnione jeszcze umowy o kupno i dostawę nasienia lnu są bezskuteczne, o ile sprzeciwiają się przepisom tego rozporządzenia.

Nie można dochodzić roszczenia o dopełnienie lub o odszkodowanie z powodu niedopełnienia.

Roszczenia o niedopełnienie, które powstały przed wejściem w życie tego rozporządzenia, pozostają nietknięte, jednak nabywca nie może żądać dopełnienia, lecz tylko odszkodowania.

§ 3.

Do odbioru zajętych towarów przeznacza się T. akc. austriackiej Centrali olejnej i tłuszczowej w Wiedniu, I. Seitzergasse 1. Jest ono obowiązane zakupić zajęte towary i jak najrychlej je odebrać.

§ 4.

Cena odbioru wynosi 100 K za 100 kg nasienia lnu netto loco stacya kolejowa, położona najbliższej miejsca złożenia zapasów, w workach nabywcy. Cenę tę rozumie się za towar zdrowy, suchy, przesiany w sposób handlowy (odpowiadający zwyczajom kupieckim). Zapłatę w gotówce skuteczniejszą się za okazaniem nadawczego poświadczenia urzędu kolejowego (duplikatu listu przewozowego).

Jeżeli co do wysokości ceny za towar, który nie odpowiada powyższym wymogom, nie przyjdzie do skutku układ między stronami, oznaczy ją za przybraniem stron ten sąd powiatowy, w którego okręgu znajduje się towar, a to w postępowaniu niespornem po wysłuchaniu znawców w granicach ceny odbioru. W takim przypadku zapłaci gotówką T. akc. austriackiej Centrali olejnej i tłuszczowej przy odbiorze na razie ofiarowaną przez siebie cenę. Rozstrzygnięcie sądu powiatowego można zacząć w ciągu dni ośmiu rekusem. Przeciw rozstrzygnięciu drugiej instancyi nie jest dopuszczalny dalszy środek prawny.

O ile kosztu postępowania ma zwrócić jedna ze stron albo o ile należy je między strony rozdzielić, rozstrzyga sąd według swobodnego uznania. Obowiązku dostawy nie odracza postępowanie sądowe.

§ 5.

Posiadacz zajętego towaru jest obowiązany sprzedać go T. akc. austriackiej Centrali olejnej i tłuszczowej po ustalonych cenach i pod ustalonymi warunkami (§ 4.). Jest on dalej obowiązany przesłać T. akc. austriackiej Centrali olejnej i tłuszczowej na jej żądanie jedną lub więcej przeciętnych próbek dla zbadania towaru. Wreszcie jest on obowiązany przechowywać towar aż do odebrania w sposób odpowiedni i starannie się z nim obchodzić.

Wymłócenie zbioru ma nastąpić najdalej do dnia 30. grudnia 1916.

O zapasach już istniejących w chwili wejścia w życie tego rozporządzenia mają ich posiadacze donieść z podaniem ilości i miejsca złożenia T. akc. austriackiej Centrali olejnej i tłuszczowej najpóźniej w ciągu dni 14 od tej chwili, a o innych zapasach, pochodzących ze zbioru w roku 1916, najdalej do dni 8 po ich uzyskaniu.

§ 6.

Skutek zajęcia kończy się:

1. z oddaniem zapasów T. akc. austriackiej Centrali olejnej i tłuszczowej.
2. z przymusowym odbiorem.

§ 7.

Przesyłki nasienia lnu wolno przyjąć do przewozu kolejom albo towarzystwom żeglugi parowej tylko wtedy, jeżeli do dokumentów przewozu dołączone jest dla każdej przesyłki wystawione według podanego wzoru poświadczenie przewozowe T. akc. austriackiej Centrali olejnej i tłuszczowej.

Dla przesyłek zarządu wojskowego, dla przesyłek z zagranicy cłowej, z Węgier, z Bośni i Hercegowiny, jakoteż dla przesyłek, które w czasie wejścia w życie tego rozporządzenia już były nadane, nie są potrzebne tego rodzaju poświadczenia przewozowe.

§ 8.

Jeżeli posiadacz wzbrania się sprzedać swoje zajęte zapasy nasienia lnu T. akc. austriackiej Centrali olejnej i tłuszczowej, to polityczna władza pierwszej instancji, w której okręgu znajdują się zapasy, ma orzec o obowiązku oddania zapasów i w razie potrzeby zarządzić ich przymusowe odebranie na koszt posiadacza.

Orzeczenie takie jest skuteczne przeciw każdemu, komu przysługują prawa do zapasów

§ 9.

W razie przymusowego odebrania zapasów należy potrącić z ceny odbioru 10 procent. Jeżeli nie jest znany posiadacz lub nie jest znane jego miejsce pobytu albo jeżeli cena ma służyć na zaspokojenie rozszczeń osób trzecich, płynących z praw rzeczowych, to należy wartość towarów złożyć w sądzie.

Przymusowo odebrane zapasy winien ich ostatni posiadacz aż do zabrania przechowywać bezpłatnie i obchodzić się z nimi w sposób odpowiedni.

§ 10.

T. akc. austriackiej Centrali olejnej i tłuszczowej ma zakupione przez się, zajęte zapasy nasienia lnu przydzielić do przerobienia tym wytwórcom oleju, których mu wskaże Wojenny związek przemysłu olejnego i tłuszczowego.

Rozdzielenie uzyskanego oleju lnianego między konsumentów i ustanowienie ceny, po jakiej ma im olej oddać T. akc. austriackiej Centrali olejnej i tłuszczowej, uskutecznia Wojenny związek przemysłu olejnego i tłuszczowego za potwierdzeniem Ministra handlu (§§ 2. i 14. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 8. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 94).

Makuchy odstawi T. akc. austriackiej Centrali olejnej i tłuszczowej do Centrali środków państwowych po cenie, jaką oznaczy Minister rolnictwa w porozumieniu z Ministrem handlu.

§ 11.

T. akc. austriackiej Centrali olejnej i tłuszczowej jest obowiązane z łącznej ilości zakupionego nasienia lnu zatrzymać do dnia 30. kwietnia 1917 dla użycia na zasiew taką jej część, jaką oznaczy Minister rolnictwa.

Prośby o odstąpienie nasienia należy zawczasu wystosować do Wojennego związku przemysłu olejnego i tłuszczowego w Wiedniu, I., Seitzergasse 1., wymieniając potrzebną ilość i rozmiar powierzchni uprawy. Jeżeli prośba ta wpłynie jeszcze przed odebraniem zajętych zapasów przez T. akc. austriackiej Centrali olejnej i tłuszczowej, to Wojenny związek przemysłu olejnego i tłuszczowego pozostawi proszącemu odpowiednią ilość nasienia z jego własnych zapasów.

§ 12.

Za przekroczenia tego rozporządzenia i za każde współdziałanie przy udaremnieniu ustano-

wionych w niem obowiązków będzie karała władza polityczna I. instancyi grzywną do 5000 K albo aresztem do sześciu miesięcy, o ile czynności te nie podpadają surowszej karze.

§ 13.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia

Hochenburger wlr.

Zenker wlr.

Spitzmüller wlr.

Forster wlr.

Leth wlr.

Handel wlr.

Poświadczenie przewozowe dla nasienia lnu.

Imię i nazwisko wysyłającego .....

w ..... ma prawo przewieść
..... kg nasienia lnu,

a to w czasie od ..... do .....

z (nazwa stacji nadawczej) .....

do (nazwa stacji przeznaczenia) .....

(koleją albo okrętem) pod adresem (imię i nazwisko i miejsce zamieszkania odbiorcy) .....

.....

Wiedeń, dnia .....

**T. akc. austriackiej Centrali olejnej
i tłuszczowej.**

Poświadczenie to należy urwale dołączyć do dokumentu przewozowego.
Dodanie poświadczenia ma być zaznaczone na dokumencie przewozowym.
Poświadczenie to ściągnie stacja przeznaczenia.

303.**Rozporządzenie Ministra handlu
za zgodą Ministra wojny z dnia
14. września 1916,**

dotyczące przywozu niektórych materiałów
surowych z Turcyi i z Bułgaryi w przesyłkach
pocztowych.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia
10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, roz-
porządza się:

§ 1.

Wymienione poniżej towary, sprowadzone
po wejściu w życie tego rozporządzenia z Turcyi
i Bułgaryi do Austryi w przesyłkach pocztowych
(pakietowych i listowych), a mianowicie:

materyały włókniste (tkackie), jak wełna,
przędza wełniana, bawełna, len, konopie;

nasienie konopi dla celów uprawy;

sierść zwierzęca wszelkiego rodzaju (szczeć,
wełna angorska, włosie wielbłądzi);

jedwab (jedwabne odpadki, kokony wszelkiego
rodzaju i jedwab niciany);

skóry i skórki (także skórki zajęcze, jednak
nie skórki szlachetne);

skóra wyprawiona;

materyały garbnikowe wszelkiego rodzaju,
także jabłka galasowe;

surowy kauczuk, balata, gutaperka, mieszaniny
gumy i jej rozczyny, stara guma oraz sporzą-
dzone z niej regeneraty;

szmaty, gałgany;

guma tragantowa;

boracyt (pandermit)

muszą odbiorcy przez dni 14 po otrzymaniu prze-
syłki trzymać dla dyspozycji c. i k. zarządu woj-
skowego i nie wolno ich w tym czasie ani
pozbywać ani przerabiać. Jeżeli w tym czasie nie
rozporządzi nimi c. i k. zarząd wojskowy, to ma
odbiorca prawo użyć ich stosownie do zarządzeń,
istniejących dla nich w Austryi.

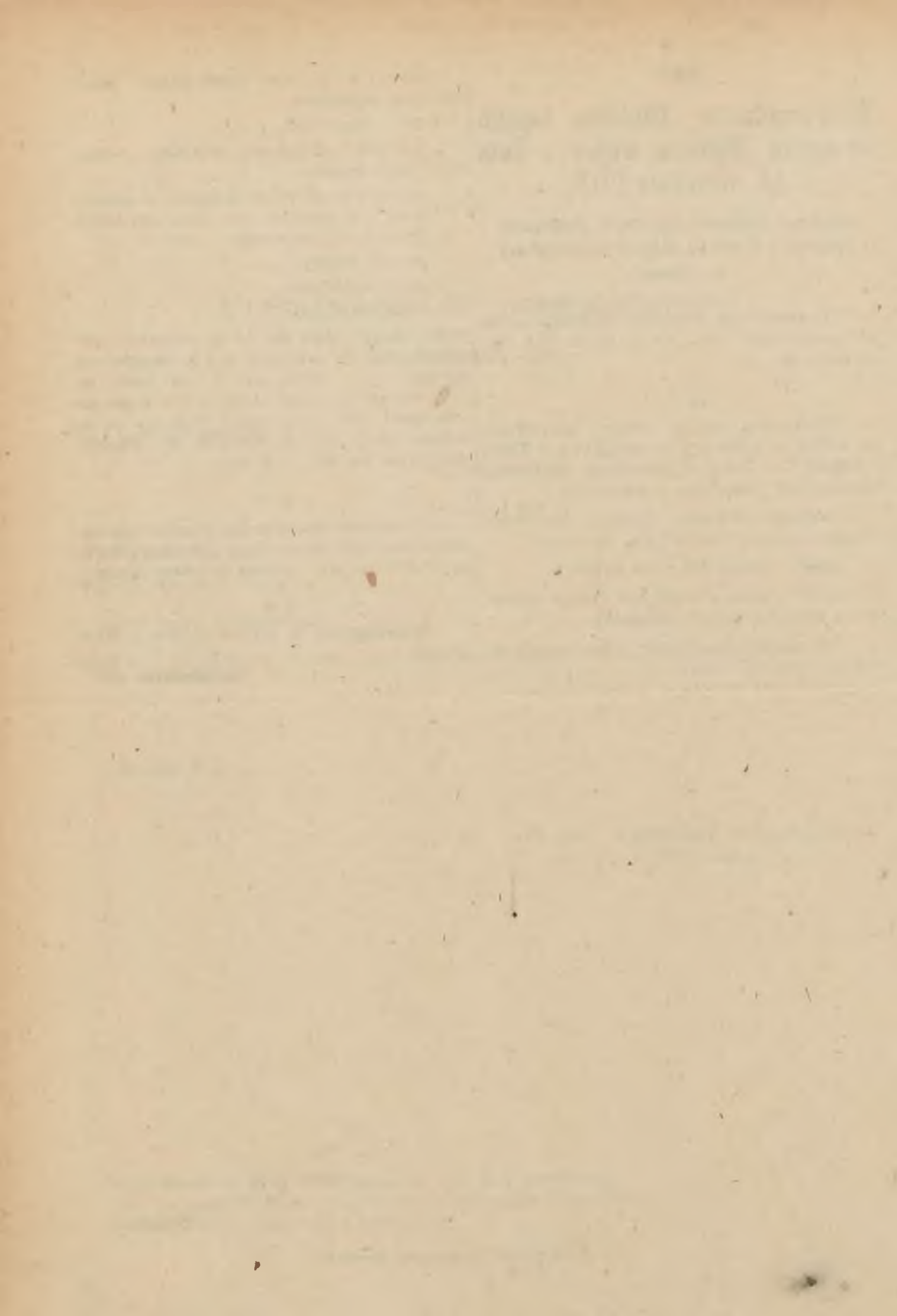
§ 2.

Za działania wbrew postanowieniom tego roz-
porządzenia będzie karała władza polityczna grzywną
do 5000 koron albo aresztem do sześciu miesięcy.

§ 3.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem
ogłoszenia.

Spitzmüller wlr

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXLII. — Wydana i rozesłana dnia 17. września 1916.

Treść: № 304. Rozporządzenie cesarskie, w sprawie ochrony praw członków kas brackich w czasie ich służby wojskowej w obecnej wojnie.

304.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 15. września 1916,

w sprawie ochrony praw członków kas brackich w czasie ich służby wojskowej w obecnej wojnie.

Na mocy § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, zarządzam, jak następuje:

§ 1.

Członkom kas brackich, którzy wstąpili do służby wojskowej, należy — o ile oni w ciągu czterech miesięcy po ukończeniu tej służby znów do jakiejś kasy brackiej wstąpią — wliczyć do czasu bezzasilkowego (§ 14., l. 2, ustawy z dnia 28. lipca 1889, Dz. u. p. Nr. 127) czas spędzony w służbie wojskowej w obecnej wojnie, dla którego wymiaru jest stanowczym § 11.

Jeżeli członek kasy brackiej przyjmie w ciągu powyższego czasokresu zajęcie w jakiejś kopalni (§ 131. p. u. g.), a w jej kasie brackiej był ubezpieczony na prowizję w chwili swego wstąpienia do wojska, w takim razie niezależnie od jego rozszczenia o traktowanie go w myśl § 9., ustęp 2., ustawy z dnia 28. lipca 1889, Dz. u. p. Nr. 127, kontynuuje on ubezpieczenie w kasie prowizyjnej bez podwyższenia świadczonego datku i bez dopłacania datków za czas przerwy ze strony zobowiązanych do tego, a to z temi oczekiwaniami prowizyjami, jakie nabył w dniu 25. lipca 1914, albo jeżeli później do wojska wstąpił, w chwili swego wstąpienia.

Jeżeli członek kasy brackiej przyjmuje w ciągu powyższego czasokresu zatrudnienie w innej kopalni, to przy przyjęciu go do kasy brackiej tej kopalni należy uważać dla obliczenia oczekiwanych prowizyi i świadczeń datków za wiek wstąpienia członka jego wiek w dniu 25. lipca 1914, albo jeżeli wstąpił do wojska później, jego wiek w chwili wstąpienia do wojska.

Jeżeli przejście członka kasy brackiej do jakiejś innej kopalni zostaje uskutecznione dlatego, ponieważ w tej kopalni, w której kasie brackiej był ubezpieczony na prowizję w chwili wstąpienia do wojska, nie został przyjęty nawet do tej kategorii funkcjonaryuszów, do której należał przed swem wstąpieniem do wojska, w takim razie wolno mu kontynuować swoje ubezpieczenie prowizyjne w kasie brackiej tej kopalni, do której przeszedł, przyjmując w niej zatrudnienie, a to w myśl przepisów poprzedniego ustępu, albo też pozostać nadal ubezpieczonym na prowizję w tej kasie brackiej, do której należał w chwili swego wstąpienia do wojska. W tym ostatnim przypadku mają zastosowanie do członka kasy brackiej postanowienia drugiego ustępu. Zatrzymuje on przysługujące mu dla siebie, dla jego wdowy i jego sierót rozszczenia o prowizję do tej kasy brackiej, do której należał w chwili swego wstąpienia do wojska, natomiast do tej kasy brackiej winien także uiszczać przepisane datki na ubezpieczenie prowizyjne on sam i posiadacz kopalni, do której on przeszedł. W kasie brackiej, istniejącej przy tej kopalni, podlega członek kasy brackiej tylko ubezpieczeniu na wypadek choroby.

§ 2.

Pobierającym prowizję z kas brackich, którzy wstąpili do służby wojskowej, wolno zastanowić prowizję tylko wtedy, jeżeli ich zupełna zdolność

zarobkowania została udowodnioną po myśli postanowień statutu kasy brackiej.

§ 3.

Jeżeli członek kasy brackiej stanie się niezdolnym do zarobkowania w czasie albo wskutek służby wojskowej w ciągu roku po jej ukończeniu, to przysługuje mu, chociażby nawet czas bezzasilkowy (§ 1., ustęp 1.) jeszcze nie upłynął, roszczenie o prowizję inwalidy w kwocie 200 koron rocznie do tej kasy brackiej, do której należał aż do wstąpienia do wojska.

Jeżeli w chwili zaistnienia niezdolności do zarobkowania istnieje ustawowe albo statutowe roszczenie o wyższą prowizję z kasy brackiej, to należy ją przyznać w wymiarze statutowym.

Członkowi należy wydać kwotę jego udziału w rezerwie [w majątku] (§§ 7. i 9., zdanie ostatnie, ustawy z dnia 28. lipca 1889, Dz. u. p. Nr. 127), przewyższającą ewentualnie skapitalizowaną wartość przysługującego po myśli ustępu 1. roszczenia prowizyjnego. Ewentualnych wojskowych należności zaopatrzenia nie wolno policzać na poczet prowizji inwalidy, o ile tę ostatnią należy świadczyć z kasy prowizyjnej w kasie brackiej.

Dla oceny istnienia niezdolności do zarobkowania obowiązują przepisy ustawy z dnia 28. lipca 1889, Dz. u. p. Nr. 127, i statutu kasy brackiej, do której należał członek kasy brackiej aż do wstąpienia do wojska.

Prowizya należy się członkowi od chwili ukończenia służby wojskowej, o ile w postępowaniu przy wyznaczaniu prowizji nie okaże się, że prowizya przypada od jakiejś późniejszej chwili.

§ 4.

Osieroceni (żona i dzieci) przez członka kasy brackiej, zabitego na wojnie albo zmarłego w czasie lub wskutek swej wojskowej służby, nawet gdyby ten członek nie odbył jeszcze czasu bezzasilkowego (§ 1., ustęp 1.), mają prawo żądać prowizji dla osieroconych, jakaby się im należała w myśl statutu kasy brackiej, gdyby członek ten był zmarł w dniu 25. lipca 1914, albo jeżeli później wstąpił do wojska, w chwili tego wstąpienia. Ewentualnych wojskowych należności zaopatrzenia nie wolno policzać na poczet tych prowizji osieroconych, o ile należy je świadczyć z kasy prowizyjnej w kasie brackiej.

Takie samo roszczenie o prowizję przysługuje w razie istnienia wszystkich innych wymogów rodzinie (żonie i dzieciom) zaginionego w polu przed nieprzyjacielem członka kasy brackiej, dopóki zaginiony się nie znajdzie.

Roszczenie o prowizję osieroconych (rodziny) rozpoczyna się z dniem przypadnięcia wojskowych należności zaopatrzenia albo z dniem, w którym przypadłyby te należności, gdyby takie roszczenie istniało.

§ 5.

Korzyści z § 3., ustęp 1. i 2., oraz z § 4., ustęp 1. i 2., nie należą się, jeżeli członek kasy brackiej utracił z własnej winy roszczenie o wojskowe należności zaopatrzenia.

§ 6.

Podczas wojskowej służby i aż do upływu czterech miesięcy po jej ukończeniu nie jest dopuszczalną wypłata udziału w rezerwie (w majątku), odłożonego dla członka kasy brackiej.

Jeżeli mimo to wypłata tego udziału w rezerwie (w majątku) nastąpiła, nie zostają przez to w myśl następujących przepisów ograniczone roszczenia, jakie przysługują według tego rozporządzenia cesarskiego.

Przy likwidowaniu oznaczonych w § 3., ustęp 1. i 2., oraz w § 4., ustęp 1. i 2., roszczeń o prowizję należy odliczyć już ewentualnie wypłacone udziały w rezerwie (w majątku). Dla tego odliczenia należy na żądanie członka kasy brackiej albo osieroconych przez niego pozwolić na raty miesięczne, których wysokość nie śmie przekraczać jednej czwartej części miesięcznej kwoty prowizji. Tę samą korzyść należy przyznać w danym razie także rodzinie członka kasy brackiej, zaginionego w polu przed nieprzyjacielem (§ 4., ustęp 2.)

Jeżeli członek kasy brackiej, któremu wbrew przepisowi pierwszego ustępu już wypłacono jego udział w rezerwie (w majątku), przyjmie w ciągu czasokresu, oznaczonego w § 1., ustęp 1., zatrudnienie w kopalni, w której kasie brackiej był on ubezpieczony na prowizję w chwili wstąpienia do wojska, to może on żądać zastosowania przepisu § 1., ustępu 2., tylko wtedy, gdy zwróci kasie brackiej podjęty udział w rezerwie (w majątku); w innym razie należy traktować takiego członka kasy brackiej według przepisów, ustanowionych w § 1., ustęp 3., dla członków kas brackich, przyjmujących zatrudnienie w innej kopalni. Tak samo może członek kasy brackiej, któremu wbrew przepisowi pierwszego ustępu już wypłacono jego udział w rezerwie (w majątku), w razie istnienia wymogów, ustanowionych w § 1., ustęp 1. i 4., tylko wtedy żądać, by pozostał nadal ubezpieczony na prowizję w tej kasie

brackiej, do której należał w czasie wstąpienia do wojska, jeżeli zwróci kasie brackiej podjęty udział w rezerwie (w majątku). Dla zwrócenia udziału w rezerwie (w majątku) należy członkowi kasy brackiej pozwolić na jego żądanie na stosowne raty miesięczne.

§ 7.

Skapitalizowaną wartość ciężaru rentowego, urastającego dla kas brackich po myśli postanowień § 3., ustęp 1., i § 4., ustęp 1. i 2., pomniejszoną o udziały w rezerwie (w majątku), stojące do dyspozycji dla uprawnionych do pro wizyi, należy pokryć rocznymi spłatami w ciągu peryodu umorzenia, wynoszącego najdłużej 25 lat. To samo dotyczy także płatnych w myśl § 3., ustęp 2., prowizyi aż do kwoty 200 K rocznie. Spłaty roczne ciężar na każdorazowych posiadaczach kopalni i mają być ściągane w taki sam sposób, jak wszystkie inne datki kopalniane.

Władze górnicze są upoważnione w miarę przypuszczalnego czasu trwania ruchu kopalni zarządzić także krótszy niż 25letni peryod umorzenia.

Ministerstwo robót publicznych może także za zgodą Ministerstwa spraw wewnętrznych i Ministerstwa skarbu pozwolić posiadaczowi kopalni za dniem odpowiedniego zabezpieczenia pod warunkiem odwołania tego każdej chwili, aby zamiast spłat rocznych wypłacał on w sposób bieżący z obciążającej go kwoty prowizye, przypadające w myśl § 3., ustęp 1. i 2., oraz § 4., ustęp 1. i 2.

Blizsze przepisy o postępowaniu przy ustalaniu i ściąganiu oznaczonych w ustępach 1. i 2. rocznych spłat, jakoteż przy udzielaniu przewidzianego w ustępie 3. wyjątkowego pozwolenia, należy ustanowić drogą rozporządzenia.

§ 8.

Powzięcie uchwały co do roszczeń prowizyjnych, przyznawanych w myśl postanowień § 3., ustęp 1. i 2., oraz § 4., ustęp 1. i 2., następnie zezwolenie na raty w myśl § 6., ustęp 3., należy do osobnych wydziałów, które należy ustanawiać przy kasach brackich każdym razem na czas trwania funkcyj naczelnictwa kasy brackiej i które mają się składać z przewodniczącego i z czterech członków.

Jako przewodniczący występuje przewodniczący naczelnictwa kasy brackiej albo jego zastępca; po dwóch członków i po jednym zastępcy wybierają oddzielnie obie kurye naczelnictwa kasy brackiej ze swego grona większością głosów.

Do powzięcia uchwały wydziału jest potrzebna obecność przewodniczącego albo jego za-

stępcy i czterech członków albo ich zastępców. Do przewodniczącego albo do jego zastępcy należy kierowanie rozprawą; nie ma on prawa głosu.

Uchwały wydziału zapadają większością głosów. Jeżeli uchwała większości nie przyjdzie do skutku, w takim razie przedłoży przewodniczący dla ostatecznego rozstrzygnięcia bezzwłocznie wniosek występującego z roszczeniem właściwemu sądowi rozjemczemu kasy brackiej (§§ 19. i 20. ustawy z dnia 28. lipca 1889, Dz. u. p. Nr. 127, w brzmieniu ustaw z dnia 17. stycznia 1890, Dz. u. p. Nr. 14, i z dnia 17. września 1892, Dz. u. p. Nr. 178), oznajmiając powody, podniesione przy głosowaniu w postępowaniu przed wydziałem.

Przeciw wszystkim rozstrzygnięciom wydziału przysługuje skarga do sądu rozjemczego kasy brackiej tak występującym z roszczeniem i interesowanym posiadaczom kopalni, jakoteż kasom brackim, o ile im przez to rozstrzygnięcie zostają nałożone świadczenia, a to w ciągu trzechmiesięcznego czasokresu od doręczenia rozstrzygnięcia pod rygorem jej utraty.

§ 9.

O ile są w statucie kasy brackiej zastrzeżone roszczenia odszkodowawcze przeciw posiadaczowi kopalni z powodu przyjęcia mniej zdatnych robotników górniczych, jest ich dochodzenie niedopuszczalne, jeżeli chodzi o robotników górniczych, których zdolność do pracy ucierpiała w czasie albo wskutek służby wojskowej.

§ 10.

Z osobami, które wstąpiły do służby wojskowej, stoją na równi:

1. osoby, powołane do osobistego świadczenia usług na zasadzie § 4. ustawy o świadczeniach wojennych;

2. zakładnicy i osoby cywilne, trzymane przez nieprzyjaciela w niewoli.

§ 11.

Służba wojskowa uchodzi za ukończoną z upływem tego dnia, w którym członek kasy brackiej został wyłączony z czynnej armii wojskowej. W miejsce tego dnia wstępuje co do osób, oznaczonych w § 10., l. 1, ten dzień, w którym skończyło się osobiste świadczenie usług, a co do osób, oznaczonych w § 10., l. 2, ten dzień, w którym po odzyskaniu wolności powrócą one na obszar monarchii austriacko-węgierskiej

§ 12.

Osoby, które w czasie służby wojskowej są zatrudnione w sposób, uzasadniający obowiązek ubezpieczenia po myśli ustawy z dnia 28. lipca 1889, Dz. u. p. Nr. 127, i otrzymują od pracodawcy regularną zapłatę, podlegają temu ubezpieczeniu we właściwej kasie brackiej. Do nich nie ma zastosowania przez czas takiego zatrudnienia niniejsze rozporządzenie cesarskie.

§ 13.

Przepisy tego rozporządzenia cesarskiego mają także odpowiednie zastosowanie do tych członków kas brackich, którzy w obecnej wojnie świadczą państwu niemieckiemu bezpośrednio lub pośrednio usługi wojenne, sanitarne albo tym podobne.

§ 14.

To rozporządzenie cesarskie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Obowiązuje ono począwszy od dnia 25. lipca 1914. Jego przepisy mają zastosowanie nawet bez zmiany statutów kas brackich.

Postanowień statutowych, używających dalej idących praw pełniącym służbę wojskową członkom

kas brackich, nie dotyka niniejsze rozporządzenie cesarskie. Przepisy § 7. mają także w takich przypadkach zastosowanie.

Rząd jest upoważniony oznaczyć drogą rozporządzenia chwilę, z którą niniejsze rozporządzenie cesarskie zostanie uchylone w całości lub w części.

§ 15.

Wykonanie tego rozporządzenia cesarskiego poruczam Mojemu Ministrowi robót publicznych w porozumieniu z Moim Ministrem spraw wewnętrznych i z Moim Ministrem skarbu.

Wiedeń, dnia 15. września 1916.

Franciszek Józef wkr.

Stürgkh wkr.

Georgi wkr.

Hochenburger wkr.

Forster wkr.

Hussarek wkr.

Trnka wkr.

Zenker wkr.

Morawski wkr.

Leth wkr.

Spitzmüller wkr.

Handel wkr.

Rok 1916.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXLIII. — Wydana i rozesłana dnia 17. września 1916.

Treść: **Nr 305.** Rozporządzenie w sprawie wydania urzędowych blankietów promesowych z oznaczeniem wartości na dwie korony.

305.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 13. września 1916

w sprawie wydania urzędowych blankietów promesowych z oznaczeniem wartości na dwie korony.

Ze względu na podwyższenie stałych należności stemplowych, dokonane rozporządzeniem cesarskim z dnia 28. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 281, zaprowadza się sprzedaż nowych urzędowych blankietów promesowych, które od urzędowych blankietów promesowych, wydanych rozporządzeniem Ministerstwa skarbu z dnia 24. kwietnia 1898, Dz. u. p. Nr. 75, różnią się tylko tem, że zawierają oznaczenie wartości „2 korony“ i liczbę roku „1916.“

Nadto będą aż do dalszego zarządzenia zapasy dotychczasowych urzędowych blankietów promesowych z oznaczeniem wartości na jedną koronę uzupełnione do wartości dwóch koron przez urzędowe wydrukowanie znaczka stemplowego wartości jednej korony i oddane do sprzedaży począwszy od dnia 1. października 1916 po cenie dwóch koron za każdy blankiet. Forma i wyposażenie znaczka stemplowego wartości jednej korony, który ma być wybity na blankiecie, są opisane w rozporządzeniu Ministerstwa skarbu z dnia 1. grudnia 1899, Dz. u. p. Nr. 239, i w § 3. rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 23. lutego 1900, Dz. u. p. Nr. 36.

Znajdujące się w posiadaniu stron urzędowe blankiety promesowe z oznaczeniem wartości na

jedną koronę, które nie zostały użyte do dnia 1. października 1916, można użyć także po tym terminie, należy je jednak przed użyciem ostemplować dodatkowo do dwóch koron zapomocą zwykłych znaczków stemplowych, które mają być urzędownie przestemplowane. W nadwornej i państwowej drukarni w Wiedniu lub w urzędzie stemplowym w Pradze można dokonać dodatkowego ostemplowania także przez urzędowe wydrukowanie znaczka stemplowego wartości jednej korony.

Blankiety promesowe z oznaczeniem wartości na jedną koronę, które będą wystawione przed dniem 1. października 1916 na dzień ciągnięcia, przypadający po dniu 30. września 1916 albo na których przed dniem 1. października 1916 wstawiono urzędownie dzień ciągnięcia, przypadający po dniu 30. września 1916, mogą pozostać w obrocie bez dodatkowego ostemplowania także po dniu 30. września 1916.

Wymiana wycofanych z użycia blankietów promesowych na jedną koronę, o ile nie zostały użyte, nie będzie miała miejsca wobec postanowienia trzeciego ustępu niniejszego rozporządzenia. Zepsute blankiety promesowe tego rodzaju należy począwszy od dnia 1. października 1916 wymieniać z przestrzeganiem odnośnych przepisów ustawowych w ten sposób, że za dwa blankiety po jednej koronie będzie się wydawało nowy blankiet urzędowy na dwie korony; jeżeli tylko jeden zepsuty blankiet na jedną koronę zostanie przedłożony do wymiany, należy za zapłatą jednej korony w gotówce wydać nowy blankiet urzędowy.

Leth wtr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXLIV. — Wydana i rozestana dnia 19. września 1916.

Treść: **M** 306. Rozporządzenie w sprawie uregulowania obrotu szmatami.

306.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem obrony krajowej i za zgodą Ministra wojny z dnia 15. września 1916

w sprawie uregulowania obrotu szmatami.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Przedmiot rozporządzenia.

Pod przepisy tego rozporządzenia podpadają szmaty wszelkiego rodzaju z wełny, bawełny, półwełniane, lniane, konopne, jutowe itd. (wyjąwszy jedwab), tudzież przeznaczone do przeróbki stare części ubrania, jakoteż szmaty pakuukowe, w końcu stare powrozy, liny, postronki itp.

Za szmaty w rozumieniu niniejszego rozporządzenia uważa się także nowe odpadki sukna.

§ 2

Komisya dla szmat.

Dla uregulowania obrotu szmatami wszelkiego rodzaju tworzy się „Komisyę dla szmat“ w Wiedniu, I., Seitzergasse 1.

Przewodniczącego i członków tej komisji mianuje na ten urząd honorowy Minister handlu w porozumieniu z Ministrami wojny i obrony krajowej z kół interesowanego wielkiego i małego przemysłu i z kół handlowych.

W komisji zapadają uchwały większością głosów, w razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

Komisya dla szmat stoi pod nadzorem państwowym, który sprawują komisarze rządowi, mianowani przez Ministrów handlu, wojny i obrony krajowej. Uchwał komisji, którym sprzeciwi się jeden z zastępców tych Ministerstw nie wolno wykonać przed rozstrzygnięciem Ministra handlu, które nastąpi w porozumieniu z Ministrami wojny i obrony krajowej.

§ 3.

Zakres działania komisji.

Komisji zostają przydzielone w szczególności następujące zadania i upoważnienia:

1. Utrzymywanie w ciągłej ewidencji zapasów i przerabiania szmat;

2. postanawianie, kogo po myśli § 6. tego rozporządzenia należy uważać za hurtownika, przyczem jest zadaniem komisji dla szmat podawać do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w urzędowej „Wiener Zeitung“ lub w jakiś inny nadający się do tego sposób spis hurtowników tudzież każdorazową jego zmianę;

3. wydawanie bliższych zarządzeń o obowiązku udzielania wyjaśnień i przedkładania doniesień tudzież o formie i treści wykazów, jakie mają być w tym celu użyte;

4. udzielanie wymaganych według § 5. tego rozporządzenia wyjątkowych zezwoleń na pobór szmat do przeróbki w innych miejscach aniżeli w Centrali dla szmat;

5. wystawianie poświadczeń o pobieraniu z zagranicy stosownie do § 12. tego rozporządzenia;

6. ustalanie typów materiałów w obrocie handlowym tudzież cen kupna i sprzedaży dla Centrali dla szmat;

7. stawianie wniosków co do przymusu ofertowania i co do cen objęcia, które mają być przyznane stosownie do § 8. tego rozporządzenia;

8. rozdzielanie szmat na poszczególne grupy przerabiających je przedsiębiorców, ewentualnie także w obrębie tych grup na poszczególne przedsiębiorstwa, stosownie do wskazówek, które wyda Minister handlu w porozumieniu z Ministrami wojny i obrony krajowej;

9. współdziałanie przy wszystkich zarządzeniach celem pokrycia zapotrzebowania szmat, o ile właściwy Minister komisję do tego powoła, tudzież stawianie wniosków we wszystkich kwestiach gospodarczych pokrewnej natury.

§ 4.

Centrala dla szmat.

Organem kupieckim dla obrotu szmatami jest Centrala dla szmat w Wiedniu, I., Seitzergasse 1. Jest ona przedsiębiorstwem powszechnie użytecznym, nie obliczonym na zysk i stojącym pod nadzorem rządowym, który sprawują komisarze rządowi, mianowani przez Ministrów handlu, wojny i obrony krajowej.

§ 5.

Przepisy dla przerabiających szmaty.

Od dnia wejścia tego rozporządzenia w życie wolno przerabiającym szmaty pobierać je tylko przez Centralę dla szmat. Każde inne nabywanie szmat przez przerabiających je, tudzież pozbywanie na rzecz przerabiających przez zbieraczy i handlarzy jest zabronione, chyba że komisya dla szmat na nabywanie ich specjalnie zezwoli.

§ 6.

Przepisy dla handlu szmatami.

Zbieranie i sortowanie szmat tudzież handel niemi na zwyczajnej drodze od zbieracza do

handlarza detailicznego, od tego ostatniego do hurtownika, oraz sprzedaż do rąk Centrali dla szmat nie podlega żadnemu ograniczeniu.

Hurtownikom wolno nabyte przez nich szmaty sprzedawać tylko Centrali dla szmat.

Każdy inny rodzaj handlu szmatami jest zabroniony

§ 7.

Umowy o dostawę.

Umowy o kupno i dostawę szmat, zawarte przed wejściem tego rozporządzenia w życie — wyjąwszy szmaty, sprowadzone dowodnie z zagranicy celnej — są bezskuteczne, o ile nie zostały wykonane przed dniem wejścia tego rozporządzenia w życie. Nie można podnosić roszczenia o dodatkowe wykonanie ani o wynagrodzenie szkody z powodu niewykonania. Roszczenia z powodu niewykonania, powstałe przed początkiem mocy obowiązującej tego rozporządzenia, pozostają nie-
tknięte, kupujący nie może jednak żądać wykonania lecz tylko wynagrodzenia szkody.

Postanowienia poprzedniego ustępu nie mają zastosowania do bieżących kontraktów zarządu wojskowego.

§ 8.

Przymus ofertowania.

Minister handlu może w porozumieniu z Ministrami wojny i obrony krajowej tudzież po wysłuchaniu komisji dla szmat zarządzić ofertowanie szmat Centrali i ustanowić w tym celu ceny prawidłowe. Bliższe zarządzenia będą wydane w każdym przypadku z osobna.

Centrala dla szmat ma co do przyjęcia nadchodzących do niej ofert oświadczyć się w ciągu terminu, który będzie wyznaczony przy rozpisanii przymusu ofertowania, nie może jednak przekraczać 21 dni od chwili nadejścia oferty do Centrali dla szmat. Jeżeli oferent w ciągu tego terminu po nadejściu jego oferty do Centrali dla szmat, która wystawi mu w tym względzie poświadczenie, nie otrzyma decyzji o przyjęciu jego oferty, natenczas może on rozrządzać znowu dowolnie ofertowaną ilością przestrzegając przepisów §§ 5. i 6.

Jeżeli strona nie zgadza się na cenę objęcia, ustanowioną przez Centralę dla szmat na podstawie cen prawidłowych, wówczas ustanowi cenę objęcia sąd powiatowy w siedzibie trybunału pierwszej instancji, w którego okręgu zaofiarowane zapasy się znajdują, w ramach cen prawidłowych w postępowaniu niespornem po wysłuchaniu rzeczoznawców. Jeżeli w siedzibie trybunału

znajduje się kilka sądów powiatowych, przysłuża wybór oferentowi. Rozstrzygnięcie sądu powiatowego można zacząć rekursiem w ciągu 8 dni.

Przeciw rozstrzygnięciu drugiej instancji nie jest dopuszczalny dalszy środek prawny. O ile kosztą postępowania ma zwrócić jedna strona albo należy je rozdzielić między strony, rozstrzyga sąd według swobodnego uznania.

W razie oznaczenia ceny przez sąd ma Centrala dla szmat zapłacić przy odbiorze na razie ustanowioną przez siebie cenę. Obowiązek dostawy nie zostaje odroczonego wskutek postępowania sądowego.

§ 9.

Obowiązek udzielania wyjaśnień i przedkładania doniesień.

Każdy posiadacz i przechowca szmat jest obowiązany udzielać komisji dla szmat wyjaśnień, potrzebnych do spełnienia jej zadań, i przedkładać żądane przez nią wykazy.

Przedsiębiorstwa, które szmaty przerabiają lub niemi handlują, te ostatnie o tyle, o ile wszystkie ich zapasy dosięgają lub przewyższają 10.000 kg, mają komisji dla szmat zgłosić swe zapasy, za pierwszym razem w dniu 1. października 1916 a następnie przedkładać jej po upływie każdego dwóch miesięcy wykaz o przybytku i ubytku w zapasach ich szmat w ciągu poprzednich dwóch miesięcy.

Do tych wykazów należy używać druków, wyłożonych w biurach komisji dla szmat.

§ 10.

Księga składowa.

Przedsiębiorstwa przerabiające szmaty tudzież hurtownicy mają prowadzić księgę składową, do której należy wpisywać za porządkiem wszystkie pobrania i wydania szmat. Szmaty, sprowadzone z zagranicy celnej, należy przytem zawsze osobno wykazywać.

§ 11.

Postanowienia szczególne.

Postanowienia tego rozporządzenia nie mają zastosowania do zapasów szmat, znajdujących się w posiadaniu zarządu wojskowego, ani też do pobierania tych materiałów przez zarząd wojskowy.

Na inne wyjątki od przepisów niniejszego rozporządzenia może zezwolić Minister handlu.

§ 12.

Pobieranie z zagranicy celnej.

Szmaty sprowadzone z zagranicy celnej nie podlegają ograniczeniom obrotu, przewidzianym w §§ 5. i 6., ustęp drugi, jeżeli w ciągu ośmiu dni po nadejściu przesyłki — o ile chodzi o zapasy, znajdujące się już w Austrii, w ciągu ośmiu dni po wejściu niniejszego rozporządzenia w życie — zawiadomi się o ich sprowadzeniu komisję dla szmat, która po zbadaniu dokumentów wystawi poświadczenia o skutecznieniu sprowadzenia.

Jeżeli poświadczenie to ma się rozciągać także na tego, komu taki materiał został sprzedany, natenczas sprzedający ma donieść komisji dla szmat o sprzedaży wymieniając kupującego.

§ 13.

Nadzór.

Nad przestrzeganiem przepisów tego rozporządzenia czuwać będą Ministrowie handlu, wojny i obrony krajowej przy użyciu inspektorów przemysłowych lub ustanowionych do tego osobnych organów kontrolnych. W tym celu można zwiedzać magazyny i inne zakłady oraz przeglądać księgi handlowe, korespondencję i inne zapiski.

§ 14.

Wykluczenie od pobierania szmat.

Minister handlu może w porozumieniu z Ministrami wojny i obrony krajowej zarządzić na wnioski komisji dla szmat wykluczenie od wszelkiego poboru szmat tych przetwórców, którzy wbrew postanowieniom niniejszego rozporządzenia pobrali szmaty skądinąd a nie w Centrali dla szmat.

§ 15.

Postanowienia karne.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia i wydanych na jego zasadzie zarządzeń, o ile czyn nie podpada pod surowsze postanowienia karne, będą karali władze polityczne pierwszej instancji grzywnami do 5000 koron lub aresztem do sześciu miesięcy. Tego, kto przy tym czynie współdziała, należy ukarać w ten sam sposób.

§ 16.

Początek mocy obowiązującej.

Rozporządzenie to nabiera mocy obowiązującej z dniem ogłoszenia.

Georgi wtr.

Spitzmüller wtr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXLV. — Wydana i rozesłana dnia 20. września 1916.

Treść: *M* 307. Rozporządzenie cesarskie, w sprawie zamknięcia rachunków państwowych za rok administracyjny 1915/16.

307.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 15. września 1916,

w sprawie zamknięcia rachunków państwowych
za rok administracyjny 1915/16.

Na zasadzie § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141. postanawiam, co następuje:

§ 1.

Dołączone zestawienie wydatków i przychodów państwowych w roku administracyjnym 1915/16 stanowi zamiast ustawy skarbowej podstawę dla zamknięcia rachunków państwowych za rok administracyjny 1915/16, które ma być sporządzone stosownie do rozporządzenia cesarskiego z dnia 21. listopada 1866, Dz. u. p. Nr. 140.

W razie, jeżeli szczególne stosunki tego wymagają, może Najwyższa Izba obrachunkowa w tem zamknięciu rachunków państwowych, na zasadzie postanowień, jakie wyda w porozumieniu z Ministerstwem skarbu przedstawić na razie oddzielnie i w uproszczonej formie wyniki obrotu w obszarach administracyjnych bezpośrednio dotkniętych wojną (w Pobrzeżu, Tyrolu, Galicyi, na Bukowinie i w Dalmacyi). Wyniki te należy przeciwstawić odpowiednim kwotom częściowym, wydzielonym z pozycji cyfrowych dołączonego zestawienia.

Bez względu na sporządzenie zamknięcia rachunków państwowych po myśli powyższego upoważnienia ma Najwyższa Izba obrachunkowa sporządzić w czasie późniejszym zamknięcie rachunków państwowych, odpowiadające całkowicie postanowieniom rozporządzenia cesarskiego z dnia 21. listopada 1866, Dz. u. p. Nr. 140, i dostosowane w zupełności do przyległego zestawienia.

Postanowienia drugiego i trzeciego ustępu mają analogiczne zastosowanie także przy sporządzeniu zamknięcia rachunków państwowych za rok administracyjny 1914/15 na podstawie rozporządzenia cesarskiego z dnia 28. czerwca 1915, Dz. u. p. Nr. 179.

§ 2.

Wykonaniem tego rozporządzenia cesarskiego, które wchodzi zaraz w życie, zajmie się Minister skarbu w porozumieniu z Najwyższą Izbą obrachunkową.

Wiedeń, dnia 15. września 1916.

Franciszek Józef włr.

Stürgkh włr.

Hochenburger włr.

Hussarek włr.

Zenker włr.

Leth włr.

Georgi włr.

Forster włr.

Trnka włr.

Morawski włr.

Spitzmüller włr.

Handel włr.

Zestawienie

wydatków i przychodów za rok administracyjny 1915/16.

Część pierwsza. — Wydatki państwowe.

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwowe		
			zwyczajne	nadzwyczajne	S u m a
			z dozwoleniem użycia do dnia 30. czerwca 1916		
w k o r o n a c h					
1			I. Dwór cesarski		
			11,300.000		11,300.000
2			II. Kancelarya gabinetowa Najjaśn. Pana		
			201.528		201.528
3			III. Rada państwa.		
	1	1	182.761		182.761
	2	1	3,282.410		3,282.410
	3	1	517.108		517.108
		2		3.000	3.000
	4	1	99.397		99.397
	5	1	34.597		34.597
			Suma ogólna (Rozdział 3.)		
			4,116.273	3.000	4,119.273
4			IV. Trybunał państwa		
			85.487	11.391	96.878
5			V. Rada Ministrów i Trybunał administracyjny.		
	1		Rada Ministrów:		
		1	972.100		972.100
		2	200.000		200.000
		3	3,142.000		3,142.000
		4	958.000		958.000
			Suma (Tytuł 1.)		
			5,272.100		5,272.100
	2		Trybunał administracyjny		
			1,055.900		1,055.900
			Suma ogólna (Rozdział 5.)		
			6,328.000		6,328.000

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwowe			
			zwyczajne	nadzwyczajne	Suma	
			z дозволением użyć do dnia 30. czerwca 1916			
			w k o r o n a c h			
6			VI. Udział w wydatkach na sprawy wspólne.			
	1		Nadwyżki przychodów celnych	182,492.500		182,492.500
	2		Udział w pokryciu wydatków wspólnych	230,131.430	4,722.738	234,854.168
	3		Udział w nadzwyczajnych specjalnych kredytach za- rządu wojskowego i marynarki		16,266.800	16,266.800
	4		Udział w częściowem pokryciu kosztów uzupełnienia bośniacko-hercegowińskiej sieci kolejowej (3. kwota częściowa)		5,697.343	5,697.343
			Suma (Tytuł 2.—4.)	230.131.430	26,686.881	256,818.311
			Suma ogólna (Rozdział 6.)	412.623.930	26,686.881	439,310.811
7			VII. Ministerstwo spraw wewnętrznych.			
	1		Urząd centralny.			
	1		Kierownictwo naczelne	2,070.764		2,070.764
	2		Koszta Dziennika ustaw państwa	244.893		244.893
	3		Służba archiwalna i biblioteczna	177.389		177.389
	4		Zakład badań chemiczno-farmaceutycznych	45.450		45.450
	5		Dodatek państwowy do osobistych poborów kieru- jących urzędników Zakładu pensyjnego i jego biur krajowych		95.692	95.692
	6		Ułożenie Codex alimentarius austriacus		1.002	1.002
	7		Koszta statystyki wypadków		5.012	5.012
	8		Urządzenie archiwum prawodawczego		700	700
	9		Zapotrzebowania urzędowe		30.347	30.347
			Suma (Tytuł 1.)	2,538.496	132.753	2,671.249
	2		Zarząd polityczny.			
	1		Władze polityczne i zakłady państwowe	26,162.542		26,162.542
	2		Zarząd sanitarny	1,780.000		1,780.000
	3		Austria poniżej Anizy.			
			Zapotrzebowania urzędowe		26.640	26.640
	4		Karyntya.			
			Zapotrzebowania urzędowe		8.385	8.385
	5		Pobrzeże.			
			Zapotrzebowania urzędowe		4.208	4.208

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwowe			
			zwyyczajne	nadzwyczajne	Suma	
			z дозволеніем уżycіа до дня 30. czerwca 1916			
w k o r o n a c h						
7	2	6	Czechy.			
			Zapotrzebowania urzędowe		55.091	55.091
		7	Morawy.			
			Zapotrzebowania urzędowe		16.065	16.065
		8	Śląsk.			
			Zapotrzebowania urzędowe		4.734	4.734
		9	Kredyt centralny			
			Zakupno samochodów służbowych		119.878	119.878
			Suma (Tytuł 2.)	27,942.542	235.001	28,177.543
	3			Bezpieczeństwo publiczne.		
1			Wydatki policji państwowej	240.000		240.000
2			Władze i organa policyjne	29,574.395		29,574.395
3			Austria poniżej Anizy.			
			Zapotrzebowania urzędowe		44.851	44.851
4			Galicja.			
			Zapotrzebowania urzędowe		2.929	2.929
5			Bukowina.			
			Sprawienie nowych mundurów i przedmiotów do uzbrojenia dla straży bezpieczeństwa w Czerniowcach		11.712	11.712
6			Dalmacja.			
	Nadzwyczajne wydatki policyjne		10.920	10.920		
	Suma (Tytuł 3.)	29.814.395	70.412	29,884.807		
	Suma ogólna (Rozdział 7.)	60.295.433	438.166	60,733.599		
8			VIII. Ministerstwo obrony krajowej.			
		1	Kierownictwo naczelne	2,541.308		2,541.308
		2	Obrona krajowa	84,403.068		84,403.068
		3	Koszta poboru wojskowego itd.	239.000		239.000
		4	Fundacje wojskowe	66.400		66.400
		5	Korpus straży policyjnej wojskowej	1,410.817		1,410.817
		6	Żandarmerya	30,044.174		30,044.174

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwowe	zwyczajne	nadzwyczajne	Suma
				z дозволеніем użycia do dnia 30. czerwca 1916		
				w k o r o n a c h		
8	7		Podwoły wojskowe	1,020.000		1,020.000
	8		Zasiłki na utrzymanie według ustawy z dnia 21. lipca 1908, Dz. u. p. Nr. 141.	2,304.500		2,304.500
			Suma ogólna (Rozdział 8)	122,029.267		122,029.267
9			IX. Ministerstwo wyznań i oświaty.			
			Urząd centralny.			
	1		Kierownictwo naczelne	1,386.823		1,386.823
			Koszta zarządu		25.250	25.250
	2		Nadzór szkolny	3,730.536		3,730.536
			Urządzenie i zapotrzebowania zarządu:			
			Austria poniżej Anizy		1.526	1.526
			Czechy		6.000	6.000
			Morawy		567	567
	3		Akademie umiejętności	285.200		285.200
			Akademia umiejętności w Wiedniu:			
			Subwencye i dotacye		26.560	26.560
			Akademia umiejętności w Krakowie:			
			Subwencye i dotacye		15.000	15.000
	4		Centralna komisya statystyczna	469.394		469.394
			Subwencye i dotacye		74.584	74.584
	5		Państwowy zakład geologiczny	213.679		213.679
	6		Centralny zakład dla meteorologii i geodynamiki	171.685		171.685
	7		Komisya austriacka dla europejskiego pomiaru stopnia geograficznego i biuro austriackie dla pomiaru stopnia geograficznego	27.956		27.956
			Suma (Tytuły 1.—7.)	6,285.273	149.487	6,434 760
	8		Wydatki na cele sztuki i archeologii:			
			a) Na cele sztuki:			
	1		Akademia sztuk pięknych w Wiedniu	401.916		401.916
	2		Szkoła grawerów i medalierów w Wiedniu	26.445		26.445
	3		Akademia sztuk pięknych w Pradze	213.732		213.732
			Urządzenie, potrzeby administracyjne i naukowe		763	763

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwowe			
			zwyczajne	nadzwyczajne	Suma	
			z dozwoleniem użycia do dnia 30. czerwca 1916			
w k o r o n a c h						
9	8	4	Akademia sztuk pięknych w Krakowie	134.981		134.981
		5	Na popieranie sztuk plastycznych	940.000		940.000
		6	Na popieranie muzyki, sztuk pięknych i literatury	1,334.755		1,334.755
			Subwencye i dotacye:			
			Solnogród		20.000	20.000
			Czechy		5.000	5.000
			Morawy		1.000	1.000
			Wszystkie królestwa i kraje, reprezentowane w Radzie państwa		17.000	17.000
			Razem (§§ 1.—6.)	3,051.829	43.863	3,095.692
			b) Na cele archeologiczne:			
		7	Centralna komisya dla utrzymania pomników	492.365		492.365
			Potrzeby administracyjne		467	467
			Subwencye i dotacye		2.539	2.539
		8	Utrzymanie pomników	269.000		269.000
			Subwencye i dotacye:			
	Styrya		5.000	5.000		
	Pobrzeże		14.692	14.692		
	Czechy		53.000	53.000		
	Śląsk		3.000	3.000		
	Galicya i Kraków		268.000	268.000		
	Dalmacya		2.000	2.000		
9	Austryacki instytut archeologiczny	239.859		239.859		
	Urządzenie i potrzeby administracyjne:					
	Dalmacya		5.000	5.000		
	Razem (§§ 7.—9.)	1,001.224	353.698	1,354.922		
	Suma (Tytuł 8.)	4,053.053	397.561	4,450.614		
	Suma (Tytuły 1.—8.)	10,333.326	547.048	10,885.374		
		Wyznania.				
9		Potrzeby funduszów religijnych:				
1		Wydanki funduszów	25,365.952		25,365.952	
		Austria poniżej Anizy:				
		Nowe budowle, przebudowy i dobudowy, tudzież wewnętrzne urządzenie		40.380	40.380	
		Dodatki		1.353	1.353	
		Zaliczki zwrotne		25.929	25.929	
		Do majątku zakładowego tego funduszu		12.530	12.530	

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwowe		
			zwyczajne	nadzwyczajne	Suma
			z dozwoleniem użycia do dnia 30. czerwca 1916		
w k o r o n a c h					
9	9	1	Austria powyżej Anizy:		
			Nowe budowle, przebudowy i dobudowy, tudzież wewnętrzne urządzenie	2.698	2.698
			Dodatki	8.000	8.000
			Do majątku zakładowego tego funduszu	286	286
			Solnogród:		
			Dodatki	25.000	25.000
			Styrya:		
			Nowe budowle, przebudowy i dobudowy, tudzież wewnętrzne urządzenie	5.333	5.333
			Dodatki	3.017	3.017
			Do majątku zakładowego tego funduszu	164	164
			Karyntya:		
			Do majątku zakładowego tego funduszu	14.100	14.100
			Kraina:		
			Nowe budowle, przebudowy i dobudowy, tudzież urządzenie wewnętrzne	2.854	2.854
			Do majątku zakładowego tego funduszu	667	667
			Tryest:		
			Na majątek zakładowy tego funduszu	970	970
			Gorycja:		
			Dodatki	8.000	8.000
			Czechy:		
			Nowe budowle, przebudowy i dobudowy, tudzież urządzenie wewnętrzne	121.851	121.851
			Dodatki	186.720	186.720
			Zaliczki zwrotne	7.000	7.000
			Na majątek zakładowy tego funduszu	4.844	4.844
			Morawy:		
			Nowe budowle, przebudowy i dobudowy, tudzież urządzenie wewnętrzne	1.294	1.294
			Dodatki	71.966	71.966
			Na majątek zakładowy tego funduszu	4.800	4.800
			Śląsk:		
			Zaliczki zwrotne	4.000	4.000
			Galicja:		
			Dodatki	303.250	303.250
			Na majątek zakładowy tego funduszu	7.544	7.544
			Do majątku zakładowego tego funduszu	2.000	2.000
			Kraków:		
			Dodatki	10.000	10.000

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwowe					
			zwyczajne	nadzwyczajne	Suma			
			z dozwoleniem użycia do dnia 30. czerwca 1916					
			w k o r o n a c h					
9	9	1	Bukowina:					
			Nowe budowle, przebudowy i dobudowy, tudzież urządzenie wewnętrzne		1.114	1.114		
			Dodatki		3.000	3.000		
			Dalmacja:					
			Nowe budowle, przebudowy i dobudowy, tudzież wewnętrzne urządzenie		15.557	15.557		
			Dodatki		15.892	15.892		
			Do majątku zakładowego tego funduszu		22.610	22.610		
			Razem (§ 1.)	25,365.952	934.723	26,300.675		
			2	Wydatki lasów funduszowych i domen	2.533.470		2.533.470	
				Suma (Tytuł 9.)	27,899.422	934.723	28,834.145	
		10			Fundacje i dodatki na potrzeby wyznania katolickiego:			
				1	Fundacje	64.572		64.572
2	Dodatki			379.105		379.105		
	Austria poniżej Anizy:							
	Roboty budowlane i wewnętrzne urządzenie				29.210	29.210		
	Dodatki				4.799	4.799		
	Zaliczki zwrotne				4.466	4.466		
	Austria powyżej Anizy:							
	Dodatki				3.700	3.700		
	Styrya:							
	Dodatki				2.000	2.000		
	Czechy:							
	Roboty budowlane i wewnętrzne urządzenie		102.367	102.367				
	Galicja i Kraków:							
	Roboty budowlane i wewnętrzne urządzenie		4.499	4.499				
	Dalmacja:							
	Roboty budowlane i wewnętrzne urządzenie		17.800	17.800				
	Suma (Tytuł 10.)	443.677	168.841	612.518				
11			Dodatki na potrzeby wyznania ewangelickiego:					
		1	Najwyższa ewangelicka Rada kościelna	147.938		147.938		

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwowe			
			zwyczajne	nadzwyczajne	Suma	
			z dozwoleniem użycia do dnia 30. czerwca 1916			
w k o r o n a c h						
9	11	9	Ryczałtowe wsparcie dla kościoła ewangelickiego wyznania augsburskiego i helweckiego	582.600		582.600
			Suma (Tytuł 11.)	730.538		730.538
	12		Dodatki na potrzeby wyznania grecko- orientalnego:			
			Dalmacja	286.192		286.192
			Suma (Tytuły 9.—12.)	29,359.829	1,103.564	30,463.393
			Oświata.			
	13		Szkoły wyższe:			
			Uniwersytety:			
	1		Uniwersytet w Wiedniu	5,036.199		5,036.199
			Urządzenie, potrzeby administracyjne i naukowe		84.400	84.400
	2		Uniwersytet w Gracu	1,767.383		1,767.383
			Urządzenie, potrzeby administracyjne i naukowe		9.426	9.426
	3		Uniwersytet w Insbruku	1,378.003		1,378.003
			Urządzenie, potrzeby administracyjne i naukowe		10.558	10.558
	4		Uniwersytety w Pradze	4,047.739		4,047.739
			Uniwersytet niemiecki:			
			Urządzenie, potrzeby administracyjne i naukowe		31.037	31.037
			Uniwersytet czeski:			
			Urządzenie, potrzeby administracyjne i naukowe		20.132	20.132
			Wydatek wspólny:			
			Urządzenie, potrzeby administracyjne i naukowe		35.624	35.624
	5		Uniwersytet we Lwowie	1,612.981		1,612.981
			Urządzenie, potrzeby administracyjne i naukowe		13.389	13.389
	6		Uniwersytet w Krakowie	2,152.667		2,152.667
			Urządzenie, potrzeby administracyjne i naukowe		8.744	8.744
	7		Uniwersytet w Czerniowcach	622.564		622.564
			Razem (§§ 1.—7.)	16,617.536	213.310	16,830.846

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwowe			
			zwyczajne	nadzwyczajne	Suma	
			z dozwoleniem użycia do dnia 30. czerwca 1916			
w k o r o n a c h						
9	13		Wydziały, nie będące w związku z pewnym uniwersytetem:			
		8	Wydział teologiczny katolicki w Solnogradzie	47.669		47.669
		9	Wydział teologiczny katolicki w Ołomuńcu	61.922		61.922
		10	Wydział teologiczny ewangelicki w Wiedniu	91.378		91.378
			Razem (§§ 8.—10.)	200.969		200.969
			Akademie techniczne:			
		11	Akademia techniczna w Wiedniu	1,425.520		1,425.520
			Urządzenie, potrzeby administracyjne i naukowe		10.481	10.481
		12	Akademia techniczna w Gracu	492.999		492.999
		13	Akademie techniczne w Pradze	2,265.544		2,265.544
			Niemiecka akademie techniczna:			
			Urządzenie, potrzeby administracyjne i naukowe		4.165	4.165
			Czeska akademie techniczna:			
			Urządzenie, potrzeby administracyjne i naukowe		52.671	52.671
		14	Akademie techniczne w Bernie	1,392.081		1,392.081
			Niemiecka akademie techniczna:			
			Urządzenie, potrzeby administracyjne i naukowe		390	390
			Czeska akademie techniczna:			
			Urządzenie, potrzeby administracyjne i naukowe		55.907	55.907
		15	Akademia techniczna we Lwowie	926.524		926.524
			Urządzenie, potrzeby administracyjne i naukowe		17.994	17.994
			Razem (§§ 11.—15.)	6,502.668	141.608	6,644.276
		16	Akademia ziemiaństwa w Wiedniu	714.910		714.910
			Urządzenie, potrzeby administracyjne i naukowe		270	270
			Razem (§ 16.)	714.910	270	715.180

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwowe		
			zwyczajne	nadzwyczajne	S u m a
			z dozwoleniem użycia do dnia 30. czerwca 1916		
w k o r o n a c h					
9	13		Akademie weterynaryjne:		
	17		255.018		255.018
				1.803	1.803
	18		255.562		255.562
			Razem (§§ 17. i 18.)		
			510.580	1.803	512.383
	19		Środki pomocnicze i wspierające:		
		a)	169.175		169.175
		b)	320.387		320.387
			Razem (§ 19.)		
			489.562		489.562
			Suma (Tytuł 13.)		
			25,036.225	356.991	25,393.216
14			100.544		100.544
15			Szkoły średnie		
	1		39,335.966		39,335.966
			Austria poniżej Anizy:		
				18.424	18.424
			Austria powyżej Anizy:		
				2.702	2.702
			Styrya:		
				3.094	3.094
			Kraina:		
				100	100
			Pobrzeże:		
				740	740
			Czechy:		
				42.647	42.647
			Śląsk:		
				4.021	4.021

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwowe			
			zwyczajne	nadzwyczajne	Suma	
			z dozwoleniem użycia do dnia 30. czerwca 1916			
w k o r o n a c h						
9	15	1	Galicya i Kraków:			
			Urządzenie, potrzeby administracyjne i naukowe	7.945	7.945	
			Bukowina:			
			Urządzenie, potrzeby administracyjne i naukowe	14 000	14.000	
		2	Srodki pomocnicze i wspierające	388.380	388.380	
			Suma (Tytuł 15.)	39.724.346	93.673	39.818.019
16			Szkolnictwo handlowe i marynarskie	2.412.322		2.412.322
			Urządzenie, potrzeby administracyjne i naukowe:			
			Styrya		128	128
			Pobrzeże		585	585
			Suma (Tytuł 16.)	2.412.322	713	2.413.035
17			Specyalne zakłady naukowe:			
		1	Zakłady naukowe dla położnych	211.021		211.021
			Urządzenie, potrzeby administracyjne i naukowe:			
			Galicya i Kraków		1.595	1.595
			Razem (§ 1.)	211.021	1.595	212.616
		2	Zakład naukowy dla języków wschodnich w Wiedniu	19.574		19.574
			Suma (Tytuł 17.)	230.595	1.595	232.190
18			Szkoły ludowe:			
		1	Seminarya nauczycielskie męskie i żeńskie	6.876.497		6.876.497
			Urządzenie, potrzeby administracyjne i naukowe:			
			Austria poniżej Anizy		930	930
			Pobrzeże		1.255	1.255
			Tyrol i Przedarulania		9.346	9.346
			Czechy		160	160
			Morawy		1.079	1.079
			Galicya i Kraków		580	580
			Razem (§ 1.)	6.876.497	13.350	6.889.847

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwowe	zwyczajne	nadzwyczajne	Suma	
				z dozwoleniem użycia do dnia 30. czerwca 1916			
				w k o r o n a c h			
9	18	2	Dodatki	1,126.513		1,126.513	
			Pobrzeże:				
			Urządzenie, potrzeby administracyjne i naukowe		2.900	2.900	
			Na podniesienie szkolnictwa ludowego		23.820	23.820	
			Tyrol i Przedarulania:				
			Na podniesienie szkolnictwa ludowego w Tyrolu		47.314	47.314	
			Na podniesienie szkolnictwa ludowego w Przedarulaniu		8.400	8.400	
			Dalmacya:				
			Na podniesienie szkolnictwa ludowego		300.000	300.000	
			Razem (§ 2.)		1,126.513	382.434	1,508.947
			3	Środki pomocnicze i wspierające	896.140		896.140
		Suma (Tytuł 18.)	8,899.150	395.784	9,294.934		
19	19		Fundacye i dodatki.				
		1	Fundacye	102.742		102.742	
		2	Dodatki	727.603		727.603	
			Austria poniżej Anizy:				
			Subwencye i dotacye		25.000	25.000	
			Galicya i Kraków:				
			Subwencye i dotacye		50.000	50.000	
			Wszystkie królestwa i kraje reprezentowane w Radzie państwa:				
			Subwencye i dotacye		1.000	1.000	
			Razem (§ 2.)		727.603	76.000	803.603
			Suma (Tytuł 19.)		830.345	76.000	906.345
	Suma (Tytuły 13.—19.)		77,233.527	924.756	78,158.283		
	Suma ogólna (Rozdział 9.)		116,931.682	2,575.368	119,507.050		
X. Ministerstwo skarbu.							
Ogólny wydatek.							
10	1		Zarząd skarbowy.				
			Urząd centralny (kierownictwo naczelne, dyrekcyja długu państwa, departament rachunkowy i departament rachunków fachowych)	6,777.707	125	6,777.832	

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwowe		
			zwyyczajne	nadzwyczajne	Suma
			z dozwoleniem użycia do dnia 30. czerwca 1916		
			w k o r o n a c h		
10	2		Władze skarbowe i techniczna kontrola skarbowa:		
	1		Władze skarbowe (krajowe dyrekcje skarbu, dyrekcje skarbu i dyrekcje okręgów skarbowych, inspektoraty skarbowe, urzędy wymiaru należytości, administracje podatkowe i referaty podatkowe starostw)		
			32,247.710	65.128	32,312.838
	2		Techniczna kontrola skarbowa		
			2,717.820		2,717.820
			Razem (Tytuł 2.)		
			34,965.530	65.128	35,030.658
	3		Prokuratorye skarbu		
			2,373.000		2,373.000
	4		Urzędy skarbowe (urzędy podatkowe i urzędy depozytów sądowych, kasy skarbowe i kasy depozytów sądowych w Wiedniu, Kasa urzędu taks w Wiedniu, Urzędy stempłowe w Wiedniu i Pradze, liniowe urzędy podatku spożywczego w Wiedniu i Tryeście, Urząd dochodów skarbowych w Pradze)		
			22,157.800	20.118	22,177.918
	5		Urzędy cechownicze		
			528.300		528.300
	6		Kasy skarbowe (państwowe kasy główne i krajowe kasy skarbowe)		
			977.000		977.000
	7		Kataster podatku gruntowego i utrzymywanie jego ewidencji		
			6,621.132		6,621.132
	8		Zarząd celi		
			5,952.000		5,952.000
	9		Straż skarbowa		
			27,794.000		27,794.000
			Suma (Rozdział 10.)		
			108,146.469	85.371	108,231.840
11			Ogólny zarząd kasowy.		
	1		Istotna strata mennicza przy kupnie i sprzedaży złota		
				150.000	150.000
	2		Wynagrodzenie przy wynianie monet uszkodzonych lub wycofanych z obiegu		
				11.327	11.327
	3		Kalo i koszty wybicia przy zużytych monetach złotych i częściach monet waluty koronowej, które oddano do przetopienia		
				303	303
	4		Koszta sporządzenia wag i ciężarków kontrolnych dla krajowych monet złotych waluty koronowej, tudzież należytości cechownicze, przypadające na rzecz służby cechowniczej		
			250		250
	5		Koszta statystyki walutowej i inne wydatki z tem połączone		
			3.000		3.000
	6		Zwroty na rzecz stron		
			30.000		30.000
	7		Bezdzieczności, przypadające do zwrotu		
			72.000		72.000
	8		Dodatek do funduszu taks wojskowych łącznie z karami pieniężnymi, które mają być do tego dodatku wliczone		
			2,294.219		2,294.219
	9		Różne wydatki		
			1,397.160		1,397.160
	10		Wynagrodzenia itd. z udziału państwa w nadwyżkach z grzywien za przestępstwa skarbowe i subwencya z tego udziału dla funduszu dobroczynnego, opartego na tych grzywnach		
			250.000		250.000

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwowe		
			zwyczajne	nadzwyczajne	Suma
			z dozwoleniem użycia do dnia 30. czerwca 1916		
w k o r o n a c h					
11	11			99.966	99.966
	12		160.000		160.000
			4,206.629	261.596	4,468.225
			Suma (Rozdział 11.)		
			Wydatki szczegółowe.		
12			Podatki bezpośrednie.		
	1		107.000		107.000
	2		4.700		4.700
	3		3.192.000		3,192.000
	4		28.893.300		28,893.300
			32,197.000		32,197.000
			Suma (Rozdział 12.)		
13			Cło.		
	1		14,857.500		14,857.500
14			Podatek spożywczy:		
	1	1	380.640		380.640
		2		283	283
	2	1	3.000		3.000
		2	22.000		22.000
		3	1,300.000		1,300.000
		4	610.000		610.000
		5	2,475.000		2,475.000
	3		Zwroty podatku spożywczego:		
		1	6.000		6.000
		2	3,000.000		3,000.000
	4		Bonifikacje podatku spożywczego:		
		1	1,700.000		1,700.000
		2	7,600.000		7,600.000

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwowe					
			zwyczajne	nadzwyczajne	Suma			
			z dozwoleniem użycia do dnia 30. czerwca 1916					
w k o r o n a c h								
14	5		Udział gminy wiedeńskiej w dochodzie z liniowego podatku spożywczego w Wiedniu i z dodatku do podatku piwnego od wyrobu piwa tamże			1,600.000		1,600.000
	6		Przekazania z podatku od wódki na rzecz funduszów krajowych			54,500.000		54,500.000
			Suma (Rozdział 14.) .			73,196.640	283	73,196.923
15			Osobna opłata od wyszynku i drobnej sprzedaży palonych płynów wysokokowych, tudzież od handlu nimi			62.300		62.300
16			Stemple, taksy i należności.					
	1		Stemple:					
		1	Wydatki administracyjne			2,127.120		2,127.120
		2	Zwroty dochodów skarbowych			3.000		3.000
	2		Taksy:					
		1	Wydatki administracyjne			300		300
		2	Zwroty dochodów skarbowych			20.000		20.000
	3		Należności:					
		1	Wydatki administracyjne			368.000		368.000
		2	Zwroty dochodów skarbowych			3,000.000		3,000.000
			Suma (Rozdział 16.) .			5,518.420		5,518.420
17			Podatek od biletów kolejowych.					
	1		Wydatki administracyjne			900		900
	2		Zwroty dochodów skarbowych			600		600
			Suma (Rozdział 17.) .			1.500		1.500
18			Loterya i loterya klasowa:					
	1		Loterya			23,575.000		23,575.000
	2		Loterya klasowa			53,792.420		53,792.420
	3		Wspólne wydatki			1,268.000		1,268.000
			Suma (Rozdział 18.) .			78,635.420		78,635.420
19			Mennica			810.100		810.100
20			Drukarnia nadworna i państwowa			7,857.350		7,857.350
21			Sól.					
	1		Wyrób soli:					
		1	Koszta wyrobu			15,209.960		15,209.960
		2	Nowe budynki i inne wydatki nadzwyczajne				153.339	153.339

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwowe		
			zwyczajne	nadzwyczajne	Suma
			z дозволеніем тѣжеіа до дня 30. червца 1916		
			w k o r o n a c h		
21	2		Sprzedaż soli:		
		1	Wydatki administracyjne	2,598.000	2,598.000
		2	Zwroty dochodów skarbowych	2.000	2.000
			Suma (Rozdział 21.)	17,809.960	153.339
22			Tytoń.		
	1	Wydatki administracyjne	5,704.000	5,704.000	
	2	Wydatki na zakupno i fabrykację:			
	1	Zakupno zagranicznych liści tytoniowych i wyrobów tytoniowych	39,000.000	39,000.000	
	2	Zakupno krajowych liści tytoniowych i tytoniu przemycanego	21,503.000	21,503.000	
	3	Koszta wyrobu	46,025.000	46,025.000	
	3	Sprzedaż tytoniu:			
	1	Wydatki połączone ze sprzedażą	3,934.800	3,934.800	
	2	Zwroty dochodów skarbowych	75.200	75.200	
			Suma (Rozdział 22.)	116,242.000	116,242.000
23			Dług państwa i zarząd długu państwa.		
	1	Ogólny dług państwa.			
	1	Odsetki . . . . . 207,069.058 K			
		Od tego potrąca się udział roczny krajów Korony węgierskiej w kwocie 58,339.340	148,729.718	148,729.718	
	2	Umorzenie długów	24,188.200	24,188.200	
		Suma (Tytuł 1.)	172,917.918	172,917.918	
	2	Dług państwowy królestw i krajów reprezentowanych w Radzie państwa.			
	1	Odsetki	305,972.507	305,972.507	
	2	Umorzenie długów	51,168.240	51,168.240	
		Suma (Tytuł 2.)	357,140.747	357,140.747	
3			Zarząd długu państwa.		
	1	Wydatki na zarząd wspólnych długów bieżących (70%)	4.200	4.200	
	2	Wydatki na zarząd niewspólnych długów bieżących	63.400	63.400	

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwowe			
			zwyczajne	nadzwyczajne	Suma	
			w pozwoleniu użycia do dnia 30. czerwca 1916			
			w k o r o n a c h			
23	3	3	Wydatki administracyjne na zarząd długów fundowanych:			
			Wydatki rzeczowe	62.000		62.000
			Suma (Tytuł 3.)	129.600		129.600
			Suma (Rozdział 23.)	530,188.265		530,188.265
			Suma ogólna (Rozdział 10.—23.)	989,729.553	500.589	990,230.142
24			XI. Ministerstwo handlu.			
	1		Urząd centralny.			
	1		Kierownictwo ogólne	6,497.090	14.000	6,511.090
	2		Służba statystyczna handlu zagranicznego	710.160		710.160
	3		Służba statystyczna handlu pośredniego	625.380		625.380
	4		Przyboczne rady zawodowe (przyboczna Rada celna, Rada przemysłowa, przyboczna Rada pracy, Rada rękodzielniczo-przemysłowa, Komisya dla zapobiegania wypadkom, tudzież Komisya komunikacyjna w Tryeście)	138.620		138.620
	5		Koszta sprawozdań handlowych i koszty ekspozytur c. k. austriackiego Muzeum handlowego	166.000		166.000
	6		Popieranie przemysłu	430.000		430.000
	7		Popieranie wywozu:			
			Dodatek na rzecz c. k. austriackiego Muzeum handlowego	250.320		250.320
			Dodatek na inne związki i zakłady, popierające wywóz	100.000		100.000
			Na inne cele popierania wywozu	300.000		300.000
			Razem (§ 7.)	650.320		650.320
	8		Wynagrodzenia, dodatki i subwencye	120.400		120.400
	9		Wydatki z powodu wykonywania policyjnego regulaminu żeglarskiego i rzeczno- i górno-austriackiej przestrzeni Dunaju	30.890		30.890
	10		Pobory osobiste Dyrekcji budowy dróg wodnych		1,049.380	1,049.380
	11		Subwencya państwowa na budowę nowej akademii eksportowej (5. rata)		37.500	37.500
			Suma (Tytuł 1.)	9,368.860	1,100.880	10,469.740
	2		Koszta służby nadzorczej w przemyśle	1,084.740		1,084.740
	3		Służba portowa i morsko-sanitarna.			
	1		Władza morska oraz urzędy portowe i morsko-sanitarne	1,911.920		1,911.920
	2		Utrzymanie i ruch statków	312.400		312.400
	3		Utrzymanie i ruch bagrów	614.170		614.170

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwowe	zwyczajne	nadzwyczajne	Suma
				z dozwoleniem użycia do dnia 30. czerwca 1916		
				w k o r o n a c h		
24	3	4	Konserwacja i utrzymanie w ruchu latarni morskich, latarni portowych oraz stacji sygnałowych, utrzymanie znaków morskich	626.210		626.210
		5	Utrzymanie urzędów portowych i ich rekonstrukcyje	518.600		518.600
		6	Popieranie i nadzór rybołówstwa morskiego	154.300		154.300
		7	Ulepszenie tryesteńskich urzędów portowych (15. rata)		335.000	335.000
			Suma (Tytuł 3.)	4,137.600	335.000	4,472.600
		4	Obserwatorium marynarskie w Tryeście	75.660		75.660
		5	Ruch żeglarski.			
		1	Popieranie żeglugi śródlądowej	3.600		3.600
		2	Zapotrzebowanie ryczałtowe na utrzymanie żeglugi parowej na Dunaju		1,971.000	1,971.000
		3	Lloyd austriacki	9,395.810		9,395.810
	4	Wspieranie marynarki handlowej i popieranie budowy okrętów	7,245.550		7,245.550	
	5	Rozwinięcie komunikacji morskiej	2,010.250		2,010.250	
		Suma (Tytuł 5.)	18,655.210	1,971.000	20,626.210	
	6	Domy składowe w Tryeście.				
	1	Wydatki na prowadzenie przedsiębiorstwa	2,180.640		2,180.640	
	2	Roczna rata na umorzenie ceny kupna hangarów na grobli III., odstąpionych państwu przez austriacki Lloyd		89.260	89.260	
		Suma (Tytuł 6.)	2,180.640	89.260	2,269.900	
	7	Zakład poczt i telegrafów, tudzież Urząd pocztowych kas oszczędności.				
	1	Wydatki osobiste	115,638.110		115,638.110	
	2	Potrzeby rzeczowe dla utrzymania ruchu	54,945.013		54,945.013	
	3	Wydatki, nie należące do właściwych wydatków administracyjnych	1,882.500		1,882.500	
	4	Urządzenie i utrzymanie urzędów telegraficznych, telefonicznych i urzędów poczty pneumatycznej		16,500.000	16,500.000	
	5	Rozwinięcie przedsiębiorstwa samochodów pocztowych		300.000	300.000	
	6	Różne wydatki		15.000	15.000	
	7	Zwroty dochodów		15.000	15.000	
		Razem (§§ 1.—7.)	172,465.623	16,830.000	189,295.623	
	8	Urząd pocztowych kas oszczędności	10,953.840		10,953.840	
		Suma (Tytuł 7.)	183,419.463	16,830.000	200,249.463	
		Suma ogólna (Rozdział 24.)	218,922.173	20,326.140	239,248.313	

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwowe		
			zwyczajne	nadzwyczajne	Suma
			z dozwoleniem użycia do dnia 30. czerwca 1916		
w k o r o n a c h					
25			XII. Ministerstwo kolei żelaznych.		
	1		Urząd centralny	9,277.130	9,277.130
	2		Generalna inspekcya austriackich kolei żelaznych	580.090	580.090
	3		Centralny urząd dyrygowania wozów austriackich kolei państwowych	1,065.270	1,065.270
	4		Umowne wypłaty na oprocentowanie i umorzenie	35,134.790	35,134.790
	5		Zakłady zaopatrzenia na starość i inne urządzenia dobroczynne	50,833.700	50,833.700
	6		Ruch kolejowy utrzymywany przez państwo:		
	1		Służba naczelną dyrekcji:		
			Wydatki osobowe	40,479.720	40,479.720
			Wydatki rzeczowe	1,675.100	1,675.100
	2		Nadzór kolejowy i konserwacja kolei:		
			Wydatki osobowe	37,697.030	37,697.030
			Wydatki rzeczowe (wraz z zarobkiem robotników)	58,324.300	58,324.300
	3		Służba stacyjna i jezdna:		
			Wydatki osobowe	167,986.100	167,986.100
			Wydatki rzeczowe	14,912.070	14,912.070
	4		Służba pociągowa:		
			Wydatki osobowe	62,265.340	62,265.340
			Wydatki rzeczowe	62,343.130	62,343.130
	5		Służba warsztatowa i utrzymanie środków przewoźnych:		
			Wydatki osobowe	46,646.700	46,646.700
			Wydatki rzeczowe	39,416.850	39,416.850
	6		Pomocnicze zakłady ruchu:		
			Wydatki osobowe	3,623.020	3,623.020
			Wydatki rzeczowe	1,997.390	1,997.390
	7		Inne wydatki ruchu	37,177.340	37,177.340
	8		Podatki i dodatki	47,962.200	47,962.200
	9		Interes solny	1,439.600	1,439.600
	10		Zapotrzebowanie ryczałtowe na nowe linie, których otwarcie względnie objęcie nastąpiło w roku budżetowym 1915/16	604.900	604.900
	11		Wydatki nadzwyczajne		7,160.563
			Suma (Tytuł 6.)	625,550.790	7,160.563
					632,711.353

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwowe		
			zwyczajne	nadzwyczajne	Suma
			z дозволеніем у́жыця до дня 30. червца 1916		
w k o r o n a c h					
25	7		Żegluga parowa na jeziorze Bodeńskim:		
			289.550		289.550
			155.700		155.700
			Suma (Tytuł 7.)		
			445.250		445.250
	8			1,526.080	1,526.080
	9			11,856.320	11,856.320
	10			109,336.765	109,336.765
			Suma ogólna (Rozdział 25.)		
			722,887.020	120,879.728	852,766.748
26			XIII. Ministerstwo rolnictwa.		
			Wydatek ogólny.		
	1		2,060.703		2,060.703
	2		1,018.605	35.835	1,054.440
	3		Popieranie kultury krajowej:		
	1		1,355.000	232.250	1,587.250
	2		6,424.590		6,424.590
	3		142.500	57.000	199.500
	4			680.900	680.900
	5			300	300
	6		4,250.000		4,250.000
	7			8,000.000	8,000.000
	8		15.000		15.000
	9			10.233	10.233
	10		9.987		9.987
	11			6,050.000	6,050.000
			Suma (Tytuł 3.)		
			12,197.077	15,030.683	27,227.760

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwowe			
			zwyczajne	nadzwyczajne	Suma	
			z dozwoleniem użycia do dnia 30. czerwca 1916			
w k o r o n a c h						
26	4		Nadzorowanie kultury krajowej:			
	1		Organa do nadzorowania kultury krajowej	1,984.435	17.634	2,002.069
	2		Wydatek na koszt, przypadające na skarb państwa z powodu wykonania ustaw agrarnych z dnia 7. lipca 1883 (Dz. u. p. Nr. 92, 93 i 94), tyczących się komasacji gruntów i usuwanie enklaw z lasów oraz podziału gruntów	850.614		850.614
	3		Wydatek skarbu państwa na rachunek krajów (na podstawie umów co do ustanowienia personalu geometrycznego dla operacji agrarnych), a to:			
			Austria poniżej Anizy	160.000		160.000
			Austria powyżej Anizy	12.000		12.000
			Solnogród	18.000		18.000
			Styrya	40.000		40.000
			Karyntya	40.000		40.000
			Kraina	75.000		75.000
			Pobrzeże	12.000		12.000
			Tyrol	40.000		40.000
			Morawy	130.000		130.000
			Śląsk	12.000		12.000
			Suma (Tytuł 4.)	3,374.049	17.634	3,391.683
	5		Szkoły dla leśniczych i dalsze kształcenie państwowych organów leśniczych	73.740		73.740
	6		Państwowa hodowla koni	7,819.335	193.022	8,012.358
	7		Służba weterynaryjna	4,906.629	894	4,907.523
			Suma (Tytuły 1.—7.)	31,450.139	15,278.068	46,728.207
			Lasy i domeny.			
	8		Lasy państwowe i domeny.			
	1		Zarządy lasów i domen	15,604.020		15,604.020
	2		Urządzenia gospodarcze i kupno realności		336.000	336.000
			Suma (Tytuł 8.)	15,604.020	336.000	15,940.020
			Suma ogólna (Rozdział 26.)	47,054.159	15,614.068	62,668.227

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwowe		
			zwyczajne	nadzwyczajne	Suma
			z dozwoleniem użycia do dnia 30. czerwca 1916		
w k o r o n a c h					
27			XIV. Ministerstwo sprawiedliwości.		
	1		Kierownictwo naczelne	1,026.900	1,026.900
	2		Najwyższy Trybunał	1,743.700	1,743.700
	3		Zarząd sprawiedliwości w królestwach i krajach	80,323.060	80,323.060
			Przyrost wydatków z powodu założenia nowych ksiąg gruntowych		230.000
			Przyrost wydatków z powodu utworzenia nowych sądów i urzędów depozytowych dla sądów cywilnych, tudzież zmian personalu		10.000
			Przyrost wydatków z powodu sprostowania ksiąg gruntowych w Galicyi i na Bukowinie	100.000	100.000
			Przyrost wydatków na wewnętrzne urządzenie nowych budynków sądowych i więzień		140.000
			Suma (Tytuł 3.)	80,323.060	80,803.060
	4		Zakłady karne	7,952.550	7,952.550
			Nadzwyczajny wydatek na utrzymanie budynków		25.000
			Suma (Tytuł 4.)	7,952.550	7,977.550
	5		Wydatek na wyższy Sąd konsularny w Konstantynopolu	52.071	52.071
			Suma ogólna (Rozdział 27.)	91,098.281	91,603.281
28			XV. Ministerstwo robót publicznych.		
	1		Urząd centralny.		
	1		Kierownictwo naczelne	3,822.730	3,867.730
	2		Zawodowe rady przyboczne:		
		a)	Rada przyboczna dla popierania przemysłu	4.000	4.000
		b)	Komisja centralna dla spraw nauki przemysłowej	1.600	1.600
	3		Piecza nad sprawą mieszkań	70.000	2,020.000
	4		Popieranie ruchu przejezdnych	500.000	501.199
	5		Popieranie ochrony kraju ojczystego	50.000	50.000

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwowe	zwyczajne	nadzwyczajne	Suma
				z dozwoleniem użyta do dnia 30. czerwca 1916		
				w k o r o n a c h		
28	1	6	Popieranie wystaw:			
			a) na swojskie wystawy krajowe, zawodowe i obszarowe, jakoteż na wystawy zagraniczne	51.000	50.707	101.707
			b) na budynek wystawy światowej w c. k. Praterze	29.338		29.338
		7	Założenie katastru siły wodnej		8.588	8.588
			Suma (Tytuł 1.) .	4.528.668	2.055.494	6.584.162
	2		Sprawy patentowe.			
		1	Urząd patentowy	1.314.008		1.314.008
		2	Trybunał patentowy	30.000		30.000
			Suma (Tytuł 2.) .	1.344.008		1.344.008
	3		Przedsiębranie prób technicznych.			
		1	Próby techniczne w ogólności	210.117		210.117
		2	Zakłady dla próbowania ręcznej broni palnej	65.430	1.900	67.330
		3	Urządzenie laboratorium dla budowli rzecznych		2.696	2.696
		4	Popieranie techniki lotniczej		1.000	1.000
			Suma (Tytuł 3.) .	275.547	5.596	281.143
	4		Służba cechownicza.			
		1	Władze cechownicze	1.639.205		1.639.205
		2	Na wyposażenie urzędów cechowniczych	76.500	180	76.680
		3	Urządzenie techniczne nowego budynku stacji cechowniczej dla zegarów elektrycznych i mierników zużycia wody w Wiedniu		258.920	258.920
			Suma (Tytuł 4.) .	1.715.705	259.100	1.974.805
5		Popieranie przemysłu.				
	1	Państwowa służba dla popierania przemysłu	785.716		785.716	
	2	Sprawienie przyborów do pracy, udzielanie pożyczek i subwencji:				
		a) Dotacja	360.349	20.000	380.349	
	b) Dopłata w miarę zwrotnych opłat za przybory do pracy i pożyczek wraz z procentami, wykupna i innych przypisów	130.000		130.000		

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwowe				
			zwyczajne	nadzwyczajne	Suma		
			z dozwoleniem użyta do dnia 30. czerwca 1916				
w k o r o n a c h							
28	5	3	Subwencyonowane zakłady dla popierania przemysłu	300.000		300.000	
		4	Popieranie kredytu przemysłowego	365.630		365.630	
		5	Inne zarządzenia dla popierania przemysłu	206.000		206.000	
			Suma (Tytuł 5.)	2,147.695	20.000	2,167.695	
		6	Sprawy wykształcenia przemysłowego.				
		6	1	Państwowe zakłady przemysłowe i szkoły	12,908.065		12,908.065
				1. Austria poniżej Anizy:			
				Potrzeby naukowe i koszty administracyjne		17.834	17.834
				Potrzeby ryczałtowe		1.769	1.769
				2. Karyntya:			
			Potrzeby naukowe i koszty administracyjne		1.710	1.710	
			3. Kraina:				
			Potrzeby naukowe i koszty administracyjne		10.071	10.071	
			4. Tyrol i Przedarlanta:				
			Potrzeby naukowe i koszty administracyjne		3.766	3.766	
	5. Czechy:						
	Potrzeby naukowe i koszty administracyjne		57.331	57.331			
	Potrzeby ryczałtowe		6.250	6.250			
	6. Morawy:						
	Potrzeby naukowe i koszty administracyjne		20.202	20.202			
	7. Śląsk:						
	Potrzeby naukowe i koszty administracyjne		20.000	20.000			
	8. Galicya i Kraków:						
	Potrzeby naukowe i koszty administracyjne		71.779	71.779			
	2	Subwencje dla zakładów i szkół przemysłowych	3,199.324		3,199.324		
	3	Wykształcenie i dalsze kształcenie nauczycieli przemysłowych, nauka wędrowna i udział w wystawach	296.960		296.960		
		Suma (Tytuł 6.)	16,404.349	210.712	16,615.061		
	7		Państwowa służba budownicza.				
		1	Państwowa służba budownicza w poszczególnych krajach	6,386.608		6,386.608	
		2	Różne wydatki		4.902	4.902	
		Suma (Tytuł 7.)	6,386.608	4.902	6,391.510		

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwowe		
			zwyczajne	nadzwyczajne	Suma
			z dozwoleniem użycia do dnia 30. czerwca 1916		
w k o r o n a c h					
28	8				
			Budowa dróg.		
		1	Budowa dróg w poszczególnych krajach	18,777.108	18,777.108
		2	Koszta podróży i diety z powodu nadzwyczajnych budowli drogowych		71.107
		3	Koszta wygotowania projektów na nadzwyczajne budowle drogowe, nie objęte jeszcze preliminarzem		3.421
		4	Nadzwyczajne budowle drogowe, dodatki państwowe do nich, wystawienie domków strażniczych i magazynów na narzędzia budowlane, nabycie walców drogowych, wozów motorowych itd.:		
			1. Austria poniżej Anizy		464.340
			2. Austria powyżej Anizy		59.320
			3. Solnogród		366.600
			4. Styrya		262.735
			5. Karyntya		97.748
			6. Kraina		114.814
			7. Pobrzeże		112.896
			8. Tyrol i Przedarulania		993.749
			9. Czechy		2,899.626
			10. Morawy		107.180
			11. Śląsk		175.346
			12. Galicya		133.077
			13. Bukowina		152.524
			14. Dalmacya		113.811
			Suma (Tytuł 8.)	18,777.108	6,128.294
					24,905.402
	9		Budownictwo wodne.		
		1	Budownictwo wodne w poszczególnych krajach	4,264.423	4,264.423
		2	Koszta podróży i diety z powodu nadzwyczajnych budowli wodnych		53.574
		3	Koszta wygotowania projektów na nadzwyczajne budowle wodne, nie objęte jeszcze preliminarzem		568
		4	Nadzwyczajne budowle wodne, dodatki państwowe do nich, wystawienie magazynów na narzędzia budowlane, nabycie remorkerów parowych, bagrów parowych i łodzi parowych itd., subwencye na roboty wodno-gospodarcze na wodach nie należących do skarbu państwa:		
			1. Austria poniżej Anizy		4.000
			2. Austria powyżej Anizy		408.888

Kozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwowe					
			zwyczajne	nadzwyczajne	Suma			
			z dozwoleniem użycia do dnia 30. czerwca 1916					
w k o r o n a c h								
28	9	4	3. Solnogród		21.782	21.782		
			4. Styrya		120.518	120.518		
			5. Karyntya		21.117	21.117		
			6. Kraina		56.450	56.450		
			7. Tyrol i Przedarulanja		20.000	20.000		
			8. Czechy		859.909	859.909		
			9. Morawy		137.392	137.392		
			10. Śląsk		45.718	45.718		
			11. Galicya		930.045	930.045		
			12. Bukowina		15.572	15.572		
					Suma (Tytuł 9.)	4.264.423	2.695.533	6.959.956
			10		Władze górnicze	1.096.930		1.096.930
11		Zakłady naukowe górnicze	632.210	1.399	633.609			
12		Kopalnie i huty państwowe:						
	1	Zarząd kopalni i hut	24.551.400		24.551.400			
	2	Nowe budowle, zakłady produkujące i zakupno realności:						
		1. Kirchbichl		8.000				
		2. Brixlegg		1.812				
		3. Cylea		478.267				
		4. Idrya		20.326				
		5. Brūx		487.052				
		6. Brzeszcze		827.954				
		7. Klausen		6.542				
		8. Przybram		484.963				
		9. Raibl		285.470				
		10. St. Joachimsthal		200.198				
					2.800.584			
	3	Inne wydatki nadzwyczajne:						
		Na szurfowania, należności wyłącznościowe i nabywanie uprawnień gorniczych		462.792	462.792			
		Suma (Tytuł 12.)	24.551.400	3.263.376	27.814.776			

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwowe		
			zwyczajne	nadzwyczajne	Suma
			z dozwoleniem użycia do dnia 30. czerwca 1916		
w k o r o n a c h					
28	13		Państwowe fabryki górnicze:		
		1	Zarząd fabryk górniczych	4,431.970	4,431.970
		2	Nowe budowle, zakłady produkujące i zakupno realności: Fabryka olejów mineralnych w Drohobyczu	339.111	339.111
			Suma (Tytuł 13.)	4,431.970	4,771.081
			Suma ogólna (Rozdział 28.)	86,556.621	101,540.138
29			XVI. Zarząd budynków państwowych	3,749.782	5,207.708
30			XVII. Nowe budowle, administracja budowy, zakupna realności itd.		
		1	Ministerstwo spraw wewnętrznych.		
		1	Wiedeń	159.752	159.752
		2	Styrya	13.170	13.170
		3	Kraina	75.099	75.099
		4	Pobrzeże	55.561	55.561
		5	Tyrol i Przedarulania	27.157	27.157
		6	Czechy	177.547	177.547
		7	Morawy	46.014	46.014
		8	Śląsk	6.411	6.411
		9	Galicya	11.932	11.932
		10	Bukowina	27.521	27.521
			Suma (Tytuł 1.)	600.164	600.164
		2	Ministerstwo wyznań i oświaty.		
			Urząd centralny:		
		1	Wiedeń	12.631	12.631
		2	Dalmacya	12.200	12.200
			Nauka:		
		3	Wiedeń	816.814	816.814
		4	Styrya	269.006	269.006
		5	Kraina	26.459	26.459
		6	Pobrzeże	8.047	8.047

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwowe	zwyczajne	nadzwyczajne	Suma		
				z dozwoleniem użycia do dnia 30. czerwca 1916				
				w k o r o n a c h				
30	29	7	Tyrol i Przedarulania		560.892	560.893		
		8	Czechy		1,415.448	1,415.448		
		9	Morawy		343.863	343.863		
		10	Śląsk		25.066	25.066		
		11	Galicja		79.382	79.382		
		12	Bukowina		1.047	1.047		
		13	Dalmacya		2.942	2.942		
					Suma (Tytuł 2.)		3,573.798	3,573.798
		3			Ministerstwo skarbu.			
				1	Wiedeń		171.236	171.236
				2	Austria poniżej Anizy		588.543	588.543
				3	Austria powyżej Anizy		22.899	22.899
				4	Tyrol i Przedarulania		21.367	21.367
5	Czechy				197.315	197.315		
6	Morawy				105.561	105.561		
7	Śląsk				30.082	30.082		
8	Galicja				36.747	36.747		
9	Bukowina				14.500	14.500		
10	a) Budowle zarządu salin		151.165	151.165				
	b) Budowle zarządu tytoniowego		421.587	421.587				
			Suma (Tytuł 3.)		1,761.002	1,761.002		
5			Ministerstwo handlu.					
		1	Wiedeń		127.717	127.717		
		2	Austria poniżej Anizy		803	803		
		3	Karyntya		18.500	18.500		
		4	Pobrzeże		173	173		
		5	Tyrol i Przedarulania		68.923	68.923		
		6	Czechy		284.947	284.947		
		7	Śląsk		62.890	62.890		
8	Galicja		14.000	14.000				
			Suma (Tytuł 4.)		577.953	577.953		

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwowe	zwyczajne	nadzwyczajne	Suma	
				z dozwoleniem użycia do dnia 30. czerwca 1916			
				w k o r o n a c h			
30	5		Ministerstwo rolnictwa.				
		1	Wiedeń		24.012	24.012	
		2	Austria poniżej Anizy		48.400	48.400	
		3	Czechy		27.803	27.803	
		4	Morawy		12.200	12.200	
		5	Galicja		55.626	55.626	
		6	Bukowina		4.929	4.929	
				Suma (Tytuł 5.)		172.970	172.970
	6		Ministerstwo sprawiedliwości.				
			Zarząd sprawiedliwości:				
		1	Wiedeń		922.198	922.198	
		2	Austria poniżej Anizy		4.730	4.730	
		3	Austria powyżej Anizy		20.270	20.270	
		4	Styrya		28	28	
		5	Karyntya		22.398	22.398	
		6	Kraina		6.391	6.391	
		7	Pobrzeże		68.689	68.689	
		8	Tyrol		19.861	19.861	
		9	Przedarlunia		22.078	22.078	
		10	Czechy		713.203	713.203	
11		Morawy		513.189	513.189		
12	Śląsk		22.000	22.000			
13	Galicja zachodnia		37.295	37.295			
14	Galicja wschodnia		150.017	150.017			
15	Bukowina		78.127	78.127			
		Zakłady karne:					
16	Austria poniżej Anizy		1.553	1.553			
17	Styrya		51.059	51.059			
18	Czechy		47.242	47.242			
19	Galicja wschodnia		7.985	7.985			
		Suma (Tytuł 6.)		2,708.313	2,708.313		
7		Ministerstwo robót publicznych.					
	1	Wiedeń		286.824	286.824		
	2	Styrya		60.040	60.040		
3	Karyntya		1.929	1.929			

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwowe		
			zwyczajne	nadzwyczajne	Suma
			z dozwoleniem użycia do dnia 30. czerwca 1916		
w k o r o n a c h					
30	7	4	Czechy	434.955	434.955
		5	Śląsk	4.800	4.800
		6	Galicja	36.506	36.506
			Suma (Tytuł 7.)	825.054	825.054
			Suma ogólna (Rozdział 30.)	10,219.254	10,219.254
31		XVIII. Najwyższa Izba obrachunkowa	744.500	744.500	
32	1		XIX. Emerytury.		
			Ogólne emerytury	140,000.000	140,000.000
		2	Wspólne emerytury cywilne . . . . . 23.859 K		
			Od tego 23procentowa kwota, którą płacić mają kraje Korony węgierskiej w sumie . . . . . 5.488 „	18.371	18.371
			Suma ogólna (Rozdział 32.)	140,018.371	140,018.371

Zestawienie.

Rozdział	Wydatki państwowe	zwyczajne	nadzwyczajne	Suma
		z dozwoleniem użycia do dnia 30. czerwca 1916		
		w k o r o n a c h		
1	I. Dwór cesarski	11,300.000		11,300.000
2	II. Kancelarya gabinetowa Najjaśniejszego Pana	201.528		201.528
3	III. Rada państwa	4,116.273	3.000	4,119.273
4	IV. Trybunał państwa	85.487	11.391	96.878
5	V. Rada Ministrów i Trybunał administracyjny	6,328.000		6,328.000
6	VI. Dodatek na wydatki w sprawach wspólnych	412,623.930	26,686.881	439,310.811
7	VII. Ministerstwo spraw wewnętrznych	60,295.433	438.166	60,733.599
8	VIII. Ministerstwo obrony krajowej	122,029.267		122,029.267
9	IX. Ministerstwo wyznań i oświaty	116,931.682	2,575.368	119,507.050
10 do 23	X. Ministerstwo skarbu	989,729.553	500.589	990,230.142
24	XI. Ministerstwo handlu	218,922.173	20,326.140	239,248.313
25	XII. Ministerstwo kolei żelaznych	722,887.020	129,879.728	852,766.748
26	XIII. Ministerstwo rolnictwa	47,054.159	15,614.068	62,668.227
27	XIV. Ministerstwo sprawiedliwości	91,098.281	505.000	91,603.281
28	XV. Ministerstwo robót publicznych	86,556.621	14,983.517	101,540.138
29	XVI. Zarząd budynków państwowych	3,749.782	1,457.926	5,207.708
30	XVII. Nowe budowle, administracja budowy, zakupno realności itd.		10,219.254	10,219.254
31	XVIII. Najwyższa Izba obrachunkowa	744.500		744.500
32	XIX. Emerytury	140,018.371		140,018.371
	Ogólna suma wydatków państwowych	3 034,672.060	223,201.028	3 257,873.088

Część druga. — Przychody państwowe.

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Przychody państwowe		
			zwyczajne	nad- zwyczajne	S u m a
			w k o r o n a c h		
1			I. Dwór cesarski		
2			II. Kancelarya gabinetowa Najjaśniejszego Pana		
3			III. Rada państwa		
4			IV. Trybunał państwa		
5			V. Rada Ministrów i Trybunał administracyjny.		
	1		Rada ministrów:		
	1		3,167.000		3,167.000
	2		761.000		761.000
			3,928.000		3,928.000
			Suma ogólna (Rozdział 5.)		
6			VI. Sprawy wspólne		
7			VII. Ministerstwo spraw wewnętrznych.		
	1		Urząd centralny:		
	1		7.200		7.200
	2		156.692		156.692
	3		45.000		45.000
	4			41.152	41.152
	5			6.000	6.000
	2		357.676	7.500	365.176
	3		1,847.917		1,847.917
			2,414.485	54.652	2,469.137
			Suma ogólna (Rozdział 7.)		
8			VIII. Ministerstwo obrony krajowej.		
	1		14.600		14.600
	2		902.310		902.310
	3		220.219		220.219
	4		11.428		11.428
			1,148.557		1,148.557
			Suma ogólna (Rozdział 8.)		

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Przychody państwowe		
			zwyczajne	nadzwyczajne	Suma
			w k o r o n a c h		
9	IX. Ministerstwo wyznań i oświaty.				
	Urząd centralny.				
1	Kierownictwo naczelne		600		600
2	Nadzór szkolny		6.250		6.250
3	Centralna komisya statystyczna		17.200		17.200
4	Państwowy zakład geologiczny		8.750	1.350	10.100
5	Centralny zakład dla meteorologii i geodynamiki		4.400		4.400
6	Przychody na cele sztuki i archeologii:				
	a) Przychody na cele sztuki:				
1	Akademia sztuk pięknych w Wiedniu		6.000		6.000
2	Szkoła grawerów i medalierów w Wiedniu		216		216
3	Akademia sztuk pięknych w Pradze		18.984		18.984
4	Akademia sztuk pięknych w Krakowie		2.400		2.400
5	Austryacka galeryja państwowa w Wiedniu		3.600		3.600
6	Dochód z rozsprzedaży publikacy z zakresu sztuki		25.000		25.000
7	Akademia muzyki i sztuki plastycznej		272.200		272.200
	b) Przychody na cele archeologii:				
8	Komisya centralna dla utrzymania pomników			17.000	17.000
9	Austryacki Instytut archeologiczny		3.930		3.930
	Suma (Tytuły 1—6) .		369.530	18.350	387.880
	Wyznania.				
7	Dochody funduszków religijnych.				
1	Dochody funduszków		5,834.497		5,834.497
	Austria poniżej Anizy:				
	Zwroty zaliczek			336	336
	Na majątek zakładowy tego funduszu			12.530	12.530
	Austria powyżej Anizy:				
	Zwroty zaliczek			2.000	2.000
	Na majątek zakładowy tego funduszu			286	286
	Styrya:				
	Na majątek zakładowy tego funduszu			164	164
	Karyntya:				
	Na majątek zakładowy tego funduszu			14.100	14.100
	Kraina:				
	Zwroty zaliczek			399	399
	Na majątek zakładowy tego funduszu			667	667

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Przychody państwowe		
			zwyczajne	nad- zwyczajne	S u m a
			w k o r o n a c h		
9	7	1	Tryest:		
				800	800
				970	970
			Istria:		
				20.000	20.000
			Czechy:		
				1.200	1.200
				4.844	4.844
			Morawy i Śląsk:		
				4.800	4.800
			Galicya:		
				21.000	21.000
				2.000	2.000
			Dalmacya:		
				250	250
				20.000	20.000
				22.610	22.610
			Razem (§ 1.)	5,834.497	128.956
					5,963.453
9			Lasy funduszowe i domeny		
			3,932.660	3.150	3,935.810
			Z majątku zakładowego funduszu religijnego:		
				81.950	81.950
				113.750	113.750
				4.200	4.200
				41.400	41.400
				37.800	37.800
				533.797	533.797
			Razem (§ 2.)	816.047	4,748.707
			Suma (Tytuł 7.)	9,767.157	10,712.160
8			Fundacje i dodatki na potrzeby wyznania katolickiego:		
	1		Dodatki		
			10.317		10.317
			Austria poniżej Anizy:		
				2.356	2.356
			Suma (Tytuł 8.)	2.356	12.673
9			Dodatki na potrzeby wyznania grecko-orientalnego:		
	1		Dalmacya		
			3.856		3.856
			Suma (Tytuły 7. do 9.)	9,781.330	10,728.689

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Przychody państwowe		
			zwyczajne	nad- zwyczajne	Suma
			w koronach		
			Oświata.		
9	10		Szkoly wyzsze.		
	1		Uniwersytety	1,809.921	1,809.921
			Uniwersytety w Pradze.		
			Niemiecki uniwersytet:		
			Zwrócone zaliczki praskiego funduszu szpitalnego	1.800	1.800
			Funduszowe dobra uniwersyteckie Michle i Maleszyce:		
			Uplaty	824	824
	2		Wydziały nie będące w związku z pewnym uniwersytetem	25.705	25.705
	3		Akademie techniczne	720.116	720.116
	4		Akademia ziemiastwa w Wiedniu	130.970	130.970
	5		Akademie weterynaryjne	63.500	63.500
	6		Środki pomocnicze i popierające	3.440	3.440
			Karyntya:		
			Zwroty stypendyów	600	600
			Suma (Tytuł 10.) .	2,753.652	3.224
					2,756.876
11			Szkoly średnie.		
	1		Gimnazya i szkoly realne	3,986.395	3,986.395
			Austria poniżej Anizy:		
			Zwroty zaliczek	1.000	1.000
			Galicya i Kraków:		
			Zwroty zaliczek	2.000	2.000
			Suma (Tytuł 11.) .	3,986.395	3.000
					3,989.395
12			Szkolnictwo handlowe i marynarskie	507.860	7.201
					515.061
13			Specyalne zakłady naukowe.		
	1		Zakłady naukowe dla położnych	4.549	4.549
	2		Zakład naukowy dla języków wschodnich w Wiedniu	1.000	1.000
			Suma (Tytuł 13.) .	5.549	5.549
14			Szkoly ludowe:		
	1		Seminarya nauczycielskie męskie i żeńskie	213.028	213.028
	2		Dodatki	12.425	12.425
	3		Stypendya seminarzystów (zwroty, dodatki)	9.747	9.747
			Suma (Tytuł 14.) .	235.200	235.200

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Przychody państwowe			
			zwyczajne	nad- zwyczajne	S u m a	
			w k o r o n a c h			
9	15		Fundacje i dodatki.			
		1	Dodatki	6.060	3.000	9.060
			Suma (Tytuły 10.—15.)	7,494.716	16.425	7,511.141
			Suma ogólna (Rozdział 9.)	17,645.576	982.134	18,627.710
			X. Ministerstwo skarbu.			
10			Zarząd skarbowy.			
		1	Urząd centralny (kierownictwo naczelne, dyrekcya długu państwa, departament rachunkowy i departament rachunków fachowych)	18.000		18.000
		2	Władze skarbowe i techniczna kontrola skarbowa:			
		1	Władze skarbowe (krajowe dyrekcye skarbu, dyrekcye skarbu i dyrekcye okręgów skarbowych, inspektoraty skarbowe i urzędy wymiaru należytości, administracye podatkowe i referaty podatkowe starostw)	112.560		112.560
		2	Techniczna kontrola skarbowa	2.800		2.800
			Suma (Tytuł 2.)	115.360		115.360
		3	Prokuratorcye skarbu	361.000		361.000
		4	Urzędy skarbowe (urzędy podatkowe i urzędy depozytów sądowych, kasy skarbowe i kasy depozytów sądowych w Wiedniu, Kasa Urzędu taks w Wiedniu, Urzędy stemplowe w Wiedniu i Pradze, liniowe urzędy podatku spożywczego w Wiedniu i Tryeście, Urząd dochodów skarbowych w Pradze)	17.060		17.060
		5	Urzędy cechownicze	15.300		15.300
		6	Kataster podatku gruntowego i utrzymanie jego ewidencji	1,371.683		1,371.683
		7	Zarząd ceł	6,066.800		6,066.800
		8	Straż skarbowa	330.840		330.840
			Suma (Rozdział 10.)	8,296.043		8,296.043
11			Ogólny zarząd kasowy.			
		1	Dodatki do kosztów administracyjnych	713.850		713.850
		2	Ulegające zwrotowi wierzytelności państwa wraz z odsetkami		1,188.327	1,188.327
		3	Taksa wojskowa i kary pieniężne, które mają przypaść na rzecz funduszu taks wojskowych	4,700.000		4,700.000
		4	Kwota, uzyskana za sprzedane wagi i ciężarki kontrolne dla krajowych monet złotych waluty koronowej	1.000		1.000
		5	Bezdziejności	230.000		230.000
		6	Różne wpływy	1,336.000	3,500.000	4,836.000
		7	Odsetki od papierów wartościowych, należących do majątku Centralnej Kasy państwa, względnie od niespłaconych zaliczek, od ulokowanych pieniędzy państwowych i z obrotu czekowego z Urzędem pocztowej kasy oszczędności, tudzież odsetki eskontowe i odsetki oraz odsetki zwłoki od kredytowanych należytości celnych	6,000.000		6,000.000
		8	Udział państwa w nadwyżkach z grzywien za przestępstwa skarbowe	250.000		250.000

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Przychody państwowe		
			zwyyczajne	nad-zwyyczajne	Suma
w k o r o n a c h					
11	9		Dodatek k. węg. Rządu na umorzenie częściowej sumy 30 milionów guldenów (równających się 60 milionom koron) długu, należnego Bankowi austriacko-węgierskiemu w pierwotnej wysokości 80 milionów guldenów (17. rata)	360.000	360.000
	10		Udział w odszkodowaniu, które Rząd chiński ma zapłacić w roku budżetowym 1915/16 za koszty, urosłe z powodu zaburzeń chińskich w latach 1900 i 1901		417.555
	11		Udział państwa w czystym dochodzie Banku austriacko-węgierskiego i w podatku banknotowym Banku austriacko-węgierskiego	7,850.000	7,850.000
	12		Odsetki zwłoki z reszty ceny kupna Kolei południowej		638.709
	13		Roczny zwrot z przedsiębiorstwa na koszty wystawienia fabryki olejów mineralnych w Drohobyczu i należących do niej zakładów w wymiarze rocznego potrącenia		1,500.000
	14		Ryczałt Zjednoczonego austriackiego towarzystwa akcyjnego żeglugi, przedtem Austro-Amerikana & Fratelli Cosulich na służbę kontroli policyjnej i sanitarnej w stacjach kontrolnych, granicznych i zbiorczych		400.000
			Suma (Rozdział 11.)	21,440.850	7,644.591
12			Podatki bezpośrednie.		
	1		Podatki realne	178,714.000	178,714.000
			Podatki osobiste:		
	1		Ogólny podatek zarobkowy	36,975.000	36,975.000
	2		Podatek zarobkowy od przemysłów domokrażnych i wędrownych	180.000	180.000
	3		Podatek zarobkowy od przedsiębiorstw, obowiązanych do publicznego składania rachunków	78,600.000	78,600.000
	4		Podatek rentowy	13,270.000	13,270.000
	5		Podatek dochodowy	130,000.000	130,000.000
	6		Podatek od wyższych poborów służbowych	5,053.000	5,053.000
	7		Podatek od tantyem	1,500.000	1,500.000
			Suma (Tytuł 2.)	265,578.000	265,578.000
	3		Należności poboczne	3,854.000	3,854.000
			Suma (Rozdział 12.)	448,146.000	448,146.000
13			Głó.		
	1		Przychody celne	197,350.000	197,350.000
14			Podatki spożywcze.		
	1		Podatek od wódki (spożywczy i produkcyjny)	132,900.000	132,900.000
	2		Podatek od wyrobu drożdży prasowanych	800.000	800.000
	3		Należność kontrolna za denaturowanie wódki	1,000.000	1,000.000
	4		a) Podatek od wyrobu piwa i od piwa, wprowadzanego przez linię celną	76,000.000	76,000.000
			b) Dodatek do podatku od piwa za piwo, wytwarzane w Wiedniu i Tryeście, i za piwo, wprowadzane do Wiednia i Tryestu	6,200.000	6,200.000

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Przychody państwowe		
			zwyczajne	nadzwyczajne	Suma
w k o r o n a c h					
14	5		Podatek spożywczy od cukru:		
			a) w rodzaju, określonym w § 1., l. 1. ustawy o podatku od cukru		
			164,000.000		164,000.000
			b) w rodzaju, określonym w § 1., l. 2. ustawy o podatku od cukru		
			700.000		700.000
	6		Podatek konsumcyjny od oleju mineralnego		
			25,500.000		25,500.000
	7		a) Podatek od wina		
			13,240.000		13,240.000
			b) Podatek od wina musującego		
			800.000		800.000
	8		Podatek od mięsa		
			19,500.000		19,500.000
	9		Podatek konsumcyjny od innych przedmiotów spożywczych		
			2,000.000		2,000.000
	10		Dzierżawy liniowego podatku spożywczego w miastach zamkniętych		
			5,400.000		5,400.000
	11		Inne wpływy		
			318.000		318.000
			Suma (Rozdział 14.)		
			448,358.000		448,358.000
15			Osobny podatek od wyszynku i drobnej sprzedaży palonych trunków wysokowych oraz od handlu nimi		
			2,233.000		2,233.000
16			Stemple, taksy i należności.		
	1		Stemple		
			66,420.000		66,420.000
	2		Taksy		
			9,360.500		9,360.500
	3		Należności		
			157,576.000		157,576.000
			Suma (Rozdział 16.)		
			233,356.500		233,356.500
17			Podatek od biletów kolejowych		
			28,000.300		28,000.300
18			Należności cechownicze		
			1,100.000		1,100.000
19			Loterya i loterya klasowa.		
	1		Loterya		
			39,018.000		39,018.000
	2		Loterya klasowa		
			68,430.000		68,430.000
	3		Przychody wspólne		
			126.000		126.000
			Suma (Rozdział 19.)		
			107,574.000		107,574.000
20			Mennica		
			1,000.800		1,000.800
21			Drukarnia nadworna i państwowa		
			9,204.200		9,204.200
22			Sól.		
	1		Wyrób soli		
			1,305.500		1,305.500
	2		Sprzedaż soli		
			48,633.000		48,633.000
			Suma (Rozdział 22.)		
			49,938.500		49,938.500
23			Tytoń.		
	1		Przychody zarządu tytoniowego		
			9,920.000		9,920.000
	2		Przychody z sprzedaży w granicach państwa		
			345,587.600		345,587.600
			Suma (Rozdział 23.)		
			355,507.600		355,507.600

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Przychody państwowe		
			zwyczajne	nad- zwyczajne	S u m a
w k o r o n a c h					
24			Wynagrodzenia za dostarczenie pomieszczeń dla wojska i za używanie publicznych parcel morskich i przestrzeni brzegu morskiego, czynsze za dzierżawę gruntów i polowania.		
	1		335.000		335.000
	2		8.964		8.964
	3		82.897		82.897
			Suma (Rozdział 24.)		
			426.861		426.861
25			Kwoty uzyskane ze sprzedaży nieruchomości państwowych.		
	1			573.760	573.760
	2			560.000	560.000
	3			1.400	1.400
	4			8.680	8.680
			Suma (Rozdział 25.)		
				1.143.840	1.143.840
26			Dług państwa i zarząd długu państwa.		
	1		Dług państwa.		
	1			170.000	170.000
	2		1,251.914		1,251.914
	3		20.000		20.000
	4		508.577		508.577
			Suma (Tytuł 1.)		
			1,780.491	170.000	1,950.491
	2		Zarząd długu państwa.		
	1		200		200
	2		400		400
			Suma (Tytuł 2.)		
			600		600
			Suma (Rozdział 26.)		
			1,781.091	170.000	1,951.091
			Suma ogólna (Rozdziały 10.—26.)		
			1,913,713.745	8,958.431	1,922,672.176

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Przychody państwowe			
			zwyczajne	nad- zwyczajne	Suma	
			w k o r o n a c h			
27			XI. Ministerstwo handlu.			
	1		Urząd centralny.			
	1	1	Kierownictwo ogólne	73.250	5.000	78.250
	2	2	Służba statystyczna handlu zagranicznego	737.950		737.950
	3	3	Służba statystyczna handlu pośredniego	640.000		640.000
	4	4	Przychody z powodu wykonywania regulaminu żeglugi i policyi rzecznej na niższo- i wyższo-austryackiej przestrzeni Dunaju	2.400		2.400
			Suma (Tytuł 1.)	1.453.600	5.000	1.458.600
	1		Służba nadzorcza w przemyśle	31.300		31.300
	2		Służba portowa i morsko-sanitarna	1.709.600		1.709.600
	4		Obserwatorium morskie w Tryeście	3.250		3.250
	5		Ruch okrętowy:			
	1	1	Udział rządu w czystym dochodzie austriackiego Lloyd'a	400.000		400.000
	2	2	Zwrot na poczet zaliczek bezprocentowych, udzielonych Towarzystwu żeglugi parowej na Dunaju		400.000	400.000
	3	3	Kary konwencyonalne od towarzystw żeglugi		5.000	5.000
	4	4	Zwrot Rządu węgierskiego tytułem opłat austriackiego Lloyd'a za przejazd kanałem Suezkim		200.000	200.000
			Suma (Tytuł 5.)	400.000	605.000	1.005.000
	6		Domy składowe w Tryeście.			
	1	1	Przychody z przedsiębiorstwa	1.537.400		1.537.400
	2	2	Wynagrodzenie austriackiego Lloyd'a na rzecz Rządu za odstąpienie utrzymywania ruchu handlowego hangaru na grobli III.		88.000	88.000
	3	3	Przychody z przedsiębiorstwa domu składowego na gruntach arsenału Lloyd'a		25.000	25.000
			Suma (Tytuł 6.)	1.537.400	113.000	1.650.400
	7		Zakład poczt i telegrafów oraz Urząd pocztowych kas oszczędności.			
	1	1	Zakład poczt i telegrafów	230.740.100	2.410.000	233.150.100
	2	2	Urząd pocztowych kas oszczędności	17.577.210		17.577.210
			Suma (Tytuł 7.)	248.317.310	2.410.000	250.727.310
			Suma ogólna (Rozdział 27.)	253.152.460	3.133.000	256.585.460

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Przychody państwowe		
			zwyczajne	nadzwyczajne	Suma
			w koronach		
28	XII. Ministerstwo kolei żelaznych.				
1	Urząd centralny		611.630		611.630
2	Ruch na kolejach państwowych.				
1	Przychody transportowe		821,000.000		821,000.000
2	Inne przychody		84,709.170		84,709.170
3	Przychody z interesu solnego		1,636.600		1,636.600
4	Przychody z nowych linii, które będą przypuszczalnie otwarte, względnie objęte w roku budżetowym 1915/16		687.900		687.900
5	Przychody nadzwyczajne			385.410	385.410
	Suma (Tytuł 2.)		908,033.670	385.410	908,419.080
3	Żegluga parowa na jeziorze Bodeńskim		487.500		487.500
4	Udziały państwa w ruchu wspólnym i w czystym zysku kolei prywatnych.			473.000	473.000
5	Koleje gwarantowane			100.000	100.000
	Suma ogólna (Rozdział 28.)		909,132.800	958.410	910,091.210
29	XIII. Ministerstwo rolnictwa.				
1	Kierownictwo naczelne		1.800		1.800
2	Państwowe zakłady naukowe i doświadczalne		341.600		341.600
3	Popieranie kultury krajowej		207.716		207.716
4	Nadzorowanie kultury krajowej:				
1	Organa do nadzorowania kultury krajowej		64.920	1.000	65.920
2	Na personal geometryczny dla operacji agrarnych (z funduszków krajowych):				
	Austria poniżej Anizy		160.000		160.000
	Austria powyżej Anizy		12.000		12.000
	Solnogród		18.000		18.000
	Styrya		40.000		40.000
	Karyntya		40.000		40.000
	Kraina		75.000		75.000
	Pobrzeże		12.000		12.000
	Tyrol		40.000		40.000
	Morawy		130.000		130.000
	Sask		12.000		12.000
	Suma (Tytuł 4.)		603.920	1.000	604.920

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Przychody państwowe		
			zwyczajne	nad- zwyczajne	S u m a
w k o r o n a c h					
29	5		Szkoły dla leśniczych i dalsze kształcenie państwowych organów leśniczych	330	330
	6		Państwowa hodowla koni	1,726.600	1,726.600
	7		Służba weterynaryjna	1,060.650	1,060.650
			Suma (Tytuły 1.—7.)	3,942.616	1.000 . . . . . 3,943.616
	8		Lasy państwowe i domeny:		
	1		Zarząd lasów i domen	23,184.970	8.150 . . . . .
			Suma ogólna (Rozdział 29.)	27,127.586	9.150 . . . . . 27,136.736
30			XIV. Ministerstwo sprawiedliwości.		
	1		Kierownictwo naczelne	2.000	2.000
	2		Zarząd sprawiedliwości w królestwach i krajach	1,839.521	1,839.521
	3		Zakłady karne	3,062.369	3,062.369
			Suma ogólna (Rozdział 30.)	4,903.890	4,903.890
31			XV. Ministerstwo robót publicznych.		
	1		Urząd centralny:		
	1		Kierownictwo naczelne	49.950	49.950
	2		Opieka mieszkaniowa, zwrócone pożyczki	1.000	1.000
	3		Dochody z budynku wystawy światowej w c. k. Praterze (z wyłączeniem czynszów najmu)	7.000	7.000
			Suma (Tytuł 1.)	57.950	57.950
	2		Sprawy patentowe	41.000	41.000
	3		Przedsiębranie prób technicznych:		
	1		Przedsiębranie prób technicznych w ogólności	3.000	3.000
	2		Zakłady wypróbowania ręcznej broni palnej	37.350	37.350
	3		Dodatki interesowanych do kosztów założenia laboratorium dla budowy rzecznych	. . . . .	15.000 . . . . .
			Suma (Tytuł 3.)	40.350	15.000 . . . . . 55.350
	4		Służba cechownicza:		
	1		Władze cechownicze	2,208.080	2,208.080
	2		. Dodatki interesowanych do kosztów urządzenia urzędów cechowniczych i ich ekspozytur	500	500
			Suma (Tytuł 4.)	2,208.580	2,208.580

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Przychody państwowe		
			zwyczajne	nad- zwyczajne	Suma
			w k o r o n a c h		
31	5		146.610	11.000	157.610
	6				
	1		657.261		657.261
		1. Austria poniżej Anizy:			
		Dodatki		10.000	10.000
		2. Austria powyżej Anizy:			
		Dodatki		1.500	1.500
		3. Czechy:			
		Dodatki		4.000	4.000
		Suma (Tytuł 6.)	657.261	15.500	672.761
	7		241.705		241.705
	8		139.518	303.028	442.546
	9		281.420	274.924	556.344
	10		15.200		15.200
	11		1,167.230		1,167.230
	12		47.000		47.000
	13				
	1		34,125.560		34,125.560
	14				
	1		10,984.670		10,984.670
		Suma ogólna (Rozdział 31.)	50,154.054	619.452	50,773.506
32		XVI. Zarząd budynków państwowych	734.270	2.200	736.470
33		XVII. Nowe budowle, administracja budowy, zakupno realności itd.			
	1				
		Oświata:			
	1			2.500	2.500
	2			700	700
	3			130.000	130.000
		Suma (Tytuł 1.)		133.200	133.200

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Przychody państwowe		
			zwyczajne	nad- zwyczajne	Suma
			w k o r o n a c h		
33	15		Ministerstwo skarbu:		
		1	Austria poniżej Anizy	5.000	5.000
	3		Ministerstwo sprawiedliwości.		
			Zarząd sprawiedliwości:		
		1	Austria poniżej Anizy	7.322	7.322
		2	Czechy	15.500	15.500
		3	Morawy	1.500	1.500
		4	Galicya wschodnia	2.000	2.000
			Suma (Tytuł 3.)	26.322	26.322
			Suma ogólna (Rozdział 33.)	164.522	164.522
34			XVIII. Najwyższa Izba obrachunkowa		
35			XIX. Emerytury.		
		1	Dodatki do emerytur	528	528
		2	Dopłaty funkcjonariuszy państwowych	10,000.000	10,000.000
			Suma ogólna (Rozdział 35.)	10,000.528	10,000.528

Zestawienie.

Rozdział	Przychody państwowe	zwyczajne	nad- zwyczajne	Suma
		w k o r o n a c h		
1	I. Dwór cesarski			
2	II. Kancelarya gabinetowa Najjaśniejszego Pana			
3	III. Rada państwa			
4	IV. Trybunał państwa			
5	V. Rada Ministrów i Trybunał administracyjny	3,928.000		3,928.000
6	VI. Sprawy wspólne			
7	VII. Ministerstwo spraw wewnętrznych	2,414.485	54.652	2,469.137
8	VIII. Ministerstwo obrony krajowej	1,148.557		1,148.557
9	IX. Ministerstwo wyznań i oświaty	17,645.576	982.134	18,627.710
10 do 26	X. Ministerstwo skarbu	1,913,713.745	8,958.431	1,922,672.176
27	XI. Ministerstwo handlu	253,452.460	3,133.000	256,585.460
28	XII. Ministerstwo kolei żelaznych	909,132.800	958.410	910,091.210
29	XIII. Ministerstwo rolnictwa	27,127.586	9.150	27,136.736
30	XIV. Ministerstwo sprawiedliwości	4,903.890		4,903.890
31	XV. Ministerstwo robót publicznych	50,154.054	619.452	50,773.506
32	XVI. Zarząd budynków państwowych	734.270	2.200	736.470
33	XVII. Nowe budowle, administracja budowy, zakupno realności itd.		164.522	164.522
34	XVIII. Najwyższa Izba obrachunkowa			
35	XIX. Emerytury	10,000.528		10,000.528
	Ogólna suma przychodów państwowych .	3.194,355.951	14,881.951	3.209,237.902

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXLVI. — Wydana i rozesłana dnia 21. września 1916.

Treść: (№ 308.—311.) 308. Obwieszczenie, dotyczące się sprostowania błędu w rozporządzeniu Ministra skarbu, wydanem w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 2. września 1916, w sprawie ograniczenia produkcji piwa. — 309. Rozporządzenie cesarskie o utracie publicznych uprawnień, posad i praw z powodu opuszczenia w czasie wojny obszaru państwowego. — 310. Rozporządzenie w sprawie wycofania znaczków wojennych i jubileuszowych kart korespondencyjnych. — 311. Rozporządzenie, dotyczące się ustanowienia cen najwyższych za zapalki.

308.

Obwieszczenie Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwami skarbu i handlu z dnia 6. września 1916,

tyczące się sprostowania błędu w rozporządzeniu Ministra skarbu, wydanem w porozumieniu z interesowanymi Ministrami dnia 2. września 1916, Dz. u. p. Nr. 287, w sprawie ograniczenia produkcji piwa.

Słowa: „postanowienia §§ 2. i 4.“, umieszczone w § 1., ustęp 2., wiersz 1., ogłoszonego w części CXXXVI. Dziennika ustaw państwa pod Nr. 287 rozporządzenia Ministra skarbu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 2. września 1916, mają właściwie opiewać: „postanowienia §§ 2. do 4.“

Leth wlr.

Spitzmüller wlr.

Handel wlr.

309.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 15. września 1916,

o utracie publicznych uprawnień, posad i praw z powodu opuszczenia w czasie wojny obszaru państwowego.

Na mocy § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, zarządzam, jak następuje:

§ 1.

Obywatele austriacy, którzy są organami albo funkcyonaryuszami publiczno-prawnych korporacji albo funkcyonaryuszami zakładów publicznych, kolei, przedsiębiorstw żeglugi okrętowej, przedsiębiorstw, prowadzonych przez publiczno-prawną korporację za pośrednictwem założonej przez nią spółki z ograniczoną poręką, funkcyonaryuszami towarzystw ubezpieczeniowych, kas oszczędności, banków albo innych instytucyj kredytowych, podlegających obowiązkowi publicznego składania rachunków, i którzy przed wybuchem obecnej wojny albo podczas niej opuścili lub opuszczają bez osobnego zezwolenia władzy miejsce zamieszkania w Austrii i przebywają poza granicami Monarchii austriacko-węgierskiej, mają powrócić do Austrii po koniec października 1916.

§ 2.

Obywateli austriackich, którzy przed wybuchem obecnej wojny albo podczas niej opuścili lub opuszczają bez osobnego zezwolenia władzy miejsce zamieszkania w Austrii i przebywają poza granicami Monarchii austriacko-węgierskiej, a nie mają powrócić do Austrii już w myśl § 1., można wezwać do powrotu do Austrii:

1. jeżeli mają oni prawo wykonywać w państwie tutejszem jakiegokolwiek publiczno-prawne uprawnienie, jakoto: cywilni technicy, autoryzowani ze strony władzy inżynierowie górniczy, lekarze, weterynarze, wszelkiego rodzaju przemysłowcy, publiczni i prywatni agenci, przedsiębiorcy teatralni, posiadacze licencji na urządzenie widowisk, właściciele szkół prywatnych,

2. jeżeli są funkcjonaryuszami na stanowiskach kierujących, jak dyrektorowie techniczni i komercyalni albo członkami dyrekcji, rady nadzorczej albo zawiadowczej (rada generalna, rada administracyjna, kuratorium i tym podobne) jakiejś spółki akcyjnej lub komandytowej na akcje, spółki z ograniczoną poręką, gwarectwa w myśl ustawy górniczej albo stowarzyszenia zarobkowego i gospodarczego, albo

3. jeżeli przysługuje im prawo do pensyi, prowizyi, datków na wychowanie albo innych rent, płatnych w państwie tutejszem ze środków publicznych.

§ 3.

Pod warunkami, wymienionymi w § 2., ustęp 1., można wezwać do powrotu do Austrii także obywateli węgierskich albo przynależnych do krajów Bośni i Hercegowiny, jeżeli posiadają jedno z wymienionych w §§ 1. i 2. uprawnień i posiadają albo też mają prawo do naprowadzonych tam praw.

§ 4.

Paszport zagraniczny albo pozwolenie na przekroczenie granic nie może uchodzić za osobne pozwolenie władzy po myśli §§ 1. i 2.

§ 5.

Wezwanie do powrotu (§§ 2. i 3.) skutecznia się za pośrednictwem politycznej władzy krajowej ostatniego miejsca zamieszkania w państwie tutejszem. Może ono brzmieć ogólnie albo też być ograniczonym do pojedynczych obcych państw, do członków poszczególnych zawodów albo do pojedynczych osób.

Wezwanie takie może nastąpić ze skutkiem prawnym także za pośrednictwem publicznego ogłoszenia albo do rąk kuratora, którego ustanowi sąd na koszt strony.

Czasokres dla powrotu należy oznaczyć przynajmniej na jeden miesiąc, a jeżeli chodzi o powrót z kraju zamorskiego, przynajmniej na trzy miesiące.

§ 6.

Kto w myśl powyższych postanowień jest obowiązany powrócić do Austrii albo ten, kogo do powrotu wezwano, winien powrócić do Austrii w ciągu ustanowionego czasokresu (§§ 1. i 5., ustęp 3.), natychmiast po powrocie zgłosić swój obecny pobyt u politycznej władzy krajowej swego ostatniego miejsca zamieszkania w państwie tutejszem i usprawiedliwić dotychczasową nieobecność.

Jeżeli przeszkody w powrocie do Austrii na czas nie zawinił sam nieobecny, to ma on w ciągu czasu, ustanowionego dla powrotu, donieść o przeszkodzie właściwej politycznej władzy krajowej i, o ile władza ta nie pozwoli na wyjątek, powrócić w ciągu miesiąca po ustaniu przeszkody. W tym razie może polityczna władza krajowa wezwać także nieobecnego do usprawiedliwienia swojej dotychczasowej nieobecności w ciągu czasokresu, jaki mu wyznaczy.

§ 7.

Przeciw osobom, które nie mogą usprawiedliwić na czas swej nieobecności, może Minister spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami orzec utratę oznaczonych w §§ 1. i 2. uprawnień, posad i praw z mocą wsteczną od dnia, następującego po upływie czasokresu, ustanowionego dla powrotu do Austrii (§§ 1. i 5.).

Odebrane uprawnienia, posady i prawa może dawniejszy ich właściciel odzyskać albo wykonywać w ciągu dziesięciu lat po ich odebraniu tylko za zgodą Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami. W ciągu tego czasu jest także uzyskanie albo wykonywanie posad lub uprawnień tego samego rodzaju w obrębie politycznej władzy krajowej ostatniego miejsca zamieszkania w państwie tutejszem (§ 6.) dozwolone tylko za zgodą Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

Uzyskanie lub wykonywanie posad lub uprawnień tego samego rodzaju w ciągu tego czasu w okręgu innej politycznej władzy krajowej zależy od zezwolenia naczelnika kraju.

§ 8.

Od omieszczenia czasokresu dla powrotu albo dla usprawiedliwienia może Minister spraw wewnętrznych zezwolić obwinionemu na przywrócenie do stanu pierwotnego, jeżeli ten ostatni może

wykazać, że dotrzymanie czasokresu stało się dlań niemożliwym bez jego winy w następstwie nieuchronnych okoliczności.

Wniosek o przywrócenie do stanu pierwotnego musi być wniesiony do Ministerstwa spraw wewnętrznych w ciągu miesiąca po ustaniu przeszkody.

§ 9.

Kto działa wbrew postanowieniu § 7., ustęp 2. i 3., albo w tem działaniu świadomie bierze współdział, ten będzie karany przez władzę polityczną I. instancyi, a w miejscach, w których istnieje rządowa władza policyjna, przez tę ostatnią, grzywną do pięciu tysięcy koron albo aresztem do sześciu miesięcy, o ile czyn taki nie podlega surowszej karze.

Przedawnienie spoczywa, jak długo trwa stan, sprzeczny z ustawą.

§ 10.

W orzeczenie karnem można wypowiedzieć także wydalenie funkcyjariusza albo uprawnionego z poszczególnych gmin lub z politycznych powiatów, a w razie potrzeby, z całego obszaru administracyjnego politycznej władzy krajowej, oznaczonej w § 7., ustęp 2. i 3.

Wydalenie osoby z jej gminy przynależności nie jest dopuszczalne.

§ 11.

O ile co do utraty praw, wymienionych w § 2., l. 3., istnieją surowsze postanowienia, nie dotyka ich niniejsze rozporządzenie cesarskie.

§ 12.

Do funkcyjariuszów państwa, do organów i funkcyjariuszów społeczności religijnych, do adwokatów, kandydatów adwokackich i do notaryuszów nie ma zastosowania to rozporządzenie cesarskie.

§ 13.

Do czasokresów, objętych tem rozporządzeniem cesarskiem, nie ma zastosowania rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 15. września 1914, Dz. u. p. Nr. 245, dotyczące się wyjątkowych postanowień dla postępowania i czasokresów w sprawach prawa publicznego na korzyść osób wojskowych.

§ 14.

Upoważnia się rząd do zmiany, uzupełnienia, całkowitego lub częściowego uchylecia w drodze rozporządzenia postanowień tego rozporządzenia cesarskiego.

§ 15.

To rozporządzenie cesarskie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Jego wykonanie zlecam Ministrowi spraw wewnętrznych w porozumieniu z innymi interesowanymi Ministrami.

Wiedeń, dnia 15. września 1916.

Franciszek Józef wkr.

Stürgkh wkr.

Hohenburger wkr.

Hussarek wkr.

Zenker wkr.

Leth wkr.

Georgi wkr.

Forster wkr.

Trnka wkr.

Morawski wkr.

Spitzmüller wkr.

Handel wkr.

310.

Rozporządzenie Ministra handlu z dnia 17. września 1916,

w sprawie wycofania znaczków wojennych i jubileuszowych kart korespondencyjnych.

Z dniem 30. września 1916 zostają wycofane z obiegu wydane rozporządzeniem Ministerstwa handlu z dnia 21. kwietnia 1915, Dz. u. p. Nr. 104, znaczki listowe po 3, 5, 10, 20 i 35 h (znaczkki wojenne) oraz wydane rozporządzeniem Ministerstwa handlu z dnia 17. listopada 1914, Dz. u. p. Nr. 320, nowe jubileuszowe karty korespondencyjne.

Spitzmüller wkr.

311.

Rozporządzenie Ministra skarbu w porozumieniu z Ministrem handlu z dnia 18. września 1916,

tyczące się ustanowienia cen najwyższych za zapalki.

Na zasadzie § 17. rozporządzenia cesarskiego z dnia 29. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 278, rozporządza się, jak następuje:

§ 1.

Przy sprzedaży zapalek nie wolno przekraczać cen, podanych poniżej:

Paczki, odpowiadające

zarządzeniom § 4., ustęp 2., przepisu wykonawczego do podalku od zapalek z dnia 1. września 1916,
Dz. u. p. Nr. 279,

	I		II		III		IV		V		VI		
	Zapalki												
	szwedzkie		szwedzkie		szwedzkie		Mikado		100ne		siarkowe		
	format normalny		format Merkur		formatkie-szonkowy		Nr. 56.		siarkowe		Nr. 65.		
	bez siarki, zapalające się tylko na preparowanej powierzchni tarcia (szwedzkie)							inne bez siarki		siarkowe			
	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h	
Sprzedaż z miejsca wyrobu tylko wagonami. Cena za 100 sztuk pojedynczych paczek (pudełek lub torebek), netto kasa, z dowozem do stacyi kolejowej lub okrętowej, położonej najbliżej mieszkania kupującego													
4	45	4	45	4	45	7	15	5	40	7	50		
Sprzedaż w ilościach mniejszych niż ładunek wagonu, ale w oryginalnych skrzyniach (opakowanie fabryczne). Cena za 100 sztuk pojedynczych paczek (pudełek albo torebek) netto kasa, z dowozem do stacyi kolejowej albo okrętowej, położonej najbliżej mieszkania kupującego													
4	65	4	65	4	65	7	45	5	65	7	80		
Sprzedaż przynajmniej 500 sztuk pojedynczych paczek (pudełek lub torebek), ale mniej niż jednej skrzyni oryginalnej. Cena za 100 sztuk pojedynczych paczek netto kasa, z lokalu handlowego sprzedawcy													
4	80	4	80	4	80	7	70	5	80	8	05		
Sprzedaż przynajmniej 100 sztuk pojedynczych paczek (pudełek albo torebek), ale mniej niż 500 sztuk pojedynczych paczek. Cena za 100 sztuk pojedynczych paczek, netto kasa, z lokalu handlowego sprzedawcy													
4	90	4	90	4	90	7	85	5	95	8	20		
Sprzedaż przynajmniej 10 sztuk pojedynczych paczek (pudełek albo torebek), ale mniej niż 100 sztuk pojedynczych paczek. Cena za 10 sztuk pojedynczych paczek, netto kasa, z lokalu handlowego sprzedawcy													
—	52	—	52	—	52	—	84	—	64	—	88		
Sprzedaż pojedynczej paczki (pudełka albo torebki). Cena pojedynczej paczki, netto kasa, z lokalu handlowego sprzedawcy													
—	6	—	6	—	6	—	10	—	7	—	10		

Paczki, dozwolone w obrocie do dnia 31. marca 1917,
nie odpowiadające

zarządzeniem § 4., ustęp 2., przepisu wykonawczego do podatku od zapalek z dnia 1. września 1916,
Dz. u. p. Nr. 279

	z a p a ł k i															
	familijne szwedzkie		w 3/4 szwedzkie		5000ne skrzynki łupane		1000ne skrzynki łupane		100ne salonowe		siarkowe Nr. 56.		siarkowe Nr. 60.		okrągłe z wiór Nr. 50.	
	bez siarki, zapalające się tylko na preparowanej powierzchni tarcia (szwedzkie)				inne bez siarki						siarkowe					
	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h
Sprzedż z miejsca wyrobu tylko wagonami. Cena za 100 sztuk pojedynczych paczek (pudełek albo torebek), netto kasa, z dowozem do stacji kolejowej lub okrętowej, położonej najbliższej mieszkania kupującego	26	—	4	45	200	—	53	—	7	70	7	—	7	30	17	—
Sprzedż w ilościach mniejszych niż ładunek wagonu, ale w oryginalnych skrzyniach (opakowanie fabryczne). Cena za 100 sztuk pojedynczych paczek (pudełek albo torebek), netto kasa, z dowozem do stacji kolejowej lub okrętowej, położonej najbliższej mieszkania kupującego	27	20	4	65	209	—	55	40	8	05	7	32	7	60	17	75
Sprzedż przynajmniej 100 sztuk pojedynczych paczek (pudełek albo torebek), ale mniej niż jednej skrzyni oryginalnej. Cena za 100 sztuk pojedynczych paczek, netto kasa, z lokalu handlowego sprzedawcy	28	70	4	90	220	30	58	40	8	50	7	70	8	—	18	70
Sprzedż przynajmniej 10 sztuk pojedynczych paczek (pudełek albo torebek), ale mniej niż 100 sztuk pojedynczych paczek. Cena za 10 sztuk pojedynczych paczek, netto kasa, z lokalu handlowego sprzedawcy	3	05	—	52	23	40	6	20	—	90	—	82	—	85	2	—
Sprzedż pojedynczej paczki (pudełka albo torebki). Cena pojedynczej paczki, netto kasa, z lokalu handlowego sprzedawcy	—	35	—	6	2	70	—	70	—	10	—	9	—	10	—	24

§ 2.

Kto nabywa zapalki wagonami, jest obowiązany oddawać zapalki w skrzyniach oryginalnych (opakowaniu fabrycznym), sprzedając je odsprzedawcy.

Do oddawania 100 pojedynczych paczek (paczki 100ne) i więcej takichże paczek na raz kupującemu są obowiązani tylko ci sprzedawcy, którzy nabywają regularnie towar, opakowany w skrzyniach.

Do oddania 10 pojedynczych paczek na raz kupującemu jest obowiązany każdy sklepowy sprzedawca zapalek.

Ustanowione ceny nawyższe, wyjąwszy takie ceny za paczki pojedyncze, nie mają zastosowania do zapalek, oznaczonych przez swe opakowanie jako zapalki, przeznaczone na cele towarzystw lub na cele dobroczynności.

§ 3.

Drobni sprzedawcy są obowiązani uwidocznić w swym lokalu sprzedaży najwyższe ceny zapalek, ustanowione dla drobnej sprzedaży.

§ 4.

Przekroczenia postanowień tego rozporządzenia podlegają postanowieniom karnym §§ 11. i 13., ustęp ostatni, rozporządzenia cesarskiego z dnia 29. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 278.

§ 5.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Leth wlr.

Spitzmüller wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć CXLVII. — Wydana i rozesłana dnia 21. września 1916.

Treść: № 312. Rozporządzenie celem przeprowadzenia postanowień prawnych o należnościach, zawartych w rozporządzeniu cesarskiem z dnia 29. sierpnia 1916, dotyczącem należności od gry w totalizatora i od zakładów z bookmakerami oraz zarządzeń celem stłumienia pokątnej gry.

312.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 19. września 1916

celem przeprowadzenia postanowień prawnych o należnościach, zawartych w rozporządzeniu cesarskiem z dnia 29. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 282, dotyczącem należności od gry w totalizatora i od zakładów z bookmakerami oraz zarządzeń celem stłumienia pokątnej gry.

Celem przeprowadzenia postanowień prawnych o należnościach, zawartych w rozporządzeniu cesarskiem z dnia 29. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 282, rozporządza się, co następuje:

A. Gra w totalizatora.

§ 1.

Oplata należności od wygranych w totalizatora.

Przedsiębiorstwo totalizatora ma należności od wygranych, oznaczone w §§ 3. do 5. rozporządzenia cesarskiego, uiszczać równocześnie z przewidzianymi w § 7. ustawy z dnia 31. marca 1890. Dz. u. p. Nr. 53, należnościami od stawek w przeciągu ośmiu dni po dniu odbycia się sportowego widowiska (po dniu wyścigów itp.) bez urzędowego wymiaru bezpośrednio w urzędzie według stanowiska totalizatora właściwym, do przyjmowania opłat należności powołanym (urząd podatkowy, kasa skarbową, kasa urzędu taks we Wiedniu).

§ 2.

Wykazywanie wygranych w totalizatora.

(1) Przedsiębiorstwo totalizatora jest obowiązane, co do każdego sportowego widowiska, z okazji którego ono w grze pośredniczy, sporządzać wykaz podług wzoru Nr. 1, który musi się dokładnie zgadzać z zapiskami, prowadzonymi przez przedsiębiorstwo dla jego własnych celów i w którym należy przytoczyć wszystkie przy grze w totalizatora z okazji tego sportowego widowiska osiągnięte wygrane. Wykazy należy za każdy rok kalendarzowy lub, jeżeli rok obrotowy przedsiębiorstwa totalizatora nie schodzi się z rokiem kalendarzowym, za każdy rok obrotowy, w którym odbyło się sportowe widowisko, kolejno ponumerować. Na prośbę towarzystw wyścigowych może władza skarbową zezwalać na odstępowanie od przepisanej wzoru wykazu; prośbę, którą należy wnieść do właściwej według stanowiska przedsiębiorstwa totalizatora władzy skarbowej pierwszej instancji (dyrekcja okręgu skarbowego, urząd wymiaru należności, centralny urząd wymiaru taks i należności), rozstrzyga Ministerstwo skarbu.

(2) Wykazy, wygotowane dla każdego sportowego widowiska z osobna (dla dnia wyścigów), należy oddać w oznaczonym w § 1. urzędzie równocześnie z należnością od wygranych jako poświadczenia złożenia.

(3) Jeżeli przedsiębiorstwo totalizatora jest obowiązane do publicznego składania rachunków (artykuł 1., l. 2. rozporządzenia wykonawczego do ustawy o podatkach osobistych, obwieszczonego reskryptem Ministerstwa skarbu z dnia 18. maja 1897, Dz. u. p. Nr. 124), to ma ono dalej w przeciągu 14 dni po złożeniu swego sprawozdania przedłożyć oznaczonej w ustępie 1. władzy

Wzór Nr. 1.

skarbowej pierwszej instancji wygotowanie zamknięcia rachunkowego (bilans; konto zysków i strat) wraz ze sprawozdaniem i wyjaśnię ewentualne różnice między łączną kwotą wygranych, wynikającą z zamknięcia rachunkowego, a kwotą w wykazach.

§ 3.

Należność od stawek, przy grze w totalizatora.

Postanowienia § 12. rozporządzenia ministerjalnego z dnia 26. maja 1890, Dz. u. p. Nr. 93, o uiszczaniu przewidzianych w § 7. ustawy z dnia 31. marca 1890, Dz. u. p. Nr. 53, należności od stawek, pozostają nieknięte.

B. Zakłady z bookmakerami.

§ 4.

Rejestr zakładów.

(1) Bookmaker ma każdy przyjęty przez się zakład określonego w § 1. cesarskiego rozporządzenia rodzaju w przeciągu 3 dni po zawarciu zakładu wciągnąć pod bieżącymi numerami rocznymi do rejestru zakładów *A* i *B*, który należy założyć dla każdego roku kalendarzowego osobno dla zakładów w gotówce według wzoru 2 i dla zakładów na książkę według wzoru 3. To obowiązuje także wówczas, jeżeli w międzyczasie zakład zostanie cofniętym. Zwrot stawki z powodu stornowania ma być w ciągu 3 dni po wypłaceniu lub wpisaniu na dobro wciągniętym do rejestru zakładów. Wciągnięciem do rejestru zakładów mają obejmować wszystkie do własnych zapisków bookmakera zaciągnięte zakłady; jeśli jakaś pozycja własnych zapisków bookmakera dla tego nie zostanie wciągnięta do rejestru zakładów, gdyż nie dotyczy przyjętego zakładu, to należy tę pozycję przy podaniu powodu, dla którego zaniechano wciągnięcia do rejestru zakładów, przytoczyć w rubryce uwag tegoż rejestru. Obowiązek wpłaty należności od jakiegoś zakładu i obowiązek zaciągnięcia zakładu do rejestru zakładów nie jest zawisłym od wystawienia potwierdzenia zakładu (tykietu) lub jakiegoś innego dokumentu, dotyczącego zakładu.

(2) W rejestrze zakładów *B* dla zakładów na książkę należy otworzyć dla każdego zakładu jeden numer, pod którym wszystkie w ciągu roku kalendarzowego na stawkę uskuteczniane wpłaty (zapisania na dobro) należy zaciągnąć do 3 dni po wpłacie lub po otrzymaniu wiadomości o zapisaniu na dobro. Dla tych zakładów na książkę, co do których stawka z końcem roku kalendarzowego jeszcze w całości lub w części zalega, należy w rejestrze zakładów *B* następnego roku nowe numery otworzyć i numery obu rejestrów

zakładów, dotyczące tych samych zakładów, wzajemnie powołać. To samo obowiązuje co do tych zakładów w gotówce i zakładów na książkę, co do których stawka po upływie roku, w którym zakład został zawartym, z powodu stornowania w całości lub w części zostanie zwroconą.

(3) Kwoty (wygrane łącznie ze stawką), wypłacone lub zapisane na dobro w ciągu roku kalendarzowego, dla którego rejestry zakładów są przeznaczone, należy do rejestrów zakładów zawsze w przeciągu 3 dni po wypłaceniu lub zapisaniu na dobro zaciągnąć pod dotyczącym numerem rejestru.

(4) W rejestrze zakładów *A* dla zakładów w gotówce wolno te zakłady w gotówce, które przez bookmakera w tym samym dniu wyścigów na terenie sportowym zostały przyjęte, zaciągnąć pod jednym numerem rejestru, o ile bookmaker otrzymał stawki na terenie sportowym z ręki do ręki i o ile stawki oraz przypadające ewentualnie na nie kwoty są równie wysokie; zakłady, cofnięte przed odbyciem się sportowego widowiska, należy jednak zaciągać oddzielnie od zakładów pozostałych w mocy. Co do tych łącznie zaciągniętych zakładów należy w rubryce uwag podawać ilość i poszczególną wysokość dotyczących stawek, dalej, o ile nie chodzi o stornowane zakłady, poszczególną wysokość należności od stawek, kwot i mających się od nich uiszczyć należności od wygranych.

(5) Jeżeli na zakłady w gotówce lub na książkę zostaną wypłacone lub zapisane na dobro kwoty po końcu roku kalendarzowego, w którym zakład został przyjętym i zaciągniętym do rejestru zakładów, to należy dla tych zakładów otworzyć w rejestrach zakładów następnego roku nowe numery i numery rejestrów zakładów, odnoszące się do tych samych zakładów, wzajemnie powołać.

(6) W przeciągu 14 dni po końcu roku należy zawsze zamknąć rubryki, przewidziane dla stawek, należności od stawek, zwrotów stawek kwot i należności od wygranych.

(7) Rejestry zakładów *A* i *B* muszą być kartka za kartką oznaczone bieżącymi liczbami i przed rozpoczęciem używania przedłożone celem uwierzytelnienia urzędowi stempłowemu, właściwemu podług miejsca zatrudnienia bookmakera. Urząd stempłowy ma w uwadze uwierzytelniającej podać przeznaczenie rejestru (rejestr zakładów *A* dla zakładów w gotówce lub rejestr zakładów *B* dla zakładów na książkę), imię i nazwisko (o firmę) buchmachera oraz rok kalendarzowy, na który rejestr jest przeznaczony, dalej ilość kartek i przeciągnąć przez rejestr sznurek, którego koniec należy urzędową pieczęcią opatrzyć.

(8) Bieżący numer rejestru zakładów należy natychmiast po zaciągnięciu do rejestru zakładów

uwidocznienie przy odnośnej pozycji zapisków, prowadzonych przez bookmakera dla własnych celów; przy tem należy przy numerze rejestru zakładów podać we formie ułamka rok rejestru zakładów.

(9) Rejestry zakładów *A* i *B* mają być przez bookmakera przechowywane przez 5 lat po ostatnim zaciągnięciu.

(10) Bookmaker jest za poprzednim doniesieniem do właściwej z uwagi na jego miejsce zatrudnienia władzy skarbowej pierwszej instancji (§ 2., ustęp 1.), uprawnionym do prowadzenia kilku osobnych rejestrów *A* lub *B* dla swych poszczególnych gałęzi interesów; w tym wypadku należy także tablele I. do IV. wykazów według wzoru Nr. 4 (§ 6.) rozdzielić podług pojedynczych rejestrów zakładów. Na prośbę można dalej zezwolić bookmakerowi na inne zmiany w przepisaniu prowadzeniu rejestrów; prośbę, którą należy wnieść do przytoczonej władzy skarbowej pierwszej instancji, rozstrzyga Ministerstwo skarbu.

§ 5.

Opłata należności od stawek i należności od wygranych.

(1) Przewidziane w §§ 7. i 9. cesarskiego rozporządzenia należności od stawek i należności od wygranych winien bookmaker uiścić bez urzędowego wymiaru bezpośrednio w urzędzie, według jego miejsca zatrudnienia właściwym i do przyjmowania opłat należności powołanym (§ 1.), a mianowicie

1. należność od stawek podług § 7. cesarskiego rozporządzenia w przeciągu 14 dni po upływie każdego miesiąca kalendarzowego odnośnie do kwot stawek, w tym miesiącu zapłaconych lub na dobro zapisanych.

2. należność od wygranych podług § 9., ustęp 1., lit. *a*, cesarskiego rozporządzenia w przeciągu 14 dni po upływie każdego miesiąca kalendarzowego odnośnie do wypłaconych lub zapisanych na dobro w tym miesiącu kwot zakładających się z bookmakerem osób.

3. należność ryczałtową podług § 9., ustęp 1., lit. *b*, cesarskiego rozporządzenia w przeciągu 14 dni po upływie każdego roku kalendarzowego odnośnie do łącznego zysku, który wynikł dla bookmakera w dotyczącym roku kalendarzowym z przyjętych przez zakładów (§ 10., ustępy 1. do 4., cesarskiego rozporządzenia).

(2) Jeżeli stawka przy zakładzie na książkę w całości lub w części jeszcze zalega w chwili wypłaty (zapisania na dobro) kwoty, to należy kompensatę zalegającej kwoty stawki, jakiej ewentualnie dokonano przy wypłacie (zapisaniu na dobro) kwoty z tą kwotą, która ma być wypłaconą,

uważać odnośnie do obowiązku opłaty należności od stawek na równi z uiszczeniem zalegającej kwoty stawki, a odnośnie do obowiązku opłaty należności od wygranych na równi z uiszczeniem niunniejszej kwoty.

(3) Jeśli bookmaker wręcza zakładającym się z nim osobom potwierdzenie, odnoszące się do zakładu (poświadczenie zakładu, tykiel), to należy w tem potwierdzeniu uwidocznienie taryfę należności od stawek (§ 7., ustęp 1., cesarskiego rozporządzenia) i zamieścić uwagę, że przewidzianą w tej taryfie należność od stawek uiszcza bezpośrednio bookmaker.

§ 6.

Wykazy stawek i kwot.

(1) Bookmaker ma co do wszystkich otrzymanych stawek oraz co do wszystkich kwot, które z każdego poszczególnego zakładu w gotówce lub na książkę zostaną zakładającym się z nim osobom wypłacone lub na dobro zapisane, wygotowywać miesięczne wykazy podług wzoru Nr. 4 i oddawać te wykazy wraz z oznaczeniem w § 5., ustęp 1., 1. i 2. należnościami od stawek i wygranych jako poświadczenia złożenia urzędowi, powołanemu wedle § 5. do przyjmowania opłat należności; temu samemu urzędowi należy co do tych miesięcy kalendarzowych, w których nie zostały stawki przyjęte ani kwoty wypłacone lub na dobro zapisane, przedkładać w przeciągu 14 dni po upływie miesiąca negatywne doniesienia.

(2) Stawki oraz kwoty należy w wykazach zawsze pozycjami uwidaczniać; co do zakładów w gotówce jednak, które po myśli udzielonego w § 4., ustęp 4., zezwolenia zostały w rejestrze zakładów pod wspólnym numerem rejestru zaciągnięte, wolno tak stawki jak i kwoty przy podaniu ich poszczególnych wysokości i ich ilości w dwóch wspólnych pozycjach wykazywać.

§ 7.

Wykaz ogólnego zysku bookmakera,

(1) Bookmaker ma co do ogólnego zysku, wynikającego dlań z poszczególnych zakładów w każdym roku kalendarzowym, sporządzać wykaz według wzoru Nr. 5. Wykaz ten należy równocześnie z przewidzianą w § 9., ustęp 1., lit. *b*, cesarskiego rozporządzenia należnością ryczałtową oddawać jako poświadczenie złożenia powołanemu wedle § 5. do przyjmowania opłaty należności urzędowi; wykaz roczny należy w przeciągu 14 dni po upływie roku kalendarzowego także i w tym razie przedłożyć temu samemu urzędowi, jeśli w dotyczącym roku nie wynikł żaden zysk dla bookmakera.

Wzór Nr. 4.

Wzór Nr. 5.

(c) Do wykazu rocznego należy załączyć:

a) szczegółowy wykaz, obejmujący czas uszczenia, wysokość i odbiorcę opłat za stanowisko, zapłaconych wedle kontraktu przez bookmakera i kwotę częściową, przypadającą z każdej poszczególniej opłaty za stanowisko i z łącznej kwoty opłat za stanowisko na dotyczący rok kalendarzowy. i

b) pozycjami zestawiony wykaz zakładów, które przed odbyciem się sportowego widowiska zostały dowodnie cofnięte, oddzielnie dla zakładów w gotówce i dla zakładów na książkę, z podaniem bieżących numerów rejestru zakładów, bliższego oznaczenia przedmiotu zakładów (dnia wyścigów, nazwy konia) i zwróconych stawek oraz ich sumy. O ile cofnięcie zakładów zostało spowodowane przed odpadnięcie biegu, należy odnośnie do faktu tego odpadnięcia dołączyć poświadczenie towarzystwa wyścigowego.

(d) Bookmaker może być wezwany do przedłożenia poświadczenia towarzystwa wyścigowego odnośnie do wysokości opłaty za stanowisko, zapłaconej temuż przez bookmakera za dotyczący rok kalendarzowy.

(4) Przytoczone w ustępie 2, lit. b i w ustępie 3, poświadczenia są warunkowo wolne od stempla, o ile nie zostaną one użyte do jakiegoś innego celu niż tamże oznaczony.

§ 8.

Doniesienie o zajmowaniu się zawieraniem zakładów.

(1) Przepisane w § 12., ustęp 1., rozporządzenia cesarskiego doniesienie należy wnieść najpóźniej na 48 godzin przed pierwszym sportowym widowiskiem, urządzonej po rozpoczęciu się męcy obowiązującej rozporządzenia cesarskiego, przy którym bookmaker zamierza przyjmować zakłady. Do przyjmowania doniesienia powołana jest ta władza skarbowa pierwszej instancji (§ 2., ustęp 1.), w której okręgu urzędowym ma bookmaker swą zawodową siedzibę.

(2) Władza skarbowa pierwszej instancji może bookmakera, którego regularnie zajmowanie się zawieraniem zakładów ogranicza się na sportowe widowiska, odbywające się w jej okręgu urzędowym o tyle uwolnić od obowiązku przedkładania dalszych doniesień oznaczonego w § 12., ustęp 1., rozporządzenia cesarskiego rodzaju o ile się zakłady bookmakera nie odnoszą do odbywających się gdzieś indziej sportowych widowisk. Rezolucye, orzekające

to uwolnienie od doniesienia, należy przy zastosowaniu postanowienia § 12., ustęp 2., rozporządzenia cesarskiego uważać na równi z potwierdzeniem wniesienia dotyczącego doniesienia.

§ 9.

Ukończenie zajmowania się zawieraniem zakładów podczas roku kalendarzowego.

Jeżeli bookmaker utraci przed końcem roku kalendarzowego prawo do wykonywania swej zawodowej czynności w Austrii, lub jeżeli on zaniecha swej czynności w Austrii przed końcem roku kalendarzowego (§ 10., ustęp 5., rozporządzenia cesarskiego), to ma donieść o tem właściwej z uwagi na zawodową siedzibę bookmakera władzy skarbowej pierwszej instancji (§ 2., ustęp 1.) wolnem od stempla podaniem w przeciągu 14 dni po doręczeniu urzędowej rezolucyi o utracie prawa do wykonywania zawodu lub po zapiechaniu zawodu z innych przyczyn. W tym samym terminie ma on miesięczne wykazy podług wzoru 4. oraz wykaz podług wzoru 5. przedłożyć władzy skarbowej, rejestr zakładów zamknąć i uiścić oznaczone w § 5. należności; przytem stosują się analogicznie postanowienia §§ 4. do 7.

C. Postanowienia wspólne.

§ 10.

Sprzeczne z przepisami uiszczanie należności.

Każde od przepisów tego rozporządzenia odbiegające uiszczanie unormowanych w rozporządzeniu cesarskiem należności należy uważać na równi z zaniedbaniem uiszczania należności.

§ 11.

Prowadzenie zapisków.

Przedsiębiorstwa totalizatora i bookmakerzy są obowiązani do prowadzenia zapisków co do ich przedsiębiorstwa gry i do stosowania się przy tem do zasad, obowiązujących dla ksiąg kupieckich (artykuł 28. ustawy handlowej). Te zapiski należy tak urządzić, aby przez porównanie z nimi można było łatwo zbadać prawdziwość dat, zawartych w wykazach, mających się przedkładać przez przedsiębiorstwo totalizatora lub przez bookmakera i w rejestrach, które mają być prowadzone (§§ 2., 4., 6. i 7.).

§ 12.

Rewizya.

Władza skarbowa jest każdego czasu uprawniona do polecenia przeprowadzenia przez swe

organy w przedsiębiorstwie totalizatora i u bookmakerów badań (rewizji) celem nadzoru nad przestrzeganiem przepisów rozporządzenia cesarskiego oraz tego rozporządzenia wykonawczego. Te badania mogą się rozciągać na całe prowadzenie przedsiębiorstwa totalizatora (bookmakera); w szczególności może być przytem przez porównywanie z oryginalnymi zapiskami (§ 11.) i korespondencyami przedsiębiorstwa totalizatora (bookmakera) oraz z innymi dokumentami badaną prawdziwość przedłożonych władzy skarbowej przez przedsiębiorstwo (bookmakera) wykazów, ksiąg i rejestrów.

§ 13.

Obliczanie należności od wygranych podług uwagi 3. do taryfy (obliczenie wartości granicznych).

(1) Celem wykonania postanowienia uwagi 3. do taryfy, zawartej w rozporządzeniu cesarskiem zarządza się, co następuje:

Mnożenie stawki przez taryfową stopę należności, które należy skutecznie wedle uwagi 1. do taryfy celem wypośredkowania należności od wygranych, odpada wówczas, jeżeli mająca się wypłaci kwota wynosi w stosunku do stawki	W tych przypadkach należy raczej należność od wygranych (w danym razie z zaokrągleniem w dół, mającym się przeprowadzić wedle uwagi 2. do taryfy) w ten sposób wypośredkować, że od mającej się wypłaci kwoty odejma się iloczyn ze stawki i z liczby
więcej niż 4-krotną do 4·1-krotnej	3·9
więcej niż 5-krotną do 5·2-krotnej	4·8
więcej niż 7-krotną do do 7·2-krotnej	6·6
więcej niż 9-krotną do do 9·2-krotnej	8·4
więcej niż 11-krotną do 11·2-krotnej	10·2
więcej niż 13-krotną do 13·2-krotnej	12—
więcej niż 15-krotną do 15·2-krotnej	13·8
więcej niż 17-krotną do 17·2-krotnej	15·6
więcej niż 19-krotną do 19·2-krotnej	17·4
więcej niż 21-krotną do 21·2-krotnej	19·2
więcej niż 23-krotną do 23·2-krotnej	21—
więcej niż 25-krotną do 25·2-krotnej	22·8

(2) Przy stosowaniu postanowienia ustępu 1. należy za mającą się wypłaci kwotę uważać tę sumę pieniężną, która została rachunkowo wypośredkowaną jako wielokrotność stawki; przepro-

wadzonego ewentualnie przy wypłacie kwoty zaokrąglenia w dół nie należy przytem uwzględnić.

§ 14.

Przerachowywanie zagranicznych walut.

Przy wypośredkowaniu unormowanych w rozporządzeniu cesarskiem należności należy sumy pieniężne, nie wyrażone w walucie koronowej, przerachowywać na walutę koronową, stosownie do postanowień rozporządzenia ministerjalnego z dnia 10. grudnia 1901, Dz. u. p. Nr. 208 i wydanych celem uzupełnienia tegoż rozporządzeń.

§ 15.

Postanowienia karne.

(1) Postanowienia § 13. rozporządzenia cesarskiego stosują się tylko o tyle do przekroczeń przepisów o należnościach od gry w totalizatora i od zakładów z bookmakerami, o ile nie zachodzą wymogi karania podług ustawy karnoskarbowej.

(2) Każde przekroczenie rozporządzenia cesarskiego oraz tego rozporządzenia wykonawczego lub innych celem przeprowadzenia tych przepisów wydanych zarządzeń i urzędowych rozkazów może być, bez ujmy dla skutków prawnych podług ustępu 1., karaniem przez władzę skarbową karani porządkowemi do 5000 K; za każde ponowne przekroczenie a w razie powtarzającego się pomijania przepisów, za każde bezwzględnie upomnienie może być orzeczoną dalsza kara porządkowa w wymienionej wyżej maksymalnej kwocie.

§ 16.

Przedsiębiorstwa pokątnej gry.

Osoby i zakłady, które z okazji sportowych widowisk zawodowo w grze pośredniczą lub zakłady przyjmują, podlegają, bez ujmy dla zawieszenia przewidzianych w § 2. rozporządzenia cesarskiego kar, także wówczas postanowieniom §§ 1. do 15., gdy im przewidziane w § 1. rozporządzenia cesarskiego pozwolenie nie przysługuje lub gdy przy pośredniczeniu w grze (przy przyjmowaniu zakładów) przekraczają urzędowe pozwolenie. Te osoby i zakłady podlegają zatem także i zarządzeniom §§ 13. i 16. rozporządzenia cesarskiego i § 15. tego rozporządzenia wykonawczego co do ujemnych skutków i kar, mających miejsce przy przekroczeniu przepisów prawnych o należnościach.

§ 17.

Doniesienie o przekroczeniach.

(1) Postanowienia o wynagrodzeniu osób donoszących o przekroczeniach skarbowych (§ 94.

ustawy o należnościach z dnia 9. lutego 1850, Dz. u. p. Nr. 50; § 11. ustawy z dnia 31. marca 1890, Dz. u. p. Nr. 53; rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 9. lipca 1896, Dz. u. p. Nr. 131) stosują się także do tych osób, które doniosą władzy skarbowej o przekroczeniu postanowień prawnych o należnościach rozporządzenia cesarskiego oraz tego rozporządzenia wykonawczego, w szczególności o prowadzeniu przedsiębiorstw pokątnej gry (§ 16.) bez odpowiadającego przepisu uiszczania należności.

(2) Doniesienie należy skierować do władzy skarbowej pierwszej instancji (§ 2., ustęp 1.), właściwej według siedziby przedsiębiorstwa totalizatora lub zawodowego stanowiska bookmakera (przedsiębiorstwa pokątnej gry), ono może być jednak wniesionem także do tej władzy skarbowej pierwszej instancji, w której okręgu urzędowym ma donoszący zamieszkanie. Podanie, zawierające doniesienie, jest wolnem od stempla.

§ 18.

Początek mocy obowiązującej. Postanowienia przejściowe.

(1) Postanowienia tego rozporządzenia wstępują w moc obowiązującą równocześnie z postanowieniami rozporządzenia cesarskiego z dnia 1. października 1916.

(2) Te postanowienia stosują się we wszystkich przypadkach, w których sportowe widowisko, do którego się zakład odnosi, odbyło się po dniu 30. września 1916. Przepisy co do należności od stawek nie mają jednak zastosowania do stawek, wypłaconych lub zapisanych na dobro przed dniem 1. października 1916; przy obliczaniu należności uzupełniającej wedle § 7., ustęp 2. rozporządzenia cesarskiego należy stawki tego rodzaju tak traktować, jak gdyby one już były poddane należności od stawek. Dla tych przed dniem 1. października 1916 zawartych zakładów, do których stosuje się to rozporządzenie, należy liczyć trzydniowy termin podług § 4., ustęp 1., począwszy od dnia 1. października 1916.

Leht wtr.

Wzór Nr. 1.

(Nazwisko i stanowisko przedsiębiorstwa obowiązane do opłaty należności.)

(Określenie sportowego widowiska i dzień jego odbycia się.)

Wykaz Nr. ....

objmujący należności od wygranych, uiszczone stosownie do § 3. rozporządzenia cesarskiego z dnia 29. sierpnia 1916. Dz. u. p. Nr. 282, a mianowicie:

wedle przyległej tabeli biura rozliczającego zakłady ..... K ..... h

.....

.....

.....

razem ..... K ..... h

słowami .....

(Data) dnia .....

(Podpis totalizatora.)

Rejestr zakładów A roku (dla zakładów w gotówce).

1	2	3	4	5	6	7	8	9		10	11	12	13	14	15	16	17	18															
								Prze- niesione z rejestru zakładów	Prze- niesione do rejestru zakładów																								
Prze- niesione z rejestru zakładów	za rok	numer	Okresie- nie	bieżąca po- zycja	Otrzymana stawka i przypadająca należność od stawek	Kwota otrzymany w bie- żącym roku stawki w ko- rona	Kwota otrzymanej w po- przednim okresie stawki w koronach	Kwota należności od stawek *)	Data	Kwota w koronach w bieżącym roku	Kwota w koronach w poprzednim w bieżącym roku	Wysokość wolnej od należności kwoty w koronach	Wysokość podlegającej opłacie należności kwoty w koronach	Kwota należności od wygranych	Kwota należności od wygranych	za rok	numer	Liczba															
																			czas i miejsce sportowego widowiska	z tegoż roku	Suma roczna	Suma roczna	Suma roczna kwot i należności od wygranych	Suma roczna kwot									
Suma roczna																																	
Suma roczna kwot																																	

*) Kwota należności od stawek ma być w przedsię 14 dni po końcu miesiąca, w którym stawka została pobrana, tylko odnośnie do otrzymanych w bieżącym roku stawek (kolona 7 i relko wówczas wstawiana, gdy te stawki nie zostały w międzyczasie zwrócone z powodu sformowania zakładu.

(Imię i nazwisko [firma] i stanowisko bookmakera.)

Wykaz

za miesiąc ..... 19...., obejmujący uiszczone wedle § 7. rozporządzenia cesarskiego z dnia 29. sierpnia 1916. Dz. u. p. Nr. 282, należności od stawek a mianowicie:

od zakładów w gotówce wedle przyległej tabeli I: ..... K ..... h

„ „ na książkę „ „ „ „ II: ..... K ..... h

razem . ..... K ..... h

i uiszczone wedle § 9., ustęp 1., lit. a, rozporządzenia cesarskiego z dnia 29. sierpnia 1916. Dz. u. p. Nr. 282, należności od wygranych, a mianowicie:

od zakładów w gotówce wedle przyległej tabeli III: ..... K ..... h

„ „ na książkę „ „ „ „ IV: ..... K ..... h

razem . ..... K ..... h

w całości . ..... K ..... h

słowami: .....

(Data) dnia .....

.....
(Podpis bookmakera.)

(Imię i nazwisko [firma] i stanowisko bookmakera.)

Wykaz

obejmujący należność ryczałtową, uiszczoną od zysku bookmakera za rok _____
wedle § 9., ustęp 1., lit. b, rozporządzenia cesarskiego z dnia 29. sierpnia 1916,
Dz. u. p. Nr. 282.

I. Przychód:

W roku wykazu faktycznie zapłacone lub na dobro zapisane stawki (bez odliczenia storn),
a mianowicie:

wedle rejestru zakładów <i>A</i> (dla zakładów w gotówce)	K
wedle rejestru zakładów <i>B</i> (dla zakładów na książkę)	,
	K
Zysk surowy	K

II. Rozchód:

1. W roku wykazu wypłacone lub zapisane na dobro kwoty (wygrane łącznie ze stawką),
a mianowicie:

wedle rejestru zakładów <i>A</i>	K
wedle rejestru zakładów <i>B</i>	,

2. Wedle dołączonego wykazu przypadające na rok wykazu
opłaty za stanowisko . . . . .

3. W roku wykazu zwrócone stawki od zakładów, cofniętych
przed odbyciem się sportowego widowiska, a mianowicie:

wedle rejestru zakładów <i>A</i>	,
wedle rejestru zakładów <i>B</i>	,

Razem . . . . .   K

zatem czysty zysk   K

zaokrąglony   ,

Obliczona od tego w wysokości 15 procent należność ryczałtowa wynosi   K

słowami: _____

(Data) dnia _____

(Podpis bookmakera.)

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXLVIII. — Wydana i rozesłana dnia 21. września 1916.

Treść: (Nr 313. i 314.) 313. Rozporządzenie, w sprawie uiszczania stempla od rachunków. — 314. Rozporządzenie, którym zmienia się i uzupełnia się rozporządzenie ministeryjne z dnia 18. czerwca 1916, dotyczące uregulowania obrotu kawą.

313.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 18. września 1916,

w sprawie uiszczania stempla od rachunków.

Na zasadzie § 11., ustęp 2., rozporządzenia cesarskiego z dnia 28. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 281, dotyczącego zmiany niektórych przepisów o należyciach stemplowych i bezpośrednich, wydaje się co do sposobu uiszczania stempla od rachunków następujące zarządzenia:

§ 1.

(1) Należycie stemplową od rachunków, wystawionych w Austrii przez prowadzących handel i przemysł, można uiszczać według wyboru obowiązującego do opłaty należyci w jeden z następujących sposobów:

- a) przez umieszczenie znaczków stemplowych na pierwszej stronie każdego arkusza rachunku przy sposobności jego wystawienia i przez pozbawienie wartości tych znaczków przez wystawcę; pozbawienie wartości ma odbyć się albo przez przepisanie znaczków częścią składową tekstu rachunku (do którego zalicza się także datę rachunku, adres lub podpis na rachunku), a to w ten sposób, że

pisze się na dolnej części znaczków i przechodzi się w dalszym ciągu linii na papier, albo przez przestemplowanie znaczków, umieszczonych na niezapisanym miejscu rachunku pieczęcią z nazwiskiem lub z firmą wystawcy w ten sposób, że część odcisku pieczęci widoczna jest na papierze, na którym znaczki umieszczono;

- b) przez użycie blankietów na rachunki (albo czystego papieru) z wydrukowanymi urzędowo znaczkami stemplowymi po myśli rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 23. lutego 1900, Dz. u. p. Nr. 36, przyczem nie potrzeba przepisywać znaczków stemplowych ani w inny sposób pozbawiać ich wartości;
- c) przez umieszczenie i urzędowe pozbawienie wartości znaczków stemplowych na blankietach rachunkowych z przestrzeganiem postanowień, zawartych w ustępie 13. rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 20. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 102.

(2) Jeżeli blankiet, ostemplowany już według ustępu 1., lit. b) i c), ma być użyty do wystawienia rachunku, który podlega wyższemu stempłowi, aniżeli blankiet wykazuje, to można uiszczyć odnośną należycie uzupełniającą w jeden ze sposobów oznaczonych w ustępie 1.

§ 2.

(1) Przy rachunkach, poza obszarem Monarchii austriacko-węgierskiej wystawionych i do Austrii przyniesionych, o ile one podlegają należności stempłowej według § 23. ustawy z dnia 9. lutego 1850, Dz. u. p. Nr. 50, a nie zostały już przy sposobności wygotowania ostemplowane w jeden z oznaczonych w § 1. sposobów, można uczynić zadość obowiązkowi opłaty należności przed nastaniem okoliczności obowiązek ten uzasadniającej lub przed upływem ustawowego terminu do uiszczenia należności stempłowej, w ten sposób, że umieszcza się znaczki stempłowe na pierwszej stronie każdego arkusza rachunku i pozbawia się je wartości; pozbawienie wartości nastąpić ma w ten sposób, że znaczki przepisuje się na ich dolnej części przechodzącym na papier podpisem odbiorcy lub innej osoby obowiązanej do opłaty należności albo przestemplowuje się pieczęcią z jego nazwiskiem lub firmą w sposób, oznaczony w § 1., ustęp 1., lit. a); na każdym znaczku należy nadto umieścić w cyfrach datę pozbawienia wartości.

(2) Zamiast pozbawiania wartości znaczków stempłowych przez strony można postarać się o przestemplowanie przez jeden z upoważnionych do tego urzędów po myśli §§ 6. i 7. rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 28. marca 1854, Dz. u. p. Nr. 70.

§ 3.

Powyższe zarządzenia nie dotyczą postanowień § 28., lit. b), ustawy z dnia 9. lutego 1850, Dz. u. p. Nr. 50, o bezpośrednim uiszczeniu należności.

§ 4.

Każde uiszczenie należności, odbiegające od przepisów tego rozporządzenia, należy uważać na równi z zaniechaniem uiszczenia należności.

§ 5.

Rozporządzenie to nabiera mocy obowiązującej równocześnie z § 11. rozporządzenia cesarskiego, a więc w dniu 1. października 1916.

Leth wlr.

314.

Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 20. września 1916,

którem zmienia się i uzupełnia się rozporządzenie ministeryalne z dnia 18. czerwca 1916, Dz. u. p. Nr. 186, dotyczące uregulowania obrotu kawą.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Po § 2. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 22. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 266, wstawia się jako nowy § 2. a następujące postanowienie:

Cena sprzedaży kawy surowej ocłonej przy oddawaniu jej handlarzom i przemysłu przetwarzających kawę (fabrykom konserw kawowych, przedsiębiorstwom sporządzającym mieszanki kawowe i produkta zastępcze) nie może wynosić więcej niż 5 K 77 h za kilogram.

Postanowienie to nie ma jednakowoż zastosowania do interesów, zawieranych przez legitymowaną przez c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych Wojenną Centralę dla kawy, stow. z o. p. w Wiedniu.

§ 2.

Zmieniając § 17. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 18. czerwca 1916, Dz. u. p. Nr. 186, postanawia się, że poświadczenia na pobieranie kawy przez fabryki konserw kawowych będzie wydawała Centrala dla kawy.

Na rzecz takich przedsiębiorstw wolno sprzedawać kawę tylko za zezwoleniem Centrali dla kawy.

§ 3.

Postanowienia § 22. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 18. czerwca 1916, Dz. u. p. Nr. 186, mają zastosowanie także do przekroczeń tego rozporządzenia.

§ 4.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Handel wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXLIX. — Wydana i rozesłana dnia 23. września 1916.

Treść: (№ 315. i 316.) 315. Rozporządzenie, dotyczące utworzenia Wojennego Związku dla przemysłu jedwabnego. — 316. Rozporządzenie, dotyczące utworzenia Wojennego Związku dla przemysłu konopnego i jutowego.

315.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami i za zgodą Ministra wojny z dnia 21. września 1916, dotyczące utworzenia Wojennego Związku dla przemysłu jedwabnego.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Członkowie Związku.

Wszystkie przedsiębiorstwa, zajmujące się wyrabianiem jedwabiu, jedwabiu floretowego, jedwabiu sztucznego i ich przerabianiem, należące do Wojennego Związku dla przemysłu jedwabnego.

Wojenny Związek ma siedzibę w Wiedniu.

Co do przynależności do Związku rozstrzyga w wątpliwych wypadkach Minister handlu według swobodnego uznania po wysłuchaniu kierownictwa Związku

§ 2.

Cel Związku.

Do zadań Wojennego Związku należy:

a) prowadzenie dokładnego przeglądu co do stosunków pracy i urządzeń warsztatowych

w odnośnych przedsiębiorstwach, badanie zapasów, produkcji i zbytu, w razie potrzeby za współdziałaniem właściwych izb handlowych i przemysłowych;

b) stawianie wniosków co do rozdziału takich materiałów surowych i półfabrykatów, których nie ma w ilości odpowiadającej zapotrzebowaniu, a to w celu jak najbardziej ekonomicznego użycia każdorazowo rozporządzalnych zasobów, przyczem w czasie trwania wojny miarodajne są interesy zarządu wojskowego;

c) udzielanie rad władzom centralnym przy rozdawaniu zamówień;

d) stawianie wniosków przy ustanawianiu cen;

e) współdziałanie przy uregulowaniu kwestyi zarządu gospodarczego, dotyczących przemysłu jedwabnego, w szczególności przy wszystkich zarządzeniach dla uregulowania i popierania produkcji oraz dowozu i wywozu, przy wydawaniu i wykonywaniu zakazów dowozu i wywozu, przy zarządzeniach w dziedzinie polityki handlowej i pieczy socyalnej i przy wszystkich kwestyach, które się wyłonią przy rozbrojeniu i przejściu do gospodarstwa pokojowego, wreszcie przeprowadzenie odnoszących się do tego zarządzeń, o ile Minister handlu poruczy je Związkowi; w czasie trwania wojny Minister handlu wejdzie przytem w porozumienie z Ministrem wojny i Ministrem obrony krajowej.

§ 3.

Prawny charakter Związku.

Związek jest osobą prawniczą. Zastępuje go na zewnątrz kierownictwo Związku (§ 11.). W imieniu Związku podpisuje przewodniczący lub jeden z zastępców w sposób prawnie obowiązujący.

§ 4.

Obowiązki członków Związku.

Członkowie Związku winni w miarę możności wspierać cele Związku i zaniechać wszystkiego, co by mogło osiągnięcie ich utrudniać lub im przeszkodzić. Winni oni stosować się do zarządzeń, wydanych przez kierownictwo Związku, i to także do tych, które dotyczą przyczyniania się do kosztów prowadzenia czynności i udzielać wszelkich informacji, potrzebnych do ich przygotowania i przeprowadzenia. Winni oni nadto poddawać swe przedsiębiorstwa i prowadzenie interesów każdemu nadzorowi, potrzebnemu dla osiągnięcia celów Związku. Nadzór ten wykonywać będą osobne organa urzędowe, ustanowione przez Ministra handlu a podczas trwania wojny także przez Ministra wojny i Ministra obrony krajowej, które co do swych spostrzeżeń mają przedkładać sprawozdania Ministrowi handlu, względnie Ministrowi wojny lub Ministrowi obrony krajowej.

§ 5.

Biuro dla zgłaszania zapotrzebowania.

Związkowi będzie dodane w razie potrzeby biuro dla zgłaszania zapotrzebowania dla stojących poza Związkiem konsumentów jedwabiu, jedwabiu floretowego, jedwabiu sztucznego i wyrabianych z nich produktów z kół małego i wielkiego przemysłu. Zakres i rodzaj czynności tego biura ustanoi Minister handlu.

§ 6.

Organa Związku.

Organami Związku są:

- a) wydział Związku (wydział wojenny).
- b) kierownictwo Związku.

§ 7.

Wydział Związku.

Wydział Związku składa się z wybranych przez członków Związku dziewięciu reprezentantów oraz dalszych, najwyżej pięciu członków, mianowanych

z pośród członków Związku przez Ministra handlu — w czasie trwania wojny w porozumieniu z Ministrem wojny i Ministrem obrony krajowej.

Wybór wymienionych reprezentantów przez członków Związku odbywa się w ten sposób, że Związek austriackich przemysłowców jedwabniczych zwołuje do Wiednia pełne zebranie wszystkich członków Związku, na którym wybiera się tych reprezentantów zwyczajną większością głosów osób obecnych. Każde przedsiębiorstwo ma przytem jeden głos. Prawo głosowania może wykonywać tylko sam przedsiębiorca lub też upoważniony funkcyonaryusz jego przedsiębiorstwa.

Minister handlu może ze względów publicznych po wysłuchaniu wydziału Związku orzec, że członek traci swój urząd a nadto zarządzić nowy wybór całego wydziału. Przy nowym wyborze wydziału winny odbyć się także nowe nominacje członków w myśl pierwszego ustępu tego paragrafu. Aż do przeprowadzenia nowych wyborów i nowych nominacji dotychczasowi członkowie wydziału pozostają przy swych funkcyach.

W razie ustąpienia wybranego członka należy w ciągu 4 tygodni przedsięwziąć wybór uzupełniający w ten sposób, że Związek austriackich przemysłowców jedwabniczych zwołuje pełne zebranie wszystkich członków Związku i przeprowadza na niem wybór uzupełniający.

Wszyscy członkowie wykonują swe funkcyje jako urząd honorowy.

§ 8.

Uprawnienia wydziału Związku.

Kierownictwo Związku winno wysłuchać wydział Związku przed wszystkimi decyzjami i zarządzeniami natury zasadniczej. Uchwały jego są dla kierownictwa Związku wiążące.

W szczególności należy do wydziału Związku:

- a) ustanowienie zasad dla traktowania spraw, oznaczonych w § 2.;
- b) powzięcie uchwał co do pokrycia i rozdziału kosztów prowadzenia spraw Wojennego Związku;
- c) nadzorowanie obrotu kasowego i składania rachunków;
- d) określanie istoty pewnych czynów, za które kierownictwo Związku lub sąd rozjemczy (§§ 17. i 18.) mogą nakładać kary porządkowe, oraz ustanawianie wymiaru tych kar, przy czem jednakże w poszczególnym przypadku przy stanach faktycznych, przekazanych do

karania kierownictwu Związku, nie można przekraczać stopy kary w kwocie 2000 K, w innych przypadkach stopy kary w kwocie 20.000 koron;

- e) ustanawianie podwydziałów w celu wstępnego obradowania nad pewnymi kwestyami;
- f) ustanawianie wydziałów zawodowych dla zastępstwa poszczególnych gałęzi przemysłu;
- g) przybieranie rad pobocznych.

§ 9.

Regulamin czynności wydziału Związku.

Wydział Związku schodzi się co najmniej raz na miesiąc.

Na żądanie jednego z komisarzy rządowych lub na pisemny wniosek co najmniej czterech członków wydziału Związku należy zwołać posiedzenie tego wydziału w ciągu 14 dni.

Zaproszenia na posiedzenia można wystosowywać do członków wydziału Związku oraz do komisarzy rządowych pisemnie lub telegraficznie.

Wydział Związku jest zdolny do powzięcia uchwał w razie obecności co najmniej dwóch członków kierownictwa Związku i trzech, nie należących do kierownictwa Związku. Uchwały zapadają większością głosów. Przewodniczy obradom przewodniczący kierownictwa Związku lub jeden z jego zastępców. Przewodniczący bierze udział w głosowaniu. W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego. Komisarze rządowi nie biorą udziału w głosowaniu.

Członkowie wydziału Związku są uprawnieni każdego czasu do wystosowywania wniosków do kierownictwa Związku, co do których ma ono powziąć uchwałę na swem najbliższem posiedzeniu.

Uchwałą większości głosów obecnych można zarządzić utrzymanie w tajemnicy poszczególnych przedmiotów obrad i odnoszących się do nich wyników głosowania.

§ 10.

Wydziały zawodowe.

Wydział Związku ma prawo tworzenia dla zastępstwa poszczególnych należących do Związku gałęzi przemysłu, wydziałów zawodowych. Dla zastępstwa przemysłów z zakresu półfabrykatów muszą być takie wydziały zawodowe utworzone.

Przepisy o składzie i prowadzeniu spraw tych wydziałów zawodowych wyda Minister handlu po wysłuchaniu wydziału Związku.

Wydziały zawodowe są doradczymi organami wydziału Związku w każdorazowych kwestyach, dotyczących odnośnej gałęzi przemysłu.

§ 11.

Kierownictwo Związku.

Kierownictwo Związku składa się z przewodniczącego, jego pierwszego i drugiego zastępcy i trzech członków.

Tych funkcyjaryuszy wybiera Minister handlu — podczas wojny w porozumieniu z Ministrem wojny i Ministrem obrony krajowej — z koła członków wydziału Związku.

Wszyscy członkowie kierownictwa Związku wykonują swe funkcje jako urzędy honorowe.

Kierownictwo Związku zastępuje Związek na zewnątrz i prowadzi wszystkie sprawy, w szczególności także ewentualne rokowania z organizacjami innych przemysłów w sprawach zawodowych. Do niego należy rozstrzyganie we wszystkich kwestyach, w których nie jest wyraźnie przewidziane powzięcie uchwały przez wydział Związku. Ma ono przedkładać bieżące sprawozdania ze swej czynności wydziałowi Związku.

Kierownictwo Związku jest obowiązane do składania rachunków z obrotu pieniężnego i ma przedkładać corocznie zamknięcie rachunkowe wydziałowi Związku do ściślejszego zbadania (§ 8. c).

Przewodniczący, a w wypadku doznania przezeń przeszkody, jeden z zastępców, zwołuje posiedzenia wydziału i kierownictwa Związku i na nich przewodniczy.

Kierownictwo Związku ustanawia potrzebnych urzędników i siły pomocnicze, których wynagradza się ze środków Związku. Ustanawianie osób na stanowiska kierujące podlega zatwierdzeniu Ministra handlu.

§ 12.

Regulamin czynności kierownictwa Związku.

Kierownictwo Związku schodzi się w razie potrzeby na posiedzenia. Zaproszenia na posiedzenia dla członków kierownictwa Związku oraz do komisarzy rządowych mogą być wystosowywane pisemnie lub telegraficznie.

Kierownictwo Związku należy zwołać w ciągu 8 dni na posiedzenie, jeśli tego zażąda jeden z komisarzy rządowych lub przynajmniej dwóch członków kierownictwa Związku, podając przedmioty rozpraw.

Kierownictwo Związku jest zdolne do powzięcia uchwał, jeśli wszyscy członkowie i komisarze rządowi są zaproszeni i jest obecna przynajmniej połowa członków.

Uchwały jego zapadają zwyczajną większością głosów. W razie równości głosów to zdanie staje się uchwałą, za którym oświadczył się przewodniczący.

Komisarze rządowi nie biorą udziału w głosowaniu.

§ 13.

Szczególne obowiązki funkcyonaryuszy i urzędników Związku.

Wszyscy członkowie kierownictwa Związku i wydziału Związku oraz wszyscy urzędnicy Związku winni przy swem urzędowaniu przestrzegać największej bezstronności i największej sumienności.

Wszyscy funkcyonaryusze i urzędnicy związku są obowiązani przestrzegać ścisłej tajemnicy poza urzędowaniem co do wszystkich spraw związku, o których powzięli wiadomość w tym swoim charakterze, a których zużytkowanie lub rozszerzanie pozaurzędowe sprzeciwia się celom Wojennego związku lub też dotyczy stosunków przedsiębiorstw członków Związku; mają oni to przyrzec na piśmie.

Przy prowadzeniu spraw jest obowiązkiem kierownictwa Związku starać się przez odpowiednie urządzenia o to, by zapobiedz nadużyciom przy zużytkowaniu lub podawaniu wiadomości o stosunkach przedsiębiorczych, jakie wpłynęły do wydziału Związku. Urzędnicy i siły pomocnicze winni usłuchać wezwania do udzielenia wiadomości, dostarczonych przez członków Związku kancelarii wydziału Związku tylko wówczas, gdy takie wezwanie zostanie wystosowane do nich ze strony komisarzy rządowych lub gdy wydział Związku poweźmie w tym kierunku uchwałę.

§ 14.

Koszta prowadzenia czynności.

Dla pokrycia kosztów prowadzenia czynności Związku winni członkowie Związku składać opłaty, ustanowione przez wydział Związku, które to opłaty można ściągać w drodze egzekucyi politycznej.

§ 15.

Nadzór państwowy.

Związek stoi pod nadzorem państwowym, który wykonują komisarze rządowi, mianowani przez Ministra handlu, a przez czas trwania wojny także przez Ministra wojny i Ministra obrony krajowej.

Komisarzy rządowych należy zapraszać na wszystkie rozprawy i posiedzenia organów Związku i mają oni prawo do zabierania w każdej chwili głosu i stawiania wniosków, co do których musi być powzięta uchwała.

Mają oni nadto prawo odraczania wykonania uchwał i zarządzeń organów Związku na tak długo, aż Minister handlu — w czasie trwania wojny

po porozumieniu się z Ministrem wojny i Ministrem obrony krajowej — wyda decyzję.

Komisarze rządowi mają też prawo wglądania do wszystkich ksiąg, zapisków i aktów organów Wojennego związku i żądać wszelkich wyjaśnień, jakie uważają za potrzebne.

§ 16.

Zatwierdzenie rządowe.

Zatwierdzeniu Ministra handlu — podczas trwania wojny w porozumieniu z Ministrem wojny i Ministrem obrony krajowej — podlegają wszystkie rozstrzygnięcia, uchwały i zarządzenia wydziału i kierownictwa Związku, dotyczące:

- a) wysokości opłat związkowych, jeśli mają je uiszczać członkowie Związku stosownie do § 14.;
- b) określenia istoty pewnych czynów, przy której zaistnieniu kierownictwo Związku względnie sąd rozjemczy może nakładać kary porządkowe, i ustanawiania wysokości tych kar.

§ 17.

Kary porządkowe.

Kierownictwo Związku może za działania i zaniedbania członków Związku, wykraczające przeciw przepisom i zarządzeniom, które wydane zostały przez kierownictwo Związku stosownie do tego rozporządzenia celem osiągnięcia celów Związku, nakładać kary porządkowe o ile istota czynu podlega takiej karze na podstawie uchwały wydziału Związku (§ 8. d), zatwierdzonej przez Ministra handlu.

Przeciw nałożeniu kary porządkowej przez kierownictwo Związku można odwołać się do rozstrzygnięcia sądu rozjemczego (§ 18.), odwołanie to jednak nie ma mocy wstrzymującej.

Grzywny będą na prośbę kierownictwa Związku ściągane w drodze egzekucyi politycznej i wpływają na cel powszechnej użyteczności, który oznaczy Minister handlu na wniosek kierownictwa Związku.

§ 18.

Sąd polubowny.

Do rozstrzygania we wszystkich sporach między członkami Związku w sprawach tegoż

Związku, następnie w tych przypadkach, w których członkowie Związku rozstrzygnięciem lub zarządzeniem kierownictwa lub wydziału Związku czują się w swych prawach pokrzywdzeni, będzie utworzony sąd rozjemczy Związku.

Rozstrzygnięć i zarządzeń wydziału Związku względnie kierownictwa Związku, które uzyskały zatwierdzenie Ministra handlu (§§ 15. i 16.), nie można zacząć przed sądem rozjemczym.

O działaniach i zaniedbaniach, wykraczających przeciw zarządzeniom lub przepisom, wydanym przez kierownictwo Związku stosownie do niniejszego rozporządzenia, winno kierownictwo Związku, o ile ono samo nie ma prawa według § 17. do nałożenia kary porządkowej, zawiadomić sąd rozjemczy, który orzeka o nałożeniu kary porządkowej.

Sąd rozjemczy rozstrzyga również odwołania wniesione przez członków Związku przeciw karom porządkowym, nałożonym przez kierownictwo Związku.

Jeśli dla pewnych czynów uchwałą wydziału Związku, zatwierdzoną przez Ministra handlu, został ustanowiony wymiar kary (§§ 8. a i 16. b), sąd rozjemczy jest tem związany przy wymiarze kary. We wszystkich innych przypadkach zależy wymiar kary od swobodnego ocenienia sądu rozjemczego, kara porządkowa nie może jednak w każdym poszczególnym przypadku przekraczać kwoty 20.000 K.

Sąd rozjemczy składa się z funkcyonaryusza sędziowskiego, ustanowionego przez Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem sprawiedliwości, w charakterze przewodniczącego i z czterech członków lub ich zastępców, mianowanych przez Ministra handlu. Członkowie i ich zastępcy wykonują swą funkcyę jako urząd honorowy. Nie mogą oni należeć do kierownictwa Związku ani do wydziału Związku.

Wszystkie rozstrzygnięcia sądu polubownego są ostateczne. Postępowanie przed sądem rozjemczym odbywa się według postanowień czwartego rozdziału VI. części procedury cywilnej, o ile z przepisów tego rozporządzenia co innego nie wynika.

Przewodniczący sądu polubownego może w zastosowaniu przepisów, obowiązujących dla postępowania przed zwyczajnymi sądami, wzywać świadków i rzeczoznawców i osoby te oraz strony przesłuchiwać pod przysięgą.

Grzywny będą na prośbę kierownictwa Związku ściągane w drodze egzekucyi politycznej i wpływają na cel powszechnej użyteczności, który oznacza Minister handlu na wniosek kierownictwa Związku

§ 19.

Kary nakładane przez władze polityczne.

Za przekroczenia tego rozporządzenia, o ile czyu nie podlega surowszemu postanowieniu karnemu, będą polityczne władze pierwszej instancyi karały grzywnami do 5000 koron lub też według ich uznania aresztem do 6 miesięcy.

§ 20.

Rozwiązanie Związku.

Rozwiązanie Związku następuje po wysłuchaniu wydziału Związku przez zarządzenie Ministra handlu, który rozstrzyga także o użyciu ewentualnej nadwyżki kasowej.

§ 21.

Chwila wejścia w życie.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Georgi wlr. Hochenburger wlr.
Spitzmüller wlr.

316.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami i za zgodą Ministra wojny z dnia 21. września 1916, dotyczące utworzenia Wojennego Związku dla przemysłu konopnego i jutowego.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, eo następuje:

§ 1.

Członkowie Związku.

Wszystkie przedsiębiorstwa, zajmujące się wprabianiem przedz konopnych i jutowych, jakoteż zastępujących je przedz tudzież ich przerabianiem, należą do Wojennego Związku dla przemysłu konopnego i jutowego.

Przeróbka wspomnianych przedz jako materiałów pomocniczych nie uzasadnia przynależności do Związku.

Wojenny Związek ma siedzibę w Wiedniu.

Przedsiębiorstwa, przy których wyrabianie lub przerabianie przedz konopnych i jutowych, jakoteż zastępujących je przedz obejmuje tylko część ruchu, są co do tej części ruchu członkami Związku. Dla warsztatów i przedsiębiorstw, założonych w czasie mocy obowiązującej tego rozporządzenia, przynależność do Związku rozpoczyna się z dniem rozpoczęcia czynności. Co do korzystania z praw, wynikających z przynależności do Wojennego Związku, miarodajnym jest rodzaj i rozmiar produkcji poszczególnych przedsiębiorstw przed wybuchem wojny.

Co do przynależności do związku rozstrzyga w wątpliwych przypadkach Minister handlu według swobodnego uznania po wysłuchaniu kierownictwa związku.

§ 2.

Cel Związku.

Zadaniem Wojennego Związku jest:

- a) prowadzenie dokładnego przeglądu co do stosunków pracy i urządzeń warsztatowych w odnośnych przedsiębiorstwach, badanie zapasów, produkcji i zbytu, w razie potrzeby za współdziałaniem właściwych izb handlowych i przemysłowych;
- b) rozdzielanie konopi, juty, względnie zastępujących, je materiałów, przedz konopnych i jutowych, względnie zastępujących je przedz, a to w celu jak najbardziej ekonomicznego użycia każdorazowo rozporządzalnych zasobów, przyczem w czasie trwania wojny miarodajne są interesy zarządu wojskowego;
- c) udzielanie rad władzom centralnym przy rozdawaniu zamówień;
- d) stawianie wniosków przy ustanawianiu cen;
- e) współdziałanie przy uregulowaniu kwestyi zarządu gospodarczego, dotyczących przemysłu konopnego i jutowego, w szczególności przy wszystkich zarządzeniach dla uregulowania i popierania produkcji oraz dowozu i wywozu, przy wydawaniu i wykonywaniu zakazów dowozu i wywozu, przy zarządzeniach w dziedzinie polityki handlowej i pieczy socyalnej i przy wszystkich kwestyach, które się wyłonią przy rozbrojeniu i przejściu do gospodarstwa pokojowego, wreszcie przeprowadzanie odnoszących się do tego zarządzeń, o ile Minister handlu poruczy je Związkowi; w czasie trwania wojny Minister handlu wejdzie co do tego w porozumienie z Ministrem wojny i Ministrem obrony krajowej.

§ 3.

Prawny charakter Związku.

Związek jest osobą prawniczą. Zastępuje go na zewnątrz kierownictwo Związku (§ 11.). W imieniu Związku podpisuje przewodniczący lub jeden z zastępców w sposób prawnie obowiązujący.

§ 4.

Obowiązki członków Związku.

Członkowie związku winni w miarę możliwości wspierać cele Związku i zaniechać wszystkiego, coby mogło osiągnięcie ich utrudniać lub im przeszkadzać. Winni oni stosować się do zarządzeń, wydanych przez kierownictwo Związku, także do tych, które dotyczą przyczyniania się do kosztów prowadzenia czynności i udzielać wszelkich informacji, potrzebnych do ich przygotowania i przeprowadzenia. Winni oni nadto poddawać swe przedsiębiorstwa i prowadzenie interesów każdemu nadzorowi, potrzebnemu dla osiągnięcia celów Związku. Nadzór ten wykonywać będą osobne organa urzędowe, ustanowione przez Ministra handlu a podczas trwania wojny także przez Ministra wojny i Ministra obrony krajowej, które co do swych spostrzeżeń mają przedkładać sprawozdania Ministrowi handlu, względnie Ministrowi wojny lub też Ministrowi obrony krajowej.

§ 5.

Biuro dla zgłaszania zapotrzebowania.

Związkowi będzie dodane biuro dla zgłaszania zapotrzebowania dla pozostających poza Związkiem konsumentów konopi, juty, materiałów zastępujących je i wyrabianych zeń produktów z kół wielkiego i małego przemysłu.

Zakres i rodzaj czynności tego biura ustanowi Minister handlu.

§ 6.

Organs Związku.

Organami Związku są:

- a) wydział Związku (wydział wojenny),
- b) kierownictwo Związku.

§ 7.

Wydział Związku.

Wydział Związku składa się z wybranych przez członków Związku pięciu reprezentantów producentów konopi i pięciu reprezentantów producentów juty, oraz dalszych, najwyżej pięciu członków, mianowanych z pośród członków

Związku przez Ministra handlu — w czasie trwania wojny w porozumieniu z Ministrem wojny i Ministrem obrony krajowej.

Wybór wymienionych reprezentantów przez członków Związku odbywa się w ten sposób, że Związek austriackich i węgierskich producentów juty zwołuje pełne zebranie wszystkich należących do Związku interesowanych w dziedzinie konopi i mechanicznych warsztatów powroźniczych i pełne zebranie wszystkich należących do Związku interesowanych w dziedzinie juty. Zgromadzenie interesowanych w dziedzinie konopi ma wybrać zwykłą większością głosów trzech reprezentantów przedsiębiorstwa, jednego reprezentanta powroźnictwa i jednego reprezentanta tkactwa, zgromadzenie interesowanych w zakresie juty czterech reprezentantów przedsiębiorstwa, pod czem rozumieć należy także tkactwo przedsiębiorstwa i jednego reprezentanta tkactwa. Każde przedsiębiorstwo ma przytem jeden głos. Prawo głosowania może wykonywać tylko sam przedsiębiorca lub też upoważniony funkcjonariusz jego przedsiębiorstwa.

Minister handlu może ze względów publicznych po wysłuchaniu wydziału Związku orzec, że członek traci swój urząd, a nadto zarządzić nowy wybór całego wydziału. Przy nowym wyborze wydziału winny odbyć się także nowe nominacje członków w myśl pierwszego ustępu tego paragrafu. Aż do przeprowadzenia nowych wyborów i nowych nominacji dotychczasowi członkowie wydziału pozostają przy swych funkcjach.

W razie ustąpienia wybranego członka należy w ciągu 4 tygodni przedsięwziąć wybór uzupełniający w ten sam sposób, w jaki odbył się wybór członka, który ustąpił.

Wszyscy członkowie wykonują swe funkcje jako urząd honorowy.

§ 8.

Uprawnienia wydziału Związku.

Kierownictwo Związku (§ 11.) winno wysłuchać wydział Związku przed wszystkimi decyzjami i zarządzeniami natury zasadniczej. Uchwały jego są dla kierownictwa Związku wiążące.

W szczególności należy do wydziału Związku:

- a) ustanowienie zasad dla traktowania spraw, oznaczonych w § 2.;
- b) powzięcie uchwał co do pokrycia i rozdziału kosztów prowadzenia spraw Związku;
- c) nadzorowanie obrotu kasowego i składania rachunków;

d) określanie istoty pewnych czynów, za które kierownictwo Związku lub sąd rozjemczy (§§ 17. i 18.) mogą nakładać kary porządkowe, oraz ustanawianie wymiaru tych kar, przyczem jednakże w poszczególnym przypadku przy stanach faktycznych, przekazanych do karania kierownictwu Związku, nie można przekraczać stopy kary w kwocie 2000 K, w innych przypadkach stopy kary w kwocie 20.000 K;

e) ustanawianie podwydziałów w celu wstępnego obradowania nad pewnemi kwestyami;

f) ustanawianie wydziałów zawodowych dla zastępstwa poszczególnych gałęzi przemysłu;

g) przybieranie rad pobocznych.

§ 9.

Regulaminy czynności wydziału Związku.

Wydział Związku schodzi się co najmniej raz na miesiąc.

Na żądanie jednego z komisarzy rządowych lub na pisemny wniosek co najmniej trzech członków wydziału Związku należy zwołać posiedzenie tego wydziału w ciągu ośmiu dni.

Zaproszenia na posiedzenia można wystosować do członków wydziału Związku oraz do komisarzy rządowych pisemnie lub telegraficznie.

Wydział Związku jest zdolny do powzięcia uchwał w razie obecności co najmniej dwóch członków kierownictwa Związku i co najmniej czterech, nie należących do kierownictwa Związku. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów. Przewodniczy obradom przewodniczący kierownictwa Związku lub jeden z jego zastępców. Przewodniczący bierze udział w głosowaniu. W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego. Komisarze rządowi nie biorą udziału w głosowaniu.

Przy posiedzeniach wydziału Związku może każdy obecny członek postawić wniosek na oddzielne głosowanie interesentów w dziedzinie konopi i juty. W tym przypadku przeprowadza się odrębne głosowanie członków obecnych, należących do każdej z obydwu grup interesowanych a w razie niezgodności przedkłada się ich wynik do decyzji Ministra handlu, który w czasie trwania wojny wejdzie w porozumienie z Ministrem wojny i Ministrem obrony krajowej.

We wszystkich przypadkach, w których co najmniej trzech reprezentantów tkactwa (§ 7.) wyraziło zgodnie odmienne zdanie, aniżeli to, które stało się uchwałą, są reprezentanci tkactwa

uprawnieni, zdanie swoje dać osobno do protokołu, co pociąga za sobą ten skutek, że powziętej uchwały tak długo nie wolno wykonać, dopóki Minister handlu, który w czasie wojny porozumieć się ma z Ministrem wojny i Ministrem obrony krajowej, nie poweźmie decyzji co do dopuszczalności wykonania.

Przynależność poszczególnych członków wydziału Związku do oznaczonych grup interesentów z grupy konopi i juty oznacza się według rodzaju ich przedsiębiorstwa. W razach wątpliwych rozstrzyga o tem wydział Związku.

Członkowie, którzy doznają przeszkody w jawieniu się, mogą przenieść prawo głosowania przez pełnomocnictwo na innego obecnego, należącego do ich grupy członka.

Członkowie wydziału Związku są uprawnieni każdego czasu do wystosowywania wniosków do kierownictwa Związku, co do których ma ono powziąć uchwały na swem najbliższem posiedzeniu.

Uchwałą większości głosów obecnych można zarządzić utrzymanie w tajemnicy poszczególnych przedmiotów obrad i odnoszących się do nich wyników głosowania.

§ 10.

Wydziały zawodowe.

Wydział Związku ma prawo tworzenia dla zastępstwa poszczególnych, należących do Związku gałęzi przemysłu, wydziałów zawodowych (§ 8. f). Członków tych ostatnich wybierają osoby, należące do odnośnej grupy przemysłu. Przepisy o składzie i prowadzeniu spraw tych wydziałów zawodowych wyda Minister handlu po wysłuchaniu wydziału Związku.

Wydziały zawodowe są doradczymi organami wydziału Związku w kwestjach, dotyczących każdorazowo odnośnej gałęzi przemysłu.

§ 11.

Kierownictwo Związku.

Kierownictwo Związku składa się z przewodniczącego, jego pierwszego i drugiego zastępcy i trzech członków.

Tych funkcyjaryszy wybiera Minister handlu — podczas wojny w porozumieniu z Ministrem wojny i Ministrem obrony krajowej — z koła członków wydziału Związku.

Wszyscy członkowie kierownictwa Związku wykonują swe funkcyjne jako urzędy honorowe.

Kierownictwo Związku zastępuje Związek na zewnątrz i prowadzi wszystkie sprawy, w szczególności także ewentualne rokowania z organizacjami innych przemysłów w sprawach zawodowych. Do niej należy rozstrzyganie we wszystkich kwestjach, w których nie jest wyraźnie przewidziane powzięcie uchwały przez wydział Związku. Ma ono przedkładać bieżące sprawozdania ze swej czynności wydziałowi Związku.

Kierownictwo Związku jest obowiązane do składania rachunków z obrotu pieniężnego i ma przedkładać corocznie zamknięcie rachunkowe wydziałowi Związku do ściślejszego zbadania (§ 8. c).

Przewodniczący, a w razie doznania przezeń przeszkody, jego zastępca, zwołuje posiedzenia wydziału i kierownictwa Związku i na nich przewodniczy.

Kierownictwo Związku ustanawia potrzebnych urzędników i siły pomocnicze, których wynagradza się ze środków Związku. Ustanawianie osób na stanowiska kierujące podlega zatwierdzeniu Ministra handlu.

§ 12.

Regulamin czynności kierownictwa Związku.

Kierownictwo Związku schodzi się w razie potrzeby na posiedzenia w Wiedniu. Zaproszenia na posiedzenia dla członków kierownictwa Związku oraz do komisarzy rządowych mogą być wystosowywane pisemnie lub telegraficznie.

Kierownictwo Związku należy zwołać w ciągu 8 dni na posiedzenie, jeśli tego zażąda jeden z komisarzy rządowych lub przynajmniej dwóch członków kierownictwa Związku, podając przedmioty rozpraw.

Kierownictwo Związku jest zdolne do powzięcia uchwał, jeśli wszyscy członkowie i komisarze rządowi są zaproszeni i jest obecna przynajmniej połowa członków.

Uchwały jej zapadają zwyczajną większością głosów. W razie równości głosów to zdanie staje się uchwałą, za którym oświadczył się przewodniczący.

Komisarze rządowi nie biorą udziału w głosowaniu.

Każdy obecny członek może jednak postawić wniosek na oddzielne głosowanie interesowanych w dziedzinie konopi i juty. W tym przypadku przeprowadzi się osobne głosowanie członków obecnych, należących do tych dwu grup interesowanych, a w razie niezgodności wynik jej przedłożony do rozstrzygnięcia Ministrowi handlu, który w czasie wojny wejdzie w porozumienie z Ministrem wojny i Ministrem obrony krajowej.

§ 13.

Szczególne obowiązki funkcyonaryuszy i urzędników Związku.

Wszyscy członkowie kierownictwa Związku i wydziału Związku oraz wszyscy urzędnicy Związku winni przy swem urzędowaniu przestrzegać największej bezstronności i największej sumiennosci.

Wszyscy funkcyonaryusze i urzędnicy Związku sa obowiązani przestrzegać ścisłej tajemnicy poza urzędowaniem co do wszystkich spraw Związku, o których powzięli wiadomość w tym swoim charakterze, a których użytkowanie lub rozszerzanie pozaurzędowe sprzeciwia się celom Wojennego związku lub też dotyczy stosunków przedsiębiorstw członków związku; maja oni to przyrzec na piśmie.

Przy prowadzeniu spraw jest obowiązkiem kierownictwa Związku starać się przez odpowiednie urzędnika o to, by zapobiedz nadużyciom przy użytkowaniu lub podawaniu wiadomości o stosunkach przedsiębiorstwa, jakie wpłynęły do wydziału Związku. Urzędnicy i siły pomocnicze winni usłuchać wezwania do udzielenia wiadomości, dostarczonych przez członków Związku kancelarii wydziału Związku tylko wówczas, gdy takie wezwanie zostanie wystosowane do nich ze strony komisarzy rządowych lub gdy wydział Związku poweźmie w tym kierunku uchwałę.

§ 14.

Koszta prowadzenia czynności.

Dla pokrycia kosztów prowadzenia czynności Związku winni członkowie Związku składać opłaty, ustanowione przez wydział Związku, które to opłaty można ściągać w drodze egzekucyi politycznej.

§ 15.

Nadzór państwowy.

Związek stoi pod nadzorem państwowym, który wykonują komisarze rządowi, mianowani przez Ministra handlu, a przez czas trwania wojny także przez Ministra wojny i Ministra obrony krajowej.

Komisarzy rządowych należy zapraszać na wszystkie rozprawy i posiedzenia organów Związku i maja oni prawo do zabierania w każdej chwili głosu i stawiania wniosków, co do których musi być powzięta uchwała.

Maja oni nadto prawo odraczania wykonania uchwał i zarządzeń organów Związku na tak długo,

aż Minister handlu — w czasie trwania wojny po porozumieniu się z Ministrem wojny i Ministrem obrony krajowej — wyda decyzję.

Komisarze rządowi maja też prawo wglądania do wszystkich ksiąg, zapisków i aktów organów Wojennego związku i żądać wszelkich wyjaśnień, jakie uważają za potrzebne.

§ 16.

Zatwierdzenie rządowe.

Zatwierdzeniu Ministra handlu — podczas trwania wojny w porozumieniu z Ministrem wojny i Ministrem obrony krajowej — podlegają wszystkie rozstrzygnięcia, uchwały i zarządzenia wydziału i kierownictwa Związku, dotyczące:

- a) wysokości opłat związkowych, jeśli maja je uiszczać członkowie Związku, stosownie do § 14.;
- b) określania istoty pewnych czynów, przy której zaistnieniu kierownictwo Związku, względnie sąd rozjemczy może nakładać kary porządkowe i ustanawiania wysokości tych kar.

§ 17.

Kary porządkowe.

Kierownictwo Związku może za działania i zaniedbania członków Związku, wykraczające przeciw przepisom i zarządzeniom, które wydane zostały przez kierownictwo Związku stosownie do tego rozporządzenia celem osiągnięcia celów Związku, nakładać kary porządkowe, o ile istota czynu podlega takiej karze na podstawie uchwały wydziału Związku (§ 8, d), zatwierdzonej przez Ministra handlu.

Przeciw nałożeniu kary porządkowej przez kierownictwo Związku można odwołać się do rozstrzygnięcia sądu rozjemczego (§ 18.), odwołanie to jednak nie ma mocy wstrzymującej.

Grzywny będą na prośbę kierownictwa Związku ściągane w drodze egzekucyi politycznej i wpływają na cel powszechnej użyteczności, który wskaże Minister handlu na wniosek kierownictwa Związku.

— § 18.

Sąd rozjemczy.

Do rozstrzygania we wszystkich sporach między członkami Związku w sprawach tegoż

Związku, następnie w tych przypadkach, w których członkowie Związku rozstrzygnięciem lub zarządzeniem kierownictwa lub wydziału Związku czują się w swych prawach pokrzywdzeni, będzie utworzony sąd rozjemczy Związku.

Rozstrzygnięć i zarządzeń wydziału, względnie kierownictwa Związku, które uzyskały zatwierdzenie Ministra handlu (§ 15. i 16.), nie można zaciepić przed sądem rozjemczym.

O działaniach i zaniedbaniach, wykraczających przeciw zarządzeniom lub przepisom, wydanym przez kierownictwo Związku stosownie do niniejszego rozporządzenia, o ile ono samo nie ma prawa według § 17. do nałożenia kary porządkowej, zawiadomić sąd rozjemczy, który orzeka o nałożeniu kary porządkowej.

Sąd rozjemczy rozstrzyga również odwołania wniesione przez członków Związku przeciw karom porządkowym, nałożonym przez kierownictwo Związku.

Jeśli dla pewnych czynów uchwałą wydziału Związku, zatwierdzoną przez Ministra handlu, został ustanowiony wymiar kary (§§ 8. *d* i 16. *b*), sąd rozjemczy jest tem związany przy wymiarze kary. We wszystkich innych przypadkach zależy wymiar kary od swobodnego ocenienia sądu rozjemczego, kara porządkowa nie może jednak w każdym poszczególnym przypadku przekraczać kwoty 20.000 K.

Sąd rozjemczy składa się z funkcyonaryusza sędziowskiego ustanowionego przez Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem sprawiedliwości w charakterze przewodniczącego i z czterech członków lub ich zastępców mianowanych przez Ministra handlu. Członkowie i ich zastępcy wykonują swą funkcyę jako urząd honorowy. Nie mogą oni należeć do kierownictwa Związku ani do wydziału Związku.

Wszystkie rozstrzygnięcia sądu rozjemczego są ostateczne. Postępowanie przed sądem rozjem-

czym odbywa się według postanowień czwartego rozdziału VI. części procedury cywilnej, o ile z przepisów tego rozporządzenia co innego nie wynika.

Przewodniczący sądu rozjemczego może w zastosowaniu przepisów, obowiązujących dla postępywania przed zwyczajnymi sądami, wzywać świadków i rzeczoznawców i osoby te oraz strony przesłuchiwać pod przysięgą.

Grzywny będą na prośbę kierownictwa Związku ściągane w drodze egzekucyi politycznej i wpływają na cel powszechnej użyteczności, który wskaże Minister handlu na wniosek kierownictwa Związku.

§ 19.

Kary nakładane przez władze polityczne.

Za przekroczenia tego rozporządzenia, o ile czyj nie podlega surowszemu postanowieniu karnemu, będą polityczne władze pierwszej instancyi karały grzywnami do 5000 K lub według ich uznania aresztem do 6 miesięcy.

§ 20.

Rozwiązanie Związku.

Rozwiązanie Związku następuje po wystąpieniu kierownictwa Związku przez zarządzenie Ministra handlu, który rozstrzyga także o użyciu ewentualnej nadwyżki obrotowej.

§ 21.

Chwila wejścia w życie.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Georgi wlr.

Hochenburger wlr.

Spitzmüller wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CL. — Wydana i rozestana dnia 24. września 1916.

Treść: **M** 317. Rozporządzenie, którem wydaje się ordynację pocztową.

317.

Rozporządzenie Ministra handlu z dnia 22. września 1916, którem wydaje się ordynację pocztową.

Artykuł I.

Na zasadzie §§ 23. i 24. ustawy pocztowej wydaje się następującą ordynację pocztową dla obrotu pocztowego w państwie tutejszem.

Artykuł II.

Postanowienia ordynacji pocztowej obowiązują także w obrocie pocztowym z innymi krajami, o ile nic innego nie zarządzają osobne przepisy, wydane dla tego obrotu na podstawie istniejących umów albo układów, a ogłoszone w dzienniku rozporządzeń dla poczty i telegrafów albo w zagranicznych taryfach pocztowych, wydanych przez zarząd pocztowy.

W szczególności w obrocie pocztowym z Węgrami, z Bośnią i Hercegowiną i z Niemcami istnieją na zasadzie układów, które wstępują w miejsce wygasających z dniem 30. września 1916, umów, układów i osobnych porozumień, następujące postanowienia, odmienne od należytości pocztowych, ustanowionych w ordynacji pocztowej:

1. Należytość od wartości za listy wartościowe i pakiety z podaną wartością wynosi 10 h od każdych 300 K podanej wartości albo części tej kwoty:

2. zwyczajna należytość za ciężar od pakietów do 5 kg wynosi 80 h; zwyczajne należytości za ciężar od więcej ważących pakietów mają moc obowiązującą w obrocie pocztowym z Niemcami tylko do pruskich prowincji Śląska i Saksonii, do Królestwa saskiego, do Państw turyngskich, do księstwa Anhalt, do Wielkiego Księstwa badeńskiego, do krajów Hohenzollernów, do Królestwa bawarskiego (z wyjątkiem Palatynatu nadreńskiego) i do królestwa Wirtembergii: do reszty Niemiec wynoszą one do 10 kg 240 h, do 15 kg 420 h, do 20 kg 600 h: zniżona należytość za ciężar nie ma mocy obowiązującej w obrocie z Węgrami i z Bośnią i Hercegowiną;

3. należytość za pisemne przesłanie prośby o cofnięcie przesyłki, o zmianę adresu, pobrania albo zlecenia pocztowego wynosi 40 h;

4. w obrocie pocztowym z Węgrami podlegają druki dla ciemnych należytościom za zwyczajne druki;

5. w obrocie pocztowym z Węgrami i z Bośnią i Hercegowiną będą ustanawiane od przypadku do przypadku należytości za doręczenie pospieszne;

6. w obrocie pocztowym z Niemcami obowiązują dla przekazów pocztowych należytości, ustanowione w układzie związkowym co do przekazów pocztowych;

7. w obrocie pocztowym z Niemcami pobiera się za poszukiwanie zwyczajnej przesyłki listowej 25 h, jeżeli poszukiwanie doprowadziło do ustalenia należytego doręczenia odbiorcy;

8. w obrocie pocztowym z Niemcami nie pobiera się żadnej należytości za dostarczenie upoważnienia do wypłaty w razie zaginięcia albo uszkodzenia przekazu pocztowego.

Artykuł III.

W obrocie pocztowym władz publicznych i z niemi obowiązuje ordynacja pocztowa o tyle, o ile postanowienia, istniejące dla tego obrotu i pozostające w mocy, nie zawierają nic innego; o ile obrót ten podlega należyciom pocztowym, o tyle obowiązują w nim tylko należyci, ustanowione w ordynacji pocztowej.

Artykuł IV.

O ile ordynacja pocztowa przewiduje obwieszczenia albo osobne zarządzenia, będą one ogła-

szane według uznania zarządu pocztowego w dzienniku rozporządzeń poczt i telegrafów, albo w urzędowych i innych gazetach lub przez przybicie w miejscach służby pocztowej

Artykuł V.

Ordynacja pocztowa wchodzi w życie z dniem 1. października 1916. Równocześnie tracą moc obowiązującą wszystkie inne przepisy o przedmiotach ordynacji pocztowej, o ile są one w niej unormowane.

Spitzmüller wlr

Ordynacya pocztowa.

Część pierwsza. Przepisy ogólne.

Dział pierwszy.

Postanowienia wstępne.

I. Działy służby pocztowej.

§ 1. Rozmiar ruchu pocztowego.

Ruch pocztowy obejmuje:

1. następujące, ordynacyą pocztową unormowane działy służby:

a) przewóz zwyczajnych i poleconych przesyłek listowych bez podanej wartości (listów, kart pocztowych, druków, papierów handlowych i próbek towarowych); następnie przewóz listów wartościowych i pakietów bez podanej wartości i z podaną wartością;

b) przesyłanie kwot pieniężnych zwyczajnymi i telegraficznymi przekazami pocztowymi;

c) wypłatę kwot pieniężnych w obrocie pocztowych przekazów płatniczych;

d) ściąganie pieniędzy przez pobrania i zlecenia pocztowe;

2. następujące działy służby, unormowane osobnymi przepisami:

a) przyjmowanie i wykonywanie zamówień na gazety i przewóz gazet (ordynacya pocztowa, tycząca się gazet);

b) wpłaty i wypłaty w obrocie oszczędnościowym i czekowym c. k. Urzędu pocztowych kas oszczędności oraz wszelką służbę, tyczącą się pocztowej kasy oszczędności, o ile ma ją pełnić poczta; w tym względzie obowiązują postanowienia, tyczące się wykonywania czynności w pocztowej kasie oszczędności;

c) przewóz podróżnych na gościńcach;

d) wykupno kuponów austriackich papierów państwowych;

e) unieważnienie znaczków stemplowych na wekslach, na kupieckich przekazach co do świadczeń pieniężnych i na niewłaściwych czekach, uważanych z nimi na równi pod względem obowiązku uiszczania należności, oraz na księgach handlowych, blankietach rachunkowych i rachunkach zagranicznych.

§ 2. Działy służby w urzędach pocztowych.

1. Urzędy pocztowe wykonują z reguły w całej pełni wszystkie działy służby, oznaczone w § 1., l. 1. Ograniczenia obwieszcza Zarząd pocztowy.

2. Z działów służby, wymienionych w § 1., l. 2., wykonują wszystkie urzędy pocztowe działy służby, oznaczone pod *a* i *b*; od przypadku do przypadku będzie postanawiane i obwieszczane, które urzędy pocztowe wykonują resztę działów służby.

3. Czynności poczt kolejowych i morskich zostaną oznaczone w osobnych zarządzeniach.

§ 3. Działy służby w składnicach pocztowych.

1. Każda składnica zajmuje się:

a) przyjmowaniem zwyczajnych przesyłek listowych;

b) wydawaniem nadchodzących zwyczajnych przesyłek listowych i odbiorczych dokumentów urzędu pocztowego, tyczących się innych przesyłek.

2. Zakres działania może być rozszerzonym odpowiednio do potrzeb ruchu; rozszerzenie takie następuje od przypadku do przypadku i będzie obwieszczane.

II. Ogólne zasady używania poczty.

§ 4. Obowiązek przewozu.

1. Przewozu nie wolno odmówić, jeżeli

a) można go skutecznie normalnymi środkami przewozu i

b) uczyniono zadość warunkom przewozu i wszystkim innym osobnym zarządzeniom poczty.

2. a) Urzędy pocztowe mogą w czasie przewozu każdej chwili przedsięwziąć badanie, czy dotrzymano warunków przewozu.

b) Jeżeli badanie wykaże, że warunków przewozu nie dotrzymano, a wyraźnie nie jest przepisane ani dozwolone inne traktowanie, w takim razie zwróci się przesyłkę nadawcy, jeżeli jest on na niej wymieniony, albo można go niezawodnie poznać z jej zewnętrznej jakości (pieczęci, pisma własnoręcznego itp.); zresztą będą traktowane takie przesyłki jako niedoręczalne (§ 194., 1. 1 e).

c) Jeżeli przesyłek nie przyjmie się do przewozu przy nadaniu, to należy je zwrócić w takim samym stanie z naklejonymi znaczkami jeszcze nieunieważnionymi; za inne opłacone przesyłki należy na żądanie zwrócić uiszczone należności pocztowe za poświadczeniem i oddaniem kopert albo innych przedmiotów, na których są nalepione znaczki pocztowe, i skreślić należności, którymi są przesyłki obciążone: jeżeli nieprzyjęcie do przewozu następuje po nadaniu, to ani się nie zwraca uiszczonych należności, ani się nie skreśla cięższych należności albo wydatków.

3. O ile ustawy albo inne przepisy zarządzają szczególne traktowanie przesyłki, o tyle należy je zastosować.

§ 5. Ograniczenia.

1. Zarząd pocztowy postanawia i obwieszcza, czy, do jakich obszarów, w jakim rozmiarze i pod jakimi warunkami zostaje ograniczony ruch pocztowy w przypadkach wyjątkowych, przeszkadzających jego zwyczajnemu tokowi, jak w razie niebezpiecznych zaraz, rozległych wylewów.

2. Jakie zmiany w ruchu pocztowym mają nastąpić w razie mobilizacji albo wojny, postanowi się osobnymi zarządzeniami.

§ 6. Tajemnica pocztowa.

1. Tajemnicy pocztowej należy ściśle przestrzegać. Funkcjonariuszom pocztowym jest zatem zabronione udzielanie jakichkolwiek wiadomości o przesyłkach pocztowych innym osobom jak nadawcy, odbiorcy albo ich zastępcy lub prawnemu następcy. Wiadomości można zasięgać ustnie lub pisemnie. Pytający musi wykazać swoje uprawnienie i dokładnie oznaczyć przedmiot. Prawo żądania wiadomości obejmuje także uprawnienie do wglądu w urządzie pocztowym w dokumenty, odnoszące się do oddania przesyłki, które powstały przy współdziałaniu odbiorcy, ale nie uprawnia do wglądu także w inne zapiski, odnoszące się

do wewnętrznej służby. Prawo to gaśnie z upływem czasokresów, ustanowionych i obwieszonych dla przechowywania tych dokumentów.

2. Pod względem uprawnienia władz sądowych i innych władz do żądania wyjaśnień albo do wglądu w dokumenty oraz we wszystkie inne pisma, rachunki itp. urzędów pocztowych, są stanowczymi osobne przepisy.

3. Jeżeli wykonanie żądania powoduje większe prace około poszukiwania, to należy wynagrodzić takie koszty, a ich wysokość należy w przybliżeniu oznajmić wnioskodawcy przed poszukiwaniem. Przed zapłatą kosztów nie udziela się prócz władz nikomu wyjaśnień ani nie pozwala się na wgląd. Na żądanie ma wnioskodawca dać w gotówce zabezpieczenie, z którego może się poczta bezpośrednio zaspokoić.

4. Zajęcie przesyłek pocztowych następuje tylko w przypadkach, w ustawie przewidzianych.

III. Zewnętrzny ruch urzędowy.

§ 7. Godziny urzędowe.

1. Dla ruchu w urzędach pocztowych ustanowią i obwieszcza dyrekcje pocztowe godziny urzędowe odpowiednio do stosunków miejsca i ruchu.

a) 1° W dni powszednie trwają godziny urzędowe z reguły ośm godzin, w urzędach pocztowych z mniejszym ruchem sześć godzin.

2° W niedzielę trwają one co najwyżej połowę tego; na równi z niedzielami uważać należy pierwszy dzień świąt Bożego Narodzenia.

3° W dni świąteczne mogą dyrekcje pocztowe ograniczyć godziny urzędowe odpowiednio do stosunków ruchu na najkrótszy przeciąg czasu, jaki jest dopuszczalny w niedziele.

b) 1° W niedziele są otwarte urzędy pocztowe tylko przed południem. Dla miejscowości, w których bieg poczty lub ruch tego wymagają, mogą dyrekcje pocztowe zarządzić, aby wszystkie albo niektóre urzędy pocztowe były popołudniu otwarte przez czas niezbędnie potrzebny; służba ogranicza się jednak w takich razach do przyjmowania i wydawania zwyczajnych i poleconych przesyłek listowych, do wydawania pakietów z zawartością, ulegającą łatwo zepsuciu, i do sprzedaży wartościowych znaczków pocztowych.

2° Postanowienia pod 1° można także stosować do dni świątecznych zależnie od ustanowionych godzin urzędowych i stosunków ruchu.

W ruchu pocztowym za dni świąteczne uchodzą te same dni, co w tym sądzie, w którego okręgu znajduje się urząd pocztowy.

c) Dyrekcyje pocztowe mogą chwilowo albo stałe rozszerzyć godziny urzędowe w dni powszednie odpowiednio do połączeń pocztowych i stosunków miejscowych, albo też ograniczyć je aż do czterech godzin dziennie, a w szczególnych przypadkach uchylić przemijająco w całości lub częściowo ograniczenia, ustanowione dla niedziel i świąt.

2. W składnicach pocztowych nie oznacza się z reguły godzin urzędowych, jednak kierownik ma w ciągu dnia każdego czasu, jeśli go się zastanie w domu, przyjmować albo wydawać przesyłki, do których przyjmowania albo wydawania jest obowiązany i sprzedawać wartościowe znaczki pocztowe.

3. Gdzie tego wymaga pełnienie służby, można przerwać ruch na przeciąg czasu, potrzebny koniecznie do wyrobienia poczt nadchodzących i odchodzących.

4. W ruchu pocztowym obowiązuje czas środkowo-europejski. O ile zostaje zaprowadzony osobny czas letni, o tyle obowiązuje ten ostatni.

§ 8. Przegląd ruchu pocztowego.

1. W każdym urzędzie pocztowym i w każdej składnicy pocztowej należy przybić przegląd ruchu pocztowego.

2. Przegląd taki dla urzędu pocztowego ma zawierać:

a) godziny urzędowe;

b) czas, w którym można odbierać rzeczy pocztowe, wkładanie do skrytek zamykanych;

c) rozmiar okręgu pocztowego i miejscowego okręgu doręczeń, miejscowości, obchodzone przez listonosza wiejskiego, stanowiska składnic pocztowych i ich ewentualny okręg doręczeń, oraz te miejsca okręgu pozamiejscowego, w których są ustawione skrzynki listowe;

d) godziny, w których wypróżnia się skrzynki listowe, czas poszczególnych doręczeń, sposobności przewozu z podaniem godzin zamknięcia, odejścia i nadejścia, w miarę potrzeby znaczniejsze miejscowości i okolice, dla których służy połączenie, a na pocztach, przewożących osoby, warunki, pod jakimi przewóz następuje, oraz ograniczenia w niedziele i święta, i dni świąteczne, obowiązujące dla urzędu pocztowego;

e) postanowienia o przesyłkach późnych.

3. Przegląd ruchu pocztowego dla składnicy pocztowej ma zawierać:

a) godziny urzędowe, jeżeli są osobno ustanowione;

b) zakres działania;

c) rozmiar okręgu składnicy pocztowej, jej ewentualny okręg doręczeń, miejsca, gdzie są ustawione skrzynki listowe, do niej przydzielone;

d) godziny, w których wypróżnia się skrzynki listowe, czas ewentualnych doręczeń, oznaczenie właściwego urzędu pocztowego, sposobności przewozu z podaniem godzin zamknięcia, odejścia i nadejścia;

e) należitości za doręczenie przesyłek pocztowych.

§ 9. Obrót pieniężny z pocztą.

1. Wszystkie wpłaty na poczcie i wypłaty przez pocztę następują w walucie koronowej. Czy i pod jakimi warunkami są dozwolone wpłaty i wypłaty także w innej walucie, zostanie osobno zarządzone i obwieszczono. Zresztą obowiązują ogólne przepisy kasowe.

2. Jeżeli urząd pocztowy nie ma dość gotówki, aby natychmiast wypłacić kwoty pieniężne na przekazy pocztowe albo na przekazy płatnicze, to można żądać wypłaty dopiero wtedy, gdy się wystarano o środki. Kwoty przekazane telegraficznie, oraz kwoty przekazów pocztowych pospiesznych i kwoty tych przekazów pocztowych i przekazów płatniczych, które wcześniej zapowiedziano urzędowi pocztowemu, zostaną wypłacone przed innymi; pierwszeństwo mają przekazy telegraficzne i pocztowe przekazy pospieszne.

3. Życzeniu, aby kwoty pieniężne przekazów pocztowych albo przekazów płatniczych wypłacić w pewnych oznaczonych rodzajach not bankowych lub monet, hędzie się czyniło zadość w miarę możliwości.

§ 10. Zażalenia.

O zażaleniach na czynności urzędowe urzędu pocztowego albo składnicy pocztowej rozstrzygają dyrekcyje pocztowe: od ich rozstrzygnięcia można wnieść odwołanie do Ministerstwa handlu ustnie, pisemnie lub telegraficznie w ciągu czterech tygodni od dnia, następującego po doręczeniu. Dzień, w którym nadano odwołanie w urzędzie pocztowym albo telegraficznym, uchodzi za dzień wniesienia. Jeżeli ostatni dzień czasokresu przypada na niedzielę albo powszechny dzień świąteczny, to kończy się on dopiero z następnym dniem powszednim. O tem, czy odwołanie wniesiono na czas, rozstrzyga Ministerstwo handlu. Odwołanie należy wnieść do tej dyrekcyi pocztowej, która wydała rozstrzygnięcie.

Dział drugi.

Ogólne postanowienia o należnościach pocztowych.

I. Postanowienia zasadnicze.

§ 11. Nadawanie opłacone i nieopłacone.

1. a) Należności za przewóz przesyłek są ustanowione w następujących postanowieniach.

b) Zarządzają one także, jakie przesyłki musi nadawca nadać opłacone i jakie może nadać w całości lub częściowo opłacone albo nieopłacone.

c) Przesyłki, przy nadaniu nieopłacone, albo opłacone tylko częściowo, obciąża się kwotą, ustanowioną w ordynacyi pocztowej, a jeżeli takiej kwoty w ordynacyi nie ustanowiono, obciąża się przesyłkę pełną należnością lub kwotą, jakiej do niej brakuje. We wszystkich przypadkach, w których takie należności zostają policzone w znaczkach opłaty portoryum (§ 21., l. 4.), zaokrągla się kwotę należności, jeżeli nie jest liczbą podzielną przez 5, na najbliższą liczbę wyższą, podzielną przez 5.

2. Należności, jakie zresztą jeszcze zdarzają się w działach służby, unormowanych ordynacją pocztową, są również ustanowione w tej ordynacyi. O ile nie należy płacić ich natychmiast, obciąża się nimi przesyłki.

3. Nakłady, zrobione przez pocztę na przesyłkę (wydatki) muszą być zwrócone w wysokości, podanej przez pocztę, i obciążają przesyłkę. Wobec poczty istnieje obowiązek zwrotu także wtedy, gdy mylnie wymierzono uiszczone przez nią opłaty publiczne (podatki spożywcze, cła itp.). Zażalenie można skierować tylko bezpośrednio do władzy, która ma sobie powierzono przypisywanie opłat, a poczta nie ponosi w tym względzie żadnej odpowiedzialności.

4. Należności pocztowe i wydatki oblicza się i pobiera osobno za każdą poszczególną przesyłkę.

§ 12. Uiszczanie przy wydawaniu. Dopłata.

1. Przedmioty, obciążone należnościami pocztowymi albo wydatkami, nie będą wydawane przed ich uiszczaniem.

2. Przyjęcie przesyłki zobowiązuje do dopłaty należności pocztowych i wydatków, które w czasie wydania nie były wiadome albo ich skutek omyłki nie żądano, jakoteż do dopłaty kwot, których brakuje, jeżeli z powodu błędu rachunkowego, z powodu niewłaściwego zastosowania postanowień o nale-

żytościach pocztowych albo z innej przyczyny pobrano za mało; od tego obowiązku nie uwalnia także zwrócenie przesyłki. Takich roszczeń do odbiorcy może poczta dochodzić tylko w ciągu roku po dniu oddania przesyłki.

3. Jeżeli przesyłka zginęła dowodnie w czasie przewozu pocztą, to nie pobiera się od niej żadnych należności pocztowych ani wydatków.

§ 13. Wypłata zwrotna.

1. Jeżeli w należnościach pocztowych i wydatkach pobrano za wiele, to zostanie nadwyżka zwróconą za zgłoszeniem ustnem lub pisemnem, o ile nie zachodzi wyjątek z § 11., l. 3; przy przesyłkach listowych musi się wydać kopertę, zaopatrzoną znaczkami pocztowymi albo polliczeniem należności itp. Roszczenie gaśnie z upływem roku po dniu świadczenia zapłaty. W ciągu tego czasu będą zwracane kwoty, przewyższające 1 K. także bez zgłoszenia, jeżeli nadpłata zostanie dostrzeżoną przy badaniu urzędowych ksiąg albo dokumentów.

2. Jeżeli przesyłka zginęła dowodnie w czasie przewozu pocztą, to uiszczone za nią należności pocztowe zostaną zwrócone.

§ 14. Odpowiedzialność za należności pocztowe i wydatki.

Nadawca odpowiada poczcie przez jeden rok po dniu nadania za nieuiszczone należności pocztowe i wydatki; poczta ma jednak także prawo, gdyby kiedykolwiek w myśl przepisów pocztowych przesyłkę sprzedano albo w inny sposób spieniężono, pobrać z uzyskanej ceny przedewszystkiem kwotę nieuiszczoną.

II. Wartościowe znaczki pocztowe.

§ 15. Wydanie.

1. Zarząd pocztowy zarządza zaprowadzenie nowych wartościowych znaczków pocztowych i zmianę albo uchylenie istniejących, i obwieszcza to.

2. Istnieją następujące rodzaje wartościowych znaczków pocztowych:

a) znaczki pocztowe (listowe, dla gazet, pospieszne i opłaty portoryum),

b) całości pocztowe (kupne blankiety, koperty itp., zaopatrzone wydrukowanymi znaczkami pocztowymi albo stemplowymi),

c) formularze pocztowe (niemające znaczków, kupne blankiety, koperty itp.).

3. W dalszym ciągu jest postanowione, w których przypadkach wolno używać tylko wydanych przez pocztę całości pocztowych i pocztowych formularzy.

4. Bliższe postanowienia co do pocztowych znaczków dla gazet zawiera ordynacja pocztowa dla gazet.

§ 16. Sprzedaż.

1. a) Wartościowe znaczki pocztowe sprzedają urzędowe miejsca sprzedaży. Takimi są urzędy pocztowe, składnice pocztowe i listonosze wiejscy jakoteż sprzedawcy wartościowych znaczków pocztowych, którym władze pocztowe rozsprzedaż tę powierzyły; rodzaje wartościowych znaczków pocztowych, jakie ci ostatni mają sprzedawać, oraz ich ceny, będą u nich uwidocznione przez przybicie. W miejscach sprzedaży wolno sprzedawać tylko niepozbawione wartości znaczki pocztowe i tylko po cenach, urzędowo ustanowionych. Zarząd pocztowy zastrzega sobie ustawienie na miejscach ruchliwych automatów, sprzedających poszczególne rodzaje wartościowych znaczków pocztowych.

b) Znaczków opłaty portoryum nie sprzedają urzędowe miejsca sprzedaży.

2. Główna sprzedaż wartościowych znaczków pocztowych w Wiedniu może dla celów zbierania sprzedawać wszystkie rodzaje wartościowych znaczków pocztowych bieżącego wydania niepozbawione lub pozbawione wartości, a to także te ostatnie tylko po cenach, ustanowionych dla niepozbawionych wartości znaczków pocztowych. Ponadto będą tam także sprzedawane wartościowe znaczki pocztowe z pozostałych zapasów poprzednich wydań, niepozbawione lub pozbawione wartości, po cenach, ustanowionych w czasie, kiedy znaczki te były w użyciu. Znaczki wartościowe wolno unieważniać tylko pieczęcią z dnia zakupna, a nie pieczęcią z dowolnego dnia.

§ 17. Bezpośrednie wytłaczanie znaczków.

1. Poczta zajmuje się bezpośredniem wytłaczaniem znaczków listowych na przedmiotach, które mają być wysłane, albo na służących do ich opakowania kopertach, opaskach itp.

2. Które przedmioty są dopuszczone do bezpośredniego wytłaczania znaczków, jakie znaczki i pod jakimi warunkami wolno wytłaczać, obwieszcza zarząd pocztowy.

§ 18. Nieważne wartościowe znaczki pocztowe.

1. Nieważne są i będą uważane za nieistniejące:

a) znaczki, wycięte z całości pocztowych albo z przedmiotów, zaopatrzonych w bezpośrednio wytłoczony znaczek;

b) znaczki z powierzchnią obrazu nagumowaną albo w podobny sposób przygotowaną;

c) wartościowe znaczki pocztowe, które noszą ślad poprzedniego użycia, są silnie zawałane albo uszkodzone, jakoteż w ogóle takie, których nie można poznać jako prawdziwe i jeszcze nieużyte, następnie znaczki pocztowe, składane z wielu części albo takie, którym pewnych części brakuje. Przedziurawienie jest dopuszczalne, jeżeli znaczki pocztowe i nadal można ocenić jako prawdziwe i jeszcze nieużyte;

d) jeżeli znaczki są jeden na drugim naklejone, te znaczki, które nie są w całości widoczne;

e) znaczki pocztowe, których obraz jest przypiętowany pieczęciami prywatnemi;

f) znaczki pocztowe, których obraz jest w jakikolwiek sposób przepisany albo zadrukowany, chyba że stało się to widocznie przy sporządzaniu napisu albo przy wytłaczaniu znaczka;

g) znaczki pocztowe, wyjęte z obiegu.

2. Zabronione jest:

a) przekreślać całkowicie lub częściowo obraz znaczka pocztowego, umieszczony na nim napis albo wydrukowany tekst, o ile przy całościach pocztowych i formularzach pocztowych nie nakazano w uwadze przekreślenia poszczególnych części;

b) obraz znaczka, napis albo tekst całkowicie lub częściowo usuwać albo w inny sposób czynić nieczytelnym lub tłumaczyć na inny język albo zaopatrywać w uwagi, dodatki, naklejania itp. innego rodzaju jak te, na które pozwala ordynacja pocztowa;

c) zakazy pod a i b obowiązuja także w odniesieniu do pocztowych druków służbowych, przeznaczonych do użytku publiczności.

§ 19. Wymiana wartościowych znaczków pocztowych.

1. Nieużytych wartościowych znaczków pocztowych bez błędu nie przyjmuje się z powrotem ani nie wymienia się.

2. a) Jeżeli kto nalepił znaczki listowe albo pospieszne na kopertach listowych itp., a te z jakiegokolwiek powodu stały się nie do użycia dla nadania na pocztę, to można takie znaczki pocztowe wymienić w każdym urzędzie pocztowym na wartościowe znaczki pocztowe o tej samej wartości, jeżeli:

1° ich prawdziwość i ważność nie ulega wątpliwości,

2° znaczki są nie uszkodzone, a także nieprzedziurawione, i

3° zostanie przedłożona cała koperta listowa itp. z nalepionemi znaczkami.

b) Pod warunkami a) 1° i 2° można także całości pocztowe i pocztowe przekazy, które stały

się niezdatnymi do użycia dla nadania na pocztę, wymienić na wartościowe znaczki pocztowe o tej samej wartości; jeżeli ponadto są jeszcze na nich naklejone nadające się do wymiany znaczki, to i te ostatnie zostaną razem wymienione.

c) Jeżeli nie zachodzą warunki, naprawdzone pod a) 1° do 3°, to rozstrzygnięcie przysługuje dyrekcji pocztowej, do której należy zwrócić się o wymianę podaniem ostatecznym.

d) Za każdą wymianę ma się uiścić należność, która wynosi za każdy znaczek, całość pocztową albo przekaz pocztowy 1 h, a za obie części podwójnej karty pocztowej 2 h.

3. Dla wymiany zepsutych kopert listowych itd., na których znajdują się ważne znaczki, nałożone bezpośrednio, obowiązują tylko zarządzenia, wydane dla bezpośrednio nałożonych znaczków, chociażby były naklejone także znaczki, zdane do wymiany.

4. Za wartościowe znaczki pocztowe, wyjęte z obiegu, daje się nowe albo inne ważne znaczki pocztowe o tej samej wartości; w osobnych zarządzeniach będzie postanawiane od przypadku do przypadku, jak długo ma się to dziać i jakie bliższe postanowienia obowiązują zresztą w tym względzie.

§ 20. Własność pocztowych całości i formularzów.

1. Pocztowe adresy przesyłkowe, przekazy i karty ze zleceniem pocztowym wraz z umieszczonymi na nich znaczkami przechodzą z chwilą nadania na własność poczty.

2. Odbierając pakiet albo pieniądze na przekaz pocztowy albo przekaz płatniczy ma odbiorca tylko prawo zatrzymać sobie odcinek adresu przesyłkowego albo przekazu, a przy pocztowych przekazach płatniczych wyciąg książkowy, zaś przy kartach ze zleceniem pocztowym odcinek karty. Poczta ma prawo nie wydać pakietów albo pieniędzy i traktować przesyłkę jako niedoręczalną, jeżeli odbiorca oderwał lub wyciął znaczki z adresu przesyłkowego albo z przekazu pocztowego i wzbrania się zwrócić je albo zapłacić ich wartość imienną.

III. Sposób uiszczania należności pocztowych.

§ 21. Uiszczanie znaczkami, zapłatą w gotówce albo potrącaniem.

1. Przy nadawaniu:

a) 1° należności uiszczą się przy nadawaniu w znaczkach listowych, wydanych przez zarząd pocztowy;

2° do uiszczania należności dodatkowej za pospieszny przewóz druków służą znaczki pospieszne;

3° nie wolno używać znaczków listowych do uiszczania należności dodatkowej ani też znaczków pospiesznych do uiszczania innych należności jak należności dodatkowej.

b) Ordynacya pocztowa postanawia, kiedy nadawca ma uiścić należności przy nadawaniu w gotówce. Zresztą zapłata w gotówce jest dozwolona tylko co do przesyłek, które będą nadawane przy okienku pocztowym, u listonosza wiejskiego albo w składnicy pocztowej, jeżeli wjątkowo nie ma w zapasie potrzebnych znaczków albo przestrzeń na nalepienie znaczków nie wystarczy.

c) Jeżeli nadawca, który nadaje przesyłkę u listonosza wiejskiego albo w składnicy pocztowej, chce ją opłacić, a nie można natychmiast wiedzieć dokładnej kwoty, to ma on wręczyć kwotę, odpowiadającą w przybliżeniu należności. z tem, że obliczenie nastąpi później.

2. Przy doręczaniu:

Należności i kwoty wydatków, pobierane przy wydawaniu przesyłki, należy uiścić w gotówce.

3. W innych przypadkach:

Przypadające pozatem należności ma się uiścić w gotówce, jeżeli nie postanowiono wyraźnie czego innego.

Znaczki opłaty portoryum służą tylko do celów zarachowania pocztowego; przepisy o urzędowaniu zarządzają, kiedy kwotę należności pocztowych, ciężącą na przesyłce, należy zarachować w znaczkach opłaty portoryum. Zapłatę, należy uiścić w gotówce w wysokości wartości imiennej znaczków opłaty portoryum, naklejonych na przesyłce albo na recepisie i zaopatrzonych pieczęcią miejscowości i dnia urzędu pocztowego; znaczki opłaty portoryum, przepisane albo przepieczątowane uwagą „nieważne“ albo w inny sposób oznaczone jako nieważne, pozostaną nieuwzględnione.

5. Ordynacya pocztowa postanawia, kiedy ściągają się należności i kwoty wydatków przez potrącenie.

§ 22. Umieszczanie znaczków.

1. a) Na przesyłkach listowych powinno się umieszczać znaczki w prawym górnym kącie na stronie adresowej przesyłki (koperty, opaski). Nie wolno ich przeginać z jednej strony koperty na drugą. Przy listach wartościowych nie jest ponadto dozwolone, by znaczki dotykały krawędzi koperty lub pieczęci albo krawędzi wyłogów lub na nich były naklejone.

Nie wolno robić wycięcia w kopercie przesyłki i znaczków nalepić na jej zawartości.

b) Przy pakietach muszą być znaczki naklejone na pocztowym adresie przesyłkowym. Do tego należy używać przeznaczonych na ten cel miejsca po prawej stronie; znaczki, których tam nie można nalepić, należy umieścić na stronie odwrotnej, jednak poza odcinkiem. To samo odnosi się także do przekazów pocztowych.

2. Na listach wartościowych musi pozostać między każdymi dwoma znaczkami wolna przestrzeń, wynosząca przynajmniej 5 mm.

3. Powinno się zawsze używać możliwie najmniejszej ilości znaczków.

4. Naklejanie znaczków jest rzeczą nadawcy.

§ 23. Pozbawianie znaczków wartości.

1. Ważne znaczki pozbawia wartości urząd pocztowy, a to przez wyciśnięcie pieczęci.

2. Wyciśnięcie pieczęci jest rzeczą pocztowego urzędu nadawczego co do przesyłek, u niego nadanych; jeżeli on tego nie uczynił, to może tego dokonać każdy urząd pocztowy, do którego przesyłka nadejdzie. Jeżeli brak ten spostrzeże dopiero doręczający, to można znaczki pozbawić wartości także przekreśleniem albo w inny odpowiedni sposób.

3. W innych przypadkach pozbawia znaczki wartości ten urząd pocztowy, który się najpierw zajmuje przedmiotem, zaopatrzonym w znaczki, albo który pierwszy spostrzeże, że znaczków nie pozbawiono wartości.

Część druga.

Nadawanie przesyłek pocztowych.

Dział pierwszy.

Ogólne postanowienia o nadawaniu.

I. Zawartość przesyłek pocztowych.

A. Przedmioty wogóle dopuszczone.

§ 24. Postanowienia zasadnicze.

Pocztą można przysyłać rzeczy wszelkiego rodzaju (przedmioty wogóle dopuszczone), o ile następujące przepisy pewnych przedmiotów nie wykluczają albo nie dopuszczają tylko wyjątkowo pod szczególnymi warunkami (przedmioty wykluczone, dopuszczone wyjątkowo).

§ 25. Zastrzeżenie.

Przyjęcie przesyłek z dopuszczonymi zresztą wogóle płynami, z żywymi zwierzętami, z rzeczami łatwo ulegającymi rozbiciu albo z takimi, które są narażone na szybkie zepsucie albo gnicie lub wydzielają ze siebie tłuszcz, wilgoć albo farbę, zależy od tego, aby, o ile da się to osądzić, przy istniejących urządzeniach nie należało się obawiać przeszkody w służbie albo uszkodzenia innych rzeczy lub zagrożenia zdrowia ludzkiego. Nadawca musi zapobiedz przez stosowne opakowanie szczególnie niebezpieczeństwom, które mogą grozić innym rzeczom albo osobom. Odpowiada on za szkody, powstałe wskutek szczególnej jakości przedmiotu i ma uchronić pocztę od skargi i szkody z powodu roszczeń, podniesionych przeciw niej w tym względzie. Jeżeli stosownie do okoliczności mogła szkoda powstać z wymienionego niebezpieczeństwa, to zachodzi domniemanie, że ona stąd powstała.

B. Rzeczy wykluczone.

§ 26. Postanowienia zasadnicze.

Przewóz jest wykluczony, jeżeli

1. w myśl przepisu ustawowego jest on zabroniony, albo

2. z przyczyn porządku publicznego jest (§§ 27. i 28.) niedopuszczalny.

§ 27. Rzeczy wykluczone z powodu zagrożenia ruchowi pocztowemu.

1. Z przyczyn porządku publicznego są wykluczone rzeczy, których przewóz jest połączony z niebezpieczeństwem, o ile § 29. nie ustanawia wyjątków.

2. Do rzeczy, powodujących niebezpieczeństwo, należą w szczególności:

Grupa I. Przedmioty, grożące wybuchem, a mianowicie:

- a) środki strzelnicze i wybuchowe,
- b) amunicya,
- c) towary zapalne i ognie sztuczne,
- d) gazy zgęszczone i skroplone,
- e) materiały, które w zetknięciu z wodą wydają gazy zapalne, albo popierające spalanie;

Grupa II. Materiały samozapalne;

Grupa III. Płyny zapalne;

Grupa IV. Materiały żrące;

Grupa V.:

- a) trucizny,
- b) materiały, szkodliwe dla zdrowia albo wzbudzające wstręt.

Grupa VI. Zwierzęta żywe, jadowne albo niebezpieczne, dotknięte chorobą, budzące wstręt lub obrzydzenie, jakoteż w ogólności zwierzęta dzikie.

3. Kto takie rzeczy nadaje wbrew zakazowi, przemilczając zawartość, albo nieprawdziwie lub niedokładnie podając zawartość lub w inny sposób wprowadzając pocztę w błąd, podpada oprócz ewentualnego ukarania w myśl odnośnych przepisów karze pieniężnej w kwocie 50 K. Nadawca odpowiada ponadto za wszelką szkodę, wyrządzoną osobom albo rzeczom wskutek szczególnej jakości zawartości przesyłki, przyczem zachodzi domniemanie z § 25., i ma on uchronić pocztę od skargi i szkody z powodu wszystkich roszczeń, podniesionych przeciwko niej w tym względzie.

4. Jeżeli przesyłka z takimi przedmiotami zostanie zatrzymana, to niedozwolona jej zawartość będzie w myśl odnośnych przepisów traktowana, pozbyta albo zniszczona.

5. a) Urzędy pocztowe mają prawo otworzyć pakiet, jeżeli zachodzi silne podejrzenie, iż zawarte w nim są przedmioty, wykluczone od przewozu. Zależnie od tego, czy otwarcie następuje w miejscu nadania, albo w miejscu doręczenia, należy zaprosić do otwarcia nadawcę albo odbiorcę; jeżeli w czasie, oznaczonym przez urząd pocztowy, nie zgłosi się wezwany ani jego zastępca, w takim razie należy przybrać świadka. Wystarcza to zawsze wtedy, jeżeli przesyłkę otwiera się w drodze.

b) Jeżeli istnieje tego rodzaju silne podejrzenie co do listu, albo co do pakietu, którego zawartość oznaczono jako „pisma“, i jeżeli przesyłka znajduje się jeszcze w miejscu nadania, to należy zaprosić nadawcę, aby ją otworzył w urzędzie pocztowym celem ustalenia zawartości. Jeżeli on tego odmówi, albo w czasie, oznaczonym przez urząd pocztowy, nie zgłosi się wezwany ani jego zastępca, to należy mu przesyłkę zwrócić. Jeżeli nadawcy nie można wysledzić, albo podejrzenie powstanie podczas przewozu, to należy przesyłkę wykluczyć od wszelkiego dalszego przewozu z powodu połączonego z tem niebezpieczeństwa, i traktować ją jako niedoręczalną. Co do dalszego postępowania obowiązuje § 203.

§ 28. Rzeczy, wykluczone z innych powodów.

1. Przewóz jest w szczególności wykluczony, jeżeli zawartość przesyłki, o ile jest widoczna, jest uciążliwą, obelżywą, albo nieobyczajną, lub przedstawia się jako nieprzyzwoita ze względów publicznych.

2. O ile ponadto zostanie wydany na podstawie § 26., l. 2, zakaz przewozu, musi to być obwieszczone.

C. Rzeczy, dopuszczone wyjątkowo.

§ 29. Warunki dopuszczenia.

1. Dodatek 1. wymienia te rzeczy, dopuszczone do przewozu wyjątkowo, których przewóz połączony jest z niebezpieczeństwem (§ 27.), oraz zawiera osobne postanowienia o jakości takich przesyłek.

2. Nadawca odpowiada za każdą szkodę, wyrządzoną osobom lub rzeczom, którą odnieść należy do szczególnej jakości zawartości przesyłki, przyczem zachodzi domniemanie z § 25. i ma on uchronić pocztę od skargi i szkody z powodu wszystkich roszczeń, podniesionych przeciwko niej w tym względzie.

3. Kto nadaje rzeczy, dopuszczone wyjątkowo, pomijając postanowienia, obowiązujące względem ich przesłania, albo przemilczając lub podając nieprawdziwie albo niedokładnie zawartość, lub w inny sposób wprowadzając pocztę w błąd, podpada oprócz ewentualnego ukarania po myśli odnośnych przepisów karze pieniężnej w kwocie 50 K.

4. Jeżeli przesyłka, niezgodna z przepisami po myśli l. 3, zostanie zatrzymana, to niedozwolona jej zawartość będzie według odnośnych przepisów traktowana, pozbyta albo zniszczona.

5. a) Urzędy pocztowe mają prawo otwierać pakiety z takimi rzeczami w celu zbadania, czy dotrzymano warunków dopuszczenia; ponadto mają one do tego prawo, jeżeli zachodzi silne podejrzenie, iż przesyłki z takimi rzeczami zaopatrzone podaniem zawartości niedokładnem, wprowadzającym w błąd, albo wogóle innem, w celu obejścia przepisu. Zależnie od tego, czy otwarcie następuje w miejscu nadania, albo doręczenia, należy do niego zaprosić nadawcę albo odbiorcę; jeśli w czasie, oznaczonym przez urząd pocztowy, nie zgłosi się wezwany ani jego zastępca, należy przybrać świadka. Wystarcza to zawsze wtedy, jeżeli przesyłkę otwiera się w drodze.

b) Co do listów i pakietów, których zawartość podano jako „pisma“, obowiązują te same postanowienia, jak w § 27., l. 5, b.

6. Zresztą zastrzega się zarządowi pocztowemu dopuszczać do przewozu pod surowszymi warunkami lub dopuszczanie w zupełności odwołać. Zaostrzone warunki alboważ odwołanie należy obwieścić.

II. Opakowanie, zamknięcie, ciężar.

§ 30. Opakowanie i zamknięcie.

1. Przesyłki muszą być opakowane i zamknięte, o ile nie jest przepisane albo dozwolone nadanie

w stanie nieopakowanym albo niezamkniętym. Opakowanie musi dostatecznie chronić zawartość przed zaginięciem, zmniejszeniem lub uszkodzeniem; zamknięcie musi być tak urządzone, aby bez uszkodzenia lub odłączenia pieczęci albo innych środków zamknięcia nie można się dostać do zawartości. Opakowanie i zamknięcie muszą nastąpić być tego rodzaju, aby nie mogły zranić osób ani uszkodzić rzeczy.

2. Przy nadawaniu badają funkcjonaryusze pocztowi opakowanie i zamknięcie pod względem wad, dających się poznać na zewnątrz, o ile wymagają tego potrzeby pełnienia służby i o ile pełnienie służby na to pozwala. Jeżeli spostrzeże się takie wady, to przesyłka zostanie nadawcy zwróconą. Przyjęcie przesyłki bez zastrzeżeń nie uzasadnia domniemania, że jest ona na zewnątrz bez wad.

3. Także, jeżeli przesyłki nie zakwestyjonowano z powodu jej wadliwej jakości, odpowiada nadawca za wszelką szkodę, powstałą u osób lub rzeczy, którą odnieść należy do wad opakowania albo zamknięcia. Także w tym przypadku zachodzi domniemanie z § 25. Nadawca ma uchronić pocztę od skargi i szkody z powodu roszczeń, podniesionych przeciwko niej w tym względzie.

§ 31. Ciężar.

1. Największy dozwolony ciężar jest ustanowiony dla każdego rodzaju przesyłek osobno; opakowanie i zamknięcie, oraz materiał, użyty na napis, wlicza się do ciężaru.

2. a) Przesyłki listowe wazy się przy nadaniu tylko o tyle, o ile jest to potrzebne do obliczenia należitości. O zastosowaniu wyższej należitości rozstrzyga już najmniejsze przeważanie.

b) Przy listach wartościowych oznacza się ciężar aż do półgramów; nadwyżka ciężaru, nie wynosząca pół grama, nie będzie uwzględniona.

c) Przy przesyłkach pakietowych bez podanej wartości będzie się ustalało ciężar w całych kilogramach i w pół-kilogramach; każda nadwyżka ponad pół kilograma będzie liczona za pół kilograma.

d) Przy przesyłkach pakietowych z podaną wartością będzie się ustalało ciężar w kilogramach i gramach.

e) w przypadkach b) do d) będzie się zaznaczało ciężar na przesyłce; o ile chodzi o pakiety, będzie się zaznaczało ciężar także na pocztowym adresie przesyłkowym.

3. W przypadkach uproszczonego nadania (§ 45.) można wazenie pozostawić nadawcy; podany przez niego ciężar uchodzi aż do udowodnienia przeciwnieństwa za obliczony przez urząd pocztowy; pocztę zastrzega się zbadanie podanego ciężaru.

III. Napis.

§ 32. Części składowe adresu.

1. Każda przesyłka musi być zaopatrzona adresem, oznaczającym adresata i miejsce przeznaczenia, jakoteż w miarę potrzeby także miejsce dostawy tak dokładnie, by wykluczoną była wszelka niepewność przy przewozie i przy doręczaniu przesyłki.

W tym względzie obowiązują następujące bliższe postanowienia:

a) nie wolno oznaczać adresata umówionymi znakami, liczbami, literami, słowami albo sztucznymi wyrazami;

b) miejsce powinno się oznaczyć dokładniej, dodając nazwę najbliższej większej miejscowości, powiatu, kraju, znaną rzeki albo góry, linii kolejowej itp., jeżeli jest ono mniej znanem, albo jeżeli istnieje więcej miejsc tej samej lub podobnej nazwy, alboważ dodając pocztowy urząd oddawczy, jeżeli w samej miejscowości niema urzędu pocztowego;

c) miejsce dostawy, zwłaszcza o ile chodzi o przesyłki do miast, większych miejscowości albo miejsc zamieszkania, powinno się oznaczyć podaniem dzielnicy miasta albo okręgu doręczeń pocztowych, mieszkania, lokalu handlowego, pracowni itd., ile możności podając także schody, piętro i liczbę drzwi.

2. Od zarządzeń pod l. 1 istnieją następujące wyjątki:

a) na zwyczajnych przesyłkach listowych wolno nadawcy zamiast imienia i nazwiska adresata umieszczać litery, cyfry itp., jeżeli oznaczył dokładnie w myśl l. 1, c miejsce dostawy;

b) zamiast wymieniać miejsce dostawy może nadawca przesyłki listowe zwykłe i polecone, listy wartościowe, pakiety i przesyłki pocztowe zaadresować „poste restante“; w tym celu musi on na nich umieścić uwagę: „poste restante“ albo inną uwagę równoznaczną;

c) na zwyczajnych przesyłkach listowych, zaadresowanych „poste restante“, może nadawca zamiast imienia i nazwiska adresata umieścić cyfry, litery, słowa albo sztuczne wyrazy.

§ 33. Spisywanie adresu.

1. Adres można napisać, wydrukować lub wykonać dowolnym sposobem powielenia albo

odbiciem. Jeżeli używa się ołówka chemicznego, to należy zapisywane miejsce przedtem zwilżyć.

2. Do wykonania adresu nie wolno używać:

a) ołówka albo sposobu odbicia:

przy poleconych przesyłkach pocztowych, listach wartościowych, pakietach, przekazach pocztowych i kartach ze zleceniem pocztowym;

b) ołówka kolorowego:

przy poleconych przesyłkach listowych, listach wartościowych, pakietach, których wartość podana jest na zwyż 600 K albo bez względu na podaną wartość, których zawartość obejmuje pieniądze, papiery wartościowe, złoto albo srebro, rzeczy złote albo srebrne albo klejnoty, przy przekazach pocztowych i kartach ze zleceniem pocztowym;

c) ołówka chemicznego:

przy listach wartościowych, przy pakietach, wymienionych pod b), i przy przekazach pocztowych.

3. Zabrania się zmian, przekreślań albo radyrowań w adresie poleconych przesyłek listowych, listów wartościowych, pakietów, przekazów i kart ze zleceniem pocztowym.

4. Adres powinien być tak wyraźnie czytelnym, aby nie powodował zwłoki w urzędowaniu pocztowym; szczególnie wyraźnie należy umieszczać na pakietach nazwę miejsca przeznaczenia albo urzędu pocztowego. Miejsce przeznaczenia albo urząd pocztowy powinno się oznaczać ile możności po prawej stronie poniżej imienia i nazwiska odbiorcy.

§ 34. Umieszczanie adresu.

1. Adres należy umieścić bezpośrednio na przesyłce albo na jej osłonie.

2. Dozwolone są jednak następujące wyjątki:

a) Użycie kartek albo chorągiewek.

1° Użycie kartki w celu umieszczenia adresu jest dozwolone przy przesyłkach listowych zwyczajnych i poleconych oraz przy pakietach z wyjątkiem pakietów, wymienionych w § 33., l. 2, b).

2° Chorągiewki można używać przy przesyłkach listowych zwyczajnych i poleconych i przy pakietach, jeżeli adresu nie można umieścić ani bezpośrednio na przesyłce, ani na kartce z powodu formy lub innej jakości przesyłki. Chorągiewka musi być zrobioną z tektury, papieru pergaminowego, skóry, drzewa albo z innego odpowiedniego materiału silnego;

jeżeli chodzi o pakiety, wymienione w § 33., l. 2, b), to chorągiewka musi być zaopatrzona w uszko metalowe, przez które należy przeciągnąć sznurek.

Nadawca ma umocować kartkę albo chorągiewkę tak trwale na przesyłce, aby także skutkiem pakowania jej razem z innymi przesyłkami i skutkiem niejednokrotnego nawet przeladowywania nie mogła łatwo odpaść, oderwać się albo odłączyć. Przyjęcie przesyłki bez zastrzeżeń nie uzasadnia domniemania, że przepisowi temu uczyniono zadość;

b) przy listach z okienkiem.

Przy listach zwyczajnych może nadawca umieścić adres na liście samym, jeżeli część koperty, znajdująca się ponad adresem, jest tak przezroczysta, a sam list tak dobrze przylega do koperty, że adres można łatwo odczytać (listy z okienkiem); wkład listowy musi być tak wielki, by się nie mógł przesunąć wewnątrz koperty, a adres musi biedz równoległy do dłuższych brzegów koperty.

3. Przy pakietach powinien nadawca włożyć otwarty odpis adresu do przesyłki. Przy drukach, papierach handlowych albo próbkach towaru może nadawca umieścić wewnątrz adres, zgodny z adresem zewnętrznym.

§ 35. Uwagi o szczególnem traktowaniu przesyłek.

1. Jeżeli nadawca życzy sobie, by przesyłki co do przewozu albo oddania traktowano w sposób szczególny, dozwolony w myśl ordynacyi pocztowej, to należy żądanie takie wyrazić w uwadze na stronie adresowej przesyłki, a przy pakietach nadto na stronie przedniej adresu przesyłkowego. O ile brzmienie uwagi jest osobno przepisane, wolno użyć tylko tego brzmienia. Uwaga powinna być napisana albo wydrukowana w sposób, wypadający w oczy. Uwagi takie można skutecznie także na kartkach, naklejonych całą swą powierzchnią, wyjąwszy listy wartościowe, pakiety, oznaczone w § 33., l. 2, b) i przekazy pocztowe.

2. Postanowienia te odnoszą się także do innych uwag nadawcy o traktowaniu pocztowym, przepisanych albo dozwolonych ordynacją pocztową.

§ 36. Inne uwagi na zewnętrznej stronie przesyłki.

1. Nadawca powinien na zewnętrznej stronie przesyłki dla ułatwienia zwrotu w razie niedorę-

czalności podać swoje imię i nazwisko i swoje mieszkanie; zapisek ten należy tak umieścić, aby wzięcie go za adres było wykluczone. Przy których przesyłkach nadawca musi umieścić swój dokładny adres i na jakim miejscu, jest wyraźnie przepisane.

2. Przy przesyłkach listowych bez podanej wartości i przy pakietach są dozwolone na stronie zewnętrznej dalsze daty, rysunki albo reprodukcje, jakoteż odciski pieczęci prywatnych pod następującymi warunkami:

a) Nie mogą one umniejszać wyrazistości adresu i wszystkich innych uwag przy traktowaniu pocztowym. ograniczać badania, czy słusznie zapłacono należności, ani też przeszkadzać umieszczaniu odcisków służbowych pieczęci pocztowych, uwag i kartek nalepianych.

b) Sposób ich umieszczenia nie może utrudniać badania prawdziwości i nieuszkodzenia znaczków.

c) Nie wolno nadawać im charakteru listowych wiadomości.

d) Rysunki albo reprodukcje muszą się różnić od znaczków pocztowych, a pieczęci prywatne od pocztowych pieczęci służbowych w kolorze, w formie i wielkości, i to tak wybitnie, aby nie można ich było łatwo zamienić.

e) Daty, rysunki albo reprodukcje nie mogą być ubliżające czi, obelżywe albo nieobyczajne lub przedstawiać się jako nieprzyzwoite ze względów publicznych.

Na kartach pocztowych i drukach we formie kart pocztowych wolno umieszczać daty, rysunki albo reprodukcje na lewej połowie przedniej strony i na stronie odwrotnej; na prawej połowie przedniej strony wolno umieszczać tylko na górnej krawędzi rysunki albo ozdoby, przechodzące z lewej połowy na połowę prawą, zaś w dostatecznym odstępnie od znaczka wolno umieszczać reprodukcje, jeżeli nie uszczupla to miejsca, przeznaczonego na adres.

3. O ile w myśl powyższych postanowień są przepisane albo dozwolone daty, rysunki albo reprodukcje, można je skutecznie także kartkami, nalepionemi całą swą powierzchnią, wyjąwszy listy wartościowe i pakiety, oznaczone w § 33. 1. 2. b.

IV. Postępowanie przy nadawaniu; miejsce i czas.

A. Przy zwyczajnych przesyłkach listowych.

§ 37. Nadawanie zwyczajnych przesyłek listowych.

1. Zwyczajne przesyłki listowe należy wrzucać do skrzynek listowych, jeżeli ich liczba albo jakość

nie wymaga nadania ich w urzędzie pocztowym w przeznaczonym do tego miejscu przyjęcia (przy okienku pocztowym). W okręgu pozamiejscowym wolno wręczać zwyczajne przesyłki listowe także listonoszowi wiejskiemu podczas jego obchodu służbowego, albo kierownikowi składnicy pocztowej. O ile jest zaprowadzona służba torbami po myśli § 156., to można nadawać zwyczajne przesyłki listowe, wkładając je do torby.

Co do kart ze zleceniem pocztowym, zwyczajnych pospiesznych przesyłek listowych, przesyłek pneumatycznych i listów dworcowych, powołuje się przepisy §§ 94., 97., 98. i 102.

2. Nadawania zwyczajnych przesyłek listowych nie potwierdza urząd pocztowy. Wyjątek ustanowiono tylko dla pewnych awizów stacyjnych urzędów kolejowych i agencji okrętowych w osobnych rozporządzeniach.

3. Skrzynki listowe umieszcza się w miejscu poczty i w okręgu pozamiejscowym stosownie do każdorazowych potrzeb ruchu. Kolejowe wozy pocztowe są również zaopatrzone w skrzynki listowe, które otwiera się z chwilą rozpoczęcia w wozie pocztowych funkeji służbowych, a zamyka się z chwilą ich ukończenia. W miarę potrzeby umieszcza się także skrzynki listowe na środkach przewozu poczty gościnnymi i drogami wodnymi.

4. Nadawanie przy okienku pocztowym jest ograniczone do godzin urzędowych.

5. Na wniosek mogą być umieszczone skrzynki listowe także we wnętrzu domów sklepowych, hoteli, zakładów itp. (domowe skrzynki listowe). O tego rodzaju wnioskach rozstrzygają dyrekcje pocztowe, które ustanawiają warunki, w szczególności wynagrodzenie za używanie i wybieranie.

B. Przy poleconych przesyłkach listowych, listach wartościowych i pakietach, jakoteż przy przekazach pocztowych.

a) Nadawanie bezpośrednie.

§ 38. Nadawanie w urzędzie pocztowym.

1. a) W urzędzie pocztowym nadaje się w tem miejscu przyjęcia, które jest do tego przeznaczone (okienko pocztowe).

b) Nadawca ma wręczyć funkcjonaryuszowi pocztowemu polecone przesyłki listowe, listy wartościowe i pakiety, te ostatnie wraz z pocztowym adresem przesyłkowym, a przy przekazach pocztowych kwotę pieniężną z przekazem.

2. a) Nadawanie jest ograniczone do godzin urzędowych.

b) O ile pozwalają na to stosunki miejscowe, będą przyjmowane polecone przesyłki listowe

i telegraficzne przekazy pocztowe w upoważnionych do tego urzędach pocztowych także poza godzinami urzędowymi (przesyłki późne). Bliższe postanowienia w tym względzie ma zawierać przegląd ruchu pocztowego. Za każdą przesyłkę należy uiścić gotówką 25 h przy nadawaniu jako należytość za późne nadanie.

3. Funkcjonarysz pocztowy ma nadanie urzędownie poświadczyć. Czyni to, wystawiając pocztowy receptis nadawczy albo poświadczając w pocztowej książce nadawczej lub na pocztowym arkuszu nadawczym.

4. a) Pocztowych książek nadawczych mogą używać wysyłający, którzy z reguły nadają równocześnie więcej przesyłek poleconych tego samego gatunku. Pozwolenia udziela urząd pocztowy, który może tego rodzaju prośbie bez podania powodów odmówić albo dalsze używanie takich książek zastanowić. Cenę pocztowych książek nadawczych, wydawanych przez zarząd pocztowy, ustanawia się osobnem zarządzeniem. Innych książek tego rodzaju, nie wydanych przez zarząd pocztowy, wolno używać tylko wtedy, jeżeli odpowiadają one co do formy, wydrukowanego tekstu i innego wykonania książkom, wydawanym w urzędowym nakładzie. Nadawcy otrzymują pouczenie o sposobie używania książki.

b) Osobne zarządzenia postanawiają, w których wypadkach i pod jakimi warunkami można używać pocztowych arkuszy nadawczych.

§ 39. Nadanie u listonosza wiejskiego.

1. Nadania u listonosza wiejskiego wolno dokonać tylko w czasie jego służbowego obchodu. Ma przytem moc obowiązującą § 38., l. 1, b.

2. Jest on obowiązany przyjmować:

- a) polecane przesyłki listowe,
- b) listy wartościowe z wartością, podaną na kwotę do 1000 K włącznie,
- c) pakiety bez podanej wartości albo z wartością, podaną na kwotę do 1000 K włącznie, jeżeli może je wziąć i bezpiecznie dalej ponieść,
- d) przekazy pocztowe.

3. a) Listonosz wiejski ma nadanie poświadczyć urzędownie. Uskutecznia się to tylko przez pocztowe receptisy nadawcze. Przy przesyłkach, których wartość podano powyżej 100 K, i przy kwotach powyżej 100 K, przy przesyłkach, których należytości listonosz wiejski nie może wymierzyć, albo których dopuszczalności nie może osądzić, jakoteż wtedy, kiedy listonosz wiejski pomyli się w obliczeniu należytości itp., będzie zastąpione poświadczenie nadawcze, wystawione przez listonosza wiejskiego, nowem poświadczeniem, wystawionem przez urząd pocztowy, które listonosz ten

przy najbliższym obchodzie służbowym wyda nadawcy za zwrotem poświadczenia, jakie sam wystawił.

b) Jeżeli urząd pocztowy uznał przesyłkę za niedopuszczalną, to zostanie ona zwróconą za odbiorem poświadczenia nadawczego, wystawionego przez listonosza wiejskiego.

c) Jeżeli wystawionych przez listonosza wiejskiego poświadczeń nie można od nadawcy odebrać, ponieważ je zgubił, albo z innej przyczyny ich nie przynosi, w takim razie wyda mu się mimo to poświadczenie nadawcze urzędu pocztowego, albowież zwróci mu się przesyłkę, uznaną za niedopuszczalną; nadawca ma pisemnie poświadczyć odbiór i fakt, że nie zwrócił receptisu.

d) Jest rzeczą nadawcy zażądać poświadczenia nadawczego od listonosza wiejskiego.

§ 40. Nadawanie w składnicy pocztowej.

1. O ile według przeglądu ruchu pocztowego wolno nadawać w składnicy pocztowej polecane przesyłki listowe, listy wartościowe i pakiety, oraz przekazy pocztowe, ma się uskutecznić to nadawanie w biurze składnicy pocztowej. Przytem obowiązuje § 38., lit. 1 b.

2. a) Kierownik ma nadanie urzędownie poświadczyć. Dzieje się to przez wydanie pocztowych receptisów nadawczych. Będą one zawsze zastępowane receptisami nadawczymi, wystawionymi przez urząd pocztowy. Zamiana ma nastąpić przy najbliższej sposobności za odbiorem receptisu nadawczego, wystawionego przez kierownika.

b) Postanowienia § 39., l. 3, b—d, obowiązują analogicznie także w odniesieniu do nadania w składnicy pocztowej.

b) Nadawanie pośrednie.

§ 41. Dobrowolne pośredniczenie w nadawaniu ze strony listonosza wiejskiego albo kierownika składnicy pocztowej.

1. Listonosz wiejski może w celu pośredniczenia w nadawaniu przyjmować przedmioty, wymienione w § 39., l. 2, także wtedy, kiedy nie wykonuje swego obchodu służbowego, a przesyłki, których podana wartość, albo kwoty, których wysokość przekracza ustanowione w tym paragrafie granice, może nadto przyjmować w tym samym celu w czasie swego obchodu służbowego lub poza nim; tak samo kierownik składnicy pocztowej może przyjmować celem pośredniczenia w nadaniu

przedmioty, oznaczone w § 40., l. 1, poza biurem składnicy pocztowej, a przesyłki, których przyjęcie przekracza jego zakres działania, w biurze, albo poza biurem. Czynności te są rzeczą swobodnego układu między nadawcą a listonoszem wiejskim lub kierownikiem, którzy przytem nie uchodzą za funkcjonaryuszów poczty, lecz za funkcjonaryuszów nadawcy; mogą oni żądać od niego wynagrodzenia za te pośredniczenia.

2. Ani listonoszowi wiejskiemu, ani kierownikowi nie wolno w takich razach poświadcząć urzędownie odbioru. Wręczający ma się o to starać, aby otrzymał urzędowe poświadczenie nadawcze.

§ 42. Nadawanie przez wrzucenie do skrzynek pocztowych.

1. Przesyłki listowe, wrzucone do skrzynek listowych i mające uwagę „polecone“, a odpowiadające zresztą warunkom, ustanowionym dla poleconych przesyłek listowych, albo też takie listy, które według swych zewnętrznych znamion należy uważać za listy wartościowe, będą traktowane jako polecone przesyłki listowe albo jako listy wartościowe, chociażby nie były dostatecznie opłacone. Przesyłek nieopłaconych nie będzie się przewozić.

2. a) Uchodzą one za nadane dopiero z tą chwilą, w której wpisano je do ksiąg pocztowych. Nadawca ponosi wszystkie niebezpieczeństwa, dotyczące przesyłki, jeżeli nie są one wpisane do ksiąg pocztowych (§ 217., l. 2).

b) Po wpisaniu do ksiąg pocztowych będzie wydane poświadczenie nadawcze, jeżeli nie zachodzi wątpliwość co do tego, że ten, kto go żąda, jest nadawcą przedmiotu. Wydania można żądać tylko w ciągu czasokresu, ustanowionego i ogłoszonego dla przechowywania ksiąg urzędów pocztowych, i musi się je poświadczyć pisemnie urzędowi pocztowemu

C. Inne postanowienia.

§ 43. Wyjmowanie ze skrzynek pocztowych.

1. Skrzynki listowe w biurach urzędów pocztowych albo na budynkach pocztowych wyjmuje się przy nadejściu czasu zamknięcia każdej odprawianej poczty, a dla kursów pocztowych, odchodzących poza godzinami urzędowymi, także jeszcze bezpośrednio przed ich odejściem. Wyjmowanie z innych skrzynek listowych będzie ustanawiane stosownie do potrzeb miejscowych i będzie podawane do ogólnej wiadomości w przeglądzie ruchu pocztowego. W dni niedzielne i świąteczne będzie liczba wyjmoowań ograniczona.

2. Ze skrzynek listowych na dworcach kolejowych będą wyjmowane przesyłki możliwie tuż

przed oznaczonym w planie jazdy odejściem każdego pociągu, przewożącego pocztę, z którym istnieje połączenie pocztowe.

3. Ze skrzynki listowej na domu składnicy pocztowej wyjmuje się przesyłki bezpośrednio przed odejściem każdej poczty i przed każdym obchodem doręczeniowym. Kiedy będą opróżniane inne skrzynki listowe, przekazane składnicy listowej, będzie postanawiane i ogłaszane stosownie do potrzeb miejscowych.

§ 44. Czas zamknięcia nadawania przesyłek pocztowych.

1. Przegląd ruchu pocztowego podaje dla każdego kursu pocztowego, do której chwili (czas zamknięcia) można nadawać przesyłki przy okienku pocztowym albo wrzucać je do skrzynek listowych w biurze albo na domu pocztowym. Chwilę tę ustanawia się z reguły dla zwyczajnych przesyłek listowych na pół godziny, a dla innych przesyłek oraz dla pospiesznych przesyłek drukowych w większych ilościach na godzinę przed odejściem kursu pocztowego. Czasokresy te rozszerza się, jeżeli przesyłek nie można opracować w sposób przepisany w granicach zwyczajnych czasokresów. Dla tego samego powodu mogą poszczególni nadawcy, którzy zwyczajnie nadają równocześnie większą ilość przesyłek, mieć obowiązek wcześniejszego ich nadawania, w przeciwnym razie odraczałoby się ich przyjęcie albo odesłanie aż do późniejszej poczty tego samego dnia lub dnia następnego.

2. Dla kursów pocztowych, odchodzących poza godzinami urzędowymi, przypada czas zamknięcia na koniec godzin urzędowych, o ile nie ustanowiono wyraźnie czasu wcześniejszego.

3. Co do druków niepospiesznych powołuje się § 55.

§ 45. Nadawanie uproszczone.

1. Nadawcom, którzy regularnie nadają w większej ilości polecone przesyłki listowe albo pakiety, można aż do odwołania w celu przyspieszenia odprawienia ich przy okienku pozostawić pewne czynności, należące zresztą do urzędów pocztowych, jak: naklejanie na przesyłkach nadawczych kartek pocztowych, ważenie pakietów, wymienianie ciężaru. Bliższe postanowienia oznaczy się w osobnych zarządzeniach i poda się je do wiadomości nadawców.

2. Pakiety przedsiębiorstw handlowych, spełniających czynności, wymienione pod l. 1, nadających codziennie dostateczną liczbę tego rodzaju pakietów, można w miejscu pocztowym zabierać pocztą. Zarząd pocztowy zastrzega sobie oznaczenie

odnośnych miejsc i przedsiębiorstw, jakoteż postanowienie, przy jakiej najmniejszej liczbie nadawanych dziennie pakietów, kiedy i pod jakimi innymi warunkami będą one zabierane.

§ 46. Zgubienie poświadczenia nadawczego.

1. W miejsce zgubionego poświadczenia nadawczego może urząd pocztowy osobie, która je zgubiła, na wniosek ustny lub pisemny wystawić poświadczenie zastępcze, jeżeli osoba ta wykaże się jako nadawca, a przesyłka jest wpisana do ksiąg pocztowych. Za każde poświadczenie zastępcze należy uiścić z góry należność w kwocie 25 h. Jeżeli wystawienie powoduje większe prace około poszukiwania, natenczas ma nadawca zapłacić kosztą, niepokryte powyższą należnością, których przybliżoną wysokość należy mu oznajmić przed poszukiwaniem. Przed zapłatą kosztów nie będzie mu wydane poświadczenie zastępcze. Na żądanie urzędu pocztowego ma wnioskodawca dać zabezpieczenie w gotówce, z którego może się poczta zaspokoić bezpośrednio. Wnioski o wystawienie poświadczenia zastępczego będą uwzględniane tylko tak długo, jak długo przechowuje się odnośne książki urzędów pocztowych.

2. Poświadczenia nadawcze, zapomniane przy okienku pocztowym albo w innym miejscu nadawczem, będą wydawane za poświadczeniem odbioru osobom uprawnionym, należycie się legitymującym.

Dział drugi.

Poszczególne rodzaje przesyłek pocztowych.

Rozdział pierwszy.

Przesyłki listowe.

Oddział pierwszy

Przesyłki listowe bez podanej wartości.

I. Zwyczajne przesyłki listowe.

A. Listy.

§ 47. Jakość.

1. Pod względem ciężaru, kształtu, wielkości i zawartości przestrzennej podlegają listy tylko tym ograniczeniom, których wymaga ich trakto-

wanie przez urzędy pocztowe (pieczętowanie, łączenie w wiązanki, zamykanie do worków listowych itd.).

2. Sposób opakowania i zamknięcia pozostawia się nadawcy. Dla awizów kolejowych (§ 37., l. 2) istnieją osobne zarządzenia.

3. Listy we formie kart lub kart podwójnych można przysyłać bez koperty.

4. Z przedmiotów, wymienionych w § 25., wolno przysyłać w listach tylko te, których natura albo jakość na to pozwala. Osobne postanowienia względem ich przysyłania zawiera dodatek 2.

§ 48. Należności.

1. Listy powinno się nadawać opłacone, jednak będą przewożone także listy częściowo opłacone i nieopłacone. Dla awizów kolejowych istnieją osobne zarządzenia.

2. a) Przy opłaconem nadaniu wynosi należność za list do 20 gramów . . . . . 15 h,
za każdego dalszych 20 gramów albo za rozpoczętą część ich . . . . . 5 h.

b) Częściowo opłacony albo nieopłacony list obciąża się podwójną ilością kwoty, której brakuje do należności za list opłacony o takim samym ciężarze, zaokrąglając ją w danym razie (§ 11., l. 1, c) na najbliższą cyfrę wyższą, podzieloną przez 5.

3. Wydane przez pocztę listy kartowe są zaopatrzone w nadrukowany 15 halerzowy znaczek listowy i będą sprzedawane według imiennej wartości tego znaczka.

B. Karty pocztowe.

§ 49. Jakość.

1. Karty pocztowe (karty korespondencyjne) muszą być zrobione z kartonu albo z twardego papieru o dostatecznej grubości we formie płaskiego prostokąta o długości 10—14 cm, a o szerokości 7—9 cm. Dozwolone są pojedyncze karty pocztowe i podwójne karty pocztowe (karty pocztowe z odpowiedzią); podwójne karty pocztowe składają się z dwóch pojedynczych kart pocztowych, złączonych ze sobą dłuższym bokiem, z których druga jest przeznaczona na odpowiedź. Oznaczenia (karta pocztowa, karta korespondencyjna itp.) nie potrzeba.

2. Karty pocztowe wolno przysyłać tylko otwarte, w szczególności nie wolno ich przysyłać ani w kopercie ani pod opaską krzyżową ani pod opaską zwyczajną lub osznurowanych itp. Podwójne

karty pocztowe muszą być przy pierwszym użyciu nienaruszone w złączeniu i złożone jedna na drugą; obu części (karty głównej i karty na odpowiedź) nie wolno zamykać przez zeszywanie, zaklejenie, zesnurowanie i t. p.; używając podwójnej karty pocztowej na odpowiedź, należy kartę główną oddzielić.

3. a) Prawa połowa przedniej strony karty jest przeznaczona na adres i na służbowe uwagi pocztowe.

b) Lewa połowa przedniej strony i strona odwrotna mają służyć na oznajmienia nadawcy.

c) Nadawca karty podwójnej może na karcie na odpowiedź umieścić swój adres i zarys odpowiedzi.

4. Karty, nieodpowiadające powyższym warunkom, będzie się traktowało jako druki, jeżeli czynią zadość warunkom, ustanowionym dla przesyłania druków, w innym razie jako listy i obciążą się je odpowiednią należnością.

§ 50. Należności.

1. Karty pocztowe winno się nadawać opłacone, będą jednak przewożone także karty pocztowe częściowo opłacone i nieopłacone.

2. a) Należność wynosi za pojedynczą kartę pocztową, albo za każdą część podwójnej karty pocztowej, a to:

1° za kartę pocztową, wydaną przez zarząd pocztowy z wydrukowanym wartościowym z naczkciem pocztowym . . . . . 8 h,

2° w innych razach . . . . . 10 h;

b) częściowo opłaconą albo nieopłaconą pojedynczą kartę pocztową albo kartę główną podwójnej karty pocztowej obciąża się podwójną ilością tej kwoty, której brakuje do należności za opłaconą kartę pojedynczą (l. 2, a, 2°), zaokrąglając ją w danym razie na najbliższą cyfrę wyższą, podzieloną przez 5; kartę na odpowiedź będzie się traktowało przy przesłaniu powrotnem samoistnie, i to jako pojedynczą kartę pocztową.

3. a) Wydane przez pocztę karty pocztowe pojedyncze i podwójne są zaopatrzone — z tych ostatnich kart każda ich część — w wydrukowany 8-halerzowy znaczek listowy; sprzedaje się je według imiennej wartości tych znaczków.

b) Pojedyncze karty pocztowe, wydane przez zarząd pocztowy, odstępuje się także w całych arkuszach, jednak nie mniej, niż 100 arkuszy naraz. Urzędy pocztowe nie trzymają na składzie arkuszy. Te ostatnie musi się zamawiać w zarządzie wartościowych znaczków pocztowych w dyrekcji poczt, przesyłając cenę kupna. Nadesłanie następuje na koszt zamawiającego.

C. Druki.

§ 51. Przedmioty, które należy uważać za druki.

1. Jako druki wolno przysyłać:

a) Wszystkie powielenia, wykonane na papierze, pergaminie albo tekturze (kartonie), drukiem, miedziorytem, stalorytem, drzeworytem, litografią, autografią, fotografią lub podobnym postępowaniem, dającym się łatwo poznać jako mechaniczne (wyjąwszy odbicie, prasę do kopiowania albo maszynę do pisania);

b) powielenia pisma, wykonanego piórem albo maszyną do pisania, które są zrobione mechanicznym postępowaniem powielającym (chromografią, hektografią i t. p.) oraz powielenia, zrobione literami z kauczuku przy użyciu przytrzymywacza trzeionek albo pieczęci, jeżeli we wszystkich tych wypadkach zostanie nadanych przy okienku pocztowym naraz przynajmniej dwadzieścia takich sztuk, zupełnie jednakowych;

c) niepozabawione lub pozabawione wartości znaczki pocztowe.

2. Jako druki traktuje się także przesyłki, jeżeli:

a) powielenie wykonano różnymi sposobami postępowania, dozwolonymi w myśl l. 1 a albo b, a użytymi po kolei,

b) na drukach umieszczono ustępy dodatkowe za pomocą postępowania mechanicznego, dozwolonego w myśl l. 1 a albo b, które przedstawia się jako powielenie,

w obu przypadkach przy użyciu sposobu postępowania w myśl l. 1 b pod wymienionem tam ograniczeniem.

3. Przesyłki książek albo oznajmień, wykonanych wyłącznie do użytku dla ciemnych namacalnym pismem punktowem albo kolecowem, są dozwolone w opakowaniu otwartem po myśli warunków, obowiązujących dla druków (druki dla ciemnych), bez względu na to, czy chodzi o powielenia, czy też nie.

§ 52. Zakaz zmian lub umieszczania dodatków na drukach.

1. Nie wolno przysyłać jako druki powieleń, wymienionych w § 51, jeżeli

a) umieszczono na nich znaki, odbierające im charakter powszechności, a nadające im piętno osobistych wiadomości (w języku otwartym lub umówionym) albo

b) treść zmieniono w inny sposób, jak ten, który podano w § 51, l. 2 b, n. p. przez naklejenie, punktowanie, radzowanie, przekłucie, obcięcie lub wycięcie, dodanie (włączenie) albo dołączenie (wkłajenie) słów, cyfr lub znaków; w szczególności, jeżeli w jakikolwiek sposób powielone wzory, n. p. wzory poświadczeń odbioru, wezwań płatniczych, poświadczeń dostawy, kart wykazu są tak wypełnione, że każdy otrzymuje częściowo inną treść.

2. Do druków dla ciemnych nie wolno dodawać dodatków zwyczajnem pismem albo drukiem.

§ 53. Wyjątki.

1. Jako wyjątek od zakazów § 52 jest dozwolone przy użyciu jakiegokolwiek bądź postępowania:

a) umieszczać kwotę, jaka ma być wpłaconą, numery rachunkowe, litery albo uwagi o zaksiążkowaniu na przekazach pocztowych i poświadczeniach złożenia urzędu pocztowych kas oszczędności (i to na przedniej stronie odcinka, oznaczonego jako „poświadczenie złożenia“), przesyłanych za należytością od druków alboważ dołączonych do druku;

b) dodawać na wydrukowanych kartach imiennowych, wizytowych, Bożego Narodzenia i noworocznych adres nadawcy, jego stan, jakoteż pozdrowienia, życzenia, podziękowania, wyrazy współczucia i inne formułki grzeczności, wyrażone najwyżej w pięciu słowach lub w używanych skrótach;

c) wymienić na druku samym dzień wysłania, podpis albo firmę i zawód, jakoteż miejsce zamieszkania nadawcy lub odbiorcy albo tego rodzaju daty zmienić;

d) do przejranych arkuszy sprostowawczych dołączyć do druku rękopis (manuskrypt) oraz przedsiębrać na tych arkuszach zmiany i dodatki, odnoszące się do przejrzania albo sprostowania, do formy i druku dzieła; jeżeli niema miejsca, to można dodatki te uczynić na osobnych kartkach;

e) sprostować błędy drukarskie na innych drukach, nie będących arkuszami sprostowawczymi;

f) przekreślić części druku;

g) zaznaczyć kreskami albo podkreślić takie części, na które pragnie się zwrócić uwagę;

h) na cennikach, ofertach, kartach kursowych, okólnikach handlowych i doniesieniach kupieckich umieszczać pozycje liczb i daty, które należy uważać za części składowe oznaczenia cen, jakoteż na zapowiedziach podróży kupieckich umieścić albo zmienić imię i nazwisko podróżującego, dzień podróży i miejsce, przez które zamierza on jechać;

i) na zapowiedziach, odnoszących się do odjazdu lub przybycia okrętów, wymienić dzień odjazdu albo przybycia i nazwę okrętu;

j) na zapowiedziach, odnoszących się do wysłania towarów, umieścić dzień wysłania;

k) na kartach zaproszeń i powołania umieścić imię i nazwisko zaproszonego, dzień, cel i miejsce zebrania;

l) na książkach, nutach, gazetach, fotografiach i rytach umieścić dedykację lub dołączyć do nich rachunek, odnoszący się do tego przedmiotu;

m) na kartach zamówień księgarskich t. j. na kartach (§ 54, l. 3) z napisem „karta zamówień księgarskich“ i z wzorem, służącym do zamówienia, odwołania zamówienia albo ofiarowania książek, czasopism, obrazów, nut i należących do tego komputerek, artykułów handlu księgarskiego albo przedmiotów do nauki, wymienić przedmioty, które mają być zamówione, ofiarowane albo odwołane, miejsce i dzień nadania, podanie ceny albo takie uwagi, które odnoszą się do przedmiotu zamówionego, ofiarowanego albo odwołanego i nie mają charakteru osobnej wiadomości, nie pozostającej z nim w żadnym związku;

n) na wycinkach z gazet i czasopism umieszczać tytuł, dzień, numer i miejsce wydania pisma, z którego wycinek pochodzi.

2. Następnie pozwala się wyjątkowo:

a) kolorować obrazki mąd, karty geograficzne i t. p.;

b) na drukach nakładać farby w celu objaśnienia lub przedstawienia albo dodać do nich osobne kartki z nałożonemi lub namalowanemi farbami.

3. Przy drukach dla ciemnych wolno uwiidoczniać zwyczajnem pismem albo drukiem tytuł, nakładcę lub inne uwagi, nie mające charakteru wiadomości listowej.

§ 54. Jakość.

1. a) Przesyłki druków w opakowaniu płaskiem (płaskie druki) mogą mieć co najwyżej

45 *cm* wymiaru w każdym kierunku. Zwyczajne karty zamówień księgarskich i nieopakowane, nieskładane druki we formie kart mogą mieć najwyżej 18 *cm* długości i 12 *cm* szerokości; większe karty zamówień księgarskich są tylko dozwolone, jeżeli po jednorazowym złożeniu nie przekraczają tego wymiaru.

b) Druki, pakowane w zwojach (druki zwojowe) mogą mieć przy średnicy 10 *cm* najwyżej 75 *cm* długości. Druki dla ciemnych nie są dopuszczalne we formie zwojów.

2. Przesyłki drukowe nie mogą przekraczać ciężaru 2 *kg*, a druki dla ciemnych ciężaru 3 *kg*.

3. Druki musi się przysyłać otwarte.

a) Zwyczajne karty zamówień księgarskich i karty niezłożone o wymiarze, oznaczonym pod l. 1 a), jakoteż złożone i dobrze przylegające większe karty zamówień księgarskich, nie potrzebują opakowania. Tak samo inne większe druki z jednej karty dostatecznie silnego papieru można przysyłać bez opakowania tylko złożone, jeżeli po dwukrotnym najwyżej złożeniu nie mają większego wymiaru niż karty, dopuszczalne bez opakowania, i przylegają dobrze mimo złożenia. Karty zamówień księgarskich we formie kart trójdzielnych, podwójnie złożonych, nie są dopuszczalne jako druki.

b) Inne druki muszą być opakowane i to w ten sposób, by łatwo można było zbadać, czy zawierają tylko przedmioty, dopuszczalne jako druki. Można je zatem włożyć w opaskę pojedynczą albo krzyżową, w zwoje, pudełka albo podobne pomieszczenia, między twarde karty albo w otwartą tutę lub w otwartą kopertę, przyczem wolno umieścić sznurek, dający się łatwo rozwinąć albo zesunąć, lub też można je tylko tego rodzaju sznurkiem zabezpieczyć. Można jednak także karty zamówień księgarskich i inne druki, wymienione pod a), dać w kopertę lub opaskę albo zabezpieczyć samym sznurkiem; tego rodzaju opakowanie jest potrzebne, jeżeli złożone druki nie przylegają dobrze.

4. Przy drukach, mających formę kart, musi być na przedniej stronie prawa połowa zastrzeżona na adres i daty służby pocztowej. Druki dla ciemnych muszą mieć na stronie adresowej wyraźną uwagę „druk dla ciemnych“ i adres wykonany zwyczajnym piśmem.

5. a) Do druków można dołączyć zaopatrzone w wartościowe znaczki pocztowe karty, listy kartkowe, koperty listowe albo przekazy pocztowe, zaopatrzone nadrukowanym adresem; na kartach pocztowych, listach kartkowych i przekazach pocztowych można ponadto wydrukować

tekst. Przedmioty te muszą także poza tem odpowiadać warunkom, ustanowionym dla druków.

b) Wraz z dziełem, dopuszczalnym jako druk, albo z jego częścią, można przysyłać należące do niego kompaturki.

6. Do druków nie wolno dołączać zamkniętych ani otwartych listów.

§ 55. Przewóz pospieszny i niepospieszny.

1. Dla przesyłek druków z wyjątkiem druków w opakowaniu zwojowym, można żądać pospiesznego przewozu, t. j. również szybkiego, jak dla listów i kart pocztowych.

2. Jeżeli druki są opakowane w zwojach, albo nie żądano przewozu pospiesznego, w takim razie ekspedycja ich zależy od stosunków ruchu w pocztowym urzędzie nadawczym i następuje w razie potrzeby tylko raz na dzień temi okazjami przewozu poczty, które są mniej obciążone; ponadto zastrzega się dalsze przewożenie ich takimi kursami pocztowymi i na takich drogach, by przez to nie ograniczało się szybkiego przewozu listów, kart pocztowych i druków pospiesznych; doręczanie zarządza się również odpowiednio do stosunków ruchu w pocztowym urzędzie oddawczym i wykonuje się je w razie potrzeby tylko raz na dzień za pośrednictwem mniej obciążonych obchodów doręczeńowych i zawsze tylko w dni powszednie.

§ 56. Należności.

1. W razie przewozu niepospiesznego:

a) przesyłki muszą być nadane przynajmniej częściowo opłacone.

b) Należność za przesyłkę opłaconą (należność zwyczajną) wynosi za każdych 50 *g* albo za zaczęta ich część . . . . . 3 h.

c) Przesyłkę, tylko częściowo opłaconą, obciąża się podwójną ilością kwoty, której brakuje do należności za opłaconą przesyłkę o tym samym ciężarze, w danym razie przy zaokrągleniu jej na najbliższą cyfrę wyższą, podzieloną przez 5.

d) Przesyłki nieopłacone nie będą przewożone.

2. W razie przewozu pospiesznego:

a) Przesyłki muszą być nadawane zupełnie opłacone.

b) Każda przesyłka podlega należności w myśl l. 1 b) i bez różnicy ciężaru dodatkowej należności, wynoszącej 2 h (dodatek za przewóz pospieszny), która musi być uiszczoną za pośrednictwem znaczka przewozu pospiesznego.

c) Dla przesyłki, za którą nie uiszczono w całości należności podwyższonej, a należności dodatkowej nie uiszczono za pośrednictwem znaczka

przewozu pospiesznego, nie można żądać pospiesznego przewozu. Takiego przewozu nie można żądać dla przesyłek w formie zwojów nawet wtedy, gdyby uiszczono należność dodatkową. Dla druków pospiesznych do 50 g wydano osobny znaczek przewozu pospiesznego po 5 h, mieszczący w sobie także należność zwyczajną.

3. Za przesyłki druków dla ciemnych:

a) Przesyłki takie muszą być nadawane przy najmniej częściowo opłacone.

b) Należność za przesyłkę opłaconą (należność za druki dla ciemnych) wynosi:

	do 50 gramów . . .	3 h
ponad	50 „ 100 „ . . .	5 „
„	100 „ 1000 „ . . .	10 „
„	1000 „ 2000 „ . . .	20 „
„	2000 „ 3000 „ . . .	30 „

c) Co do przesyłki, częściowo opłaconej albo nieopłaconej obowiązuje l. 1, c) i d).

§ 57. Przewóz mimo jakości, niezgodnej z przepisami.

Pod założeniem, że druki o formie i wielkości kart pocztowych z pisemnymi wiadomościami albo z innymi dodatkami, niedozwolonymi w odniesieniu do druków i t. p., odpowiadają zresztą w swej jakości warunkom, ustanowionym dla przesyłania kart pocztowych, będą one traktowane, jak karty pocztowe, a dwukrotnie lub więcej razy złożone widokówki z takimi wiadomościami albo dodatkami, jak listy, i obciążone zostaną odpowiednią należnością.

D. Papiery handlowe.

§ 58. Przedmioty, które należy uważać za papiery handlowe.

Za papiery handlowe należy uważać pisma i dokumenty, które w całości albo w części są ręką pisane albo rysowane i nie mają charakteru korespondencji.

Tutaj należą w szczególności: otwarte listy i karty pocztowe starszej daty, które już spełniły swój cel pierwotny, akta procesowe, dokumenty, wystawione przez urzędników publicznych, listy przewozowe, ceduły załadowania, rachunki, rozmaite papiery towarzystw ubezpieczeniowych, nieurzędowe odpisy i wyciągi z aktów, partytury w rękopisie albo pisane nuty i nadane same dla siebie rękopisy dzieł albo czasopism, zadania szkolne, niepoprawione i poprawione bez jakiegokolwiek oceny albo osądzenia pracy, paszporty wojskowe, książki najemnicze, służbowe albo robotnicze.

§ 59. Jakość.

1. a) Przesyłki papierów handlowych w opakowaniu płaskim mogą w każdym kierunku mieć najwyżej 45 cm wymiaru.

b) Tego rodzaju przesyłki w opakowaniu zwojowym nie mogą być dłuższe nad 75 cm przy średnicy najwyżej 10 cm.

2. Ciężar przesyłki nie może przekraczać 2 kilogramów.

3. Papiery handlowe muszą być przesyłane otwarte i w ten sposób opakowane, aby łatwo było zbadać, czy zawierają tylko przedmioty, dopuszczalne jako papiery handlowe. Można je zatem włożyć w opaskę pojedynczą albo krzyżową, w zwoje, pudełka albo w podobne pomieszczenia, między twarde karty albo w otwartą tutę lub w otwartą kopertę, przyczem wolno umieścić sznurek, dający się łatwo rozwiązać albo zesunąć lub też można je wogóle tylko tego rodzaju sznur, kiem zabezpieczyć.

4. Nie wolno używać przesyłki do pośrednictwa w korespondencji.

§ 60. Należności.

1. Przesyłki takie muszą być nadawane przy najmniej częściowo opłacone.

2. a) Należność za przesyłkę opłaconą wynosi za każdych 50 gramów albo za rozpoczętą ich część . . . . . 5 h, jednak najmniej . . . . . 25 „

b) Przesyłkę, tylko częściowo opłaconą, obciąża się podwójną ilością tej kwoty, której brakuje do należności za opłaconą przesyłkę o tym samym ciężarze, w danym razie przy zaokrągleniu jej na najbliższą cyfrę wyższą, podzieloną przez 5.

c) Przesyłki nieopłaconej nie będzie się przewoziło.

E. Próbkki towarowe.

§ 61. Jakość.

1. Jako próbki towarowe można przysyłać małe ilości towarów i inne mniejsze przedmioty, z wyjątkiem papierów handlowych.

2. Przesyłki te nie mogą być dłuższe ponad 30 cm; szerokość ich nie może przekraczać 20, a wysokość 10 cm, przy przesyłkach w opakowaniu zwojowym średnica nie może przekraczać 15 cm.

3. Ciężar przesyłki nie może przekraczać 500 g.

4. Próbkki towarowe muszą być przesyłane otwarte. Muszą być one tak opakowane, aby łatwo było zbadać, czy zawierają tylko te przedmioty, które są dopuszczone do należności za próbki towarowe. Wogóle należy je pakować w woreczki,

pudełka, skrzynki, koperty albo osłony; o ile pozwala na to jakość przedmiotu, można wybrać także inny rodzaj opakowania, dozwolony dla druków (§ 54., l. 3 b).

5. Dozwolone są następujące uwagi: znak fabryczny albo handlowy, liczby porządkowe, ceny i daty co do ciężaru, miary, objętości, rozporządzalnej ilości, pochodzenia albo natury towaru, a ponadto jeszcze takie daty, które należy uważać za części składowe tworzenia ceny. Uwagi te można umieścić na adresie albo na samym przedmiocie lub też, jeżeli przedmiotów jest więcej, na każdym z nich albo na niektórych i to także za pomocą naklejonych kart.

6. Nie wolno używać przesyłki do pośrednictwa w korespondencji.

7. Z rzeczy, wymienionych w § 25. wolno przysyłać jako próbki towarowe tylko takie, których natura albo jakość pozwala na przewóz w opakowaniu niezamkniętem. Osobne postanowienia co do przesyłania zawiera dodatek 2.

§ 62. Należytości.

1. Przesyłki muszą być nadane przynajmniej częściowo opłacone.

2. a) Należytość za przesyłkę opłaconą wynosi od każdych 50 gramów albo zaczętej ich części ..... 5 h, jednak najmniej ..... 10 „

b) Przesyłkę, tylko częściowo opłaconą, obciąża się podwójną ilością kwoty, której brakuje do należytości za opłaconą przesyłkę o tym samym ciężarze, w danym razie przy zaokrągleniu jej na najbliższą cyfrę wyższą, podzieloną przez 5.

c) Przesyłki nieopłaconej nie będzie się przewoziło.

F. Łączenie większej ilości przesyłek listowych.

§ 63. Warunki łączenia.

1. Większą ilość listów albo kart pocztowych wolno łączyć w jeden list, większą ilość druków (§ 51., l. 1 i 2) w jedną przesyłkę druków, większą ilość druków dla ciemnych w jedną przesyłkę takich druków, większą ilość próbek towarowych w jedną przesyłkę takich próbek i większą ilość papierów handlowych w jedną przesyłkę takich papierów, jeżeli poszczególne przedmioty pochodzą od jednego nadawcy i przeznaczone są dla tego samego odbiorcy, a cała przesyłka odpowiada warunkom przesyłania, przepisany dla rzeczy odnośnego rodzaju.

2. Druki (z wyjątkiem druków dla ciemnych), próbki towarowe i papiery handlowe, pochodzące od tego samego nadawcy i przeznaczone dla tego samego odbiorcy, wolno łączyć w jedną przesyłkę (przesyłka mieszana), jeżeli

a) każdy przedmiot z osobna nie przekracza ustanowionych dla niego granic ciężaru i wymiarów i odpowiada obowiązującym dla niego przepisom co do jakości pod wszystkimi innymi względami i

b) ciężar całej przesyłki nie przekracza 2 kilogramów.

§ 64. Należytości.

1. Przesyłki w myśl § 63., l. 1, podlegają należytościom, ustanowionym dla odnośnego rodzaju przesyłek.

2. a) Należytość za opłaconą przesyłkę mieszaną wynosi od każdych 50 gramów ..... 5 h, jednak najmniej 10 h, jeżeli przesyłka składa się z druków i próbek towarowych, a najmniej 25 h, jeżeli obejmuje także papiery handlowe.

b) Przesyłkę, tylko częściowo opłaconą, obciąża się podwójną ilością tej kwoty, której brakuje do należytości za opłaconą przesyłkę o tym samym ciężarze, w danym razie przy zaokrągleniu jej na najbliższą cyfrę wyższą, podzieloną przez 5.

c) Przesyłki nieopłaconej nie będzie się przewoziło.

II. Polecone przesyłki listowe.

§ 65. Dopuszczalność polecenia.

1. Nadawca może zażądać polecenia zwyczajnej przesyłki listowej.

2. Od polecenia są wykluczone:

a) Przesyłki listowe, które zamiast imienia i nazwiska adresata zawierają tylko cyfry, litery albo słowa,

b) listy z okienkiem,

c) listy dworcowe,

d) przesyłki pneumatyczne,

e) druki niepospieszne,

f) karta z odpowiedzią w razie wysłania pierwotnie karty podwójnej.

Dla awizów kolejowych istnieją osobne zarządzenia.

3. Polecone przesyłki listowe powinien nadawca na stronie adresowej zaopatrzyć uwagą „polecone.“

§ 66. Należytości.

1. Przesyłki polecone muszą być nadane zupełnie opłacone. Oprócz innych należytości podlega każda przesyłka jeszcze należytości za polecenie, wynoszącej 25 h.

2. Co do przesyłek listowych, znalezionych w skrzynce listowej, które należy traktować jako polecone, obowiązuje § 42.

Oddział drugi.

Listy z podaną wartością (listy wartościowe).

§ 67. Jakość.

1. Listy, zawierające banknoty, pieniądze metalowe albo papiery wartościowe, można wysyłać, wymieniając ich wartość.

2. Do opakowania służą wydane przez pocztę koperty listów wartościowych: można jednak używać także innych kopert listowych, jeżeli są zrobione z trwałego papieru, i to z jednego kawałka, i są dobrze sklezione; nie są dozwolone koperty z kolorowymi brzegami z papieru liniowanego albo zadrukowanego lub z ceraty. Na kopercie nie wolno umieszczać podkreśleń w ten sposób, by można było naruszyć kopertę bez widocznych śladów. Monety muszą być zawinięte w papier itp. albo przyklejone na tekturze lub w podobny sposób zabezpieczone i umocowane wewnątrz listu w ten sposób, by nie mogły zmienić swego położenia w czasie przewozu.

3. Listy wartościowe można przynosić do nadawania zamknięte albo otwarte.

a) Listy wartościowe, nadawane zamknięte. Listy takie musi nadawca zamknąć pieczęciami z dobrego laku, zrobionymi jednakową pieczęcią, przedstawiającą osobny znak (imię i nazwisko, litery, herb itp.). Na kopertach, wydanych przez pocztę, wystarczają dwie pieczęcie na miejscach, do tego przeznaczonych; na innych kopertach musi nadawca umieścić przynajmniej pięć pieczęci w takich odstępach, aby wszystkie wyłogi koperty były przytwierdzone i nie można było naruszyć zawartości bez widocznego na zewnątrz uszkodzenia koperty albo zamknięcia pieczęciowego. Odciski pieczęci muszą być czyste i wyraźne i nie mogą ze sobą się stykać, anieź dosięgać krawędzi koperty. Znaczkę pieczęciową nie są dla zamknięcia dopuszczalne.

b) Listy wartościowe, przynoszone do nadawania otwarte.

Otwarte wolno przynieść do nadania listy wartościowe tylko wtedy, jeżeli zawierają tutejsze banknoty w kwocie zwyż 1200 K. Pieniądze metalowe można dodawać tylko dla wyrównania i to najwyżej do 10 K; na kwoty wyrównania należy używać możliwie najmniejszej liczby monet. Zawartość wartościową przeliczy odbierający przesyłkę funkcyonaryusz pocztowy; po stwierdzeniu zawartości zamyka się list pieczęcią nadawcy i urzędową pieczęcią pocztową w ten sposób, że na urzędowych kopertach pocztowych odcisk pieczęci urzędowych będzie umieszczony na obu miejscach, do tego przeznaczonych, a między nimi zostanie wyciśnięta pieczęć nadawcy; na innych kopertach będzie umieszczony w środku odcisk urzędowej pieczęci pocztowej, a dookoła odciski pieczęci nadawcy (opieczętowanie wzajemne); przeliczenie, zamknięcie i umieszczenie pieczęci musi nastąpić w nieprzerwanem następstwie przy nadawcy. Na stronie adresowej obok wymienienia zawartości należy umieścić uwagę „przeliczone“.

4. a) Przy listach wartościowych, nadawanych z opieczętowaniem wzajemnem, musi być podana rzeczywista zawartość.

b) Przy listach wartościowych, które się nadaje zamknięte, nie powinna podana wartość przekraczać zwyczajnej wartości przesyłki; w tych granicach pozostawia się woli nadawcy podanie wartości.

c) Wartość musi być wymienioną cyframi w walucie koronowej na stronie adresowej.

5. Nadawca musi podać na przesyłce swoje imię i nazwisko i swoje mieszkanie.

§ 68. Należytości.

1. Listy wartościowe muszą być nadane opłacone.

2. Należytość składa się:

a) z należytości za polecony list o takiej samej wadze, i

b) z należytości od wartości, która wynosi 5 h od każdych 300 K podanej wartości lub zaczętej ich części.

Cała należytość od listu wartościowego wynosi najmniej 60 h.

3. Za list wartościowy, nadany z opieczętowaniem wzajemnem, należy do należytości w myśl l. 2 b, uiścić dodatek 10 h od każdych 1200 K podanej wartości albo zaczętej ich części.

4. Co do listów, znalezionych w skrzynce listowej, które należy traktować jako listy wartościowe, obowiązuje § 42.

Rozdział drugi.

Pakiety.

§ 69. Ciężar i objętość.

1. Przesyłać wolno pakiety, ważące do 20 *kg*, o ile dla poszczególnych rodzajów nie oznaczono mniejszych granic ciężaru.

2. Co do objętości, kształtu albo wymiarów, nie podlegają one żadnemu innemu ograniczeniu, jak temu, które wyznacza jakość rozporządzalnych środków przewozu; w tym względzie rozstrzyga zapatrywanie pocztowego urzędu nadawczego.

§ 70. Opakowanie.

1. Rzeczą nadawcy jest troszczyć się o odpowiednie opakowanie wewnętrzne (§ 30.).

2. Jako opakowanie zewnętrzne pakietów z przedmiotami o mniejszej wartości i wadze, którym nic nie szkodzi ucisk, wilgoć albo tarcie, może być uważana przy zwyczajnych stosunkach za dostateczną koperta z silnego papieru. Dla przedmiotów, narażonych na takie niebezpieczeństwo, musi zewnętrzne opakowanie stanowić tektura albo silne płótno lub cerata (stroną chropawą na zewnątrz) albo musi się je przesłać w dobrze zrobionych skrzyniach, zaopatrzonych stosownie do okoliczności jeszcze osłoną, albo w inny podobny sposób. Odnosi się to także do pakietów z innymi przedmiotami, jeżeli mają być przewiezione na większe odległości albo przedstawiają większą wartość lub większy ciężar. Jeżeli przewóz następuje także przez morze, natenczas zewnętrzne opakowanie musi być szczególnie silnie i chronić przed wilgocią.

3. Przedmioty jednego kawałka, których przesyłanie bez osłony jest w zwyczaju w świecie handlowym, nie potrzebują opakowania, jeżeli nie zachodzi żadna inna wątpliwość.

4. Jeżeli przesyłka składa się z większej ilości kawałków, to muszą one otrzymać osłonę, aby można je traktować jako jeden pakiet; samo związanie nie wystarcza. Opakowanie jest zbyt cennym tylko wtedy, jeżeli przedmioty w ten sposób wchodzi jeden w drugi, albo silną taśmą, zaopatrzoną plombami lub pieczęciami, tak są związane ze sobą, że stanowią jedną całość, niedającą się łatwo rozdzielić.

§ 71. Zamknięcie.

1. Przy pakietach bez podanej wartości albo z podaną wartością do 600 K. jeżeli zawartości nie stanowią rzeczy złote lub srebrne, albo klejnoty:

a) O ile sposób opakowania zabezpiecza dostatecznie zawartość, jak przy skrzyniach, kufrach albo torbach podręcznych, które zaopatrzone są w zamykane zamki, oraz przy silnie zabitych gwoździami skrzyniach, następnie przy beczkach, dobrze ściśniętych obręczami i dobrze zatkanymi, nie potrzeba żadnego innego zamknięcia; tak samo przy przesyłkach, wspomnianych w § 70., l. 3.

b) Zresztą wystarczy dobrze zawiązany sznur albo, jeżeli osłonę stanowi papier do pakowania, zamknięcie dobrym środkiem do klejenia albo znaczkami pieczęciowymi. Także przy innym opakowaniu można używać znaczków pieczęciowych, jeżeli przez to osiąga się trwałe zamknięcie.

c) Jeżeli zawartość przez tego rodzaju zamknięcia nie jest dostatecznie zabezpieczoną, to musi się pakiet zamknąć pieczęciami (§ 67., l. 3) w dostatecznej liczbie albo plombami blaszanymi lub ołowianymi, z osobnym znakiem. Jeżeli do zamknięcia używa się także sznura, to musi się go tak umieścić i opieczętować albo zabezpieczyć plombami, by bez naruszenia pieczęci albo plomb nie można go było otworzyć albo zesunąć.

2. Przy pakietach z wartością, podaną ponad 600 K, albo z rzeczami złotymi, lub srebrnymi, albo z klejnotami:

Pakiety takie muszą być zamknięte pieczęciami w dostatecznej liczbie. Pieczęcie należy umieścić na spójnieniach osłony (szwach, fugach). Jeżeli do zamknięcia używa się także sznura, to można użyć sznura tylko bez węzłów i musi się go tak umieścić i opieczętować albo zabezpieczyć plombami ołowianymi, by bez naruszenia pieczęci albo plomb nie można go było otworzyć.

§ 72. Szczególne wymogi co do opakowania i zamknięcie przesyłek pieniężnych.

1. Noty bankowe, pieniądze metalowe albo papiery wartościowe, złoto albo srebro, przebite lub nieprzebite na monety muszą być do wagi 1½ *kg* opakowane w silny papier kilkakrotnie założony, dobrze osznurowany i dość gęsto opieczętowany i tak muszą być sznurkiem związane, aby sznurek przebiegał przez miejsca, na których mają być wyciśnięte pieczęcie, na kopercie był przytwierdzony pieczęciami i bez naruszenia pieczęci nie dał się zesunąć. Wolne końce sznura należy zapieczętować w jednym z odcisków pieczęci. Sznurek może być zrobiony tylko z jednego kawałka. Umieszczone w pakietach noty bankowe albo papiery wartościowe muszą być przechowane w osobnej kopercie, pieniądze metalowe muszą być zawinięte w walcach, które tak się musi umocować, aby w czasie przewozu nie mogły zmienić swego położenia. Przesyłki takie można zresztą opakować i zamknąć także w jeden ze sposobów, opisanych pod l. 2.

2. Przy ciężarze, przekraczającym $1\frac{1}{2}$ kg, może opakowanie nastąpić w pakach, sakwach, workach albo skrzyniach.

a) Paczki z pieniędzmi muszą być zawinięte w trwałe płótno, ceratę, chropawą stroną na zewnątrz, albo w skórę, dobrze zaszyte i osznurowane, spojenia albo szwy jakoteż osznurowanie muszą być dość gęsto opieczętowane. Osznurowanie należy w ten sposób pieczętować, aby sznura nie można było zesunąć ani otworzyć bez naruszenia pieczęci. Także przy tem opakowaniu muszą być noty bankowe albo papiery wartościowe przechowane w osobnej kopercie, a pieniądze metalowe zawinięte w walczkach.

b) Sakwy albo worki są dopuszczalne tylko dla przesyłania pieniędzy metalowych. Można je zrobić z pojedynczego silnego płótna, jeżeli pieniądze są w walczkach zawinięte albo połączone w paczki lub przechowane w woreczkach; pozatem muszą być sakwy albo worki zrobione przynajmniej z podwójnego płótna. Szew nie może się nigdy znajdować na zewnątrz. Szyja sakwy albo worka nie może być za krótką. Szourek, otaczający szyję, musi być przeciągnięty przez samą szyję. W miejscu, gdzie węzeł jest zadzierzgnięty, i ponadto na obu końcach sznura musi być pieczęć wyraźnie wyciśnięta.

c) Skrzynie piętne muszą być zrobione z silnego drzewa, dobrze spojone, okute i jednakowymi gwoździami silnie zabite, albo muszą mieć dobre zamki i powinny być zaopatrzone w ręczne chwyt (ręczne pętlíce). Wisko nie powinno wystawać. Okucia żelazne muszą być dobrze przymocowane i tak umieszczone, aby nie mogły uszkadzać innych przedmiotów, ani ranić osób. Na fugach skrzyń musi być umieszczona dostateczna ilość wpuszczonych odcisków pieczęci. Pieniądze muszą być opakowane w sakiwkach, woreczkach albo paczkach.

3. Powyższych przepisów należy przestrzegać także wtedy, gdy tego rodzaju rzeczy wartościowe łączą się z innymi przedmiotami w jedną przesyłkę.

§ 73. Dołączanie listów.

Do każdego pakietu można włożyć list, zastosowany do adresata.

§ 74. Podanie zawartości.

1. Przy pakietach musi być na adresie podana zawartość tak dokładnie, jak tego potrzeba, aby mógł osądzić dopuszczalność przesłania, stosowność zewnętrznego opakowania i zamknięcia oraz traktowanie przesyłki w czasie przewozu

i przy oddaniu. Ogólne daty, jak „różne“, „rozmaite“, nie wystarczają.

2. Na pakietach, wysyłanych z zawartością, podlegającą podatkowi spożywczemu, do miejsc, gdzie taki podatek istnieje, musi być podana zawartość dokładnie według podlegającego podatkowi gatunku i według ilości, n. p. w kilogramach, sztukach, litrach.

§ 75. Podanie wartości.

Pakiety można przysyłać z podaną wartością. Co do podania wartości obowiązuje § 67., l. 4 b i c.

§ 76. Pakiety z rzeczami, wymienionemi w § 25.

Co do osobnych postanowień dla ich przesyłania zostaje powołany dodatek 2.

§ 77. Pocztowe adresy przesyłkowe.

1. Pakiety muszą być zaopatrzone w adresy przesyłkowe.

2. Do jednego adresu przesyłkowego mogą należeć najwyżej trzy pakiety, nadane równocześnie przez tego samego nadawcę do tego samego adresata; nie wolno jednak na jeden adres przesyłkowy przysyłać:

pakietów z podaną wartością z pakietami bez podanej wartości,

pakietów z wartością do 100 K z pakietami, których wartość podano na wyż 100 K,

pakietów opłaconych z nieopłaconymi, pilnych z niepilnymi,

takich, które należy doręczać przez osobnego posłańca, z innymi.

3. Pocztowe adresy przesyłkowe podlegają według pozycji taryfy 101, l. A, b, ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89, należytości stemplowej od listu przewozowego, wynoszącej 10 h.

4. Pocztowe adresy przesyłkowe sprzedaje poczta z wydrukowanym stemplem po 12 h za sztukę; nadawcom nie wolno używać pocztowych adresów przesyłkowych, sporządzonych na własny rachunek.

5. a) Pocztowy adres przesyłkowy musi być wypełniony odpowiednio do wydrukowanego tekstu, wyjąwszy części, przeznaczone na uwagi pocztowe, i to zgodnie z datami, umieszczonemi na przesyłce. Adres można umieścić także na kartce, którą należy nakleić całą powierzchnią na przesyłce, na adres przeznaczony. Jeżeli do jednego pocztowego adresu przesyłkowego należy więcej pakietów, to w razie podania wartości musi być

wartość podana w ten sposób, aby nie było żadnych wątpliwości co do tego, do którego pakietu należy każde podanie wartości. W taki sam sposób należy przy uproszczonem nadawaniu osobno wymienić ciężar każdej przesyłki.

b) Na lewym odcinku pocztowego adresu przesyłkowego musi nadawca podać swoje imię i nazwisko i swoje mieszkanie; jeżeli miejsce nadania nie jest zarazem jego miejscem zamieszkania, to musi być podanem także to ostatnie. Ponadto może nadawca nakleić ozdobne obrazki albo inne reprodukcje lub ogłoszenia, jednak tylko w ten sposób, aby nie wystawały poza krawędź odcinka i nie zakrywały przestrzeni, przeznaczonych na przedniej stronie na potrzebne uwagi i na odcisk pieczęci.

§ 78. Inne papiery towarzyszące.

O ile należy do pakietów z powodu ich wartości dołączyć poświadczenia władz albo inne urzędowe papiery, oświadczenia itp., rozstrzygają o tem odnośne przepisy.

§ 79. Pakiety z towarem przestrzennym.

1. Jako towar przestrzenny należy traktować pakiety:

a) dla których takie traktowanie przestrzenne jest wyraźnie przepisane;

b) dla których takiego traktowania przestrzennego żąda nadawca (§ 101.);

c) które w jakimkolwiek wymiarze przekraczają 1·5 m;

d) które przy wadze najwyżej 10 kg są dłuższe, niż 1 m i mają przytem szerokości albo głębokości przeszło 0·5 m;

e) które mogą przez ucisk łatwo uleść uszkodzeniu i przy wadze najwyżej 5 kg są dłuższe niż 1·05 m i przekraczają przytem w szerokości i głębokości łącznie 0·4 m;

f) które wogóle z powodu swojej niezwyklej formy albo swych innych właściwości nie dadzą się łatwo załadować z innymi przesyłkami i wymagają większej przestrzeni albo osobnego traktowania.

2. Poczta otacza szczególną troskliwością przesyłki przestrzenne, o ile chodzi o jakość przesyłki i o ile jest to możliwe bez przeszkadzania ruchowi pocztowemu.

§ 80. Należności.

1. Pakiety można nadawać opłacone albo nieopłacone.

2. Za pakiety będzie pobierana należność od ciężaru, a w razie podania wartości także należność od wartości.

3. Należności w razie nadania opłaconego:

a) Należność od ciężaru:

1° zwyczajna należność od ciężaru wynosi za pakiet:

	do 1 kilograma	60 h
ponad 1 „	5 kilogramów	80 „
„ 5 „	10 „	200 „
„ 10 „	15 „	300 „
„ 15 „	20 „	400 „

2° zniżone należności od ciężaru:

w obrocie między miejscami, których liczba mieszkańców przekracza 30.000 (większe miejscowości) i między miejscowościami, położonemi w uprzywilejowanem sąsiedztwie dookoła nich (miejscowości podmiejskie) zniża się należność od ciężaru za pakiety do 5 kg na 60 h.

Promień uprzywilejowanego sąsiedztwa wynosi:

aa) dla Wiednia . . . . . 75 km

bb) dla większych miejscowości z liczbą mieszkańców ponad 100.000 . . . . . 50 „

cc) dla innych większych miejscowości miast głównych . . . . . 25 „

Stolice kraju z liczbą mieszkańców, mniejszą niż 30.000, stoją na równi z większemi miejscowościami pod cc).

Zniżona należność obowiązuje w większych miejscowościach także dla obrotu w miejscu poczty między tem miejscem i okręgiem pozamiejscowym oraz w okręgu pozamiejscowym większej miejscowości. Nie obowiązuje ona jednak dla obrotu podmiejskich miejscowości większego miasta między sobą.

Zaliczenie do większych miejscowości zależy od wyniku ostatniego urzędowego spisu ludności.

Wchodzące w rachubę miejscowości ogłasza zarząd pocztowy.

3° Podwyższona należność od ciężaru:

a) Za pakiet z towarem przestrzennym podwyższa się należność od ciężaru o połowę.

b) Należność od wartości wynosi 5 h za każdych 300 K podanej wartości albo za zaczęta ich część, najmniej zaś 10 h.

4. Należności w razie nadania nieopłaconego:

Pakiet nieopłacony obciąża się należnościami, jak za pakiet opłacony, i dodatkiem 20 h.

Rozdział trzeci.

Przekazy.

I. Przekazy pocztowe.

§ 81. Dopuszczalność.

1. Na przekaz pocztowy można wpłacać kwoty włącznie do 1000 K dla wypłacenia ich pewnemu oznaczonemu adresatowi. Przekaz pocztowy zostaje przesłany pocztą urzędowi oddawczemu (zwyczajny przekaz pocztowy). Na żądanie nadawcy można temu urzędowi pocztowemu z ograniczeniem pod l. 2 zlecić przekaz telegraficznie (telegraficzny przekaz pocztowy): telefonem nie uskutecznią się przekazu.

2. Zwyczajne przekazy pocztowe przyjmują wszystkie urzędy pocztowe, telegraficzne przekazy tylko urzędy z ruchem telegraficznym i te urzędy bez ruchu telegraficznego, w których siedzibie znajduje się telegraficzny urząd państwowy. Przekazy pocztowe są dopuszczalne do wszystkich miejsc; jeżeli nie ma połączenia telegrafem państwowym aż do pocztowego urzędu oddawczego, w takim razie ostatni telegraficzny urząd państwowy przesyła pocztą przekaz telegraficzny urzędowi oddawczemu.

§ 82. Warunki nadania.

1. Do przekazów pocztowych wolno używać tylko formularzy, wydanych przez zarząd pocztowy. Istnieją formularze dla zwyczajnych przekazów pocztowych i dla telegraficznych. Cena formularza zwyczajnego przekazu pocztowego wynosi 3 h; formularze telegraficznych przekazów pocztowych wydaje się nadawcom w danym przypadku bezpłatnie.

2. a) Nadawca ma wypełnić formularz według drukowanego tekstu, wyjąwszy części, przeznaczone na uwagi pocztowe; do podania swego imienia i nazwiska i miejsca zamieszkania jest on jednak obowiązany tylko przy przekazach, które należy doręczyć przez posłańca, i przy pocztowych przekazach telegraficznych. Przepisów, obowiązujących co do adresu na przekazach pocztowych, należy przestrzegać także przy reszcie wpisów.

b) Kwoty muszą być podane w walucie koronowej, i to korony w cyfrach i słowach, a haleryze tylko w cyfrach; jeżeli kwota haleryzy jest jednocyfrową, to przed tą cyfrą należy umieścić zero, n. p. 05 h. Przekreślenia albo zmiany kwoty nie są dozwolone.

c) Przestrzeni na odcinku można użyć na zwyczajnych przekazach pocztowych do umieszczenia wiadomości dla odbiorcy; inne daty,

reprodukcje albo rysunki można tam umieszczać pod warunkami §§ 36., l. 2. i 77., l. 5. b.

Poza odcinkiem wolno umieszczać tylko daty, wymagane w tekście drukowanym albo wyraźnie dozwolone ordynacją pocztową.

3. a) Telegram, którym przy pocztowych przekazach telegraficznych zleca się przekaz pocztowemu urzędowi oddawczemu (telegram przekazu pocztowego), wygotowuje urząd pocztowy. Nadawca może żądać dla tego telegramu pod warunkami, ustanowionymi w ordynacji dla telegrafów, pilnego traktowania, porównania (kolacyonowania), zapłaconej odpowiedzi i doniesienia o odbiorze. Większa ilość równocześnie nadanych telegraficznych przekazów pocztowych jednego nadawcy, przeznaczonych dla tego samego adresata, wymaga takiej samej ilości telegramów. Formularz przekazu pocztowego (przekaz pokrywający), wypełniony przez nadawcę pocztowego przekazu telegraficznego, przesyła się później pocztowemu urzędowi oddawczemu.

b) Nadawca może żądać, by w telegramie przekazu pocztowego przesłano także adresatowi wiadomości, które oddzielnie wręczy na piśmie urzędowi pocztowemu.

§ 83. Należitości.

1. Przekazy pocztowe muszą być nadawane opłacone.

2. Należitość za zwyczajne przekazy pocztowe składa się:

a) z należitości zasadniczej, wynoszącej 15 h za każdy przekaz pocztowy, i

b) z należitości od wartości, wynoszącej 5 h od każdych 50 K, albo zaczętej ich części.

3. Za pocztowy przekaz telegraficzny ma nadawca uiścić:

a) należitość, jak za zwyczajny przekaz pocztowy;

b) należitość za telegram przekazu pocztowego i za przesyłane ewentualnie razem wiadomości dla odbiorcy według przepisów należitościowych, ustanowionych dla telegramów; tę należitość ma się zapłacić gotówką;

c) należitość za pospieszne doręczenie, jeżeli przekaz pocztowy nie jest adresowany poste restante.

Za przewóz telegramu przekazu pocztowego z urzędu pocztowego, niemającego ruchu telegraficznego, do urzędu z telegrafem państwowym, albo z ostatniego urzędu telegrafu państwowego do pocztowego urzędu oddawczego nie pobiera się żadnych należitości.

II. Pocztove przekazy płatnicze.**§ 84. Dopuszczalność; jakość.**

1. Za pośrednictwem pocztowych przekazów płatniczych uskutecznią się wypłaty dyrekcji pocztowych według osobnych przepisów.

2. Pocztove przekazy płatnicze są dopuszczalne do 10.000 K; ponad tę kwotę wygotowuje się, stosownie do wysokości kwoty, dwa lub więcej przekazów. Wygotowanie uskutecznią rachunkowy departament dyrekcji pocztowej.

3. Każdy pocztowy przekaz płatniczy składa się z przekazu z przestrzenią na warunki wypłaty i na poświadczenie odbioru i z wyciągu książkowego.

Rozdział czwarty.

Przesyłki pocztowe, służące do ściągania kwot pieniężnych.**I. Pobrania pocztowe.****§ 85. Postanowienia ogólne.**

1. Nadawca poleconej przesyłki listowej, listu wartościowego albo pakietu może przesyłkę obciążyć pobraniem włącznie do 1000 K w celu ściągnięcia tej kwoty od odbiorcy i żądać, aby ściągniętą kwotę pobrania przekazano bezpośrednio jemu, albowież urzędowi pocztowych kas oszczędności, jakiemuś bankowi lub innemu zakładowi, zajmującemu się odbiorem pieniędzy na obcy rachunek, a to na korzyść pewnego oznaczonego konta.

2. Postanowienia o wykonaniu pobrania mieszczą się w §§ 162. do 165.

§ 86. Szczególne wyposażenie przesyłek z pobraniem.

1. W napisie przesyłki z pobraniem musi być na górze umieszczone wyraźnie oznaczenie „pobranie“ i kwota pobrania w walucie koronowej, a to korony w cyfrach i w słowach, a halercze tylko w cyfrach; bezpośrednio pod tem musi nadawca podać swój własny adres, albo, jeżeli kwota, którą należy ściągnąć, ma być przekazana urzędowi pocztowych kas oszczędności lub jakiemuś bankowi itd., należy umieścić zlecenie przekazania według następującego przykładu: „Kwotę należy przekazać c. k. urzędowi pocztowych kas oszczędności w Wiedniu na korzyść

konta l. . . . . N. N. w N.“ Na polecenych przesyłkach listowych albo listach wartościowych może nadawca umieścić ponadto uwagę kasową albo uwagę co do zaksiążkowania.

Dla uniknięcia błędów musi być między temi datami i adresem pozostawiony stosowny odstęp, albowież w inny sposób należy uskutecznić oddzielenie.

2. Pobranie nie jest zależne od podanej wartości i nie uchodzi za podanie wartości.

§ 87. Pocztove adresy przesyłkowe z pobraniem.

1. Do każdego pakietu, obciążonego pobraniem, musi być dodany pocztowy adres przesyłkowy, ułożony dla wykonania pobrania. Tego rodzaju pocztowe adresy przesyłkowe są połączone z przekazem pocztowym dla kwoty ściągniętej. Zarząd pocztowy wydaje je ostemplowane i sprzedaje po 12 h za sztukę; pocztowych adresów przesyłkowych, wykonanych na własny rachunek, nie wolno przytem używać.

2. Obie części pocztowego adresu przesyłkowego z pobraniem ma wypełnić nadawca na stronie przedniej stosownie do wydrukowanego tekstu, wyjawszy części, przeznaczone na uwagi pocztowe i na wymienienie kwoty, a to według postanowień, obowiązujących co do pocztowych adresów przesyłkowych i przekazów pocztowych: na odcinku przekazu pocztowego wolno jednak umieszczać oprócz wymaganych przez tekst drukowany dat jedynie uwagi, służące do zaksiążkowania albo do zarachowania ściągniętej kwoty. Odbiorcę kwoty pobrania należy oznaczyć na pocztowym przekazie pobrania zgodnie z wymienieniem na przesyłce.

3. Pocztove adres przesyłkowy i pocztowy przekaz pobrania muszą być przy nadawaniu przesyłki z pobraniem niezamknięte i nienaruszone w złączeniu.

§ 88. Należitości przy nadawaniu.

1. Pakietów, obciążonych pobraniem, nie wolno nadawać nieopłaconych.

2. Nadawca ma uiścić przy nadawaniu oprócz należitości za samą przesyłkę także należitość za okazanie, wynoszącą po 10 h od każdej przesyłki

II. Zlecenia pocztowe.**§ 89. Postanowienia ogólne.**

1. Zleceniem pocztowym można poruczyć poczcie ściągnięcie wierzytelności pieniężnych:

zlecający może żądać, aby kwotę ściągniętą przekazać bezpośrednio jemu, albo też urzędowi pocztowych kas oszczędności, bankowi lub innemu zakładowi, zajmującemu się odbiorem pieniędzy na obcy rachunek, a to na korzyść pewnego oznaczonego konta.

2. Istnieją w tym względzie dwie formy: list ze zleceniem pocztowym i karta ze zleceniem pocztowym.

3. Postanowienia o wykonaniu zlecenia pocztowego mieszczą się w §§ 166 do 170.

A. Listy ze zleceniem pocztowym.

§ 90. Wysokość i rodzaje wierzytelności.

Listem ze zleceniem pocztowym można ściągać takie wierzytelności do 1000 K, włącznie, płatne bez kosztów, na które należy dłużnikowi wydać przy zapłacie dokumenty (skrypty dłużne, kwity, rachunki, opiewające na zlecenie przyrzeczenia zapłaty, weksle, kupony na odsetki i na udziały w zysku, przekazane papiery wartościowe i wogóle wszystkie papiery handlowe i inne papiery wartościowe).

W dalszym ciągu będą nazywane dokumenty, dołączone do listu ze zleceniem pocztowym, „dokumentami wierzytelnościowymi”.

§ 91. Wygotowanie zlecenia pocztowego.

1. Zlecenie pocztowe wydaje się na osobnym arkuszu zlecenia, składającym się z wykazu zleceniowego i z pocztowego przekazu zleceniowego; arkusze zlecenia wydaje poczta po 3 h od sztuki. Zlecającym nie wolno używać arkuszy zleceń, wykonanych na własny rachunek.

2. Jednym arkuszem zlecenia można ściągnąć tylko jedną pretensję z jednego dokumentu wierzytelnościowego; pretensje z większej ilości kuponów na odsetki, należących do tego samego rodzaju papierów wartościowych, uważa się za jedną wierzytelność, a kupony za jeden dokument wierzytelnościowy.

3. a) Zlecający ma wypełnić arkusz zlecenia odpowiednio do wydrukowanego tekstu z wyjątkiem przedziałów, przeznaczonych na uwagi pocztowe, i z wyjątkiem wymienienia kwoty w pocztowym przekazie zleceniowym, a to w myśl postanowień, obowiązujących eo do pocztowych adresów przesyłkowych z pobraniem. Na stronie przedniej pocztowego przekazu zleceniowego może zlecający umieścić uwagę, tyącą się zaksiązkowania albo zarachowania ściągniętej kwoty.

b) Jeżeli ta kwota ma być przekazaną na konto czekowe urzędu pocztowych kas oszczędności, to może zlecający dołączyć także niewypełnione poświadczenie złożenia na to konto. Jeżeli dołącza się poświadczenie złożenia, to nie należy wypełniać pocztowego przekazu zleceniowego. Na przedniej

stronie części, oznaczonej jako „poświadczenie złożenia”, może zlecający umieścić uwagę, tyącą się zaksiązkowania albo zarachowania ściągniętej kwoty.

c) Innych dat ani uwag nie wolno umieszczać ani na wykazie zleceniowym ani na pocztowym przekazie zleceniowym ani też na poświadczeniu złożenia.

4. a) Dokument wierzytelnościowy należy dołączyć do arkusza zlecenia. W dokumencie muszą być podane imię i nazwisko i adres dłużnika, oraz kwota, którą ściągnąć należy; ta ostatnia w walucie koronowej i to kwota koron także słowami; tylko przy kuponach na odsetki nie jest to ostatnie potrzebne. Jeżeli należy ściągnąć nie tę kwotę, którą wymienia dokument, albo jeżeli jej w dokumencie nie podano także słowami, to zlecający musi kwotę, jaką ściągnąć należy, umieścić na górnej krawędzi dokumentu i to korony w cyfrach i słowach, a halerze, w cyfrach. Rachunki i inne dokumenty, które według powszechnego zwyczaju wykupuje się tylko za poświadczeniem odbioru, muszą zawierać to poświadczenie. Listowych wiadomości dla zobowiązanego do zapłaty nie może dokument zawierać.

b) Załączniki, należące do dokumentu, muszą być do niego przyszyte; mogą je tylko stanowić papiery wierzytelnościowe (konosamenty, rachunki zwolne, spisane protesty itp.), które należy wydać dłużnikowi przy wykupnie dokumentu, nie mogą ich natomiast stanowić zamknięte lub otwarte listy, ani wogóle nie mogą one służyć do pośredniczenia w korespondencji.

§ 92. Sporządzenie listu ze zleceniem pocztowym.

1. Zlecający ma wypełniony arkusz zlecenia zamknąć wraz z dokumentem wierzytelnościowym i z ewentualnymi załącznikami do jednej koperty, i wymienić, jako adresata listu, ten urząd pocztowy, który winien dokonać ściągnięcia. Większej ilości arkuszy zlecenia nie wolno łączyć w jeden list ze zleceniem pocztowym. Zlecający ma na liście ze zleceniem podać swoje imię i nazwisko i swoje mieszkanie.

2. Do zamknięcia listów ze zleceniem pocztowym można użyć oprócz wydanych w tym celu przez zarząd pocztowy kopert listowych także innych kopert; musi być jednak umieszczonym na takich kopertach w sposób, wpadający w oczy, oznaczenie „zlecenie pocztowe” albo „list ze zleceniem pocztowym.”

§ 93. Nadawanie i należyłości.

1. Listy ze zleceniem pocztowym należy nadawać jako listy polecone, jednak nie wcześniej, niż siedm dni przed dniem, przeznaczonym na okazanie.

2. Listy, oznaczone jako zlecenie pocztowe, a znalezione w skrzynce, jako nieopłacone, albo niedostatecznie opłacone, będą zwracane nadawcy, a jeżeli nadawca na liście nie jest podany, będzie się je traktowało jako niedoręczalne (§ 194., l. 1, e).

B. Karty ze zleceniem pocztowym.

§ 94. Wysokość pretensyi; jakość kart ze zleceniem pocztowym; ich nadawanie.

1. Wierzytelności pieniężne do 20 koron włącznie, płatne bez wydania osobnego dokumentu, można ściągać za pomocą kart ze zleceniem pocztowym.

2. a) Karty ze zleceniem pocztowym wydaje zarząd pocztowy. Są one zaopatrzone wydrukowanym znaczkiem listowym na 10 h i sprzedaje się je według imiennej wartości znaczka. Nie wolno używać kart ze zleceniem pocztowym, zrobionych na własny rachunek.

b) Karta ze zleceniem pocztowym składa się z dwóch części, z właściwej karty zlecenia pocztowego i z pocztowego przekazu zleceniowego. Obie części ma zlecający wypełnić odpowiednio do tekstu wydrukowanego. Na stronie odwrotnej odcinka są dozwolne tylko oznajmienia, tyżące się kwoty, którą ściągnąć należy. Karta zlecenia pocztowego i pocztowy przekaz zleceniowy muszą być przy nadawaniu niezamknięte i w sposób nie naruszony połączone ze sobą.

3. Należytość za nadanie karty ze zleceniem pocztowym wynosi 10 h; uiszcza się ją przez kupno karty.

4. Karty ze zleceniem pocztowym uchodzą za zwyczajne przesyłki listowe i należy je tak nadawać, jak te ostatnie; jednak dozwolone i zalecone jest także nadawanie ich przy okienku urzędu pocztowego; nadawanie polecone i żądanie doręczenia pospiesznego nie jest dopuszczalne.

Część trzecia.

Szczególne uprawnienia nadawcy przy nadawaniu i podczas przewozu.

Dział pierwszy.

Przy nadawaniu.

§ 95. Żądanie receptysu zwrotnego albo poświadczenia wypłaty.

1. Nadawca poleconej przesyłki listowej, listu wartościowego albo pakietu może przy na-

dawaniu żądać, aby mu dostarczono poświadczenia odbiorcy na fakt wydania przesyłki (recepis zwrotny), a nadawca przekazu pocztowego, aby mu dostarczono poświadczenia na fakt wypłaty przekazanej kwoty (poświadczenie wypłaty). Żądanie należy wyrazić dopiskiem: „recepis zwrotny“ albo „poświadczenie wypłaty“; nadawca musi na przesyłce podać swój adres.

2. Pakietów, co do których nadawca zażądał receptysu zwrotnego, nie wolno nadawać nieopłaconych.

3. Za dostarczenie receptysu zwrotnego albo poświadczenia wypłaty ma nadawca uiszczyć przy nadawaniu należytość w kwocie 25 h. Za więcej pakietów, należących do jednego pocztowego adresu przesyłkowego, ma się uiszczyć tylko pojedynczą należytość za receptys zwrotny.

Przy przesyłkach listowych, nadanych w sposób, oznaczony w § 42. i mających dopisek „recepis zwrotny“, musi być przynajmniej należytość za receptys zwrotny pokrytą nalepionymi znaczkami listowymi, w przeciwnym razie dopisek pozostanie nieuwzględnionym.

4. Recepis zwrotny albo poświadczenie wypłaty przeszedł się natychmiast po skutecznieniu poświadczenia przez odbiorcę urzędowi nadawczemu albo innemu urzędowi pocztowemu, właściwemu dla oddania go nadawcy.

§ 96. Żądanie doręczenia do rąk własnych adresata.

1. Nadawca przesyłki, co do której zażądano receptysu zwrotnego albo poświadczenia wypłaty, może zażądać przez dopisek „własnoręcznie“ albo „do rąk własnych“, aby przesyłkę doręczono do rąk własnych adresata z wykluczeniem każdej innej osoby.

2. Dopisek „własnoręcznie“ albo „do rąk własnych“, umieszczony na innych przesyłkach, a nie tych, które wymieniono pod l. 1, będzie uważany za nieistniejący.

3. Nietkniętymi pozostają osobne zarządzenia, istniejące dla pocztowych przekazów płatniczych i dla przekazów płatniczych urzędu pocztowych kas oszczędności oraz dla urzędowego obrotu.

§ 97. Żądanie doręczenia pospiesznego.

1. Nadawca zwyczajnej albo poleconej przesyłki listowej, listu wartościowego, pakietu albo przekazu pocztowego może żądać, aby przesyłki nie doręczano z innymi przesyłkami, które mają

być oddane, lecz aby je doręczono osobnym posłańcem (przesyłki pospieszne); żądanie takie musi być wyrażone dopiskiem: „przez osobnego posłańca“ lub przez inny niedwuznaczny dopisek, wyrażający to samo. Jeżeli winno się doręczyć osobnym posłańcem także w nocy, to ma dopisek opiewać: „osobnym posłańcem także w nocy“, a jeżeli doręczenie nie powinno nastąpić przed pewną oznaczoną godziną rano, to dopisek ma opiewać „osobnym posłańcem nie przed . . . godziną rano“. Dopisek należy umieścić w sposób, wpadający w oczy. Nadto musi nadawca podać na przesyłce swój adres. Żądanie doręczenia pospiesznego także w nocy nie jest dopuszczalne co do przekazów pocztowych i co do przesyłek, obciążonych pobraniami.

2. Zwyczajne przesyłki listowe pospieszne powinny być nadawane przy okienku pocztowym albo przez wręczenie listonoszowi wiejskiemu lub kierownikowi składnicy pocztowej, jednak jest dopuszczalne także nadanie ich przez wrzucenie do skrzynek listowych.

3. Zwyczajnych przesyłek listowych, co do których żąda się doręczenia pospiesznego, nie wolno nadawać częściowo opłaconych lub nieopłaconych, a pakietów nie wolno nadawać nieopłaconych.

4. a) Nadawca ma uiścić przy nadawaniu należność za doręczenie pospieszne, która wynosi 50 h za każdy pakiet i

30 h za każdą inną przesyłkę.

b) Przy przesyłkach listowych, oznaczonych w § 42., z dopiskiem pospiesznego doręczenia, musi być przynajmniej należność za pospieszne doręczenie pokrytą istniejącymi znaczkami listowymi, w przeciwnym razie dopisek pozostanie nieuwzględnionym. To samo obowiązuje co do zwyczajnych przesyłek listowych pospiesznych, nadanych przez wrzucenie do skrzynek listowych.

c) Nadawca przesyłki pospiesznej, skierowanej do odbiorcy w pozamiejscowym okręgu pocztowego urzędu oddawczego albo pozostawiającej wątpliwości co do tego, czy należy ją doręczyć w miejscowym okręgu doręczeń pocztowego urzędu oddawczego czy też poza nim, może zapłatę wynagrodzenia posłańca (§ 140., l. 2) wziąć na siebie. W takich razach ma on uiścić przy nadawaniu zamiast należności za pospieszne doręczenie wynagrodzenie posłańca w kwocie 1 K 50 h za każdą przesyłkę. Jeżeli przesyłkę należało doręczyć w miejscowości poczty, to mu się zwróci różnicę między wynagrodzeniem posłańca a należnością za doręczenie pospieszne.

§ 98. Żądanie przesłania pocztą pneumatyczną.

1. Nadawca zwyczajnego listu albo zwyczajnej karty pocztowej (karty pojedynczej albo po-

dwójnej) może żądać przesłania pocztą pneumatyczną.

2. Przesłanie pocztą pneumatyczną obejmuje:

a) przy przesyłkach w obrębie urzędu poczty pneumatycznej przewóz pocztą pneumatyczną i przyspieszone doręczenie przez osobnego posłańca;

b) przy przesyłkach na zewnątrz przewóz pocztą pneumatyczną aż do wyjścia przesyłki z obrębu urzędu poczty pneumatycznej; dalej będą przesyłki przewożone i oddawane tak, jak przesyłki zwyczajne;

c) przy przesyłkach z zewnątrz przewóz pocztą pneumatyczną po wejściu ich w obręb urzędu poczty pneumatycznej i przyspieszone doręczenie osobnym posłańcem.

3. Miejscowości z urządzeniem poczty pneumatycznej obwieszcza zarząd pocztowy.

4. Listy takie nie mogą być dłuższe nad 15.5 cm ani szersze nad 11 cm i nie mogą ważyć ponad 20 g; nie mogą też być unieszczone w twardych kopertach ani zawierać twardych lub łamliwych przedmiotów albo pieniędzy metalowych, aiteż nie mogą być zamknięte lakiem. Na przesyłkach nie wolno nalepiać twardych albo łamliwych materiałów.

5. a) W miejscowościach z urządzeniem poczty pneumatycznej winno się nadawać takie przesyłki w urzędach poczty pneumatycznej albo też przez wrzucenie do listowych skrzynek poczty pneumatycznej, jednakowoż można je nadawać także tak, jak zwyczajne przesyłki listowe.

b) Poza miejscem urzędu poczty pneumatycznej odbywa się nadawanie tak, jak przy zwyczajnych przesyłkach listowych.

6. Przesyłki poczty pneumatycznej muszą być zaopatrzone w napis „poczta pneumatyczna“:

a) jeżeli w miejscowościach z urządzeniem poczty pneumatycznej zostają włożone do zwyczajnych skrzynek listowych i nie użyto pocztowych całości pneumatycznych, wydanych przez zarząd pocztowy;

b) jeżeli zostają nadane poza miejscowością z urządzeniem poczty pneumatycznej.

7. Czas trwania ruchu poczty pneumatycznej i liczbę opróżnień skrzynek listowych poczty pneumatycznej ustanawia i obwieszcza dyrekcyja pocztowa odpowiednio do miejscowych stosunków.

8. Oprócz wszystkich innych należności podlegają przesyłki dodatkowi za pocztę pneumatyczną, wynoszącemu 30 h za każdy przewóz tą pocztą.

9. Nadawca musi opłacić przesyłkę przynajmniej o tyle, aby dodatek za pocztę pneumatyczną,

a jeżeli przewóz pocztą pneumatyczną ma nastąpić i w miejscu nadania i w miejscu oddania, aby oba dodatki za pocztę pneumatyczną były pokryte.

10. Wydane przez zarząd pocztowy listy kartkowe pneumatyczne są zaopatrzone wydrukowanym znaczkiem listowym na 45 h, a karty pneumatyczne wydrukowanym znaczkiem listowym na 38 h; sprzedaje się je według imiennej wartości tych znaczków.

11. Przesyłki pneumatyczne przewozi się zwyczajnymi kursami pocztowymi i nie doręcza się ich osobnym posłańcem:

a) jeżeli nie odpowiadają postanowieniom pod l. 4 albo 6;

b) jeżeli nawet dodatek za pocztę pneumatyczną nie jest pokrytym;

c) jeżeli nadano je nieopłacone.

12. Pod warunkami § 97. może nadawca przesyłki pneumatycznej, przeznaczonej na zewnątrz, żądać także doręczenia pospiesznego.

§ 99. Przewóz pocztą lotniczą.

Bliższe postanowienia w tym względzie ustanowi się w drodze osobnych zarządzeń po urządzeniu tej służby.

§ 100. Żądanie traktowania przesyłek jako pilne.

1. Co do pakietów może nadawca żądać, aby je traktowano jako pilne; traktowanie takie obejmuje przewóz najszybszemi nadającymi się do tego sposobnościami przewozu poczty, jakie się nadarzą, oraz jeżeli przesyłka nie jest adresowaną poste-restante, doręczenie pospieszne pod warunkami, dla niego ustanowionymi.

2. Zarząd pocztowy oznaczy w obwieszczeniu przedmioty, co do których żądanie takie jest dopuszczalne, oraz kierunki ruchu, w których odbywa się pilny przewóz.

3. Pakiety pilne nie mogą ważyć więcej, niż 5 kg i w żadnym kierunku nie mogą mierzyć ponad 60 cm. Żądanie pilnego traktowania należy wyrazić dopiskiem „pilne“, który umieścić należy tłustym czarnym drukiem albo wyjątkowo wielkim pismem ręcznym na kartce kolorowej.

4. Pilne pakiety muszą być nadane opłacone. Nadawca ma uiszczyć oprócz innych należności i należności za pospieszne doręczenie także osobną należność w kwocie po 1 K 20 h za pilne traktowanie od każdego pakietu; od pakietów, adresowanych poste-restante, nie pobiera się należności za pospieszne doręczenie.

§ 101. Żądanie traktowania przesyłki jako przestrzennej.

Nadawca pakietu może żądać traktowania przestrzennego także wtedy, gdy ono nie jest

jeszcze zarządzane przepisami o nadawaniu (§ 79.). Żądanie ma być wyrażone dopiskiem „przesyłka przestrzenna“ albo znakiem „Sp.“ lub też zwyczajnem oznaczeniem przesyłki przestrzennej (rysunek flaszki).

§ 102. Żądanie traktowania przesyłek jako listów dworcowych.

1. Nadawca może żądać, aby listy, które on wysyła regularnie do pewnego oznaczonego odbiorcy i które zawsze przewozi ten sam pociąg kolejowy, wydawano odbiorcy na dworcu bezpośrednio po przybyciu pociągu.

2. Co do takich listów obowiązują następujące postanowienia:

a) Żądanie musi nadawca zgłosić pisemnie w pocztowym urzędzie nadawczym. Za specjalną manipulację ma on płacić należność w kwocie 10 K miesięcznie, jeżeli nie będzie nadawał dziennie więcej niż jeden list; jeżeli będzie nadawanych więcej listów, to należność ma się płacić tyle razy, ile wynosi największa liczba listów, przesyłanych jednego dnia. Należy ją uiszczać z góry za każdy miesiąc kalendarzowy bez względu na to, czy używanie tego urządzenia zaczyna się dopiero w ciągu miesiąca lub czy kończy się już przed jego upływem.

b) Listy muszą być zaopatrzone na stronie adresowej czerwonym obramieniem, przynajmniej 1 cm szerokim, a na górze w środku musi być na nich umieszczone wielkimi literami oznaczenie „list dworcowy“, bezpośrednio zaś pod tem muszą być podane numer pociągu kolejowego i nazwa stacji nadawczej. Na stronie odwrotnej musi nadawca podać swoje imię i nazwisko i swoje mieszkanie.

c) Listy dworcowe muszą być nadane opłacone. Można je nadawać przy okienku pocztowem albo do rąk listonosza wiejskiego lub kierownika składnicy pocztowej albo też można je wrzucać do skrzynki listowej.

d) Listy dworcowe będą przewożone tylko tymi pociągami, którym towarzyszą funkcjonariusze pocztowi.

e) Nadawca ma się porozumieć z odbiorcą, aby ten ostatni był na dworcu dla odebrania listów.

f) Postanowienia o oddaniu listów dworcowych są zamieszczone w § 151.

§ 103. Żądanie nadawcy na wypadek zmiany miejsca zamieszkania adresata.

Nadawca przesyłki pocztowej może na wypadek zmiany miejsca zamieszkania lub pobytu adresata zażądać z góry w dopisku, aby

1. przesyłkę odesłano za adresatem;
2. odesłanie za adresatem nastąpiło w drodze telegraficznej, jeżeli chodzi o pocztowe przekazy telegraficzne, albo aby
3. wszelkiego odsyłania za adresatem zaniechano.

§ 104. Żądanie nadawcy w razie niedoręczalności.

1. Na wypadek niedoręczalności zwyczajnej przesyłki drukowej albo próbek towarowych może nadawca już z góry odpowiednim dopiskiem zrzec się ich na rzecz poczty.

2. Nadawca pakietu może na wypadek jego niedoręczalności już z góry w odpowiednim zapisku

a) zażądać, ażeby:

1° oddano pakiet innemu odbiorcy w tem samym miejscu,

2° odesłano go innemu odbiorcy w innej miejscowości,

3° zwrócono mu pakiet,

4° sprzedano jego zawartość na rachunek nadawcy zgodnie z przepisami ordynacyi pocztowej;

b) zrzec się pakietu na rzecz poczty.

Z żądań, wymienionych pod lit. a), wolno nadawcy wymienić równocześnie najwyżej dwa, z których drugie należy wykonać w razie niewykonalności pierwszego.

Zarządzenie, oznaczone pod lit. b), może nadawca wydać samo dla siebie, albowież dołączyć je do jednego z żądań, dozwolonych pod lit. a).

3. Nadawca pakietu, występujący z żądaniem po myśli l. 2, a, 1° albo 2° może także żądać, aby go na jego kosztą uwiadomiono pisemnie, któremu z odbiorców pakiet wydano. Należytość za uwiadomienie, które ma się doręczyć nadawcy w zamknięciu, wynosi 25 h i pobiera się ją przy doręczaniu uwiadomienia.

4. Nadawca pakietu może z góry żądać w odpowiednim dopisku, aby mu go odesłano z powrotem po upływie czasu, wolnego od opłaty składowego (§ 123.).

5. Nadawca listu ze zleceniem pocztowem może na wypadek niewykupienia dokumentu żądać z góry w dopisku na pocztowym wykazie zleceniowym:

a) aby dokument natychmiast odesłano z powrotem albo bez ściągania kwoty wydano natychmiast innej imiennie oznaczonej osobie;

b) aby go natychmiast uwiadomiono.

Dopisek ma opiewać:

w przypadku pod a): „w razie niewykupienia odesłać z powrotem“ albo „w razie niewykupienia wydać natychmiast N. N.“,

w przypadku pod b): „jeżeli dokumentu zaraz nie odebrano, uwiadomić“.

Dział drugi.

Po nadaniu.

I. Żądanie zwrotu przesyłki pocztowej; zmiana adresu; zmiana pobrania i zlecenia pocztowego.

§ 105. Rozmiar uprawnienia; czas trwania skuteczności.

1. Nadawca zwyczajnej lub poleconej przesyłki listowej, listu wartościowego, pakietu albo przekazu pocztowego może żądać:

— a) aby mu przesyłkę oddano z powrotem albo

b) z zawartem w § 107., l. 2, ograniczeniem, aby zmieniono adres przesyłki. Za zmianę adresu należy uważać, jeżeli zmianie ulegnie imię, nazwisko, przymiot (stan, zawód, zatrudnienie) adresata, miejsce przeznaczenia albo biuro oddawcze, a to albo tylko jedna z tych dat albowież pewna ich ilość albo wszystkie razem.

c) Nadawca przekazu pocztowego, stawiający żądanie w myśl a) albo b), może je rozszerzyć także na żądanie przekazania kwoty telegraficznie.

2. Nadawca poleconej przesyłki listowej, obciążonej pobraniem, takiegoż listu wartościowego albo pakietu, może z ograniczeniem z § 107., l. 2, żądać, aby pobranie zmniejszono lub skreślono.

3. Nadawca listu ze zleceniem pocztowem może żądać z ograniczeniem z § 107., l. 2, aby:

a) odesłano mu natychmiast z powrotem dokument bez przedsiębrania próby doręczenia,

b) daty w wykazie zleceniowym, niezgadujące się z dokumentem, według dokumentu sprostowano, albo

c) sprostowano podany dzień płatności pretensyi, przyczem jednak nowego dnia płatności nie wolno przesuwać o więcej niż o 7 dni poza dzień, oznaczony w wykazie zleceniowym, wreszcie aby

d) zmieniono jego własny adres lub też w razie przekazania do urzędu pocztowych kas oszczędności lub do interesu bankowego albo do innego zakładu (§ 89., l. 1) zmieniono oznaczenie konta albo zakładu.

4. Nadawca karty ze zleceniem pocztowym może żądać:

a) aby mu tę kartę zwrócono; albo

b) z ograniczeniem z § 107., l. 2, aby jego własny adres lub też w razie przekazania do urzędu pocztowych kas oszczędności albo do innego zakładu (§ 89., l. 1), zmieniono oznaczenie konta lub zakładu.

5. Żądanie jest skuteczne, jak długo przesyłka, dokument wiarytelnościowy albo odcinek karty ze zleceniem pocztowym lub przekazana kwota nie zostały jeszcze wydane. Skuteczności nie przeszkadza ta okoliczność, że odbiorcy wydano już dokument odbiorczy. Jeżeli żądanie nadeszło do pocztowego urzędu oddawczego, gdy doręczający rozpoczął już swój obchód doręczeniowy, w takim razie uczyni się zadość temu żądaniu tylko wtedy, gdy doręczający wrócił do urzędu pocztowego po bezowocnem usiłowaniu doręczenia.

§ 106. Zgłoszenie żądania.

1. Żądanie można przedstawić w każdym urzędzie pocztowym.

2. Jeżeli chodzi o przesyłkę listową poleconą, o list wartościowy, o pakiet, o przekaz pocztowy albo o list ze zleceniem pocztowym, to musi wnioskodawca urzędowi pocztowemu:

a) okazać urzędowe poświadczenie nadania; to ostatnie uchodzi za wykazanie prawa do wystąpienia z tem żądaniem: dalej

b) wręczyć pisemne oświadczenie, w którym ma być przesyłka określona i żądanie dokładnie oznaczonem i

c) wręczyć zupełnie zgodny wzór koperty listowej albo napisu przesyłki, a jeżeli chodzi o pakiety i przekazy pocztowe, odpis adresu przesyłkowego albo przekazu pocztowego, zgadzający się z jego pierwopisem, z opuszczeniem wiadomości listowych na odcinku, jeżeli zaś chodzi o listy ze zleceniem pocztowym, odpis arkusza zleceniowego, zgadzający się z jego pierwopisem; jeżeli przesyłka była opieczętowana, to musi on nadto dostarczyć odcisk pieczęci.

Żądanie zaznacza się na poświadczeniu nadawczem i zwraca się je następnie wnioskodawcy.

3. Jeżeli chodzi o zwyczajną przesyłkę listową albo o kartę ze zleceniem pocztowym, to można wyrazić żądanie w urzędzie pocztowym

pisemnie (l. 2 b) albo ustnie. Nadto musi wnioskodawca oddać w urzędzie pocztowym zupełnie zgodny wzór koperty listowej, albo napisu przesyłki, a jeżeli chodzi o karty ze zleceniem pocztowym, odpis karty, zgadzający się z jej pierwopisem, i jeżeli przesyłka była opieczętowana, dostarczyć odcisku pieczęci.

§ 107. Wykonanie; należności za wykonanie.

1. a) Jeżeli żądanie przedstawiono w pocztowym urzędzie nadawczym i przesyłka tam się jeszcze znajduje, to ten urząd pocztowy jest właściwym do wykonania,

b) zresztą właściwym jest urząd pocztowy oddawczy.

2. W przypadkach l. 1, a) zostanie przesyłka zawsze zwróconą; jeżeli ma być zmienionym adres poleconej przesyłki listowej, listu wartościowego, pakietu albo przekazu pocztowego, lub jeżeli pobranie ma być zmniejszone lub skreślone, albo jeżeli chodzi o listy ze zleceniem pocztowym, lub o takież karty, to jest rzeczą nadawcy nadać przesyłkę na nowo.

Zwyczajne przesyłki listowe zwraca się bez kosztów, inne przesyłki za uiszczeniem należności w kwocie 10 h.

3. a) Jeżeli przesyłka już odeszła z urzędu nadawczego, albo jeżeli żądanie przedstawiono w innym urzędzie pocztowym, to zostanie ono przesłane stosownie do życzenia pisemnie lub telegraficznie do pocztowego urzędu oddawczego.

Wnioskodawca ma uiszczyć za przesłanie pisemne należność w kwocie 25 h, a za telegraficznie tę należność, która przypada za telegram w myśl postanowień należnościowych, odnoszących się do telegramów. Jeżeli nadawca chce równocześnie żądać zwrotu większej ilości przesyłek, przeznaczonych dla tego samego adresata, albo na takich przesyłkach dokonać jednakowej zmiany adresu, to należność będzie pobrana tylko raz.

b) 1° Jeżeli co do żądania nie zachodzą żadne wątpliwości, to urząd oddawczy je wykona. Jeżeli zażądano telegraficznie zmiany adresu, w takim razie nie uskutecznią się przedewszystkiem oddania przesyłki, a żądanie wykonuje się dopiero po nadejściu pisemnego wygotowania. Jeżeli chodzi o telegraficzny przekaz pocztowy, to należy zawsze czekać na nadejście pocztowego przekazu pokrycia.

Na adresie przesyłki, na napisie pakietów i na pocztowym adresie przesyłkowym, na przekazie pocztowym i dokumencie wiarytelnościowym albo na karcie ze zleceniem pocztowym zaznacza funkcjonaryusz pocztowy zarządzenie przed jego wykonaniem i podpisuje się, oraz kładzie odcisk pieczęci miejsca i dnia.

2° Jeżeli żądanie nasuwa wątpliwości, w takim razie odracza się wykonanie i powoduje się usunięcie wątpliwości.

3° Jeżeli wykonanie nie jest możliwe, to odsyła się żądanie z wymienieniem przyczyny z powrotem do urzędu nadawczego, który uwiadamia nadawcę.

4° Jeżeli przesyłkę albo dokument wierzycielski odesłano do innego miejsca za adresem, to dzieje się to samo z żądaniem: żądanie telegraficzne można odesłać dalej telegraficznie pod warunkami, ustanowionymi w ordynacji telegraficznej.

4. Jeżeli przesyłkę należy zwrócić, to obowiązują następujące przepisy:

a) w przypadkach l. 1, a) otrzymuje ją wnioskodawca natychmiast z powrotem, a to jeżeli chodzi o przesyłki poświadczone, za ściąganiem recepty nadawczego albo za uwidocznieniem w książce nadawczej lub w takimże arkuszu;

b) zresztą zwraca się przesyłkę po myśli przepisów. Istniejących dla oddania przesyłek odbiorcy. Jeżeli należy wypłacić z powrotem kwoty przekazów pocztowych, to urząd pocztowy ściąga ponadto recepty nadawczy albo zaznacza wypłatę zwrotną w książce nadawczej, lub w takimże arkuszu; jeżeli nadawca nie może dostarczyć poświadczenia nadawczego, albo jeżeli zachodzą wątpliwości co do prawdziwości przekazu pocztowego, to należy przedewszystkiem stwierdzić, że kwota odpisna jest wpisana do ksiąg pocztowych, jako nadana, ale nie została jeszcze zarachowana jako wypłacona.

5. Poczta nie odpowiada za to, że przesyłkę traktowano wbrew późniejszemu żądaniu nadawcy stosownie do jej pierwotnych danych.

§ 108. Traktowanie samej przesyłki pod względem należności.

1. Jeżeli żądanie zostanie uwzględnione przez pocztowy urząd nadawczy:

to przesyłki ze znaczkami nalepionymi, a niepozbawionymi jeszcze wartości, wydaje się z powrotem w takim samym stanie, zaś za inne przesyłki opłacone, wyjąwszy zwyczajne przesyłki listowe, zwraca się uiszczoną należność za poświadczeniem i za oddaniem kopert, albo innych przedmiotów, na których znaczki są nalepione, oraz skreśla się należności, ciężące na przesyłce, opłaconej niedostatecznie albo wcale nieopłaconej.

Ceny kupna za pocztowy adres przesyłkowy nie zwraca się.

2. Jeżeli żądanie zostanie uwzględnione przez pocztowy urząd oddawczy:

a) i zażądano zwrotu przesyłki, to traktuje się ją co do należności tak, jak przy odesłaniu z powrotem (§ 192.). Za przekaz pocztowy, prze-

kazany z powrotem telegraficznie nadawcy, oblicza się należności, jak za nowy telegraficzny przekaz pocztowy, opiewający na pełną kwotę, i potrąca się je z kwoty przekazanej.

b) Jeżeli zaś wskutek zmiany adresu zostaje zmienione miejsce przeznaczenia, to traktuje się przesyłkę pod względem należności, jak przesyłkę, odesłaną za adresem (§ 183.). Za przekaz pocztowy, który ma być telegraficznie przesłany do nowego miejsca przeznaczenia, oblicza się należności, jak za nowy telegraficzny przekaz pocztowy, opiewający na pełną kwotę, i potrąca się je od kwoty przekazanej.

II. Sprostowania.

§ 109. Warunki; wykonanie.

1. Przy zwyczajnych przesyłkach listowych może nadawca podane miejsce przeznaczenia alboważ miejsce dostawienia sprostować także za pomocą pismnego lub telegraficznego żądania, skierowanego bezpośrednio do pocztowego urzędu oddawczego, i to bez formalności, przepisanych dla zmiany adresu.

2. Pocztowy urząd oddawczy wykonuje żądanie, jeżeli niema żadnych wątpliwości; w przeciwnym razie odracza wykonanie i powoduje uchylenie wątpliwości za pośrednictwem urzędu nadawczego.

3. Za samo sprostowanie nie ściąga się osobnej należności.

III. Żądanie recepty zwrotnego albo poświadczenia wypłaty.

§ 110. Warunki; wykonanie.

1. Nadawca poleconej przesyłki listowej, listu wartościowego albo pakietu może żądać recepty zwrotnego, zaś nadawca przekazu pocztowego poświadczenia wypłaty także po nadaniu. Ma on za to uiścić należność w kwocie 25 h za każdą przesyłkę. Żądanie można przedstawić w każdym urzędzie pocztowym; wnioskodawca musi okazać poświadczenie nadawcze, które ma być zwróconem po uwidocznieniu na niem żądania przez urząd pocztowy.

2. Pocztowy urząd oddawczy postara się u odbiorcy o poświadczenie na recepty zwrotnym albo na poświadczeniu wypłaty i przesyła je urzędowi nadawczemu alboważ temu urzędowi pocztowemu, który jest właściwym do oddania ich nadawcy. Jeżeli odbiorca odmawia poświadczenia, albo nie można go uzyskać z innych przyczyn, w takim razie pocztowy urząd oddawczy dopisuje według ksiąg pocztowych dzień wydania przesyłki albo wypłaty kwoty.

3. Prawo nadawcy gaśnie z upływem czasokresu, przeznaczzonego dla przechowywania urzędowych ksiąg pocztowych.

Część czwarta.

Oddanie.

Dział pierwszy.

Postanowienia ogólne.

§ 111. Okręg pocztowy; miejscowy okręg doręczeń (miejsce poczty). okręg zamiejscowy.

Droga obwieszczenia będzie ogłaszane:

1. która część okręgu urzędu pocztowego (okręgu pocztowego) stanowi miejscowy okręg doręczeń (miejsce poczty); pozostała część okręgu pocztowego tworzy okręg zamiejscowy;

2. jeżeli w okręgu pocztowym urządzi się pocztową składnicę, okręg składnicy pocztowej.

§ 112. Przekazy płatnicze w obrocie czekowym urzędu pocztowych kas oszczędności.

Przepisy, dotyczące się oddania, obowiązują także co do przekazów płatniczych urzędu pocztowych kas oszczędności, którymi zostają przekazane w obrocie czekowym kwoty do wypłacenia w gotówce.

§ 113. Służba oddawcza w ogólności.

1. a) Gdzie poczta urządziła służbę doręczeniową, tam z reguły doręcza się do domu przesyłki i kwoty, przekazane przekazami pocztowymi, przekazami płatniczymi i przekazami płatniczymi urzędu pocztowych kas oszczędności. O ile to się nie stanie, będzie doręczony dokument odbiorczy, albowiem w inny sposób będzie udzielana wiadomość o nadejściu przedmiotu na pocztę; same zapowiedziane przedmioty muszą być na poczcie odebrane.

1° Zwyczajna służba doręczeniowa jest urządzona:

w miejscu poczty: na całym jego obszarze,

w okręgu zamiejscowym: w obwodach listonoszów wiejskich, w rozszerzonym miejscowym okręgu doręczeń i w tych składnicach pocztowych, które wyposażono w odnoszący się do tego zakres działania; okręg doręczeń zostanie obwieszony.

2° Doręczenie pospieszne skutecznia się do wszystkich miejscowości okręgu pocztowego.

b) Każdemu wolno zastrzedz sobie odebranie na poczcie.

2. Gdzie nie urządzono służby dla doręczeń, muszą wszystkie rzeczy pocztowe być odbierane.

3. Do miejscowości okręgu zamiejscowego można oddanie skuteczniczać także za pomocą zamkniętych torb.

4. Przesyłki z dopiskiem „poste restante“ i kwoty należące do takich przekazów pocztowych i przekazów płatniczych, będzie urząd pocztowy

trzymał w pogotowiu i tam będzie je można odebrać.

5. Przesyłki, podlegające podatkowi spożywczemu albo innym opłatom skarbowym, a niewolnione przez samą pocztę w odnośnym biurze urzędowym, muszą podjąć odbiorcy w tem biurze; zostaną oni o tem osobno uwiadomieni.

6. Osobne urządzenia istnieją co do oddania:

a) osobom wojskowym poniżej oficera,

b) wychowankom zakładów wychowawczych i osobom mieszkającym w klasztorach,

c) chorym i pielęgowanym w zakładach dla chorych i w domach zaopatrzenia,

d) osobom, znajdującym się w więzieniu,

e) przesyłek, które zostały zajęte.

O ile wskutek tych urządzeń nie innego nie zostało zarządzone, obowiązują tutaj postanowienia ogólne.

7. Przesyłki będą zaopatrywane przy nadejściu tylko wtedy stwierdzającym to odciskiem pieczęci, jeżeli tego wymaga urządzenie pocztowe.

8. Osobne zarządzenia normują pośredniczenie urzędów pocztowych przy traktowaniu słowem przesyłek pocztowych, oraz należności, jakie za to pobierać należy.

§ 114. Odbiorca.

1. Odbiorcą przesyłki jest adresat; jeżeli jednak z mocy ustawy, osobnego porządku zakładowego albo osobnego zarządzenia adresata uprawnioną jest do odbioru inna osoba, to ta ostatnia wstępuje w miejsce adresata.

2. Adresat.

a) Jeżeli adresat jest pojedynczą osobą, to oddanie następuje do jej rąk.

b) Jeżeli jest on firmą zaprotokołowaną w sądzie handlowym (firmą jednostkową, spółką handlową, stowarzyszeniem zarobkowym i gospodarczym), to stanowczymi będą postanowienia, wpisane do rejestru o uprawnieniu do zastępstwa i ogłoszone w pismach, do tego przeznaczonych.

c) Jeżeli adresatem jest przedsiębiorstwo, nie wpisane do rejestru, towarzystwo, spółka, dyrekcja, wydział, biuro, kantor, komitet itp. i jeżeli w adresie nie oznaczono imiennie osoby, której oddać należy przesyłkę, to zostanie ona oddana tej osobie, która jest pocztą znana jako właściciel, dyrektor, naczelnik, uprawniony do zastępstwa, albowiem która wykaże się jako taka w sposób, niepozostawiający wątpliwości.

d) Jeżeli jako adresat wymienionych jest więcej osób, a nie mają zastosowania postanowienia dla firm, albo jeżeli jest w adresie wymieniona druga osoba, która nie służy tylko wyłącznie do wyraźniejszego oznaczenia pierwszej, w takim razie można oddanie skuteczniczać każdej z nich.

3. Odbiorca z mocy ustawy.

a) Sądownie ustanowieni zarządcy majątkowi itd.

1° Jeżeli do majątku adresata otwarto konkurs albo postępowanie ugodowe, to mają zastosowanie przepisy ordynacji konkursowej albo ugodowej.

2° Co do oddania przesyłek przedsiębiorstwu, pozostającemu w zarządzie przymusowym, obowiązują przepisy ordynacji egzekucyjnej.

3° Co do oddania kurantom, pupilom itd. są stanowczemi zarządzenia sądu.

We wszystkich tych przypadkach będzie urząd pocztowy uwiadomiany o zarządzeniach sądowych.

b) Substytucji adwokatów albo notaryuszów.

Jeżeli wydział Izby adwokatów ustanowił dla adwokata substytutu (obejmującego kancelaryę), to temu ostatniemu będą oddawane pod adresem adwokata nadchodzące przesyłki listowe zwyczajne i polecane, listy wartościowe, jakoteż przekazy pocztowe i przekazy płatnicze, jeżeli w adresie nie podano jako miejsca doręczenia innego mieszkania, a nie kancelarii albo jeżeli z innych okoliczności nie można powziąć, iż przesyłka nie odnosi się do zawodowej działalności adwokata. W razie zastępstwa, ograniczonego czasokresem, oznaczy wydział Izby adwokatów koniec czasokresu.

W myśl powyższego przepisu będą oddawane także przesyłki, nadchodzące do notaryusza, ustanowionemu sądownie substytutowi.

Substytut adwokata ma się wykazać dekretem ustanawiającym wydziału Izby adwokatów, a substytut notaryusza sądowym dekretem ustanowienia.

4. Odbiorca z mocy osobnego porządku zakładowego.

Uprawnienie do odbioru z mocy osobnego porządku zakładowego jest unormowane w rozdziale trzecim.

5. Odbiorca z mocy osobnego zarządzenia adresata (pełnomocnik).

a) Adresat może upoważnić pewną osobę do przyjmowania w jego imieniu przesyłek, nadchodzących pod jego adresem. W tym celu ma on wystawić pisemne pełnomocnictwo i oznaczyć w niem dokładnie rodzaje przesyłek, do których odbioru pełnomocnik ma być uprawniony; podpis mocodawcy musi być uwiarygodniony sądownie albo notaryalnie, jeżeli jego zgodność i autentyczność nie jest zupełnie niewątpliwą.

Adresat może równocześnie upoważnić także dwie osoby, jednak tylko w ten sposób, że każda z nich ma być samoistnie uprawnioną do odbioru

Na pełnomocnictwa pocztowe wydaje poczta bezpłatnie formularze. Pełnomocnictwa, nie wystawione na takim formularzu, będą przyjęte, jeżeli odpowiadają co do istoty jego treści. Pełnomocnictwa pocztowe, zawierające warunki albo zastrzeżenia, nie będą przyjmowane.

Pełnomocnictwo pocztowe należy złożyć we właściwym urzędzie pocztowym. Ten ostatni ma się przekonać przy jego odbieraniu, czy mocodawca do udzielenia pełnomocnictwa ma prawo. Firmy zarejestrowane w sądzie handlowym, mają na żądanie przedłożyć co do osób, uprawnionych do podpisywania firmy, wyciąg z rejestru albo poświadczenie sądowe. Co do osób prawnych, jak publicznych i prywatnych korporacji i fundacji itd., należy uprawnienie mocodawcy do zastępstwa odpowiednio wykazać, a to w razie potrzeby przez poświadczenie władzy.

b) Czy pełnomocnictwo adresata uprawnia także do odbierania tych przesyłek, które należy mu oddawać z mocy ustawy albo osobnego porządku zakładowego, wynika z zarządzenia władzy, z porządku zakładowego albo z układu, zawartego w myśl porządku zakładowego.

6. Odbiorca ma osobiście odbierać przesyłki, o ile w dalszym ciągu nie zarządzono nic innego.

7. Jeżeli przesyłka zawiera w napisie ważny dopisek „do rąk własnych“ albo „własnoręcznie“ (§ 96), to wolno oddać przesyłkę tylko adresatowi osobiście; w przypadkach oznaczonych pod l. 3 a) i b), pozostanie jednak dopisek ten nieuwzględnionym, jeżeliby inaczej oddanie sprzeciwiało się wspomnianym tam postanowieniom szczególnym.

§ 115. Śmierć adresata.

1. Jeżeli nic innego nie zarządzono, to będą wydawane zwyczajne przesyłki listowe w miejscu dostawy dorosłym członkom rodziny, o których jest wiadomem, że żyli ze zmarłym aż do jego śmierci we wspólnem gospodarstwie domowem; inne przesyłki traktuje się jako niedoręczalne.

2. Jeżeli istnieje pełnomocnictwo pocztowe, ważne także na wypadek śmierci, to oddanie skutecznia się w dalszym ciągu do rąk pełnomocnika, o ile rozmiar pełnomocnictwa wystarcza; potem traktuje się przesyłki jako niedoręczalne.

3. Jeżeli sąd spadkowy wyda zarządzenie co do oddawania przesyłek, nadchodzących dla zmarłego, to rozporządzenie takie jest wyłącznie stanowczem, o ile wystarcza jego rozmiar: poza jego granicami mają zastosowanie postanowienia, podane pod 1 albo 2.

§ 116. Wykazanie identyczności.

Wymagane w ordynacji pocztowej wykazanie identyczności następuje:

1. przez przedłożenie papieru legitymacyjnego;
2. przez to, że znana funkcjonaryuszowi pocztowemu osoba wiarygodna poświadczy wyraźnie identyczność swoim podpisem.

§ 117. Papiery legitymacyjne.

1. Za papiery legitymacyjne uważa się:

- a) pocztowe karty legitymacyjne;
- b) inne dokumenty, które są zaopatrzone w opis osoby, fotografię albo własnoręczny podpis posiadacza, a zostały wystawione przez władze albo urzędy dla celów legitymacji, jakoto paszporty podrózne i wojskowe, książki robotnicze i sług, stałe legitymacje kolejowe funkcjonaryuszów nadwornych i państwowych.

c) Dokumenty opiewające na imię i nazwisko, a wystawione przez władze państwowe albo autonomiczne albo przez publiczne zakłady co do szczególnego uprawnienia posiadacza, co do których z powodu ich ogólnie uznanej wartości można przypuszczać staranne przechowywanie, jak dekrety nominacyjne i odnoszące się do posad, karty przemysłowe.

2. Mimo okazania takiego papieru legitymacyjnego mają funkcjonaryusze pocztowi prawo, jeżeli nasuwają się im wątpliwości co do prawnego posiadania takich papierów ze strony okazującego albo co do jego identyczności, żądać, aby w tym względzie w inny sposób dostarczył niezawodnego dowodu.

3. Papiery legitymacyjne, których czas trwania ważności upłynął, nie wystarczają do wykazania identyczności

4. Jeżeli stosownie do okoliczności funkcjonaryusz pocztowy nie miał podstawy do powątpiewania o autentyczności albo zgodności papieru legitymacyjnego, albo co do prawności posiadania, to oddanie nie jest przeciwne przepisom, chociażby nawet powyższe przyjęcie okazało się mylnem.

§ 118. Pocztove karty legitymacyjne.

1. Pocztove karty legitymacyjne zawierają fotografię, krótki opis osoby i własnoręczny podpis posiadacza. Są one ważne przez rok, licząc od dnia wystawienia.

2. Te karty legitymacyjne może wystawiać każdy urząd pocztowy. Jeżeli starający się nie jest osobiście znany wystawiającemu funkcyjna-

ryuszowi pocztowemu, jako ten, dla kogo karta ma być wystawiona, to musi się legitymować jako ta osoba świadectwem innych osób, znanych funkcjonaryuszowi pocztowemu, albo w inny niezawodny sposób.

3. Za wystawienie pocztowej karty legitymacyjnej pobiera się należność w kwocie 50 h.

4. Wszystkie niekorzyści, wynikające z zagubienia albo z nadużycia karty legitymacyjnej, ponosi ten, na czyje imię i nazwisko karta opiewa.

§ 119. Dokument odbiorczy.

1. Jako dokument odbiorczy służą:

a) przy poleconych przesyłkach listowych, papierach wartościowych i dokumentach wierzytelnościowych receptis oddawczy,

b) przy pakietach pocztowy adres przesyłkowy.

c) przy telegraficznych przekazach pocztowych kwit,

d) przy innych przekazach pocztowych, przy pocztowych przekazach płatniczych i przy przekazach płatniczych urzędu pocztowych kas oszczędności przekaz.

2. Dokument odbiorczy służy także do uzyskania poświadczenia odbioru, odnoszącego się do przesyłki albo kwoty.

§ 120. Poświadczenie odbioru.

1. Przypadki, w których odbiór przesyłki należy poświadczyć, są w dalszym ciągu osobno ustanowione.

2. Odbiór poświadcza się w ten sposób, że odbiorca kładzie swój podpis i dodaje dzień odbioru na dokumencie odbiorczym albo na innym okazanym mu formularzu. Jeżeli odbioru nie poświadcza sam adresat, lecz inna osoba, to musi ona do swego podpisu dołączyć dodatek, wyrażający jej stosunek do adresata, n. p. N. N. syn, N. N. pełnomocnik.

3. Podpis osób, które pisać nie umieją, zastępuje znak ich ręki, jeżeli uwierzytelniony zostanie przed funkcjonaryuszem pocztowym podpisem osoby, znanej mu jako wiarygodna, z dodatkiem „za A. B. — N. N. jako podpisujący i świadek“; za znak ręki uważa się także podpis literami, nieznanymi funkcjonaryuszowi pocztowemu. Za osoby, które wskutek fizycznej ułomności nie mogą się podpisać, ma świadek podpisać i podać przyczynę, n. p.: „za A. B., niemającego pisać z powodu złamania ręki, N. N., jako podpisujący i świadek“.

4. Poświadczenie odbioru musi być napisane atramentem albo ołówkiem chemicznym.

5. Jeżeli chodzi o przesyłki za recepisem zwrotnym, to ma odbiorca podpisać zawsze także receptis zwrotny, a jeżeli chodzi o przekazy pocztowe za poświadczeniem wypłaty, to ma on podpisać także to ostatnie.

§ 121. Wiarygodne poświadczenie autentyczności podpisu na poświadczeniu odbioru.

Za takie uchodzi w myśl niniejszej części ordynacji pocztowej poświadczenie ze strony kierownika składnicy pocztowej albo ze strony naczelnika gminy albo ze strony innej osoby urzędowej, przechowującej pieczęć publiczną (jak proboszcza, kierownika szkoły). Osoba urzędowa ma umieścić dopisek uwierzytelniający, który jasno wyraża cel udokumentowania, n. p. "autentyczność podpisu potwierdza się", oraz dodać swój podpis, jakoteż odcisk swej pieczętki służbowej lub pieczęci.

§ 122. Traktowanie listów jako listy dworcowe na żądanie odbiorcy.

1. Odbiorcy listów, nadsyłanych do nich regularnie przez pewnego oznaczonego nadawcę oznaczonym pociągiem kolejowym, mogą żądać, aby wydawano im te listy na dworcu bezpośrednio po przybyciu pociągu.

2. W tym względzie obowiązują następujące postanowienia:

a) Odbiorca ma zgłosić żądanie na piśmie w swoim właściwym urzędzie pocztowym.

b) Jest rzeczą odbiorcy, porozumieć się z nadawcą, aby tenże nadawał listy na czas do tego samego pociągu kolejowego.

c) Zresztą obowiązują postanowienia, ustanowione co do żadanego przez nadawcę traktowania listów jako listy dworcowe (§ 102), także wtedy, jeżeli odbiorca występuje z tem żądaniem; należytość ma jednak uiścić odbiorca.

d) Przepisy o oddawaniu listów dworcowych zawiera § 151.

§ 123. Składowe.

1. Każdy pakiet, który leży na poczcie, nie podjęty bez jej zawinięcia, obciąża się składowem wynoszącym od każdego kawałka i za każdy dzień leżenia 5 h.

2. Wolne od składowego są jednak:

a) dzień nadejścia do urzędu pocztowego,

b) bezpośrednio następujące dwa dni, i

c) dzień podjęcia.

3. Pakiety, przeznaczone dla osób wojskowych poniżej oficera, są uwolnione od składowego.

§ 124. Przesyłki z adresem niepełnym albo niedokładnym.

1. Urzędy pocztowe uczynią wszystko, co się da pogodzić z przestrzeganiem tajemnicy urzędowej i ruchu pocztowego, aby w razie adresu niedokładnego albo niepełnego wysledzić właściwego odbiorcę albo wyznalesć odbiorcę, jeżeli pod podanym adresem znalesć go nie można.

2. Jeżeli więcej osób albo firm itp. żąda oddania przesyłki, a nie jest zresztą rzeczą pewną, dla kogo z nich jest ona przeznaczoną, to nie bada poczta bliżej podstaw, na których interesowani opierają swoje roszczenia, lecz postępuje po myśli l. 1. Jeżeli także w tej drodze nie można ustalić odbiorcy, w takim razie oddanie następuje tylko w tych przypadkach, jeżeli prawo do niego zostało ustalone drogą sędziowskiego orzeczenia albo interesowani porozumiają się co do oddania. Poczta nie jest obowiązana badać, czy nie istnieją także inne osoby, które mogłyby wystąpić z takim samem roszczeniem, i odmawia w tym względzie wszelkiej odpowiedzialności. Jeżeli ktoś później sprzeciwia się oddaniu, jeszcze nieuskuteczniemu, alboważ poczta inną drogą otrzyma wiadomość o takich roszczeniach, to traci układ swoją skuteczność wobec poczty.

§ 125. Przesyłki z innymi wadami.

1. Jeżeli na nadechodzących przedmiotach zostaną spostrzeżone inne znaczne wady, przeszkadzające oddaniu, a dadzą się one uchylić przez rozpytanie w pocztowym urzędzie nadawczym, bez konieczności odsyłania z powrotem przedmiotu do tego urzędu, to może odbiorca, gdy tylko uwiadomi go urząd pocztowy, zażądać, aby wady usunięto telegraficznie. Odbiorca musi zapłacić należytość za telegram; jeżeli nieprawidłowość zawiła pocztą, to zostaną mu zwrócone zapłacone należytości telegraficzne.

2. Jeżeli przekaz pocztowy nadejdzie do urzędu oddawczego tak uszkodzony albo zmieniony, że brakuje w nim istotnych części składowych albo istotne znamiona lub zapiski są nieczytelne, to spowoduje urząd pocztowy, by wadę usunięto i stwierdzono, czy przekaz pocztowy jest zarachowany w księgach pocztowych jako wpłacony.

3. Jeżeli takie wady zostaną dostrzeżone na przekazach płatniczych urzędu pocztowych kas oszczędności, to dalsze postępowanie zastosuje się do osobnych przepisów.

4. Co do wad listów ze zleceniem pocztowym obowiązują następujące postanowienia:

a) Jeżeli po otwarciu listu, skierowanego do jakiegoś urzędu pocztowego, a opłaconego choćby tylko częściowo lub nieopłaconego, okaże się, iż jest to list ze zleceniem pocztowym, na którym brakuje oznaczenia, albo jeżeli w liście ze zleceniem brakuje zewnątrz lub wewnątrz oznaczenia nadawcy, to nie przeszkadza ta okoliczność wykonaniu zlecenia, odpowiadającego zresztą przepisom.

b) Jeżeli brakuje dokumentu wiarytelnościowego albo arkusza zlecenia pocztowego, w takim razie podejmuje się te przedmioty u dającego zlecenia za pośrednictwem pocztowego urzędu nadawczego.

c) Jeżeli w liście ze zleceniem pocztowym mieści się więcej niż jedno zlecenie pocztowe, albo jeżeli zlecenie pocztowe, wiarytelność albo dokument nie odpowiadają warunkom, to list ze zleceniem pocztowym odsyła się natychmiast z powrotem jako sprzeciwiający się ordynacji pocztowej.

d) Jeżeli dokument wiarytelnościowy jest zaopatrzony w niedopuszczalne załączniki, w takim razie zatrzyma je u siebie urząd pocztowy aż do załatwienia zlecenia pocztowego. Umieszczone na samym arkuszu zlecenia pocztowego uwagi nie-
dozwolone pozostaną bez uwzględnienia.

Dział drugi.

Ogólne urządzenia oddawcze.

Rozdział pierwszy.

Doręczanie.

I. Doręczenie zwyczajne.

§ 126. Doręczenie do rąk odbiorcy.

1. Odbiorcy doręcza się na miejscu dostawienia, oznaczonym w adresie, albo wskazaniem w inny sposób.

2. Odbiorca niema prawa żądać, aby przesyłki doręczono mu w pewnych oznaczonych godzinach albo w oznaczonych dniach na różnych miejscach dostawienia albo też w czasie obchodu doręczeńowego poza miejscem dostawienia.

§ 127. Doręczenie zastępcze.

Od postanowienia § 126., l. 1, istnieją następujące wyjątki:

1. Zwyczajne przesyłki listowe wolno, nawet bez próby doręczenia ich osobiście odbiorcy, doręczyć odbiorcy zastępczemu alboważ pozostawić w miejscu dostawy. W tym względzie obowiązują następujące postanowienia:

a) Doręczający może takie przesyłki oddać w miejscu dostawy (n. p. w mieszkaniu, w lokalu sklepowym, w urzędzie, w pracowni) członkowi rodziny odbiorcy albo osobie, tam zajętej lub służbę pełniącej albo też pozostawić tego rodzaju przesyłki opłacone w obrębie miejsca dostawy, jeżeli dozwolono mu wstępu. Jeżeli na zewnątrz miejsca dostawy jest umieszczona skrzynka na listy, albo jeżeli u dozorczy domu lub w sieni są ustawione dla mieszkańców domu osobno oznaczone skrzynki na listy, to może doręczający włożyć w takie skrzynki przesyłki opłacone, których jakość na to pozwala.

b) Jeżeli nie zachodzą wymogi, wymienione pod a, to można oddać zwyczajne przesyłki listowe temu, u kogo odbiorca mieszka, jeżeli ten ostatni już z góry temu się nie sprzeciwił. Jeżeli w adresie podany jest dom zajezdny jako miejsce dostawy, to można doręczyć nie tylko temu, kto daje mieszkanie (posiadaczowi domu zajezdnego), lecz także kierownikowi albo portyerowi, i to także wtedy, jeżeli odbiorca jeszcze nie przybył. Jeżeli wymieniono jako miejsce dostawy restaurację albo kawiarnię, to można doręczyć kierownikowi albo płatniczemu itp.

c) Osobne zarządzenia istnieją dla awizów kolejowych, oznaczonych w § 37., l. 2.

2. Co do poleconych przesyłek listowych, listów wartościowych, pakietów, przekazów pocztowych i przekazów płatniczych obowiązują następujące postanowienia:

a) Jeżeli odbiorcy nie zastano w miejscu dostawienia, podanem w adresie, albo wskazaniem w inny sposób, jeżeli doręczającemu wstępu do odbiorcy odmówiono lub z innych przyczyn jest mu ten wstęp niemożliwy, w takim razie można polecone przesyłki listowe,

listy wartościowe z wartością, podaną na kwotę do 100 K włącznie,

pakieety bez podanej wartości albo z wartością, podaną na kwotę do 100 K włącznie,

(przesyłki listowe i pakieety także wtedy, jeżeli są obciążone pobraniem, nie przekraczającym 100 K),

kwoty odnoszące się do przekazów pocztowych i przekazów płatniczych do 100 K włącznie,

albo, o ile takie przesyłki zostały tylko zapowiedziane, dokument odbiorczy

doręczyć oznaczonym w dalszym ciągu osobom (odbiorcom zastępczym) ze skutkiem oddania odbiorcy, jeżeli odbiorca nie sprzeciwił się temu już z góry w pocztowym urzędzie oddawczym, a to:

1° Jeżeli jako miejsce dostawy podano mieszkanie albo lokal handlowy (kancelaryę), jednej z obecnych tam osób dorosłych, o której doręczający

wie, że należy ona do rodziny odbiorcy i żyje z nim we wspólnym gospodarstwie domowym, albo że jest zajęta u odbiorcy, jest jego funkcyjnaruszem albo sługą; jeżeli nie zastano tam żadnej z tych osób, to wolno doręczyć temu, kto daje odbiorcy mieszkanie. Jeżeli odbiorca mieszka jako podnajemca, to można doręczyć jednej z osób, należących do rodziny, a odpowiadających powyższemu wymogom, albowiem temu, kto mu daje mieszkanie lub kto jest jego odbiorcą zastępczym;

2° jeżeli dom zajezdny podany jest jako miejsce dostawy, jego posiadaczowi, kierownikowi albo portyerowi i to także wtedy, gdy adresat tam jeszcze nie przybył;

3° jeżeli podano zakład naukowy, jako miejsce dostawy, furtyanowi albo służącemu zakładu szkolnego;

4° jeżeli podano jako miejsce dostawy giełdę, fabrykę albo inne przedsiębiorstwo (n. p. kopalnię, budowę), urzędnikowi albo innemu funkcyjnaruszowi, wymienionemu pisemnie urzędowi pocztowemu przez giełdę albo przedsiębiorstwo.

b) Doręczenie zastępcze, dopuszczalne w myśl a), jest wykluczone:

1° przy przesyłce z recepisem zwrotnym albo przy przekazie pocztowym z poświadczeniem zapłaty,

2° co do dokumentów wierzytelnościowych i kart ze zleceniem pocztowym,

3° co do listu wartościowego albo pakietu, na którym dostrzeżono w czasie przewozu przy badaniu, skutecznionem w myśl § 204., l. 1, takie wady, które mogą pociągnąć za sobą odpowiedzialność zakładu pocztowego za zmniejszenie lub uszkodzenie,

4° w odniesieniu do zwrotu przesyłek, mylnie oddanych (§ 174).

§ 128. Rozmiar doręczenia.

1. W miejscu poczty i w okręgu listonoszów wiejskich.

a) W miejscu poczty i w miejscowościach, do których urządzona jest służba listonoszów wiejskich, doręcza się:

1° zwyczajne przesyłki listowe.

2° polecane przesyłki listowe,

3° listy wartościowe z wartością, podaną na kwotę do 1000 K włącznie,

4° pakiety bez podanej wartości albo z wartością, podaną na kwotę do 1000 K włącznie a to w miejscu poczty do 3 kg ciężaru,

a w okręgu listonoszów wiejskich o tyle, o ile one pojedynczo lub razem wzięte pod względem rozmiaru i ciężaru tak się przedstawiają, iż może je listonosz wiejski bezpiecznie odnieść.

Jeżeli jest więcej pakietów, niż listonosz wiejski może wziąć ze sobą, to urząd pocztowy oznacza, które z nich mają być odniesione; rozstrzygać przytem powinna zawartość przesyłki, o ile można się o niej dowiedzieć z podania zawartości; pakiety pozostałe zostaną odniesione przy najbliższym albo późniejszym obchodzie doręczeniowym, jeżeli ich w międzyczasie nie zabrał odbiorca;

przesyłki pod 2° do 4° także wtedy, jeżeli są obciążone pobraniem;

5° kwoty, odnoszące się do zwyczajnych przekazów pocztowych;

6° kwoty, odnoszące się do przekazów płatniczych do 1000 K włącznie,

7° dokumenty wierzytelnościowe i karty ze zleceniem pocztowym.

b) Poczta postanawia w miarę potrzeb ruchu i służby pocztowej, czy i do jakiej granicy ciężaru będą doręczane w miejscach poczty pakiety, ważące zwyż 3 kg, jakoteż czy i do jakiej granicy wartości będą doręczane w miejscach poczty listy wartościowe i pakiety z wartością, podaną na kwotę zwyż 1000 K. oraz kwoty, odnoszące się do przekazów płatniczych na zwyż 1000 K.

2. W rozszerzonym miejscowym okręgu doręczeń.

Doręczenie aż do granic, wymienionych pod l. 1., można urządzić także do miejsc dostawy, położonych w tej części okręgu pozamiejscowego, która graniczy bezpośrednio z miejscem poczty, jeżeli okazuje się to wskazanem wobec potrzeb ruchu (rozszerzony miejscowy okrąg doręczeń): rodzaje przesyłek, do których się doręczenie odnosi, będą obwieszczane.

3. W składnicach ze służbą dla doręczeń.

a) Składnice doręczają w swoim okręgu doręczeń zwyczajne przesyłki listowe i dokumenty odbiorcze.

b) Doręczenie można jednak rozszerzyć na:

1° polecane przesyłki listowe,

2° listy wartościowe,

3° pakiety bez podanej wartości lub z podaną wartością,

4° kwoty, odnoszące się do przekazów pocztowych,

5° kwoty, odnoszące się do przekazów płatniczych.

6° dokumenty wierzytelnościowe,

7° karty ze zleceniem pocztowym,

jeżeli w przypadkach 2° do 6° podana wartość, albowiem kwota, jaka ma być doręczona lub ściągnięta, nie przewyższa 100 K.

Polecane przesyłki listowe, listy wartościowe i pakiety można doręczyć także wtedy, jeżeli są obciążone pobraniem, nie przekraczającym jednak w poszczególnym przypadku 100 K.

c) Wyjątkowo można rozszerzyć doręczenie jeszcze poza tę granicę, aż do granic, dopuszczalnych w okręgu listonoszów wiejskich.

4. Co do przedmiotów, podlegających podatki spożyczeniu albo innym opłatom skarbowym, zależy doręczenie od warunku, by poczta sama zajęła się ich uwolnieniem.

5. O ile w myśl postanowień, zawartych pod l. 1 do 4., nie doręcza się samych przesyłek, kwot ani dokumentów wierzytelnościowych, zostanie doręczony dokument odbiorczy. Ma to zawsze nastąpić przy przekazach płatniczych, przy których należy dostarczyć urzędowego poświadczenia. Zapowiedziane przesyłki i kwoty musi się podjąć w urzędzie pocztowym także wtedy, gdy dokument odbiorczy doręczyła składnica pocztowa, chyba wyjątkowo dla poszczególnych składnic pocztowych było postanowione coś innego.

6. Jeżeli więcej pakietów należy do jednego pocztowego adresu przesyłkowego, to chociażby brakowało tylko co do jednego z nich wymogów doręczenia, to wszystkie pakiety zostaną tylko zapowiedziane dokumentem odbiorczym.

§ 129. Ograniczenie rozmiaru doręczenia.

1. Dyrekcyje poczt postanawiają, które rodzaje przesyłek nie będą doręczane w niedziele; w miastach doręcza się w niedzielę z reguły tylko przesyłki listowe bez pobrania i pakiety. Dyrekcyje pocztowe mogą ograniczyć doręczanie także w dni świąteczne do tego samego rozmiaru, oraz uchylić przemijająco w szczególnych przypadkach w całości lub częściowo ograniczenia, istniejące dla niedziel i świąt.

2. Poczta może wykluczyć doręczenie do mieszkań lub pracowni, jeżeli jest ono połączone z niestosunkowo wielkimi trudnościami z powodu dróg nie do przebycia albo z innych przyczyn. Również zastrzega sobie poczta przy szczególnych stosunkach i na czas ich trwania, n. p. w razie niebezpieczeństwa, grożącego w poszczególnych miejscowościach lub ich częściach, możność zastanowienia doręczeń albo też zniżenia granicy wartości doręczanych przesyłek z podaną wartością i kwot, odnoszących się do przekazów pocztowych i przekazów płatniczych.

§ 130. Czas doręczenia.

1. a) Ilość obchodów doręczeńiowych i godziny, w których przesyłki mają być doręczane, oznacza dyrekcyja pocztowa w miarę potrzeby.

W rozszerzonym miejscowym okręgu doręczeń nie urząda się żadnych regularnych obchodów doręczeńiowych; odbywają się one tylko wtedy, gdy istnieją przesyłki dla takiego okręgu.

b) Jeżeli w wykazie zleceniowym wymieniono pewien oznaczony dzień, w którym należy

okazać dokument wierzytelnościowy albo jeżeli w braku tego wymienienia na wykazie zleceniowym widoczny jest dzień okazania (dzień płatności) ze samego dokumentu, w takim razie doręczenie nastąpi w tym dniu, a jeżeli dniem tym jest niedziela, to w dniu następnym, przy czem jednak poczta nie odpowiada za przestrzeganie pewnego oznaczonego dnia.

2. a) W dni niedzielne obowiązują następujące ograniczenia:

W miejscu poczty doręcza się z reguły tylko raz, i to przedpołudniem; w miejscach poczty, do których przychodzi jedyna albo najważniejsza poczta w południe albo popołudniu, można przelożyć obchód doręczeńiowy na popołudniu.

W okręgu listonoszów wiejskich uskutecznią się w niedzielę doręczenia tylko wyjątkowo, jeżeli stosunki ruchu wymagają tego bezwarunkowo;

b) dyrekcyje pocztowe mogą ograniczyć ilość obchodów doręczeńiowych w dni świąteczne odpowiednio do stosunków ruchu aż do najmniejszego rozmiaru, dopuszczalnego w dni niedzielne;

c) mogą one w szczególnych przypadkach uchylić przemijająco ograniczenia dla niedziel i dni świątecznych w zupełności lub częściowo.

3. a) O ile następują ograniczenia co do druków niepospiesznych, wynika z § 55.

b) Przy okazach, które powodują nadzwyczajne nagromadzenie się przesyłek, n. p. na Nowy rok, można doręczenie odłożyć nie do najbliższych obchodów doręczeńiowych, lecz do późniejszych. Może to nastąpić także w innych przypadkach co do przedmiotów, obciążających niestosunkowo doręczających z powodu swego rozmiaru lub ciężaru

§ 131. Ponowne doręczenie.

1. Jeżeli nie można było doręczyć w czasie pierwszego obchodu doręczeńiowego i nie należy przesyłki odesłać za adresatem, ani też stosownie do okoliczności towarzyszących uważać jej za niedoręczalną, w takim razie należy postąpić w sposób następujący:

a) Zwyczajnie przesyłki listowe daje się w miarę potrzeby doręczającemu w tym celu, by ponownie próbował doręczenia;

b) jeżeli chodzi o poleconą przesyłkę listową, o list wartościowy, pakiet, przekaz pocztowy albo przekaz płatniczy, dokument wierzytelnościowy albo o kartę ze zleceniem pocztowym, będzie powtórną próbą doręczenia przy jednym z najbliższych obchodów doręczeńiowych, jeżeli może być skuteczną. Jeżeli tego spodziewać się nie można, albo jeżeli także przy drugim usiłowaniu doręczenia nie można było przedmiotu oddać, a także i obecnie nie potrzeba przedmiotu odsyłać za adresatem lub traktować go jako niedoręczalną.

w takim razie uwiadamia się odbiorcę za pomocą kartki. Kartkę tę należy oddać w celu wydania jej odbiorcy jednej z osób, którym można doręczyć jako odbiorcom zastępczym, albo włożyć ją do skrzynki listowej, umieszczonej na mieszkaniu odbiorcy lub też przymocować na drzwiach mieszkania.

2. Jeżeli przy doręczaniu w domu zajędnym okaże się, że adresat jeszcze nie przybył, a doręczenia zastępczego nie można skutecznie, w takim razie należy przez powtarzanie dowiadywania się czuwać nad przybyciem adresata albo nad zaistnieniem warunków odesłania za adresatem lub niedoręczalności.

Dopiero, gdy po przybyciu podróznego bezskuteczną pozostanie pierwsza próba doręczenia, będzie należało postąpić w myśl l. 1.

§ 132. Czasokresy podejmowania.

1. Jeżeli przesyłkę zapowiedziano tylko dokumentem odbiorczym albo uwiadomiono o niej tylko kartką, to będzie przesyłka lub odnośna kwota leżała w urzędzie pocztowym albo w składnicy pocztowej gotowa do podjęcia przez cały czasokres, ustanowiony dla jej podjęcia. Po bezowocnym upływie tego czasokresu należy uważać przesyłkę za niedoręczalną.

2. Czasokres podejmowania wynosi:

a) jeden tydzień, jeżeli miejsce dostawy leży w miejscu poczty albo w miejscu składnicy pocztowej; a

b) dwa tygodnie, jeżeli leży ono w okręgu pozamiejscowym albo jeżeli zachodzą wątpliwości co do miejsca odstawy.

Za tydzień uważa się czas od poniedziałku (pierwszy dzień) do niedzieli (ostatni dzień). Czasokres jednodniowy lub dwutygodniowy zaczyna się od poniedziałku po nadejściu przesyłki; jeżeli przesyłka nadejdzie w sam poniedziałek, to czasokres zaczyna się od tego dnia;

c) co do pakietów z żywności zwierzętami najwyżej 48 godzin od nadejścia pakietu do urzędu pocztowego albo do składnicy pocztowej.

3. Od tego istnieją następujące odmiany:

a) W razie żądania nadawcy w myśl § 104:

1° Jeżeli pakiet niedoręczalny należy oddać innemu odbiorcy w tem samym miejscu, w takim razie nowy czasokres łączy się bezpośrednio z czasokresem, który upłynął.

2° Jeżeli pakiet należy odesłać z powrotem po upływie czasu, wolnego od składowego, to czasokres kończy się z upływem tego czasu.

b) W razie żądania nadawcy w myśl § 105:

1° Jeżeli przesyłkę należy odesłać z powrotem nadawcy albo przesłać ją do innego miejsca innemu odbiorcy (dłużnikowi), to czasokres kończy się z chwilą nadejścia zarządzenia nadawcy.

2° Jeżeli przesyłkę należy oddać innemu odbiorcy w tem samym miejscu, to nowy czasokres zaczyna się bezpośrednio po upływie tego tygodnia, w którym nadeszło zarządzenie nadawcy.

3° Jeżeli zarządzenie w myśl § 105., l. 2, nadejdzie tak późno, że nie można go już wykonać w ciągu reszty czasokresu, to przedłuża się ten czasokres o jeden tydzień.

4. Jeżeli z powodu niedokładnego adresu albo dla innych braków lub przeszkód nie można było przedewszystkiem doręczyć dokumentu odbiorczego ani uwiadomić zapomocą kartki, to czasokres podejmowania oblicza się tak, jak gdyby przesyłka nadeszła w tym dniu, w którym po usunięciu braku albo po ustaniu przeszkody doręczono dokument odbiorczy albo uwiadomiono za pomocą kartki.

5. W obrocie zleceń pocztowych obowiązują osobne czasokresy z §§ 166. i 170.

6. Dalsze odmiany wynikają z postanowień piątej części (§§ 181. do 203.).

7. Poczta może w razie wielkiego nagromadzenia się pakietów, które mają być odebrane, skrócić przemijająco czasokres podejmowania, ustanowiony pod l. 2; takie zarządzenie będzie ogłoszone przez przybicie w urzędzie pocztowym.

§ 133. Wydanie; poświadczenie odbioru.

1. Postępowanie co do zwyczajnych przesyłek listowych:

Przy zwyczajnych przesyłkach listowych nie potrzeba wykazywać tożsamości. Jednak w razie uzasadnionych wątpliwości wolno doręczającemu zażądać takiego wykazania. Dotyczy to także kart ze zleceniem pocztowym.

Osobne zarządzenia istnieją co do awizów kolejowych (§ 37., l. 2).

2. Postępowanie co do innych przesyłek:

a) Jeżeli poleconą przesyłkę listową, list wartościowy, pakiet, dokument wierzitelnościowy albo kwotę, odnoszącą się do przekazu pocztowego, przekaz płatniczego albo przekazu płatniczego urzędu pocztowych kas oszczędności, wydaje doręczający, to musi odbiorca (odbiorca zastępczy) wykazać wobec niego tożsamość, jeżeli doręczającemu nie jest znany, jako ten, kogo wymieniono jako adresata albo kto zresztą wchodzi w rachubę jako odbiorca albo odbiorca zastępczy; ponadto ma odbiorca poświadczyć odbiór.

b) Tak samo należy postępować przy wydaniu dokumentu odbiorczego odbiorcy (odbiorcy zastępczemu), jeżeli nie doręcza się samych przedmiotów, wymienionych pod a), lecz tylko dokument odbiorczy. Same przesyłki i kwoty, odnoszące się do przekazów pocztowych i przekazów płatniczych wyda następnie urząd oddawczy (składnica pocztowa) temu, kto zgłosi się po odbiór

i odda dokument oddawczy, zaopatrzone w poświadczanie odbioru ze strony odbiorcy; funkcyjnarusz pocztowy nie jest obowiązany badać, czy ten, kto się zgłasza po odbiór, ma do tego prawo, i czy podpis na dokumencie odbiorczym jest autentyczny.

c) Jeżeli doręczający nie uważa wykazania tożsamości za dostarczone, to nie powinien wydać przesyłki albo kwoty (a) lub dokumentu odbiorczego (b), lecz wyjaśnić odnośnej osobie, że dla otrzymania przesyłki albo kwoty musi się sama udać do urzędu pocztowego albo do składnicy pocztowej i tam wykazać tożsamość.

d) Jeżeli zgłosi się ktoś dla podjęcia bezpośrednio w urzędzie pocztowym albo w składnicy pocztowej, a przesyłki albo kwoty (a) lub dokumentu odbiorczego (b), wogóle nie doręczano, to żądanie takie zostanie uwzględnione, o ile wykonywanie służby na to pozwala; co do wydania obowiązująją postanowienia pod a.

§ 134. Należytości za doręczenie.

1. Przy zwyczajnem doręczeniu pobiera się:

a) Za list wartościowy z wartością, podaną na kwotę
do 1000 K . . . . . 10 h,
powyżej 1000 K podwyższa się należytość o 10 h za każde 1000 K albo za zaczęta ich część.

b) Za pakiet bez podanej wartości albo z wartością, podaną na kwotę do 1000 K.

1° we Wiedniu . . . . . 25 h,

2° we wszystkich innych miejscach . 20 h,

w razie podania wartości na wyż 1000 K podwyższa się należytość o 10 h za każde 1000 K albo za zaczęta ich część;

c) od kwoty, odnoszącej się do przekazu pocztowego albo do przekazu płatniczego do 1000 K

1° do 10 K włącznie . . . . . 5 h,

2° ponad 10 K . . . . . 10 h.

powyżej 1000 K podwyższa się należytość o 10 h za każde 1000 K albo za zaczęta ich część;

d) za zapowiedzenie listów wartościowych albo pakietów dokumentem odbiorczym . . 5 h od każdego listu lub od każdego pakietu.

2. a) Należytości pobiera się tylko wtedy, jeżeli doręczenie rzeczywiście nastąpiło; na równi z rzeczywistym doręceniem uważa się, jeżeli odbiorca przyniesionej przez doręczającego przesyłki albo kwoty z jakiegokolwiek przyczyny nie przyjmuje natychmiast i podejmuje później w urzędzie pocztowym.

b) Jeżeli pakiet, zapowiedziany przez listonosza wiejskiego, zostanie później doręczony, to

nadawca ma uzupełnić należytość za doręczenie dokumentu odbiorczego do należytości za doręczenie pakietu.

§ 135. Dobrowolne odbieranie zapowiedzianych przesyłek przez listonosza wiejskiego albo kierownika składnicy pocztowej.

Jeżeli listonosz wiejski albo kierownik składnicy przy przedmiotach, co do których doręcza on tylko dokument odbiorczy, podejmuje przesyłkę albo gotówkę na prośbę odbiorcy, to jest to rzeczą dowolnego układu między nimi. Listonosz wiejski albo kierownik, uchodzący w takim razie jedynie za zamówionego przez odbiorcę, może od niego żądać odszkodowania.

II. Doręczenie pospieszne.

§ 136. Przypadki doręczania pospiesznego.

1. Doręczenie pospieszne (doręczenie przez osobnego posłańca) skutecznia się:

a) jeżeli zażądał go nadawca (§ 97);

b) przy telegraficznych przekazach pocztowych (§ 83.);

c) przy pilnych pakietach (§ 100.);

w przypadkach pod b) i c), jeżeli nadawca nie oznaczył przesyłki poste restante;

d) na pisemne żądanie odbiorcy, jeżeli tenże oznaczy dokładnie przesyłkę albo przesyłki i jeżeli takiemu żądaniu można uczynić zadość, nie ograniczając pełnienia służby;

e) co do przesyłek z żywymi zwierzętami także bez żądania nadawcy albo odbiorcy, jeżeli tego wymagają okoliczności;

f) co do listów dworcowych, których nie odebrano na czas (§ 151).

2. O ile w dalszym ciągu nie zarządzo nic innego, obowiązują także przy doręczaniu pospiesznem postanowienia, dotyczące się zwyczajnego doręczania.

3. Dyrekcya pocztowa postanawia, o ile §§ 137. do 139. należy stosować do przesyłek poczty pneumatycznej.

§ 137. Rozmiar doręczania pospiesznego.

1. Przez osobnego posłańca doręcza się:

a) przesyłki listowe zwyczajne;

b) przesyłki listowe polecane;

c) listy wartościowe z wartością, podaną na kwotę do 1000 K włącznie;

d) pakiety bez podanej wartości albo z wartością, podaną na kwotę do 1000 K włącznie, jeżeli posłańiec zależnie od ich rozmiaru i jakości może je odnieść do miejsca odstawy;

e) kwoty, odnoszące się do przekazów pocztowych.

Przy przesyłkach, które podlegają podatkowi spożyciemu albo innym opłatom skarbowym, przypuszcza się, że poczta postara się o ich uwolnienie.

2. O ile nie zostaną przyniesione odbiorcom same przesyłki i pieniądze, doręcza posłańiec dokumenty odbiorcze.

3. Poczta zastrzega sobie następujące ograniczenia, odpowiadające miejscowym stosunkom:

a) nocą albo wczesnie rano lub późno wieczorem będą doręczane tylko przesyłki z wartością, podaną na niższą kwotę, niż postanawia l. 1, albo kwoty pieniężne, mniejsze od ustanowionych pod tą liczbą.

b) nocą albo poza miejscem poczty będzie doręczany przez posłańca także w dzień zamiast przedmiotu tylko dokument odbiorczy, albo

c) jeżeli bezpieczeństwo tego wymaga, nie będzie doręczany także w miejscu poczty dokument odbiorczy nocą, lecz dopiero po rozpoczęciu się godzin dnia.

4. Gdzie zachodzi potrzeba i niema żadnych wątpliwości, tam można także zarządzić doręczenie przedmiotów o wyższej wartości.

5. Odbiorca, któremu doręcza się przez posłańca tylko dokument odbiorczy, może żądać, aby mu przyniesiono zapowiedziany przedmiot albo kwotę pieniężną podczas najbliższego regularnego obchodu doręczeniowego, jeżeli takie doręczenie może wogóle nastąpić według postanowień, dotyczących się zwyczajnego doręczenia.

§ 138. Czas doręczenia pospiesznego.

1. Z kwotami, odnoszącymi się do przekazów pocztowych i z przesyłkami, obciążeniami pobranem, wyprawia się posłańca tylko w czasie godzin urzędowych.

2. Zresztą obowiązują następujące postanowienia:

a) jeżeli dopisek pospieszny „przez osobnego posłańca“ nie ma dalszego dodatku, to wyprawia się posłańca tylko w czasie od 6. rano do 10. wieczór,

b) jeżeli opiewa on „przez osobnego posłańca, także nocą“, to wysyła się go także od 10. wieczór do 6. rano;

c) jeżeli nadawca żąda, by doręczenia nie uskuteczniano przed pewną oznaczoną godziną rano, to posłańca wyprawia się o takiej porze, aby odbiorca otrzymał przesyłkę możliwie jak najrychlej po czasie wymienionym;

d) każde ograniczenie co do czasu pozostawia się nieuwzględnionem, jeżeli zachodzi niebezpieczeństwo w zwłocz, o ile urząd pocztowy może to ocenić według okoliczności.

3. O ile z l. 1 i 2 nie wynika nic innego, wysyła się posłańca z urzędu pocztowego do miejsc odstawy, położonych w miejscu poczty, natychmiast, do innych miejsc ile możliwości jak najrychlej.

4. Jeżeli tym samym kursem pocztowym uadejdzie więcej przesyłek dla różnych odbiorców, to poczta niema obowiązku doręczać każdą z nich przez osobnego posłańca, lecz może dać jednemu posłańcowi przesyłki dla większej liczby odbiorców.

§ 139. Ponowne doręczenie.

1. Jeżeli próba doręczenia pospiesznego pozostanie bez skutku i nie należy przesyłki ani porysować za adresatem ani uważać za niedorzeczną, w takim razie

a) przy zwyczajnej przesyłce listowej należy próbować ponownego doręczenia przy sposobności zwyczajnych obchodów doręczeniowych;

b) przy poleconej przesyłce listowej, liście wartościowym, pakiecie albo przekazie pocztowym uwiadomi się odbiorcę natychmiast kartką przez osobnego posłańca o nadejściu przesyłki. Jeżeli w międzyczasie odbiorca przesyłki nie odebrał, zarządzi się doręczenie jej przy sposobności zwyczajnych obchodów doręczeniowych.

2. Jeżeli przy przesyłce pospiesznej, którą należy oddać w domu zajędnym, pierwsza próba doręczenia pozostanie bezskuteczną (dlatego, że adresat jeszcze nie przybył, to należy z przesyłką tak postąpić, jak w przypadku zwyczajnego doręczenia; należy zatem uskutecznić pierwszą próbę doręczenia po przybyciu podróżnego tylko przy sposobności zwyczajnych obchodów doręczeniowych.

§ 140. Należytości, jakie ma uiścić odbiorca.

1. Jeżeli należy doręczyć w miejscu odstawy, położonym w miejscu poczty, w takim razie ma odbiorca uiścić należytości za doręczenie pospieszne w tym samym wymiarze, jak nadawca przy nadawaniu przesyłki pospiesznej,

a) gdy sam zażądał doręczenia pospiesznego

b) gdy chodzi o pakiet z żywymi zwierzętami, którego doręczenie pospieszne zarządza urząd pocztowy, albo

c) gdy chodzi o list dworcowy, którego nie odebrano na czas.

W przypadku pod a) ma uiścić odbiorca przy zgłoszeniu swego żądania należytość za każdą przesyłkę, której doręczenia pospiesznego żąda; jeżeli nadejdzie dla niego więcej przesyłek, które

ma doręczyć ten sam posłaniec, to policzy się tylko pojedynczą należność za doręczenie pospieszne i to, jeśli jest między przesyłkami pakiet, według pozycji za pakiet, a ewentualną nadwyżkę zwróci się odbiorcy. W przypadkach *b* i *c* należy uścić należność za doręczenie pospieszne przy wydaniu przesyłki.

2. Jeżeli doręczyć należy poza miejscem poczty, to przesyłkę obciąża się wynagrodzeniem posłańca, o ile nie zapłacił go już nadawca przy nadawaniu. Wynagrodzenie posłańca wynosi 1 K 50 h bez różnicy odległości miejsca odstawy od pocztowego urzędu oddawczego.

Postępuje się przytem w sposób następujący:

a) W razie, jeżeli doręczenia pospiesznego żąda nadawca, jakoteż przy telegraficznych przekazach pocztowych i przy pilnych pakietach policza się na poczet wynagrodzenia posłańca uiszczoną z góry należność za doręczenie pospieszne i obciąża się przesyłkę tylko różnicą, jakiej niedostaje do wynagrodzenia posłańca. Jeżeli równocześnie należy doręczyć więcej przedmiotów przez tego samego posłańca temu samemu odbiorcy, to wlicza się w wynagrodzenie posłańca zapłacone z góry należności za doręczenie pospieszne wszystkich przesyłek; jeżeli należności te, razem wzięte, przewyższają wynagrodzenie posłańca, to od odbiorcy nie się nie ściąga, jednakowoż wszystkie należności za doręczenie pospieszne przepadają.

b) Jeżeli doręczenia pospiesznego żąda odbiorca, to oblicza się całe wynagrodzenie posłańca za każdą taką przesyłkę i pobiera się je od odbiorcy przy zgłoszeniu jego żądania. Jeżeli więcej przedmiotów ma równocześnie odnieść odbiorcy ten sam posłaniec, to policza się wynagrodzenie posłańca tylko za jedną przesyłkę, a ewentualną nadwyżkę zwraca się odbiorcy.

c) Przy pakietach z żywymi zwierzętami albo przy listach dworcowych, których nie odebrano na czas, obciąża się przesyłkę całym wynagrodzeniem posłańca; jeżeli więcej przedmiotów należy odnieść równocześnie odbiorcy przez tego samego posłańca, to wynagrodzenie posłańca policza się tylko za jedną przesyłkę.

3. Jeżeli podana wartość listu wartościowego albo pakietu lub kwota przekazu płatniczego przekracza 1000 K, w takim razie obciąża się ponadto przesyłkę za wyższą kwotę zawsze jeszcze należnością dodatkową, wynoszącą 10 h za każdych 1000 K albo zaczęłą ich część (§ 134.).

4. Jeżeli odbiorcy, któremu doręczono przez posłańca tylko dokument odbiorczy, zostanie następnie przyniesiony na jego żądanie zapowiedziany przedmiot, albo jeżeli w razie bezskuteczności pierwszej próby doręczenia doręczy się przesyłkę przy sposobności zwyczajnych obchodów doręcze-

niowych, to ma odbiorca uścić za to zwyczajną należność za doręczenie.

5. Jeżeli przesyłkę należało doręczyć przez osobnego posłańca, jednak z jakiegokolwiek powodu doręczono ją przy sposobności zwyczajnego obchodu doręzeniowego, to powstaje roszczenie o zwrot należności za doręczenie pospieszne albo o zwrot zapłaconego wynagrodzenia posłańca po potrąceniu zwyczajnej należności za doręczenie. Odbiorcy zwróci się zapłacone przezeń należności, jeżeli oczekiwana przesyłka nie nadejdzie.

Rozdział drugi.

Zastrzeżenie odebrania.

§ 141. Zgłoszenie i rozmiar.

1. *a)* Oświadczenie co do zastrzeżenia, że przesyłki będą odbierane na poczcie osobiście albo przez osoby trzecie (§ 113., l. 1. *b)*), należy złożyć na piśmie we właściwym urzędzie pocztowym we formie, przepisanej przez zarząd pocztowy. Formularze, służące do tego, będą wydawane wnioskodawcy bezpłatnie. Co do uwierzytelnienia podpisu obowiązują te same przepisy, co przy pełnomocnictwach pocztowych.

b) Zastrzeżenie odebrania odnosi się także do tych przesyłek, które zastrzegający otrzymuje w myśl § 114. z mocy ustawy albo osobnego porządku zakładowego lub jako pełnomocnik. Zastrzeżenie takie, dokonane przez posiadacza albo kierownika domu zajezdny, obejmuje także te zwyczajne przesyłki listowe dla jego gości, na których podano dom zajezdny jako miejsce odstawy, a to także w tym przypadku, gdy gość jeszcze nie przybył.

c) Zastrzegający może oświadczenie co do odbierania połączyć z pełnomocnictwem pocztowym (§ 114., l. 5).

2. Zastrzeżenie odbioru może obejmować wszystkie rodzaje przesyłek alboważ jedną lub kilka z następujących grup:

- a)* zwyczajne przesyłki listowe,
- b)* polecane przesyłki listowe,
- c)* listy wartościowe,
- d)* pakiety,
- e)* przekazy pocztowe,
- f)* przekazy płatnicze urzędu pocztowych kas oszczędności.

3. Jeżeli zastrzeżenie odnosi się do polecanych przesyłek listowych, listów wartościowych, pakietów i kwot przekazanych, to także dokumenty odbiorcze muszą być odbierane.

4. Od zastrzeżenia odbioru są wyłączone i wobec tego będą doręczane mimo zastrzeżenia:

- a)* przesyłki, które ważnie wystosowano do rąk własnych adresata;

- b) przesyłki które mają być doręczone przez osobnego posłańca, jeżeli odbiorca nie zarządził wyraźnie czego innego;
- c) przekazy płatnicze, przy których należy dostarczyć urzędowego poświadczenia;
- d) dokumenty wierzycelnościowe i karty ze zleceniem pocztowym;
- e) pakiety z żywymi zwierzętami, jeżeli tego wymagają okoliczności.

5. Poczta ma prawo przez przybicie w urzędzie pocztowym ogłosić, że odmawia wogóle przyjmowania dalszych zastrzeżeń co do odbierania pakietów na czas oznaczony lub nieoznaczony.

§ 142. Osobne urządzenia dla odbierania przesyłek.

1. Do odbierania przesyłek można na żądanie używać osobnych pocztowych książek odbiorczych, urządzonych w myśl § 143.

2. Do odbioru przesyłek służą także zamykane skrytki.

§ 143. Pocztove książki odbiorcze.

1. Wydaje je poczta i sprzedaje po cenie, ustanowionej osobnem zarządzeniem, można jednak używać także innych pocztowych książek odbiorczych, które muszą odpowiadać co do formy i wydrukowanego tekstu książkom, wydanym urzędownie.

2. Zastrzegający może uprawnienie odbierającego ograniczyć z góry do samego odebrania dokumentu odbiorczego dla wszystkich przesyłek albo poszczególnych ich rodzajów według grup, dozwolonych w książce; o ile takiego ograniczenia nie czyni, uchodzi okaziciel książki odbiorczej za upoważnionego do przyjęcia także zapowiedzianych przesyłek i kwot, i do poświadczenia odbioru w sposób prawnie ważny.

3. Zastrzegający otrzymuje pouczenie o używaniu książki.

4. Jeżeli zastrzegający przestaje używać książki odbiorczej, a zastrzeżenie odbioru pozostaje mimo to w mocy, w takim razie ma on wystawić nowe oświadczenie co do odbierania.

§ 144. Zamykane skrytki.

1. Zamykane skrytki ustawia się tylko w urzędach pocztowych, a są one dostępne z lokalu, gdzie się znajdują okienka pocztowe, i to od strony zewnętrznej przy pomocy klucza.

2. W zamykane skrytki wkłada się zwyczajnie przesyłki listowe; wyjątek stanowią takie przesyłki, które obciążone są należnościami pocztowymi albo wydatkami, albo które z powodu swoich wielkich rozmiarów nie mogą się zmieścić w skrytce. Istnienie tego rodzaju przesyłek, jakoteż, jeżeli

zastrzeżenie odbioru obejmuje także polecane przesyłki listowe, listy wartościowe, pakiety, przekazy pocztowe albo przekazy płatnicze, istnienie takich przesyłek podaje się do wiadomości kartką, która się wkłada do zamykanej skrytki.

3. Zastrzegającemu wręcza się klucz na czas używania zamykanej skrytki.

O zgubieniu albo uszkodzeniu klucza, jakoteż o uszkodzeniu zamknięcia skrytki musi się natychmiast donieść urzędowi pocztowemu. Urząd ten ma bezzwłocznie postarać się na koszt zastrzegającego o wymianę albo zmianę zamknięcia skrytki. Ani zastrzegającemu ani jego ludziom nie wolno na własną rękę starać się o nowe klucze; także nie wolno im skutecznie ani zarządzić skutecznienia zmian albo poprawek na kluczach albo skrytkach.

Wszelką szkodę, powstającą wskutek zgubienia albo wskutek innego rodzaju utraty lub przez nadużycie klucza albo przez własnowolne postaranie się o inne klucze itd. ponosi zastrzegający.

§ 145. Miejsce i czas wydawania.

1. Wydawanie następuje tylko w urzędzie pocztowym.

2. Dokumenty odbiorcze, przesyłki i pieniądze wydaje się przy okienku pocztowym w godzinach urzędowych.

Tylko włożone do zamykanych skrytek przesyłki i kartki uwiadamiające należy odebrać ze skrytki; można to skutecznie tak długo, jak długo jest otwarty dla ogólnego ruchu lokal, w którym są umieszczone zamykane skrytki; przegląd podziału służby podaje do wiadomości, jak długo to trwa.

3. Nadchodzące pocztami zwyczajne przesyłki listowe należy przygotować do wydania w ciągu godzin urzędowych najpóźniej w pół godziny po ich nadejściu. Ze względów ruchu można wydanie przesunąć.

4. W zamykane skrytki wkłada się przesyłki także poza godzinami urzędowymi, o ile wyrabia się tym czasie nadchodzące poczty.

§ 146. Czasokres podejmowania.

1. Zastrzeżone dla odebrania przesyłki pocztowe i przekazane kwoty będą leżały w urzędzie pocztowym przygotowane do podjęcia przez czas, ustanowiony do podejmowania. Po bezowocnym upływie tego czasokresu należy przesyłkę uważać za niedoręczalną.

2. a) Czasokres podejmowania wynosi:

1° jeden tydzień, jeżeli zastrzegający albo w przypadku § 141, l. 1. c, pełnomocnik mieszka w miejscu poczty.

2° dwa tygodnie, jeżeli zastrzegający albo pełnomocnik mieszka w okręgu pozamiejscowym.

Za tydzień uważa się czas od poniedziałku (pierwszy dzień) do niedzieli (ostatni dzień); czasokres jednodzienny lub dwutygodniowy zaczyna się od poniedziałku po nadejściu przesyłki; jeżeli przesyłka nadejdzie w sam poniedziałek, to czasokres zaczyna się z tym dniem;

3° co do pakietów z żywymi zwierzętami najwyżej 48 godzin od nadejścia pakietu do urzędu pocztowego.

b) Odmiany w obliczaniu czasokresów podejmowania w razie doręczania przesyłek obowiązują także co do czasokresu podejmowania w razie zastrzeżenia odbioru.

3. Jeżeli skrócono w urzędzie pocztowym czasokres dla odbioru pakietów w myśl postanowień, obowiązujących przy doręczaniu, to odnosi się to także do pakietów, których odbiór został zastrzeżony.

§ 147. Wydanie; poświadczenie odbioru.

1. Postępowanie przy zwyczajnych przesyłkach listowych:

a) Przesyłki takie wydaje się, nie badając uprawnienia tej osoby, która zgłasza się po odbiór.

b) Zwyczajnych przesyłek listowych, włożonych do zamykanych skrytek, nie wydaje funkcjonariusz pocztowy. Odbierający ma sam otworzyć skrytkę i zabrać włożone tam przedmioty; posiadanie klucza uchodzi za upoważnienie do opróżnienia zamykanej skrytki.

2. Postępowanie przy polecanych przesyłkach listowych, papierach wartościowych i pakietach, jakoteż w obrocie przekazowym.

a) Najpierw wydaje się tylko dokument odbiorczy, a to:

1° w razie używania pocztowej książki odbiorczej temu, kto książkę tę okaże,

2° pozatem temu, kto się po odbiór zgłosi.

b) Przesyłkę albo kwotę samą wydaje się:

1° w razie używania książki odbiorczej temu, kto ją okaże i, jeżeli jego uprawnienie nie jest ograniczone w myśl § 143., l. 2, poświadczy odbiór funkcjonariuszowi pocztowemu, a w razie ograniczenia uprawnienia odda dokument odbiorczy, zaopatrzone poświadczeniem odbioru ze strony zastrzegającego albo jego pełnomocnika;

2° pozatem temu, kto się po odbiór zgłosi i odda dokument odbiorczy, zaopatrzone poświadczeniem odbioru ze strony zastrzegającego albo pełnomocnika.

c) Poczta nie jest obowiązana badać uprawnienia tego, kto się zgłasza, oraz prawdziwości podpisu na dokumencie odbiorczym.

§ 148. Należności.

1. Za przechowywanie i trzymanie w pogotowiu ma zastrzegający uiścić należność za skrytkę listową, pieniężną albo pakietową, a przy pakietach ponadto także należności od kawałka po myśli następujących postanowień.

2. Jeżeli zastrzeżenie obejmuje zwyczajnie i polecane przesyłki listowe oraz listy wartościowe albo tylko jedną lub dwie z tych grup, to należność za skrytkę listową wynosi miesięcznie:

jeżeli niema skrytki zamykanej . . . . . 2 K

za zwyczajną skrytkę zamykaną . . . . . 3 „

za większą skrytkę zamykaną . . . . . 4 „

3. Jeżeli zastrzeżenie odnosi się do przekazu, to należność za skrytkę pieniężną wynosi miesięcznie:

a) w Wiedniu . . . . . 10 K

b) we wszystkich innych miejscach . . . . . 5 „

4. Jeżeli zastrzeżenie obejmuje pakiety, to wynosi

a) należność za skrytkę pakietową miesięcznie:

1° w Wiedniu . . . . . 10 K — h

2° we wszystkich innych miejscach 5 „ — „

b) należność od kawałka . . . . . — „ 05 „

a to w miejscach, gdzie pakiety doręcza się bez względu na ich wagę, od każdego pakietu, a w innych miejscach tylko od tych pakietów, które w razie braku zastrzeżenia odbioru należałoby doręczyć.

Należnościom za skrytkę pakietową i od kawałka nie podlegają ci odbiorcy, którzy mieszkają w okręgu listonoszów wiejskich albo w obrębie składnicy pocztowej.

5. a) Należności za skrytki należy płacić przynajmniej za jeden miesiąc z góry. Jeżeli zastrzegający wstępuje w ciągu miesiąca kalendarzowego, to ściągnie się od niego całą należność w razie, gdy początek zastrzeżenia przypada przed 16., a połowę należności, jeżeli przypada na 16. albo na dzień późniejszy. Zapłatę należy potwierdzić.

b) Należności od kawałka musi się opłacić tyle razy, ile razy odbiera się przesyłki, które tej należności podlegają.

§ 149. Koniec zastrzeżenia.

1. Zastrzegający może każdego czasu od zastrzeżenia odstąpić.

2. Poczta ma prawo każdego czasu uznać zastrzeżenie za bezskuteczne.

3. Jeżeli zastrzeżenie kończy się przed 16., to zwraca się za bieżący miesiąc połowę należności za skrytkę, jeżeli kończy się 16. albo później, w takim razie za bieżący miesiąc nic się nie zwraca; należności za skrytkę, zapłacone za późniejsze miesiące, zwraca się w całości.

§ 150. Odbiór, uskuteczniany wyjątkowo.

1. Jeżeli ktoś chce tylko wyjątkowo odbierać na poczcie pojedyncze przesyłki, to czyni się zażądanie takiemu żądaniu, o ile jest ono wykonalne bez przeszkadzania w pełnieniu służby. Żądanie można przedstawić ustnie albo pisemnie i nie wymaga się w tym ostatnim przypadku uwierzytelnienia podpisu. To zrzeczenie się doręczenia nie uwalnia odbiorcy od zapłaty należności za doręczenie; należności za skrytkę i od kawałka nie ściągają się.

2. Przesyłkę albo kwotę, odnoszącą się do przekazu pocztowego albo przekazu płatniczego, wydaje się tej osobie, która się zgłasza po odbiór, tylko za wykazaniem tożsamości, jeżeli osoba ta nie jest znaną funkcjonaryuszowi pocztowemu (§ 133, 1. 2, a). Także przy zwyczajnych przesyłkach listowych można żądać wykazania prawa do odbioru, jeżeli zachodzą uzasadnione wątpliwości. Odbiór należy poświadczyć w tych przypadkach, w których ma to nastąpić także przy doręczaniu.

§ 151. Odbieranie listów dworcowych.

Co do odbierania listów dworcowych obowiązują następujące postanowienia:

1. Odbiorcy wystawia urząd pocztowy stacyi przeznaczenia legitymację.

2. Listy muszą być odebrane na dworcu stacyi przeznaczenia i to, jeżeli na stacyi znajduje się urząd pocztowy, w tym urzędzie, zresztą u tego funkcjonaryusza pocztowego, któremu powierzono odebranie poczty z pociągu.

3. Wydaje się je temu, kto okaże legitymację urzędu pocztowego.

4. Jeżeli się nikt na czas nie zgłosi, w takim razie doręcza się je odbiorcy przez osobnego posłańca (§ 136.).

Rozdział trzeci.

Oddawanie odbiorcy w miejscowościach okręgu pozamiejscowego, nie mających urządzonej służby dla doręczeń.

§ 152. Sposób oddania.

1. Jeżeli miejsce odstawy znajduje się w okręgu pozamiejscowym i nie należy do rozszerzonego miejscowego okręgu dla doręczeń ani do okręgu listonoszów wiejskich, aniteż do obrębu składnicy pocztowej, to musi się odebrać przesyłki i dokumenty odbiorcze w urzędzie pocztowym. O ile to zresztą jest możliwe, wręcza się zwyczajne przesyłki listowe i dokumenty odbiorcze

na inne przesyłki posłańcom okolicznościowym w celu wydania ich odbiorcy, jeżeli ten ostatni już z góry nie sprzeciwił się temu w urzędzie oddawczym.

2. Jeżeli miejsce odstawy należy do obrębu składnicy pocztowej, przy której niema zaprowadzonej służby dla doręczeń, to zwyczajne przesyłki listowe i dokumenty odbiorcze na inne przesyłki muszą być odbierane w składnicy pocztowej, a przedmioty, zapowiedziane dokumentem odbiorczym, w urzędzie pocztowym, o ile wyjątkowo nie jest dozwolone także odbieranie tych przedmiotów w składnicy pocztowej.

§ 153. Czasokres podejmowania.

1. Przesyłki i kwoty przekazane, które mają być oddane, będą leżały w urzędzie pocztowym albo w składnicy pocztowej przygotowane do odebrania przez czasokres, ustanowiony dla podejmowania. Po bezowocnym upływie tego czasokresu należy je uważać za niedoręczalne.

2. a) Czasokres wynosi:

1° co do pakietów z żywemi zwierzętami najwyżej 48 godzin po nadejściu przesyłki do urzędu pocztowego albo do składnicy pocztowej;

2° co do wszystkich innych przesyłek dwa tygodnie. Za tydzień uważa się czas od poniedziałku (pierwszy dzień) do niedzieli (ostatni dzień). Czasokres dwutygodniowy zaczyna się od poniedziałku po nadejściu przesyłki; jeżeli przesyłka nadejdzie w sam poniedziałek, to czasokres zaczyna się z tym dniem.

b) Odmiany w obliczaniu czasokresu w razie doręczania obowiązują także w razie oddania do rąk odbiorcy w miejscach okręgu pozamiejscowego, nie mających urządzonej służby dla doręczeń.

3. W obrocie zleceń pocztowych obowiązują osobne czasokresy z §§ 166. i 170.

§ 154. Wydanie; poświadczenie odbioru.

1. Postępowanie przy zwyczajnych przesyłkach listowych.

a) Wydaje się je temu, kto się po nie zgłosi w urzędzie pocztowym albo w składnicy pocztowej; niema obowiązku badać jego uprawnienia. Odbioru nie potwierdza się.

b) Postanowienia pod a) obowiązują także co do kart ze zleceniem pocztowym.

Jeżeli ten, kto zgłasza się po odbiór karty, nie uiszcza kwoty wierzytelności, w takim razie wydaje mu się na razie tylko kartkę z uwiadomieniem. Także posłaniec okolicznościowy, wysłany przez urząd pocztowy, otrzymuje tylko kartkę z uwiadomieniem. Kto na to uwiadomienie przynosi pieniądze, ten otrzymuje odeinek karty (§ 166. i

2. Postępowanie przy poleconych przesyłkach listowych, papierach wartościowych, pakietach, przekazach i dokumentach wierzytelnościowych.

a) 1° Najpierw wręcza się tylko dokument odbiorczy odbierającemu albo posłańcowi okolicznościowemu za poświadczeniem odbioru; poczta niema obowiązku badać uprawnienia tego, kto się po to zgłasza. Także wobec posłańca okolicznościowego, wysłanego przez urząd pocztowy, nie potrzeba wykazywać tożsamości.

2° Zapowiedziane dokumentem odbiorczym przesyłki i kwoty wydaje urząd pocztowy, albo jeżeli wyjątkowo jest dozwolony odbiór w składnicy pocztowej, składnica pocztowa, temu, kto odda dokument odbiorczy, zaopatrzone poświadczeniem odbiorcy; podpis odbiorcy musi być wiarygodnie poświadczonym. Jeżeli odbiorca sam zgłasza się po odbiór, to wydaje mu się ten przedmiot nawet bez potrzeby wiarygodnego poświadczania jego podpisu, jeżeli jest znanym funkcjonariuszowi pocztowemu (§ 133., l. 2, a) albo wykaże tożsamość i odda dokument odbiorczy, zaopatrzone jego poświadczeniem odbioru.

b) Jeżeli odbiorca zgłosi się w urzędzie pocztowym albo w wyjątkowych przypadkach § 152., l. 2, w składnicy pocztowej po odbiór przesyłki, pieniędzy albo dokumentu wierzytelnościowego, a nie otrzymał przedtem dokumentu odbiorczego, w takim razie wydaje mu się przesyłkę, pieniądze albo dokument wierzytelnościowy (§ 166.), jeżeli jest znanym funkcjonariuszowi pocztowemu (§ 133., l. 2, a) albo wykaże tożsamość i poświadczy odbiór na dokumencie odbiorczym.

§ 155. Dobrowolne odebranie przez kierownika składnicy pocztowej.

Kierownik składnicy pocztowej, wydającej dokument odbiorczy, może na prośbę odbiorcy podjąć w urzędzie pocztowym przesyłkę albo przekazaną kwotę. Do takiego pośrednictwa ma zastosowanie § 135.

Rozdział czwarty.

Służba torbami.

§ 156. Urządzenie służby torbami.

1. Tym odbiorcom w pozamiejscowym okręgu urzędu pocztowego, obok których mieszkania lub pracowni przechodzą regularne kursy pocztowe lub którzy mają z tyui kursami połączenie, można na ich wniosek dostawiać zwyczajne przesyłki listowe w zamkniętych torbach bez względu na

to, czy do tych miejsc jest urządzona regularna służba doręczeńiowa. Wniosek można zgłosić w pocztowym urzędzie oddawczym ustnie lub pisemnie.

2. Wnioskodawca ma sam dostarczyć torby. Jeden klucz ma się znajdować w urzędzie pocztowym.

3. Z urzędem pocztowym należy porozumieć się co do tego, które kursy mają być używane w celu dostawiania torby.

4. Zamkniętą torbę z włożonemi w nią przesyłkami listowemi dostawia poczta na umówione miejsce i wydaje tam tej osobie, która się po odbiór zgłosi. Poczta niema obowiązku badać jej uprawnienia w tym względzie.

5. Odbiorca może przy zwrocie użyć torby do nadania zwyczajnych przesyłek listowych.

§ 157. Należytości.

1. Wnioskodawca ma płacić za pośredniczenie poczty należytość w kwocie 2 K miesięcznie, jeżeli dostawianie torby uskutecznia się nie częściej niż raz dziennie; jeżeli następuje ono częściej, to należytość musi być zapłaconą tyle razy, ile wynosi najwyższa liczba żądanych dziennie dostawiań torby.

2. Należytości należy opłacać zawsze za trzy miesiące z góry. Miesiąc w którym zaczyna się służba torbami, liczy się za cały. Zapłatę poświadcza urząd pocztowy.

§ 158. Zakończenie służby torbami.

1. Wnioskodawca może każdego czasu zaprzestać służby torbami, ma jednak o tem uwiadomić pisemnie urząd pocztowy.

2. Poczta ma prawo każdego czasu służbę tę zastanowić.

3. Należytości, zapłacone z góry za wykonywanie służby torbami, zwraca się, wyjąwszy należytość za miesiąc bieżący.

Rozdział piąty.

Przesyłki zaadresowane poste-restante.

§ 159. Czasokres przechowywania; miejsce i czas wydania.

1. Przesyłki pocztowe, zaadresowane poste-restante, przechowuje pocztowy urząd oddawczy aż do podjęcia ich przez adresata.

2. Czasokres wynosi:

a) Dla pakietów z żywymi zwierzętami najwyżej 48 godzin po ich nadejściu;

b) dla przesyłek, obciążonych pobraniem, jeden tydzień. Za tydzień uważa się czas od poniedziałku (pierwszy dzień) do niedzieli (ostatni dzień); czasokres jednotygodniowy zaczyna się od poniedziałku po nadejściu przesyłki; jeżeli przesyłka nadejdzie w sam poniedziałek, to czasokres zaczyna się z tym dniem;

c) dla wszystkich innych przesyłek dwie połowy miesiąca po ich nadejściu. Za połowę miesiąca uważa się czas od 1. do 15. i od 16. do ostatniego w miesiącu; za początek czasokresu przechowywania uważa się najbliższy 1. albo 16. dzień miesiąca po nadejściu przesyłki, a jeżeli przesyłka nadejdzie w sam 1. lub 16. dzień miesiąca, tenże dzień.

Po bezwocnym upływie czasokresu należy uważać przesyłkę za niedoręczalną.

d) Odmiiany w obliczaniu czasokresu przy doręczeniu obowiązują także co do przesyłek pocztowych, zaadresowanych poste-restante.

3. Przesyłki takie wydaje się przy okienku pocztowym w czasie godzin urzędowych.

4. W składnicy pocztowej przechowuje się tylko zwyczajne przesyłki listowe, zaadresowane poste-restante, i to w czasie, wymienionym pod 1. 2, c).

§ 160. Wydanie.

1. Postępowanie przy zwyczajnych przesyłkach listowych:

Wydaje się je temu, kto się zgłosi po odbiór. Wykazanie tożsamości nie jest wymagane; funkcjonaryuszowi pocztowemu wolno jednak, jeżeli odnośna osoba nie jest mu znana (§ 133., l. 2, a) i jeżeli ma uzasadnione wątpliwości co do tożsamości albo co do uprawnienia do wywiadywania się, zażądać w tym względzie wykazania.

2. Postępowanie co do poleconych przesyłek listowych, listów wartościowych, pakietów i przekazów:

Osoba, zgłaszająca się po odbiór, musi wykazać swoją tożsamość, jeżeli nie jest znana funkcjonaryuszowi pocztowemu (§ 133., l. 2, a).

Odbiór musi ona potwierdzić.

§ 161. Doręczenie mimo dopisku poste-restante

1. Jeżeli ktoś żąda, aby adresowane do niego przesyłki z dopiskiem poste-restante doręczano do pewnego oznaczonego mieszkania lub miejsca dostawy, to uczyni się zadość takiemu żądaniu.

2. W miejscowościach leczniczych albo w miejscowościach z wielkim ruchem obcych, w których wychodzi lista leczących się albo lista gości, doręcza się przesyłki, adresowane poste-restante, do mieszkań, widocznych z tych list, jeżeli odbiorca temu się nie sprzeciwił.

3. Jeżeli osoby, mające stałe miejsce pobytu, każą sobie nadsyłać swoje przesyłki pocztowe regularnie poste-restante w tym widocznym celu, aby obejść postanowienia o uiszczaniu należności, ustanowionych za doręczenie, to ma poczta prawo nie uwzględnić dopisku „poste-restante” i doręczać takie przesyłki według ogólnych postanowień.

Rozdział szósty.

Osobne postanowienia, dotyczące się obrotu co do pobrań i zleceń.

I. Załatwienie pobrania.

§ 162. Ściągnięcie kwoty pobrania.

1. Przesyłkę, obciążoną pobraniem, wydaje się tylko za natychmiastową zapłatą całej kwoty pobrania; odbiorca może jednak przy pierwszej próbie doręczenia przesyłki odroczyć na razie jej przyjęcie i zapłatę pobrania i zażądać, aby aż do końca zwyczajnego czasokresu podjęcia trzymaną ją przygotowaną do odebrania.

2. Jeżeli odbiorcy wydano z jakiegokolwiek powodu przesyłkę, obciążoną przez nadawcę pobraniem, bez ściągnięcia pobrania albo za ściągnięciem za małej kwoty pobrania, to jest odbiorca obowiązany na późniejsze żądanie poczty zapłacić kwotę pobrania albo różnicę między kwotą ściągniętą a kwotą należącą się.

§ 163. Przekazanie ściągniętej kwoty pobrania.

1. Przy poleconych przesyłkach listowych i przy listach wartościowych przekazuje się ściągniętą kwotę pobrania dostarczonym bezpłatnie przez urząd pocztowy przekazem pocztowym stosownie do zarządzenia nadawcy. Na odcinku przekazu pocztowego zauważa się, do której przesyłki odnosi się przekaz pocztowy; nadto wpisuje się tam zapiski co do zaksiązkowania, umieszczone przez nadawcę na przesyłce.

2. Przy pakietach przekazuje się kwotę przekazem pocztowym, odłączonym od pocztowego adresu przesyłkowego.

§ 164. Należytości.

Za przekazanie ściągniętej kwoty pobrania pobiera się należytość, jak za zwyczajny przekaz pocztowy, opiewający na pełną kwotę pobrania, potrącając ją od ściągniętych pieniędzy i obracając na opłacenie przekazu pocztowego.

§ 165. Zmniejszenie lub skreślenie pobrania na wniosek odbiorcy.

1. Odbiorca może przy okazaniu przesyłki dla wykupienia oświadczyć, że przyjmie przesyłkę, jeżeli nadawca pobranie zmniejszy albo skreśli, i zażądać, aby nadawcę o tem uwiadomiono. Odbiorca ma wnieść to oświadczenie na piśmie do urzędu pocztowego najdalej do dni trzech po okazaniu. Zarządzenie nadawcy osiąga się po myśli § 186., należytość w kwocie 25 h ma jednak uiścić odbiorca, i to przy składaniu swojego oświadczenia. Na życzenie odbiorcy można zarządzenia zażądać także telegraficznie, jeżeli odbiorca zapłaci należytości za potrzebne telegramy. Aż do nadejścia zarządzenia pozostaje przesyłka w urzędzie pocztowym albo w składnicy pocztowej, jednak najwyżej przez tydzień po upływie zwyczajnego czasokresu podejmowania.

2. Nadawca może tylko zarządzić, aby pobranie zmniejszono albo skreślono, alboważ może odmówić żądaniu odbiorcy.

3. Należytość, uiczczonea przez odbiorcę, pozostaje przy poczcie, chociażby nawet żądanie odbiorcy nie miało skutku.

II. Załatwienie zlecenia pocztowego.

§ 166. Ściągnięcie kwoty wierzytelności. (Wykupienie).

1. Dokument wierzytelnościowy albo odcinek karty ze zleceniem pocztowym będą wydane tylko za natychmiastową zapłatą całej kwoty, która ma być ściągniętą.

2. a) Jeżeli nie przyszło natychmiast do wykupienia i nie ma się do czynienia z odmową przyjęcia albo jeżeli nie należy przesyłki posyłać za adresatem aniteż nie zaistniała niedoręczalność, w takim razie dokument albo karta zlecenia pocztowego będą leżały na poczcie jeszcze przez siedm dni, przygotowane do późniejszego ich wykupienia.

b) Czasokres ten zaczyna się

1° w obrębie zwyczajnej służby doręczeń z dniem, który następuje po pierwszej próbie doręczenia, a w razie ponownego

doręczenia po pozostawieniu kartki z uwiadomieniem,

2° w okręgu pozamiejscowym bez służby doręczeń

z dniem, który następuje po podjęciu albo odbiorze dokumentu odbiorczego albo kartki z uwiadomieniem. doręczonej przez przygodnego posłańca, albo w przypadku § 154., l. 2, b), po okazaniu dokumentu odbiorcy.

c) Jeżeli w ciągu tego czasokresu nie nastąpi wykupienie, w takim razie

1° przedsięwzięcie się w obrębie zwyczajnej służby dla doręczeń przed upływem czasokresu jeszcze jedną próbę doręczenia,

2° w okręgu pozamiejscowym bez służby doręczeń przypomni się odbiorcy w stosowny sposób i w miarę możliwości.

3. Poczta niema obowiązku wydawać jakichkolwiek zarządzeń dla ochrony praw wierzyciela albo dla stwierdzenia niewykupienia i nie odpowiada ona za zwłokę w ściągnięciu kwoty wierzytelności albo w wykonaniu wszystkich innych powinności, połączonych z załatwianiem zlecenia pocztowego.

§ 167. Przekazanie ściągniętej kwoty.

1. Ściągniętą kwotę przekazuje się pocztowym przekazem zleceniowym albo dołączonym przez zlecającego do arkusza zlecenia pocztowego poświadczaniem złożenia. Na odcinku przekazu pocztowego albo na odwrotnej stronie poświadczenia złożenia umieszcza się znamiona listu ze zleceniem pocztowym, którym przesłano dokument w celu wykupienia go, a w danym razie także dopisek co do zaksięzkowania.

2. Kwotę, ściągniętą za pomocą karty ze zleceniem pocztowym, przekazuje się pocztowym przekazem zleceniowym, dołączonym do karty.

§ 168. Należytości.

1. Jeżeli dokonano wykupienia, to pobiera się należytość za okazanie, jakoteż należytość za przekazanie, ściągniętej kwoty.

2. a) Należytość za okazanie wynosi 10 h od każdego dokumentu albo od każdej karty ze zleceniem pocztowym.

b) Za przekazanie ściągniętej kwoty bez względu na to, w jaki sposób przekazanie to następuje, pobiera się należytość, jak za zwyczajny przekaz pocztowy. Za podstawę wymiaru należytości za przekaz pocztowy bierze się kwotę ściągniętą po potrąceniu należytości za okazanie.

c) Należytości pod a) i b) zatrzymuje się ze ściągniętej kwoty.

§ 169. Nieprawidłowości.

1. a) Jeżeli w przypadkach § 125., l. 4, a) zostanie dokument wierzycielski wykupiony i jeżeli adres, pod którym należy przekazać ściągniętą kwotę, można powziąć z listu ze zleceniem albo też wywieść się o nim od dłużnika, w takim razie obowiązują §§ 167. i 168.; jeżeli zaś o adresie nie można się było dowiedzieć, to ściągniętą kwotę po potrąceniu należności z § 168. traktuje się jako niedoręczalną (§ 194., l. 1. c).

b) Jeżeli dokumentu wierzycielskiego nie wykupiono, to zwraca się go nadawcy albo jeżeli tego ostatniego nie można wysledzić, traktuje się dokument jako niedoręczalną (§ 194., l. 1. a).

c) Jeżeli list ze zleceniem pocztowym był tylko częściowo opłacony albo nieopłacony, to kwotę, której brakuje, potrąca się z kwoty ściągniętej albo obciąża się nią dokument wierzycielski.

2. W przypadkach § 125., l. 4, d) odsyła się z powrotem listy itp. i wydaje się je nadawcy bez kosztów z podaniem przyczyny za pośrednictwem jego właściwego urzędu pocztowego.

§ 170. Wykonanie żądania, wyrażonego przez nadawcę przy nadawaniu na wypadek niewykupienia.

Jeżeli nadawca listu ze zleceniem pocztowym żąda, aby dokument w razie niewykupienia odesłano mu natychmiast z powrotem, albo posłano innej osobie, lub aby go o niewykupieniu natychmiast uwiadomiono (§ 104.), to postępuje się w następujący sposób:

1. a) W obrębie zwyczajnej służby doręczeń będzie żądanie wykonane

1° natychmiast, jeżeli pierwsza próba doręczenia samego dokumentu albo dokumentu odbiorczego pozostała bezskuteczną z powodu odmówienia przyjęcia.

2° po upływie dnia, następującego po pierwszej próbie doręczenia, jeżeli przy pierwszej próbie doręczenia nie przyszło z innej przyczyny do wykupienia lub do doręczenia dokumentu odbiorczego i należy przesyłki posyłać za adresatem;

b) w okręgu pozamiejscowym bez służby doręczeń będzie żądanie wykonane

1° natychmiast, jeżeli w przypadkach § 154., l. 2, b) nie przyszło do wykupienia.

2° po upływie dnia, następującego po podjęciu albo po odebraniu przez przygodnego posłańca, jeżeli dokument odbiorczy odebrano albo wydano przygodnemu posłańcowi;

c) o ile żądania nie należy wykonać natychmiast, może być dokument wykupiony jeszcze w czasie aż do wykonania żądania; na to należy zwrócić uwagę odbiorcy.

2. Jeżeli zlecający żądał uwiadomienia o niewykupieniu, skutecznia się to pismem uwiadomiacem, które zostanie mu wydane za uiszczeniem należności za uwiadomienie w kwocie 25 h. Uwiadomienie obejmuje także to, co jest wiadomem funkcyjarszowi pocztowemu o przyczynie niewykupienia.

Rozdział siódmy.

Odmówienie przyjęcia; zwrot doręczonych albo odebranych przesyłek.

I. Odmowa przyjęcia.

§ 171. Jej przypadki.

1. Każdemu wolno odmówić przyjęcia nadchodzących dla niego przesyłek bez podania powodu.

2. Na równi z odmówieniem przyjęcia uważa się, jeżeli odbiorca wzbrania się:

a) przyjąć dokument odbiorczy,

b) poświadczyć odbiór,

c) podpisać receptis zwrotny albo poświadczenie wypłaty,

albo jeżeli żąda,

d) aby mu wydano przesyłkę bez zapłaty ciężących na niej pocztowych należności i wydatków albo za zapłatą tylko ich części lub też przed ich zapłatą (§ 12., l. 1),

e) aby mu wydano przesyłkę obciążoną po braniem, dokument wierzycielski albo odcinek karty ze zleceniem pocztowym bez zapłaty po brania albo kwoty wierzycielski lub za zapłatą w kwotach częściowych albo za zapłatą tylko częściową lub też przed zapłatą (§ 162., l. 1 i 166., l. 1),

f) aby mu pozwolono otworzyć zamkniętą przesyłkę przed wydaniem albo aby ją otworzył wydający ją funkcyjarsz pocztowy, o ile §§ 204. do 206. nie postanawiają czego innego.

3. Przyjęcie dokumentu odbiorczego nie wyłącza prawa odmówienia przyjęcia zapowiedzianego przedmiotu.

§ 172. Oświadczenie co do odmowy przyjęcia.

1. Oświadczenie, że się odmawia przyjęcia, musi nastąpić, jak tylko funkcyjarsz pocztowy

okaże przedmiot odbiorcy przy doręczaniu lub odbieraniu nu poczcie. Przesyłko twartych, obciążonych należnościami pocztowymi albo wydatkami, nie wolno okazywać odbiorcy w taki sposób, aby mógł się dowiedzieć o treści.

2. Po doręczeniu albo odebraniu wolno tylko co do następujących przedmiotów odmówić dodatkowo przyjęcia pod warunkiem, że znajdują się jeszcze w pierwotnej osłonie albo opakowaniu, nie uskuteczono na tych ostatnich ani wogóle na przesyłce żadnej zmiany, prócz dopisku, przewidzianego pod l. 3, i zwrotu nie odwlekano bez powodu:

a) co do zwyczajnych zamkniętych przesyłek listowych,

b) co do poleconych przesyłek listowych, papierów wartościowych i pakietów, doręczonych odbiorcy zastępczemu, o ile jednak są obciążone pobraniem, tylko tak długo, jak długo pocztowy urząd oddawczy nie odesłał jeszcze pocztowego przekazu z pobraniem; za tego rodzaju odebrane z powrotem przesyłki z pobraniem zwraca się kwotę pobrania.

Przesyłki listowych i pakietowych, zawierających losy zakazane albo inną zawartość, odnoszącą się do uczestnictwa w loteryi zakazanej, można nie przyjąć także po otwarciu każdego czasu, jednak odbiorca przy przesyłkach, obciążonych pobraniem, nie może żądać zwrotu kwoty pobrania, jeżeli urząd oddawczy już odesłał pocztowy przekaz pobrania.

3. a) Odmówienie przyjęcia powinien odbiorca zaznaczyć w dopisku na przesyłce, a przy pakietach na pocztowym adresie przesyłkowym.

Dopisek ma opiewać: „przyjęcia odmówiono“ albo „nie przyjęto“ albo „z powrotem“; dopisek nie może zawierać powodów. Dopiski, uskutecznione alfabetem, który nie jest znany funkcyonaryuszowi pocztowemu, są niedopuszczalne. Dopiski niedopuszczalne uczyni urząd pocztowy nieczytelnymi.

b) Jeżeli odbiorca nie chce umieścić dopisku albo jeżeli chodzi o przesyłki otwarte, na których ciążyą należności albo wydatki, to ma dopisek umieścić funkcyonaryusz pocztowy i podpisać go.

§ 173. Należności.

Uiszczone przy oddaniu należności pocztowe z wyjątkiem należności za doręczenie dokumentu odbiorczego, jakoteż wydatki zwraca urząd pocztowy i znowu obciąża temi kwotami przesyłki, jak przed oddaniem.

II. Zwrot doręczonych albo odebranych przesyłek.

§ 174. Zwrot przesyłek. mylnie oddanych.

Jeżeli przesyłkę mylnie oddano, to chociażby nawet już była otwartą, przyjmie ją poczta z powrotem za uiszczeniem pobranych przy oddaniu należności i wydatków i za zwrotem ściągniętej kwoty pobrania, oraz odda ją właściwemu odbiorcy. Na przesyłce ma pierwszy odbiorca albo, jeżeli on tego nie uczynił, funkcyonaryusz pocztowy, umieścić dopisek o mylnem oddaniu. Przy oddaniu listów wartościowych i pakietów właściwemu odbiorcy stwierdza się na jego żądanie zawartą w myśl postanowień części szóstej.

§ 175. Ponowne nadanie przesyłek doręczonych albo odebranych.

Jeżeli odbiorca chce nadawcy przesyłkę doręczoną albo odebraną zwrócić za pośrednictwem poczty, a dodatkowe odmówienie przyjęcia nie jest wogóle albo nie jest już dopuszczalnem, to ma on ten przedmiot ponownie nadać na pocztę. Zwyczajne otwarte przesyłki listowe, nie odpowiadające temu warunkowi, będzie się traktowało jako niedoręczalne (§ 194, l. 1, e).

Dział trzeci.

Osobne urządzenia oddawcze.

§ 176. Oddanie osobom, podlegającym osobnemu porządkowi zakładowemu.

1. Oddanie osobom wojskowym.

Oddanie osobom wojskowym poniżej oficera, jakoteż załodze okrętów wojennych, jest unormowane osobnymi układami ze zarządem wojskowym.

2. Oddanie wychowankom w zakładach wychowawczych i osobom w klasztorach.

Przesyłki dla takich osób oddaje się na podstawie porozumienia z kierownikami zakładów tym osobom, które zostały przez nich wyznaczone.

3. Oddanie chorym i pozostającym w opiece w zakładach dla chorych i w domach zaopiecznienia.

Przesyłki, przeznaczone dla tych osób, wolno, jeżeli reguły zakładu nie pozwalają na dostęp do chorego albo do osoby, pozostającej w opiece, oddawać kierownikowi zakładu, jego zastępcy albo innej osobie, do tego wyznaczonej. Wyzna-

czenie musi kierownik zakładu zarządzić na piśmie i złożyć w urzędzie pocztowym.

4. Oddanie osobom uwięzionym.

Uskutecznia się je do rąk naczelnika sądu, sędziego śledczego, zarządcy domu kary albo do rąk naczelnika odnośnej władzy.

§ 177. Oddanie przesyłek pocztowych, które zostały zajęte.

Tego rodzaju przesyłki oddaje się tej władzy, która wypowiedziała zajęcie.

Dział czwarty.

Badanie właściwego oddania.

I. Przy poleconych przesyłkach listowych, listach wartościowych, pakietach, pocztowych przekazach i zleceniach.

§ 178. Zażądanie i wykonanie.

1. a) Nadawca ma prawo zażądać urzędowego zbadania, czy oddanie przesyłki nastąpiło właściwie, a to za pomocą pisma wywiadowczego. Żądanie to można wyrazić w każdym urzędzie pocztowym. Urzędowi pocztowemu należy okazać poświadczenie nadania i podać dokładny adres przesyłki. Urząd pocztowy potwierdza na poświadczeniu nadania wyrażone żądanie i wyciska pieczęć miejsca i dnia.

b) Jeżeli nadawca wystosował żądanie bezpośrednio do dyrekcji pocztowej, to będzie się je uważało za wyrażone w tym dniu, który jest widoczny z pieczęci wpływu dyrekcji pocztowej.

2. Przy przesyłkach obciążonych pobraniem, i przy zleceniach pocztowych należy także badać, czy kwotę pieniężną przekazano właściwie.

3. Nadawcy oznajmia się pisemnie wynik badania.

§ 179. Należytości.

1. Za badanie należy uiścić od każdej przesyłki należytość w kwocie 25 h, wyjąwszy karty ze zleceniem pocztowem. Jeżeli wywiad odnosi się do kilku pakietów, należących do jednego pocztowego adresu przesyłkowego, to należy uiścić tylko pojedynczą należytość.

2. Należytość ma być uiszczoną z góry, w przypadkach § 178. e, l. b), przez naklejenie znaczków na piśmie, w którym wyrażono żądanie.

3. Zwróci się ją, jeżeli badanie spowodowane zostało winą poczty.

4. Przy przesyłkach za recepisem zwrotnym albo za poświadczeniem zapłaty nie należy uiszczać żadnej należytości za żądanie zbadania, jeżeli recepis zwrotny albo poświadczenie zapłaty nie nadejdzie z powrotem w ciągu 14 dni od dnia nadania.

II. Przy zwyczajnych przesyłkach listowych.

§ 180. Warunki zbadania.

1. Oddanie zwyczajnych przesyłek listowych można zbadać na żądanie nadawcy albo odbiorcy.

2. Jeżeli żądanie wyrażono w urzędzie pocztowym, to ma wnioskodawca wypełnić arkusz pytań, który następnie udziela się stronie drugiej dla dania wyjaśnień, a potem wydaje się z wyjaśnieniem wnioskodawcy.

3. Badanie następuje bezpłatnie.

Część piąta.

Niewykonalność oddania.

Dział pierwszy.

Odesłanie za adresatem.

§ 181. Przypadki odesłania za adresatem; wymogi.

1. Jeżeli oddanie w miejscu przeznaczenia jest niewykonalnem, ponieważ odbiorca zmienił swoje miejsce zamieszkania albo pobytu, w takim razie przesyłki odsyła się za adresatem do jego nowego miejsca zamieszkania albo pobytu w myśl następujących postanowień:

a) Na jego żądanie.

Żądanie to ma on wyrazić na piśmie. Jeżeli nie żąda stałego odsyłania za nim albo takiegoż odsyłania na pewien oznaczony przeciąg czasu, to zastanawia się je po upływie czterech tygodni, a skutecznia się je dalej na ponowne żądanie. Odbiorca może żądanie takie ograniczyć także do pewnych oznaczonych rodzajów przesyłek; w tym względzie obowiązuje § 141., l. 2. Przy przekazach pocztowych może on także żądać, aby odesłano je dalej telegraficznie.

b) Bez jego żądania.

Bez żądania odsyła się za odbiorcą przesyłki z wyjątkiem pakietów, jeżeli znanem jest nowe miejsce zamieszkania albo pobytu.

c) Na żądanie nadawcy.

Jeżeli żądał on z góry odesłania za adresatem, to uskutecznia się je, jeżeli znane jest nowe miejsce zamieszkania albo pobytu; ponadto jeżeli nadawca w myśl §§ 105. do 109. podał inne miejsce przeznaczenia.

2. Odsyłanie za adresatem odpada:

a) jeżeli nadawca wyłączył je wyraźnie w swoim żądaniu przy albo po nadaniu;

b) jeżeli wykluczy je odbiorca w pisemnym oświadczeniu, skierowanem do urzędu oddawczego. Odbiorca może wykluczyć odsyłanie za nim, i to stale lub przemijająco, oraz ograniczyć wykluczenie do pewnych oznaczonych rodzajów przesyłek (§ 141., l. 2):

c) jeżeli jest ono wykluczone w myśl ordynacji pocztowej.

3. Jeżeli do urzędu oddawczego nadejdą co do odsyłania za adresatem sprzeczne żądania odbiorcy i nadawcy, w takim razie rozstrzygającym jest żądanie nadawcy.

§ 182. Osobne zarządzenia co do oddania na nowem miejscu przeznaczenia.

1. Na nowem miejscu przeznaczenia oblicza się na nowo wszystkie czasokresy i czas wolny od składowego w myśl postanowień części czwartej.

2. Nowy urząd oddawczy uskutecznia doręczenie pospieszne:

a) jeżeli odbiorca na nowem miejscu przeznaczenia tego zażąda;

b) jeżeli nadawca albo odbiorca przekazu pocztowego zażąda telegraficznego odesłania za adresatem;

c) przy odesłanych za adresatem pakietach z żywymi zwierzętami, jeżeli okoliczności tego wymagają;

wreszcie

d) jeżeli przy przesyłce, która miała być przez osobnego posłańca doręczoną, nie przyszło na pierwotnem miejscu przeznaczenia do doręczenia pospiesznego.

§ 183. Należytości, kwoty pobrania i wydatki.

1. Należytości, kwoty pobrania i wydatki, którymi przesyłka była obciążoną w chwili odesłania za adresatem, ciężą na niej nadal.

2. a) Za odesłanie za adresatem nie należy liczyć żadnych nowych należytości.

b) Wyjątki od tego:

1° pakiety obciąża się z jednego miejsca przeznaczenia do drugiego należytością za ciężar bez dodatku, a pakiety z podaną wartością obciąża się także należytością od wartości; nie odnosi się to jednak do pakietów, nadchodzących dla osób wojskowych poniżej oficera, które należy odesłać za adresatem wskutek zmiany garnizonu, przesunięcia wojsk, albo ćwiczeń;

2° za telegraficznie odsyłane za adresatem przekazy pocztowe oblicza się należytości, jak za nowe telegraficzne przekazy pocztowe, opiewające na pełną kwotę, i potrąca się je z kwoty przekazanej.

Dział drugi.

Niedoręczalność.

I. Postanowienia ogólne.

§ 184. Zaistnienie niedoręczalności.

Przesyłki, które mają być oddane, należy uważać za niedoręczalne:

1. jeżeli odbiorcy nie można było ostatecznie wysledzić;

2. jeżeli zmienił on swoje miejsce zamieszkania albo pobytu, a odsyłanie za nim jest niemożliwe albo niedopuszczalne;

3. jeżeli oddanie nie może nastąpić w myśl postanowień części czwartej;

4. jeżeli zresztą zajdzie zdarzenie, które w myśl ordynacji pocztowej pociąga za sobą traktowanie przesyłki jako niedoręczalną.

II. Dalsze traktowanie przesyłek w razie żądania, wyrażonego przez nadawcę na wypadek niedoręczalności.

A. W razie żądania, wyrażonego przez nadawcę przy nadawaniu (§ 104).

§ 185. Wykonanie żądania.

1. Jeżeli nadawca przesyłki przy nadawaniu wyraził na wypadek niedoręczalności żądanie, dopuszczalne w myśl ordynacji pocztowej, to jest ono rozstrzygającym po zaistnieniu niedoręczalności.

2. Jeżeli nadawca zrzekł się przesyłki na rzecz poczty, to zawartość się pozbywa, w inny sposób spienięża albo niszczy. Uzyskana cena, jakoteż znaleziona gotówka, zostaną pobrane na rzecz kasy pocztowej.

3. Wykonanie żądania, wyrażonego przez nadawcę w obrocie zleceń pocztowych, przepisuje § 170.

B. Późniejsze zarządzenie nadawcy.

a) Co do pakietów niedoręczalnych.

§ 186. Zasiągnięcie zarządzenia nadawcy.

1. Przy pakietach zasięga się po zaistnieniu niedoręczalności zarządzenia nadawcy co do ich dalszego traktowania w razie, jeżeli nadawca nie wyraził już z góry na ten przypadek dopuszczalnego żądania.

2. W tym celu uwiadamia natychmiast nadawcę urząd oddawczy za pośrednictwem jego właściwego urzędu pocztowego o zaistnieniu i przyczynie niedoręczalności. Jeżeli niedoręczalność zaistnieje wskutek upływu czasokresu dla podejmowania, to może urząd oddawczy odroczyć uwiadomienie, jednak najwyżej tylko o jeden tydzień poza czasokres dla podejmowania, jeżeli słusznie przyjąć należy, że przesyłkę można będzie wydać w ciągu tego czasu.

3. Uwiadomienie następuje za pośrednictwem pisma uwiadamiającego, które wydaje się nadawcy zamknięte za uiszczeniem należności za uwiadomienie w kwocie 25 h. Jeżeli chodzi o więcej pakietów, nadanych równocześnie pod tym samym adresem, a pochodzących od tego samego nadawcy, to należność pobiera się tylko pojedynczo.

4. Nadawca musi spisać swoje zarządzenie w odpowiednim miejscu na uwiadomieniu i oddać urzędowi pocztowemu z poświadczeniem nadania w ciągu siedmiu dni po otrzymaniu uwiadomienia; urząd pocztowy notuje zarządzenie na poświadczeniu nadania i zwraca to ostatecznie. Później wręczone zarządzenia pozostają nieważne.

Nie jest dopuszczalną inną formą zarządzenia, w szczególności bezpośrednie zlecenie nadawcy dla pocztowego urzędu oddawczego; zarządzenie, które nadchodzi do tego urzędu nie w drodze przepisanej, odsyła się pocztowemu urzędowi nadawczemu dla przepisanej traktowania, co jednak już nie zmienia traktowania samego pakietu.

5. Co do pakietów z żywymi zwierzętami powołuje się dodatek 2.

6. W międzyczasie leży pakiet w urzędzie pocztowym, a składowe płynie dalej.

§ 187. Dopuszczalne zarządzenia nadawcy.

1. Nadawcy wolno zarządzić, by:

a) adres został sprostowany albo uzupełniony,

b) próbowano jeszcze raz doręczyć odbiorcy,

c) pakiet oddano innemu odbiorcy w tym samym miejscu,

d) przesłano na inne miejsce i tam oddano albo pierwotnemu odbiorcy, albo innej osobie,

e) pakiet, obciążony pobraniem, wydano pierwotnemu odbiorcy albo innej osobie za płatą niższą, od pierwotnej, kwoty pobrania, alboważ wolny od pobrania,

f) pakiet, którego odbiorca nie przyjął z powodu obciążenia go należnościami albo wydatkami, wydano mu wolny od należności albo wydatków.

g) zawartość pakietu pozbyto na jego rachunek zgodnie z przepisami ordynacji pocztowej,

h) odesłano mu pakiet z powrotem do jego obecnego miejsca pobytu albo do innego miejsca; wreszcie może on

i) pakietu zrzec się na rzecz poczty.

2. Nadawcy wolno w swoim oświadczeniu wymienić równocześnie co najwyżej dwa ze zarządzeń pod a—i, z których drugie zarządzenie należy wykonać w razie niewykonalności pierwszego.

3. Nadawca ma w przypadku l. 1, f, wręczając swoje zarządzenie urzędowi pocztowemu, uiszczyć należności albo wydatki, od których chce uwolnić odbiorcę.

§ 188. Wykonanie zarządzeń.

1. Zarządzenie nadawcy, nadchodzące do pocztowego urzędu oddawczego, jest wyłącznie rozstrzygającym co do dalszego traktowania przesyłki. Aż do tej chwili można niedoręczalne pakiety wydać odbiorcy na jego żądanie albo za nim posłać. Nadawca zostanie o tem uwiadomiony i zwróci się mu uiszczone przytem ewentualne należności albo wydatki; należność, pobrana za pismo uwiadamiające, pozostaje przy poczcie.

2. Jeżeli na pierwotnym miejscu należy obliczać nowe czasokresy dla podejmowania, to jest rozstrzygającym w tym względzie nadejście zarządzenia nadawcy.

3. Jeżeli nadawca zrzekł się przesyłki na rzecz poczty, w takim razie zawartość jej zostaje pozbytą lub w inny stosowny sposób spieniężoną albo zniszczoną. Cena, jakoteż znaleziona gotówka, zostanie pobrana na rzecz kasy pocztowej.

b) Co do niewykupionych dokumentów wiarygodnościowych.

§ 189. Zarządzenie nadawcy; wykonanie.

1. Nadawca listu ze zleceniem pocztowym, który przy nadawaniu zażądał uwiadomienia o nie-

wykupieniu i przyjął odnoszące się do tego pismo uwiadamiające (§ 170.), może w ciągu dni siedmiu po uwiadomieniu wręczyć urzędowi pocztowemu, który mu pismo wydał, zarządzenie w sprawie dalszego traktowania dokumentu wierzytelnościowego dla wykonania go przez pocztowy urząd oddawczy. Musi on uwidocznic zarządzenie na piśmie uwiadamiającem i okazać przy wręczeniu urzędowi pocztowemu poświadczenie nadawcze: to ostatnie zwróci się mu, gdy urząd pocztowy zanotuje na niem zarządzenie.

2. Zlecający może zarządzić, aby dokument

a) jeszcze raz okazano, albo

b) bez ściągania kwoty oddano innej osobie, imiennie oznaczonej, lub też

c) odesłano mu go natychmiast z powrotem.

3. Każdy dokument, o którego niewykupieniu nadawca zażądał uwiadomienia, będzie leżał w urzędzie pocztowym przez czas, jakiego potrzeba, aby przy uwzględnieniu czasokresu, przysługującego nadawcy w myśl l. 1, mogło nadejść jego zarządzenie.

4. Zarządzenie nadawcy, nadchodzące do pocztowego urzędu oddawczego, jest wyłącznie rozstrzygającym dla dalszego traktowania dokumentu. Aż do tej chwili może dokument odbiorca wykupić albo można go na jego żądanie za nim posłać.

Dział trzeci.

Odesłanie z powrotem.

§ 190. Przypadki odesłania z powrotem.

1. Następuje ono:

a) jeżeli ordynacya pocztowa wyraźnie je zarządza;

b) jeżeli oddanie także na podstawie żądania, wyrażonego przez nadawcę już z góry albo po nadaniu, nie może być skutecznie i żądanie to nie zarządza innego traktowania, albo jeżeli żądanie samo zarządza odesłanie z powrotem;

c) przy pakietach, zgłoszonych jako niedoręczalne, jeżeli pocztowy urząd oddawczy otrzyma wiadomość, iż uwiadomienia nie można było doręczyć nadawcy, albo że nie wydał on dopuszczalnego zarządzenia w granicach ustanowionego czasokresu;

d) przy innych przesyłkach, jak te, które wymieniono pod b) i c), jeżeli zostanie ustalone zaistnienie niedoręczalności.

2. Przekazów pobrania i pocztowych przekazów zleceniowych nie odsyła się z powrotem. Z niedoręczalnymi przesyłkami, zawierającymi losy zakazane itp. (§ 172., l. 2. b), postępuje się w myśl istniejących przepisów.

§ 191. Wykonanie.

1. Odesłanie z powrotem ma nastąpić bezwzględnie w razie zaistnienia jego wymogów. Jeżeli co do pakietów, zgłoszonych jako niedoręczalne (§ 190., l. 1. c), nie nadejdzie wiadomość w ciągu stosownego czasokresu, to przypomina się załatwienie właściwemu urzędowi pocztowemu; przed nadejściem wiadomości nie wolno pakietu odsyłać z powrotem. Przy przesyłkach, oznaczonych w § 190., l. 1. d, można odroczyć odesłanie z powrotem pod tymi samymi warunkami i na taki sam czas, jak przy pakietach wysłanie zgłoszenia niedoręczalności (§ 180., l. 2).

2. Powód niewykonalności oddania zauważa się na przesyłce i na pocztowym adresie przesyłkowym, na przekazie pocztowym albo przekazie płatniczym, a przy dokumentach wierzytelnościowych na karcie, dołączonej do dokumentu.

3. Odesłanie z powrotem skutecznia się do miejsca nadania: jeżeli zaś w adresie podano inne miejsce, jako miejsce zamieszkania lub pobytu nadawcy, albo jeżeli nadawca w swoim zarządzeniu oznaczył inne miejsce, w takim razie zwraca się przesyłkę bezpośrednio do tego miejsca.

4. Co do niedoręczalnych przekazów płatniczych urzędu pocztowych kas oszczędności obowiązują osobne przepisy.

§ 192. Należitości.

1. Należitości i wydatki, któremi była przesyłka obciążoną w chwili odesłania z powrotem, ciążyą na niej nadal.

2. Za odesłanie z powrotem policza się nowe należitości tylko przy pakietach. Te ostatnie obciąża się należitością od wagi bez dodatku, a pakiety z podaną wartością obciąża się także należitością od wartości.

§ 193. Zwrot do rąk nadawcy.

1. Przesyłki zwraca się nadawcy, jeżeli jego adres jest na przesyłce uwidoczniiony, albo jeżeli z zewnętrznego wyglądu przesyłki (pieczęci, pisma własnoręcznego itd.) można go niezawodnie wyśledzić. Jeżeli potrzeba, posyła się przesyłkę za nadawcą na jego koszt.

2. Zwrot nadawcy następuje po myśli przepisów, obowiązujących co do oddania odbiorcy. Przy zwrotnej wypłacie przekazów pocztowych odbiera się ponadto receptis nadawczy albo

zaznacza się zwrotną wypłatę w książce nadawczej lub w arkuszu nadawczym; jeżeli nadawca nie może dostarczyć poświadczenia nadawczego, albo jeżeli zachodzi wątpliwość co do autentyczności przekazu pocztowego, w takim razie zwrotna wypłata następuje dopiero wtedy, gdy jest ustalonym, że kwota jest wpisana w książkach pocztowych, jako nadana, ale nie została jeszcze zarachowana jako wypłacona.

3. Jeżeli dla jednego nadawcy nadeszło z powrotem więcej przesyłek listowych, to może urząd pocztowy, aby nie ograniczać służby dla doręczeń, odroczyć doręczenie do późniejszego obchodu doręczeniowego, który będzie mniej obciążony. Jeżeli chodzi o większą ilość druków niepospiesznych, to należy zaniechać doręczenia, jeżeli wymagają tego stosunki ruchu w urzędzie pocztowym, i należy tylko uwiadomić nadawcę o ich nadejściu, wzywając go, by sam je w urzędzie pocztowym odebrał; urząd ten ma ustanowić w tym względzie czasokres, wynoszący najwyżej jeden tydzień. Jeżeli nadawca wezwaniu zadość nie uczyni, to uważa się druki za odstąpione na rzecz poczty i urząd pocztowy je spienięży, albo, gdyby to nie było możliwym, zniszczy. To samo obowiązuje, jeżeli w razie zastrzeżenia odebrania nadawca nie odbierze takich druków najpóźniej w ciągu tygodnia.

Dział czwarty.

Niedoręczalność.

§ 194. Przypadki niedoręczalności.

1. Za niedoręczalne należy uważać:

a) przesyłki, nadesłane z powrotem, których nadawcy nie można wysledzić (grupa A), albo

b) których oddanie nadawcy nie mogło nastąpić z innego powodu (grupa B);

c) pocztowe przekazy pobrania i zlecenia, których odbiorcy nie można wysledzić (grupa C), albo

d) których oddanie nie mogło nastąpić z innego powodu (grupa D);

e) przesyłki, które według wyraźnego postanowienia ordynacji pocztowej należy traktować jako niedoręczalne (grupa E).

2. Przesyłki niedoręczalne będą przedkładane dyrekcji pocztowej i tam traktowane w myśl postanowień § 195. do 203.

Należytosci i wydatki, któremi jest obciążona niedoręczalna przesyłka, ciężą nadal na przesyłce w razie przedłożenia jej dyrekcji pocztowej.

Za przesłanie dyrekcji pocztowej nie policza się nowych należytosci.

Grupa A.

§ 195. Listy i pakiety; dokumenty wierzytelnościowe.

1. Listy i pakiety grupy A, będą w dyrekcji pocztowej otwierane przez urzędników, osobno do tego przeznaczonych, a to w tym celu, aby z napisu lub podpisu i z miejscowości wysledzić nadawcę i aby ustalić, czy przesyłka nie zawiera pieniędzy, papierów wartościowych, innych dokumentów albo przedmiotów z wartością; urzędnikom jest zabronione przeglądać zawartość ponad to, czego ten cel wymaga.

2. Postępowanie, które należy stosować w razie, jeżeli po otwarciu można nadawcę wysledzić:

Natychmiast po ukończeniu postępowania dla wysledzenia nadawcy zostaną przesyłki zamknięte pieczęcią służbową albo znaczkami pieczęciowymi, i zwrócone nadawcom za pośrednictwem właściwego urzędu pocztowego z policzeniem tylko należytosci i wydatków, któremi przesyłka była na ostatku obciążona. Jeżeli nadawca wzbrania się przyjąć przesyłkę z powrotem, albo jeżeli z innego powodu nie można mu jej oddać, w takim razie postąpi się w myśl § 198., l. 2.

3. Postępowanie, które stosować należy w razie, jeżeli także po otwarciu nie można nadawcy wysledzić:

a) Co do listów zwyczajnych, niezawierających ani pieniędzy, ani papierów wartościowych, aniteż innych dokumentów lub przedmiotów z wartością.

Listy takie będą przechowywane przez trzy miesiące w dyrekcji pocztowej; w razie wielkiego nagromadzenia się takich przesyłek można czasokres skrócić do dwóch miesięcy albo do jednego. Czasokres zaczyna się z najbliższym pierwszym dniem miesiąca, następującym po otwarciu. Aż do końca czasokresu mogą nadawcy zażądać ich z powrotem. Wydaje je z powrotem właściwy urząd pocztowy; przytem policza się tylko należytosci i wydatki, któremi przesyłka była na ostatku obciążona.

b) Co do listów zwyczajnych, zawierających przedmioty, oznaczone pod a), co do listów poleconych, listów wartościowych i pakietów, oraz co do dokumentów wierzytelnościowych.

Przesyłki te przechowuje dyrekcja pocztowa przez rok; tylko zagraniczne rodzaje pieniędzy, będące w obiegu, i zagraniczne nieużywane znaczki pocztowe sprzedaje się natychmiast w zakładzie bankowym, a cenę za nie przechowuje się.

Istnienie takich przesyłek podaje się do publicznej wiadomości przez zawierające ich znamiona jednorazowe ogłoszenie w urzędowej gazecie, wychodzącej w okręgu dyrekcji pocztowej. Jednoroczny czasokres składowy zaczyna się z najbliższym pierwszym dniem miesiąca, następującym

po obwieszczeniu. Jeżeli przesyłki zażądano z powrotem, w takim razie zwraca się ją ewentualnie z ceną, uzyskaną za sprzedane znaczki i pieniądze, a to za pośrednictwem właściwego urzędu pocztowego, policzając stosownie do okoliczności należyłości i wydatki, któremi przesyłka była na ostatku obciążoną. Odsetek się nie płaci, a kosztów ogłoszenia i przechowania nie policza się.

4. Postępowanie, które należy stosować w razie, jeżeli przesyłek nie żądano z powrotem aż do upływu czasokresów przechowywania

a) co do przesyłek pod l. 3 a):

przesyłki te zostaną natychmiast po upływie czasokresu pod nadzorem zniszczone.

b) co do przesyłek pod 3 b):

1° Zawartość, nadająca się do sprzedania, zostanie sprzedaną pod warunkami, ustanowionymi przez pocztę. Ceny, uzyskanej za tę zawartość, jakoteż za zagraniczne znaczki i pieniądze (l. 3, b), oraz znalezionej ewentualnie w przesyłce gotówki może nadawca żądać w przeciągu trzech lat. Czasokres ten łączy się bezpośrednio z jednorocznym czasokresem składowym z l. 3, b. Zażądane pieniądze przesyła się nadawcy za pośrednictwem właściwego urzędu pocztowego po potrąceniu należących się pocztowemu urzędowi należności i wydatków, oraz kosztów przesłania; odsetek się nie płaci, a kosztów obwieszczenia i przechowania nie policza się. Po upływie czasokresu przepadają pieniądze na rzecz poczty; przynależne papiery zostaną zniszczone.

2° Znalezione dokumenty, świadectwa itp., jakoteż dokumenty wierzytelnościowe, przechowuje dyrekcja pocztowa jeszcze przez pewien oznaczony czas według swego uznania na rzecz nadawcy na jego niebezpieczeństwo. Po upływie tego czasu zostaną one pod nadzorem zniszczone. Roszczenia nadawcy można zatem tylko uwzględnić, jeżeli je podniesiono w przeciągu tego czasu. Zażądane z powrotem przedmioty będą zwrócone za pośrednictwem właściwego urzędu pocztowego, przy ewentualnym policzeniu należyłości i wydatków, któremi była przesyłka na ostatku obciążoną, jakoteż kosztów za przesłanie.

3° Wszelką inną zawartość, nienadającą się do sprzedania, spienięża się według uznania dyrekcji pocztowej, a jeżeli to nie jest możliwym, niszczy się.

§ 196. Karty pocztowe, druki, papiery handlowe i próbki towarowe.

1. Zwyczajne druki i próbki towarowe, o ile pozwala na to ich jakość, zostaną w stosowny sposób spieniężone, natomiast tego rodzaju przesyłki, niedające się spieniężyć, i zwyczajne karty pocztowe, papiery handlowe i przesyłki mieszane zostaną pod nadzorem zniszczone.

2. Polecone karty pocztowe, druki, próbki towarowe, papiery handlowe i przesyłki mieszane będą traktowane jak listy polecane, których nadawcy nie można po otwarciu wyśledzić.

§ 197. Przekazy pocztowe zwyczajne i telegraficzne.

1. Istnienie takich przekazów pocztowych zostanie podane do publicznej wiadomości w drodze ogłoszenia (§ 195., l. 3, b), aby nadawca mógł w ciągu jednorocznego czasokresu składowego żądać pieniędzy z powrotem.

3. Jeżeli po publicznym ogłoszeniu zażądano zwrotu pieniędzy, w takim razie wypłaci się je z powrotem za pośrednictwem właściwego urzędu pocztowego po potrąceniu należyłości, ciążących ewentualnie na przekazie pocztowym.

3. Kwotami, których zwrotu nie zażądano w ciągu jednorocznego czasokresu, może nadawca rozporządzać jeszcze przez trzy lata. Nowy czasokres łączy się bezpośrednio z czasokresem jednorocznym. Wypłatę zwrotną skutecznia się za pośrednictwem właściwego urzędu pocztowego po potrąceniu ciążących ewentualnie na przekazie pocztowym należyłości i po strąceniu kosztów przesłania. Po upływie czasokresu przepadają pieniądze na rzecz poczty; przynależne papiery zostaną zniszczone.

4. Odsetek nie płaci się, a kosztów ogłoszenia lub przechowania nie policza się.

Grupa B.

§ 198. Listy i pakiety; dokumenty wierzytelnościowe.

1. Listy i pakiety grupy B zostaną otwarte przez urzędników (§ 195., l. 1) dla ustalenia, czy zawierają one pieniądze, papiery wartościowe, inne dokumenty albo przedmioty z wartością; przeglądanie, wychodzące poza ten cel, jest urzędnikom wzbronione.

2. a) Zawartość, nadająca się do sprzedania, zostanie pozbyta pod warunkami, ustanowionymi przez pocztę. Wydania ceny, jakoteż znalezionej ewentualnie w przesyłce gotówki może nadawca żądać w ciągu trzech lat. Czasokres ten rozpoczyna się z najbliższym pierwszym dniem miesiąca, następującym po sprzedaży. Zresztą ma moc obowiązującą § 195., l. 4, b, 1°.

b) Co do znalezionych dokumentów, świadectw itp., oraz co do dokumentów wierzytelnościowych obowiązuje § 195., l. 4, b, 2°.

c) Z zawartością, nienadającą się do sprzedania, postąpi się w myśl § 195., l. 4 b, 3°.

§ 199. Karty pocztowe, druki, papiery handlowe i próbki towarowe.

1. Zwyczajne druki i próbki towarowe spienięża się według uznania dyrekcji pocztowej, o ile

na to ich jakość pozwala, a jeżeli to nie jest możliwem, niszczy się je.

2. Zwyczajne i polecane karty pocztowe, polecane druki i próbki towarowe, jakoteż zwyczajne i polecane papiery handlowe i przesyłki mieszane zostaną pod nadzorem zniszczone.

§ 200. Przekazy pocztowe zwyczajne i telegraficzne.

Zwrotu kwot, odnoszących się do takich przekazów pocztowych, mogą nadawcy żądać w ciągu trzech lat. Czasokres ten zaczyna się z najbliższym pierwszym dniem miesiąca, następującym po przedłożeniu przekazu dyrekcji pocztowej. Zresztą ma moc obowiązującą § 197., l. 3 i 4.

Grupa C.

§ 201. Pocztowe przekazy pobrania i zlecenia.

1. Istnienie tego rodzaju przekazów pocztowych podaje się do publicznej wiadomości drogą ogłoszenia (§ 195., l. 3, b), aby nadawca przesyłki z pobraniem albo zlecenia pocztowego mógł w ciągu jednorocznego czasokresu składowego zażądać pieniędzy.

2. Jeżeli po publicznem ogłoszeniu zostanie żądaný zwrot pieniędzy, to będą one wypłacone za pośrednictwem właściwego urzędu pocztowego po potrąceniu należności, ciężących ewentualnie na przekazy pocztowym.

3. Z kwotami, których nie żądaný, postąpi się w myśl § 197., l. 3 i 4.

Grupa D.

§ 202. Pocztowe przekazy pobrania i zlecenia.

Kwot, odnoszących się do takich przekazów pocztowych, można zażądać w ciągu trzech lat. Czasokres ten zaczyna się z najbliższym pierwszym dniem miesiąca, następującym po przedłożeniu przekazu dyrekcji pocztowej. Zresztą ma moc obowiązującą § 197., l. 3 i 4. Prawo rozporządzenia przysługuje nadawcy przesyłki z pobraniem albo nadawcy zlecenia pocztowego.

Grupa E.

§ 203. Postępowanie.

1. Z przesyłkami tego rodzaju będzie się postępowało analogicznie do przepisów, ustanowionych dla grupy A).

2. Przesyłki, niedoręczalne w myśl § 27., l. 5, b i § 29., l. 5, b, należy otworzyć w tym urzędzie pocztowym, który powziął³ podejrzenie,

za przybraniem nieinteresowanego świadka. Przejądanie, wychodzące poza cel zamierzonego ustalenia niedopuszczalne według domniemania zawartości, nie jest dozwolone. Jeżeli podejrzenie się nie potwierdzi, natenczas należy przesyłkę na koszt poczty na nowo opakować, zaopatrzyć urzędową uwagą co do przyczyny otwarcia i wysłać bezzwłocznie dalej.

Część szósta.

Szczególne wydarzenia w ruchu pocztowym.

§ 204. Wady, dostrzeżone po nadaniu w listach wartościowych i pakietach.

Jeżeli na listach wartościowych lub pakietach zostaną spostrzeżone po nadaniu wady zewnętrzne, które mogłyby pociągnąć za sobą odpowiedzialność poczty za zmniejszenie albo za uszkodzenie, to będzie się postępowało w następujący sposób:

1. Jeżeli takie wady dostrzeżono w czasie przewozu pocztą:

a) zbadą się przesyłkę, a to, jeżeli jest ona jeszcze na miejscu nadania, w nadawczym urzędzie pocztowym; pozatem będą badane listy wartościowe i pakiety z zawartością, podaną jako „pisma“, zawsze w pocztowym urzędzie oddawczym, inne pakiety zaś w urzędzie pocztowym po drodze, albo w urzędzie pocztowym oddawczym.

b) Do badania będzie przybrany w pocztowym urzędzie nadawczym nadawca, a w pocztowym urzędzie oddawczym odbiorca, jeżeli zaś ich przybranie jest niemożliwe, jakiś nieinteresowany świadek. Dzieje się to zawsze, jeżeli przesyłka zostanie otwarta po drodze. Stosownie do wymogów można także przybrać znawcę.

e) Listy wartościowe albo pakiety z zawartością, oznaczoną jako „pisma“, wolno otworzyć tylko nadawcy albo odbiorcy.

d) Badanie obejmuje zewnętrzną jakość, ciężar, opakowanie wewnętrzne, zawartość i, o ile to możliwe, przyczynę, czas uszkodzenia i wysokość ewentualnej szkody. Funkcjonariuszom pocztowym jest wzbronione wglądać w oznajmienia listowe, znajdujące się w przesyłce.

e) Co do wyniku badania sporządzi się pisemny opis rzeczy, który uczestnicy podpiszą. O wyniku badania, dokonanego po drodze, wiadomi się za pośrednictwem pocztowego urzędu oddawczego odbiorcę i wezwie się go, aby przesyłkę tam osobiście podjął.

f) Koszta nowego opakowania albo nowego zamknięcia, oraz wydatki na znawcę, obciążają przesyłkę, jeżeli wadę zawinił nadawca.

2. Jeżeli odbierający dostrzeże takie wady przy wydawaniu:

a) w razie, jeżeli przy wydawaniu listu wartościowego albo pakietu dostrzeże taką wadę odbiorca, a o ile najpierw wydano tylko dokument odbiorczy, ten, kto tę przesyłkę podejmuje albo odbiera, to może on żądać przed odebraniem, aby przesyłkę zbadano w pocztowym urzędzie oddawczym.

b) Przy tem badaniu obowiązują analogicznie postanowienia, naprowadzone pod l. 1. a do e.

3. Jeżeli odbiorca zastępczy dostrzeże tego rodzaju wady przy doręczaniu listu wartościowego albo pakietu, to nie wyda mu się przesyłki, lecz zwróci się ją urzędowi pocztowemu. Urząd ten uwiadomi odbiorcę, aby sam zgłosił się w urzędzie pocztowym; zresztą obowiązują analogicznie postanowienia, naprowadzone pod l. 1.

§ 205. Postępowanie przy wydawaniu listu wartościowego, nadanego za opieczętowaniem wzajemnym.

1. Odbiorca ma prawo otworzyć list wartościowy w obecności funkcjonariusza pocztowego, nie naruszając pieczęci, przez rozcięcie koperty listowej i przeliczyć zawartość.

2. Jeżeli okaże się brak w zawartości, w takim razie obowiązują § 204, l. 1. d i e, jeżeli list wartościowy będzie otwarty w urzędzie pocztowym. Jeżeli list wartościowy doręczono przez doręczyciela, w takim razie ma ten ostatni dokładnie przeliczyć zawartość pieniężną, kopertę listową i inne wkłady dokładnie obejrzyć, a po nabraniu przekonania o rzeczywistym ubytku spisać stan rzeczy, jeżeli ma do tego prawo, i zażądać także podpisu odbiorcy, zresztą zaś wziąć ze sobą starannie zapakowany list pieniężny i wezwać odbiorcę, aby natychmiast z nim udał się do urzędu pocztowego w celu spisania stanu rzeczy, albo, by się zgłosił w urzędzie pocztowym w oznajmionym mu czasie.

§ 206. Drobne uszkodzenia w opakowaniu albo w zamknięciu przesyłek.

1. Jeżeli zostaną dostrzeżone zewnętrzne uszkodzenia w opakowaniu albo w zamknięciu, które nie narażają zawartości, to może poczta bez obejmowania jednak obowiązku poprawić uszkodzenia w miarę możliwości, a ewentualnie przesyłkę na nowo opakować, pozostawiając opakowanie pierwotne. Odbiorcę można wezwać, aby przesyłki, za które poczta odpowiada, sam odebrał

w pocztowym urzędzie oddawczym. Jeżeli życzy on sobie otwarcia, to należy postąpić w myśl § 204.

2. Koszta nowego opakowania albo nowego zamknięcia obciążają przesyłkę, jeżeli wadę zawinił nadawca.

§ 207. Sprzedaż albo zniszczenie przesyłek.

1. a) Jeżeli zachodzi obawa, że zepsuje się zawartość pakietu, ulegająca zepsuciu w czasie, gdy przesyłka znajduje się w obrębie poczty, to należy próbować sprzedać ją na rachunek nadawcy ile możliwości w drodze przetargu; jeżeli zawartość ulegnie zepsuciu jeszcze przed tą próbą, albo jeżeli sprzedaż nie jest możliwa, to przesyłka zostanie zniszczona. Rozstrzygnięcie w tym względzie pozostawia się urzędowi pocztowemu, który ma zapytać się znawcy, o ile wymagają tego okoliczności. Poczta nie daje żadnej rękojmi za to, że sprzedaż nastąpi na czas, albo że zostanie uzyskana pewna oznaczona cena.

b) Te same zasady obowiązują, jeżeli nadawca pakietu żąda sprzedaży na wypadek niedorzeczności.

c) Nadawcę uwiadomi się o wyniku i prześle mu się cenę przekazem pocztowym; przypadającą za to należność obliczy się stosownie do wysokości całej ceny i ściągnie się przez potrącenie wraz z ceną za formularz przekazu pocztowego.

2. Jeżeli zachodzi obawa, że ulegnie zepsuciu tylko część zawartości pakietu, której odłączenie od reszty okazuje się możliwym albo wskazanym, to sprzedaje się albo niszczy według zasad, naprowadzonych pod l. 1, tylko tę część zagrożoną, a resztę na nowo się opakuje. Odbiorcę uwiadomi się o wyniku i wyda mu się przytem ewentualną cenę (l. 1, c), jakoteż resztę przesyłki.

§ 208. Zaginięcie poleconych przesyłek listowych, listów wartościowych i pakietów.

Jeżeli poczta ustali w czasie przewozu, że pewnej oznaczonej przesyłki brakuje, to uwiadomi się w miarę potrzeby nadawcę w tym celu, aby uzyskać od niego bliższe wyjaśnienie co do niej i ułatwić przez to jej odnalezienie; to uwiadomienie nie zastępuje zgłoszenia roszczenia, uzasadnionego odpowiedzialnością poczty.

§ 209. Zaginięcie albo uszkodzenie przekazów pocztowych i przekazów płatniczych.

1. Jeżeli poczta ustali, że
a) przekaz pocztowy zaginął w jej obrębie albo doznał istotnych uszkodzeń lub zmian albo jeśli

b) przekaz pocztowy, oddany jako dokument odbiorczy

1° zagiął odbiorecy albo

2° wykazuje przy okazaniu do wypłaty istotne uszkodzenia albo zmiany,

w takim razie nastąpi mimo to wypłata, jeżeli jest rzeczą pewną, że kwota odnośna jest wpisana w księgach urzędu pocztowego, jaka nadana, a nie została jeszcze zarachowaną jako wypłacona.

2. W przypadku, oznaczonym pod l. 1, a, zostanie kwota pocztowego przekazu pobrania albo zlecenia wypłaconą temu, komu należało ją przekazać stosownie do żądania nadawcy przesyłki z pobraniem albo zlecenia pocztowego. Jeżeli chodzi o inny przekaz pocztowy, to należy spytać nadawcę, czy kwota odnośna ma być wypłacona odbiorecy, czy też jemu zwróconą; jeżeli nadawca nie oświadczył się w tym względzie na piśmie w ciągu dni siedmiu po otrzymaniu wiadomienia, to wypłatę uskuteczni się do rąk odbiorcy.

3. W odniesieniu do ustalenia w myśl l. 1, ustęp ostatni obowiązują następujące postanowienia:

a) W przypadku l. 1, b, 1°, zarządzi urząd pocztowy ustalenie natychmiast po doniesieniu mu o zaginięciu, jeżeli osoba dotknięta zgubą wykaże swoje uprawnienie, i wstrzyma do tego czasu wypłatę do jej rąk, nawet gdyby w międzyczasie przedłożono przekaz pocztowy urzędowi pocztowemu. W tym ostatnim przypadku należy ściągnąć przekaz pocztowy za poświadczeniem odbiorcy, powołując się na postępowanie ustalające.

b) W przypadku l. 1, b, 2°, zarządzi urząd pocztowy ustalenie, skoro tylko zostanie mu okazany uszkodzony albo zmieniony przekaz pocztowy i wstrzyma aż do tego czasu wypłatę. Urząd pocztowy ściągnie pocztowy przekaz.

c) Za pośredniczenie urzędu pocztowego ściągnie się od odbiorcy należność w kwocie 25 h.

4. W razie uszkodzenia albo zmiany lub w razie zaginięcia przekazu płatniczego obowiązują osobne przepisy.

§ 210. Zaginięcie albo uszkodzenie dokumentów odbiorczych na polecenie przesyłki listowe, listy wartościowe, pakiety i dokumenty wierzycielskie.

Jeżeli taki dokument odbiorczy zaginie u odbiorcy albo dozna u niego takiego uszkodzenia albo takiej zmiany, że zabraknie istotnych części składowych lub istotne znamiona albo wpisy będą nieczytelne, w takim razie za zgłoszeniem zaginięcia albo za przedłożeniem uszkodzonego dokumentu odbiorczego zostanie wygotowany za-

stępczy dokument odbiorczy i wyda się go odbiorcy w razie potrzeby po ponownem wykazaniu tożsamości, jeżeli nie zachodzą żadne wątpliwości. Przesyłkę samą wyda się tylko za oddaniem zastępczego dokumentu odbiorczego i ściągnięciem się pierwotny taki dokument, okazany ewentualnie później w urzędzie pocztowym.

§ 211. Przesyłki pocztowe bez adresu.

1. Przesyłki pocztowe, znalezione w obrębie poczty, które nie mają wogóle żadnego adresu, albo adres ich jest tak wadliwy, że nie nadają się nawet do dalszego przesłania, zostaną zwrócone nadawcy do uzupełnienia, jeżeli da się on niezawodnie wysledzić z zewnętrznego wyglądu przesyłki (z uwagi nadawcy, pieczęci, pisma i t. p.) i jeżeli uzupełnienia nie można uskutecznić przez samo zapytanie u nadawcy.

2. Jeżeli zewnętrzny wygląd przesyłki nie daje możności do wysledzenia nadawcy, w takim razie będzie się taką przesyłkę traktowało jako niedoręczalną. Co do pakietów obowiązują następujące postanowienia:

a) Należy je przedłożyć właściwemu biuru dla zgłaszania pakietów.

b) Jeżeli jako zawartość podano „pisma“, to biuro dla zgłaszania pakietów przedkłada pakiet natychmiast dyrekcji pocztowej, która następnie wdraża postępowanie w myśl § 195.

c) Co do innych pakietów stara się samo to biuro stwierdzić nadawcę albo odbiorcę. Jeżeli tego nie można uskutecznić w inny sposób, to otwiera się pakiet za przybraniem świadka.

1° Jeżeli uda się stwierdzić odbiorcę, to prześle mu się pakiet; jeżeli zostanie stwierdzony tylko nadawca, to otrzyma on pakiet z powrotem za pośrednictwem właściwego urzędu pocztowego. W obu przypadkach policzy się tylko należności i wydatki, którymi pakiet był obciążony przed oddaniem go do biura dla zgłaszania pakietów.

2° Jeżeli stwierdzenie się nie uda, a do pakietu jest dołączony zamknięty list bez adresu, to przedkłada się go dyrekcji pocztowej dla wysledzenia nadawcy w myśl § 195., l. 1. Jeżeli ten ostatni zostanie wysledzony, to postępuje biuro dla zgłaszania pakietów po myśli 1°.

3° Jeżeli stwierdzenie nie da żadnego wyniku, to pakiet zostanie przedłożony dyrekcji pocztowej i będzie tam traktowany w myśl § 195, l. 3, b.

§ 212. Przedmioty znalezione.

1. Przedmioty, znalezione w miejscowym okręgu poczty, a pochodzące stosownie do okoliczności niewątpliwie z pewnej przesyłki, zostaną z tą przesyłką połączone. Przesyłkę obciążą się tylko wydatkami za ponowne opakowanie, jeżeli

wypadek ten odnieść należy do niedostatecznego opakowania ze strony nadawcy. Jeżeli połączenie z przesyłką nie jest już możliwe, w takim razie należy postarać się o to, aby przedmiot doszedł do rąk odbiorcy albo nadawcy. Jeżeli nie uda się urzędowi pocztowemu stwierdzić odnośnej przesyłki, to będzie przedmiot ten traktowany w myśl § 195., l. 3, b.

2. Inne przedmioty, znalezione w miejscowym okręgu poczty, będą traktowane po myśli ogólnych przepisów o znalezieniu rzeczy zaginionych, jeżeli wdrożone przez urząd pocztowy dochodzenia pozostały bez skutku.

3. Przedmioty, narażone na zepsucie, należy sprzedać jak można najlepiej.

Część siódma.

Odpowiedzialność.

I. W działach służby, unormowanych przez ordynację pocztową.

§ 213. Rozmiar.

1. Poczta świadczy odszkodowanie tylko w następujących wypadkach:

a) Za zaginięcie poleconych przesyłek listowych; odszkodowanie wynosi 50 K za jedną przesyłkę bez względu na jej wartość;

b) za zaginięcie, zmniejszenie, albo uszkodzenie listów wartościowych i pakietów (nie przestrzennych albo przestrzennych) z podaną wartością albo bez podanej wartości; zwróconą zostanie co najwyżej zwyczajna wartość w miejscu i czasie nadania, jednak:

1° jeżeli była wartość podaną, nigdy więcej ponad nią. Co do papierów, mających swój kurs, a opiewających na okaziciela, będzie zwróconą co najwyżej kursowa wartość towarowa i tylko pod tym warunkiem, że wszystkie prawa z papieru wartościowego zostaną ze skutkiem prawnym przeniesione na pocztę i tej ostatniej umożliwi się przez oznajmienie znamion, wręczenie papierów pomocniczych itd. wdrożenie postępowania w celu uznania ich nieważności. Co do innych papierów wartościowych i innego rodzaju dokumentów (książeczki wkładkowe, weksle, skrypty dłużne itp.) zostaną zwrócone tylko koszta. potrzebne do tego, by uzyskać nowe, prawnie ważne wygotowanie, lub by usunąć przeszkody, sprzeciwiające się ściągnięciu wierzytelności w razie zaginięcia papieru albo dokumentu. Jeżeli takie wznowienie stało się niemożliwym bez zawinienia uprawnionego do odszkodowania, w takim razie zwraca się szkodę, rzeczywiście poniesioną;

2° jeżeli przy pakietach nie było podanej wartości, to nie zwraca się więcej niż za jeden pakiet do 3 kg 15 K, ponad 3 do 5 kg 25 K. ponad 5 kg za każdy kilogram całej przesyłki 5 K, przyczem część kilograma liczy się za cały;

c) przy przekazach pocztowych odpowiada poczta za kwotę wpłaconą;

d) przy przesyłkach z pobraniem:

1° za samą przesyłkę w takich samych przypadkach i w takim samym rozmiarze, jak za tego samego rodzaju przesyłki bez pobrania;

2° jeżeli przesyłkę, obciążoną pobraniem, wydano odbiorcy bez ściągnięcia kwoty pobrania, za rzeczywiście poniesioną szkodę, jednak tylko do tej kwoty, na którą opiewa pobranie;

3° za kwotę ściągniętą, jak przy przekazie pocztowym;

e) przy listach ze zleceniem pocztowem:

1° za zaginięcie listu ze zleceniem pocztowem; za tego rodzaju list uważa się także list, w którym urząd pocztowy przesyła za adresatem albo zwraca dokument wierzytelnościowy; odszkodowanie wynosi 50 K za jedną przesyłkę bez względu na jej wartość;

2° jeżeli dokument wierzytelnościowy wydano odbiorcy bez ściągnięcia kwoty wierzytelności, albo jeżeli dokument ten zaginął w pocztowym urzędzie oddawczym po otwarciu listu ze zleceniem pocztowem, za szkodę, rzeczywiście poniesioną, jednak tylko do tej kwoty, którą należało ściągnąć od odbiorcy i z tem zastrzeżeniem, że nadawca ustąpi pocztocie swoje roszczenie przeciw odbiorcy;

3° za kwotę ściągniętą, jak przy przekazie pocztowym;

f) przy kartach ze zleceniem pocztowem za kwotę ściągniętą, jak przy przekazie pocztowym.

Innego odszkodowania, jak tych, które wymieniono pod a do f, nie będzie poczta świadczyła; w szczególności nie odpowiada poczta za utracony zysk, za zwłokę w ekspedycji, w przewozie albo w doręczeniu itd.

2. Za inne przedmioty, a nie te, które powyżej oznaczono, w szczególności za przesyłki niepoświadczone (wyjawszy l. 1, f), nie będzie poczta świadczyła odszkodowania.

§ 214. Wykluczenie odpowiedzialności.

1. Obowiązek poczty do świadczenia odszkodowania jest wykluczony, jeżeli zaginięcie, zmniejszenie, uszkodzenie itd. zostały spowodowane przez samego nadawcę lub odbiorcę wskutek nieprzestrzegania postanowień, odnoszących się do nadania, oddania albo przewozu, lub też w inny sposób, albo jeżeli powstały wskutek naturalnej

jakości towaru: w szczególności nie będzie poczta świadczyła żadnego odszkodowania za przedmioty płynne, łatwo ulegające rozbięciu albo zepsuciu, za żywe zwierzęta i za przedmioty, dopuszczone wyjątkowo do przewozu, jeżeli zaginięcie, zmniejszenie albo uszkodzenie powstały wskutek natury zawartości przesyłki albo wskutek jakości opakowania lub zamknięcia. Jeżeli szkody mogły powstać stosownie do okoliczności wskutek naturalnej jakości towaru, albo wskutek wadliwej jakości opakowania lub zamknięcia, to zachodzi domniemanie, że one powstały wskutek tego.

2. Obowiązek poczty do świadczenia odszkodowania ustaje, jeżeli zaginięcie, zmniejszenie, uszkodzenie itd. odnieść należy do siły wyższej.

3. Za rzeczy, wykluczone od przewozu, nie będzie poczta nigdy świadczyła odszkodowania.

§ 215. Utrata roszczeń odszkodowawczych.

Wszelkie roszczenie odszkodowawcze przeciwko poczcie utracą:

1. kto na liście wartościowym albo na pakiecie podaje w zamiarze oszukającym wartość za wysoką;

2. kto rzeczy, dopuszczone wyjątkowo do przewozu, nadaje na pocztę z pominięciem przepisów co do jakości albo z przemilczeniem zawartości lub z podaniem zawartości nieprawdziwej albo niedokładnej, lub kto w inny sposób wprowadza przytem pocztę w błąd.

§ 216. Zgaśnięcie odpowiedzialności.

1. a) Roszczenie o odszkodowanie za zmniejszenie albo uszkodzenie listu wartościowego albo pakietu gasnie przez odbiór przesyłki.

b) Jednak poczta nie może się na to powołać.

1° jeżeli zmniejszenie albo uszkodzenie stwierdzono przy sposobności badania po myśli § 204., albo 205.

2° jeżeli odbiorca ile możności bezzwłocznie po odkryciu, a najpóźniej następnego dnia po przyjęciu, zaś przy przesyłkach, przeznaczonych dla odbiorcy poza miejscem poczty, najpóźniej drugiego dnia, następującego po dniu przyjęcia, prosi w godzinach urzędowych w pocztowym urzędzie oddawczym o stwierdzenie zmniejszenia lub uszkodzenia. Jest rzeczą odbiorcy dowieść, że zmniejszenie albo uszkodzenie powstało w czasie między nadaniem a wydaniem do jego rąk albo do rąk odbiorcy zastępczego.

2. Każde roszczenie, dochodzone na podstawie odpowiedzialności przeciwko poczcie, musi

być podniesione w ciągu sześciu miesięcy po nadaniu ze strony osoby, do roszczenia uprawnionej, przez oświadczenie, wniesione na pocztę lub na poczcie spisane; w przeciwnym razie roszczenie gasnie przez sam upływ czasokresu. Czasokres sześciomiesięczny zaczyna się z pierwszym dniem miesiąca, następującego po nadaniu. Jeżeli w ciągu tego czasokresu zażąda się poszukiwania w myśl § 178., to nie należy wliczać do czasokresu czasu, jaki upłynie od dnia wniesienia żądania aż do dnia oznajmienia wyniku poszukiwania wraz z samym tym dniem.

§ 217. Uprawniony do roszczenia.

1. Po wydaniu listu wartościowego albo pakietu do rąk odbiorcy jest ten ostatni uprawnionym do roszczenia z powodu zmniejszenia lub uszkodzenia.

2. We wszystkich innych przypadkach jest uprawnionym do roszczenia nadawca; przy przekazach pobrania i zlecenia pocztowego uważa się za nadawcę po myśli tej części ordynacyi pocztowej nadawcę obciążonej pobraniem przesyłki albo listu ze zleceniem pocztowym lub karty z takimże zleceniem. Nadawca ma się wykazać urzędowemu poświadczeniem nadania. Jeżeli tego uczynić nie może, w takim razie dochodzenie roszczenia odszkodowawczego zależnem jest od tego, by przesyłka była wpisana w księgi pocztowe. W przypadkach nadania pośredniego (§§ 41. i 42.) jest stanowczem tylko poświadczenie nadawcze urzędu pocztowego albo wpisanie do ksiąg tegoż urzędu.

§ 218. Rozstrzygnięcie o roszczeniach; świadczenie odszkodowania.

1. Dla rozstrzygnięcia o roszczeniach nadawcy jest właściwą dyrekcya pocztowa, przełożona pocztowemu urzędowi nadawczemu, a dla rozstrzygnięcia o roszczeniach odbiorcy dyrekcya pocztowa, przełożona pocztowemu urzędowi oddawczemu.

2. Odszkodowanie asygnuje się uprawnionemu do roszczenia, a to bezpośrednio po stwierdzeniu obowiązku poczty do odszkodowania i wysokości odszkodowania, jakie ma być świadczone; nie uwzględnia się przytem ewentualnego postępowania dla wysłedzenia ponoszących winę, którzy mogliby odpowiadać wobec poczty. Ustawowe należytości stemplowe zostaną potrącone z kwoty odszkodowania.

3. Jeżeli żądanie odszkodowawcze zostanie oddalone w całości lub w części, w takim razie ma dyrekcya pocztowa podać w rozstrzygnięciu stan rzeczy, z którego wychodziła, i istotne powody oddalenia. Ponadto ma rozstrzygnięcie zawierać pouczenie o środkach prawnych.

§ 219. Środki prawne.

1. Od rozstrzygnięcia dyrekcji pocztowej można wnieść w ciągu czasokresu czterotygodniowego odwołanie do Ministerstwa handlu; w tym względzie obowiązują postanowienia § 10.

2. Droga prawa przeciw skarbowi jest dozwoloną dopiero wtedy, gdy został wyczerpany administracyjny tok instancyjny.

§ 220. Odnalezienie przesyłki zaginionej albo jej zawartości.

1. Jeżeli poczta odzyska posiadanie zaginionej przesyłki albo jej zawartości, za które już świadczyła odszkodowanie, to należy o tem uwiadomić odszkodowanego za pośrednictwem właściwej dyrekcji poczty i zostawić mu do woli odebranie przedmiotu za zwrotem świadczonego odszkodowania. Jeżeli w ciągu czterech tygodni, licząc od dnia po doręczeniu uwiadomienia, nie da on dy-

rekcy pocztowej żadnego oświadczenia, będzie się to uważało za odmówienie przyjęcia przedmiotu z powrotem i poczta ma prawo swobodnie tym przedmiotem rozporządzać.

2. Zwrot uskutecznia się bez kosztów dla odszkodowanego; jeżeli nastąpiło zmniejszenie albo uszkodzenie, to świadczy poczta za to odszkodowanie w myśl postanowień § 213., wskutek czego zmniejszy się kwota, jaka ma być zwróconą.

3. Według tych samych zasad należy postąpić, jeżeli zostanie odnalezioną zaginioną część przesyłki.

II. W działach służby, unormowanych osobnymi przepisami.**§ 221. Odpowiedzialność w tych działach służby.**

Odpowiedzialność ta stosuje się do osobnych przepisów.

Dodatek 1.

(Do § 29. l. 1 ordynacji pocztowej).

Postanowienia o jakości przesyłek, zawierających rzeczy, dopuszczone wyjątkowo.

Z pośród rzeczy, grożących niebezpieczeństwem (§ 27.)	są dopuszczone wyjątkowo	pod następującymi szczególnymi warunkami (§ 29., l. 1)
<p>Grupa I. Przedmioty grożące wybuchem:</p> <p>a) Środki strzelnicze i wybuchowe (jako to: proch strzelniczy i wybuchowy, nitroceluloza [bawełna strzelnicza], kolidyn, kwas pikrynowy, nitrogliceryna: † [dynamit]. jakoteż wogóle oleje wybuchowe):</p>	<p>Wybuchowe materiały bezpieczeństwa, wprowadzone przez zarząd monopolu prochu:</p> <p>Dynamon i dynamon bezpieczeństwa.</p>	<p>1° Są one dopuszczalne tylko jako przesyłki pakietowe;</p> <p>2° Do zewnętrznego opakowania wolno używać skrzyń drewnianych, beczek drewnianych albo naczyń metalowych. Opakowanie wewnętrzne musi być tego rodzaju, aby zawartość się nie przesuwiała; przestrzeń wolną należy silnie wypełnić węgą drzewną, kłakami albo innym podobnym materiałem.</p> <p>3° Na stronie adresowej musi być podany w sposób, wpadający w oczy: jako zawartość „dynamon“ albo „dynamon bezpieczeństwa“, składnica skarbowa, z której materiał wybuchowy pochodzi, i uwaga: „Do tego wybuchowego materiału bezpieczeństwa mają zastosowanie postanowienia rozporządzenia ministerjalnego z dnia 19. maja 1899 (Dz. u. p. Nr. 96).“</p> <p>4° Każdy pakiet musi być zalapiony czerwonym papierem na tych powierzchniach bocznych, których nie użyto na napis.</p>

Z pośród rzeczy, grożących niebezpieczeństwem (§ 27.)	są dopuszczone wyjątkowo	pod następującymi szczególnymi warunkami (§ 29., l. 1)
<p>b) Amunicya (jakoto: wybuchowe zapłony, kapsle wybuchowe, kapsle dynamitowe, zapłony do min, które wprawia się w działanie za pomocą elektryczności albo tarcia, wystrzelone pociski artylerzyckie, które nie eksplodowały, petardy):</p>	<p>(1) Przeznaczone do przesyłania dla ręcznej broni palnej naboje, kapsle, lusterka zapalnicze.</p>	<p>1° Są one dopuszczalne tylko jako przesyłki pakietowe.</p> <p>2° Naboje muszą być przeznaczone do zapalania centralnego i w ten sposób zrobione, aby ani śrut nie mógł wypaść, ani kule nie mogły się oderwać, a nie też proch nie mógł się wysypać. Jeżeli gilza nabojów jest zrobiona tylko z tektury, to ta ostatnia musi mieć przynajmniej 0,7 mm grubości.</p> <p>3° Naboje, kapsle albo lusterka zapalnicze muszą być przedewszystkiem opakowane w naczynia blaszane, skrzynie drewniane albo twarde pudełka z tektury tak silnie, aby się w nich nie mogły przesuwac. Poszczególne naczynia muszą być dobrze zaklejone albo szpagatem na krzyż osznurowane i następnie ściśle jedno obok drugiego i jedno na drugim zapakowane w silnych skrzyniach drewnianych, niezabijanych gwoździami (spajanych). Wolną przestrzeń należy wypełnić tekturą, odpadkami papieru albo wełną drzewną tak silnie, aby naczynia w czasie przewozu nie przesuwały się. Skrzynie muszą być zamknięte śrubami drewnianymi.</p> <p>4° Podanie zawartości musi opiewać: „naboje“ albo „kapsle“ albo „lusterka zapalnicze“.</p> <p>5° Pakiety muszą być zaklejone na bocznych powierzchniach papierem czerwonym.</p> <p>6° Ciężar pakietu nie może przekraczać 5 kilogramów.</p> <p>7° O ile do pakietów z przedmiotami amunicyi dodać należy wysta-</p>

Z pośród rzeczy, grożących niebezpieczeństwem (§ 27.)	są dopuszczone wyjątkowo	pod następującymi szczególnymi warunkami (§ 29., l. 1)
	(2) Ogień rzymski.	<p>żelaznej albo w silnych drewnianych, niezbijanych gwoździami (spajanych) skrzyniach albo beczułkach, i to tak, by przestrzeń naczyń była zupełnie wypełnioną i zawartość nie mogła się przesuwać. Naczynia nie mogą mieć pojemności większej niż $0\cdot012 m^3$ (n. p. nie mogą mieć ponad 20 cm długości, 30 cm szerokości i 20 cm wysokości).</p> <p>4° Podana zawartość musi opiewać „lonty bezpieczeństwa“.</p> <p>5° Pakiety muszą być zaklejone na bocznych powierzchniach czerwonym papierem.</p> <p>6° Ciężar pakietu nie śmie przekraczać 5 kg.</p> <p>1° Jest on dopuszczalny tylko w przesyłkach pakietowych.</p> <p>2° Ogień rzymski musi być przede wszystkim zapakowany w naczyniach blaszanych, w skrzyniach drewnianych albo pudełkach z twardej tektury tak silnie, aby się w nich nie mógł przesuwać. Pojedyncze naczynia muszą być dobrze zaklejone albo osznurowane na krzyż szpagatem i następnie ściśle spakowane jedno obok drugiego i jedno na drugim w silnych skrzyniach drewnianych, niezbijanych gwoździami (spajanych). Próżną przestrzeń należy wypełnić tekturą, odpadkami papieru albo wełną drzewną tak silnie, aby naczynia podczas przewozu nie przesuwały się. Skrzynie muszą być spojone śrubami drewnianymi.</p> <p>3° Podana zawartość musi opiewać: „ogień rzymski“.</p> <p>4° Pakiety muszą być zaklejone na bocznych powierzchniach czerwonym papierem.</p> <p>5° Ciężar pakietu nie śmie przekraczać 5 kg.</p>

Z pośród rzeczy, grożących niebezpieczeństwem (§ 27.)	są dopuszczone wyjątkowo	pod następującymi szczególnymi warunkami (§ 29., l. 1)
<p>d) Zgęszczone albo skroplone gazy (jak kwas węglowy, acetylen, gaz świetlny, tlen, wodór, azot, płynne powietrze):</p> <p>e) Materiały, które w zetknięciu z wodą wywiązują gazy zapalne albo popierające spalanie (jak kruszce ługowcowe, węgle wapniowe, nadtlenek sodowy [natriumperoxyd i natriumdioxyd], natriumacid):</p>	<p>(3) Celuloid i towary celuloidowe (t. j. takie towary, które w całości albo w części są zrobione z celuloidu, jeżeli u nich ilość celuloidu wynosi więcej niż 20 % łącznego ciężaru zawartości.</p> <p>(1) Węglik wapniowy.</p>	<p>Towary celuloidowe (także filmy) są dopuszczalne jako przesyłki listowe i jako przesyłki pakietowe, a celuloid tylko w przesyłkach pakietowych.</p> <p>a) Przesyłki listowe:</p> <p>1° Przesłanie można skutecznie w listach albo jako próbki towarowe.</p> <p>2° Do opakowania należy używać przynajmniej silnej tektury.</p> <p>b) Przesyłki pakietowe:</p> <p>1° Celuloid jako materiał surowy i odpadki celuloidowe muszą być zapakowane w silnych, szczelnie spojenych skrzyniach drewnianych.</p> <p>2° Towary celuloidowe mogą być zapakowane także w silną tekturę.</p> <p>c) Przesyłki listowe i pakietowe muszą być zaklejone na stronie adresowej czerwoną kartką, z wypadającym w oczy napisem „celuloid“ albo „towary celuloidowe“.</p> <p>1° Jest on dopuszczalny tylko w przesyłkach pakietowych.</p> <p>2° Węglik wapniowy musi być zapakowany w puszkach z białej blachy, mających ściany przynajmniej 0.3 mm</p>

Z pośród rzeczy. grożących niebezpieczeństwem (§ 27.)	są dopuszczone wyjątkowo	pod następującymi szczególnymi warunkami (§ 29., l. 1)
<p>Grupa II. Materiały samozapalne</p> <p>(jak fosfor, metale fosforowe, świeżo zżarzona sadza; natłuszczona albo napokostowana wełna, sztuczna wełna, bawełna i inne materiały włókniste; węgiel samozapalny):</p>	<p>(2) Ozonal (mieszanka, złożona z natriumsuperoxyd, z dwuwęglanu sody i z soli kuchennej) do robienia kąpieli tlenowych.</p>	<p>grube, zagięcia puszek i ich pokrywa zamykająca muszą być starannie zalutowane.</p> <p>3° Napelnione węglikiem i zamknięte w myśl l. 2° puszki blaszane muszą być zapakowane w dobrze spojonych drewnianych skrzyneczkach ochronnych w ten sposób, aby przesuwanie się puszek było niemożliwe.</p> <p>4° Na stronie adresowej pakietu musi być naklejona czerwona kartka z wpadającym w oczy napisem „węgiel wapniowy, chronić przed wilgocią“.</p> <p>5° Ciężar pakietu nie śmie przekraczać 5 kg.</p> <p>6° Pakiety z węglikiem wapniowym należy traktować jako towar przestrzenny.</p> <p>7° Bezwarunkowo nie będą przyjmowane przesyłki węgla, u których daje się uczuć znamiona wodoru acetylenowego.</p> <p>1° Jest on dopuszczalny tylko w przesyłkach pakietowych.</p> <p>2° Każdy kawałek ozonalu musi być zawinięty w staniol, a kawałki te muszą być zamknięte w gilzach metalowych; gilzy należy następnie zapakować w silne skrzynki drewniane tak, aby się w nich nie mogły przesunąć.</p> <p>3° Na stronie adresowej pakietu musi być naklejona czerwona kartka z wpadającym w oczy podaniem zawartości „ozonal“.</p> <p>4° Ciężar pakietu nie śmie przekraczać 5 kg.</p>

Z pośród rzeczy, grożących niebezpieczeństwem (§ 27.)	są dopuszczone wyjątkowo	pod następującymi szczególnymi warunkami (§ 29., l. 1)
<p>Grupa III. Płyny zapalne</p> <p>(jak ropa [nafta] i jej destylaty, nafta, ligorina, benzyna, eter naftowy [gazolina, eter gazowy, neolina]; lekkie oleje dziegciowe z węgla kamiennego, benzol, toluol, xyloł, kumol; spirytus drzewny [alkohol metylołowy], surowy i rektyfikowany, aceton, acetaldehyd;</p> <p>eter siarkowy, eter octowy; dwusiarczak węgla, kolodyum, łatwo zapalny, zgęszczony przez kolodyum albo nitrocelulozę spirytus twardy [palacz polowy, argo], lakier zapoński, olejek terpentynowy, nitrobenzol);</p>	<p>(1) Rozpuszczona w benzynie guma w tubach i tuby z przedmiotami pneumatycznymi.</p> <p>(2) Materiały płynne, zawierające benzynę albo benzol (galloł, rapidol, reflexin, sidol,</p>	<p>1° Są one dopuszczalne tylko jako przesyłki pakietowe.</p> <p>2° Tuby muszą być przedewszystkiem zapakowane silnie w naczyniach blaszanych, skrzynkach drewnianych albo twardych pudełkach tekturowych. Poszczególne naczynia muszą być dobrze zaklejone albo zasznurowane szpagatem na krzyż i następnie zapakowane szczelnie jedno obok drugiego i jedno na drugim w silnych skrzyniach drewnianych.</p> <p>3° Na stronie adresowej pakietu musi być nalepiona czerwona kartka z podaną zawartością „guma, rozpuszczona w benzynie“ albo „tuby z przedmiotami pneumatycznymi“, ponadto muszą być powierzchnie boczne zaklejone czerwonym papierem.</p> <p>4° Ciężar pakietu nie śmie przekraczać 5 <i>kg.</i></p>

Z pośród rzeczy, grożących niebezpieczeństwem (§ 27.)	są dopuszczone wyjątkowo	pod następującymi szczególnymi warunkami (§ 29., l. 1)
	<p>solaryn, subitol, tri a następnie lakier, rozpuszczony w benzynie albo w benzolu.</p>	<p>Są one dopuszczalne jako próbki towarowe albo jako przesyłki pakietowe.</p> <p>a) Jako przesyłki próbek towarowych.</p> <p>Materyały muszą być przesyłane we flaszeczkach blaszanych ze śrubowem zamknięciem, zaopatrzonem w dobrze uszczelniający wkład z gumy, z korka albo ze skóry; flaszeczki muszą być zapakowane w pudełkach z tektury falistej i na stronie napisu muszą być zaopatrzone w szeroki pasek czerwony, który wpadającym w oczy pismem podaje zawartość dokładnie według oznaczenia w rubryce 2.</p> <p>b) Jako przesyłki pakietowe.</p> <p>Jako takie muszą one odpowiadać następującym warunkom:</p> <p>1° Tego rodzaju materyały muszą być przesyłane we flaszeczkach blaszanych; flaszeczek tych nie wolno zamykać zatyczką z korka, lecz muszą one być zaopatrzone w zamknięcie śrubowe, mające dobrze uszczelniający wkład z gumy, korka albo ze skóry.</p> <p>2° Zewnętrzne opakowanie flaszeczek blaszanych nie jest potrzebne wtedy, jeżeli są one zrobione z dostatecznie silnej blachy. Zresztą musi się używać pudełek z tektury (tektury falistej) albo skrzynek drewnianych.</p> <p>Jeżeli większą ilość flaszek łączy się w jedną przesyłkę, to flaszki muszą być zapakowane w pudełkach tekturowych albo w skrzyniach tak silnie, aby się nie przesuwały. Wolną przestrzeń należy silnie wypełnić tekturą, odpadkami papierowymi albo wełną drzewną.</p> <p>3° Na stronie adresowej pakietu musi być nalepiony pas czerwonego papieru, który wpadającym w oczy pismem podaje zawartość dokładnie według oznaczenia w rubryce 2. Boczne powierzchnie muszą być zaklejone czerwonym papierem.</p> <p>4° Ciężar pakietu nie śmie przekraczać 10 kg.</p>

Z pośród rzeczy, grożących niebezpieczeństwem (§ 27.)	są dopuszczone wyjątkowo	pod następującymi szczególnymi warunkami (§ 29., l. 1)
	<p>(3) Ciężkie, wysokim płonieniem palące się oleje świetlne, uzyskane przy przerabianiu olejów ziemnych (pyronafta, olej gazowy, olej parafinowy, astralina i pozostałości).</p> <p>(4) Spirytus czysty albo denaturowany, alkohol, wyskok winny.</p>	<p>1° Są one dopuszczalne tylko jako przesyłki pakietowe.</p> <p>2° Olej musi być zapakowany w szczelnie zamkniętem naczyniu blaszanem albo szklanem, a to znów w skrzynce drewnianej tak silnie, aby naczynie nie mogło się w niej przesuwać. Przestrzeń między naczyniem i ścianami skrzynki musi być wypełniona trocinami. Skrzynkę należy dobrze zamknąć.</p> <p>3° Na stronie adresowej pakietu musi być naklejony pas czerwonego papieru, który wpadającym w oczy pismem podaje zawartość dokładnie według oznaczenia w rubryce 2. Boczne powierzchnie muszą być zaklejone czerwonym papierem.</p> <p>4° Ciężar pakietu nie może przekraczać 5 <i>kg.</i></p> <p>5° Pakiety z takimi przedmiotami należy traktować jako towar przestrzenny.</p> <p>1° Materiały te są dopuszczalne tylko jako przesyłki pakietowe.</p> <p>2° Mniejsze naczynia, wypełnione tego rodzaju płynami, (flaszki, dzbanki, naczynia blaszane) muszą być dobrze zamknięte i nadto zapakowane w silnych skrzyniach, wiadrach albo koszach. Przestrzeń wolna musi być wypełniona materiałami dobrze wciągającymi wilgoć. Jeżeli większą ilość naczyni przesyła się w jednej skrzyni itd., w takim razie muszą one być zapakowane tak silnie, aby się nie przesuwały.</p> <p>3° Beczulczki z tego rodzaju płynami muszą być zrobione z silnego materiału i silnie spojone obręczami, a obręcze muszą być dobrze przytwierdzone. Beczulki muszą być silnie zatkaane czopem.</p>

Z pośród rzeczy, grożących niebezpieczeństwem (§ 27.)	są dopuszczone wyjątkowo	pod następującymi szczególnymi warunkami (§ 29., l. 1)
	<p>(5) Spirytus twardy (t. j. produkt, zwyczajnie w kostkach, wyrobiony z materiałów takich, jak stearyna, tanina, parafina albo boraks, i nasycony spirytusem denaturowanym).</p> <p>(6) Przetwory ze spirytusu, a mianowicie esencja rumowa, rum, koniak i inne, dużo spirytusu zawierająca wódka albo także likier.</p>	<p>4° Na stronie adresowej pakietu musi być nalepiony pas czerwonego papieru, który wpadającym w oczy pismem podaje zawartość dokładnie według oznaczenia w rubryce 2. Boczne powierzchnie muszą być zaklejone czerwonym papierem.</p> <p>1° Jest on dopuszczalny tylko w przesyłkach pakietowych.</p> <p>2° Kostki muszą być osłonięte przedewszystkiem papierem ołowianym, a następnie papierem pergaminowym, pociągniętym powłoką kazeiny i zapakowane w dobrze zamkniętych puszkach blaszanych.</p> <p>3° Na stronie adresowej musi być umieszczona czerwona kartka, z wpadającym w oczy oznaczeniem „spirytus twardy“.</p> <p>4° Ciężar pakietu nie może przekraczać 5 <i>kg.</i></p> <p>Przesyłanie jest dopuszczalne w próbkach towarowych albo w pakietach przesyłkowych.</p> <p>a) Jako przesyłka próbek towarowych.</p> <p>Materialy te muszą być przesyłane we flaszeczkach blaszanych z zamknięciem śrubowym, mającym silnie uszczelniający wkład z gumy, korka, albo ze skóry; flaszeczki muszą być zapakowane w pudełkach z tektury falistej i muszą być zaopatrzone na stronie adresowej w szeroki pasek czerwony, który wpadającym w oczy pismem podaje zawartość dokładnie według oznaczenia w rubryce 2.</p>

Z pośród rzeczy, grożących niebezpieczeństwem (§ 27.)	są dopuszczone wyjątkowo	pod następującymi szczególnymi warunkami (§ 29., l. 1)
<p>Grupa IV. Materiały żrące</p> <p>(jak kwas siarkowy, solny, azotowy, octowy, kwas octowy krystaliczny, ocet stężony, esencja octowa, ługi żrące [ług tlenkosodowy, potasowy, sodowy, potażowy], pięciochlorki fosforu, chlorek siarki):</p>	<p>Soda, potaż, wodorotlenek sodowy (soda żrąca), wodorotlenek potasowy (potas żrący).</p>	<p>b) Jako przesyłki pakietowe.</p> <p>1° Mniejsze naczynia, napełnione tego rodzaju płynami, (flaszki, dzbanki, naczynia blaszane) muszą być dobrze zamknięte i ponadto zapakowane w silnych skrzyniach, wiadrach albo koszach. Wolna przestrzeń musi być wypełniona materiałami, dobrze wciągającymi wilgoć. Jeżeli większą ilość naczyń przesyła się w jednej skrzyni itd., to muszą one być zapakowane tak silnie, aby się nie przesuwały.</p> <p>2° Beczuleczki z tego rodzaju płynami muszą być zrobione z silnego materiału i zaopatrzone silnymi obręczami, a obręcze muszą być dobrze przymocowane. Beczuleczki muszą być silnie zatkaane czopem.</p> <p>3° Na stronie adresowej pakietu musi być nalepiony pas czerwonego papieru, który wpadającym w oczy pismem podaje zawartość dokładnie według oznaczenia w rubryce 2. Boczne powierzchnie muszą być zaklejone czerwonym papierem.</p> <p>1° Materiały te są dopuszczalne tylko jako przesyłki pakietowe.</p> <p>2° Muszą one mieścić się w zalutowanych pudełkach blaszanych albo we flaszeczkach szklanych lub w dzbankach kamiennych, których zamknięcia należy zalać parafiną.</p> <p>Naczynia te należy następnie zapakować do skrzynek drewnianych; przy naczyniach szklanych albo kamiennych należy wolną przestrzeń wypełnić tekturą albo odpadkami papieru tak, aby naczynia te nie mogły się przesuwać.</p>

Z posród rzeczy, grożących niebezpieczeństwem (§ 27.)	są dopuszczone wyjątkowo	pod następującymi szczególnymi warunkami (§ 29., l. 1)
<p style="text-align: center;">Grupa V.</p> <p>a) Trucizny.</p> <p>(1) Związki cyanu i siarczki cyanu z wyjątkiem kwasu pruskiego.</p> <p>(2) Arsen i wszystkie związki, zawierające arsen.</p> <p>(3) Tlenki i sole rtęci.</p> <p>(4) Związki antymonu, zawierające chlor i tlen.</p> <p>(5) Brom i woda bromowa.</p> <p>(6) Farby miedziane, w szczególności śniedź miedziana, zielone i niebieskie farbniki miedziane.</p> <p>(7) Preparaty ołowiane, w szczególności cukier ołowiany, białokrusz, minium, biel ołowiana i inne farby ołowiane.</p> <p>(8) Witryol miedzi i mieszaniny innych materiałów z nim.</p> <p>(9) Alkaloidy itp. inne preparaty, używane w lecznictwie.</p>		<p>3° Na stronie adresowej pakietu musi być naklejony pas czerwonego papieru, który wpadającym w oczy pismem podaje zawartość dokładnie według oznaczenia w rubryce 2. Boczne powierzchnie muszą być zaklejone czerwonym papierem.</p> <p>1° Są one dopuszczalne jako zamknięte listy albo jako przesyłki pakietowe.</p> <p>2° W myśl § 13., rozp. min. z dnia 21. kwietnia 1876, Dz. u. p. Nr. 60., należy truciznę przy przesyłaniu zapakować starannie do dobrze zamykanych naczyń, chroniących</p>

Z pośród rzeczy, grożących niebezpieczeństwem (§ 27.)	są dopuszczone wyjątkowo	pod następującymi szczególnymi warunkami (§ 29., l. 1)
		<p>w zupełności przed wyciekaniem albo przed wypruszeniem się i zaopatrzyć napisem „trucizna“.</p> <p>Zarządzeniom tym odpowiadają następujące rodzaje zapakowania:</p> <p><i>aa)</i> Przy przesyłaniu w pakietach: Dla trucizn stałych, a mianowicie dla materiałów pod (1) do (4) i pod (9) zamknięcie przedewszystkiem w naczyniach szklanych, glinianych albo blaszanych i zapakowanie tych naczyń do większych naczyń blaszanych; jako zewnętrzne opakowanie drewniane skrzynie, silnie spajane; dla trucizn pod (6) do (8), jako opakowanie wewnętrzne wspomniane naczynia albo worki nieprzemakalne.</p> <p>Płyny muszą być przesyłane bez wyjątku w zalutowanych naczyniach metalowych, które należy zapakować w skrzyniach. Tego rodzaju naczynia metalowe są potrzebne także wtedy, jeżeli płyn znajduje się przedewszystkiem w naczyniach szklanych albo glinianych. Przestrzeń między opakowaniem wewnętrznym i zewnętrznym należy wypełnić trocinami albo innymi materiałami, dobrze wciągającymi wilgoć.</p> <p><i>bb)</i> Jako przesyłki listowe wolno materiały te przewozić tylko w zamkniętych listach poleconych; w miejsce skrzyni, przeznaczonych dla opakowania zewnętrznego, można użyć tutaj pudełka tekturowego, które należy zawinać w podwójną osłonę papierową.</p> <p>3° Przy wszystkich przesyłkach należy postarać się o bezpieczne zamknięcie.</p> <p>4° Każda przesyłka musi być zaklejona na stronie adresowej szerokim pasem czerwonego papieru, na którym musi być umieszczone w piśmie, wpadającym w oczy, oznaczenie „trucizna“ albo będące w zwyczaju oznaczenie trupa i główki. Ponadto musi nadawca podać swój dokładny adres.</p> <p>5° Ciężar pakietu nie śmie przekraczać 5 kg.</p>

Z pośród rzeczy, grożących niebezpieczeństwem (§ 27.)	są dopuszczone wyjątkowo	pod następującymi szczególnymi warunkami (§ 29., l. 1)
<p>b) materiały szkodliwe dla zdrowia albo wzbudzające wstręt (jak żelazo nakrziemione, zwłoki, części zwłok, ścierwo):</p> <p>Grupa VI.</p> <p>Zwierzęta żywe, jadowite albo z innego powodu niebezpieczne, dotknięte chorobą, budzące wstręt albo obrzydzenie, jakoteż wogóle zwierzęta dzikie.</p>	<p>próbki moczu</p>	<p>1° Są one dopuszczalne tylko jako przesyłka pakietowa.</p> <p>2° Próbki takie muszą się znajdować w naczyniach o grubych ścianach, zaopatrzonych w dobrze zamkniętą je zatyczkę, którą należy obwiązać w wilgotny pęcherz zwierzęcy, albo w materiał kauczukowy; naczynie samo musi być ponadto zapakowane w nieulegającym rozbięciu większem naczyniu, dobrze wypełnionem watą, słomą, kłakami itp.</p> <p>3° Każdy pakiet musi być ponadto zaklejony na stronie odresowej szerokim pasem czerwonego papieru, na którym musi być podana w sposób, wpadający w oczy, jako zawartość „próbka moczu”.</p> <p>4° Ciężar pakietu nie śmie przekraczać 1 <i>kg.</i></p> <p>5° Pakiety z próbkami moczu należy traktować jako towar przestrzenny.</p>

Osobne postanowienia co do przesyłania rzeczy, wymienionych w § 25. ordynacyi pocztowej.

I. Jako przesyłki listowe.

1. W listach albo jako próbki towarowe wolno w szczególności przysyłać:

a) płyny, tłuszcze albo farby, przedmioty łatwo łamliwe albo łatwo się psujące jak szkło, kwiaty;

b) z żywych zwierząt tylko chrząszcze, motyle, pszczoły i inne małe zwierzęta, których jakoś pozwala na przewóz w przesyłkach listowych.

2. a) Jako opakowanie, nadające się do uchronienia od wspomnianych w § 25. niebezpieczeństw przewożonych płynów, tłuszczów lub farb, albo przedmiotów, łatwo łamliwych, można na podstawie doświadczenia oznaczyć:

1° Dla przedmiotów ze szkła silne opakowanie w pudełkach z metalu, drzewa, skóry albo tektury.

2° Dla płynów, oleju i łatwo topliwych tłuszczów, opakowanie w szczelnie zamkniętych flaszkach szklanych; każda z nich musi się znajdować w pudełku drewnianem, wypełnionem trocinami, wełną albo materiałem gąbczastym w takiej ilości, aby w razie zbitcia się flaszeczki płyn został wciągnięty. Samo pudełko musi być zapakowane w naczyniu metalowem, lub drewnianem z przyśrubowaną nakrywą, albo zrobionem z silnej i szczelnej skóry. W razie opakowania w dość grubą tekturę falistą nie potrzeba drugiego większego naczynia; jeżeli ten rodzaj opakowania ma być zastosowany do połączonej w jedną przesyłkę większej ilości flaszeczek, to należy każdą z nich zaopatrzyć w osobną osłonę z tektury falistej; wszelka przestrzeń wolna musi być wypełniona dostateczną ilością materiałów, wciągających wilgoć. Jeżeli na przechowanie flaszeczek używa się wydrążonych kawałków drzewa, w takim razie nie potrzeba tych ostatnich zamykać do innego większego naczynia, jeżeli w najcięższym

swem miejscu mają przynajmniej $2\frac{1}{2}$ mm grubości, są wewnątrz wypełnione dostateczną ilością materiału wciągającego wilgoć i zaopatrzone je w nakrywę.

3° Dla trudno topliwych tłuszczów, jak dla maści, miękiego mydła, żywicy itp. takie opakowanie, by przedmioty te znajdowały się przede wszystkim w wewnętrznej osłonie (pudełku, woreczku płóciennym lub pergaminowym itd.), a ta była przechowana w drugim naczyniu drewnianem, metalowem, albo zrobionem z silnej i szczelnej skóry.

4° Dla proszku suchego takie opakowanie, aby proszek puszczający farbę był umieszczony przede wszystkim w woreczkach ze skóry, mocnej ceraty albo mocnego papieru woskowego, a proszek niepuszczający farby w pudełkach z metalu, drzewa albo tektury. Same woreczki albo pudełka muszą być znów zamknięte w woreczku płóciennym lub pergaminowym.

b) Zwierzęta, które wolno przewozić jako przesyłki listowe, muszą być dobrze zamknięte w pudełkach albo w podobnych naczyniach. Zwierzęta kłójące lub wydzielające szkodliwe wydzieliny muszą być tak zamknięte, aby nie mogły uciec i aby wszelkie niebezpieczeństwo było wykluczone.

3. a) W odniesieniu do listów pozostawia się sposób ich zamknięcia woli nadawcy, jednak zawartość ich musi być zupełnie zabezpieczona.

b) Próbki towarowe należy przysyłać bez zamknięcia, jednak opakowanie musi zabezpieczać ich zawartość.

II. Jako przesyłki pakietowe:

1. Dla pakietów można podane poniżej opakowanie uważać na podstawie doświadczenia za nadające się do tego, by zapobiedz zagrożeniu

zdrowia ludzkiego, albo przeszkadzaniu służbie lub uszkodzeniu innych rzeczy:

a) dla płynów, znajdujących się w naczyniach, łatwo ulegających rozbićciu (we flaszках, dzbankach itp.), tego rodzaju opakowanie, aby naczynia te były umieszczone w silnych skrzyniach, wiadrach albo koszach, a przestrzeń wolną wypełniały materiały, dobrze wciągające wilgoć.

1° Mogą jednak także wystarczyć pudełka z falistej tektury, jeżeli wolna przestrzeń zostanie również wypełniona materiałem, wciągającym wilgoć. W tym względzie wchodzi w rachubę głównie pudełka z poczwórnymi bocznymi ścianami ochronnymi, z pięciokrotnym dnem ochronnym i z poiróznymi przegródkami ochronnymi, jakoteż pudełka z pięciokrotnymi bocznymi ścianami ochronnymi, z pięciokrotnym dnem ochronnym i z poczwórnymi przegródkami ochronnymi. Użycie pudełek z tektury falistej i wybór ich rodzaju zależy od tego, czy opakowanie można uważać za dostatecznie trwałe i bezpieczne także ze względu na daleki przewóz, na rozmiar i ciężar przesyłki, jakoteż ze względu na szczególną jakość płynu.

2° Płyny można przysyłać najwyżej do 5 litrów bez dalszego opakowania w oplecionych flaszках z bardzo silnego szkła, jeżeli plecionka koszykowa chroni wydatnie flaszki i te ostatnie nie przesuwają się w niej.

Płyny w naczyniach blaszanych nie potrzebują dalszego opakowania w skrzyniach itd., jeżeli naczynia te są zrobione z blachy dostatecznie silnej i odpornej, jeżeli są starannie zalutowane, ściany boczne mają spojone przez zagięcia, a otwory wyciekowe są dobrze zakorkowane albo też zamknięcia śrubowe zaopatrzone wkładem gumowym w ten sposób, że po zakręceniu stanowią szczelne zamknięcie.

Bezczki z płynami muszą mieć silne, należyście przymocowane obręcze.

b) Dla świeżego mięsa i takich przedmiotów, które osadzają tłuszcz albo wilgoć, opakowanie w skrzyniach drewnianych albo koszach; same osłony papierowe nie mogą zapewnić tego celu, opakowanie płócienne wystarczy chyba wtedy, jeżeli przedmioty zabezpieczono przede wszystkim od wykapania itp., zawinięto silnie w słomę albo papier i dopiero wtedy zaopatrzone w osłonę płócienną. Dziką pierzastą i dziką osiercioną ze skórą i już nie krwawiącą, można przysyłać bez opakowania.

c) Dla przesyłania świeżych winogron albo innych owoców opakowanie przynajmniej w koszach z plecionej wierzby, zamkniętych nakrywą z tego samego materiału. Takie opakowanie jednak nie

wystarczy, jeżeliby prawdopodobieństwo przemiałało za tem, że w czasie przewozu z powodu jakości zawartości, skutek słoty albo tp. będzie się osadzała wilgoć.

d) Dla pakietów z masłem, serem, serem słodkim albo margaryną tego rodzaju opakowanie, by bryły masła, sera, sera słodkiego lub margaryny były przede wszystkim zawinięte w silny papier pergaminowy z dostatecznymi wylogami i założonymi krajami; tak osłonięte przedmioty te należy umieścić w pudełku z trzykrotnej przynajmniej tektury falistej (dwa gładkie pokłady zewnętrzne, a między nimi pokład tektury falistej), albo z tektury nieprzepuszczającej tłuszczu, około 2 mm grubej, a pudełko zawinąć w gruby papier do pakowania i trwale osznurować. W porze upałów należy jednak użyć przynajmniej dwu pokładów papieru pergaminowego, z których górny pokład winien pokrywać zakładkę dolnego.

e) Dla jaj opakowanie w pudełkach z tektury nieprzemakalnej, przynajmniej 2 mm grubej, jeżeli wewnętrzne ściany pudełka są wyłożone falistą tekturą, każde pojedyncze jajo jest otoczone gilzą z tektury falistej, a wszelką przestrzeń wolną wypełniono materiałem, dobrze wchłaniającym wilgoć (wełna drzewna, trociny itp.).

f) Dla żywych zwierząt opakowanie w klatkach, skrzyniach, koszach albo podobnych naczyniach, ale nie w workach ani w pudełkach. Naczynia te muszą być czyste, przewiewne i tak obszernie, aby zwierzęta mogły w nich wygodnie stać, siedzieć i leżeć. Naczynia, zrobione częściowo lub w całości z lat albo metalowych sztab, muszą być tak urządzone, aby zwierzęta nie mogły się z nich wydostać ani przecisnąć pojedynczych części ciała. W skrzynkach drewnianych z pszczołami muszą być w szczególności dobrze zaklejone ślady sęków. Następnie powinny być takie naczynia zaopatrzone w stałą podłogę i w stałe ściany tak wysokie, aby lokale służbowe, środki przewozu i inne przedmioty nie mogły być zanieczyszczone zwierzęcymi wydzielinami i plewą. O ile to jest potrzebne, należy pokryć podłogę materiałami, wciągającymi wilgoć (sianem, słomą, trocinami itp.). Naczynia te powinny być zaopatrzone w dobrze umocowane naczynka na wodę i na potrzebną karmę, której ma dostarczyć nadawca; w naczynku na wodę musi się znajdować gąbka, wypełniająca je w znacznej części tak, by woda nie mogła się rozlewać. Koszta karmy, dostarczonej ewentualnie przez urząd pocztowy, obciążają przesyłkę.

2. Ponadto obowiązują jeszcze następujące postanowienia szczególne:

a) Przesyłki pakietowe z płynami należy traktować jako towar przestrzenny, jeżeli w razie traktowania ich na poczcie w sposób zwyczajny, sądząc z ze-

wnętrznego ich wyglądu nie zdaje się być stanowczo wykluczonym uszkodzenie innych przesyłek przez wycieknięcia itd., a to wobec wchodzących w grę okoliczności (jak odległości przewozu, częstego przeladowywania itd.). Przesyłki wymienione pod l. 1, a, 2°, będą zawsze traktowane jako towar przestrzenny.

b) Pakiety z żywymi zwierzętami muszą być oznaczone jako takie kartką z napisem „żywe zwierzęta“ albo też wpadającą w oczy pisaną lub drukowaną uwagą „żywe zwierzęta“. Jeżeli nadawca wymaga, by w czasie przewozu specjalnie opiekowano się zwierzęciem, to winien podać wpadającą w oczy pismem albo takimiż drukiem na białej kartce sposób postępowania i przykleić kartkę tę obok innych kartek; tego sposobu postępowania będzie się przestrzegano, o ile jest to możliwe bez zakłócenia ruchu służbowego, jednak bez odpowiedzialności poczty.

Co do innych pakietów winien nadawca podać zawartość ich możliwie jak najdokładniej, a na

pakietach z przedmiotami ulegającymi rychło zepsuciu, umieścić uwagę „ulegające zepsuciu“, albo „psujące się“. Jeżeli ten rodzaj zawartości nie jest i bez tego oczywistym.

c) Nadawca pakietu z żywymi zwierzętami musi już z góry zarządzić w uwadze, co ma się stać z przesyłką w razie jej niedoręczalności. Dodatkowe zarządzenie jest dozwolone tylko telegraficznie i tylko wtedy, jeżeli nadawca już z góry zażądał w uwadze, aby go urząd oddawczy uwiadomił telegraficznie o niedoręczalności; nadto zarządzenie takie uwzględni się tylko wtedy, jeżeli nadawca poda je do wiadomości urzędowi nadawczemu w ciągu 24. godzin po otrzymaniu uwiadomienia. Nadawca może tylko żądać, aby przesyłkę doręczono innej osobie w tym samym miejscu, albo natychmiast odesłano z powrotem, aby ją sprzedano lub zniszczono. Koszta telegramów poniesie nadawca.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLI. — Wydana i rozesłana dnia 24. września 1916.

Treść: (№ 318—321.) 318. Rozporządzenie o sporządzaniu planów podziału przez urząd budowniczy królewskiego stołecznego miasta Krakowa. — 319. Rozporządzenie w sprawie wydania nowych wartościowych znaczków pocztowych. — 320. Rozporządzenie co do przywozu rozmaitych rodzajów towarów z zagranicy cłowej. — 321. Rozporządzenie odnoszące się do uregulowania obrotu bydłem.

318.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem robót publicznych z dnia 20. września 1916

o sporządzaniu planów podziału przez urząd budowniczy królewskiego stołecznego miasta Krakowa.

Na zasadzie artykułu I, § 1., ustęp 2. rozporządzenia cesarskiego z dnia 1. czerwca 1914. Dz. u. p. Nr. 116 rozporządza się:

Plany sytuacyjne urzędu budowniczego królewskiego stołecznego miasta Krakowa, sporządzane dla celów własnego zakresu służbowego, uznaje się aż do dalszego zarządzenia za nadające się do tego, aby mogły służyć za podstawę hipotecznych podziałów parcel.

Hochenburger wlr.

Trnka wlr.

319.

Rozporządzenie Ministra handlu z dnia 22. września 1916.

w sprawie wydania nowych wartościowych znaczków pocztowych.

Z dniem 1. października 1916 zostaną wydane nowe znaczki listowe, znaczki opłaty porto-

rum, znaczki gazetowe, karty pocztowe, listy kartkowe, karty pneumatyczne i pneumatyczne listy kartkowe, a ponadto zostaną wprowadzone jako nowość znaczki przewozu pospiesznego.

Te znaczki pocztowe będą wydane w następujących wartościach:

1. Znaczki listowe po 3, 5, 6, 10, 12, 15, 20, 25, 30, 40, 50, 60, 80 i 90 halerzy, oraz po 2, 3, 4 i 10 koron.

2. Znaczki opłaty portoryum po 5, 10, 15, 20, 25, 30, 40 i 50 halerzy, oraz po 1, 5 i 10 koron.

3. Znaczki gazetowe po 2, 4, 6, 10 i 30 halerzy.

4. Pojedyncze karty pocztowe po 8 i po 10 halerzy, podwójne kartki pocztowe (z zapłaconą odpowiedzią) po 8 + 8 halerzy i po 10 + 10 halerzy.

5. Listy kartkowe po 15 halerzy.

6. Karty pneumatyczne po 38 halerzy i pneumatyczne listy kartkowe po 45 halerzy.

7. Znaczki przewozu pospiesznego po 2 i po 5 halerzy. Znaczki takie po 5 halerzy służą do uszczenia należytości zwyczajnej i dodatku za przesyłki drukowe do 50 g.

Nowe wartościowe znaczki pocztowe są opisane w dodatku do niniejszego rozporządzenia.

Do bezpośredniego wytłaczania znaczków wartościowych będą używane od 25. września 1916 łącznie z obrazami nowych znaczków listowych i gazetowych. Na razie będą wytłaczane następujące wartości: znaczki listowe po 3 halerze

(na opaskach i kopertach na druki i do przesyłania takich kart, które nadają się do przewozu jako druk), po 15 halerzy, po 25 halerzy (na kopertach listowych) i po 80 halerzy (na adresach przesyłkowych). znaczki gazetowe po 2 i po 6 halerzy (na kopertach, karikach adresowych, opaskach i t. d.). Wytlaczanie uskutecznia się w kolorze znaczków listowych tej samej wartości, wytłaczanie dwuhalerzowych znaczków gazetowych w kolorze cynobru, a sześciohalerzowych znaczków gazetowych w kolorze fioletowym.

Znaczki listowe po 3, 10, 15, 25 i 80 halerzy będą bez podwyższania ceny sprzedawane na żądanie w zwojach, a to znaczki po 3, 10 i po 15 halerzy w zwojach po 1000 sztuk, a znaczki po 25 i po 80 halerzy w zwojach po 500 sztuk.

Znaczki listowe po 5, 10 i 15 halerzy będą sprzedawane także w zeszytach, zawierających po 6 sztuk znaczków piętnastohalerzowych, po 6 sztuk znaczków dziesięciohalerzowych i po 10 sztuk znaczków pięciohalerzowych. Cena sklepową jednego zeszytu wynosi 2 korony.

Używane obecnie znaczki listowe i gazetowe, karty pocztowe i znaczki wartościowe poczty pneumatycznej zatrzymują swoją ważność do dnia 31. grudnia 1916; w razie potrzeby należy je uzupełnić znaczkami dodatkowymi w kwocie, której brakuje do nowych pozycji taryfowych. Z dniem 1. stycznia 1917 wycofa się je zupełnie z obrotu. Znaczki wartościowe wspomnianych kategorii, któreby aż do tego czasu znajdowały się jeszcze ewentualnie w rękach publiczności, będą aż do dnia 28. lutego 1917 wymieniane we wszystkich urzędach pocztowych na znaczki wartościowe nowego wydania o tej samej wartości.

Listy kartkowe dotychczasowego wydania można zamienić w czasie od 25. do 30. września 1916 na inne znaczki wartościowe w kwocie 11 halerzy za jeden list kartkowy; począwszy od 1. października należy je zaopatrywać w pięciohalerzowy znaczek dodatkowy.

Znaczki listowe po 15 i po 80 halerzy, znaczki przewozu pospiesznego po 2 i po 5 halerzy, karty pocztowe po 8 i po 8 + 8 halerzy, jakoteż listy kartkowe po 15 halerzy będą sprzedawane już począwszy od dnia 28. września 1916. Wolno ich jednak używać dopiero od dnia 1. października 1916. Inne znaczki wartościowe będą puścić w obrotu w miarę zużycia emisji obecnej.

Spitzmüller wlr.

(Dodatek.)

Opisanie nowych wartościowych znaczków pocztowych.

Znaczki listowe są wydrukowane na białym papierze w następujących kolorach:

3 halerzowe w kolorze fioletowym			
5	"	"	jasnozielonym,
6	"	"	pomarańczowo-żółtym,
10	"	"	winno-czerwonym,
12	"	"	jasnoniebieskim,
15	"	"	cynobru,
20	"	"	brunatnym.
25	"	"	ultramalin,
30	"	"	łupkowo-siwym,
40	"	"	goldocker,
50	"	"	niebiesko-zielonym.
60	"	"	niebiesko-siwym.
80	"	"	czerwono-brunatnym,
90	"	"	czerwono-fioletowym.
2 koronowe	"	"	ciemnoniebieskim,
3	"	"	karminowym,
4	"	"	ciemnozielonym.
10	"	"	siwo-popielatym.

Znaczki listowe o wartości w halerzach są wykonane drukiem książkowym, a znaczki listowe o wartości w koronach są wykonane drukiem miedziorytowym. Powierzchnia zadrukowana wynosi u znaczków listowych, wykonanych drukiem książkowym, 22 mm szerokości i 26 mm wysokości, zaś u znaczków, sporządzonych drukiem miedziorytowym, 26 mm szerokości i 30 mm wysokości.

W polu środkowym mieści się na znaczkach 3, 5, 6, 10 i 12 halerzowych obraz austriackiej korony cesarskiej, a na znaczkach po 15 i po 20 halerzy obraz Jego c. i k. Apostolskiej Mości z profilu (w $\frac{3}{4}$), na markach po 25 i po 30 halerzy obraz Jego c. i k. Apostolskiej Mości en face, na znaczkach po 40, 50, 60, 80 i 90 halerzy odbicie małego herbu Austrii, na znaczkach po 2, 3, 4 i 10 koron znajduje się również odbicie małego herbu Austrii, otoczonego na znaczkach 2 koronowych i 3 koronowych wieńcem wawrzynu, na znaczkach 4 koronowych wieńcem z liści dębowych, a na znaczkach 10 koronowych wieńcem z wawrzynu i z liści dębowych.

Obramienie pola środkowego stanowi na wszystkich znaczkach listowych otoczona zdobnikami wstążeczka z literami, przzerwana na dolnym kraju w środku czworo- albo ośmiokątną tarczą z cyfrą kwoty w kolorowym druku na białym tle i zawiera białem pismem na kolorowym tle napis: „Kaiserliche königliche österreichische Post“, „Heller“ albo „Kronen“.

Znaczki opłaty portoryum są drukowane drukiem książkowym na białym papierze, a to wartości w halerzach w kolorze czerwonym, a wartości w koronach w kolorze niebieskim.

Wszystkie wartości halerzowe, pominiwszy cyfrę kwoty, mają jednakowy obraz znaczka o formacie kwadratowym o bocznej długości 22 mm. Ośmiokątne pole środkowe, otoczone zdobnikami, wykazuje w białych cyfrach na kolorowym tle

kwotę wartości. Na cieniowanem liniami tle jest umieszczone ciemnym pismem powyżej pola środkowego słowo: „Porto“, a poniżej pola środkowego słowo: „Heller“. Przebiegająca przez obramienie wstążeczka z literami zawiera wykonane białem pismem na kolorowem tle słowa: „Kaiserliche königliche österreichische Post“.

Wartości koronowe mają format wysokiego prostokąta o 22 mm szerokości i o 30 mm wysokości. Pominąwszy cyfrę kwoty, mają wszystkie ten sam obraz znaczka. Pole środkowe w formie elipsy zawiera kwotę wartości, wykonaną białymi cyframi na kolorowem tle. Pole to jest otoczone zdobnikami i wstążeczką z literami, która zawiera wykonane białem pismem na kolorowem tle słowa: „Kaiserliche königliche österreichische Post“. Na górnej krawędzi obrazu znaczka jest umieszczone słowo: „Porto“. a na dolnej krawędzi słowo: „Krone“ albo „Kronen“. wykonane białem pismem na kolorowem tle między zdobnikami, cieniowanymi liniami.

Znaczki gazetowe są wykonane drukiem książkowym na białym papierze w następujących kolorach:

2 halerzowe w kolorze brązowym,	
4 „ „ „ zielonym,	
6 „ „ „ niebieskim,	
10 „ „ „ pomarańczowo-żółtym.	
30 „ „ „ winno-czerwonym.	

Wszystkie wartości mają, pominąwszy cyfrę kwoty, jednakowy obraz znaczka o formacie kwadratowym, 22 mm długim.

Pole środkowe zawiera na ozdobionem tle białą głowę Merkurego ponad umieszczonem w kolorowych literach słowem; „Zeitungsmarke“. Obramienie pola środkowego stanowi otoczona zdobnikami wstążeczka z literami, która w dolnej krawędzi w środku jest przerwana ośmiokątną białą tarczą z cyfrą kwoty w kolorowym druku i zawiera słowa: „Kaiserliche königliche österreichische Post“, „Heller“. wykonane białem pismem na kolorowem tle.

Znaczki na kartach pocztowych po 8 i 8 + 8 halerzy są wydrukowane w kolorze ciemnozielonym z obrazem znaczka 15 halerzowego (wizerunek Jego c. i k. Apostolskiej Mości z profilu) ze zmienioną cyfrą wartości. znaczki na kartach pocztowych po 10 i 10 + 10 halerzy są wydrukowane w kolorze winno-czerwonym z obrazem znaczka 10 halerzowego. znaczki na listach kartkowych po 15 halerzy są wydrukowane w kolorze cynobru z obrazem znaczka 15 halerzowego, znaczki na kartach pneumatycznych i na kartkowych listach pneumatycznych są wydrukowane w kolorze ciemno-czerwonym, względnie, ciemno-niebieskim z obrazem znaczka

40 halerzowego (mały herb Austrii), a to ze zmienioną cyfrą wartości.

Znaczki pospiesznego przewozu są wykonane drukiem książkowym na żółtym papierze, a to: znaczki 2 halerzowe w kolorze czerwonym, a znaczki 5 halerzowe w kolorze zielonym. Mają one format równoramiennego trójkąta o podstawie 33 mm długiej i o ramionach po 31 mm. Pole środkowe wykazuje na zachmurzonym niebie, służącym za tło, jasną głowę Merkurego. Jest ono otoczone wstążeczką liter z napisem „Kaiserliche königliche österreichische Post“, „Heller“. wykonanym jasnym pismem na ciemnym tle, w dolnym rogu znaczka jest umieszczona na sześciokątnej jasnym polu kwota wartości 2 i 5.

Wszystkie znaczki mają 2 mm szeroki, niezadrukowany kraj papieru, ząbkowany u znaczków listowych, opłaty portoryum i pospiesznego przewozu siedmioma ząbkami na 1 cm, a u znaczków gazetowych nieząbkowany.

Projekt znaczków listowych, opłaty portoryum i gazetowych pochodzi z ręki artysty malarza dra. Rudolfa Junka, a projekt znaczków pospiesznego przewozu z ręki grafika Alfreda Cossmana. Wyrzycia obrazów Jego c. i k. Apostolskiej Mości wykonał miedziorytnik Ferdinand Schirnböck według zdjęć fotograficznych c. i k. nadwornego fotografa rady cesarskiego Hermanna Kl. Kozla.

Artyści ci są podpisani na dolnej krawędzi każdego znaczka.

320.

Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 22. września 1916

co do przywozu rozmaitych rodzajów towarów z zagranicy cłowej.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, rozporządza się, jak następuje:

§ 1.

Następujące towary, przywiezione po wejściu w życie tego rozporządzenia z zagranicy cłowej do Austrii, a mianowicie:

1. pszenica, żyto (zboże), psólad, jęczmień, lreeczka, owies, proso, kukurudza, jakoteż wszelakiego rodzaju plony mieszane,
2. groch, bób, soczewica, kukułnica i wyka,

3. wszystkie produkty i odpadki, uzyskane z wymienionych pod 1 i 2 gatunków zbóż i owoców strączkowych przez zmielenie, wałkowanie, śrutowanie, łuszczenie i prażenie, a to same albo mieszane z innymi wyrobami.

4. rzepak, rzepik, gorczycznik (dziki rzepak), nasienie lniane, pestki słoneczników, pestki dyni, nasienia maku, gorczycy, konopi, bawełny, rycynusu, sezamu, orzechy ziemne, nasienie nigru, ziarna palmowe, kobra, oliwki i inne niewymienione tu osobno nasiona olejne, nasiona i owoce, zawierające olej, a służące do uzyskiwania w sposób przemysłowy oleju i tłuszczu, oraz wszystkie makuchy olejne i mączki ekstraktowe, nadające się do karmienia zwierząt.

5. sład i kielki słodowe, suszone wytloczyny winne i suszone obrzynki buraczane,

6. ziemniaki, krochmal ziemniaczany i suche produkty ziemniaczane

wolno wprowadzać w obrót w krajach tutejszych tylko za pośrednictwem Wojennego Zakładu obrotu zbożem.

Pod zagranicą cłową nie należy rozumieć w myśl tego rozporządzenia okupowanego obszaru nieprzyjacielskiego.

§ 2.

Kto wymienione w § 1. towary sprowadza z zagranicy cłowej, jest obowiązany sprzedać je po ustalonej cenie (§ 3.) Wojennemu Zakładowi obrotu zbożem.

Ma on nadejście towarów do Austrii oznajmić bezzwłocznie Wojennemu Zakładowi obrotu zbożem, podając gatunek i ilość, oraz miejsce złożenia, i jest obowiązany przechowywać i utrzymywać towary aż do ich objęcia przez Wojenny Zakład obrotu zbożem ze starannością porządnego kupca.

Jeżeli wprowadzający towar nie przebywa w państwie tutejszem, to wstępuje w jego miejsce odbiorca towaru.

§ 3.

Odbiór towarów przez Wojenny Zakład obrotu zbożem uskutecznia się po cenach odbioru, ustalonych dla tutejszo-krajowych towarów tego samego rodzaju. O ile takie ceny odbioru nie istnieją, ustanawia Minister spraw wewnętrznych, w porozumieniu z Ministrem rolnictwa, z Ministrem handlu i z Ministrem skarbu ceny, za które Wojenny Zakład obrotu zbożem ma te towary odebrać.

Postanowienia te mają zastosowanie także do tych towarów, które należało oddać albo które oddane zostały Wojennemu Zakładowi obrotu zbożem wskutek rozporządzeń ministerjalnych z dnia 16. września 1915, Dz. u. p. Nr. 270,

z dnia 6. lutego 1916, Dz. u. p. Nr. 31 i z dnia 14. marca 1916, Dz. u. p. Nr. 70.

§ 4.

Jeżeli jakiś towar nie odpowiada zwyczajnym wymogom handlowym, w takim razie ma nastąpić stosowne potrącenie z ceny odbioru.

Jeżeli nie przyjdzie do skutku zgoda co do wysokości potrącenia, to rozstrzyga o potrąceniu z ceny sąd rozjemczy giełdy dla produktów rolniczych, właściwej według miejsca złożenia towarów, a w krajach, w których giełdy takiej nie ma, sąd rozjemczy Izby handlowej i przemysłowej.

§ 5.

Gdyby zobowiązany (§ 2.) wzbraniał się sprzedać towar Wojennemu Zakładowi obrotu zbożem po ustalonych cenach, w takim razie orzeknie polityczna władza krajowa o obowiązku oddania towaru i zarządzi w razie potrzeby przymusowe jego zabranie.

Orzeczenie takie jest skuteczne przeciw każdemu, komu przysługują prawa do towaru.

Jeżeli przyjdzie do przymusowego odbioru towarów, to należy potrącić 10% z ustalonej ceny odbioru.

§ 6.

Wojenny Zakład obrotu zbożem winien objąć towar najdalej do dnia 14 od dnia zgłoszenia ich nadejścia do Austrii.

Równocześnie z odebraniem towaru ma uściśnić Wojenny Zakład obrotu zbożem ustanowioną cenę.

W przypadkach spornych (§ 4.) ma Zakład ten zapłacić przy odbiorze na razie tę cenę, jaką uważa za stosowną.

§ 7.

Przedsiębiorstwa kolejowe i żegluga parowej są obowiązane donieść za pośrednictwem stacji przeznaczenia o każdej nadchodzącej z zagranicy cłowej przesyłce towarów oznaczonego w § 1. rodzaju równocześnie z przepisaniem uwiadomieniem adresata Wojennemu Zakładowi obrotu zbożem, podając starą nadawczą, adresata, rodzaj i wagę przesyłki.

§ 8.

Postanowienia tego rozporządzenia nie mają zastosowania do bezpośredniego przewozu przez Austrię w kierunku do Niemiec albo do Szwajcaryi, o ile listy przewozowe opiewają na zagranicę i przewóz zostaje uskutecznionym bez wywołania celowo zwłoki albo przerwy.

§ 9.

Za działania wbrew postanowieniom tego rozporządzenia będzie karała władza polityczna.

o ile czyn ten nie podlega surowszej karze, grzywną do 5000 K albo aresztem do sześciu miesięcy.

§ 10.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Równocześnie tracą moc obowiązującą rozporządzenia z dnia 16. września 1915. Dz. u. p. Nr. 270 i z dnia 6. lutego 1916. Dz. u. p. Nr. 31, oraz z dnia 14. marca 1916. Dz. u. p. Nr. 70.

Handel wlr.

321.

Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 23. września 1916,

odnoszące się do uregulowania obrotu bydłem.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274 zarządza się, jak następuje:

Centralna komisja obrotu bydłem.

§ 1.

Dla współdziałania przy uregulowaniu obrotu bydłem ustanawia się Centralną Komisję obrotu bydłem.

Przewodniczącego tej komisji i dwóch zastępców mianuje Minister rolnictwa.

Ponadto należą do komisji następujący członkowie:

- a) zastępca Ministerstwa wojny,
- b) zastępca Ministerstwa obrony krajowej,
- c) zastępca Ministerstwa spraw wewnętrznych,
- d) zastępca Ministerstwa handlu,
- e) zastępca Centrali spieniężania bydła,
- f) zastępca stołecznego i rezydencyjnego miasta Wiednia, mianowany przez Ministra rolnictwa na propozycję burmistrza.
- g) czterej zastępcy gospodarstwa rolnego, mianowani przez Ministra rolnictwa,
- h) po jednym zastępcy handlu bydłem, organizacji spieniężania bydła i przemysłu przetwarzania mięsa, których powołuje Minister rolnictwa,
- i) dwaj przez Ministra spraw wewnętrznych ustanowieni zastępcy kół konsumentów.

Ustanowienie zastępców, wymienionych pod lit. g, h i i. następuje aż do odwołania.

Dla prowadzenia czynności bieżących ustanawia się przy Centralnej Komisji stały wydział, do którego należą zastępcy Ministerstw i Centrali spieniężania bydła.

Komisja Centralna i stały wydział mają prawo powoływać do narad delegatów komisji krajowych (§ 7.).

Zastępcy Ministerstw, Centrali spieniężania bydła i stołecznego i rezydencyjnego miasta Wiednia mają prawo przybierać od przypadku do przypadku do narad Komisji Centralnej urzędników swojego działy, względnie swoich urzędów.

W Komisji Centralnej nie zapadają uchwały przez głosowanie, lecz przewodniczący albo jego zastępca ustala wynik narad i wyrażone przez członków oświadczenia, różniące się ewentualnie od siebie.

§ 2.

Obowiązkiem Komisji Centralnej jest oprócz zadań przydzielanych jej od przypadku do przypadku przez Ministra rolnictwa, współdziałanie we wszystkich sprawach, dotyczących się obrotu bydłem, w szczególności współdziałanie przy układaniu planu pokrycia zapotrzebowania dla poszczególnych krajów koronnych (§ 3.), prowadzenie ewidencji obrotu bydłem między poszczególnymi krajami koronnymi, oraz ewidencji co do ilości bydła, jakie mają być dostarczone zarządowi wojskowemu i jakich mu już dostarczono, a wreszcie kontrola czynności miejsc, którym powierzono w poszczególnych krajach koronnych pozbywanie bydła.

§ 3.

Ogólny plan pokrycia zapotrzebowania.

Minister rolnictwa ustala na podstawie odnośnych narad Komisji Centralnej ilość bydła na rzeź i bydła pociągowego, jaka przy przestrzeganiu interesów rolnych i chowu bydła musi być dostarczona ze stanu bydła w poszczególnych krajach koronnych dla zabezpieczenia pokrycia mięsa, potrzebego zarządowi wojskowemu i ludności cywilnej odnośnego kraju oraz innych krajów koronnych przy szczególnem uwzględnieniu większych miejsc spożywczych, jakoteż dla zabezpieczenia pokrycia co do potrzebnych w rolnictwie zwierząt pociągowych.

§ 4.

Przepisanie zapotrzebowania.

Minister rolnictwa może na podstawie tego ogólnego planu pokrycia zapotrzebowania za pośrednictwem politycznej władzy krajowej przepisać ilości i gatunki bydła na rzeź i bydła pociągowego, jakich w poszczególnych krajach koronnych każdo-

częśnie dostarczyć należy, i zobowiązać w razie potrzeby polityczne władze krajowe do wykonywania prawa zażądania (§ 12.) na rzecz pewnych oznaczonych miejsc.

Także może Minister rolnictwa postanowić, że i pod jakimi warunkami wolno zakupywać bydło (a także cielęta) w poszczególnych krajach koronnych wyłącznie za pośrednictwem oznaczonych przez niego miejsc (spółek, stowarzyszeń, syndykatów, korporacji publicznych, ogólnie użytecznych zakładów, osób pojedynczych), oraz że sprzedawać wolno bydło (a także cielęta) tylko na rzecz pewnych oznaczonych miejsc.

Od tego wyłącznego prawa zakupu może pozwolić na wyjątki Minister rolnictwa, a za jego upoważnieniem polityczna władza krajowa, przy czem można zabronić nabywcy odsprzedaży.

§ 5.

Uregulowanie obrotu bydłem przez polityczne władze krajowe.

Polityczne władze krajowe mają troszczyć się w myśl odnośnych wskazówek Ministra rolnictwa o zakupienie w czasie właściwym i w pełnej ilości bydła na rzeź i bydła pociągowego, które ma być dostarczone dla pokrycia zapotrzebowania w myśl §§ 3. i 4., i mają one w tym celu uregulować obrót bydłem na swoim obszarze administracyjnym.

§ 6.

Plany pokrycia zapotrzebowania krajów koronnych.

Polityczne władze krajowe mają sporządzić najpierw na podstawie ostatniego spisu stanu bydła, a następnie na podstawie periodycznie w miarę potrzeby przedsiębranego ustalania stanu bydła, plan pokrycia zaspokoić się mającego w myśl §§ 3. i 4. zapotrzebowania bydła na rzeź i bydła pociągowego ze stanów bydła w odnośnym kraju koronnym, oraz plan dopuszczalnej ewentualnie ilości wywozu albo potrzebnego dowozu bydła.

Te plany pokrycia zapotrzebowania należy przedłożyć Ministrowi rolnictwa do zatwierdzenia, który może je zmienić.

§ 7.

Krajowe komisje obrotu bydłem.

Polityczne władze krajowe mogą ustanowić dla swoich obszarów administracyjnych w celu współdziałania we wszystkich sprawach obrotu bydłem jedną lub więcej komisji krajowych i określić bliżej ich zadanie.

Do tych komisji krajowych powinni należeć oprócz urzędnika politycznej władzy krajowej jako przewodniczącego, względnie jego zastępcy, w szczególności zastępcy wydziału krajowego, zarządu wojskowego, rolnictwa, kół konsumentów, miejsca, któremu ewentualnie powierzono kupieckie przeprowadzenie obrotu bydłem (§ 4. ustęp 2.), oraz przemysłu przerabiania mięsa.

Przewodniczący komisji może przybierać do porad od przypadku do przypadku rzeczoznawców.

§ 8.

Zbieranie bydła w gminach.

Przypadające według planu pokrycia zapotrzebowania kraju koronnego na poszczególne gminy, a przeznaczone na pewien czas dla pokrycia zapotrzebowania ilości i rodzaje bydła na rzeź i bydła pociągowego, jakie w myśl tego planu zebrać należy i jakie przy uwzględnieniu chowu bydła i rolniczej pracy bydłem pociągowym oraz najkonieczniejszego zaopatrzenia ludności w mięso i mleko mogą być oddane, może przepisać gminom polityczna władza krajowa.

Naczelnicy gmin są w takim razie obowiązani pod rygorem grożących w myśl § 17. skutków karnych troszczyć się o zebranie na czas i w pełnej liczbie ilości i gatunków bydła, jakie każdym razem mają być oddane do rozporządzenia na pokrycie zapotrzebowania z możliwych do oddania stanów bydła w gminie.

Przy rozdziale udziału zapotrzebowania, o jaki postrącić się należy na pewien okres czasu, jeżeli nie da się on pokryć drogą dobrowolnej podaży możliwego do oddania bydła w powiecie, należy każdorazem ustalić w gminie, które sztuki bydła można oddać bez narażania gospodarstwa chowowej.

§ 9.

Spędy bydła.

Polityczne władze krajowe mogą zastanowić odbywanie targów hydłecych alboważ ograniczyć je do sprzedaży bydła na chów i bydła pożytecznego, oraz w poszczególnych miejscowościach dla zakupu przez pewne oznaczone miejsca, wymienione ze strony tych władz, zarządzić spędy bydła, przepisując ilość i gatunek bydła, jakie ma być spędzone, względnie mogą one upoważnić władze polityczne pierwszej instancji do zarządzenia tego rodzaju spędów.

Naczelnicy gmin są obowiązani pod rygorem grożących w myśl § 17. skutków karnych

współdziałać w myśl udzielonych przez władzę polityczne wskazówek przy przygotowaniu i przeprowadzeniu tych spędów bydła.

§ 10.

Ceny najwyższe za bydło.

Minister rolnictwa może polecić politycznym władzom krajowym, aby ustanowiły ceny,

- a) których nie wolno przekraczać przy zakupnie bydła (a także cieląt) na pewnych oznaczonych większych targach miejskich bydła na rzeź;
- b) których nie wolno przekraczać chodowcom bydła poza wspomnianymi pod lit. a targami przy zakupnie bydła (a także cieląt), a także ustanowić dodatki i inne warunki, których przy odsprzedaży przestrzegać należy.

Te ceny najwyższe potrzebują zatwierdzenia Ministra rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

§ 11.

Pozwolenie na wywóz.

Wywóz bydła (a także cieląt) żywego albo zabitego z obszaru administracyjnego politycznej władzy krajowej jest dozwolony tylko za pozwoleniem tej władzy.

Polityczna władza krajowa może co do tego wywozu bydła (a także cieląt) przenieść wystawianie paszportów bydłowych na władze polityczne pierwszej instancji i uczynić zależnym wystawianie paszportów bydłowych od udzielenia pozwolenia na wywóz.

Pozwolenia, wymagane w myśl pierwszego i drugiego ustępu tego paragrafu, muszą być udzielone bezzwłocznie na każdoczesne zlecenie Ministra rolnictwa.

§ 12.

Prawo zażądania.

O ile miejsca, którym Minister rolnictwa powierzył skupowanie bydła (§ 4., ustęp 2), nie mogą nabyć z wolnej ręki potrzebnej dla pokrycia zapotrzebowania ilości bydła na rzeź i bydła pociągowego ze stanu bydła, ustalonego po myśli postanowień § 8., jako takie bydło, które może być oddanem, może polityczna władza krajowa, a za jej upoważnieniem władza polityczna pierwszej instancji, wezwać posiadaczy bydła albo ich pełnomocników bezpośrednio lub za pośrednictwem gminy, aby sprzedali z tego stanu bydła pewne sztuki wspomnianym miejscem.

Władza może posiadaczowi zakazać aż do rozstrzygnięcia tej sprawy oddalenie sztuk bydła z danego miejsca, pozbywanie go, alłtoteż zabijanie, wyjąwszy rzeź z konieczności.

Wykonując prawo zażądania władzy, należy odpowiednio uwzględnić możliwie równomierną rekwizycję bydła na całym obszarze, który wchodzi w rachubę, jakoteż szczególnie stosunki gospodarcze odnośnych chodowców.

§ 13.

Jeżeli posiadacz albo jego pełnomocnik wzbrania się wezwaniu zadość uczynić, to może żądająca władza zobowiązać go do odstawienia sztuki bydła do wspomnianych miejsc (§ 4., ustęp 2) i zarządzić w razie potrzeby przymusowe odebranie.

Władza polityczna pierwszej instancji może zarządzenia te przy spędach bydła (§ 9.) alłtoteż w miejscu chowu bydła wydać natychmiast za pośrednictwem upoważnionego przez się organu.

Jeżeli nie przyjdzie do skutku zgoda co do ceny kupna, natenczas należy ją bezzwłocznie ustalić definitywnie, ile możności na miejscu, przy uwzględnieniu jakości sztuk bydła i, o ile istnieją ceny najwyższe, w ich granicach po wysłuchaniu zuawcy za pośrednictwem władzy żądającej, względnie upoważnionego przez nią organu.

Cenę kupna należy zapłacić gotówką przy odbiorze.

Istniejące umowy nie przeszkadzają wykonaniu prawa zażądania.

§ 14.

Jeżeli nie jest znaną osoba albo nie jest znane miejsce pobytu uprawnionego do zarządzania albo jeżeli zastępuje go przy pertraktacjach w sprawie sprzedaży albo w sprawie rekwizycji bydła osoba, nie będąca pełnomocnikiem, to może władza żądająca wydać z tym samym skutkiem prawnym potrzebne zarządzenia o obowiązku oddania sztuk bydła i o cenie, stosując analogicznie postanowienia §§ 12. i 13.

§ 15.

Poświadczenia przewozu.

Kolejom i przedsiębiorstwom żeglugi parowej wolno przyjąć zabite bydło (a także cielęta) do przewozu do miejsca, które leży poza granicą obszaru administracyjnego odnośnej politycznej

władzy krajowej, tylko wtedy, gdy do dokumentów przewozowych dla każdej przesyłki jest dołączone poświadczenie przewozu, wystawione przez polityczną władzę krajową, względnie za jej upoważnieniem przez władzę polityczną pierwszej instancji według formularza, przepisanego w dodatku.

Poświadczenie to ma ściągnąć stacya przeznaczenia.

Dla przesyłek zarządu wojskowego, oraz dla przesyłek, które w chwili wejścia w życie tego rozporządzenia już dostawiono do zakładu przewozowego, nie są potrzebne poświadczenia przewozu.

§ 16.

Prawo odwołania.

Od zarządzeń, wydanych przez władze polityczne albo gminy na podstawie § 5. i §§ 8. do 14., nie jest dopuszczalne odwołanie.

Jednak zastrzega się przełożonej władzy politycznej możność zbadania z urzędu wszystkich zarządzeń i wydania w razie potrzeby wymaganych wskazówek.

§ 17.

Przepisy karne.

Kto przeciwdziała przepisom tego rozporządzenia, albo zarządzeniom władz, wydanym na jego podstawie, ten będzie karany przez władzę polityczną pierwszej instancji grzywną do 5000 K albo aresztem do sześciu miesięcy, o ile czyn ten nie podlega surowszej karze.

Kto do takiego czynu podmawia albo przy jego wykonaniu współdziała, będzie w taki sam sposób karany.

Pod warunkami rozporządzenia ministeryalnego z dnia 1. marca 1915. Dz. u. p. Nr. 49. może władza polityczna pierwszej instancji wydać zarządzenia karne bez poprzedniego postępowania.

§ 18.

Postanowienia końcowe.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem 1. października 1916.

Georgi wlr.

Zenker wlr.

Spitzmüller wlr.

Forster wlr.

Leht wlr.

Handel wlr.

Poświadczenie przewozu.

Imię i nazwisko wysyłającego .....

w ..... ma prawo przewieźć

..... zabitego bydła (cieląt),

a to w czasie od ..... do .....

z (nazwa stacji nadawczej) .....

do (nazwa stacji przeznaczenia) .....

(koleją albo okrętem) pod adresem (imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania odbiorcy) .....

.....

Wiedeń, dnia ..... 191...

.....
(Miejsce wystawienia.)

.....
(Podpis.)

Poświadczenie to należy trwale dołączyć do dokumentu przewozowego.
Dołączenie poświadczenia należy zaznaczyć na dokumencie przewozowym.
Poświadczenie ma ściągnąć stacja przeznaczenia.

Rok 1916.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLII. — Wydana i rozesłana dnia 26. września 1916.

Treść: M 322. Rozporządzenie, dotyczące ogłoszenia nowego regulaminu telefonicznego i nowej taryfy telefonicznej.

322.

Rozporządzenie Ministra handlu z dnia 23. września 1916,

dotyczące ogłoszenia nowego regulaminu telefonicznego i nowej taryfy telefonicznej.

Artykuł I.

Na podstawie dekretu kancelaryi nadwornej z dnia 25. stycznia 1847, l. 2581, Zb. ust. pol. Nr. 9, wydaje się umieszczony poniżej regulamin telefoniczny, który ma wejść w życie z dniem 1. stycznia 1917. Jednocześnie ogłasza się taryfę telefoniczną, służącą do uzupełnienia regulaminu telefonicznego, i wprowadza się ją w życie również z dniem 1. stycznia 1917.

Artykuł II.

Z tą samą chwilą traci moc obowiązującą ogłoszony rozporządzeniem z dnia 24. lipca 1910, Dz. u. p. Nr. 134, regulamin telefoniczny wraz z należącą do niego taryfą telefoniczną, tudzież rozporządzeniami dodatkowymi z dnia 19. marca 1911, Dz. u. p. Nr. 54, z dnia 5. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 220 i z dnia 23. grudnia 1913, Dz. u. p. Nr. 266.

Artykuł III.

Postanowienia przejściowe.

1. Stacje abonamentowe z połączeniem towarzyskiem, istniejące w dniu 1. stycznia 1917 przy centralach telefonicznych z ilością mniejszą niż

20 głównych stacji abonamentowych albo poza strefą pierwszą, należy przemienić, skoro tylko stosunki na to pozwolą, na stacje abonamentowe z połączeniem samoistnym lub na stacje wspólnego telefonu zamiejskiego.

Jak długo jeszcze istnieją stacje abonamentowe z połączeniem towarzyskiem w grupach sieci VII i VIII, wynosi należność abonamentowa za stacje z połączeniem towarzyskiem we dwójkę w grupie sieci VII 90 K, w grupie sieci VIII 80 K, za także stacje abonamentowe z połączeniem towarzyskiem we czwórkę w obydwóch grupach sieci 60 K.

W centralach z ilością większą niż 20 stacji abonamentowych, które są już urządzone dla połączeń towarzyskich, mogą także nowe stacje abonamentowe otrzymać połączenie towarzyskie, o ile to ze względu na istniejące urządzenia jest dopuszczalne.

2. Abonenci, którzy na zasadzie dotychczasowych postanowień płacą za stacje położone w strefie trzeciej dodatek za odległość w kwocie 10 K za każde 100 metrów, mają uiszczać także na przyszłość ten dodatek, o ile nie uzyskają zniżenia na 4 K za każde 100 metrów uiszczając na podstawie układu z zarządem jednorazowy dodatek do kosztów urządzenia przewodu.

3. Szczególne układy co do warunków abonamentu, zawarte na zasadzie §§ 8. i 9. obowiązującej dotąd taryfy telefonicznej, pozostają w mocy.

Zarząd może jednak warunki te ponownie zbadać i dodatki za odległość przystosować do nowej stopy.

Spitzmüller wlr.

Regulamin telefoniczny.

Rozdział I.

Postanowienia ogólne.

§ 1.

Cel regulaminu telefonicznego.

Regulamin telefoniczny ustala na zasadzie wyłącznego ustawowego prawa rządu do tworzenia zakładów telegraficznych wszelkiego rodzaju warunki urządzenia i używania telefonów państwowych, stanowiących część składową telegrafów państwowych, o ile telefony te są przeznaczone dla publiczności do bezpośredniej ustnej komunikacji.

§ 2.

Telefony państwowe.

1. Telefony państwowe, które służą publiczności do bezpośredniej komunikacji ustnej, dzielą się na:

- sieci telefoniczne miejscowe,
- samoistne publiczne mównice,
- przewody telefoniczne międzymiastowe,
- samoistne stacje telefoniczne abonamentowe.

Każda sieć telefoniczna miejscowa obejmuje:

- jedną centralną stację telefoniczną lub kilka takich stacji,
- mównice,
- przewody łączące,
- ewentualne przewody pośredniczące.

Mównice sieci telefonicznych miejscowych dzieli się na:

- publiczne mównice,
- publiczne automaty telefoniczne,
- stacje telefoniczne abonamentowe,
- mównice służbowe.

2. Stacje centralne i mównice publiczne są urządzeniami telefonicznymi.

Żaden z urzędów telefonicznych, należących do pewnej sieci telefonicznej miejscowej, nie może leżeć dalej jak 15 kilometrów od głównej stacji centralnej (punkt 3.), a nadto żaden z tych urzędów prócz głównej stacji centralnej nie może być włączony do międzymiastowego przewodu telefonicznego (punkt 11.).

3. Centralne stacje telefoniczne są urządzeniami wykonującymi służbę telefoniczną, w któ-

rych istnieją urządzenia do wzajemnego łączenia doprowadzonych do nich przewodów telefonicznych.

Jeżeli do pewnej sieci telefonicznej miejscowej należy kilka stacji centralnych, wówczas uważa się tę z nich za główną stację centralną, do której są doprowadzone przewody międzymiastowe. Inne stacje zowią się ubocznymi stacjami centralnymi.

4. Publiczne mównice telefoniczne są urządzeniami, wykonującymi służbę telefoniczną, w których publiczność może prowadzić rozmowy telefoniczne.

Należą one do sieci telefonicznej miejscowej, jeżeli są połączone z centralną stacją telefoniczną w jeden urząd albo pozostają z nią w związku za pośrednictwem przewodu łączącego (punkt 8.) i leżą w obrębie granic, oznaczonych w punkcie 2.

5. Publiczne automaty telefoniczne są to mównice, ustawione w miejscu ogólnie dostępnym i połączone z centralną stacją telefoniczną, z których może korzystać każdy, kto wrzuci odpowiednią monetę.

6. Stacje telefoniczne abonamentowe są to mównice, połączone z urzędem telefonicznym lub telegraficznym, które Zarząd telegrafów państwowych urządza za wynagrodzeniem dla pewnych osób fizycznych lub prawnych w ubikacjach mieszkalnych lub biurowych. Należą one do sieci telefonicznej miejscowej, jeżeli są połączone z jedną z jej stacji centralnych.

Stacje abonamentowe, połączone bezpośrednio z urzędem, zowią się stacjami głównymi, zaś stacje, połączone w pierwszym rzędzie z inną stacją, stacjami ubocznymi. Jeżeli stacja uboczna znajduje się w tym samym budynku, co stacja, z którą jest bezpośrednio połączona (jej stacja łącząca), wówczas jest stacją uboczną wewnętrzną, a w przeciwnym razie stacją uboczną zewnętrzną.

Ogół przyrządów i przewodów, należących do stacji, istniejącej sama dla siebie, albo do kilku połączonych ze sobą stacji jednego abonenta, stanowi urządzenie abonamentowe.

7. Mównice służbowe są to mównice, urządzone wyłącznie dla celów urzędowych zakładu poczt i telegrafów. Dzielą się one również na stacje główne i uboczne i stoją co do ruchu telefonicznego na równi ze stacjami abonamentowymi.

8. Przewody telefoniczne, służące jedynie do łączenia centralnej stacji telefonicznej z mównicami, należącymi do sieci telefonicznej miejscowej, lub do łączenia mównic tych między sobą, zowią się przewodami łączącymi.

Do łączenia mównic publicznych można używać także przewodów telegraficznych.

9. Do komunikacji między stacjami centralnymi tej samej sieci telefonicznej miejscowej służą przewody pośredniczące.

Jako przewody takie mogą być użyte także przewody telegraficzne.

10. Mównice publiczne, które nie należą do pewnej sieci telefonicznej miejscowej (punkt 4.), zowią się samoistnymi mównicami publicznymi.

11. Przewody telefoniczne między-miastowe są to przewody telefoniczne, służące do wzajemnego łączenia sieci telefonicznych miejscowych i samoistnych mównic publicznych. Ogół ich stanowi sieć telefoniczną między-miastową.

Stosownie do ich znaczenia dla komunikacji dzieli się je na przewody główne i przewody poboczne.

Jako przewody telefoniczne między-miastowe mogą być użyte także przewody telegraficzne.

12. Stacje abonamentowe, połączone z urzędem telegraficznym, który nie jest równocześnie centralną stacją telefoniczną zowią się samoistnymi stacjami abonamentowymi; należące do nich przewody nazywa się i tutaj przewodami łączącymi.

§ 3.

Warunki urządzenia telefonów państwowych.

1. Warunki urządzenia stacji abonamentowych wraz z przynależnymi przewodami łączącymi są uregulowane w rozdziale II. niniejszego regulaminu telefonicznego i w taryfie telefonicznej.

2. Inne telefony państwowe, wymienione w § 2., urządza się jedynie wówczas, jeżeli w spodziewanych przychodach można znaleźć

a) pokrycie na umorzenie i oprocentowanie kosztów urządzenia,

b) pokrycie kosztów utrzymania i ruchu,

i jeżeli interesowani dopełnią warunków, które Zarząd postawi w poszczególnym przypadku celem zabezpieczenia tego wyniku.

Z przestrzeganiem powyższej zasady obowiązują w szczególności jeszcze następujące postanowienia:

3. Jeżeli ma się rozszerzyć sieć telefoniczną miejscową przez urządzenie ubocznej stacji centralnej lub mównicy publicznej poza siedzibą głównej stacji centralnej lub istniejącej już ubocznej stacji centralnej, wówczas powinni interesowani

pokryć z reguły wszystkie koszty urządzenia przewodu pośredniczącego względnie łączącego.

Jeżeli jednak zapewnione jest przyłączenie conajmniej dziesięciu głównych stacji abonamentowych do urzędującej się mającej ubocznej stacji centralnej, wówczas obniża się wspomniane świadczenie przy sieciach, które po rozszerzeniu liczą więcej niż 160 głównych stacji abonamentowych, o połowę, a odpada zupełnie przy sieciach, które po rozszerzeniu liczą więcej niż 180 głównych stacji abonamentowych.

4. Jeżeli nowa sieć telefoniczna miejscowa względnie nowa mównica publiczna ma otrzymać połączenie z innymi telefonami państwowymi za pomocą międzymiastowego przewodu telefonicznego, wówczas winni interesowani przyczynić się dodatkami 30 procentowym do kosztów urządzenia przewodu międzymiastowego.

Odnosi się to także — pomijając przewody międzymiastowe, łączące ze sobą najważniejsze środowiska komunikacyjne — do urządzenia międzymiastowych przewodów telefonicznych, mających na celu stworzenie nowych połączeń do rozmów dla istniejących już sieci telefonicznych miejscowych lub mównic publicznych.

W obu tych przypadkach wolno jednak Zarządowi zażądać także zamiast jednorazowego świadczenia ze strony interesowanych poręczenia najniższego przychodu brutto na przeciąg najwyżej 10 lat.

5. Dopłaty z tytułu świadczeń stron interesowanych mają być uiszczone naraz z góry albo na podstawie zezwolenia Ministerstwa handlu najwyżej w czterech ratach półrocznych, z których pierwsza musi być wpłacona jeszcze przed rozpoczęciem budowy. Dopłat tych nie można przywiązywać do jakichkolwiek warunków.

6. Koszta budowy przewodów zwraca się oraz wpłaty na nie uiszczą się wedle stóp jednostkowych, oznaczonych przez Zarząd zawsze na przeciąg przynajmniej jednego roku i ogłaszanych w dziennikach urzędowych.

Stopy jednostkowe oznacza się dla kilometra trasy nowego przewodu z jednej strony, zaś przyłączenia z drugiej strony i dzieli się je na stopnie według rodzaju i siły używanego drutu.

Stóp tych nie stosuje się do szczególnie kosztownych budowli (w górach, przez tunele, z długimi przestrzeniami dla kabli itp.).

§ 4.

Używanie telefonów państwowych.

1. Państwowych telefonów można używać do rozmów (§ 39.) i do ruchu pośredniczącego (§ 51.).

2. Każdemu wolno korzystać z urzędów telefonicznych i publicznych automatów telefonicznych stosownie do ich przeznaczenia; korzystanie zaś

ze stacyi abonamentowych jest ograniczone (§ 22.) do abonenta i osób, przez niego dopuszczonych, z wyjątkami podanymi w § 20., punkt 2. Co do ograniczeń w używaniu gieldowych mównic publicznych istnieją osobne przepisy.

3. Jeżeli Zarząd uważa to za konieczne, ma on prawo zastanowić służbę telefoniczną w ogóle, albo na pewnych liniach i dla pewnych rodzajów wiadomości, a to na czas oznaczony lub nie-oznaczony.

4. Używanie telefonów państwowych do udzielania wiadomości, zagrażających bezpieczeństwu państwa lub wykraczających przeciw ustawom albo porządkowi publicznemu, jest zakazane (§§ 36. i 43., punkt 7.).

5. Postanowienia regulaminu telegraficznego co do kontrolowania treści telegramów mają analogiczne zastosowanie także do fonogramów (§ 53.).

6. Funkcjonariusze są obowiązani ułatwiać publiczności korzystanie z telefonu przez uprzejmą i chętną pomoc.

§ 5.

Godziny urzędowe.

1. Godziny urzędowe urzędów telefonicznych ustanawia Zarząd. Z reguły zgadzają się one z godzinami urzędowymi dla telegrafu. Stacje centralne, obejmujące więcej niż 100 głównych stacyi abonamentowych, pełnią przynajmniej całkowitą służbę dzienną (w lecie od godziny 7. w zimie od godziny 8. rano do godziny 9. wieczór). Godziny urzędowe urzędów z ograniczoną służbą dzienną powinny także w niedziele możliwie zgadzać się ze sobą.

2. Urzędy telefoniczne nie mogą kończyć służby, dopóki nie załatwiono wszystkich rozmów, zgłoszonych przed upływem ustanowionych godzin urzędowych.

3. Urzędy telefoniczne są obowiązane dopuścić także poza przepisaniem godzinami urzędowymi rozmowy państwowe, tudzież rozmowy prywatne w celu wezwania lekarzy, lekarzy weterynaryjnych lub akuserek, organów bezpieczeństwa publicznego lub służby pogotowia ratunkowego.

4. Funkcjonariusze, obecni w urzędzie poza godzinami urzędowymi wyznaczonymi dla służby telefonicznej, z powodu innych czynności służbowych, winni w tym czasie czynić według możliwości zadość żądaniu względem uskutecznienia połączeń telefonicznych.

5. W ruchu telefonicznym obowiązuje czas średnioeuropejski. W razie zaprowadzenia czasu letniego obowiązuje ten czas.

§ 6.

Przestrzeganie tajemnicy telefonicznej.

1. Tajemnicy telefonicznej przestrzega się ściśle.

2. Funkcjonariuszom zabrania się surowo wszelkiego uwiadomiania osób trzecich o osnowie rozmowy telefonicznej lub osnowie wiadomości, przesłanej telefonicznie, albo chociażby tylko o nazwiskach stron interesowanych, o liczbach ich stacyi abonamentowych oraz o jakim fakcie wezwania telefonicznego.

3. Także przysłuchiwanie się rozmowom stron poza granicami, wskazanymi względami służbowymi, jest wzbronione.

4. Przepisy regulaminu telegraficznego o postępowaniu z oryginałami telegramów, o doręczaniu w przypadku śledztwa karnosądowego i w przypadku konkursu, wreszcie o informacjach i odpisach obowiązują także co do fonogramów.

§ 7.

Odpowiedzialność Zarządu w sprawach służby telefonicznej.

1. Zarząd nie przyjmuje żadnej w ogóle odpowiedzialności za tok służby telefonicznej; nie odpowiada on w szczególności pod żadnym względem za szkody, któreby mogły powstać wskutek zastanowienia ruchu, przerw w ruchu, mylnego przesłania wiadomości, wskutek błędów lub opuszczeń w spisie abonentów telefonu albo wskutek innych omyłek lub przypadków, zasłanych w służbie telefonicznej.

2. Wzajemne upewnienie się o swej tożsamości jest rzeczą stron, komunikujących się ze sobą telefonicznie.

3. Należytości będą zwracane jedynie w granicach, podanych w niniejszym regulaminie telefonicznym.

§ 8.

Zażalenia.

Zażalenia w sprawach służby telefonicznej można wnosić w urzędach telefonicznych, a niezależnie od tego także w dyrekcjach poczt i telegrafów. Przeciw każdemu rozstrzygnięciu dyrekcji dopuszczalne jest odwołanie do Ministerstwa handlu w ciągu terminu czterotygodniowego, licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia. Odwołanie należy wnieść do tej dyrekcji poczt i telegrafów, która wydała rozstrzygnięcie.

Rozdział II.

Abonament telefoniczny.

A. Istota i uzyskanie abonamentu.

§ 9.

Istota abonamentu.

1. Na zasadzie abonamentu oddaje Zarząd abonentowi w używanie stację telefoniczną, połączoną bezpośrednio lub pośrednio z państwową centralną stacją telefoniczną lub państwowym urzędem telegraficznym, którą w razie potrzeby urządzi, i zobowiązuje się utrzymywać ją przez czas trwania abonamentu w dobrym stanie.

2. Abonent jest obowiązany, opłacać punktualnie należności taryfowe względnie umówione, przestrzegać dokładnie przepisów, normujących używanie telefonu, chronić przyrządy i przewody państwowe od wszelkiej szkody i zwrócić je po upływie abonamentu (§ 28.).

§ 10.

Uzyskanie abonamentu.

1. Kto chce zostać abonentem telefonu, winien wnieść do właściwej władzy (punkt 2.) zgłoszenie podlegające obowiązkowi stempłowemu, które musi obejmować następujące szczegóły:

- a) imię i nazwisko (firmę), zawód i adres starającego się o stację abonamentową;
- b) w jakim miejscu, budynku, lokalu przemysłowym lub mieszkalnym ma się urządzać stację abonamentową;
- c) z którą stacją centralną (z którym urzędem telegraficznym), ewentualnie z którą inną stacją abonamentową ma się ją połączyć (§ 12.);
- d) przy stacjach głównych, czy żąda się połączenia samoistnego, czy też połączenia towarzyskiego we dwójkę lub we czwórkę albo wspólnego telefonu zamiejskiego (§ 13.);
- e) w jaki sposób stacja ma być używana (§ 19.);
- f) czy żąda się stacji całorocznej, czy stacji sezonowej (§ 20.);
- g) w jakim czasie ma być połączenie uskutecznione;
- h) czy i pod jakim nazwiskiem ma się wciągnąć stację do spisu abonentów (§ 18.);
- i) od kogo (imię, nazwisko, adres) ma się pobierać należności;
- k) oświadczenie, iż starający się o połączenie poddaje się wyraźnie i bezwarunkowo postanowieniom niniejszego regulaminu tele-

fonicznego wraz z ewentualnymi przepisami uzupełniającymi i każdorazowej taryfie telefonicznej;

- l) oświadczenie, iż dla wszystkich sporów, powstałych między Zarządem a abonentem telefonu (starającym się o połączenie), o ile wyjątkowo ma się je rozstrzygać w zwykłej drodze prawa i o ile one nie należą w myśl ustawy przed pewien sąd szczególny, wyłącznie właściwy, mają być w pierwszej instancji wyłącznie właściwymi rzeczowo właściwe sądy w siedzibie tej prokuratury skarbu, w której okręgu urzędowym znajduje się właściwa dyrekcja poczt i telegrafów;
- m) podpis starającego się o połączenie lub jego pełnomocnika.

Do zgłoszenia należy dołączyć oświadczenia wspomniane w § 11.

2. Zgłoszenie należy wnieść do dyrekcji poczt i telegrafów. W sieciach telefonicznych miejscowych poza siedzibą dyrekcji poczt i telegrafów można jednak wnieść zgłoszenie także w dotyczącej centralnej stacji łączącej. Nie potrzeba, by zgłoszenie było wyraźnie przyjęte przez Zarząd: Zarząd zawiadomi jednak starającego się o połączenie, gdyby zachodziły przeszkody co do uskutecznienia połączenia w oznaczonym czasie lub w przeciągu odpowiedniego terminu. Zarząd będzie się starał, z wyjątkiem przypadku nieprzystawionych przeszkód lub przypadku, przewidzianego w punkcie 4. niniejszego paragrafu, zaprowadzić urządzenie abonamentowe, łączące się z istniejącymi już centralnymi stacjami telefonicznymi, i oddać je starającemu się w stanie zdatnym do ruchu ile możności w czasie, podanym przy zgłoszeniu przez starającego się o połączenie, najpóźniej jednak w ciągu trzech miesięcy po zgłoszeniu, jeżeli zaś chodzi o połączenie towarzyskie, ile możności w ciągu kwartału kalendarzowego, następującego po zgłoszeniu.

To samo odnosi się także do samoistnych stacji abonamentowych.

3. Starający się o połączenie lub jego spadkobiercy mogą odstąpić każdej chwili od zgłoszenia, dopóki Zarząd nie poniósł żadnych kosztów na urządzenie połączenia. Jeżeli koszty takie już wynikły, wolno odstąpić od zgłoszenia jedynie wtedy, gdyby przed oddaniem stacji gotowej do ruchu zaszyły zmiany w warunkach abonamentowych, upoważniające do wypowiedzenia stacji w myśl § 38., punkt 2.

Zgłoszenie traci moc obowiązującą także bez wyraźnie oświadczonego odstąpienia, jeżeli nie urządzono zgłoszonej stacji, zdatnej do użytku, w ciągu sześciu miesięcy, a o ile chodzi o połączenie ze stacją centralną, która ma być dopiero otwarta, w ciągu roku.

4. Zarząd zastrzega sobie prawo nieuwzględnienia zgłoszenia abonamentu telefonicznego. Przeciw odmownemu rozstrzygnięciu właściwej dyrekcji poczt i telegrafów można w ciągu czterech tygodni wnieść odwołanie do Ministerstwa handlu.

B. Urządzenie abonamentowe.

§ 11.

Umieszczenie stacyi abonamentowej.

1. Stację abonamentową urządza się tylko w takim budynku, którego właściciel zobowiąże się pisemną deklaracją, iż zezwoli nie tylko na wprowadzenie przewodu do budynku i na urządzenie w nim stacyi, lecz także na umieszczenie i pozostawienie wszystkich urządzeń (dźwigarów na dachach lub murach itd.), potrzebnych do zaprowadzenia, konserwacji i rozszerzenia sieci telegraficznej i telefonicznej. Dostarczenie deklaracji tej według wzoru, ustanowionego przez Zarząd, jest rzeczą starającego się o połączenie.

2. Jeżeli starającemu się o połączenie nie służy prawo rozporządzania ubikacją, w której ma się urządzić stację, wówczas winien on przedłożyć nadto pisemne zezwolenie osoby uprawnionej na urządzenie stacyi.

Zezwolenie to obejmować ma także wolny dostęp organów, wymienionych w § 29., punkt 2., do urządzić się mającej stacyi abonamentowej w przypadkach, przewidzianych tamże pod a) i b).

3. Stacje, należące do tego samego urządzenia abonamentowego, można — z wyjątkiem połączeń towarzyskich i zamiejskich (§ 13) oraz przypadku, przewidzianego w § 22., punkt 4., ustęp 2. — tylko wtedy umieścić w różnych budynkach, jeżeli to jest uzasadnione ruchem przedsiębiorstwa abonenta lub jego interesami osobistymi; umieszczenie takie podlega w każdym poszczególnym przypadku zatwierdzeniu Zarządu.

§ 12.

Połączenie stacyi abonamentowej.

1. Z reguły łączy się główną stację abonamentową z najbliższą w danym przypadku państwową centralną stacją telefoniczną, względnie, gdy chodzi o samoistną stację abonamentową, z najbliższym państwowym urzędem telegraficznym. Jeżeli na życzenie abonenta zaprowadza się wyjątkowo połączenie z inną państwową centralną stacją telefoniczną (z innym państwowym urzędem telegraficznym), wówczas ustalił Zarząd szczególne warunki takiego połączenia.

W niniejszym regulaminie telefonicznym oznacza się stację centralną (urząd telegraficzny)

w stosunku do przyłączonych do niej stacyi abonamentowych jako ich urząd łączący.

2. Stacje uboczne łączy się z reguły z tą główną lub uboczną stacją tego samego abonenta, leżącą w obrębie tej samej sieci telefonicznej miejscowej względnie tego samego urzędu telegraficznego, którą abonent oznaczy. Stację tę nazywa się w stosunku do stacyi z nią połączonej jej telefoniczną stacją łączącą. Do obcych stacyi abonamentowych i do stacyi abonamentowych z połączeniem towarzyskiem lub zamiejским (§ 13.) nie przyłącza się stacyi ubocznych.

§ 13.

Połączenie samoistne, połączenie towarzyskie, połączenie zamiejskie.

1. Połączenie stacyi głównej ze stacją centralną może być skutecznione albo za pośrednictwem przewodu, przeznaczonego wyłącznie dla tej stacyi (połączenie samoistne), albo też za pośrednictwem przewodu, przeznaczonego nadto do połączenia innych stacyi głównych (połączenie towarzyskie i połączenie zamiejskie).

2. Przy połączeniach towarzyskich są albo dwie stacje główne (połączenie towarzyskie we dwójkę) albo cztery stacje główne (połączenie towarzyskie we czwórkę) połączone wspólnym przewodem ze stacją centralną. Stacje te mogą być dowolnie wołane; w czasie rozmowy jest każda z nich dla siebie zamknięta.

3. Połączenia towarzyskie będą urządzone tylko przy centralach telefonicznych z więcej niż 50 głównymi stacjami abonamentowymi i to tylko w obrębie oznaczonego w taryfie obszaru pojedynczej należności abonamentowej (§ 24., punkt 1.).

4. Połączenia towarzyskie nie są dopuszczalne dla stacyi abonamentowych w wielkich hotelach, kawiarniach, biurach itp. Połączenia towarzyskie we czwórkę będą urządzone tylko dla stacyi abonamentowych w ubikacjach mieszkalnych, nie zaś w biurach i wszelkich innych ubikacjach, służących do celów zawodowych, a stojących w związku z mieszkaniem.

5. Zgłoszenie stacyi abonamentowej z połączeniem towarzyskiem nie zależy od wykazania innych stacyi, które ma się włączyć do tego samego przewodu. Uzupełnienie połączeń towarzyskich oraz rozdział stacyi, zgłoszonych dla połączenia we dwójkę lub we czwórkę, na poszczególne przewody towarzyskie należy do Zarządu.

6. Przy połączeniach zamiejskich łączy się z centralą telefoniczną zapomocą wspólnego przewodu więcej stacyi głównych, jednakowoż nie więcej niż ośm. Nie woła się ich dowolnie i nie jest każda z nich dla siebie zamknięta.

7. Połączenia zamiejskie będą zarządzane tylko w miejscowych sieciach telefonicznych z ilością głównych stacji abonamentowych nie większą niż 500 i tylko przy centralach z najwyżej 200 głównymi stacjami abonamentowymi. Po przekroczeniu jednej z tych liczb musi się połączenia te najdalej w ciągu dwóch lat przemienić na połączenia samoistne lub połączenia uboczne.

Nie będzie się ich urządzało w obrębie oznaczonego w taryfie obszaru pojedynczej należności telefonicznej (§ 24., punkt 1.).

8. Urządzenie połączenia zamiejskiego zależne jest od tego, aby znalazło się dla tego samego przewodu co najmniej dwóch starających się o połączenie. Starający się o połączenie mają we wspólnem oświadczeniu wypowiedzieć swoją zgodę na połączenie swych stacji jednym wspólnym przewodem i na zobowiązania, które się do każdego z nich odnoszą. Także wciągnięcie dalszych stacji do przewodu zależy od zgody wszystkich interesowanych abonentów i starających się o połączenie, o czym również wspólne oświadczenie wystawić należy.

§ 14.

Przewód łączący.

1. Zarząd oznacza drogę i sposób budowy przewodu łączącego wewnątrz i zewnątrz budynku, który ma być połączony. Jeżeli się przytem uwzględnią szczególne życzenia abonenta, wówczas winien on zwrócić spowodowaną tem w danym razie nadwyżkę kosztów.

2. Przewód łączący pozostaje zawsze własnością Zarządu.

§ 15.

Zwyczajne wyposażenie stacji abonamentowych.

1. Zarząd oznacza, jakie przedmioty (przyrządy, baterie) należą do zwyczajnego wyposażenia stacji abonamentowych. Przedmiotów tych, pozostających własnością Zarządu, dostarcza Zarząd dla każdej stacji abonamentowej na podstawie abonamentu.

2. Przy pierwszym urządzeniu stacji służy abonentowi wybór pomiędzy typami przyrządów, używanymi przez Zarząd dla stacji abonamentowych. Jeżeli przyrządy tego samego typu bywają dostarczone w rozmaitem wykonaniu, należy uścić za wykonanie kosztowniejsze nadwyżkę, oznaczoną przez Zarząd. Jeżeli abonent żąda później wymiany przyrządu, odpowiadającego jeszcze w zupełności

wynogom ruchu, na inny przyrząd, chociażby tego samego typu i w tem samem wykonaniu, wówczas pobiera się należność za wymianę.

3. Zarząd zastrzega sobie prawo dopuszczenia na życzenie abonenta do normalnego wyposażenia stacyjnego także przyrządów, różniących się od typów wprowadzonych, i może albo sam nabyć przyrządy takie na rachunek abonenta albo pozostawić mu ich dostarczenie. W obu tych przypadkach będą przyrządy ustawione przez Zarząd, stanowią one jednak własność abonenta.

§ 16.

Urządzenia dodatkowe.

1. Wszystkie urządzenia, nie należące do normalnego wyposażenia stacyjnego, jako to dzwonki poboczne, osobne elementy bateryjne, zmienniki, kontakty zatyczkowe itp. nazywa się urządzeniami dodatkowymi. Czy urządzenia takie są dopuszczalne, o tem rozstrzyga Zarząd. Dostarcza je i umieszcza Zarząd na życzenie abonenta, który musi za nie zapłacić, przez co stają się jego własnością.

2. Co do przyrządów, różniących się od typów wprowadzonych, obowiązują także przy urządzeniach dodatkowych postanowienia, wydane w paragrafie poprzedzającym.

3. Co do urządzenia stacji abonamentowych jako automaty istnieją osobne postanowienia.

4. Dla jednej stacji abonamentowej nie urządzi się więcej niż pięć kontaktów zatyczkowych. Muszą być one położone w obrębie tej samej zwartej grupy domów i będą one traktowane co do pomieszczenia jak zupełne stacje abonamentowe (§ 11.).

§ 17.

Utrzymanie urządzenia abonamentowego w dobrym stanie i zmiany w tem urządzeniu.

1. Utrzymaniem stacji abonamentowych wraz z przewodami łączącymi i ewentualnymi urządzeniami dodatkowymi w dobrym stanie, oraz wszelkimi zmianami w tych urządzeniach, uznanymi przez Zarząd za potrzebne lub żądanymi przez abonenta i uznanymi przez Zarząd za dopuszczalne, zajmuje się wyłącznie Zarząd.

Przez konserwację powinno urządzenie abonamentowe być utrzymywane stale w stanie zdającym do ruchu.

2. Bez wiedzy i zezwolenia Zarządu nie wolno przedsięwziąć żadnych zmian w urządzeniach technicznych, a zwłaszcza ani przyłączać ani dołączać przyrządów i stacji ubocznych.

Zabronione jest także samo rozbieranie lub otwieranie przyrządów, jak również umieszczanie przy nich jakichkolwiek urządzeń bez osobnego zezwolenia.

§ 18.

Oznaczenie stacyi abonamentowych. spis abonentów telefonu

1. Każda stacya abonamentowa otrzymuje oznaczenie służbowe (numer przewodu łączącego ewentualnie z dodatkiem), pod którym wykazuje się ją w spisach urzędowych i którym nazywa się ją w ruchu telefonicznym.

2. Zarząd wyznacza numery przewodów łączących i służbową nazwę stacyi i może zmienić je każdej chwili. Z upoważnienia tego skorzysta Zarząd jedynie w razie nieodzownej konieczności.

O zamierzonej zmianie zawiadomi się abonentów jak najwcześniej.

3. Dla każdej sieci telefonicznej miejscowej wydaje się spis stacyi abonamentowych (spis abonentów telefonu), ułożony w porządku abecedowym nazwisk.

4. Każdy abonent ma prawo do tego, aby w spisie tym zamieszczono jego stacyę z przytoczeniem jej nazwy służbowej i adresu, tudzież z podaniem imienia i nazwiska oraz zawodu abonenta i ewentualnych godzin przyjęć. Zarząd może dopuścić na życzenie abonenta w miejsce jego nazwiska i zawodu nazwisko i zawód innej osoby lub inne oznaczenie, tudzież ewentualne dodatki osobne.

5. Stacje uboczne przytacza się tylko wtenczas szczegółowo, jeżeli chodzi o rozmaite adresy albo jeżeli abonent odstąpił stacyę tę innym osobom do stałego używania (§ 22.) i wymienił wyraźnie osoby te celem przytoczenia ich w spisie, albo wreszcie jeżeli abonent wykazuje inny uzasadniony interes w oddzielnem przytoczeniu stacyi ubocznych.

6. Jeżeli pewna stacya abonamentowa ma być przytoczona w spisie w kilku miejscach albo jeżeli tekst, którego życzy sobie abonent, przekracza zakres, ustanowiony przez Zarząd, wówczas winien abonent uiszczać osobną należność roczną za umieszczenie w spisie, której wysokość dla poszczególnych spisów oznaczy Zarząd.

7. Na życzenie abonenta należy zaniechać zamieszczenia jego stacyi w spisie abonentów.

C. Używanie urządzenia abonamentowego.

§ 19.

Poszczególne sposoby używania.

1. Rozmowy (§ 39.).

a) Każdej stacyi abonamentowej, należącej do miejscowej sieci telefonicznej, można używać do rozmów miejscowych.

Rozmowy miejscowe mogą odbywać się także między samoistnymi stacyami abonamentowymi a mównicą urzędu łączącego, jeżeli zezwalają na to urządzenia tego urzędu.

b) Do zgłaszania rozmów w ruchu międzymiastowym można używać jedynie tych stacyi abonamentowych, które zgłoszono wyraźnie jako uczestniczące w tym ruchu. Zgłoszenia tego nie można ograniczyć do pewnych rodzajów rozmów; obejmuje ono także uprawnienie do nadawania wezwań do rozmów i odwołań rozmów, tudzież zapowiedzeń rozmów, oraz do żądania w poszczególnych przypadkach stałych połączeń za opłatą.

Natomiast można w ruchu międzymiastowym wzywać każdą stacyę abonamentową.

c) Czy i w jakim zakresie stacje abonamentowe z połączeniem zamiejskiem mogą brać udział w ruchu dla rozmów międzymiastowych, o tem rozstrzyga Zarząd w każdym przypadku z osobna.

2. Ruch pośredniczący (§ 51.).

a) Do nadawania telegramów lub fonogramów można używać tylko tych stacyi abonamentowych, których udział w ruchu dla pośredniczącego nadawania wyraźnie zgłoszono. Zgłoszenie to ma zawsze obejmować cały ruch dla pośredniczącego nadawania.

b) Czy i w jakim zakresie można używać stacyi abonamentowej do oddawania telegramów, zależy od rozporządzenia abonenta.

Używanie stacyi abonamentowej do oddawania fonogramów nie jest przywiązane do takiego zarządzenia.

c) Czy i w jakim zakresie stacje abonamentowe z połączeniem zamiejskiem mogą uczestniczyć w ruchu pośredniczącym, postanawia Zarząd w każdym przypadku z osobna.

§ 20.

Zakres i trwanie używania. Połączenia sezonowe.

1. O ile w rozdziale III. lub w taryfie telefonicznej nie są przewidziane pewne granice, można używać każdej stacyi abonamentowej w dowolnym zakresie.

2. Można zawrzeć abonament co do całorocznego i półrocznego używania stacyi. W pierwszym przypadku służy stacya przez cały rok do rozporządzenia abonenta, w drugim przypadku jedynie w ciągu oznaczonego przezeń czasu używania (połączenia sezonowe).

3. Czas używania musi przypadać na okres ruchu centralnej stacyi łączącej. Może on dzielić się na dwa okresy. Abonent winien uwiadomić stacyę centralną pisemnie i w czasie właściwym o początku i końcu czasu używania (obu okresów). Wszelkie używanie stacyi poza tym czasem jest wykluczone.

4. W miejscowej sieci telefonicznej wieidskiej, przy urządzeniach abonamentowych w połączeniu ze stacyami centralnymi o więcej niż 2000 abonentów tudzież przy połączeniach zamiejskich nie są dopuszczalne połączenia sezonowe.

5. O ile wchodzi w grę działalność centralnej stacyi łączącej, jest używanie stacyi abonamentowych ograniczone do godzin urzędowych tej stacyi z wyjątkami, przewidzianymi w § 5., punkt 2. i 3.

§ 21.

Połączenia stałe.

1. Stacyę abonamentową główną z połączeniem samoistnem można celem korzystania z niej poza godzinami urzędowymi, ustanowionemi dla centralnej stacyi łączącej, wprowadzić przy końcu tych godzin aż do ponownego rozpoczęcia służby w stałe połączenie:

- a) z jedną lub kilkoma stacyami abonamentowymi tej samej sieci telefonicznej miejscowej;
- b) z inną stacyą centralną tej samej lub sąsiedniej sieci telefonicznej miejscowej, która pełni służbę dłużej.

2. Stałe połączenie ze stacyą abonamentową albo ze stacyą centralną może być uskuteczniane albo w pewnym poszczególnym przypadku na osobne żądanie albo regularnie na podstawie żądania, które ma rozciągać się najmniej na miesiąc. Stałego połączenia z kilku stacyami abonamentowymi można żądać tylko w ten ostatni sposób.

3. Uskuteczniane stałych połączeń wszelkiego rodzaju zależy od ich wykonalności i dopuszczalności, co podlega wyłącznie ocenieniu urzędowemu. Zezwolenie na regularne uskutecznianie połączeń stałych może być w każdej chwili odwołane.

4. Do regularnego uskuteczniania połączeń stałych, za które należy opłacać miesięczny ryczałt za stałe połączenie, mają mieć nadto analogiczne zastosowanie postanowienia § 46., punkt 2., 4. i 5.

Jeżeli dla regularnego uskuteczniania połączenia stałego są potrzebne pewne osobne urzą-

żenia techniczne, ponosi kosztą ich abonent, który żąda połączenia.

5. Za połączenia stałe, których zażądano w poszczególnych przypadkach, należy uiszczać należytość za stałe połączenie.

6. Jeżeli połączenia stałego używa się do rozmowy międzymiastowej lub w zakresie ruchu pośredniczącego, natenczas należy uiszczyć także przypadającą za to należytość.

§ 22.

Używanie przez osoby trzecie. Połączenia domowe.

1. Abonentowi wolno odstąpić swoją stacyę do użytku osób trzecich, czy to za zapłatą, czy bezpłatnie, o ile to upoważnienie nie jest ograniczone następującymi przepisami.

2. Upoważnienie do używania automatów celem odpłatnego odstąpienia stacyi abonamentowych do użytku osób trzecich zależy od osobnego zezwolenia Zarządu.

3. Jeżeli abonent korzysta ze zniżenia należytości abonamentowej dla swej stacyi (§ 25.), wówczas może on zezwalać na jej używanie w ruchu miejscowym jedynie swoim funkcyjnarzuszom lub innym osobom, będącym w styczności z jego przedsiębiorstwem.

4. Jeżeli urządzenie abonamentowe obejmuje stacye w różnych budynkach (§ 11., punkt 3.), wówczas nie można odstępować odpłatnie żadnej z tych stacyi do użytku osób trzecich bez poprzedniego zezwolenia Zarządu. Zezwolenie takie można odwołać każdej chwili.

Jeżeli urządzenie abonamentowe nie obejmuje więcej niż ośm mównic, które znajdują się bez wyjątku poza oznaczonym w taryfie telefonicznej obszarem pojedynczej należytości abonamentowej (§ 24., punkt 1.) i jedynie z powodu wielkości miejscowej sieci telefonicznej lub urzędu łączącego nie mogą być wykonane z połączeniem zamiejskiem (§ 13., punkt 7.), nie można zezwolenia odmówić.

5. Jeżeli urządzenie abonamentowe ogranicza się do stacyi w tym samym budynku, wówczas może abonent, ponijając wypadek, wymieniony w punkcie 3., odstąpić dowolnie poszczególne stacye osobom trzecim także stałe (połączenie domowe).

6. Zarząd nie wchodzi w żaden bezpośredni stosunek prawny względem osób, którym abonent odstępuje używanie swej stacyi czy to stałe, czy w poszczególnych przypadkach.

§ 23.

Podręczniki.

1. Zarząd dostarcza abonentom bezpłatnie dla każdej stacyi abonamentowej instrukcyę, wy-

ciąg z regulaminu telefonicznego i z taryfy telefonicznej oraz spis mównic tej samej sieci telefonicznej miejscowej (spis abonentów telefonu, § 18.).

2. Po raz pierwszy odda się abonentowi podręczniki te przy sposobności urządzenia stacji. Podręczniki, wydawane peryodycznie, oraz sprostowania będzie się doręczało później w każdym wypadku z osobna po ich wyjściu.

3. Za dostarczenie wspomnianych podręczników w większej ilości, niż podano wyżej, oraz za dostarczenie wszelkich innych podręczników mają abonenci płacić ustanowioną każdorazem cenę sprzedaży lub cenę nabycia.

D. Obowiązki abonenta.

§ 24.

Należytości.

1. Za stacje abonamentowe uiszczać ma abonent roczną opłatę abonamentową według taryfy, którą Zarząd ułoży i ogłosi. Opłata abonamentowa obejmuje wynagrodzenie za urządzenie i utrzymanie w dobrym stanie przewodu łączącego i normalnego wyposażenia stacyjnego oraz za używanie stacji do rozmów w obrębie sieci telefonicznej miejscowej.

Taryfa postanawia, w których przypadkach pobiera się dodatek do opłaty abonamentowej albo ewentualną dopłatę do kosztów urządzenia przewodu.

2. Za utrzymanie w dobrym stanie urządzeń dodatkowych mają abonenci opłacać roczną należność za konserwację.

Koszta wymiany całych przyrządów, koszta zastąpienia przedmiotów zagubionych i koszta naprawy takich przedmiotów, których uszkodzenie należy odnieść do zawinienia abonenta lub osób trzecich albo do pożaru nie mieszczą się w ryczałcie i mają być pokryte osobno przez abonenta.

Zarząd ustanawia w osobnym spisie należności za konserwację poszczególnych rodzajów urządzeń dodatkowych i podaje je do wiadomości abonentów przy sposobności urządzenia tych urządzeń dodatkowych. O zmianach będą odnośni abonenci zawiadamiani przy zachowaniu ustanowionych w § 38. terminów.

3. Za wychodzące ze stacji abonamentowej rozmowy międzymiastowe, wezwania do rozmów, odwołania rozmów i zapowiedzenia rozmów, tudzież za połączenia stałe, uskutecznione w poszczególnych przypadkach, policza się abonentowi należności, odpowiadające taryfie.

4. Jeżeli ze stacji abonamentowej nadaje się w ruchu pośredniczącym telegramy lub fonogramy, albo jeżeli do stacji takiej przesyła się telefonicznie telegramy stosownie do zarządzenia, wydanego przez abonenta, wówczas winien abonent zapłacić w pierwszym wypadku wszystkie należności, spadające na nadawcę, w drugim zaś wypadku należności za pośrednictwo i należności, które w danym razie ma opłacać odbiorca telegramu.

5. Inne należności obciążają abonenta stosownie do osobnych postanowień, istniejących w tym względzie.

§ 25.

Zniżenie opłaty abonamentowej.

Te kraje, powiaty i gminy, które administrowane przez nie publiczne dobro (drogi, place, mosty itp.) oddają bezpłatnie do dyspozycji w celu urządzenia i utrzymywania urządzeń telegraficznych i telefonicznych wszelkiego rodzaju, korzystają ze zniżenia opłaty abonamentowej, którego wymiar jest ustanowiony w taryfie.

§ 26.

Płatność i uiszczanie należności.

1. Należytość abonamentowa za stacje abonamentowe, używane całorocznie, wraz z dodatkami przypada do zapłaty w dniu 1. stycznia i 1. lipca w ratach półrocznych, płatnych z góry.

Jeżeli urządzono stację taką w ciągu półroczna, wówczas przypada część należności abonamentowej wraz z dodatkami, należąca się za czas aż do najbliższego 1. stycznia lub 1. lipca, a gdy czas ten wynosi mniej niż trzy miesiące, także pierwsza rata półroczna, do zapłaty w stacji centralnej z chwilą oddania stacji gotowej do ruchu, a ewentualnie (przy nowych sieciach miejscowych) z późniejszą chwilą otwarcia ruchu.

Jeżeli w ciągu półroczna rozwiązano abonament stacji używanej całorocznie najpóźniej do dnia 31. marca (30. września), wówczas zwraca się abonentowi należność abonamentową wraz z dodatkami, uiszczoną już za drugi (czwarty) kwartał kalendarzowy (w danym razie po potrąceniu należności za zwolnienie, § 32.).

Jeżeli w ciągu półroczna przybędzie dodatek do należności abonamentowej, wówczas przypada jego część, należąca się za czas aż do najbliższego 1. stycznia (1. lipca) a gdyby czas ten wynosił mniej niż trzy miesiące, także pierwsza rata półroczna, do zapłaty z chwilą zaistnienia stosunku, uzasadniającego dodatek.

2. Należność abonamentowa za stacye sezonowe wraz z dodatkami jest płatną w ratach rocznych w terminie, który Zarząd wyznaczy raz na zawsze dla każdej poszczególnej stacyi.

3. Należności za konserwację przypadają do zapłaty w ciągu istnienia odnośnych urządzeń dodatkowych w tym samym czasie i w tych samych ratach, co należność abonamentowa. Przy całorocznych urządzeniach abonamentowych należy je jednak uiszczać, jeżeli odnośnych urządzeń dodatkowych nie zaprowadza się albo nie znosi się równocześnie z stacją główną lub poboczną, w pierwszym przypadku dopiero od początku najbliższego kwartału kalendarzowego, a w drugim przypadku jeszcze aż do końca bieżącego kwartału kalendarzowego.

Kwoty, uiszczone ewentualnie naprzód za dalsze kwartały kalendarzowe, zwraca się abonentom, a względnie zapisuje na ich rachunek.

4. Należność za ogłoszenie (§ 18., punkt 6.) przypada do zapłaty w tym samym czasie i w tych samych ratach, co należność abonamentowa. Liczy się ją począwszy od tego półrocza kalendarzowego, w ciągu którego wychodzi po raz pierwszy spis abonentów albo jego sprostowanie (dodatek) wraz z wpisem, podlegającym należności, a ustaje ona bieżąco w razie utrzymania abonamentu w mocy z początkiem tego półrocza kalendarzowego, w ciągu którego wycofuje się z obrotu ostatni podręcznik, obejmujący wpis odnośny. Należność za ogłoszenie, uiszczoną ewentualnie z góry za to półrocze kalendarzowe i czas następny, zwraca się abonentowi, a względnie zapisuje na jego rachunek.

5. Płatne raty należności rocznych należy uiścić w siedmiu dniach po przedłożeniu lub przesłaniu odnośnego rachunku, gdyż w przeciwnym razie zastanowi się ruch urządzenia abonamentowego (§ 36.).

6. Dopłatę do kosztów urządzenia przewodu należy złożyć przed rozpoczęciem budowy.

7. Należności, wynikające w poszczególnych przypadkach z ruchu telefonicznego (należności osobne), kredytyje się abonentowi.

Należy je uiścić w siedmiu dniach po przedłożeniu lub przesłaniu odnośnego rachunku, gdyż w przeciwnym razie zastanowi się ruch stacyi abonamentowej (§ 36.).

8. Co do uiszczania ryczałtu za stałe połączenia i należności za rozmowy zamówione mają zastosowanie § 21., punkt 4. i § 46., punkt 5.

§ 27.

Uiszczanie innych opłat.

Koszta urządzenia i robót, które Zarząd ma dostarczyć względnie przeprowadzić na rachunek abonenta, przypadają do zapłaty z chwilą oddania

odnośnego przedmiotu lub wykonania roboty. Należy je uiścić w siedmiu dniach po przedłożeniu lub przesłaniu odnośnego rachunku, gdyż w przeciwnym razie zastanowi się ruch urządzenia abonamentowego (§ 36.).

§ 28.

Odpowiedzialność abonenta.

Abonent odpowiada za ubytek przedmiotów, oddanych mu według spisu, i ich części składowych, oraz za uszkodzenie wyposażenia stacyjnego, zawinione przez niego lub osoby trzecie, wreszcie za przestrzeganie postanowień § 17., punkt 2.

§ 29.

Szczególne obowiązki abonenta.

1. Abonent odpowiada za dokładne przestrzeganie w swej stacyi abonamentowej przepisów manipulacyjnych, ustanowionych przez Zarząd.

2. Abonent jest dalej obowiązany donosić niezwłocznie stacyi centralnej o przerwach w ruchu swej stacyi i dozwolić lub zapewnić za dnia dostęp do swej stacyi, a względnie jej użycie

a) należycie legitymującym się funkcyonaryuszom Zarządu telegraficznego w miarę potrzeby służbowej,

b) należycie legitymującym się organom administracyi publicznej celem sygnalizowania wypadków lub sprowadzenia pomocy.

E. Zmiana i rozwiązanie stosunku abonamentowego.

§ 30.

Przełożenie stacyi abonamentowej.

Na miejscowe przełożenie stacyi abonamentowej w obrębie tej samej sieci telefonicznej miejscowej zezwala się na prośbę abonenta pod następującymi warunkami:

1. Przy przełożeniu stacyi do innego budynku lub innej ubikacyi w tym samym budynku musi się dopełnić wymogów § 11. pod względem umieszczenia stacyi.

2. Koszta przełożenia wewnętrznego urządzenia stacyjnego wraz z przewodem wewnętrznym ma w każdym razie ponieść abonent. Jeżeli przełożenie stacyi do innego budynku przypada na ten czas, na-

stępujący po uzyskaniu abonamentu lub po poprzednim przełożeniu stacji, w ciągu którego abonament jest w myśl § 31., punkt 1. i 2. związany abonamentem, i jeżeli z powodu przełożenia stacji rozbieżnie się dotychczasowy przewód zewnętrzny całkowicie lub częściowo, jako położony zdala od ruchu, wówczas winien abonament wynagrodzić kosztu urządzenia rozebranej części przewodu, których nie poniósł już ewentualnie w swoim czasie, oraz kosztu rozebrania w stosunku do nieubiegłej jeszcze części czasu, w którym jest związany abonamentem.

3. Jeżeli przez przełożenie stacji zmienia się podstawy wymiaru należności, podanych w § 24., pod 1, wówczas należy wymierzyć je na nowo, począwszy od chwili przełożenia stacji. Ewentualną dopłatę taryfową do kosztów urządzenia przewodu ściąga się jednak tylko o tyle, o ile nie można skorzystać z pierwotnego przewodu łączącego.

§ 31.

Rozwiązanie abonamentu wskutek wypowiedzenia, upływu czasu lub konkursu.

1. Z reguły zawiera się abonament na czas nieoznaczony, a obie strony mogą rozwiązać go przez wypowiedzenie z upływem miesiący marca, czerwca, września i grudnia (termin normalny), jednak przy stacjach całorocznych nie przed upływem roku, licząc od oddania stacji, a ewentualnie późniejszego otwarcia ruchu w stacji centralnej (§ 26., punkt 1.), zaś przy połączeniach sezonowych zawsze dopiero po upływie całego czasu używania. Zarządowi zastrzega się możliwość wykluczenia przy zawieraniu abonamentu prawa do wypowiedzenia także na dłuższy przeciąg czasu aniżeli rok, jeżeli zaprowadzenie urządzenia abonamentowego wymaga większego wydatku, a rychłe ponowne użycie przewodu łączącego w razie rozwiązania abonamentu nie jest prawdopodobne.

2. Przełożenie stacji do innego budynku wyklucza prawo do wypowiedzenia na taki sam przeciąg czasu, jak uzyskanie nowego abonamentu.

3. Wypowiedzenie należy wnieść na piśmie i musi się je doręczyć stronie drugiej najpóźniej na trzy miesiące przed tym terminem normalnym, w którym ma mieć skutek prawny.

4. Wypowiedzenie stacji głównej obejmuje także wypowiedzenie stacji ubocznej.

Jeżeli wypowiedziano stację główną, zanim jeszcze zaistniało prawo wypowiedzenia stacji ubocznej, wówczas rozwiązuje się przez to abo-

nament stacji ubocznej równocześnie z abonamentem stacji głównej, jednak w razie wypowiedzenia ze strony abonenta pod warunkami, obowiązującymi co do zwolnienia z abonamentu przed czasem właściwym (§ 32.)

5. Zarząd zastrzega sobie prawo wyjątkowego zezwolenia na zawarcie abonamentów telefonicznych dla wystaw, kongresów itd. na czas z góry oznaczony pod osobnymi warunkami. W tym przypadku kończy się abonament z oznaczoną w tym celu chwilą bez poprzedniego wypowiedzenia.

6. Jeżeli abonent popadnie w konkurs, wówczas gaśnie abonament z upływem okresu czasu, za który zapłacono należności roczne, a w danym przypadku zaraz, o ile zarządca maszyn nie prosi wyraźnie o jego utrzymanie w mocy za zupełnym wyrównaniem zalegających ewentualnie należności.

§ 32.

Przedwczesne zwolnienie z abonamentu.

1. Zarząd może z ważnych względów słuszności zwolnić abonenta, a względnie jego spadkobierców na prośbę z abonamentu od najbliższego terminu normalnego (§ 31., punkt 1.) także wówczas, gdy nie dotrzymano terminu wypowiedzenia albo gdy abonentowi w myśl § 31., punkt 1. i 2. nie przysługuje jeszcze w tym terminie w ogóle prawo wypowiedzenia.

2. W obu przypadkach należy złożyć należność za zwolnienie, którą taryfa oznacza.

W przypadku drugim należy nadto, jeżeli rozbiera się przewód łączący całkowicie lub częściowo, jako położony zdala od ruchu, wynagrodzić kosztu urządzenia rozebranej części przewodu, których abonent sam nie poniósł już ewentualnie w swoim czasie, oraz kosztu rozebrania w stosunku do nieubiegłej jeszcze części czasu, w którym byłby związany abonamentem.

§ 33.

Przemiana stacji głównej na stację uboczną i odwrotnie.

1. Jeżeli abonent zgłasza przemianę stacji głównej na stację uboczną lub odwrotnie przemianę

stacyi ubocznej na stacyę główną, wówczas gaśnie dotychczasowy abonament z chwilą przemiany, a nowy abonament wchodzi równocześnie w życie.

2. Jeżeli przemiana stacyi przypada na ten czas, następujący po zawarciu abonamentu lub po przełożeniu stacyi, w ciągu którego abonent jest w myśl § 31., punkt 1. i 2. związany abonamentem, i jeżeli z powodu przekształcenia stacyi rozbierze się dotychczasowy przewód zewnętrzny całkowicie lub częściowo jako położony z dala od ruchu, wówczas winien abonent wynagrodzić koszt urządzenia rozebranej części przewodu, których nie poniósł już ewentualnie w swoim czasie, oraz koszt rozebrania w stosunku do nieubiegłej jeszcze części czasu, w którym byłby związany dawnym abonamentem.

§ 34.

Zmiana w osobie abonenta.

1. W razie śmierci abonenta przechodzą jego prawa i obowiązki, wynikające z abonamentu, na jego spadkobierców.

2. Pomijając ten wypadek, może zmiana w osobie abonenta zajść jedynie za zezwoleniem Zarządu.

Zezwolenie to zależy od warunku wyrównania wszystkich należności, narosłych aż do tej chwili.

3. Starający się o przyjęcie abonamentu winien prosić pisemnie o oddanie mu stacyi, wykazując zgodę dotychczasowego abonenta, i złożyć przytem wyraźne oświadczenie, iż poddaje się bez zastrzeżeń niniejszemu regulaminowi telefonicznemu wraz z ewentualnymi przepisami uzupełniającymi, tudzież każdorazowej taryfie (§ 10., punkt 1., k).

4. W razie dopełnienia warunków, ustanowionych w punktach 2. i 3., nie można odmówić zezwolenia na przeniesienie stacyi, jeżeli starający się o przejęcie wykaże, że urządzenie abonamentowe należy do przedsiębiorstwa, które przeszło na niego od dotychczasowego abonenta.

5. Przez przeniesienie przechodzą wszystkie prawa i obowiązki z abonamentu na obejmującego stacyę.

6. Przynależne stacye główne i uboczne można przenieść tylko łącznie i tylko na tę samą osobę.

7. O ile przeniesienie stacyi abonamentowej pociąga za sobą nowy wymiar należności abonamentowej, postanawia taryfa.

§ 35.

Przerwa w ruchu.

Zarząd nie odpowiada za szkodę (§ 7.), powstającą wskutek przerwy w ruchu stacyi abonamentowej. Usunie on jednak zaszcze przerwy w ruchu z wszelkim możliwym pośpiechem.

Jeżeli przerwa taka, powstała bez zawinienia abonenta lub innego posiadacza, trwała stale dłużej niż przez 14 dni po dojsciu do wiadomości Zarządu, wówczas nie pobiera się należności za czas przerwy, pobraną już należność zapisuje się na rachunek lub zwraca się ją.

§ 36.

Zastanowienie ruchu i zwinięcie stacyi.

1. Zarządowi służy prawo zastanowić w następujących przypadkach ruch urządzenia abonamentowego albo zwinąć zupełnie urządzenie to, jednak, o ile zwłoka nie grozi niebezpieczeństwem, tylko po poprzednim zagrożeniu, a mianowicie:

- a) w razie zupełnego lub częściowego odwołania deklaracji, wspomnianych w § 11., punkt 1. i 2.;
- b) w razie niepunktualnego płacenia należności;
- c) w razie nadużyć w korzystaniu z telefonu;
- d) w razie samowładnej zmiany urządzenia technicznego albo w razie rozmyślnego uszkodzenia, popełnionego przez abonenta, członków jego rodziny, domowników lub służbę;
- e) jeżeli osoby, korzystające ze stacyi, ponownie i mimo poprzedniego ostrzeżenia abonenta obrażają ciężko przyzwoitość w stosunkach ze stacyą centralną, albo jeżeli przez manipulowanie z przyrządami narażają na szwank zdrowie funkcyonaryuszy;
- f) w razie ponownego wzbronienia dostępu do stacyi organom, wymienionym w § 29., punkt 2.

2. Zarządzenie to nie uwalnia abonenta ani od odpowiedzialności, ciążącej na nim w myśl § 28., ani od obowiązku opłacania należności aż do najbliższego terminu normalnego, z którym możnaby rozwiązać abonament przez wypowiedzenie (§ 31.).

3. Za czas zastanowienia ruchu stacyi abonamentowej na zasadzie § 4., punkt 3., nie pobiera się należności, pobraną już należność wpisuje się na rachunek lub zwraca się ją.

4. Zarząd nie odpowiada w żadnym razie za szkodę (§ 7.), powstałą wskutek zastanowienia ruchu.

§ 37.

Rozebranie stacyi.

1. W razie zwinięcia stacyi abonamentowej przeprowadza Zarząd, niezależnie od postanowienia, wydanego w § 32., punkt 2., swoim kosztem usunięcie należących do niego przyrządów i przewodów, a na życzenie abonenta i na jego koszt także rozebranie urządzeń stacyjnych, będących własnością abonenta.

2. Za przywrócenie stanu poprzedniego w ubikacjach, użytych do umieszczenia urządzeń stacyjnych wraz z przewodem wewnętrznym, nie odpowiada Zarząd pod żadnym względem.

§ 38.

Zmiana warunków abonamentu. Nadzwyczajne wypowiedzenie.

1. Należycie ogłoszonych zmian w postanowieniach regulaminu telefonicznego, odnoszących się do abonamentu telefonów, lub w postanowieniach taryfy telefonicznej nie można wprowadzać w życie co do zawartych już abonamentów przed drugim terminem normalnym (§ 31., punkt 1.), następującym po chwili ogłoszenia.

2. Jeżeli zmiana taka nakłada na abonentów ciężary lub pozbawia ich korzyści, wówczas może abonent wypowiedzieć urządzenia abonamentowe, których zmiana dotyczy, z chwilą wprowadzenia zmiany także wówczas, gdyby w myśl postanowień § 31. nie istniało jeszcze prawo wypowiedzenia z tym terminem normalnym.

Takie wypowiedzenie nadzwyczajne musi się doręczyć Zarządowi na piśmie najpóźniej na dwa miesiące przed wspomnianą chwilą.

3. Zmiany regulaminu telefonicznego muszą być, aby były ważnymi, ogłoszone w Dzienniku ustaw państwa, a zmiany taryfy telefonicznej w dziennikach urzędowych. Sposób ich ewentualnego podania do wiadomości abonentów oznacza Zarząd w każdym przypadku z osobna.

Rozdział III.

Ruch telefoniczny.

A. Rozmowy.

§ 39.

Pojęcie i rodzaje rozmów.

1. Rozmowy telefoniczne umożliwiają osobom, znajdującym się przy dwóch różnych mównicach (mównicach publicznych, publicznych automatach

telefonicznych lub stacyach abonamentowych), na bezpośrednie wzajemne udzielanie sobie wiadomości telefonem.

2. Rodzaje rozmów są następujące:

a) rozmowy miejscowe:

Obie mównice, wchodzące z sobą w komunikację, należą do tej samej sieci telefonicznej miejscowej i otrzymują połączenie ze sobą za pośrednictwem stacyi centralnej:

b) rozmowy międzymiastowe:

Obie mównice nie należą do tej samej sieci telefonicznej;

c) rozmowy wewnętrzne:

Obie mównice należą do tego samego urządzenia abonamentowego i komunikują się ze sobą bez pośrednictwa stacyi centralnej.

Uregulowanie ruchu dla rozmów wewnętrznych nie jest przedmiotem niniejszego regulaminu telefonicznego.

§ 40.

Używanie mównic publicznych i publicznych automatów telefonicznych do rozmów.

1. Mównic publicznych i publicznych automatów telefonicznych może używać do rozmów w ogóle każdy, kto opłaci należytości taryfowe; można jednak wykluczyć osoby, które dopuściły się nadużyć w korzystaniu z telefonu albo uszkodzeń urządzenia ruchowego, albo które są dotknięte chorobą zaraźliwą, jeżeli zachodzi obawa jej przeniesienia zapomocą aparatów telefonicznych.

2. Wspólne prowadzenie rozmowy przez kilka osób obecnych równocześnie w mównicy publicznej jest niedopuszczalne.

3. Korzystającemu z mównicy publicznej nie wzbrania się komunikowania się podczas rozmowy z innymi osobami obecnymi równocześnie.

4. Co do korzystania z giełdowych mównic publicznych istnieją osobne przepisy.

§ 41.

Podział rozmów według ich urzędowego traktowania.

Rozmowy dzielą się na trzy grupy:

1. Rozmowy państwowe:

a) rozmowy, zgłoszone przez Jego c. i k. Apostolską Mość i przez członków Najwyższego Domu Cesarskiego albo z najwyższego lub wysokiego polecenia tych osób;

b) rozmowy, zgłoszone przez urzędy i organa, należące do c. i k. najwyższych orszaków dworskich, przez urzędy dyplomatyczne albo konsularne, dalej przez władze państwowe i wojskowe oraz komendy wojskowe, następnie rozmowy, prowadzone z jedną z tych władz wskutek pochodzącego od niej wezwania do rozmowy lub zapowiedzenia rozmowy.

Zgłaszający rozmowę państwową musi podać na odnośne wezwanie swe nazwisko i charakter, w danym razie także nazwisko i charakter swego mocodawcy i wylegitymować się w razie korzystania z mównicy publicznej.

Urzędom itd., wymienionym pod b), wolno zgłaszać rozmowy państwowe tylko w mównicach publicznych lub w takich stacjach abonamentowych, które urządzone są w ich własnych ubikacjach urzędowych lub które one wyznaczyły w tym celu z góry w porozumieniu z dyrekcją poczt i telegrafów.

2. Rozmowy służbowe, i to pilne i zwyczajne: rozmowy, odnoszące się do służby telefonicznej, prowadzonej przez urzędy telefoniczne między sobą, dalej doniesienia i wiadomości, dotyczące badania przewodów telegraficznych lub telefonicznych, stanu linii, usunięcia przerw itp., oraz rozmowy, prowadzone przez kierownictwa budowy i z kierownictwami tymi co do budowy i konserwacji przewodów telegraficznych lub telefonicznych.

Kto chce prowadzić rozmowę służbową, musi podać swe nazwisko i charakter, a w danym razie także nazwisko i charakter swego mocodawcy i wylegitymować się w razie korzystania z mównicy publicznej.

3. Rozmowy prywatne, i to pilne i zwyczajne.

§ 42.

Porządek kolejny rozmów.

1. Przy prowadzeniu rozmów międzymiastowych na przewodach międzynarodowych mają rozmowy międzynarodowe bezwarunkowo pierwszeństwo przed rozmowami krajowymi.

2. Zresztą obowiązuje dla rozmów międzymiastowych następujący porządek kolejny:

- a) rozmowy państwowe,
- b) rozmowy służbowe pilne,
- c) rozmowy prywatne pilne,
- d) rozmowy prywatne zwyczajne,
- e) rozmowy służbowe zwyczajne.

W obrębie powyższych pięciu grup rozstrzyga wcześniejsze zgłoszenie rozmowy; rozmowy międzynarodowe na przewodach telefonicznych w granicach państwa mają jednakowoż pierwszeństwo przed rozmowami tutejszokrajowymi tej samej grupy.

3. Ten sam porządek kolejny obowiązuje dla rozmów miejscowych między sobą pod względem korzystania z mównicy publicznej. Rozmowy państwowe i rozmowy służbowe pilne mają pierwszeństwo przed innymi rozmowami miejscowymi także co do korzystania z przewodu pośredniczącego.

4. Rozmowy międzymiastowe idą przed rozmowami miejscowymi.

Rozmowy miejscowe przerywa się na rzecz rozmów międzymiastowych, dla których przygotowano przewody międzymiastowe, a rozmowy dziennikarskie (§ 47.) na rzecz rozmów państwowych lub pilnych rozmów służbowych.

5. Na przewodach telegraficznych (§ 2., punkt 8., 9. i 11.) ma służba telegraficzna bezwarunkowo pierwszeństwo przed rozmowami telefonicznymi.

§ 43.

Czas trwania rozmów.

1. Pomijając przepisy punktu 5., nie są rozmowy państwowe i służbowe ograniczone co do czasu trwania.

2. Rozmowy prywatne, prowadzone w ruchu miejscowym między dwiema stacjami abonamentowymi z połączeniem samoistnym, między stacją taką a publicznym automatem telefonicznym albo wreszcie między dwoma publicznymi automatami telefonicznymi, nie są w ogóle ograniczone co do czasu trwania.

Jeżeli rozmowa taka wymaga użycia przewodu pośredniczącego (§ 2., punkt 9.), wówczas może stacja centralna przerwać ją po upływie sześciu minut, gdyby ten sam przewód pośredniczący był potrzebny dla ruchu innych mównic.

3. Dla rozmów prywatnych, prowadzonych w ruchu międzymiastowym albo w ruchu miejscowym przy użyciu mównicy publicznej (ze strony wzywającego lub wezwanego), obowiązuje jako jednostka czasu niepodzielny przeciąg trzech minut. Rozmowy te można przedłużyć poza czas dwóch jednostek tylko wówczas, jeżeli w danej chwili niema innej zgłoszonej rozmowy międzymiastowej, do której przeprowadzenia trzeba użyć przewodu międzymiastowego lub pośredniczącego albo mównicy publicznej.

Rozmowy prywatnej, prowadzonej przy użyciu mównicy publicznej w ruchu miejscowym, nie można i wtedy rozciągać na więcej jak dwie jednostki czasu, jeżeli w danej chwili jest zgłoszona inna rozmowa miejscowa, dla której przeprowadzenia trzeba użyć mównicy publicznej lub przewodu pośredniczącego.

4. W komunikacji z giełdową mównicą publiczną można przeciągać rozmowy poza okres jednej jednostki czasu tylko wtedy, jeżeli niema innej zgłoszonej rozmowy giełdowej.

5. Czas trwania rozmów, w których uczestniczy stacya abonamentowa z połączeniem towarzyskiem, można poddać szczególnym ograniczeniom.

6. Przed przeprowadzeniem lub wykreśleniem zgłoszonej rozmowy międzymiastowej niedopuszczalne jest zgłoszenie nowej rozmowy tego samego wzywającego (względnie tej samej stacyi abonamentowej) z tym samym wezwanym (względnie z tą samą stacyą abonamentową).

7. Rozmowy, wykraczające przeciw zakazowi, objętemu § 4., punkt 4., przerwie się z urzędu bez względu na postanowienia powyższe, skoro przekroczenie zakazu dojdzie do wiadomości urzędowej.

§ 44.

Należności za rozmowy.

1. Za rozmowy państwowe i prywatne, prowadzone w ruchu międzymiastowym albo wychodzące w ruchu miejscowym z mównicy publicznej, pobiera się należność za rozmowę.

2. Za jednostkę wymiaru i poboru należności za rozmowę uchodzi niepodzielny przeciąg czasu trzech minut.

3. Za pilne rozmowy prywatne pobiera się wyższą należność.

4. Należność za rozmowę ma zawsze złożyć strona wzywająca. Używając mównicy publicznej, należy złożyć należność tę z góry. Abonentom kredytyje się należności za rozmowy.

5. Za rozmowy, wychodzące ze stacyi abonamentowej w ruchu miejscowym, nie pobiera się żadnej należności.

§ 45.

Płatność należności za rozmowy i początek czasu rozmowy, podlegającego opłacie.

1. Należność za rozmowę staje się z reguły płatną z chwilą, gdy uskuteczniło połączenie między mównicą wzywającą a mównicą wezwaną i gdy odnośnie mównice publicznej są gotowe do użytku dla osoby wzywającego, względnie wezwanego.

Połączenie ze stacyą abonamentową uboczną uważa się za uskutecznione z chwilą przeprowadzenia połączenia ze stacyą główną.

2. Z chwilą podaną pod 1., rozpoczyna się z reguły także pierwsza jednostka rozmowy; w komunikacji z mównicami publicznymi (z wyjątkiem giełdowych mównic publicznych) nie wlicza się

jednak do pierwszej jednostki rozmowy czasu, który upłynie aż do zgłoszenia się strony do telefonu, o ile czas ten nie przenosi jednej minuty.

3. Jeżeli rozmowa nie przychodzi do skutku z powodu błędu technicznego albo z powodu błędów w manipulacji urzędowej, albo jeżeli wzywający odstępuje od rozmowy, zanim jeszcze stacya centralna wezwala jego mównicę (stacyę abonamentową lub mównicę publiczną) do przeprowadzenia rozmowy, wówczas wykreśla się rozmowę i zwraca uiszczoną w danym razie należność za rozmowę. Skoro uskuteczniło połączenie między obiema mównicami, można przeciw obowiązкови zapłaty zarzucić błędy techniczne lub błędy w manipulacji urzędowej jedynie wówczas, jeżeli podano je natychmiast do wiadomości urzędu telefonicznego.

W razie istnienia błędów technicznych, uchyla się połączenie z urzędu i wykreśla rozmowę, nie licząc należności, jeżeli usiłowania doprowadzenia rozmowy do skutku okazują się niewątpliwie bezcelowe albo jeżeli od chwili uskutecznienia połączenia upłynęło trzy minuty, a usiłowania powyższe nie powiodły się.

4. Pod względem płatności należności za rozmowę jest w ruchu miejscowym obojętne, czy wezwana stacya abonamentowa albo wezwany publiczny automat telefoniczny zgłasza się czy nie.

Gdyby przerwano rozmowę miejscową, prowadzoną za opłatą należności, wskutek rozmowy międzymiastowej, wolno stronie wzywającej rzec się późniejszego kontynuowania rozmowy miejscowej i żądać zwrotu należności za niewyczerpaną jednostkę czasu rozmowy.

5. Jeżeli w ruchu międzymiastowym wezwana stacya abonamentowa (wezwany publiczny automat telefoniczny) nie odpowie na wezwanie stacyi centralnej od godziny 8. rano do godziny 7. wieczór w ciągu jednej minuty, a od godziny 7. wieczór do godziny 8. rano w ciągu trzech minut, wówczas wykreśla się rozmowę, nie licząc należności, chyba że wzywający chce czekać na stacyę wezwaną ponad podany czas. W tym ostatnim wypadku rozpoczyna się z upływem powyższego czasu pierwsza jednostka rozmowy i przypada do zapłaty należność za całą rozmowę zgłoszoną.

6. W ruchu międzymiastowym jest obojętne pod względem płatności należności za rozmowę, kto daje odpowiedź w stacyi abonamentowej albo w publicznym automacie telefonicznym na wezwanie stacyi centralnej. Dla stacyi centralnej uchodzi osoba zgłaszająca się za stronę rozmawiającą.

7. Jeżeli musi się przywołać giełdzistę do przeprowadzenia rozmowy międzymiastowej w giełdowej mównicy publicznej, natenczas czas roz-

mowy, podlegający opłacie, bez względu na to, czy giełdzista jest stroną wzywającą czy wezwaną, rozpoczyna się po upływie dwóch minut, chyba że giełdzista zjawił się do telefonu już wcześniej. Termin dwuminiutowy rozpoczyna się chwilą, w której zarządzo przywołanie giełdzisty, bez względu na to, czy w chwili tej mównica publiczna była już dla niego przygotowaną czy nie.

8. Dla ruchu na przewodach międzymiastowych, połączonych wprost z giełdową mównicą publiczną, można wydać osobne przepisy co do zapadalności należitości za rozmowę.

§ 46.

Zamówione rozmowy nocne.

1. Na pewne oznaczone godziny od 9. wieczór do 6. rano można zamawiać rozmowy międzymiastowe między dwiema oznaczonymi mównicami (stacyami abonamentowymi lub mównicami publicznymi), o ile na to zezwalają godziny urzędowe interesowanych urzędów telefonicznych (§ 5.) albo o ile inne zarządzenia umożliwiają takie zamówienia. Rozmowy te korzystają z należitości znizonych. Nie wolno ich używać sposobem zarobkowym do pośredniczącego przesyłania wiadomości dla osób trzecich.

2. Okres zamówienia wynosi pełny i niepodzielny miesiąc. Zamówienie odnawia się z miesiąca na miesiąc, jeżeli jedna albo druga strona nie cofnie się na ośm dni przed końcem bieżącego okresu zamówienia.

3. Najkrótszy czas trwania rozmowy zamówionej wynosi dwie, a najdłuższy cztery jednostki rozmowy. Poza zamówiony czas można przeciągnąć rozmowę jedynie po uiszczeniu pełnej należitości za dalsze jednostki rozmowy i tylko wtedy, jeżeli w danej chwili niema innej zgłoszonej rozmowy.

4. Zamówienia można rozpocząć od dowolnego dnia; miesiąc zamówienia biegnie jednak tylko od pierwszego lub szesnastego każdego miesiąca kalendarzowego. Należitość za zamówienie, przypadającą za pierwszy miesiąc, należy w danym razie podwyższyć o tę kwotę częściową, jaka wypada za czas między dniem wejścia zamówienia w życie a najbliższym pierwszym lub szesnastym dniem miesiąca.

5. Kwotę, przypadającą za zamówienie, oblicza się za przeciętny okres trzydziestu dni i należy ją złożyć z góry.

6. Zamówione połączenie uskuteczni się z urzędu w oznaczonym czasie, o ile nie jest w toku rozmowa między dwiema innymi osobami, albo o ile nie zgłoszono rozmowy państwowej lub pilnej rozmowy służbowej.

7. Części czasu, niewyzyskanej w toku pewnej rozmowy, nie można przenieść na rozmowę późniejszą. Jeżeli jednak wcale nie wyzyskano czasu rozmowy albo nie wyzyskano go w zupełności, ponieważ zaszła przerwa w ruchu lub niemożność oddania przewodów do rozporządzenia, wówczas należy przyznać zamawiającemu, o ile to jest możliwe, jeszcze w ciągu tej samej nocy rozmowę zastępczą w wymiarze niewykorzystanej części czasu.

Jeżeli po upływie tego czasu nie zaoferowano rozmowy zastępczej, zwraca się zamawiającemu na żądanie za każdą straconą jednostkę trzydziestą część miesięcznej należitości za zamówienie.

8. Rozmowy zamawia się w stacyi centralnej.

9. Przy stacyach abonamentowych z połączeniem towarzyskiem lub zamiejskiem można wykluczyć lub ograniczyć zamawianie rozmów na pewne godziny nocne.

§ 47.

Rozmowy dziennikarskie.

1. Rozmowy międzymiastowe, prowadzone w czasie od godziny 9. wieczór do godziny 6. rano przez redakcyje dzienników i korespondencyje dziennikarskie między sobą albo z odnośnymi zastępcami (redaktorami, współpracownikami, korespondentami), korzystają ze zniżenia należitości za rozmowę, jeżeli zapłacono należitość tę najmniej za 50 jednostek rozmowy w miesiącu.

2. Rozmowy tego rodzaju noszą nazwę „rozmów dziennikarskich“ i mogą być prowadzone w dowolnej godzinie w ciągu wspomnianej pory nocnej, przyczem nie przysługuje im pierwszeństwo do pewnej godziny oznaczonej. Mają one swój porządek kolejny między zwyczajnymi rozmowami prywatnymi stosownie do zgłoszenia i mogą uleść przerwie na rzecz rozmów państwowych lub pilnych rozmów służbowych. Pilne rozmowy dziennikarskie są niedopuszczalne.

3. Rozmowy dziennikarskie można zgłaszać najdłużej na czas czterech jednostek. Co do przedłużenia rozmowy poza zgłoszony czas obowiązują postanowienia § 43., punkt 3.

4. Rozmowy dziennikarskie można wdrażać ze stacyi abonamentowej, istniejącej w redakcyi odnośnego dziennika lub należącej do korespondencyi dziennikarskiej, albo ze stacyi jednego z zastępców (redaktorów itd.) albo wstąpić z mównicy publicznej, pełniącej służbę nocną; zawsze jednak muszą one wychodzić z tej samej sieci telefonicznej miejscowej. Rozmowy te mogą rozciągać się na kilka międzymiastowych połączeń dla rozmów.

5. Redakcje dzienników, korespondencye dziennikarskie itd., które chcą korzystać ze zniżenia należności dla rozmów dziennikarskich, mają donieść o tem na piśmie właściwej dyrekcji poczt i telegrafów, oznaczając mównice i relacye między-miastowe, których mają zamiar użyć do prowadzenia rozmów dziennikarskich.

6. Przyznane raz upoważnienie do prowadzenia rozmów dziennikarskich za zniżeniem rozciąga się na pełny niepodzielny miesiąc kalendarzowy i przedłuża się milcząco z miesiąca na miesiąc, jeżeli Zarząd nie wypowie go na ośm dni przed końcem bieżącego miesiąca. Gaśnie ono z upływem miesiąca bieżącego, jeżeli uprawniony wyraźnie zrzeknie się albo nie uiszc punktualnie należności. Jeżeli upoważnienie do prowadzenia rozmów dziennikarskich za zniżeniem ma rozpocząć się w ciągu miesiąca kalendarzowego, wówczas łączy się odnośną część miesiąca z najbliższym miesiącem kalendarzowym i podwyższa w tym samym stosunku ilość rozmów, którą ma się zapłacić w tym okresie.

7. Należności za rozmowy dziennikarskie przypadają do zapłaty według postanowień § 45. Zgłoszenia rozmów dziennikarskich, dla których nie można było skutecznie połączenia do godziny 6. rano, wykreśla się, jeżeli nie zażądano wyraźnie ich utrzymania w mocy bez zniżenia należności.

8. Należności za rozmowy dziennikarskie kredytyje się aż do końca miesiąca kalendarzowego, w którym je przeprowadzono. Jeżeli w ciągu miesiąca przeprowadzono mniej, aniżeli 50 jednostek rozmowy, względnie jeżeli w ciągu miesiąca początkowego, przedłużonego w myśl punktu 6., przeprowadzono ich mniej, aniżeli wynosi stosunkowo podwyższona ilość jednostek rozmowy, wówczas (zniżone) należności za jednostki rozmowy, brakujące jeszcze do tej liczby, przypadają do zapłaty z chwilą powyższą. Przeniesienie niewyzyskanych jednostek rozmowy na miesiąc najbliższy jest niedopuszczalne.

§ 48.

Rozmowy wolne od należności.

Wolne od należności są:

- a) rozmowy służbowe z wyjątkiem przesyłania wezwań do rozmów, odwołań rozmów i zapowiedzi rozmów;
- b) w ruchu miejscowym doniesienia abonentów telefonu, wnoszone osobiście lub przez pełnomocników za pośrednictwem mównicy publicznej do właściwej władzy służbowej o przerwach w ruchu odnośnej stacji abonamentowej.

§ 49.

Wezwanie do rozmowy. odwołanie rozmowy.

1. W ruchu międzymiastowym i miejscowym wolno drogą pośrednictwa urzędowego wezwać do rozmowy osobę, której nie można dowołać się przez pewną stację abonamentową.

Wezwanie to można wysłać zarówno ze stacji abonamentowej jak i z mównicy publicznej i żądać niem, aby odnośna osoba zgłosiła się w mównicy publicznej, w publicznym automacie telefonicznym lub w stacji abonamentowej.

2. Czas, w którym rozmowa ma się odbyć, można oznaczyć naprzd w obrębie godzin urzędowych odnośnych urzędów telefonicznych; zarząd nie przyjmuje jednak żadnej odpowiedzialności za dotrzymanie tego czasu.

Wezwanie do rozmowy traci swą ważność w dniu następującym po nadaniu wezwania o godzinie 12. w południe.

3. Wezwanie może mieć na celu także równoczesne jawienie się kilku osób.

Jest ono dopuszczalne tylko wtedy, gdy osoby, zawezwać się mające, mieszkają w miejscu siedziby mównicy publicznej lub stacji centralnej, z którą stacja abonamentowa (publiczny automat telefoniczny) jest połączona, albo w najbliższej okolicy tego miejsca.

4. Ten, od którego wezwanie pochodzi, ma złożyć za jego urzędowe przesłanie i doręczenie osobie, która ma być przywołana, należność za wezwanie.

W ruchu międzymiastowym uważa się nadanie wezwania zarazem za zgłoszenie nastąpić mającej po niem rozmowy. Należność za tę rozmowę ma zatem zawsze zapłacić strona wzywająca.

W ruchu miejscowym powinna jedna lub druga strona zgłosić samoistnie rozmowę, która ma być przeprowadzona na skutek wezwania, a w razie użycia mównicy publicznej także opłacić ją.

Prócz ewentualnej opłaty za rozmowę miejscową nie pobiera się żadnych należności od strony, która ma być przywołana.

5. Należność za wezwanie staje się płatną w ruchu międzymiastowym z chwilą, gdy przesłano wezwanie do drugiego miejsca, a w ruchu miejscowym z chwilą, gdy zarządzono przywołanie osoby, która ma być wezwana.

Należności tej jednak w ruchu międzymiastowym się nie ściaga, jeżeli rozmowa, do której wezwanie wydano, nie odbędzie się z powodu jakiegoś błędu technicznego albo z powodu błędu w urzędowej manipulacji.

6. Płatność należności za rozmowę, co do której wysłano wezwanie, stosuje się wogóle do postanowień § 45. Należności tej nie pobiera się w ruchu międzymiastowym, jeżeli rozmowa nie przyjdzie do skutku z powodu, iż nie zastano osoby, która ma być przywołana, albo że zaniechano doręczenia wezwania ze względu na zbyt wielką odległość wskazanego miejsca zamieszkania osoby wezwać się mającej (punkt 3.).

Natomiast należność ta ma być uiszczona w ruchu międzymiastowym, jeżeli osoba przywołac się mająca odmawia zadośćuczynienia wezwaniu albo jeżeli nie uczyni jemu zadość w ciągu czasu ważności (punkt 2.) a nie nastąpi zrzeczenie się.

7. Jeżeli ten, od którego wezwanie do rozmowy wyszło, zrzeknie się jej prowadzenia, wówczas może on żądać wysłania odwołania rozmowy.

Odwołanie rozmowy prześle się urzędowo na miejsce przeznaczenia tak samo jak wezwanie do rozmowy i doręczy się osobie wezwanej, jeżeli teje doręczono już wezwanie do rozmowy.

Za odwołanie rozmowy należy uiszczyć należność za odwołanie; co do płatności tej należności obowiązują reguły, ustanowione w punkcie 5.

8. Wezwanie do rozmowy i odwołanie rozmowy musi się nadać w języku zrozumiałym dla urzędu przyjmującego.

9. Jeżeli żądający połączenia zwraca uwagę przy zgłoszeniu rozmowy, iż osoba, z którą chce rozmawiać, jest obecna w mównicy publicznej (przy publicznym automacie telefonicznym), którą ma się wezwać, wówczas nie mają zastosowania przepisy o wezwaniu do rozmowy i odwołaniu rozmowy.

§ 50.

Zapowiedzenie rozmowy.

1. W ruchu międzymiastowym wolno drogą pośrednictwa urzędowego zapowiedzieć stacyi abonamentowej, należącej do odległej sieci telefonicznej miejscowej, nazwisko osoby, z którą ma się prowadzić rozmowę z teje stacyi.

Zapowiedzenie to można wysłać zarówno ze stacyi abonamentowej jak i z mównicy publicznej.

2. Czas, w którym rozmowa ma się odbyć, można oznaczyć naprzed w obrębie godzin urzędowych odnośnych urzędów telefonicznych; Zarząd nie przyjmuje jednak żadnej odpowiedzialności za dotrzymanie tego czasu.

Zapowiedzenie to traci swą ważność w dniu następującym po nadaniu o 12. godzinie w południe.

3. Zapowiedzenie może odnosić się także do nazwisk kilku osób, jednak nie do różnych stacyi abonamentowych i różnych rozmów.

4. Ten, od którego zapowiedzenie pochodzi, ma złożyć za tegoż urzędowe przesłanie należność za zapowiedzenie, a za rozmowę międzymiastową, następującą po zapowiedzeniu, zwyczajną należność za rozmowę. Przy rozmowie tej uważa się go za stronę wzywającą tak, jak przy zgłoszeniu zwyczajnym.

5. Co do płatności należności za rozmowę obowiązują wogóle także w razie zapowiedzenia postanowienia § 45. Należność za rozmowę przypada jednak do zapłaty także wtedy, jeżeli zapowiedzenie dojdzie do miejsca swego przeznaczenia, zrzeczenie się nie nastąpi a stacya wezwania aż do upływu czasu ważności (punkt 2.) nie zgłosi swej gotowości do rozmowy.

Należności za zapowiedzenie nie pobiera się tylko wtedy, jeżeli z powodu błędu technicznego lub z powodu błędu w urzędowej manipulacji albo zapowiedzenie nie dojdzie do swego przeznaczenia albo rozmowa nie przyjdzie do skutku.

6. Zapowiedzenie musi się nadać w języku zrozumiałym dla urzędu przyjmującego.

B. Ruch pośredniczący.

§ 51.

Pojęcie, rodzaje i zasady ruchu pośredniczącego.

1. Przy ruchu pośredniczącym używają organa zakładu pocztowego i telegraficznego telefonu na życzenie nadawcy lub odbiorcy pewnej wiadomości celem jej nadania, przesłania lub oddania. Rodzaje ruchu pośredniczącego są następujące:

- a) pośredniczące przesyłanie telegramów,
- b) pośredniczące przesyłanie fonogramów.

2. Ruch pośredniczący może odbywać się zawsze jedynie w granicach pewnej sieci telefonicznej miejscowej. Połączenia telefoniczne, służące dla ruchu tego, stoją pod względem porządku kolejnego, czasu trwania i ewentualnej przerwy na równi z rozmowami miejscowymi.

3. Urząd, wchodzący w służbę pośredniczącej w styczność ze stacyą abonamentową, nie jest obowiązany do badania tożsamości osoby, która nadaje lub odbiera wiadomość w stacyi abonamentowej.

§ 52.

Pośredniczące przesyłanie telegramów.

1. Pośredniczące przesyłanie telegramów może mieć miejsce:

- a) przy nadaniu z pewnej stacyi abonamentowej do urzędu telegraficznego, będącego z nią w połączeniu telefonicznym miejscowym (z reguły do centralnej stacyi telefonicznej):

- b) przy przesyłce między urzędem nadawczym i oddawczym, jeżeli oba te urzędy pozostają z sobą w połączeniu telefonicznem miejscowem, a nadawca zarządzi wyraźnie telefoniczną przesyłkę między nimi;
- c) na życzenie odbiorcy przy oddawczem przesłaniu do stacji abonamentowej, będącej w połączeniu telefonicznem miejscowem z urzędem telegraficznym.

2. Za telefoniczne przesłanie pośredniczące telegramu przy jego nadaniu, przesyłce lub doręczeniu należy zapłacić należność za pośredniczenie. Jeżeli przy pewnym telegramie schodzą się dwa lub trzy akta przesłania pośredniczącego, wówczas należy obliczyć należność powyższą osobno od każdego z nich.

Należność za pośredniczenie, przypadającą za telefoniczne nadanie lub telefoniczne przesłanie telegramu, ma złożyć nadawca, a należność za telefoniczne jego doręczenie odbiorca; abonentom telefonu kredytuje się tę należność.

3. Należność za pośredniczące przesłanie telegramu przypada do zapłaty, skoro ukończono dyktowanie telegramu, rozpoczęte z chwilą, gdy strona zawezwana oświadczyła, iż jest do odebrania gotowa, albo jeżeli przerwano dyktowanie tegoż wskutek zawinienia nadawcy lub odbiorcy.

4. Zresztą rozstrzygają co do pośredniczącego przesyłania telegramów postanowienia regulaminu telegraficznego.

§ 53.

Fonogram i jego przesłanie.

1. Fonogramy są to wiadomości, które albo
- a) przy nadaniu z pewnej stacji abonamentowej przesyła się telefonicznie do centralnej stacji łączącej, poczem urząd ten przesyła je dalej na piśmie pocztą (pocztą pneumatyczną) albo umyślnym posłańcem, albo które
- b) nadaje się na piśmie w mównicy publicznej i które mównica tą drogą pośredniczącej przesyłki telefonicznej albo doręcza stacji abonamentowej tej samej sieci telefonicznej miejscowej albo przesyła centralnej stacji łączącej w tym celu, aby stacja ta przesała je dalej na piśmie pocztą (pocztą pneumatyczną) albo umyślnym posłańcem, albo które
- c) nadaje się na piśmie w stacji centralnej (w urzędzie telegraficznym) lub które nadchodzą posłańcem lub pocztą (pocztą pneumatyczną) w piśmie, adresowanem do urzędu, w tym celu, aby z urzędu tego zostały oddane telefonicznie do jednej z włączonych do stacji abonamentowych.

2. W obrębie jednej i tej samej sieci telefonicznej miejscowej dopuszczalne jest tylko jedno-razowe telefoniczne przesłanie fonogramu. Natomiast fonogram, nadeszły do stacji centralnej (urzędu telegraficznego) drogą pośredniczącego przesłania telefonicznego i przesłany dalej przez urząd ten pocztą, może być w innej sieci telefonicznej miejscowej doręczony telefonem.

3. Nadawca oznacza w każdym przypadku sposób postąpienia z fonogramem stosownie do ewentualności, wymienionych w punkcie 1. Postanawia on także, czy ma się przesać fonogram pocztą albo pocztą pneumatyczną, w liście, na kartce korespondencyjnej lub w liście kartkowym.

4. Należność za fonogram składa się:

- a) z należności za pośredniczące przesłanie telefonem (należność za pośredniczenie), którą w razie zejścia się przy pewnym fonogramie dwóch aktów przesyłki pośredniczącej należy obliczyć za każdy akt osobno, i
- b) z należności za przesłanie pocztą (pocztą pneumatyczną) lub umyślnym posłańcem.

Należność tę ma zawsze uiścić nadawca. W razie nadania fonogramu ze stacji abonamentowej kredytuje się abonentowi należność: jeżeli nadano fonogram pisemnie w urzędzie, należy złożyć opłatę zaraz; jeżeli nadano go w piśmie do urzędu, powołanego do pośredniczącej przesyłki telefonicznej, musi się umieścić na piśmie tem znaczki wartościowe w wysokości całej opłaty za fonogram (a i b).

5. Należność za przesłanie pośredniczące przypada do zapłaty, skoro ukończono dyktowanie fonogramu, rozpoczęte po oznajmieniu strony wezwanej, iż jest gotową do jego odebrania, albo jeżeli dyktowanie to uległo przerwie wskutek zawinienia nadawcy lub odbiorcy.

Należność za dalsze przesłanie pocztą lub pocztą pneumatyczną przypada do zapłaty z chwilą oddania spisanego fonogramu organowi służbowemu, powołanemu do dalszej ekspedycji.

6. Przy fonogramach, nadanych telefonicznie (punkt 1., a), uważa się tekst pisemny, sporządzony w urzędzie łączącym na podstawie telefonicznego odebrania, za pochodzący od nadawcy.

7. Listy i karty korespondencyjne, których treść ma być podana stacji abonamentowej telefonicznie (punkt 1., c), muszą być adresowane do stacji centralnej (urzędu telegraficznego), zaopatrzone po stronie adresu w lewym brzegu górnym uwagą „Fonogram“ i w całości opłacone (punkt 4.), w przeciwnym bowiem razie prześle się je drogą pocztową zamiast pośredniczącego przesłania telefonem.

8. Po telefonicznem przesłaniu fonogramu do stacyi abonamentowej doręczy się na żądanie pocztą urzędowe wygotowanie bez opłaty pocztowej.

9. Zarząd zastrzega sobie prawo wykluczenia lub ograniczenia ruchu fonogramów w poszczególnych sieciach telefonicznych miejscowych.

§ 54.

Uwolnienie od należności za przesyłkę pośredniczącą.

Od opłacenia należności za pośredniczące przesyłanie telegramów są uwolnieni: Jego c. i k. Apostolska Mość i członkowie Najwyższego Domu cesarskiego, dalej urzędy i organa, należące do c. i k. najwyższych orszaków dworskich.

Taryfa telefoniczna.

Część pierwsza.

(Do rozdziału II. regulaminu telefonicznego.)

A. Opłata abonamentowa.

(Do § 24., p. 1., r. t.)

§ 1.

Opłaty abonamentowe za stacje główne.

1. Opłata abonamentowa wynosi:

W grupie sieci	Dla sieci z liczbą abonentów	W klasie opłat					
		A	B	C	D	E	F
		za stacje główne z					
		połączeniem samoistnem	połączeniem zamiejsckiem	połączeniem towarzyskiem		we dwójkę	we czwórkę
	K	K	K	K	K	K	
I	ponad 20.000	500	400	300	.	200	130
II	od 5.001 do 20.000	400	320	240	.	170	100
III	od 2.001 do 5.000	320	260	200	.	140	90
IV	od 501 do 2.000	.	.	180	.	120	80
V	od 201 do 500	.	.	160	90	110	70
VI	od 51 do 200	.	.	140	80	100	60
VII	od 21 do 50	.	.	120	70	.	.
VIII	najwyżej 20	.	.	100	60	.	.

2. Samoistne stacje abonamentowe zalicza się do VIII. grupy sieci.

3. Należność abonamentową za połączenia sezonowe zniża się począwszy od drugiego roku na 70 od sta kwoty przytoczonej w punkcie 1.

4. Należność abonamentowa według klasy opłat D, w kwocie przytoczonej w punkcie 1. ma zastosowanie tylko wówczas, jeśli z tym samym

przewodem zamiejskim połączone są co najmniej cztery stacje. Należność ta podwyższa się, jeśli jest tylko trzy stacje, o 10 K, jeśli jest tylko dwie stacje, o 20 K za każdą stację.

§ 2.

Grupy sieci.

Sieci telefoniczne miejscowe zalicza się do grup, podanych w § 1., stosownie do ilości głównych stacji abonamentowych, znajdujących się w poszczególnych sieciach w dniu 1. września. i to z mocą obowiązującą od dnia 1. stycznia roku następującego.

Zmiany w zaliczeniu sieci miejscowych ogłosi się najpóźniej na trzy miesiące przed ich wejściem w życie w dziennikach urzędowych. Jeżeli wskutek zmiany tej podwyższa się opłata abonamentowa, wówczas jest abonent uprawniony do nadzwyczajnego wypowiedzenia w myśl § 38., p. 2. regulaminu telefonicznego.

§ 3.

Granice rozmów w poszczególnych klasach opłat.

(Do § 20., p. 1. r. t.)

1. W grupach sieci I do III dzieją się stacje telefoniczne z połączeniem samoistnem stosownie do stopnia ich używania w ruchu dla rozmów miejscowych na stacje o ruchu bardzo wielkim, wielkim i słabym. Za ruch bardzo wielki (klasa opłat A) uważa się ilość 6001 do 12.000 własnych wezwań, za ruch wielki (klasa opłat B) ilość 3001 do 6000 własnych wezwań, a za ruch słaby (klasa opłat C) ilość najwyżej 3000 własnych wezwań na rok.

W razie przekroczenia najwyższej ilości wezwań, oznaczonej dla klasy opłat A, można zobowiązać abonenta do zgłoszenia jeszcze jednej stacji.

2. Ilość wezwań ustala się na podstawie liczeń, dokonanych jako próby wyrwykowe w centralach telefonicznych w dniach obranych przez Zarząd. O ich wyniku zawiadamia się abonenta dodatkowo w ciągu trzech dni.

Przy tych liczeniach liczy się wszystkie wezwania, wychodzące od stacji abonamentowej bez względu na to, w jakim celu one następują

i z jakim wynikiem. W rezultacie liczenia uwzględnia się jednak potrącenie, które wynosi w I. grupie sieci 30 od sta, w II. grupie sieci 25 od sta a w III. grupie sieci 20 od sta. Okazujące się przy obliczaniu potrącenia ułamki potrąca się jak pełne wezwania.

3. Jeżeli stacya domowa pewnego abonenta jest połączona z centralną stacyą telefoniczną dwoma lub więcej przewodami łączącymi, wówczas można w tym samym dniu liczyć wezwania dla wszystkich przewodów z tym skutkiem, iż dla każdego z nich rozstrzyga przeciętny wynik dnia liczenia.

4. Każdej stacyi z połączeniem towarzyskiem we dwójkę (klasa taryfy *E*) można używać w jednym dniu przeciętnie przez 60 minut, a każdej stacyi z połączeniem towarzyskiem we czwórkę (klasa taryfy *F*) w jednym dniu przeciętnie przez 40 minut bez względu na to, czy połączenia przychodzą do skutku na wezwanie własne albo na wezwanie obce, czy w ruchu dla rozmów, czy też dla pośredniczącego przesyłania.

5. Przeciętny czas dziennego korzystania ze stacyi z połączeniem towarzyskiem stwierdza się zapomocą przyrządu liczącego, umieszczonego przy aparacie stacyjnym, w ten sposób, iż dzieli się różnicę pomiędzy dwoma odczytaniem, rozdzielonymi okresem przynajmniej jednomiesięcznym, przez ilość dni.

6. Jeżeli granice rozmowy w stacyi towarzyskiej będą kilkakrotnie przekroczone, wówczas wezwie się abonenta, aby zgłosił się do wyższej klasy taryfy (połączenia samoistnego, względnie połączenia towarzyskiego we dwójkę).

Jeżeli przez przekroczenie ustanowionych granic rozmowy w stacyi towarzyskiej wyzyskuje się wspólny przewód łączący w ten sposób, iż przez to reszta stacyi, włączonych do tego samego przewodu, jest upośledzona w swem prawie jego współużywania, wówczas ma Zarząd w myśl § 36. c regulaminu telefonicznego nadto prawo zarządzenia natychmiastowego zastanowienia ruchu lub zwinienia stacyi.

§ 4.

Zaliczenie stacyi abonamentowych do klas taryfy.

1. Nowo utworzone stacyi abonamentowe z połączeniem samoistnem zalicza się do klasy opłat *C*.

2. W grupach sieci I do III liczy się następnie w czterech kwartałach, następujących po urządzeniu, zawsze w dniu powszednim, i to za każdym razem w innym dniu tygodnia wezwania, wychodzące ze stacyi abonamentowej (pierwszy okres liczenia). Kwota przeciętna wyników tego

czterokrotnego liczenia z pominięciem ewentualnych ułamków, pomnożona przez 300, daje ogólną ilość wezwań w ciągu roku.

Te stacye abonamentowe, z których według obliczenia powyższego wychodzi najwyżej 3000 wezwań, będą zaliczone stale do klasy taryfy *C*, reszta począwszy od najbliższego dnia płatności do klasy opłat *A* lub *B*, a to stosownie do ilości wezwań.

3. Co do stacyi abonamentowych, zaliczonych do klas *A* i *B*, odbędzie się w najbliższych czterech kwartałach, każdym razem w dzień powszedni, ponowne liczenie wezwań (drugi okres liczenia). Z ilości wezwań, przypadających przeciętnie na jeden dzień z pominięciem ewentualnych ułamków, pomnożonej przez 300, oznaczy się ilość wezwań w roku. Do tej w ten sposób oznaczonej klasy opłat zalicza się stacyę na stale począwszy od najbliższego dnia płatności.

4. Przy połączeniach sezonowych obejmuje każdy okres liczenia cztery obliczenia, które mają być podjęte w ciągu czasu używania w różnych miesiącach kalendarzowych. Jeżeli sezon obejmuje mniej aniżeli cztery miesiące kalendarzowe, wówczas należy wstawić w rachunek wynik tych liczeń, które odpady, jako zero.

5. Co do zaliczenia do klasy opłat *D* miarodajne jest zgłoszenie i wykonanie stacyi abonamentowej z połączeniem zamiejskiem.

6. Nowo utworzone stacye abonamentowe zalicza się do klas taryfy *E* i *F* stosownie do tego, czy zgłoszono je jako połączenie towarzyskie we dwójkę lub we czwórkę, a bez względu na to, czy inne stacye, należące do połączenia towarzyskiego, są już w ruchu.

§ 5.

Zmiana klasy taryfy.

1. Jeżeli przy poszczególnych stacyach abonamentowych klas taryfy *A* i *B* zajdą wskutek zmiany w urządzeniu abonamentowem lub w ruchu przedsiębiorstwa abonenta istotne różnice w używaniu telefonu, które mogłyby spowodować zaliczenie do innej klasy, wówczas należy na życzenie abonenta przeprowadzić ponowne liczenia w sposób, podany w § 4.

2. Przedsięwzięcie nowego liczenia może polecić także Zarząd, jeżeli spostrzeżono istotne wzmoczenie się użycia stacyi abonamentowej, należącej do klasy taryfy *A*, *B* lub *C*, albo jeżeli należy spodziewać się tegoż wskutek rozszerzenia urządzenia abonamentowego, jego przejścia na innego abonenta itd.

3. W każdym razie należy kontrolować zachowanie granic rozmów w klasach taryfy *A*, *B*

i o zapomocą liczeń w każdym piątym roku po ostatniem zaliczeniu stacyi.

4. Jeżeli przy ponownych liczeniach wynik pierwszego okresu liczenia zgadza się z dotychczasowem zaliczeniem stacyi, wówczas pozostawia się znowu stale to zaliczenie. W przeciwnym razie zalicza się stacyę począwszy od najbliższego dnia płatności do klasy opłat, odpowiadającej wynikowi liczenia, a następnie poddaje się ją pod drugi okres liczenia ze skutkiem oznaczonym w § 4., punkt 3.

5. Jeżeli pewną miejscową sieć telefoniczną przenosi się z grupy sieci IV do grupy sieci III, natenczas uskuteczni się liczenia przy wszystkich stacyach abonamentowych z połączeniem samoistnem tak, jak gdyby stacye te zostały na nowo utworzone.

6. Jeżeli połączenie samoistne przekształci się na połączenie towarzyskie lub międzymiastowe, natenczas uskuteczni się zaliczenie do nowej klasy opłat począwszy od najbliższego dnia płatności, następującego po przekształceniu.

7. Jeżeli zgłoszono przekształcenie połączenia towarzyskiego we dwójkę na połączenie we czwórkę, wówczas stacyę zalicza się do klasy opłat *F* z tym dniem normalnym, w którym byłoby skuteczne wypowiedzenie, uskutecznione przez abonenta w chwili zgłoszenia.

8. Jeżeli połączenie towarzyskie lub zamiejskie przekształca się w połączenie samoistne albo połączenie we czwórkę w połączenie we dwójkę, wówczas podwyższenie należitości nabiera mocy z chwilą przekształcenia. Jeśli chodzi przytem o połączenie samoistne w grupach sieci I do III, wówczas co do zaliczenia stacyi do klas opłat zastosuje się § 4. w ten sposób, jak gdyby stacya w chwili przekształcenia połączenia została na nowo utworzona.

§ 6.

Obszar, w którym obowiązuje pojedyncza opłata abonamentowa.

1. Opłaty wymienione w § 1. obowiązują bez dodatku tylko dla stacyi abonamentowych, położonych w obrębie pierwszej strefy poszczególnych sieci.

Strefa pierwsza obejmuje przestrzeń kolistą z centralą telefoniczną jako punktem środkowym i wychodzące poza to koło części zwartego obszaru miejscowego.

Przy wiedeńskiej miejscowej sieci telefonicznej uważa się za punkt środkowy powierzchni kolistej zamiast centrali telefonicznej wieżę kościoła św. Szczepana.

Gdzie stosunki miejscowe tego wymagają, może Zarząd wydać co do odgraniczenia strefy pierwszej odmiennie zarządzenia.

2. Promień powierzchni kolistej, tworzącej strefę pierwszą, wynosi:

dla miejscowej sieci telefonicznej wiedeńskiej 6 km, zresztą dla urzędów telefonicznych

z więcej niż 5000 stacyi abonamentowych	4
" 2001 do 5000	3
" 501 " 2000	2
" 201 " 500	1 1/2
" najwyżej 200	1

Łość głównych stacyi abonamentowych połączonych z urzędem telefonicznym w dniu 1. września pewnego roku, jest miarodajną dla całego następnego roku kalendarzowego.

3. Przy samoistnych stacyach abonamentowych jest punktem środkowym koła zawsze centrala telefoniczna. Promień dla oznaczenia strefy pierwszej wynosi 1 kilometr.

§ 7.

Dodatki za odległość.

Zwrot kosztów urządzenia przewodu.

1. Od głównych stacyi abonamentowych, położonych w strefie drugiej i trzeciej, pobiera się prócz opłaty abonamentowej w myśl § 1. dodatek za odległość.

Strefa druga tworzy pas na 5 kilometrów szeroki naokoło strefy pierwszej, strefa trzecia pas na 5 kilometrów szeroki naokoło zewnętrznej granicy strefy drugiej.

2. Dodatek za odległość wynosi 4 K za każde 100 metrów i oblicza się go przy stacyach z połączeniem samoistnem według linii powietrznej, pociągniętej między stacyą a granicą strefy pierwszej, przyczem nadwyżki ułamkowe liczy się za pełnych 100 metrów.

3. Takie samo obliczenie ma zastosowanie do stacyi, włączonej przez centralę telefoniczną jako pierwszą stacyę do przewodu zamiejskiego. Od każdej dalszej stacyi, włączonej do przewodu połączenia zamiejskiego, oblicza się dodatek za odległość według linii powietrznej między tą stacyą a stacyą włączoną bezpośrednio przed nią w kierunku do centrali telefonicznej, przyczem nadwyżki ułamkowe każdej z tych linii powietrznych uważa się za pełne 100 metrów.

Sumę wszystkich dodatków za odległość, przypadających według tego obliczenia na stacye włączone do tego samego przewodu połączenia zamiejskiego, rozdziela się równomiernie pomiędzy abonentów.

4. Za stacye, położone w strefie trzeciej, starający się o połączenie ma zapłacić prócz dodatku za odległość także jeszcze kosztu urządzenia przewodów w obrębie strefy trzeciej.

Kosztu te oblicza się według stopy jednostkowej w kwocie 30 K za każde 100 metrów

długości trasy w obrębie strefy trzeciej, przyczem nadwyżki ułamkowe uważa się za pełnych 100 metrów.

5. Długość trasy przewodu połączenia zamiej-skiego mierzy się jednolicie od wejścia do strefy trzeciej aż do ostatniej włączonej stacji tak, że nadwyżki ułamkowe tylko raz liczy się za pełne 100 metrów.

Obliczone w ten sposób koszty urządzenia w razie, jeżeli starający się o połączenie nie umówili się inaczej, rozkłada się po równych częściach na stacje, które mają być zapomocą tej przestrzeni częściowej połączone.

6. Dodatki za odległość i koszty urządzenia przewodu należy od połączeń sezonowych uiszczać w pełnej wysokości.

§ 8.

Szczególne umowy co do warunków abonamentu.

Warunki abonamentu, a zwłaszcza należ-ytości za połączenia samoistne, które wychodzą poza granice strefy pierwszej więcej jak 10 kilometrów w linii powietrznej (strefa czwarta), tudzież we wszystkich strefach za połączenia szczególnie kosztowne lub wykonane wśród szczególnie trudnych warunków (zwłaszcza w razie prowadzenia ich ponad rzeki, użycia kabli morskich, prowadzenia przewodu przez okolice niedostępne lub górskie albo jeżeli z przyczyn miejscowych nie można wykonać przewodu według normalnego systemu budowy) będą ustanowione przez Zarząd w każdym przypadku z osobna.

§ 9.

Oplata za stacje abonamentowe uboczne.

1. Oplata abonamentowa za domowe stacje uboczne wynosi 40 K. Jeżeli w tym samym budynku co stacja łącząca znajduje się więcej niż trzy stacje uboczne, wówczas zniża się opłata abonamentowa za stację uboczną czwartą do dziesiątej na 30 K, a za każdą dalszą stację uboczną na 20 K.

2. Oplata abonamentowa za zewnętrzne stacje uboczne wynosi 40 K. Do niej przychodzi dodatek za odległość, który oblicza się:

- a) jeżeli stacja uboczna połączona jest bezpośrednio ze stacją łączącą, według linii powietrznej między temi dwiema stacjami,
- b) jeżeli dla wzajemnego połączenia obu stacji używa się dwóch głównych przewodów łączących, według obydwóch linii powietrznych między stacją łączącą a centralą telefoniczną i między stacją uboczną a centralą telefoniczną.

Dodatek za odległość wynosi 4 K za każde 100 metrów lub ułamek tej odległości, conajmniej jednak 10 K za oznaczoną pod *a* linię powietrzną lub za każdą z obydwóch pod *b* wspomnianych linii powietrznych.

O ile trasa przewodu łączącego jakiejś stacji ubocznej przypada na strefę trzecią lub czwartą, mają mieć zastosowanie postanowienia §§ 7. i 8. o zwrocie kosztów urządzenia przewodu i o ustanowieniu szczególnych warunków abonamentu, a zwłaszcza należ-ytości. To samo odnosi się do połączeń szczególnie kosztownych albo takich, które mają być urządzone wśród szczególnie trudnych warunków.

W wiedeńskiej miejscowej sieci telefonicznej obowiązują osobne postanowienia co do wymierzenia opłat abonamentowych za zewnętrzne stacje uboczne, dla których połączenia ze stacją łączącą używa się dwóch głównych przewodów łączących a w danym razie także przewodów pośredniczących.

3. Za stacje sezonowe uboczne zniża się w drugim roku opłatę abonamentową w kwocie 40 K na 30 K, a opłatę abonamentową w kwocie 30 K na 24 K.

§ 10.

Zmiana granicy stref.

1. Jeżeli przez przełożenie centralnej stacji telefonicznej do innego budynku przesuną się granice stref w obrębie danej sieci telefonicznej, wówczas nie zachodzi z tego powodu żadna zmiana w należ-ytościach za stacje abonamentowe, urządzone poprzednio.

2. Jeżeli granice stref zostają przesunięte wskutek rozszerzenia zamkniętego obszaru miejscowego, wówczas może abonent żądać, aby na nowo obliczono albo w danym razie pominięto dodatek za odległość od jego stacji, objętej tą zmianą, począwszy od tego dnia normalnego, w którym wypowiedzenie jego miałoby skutek prawny.

§ 11.

Zniżenie opłaty abonamentowej.

(Do § 25. r. t.)

Oznaczone w § 25. regulaminu telefonicznego kraje, powiaty i gminy uiszczają za główne stacje abonamentowe 50 od sta opłaty abonamentowej, przypadającej według § 1. taryfy telefonicznej, za stacje uboczne zamiast ustanowionej w § 9. należ-ytości abonamentowej 20 K rocznie.

Dodatki za odległość nie będą zniżane.

B. Inne należitości i świadczenia pieniężne.**§ 12.**

Oplata za połączenia stałe.

(Do § 21., p. 4. i 5. r. t.)

1. Ryczałt za regularne uskutecznianie stałego połączenia raz na dzień wynosi miesięcznie 2 K. Za każde dalsze stałe połączenie codzienne podwyższa się ryczałt o 1 K na miesiąc.

2. Należytość za uskutecznienie stałego połączenia na podstawie żądania, postawionego odnośnie do pewnego szczególnego przypadku wynosi 20 h.

§ 13.

Należytość za zwolnienie.

(Do § 32. r. t.)

Należytość za przedwczesne zwolnienie z abonamentu wynosi przy stacjach głównych i stacjach ubocznych zewnętrznych 10 K, a przy stacjach ubocznych wewnętrznych 5 K za każdy kwartał, z którego zwolniono abonenta.

§ 14.

Koszta urządzenia i rozebrania przewodu łączącego.

(Do § 30., p. 2., § 32., p. 2., i § 33., p. 2. r. t.)

1. Koszta urządzenia przewodu, które abonent ma wynagrodzić w myśl § 30., p. 2., § 32., p. 2., lub § 33., p. 2. regulaminu telefonicznego, oblicza się po 30 K, a koszta rozebrania przewodu po 2 K za każde 100 metrów długości trasy odpowiedniego kawałka przewodu, licząc nadwyżki ułamkowe za pełnych 100 metrów.

2. Obliczając stosunkowo w myśl powołanych przepisów nieubiegłą jeszcze część czasu, w ciągu którego abonent byłby związany abonamentem, należy wstawić w rachunek jedynie pełne kwartały kalendarzowe. Krótsze przestrzenie czasu pomija się.

§ 15.

Oplata za wszystkie inne roboty. Cennik.

Za częściej powtarzające się rodzaje robót, wykonywanych na rachunek abonenta (§ 27. r. t.), ustanawia Zarząd ryczałty lub stopy jednostkowe.

Ryczałty te i stopy jednostkowe zostaną uwidocznione w cenniku, który poda także ceny przyrządów i innych przedmiotów urządzenia oraz wysokość opłaty za wymianę (§ 15., punkt 2. r. t.).

Część druga.

(Do rozdziału III. regulaminu telefonicznego.)

A. Rozmowy.**§ 16.**

Należytość za rozmowę.

(Do § 44. r. t.)

a) Należytość za rozmowę miejscową wynosi:

20 h za jednostkę rozmowy zwyczajnej;

60 h za jednostkę rozmowy pilnej.

b) Należytość za rozmowę międzymiastową wynosi:

na odległość aż do 50 kilometrów (I. strefa dalsza) 60 h;

na odległość aż do 100 kilometrów (II. strefa dalsza) 1 K;

na odległość aż do 300 kilometrów (III. strefa dalsza) 2 K;

na odległość aż do 600 kilometrów (IV. strefa dalsza) 3 K;

na odległość powyżej 600 kilometrów V. strefa dalsza) 4 K

za jednostkę rozmowy zwyczajnej, a trzy razy tyle za jednostkę rozmowy pilnej.

Rozstrzyga wzajemne oddalenie obu urzędów telefonicznych, między którymi prowadzi się rozmowę na przewodach międzymiastowych. Celem oznaczenia oddalenia tego podzielony jest cały obszar administracyjny na kwadraty taksowe o długości boków, wynoszącej 14,84 kilometra. Za wzajemne oddalenie obu wspomnianych urzędów telefonicznych uważa się rachunkowo oznaczony odstęp między punktami środkowymi obu kwadratów taksowych, w których urzędy te leżą. Przytem pomija się ułamki kilometra przy wyniku ostatecznym.

Dla połączeń, do których używa się międzymiastowych przewodów ubocznych, nie przenoszących 10 kilometrów długości trasy (I. strefa bliska), zniża się należytość za rozmowę międzymiastową na 30 h, a dla połączeń, do których używa się międzymiastowych przewodów ubocznych, nie przenoszących 20 kilometrów (II. strefa bliska), na 40 h za jednostkę rozmowy zwykłej, zaś trzy razy tyle za jednostkę rozmowy pilnej. Przytem nie liczy się części ułamkowych kilometra.

- c) Należność za zamówione rozmowy nocne (§ 46. r. t.) i za rozmowy dziennikarskie (§ 47. r. t.) wynosi połowę należności, przypadającej według lit. b) za zwyczajne rozmowy międzymiastowe o tej samej ilości jednostek i w tej samej relacji.

Jeżeli upoważnienie do prowadzenia rozmów dziennikarskich za zniesieniem obejmuje kilka połączeń międzymiastowych, dla których obowiązują należności za rozmowę w różnej wysokości, i jeżeli z końcem miesiąca przeprowadzono mniej niż 50 jednostek rozmowy, wówczas należy obliczyć opłatę za jednostki rozmowy, brakujące jeszcze do tej liczby, według przeciętnej wysokości opłat (zniżonych), przypadających za jednostki rozmów przeprowadzonych.

§ 17.

Inne należności.

- a) Należność za wezwanie (§ 49. r. t.) równa się należności za rozmowę, nie może jednak wynosić mniej niż 30 h. ani więcej niż 1 K.
- b) Należność za odwołanie rozmowy (§ 49. r. t.) wynosi:
- w ruchu miejscowym, w strefach bliskich i w strefie dalszej I i II. 30 h;
  - w strefie dalszej III do V. 1 K.
- c) Jeżeli wezwanie do rozmowy lub odwołanie rozmowy odnosi się do więcej jak jednej osoby, podwyższa się należność za wezwanie względnie za odwołanie rozmowy o 30 h od każdej dalszej osoby.
- d) Należność za zapowiedzenie rozmowy (§ 50. r. t.) wynosi 30 h.

B. Ruch pośredniczący.

§ 18.

Pośredniczące przesyłanie telegramów.

(Do § 52. r. t.)

Należność za telefoniczne przesłanie telegramu przy nadaniu, przesyłce lub oddaniu wynosi 15 h od każdego 50 słów, obliczonych według taksy, albo ułamka tej ilości słów.

§ 19.

Pośredniczące przesyłanie fonogramów.

(Do § 53. r. t.)

Należność za telefoniczne przesłanie fonogramu składa się z taksy zasadniczej w kwocie 20 h i taksy od słowa w kwocie 2 h.

Liczbę słów oznacza się według przepisów, obowiązujących dla telegramów.

Należność za doręczenie fonogramu umyślnym posłańcem równa się należności ekspresowej za przesyłkę poczyli listowej.

W obrębie wiedeńskiej sieci telefonicznej miejscowej nie przesyła się fonogramów umyślnym posłańcem.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLIII. — Wydana i rozesłana dnia 26. września 1916.

Treść: (M 323.—325.) 323. Rozporządzenie o uregulowaniu obrotu olejem skalnym (ropa), uzyskiwanymi z niego produktami (produktami olejów mineralnych), dziegiem i produktami dziegiowymi. — 324. Rozporządzenie w sprawie wydania postanowień wykonawczych do rozporządzenia ministeryalnego z dnia 20. września 1916, o uregulowaniu obrotu olejem skalnym (ropa), uzyskiwanymi z niego produktami (produktami olejów mineralnych), dziegiem i produktami dziegiowymi. — 325. Rozporządzenie o uregulowaniu obrotu melassą i wodą osmową.

323.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami i Kierownikiem Mini- sterstwa spraw wewnętrznych z dnia 20. września 1916,

o uregulowaniu obrotu olejem skalnym (ropa),
uzyskiwanymi z niego produktami (produktami
olejów mineralnych), dziegiem i produktami
dziegiowymi.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia
10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, za-
rządza się, co następuje:

§ 1.

Obowiązkowi zgłoszenia podlegają według
następujących postanowień wymienione poniżej
materiały:

1. Olej skalny (ropa);
2. wszelkie produkty olejów mineralnych,
nie wyłączając produktów pośrednich;
3. surowy dziegieć z węgla kamiennego
i z węgla brunatnego;
4. wszelkiego rodzaju benzol;
5. wszelki olej dziegiowy z węgla kamien-
nego i z węgla brunatnego;
6. smoła gazowa z węgla kamiennego.

Minister handlu może obowiązek zgłoszenia
rozebrać na inne jeszcze materiały lub poszcze-
gólne materiały od tego obowiązku uwolnić.

Do zgłoszenia obowiązani są wytwórcy pro-
duktów olejów mineralnych, surowego dziegiu
z węgla kamiennego, surowego dziegiu z węgla
brunatnego lub produktów dziegiowych bezwa-
runkowo, zaś handlarze i przedsiębiorstwa dla
wspólnego pobierania (stowarzyszenia itp.), zajmujące
się sprzedażą tych materiałów, wówczas, jeśli ich
zapasy wszelkiego rodzaju oleju do smarów w dniu
26. września 1916 wynoszą razem 10 cetnarów
metrycznych lub więcej, a z innych materiałów
z każdego z nich 50 cetnarów metrycznych lub
więcej. Uzasadniony w ten sposób obowiązek
zgłoszenia trwa w dalszym ciągu także wtedy,
jeżeli stan zapasów zmniejszył się poniżej tej
ilości.

Minister handlu może uwolnić pewne rodzaje
przedsiębiorstw od obowiązku zgłaszania lub na-
łożyć także ten obowiązek na innych posiadaczy
materiałów oznaczonego w pierwszym ustępie
rodzaju.

Bliższe postanowienia o wykonaniu obowiązku
zgłoszenia wyda Minister handlu.

Dla zapasów, znajdujących się w posiadaniu
zarządu wojskowego, państwa, w szczególności
państwowych przedsiębiorstw i zakładów tudzież
służących do ruchu publicznego przedsiębiorstw
kolejowych i żeglugi parowej mają zastosowanie
osobne postanowienia.

§ 2.

Istniejące i przybyć mające nowe zapasy
wymienionych poniżej materiałów ulegają zam-
knięciu:

1. Wszelkie produkty olejów mineralnych,
nie wyłączając produktów pośrednich;

2. surowy dziegieć z węgla kamiennego i z węgla brunatnego;

3. benzol, a mianowicie benzol surowy (koksarniany i dziegielny, olej wstępny i lekki), benzol motorowy, benzol handlowy, toluol, ksyloł, nafta solwentowa i benzol ciężki;

4. olej dziegielny z węgla kamiennego, a mianowicie olej średni (ropy fenolowe do 50% zawartości kwasu); olej ciężki (kreozot i olej pralny), olej atracenowy, olej do pędzenia motorów, ropał, karbolinum i olej do impregnowania;

5. wszelkie oleje dziegielne z węgla brunatnego.

Minister handlu może zamknięcie rozciągnąć na olej skalny (ropę) i na inne produkty dziegielne, aniżeli wymienione w punktach 3. do 5. albo uchylić je co do poszczególnych materyałów. Zamknięcie oleju skalnego rozciąga się tylko na ten olej skalny (ropę), który został już uwolniony według postanowień rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. sierpnia 1915, Dz. u. p. Nr. 239, dotyczącego zajęcia ropy.

§ 3.

Zamknięcie obejmuje przy nafcie do oświetlania tylko ilości, znajdujące się w posiadaniu producentów, bez względu na to, gdzie one są złożone, zaś przy wszystkich innych materyałach, wymienionych w § 2., punkt 1. do 5., także ilości, znajdujące się w posiadaniu handlarzy i przedsiębiorstw dla wspólnego pobierania (stowarzyszeń itp.).

Minister handlu może koło osób, których zapasy podlegają zamknięciu rozszerzyć albo ograniczyć.

§ 4.

Zamknięcie ma ten skutek, że podlegające mu materyały mogą być oddane tylko na podstawie osobnego zezwolenia i tylko w takiej ilości i jakości, tudzież w ciągu tego okresu czasu, na jakie pozwolenie opiewa.

Minister handlu może zarządzić, że także do przeróbki zamkniętych materyałów potrzeba osobnego zezwolenia.

§ 5.

Osobne zezwolenie (§ 4., ustęp 1.) będzie udzielane albo przez Ministerstwo handlu, względnie o ile chodzi o pobieranie benzyny lub benzolu do maszyn, używanych w przedsiębiorstwie rolnem (plugi, młockarnie itp.), przez Ministerstwo rolnictwa, albo też przez urzędy, którym te Ministerstwa zadanie to poruczyły.

Postanowienia poprzedniego ustępu nie dotyczą przepisów, jakie obowiązują co do wolnego od podatku pobierania produktów oleju mineralnego, podlegających podatkowi.

Do wydań skutecznych bezpośrednio na rzecz zarządu wojskowego, nie potrzeba żadnego pozwolenia na pobranie, można ich jednak dokonać tylko na podstawie wyraźnego zamówienia albo zażądania ze strony Władzy wojskowej. Dokumenty zamówienia albo ich odpisy ma wydający przechowywać.

Pozwolenia udzielone przed rozpoczęciem się obowiązywania niniejszego rozporządzenia pozostają w mocy na oznaczony w nich czas trwania ważności, jednakowoż najdalej do dnia 15. października 1916. Udzielone zezwolenia można każdej chwili odwołać.

Blizsze postanowienia o udzielaniu zezwolenia będą wydane przez Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem rolnictwa.

§ 6.

Minister handlu może ze względu na interes publiczny zobowiązać według swobodnego uznania producentów, handlarzy i wszystkich innych posiadaczy produktów olejów mineralnych, surowego dziegielu z węgla kamiennego, surowego dziegielu z węgla brunatnego lub produktów dziegielnych, aby dostarczyli wymienionych w § 1. materyałów ze swych przedsiębiorstw względnie zapasów i wydać wszelkie zarządzenia celem zabezpieczenia zażądanych materyałów.

Możliwość zastosowania poprzednich postanowień nie wyklucza okoliczność, że siedziba (miejsce zamieszkania) tego, dla kogo materyały się rekwiruje, znajdują się poza obszarem, na którym rozporządzenie niniejsze obowiązuje.

§ 7.

Wynagrodzenie za materyały, które mają być dostawione stosownie do § 6., winien w braku dobrowolnej umowy ustanowić przy współudziale tych, dla których się materyały rekwiruje i w miarę możliwości przy udziale osób, obowiązanych do dostarczenia, sąd w postępowaniu niespornem, po wysłuchaniu rzeczoznawców, w granicach ustanowionych ewentualnie najwyższych cen.

Rzeczoznawców należy powoływać z reguły z grona stale zaprzysiężonych rzeczoznawców.

Do rozstrzygnięcia jest właściwy sąd powiatowy, w którego okręgu znajduje się siedziba (miejsce zamieszkania) obowiązującego do dostawy. Rozstrzygnięcie można zacząć rekuresem w ciągu ośmiu dni. Przeciwnie orzeczeniu drugiej instancji nie jest dopuszczalny dalszy środek prawny.

O ile koszt postępowania ma zwrócić jedna strona lub należy je rozdzielić między strony, rozstrzyga sąd według swobodnego uznania.

§ 8.

Obowiązek dostawy nie ulega zwłoce wskutek postępowania sądowego (§ 7.).

O ile inne porozumienie nie przyjdzie do skutku, należy cenę zapłacić gotówką przed oddaniem towaru albo też zabezpieczyć zapłatę, którą należy uiścić w ciągu czternastu dni od dnia wydania. Jeżeli cena przed oddaniem nie jest jeszcze ustalona, natenczas Minister handlu oznaczy wysokość udzielić się mającego zabezpieczenia.

§ 9.

Jeśli wymagają tego względy publiczne może Minister handlu uwzględniając możność świadczenia i położenie gospodarze odnośnych osób według swobodnego ocenienia:

1. zniewolić wytwórców produktów olejów mineralnych, surowego dziegciu z węgla kamiennego, surowego dziegciu z węgla brunatnego albo produktów dziegciowych do kontynuowania produkcji;

2. nakazać im wytwarzanie oznaczonych dokładnie materiałów w pewnym oznaczonym zakresie;

3. regulować produkcję i zarządzić w tym celu przedłożenie planów przedsiębiorstwa, które będą zależały od jego zatwierdzenia, albo przepisać wprost plany przedsiębiorstwa;

4. przydzielić materiały surowe i produkta pośrednie innemu przedsiębiorstwu i nałożyć na nie obowiązek do ich przerobienia;

5. zniewolić przedsiębiorstwa do przyjmowania na skład materiałów surowych, produktów pośrednich i wytworów końcowych. należących do jakiegoś innego przedsiębiorstwa.

§ 10.

Jeżeli wytwórca nie spełni obowiązku, nałożonego nań stosownie do § 9., liczba 1 i 2, może Minister handlu stosownie do danych okoliczności zarządzić wyrobienie potrzebnych materiałów w odnośnym przedsiębiorstwie albo w jakimś innym przedsiębiorstwie na koszt i niebezpieczeństwo opieszalego wytwórcy. W tym ostatnim przypadku można zmusić opieszalego przedsiębiorcę, aby swe materiały surowe, produkty pośrednie i materiały pomocnicze oddał przedsiębiorstwu, któremu polecono dokonać produkcji. W przypadkach, przewidzianych w § 9., liczba 4 i 5, mają odpowiednie zastosowanie postanowienia §§ 7. i 8. co do wynagrodzenia za przydzielone do przerobienia materiały, względnie za przyjęcie materiałów na skład.

§ 11.

Do wydania zarządzeń wymienionego w §§ 6., 9. i 10. rodzaju, jeżeli chodzi o przedsiębiorstwa, będące w zarządzie Ministerstwa robót publicznych lub pozostające pod nadzorem władz górniczych, wymagane jest porozumienie się z Ministrem robót publicznych.

§ 12.

Istniejące kontrakty nie stoją na przeszkodzie wypienieniu zobowiązań, nałożonych postanowieniami tego rozporządzenia lub też wydanych na ich podstawie zarządzeń.

§ 13.

Ministrowi handlu lub organom przezeń upoważnionym należy udzielać na żądanie wszelkich potrzebnych wyjaśnień o przedsiębiorstwie.

Nad przestrzeganiem postanowień niniejszego rozporządzenia i wydanych na jego zasadzie zarządzeń będzie czuwało Ministerstwo handlu przez organa do tego przez siebie upoważnione. W tym celu, jakoteż w celu przygotowania i wykonania zarządzeń, jakie mają być wydane na zasadzie niniejszego rozporządzenia, można zwiedzać ubikacje przedsiębiorstwa i składy i inne zakłady, wglądać do ksiąg kupieckich i innych zapisków.

§ 14.

Za przekroczenia tego rozporządzenia i wydanych na jego podstawie zarządzeń, oraz za każde współdziałanie przy udaremnianiu zawartych w niem zobowiązań, będą polityczne władze pierwszej instancji karały grzywną do 5000 K lub też według uznania aresztem do sześciu miesięcy, o ile działania te nie podlegają surowszemu postanowieniu karnemu.

§ 15.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w miejsce rozporządzenia ministeryalnego z dnia 18. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 377 o uregulowaniu obrotu produktami olejów mineralnych, benzolem i olejami smołowymi, i rozporządzenia ministeryalnego z dnia 29. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 127, tyżącego się zmiany tego rozporządzenia. Wchodzi ono w życie z dniem ogłoszenia.

Forster wlr.
Zenker wlr.
Spitzmüller wlr.

Trnka wlr.
Leth wlr.
Haedel wlr.

324.**Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem rolnictwa z dnia 20. września 1916,**

w sprawie wydania postanowień wykonawczych do rozporządzenia ministeryalnego z dnia 20. września 1916, Dz. u. p. Nr. 323, o uregulowaniu obrotu olejem skalnym (ropą), uzyskiwanymi z niego produktami (produktami olejów mineralnych), dziegiem i produktami dziegiowymi.

Na zasadzie §§ 1., ustęp 5. i 5., ustęp 5. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 20. września 1916. Dz. u. p. Nr. 323, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Wytwórcy, produktów olejów mineralnych mają swe zapasy oleju skalnego i produktów olejów mineralnych, zaś wytwórcy surowego dziegiu z węgla kamiennego i z węgla brunatnego lub produktów dziegiowych swe zapasy dziegiu z węgla kamiennego względnie dziegiu z węgla brunatnego i produktów dziegiowych zgłosić według stanu z dnia 1. października 1916, a nadto przybytek i ubytek od dnia 15. września do dnia 1. października 1916. W dalszym ciągu należy zgłaszać według stanu z dnia 15. października 1916 i z dnia 1. i 15. każdego następnego miesiąca przybytek i ubytek, powstały od terminu ostatniego wykazu a nadto zapasy pozostałe.

Podobny obowiązek zgłaszania ciąży na handlarzach i przedsiębiorstwach dla wspólnego pobierania (stowarzyszeniach itp.), wymienionych w § 1., ustęp 3. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 20. września 1916, Dz. u. p. Nr. 323.

§ 2.

Zgłaszania należy skutecznieć osobno co do każdego miejsca przedsiębiorstwa i składu najpóźniej w piątym dniu po podanych w § 1. terminach wprost do oddziału dla olejów mineralnych Ministerstwa handlu i w razie przesyłki pocztą nadać je najpóźniej w ostatnim dniu terminu.

Zgłaszania należy sporządzać wyłącznie i ściśle według wzorów, zawartych w załącznikach A i B tego rozporządzenia.

§ 3.

Osobne zezwolenie, wspomniane w § 5., ustęp 1. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 20. września 1916, Dz. u. p. Nr. 323, jest albo zezwoleniem na pobieranie albo zezwoleniem na wydawanie.

Zezwolenie na pobieranie opiewa na imię i nazwisko odbiorcy zamkniętego materiału. Ministerstwo handlu, względnie Ministerstwo rolnictwa udzielając zezwolenia na pobieranie może zezwolić na to, aby pobrane na podstawie zezwolenia materiały były wydawane dalej bez dalszego zezwolenia na pobieranie i może przytem ustanowić najwyższy wymiar ilości, które mają być naraz wydane.

Zezwolenie na wydawanie uprawnia wydającego bez oznaczenia pewnego oznaczonego odbiorcy do wydania wymienionych także materiałów. Przedsiębiorstwa, którym zezwolenie takie zostało udzielone, są obowiązane po upływie trwania ważności zezwolenia wykazać temu Ministerstwu, które zezwolenia udzieliło, uskutecznienie poszczególnych wydań z wymienieniem imienia i nazwiska (firmy), miejsca zamieszkania (miejsca przedsiębiorstwa), zatrudnienia odbiorcy i celu wydania.

§ 4.

O pozwolenie na pobieranie (§ 3., ustęp 2.) ma prosić odbiorca, zaś o zezwolenie na wydawanie (§ 3., ustęp 3.), wydawca zamkniętego towaru.

Prośby należy wnosić albo w oddziale Ministerstwa handlu dla olejów mineralnych, względnie, gdy chodzi o pobieranie benzyny lub benzolu do maszyn, używanych w przedsiębiorstwie rolnem. w Ministerstwie rolnictwa, albo w tych urzędach, którym te Ministerstwa poruczyły udzielanie zezwolenia stosownie do § 5., ustęp 1. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 20. września 1916, Dz. u. p. Nr. 323. O ile chodzi o pobieranie benzyny lub benzolu do maszyn, używanych w gospodarstwie rolnem, potrzebują daty, podane przez proszącego. poświadczenia gminy, a o ile chodzi o pobieranie materiałów zamkniętych dla górniczego wydobywania mineralów zastrzeżonych i żywicy ziemnej, poświadczenia rewirowego urzędu górniczego, o ile zaś chodzi o pobieranie wszystkich innych materiałów, poświadczenia politycznej władzy pierwszej instancji albo inspektora przemysłowego. Przedsiębiorstwa państwowe nie potrzebują takiego poświadczenia dla swoich poborów.

Prośby należy sporządzać wyłącznie i ściśle według wzorów, zawartych w załącznikach C i D tego rozporządzenia.

§ 5.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Zenker wlr.

Spitzmüller wlr.

Firma . . . . .

Załącznik A.

Miejsce przedsiębiorstwa (magazynu) . . . . .

Wykaz

przybytku i ubytku olejów mineralnych
w czasie od . . . . . do . . . . . 191..

Materiały	Zapas w dniu	Przybytek	Ubytek ¹⁾	Pozostaje w zapasie w dniu...	Materiały	Zapas w dniu	Przybytek	Ubytek ¹⁾	Pozostaje w zapasie w dniu...
	cetnarów metrycznych					cetnarów metrycznych			
Ropa				*)	Nieodparafinowany olej parafinowy				
Benzyna	1. hydr.				Odparafinowane produkty pośrednie (olej zgęszczony)				
	2. dla lotników								
	3. lekka (680—725 cięż. gat.)				Gaz				
	Suma 1—3								
	4. ciężka (do 745 cięż. gat.)				Łuski parafinowe				
	5. ciężka (745—760 cięż. gat.)								
	6. lakier benz.				Parafina				
Suma 4—6									
7. surowa				Olej wulkanowy					
Suma 1—7									
Surogaty oleju terpentynowego									
Nafta									
Olej gazowy warzkiego rodzaju (niebieski, gazowy, motorowy, do motorów Diesla)	1. ponad 880 cięż. gat.				Olej do samochodów	1. trwałe na mróz			
	2. poniżej 880 cięż. gat.					2. nietrwałe na mróz			
	Suma 1—2				Suma 1—2				
Olej do smarów (z wyjątkiem oleju wulkanowego, oleju do samochodów i oleju do cylindrów)	1. lekki (płynność do 4 przy 20° C)				Olej do cylindrów	1. dla pary nasyconej			
	2. średni (płynność do 3 przy 50° C)					2. dla pary przegrzewanej			
	Suma 1—2				Suma 1—2				
					Gudron olejny	1. Punkt krzepnięcia poniżej 45° C			
						2. punkt krzepnięcia powyżej 45° C			
Suma 1—3				Suma 1—2					
					Smola miękka				
					Smola twarda				
					Koks naftowy				
					Inne resztki				

1) Tutaj należy wymienić materiały, oddane wprost zarządowi wojskowemu (§ 5., ustęp 3. rozporządzenia ministerialnego z dnia 20. września 1916, Dz. u. p. Nr. 323):

Produkty: . . . . .
Ilości w cetnarach metrycznych: . . . . .

2) Z tego: W rafinerii: . . . . . cetnarów metrycznych
Zamagazynowane gdzieindziej: . . . . .

Firma: . . . . .

Załącznik B.

Miejsce przedsiębiorstwa (magazynu): . . . . .

Wykaz

przybytku i ubytku dziegciu i olejów dziegciowych
w czasie od . . . . . do . . . . . 191 .

M a t e r y a ł y		Zapasy w dniu	Przybytek	Ubytek ¹⁾	Pozostaje w zapasie w dniu . . .
cetnarów metrycznych					
Surowy dziegieć z węgla kamiennego					
Benzole	benzol surowy (koksarniany i dziegciowy; olej wstępny i lekki)				
	benzol motorowy				
	benzol handlowy				
	ksylol, nafta solwentowa, benzol ciężki				
	toluol				
Oleje dziegciowe z węgla kamiennego	olej średni (ropy fenolowe z zawartością kwasu do 50%)				
	olej ciężki (krezot i olej pralny)				
	olej antracenyowy				
	szczególne rodzaje	olej do pędzenia motorów, ropał			
	karbolineum				
	olej do impregnowania				
Smoła gazowa z węgla kamiennego					
Surowy dziegieć z węgla brunatnego					
Olej dziegciowy z węgla brunatnego					

1) Tutaj należy wymienić materiały, oddane wprost zarządowi wojskowemu (§ 3., ustęp 3. rozporządzenia ministerjalnego z dnia 20. września 1916, Dz. u. p. Nr. 323):

Produkty: . . . . .

Ilości w cetnarach metrycznych: . . . . .

Gmina: .....
 Powiat: .....
 Kraj: .....

Załącznik C.

Prośba o pozwolenie na pobieranie.

Imię i nazwisko (firma) proszącego: .....
 Miejsce zamieszkania proszącego (siedziba firmy): .....
 Rodzaj przedsiębiorstwa, w którym ma się używać produktów: .....

Rodzaj i ilość potrzebnego produktu:

Produkt	Ilość	Produkt	Ilość
Benzyna	do 725 ciężaru gat.	Benzole	Koks naftowy
	725—745 ciężaru gat.		Surowy dziegieć z węgla kamiennego
	ponad 745 ciężaru gat.		benzol surowy (koksarniany i dziegielowy; olej wstępny i lekki)
Surogaty oleju terpentynowego		benzol motorowy	
Nafta		benzol handlowy	
Olej gazowy		ksylol, nafta solwentowa, benzol ciężki	
Oleje do smarów	1. lekkie (płynność do 4 przy 20° C)	Oleje dziegielowe z węgla kamiennego	toluol
	2. średnie (płynność do 3 przy 50° C)		olej średni (ropy fenolowe z zawartością kwasu do 50%)
	3. ciężkie (płynność ponad 3 przy 50° C)		olej ciężki (krezot i olej pralny)
	Olej do cylindrów		olej antracenowy
	Olej wulkanowy		olej do pędzenia motorów, ropa
Nieodparafinowany olej parafinowy		karbolinum	
Odparafinowane produkty pośrednie (olej zgęszczony)		olej do inapregnowania	
Parafina		Surowy dziegieć z węgla brunatnego	
Gudron olejny	punkt krzepnięcia poniżej 45° C	Oleje dziegielowe z węgla brunatnego	Olej dziegielowy z węgla brunatnego
	punkt krzepnięcia powyżej 45° C		
Smoła miękka			
Smoła twarda			

Produkt ma być pobrany od (firmy): .....
 w: .....

Rodzaj jego używania *): .....
 (w razie używania do pędzenia motorów podać należy rodzaj motoru i jego siły koni): .....

Uwidocznienie zapasów produktów tego rodzaju znajdujących się ewentualnie jeszcze u proszącego: .....

Zapotrzebowanie miesięczne żadanego produktu w przybliżeniu: .....

Suma rzeczywistego pobrania żadanego produktu w poprzednim miesiącu: .....

Data i liczba ostatniego zezwolenia na pobieranie: .....

O ile prosi się o zezwolenie na pobieranie benzyny, należy podać, czy benzyna ma być pobrana jako wolna od podatku: .....

Data:

Podpis:

Potwierdza się zgodność powyższych dat oraz istnienie takiego zapotrzebowania:

Podpis:

Pieczęć urzędowa:

*) Jeśli produktów potrzeba dla wykonania zamówień wojskowych, to przy bezpośrednich dostawach należy wymienić zamawiającą władzę wojskową, liczbę, datę, przedmiot zlecenia dostawy i ilość dostawić się mających produktów. Przy dostawach pośrednich, lub też, jeśli chodzi o dostawę środków ruchu dla dostawców wojskowych, należy przedłożyć potwierdzenia bezpośredniego dostawcy wojskowego.

Gmina: . . . . .
 Powiat: . . . . .
 Kraj: . . . . .

Załącznik D.

Prośba o pozwolenie na wydanie.

Firma i rodzaj przedsiębiorstwa proszącego: . . . . .
 Siedziba firmy: . . . . .

Rodzaj i ilość produktu, którego wydanie proponuje się:

P r o d u k t		I ł o ś ć	P r o d u k t		I ł o ś ć
Benzyna	do 725 ciężaru gat.		Koks naftowy		
	725 do 745 ciężaru gat.		Surowy dziegieć z węgla kamiennego		
	ponad 745 ciężaru gat.		Benzole	benzol surowy (koksarniany i dziegielowy, olej wstępny i lekki)	
Surogaty oleju terpentynowego		benzol motorowy			
Nafta		benzol handlowy			
Olej gazowy		ksylol, nafta solwentowa, benzol ciężki			
Oleje do smarów		1. lekkie (płynność do 4 przy 20° C)		toluol	
		2. średnie (płynność do 3 przy 50° C)	Oleje dziegielowe z węgla kamiennego	olej średni (ropy fenolowe z zawartością kwasu do 50%)	
		3. ciężkie (płynność ponad 3 przy 50° C)		olej ciężki (krezol i olej pralny)	
		Olej do cylindrów		olej antracenyowy	
Olej wulkanowy	szczególne rodzaje	olej do pędzenia motorów, ropał			
Nieodparafinowany olej parafinowy		karbolineum			
Odparafinowane produkty pośrednie (olej zgęszczony)		olej do impregnowania			
Parafina					
Gudron olejny	punkt krzepnięcia poniżej 45° C				
	punkt krzepnięcia powyżej 45° C				
Smoła miękka			Surowy dziegieć z węgla brunatnego		
Smoła twarda			Olej dziegielowy z węgla brunatnego		

Uwidocznienie zapasów produktów tego rodzaju, znajdujących się ewentualnie jeszcze u proszącego: . . . . .

Data i liczba ostatniego zezwolenia na wydanie: . . . . .

Data:

Podpis:

325.**Rozporządzenie Ministra handlu
w porozumieniu z Ministrami rol-
nictwa i skarbu oraz Kierownikiem
Ministerstwa spraw wewnętrznych
z dnia 22. września 1916****o uregulowaniu obrotu melassą i wodą osmową.**

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.**Cel Centrali dla melassy i jej kierownictwo.**

Uregulowanie obrotu melassą i wodą osmową porucza się Centrali dla melassy (C. M.) w Pradze.

Centrala dla melassy jest osobą prawniczą. Minister handlu mianuje w porozumieniu z interesowanymi Ministrami kierownika celem zawiadywania sprawami Centrali, który zastępuje Centralę na zewnątrz.

W przedmiocie zawiadywania spraw Centrali dla melassy zostanie wydany regulatyw przez Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

Centrala dla melassy stoi pod nadzorem państwowym, wykonywanym przez komisarzy rządowych, mianowanych przez Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

§ 2.**Rada przyboczna Centrali dla melassy.**

Centrali dla melassy przydaje się radę przyboczną, złożoną z zastępców przemysłu cukrowniczego, przemysłów, przerabiających melassę i wodę osmową oraz rolnictwa, których zamianuje Minister handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

Kierownik Centrali dla melassy przewodniczy na posiedzeniach rady przybocznej.

Radę przyboczną zwołuje w miarę potrzeby Minister handlu. W szczególności ma zwołać nastąpić na wniosek kierownika Centrali dla melassy lub przynajmniej dwóch członków rady przybocznej.

Rada przyboczna ma wydać opinię w kwestiach rozdzielania melassy oraz w poddanych pod obradę przez rząd lub kierownika Centrali kwestiach sprawowania czynności i może nadto przedstawiać w tych kwestiach samoistne wnioski.

Radę przyboczną należy z reguły zwoływać do Wiednia. Gdy tego jednak wymagają sprawy

Centrali, można zwołać radę przyboczną także do Pragi.

Udział w radzie przybocznej jest urzędem honorowym. Zamiejscowi członkowie otrzymują za udział w posiedzeniach rady przybocznej zwrot wydatków podróży i diety w tej samej wysokości, co członkowie rady przemysłowej.

§ 3.**Obowiązek zgłaszania.**

Fabryki cukru, przemysłowe fabryki spirytusu, tudzież fabryki drożdży prasowanych i posiłnych środków pastewnych są obowiązane zgłosić swe zapasy melassy i wody osmowej według stanu z dnia 26. września 1916, 6. godzina rano, najpóźniej do dnia 4. października 1916, wprost do Centrali dla melassy w Pradze, podając ilość i miejsce składu oraz kampanię produkcji.

Każdy inny, kto posiada zapasy melassy lub wody osmowej lub je przechowuje, jest obowiązany zgłosić te zapasy, o ile one przekraczają 100 g, według stanu z dnia 26. września 1916, 6. godzina rano, najpóźniej do dnia 4. października 1916 wprost do Centrali dla melassy w Pradze, podając ilość i miejsce składu.

Zasoby, znajdujące się w dniu 26. września 1916 w transporcie, winien zgłosić odbiorca do Centrali dla melassy natychmiast po otrzymaniu.

Fabryki cukru winny w czasie trwania ruchu zgłaszać do Centrali dla melassy w dniu 1. i 15. każdego miesiąca te ilości melassy i wody osmowej, które zostały wyrobione w poprzedniej połowie miesiąca oraz te, które zostaną prawdopodobnie wyrobione w następnej połowie miesiąca.

Na żądanie Centrali dla melassy są fabryki cukru obowiązane zgłosić przerobione przez nie ilości buraków i surowego cukru.

§ 4.**Zamknięcie.**

Wszystkie istniejące w dniu 26. września 1916, podlegające obowiązkowi zgłaszania (§ 3.) zapasy melassy i wody osmowej oraz wyrobione w kampanii 1916/17 ilości melassy i wody osmowej, ulegają zamknięciu. Zamknięcie ma ten skutek, że zamknięte materiały nie mogą być przerabiane, zużyte, oddane na karinę, ani też dobrowolnie lub przymusowo sprzedane, o ile w dalszym ciągu nie zostaną wydane inne zarządzenia.

Zamknięcie kończy się przez zarządzone przez Centralę dla melassy oddanie użytkowcy.

Zarządzenia, wydane przez Centralę dla melassy w ciągu kampanii 1915/16 a dotyczące

melassy pochodzącej z tejże karapanii, pozostają w mocy.

Fabryki posilnych środków pastewnych, pracujące za zapłatą na rachunek Centrali dla środków pastewnych, mogą przerabiać dalej według wskazówek Centrali dla środków pastewnych zapasy melassy, znajdujące się u nich w dniu 26. września 1916 na składzie.

Dozwala się nadto fabrykom cukru oddawać najpóźniej do dnia 31. maja 1917 aż do 10 procent wyrobionej przez nie w ciągu kampanii 1916/17 melassy swym własnym gospodarstwom albo Centrali dla środków pastewnych lub rolnikom — tym ostatnim jednakowoż tylko w stanie niezmiszanym — w celu użycia na karmę po cenie, która przy melassie napelnianej w naczyniach nie przekracza 17 K za 100 kg. Oddane każdorazowo w tym celu ilości należy zgłosić do Centrali dla melassy i przedłożyć równocześnie doniesienie, przepisane w § 3., ustęp czwarty.

W przypadkach, zasługujących na uwzględnienie, może Centrala dla melassy zezwolić na przedłużenie terminu, wymienionego w poprzednim ustępie.

§ 5.

Rozdział melassy.

Z całej melassy, wyrobionej w ciągu kampanii 1916/17, zastrzega się 25 procent na karmę dla bydła, dopóki Minister handlu w porozumieniu z Ministrem rolnictwa nie wyda innych zarządzeń.

Rozdzielanie tych zasobów, o ile nie zostaną one w myśl § 4., ustęp 5., oddane przez fabryki cukru gospodarstwom tych ostatnich lub rolnikom, nastąpi przez Centralę dla melassy według wskazówek Ministra rolnictwa.

Rozdzielanie melassy i wody osmозowej, nie przeznaczonej do użycia na karmę, należy do Centrali dla melassy i będzie wykonywane według wskazówek, jakie wyda Minister handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

Rozdział odbywa się przez wyraźne przydzielanie ze stony Centrali dla melassy.

§ 6.

Uregulowanie konsumcyi i użycie.

Centrala dla melassy jest wyłącznie uprawniona i obowiązana zakupić całą zamkniętą melassę i wodę osmозową i rozporządzać niemi stosownie do niniejszego rozporządzenia.

Do importu melassy i wody osmозowej z zagranicy celnej i okupowanego obszaru nieprzyjacielskiego jest uprawniona wyłącznie Centrala dla melassy. Centrala dla melassy ma prawo melassę i wodę osmозową, importowaną przez osoby trzecie

wbrew temu przepisowi, poddać zamknięciu i objąć z tutejszokrajowego miejsca składu po cenie oryginalnej, jeżeli jednak cena ta jest wyższą od ceny objęcia ustanowionej w § 7., po cenie objęcia.

Producenci, posiadacze i przechowcy zamkniętej melassy i wody osmозowej oraz ci użytkownicy, którzy żądają przydzielenia im melassy lub wody osmозowej, są obowiązani zastosować się do rozporządzeń i zarządzeń Centrali dla melassy co do dostarczania i obejmowania melassy i wody osmозowej, w szczególności także do wydanych na zasadzie regulatywnu (§ 1., ustęp 4.) wskazówek, dotyczących podpisywania terminatek i oświadczeń, zawierających zobowiązanie. Są oni obowiązani przedłożyć Centrali dla melassy na jej żądanie wszystkie dowody i wykazy, potrzebne do spełnienia jej zadań. Centrala dla melassy ma prawo celem zbadania rzetelności powyższych dat żądać współdziałania władz państwowych.

Na kierownika Centrali ciąży obowiązek zachowania bezwarunkowej tajemnicy co do wszystkich z powodu urzędowania doszłych do jego wiadomości stosunków, w szczególności co do stosunków kupieckich producentów, posiadaczy i przechowców. Taki sam obowiązek zachowania tajemnicy ma kierownik Centrali dla melassy należny na wszystkich jej funkcyonaryuszach.

Przedsiębiorstwa, przerabiające melassę i wodę osmозową, są obowiązane przerobić w ciągu kampanii 1916/17 znajdujące się w ich przedsiębiorstwach, jakoteż przydzielone im przez Centralę dla melassy zapasy melassy i wody osmозowej w tem przedsiębiorstwie, dla którego przydzielenie nastąpiło. O ile Centrala dla melassy nie zezwoli na wyjątki od tego obowiązku, są przedsiębiorstwa, przerabiające melassę, obowiązane rozpocząć ruch w takim czasie i prowadzić go nadal w miarę następującego przydzielania melassy w ten sposób, by zupełne przerobienie znajdującej się w ich zapasie i przydzielonej im melassy w ciągu kampanii 1916/17 było zapewnione.

Jeżeli jakieś przedsiębiorstwo nie zastosuje się do tego obowiązku, może mu Centrala dla melassy określić stosowny termin do jego wypełnienia; o ile obowiązku w tym terminie nie spełniono, może Centrala dla melassy rozrządzić przydzielonymi zasobami inaczej, przyczem przedsiębiorstwu nie przysługuje roszczenie o zwrot kosztów, urosłych mu za skład, przewóz itd. przydzielonej mu lub leżącej u niego na składzie melassy.

Także każdy inny użytkownik melassy i wody osmозowej jest obowiązany użyć melassy i wody osmозowej, przydzielonej mu przez Centralę dla melassy, wyłącznie do takiego celu, jaki oznaczono przy przydzielaniu. Również melassy, wydanej

rolnikom przez fabryki cukru stosownie do § 4., ustęp 5., wolno użyć wyłącznie na cele karmienia bydła w przedsiębiorstwach rolnych odbiorcy. Wszelkie inne użycie a w szczególności odpłatne lub bezpłatne odstąpienie osobom trzecim melassy, przydzielonej przez Centralę dla melassy lub wydanej przez fabryki cukru (§ 4., ustęp 5.), jest zabronione.

Jeżeli jakiś konsument nie zastosuje się do zarządzenia lub polecenia Centrali dla melassy w sprawie użycia przydzielonej mu melassy i wody osmозowej, może Minister handlu w porozumieniu z Ministrem rolnictwa zarządzić na wniosek Centrali dla melassy przymusowe odebranie przydzielonej melassy i wody osmозowej. Zarządzenie to wykonuje polityczna władza I. instancyi.

Odebraną przymusowo melassę rozrządza Centrala dla melassy w granicach postanowień niniejszego rozporządzenia.

Za odebraną przymusowo melassę będzie się płaciło kwotę niższą o 4 K na centnarze od ceny objęcia, odpowiadającej postanowieniom § 7. Od tego wynagrodzenia potrąci się nadto koszta przymusowego odebrania.

Odebraną przymusowo melassę ma ostatniej posiadacz przechowywać aż do odtransportowania bezpłatnie i troskliwie.

Zysk, jakoby został osiągnięty przy dalszej sprzedaży takiej melassy, złoży Centrala dla melassy na fundusz, o którego użyciu rozstrzyga Minister handlu

Naruszenie postanowień ustępów 5. i 7. tego paragrafu pociąga za sobą obok przytoczonych poprzednio skutków prawnych zarówno dla bezprawnego nabywcy jak i dla bezprawnie sprzedającego melassę utratę prawa do dalszego przydzielenia melassy.

Przeciw wszelkim rozporządzeniom i zarządzeniom Centrali dla melassy przysługuje interesowanemu w ciągu tygodnia po podaniu do wiadomości zarządzenia Centrali zażalenie do Ministra handlu, który w razie, jeżeli i o ile wchodzi w grę interesy rolnicze, rozstrzyga w porozumieniu z Ministrem rolnictwa.

§ 7.

Cena objęcia, dostawa, objęcie i zapłata; dodatki.

Cena objęcia zamkniętej melassy wynosi, o ile ona pochodzi z kampanii 1915/16, 15 K, o ile zaś pochodzi z kampanii 1916/17, 16 K 50 h za 100 kg, na podstawie 50 procent polaryzacji, netto za opłatą w gotówce bez potrącenia, od stacyi dostawy, przy dostawie w wozie cysternowym. Cena melassy pochodzenia galicyjskiego i bukowskińskiego z kampanii 1915/16 wynosi 15 K 75 h, zaś cena za melassę tego samego

pochodzenia z kampanii 1916/17 17 K 25 h za 100 kg z odliczeniem kosztów przewozu od fabryki dostawiającej, względnie stacyi dostawy, do Ołomuńca. Przy dostawie na żądanie obejmującego w naczyniach do napełniania podnoszą się ceny o 50 h za 100 kg. Potrzebne wozy cysternowe i naczynia do napełniania ma obejmujący dostarczyć na własne koszta do stacyi dostawy.

Przy dostawie wody osmозowej należy przyjąć za podstawę cenę melassy w tym stosunku, że za 100 kg wody osmозowej należy zapłacić za stopień polaryzacji $\frac{1}{50}$ ceny melassy, przyczem także ułamki stopni polaryzacji należy obrachować proporcjonalnie.

Dla dostawy, objęcia i zapłaty melassy i wody osmозowej obowiązują w obrocie między Centralą dla melassy a fabrykami cukru, o ile to rozporządzenie albo regulatyw (§ 1., ustęp 4.) czego innego nie postanawiają, stosownie do siedziby fabryki dostawiającej, zwyczaj handlowe giełdy praskiej, względnie wiedeńskiej z tą odmianą, że melassę poniżej 46 procent polaryzacji należy dostawiać z przyjęciem w zwyczajach handlowych potrąceniem od ceny.

Do dostawy i objęcia melassy i wody osmозowej i zapłaty za nie w obrocie między Centralą dla melassy a konsumentami obowiązują przepisy poprzedniego ustępu z tą odmianą, że cenę kupna za melassę musi się po skutecznionem wezwaniu do dostarczenia wozów cysternowych lub naczyń do napełniania zapłacić z góry za późniejszym zarachowaniem, przyjmąwszy za podstawę 50 procentową, a cenę kupna za wodę osmозową, przyjmąwszy za podstawę 30 procentową polaryzacyję, że nadto przy dostawach z fabryki spirytusu należy policzyć wynagrodzenie za większą polaryzacyję ponad 50 procent za każdy procent $\frac{1}{50}$, za mniejszą polaryzacyję poniżej 50 procent do 45 procent za każdy procent $\frac{1}{50}$ a od 45 procent do 44 procent za każdy procent $\frac{1}{30}$ ceny w kwocie 15 K względnie 16 K 50 h, w końcu, że nie można dostawiać z fabryki spirytusu melassy poniżej 44 procent polaryzacji lub poniżej 70 procent balling.

W razie, jeśli Centrala dla melassy złoży na skład melassę lub wodę osmозową i przydzieli ją innemu obejmującemu, nie zaś temu, kto ją umieszcza na składzie, może ona pobrać od obejmującego koszta za umieszczenie na składzie, przewóz, wypompowanie i wpompowanie, procenty itd.

Centrala dla melassy może nadto pobierać za przydzieloną przez nią melassę i wodę osmозową dodatki do ustanowionych cen; wysokość tych dodatków podlega zatwierdzeniu Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem rolnictwa.

Nie można pobierać dodatków od tych ilości melassy i wody osmowej, które Centrala dla melassy przydziela z fabryki cukru należącej do niej, a istniejącej już w dniu ogłoszenia tego rozporządzenia fabryce środków pastewnych, spirytusu lub drożdży prasowanych.

§ 8.

Zobowiązania przemysłowych fabryk spirytusu i drożdży prasowanych.

Przemysłowe fabryki spirytusu i drożdży prasowanych, żądające przydzielenia melassy lub wody osmowej, są obowiązane dostarczyć na wezwanie Centrali dla melassy swych wozów cysternowych i ubikacji składowych (rezervoarów) w celu objęcia i zamagazynowania całej melassy i wody osmowej, przeznaczonej na dostawę w kampanii 1916/17.

Są one nadto obowiązane objąć tę melasę i wodę osmową, która ma być u nich zamagazynowana i zapłacić Centrali dla melassy na razie przypadające ceny wraz z dodatkami (ustęp 3.).

O ile zamagazynowana w fabryce spirytusu lub drożdży prasowanych melassa i woła osmowa nie zostanie jej przez Centralę dla melassy do końca kampanii 1916/17 przydzielona, winna Centrala dla melassy zwrócić jej stosownie do wskazówek regulatywu kwotę, otrzymaną za nieprzydzieloną melasę i wodę osmową wraz z procentami i odpowiednim wynagrodzeniem za transport, skład i inne wydatki.

Wysokość tego wynagrodzenia jakoteż procentów ustanawia Centrala dla melassy za zatwierdzeniem Ministra handlu.

§ 9.

Uchylenie umów.

Uchyła się wszystkie, zawarte przed wejściem w życie tego rozporządzenia kontrakty kupna, sprzedaży i dostawy melassy i wody osmowej z kampanii 1916/17.

Nie narusza się przez to ważności zobowiązań do dostawy melassy na podstawie umów o dostawę buraków, ani też ważności kontraktów kupna, zawartych przez Centralę dla melassy w sprawie melassy i wody osmowej z kampanii 1915/16.

§ 10.

Należitości komisowe i prowizye.

Nie narusza się istniejących między fabrykami cukru a ich komisjonerami i agentami umów co do placenia należitości komisowych i prowizyi.

§ 11.

Przekroczenia: kary nakładane przez władze polityczne.

Za przekroczenia tego rozporządzenia i każde współdziałanie w udaremnianiu zobowiązań, w tem rozporządzeniu zawartych, będą władze polityczne l. instancyi karały grzywnami do 5000 K lub według uznania aresztem do sześciu miesięcy, o ile działania te nie podlegają ściganiu karnosądowemu.

§ 12.

Początek mocy obowiązującej.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

Zenker wlr.

Leth wlr.

Spitzmüller wlr.

Handel wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLIV. — Wydana i rozesłana dnia 28. września 1916.

Treść: (M 326.—328.) 326. Rozporządzenie, w sprawie urządzenia w Wiedniu drobnej sprzedaży zaprowadzonych na c. i k. zajętych obszarze serbskim, zaopatrzonych wydrukowanym oznaczeniem „c. i k. Zarząd wojskowy w Serbii“ bośniacko-hercegowińskich znaczków stemplowych. — 327. Rozporządzenie, w sprawie wyjątków od obowiązku wydobywania żywicy, ustanowionego w rozporządzeniu ministeryalnym z dnia 16. czerwca 1916. — 328. Rozporządzenie o ogłaszaniu strat i edyktów, dotyczących papierów wartościowych i tym podobnych dokumentów.

326.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 9. września 1916,

w sprawie urządzenia w Wiedniu drobnej sprzedaży zaprowadzonych na c. i k. zajętych obszarze serbskim, zaopatrzonych wydrukowanym oznaczeniem „c. i k. Zarząd wojskowy w Serbii“ bośniacko-hercegowińskich znaczków stemplowych.

W porozumieniu ze wspólnym Ministerstwem skarbu zakłada się dla wygody publiczności przy urządzie stemplowym w Wiedniu drobną sprzedaż zaprowadzonych na c. i k. zajętych obszarze serbskim zaopatrzonych wydrukowanym oznaczeniem „c. i k. Zarząd wojskowy w Serbii“ bośniacko-hercegowińskich marek stemplowych kategorii po 2 h, 4 h, 5 h, 10 h, 14 h, 20 h, 26 h, 30 h, 38 h, 40 h, 50 h, 60 h, 64 h, 1 K, 2 K, 5 K, 10 K i 20 K.

1.eltb wlr.

327.

Rozporządzenie Ministra rolnictwa z dnia 23. września 1916,

w sprawie wyjątków od obowiązku wydobywania żywicy, ustanowionego w rozporządzeniu ministeryalnym z dnia 16. czerwca 1916, Dz. u. p. Nr. 184.

Stosownie do § 4., ustęp 3., rozporządzenia ministeryalnego z dnia 16. czerwca 1916, Dz. u. p. Nr. 184, o uregulowaniu obrotu surową żywicą i produktami żywicznymi, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Od obowiązku wydobywania żywicy wyłącza się następujące obszary lasu:

1. Wszystkie lasy w księstwie Solnogradu, w uksiążęconem hrabstwie Tyrolu i w kraju Przedarulanii;

2. lasy, do których ma zastosowanie ustawa krajowa styryjska z dnia 28. lipca 1898, Dz. u. kr. Nr. 14 z roku 1899, dotycząca niektórych zarządzeń mających na celu utrzymanie lasów, oraz lasy, do których ma zastosowanie ustawa krajowa karyntyjska z dnia 28. lipca 1911, Dz. u. kr. Nr. 30 z roku 1912, dotycząca niektórych zarządzeń w zakresie policyi lasowej i wodnej

3. w krajach i częściach krajów, nie wyliczonych pod 1 i 2, te lasy, które po myśli §§ 19. i 20. ustawy lasowej z dnia 3. grudnia 1852. Dz. u. p. Nr. 250. zostały uznane za obronne, tudzież te lasy, które według §§ 6. i 7. powyższej ustawy mają charakter lasu ochronnego.

§ 2.

Podania, w których domaga się dalszych wyjątków od obowiązku wydobywania żywicy, należy po odpowiedniemu umotywowaniu ich wystosowywać do Ministerstwa rolnictwa, wnosząc jednakowoż do właściwej politycznej władzy powiatowej.

§ 3.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu 1. października 1916.

Zenker wlr.

328.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrami spraw wewnętrznych i skarbu z dnia 26. września 1916

o ogłaszaniu strat i edyktów, dotyczących papierów wartościowych i tym podobnych dokumentów.

W miejsce ustępów 2. i 3. w § 1. rozporządzenia z dnia 31. sierpnia 1915, Dz. u. p. Nr. 258, wchodzi następujące postanowienia:

(2) Każda część dziennika zawierać ma całkowity spis wszystkich papierów wartościowych i innych w § 6., ustęp 2., i § 14. rozporządzenia cesarskiego oznaczonych dokumentów, co do których od czasu zamknięcia ostatniej wydanej części władze bezpieczeństwa lub sądy zawiadomiły redakcję, że one zaginęły lub że o nich wydano edykt celem ich amortyzacji, tudzież spis wszystkich papierów wartościowych i innych dokumentów, co do których ma odpaść dalsze ogłaszanie doniesienia o stracie lub edyktu z powodu bezskuteczności doniesienia o stracie lub zastanowienia postępowania edyktalnego lub dokonania ich amortyzacji.

(3) Ponadto ma dziennik zawierać raz na miesiąc zupełny spis wszystkich papierów wartościowych i innych dokumentów, co do których zawiadomiono redakcję, że one zaginęły lub że o nich wydano edykt, o ile w międzyczasie doniesienie o stracie nie stało się bezskuteczne albo postępowanie edyktalne z powodu zastanowienia lub dokonania amortyzacji nie zostało ukończone.

§ 2.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu 1. października 1916.

Hochenburger wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLV. — Wydana i rozesłana dnia 29. września 1916.

Freść: 329. Rozporządzenie, którem wydaje się, dalsze ograniczające zarządzenia policyjne dla podróży z Austrii lub do Austrii.

329.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 26. września 1916,

k którem wydaje się dalsze ograniczające zarządzenia policyjne dla podróży z Austrii lub do Austrii.

Odnosnie do rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 25. lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 158, dotyczącego zawieszenia artykułów 8., 9., 10., 12. i 13. ustawy zasadniczej o ogólnych prawach obywatelskich z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 142, zarządza się na zasadzie § 8. ustawy z dnia 5. maja 1869, Dz. u. p. Nr. 66, co następuje:

§ 1.

Każdy, kto przez granicę austriacką (wybrzeże austriackie), będącą zarazem granicą Monarchii austriacko-węgierskiej, udaje się za granicę lub do krajów tutejszych, musi być zaopatrzony w paszport do podróży, odpowiadający wymogom rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 15. stycznia 1915, Dz. u. p. Nr. 11, w brzmieniu rozporządzenia z dnia 10. listopada 1915, Dz. u. p. Nr. 334. oraz następującym postanowieniom.

§ 2.

Paszporty do podróży za granicę lub do krajów tutejszych mają zawierać wymienienie celu

podróży i wolno je wystawiać najwyżej na przeciąg jednego roku.

Paszporty, wystawione przed dniem 1. listopada 1915, tracą z dniem 1. listopada 1916 swoją ważność dla podróży za granicę.

§ 3.

Paszportu wolno użyć z reguły tylko trzy razy do podróży za granicę. Przed każdą dalszą podróżą taką musi być paszport zaopatrzony klauzulą władzy paszportowej, że do tej podróży uprawnia.

§ 4.

Paszport do podróży może opiewać tylko na jedną osobę.

Wyjątek dozwolony jest co do dzieci poniżej 10 lat. Takie dzieci legitymują się paszportem tego, kto im towarzyszy.

Każda inna osoba towarzysząca potrzebuje osobnego paszportu.

§ 5.

Paszport wystawiony przez władzę zagraniczną może być użyty do podróży do Austrii, o ile Ministerstwo spraw wewnętrznych nie zezwoli na wyjątek, tylko wówczas, jeżeli do każdej poszczególnej podróży zostanie zaopatrzony nową wizą paszportową c. i k. misji lub upoważnionego do tego konsulatu i od udzielenia wizy nie upłynęło więcej jak 30 dni.

Także ważność wizy, udzielonej według rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 10. listo-

pada 1915, Dz. u. p. Nr. 334, do powrotnej podróży krajowców do Monarchii przez granicę szwajcarską wygasa, jeżeli od udzielenia tej wizy upłynęło 30 dni.

§ 6.

Każdy obcokrajowiec, który na podstawie paszportu zagranicznego udaje się do Austrii, ma paszport przedłożyć do zawidowania miejscowej władzy policyjnej zaraz po przybyciu w każdej gminie, w której zatrzymuje się dłużej niż 12 godzin, zgłaszając zarazem, jak długo w tej gminie zatrzymać się zamierza, a jeśli zatrzyma się w gminie dłużej niż 24 godzin, także przed odjazdem.

W uwadze, którą wpisze miejscowa władza policyjna przy sposobności widowania, należy podać również czas trwania pobytu właściciela paszportu.

§ 7.

Branie ze sobą pism i druków wszelkiego rodzaju przy podróżach przez oznaczoną w § 1. granicę Monarchii jest zabronione.

Zakaz ten nie odnosi się do

1. dokumentów podróży i dokumentów osobistych;

2. dokumentów służbowych itp., wziętych przez oficerów i uważane z nimi na równi osoby siły zbrojnej Monarchii austriacko-węgierskiej i jednego z państw sprzymierzonych, następnie przez c. i k. nadwornych i państwowych urzędników, przez c. k. i przez królewsko-węgierskich urzędników państwowych, tudzież przez bośniacko-hercegowińskich urzędników krajowych, dalej przez austriackich, węgierskich lub bośniacko-hercegowińskich urzędników kolejowych, wreszcie przez nadwornych, państwowych i kolejowych urzędników jednego z państw sprzymierzonych, bez względu na to, czy dokumenta te są otwarte czy zamknięte;

3. urzędownie opieczetowanych aktów, wziętych przez kuryerów dyplomatycznych;

4. pism i dokumentów, urzędownie zbadanych i zamkniętych (opieczetowanych) przez powołane do tego biuro wojskowe lub dyplomatyczne.

§ 8.

O ile Naczelną komendą armii czego innego nie postanowi, są upoważnione do badania i zamykania pism i druków, wziętych przez podróżujących (§ 7., l. 4.):

- a) przy podróżach za granicę Naczelną komendą armii, komendy armii, wojskowe urzędy gubernatorskie, Ministerstwo obrony krajowej, królewsko-węgierskie Ministerstwo obrony krajowej, komendy wojskowe i upoważnione przez nie komendy stacyjne, komenda portu wojennego w Pola, komendy twierdz, a w wypadkach wyjątkowych także Ministerstwo wojny;
- b) przy podróżach do krajów tutejszych c. i k. misye i rzeczywiste konsulaty, reprezentant Ministerstwa wojny w król. pruskiem Ministerstwie wojny w Berlinie, reprezentant Naczelną komendy armii i delegat Ministerstwa spraw zewnętrznych w cesarsko-niemieckim generalnym urzędzie gubernatorskim w Warszawie.

§ 9.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia będzie karała polityczna władza powiatowa, a w miejscowościach, gdzie istnieje osobna rządu władza policyjna, ta ostatnia według § 9. ustawy z dnia 5. maja 1869, Dz. u. p. Nr. 66.

Jeżeli przekroczenie popełni obcokrajowiec, należy go nadto stosownie do istniejących przepisów wydalić z Austrii.

§ 10.

Rozporządzenie to nabiera mocy obowiązującej z dniem 1. października 1916.

Stürgkh wlr.	Georgi wlr.
Hochenburger wlr.	Forster wlr.
Hussarek wlr.	Trnka wlr.
Zenker wlr.	Morawski wlr.
Leth wlr.	Spitzmüller wlr.
	Handel wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLVI. — Wydana i rozesłana dnia 29. września 1916.

Treść: (M 330. i 331.) 330. Rozporządzenie w sprawie uregulowania obrotu dzikimi kasztanami, żołędziami i bukwią (buczyną). — 331. Rozporządzenie w sprawie uregulowania obrotu skórą na klej.

330.

Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 28. września 1916

w sprawie uregulowania obrotu dzikimi kasztanami, żołędziami i bukwią (buczyną).

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, rozporządza się na czas trwania nadzwyczajnych stosunków, spowodowanych wojną, jak następuje:

§ 1.

Postanowienia tego rozporządzenia odnoszą się:

1. do dzikich kasztanów,
2. do żołędzi i bukwii (buczyny).

§ 2.

Ten, kto posiada drzewa dzikich kasztanów, ma zbierać ich owoce.

Jeżeli posiadacz nie może sam dokonać zbioru dzikich kasztanów, albo zarządzić jego dokonania, to ma natychmiast po dojrzeniu owoców donieść o tem urzędowi gminnemu tej miejscowości,

w której znajdują się drzewa dzikich kasztanów, i dozwolić, aby zbioru dokonały osoby, wyznaczone do tego przez naczelnika gminy.

§ 3.

Naczelnik gminy czuwa nad należytem dokonaniem zbioru dzikich kasztanów, a jeżeli zbioru tego nie uskuteczni posiadacz drzew, winien pozostawić wykonanie zbioru tym osobom, które się dobrowolnie zgłoszą, alboważ powierzyć pewnym osobom dokonanie zbioru na rzecz gminy.

§ 4.

Jeżeli zbioru dzikich kasztanów dokonano po myśli § 3., to zebrane owoce winien ten, kto zbioru dokonał, względnie gmina, ofiarować w celu kupna Centrali dla środków pastewnych w Wiedniu.

Oferta ta ma być uskutecznioną co do owoców, już zebranych w dniu wejścia w życie tego rozporządzenia, do dnia 5. października 1916, a co do później zbieranych owoców każdym razem w ciągu dni 5 po upływie każdego miesiąca.

Zapłatę za dzikie kasztany uskutecznia Centrala dla środków pastewnych po oznaczonej w § 8. cenie do rąk tych osób albo tej gminy, która ofertę sprzedaży uczyniła. Z tej zapłaty należą się trzy czwarte temu, kto zbioru dokonał a jedna czwarta posiadaczowi drzew dzikich kasztanów.

§ 5.

Kto dzikie kasztany, żołędzie, albo bukiw (buczynę) pochodzenia tutejszego w ilości przynajmniej 100 kg posiada albo przechowuje, ma o tych zapasach donieść Centrali dla środków pastewnych oddzielnie według ich gatunków, wymieniając właścicieli, oraz ofiarować Centrali ich kupno. Doniesienie to ma być uskutecznione co do zapasów, istniejących już w dniu wejścia w życie tego rozporządzenia, względnie co do ilości później zebranych, w terminach ustanowionych w § 4., ust. 2.

Od tego obowiązku są wolne te osoby, które wymienionych w pierwszym ustępie produktów potrzebują we własnym gospodarstwie dla celów karmy; w razie zamierzonego pozbycia pozostaje jednak w mocy także dla tych osób obowiązek doniesienia i ofertowania.

§ 6.

Centrala dla środków pastewnych winna do ostatniego dnia miesiąca, następującego po dniu zgłoszenia, oświadczyć, które ilości, ściśle oznaczone, obejmuje. Ilościami, przez nią nie objętymi, może właściciel swobodnie rozporządzać. To samo obowiązuje, jeżeli Centrala dla środków pastewnych nie złoży oświadczenia w ciągu tego czasokresu.

§ 7.

Wszystkie ilości, zakupione po myśli § 6. przez Centralę dla środków pastewnych, musi ta ostatnia odebrać w ciągu sześciu tygodni po oświadczeniu przyjęcia ich i w tym samym czasie zapłacić za nie gotówką.

Aż do odstawienia są obowiązani posiadacze, względnie przechowcy zakupionych produktów przechowywać je bez kosztów i starannie się z nimi obchodzić i utrzymywać je.

§ 8.

Centrala dla środków pastewnych ma zapłacić sprzedawcom za odebrane przez się produkty wymienionego w § 1. rodzaju stosowne ceny, jednak conajwyżej ceny następujące:

- za dzikie kasztany 20 K,
- za żołędzie 35 K,
- za bukiw (buczynę) 85 K.

Ceny te rozumie się za 100 kg netto za gotówkę ze wszystkich austriackich stacji kolei żelaznych albo okrętowych, za towar dojrzały, suchy, zdrowy, bez ziemi, liści albo obcych domieszek, bez worka, i ceny te mieszczą w sobie kosztą załadowania.

Jeżeli co do wysokości ceny nie przyjdzie do skutku porozumienie między Centralą dla środków pastewnych a sprzedawcą, natenczas oznaczy cenę w ramach ustanowionych cen odbioru za przybraniem stron ten sąd powiatowy, w którego okręgu towar się znajduje, a to w postępowaniu niespornem po wysłuchaniu znawców. W takim przypadku zapłaci Centrala dla środków pastewnych przy odbiorze gotówką na razie tę cenę kupna, którą sama ofiarowała. Rozstrzygnięcie sądu powiatowego można zacząć rekuresem w ciągu dni 8. Przeciw rozstrzygnięciu drugiej instancji nie jest dopuszczalny dalszy środek prawny. O ile koszta postępowania ma zwrócić jedna ze stron, lub o ile należy je rozdzielić między strony, rozstrzyga sąd według swobodnego uznania. Obowiązku dostawy nie odracza postępowanie sądowe.

§ 9.

Czynności prawne, odnoszące się do dzikich kasztanów, żołędzi i bukiw (buczyny) tutejszego pochodzenia, w ilości przynajmniej 100 kg, są nieważne. Odnosi się to także do takich czynności prawnych, które zawarto przed ogłoszeniem tego rozporządzenia, ale ich jeszcze nie wypełniono. Roszczenia odszkodowawcze z powodu niedopełnienia, które zaistniały już przed wejściem w życie tego rozporządzenia, pozostają nietkniętymi.

Postanowienia pierwszego ustępu nie mają zastosowania do czynności prawnych, zawartych z Centralą dla środków pastewnych, albo do czynności prawnych, odnoszących się do tych ilości oznaczonych w pierwszym ustępie owoców, którymi właściciel może w myśl § 6. swobodnie rozporządzać.

§ 10.

Przesyłki oznaczonych w § 1. produktów wolno przyjmować do przewozu kolejom albo przedsiębiorstwom żeglugi parowej tylko wtedy, jeżeli do dokumentów przewozu dołączone jest do każdej przesyłki poświadczenie przewozowe, wystawionego przez Centralę dla środków pastewnych według przepisane go w dodatku formularza.

Dla przesyłek zarządu wojskowego, dla przesyłek z zagranicy cłowej, Węgier, jakoteż z Bośni i Hercegowiny, nie są potrzebne tego rodzaju poświadczenia przewozowe.

Postanowienia niniejsze nie dotyczą przesyłek, które w czasie wejścia w życie tego rozporządzenia już były dostawione zakładowi przewozowemu.

§ 11.

Artykuły wymienionego w § 1. rodzaju w ilości przynajmniej 100 *kg*, wprowadzone z krajów korony węgierskiej, z Bośni i Hercegowiny albo z zagranicy cłowej, mają ofiarować Centrali dla środków pastewnych, wymieniając żadaną cenę, te osoby, które importu towaru dokonały.

Oferty muszą być wniesione co do towarów, sprowadzonych przed wejściem w życie tego rozporządzenia, najdalej do dnia 5. października 1916, a co do później sprowadzonych towarów najpóźniej w ciągu dni 3 po nadejściu towaru do Austrii.

Oferenci są związani swoją ofertą przez dni 14 z tym skutkiem, że towaru stanowiącego przedmiot oferty, nie wolno w tym czasie gdzieindziej pozbyć. Czynności prawne, wykraczające przeciw temu zakazowi, są nieważne.

Cena za towary, objęte przez Centralę dla środków pastewnych, będzie oznaczona według swobodnego porozumienia. Jeżeli porozumienie co do wysokości ceny nie przyjdzie do skutku, to mają zastosowanie postanowienia § 8., ustęp 3.

§ 12.

Jeżeli posiadacz oznaczonych w § 1. produktów zaniecha oferty, przepisanej w §§ 4., 5. i 11., albo jeżeli wzbrania się odstawić żądane przez Centralę dla środków pastewnych zapasy, w takim razie niezależnie od następstw karnych, przewidzianych w § 14., ma władza polityczna pierwszej instancji, w której okręgu znajdują się zapasy, orzec o obowiązku oddania i w razie potrzeby zarządzić przymusowy odbiór. Orzeczenie to jest skuteczne przeciw każdemu, komu przysługują prawa do zapasów.

§ 13.

W razie przymusowego odbioru zapasów, należy potrącić 10 procent z cen, ustanowionych po myśli § 8.

Jeżeli nie jest znany właściciel, lub nie jest znane miejsce jego pobytu, albo jeżeli cena ma służyć do zaspokojenia roszczeń osób trzecich, wynikających z praw rzeczowych, w takim razie należy kwotę złożyć w sądzie. Przymusowo wywłaszczone zapasy winien ich ostatni posiadacz bezpłatnie przechowywać i utrzymywać aż do ich odtransportowania.

§ 14.

Za przekroczenia tego rozporządzenia i za każde współdziałanie przy udaremnianiu ustanowionych w niem obowiązków będą karały władze polityczne 1. instancji grzywną do 5000 K, albo według swego uznania aresztem do 6 miesięcy, o ile czyn ten nie podlega surowszej karze.

Jeżeli przekroczenie popełniono przy wykonywaniu przemysłu, można ponadto, o ile zachodzą wymogi § 133., lit. b, ustęp 1., lit. a, ordynacji przemysłowej, wypowiedzieć także odebranie uprawnienia przemysłowego.

§ 15.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hochenburger wbr. Forster wbr.
Zenker wbr. Spitzmüller wbr.
Handel wbr.

Poświadczenie przewozowe.

Imię i nazwisko wysyłającego .....

w (miejscowość) ..... ma prawo przewieźć,

..... *kg* ..... (rodzaj towaru)

w czasie od ..... do ..... 191...

z (nazwa stacji wysyłającej) .....

do (nazwa stacji przeznaczenia) .....

(koleją lub okrętem) pod adresem (imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania odbiorcy) .....

.....

Wiedeń, dnia .....

L. S.

Podpis Centrali dla środków pastewnych.

Poświadczenie to należy trwale dołączyć do dokumentu przewozu.
Dołączenie poświadczenia należy zaznaczyć na dokumencie przewozu.
Poświadczenie ma ściągnąć stacja przeznaczenia.

331.**Rozporządzenie Ministra rolnictwa
w porozumieniu z interesowanymi
Ministrami z dnia 28. września
1916**

w sprawie uregulowania obrotu skórą na klej.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, rozporządza się, jak następuje:

§ 1.

Przepisom tego rozporządzenia podlega skóra na klej, to jest wszystkie odpadki, jakie powstają przy przerabianiu skór surowych, wyjąwszy włosy, kopyta i rogi.

Skórę na klej wolno wprowadzać w obrót i przerabiać tylko w miarę postanowień tego rozporządzenia.

§ 2.

Kto przechowuje skórę na klej w stanie suchym, mokrym, solonym albo spopielonym, ma o istniejących zapasach donieść Centrali dla środków pastewnych oddzielnie według gatunków i właścicieli, wymieniając tych ostatnich, oraz miejsce złożenia, i ma je ofiarować tej Centrali do zakupienia.

Doniesienia takie należy skutecznie co do zapasów, już istniejących w dniu wejścia w życie tego rozporządzenia, do dnia 5. października 1916, a co do ilości później przypadających albo sprowadzonych do krajów austriackich, każdym razem w ciągu 5 dni po upływie każdego miesiąca.

§ 3.

Centrala dla środków pastewnych jest obowiązana odebrać zgłoszoną skórę na klej, o ile jest ona w stanie, nadającym się do dalszego przerabiania. Odbiór i zapłata muszą być dokonane w ciągu 6 tygodni po ustanowieniu ceny odbioru. Aż do odstąpienia są posiadacze, względnie przechowcy skóry na klej obowiązani przechowywać ją bez kosztów, starannie się z nią obchodzić i utrzymywać ją.

§ 4.

Centrala dla środków pastewnych ma płacić sprzedawcy za odebraną przez nią skórę na klej stosowne ceny, najwyższej jednak ceny następujące:

Za strzyżoną ręcznie mokrą skórę na klej w stanie osuszonym z wody, a to

za cielecą skórę na klej	8·00 K
„ wołową skórę na klej	7 00 „
„ wołową skórę łupaną na klej	9 00 „
„ za głowy wołowe i odcinki bez włosów	8·50 „
„ za głowy wołowe z włosami	7·50 „
„ końską skórę na klej	4·50 „
„ końską skórę na klej z tarcz	5·20 „
„ owczą skórę na klej z oskrobinami	2·80 „
„ owczą skórę na klej, głowy i odcinki	5·00 „
„ kozią skórę na klej, głowy i odcinki	8·40 „
„ kipsową skórę na klej	4·70 „

Cenę za maszynową skórę na klej należy ustanawiać odpowiednio do mniejszej wartości, nie może ona jednak przekraczać połowy cen za strzyżoną ręcznie skórę na klej.

Cena za suchą skórę na klej nie może przewyższać poczwórnej kwoty cen, podanych za mokrą skórę na klej. Jeżeli towar nie jest przynajmniej średniego rodzaju i dobroci i jeżeli nie zawiera wilgoci w stopniu, będącym w zwyczaju w handlu, to należy cenę odpowiednio zniżyć.

Ustanowienie cen za skórę na klej, którą importuje się do krajów austriackich po wejściu w życie tego rozporządzenia, pozostawia się swobodnemu układowi.

Ceny, ustanowione w ustępie 2., 3. i 4., rozumie się za 100 *kg* netto za gotówkę ze wszystkich austriackich stacji kolejowych i żeglugi bez worków, i mieszczą one w sobie koszt załadowania.

Jeżeli co do wysokości ceny nie przyjdzie do skutku porozumienie między Centralą dla środków pastewnych, a sprzedawcą, natenczas oznaczy tę cenę w ramach ustanowionej w poprzednich ustępach ceny odbioru za przybraniem stron ten sąd powiatowy, w którego okręgu towar się znajduje, a to w postępowaniu niespornem po wysłuchaniu znawców. W tym razie ma Centrala dla środków pastewnych zapłacić przy odbiorze cenę, przez się ofiarowaną. Rozstrzygnięcie sądu powiatowego można zaczepić rekuresem do dni 8. Od rozstrzygnięcia drugiej instancji nie jest dopuszczalny dalszy środek prawny. O ile koszt postępowania ma zwrócić jedna ze stron, albo o ile należy je rozdzielić między strony, rozstrzyga sąd według swobodnego uznania. Obowiązku dostawienia nie odracza postępowanie sądowe.

§ 5.

Jeżeli posiadacz, względnie przechowca skóry na klej wzbrania się odstawić zapasy, żądane przez Centralę dla środków pastewnych, w takim

razie orzeknie o obowiązku oddania władza polityczna pierwszej instancji, w której okręgu znajdują się zapasy, i zarządzi w razie potrzeby przymusowe oddanie. Orzeczenie takie jest skuteczne przeciw każdemu, komu przysługują prawa do zapasów.

§ 6.

W razie przymusowego odebrania zapasów należy potrącić 10 procent od ceny ustanowionej w myśl § 4.

§ 7.

Przymusowo odebrane zapasy winien ostatni ich posiadacz bezpłatnie przechowywać i utrzymywać aż do odtransportowania.

§ 8.

Przerabianie skóry na klej na inne materiały, a nie na środki pastewne, klej i żelatynę, jest zakazane.

Minister rolnictwa ustanawia w porozumieniu z Ministrem handlu wymiar najwyższy, do którego wolno skórę na klej przerabiać na karmę. Resztą rozporządzi Centrala dla środków pastewnych według wskazówek Ministra handlu.

Przy przydzielaniu skóry na klej do wyrabiania kleju i żelatyny nie wolno Centrali dla środków pastewnych pobierać dodatku do ceny odbioru.

Skórę na klej, przeznaczoną do wyrabiania karmy, należy odtłuścić. Uzyskany tłuszcz należy odstąpić T. akc. Centrali olejnej i tłuszczowej w Wiedniu.

Cena za tłuszcz zostanie zgodnie oznaczoną przez Centralę dla środków pastewnych i Centralę olejną i tłuszczową. Jeżeli takie porozumienie do skutku nie przyjdzie, to oznaczy cenę Minister rolnictwa w porozumieniu z Ministrem handlu.

§ 9.

Czynności prawne, sprzeciwiające się postanowieniom tego rozporządzenia, są nieważne. Oduśnia to także do tego rodzaju umów o kupno

i dostawę skóry na klej, zawartych przed wejściem w życie tego rozporządzenia, o ile ich jeszcze nie dopełniono.

Roszczenia odszkodowawcze z powodu niedopełnienia, które zaistniały przed wejściem w życie tego rozporządzenia, pozostają nietkniętymi. Samo dopełnienie jest także w tym przypadku zabronione.

§ 10.

Przesyłki skóry na klej wolno przyjmować do przewozu przedsiębiorstwom kolejowym i żeglugi parowej tylko wtedy, gdy do dokumentów przewozu dodano dla każdej przesyłki poświadczenie przewozowe, wystawione przez Centralę dla środków pastewnych według dołączonego wzoru. Postanowienia te nie dotyczą przesyłek, które były już dostawione do zakładu przewozowego w chwili wejścia w życie tego rozporządzenia. Dla przesyłek zarządu wojskowego oraz dla przesyłek z zagranicy cłowej, z Węgier i z Bośni i Hercegowiny, nie potrzeba takich poświadczeń przewozowych.

§ 11.

Za przekroczenia tego rozporządzenia i za każde współdziałanie przy udaremnieniu obowiązków, ustanowionych w tem rozporządzeniu, będą karaty władze polityczne I. instancji grzywnami do 5000 K albo według swego uznania aresztem do sześciu miesięcy, o ile czyn nie podlega karze surowszej.

Jeżeli przekroczenie zostanie popełnione przy wykonywaniu przemysłu, to można ponadto zarządzić odebranie uprawnień przemysłowego, o ile zachodzą wymogi § 133. b, ustęp 1., lit. a, ordynacji przemysłowej.

§ 12.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hohenburger wtr.

Forster wtr.

Zenker wtr.

Spitzmüller wtr.

Handel wtr.

Poświadczenie przewozowe dla skóry na klej.

Imię i nazwisko wysyłającego .....

w ..... ma prawo przewieźć

..... kg skóry na klej,

a to w czasie od ..... do .....

z (nazwa stacji nadawczej) .....

do (nazwa stacji przeznaczenia) .....

(koleją lub okrętem) pod adresem (imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania odbiorcy) .....

.....

Wiedeń, dnia ..... 191 .....

L. S.

Centrala dla środków pastewnych.

Poświadczenie to należy trwale dołączyć do dokumentu przewozu.

Dołączenie poświadczenia należy zaznaczyć na dokumencie przewozowym.

Poświadczenie ma ściągnąć stacja przeznaczenia.

Rok 1916.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLVII. — Wydana i rozestana dnia 30. września 1916.

Treść: (M 332. i 333.) 332. Rozporządzenie, dotyczące postępowania przy użyciu papierów wartościowych czwartej pożyczki wojennej do zapłaty podatku od zysków wojennych — 333. Rozporządzenie, w sprawie ograniczenia produkcji piwa.

332.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 25. września 1916,

dotyczące postępowania przy użyciu papierów wartościowych czwartej pożyczki wojennej od zapłaty podatku od zysków wojennych.

Przy użyciu papierów wartościowych czwartej pożyczki wojennej do zapłaty podatku od zysków wojennych na podstawie zezwolenia, udzielonego obwieszczeniem Ministerstwa skarbu z dnia 18. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 109, należy przestrzegać następującego postępowania:

Stosownie do art. 30. rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 8. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 247, może podatnik według własnego wyboru złożyć papiery wartościowe, potrzebne do zapłaty jego podatku od zysków wojennych, albo we właściwym dla niego biurze opłaty podatków (c. k. urządzie podatkowym względnie miejskiem biurze opłaty podatków) albo w c. k. Urzędzie pocztowych kas oszczędności w Wiedniu, dołączając poświadczenie złożenia względnie pismo, w którym mają być dokładnie przytoczone daty, żądane w art. 30. wspomnianego rozporządzenia; złożenie papierów można skutecznie albo bezpośrednio albo za pośrednictwem poczty na koszt i niebezpieczeństwo składającego.

Do zapłaty podatku od zysków wojennych może podatnik według własnego wyboru użyć albo papierów 5 1/2%owej umarzającej się pożyczki państwowej albo 5 1/2%owych, w dniu 1. czerwca 1923. płatnych państwowych bonów skarbowych

albo też papierów obu tych rodzajów, jednak tylko w takim wymiarze, aby obliczona przy przyjęciu wartość złożonych papierów wartościowych nie przewyższała kwoty uiszczonego podatku. Papiery wartościowe należy składać zawsze ze wszystkimi niezapadłymi jeszcze kuponami. Procenta, przypadające od bieżącego kuponu aż do dnia zapłaty, policzy się na rachunek tej reszty podatku od zysków wojennych, która nie zostanie pokryta obliczoną przy przyjęciu wartością papierów. Jeżeli jednak kwota procentów od złożonych papierów jest większa od niepokrytej reszty podatku od zysków wojennych, natenczas kupon bieżący zostanie odcięty i zwrócony płatcom wprost do jego rąk albo przesłany za pokwitowaniem pocztą na jego koszt i niebezpieczeństwo, zaś kwota procentów, przypadająca na czas od dnia zapłaty aż do dnia zapadłości bieżącego kuponu, zostanie potrącona od obliczonej przy przyjęciu wartości papierów.

Kwotę podatku od zysków wojennych, która nie zostanie umorzona obliczoną przy przyjęciu wartością względnie zarachowanymi procentami, należy zapłacić w gotówce.

Jeżeli podatnik nie ma części papierów wartościowych, potrzebnych do zapłaty podatku od zysków wojennych, natenczas może on żądać wymiany większych części, a to we właściwym biurze opłaty podatków lub w c. k. Urzędzie pocztowych kas oszczędności, jeżeli podatek od zysków wojennych stoi na przypisie poza Wiedniem, natomiast tylko w c. k. Urzędzie pocztowych kas oszczędności, jeżeli podatek stoi na przypisie we Wiedniu. Wymianę skuteczną się za pośrednictwem Urzędu pocztowych kas oszczędności w sposób następujący:

Przy przyjęciu zestawi odnośnie biuro w drodze wymiany tę kwotę nominalną w złożonym rodzaju pożyczki, jaka może być przyjęta na rachunek należności podatkowej, następnie obliczy kwotę podatku, pokrytą przez tę kwotę nominalną i wykaże pozostałą jeszcze resztę podatku od zysków wojennych, którą podatnik zapłacić ma w gotówce. Kwotę nominalną, nieużytą do umorzenia podatku, przeszle po przeprowadzeniu wymiany Urząd pocztowych kas oszczędności płacącemu na jego koszt i niebezpieczeństwo w częściach złożonego przezeń rodzaju pożyczki, względnie, jeśli on złożył papiery obydwu rodzajów, w częściach 40 letniej umarzającej się pożyczki państwowej.

Obowiązek zapłaty w gotówce reszty podatku od zysków wojennych, przy powyższem obliczeniu nieumorzonej, nie ulega zwłoce wskutek tego, że wymiana nie została jeszcze przeprowadzona i należące się płacącemu papiery wartościowe jeszcze nie zostały jemu zwrócone.

Leth wlr.

333.

Rozporządzenie Ministra skarbu w porozumieniu z Ministrem handlu i Kierownikiem Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 28. września 1916,

w sprawie ograniczenia produkcji piwa.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, wy-
daje się następujące zarządzenia:

§ 1.

W browarach można wytworzyć w miesiącu październiku 1916 najwyżej dwadzieścia pięć procent tej ilości brzezki piwnej, jaką daje przeciętna wysokość stwierdzonej przez władze skarbowe produkcji tego samego miesiąca w latach 1911 i 1912. Dla browarów, które w latach 1911 i 1912 w ciągu miesiąca października nie były w ruchu dłużej aniżeli przez 10 następujących po sobie dni, jest miarodajną dla wypośrodkowania powyższej ilości porównawczej zamiast produkcji odnośnego miesiąca, produkcya miesiąca października 1910, a gdy browar i w tym czasie nie był dłużej niż przez dziesięć następujących po sobie dni w ruchu, produkcya miesiąca października 1913.

Postanowienia §§ 2. do 4. rozporządzenia z dnia 25. listopada 1915, Dz. u. p. Nr. 346, w sprawie ograniczenia produkcji piwa, mają do produkcji piwa w miesiącu październiku 1916 odpowiednie zastosowanie.

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Leth wlr.

Spitzmüller wlr.

Handel wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Ozjęć CLVIII. — Wydana i rozesłana dnia 1. października 1916.

Treść: (M 334.—336.) 334. Rozporządzenie cesarskie w sprawie zmiany należytości licencyjnej od importu tytoniu i wyrobów tytoniowych. — 335. Rozporządzenie o uregulowaniu obrotu cukrem burakowym. — 336. Rozporządzenie, w sprawie uregulowania obrotu ziemniakami ze zbioru w roku 1916.

334.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 21. września 1916,

w sprawie zmiany należytości licencyjnej od importu tytoniu i wyrobów tytoniowych.

Na mocy § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867. Dz. u. p. Nr. 141, zarządzam, co następuje:

§ 1.

Należytość licencyjną, którą obok cła należy uiszczać przy imporcie tytoniu i wyrobów tytoniowych z poza linii celnej, ustanawia się w następujący sposób:

za cygara w kwocie	150 K	od 1 kilo- grama podle- gającego oczeniu ciężaru netto
„ papierosy w kwocie	100 „	
„ inne wyroby tytoniowe i materiały surowe		
w kwocie	50 „	

§ 2.

Ten, kto bez licencji władz skarbowych pośredniczy w sprowadzeniu zagranicznego tytoniu

lub zagranicznych wyrobów tytoniowych, dopuszcza się ciężkiego przekroczenia skarbowego, za które karać się będzie stosownie do ilości zapośredniczonego towaru. Za inne przekroczenia postanowień, wydanych dla wykonania § 2. ustawy z dnia 17. kwietnia 1912. Dz. u. p. Nr. 80. będzie się karało jak za zwykłe przekroczenia skarbowe grzywną od 5 do 200 koron.

§ 3.

Wykonaniem tego rozporządzenia cesarskiego, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, zajmie się Mój Minister skarbu.

Wiedeń, dnia 21. września 1916.

Franciszek Józef wkr.

Stürgkh wkr.	Georgi wkr.
Hochenburger wkr.	Forster wkr.
Hussarek wkr.	Trnka wkr.
Zenker wkr.	Morawski wkr.
Leth wkr.	Spitzmüller wkr.
	Handel wkr.

335.**Rozporządzenie Ministra handlu
w porozumieniu z interesowanymi
Ministrami z dnia 29. września
1916****o uregulowaniu obrotu cukrem burakowym.**

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, rozporządza się, co następuje:

§ 1.**Zadanie Centrali dla cukru; nadzór państwowy.**

(1) W celu regulowania produkcji i obrotu cukrem burakowym istnieje Centrala dla cukru w Wiedniu (I., Elisabethstrasse 18).

(2) Do Centrali należy pokrywanie całego zapotrzebowania cukru ze strony ludności i zarządu wojskowego.

(3) Centrala dla cukru podlega bezpośrednio Ministrowi handlu i wykonuje swe czynności według jego wskazówek.

(4) Nadzór państwowy wykonują komisarze rządowi, mianowani przez Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami. Komisarzy rządowych należy zapraszać zczasu na wszystkie rozprawy i posiedzenia pełnego zebrania (§ 4.) i administratorów (§ 6.) i mają oni prawo do zabierania w każdej chwili głosu i stawiania wniosków, co do których musi być powzięta uchwała. Mają oni nadto prawo odraczania wykonania uchwał pełnego zebrania i zarządzeń administratorów na tak długo, aż Minister handlu wyda decyzję. Decyzja ta jest dla Centrali wiążącą. Komisarze rządowi mają także prawo wglądu do wszystkich ksiąg, zapisków i aktów Centrali i żądania wszelkich wyjaśnień, jakie uważają za potrzebne.

§ 2.**Prawny charakter Centrali.**

(1) Centrala dla cukru jest osobą prawniczą. Nie jest ona przedsiębiorstwem zarobkowym i nie trudni się interesami na zysk obliczonymi.

(2) Zastępuje ją na zewnątrz prezydent i jego zastępcy (§ 4.) jakoteż administratorowie (§ 6.). W imieniu Centrali podpisuje prezydent lub jeden z jego zastępców wspólnie z jednym lub dwoma administratorami.

§ 3.**Organa Centrali.**

Organami Centrali dla cukru są:

1. pełne zebranie.
2. administratorowie.

§ 4.**Pełne zebranie.**

(1) Pełne zebranie składa się z mianowanych przez Ministra handlu reprezentantów fabryk cukru surowego i cukru spożywczego.

(2) Pełne zebranie wybiera ze swego grona prezydenta i dwóch zastępców. Wybór tych funkcyjaryuszy podlega zatwierdzeniu Ministra handlu.

(3) Prezydent kieruje tokiem wszystkich spraw Centrali. On przewodniczy na pełnym zebraniu. W razie doznania przezeń przeszkody obejmującej kierownictwo spraw jeden z jego zastępców.

(4) Pełne zebranie zwołuje w razie potrzeby prezydent lub w razie doznania przezeń przeszkody jeden z jego zastępców. Pełne zebranie należy zwołać w ciągu 8 dni na posiedzenie, jeśli tego zażąda jeden z komisarzy rządowych (§ 1.) lub przynajmniej trzecia część członków, podając przedmioty rozpraw.

(5) Do powzięcia ważnej uchwały na pełnym zebraniu potrzeba obecności przynajmniej trzeciej części członków. Uchwała co do uchylenia lub zmiany powziętej poprzednio uchwały pełnego zebrania, która została już wykonana lub której wykonanie jest w toku, może być powzięta tylko w obecności co najmniej połowy członków. Do ważności uchwał pełnego zebrania potrzeba większości dwóch trzecich wszystkich obecnych członków. Przewodniczącemu przysługuje takie samo prawo głosowania jak każdemu innemu członkowi. Komisarze rządowi nie biorą udziału w głosowaniu.

§ 5.**Zakres działania pełnego zebrania.**

(1) Pełnemu zebraniu należy przedkładać do zatwierdzenia wszystkie rozstrzygnięcia i zarządzenia natury zasadniczej, jakie zamierzają wydać administratorowie. Uchwały pełnego zebrania są dla administratorów wiążące.

(2) Do pełnego zebrania należy w szczególności:

1. wybór prezydenta i jego zastępców;
2. ustalenie planu rozdziału cukru surowego (§ 9.);

3. ustalenie ilości cukru spożywczego, jaka ma być wyprodukowana (§ 9.);

4. powzięcie uchwały w sprawie ceny sprzedaży opodatkowanego cukru surowego (§ 14., ustęp ostatni) i cukru przeznaczonego do użycia wolnego od opłaty (§ 18.), wreszcie w sprawie różnic cen dla rozmaitych gatunków i co do wszelkich innych dodatków (§ 15., ustęp szósty i siódmy);

5. ustanawianie postanowień co do zwrotu i zabezpieczenia opakowania (§ 16.);

6. ustanowienie zasad co do rozdziału nadwyżki przychodu (§ 21.);

7. ustanowienie zasad co do zarachowywania kosztów przewozu (§ 22.);

8. powzięcie uchwały co do pokrywania kosztów Centrali dla cukru i co do pobierania datków i opłat na pokrycie tych kosztów (§ 24.);

9. badanie i zatwierdzanie rachunku, który administratorowie mają przedkładać o obrocie pieniężnym Centrali;

10. powzięcie uchwał we wszystkich sprawach, których rozstrzygnięcie pełne zabrania wyraźnie sobie zastrzeże.

§ 6.

Administratorowie i ich zakres działania.

(1) Minister handlu ustanowi administratorów z grona członków pełnego zebrania.

(2) Do administratorów należy bezpośrednio zawiadywanie sprawami Centrali dla cukru, w szczególności wykonywanie uchwał, powziętych przez pełne zebranie, jakoteż rozstrzygnięcie we wszystkich kwestjach, co do których pełne zebranie nie zastrzeżło sobie powzięcia uchwały.

(3) Do przeprowadzenia zarządzeń administratorów, które nie są tylko wykonaniem powziętych już uchwał lub poleceń pełnego zebrania, potrzeba zatwierdzenia komisarzy rządowych.

(4) Administratorowie mają przedkładać peryodycznie pełnemu zebraniu sprawozdania o swej działalności i składać z końcem roku obrotowego rachunek o obrocie pieniężnym.

(5) Na posiedzenia administratorów należy zapraszać prezydenta Centrali dla cukru.

(6) Do załatwiania spraw ustanowi się biuro.

§ 7.

Szczególne obowiązki członków i funkcyjaryuszy.

Wszyscy członkowie pełnego zebrania i administracji oraz wszyscy funkcyjaryusze Centrali i jej biura winni przy swem urzędowaniu kierować się jak największą bezstronnością i największą sumiennością. Wszyscy członkowie i funkcyjaryusze Centrali są obowiązani przestrzegać ściśle tajemnicy po za urzędowaniem co do wszystkich spraw Centrali, o których powzięli wiadomość jako członkowie Centrali, których zużytkowanie lub rozszerzanie pozaurzędowe sprzeciwia się celom Centrali lub też dotyczy stosunków przedsiębiorstw osób trzecich. Przy prowadzeniu spraw jest obowiązkiem administracji starać się przez odpowiednie urządzenia o to, by zapobiedz nadużyciom przy zużytkowaniu lub udzielaniu wiadomości o stosunkach przedsiębiorstw, jakie wpłynęły do administracji.

§ 8.

Zamknięcie.

(1) Zamyka się wszystkie istniejące każdo-cześnie w Austrii zapasy nieopodatkowanego cukru, jakoteż wszystkie cukier nadchodzący z zagranicy celnej.

(2) Zamknięcie ma ten skutek, że zamknięty cukier wolno tylko według wskazówek Centrali dla cukru przerabiać, zużywać, dobrowolnie lub przymusowo pozbywać i że tym cukrem nie wolno rozrządzać bez wskazówek Centrali.

(3) Czynności prawne, wykraczające przeciw temu zakazowi, są nieważne. Przepis ten ma zastosowanie także do sprzeciwiających się temu zakazowi zmian i przedłużeń ważnych czynności prawnych, dotyczących się zamkniętego cukru.

(4) Urządowy o kupno i dostawę cukru z kampanii 1916/17, zawarte przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia, są nieważne.

(5) Przechowcy zamkniętego cukru są obowiązani starać się o jego utrzymanie.

(6) Zamknięcie kończy się z chwilą, w której zamknięty cukier zostanie stosownie do zarządzeń Centrali dla cukru poddany opodatkowaniu lub wywieziony. Co do zamkniętego cukru, na którego wolno od opłaty użycie zezwolił urząd skarbowy, ustaje zamknięcie z chwilą objęcia cukru przez uprawnionego do poboru. O ile udzielone zezwolenie do użycia cukru wolnego od opłaty zgaśnie lub zostanie odwołane, wchodzi zamknięcie znowu w życie co do cukru, jakoby się znajdował jeszcze w tym czasie u uprawnionego do poboru.

(7) Co do cukru opodatkowanego, sprowadzonego z zagranicy, kończy się zamknięcie z chwilą objęcia go przez uprawnionego do poboru stosownie do wskazówek Centrali dla cukru.

§ 9.

Uprawnienia Centrali dla cukru co do produkcji, dostaw i sprzedaży.

(1) Centrali dla cukru przysługuje prawo rozporządzania całym zamkniętym cukrem.

(2) Centrala postanawia według planu rozdziału, ustalonego według wskazówek Ministra handlu, jakie ilości surowego cukru mają dostarczyć poszczególne fabryki tego cukru poszczególnym fabrykom cukru spożywczego i w jakim terminie dostawa ta ma być uskuteczniiona. Fabrykom cukru spożywczego, produkującym także cukier surowy (fabryki mieszane), należy cukier surowy własnej produkcji, o ile Centrala dla cukru inaczej nie zarządzi, policzyć na rachunek tej ilości cukru surowego, jaka im stosownie do planu rozdziału cukru surowego przypada. Tak samo należy fabrykom cukru spożywczego, produkującym cukier spożywczy bezpośrednio z buraków, policzyć cukier ten — a to po przeliczeniu na cukier surowy według stosunku 100 : 114 — na rachunek tej ilości cukru surowego, jaka im według planu rozdziału przypada. Jeżeli jakaś fabryka cukru spożywczego wytwarza wprost z buraków więcej cukru spożywczego, aniżeli to odpowiada tej ilości cukru surowego, jakaby jej przypadła według zatwierdzonego planu rozdziału cukru surowego, natenczas Centrala dla cukru ma prawo rozrządzić według swego uznania nadwyżką wyprodukowanego cukru spożywczego na rachunek ogółu, za wynagrodzeniem ceny cukru surowego i kosztów rafinacji. Jeżeli co do wysokości kosztów rafinacji nie przyjdzie zgodne porozumienie do skutku, ustanowi wysokość tych kosztów Minister handlu.

(3) Fabryki cukru surowego i fabryki cukru spożywczego są obowiązane co do produkcji cukru stosować się do zarządzeń i poleceń Centrali dla cukru. Centrala postanawia w szczególności, jakie ilości cukru spożywczego mają być wyprodukowane przez poszczególne fabryki cukru spożywczego, tudzież, jakie ilości mają być przerobione na cukier twardy, cukier miarki lub cukier krystaliczny. Jeżeli jakaś fabryka nie zastosuje się do poleceń Centrali dla cukru, natenczas ma ona prawo wykonać swe zarządzenie na koszt i niebezpieczeństwo opieszalego przedsiębiorstwa.

(4) Producent, posiadacz i przechowcy zamkniętego cukru są obowiązani stosować się do zarządzeń i poleceń Centrali dla cukru, dotyczących sprzedaży i dostawy cukru. Są oni również obowiązani przedkładać Centrali dla cukru za jej żądaniem wszelkie dokumenty i wykazy potrzebne do spełnienia jej zadania.

(5) Centrala dla cukru ma prawo za zezwoleniem Ministra handlu rozrządzić także cukrem, który nie podlega już zamknięciu, i udzielać wskazówek co do jego dalszej sprzedaży i dostawy, do których posiadacz takiego cukru mają się zastosować.

(6) Przedsiębiorstwa, używające cukru i przetwarzające go, którym został przydzielony cukier wprost przez Centralę dla cukru albo na jej polecenie, są obowiązane, cukier ten zużyć względnie przerobić w tej samej wyrobni, dla której cukier przydzielony został.

(7) Na wezwanie Centrali dla cukru mają także posiadacz i przechowcy niezamkniętego cukru dostarczyć wykazów o cukrze, który w ich przechowaniu się znajduje lub się znajdował i podać, na czyj rachunek cukier ten został złożony względnie komu i do jakiego miejsca został on sprzedany lub dostawiony.

§ 10.

Przymusowe odebranie.

(1) Jeżeli producent, posiadacz lub przechowca zamkniętego lub niezamkniętego (§ 9., ustęp 5.) cukru wzbrania się usłuchać zarządzenia lub polecenia Centrali dla cukru, albo jeżeli osoba lub miejsce pobytu tego, kto ma prawo rozrządzania odnośnymi ilościami cukru, albo na którego rachunek zostały one złożone, nie są znane, natenczas może Minister handlu na wniosek Centrali dla cukru zarządzić przymusowe odebranie tych zapasów, a to nie uwłaczając przepisom § 9., ustęp 3, zdanie ostatnie.

(2) Orzeczenie to jest skuteczne wobec każdego, komu przysługuje prawo do zapasów. Wykonanie jego należy do politycznej władzy pierwszej instancji z przestrzeganiem odnośnych przepisów o podatku od cukru.

(3) Za przymusowo odebrany cukier płaci się kwotę, która jest o 10% niższa od ceny, odpowiadającej postanowieniom §§ 14. względnie 15. Od tej kwoty potrąca się kosztą przymusowego odebrania.

(4) Jeżeli posiadacz lub jego miejsce pobytu nie jest znane lub kwota wynagrodzenia służyć ma na zaspokojenie roszczeń osób trzecich na zasadzie praw rzeczowych, należy kwotę wynagrodzenia złożyć w sądzie.

(5) Ostatni posiadacz (przechowca) przymusowo odebranych zapasów ma je aż do odtransportowania przechowywać bezpłatnie i troskliwie.

(6) Odebrane zapasy będą użyte stosownie do wskazówek Centrali. Zysk, jakiby został osiągnięty przy dalszej sprzedaży takiego cukru, złożony Centrala dla cukru do funduszu, o którego użyciu decyduje Minister handlu.

§ 11.

Uwolnienie i sprzedaż.

(1) Centrala ma uwalniać celem opodatkowania co miesiąca, w razie potrzeby w krótszych terminach, taką ilość zamkniętego cukru, jaka jest potrzebna do zaspokojenia każdorazowego zapotrzebowania.

(2) Fabryki cukru spożywczego mają obowiązek cukier przydzielony im przez Centralę do sprzedaży użyć w czasie właściwym w sposób, przepisany przez Centralę.

§ 12.

Przesyłanie cukru do Węgier i do Bośni i Hercegowiny.

Przy dostawie cukru, który nie podlega należyłości uformowanej rozporządzeniem c. k. Ministerstwa skarbu z dnia 2. stycznia 1908, Dz. u. p. Nr. 4 (cukier wolny od surtaksy), do Węgier i do Bośni i Hercegowiny należy utrzymać w mocy według dotychczasowego stosunku udziały w dostawach, przysługujące poszczególnym fabrykom cukru spożywczego.

§ 13.

Dowóz i wywóz cukru.

(1) Tylko Centrala dla cukru może uskutecznić dowóz cukru (cukru burakowego i trzcinowego) z zagranicy celnej.

(2) Sprzedaż cukru celem wywozu i wywóz poza granicę celną może — z przestrzeganiem istniejących, ustanowionych przez władzę przepisów i ograniczeń — odbywać się tylko przez samą Centralę dla cukru albo na podstawie wydanego przez nią zlecenia. Przed zawarciem umowy o sprzedaż ma Centrala dla cukru postarać się o zezwolenie komisarza rządowego Ministerstwa handlu.

(3) Centrala dla cukru postanawia przy swoich dyspozycjach co do sprzedaży cukru celem wywozu, czy i o ile ma być uwzględniony cukier, który został sprzedany zagranicznym kupcom dowodnie przed dniem 10. lipca 1915 w celu eksportu poza granicę celną, bądźto wprost tym kupcom, bądź też za pośrednictwem firm tutejszo-krajowych.

(4) Jeżeli Centrala dla cukru przeznaczy cukier taki do użytku w państwie tutejszem, należy właścicielowi zapłacić za ten cukier, nie uwłaczając istniejącemu w danym razie rozszczeniu do udziału w funduszu, utworzonym z nadwyżek przychodów (§ 21.), krajową wartość netto stosownie do cen, ustanowionych w §§ 14. względnie 15. Skoro dojdzie do przymusowego odebrania takiego cukru, natenczas mają zastosowanie postanowienia § 10. tego rozporządzenia.

§ 14.

Cena cukru surowego.

(1) Cena sprzedaży nieopodatkowanego cukru surowego, produktu pierwszej jakości wynosi 41 K 50 h, produktów dalszych jakości 41 K.

(2) Ceny rozumie się na zasadzie 88% wydatności na 100 kilogramów netto bez worka na stacyi kolejowej fabryki surowego cukru, która ma uskutecznić dostawę, za zapłatą w gotówce z 2% skonta przy dostawie do dnia 31. grudnia 1916. Przy późniejszej dostawie podwyższa się cena w dniu 1. stycznia 1917 i w dniu pierwszego każdego dalszego miesiąca aż do dnia 1. września 1917 włącznie za każdym razem o 25 halerzy za 100 kilogramów netto.

(3) Ponad 88% do 90% wydatności dopłaca się jedną tysięczną ceny za każdą dziesiątą procentu, ponad 90% do 92% wydatności 30 halerzy za każdy procent. Ponad 92% wydatności nie uiszcza się żadnego wynagrodzenia. Poniżej 88% do 86% wydatności potrąca się jedną tysięczną część ceny kupna za każdą dziesiątą procentu. Ułamki procentu wydatności będą stosunkowo uwzględniane.

(4) Przy dostawie nieopodatkowanego cukru surowego z fabryki cukru spożywczego lub wolnego składu należy w razie, jeżeli cukier nie zostaje przydzielony fabryce cukru spożywczego, wliczyć do rachunku odpowiedni dodatek za przewóz.

(5) Potrzebnych worków ma dostarczyć kupujący za opłatą przewozu ich do stacyi, z której surowy cukier został wysłany.

(6) Zresztą obowiązują dla dostaw surowego cukru zwyczaje handlowe wiedeńskiej lub praskiej giełdy towarowej, a to stosownie do siedziby fabryki dostarczającej lub wolnego składu.

(7) Jeżeli według wskazówki Centrali dla cukru musi być objęty cukier, który według zwyczajów kupieckich nie nadaje się do dostawy, a porozumienie co do odpowiedniego zniżenia ceny nie dojdzie do skutku, natenczas oznacza cenę Centrala dla cukru.

(8) Cenę sprzedaży dla opodatkowanego cukru surowego oznacza Centrala dla cukru za zezwoleniem Ministra handlu.

Cena cukru spożywczego.

§ 15.

(1) Cena zasadnicza za cukier spożywczy wraz z podatkiem spożywczym wynosi 100 K za 100 kg obliczonej wagi, przyjmując za podstawę towar pierwszej jakości w wielkich głowach, przy dostawie do dnia 31. stycznia 1917.

(2) Przy późniejszej dostawie podwyższa się cena w dniach 1. lutego 1917 i 1. kwietnia 1917 za każdym razem o 100 halerzy za 100 kg.

(3) Ceny te mają zastosowanie dla dostaw w pełnych ładunkach wagonowych, za zapłatą w gotówce w przeciągu 10 dni, z potrąceniem 2% skonta.

(4) Jeżeli sprzedający zastrzeże sobie zapłatę z góry, winien zapłacić kupującemu procenta począwszy od dnia po nadejściu zapłaty aż do 10. dnia po odesłaniu towaru. Wysokość tych procentów ustanowi każdorazowo Centrala dla cukru.

(5) Przy sprzedaży lub dostawie poniżej jednego całego wagonu (10.000 kg) tudzież przy dostawie w ładunkach zbiorowych należy się dodatek do ceny w kwocie 1 K za każdych 100 kg.

(6) Różnice cen między dużymi głowami i rozmaitymi rodzajami cukru ustanawia Centrala dla cukru za zatwierdzeniem Ministra handlu.

(7) Tak samo ustala Centrala dla cukru za zatwierdzeniem Ministra handlu dodatki, odpowiadające stosunkom miejscowym.

(8) Zestawianie faktury przez fabryki cukru spożywczego odbywa się według wagi rachunkowej na podstawie ceny zasadniczej z uwzględnieniem dodatku miejscowego, ustalonego w chwili dostawy dla miejsca przeznaczenia (ustęp 7.) i po potrąceniu przewoźnego, obowiązującego w czasie dostawy od stacji wysyłającej do stacji kolejowej miejsca przeznaczenia.

(9) Zresztą mają zastosowanie do dostaw cukru spożywczego stosownie do siedziby fabryki dostarczającej lub wolnego składu zwyczajnie handlowe wiedeńskiej lub praskiej giełdy towarowej.

§ 16

(1) Centrala dla cukru może postanowić, że fabryki cukru spożywczego przy swych umowach o sprzedaż mają zastrzedz sobie opłacony zwrot worków w stanie nieuszkodzonym i zdolnym do dalszego użycia za niszczeniem wynagrodzenia do

rak kupującego i że wolno im nałożyć na kupującego obowiązek złożenia zabezpieczenia za odesłanie tych worków.

(2) Wysokość tego wynagrodzenia i zabezpieczenia ustanawia każdorazowo Centrala za zatwierdzeniem Ministra handlu.

(3) Centrala dla cukru ma prawo wydać podobne postanowienia także co do innych rodzajów opakowania.

§ 17.

(1) Dla cukru spożywczego, który odstawia się z fabryki lub wolnego składu po cenie oznaczonej w § 15., dostarczy się urzędową banderolę (§ 14. przepisu wykonawczego w sprawie podatku od cukru z dnia 29. sierpnia 1903, Dz. u. p. Nr. 176) zamiast z żółtym napisem, z zielonym napisem.

(2) Dla cukru, który przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia został uwolniony celem opodatkowania, dla dostawy aż do dnia 30. września 1916 albo przez Centralę dla cukru został do opodatkowania przeznaczony, ma zastosowanie cena aż do tego czasu obowiązująca, choćby nawet odstawienie nastąpiło dopiero po dniu 30. września 1916. Dla takiego cukru dostarczy się urzędową banderolę z żółtym napisem.

(3) Urzędowe banderole są publicznymi dokumentami i znakami, za których fałszowanie będzie się karało na podstawie ustawy karnej.

§ 18.

Cena cukru do użycia, wolnego od podatku.

Cena cukru surowego lub spożywczego, który jest przeznaczony na podstawie zezwolenia urzędu skarbowego do wolnego od podatku użycia w państwie tutejszem, ustanowi każdorazowo Centrala dla cukru za zatwierdzeniem Ministra handlu.

§ 19.

Ceny w handlu hurtownym i w drobnej sprzedaży.

(1) Polityczna władza krajowa ma ustanowić ceny najwyższe dla cukru spożywczego w handlu hurtownym.

(2) Polityczna władza krajowa lub za jej upoważnieniem polityczna władza powiatowa ma ustanowić również ceny najwyższe dla cukru spożywczego w drobnej sprzedaży.

§ 20.

Obliczenie w umowach o dostawę buraków.

Ustanowiona w § 14., ustęp pierwszy, cena za cukier surowy w kwocie 41 K 50 h, o ile według rozporządzenia ministeryalnego z dnia 18. lutego 1916. Dz. u. p. Nr. 45, dotyczącego cen buraków cukrowych w kampanii 1916/17, nie wyniknie wyższa cena buraków, obowiązując jako cena obrachunkowa przy obrachowaniu wszystkich kontraktów o dostawę buraków dla kampanii 1916/17, przy których dostawcom buraków przysługuje prawo do zapłaty, wymierzonej według ceny cukru surowego.

§ 21.

Nadwyżka przychodów.

(1) Jeżeli za zamknięty cukier, czy to na podstawie postanowienia § 18., czy też przy wywozie poza granicę celną, uzyska się cenę wyższą od cen ustanowionych w §§ 14., względnie 15., natenczas należy tę nadwyżkę przychodu ponad wartość krajową złożyć do funduszu, którym będzie zarządzała Centrala dla cukru.

(2) Zasady, według których nadwyżki przychodu mają być do tego funduszu składane, w jaki sposób należy niemi zarządzać i pomiędzy fabryki cukru spożywczego i fabryki cukru surowego je rozdzielać, ustanowi pełne zebranie Centrali dla cukru za zatwierdzeniem Ministra handlu.

§ 22.

Zarachowanie kosztów przewozu przy zaopatrzeniu fabryk cukru spożywczego w cukier surowy.

(1) Wszelkie koszty przewozu, powstałe przy transporcie kolejowym cukru surowego do fabryk cukru spożywczego, tworzą wspólny ciężar fabryk cukru spożywczego, pobierających cukier i mają być przez nie ponoszone w takim stosunku, w jakim pobierają cukier surowy.

(2) Przy tem zarachowaniu kosztów przewozu przy fabrykach mieszanych, jakoteż przy fabrykach produkujących cukier spożywczy bezpośrednio z buraków, służy za podstawę rozkładu powyższego ciężaru tak ten cukier, który jest im policzalny według § 9., ustęp 2., jak i cukier surowy sprowadzony z zagranicy. Centrala dla cukru może jednakowoż dla takiego cukru, jakoteż w ogólności dla cukru, dla którego nie urosły właściwie żadne należitości za przewóz koleją, zezwolić na zniżenie datku do ogólnych kosztów przewozu.

(3) Centrala dla cukru może także i inne wydatki powstałe przy transporcie cukru surowego

z fabryk cukru surowego do fabryk cukru spożywczego, uznać za wspólny ciężar, bądźto fabryk cukru surowego, bądźto fabryk cukru spożywczego lub też obu tych grup. i odpowiednio go rozłożyć.

§ 23.

Prawo zażalenia.

(1) Przeciw wszystkim uchwałom, rozstrzygnięciom i zarządzeniom Centrali przysługuje interesowanym zażalenie do Ministra handlu w ciągu nieprzekraczalnego terminu jednego tygodnia po zawiadomieniu o rozstrzygnięciu.

(2) Zażalenie nie ma skutku odwrotnego.

§ 24.

Koszta Centrali.

(1) Koszta prowadzenia spraw Centrali dla cukru ma ponosić po równych częściach ogół fabryk cukru surowego z jednej i fabryk cukru spożywczego z drugiej strony.

(2) Centrala dla cukru może na pokrycie tych kosztów pobierać od fabryk cukru opłaty, które mogą być ściągane w drodze egzekucji politycznej.

§ 25.

Przekroczenia; kary.

Za przekroczenia tego rozporządzenia i za każde współdziałanie przy udaremnianiu zobowiązań ustanowionych w tem rozporządzeniu, o ile odnośny czyn nie podlega surowszemu postanowieniu karnemu, będą karą polityczne władze pierwszej instancji grzywnami do 5000 koron, lub według własnego uznania, aresztem do sześciu miesięcy.

§ 26.

Rozwiązanie Centrali dla cukrn.

Rozwiązanie Centrali nastąpi po wystuchaniu pełnego zebrania przez zarządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem skarbu.

§ 27.

Początek mocy obowiązującej.

Rozporządzenie niniejsze nabiera mocy obowiązującej w dniu 1. października 1916.

Hohenburger wlr.

Zenker wlr.

Leth wlr.

Spitzmüller wlr.

Handel wlr.

336.

Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 30. września 1916

w sprawie uregulowania obrotu ziemniakami ze zbioru w roku 1916.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, jak następuje:

§ 1

Zmieniając § 20. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 4. sierpnia 1916. Dz. u. p. Nr. 244, postanawia się, że także do przesyłek ziemniaków w ilościach poniżej 100 kg potrzeba poświadczenia przewozowego.

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze nabiera mocy obowiązującej z dniem ogłoszenia.

Handel wtr. —

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLIX. — Wydana i rozestana dnia 1. października 1916.

Treść: (L^o 337. i 338.) 337. Rozporządzenie celem wykonania §§ 12. do 17. rozporządzenia cesarskiego z dnia 28. sierpnia 1916, dotyczącego zmiany niektórych przepisów o należnościach stempowych i bezpośrednich. — 338. Rozporządzenie, dotyczące sporządzania i używania kolejowych listów przewozowych, cedulek transportowych i poświadczeń awiza i odbioru z wydrukowanymi znaczkami stempowymi.

337.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w porozumieniu z Ministerstwem kolei żelaznych i Ministerstwem handlu z dnia 27. września 1916

celem wykonania §§ 12. do 17. rozporządzenia cesarskiego z dnia 28. sierpnia 1916. Dz. u. p. Nr. 281, dotyczącego zmiany niektórych przepisów o należnościach stempowych i bezpośrednich.

W celu wykonania §§ 12. do 17., rozporządzenia cesarskiego z dnia 28. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 281, w sprawie należności od dokumentów przewozowych, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Początek mocy obowiązującej postanowień o należnościach od dokumentów przewozowych.

Postanowienia §§ 12. do 17. rozporządzenia cesarskiego z dnia 28. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 281, dotyczącego zmiany niektórych przepisów o należnościach stempowych i bezpośrednich, nabierają mocy obowiązującej w dniu 1. listopada 1916.

§ 2.

Należność od dokumentów przewozowych przy przesyłkach żywych zwierząt.

(1) Na zasadzie § 12., ustęp 6. rozporządzenia cesarskiego zarządza się, że w obrocie kolejowym i żegludze rzecznej przesyłki żywych zwierząt, nie przewożonych w osobnych zamknięciach, należy co do uiszczania należności od dokumentów przewozowych traktować na równi z przesyłkami, wymienionymi w § 12., ustęp 1., lit. a i b.

(2) W tych przypadkach podlegają tedy listy przewozowe, cedulek załadunku (§ 13., lit. b, rozporządzenia cesarskiego) lub potwierdzenia odbioru (§ 14., ustęp 1. i 6., rozporządzenia cesarskiego) należności w kwocie 1 K 20 h.

(3) Od postanowień poprzednich ustępów wyjąte są tylko przesyłki nierogacizny, owiec, kóz, osłów, psów i innych małych zwierząt, jeżeli jednym listem przewozowym nie nadaje się więcej niż cztery sztuki tych zwierząt.

§ 3.

Ulgi należnościowe dla przesyłek środków żywności.

(1) Na podstawie upoważnienia, udzielonego w § 15. rozporządzenia cesarskiego, znizła się w czasie do dnia 31. grudnia 1917 należności od dokumentów przewozowych, które mają być

uiszczone stosownie do § 12., ustęp 1., lit. c, § 13., lit. b, lub § 14., ustęp 1. i 6., rozporządzenia cesarskiego przy przesyłkach mleka, ziemniaków i jarzyn, jeżeli stacya przeznaczenia przesyłki znajduje się w Austrii, z 30 h na 10 h. Ta niższa stopa należytościowa ma zastosowanie także do odsyłania próżnych baniek na mleko.

(2) Ulga przytoczona w ustępie 1. ma zastosowanie tylko wówczas, jeśli waga przesyłki nie wynosi więcej niż 100 kilogramów.

§ 4.

Duplikaty dokumentów przewozowych.

Duplikaty i dalsze wygotowania i odpisy listów przewozowych i ceduł załadowania, wolne od należytości według § 12., ustęp 3. i 13., lit. b, rozporządzenia cesarskiego, należy oznaczyć wyraźnie jako duplikaty itp.

Uiszczanie należytości od dokumentów przewozowych.

§ 5.

Należytości od listów przewozowych lub uważanych z nimi na równi dokumentów (cedułek transportowych itp.) jakoteż przewidziane w § 14., ustęp 1., rozporządzenia cesarskiego należytości za potwierdzenie odbioru przesyłek, nadanych poza obrębem Austrii, należy uiszczać w obrocie kolejowym w sposób, przepisany w rozporządzeniu Ministerstw kolei żelaznych i skarbu w porozumieniu z Ministerstwem sprawiedliwości z dnia 27. września 1916, Dz. u. p. Nr. 338, dotyczącem sporządzania i używania kolejowych listów przewozowych, cedułek transportowych i poświadczeń awiza i odbioru z wydrukowanymi znaczkami stempłowymi.

§ 6.

W dotychczasowym sposobie uiszczania należytości stempłowych od listów przewozowych dla przesyłek, przewożonych za pośrednictwem zakładu pocztowego, nie zajdzie żadna zmiana.

§ 7.

(1) Należytość stempłową od listów przewozowych dla przesyłek w obrocie żeglarskim na morzu, jeziorach i rzekach, następnie w każdym innym obrocie, nie podpadającym pod postanowienia §§ 5. i 6., należy uiszczać jak dotychczas przy wygotowaniu listu przewozowego przez umieszczenie i unieważnienie znaczków stempłowych; należy przytem także nadal przestrzegać postanowień punktów 12. i 13. rozporządzenia

Ministerstwa skarbu z dnia 20. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 102.

(2) Uiszczenie i unieważnienie znaczków stempłowych można zastąpić urzędowym wydrukowaniem znaczków stempłowych po myśli rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 23. lutego 1900, Dz. u. p. Nr. 36.

§ 8.

(1) Należytości od kart przewozowych i ceduł załadowania, przewidziane w § 13., lit. a i b, rozporządzenia cesarskiego dla przesyłek, którym nie towarzyszy list przewozowy lub uważany z nim na równi dokument, należy w obrocie kolejowym i żeglugi rzecznej uiszczać bezpośrednio bez urzędowego wymiaru; mają je składać przedsiębiorstwa kolejowe i okrętowe przy przestrzeganiu postanowień punktów 3. i 6. rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 20. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 102 w urzędzie właściwym ze względu na siedzibę ich przedsiębiorstwa i powołanym do przyjmowania opłat należytościowych (w urzędzie podatkowym, urzędzie dochodów skarbowych, w kasie urzędu taks we Wiedniu). Obowiązek opłaty należytości nie jest zawisły od wydania lub wystawienia karty przewozowej lub cedułu załadowania (§ 5. ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. 89).

(2) Ministerstwo skarbu może udzielić przedsiębiorstwom żeglugi rzecznej na ich prośbę zezwolenia na uiszczanie należytości od ceduł załadowania zamiast bezpośrednio, w znaczkach stempłowych, jeżeli urzędnicy przedsiębiorstwa są tego rodzaju, że dają gwarancję opłaty należytości i umożliwiają nadzór nad ich uiszczeniem.

(3) Postanowienia ustępów 1. i 2. nie mają zastosowania do tych przedsiębiorstw żeglugi rzecznej, które utrzymują ruch wyłącznie bez użycia siły mechanicznej.

(4) Od przesyłek, którym towarzyszą listy przewozowe lub jeden z uważanych z nimi na równi dokumentów, nie należy uiszczać należytości od kart przewozowych (ceduł załadowania) stosownie do § 13., lit. c, rozporządzenia cesarskiego.

§ 9.

W obrocie na morzu i jeziorach mają przedsiębiorstwa okrętowe uiszczać jak dotychczas należytości od kart przewozowych (konosamentów, ceduł przyjęcia, ceduł załadowania), ustanowione pod poz. t. 47, lit. d. ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89, przy przestrzeganiu przepisów punktów 3. i 6. rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 20. grudnia 1862, Dz. u. p.

Nr. 102, a to bezpośrednio bez urzędowego wymiaru; postanowienia § 5. powołanej ustawy mają zastosowanie.

§ 10.

(1) Należności, przewidziane w § 14., ustęp 1. i 6., rozporządzenia cesarskiego dla poświadczenia przez odbiorcę dostawy przesyłek nadanych poza obrębem Austrii należy uiszczać w obrocie żeglugi rzecznej, z wyjątkiem obrotu oznaczonego w § 8., ustęp 3., tego rozporządzenia wykonawczego, bezpośrednio bez urzędowego wymiaru; przedsiębiorstwo okrętowe dostawiające przesyłki ma składać te należności przy odpowiednim przestrzeganiu przepisów punktów 3. i 6. rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 20. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 102 w tym urzędzie (§ 8.), który jest powołany do przyjmowania opłat należnościowych. Obowiązek opłaty należności nie jest zawisły od wystawienia potwierdzenia (§ 5. ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89).

(2) W razie istnienia wymogów z § 8., ustęp 2., tego rozporządzenia wykonawczego może Ministerstwo skarbu zezwolić przedsiębiorstwom żeglugi rzecznej na uiszczenie tych należności zapomocą znaczków stemplowych.

§ 11.

O ile w tem rozporządzeniu czego innego nie postanowiono, należy uiszczać należności od dokumentów przewozowych w znaczkach stemplowych przy przestrzeganiu ogólnych przepisów o należnościach stemplowych.

§ 12.

Obniżenie należności od przesyłek z krajów świętej korony węgierskiej tudzież z Bośni i Hercegowiny.

Na zasadzie upoważnienia, udzielonego w § 14., ustęp 5., rozporządzenia cesarskiego, zarządza się, że w obrocie kolejowym i żeglugi rzecznej będą pobierane aż do dalszego zarządzenia należności w kwocie 1 K 20 h lub 30 h, przewidziane w § 14., ustęp 1., rozporządzenia cesarskiego, przy przesyłkach z krajów świętej korony węgierskiej tudzież z Bośni i Hercegowiny tylko w niższej kwocie w wysokości 1 K lub 10 h, i że od potwierdzenia odbioru przesyłek środków żywności, które zostały nadane w powyższych krajach i do których mają zastosowanie ulgi należnościowe przyznane w § 3. niniejszego rozporządzenia wykonawczego, nie potrzeba uiszczać tej niższej należności w kwocie 10 h.

§ 13.

Zarządzenia w sprawie kontroli.

Władza skarbowa ma prawo w tych przedsiębiorstwach kolejowych i okrętowych, które są obowiązane do bezpośredniego uiszczenia należności, przeprowadzać każdego czasu badania (rewizyje) w tym celu, aby na podstawie prowadzonych przez przedsiębiorstwo zapisków handlowych kontrolować, czy są przestrzegane przepisy o należnościach od dokumentów przewozowych, zawarte w rozporządzeniu cesarskiem, oraz zarządzenia, wydane dla ich wykonania.

§ 14.

Początek mocy obowiązującej.

Rozporządzenie to nabiera mocy obowiązującej w dniu 1. listopada 1916.

Forster wlr.

Leth wlr.

Spitzmüller wlr.

338.

Rozporządzenie Ministerstw kolei żelaznych i skarbu w porozumieniu z Ministerstwem sprawiedliwości z dnia 27. września 1916,

dotyczące sporządzania i używania kolejowych listów przewozowych, cedulek transportowych i poświadczeń awiza i odbioru z wydrukowanymi znaczkami stemplowymi.

Na zasadzie ustawy z dnia 27. października 1892, Dz. u. p. Nr. 187, dotyczącej wykonania umowy międzynarodowej z dnia 14. października 1890 i niektórych postanowień o obrocie towarów na kolejach żelaznych, w wykonaniu § 55. regulaminu ruchu na kolejach żelaznych, rozporządzenia Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 11. listopada 1909, Dz. u. p. Nr. 172, i na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 28. sierpnia 1916, Dz. u. p. 281, dotyczącego zmiany niektórych przepisów o należnościach stemplowych i bezpośrednich, wydaje się następujące zarządzenia:

§ 1.

(1) Papier, który ma być używany na kolejowe listy przewozowe, powinien mieć następujące własności:

1. Waga: 70 gramów na metr kwadratowy.

2. Średnia długość, urywająca się własnym ciężarem: 5000 metrów.

3. Średnia rozciągliwość: 2 procent.

4. Zawartość popiołu: Nie więcej niż 2 5 procent.

5. Dodatek masy drzewnej: Nie więcej 50 procent.

(2) Na dowód, że papier, użyty na kolejowe listy przewozowe, odpowiada powyższym własnościom, powinien każdy kolejowy list przewozowy otrzymać znak wodny, składający się z czterech liter początkowych „N. F. B. P.“ oznaczenia „Normal-Fracht-Brief-Papier“ (czterech wersalików [wielkich liter] z kropką po każdej literze, wyrażającą skrótowiec, w piśmie włoskiem 39 milimetrowej wysokości) oraz ze znaku fabrycznego.

(3) Listy przewozowe, nie posiadające tego znaku wodnego, wykluczone są od zamieszczenia na nich pieczęci kontrolnej, przewidzianej w § 55. ustępie 3. kolejowego regulaminu ruchu, a ewentualnie winny być odrzucone przez kolej.

(4) Kształt, własności papieru i ceny sprzedaży cedulek transportowych będą za każdym razem ustanawiane przez Ministerstwo kolei żelaznych w porozumieniu z Ministerstwem skarbu na podstawie wniosków starających się o ich dopuszczenie zarządów kolejowych; wydawanie drukiem i sprzedaż cedulek transportowych zastrzeżone jest wyłącznie dla tych zarządów kolejowych, którym nadzorcza władza kolejowa zezwoliła na ich używanie do pewnych przesyłek.

§ 2.

(1) Niezależnie od uwolnień, przyznanych w ustawach stemplowych i należyłościowych, wolno używać w Austrii przy nadawaniu przesyłek kolejowych jedynie listów przewozowych z wydrukowanymi znaczkami stemplowymi po 30 h lub 1 K 20 h albo cedulek transportowych z wydrukowanym znaczkami stemplowym na 30 h.

(2) Należytość, przypadająca od każdej wkładki do listu przewozowego lub cedulki transportowej w tej samej wysokości co od samych tych dokumentów, należy uiszczać w znaczkach stemplowych, które mają być przestemplowane pieczęcią stacyjną w czarnej barwie.

(3) Jeżeli przesyłki, dla których należytość stemplowa od listów przewozowych ustanowiono na 1 K 20 h, zostaną nadane przy użyciu listów przewozowych (cedulek transportowych), zaopatrzonych tylko wydrukowanym znaczkami stemplowymi na 30 h, należy uzupełnić należytość stemplową do kwoty 1 K 20 h przez umieszczenie znaczków stemplowych. Uzupełniające znaczkami stemplowe należy pozbawić wartości pieczęcią stacyjną w czarnej barwie.

§ 3.

(1) Przesyłki, nadane poza obrębem Austrii wolno kolei wydawać tylko za potwierdzeniem odbiorcy na poświadczeniu awiza i odbioru, na którym jest wydrukowany znaczek stemplowy; wyjątek stanowią przesyłki, które zostały przewiezione w austriackim obrocie granicznym przy użyciu austriackich listów przewozowych, ostemplowanych stosownie do niniejszego rozporządzenia.

(2) Znaczkami stemplowe, które mają być wydrukowane, wynoszą aż do dalszego zarządzenia przy przesyłkach z krajów świętej korony węgierskiej i z Bośni i Hercegowiny stosownie do § 12. rozporządzenia ministerjalnego z dnia 27. września 1916, Dz. u. p. Nr. 337, 10 h lub 1 K, przy przesyłkach z innych krajów 30 h lub 1 K 20 h.

(3) Jeżeli listy przewozowe dla takich przesyłek mają wkładki, to należy uiszczyć nadto za każdą wkładkę należytość w podanym wyżej wymiarze przez umieszczenie na poświadczeniu awiza i odbioru znaczków stemplowych, które mają być przestemplowane pieczęcią stacyjną w czarnej barwie.

§ 4.

(1) Władze cywilne i wojskowe itd. mogą sprowadzać listy przewozowe, nie podlegające opłacie, także ze składów sprzedaży stempli w odnośnym kraju albo za zamówieniem z c. k. Drukarni nadwornej i państwowej.

(2) Przy nadawaniu przesyłki należy wyraźnie wymienić w liście przewozowym ustawy powód uwolnienia.

§ 5.

(1) Kształt listów przewozowych stosuje się do wzoru listu przewozowego, ustalonego w regulaminie ruchu dla kolei żelaznych królestw i krajów reprezentowanych w Radzie państwa, oraz w układzie międzynarodowym co do przewozu towarów na kolejach i w innych osobnych przepisach, odnoszących się do obrotu kolejowego.

(2) Wspomniane przepisy rozstrzygają także, o ile dopuszczalne jest drukowanie na listach przewozowych poszczególnych wpisów, tudzież zapisków, obejmujących uwiadomienie.

(3) Przez wyciśnięcie pieczęci kontrolnej jednej z upoważnionych do tego przez kolejową władzę nadzorczą, kolei głównych, przewidziane w przytoczonych wyżej przepisach, stwierdza się, iż listy przewozowe odpowiadają wspomnianym przepisom.

(4) Do tego są upoważnione następujące koleje główne:

1. C. k. austriackie koleje państwowe (wszystkie c. k. dyrekcje i c. k. kierownictwo ruchu w Czerniowcach);

2. c. k. uprzyw. Towarzystwo kolei żelaznej Uście nad Łabą-Cieplice;

3. wyłącznie uprzyw. kolej żelazna busztiehradzka;

4. c. k. uprzyw. Towarzystwo kolei południowej;

5. c. k. uprzyw. kolej żelazna Wiedeń—Aspang.

(6) Na listach przewozowych, sporządzanych w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej, wytłacza się jako pieczęć kontrolną c. k. orła z napisem w otoku: „Dla austriackich zarządów kolei żelaznych z c. k. Drukarni nadwornej i państwowej“.

(6) Drukarnia nadworna i państwowa jest nadto upoważniona wytłaczać pieczęć kontrolną także na sporządzanych w prywatnych drukarniach listach przewozowych, co do których jest ona uprawniona do wytłaczania znaczków stemplowych stosownie do obwieszczenia Ministerstwa skarbu z dnia 3. grudnia 1910, Dz. u. p. Nr. 216.

(7) Za to wytłaczanie pieczęci kontrolnej należy uiszczać należytość, ustanowioną w tym względzie każdnocześnie w taryfie należytości ubocznych austriackiej, węgierskiej i bośniacko-hercegowińskiej kolejowej taryfie towarowej część I, dział B.

§ 6.

(1) Wytłaczanie stemplowego znaczka wartościowego na 30 h albo na 1 K 20 h na listach przewozowych, a znaczka stemplowego na 30 h na cedułkach transportowych, jakoteż znaczka stemplowego na 10 h, 30 h, 1 K albo 1 K 20 h na poświadczeniach awiza i odbioru uskutecznia Drukarnia nadworna i państwowa, o ile te dokumenty przewozowe będą tam wykonane.

(2) Na dokumentach przewozowych wymienionego powyżej rodzaju, sporządzanych w drukarniach prywatnych, wyciśnie znaczki stemplowe Drukarnia nadworna i państwowa lub inny do tego upoważniony urząd za opłatą należytości stemplowej.

§ 7.

Postanowienia §§ 2., 3. i 6. mają odpowiednie zastosowanie do listów przewozowych dla przesyłek środków żywności rodzaju oznaczonego w § 3. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 27. września 1916, Dz. u. p. Nr. 337, od których należytość w kwocie 30 h zniziona została na

10 h, z tą zmianą, że takie przesyłki, nadane w krajach świętej korony węgierskiej oraz w Bośni i Hercegowinie będą wydawane odbiorcom za nieostemplowanymi poświadczeniami awiza i odbioru, zaś przesyłki takie, nadawane poza granicą celną za poświadczeniami awiza i odbioru z wydrukowanym znaczkiem stemplowym na 10 h.

§ 8.

(1) Kształt i wygląd znaczków stemplowych ustalony jest w rozporządzeniach Ministerstwa skarbu z dnia 1. grudnia 1899, Dz. u. p. Nr. 239, i z dnia 23. lutego 1900, Dz. u. p. Nr. 36; tylko mała tarcza znaczka stemplowego zawiera przy listach przewozowych, cedułkach transportowych i poświadczeniach awiza i odbioru, sporządzonych w Drukarni nadwornej i państwowej, pod wizerunkiem Austrii liczbę roku „1916“ a znaczek stemplowy na poświadczeniach awiza i odbioru, sporządzonych w Drukarni nadwornej i państwowej, będzie wykonany w barwie tych poświadczeń.

(2) Na listach przewozowych i poświadczeniach awiza i odbioru, sporządzonych w drukarniach prywatnych, zostanie wyciśnięty znaczek stemplowy na 1 K 20 h przez jeden z upoważnionych do tego urzędów w barwach znaczków wartościowych opiewających na korony.

§ 9.

(1) Wymiana zepsutych listów przewozowych lub cedulek transportowych dopuszczalna jest jedynie wówczas, jeżeli kolej nie zrobiła z nich użytku urzędowego.

(2) List przewozowy lub cedułkę transportową uważa się za użyte urzędowo przez kolej zazwyczaj dopiero wówczas, gdy na liście lub cedulce transportowej wyciśnięta jest pieczęć dzienna stacji wysyłkowej. Gdy pieczęci tej nie wyciśnięto, lecz zamieszczono już w liście przewozowym lub cedulce transportowej urzędowe zapiski kolejowe, wymienia się listy takie jedynie wówczas, jeżeli stacja wysyłkowa poświadczy z dołożeniem podpisu naczelnika stacji i z wyciśnięciem pieczęci stacyjnej, iż kolej nie zrobiła użytku urzędowego z odnośnego listu przewozowego lub odnośnej cedulki transportowej.

(3) Wymiana zepsutych listów przewozowych lub cedulek transportowych zastrzeżona jest władzom skarbowym pierwszej instancji. Stronom wolno jednak podawać odnośne nieostemplowane podania w urzędach podatkowych lub stemplowych, które mają je przedkładać władzy przełożonej.

(4) Wymiana zepsutych listów przewozowych lub cedulek transportowych odbywa się w sposób następujący:

- a) za listy przewozowe lub cedułki transportowe, sporządzone w Drukarni nadwornej i państwowej, wydawane będą nowe listy przewozowe lub cedułki transportowe za zapłatą taryfowej ceny blankietów;
- b) w zamian za listy przewozowe lub cedułki transportowe, sporządzone w drukarniach prywatnych, wyciśnię się bezpłatnie taki sam znaczek stempłowy na nowych listach przewozowych lub cedułkach transportowych, których strona dostarczy.
- (3) Na wymianę zepsutych cedulek transportowych zezwoli się tylko temu zarządowi kolejowemu, który zarządził nakład przedłożonych zepsutych cedulek transportowych. Zarząd kolejowy, któremu zezwolono na używanie cedulek transportowych, jest obowiązany wydać stronie ze swych zapasów za zapłatą taryfowej ceny blankietów w zamian za zepsute cedułki transportowe taką samą ilość i tak samo ostemplowanych, nadających się do użycia cedulek transportowych.

§ 10.

Wymiana zepsutych poświadczeń awiza i odbioru dopuszczalna jest tylko wówczas, jeżeli one nie są zaopatrzone podpisem strony. Na wymianę zezwoli się temu zarządowi kolejowemu, który zarządził nakład blankietów zepsutych, przedłożonych do wymiany. Zresztą należy odpowiednio zastosować postanowienia § 9., ustęp 3. i 4.

§ 11.

(1) Celem użycia listów przewozowych, będących w zapasie w Drukarni nadwornej i państwowej a zaopatrzonych wydrukowanymi znaczkami według dotychczasowych przepisów (po 2 h i 10 h, przy międzynarodowych listach przewozowych wraz z należnością za duplikat po 4 h i 20 h) uzupełni się te listy przewozowe przez wyciśnięcie uzupełniającego znaczka stempłowego na 10 h, 20 h, 26 h, 28 h, 1 K lub 1 K 10 h do kwoty wartości 30 h lub 1 K 20 h i puści się w obrót począwszy od dnia 1. listopada 1916 po cenie w kwocie 31 h względnie 32 h lub 1 K 21 h względnie 1 K 22 h razem z należnością od blankietu. W taki sam sposób odbywa się ostemplowanie dodatkowe zapasowych cedulek transportowych do kwoty wartości 30 h.

(2) Kształt i wygląd uzupełniających znaczków stempłowych, które mają być wydrukowane, różni się od kształtu i wyglądu znaczków przewidzianych w punkcie 2. rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 1. grudnia 1899, Dz. u. p. Nr. 239 tylko o tyle, że na tych znaczkach mała tarczka pod wizerunkiem Austrii zawiera liczbę roku „1916“.

§ 12.

(1) Listy przewozowe lub cedułki transportowe z wydrukowanym znaczkiem stempłowym na 2 h lub 10 h (przy międzynarodowych listach przewozowych na 4 h lub 20 h), znajdujące się w rękach sprzedawców, stron lub kolei żelaznych, których nie użyto do końca października 1916, można użyć także po tym terminie, jeżeli zostaną przed użyciem ostemplowane dodatkowo znaczkami stempłowymi lub urzędowym wyciśnięciem znaczków stempłowych na 30 h lub 1 K 20 h, względnie na 10 h) przy oznaczonych w § 7. przesyłkach środków żywności). Uzupełniające znaczki stempłowe mają być przestemplowane pieczęcią stacji wysyłkowej w czarnej barwie. Użycie listów przewozowych i cedulek transportowych, zaopatrzonych dodatkowo znaczkami stempłowymi, jest jednak dopuszczalne tylko do dnia 31. grudnia 1917.

(2) Nieużytych listów przewozowych z wydrukowanymi znaczkami stempłowymi po 2 h lub 10 h, względnie 4 h lub 20 h i nieużytych cedulek transportowych z wydrukowanymi znaczkami stempłowymi po 2 h lub 10 h nie będzie się wymieniało.

§ 13.

Należności od listów przewozowych i poświadczeń awiza i odbioru, sporządzonych w drukarniach prywatnych, można do 31. grudnia 1917 uiszczać także w całości w znaczkach stempłowych, które mają być pozbawione wartości pieczęcią stacyjną w czarnej barwie przez stację wysyłkową względnie stację przeznaczenia.

§ 14.

(1) Wymianę zepsutych listów przewozowych z wydrukowanymi znaczkami stempłowymi po 2 h, 4 h, 10 h lub 20 h na listy przewozowe ze znaczkami stempłowymi po 30 h lub 1 K 20 h należy począwszy od dnia 1. listopada 1916 przy przestrzeganiu przepisów § 9. uskutecznić w ten sposób, aby wartość stempłowa zepsutych listów przewozowych równała się wartości stempłowej wydanych nowych listów przewozowych. Za listy przewozowe, sporządzone w Drukarni nadwornej i państwowej, należy złożyć taryfową cenę blankietów według ilości wydanych nowych listów przewozowych.

(2) Jeżeli wartość stempłowa listów przewozowych, przedłożonych do wymiany, jest mniejsza niż wartość stempłowa nowych listów przewozowych, które mają być wydane, należy brakującą sumę złożyć w gotówce.

(3) Postanowienia poprzedzających ustępów mają odpowiednie zastosowanie do wymiany zepsutych cedulek transportowych po 2 h i 10 h.

§ 15.

(1) Cena listów przewozowych, sporządzonych w Drukarni nadwornej i państwowej oznaczona jest w dołączonej taryfie cen.

(2) Zarządy kolejowe otrzymują przy osteplo- wanych listach przewozowych, przyjętych do roz- sprzedaży, prowizję w wysokości 4 promille nale- żytości stempowych.

§ 16.

(1) Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu 1. listopada 1916.

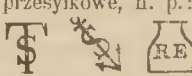
(2) Z tym dniem tracą moc obowiązującą rozporządzenia z dnia 22. czerwca 1895, Dz. u. p. Nr. 93, z dnia 16. lipca 1902, Dz. u. p. Nr. 149, z dnia 10. grudnia 1909, Dz. u. p. Nr. 197, z dnia 6. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 205 i z dnia 23. kwietnia 1915, Dz. u. p. Nr. 105.

Forster wtr.

Leth wtr.

Taryfa cen A

stemplowanych kolejowych listów przewozowych dla obrotu wewnętrznego.

Nr. poz.	R o d z a j	Należyżość za druk		Uwaga
		K	h	
I.	Listy przewozowe na przesyłki zwyczajne lub pospieszne bez firmy: za każde 1000 sztuk . . . . . „ każdą 1 sztukę	10	01	
II.	a) Listy przewozowe na przesyłki zwyczajne lub pospieszne z firmą i adresem wysyłającego oraz zwyczajnym znakiem przesyłkowym: za każde 200 sztuk . . . . . „ „ 400 „ . . . . . „ „ 600 „ . . . . . „ „ 800 „ . . . . . „ „ 1000 „ i każde dalsze 1000 sztuk za 1000 sztuk . . . . . b) Listy przewozowe określonego pod a) rodzaju z dodatkami dopuszczalnymi ustawowo lub regulaminowo: za każde 200 sztuk . . . . . „ „ 400 „ . . . . . „ „ 600 „ . . . . . „ „ 800 „ . . . . . „ „ 1000 „ i każde dalsze 1000 sztuk za 1000 sztuk	7 9 11 13 15 8 10 12 14 16		Zwyczajne znaki przesyłkowe, n. p.: AE, BD, STE itd.
III.	Za listy przewozowe z dowolnym znakiem przesyłkowym podwyższa się ceny, podane pod Nr. poz. II a) i b) za każdym razem o	1		Dowolne znaki przesyłkowe, n. p.:
IV.	Za adresy i inne dozwolone dodatki pojedyncze na odwrotnej stronie listów przewozowych podwyższa się ceny, podane pod Nr. poz. II a) i b) również za każdym razem o . . . . . Za skomplikowane tytuły lub tabele dolicza się nadto wynagrodzenie za skład czcionek w kwocie 4 K.	1		
V.	Zamówienia muszą obejmować wielokrotną od 100. Zamówienia na mniej niż 200 sztuk jednego rodzaju z firmą nie będą realizowane.			

Obok należności za druk należy uiścić za każdy list przewozowy ustawową należność stemplową.

Za duplikaty listów przewozowych liczy się tę samą cenę za druk, co za unikaty.

Przy zamawianiu co najmniej 20.000 sztuk listów przewozowych na przesyłki zwyczajne lub pospieszne jako też duplikatów listów przewozowych przyznaje się zarządom kolejowym opust w kwocie 30 h za każde 1000 sztuk.

Powyższe ceny odnoszą się do listów przewozowych z tekstem w jednym języku lub dwu językach.

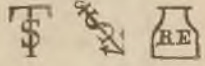
Do zamówień listów przewozowych z firmą, które należy przysyłać za pośrednictwem urzędów sprzedaży albo opłatnie wprost do Dyrekcji c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, powinno się dołączyć na wzór list przewozowy, obejmujący żądane dodatki. Kwotę pieniężną, przypadającą za zamówioną ilość, należy uiścić z góry.

Drukarnia nadworna i państwowa dostarcza listów przewozowych bez druku firmy tylko zarządom kolejowym; firmy prywatne mają je nabywać w najbliższym składzie stempli, urzędzie podatkowym lub pocztowym.

Taryfa cen B

stemplowanych kolejowych listów przewozowych dla obrotu międzynarodowego.

Nr. poz.	R o d z a j	Należytość za druk		Uwaga
		K	h	
I.	Listy przewozowe na przesyłki zwyczajne lub pospieszne bez firmy: za każde 1000 sztuk . . . . . " każdą 1 sztukę	19	02	
II.	<p>a) Listy przewozowe na przesyłki zwyczajne lub pospieszne z firmą i adresem wysyłającego oraz zwyczajnym znakiem wysyłkowym: za każde 200 sztuk . . . . . " " 400 " . . . . . " " 600 " . . . . . " " 800 " . . . . . " " 1000 " i każde dalsze 1000 sztuk za 1000 sztuk . . . . .</p> <p>b) Listy przewozowe określonych pod a) rodzajów z dodatkami dopuszczalnymi ustawowo lub regulaminowo: za każde 200 sztuk . . . . . " " 400 " . . . . . " " 600 " . . . . . " " 800 " . . . . . " " 1000 " i każde dalsze 1000 sztuk za 1000 sztuk . . . . .</p>	14 18 22 26 30 16 20 24 28 32		Zwyczajne znaki przesyłkowe, n. p.: AE, BD, STE itd.
III.	Za listy przesyłkowe z dowolnym znakiem przesyłkowym podwyższa się ceny, podane pod Nr. poz. II a) i b), za każdym razem o	2		Dowolne znaki przesyłkowe, n. p.:
IV.	Za adresy i inne dozwolone dodatki pojedyncze na odwrotnej stronie listów przewozowych, podwyższa się ceny, podane pod Nr. poz. II a) i b) również za każdym razem o	2		
V.	Zamówienia muszą obejmować wielokrotną od 100. Zamówienia na mniej niż 200 sztuk jednego rodzaju z firmą nie będą realizowane.			

Obok należytości za druk należy uiścić za każdy list przewozowy ustawową należytość stemplową. Powyższe ceny odnoszą się do listów przewozowych z tekstem w jednym języku lub dwu językach. Do zamówień listów przewozowych z firmą, które należy przesyłać za pośrednictwem organów sprzedaży albo opłatnie wprost do Dyrekcji c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, powinno się dołączyć na wzór list przewozowy, obejmujący żądane dodatki. Kwotę pieniężną, przypadającą za zamówioną ilość, należy uiścić z góry.

Drukarnia nadworna i państwowa dostarcza listów przewozowych bez druku firmy tylko zarządom kolejowym; firmy prywatne mają je nabywać w najbliższym składzie stempli, urzędzie podatkowym lub pocztowym.

Rok 1916.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć CLX. — Wydana i rozesłana dnia 3. października 1916.

Treść: № 339. Rozporządzenie, w sprawie uregulowania obrotu świeżemi śliwkami.

339.

Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 2. października 1916,

w sprawie uregulowania obrotu świeżemi śliwkami.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się uzupełniając rozporządzenie ministerjalne z dnia 6. września 1916, Dz. u. p. Nr. 290, co następuje:

§ 1.

Przesyłki świeżych śliwek z obszaru administracyjnego politycznej władzy krajowej mogą być tylko wtedy przyjmowane do przewozu przez koleje lub przedsiębiorstwa żeglugi parowej, jeśli do dokumentów przewozowych dodano dla każdej przesyłki poświadczenie przewozowe, wystawione wedle wzoru, przepisanego w załączniku.

Do wystawienia poświadczenia przewozowego jest uprawniona polityczna władza powiatowa.

Dla przesyłek zarządu wojskowego nie potrzeba takich poświadczeń przewozowych.

§ 2.

Za przekroczenia tego rozporządzenia o ile nie podlegają one karze surowszej, będzie się karało grzywną do 5000 K lub aresztem do 6 miesięcy.

Jeżeli przekroczenie popełni przemysłowiec, można prócz tego, o ile zachodzą wymogi § 133. b. ustęp 1., lit. a. ustawy przemysłowej, zarządzić odebranie uprawnienia przemysłowego.

§ 3.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Forster wlr.

Spitzmüller wlr.

Zenker wlr.

Handel wir.

Poświadczenie przewozowe.

(Imię i nazwisko posyłającego) .....

w (miejscowość) ..... jest uprawniony do przewiezienia
..... *kg* ..... (rodzaj towaru)

w czasie od ..... do 1916

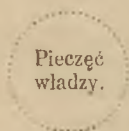
z (nazwa stacji wysyłkowej) .....

do (nazwa stacji przeznaczenia) .....

(koleją lub okrętem parowym) .....

pod adresem (imię, nazwisko i miejsce zamieszkania odbiorcy) .....

.....

.....
Miejsce i dzień wystawienia.
.....

.....
Podpis.

Poświadczenie to należy dołączyć trwale do dokumentu przewozowego.
Dołączenie poświadczenia należy zaznaczyć w dokumencie przewozowym.
Poświadczenie odbierze stacja przeznaczenia.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXI. — Wydana i rozesłana dnia 3. października 1916.

Presć: № 340. Rozporządzenie w sprawie utworzenia Wojennego związku gospodarczego dla przemysłu suszenia ziemniaków.

340.

Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 30. września 1916.

w sprawie utworzenia Wojennego związku gospodarczego dla przemysłu suszenia ziemniaków.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, jak następuje:

§ 1.

Wszystkie przedsiębiorstwa, zajmujące się suszeniem ziemniaków, łączy się na czas obowiązywania niniejszego rozporządzenia w „Wojenny związek gospodarczy dla przemysłu suszenia ziemniaków” z siedzibą w Wiedniu.

Przedsiębiorstwa produkujące skrobię ziemniaczaną i przetwory z niej, nie podpadają pod postanowienia niniejszego rozporządzenia.

Przedsiębiorstwa, w których suszenie ziemniaków obejmuje tylko część całego ruchu, są co do tej części, członkami związku.

Dla przedsiębiorstw, założonych w czasie obowiązywania tego rozporządzenia, przynależność do związku rozpoczyna się z dniem podjęcia czynności.

W razie wątpliwości co do należenia do związku rozstrzyga Minister rolnictwa po wysłuchaniu kierownictwa związku (§ 10).

§ 2.

Cel i zakres działania.

Cel i zakres działania związku obejmuje:

1. Ewentualne współdziałanie przy zaopatrywaniu — po myśli rozporządzenia ministeryalnego z dnia 4. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 244, lub ewentualnych późniejszych rozporządzeń — przemysłu suszenia ziemniaków w ziemniaki, potrzebne do produkcji przetworów suszonych ziemniaków, tudzież przy rozdziale ziemniaków, przeznaczonych do produkcji przetworów suszonych ziemniaków pomiędzy poszczególne przedsiębiorstwa członków związku, któryto rozdział został również uregulowany powołanem rozporządzeniem ministeryalnem lub będzie uregulowany rozporządzeniami, jakieby w przyszłości zostały jeszcze wydane.

2. Regulowanie produkcji i zbytu przetworów suszonych ziemniaków stosownie do wydanych w tym względzie zarządzeń rządowych.

3. Współdziałanie w rozwiązywaniu wszystkich kwestyi, dotyczących przemysłu suszenia ziemniaków, w szczególności w wydawaniu zarządzeń celem regulowania i popierania produkcji, w wydawaniu zarządzeń w dziedzinie opieki socyalnej jakoteż w kwestyach, jakieby wynikły przy przejściu do gospodarstwa pokojowego, a to przez stawianie odpowiednich wniosków i składanie opinii, w końcu wykonywanie odnoszących się do tego zarządzeń, o ile Minister rolnictwa zadanie to związkowi poruczy.

§ 3.

Prawny charakter związku.

Związek jest osobą prawniczą. Zastępuje go na zewnątrz prezydent kierownictwa związku (§ 10.) lub jego zastępca.

§ 4.

Obowiązki członków związku.

Obok specjalnych na członków związku innymi przepisami tego rozporządzenia nałożonych obowiązków mają oni obowiązek popierać o ile możliwości cele związku i zaniechać wszystkiego, co by mogło osiągnięcie tego celu utrudnić lub jemu przeszkodzić.

§ 5.

Rok obrotowy.

Pierwszy rok obrotowy związku rozpoczyna się z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, a kończy się w dniu 30. września 1917; następane lata obrotowe rozpoczynają się w dniu 1. października każdego roku i trwają do dnia 30. września bezpośrednio następującego roku.

§ 6.

Organa związku.

Organami związku są:

- a) zgromadzenie związku,
- b) kierownictwo związku.

§ 7.

Zgromadzenie związku.

Zgromadzenie związku składa się z 14 do 17 członków, zamianowanych przez Ministra rolnictwa z grona przedstawicieli należących do związku przedsiębiorstw.

§ 8.

Zakres działania zgromadzenia związku.

Do zgromadzenia związku należy:

1. Ustanawianie wysokości dańków, jakie członkowie związku płacić mają na pokrycie kosztów prowadzenia czynności.

2. Badanie i zatwierdzanie zamknięcia rachunkowego, przedłożonego przez kierownictwo związku.

3. Określanie istoty pewnych czynów, za które kierownictwo związku lub sąd polubowny (§§ 21. i 22.) mogą orzekać kary porządkowe, jakoteż ustanawianie wymiaru tych kar, przyczem jednak w razie

popelnienia czynów, przekazanych do karania kierownictwu związku, wymiar kary nie może przekraczać 2000 K, w innych przypadkach 20.000 K w każdym poszczególnym przypadku.

4. Powzięcie uchwał co do zaopatrywania członków związku w materiały pomocnicze, używane do produkcji przetworów suszonych ziemniaków.

5. Powzięcie uchwał we wszystkich przedmiotach, jakie kierownictwo związku z inicjatywy własnej lub na polecenie jednego z komisarzy rządowych przedłoży zgromadzeniu związku.

Uchwały zgromadzenia związku są dla kierownictwa związku wiążące.

§ 9.

Regulamin czynności zgromadzenia związku.

Zgromadzenie związku zwołuje w miarę potrzeby prezydent kierownictwa związku lub w razie doznania przezeń przeszkody jego zastępca.

Na żądanie jednego z komisarzy rządowych lub na pisemny wniosek conajmniej 5 członków związku należy zwołać zgromadzenie związku w ciągu dni 8.

Zwołanie zgromadzenia związku i zaproszenie komisarzy rządowych odbywa się w drodze pisemnej, conajmniej na 4 dni przed dniem, wyznaczonym na zgromadzenie związku, z podaniem przedmiotów obrad. Każdemu członkowi zgromadzenia związku przysługuje na zgromadzeniu jeden głos, na zgromadzeniu związku zapadają uchwały zwykłą większością głosów. W razie równości głosów uważa się wniosek za odrzucony. Komisarze rządowi nie biorą udziału w głosowaniu.

Zgromadzenie związku jest zdolne do powzięcia uchwał, skoro wszyscy członkowie związku oraz komisarze rządowi zostali zaproszeni i obecna jest conajmniej połowa członków. Jeśli zwołane zgromadzenie związku nie było zdolne do powzięcia uchwał, wówczas należy zwołać najdalej w ciągu 8 dni nowe zgromadzenie związku, które bez względu na ilość obecnych zdolne jest do powzięcia uchwał we wszystkich przedmiotach obrad, będących na porządku dziennym pierwszego zgromadzenia związku, niezdolnego do powzięcia uchwał. Na zgromadzeniu związku przewodniczy prezydent kierownictwa związku, a w razie doznania przezeń przeszkody jego zastępca.

§ 10.

Kierownictwo związku.

Kierownictwo związku składa się z 4 do 7 członków, których mianuje Minister rolnictwa. Mianując członków kierownictwa związku może

Minister rolnictwa ustanowi dla każdego członka kierownictwa związku jednego zastępcę, który w razie doznania przeszkody przez dotyczącego członka objąć ma jego funkcje.

Z grona członków kierownictwa związku ustanawia Minister rolnictwa prezydenta i tegoż zastępcę.

Wszyscy członkowie kierownictwa związku wykonują swe czynności jako urzędy honorowe.

Kierownictwo związku prowadzi wszystkie sprawy związku stosownie do postanowień niniejszego rozporządzenia. Do niego należy rozstrzygnięcie wszystkich spraw, które niniejszemu rozporządzeniem (§ 8.) nie są zastrzeżone dla powzięcia uchwał przez zgromadzenie związku.

Do kierownictwa związku należy w szczególności zestawienie zamknięcia rachunkowego z całego obrotu pieniężnego związku i przedkładanie tego zamknięcia zgromadzeniu związku. Zamknięcie rachunkowe należy zestawzić z końcem każdego roku obrotowego (§ 5.) oraz w razie rozwiązania związku (§ 24.).

W końcu należy do kierownictwa związku orzekanie o tem, jakiej jakości i czy odpowiedniej jakości są przetwory suszonych ziemniaków, dostarczane związkowi przez poszczególne do związku należące przedsiębiorstwa, oraz o tem, jaką najmniejszą wydajność ma osiągnąć każde przedsiębiorstwo.

§ 11.

Regulamin czynności kierownictwa związku.

Bezpośrednie załatwianie spraw należy do prezydenta, a w razie doznania przezeń przeszkody do jego zastępcy stosownie do zasadniczych uchwał, powziętych przez kierownictwo związku.

Kierownictwo związku zbiera się na posiedzenia w Wiedniu w miarę potrzeby na wezwanie prezydenta lub w razie doznania przezeń przeszkody na wezwanie jego zastępcy.

Zaproszenia członków kierownictwa związku i komisarzy rządowych na posiedzenia można wystosowywać pisemnie lub telegraficznie a w szczególności nagłych przypadkach także telefonicznie.

Prezydent względnie jego zastępca obowiązany jest zwołać w ciągu 8 dni posiedzenie kierownictwa związku, jeśli tego zażąda jeden z komisarzy rządowych lub co najmniej 2 członków kierownictwa związku z podaniem powodów.

Kierownictwo związku jest zdolne do powzięcia uchwał, jeśli zaproszono wszystkich członków i komisarzy rządowych a obecnych jest wraz z prezydentem lub jego zastępcą co najmniej 3 członków kierownictwa związku.

Uchwały kierownictwa związku zapadają zwykłą większością głosów. W razie równości głosów uważa się za uchwałę to zdanie, do którego przyłączył się przewodniczący.

Komisarze rządowi nie biorą udziału w głosowaniu.

§ 12.

Szczególne obowiązki funkcjonaryuszy i urzędników związku.

Wszyscy członkowie kierownictwa związku i wszyscy urzędnicy związku winni przy spełnianiu swych czynności kierować się najzupełniejszą bezstronnością i największą sumiennością.

Wszyscy funkcjonaryusze i urzędnicy związku są obowiązani zachować wobec obcych milczenie co do wszystkich spraw związku, które poznali w tym charakterze, a których użytkowanie lub podanie ich do wiadomości osób trzecich sprzeciwia się celom Wojennego związku gospodarczego lub też dotyka stosunków przedsiębiorstwa członków związku, i mają to przyrzec pisemnie.

Przy załatwianiu spraw jest obowiązkiem kierownictwa związku starać się o to zapomocą odpowiednich urządzeń, by przeszkodzić bezprawnemu użytkowaniu lub podaniu do wiadomości nadeszłych do kierownictwa związku dat, dotyczących stosunków poszczególnych przedsiębiorstw.

Wezwania do udzielenia dat, dostarczonych przez członków związku, kancelaryi kierownictwa związku mają urzędnicy i siły pomocnicze usłuchać tylko wówczas, jeśli wezwanie takie wystosuje do nich jeden z komisarzy rządowych lub kierownictwo związku powzięło w tym względzie uchwałę.

§ 13.

Współdziałanie związku przy zaopatrywaniu w ziemniaki.

Minister rolnictwa postanowi w porozumieniu z interesowanymi Ministrami sposób i zakres współdziałania związku przy zaopatrywaniu w ziemniaki przemysłu suszenia ziemniaków i przy rozdziale ich pomiędzy poszczególne przedsiębiorstwa rolnicze i przemysłowe.

§ 14.

Regulowanie produkcji.

a) Obowiązek do przeróbki, ciążyący na przedsiębiorstwach należących do związku.

Wszystkie należące do związku przedsiębiorstwa są obowiązane, ziemniaki im przydzielone i przez nie objęte przerobić w swych wyrobniach według wskazówek kierownictwa związku na przetwory suszonych ziemniaków

zwyczajnej w handlu jakości. Przy udzielaniu tych wskazówek należy uwzględnić dotychczasowy sposób produkcji i techniczne urządzenia poszczególnych wyrobni.

Jeżeli jakieś przedsiębiorstwo nie zastojuje się do wskazówek kierownictwa związku, czy to dlatego, że nie przerobi przepisanych ilości, czy też dlatego, że mimo kilkakrotnego upomnienia nie wytwarza towaru zwyczajnej w handlu jakości (§ 10., ustęp ostatni), natenczas kierownictwo związku ma prawo odebrać przymusowo przedsiębiorstwu, działającemu wbrew wskazówkom, znajdujące się jeszcze u niego ziemniaki i sprzedać je w celu przeróbki jednemu lub kilku innym przedsiębiorstwom. Dla przeprowadzenia przymusowego odebrania może kierownictwo związku zażądać współdziałania politycznej władzy pierwszej instancji, w której okręgu urzędowym leżą ziemniaki na składzie. Przedsiębiorstwo, któremu się ziemniaki odbiera, otrzyma za nie cenę zakupną netto po potrąceniu kosztów, powstałych z powodu odebrania i dostawy do innego przedsiębiorstwa. To samo prawo przysługuje kierownictwu związku wtedy, jeżeli przedsiębiorstwo mimo kilkakrotnego upomnienia nie osiągnie najmniejszej wydatności, ustanowionej przez kierownictwo związku (§ 10., ustęp ostatni),

b) Zarządzenia w sprawie niewykorzystanych największych ilości.

Jeżeli jakieś przedsiębiorstwo nie obejmie pełnej najwyższej ilości ziemniaków, przydzielonej mu do przeróbki w jego wyrobni, natenczas kierownictwo związku może zarządzić przydzielenie i dostawę tych nieobjętych ilości ziemniaków jednemu lub kilku innym przedsiębiorstwom.

§ 15.

Uregulowanie zbytu.

a) Należące do związku przedsiębiorstwa mają swe wytwory oddać bez wyjątku do rozporządzenia związkowi, który zajmuje się wyłącznie sprzedażą wytworów.

b) Związek przyjmuje wszelkie zapytania i zamówienia, dotyczące przetworów suszonych ziemniaków; jemu przekazać mają członkowie związku także wszelkie nadeszłe do nich zapytania i zlecenia.

c) Zlecenia przyjęte do wykonania rozdziela związek pomiędzy poszczególne przedsiębiorstwa, przy czem powinien uwzględnić ile

możności równomierność zbytu, położenie geograficzne i to, z których zakładów należy przetwory najpierw odstawić.

d) Wysyłkę sprzedanych przetworów uskuteczniają poszczególne przedsiębiorstwa według wskazówek związku: rachunki wystawiają związki.

e) Związek płaci każdemu przedsiębiorstwu za przedłożeniem wykazów wysyłki wartość rachunku według ustanowionych cen objęcia (lit. g). Związek ma prawo od kwot, które ma wobec tego wypłacić, potrącić za każdym razem kaucyje, ustanowioną peryodycznie przez kierownictwo związku w procentach, przypadających od tych kwot. Kaucyja ta służy na zabezpieczenie uiszczenia datków do kosztów prowadzenia spraw związku (§ 18.), opłat służących do uskutecznienia wyrównania cen objęcia (lit. i), datków na pokrycie strat z powodu nieściągalności pretensyi (lit. f) i zapłaty grzywien (§§ 21. i 22.). Kaucyje należy korzystnie ulokować i obliczyć się co do nich z przedsiębiorstwami po upływie każdego roku obrotowego i zatwierdzeniu odnośnego zamknięcia rachunkowego.

f) Straty z powodu nieściągalności pretensyi ma każde przedsiębiorstwo ponieść w stosunku swych przychodów ze sprzedaży do ogólnych przychodów ze sprzedaży wszystkich przedsiębiorstw w odnośnym toku obrotowym.

g) Dla każdego poszczególnego przetworu suszonych ziemniaków, produkowanego przez członków związku lub jednego z nich, ustanawiać będzie kierownictwo związku peryodycznie i aż do dalszego zarządzenia cenę objęcia od stacyi kolejowej miejsca produkcji.

Ceny objęcia, ustanowione każdorazowo przez kierownictwo związku, wymagają zatwierdzenia Ministra rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

h) Za przeróbkę ziemniaków na przetwory suszonych ziemniaków (§ 14.) ustanowi kierownictwo związku peryodycznie i aż do dalszego zarządzenia pewne oznaczone stopy wyagrodzenia.

i) Z końcem każdego roku obrotowego należy przeprowadzić wyrównanie cen objęcia, zapłaconych poszczególnym przedsiębiorstwom za ich wyroby, w ten sposób, aby wszystkim przedsiębiorstwom dostała się za jednostkę wagi wyrobów tej samej jakości, pozbytych przez nie w ciągu roku obrotowego, ta sama cena objęcia od stacyi kolejowej ich wyrobni.

Wyrównanie należy przeprowadzić dla każdej ceny objęcia, ustanowionej za poszczególne wyroby.

Oznaczenie bliższych szczegółów wyrównania cen jest obowiązkiem kierownictwa związku.

b) Czy i o ile należące do związku przedsiębiorstwa, które bez swego zawinienia materiały surowe oddały im do przeróbki przez kierownictwo związku nie przerobiły wcale lub nie przerobiły go w całości albo swych wyrobów nie pozbyły wcale lub nie pozbyły ich w całości, mają otrzymać odszkodowanie od ogółu należących do związku przedsiębiorstw i w jakim stosunku każde poszczególne przedsiębiorstwo ma się do tego odszkodowania przyczynić, postanowi kierownictwo związku. Uchwały i zarządzenia, dotyczące się tego przedmiotu, podlegają zatwierdzeniu Ministra rolnictwa.

Jeżeli i o ile co do sprzedaży przetworów suszonych ziemniaków istnieją osobne wydane przez władzę przepisy, ma się związek do nich stosować przy skutecznianych przez siebie sprzedażach.

§ 16.

Obowiązek przedkładania wykazów.

Każdy członek związku ma obowiązek na wezwanie kierownictwa związku przedłożyć wykaz co do:

1. ilości przerobionego materiału surowego,
2. ilości wyprodukowanych przetworów,
3. ilości wysłanych przetworów,
4. zapasu wyprodukowanych przetworów,
5. stanu zapasów materiałów surowych.

Bliższe postanowienia o czasie i sposobie wygotowania odnośnych wykazów wyda kierownictwo związku.

Kierownictwo związku ma prawo polecać zbadanie tych wykazów przez ustanowione przez siebie organa kontrolne, którym poszczególne przedsiębiorstwa mają oddać do rozporządzenia wszelkie środki pomocnicze, zażądane od nich celem dokładnego stwierdzenia faktycznych stosunków.

W razie wzbraniania się ma polityczna władza pierwszej instancji na prośbę kierownictwa związku skutecznie przymusowo wymagane stwierdzenia.

§ 17.

Poświadczenia przewozowe.

Publicznym przedsiębiorstwom (kolejom żelaznym i przedsiębiorstwom żeglugi parowej) wolno przyjmować przesyłki przetworów suszonych ziem-

niaków do przewozu tylko wówczas, jeśli do dokumentów przewozowych dodano poświadczenie przewozowe, wystawione przez Wojenny związek gospodarczy według wzoru przepisanego w załączniku.

Postanowienia te nie tyczą się przesyłek, które w chwili wejścia w życie tego rozporządzenia zostały już dostawione do zakładu przewozowego.

Nie potrzeba tego rodzaju poświadczeń przewozowych dla przesyłek zarządu wojskowego, dla przesyłek, nadchodzących z zagranicy celnej, z Węgier, z Bośni i Hercegowiny. Publiczne przedsiębiorstwa transportowe są jednak obowiązane o każdej przesyłce przetworów suszonych ziemniaków, nadanej w miejscowości leżącej poza granicami Austrii, donieść równocześnie z zawiadomieniem adresata także Wojennemu związkowi gospodarczemu w drodze stacji przeznaczenia, wymieniając adresata, stację nadania i wagę przesyłki.

§ 18.

Koszta prowadzenia spraw.

Dla pokrycia kosztów, jakie wynikną z przeprowadzenia zadań nałożonych niniejszem rozporządzeniem na Wojenny związek gospodarczy, ma każde przedsiębiorstwo należące do związku zapłacić związkowi od każdej korony pobranych przez siebie przychodów pewną kwotę, której wysokość zgromadzenie związku ustali z góry na każdy rok obrotowy. Jeżeli tymi datkami nie można pokryć w całości kosztów prowadzenia spraw w pewnym roku obrotowym, kierownictwo związku ma prawo niepokrytą resztę kosztów uzyskać przez stosunkowe nałożenie dodatków na należące do związku przedsiębiorstwa.

Zaległe wkładki mogą być ściągnięte w drodze egzekucyj politycznej.

§ 19.

Nadzór państwowy.

Związek stoi pod nadzorem państwowym, który sprawują komisarze rządowi, mianowani przez Ministra rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

Komisarzy rządowych należy zapraszać na wszystkie rozprawy i posiedzenia kierownictwa związku i mają oni prawo zabierać każdego czasu głos i stawiać wnioski, co do których musi być powzięta uchwała.

Mają oni nadto prawo odroczyć wykonanie uchwał i zarządzeń organów związku na tak długo, aż Minister rolnictwa wyda decyzję.

Komisarze rządowi mają także prawo wglądać do wszystkich ksiąg, zapisków i aktów Wojennego

związku gospodarczego i żądać wszelkich wyjaśnień, jakie uważają za potrzebne.

Każdemu z komisarzy rządowych przysługują wreszcie prawo zażądania, ażeby wymieniona przezeń sprawa, choćby ona nie należała do zakresu działania zgromadzenia związku (§ 8.), została mu przedłożoną celem powzięcia uchwały.

§ 20.

Zatwierdzenie rządowe.

Zatwierdzeniu Ministra rolnictwa podlegają uchwały zarządzenia, dotyczące się:

- a) wysokości datków na koszt Wojennego związku gospodarczego,
- b) odszkodowania przedsiębiorstw według § 15., lit. k,
- c) ustanawiania cen objęcia (§ 15., lit. g),
- d) określania istoty pewnych czynów, przy której zaistnieniu kierownictwo związku względnie sąd polubowny może nakładać kary porządkowe i ustanawianie wysokości tych kar.

§ 21.

Kary porządkowe.

Kierownictwo związku może za działania i zaniechania członków związku, wykraczające przeciw tym przepisom i zarządzeniom, które wydane zostały przez kierownictwo związku stosownie do tego rozporządzenia celem osiągnięcia celów związku, nakładać kary porządkowe, o ile istota czynu podlega karaniu przez kierownictwo związku na podstawie uchwały zgromadzenia związku (§ 8), zatwierdzonej przez Ministra rolnictwa.

Przeciw nałożeniu kary porządkowej przez kierownictwo związku można odwołać się do rozstrzygnięcia sądu polubownego, odwołanie to jednak nie ma mocy wstrzymującej.

Grzywny będą na prośbę kierownictwa związku ściągane w drodze egzekucji politycznej i wpływają na cel powszechnej użyteczności, który oznaczy Minister rolnictwa na wniosek kierownictwa związku.

§ 22.

Sąd polubowny.

Do rozstrzygania we wszystkich sporach między członkami związku w sprawach tegoż związku, następnie w tych przypadkach, w których członkowie związku rozstrzygnięciem lub zarzą-

dzeniem kierownictwa lub zgromadzenia związku czują się w swych prawach pokrzywdzeni, będzie utworzony sąd polubowny związku.

Rozstrzygnięć i zarządzeń zgromadzenia związku, względnie kierownictwa związku, które uzyskały zatwierdzenie Ministra rolnictwa, nie można zacząć przed sądem polubownym.

O działaniach i zaniechaniach, które wykraczają przeciw zarządzeniom lub przepisom, wydanym przez kierownictwo związku stosownie do niniejszego rozporządzenia, winno kierownictwo związku, o ile ono samo nie ma prawa według § 21. do nałożenia kary porządkowej, zawiadomić sąd polubowny, który orzeka o nałożeniu kary porządkowej.

Sąd polubowny rozstrzyga również odwołania wniesione przez członków związku przeciw karom porządkowym, nałożonym przez kierownictwo związku.

Jeśli dla pewnych czynów uchwałą zgromadzenia związku, zatwierdzonej przez Ministra rolnictwa, został ustanowiony wymiar kary, sąd polubowny jest tem związany przy wymiarze kary. We wszystkich innych przypadkach zależy wymiar kary od swobodnego ocenienia sądu polubownego z tem ograniczeniem, że kara porządkowa w każdym poszczególnym przypadku nie może przekraczać kwoty 20.000 K.

Sąd polubowny składa się z funkcyjariusza sędziowskiego ustanowionego przez Ministra rolnictwa w porozumieniu z Ministrem sprawiedliwości w charakterze przewodniczącego i z czterech członków lub ich zastępców mianowanych przez Ministra rolnictwa.

Członkowie i ich zastępcy wykonują swą funkcję jako urząd honorowy. Nie mogą oni należeć do kierownictwa związku.

Wszystkie rozstrzygnięcia sądu polubownego są ostateczne. Postępowanie przed sądem polubownym odbywa się według postanowień czwartego rozdziału szóstej części procedury cywilnej, o ile z przepisów tego rozporządzenia co innego nie wynika.

Przewodniczący sądu polubownego może w zastosowaniu przepisów, obowiązujących dla postępowania przed zwyczajnymi sądami, wywołać świadków i rzeczoznawców i osoby te oraz strony przesłuchiwać pod przysięgą.

Kwoty karne ściągają się na prośbę kierownictwa związku w drodze egzekucji politycznej i wpływają one na cele powszechnej użyteczności, które oznaczy Minister rolnictwa na wniosek kierownictwa związku.

§ 23.

Kary nakładane przez władze polityczne.

Za przekroczenia tego rozporządzenia, o ile czyn nie podlega surowszemu postanowieniu karnemu, będą polityczne władze pierwszej instancji karały grzywnami do 5000 K lub też według ich uznania aresztem do 6 miesięcy.

§ 24.

Rozwiązanie związku.

Rozwiązanie związku następuje po wysłuchaniu kierownictwa związku przez zarządzenie Ministra rolnictwa, który po wysłuchaniu kierownictwa związku rozstrzyga także o użyciu ewentualnej nadwyżki obrotowej.

§ 25.

Uzynności prawne, sprzeciwiające się postanowieniom § 15., są bezskuteczne. Tosamo do-

tyczy umów o kupno i dostawę, zawartych przed początkiem obowiązywania tego rozporządzenia przez przedsiębiorstwa suszenia ziemniaków w sprawie przetworów suszonych ziemniaków wszelkiego rodzaju, tudzież umów w sprawie przeróbki ziemniaków na przetwory suszonych ziemniaków wszelkiego rodzaju, o ile umowy powyższe nie zostały już wykonane przed wejściem w życie tego rozporządzenia.

Roszczenia o wynagrodzenie szkody z powodu niewykonania, powstałe przed rozpoczęciem się mocy obowiązującej niniejszego rozporządzenia, pozostają nieknięte. Wykonanie jest także i w tym przypadku wzbronione.

§ 26.

Chwila wejścia w życie.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hochenburger wlr.

Forster wlr.

Zenker wlr.

Spitzmüller wlr.

Handel wlr.

Poświadczenie przewozowe.

Imię i nazwisko posyłającego .....

w ..... jest uprawniony do przewożenia

..... kg ..... (rodzaj towaru),

w czasie od ..... do .....

z (nazwa stacji wysyłkowej) .....

do (nazwa stacji przeznaczenia) .....

(koleją lub okrętem parowym) pod adresem (imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania .....

.....

Wiedeń, dnia ..... 1916.

L. S.

**Wojenny związek gospodarczy dla promocyjnego
suszenia ziemniaków.**

Poświadczenie to należy doczepić trwale do dokumentu przewozowego.
Dodanie poświadczenia należy w dokumencie przewozowym *zaznaczyć*.
Poświadczenie odbierze stacja przeznaczenia.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXII. — Wydana i rozesłana dnia 5. października 1916.

Treść: **M** 341. Rozporządzenie, dotyczące się uregulowania obrotu niektórymi gatunkami dziczyzny.

341.

Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 4. października 1916,

tyczące się uregulowania obrotu niektórymi gatunkami dziczyzny.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się na czas trwania nadzwyczajnych stosunków, spowodowanych stanem wojennym, co następuje:

§ 1.

Polityczne władze krajowe utworzą biura odbioru dziczyzny, które mają przyjmować dziczyznę dostarczaną im stosownie do przytoczonych niżej postanowień w celu pokrycia zapotrzebowania instytucji dobra publicznego, w szczególności kuchni wojennych, wszelkich innych instytucji aprowizacyjnych i organizacji konsumentów i rozdzielać ją według wskazówek politycznej władzy krajowej.

Minister spraw wewnętrznych może co do dziczyzny, która ma być dostarczana w poszczególnych obszarach administracyjnych, wydać specjalne zarządzenia.

§ 2.

Skoro zostanie podane do wiadomości biuro odbioru dziczyzny, mają uprawnieni do polowania

obowiązek z ogólnego odstrzału zajęcy w okresie polowania sprzedać biuru odbioru, wyznaczonemu przez polityczną władzę krajową (§ 1.), po ustanowionej w § 3. cenie oznaczone poniżej ilości, a mianowicie:

- z ogólnego odstrzału zajęcy, wynoszącego więcej, niż 100 aż do 500 sztuk 40%,
- z dalszych 500 . . . . . 60%,
- z dalszych 1000 . . . . . 80%,
- z każdej dalszej ilości . . . . . 90%.

Z ogólnego odstrzału grubej i sarniej zwierzyny, wynoszącego conajmniej 3 sztuki, ubite w okresie polowania po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia, należy sprzedać trzecią część oznaczonemu w pierwszym ustępie biuru odbioru po cenach, ustanowionych w § 3.

Dostawiać należy całe sztuki. Zamiast wynikających z obliczenia ułamków należy dostarczyć jedną całą sztukę.

Co do stopniowej dostawy dziczyzny, która ma być sprzedana według poprzednich postanowień, należy starać się osiągnąć porozumienie między uprawnionymi do polowania a biurem odbioru.

Uprawniony do polowania winien z dziczyzną, którą ma oddać biurowi objęcia, obchodzić się w sposób odpowiedni i troskliwie i jeżeli inaczej się nie porozumiano, odesłać ją do wspomnianego biura przestrzegając wszelkich ostrożności, jakie są w zwyczaju ze względu na łatwe psucie się towaru.

O odesłaniu należy zawiadomić biuro odbioru.

Przewóz kolejną lub okrętami odbywa się na rachunek i niebezpieczeństwo biura odbioru, które

ponosi całe ryzyko od chwili dostawienia zwierzyny do zakładu przewozowego.

Uprawnieni do polowania mają zawiadomić biuro odbioru w dniach 31. października, 30. listopada i 31. grudnia o wysokości swego odstrzału.

§ 3.

Biura odbioru mają płacić uprawnionemu do polowania za zwierzynę, dostarczoną im stosownie do § 2., następujące ceny:

1. za kilogram jeleniny . . . . . 2 K 20 h,
2. za kilogram sarniny . . . . . 3 K 50 h.
3. za zajęcie od sztuki . . . . . 4 K 50 h,

Ceny te mają zastosowanie do zwierzyny w stanie nierozebranym, jeleni i saren wypatroszonych, wraz ze skórą lub skórką, jeleni i saren bez rogów, od poczty lub stacyi kolejowej miejsca nadania, względnie od miejsca polowania, jeżeliby przewóz pocztą lub koleją był niemożliwy lub niegospodarny.

§ 4.

Ceny, jakie od biura odbioru jakoteż od oddzielonych przez nie miejsc wolno za dziczyznę żądać, oznaczy polityczna władza krajowa w tym ostatnim przypadku na wniosek biura odbioru.

§ 5.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia i wydanych na jego podstawie przepisów jakoteż za każde współdziałanie przy udaremnieniu zobowiązań w tem rozporządzeniu ustanowionych, o ile czyn nie podlega karze surowszej, będzie polityczna władza powiatowa karała grzywną do 5000 koron lub aresztem do 6 miesięcy.*)

W razie niewypełnienia obowiązku dostawy, określonego w § 2., będzie nałożona prócz jednego z powyższych kar jeszcze kara pieniężna, wynosząca za jedną sztukę grubej zwierzyny 500 K, za jedną sztukę sarniej zwierzyny 100 K, a za jednego zajęcia 10 K.

Grzywny pieniężne i kary pieniężne należy odesłać do politycznej władzy krajowej, która użyje je na cele aprowizacyi ubogiej ludności.

§ 6.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Zenker wlr.

Leth wlr.

Spitzmüller wlr.

Handel wlr.

*) Zobacz Dz. u. p. Nr. 367 z r. 1916.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXIII. — Wydana i rozesłana dnia 8. października 1916.

Treść: (№ 312.—344.) 342. Rozporządzenie, w sprawie utworzenia Wojennego Związku gospodarczego dla przemysłu skrobii ziemniaczanej. — 343. Rozporządzenie, w sprawie zajęcia i dostawy sznurków konopnych (szpagatu) na cele wojenne. — 344. Rozporządzenie, w sprawie zakazu wyrobu musztardy z nieodolejonych nasion gorczycy.

342.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami z dnia 6. października 1916,

w sprawie utworzenia Wojennego związku gospodarczego dla przemysłu skrobii ziemniaczanej.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Członkowie związku.

Wszystkie przedsiębiorstwa przemysłowe i rzemieślnicze, zajmujące się produkcją mokrej i suchej skrobii ziemniaczanej i przetworów skrobii ziemniaczanej, jakoto mączki ziemniaczanej, syropu ziemniaczanego i cukru ziemniaczanego ze skrobii, jakoteż dekstryny itp., łączy się na czas trwania mocy obowiązującej niniejszego rozporządzenia w Wojenny związek gospodarczy dla przemysłu skrobii ziemniaczanej z siedzibą w Wiedniu.

Przedsiębiorstwa, produkujące przetwory suszonych ziemniaków, nie podlegają postanowieniom tego rozporządzenia.

Przedsiębiorstwa, w których produkcja skrobii ziemniaczanej i przetworów skrobii ziemniaczanej obejmuje tylko część całego przedsiębiorstwa, są co do tej części członkami związku.

Dla przedsiębiorstw, powstałych w czasie trwania mocy obowiązującej niniejszego rozporządzenia, rozpoczyna się przynależność do związku z dniem rozpoczęcia ruchu.

W razie wątpliwości co do przynależności do związku rozstrzyga według swobodnego uznania Ministerstwo handlu po wysłuchaniu kierownictwa związku (§ 10.).

§ 2.

Cel i zakres działania.

Do zadań związku należy:

1. Współdziałanie przy zaopatrywaniu — po myśli rozporządzenia ministeryjnego z dnia 4. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 244, lub ewentualnych późniejszych rozporządzeń — przemysłu skrobii ziemniaczanej w ziemniaki, potrzebne do produkcji skrobii ziemniaczanej i przetworów skrobii ziemniaczanej (§ 1., ustęp 1.), tudzież przy rozdziale ziemniaków przeznaczonych do produkcji skrobii ziemniaczanej i przetworów skrobii ziemniaczanej pomiędzy poszczególne przedsiębiorstwa członków związku, a to stosownie do odnośnych wskazówek (§ 13.).

2. Zaopatrywanie przemysłu skrobii ziemniaczanej w materiały pomocnicze, używane przy produkcji skrobii ziemniaczanej, o ile zgromadzenie związku powoźmie w tym kierunku uchwałę (§ 8., ustęp 4.).

3. Regulowanie produkcji i zbytu skrobii ziemniaczanej i przetworów skrobii ziemniaczanej stosownie do zarządzeń władzy względnie wskazówek, które istnieją obecnie lub będą jeszcze wydane w przyszłości.

4. Współdziałanie w rozwiązywaniu wszystkich kwestyi dotyczących przemysłu skrobi ziemniaczanej, w szczególności w wydawaniu zarządzeń celem regulowania i popierania produkcji, w wydawaniu zarządzeń w dziedzinie opieki socyalnej jakoteż w kwestyach, jakieby wynikły przy przejściu do gospodarstwa pokojowego, a to przez stawianie odpowiednich wniosków i składanie opinii, w końcu wykonywanie odnoszących się do tego zarządzeń, o ile Minister handlu zadanie to związkowi poruczy.

§ 3.

Prawny charakter związku.

Związek jest osobą prawniczą. Zastępuje go na zewnątrz prezydent kierownictwa związku (§ 10.) lub jego zastępca.

§ 4.

Obowiązki członków związku.

Obok specjalnych na członków związku innymi przepisami tego rozporządzenia nałożonych obowiązków mają oni obowiązek popierać o ile możliwości cele związku i zaniechać wszystkiego, coby mogło osiągnięcie tego celu utrudnić lub jemu przeszkodzić.

§ 5.

Rok obrotowy.

Pierwszy rok obrotowy związku rozpoczyna się z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia a kończy się w dniu 30. września 1917. Następne lata obrotowe rozpoczynają się w dniu 1. października każdego roku i trwają do dnia 30. września bezpośrednio następującego roku.

§ 6.

Organa związku.

Organami związku są:

- a) zgromadzenie związku,
- b) kierownictwo związku.

§ 7.

Zgromadzenie związku.

Zgromadzenie związku składa się z 13 do 17 członków, zamianowanych przez Ministra handlu z grona przedstawicieli przedsiębiorstw, należących do związku.

§ 8.

Zakres działania zgromadzenia związku.

Do zgromadzenia związku należy:

1. ustanawianie wysokości datków, jakie członkowie związku płacić mają na pokrycie kosztów prowadzenia czynności (§ 19.);

2. badanie i zatwierdzanie zamknięcia rachunkowego, przedłożonego przez kierownictwo związku;

3. określanie istoty pewnych czynów, za które kierownictwo związku lub sąd polubowny może orzekać kary porządkowe, jakoteż ustanawianie wymiaru tych kar, przyczem jednak w razie popełnienia czynów, przekazanych do karania kierownictwu związku, wymiar kary nie może przekraczać 2000 K, w innych przypadkach 20.000 K w każdym poszczególnym przypadku;

4. powzięcie uchwał co do zaopatrywania członków związku w materiały pomocnicze, używane do produkcji skrobi ziemniaczanej;

5. powzięcie uchwał we wszystkich przedmiotach, jakie kierownictwo związku z inicjatywy własnej lub na polecenie jednego z komisarzy rządowych przedłoży zgromadzeniu związku.

Uchwały zgromadzenia związku są dla kierownictwa związku wiążące.

§ 9.

Regulaminy czynności zgromadzenia związku.

Zgromadzenie związku zwołuje w miarę potrzeby prezydent kierownictwa związku lub w razie doznania przezeń przeszkody jego zastępca.

Na żądanie jednego z komisarzy rządowych lub na pisemny wniosek conajmniej pięciu członków zgromadzenia związku należy zwołać zgromadzenie związku w ciągu dni czterech.

Zwołanie zgromadzenia związku i zaproszenie komisarzy rządowych odbywa się w drodze pisemnej, conajmniej na ośm dni przed dniem wyznaczonym na zgromadzenie związku z podaniem przedmiotów obrad.

Każdemu członkowi zgromadzenia związku przysługuje na zgromadzeniu jeden głos. Na zgromadzeniu związku zapadają uchwały zwykłą większością głosów. W razie równości głosów uważa się wniosek za odrzucony. Komisarze rządowi nie biorą udziału w głosowaniu.

Zgromadzenie związku jest zdolne do powzięcia uchwał, skoro wszyscy członkowie związku oraz komisarze rządowi zostali zaproszeni i obecni.

jest conajmniej połowa członków. Jeśli zwołane zgromadzenie związku nie było zdolne do powzięcia uchwał, wówczas należy zwołać najdalej w ciągu ośmiu dni nowe zgromadzenie związku, które bez względu na ilość obecnych zdolne jest do powzięcia uchwał we wszystkich przedmiotach obrad, będących na porządku dziennym pierwszego zgromadzenia związku. niezdolnego do powzięcia uchwał.

Na zgromadzeniu związku przewodniczy prezydent kierownictwa związku a w razie doznania przezeń przeszkody jego zastępca.

§ 10.

Kierownictwo związku.

Kierownictwo związku składa się z 5 do 8 członków, których mianuje Minister handlu. Mianując członków kierownictwa związku może Minister handlu ustanowić dla każdego członka kierownictwa związku jednego zastępcę, który w razie doznania przeszkody przez dotyczącego członka objąć ma jego funkcje.

Z grona członków kierownictwa związku ustanawia Minister handlu jego prezydenta i tegoż zastępcę.

Wszyscy członkowie kierownictwa związku wykonują swe czynności jako urzędy honorowe.

Kierownictwo związku prowadzi wszystkie sprawy związku stosownie do postanowień niniejszego rozporządzenia. Do niego należy rozstrzygnięcie wszystkich spraw, które niniejszem rozporządzeniem (§ 8.) nie są zastrzeżone dla powzięcia uchwał przez zgromadzenie związku.

Do kierownictwa związku należy w szczególności zestawianie zamknięcia rachunkowego z całego obrotu pieniężnego związku i przedkładanie tego zamknięcia zgromadzeniu związku. Zamknięcie rachunkowe należy zestawić z końcem każdego roku obrotowego (§ 5.) oraz w razie rozwiązania związku (§ 25.).

W końcu należy do kierownictwa związku orzekanie o tem, jakiej jakości i czy odpowiedniej jakości jest skrobia ziemniaczana i jej przetwory, dostarczane związkowi przez poszczególne do związku należące przedsiębiorstwa, tudzież o tem, jaką najmniejszą wydajność osiągnąć ma każde przedsiębiorstwo.

§ 11.

Regulamin czynności kierownictwa związku.

Bezpośrednie załatwianie spraw w ramach zasadniczych uchwał, powziętych przez zgromadzenie związku, należy do prezydenta a w razie doznania przezeń przeszkody do jego zastępcy.

Kierownictwo związku zbiera się na posiedzenie w Wiedniu w miarę potrzeby na wezwanie prezydenta lub w razie doznania przezeń przeszkody na wezwanie jego zastępcy.

Zaproszenia członków kierownictwa związku i komisarzy rządowych na posiedzenia można w stosowywać pisemnie lub telegraficznie a w szczególności nagłych przypadkach także telefonicznie.

Prezydent względnie jego zastępca obowiązany jest zwołać w ciągu ośmiu dni posiedzenie kierownictwa związku, jeśli tego zażąda jeden z komisarzy rządowych lub conajmniej dwóch członków kierownictwa związku z podaniem odnośnych powodów.

Kierownictwo związku jest zdolne do powzięcia uchwał, jeśli zaproszono wszystkich członków i komisarzy rządowych a obecnych jest wraz z prezydentem lub jego zastępcą conajmniej trzech członków kierownictwa związku.

Uchwały kierownictwa związku zapadają zwykłą większością głosów. W razie równości głosów uważa się za uchwałę to zdanie, do którego przyłączył się przewodniczący.

Komisarze rządowi nie biorą udziału w głosowaniu.

§ 12.

Szczególne obowiązki funkcyjnarjuszy i urzędników związku.

Wszyscy członkowie kierownictwa związku i wszyscy urzędnicy związku winni przy spełnianiu swych czynności kierować się najzupełniejszą bezstronnością i największą sumiennością.

Wszyscy funkcyjnarjusze i urzędnicy związku są obowiązani zachować wobec obcych milczenie co do wszystkich spraw związku, które poznał w tym charakterze a których użytkowanie lub podanie ich do wiadomości osób trzecich sprzeciwia się celom Wojennego związku gospodarczego lub też dotyka stosunków przedsiębiorstwa członków związku, i mają to przyrzec pisemnie.

Przy załatwianiu spraw jest obowiązkiem kierownictwa związku starać się o to zapobiec odpowiednich urzędzeń, by przeszkodzić bezprawnemu użytkowaniu lub podaniu do wiadomości nadeszłych do kierownictwa związku dat, dotyczących stosunków poszczególnych przedsiębiorstw.

Wezwania do udzielenia dat, dostarczonych przez członków związku, kierownictwu związku mają urzędnicy i siły pomocnicze usłuchać tylko wówczas, jeśli wezwanie takie wystosuje do nich jeden z komisarzy rządowych lub kierownictwo związku powożmie w tym względzie uchwałę.

§ 13.

Współdziałanie związku przy zaopatrywaniu w ziemniaki.

Minister handlu oznaczy w porozumieniu z interesowanymi Ministrami sposób i zakres współdziałania związku przy zaopatrywaniu w ziemniaki przemysłu skrobi ziemniaczanej i przy rozdziale ich pomiędzy poszczególne przedsiębiorstwa rolnicze i przemysłowe, oznaczonego w § 1., ustęp 1. rodzaju.

§ 14.

Uregulowanie produkcji.

a) Obowiązek do przeróbki, ciążyący na przedsiębiorstwach należących do związku.

Wszystkie należące do związku przedsiębiorstwa są obowiązane ziemniaki im przydzielone i przez nie objęte przerobić w swych miejscach produkcji według wskazówek kierownictwa związku na skrobię ziemniaczaną, względnie przetwory skrobi ziemniaczanej zwyczajnej w handlu jakości (§ 10., ustęp ostatni). Przy udzielaniu tych wskazówek należy uwzględnić dotychczasowy sposób produkcji i techniczne urządzenia poszczególnych wyrobni. W szczególności nie mogą przedsiębiorstwa, które dotychczas wytwarzały tylko mokrą skrobię ziemniaczaną być zmuszone do wytwarzania suchej skrobi ziemniaczanej i przetworów skrobi ziemniaczanej.

Jeżeli jakieś przedsiębiorstwo nie zastosuje się do wskazówek kierownictwa związku, czy to dlatego, że nie przerobi przepisanych ilości, czy też dlatego, że mimo kilkakrotnego upomnienia nie wytwarza towaru zwyczajnej w handlu jakości (§ 10., ustęp ostatni), natenczas kierownictwo związku ma prawo odebrać przymusowo przedsiębiorstwu, działającemu wbrew wskazówkom, znajdujące się jeszcze u niego ziemniaki i sprzedać je w celu przeróbki jednemu lub kilku innym przedsiębiorstwom. Dla przeprowadzenia przymusowego odebrania może kierownictwo związku zażądać współdziałania politycznej władzy I. instancyi, w której okręgu urzędowym leżą ziemniaki na składzie. Przedsiębiorstwo, któremu się ziemniaki odbiera, otrzyma za nie cenę zakupu netto.

To samo prawo przysługuje kierownictwu związku wtedy, jeżeli przedsiębiorstwo stale i mimo kilkakrotnego upomnienia nie osiąga najmniejszej wydajności, ustanowionej przez kierownictwo związku (§ 10., ustęp ostatni)

b) Zarządzenia w sprawie niewykorzystanych najwyższych ilości.

Jeżeli jakieś przedsiębiorstwo nie obejmie pełnej najwyższej ilości ziemniaków, przydzielonej

mu do przeróbki w jego wyrobni, natenczas kierownictwo związku może zarządzić przydzielenie i dostawę tych nieobjętych ilości ziemniaków jednemu lub kilku innym przedsiębiorstwom.

c) Zarządzenia co do wyrobu.

Kierownictwo związku może zarządzić, że mokra lub sucha skrobia ziemniaczana, wytworzona w jednej wyrobni ma być przerabiana dalej w innej wyrobni.

§ 15.

Uregulowanie zbytu.

a) Należące do związku przedsiębiorstwa mają swe wytwory oddać bez wyjątku do rozporządzenia związkowi, który zajmuje się wyłącznie sprzedażą wytworów (§ 2., punkt 3.).

b) Związek przyjmuje wszelkie zapytania i zamówienia, dotyczące skrobi ziemniaczanej i jej przetworów; jemu przekazać mają członkowie związku także wszelkie nadeszłe do nich zapytania i zlecenia.

c) Zlecenia przyjęte do wykonania rozdziela związek pomiędzy poszczególne przedsiębiorstwa, przyczem powinien uwzględniać ile możliwości równomierność zbytu, położenie geograficzne i to, z których zakładów należy przetwory najpierw odstawić.

d) Wysyłkę sprzedanych przetworów uskuteczniają poszczególne przedsiębiorstwa według wskazówek związku; rachunki wystawia związek.

e) Jeżeli i o ile co do sprzedaży skrobi ziemniaczanej i jej przetworów wydane zostały przez władzę osobne przepisy, jest związek przy swoich sprzedażach nimi związany.

§ 16.

Rachunki.

a) Tak dla mokrej jak i dla suchej skrobi ziemniaczanej i dla każdego poszczególnego przetworu skrobi ziemniaczanej, produkowanego przez członków związku lub kilku z nich, ustanawiać będzie kierownictwo związku peryodycznie i aż do dalszego zarządzenia cenę objęcia od stacyi kolejowej miejsca produkcji.

Ceny objęcia, ustanowione każdorazowo przez kierownictwo związku, wymagają zatwierdzenia Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami.

b) Związek wypłaci każdemu przedsiębiorstwu za poszczególne przesyłki za przedłożeniem wykazów wysyłki zarachowane kwoty według ustanowionych cen objęcia (§ 15., lit. a). Związek ma prawo od kwot, które ma wobec tego wypłacić, potrącić za każdym razem kaucyę, ustanowioną peryodycznie przez kierownictwo związku w procentach, przypadających od tych kwot. Kaucya ta służy na zabezpieczenie uiszczenia datków do kosztów prowadzenia spraw związku (§ 19.), opłat, służących do skutecznego wyrównania cen objęcia (lit. e), datków na pokrycie strat z powodu nieściągalności pretensyi (§ 15., lit. c) i zapłaty grzywien (§ 22.). Kaucye należy korzystnie ulokować i obliczyć się co do nich z przedsiębiorstwami po upływie każdego roku obrotowego i zatwierdzeniu odnośnego zamknięcia rachunkowego.

c) Straty z powodu nieściągalności pretensyi ma każde przedsiębiorstwo ponieść w stosunku swych przychodów ze sprzedaży do ogólnych przychodów ze sprzedaży wszystkich przedsiębiorstw w odnośnym roku obrotowym.

d) Za dalszą przeróbkę mokrej i suchej skrobi ziemniaczanej (§ 14., lit. c) ustanowi kierownictwo związku peryodycznie i aż do dalszego zarządzenia pewne oznaczone stopy wynagrodzenia.

e) Z końcem każdego roku obrotowego należy przeprowadzić wyrównanie cen objęcia, zapłaconych poszczególnym przedsiębiorstwom za ich wyroby, w ten sposób, aby wszystkim przedsiębiorstwom dostała się za jednostkę wagi wyrobów tej samej jakości, pozbytych przez nie w ciągu roku obrotowego, ta sama cena objęcia od stacyi kolejowej ich wyrobni. Wyrównanie należy przeprowadzić osobno dla każdej ceny objęcia, ustanowionej za poszczególne wyroby.

Oznaczenie bliższych szczegółów wyrównania cen jest obowiązkiem kierownictwa związku.

f) Czy i o ile należące do związku przedsiębiorstwa, które bez swego zawinienia materiał surowy oddany im do przeróbki przez kierownictwo związku nie przerobiły wcale lub nie przerobiły go w całości albo swych wyrobów nie pozbyły wcale lub nie pozbyły ich w całości, mają otrzymać odszkodowanie od ogółu należących do związku przedsiębiorstw, i w jakim stosunku każde poszczególne przedsiębiorstwo ma się do tego odszkodowania przyczynić, postanowi kierownictwo związku. Uchwały i zarządzenia, dotyczące się

tego przedmiotu, podlegają zatwierdzeniu Ministra handlu.

§ 17.

Obowiązek przedkładania wykazów.

Każdy członek związku ma obowiązek na wezwanie kierownictwa związku przedłożyć wykaz co do:

1. ilości przerobionego materiału surowego,
2. ilości wyprodukowanych przetworów,
3. ilości wysłanych przetworów,
4. zapasu wyprodukowanych przetworów,
5. stanu zapasów materiałów surowych.

Bliższe postanowienia o czasie i sposobie wygotowania odnośnych wykazów wyda kierownictwo związku.

Kierownictwo związku ma prawo polecać zbadanie tych wykazów przez ustanowione przez siebie organa kontrolne, którym poszczególne przedsiębiorstwa mają oddać do rozporządzenia wszelkie środki pomocnicze, zażądane od nich celem dokładnego stwierdzenia faktycznych stosunków. W razie wzbraniania się ma polityczna władza I. instancyi na prośbę kierownictwa związku skutecznie przymusowo wymagane stwierdzenie.

§ 18.

Poświadczenia przewozowe.

Kolejom żelaznym i przedsiębiorstwom żeglugi parowej wolno przyjmować do przewozu przesyłki skrobi ziemniaczanej i jej przetworów (§ 1., ustęp 1.) tylko wówczas, jeśli do dokumentów przewozowych dodano dla każdej przesyłki poświadczenie przewozowe, wystawione przez Wojenny związek gospodarczy według wzoru przepisanego w załączniku.

Postanowienia te nie dotyczą przesyłek, które w chwili wejścia w życie tego rozporządzenia zostały już dostawione do zakładu przewozowego.

Nie potrzeba tego rodzaju poświadczeń przewozowych dla przesyłek zarządu wojskowego, dla przesyłek, nadchodzących z zagranicy celnej, z Węgier, Bośni i Hercegowiny. Publiczne przedsiębiorstwa przewozowe są jednak obowiązane o każdej przesyłce skrobi ziemniaczanej lub jej przetworów, nadanej w miejscowości leżącej poza granicami Austrii, donieść równocześnie z przepisaniem zawiadomieniem adresata, także Wojennemu związkowi gospodarczemu w drodze stacyi przeznaczenia, wymieniając stacyę nadania, adresata i wagę przesyłki.

§ 19

Koszta prowadzenia spraw.

Dla pokrycia kosztów, jakie wynikną z przeprowadzenia zadań, nałożonych niniejszem rozporządzeniem na Wojenny związek gospodarczy, ma każde przedsiębiorstwo należące do związku zapłacić związkowi od każdej korony pobranych przez siebie przychodów pewną kwotę, której wysokość zgromadzenie związku ustali z góry na każdy rok obrotowy. Jeżeli tymi datkami nie można pokryć w całości kosztów prowadzenia spraw w pewnym roku obrotowym, kierownictwo związku ma prawo niepokrytą resztę kosztów uzyskać przez stosunkowe nałożenie dodatków na należące do związku przedsiębiorstwa.

Zaległe wkładki mogą być ściągnięte w drodze egzekucyi politycznej.

§ 20.

Nadzór państwowy.

Związek stoi pod nadzorem państwowym, który sprawują komisarze rządowi, mianowani przez Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

Komisarzy rządowych należy zapraszać na wszystkie rozprawy i posiedzenia kierownictwa związku i mają oni prawo zabierać każdego czasu głos i stawiać wnioski, co do których musi być powzięta uchwała.

Mają oni nadto prawo odroczyć wykonanie uchwał i zarządzeń organów związku na tak długo, aż Minister handlu wyda decyzję.

Komisarze rządowi mają także prawo wglądać do wszystkich ksiąg, zapisków i aktów Wojennego związku gospodarczego i żądać wszelkich wyjaśnień, jakie uważają za potrzebne.

Każdemu z komisarzy rządowych przysługuje wreszcie prawo zażądania, ażeby wymieniona przezeń sprawa, choćby ona nie należała do zakresu działania zgromadzenia związku (§ 8.), została mu przedłożoną celem powzięcia uchwały.

§ 21.

Zatwierdzenie rządowe.

Zatwierdzeniu ze strony Ministra handlu podlegają następujące uchwały i zarządzenia dotyczące się:

a) wysokości datków na koszta Wojennego związku gospodarczego (§ 19.);

b) ustanawiania cen objęcia (§ 16., lit. a);
c) odszkodowania przedsiębiorstw według § 16. lit. f);

d) określenia istoty pewnych czynów, przy której zaistnieniu kierownictwo związku względnie sąd polubowny może nakładać kary porządkowe, i ustanawiania wysokości tych kar.

§ 22.

Kary porządkowe.

Kierownictwo związku może za działania i zaniechania członków związku, wykraczające przeciw tym przepisom i zarządzeniom, które wydane zostały przez kierownictwo związku stosownie do tego rozporządzenia celem osiągnięcia celów związku, nakładać kary porządkowe, o ile istota czynu podlega ukaraniu przez kierownictwo związku na podstawie uchwały zgromadzenia związku (§ 8., punkt 3.), zatwierdzonej przez Ministra handlu.

Przeciw nałożeniu kary porządkowej przez kierownictwo związku można odwołać się do rozstrzygnięcia sądu polubownego (§ 23.); odwołanie to jednak nie ma mocy wstrzymującej.

Grzywny będą na prośbę kierownictwa związku ściągane w drodze egzekucyi politycznej i wpływają na cel powszechnej użyteczności, który oznaczy Minister handlu na wniosek kierownictwa związku.

§ 23.

Sąd polubowny.

Do rozstrzygania we wszystkich sporach między członkami związku w sprawach tegoż związku, następnie w tych przypadkach, w których członkowie związku rozstrzygnięciem lub zarządzeniem kierownictwa lub zgromadzenia związku czują się w swych prawach pokrzywdzeni, będzie utworzony sąd polubowny związku.

Rozstrzygnięć i zarządzeń zgromadzenia związku względnie kierownictwa związku, które uzyskały zatwierdzenie Ministra handlu (§ 21.), nie można zacząć przed sądem polubownym.

O działaniach i zaniechaniach, wykraczających przeciw zarządzeniom lub przepisom, wydanym przez kierownictwo związku stosownie do niniejszego rozporządzenia, wanno kierownictwo związku, o ile ono samo według § 22. nie ma prawa do nałożenia kary porządkowej, zawiadomić sąd polubowny, który orzeka o nałożeniu kary porządkowej.

Sąd polubowny rozstrzyga również odwołania wniesione przez członków związku przeciw karom porządkowym, nałożonym przez kierownictwo związku.

Jeśli dla pewnych czynów uchwałą zgromadzenia związku, zatwierdzoną przez Ministra handlu, został ustanowiony wymiar kary, sąd polubowny jest tem związany przy wymiarze kary. We wszystkich innych przypadkach zależy wymiar kary od swobodnego ocenienia sądu polubownego z tem ograniczeniem, że kara porządkowa w każdym poszczególnym przypadku nie może przekraczać kwoty 20.000 K.

Sąd polubowny składa się z funkcyjariusza sędziowskiego, ustanowionego przez Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem sprawiedliwości w charakterze przewodniczącego i z czterech członków lub ich zastępców, mianowanych przez Ministra handlu. Członkowie i ich zastępcy wykonują swą funkcję jako urząd honorowy. Nie mogą oni należeć do kierownictwa związku.

Wszystkie rozstrzygnięcia sądu polubownego są ostateczne. Postępowanie przed sądem polubownym odbywa się według postanowień czwartego rozdziału VI. części procedury cywilnej, o ile z przepisów tego rozporządzenia co innego nie wynika.

Przewodniczący sądu polubownego może w zastosowaniu przepisów, obowiązujących dla postępowania przed zwyczajnymi sądami, wzywać świadków i rzeczoznawców i osoby te oraz strony przesłuchiwać pod przysięgą. Kwoty kary będą ściągane na prośbę kierownictwa związku w drodze egzekucji politycznej i wpływają na cel użyteczności powszechnej, który oznaczy Minister handlu na wniosek kierownictwa związku.

§ 24.

Kary nakładano przez władze polityczne.

Za przekroczenia tego rozporządzenia, o ile czyn jakiś nie podlega surowszemu postanowieniu karnemu, będą polityczne władze pierwszej instancji karały grzywnami do 5000 K lub też według ich uznania aresztem do sześciu miesięcy.

§ 25.

Rozwiązanie związku.

Rozwiązanie związku następuje po wysłuchaniu kierownictwa związku przez zarządzenie Ministra handlu, który po wysłuchaniu kierownictwa związku rozstrzyga także o użyciu ewentualnej nadwyżki obrotowej.

§ 26.

Bezskuteczność kontraktów.

Czynności prawne, sprzeciwiające się postanowieniom § 15., są bezskuteczne.

To samo ma zastosowanie do umów o kupno i dostawę skrobii ziemniaczanej i jej przetworów wszelkiego rodzaju, jakoteż do przeróbki surowych ziemniaków na skrobię ziemniaczaną i przetwory z niej, zawartych przez należące do związku przedsiębiorstwa przed rozpoczęciem się mocy obowiązującej niniejszego rozporządzenia, o ile umowy te nie zostały już wykonane przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia.

Roszczenia o wynagrodzenie szkody z powodu niewykonania, powstałe przed rozpoczęciem się mocy obowiązującej tego rozporządzenia, pozostają nietknięte, kupujący nie może jednak żądać wykonania, lecz tylko wynagrodzenia szkody.

§ 27.

Chwila wejścia w życie.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Równocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie z dnia 1. października 1915, Dz. u. p. Nr. 295, dotyczące ustanowienia cen najwyższych dla (suchej) skrobii ziemniaczanej i mączki ziemniaczanej.

Hochenburger wtr.

Zenker wtr.

Spitzmüller wtr.

Forster wtr.

Leth wtr.

Handel wtr.

Poświadczenie przewozowe

dla skrobii ziemniaczanej i przetworów skrobii ziemniaczanej.

Imię i nazwisko wysyłającego .....

w ..... jest uprawniony do przewiezienia

..... kg ..... (oznaczenie towaru)

a to w czasie od ..... do .....

z (nazwa stacyi wysyłającej) .....

do (nazwa stacyi przeznaczenia) .....

(koleją lub okrętem parowym) pod adresem (imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania odbiorcy)

.....

Wiedeń, dnia 1916

**Wojenny związek gospodarczy
dla przemysłu skrobii ziemniaczanej.**

Poświadczenie to należy doczepić trwale do dokumentu przewozowego.
Dołączenie poświadczenia należy uwidocznic w dokumencie przewozowym.
Poświadczenie odbierze stacya przeznaczenia.

343.**Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą c. i k. Ministerstwa wojny z dnia 7. października 1916,**

w sprawie zajęcia i dostawy sznurków konopnych (szpagatu) na cele wojenne.

Na zasadzie §§ 24, i 27. ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, dotyczącej świadczeń wojennych, i rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Wszyscy posiadacze i przechowcy sznurków konopnych (szpagatu) o grubości od 1 do 2 mm — z wyjątkiem gospodarstw prywatnych — są obowiązani swe zapasy, o ile one przewyższają wagę 1 kg, odstawić według przepisu § 2. najpóźniej do dnia 21. października 1916.

Przemysłowcy, którzy sznurki konopne przetwarzają w swem przedsiębiorstwie dla wytworzenia innych artykułów, mogą zatrzymać sobie połowę swych zapasów.

W przypadkach na szczególne uwzględnienie zasługujących może Ministerstwo handlu na umotywowaną prośbę, którą wprost do tego Ministerstwa wnieść należy, uwolnić od dostawy.

Co do zapasów państwa lub zakładów państwowych zastrzega się wydanie osobnych zarządzeń.

§ 2.

Ilości, które mają być dostawione według § 1., należy odstawić do właściwej zwierzchności gminnej.

Zwierzchność gmienna sporządzi wykaz, do którego mają być wpisane imiona i nazwiska oraz dokładne adresy dostawiających, dostawione ilości z podaniem wagi i przypadające za nie kwoty wynagrodzenia. Każdemu dostarczającemu należy wydać poświadczenie z podaniem wagi.

Jeżeli w pewnym poszczególnym przypadku chodzi o ilości wżwyz 25 kg, to można je przesłać wprost do właściwej według § 3. władzy woj-

skowej, dostawiający ma jednak w takim razie donieść natychmiast zwierzchności gminnej o odsłaniu.

§ 3.

Zapasy dostawione do zwierzchności gminnych należy przesłać stosownie do wskazówek politycznych władz powiatowych do właściwej c. i k. komendy wojskowej, dołączając odpis wymienionego w § 2. wykazu. Dla gmin, leżących w okręgu wiedeńskiej komendy wojskowej, przewiduje się na miejsce dostawy c. i k. skład mundurów w Kaiser-Ebersdorf pod Wiedniem.

Odpowiednio wykazane koszty opakowania i przewozu zwróci zarząd wojskowy gminom, względnie tym dostawcom, którzy według § 2., ustęp 3., wchodzi w dany raz w rachubę.

§ 4.

Wynagrodzenie za sznurki konopne wymienionego w § 1. rodzaju ustanawia się na zasadzie postanowień rozporządzenia ministeryalnego z dnia 14. listopada 1914, Dz. u. p. Nr. 326, do § 18. : 2, ustęp 2., dla producentów na K 8.5 a dla wszystkich innych na K 9.5 za kilogram

Kwoty wynagrodzenia wypłaca intendantura właściwej c. i k. komendy wojskowej w drodze urzędu pocztowych kas oszczędności.

§ 5.

Gminy są obowiązane do współdziałania przy wykonaniu niniejszego rozporządzenia.

§ 6.

Kto nie uczyni zadość swemu obowiązkowi do dostawy, zatai posiadanie dostawić się mających zapasów albo w inny sposób działa wbrew przepisom niniejszego rozporządzenia lub zarządzeniom władzy, wydanym na jego podstawie, będzie karany przez polityczną władzę I. instancji grzywną do 5000 K lub aresztem do 6 miesięcy, o ile odnośny czyn nie podpada pod surowsze postanowienie karne.

§ 7.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Georgi wtr.

344.**Rozporządzenie Ministra handlu
w porozumieniu z Kierownikiem
Ministerstwa spraw wewnętrznych
z dnia 7. października 1916,**

w sprawie zakazu wyrobu musztardy z nieodolejonych nasion gorczycy.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządzają się, co następuje:

§ 1.

Zabrania się wyrobu musztardy (stołowej, jadalnej, winnej, kremskiej, octowej itd.) z nasion gorczycy wszelkiego rodzaju, które nie zostały poprzednio przez wyciskanie hydrauliczne odolejone w tym stopniu, że pozostałość (makuch gorczyzny) nie zawiera więcej niż 12% tłustego oleju.

§ 2.

Olej uzyskany z nasienia gorczycy należy sprzedać Tow. akc. Austriackiej Centrali olejnej i tłuszczowej we Wiedniu, I. Seitzergasse Nr. 1. Cenę objęcia ustanowi za każdym razem Wojenny Związek przemysłu olejnego i tłuszczowego za zezwoleniem Ministra handlu (§§ 2. i 14. rozporządzenia ministerjalnego z dnia 8. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 94).

§ 3.

Producenci musztardy są obowiązani zgłosić swoje zapasy jakoteż za każdym razem świeżo nabyte ilości nasion gorczyznych bezzwłocznie Tow. akc. Austriackiej Centrali olejnej i tłuszczowej.

O ile ci producenci nie uzyskują oleju gorczyzowego stosownie do przepisu § 1. w swoim własnym przedsiębiorstwie, winni są nadto, swoje zapasy nasion gorczyznych oddawać w celu odolejania Tow. akc. Austriackiej Centrali olejnej i tłuszczowej, która może żądać odpowiedniej zapłaty za wyciskanie, ustanowionej przez Wojenny związek przemysłu olejnego i tłuszczowego za zezwoleniem Ministra handlu. Pozostałości po wyciśnięciu (makuchy gorczyzno) ma Tow. akc. Austriackiej Centrali olejnej i tłuszczowej zwrócić posiadaczom.

§ 4.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia i każde współdziałanie przy udaremnieniu nałożonych niemi zobowiązań będzie karała władza polityczna grzywną do 5000 K lub aresztem do 6 miesięcy.

§ 5.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Spitzmüller wlr.**Handel wlr.**

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXIV. — Wydana i rozesłana dnia 10. października 1916.

Treść: (№ 345.—347.) 345. Obwieszczenie o możliwości użycia obligacyi austriackich i węgierskich pożyczek wojennych do świadczenia zabezpieczenia dla podatku spożywczego i cła oraz na kaucye kupieckie i wadya wszelkiego rodzaju. — 346. Obwieszczenie w sprawie obowiązku zgłaszania zasobów piłytu i celulozy. — 347. Rozporządzenie w sprawie wydania zakazu wypłat w stosunku do Włoch, Portugalii i Rumunii.

345.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 26. września 1916

o możliwości użycia obligacyi austriackich i węgierskich pożyczek wojennych do świadczenia zabezpieczenia dla podatku spożywczego i cła oraz na kaucye kupieckie i wadya wszelkiego rodzaju.

Papiery wartościowe austriackich i węgierskich pożyczek wojennych nadają się do świadczenia zabezpieczenia dla podatku spożywczego i cła wszelkiego rodzaju oraz na kaucye kupieckie i wadya we wszystkich gałęziach administracyi państwowej i należy je przyjmować aż do dalszego zarządzenia po kursie emisyjnym, t. j. po kursie następującym:

Papiery I. austriackiej pożyczki wojennej po kursie 97·50 procent,

papiery II. austriackiej pożyczki wojennej po kursie 95·25 procent,

papiery III. austriackiej pożyczki wojennej po kursie 93·60 procent,

papiery IV. austriackiej pożyczki wojennej, a mianowicie 40letniej 5½ procentowej umarżającej się pożyczki państwowej po kursie 93 procent, zaś 5½ procentowe, w dniu 1. czerwca

1923 spłacalne państwowe bony skarbowe po kursie 95·50 procent;

papiery 6 procentowej królewsko-węgierskiej państwowej pożyczki rentowej z roku 1914 (I. pożyczki wojennej) po kursie 97·50 procent,

papiery 6 procentowej królewsko-węgierskiej państwowej pożyczki rentowej z roku 1915 (II. 6procentowej pożyczki wojennej) po kursie 97·50 procent, zaś 5½ procentowej królewsko-węgierskiej państwowej pożyczki rentowej z roku 1915 (5½ procentowej pożyczki wojennej) po 90·80 procent,

papiery 6 procentowej królewsko-węgierskiej państwowej pożyczki rentowej (III. pożyczki wojennej) po kursie 97·10 procent i

papiery IV. węgierskiej pożyczki wojennej, a mianowicie 6 procentowej królewsko-węgierskiej państwowej pożyczki rentowej po kursie 97·20 procent, zaś 5½ procentowej królewsko-węgierskiej pożyczki w państwowych bonach kasowych po kursie 92·20 procent.

Aż do wydania gotowych części austriackiej i węgierskiej IV. pożyczki wojennej można także kwity tymczasowe odnośnych pożyczek składać na zabezpieczenie podatku spożywczego i cła oraz na kaucye kupieckie i wadya.

Leth wlr.

346.**Obwieszczenie Ministra handlu
z dnia 6. października 1916**

w sprawie obowiązku zgłaszania zapasów pirytu
i celulozy.

Na zasadzie § 6. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 23. maja 1916, Dz. u. p. Nr. 154, zarządzam, co następuje:

1. Fabryki celulozy mają zgłosić:

- a) swe zapasy pirytu z podaniem miejsca pochodzenia;
- b) tę ilość pirytu, jaka dla ich przedsiębiorstwa już została uwolniona, ale jeszcze nie dostawiona;
- c) swe zapotrzebowanie miesięczne pirytu według przeciętnego zapotrzebowania w miesiącach od stycznia do sierpnia 1916 włącznie.

Zgłoszenia te należy zestawić według stanu w dniu 14. października b. r. i nadesłać do Ministerstwa handlu najdalej w dniu 18. października b. r.

2. Fabryki celulozy i wszelkie przedsiębiorstwa przemysłu papierowego, które celulozę przetwarzają, mają zgłosić:

- a) jaka ilość celulozy znajduje się u nich na składzie;
- b) jaka ilość celulozy znajduje się w transporcie dla ich przedsiębiorstw;
- c) miesięczną produkcję, względnie miesięczne zapotrzebowanie celulozy według przecięcia z miesięcy stycznia do sierpnia 1916 włącznie.

Daty podawane według a do c mają różniczać celulozę sodową i celulozę sulfitową tudzież celulozę wybieloną i celulozę niebieloną.

Zgłoszenia te należy zestawić także według stanu w dniu 14. października b. r. i nadesłać do Ministerstwa handlu najdalej w dniu 18. października b. r.

3. Nakazane w punkcie 1. i 2. zgłoszenia zapasów pirytu i uwolnionych ilości pirytu, zapasów celulozy i ilości celulozy, znajdujących się w transporcie, należy przedkładać w dalszym ciągu Ministerstwu handlu co miesiąca najdalej w 5. dniu miesiąca, według stanu z końcem poprzedniego miesiąca.

Do przypadków niezastosowania się do powyższych zarządzeń odnoszą się postanowienia karne § 8. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 23. maja 1916, Dz. u. p. Nr. 154.

Spitzmüller wlr.

347.**Rozporządzenie całego Ministerstwa
z dnia 9. października 1916**

w sprawie wydania zakazu wypłat w stosunku
do Włoch, Portugalii i Rumunii.

Na zasadzie § 1. rozporządzenia cesarskiego z dnia 16. października 1914, Dz. u. p. Nr. 289, dotyczącego środków odwetu w zakresie prawnym i gospodarczym z powodu wydarzeń wojennych, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Postanowienia rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 22. października 1914, Dz. u. p. Nr. 291, o wydaniu zakazu wypłat w stosunku do Wielkiej Brytanii i Francji, mają zastosowanie do obywateli włoskich, portugalskich i rumuńskich, tudzież do osób, które we Włoszech, w Portugalii lub Rumunii albo w ich koloniach i posiadłościach mają swe miejsce zamieszkania (swą siedzibę), z tą zmianą, że zakaz wypłat odnosi się także do każdego nabywcy bez względu na jego miejsce zamieszkania (siedzibę), jeżeli rozszczenie nabył po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia.

Dopuszczalne aż do dalszego zarządzenia są wyłaty, jakie są konieczne celem uzyskania lub utrzymania w mocy patentów i praw do wzorów i marek w wymienionych obszarach.

§ 2.

Obszary Rosji, stojące pod zarządem austro-węgierskim lub niemieckim, należy przy stosowaniu niniejszego rozporządzenia traktować tak jak kraje tutejsze.

§ 3.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Stürgkh wlr.

Hochenburger wlr.

Hussarek wlr.

Zenker wlr.

Leth wlr.

Georgi wlr.

Forster wlr.

Trnka wlr.

Morawski wlr.

Spitzmüller wlr.

Handel wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXV. — Wydana i rozesłana dnia 11. października 1916.

Treść: (№ 348. i 349.) 348. Rozporządzenie, dotyczące uchylecia zakazu sprzedaży zielonych kiści kukurydzy.
— 349. Rozporządzenie w sprawie obrotu suszonymi obrzynkami z buraków cukrowych.

348.

Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 10. października 1916,

dotyczące uchylecia zakazu sprzedaży zielonych
kiści kukurydzy.

§ 1.

Uchyła się rozporządzenie ministeryalne z dnia
23. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 267, dotyczące
sprzedaży zielonych kiści kukurydzy.

§ 2.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem
ogłoszenia.

Zenker wlr.

Spitzmüller wlr.

Handel wlr.

349.

Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 10. października 1916

w sprawie obrotu suszonymi obrzynkami z bu-
raków cukrowych.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia
10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, roz-
porządza się, co następuje:

§ 1.

Przepisom niniejszego rozporządzenia podle-
gają obrzynki buraczane, powstające przy fabry-
kacji cukru, o ile zostały poddane sztuczniemu
wysuszeniu.

Wyjęte od postanowień tego rozporządzenia
są zapasy, znajdujące się w posiadaniu państwa
lub zarządu wojskowego.

§ 2.

Fabryki cukru, które posiadają zakłady dla
suszenia obrzynków z buraków cukrowych, są
obowiązane poddać wysuszeniu powstające w ich
przedsiębiorstwie obrzynki buraczane, z wy-
jątkiem obrzynków, które na podstawie umów
o dostawę buraków mają być oddane dostawcom
buraków w stanie mokrym (słodkim lub kwaśnym)
lub mają być użyte w stanie mokrym na karmę
we własnych gospodarstwach.

§ 3.

Kto utrzymuje na składzie lub przechowuje suszone obrzynki buraczane w celu sprzedaży, jest obowiązany zapasy te według stanu z dnia 10. października 1916 zgłosić najdalej w dniu 20. października 1916 do Centrali dla środków pastewnych w Wiedniu, I., Trattnerhof 1, podając ilość i miejsce składu i ofiarować je do zakupna.

Fabryki cukru, obowiązane do suszenia obrzynków buraczanych (§ 2.), tudzież wszelkie inne przedsiębiorstwa, posiadające urządzenia do suszenia takich obrzynków, mają nadto w dniu 1. i 15. każdego miesiąca zgłaszać do Centrali dla środków pastewnych, ile suszonych obrzynków buraczanych wyprodukowano w poprzedzającej połowie miesiąca i na ile takich obrzynków można przypuszczalnie liczyć w następnej połowie miesiąca.

Równocześnie należy zaofiarować do zakupna Centrali dla środków pastewnych te ilości suszonych obrzynków buraczanych, które nie są potrzebne na paszę dla własnego bydła oznaczonych w ustępie 2. przedsiębiorstw ani do wypełnienia zobowiązań, polegających na umowach o dostawę buraków.

§ 4.

Suszone obrzynki buraczane wolno sprzedawać tylko na rzecz Centrali dla środków pastewnych.

Wyjęte od tego postanowienia są te ilości, jakie fabryki cukru są obowiązane dostawić producentom buraków na zasadzie umów o dostawę buraków. Fabryki cukru mają o każdej takiej dostawie donieść natychmiast Centrali dla środków pastewnych.

§ 5.

Centrala dla środków pastewnych jest obowiązana zaofiarować jej do zakupna suszone obrzynki buraczane objąć i zapłacić za nie w razie, jeżeli nie znajdą zastosowania postanowienia ustępu 4., cenę objęcia w kwocie 39 K 50 h.

Cena ta rozumie się za 100 kg netto obrzynków z dopuszczalną zawartością wody nie przenoszącą 13%, przy zapłacie w gotówce, w miejscu stacy kolejowej fabryki lub miejsca składu, bez worka i mieści w sobie koszt załadowania.

Cena ta podwyższa się począwszy od dnia 1. stycznia 1917 do dnia 1. maja 1917 włącznie co miesiąca o 20 h za każde 100 kg.

Jeżeli oferowany towar nie odpowiada zwykajnym wymogom kupieckim albo zawiera większą ilość wody, aniżeli to jest dopuszczalne, a co do

odpowiedniego zniżenia ceny porozumienie nie dojdzie do skutku, rozstrzyga o cenie, jeśli towar znajduje się w kraju, w którym istnieje giełda dla produktów rolniczych, sąd rozjemczy tej giełdy, zresztą sąd rozjemczy tej izby handlowej i przemysłowej, w której okręgu towar się znajduje.

Centrala dla środków pastewnych jest obowiązana zakupione przez siebie ilości odebrać w ciągu 6 tygodni po wniesieniu oferty i zapłacić w gotówce w ciągu tego terminu.

Az do odstawienia są posiadacze względnie przechowcy obowiązani zakupione ilości bezpłatnie przechowywać, troskliwie się z nimi obchodzić i je utrzymać.

§ 6.

Centrala dla środków pastewnych może uprawnionym handlarzom, którzy przed wejściem tego rozporządzenia w życie zakupili suszone obrzynki buraczane, już za nie zapłacili i je pobrali, przyznać także wyższą cenę, conajwyżej jednak taką, jaką handlarze ci dowodnie sami zapłacili, doliczając do tego wydatki z okazji przewozu.

§ 7.

Czynności prawne, sprzeciwiające się postanowieniom tego rozporządzenia, są nieważne. To samo odnosi się także do tych umów o kupno i dostawę suszonych obrzynków buraczanych, które zostały zawarte przed wejściem tego rozporządzenia w życie, o ile nie zostały jeszcze wykonane.

Roszczenia o wynagrodzenie szkody z powodu niewykonania, powstałe przed wejściem w życie tego rozporządzenia, pozostają nietknięte. Wykonanie jest także w tym przypadku wzbronione.

§ 8.

Fabryki cukru są obowiązane udzielać Centrali dla środków pastewnych na jej żądanie wyjaśnień o ilości buraków, które mają być przerobione, o rozmiarze urządzeń do suszenia i o umowach, zawartych co do dostawy buraków.

§ 9.

Przesyłki suszonych obrzynków buraczanych wolno tylko wtedy przyjmować do przewozu przedsiębiorstwom kolejowym i okrętowym, jeśli do dokumentów przewozowych dodano dla każdej przesyłki poświadczenie przewozowe, wystawione przez Centralę dla środków pastewnych wedle dołączonego wzoru.

Dla przesyłek zarządu wojskowego i przesyłek z poza granicy celnej, z Węgier, z Bośni i Hercegowiny, nie potrzeba takich poświadczeń przewozowych.

Postanowienia te nie mają zastosowania do przesyłek, które zostały już oddane zakładowi przewozowemu.

§ 10.

Za przekroczenia tego rozporządzenia i każde współdziałanie przy udaremnianiu zobowiązań, niem ułożonych, a ile odnośna czynność nie

podpada pod karę surowszą, będą karą polityczną władze I. Instancyi grzywną do 5000 K lub według ich uznania aresztem do 6 miesięcy.

§ 11.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

Hochenburger wlr.   **Forster wlr.**
Zenker wlr.   **Spitzmüller wlr.**
Handel wlr.

Poświadczenie przewozowe na suszone obrzynki buraczane.

Imię i nazwisko posyłającego .....

w ..... jest

uprawniony do przewiezienia ..... kg suszonych obrzynków buraczanych a to w czasie

od ..... do .....

z (nazwa stacji wysyłkowej) .....

do (nazwa stacji przeznaczenia) .....

(koleją lub okrętem parowym) pod adresem (imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania odbiorcy)

.....

Wiedeń, dnia ..... 1916.

Centrala dla środków pastewnych.

Poświadczenie to należy doczepić trwale do dokumentu przewozowego.

Ódanie poświadczenia należy w dokumencie przewozowym zaznaczyć.

Poświadczenie odbierze stacja przeznaczenia.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć CLXVI. — Wydana i rozesłana dnia 13. października 1916.

Treść: № 350. Rozporządzenie, w sprawie obrotu burakami pastewnymi.

350.

Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 11. października 1916,

w sprawie obrotu burakami pastewnymi.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274. rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Pod postanowienia tego rozporządzenia podpadają buraki pastewne (buraki ćwikłowe, czerwone, burgunczki) i to zarówno świeże jak i suszone z wyjątkiem buraków, używanych do produkcji cukru.

Wyjęte od postanowień niniejszego rozporządzenia są również zapasy, znajdujące się w posiadaniu państwa lub zarządu wojskowego.

§ 2.

Rolnikom wolno buraki pastewne, uprawiane w ich przedsiębiorstwie, używać na karmę dla własnego bydła i w tym celu także je przerabiać w dowolny sposób.

Kwasie buraki pastewne wolno tylko dla pokrycia własnego zapotrzebowania w tem przedsiębiorstwie rolniczym, w którym buraki te zebrano.

§ 3.

Buraki pastewne wolno sprzedawać tylko na rzecz Centrali dla środków pastewnych we Wiedniu, I., Trattnerhof 1.

§ 4.

Kto, wyjąwszy wymienionych w § 2. właścicieli, posiada w zapasie lub w przechowaniu buraki pastewne w ilości ponad 100 kg. ma najdalej w dniu 25. października 1916 te zapasy, jakie się u niego znajdują w dniu 13. października 1916, zgłosić i zaoferować do zakupu Centrali dla środków pastewnych.

Centrala dla środków pastewnych może jednak posiadaczom zwierząt, którzy w chwili wejścia niniejszego rozporządzenia w życie zakupili i pobrali już buraki pastewne dla pokrycia własnego zapotrzebowania, pozostawić zakupione ilości, o ile okazują się one niezbędne dla karmienia bydła tych nabywców.

§ 5.

Centrala dla środków pastewnych jest obowiązana zaoferowane jej do zakupu buraki pastewne objąć i zapłacić za nie odpowiednią, conajwyżej jednak następującą cenę:

za świeże buraki pastewne	4 K 50 h
za suszone buraki pastewne z dopuszczalną zawartością wody, nie przenoszącą 12%	46 „ — „

Ceny te rozumie się za 100 kg netto za zapłatą w gotówce, w miejscu stacji kolejowej składu towaru i mieszczą one w sobie kosztą załadowania.

Jeżeli towar nie odpowiada zwyczajnym wymogom kupieckim albo zawiera większą ilość wody, aniżeli to jest dopuszczalne, należy cenę stosownie zniżyć. Skoro co do zniżenia ceny porozumienie nie dojdzie do skutku, natenczas rozstrzyga o cenie, jeśli towar znajduje się w kraju, w którym istnieje giełda dla produktów rolniczych, sąd rozjemczy tej giełdy, zresztą sąd rozjemczy tej izby handlowej i przemysłowej, w której okręgu towar się znajduje.

Centrala dla środków pastewnych jest obowiązana zakupione przez siebie ilości odebrać w ciągu 6 tygodni po wniesieniu oferty i zapłacić w gotówce w ciągu tego terminu.

Aż do odstawienia są posiadacze względnie przechowocy obowiązani zakupione ilości bezpłatnie przechowywać, troskliwie się z nimi obchodzić i je utrzymywać.

§ 6.

Centrala dla środków pastewnych może uprawnionym handlarzom, którzy przed wejściem tego rozporządzenia w życie zakupili buraki pastewne po cenach wyższych niż wymienione w § 5., ustęp 1., ceny te już zapłacili i buraki pobrali, przyznać także wyższą cenę, conajwyżej jednak taką, jaką handlarze ci dowodnie sami zapłacili, doliczając do tego wydatki z okazji przewozu.

§ 7.

Buraki pastewne, sprowadzone z Węgier, zajętych obszarów nieprzyjacielskich lub z zagranicy celnej, należy w ciągu 8 dni po nadejściu ich do Austrii zgłosić i zaoferować je do zakupu Centrali dla środków pastewnych.

Oznaczenie ceny zależy od swobodnego porozumienia.

W razie, jeżeli takie porozumienie nie dojdzie do skutku, ustanowi cenę z uwzględnieniem najwyższej granicy, oznaczonej dla ceny objęcia w § 5., po wysłuchaniu stron, ten sąd powiatowy, w którego okręgu towar się znajduje, a to w postępowaniu niespornem po wysłuchaniu znawców. Orzeczenie sądu powiatowego można zacząć rekuresem w ciągu 8 dni. Przeciw orzeczeniu II. instancyi dalszy środek prawny jest niedopuszczalny. O ile koszta postępowania mają być zwrócone przez jedną stronę lub rozdzielone pomiędzy strony, rozstrzyga sąd według swobodnego uznania. Obowiązek do dostawy nie ulega odwołce skutkiem postępowania sądowego.

Co do odbioru buraków pastewnych, zakupionych po myśli ustępu 1., i zapłaty za nie mają zastosowanie postanowienia § 5., ust. 4. i 5.

§ 8.

Te ilości buraków pastewnych, które zostały pozbyte wbrew postanowieniom tego rozporządzenia, może polityczna władza powiatowa uznać za przepadłe na rzecz państwa.

§ 9.

Czynności prawne, sprzeciwiające się postanowieniom tego rozporządzenia, są nieważne. To samo odnosi się także do tych umów o kupno i dostawę buraków pastewnych, które zostały zawarte przed wejściem tego rozporządzenia w życie, o ile nie zostały jeszcze wykonane.

Roszczenia szkody z powodu niewykonania, powstałe przed wejściem w życie tego rozporządzenia, pozostają nietknięte. Wykonanie jest także w tym przypadku wzbronione.

§ 10.

Przesyłki buraków pastewnych wolno tylko wtedy przyjmować do przewozu przedsiębiorstwom kolejowym i okrętowym, jeśli do dokumentów przewozowych dodano dla każdej przesyłki poświadczenie przewozowe, wystawione przez Centralę dla środków pastewnych wedle dołączonego wzoru.

Dla przesyłek zarządu wojskowego i przesyłek z poza granicy celnej, z Węgier, z Bośni i Hercegowiny, nie potrzeba takich poświadczeń przewozowych.

Postanowienia te nie mają zastosowania do przesyłek, które zostały już oddane zakładowi przewozowemu.

§ 11.

Za przekroczenia tego rozporządzenia i każde współdziałanie przy udaremnianiu zobowiązań, niem nałożonych, o ile odnośna czynność nie podpada pod karę surowszą, będą karą polityczną władze I. instancyi grzywną do 5000 K lub według ich uznania aresztem do 6 miesięcy.

§ 12.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

Hochenburger wlr. Forster wlr.
Zenker wlr. Spitzmüller wlr.
Handel wlr.

Poświadczenie przewozowe na buraki pastewne.

Imię i nazwisko posyłającego .....

w ..... jest uprawniony do przewiezienia
.....kg buraków pastewnych.

a to w czasie od ..... do .....

z (nazwa stacji wysyłkowej) .....

do (nazwa stacji przeznaczenia) .....

(koleją lub okrętem parowym) pod adresem (imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania odbiorey)
.....

Wiedeń, dnia ..... 191.

L. S.

Centrala dla środków pastewnych.

Poświadczenie to należy doczepić trwale do dokumentu przewozowego.
Dodanie poświadczenia należy w dokumencie przewozowym zaznaczyć.
Poświadczenie odbierze stacja przeznaczenia.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXVII. — Wydana i rozesłana dnia 13. października 1916.

Treść: *M* 351. Rozporządzenie, dotyczące wprowadzenia poświadczeń przewozowych dla herbaty.

351.

Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 12. października 1916,

dotyczące wprowadzenia poświadczeń przewozowych dla herbaty.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Dla przesyłek herbaty z obszaru administracyjnego politycznej władzy krajowej potrzebne jest zezwolenie legitymowanej przez c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych Wojennej Centrali dla kawy, stowarzyszenia z o. p. z siedzibą w Wiedniu, I. dzielnica, Elisabethstrasse 1. Kolejom żelaznym i przedsiębiorstwom żeglugi parowej, jakoteż zakładowi pocztowemu wolno przyjmować przesyłki takie do przewozu tylko wówczas, jeśli do dokumentów przewozowych dodano dla każdej przesyłki poświadczenie przewozowe, wystawione przez Centralę dla kawy według wzoru, przepisanego w załączniku.

Poświadczenie to odbierze stacya przeznaczenia.

Nie potrzeba tego rodzaju poświadczeń przewozowych dla przesyłek zarządu wojskowego, dla przesyłek, nadchodzących na podstawie bezpośrednich listów przewozowych z zagranicy celnej, z Węgier, z Bośni i Hercegowiny, dla takich przesyłek, które w czasie wejścia w życie niniejszego rozporządzenia były już odstawione do zakładu przewozowego, jakoteż dla przesyłek przechodowych.

§ 2.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia będą karaly polityczne władze I. instancyi grzywnami do 5000 koron lub aresztem do 6 miesięcy, o ile czyn według istniejących ustaw nie podlega karze surowszej.

3.

Herbatę, która została wysłana wbrew przepisowi § 1., mogą władze polityczne uznać za przepadłą na zaopatrzenie ludności.

§ 4.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Forster wlr.

Spitzmüller wlr.

Handel wlr.

Poświadczenie przewozowe.

Imię i nazwisko wysyłającego .....

w (miejscowość) ..... jest uprawniony do przewiezienia .... *kg* ..... (rodzaj towaru),
w czasie od ..... do ..... 191 ..

z (nazwa stacji nadania) .....

do (nazwa stacji przeznaczenia) .....

(pocztą, koleją lub okrętem parowym) .....

pod adresem (imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania odbiorcy) .....

.....

.....
Miejsce i dzień wystawienia.

.....
Podpis.

Poświadczenie to należy doczepić trwale do dokumentu przewozowego.
Dołączenie poświadczenia należy uwidocznić w dokumencie przewozowym.
Poświadczenie odbierze stacja przeznaczenia.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXVIII. — Wydana i rozesłana dnia 14. października 1916.

Treść: *Nr* 352. Rozporządzenie w sprawie użycia placów budowlanych na uprawę roślin spożywczych i pastewnych.

352.

Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z Kierownikiem Ministerstwa spraw wewnętrznych i z Ministrem sprawiedliwości z dnia 11. października 1916

w sprawie użycia placów budowlanych na uprawę
roślin spożywczych i pastewnych.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, rozporządza się:

§ 1.

Grunty, przeznaczone na zabudowanie (place budowlane), których w roku 1916 nie użyto na uprawę roślin spożywczych lub pastewnych, jakkolwiek nadają się do uprawy, albo których uprawą zajął się w roku 1916 zarząd gminy albo osoby trzecie na podstawie przydzielenia władzy politycznej pierwszej instancji, mogą być użyte na uprawę w czasie do dnia 15. października 1917 przez gminę, w której okręgu są położone, albo też mogą być przydzielone do uprawy osobom trzecim przez władzę polityczną pierwszej instancji, o ile właściciel gruntu nie doniesie wspomnianej władzy do dnia 7. listopada 1916, że sam zajmie się uprawą roli.

§ 2.

Jeżeli jednak właściciel gruntu uwiarygodni do dnia 7. listopada 1916 przed władzą polityczną pierwszej instancji, że grunt ten przed dniem 15. listopada 1917 będzie użyty pod budowę albo w inny sposób tak zostanie użyty, że uprawa pod plony polne jest wykluczona, to władza polityczna pierwszej instancji rozstrzygnie bezzwłocznie, czy i na jaki przeciąg czasu jest dopuszczalna uprawa przez zarząd gminy lub przez osoby trzecie (§ 1.).

§ 3.

Komisje dla żniw winny działać w tym kierunku, by nadające się do uprawy place budowlane uprawiał w miarę możliwości sam właściciel gruntu i obsiewał roślinami, służącymi za pokarm ludziom albo zwierzętom.

Jeżeli jakiś plac budowlany w myśl § 1. podjęła się uprawiać gmina albo przydzieliła go w tym celu osobie trzeciej, to należy natychmiast dokonać uprawy i to według wskazówek komisji dla żniw.

Dokonanie uprawy i zebranie plonów pozostają pod nadzorem komisji dla żniw.

W gminach, w których nie należy ustanawiać komisji dla żniw, wstępuje w miejsce komisji dla żniw naczelnik gminy, co do jej obowiązków i uprawnień.

§ 4.

Uprawiający może przedsiębrać wszystkie środki, potrzebne do zwyczajnego gospodarowania na gruncie. Przysługuje mu prawo dostępu i dojazdu przez obce drogi prywatne. Dostęp i dojazd przez obce grunty dla celów gospodarczych są dozwolone uprawiającemu o tyle, o ile to jest możliwe bez dotkliwej szkody dla obcego posiadania.

Natomiast nie wolno przez gospodarowanie na gruncie ograniczać istniejących praw drogi.

Władza polityczna pierwszej instancji może udzielać wskazówek, nadających się do zapobieżenia przeszkodom w komunikacji i w prowadzeniu gospodarstwa.

§ 5.

Dochód, uzyskany z uprawy gruntu (§ 1.), należy do uprawiającego.

Właścicielowi nie przysługuje żadne prawo do tego dochodu. Roszczenie odszkodowawcze do uprawiającego przysługuje mu tylko o tyle, o ile uprawiający dopuścił się zawinienia przy wykonywaniu prawa uprawy.

Po zebraniu plonów gaśnie wszelkie prawo uprawiającego do używania gruntu.

W razie potrzeby wyda komisya dla żniw postanowienia co do czasu żniwa.

§ 6.

Uprawa nie dotyka istniejących obowiązków właściciela co do uiszczenia ciężarów, jakie ciężą na gruncie.

§ 7.

Pozbycie albo wydzierżawienie gruntu nie ma żadnego wpływu na prawa uprawiającego.

§ 8.

Przepisy, obowiązujące właściciela na podstawie tego rozporządzenia, mają także odpowiednie zastosowanie do dzierżawcy, użytkowcy albo do innych rzeczowo uprawnionych.

§ 9.

Przeciw zarządzeniom władz politycznych pierwszej instancji, wydanym w wykonywaniu tego rozporządzenia, jest wszelki dalszy tok prawny wykluczonym.

§ 10.

1. Kto podaje daty nieprawdziwe w tym celu, aby spowodować ze strony władzy orzeczenie niedopuszczalności uprawy gruntu przez kogoś innego albo orzeczenie czasowego ograniczenia takiej uprawy, będzie karany grzywną do 5000 koron albo aresztem do sześciu miesięcy.

2. Grzywną do 1000 koron albo aresztem do jednego miesiąca będzie karany:

- a) posiadacz gruntu, który wprawdzie zaczął uprawiać grunt (§ 1.) w roku 1916 pod rośliny spożywcze albo pastewne, jednak zaniechał dalszej uprawy z własnej winy;
- b) posiadacz gruntu, który mimo doniesienia w myśl § 1. zaniebduje z własnej winy uprawy swego gruntu roślinami spożywczemi albo pastewnemi;
- c) osoba trzecia, która podjęła się uprawy gruntu i zaniechała jej z własnej winy.

3. Kto działa wbrew zarządzeniom władzy politycznej albo komisji dla żniw, wydanym na podstawie tego rozporządzenia, będzie karany grzywną do 500 koron albo aresztem do dni 14.

Postępowanie karne należy do władz politycznych.

§ 11.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hochenburger wlr.

Zenker wlr.

Handel wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXIX. — Wydana i rozestana dnia 17. października 1916.

Treść: (Nr 353.—360.) 353. Rozporządzenie o właściwości sądu powiatowego Śródmieście w Wiedniu dla skarg wiedeńskich opiek zawodowych. — 354. Rozporządzenie, którem zmienia się jedno postanowienie rozporządzenia z dnia 22. kwietnia 1913, dotyczącego międzynarodowego rejestrowania marek. — 355. Rozporządzenie w sprawie obrotu skórą wyprawną. — 356. Rozporządzenie w sprawie sporządzania i sprzedaży skóry rozdwojonej i podeszew ze skóry rozdwojonej. — 357. Rozporządzenie, dotyczące się obrotu skórami bydlęcemi i końskiem i skórkami cielęcemi. — 358. Rozporządzenie w sprawie ustanowienia najwyższych cen dla skórek cielęcych na tornistry i dla rozmaitych rodzajów skóry wyprawnej. — 359. Rozporządzenie, dotyczące się przepisów o garbowaniu i sporządzania wyciągów garbarskich. — 360. Rozporządzenie w sprawie zgłaszania zapasów skóry wyprawnej, skór i skórek oraz przechowywania zapasów skóry wyprawnej.

353.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości z dnia 7. października 1916

o właściwości sądu powiatowego Śródmieście w Wiedniu dla skarg wiedeńskich opiek zawodowych.

Na zasadzie § 103., ustęp 2. normy jurysdykcyjnej (artykuł IV., liczba 20, noweli o uproszczeniu czynności w sądach) rozporządza się:

Dla skarg, któreby opieka zawodowa z siedzibą urzędową we Wiedniu miała wnosić w zastępstwie swych pupilów stosownie do postanowień normy jurysdykcyjnej w jednym ze sądów powiatowych wiedeńskich, uznaje się za sąd właściwy Sąd powiatowy Śródmieście w Wiedniu.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu 1. listopada 1916; niema ono zastosowania do spraw spornych, które w tym dniu już zawisły.

Hochenburger wlr.

354.

Rozporządzenie Ministra robót publicznych z dnia 13. października 1916,

którem zmienia się jedno postanowienie rozporządzenia z dnia 22. kwietnia 1913, Dz. u. p. Nr. 66, dotyczącego międzynarodowego rejestrowania marek.

Postanowienie § 4., punkt B, l. 1., rozporządzenia Ministerstwa robót publicznych z dnia 22. kwietnia 1913, Dz. u. p. Nr. 66, dotyczącego międzynarodowego rejestrowania marek, zostaje zmienione aż do dalszego zarządzenia częściowo o tyle, że celem pokrycia kwoty, jaka wynika w każdym poszczególnym przypadku z przerachowania międzynarodowej należności za rejestrowanie na walutę tutejszokrajową, należy uiścić przy skutecznieniu zapłaty kwotę, podaną za każdym razem do wiadomości izb handlowych i przemysłowych przez Ministerstwo robót publicznych. Kwotę resztującą, pozostałą ewentualnie po skutecznieniu zapłaty, należy składającemu zwrócić.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Równocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie z dnia 20. marca 1915, Dz. u. p. Nr. 74.

Trnka wlr.

355.**Rozporządzenie Ministra handlu
w porozumieniu z Ministrami robót
publicznych i obrony krajowej oraz
za zgodą Ministra wojny z dnia
16. października 1916****w sprawie obrotu skórą wyprawną.**

Zmieniając częściowo przepisy rozporządzenia ministeryalnego z dnia 5. lutego 1916, Dz. u. p. Nr. 28, zarządza się na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914. Dz. u. p. Nr. 274, co następuje:

**Przepisy o oddawaniu i używaniu zastrzeżonej
skóry wyprawnej.****§ 1.**

Począwszy od dnia 24. października 1916 nie wolno już więcej producentom skóry, handlarzom skóry aniteż nikomu innemu oddawać za poświadczeniem skóry, należącej według swej jakości (niezależnie od jej nazwy) do jednego z rodzajów, wymienionych w § 1., punkt 1. do 4. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 5. lutego 1916, Dz. u. p. Nr. 28 a to bez względu na jej grubość, lecz wolno ją oddawać tylko Ministerstwu wojny lub Ministerstwu obrony krajowej oraz osobno upoważnionym przez nie do odbioru organom albotież na podstawie „asygnaty na skórę“, wydanej przez Ministerstwo wojny („grupę dla skór“).

Taksamo wolno taką skórę pobierać tylko na podstawie takiej asygnaty Ministerstwa wojny.

Zasady co do rozdziału zapasów skóry pomiędzy przedsiębiorstwa konfekcyjne będą ustalone na podstawie wspólnego porozumienia Ministerstw wojny, obrony krajowej, handlu i robót publicznych.

§ 2.

Powyższy przepis jakoteż przepis, zawarty w § 4. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 5. lutego 1916, Dz. u. p. Nr. 28, według którego skórę oznaczonego wyżej rodzaju wolno przerabiać tylko w celu wykonania zamówień zarządu wojskowego, ma zastosowanie także do rodzaju skóry, oznaczonego w § 1. niniejszego rozporządzenia, która będzie sprowadzona z zagranicy celnej lub sporządzona ze sprowadzonych materiałów surowych.

Wyjątki.**§ 3.**

1. Skóra oznaczonego w § 1. rodzaju, która jeszcze przed wejściem niniejszego rozporządzenia w życie została sprowadzona z zagranicy celnej, lub zostanie sporządzona ze skór i skórek, sprowadzonych jeszcze przed wejściem tego rozporządzenia w życie, może być bez ograniczenia celu użycia swobodnie sprzedawana i używana, jeżeli zaopatrzona jest stemplem przywozu stosownie do rozporządzeń ministeryalnych z dnia 5. lutego 1916, Dz. u. p. Nr. 28 i z dnia 20. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 112;

2. skóra, która do celów wojskowych się nie nadaje lub nie jest potrzebna, będzie uwolniona od zastrzeżenia na zapotrzebowanie wojska przez komisjonalne zaopatrzenie jej stemplem w sposób dotychczasowy;

3. co do sporządzania, oddawania i używania skóry na rzemienie do maszyn pozostają w mocy postanowienia rozporządzenia ministeryalnego z dnia 5. lutego 1916, Dz. u. p. Nr. 29 i z dnia 9. czerwca 1916, Dz. u. p. Nr. 177;

4. na inne wyjątki od tego rozporządzenia może zezwolić Ministerstwo handlu w przypadkach na szczególne uwzględnienie zasługujących

Oddawanie do rąk spółki dla zakupna skóry.**§ 4.**

Spółce z ogr. por. dla zakupna skóry lub oznaczonym przez nią odbiorcom należy oddawać co tygodnia:

1. odpadki powstające przy wyrobie, o ile chodzi o skórę oznaczonego w § 1. rodzaju (skóra z pyska, z czoła, nóg, ogona, odłamki skóry, tłuszczone wiórowiny);

2. skórę uwolnioną przez komisyjne przestemplowanie od zastrzeżenia dla potrzeb wojskowych;

3. skórę końską, garbowaną na podeszwy lub tłuszczoneą (czarną, naturalną lub farbowaną);

4. wszelkie odpadki, powstałe przy przerabianiu skóry oznaczonego w § 1. rodzaju, a to w stanie wysortowanym (odpadki jakościowe, odpadki przy wyciskaniu i krajaniu, skórę paloną), o ile przerabiający skórę nie użyje sam tych odpadków dla zapotrzebowania wojskowego.

Przerabiający skórę mogą jednak użyć swych zapasów odpadków wymienionych pod punktem 4., znajdujących się już w ich pracowniach w chwili wejścia niniejszego rozporządzenia w życie, bez

ograniczenia celu użycia, a to jeszcze do dnia 31. października 1916 w celu sporządzenia wyrobów, będących już w robocie.

Postanowienia rozporządzenia ministeryalnego z dnia 23. czerwca 1916, Dz. u. p. Nr. 193, w sprawie sprzedaży odpadków, pozostających przy przerabianiu wyprawnej skóry, tracą moc obowiązującą.

Spółka dla zakupu skóry ma rozrządzać oddanymi jej zapasami skóry według zleceń Ministerstwa handlu. Zlecenia te będą wydawane, o ile chodzi o skórę końską i odpadki jakościowe (punkt 3. i 4.), w porozumieniu z Ministerstwem wojny.

Umowy o dostawę.

§ 5.

Zabrania się wykonania zawartych umów o dostawę, o ile ono sprzeciwiałoby się przepisom tego rozporządzenia.

Warunki oddawania.

§ 6.

Skoro posiadacz lub przechowca zapasów skóry oznaczonego w §§ 1. i 2. rodzaju otrzyma „asygnatę na skórę“ z Ministerstwa wojny a posiadacz lub przechowca zapasów skóry oznaczonego w § 4. rodzaju zarządzenie co do wysyłki, wydane przez spółkę dla zakupu skóry, ma on przygotować towar do wysyłki i wysłać go następnie bezzwłocznie do odbiorcy wymienionego w odnośnej asygnacie lub we wspomnianem zarządzeniu na koszt odbiorcy i do oznaczonego przezeń miejsca.

Posiadacz zapasów ma przesłać równocześnie odbiorcy:

1. spis gatunków z podaniem wagi i ilości sztuk towaru,
2. rachunek,
3. duplikat listu przewozowego, zawierający urzędowe podanie wagi.

Odbiorca ma zapłacić 80 procent ceny kupna, należącą się sprzedawcy według tych załączników z uwzględnieniem ustanowionych cen najwyższych, natychmiast po nadejściu załączników. Resztę ma odbiorca uiścić do czterech dni po odebraniu towaru, o ile towarowi nie zarzucono wad.

Odbiór towaru ma nastąpić w ciągu czterech dni po uwiadomieniu adresata o nadejściu towaru na stację przeznaczenia. Adresat ma wysyłającemu donieść natychmiast pisemnie o nadejściu towaru na stację przeznaczenia.

Odbiorca może podnosić wady towaru tylko wtedy, jeżeli doniósł o nich sprzedawcy w ciągu ośmiu dni po uwiadomieniu adresata o nadejściu towaru na stację przeznaczenia i pozostawił towar w stanie niezmienionym.

Po zarzuceniu wad w czasie należyłym ma odbiorca uiścić resztę ceny kupna lub sprzedawca ewentualny zwrot pobranej kwoty dopiero na podstawie prawomocnego orzeczenia o wartości towaru.

§ 7.

Ministerstwo handlu może ustanowić ewentualnie dalsze warunki dostawy dla oddawania skóry i wydać zarządzenia co do oddawania odnośnie do zapasów skóry rodzaju, oznaczonego w §§ 1., 2. i 4.

Postanowienia § 6. pozostają bez wpływu na będący dotąd w użyciu obrót płatniczy w stosunkach z wojskowemi i państwowemi władzami i takież zakładami.

§ 8.

W razie sporu ma sądowe ustalenie ceny kupna za zapasy, które mają być oddane stosownie do zarządzeń wydanych w drodze rozporządzenia lub osobnego zlecenia do oddania albo stosownie do „asygnat na skórę“ wydanych przez Ministerstwo wojny, skutecznic na żądanie jednej ze stron sąd powiatowy właściwy ze względu na miejsce przechowania zapasów, a to w postępowaniu niespornem po wysłuchaniu znawców. Rozstrzygnięcie można zaciepić rekuresem w ciągu dni ośmiu. Przeciw rozstrzygnięciu drugiej instancji nie jest dopuszczalny dalszy środek prawny. O ile kosztu postępowania ma zwrócić jedna strona lub należy je rozdzielić między strony, rozstrzyga sąd według swobodnego uznania.

Postępowanie sądowe nie odracza obowiązku oddania. W razie potrzeby oznaczy cenę tymczasowo Ministerstwo handlu.

Jeżeli zostanie zarządzone oddanie skóry na rzecz zarządu wojskowego, oznacza cenę ten zarząd, nie uwłaczając prawom przysługującym posiadaczowi zapasów według pierwszego ustępu tego paragrafu. W razie zażądania skóry na podstawie ustawy o świadczeniach wojennych są miarodajne postanowienia tej ustawy.

Oznaczanie ceny za skórę sprowadzoną.

§ 9.

Cenę sprzedaży za skórę sprowadzoną, zaopatrzoną stemplem przywozu, należy obliczyć

uwzględniając cenę zakupną, która ma być odpowiednio wykazana, i koszty uboczne (to jest koszty przewozu, cło i ubezpieczenie) tudzież doliczając osobne wynagrodzenie w wysokości ośmiu procent ceny zakupną łącznie z wydatkami.

Przy obliczeniu ceny zakupną skóry wyprawnej, sporządzonej ze sprowadzonych skór lub skórek i zaopatrzonej stemplem przywozu, należy zamiast cen najwyższych, ustalonych dla skór i skórek pochodzenia tutejszokrajowego, uwzględnić wykazaną odpowiednio cenę zakupną sprowadzonych skór i skórek łącznie z kosztami przywozu, cła i ubezpieczenia.

Jeżeli podana, choćby nawet dokumentami wykazana cena zakupną sprowadzonych skór wyprawnych, skór lub skórek przewyższa znacznie ceny, jakie w czasie przeprowadzenia zakupną istniały w odnośnym obszarze dla wywozu w tym samym kierunku, natenczas nie należy uwzględniać przy oznaczaniu ceny odnośnej nadwyżki.

Kontrola.

§ 10.

Nad przestrzeganiem przepisów tego rozporządzenia będzie czuwało Ministerstwo handlu, posługując się przytem inspektorami przemysłowymi lub innymi organami, tudzież zarząd wojskowy. W tym celu można przeprowadzać oględziny pracowni i innych zakładów i wglądać do ksiąg handlowych.

Postanowienia karne.

§ 11.

Kto działa rozmyślnie wbrew przepisom §§ 1., 2. lub 4., niniejszego rozporządzenia, będzie karany przez polityczną władzę pierwszej instancji aresztem do 6 miesięcy.

Za wszelkie inne działania wbrew przepisom tego rozporządzenia będą karany polityczne władze pierwszej instancji grzywnami do 5000 K lub aresztem do jednego miesiąca.

Jeżeli działanie jakieżś podpada pod surowsze postanowienie karne. wówczas może być ono zastosowane.

§ 12.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Georgi wtr.

Trnka wtr.

Spitzmüller wtr.

356.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrami robót publicznych i obrony krajowej i za zgodą Ministra wojny z dnia 16. października 1916,

w sprawie sporządzania i sprzedaży skóry rozdwojonej i podszew ze skóry rozdwojonej.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Producenci skóry mają garbować swe zapasy skóry rozdwojonej zawsze bezzwłocznie dębnicą.

§ 2.

Do sporządzania podszew i płyt podszewianych, składających się ze zlepionych ze sobą warstw skóry rozdwojonej lub innej skóry, można używać tylko takich środków do spajania, które nie są we wodzie rozpuszczalne.

§ 3.

Każdy, kto zamierza sprzedać skórę rozdwojoną wymienionych poniżej gatunków, płyty ze skóry rozdwojonej lub podszewy z takiej skóry, ma je przedewszystkiem zaoferować do kupna spółce z ogr. por. dla zakupną skóry w Wiedniu.

Ten obowiązek oferowania odnosi się do:

1. skóry rozdwojonej, garbowanej dębnicą, nieprzysposobionej,
2. tłuszczonej, brunatnej lub czarnej skóry wierzchniej, rozdwojonej.
3. skóry rozdwojonej na podszewy wewnętrzne,
4. skóry rozdwojonej impregnowanej,
5. płyt lub podszew ze zlepionych ze sobą warstw skóry rozdwojonej.

Oferty należy przesłać spółce dla zakupną skóry pocztą w liście poleconym. Spółka ma zwrócić wnoszącemu ofertę należytość pocztową.

Wnoszący ofertę jest związany swą ofertą przez 14 dni, które liczy się od dnia nadania oferty na pocztę. Jeśli w ciągu tego terminu nie otrzyma od spółki oświadczenia przyjęcia, może zaofiarowanym towarem swobodnie rozrzucić.

Jeśli spółka ofertę przyjmie, ma wydać także bezzwłocznie potrzebne zarządzenia co do dostawy towaru.

Co do warunków oddania mają zresztą zastosowanie przepisy §§ 6. i 8. rozporządzenia ministerialnego z dnia 16. października 1916, Dz. u. p. Nr. 335, w sprawie obrotu skórą.

§ 4.

Ministerstwo handlu może zarządzić, aby zapasy wymienionych w § 3. towarów zostały oddane przedsiębiorstwom lub osobom, które ono oznaczy.

Ministerstwo handlu będzie czuwało nad przestrzeganiem przepisów tego rozporządzenia, postępując się przytem inspektorami przemysłowymi albo innymi funkcyonaryuszami. W tym celu można przeprowadzić oględziny pracowni i innych zakładów i wglądać do ksiąg handlowych. Na wyjątki od przepisów tego rozporządzenia może pozwolić tylko Ministerstwo handlu.

§ 5.

Za działania wbrew przepisom tego rozporządzenia mają karać władze polityczne I. instancyi aresztem do sześciu miesięcy albo grzywnami do 5000 K.

§ 6.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Georgi wtr.

Truka wtr.

Spitzmüller wtr.

357.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrami robót publicznych i obrony krajowej i za zgodą Ministerstwa wojny z dnia 16. października 1916,

tyczące się obrotu skórami bydlęcami i końskimi i skórkami cielęcymi.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274. zarządza się, co następuje:

§ 1.

Począwszy od dnia 28. października 1916 należy zapasy skórek cielęcych, skórek z cieląt odstawionych od matki i bukatów oferować co soboty do zakupna Tow. akc. Centrali dla skór surowych i wyprawnych w Wiedniu. Oferta ma tedy obejmować zapasy, uzyskane i nabyte w ciągu odnośnego tygodnia.

Co do obrotu skórkami cielęcymi, skórkami z cieląt odstawionych od matki i bukatami będą miały zastosowanie także w każdym innym kierunku wszystkie te postanowienia, które zostały wydane co do obrotu skórami bydlęcami i końskimi (rozporządzenia ministerialne z dnia 13. lipca 1915, Dz. u. p. Nr. 198, z dnia 19. sierpnia 1915, Dz. u. p. Nr. 243, z dnia 4. września 1915, Dz. u. p. Nr. 259, z dnia 28. września 1915, Dz. u. p. Nr. 291, i z dnia 23. czerwca 1916, Dz. u. p. Nr. 194).

W szczególności wolno publicznym przedsiębiorstwom przewozowym przyjmować do przewozu skórki cielęce, skórki z cieląt odstawionych od matki i bukaty analogicznie do obowiązujących dotąd przepisów co do skór bydlęcych i końskich, tylko na podstawie wygotowanych w taki sam sposób poświadczeń transportowych lub stałych pisemnych zezwoleń (rozporządzenie ministerialne z dnia 4. września 1915. Dz. u. p. Nr. 259).

Pod skórami cielęcymi po myśli tego rozporządzenia należy rozumieć także skórki cielęce na tortistry.

§ 2.

Tow. akc. Centrali dla skór surowych i wyprawnych należy oferować do kupna z przestrzeganiem wymienionych w § 1. przepisów także skóry bydlęce i końskie, skórki cielęce, skórki z cieląt odstawionych od matki i bukaty, które zostały sprowadzone z zagranicy celnej.

Od tego postanowienia wyjęte są skóry i skórki, sprowadzane przez producentów skóry lub na rachunek producentów skóry w celu przerobienia w ich własnych pracowniach, o ile dowód uskutecznił sprowadzenia, to jest potwierdzoną przez urząd celny deklarację towarową i wedle możliwości także rachunek na sprowadzony z zagranicy towar zostaną w ciągu 14 dni po nadejściu towaru do obszaru celnego przedłożone Ministerstwu handlu i uznane przez nie za należyte.

Co do ofert, przedkładanych Centrali dla skór surowych i wyprawnych i w razie oddania zarządzanego przez Ministerstwo handlu mają analogiczne zastosowanie postanowienia o oznaczaniu wartości, zawarte w § 9., ustęp 1. i 3., rozporządzenia ministerialnego z dnia 16. października 1916, Dz. u. p. Nr. 355, w sprawie obrotu skórą, o ile przywóz skór lub skórek został wy-

kazany w czasie należytym po myśli poprzedniego ustępu.

§ 3.

Producenci skóry mogą przyjmować także skóry i skórki uzyskane przy rzeziach z konieczności. Skóry takie mają producenci skóry garbowanej wymieniać osobno w doniesieniach o zapasach przedkładanych według przepisu do biura zgłaszania skóry w Ministerstwie wojny i dołączając do doniesienia urzędowe poświadczenie, z którego musi wynikać, że chodzi o rzeź z konieczności.

§ 4.

Garbowania skór i skórek przydzielonych producentom skóry należy dokonać we własnych pracowniach tych przedsiębiorstw, którym te skóry i skórki zostały przydzielone. Innym producentom skóry wolno przydzielone skóry i skórki oddawać także w celu garbowania za opłatą tylko w razie zezwolenia Ministerstwa handlu.

§ 5.

Zabrania się handlu skórami bydlęcymi i końskimi, skórkami cielęcymi, skórkami pochodzącymi z cieląt odstawionych od matki i bukatami, już zagarbowanymi i w ogólności takimi skórami i skórkami, które nie znajdują się już w stanie surowym (zielone, nasolone, wysuszone). Takich skór i skórek nie wolno tedy oddawać w szczególności także producentom skóry ani tym ostatnim nie wolno ich pobierać. Wyjątkowe oddanie takich skór i skórek może nastąpić tylko do rąk Tow. akc. Centrali dla skór surowych i wyprawnych, które postara się o wygarbowanie stosownie do udzielonych jej urzędowych poleceń.

§ 6.

Za działania wbrew przepisom tego rozporządzenia będą karali polityczne władze l. instancyi aresztem do sześciu miesięcy lub grzywną do 5000 K.

§ 7.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Georgi wtr.

Trnka wtr.

Spitzmüller wtr.

358.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrami robót publicznych i obrony krajowej i za zgodą Ministra wojny z dnia 16. października 1916,

w sprawie ustanowienia najwyższych cen dla skórek cielęcych na tornistry i dla rozmaitych rodzajów skóry wyprawnej.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządzają się, co następuje:

§ 1.

Zmieniając i uzupełniając częściowo rozporządzenia ministeryalne z dnia 12. lipca 1915, Dz. u. p. Nr. 197, i z dnia 22. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 393, ustanawia się ceny najwyższe, wymienione w dołączonym spisie dla oznaczonych tamże towarów.

Te ceny najwyższe mają zastosowanie także do istniejących zobowiązań dostawy o tyle, o ile ich w dniu wejścia tego rozporządzenia w życie jeszcze nie wypełniono. W miejsce umówionych przytem wyższych cen obowiązują ustanowione w rozporządzeniu najwyższe ceny.

Umowy zawarte po wejściu tego rozporządzenia w życie są nieważne, o ile odbiegają od przepisów rozporządzenia na niekorzyść kupującego.

Zresztą mają zastosowanie postanowienia rozporządzeń, wymienionych w pierwszym ustępie tego paragrafu, nie wyłączając postanowień karnych.

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, zaś zmiana najwyższych cen dla wyprawnych skórek cielęcych według dołączonego spisu w dniu 18. grudnia 1916.

Georgi wtr.

Trnka wtr.

Spitzmüller wtr.

Spis najwyższych cen.

A. Skórki cielece na tornistry.

Za skórki cielece na tornistry uważa się skórki brunatne, czerwone i jasne, skórki w tych barwach upstrzone lub skórki upstrzone temi barwami i lekko białą a to, o ile mają conajmniej 80 centymetrów mierząc od nasady ogona aż do małżowiny usznej, są bez dziur, „płaskie“ i nie wypada z nich sierść. Cena najwyższa za skórki cielece na tornistry, które oferuje się po wysortowaniu z różnych skórek, wynosi od sztuki o 1 K 50 h więcej od ceny, wynikającej od sztuki według cen najwyższych, ustalonych dla wszystkich innych skórek cielecych w wykazie I do rozporządzenia ministeryalnego z dnia 22. grudnia 1915. Dz. u. p. Nr. 393.

B. Wyprawne skóry bydlęce.

Cena w koronach
za kilogram

Skóra podpodeszwiana z szyi i awern (aż do 3 milimetrów grubości)	11.—
Skóra wierzchnia	(ponad 2·5 milimetrów } naturalnie brunatna . . . . . 17.— grubości) { czarna gładka . . . . . 16.—
(Skóra wierzchnia na rzemienie)	
Skóra na pasy, t. j. skóra blank, naturalnie brunatna, na 2 do 4 milimetry w równomiernej grubości łupana i falcowana, przysposobiona do użycia na pasy, z zawartością tłuszczu najwyżej 10 procent	21·50

Skórę na pasy można tylko wówczas sprzedawać po powyższej cenie, jeżeli producent otrzymał osobne zezwolenie na wyrób tej skóry od Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwem wojny i jeżeli każdy kawałek tej skóry zostanie zaopatrzony odciskiem firmy tego producenta i nazwą „skóra na pasy“.

C. Wyprawna skóra końska.

Cena w koronach
za kilogram

Podeszwy wewnętrzne, karki, zady, krupony i szczupaki (wygarbowane jak skóra na podeszwy)	12.—
---	------

D. Wyprawna skóra cieleca.

Rodzaj	Garbowanie	Waga poszczególnej sztuki	Cena w koronach za kilogram
brunatna czarna, wysmarowana	I. Garbowana tylko dębnicą	do 1·4 kilograma ponad 1·4 „	23.— 23·50
	II. Każde inne garbowanie	do 1·4 kilograma ponad 1·4 „	22.— 22·50
czarna, wygładzona, nieparzona			
czarna, wygładzona, parzona na czarno pofarbowana			

Cena najwyższa jest niższa o 2 K od cen najwyższych, ustalonych powyżej według poszczególnych rodzajów garbowania i rozmaitej wagi poszczególnych sztuk. Te ceny najwyższe wchodzi w zastosowanie tylko w razie dostawy skóry najlepszego garbowania i przyrządzenia ze skórek bez błędu z krótką nogą, bez głowy. Za towar mniej wartościowy należy płacić tylko odpowiednio niższą cenę.

Ustalone powyżej ceny najwyższe wyprawionej skóry cielęcej zaczynają obowiązywać w dniu 18. grudnia 1916.

Ceny w kwocie 23 K i 23 K 50 h wolno żądać tylko tym producentom skórek cielęcych, garbowanych czystą dębnicą, którzy otrzymali na to osobne zezwolenie Ministerstwa handlu. Ci producenci mają ściśle zastosować stwierdzony u nich przed udzieleniem zezwolenia sposób garbowania i o zmianach w tym kierunku donosić bezzwłocznie Ministerstwu handlu. Wspomnianą wyższą cenę można żądać na podstawie takiego zezwolenia tylko wówczas, jeżeli każdy kawałek ma wyciśniętą firmę producenta i nazwę „Skóra wyprawiona cielęca I“.

Stopy cen najwyższych, ustalone rozporządzeniem z dnia 22. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 393 (Wykaz II) za cielęce skóry wyprawne i zawarty w tem rozporządzeniu przepis w sprawie sposobu oznaczania (§ 5.: „Czyste garbowanie korą“, „Garbowanie wyciągowe“, „Kombinowane mineralne garbowanie“) tracą moc obowiązującą z dniem 17. grudnia 1916. Natomiast pozostają w mocy „Postanowienia wspólne“, zawarte w wymienionym wykazie II.

E. Zlepione ze sobą płyty skóry rozdwojonej i podeszwy z nich.

Gena w koronach
za kilogram

Impregnowane i wyciskane płyty ze zlepionych ze sobą warstw skóry rozdwojonej	12.—
wytlaczane lub wycinane z nich podeszwy	16.—

Jeżeli zostanie do tego użyta mniej wartościowa (nie mająca jędrności) skóra rozdwojona z grzbietu, wówczas można żądać tylko odpowiednio niższej ceny.

359.**Rozporządzenie Ministra handlu
w porozumieniu z Ministrami robót
publicznych i obrony krajowej
i za zgodą Ministra wojny z dnia
16. października 1916,**

tyczące się przepisów o garbowaniu i sporządzenia wyciągów garbarskich.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914. Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Do puszcanych w obrót wyciągów garbarskich nie wolno dodawać żadnych nieorganicznych materiałów ani organicznych materiałów obciążających, jakoto glukozy (bylantyny), dekstryny, melassy l. t. p.

Wyciągi garbarskie, jakie producenci skóry we własnym przedsiębiorstwie przygotowują i używają, wolno sporządzać i ich używać z przestrzeganiem przepisów, wydanych rozporządzeniem ministeryalnym z dnia 12. lipca 1915. Dz. u. p. Nr. 199, którem zakazuje się dodawania ciężaru skórze.

§ 2.

Do sporządzania gatunków skóry, wymienionych w § 1. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 16. października 1916. Dz. u. p. Nr. 355, w sprawie obrotu skórą, nie wolno używać żadnych sztucznych środków garbarskich, lecz jedynie naturalnych roślinnych materiałów garbarskich i wyciągów z takich materiałów.

Postanowienia rozporządzenia ministeryalnego z dnia 5. lutego 1916, Dz. u. p. Nr. 29, w sprawie wyjątkowego zezwolenia na garbowanie mineralne takiej skóry, pozostają w mocy.

Począwszy od dnia wejścia niniejszego rozporządzenia w życie nie wolno tedy przy wyrobie takiej skóry dodawać do garbnicy sztucznych środków garbarskich.

§ 3.

Ministerstwo handlu może w porozumieniu z Ministerstwem wojny zezwolić na wyjątki od przepisów §§ 1. i 2.

§ 4.

Producenci skóry są obowiązani stosować się ściśle do wskazówek władzy w sprawie gatunku,

sposobu garbowania i wyprawiania sporządzanego przez nich rodzaju skóry, oznaczonego w § 1. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 16. października 1916, Dz. u. p. Nr. 355, w sprawie obrotu skórą.

Wskazówki te będą wydane w porozumieniu między Ministerstwem handlu i Ministerstwem wojny przy sposobności przydzielenia skór i skórek albo też w drodze ogólnych zarządzeń.

§ 5.

Każde działanie wbrew przepisom tego rozporządzenia będzie karała władza polityczna l. instancyi aresztem do 6 miesięcy lub grzywną do 5000 koron.

§ 6.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Georgi wlr.

Truka wlr.

Spitzmüller wlr.

360.**Rozporządzenie Ministra handlu
w porozumieniu z Ministrem obrony
krajowej i za zgodą Ministra wojny
z dnia 16. października 1916,**

w sprawie zgłaszania zapasów skóry wyprawnej, skór i skórek oraz przechowywania zapasów skóry wyprawnej.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914. Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Producenci skóry wyprawnej i inni posiadacze i przechowcy zapasów skóry wyprawnej, skór i skórek mają przedkładać doniesienia o zapasach jak dotychczas co tygodnia (co wtorku według stanu z poprzedniej soboty) do „Biura dla zgłaszania skór w c. i k. Ministerstwie wojny“, jednakowoż począwszy od dnia 24. października 1916 już tylko na przepisanych nowych drukach.

Doniesienia należy wnosić w dwóch egzemplarzach.

Nowe druki na doniesienia o zapasach skór i skórek można otrzymać w wspomnianem biurze.

Od obowiązku zgłaszania zapasów skór i skórek uwolnieni są ci posiadacze zapasów, którzy zapasy

te oddają bezpośrednio lub pośrednio Tow. akc. Centrali dla skór surowych i wyprawnych lub temu towarzystwu oferują.

Przepis co do zgłaszania zapasów materiałów garbarskich i degrasu traci moc obowiązującą.

§ 2.

Producenci skóry mają przechowywać skórę podeszwianą i skórę cielęcą, posortowaną według wymienionych poniżej rozmaitych grubości (ciężarów) i okazywać ją w takim ułożeniu komisjom urzędowym, a mianowicie:

Skórę podeszwianą (całe skóry lub połowy skór, grzbiety, krapony) o grubości do 4·5 i ponad 4·5 milimetrów;

skórę cielęcą o wadze poszczególnej sztuki do 1, ponad 1 do 1·4, ponad 1·4 do 1·8 i ponad 1·8 kilograma, oddzielnie skórę brązową a oddzielnie czarną.

Mniej wartościowej skóry, nie wykazującej nawet przeciętnej jakości, nie wolno sortować wśród innej skóry („wkłady“); skóra ta musi być osobno składana i w ten sposób okazywana komisjom urzędowym.

§ 3.

Działania wbrew przepisom tego rozporządzenia będą władze polityczne pierwszej instancji karały aresztem do sześciu miesięcy lub grzywnami do 5000 koron.

§ 4.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Georgi wlr.

Spitzmüller wlr.

Rok 1916.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXX. — Wydana i rozesłana dnia 19. października 1916.

Treść: *M* 361. Obwieszczenie, dotyczące zwinięcia kasy długów państwowych i połączenia jej agend z agendami Centralnej kasy państwowej.

361.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 9. października 1916,

dotyczące zwinięcia kasy długów państwowych i połączenia jej agend z agendami Centralnej kasy państwowej.

się jej agendy z mocą obowiązującą od dnia 23. października b. r. na Centralną kasę państwową, która począwszy od tej chwili przeprowadzać będzie w sposób dotychczasowy cały obrót, ułatwany przez kasę długów państwowych.

Leth wlr.

Na zasadzie Najwyższego postanowienia z dnia 8. sierpnia 1916 zwija się kasę długów państwowych z dniem 21. października b. r. i przenosi

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

Część CLXXI. — Wydana i rozestana dnia 20. października 1916.

Treść: № 362. Rozporządzenie, w sprawie obrotu ziemniakami do sadzenia i w sprawie oznaczenia ceny za nie.

362.

Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z Kierownikiem Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 18. października 1916,

w sprawie obrotu ziemniakami do sadzenia
i w sprawie oznaczenia ceny za nie.

Na zasadzie § 23. rozporządzenia z dnia 4. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 244, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Dla sprzedaży ziemniaków do sadzenia po cenach wyższych od cen najwyższych, ustanowionych dla wybieranych ziemniaków w rozporządzeniu z dnia 12. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 256, rozróżnia się dwie kategorie, a mianowicie: własnego zbioru (kategoria I) i uznane nasienie (kategoria II).

§ 2.

Zezwolenia na cenę sprzedaży dla ziemniaków do sadzenia kategorii I udziela Minister rolnictwa na wniosek c. k. Stacji kontroli nasion we Wiedniu; udzielone zezwolenie pozostaje w mocy do dnia 15. maja 1917.

§ 3.

Prośby o dozwolenie wyższych cen dla sprzedaży kartofli do sadzenia kategorii I należy wystosowywać do Ministerstwa rolnictwa i wnosić do c. k. Stacji kontroli nasion w Wiedniu, II., Prater 174.

W prośbach tych należy podać:

Od kiedy wnoszący prośbę zajmuje się racjonalną uprawą ziemniaków,
miejsce i rozmiar jego przedsiębiorstwa i sposób postępowania przy uprawie,
nazwy lub inne oznaczenia poszczególnych gatunków oraz ilość przeznaczoną na sprzedaż,
miejsce przechowania (urząd pocztowy i stację załadowania) tudzież zasady, według których zostały obliczone wymienione w prośbie ceny za poszczególne gatunki.

C. k. Stacja kontroli nasion ma prawo żądać bezpłatnego nadesłania próbek.

W razie, jeżeli Ministerstwo rolnictwa zarządzi oględziny na miejscu, ma odnośny hodowca pokryć normalne koszty podróży wysłanych urzędników.

§ 4.

Posiadacz ziemniaków do sadzenia kategorii II (uznane nasienie) może sprzedać je tylko za pośrednictwem Wojennego Zakładu obrotu zbożem temu kupującemu, którego temu Zakładowi wymieni; ma on przytem dostarczyć świadectwa właściwej komisji kontroli nasion o tem, że uznane nasienie

kategorji II nastąpiło na podstawie poprzedniego obejrzenia roli przez komisję kontroli nasion.

§ 5.

Za ziemniaki w rozumieniu § 4. może posiadacz na podstawie oferty kupującego, przedłożonej Wojennemu Zakładowi obrotu zbożem, żądać aż do dnia 15. marca 1917 oprócz ceny najwyższej, ustalonej za ziemniaki wybierane w rozporządzeniu z dnia 12. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 256, dodatek aż do 5 K za 100 kg.

§ 6.

Ziemniaki do sadzenia kategorii I (własnego zbioru) wyjęte są od „rekwizycji“ (§ 8. rozporządzenia z dnia 4. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 244) aż do dnia 15. maja 1917.

Ziemniaków do sadzenia kategorii I i wprowadzonych przez Wojenny zakład obrotu zbożem ziemniaków do sadzenia kategorii II można przed dniem 15. maja 1917 używać wyłącznie tylko do sadzenia.

§ 7.

Ziemniaki do sadzenia, nie odznaczające się żadną specjalną wartością nasienną (nasienie zwykle) uzyskuje się w związku z ogólnem pokryciem zapotrzebowania w drodze zażądania i zamknięcia według planu ułożonego przez Ministerstwa rolnictwa i spraw wewnętrznych stosownie do §§ 8. do 13. rozporządzenia z dnia 4. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 244.

Ziemniaków przydzielonych do uprawy należy użyć wyłącznie do tego celu.

§ 8.

Przy przydzielaniu zwyczajnych ziemniaków do sadzenia zasięgają polityczne władze krajowe w sprawie wyboru stosownego nasienia fachowej opinii rad kultury krajowej, względnie tam, gdzie one nie istnieją, towarzystw gospodarskich.

§ 9.

Ci posiadacze gruntowi, którzy nie uzyskali potrzebnej ilości nasienia ani z własnego zbioru ani przez zakupno ziemniaków do sadzenia, mają zgłosić najdalej w dniu 30. listopada w właściwym urzędzie gminnym, ile potrzebują zwyczajnych ziemniaków do sadzenia (§ 7.).

Zgłoszenie to ma zawierać: imię i nazwisko oraz mieszkanie zgłaszającego, wymiar w hektarach posiadłości gruntowej i osobno wymiar powierzchni uprawnej, dla której żąda się nasienia, oraz ilość potrzebnego nasienia w kilogramach.

§ 10.

Gmina ma te zgłoszenia zbadać, w danym razie je sprostować i zestawić z nich przegląd; przegląd ten należy przedłożyć politycznej władzy powiatowej najdalej w dniu 15. grudnia. Należy przytem podać, jakie pochodzenie i jaki gatunek ziemniaków wydały dotychczas w gminie najlepszy zbiór.

§ 11.

Przeglądy krajowe, wygotowane przez polityczne władze krajowe na podstawie otrzymanych przez nie przeglądów powiatowych, należy przedłożyć Ministerstwu rolnictwa najdalej w dniu 31. grudnia.

§ 12.

Nasienie własnego zbioru, pozostawione osobom zaopatrującym się z własnych zapasów (§ 4. rozporządzenia z dnia 4. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 244) można wymieniać pomiędzy uprawiającymi ziemniaki włościanami w obrębie jednej i tej samej gminy za zgodą naczelnika gminy, między różnymi gminami jednego powiatu politycznego za zezwoleniem politycznej władzy powiatowej a między gminami różnych powiatów politycznych lub krajów za zezwoleniem politycznej władzy krajowej, względnie politycznych władz krajowych.

Organ udzielający zezwolenia ma we wszystkich przypadkach o udzieleniu zezwolenia zawiadomić Wojenny Zakład obrotu zbożem.

§ 13.

Co do przesyłania ziemniaków do sadzenia mają zastosowanie postanowienia § 20. rozporządzenia z dnia 4. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 244.

§ 14.

Przekroczenia tego rozporządzenia ulegają przepisowi karnemu § 25. rozporządzenia z dnia 4. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 244.

§ 15.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Zenker wlr.

Handel wlr.

Dziennik ustaw państwa

dia

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXXII. — Wydana i rozesłana dnia 21. października 1916.

Treść: (№ 363.—365.) 363. Rozporządzenie w sprawie dopuszczenia wzajemnego obrotu przeprawnego między głównymi urzędami celnymi w Simbach i w Solnogradzie z jednej strony a w Ehrwaldzie z drugiej strony. — 364. Rozporządzenie w sprawie ochrony drzew orzechowych. — 365. Rozporządzenie w sprawie uregulowania obrotu rybami wód słodkich.

363.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w porozumieniu z Ministerstwami handlu, kolei żelaznych i rolnictwa z dnia 14. października 1916

w sprawie dopuszczenia wzajemnego obrotu przeprawnego między głównymi urzędami celnymi w Simbach i w Solnogradzie z jednej strony a w Ehrwaldzie z drugiej strony.

Zmieniając częściowo rozporządzenie tutejsze z dnia 13. września 1913, Dz. u. p. Nr. 204, pozwala się aż do dalszego zarządzenia na wzajemny obrót przeprawy przez terytorium bawarskie między głównymi urzędami celnymi w Simbach i w Solnogradzie z jednej strony a w Ehrwaldzie z drugiej strony.

Forster wtr.
Leth wtr.

Zenker wtr.
Spitzmüller wtr.

364.

Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 19. października 1916¹

w sprawie ochrony drzew orzechowych.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, obwieszcza się, co następuje:

§ 1.

Drzewa orzechowe (orzech włoski, orzech kamienny, orzech papierowy itd.; *Juglans regia*) wolno ścinać tylko wtedy, jeżeli

- a) są widocznie zgniłe lub uszkodzone, albo
- b) w wysokości piersi człowieka (1,3 m nad powierzchnią ziemi) pień ich w obwodzie wynosi więcej, niż 200 cm.

W gajach i w drzewostanie, rosnącym grupami, nie wolno ponadto ścinać więcej, niż jedną trzecią część pierwotnego drzewostanu, rozdzielając wybieranie pni drzew na całą powierzchnię i unikając większych luk.

Każde ścinanie drzew, skuteczniane w myśl tego postanowienia, należy zgłosić bezzwłocznie u odnośnej politycznej władzy powiatowej.

§ 2.

W czasie od dnia 1. kwietnia do dnia 15. października jest wszelkie ścinanie drzew orzechowych wogóle zabronione.

§ 3.

Posiadacz gruntu (właściciel, dzierżawca, uprawniony do użytkowania) jest obowiązany na miejsce każdego drzewa orzechowego, ściętego po dniu 1. sierpnia 1914, zasadzić i wypielegnować młode drzewo orzechowe, a to, o ile ścięcie dokonane zostało już przed wejściem tego rozporządzenia w życie, najdalej do dnia 1. sierpnia 1918, zaś we wszystkich innych przypadkach w ciągu dwu lat po ścięciu.

§ 4.

Zabrania się zawierania umów, któremi wbrew postanowieniom niniejszego rozporządzenia zostaje pozbyte drzewo orzechowe na pniu. Umowy te są bezskuteczne także wtedy, gdy je zawarto przed wejściem tego rozporządzenia w życie.

Roszczenia odszkodowawcze z powodu niedopełnienia, zaistniałe przed wejściem tego rozporządzenia w życie, pozostają nietknięte. Dopelnienie jest także w tym przypadku zabronione.

§ 5.

Kto działa wbrew postanowieniom tego rozporządzenia, albo pośredniczy w czynnościach, zabronionych w § 4., lub przy ich zawieraniu współdziała, tego będzie karała polityczna władza powiatowa, o ile jego czyn nie podpada pod surowsze postanowienia karne, grzywną do 5000 koron albo aresztem do 6 miesięcy.

§ 6.

Wykonywanie postanowień tego rozporządzenia należy do politycznych władz powiatowych przy współdziałaniu techników lasowych zarządu politycznego.

§ 7.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Georgi wtr.

Trnka wtr.

Spitzmüller wtr.

Hochenburger wtr.

Zenker wtr.

Handel wtr.

365.

Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami z dnia 19. października 1916

w sprawie uregulowania obrotu rybami wód słodkich.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, rozporządza się na czas trwania nadzwyczajnych stosunków, spowodowanych wojną, co następuje:

§ 1.

Przy sprzedawaniu wymienionych poniżej ryb z wód słodkich przez posiadacza stawu na grobli stawu nie wolno przekraczać następujących cen najwyższych:

1. za karpie 405 K za 1 q.
2. za liny 380 K za 1 q.
3. za szczupaki 405 K za 1 q.

§ 2.

Przy sprzedawaniu ze skrzyń nie wolno przekraczać następujących cen najwyższych:

- A. Przy sprzedaży w ilościach ponad 50 kg
  1. za karpie 430 K za 1 q.
  2. za liny 405 K za 1 q.
  3. za szczupaki 430 K za 1 q.

B. Przy sprzedaży w ilościach do 50 kg

1. za karpie 4 K 50 h za 1 kg,
2. za liny 4 K 30 h za 1 kg,
3. za szczupaki 4 K 50 h za 1 kg.

§ 3.

Przy sprzedawaniu w ilościach do 50 kg przez handlarzy na miejscu konsumcyi nie wolno przekraczać następujących cen najwyższych:

1. za karpie 5 K za 1 kg,
2. za liny 4 K 80 h za 1 kg,
3. za szczupaki 5 K za 1 kg.

§ 4.

Przy sprzedaży tych gatunków ryb, które przedstawiają się przy gospodarstwie stawowem jako rzecz uboczna, lub które złowiono w rzekach, tak zwanych płotek (szczupaków, skrzelołusków, kielbów, leszczów, kleni itp.) w ilościach do 50 kg na miejscu konsumcyi nie można przekraczać następujących cen najwyższych:

1. za płotki ze stawów, mniej niż 20 cm długie, 1 K za kg,

2. za dłuższe od poprzednich płotki ze stawów lub rzek 1 K 60 h za kg.

Przy sprzedaży ryb, wymienionych pod 1, należy okazać certyfikat pochodzenia, wystawiony przez władzę gminną miejsca połowu.

§ 5.

Każdy uprawniony do rybołówstwa jest obowiązany dokonać połowu ryb w swoich stawach w czasie właściwym i donieść bezzwłocznie politycznej władzy powiatowej o wyniku połowu co do karpia, linów i szczupaków, wymieniając gatunek i ilość złowionych ryb.

§ 6.

Minister spraw wewnętrznych może nakazać uprawnionym do rybołówstwa, aby stosowną część złowionych w ich wodach karpia, linów i szczupaków dostawili oznaczonym gminom albo innym wyraźnie wymienionym odbiorcom.

§ 7.

Odbiorca, przydzielony uprawnionym do rybołówstwa na podstawie zarządzenia Ministra spraw wewnętrznych, jest obowiązany odebrać dostarczone ryby i zapłacić za nie ceny, oznaczone w §§ 1. i 2. niniejszego rozporządzenia.

§ 8.

Przesyłki ryb z wód słodkich do miejsca przeznaczenia, leżącego poza obszarem administracyjnym politycznej władzy krajowej, wolno przyjmować do przewozu kolejom i przedsiębiorstwom żeglugi parowej tylko wtedy, jeżeli do dokumentów przewozowych jest dołączone dla każdej przesyłki poświadczenie przewozowe, wystawione przez władzę polityczną pierwszej instancji według formularza, przepisanego w dodatku.

Dla przesyłek zarządu wojskowego, dla przesyłek z zagranicy celnej, z Węgier, jakoteż z Bośni i Hercegowiny, nie są potrzebne tego rodzaju poświadczenia przewozowe.

Postanowienia niniejsze nie dotyczą przesyłek, które w czasie wejścia tego rozporządzenia w życie już były dostawione zakładowi przewozowemu.

§ 9.

Jeżeli uprawniony do rybołówstwa zaniecha przepisanego w § 5. połowu i nie zgłosi wyniku połowu, albo jeżeli wzbrania się uczynić zadość udzielonemu zleceniu co do dostawy ryb odbiorcy, którego mu przydzielono, to niezależnie od przewidzianych w § 10. skutków karnych ma zarządzić polityczna władza I. instancji przymusowe odebranie ryb i spowodować przesłanie ich przydzielonemu odbiorcy.

Przy przymusowym odbiorze ryb należy potrącić 10% z cen, jakie w myśl §§ 1. i 2. mają być oznaczone.

§ 10.

Za przekroczenie tego rozporządzenia i przepisów, wydanych na jego podstawie, jakoteż za każde współdziałanie przy udaremnianiu ustanowionych w tem rozporządzeniu obowiązków będzie karała władza polityczna I. instancji grzywną do 5000 K albo aresztem do 6 tygodni, o ile czyn ten nie podlega surowszej karze.

§ 11.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Forster wlr.
Spitzmüller wlr.

Zenker wlr.
Handel wlr.

Poświadczenie przewozowe na ryby z wód słodkich.

Imię i nazwisko wysyłającego .....

w (miejscowość) ..... ma prawo przewieźć

..... *kg* ..... (rodzaj towaru)

w czasie od ..... do ..... 191 .....

z (nazwa stacji wysyłającej) .....

do (nazwa stacji przeznaczenia) .....

(koleją lub okrętem) pod adresem (imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania odbiorcy) .....

.....
(Miejscowość i data wystawienia.)

L. S.

Urzędowy podpis

Poświadczenie to należy trwale dołączyć do dokumentu przewozowego
Dołączenie poświadczenia należy uwidocznić w dokumencie przewozowym.
Poświadczenie to ściągnie stacja przeznaczenia.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXXIII. — Wydana i rozesłana dnia 24. października 1916.

Treść: (A^o 366.—369.) 366. Obwieszczenie, dotyczące zwinięcia głównego urzędu celnego w Krems. — 367. Obwieszczenie, w sprawie sprostowania błędu w rozporządzeniu Kierownika Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 4. października 1916, tyczącego się uregulowania obrotu niektórymi gatunkami dziczyzny. — 368. Rozporządzenie, którem zakazuje się oświetlania grobów i grobowców na cmentarzach. — 369. Rozporządzenie, dotyczące wprowadzenia poświadczeń przewozowych dla śledzi.

366.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 16. października 1916,

dotyczące zwinięcia głównego urzędu celnego w Krems.

Główny urząd celny II. klasy w Krems związa się z dniem 29. października 1916.

Leth wlr.

367.

Obwieszczenie Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami z dnia 21. października 1916,

w sprawie sprostowania błędu w rozporządzeniu Kierownika Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 4. października 1916. Dz. u. p. Nr. 341, tyczącego się uregulowania obrotu niektórymi gatunkami dziczyzny.

Ostatni wiersz § 5., ustęp 1. rozporządzenia Kierownika spraw wewnętrznych, ogłoszonego

w CLXII. części Dziennika ustaw państwa pod Nr. 341 opiewać ma zamiast „do 6 tygodni“ właściwie „do 6 miesięcy.“*)

Zenker wlr.

Leth wlr.

Spitzmüller wlr.

Handel wlr.

368.

Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem wyznań i oświaty z dnia 22. października 1916,

którem zakazuje się oświetlania grobów i grobowców na cmentarzach.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Na czas trwania nadzwyczajnych, przez wojnę spowodowanych stosunków zakazuje się jakiegokolwiek oświetlania grobów i grobowców na cmentarzach.

§ 2.

Za przekroczenia tego zakazu będą karali polityczne władze pierwszej instancyi grzywnami

*) W polskim wydaniu uwzględniono.

do pięciuset koron albo aresztem do jednego miesiąca.

§ 3.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Handel wtr.

369.

Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 22. października 1916,

dotyczące zaprowadzenia poświadczeń przewozowych dla śledzi.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Dla przesyłek śledzi z obszaru administracyjnego politycznej władzy krajowej potrzebne jest zezwolenie Tow. akc. austriackiej Centrali zakupna, Wiedeń, I. Am Hof Nr. 4. Kolejom żelaznym i przedsiębiorstwom żeglugi parowej wolno przyjmować przesyłki tego rodzaju do przewozu tylko wówczas, jeśli do dokumentów przewozowych dodano dla każdej przesyłki poświadczenie przewozowe, wystawione przez Tow. akc. austriackiej

Centrali zakupna według wzoru, przepisane w załączniku.

Poświadczenie to odbierze stacya przeznaczenia.

Nie potrzeba tego rodzaju poświadczeń przewozowych dla przesyłek zarządu wojskowego, dla przesyłek nadchodzących na podstawie bezpośrednich listów przewozowych z zagranicy celnej, z Węgier, z Bośni i Hercegowiny, dla takich przesyłek, które w czasie wejścia w życie niniejszego rozporządzenia były już odstawione do zakładu przewozowego, jakoteż dla przesyłek przechodowych.

§ 2.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia będą karą polityczne władze I. instancyi grzywnami do pięciu tysięcy koron lub aresztem do 6 miesięcy, o ile czyn według istniejących ustaw nie podlega karze surowszej.

§ 3.

Śledzie, które zostały wysłane wbrew przepisowi § 1., mogą władze polityczne uznać za przepadłe na zaopatrzenie ludności.

§ 4.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Forster wtr.

Spitzmüller wtr.

Handel wtr.

Poświadczenie przewozowe.

Imię i nazwisko wysyłającego .....
w (miejscowość) ..... jest uprawniony do przewiezienia
..... *kg* ..... (rodzaj towaru)
a to w czasie od ..... do ..... 191 ..
z (nazwa stacji wysyłkowej) .....
do (nazwa stacji przeznaczenia) .....
(koleją lub okrętem parowym) ..... pod adresem (imię i nazwisko oraz
miejsce zamieszkania odbiorcy) .....

.....
(Miejsce i dzień wystawienia.)

.....
(Podpis.)

Poświadczenie to należy doczepić trwale do dokumentu przewozowego.
Dodanie poświadczenia należy w dokumencie przewozowym zaznaczyć.
Poświadczenie odbierze stacja przeznaczenia.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć CLXXIV. — Wydana i rozestana dnia 25. października 1916.

Treść: № 370 Rozporządzenie o początku mocy obowiązującej i o stosowaniu postanowień rozporządzenia cesarskiego z dnia 28. sierpnia 1916, dotyczących należności skalowych.

370.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 21. października 1916

o początku mocy obowiązującej i o stosowaniu postanowień rozporządzenia cesarskiego z dnia 28. sierpnia 1916. Dz. u. p. Nr. 281. dotyczących należności skalowych.

§ 1.

Na zasadzie § 19., ustęp 2., rozporządzenia cesarskiego z dnia 28. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 281, dotyczącego zmiany niektórych przepisów o należnościach stemplowych i bezpośrednich, ustanawia się początek mocy obowiązującej postanowień §§ 1. do 4. tego rozporządzenia cesarskiego, normujących należności skalowe, na dzień 1. grudnia 1916.

§ 2.

Z uwagi na postanowienia § 6., B, ustawy z dnia 13. grudnia 1862. Dz. u. p. Nr. 89, i § 14., E, ustawy z dnia 8. marca 1876, Dz. u. p. Nr. 26, zarządza się, że podpadające pod przepisy rozporządzenia cesarskiego należności skalowe należy uiszczać zawsze w znaczkach stemplowych, jeśli ich wysokość nie przenosi 50 K, natomiast odnośnie do wyższych należności wyż określonego rodzaju pozostawia się obowiązanemu do opłaty należności do woli, by zapłacił należność albo w znaczkach stemplowych albo bezpośrednio. Istniejące przepisy, na zasadzie których zarządzono lub zezwolono, by należności od pewnych oznaczonych czynności prawnych i dokumentów były uiszczane bezpośrednio bez urzędowego wymiaru, pozostają nietknięte.

Leth wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXXV. — Wydana i rozesłana dnia 26. października 1916.

Treść: (Nr 371. i 372.) 371. Rozporządzenie, dotyczące upoważnienia głównego urzędu cłowego w Tarnowie do postępowania zapowiadawczego w obrocie kolejowym. — 372. Rozporządzenie, dotyczące wprowadzenia poświadczeń przewozowych dla jabłek.

371.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 21. października 1916,

dotyczące upoważnienia głównego urzędu cłowego w Tarnowie do postępowania zapowiadawczego w obrocie kolejowym.

C. k. główny urząd cłowy w Tarnowie upoważniony jest do sumarycznego postępowania zapowiadawczego w obrocie kolejowym.

Leth wlr.

372.

Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 25. października 1916,

dotyczące wprowadzenia poświadczeń przewozowych dla jabłek.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Kolejom żelaznym i przedsiębiorstwom żeglugi parowej wolno przyjmować przesyłki jabłek do

przewozu z obszaru administracyjnego politycznej władzy krajowej, jeżeli do dokumentów przewozowych dodano dla każdej przesyłki poświadczenie przewozowe, wystawione według wzoru, przepisanego w załączniku.

Do wystawienia poświadczenia przewozowego upoważniona jest polityczna władza powiatowa

§ 2.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia, o ile one nie podlegają surowszej karze, będzie kara polityczna władza powiatowa grzywnami do 5000 koron lub aresztem do sześciu miesięcy.

Jeżeli przekroczenia dopuścił się przemyślnik, można nadto, o ile zachodzą wymogi § 133. b, ustęp 1., lit. a, ustawy przemysłowej, zarządzić odebranie uprawnienia przemysłowego.

§ 3.

Jabłka, które zostały wysłane wbrew przepisowi § 1. tego rozporządzenia, może polityczna władza powiatowa uznać za przypadłe na zaopatrzenie ludności.

§ 4.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hohenlohe wlr.
Zenker wlr.

Forster wlr.
Spitzmüller wlr.

Poświadczenie przewozowe.

(Imię i nazwisko wysyłającego) ..... w (miejsceowość) .....
 jest uprawniony do przewiezienia ..... kilogramów ..... (rodzaj towaru)
 w czasie od ..... do ..... 191..
 z (nazwa stacji uadania) .....
 do (nazwa stacji przeznaczenia).....
 (koleją lub okrętem parowym).....
 pod adresem (imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania odbiorcy).....

Stempel
władzy.

.....
(Miejsce i dzień wystawienia)

.....
(Podpis.)

Poświadczenie to należy doczepić trwale do dokumentu przewozowego.
 Dodanie poświadczenia należy w dokumencie przewozowym zaznaczyć.
 Poświadczenie odbierze stacya przeznaczenia.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXXVI. — Wydana i rozesłana dnia 28. października 1916.

Treść: (Lp 373. i 374.) 373. Obwieszczenie o postanowieniach wyjątkowych dla ustanowionych w paryskim traktacie ugodowym dla ochrony własności przemysłowej terminów pierwszeństwa na rzecz poddanych duńskich. — 374. Obwieszczenie o postanowieniach wyjątkowych w sprawie ustanowionych w Układzie Unii paryskiej dla ochrony własności przemysłowej terminów pierwszeństwa na rzecz poddanych norweskich.

373.

Obwieszczenie Ministra robót publicznych z dnia 24. października 1916

o postanowieniach wyjątkowych dla ustanowionych w paryskim traktacie ugodowym dla ochrony własności przemysłowej terminów pierwszeństwa na rzecz poddanych duńskich.

Na mocy § 1., ustęp 3., rozporządzenia z dnia 1. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 349, o postanowieniach wyjątkowych dla ustanowionych w paryskim traktacie ugodowym dla ochrony własności przemysłowej terminów pierwszeństwa z powodu stanu wojennego i z odwołaniem się na obwieszczenie z dnia 1. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 350, punkt 1., i z dnia 24. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 388, obwieszcza się, że w Austrii terminy pierwszeństwa dla zgłoszeń patentu na rzecz poddanych duńskich przedłuża się dalej do dnia 1. stycznia 1917.

Trnka wtr.

374.

Obwieszczenie Ministra robót publicznych z dnia 24. października 1916

o postanowieniach wyjątkowych w sprawie ustanowionych w Układzie Unii paryskiej dla ochrony własności przemysłowej terminów pierwszeństwa na rzecz poddanych norweskich.

Na zasadzie § 1., ustęp 3., i § 2., ustęp 5., rozporządzenia z dnia 1. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 349, o postanowieniach wyjątkowych w sprawie terminów pierwszeństwa, ustanowionych w Układzie Unii paryskiej dla ochrony własności przemysłowej, z powodu stanu wojennego ogłasza się:

1. że terminy pierwszeństwa dla zgłoszeń patentów, o ile nie upłynęły w dniu 29. lipca 1914, przedłuża się w Austrii na rzecz poddanych norweskich do dnia 31. grudnia 1916;

2. że w Norwegii użycza się obecnie osobom, mającym austryacką przynależność państwową, tego samego przywileju dla zgłoszeń patentów, jaki ustanowiono w § 2. powyższego rozporządzenia.

Trnka wtr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXXVII. — Wydana i rozesłana dnia 31. października 1916.

Treść: **Nr** 375. Rozporządzenie, dotyczące wydania urzędowych blankietów wekslowych.

375.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 27. października 1916,

dotyczące wydania urzędowych blankietów wekslowych.

Z uwagi na zaprowadzone cesarskim rozporządzeniem z dnia 28. sierpnia 1916. Dz. u. p. Nr. 281, nowe skale, które wedle rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 21. października 1916, Dz. u. p. Nr. 370, wchodzi w moc obowiązującą z dniem 1. grudnia 1916, zaprowadza się od dnia 1. grudnia 1916 począwszy sprzedaż urzędowych blankietów wekslowych z kwotami wartości stempla na 2 K 40 h i 3 K 20 h w formie i wykończeniu, opisanych w rozporządzeniu Ministerstwa skarbu z dnia 24. kwietnia 1898, Dz. u. p. Nr. 73, w języku niemieckim, czeskim, włoskim, polskim, słoweńskim i serbo-kroackim.

Pozatem wydaje się aż do zużycia zapasów urzędowe blankiety wekslowe, które dotychczas były w użyciu, o ile opiewają one na kwoty stemplowe, odpowiadającej jednemu ze stopni uowej skali I., to jest blankiety z kwotami stemplowemu na 10, 20, 40 i 80 halerzy, potem na 1 K 20 h, 1 K 60 h, 2, 4, 6, 8, 12, 16, 20, 24, 28, 32, 36, 40, 44 i 48 koron, po oderwaniu lewego paska nabrzeźnego, zawierającego pouczenie o stosowaniu blankietu.

Nie użyte dotychczasowe urzędowe blankiety wekslowe wszystkich kategorii wartości, które znajdują się w rękach stron, mogą być także po dniu 30. listopada 1916 pod tym warunkiem używane, że kwota stemplowa blankietu stosownie do postanowień § 1. rozporządzenia, cesarskiego z dnia 28. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 281, odpowiada sumie wekslowej, na którą ma być weksel wystawionym, lub jeśli to nie ma miejsca, że odpowiadająca sumie wekslowej należność uzupełniająca zostanie niszczonej w sposób przewidziany w § 14., lit. B lub E ustawy z dnia 8. marca 1876, Dz. u. p. Nr. 26. Niezastosowanie się do tego zarządzenia byłoby uważanem za niedopełnienie ustawowego obowiązku ostemplowania i pociągnęłoby za sobą ujemne skutki, połączone z tem podług ustawy należnościowej.

Urzędowe blankiety wekslowe kategorii po 60 h, 1 K, 1 K 40 h, 1 K 80 h, 10, 14, 18, 22, 26, 30, 34, 38, 42, 46 i 50 koron, które nie odpowiadają żadnemu stopniowi nowej skali I., nie będą już począwszy od 1. grudnia 1916 więcej sprzedawane. Blankiety wekslowe tego rodzaju, nie użyte w myśl poprzedniego ustępu, będzie się przy przestrzeganiu odnośnych ustawowych postanowień począwszy od 1. grudnia 1916 do włącznie 30. czerwca 1917 wymieniało bezpłatnie w urzędach, którym jest sprzedaż stempli poruczoną, na nowe urzędowe blankiety wekslowe o równej ogólnej wartości stemplowej. Dotyczące podania stron są wolne od stempla.

Leth wlr.

Z c. k. nadwornej i państwowej drukarni.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXXVIII. — Wydana i rozestana dnia 1. listopada 1916.

Treść: № 376. Rozporządzenie w sprawie uregulowania obrotu suszonymi korzeniami cykoryi ze zbioru w roku 1916 i w sprawie ustanowienia najwyższej ceny za suszone korzenie cykoryi.

376.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrami spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i rolnictwa z dnia 30. października 1916

w sprawie uregulowania obrotu suszonymi korzeniami cykoryi ze zbioru w roku 1916 i w sprawie ustanowienia najwyższej ceny za suszone korzenie cykoryi.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, rozporządza się, jak następuje:

§ 1.

Korzeni cykoryi ze zbioru w krajach tutejszych w roku 1916 wolno używać tylko do wyrabiania surogatów kawy. W tym celu musi się wszystkie zebrane zielone korzenie cykoryi poddać suszeniu. Wyłączone od tego są jedynie ilości korzeni cykoryi, potrzebne do chodowania nasienia.

Obracanie zielonych i suszonych korzeni cykoryi na karmę jest zabronione.

§ 2.

Dla uregulowania obrotu suszonymi korzeniami cykoryi urządza się „Biuro rozdziału suszonych korzeni cykoryi“ w Pradze (V. ulica Mikołaja I. 11).

Biuro to stanowi dwunastu członków, mianowanych przez Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem rolnictwa, którzy wybierają ze swego grona absolutną większością głosów przewodniczącego i jego zastępcę.

Biuro rozdziału może przy wykonywaniu swych czynności posługiwać się Centralnym Związkiem fabrykantów surogatów kawy w Pradze.

§ 3.

Kto suszy korzenie cykoryi ze zbioru w roku 1916, ten jest obowiązany w czasie prowadzenia tego przedsiębiorstwa zgłaszać suszone ilości co tygodnia, a to pierwszym razem w dniu 4. listopada 1916, do Biura rozdziału w Pradze według rodzaju (czy kruszyny lub grys) i według wagi, wymieniając właściciela i miejsce składu.

Kto pozatem ma w zapasie lub w przechowaniu suszone korzenie cykoryi ze zbioru w krajach tutejszych w roku 1916, jest obowiązany zgłosić do Biura rozdziału te zapasy według stanu z dnia 1. listopada 1916, godzina 6 rano, najpóźniej do dnia 4. listopada 1916, oznajmiając daty, wymienione w ustępie 1. tego paragrafu.

Ilości, które w dniu 1. listopada 1916 będą w drodze, zgłosi odbiorca natychmiast po otrzymaniu do Biura rozdziału.

§ 4.

Posiadacze suszonych korzeni cykoryi ze zbioru w krajach tutejszych w roku 1916 są obowiązani oddać je stosownie do wydanych dla nich przez Biuro rozdziału wskazówek przedsiębiorstwom surogatów kawy, oznaczonym przez to

Biuro, po cenach, ustanowionych w § 10. Są oni dalej obowiązani przechowywać bez kosztów korzenie cykoryi aż do odstawienia, starannie się z nimi obchodzić i przesać do Biura rozdziału na jego żądanie przeciętne próbki (wzory) za wynagrodzeniem kosztów portoryum.

§ 5.

Biuro rozdziału jest obowiązane rozporządzić zgłoszonymi u niego suszonymi korzeniami cykoryi do dni 12 po nadejściu zgłoszenia, uwzględniając stojące do dyspozycji dla fachowego zmagazynowania lokale składowe przedsiębiorstw surogatów kawy.

Koszta składu, powstające przez to, że jedno przedsiębiorstwo składa na zlecenie Biura rozdziału suszone korzenie cykoryi na rzecz innych przedsiębiorstw, uprawnionych do poboru, ponoszą te ostatnie przedsiębiorstwa. Wysokość tych kosztów oznacza Biuro rozdziału.

§ 6.

Biuro rozdziału ma wszystkie zgłoszone u niego w myśl § 3. suszone korzenie cykoryi podzielić w myśl naprowadzonych poniżej postanowień między uprawnione do poboru przedsiębiorstwa surogatów kawy.

Jako klucz podziału ma służyć za podstawę przeciętne zużycie suszonych korzeni cykoryi przez poszczególne przedsiębiorstwa, wyrabiające surogaty kawy, w latach obrotowych 1913/14 (1. lipca 1913 do 30. czerwca 1914) i 1914/15 (1. lipca 1914 do 30. czerwca 1915).

Dla przedsiębiorstw, które podjęły ruch dopiero w ciągu roku obrotowego 1914/15, ustanowi podstawę podziału Biuro rozdziału.

Jeżeli przedsiębiorstwo surogatów kawy wykaże, że wskutek nadzwyczajnych stosunków nie miało w jednym z wymienionych lat obrotowych żadnego zużycia suszonych korzeni cykoryi, albo miało zużycie, nie odpowiadające jego stosunkom produkcyjnym, to Biuro rozdziału może przyjąć za podstawę tych ilości suszonych korzeni cykoryi, jakie należy przydzielić temu przedsiębiorstwu, zużycie w jednym tylko z tych lat obrotowych. Następnie, jeżeli przedsiębiorstwo surogatów kawy wskutek nadzwyczajnych stosunków nie miało dowodnie w żadnym z dwu wymienionych lat obrotowych zużycia, odpowiadającego jego stosunkom produkcji, może Biuro rozdziału wyjątkowo ustanowić podstawę podziału przy uwzględnieniu cyfry zużycia w roku obrotowym 1912/13.

Jeżeli przedsiębiorstwo surogatów kawy w ciągu miarodajnych dla przeciętnego obliczenia lat obrotowych, albo później, inne przedsiębiorstwo surogatów kawy nabyło, zastanowiło w niem ruch albo przejęło na podstawie umowy obsługę jego odbiorców, należy oznaczyć podstawę podziału w razie, jeżeli ten stosunek trwa jeszcze w bieżącym roku obrotowym, przy uwzględnieniu zużycia objętego przedsiębiorstwa w tym roku obrotowym, który ma być wzięty za podstawę podziału.

Ostateczny podział suszonych korzeni cykoryi między poszczególne przedsiębiorstwa wymaga zatwierdzenia komisarzy rządowych.

§ 7.

Żądać poboru suszonych korzeni cykoryi mają prawo wszystkie przedsiębiorstwa, wyrabiające surogaty kawy, które już przed dniem 30. czerwca 1915 korzenie cykoryi przerabiały na surogaty kawy i które w czasie wejścia w życie tego rozporządzenia posiadają jeszcze uprawnienie przemysłowe do wyrabiania surogatów kawy.

Minister handlu może, jeżeli tego interes publiczny wymaga, przyznać prawo poboru także tym przedsiębiorstwom, którym w myśl postanowień poprzedniego ustępu nie przysługuje roszczenie o pobór korzeni cykoryi.

§ 8.

Przedsiębiorstwom, wyrabiającym surogaty kawy, wolno pobierać suszone korzenie cykoryi tylko według podziału, dokonanego przez Biuro rozdziału.

Wspomniane przedsiębiorstwa mają obowiązek odebrać możliwie jak najrychlej po oznaczonych w § 10. cenach przydzielone im przez Biuro rozdziału ilości suszonych korzeni cykoryi i przerobić je na surogaty kawy.

§ 9.

O ile zakłady, wyrabiające surogaty kawy, nie należą do jednego i tego samego przedsiębiorstwa, mogą one przydzielone im ilości suszonych korzeni cykoryi tylko za pośrednictwem Biura rozdziału i za jego zgodą zamieniać albo innym przedsiębiorstwom surogatów kawy odstępować.

§ 10.

Cena odbioru silnie suszonych kruszyn cykoryi, nie zawierających więcej niż 12 procent wody,

bez części zmarzniętych i bez pleśni, wynosi 70 K za 100 kilogramów netto, a za przesiany, gruby grys cykoryi 42 K za 100 kilogramów netto z dostawą do wagonu na stację załadunku.

Zapłata ma nastąpić najpóźniej do dni 14 po doręczeniu towaru odbiorcy.

O sporach, które powstaną co do jakości suszonych korzeni cykoryi przy ich odbiorze, rozstrzyga sąd rozjemczy giełdy dla produktów w Pradze według zwyczajów, istniejących dla handlu suszonymi korzeniami cykoryi.

§ 11.

Suszone korzenie cykoryi, które po wejściu w życie tego rozporządzenia sprowadzono do Austrii z zagranicy cłowej, wolno wprowadzać w obrót w państwie tutejszem tylko za pośrednictwem Wojennego Zakładu obrotu zbożem.

Kto suszone korzenie cykoryi sprowadza z zagranicy cłowej, jest obowiązany sprzedać je Wojennemu Zakładowi obrotu zbożem. Ma on o nadejściu towarów do Austrii donieść bezwzględnie Wojennemu Zakładowi obrotu zbożem w Wiedniu, wymieniając gatunek i ilość, jakoteż miejsce ich złożenia, i jest obowiązany towary te aż do ich odbioru przez Wojenny Zakład obrotu zbożem przechowywać i utrzymywać ze starannością porządnego kupca.

Cenę odbioru, o ile nie przyjdzie do skutku dobrowolny układ między Wojennym Zakładem obrotu zbożem a sprzedawcą, ustanowi Ministerstwo spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem handlu przy uwzględnieniu kosztów produkcji.

Również należy odstąpić Wojennemu Zakładowi obrotu zbożem, wszystkie oferty na pobór suszonych korzeni cykoryi z zagranicy cłowej.

Wojenny Zakład obrotu zbożem ma wszystkie nabyte przez siebie ilości suszonych korzeni cykoryi ofertować od przypadku do przypadku Biuru rozdziału (§ 2.), które winno do dni 14 oświadczyć, że żąda ofiarowanych mu ilości korzeni cykoryi dla rozdzielenia ich między uprawnione do poboru przedsiębiorstwa surogatów kawy.

Zażądane ilości ma Biuro rozdziału rozdzielić po myśli zasad, ustanowionych w § 6., między uprawnione do poboru przedsiębiorstwa. Ilościami, których nie żąda Biuro rozdziału, rozporządzi Wojenny Zakład obrotu zbożem w myśl wskazówek, udzielonych mu przez Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem handlu.

§ 12.

Koszta, jakie powstają z wykonania zadań, przydzielonych Biuru rozdziału w tem rozporządzeniu, mają ponieść w równych częściach przedsiębiorstwa przerabiające cykoryę, które na podstawie wskazówek tego Biura pobierają suszone korzenie cykoryi i suszarnie, które tych korzeni cykoryi dostarczają.

W tym celu mają płacić wspomniane przedsiębiorstwa i suszarnie Biuru rozdziału pewną kwotę od metrycznego celnara przydzielonej względnie dostawionej suszonej cykoryi, której wysokość oznacza Biuro rozdziału, a zatwierdza Minister handlu w porozumieniu z Ministrem rolnictwa.

Szczegółowe zarządzenia o pobieraniu takich datków wydaje Biuro rozdziału.

Co do użycia tych kwot, należy na żądanie złożyć rachunek Ministrowi handlu, który rozstrzyga także o użyciu ewentualnej nadwyżki z obrotu.

§ 13.

Przeciw wszystkim zarządzeniom Biura rozdziału przysługuje przedsiębiorstwom, wyrabiającym surogaty kawy, jakoteż suszarniom, prawo zażalenia się u Ministra handlu, który rozstrzyga o wniesionych zażaleniach. O zażaleniach przedsiębiorstw rolnych rozstrzyga Minister handlu w porozumieniu z Ministrem rolnictwa.

§ 14.

Czynności prawne, sprzeciwiające się postanowieniom § 8. tego rozporządzenia, są bezskuteczne.

To samo odnosi się także do zawartych przed wejściem w życie tego rozporządzenia umów o kupno i dostawę suszonych korzeni cykoryi ze zbioru w roku 1916, o ile umów tych nie dopełniono przed wejściem w życie tego rozporządzenia.

Roszczenia odszkodowawcze z powodu niedopełnienia, zaistniałe przed wejściem w życie tego rozporządzenia, pozostają nietkniętymi, jednak nabywca nie może żądać dopełnienia, lecz tylko odszkodowania.

§ 15.

Jeżeli posiadacz suszonych korzeni cykoryi wzbrania się oddać je w myśl przepisów §§ 4. i 11., to niezależnie od przepisanych w § 17. skutków karnych, orzeknie na prośbę Biura rozdziału władza polityczna pierwszej instancji,

w której okręgu znajdują się zapasy, o obowiązku oddania i zarządzi w razie potrzeby przymusowe odebranie. Orzeczenie takie jest skuteczne przeciw każdemu, komu przysługują prawa do zapasów.

W razie przymusowego odebrania zapasów należy potrącić 10 procent od cen, oznaczonych w § 10. Z wynagrodzenia, jakie należy świadczyć, potrąci się koszty przymusowego odbioru.

Jeżeli nie jest znany posiadacz albo jeżeli nie jest znane jego miejsce pobytu albo jeżeli kwota wynagrodzenia ma służyć na zaspokojenie roszczeń osób trzecich, płynących z praw rzeczowych, to należy złożyć kwotę wynagrodzenia do sądu.

Przymusowo wywłaszczone zapasy ma ich ostatni posiadacz bez wynagrodzenia przechowywać i utrzymywać aż do odtransportowania.

Odebranych zapasów należy użyć według wskazówek Biura rozdziału. Zysk, jakiby się okazał przy dalszem oddaniu takich zapasów, należy obrócić także na pokrycie kosztów Biura rozdziału (§ 12.).

§ 16.

Biuro rozdziału pozostaje pod nadzorem państwowym, który wykonują komisarze rządowi, mianowani przez Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

§ 17.

O ile przekroczenia tego rozporządzenia nie stanowią czynu, podlegającego surowszemu postanowieniu karnemu, będą za nie karali władze polityczne I instancyi grzywnami do 5000 K albo według swego uznania aresztem do 6 miesięcy.

§ 18.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hohenloke wtr.
Zenker wtr.

Hochenburger wtr.
Spitzmüller wtr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć CLXXIX. — Wydana i rozesłana dnia 4. listopada 1916.

Treść: **Nr 377.** Rozporządzenie, w sprawie ograniczenia produkcji piwa.

377.

**Rozporządzenie Ministra skarbu
w porozumieniu z Ministrami
handlu i spraw wewnętrznych
z dnia 1. listopada 1916,**

w sprawie ograniczenia produkcji piwa.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządzają się, co następuje:

§ 1.

Postanowienia rozporządzenia ministeryalnego z dnia 28. września 1916, Dz. u. p. Nr. 333, dotyczącego ograniczenia produkcji piwa mają odpowiednie zastosowanie aż do dalszego zarządzenia także do produkcji piwa w miesiącu listopadzie 1916 i w następnych miesiącach.

§ 2.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Schwartzenau wlr.

Stibral wlr.

Marek wlr.

Przebieg choroby

Przebieg choroby w krajach w których jest to najczęściej spotykane

Wzrost i ciężyść ciała 180 cm, 70 kg

Przebieg choroby w krajach w których jest to najczęściej spotykane

Przebieg choroby w krajach w których jest to najczęściej spotykane

Przebieg choroby w krajach w których jest to najczęściej spotykane

Przebieg choroby w krajach w których jest to najczęściej spotykane

Przebieg choroby w krajach w których jest to najczęściej spotykane

Rok 1916.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXXX. — Wydana i rozesłana dnia 7. listopada 1916.

Treść: M 378. Rozporządzenie, dotyczące wybicia i puszczania w obieg monet zdawkowych waluty koronowej po dwa halerze z żelaza.

378.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 6. listopada 1916,

dotyczące wybicia i puszczania w obieg monet zdawkowych waluty koronowej po dwa halerze z żelaza.

Stosownie do umowy, zawartej z Ministerstwem krajów węgierskiej świętej korony z zastrzeżeniem dodatkowego wyjednania ustawowego zezwolenia, wybije się aż do sumy najwyższej 8 milionów koron monety zdawkowe żelazne po dwa halerze.

Z jednego kilograma żelaza uzyskać się ma 360 sztuk dwuhalerzówek; średnica dwuhalerzówki będzie miała 17 mm.

Wybicie tych monet uskuteczni się w obydwu obszarach państwowych tylko na rachunek odnośnego państwa.

Z 8 milionów koron tych monet, które wybije się w obydwu obszarach państwowych, zostanie wybitych w Austrii 5.600.000 koron a w krajach węgierskiej świętej korony 2.400.000 koron.

Na przedniej stronie wybitych w Austrii monet żelaznych po dwa halerze znajduje się mały herb krajów austriackich, na odwrotnej stronie podanie wartości 2 w obramowaniu z liści wawrzynu a pod tym liczba roku wybicia; na przedniej stronie monet żelaznych po dwa halerze, wybitych w krajach węgierskiej świętej korony znajduje się węgierska święta korona z napisem „Magyar királyi váltópénz“ i liczba roku wybicia, na odwrotnej stronie w obramowaniu z liści dębowych wartość „2 fillér“ tudzież znak menniczy „K. B.“ urzędu menniczego w Kőrmöczbánya.

Brzeg monet żelaznych po dwa halerze będzie gładki.

Zresztą odnoszące się do monet brązowych postanowienia ustaw, względnie układu monetarnego i walutowego będą miały zastosowanie także do żelaznych dwuhalerzówek.

Rysunek nowych dwuhalerzówek podaje się do powszechnej wiadomości w dodatku. Stosownie do umowy, zawartej z królewsko-węgierskim Ministerstwem skarbu, rozpocznie się wydawanie tych monet w dniu 10. listopada 1916.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Marek wlr.

Dwuhalerzówki żelazne stempla austriackiego.

Dwuhalerzówki żelazne stempla węgierskiego.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

Część CLXXXI. — Wydana i rozesłana dnia 12. listopada 1916.

Treść: (№ 379. i 380.) 379. Rozporządzenie w sprawie zmiany postanowień o postępowaniu z przesyłkami pocztowymi idącymi za granicę. — 380. Rozporządzenie, dotyczące zajęcia na cele wojenne materiału miedzianego na budynkach.

379.

Rozporządzenie Ministra handlu za zgodą Ministra wojny z dnia 7. listopada 1916,

w sprawie zmiany postanowień o postępowaniu z przesyłkami pocztowymi idącymi za granicę.

Rozporządzenie ministeryalne z dnia 5. października 1914, Dz. u. p. Nr. 269, o postępowaniu z przesyłkami pocztowymi idącymi za granicę, zmienia się w sposób następujący:

§ 1., zdanie pierwsze opiewać będzie:

„Listy, wysyłane do krajów zagranicznych, z wyjątkiem niemieckich, wolno nadawać jedynie otwarte.“

Zdanie drugie pozostaje bez zmiany.

§ 2. odpada.

Dotychczasowy § 3. otrzyma napis „§ 2.“

Paragraf ten opiewać będzie:

„Przesyłki w pakietach, wysyłane do krajów zagranicznych, z wyjątkiem niemieckich, nie mogą zawierać żadnych pisemnych komunikatów. Na odcinkach pocztowych adresów przesyłkowych i na wszystkich innych dokumentach, towarzyszących tym pakietom, jakoteż na odcinkach prze-

kazów pocztowych, przeznaczonych do krajów zagranicznych, z wyjątkiem niemieckich, nie wolno umieszczać żadnych pisemnych komunikatów.“

§ 4. otrzyma napis „§ 3.“ i opiewać będzie:

„Postanowienia §§ 1. i 2. mają zastosowanie także do obszaru operacyjnego armii, o ile nie wydano tamże ostrzejszych przepisów.“

Dotychczasowy § 5. otrzyma napis „§ 4.“, zaś dotychczasowy § 6. napis „§ 5“.

Stibral wtr.

380.

Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą c. i k. Ministerstwa wojny z dnia 11. listopada 1916,

dotyczące zajęcia na cele wojenne materiału miedzianego na budynkach.

Na zasadzie §§ 24. i 27. ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, dotyczącej świadczeń wojennych, i rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274. zarządza się:

§ 1.

Materyał miedziany z pokrycia budynków (dachy z miedzi, inne części składowe z miedzi, jakoto kopuły, gzymse dachowe, ozdoby, rynn dachowe i odpływowe itp.) i piorunochronów, z wyjątkami przewidzianymi w ostatnim ustępie tego paragrafu, zajmuje się na cele wojenne. Zajęte są również takie części składowe i piorunochrony z miedzi, które znajdują się na budynkach nie pokrytych miedzią.

Zajętego materyału miedzianego nie wolno pozbywać ani przerabiać w inny sposób aniżeli po myśli trzeciego ustępu tego paragrafu, jednakowoż jest sprzedaż razem z budynkiem dozwolona.

Właściciel ma prawo w ciągu czterech tygodni po dniu ogłoszenia niniejszego rozporządzenia sprzedać na podstawie dobrowolnej umowy zajęty materyał miejscowo właściwej komendzie wojskowej.

Co do materyału miedzianego z budynków państwowych i kościelnych będą wydane osobne zarządzenia.

§ 2.

Z ważnych powodów może Ministerstwo robót publicznych z urzędu lub na prośbę strony zezwolić na wyjątki od zarządzanej w § 1. rekwizyty. O ile odnośny wniosek przedłoży organ państwowej pieczy nad zabytkami lub strona uzasadnia swą prośbę szczególną artystyczną albo historyczną wartością budynku, zostanie wydane rozstrzygnięcie w porozumieniu z Ministerstwem wyznań i oświaty.

§ 3.

O ile co do oddania materyału miedzianego lub co do wynagrodzenia, jakie ma być uiszczone przez zarząd wojskowy, aż do ustanowionego

w § 1. terminu zgodne porozumienie nie przyjdzie do skutku, dokona zarząd wojskowy wymiany materyału miedzianego.

Przed rozpoczęciem robót w celu wymiany odbędzie się celem ustalenia wynagrodzenia po myśli postanowień § 24. ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, dotyczącej świadczeń wojennych, oszacowanie wartości materyału miedzianego i obliczenie kosztów robót przy wymiarze; do oszacowania należy zaprosić właściciela lub jego zastępcę.

§ 4.

Jeżeli zarząd wojskowy dokonuje wymiany — bądźto dla braku zgodnego porozumienia (§ 3., ustęp 1.) albo na podstawie takiego porozumienia —, natenczas ma on postarać się o odpowiednie zastąpienie zabranego materyału, przeprowadzić roboty koło wymiany mając jak najdalej idący wzgląd na zachowanie tego stanu budowli, jaki zastał i wynagrodzić wszelką szkodę na budynku, spowodowaną przeprowadzeniem tych robót.

§ 5.

Kto zajęty na cele wojenne materyał miedziany wbrew postanowieniom niniejszego rozporządzenia pozbywa, materyał ten przerabia lub w inny sposób działa wbrew przepisom niniejszego rozporządzenia lub wydany na jego podstawie zarządzeniu władzy, będzie karany przez władzę polityczną I. instancyi grzywną do 5000 koron lub aresztem do sześciu miesięcy, o ile odnośny czyn nie podpada pod surowsze postanowienia karne.

§ 6.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Georgi wtr.

Rok 1916.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXXXII. — Wydana i rozesłana dnia 14. listopada 1916.

Treść: (№ 381.—383.) 381. Rozporządzenie w sprawie czasowego uchylenia ceł od kleju wojennego do fabrykacji papieru. — 382. Rozporządzenie o przyznaniu zwolnień od należności celem popierania subskrybowania piątej austriackiej pożyczki wojennej. — 383. Rozporządzenie w sprawie utworzenia Urzędu dla wyżywienia ludności.

381.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu, handlu i rolnictwa z dnia 3. listopada 1916

w sprawie czasowego uchylenia ceł od kleju wojennego do fabrykacji papieru.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 24. września 1914, Dz. u. p. Nr. 251, w porozumieniu z królewsko-węgierskim Rządem uchyla się aż do dalszego zarządzenia cła wymienionych poniżej numerów umownej taryfy celnej obu państw Monarchii austriacko-węgierskiej, ogłoszonej ustawą z dnia 30. grudnia 1907, Dz. u. p. Nr. 278:

Z Nr. t. 610, 611, 612 i 614: Materyały zastępcze dla żywicy do klejenia papieru dla fabryk papieru, sprowadzane na zasadzie certyfikatu zezwolenia pod nazwą „klej wojenny“, „nowy klej papierowy“ itp. a sporządzone z kleju zwierzęcego, ciałek białkowatych lub innych tym podobnych kleideł i spoidel, także z dodatkiem dekstryny, skrobi, materyałów mineralnych itp. . . . wolne od cła.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Stibral wlr.

Marek wlr.

Clam-Martinić wlr.

382.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 11. listopada 1916

o przyznaniu zwolnień od należności celem popierania subskrybowania piątej austriackiej pożyczki wojennej.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

I. Zaciąganie pożyczek hipotecznych i oddawanie w zastaw wierzytelności hipotecznych.

§ 1.

(1) Dla pożyczek zaciąganych przez obciążenie zastawem nieruchomości lub wierzytelności hipotecznych w celu uzyskania środków pieniężnych, potrzebnych dla subskrybowania piątej austriackiej pożyczki wojennej, przyznaje się pod przepisany w tem rozporządzeniu warunkami zwolnienie od należności stemplowych i bezpośrednich.

(2) Uwolnienia można żądać albo

- a) dla kwoty pożyczki, która przy wypłacie jej gotówką nie przekracza ćwierci, zaś przy pożyczce, wypłaconej listami zastawnymi, połowy nominalnej kwoty piątej austriackiej pożyczki wojennej, subskrybowanej przez zaciągającego pożyczkę, albo

b) dla pożyczki wyższej od tych kwot, aż do pełnej wartości nominalnej piątej austriackiej pożyczki wojennej, subskrybowanej przez biorącego pożyczkę.

§ 2.

(1) Uwolnienie od należności według § 1. rozciąga się:

1. na dokumenty dłużne, dokumenty na ustanowienie prawa zastawu, potwierdzenia odbioru i dokumenty ekstabulacyjne, wystawione z powodu zaciągnięcia, oprocentowania i spłaty uprzywilejowanej pożyczki,

2. na oświadczenia poręki dla zabezpieczenia tych pożyczek,

3. na uwierzytelnianie podpisów na przytoczonych pod 1. 1. i 2. dokumentach,

4. na podania o wpis hipoteczny lub wykreślenie prawa zastawu albo prawa podzastawu dla takich pożyczek, dalej

5. na wpis hipoteczny praw zastawu i podzastawu, przytoczonych pod 4,

6. na wyciągi hipoteczne i arkusze posiadłości gruntowej, potrzebne z powodu zaciągnięcia pożyczki.

(2) Ulgi wymienione w ustępie 1., l. 1, 2 i 5, w tych przypadkach, w których kwota zaciągniętej pożyczki przewyższa kwotę, oznaczoną w § 1., ustęp 2., lit. a lub b, mają zastosowanie do tej częściowej kwoty pożyczki, która równa się poprzednio wymienionej kwocie. Uwolnienia według ustępu 1., l. 3, 4 i 6, obowiązują tylko wówczas, gdy kwota zaciągniętej pożyczki nie jest wyższa, jak kwota nominalna piątej austriackiej pożyczki wojennej, którą biorący pożyczkę subskrybuje.

(3) Następujące według ustępu 1., l. 5, uwolnienie obejmuje także należność za wpis kaucyi za należności uboczne, odpowiadające wolnej od należności kwocie pożyczki.

§ 3.

(1) Z uwolnienia od należności według §§ 1. i 2. można korzystać tylko wówczas, gdy

1. z oznaczonych w § 2., ustęp 1., dokumentów i pism jest widoczne, że uprzywilejowana pożyczka ma służyć na cel, określony w § 1. i gdy

2. w przypadkach § 1., ustęp 2., lit. b, oddano Bankowi austriacko-węgierskiemu, c. k. Urzędowi pocztowych kas oszczędności, sądowemu urzędowi depozytowemu, bankowi, należącemu do konsoryjum dla państwowych operacji kredy-

towych lub innemu miejscu, zatwierdzonemu przez Ministerstwo skarbu, do przechowania z odwołaniem się na niniejsze rozporządzenie papiery wartościowe piątej austriackiej pożyczki wojennej, zakupione za gotówkę, uzyskaną przez zaciągnięcie pożyczki. Przechowanie to można zastąpić także przez winkulację subskrybowanych papierów wartościowych pożyczki wojennej na imię i nazwisko biorącego pożyczkę, o ile winkulacja odbędzie się w ten sposób, że uchylenie jej przed dniem 1. stycznia 1921 może nastąpić tylko za zgodą Ministerstwa skarbu.

(2) Dokumenty i pisma, wolne według § 2. od stempla, winny być zaopatrzone w górnym brzegu na pierwszej stronie uwagą: „Wolne od stempla na mocy § 2. rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 11. listopada 1916, Dz. u. p. Nr. 382.“

(3) Poświadczenie w sprawie winkulacji, oznaczonej w ustępie 1., liczba 2, jest według pozycyi taryfy 102, lit. b, ustawy z dnia 9. lutego 1850, Dz. u. p. Nr. 50, wolne warunkowo od stempla od dokumentów; nie podlega ono stemplowi od załączników.

§ 4.

(1) Biorący pożyczkę, któremu przyznano ulgę według §§ 1. i 2., jest obowiązany do dnia 31. grudnia 1917 wykazać się w obec władzy skarbowej na jej żądanie posiadaniem subskrybowanych przezeń papierów wartościowych piątej austriackiej pożyczki wojennej.

(2) Od tego obowiązku jest zaciągający pożyczkę zwolniony, jeśli i jak długo papiery wartościowe pożyczki wojennej są w ten sposób na jego imię i nazwisko winkulowane, że uchylenie winkulacji w czasie do dnia 31. grudnia 1917 może nastąpić tylko za zezwoleniem Ministerstwa skarbu. Postanowienie § 3., ustęp 3. mają zastosowanie.

§ 5.

(1) Ulgi należnościowe z §§ 1. i 2. tracą skuteczność:

1. gdy biorący lub udzielający pożyczki nie wniosie na czas (§ 6.) podania do władzy skarbowej o uznanie ulg należnościowych;

2. gdy władza skarbowa odmówi uznania ulg z powodu braku warunków, przepisanych tem rozporządzeniem;

3. gdy biorący pożyczkę nie wypełni nałożonych nań w § 4. zobowiązań;

4. w przypadkach § 1., ustęp 2., lit. a, gdy biorący pożyczkę pozbedzie się w czasie do

dnia 31. grudnia 1917 papierów wartościowych subskrybowanej przezeń piątej austriackiej pożyczki wojennej przez dobrowolny akt prawny między żyjącymi, lub

5. w przypadkach § 1., ustęp 2., lit. b, gdy biorący pożyczkę podejmie lub pozbedzie przez dobrowolny akt prawny między żyjącymi w czasie do dnia 31. grudnia 1920 papiery wartościowe piątej austriackiej pożyczki wojennej, które dał do przechowania jednemu z miejsc oznaczonych w § 3., ustęp 1., l. 2, albo też uzyskał bez zgody Ministerstwa skarbu uchylenie winkulacji subskrybowanych papierów wartościowych przed dniem 1. stycznia 1921.

(a) Gdy ulgi należyciowe utracą skuteczność, należy ściągnąć dodatkowo należyci stemplowe i bezpośrednie, na które się zwolnienie rozciągało.

(3) Utrata skuteczności nie następuje w przypadkach pierwszego ustępu, l. 3, 4 i 5, gdy w ciągu sześćdziesięciu dni po wezwaniu do wykazania się posiadaniem lub winkulacją pożyczki wojennej (l. 3) lub po pozbyciu lub odebraniu papierów lub uchyleniu winkulacji (l. 4 i 5) udowodniono, że uprzywilejowaną pożyczkę spłacono. Gdy spłata obejmuje tylko część pożyczki, wówczas utrata skuteczności rozciąga się na resztę niespłaconej kwoty pożyczki.

§ 6.

(1) Biorący lub udzielający pożyczki winien najpóźniej do dnia 30. czerwca 1917 prosić o przyznanie ulg należyciowych, do jakich rości sobie prawo według §§ 1. i 2., przez wniesienie podania bez stempla do krajowej władzy skarbowej (krajowej dyrekcji skarbu, dyrekcji skarbu), w której okręgu urzędowym znajduje się nieruchomości obciążona zastawem na rzecz pożyczki, lub w wypadku zbiorowego zastawu wykaz główny, gdy zaś obciążono zastawem wierzytelność hipoteczną, gdzie znajduje się obciążona nią nieruchomości, a w razie zbiorowego zastawu, wykaz główny. Termin ten może być przedłużony z powodów, zasługujących na uwzględnienie.

(2) Do podania tego należy dołączyć:

1. Wierzytelny odpis dokumentów, wymienionych w § 2., ustęp 1., l. 1 i 2;

2. potwierdzenie ze strony kantoru, przyjmującego subskrypcję na pożyczkę wojenną, że zaciągający pożyczkę subskrybował piątą austriacką pożyczkę wojenną i potwierdzenie wysokości kwoty u nominalnej subskrybowanej przezeń piątej austriackiej pożyczki wojennej; następnie

3. w przypadkach § 1., ustęp 2., lit. a, potwierdzenie wspomnianego pod 1. 2, kantoru, iż mu ta część wartości piątej austriackiej pożyczki

wojennej, subskrybowanej przez zaciągającego pożyczkę, która nie może być uzyskana przez obciążenie zastawem samej pożyczki wojennej, została wypłacona lub zapisana na jego rachunek;

4. w przypadkach § 1., ustęp 2., lit. b, potwierdzenie kantoru subskrypcyjnego, że mu wartość subskrybowanej przez biorącego pożyczkę piątej austriackiej pożyczki wojennej została wypłacona lub przypisana na rachunek, nadto potwierdzenie jednego z miejsc przechowania, wymienionych w § 3., ustęp 1., l. 2, że oddano mu do przechowania papiery wartościowe subskrybowanej piątej austriackiej pożyczki wojennej. Dowód złożenia w przechowanie można zastąpić dowodem skutecznego winkulacji, przewidzianej w § 3., ustęp 1., l. 2.

(3) Dokumenty, oznaczone w poprzednim ustępie, o ile nie zostanie im przyznane na zasadzie § 20. bezwarunkowe uwolnienie od stempła według pozycji taryfowej 102, lit. b, ustawy z dnia 9. lutego 1850, Dz. u. p. Nr. 50, zwolnione warunkowo od stempla na dokumenty; nie podlegają one stempłowi od załączników.

§ 7.

(1) Gdy zaciągający pożyczkę pozbedzie się przed oznaczonym w § 5., ustęp 1., l. 4 lub 5, czasem w całości lub części subskrybowanej przezeń piątej austriackiej pożyczki wojennej przez dobrowolny akt prawny między żyjącymi, lub gdy ją przed oznaczonym w § 5., ustęp 1., l. 5, czasem odbierze, winien o tem donieść krajowej władzy skarbowej, wymienionej w § 6., ustęp 1., podaniem wolnem od stempla w ciągu 30 dni po pozbyciu lub po odebraniu. Niewypełnienie tego zobowiązania pociąga za sobą ten skutek, że niezapłacone z powodu podniesienia rozszczenia o ulgi należyciowe, należyci przypadające według skali i stałe należyci będą ściągnięte w trzykrotnym, a należyci za wpisy w podwójnym wymiarze (§§ 79. i 80. ustawy z dnia 9. lutego 1850, Dz. u. p. Nr. 50).

(2) Miejsce przechowania, w którym złożono papiery wartościowe pożyczki wojennej stosownie do § 3., ustęp 1., l. 2, winno pod odpowiedzialnością za należyci, wymienione w poprzednim ustępie, donieść zaraz krajowej władzy skarbowej (§ 6., ustęp 1.) o każdym przedwczesnem podniesieniu lub sprzedaniu papierów wartościowych pożyczki wojennej.

II. Spłata lub odstąpienie wierzytelności hipotecznych.

§ 8.

(1) Dla spłaty lub odpłatnego odstąpienia wierzytelności hipotecznych, jeśli dokonano ich w celu

uzyskania gotówki, potrzebnej do subskrybowania piątej austriackiej pożyczki wojennej, udziela się pod ustanowionymi w tem rozporządzeniu warunkami uwolnienia od należyciści stemplowych i bezpośrednich.

(2) Z ulgi należyciściowej można korzystać tylko wtedy, jeśli

1. przy spłacie wierzytelności hipotecznych kwota spłaconej wierzytelności,

2. przy odstąpieniu wierzytelności hipotecznych cena ustępstwa

nie przekraczają nominalnej wartości subskrybowanej piątej austriackiej pożyczki wojennej i służą do zapłacenia tej pożyczki.

§ 9.

(1) Ulga należyciściowa rozciąga się:

1. Przy spłacie wierzytelności hipotecznych na potwierdzenie odbioru spłaconej kwoty wierzytelności, na dokument wykreślenia, na uwierzytelnienie podpisów na tym dokumencie i na podania sądowe o wykreślenie prawa zastawu dla spłaconej wierzytelności;

2. przy ustąpieniu wierzytelności hipotecznych

a) na dokument ustępstwa i na dokument, w którym ustąpiony dłużnik uznaje dług tudzież na uwierzytelnienie podpisów na tych dokumentach;

b) na podanie o hipoteczny wpis przeniesienia prawa zastawu dla odstąpionej wierzytelności hipotecznej;

c) na wymieniony pod lit. b) wpis hipoteczny.

(2) Postanowienia § 2., ustępy 2. i 3., mają odpowiednie zastosowanie.

§ 10.

(1) Z ulgi należyciściowej według §§ 8. i 9. można tylko wówczas korzystać, gdy okoliczność, że spłacona kwota pożyczki (cena ustępstwa) ma służyć do uzyskania gotówki, potrzebnej do subskrybowania piątej austriackiej pożyczki wojennej, jest widoczna z potwierdzenia odbioru spłaconej kwoty wierzytelności lub też z dokumentu wykreślenia (ustępstwa).

(2) Dokumenty i pisma, wymienione w § 9., winny być zaopatrzone w górnym brzegu na pierwszej stronie uwaga: „Wolne od stempla na mocy § 9., rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 11. listopada 1916, Dz. u. p. Nr. 382.”

(3) Postanowienia § 4. mają odpowiednie zastosowanie.

§ 11.

(1) Ulgi należyciściowe z §§ 8. i 9. tracą skuteczność:

1. Gdy nie wniesie się na czas (§ 12.) do władzy skarbowej podania o uznanie ulg należyciściowych;

2. gdy władza skarbowa odmówi uznania ulg z powodu braku ustanowionych w tem rozporządzeniu wymogów;

3. gdy ten, komu spłacono wierzytelność hipoteczną lub kto ją ustąpił, nie dopełni swych obowiązków stosownie do § 10., ustęp 3., lub gdy pozbędzie w czasie do 31. grudnia 1917 papiery wartościowe subskrybowanej przezeń pożyczki wojennej przez dobrowolny akt prawny między żyjącymi.

(2) Utrata skuteczności ulg należyciściowych ma ten skutek, że należyciści stemplowe i bezpośrednie, na które ulga się rozciągała, będą ściągane dodatkowo.

(3) W razie przedwczesnego pozbycia papierów wartościowych pożyczki wojennej (ustęp 1., l. 3) należy zastosować odpowiednio postanowienia § 7., ustęp 1.

§ 12.

(1) O uznanie ulg należyciściowych, do których rości się prawo według §§ 8. i 9., należy prosić najpóźniej do dnia 30. czerwca 1917 podaniem, wolnem od stempla; termin może być przedłużony z zasługujących na uwzględnienie powodów. Prócz subskrybującego pożyczkę wojenną jest do wniesienia podania uprawniony każdy, na którymby zaciążył obowiązek płacenia należyciści za wymienione w § 9. dokumenty, uwierzytelnienia, podania i wpisy.

(2) Prośbę należy wnieść do tej krajowej władzy skarbowej, w której okręgu urzędowym znajduje się nieruchomość, obciążona wierzytelnością hipoteczną lub w razie obciążenia zbiorowego, wykaz główny.

(3) Do podania należy dołączyć:

1. uwierzytelniony odpis potwierdzenia odbioru lub dokumentu wykreślenia co do spłaconej wierzytelności hipotecznej lub dokumentu ustąpienia;

2. potwierdzenie kantoru, przyjmującego subskrypcję pożyczki wojennej, że ten, komu spłacono wierzytelność hipoteczną, lub kto wierzytelność taką odstąpił, subskrybował piątą austriacką pożyczkę wojenną oraz potwierdzenie wysokości kwoty nominalnej subskrybowanej przezeń pożyczki wojennej;

3. potwierdzenie kantoru, przyjmującego subskrypcję na pożyczkę wojenną, że mu wypłacono lub przypisano na rachunek wartość wymienionej pod l. 2 pożyczki wojennej.

(4) Dokumenty, oznaczone w poprzednim ustępie, są w myśl pozycji taryfowej 102, lit b, ustawy z dnia 9. Lutego 1850, Dz. u. p. Nr. 50, zwolnione warunkowo od stempla na dokumenty; nie podlegają one stemplowi od załączników.

III. Pożyczka na zastaw papierów wartościowych pożyczki wojennej i innych papierów wartościowych, tudzież udziałów towarzystw z ograniczoną poręką.

§ 13.

(1) Jeżeli zakłady kredytowe, kasy oszczędności lub stowarzyszenia zarobkowe i gospodarcze udzielają na zastaw papierów wartościowych piątej austriackiej pożyczki wojennej w ciągu terminu, ustanowionego dla zapłacenia pożyczki wojennej, w tym celu, by subskrybującemu te papiery wartościowe przysporzyć potrzebnej do ich zapłacenia gotówki, waleczas zastawy te i ewentualne ich prolongowanie, tudzież wystawione przy tej sposobności dokumenty są wolne od należności stemplowych i bezpośrednich.

(2) Ta sama ulga ma zastosowanie także do pożyczek na zastaw innych papierów wartościowych, niż piątej austriackiej pożyczki wojennej, do pożyczek na zastaw udziałów towarzystw z ograniczoną poręką, do prolongat tych zastawów i na wystawione przytem dokumenta, jednakowoż tylko o tyle, o ile kwota, uzyskana przez te zastawy nie przewyższa różnicy między kursem emisyjnym (ceną subskrypcyjną) subskrybowanych przez biorącego pożyczkę papierów wartościowych piątej austriackiej pożyczki wojennej a kwotą, którą można uzyskać przez zaciągnięcie pożyczki na zastaw tych papierów wartościowych. Od ewentualnej nadwyżki zabezpieczonej zastawem pożyczki należy opłacić należności według ogólnych przepisów ustaw o należnościach.

(3) Postanowienia obu poprzednich ustępów mają odpowiednie zastosowanie do tych pożyczek, które Bank austriacko-węgierski udzieli subskrybentom piątej austriackiej pożyczki wojennej na czas najdalej do 31. grudnia 1917 w celu spłaty pożyczek, według poprzednich ustępów wolnych od należności, a zaciągniętych przez subskrybentów w innych zakładach kredytowych, w kasach oszczędności lub stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych; to samo dotyczy prolongacji takich po-

życzek, udzielonych przez Bank austriacko-węgierski, o ile prolongacja uskuteczniła zostanie na określony czas najdalej do dnia 31. grudnia 1917.

(4) W dokumentach, wystawionych na obciążenia zastawem i prolongacye, wolne od należności w myśl trzech poprzednich ustępów, należy uwidocznnić, że zastawienie uskuteczniło w tym celu, by subskrybującemu papiery wartościowe piątej austriackiej pożyczki wojennej przysporzyć potrzebnej do jej zapłacenia gotówki. Dokumenty winny być zaopatrzone na górnym brzegu pierwszej stroniczki uwagą: „Wolny od stempla na zasadzie § 13. rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 11. listopada 1916, Dz. u. p. Nr. 382.“

(6) Wyjednanie od władzy skarbowej wyrażonego uznania uwolnienia od należności stosownie do ustępów poprzedzających nie jest potrzebne.

§ 14.

Zakłady kredytowe, kasy oszczędności i stowarzyszenia zarobkowe i gospodarcze, które czynią użytek z ulg należnościowych według § 13., są, począwszy od chwili upływu ostatniego terminu zapłacenia subskrybowanej kwoty piątej austriackiej pożyczki wojennej, obowiązane do przedkładania władzy skarbowej każdorazowo w tych terminach, w których według istniejących przepisów ma nastąpić wykazanie obrotu, podlegającego należnościom według pozycji taryfowej 36, l. 1., lit. a i b, ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89, wykazów sumarycznych tych pożyczek na zastaw papierów wartościowych i prolongat, które są w myśl § 13. traktowane jako wolne od należności. W tym wykazie należy w ten sposób podać numery pozycji oryginalnych zapisków, prowadzonych przez dany zakład (stowarzyszenie), by dla władzy skarbowej było możliwe zbadać przez wgląd do tych zapisków, o ile § 13. jest należycie stosowany. Pierwszy wykaz sumaryczny, jaki ma być dostarczony, winien rozciągać się na obrót w czasie od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia. Do tych wykazów i dla badania, jakie ma przedsiębrać władza skarbową, ma § 12. ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89, analogiczne zastosowanie.

IV. Pożyczki na police.

§ 15.

Od zaliczek na police (pożyczek na police) i od zapłaty procentów od takich pożyczek nie potrzeba uiszczać, pod wymienionymi w § 16. warunkami, należności, przewidzianej w § 1. ustęp 1., l. 3. rozporządzenia cesarskiego z dnia

15. września 1915, Dz. u. p. Nr. 280, jeżeli pożyczona kwota zostaje użyta na przysporzenie gotówki, potrzebnej do subskrypcji piątej austriackiej pożyczki wojennej.

§ 16.

(1) Uwolnienie od należności według § 15. zawisłe jest od następujących warunków:

1. Uwolnienie od należności przysługuje tylko tym pożyczkom na police, których udzielono w czasie od dnia ogłoszenia niniejszego rozporządzenia aż do ostatniego dnia terminu subskrypcji piątej austriackiej pożyczki wojennej.

2. Zakłady ubezpieczeń, korzystające z uwolnienia należnościowego dla pożyczek na police, mają obowiązek subskrybowania dla każdego z biorących pożyczkę kwoty nominalnej pożyczki wojennej, która równa się co najmniej kwocie udzielonej pożyczki na police.

3. Wymienione pod 1. 2 zakłady ubezpieczenia winny najpóźniej do dnia 30. czerwca 1917 przedłożyć władzy skarbowej pierwszej instancji (urzędowi wymiaru należności, powiatowej dyrekcji skarbu) sumaryczny wykaz, uwidaczniający łączną kwotę udzielonych przez zakład pożyczek na police, co do których korzystano z uwolnienia od należności według § 15. Do tego wykazu należy dołączyć potwierdzenie kantoru, przyjmującego subskrypcję na pożyczkę wojenną, co do kwoty nominalnej pożyczki wojennej, subskrybowanej przez zakład za każdą poszczególną osobę, zaciągającą pożyczkę. Termin przedłożenia wykazu można ze względów, zasługujących na uwzględnienie, przedłużyć za zatwierdzeniem krajowej władzy skarbowej.

4. Pożyczki na police i procenty od takich pożyczek, co do których korzysta się z uwolnienia od należności według § 15., należy prowadzić w księgach odrębnie, stosując odpowiednio postanowienia §§ 31., 32., 37. i 38. rozporządzenia ministerjalnego z dnia 10. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 363, oraz wykazywać osobno w rocznem zamknięciu rachunkowem oraz jego załącznikach.

(2) Wyjednanie wyraźnego uznania uwolnienia od należności według § 15. nie jest potrzebne.

(3) Dokumenty, wystawione na udzielenie pożyczki i na opłatę procentów od pożyczki, winny być zaopatrzone na górnym brzegu pierwszej strony uwaga: „Pożyczka na police wolna od należności stosownie do § 15. rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 11. listopada 1916, Dz. u. p. Nr. 382.“

§ 17.

(1) Uwolnienie od należności według § 15. traci moc, gdy zakład ubezpieczeń nie uczyni zadość jednemu z obowiązków, nałożonych nań stosownie do § 16., ustęp 1., l. 2, 3 lub 4.

(2) W razie utraty uwolnienia od należności należy ściągnąć dodatkowo należność stosownie do § 1., ustęp 1., l. 3, rozporządzenia cesarskiego z dnia 15. września 1915 Dz. u. p. Nr. 280.

V. Podania do władz opiekuńczych lub fundacyjnych. Wydania z kas sierocych.

§ 18.

(1) Podania, wnoszone przez osobę pieczy poruczoną (przez fundację) celem uzyskania zezwolenia władzy opiekuńczej lub fundacyjnej na subskrypcję piątej austriackiej pożyczki wojennej lub celu wydania przedmiotów majątkowych, potrzebnych dla zapłacenia subskrybowanej pożyczki wojennej, są wolne od stempla. Podania te mają być zaopatrzone na górnym brzegu pierwszej strony uwaga: „Wolne od stempla na mocy § 18. rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 11 listopada 1916, Dz. u. p. Nr. 382.“

(2) Od kwot, wydanych bezwarunkowo z kas sierocych na zapłacenie piątej austriackiej pożyczki wojennej, subskrybowanej za pieczy poruczoną osobę, nie trzeba uiszczać należności za przechowanie. Jeżeli wydanie jest warunkowe, natenczas okres czasu, jaki upłynął aż do tego wydania, należy pominąć przy obliczeniu należności za przechowanie, którą należy uiszczyć przy sposobności późniejszego bezwarunkowego wydania.

VI. Związki w celu subskrybowania austriackiej pożyczki wojennej.

§ 19.

(1) Stowarzyszeniom i związkom, które stosownie do swoich statutów zajmują się wyłącznie tylko subskrypcją austriackiej pożyczki wojennej na wspólny rachunek swych członków, zbieraniem wpłat członków na ten cel, przejściową korzystną lokacją rozporządzalnych pieniędzy w przedsiębiorstwach, podlegających publicznemu składaniu rachunków, tudzież agitacją na rzecz austriackich pożyczek wojennych, przysługuje się uwolnienie od należności stemplowych i bezpośrednich, o ile kontrakt stowarzyszenia (statuty) odpowiadają ułożonym urzędownie statutom wzorowym.

1. Dla kontraktu stowarzyszenia i dla wszystkich dokumentów, podań, protokołów i czynności urzędowych, potrzebnych z powodu założenia stowarzyszenia (związku);

2. dla książek i zapisków stowarzyszenia (związku).

(2) Stowarzyszenia i związki oznaczonego w ustępie 1. rodzaju, których kontrakt stowarzyszenia (statuty) odbiegają od wymienionych statutów wzorowych, mogą najpóźniej do dnia 30. czerwca 1917 prosić władzę skarbową pierwszej instancji (urząd wymiaru należności, powiatową dyrekcję skarbową), w której okręgu znajduje się siedziba związku, wolnem od stempla podaniem o przyznanie ulg z ustępu 1.; termin można z godnych uwzględnienia powodów przedłużyć za zezwoleniem Ministerstwa skarbu. O prośbie, do której należy dołączyć w oryginale lub w uwierzytelnionym odpisie (odbitce) kontrakt stowarzyszenia lub statuty, rozstrzyga Ministerstwo skarbu.

(3) Dokumenty i pisma, co do których korzysta się z uwolnienia według ustępów 1. lub 2., winny być zaopatrzone na górnym brzegu uwagą: „Wolne od stempla na mocy § 19. rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 11. listopada 1916. Dz. u. p. Nr. 382.“

VII. Dokumenty wystawiane w stosunkach między zakładami kredytowymi, kasami oszczędności i stowarzyszeniami zarobkowymi i gospodarzami a subskrybentami (nabywcami) pożyczki wojennej.

§ 20.

(1) Władza skarbową może przyznać uwolnienie od należności stemplowych i bezpośrednich:

1. Poświadczeniom, jakie zakład kredytowy, kasa oszczędności lub stowarzyszenie zarobkowe i gospodarze wydaje subskrybentom piątej austriackiej pożyczki wojennej zamiast subskrybowanych przez nich, lecz jeszcze niewygotowanych papierów wartościowych tej pożyczki wojennej;

2. potwierdzeniom stron w sprawie odbioru subskrybowanych przez nie papierów wartościowych piątej austriackiej pożyczki wojennej;

3. dokumentom, którymi oznaczony pod l. 1 zakład potwierdza swym odbiorcom — ewentualnie z przytoczeniem warunków wpłaty — uiszczenie rat na rachunek ceny przez nich subskrybowanej lub kupionej piątej austriackiej pożyczki wojennej, jeśli dokumenty te zostaną wystawione przed dniem 1. stycznia 1919;

4. wystawionym przed dniem 1. stycznia 1919 dokumentom, w których subskrybenci lub nabywcy piątej austriackiej pożyczki wojennej oświadczają, że zgadzają się z treścią przytoczonych pod l. 3 dokumentów:

5. potwierdzeniom, jakie przytoczony pod l. 1 zakład wyda swym odbiorcom przed dniem 1. stycznia 1919 tej treści, że odbiorca objął w przechowanie subskrybowane lub kupione przez niego papiery wartościowe piątej austriackiej pożyczki wojennej, i to także wtedy, jeżeli potwierdzenia te nie są wystawione w formie listu.

(2) Zakłady kredytowe, kasy oszczędności i stowarzyszenia zarobkowe i gospodarze, starające się o uwolnienia, o jakich mowa w ustępie 1., winny prosić o przyznanie tego uwolnienia przez wniesienie wolnego od stempla podania do Ministerstwa skarbu. Do podania należy dołączyć projekt (formularz) dokumentów, co do których żąda się uwolnienia od należności stemplowych i bezpośrednich.

(3) Jeśli się udziela uwolnienia, to należy na górnym brzegu umieścić uwagą: „Wolne od stempla na mocy § 20. rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 11. listopada 1916. Dz. u. p. Nr. 382.“

VIII. Pożyczki związków autonomicznych dla uzyskania środków na subskrybowanie pożyczki wojennej.

§ 21.

Pożyczkom, zaciąganym przez kraje, powiaty, gminy i inne autonomiczne związki w celu uzyskania gotówki na subskrybowanie piątej austriackiej pożyczki wojennej, przyznaje się uwolnienie od należności stemplowych i bezpośrednich stosownie do artykułu I i II ustawy z dnia 25. marca 1902, Dz. u. p. Nr. 70.

IX. Umowy o wypłatę kwot ubezpieczenia w papierach wartościowych pożyczki wojennej.

§ 22.

Umowy między zakładem ubezpieczeń a biorącym ubezpieczenie (ubezpieczonym), w których ten ostatni oświadcza gotowość, by mu przy wydarzeniu się przewidzianego ubezpieczeniem wypadku kwota ubezpieczenia została wypłacona zamiast w gotówce, w papierach wartościowych

piątej austriackiej pożyczki wojennej, nie podlegają prócz należności według § 1. rozporządzenia cesarskiego z dnia 15. września 1915, Dz. u. p. Nr. 280, o należnościach od kontraktów ubezpieczenia, umów o rentę dożywotnią i o zaopatrzenie, żadnej osobnej należności (§ 5. i § 6., ust. 3., rozporządzenia ministeryalnego z dnia 10. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 363).

X. Podatek od obrotu papierami wartościowymi.

§ 23.

Obrot papierami wartościowymi piątej austriackiej pożyczki wojennej jest uwolniony od ustanowionego w ustawie z dnia 9. marca 1897, Dz. u. p. Nr. 195, podatku od obrotu papierami wartościowymi.

XI. Początek mocy obowiązującej.

§ 24.

Rozporządzenie to nabiera mocy obowiązującej w dniu jego ogłoszenia.

Marek wlr.

383.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 13. listopada 1916, w sprawie utworzenia Urzędu dla żywienia ludności.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Dla zarządu wszystkimi sprawami, pozostającymi z żywieniem ludności podczas wojny w bezpośrednim lub pośrednim związku, tworzy się Urząd dla żywienia ludności jako władzę centralną z siedzibą w Wiedniu.

Urząd ten podlega Prezydentowi Ministrów.

Dotychczasowy zakres działania Ministerstwa spraw wewnętrznych, Ministerstwa handlu i Ministerstwa rolnictwa co do zaopatrywania w środki żywności i środki pastewne, przysługuje od dnia jego utworzenia Urzędowi dla żywienia ludności. Bliższe postanowienia o przejściu wyda Prezydent Ministrów.

Działalność wspomnianych Ministerstw w zakresie publicznej służby zdrowia, tudzież przy utrzymaniu i popieraniu wytwórczości wielkiego i małego przemysłu, tudzież produkcji rolniczej, pozostaje nietknięta.

§ 2.

Kierownictwo Urzędu dla żywienia ludności należy do Prezydenta.

Do jego zastępstwa powołani są dwaj wiceprezydenci.

Bliższe postanowienia o wewnętrznym urządzeniu Urzędu zawarte będą w statucie, który wyda Prezydent Ministrów.

§ 3.

Urząd dla żywienia ludności może na zasadzie udzielonego mu przez Prezydenta Ministrów upoważnienia wydawać w drodze rozporządzenia przepisy, potrzebne do osiągnięcia swych celów, a w szczególności w sprawie

1. wytwarzania i przerabiania środków żywności i środków pastewnych, tudzież materiałów surowych, służących do ich wytwarzania;

2. gromadzenia, rozdziału i konsumpcji, tudzież w sprawie cen tych przedmiotów użytkowych;

3. badania zapasów tych rzeczy.

§ 4.

Władze i urzędy, podlegające wspomnianemu w § 1. Ministerstwu, są w sprawach zaopatrywania w środki żywności i środki pastewne związane wskazówkami Urzędu dla żywienia ludności.

Do współdziałania w zadaniach tego Urzędu można także zobowiązać gminy (§ 1. rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274).

Urzędowi dla żywienia ludności podlegają wreszcie zakłady, utworzone przez rząd dla prowadzenia gospodarstwa środkami żywności i środkami pastewnymi.

§ 5.

Dzień, w którym istniejący w Ministerstwie spraw wewnętrznych Urząd aprowizacyjny ma zastanowić swoją czynność, oznaczy Prezydent Ministrów.

§ 6.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Koerber wlr.

Georgi wlr.

Trnka wlr.

Bobrzyński wlr.

Marek wlr.

Klein wlr.

Hussarek wlr.

Schwartzonau wlr.

Stibral wlr.

Schaiblo wlr.

Clam-Martinic wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXXXIII. — Wydana i rozesłana dnia 18. listopada 1916.

Treść: (№ 384.—387.) 384. Rozporządzenie, w sprawie okresów domniemania przy wadach zwierząt. — 385. Obwieszczenie, dotyczące świadectw miejskiej szkoły przemysłowej dla kobiet w Pradze II. — 386. Obwieszczenie, w sprawie zwinienia dyrekcji okręgów skarbowych w Korneuburg i Stein nad Dunajem. — 387. Rozporządzenie, dotyczące zwinienia prokuratury skarbu w Celowcu i przeniesienia jej agend na prokuraturę skarbu w Gracu.

384.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem rolnictwa z dnia 10. listopada 1916,

w sprawie okresów domniemania przy wadach zwierząt.

Na zasadzie § 925. p. ks. u. c. (§ 118. rozporządzenia cesarskiego z dnia 19. marca 1916, Dz. u. p. Nr. 69. zawierającego trzecią nowelę częściową do powszechnej księgi ustaw cywilnych) rozporządza się:

Artykuł I.

Domniemanie, że zwierzę było już chore przed oddaniem, zachodzi wtedy, jeżeli w ciągu dwóch tygodni po oddaniu wyjdą na jaw następujące choroby i wady:

1. u koni, osłów, osłomulów i mulów:
nosaczyna, dychawica, cholera, wewnętrzne zapalenie oczu (oko lunatyczne) lub tykliwość;

2. u bydła rogatego:
gruźlica;

3. u owiec:

parechy lub ogólna zwierzęcymi pasożytami wywołana puchlina wodna;

4. u świń:

wągry lub włosuica.

Artykuł II.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1917.

Klein wlr.

385.

Obwieszczenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem robót publicznych z dnia 11. listopada 1916,

dotyczące świadectw miejskiej szkoły przemysłowej dla kobiet w Pradze II.

Miejską szkołę przemysłową dla kobiet w Pradze II wciąga się na podstawie § 14. d. ustęp 3., ustawy z dnia 5. lutego 1907, Dz. u. p. Nr. 26, względnie rozporządzenia Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem wyznań i oświaty z dnia 26. lipca 1907, Dz. u. p. Nr. 180, do spisu tych przemysłowych zakładów naukowych, których świadectwa zastępują przy zgłaszaniu przez kobiety przemysłu krawieckiego, ograniczonego do sukien kobiecych i dziecięcych, dowód prawidłowego ukończenia stosunku nauki.

Trnka wlr.

Stibral wlr.

386.**Obwieszczenie Ministerstwa skarbu
z dnia 13. listopada 1916,**

**w sprawie zwinięcia dyrekyi okręgów skarbo-
wych w Korneuburg i Stein nad Dunajem.**

Na zasadzie Najwyższego postanowienia z dnia 21. września 1916 zwija się z dniem 1. maja 1917 dyrekye okręgów skarbowych w Korneuburg i Stein nad Dunajem i łączy się je z dyrekyami okręgów skarbowych w Wiedniu, względnie w St. Pölten.

Począwszy od tej chwili wydziela się okręgi podatkowe Atzenbrugg i Tulln z obszaru służbowego dyrekyi okręgu skarbowego w St. Pölten i przydziela się je do obszaru służbowego dyrekyi okręgu skarbowego w Wiedniu.

Dyrekyja okręgu skarbowego w Wiedniu będzie obejmowała tedy następujące okręgi podatkowe:

Aspaug, Atzenbrugg, Baden, Bruck n. L., Ebreichsdorf, Gr. Enzersdorf, Feldsberg, Gloggnitz, Gutenstein, Hainburg, Haugsdorf, Ob. Hollabrunn, Kirchberg n. Wagram, Kirchschatz, Klosterneuburg, Korneuburg, Laa, Liesing, Marchegg, Matzen, Mistelbach, Mödling, Neunkirchen, Wr. Neustadt, Pottenstein, Poysdorf, Purkersdorf, Ravelsbach, Retz, Schwechat, Stockerau, Tulln, Wolkersdorf i Zistersdorf.

Dyrekyja okręgu skarbowego w St. Pölten będzie obejmowała okręgi podatkowe Allentsteig, Amstetten, Dolersberg, Eggenburg, Gaming, Geras, Gr. Gerungs, Göhl, Gmünd, Haag, Hainfeld,

Herzogenburg, Horn, Kirchberg u. P., Krems, Langeulois, Lilienfeld, Litschau, Mank, Mautern, Melk, Neulengbach, Ottenschlag, St. Peter w Au, Persenbeug, Pöggstall, St. Pölten, Raabs, Scheibbs, Schrems, Spitz, Waidhofen n. T., Waidhofen n. Y., Weitra, Ybs i Zwettl.

Marek wlr.

387.**Rozporządzenie całego Minister-
stwa z dnia 14. listopada 1916.**

**dotyczące zwinięcia prokuratoryi skarbu w Ce-
lowcu i przeniesienia jej agend na prokuratoryę
skarbu w Gracu.**

Zmieniając § 3. rozporządzenia całego Mini-sterstwa z dnia 9. marca 1898, Dz. u. p. Nr. 41, dotyczącego instrukcyi służbowej dla prokuratoryi skarbu, zwija się z dniem 1. maja 1917 prokuratoryę skarbu w Celowcu i przenosi się jej agendy począwszy od tego dnia na prokuratoryę skarbu w Gracu

Koerber wlr.

Klein wlr.

Georgi wlr.

Hussarek wlr.

Trnka wlr.

Schwartzenau wlr.

Bobrzyński wlr.

Stibral wlr.

Marek wlr.

Schaible wlr.

Clam-Martinić wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć CLXXXIV. — Wydana i rozestana dnia 21. listopada 1916.

Treść: № 388. Rozporządzenie, którem uzupełnia się, względnie zmienia się zakaz wywozu i przewozu rozmaitych artykułów.

388.

Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, skarbu, handlu i rolnictwa z dnia 14. listopada 1916.

którem uzupełnia się, względnie zmienia się zakaz wywozu i przewozu rozmaitych przedmiotów.

Na zasadzie artykułu VII. ogłoszonej ustawy z dnia 30. grudnia 1907, Dz. u. p. Nr. 278, umownej taryfy celnej obydwu Państw austriacko-węgierskiej Monarchii rozporządza się w porozumieniu z Rządem królewsko-węgierskim, względnie ogłasza się, co następuje:

§ 1.

Ustanowioną w rozporządzeniu ministeryalnym z dnia 10. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 253, listę artykułów, których wywóz, względnie przewóz został zabroniony, uzupełnia się względnie zmienia się, jak następuje:

Na końcu punktu 3. należy dodać:
„migdałów,”

Na końcu punktu 4. należy dodać:
„tudzież cukru innego rodzaju Nr. 20 taryfy celnej.”

W punkcie 10. należy przed słowami „trawy morskiej” wstawić:
„szczeci,”

W punkcie 15. należy po słowach „gąbek kąpielowych i końskich” wstawić:

„także odpadków z gąbek i wytworów przędzalnych z nich,”

W punkcie 17. należy po słowie „moszczu” wstawić: „tudzież zacieru winnego,”

W punkcie 21. należy po słowach „drzewa beczkowego” wstawić: „bezcz z twardego drzewa, także w stanie rozłożonym,”

Na końcu punktu 24. należy dodać:
„odpadków pianki morskiej,”

W punkcie 47. należy skreślić słowa: „z podszwami ze skóry” i wstawić na to miejsce:

„sporządzonych ze skóry lub w połączeniu ze skórą albo z przedziwem,”

Do punktu 49. należy dodać następującą uwagę:

Uwaga: Pod ten zakaz nie podpadają konfekeje męskie, damskie i dziecięce z farbowanych skórek zajęczych i króliczych,

W punkcie 97., lit. f), należy przed słowem: „albuminów” wstawić: „żelatyny i kleju wszelkiego rodzaju, także karuku,”

§ 2.

Rozporządzenie to nabiera mocy obowiązującej z dniem ogłoszenia.

Schwartzenau wlr. Stibral wlr.

Marek wlr.

Clam-Martinić wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,
także w roku 1917. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słowenskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1917** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzedniemu złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania niemieckiego można nabywać:

Rocznik 1849 za	4 K 20 h	Rocznik 1872 za	6 K 40 h	Rocznik 1895 za	7 K — h
" 1850 "	10 " 50 "	" 1873 "	6 " 60 "	" 1896 "	7 " — "
" 1851 "	2 " 60 "	" 1874 "	4 " 60 "	" 1897 "	15 " — "
" 1852 "	5 " 20 "	" 1875 "	4 " — "	" 1898 "	6 " — "
" 1853 "	6 " 30 "	" 1876 "	3 " — "	" 1899 "	10 " — "
" 1854 "	8 " 40 "	" 1877 "	2 " — "	" 1900 "	7 " — "
" 1855 "	4 " 70 "	" 1878 "	4 " 60 "	" 1901 "	6 " — "
" 1856 "	4 " 90 "	" 1879 "	4 " 60 "	" 1902 "	7 " 50 "
" 1857 "	5 " 70 "	" 1880 "	4 " 40 "	" 1903 "	9 " — "
" 1858 "	4 " 80 "	" 1881 "	4 " 40 "	" 1904 "	5 " — "
" 1859 "	4 " — "	" 1882 "	6 " — "	" 1905 "	6 " — "
" 1860 "	3 " 40 "	" 1883 "	5 " — "	" 1906 "	12 " — "
" 1861 "	3 " — "	" 1884 "	5 " — "	" 1907 "	13 " — "
" 1862 "	2 " 80 "	" 1885 "	3 " 60 "	" 1908 "	9 " — "
" 1863 "	2 " 80 "	" 1886 "	4 " 60 "	" 1909 "	8 " 50 "
" 1864 "	2 " 80 "	" 1887 "	5 " — "	" 1910 "	8 " 40 "
" 1865 "	4 " — "	" 1888 "	8 " 40 "	" 1911 "	7 " — "
" 1866 "	4 " 40 "	" 1889 "	6 " — "	" 1912 "	12 " — "
" 1867 "	4 " — "	" 1890 "	5 " 40 "	" 1913 "	9 " — "
" 1868 "	4 " — "	" 1891 "	6 " — "	" 1914 "	15 " — "
" 1869 "	6 " — "	" 1892 "	10 " — "	" 1915 "	11 " 70 "
" 1870 "	2 " 80 "	" 1893 "	6 " — "		
" 1871 "	4 " — "	" 1894 "	6 " — "		

Cena handlowa za rocznik 1916 będzie podana do wiadomości z początkiem stycznia 1917.

Pojedyncze roczniki **wydań w innych siedmiu językach** od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przysznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które **zaginięły** lub doszły w **stanie wadliwym**, należy reklamować najpóźniej **w przeciągu czterech tygodni** po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej **w przeciągu sześciu tygodni** po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za **opłatą ceny handlowej** (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ **wszystkie roczniki wydania niemieckiego** począwszy od roku 1849. i **wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach** począwszy od roku 1870. są **całkowicie uzupełnione**, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., nie tylko **każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część** wszystkich tych roczników po cenie handlowej (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwione jest **uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części** podług materyi.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXXXV. — Wydana i rozesłana dnia 23. listopada 1916.

Treść: № 389. Obwieszczenie, w sprawie ogłoszenia proklamacyi Jego c. i k. Apostolskiej Mości z dnia 21. listopada 1916 o Najwyższem wstąpieniu na tron.

389.

Obwieszczenie Prezydenta Ministrów z dnia 22. listopada 1916,
w sprawie ogłoszenia proklamacyi Jego c. i k. Apostolskiej Mości z dnia 21. listopada 1916
o Najwyższem wstąpieniu na tron.

Jego Cesarska i Królewska Apostolska Mość raczył najmiłościwiej wystosować następujące Najwyższe Pismo Odręczne:

Kochany Doktorze Koerber!

W dniu dzisiejszym objąłem rządy i zatwierdzam Pana i innych członków austriackiego Ministerstwa na ich stanowiskach. Zarazem polecam Panu ogłosić dołączoną proklamacyę do Moich ludów.

Wiedeń, dnia 21. listopada 1916.

Karol wkr.

Koerber wkr.

Do Moich Ludów!

Z głębokiem wzruszeniem stoję wraz z Moim Domem i Moimi wiernymi ludami przy trumnie tego szlachetnego Monarchy, w którego rękach prawie przez siedm dziesiątek lat spoczywały losy Monarchii.

Łaska Wszechmocnego, która już w wczesnych latach młodzieńczych powołała Go na tron, dodała Mu także sił, dożyć mimo najcięższych ludzkich cierpień podeszłego wieku w niezłomnem i ustawicznem spełnianiu obowiązków, jakie Mu wzniosły urząd monarszy i ta gorąca miłość do Jego ludów dyktowały.

Jego mądrość, rozum i ojcowska pieczołowitość stworzyły trwałe podwaliny pod pokojowe współzycie i swobodny rozwój i z ciężkich zamętów i niebezpieczeństw doprowadziły Austro-Węgry w złych i dobrych czasach przez długie i błogosławione dni pokoju na wyżynę tej potęgi, z jaką w sojuszu z wiernymi sprzymierzeńcami prowadzi dzisiaj walkę z wrogami.

Jego dzieło musi być dalej poprowadzone i ukończone.

W burzliwym czasie wstępuję na czcigodny tron Moich przodków, który Mnie Mój dostojny Wuj pozostawia w nieskazitelnym blasku.

Jeszcze cel nie jest osiągnięty, jeszcze nie został złamany szal wrogów, którzy przez nieustanne ataki spodziewają się pokonać a nawet zniszczyć Moją Monarchię i jej sprzymierzeńców.

Stoję przy Moich ludach z tem wspólnem niezłomnem postanowieniem wytrwać w walce do końca aż do osiągnięcia pokoju, któryby istnienie Mojej Monarchii zabezpieczył i zapewnił stałe podstawy dla jej niezamąconego rozwoju.

Pokładam z dumą niezachwianą ufność w to, że Moja bohaterska siła zbrojna oparta na ofiarnej miłości ojczyzny Moich ludów i w wiernem braterstwie broni ze sprzymierzonymi wojskami, także i nadal odeprze za Boską łaskawą pomocą wszelkie ataki wrogów i doprowadzi do zwycięskiego zakończenia wojny.

Tak samo niezachwianą jest Moja wiara, że Moja Monarchia, której potęga polega na z dawien dawna poręczonej, w czasie niebezpieczeństwa na nowo umocnionej nierozzerwalnej wspólności losów obydwu jej państw, wyjdzie z tej wojny na wewnątrz i zewnątrz zahartowana i wzmocniona; że Moje ludy, które w poczuciu wzajemnej przynależności i z głęboką miłością ojczyzny łączą się dzisiaj w ofiarnej działalności celem odparcia zewnętrznych wrogów, będą także współdziałały przy dziele odnowienia i odmłodnienia, by oba państwa Monarchii wraz z przynależnymi do niej krajami Bośnią i Hercegowiną doprowadzić do okresu wewnętrznego rozkwitu, rozwoju i wzmocnienia.

Błagam Niebiosa o łaskę i błogosławieństwo dla Mnie i Mego Donu jak i dla Moich kochanych ludów i przyrzekam wobec Wszechmocnego zarządzać wiernie dobrem, przekazanem Mnie przez Moich przodków.

Chcę uczynić wszystko, by jak najrychlej ustały okropności i ofiary wojny i by uzyskać napowrót dla Moich ludów oczekiwane z upragnieniem błogosławieństwa pokoju, skoro tylko honor naszej broni, żywotne warunki Moich państw i ich wiernych sprzymierzeńców ludzień upór naszych wrogów na to pozwolą.

Dla Moich ludów chcę być księciem sprawiedliwym i pełnym miłości. Chcę szanować ich konstytucyjne wolności i wszystkie inne uprawnienia i strzedz troskliwie równości wszystkich wobec prawa. Będę się starał bezustannie popierać moralne i duchowe dobro Moich ludów, chronić wolność i porządek w Moich państwach, wszystkim zarobkującym członkom społeczeństwa zabezpieczyć owoce ucziwej pracy.

Jako cenny spadek Mojego poprzednika obejmuję przywiązanie i serdeczne zaufanie, otaczające lud i koronę. Oby spużnizna ta użyczyła Mnie siły do sprostania obowiązkom Mego wysokiego i ciężkiego monarszego urzędu.

Przejęty wiarą w niezniszczalną siłę żywotną Austro-Węgiei, ożywiony gorącą miłością do Moich ludów pragnę życie Moje i wszystkie Moje siły oddać na usługi temu wielkiemu zadaniu.

Karol włr.

Koerber włr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXXXVI. — Wydana i rozesłana dnia 24. listopada 1916.

Trość: (№ 390. i 391.) 390. Rozporządzenie, dotyczące zmiany terminów płatności podatku domowo-czynszowego w okręgu poboru podatków Kromłów w Czechach. — 391. Rozporządzenie, w sprawie przejściowej zmiany niektórych postanowień regulaminu ruchu dla kolei żelaznych.

390.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 11. listopada 1916,

dotyczące zmiany terminów płacenia podatku domowo-czynszowego w okręgu poboru podatków Kromłów w Czechach.

Na zasadzie ustawy z dnia 11. czerwca 1894, Dz. u. p. Nr. 110, zarządza się, że podatek domowo-czynszowy, który należało uiszczać w kromłowskim okręgu poboru podatków według dotychczasowych przepisów w kwartalnych ratach z góry, w dniu 1. stycznia, 1. kwietnia, 1. lipca i 1. października, należy odtąd uiszczać w tym okręgu w czterech równych, z góry płatnych ratach, w dniu 1. lutego, 1. maja, 1. sierpnia i 1. listopada każdego roku.

Te same terminy płatności obowiązują w myśl § 7. ustawy z dnia 9. lutego 1882, Dz. u. p. Nr. 17, także dla pięcioprocentowego podatku od czystego dochodu z budynków, wolnych w całości lub w części od podatku domowo-czynszowego z tytułu prowadzenia budowy.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1917.

Marek wlr.

391.

Rozporządzenie Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 19. listopada 1916,

w sprawie przejściowej zmiany niektórych postanowień regulaminu ruchu dla kolei żelaznych.

Na zasadzie § 2., ustęp (4), regulaminu ruchu dla kolei żelaznych z dnia 11. listopada 1909, Dz. u. p. Nr. 172, zarządza się na czas trwania spowodowanych wojną nadzwyczajnych stosunków następujące przejściowe zmiany przepisów tego regulaminu ruchu dla kolei żelaznych:

§ 1.

Termin 2miesięczny, ustanowiony w § 6., ustęp (3), r. r. dla wejścia w życie podwyższeń taryfowych i innych utrudnień warunków przewozu, skracają się przejściowo na dni 14.

§ 2.

Osobom cywilnym, podróżującym w ściślejszym obszarze wojennym, jest zabronione kontynuowanie podróży poza stacje, do której opiewa ich bilet, tudzież użycie drogi innej, niżeli oznaczonej na bilecie.

W powyższych celach nie wolno tedy w ściślejszym obszarze wojennym skutecznie dopłaty w pociągu według przepisów § 16. r. r.; także w szerszym obszarze wojennym i w głębi kraju jest taka dopłata tylko o tyle dopuszczalna, o ile cel podróży i cała droga znajduje się poza ściślejszym obszarem wojennym.

Osoby cywilne, przekraczające ten zakaz, będą stosownie do § 11., ustęp 1., r. r., wyłączone od przewozu i karane według rozporządzenia ministerjalnego z dnia 30. września 1857, Dz. u. p. Nr. 198, grzywną od 2 do 200 koron lub aresztem od 6 godzin do 14 dni.

§ 3.

Wszelkie przesyłki pakunków podróżnych i pośpieszne, które zostały nadane albo mają być wydane w szerszym lub ściślejszym obszarze wojennym lub przesyłki tego rodzaju, przechodzące przez te obszary, mogą być wydane, odmiennie od przepisu § 34., ustęp 2., r. r., nie tylko na stacyi przeznaczenia, lecz także na innym dworcu kolejowym, znajdującym się w tej samej miejscowości lub jego okolicy; wydania można żądać dopiero w 14 dni po nadejściu pociągu, do którego pakunek nadano. Terminy, bieżące według regulaminu ruchu dla kolei żelaznych od nadejścia pociągu, rozpoczynają się więc także dopiero z upływem ustanowionego niniejszem terminu dni 14.

§ 4.

Zwłoki należy, odmiennie od przepisu § 45., ustęp (1), r. r., przyjmować do przewozu także w wozach otwartych, jeżeli one znajdują się stosownie do przepisu § 44., ustęp (3), i. r., w hermetycznie zamkniętym, silnem opakowaniu metalowem a opakowanie to osadzone jest tak mocno w skrzyni drewnianej, że nie może się tam przesunąć i jeżeli nadto skrzynia ta jest zaopatrzona nieprzemakalnym pokrowcem lub przykryta całkowicie nieprzemakalnym nakryciem.

Postanowienie to nie dotyka przepisu § 45., ustęp (1), r. r., według którego zwłoki, nadawane w karawanach zupełnie osłoniętych, mogą być przewożone wozami otwartymi.

§ 5.

Odmiennie od przepisu § 56., ustęp (1), lit. k, r. r., nie należy przyjmować na austriackich stacyach kolejowych w celu przewozu do austriackich stacyi kolejowych przesyłek z listami przewozowymi, w których wyrażono żądanie, że towar ma pozostać na kolei.

§ 6.

Odmiennie od przepisów § 64. r. r. nie jest kolej obowiązana zezwalać na tymczasowe przyjęcie towaru na skład.

Przyjęcie i przewóz nastąpi raczej tylko w miarę rozporządzalnych środków ruchu i pociągów, a to przy ładunkach całowozowych dopiero w chwili przygotowania wozów.

§ 7.

Odmiennie od przepisów § 66., ustęp (1), r. r., nie są koleje obowiązane, towary, które według taryfy mają być przewożone wozami krytymi, do takich wozów ładować. Wysyłający nie ma prawa przepisywać w liście przewozowym użycia krytych wozów. W razie użycia wozów otwartych lub zaopatrzonych w pokrywy nie odpowiadają koleje za szkody, jakie dla towaru mogą powstać z niebezpieczeństwa połączonego z tym sposobem przewozu, także wtedy, jeżeli zaniechano umieszczenia w liście przewozowym odnośnej umowy z wysyłającym, przewidzianej w § 86., ustęp (1), liczba 1.

§ 8.

Przewidziany w § 74., ustęp (2), r. r., obowiązek kolei do zażądania od wysyłającego w razie przeszkód w przewozie, by rozrządził towarem, ma być traktowany według przepisów rozporządzenia z dnia 26. lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 173.

§ 9.

Odmiennie od przepisu § 76., ustęp (3), r. r., można zamiast w stacyi przeznaczenia, oznaczonej przez wysyłającego, wydać towar w innej stacyi, znajdującej się w tej samej miejscowości; nie można jednak pobrać wyższego przewoźnego, aniżeli ono wynosiło w razie wydania towaru na stacyi, oznaczonej przez wysyłającego.

§ 10.

Odmiennie od przepisu § 80., ustęp (6), r. r., ma kolej prawo towary, których wyładowanie należy do odbiorcy, wyładować jeszcze przed upływem terminu wyładowania. W takim razie nie wolno jednak żądać zapłaty kosztów wyładowania.

§ 11.

Jeżeli z powodu nadzwyczajnych stosunków regularne rozwikłanie ruchu towarowego na stacyach szerszego i ściślejszego obszaru wojennego

jest niemożliwe, natenczas po zasięgnięciu zezwolenia władzy nadzorczej i odpowiednim ogłoszeniu w dzienniku rozporządzeń dla kolei żelaznych i żeglugi mają zastosowanie co do wydawania towarów w stacjach wymienionych w ogłoszeniu następujące zmiany przepisów regulaminu ruchu dla kolei żelaznych:

1. Uchyła się przepis § 80., ustęp (1), r. r., według którego termin do odebrania towarów musi wynosić przynajmniej 24 godzin. Kolej ma prawo ustanowić ten termin według swobodnego uznania przez wywieszenie ogłoszenia na stacjach, uchylając zaraz odnośnie postanowienia taryfowe.

2. Postanowienia § 81., ustęp (1), r. r., o terminie dla wykupienia listu przewozowego, uchyła się. Opierające się na nich taryfowe postanowienia wykonawcze tracą tedy moc obowiązującą. Odbiorca jest obowiązany wykupić list przewozowy w ciągu terminu odebrania ustanowionego przez wywieszenie ogłoszenia na stacji przeznaczenia i towar zaraz odebrać.

3. Jeżeli na stacji przeznaczenia nie ma odpowiednich magazynów kolejowych lub jeśli w magazynach tych niema miejsca albo potrzeba ich na inne cele, natenczas kolej może nieodebrane towary na koszt i niebezpieczeństwo uprawnionego do rozporządzania nimi oddać na skład gdzieindziej albo złożyć obok kolei na otwartem miejscu albowież sprzedać przez urząd kolejowy. Zawiadomienie wysyłającego lub odbiorcy o nastąpić mającej sprzedaży nie jest potrzebne.

4. Jeżeli zajdzie przeszkoda w odstawieniu towaru, wówczas kolej jest tylko wtedy obowiązana stosownie do § 81. r. r. zawiadomić wysyłającego o przyczynie przeszkody i zasięgnąć jego

zarządzenia, jeżeli towar może być na stacji przeznaczenia bezpiecznie przechowany w magazynach kolejowych. W razie przeciwnym może kolej sprzedać towar zaraz bez poprzedniego zawiadomienia wysyłającego i odbiorcy.

§ 12.

Ulegające gniciu materiały, wymienione pod liczbą 1 i 2 rozdziału VI. załącznika C do r. r. należy odmiennie od przepisów pod VI, A, (2), a), 2, a), przyjmować do przewozu także w czasie od dnia 1. marca do dnia 31. października, przestrzegając warunków ustanowionych pod VI, A, (2), a), 2, β), dla przewozu w czasie od listopada do końca lutego.

§ 13.

Z powodu wydania powyższych przepisów uchyła się obowiązujące dotychczas reskrypty Ministerstwa kolei żelaznych, ogłoszone w dzienniku rozporządzeń dla kolei żelaznych i żeglugi z dnia 18. września 1914, l. 36387, z dnia 29. marca 1915, l. 10742, z dnia 15. maja 1915, l. 14580, z dnia 21. maja 1915, l. 14649, z dnia 30. maja 1915, l. 18143, z dnia 7. lipca 1915, l. 25025, z dnia 4. września 1915, l. 33607, z dnia 8. listopada 1915, l. 42259, z dnia 22. listopada 1915, l. 45205, z dnia 3. grudnia 1915, l. 47099, z dnia 9. grudnia 1915, l. 48036, z dnia 21. grudnia 1915, l. 49916 i z dnia 21. czerwca 1916, l. 25020.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi zaraz w życie.

Schaible wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,
także w roku 1917. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słoweńskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1917** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonementem tylko po poprzedniemu złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik	1849 za . . .	4 K 20 h	Rocznik	1872 za . . .	6 K 40 h	Rocznik	1895 za . . .	7 K — h
"	1850 " . . .	10 " 50 "	"	1873 " . . .	6 " 60 "	"	1896 " . . .	7 " — "
"	1851 " . . .	2 " 60 "	"	1874 " . . .	4 " 60 "	"	1897 " . . .	15 " — "
"	1852 " . . .	5 " 20 "	"	1875 " . . .	4 " — "	"	1898 " . . .	6 " — "
"	1853 " . . .	6 " 30 "	"	1876 " . . .	3 " — "	"	1899 " . . .	10 " — "
"	1854 " . . .	8 " 40 "	"	1877 " . . .	2 " — "	"	1900 " . . .	7 " — "
"	1855 " . . .	4 " 70 "	"	1878 " . . .	4 " 60 "	"	1901 " . . .	6 " — "
"	1856 " . . .	4 " 90 "	"	1879 " . . .	4 " 60 "	"	1902 " . . .	7 " 50 "
"	1857 " . . .	5 " 70 "	"	1880 " . . .	4 " 40 "	"	1903 " . . .	9 " — "
"	1858 " . . .	4 " 80 "	"	1881 " . . .	4 " 40 "	"	1904 " . . .	5 " — "
"	1859 " . . .	4 " — "	"	1882 " . . .	6 " — "	"	1905 " . . .	6 " — "
"	1860 " . . .	3 " 40 "	"	1883 " . . .	5 " — "	"	1906 " . . .	12 " — "
"	1861 " . . .	3 " — "	"	1884 " . . .	5 " — "	"	1907 " . . .	13 " — "
"	1862 " . . .	2 " 80 "	"	1885 " . . .	3 " 60 "	"	1908 " . . .	9 " — "
"	1863 " . . .	2 " 80 "	"	1886 " . . .	4 " 60 "	"	1909 " . . .	8 " 50 "
"	1864 " . . .	2 " 80 "	"	1887 " . . .	5 " — "	"	1910 " . . .	8 " 40 "
"	1865 " . . .	4 " — "	"	1888 " . . .	8 " 40 "	"	1911 " . . .	7 " — "
"	1866 " . . .	4 " 40 "	"	1889 " . . .	6 " — "	"	1912 " . . .	12 " 50 "
"	1867 " . . .	4 " — "	"	1890 " . . .	5 " 40 "	"	1913 " . . .	9 " 50 "
"	1868 " . . .	4 " — "	"	1891 " . . .	6 " — "	"	1914 " . . .	15 " — "
"	1869 " . . .	6 " — "	"	1892 " . . .	10 " — "	"	1915 " . . .	11 " 70 "
"	1870 " . . .	2 " 80 "	"	1893 " . . .	6 " — "			
"	1871 " . . .	4 " — "	"	1894 " . . .	6 " — "			

Cena handlowa za rocznik 1916 będzie podana do wiadomości z początkiem stycznia 1917.

Pojedyncze roczniki **wydań w innych siedmiu językach** od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przysnaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w **przebiegu czterech tygodni** po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej w **przebiegu sześciu tygodni** po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko **za opłatą ceny handlowej** ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ **wszystkie roczniki wydania niemieckiego** począwszy od roku 1849. i **wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach** począwszy od roku 1870. są całkowicie uzupełnione, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz **nawet każdą z osobna część** wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwia się uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materii.

Rok 1916.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć CLXXXVII. — Wydana i rozesłana dnia 25. listopada 1916.

Treść: (№ 392.—394.) 392. Obwieszczenie, w sprawie drobnej sprzedaży w c. k. urzędzie stempowym w Wiedniu wprowadzonych na c. i k. obszarze okupacyjnym i zaopatrzonych wydrukowanem oznaczeniem „C. i k. Zarząd wojskowy“ bośniacko-hercegowińskich znaczków stempowych. — 393. Rozporządzenie o wpływie nadzoru nad prowadzeniem przedsiębiorstwa na czas trwania odpowiedzialności członków stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych. — 394. Rozporządzenie, którem zmienia się i uzupełnia rozporządzenie ministerjalne z dnia 18. czerwca 1916, dotyczące uregulowania obrotu kawą.

392.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 11. listopada 1916,

w sprawie drobnej sprzedaży w c. k. urzędzie stempowym w Wiedniu wprowadzonych na c. i k. obszarze okupacyjnym i zaopatrzonych wydrukowanem oznaczeniem „C. i k. Zarząd wojskowy“ bośniacko-hercegowińskich znaczków stempowych.

Odnosnie do rozporządzeń Ministerstwa skarbu z dnia 27. listopada 1915, Dz. u. p. Nr. 382, i z dnia 25. lipca 1916, Dz. u. p. Nr. 240, zawiadamia się, że urządzona w c. k. urzędzie stempowym w Wiedniu drobna sprzedaż bośniacko-hercegowińskich znaczków stempowych, wprowadzonych na c. i k. obszarze okupacyjnym a zaopatrzonych wydrukowanem oznaczeniem „C. i k. Zarząd wojskowy“ rozszerza się na stemple kategorii po 1 h i 14 h.

Marek wtr.

393.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 21. listopada 1916

o wpływie nadzoru nad prowadzeniem przedsiębiorstwa na czas trwania odpowiedzialności członków stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych.

Na zasadzie artykułu 1. rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, upoważniającego rząd do wydania zarządzeń w zakresie gospodarczym, rozporządza się:

§ 1.

Czasu, w którym stowarzyszenie zarobkowe i gospodarcze stoi pod nadzorem nad prowadzeniem przedsiębiorstwa, nie wlicza się do czasokresu, w ciągu którego można przeciw wyłączonemu spółnikowi podnieść roszczenie z tytułu jego odpowiedzialności (§§ 73. i 78. ust. stow.).

§ 2.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Ma ono zastosowanie do wszystkich w tym dniu jeszcze niewygasłych roszczeń z tytułu odpowiedzialności wyłączonych spółników.

Klein wtr.

394.**Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 24. listopada 1916,**

którem zmienia się i uzupełnia rozporządzenie ministeryjne z dnia 18. czerwca 1916, Dz. u. p. Nr. 186, dotyczące uregulowania obrotu kawą.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Ważność kart na kawę, w czasie ogłoszenia niniejszego rozporządzenia już wydanych, ale jeszcze nie zużytych, przedłuża się do dnia 20. stycznia 1917.

Postanowienia o wydaniu dalszych kart na kawę, o trwaniu ich ważności, o tem, na jaką przeznaczoną do spożycia ilość mają one opiewać, tudzież o ilości ich odcinków będą wydane łącznie przez Urząd dla wyżywienia ludności lub za jego upoważnieniem przez polityczne władze krajowe.

Uchyła się postanowienia § 13., ustęp 1., 2., 3. i 4. rozporządzenia ministeryjnego z dnia 18. czerwca 1916, Dz. u. p. Nr. 186, dotyczącego uregulowania obrotu kawą.

§ 2.

Począwszy od dnia 11. grudnia 1916 wolno w przedsiębiorstwach gospodnich i szynkarskich podawać kawę samą lub zmieszaną z mlekiem lub innymi dodatkami tudzież sprzedawać tego rodzaju napoje przez ulicę tylko od godziny 5ej rano do godziny 10ej przed południem i od godziny 8ej do 10ej wieczór.

Polityczne władze krajowe mogą zezwolić na wyjątki od tych postanowień ze względu na poszczególne przedsiębiorstwa, zwłaszcza na te, do których niezamożne koła ludności uczęszczają w celu pożywienia się.

§ 3.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia i wydanych na jego podstawie przepisów, o ile odnośny czyn nie podlega karze surowszej, będzie karała polityczna władza powiatowa grzywną do 2000 K lub aresztem do 3 miesięcy, a przy okolicznościach obciążających grzywną do 5000 K lub aresztem do 6 miesięcy.

Jeżeli przekroczenie popełnione zostanie przy wykonywaniu przemysłu, można nadto, o ile zachodzą wymogi § 133. b, ustęp 1., lit. a, ustawy przemysłowej, zarządzić odebranie uprawnienia przemysłowego na zawsze lub na pewien oznaczony czas.

§ 4.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Schwartzenau wtr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXXXVIII. — Wydana i rozestana dnia 26. listopada 1916.

Treść: (Nr 395. i 396.) 395. Rozporządzenie w sprawie zmiany niektórych postanowień regulaminu targowego dla wiedeńskiej głównej targowicy na zwierzęta w St. Marx, wydanego rozporządzeniem ministeryalnym z dnia 30. czerwca 1910. — 396. Rozporządzenie, dotyczące uregulowania obrotu nasieniem czerwonej koniczyny.

395.

Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z Ministrami spraw wewnętrznych i handlu z dnia 21. listopada 1916

w sprawie zmiany niektórych postanowień regulaminu targowego dla wiedeńskiej głównej targowicy na zwierzęta w St. Marx, wydanego rozporządzeniem ministeryalnym z dnia 30. czerwca 1910, Dz. u. p. Nr. 126.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, rozporządza się na czas trwania spowodowanych wojną nadzwyczajnych stosunków, co następuje:

Artykuł 1.

Zastanawia się odbywanie targów dla sprzedaży przeznaczonego na rzeź wszelkiego bydła rogatego na wiedeńskiej głównej targowicy na zwierzęta w St. Marx. W miejsce sprzedaży targowej wchodzi w myśl poniżej podanych przepisów (artykuł 7. i 8.) przydzielenie i rozdział przeznaczonego na rzeź wielkiego bydła rogatego, które zostanie na ten targ przyprowadzone.

Na obszarze gminy miasta Wiednia i gmin, wymienionych w § 2. regulaminu targowego dla wiedeńskiej głównej targowicy na zwierzęta w St. Marx, jest sprzedaż targowa przeznaczonego

na rzeź wielkiego bydła rogatego także poza tą targowicą zabroniona.

Artykuł 2.

Uchyła się § 23., ustęp 2. i 3., §§ 24., 25., 26. i 30. regulaminu targowego dla wiedeńskiej głównej targowicy na zwierzęta w St. Marx, które zawierają szczególne postanowienia dla targowicy bydłowej, tudzież §§ 2., 7., 8., 9., 13., 14., 15., 19., 20., 58. do 75. i 78. tego samego regulaminu targowego, o ile mają zastosowanie do targowicy bydłowej.

Reszta postanowień regulaminu targowego, o ile one odnoszą się do targowego obrotu bydłem na głównej targowicy na zwierzęta w St. Marx w ogólności lub do obrotu targowego przeznaczonym na rzeź wielkim bydłem rogatem w szczególności, zatrzymuje swą ważność także co do obrotu bydłem, odrywającego się na głównej targowicy w St. Marx według przytoczonych postanowień.

Artykuł 3.

Przeznaczone na rzeź wielkie bydło rogate wolno w obrocie kolejowym wprowadzać do obszaru gminy miasta Wiednia i gmin w okolicy Wiednia, wymienionych w § 2. regulaminu targowego dla wiedeńskiej głównej targowicy na zwierzęta w St. Marx, tylko przez główną targowicę na zwierzęta w St. Marx. Namiestnictwo dolnoaustriackie może zezwolić na wyjątki od tego postanowienia.

Artykuł 4.

Sprzedaż przeznaczanego na rzeź wielkiego bydła rogatego z obszaru gminy miasta Wiednia i z gmin w okolicy Wiednia, wymienionych w § 2. regulaminu targowego dla wiedeńskiej głównej targowicy na zwierzęta w St. Marx, do gmin, leżących poza tym obszarem jest dopuszczalne tylko za zezwoleniem Namiestnictwa dolno-austriackiego.

Przeznaczonego na rzeź wielkiego bydła rogatego, nadeszłego na wiedeńską główną targowicę w St. Marx, nie wolno sprzedać komukolwiek przed objęciem w drodze kupna przez konsorcjum targowe (artykuł 8.).

Przeznaczonego na rzeź wielkiego bydła rogatego, które komisya targowa (artykuł 6. i 7.) na wiedeńskiej głównej targowicy na zwierzęta w St. Marx już przydzieliła względnie rozdzieliła, nie wolno osobom, na rzecz których przydzielono względnie rozdział uskuteczniiono, sprzedawać dalej i to ani żywego ani zabitego w stanie niepoćwiartowanym.

Artykuł 5.

Wpłata i wypłata ceny kupna przy każdej sprzedaży przeznaczanego na rzeź wielkiego bydła rogatego, zawartej na głównej targowicy na zwierzęta w St. Marx lub zawartej poza tą targowicę, lecz przez tą targowicę przeprowadzonej, tudzież przyznanie kredytu na zakupno takich zwierząt odbywa się wyłącznie w wiedeńskiej kasie dla targu na zwierzęta i mięso.

Kasa dla targu na zwierzęta i mięso zatrzymuje dalsze uprawnienia co do przeznaczanego na rzeź wielkiego bydła rogatego, przysługujące jej na zasadzie rozdziału VII. regulaminu targowego dla wiedeńskiej głównej targowicy na zwierzęta w St. Marx, o tyle, o ile one nie sprzeciwiają się postanowieniom niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 6.

Do współdziałania przy zaopatrywaniu obszaru gminy miasta Wiednia i gmin, wymienionych w § 2. regulaminu targowego dla wiedeńskiej głównej targowicy na zwierzęta w St. Marx, w przewidziane na rzeź wielkie bydło rogate ustanawia się komisję targową. Przewodniczącą tej komisji i jego zastępcę mianuje Namiestnik. Do komisji należą nadto następujący członkowie:

- a) Dwaj ustanowieni przez burmistrza zastępcy stołecznego i rezydencyjnego miasta Wiednia;
- b) zastępcy Centrali dla sprzedaży bydła;
- c) zastępca Towarzystwa akcyjnego ogólnego austriackiego towarzystwa sprzedaży bydła we Wiedniu;

d) zastępca Pierwszego wiedeńskiego towarzystwa akcyjnego rzeźni głównej;

e) czterej zamianowani przez Namiestnika zastępcy gremium handlarzy bydłem i czterej zamianowani przez Namiestnika zastępcy przemysłów przeróbki mięsa we Wiedniu.

Przewodniczący, tudzież zastępcy stołecznego i rezydencyjnego miasta Wiednia i Centrali dla sprzedaży bydła mają prawo powoływać wedle potrzeby funkcyonaryuszy swych urzędów do obrad komisji targowej.

Komisya targowa może dla przeprowadzenia należących do niej spraw ustanawiać z grona swych członków wydziały, do których można powoływać także urzędników, wspomnianych w poprzednim ustępie tego paragrafu.

Uchwały komisji targowej nie przychodzą do skutku w drodze głosowania, lecz przewodniczący stwierdza wynik obrad i wydaje na tej podstawie potrzebne zarządzenia. Komisya targowa stoi pod nadzorem Ministerstwa rolnictwa, które na posiedzenia komisji targowej i jej wydziałów może wysyłać zastępców.

Artykuł 7.

Do komisji targowej należy w szczególności stosownie do wskazówek przewodniczącego:

- a) Układanie planu co do przydzielania i rozdzielania bydła rzeźnego, nadeszłego w ciągu każdego tygodnia na główną targowicę i nabytego w drodze kupna przez konsorcjum targowe (artykuł 8.) na rzecz kupców, których komisya za każdym razem oznaczy;
- b) ustalenie postępowania przy przydzielaniu i rozdziale bydła rzeźnego tudzież oznaczanie dni i godzin, w których to przydzielanie względnie ten rozdział mają być uskuteczniane;
- c) ustalanie klas jakości, miarodajnych dla oznaczania ceny bydła rzeźnego;
- d) ustalanie cen sprzedaży, jakie mają mieć zastosowanie w ciągu pewnego oznaczonego okresu czasu dla bydła rzeźnego według tych klas jakości z uwzględnieniem rzeczywistych cen zakupna, wydatków połączonych z zakupnem i transportem, strat na wadze, pewnej premii niebezpieczeństwa i jakiegoś dodatku do zysku na rzecz tych miejsc i osób, które zajmowały się wyszukaniem i sprowadzeniem bydła rzeźnego;
- e) zaliczanie nadchodzącego na główną targowicę bydła rzeźnego do klas jakości i oznaczanie dla sprzedaży wysokości ceny poszczególnej sztuki bydła w obrębie jego klasy jakości;

- f) ustanawianie wydatków i dodatków do zysku, dopuszczalnych przy manipulacji i przeprowadzaniu przydziału i rozdziału;
- g) postanawianie, w jaki sposób należy składać publicznie sprawozdania o dowozie wielkiego bydła rogatego i oddawaniu go na rzeź;
- h) przeprowadzanie zadań, poruczanych jej za każdym razem przez Namiestnictwo dolno-austriackie a dotyczących zaopatrywania Wiednia w bydło rzeźne i obrotu bydłem na wiedeńskiej głównej targowicy na zwierzęta w St. Marx;
- i) przedkładanie Namiestnictwu dolno-austriackiemu opinii i wniosków w sprawie zaopatrywania Wiednia w bydło rzeźne i obrotu bydłem na wiedeńskiej głównej targowicy na zwierzęta w St. Marx.

Artykuł 8.

Wszystko bydło rzeźne, nadchodzące na wiedeńską główną targowicę na zwierzęta w St. Marx, będzie zakupywane przez konsorcjum interesentów targowych, utworzone przez Namiestnictwo dolno-austriackie, i oddawane przez to konsorcjum stosownie do zarządzeń komisji targowej po myśli artykułu 7. niniejszego rozporządzenia oznaczonym przez nią kupcom. Utworzenie tego konsorcjum jakoteż ustalenie porządku czynności dla niego zależy od zatwierdzenia Ministra rolnictwa.

Artykuł 9.

Minister rolnictwa ma prawo zarządzenia, wydane w niniejszem rozporządzeniu dla głównej targowicy na zwierzęta w St. Marx odnośnie do przeznaczanego na rzeź wielkiego bydła rogatego, rozciągnąć także na żywe i zabite cielęta.

Artykuł 10.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu 1. grudnia 1916.

Schwartzenau wlr. Stibral wlr.
Clam-Martinic wlr.

396.

Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 24. listopada 1916,

dotyczące uregulowania obrotu nasieniem czerwonej koniczyny.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Przy zakupnie i sprzedaży nasienia czerwonej koniczyny zbioru austriackiego w kraju tutejszym nie wolno przekraczać następujących cen najwyższych:

	I	II	III	IV
	Najwyższa cena sprzedaży			
	dla producentów	dla pierwszych kupców na rzecz członków Wojennego związku (§ 2.)	dla członków Wojennego związku	na rzecz konsumentów
K o r o u				
1. bez grzybka, o przeciętnej wartości użytkowej (85%)*) z plombą	500	520	535	555
2. bez grzybka, o wartości użytkowej, nie mniejszej niż 70% z plombą	425	445	460	480
3. oczyszczone, ale mające trochę grzybka, o normalnej wartości użytkowej, z plombą	425	445	460	480
4. bez grzybka, bez podania wartości użytkowej, bez plomby	410	430	445	465
5. zawierające mały grzybek (wolne od wielkiego grzyba), bez podania wartości użytkowej	400	420	435	455
6. z wielkim grzybem, o normalnej wartości użytkowej	325	345	360	380
7. z wielkim grzybem, bez podania wartości użytkowej	275	295	310	330

Ceny te rozumi się za 100 kg netto w miejscu wypełnienia albo w razie, jeżeli dostawa odbywa

*) Zobacz Dz. u. p. Nr. 413 z roku 1916.

się koleją albo okrętem, na stacyi kolejowej lub okrętowej sprzedającego.

W razie odroczenia zapłaty ceny wolno dodać do niej aż do 6 od sta procentu na rok.

§ 2.

Zakupywanie nasienia czerwonej koniczyny u producenta jest dozwolone tylko osobom, upoważnionym przez „Wojenny związek dla handlu nasionami koniczyny“ (§ 6.), którym wolno sprzedawać tylko na rzecz członków tego Wojennego związku.

Wyjętą od tego postanowienia jest sprzedaż nasienia czerwonej koniczyny wtedy, jeśli producent sprzedaje wprost konsumentowi; w tym przypadku nie może jednak cena sprzedaży przekraczać najwyższego wmiaru, podanego w § 1. pod kategorią I.

§ 3.

Zakupno nasienia czerwonej koniczyny z Węgier, Bosni i Hercegowiny, zajętych obszarów nieprzyjacielskich i zagranicy celnej, jego sprzedaż w Austrii tudzież sprzedaż nasiona czerwonej koniczyny na rzecz zagranicy celnej jest dozwolona tylko Wojennemu związkowi dla handlu nasieniem koniczyny według wskazówek Ministra rolnictwa.

§ 4.

Polityczna władza krajowa może wezwać posiadacza nasienia czerwonej koniczyny, aby o ile ono nie jest mu potrzebne do jego własnego zasiewu, dostawił je Wojennemu związkowi dla handlu nasieniem koniczyny.

Jeżeli posiadacz wzbrania się uczynić zadość temu wezwaniu, natenczas polityczna władza krajowa ma orzec o obowiązku oddania zapasów Wojennemu związkowi dla handlu nasieniem koniczyny i zarządzić w razie potrzeby przymusowe odebranie.

Polityczna władza krajowa ustanawia cenę na podstawie opinii Wojennego związku dla handlu nasieniem koniczyny z uwzględnieniem cen najwyższych oznaczonych w § 1.

§ 5.

Przesyłki nasienia czerwonej koniczyny mogą koleje żelazne lub przedsiębiorstwa żeglugi pałowej przyjmować do przewozu tylko wówczas, jeśli do dokumentów przewozowych dołączono dla każdej przesyłki poświadczenie transportowe, wystawione przez Wojenny związek dla handlu nasieniem koniczyny według dołączonego wzoru.

Przesyłki, które w chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zostały już do zakładu

transportowego dostawione, nie podpadają pod te postanowienia.

Nie potrzeba takich poświadczeń przewozowych dla przesyłek zarządu wojskowego ani dla przesyłek z zagranicy celnej, z Węgier lub z Bosni i Hercegowiny.

§ 6.

Wszystkie organizacje rolnicze i wszystkich uprawnionych handlarzy nasion, którzy z jedną z wymienionych w § 7. stacyi kontroli nasion zawarli na podstawie obowiązujących przepisów umowę co do poręczania jakości i dodatkowej kontroli towaru (tak zwane firmy umowne), łączą się na czas trwania mocy obowiązującej niniejszego rozporządzenia w Wojenny związek dla handlu nasieniem koniczyny z siedzibą w Wiedniu.

§ 7.

Za stacye kontroli nasion, których firmy umowne są członkami Wojennego związku dla handlu nasieniem koniczyny, mają być uważane aż do dalszego zarządzenia następujące zakłady:

C. k. stacya kontroli nasion we Wiedniu,

Krajowa rolniczo-chemiczna stacya doświadczalna i kontroli nasion w Gracu.

Krajowa rolniczo-chemiczna stacya doświadczalna i kontroli nasion w Marburgu n. Drawą,

Rolniczo-chemiczny zakład doświadczalny i badania środków żywności dla Krainy w Lublanie.

Stacya kontroli nasion centralnego kolegium rady kultury krajowej dla królestwa Czech w Pradze,

Morawski krajowy rolniczy zakład doświadczalny w Bernie,

Krajowa rolniczo-botaniczna stacya doświadczalna we Lwowie.

Rolnicza stacya doświadczalna c. k. uniwersytetu jagiellońskiego w Krakowie.

§ 8.

Handlarze i organizacje rolnicze, które roszczą sobie prawo należenia do Wojennego związku dla handlu nasieniem koniczyny, mają do dnia 10. grudnia 1916 wykazać Ministerstwu rolnictwa istnienie wymogów potrzebnych do tego członkostwa.

Minister rolnictwa może w porozumieniu z Ministrem handlu, po wysłuchaniu wchodzących w rachubę stacyi kontroli nasion zarządzić przyjęcie do Wojennego związku także innych upoważnionych handlarzy lub stowarzyszeń rolniczych.

Ewentualne odmówienie przyjęcia następuje bez podania powodów.

§ 9.

Wojenny związek dla handlu nasieniem konicznej jest osobą prawniczą. Zastępuje go na zewnątrz prezydent lub jego zastępca. Tych uprawnia Minister rolnictwa w porozumieniu z Ministrem handlu.

§ 10.

Do Wojennego związku dla handlu nasieniem konicznej należą prócz wymienionych w §§ 3., 4. i 5., nadto jeszcze następujące zadania:

1. Przedkładanie Ministerstwu rolnictwa wniosków i opinii we wszystkich kwestiach, odnoszących się do obrotu nasieniem konicznej.

2. Nadzorowanie handlu nasieniem czerwonej konicznej przez ządanie peryodycznych wykazów o dokonanych przez członków zakupów i sprzedaży.

3. Współdziałanie w wydawaniu zarządzeń dla podniesienia jakości nasienia konicznej.

4. Przeprowadzanie innych zadań, które Minister rolnictwa może osobnym zarządzeniem poruczyć związkowi.

§ 11.

Prawne stosunki Wojennego związku dla handlu nasieniem konicznej będą uregulowane statutem, który Minister rolnictwa wyda w porozumieniu z Ministrem handlu.

Członkowie związku mają wypełniać nałożone na nich w statucie zobowiązania i stosować się do zarządzeń związku, wydanych na podstawie statutu.

§ 12.

Wojenny związek dla handlu nasieniem konicznej stoi pod nadzorem państwowym, który wykonują komisarze rządowi, mianowani przez Ministra rolnictwa w porozumieniu z Ministrem handlu.

§ 13.

Czynności prawne, sprzeciwiające się postanowieniom niniejszego rozporządzenia, są nieważne. To samo odnosi się także do takich umów o kupno

i dostawę, zawartych przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia, o ile umowy te nie są jeszcze wykonane.

Roszczenia o wynagrodzenie szkody z powodu niewykonania, powstałe przed początkiem obowiązywania niniejszego rozporządzenia pozostają nieknięte. Wykonanie jest jednak także i w tym przypadku zabronione.

§ 14.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia i wydanych na jej podstawie przepisów, jakoteż za każde współdziałanie w udaremnianiu zobowiązań, tem rozporządzeniem nałożonych, o ile czyny te nie podlegają surowszemu ukaraniu, będzie karata polityczna władza powiatowa grzywnami do 5000 koron lub aresztem do sześciu miesięcy.

Jeżeli przekroczenia dopuści się przemysłowiec, można nadto, o ile zachodzą wymogi § 133. b. ustęp 1., lit. a, ustawy przemysłowej, zarządzić odebranie uprawnienia przemysłowego.

§ 15.

Jeżeli członek Wojennego związku dla handlu nasieniem konicznej dopuści się kilkakrotnie przekroczenia postanowień niniejszego rozporządzenia lub statutu, wydanego dla Wojennego związku (§ 11.), natenczas Minister rolnictwa może w porozumieniu z Ministrem handlu zarządzić wykluczenie tego członka ze związku.

§ 16.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w dniu 15. grudnia 1916.

Począwszy od tego dnia nie ma zastosowania do przesyłek nasienia czerwonej konicznej rozporządzenie ministerjalne z dnia 25. lutego 1916, Dz. u. p. Nr. 54, dotyczące poświadczeń transportowych dla nasienia konicznej.

Schwartzenu wtr.

Stibral wtr.

Schaible wtr.

Clam-Martinic wtr.

Poświadczenie transportowe

dla nasienia czerwonej koniczyny.

Imię i nazwisko posyłającego .....

w ..... jest uprawniony do przewiezienia

..... kg nasienia czerwonej koniczyny

a to w czasie od ..... do .....

z (nazwa stacji nadania) .....

do (nazwa stacji przeznaczenia) .....

(koleją lub okrętem parowym) ..... pod adresem (imię i nazwisko

oraz miejsce zamieszkania odbiorcy) .....

Wiedeń, dnia ..... 191 .....

**Wojenny związek dla handlu nasieniem
koniczyny.**

Poświadczenie to należy dołączyć trwale do dokumentu przewozowego
Dołączenie poświadczenia należy uwidocznić w dokumencie przewozowym.
Poświadczenie odbierze stacja przeznaczenia

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXXXIX. — Wydana i rozesłana dnia 28. listopada 1916.

Treść: (397, 398.) 397. Obwieszczenie w sprawie przedłużenia terminu dla ukończenia budowy i puszczenia w ruch kolei lokalnej z Ruprechtshofen do Gresten. — 398. Rozporządzenie w sprawie wydania dodatkowych postanowień do rozporządzenia ministeryalnego z dnia 26. kwietnia 1916, dotyczącego badania zapasów towarów lnianych oraz ograniczeń przeróbki i sprzedawania przędzy lnianej i towarów lnianych.

397.

Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych dnia 21. listopada 1916

w sprawie przedłużenia terminu dla ukończenia budowy i puszczenia w ruch kolei lokalnej z Ruprechtshofen do Gresten.

Na zasadzie Najwyższego upoważnienia przedłuża się ustanowiony w § 2. dokumentu koncepcyjnego z dnia 5. marca 1913, Dz. u. p. Nr. 40, termin dla ukończenia budowy i puszczenia w ruch kolei lokalnej z Ruprechtshofen do Gresten, aż do dnia 1. października 1918.

Schaible wlr.

398.

Rozporządzenie Ministra handlu i Ministra obrony krajowej z dnia 23. listopada 1916

w sprawie wydania dodatkowych postanowień do rozporządzenia ministeryalnego z dnia 26. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 117, dotyczącego badania zapasów towarów lnianych oraz ograniczeń prze-

róbki i sprzedawania przędzy lnianej i towarów lnianych.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się w ślad rozporządzenia ministeryalnego z dnia 8. września 1916, Dz. u. p. Nr. 296, co następuje:

§ 1.

W miesiącu grudniu 1916 i styczniu 1917 dozwala się na swobodne użycie oznaczonych poniżej ilości towarów wymienionych w drugim ustępie § 3. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 26. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 117, według stanu zasobów z dnia 28. listopada 1916, a to miesięcznie:

Dla handlarzy drobiazgowych, to jest takich handlarzy, którzy sprzedają wyłącznie lub przeważnie towar krajany:

Z towaru surowego 200 m albo 10% zasobów tego towaru z dnia 28. listopada 1916, lecz conajwyżej	500 m;
z towaru białego 250 m albo 10% zasobów tego towaru z dnia 28. listopada 1916, lecz conajwyżej	500 m;
z farbowanego, drukowanego lub pstro tkanego towaru 150 m lub 10% zasobów tego towaru z dnia 28. listopada 1916, lecz conajwyżej	300 m;

z towaru impregnowanego 100 m lub 10% zasobów tego towaru z dnia 28. listopada 1916, lecz conajwyżej . . . . . 200 m;
z artykułów konfekcyjnych, wymienionych w § 1., d) i e) rozporządzenia ministeryalnego z dnia 26. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 117, aż do 10% zasobów każdego poszczególnego artykułu z dnia 28. listopada 1916.

Wykluczone od tego uwolnienia są materiały według przepisu zarządu wojskowego. To też zapasy tych materiałów pomija się przy obliczaniu stopy procentowej uwolnionych do użycia towarów.

Kto chce uczynić użytek z tego wojnego użycia, musi wypełnić warunki przepisane na końcu § 4., punkt 2. i 3. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 26. kwietnia 1916. Dz. u. p. Nr. 117.

§ 2.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

Georgi wkr.

Stibral wkr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXC. — Wydana i rozestana dnia 1. grudnia 1916.

Treść: (№ 399—402.) 399. Obwieszczenie w sprawie wydania znaczków stemplowych w kategoriach wartości po 60 i 80 halerzy. — 400. Rozporządzenie w sprawie rozkładu powszechnego podatku zarobkowego za rok 1916. — 401. Obwieszczenie, dotyczące rozpoczęcia działalności przez Urząd dla wyżywienia ludności. — 402. Obwieszczenie w sprawie statutu Urzędu dla wyżywienia ludności.

399.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 20. listopada 1916,
w sprawie wydania znaczków stemplowych w kategoriach wartości po 60 i 80 halerzy.

Począwszy od dnia 15. grudnia 1916 puszcza się w obieg znaczki stemplowe w kategoriach wartości po 60 i 80 halerzy w takiej formie i wyposażeniu, jakie są przepisane dla znaczków kategorii halerzowych rozporządzeniem Ministerstwa skarbu z dnia 20. października 1909, Dz. u. p. Nr. 163.

Marek wlr.

400.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 25. listopada 1916,

w sprawie rozkładu powszechnego podatku zarobkowego za rok 1916.

Na zasadzie § 3. rozporządzenia cesarskiego z dnia 2. lipca 1916, Dz. u. p. Nr. 210, rozporządza się, że istotne zmiany w kontyngentach towarzystw, wynikające z uchwał komisji kontyngentowej (§ 53. do 55. u. o pod. osob.), należy uwzględnić w drodze ponownego rozkładu za rok 1916.

Minister skarbu postanowi po wysłuchaniu komisji kontyngentowej, w których towarzystwach podatkowych należy przedsiębrać ponowny rozkład.

Wypośredkowany w tych przypadkach nowy procent rozkładu ma znaleźć zastosowanie także przy przypisaniu poza kontyngentem podatku zarobkowego za rok 1916.

O wyniku ponownego rozkładu za rok 1916 należy zawiadomić podatników dodatkowym nakazem zapłaty, wygotowanym stosownie do § 57. ustawy o podatkach osobistych, od którego można się odwołać po myśli przepisu § 59. u. o pod. osob.

Marek wlr.

401.

Obwieszczenie Prezydenta Ministrów z dnia 30. listopada 1916,
dotyczące rozpoczęcia działalności przez Urząd dla wyżywienia ludności.

Urząd dla wyżywienia ludności, utworzony rozporządzeniem całego Ministerstwa z dnia 13. listopada 1916, Dz. u. p. Nr. 383, rozpocznie swoją działalność w dniu 1. grudnia 1916.

Z tą samą chwilą ma zastanowić swoją czynność istniejący w Ministerstwie spraw wewnętrznych Urząd aprowizacyjny.

Koerber wlr.

402.**Obwieszczenie Prezydenta Ministrów z dnia 30. listopada 1916,****w sprawie statutu Urzędu dla wyżywienia ludności.**

W wykonaniu § 2. rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 13. listopada 1916, Dz. u. p. Nr. 383, wydaje się następujący statut:

§ 1.**Postanowienia ogólne.**

Kierownictwo należy do prezydenta, w razie doznania przezeń przeszkody do pierwszego względnie drugiego wiceprezydenta.

W swoim zakresie działania wydaje prezydent swoje zarządzenia z własnej mocy nie będąc związanym przytem zgodą innych władz centralnych. Ma on zasięgać zatwierdzenia Prezydenta Ministrów stosownie do jego wskazówek ogólnych lub wydanych w każdym poszczególnym przypadku.

Urząd dla wyżywienia ludności znosi się bezpośrednio ze wszystkimi państwami i autonomicznymi władzami i urzędami.

§ 2.**Dyrekcya.**

Dla prowadzenia spraw dodana jest prezydentowi dyrekcya, składająca się z obydwu wiceprezydentów i co najmniej 7 członków, których mianuje Prezydent Ministrów. Jeden członek dyrekcji będzie zamianowany za zgodą Ministra wojny z kół zarządu wojskowego.

W celu uproszczenia postępowania należy zapraszać także reprezentantów innych władz centralnych od przypadku do przypadku na posiedzenia, jeżeli chodzi o ważne interesa tych władz. W szczególności we wszystkich sprawach, stojących w łączności z publiczną służbą zdrowia, należy powoływać reprezentanta państwowego zarządu sanitarnego.

Prezydent może powołać również do obrad zastępców czynników interesowanych, oraz rzeczoznawców lub osoby mogące udzielić wyjaśnień.

On może poszczególnym dyrektorom poruczyć pewne oznaczone zadania jak nie mniej kierownictwo całych grup interesów.

Mianowani przez Prezydenta Ministrów dyrektorowie mają złożyć przyrzeczenie.

O ile dyrektorowie nie są czynnymi urzędnikami państwowymi, pobierają oni odpowiednie należności funkcyjne a w razie jeżeli mieszkają poza Wiedniem, mają prawo do wynagrodzenia kosztów podróży.

§ 3.**Rada wyżywienia.**

Celem omawiania ogólnych kwestyi wyżywienia ludności, rozpatrywania zamierzonych lub już wydanych zarządzeń i sposobu ich przeprowadzenia, celem podnoszenia życzeń i zażeń, słowem jako organ pośredniczący między Urzędem a ludnością służy rada wyżywienia. Składa się ona co najmniej z 40 członków.

Dyrektor lub urzędnik Urzędu dla wyżywienia ludności nie może być członkiem rady wyżywienia.

Istniejąca przyboczna rada aprowizacyjna wejdzie w skład rady wyżywienia i będzie rozszerzona do wspomnianej liczby przez powołanie członków z kół konsumentów.

Porządek czynności dotychczasowej przybocznej rady aprowizacyjnej pozostaje nadal w mocy z uwzględnieniem zmian, spowodowanych nową organizacją.

Prezydent rady wyżywienia ma prawo być obecnym na posiedzeniach dyrekcji.

§ 4.**Organa doradcze.**

Prezydent ma prawo celem wydawania opinii jakoteż opracowywania poszczególnych kwestyi wyżywienia powoływać według potrzeby do współdziałania osoby rozumiejące się na rzeczy z poza urzędu.

§ 5.**Personal.**

Przydzielenie potrzebnej ilości czynnych urzędników państwowych i innych funkcjonaryszy państwowych skuteczni Prezydent Ministrów w porozumieniu z odnośnymi Ministerstwami.

Przyjmowanie pomocniczych sił kancelaryjnych i urzędników kontraktowych należy do prezydenta urzędu.

Koerber wh.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXCI. — Wydana i rozesłana dnia 3. grudnia 1916.

Treść: № 403. Rozporządzenie, dotyczące użycia papierów wartościowych piątej austriackiej pożyczki wojennej do uiszczenia podatku od zysków wojennych.

403.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 27. listopada 1916,

dotyczące użycia papierów wartościowych piątej austriackiej pożyczki wojennej do uiszczenia podatku od zysków wojennych.

Papierów wartościowych piątej austriackiej pożyczki wojennej i to zarówno zapisów długu czterdziestoletniej $5\frac{1}{2}\%$ owej, umarzającej się pożyczki państwowej, jakoteż płatnych w dniu 1. czerwca 1922 $5\frac{1}{2}\%$ owych państwowych honów skarbowych, można użyć do zapłaty podatku od zysków wojennych.

Przyjmuje się przytem w miejsce zapłaty zapisy długu czterdziestoletniej umarzającej się pożyczki państwowej za kwotę 92 K, a państwowe bony skarbowe za kwotę 96 K od każdych 100 K nominalnej wartości.

Przy zapłacie podatku od zysków wojennych zapomocą poświadczeń tymczasowych należy policzyć na rzecz strony $5\frac{1}{2}\%$ owe odsetki od dnia 1. grudnia 1916 aż do dnia zapłaty.

Jeżeli części czwartej i piątej pożyczki wojennej złożono w celu wymiany, natenczas zwróci się kwotę nominalną, nie użytą do umorzenia podatku, w częściach tej emisji, do której należy część, oznaczona przez podalnika przy złożeniu jako papier wartościowy, przeznaczony do wymiany. Jeżeli jednak złożono państwowe bony skarbowe równocześnie z częściami umarzających się pożyczek państwowych, wówczas można wymienić tylko część tego ostatniego rodzaju pożyczki. Jeżeli podalnik przy sposobności złożenia papierów nie uczyni użytku z przysługującego mu prawa wyboru, to uskuteczni się zwrot według wyboru urzędu pocztowych kas oszczędności.

Zresztą mają odpowiednie zastosowanie postanowienia obwieszczenia Ministerstwa skarbu z dnia 18. kwietnia 1916. Dz. u. p. Nr. 109. artykułu 30., ustęp 2. rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 8. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 247, jakoteż rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 25. września 1916. Dz. u. p. Nr. 332.

Marek wtr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,
także w roku 1917. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słowenskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1917** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzednim złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać przez dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik	1849 za . . .	4 K 20 h	Rocznik	1872 za . . .	6 K 40 h	Rocznik	1895 za . . .	7 K — h
"	1850 " . . .	10 " 50 "	"	1873 " . . .	6 " 60 "	"	1896 " . . .	7 " — "
"	1851 " . . .	2 " 60 "	"	1874 " . . .	4 " 60 "	"	1897 " . . .	15 " — "
"	1852 " . . .	5 " 20 "	"	1875 " . . .	4 " — "	"	1898 " . . .	6 " — "
"	1853 " . . .	6 " 30 "	"	1876 " . . .	3 " — "	"	1899 " . . .	10 " — "
"	1854 " . . .	8 " 40 "	"	1877 " . . .	2 " — "	"	1900 " . . .	7 " — "
"	1855 " . . .	4 " 70 "	"	1878 " . . .	4 " 60 "	"	1901 " . . .	6 " — "
"	1856 " . . .	4 " 90 "	"	1879 " . . .	4 " 60 "	"	1902 " . . .	7 " 50 "
"	1857 " . . .	5 " 70 "	"	1880 " . . .	4 " 40 "	"	1903 " . . .	9 " — "
"	1858 " . . .	4 " 80 "	"	1881 " . . .	4 " 40 "	"	1904 " . . .	5 " — "
"	1859 " . . .	4 " — "	"	1882 " . . .	6 " — "	"	1905 " . . .	6 " — "
"	1860 " . . .	3 " 40 "	"	1883 " . . .	5 " — "	"	1906 " . . .	12 " — "
"	1861 " . . .	3 " — "	"	1884 " . . .	5 " — "	"	1907 " . . .	13 " — "
"	1862 " . . .	2 " 80 "	"	1885 " . . .	3 " 60 "	"	1908 " . . .	9 " — "
"	1863 " . . .	2 " 80 "	"	1886 " . . .	4 " 60 "	"	1909 " . . .	8 " 50 "
"	1864 " . . .	2 " 80 "	"	1887 " . . .	5 " — "	"	1910 " . . .	8 " 40 "
"	1865 " . . .	4 " — "	"	1888 " . . .	8 " 40 "	"	1911 " . . .	7 " — "
"	1866 " . . .	4 " 40 "	"	1889 " . . .	6 " — "	"	1912 " . . .	12 " 50 "
"	1867 " . . .	4 " — "	"	1890 " . . .	5 " 40 "	"	1913 " . . .	9 " 50 "
"	1868 " . . .	4 " — "	"	1891 " . . .	6 " — "	"	1914 " . . .	15 " — "
"	1869 " . . .	6 " — "	"	1892 " . . .	10 " — "	"	1915 " . . .	11 " 70 "
"	1870 " . . .	2 " 80 "	"	1893 " . . .	6 " — "			
"	1871 " . . .	4 " — "	"	1894 " . . .	6 " — "			

Cena handlowa za rocznik 1916 będzie podana do wiadomości z początkiem stycznia 1917.

Pojedyncze roczniki **wydan w innych siedmiu językach** od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przysznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które **zagięły** lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej **w przeciągu czterech tygodni** po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej **w przeciągu sześciu tygodni** po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za **opłatą ceny handlowej** ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ **wszystkie roczniki wydania niemieckiego** począwszy od roku 1849. i **wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach** począwszy od roku 1870. są **całkowicie uzupełnione**, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., **nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część** wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwia się uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części pożągu materyi.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXVII. — Wydana i rozesłana dnia 6. grudnia 1916.

Treść: M 404. Rozporządzenie w sprawie handlu choinkami, świecami do choinek i na święto Bożego Narodzenia.

404.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 5. grudnia 1916

w sprawie handlu choinkami, świecami do choinek
i na święto Bożego Narodzenia.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Polityczne władze krajowe i za ich upoważnieniem polityczne władze pierwszej instancji są upoważnione do przepisania cen najwyższych dla sprzedaży choinek na sztuki i dla sprzedaży w handlu drobnym świec do choinek i na święto Bożego Narodzenia, tudzież do zarządzenia

uwidocznienia tych cen i do wydania ograniczających postanowień, jakie ilości świec do choinek lub na święto Bożego Narodzenia można wydawać poszczególnym kupującym.

§ 2.

Za przekroczenia zarządzeń, wydanych na zasadzie niniejszego rozporządzenia przez polityczne władze krajowe lub polityczne władze pierwszej instancji, będą karą polityczne władze pierwszej instancji grzywną do 5000 koron lub według swego uznania aresztem do sześciu miesięcy, o ile to działanie nie podlega karze surowszej.

§ 3.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Schwartzenau wlr.

Stibral wlr.

Clam-Martinić wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte 1. 24,
także w roku 1917. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słowenskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1917** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte 1. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyla się abonementem tylko po poprzednim złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik 1849 za	4 K 20 h	Rocznik 1872 za	6 K 40 h	Rocznik 1895 za	7 K — h
1850 " 10	50 "	1873 " 6	60 "	1896 " 7	— "
1851 " 2	60 "	1874 " 4	60 "	1897 " 15	— "
1852 " 5	20 "	1875 " 4	— "	1898 " 6	— "
1853 " 6	30 "	1876 " 3	— "	1899 " 10	— "
1854 " 8	40 "	1877 " 2	— "	1900 " 7	— "
1855 " 4	70 "	1878 " 4	60 "	1901 " 6	— "
1856 " 4	90 "	1879 " 4	60 "	1902 " 7	50 "
1857 " 5	70 "	1880 " 4	40 "	1903 " 9	— "
1858 " 4	80 "	1881 " 4	40 "	1904 " 5	— "
1859 " 4	— "	1882 " 6	— "	1905 " 6	— "
1860 " 3	40 "	1883 " 5	— "	1906 " 12	— "
1861 " 3	— "	1884 " 5	— "	1907 " 13	— "
1862 " 2	80 "	1885 " 3	60 "	1908 " 9	— "
1863 " 2	80 "	1886 " 4	60 "	1909 " 8	50 "
1864 " 2	80 "	1887 " 5	— "	1910 " 8	40 "
1865 " 4	— "	1888 " 8	40 "	1911 " 7	— "
1866 " 4	40 "	1889 " 6	— "	1912 " 12	50 "
1867 " 4	— "	1890 " 5	40 "	1913 " 9	50 "
1868 " 4	— "	1891 " 6	— "	1914 " 15	— "
1869 " 6	— "	1892 " 10	— "	1915 " 11	70 "
1870 " 2	80 "	1893 " 8	— "		
1871 " 4	— "	1894 " 6	— "		

Cena handlowa za rocznik 1916 będzie podana do wiadomości z początkiem stycznia 1917.

Pojedyncze roczniki **wydań w innych siedmiu językach** od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przysznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które **zagięły** lub doszły w **stanie wadliwym**, należy reklamować najpóźniej w **przeciągu czterech tygodni** po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej w **przeciągu sześciu tygodni** po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg 1. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za **opłatą ceny handlowej** (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ **wszystkie roczniki wydania niemieckiego** począwszy od roku 1849. i **wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach** począwszy od roku 1870. są **całkowicie uzupełnione**. przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte 1. 24., nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, **lecz nawet każdą z osobna część** wszystkich tych roczników po cenie handlowej (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwiające jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXCIII. — Wydana i rozesłana dnia 7. grudnia 1916.

Treść: 405. Rozporządzenie, dotyczące zajęcia i dostawy cylindrów miedzianych z pieców kąpielowych.

405.

Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny z dnia 6. grudnia 1916,

dotyczące zajęcia i dostawy cylindrów miedzianych z pieców kąpielowych.

Na zasadzie §§ 24. i 27. ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, dotyczącej świadczeń wojennych, i rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Cylindry miedziane („kociołki“) z pieców kąpielowych, opalanych węglem lub drzewem, zajmują się na cele wojenne i należy je dostawić według przepisów tego rozporządzenia.

§ 2.

Posiadacze i przechowcy takich pieców a tak samo producenci i handlarze mają przedewszystkiem najdalej do dnia 15. stycznia 1917 przedłożyć doniesienie następującej treści miejscu zgłoszenia, przeznaczonemu dla każdej gminy przez zwierzchność gminną.

Doniesienie ma zawierać:

1. miejsce (gminę, ulicę, numer domu), gdzie piece się znajdują,

2. ilość pieców,

3. wiążące prawnie oświadczenie posiadacza, czy on sam postara się o ewentualny przedmiot zastępczy czy też prosi o dostarczenie tego przedmiotu (cylindra z cynkowanej blachy żelaznej),

4. imię i nazwisko oraz adres posiadacza.

Zwierzechności gminne mają doniesienia te przesłać do 25. stycznia 1917 władzy politycznej I. instancji w celu dalszego przesłania ich do c. k. Centralnej komisji rekwizycyjnej (Wiedeń. I., Ministerstwo wojny).

§ 3.

Posiadacze pieców kąpielowych, którzy nie prosili o dostarczenie przedmiotu zastępczego, mają cylindry miedziane sprzedać z wolnej ręki do dnia 25. lutego 1917, Tow. akc. Centrali dla metali w Wiedniu albo aż do tego dnia przesłać je do właściwej c. k. komisji odbiorczej dla metali i stopów (Grac, Praga, Solnogród, Wiedeń-dworzec północno-zachodni; rozporządzenie ministerjalne z dnia 19. marca 1915, Dz. u. p. Nr. 66).

§ 4.

W razie dostawienia cylindrów miedzianych do komisji odbiorczej ustali się wynagrodzenie na zasadzie postanowień rozporządzenia ministerjalnego z dnia 14. listopada 1914, Dz. u. p. Nr. 326, do § 18 : 2, ustęp drugi, po 5 koron od kilograma wagi czystej miedzi. Nadto zarząd wojskowy zwróci nadsyłającemu kosztła transportu.

Przy nadaniu na kolej należy postarać się o stwierdzenie przez urząd kolejowy ilości i wagi nadanego towaru.

Równocześnie z nadaniem cylindrów na kolej należy przesłać do właściwej komisji odbiorczej spis dostawianych cylindrów miedzianych. W spisie tym należy wymienić: posiadacza lub przechowcę, powiat polityczny i miejsce, gdzie cylinder miedziany dotychczas był ustawiony, miejscowość, z której się go wysyła, znamiona, które mają być na przesyłce trwale umieszczone, ile możności drukiem kolorowym, stwierdzoną przez urząd kolejowy ilość i wagę brutto nadanych towarów i wagę netto przesyłanych cylindrów miedzianych. Spis ten ma być podpisany przez wysyłającego.

Jeśli chodzi o cylindry miedziane z pieców kąpielowych, znajdujących się w miejscu urzędowania komisji odbiorczej lub w jego najbliższej okolicy, które nie mają być zatem przewożone koleją lecz dowieszone wozem, natenczas należy najdalej do dnia 25. lutego 1917, przesłać najpierw wspomniane spisy do właściwej komisji odbiorczej, poczem ta ostatnia oznaczy dzień i miejsce dostawy.

§ 5.

Drugi równobrzmiący egzemplarz wspomnianego w § 4. spisu należy przesłać bezpośrednio do c. k. Centralnej komisji rekwizycyjnej (Wiedeń, I., Ministerstwo wojny).

Posiadacze pieców kąpielowych, którzy sprzedają cylindry miedziane Tow. akc. Centrali dla metali, mają o tem donieść także Centralnej komisji rekwizycyjnej.

§ 6.

Jeżeli posiadacz pieca kąpielowego prosił o dostarczenie przedmiotu zastępczego, natenczas będą poczynione starania o ten przedmiot, przy czem przypadające wynagrodzenie odpada.

Posiadacz ma w takim razie wpisać do druku, dostarczonego mu na podstawie jego zgłoszenia, daty, dotyczące wymiaru pieców i inne potrzebne daty.

§ 7.

Cylindry miedziane wolno oddawać tylko z przestrzeganiem zawartych w § 3. przepisów albo organom i przedsiębiorstwom, które zostały upoważnione do wymiany po myśli § 6. przez Ministerstwo handlu w porozumieniu z Ministerstwem obrony krajowej lub przez władze w powyższy sposób do tego upoważnione.

Taksamo odbiór cylindrów miedzianych jest dozwolony tylko z przestrzeganiem tego przepisu.

§ 8.

Do nadzoru nad przestrzeganiem przepisów tego rozporządzenia przeznaczy Ministerstwo handlu inspektorów przemysłowych lub inne nadające się do tego organa.

W tym celu można zwiedzać urzędownie ubikacje składowe i inne zakłady i wglądać do ksiąg przedsiębiorstwa.

§ 9.

Za działania wbrew przepisom tego rozporządzenia będą karani politycznie władze I. instancyi aresztem do sześciu miesięcy lub grzywną do 5000 koron, o ile działania te nie podpadają pod surowsze postanowienie karne.

§ 10.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Georgi wtr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć CXCIV. — Wydana i rozesłana dnia 7. grudnia 1916.

Treść: № 406. Rozporządzenie w sprawie wprowadzenia niektórych zarządzeń oszczędnościowych przy oświetlaniu i opalaniu.

406.

Rozporządzenie Ministrów spraw wewnętrznych i handlu w porozumieniu z Ministrem robót publicznych z dnia 6. grudnia 1916

w sprawie wprowadzenia niektórych zarządzeń oszczędnościowych przy oświetlaniu i opalaniu.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

W przemysłach, w których sprzedaż towarów odbywa się w ubikacjach kupieckich otwartych dla ruchu klientów, wyjąwszy sklepy z żywnością, należy ubikacje te wraz z należącymi do nich kantorami i magazynami zamykać w czasie do dnia 30. kwietnia 1917 najdalej o godzinie 7. wieczorem.

W sklepach, w których sprzedaje się w tym samym lokalu środki żywności i inne artykuły, wolno po godzinie 7. wieczór wydawać tylko środki żywności.

Postanowienia te mają zastosowanie także do obrotu towarów w konsumach i innych stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych.

§ 2.

Jeżeli polityczna władza powiatowa czego innego nie zarządzi, postanowienia § 1. nie mają zastosowania:

1. do dni powszednich w czasie od dnia 15. do 23. grudnia włącznie;

2. do robót w celu sporządzenia inwentarza;

3. do zmiany lokalu i urządzania na nowo przedsiębiorstwa, tudzież

4. do robót, które muszą być bezzwłocznie przedsiębrane dla zapobieżenia psuciu się towarów lub w innych koniecznych wypadkach.

§ 3.

Przepis ustawy z dnia 14. stycznia 1910, Dz. u. p. Nr. 19, dotyczącej czasu trwania pracy i zamykania sklepów w przemysłach handlowych i przedsiębiorstwach pokrewnych, tudzież wydane na zasadzie tej ustawy zarządzenia politycznych władz krajowych będą dotknięte postanowieniami niniejszego rozporządzenia tylko o tyle, o ile to ostatnie zarządza dalej idące ograniczenia co do zamykania sklepów w przemysłach handlowych i pokrewnych przedsiębiorstwach kupieckich.

§ 4.

O ile nie istnieje lub nie zostanie ustanowiona wcześniejsza godzina policyjna, nie wolno aż do dalszego zarządzenia trzymać otworem lokalności gospodnio-szynkarskich po godzinie 11. wieczór, zaś kawiarni po godzinie 12. w nocy.

§ 5.

Oświetlanie wystaw, do którego używa się więcej niż jednego płomienia, należy przy 2 płomieniach ograniczyć do połowy, przy większej ilości płomieni do jednej trzeciej dotychczasowego wymiaru, o ile polityczna władza powiatowa w zasługujących na uwzględnienie przypadkach nie zezwoli na wyjątek.

Władza ta ustanawia także wymiar oświetlenia w razie otwarcia nowych zakładów.

Zakazuje się oświetlania z zewnątrz teatrów, lokali zabawowych i kupieckich, gospód i kawiarni itp., oświetlania szyldów z nazwiskiem lub firmą tudzież wszelkiego innego oświetlania dla wywołania wrażenia (reklamy).

Postanowienia te nie mają zastosowania do oświetlania elektrycznego w takim razie, jeżeli

użyty do tego prąd elektryczny wytwarzany jest wyłącznie siłą wodną.

§ 6.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia i wydanych na jego podstawie przepisów będzie karała władza polityczna grzywną do dwóch tysięcy koron lub aresztem do trzech miesięcy, zaś w razie istnienia okoliczności obciążających grzywną do pięciu tysięcy koron lub aresztem do sześciu miesięcy.

§ 7.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w trzecim dniu po ogłoszeniu.

Trnka wlr.

Schwartzenau wlr.

Stibral wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXCIV. — Wydana i rozesłana dnia 10. grudnia 1916.

Treść: (M 407.—409.) 407. Obwieszczenie, w sprawie zmiany granic północnych obszarów wojennych w obrębie królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych. — 408. Reskrypt, w sprawie wydania nowych banknotów po 50 koron z datą 2. stycznia 1914. — 409. Reskrypt, w sprawie wydania nowych banknotów po 1 K z datą 1. grudnia 1916.

407.

Obwieszczenie Ministra spraw wewnętrznych z dnia 7. grudnia 1916,

w sprawie zmiany granic północnych obszarów wojennych w obrębie królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Na zasadzie § 1., ustęp 1., rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 17. sierpnia 1915, Dz. u. p. Nr. 241, wyłączyła Naczelną komenda armii powiat polityczny Skole z północnego szerszego obszaru wojennego i zaliczyła go do północnego ściślejszego obszaru wojennego.

Schwartzenau wkr.

408.

Reskrypt Ministerstwa skarbu z dnia 8. grudnia 1916,

w sprawie wydania nowych banknotów po 50 koron z datą 2. stycznia 1914.

Według przytoczonego poniżej ogłoszenia rozpocznie Bank austriacko-węgierski w dniu 18. grudnia 1916 wydawanie nowych banknotów po 50 K z datą 2. stycznia 1914.

Odwołanie obecnie w obiegu będących banknotów po 50 K z datą 2. stycznia 1902 zastrzega się do czasu późniejszego.

Marek wkr.

Ogłoszenie

o wydaniu nowych biletów bankowych po 50 koron z datą 2. stycznia 1914.

Dnia 18. grudnia 1916 rozpocznie Bank austriacko-węgierski w swoich zakładach głównych w Wiedniu i w Budapeszcie jakoteż we wszystkich filiach wydawanie biletów bankowych 50-koronowych z daty 2. stycznia 1914.

Opis nowych biletów bankowych jest podany w dodatku do niniejszego ogłoszenia.

Postanowienia, dotyczące się odwołania i wycofania obecnie w obiegu będących biletów bankowych 50-koronowych z datą 2. stycznia 1902, będą w swoim czasie osobno do wiadomości podane.

Budapeszt, dnia 23. listopada 1916.

Bank austriacko-węgierski.

Popovics
gubernator.

Pranger
radaea generalny

Schmid
sekretarz generalny

(Dodatek.)

Opis banknotu 50ciokoronowego Banku austriacko-węgierskiego z roku 1914.

Banknoty 50ciokoronowe Banku austriacko-węgierskiego z dnia 2. stycznia 1914 w formacie o szerokości 160 milimetrów a wysokości 100 milimetrów przedstawiają na papierze, zaopatrzonemu na całej powierzchni wodnym drukiem (arabska cyfra pięćdziesiąt w ciemnych sześciokątnych kratkach), podwójny druk na jednej stronie o tekście niemieckim a na drugiej o tekście węgierskim.

Obydwie strony banknotu są tak co do rysunku jak i co do barwy zupełnie różne.

Prawie trzy czwarte formatu obu stron banknotu zajmuje właściwy obraz banknotu, podczas gdy na pozostałej jednej czwartej tylko częściowo drukiem pokrytej, widnieją wolno stojące znaki wodne.

Zadrukowana część niemieckiej strony banknotu zawiera w środku niemiecki tekst z firmą banku w następującym porządku:

„Die Oesterreichisch-ungarische Bank
zahlt gegen diese Banknote bei ihren
Hauptanstalten in Wien und Budapest
sofort auf Verlangen

Fünfzig Kronen

in gesetzlichem Metallgelde.

Wien, 2. Jänner 1914.

OESTERREICHISCH-UNGARISCHE BANK

Popovics
Gouverneur

Wiesenburg
Generalrat

Schmid
Generalsekretär⁴⁴.

Ponad tekstem banknotu widnieje w czworobocznej wężykowatej rozecie idealna głowa kobiety, otoczona dookoła sznurem pereł, na lewo i na prawo od niej po pięć giloszowanych rozet, z których lewa zawiera u góry cesarskiego austriackiego orła, prawa zaś u góry cyfrę „50“.

Obraz banknotu i tło są pstre.

Tło przedstawia wypukło-ornamentalne pole.

Na końcowej prawej ćwiartce banknotu znajduje się w wężykowatej wąskiej ramce wartość banknotu w dziewięciu językach krajowych, a mianowicie:

w górze:

FÜNFZIG KRONEN

pod tem przez ozdoby oddzielone:

PADESÁT KORUN
PIĘCDZIESIĄT KORON
ПЯТЬДЕСЯТЬ КОРОН
CINQUANTA CORONE
PETDESET KRON
PEDESET KRUNA
ПЕДЕСЕТ КРУНА
CINCIZECI COROANE

i w końcu białe na ciemnym tle postanowienie karne:

„Die Nachmachung der
Banknoten wird ge-
setzlich bestraft“.

Na węgierskiej stronie jest rysunek obrazu banknotu w niebieskiej farbie drukowany.

Krańcowa prawa ćwiartka banknotu przedstawia u dołu pstry giloszą otoczony herb krajów świętej korony węgierskiej, ponad tem między liczbą a seryą oznaczenie wartości „ÖTVEN KORONA“.

Na pozostałej części banknotu znajduje się w owalnym wężykowatym polu idealna głowa kobiety, otoczona wężykowatymi ramkami, wykończonemi w białych liniach. Ponad tem na prawo i na lewo widnieje liczba „50“ jasna na ciemnym polu.

Pod idealną głową mieści się węgierski tekst banknotu:

„Az Osztrák-magyar bank e bankjegyért
bárki kívánságára azonnal fizet
bécsi és budapesti főintézeteinél

ÖTVEN KORONA

törvényes érczpenzl. Bécs, 1914 január 2.^{án}

i firma:

„OSZTRÁK-MAGYAR BANK

Popovics
kormányzó

Hertelendy
főtáncos

Schmid
vezérnökár⁴⁴;

następnie w czworobocznych winietach po prawej i po lewej stronie tekstu postanowienie karne:

„A bankjegyek
utánzása a tör-
vény szerint
büntetettelik.“

Tło składa się z kombinacji wypukło-ornamentalnych z cyfrą „50“ i tejsze samej z rombowałą figurą.

409.

Reskrypt Ministerstwa skarbu z dnia 8. grudnia 1916,

w sprawie wydania nowych banknotów po 1 K
z datą 1. grudnia 1916.

Według przytoczonego poniżej ogłoszenia rozpocznie Bank austriacko-węgierski w dniu 21. grudnia 1916 wydawanie nowych banknotów po 1 K z datą 1. grudnia 1916.

Marek wir.

Ogłoszenie

o wydaniu banknotów 1-koronowych Banku austriacko-węgierskiego z datą 1. grudnia 1916.

Dnia 21. grudnia 1916 rozpocznie Bank austriacko-węgierski w swoich zakładach głównych w Wiedniu i w Budapeszcie jakoteż we wszystkich filiach wydawanie banknotów 1-koronowych z datą 1. grudnia 1916.

Opis nowych banknotów jest podany w dodatku do niniejszego ogłoszenia.

Budapeszt, dnia 23. listopada 1916.

BANK AUSTRIACKO-WĘGIERSKI.

Popovics
gubernator.

Zimmermann
radaea generalny.

Schmid
sekretarz generalny.

(Dodatek.)

Opis jednokoronowego banknotu Banku austriacko-węgierskiego z roku 1916.

Banknoty 1-koronowe Banku austriacko-węgierskiego z dnia 1. grudnia 1916 w formacie o szerokości 113 milimetrów a wysokości 68 milimetrów wykonane są na białym welinowym papierze.

Przednia strona banknotu przedstawia w górnej połowie w ozdobnym polu en face dwie idealne głowy oddzielone łaską Merkura. Środkową część łaski nakrywa biała liczba „1“, wykonana na czerwonym polu. Obrazowa część banknotu wykończona w czerwonej farbie, utrzymana jest w tym samym tonie aż do dolnej krawędzi.

Dolna część banknotu zawiera po lewej stronie w języku niemieckim a po prawej stronie w języku węgierskim tekst w następującym porządku:

„Die Oesterreichisch-
ungarische Bank
zahlt gegen diese Bank
note bei ihren Haupt-
anstalten in Wien und
Budapest sofort auf Ver-
langen
EINE KRONE
in gesetzlichem Metall-
gelde.

OESTERREICHISCH-UNGARISCHE BANK - OSZTRÁK-MAGYAR BANK

Wien, 1. Dezember 1916.

Bécs, 1916. évi december 1.-én.

Popovics

Gouverneur-Kormányzó

Wolfurm

Generalrat-Főtanácsos

Schmid

Generalsekretär-Vezetőtitkár.

Między obydwoima tekstami znajduje się czarna gilosza, otaczająca białą liczbę „1“. Po obu stronach firmy na lewo umieszczony jest cesarski austriacki orzeł, na prawo herb krajów świętej korony węgierskiej.

Na odwrotnej stronie banknotu u góry po bokach widnieją dwie winiety, z których prawa zawiera białą liczbę „1“ na szarem polu, lewa określenie wartości banknotu w ośmiu różnych językach krajowych a mianowicie w następującym porządku:

JEDNA KORUNA
JEDNA KORONA
ОДНА КОРОНА
UNA CORONA
ENA KRONA
JEDNA KRUNA
ЈЕДНА КРУНА
UNA COROANĂ

Winiety połączone są u góry ozdobną linią.

Pod winiętami umieszczone jest postanowienie karne:

„Die Nachmachung der A bankjegyek utanzasa u
Banknoten wird gesetz- törvény szerint büntet-
lich bestraft. telik;”

pod tem, na wykończenie obrazu banknotu, ozna-
czenie liczby i seryi.

Obydwie boczne winiety z linią łączącą obejmują częściowo ośmiokątne obramowanie wyko-
nane w czerwonej farbie, które tworząc środek banknotu, sięga aż do dolnej krawędzi i zamyka idealny profil głowy.

Boczne winiety, linia łącząca, postanowienie karne, jakoteż określenie seryi i liczby wykonane są w szarej farbie.

Dziennik ustaw państwa

dl

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte 1. 24,
także w roku 1917. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słowanskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1917** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte 1. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzedniemu złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik	1849 za . . .	4 K 20 h	Rocznik	1872 za . . .	6 K 40 h	Rocznik	1895 za . . .	7 K — h
"	1850 " . . .	10 " 50 "	"	1873 " . . .	6 " 60 "	"	1896 " . . .	7 " — "
"	1851 " . . .	2 " 60 "	"	1874 " . . .	4 " 60 "	"	1897 " . . .	15 " — "
"	1852 " . . .	5 " 20 "	"	1875 " . . .	4 " — "	"	1898 " . . .	6 " — "
"	1853 " . . .	6 " 30 "	"	1876 " . . .	" " — "	"	1899 " . . .	10 " — "
"	1854 " . . .	8 " 40 "	"	1877 " . . .	2 " — "	"	1900 " . . .	7 " — "
"	1855 " . . .	4 " 70 "	"	1878 " . . .	4 " 30 "	"	1901 " . . .	6 " — "
"	1856 " . . .	4 " 90 "	"	1879 " . . .	4 " 60 "	"	1902 " . . .	7 " 50 "
"	1857 " . . .	5 " 70 "	"	1880 " . . .	4 " 40 "	"	1903 " . . .	9 " — "
"	1858 " . . .	4 " 80 "	"	1881 " . . .	4 " 40 "	"	1904 " . . .	5 " — "
"	1859 " . . .	4 " — "	"	1882 " . . .	6 " — "	"	1905 " . . .	6 " — "
"	1860 " . . .	3 " 40 "	"	1883 " . . .	5 " — "	"	1906 " . . .	12 " — "
"	1861 " . . .	3 " — "	"	1884 " . . .	5 " — "	"	1907 " . . .	13 " — "
"	1862 " . . .	2 " 80 "	"	1885 " . . .	3 " 60 "	"	1908 " . . .	9 " — "
"	1863 " . . .	2 " 80 "	"	1886 " . . .	4 " 60 "	"	1909 " . . .	8 " 50 "
"	1864 " . . .	2 " 80 "	"	1887 " . . .	6 " — "	"	1910 " . . .	8 " 40 "
"	1865 " . . .	4 " — "	"	1888 " . . .	8 " 40 "	"	1911 " . . .	7 " — "
"	1866 " . . .	4 " 40 "	"	1889 " . . .	6 " — "	"	1912 " . . .	12 " 50 "
"	1867 " . . .	4 " — "	"	1890 " . . .	5 " 40 "	"	1913 " . . .	9 " 50 "
"	1868 " . . .	4 " — "	"	1891 " . . .	6 " — "	"	1914 " . . .	15 " — "
"	1869 " . . .	6 " — "	"	1892 " . . .	10 " — "	"	1915 " . . .	11 " 70 "
"	1870 " . . .	2 " 80 "	"	1893 " . . .	6 " — "			
"	1871 " . . .	4 " — "	"	1894 " . . .	6 " — "			

Cena handlowa za rocznik 1916 będzie podana do wiadomości z początkiem stycznia 1917.

Pojedyncze roczniki **wydań w innych siedmiu językach** od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przysznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w przeciągu czterech tygodni po ich ukazaniu się, zaś części wydań niemieckich najpóźniej w przeciągu sześciu tygodni po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnoszących wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg 1. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za opłatą ceny handlowej (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ wszystkie roczniki wydania niemieckiego począwszy od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach począwszy od roku 1870. są całkowicie uzupełnione, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte 1. 24, nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h) tym sposobem umożliwiając jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materii.

Rok 1916.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXCVI. — Wydana i rozesłana dnia 13. grudnia 1916.

Treść: (№ 410. i 411.) 410. Rozporządzenie, którem wykonywanie przekazanych sądom egzekucyjnym spraw sądowych dla okręgu sądu powiatowego okolicy Gracu przenosi się na sąd powiatowy w Gracu. — 411. Rozporządzenie w sprawie uregulowania obrotu naftą.

410.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości z dnia 30. listopada 1916,

którem wykonywanie przekazanych sądom egzekucyjnym spraw sądowych dla okręgu sądu powiatowego okolicy Gracu przenosi się na sąd powiatowy w Gracu.

Na zasadzie artykułu XXI. ustawy wprowadzającej ordynację egzekucyjną (ustawa z dnia 27. maja 1896, Dz. u. p. Nr. 78) i § 23. ordynacji egzekucyjnej w brzmieniu noweli, wydanej o uproszczeniu czynności w sądach (rozporządzenie cesarskie z dnia 1. czerwca 1914, Dz. u. p. Nr. 118, artykuł VIII., punkt 7) rozporządza się, jak następuje:

§ 1.

Od dnia 1. stycznia 1917 począwszy przenosi się wykonywanie wszystkich ordynacją egzekucyjną sądom egzekucyjnym przekazanych spraw sądowych dla okręgu sądu powiatowego okolicy Gracu na sąd powiatowy w Gracu, nie naruszając postanowienia § 19. ordynacji egzekucyjnej.

Sąd powiatowy w Gracu ma prowadzić rejestr grabieży (§ 254. o. e.) dla obu okręgów sądowych wspólnie.

§ 2.

Sąd powiatowy w Gracu ma wkraczać także jako sąd egzekucyjny przy opróżnieniach i odbieraniach oraz oddawaniach rzeczy nieruchomości albo ustawowo za nieruchomości uznanych, jakie mają być przymusowo przedsiębrane w okręgu sądu powiatowego okolicy Gracu na podstawie sądowych i pozasądowych wypowiedzeń, sądowych nakazów opróżnienia i odbioru albo sądowych orzeczeń w postępowaniu, tyczącem się najmu lub dzierżawy.

§ 3.

Podania, skierowane do sądu powiatowego okolicy Gracu, do których załatwienia nie jest uprawniony sąd ten w myśl powyższych postanowień, należy przysyłać do załatwienia bezpośrednio sądowi powiatowemu w Gracu.

§ 4.

Sąd powiatowy okolicy Gracu przeniesie na sąd powiatowy w Gracu jako sąd egzekucyjny:

1. w dniu 1. stycznia 1917 akta eo do wiszących spraw, przekazanych w ordynacji egzekucyjnej sądom egzekucyjnym, następnie niezamknięte jeszcze rejestra ze spisami imennymi, rejestr grabieży i księgę egzekucyjną;

2. od przypadku do przypadku akta załatwionych spraw powyższego rodzaju, o ile w tego

rodzaju sprawach należy przedsięwziąć czynność urzędową i o ile zostaje zarządzaniem prowadzenie aktów.

§ 5.

Mas depozytowych, odnoszących się do spraw, oznaczonych w § 4., nie należy przenosić. Sąd powiatowy okolicy Gracu ma jedynie uwiadomić urząd cywilnych depozytów sądowych w Gracu, że temi masami depozytowymi ma prawo rozporządzać sąd powiatowy w Gracu. Należy to zanotować przy poszczególnych masach.

§ 6.

Sprawy przeniesione należy wciągnąć do rejestrów sądu powiatowego w Gracu. Nowy znak aktów należy dodać do ujętego w klamry znaku aktów sądu powiatowego okolicy Gracu. Liczbę czynności tworzy się na podstawie nowego znaku (E IV 3230/15) E VI 5/16. aktów, na przykład:

§ 7.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1917.

Klein wlr

411.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami i za zgodą Ministra wojny z dnia 11. grudnia 1916,

w sprawie uregulowania obrotu naftą.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, rozporządza się, jak następuje:

§ 1.

Dla przeprowadzenia odpowiadającego zapotrzebowaniu rozdziału nafty w państwie tutejszem ustanawia się towarzystwo rozdziału nafty, spółkę z ograniczoną poręką, z siedzibą w Wiedniu, I., Teinfaltstrasse 1. jako Centralę naftową.

Do Centrali naftowej należy także współdziałanie przy skutecznieniu dostaw nafty dla zagranicy celnej.

Centrala naftowa podlega Ministrowi handlu i wykonuje działalność swoją zgodnie z podanemi poniżej postanowieniami i według wskazówek Ministra handlu.

Nadzór państwowy wykonują komisarze rządowi, mianowani przez Ministra handlu, Ministra spraw wewnętrznych i Ministra wojny.

Komisarzy rządowych należy zapraszać zawczasu na wszystkie rozprawy i posiedzenia pełnego zgromadzenia, wydziału i zawiadowców Centrali naftowej, i mają oni prawo każdego czasu zabierać głos i występować z wnioskami, co do których musi być powzięta uchwała.

Następnie są oni uprawnieni żądać zwołania posiedzeń pełnego zgromadzenia, wydziału i zawiadowców, oraz odroczyć wykonanie uchwał pełnego zgromadzenia i wydziału jakoteż zarządzeń zawiadowców na tak długi przeciąg czasu, dopóki nie wyda rozstrzygnięcia Minister handlu — a to, jeżeli odroczenie uskuteczniło wskutek sprzeciwienia się mianowanych przez Ministra spraw wewnętrznych albo Ministra wojny komisarzy rządowych, w porozumieniu z tymi Ministrami. Rozstrzygnięcie to obowiązuje Centralę.

Komisarze rządowi mają wreszcie prawo wglądać we wszystkie książki, zapiski i akta Centrali i żądać wyjaśnień, jakie uważają za potrzebne.

§ 3.

Dla wydawania opinii o zasadach rozdziału nafty w państwie tutejszem tworzy się radę przyboczną, złożoną z zastępców handlu naftą i konsumentów. Rada przyboczna może we wspomnianych powyżej sprawach także samoistnie przedstawiać wnioski.

Członków rady przybocznej i jej przewodniczącego mianuje Minister handlu. Radę przyboczną zwołuje Minister handlu.

§ 4.

Zgłoszenia zapasów przybytku i ubytku produktów olejów mineralnych, jakie mają skutecznie wytwórcy produktów olejów mineralnych, handlarze i przedsiębiorstwa dla wspólnego pobierania (stowarzyszenia i t. p.) w myśl § 1., ustęp 3., rozporządzenia ministerialnego z dnia 20. września 1916, Dz. u. p. Nr. 323, i § 1., ustęp 1., rozporządzenia ministeryalnego z dnia 20. września 1916, Dz. u. p. Nr. 324, według stanu w dniu 1. i 15. każdego miesiąca, należy kierować w przyszłości, o ile chodzi o naftę, do Centrali naftowej.

Ustanowiony w powołanych rozporządzeniach ministerjalnych obowiązek handlarzy i przedsiębiorstw dla wspólnego pobierania (stowarzyszeń i t. p.) co do donoszenia rozszerza się na tych handlarzy i na te przedsiębiorstwa dla wspólnego pobierania, których zapasy nafty wynoszą dnia 13. grudnia 1916 10 cetnarów metrycznych lub więcej. Ten obowiązek do zgłaszania gaśnie, jeżeli w jednym z późniejszych dni normalnych spadły zapasy nafty poniżej 10 cetnarów metrycznych; zaczyna istnieć jednak na nowo, jeżeli zapasy podniosą się znowu powyżej 10 cetnarów metrycznych. Zgłoszenia należy również stosować do Centrali naftowej.

Dla zapasów nafty, będących w posiadaniu zarządu wojskowego, państwa, w szczególności przedsiębiorstw państwowych i zakładów, oraz służących ruchowi publicznemu przedsiębiorstw kolejowych i okrętowych, obowiązują osobne postanowienie.

Wytwórcy produktów olejów mineralnych z wyjątkiem przedsiębiorstw, pozostających w zarządzie państwowym, jakoteż prowadzonych przez zarząd wojskowy, mają ponadto przy okazji uskuteczniania zgłoszeń według stanu w dniu 1. każdego miesiąca, podawać Centrali naftowej do wiadomości przypuszczalny rozmiar swej produkcji naftowej w tym i w bezpośrednio następującym miesiącu.

§ 5.

Udzielanie zezwolenia osobnego, wymaganego w myśl § 4., ustęp 1., rozporządzenia ministerjalnego z dnia 20. września 1916, Dz. u. p. Nr. 323, do oddania nafty, uskutecznia Centrala naftowa imieniem Ministerstwa handlu.

Zezwolenie na wydanie nafty z przedsiębiorstwa, pozostającego pod zarządem państwowym albo prowadzonego przez zarząd wojskowy, jest zastrzeżone dla Ministerstwa handlu, o ile zezwolenie takie jest wogóle wymagane (§ 5., ustęp 3, rozporządzenia ministerjalnego z dnia 20. września 1916, Dz. u. p. Nr. 323), a tak samo zezwolenie na wydanie nafty przedsiębiorstwom kolei żelaznych, służącym ruchowi publicznemu.

§ 6.

Centrala naftowa jest upoważniona do udzielania wytwórcom produktów olejów mineralnych oraz handlarzom i przedsiębiorstwom dla wspólnego pobierania (stowarzyszeniom i t. p.), zajmującym się rozsprzedażą nafty, zleceń i wskazówek co do dostawy nafty i co do sprzedaży nafty odprzewdawcom bez naruszania istniejących ewen-

tualnie umownych zobowiązań względem dostawy produktów olejów mineralnych służącym ruchowi publicznemu przedsiębiorstwom kolei żelaznych.

Za osobnem zezwoleniem Ministra handlu może Centrala naftowa udzielać także innym posiadaczom i przechowcom nafty zleceń co do dostawy nafty.

Zarządzenia, potrzebne ewentualnie do zabezpieczenia przestrzegania wspomnianych w ustępie 1. i 2. zarządzeń Centrali naftowej, wyda władza polityczna pierwszej instancyi na podstawie zarządzenia, wydanego przez Ministra handlu; również przymusowe wykonanie takich zarządzeń uskutecznia władza polityczna pierwszej instancyi na podstawie zarządzenia Ministra handlu.

Zlecenia i wskazówki co do dostawy nafty ze zapasów, oznaczonych w § 4., ustęp 3., pozostają zastrzeżone Ministrowi handlu; tak samo zlecenia i wskazówki co do dostawy nafty służącym ruchowi publicznemu kolejom żelaznym.

Co do ewentualnych rozszczeń o wynagrodzenie mają odpowiednie zastosowanie postanowienia §§ 6. do 8. rozporządzenia ministerjalnego z dnia 20. września 1916, Dz. u. p. Nr. 323.

Wydawanie zleceń co do produkcji nafty (§ 9. rozporządzenia ministerjalnego z dnia 20. września 1916, Dz. u. p. Nr. 323) pozostaje zastrzeżone także nadal Ministrowi handlu.

§ 7.

Faktyczne koszty czynności Centrali naftowej, spowodowane przeprowadzaniem zadań, zleconych jej w § 1. tego rozporządzenia, mają ponosić wytwórcy produktów olejów mineralnych według ilości nafty, zabranych z ich przedsiębiorstw zgodnie z zarządzeniami Centrali naftowej.

Centrala naftowa pobiera za zezwoleniem Ministra handlu dla pokrycia tych kosztów od wymienionych powyżej przedsiębiorstw dodatki, które można ściągać w drodze politycznej egzekucyi.

§ 8.

W celu zabezpieczenia zaopatrzenia ludności w naftę może Minister handlu wydać przepisy dla uregulowania sprzedaży drobiazgowej i używania nafty, a to wogóle albo dla pewnych oznaczonych obszarów, jakoteż może on polityczne władze krajowe upoważnić lub zlecić im, aby wydały tego rodzaju przepisy.

W tym celu może następnie polityczna władza krajowa zarządzić każdego czasu spisanie zapasów nafty, a polityczna władza powiatowa może zwiędzać przez ustanowione do tego organa lokale, w których jest nafta przechowywaną, oraz zażądać od przechowujących naftę wiadomości o ich zapasach i ich zapotrzebowaniu co do nafty.

Postanowienia poprzedniego ustępu nie mają zastosowania do zapasów, znajdujących się w posiadaniu zarządu wojskowego, państwa, w szczególności państwowych przedsiębiorstw i zakładów oraz przedsiębiorstw kolei żelaznych, służących ruchowi publicznemu, ani też do lokalów, w których zapasy te są przechowywane.

§ 9.

Istniejące umowy nie stoją na przeszkodzie wypełnianiu zobowiązań, nałożonych przez postanowienia tego rozporządzenia albo przez zarządzenia, wydane na ich podstawie.

§ 10.

Gminy są obowiązane do współdziałania przy wykonywaniu przewidzianych w § 8. zarządzeń i czynności urzędowych.

§ 11.

Za przekroczenia tego rozporządzenia i wydanych na jego podstawie zarządzeń, oraz za współdziałanie w udaremnianiu ustanowionych w niem obowiązków będzie karała polityczna władza pierwszej instancyi grzywnami do 5000 K albo według swego uznania aresztem do sześciu miesięcy, o ile czyn ten nie podpada pod surowszy przepis karny.

§ 12.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Truka wlr.

Stibral wlr.

Schaible wlr.

Schwartzenau wlr.

Marek wlr.

Clam-Martinić wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXCVII. — Wydana i rozesłana dnia 15. grudnia 1916.

Treść: *M* 412. Rozporządzenie o zgłaszaniu zagranicznych papierów wartościowych.

412.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami z dnia 14. grudnia 1916,

o zgłaszaniu zagranicznych papierów wartościowych.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, jak następuje:

§ 1.

Zagraniczne papiery wartościowe należy zgłaszać zgodnie z następującymi postanowieniami:

1. Działające w krajach austriackich instytucje bankowe i kredytowe oraz wojenna kasa pożyczkowa, następnie wszystkie firmy, wykonujące w Austrii czynności handlowe sposobem zarobkowania, mają zgłaszać te zagraniczne papiery wartościowe, znajdujące się u nich bez zamknięcia w przechowaniu albo w zastawie, które są u nich w schowaniu alboważ pod ich nazwiskiem złożone są zagranicą jako depozyt lub zastaw; również jest ich obowiązkiem zgłaszać znajdujące się zagranicą zagraniczne papiery wartościowe, jeżeli wręczono im bez zamknięcia kwity depozytowe lub zastawne na te papiery wartościowe, alboważ inne poświadczenia, odnoszące się do ich złożenia lub zastawienia.

2. Wszystkie osoby naturalne albo prawnicze, oraz spółki handlowe, mające w krajach austriackich miejsce zamieszkania (siedzibę) albo stały pobyt, są obowiązane zgłosić wszystkie zagraniczne papiery wartościowe, jakie do nich należą, a następnie papiery zagraniczne, wręczone im do przechowania lub w zastaw, a należące do mieszkających zagranicą obywateli państw nieprzyjacielskich, o ile zgłoszenie to nie powinno nastąpić w myśl punktu 1. ze strony wymienionych tam instytucji lub firm.

W razie przeszkody u tych osób cięży obowiązek zgłoszenia na ich zastępcach.

Jeżeli zagraniczne papiery wartościowe, które w myśl punktu 2. tego paragrafu należy w Austrii zgłosić, wręczono bez zamknięcia do przechowania albo jako zastaw jakiejś instytucji bankowej albo kredytowej, działającej w krajach węgierskiej korony św. Szczepana, albo w Bośni i Hercegowinie, lub firmie, która w tych krajach wykonuje czynności handlowe sposobem zarobkowania, to należy uwidocznic w zgłoszeniu tę okoliczność.

Zgłoszenia zagranicznych papierów wartościowych (punkt 1. i 2.) można zaniechać, jeżeli jest rzeczą ustaloną, iż należą one do obcokrajowca, nieprzynależnego do żadnego z państw nieprzyjacielskich.

§ 2.

Obowiązkowi zgłoszenia podlegają papiery wartościowe, wystawione przez państwa zagraniczne, przez korporacje publiczne, następnie

przez inne osoby naturalne lub prawnicze, i przez spółki handlowe, mające swe miejsce zamieszkania (siedzibę) za granicą, a mianowicie: akcje, kuksy i inne papiery wartościowe, poświadczające uczestniczenie w zagranicznym przedsiębiorstwie, a wreszcie opiewające na okaziciela lub nadające się do indosu zapisy długów i opiewające na imię i nazwisko częściowe zapisy długów, odnoszące się do pożyczek.

Z papierami wartościowymi stoją na równi wierzytelności księgi długów, stanowiące części pożyczek publicznych.

Nie podlegają zgłoszeniu: losy zagraniczne, następnie talony, kupony na odsetki i dywidendy, a wreszcie banknoty, kasowe bony pożyczkowe, pieniądze papierowe, przekazy, czeki i weksle.

§ 3.

Krajów węgierskiej korony św. Szczepana, jakoteż Bośni i Hercegowiny nie należy zaliczać do zagranicy w rozumieniu tego rozporządzenia.

§ 4.

Jako biura zgłoszenia spełniają swe czynności zakłady bankowe Banku austriacko-węgierskiego. Zgłoszenia należy dokonać w tym zakładzie bankowym, w którego okręgu obowiązany do zgłoszenia ma swe miejsce zamieszkanie (siedzibę) lub w którego okręgu stale przebywa, względnie ma swoje główne przedsiębiorstwo.

§ 5.

Zgłoszenie winno się skutecznie według stanu z dnia 15. grudnia 1916, oznaczając dokładnie papiery wartościowe i stopę procentową oraz kwotę innienną, jakoteż walutę, na którą papiery wartościowe opiewają. Jeżeli papiery wartościowe, które zgłosić należy, znajdują się za granicą, to należy także wymienić kraj, gdzie są przechowywane. Papiery wartościowe, służące jako zabezpieczenie dla wierzytelności, lub długów wobec zagranicy, należy wykazać oddzielnie od reszty papierów wartościowych, wymieniając tę okoliczność. Jeżeli zgłasza się zagraniczne papiery wartościowe, będące własnością osób, przynależnych do państw nieprzyjacielskich, to należy uwidocznnić tę okoliczność w zgłoszeniu.

Do zgłaszania należy używać formularzy, które można otrzymać bezpłatnie w biurach zgłoszenia i w instytucjach kredytowych; należy przytem wykazać papiery wartościowe według krajów, w których je wystawiono, a to dla każdego kraju oddzielnie na osobnym formularzu.

§ 6.

Czasokres zgłaszania trwa od 15. grudnia 1916 do 15. stycznia 1917, może być jednak na prośbę obowiązanego do zgłoszenia przedłużonym ze strony biura zgłoszenia.

Osoby, obowiązane do zgłoszenia w myśl § 1., punkt 2., mogą się uwolnić od tego obowiązku, jeżeli złożą bez zamknięcia papiery wartościowe albo poświadczenia ich przechowywania zagranicą w czasie, przepisany dla zgłaszania, w instytucji albo w firmie, które w myśl § 1., punkt 1., są do zgłoszenia obowiązane. Instytucje i firmy, oznaczone w § 1., punkt 1., mają zgłosić w wykazie dodatkowym zagraniczne papiery wartościowe, złożone w czasie, przepisany dla zgłoszenia.

§ 7.

Kto zostanie wezwany przez biuro zgłoszenia do oświadczenia, czy co do niego zachodzą warunki obowiązku zgłaszania, a następnie każdy, od kogo zażąda biuro zgłoszenia wyjaśnień dla uzupełnienia lub sprostowania jego zgłoszenia, jest obowiązany udzielić sumiennie żadanego wyjaśnienia w ciągu czasokresu, ustanowionego przez biuro zgłoszenia.

§ 8.

Organa, którym powierzono przyjmowanie i opracowywanie zgłoszeń, są obowiązane przestrzegać milczenia co do stosunków stron, o jakich przy tej sposobności się dowiedzą. Zgłoszeń nie wolno używać dla celu wymiaru podatków albo należytości.

§ 9.

Począwszy od chwili wejścia tego rozporządzenia w życie jest aż do dalszego zarządzenia dozwolone pozbycie lub zastawienie podlegających obowiązkowi zgłoszenia papierów wartościowych obcokrajowcowi tylko wtedy, jeżeli ekwiwalent pozbytych papierów wartościowych, względnie kwota uzyskanej przy zastawieniu papierów wartościowych pożyczki zostaną oddane w walucie zagranicznej do Banku austriacko-węgierskiego na podstawie układu, zawartego z Bankiem austriacko-węgierskim.

Pozbywania na rzecz obywateli krajów austriackich oraz na rzecz obywateli krajów węgierskiej korony św. Szczepana, lub Bośni i Hercegowiny są dozwolone, o ile papiery wartościowe pozostają w krajach tutejszych, należy jednak donieść o nich do biura zgłoszenia, wymieniając imię i nazwisko oraz adres nabywcy; takiego zgłoszenia nie potrzeba, jeżeli papiery wartościowe pozostają nadal w przechowaniu banku lub firmy, które dokonały zgłoszenia w myśl § 1., punkt 1.

Przesyłanie albo przenoszenie z zagranicy papierów wartościowych, podlegających obowiązkowi zgłoszenia, należy przedtem zgłosić (§ 4.).

§ 10.

Minister skarbu może pozwolić na wyjątki od postanowień tego rozporządzenia.

§ 11.

Przekroczenia tego rozporządzenia podlegają grzywnom do 5000 K albo karze aresztu do 6 miesięcy.

Do przeprowadzenia postępowania karnego są powołane władze polityczne.

§ 12.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Klein wlr.

Stibral wlr.

Schwartzenau wlr.

Marek wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte I. 24,
także w roku 1917. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słowenskim.

Prenumerata na cały rocznik 1917 każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz 8 K przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte I. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozszyła się abonamentem tylko po poprzednim złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania niemieckiego można nabywać:

Rocznik 1849 za	4 K 20 h	Rocznik 1872 za	6 K 40 h	Rocznik 1895 za	7 K — h
" 1850 "	10 " 50 "	" 1873 "	6 " 60 "	" 1896 "	7 " — "
" 1851 "	2 " 60 "	" 1874 "	4 " 60 "	" 1897 "	15 " — "
" 1852 "	5 " 20 "	" 1875 "	4 " — "	" 1898 "	6 " — "
" 1853 "	6 " 30 "	" 1876 "	3 " — "	" 1899 "	10 " — "
" 1854 "	8 " 40 "	" 1877 "	2 " — "	" 1900 "	7 " — "
" 1855 "	4 " 70 "	" 1878 "	4 " 60 "	" 1901 "	6 " — "
" 1856 "	4 " 90 "	" 1879 "	4 " 60 "	" 1902 "	7 " 50 "
" 1857 "	5 " 70 "	" 1880 "	4 " 40 "	" 1903 "	9 " — "
" 1858 "	4 " 80 "	" 1881 "	4 " 40 "	" 1904 "	5 " — "
" 1859 "	4 " — "	" 1882 "	6 " — "	" 1905 "	6 " — "
" 1860 "	3 " 40 "	" 1883 "	5 " — "	" 1906 "	12 " — "
" 1861 "	3 " — "	" 1884 "	5 " — "	" 1907 "	13 " — "
" 1862 "	2 " 80 "	" 1885 "	5 " 60 "	" 1908 "	9 " — "
" 1863 "	2 " 80 "	" 1886 "	4 " 60 "	" 1909 "	8 " 50 "
" 1864 "	2 " 80 "	" 1887 "	5 " — "	" 1910 "	8 " 40 "
" 1865 "	4 " — "	" 1888 "	8 " 40 "	" 1911 "	7 " — "
" 1866 "	4 " 40 "	" 1889 "	6 " — "	" 1912 "	12 " 50 "
" 1867 "	4 " — "	" 1890 "	5 " 40 "	" 1913 "	9 " 50 "
" 1868 "	4 " — "	" 1891 "	6 " — "	" 1914 "	15 " — "
" 1869 "	6 " — "	" 1892 "	10 " — "	" 1915 "	11 " 70 "
" 1870 "	2 " 80 "	" 1893 "	6 " — "		
" 1871 "	4 " — "	" 1894 "	6 " — "		

Cena handlowa za rocznik 1916 będzie podana do wiadomości z początkiem stycznia 1917.

Pojedyncze roczniki wydań w innych siedmiu językach od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przysznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w przeciągu czterech tygodni po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej w przeciągu sześciu tygodni po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III. Rennweg I. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za opłatą ceny handlowej (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ wszystkie roczniki wydania niemieckiego począwszy od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach począwszy od roku 1870. są całkowicie uzupełnione, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte I. 24., nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwia jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXCVIII. — Wydana i rozestana dnia 16. grudnia 1916.

Treść: (412—415.) 412. Obwieszczenie w sprawie sprostowania błędu w rozporządzeniu Ministra rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 24. listopada 1916, dotyczącego uregulowania obrotu nasionami czerwonej koniczyny. — 414. Rozporządzenie w sprawie ustalenia na rok 1917 ilości cukru dopuszczalnej do wolnej od należności wysyłki do Bośni i Hercegowiny. — 415. Rozporządzenie, dotyczące przyznania nadzwyczajnych dodatków do dyet i strawnego (dziennego) funkcyonaryuszy państwowych z powodu wywołanych przez wojnę niezwykłych stosunków.

413.

Obwieszczenie Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami z dnia 7. grudnia 1916.

w sprawie sprostowania błędu w rozporządzeniu Ministra rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 24. listopada 1916, Dz. u. p. Nr. 396, dotyczącego uregulowania obrotu nasionami czerwonej koniczyny.

W niektórych egzemplarzach CLXXXVIII. części Dziennika ustaw państwa w ogłoszonym tam pod Nrem. 396 rozporządzeniu Ministra rolnictwa z dnia 24. listopada 1916 przytoczony jest w § 1., punkt 1., umieszczonej tam tabeli wymiar przeciętnej wartości użytkowej nasienia czerwonej koniczyny mylnie w wysokości „80/0”.

Ta data procentowa opiewać ma właściwie „850/0” *).

Schwarzenau wlr.   Stibral wlr.
Schaible wlr.   Clam-Martinić wlr.

*) W wydaniu polskiem uwzględniono.

414.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 11. grudnia 1916, w sprawie ustalenia na rok 1917 ilości cukru dopuszczalnej do wolnej od należności wysyłki do Bośni i Hercegowiny.

Na mocy ustępu II. punkt 3., protokołu końcowego do artykułu XIII. umowy o uregulowaniu wzajemnych stosunków handlowych i obrotowych pomiędzy królestwami i krajami reprezentowanymi w Radzie państwa a krajami świętej korony węgierskiej, Dz. u. p. Nr. 278 z roku 1907, ustanawia się w porozumieniu z królewsko-węgierskiem Ministerstwem skarbu tę ilość cukru, którą dopuści się bez opłaty należności do ekspedycyowania z austriackich krajów do Bośni i Hercegowiny, na rok 1917 na 44.000 cetnarów metrycznych.

Z tej ilości rocznej można przysyłać bez opłaty należności:

1. Przesyłki cukru kandyzowanego do ogólnej ilości 100 cetnarów metrycznych przez przeznaczane do tego każdorazowo przez Ministerstwo skarbu urzędy wysyłkowe;

2. te przesyłki cukru o wadze, nie przekraczającej przy każdej przesyłce 25 cetnarów metrycznych, które przesyła się bez używania publicznych zakładów przewozowych przez przeznaczane do tego każdorazowo ze strony Ministerstwa skarbu urzędy wysyłkowe, a to aż do łącznej ilości 5000 cetnarów metrycznych;

3. pozostałą resztę z tych, będących obecnie w ruchu zakładów wyrabiania cukru i wolnych składów cukru, które brały dotąd na podstawie § 5., punkt 3. rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 2. stycznia 1908, Dz. u. p. Nr. 4, udział w wolnem od należności wysyłaniu cukru do Bośni i Hercegowiny, a to w stosunku ich dotychczasowych udziałów rocznych.

Z przypadających na oznaczone w punkcie 3. przedsiębiorstwa oraz z dopuszczalnych według punktu 2. przy poszczególnych urzędach wysyłkowych ilości rocznych, które mają być wysłane bez opłaty należności, można w ciągu jednego miesiąca kalendarzowego korzystać zawsze tylko z ósmej części.

Obecne rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Marek wlr.

415.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami z dnia 12. grudnia 1916,

dotyczące przyznania nadzwyczajnych dodatków do dyet i strawnego (dziennego) funkcjonaryuszy państwowych z powodu wywołanych przez wojnę niezwykłych stosunków.

Moc obowiązującą rozporządzenia ministerjalnego z dnia 27. lipca 1916, Dz. u. p. Nr. 234, oraz przepisów, wydanych na zasadzie § 4. tego rozporządzenia, przedłuża się na przeciąg roku 1917.

Marek wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXCIX. — Wydana i rozesłana dnia 22. grudnia 1916.

Treść: (M 416. i 417.) 416. Rozporządzenie celem wykonania § 6., ustęp 2., lit. b i c, oraz 3. do 5. rozporządzenia cesarskiego z dnia 28. sierpnia 1916, dotyczącego zmiany niektórych przepisów o należnościach stemplowych i bezpośrednich. — 417. Rozporządzenie, którym uzupełnia się rozporządzenie ministerjalne z dnia 6. grudnia 1916, w sprawie wprowadzenia niektórych zarządzeń oszczędnościowych przy oświetlaniu i opalaniu.

416.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 13. grudnia 1916

celem wykonania § 6., ustęp 2. lit. b i c, oraz 3. do 5. rozporządzenia cesarskiego z dnia 28. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 281, dotyczącego zmiany niektórych przepisów o należnościach stemplowych i bezpośrednich.

Celem wykonania § 6., ustęp 2., lit. b i c oraz 3. do 5., rozporządzenia cesarskiego z dnia 28. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 281, dotyczących ekwiwalentu należności i należności ryczałtowej wspólności gminnych, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Nadwyżkę dodatku do ekwiwalentu należności i do należności ryczałtowej wspólności gminnych, która ma być pobierana stosownie do § 6., ustęp 2., lit. b i c rozporządzenia cesarskiego z dnia 28. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 281, ma obowiązany do opłaty należności zapłacić bez poprzedniego wezwania urzędowego w terminach, wymienionych w § 1. ustawy z dnia 18. marca 1872, Dz. u. p. Nr. 33, w § 37. rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 10. października 1910, Dz. u. p. Nr. 186 i w uwadze 4. do pozycji taryfy 40, lit. a, ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89.

§ 2.

Jeżeli przypadająca do zapłaty w dniu 1. stycznia 1917 kwartalna rata nadwyżki dodatku nie zostanie w właściwym czasie zapłacona, należy całą nadwyżkę dodatku, przypadającą na resztę VII. dziesięciolecia, zażądać zapomocą nakazu zapłaty.

5% odsetki zwłoki należy uiścić za każdym razem za czas począwszy od dnia, następującego bezpośrednio po ustanowionym terminie wpłaty aż do uiszczenia zapadłej należności.

§ 3.

Przy każdym skutecznym zapomocą nakazu zapłaty wymiarze ekwiwalentu należności i należności ryczałtowej, która ma być uiszczona według uwagi 4. do pozycji taryfy 40, lit. a, ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89, należy przypisać dodatek 50%owy zamiast 25%owego dodatku państwowego, przewidzianego w § 2. ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89, o ile wspomniane należności mają być uiszczone za czas począwszy od dnia 1. stycznia 1917 i nie zachodzą wymogi § 6., ustęp 5. rozporządzenia cesarskiego.

§ 4.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu 1. stycznia 1917.

Harek wtr.

417.

Rozporządzenie Ministrów spraw wewnętrznych i handlu w porozumieniu z Ministrem robót publicznych z dnia 20. grudnia 1916,

którem uzupełnia się rozporządzenie ministeryalne z dnia 6. grudnia 1916, Dz. u. p. Nr. 406, w sprawie wprowadzenia niektórych zarządzeń oszczędnościowych przy oświetlaniu i opalaniu.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, rozporządza się, co następuje:

Artykuł I.

W § 4. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 6. grudnia 1916, Dz. u. p. Nr. 406, należy dodać jako nowy drugi i trzeci ustęp:

Polityczna władza powiatowa a w miejscowościach, dla których istnieje osobna rządowa władza policyjna, ta władza może z powodów na uwzględnienie zasługujących zezwolić na ogół albo w poszczególnym przypadku na trzymanie otworem lokalności gospodnio-szynkarskich do godziny 12. w nocy a ponadto najwyżej w trzech dniach w roku na trzymanie otworem tych lokalności tudzież kawiarni do godziny 1. w nocy.

Te władze mają ograniczyć oświetlenie wewnętrzne lokalności gospodnio-szynkarskich, kawiarni, teatrów i innych lokali zabawowych do połowy, albo jeżeli to ze względów policyjnych byłoby niemożliwe, przynajmniej do dwóch trzecich dotychczasowego wymiaru normalnego.

Artykuł II.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

Trnka wtr.

Schwartzenau wtr.

Stibral wtr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CC. — Wydana i rozesłana dnia 23. grudnia 1916.

Treść: *A2* 418. Rozporządzenie w sprawie zakazu importu niekoniecznie potrzebnych przedmiotów.

418.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu, handlu i rolnictwa z dnia 19. grudnia 1916

w sprawie zakazu importu niekoniecznie potrzebnych przedmiotów.

Na zasadzie § 1. rozporządzenia cesarskiego z dnia 24. września 1914, Dz. u. p. Nr. 251, którem upoważnia się Rząd do wydania ze względu na nadzwyczajne stosunki, spowodowane stanem wojennym, zarządzeń w przedmiocie obrotu towarów w stosunku z zagranicą, zarządza się w porozumieniu z królewsko-węgierskim Rządem, co następuje:

§ 1.

Zabrania się aż do dalszego zarządzenia importu przedmiotów, wymienionych w załączniku.

§ 2.

Główne urzędy celne z upoważnieniem głównych urzędów celnych 1. klasy są upoważnione w obrocie celem uszlachetnienia dopuszczać za odpowiednim zabezpieczeniem na wyjątki od zakazu zawartego w § 1., o ile urzędy te są powołane do postępowania zapiskowego przy wprowadzaniu odnośnych towarów wysyłanych celem uszlachetnienia; to samo upoważnienie przysługuje krajowym władzom skarbowym, właściwym ze względu na miejsce uszlachetnienia, wówczas, jeżeli w obrocie celem uszlachetnienia postępowanie zapiskowe przeprowadzają urzędy celne z mniejszymi uprawnieniami.

Wszystkie urzędy celne są nadto upoważnione o obrocie celem poprawienia towarów lub celem zwrotu ich do zezwalania na wyjątki od tego zakazu, o ile urzędy te są w ogólności upoważnione do ekspedycyi odnośnych towarów.

§ 3.

Na przywóz ruchomości, które ze względu na swoją jakość taryfową podlegają pod zakaz przywozu a mają być sprowadzone z okazji przesiedlenia, wyposażenia, otrzymania spadku lub podróży, mogą zezwolić urzędy względnie władze, powołane do zezwalania na uwolnienia od cła od tych ruchomości, a to wówczas, jeśli istnieją niewątpliwie wymogi ustawowe dla ekspedycyi wolnej od cła.

Od traktowania jako efekty podróżne wolne od zakazu są wykluczone na ogół biżuterje, ozdobione prawdziwymi perłami lub drogimi kamieniami, tudzież takie zegarki, choëby podróżny przedmioty te miał na sobie.

§ 4.

W okolicznościach na szczególne względy zasługujących mogą zezwalać na wyjątki od zakazu także w innych przypadkach niż wymienionych w §§ 2. i 3.:

- a) główne urzędy celne, jeżeli wartość wprowadzonej za jednym razem przesyłki nie przekracza 50 K,
- b) krajowe władze skarbowe, właściwe ze względu na miejsce przeznaczenia, jeżeli wartość przesyłki nie wynosi więcej niż 500 K.

c) Na inne wyjątki, o ile przywóz leży w interesie publicznym, zezwala Ministerstwo skarbu w porozumieniu z interesowanymi władzami centralnymi.

Odnośnie do przesyłek, przeznaczonych do Węgier lub Bośni i Hercegowiny są właściwe do udzielenia takiego zezwolenia na przywóz królewsko-węgierskie, względnie bośniacko-hercegowińskie urzędy celne i władze skarbowe.

§ 5.

Do przekroczeń niniejszego rozporządzenia należy stosować postanowienia karne dla przekroczeń przepisów cłowych. Niezależnie od kar ustawowych wprowadzone wbrew postanowieniom niniejszego rozporządzenia towary, które zostaną zatrzymane, ulegają przepadkowi, bez względu na to, do kogo należą i czy przeciw odnośnej osobie zostanie podjęte postępowanie karne.

Jeżeli drogie kamienie i prawdziwe perły i biżuterie, ozdobione prawdziwymi perłami lub drogimi kamieniami (nie wyłączając takichże zegarków) zostaną wprowadzone przez przemycenie, otrzymają połowę ceny, uzyskanej za przedmioty uznane za przepadłe, tytułem nagrody te osoby, które zasłużyły się przez wniesienie doniesienia lub wykrycie tego wykroczenia skarbowego.

§ 6.

Postanowienia niniejszego rozporządzenia nie mają zastosowania do towarów, wprowadzanych z obszarów zajętych i pozostających pod c. i k. zarządem wojskowym.

§ 7.

O ile niniejsze rozporządzenie zawiera postanowienia surowsze, będą one stosowane zamiast postanowień rozporządzenia ministeryalnego z dnia 5. lutego 1916, Dz. u. p. Nr. 35, dotyczącego dowozu z krajów nieprzyjacielskich.

§ 8.

Rozporządzenie to wchodzi zaraz w życie.

Urzędy celne są jednak upoważnione do zezwolenia na import przedmiotów jednego z rodzajów wymienionych w załączniku w ciągu jednego miesiąca po ogłoszeniu, jeżeli zostanie dostarczony dowód, że odnośne przedmioty w chwili wejścia tego rozporządzenia w życie zostały już nadane celem bezpośredniego wysłania do umownego obszaru celnego obu państw Monarchii. Powołane w § 7. rozporządzenie ma jednak zastosowanie w pełnym zakresie także w tym czasie przejściowym.

Stibral wlr.

Marek wlr.

Clam-Martinić wlr.

Załącznik
(do § 1. rozp.).

Numer taryfy cłowej	Nazwa towaru	Numer taryfy cłowej	Nazwa towaru
z 4	Pieprz jamajski (korzenie); inbir	z 85	pióra ozdobne, nieprzyrządzone
6	anyż gwiazdzisty; gwoździki korzenne, kwiat muszkatułowy; gałki muszkatułowe w lupach	108	palone płyny wysokokowe
7	gałki muszkatułowe bez łup	109	wino z winogron
8	szafran, wanilia	110	wino musujące
9 b 1	figi w pudełkach, paczkach, koszykach i tym podobnych małych opakowaniach	114	pieczywo
10	jagody i grona winne, suszone; korynckie	119 a	przedni ser stołowy
11	cytryny	123	kawior i surogaty kawioru
12	pomarańcze	126	kakao w proszku
13	cytryny, limoniady, owoce cedrowe i pomarańcze włożone do wody słonej; małe niedojrzałe pomarańcze; łupy z pomarańcz, owocu cedrowego i cytryn, także mielone albo włożone do wody słonej	127	czekolada, surogaty i fabrykaty czekoladowe
14	daktylc, pistacje, banany	128 do 131	konserwy mięsne, rybne, jarzynowe, owocowe itp.
15	ananas	z 132	bonbony, cukierki; kaparki; korzenie do zup i potraw, fabrykaty zupne wszelkiego rodzaju
16	migdały	z 139	bursztyn
z 17 i 18	ziarna pinii, obrane i nieobrane z łup	z 142	marmur, alabaster, serpentyn, granit, porfir, syenit
35	winogrona, świeże	z 154	perfumy
z 37	jabłka, orzechy i pigwy, w kilkakrotnem opakowaniu, morele, brzoskwinie, czereśnie, wiśnie, jakoteż wszelkie świeże owoce w pakietach pocztowych do 5 kilogramów	z 155	o. n. w. oleje eteryczne; sztuczne składniki wonne
38	śliwki, suszone, wyschnięte		Towary bawełniane:
39	o. n. w. owoce, suszone, wyschnięte albo przyprawione	192	najprzedniejsze
40	truffe	193	aksamity i aksamitne towary tkackie, także wstążki aksamitne
44 a	jarzyny suszone, także solone	195	tiule i tiulowe materiały siatkowe
54	kwiaty ozdobne, świeże i suszone	196	zasłony na wzór hobinettowych lub koronkowych (stopy, zasłony itp.) i siatk ^o na meble, odmierzone, tkane
55	ozdobne liście, trawy, gałęzie, świeże i suszone	197	koronki, także hafty ażurowe, koronki kaustyczne
56	żywe rośliny: cebulki kwiatowe	198 a i b	hafty (paski na obszewkę; tiule i koronki haftowane)
z 76	ostrygi, homary	198 c	o. n. w. hafty
z 83	skórki ptasie		Towary lniane:
z 84	włosy ludzkie	210	batysty, gazy, linony i inne niegęste tkaniny
		211	koronki, kanty, tiule i tiulowe materiały siatkowe
		212	hafty
		213	aksamity i aksamitne towary tkackie

Numer taryfy cłowej	Nazwa towaru	Numer taryfy cłowej	Nazwa towaru
	Towary wełniane:		
230	aksamity i aksamitne tkaniny	272 a 3 i 4	parasole i parasolki z innych materiałów
234	koronki i chustki koronkowe, tiule i tiulowe materye siatkowe	273	artykuły na obszewki w całości lub części z jedwabiu; inne artykuły obszewkowe
235, 236	hafty	274	ubranie, bielizna, towary do stroju i inne przedmioty uszyte w całości lub w części z jedwabiu, z koronek lub z koronkami
237 b i c	kobierce pod nogi		wszelka inna odzież, bielizna, towary do stroju i inne przedmioty uszyte, przy których za podstawę obliczenia cła należy uważać jeden z wymienionych w tym spisie wy- robów przemysłu tkackiego
	Towary czysto jedwabne:		
247	haftowane	281 b i c	towary plecione, przednie i najprzedniejsze
248	tiule i tiulowe materye siatkowe, gazy, koronki i chustki koronkowe	z 296 i 300	hibutki do papierosów wszelkiego rodzaju
250	o. n. w. tkaniny czysto jedwabne	299	luksusowe wyroby papiernicze, o. n. w. wy- roby fabryczne z zakresu obrazów dru- kowych, zabawki, bielizna papierowa, kwiaty i części składowe kwiatów z papieru
251	aksamity i aksamitne tkaniny	315 a	tkaniny i materye dziane, w całości w części z jedwabiu, floretu lub sztucznego jedwabiu, powleczone, napojone lub pociągnięte kau- czukiem lub też zapomocą warstw kauczuk- owych połączone
252	towary dziane i pończoszkowe	316 a	tkaniny sprężyste, towary dziane i posanen- teryjne w całości lub częściowo z jedwabiu, floretu lub sztucznego jedwabiu
253	towary wstążkowe	317	ubrania i inne artykuły konfekcyjne sporzą- dzone z towarów Nr. 1. 315 a i 316 a
254	towary posamenteryjne i guzikowe	z 340	damskie trzewiki luksusowe
	Towary półjedwabne:	341	rękawiczki, skórzane, także haftowane
255	haftowane, tiule i tiulowe materye siatkowe, gazy, koronki i chustki koronkowe	345 b	futra niegotowe, z przednich skórek
256	o. n. w. tkaniny półjedwabne	346 b	futra gotowe z przednich skórek
257	aksamity	z 361 c, d i e	towary z morskiej pianki, lawy; z bursztynu, lignitu, prawdziwe lub imitowane; z kości słoniowej, masy perłowej, szylkretu, praw- dziwe lub imitowane
258	towary dziane i pończoszkowe	z 361 c	filmy fotograficzne, oświetlone i nieoświetlone
259	towary wstążkowe z wyjątkiem wstążek do kapeluszy	z 361 c	inne towary z celuloidy i tym podobnych sztucznych materiałów snycerskich
260	towary posamenteryjne i guzikowe	362	towary galanteryjne z drzewa, materiałów tokarskich i snycerskich
261	sztuczne kwiaty		
262	części składowe sztucznych kwiatów		
263	pióra ozdobne, przysposobione i roboty z nich		
264	sztuczne towary futrzane z piór		
265	roboty perukarskie i inne z włosów ludzkich		
266	kapelusze wyczeski piłśniowe		
267, 268	kapelusze wszelkiego rodzaju		
269	kapelusze wszelkiego rodzaju, przystrojone		
271	wachlarze wszelkiego rodzaju		
272 a 1 i 2	parasole i parasolki, przystrojone nadto zro- bione z koronek, haftów lub czystego jedwabiu		

Numer taryfy cłowej	Nazwa towaru	Numer taryfy cłowej	Nazwa towaru
377	szkło zwierciadlane i tafłowe	572	towary z kamieni półszlachetnych
283 c	imitacje prawdziwych pereł	z 575	instrumenty optyczne jakiegokolwiek rodzaju w oprawach z masy perłowej, szylkretu, kości słoniowej, srebra, złota lub platyny; taksamo oprawy i futerały do instrumentów optycznych z perłowej masy, szylkretu i kości słoniowej
z 391, 394, 396, 397	plyty kamienne i roboty z alabastru, marmuru; serpentynu, granitu, porfiru, syenitu	576 a	maszyny mówiące i tym podobne
408	towary z kamienia, przednie	b	wszelkie inne o. n. w. instrumenty (maszyny do pisania, maszyny do rachowania)
409 b i c	towary z kamienia z przednimi lub najprzedniejszymi materiałami	579	fortepiany, pianina, harmonium i tym podobne instrumenty klawiszowe
z 468	pióra do pisania i rączki do piór; perły stalowe itp. małe przedmioty użytkowe	580	organy, harmoniki ustne i do rozciągania; instrumenty muzyczne o. n. w.; mechanizmy do fortepianów i pianin, głosy do harmonium i płyty głosowe
474	artystyczne roboty ślusarskie	583	
480	towary galanteryjne z żelaza	585 a	zegarkie kieszonkowe ze złotymi lub pozłacanymi kopertami
486	towary żelazne, pozłacane lub posrebrzane lub połączone z najprzedniejszymi materiałami z wyjątkiem igieł piorunochronnych	b	ze srebrnymi i posrebrzanymi kopertami
510	ozdoby dla panów i pań z nieszlachetnych metali	c	z innymi kopertami
511	towary galanteryjne z nieszlachetnych metali	586 a	koperty do zegarków kieszonkowych, złote lub pozłacane
512	metal płatkowy	b	srebrne lub posrebrzane
522	towary z nieszlachetnych metali lub stopów metali, całkiem lub częściowo pozłacane lub posrebrzane, złotem lub srebrem nakładane lub w połączeniu z najprzedniejszymi materiałami	c	inne koperty do zegarków kieszonkowych
523	buliony, świecidełka (także płatki metalowe) i włókna z nieszlachetnych metali lub stopów metali	631	oczy, tłuszcze i oleje, perfumowane
524	towary leońskie z metali nieszlachetnych lub stopów	632	alkoholiczne, aromatyczne esencje
566	półfabrykаты ze szlachetnych metali	633	perfumy; środki kosmetyczne
567	przedmioty złote i platynowe	648	miedzioryty i staloryty, litografie, fotografie
568	przedmioty srebrne	649	malowidła, obrazy oryginalne i rysunki
570	przedmioty z prawdziwych lub nieprawdziwych koralii, nieprawdziwych pereł; przedmioty z granatu	651	statuy (także popiersia i figury zwierząt), tudzież płaskorzeźby i rzeźby silnie wypukłe
571	nieoprawione kamienie szlachetne i półszlachetne, oraz koralie obrabione, perły, prawdziwe	—	znaczki listowe (stare przepieczętowane i nowe), także w albumach (Nr. 1. 300)
		—	starożytności, prawdziwe i naśladownictwa
		—	zabawki dziecinne wszystkich klas taryfy
		—	towary wszystkich klas taryfy, składane za pomocą szlachetnych metali

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte 1. 24,
także w roku 1917. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słoweńskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1917** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte 1. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzedniemu złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uściślić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać przez dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik	1849 za . . .	4 K 20 h	Rocznik	1872 za . . .	6 K 40 h	Rocznik	1895 za . . .	7 K — h
"	1850 " . . .	10 " 50 "	"	1873 " . . .	6 " 60 "	"	1896 " . . .	7 " — "
"	1851 " . . .	2 " 60 "	"	1874 " . . .	4 " 60 "	"	1897 " . . .	15 " — "
"	1852 " . . .	5 " 20 "	"	1875 " . . .	4 " — "	"	1898 " . . .	6 " — "
"	1853 " . . .	6 " 30 "	"	1876 " . . .	3 " — "	"	1899 " . . .	10 " — "
"	1854 " . . .	8 " 40 "	"	1877 " . . .	2 " — "	"	1900 " . . .	7 " — "
"	1855 " . . .	4 " 70 "	"	1878 " . . .	4 " 60 "	"	1901 " . . .	6 " — "
"	1856 " . . .	4 " 90 "	"	1879 " . . .	4 " 60 "	"	1902 " . . .	7 " 50 "
"	1857 " . . .	5 " 70 "	"	1880 " . . .	4 " 40 "	"	1903 " . . .	9 " — "
"	1858 " . . .	4 " 80 "	"	1881 " . . .	4 " 40 "	"	1904 " . . .	5 " — "
"	1859 " . . .	4 " — "	"	1882 " . . .	6 " — "	"	1905 " . . .	6 " — "
"	1860 " . . .	3 " 40 "	"	1883 " . . .	5 " — "	"	1906 " . . .	12 " — "
"	1861 " . . .	3 " — "	"	1884 " . . .	5 " — "	"	1907 " . . .	13 " — "
"	1862 " . . .	2 " 80 "	"	1885 " . . .	2 " 60 "	"	1908 " . . .	9 " — "
"	1863 " . . .	2 " 80 "	"	1886 " . . .	4 " 60 "	"	1909 " . . .	8 " 50 "
"	1864 " . . .	2 " 80 "	"	1887 " . . .	5 " — "	"	1910 " . . .	8 " 40 "
"	1865 " . . .	4 " — "	"	1888 " . . .	8 " 40 "	"	1911 " . . .	7 " — "
"	1866 " . . .	4 " 40 "	"	1889 " . . .	6 " — "	"	1912 " . . .	12 " 50 "
"	1867 " . . .	4 " — "	"	1890 " . . .	5 " 40 "	"	1913 " . . .	9 " 50 "
"	1868 " . . .	4 " — "	"	1891 " . . .	6 " — "	"	1914 " . . .	15 " — "
"	1869 " . . .	6 " — "	"	1892 " . . .	10 " — "	"	1915 " . . .	11 " 70 "
"	1870 " . . .	2 " 80 "	"	1893 " . . .	6 " — "			
"	1871 " . . .	4 " — "	"	1894 " . . .	6 " — "			

Cena handlowa za rocznik 1916 będzie podana do wiadomości z początkiem stycznia 1917.

Pojedyncze roczniki **wydań w innych siedmiu językach** od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przysznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w przeciągu czterech tygodni po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej w **przeciągu sześciu tygodni** po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg 1. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za opłatą ceny handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ wszystkie roczniki wydania niemieckiego począwszy od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach począwszy od roku 1870. są całkowicie uzupełnione, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte 1. 24., nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwiające jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materii.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CCl. — Wydana i rozesłana dnia 23. grudnia 1916.

Trość: *M* 419. Rozporządzenie w sprawie użycia zajętego nasienia lnu.

419.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 20. grudnia 1916,

w sprawie użycia zajętego nasienia lnu.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, rozporządza się, jak następuje:

§ 1.

Uchyła się rozporządzenia ministeryalne z dnia 26. czerwca 1916, Dz. u. p. Nr. 198, i z dnia 12. września 1916, Dz. u. p. Nr. 302, i zastępuje się je następującymi postanowieniami

§ 2.

Wszystkie zapasy nasienia lnu, znajdujące się w państwie lutejszem, zostają zajęte. Zajęcie ma ten skutek, że zajętych zapasów nie wolno przerabiać, zużywać, oddawać na karmę lub też dobrowolnie lub przymusowo sprzedawać, ani nie wolno ich zakupować, o ile nie wydano odmiennych zarządzeń w tem rozporządzeniu lub drogą osobnych wskazówek ze strony Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem rolnictwa.

Umowy o kupno i dostawę nasienia lnu, których nie wykonano jeszcze w chwili wejścia

w życie niniejszego rozporządzenia, są bezskuteczne, o ile sprzeciwiają się przepisom tego rozporządzenia.

Roszczenia o wykonanie lub wynagrodzenie szkody wskutek niewykonania nie można dochodzić.

Roszczenia z powodu niewykonania, powstałe przed wejściem w życie tego rozporządzenia, pozostają nielknięte; kupujący nie może jednak żądać wykonania, lecz tylko wynagrodzenia szkody.

§ 3.

Ze wszystkich zajętych zapasów należy przedewszystkiem pokryć zapotrzebowanie na zasiew dla uprawy w roku 1917; z pozostałej reszty należy obrócić na wyrób oleju lnianego te ilości, które nie nadają się do uprawy, podczas gdy użycie ilości, nadających się do uprawy, zostaje zastrzeżonem zgodnemu postanowieniu Ministra rolnictwa i Ministra handlu.

Objęte już przez T. akc. austriackiej Centrali olejnej i tłuszczowej ilości nasienia, zdolnego do kielkowania, należy oddać do dyspozycji po cenie własnych kosztów T. akc. austriackiej Centrali dla lnu.

§ 4.

Dla odbioru zajętego nasienia lnu wyznacza się T. akc. austriackiej Centrali dla lnu. Jest ono obowiązane zajęte nasienia lnu zakupować i odbierać.

Powierza się mu ponadto spisywanie zapasów i zapotrzebowania jakoteż przydzielanie nasienia

na zasiew, przyczem ma się ono posługiwać współdziałaniem oddanych mu do dyspozycji publicznych organów i rolniczych korporacji głównych (rad kultury krajowej, towarzystw rolniczych)

T. akc. austriackiej Centrali dla lnu jest obowiązane przedkładać Ministerstwu handlu do dnia 10. każdego miesiąca wykazy tych zajętych ilości nasienia lnu, które samo objęło.

§ 5.

Rolnikom, zamierzającym posiać len w roku 1917 i rozporządzającym odpowiednimi zapasami nasienia lnu, należy pozostawić potrzebne ilości nasienia dla powierzchni uprawnej, jaką oni wymienia przy spisywaniu zapasów.

Tym zaś rolnikom, którzy nie rozporządzają żadnymi zapasami albo też rozporządzają tylko zapasami niewystarczającymi, będzie przydzielane potrzebne pod zasiew nasienie w miarę istniejących zapasów.

Wymiana nasienia pod zasiew między tymi, którzy sami się w nie zaopatrują (nasienie własnego zbioru), jest dozwolona w tej samej gminie za zgodą naczelnika gminy, między różnymi gminami tego samego powiatu politycznego za zezwoleniem politycznej władzy powiatowej, a między gminami różnych powiatów politycznych albo różnych krajów za zezwoleniem politycznej władzy krajowej, względnie władz krajowych. T. akc. austriackiej Centrali lnu winna władza zezwalająca we wszystkich przypadkach uwiadomić o udzielonym zezwoleniu.

§ 6.

Za przydzielone nasienie pod zasiew policzy T. akc. austriackiej Centrali dla lnu cenę, ustanowianą przez Ministerstwo rolnictwa, a wynikającą z własnych kosztów T. akc. austriackiej Centrali dla lnu dla całego zebranego nasienia.

§ 7.

Kto otrzymał nasienie lnu na uprawę bądź to w ten sposób, że mu je z własnych zapasów pozostawiono, bądź też że mu je przydzielono, jest obowiązany nasienie to obrócić na uprawę; jeśliby doznał w tem przeszkody, to ma donieść o tem bezzwłocznie po nastaniu przeszkody T. akc. austriackiej Centrali dla lnu i mieć odnośną ilość nasienia w pogotowiu dla innego zarządzenia tego towarzystwa.

Nad należytem użyciem nasienia czuwa Komisya dla żniw. Nadto przysługuje T. akc. austriackiej Centrali dla lnu prawo przekonać się o spełnieniu obowiązku uprawy przez własne organa albo przez oddane jej do dyspozycji organa publiczne (§ 4.).

§ 8.

Posiadacz zajętych towarów, o ile podlegają one obowiązkowi odstawienia, jest obowiązany sprzedać je T. akc. austriackiej Centrali dla lnu po cenie odbioru (§ 9.). Jest on również obowiązany przesłać T. akc. austriackiej Centrali dla lnu na żądanie jedną lub więcej próbek przeciętych dla zbadania towaru. Wreszcie ma on towar aż do odebrania lub zasiania opowiednio przechowywać i starannie się z nim obchodzić.

§ 9.

Cena objęcia wynosi 100 K za 100 kg nasienia lnu netto w miejscu stacji kolejowej, położonej najbliższej miejsca składowego zapasów. Cena ta rozumie się za zdrowy, suchy, zgodnie ze zwyczajami handlowymi oczyszczony towar. Za nasienie lnu, nadające się do uprawy, przyznaje się dodatek do 20 K za 100 kg. Do wydania w tym względzie orzeczenia o nasieniu lnu są powołane właściwe rolnicze korporacje główne. Zapłaty dokonuje się natychmiast po objęciu.

Jeżeli co do wysokości ceny za towar, nie odpowiadający tym wymogom, nie przyjdzie do skutku porozumienie między stronami, oznaczy ją za przybraniem stron ten sąd powiatowy, w którego okręgu towar się znajduje, a to w postępowaniu niespornem po wysłuchaniu znawców w granicach ceny objęcia. W takim razie zapłaci T. akc. austriackiej Centrali dla lnu przy objęciu na razie tę cenę gotówką, jaką samo ofiarowało. Rozstrzygnięcie sądu powiatowego można zazępić do dni ośmiu rekuresem. Przeciw rozstrzygnięciu drugiej instancyi nie jest dopuszczalny dalszy środek prawny.

O ile kosztła postępowania ma zwrócić jedna ze stron lub należy je między strony rozdzielić, rozstrzyga sąd według swobodnego uznania. Obowiązku dostawy nie odracza postępowanie sądowe.

§ 10.

Przesyłki nasienia lnu mogą być tylko wtedy przyjmowane do przewozu przez koleje lub przedsiębiorstwa żeglugi parowej, jeśli do dokumentów przewozowych dodano dla każdej przesyłki poświadczenie przewozowe, wystawione przez T. akc. austriackiej Centrali dla lnu według dołączonego wzoru.

Dla przesyłek zarządu wojskowego jakoteż dla przesyłek z zagranicy cłowej, z Węgier, z Bośni i Hercegowiny nie są potrzebne tego rodzaju poświadczenia przewozowe.

§ 11.

Jeżeli posiadacz wzbrania się sprzedać swe zajęte zapasy nasienia lnu T. akc. austriackiej Centrali dla lnu, w takim razie ma władza polityczna pierwszej instancji, w której okręgu zapasy się znajdują, orzec o obowiązku oddania zapasów i w razie potrzeby zarządzić ich przymusowe odebranie na koszt posiadacza.

Orzeczenie jest skuteczne przeciw każdemu, komu przysługują prawa do zapasów.

§ 12.

W razie przymusowego odebrania zapasów, należy potrącić 10% z ceny objęcia. Jeżeli posiadacz albo jego miejsce pobytu nie są znane, albo jeżeli cena ma służyć na zaspokojenie roszczeń osób trzecich, płynących z praw rzeczowych, to należy złożyć wartość towarów do sądu.

Przymusowo odebrane zapasy ma ich ostatni posiadacz aż do odtransportowania bezpłatnie przechowywać i odpowiednio utrzymywać.

§ 13.

Nasienie lnu, które należy przerobić (§ 3.), odstąpi T. akc. austriackiej Centrali dla lnu po cenie własnych kosztów T. akc. austriackiej Centrali olejnej i tłuszczowej, które jest obowiązane to nasienie odebrać i przydzielić tym producentom oleju lnianego, których wskaże mu Wojenny Związek przemysłu olejnego i tłuszczowego.

Rozdział uzyskanego oleju lnianego między konsumentów i ustanowienie ceny, po jakiej Tow. akc. austriackiej Centrali olejnej i tłuszczowej ma im olej lniany oddawać, odbywa się przez Wojenny Związek przemysłu olejnego i tłuszczowego za zgodą Ministra handlu (§§ 2. i 14. rozporządzenia ministerialnego z dnia 8. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 94).

Makuchy lniane ma T. akc. austriackiej Centrali olejnej i tłuszczowej odstawić do Centrali dla środków pastewnych po cenie, którą ustanowi Minister rolnictwa w porozumieniu z Ministrem handlu.

§ 14.

Za przekroczenia tego rozporządzenia i za każde współdziałanie przy udaremnianiu zobowiązań, niem nałożonych, o ile odnośne czynności nie podpadają pod surowszą karę, będzie karała władza polityczna pierwszej instancji grzywną do 5000 K lub aresztem do 6 miesięcy.

§ 15.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

Klein wtr.

Stibral wtr.

Schaible wtr.

Schwartzenu wtr.

Marek wtr.

Clam-Martinic wtr.

Poświadczenie przewozowe na nasienie lnu.

Imię i nazwisko posyłającego .....
 w ..... jest uprawniony do przewiezienia
 ..... kg nasienia lnu,
 a to w czasie od ..... do .....
 z (nazwa stacji wysyłkowej) .....
 do (nazwa stacji przeznaczenia) .....
 (koleją lub okrętem parowym) pod adresem (imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania odbiorcy)
 .....

Wiedeń, dnia ..... 19..

**Tow. akc. austriackiej Centrali
dla lnu.**

Poświadczenie to należy doczepić trwale do dokumentu przewozowego.
 Dodanie poświadczenia należy w dokumencie przewozowym zaznaczyć.
 Poświadczenie odbierze stacja przeznaczenia.

Rok 1916.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć CCII. — Wydana i rozesłana dnia 28. grudnia 1916.

Treść: (№ 420. i 421.) 420. Rozporządzenie, w sprawie upoważnienia Głównego urzędu celnego w Litomierzycach do odprawiania przesyłek pocztowych z żyjącymi roślinami. — 421. Rozporządzenie, w sprawie handlu i obrotu zagranicznymi środkami zapłaty i w sprawie ograniczeń w obrocie z zagranicą.

420.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu, rolnictwa i handlu z dnia 8. listopada 1916,

w sprawie upoważnienia Głównego urzędu celnego w Litomierzycach do odprawiania przesyłek pocztowych z żyjącymi roślinami.

Dodatkowo do rozporządzenia Ministerstw rolnictwa, spraw wewnętrznych, handlu i skarbu z dnia 15. lipca 1882, Dz. u. p. Nr. 107, dotyczącego środków ostrożności, które należy zachowywać w stosunkach z zagranicą celem zapobieżenia zawleczeniu mszycy winnej (*Phylloxera vastatrix*), upoważnia się c. k. Główny urząd celny w Litomierzycach do odprawiania posyłek, nadchodzących pocztą z zagranicy a zawierających przedmioty, wymienione pod Nr. 2. dodatku do powyższego rozporządzenia (dodatek C do § 18. przepisu wykonawczego do ustawy o taryfie celnej, rozdział a, punkt IV.), według przepisów, istniejących dla odprawiania takich posyłek przez celne urzędy do tego upoważnione.

Stibral wlr.

Marek wlr.

Clam-Martinić wlr.

421.

Rozporządzenie Ministra skarbu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 19. grudnia 1916,

w sprawie handlu i obrotu zagranicznymi środkami zapłaty i w sprawie ograniczeń w obrocie z zagranicą.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, i rozporządzenia cesarskiego z dnia 24. września 1914, Dz. u. p. Nr. 251, rozporządza się w porozumieniu z rządem królewsko-węgierskim, jak następuje:

§ 1.

Handel i obrót zagranicznymi środkami zapłaty (dewizami i walutami) oraz obrót z zagranicą poddaje się przewidzianym w tem rozporządzeniu ograniczeniom na czas trwania nadzwyczajnych stosunków, spowodowanych wojną.

§ 2.

Zagraniczne rodzaje pieniędzy (monety i noty) i tutejsze monety handlowe, jakoteż wypłaty, czeki i weksle na zagranicę wolno kupować, zamieniać albo nabywać sposobem pożyczki tylko u tych

firm, które należą do Centrali dla obrotu zagranicznymi środkami zapłaty (Centrala dewiz) i tylko takim firmom wolno je sprzedawać, zastawiać albo sposobem pożyczki oddawać.

Zagraniczną należnością z obrachunku wolno rozporządzać dla nabycia pewnych gatunków pieniędzy (monet i not), należności z obrachunku, wypłat, czeków i weksli w innej walucie, niż tej, na którą opiewa należność, albo dla nabycia tutejszych monet handlowych, tylko o tyle, o ile nabycie uskuteczni się u jednej z firm, należących do Centrali dewiz

§ 3.

W czynnościach z firmami, należącymi do Centrali dewiz, mogą także pośredniczyć komisjonerzy; komisjonerowi nie wolno jednak samemu przystępować do interesu przy czynnościach takiego rodzaju, chociażby zachodziły zresztą wymogi, przewidziane w art. 376. ustawy handlowej.

§ 4.

Kto zawiera czynności, oznaczone w § 2., ustęp 1. i 2., jest obowiązany ustanowionym przez Bank austriacko-węgierski dla kierowania Centralą dewiz organom na żądanie tychże udzielić zgodnie z prawdą wyjaśnień o treści i celu czynności i przedłożyć potrzebne dokumenty. Obowiązek ten ciąży w przypadkach § 3. tak na zlecającym jak i na komisjonerze.

§ 5.

W gazecie „Wiener Zeitung“ ogłasza się firmy, należące do Centrali dewiz, a także zmiany w liście członków

§ 6.

Firmy, należące do Centrali dewiz, wypełniając dobrowolnie przyjęty na się obowiązek, powinny wykonywać swe czynności zgodnie z zasadami, ustanowionymi w instrukcyi dla Centrali dewiz, a w szczególności:

1. Istniejące w obrocie ich interesu zasoby dewiz, które w myśl instrukcyi wolno swobodnie dysponować, oraz okazujące się wpływy dewiz i walut według szczegółowych postanowień, zamieszczonych w instrukcyi dla Centrali dewiz, oddać do dyspozycyi tej ostatniej oraz żądać od niej pokrycia dla całego swego zapotrzebowania co do zagranicznych środków zapłaty;

2. przestrzegać zgodnie ze szczegółowemi postanowieniami, zamieszczonemi w instrukcyi, ustanowionych za zgodą Banku austriacko-węgierskiego warunków przyjęcia i oddania zagranicznych środków zapłaty.

§ 7.

Minister skarbu może wydać zarządzenia dla kontroli prowadzenia interesów przez firmy i osoby, które w myśl § 3. tego rozporządzenia są uprawnione tylko do komisijnego wykonywania czynności co do dewiz i walut: może on następnie ze względu na interes publiczny wykluczyć poszczególne firmy także od uprawnienia do komisijnego wykonywania czynności, odnoszących się do dewiz i walut.

§ 8.

Wywóz not Banku austriacko-węgierskiego, bonów kasowych wojennej kasy pożyczkowej, oraz opiewających na walutę koronową czeków i weksli za granicę jest zabroniony.

Od tego zakazu są wyjęte przesyłki albo przeniesienia zagranicę, uskuteczniane za pisemną zgodą austriackiej albo węgierskiej Centrali dewiz.

Dalej pozwala się w ruchu podróży i przekraczających granicę brać ze sobą noty bankowe do 500 K

Co do obrotu z zagranicą monetami waluty koronowej obowiązują postanowienia rozporządzenia ministeryalnego z dnia 10. marca 1916, Dz. u. p. Nr. 66, § 1., p. 90. i 91.

§ 9.

Przekazywanie pewnych kwot koron za granicę, następnie wypłata albo przekazywanie pewnych kwot koron na prowadzone w państwie tutejszem rachunki (konta) zagranicznych osób lub firm jest tylko wtedy dopuszczalne, a zmierzające do tego zlecenia tylko wtedy wolno wykonać, jeżeli Centrala dewiz zgodzi się na to pisemnie. Wyjątek stanowią przypadki:

1. w których chodzi o zarządzenia obywateli zagranicznych, mieszkających zagranicą lub stale tam przebywających (wpłaty lub zarządzenia, odnoszące się do własnej należności z obrachunku), albo też o zarządzenia na rachunek i o zarządzenia własną należnością z obrachunku takich osób, następnie przypadki,

2. w których kwota wpłaty albo przekazu nie dosięga 200 K.

Tutejsze filie firm zagranicznych uważa się na równi z obywatelami tutejszymi.

§ 10.

Dla uzyskania przewidzianych w §§ 8. i 9. oświadczeń, wyrażających zgodę, należy przedłożyć Centrali dewiz dokumenty, odnoszące się do stosunku handlowego, stanowiącego podstawę zamierzonego zarządzenia, oraz udzielić jej żądanych wyjaśnień o treści i celu czynności. Zgodę wyrazi się tylko wtedy, gdy nie sprzeciwiają się temu względy na interes publiczny.

Jeżeli chodzi o dopełnienie zobowiązań, przyjętych za zgodą Centrali dewiz, natenczas nie odmówi się przewidzianego w poprzednich paragrafach oświadczenia, wyrażającego zgodę. Następnie wyrazi się zgodę, jeżeli chodzi o dopełnienie zobowiązań, zaistniałych przed wejściem tego rozporządzenia w życie, których ani nie można cofnąć bez naruszenia przyjętych obowiązków, ani też załatwić w inny sposób, jak tylko przez zapłatę w walucie koronowej.

§ 11.

Kto wywozi towary wartości ponad 300 koron zagranicę, jest obowiązany oddać równowartość w walucie kraju przeznaczenia przesyłki wywożonej natychmiast po jej nadejściu do rąk firmy, należącej do Centrali dewiz, jeżeli wyjątkowo z ważnych przyczyn nie został od tego obowiązku zwolniony przez Bank austriacko-węgierski. Dla odprawienia z urzędu cłowego towarów wywożonych należy dostarczyć oświadczenia, wystawionego lub podpisanego także przez Bank austriacko-węgierski, a poświadczającego, że z jedną z firm, należących do Centrali dewiz, zawarto układ o dostawienie waluty.

§ 12.

Minister skarbu może pozwolić na wyjątki od postanowień tego rozporządzenia.

O ile od ograniczających przepisów tego rozporządzenia ma być wolnym obrót wymiany pieniędzy, będzie postanawiał Bank austriacko-węgierski dla każdej firmy stosownie do wskazówek Ministra skarbu.

Do obrotu przekazów pocztowych, pobrań pocztowych i takichże zleceń nie ma to rozporządzenie zastosowania.

§ 13.

Kto działa wbrew zakazowi wywozu, zawartemu w § 8. tego rozporządzenia, będzie karany według postanowień ustawy skarbowo-karnej. Obok kary ustawowej należy zawsze także orzec przypadnięcie wartości, stanowiących przedmiot karygodnego czynu. Połowę wartości przedmiotów, uznanych za przepadłe, wyda się jako wynagrodzenie tym osobom, które zasłużyły się przez doniesienie albo odkrycie usterki skarbowej.

Za przekroczenia wszystkich innych postanowień tego rozporządzenia, o ile w myśl innych przepisów nie powinno zaistnieć surowsze ukaranie, będą karali władze polityczne grzywnami do 5000 K albo aresztem do 6 miesięcy; takiej samej karze podlega ten, kto podlegające ukaraniu przez władze polityczne przekroczenie tego rozporządzenia popełnić usiłuje, do jego popełnienia namawia albo przy niem współdziała. Przy przekroczeniach rozmyślnych należy z reguły orzec karę aresztu.

Obywateli krajów austriackich można ścigać za przekroczenie tego rozporządzenia także wtedy, jeżeli popełnili przekroczenie przy wykonywaniu tutejszokrajowego przemysłu handlowego w krajach węgierskiej korony świętego Szczepana, w Bośni albo Hercegowinie lub zagranicą.

§ 14.

Do zagranicy w rozumieniu tego rozporządzenia nie należy liczyć krajów węgierskiej korony św. Szczepana oraz krajów Bośni i Hercegowiny.

§ 15.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu ogłoszenia, a co do postanowień § 11. w dniu 1. stycznia 1917.

Klein wlr.
Stibral wlr.

Schwartzenau wlr.
Marek wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, Seilerstätte l. 24,
także w roku 1917. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słoweńskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1917** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyla się abonentom tylko po poprzednim złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik	1849 za	4 K 20 h	Rocznik	1872 za	6 K 40 h	Rocznik	1895 za	7 K — h
"	1850 "	10 " 50 "	"	1873 "	6 " 60 "	"	1896 "	7 " — "
"	1851 "	2 " 60 "	"	1874 "	4 " 60 "	"	1897 "	15 " — "
"	1852 "	5 " 20 "	"	1875 "	4 " — "	"	1898 "	6 " — "
"	1853 "	6 " 30 "	"	1876 "	3 " — "	"	1899 "	10 " — "
"	1854 "	8 " 40 "	"	1877 "	2 " — "	"	1900 "	7 " — "
"	1855 "	4 " 70 "	"	1878 "	4 " 60 "	"	1901 "	6 " — "
"	1856 "	4 " 90 "	"	1879 "	4 " 60 "	"	1902 "	7 " 50 "
"	1857 "	5 " 70 "	"	1880 "	4 " 40 "	"	1903 "	9 " — "
"	1858 "	4 " 80 "	"	1881 "	4 " 40 "	"	1904 "	5 " — "
"	1859 "	4 " — "	"	1882 "	6 " — "	"	1905 "	6 " — "
"	1860 "	3 " 40 "	"	1883 "	5 " — "	"	1906 "	12 " — "
"	1861 "	3 " — "	"	1884 "	5 " — "	"	1907 "	13 " — "
"	1862 "	2 " 80 "	"	1885 "	3 " 60 "	"	1908 "	9 " — "
"	1863 "	2 " 80 "	"	1886 "	4 " 60 "	"	1909 "	8 " 50 "
"	1864 "	2 " 80 "	"	1887 "	5 " — "	"	1910 "	8 " 40 "
"	1865 "	4 " — "	"	1888 "	8 " 40 "	"	1911 "	7 " — "
"	1866 "	4 " 40 "	"	1889 "	6 " — "	"	1912 "	12 " 50 "
"	1867 "	4 " — "	"	1890 "	5 " 40 "	"	1913 "	9 " 50 "
"	1868 "	4 " — "	"	1891 "	6 " — "	"	1914 "	15 " — "
"	1869 "	6 " — "	"	1892 "	10 " — "	"	1915 "	11 " 70 "
"	1870 "	2 " 80 "	"	1893 "	6 " — "	"	1916 "	12 " 70 "
"	1871 "	4 " — "	"	1894 "	6 " — "			

Pojedyncze roczniki **wydań w innych siedmiu językach** od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przysnaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w przeciągu czterech tygodni po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej w przeciągu sześciu tygodni po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, Seilerstätte l. 24, Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za opłatą ceny handlowej (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ **wszystkie roczniki wydania niemieckiego** począwszy od roku 1849. i **wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach** począwszy od roku 1870. są całkowicie uzupełnione, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, Seilerstätte l. 24., nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwiające jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CCIII. — Wydana i rozesłana dnia 29. grudnia 1916.

Treść: (M 422.—424.) 422. Rozporządzenie o ułatwieniach przy wypełnianiu prawno-prywatnych roszczeń pieniężnych. — 423. Rozporządzenie w sprawie odroczenia zapłaty prawno-prywatnych wierzytelności pieniężnych wobec dłużników w Galicji i na Bukowinie. — 424. Rozporządzenie o bilansach i omijaniu przepisów statutowych podczas wojny.

422.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 28. grudnia 1916

o ułatwieniach przy wypełnianiu prawno-prywatnych roszczeń pieniężnych.

Na zasadzie § 16., ustęp 1. rozporządzenia cesarskiego z dnia 22. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 384, który nadal pozostaje w mocy, zmieniając i uzupełniając częściowo postanowienia tegoż rozporządzenia cesarskiego i powtarzając bez zmiany paragrafy 2., 7., 9., 12., 13., 14. i 15. wydaje się z mocą obowiązującą od dnia 1. stycznia 1917 następujące zarządzenia:

Sędziowskie odroczenie zapłaty.

§ 1.

(1) Dla wierzytelności pieniężnych prawno-prywatnych, powstałych przed dniem 1. sierpnia 1914, może sąd procesowy, o ile § 3. nie zawiera innego postanowienia, na wniosek pozwanego, jeżeli tegoż położenie ekonomiczne to usprawiedliwia a wierzyciel nie dozna przez to nieostatkowej szkody, oznaczyć w wyroku dłuższy aniżeli ustawą przepisany termin dla dopełnienia świadczenia.

(2) Taki termin można przyznać dla całej wierzytelności lub jednej jej części, jednak nie po dzień 30. czerwca 1917. Sędziowskie odroczenie

zapłaty, przyznane na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 22. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 384, do dnia 31. grudnia 1916 włącznie, uważa się za przedłużone do dnia 31. marca 1917 włącznie. Sąd może na wniosek po przesłuchaniu przeciwnika (§ 56. o. e.) zezwolić na dalsze przedłużenie najdalej do dnia 30. czerwca 1917 włącznie lub przedłużenie ustawowe skrócić.

(3) Pozwany ma uprawdopodobnić faktyczne twierdzenia, na których opiera swój wniosek.

(4) Sąd może dozwolenie terminu uczynić zawisłym od dania zabezpieczenia.

(5) Przeciw zezwoleniu na sędziowskie odroczenie zapłaty, następnie przeciw odmówieniu go przez sąd drugiej instancji niema środka prawnego.

(6) Jeżeli wierzyciel mimo to, że dłużnik podniósł pozasądownie widocznie usprawiedliwione żądanie o odroczenie zapłaty, wniósł skargę a dłużnik zaraz na pierwszej audyencji roszczenie skargi uznał, natenczas koszty procesowe spadają na wierzyciela, jeżeli sędzia zezwoli na żądane pozasądownie odroczenie zapłaty.

§ 2.

(1) Dłużnik może w sądzie powiatowym, w którego okręgu wierzyciel ma swoją siedzibę, uznając roszczenie wierzyciela, uczynić wniosek na oznaczenie terminu zapłaty. Dłużnik może postawić taki wniosek także wówczas, jeśli jego zobowiązanie jest stwierdzone przez podlegający egzekucji akt notaryalny. Gdy przeciw dłużnikowi wydano

w postępowaniu upominawczem nakaz zapłaty, to może on, uznając roszczenie wierzyciela, w ciągu terminu dla wniesienia sprzeciwu w sądzie, który wydał nakaz zapłaty, uczynić wnioszek na oznaczenie terminu zapłaty.

(2) Sąd ma przed rozstrzygnięciem wniosku przesłuchać wierzyciela (§ 56. o. e.) i następnie orzec uchwałą. W uchwale, którą przyznaje się termin zapłaty, należy orzec o obowiązku dłużnika do zapłaty uznanej wierzytelności. Jeśli przeciw dłużnikowi wydano nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczem, wówczas winien sędzia zmieniając ustanowiony w nakazie zapłaty termin ustanowić uchwałą nowy termin zapłaty.

(3) Koszta przesłuchania winien dłużnik zwrócić wierzycielowi, chyba że wierzyciel odrzucił postawione przez dłużnika pozasądowo i widocznie uzasadnione żądanie odroczenia zapłaty.

(4) Postanowienia § 1. mają odpowiednie zastosowanie.

Wierzytelności wyłączone od sędziowskiego odroczenia zapłaty.

§ 3.

Postanowienia §§ 1. i 2. nie mają zastosowania do wierzytelności z weksli i czeków, nadto do:

1. wierzytelności z tytułu umów o usługi i umów o dzieło (§ 1151. do 1171. p. k. u. c.);

2. wierzytelności z tytułu umów o najem lub dzierżawę;

3. wierzytelności kas chorych przy stowarzyszeniach (§ 60. ustawy z dnia 30. marca 1888, Dz. u. p. Nr. 33) i zakładów zastępczych (§§ 65. ustawy z dnia 16. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1907, i rozporządzenia cesarskiego z dnia 25. czerwca 1914, Dz. u. p. Nr. 138) o zapłatę datków na rzecz ubezpieczenia na wypadek choroby tudzież ubezpieczenia pensyjnego;

4. roszczeń o zapłatę odsetek i rat amortyzacyjnych:

a) na podstawie wierzytelności, które służą przede wszystkim na pokrycie listów zastawnych, tudzież ufundowanych bankowych zapisów dłużnych,

b) na podstawie zabezpieczonych w księgach gruntowych wierzytelności kas oszczędności i wspólnych kas sierocych,

c) na podstawie wierzytelności kas oszczędności do gmin lub innych publicznych korporacji;

5. wierzytelności z tytułu renty i roszczeń o świadczenie utrzymania;

6. wierzytelności o zapłatę odsetek i spłat kapitału od długów państwowych i zobowiązań przez państwo zagwarantowanych;

7. wierzytelności o zapłatę odsetek i spłat kapitału od listów zastawnych, ufundowanych bankowych zapisów dłużnych i częściowych zapisów dłużnych;

8. wierzytelności przeciw bankom krajowym i akcyjnym, kasom oszczędności, spółkom kredytowym i innym zakładom kredytowym na podstawie rachunku bieżącego, z wkładek na bony kasowe lub książeczki wkładowe;

9. wierzytelności z kontraktów o ubezpieczenia.

Sędziowskie odroczenie zapłaty dla handlarzy wywozowych i osób, interesowanych w ruchu obcych.

§ 4.

Wykonującym handel i przemysł, którzy świadectwem izby handlowej i przemysłowej wykażą, że przeważnie dostarczają lub sprowadzają towary, przeznaczone na wywóz poza granicę celną, dalej osobom i przedsiębiorstwom, które wykażą, że są zdane przeważnie na zarobek lub dochody z ruchu obcych, można przyznać sędziowskie odroczenie zapłaty (§§ 1. i 2.) także dla wierzytelności oznaczonych w § 3., 1. 1, 2 i 4, powstałych przed dniem 1. sierpnia 1914, dalej dla wierzytelności o zapłatę odsetek i spłat kapitału z częściowych zapisów długu, które zostały wydane przed tym dniem, a to najdalej do 31. grudnia 1917 włącznie; dla wierzytelności z kontraktów najmu i dzierżawy jest sędziowskie odroczenie zapłaty dopuszczalne także i wówczas, gdy te kontrakty odnowiono mierząco po dniu 31. lipca 1914.

Sędziowskie odroczenie zapłaty w postępowaniu egzekucyjnym.

§ 5.

(1) Sąd egzekucyjny może na wniosek zobowiązanego odroczyć egzekucję najdalej do dnia 30. czerwca 1917, o ile nie chodzi się o obciążenie zastawem przedmiotów majątku ruchomego lub o przymusowe ustanowienie prawa zastawu. Takie odroczenie jest niedopuszczalne, jeśli już według §§ 1., 2., lub 4. udzielono terminu zapłaty.

(2) Do zezwolenia na odroczenie mają odpowiednie zastosowanie postanowienia § 1., ustęp 1. i 3. do 5.

(3) Egzekucję odroczoną stosownie do § 5. rozporządzenia cesarskiego z dnia 22. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 384, można, jeżeli termin odroczenia nie upłynął już przed dniem 31. grudnia

1916. dalej odroczyć na wniosek zobowiązanego pod warunkami § 1., ustęp 1., najdalej do dnia 30. czerwca 1917.

(a) Odroczenie egzekucji jest dopuszczalne także przy rozszerezeniach z weksli i czeków. W wypadkach oznaczonych w § 4., można zezwolić na odroczenie egzekucji także dla wierzytelności, oznaczonych w § 3., 1. 1, 2 i 4, a powstałych przed dniem 1. sierpnia 1914, a to najdalej do dnia 31. grudnia 1917.

(b) Egzekwujący wierzyciel nie ma prawa do zwrotu kosztów, urosłych z powodu odroczonej egzekucji, gdy odrzucił wniesione przez dłużnika pozasadownie i uwidocznie uzasadnione żądanie odroczenia zapłaty.

Sędziowskie odroczenie zapłaty na obszarze wojennym.

§ 6.

(1) Osobom, mającym swe miejsce zamieszkania (siedzibę) lub swą stałą siedzibę przedsiębiorstwa na obszarze, w którym sąd powiatowy z powodu zdarzeń wojennych zawiesił częściowo swą czynność lub przeniósł swą siedzibę, albo na obszarze, który wskutek zlecenia władzy musiał być przez znaczną część ludności opuszczony, może sąd, do którego się odwołano, zezwolić na odroczenie zapłaty dla zobowiązań wszelkiego rodzaju i bez względu na czas ich powstania (§§ 1. i 2.) jak również orzec, że niekorzyści prawne, które zaszły lub zajdą z powodu niewypełnienia na czas zobowiązania, z wyjątkiem obowiązku płacenia procentów zwłoki (§ 8.), nie mają miejsca lub że się je uchyla. Postanowienia § 5. mają zastosowanie do tych osób bez względu na rodzaj i czas powstania wierzytelności, a rzecz której egzekucję prowadzi.

(2) Pod wymienionymi w ustępie 1. warunkami może sąd nadto orzec, że pomija się lub uchyla się skutki prawne niezastąpienia warunku, gdy zaistnienie warunku było skutkiem wydarzeń wojennych niemożliwe. W razie potrzeby należy ustanowić dla wypełnienia warunku nowy termin.

Odroczenie zapłaty na rzecz osób wojskowych i ich bliskich krewnych.

§ 6. a.

(1) Prawno-prywatne roszczenia pieniężne przeciw osobom wojskowym (§ 1., ustęp 2. rozporządzenia cesarskiego z dnia 29. lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 178), które w chwili ukończenia wojny lub wcześniej wracają do stosunku cywilnego,

następnie przeciw jeńcom i zakładnikom (§ 1., ustęp 3. tego rozporządzenia cesarskiego) odracza się co do zapłaty aż do upływu trzech miesięcy po tym dniu, w którym dla osoby dłużnika ustał powód, oznaczony w § 3., ustęp 2. przytoczonego rozporządzenia cesarskiego.

(2) Po ustaniu ustawowego odroczenia zapłaty może sąd zezwolić wspomnianym osobom na odroczenie zapłaty dla zobowiązań wszelkiego rodzaju do dnia 31. grudnia 1917 (§§ 1., 2. i 5.), oraz orzec w razie istnienia wymogów wymienionych w § 1., ustęp 1., że niekorzyści prawne, które zaszły lub zajdą z powodu niewypełnienia na czas zobowiązania, z wyjątkiem obowiązku płacenia procentów zwłoki (§ 8.), nie mają miejsca lub że się je uchyla. Sąd może również orzec, że skutki prawne nieistnienia jednego z warunków pomija się lub że się je uchyla; w razie potrzeby należy wyznaczyć nowy termin dla wypełnienia tego warunku.

(3) Powyższe postanowienia nie mają zastosowania do roszczeń, powstałych po rozpoczęciu się stosunku, oznaczonego w § 3., ustęp 2. rozporządzenia cesarskiego z dnia 29. lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 178, ani do roszczeń o danie utrzymania i roszczeń z weksli i czeków.

(4) Żonie, towarzyszące życia lub dzieciom (dzieciom adoptowanymi i dzieciom wziętym na wychowanie) jednej z osób, wymienionych w ustępie 1., w razie, jeżeli one żyją z osobą tą w wspólnym gospodarstwie domowym i nie mają żadnego samoistnego zarobku, może sąd pod wspomnianymi w § 1., ustęp 1., warunkami zezwolić na odroczenie zapłaty do dnia 31. grudnia 1917, dla roszczeń wymienionego w poprzednich ustępach rodzaju (§§ 1., 2. i 5.).

Wpływ siły wyższej na weksle i czeki.

§ 7.

(1) Jeżeli przy wekslach lub czekach, bez względu na miejsce zapłaty i dzień wystawienia, ich prezentowaniu lub podniesieniu protestu stoi na zawadzie wywołana wypadkami wojennymi nieprzewidywana przeszkoda (siła wyższa), odracza się czas zapłaty i termin do prezentowania do przyjęcia lub zapłaty tudzież do wniesienia protestu na tak długo, jak to jest potrzebnem, aby po ustaniu przeszkody przedsięwziąć czynność wekslowoprawną, conajmniej jednak aż do upływu 10 dni powszednich po ustaniu przeszkody. W proteście należy stwierdzić o ile możności przeszkodę i czas jej trwania.

Oplacanie odsetek.**§ 8.**

Za czas, o który wskutek odroczenia zapłata zostanie przesunięta na później, należy uiszczyć odsetki ustawowe lub wyższe, należące się według umowy aż do tego dnia, w którym bez względu na odroczenie miała być zapłata uiszczona.

Umówione niekorzyści prawne.**§ 9.**

W razie nieuiszczenia przez dłużnika w właściwym czasie odsetek, rat amortyzacyjnych, lub rat wierzytelności pieniężnych prawnoprywatnych, powstałych przed dniem 1. sierpnia 1914, nie może wierzyciel uczynić użytku z przyznanego mu umową prawa wypowiedzenia względnie prawa natychmiastowego żądania zwrotu kwot kapitałowych, ani z innych umówionych na taki przypadek niekorzyści prawnych z wyjątkiem płacenia procentów zwłoki (§ 8.) wówczas, jeżeli dłużnik dopuścił się zwłoki-tylko co do zapłaty procentów, anuitetów lub rat, które zapadły najpóźniej w dniu 31. sierpnia 1915.

Policzenie na rachunek.**§ 10.**

Okoliczność, iż wierzytelność według postanowień niniejszego rozporządzenia jest odroczone co do zapłaty, nie stanowi przeszkody w policzeniu jej na rachunek innej wierzytelności.

Osobne postanowienia dla południowego terenu wojny.**§ 11.**

(1) Gdy jedna z wymienionych poniżej instytucji kredytowych ma swą siedzibę w Dalmacji, Pobrzeżu lub w okręgach sądów obwodowych Rovereto i Trydent, to można w ciągu jednego miesiąca kalendarzowego żądać tylko:

- a) od banków akcyjnych, których kapitał zakładowy nie wynosi więcej jak million koron, na zasadzie roszczeń, powstałych przed dniem 21. maja 1915 z tytułu rachunku bieżącego i z tytułu wkładek na bony kasowe, wypłaty do wysokości 3 procent roszczenia, istniejącego w dniu 21. maja 1915, co najmniej jednak w kwocie 400 K, a najwyżej w kwocie 1000 K, dalej na zasadzie roszczeń z tytułu wkładek na książeczkę wkładową, złożonych przed dniem 21. maja 1915, wypłaty do wysokości 200 K z każdej wkładki;
- b) od kas oszczędności na zasadzie roszczeń z tytułu wkładek na książeczkę wkładową, złożonych przed 21. maja 1915, wypłaty do wysokości 200 K z każdej wkładki;

c) od spółek kredytowych z wyjątkiem kas Raiffeisena na zasadzie roszczeń z rachunku bieżącego, powstałych przed dniem 21. maja 1915, wypłaty do wysokości 2 procent tego roszczenia, przynajmniej jednak w kwocie 200 K, a najwyżej w kwocie 500 K, dalej na zasadzie roszczeń z wkładek na książeczkę wkładową, złożonych przed dniem 21. maja 1915, wypłaty do wysokości 100 K z każdej wkładki;

d) od kas Raiffeisena na zasadzie roszczeń z tytułu rachunku bieżącego, powstałych przed dniem 21. maja 1915, lub z tytułu wkładek na książeczkę wkładową, które złożono przed dniem 21. maja 1915, wypłaty do wysokości 50 K z każdej wkładki.

(2) Przeciwno żądaniu o przekazanie roszczeń z rachunku bieżącego na rzecz istniejącego lub nowo utworzonego mającego konta w tym samym zakładzie kredytowym nie można podnosić zarzutu odroczenia zapłaty; wypłaty przekazanych kwot nie można jednak żądać w czasie trwania odroczenia zapłaty.

(3) Jeżeli zakład kredytowy zapłacił więcej z tytułu rachunku bieżącego, na poczet wkładki na bon kasowy lub na książkę wkładową, aniżeli można było żądać tytułem zwrotu według poprzednich do odroczenia zapłaty odnoszących się rozporządzeń tudzież niniejszego rozporządzenia, w takim razie może odnośną nadwyżkę wliczyć w razie podniesienia nowego roszczenia o wypłatę.

(4) Jak długo zakład kredytowy dla roszczeń z tytułu rachunku bieżącego lub z tytułu wkładek na bon kasowy lub książkę wkładową wskutek jednostronnej obniżki stopy procentowej przyznaje oprocentowanie niższe aniżeli w dniu 21. maja 1915, tak długo nie może on wobec żądania o zwrot takiego roszczenia powoływać się na ustawowe odroczenie zapłaty. Postanowienie to nie ma zastosowania, jeżeli obniżka stopy procentowej przedstawia się tylko jako rachunkowe przeprowadzenie ułożonego stosunku stopy procentowej i każdorazowej stopy procentowej banku.

§ 12.

(1) Uprawiającym przemysł i handlarzom, którzy mają miejsce zamieszkania lub stałą siedzibę przedsiębiorstwa w mieście Tryeście z okręgiem i których przedsiębiorstwo nie przekracza zakresu, oznaczonego w ustępie 2., należy przyznać sędziowskie odroczenie zapłaty (§§ 1., 2. i 5.) dla prawnoprywatnych wierzytelności pieniężnych, powstałych przed dniem 21. maja 1915, także i bez wykazania warunków, określonych w § 1., ustęp 1.; to postanowienie nie ma zastosowania do wierzytelności, wymienionych w § 3., dalej do

wierzytelności za sprzedane przedmioty lub dostarczone towary na podstawie umów, które zostały zawarte przed dniem 21. maja 1915, gdy oddanie lub dostawa zostały lub zostaną uskutecznione dopiero po dniu 20. maja 1915, chyba że miały być uskutecznione przed dniem 21. maja 1915.

(2) Postanowienie ustępu 1. dotyczy handlarzy, którzy trudnią się drobną sprzedażą towarów i nie zatrudniają więcej jak dwu pomocników, oraz innych uprawiających przemysł, którzy nie zatrudniają więcej, jak pięciu pomocników.

(3) Dłużnik ma wykazać istnienie tych warunków świadectwem izby handlowej i przemysłowej, w którym musi być podana ilość pomocników.

§ 13.

Przy wekslach lub czekach, płatnych w jednym z oznaczonych w § 11. okręgów, przypuszcza się, że czynność prawno-wekslowa, która miała lub ma być przedsięwzięta po dniu 21. maja 1915, została zaniechana wskutek nieprzewidywanej przeszkody (siła wyższa), jeżeli ona rzeczywiście nie została przedsięwzięta w czasie właściwym.

§ 14.

Banki, kasy oszczędności, inne instytucje kredytowe i zakłady ubezpieczeń, które mają siedzibę lub filię w jednym z oznaczonych w § 11. okręgów i wskutek wojny przeniosły stamtąd służbę kasową w znacznej części w głąb kraju, nie są obowiązane wypełniać swych zobowiązań w miejscu ich dawniejszego obrotu kasowego, lecz mogą je wypełniać w tem miejscu, dokąd przeniosły swą służbę kasową.

Prawo wzajemności.

§ 15.

O ile wierzyciele, którzy w krajach tutejszych mają swoje miejsce zamieszkania (siedzibę), mogą podnosić w innym państwie roszczenia prawno-prywatne tylko pod ograniczeniami, podlegają roszczenia wierzycieli, którzy w takim państwie mają swoje miejsce zamieszkania (siedzibę), takim samym ograniczeniom.

Clam-Martinić wlr. Baernreither wlr.

Georgi wlr. Forster wlr.

Hussarek wlr. Trnka wlr.

Spitzmüller wlr. Bobrzyński wlr.

Handel wlr. Schenk wlr.

Urban wlr.

423.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 28. grudnia 1916

w sprawie odroczenia zapłaty prawno-prywatnych wierzytelności pieniężnych wobec dłużników w Galicyi i na Bukowinie.

Na zasadzie § 16. rozporządzenia cesarskiego z dnia 22. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 384, zarządza się, co następuje:

Zakres odroczenia zapłaty.

§ 1.

(1) Dłużnikom, którzy mają swoje miejsce zamieszkania (swoją siedzibę) w Galicyi lub na Bukowinie lub których przedsiębiorstwo znajduje się stale w tych krajach, przyznaje się odroczenie zapłaty według następujących postanowień. Jeżeli tacy dłużnicy po dniu 31. lipca 1914 obrali sobie miejsce zamieszkania (siedzibę) lub założyli stale przedsiębiorstwo poza granicami tych krajów lub swoje miejsce zamieszkania (siedzibę) tamże przenieśli, to okoliczność ta nie ma wpływu na zastosowanie następujących postanowień do tych roszczeń pieniężnych, które powstały przed obraniem sobie przez nich nowego miejsca zamieszkania (siedziby, miejsca przedsiębiorstwa).

(2) Prawno-prywatne wierzytelności pieniężne, powstałe przed dniem 1. sierpnia 1914, tudzież wierzytelności z weksli lub czeków, doznają zwłoki w zapłacie, jeżeli one zapadły lub mają zapaść przed dniem 1. lipca 1917, tymczasowo do dnia 30. czerwca 1917 włącznie.

(3) Dla przekazowych weksli lub czeków, wystawionych przed dniem 1. października 1915, przy których przekazany, a dla weksli własnych, wystawionych przed tym dniem, których wystawca ma swoją siedzibę na obszarze, oznaczonym w ustępie 1., odracza się dzień zapłaty, jeżeli weksel lub czek zapadł lub ma zapaść między dniem 1. sierpnia 1914 a dniem 30. czerwca 1917, tymczasowo na dzień 1. lipca 1917. Stosownie do odroczenia dnia płatności odracza się także termin do podniesienia protestu.

(4) Przy wekslach i czekach, które zostały lub zostaną wystawione po dniu 30. września 1915, niema ustawowego odroczenia zapłaty, bez ujemy dla postanowień § 8.

(5) Przy zastosowaniu tego rozporządzenia uważa się przy wekslach przekazowych i czekach miejsce, podane przy nazwisku lub firmie przekazanego, za miejsce zamieszkania przekazanego, przy wekslach własnych miejsce ich wystawienia za miejsce zamieszkania wystawcy.

Wierzytelności wyłączone od odroczenia.**§ 2.**

Od odroczenia zapłaty, oznaczonego w § 1., są wyłączone:

1. wierzytelności z tytułu umów o usługi i umów o dzieło (§§ 1151. do 1171. p. k. u. c.);

2. wierzytelności z tytułu umów o najem lub dzierżawę;

3. wierzytelności za sprzedane przedmioty lub dostarczone towary na podstawie umów, zawartych przed dniem 1. sierpnia 1914, jeżeli oddanie lub dostawa nastąpiła dopiero po dniu 31. lipca 1914 lub dopiero po tym dniu nastąpi, chyba że one miały być przedsięwzięte przed dniem 1. sierpnia 1914;

4. wierzytelności kas chorych przy stowarzyszeniach (§ 60. ustawy z dnia 30. marca 1888, Dz. u. p. Nr. 33) i zakładów zastępczych (§ 65. ustawy z dnia 16. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1907, i rozporządzenia cesarskiego z dnia 25. czerwca 1914, Dz. u. p. Nr. 138) o zapłatę datków na rzecz ubezpieczenia na wypadek choroby tudzież ubezpieczenia pensyjnego;

5. roszczenia o zapłatę odsetek i rat amortyzacyjnych

a) na podstawie wierzytelności, które służą przedewszystkiem na pokrycie listów zastawnych, tudzież ufundowanych bankowych zapisów dłużnych;

b) na podstawie wierzytelności kas oszczędności do gmin lub innych publicznych korporacji;

c) wobec dłużnika zastawnego na podstawie innych, zabezpieczonych hipotecznie wierzytelności;

6. wierzytelności z tytułu renty i roszczenia o świadczenie utrzymania;

7. roszczenia, należące się bezpośrednio lub na podstawie przekazu stowarzyszeniu Czerwonego Krzyża, tudzież funduszowi celem udzielania wsparć członkom rodziny osób, powołanych z powodu mobilizacji, lub celem świadczenia wszelkiej innej pomocy z powodu wojny;

8. wierzytelności o zapłatę odsetek i rat amortyzacyjnych od zobowiązań przez państwo zagwarantowanych.

Wierzytelności z tytułu kontraktów ubezpieczenia.**§ 3.**

(i) Od ustawowego odroczenia zapłaty są nadto wyłączone:

1. wszelkie roszczenia wobec ubezpieczyciela z tytułu kontraktu ubezpieczenia;

2. premie ubezpieczeniowe, a mianowicie:

a) jeżeli premia będzie płatna po dniu 31. grudnia 1916, pełna kwota, przy ubezpieczeniu życiowym jednak tylko kwota w wysokości

25 procent premii rocznej, lecz conajmniej 200 K, w razie opłaty w ratach niższych niż rocznych każdorazowo odpowiednia część odnośnych kwot;

b) jeżeli premie były płatne przed dniem 1. stycznia 1917, kwota w wysokości 25 procent zaległej sumy, lecz conajmniej 100 K, płatnych w dniu 1. kwietnia 1917.

(2) Dla wspomnianych w ustępie 1., l. 2. lit. b) roszczeń o premie nie mają znaczenia umówione, skrócone terminy skarg.

(3) Ubezpieczyciel może tylko wtedy podnieść niekorzyści ustawowe, zastrzeżone w kontrakcie na wypadek zaniedbania zapłacenia we właściwym czasie premii ubezpieczenia, jeśli nie uiszczono we właściwym czasie kwot premii, oznaczonych w ustępie 1., l. 2. lit. a). Biorący ubezpieczenie, który uiszczył częściową zapłatę, ma obowiązek zapłacenia resztującej części premii.

(4) Ubezpieczyciel jest obowiązany do odroczenia w ciągu sześciu miesięcy po dniu zapadłości, za dodatkową opłatą wyłączonych od odroczenia zapłaty zaległości wraz z procentami zwłoki, bez ponownego badania lekarskiego, tych kontraktów ubezpieczeń życiowych, które wskutek niezapłacenia we właściwym czasie premii wyłączonych od odroczenia zapłaty (ustęp 1., l. 2. lit. a) wygasają bez odkupna, lub zmieniają się na wolne od premii ubezpieczenia ze zmniejszoną sumą ubezpieczenia. Jeżeli biorący ubezpieczenie ma swoje miejsce zamieszkania w ściślejszym obszarze wojennym lub w obszarze, zajęłym przez nieprzyjaciela, rozpoczyna się sześciomiesięczny termin z tym dniem, w którym wobec niego ustawowe odroczenie zapłaty mogłoby być uchylone (§ 30., ustęp 2.).

(5) Wobec ubezpieczyciela można żądać sędziowskiego odroczenia zapłaty (§ 15.) przed zajęciem wypadku, przewidzianego ubezpieczeniem, albo po tej chwili. Jeżeli jednak przewidziany ubezpieczeniem wypadek już zaszedł, wówczas nie należy uwzględnić wniosku, skoro spóźniono się z nim z własnej winy.

Roszczenia z tytułu rachunku bieżącego, bonów kasowych i książeczek wkładcowych.**§ 4.**

(i) Roszczenia z tytułu rachunku bieżącego i z tytułu wkładek na bonony kasowe odracza się co do zapłaty z tem ograniczeniem, iż w przeciągu jednego miesiąca kalendarzowego można żądać od banków krajowych i akcyjnych wypłaty do wysokości 3 procent roszczenia, które istniało w dniu 1. sierpnia 1914, conajmniej jednakowoż w kwocie 400 K a najwyżej w kwocie 3000 K, od innych zakładów kredytowych z wyjątkiem

kas Raiffeisena (ustawa z dnia 1. lipca 1889, Dz. u. p. Nr. 91) wypłaty do wysokości 2 procent takiego roszczenia, a najmniej jednakże w kwocie 200 K a najwyżej w kwocie 500 K, a od kas Raiffeisena do wysokości 50 K.

(2) Bez ograniczenia do pewnej oznaczonej kwoty można żądać zwrotu o tyle, o ile ona jest potrzebna według przedłożonego dowodu do wypełnienia zobowiązań wierzyciela, co do których ustawowe odroczenie zapłaty zostało uchylone (§§ 20. do 29.).

(3) Przeciwno żądaniu o przekazanie roszczeń z rachunku bieżącego na rzecz istniejącego lub nowo utworzyć się mającego konta w tym samym zakładzie kredytowym nie można podnosić zarzutu odroczenia zapłaty; wypłaty przekazanych kwot nie można jednak żądać w czasie trwania odroczenia zapłaty.

§ 5.

(1) Roszczenia z tytułu wkładek, uskuteczniionych na książkę wkładkową przed dniem 1. sierpnia 1914, odracza się co do zapłaty z tem ograniczeniem, iż z tej samej wkładki można w ciągu jednego kwartału kalendarzowego żądać wypłaty od banków krajowych i akcyjnych tudzież kas oszczędności do wysokości 200 K, od innych zakładów kredytowych z wyjątkiem kas Raiffeisena do wysokości 100 K, a od kas Raiffeisena do wysokości 50 K.

(2) Z wkładek w bankach krajowych i akcyjnych tudzież w kasach oszczędności można w ciągu jednego kwartału kalendarzowego żądać nadto zwrotu dalszych 20 procent resztującej wkładki, o ile według przedłożonego dowodu jest to potrzebne do wypełnienia zobowiązań wierzyciela, co do których ustawowe odroczenie zapłaty zostało uchylone (§§ 20. do 29.).

§ 6.

(1) Jeżeli zakład kredytowy zapłacił więcej z tytułu rachunku bieżącego, na poczet wkładki na bon kasowy lub na książkę wkładkową aniżeli można było wówczas żądać tytułem zwrotu według poprzednich rozporządzeń o odroczeniu zapłaty, tudzież niniejszego rozporządzenia, w takim razie może odnośną nadwyżkę wliczyć także w razie podniesienia nowego roszczenia o wypłatę.

(2) Jeżeli zakład kredytowy od wierzycielności z rachunku bieżącego, od wkładek na bon kasowy lub na książkę wkładkową zniżył stopę procentową jednostronnie poniżej wymiaru z dnia 1. sierpnia 1914, natenczas wobec żądania o zwrot takiej wierzycielności nie może się on zastaniać ustawowem odroczeniem zapłaty, jeżeli wierzyciel podniesie to żądanie przed upływem miesiąca

po tym dniu, w którym niższe stopy stało się skuteczne. Postanowienie to nie ma zastosowania, jeżeli niższe stopy procentowej jest jedynie rachunkowem przeprowadzeniem polegającego na umowie stosunku stopy procentowej do każdorazowej stopy bankowej.

Roszczenia o zwrot z tytułu zapłaty wierzycielności uprzywilejowanych.

§ 7.

Roszczenia o zwrot długu w podatkach lub publicznych daninach, zapłaconego za osobę trzecią, podlegają odroczeniu zapłaty według postanowień § 1., korzystają jednak w postępowaniu egzekucyjnym z prawa pierwszeństwa zaspokojonego roszczenia. Postanowienia § 54. o. k. i § 24. o. ugod. pozostają nietknięte.

Odroczenie zapłaty na rzecz osób wojskowych.

§ 7. a.

(1) Prawno- Prywatne roszczenia pieniężne przeciw osobom wojskowym (§ 1., ustęp 2. rozporządzenia cesarskiego z dnia 29. lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 178), które w chwili ukończenia wojny lub wcześniej wracają do stosunku cywilnego, następnie przeciw jeńcom i zakładnikom (§ 1., ustęp 3. tego rozporządzenia cesarskiego) odracza się co do zapłaty aż do upływu trzech miesięcy po tym dniu, w którym dla osoby dłużnika ustał powód, oznaczony w § 3., ustęp 2. przytoczonego rozporządzenia cesarskiego.

(2) Postanowienie to nie ma zastosowania do roszczeń, które powstały po rozpoczęciu się stosunku, oznaczonego w § 3., ustęp 2., przytoczonego rozporządzenia cesarskiego, ani do roszczeń o danie utrzymania, tudzież bez ujmy dla postanowień § 1. niniejszego rozporządzenia do roszczeń z weksli i czeków.

Wpływ siły wyższej na weksle i czek.

§ 8.

Jeżeli przy wekslach i czekach, bez względu na miejsce zapłaty i dzień wystawienia, ich prezentowaniu lub podniesieniu protestu stoi na zawadzie nieprzewyciężona przeszkoda (siła wyższa), wywołana wydarzeniami wojennymi, w takim razie odracza się czas zapłaty i termin do prezentowania do przyjęcia lub zapłaty tudzież do wniesienia protestu na tak długo, jak to jest potrzebnem, aby po ustaniu przeszkody przedsięwziąć czynność wekslowo-prawną, conajmniej jednak aż do upływu dziesięciu dni powszednich po ustaniu przeszkody. W proteście należy stwierdzić o ile możności przeszkodę i czas jej trwania.

Opłacanie odsetek i potrącenia kasowe.**§ 9.**

(1) Za czas, o który wskutek odroczenia (§§ 1., 3., 4., 5. 7. a i 8.) zapłata zostanie przesunięta na później, należy uiścić odsetki ustawowe lub wyższe należące się wedle umowy aż do dnia, w którym bez względu na odroczenie zapłata miałaby być uiszczona.

(2) Przy obliczaniu kwoty, którą należy zapłacić po upływie odroczenia zapłaty tytułem wierzytelności, odroczonej co do zapłaty, nie wolno w razie wątpliwości odebrać potrącenia kasowego.

Terminy przedawnienia i terminy skarg.**§ 10.**

(1) Czasu trwania odroczenia zapłaty nie wlicza się przy obliczaniu terminu przedawnienia i ustawowych terminów do wniesienia skargi.

(2) Czasu od dnia 1. sierpnia 1914 do dnia 30. czerwca 1917 nie wlicza się do czasokresu, w ciągu którego przeciw wyłączoneму członkowi stowarzyszenia ma być podniesione roszczenie z tytułu jego odpowiedzialności (§§ 73. i 78. ust. stow.). Postanowienie to nie ma zastosowania do roszczeń z tytułu odpowiedzialności wyłączonych członków stowarzyszenia, które wygasły już w dniu obwieszczenia niniejszego rozporządzenia.

(3) Czasu od dnia 1. sierpnia 1914 do dnia 30. czerwca 1917 nie wlicza się również do ustawowych terminów do zaczęcia czynności prawnych.

Wypowiedzenie i polegające na umowie niekorzyści prawno.**§ 11.**

(1) Od wierzytelności pieniężnej, która zapadła lub zapadnie wskutek wypowiedzenia, dokonanego między dniem 1. sierpnia 1914, a dniem 30. czerwca 1917, można żądać w czasie, o który wskutek odroczenia zapłaty przesunięto na później uiszczenie zapadłej kwoty, jedynie odsetek, należących się według umowy aż do dnia, w którym bez względu na odroczenie zapłata miałaby być uiszczona.

(2) Dokonane w latach 1915, 1916 i 1917 wypowiedzenie udziału w przedsiębiorstwie stowarzyszenia zarobkowego lub gospodarczego należy traktować w ten sposób, jak gdyby było dokonane w dniu 1. stycznia 1918.

(3) W razie nieuiszczenia przez dłużnika w właściwym czasie odsetek, anuitetów lub rat z tytułu wierzytelności pieniężnych prawno-prywatnych, powstałych przed dniem 1. sierpnia 1914, nie może wierzyciel uczynić użytku z przynależnego mu umową prawa wypowiedzenia względnie

prawa natychmiastowego żądania zwrotu kwot kapitałowych, ani też z innych umówionych na taki przypadek niekorzyści prawnych z wyjątkiem zapłaty odsetek zwłoki (§ 9., ustęp 1.) wówczas, jeżeli dłużnik dopuścił się zwłoki tylko co do zapłaty procentów, anuitetów lub rat, które zapadły lub mają zapaść przed dniem 1. lipca 1917.

Policzenie na rachunek.**§ 12.**

Okoliczność, iż wierzytelność według postanowień niniejszego rozporządzenia odroczone jest co do zapłaty, nie stanowi przeszkody w policzeniu jej na rachunek innej wierzytelności.

Przepisy procesowo-prawne.**§ 13.**

(1) Aż do upływu terminu odroczenia zapłaty nie należy kontynuować postępowania sądowego na skargi, któremi żąda się uiszczenia wierzytelności, odroczonej co do zapłaty, chyba że pozwany uczyni wniosek na podjęcie przerwane postępowania. Jeżeli jednak już przed dniem 1. sierpnia 1914 odbyła się pierwsza audyencya po myśli § 239. p. c. lub usna rozprawa procesowa, należy nadal prowadzić postępowanie sądowe i w wyroku termin dopełnienia świadczenia tudzież uiszczenia kosztów procesowych w ten sposób oznaczyć, aby on rozpoczynał się od ostatniego dnia terminu odroczenia zapłaty (§ 1.). Jeżeli dzień ten w wyroku, zapadłym przed wejściem w życie tego rozporządzenia, oznaczono kalendarzowo, przesuwają się początek terminu świadczenia na ten dzień, w którym należy uiścić zapłatę według postanowień niniejszego rozporządzenia.

(2) Nowe skargi o uiszczenie wierzytelności, odroczonej co do zapłaty, należy odrzucać, chyba że wierzyciel przedłoży pisemne oświadczenie dłużnika, w którym tenże zrzeka się w całości lub w części ustawowego odroczenia zapłaty. Jeżeli dłużnik zrzekł się ustawowego odroczenia zapłaty tylko częściowo, natenczas można w skardze żądać także zapłaty innej części roszczenia. Termin do uiszczenia tej części roszczenia wraz z kosztami procesowymi należy oznaczyć w ten sposób, by on rozpoczynał się od ostatniego dnia terminu odroczenia zapłaty.

Egzekucya.**§ 14.**

(1) Nie należy zezwalać podczas trwania terminu odroczenia zapłaty na czynności egzekucyjne tudzież na egzekucję dla zabezpieczenia na rzecz odroczonej co do zapłaty wierzytelności, zaś egzekucyi, na które już zezwolono, nie

należy wykonywać. Nie należy dalej prowadzić toczącego się postępowania egzekucyjnego z wyjątkiem przymusowego zarządu i przymusowego wydzierżawienia. Doręczone już uchwały przekazujące pozostają w mocy. Kwoty, uzyskane w drodze egzekucyi, należy rozdzielić.

(2) Czynności egzekucyjne, które przedsięwzięto, zanim rozporządzenie cesarskie z dnia 13. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 216, stało się wiadome w sądzie egzekucyjnym, pozostają skuteczne.

(3) Na zarządzenia tymczasowe na rzecz wierzycelności, odroczonej co do zapłaty, można zezwolić i je wykonać.

Sędziowskie odroczenie zapłaty.

§ 15.

(1) Osobom, wymienionym w § 1., ustęp 1., może sąd, do którego się odwołało, według następujących postanowień (§§ 16. do 19.) zezwolić na odroczenie zapłaty co do zobowiązań wszelkiego rodzaju i bez względu na czas ich powstania. Sąd może dalej równocześnie z sędziowskim odroczeniem zapłaty lub na samoistny wniosek dłużnika pod warunkami, wymienionymi w § 16., ustęp 1., orzec, iż niekorzyści prawne, które z powodu niewypełnienia zobowiązania w należyłym czasie zaszyły lub zajądą, zostaną pominięte lub że je się uchyla: wyjątek stanowi obowiązek zapłaty odsetek zwłoki (§ 9., ustęp 1.).

(2) Sąd może również orzec, że następstwa prawne z powodu niezastnienia jednego z warunków zostaną pominięte lub uchylone, jeżeli zaistnienie warunku stało się niemożliwe wskutek wydarzeń wojennych. W razie potrzeby należy dla dopełnienia warunku naznaczyć nowy termin.

§ 16.

(1) Sąd procesowy może na wniosek pozwanego, jeżeli tegoż położenie ekonomiczne to usprawiedliwia i jeżeli wierzyciel nie dozna przez to niestosunkowej szkody, oznaczyć w wyroku w odniesieniu do roszczeń, które wyjęte są od ustawowego odroczenia zapłaty, dłuższy aniżeli ustawą przepisany termin do dopełnienia świadczenia, tudzież pominać niekorzyści lub skutki prawne (§ 15.).

(2) Dłuższego terminu zapłaty można udzielić dla całego świadczenia lub części, jednakowoż nie poza dzień 30. czerwca 1917. Sędziowskie odroczenie zapłaty, które przyznane zostało do dnia 31. grudnia 1916 włącznie, uważa się za przedłużone do dnia 31. marca 1917 włącznie. Sąd może na wniosek po przesłuchaniu przeciwnej strony (§ 56. o. e.) zezwolić na dalsze przedłużenie najdalej do dnia 30. czerwca 1917 włącznie lub ustawowe przedłużenie skrócić.

(3) Pozwany ma uprawdopodobnić rzeczowe twierdzenia, na których opiera swój wniosek.

(4) Sąd może oznaczenie terminu zapłaty uczynić zawisłym od dania zabezpieczenia

(5) Rozstrzygnięcie w sprawie sędziowskiego odroczenia zapłaty (§ 15.) może być zaczepione. Rozstrzygnięcie takie zawarte w wyroku może być bez równoczesnego zaczepienia rozstrzygnięcia, wydanego w sprawie głównej, zaczepione tylko rekuresem. Przeciw rozstrzygnięciu sądu drugiej instancyi w sprawie odroczenia zapłaty niema środka prawnego.

(6) Jeżeli wierzyciel mimo to, że dłużnik podniósł pozasadownie widocznie usprawiedliwione żądanie odroczenia zapłaty, wniósł skargę a dłużnik zaraz na pierwszej audyencyi roszczenie skargi uznał, natenczas koszta procesowe spadają na wierzyciela, skoro sędzia zezwoli na żądane pozasadownie odroczenie zapłaty.

(7) Postanowienia te nie mają zastosowania do roszczeń z weksli lub czeków.

§ 17.

(1) Dłużnik może w sądzie powiatowym, w którego okręgu wierzyciel ma swoją siedzibę, uznając roszczenie wierzyciela, uczynić wniosek na oznaczenie terminu zapłaty dla wyjątego od odroczenia zapłaty roszczenia lub żądać pominięcia niekorzyści lub skutków prawnych (§ 15.). Wniosek taki może dłużnik postawić także wówczas, gdy jego zobowiązanie jest stwierdzone przez nadający się do egzekucyi akt notaryalny. Jeśli przeciw dłużnikowi wydano nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczem, to może on w ciągu terminu dla wniesienia sprzeciwu w sądzie, który wydał nakaz zapłaty, uznając roszczenie wierzyciela, uczynić wniosek na ustanowienie terminu zapłaty.

(2) Sąd przed rozstrzygnięciem wniosku przesłucha wierzyciela (§ 56. o. e.) i następnie orzeknie w drodze uchwały. W uchwale, którą udzielono terminu zapłaty, należy orzec o obowiązku dłużnika do zapłaty uznanej wierzycelności. Gdy przeciw dłużnikowi wydano nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczem, wówczas ma sędzia, zmieniając termin podany w nakazie zapłaty ustanowić w drodze uchwały nowy termin zapłaty.

(3) Koszta przesłuchania ma dłużnik zwrócić wierzycielowi, chyba że wierzyciel odrzucił posta-

wione przez dłużnika pozasądowo i widocznie uzasadnione żądanie o odroczenie zapłaty.

(1) Postanowienia § 16. mają odpowiednie zastosowanie.

§ 18.

(1) Jeżeli sędziowskim odroczeniem zapłaty zezwolono na zapłatę w ratach czynszu najmu lub dzierżawy, wchodzą niekorzyści prawne z powodu niewypelnienia w czasie należytni, jedynie w razie nieuiszczenia takich rat w czasie właściwym.

(2) Jeżeli nie uiszcza się takiej raty w czasie należytnym, wówczas może wynajmujący lub wdzierżawiający wypowiedzieć najemcy lub dzierżawcy ze skutecznością dla najbliższego terminu wypowiedzenia.

§ 19.

(1) Sąd egzekucyjny może na wniosek zobowiązanego pod warunkami, wymienionymi w § 16., ustęp 1., odroczyć najdalej do dnia 30. czerwca 1917 egzekucję na rzecz roszczenia, wyjątego od ustawowego odroczenia zapłaty, tudzież zarządzić uchylenie już dokonanych aktów egzekucyjnych nawet bez zabezpieczenia, przewidzianego w § 43., ustęp 2. o. e. Odroczenie tego rodzaju jest niedopuszczalne, jeżeli sąd procesowy zezwolił już na termin zapłaty według §§ 16. lub 17.

(2) Do zezwolenia na odroczenie mają odpowiednie zastosowanie postanowienia § 16., ustęp 3. do 5.

(3) Egzekucya odroczona stosownie do poprzednich rozporządzeń o odroczeniu zapłaty może być dalej odroczona na wniosek obowiązującego pod tymi samymi warunkami najdłużej do dnia 30. czerwca 1917, jeżeli termin odroczenia nie upłynął już przed dniem 31. grudnia 1916.

(4) Dochodzący swego roszczenia wierzyciel nie ma prawa do zwrotu kosztów urosłych z powodu odroczonej egzekucyi, gdy odrzucił wniesione pozasądowo przez dłużnika i widocznie uzasadnione żądanie o odroczenie zapłaty.

Uchylenie ustawowego odroczenia zapłaty przez orzeczenie sędziowskie.

a) Postępowanie.

§ 20.

(1) Wierzyciel może przed sądem powiatowym, w którego okręgu dłużnik ma miejsce zamieszkania (siedzibę) lub stałe miejsce pobytu, uczynić wnio-

sek, by dla jego roszczenia uchylono ustawowe odroczenie zapłaty.

(2) Na wniosek należy przesłuchać dłużnika (§ 56 o. e.). Wezwanie do jawienia się lub wezwanie do złożenia pisemnego oświadczenia należy mu doręczyć według przepisów o doręczaniu skarg.

(3) Przed rozstrzygnięciem przeprowadzi sędzia stosowne dochodzenia, zasięgnie ewentualnie opinii izby handlowej i przemysłowej albo przesłucha osoby, mogące udzielić wyjaśnień i poinformowane o ekonomicznym położeniu dłużnika.

(4) Rekurs jest dopuszczalny tak przeciw uwzględnieniu jak przeciw odrzuceniu wniosku. Przeciw rozstrzygnięciu sądu drugiej instancyi niema środka prawnego.

(5) O kosztach postępowania należy wydać orzeczenie według postanowień procedury cywilnej. Wierzyciel nie ma jednak prawa do zwrotu kosztów, chociażby przychyłono się do jego wniosku, winien natomiast zwrócić koszty postępowania dłużnikowi, jeśli przed postawieniem wniosku zaniedbał wezwać tego ostatniego do zapłaty, a dłużnik oświadczył zaraz przed sądem gotowość do zapłaty tej kwoty, dla której orzeczono uchylenie ustawowego odroczenia zapłaty, albo jeżeli dłużnik w odpowiedzi na pozasądowe wezwanie do zapłaty oświadczył bezzwłocznie na piśmie gotowość do zapłaty tej kwoty, zrzekając się ustawowego odroczenia zapłaty.

(6) O uchwałach dotyczących się uchylenia ustawowego odroczenia zapłaty będzie sąd prowadził zapiski, założone według nazwisk dłużników, które mogą przeglądać osoby, mające w tem widoczny interes prawny.

b) Warunki i rozciągłość uchylenia ustawowego odroczenia zapłaty.

§ 21.

(1) Do wniosku należy przychylić się w drodze uchwały, jeżeli według wyników postępowania można przypuszczać, że gospodarze położenie dłużnika nie usprawiedliwia lub nie usprawiedliwia w pełnej rozciągłości ustawowego odroczenia zapłaty, a dłużnik nie uprawdopodobni, że w razie uiszczenia zapłaty poniósłby niestosunkową szkodę.

(2) W uchwale sądowej należy orzec, dla jakiej kwoty wierzycielności i z którym dniem uchyla się ustawowe odroczenie zapłaty. Dla wierzycielności do 50 K można uchylić ustawowe odroczenie zapłaty w całości, jednakowoż nie na

dzień wczesniejszy niż 31. marca 1917. Przy wyższych wierzytelnościach można wobec dłużników, którzy mają swe miejsce zamieszkania (siedzibę, stałą siedzibę przedsiębiorstwa) w okręgu wyższego sądu krajowego we Lwowie, uchylić ustawowe odroczenie zapłaty dla dwóch kwot częściowych w wysokości najwyżej po 10 procent, wobec innych dłużników dla dwóch kwot częściowych w wysokości najwyżej po 20 procent pierwotnej kwoty wierzytelności wraz z przypadającymi odsetkami. Tych kwot częściowych nie wolno uczynić płatnymi przed dniem 31. marca i dniem 30. czerwca 1917.

c) Sądowe dochodzenie wierzytelności nieodroczonej już więcej co do zapłaty.

§ 22.

(1) Po urośnięciu w moc prawą uchwały, uchylającej ustawowe odroczenie zapłaty, może wierzyciel dochodzić sądownie swej wierzytelności, przedkładając tę uchwałę.

(2) Wraz z skargą o zapłacenie kwoty, dla której uchylono ustawowe odroczenie zapłaty, można żądać także zapłaty innej części wierzytelności. Zasadzenie na świadczenie, dla którego przysługuje dłużnikowi jeszcze w czasie zapadnięcia wyroku ustawowe odroczenie zapłaty, jest dopuszczalne; jednakże należy ustanowić termin dla świadczenia wraz z kosztami procesowymi, zgodnie z uchwałą o uchyleniu ustawowego odroczenia zapłaty, zaś dla kwot, których ta uchwała nie dotyczy, w ten sposób, że termin ten rozpoczyna się od ostatniego dnia ustawowego terminu odroczenia zapłat.

(3) Na korzyść wykonalnego roszczenia, dla którego uchylono ustawowe odroczenie zapłaty, można prowadzić egzekucję.

(4) Jeżeli sąd uchylił ustawowe odroczenie zapłaty dla wierzytelności, sędziowskie odroczenie zapłaty (§§ 16. do 19.) jest niedopuszczalne.

d) Weksle i чеки.

§ 23.

(1) Postanowienia §§ 20. i 21. mają odpowiednio zastosowanie do weksli. O treści prawomocnej uchwały, którą uchylono dla weksła ustawowe odroczenie zapłaty, winien wierzycielawiadomić obowiązyanych do regresu, o ile ich adres jest znany.

(2) Uchylenie ustawowego odroczenia zapłaty ma skutek tylko wobec dłużnika, przeciw któremu zostało orzeczone.

§ 24.

(1) Przez prawomocne uchylenie ustawowego odroczenia zapłaty weksel, który nie zapadł już przed dniem 1. sierpnia 1914, staje się co do kwoty wyłączonej od odroczenia zapłaty, płatny za okazaniem. Okazanie przed oznaczonym w sądowej uchwale dniem jest niedopuszczalne. Wraz z wekslem należy przedłożyć uchwałę sądową.

(2) Przeciw obowiązanym do regresu z weksli oznaczonego w ustępie 1. rodzaju można postawić wniosek na uchylenie ustawowego odroczenia zapłaty tylko o tyle, o ile ustawowe odroczenie zapłaty wobec akceptanta (wystawcy własnego weksła) prawomocnie uchylono.

(3) W razie zapłaty częściowej, należy zaznaczyć na wekslu kiedy, kto i w jakiej wysokości zapłaty dokonał. Płacącemu wydaje się pokwitowanie na odpisie weksła.

§ 25.

(1) Jeżeli obowiązyany do regresu dokona częściowej zapłaty (§§ 21. i 23.) na podstawie weksła, który zapadł przed dniem 1. sierpnia 1914, może prócz zaznaczenia stosownie do § 24., ustęp 3., i pokwitowania żądać uwierzytelnionego odpisu protestu. Wydanie uwierzytelnionego odpisu należy załatwić na protestie. Dla każdej częściowej zapłaty nie można żądać więcej jak jednego duplikatu lub więcej niż jednego uwierzytelnionego odpisu protestu. Podpis austriacko-węgierskiego Banku na odpisie protestu zastępuje jego uwierzytelnienie.

(2) Jeżeli obowiązyany do regresu dochodzi zwrotu uiszczonej przez siebie częściowej zapłaty wobec poprzedników lub akceptantów, to należy przy wekslach, które zapadły przed dniem 1. sierpnia 1914, dołączyć pokwitowanie i uwierzytelniony odpis protestu, gdy jednakże od wniesienia protestu zwolniono, pokwitowanie i uwierzytelniony odpis weksła.

§ 26.

(1) Przy wekslach, wystawionych przed dniem 1. października 1915 a które zapadły lub zapadną między dniem 1. sierpnia 1914 a dniem 30. czerwca 1917, należy nieuiszczenie częściowej zapłaty (§§ 21. i 23.) stwierdzić przez protest i to także wówczas, gdy od wniesienia protestu zwolniono. Poprzedników należy zawiadomić stosownie do artykułów 45. do 47. u. w.

(2) Przy wekslach, oznaczonych w ustępie 1. można protest z powodu niezapłacenia kwoty częściowej zastąpić:

a) przez oświadczenie akceptanta (przekazanego), wystawcy własnego weksla lub domicyliata;

b) przez oświadczenie posiadacza weksla, gdy można nań przekazać czek stosownie do § 1. ustawy z dnia 3. kwietnia 1906, Dz. u. p. Nr. 84, wyjąwszy wypadek, że nie da się wysłedzić lokalu przedsiębiorstwa lub w jego braku mieszkania osoby, której należało prezentować.

(3) Oświadczenie musi być umieszczone na wekslu lub na połączonej z nim karcie (allonge) i podpisane przez oświadczonego. Ma ono zawierać dzień prezentacji i uwagę, że zapłaty nie uiszczono, lub że osoby, której należało prezentować, nie zastało. Dla utrzymania praw z weksla należy nadto w ciągu terminu, ustanowionego dla podniesienia protestu, skutecznie uwierzytelnienie odpisu weksla, zaopatrzonego oświadczeniem. Uwierzytelnienie odpisu należy zaznaczyć na wekslu. Nie można uwierzytelniać dla każdej poszczególnej zapłaty częściowej więcej niż jednego odpisu weksla. Podpis Banku austriacko-węgierskiego na odpisie weksla zastępuje jego uwierzytelnienie.

(1) Gdy obowiązany do regresu uiszcza częściową zapłatę na weksel, oznaczony w ustępie 1., wówczas może on prócz zaznaczenia według § 21., ustęp 3., i pokwitowania, żądać wydania uchwały sądowej, którą uchylono ustawowe odroczenie zapłaty, tudzież protestu co do nieniszczonych częściowej zapłaty, lub, gdy protest zastępuje jedno z oznaczonych w ustępie 2. oświadczeń, uwierzytelnionego według przepisu ustępu 3. odpisu weksla.

(5) Jeśli obowiązany do regresu dochodzi wobec poprzedników lub akceptanta zwrotu uiszczonych częściowej zapłaty, to należy przy wekslach, oznaczonych w ustępie 1., przedłożyć prócz uchwały o uchyleniu ustawowego odroczenia zapłaty pokwitowanie i protest lub uwierzytelniony według przepisu ustępu 3. odpisu weksla.

§ 27.

Na podstawie weksli, dla których uchylono częściowo ustawowe odroczenie zapłaty, dopuszczalne są skargi tylko co do kwoty, która stała się płatna.

§ 28.

Postanowienia §§ 23. do 27. mają odpowiednio zastosowanie do czeków, które stały się płatne przed dniem 1. sierpnia 1914.

e) Ogólne przepisy o postępowaniu, które mają być zastosowane.

§ 29.

Do przepisanych w §§ 20. do 28. postępowania mają zastosowanie postanowienia o postępowaniu w cywilnych sporach prawnych.

f) Wyjątki.

§ 30.

(1) Postanowienia §§ 20. do 29. nie mają zastosowania do roszczeń

1. przeciw publicznym korporacjom, przeciw bankom krajowym i akcyjnym, kasom oszczędności, stowarzyszeniom kredytowym i innym instytucjom kredytowym;

2. przeciw dłużnikom, mającym miejsce zamieszkania (siedzibę) lub swą stałą siedzibę przedsiębiorstwa w ściślejszym obszarze wojennym lub w obszarze, zajętym przez nieprzyjaciela, a poza tym obszarem stale nie przebywają ani też nie mają siedziby przedsiębiorstwa;

3. przeciw osobom wojskowym, jeńcom i zakładnikom, jak długo przysługuje im ustawowe odroczenie zapłaty według § 7. a.

(2) Jeśli po wejściu w życie tego rozporządzenia rozszerzy się szerszy obszar wojenny na części ściślejszego obszaru wojennego, mają zastosowanie do dłużników, mających swe miejsce zamieszkania (siedzibę) lub stałą siedzibę przedsiębiorstwa w tych nowych częściach szerszego obszaru wojennego, przepisy §§ 20. do 29., począwszy od pierwszego dnia ewiercoca kalendarzowego, następującego po ogłoszeniu obwieszczenia Ministerstwa spraw wewnętrznych. Nie można jednak orzec uchylenia ustawowego odroczenia zapłaty od dnia wcześniejszego niż ostatni dzień tego kalendarzowego ewiercoca.

Prawo wzajemności.

§ 31.

O ile wierzyciele, którzy w krajach tutejszych mają swoją siedzibę (swoje miejsce pobytu), mogą podnosić w innym państwie roszczenia prawnoprywatne jedynie w mniejszym zakresie lub pod dalej idącymi ograniczeniami niż przewidzianymi w niniejszym rozporządzeniu, podlegają roszczenia wierzycieli, którzy w takim państwie mają swoją siedzibę (swoje miejsce pobytu), takim samym ograniczeniom.

Postanowienia o należnościach prawnych.

§ 32.

(1) Gdy uiszczono należność za protest już przy podniesieniu protestu z powodu niezapłacenia

kwoty częściowej na weksel, jest protest z powodu nieuiszczenia dalszej zapłaty uwolniony od należytości według p. t. 116, lit. g, ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89. Bliższe postanowienia zostaną wydane osobnem rozporządzeniem.

(2) Oznaczone w § 26. oświadczenie akceptanta (przekazanego), wystawcy własnego weksla lub domicyliata albo posiadacza weksla nie podlega należytości.

§ 33.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu 1. stycznia 1917. Równocześnie tracą moc obowiązującą rozporządzenia z dnia 22. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 385, i z dnia 29. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 400.

Clam-Martinic wlr.	Baernreither wlr.
Georgi wlr.	Forster wlr.
Hussarek wlr.	Truka wlr.
Spitzmüller wlr.	Bobrzyński wlr.
Handel wlr.	Schenk wlr.
	Urban wlr.

424.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 28. grudnia 1916

o bilansach i omijaniu przepisów statutowych podczas wojny.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

(1) Kupcy, towarzystwa handlowe, stowarzyszenia zarobkowe i gospodarcze i inne obowiązane do składania publicznie rachunków przedsiębiorstwa, mające miejsce zamieszkania (siedzibę) w Galicyi, na Bukowinie, w Dalmacyi, na Południu lub w obrębie sądów okręgowych Rovereto i Trydent, z wyjątkiem przedsiębiorstw kolejowych, są wolne od obowiązku zestawiania zamknięcia rachunkowego (bilansu) za lata czynności, które upłynęły lub upłyną od dnia 1. stycznia 1914, do dnia 30. czerwca 1917.

(2) Władza administracyjna (ustęp 3.) może na uzasadniony wniosek zwolnić od obowiązku zesta-

wienia zamknięcia rachunkowego (bilansu) za lata czynności, które upłynęły lub upłyną od dnia 1. stycznia 1914, najdalej do dnia 30. czerwca 1917:

1. Kupców i przedsiębiorstwa oznaczonego w ustępie 1. rodzaju, którzy

- posiadają w obszarach, wymienionych w ustępie 1. wprawdzie nie swe miejsce zamieszkania (siedzibę), lecz główną siedzibę przedsiębiorstwa, lub
- posiadają w innym sąsiadującym z obszarem wojennym swe miejsce zamieszkania (siedzibę) lub główną siedzibę przedsiębiorstwa, albo
- prowadzą swe interesa po większej części poza granicą lub z zagranicą cłową albo w wymienionych w ustępie 1. obszarach lub z nimi alboważ posiadają tam znaczne części swego majątku, a w szczególności swoje zagłębsi.

2. przedsiębiorstwa kolejowe, posiadające w obszarach, wymienionych w ustępie 1., swą siedzibę lub u których zachodzą warunki l. 1.

3. stowarzyszenia zarobkowe i gospodarcze, które z powodu powołania ich organów lub funkcyjaryuszy do pełnienia służby wojskowej albo z innych powodów nie mogą zestawić na czas zamknięcia rachunkowego.

(3) Do zezwolenia na to uwolnienie są powołane: dla stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych polityczna władza krajowa, dla towarzystw ubezpieczeniowych Ministerstwo spraw wewnętrznych, dla banków i innych instytucji kredytowych Ministerstwo skarbu, dla przedsiębiorstw przemysłu górniczego i hutniczego Ministerstwo robót publicznych, dla przedsiębiorstw kolei żelaznych Ministerstwo kolei żelaznych, dla innych przedsiębiorstw i dla kupców Ministerstwo handlu.

§ 2.

(1) Gdy wskutek odłożenia zamknięcia rachunkowego (§ 1.) ma się je zestawić za dwa lub więcej lat czynności, może władza administracyjna (§ 1., ustęp 3.) na uzasadniony wniosek zezwolić na zestawienie tylko jednego zamknięcia rachunkowego dla obydwu lub więcej lat czynności. Zysk lub strata, które się przytem okażą, należy rozdzielić równo na te lata czynności.

(2) Poprzednie przepisy nie mają zastosowania do towarzystw ubezpieczeniowych i przedsiębiorstw kolejowych.

§ 3.

Do powzięcia uchwały co do zamknięcia rachunkowego przez powołany do tego organ przysługuje towarzystwom akcyjnym, towarzystwom

z ograniczoną poręką, stowarzyszeniom zarobkowym i gospodarczym i innym, obowiązanych do składania publicznie rachunków przedsiębiorstwom, o ile już stałut nie ustanawia na to dłuższego terminu, termin sześciu miesięcy po upływie roku czynności. Gdy dotrzymanie tego terminu jest z powodu wojny niemożliwe, to może władza administracyjna (§ 1., ustęp 3.) zezwolić na uzasadniony wniosek na przedłużenie najdalej do dnia 30. czerwca 1917.

§ 4.

Ministerstwo spraw wewnętrznych może w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami na uzasadniony wniosek zezwolić przedsiębiorstwom oznaczonego w § 3. rodzaju na omińnięcie postanowień statutowych co do sposobu zwołania, miejsca i czasu zebrania i zdolności powzięcia uchwał przez ich organa, co do formy ich ogłoszeń itp., o ile przestrzeganie tych postanowień jest z powodu wojny niemożliwe.

§ 5.

Przed wydaniem orzeczenia o wniosku (§ 1., ustęp 2., i §§ 2. do 4.) stowarzyszenia zarobkowego i gospodarczego, które podlega rewizji wykonywanej przez związek lub wydział krajowy, należy zasięgnąć opinii tego związku lub wydziału krajowego, jeżeli nie przedłożono jej już razem z wnioskiem.

§ 6.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Clam-Martinic wlr.	Baernreither wlr.
Georgi wlr.	Forster wlr.
Hussarek wlr.	Truka wlr.
Spitzmüller wlr.	Bobrzyński wlr.
Handel wlr.	Schenk wlr.
	Urban wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CCIV. — Wydana i rozesłana dnia 30. grudnia 1916.

Treść: (№ 425.—432.) 425. Rozporządzenie, w sprawie zmiany ustanowionej w rozporządzeniu ministeryalnym z dnia 18. grudnia 1915 ceny najwyższej za zimowy olej wulkanowy. — 426. Obwieszczenie, o postanowieniach wyjątkowych w sprawie ustanowionych w Układzie Unii paryskiej dla ochrony własności przemysłowej terminów pierwszeństwa na rzecz poddanych Stanów Zjednoczonych w Ameryce. — 427. Rozporządzenie cesarskie o czasowem zawieszeniu działalności sądów przysięgłych. — 428. Rozporządzenie cesarskie, którem przedłuża się ponownie czas trwania funkcji tych rzeczywistych członków izb handlowych i przemysłowych, których okres mandatu sięgał do dnia 31. grudnia 1914. — 429. Rozporządzenie, dotyczące się chwili wejścia ordynacji ubezpieczeniowej w życie. — 430. Rozporządzenie cesarskie, w sprawie prowadzenia gospodarstwa państwowego od dnia 1. stycznia do dnia 30. czerwca 1917. — 431. Rozporządzenie o ustalaniu ceny papierów wartościowych przez wiedeńską izbę giełdową i o szacowaniu papierów wartościowych przy obliczaniu należności stemplowych i bezpośrednich jakoteż podatku od obrotu papierami wartościowymi. — 432. Rozporządzenie, dotyczące zmiany § 3. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 13. kwietnia 1916, w sprawie ograniczenia sprzedawania i przymusu ofertowania bawełny, przędzy bawełnianej i wyrabianych z nich produktów.

425.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 23. grudnia 1916,

w sprawie zmiany ustanowionej w rozporządzeniu ministeryalnym z dnia 18. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 378, ceny najwyższej za zimowy olej wulkanowy.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, rozporządza się, jak następuje:

§ 1.

§ 1., l. 4, litera a) rozporządzenia ministeryalnego z dnia 18. grudnia 1915, Dz. u. p.

Nr. 378, w brzmieniu rozporządzenia ministeryalnego z dnia 29. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 128, ma opiewać:

„dla oleju zimowego (punkt zapalności co najmniej 140° C a najwyżej 160° C, płynności 5 do 6 przy 50° E, punkt zamarzania co najmniej —10° C, wolnego od kwasów i nierozpuszczalnych w benzynie i w benzolu składników) . . . . . 60 K“

§ 2.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Trnka wlr.
Handel wlr.

Spitzmüller wlr.
Urban wlr.

426.**Obwieszczenie Ministra robót publicznych z dnia 23. grudnia 1916,**

o postanowieniach wyjątkowych w sprawie ustanowionych w Układzie Unii paryskiej dla ochrony własności przemysłowej terminów pierwszeństwa na rzecz poddanych Stanów Zjednoczonych w Ameryce.

Na zasadzie § 2., ustęp 5., rozporządzenia z dnia 1. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 349, o postanowieniach wyjątkowych w sprawie terminów pierwszeństwa, ustanowionych w Układzie Unii paryskiej dla ochrony własności przemysłowej, z powodu stanu wojennego ogłasza się, że w Stanach Zjednoczonych w Ameryce używa się osobom, mającym austriacką przynależność państwową, tego samego przywileju dla zgłoszeń patentów, wzorów i znaków towarowych, jaki ustanowiono w § 2. powyższego rozporządzenia.

Trnka wlr.

427.**Rozporządzenie cesarskie z dnia 27. grudnia 1916**

o czasowem zawieszeniu działalności sądów przysięgłych.

Na podstawie § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

§ 1.

Działalność sądów przysięgłych zawiesza się na całym obszarze państwa co do wszystkich, podlegających ich sądownictwu czynów karygodnych na dalszy rok czasu, licząc od dnia 1. stycznia 1917.

§ 2.

Postanowienie § 3. ustawy z dnia 23. maja 1873, Dz. u. p. Nr. 120, o czasowem zawieszeniu sądów przysięgłych należy zastosować, o ile postępowanie nie należy do sądów wojskowych.

§ 3.

Upoważnia się rząd do uchylecia mocy obowiązującej tego rozporządzenia cesarskiego jeszcze przed upływem terminu, oznaczonego w § 1.

§ 4.

Rząd zarządzi zawczasu tworzenie listy przysięgłych.

§ 5.

Wykonanie tego rozporządzenia cesarskiego, które wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia, poruczam Memu Ministrowi sprawiedliwości.

Budapeszt, dnia 27. grudnia 1916.

Karol wlr.

Clam-Martinic wlr.	Baernreither wlr.
Georgi wlr.	Forster wlr.
Hussarek wlr.	Trnka wlr.
Spitzmüller wlr.	Bobrzyński wlr.
Handel wlr.	Schenk wlr.

Urban wlr.

428.**Rozporządzenie cesarskie z dnia 27. grudnia 1916,**

którem przedłuża się ponownie czas trwania funkcyi tych rzeczywistych członków izb handlowych i przemysłowych, których okres mandatu sięgał do dnia 31. grudnia 1914.

Na mocy § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, zarządza się, co następuje:

Artykuł 1.

Czas trwania funkcyi tych rzeczywistych członków izb handlowych i przemysłowych, których mandat został rozporządzeniem cesarskim z dnia 30. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 399, przedłużony do dnia 31. grudnia 1916, przedłuża się do dnia 31. grudnia 1917.

Artykuł 2.

To rozporządzenie cesarskie wchodzi w życie w dniu 31. grudnia 1916.

Wykonanie jego poruczam Mojemu Ministrowi handlu.

Budapeszt, dnia 27. grudnia 1916.

Karol wlr.

Clam-Martinic wlr.	Baernreither wlr.
Georgi wlr.	Forster wlr.
Hussarek wlr.	Trnka wlr.
Spitzmüller wlr.	Bobrzyński wlr.
Handel wlr.	Schenk wlr.

Urban wlr.

429.**Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości i Ministra spraw wewnętrznych z dnia 27. grudnia 1916,**

tyczące się chwili wejścia ordynacyi ubezpieczeniowej w życie.

Na zasadzie artykułu II., ustęp 2., i artykułu VII. rozporządzenia cesarskiego z dnia 22. listopada 1915, Dz. u. p. Nr. 343, w sprawie zaprowadzenia przepisów o umowie ubezpieczenia (ordynacya ubezpieczeniowa) rozporządza się, jak następuje:

§ 1.

(1) Przepisy ordynacyi ubezpieczeniowej, które nie mają jeszcze mocy obowiązującej w myśl artykułu I. rozporządzenia cesarskiego z dnia 22. listopada 1915, Dz. u. p. Nr. 343, wchodzi w życie w dniu 1. stycznia 1918.

(2) Jeżeli wskutek wydarzeń wojennych zniszczał albo stał się nie do użycia wykaz hipoteczny, w którym był wpisany ubezpieczony budynek, w takim razie co do tego budynku wchodzi w życie przepisy §§ 79. i 81. ordynacyi ubezpieczeniowej dopiero wtedy, gdy wykaz hipoteczny zostanie zrestytuowany.

§ 2.

Przepis artykułu IV. rozporządzenia cesarskiego z dnia 22. listopada 1915, Dz. u. p. Nr. 343, obowiązuje także co do umów, zawieranych w czasie między 1. stycznia 1917 i 1. stycznia 1918.

§ 3.

Przepis artykułu VI. rozporządzenia cesarskiego z dnia 22. listopada 1915, Dz. u. p. Nr. 343, ma moc obowiązującą dla stosunków ubezpieczeniowych, przedłużonych wyraźnie lub milcząco (§ 18. ordynacyi ubezpieczeniowej) po dniu 31. grudnia 1917.

§ 4.

(1) W ciągu roku 1917 będzie się udzielało zatwierdzenia państwowego, przewidzianego w § 10. regulatywu ubezpieczeniowego (rozporządzenia ministerjalne z dnia 5. marca 1896, Dz. u. p. Nr. 31, i z dnia 26. maja 1916, Dz. u. p. Nr. 160), tylko takim ogólnym warunkom ubezpieczeniowym, w których jest postanowione, że przepisy ordynacyi ubezpieczeniowej mają zastosowanie do sto-

unku umownego o tyle, o ile nie ustanowiono postanowień odmiennych w myśl przepisów, nieobowiązujących bezwzględnie.

(2) Włączenia tego postanowienia w ogólne warunki ubezpieczenia można zaniechać, jeżeli winny one być stosowane według oświadczenia odnośnego zakładu ubezpieczeń dopiero po dniu 31. grudnia 1917. Uwaga zatwierdzająca ma zawierać powołanie się na to czasowe ograniczenie.

§ 5.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Handel wlr.

Schenk wlr.

430.**Rozporządzenie cesarskie z dnia 28. grudnia 1916,**

w sprawie prowadzenia gospodarstwa państwowego od dnia 1. stycznia do dnia 30. czerwca 1917.

Na mocy § 14., ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

§ 1.

Upoważnienia, udzielone Rządowi w §§ 1., 2., 3. i 6. rozporządzenia cesarskiego z dnia 28. czerwca 1916, Dz. u. p. Nr. 200, za czas od dnia 1. lipca do dnia 31. grudnia 1916, rozszerza się na czas od dnia 1. stycznia do dnia 30. czerwca 1917.

§ 2.

Wykonanie tego rozporządzenia cesarskiego, które wchodzi w życie w dniu 1. stycznia 1917, poruczam Ministrowi skarbu.

Budapeszt, w dniu 28. grudnia 1916.

Karol wlr.

Clam-Martinić wlr.	Baernreither wlr.
Georgi wlr.	Forster wlr.
Hussarek wlr.	Truka wlr.
Spitzmüller wlr.	Bobrzyński wlr.
Handel wlr.	Schenk wlr.
	Urban wlr.

431.**Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w porozumieniu z Ministerstwami handlu, spraw wewnętrznych i sprawiedliwości z dnia 28. grudnia 1916**

o ustalaniu ceny papierów wartościowych przez wiedeńską izbę giełdową i o szacowaniu papierów wartościowych przy obliczaniu należności stemplowych i bezpośrednich jakoteż podatku od obrotu papierami wartościowymi.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, rozrządza się, jak następuje:

§ 1.

(1) Minister skarbu może zarządzić, aby aż do ponownego ukazania się urzędowego arkusza kursowego giełdy wiedeńskiej wiedeńska izba giełdowa przedsiębrała w sposób, jaki oznaczy Minister skarbu, z końcem roku 1916, a także i później zależnie od stosunków w odpowiednich odstępach czasu, ustalanie cen papierów wartościowych, notowanych na giełdach tutejszych jakoteż papierów wartościowych, będących przedmiotem obrotu na giełdzie wiedeńskiej, za zezwoleniem urzędowym. Ustalanie cen papierów wartościowych, nie notowanych na giełdzie wiedeńskiej, lecz na innej giełdzie tutejszo-krajowej, ma być uskuteczniane w porozumieniu z jej kierownictwem.

(2) Oprócz tego ogólnego ustalania cen może Minister skarbu zażądać od wiedeńskiej izby giełdowej każdego czasu oszacowania poszczególnych papierów wartościowych rodzaju, oznaczonego w ustępie 1.

(3) Minister skarbu może zarządzić, że ceny, ustalone w myśl ustępów 1. i 2. należy ogłosić, oraz w jaki sposób należy to wykonać.

§ 2.

(1) Dla oznaczenia należności stemplowych i bezpośrednich jest stanowczem każdorazem ostatnie oznaczenie ceny w myśl § 1., ustęp 1. albo 2., ogłoszone przed zaistnieniem obowiązku należnościowego. Władza skarbową ma jednak prawo, a na żądanie obowiązane do uiszczenia należności jest obowiązana wymienione w § 1.,

ustęp 1., papiery wartościowe dla wspomnianego celu kazać oszacować w myśl § 1., ustęp 2., odpowiednio do stosunków dnia, w którym zaistniał obowiązek uiszczenia należności, i ustaloną prztem wartość wziąć za podstawę obliczenia należności.

(2) Lüne papiery wartościowe jak te, które oznaczono w § 1., ustęp 1., należy dla celów obliczenia należności stemplowych i bezpośrednich policzyć według ich wartości nominalnej albo też według kwoty, ustalonej drogą sądowego oszacowania na żądanie władzy skarbowej albo obowiązane do uiszczenia należności, a odpowiadającej stosunkom tego dnia, w którym zaistniał obowiązek uiszczenia należności.

(3) Postanowienia co do oszacowania zagranicznych rodzajów pieniędzy i tutejszokrajowych monet handlowych dla obliczenia należności stemplowych i bezpośrednich jakoteż podatku od obrotu papierów wartościowych wyda się drogą osobnego rozporządzenia.

(4) Przepisy § 51. ustawy z dnia 9. lutego 1850, Dz. u. p. Nr. 50, i § 8. ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89. tracą swą ważność na czas obowiązywania postanowień ustępów 1. do 3., natomiast uchyla się przepisy rozporządzenia cesarskiego z dnia 22. października 1914, Dz. u. p. Nr. 294.

(5) Nielkniętymi pozostają postanowienia §§ 52. do 54. ustawy z dnia 9. lutego 1850, Dz. u. p. Nr. 50.

§ 3.

(1) Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu 1. stycznia 1917.

(2) Postanowienia § 1. pozostaną w mocy aż do dnia, który oznaczy się drogą rozporządzenia.

(3) Przepisy § 2., ustępy 1. do 3., można uchylić drogą rozporządzenia z tym skutkiem, że począwszy od dnia ich uchylenia wchodzą znowu w życie przepisy § 51. ustawy z dnia 9. lutego 1850, Dz. u. p. Nr. 50, i § 8. ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89. Postanowienia § 2. należy stosować we wszystkich przypadkach, w których dla skarbu państwa powstało roszczenie o należność w czasie począwszy od 1. stycznia 1917.

Spitzmüller wlr.
Schenk wlr.

Handel wlr.
Urban wlr.

432.**Rozporządzenie Ministra handlu
w porozumieniu z interesowanymi
Ministrami z dnia 28. grudnia
1916,**

dotyczące zmiany § 3. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 13. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 100, w sprawie ograniczenia sprzedawania i przymusu ofertowania bawełny, przędzy bawełnianej i wyrabianych z nich produktów.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

Artykuł I.

§ 3. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 13. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 100, uchyla się i zastępuje się go następującymi postanowieniami.

§ 3.

W przyszłości każda sprzedaż bawełny, odpadków bawełnianych wszelkiego rodzaju, odpadków przędzy bawełnianej, effilochés, bawełny sztucznej, odpadków waty, bawełny do czyszczenia, wełny składowej, przędzy bawełnianej wszelkiego rodzaju wraz z bawełnianą przędzą zgrzebną, z przędzą Vigogne i z przędzą z odpadków, jakoteż wyrobionych z takiej przędzy nici, dalej towarów surowych i artykułów konfekcyonowanych z tych towarów, nadto materyałów uniformowych, na plecaki, worki na chleb i na namioty, dozwolona jest tylko do rąk Zarządu wojskowego i Tow. akc. Centrali dla bawełny w Wiedniu, I., Maria Theresienstrasse 32/34.

Przędza zgrzebna jakoteż przędza Vigogne i z odpadków, robione z materyałów bawełnianych, które nie mają więcej niż 30% domieszki innych materyałów do przedzenia, uchodzą za przędzce bawełniane.

Sprzedaż drobiazgowa nici do szycia, przędzy do robienia pończóch i do szydełkowania jest wolną.

Artykuł II.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Georgi wlr.**Schenk wlr.****Urban wlr.**

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,
także w roku 1917. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słoweńskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1917** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonementem tylko po poprzednim złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik	1849 za . . .	4 K 20 h	Rocznik	1872 za . . .	6 K 40 h	Rocznik	1895 za . . .	7 K — h
"	1850 " . . .	10 " 50 "	"	1873 " . . .	6 " 60 "	"	1896 " . . .	7 " — "
"	1851 " . . .	2 " 60 "	"	1874 " . . .	4 " 60 "	"	1897 " . . .	15 " — "
"	1852 " . . .	5 " 20 "	"	1875 " . . .	4 " — "	"	1898 " . . .	6 " — "
"	1853 " . . .	6 " 30 "	"	1876 " . . .	3 " — "	"	1899 " . . .	10 " — "
"	1854 " . . .	8 " 40 "	"	1877 " . . .	2 " — "	"	1900 " . . .	7 " — "
"	1855 " . . .	4 " 70 "	"	1878 " . . .	4 " 60 "	"	1901 " . . .	6 " — "
"	1856 " . . .	4 " 90 "	"	1879 " . . .	4 " 60 "	"	1902 " . . .	7 " 50 "
"	1857 " . . .	5 " 70 "	"	1880 " . . .	4 " 40 "	"	1903 " . . .	9 " — "
"	1858 " . . .	4 " 80 "	"	1881 " . . .	4 " 40 "	"	1904 " . . .	5 " — "
"	1859 " . . .	4 " — "	"	1882 " . . .	6 " — "	"	1905 " . . .	6 " — "
"	1860 " . . .	3 " 40 "	"	1883 " . . .	5 " — "	"	1906 " . . .	12 " — "
"	1861 " . . .	3 " — "	"	1884 " . . .	5 " — "	"	1907 " . . .	13 " — "
"	1862 " . . .	2 " 80 "	"	1885 " . . .	3 " 60 "	"	1908 " . . .	9 " — "
"	1863 " . . .	2 " 80 "	"	1886 " . . .	4 " 60 "	"	1909 " . . .	8 " 50 "
"	1864 " . . .	2 " 80 "	"	1887 " . . .	5 " — "	"	1910 " . . .	8 " 40 "
"	1865 " . . .	4 " — "	"	1888 " . . .	8 " 40 "	"	1911 " . . .	7 " — "
"	1866 " . . .	4 " 40 "	"	1889 " . . .	6 " — "	"	1912 " . . .	12 " 50 "
"	1867 " . . .	4 " — "	"	1890 " . . .	5 " 40 "	"	1913 " . . .	9 " 50 "
"	1868 " . . .	4 " — "	"	1891 " . . .	6 " — "	"	1914 " . . .	15 " — "
"	1869 " . . .	6 " — "	"	1892 " . . .	10 " — "	"	1915 " . . .	11 " 70 "
"	1870 " . . .	2 " 80 "	"	1893 " . . .	6 " — "			
"	1871 " . . .	4 " — "	"	1894 " . . .	6 " — "			

Cena handlowa za rocznik 1916 będzie podana do wiadomości z początkiem stycznia 1917.

Pojedyncze roczniki **wydań w innych siedmiu językach** od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przysznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w przeciągu czterech tygodni po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej w **przeciągu sześciu tygodni** po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za opłatą ceny handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ wszystkie roczniki wydania niemieckiego począwszy od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach począwszy od roku 1870. są całkowicie uzupełnione, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwiające jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Rok 1916.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CCV. — Wydana i rozesłana dnia 31. grudnia 1916.

Treść: (№ 433.—435.) 433. Rozporządzenie w sprawie uzupełnienia spisu stacji kontroli nasion, zawartego w § 7. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 24. listopada 1916. — 434. Rozporządzenie, dotyczące rek wizycyi przedmiotów metalowych. — 435. Rozporządzenie w sprawie rek wizycyi i oddawania okuś do drzwi z zapasów, przechowywanych na składzie.

433.

Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 29. grudnia 1916

w sprawie uzupełnienia spisu stacji kontroli nasion, zawartego w § 7. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 24. listopada 1916. Dz. u. p. Nr. 396.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Oprócz zakładów, wymienionych w § 7. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 24. listopada 1916, Dz. u. p. Nr. 396, należy uważać za stacje kontroli nasion, której firmy umowne są członkami Wojennego związku dla handlu nasieniem koni czyny, także Krajowy zakład doświadczalny i badania środków żywności Księstwa Karyntyi w Celowcu.

§ 2.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Clam-Martinic wlr.

Forster wlr.

Handel wlr.

Urban wlr.

434.

Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny z dnia 30. grudnia 1916,

dotyczące rek wizycyi przedmiotów metalowych.

Zmieniając rozporządzenie ministeryalne z dnia 28. lipca 1916, Dz. u. p. Nr. 235, zarządza się:

§ 1.

Czas trwania mocy obowiązującej rek wizycyi przedmiotów metalowych, zarządzanej rozporządzeniem ministeryalnym z dnia 23. września 1915, Dz. u. p. Nr. 283, przedłuża się do dnia 30. czerwca 1917.

§ 2.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Georgi wlr.

435.**Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny z dnia 30. grudnia 1916**

w sprawie rek wizycy i oddawania okuć do drzwi z zapasów, przechowywanych na składzie.

Na zasadzie §§ 24. i 27. ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, o świadczeniach wojennych, i rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się:

§ 1.

Wszystkie zapasy wymienionych poniżej okuć do drzwi, znajdujące się u producentów i handlarzy, o ile one sporządzone są wyłącznie lub przeważnie z miedzi, mosiądzu, spiżu lub brązu, rekwiruje się na cele wojenne i należy je oddać stosownie do przepisów niniejszego rozporządzenia, a mianowicie:

1. klamki (zapadki, klamry, guziki),
2. rozety przyciskowe,
3. rozety i płytki do dziurek od klucza („tarczki zawiesznikowe“ i „zawieszniki“),
4. tarcze podłużne,
5. rączki do drzwi (rączki u drzwi wahadłowych, przedSIONKOWYCH).

Okucia te mają oddać nie tylko producenci i handlarze lecz także ci, którzy je dla innych przechowują.

Okuć w szczególnie bogaty sposób ozdobionych nie potrzeba oddawać.

§ 2.

Okucia, które mają być oddane można do dnia 20. stycznia 1917 sprzedać z wolnej ręki T. akc. Centrali dla metali w Wiedniu lub upoważnionym przez nie biuram zakupna. Pozbycie w inny sposób okuć, podlegających oddaniu, tudzież przerobienie i użycie ich w jakimkolwiek innym celu nie jest dopuszczalne bez zezwolenia Ministerstwa handlu.

§ 3.

Okucia, które mają być oddane według § 1., o ile one po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia nie zostały pozbyte stosownie do § 2. na rzecz T. akc. Centrali dla metali, należy odesłać w czasie od dnia 20. do 31. stycznia 1917 do właściwej c. k. Komisji odbiorczej dla metali i stopów (Grac, Praga, Solnogród, Wiedeń-Dworzec północno-zachodni, rozporządzenie ministerjalne z dnia 19. marca 1915, Dz. u. p. Nr. 66).

Okucia należy odpowiednio opakować. Przy nadawaniu na kolej należy stwierdzić przez urząd kolejowy ilość i wagę nadanych sztuk towaru.

Stopy wynagrodzenia ogłosi się osobnym obwieszczeniem. Koszta opakowania i transportu zwróci wysyłającemu zarząd wojskowy.

§ 4.

Posiadacz lub przechowca ma równocześnie z nadaniem na kolej nadesłać spis oddawanych okuć do właściwej komisji odbiorczej. W spisie tym należy wymienić: posiadacza a w danym razie dotychczasowego przechowcę, powiat polityczny i miejsce, gdzie okucia leżały dotąd na składzie, miejsce wysłania, rodzaj opakowania i znamiona, które należy umieścić trwale na opakowaniu, ile możliwości drukiem kolorowym, stwierdzoną przez urząd kolejowy ilość i wagę brutto nadawanych sztuk towaru, w końcu wagę netto przesyłanych okuć. Wykaz ma być podpisany przez wysyłającego.

Drugi równobrzmiący egzemplarz spisu należy przesłać bezpośrednio do c. k. Centralnej komisji rek wizycyjnej (Wiedeń, I. Ministerstwo wojny).

Jeśli chodzi o okucia, znajdujące się w miejscu urzędowania komisji odbiorczej lub w jego najbliższej okolicy, które zatem nie mają być przewożone koleją lecz dowiezione furą, w takim razie należy najdalej do dnia 31. stycznia 1917 przesłać wprzód wspomniane wykazy do Centralnej komisji rek wizycyjnej i właściwej komisji odbiorczej, poczem ta ostatnia oznaczy dzień i miejsce oddania.

§ 5.

Dla nadzoru nad przestrzeganiem przepisów niniejszego rozporządzenia przeznaczy Ministerstwo handlu inspektorów przemysłowych lub inne odpowiednie organa.

W tym celu można zwiedzać urzędownie do 5000 koron, o ile czyny te nie podpadają pod ubikacje składowe i inne zakłady i wglądać do surowsze postanowienia karne. ksiąg przedsiębiorstwa.

§ 6.

Za działania wbrew przepisom niniejszego rozporządzenia będą karany polityczne władze l. instancyi aresztem do sześciu miesięcy lub grzywną

§ 7.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Georgi wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,
także w roku 1917. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słoweńskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1917** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **3 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyla się abonentom tylko po poprzedniemu złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania niemieckiego można nabywać:

Rocznik	1849 za . . .	4 K 20 h	Rocznik	1872 za . . .	6 K 40 h	Rocznik	1895 za . . .	7 K — h
"	1850 " . . .	10 " 50 "	"	1873 " . . .	6 " 60 "	"	1896 " . . .	7 " — "
"	1851 " . . .	2 " 60 "	"	1874 " . . .	4 " 60 "	"	1897 " . . .	15 " — "
"	1852 " . . .	5 " 20 "	"	1875 " . . .	4 " — "	"	1898 " . . .	6 " — "
"	1853 " . . .	6 " 30 "	"	1876 " . . .	3 " — "	"	1899 " . . .	10 " — "
"	1854 " . . .	8 " 40 "	"	1877 " . . .	2 " — "	"	1900 " . . .	7 " — "
"	1855 " . . .	4 " 70 "	"	1878 " . . .	4 " 60 "	"	1901 " . . .	6 " — "
"	1856 " . . .	4 " 90 "	"	1879 " . . .	4 " 60 "	"	1902 " . . .	7 " 50 "
"	1857 " . . .	5 " 70 "	"	1880 " . . .	4 " 40 "	"	1903 " . . .	9 " — "
"	1858 " . . .	4 " 80 "	"	1881 " . . .	4 " 40 "	"	1904 " . . .	5 " — "
"	1859 " . . .	4 " — "	"	1882 " . . .	6 " — "	"	1905 " . . .	6 " — "
"	1860 " . . .	3 " 40 "	"	1883 " . . .	5 " — "	"	1906 " . . .	12 " — "
"	1861 " . . .	3 " — "	"	1884 " . . .	5 " — "	"	1907 " . . .	13 " — "
"	1862 " . . .	2 " 80 "	"	1885 " . . .	3 " 60 "	"	1908 " . . .	9 " — "
"	1863 " . . .	2 " 80 "	"	1886 " . . .	4 " 60 "	"	1909 " . . .	8 " 50 "
"	1864 " . . .	2 " 80 "	"	1887 " . . .	5 " — "	"	1910 " . . .	8 " 40 "
"	1865 " . . .	4 " — "	"	1888 " . . .	8 " 40 "	"	1911 " . . .	7 " — "
"	1866 " . . .	4 " 40 "	"	1889 " . . .	6 " — "	"	1912 " . . .	12 " 50 "
"	1867 " . . .	4 " — "	"	1890 " . . .	5 " 40 "	"	1913 " . . .	9 " 50 "
"	1868 " . . .	4 " — "	"	1891 " . . .	6 " — "	"	1914 " . . .	15 " — "
"	1869 " . . .	6 " — "	"	1892 " . . .	10 " — "	"	1915 " . . .	11 " 70 "
"	1870 " . . .	2 " 80 "	"	1893 " . . .	6 " — "			
"	1871 " . . .	4 " — "	"	1894 " . . .	6 " — "			

Cena handlowa za rocznik 1916 będzie podana do wiadomości z początkiem stycznia 1917.

Pojedyncze roczniki wydań w innych siedmiu językach od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przynajmniej 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NE. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w przeciągu czterech tygodni po ich ukazaniu się, zaś części wydań niemieckich najpóźniej w przeciągu sześciu tygodni po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za opłatą ceny handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza == 2 strony za 2 a).

Ponieważ wszystkie roczniki wydania niemieckiego począwszy od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach począwszy od roku 1870. są całkowicie uzupełnione, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza == 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwia jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materji.